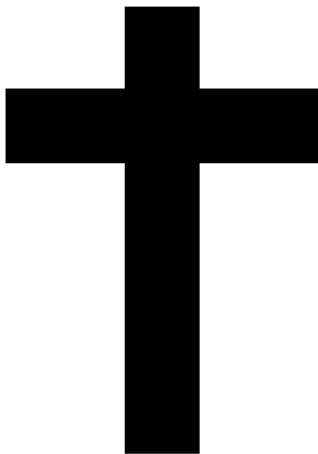

Tĩrtũm kapẽr ã kagà
nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f

Contents

Matêwre	1
Makre	68
Rukre	106
Juãw	176
Atre	225
Rômân	283
Wam Korît	317
Sikûn Korît	347
Karatas	366
Epes	378
Pîripos	389
Korosê	396
Wam Tesarôn	403
Sikûn Tesarôn	409
Wam Ximotre	413
Sikûn Ximotre	422
Xitre	428
Piremô	432
Eprêw	434
Xiakre	458
Wam Pêtre	466
Sikûn Pêtre	475
Wam Juãw	480
Sikûn Juãw	487
Hapuhã Juãw	488
Jutre	489
Apokarip	492

Matêwre Matêwre kot tanhmă Jeŭs kot amnhî nhîpêx to ho pa hă kagă

Matêwre na pre kagăja nhîpêx. Kêp Jeŭs nhî hă hkrajê jahkre xwŷnh na pre. Nê kêp Ijaew. Hixi hô pê na Rewi. Tă na pre mê pamă kagăja nhîpêx nê kamă Jeŭs kot pika hwŷr wrŷk nê kator nê tanhmă ri amnhî nhîpêx to ho pa hă harê nê hă kagă. Nê kêp mê panhō pahihiti mex o mex â harê nê hă kagă. Â na pre Matêwre mê pamă Jeŭs jarê nê hă kagă anê.

Apraăw kanrêhă hkra nê htâmnhwŷjê nhîxi

Rukre 3.23-38

¹ Amnepêm Jeŭs Kris kormă pika hwŷr wrŷk kêt ri hkukamă higêtjê nhîxi na jajaja. Wŷj ri higêtjê hô nhîxi na pre kêp Tawi. Nê Tawi xwŷj ri higêt nhîxi pê na pre Apraăw.

² Nê Apraăw kra na pre kêp Ijak.

Nê Ijak kra na pre kêp Jako.

Nê Jako hkra na pre kêp Juta mê htôjaja.

³ Nê Juta hkra na pre wa kêp Pere nê Jera. Nê Pere mê Jera wa katorxă na pre kêp Tama.

Nê Pere hkra na pre kêp Erô.

Nê Erô hkra na pre kêp Ari.

⁴ Nê Ari hkra na pre kêp Amînatap.

Nê Amînatap kra na pre kêp Nasô.

Nê Nasô hkra na pre kêp Samô.

⁵ Nê Samô hkra na pre kêp Poas.

Nê Poas katorxă na pre kêp Raap.

Nê Poas kra na pre kêp Opex.

Nê Opex katorxă na pre kêp Rutre.

Nê Opex kra na pre kêp Jese.

⁶ Nê Jese hkra na pre kêp Pahiiti Tawija.

Nê Tawi hkra na pre kêp Sarumăw.

Sarumăw katorxăja Uristi hprô na pre.

Tă nhûm pre Uristi ty nhûm Tawija hămri mŷrpê Uristi hprô ho hprô nê kamă hkra. Nhûm wa hkraja kêp Sarumăw.

⁷ Nê Sarumăw kra na pre kêp Ropă.

Nê Ropă hkra na pre kêp Apiasti.

Nê Apiasti kra na pre kêp Asti.

⁸ Nê Asti hkra na pre kêp Josapa.

Nê Josapa hkra na pre kêp Joră.

Nê Joră hkra na pre kêp Ojis.

⁹ Nê Ojis kra na pre kêp Jotă.

Nê Jotă hkra na pre kêp Akaj.

Nê Akaj kra na pre kêp Ejekis.

¹⁰ Nê Ejekis kra na pre kêp Manase.

Nê Manase hkra na pre kêp Amô.

Nê Amô hkra na pre kêp Josis.

¹¹⁻¹² Nê Josis kra na pre kêp Jekonîs mê htôjaja.

Kormă mê htŷr ri na pre Papirôn nhô xwŷnhjaja kot mê hkurê kaxăr kaxyw mê hwŷr hprôt nê mê unê. Ijaew piită unênh pa nê ma akupŷm mê ô pyka hwŷr mê ho hapêx nhûm mê hpănă Papirôn kamă pa ho pa. Jakamă nhûm Josis mê hkra Jekonîs mê htôjaja mê hipêêxă pyră nê Papirôn kamă pa ho pa.

Nê Jekonîs kra na pre kêp Saraxi.

Nê Saraxi hkra na pre kêp Joropape.

¹³ Nê Joropape hkra na pre kêp Apiux.

Nê Apiux kra na pre kêp Eriakî.

Nê Eriakî hkra na pre kêp Ajo.

¹⁴ Nê Ajo hkra na pre kêp Satok.

Nê Satok kra na pre kêp Akî.

Nê Akî hkra na pre kêp Eriux.

¹⁵ Nê Eriux kra na pre kêp Eresa.

Nê Eresa hkra na pre kêp Mată.

Nê Mată hkra na pre kêp Jako.

¹⁶ Nê Jako hkra na pre kêp Juje.

Nê Juje hprô na pre kêp Marir.

Nê Marir Kra na pre kêp Jeŭs.

Mê kot kăm: “Tirtûm kot mê pakaxyw âm xwŷnh” anhŷr xwŷnhhta na pre.

¹⁷ Nhûm Apraăw kanrêhă axte axpên kanrêhă mê âptăr nywjaja Tawija wŷr kêp 14. Nê Tawi nhîrô pê Papirôn hwŷr mê hapêx kêt ri axpên kanrêhă mê âptăr nywjaja măănên kêp 14. Nê ra Papirôn kamă mê pa nhîrô pê axpên kanrêhă Jeŭs pê Tirtûm kot mê pakaxyw âm xwŷnhhta wŷr măănên kêp 14. Â na pre Jeŭs Kris xwŷj ri higêtjê nhîxi anê.

Jeŭs Kris kator

Rukre 1.26-38, 2.1-7

¹⁸ Tă â mê hixi jarênh kot anhŷr kanrêhă na pre â Jeŭs Kris kator anê. Nhûm pre kormă Jujeja Marir o hprô kaxyw. Nom kormă ho hprô hkêt ri nhûm htujarô. Kormă hkukrit tă nhûm Tirtûm Karô tanhmă ho nhûm htujarô. ¹⁹ Hămri nhûm Jujeja harênh ma nê tee ri hamaxpêr nê htŷx nhâm mêhō kot kêp htu hă hkamnhîx. Juje kot tām amnhî nhîpêx nê tām hamaxpêr jakamă tee ri kot ho hprô hkukamă hamaxpêr. Nê hamaxpêr o:

—Nă pa măn ixte htute hă. Nhâm mêhō ra kot â hipêx anhŷr kênă. Nă kot paj ho ixprô hkêt nê. Nom kot paj ixkwŷjê mă â kot amnhî nhîpêx anhŷr o amnhîrit kêt nê. Kot paj anê nhûm mê kuma nê ho kapêr punuj nhûm amnhî kamă hpjaam tŷx nê. Ja pymaj kot paj ixkatăt kôt hkaga kurê kumrêx. Nom ixkwŷjê hkăx â hkaga. Anê.

²⁰ Nê â hamaxpêr anhŷrja o ra gôr nê nō. Nhûm Tirtûm kapêr o mê wrŷk xwŷnhjê hô hwŷr wrŷ nê hwŷr axăn kurî xa. Hămri nê kăm:

—Pa Juje? E ot pa awŷr tē. Kwa tee ri Marir o aprô hkukamă ajamaxpêr punuj kêt

nê. Mâmri ho aprô. Mêhō kot apê tanhmā ho hkêt. Tirtūm Karō na pre ā hipêx anê. Jakamā kwa tee ri ajamaxpêr kêt nê māmri ho aprô nê war apa. ²¹ Koja hkrare kato nê myre nê hprêk. Hāmri nê mē kot hkôt amnhî xunhwyr xwýnhjaja mē kot amnhî tomnuj piitā pē mē utār pa. Jakamā koja kato ka wa hā hixi mē nhūm kēp Jejus. Anê.

Nhūm pre ā Tirtūm kapêr o mē wrýk xwýnhja kām kapêr anê. Ijaew kapêr kām Jejus jarēnhja te kēp “Tirtūm kēp mē papytār xwýnh” anhýr pyrāk. Jakamā nhūm Tirtūm kapêr o mē wrýk xwýnhja Juje ôt kām ā kām Marir jarēnh anê. ²²⁻²³ Nom kormā ā kām kapêr anhýr xwýj ri na pre ra Tirtūm nhý hā kapêr xwýnhjê hōja kukamā tanhmā harēnh to nê hā kagā. Nê hā kagā ho:

E mē inhma nê inhmar týx nê ho apa. Koja nhýrmā pyka já kamā mêhō kormā hukukrit tā htujarō. Nê hkrā kato nê myre. Nhūm mē omu nê hā hixi mē nhūm kēp Emanuew. Anê.

Ijaew kapêr kām “Emanuew” jarēnhja te kēp “Ota ra Tirtūm mē pahkôt pa ho pa” anhýr jarēnhja pyrāk. Jakamā nhūm pre Tirtūm nhý hā kapêr xwýnhja Jejus kukamā ā harēnh anê nê hā kagā.

²⁴ Jakamā nhūm Tirtūm kapêr o mē wrýk xwýnhja Juje mā kapêr par mē nhūm hkrākato. Hāmri nê kot kām ujarēnh xā hkôt Marir o hprō. ²⁵ Nom kormā tanhmā ho hkêt nê ri o pa rāhā nhūm hkrareja kato. Hāmri nhūm wa hā hixi mē nhūm kēp Jejus nê määnēn kēp Emanuew.

2

Kanhêti ho studa xwýnhjê jarēnh

¹ Nhūm pre Jejus Perēj kamā kato. Pika pē Jutej kamā. Pahi Erox kormā kot Jutej nhō xwýnhjê ho amnhîptār o pa ri nhūm ô pika kamā kato. Hāmri nhūm Tirtūmja kaxkwa kamā Kra kator jarēnh xā hā kanhêti raxta ô nhō nhūm pika hō kamā kanhêti ho studa xwýnhjaja omu. Kanhêtiya pumu nê hkînh nê axpēn mā:

—Kwa ga mē kanhêti raxti mŭj pumu. Mān ra Ijaew nhō pahi nywta kato nhūm kanhêti mŭj kēp ho amnhîrit xā hā ajêt. Kwa pu mē mā hapêr o mō nê nhýri tokyx omu nā.

Anê hāmri nê amnhî to pikuprōnh pa nê mā hapêr o pa. Ma myt gjêx xā hwýr hapêr o pa hā apkati sohtō nê. Hāmri nê ra Ijaew nhō pika hwýr pōj nê krī pē Jerujarē hwýr hapêr o mō. Pahi Erox nhō krīja wýr nhūm mē hapêr o mō hāmri nê kamā pōj nê mē hkrare nywta ā krī nhō xwýnhjê kukjêr o mō ² nê mē kām:

—Pa? Ot pa mē apê Ijaew nhō pahi nywreta pumunh kaxyw mō. Ham kator xwýnhja. Mē inhō pika kamā na pa prem

kaxkwa hkrax rūm kot ho amnhîrit xā hā kanhêti raxta pumu. Hāmri nê nhýri pahi nywre pumunh nê kutā mē ixkōn krā ho ixtēm nê ixkrī nê kām mex o mex ā harēnh kaxyw nêtānh mē inhō krī rūm hapêr o mō. Kwa mē inhmā harē. Nhýri na? Na pa mē inhmā omunh prām týx kumrêx.

Anhýr o hā mē hkukjêr o mōr jakamā nhūm mē piitā pahi nywja jarēnh ma nê axpēn mā harēnh o hprōt. ³ Nhūm pahi Eroxja harēnh ma nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr. Pahi nyw kot mē ho amnhîptār ā hkamnhîx nhūm já kēp omnuj týx nê. Nhūm krī nhō xwýnhjaja ā hamaxpêr anhýr ā omu nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr o ra kām ma nê. ⁴ Hāmri nhūm pahi Eroxja amnhî wýr hkwyjê hā karō. Mē ô patre krāhtūmjaja nê Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja nhūm amnhî wýr mē hā karō nê Tirtūm kot nhýrmā mē hwýr mēnh mā xwýnhja ā mē hkukjêr kaxyw. Nê mē kām:

—E Tirtūm kot nhýrmā mē pahwýr mēnh mā xwýnhja ā na pa mē akukjêr kaxyw mē ato akuprō. Kwa mē atō inhmā harē. Koja nhýrmā kator kaxyw nê nhýri koja we kato? Xā jar mē panhō krī kamā nā? Xā nhýri krī hō kamā? Anê.

⁵ Hāmri nhūm mē kuma nê kām:

—Nā mē panhō pika pē Jutej kamā koja xep kato. Krī pē Perēj kamā. Na pre Tirtūm nhý hā kapêr o mē pa xwýnhja ra hkukamā mē panhîgêtiye mā tanhmā harēnh to nê hā kagā. Nê hā kagā ho:

⁶ Pa Perēj nhō xwýnhjaja? E mē anhō krī grire htā kamā koja nhýrmā mē panhō Pahi Maatiya kato. Koja mē pahpê Ijaewjê piitā mē pahto amnhîptār mex o pa. Jakamā mē anhō krī grire htā koja Ijaew piitā axpēn mā mex ā harēnh o pa.

Ā na pre Tirtūm kot mē pahwýr mēnh mā xwýnhja kukamā mē kām harē nê hā kagā anê. Anê.

⁷ Hāmri nhūm pahi Erox tee ri ā harēnh anhýrja ma hāmri nê amnhî wýr mē kot hā āhkukjêr o mōr xwýnhjê hā karō. Nom nhýri Ijaew kax ā. Hāmri nhūm mē ma hwýr mra nê agjê nhūm mē omu nê pahi nywta ā mē hkukja nê mē kām:

—E mē aprī hā inhmā pahi kator nywta jarē. Tanhmā na pre ra mē ate kanhêti pumunh ā mytwry kute? Xā ham na ka prem omu nā amnepê mā? E mē aprī hā tanhmā inhmā harēnh to. Anê.

Hāmri nhūm mē ihōja kām:

—Nā na ra hā amgrā axkrut kaxyw. Na pa prem omu hāmri nê inhnojarê nê man ixpa ho ixpa ry rax nê mē awyr pōj. Anê.

⁸ Nhūm mē kuma nê mē kām:

—Tý. Nom jar amrakati. Perēj kamā na xep kato. E mē māmri ma hwýr mō nê kamā hapêr. Hāmri nê nhýri omu nê akupýn ixwýr

mō nê inhmā harē. Pa ijaxwýja ma hwýr mō nê omu nê mē apyrā nê kām mex o mex ā harē. Ijaxwýja inhmā omunh prām týx kumrēx. Anē.

Nom hēx rom ā ri mē kām kapēr anē. Kot nhýri harēnh mar nē hā āmnēnh nhūm mē kot hpīr kaxyw nhūm hēx rom ā kām omunh prām týx ā amnhī jarēnh anē. ⁹⁻¹⁰ Jakamā nhūm mē kuma hāmri nē kato nē ma Perēj wýr mōr kurē kumrēx. Hāmri nē kormā mē ō pika kamā mē pa ri kanhēti ho studa xwýnhnta nhūm mē axte amnhī kukamā omu nē hkīnh nē. Nhūm ma Perēj wýr mē hkukamā mō nhūm mē omunh pē ma hkōt pa rāhā hwýr pōj. Nhūm kanhētija pahi nywre nhōrkwý mýri ajēt. ¹¹ Jakamā nhūm mē ma hkōt mra nē ixkreja wýr pōj nē kapem xa. Hāmri nē mē kām kapēr nē mē hwýr agiē nē Jejus mē katorxāja wa omu. Hāmri nē Jejus kutā hkōn krā ho hkrī hpa nē kām kapēr nē kām:

—Pa Xugitre. Hēxta waa nē. Nā amex o amex. Kot kaj nhýrmā axāptār hāmri nē apē mē inhō Pahi Maati. Nā ām hāmri na pa mē apumu nē ixkīnh nē. Anē.

Hāmri nē ahpýnhā kām hkīnh xā gō. Kām ōr kwý gō nē kām mēhkuxwa xā hkwy gō nē kām te kot rāmre kuxware pyrāk pē mīraja nhūm mē kām hkwy gō. Mē hkīnh xā hā kaxpore xohōt nhūm prem kām ōr pa. ¹² Hāmri nē ra akupým Jerujarē kamā pahi Eroxo wýr nojarēt. Nhūm kamāt nhūm mē gōr nē hikwý hāmri nē ra amýti. Nhūm Tirtūm mē hpimtir kām mē kām kapēr nē mē kām:

—Pa? E mē inhma. Kēr ka mē akupým pahi Eroxo wýr amrar nē kām mē hkrata jarēnh kēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Nē kēr ka mē pry hō hā mām ma mē anhō pika hwýr akupým apa ho apa.

Anhýr o mē kām kapēr jakamā nhūm ap-kati nhūm mē kànhmā hkrī hāmri nē Tirtūm kot mē kām hā karō xā hkōt ma akupým mē ō pika hwýr pa kurē kumrēx nē akupým pahi Eroxo wýr mrar kēt nē.

Juje mē hprō wa kot Eroxo pymaj ma Jejus o mōr

Apokarip 12.1-6, 12.13-18

¹³ Tā nhūm kanhēti ho studa xwýnhjaja ma akupým hapēx hāmri nhūm Tirtūm axte Marir mjēn Juje hwýr kapēr o mē wrýk xwýnhjē hō mē. Nhūm kē axte hpimtir kām hwýr wrý nē kām kapēr nē kām:

—Pa Juje. E kwa kànhmā nhý. Na ra pahi Eroxa aprō pē hkrata ā amýné. Koja tokyx pōristi hkwyjaja mē anhō krī hwýr pōj nē war apē hpīr kaxyw ri hapēr. Jakamā kwa wa tokyx akato nē ma pika pē Ejit wýr amōr kurē kumrēx. Nē Ejit kamā apa rāhā pa nhýrmā akupým amnē war amē. E kwa tokyx. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm kuma nē kànhmā nhý nē Marir mra nē war amnhī to akuprō nē ra nojarēt. Hāmri nē krīja pē Jejus o kato nē ma o mōr kurē kumrēx. Wa mōr ryy nē hāmri nē Ejit wýr pōj nē kamā pa ho pa.

¹⁵⁻²⁰ Rōm nhūm pahi Eroxo tee ri amnhī wýr kanhēti ho studa xwýnhjē kamā hamak o pa nom nhūm mē akupým hwýr mrar kēt nē. Jakamā nhūm mē kamā gryk nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa nā. Na mē ām inhmā hēx nē akupým ixwýr mrar nē nhýri inhmā pahi nywta jarēnh kēt nē. Nā kwār mē māmri ā inhīpēx anē. Mē kot ixpē ho hpimxuure kaxyw ā. Nā kot paj mē kēp kupi nhūm mē rī amnhī pumu. Na xep prem kanhēti kot harēnh xāja pumunh ā ra hā amgrā pyxi nē hkōt mytwrý kēp 6. Jakamā mām mē hkrata ra hā amgrā axkrut kaxyw. Nā na pa ra ijamaxpēr. Kot paj Perēj kamā mē hkra myjaja ra mē hā amgrā axkrut xwýnhjaja nē kormā mē hā amgrā axkrut kēt xwýnh piitā mē himex pa. Jao ra mē kamā pahi nywta pī. Nā ixte hpīr mā kēnā. Koja hprēk nē ixpānhā Ijaew o amnhīptār kēt nē.

Anhýr o hamaxpēr hāmri nē amnhī wýr ō pōristi hkwyjē hā karō nē mē kām mē hkrājē hā amýné nē mē kām:

—E kēr ka mē ma Perēj wýr mra nē kamā mē kēp mē hkra myrejaja ra mē hā amgrā axkrut xwýnhjē nhūmex pa. Nē kormā mē hā amgrā axkrut kēt xwýnhjaja māmēn mē himex par kumrēx. Nē Perēj pu hā ri krī hkrýre hkōt māmēn ri ajapōj nē ā mē himex par anē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hwýr mrar kurē kumrēx. Hāmri nē Perēj wýr pōj nē mē kēp mē hkra myre piitā mē himex pa. Jakamā nhūm mē katorxā nē mē hipēēxājaja tee ri mē hkra htyk xwýnhjē pumu nē hkaprī htýx nē mýr rūnh nē. Nom na pre Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnh finat Jeremīstija ra amnepēm ā mē kot amnhī nhīpēx anhýrja kukamā mē panhīgētjē mā mē harē nē hā kagā. Na pre mē kām Ijaew kurē xwýnhjē pynēnh nē ma mē ō pika hwýr mē ho hapēx par kaxyw. Hāmri nhūm mē panā Rrakewja te ra kot tee ri ja hā mē omunh nē tanhmā amnhī nhīpēx to pyrāk nhūm Jeremīstija tanhmā Ijaewjē jarēnh to nē hā kagā. Nē hā kagā ho:

Amnepēm Perēj kamā na pre mē panā Rrakewja hpījagri ho nōrja ā ra htyk kaxyw nē tee ri hkra kator mā xwýnhnta kukamā hamaxpēr nē mýr o nō. Nhūm hkwyjaja tee ri akupým tam hamaxpēr kaxyw kām kapēr. Tā jarāhā Rrakew kanrēhā hkra nē htāmnhwý nijaja ra urāk nē tee ri mē hkrare ho hamak xāj mýr o pa. Mē kot mē kēp utār nē mē himex par jakamā

nhûm mē tee ri mē ho hamak xaj mÿr o pa. Anê.
Nhûm pre finat Jeremîsja mē hkukamā ā mē harê nē mē hā kagā anê. Tā ra jarāhā mēni piitā Rrakew pyrā nē hkrajē o hamak xaj mÿr o pa.

Wa kot akupÿm wa ô pika hwÿr Jejus o mōr

Juāw 7.41-42

Tā nhûm mytwrÿ grêre nē hapêx nhûm pahi Erox ty. Jakamā nhûm kamāt nhûm Jujeja gōr nē nō. Nē kē ô t kām axte amÿti. Nhûm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja axte hwÿr wrÿ nē kām:

—Pa Juje? E na ra Marir pê hkra pÿr mā xwÿnhja ty. Jakamā kwa wa māmri ma akupÿm mō. Ma akupÿm mē apē Ijaewjē nhô pika hwÿr axāmnhix aprô mē hkrata wa o mō.

Anhÿr o kām kapêr. Na pre ra amnepēm Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjē hōja ja kukamā mē panhigêtjē mā ja jarē nē hā kagā. Nē hā kagā kot: “Ixpē Tirtûm kot paj nhÿrmā Ejit rûm ma akupÿm ô pika hwÿr ixkrata wa mē kumē.” Anhÿr o kot hkukamā harēnh nē hā kagā.

²¹ Jakamā nhûm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja ā Juje mā karō anê hāmri nhûm kuma nē ma akupÿm wa o mō. Ma akupÿm mē ô pika hwÿr wa o mō.

²² Tā ra akupÿm hpōx kaxyw htêp o mō. Hāmri nē pahi Erox kra Akêrawja ra hipêxā mÿr pê kot Jutej kamā mē ho amnhîptār hā harēnh ma. Hāmri nē tee ri mē amnhî kukamā hamaxpêr nē kām mē hwÿr wa o mōr pyma nē.

Tā nhûm kamāt nhûm Juje ra gōr nē nō nē kē axte amÿti. Nhûm kē axte Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja hwÿr wrÿ nē akupÿm ô pika hkwy pê Jutej wÿr mōr nē wa mē hkurē nē kām:

—Pa Juje? E kêr ka Jutej wÿr wa mē amōr kêt nē. Pānhā nhām mē anhô pika hō hwÿr mām mō nē kamā ri apa.

Anê nhûm kuma nē hpānhā wa mē ma mē ô pika hkwy pê Garirej wÿr wa mē juk nē ma mō. ²³ Nē kamā pōj nē krî pê Najare hwÿr mō nē kamā amnhîm ôrkwy nhîpêx nē kamā wa mē pa ho pa. Nhûm pre ra amnepēm Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjē hōja ra ā mē kot amnhî nhîpêx anhÿrja kukamā mē panhigêtjē mā mē harê nē hā kagā. Nē hā kagā kot:

Tirtûm kot mē pahwÿr mēnh mā xwÿnhja koja kēp Najare nhô xwÿnh. Anê.

3

Juāw Paxis kot Tirtûm kapêr jarēnh o pa Makre 1.1-6; Rukre 3.1-14; Juāw 1.19-23

¹ Nhûm pre Juāw Paxisja ā amnhî nhîpêx anê. Nē pika pê Jutej kamā mē kām Tirtûm

kapêr jarēnh o pa. No ām krîm pa hkêt nē. Ām mē hpu hā krî pê amÿm ri kapôt ā ri mē kām Tirtûm kapêr jarēnh o pa. ²⁻³ Tirtûm nhÿ hā kapêr o pa xwÿnh finat Ijais ra kot Juāw kukamā mē panhigêtjē mā tanhmā harēnh to nē hā kagā xā hkôt. Na pre hkukamā hā kagā ho:

Koja nhÿrmā mēhō mōn pōj. Kapôt ā mōn pōj nē mē kām tanhmā mēmoj tā karō hto ho ri pa. Nē mē kām: “Koja Tirtûm tokyx mē pahwÿr mē panhō Pahihtija mē nhûm wrÿ nhûm mē piitā omu. Jakamā kwa mē tokyx kutêp tām amnhî nhîpêx o ri apa. Te mē kot mēhō kutêp pry ho mexta pyrā nē amnhî nhî ho tām amnhî nhîpêx nē tām ajamaxpêr mex o ri apa. Kêr ka mē Pahihti kutêp ā amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.” Anhÿr o koja mē kām ujarēnh o pa. Anê.

Na pre finat Ijaisja Juāw Paxis kukamā ā mē kām harēnh anê nē hā kagā. Tā nhûm hā kagā xaja kôt nhûm Juāw Paxisja mōn pōj. Hāmri nē Ijais kot hkukamā harēnh xā hkôt kapôt ā ri mē kām ujarēnh o pa nhûm mē kām mar prām xwÿnhja ma hwÿr mra. Nhûm mē kām kapêr nē mē kām:

—E koja Tirtûm tokyx kot mē pakaxyw ām xwÿnhja o amnhîrît. Jakamā kwa mē tokyx kutêp amā amnhî tomnuj kaga hprām xaj tām amnhî nhîpêx o apa.

Anhÿr o Jejus kutêp mē kām kapêr o pa.

⁴ Juāw Paxisja hikāxpore hkêt jakamā na pre ē mex kêt nē pa. Ām mēmo mry pê kamer kî ho amnhîm ē nhîpêx nē hagjē nē hā pa. Nē mēmo mry hkā ho amnhî pre nē ri pa. Nē mēo mex kur kêt nē ām krit ku nē menh ôr o ri pa.

⁵ Jakamā nhûm kapôt ā ri mē kām Tirtûm kapêr jarēnh o pa nhûm mē kot mar kaxyw ma hwÿr mra. Pika pê Jutej kamā ri mē pa xwÿnhja. Nē Jutej kamā krî pê Jerujarē nhô xwÿnhja. Nē pyhti pê Jotāw mÿri mē pa xwÿnhja. Nhûm prem piitā harēnh ma nē kot mar kaxyw ma hwÿr mra. ⁶ Hāmri nē kapêr ma nē Tirtûm noo mā mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ā kām amnhî jarē. Mē kot amnhî tomnuj kaga nē tam amnhî nhîpêx o pa hprām xaj ā kām amnhî jarēnh anê. Nhûm Tirtûm kaxkwa kamā hkrî htā mē kuma nē amnhî katut kôt mē kot amnhî tomnuj rēnh pa nē axte kām hamaxpêr kêt nē. Jakamā nhûm pre Juāw Paxisja Tirtûm mā gōx kām mē hkrā kumrār pa. Pyhti pê Jotāw kamā mē hkrā kumrā.

⁷ Tā nhûm Parijew mē Satusew nhô xwÿnhja määnēn mē hkôt ma Juāw Paxis wÿr mra. Mē urāk nē mē kēp Ijaew jakamā haxwÿja Juāw Paxis kot mē hkrā kumrār kaxyw ma hwÿr mra. No ām hkwyjē hkînhā mē kot amnhî tomnuj kaga hprām xaj kām

amnhî jarênh kêt nê. Âm amnhî krâ hkôt hkwyjê hkôt hwÿr mra nê amnhî to kuma. Nom nhûm Juâw Paxisja ra hprî hâ â mê hamaxpêr anhÿrja kôt mê omunh mex nê. Jakamâ mê kâm:

—Tk kwa nâ. Kormâ mê ate amnhî tomnuy pix o ri apa kênâ. Xà kot paj mê ate amnhî tomnuy o apa rāhā mê akrā kumrā nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kām mex nê? Nâ koja já kām mex kêt nê. Koja ja mÿrapê nhÿrmâ tanhmâ mê atomnuy tÿx to ka mê tee ri umaj apimxur prām kaprÿ. ⁸ Na htem amnhî tomnuy kaga nê tām amnhî nhîpêx nê tam axpên nhîpêx. Jakamâ e kwa mê â amnhî nhîpêx o apa anê pa ri kormâ mê akrā kumrā. ⁹ Na ka htem atÿx ri ajamaxpêr o: “Mê ixpê finat Apraâw kanrêhâ htāmnhwÿ hkwÿ na pa mê. Jakamâ koja Tîrtûm ja hâ mê ixpumu hāmri nê mê ixte amnhî tomnuy o ipa tā nhûm ja hâ tanhmâ mê ixto hkêt nê. Koja mê ixto mex nê.” Anhÿr o atÿx ri amnhî kukamâ ajamaxpêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Mê apê Apraâw kanrêhâ htāmnhwÿ htâ mê ate urāk nê tām amnhî nhîpêxre hâ. Kot kaj mê apê htāmnhwÿ htâ amnhî tomnuy o ri apa hāmri nê Tîrtûm noo mā te mê apê pikap kêne nhîkwÿ pix pyrāk. ¹⁰ Na ra Tîrtûm mê ate amnhî tomnuy mÿrapê tanhmâ mê ato kaxyw. Te ho mēhō nhō mēmo hpār ô hkêt nhûm kot tee ri omunh nê krāhyr nê kuwy kamā mēnh nê ho kaxār par pyrāk o koja mê anhîpêx. Jao amnhî nê kuwy hwÿr mê arê ka mê kamā amnhî xā htÿx kamā ajamak rāhā ho ri apa. Anê.

Nhûm pre â Juâw Paxisja Parijew mê Sat-usew nhō xwÿnhjê mā kapêr anê. ¹¹ Hāmri nê hpānhâ axte mê kot mar kaxyw hwÿr mê mrrar xwÿnhjê mā kapêr nê mê kām:

—E ra mê ate amnhî tomnuy kaga xwÿnhjaja. Na pa Tîrtûm mā mê akrā kumrār kaxyw gô pix o mê akrā kumrā. Nom koja tokyx ixpānhâ Tîrtûm kot mê pakaxyw âm mā xwÿnhta tām mê pahwÿr pōj. âhpumunh tÿx o kot ijakrenh par jakamâ na pa hte âm kukwak ri ipxa nê amnhî tā hâ ixpijaam o ri ipxa. Koja mê awÿr Tîrtûm Karō rê nhûm mê akarō mā agjê. Ka mê ÿ hâ tam amnhî nhîpêx o ri apa. Nom kormâ mê kot tām amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja koja Tîrtûm kot mê pahwÿr mēnh xwÿnhja ja hâ mê omu nê mê hipêx o te kuwy kot mēmoj to kaxār par pyrāk o mê hipêx.

¹² —Na htem pur kām harôj nhîkê nê ho grā nê hpānhâ kahtwÿ. Nê kahuk pa hāmri nê hkapî nhûm kôk apê nê prÿhkâ ho htor pa. Nhûm mê hpānhâ hy ho pa nê ixkre kamā gôj kām unhwÿ. Ja pyrā nê koja tokyx Tîrtûmja mê piitā mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omunh xā hkôt mê ho axkjê. Jakamâ mê kot tām amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja koja ma amnhî wÿr mê

ho api nhûm mê kuri mex rāhā nê pa ho pa. No mê kot amnhî tomnuy rāhā ho mê pa xwÿnhjaja koja jajê hkînhâ tanhmâ mê homnuy to. Nhûm mê ma kuwy raxja wÿr pa nê kamā amnhî xā htÿx kamā hamak rāhā nê pa ho pa.

Anhÿr o mê kām kapêr.

Juâw Paxis kot Jejus krâ kumrār

Makre 1.9-11; Rukre 3.21-22; Juâw 1.32-

34

¹³ Tā nhûm Jejus pika pê Garirej rûm kato nê ma Juâw Paxis wÿr mô. Juâw kot pyhti pê Jotāw kamā hkrā kumrār kaxyw ma hwÿr mô. Hāmri nê omu nê kām:

—Pa. E ot pa awÿr amnhî to tē. Ate mê kuxwar ixkrā kumrār kaxyw. Anê.

¹⁴ Hāmri nhûm tee ri kuma nê kām:

—Kwa nâ. Aa ate amnhî tomnure hâ kot pa kêt ri akrā kumrā. Nâ ka kot kaj ixkrā kumrā. Anê.

¹⁵ Hāmri nhûm kām:

—Kwa nâ. Māmri ixkrā kumrā Juâw Paxis. Tîrtûm kām ja prām kênâ kot ka kêt ri axtem nê ixkaga. Kot puj mê Tîrtûm kām hprām xā hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri papa. Anê.

Hāmri nhûm kuma nê kām:

—Tôe. Nâ kot paj akrā kumrā. Anê.

¹⁶ Hāmri nê pyhti hwÿr o wrÿ nê kamā hkrā kumrā. Hāmri nê wa akupÿm api nê gô mÿ ri âm rāhā nhûm kaxkwa axkjê. Hāmri nhûm kurûm Tîrtûm Karôja Jejus wÿr te tuuti pyrā nê ahpār mā hwÿr wrÿk o tē nê ikre hâ xa. Nhûm Jejus arî amnhî wÿr wrÿk o htēm kām omunh o xa. ¹⁷ Hāmri nhûm Tîrtûm kaxkwa rûm kām kapêr nê kām:

Pa? E apê ixkra mex na ka. Âm hāmri na ka hte ixkanrêhâ â amnhî nhîpêx mex anê. Inhmâ ajapê kamā na ka ri apa ho apa. Anê.

4

Satanasti tee kot amnhî tā Jejus kamā hamak

Makre 1.12-13; Rukre 4.1-13; mādênê Eprêw 2.18, 4.15

¹ Tā nhûm Jejus Tîrtûm Karō nhÿ hâ ma kapôt â ri pa. Satanasti kot amnhî tā kamā hamak kaxyw nhûm ma kapôt â ri pa. ² Ri pa hâ apkati xohtô nê. Ra hâ arîgro pê 40. Nê kormâ apkur kêt jakamâ ra kām prām tÿx kumrêx nê ri pa. ³ Hāmri nhûm Satanastija nhÿhÿnh hwÿr tē nê hêx rom kām kapêr nê kām:

—Pa. E kwa măn ka ra amā prām tÿx nê nâ? Nom xep apê Tîrtûm Kra jakamâ apê mēmoj hihtÿx kêt. Tîrtûm pyrā nê axâhpumunh o axâhpumunh kênâ. Jakamâ kwa kên nhîkwÿ mÿj mā anê kê amā pâwti hâ amnhî jahkre ka aku nê tokyx ho amnhî xihtÿx. E kwa tokyx kām akapêr. Anê.

⁴ Hāmri nhūm kuma nê kām:

—Tk. Nà kot paj amar xà hkòt à ri amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Koja Tîrtûm kām inhmā mēmoj nhôr prām nê inhmā mēmoj gō pa rî kormā kukrê. Kapêr à kagà htûm kot ja jarênh kot:

Na htem mē apkur xà pix kukwak ri htîr nê pa hkêt nê. Na htem mǎânên Tîrtûm kapêr ma nê hkòt amnhî nhîpêx nê htîr nê pa. Anê.

—Ă kapêr à kagà kamā kot harênh kot anhÿr jakamā kot paj akapêr kòt ri à amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Am kwarî ho kwarî. Anê.

⁵ Hāmri nhūm Satanastija tee ri kuma hāmri nê hpānhā ma Jerujarê hwÿr o mō. Nê Tîrtûm mǎ amnhî jarênh xà hā ixkre hprêk nhîmōk wÿr ho api nê kÿxpê hatur xà hā am nhūm xa. Hāmri nê amnhî parpê kên rûnh nhîkwÿ xwÿnhja pumunh o xa nhūm Satanasti kām:

⁶ —E apê Tîrtûm Kra jakamā kwa ja rûm ahpar mǎ ajarî nê ma tē nê pikap tēm. Koja Anhîpêxaja apumunh mex nê ka tanhmā amnhî to hkêt nê. Kapêr à kagà htûm kot harênh kot:

Tîrtûm koja kapêr o wÿk xwÿnh kwÿjê mǎ ajarê ka ajarî nê ahpar mǎ tē nhūm mē kÿx pē amÿ nhūm mēmoj akā hyr kêt nê. Anê.

—Ă kapêr à kagà htûm kot ajarênh anhÿr jakamā e tokyx ajarî. Anê.

⁷ Hāmri nhūm Jesus kuma nê kām:

—Tk kot paj ri ate inhmā karō xàja kòt à amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Koja Tîrtûm tām inhmā ijarî hā karō pa rî mar xà hkòt ijarî. No kot pa ri amar xà hkòt ijarî hkêt nê. Tîrtûm kapêr à kagà htûm kot ja jarênh kot: Kêr ka mē amnhî krā hkòt amnhî tǎ ixkamā ajamak kaxyw inhîxi jarênh kòt tanhmā amnhî nhîpêx to hkêt nê. Anê.

—Ă kot ja nê kapêr kot anhÿr jakamā kwarî ho kwarî. Kot paj ri amar xà hkòt ijarî hkêt kumrêx. Tîrtûm tām kot inhmā à ixte amnhî nhîpêx anhÿr à karōre hā. Anê.

⁸ Hāmri nhūm Satanasti tee ri kuma nê hpānhā ma nhÿri kên prêeti hwÿr o tē nê himōk à axte o xa. Hāmri nê kām pika piitā ahkre hpa. Nê mē hikukrêx piitā nhūm kām ahkre ho xa. Kǎxpore nê mēmoj mex piitā nhūm kām ahkre nhūm Jesus piitā omunh o xa. ⁹ Hāmri nhūm kē Satanasti axte kām:

—E mǎn ka kam ri mēmoj mex mÿj piitā omunh pa. Piitā inhō na. Nom kot kaj ixkutā tēm nê inhmā inhmex o inhmex à ijarê pa ama nê amā piitā ôr pa. Ka kam mēmoj piitā ho anhō nê ho amnhîptār o apa. Jakamā e kwa tokyx. Anê.

¹⁰ Hāmri nhūm kuma nê axte kām kapêr nê kām:

—Tk kwa ma nhÿhÿm tē Satanasti. Kot paj ri amā amex o amex à ajarênh kêt kumrêx. Tîrtûm kapêr à kagà htûm kot ja nê kapêr kām hihtÿx kênā. Kapêr kot:

Kêr ka mē ixkapêr pix ma nê ixkutā pix mǎ akônkrā ho akrî nê inhmā inhmex o inhmex à ijarê. Kêr ka mē à amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

—Anhÿr o kot hā karō jakamā kot paj amā amex o amex à ajarênh kêt kumrêx. Anê.

¹¹ Hāmri nhūm tee ri amnhî tǎ kuma hāmri nê ma tē. Tee ri kām kapêr kapÿja à amnhî pumu hāmri nê hkaga nê ma tē. Hāmri nhūm Tîrtûm kapêr o mē wÿk xwÿnhja Jesus wÿr wÿr nê tanhmā ho mex to nê kām ô nhūm kukrê nê akupÿm hihtÿx.

*Jesus kot Garirej kamā kapêr o pa
Makre 1.14-15; Rukre 4.14-15*

¹² Tǎ nhūm Juāw Paxisja mēmoj tǎ pahi Erox mǎ akir nhūm amnhî tǎ kuma nê gryk xǎj haxà nhūm hkrî ho hkrî. Hāmri nhūm Jesusja harênh ma nê ma akupÿm Garirej kamā krî pē Najare hwÿr ma akupÿm tē. ¹³ Hāmri nê ra pōj nom kamā ri pa hkêt nê. Nê hpānhā kurûm kato nê ma krî pē Kapanau hwÿr tē. Gō rax pē Garirej mÿri na pre. Pika hkwy pē Jepurō mē Natari wa mē kamā na pre nhūm Jesus ma hwÿr tē. Hāmri nê kamā pa. ¹⁴ Nhūm ra amnepēm Tîrtûm nhÿ hā kapêr jarênh o mē pa xwÿnh finat Ijaisja Jesus kukamā ra mē panhîgêtjê mǎ à kot amnhî nhîpêx anhÿr à harê nê hā kagà. Jesus kot à mē hwÿr mōr anhÿria kukamā nhūm pre harê nê hā kagà. ¹⁵ Pika hkwy kamā mē pa xwÿnhja nhūm pre mē hkukamā mē harênh mex nê. Nê pika pē Garirej kamā mē pa xwÿnhja nhūm pre mǎânên mē hkukamā mē harê. Nê pyhti pē Jotāw mē gō xujanār wa hkaêx kām pika piitā kamā mē pa xwÿnhja. Nê krî pē Garirej kamā mē kēp Ijaew kêt xwÿnhja nhūm pre mǎânên mē harê. À na pre finat Ijaisja mē hkukamā Tîrtûm nhÿ hā mē piitā mē harê nê hā kagà anê. Jesus kot ma mē hwÿr mōrja kukamā nhūm ra hprî hā harê nê hā kagà. Nê hā kagaja o:

¹⁶ E. Kot paj mē amā mēmoj mex jarê ka mē inhma. Mē ate Tîrtûm pumunh kêt jakamā te mē ate kamāt kô kamā ri apa pyrāk. Tǎ koja Tîrtûm mē amā amnhî to amnhîrit ka mē hpānhā te mē ate hirā kamā ri apa pyrāk o amnhî nhîpêx nê ra hkòt amnhî xun-hwÿ.

Anhÿr o mē hkukamā mē harê nê hā kagà. ¹⁷ Tǎ nhūm ra kot hkukamā mē kām ujarênh xà hkòt nhūm Jesusja mē hwÿr mō nê mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri mē hkòt pa. Nê mē kām tanhmā amnhî jarênh to ho pa. Nom kormā hprî hā mē kām amnhî jarênh

kêt nê. Te ho nhâm mēhō jarēnh pyrāk o mē kām amnhî jarē nê mē kām:

—E na ra Tirtûmja kot mē akaxyw âm xwŷnhŷta mē nhûm mē awŷr wrŷ. Jakamā kwa mē tokyx tee ri ate amnhî tomnuj â amnhî pumu nê â ate amnhî nhîpêx anhŷr kaga nê hpānhā Tirtûm kôt mân amnhî nhîpêx o ri apa.

Anhŷr o mē kām kapêr o pa pē mē ahkre ho ri mē hkôt pa.

Jejus kot amnhî wŷr tep pynēnh xwŷnhjê hwŷr

Makre 1.16-20; Rukre 5.1-11

¹⁸ Tā nhûm Jejus ma gō rax pē Garirej mŷ ri pa nê gōx kām ja wa omu. Sîmāw Pêtre mē htō Andreja nhûm wa gōx kām kryhti rēnh o wa xa. Hāmri nhûm Jejus wa hwŷr tē nê wa omu nê amnhî kôt wa kuwŷ nê wa kām:

¹⁹ —Pa. E kwa ma ixkôt mân war apa. Kot paj tanhmā war ajahkre hto ka wa ma mē kām ijarēnh o ri apa. Mē kot war amar nê ra ixkôt amnhî xunhwŷr kaxyw. Anê.

²⁰ Hāmri nhûm wa kuma nê kryhti re nê wa ma hkôt htēm kurê kumrêx. ²¹ Hāmri nhûm mē ma nhâm axte mō nê ra jajê hwŷr kato. Jepetew mē hkra Xiakre mē Juāwja nhûm wa mē hwŷr kato. Nhûm mē ô pâr kām kryhti ho mex o wa mē nhŷ. Hāmri nhûm mē hwŷr mra nhûm Jejus amnhî kôt ja wa kuwŷ nê wa kām:

—Pa Xiakre mē Juāw. E wa ma ixkôt mân wa apa. Anê.

²² Hāmri nhûm wa kuma nê hipêêxā mā amnhî jarē nê ma hkôt pa ho pa kurê kumrêx.

Jejus kot tanhmā amnhî nhîpêx to Rukre 6.17-19

²³ Tā nhûm Jejus Garirej kamā Ijaew mā Tirtûm kapêr jarēnh o pa. Na pre hte Tirtûm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre hwŷr agjê nê kamā mē kām Tirtûm kapêr jarēnh o hkrî nê mē kām:

—E mē tee ri ate amnhî tomnuj â amnhî pumu nê hpānhā Tirtûm kôt mân amnhî nhîpêx o ri apa. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nhûm ja hā mē apumu nê mē ato hkra kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nê akupŷm mē kām mē â xwŷnhjê ho mex. Ahpŷnhā tanhmā mē â kute xwŷnhjaja nhûm akupŷm mē ho mex o pa.

²⁴ Jakamā nhûm mē piitā pikaja kamā ri axpēn mā harēnh o hprôt. Nê pika pē Sir kôt määnēn ma ri axpēn mā harēnh o hprôt. Nhûm mē piitā harēnh ma nê ma hwŷr mē â xwŷnhjê ho mra. Ahpŷnhā ri tanhmā mē â kute xwŷnhjaja. Mē â htŷx xwŷnhjaja. Nê mē î kamā mē htyk xwŷnhjaja. Nê mē hkrā pipānh xwŷnhjaja. Nê mēkarômnuŷti kot Sataŷtasti nhŷ hā tanhmā ri mē ho xwŷnhjaja. Nhûm prem mē hamŷ nê ma Jejus wŷr mē o mra nhûm mē omu nê akupŷm mē ho mex

pa. ²⁵ Jakamā nhûm mē ohtō nê ma hkôt pa. Krî pē Garirej rûm nê Tekap rûm nê Jerujarê rûm nê pika pē Jutej rûm. Nê pyhti pē Jotāw nhîkjê rûm mē pa xwŷnhjaja. Nhûm mē â ohtō nê ma Jejus kôt omunh o pa anê.

5

Jejus kot tanhmā mē ahkre hto Rukre 6.20-23

¹ Nhûm Jejus amnhî kôt ri mē kot omunh o mē pa xwŷnhjê pumu hāmri nê mē ahkre kaxyw ma tē nê hixêt â api nê himôk â nhŷ. Hāmri nhûm mē ma hkôt mra nê pu hā hkrî pa. ² Hāmri nhûm mē ahkre nê mē kām:

³ E mē inhma. Kot kaj mē atō amnhî kaxyw tanhmā Tirtûm mē wa inhma ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o: “Koja Tirtûm inhîhkô hā pa hkêt pa ixtŷx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho ri ixa rāhā ho ri ixa.” Anhŷr o ajamaxpêr. Hāmri nhûm Tirtûm â ajamaxpêr anhŷr â apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm apê hkra hā ato mex nê atānopxar o akôt pa ho pa ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁴ Nê kot ka mē atō tanhmā amnhî tomnuj to. Hāmri nê tee ri ja hā amnhî pumu nê apijaam nê akapri nê. Nê akapri xāj amŷr o nhŷ. Amŷr rax nê. Hāmri nhûm Tirtûm ja hā apumu nhûm ja kām mex nê. Jakamā nhûm anê akapri hta nê ato mex nê ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁵ Nê kot ka mē atō agryk tokyx anhŷr kêt nê. Nê kritpēm amnhî tā amā mē hkapri ho ri apa. Hāmri nhûm Tirtûm ja hā apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm ato mex nê ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁶ Nê kot ka mē atō amā Tirtûm kām hprām xā hkôt amnhî nhîpêx o ri apa hprām nê. Nhûm amnhî tā apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm ato mex nê tanhmā akrā hto ka hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri apa. Jao ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁷ Nê mē kamā mē axukapri ho ri apa xwŷnhjaja na hte Tirtûm ja hā mē apumu nhûm ja kām mex nê. Jakamā na hte mē hā mē apyŷr nê mē akamā ukapri ho pa. Jao mē ato mex nê ka mē ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁸ Nê kot ka mē atō â ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o: “Nā kot paj âm Tirtûm kapêr kôt pix mā ri amnhî nhîpêx o ri ixa. Âm ja pix na inhma hprām.” Anhŷr o ajamaxpêr. Hāmri nhûm

Tîrtûm amnhî tâ mê apumu nê mê ato mex nê. Ka mê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa. Nê nhîrmâ Tîrtûm wîr api nê kuri amex râhâ apa ho apa.

⁹ Nê kot ka mê atô mêhō wa kot axpên kutâ amnhî xâm xwînhîta axpên tâ wa omu nê wa kot tanhmâ axpên nhîpêx tota nê tanhmâ wa kâm akapêr to nê akupîm tâm wa âm. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ apumu nhûm ja kâm mex nê. Nê apê hkra hâ ajarê ka ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa.

¹⁰ Nê koja mêhō mê ate Tîrtûm kapêr mar xâ hkôt amnhî nhîpêx o apa hâ mê apumu nê hâ tanhmâ mê anhîpêx kati hto. Tâ nom koja Tîrtûm arî mê ato mex nê. Mê apê hkra jakamâ mê kot tanhmâ mê anhîpêx hto htâ ka mê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa.

¹¹⁻¹² —Kwâr mê māmri ixtâ mê ato kapêr rîy mê ato hêx rîy tanhmâ ri mê atomnuij to. Kwâr mê māmri â mê anhîpêx anê. Nom kêr ka mê arî amnhî kaxyw inhîmâ ajamaxpêr tîx râhâ pê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa. Kwâr mê māmri ixtâ â mê anhîpêx anê nê mê amex kêt â mê ajarê. Amnepê m na prem â Tîrtûm nhî jarênh xwînhîjê nhîpêx anê. Jakamâ koja mê urâk nê â mê anhîpêx anê. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nê amnhîm mê amex â mê ajarê. Hâmri nê nhîrmâ kaxkwa kamâ wa inhō krî kamâ mê ato mex nê. Jakamâ kêr ka mê â amnhî kukamâ ajamaxpêr anhîr pê māmri akînh nê ajamakêtkati nê axâmnhîx ri apa. Kwâr mê māmri â wa ixtâ mê anhîpêx anê. Anê.

Jejus krajaja te kot kaxwa mê kanê hpôk wa urâk

Makre 9.49-50; Rukre 13.34-35

¹³ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê mê ate ixkôt amnhî xunhwîr xwînhîja te mê ate kaxwa pyrâk. Kaxwaja mê apkur xâ ho ânh mâ mex. No koja mêhō tên kamâ pika hkwy mê nê ho ahkâ. Hâmri tanhmâ kot wem ho nê akupîm ho mex? Nâ koja akupîm mex kêt nê. Âm mê kot hkapîr pix kaxyw koja mex. Ja pyrâ nê kot ka mê atô ate inhîmâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa hâ amnhî jarênh tâ gaa nê rî amâ ixkôt amnhî nhîpêx prâm kêt nê. Hâmri nê ra te apê kaxwa mê pika pihkârtâ pyrâk. Kwa mê ixujarênh ma nê kâm ajamaxpêr tîx râhâ ho ri apa.

¹⁴⁻¹⁶ —Nê te mê ate kanê hpôk pyrâk. Nê te mê ate hixêt prêk nhîmôk â krî xâm pyrâk. Koja krîja hixêt prêeti nhîmôk â xa nhûm mê piitâ omu. Nê kanêja. Xâ na htem kanê hpôk

nê poti ho hpro? Nâ na htem hpôk nê kîy pê mêmoj nhîmôk â unhwî nhûm mê piitâ mê kâm hirâ nhûm mê hirâ kamâ mêmoj pumunh mex nê. Ja pyrâ nê kot kaj mê tâm amnhî nhîpêx o ri apa nhûm mê piitâ ja hâ mê apumunh kôt ra kaxkwa kamâ Tîrtûm mex â harênh o pa. Anê.

Jejus kot tanhmâ Mojes kapêr jarênh to Rukre 16.16-17

¹⁷ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê amnepê m Mojes kot Tîrtûm nhî hâ Ijaewjê mâ tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê kâm karôja. Nê amnepê m Tîrtûm nhî hâ kapêr jarênh o mê pa xwînhîjê kapêrja. Ixte mê kapêr o ijpêx kaxyw na pa pre mê awîr ixwîrîk kêt nê. Jakamâ kwa mê rî â axpên mâ ijarênh anhîr kêt nê. Kêt ixprî hâ ixte mê amâ mê kapêr jarênh nhûm mê ate mar mex kaxyw na pa pre kaxkwa rûm mê awîr wîrî.

¹⁸ —Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot mêmoj jarênhîja. Koja ujarênh xâ hkôt mêmoj tanhmâ amnhî to hpar mê nhûm rî kormâ kaxkwa mê pika wa hapêx pa nhûm kapêr â kagâja määnên hapêx. Nom nhûm Tîrtûm kapêr koja mêmoja pyrâ nê aa hapêx kêt nê. Koja râhâ ho râhâ nê aa ihkjê ho tanhmâ mênh to hkêt nê. Âm hāmri na pa â mê amâ harênh anê.

¹⁹ —Nê kot ka mê atô Tîrtûm kapêr o pixire nê hirôp xa. Hâmri nê ra amnhî pyrâ nê anhîō mâ ja hâ amîyê. Apyrâ nê kot hirôp âm kaxyw ka kâm hâ amîyê. Kot kaj â amnhî nhîpêx anê hāmri nê apê Tîrtûm kra hkêt â amnhî to amnhîrît. Nom kot ka kêt mê tâm amnhî nhîpêx o ri apa. Nê amnhî pyrâ nê tâm mê kot amnhî nhîpêx kaxyw mê kâm akapêr o ri apa hāmri nhûm Tîrtûm ja hâ apumu nê ato hkra nê ato mex nê.

²⁰ —No Parijew nhō xwînhîja nê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwînhîja. Mê kot Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex â amnhî jarênh tâ no âm hkôt â amnhî nhîpêx anhîr kêt nê. Jakamâ kot kaj mê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa hāmri nê mê urâk nê nhîrmâ Tîrtûm mê wa inhō krî kamâ apa hkêt nê. Anê.

Mê gryk o mê pa xwînhîjê jarênh

Rukre 12.58-59; määnên Rômân 12.19; Epes 4.26; Wam Ximotre 2.8; Xiakre 1.19-20

²¹ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê amnepê m na prem mê panhîgêtjê mâ Tîrtûm kapêr kwîj jarênh o pa nê mê kâm: Kêr ka mê axpên par kêt nê. Kot kaj mê mêhōx pî nhûm mê ja mîrapê atomnuij nê. Nê ma mê anhō pahihî hwîr ato tê nhûm mîrapê tanhmâ ato rî hkôt apî. Anê.

Âm hāmri na prem mē kām ja jarē. ²² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē mēmoj tā anhiō kamā agryk. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā apumu nhūm ja kām mex kēt nē. Jakamā jojā mē anhō pahihiti tanhmā ja hā mē ato japēr hā koja ja mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā mēhō japry hto. Ho hagrō rỳ ho rop. Mýrapē kop apu akwỳ kot apynēnh nē anhō pahihiti hwỳr ato htēm nē lhkram ajaxār ronhỹx ja inhma mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā anhiō mā akapēr punuj to nē kām: “Tk. Ate ho warēhti hā. Te apē hagrō pyrāk kēnā.” Anhỹr o kām akapēr. Tā kop apu Tirtūm ra ā akapēr anhỹrja mýrapē mē kot amnhĩ xā htỹx kamā hamak tūm xāta wỳr amēnh ronhỹx ja inhma mex nē. Ja pumaj kwa kēr ka mē ā xapēn mā akapēr anhỹr kēt nē. Kēt mē xapēn mā tām akapēr pix o ri xapēn kōt apa.

²³ —Nē kēr ka mē tanhmā ate anhiō nhĩpēx hto kamā Tirtūm mā mex o mex ā harēnh kēt nē. Kēr ka mē kām amnhĩ jarēnh o akrī hāmri nē ra mēhō kot mēmoj tā akamā gryk xwỳnh mā ajamaxpēr japēr. ²⁴ Hāmri nē akato nē ma hwỳr atēm kurē kumrēx nē wa tām xapēn mā akapēr nē tām akupỹm xapēn xām. Hāmri nē rī kormā ma akupỹm tē nē Tirtūm mā amnhĩ jarēnh jatur xām amē nē kām mex o mex ā harē. Kēr ka mē ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr o ri apa.

²⁵⁻²⁶ —Na htem tanhmā xapēn nhĩpēx to hāmri nē kot tanhmā war xapēn to xwỳnhjē hōja ma ō pahi hwỳr tē nē kām tanhmā kot ho xwỳnhhta jarēnh kaxyw nojarēt. Hāmri nhūm ra kamā gryk xwỳnhhta kot pahi mā harēnh kaxyw nojarēt ā harēnh ma nē tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr nē ma hwỳr tē nē wa akupỹm tām xapēn xām. Na htem ā amnhĩ nhĩpēx anē. Pahi kot wa harēnh mar nē tanhmā xapēn tā wa ho pymaj na htem ā amnhĩ nhĩpēx anē nē tokyx tām akupỹm xapēn xunhwỳ. No koja mē anhỹr kēt nhūm pahija wa harēnh ma nē wa kot tanhmā xapēn to xwỳnhhta ō jaxā nhūm tee ri kām kator prām. Hāmri nē tanhmā amnhĩ to nē ra amnhĩ pānhā kām amnhĩrer pa nhūm pahihitja rī kormā pōristi mā anē nhūm kām ure nhūm kato. Ja pyrā nē kēr ka mē Tirtūm tanhmā kot mē anhiōpēx to pymaj tokyx mē ate amnhĩ tomnuy kaga nē hkōt amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri apa. Anē.

Tanhmā mē pahte mē pahprōjē nhĩpēx to Matêwre 19.3-9; Makre 9.43-47, 10.2-9; mǎānēn Rukre 16.18

²⁷ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nē na pre finat Mojesja mē panhīgētjē mā Tirtūm kapēr tūm kwỳ jarē nē mē kām: “Kēr ka mē amnhĩ prō pix tǎnopxar o ri apa. No mē kuhpa hā nhām mēhō ho amnhĩkati

ho ri apa hkēt nē.” Anē. Âm hāmri na pre mē kām ja hā karō. ²⁸ Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē nhām mēhō pumu nē amā ho amnhĩkati hprām mā ajamaxpēr. Jao te ra ate ho amnhĩkati pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Kormā ate ho amnhĩkati hkēt tā ra hkukamā ajamaxpēr jakamā te ra ate ho amnhĩkati pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. ²⁹ ā mē hamaxpēr punuj anhỹr xwỳnhjaja koja mē nhỹrmā ma mē kot amnhĩ xā htỹx kamā hamak tūm xāta wỳr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Jakamā kēr ka mē nhām mēhō pumu nē amā hkīnh japēr hāmri nē te ate ano kaxār nē mēnh nē axte ate omunh kēt pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Jao hkāx ā rīt nē ma nhỹhỹm atēm kurē kumrēx.

³⁰ —Nē kot kaj mē anhiōkra ho tanhmā amnhĩ tomnuy to kaxyw. Hāmri nē tee ri ja hā amnhĩ pumu nē te ate amnhĩ nhĩhkra krāhỹr nē mēnh pyrāk o amnhĩ nhĩpēx nē tanhmā amnhĩ tomnuy to hkēt nē. Mē ihkra ho mē kot tanhmā amnhĩ tomnuy to ho mē pa xwỳnhjaja koja mē nhỹrmā ma mē kot amnhĩ xā htỹx kamā hamak tūm xāta wỳr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Anē.

Mē pahte xapēn kaga hkēt

³¹ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nē na pre finat Mojes mē panhīgētjē mā Tirtūm kapēr tūm kwỳ jarē nē mē kām: “Kot kaj mē atō aprō kaga kaxyw hāmri nē ate hkaga hā amnhĩ jarēnh ā kaga nhĩpēx nē kām agō nē rī kormā hkaga.” Anē. Âm hāmri na pre ā mē kām Tirtūm kapēr tūm jarēnh anē. ³² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kēr ka mē atỹx ri amā hprām xā hkōt aprō kaga hkēt nē. Nom koja aprō akuhpa hā nhām mēhō ho amnhĩkati ka harēnh ma hāmri nē amā ja hā hkaga hprām nē māmri kam nē hkaga. Ja tanhmā kute hkēt. Nom koja ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr kēt tā ka amnhĩ krā hkōt hkaga. Hāmri nhūm mēhō apānhā ho hprō nē o pa. Hāmri nē ra kot apē aprō ho amnhĩkati ho pa pyrāk o hipēx. Nē nija haxwỳja. Te arī kēp aprō htā akuhpa hā nhām myja o amnhĩkati o pa pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Anē.

Tām mē pakapēr ā Jejus kot mē pamā karō

Xiakre 5.12

³³ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nē na pre finat Mojes mē panhīgētjē mē pahpāmjē mā Tirtūm kapēr tūm jarēnh o: “Kēr ka mē Tirtūm mā mēmoj to anhỹr ā amnhĩ jarē hāmri nē amnhĩ jarēnh xā hkōt kām tanhmā amnhĩ nhĩpēx to. Nom kēr ka mē atỹx ri kām tanhmā amnhĩ jarēnh to ho amnhĩ to axēx kēt nē. Âm akatāt kōt mē

ate amnhî jarênh to xà hkôt kām tanhmā mēmoj to.” Anê. Âm hāmri na pre mē kām ja jarê. ³⁴ Tā kot paj ixprî hā mē amā tanhmā harênh to ka mē inhma. Kêr ka mēhō mā tanhmā amnhî jarênh to. Tirtûm mā pix mā amnhî jarênh kêt nhām mēhō mā määnēn tanhmā amnhî jarênh to. Nê akatāt kôt kām amnhî jarê. Na ka htem mē kot mē axêx kêt kôt mē apumunh kaxyw mēmoj nhîxi jarênh kôt amnhî jarê. Nom kêr ka mē axte â mēmo nhîxi hā amnhî jarênh anhyr kêt nê. Mēmoj tā amnhî jarê nê akatāt kôt amnhî jarênh kurê kumrêx. No mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mēmoj nhîxi hkôt amnhî jarênh kêt nê. Tanhmān kaxkwa nhîxi jarênh kôt mēmoj tā amnhî jarênh kêt nê. Kaxkwa kêp Tirtûm krî xā maati kênâ kot ka kêt mē axtem nê atyx ri amnhî kaxyw hixi jarê. ³⁵ Rî mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw pika nhîxi jarênh kêt nê. Pika kêp Tirtûm par xām xā kênâ kot ka kêt mē atyx ri amnhî kaxyw tanhmā hixi jarênh to. Nê krî pē Jerujarêja määnēn kêr ka mē ri amnhî kaxyw tanhmā hixi jarênh to hkêt nê. Kōja nhîrmā Tirtûm mē awyŕ Jerujarê hwŕyŕ ixpê pahî maati hā inhmê pa kamā mē ato amnhîptâr o ixkrî. Jakamā kêr ka mē ri atyx amnhî kaxyw tanhmā hixi jarênh to ho ri apa hkêt nê.

³⁶ —Nê kêr ka mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mē ri tanhmā amnhî krā hkî jarênh to hkêt nê. Kot kaj mē anê nê am tanhmā hā harênh to kaprî. Xā kot kaj mē ajamaxpêr pix o tanhmā amnhî krā hkî hto? Nā kot kaj mē ho anhyr kêt nê. Jakamā mē ri atyx tanhmā harênh to hkêt nê.

Nê mē atyx ri mēmo nhîxi jarênh kôt mēmoj tā amnhî jarênh o apa hkêt nê. ³⁷ Âm akatāt kôt tām amnhî jarênh kurê kumrêx. Jao mē kām: “Tÿ. Nā kot paj ho anê.” Anhyr o mēmoj tanhmā ho. Rî mē kām: “Nā kot paj ho anhyr kêt nê.” Anhyr o mēmoj tanhmā ho hkêt nê. Âm akatāt kôt tanhmā mēmoj tā amnhî jarênh to xà hkôt ho anhyr kurê kumrêx. Mē kot Satanasti hkôt amnhî nhîpêx o mē pa xwŕnh pixjaja na htem hêx rom mēmoj nhîxi jarênh kôt tanhmā amnhî jarênh to ho pa. Anê.

Mê pahte tanhmā axpên nhîpêx to hā Jesus kot mē pamā karô

Rukre 6.27-30, 23.34; määnēn Atre 7.60; Rôman 12.14

³⁸ Nhûm Jesusja arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Na prem amnepê mē panhîgêjtê mē Tirtûm kapêr tûm jarênh o: “Kōja mēhō apê ano katôk nê hkapa hā kōja mē anhô pahîja atā mā ho anê nê kêp no kapa. Rî kōja mēhō apê axwa hō hkwyŕ hā kōja atā mā ho anê nê atā kêp wa hō hkwyŕ.” Anhyr o mē kām hā karô. Âm hāmri na prem â ja jarênh anê.

³⁹ Tā kot paj ixprî hā mē amā tanhmā ja jarênh to ka mē inhma. Kōja mēhō tanhmā mē anhîpêx to ka mē am amnhî tā omu nê tanhmā amnhî tā ho hkêt nê. Kōja anhînep akura ka am omu nê tanhmā amnhî tā ho hkêt nê. Te ate kām ihkjê hpêr nhûm kot ihkjê kamā hkuranh pyrāk o amnhî nhîpêx nhûm ja amā mex nê. No amnhî tā tanhmā ho hkêt nê.

⁴⁰ —Nê kōja mēhō anhinôhkā hā awyŕ nhûm mē anhô pahîja amā anê ka māmri kām agô nê tanhmā hā kām nê hkêt nê. Te ate hkôt kry pē kām anhinôhkā hpakā ry jagînh xwŕnhata nhôr pyrāk o amnhî nhîpêx. Nom kêr ka mē kamā agryk kamā kām ôr kêt nê.

⁴¹ —Nê kōja mēhō ate kām jênh tur nê hkôt ho amôr ryy kaxyw amā kapêr ka māmri kām ho anê. Nê kot amā nhîri hā karô xaja wŕyŕ o pōj nom kamā kām ôr kêt nê. Kām ho hakrenh ryy nê rî kormā akupŕm kām agô.

⁴² —Nê kōja mēhō ô mēmoj kêt nê awyŕ tē nê mēmoj tā awyŕ ka māmri kām agô. Rî nhûm awyŕ tē nê apê mēmoj to îpresta kaxyw ka māmri kām ho îpresta. Kêr ka mē â axpên nhîpêx anhyr o ri apa. Anê.

Mê pamā axpên kînh â Jesus kot mē pamā karô

Rukre 6.32-36; määnēn Rôman 12.14

⁴³ Nhûm Jesus arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Nê na prem amnhî krā hkôt axtem nê tanhmā mē panhîgêjtê mē mēmoj jarênh to nê mē kām: “Kêr ka mē amā mē akrâmnhwjêjê pix kînh nê tanhmā mē ho mex to. No kêt mē kot tanhmā mē ato xwŕnhjaja kêr ka mē māmri mē kamā axâhkurê ho ri apa.” Anhyr o mē kām karô. ⁴⁴ Nom pa kot paj mē amā Tirtûm kot tanhmā ja hā karô hto hā harê ka mē inhma. Kêr ka mē kot tanhmā ri mē atomnuj to xwŕnhjaja amnhî tā tanhmā mē ho hkêt nê. Âm tanhmā mē ho mex to pix hkukamā măn ajamaxpêr. Nê mē ho Tirtûm wŕyŕ pix kukamā măn ajamaxpêr. ⁴⁵ Na hte â kaxkwa kamā Mêpahpām Tirtûmja amnhî nhîpêx anhyr o pa. Mē kot amnhî tomnuj xwŕnhjaja nê mē kot amnhî to mex xwŕnhjaja nhûm hte mē ho hpmràatā mē ho mex o axpên pyrāk. Jao hamê wa hwŕyŕ na rē nê hamê wa hwŕyŕ myyti rē nhûm hamê wa kām hirā ho pa. Jakamā kêr ka mē urāk nê mē piitā tām mē hipêx o axpên pyrāk. Mē kot amnhî tomnuj xwŕnhjê mē mē kot amnhî to mex xwŕnhjê mē ho apimràatā mē ho mex o axpên pyrāk.

⁴⁶ —Nê xât kaj mē amā mē piitā mē ho mex prām kêt nê am mē kot mē ato mex xwŕnh pixjaja ka mē amā mē ho mex prām nhûm Tirtûm ja hā mē apumu nhûm ja kām mex nê nâ? Nā kōja kām mex kêt nê. Kōja mēhō ato mex kêt tā kêr ka am amnhî rom

ho mex nê. Nhûm Tîrtûm ja hã apumu nê amnhîm amex â ajarê. Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na htem âm mê kot mê ho mex xwýnh pixjaja nhûm mê amnhî xwar mê ho mex. No tãm mê kot amnhî nhîpêx xwýnhjaja na htem mê piitã mê ho mex o axpên pyrâk. Mê kot tãm amnhî nhîpêx xwýnhjaja nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhûm mê ho hpmiràatã mê ho mex o axpên pyrâk.

⁴⁷ —Nê na hte mê hkwyjaja âm amnhî kwýjê pix mã kapêr mex o pa. Nom mê piitã tãm mê hipêx kêt nê. Nom kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Kêr ka mê kurom mê piitã tãm mê hipêx o axpên pyrâk. Mê akwyjê mê mê akwý hkêt xwýnhjaja ka mê hipêx o axpên pyrâk. Nê tãm mê kãm akapêr o axpên pyrâk. ⁴⁸ Kaxkwa kamã Mêpahpãm Tîrtûm pyrã nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê mê mê kot amnhî to mex xwýnhjaja mê ho apimràatã mê ho mex o axpên pyrâk. Na hte â Tîrtûmja mê panhipêx anê. Anê.

6

Mê pahte mê kêp amrakati xwýnhjê ho mex rãhã hã mê pamã karô

¹⁻² Nhûm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Nê na htem mê piitã hkwyjê noo mã tanhmã mê kêp amrakati xwýnhjê ho mex to. Nom kãm mê hkaprî kamã tanhmã mê ho mex to hkêt nê. Âm hkwyjaja kot ja hã mê omunh nê mê mex â mê harênh pix kaxyw na htem krî hkôt ri mê kêp amrakati xwýnh piitã mê ho mex o pa. Nê mê pikuprônã xã hã ixkre kamã kuhê nê tanhmã mê ho mex to. Mê hkwyjaja kot ja hã mê omunh nê amnhîm mê mex â mê harênh kênã. Jakamã kwa kêr ka mê ho mê urâk kêt nê. Nê tanhmã mêhõ ho mex to kaxyw nê akwýjê no kuhpa hã mê hkãx â tanhmã mê ho mex to. No kot kaj mê noo mã tanhmã mê ho mex to. Mê kot hã apumunh nê ato jarkrar kaxyw tanhmã mê ho mex to nhûm kaxkwa kamã Mêpahpãmja ja hã apumu nê mê hã tanhmã ato mex to hkêt nê. Koja âm hã apumu.

³ —Ja pymaj kêr ka mê mê kêp amrakati xwýnhjê mã mêmoj nhôr kaxyw hãmri nê mê piitã mê no hkãx â tanhmã mê ho mex to. Hãmri nê nhãm ri ja hã mê kãm amnhî to jarkrar kêt nê. Aprô mã rý akrájê mã rý akrãmnhwý mã hã amnhî jarênh kêt nê. ⁴ Kot kaj mê no hkãx â tanhmã ho mex to no nhûm Tîrtûm tapxipix apumunh o nhÿ. Hãmri nê ja hã ato mex rax nê ka amex nê apa. Anê.

Tanhmã mê pahte Tîrtûm mã amnhî jarênh to hã mê pamã karô

Rukre 11.1-13, 18.9-14

⁵ Nhûm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Nê mãânên ja. Na htem hakwa pix o amnhî mex â amnhî jarênh xwýnhjaja Tîrtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê mê kot Tîrtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkreja wýr agjê. Nê mê piitã mê noo mã kãm tanhmã amnhî jarênh to. Rý gáp kuhê nê mê piitã mê noo mã kãm amnhî jarê. Tã mêmo kaxyw na htem mê noo mã Tîrtûm mã amnhî jarê? Nã âm mê kot ja hã mê omunh nê mê mex â mê ho jarkrar pix kaxyw. Nê mê harênh o: “E mûjti pumu. Na hte apkati mê â Tîrtûm mã amnhî jarênh anê. Kot amnhî to mex xwýnh mân.” Anhÿr â harênh kaxyw. Tã ra mê piitã mê kot ja hã omunh nê amnhîm mex â ho jarkrar jakamã koja Tîrtûm axte ja hã tanhmã ho mex to hkêt nê. Ra pika ja kamã mê kot mê omunh nê mê mex â mê harênh kênã. ⁶ No mê kajaja. Kêr ka mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Âm Tîrtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê akwýjê no hkãx â hitom wýr agjê nê hitom kãm ahte kãm amnhî jarê. Hãmri nhûm Tîrtûm tapxipix ja hã mê apumu. Mê amã amnhî to amnhîrît kêt tã mê apumu. Hãmri nê mê ato mex nê.

⁷ —Nê mê kêp Tîrtûm kra hkêt xwýnhjaja na htem sãnti mã amnhî jarênh kaxyw nê xatã kãm amnhî jarê. Nê xatã kãx pêê kãm amnhî jarê. Nê hamaxpêr o: “Kot paj xatã sãnti mã amnhî jarê nhûm inhmar japêr.” Anhÿr o hamaxpêr jakamã xatã kãm amnhî jarê. No âm htýx â hamaxpêr anhÿr kaprý. ⁸ Jakamã kwa kêr ka mê ho mê urâk kêt nê. Tîrtûm ra kot mê ate mêmoj tã hwýr xatã ra ja kukamã kot omunh mex kênã kot ka kêt mê xatã hã hwýr o akuhê.

⁹ —Nê kêr ka mê kãm amnhî jarênh kaxyw nê amnhî krã hkôt tanhmã kãm amnhî jarênh to rý kãm amnhî jarênh o:

Pa Mêinhîpêxã maati pê kaxkwa kamã ri apa xwýnh? Amex o amex Tîrtûm.

¹⁰ Apê mê ijamär mex xwýnh maati na ka.

Na hte kaxkwa kamã mê kot ri amã tanhmã amnhî nhîpêx to ho mê pa xwýnhjaja akôt pix mã amnhî nhîpêx o ri pa. Tã ijaxwýja inhãmã mê urâk nê akôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixpa hprãm.

¹¹ Nê kwa jarãhã mê inhãm mêmoj gô pa mê akukwak ri ho apku.

¹² Na pa hte tãhã amnhî tomnuj nê Tîrtûm. Nom mê kot tanhmã ixtomnuj to xwýnhjaja na pa hte âm mê omu nê amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê. Nê ja ho ijamakêtkati nê axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Â ixte amnhî nhîpêx anhÿr jakamã kwa ja hã ixpumu nê ixpyrã nê ixte tanhmã amnhî tomnuj to hã ixpumu nê hã tanhmã ixto hkêt

nê. Âm ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kâm ajamaxpêr kêt nê.

¹³ Nê kot paj nhÿrmâ tanhmâ amnhî tomnuj to kaxyw ka ja hâ ixpumu nê ixte â amnhî nhîpêx anhÿrja nê ixto htÿx nê pa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt nê. Âm mêmoy punuj pê ixpytâr râhâ ho apa Tîrtûm. Tâ âm ja pix na hapêx. Anê.

—E kêr ka mê â Tîrtûm mâ amnhî jarênh anê. Anê.

¹⁴ —Nê koja mêmô tanhmâ anhîpêx to htâ ka ho ajamakêtkati nê axte kâm ajamaxpêr pix o ri apa hkêt nê. Hâ koja kaxkwa kamâ Mëpahpâm maatiya ja hâ apumu nê apyrâ nê tanhmâ ate amnhî tomnuj to ho hamakêtkati nê axte kâm hamaxpêr kêt nê. ¹⁵ Nom kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Nê tanhmâ mê kot mê atota â anohÿx râhâ ho apa hâmri nhûm Mëpahpâm maatiya mê apyrâ nê mê ate tanhmâ amnhî tomnuj to ho hamakêtkati hkêt nê. Âm hâ nohtÿx râhâ ho pa ho pa. Anê.

Tanhmâ mê pahte Tîrtûm mâ mex o mex â harênh to

Rukre 18.11-12

¹⁶ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê mê kot amnhî to jarkrar xwÿnhjaja na htem Tîrtûm mâ amnhî jarênh kaxyw hâmri nê tôhâ ho apkur kêt râhâ kâm amnhî jarênh jakamâ hkuk kaprî nê hkwyjê hkôt pa. Tâ mo kaxyw na htem â mê noo mâ amnhî nhîpêx anê? Âm mê apkur kêt râhâ Tîrtûm mâ amnhî jarênh â mê omunh pix kaxyw. Tâ ra jar pika ja kamâ mê kot ja hâ mê omunh jakamâ koja Tîrtûm nhÿrmâ ja hâ tanhmâ mê ho mex to hkêt nê. Jakamâ kwa kêr ka mê ho mê urâk kêt nê. ¹⁷ Kêr ka mê tôhâ Tîrtûm mâ amnhî jarênh rry kaxyw axâpkur kaga hâmri nê amnhî krâ kahô nê amnhî jaxwÿr mux nê akuk kînh nê ri akwÿjê hkôt apa. ¹⁸ Hâmri nê nhÿri mê hkâx â ahte kâm amnhî jarê nê kâm mex o mex â harê. Kot kaj mê â mê hkâx â amnhî nhîpêx anê nhûm mê akwÿjaja mê axâpkur kaga hâ mê apumunh kêt nê. Nhûm Tîrtûm pix ja hâ mê apumu. Hâmri nê nhÿrmâ ja hâ mê ato mex nê. Anê.

Kaxkwa kamâ mêmoy mex

Rukre 12.33-34; määnên Sikûn Ximotre 4.8; Wam Pêtre 1.4; Eprêw 10.34

¹⁹ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê määnên ja. Kêr ka mê jar pika ja kamâ akukrêx rûnh o apa hkêt nê. Kêt jar mê hikukrêx koja kripêrm mex kêt nê. Kot kaj mê ho akuprô nhûm amnhôre apê homnu rÿ paratre apê homnu. Nê kâx o mê akukrêx nhûm haxwÿja apê omnu rÿ nhûm mêmô apê hkwy ho ahkî. ²⁰ Jakamâ kêr ka

mê akukrêx rûnh o apa hkêt nê. Kaxkwa kamâ Tîrtûm kot mê akutêp mê akukrêx o pikuprônha na kêt mex kumrêx o jar mê hikukrêx jakrenh par. Jakamâ kêr ka mê amâ nhÿrmâ kaxkwa kamâ akukrêx mex prâm xâj tām mê piitâ tām mê hipêx nê mê ho mex o ri apa. Nê mê kamâ axukapri nê. Nê Tîrtûm kôt ri amnhî nhîpêx mex nê. Hâmri nhûm â mê ate amnhî nhîpêx anhÿr â mê apumu nê mê akutêp mê amâ mêmoy mex kwÿ jaxwÿ. Kaxkwa kamâ mo amnhôre nê mo paratre? Nê kamâ mo mê ahkînh xwÿnh? Âm kamâ amrakati kumrêx. ²¹ Kot kaj mê jar akukrêx rûnh hâmri nê âm tanhmâ apê homnu hto pix kukamâ ajamaxpêr. Nom kot kaj mê apê Tîrtûm kra hâ kaxkwa kamâ akukrêx mâ ajamaxpêr râhâ ho ra akînh nê ri apa.

²² —Nê kot kaj mê ixkapêr ma nê ixkôt amnhî nhîpêx hâmri nê tām amnhî nhîpêx. Nê tām axpên hipêx. Jao te hirâ kamâ arit mex pyrak o amnhî nhîpêx. ²³ No koja mêmô ixkapêr ma nê âm kuma nê ixkwÿm ri amnhî nhîpêx o pa. Hâmri nê te kamât kô kamâ mêmô rit mex kêt kot amnhî nhîpêx pyrak o amnhî nhîpêx. E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr pymaj ixkapêr ma nê kâm ajamaxpêr tÿx râhâ ho ri apa.

²⁴ —Nê kot kaj apyxi nê anhô patrâw hamêxkrut hâmri nê arigro pyxi hâ hamê wa kâm axâpên o amÿkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hô gryk â ihô kaga. Ja pyrâ nê kot kaj mê jar akâxpore nê akukrêx pix mâ ajamaxpêr nê amâ hapê ho akwÿjê pê ho anhôxÿ ho ri apa. Nê gryk â Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt tanhmâ ho mê ho mex to hkêt nê. Jakamâ kwa kêr ka mê Tîrtûm pix mâ mân ajamaxpêr râhâ nê. Jao akâxpore nê akukrêx pix kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mê pahte tee ri amnhî kukamâ paja-maxpêr kêt â mê pamâ karô

Rukre 12.22-31; määnên Piripos 4.6; Wam Pêtre 5.7

²⁵ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—E. Kwa kêr ka mê tee ri mêmoy tâ amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Tanhmân axâpkur xâ rÿ axê ka mê tee ri hkukamâ ajamaxpêr kêt nê. Mêmoy piitâ hkukamâ tee ri ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Tîrtûmja âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx xwÿnh na. Na pre âhpumunh tÿx o mê anhîpêx ka mê kukwak ri atir nê apa. Jakamâ xâ kot mê amâ mê anhô ho pa kaxyw âhpumunh kêt? Nâ ja kaxyw âhpumunh tÿx kênâ. Kêp mê anhîpêx xwÿnh jakamâ määnên kêp mê amâ mê anhô xwÿnh. Nê kêp mê amâ mê axê nhôr xwÿnh.

²⁶ —Mân ka htem kuwênhre pumu. Na hte tee ri amnhî xâpkur xâ hkukamâ hamaxpêr

o hkaprî nê ri pa hkêt nê. Mê anhîpêêxâ maati tām na hte kām ô ho pa. Tā kām mê ajapê ht̄yx o kot kuwênhre jakrenh jakamā koja urāk nê mê amā mê anhō rāhā ho pa.

²⁷ —Nê xā kot kaj mê kripê m at̄ir prām xāj ja pix kukamā ajamaxpê rāhā nê ra ajamaxpêr kôt kripê m at̄ir nê apa? Nā kot kaj mê anh̄ȳr kêt nê.

²⁸ —Mān ka htem akunî kamā pixōrā pumu. Na hte tee ri tanhmā kute hkukamā hamaxpê o ra hkaprî nê harir kêt nê. ²⁹ Tā nom muxre nê harir ka mê omu. Te ho amnepê m pahiti Sarumāw xê mex pyrāk nom mex o hakre. ³⁰ Pixōrāreja koja mēmo arīgro hā ht̄ir nê mux nê harir tā mēmo arīgro hā ra grā pa nê hapêx. Kêp pixōrā pix nê hapêx tokyx anh̄ȳr tā nhūm Tirtūm ho mex nê nhūm mux nê harir. No mê kajaja na hte mē ato mex o pixōrā ho mexta jakre. Jakamā kwa mēmo kaxyw kot ka kêt mē tee ri amnhî xê hkukamā ajamaxpê o ri akaprî nê apa? Kot kaj mê ā ajamaxpêr anh̄ȳr jao kormā amnhî kaxyw Tirtūm mā ajamaxpêr t̄yx kêt nê.

³¹ —Kwa mē tee ri axāpkur xā hkukamā ajamaxpê o ri akaprî hkêt nê. Nê tee ri amnhî kukamā tanhmā ajamaxpêr to ho ri akaprî hkêt nê. ³² Mē kot Tirtūm kôt amnhî xunhw̄ȳr kêt xw̄ynhja na htem ā ri hamaxpêr anh̄ȳr o pa. Tā nom kêr ka mē ho mē urāk kêt nê. Tirtūm ra kot mē panhō mēmoj kêt kôt mē pahpumunh mex kēnā. ³³ Jakamā kêr ka mē hkôt ri tanhmā amnhî nhîpêx to rāhā ho ri apa. Nê amā ja pix t̄anopxar prām. Hāmri nhūm Tirtūm amnhî tā mē apumu nê apkati mē mē amā mēmoj nhōr o pa.

³⁴ —Jakamā kwa kêr ka mē tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr o akaprî nê apa hkêt nê. Tirtūm kot apkati mē mē pajamār mex jakamā kêr ka mē jarāhā amnhî kukamā apkati mē ajamaxpêr kêt nê. Kê apkati mē. Ām jarāhā pix mā mē mē ate tanhmā amnhî nhîpêx tota kukamā ajamaxpêr. Tirtūm kot mē pahpumunh mex o pa rāhā kēnā. Anê.

7

Mē pahte axpēn to pakapêr punuj kêt ā kot mē pamā karō

Rukre 6.37-38, 6.41-42; mādānēn Rōmān 2.1-3; Wam Korî 4.5; Xiakre 4.11-12

¹ Nhūm Jejus arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Nê kêr ka mē at̄yx ri amnhî krā hkôt tanhmā akw̄jê hō kot amnhî tomnuj to hā harēnh kêt nê. Kot kaj mē ā harēnh anê nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nê mē kajaja ā mē ajarēnh anê. ² Na hte tanhmā mē pahte axpēn nhîpêx to hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē panhîpêx to. ³⁻⁵ Jakamā kwa kêr ka mē mēhō kot tanhmā amnhî tomnuj

to hā omu hāmri nê hā kām kapêr tokyx anh̄ȳr kêt nê. Akumrêx ate tanhmā amnhî tomnuj to hā amnhî pumu nê hkaga hāmri nê ri kormā ate mēmoj tā omunh xw̄ynhta w̄ȳr tē nê hā tanhmā kām akapêr to. Kêr ka mē ā amnhî nhîpêx anh̄ȳr o ri apa.

—Nê xā koja mē akw̄jê hō tanhmā amnhî tomnuj to grire. Ka ate amnhî tomnuj t̄yx o hakrenh tā ā kot amnhî nhîpêx anh̄ȳr ā omu nê hā kām akir nhūm amā ja mex nê nā? Nā koja amā ja mex kêt nê. Kot ka akumrêx ate tanhmā amnhî tomnuj tota kaga hāmri nê ri kormā anhîō tanhmā kot amnhî tomnuj to grireta nê kām akapêr nhūm ja amā mex nê.

⁶ —Nê xā na htem mē apkur xā mex jam̄y nê rop mā kurê? Nā na htem anh̄ȳr kêt nê. Ja pyrā nê kêr ka mē kot Tirtūm kaga xw̄ynhjê mā kapêr jarēnh o ri apa hkêt nê. Anê.

Mē pahte mēmoj to presija hā amnhî to Tirtūm w̄ȳr

Makre 11.24; Rukre 11.5-13; Juāw 14.13-14; mādānēn Wam Tesarōn 5.17; Xiakre 1.5-8, 4.1-3

⁷⁻¹¹ Nhūm Jejus arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Nê xā kot we akraja kām prām nê tep ā aw̄y ka axtem nê kagā hō py nê kām agō? R̄y nhūm krāhyre gre hā aw̄y ka axtem nê makre hō py nê kām agō? Nā na ka htem ā mē hipêx anh̄ȳr kêt. Na ka htem kot mēmoj tā mē aw̄ȳr xā hkôt kām mēmoj gō. Mē ate amnhî tomnuj tā na ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tā kaxkwa kamā Tirtūmja na hte mē ato mex o mē ate mē akrajê ho mex jakrenh. Kām mē ajapê ht̄yx kôt na hte mē amā mēmoj mex nhōr o pa. Jakamā kot ka mē mēmoj tā aw̄y nhūm mē ama nê mē ate mēmoj tā hw̄ȳr xāta kôt amā kugō. Ām xatā mē ate hā axāhw̄ȳr o ri apaja nhūm mē amā hprām xw̄ynhta gō. Ām mēmoj tā hw̄ȳr rāhā ho ri apa nhūm mē ama nê mē amā mēmoj tanhmā hipêx to. Te ho mēhō kām tep xānh nê teprenhxā hpyr nê xatā gōx kām rēnh o ām pyrā nê xatā mēmoj tā aw̄y. Hāmri nhūm mē ama nê mē amā hprām xw̄ynhta gō. Te tep kanhêr xw̄ynhta jatā kot tep kanhêr pyrāk. Jao mē amā mēmoj prām xw̄ynhta gō.

¹² —Nê mē piitā mē kot tām mē anhîpêxja na mē amā hprām. Tā kêr ka mē amnhî pyrā nê tām mē piitā mē hipêx o ri apa. Mē kot tām mē anhîpêx kêt tā kêr ka mē axāmnhîx mē kêp anhōxȳ hkêt nê tām mē hipêx. Kot kaj mē ā axpēn nhîpêx anê nê finat Mojes mē Tirtūm nh̄ȳ hā mē kapêr o mē pa xw̄ynhjê xujarēnh xā hkôt axpēn nhîpêx mex o ri apa. Anê.

Pry pijakrut jarēnh

Rukre 13.24; mādānēn Piripos 3.19-21

¹³⁻¹⁴ Nhūm Jejus arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Tîrtûm kapêrja mē kēp hihtýx jakamā na htem ohtô nē hkôt amnhî xunhwýr kêt nē. Na htem ām hpýnhre nē hkôt amnhî xunhwýr nē hkôt amnhî nhîpêx. Jakamā te Tîrtûm nhô krî hwýr pry grîreta ā hpýnhre nē pa pyrāk. No nhûm Satanasti hkôt mē kot amnhî xunhwýr xwýnhjaja na htem Satanasti kôt pix mā tanhmā amnhî tomnuj to hprām. Mē kām mex jakamā nhûm mē amnhî nhîpêx o te pry krepak rax ā axpên kôt mē ohtô nē pa pyrāk o amnhî nhîpêx. Axtem kuwy hwýr pry krepakja nôr tā nhûm mē htýx kuwyja wýr amnhî to pa. Jakamā Tîrtûm kapêrja mē apê hihtýx tā kēr ka mē māmri hkôt amnhî xunhwý. Jao Tîrtûm nhô krî hwýr pry grîreta ā măn apa. Anê.

Mē kot amnhî to hêx xwýnhjê jarênh

Rukre 6.43-44; mǎānēn Xiakre 3.9-12; Wam Juāw 3.10, 4.4-6

¹⁵ Nhûm Jejus arî mē kām kapêr nē mē kām:

—E kwa mē o kora. Mē akwýjaja kot kēp Tîrtûm nhý hā kapêr jarênh xwýnh ā amnhî jarênh tā na htem ja hā amnhî to hêx. Nhûm htem kām mē kapêr mar prām nē. Te mē kapêr mex pyrāk tā no nhûm htem ām mē kām amnhî to hêx pix o ri mē hkôt pa. Mē kot mar nē axtem nē Tîrtûm kapêr kwým tanhmā amnhî nhîpêx to kaxyw nhûm htem hêx rom tanhmā mē kām kapêr to. Jakamā kwa mē o kora. Mē axkām ajamak rom nē amnhî nē mē omunh mex nē. ¹⁶ Kēr ka aprî hā mē piitā mē kot tanhmā amnhî nhîpêx to hā mē omu nē ri kormā tanhmā mē harênh to. Mē hamaxpêr punuj xwýnhjaja kēp Tîrtûm nhý hā kapêr jarênh xwýnh kêt. No koja mē tām hamaxpêr nē tām amnhî nhîpêx ka ja hā mē omu nē mē kēp Tîrtûm nhý hā kapêr jarênh xwýnh ā mē omunh kurê kumrêx. Na htem hprî hā mē kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā mē omu nē ri kormā tanhmā mē harênh to. ¹⁷ Na htem hamaxpêr punuj hāmri nē hkôt tanhmā amnhî tomnuj to. Nom koja mēhō hamaxpêr mex nē hāmri nē hkôt tām amnhî nhîpêx mex o pa. ¹⁸ Na htem tanhmā hamaxpêr to xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa.

¹⁹ —Nē koja mēhō ô pî hpār ô hkôt japêr nhûm tee ri omu hāmri nē krāhta nē kuwym kumê. Ja pyrā nē koja mēhō tanhmā amnhî tomnuj to ho pa nhûm Tîrtûm tee ri ja hā omu hāmri nē ā kot amnhî nhîpêx anhýr o paja mýrapê kuwy hwýr kumê. ²⁰ Jakamā kot kaj mē tanhmā mē kot amnhî nhîpêx to ho pa hā akwýjê pumu nē ra aprî hā tanhmā mē kute hā mē omunh kurê kumrêx. Mē kēp Tîrtûm nhý hā kapêr xwýnh ā mē omu rý mē kēp hkwym ri kapêr xwýnh ā mē omu. Anê.

Mē kot Tîrtûm nhô krî hwýr gjêx mā xwýnhjê jarênh

Rukre 13.25-27; mǎānēn Sikûn Korî 13.5; Wam Juāw 2.3-6

²¹⁻²³ Nhûm Jejus arî mē kām kapêr nē mē kām:

—Nē Inhîpêxā Tîrtûm mē wa inhô krîja wýr koja mē piitā gjêx kêt nē. Ām mē kot kapêr kôt amnhî nhîpêx o mē pa xwýnh pixjaja koja mē nhýrmā ma hwýr agjê. Na hte mē hkwyjaja ixto “Pahihti” anhýr ā ijarênh tā no ām ixkôt ri amnhî nhîpêx kêt nē. Jakamā koja mē nhýrmā wa inhô krî hwýr āpir kêt nē. Kot paj nhýrmā mē piitā mē htîr ri tanhmā mē kot amnhî nhîpêx to ho pa hā mē omunh xā hkôt tanhmā mē harênh to. Mē mex ā mē hkwyjê jarê nē mē kot amnhî tomnuj ā mē hkwyjê jarê. Hāmri nhûm mē hkwy kot ixkôt amnhî nhîpêx o pa hkôt xwýnhjaja kuwyta wýr ma pa pymaj tee ri amnhî kukamā hamaxpêr hāmri nē tanhmā inhām amnhî jarênh to nē inhām: “Kwa Jejus. Xā ate ixpumunh kêt? Na pa pre amnepêm itîr ri pikap ixpare ri anhý hā aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax nē. Nē ixkwýjê nē mēkarômnu ti jano nē mē kām akapêr jarênh o ri ixpa. Kwa xā ate ja hā ixpumunh kêt?” Anhýr o inhām amnhî jarê.

—Nom mē htîr ri ā mē kot amnhî nhîpêx anhýr o pa htā ixkapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamā kot paj mē kuma nē ām mē kuma nē amnhî nē mē hano nē mē kām: “Tk kwa mē ma mra. Mē apê ixkwý hkêt. Mē ate ixkôt amnhî nhîpêx o apare hā. Ām mē ate amnhî tomnuj xwýnh na ka mē. E mē ma kuwy hwýr amrar kurê kumrêx.” Anhýr o kot paj amnhî nē mē hano. Hāmri nhûm mē kot ixkôt amnhî nhîpêx o mē pa xwýnh pixjaja ma Tîrtûm mē wa inhô krî hwýr gjêx pa. Anê.

Ixkre pijakrut jarênh

Rukre 6.46-49; mǎānēn Xiakre 1.22-25; Wam Juāw 2.3-6

²⁴ Nhûm Jejus arî mē kām kapêr nē mē kām:

—E kot paj mē amā awjarê ka mē ixujarênh ma. Nā mē kot ixkapêr mar nē hkôt amnhî nhîpêx o mē pa xwýnhjaja te mē kot ixujarênh ja pyrāk. Mē kot amnhî nhîpêx o te mēhō kot amnhî kukamā hamaxpêr mex nē aptýx kām amnhîm ôrkwy nhîpêxja pyrāk. ²⁵ Koja mēhō aptýx kām amnhîm hîpêx nhûm mēmo arîgro hā na wrýk rax nē gô htām rax nē hanhi no nhûm arî ām týx nē xa. Tā kot kaj mē ixkôt amnhî nhîpêx o ri apa hā kot kaj mē te ixkre ja pyrāk. Jao amex nē ajamakêtkati nē ri apa. Te ho gô htām kot ixkre janhîr nhûm arî ām týxta pyrāk.

²⁶⁻²⁷ —No mē kot ixkapêr mar nē ām mar xwýnhjaja. Te mē kot mēhō kot amnhî

kukamâ hamaxpêr mex kêt nê htýx mör nê gô myři gyw rerek kârn amnhîm örkwý nhîpêx pyrâk. Kojâ mêmö arîgro hâ örkwý hâ kôk xâpêr týx nê na wrýk rax nê. Nê gô htâm nê hanhi nê kêp grânh pa. Jakamâ kojâ mêmö ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê te kot â kot amnhî nhîpêx anhýr xwýnhnta pyrâk. Jakamâ kwa mêmö ixkapêr mar týx nê hkôt amnhî nhîpêx râhâ ho ri apa. Te mêmö aptýx kârn örkwý xârn xwýnhnta pyrâk. Anê.

²⁸ Nhûm pre Jesusja â mêmö kârn ujarênh ry anê nhûm mêmö amnhî jaêr pê kot tanhmâ mêmö ahkre htoja mar o hkrî. ²⁹ Hâmri nê axpên mâ harênh o:

—Hêxta waa nê. Âm hâmri na â mêmö pamâ kapêr anê. âhpumunh týx kôt na hte âm hâmri tanhmâ mêmö pamâ ujarênh to. Pêr âm Tirtûm kapêr tûm o mêmö ahkre xwýnhjê kurom âhpumunh týx kumrêx. Anê.

8

*Kà nhy hkro xâpêr o pa xwýnh jarênh
Makre 1.40-45; Rukre 5.12-16*

¹ Tâ nhûm Jesus mêmö kârn kapêr pa hâmri nê hixêt prêeta rûm akupýn wrý nê ma tê nhûm mêmö ohtô nê ma hkôt mra. ² Hâmri nhûm mêmö my hka nhy hkro xâpêr o pa xwýnhja omu nê hwýr tê. Hâmri nê kutâ hkônkrâ ho têm nê hipô nê nhý nê amnhî to kuwý nê kârn:

—Pa Pahiiti. E ot pa awýr amnhî to tê. Akupým ate mêmö ixto mex kaxyw axâhpumunh týx jakamâ kot ka amâ akupým ixto mex prâm nê mâmri ixto mex. Anê.

³ Hâmri nhûm Jesus kuma nê hka punuti hâ îhkra xi. Amnhî kamâ kahak kêt nê hâ îhkra xi nê kârn:

—Nâ kot paj ato mex. E akupým akâ mex. Anê.

Hâmri nhûm hka akupým mex kurê kumrêx. ⁴ Hâmri nhûm Jesus kârn:

—E kêr ka amnhî tâ mêmö tanhmâ ijarênh to hkôt râhâ ma patre hwýr tê kê akupým akâ mex â apumu. Hâmri ka hpânhâ amnepêm finat Mojes kot mêmö ate akupým amex â Tirtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ karôta ka kârn ho anê. Kê mêmö piitâ akupým akâ mex â apumu. Anê.

*Pôristi krâhtûm mâ âpênh xwýnh jarênh
Rukre 7.1-10*

⁵ Tâ nhûm Jesus ma krî pê Kapanâu hwýr mō. Hâmri nê hwýr pōj nhûm Rōm nhō xwýnh pê pôristi krâhtûmja omu nê hwýr tê. Kêp Ijaew kêt tâ hwýr tê. Na pre kârn âpênh xwýnh kêp â htýx nê nō nhûm omu nê tee ri hkukamâ hamaxpêr. Hâmri nê Jesus ra ô krî hwýr hpôx â omu nê hwýr tê nê kârn harê nê kârn:

⁶ —Pa Jesus? E ot pa awýr tê. Inhmâ âpênh xwýnhja na ixpê â htýx nê. Ra î kamâ htyk pa nê nō. O mýj inhörkwý kamâ nō. Anê.

⁷ Nhûm Jesus kuma nê kârn:

—Tý? Tôe. Nâ pa ma akôt tê nê akupým amâ ho mex. Anê.

⁸⁻⁹ Hâmri nhûm tee ri kuma nê kârn:

—Kwa akînhâ ixpê Ijaew kêt jakamâ ixte amnhî kuk â ixpijaam. Âm ja rûm mân akapêr pix o akupým inhmâ ho mex nâ? Ixpê mêmö hkrâhtûm na pa hte inhō pôristi mâ mêmöj tâ karô nhûm mêmö inhmar xâ hkôt inhmâ mêmöj tanhmâ ho. Na pa hte mêmö kârn: “E mêmö ma mra nê â amnhî nhîpêx anê.” Anê nhûm htem inhma nê ma mra kurê kumrêx. Rý pa mêmö kârn: “E mêmö amnê ixwýr mra nê â amnhî nhîpêx anê.” Anê nhûm mêmö inhma nê ixwýr mra. No kêt ixrom axâhpumunh týx kôt na ka hte mêmö âja mâ akapêr nhûm ama nê mêmö kêp hapôx nê ma mra kurê kumrêx. Jakamâ kwa âm ja rûm akapêr pix o akupým inhmâ ho mex nâ? Anê.

¹⁰ Hâmri nhûm Jesus amnhî jaêr pê kot kârn â kapêr anhýrta ma nê hkînh nê. Hâmri nê hâ hkôt ri mêmö mör xwýnhjê mâ kârn:

—Kwa xâ na ka mêmöja kapêr ma? Mêmö pahkînh â kêp Ijaew kêt tâ mêmö arom amnhî kaxyw inhmâ hamaxpêr týx nê. Aa mêmö atô urâk nê â amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr týx anhýr kêt tâ nhûm mêmö arom kârn âpênh xwýnh kaxyw â inhmâ hamaxpêr týx anê.

¹¹ Nâ kojâ nhýrmâ mêmö hkwyjaja kêp Ijaew kêt tâ ohtô nê pîka piitâ kurûm ma Tirtûm mêmö wa inhō krî hwýr api nê hwýr agjê. Nê wa ixkuri wa inhō krî kamâ Ijaew pâr krax pê Apraâw nê Ijak nê Jako mêmö pimrâatâ pa ho pa. Mêmö kêp Ijaew kêt tâ mêmö îhkô hâ apkur mex o hkrî nhûm Tirtûm mêmö ho mex rax o pa. ¹² No pêr mêmö apê Ijaew kwýjaja kot kaj mêmö hkôt hwýr agjêx kêt nê. Tirtûm kârn hwýr mêmö agjêx prâm tâ ka mêmö axtem nê hkaga. Jakamâ kot kaj mêmö ma kamât kô xihtýx rax wýr ajapêx nê mêmö kêp awry rax nê mêmö kot amnhî xâ htýx kamâ hamak tûm xâta kamâ apa ho apa. Hâmri nê tee ri mêmö ixwýr agjêx prâm kaprý nê akaprî xâj mur nê amnhî kamâ agryk týx nê. No âm tee ri amnhî kamâ agryk kaprý. Mêmö ate Tirtûm kapêr kaga nê hkôt amnhî xunhwýr kêt jakamâ kot kaj mêmö nhýrmâ â amnhî nhîpêx anê. Anê.

¹³ Nhûm pre â Jesusja mêmö kârn kapêr anê. Hâmri nê pôristi krâhtûmta mâ kârn:

—E mâmri ma akupým tê nê amâ âpênh xwýnhnta pumu. Ra ate kaxyw inhmâ ajamaxpêr týx jakamâ na pa ra akupým amâ ho mex. E akupým tê nê omu.

Anhyr o kârn kapêr omu nhûm ra akupým kârn mex kurê kumrêx.

*Jesus kot ahpýnhâ mêmö â xwýnhjê ho mex
Makre 1.29-31; Rukre 4.38-41*

¹⁴ Tâ nhûm Jesus ma Simâw Pêtre nhörkwý hwýr tê nê hwýr axâ. Nhûm Simâw Pêtre xupânghêx ra â nê hka kagro htýx nê nō.

¹⁵ Hāmri nhūm Jejus hwýr axà nè omu nè ìhkra hà kupy nhūm hkà hakry nè akupým hihtýx kurê kumrêx. Jakamā kànhmā nhý nè mē kām mēō hà àpēnh o ri mra.

¹⁶ Tā nhūm ra awjakry. Ra kamātre ho mō nhūm mē piitā Jejus wýr mē à xwýnhjê ho mra. Nē mēkarōmnuti kot mē hwýr gjêx xwýnhjaja nhūm mē hwýr mē o mra. Hāmri nhūm mē omu nè akupým mē piitā mē ho mex. Mē à xwýnhjê ho mex nè mē hkwýjê nè mēkarōmnuti jano. Ām kapêr pix o mē nè mē hano nhūm mē kēp hapôj nè ma hapêx. ¹⁷ Na pre ra Tirtūm nhý hà kapêr xwýnh finat Ijaisja ā amnhī nhīpêx anhýrja kukamā amnepēm mē kām harēnh o:

Tirtūm kot mē pahwýr mēnh mā xwýnhja koja nhýrmā wrý nè mē panē mē paxà piitā rēnh pa nè akupým mē pahto mex pa. Anē.

Na pre ā finat Ijaisja Jejus kukamā harēnh anē. Tā nhūm wrý nè kot harēnh xà hkôt ā amnhī nhīpêx anhýr o pa.

Wa kām Jejus kôt amnhī xām prām xwýnh wa harēnh

Rukre 9.57-62

¹⁸ Tā nhūm Jejus amnhī pu hā rīt nè tee ri hwýr mē mrar xwýnhjê pumu hāmri nè hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mā kām:

—E ma pu mē pâr mā agjê nè ma xarmā mō. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm mē nojarêr rôm nhūm Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre xwýnhjê hō Jejus wýr tē nè kām:

—Pa mē ijahkre xwýnh? E pa ma akôt ri ixpa ho ixpa nā. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm kuma nè kām:

—Ko ka mā. Kam nè rī ma ixkôt ri apa. Nom kēr ka inhmar kumrêx. Xore na hte pika hkre kamā hikwý. Nē kuwēnhre pī nhīmōk ā hikwý. No pa ixpê Tirtūm kot mē awýr inhmenh xwýnh tā mry hkīnhā inhōrkwý hkêt. Na pa hte amarī nhām krī hwýr ixpa nè nhām hō hwýr ixpa. Tā xà kot ka ixpyrà nè ā amnhī nhīpêx anhýr o ri apa nā? Anē.

²¹ Hāmri nhūm pānhā hōja hwýr tē. Ra mē kot hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjê hōja hwýr tē nè kām:

—Pa Pahihti. E pa amā amnhī jarē ka inhma. Kot paj ma akôt ixpa ho ixpa no ām kormā. Koja nhýrmā inhīpēxā tanhmā amnhī to nè ty mām. Pa haxā hāmri nè rī kormā ma akôt ixpa ho ixpa. Anē.

²² Hāmri nhūm kuma nè kām:

—Kwa na ri ā ājamaxpêr anhýr kêt nè. Ma ixkôt apa ho apa kurê kumrêx. Kē mēmoj inhne ano kupyr rý apē àmnār kêt nè. Kwār mē htír tūm nè mē pa hkêt mā xwýnhjaja mām axwakre kamā amā anhīpēxā jamār o pa nè haxā. Anē.

Jejus kot kôk o pinhkrênh jarēnh

Makre 4.35-41; Rukre 8.22-25

²³ Tā nhūm mē ra xarmā nojarêr nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja pâr wýr agjê hāmri nè himō raxja ā ma xarmā mō. ²⁴ Hāmri nhūm Jejus ra ôtxwa nè ra gōr nè nō. Puh nhūm naja hkoko ho mō nè kôk xâpêr týx kumrêx. Nhūm gô kànhmā harī nè axpēn tak týx nè. Xatā axpēn tak nè pâr kre kamā axkapī nhūm ra ār o mō. Hāmri nhūm mē tee ri omu nè kām ma htýx kumrêx. Nē tee ri amnhī nhīpêx. No nhūm Jejusja htýx gōr nè nō. ²⁵ Hāmri nhūm mē hwýr hprôt nè kumra nè kām:

—Kwa Pahihti. Kot puj mē jarāhā pahtyk pa. Kwa tokyx kànhmā nhý nè ri tanhmā amnhī nhīpêx to wehe. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm hkrākato nè kànhmā nhý nè kôk mā kapêr nè kām:

—E kwa hāmri anhīkrê. Anē.

Puh nhūm hpinhkrênh pa nhūm gōja tām nōr kurê kumrêx. Hāmri nhūm Jejusja hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê hwýr apkjê nè mē kām:

—Hêxta waa nè. Kwa pēr ām kormā te mē ate amnhī kaxyw Tirtūm mē wa inhma ājamaxpêr týx kêt pyrāk. Hā na ka mē amā ma xâj tee ri amnhī kukamā ājamaxpêr. Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mē amnhī jaêr pē ā kot amnhī nhīpêx anhýrja ā omu nè tee ri hamaxpêr nè axpēn pumunh pē omunh o kuhê. Hāmri nè axpēn mā:

—Kokýý. Pêr Jejus kēp mē pānhīō hkêt. Mē pahtō kot pu we te kot amnhī nhīpêx pyrā nè kôk mā pakapêr nhūm hpinhkrênh kurê kumrêx? Nā Jejusja mē pakurom āhpumunh týx o āhpumunh týx. Anē.

Jejus kot wa nè mēkarōmnuti janor

Makre 5.1-20; Rukre 8.26-39

²⁸ Tā nhūm mē ra himō rax pē Garirejja ā rê nè pika pē Geras wýr pōj nè kamā mō. Hāmri nhūm ra mēhō myja wa hamēxkrut nè mē kutā tē. Ra mēkarōmnuti kot hamē wa hwýr gjêx xwýnhja wa. Mēkarōmnuti xohtō kot tanhmā wa ho jakamā nhūm wa oprê htýx nè hihtýx rax nè wa pa. Jakamā nhūm mē piitā kām wa uma nè amnhī nè mē htykjê jagjēnh xà hā kēn kre kaêx kām wa kumē nhūm wa kamā pa ho pa. Jakamā nhūm wa Jejus kutā tē nè amnhī wýr omu hāmri nè amnhī nè tanhmā kām kapêr to. Nom mēkarōmnuti nhý hà āmra kamā kām kapêr nè kām:

²⁹ —Pa Tirtūm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka mē ixwýr tē? Kwa tanhmā mē ixto hkêt nè. Ate tanhmā mē ixtomnu hto hā arīgrota kormā katoore hā. Anē.

³⁰ Nhūm ra krī nhō xwýnhjê hkrit ha-grô ohtō nè ri mē hpum pa. ³¹ Nhūm

mêkarômnuti mê omu hāmri nê amnhî to Jeŭs wŷr nê kām:

—Kwa kot ka jahti wa nê mê ijapôx japêr nê mê kot amnhî xâ htŷx kamā hamak tûm xâta wŷr mê ixrênh kêt nê. Hagrô hkwŷ mŷj wŷr măn mê ixrê pa mê hpānhā hwŷr măn haggê nā? Anê.

³² Hāmri nhûm mê kuma nê mê kām:

—Tôe mê tām mê hwŷr măn mra. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê myta wa kêp hapôj nê hagrô hwŷr mrar kurê kumrêx nê hpānhā kām gjêx pa. Hāmri nhûm hagrôta mêkarômnuti pymaj amŷra nê ma hprôt nê himô hā hixêt prêk ā xpum rôrôk nê gôx kām mrô nê pikaprâr pa. ³³ Hāmri nhûm hagrô jamâr o ri mê pa xwŷnhjaja tee ri omu hāmri nê ma akupŷm krîm hprôt nê mê kām awjarê. Nê myta wa akupŷm tām hkrâ hā harênh o hprôt. ³⁴ Hāmri nhûm krî nhô xwŷnhjaja tee ri mê hkrît jarênh ma nê ma piitâ Jeŭs wŷr mra nê hkaxpa. Hāmri nê amnhî nê kām:

—E kwa mê ma amrar kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê awjanâ nê ma akupŷm pan rê.

9

î kamā htyk xwŷnh jarênh

Makre 2.1-12; Rukre 5.17-26; Juâw 10.37-

38

¹ Nhûm Jeŭs mê hkôt mê pa ho mê pa xwŷnhjaja awjanâ nê ma akupŷm pâr wŷr mra nê gjêx pa nê akupŷm xarmâ rê nê akupŷm Jeŭs nhô krî hwŷr mō. ² Hāmri nê hwŷr pôj nhûm krî nhô xwŷnh kwŷjaja mê omu nê î kamā htyk xwŷnhja mŷ nê Jeŭs wŷr o tē. Nôr xâ kamâ nôr rāhā nhûm mê hā hije nê kumŷ nê hwŷr o tē. Hāmri nhûm amnhî tām mê omu. Ra mê kot hkrâmnhwŷta kaxyw kām hamaxpêr tŷx ā mê omu nê î kamā htyk xwŷnhhta mā kapêr nê kām:

—Pa? Kwa tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr kêt nê. Na pa ra apê tanhmā ate amnhî tomnuj to ho ijapêx pa. Kot paj axte kām ijamaxpêr kêt nê. Anê.

³ Hāmri nhûm Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwŷnhjaja tee ri ā kot kām kapêr anhŷrja ā kuma nê axpên mā:

—Tk. Kwa mêhō myti mŷj kêt Tîrtûm kêt tām te ri kot amnhî nhîpêx pyrāk ā amnhî nhîpêx. Tîrtûm pix na kot mê nê mê kot amnhî tomnuj o hapêx xwŷnh. Anê.

⁴ Hāmri nhûm Jeŭs amnhî tām mê kuma nê mê kām:

—Kwa mê ā ajamaxpêr anhŷr kêt nê. ⁵ Ixte mê nê mê kot amnhî tomnuj o ijapêx par ā amnhî jarênh tām mê ate ja kêt ixpumunh kêt jakamā na ka mê ja kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Nom kot paj mê anoo mā akupŷm î kamā htyk xwŷnhhta o mex ka mê apiitâ hā xpumum hāmri nê ixkôt

ajamaxpêr kurê kumrêx. Ixpê Tîrtûm kot mê awŷr inhmênh xwŷnhhta na pa. Ixte mê anê mê ate amnhî tomnuj rênh kaxyw na pre mê awŷr inhmê pa mê awŷr wrŷ. ⁶ Tām mê ate ja hā ixpumunh kaxyw kot paj mê anoo mā ja ho mex.

Anhŷr o mê kām amnhî jarê hāmri nê î kamā htyk xwŷnhhta mā kām:

—E kânhmā xa nê anôr xâta py nê ma akupŷm anhôrkwŷ hwŷr tē. Anê.

⁷ Puh nhûm kânhmā ām kurê kumrêx nê nôr xâ py nê mê noo mā kato nê ma akupŷm ôrkwy hwŷr tē. ⁸ Hāmri nhûm mê piitâ no hapôx rûnh nê omunh o kuhê nê kamā no pyma htŷx nê. Nê tee ri omu nê axpên mā:

—Kokŷŷ. Kwa aa mê pahte ā mêhō kot amnhî nhîpêx anhŷr ā omunh kêt tām jarāhā ja pumu.

Anhŷr o Jeŭs jarê hāmri nê ŷ hā Tîrtûm mā mex o mex ā harê.

Jeŭs kot amnhî kôt Matêwre hwŷr

Makre 2.13-17; Rukre 5.27-32

⁹ Tām nhûm Jeŭs mê kêt kato nê hkôt mê pa xwŷnhjê mê nhûm mê ma mō. Hāmri nê pa ixpê Matêwre ixpumu. Ixte Rôm kām mê ho amnhîptâr xwŷnh mā krî nhô xwŷnhjê pē kâxpore hkwŷ jamŷnh xwŷnh na pa pre. Nom mê kot ho tewên kryre htā ixte amnhîm hkwŷ ho ixârîk prām xâj na pa pre hte mê kām ho rûnh nê harê. Jakamā nhûm mê piitâ kām ixkînh kêt nê. Tām pa pre mê kêt kâxpore jamŷnh xâ hā ixkre kamā mê kêt hamŷnh o nhŷ nhûm Jeŭs mê hkwŷjaja ijānh mra nê ixpumu nê amnhî kôt ixwŷ nê inhmā:

—Pa? E axâpênhta kaga nê hpānhā amnê mê ixkôt măn tē nê ixkôt măn ri apa ho apa. Anê.

Hāmri pa kuma nê ixâpênhta kaga nê ma hkôt tē. Nê hpānhā hkôt ixpa ho ixpa.

¹⁰ Hāmri nê mēmo arîgro hā amnhî nhôrkwŷ hwŷr Jeŭs nê hkôt mê pa ho pa xwŷnhjaja mê ixkrâmnhwŷ hkwŷjê hwŷ. Nhûm mê piitâ mra nê inhôrkwŷ hwŷr agjê nê ixkutâ apkur o hkrî. Nê ixpyrâ nê Rôm nhô pahi mā mê kêt kâxpore hkwŷ jamŷnh xwŷnh kwŷ haxwŷja ixwŷr mra nê mê ixkutâ apkur o hkrî. ¹¹ Hāmri nhûm Parijew nhô xwŷnhjaja mra nê inhôrkwŷ kapem mê ixâpkur ā mê ixpumu. Nê tee ri mê ixkaêx ā Jeŭs pumu hāmri nê hkôt mê pa ho mê pa xwŷnhjê hwŷr agjê nê mê ixtâ mê kām akir nê mê kām:

—Kwa mê kot jajê kutâ apkur kêt tām mê akrâhtûmja axtem nê mê kutâ apkur o nhŷ. Kwa nām mê kot amnhî tomnuj xwŷnh kênâ. Jeŭs kot amnhî to mex ronhŷx mê kutâ apkur kêt nê. Anê.

¹² Hāmri nhûm Jeŭs amnhî tām mê kapêr anhŷrja ma nê mê kām:

—Tk. Nà ixte tām mē unhwýr kaxyw na pa mē kutā ixàpkur o nhý. Xà na hte tótôja mē mex xwýnhjê hwýr mra nē mē hkane? Nà àm mē à xwýnhjê pix wýr na hte mra nē tanhmā mē hkane hto. Ra mē ate ja pumunh mex. Tā ja pyrà nē na pa pre mē kot amnhî to mex xwýnhjê hwýr ixwryk kêt nē. Mē kot amnhî tomnuj xwýnhjê pix wýr na pa pre wrý. Ixte tām mē unhwýr kaxyw mē hwýr wrý nē à jajê kutā ixàpkur o inhýr anê. ¹³ Ga mē ma mra nē Tirtûm kapêr à kagā htûm kot ja jarênhja kamā harê nē ama. Harênh kot:

Na ka htem inhmā tanhmā amnhî jarênh to kaxyw hāmri nē inhmā mēmoj gō nē tanhmā ixto mex to. Nom kēr ka mē àm ja pix ho anhýr kêt nē. Mē mãânê mē piitā tanhmā mē ho mex to ho ri apa. Anê.

—À Tirtûm kapêr à kagā htûm kot ja jarênh kot anhýr. Tā ja pyrà nē na pa pre mē kot amnhî tomnuj xwýnhjê hwýr wrý nē mē kamā ixukapri ho ixa. Mē kot amnhî tomnuj kaga nē hpānhā tām amnhî nhîpêx kaxyw na pa pre à mē hwýr ixwryk anê. Tā ka mē ri atýx amnhî krā hkôt à ixto akapêr anê. Anê.

Mē kot mēmoj tā Jesus kukjêr

Makre 2.18-20; Rukre 5.33-35

¹⁴ Tā nhûm Juāw Paxis kôt mē pa xwýnhjaja Jesus wýr mra nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa? E ot pa mē awýr mra. Kwa mē inhmā mēmoj jarê. Na pa htem tōhā Parijew nhô xwýnhjê pyrà nē ixàpkur kêt kām Tirtûm mã amnhî jarê. Tā nom akôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja na htem àmnhîx apkur o pa kamā kām amnhî jarênh o pa. Kwa mo na htem mē ixpyrà nē tōhā apkur kêt kamā kām amnhî jarênh kêt nē? Anê.

¹⁵ Hāmri nhûm mē kuma nē mē kām:

—Nà mo kaxyw kot kêt mē apkur kêt rāhā kām amnhî jarê? Mē hkaprire hā. Mē kot ixkôt pa ho pa hā amnhî pumunh jakamā na htem hkînh nē ixkôt pa. Kormā ixte mē kamā ixa kēnā kot kêt mē apkur kêt rāhā Tirtûm mã tanhmā amnhî jarênh to. Xà na htem hkrāmnhwý hā hkînh kaxyw hā akuprô nē hkapri nē apkur kêt o kamât nē mýr o hkrî? Nà na htem anhýr kêt nē. Na htem hā akuprô nē hkînh nē hā apkur rûnh nē. Ja pyrà nē na hte ixkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja ixkôt kormā àmnhîx hkînh nē apkati mē apkur o pa. Nom koja mē kām ixkurê xwýnhjaja nhýrmā tanhmā ixto hāmri nhûm mē hkapri htýx nē rî kormā tōhā apkur kêt rāhā Tirtûm mã amnhî jarê. Anê.

Mē pahte Jesus kôt amnhî nhîpêx

Makre 2.21-22; Rukre 5.36-39

¹⁶ Nhûm Jesus mē piitā mē kām kapêr nē mē kām:

—Mē kot amnhî tomnuj xwýnhjaja ra mē kot amnhî nhîpêx tûm o amnhî pyràk jakamā na htem tanhmā mē kot amnhî nhîpêx nyw tota kaga. ¹⁷ Tā ixte amnhî nhîpêx nywja te kot mē ate amnhî nhîpêx tûm pyràk kêt jakamā na ka htem ixkapêr ma nē àm ama. Kwa mē inhma nē mē ate amnhî nhîpêx tûmja gryk à ixkaga hkêt nē. Anê.

Mē hkra htyk nē mēhō ni kamrô wa harênh

Makre 5.21-43; Rukre 8.40-56

¹⁸ Nhûm pre à Jesus mē kām kapêr anhýr o xa. Rôm nhûm mēhō pahihitja tē nē mar o xa. Hāmri nē hamaxpêr o:

—Kokýý. Jejusja àm hāmri kêp pahi maati kumrêx. Hā na ri à kapêr mex anê. E pa hwýr tē nē ixkrare ho kuwý. Anê.

Hāmri nē hwýr tē nē kutā hkônkrā ho nhý nē kām:

—Pa akupým mē ixto mex xwýnh? E ot pa awýr tē. Kwa ma ixkôt tē nē inhmā ixkra nire pumu nē tanhmā inhmā ho kê akupým inhmā htîr. Na ham ixpê ty pa kaxyw amā ijamaxpêr nē man awýr tē. Anê.

¹⁹ Hāmri nhûm kuma nē kām:

—Tôe. Nà kot paj ma akôt tē. Anê.

Hāmri nē ma hkôt tē. Mē ixpê hkôt ixa ho ixa xwýnhjê mē pa mē ma hkôt mō. ²⁰⁻²¹ Nhûm mēhō ni kamrô rāhā ho pa xwýnhja ma mē ixkôt tē. Na pre hte hkamrô hkryre rāhā ho pa hā amgrā pē 12 nē tee ri kām amnhî mex prām o pa. Jakamā Jesus jarênh ma nē amnhî kaxyw kām hamaxpêr kurê kumrêx nē hamaxpêr o:

—Ma pa kop ma hwýr tē nē kêp ê nhîrê pix kupênh tā akupým inhmex japêr. Anê.

Hāmri nē ma mē ohtôjê kaêx kôt hwýr tē. Nē katut kôt tē nē kêp ê nhîrê kupê. ²² Hāmri nhûm Jesus ho hakêx nē amnhî tā omu nē kām:

—Pa? Kwa tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr kêt nē. Ate amnhî kaxyw inhmā ajamaxpêr týx jakamā na ka ra akupým amex. E māmri ajamakêtkati nē ri apa. Anê.

Hāmri nhûm akupým mex nē hkînh týx nē ma akupým tē. ²³ Hāmri pa mē ma htyk xwýnh nhîpêxà hkôt mra nē ôrkwý hwýr agjê nē mē pikuprônh xwýnhjê pumu. Nhûm mē ra mē hā htu rax nē. Nē omûj ri kapri xaj pifti kakôr o hkrî nē omûj ri mur. Kàx pē mur nē amnhî tak o hkrî. ²⁴ Hāmri nhûm Jesus mē hwýr axà nē mē omu. Nē ra kot my hkrata htyk à omunh tā kuri mē mýr o mē hkrî xwýnhjê mã kapêr nē mē kām àm ôt nē nôr à harê nē mē kām:

—Pa? Kwa mon ka mē ri akapri nē amýr o akri? E mē ma mra. Na wa hkrata wa kêp htyk kêt nē. Nà àm gôr nē nô. Anê.

Hāmri nhûm mē kot ra htyk à omunh mex jakamā kuma nē àm kuma. Nhûm

mê hkwýja axtem nê ri axpên mã hã hpêr o pikênh o hkrî. ²⁵ Hâmri nhûm kapôt mã mê hano nhûm mê hapôj nê kapôt â kuhê. Hâmri nhûm Jejusja htyk xwýnhhta wýr axà nê hpa hã kupy nê kânhmã âm nhûm akupým htîr nê kânhmã âm kurê kumrêx. ²⁶ Hâmri nhûm mê piitã akupým htîr kãm omu nê ma ri krî piitã hkôt ri mê kãm harênh o hprôt.

Wa nohkre xwýnh wa harênh

Matêwre 20.29-34

²⁷ Tã nhûm Jejus kato nê ma tẽ. Pa mê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhhaja ma hkôt mō. Hâmri nhûm wa myja wa hamêxkrut. Hamê wa nohkre xwýnh wa Jejus jarênh ma nê hã ajêt nê hkôt rôrôk o mō. Nê xatã amnhî to hwýr o hkôt rôrôk o mō nê kãm:

—Pa Jejus? E Tîrtûm kot mê ixkaxyw axãm jakamã kwa wa xipumu nê wa ixkamã axukapri kêt wehe. Anê.

²⁸ Hâmri nhûm wa kuma nê wa hkukamã nhýri ixkreem axà nhûm wa hkôt axà nê xa nhûm wa omu nê wa kãm:

—Pa? E xan ka wa ra amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr týx nê nã? Anê.

Hâmri nhûm wa kãm:

—Tý. Wa ixte amnhî kaxyw amã ija-maxpêr týx kênã. Anê.

²⁹ Hâmri nhûm wa kuma nê hamê wa no hã hakra xi nê wa kãm:

—Tõe. Nã war ate tanhmã amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr to xà hkôt kot paj war anhîpêx. Anê.

³⁰ Hâmri nhûm wa akupým rît mex kurê kumrêx. Hâmri nê akupým kato nê ma htêm kaxyw nhûm wa kãm:

—E kêr ka wa nhâm mê kãm ixte war ato mex â ijarênh kêt nê. Âm kwarî ho kwarî.

³¹ Anhýr tã no nhûm wa kuma nê âm kuma nê wa ma tẽ nê krî pu hã mê piitã mê kãm ri war amnhî tã harênh o mra.

Kapêr kêt xwýnh jarênh

³² Tã nhûm Jejus ma axte nhýhým mê ixto mō. Hâmri nhûm mêhō my mêkarōmnuti kot hwýr âr nê tanhmã ho nhûm kapêr kêt nê pa xwýnhhaja nhûm mê Jejus wýr o tẽ. ³³ Hâmri nhûm omu nê nê mêkarōmnuti jano nê kãm:

—E kêp akato nê ma tẽ. Anê.

Hâmri nhûm kuma nê kurûm kato nhûm akupým kapêr mex kurê kumrêx. Hâmri nhûm mê kot hã omunh xwýnhhaja tee ri kot mêkarōmnuti janor â omu nê kamã no puma nê. Nê axpên mã:

—Kokýy. Aa mê pahte â mêhō kot anhýr pumunh kêt kumrêx tã na pu mê jarãhã ja pumu. Anê.

³⁴ Nom nhûm mê hkwý pê Parijew nhō xwýnhhaja axtem nê hã mê kãm kapêr o:

—Tk. Kot amnhî krã hkôt mê hanor kêt kênã. Mêkarōmnuti nhō pahi nhý hã kot mê nê mê hanor kênã. Anê.

Jejus kêp mê pakamã ukapri xwýnh

Make 6.34; Rukre 10.2-3; Juãw 4.35

³⁵ Tã nhûm Jejusja krî ho ohtō nê hkôt ri mê kãm Tîrtûm kapêr jarênh o pa. Pa mê hkôt ixpa. Na pre hte nhýri krî hwýr pōj nê mê kot Tîrtûm kapêr o mê ahkre xà hã ixkre hwýr mra nê hwýr agjê nê mê pikuprōnh xwýnhjê jahkre. Nê mê kãm:

—E mê inhma. Tîrtûm kãm mê apiitã mê ato hkra hprãm. Jakamã kwa mê ate amnhî tomnuy kaga hprãm xaj hkôt amnhî xunhwý nê kapêr kêt amnhî nhîpêx. Jao amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o ri apa.

Anhýr o mê kãm kapêr. Hâmri nê ahpyñhã ri tanhmã mê â kute xwýnhjê ho mex. Nhûm mê ohtō nê hkôt mar o pa. ³⁶ Hâmri nhûm mê omu nê kãm mê hkapri nê. Na prem tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o pa jao ra hkapri nê. Nhûm Jejus ja hã mê omu nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na mê mex kêt nê pa. Te mê kêp ôwêhti jamãr xwýnh kêt kot amnhî nhîpêx pyrãk o htýx ri pa. Mêhō koja kãm mê hkapri nê tanhmã mê ho mex to ho pa? Anê.

Hâmri nê mê kamã ukapri nê. ³⁷ Hâmri nê mê hã mê ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã kapêr nê mê inhma:

—Nã na mê kormã ohtō rax nê Tîrtûm kapêr mar kêt nê. No âm kormã mê ate mê kãm kapêr jarênh o apa kaxyw mê agrêre. Te pur rax kãm ra harôj kamrêk par nê âm tã no âm kaxyw hikênh xwýnhhaja grêre pyrãk. ³⁸ Jakamã kwa mê ho Tîrtûm wý kê axte mê kaxyw mê akwýjê rê kê mê apyrã nê ma mê hkôt ri mê kãm kapêr jarênh o pa. Anê.

10

Jejus kot mê ho 12 nê mê rênh

Make 3.13-19; Rukre 6.12-16

¹⁻⁴ Tã nhûm Jejusja hkôt mê ixpa ho mê ixpa xwýnhjê ho 12 nê mê ixrê. Mê ixte ma krî piitã hwýr inhmra nê ý hã mê ahkre nê tanhmã mê â kute xwýnhjê ho mex o ixpa kaxyw. Nê ý hã mê nê mêkarōmnuti janor o ixpa kaxyw nhûm mê ixrê. Na pre mê ixto 12 nê mê ixrê. Â mê inhîxi kot anhýr.

Pêtre kumrêx na pre kuta. Hixi hō pé Simãw.

Nê hkôt htō Andreja ta.

Nê hkôt Jepetew kra Xiakreja ta.

Nê hkôt Xiakre htō Juãwja ta.

Nê hkôt Firiptija ta.

Nê hkôt Patoromewja ta.

Nê hkôt Tomasja ta.

Nê hkôt pa ixpê Matêwre nhûm pre mê hkôt ixta.

Ixpê pahi nhý hã kãm mê kêp ixu-jamýnh xwýnh tã nhûm pre jajê hkôt ixta.

Nê ixkôt Apew kra Xiakre hōja ta.

Nê hkôt Tatewja ta.

Nê hkôt Simāw Jeroxja ta.

Nê hkôt Jut Kariotja ta.

Kormā kot mē kām Jejus kurê xwýnhjê nhîhkram ôr mā nhûm Jejus kot amnhî kukamā omunh mex tã mē hkôt amnhî kaxyw kuta.

Ã mē ixte ý hã mē ahkre o i xpa kaxyw mē ixrênh xwýnhjê nhîxi kot anhýr.

Jejus kot mē kēp 12jê mǎ mē âpênh ã karô

Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 10.1-12,

10.14; mǎânê Atrê 13.50-51, 18.6

⁵ Hāmri nhûm Jejus mē ixrênh pa nê ma mē hwýr mē ixrênh kaxyw tanhmā mē inhmā kapêr to nê mē inhmā:

—E. Kêr ka mē ma mē piitã mē kām ri ijarênh o apa. No ãm kormā mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê nhô pika hwýr apa hkêt nê. Rý mē kēp Samar nhô krî hwýr ka mē apa hkêt nê. ⁶ ãm mē pahpê Ijaew nhô krî kôt pix mǎ mǎn ri apa. Mē kot tee ri amnhî kukamā hamaxpêr o pa jakamã te mē kēp ôwêhti pikunor nê htýx ri mex kêt nê pa pyrāk. ⁷ Jakamã kêr ka mē ma mē hwýr apa nê ã mē hkôt ri mē kām akapêr o apa anê nê mē kām: “E kot kaj mē ate amnhî tomnuj kaga nê Tirtûm kôt amnhî xunhwý hāmri nhûm amnhî tã mē apumu nê mē ato hkra. Jakamã e kwa mē tokyx hkôt xunhwý.” Anê. Kêr ka mē ã mē kām akapêr anhýr o ri mē hkôt apa. ⁸ Hāmri nê akupým mē ã xwýnhjê ho mex o ri apa. Nê mē htyk xwýnhjaja ka mē akupým mē ho htr o ri apa. Nê mē hkânhy rûnh xwýnhjaja ka mē akupým mē ho mex o ri apa. Nê mē kamã mēkarômnuti xwýnhjaja ka mē nê mē hano. E kêr ka mē ã inhý hã mē ho mex o ri apa anê. Na pa amari tanhmã mē ato ka mē inhmā amnhîrer kêt tã ra mē ate tanhmã mē ho mex to mǎ tã. Tã kêr ka mē amnhî xwar amari ri mē ho mex o ri mē hkôt apa. No ri mē ho mex pãnhã kâxpore hã axâhwýr kêt nê.

⁹⁻¹⁰ —Nê kêr ka mē ma mē hwýr apa kaxyw anojarêt hāmri nê amnhî kôt akukrêx rûnh o apa hkêt nê. ãm anhý kamã mē hwýr apa. Nê akâxpore ho rax nê ho apa hkêt nê. Rý akawã kamã axê hkwý rý aparkã hõ xâr nê ho amôr kêt nê. Rý kô hõ py nê ri ho apa hkêt nê. ãm anhô mrykã pix jamý nê ma ho apa. Kêr kē mē ate Tirtûm kapêr o mē ahkre nê mē ho mex xwýnhjaja mǎn amnhî pãnhã mē amã mē axâpkur xã gô ka mē kutã axâpkur o ri mē hkôt apa.

¹¹ —Nê kêr ka mē nhýri krî hwýr ajapôj nê kamã mēhõ kot amnhî to mex xwýnhjê japêr. Nê ra omu hāmri nê kuri mǎn pój nê hkôt apikamênh tãmtã kurûm akupým ajapôj nê ma nhām krî hõ hwýr mra.

¹² —Nê kêr ka mē mēhõ nhôrkwý hwýr pøj nê mē kām: “E ot pa mē awýr mō. Nã koja Tirtûmja mē ato mex nê.” Anhýr o mē kām akapêr. ¹³ Koja mē ama nê amnhî wýr awý

ka mē amnhî tã mē omu nê mē kām: “E koja Tirtûm mē ato mex nê ka mē ajamakêtkati nê ri axâmnhîx apa.” Anhýr o mē kām akapêr. No koja mē amnhî nhôrkwý nê mē akurê nhûm Tirtûm ja hã mē omu nê mē ho mex kêt nê.

¹⁴ —Nê koja nhýri krî hõ kamã mē akaga nê akapêr mar kêt japêr. Ka mē tee ri amnhî tã mē kamã ama hāmri nê tokyx mē kurûm ajapôj nê ma akupým apa. Nê akupým anojarêt nê mē noo mǎ akuhê nê amnhî par ã awjagrô kapî nê ma apa. Mē kot Tirtûm kaga hã amnhî pumunh kaxyw ka mē ã mē noo mǎ amnhî nhîpêx anê. Hāmri nê ma nhýhým hpãnhã apa. ¹⁵ Koja nhýrmã Tirtûm mē kot amnhî tomnuj mýrapê tanhmã mē ho. Na pre ã Sotô mē Komo nhô xwýnhjê nhîpêx anê. Na prem amnhî tomnuj týx nê nhûm Tirtûm tee ri ja hã mē omu nê tanhmã hã mē homnuj týx to. Tã jar mē kām ixkapêr mar prãm kêt nê mē kot ixkaga xwýnhjaja koja ja hã mē omu nê kot Sotô mē Komo nhô xwýnhjê nhîpêx o mē hipêx. No ãm tanhmã mē ho htýx o mē hakre. Anê.

Nhûm pre Jejus ã mē inhmã mē ixâpênh ã karô anê.

Jejus kot mē kēp 12jê hkukamã mē harênh

Makre 13.9-13; Rukre 12.11-12, mǎânê Rukre 21.12-17; Wam Pêtre 3.13-17, 4.12-19; Rukre 6.40; Juãw 15.20; Rukre 12.2-9

¹⁶ Nhûm Jejus ari kot mē ixrênh xwýnhjê mǎ kapêr nê mē inhmã:

—E kot paj ma mē hwýr mē arê. Ma mē ate Tirtûm kapêr o mē ahkre ho ri mē hkôt apa kaxyw. Jakamã kot kaj mē te ôwêhti kot mry xoprê hwýr amnhî to mra nhûm kot hkwý hpar pyrāk o amnhî nhîpêx. Koja mē hkwýjaja mē ate mē ahkre ma nhûm ja mē kēp omnuj nê nhûm mē hã tanhmã mē anhîpêx to. Tã nom kêr ka mē tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê amã mē uma hkêt nê.

¹⁷ —E kwa mē o kora. Kêr ka mē ma mē hwýr mra nê amnhî nê mē htânopxar o ri apa. Koja mē hkwýjaja mē akapêr ma nê kēp mē aprãm nôkati. Nê mē apynê nê ma mē utâr xwýnhjê hwýr mē ato mra nê mē kām tanhmã mē ato hêx to. Hāmri nhûm mē mar xã hkôt mē atak. Tirtûm kapêr o mē ahkre xã hã ixkre kamã koja mē ã mē anhîpêx anê.

¹⁸ —Nê koja mē ixtã tanhmã mē ato kaxyw mē apynê nê ma mē ô pahi hwýr mē ato mra nê tanhmã kām mē ato hêx to. Nom kwâr mē mamri ã mē anhîpêx anê. Koja mē ato anê ka mē kutã akri nê mē kām Tirtûm kapêr jarê. Ijaewjê mǎ nê mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê mǎ.

¹⁹ —Nê koja mē ma mē ô pahi hwýr mē ato mra nê ã mē anhîpêx anê nom kêr ka mē tee ri tanhmã mē kām amnhî jarênh to hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Koja Tirtûm

Karô tām tanhmā mē akrā hto ka mē ô ri mē kām akapēr mex nē. ²⁰ Nē kot kaj mē amnhī krā hkôt ri mē kām akapēr kêt nē. Tīrtūm Karô nh̄y hā kot kaj mē ô ri mē kām tanhmā axujarēnh to.

²¹⁻²² —Nē koja mē hkwýjaja ixtā mē akamā gryk nē. Nē mē atā ãmñēnh pix o pa. Nē mē kot mē apar kaxyw mē akwýjē hā amýnē. Koja mē anhīpēēxā hkwýjaja mē apē mē hkra hā amýnē. Nhūm mē akra hkwýjaja mē apē mē hipēēxā hā amýnē. Nhūm mē atō hkwýjaja mē apē mē htō hā amýnē. Nhūm mē akatorxājaja mē atā amýnē. Hāmri nhūm mē apa. No ãm kwār mē māmri ā mē anhīpēx anē. Ā mē kot mē anhīpēx anh̄y r tā kēr ka mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr pē ixkaga hkêt nē. Mē ãm amnhī to htýx rāhā ty. Hāmri nē akaxwýnhja ma Tīrtūm mē wa inhō krī hwýr axāpir kurē kumrēx nē wa ixkuri akupým amex nē atīr tūm nē apa ho apa.

²³ —Nē koja mē nh̄yri krī hkwý kamā ixtā tanhmā mē anhīpēx hto ka mē māmri mē kurūm ajapōj nē ma nh̄yh̄m krī hō hwýr apa. Nē hpānhā kamā mē kām ri ijarēnh o mē hkôt apa. Kot kaj mē kormā Ijaewjē nhō krī piitā hwýr apa hkêt ri pa akupýn mē awýr wrý. Kwa kēr ka mē ixkapēr mā ajamaxpēr týx rāhā ri apa.

²⁴⁻²⁵ —Mē ate ixkôt apa ho apa xwýnh na ka mē. No pa na ixpē mē ajahkre xwýnh. Jakamā koja mē kot tanhmā inhīpēx to ho määnēn mē anhīpēx. Koja mē nh̄ymā tanhmā inhīpēx to nē mā ixkôt mē ato anē nē. Mē pahte amnhī nhīpēxja kot axpēn pyrāk. Jakamā koja mē ixpē Satanastī hā ijarē nē määnēn tanhmā mē ajarēnh punuj to ho pa. Mē pahte amnhī nhīpēxja kot axpēn pyrāk jakamā koja mē panhīpēx o axpēn pyrāk.

²⁶ —Tā nom kēr ka mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr pē amā mē uma ho apa hkêt nē. Na htem piitā axpēn pē tanhmā hamaxpēr punuj to ho hpimxur o pa nom tee ri ho pimxur prām kaprý. Koja nh̄ymā mē hamaxpēr piitā amnhīrīt pa. Nē mēmoj piitā ra hpimxur mex tā koja nh̄ymā amnhīrīt par kumrēx.

²⁷ —Nē koja nh̄ymā mē piitā ixte amnhī nhīpēx kôt ixpumu. Na pa ra mē hkāx ā mē amā ixujarēnh rax nē. Tā kēr ka mē ma mē piitā mē kām harēnh o ri apa. Nē ra ixte mē hkāx ā ahte ixte mē amā mēmoj jarēnhhta ka mē hpānhā ma mē kām harēnh o ri apa kē mē apyrā nē harēnh ma.

²⁸ —E kēr ka mē amā mē kot tanhmā mē ato mā xwýnhjē pýma ho apa hkêt nē. Mē kot mē apar mā tā koja mē ãm mē akrāhkā pix pa nom tanhmā mē akaxwýnh to hkêt nē. Tīrtūmja tapxipix na hte mē hkrāhkā nē mē hkaxwýnh mē ho pimrāātā kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr mē rēnh pumunh. Tā kot hwýr mē arēnh pýmaj kēr

ka mē amā kapēr kwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to pýma ho ri apa.

²⁹⁻³¹ —Nē Tīrtūm kot mē pahto hapēx par pumunh tā määnēn kot mē pajamār mex. Mān ka htem kuwēnhre pumu. Na hte Tīrtūm kuwēnhre jamār mex o pa. Mē piitā mē kot ãm omunh tā nom nhūm Tīrtūm mē kurom hamār mex pē mē htānopxar rāhā ho pa. Tā kām mē pajapē htýx o kot kuwēnhre jakrenh jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri akapri nē apa hkêt nē. Koja Tīrtūm mē pahtānopxar rāhā ho pa. Kot mē panhī piitā omunh par. Nē ahpýnhā tanhmā mē pahkrā hkī kute hkôt mē pahpumunh par. Tā kot mē pahtānopxar rāhā jakamā mo kaxyw kot kaj kêt mē ri amā mē uma ho apa? Anē.

Mē pahte Jesus kôt amnhī xunhwýr rý mē pahte hkaga jarēnh

³² Nhūm Jejus ari kot mē hwýr mē ixrēnh xwýnhjē mā kapēr nē mē inh̄mā:

—E kwa mē māmri akwýjē mā mē apē ixkwý hā amnhī jarēnh o ri apa nē amā mē uma xāj tee ri amnhī nhīpēx kêt nē. Kot kaj mē kām ra ate ixkôt amnhī xunhwýr ā amnhī jarē. Pa ja hā mē apumu hāmri nē mē apyrā nē kaxkwa kamā Inhīpēēxā mā ra ate ixkôt amnhī xunhwýr ā mē ajarē. ³³ Nom kot kaj mē kot ixtā tanhmā mē ato pýmaj apē ixkwý hā amnhī jarēnh kêt nē. Pa ja hā mē apumu hāmri nē nh̄ymā amnhī xwar Inhīpēēxā mā mē apē ixkwý hkêt ā mē ajarē. Jakamā kwa mē māmri mē kām apē ixkwý hā amnhī jarēnh o ri mē hkôt apa kē mē ama nē amnhī kaxyw inh̄mā hamaxpēr japēr. Anē.

Mē kām Jejus ā hkwýjē kurē xwýnhjaja Makre 8.34-35; Rukre 9.24, määnēn Rukre 12.51-53, 14.26-27; Apokarip 12.11

³⁴ Nhūm Jejus ari kot mē hwýr mē ixrēnh xwýnhjē mā kapēr nē mē inh̄mā:

—Ra mē awýr ixwryk tā koja mē piitā ixkukwak ri hamakētkati nē ãmnhīx ri pa hkêt nē. Kormā. Koja mē akwýjaja ixkapēr ma nē mē apyrā nē amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr. Nhūm mē akwýjaja axtem nē kuma nē ãm kuma. Hāmri nē ixtā tanhmā mē atomnuj to ho pa ka mē amnhī xā htýx kamā ajamak o ri apa.

³⁵ —Koja mē akrajaja ixtā mē apē mē hipēēxā nē mē katorxā kutā amnhī xunhwý. Nhūm mē wýjjaja ixtā mē umregēxjē kutā amnhī xunhwý.

³⁶ —Koja mē ā mē akwýjaja ixtā mē akutā amnhī xunhwýr anē. Mē anhōrkwy kamā mē akukwak ri pa htā ixtā mē akutā amnhī xunhwý.

³⁷ —Nē mē amā mē anhīpēēxā nē mē akatorxā japēē. Nē mē amā mē akrājē japēē. Tā nom kot kaj mē gryk ā ixkôt amnhī nhīpēx mex o ri apa hkêt hāmri nē apē ixkwý mā

tām kêt. ³⁸ Rỳ nhũm mẽ nhỹrmã ixtã mẽ apar kaxyw ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nê mẽ kot mẽ apar pymaj ixkaga hã kot kaj apê ixkwỹ mã tām kêt nê. ³⁹ Koja mẽ nhỹrmã ixpĩ pa mẽ anê ty. Tã mẽ ate ixkõt amnhĩ nhĩpêx o apa xwỹnhjaja. Koja mẽ ixpyrà nê ixtã mẽ apar mã tã kwa kêr ka mẽ amã atyk pymaj ixkaga hkêt nê. Kwār mẽ māmri tanhmã ixtã mẽ ato. Kot kaj mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri axte amnhĩ xã kamã ajamak kêt nê atĩr tũm nê amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar amã amex nê apa hprãm xaj ixkaga hãmri nê nhỹrmã wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa hkêt nê. Anê.

Mẽ kot Jejus krajê ho mex xwỹnhjê jarênh

Matêwre 25.34-40; Makre 9.41; Juãw 13.20

⁴⁰ Nhũm Jejus arĩ kot mẽ hwỹr mẽ ixrênh xwỹnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—E koja mēhō nhỹri mẽ apumu nê mẽ apê ixkra hã tanhmã mẽ ato mex to nê te pa kot ixto mex pyrāk. Nê kot kaj mẽ tanhmã pa ixto mex to nê te Tĩrtũm o mex pyrāk.

⁴¹ —Nê kot ka mẽ nhỹri Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kãm kapêr jarênh xwỹnhjê hō tanhmã ho mex to nhũm Tĩrtũm hã apumu nê nhỹrmã hã ato mex nê. Rỳ ka mẽ mēhō kot Tĩrtũm kõt amnhĩ nhĩpêx xwỹnhjê hō pumu nê tanhmã ho mex to. Nhũm Tĩrtũm hã apumu nê määnên hã ato mex nê. Te ate mēhō ho mexta pyrã nê määnên ato mex nê. ⁴² Nhũm mēhō nhỹri mẽ kot ixkõt kormã amnhĩ xãm nyw nê kormã àhpumunh tohtuj anhyr xwỹnhjê hō pumu. Nê kãm kôr ã omu nê hamaxpêr o: “Kwa Jejus kõt ri pa xwỹnh mũj kãm kôr. Kormã kot Jejus kõt amnhĩ xãm tỹx kêt tã kêp hkwyỹ. E kot paj kãm gô hkwy kê ho ixkô.” Anê hãmri nê kãm hkwy nhũm ho ixkô. Hãmri nhũm Tĩrtũm hã omu nhũm kot kãm gô pix nhõr nhũm kot ho hkôm tã nhũm ja hã ho mex rax nê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus kot mẽ hwỹr mẽ ixrênh xwỹnhjê mã kapêr ry rax anê. Mẽ ixpê 12jê mã ã kapêr anê.

11

Juãw Paxis kot Jejus jarênh mar

Rukre 7.18-23, 7.5, määnên Rukre 4.16-21

¹ Tã nhũm Jejus ra kot mẽ hwỹr mẽ ixrênh xwỹnhjê mã kapêr pa hãmri nê kato nê ma krĩ pu hã krĩ hkwyỹ hkõt ri pa. Nê mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkõt pa.

² Nhũm Juãw Paxisja arĩ kêp prês nê mẽ hagjênh xã kamã hkrĩ. Nhũm pre hte hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjaja hwỹr mra nê kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê. Hãmri nhũm harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê hkõt mẽ pa xwỹnh wa ho axkruz nê wa kuta ³ nê hwỹr wa kumê nê wa kãm:

—Kwa wa ma Jejus wỹr tẽ nê hkukja nê kãm: “Xã ka na pre Tĩrtũm mẽ ixwỹr amê nã? Xã kormã axtem mēhō na pa mẽ ri hamãr o ri ixpa?” Anhyr o hkukja hãmri nê tanhmã kot amnhĩ jarênh to hã ama nê man akupỹn ixwỹr tẽ nê inhmã harê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwỹr tẽ. Nhũm Jejus kormã tanhmã mẽ ã kute xwỹnhjê ho mex o xa. Mẽ nohkre xwỹnhjaja nhũm akupỹm mẽ ho mex. Nê mēkarõmnuti kot mẽ hwỹr gjêx xwỹnhjaja nhũm mẽ nê mẽ hanor o ãm rãhã nhũm Juãw kõt wa pa xwỹnhta wa hwỹr tẽn pøj. Nê kormã mẽ hã omunh o wa xa. Hãmri nê kãm Juãw Paxis kapêr jarê nhũm wa kuma nê wa kãm:

—Tỹ. Nã ãm hãmri na ja hã ijarê. Ixpê mẽ ate ixkamã ajamak o apa xwỹnhta na pa. Na ka wa kam ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhyr ã ixpumu. Jakamã wa ma akupỹm tẽ nê aprĩ hã kãm ijarê. ⁵ Na pa hte akupỹm mẽ nohkre xwỹnhjê ho mex. Nê mẽ hkãnh xwỹnhjaja pa akupỹm mẽ hkã ho mex. Nê mẽ hyk o mẽ pa xwỹnhjaja pa akupỹm mẽ hte ho mex. Nê mẽ htyk xwỹnhjaja pa akupỹm mẽ ho mẽ htĩr. Nê mẽ kêp amrakati nê ri mẽ pa xwỹnhjaja pa mẽ kãm mēmoj mex jarênh o ri mẽ hkõt ixpa. ã na pa hte mẽ hipêx anhyr o ri ixpa. Jakamã e wa ma akupỹm Juãw wỹr tẽ nê ã kãm ijarênh anê. ⁶ Kê ijarênh ma nê ixkõt hamaxpêr tỹx nê tee ri ixkukamã hamaxpêr kêt nê. Koja ã amnhĩ nhĩpêx anê nê hamakêtkati nê ri pa. E wa tokyx ma akupỹm tẽ nê kãm ã ijarênh anê. Anê.

Jejus kot tanhmã Juãw Paxis jarênh to
Rukre 7.24-35

⁷⁻⁹ Nhũm pre ã Jejus Juãw Paxis kõt wa pa ho wa pa xwỹnhja wa kãm amnhĩ jarênh anê nê akupỹm hwỹr wa kumê nhũm wa ma akupỹm hwỹr tẽ. Hãmri nhũm Jejus mẽ kot mar o kuhê xwỹnhjê mã tanhmã Juãw Paxisja jarênh to nê mẽ kãm:

—Na ka pre htem kapõt ã Juãw Paxis mar kaxyw ma hwỹr mra. Nom ê mex ã omunh kaxyw rỳ hpĩaam kãm tanhmã kapêr to hã mar kaxyw na ka prem hwỹr amrar kêt nê. Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa jakamã na ka prem ate mar kaxyw ma hwỹr mra. Tĩrtũm nhỹ hã ixkukamã ijarênh o pa xwỹnh na. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỹnh ã na hte ijarênh o pa. Nê hprĩ hã tanhmã mẽ amã ijarênh to. Jakamã kapêrja mex o kot wam Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỹnhjê kapêr piitã hakrenh par. ¹⁰ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot Juãw kukamã tanhmã harênh to nê harênh kot:

Kot paj Ixkra hkukamã ma mẽ hwỹr harênh xwỹnhja mẽ nhũm ma ri kutêp mẽ kãm harênh o pa. Mẽ kot mar nê kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw.

—Anhyr o Tĩrtũm Juãw Paxis kukamã harê nhũm prem hã kagã. Tã nhũm

ixkukamã mẽ awýr kumê. ¹¹ Juãw Paxisja na mex kumrêx. Na pre hprĩ hã ixkukamã tanhmã ijarênh to ho pa. Tã nom ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hkĩnhã na pre ixkôt pa ho pa hkêt nê. Jakamã ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja kot ixkôt hprĩ hã ixkapêr mar o pa jakamã na mẽ mex o mẽ kot Juãw Paxisja jakrenh. Anê.

¹²⁻¹³—Na pre finat Mojes kumrêx mẽ kãm Tĩrtũm kapêr kwý hã kagã. Tã nhũm hpãnhã Tĩrtũm nhý hã kapêr jarênh xwýnhjaja Mojes mýr pê hkwy hã kagã. Nhũm prem kamã harê nê kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Hãmri nhũm Juãw Paxisja mẽ mýrpê kato nê tãm Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri pa. Tã pa hpãnhã ho mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ipa nhũm mẽ ohtô nê inhma nê ixkôt amnhĩ xunhwý nê kãm ixkapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa hprãm nê.

¹⁴—Amnepêr na pre Tĩrtũm nhý hã kapêr jarênh xwýnhjaja mēhōja kukamã tanhmã harênh to ho pa. Nê mẽ kãm harênh o: “Koja nhýrmã mēhō te Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ awýr mō. Nê mẽ amã Tĩrtũm kot mẽ awýr mēnh mã xwýnhja jarênh o pa ka mẽ ama.” Anhýr o mẽ kãm mēhō jarê. Tã kot paj mẽ amã kot hkukamã harênh xwýnhja nhĩxi jarê ka mẽ inhma. Nã Juãw Paxisja kukamã na prem ã harênh anhýr o pa.

¹⁵—E kot pa mẽ amã mẽ piitã htýx ri tanhmã mẽ hamaxpêr to ho mẽ pa hã mẽ amã mẽ harê ka mẽ harênh ma. ¹⁶ Te mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o na htem amnhĩ nhĩpêx. Mēhprĩrejaja na htem mẽ òrkwy kapem mēmoj to amnhĩkati nê tee ri hkwyjê kot amnhĩ nhĩpêx pumu nê mẽ kãm:

¹⁷ Kwa na pa mẽ amã gre htã ka mẽ ixkutã anhōkrepox kêt nê. Pa mẽ ja hã mẽ apumu nê hpãnhã mẽ amã mẽ htyk jarê htã ka mẽ akapri nê amýr kêt nê. Kwa mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Anê.

—Mēhprĩjaja na htem ã axpên mã kapêr anê. Tã te mẽ ate mẽ urāk. Tĩrtũm kot mẽ awýr ý hã kapêr jarênh xwýnhjê rēnh tã ka mẽ te mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê mẽ ama nê ãm mẽ ama nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹⁸—Juãw Paxis na pre mẽ awýr mō nê ixkĩnhã apkur mex o ri pa hkêt nê. Nê ixkĩnh ã wĩhti ho hkōm kêt nê. Ka mẽ ja hã omu nê hkaga nê atýx ri Satanasti nhý hã tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã hkamnhĩx. Hãmri nê mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpêxta pyrã nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹⁹ Tã hãmri pa hpãnhã mẽ awýr mō nê Juãw Paxis rom apkati mẽ ixãpkur mex o ri mẽ akôt ipa. Nê kurom mẽ akutã wĩhti hkwy ho ixkōm o ri ipa. Tã ka mẽ ja hã xpumu nê atýx ri ixãpkur rūnh nê ixpĩpãnh o ri ipa hã ixkamnhĩx nê ã axpên mã

ixto akapêr anê. Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hkôt ri ipa xwýnh ã axpên mã ijarê. ã na ka htem axpên mã ijarênh anê. Jao te mẽ ate Juãw Paxis nhĩpêx pyrã nê ixkaga nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na hte ã htýx ri tanhmã mẽ hamaxpêr to ho mẽ pa xwýnhjaja amnhĩ nhĩpêx anê. No tãm ri mẽ hamaxpêr xwýnhjaja na htem ahpyñhã wa ixte amnhĩ nhĩpêx ã wa xpumu nê axpên mã wa ijarênh o: “Nã ahpyñhã wa kot amnhĩ nhĩpêx tã no ãm hamê Tĩrtũm nhý hã kapêr mex o pa. E pu mẽ wa urāk nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwý.” Anhýr o axpên mã wa ijarê. Anê.

Mẽ kot Tĩrtũm kôt mẽ hamaxpêr kêt xwýnhjê jarênh

Rukre 10:13-15

²⁰ Na pre hte Jeus krĩ piitã hkôt pa nê krĩ nhõ xwýnhjê mẽ kapêr nê mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ kãm kapêr. Koraji mẽ Pese nhõ xwýnhjê kumrêx mã kapêr nê mẽ kãm:

²¹⁻²²—E mẽ inhma. Amnepêr krĩ pê Sitō mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwýnhjaja na prem tanhmã amnhĩ tomnuj týx to ho pa nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ omu nê mẽ kot amnhĩ tomnuja ã tanhmã mẽ ho. Tã kwa mẽ o kora Koraji mẽ Pesêj nhõ xwýnhjaja. Ra ixte mẽ amã aa mẽ ate mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax tã ka mẽ omu nê ãm omu nê amnhĩ tomnuj kaga hkêt nê. Arĩ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa. Mýrapê kot kaj mẽ amex kêt nê. Kop apu Sitō rý Xir kamã mĩn ixte mẽ kãm aa mẽ kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri ipa ronhýx mẽ omu nê mẽ arom amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr týx kurê kumrêx. Nê tee ri kot tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê hkapri nê hkaga hpa. No mẽ kajaja na pa hte tee ri mẽ amã aa mẽ ate mēmoj punuj kêt kwý ho anhýr o ipa kapry. Ka mẽ ja hã xpumu nê ãm xpumu nê amnhĩ tomnuj kaga hkêt nê. Jakamã koja nhýrmã Tĩrtũm tanhmã mẽ atomnuj týx to. Nê tanhmã Sitō mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwýnhjê jarênh to nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê amnhĩ xã htýx kamã hamak rãhã ho pa. No mẽ kajaja mẽ ate amnhĩ tomnuj týx o mẽ hakrenh jakamã koja Tĩrtũm mẽ hkĩnhã mẽ atomnuj týx kumrêx. Ka mẽ amnhĩ xã htýx kamã ajamak rãhã ho ri apa kãm ga. Anê.

²³⁻²⁴ Nhũm pre ã Jeus mẽ kãm kapêr anê. Nê hpãnhã Kapanaũ nhõ xwýnhjê mẽ kapêr nê mẽ kãm:

—No mẽ apê Kapanaũ nhõ xwýnhjaja. Kot kaj mẽ ajaxwýja mẽ urāk nê amex kêt nê. Ra ixte mẽ amã aa mẽ ate mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax nhũm mẽ ate hã xpumunh tã amnhĩ tomnuj kaga hkêt tã Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ hwýr akrã. No ãm hwýr akrã kapry. Kot kaj mẽ atō hwýr axãpir kêt nê. Kop apu Sotō nhõ xwýnhjaja

mãn kot ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã ix-pumunh ronhÿx mẽ ra kot amnhĩ tomnuj kaga mẽ ixkõt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx. No mẽ kajaja na ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt mẽ. Jakamã kot kaj mẽ nhÿrmã ma kuwy maatita wÿr ajapêx pa kãm ga. Anê.

*Jejus kot ô Papaj mã amnhĩ jarênh
Rukre 10.21-22*

²⁵⁻²⁶ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarê mẽ kãm:

—Pa Papaj? Nà apê mẽ inhõ Pahi Maati na ka. Pikap ri mẽ pa xwÿnhjaja mẽ kaxkwa kamã mẽ pa xwÿnhjaja apê mẽ xpiitã mẽ inhõ Pahi Maati na ka. ãm hãmri na ka hte amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Na ka hte mẽ ãhpumunh tÿx ã mẽ kot amnhĩ to jarkrar xwÿnhjê mã axãhpumunh tÿx o amnhĩrĩt kêt mẽ. ãm mẽ ãhpumunh kêt ã mẽ kot amnhĩ jarênh xwÿnhjê pix mã na ka hte axãhpumunh tÿx o amnhĩrĩt nhũm mẽ tapxipixjaja ja hã apumu. Nã ãm hãmri. ãm hãmri na ka hte amã hprãm xã hkõt ã mẽ piitã mẽ hipêx anhÿr o ri apa Papaj. Jakamã mẽ kot amnhĩ to hkryre xwÿnh pix-jaja na htem hprĩ hã ate amnhĩ nhĩpêx kõt apumunh o pa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh anê. ²⁷ Hãmri mẽ hpãnhã mẽ kot mar o kuhê xwÿnhjê mã kapêr mẽ mẽ kãm:

—Nã na pre ra Inhiĩpêxãja inhĩhkra kamã mẽmoj piitã hagjênh pa. Ixte kãm ho amnhĩptãr o ipxa kaxyw. Jakamã tapxipix na kot ixpê Kra hã ixpumunh par. No jar pika ja kamã mẽ pa xwÿnhjaja na mẽ kot ja hã ixpumunh kêt. Nê papxipix na ixte Inhiĩpêxã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh par. Jakamã na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx o ri ipxa anê mẽ inhãm hprãm xã hkõt mẽ hkwyjê mã ho amnhĩrĩt o ri ipxa. Jakamã nhũm mẽ xpyrã mẽ Inhiĩpêxã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkõt omu.

²⁸⁻³⁰ —Nê tee ri amnhĩ kukamã mẽ ajamaxpêr o ri apa xwÿnhjaja te mẽ ate mẽmoj pytĩ rax tur mẽ ahte ho apa pyrãk. Kwa mẽ ixkõt amnhĩ xunhwÿr mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumu. Ixte mẽ akamã ixukapri xwÿnh na pa. Na pa hte mẽ akutã inhnojarêr rãhã ho ipxa. Jakamã kot kaj mẽ ixkõt amnhĩ xunhwÿr pa te ixte mẽ anê mẽmoj pytĩ ho ixwÿrk pyrãk o mẽ anhĩpêx mẽ tãm mẽ axunhwÿr ka mẽ tãm ajamaxpêr mẽ tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Mõ kaxyw koja ixkõt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa xwÿnhjaja tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa? Nã na htem ixkamnãr rom hamakêtkati mẽ ãmnhĩx ri pa ho pa. Anê.

12

*Jejus kêp arĩgromnu hpãm
Makre 2.23-28; Rukre 6.1-5*

¹ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pẽ sapja kato. Hãmri nhũm Jejus mẽ hkõt ri mẽ ipxa

ho mẽ ipxa xwÿnhjê mẽ pa mẽ ma mẽ hpur kõt ri nhÿhÿm ri ipxa. Hãmri mẽ ra mẽ inhãm prãm mẽ mẽmo hy te kot harõj pyrãk xwÿnhjaja kwÿrê mẽ mẽ kugrã mẽ ma Jejus kõt hkanhar o mẽ. Mẽ ixpê Ijaew na pa htem axpêr pur kãm ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ipxa. ² Hãmri nhũm mẽ ixkwÿr pẽ Parijew nhõ xwÿnhjaja kãm mẽmoj tã Jejus o kapêr prãm jakamã ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ ixpumu mẽ mẽ ixtã Jejus kukjêr kurê kumrêx mẽ kãm:

—Kwa Tĩrtũm kapêr tũm kot mẽ panhõ arĩgromnu hã mẽ pahte mẽ hpur kãm mẽmoj nhĩkênh mẽ mẽ pahkurê htã nhũm ri akõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja axtem mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri akõt pa. Mẽmo hyta mẽ mẽ akõt hkanhar o pa. Kwa mẽ kãm anê kêt mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt mẽ. Na htem arĩgromnu hã mẽmoj tã ãpênh kêt kênã. Anê.

³⁻⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma mẽ hprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarê mẽ mẽ kãm:

—Tk. Xãn ka htem Tĩrtũm kapêr ã kaga htũm kot pahi Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx tota kamã harênh mẽ mar kêt mẽ? Na pre hkõt ri mẽ pa xwÿnhjê mẽ nhũm mẽ prãm xaj Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwÿr agjê. Hãmri nhũm mẽ ô patre maatija mẽ kãm prãm tÿx ã mẽ omu mẽ kãm mẽ hkaprĩ mẽ mẽ kãm mẽmoj gõ. Mẽ kot Tĩrtũm noo mã pãwti jaxwÿr xwÿnhnta gõ nhũm mẽ kuku. Tĩrtũm kapêr ã kaga htũm kot ja mẽ mẽ hkurê htã nhũm mẽ kãm prãm tÿx ã mẽ omu mẽ mẽ kamã ukapri xaj mẽ kãm kugõ. ãm mẽ ô patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhũm mẽ kãm kugõ nhũm mẽ kuku. Tã nom nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj kêt mẽ. Kot mẽ kamã ukapri mẽ mẽ kãm ôr ã omu nhũm ja kãm mex mẽ.

⁵ —Mẽ panhõ arĩgromnu htã na hte patre-jaja arĩ hã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã ãpênh o pa. Tĩrtũm kapêr ã kaga htũm kõt na htem arĩgromnu htã nhũm mẽ arĩ hã apê nhũm Tĩrtũm pẽ jamnuj kêt mẽ. Kumã mẽ ãpênh xwÿnh kênã. ⁶ ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarê. Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreta mex tã nom ixpê Tĩrtũm Kra jakamã inhmx o ixte ixkreta jakrenh. ⁷ Tĩrtũm kapêr ã kaga htũm kot ja harênh kot: Kêr ka mẽ inhãm amnhĩ jarênh kaxyw mẽ ãm inhãm mẽmoj nhõr pix pẽ inhãm amnhĩ jarênh kêt mẽ. Mẽ mãnênh mẽ kamã axukapri o ri apa pẽ inhãm amnhĩ jarê. Ja na kêt inhãm hprãm.

—Ã harênh kot anhÿr. Tã mẽ ate apri hã ja mar ronhÿx ka mẽ ixkõt mẽ pa xwÿnhjê kot mẽmo hy rênh mẽ hkanhar o mõi ã mẽ omu mẽ ri tanhmã mẽ ho akapêr to hkêt mẽ. ãm mẽ kãm prãm ã mẽ omu mẽ mẽ kamã axukapri mẽ.

⁸ —Kêt pa na pre Tĩrtũm mẽ akaxyw ixãm mẽ mẽ awÿr inhãm. Jakamã papxipix na

pa hte arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê kãm karô. Kwa mê jajê pumu nê mê kamã axukapri kêt wehe. Kwâr mê mãmri mêmô hyta rê nê hkanhar o ixkôt mô. Anê.

îhkra grã xwýnh jarênh

Makre 3.1-6; Rukre 6.6-11

⁹ Nhũm pre ã Jejus Parijew nhô xwýnhjê mã kapêr anê hãmri nê Tirtũm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwýr tẽ nê axã. ¹⁰ Nhũm Parijew nhô xwýnhjaja tanhmã ho kapêr to kaxyw htãnopxar o kuhê. Jakamã nhũm ixkre kamã mêmô my îhkra grã xwýnhjaja mê pikuprõnh xwýnhjê nhîhkô hã nhý nhũm Parijew nhô xwýnhjaja omu nê axpên mã:

—Kwa pu mê jar pakuhê nê Jejus kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã omu. Xã koja arîgromnu hã mûiti ho mex nã? Koja ho anê nê Tirtũm kapêr tũm kuhpa hã amnhî nhîpêx. E pu mê kop xa nê hã omu. Anê.

Hãmri nê hã Jejus kukja nê kãm:

—E mê inhãm mêmôj jarê. Xã na htem arîgromnu hã akupým mê ho mex nhũm Tirtũm kãm ja mex nê nã? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mê hamaxpêr kôt mê omunh mex nê mê kãm:

—Kwa tanhmã na htem arîgromnu hã amnhî nhîpêx to ho pa wehe? Xã koja we mê akrit ôwêhti ahkrehti kamã tẽm ka omu nê ãm omu nê arîgo mex jamâr pê ho axâpir kêt nê? Nã kot kaj mê tee ri omu nê ho axâpir kurê kumrêx. ¹² Arîgromnu hã mê ho mexja ja mex kênã. Tirtũm mã mê pahpê panhija na mê pamex o mê hkrit jakrenh jakamã kêr pu mê tee arîgromnu htã pu mê hã tanhmã axpên to mex to ho papa. Ja na Tirtũm kãm hprãm.

Anhýr o mê kãm kapêr. ¹³ Hãmri nê hpãnhã myta mã:

—E anhîhkra katât. Anê.

Hãmri nhũm îhkra katât nê mex kurê kumrêx. ¹⁴ Hãmri nhũm Parijew nhô xwýnhjaja tee ri ja hã omu nê Jejus kamã gryk nê. Arîgromnu pê sap ã kot ho mex jakamã nhũm mê kamã gryk týt nê. Hãmri nê ma mra nê hapôj nê hã axpên kukjêr o kuhê nê axpên mã:

—Kwa ã kot amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê tanhmã kot puj wem ho? ã kapêr anhýrja o te mê papamjaja mê pahte hkînhã mê kamã paxukapri kêt pyrãk ã mê pajarê. Koja mê pahkwýjaja kuma hãmri nê mê pahte amnhî nhîpêx kaga nê amnhî kaxyw hkôt pix mã hamaxpêr. Kwa tanhmã kot puj wem ja nê ho?

Anhýr o axpên kukjêr o kuhê.

Jejus kêp Tirtũm kot mê pahwýr mênh xwýnh ã harênh

Makre 3.7-12

¹⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhî tã Parijew nhô xwýnhjê jamaxpêr kôt mê omu hãmri nê mê

kêp kato nê hpãnhã ma nhýhým krî hõ hwýr ma tẽ. Nhũm mê ohtô nê omu nê ma hkôt mra nhũm mê omu nê akupým mê kãm mê ã xwýnh piitã ho mex. ¹⁶ Hãmri nê mê kãm:

—E na pa akupým mê ato mex. Nom kêr ka mê amnhî tã ixto axãmra ho ri apa hkôt nê. Ixpê Tirtũm Kra hã mê kãm ijarênh kêt nê. ãm kwarî kumrêx.

Anhýr o mê kãm kapêr. ¹⁷ Na pre ra amnepêm Tirtũm nhý hã kapêr xwýnh finat Ijaisja Jejus kukamã mê kãm tanhmã harênh to nê hã kagã. Te Tirtũm tãm kapêr pyrãk o harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

¹⁸ Ota ixkôt amnhî nhîpêx o pa xwýnhã xa.

Pa na pa amnhî kaxyw ãm. Inhmã hapêê. Na pa hte tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hã omu nê ixkînh týt nê. Kot paj hwýr amnhî karô mê nhũm hwýr axã nhũm ma ý hã pika piitã hkôt mê piitã mê kãm ijarênh o ri mê hkôt pa. Mê kot hprî hã ixte tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã ijamaxpêr to hã ixpumunh kaxyw.

¹⁹ Nom koja ri amnhî to ãmra o pa hkôt nê. Rý kãm amnhî to rax prãm o mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hkôt nê.

²⁰ ãm kapêr xukapri pix o koja mê hirerek xwýnhjê mã kapêr o pa. Nê mê kot tee ri amnhî nhîpêx ã amnhî pumunh xwýnhjê kamã ukapri o pa. Nê mê kot htýt ri amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjê kutã nojarêr rãhã ho pa jakamã nhũm mê hpãnhã tãm amnhî nhîpêx o pa. Koja ã amnhî nhîpêx anhýr o ri mê hkôt pa rãhã ra akupým mêmôj piitã tãm haxwýr pa.

²¹ ã kot amnhî nhîpêx anhýr o pa jakamã koja pika piitã hkôt mê ho pa xwýnh kwýjaja kukwak ri amnhî kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý. Anê.

Na pre ã finat Ijaisja Tirtũm nhý hã kormã Jejus wrýk nê kator kêt ri tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hkukamã harênh nê hã kagã anê. Tã nhũm mê hwýr wrý nê ã mê hkôt amnhî nhîpêx anhýr o pa.

Jejus mê mêkarõmnuti wa harênh

Makre 3.20-30; Rukre 11.14-23, 11.31-32, 12.10

²² Tã nhũm prem Jejus wýr mêmô myja o mô. Mêkarõmnuti kot hwýr ãr nê ho nohkre nê ho kapêr kêt xwýnhã nhũm mê hwýr o mô. Hãmri nhũm omu nê nê mêkarõmnuti jano nê akupým ho mex kurê kumrêx nhũm akupým rît mex nê akupým kapêr mex nê. ²³ Hãmri nhũm mê amnhî jaêr pê omu nê kamã no puma nê hã axpên kukjêr o:

—Kokýý. Jejus na hte ãm mê ho mex o mê ho mex o pa. Mãn kêp Tirtũm kot mê pahwýr mênh mã xwýnhã na nã? ã na hte ã amnhî

nhîpêx anhÿr o pa. Mân kêp pahi finat Tawi kanrêhâ tâmnhwÿta na nâ? Anê.

²⁴ Nom nhûm Parijew nhô xwÿnhjaja â Jejus kot amnhî nhîpêx anhÿr â omu nê kêp mêkarômnuti hkwÿ hâ hkamnhîx. Jakamâ mê kot hâ axpêr kukjêr â mê kuma nê mê kâm:

—Tk pêr hinhu nhîkôôti nhÿ hâ na hte mê nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhîkôôti nhîxi hô pê Satanasti nhûm prem â Satanasti nhÿ hâ Jejus kot amnhî nhîpêx â hkamnhîx anê. ²⁵ Nhûm ra mê hamaxpêr kôt mê omunh mex jakamâ mê kâm:

—Kwa mê inhma mê ate ixpê Satanasti hkwÿ hâ ixkamnhîx xwÿnhjaja. Koja pika nhô xwÿnhjaja axpên kutâ amnhî xunhwÿ nê axpu hâMRI nê anhrâ nê ma ahpÿnhâ ri pa. HâMRI nê amnhî krâ hkôt ri tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Jakamâ nhûm mê ô pahija mê hamâr kêt nê. Nê koja krî nhô xwÿnhjaja. Rÿ mê kot axpên to hkwÿ xwÿnhjaja mêmoj tâ axpên kâm gryk nê axpên kutâ amnhî xunhwÿ. HâMRI nê ahpÿnhâ awry hâ pa nhûm mê ô pahija tee ri kâm mê hamâr prâm kaprÿ. Mo mê hkwÿjaja kot ri mê hamâr o pa? No koja pahija tâm amnhî nê amnhî kwÿjê janor kêt nê. ²⁶ Tâ ja pyrà nê ixte Satanasti nhÿ hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa ronhÿx pa ri mê nê amnhî kwÿjê janor kêt nê.

²⁷ —No mê akwÿjaja? Xâ Satanasti nhÿ hâ na htem mê nê mêkarômnuti japôx o pa? Kêp apu pa ixte ÿ hâ mê nê amnhî kwÿjê japôx ronhÿx mê akwÿjaja ixpyrà nê ÿ hâ mê nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Nâ Tîrtûm nhÿ hâ mê ixte mê nê mê hapôx o ixpa kênâ. Jakamâ mê ate â ijarênh anhÿrja mex kêt. ²⁸ Tîrtûm Karô nhÿ hâ ixte mê nê mê hapôx jakamâ kwa mê ja hâ ixpumu nê ixte mê ato amnhîptâr kaxyw Tîrtûm kot mê awÿr inhmênh kôt ixpumu kêt wehe. Pa na ka htem ijamâr o apa.

²⁹ —Satanastija âhpumunh tÿx jakamâ na htem tee ri kêp hkôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjê pytâr kaxyw nhûm mê nê mê omunh mex nê. Tâ nom ixâhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh par jakamâ na pa hte kêp mê uta nhûm mê hpânâ ixkôt ri amnhî nhîpêx.

³⁰ —Ra mê amâ ixkapêr mar prâm tâ nom kormâ ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Kwa wem ma amnhî to amôr gri nê tokyx ixkôt amnhî xunhwÿ kêt wehe. Kot kaj mê anhÿr kêt hâMRI nê mê apê ixkutâ amnhî xunhwÿr xwÿnh pyràk o amnhî nhîpêx.

³¹⁻³² —Nê koja mêhō ixkapêr ma nê kâm ixprâm kêt nhûm Tîrtûm ixtâ omu nom tokyx tanhmâ ixtâ ho hkêt nê. Koja kormâ amnhî tâ hamâ. Karô kot axte kâm ijarênh o amnhîrit nhûm jatâ kot mar nê kâm ixprâm nê ixkôt amnhî xâm prâm xâj nhûm kormâ

amnhî tâ hamâ. Nom koja Karô xatâ mê kâm tanhmâ ixto amnhîrit to htâ nhûm mê kuma nê âm kuma nê te mê kêp amnhî jamak pro pyràk. Jao ra Karô hâ hpîjaam kêt o amnhî nhîpêx. Mÿrapê koja Tîrtûm nhÿrmâ amnhî xwar te kêp amnhî jamak pro pyràk o mê hipêx nhûm mê tee kâm amnhî kaprî kaprÿ. HâMRI nê amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa xâta wÿr ma pa nê kamâ pa râhâ nê pa ho pa. Anê.

Mê pajamaxpêr xâ hkôt tanhmâ ri mê pakapêr to

Rukre 6.43-45

³³ Nhûm Jejus arî Parijew nhô xwÿnhjê mã kapêr nê mê kâm:

—Nê kot kaj mê atô anhō mêmo par nhûm amâ ô mex nê. Ô rax nê. Ka omu nê akînh nê amnhîm mex â harê. No koja apê ô hkêt ka tee ri omu nê mex kêt â harê. Na htem â amnhîm mêmo xô hpâr pumunh kôt tanhmâ kute hâ harênh anê. Já pyrà nê na htem tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê omunh kôt tanhmâ mê harênh to. Mê kot amnhî tomnuj xwÿnh â mê harê rÿ mê kot amnhî to mex xwÿnh â mê harê.

³⁴⁻³⁵ —Nê koja mêhō hamaxpêr mex nê hâMRI nê kapêr mex o pa. Nom koja hamaxpêr punuj nê kapêr punuj pix o pa. Nê htÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Na htem ahpÿnhâ amnhî jamaxpêr xâ hkôt tanhmâ kapêr to ho pa. No mê kajaja na ka htem kagâ xoprê jamaxpêr pyràk o ajamaxpêr punuj pix o ri apa. Jao akapêr punuj nê. No tâm ajamaxpêr o tâm akapêr o ri apa hkêt nê. Na htem tanhmâ hamaxpêr to xâ hkôt tanhmâ ri kapêr to ho pa. ³⁶⁻³⁷ Koja nhÿrmâ Tîrtûm mê piitâ tanhmâ mê kapêr to hâ mê mar xâ hkôt tanhmâ mê harênh to. Jakamâ mê akapêr mex o mê apa xwÿnhjaja koja mê amex â mê ajarê. Nom mê atÿx ri akapêr punuj o mê apa xwÿnhjaja koja mê amex kêt â mê ajarê. HâMRI nê mê akapêr punuj o apaja mÿrapê mê atomnuj tÿx nê. Anê.

Jejus kot Jôhti jarênh

Makre 8.11-12; Rukre 11.29-32

³⁸ HâMRI nhûm Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnh mê Parijew nhô xwÿnh kwÿjaja mêmoj tâ Jejus wÿ nê kâm:

—Kwa Pahihti. Mê inhma aa mê ixte mêmoj pumunh kêt ô ho anê. Kot paj mê omu hâMRI nê Tîrtûm kot mê ixwÿr amênh â apumunh kurê kumrêx. Jakamâ e mê inhma mêmoj to anê nâ. Anê.

³⁹ HâMRI nhûm mê kuma nê mê kâm:

—Tk. Pêr âm mê ajamaxpêr punuj pix o na ka htem apa. Ixpê Tîrtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh tâ mê ate ja hâ ixpumunh kêt. Nê mê ate ja hâ axpên mã ijarênh kêt tâ ixte mê amâ aa mêmoj pumunh kêt ô ho anhÿr kaxyw hâ ixwÿ. Nâ pa mê amâ ho

anhÿr kêt nê. Kormã. Âm amnepê m Jôhti kot tanhmã amnhî nhîpêx toja pix kot paj mē amã harê.

40 —Tîrtûm nhÿ hã kapêr xwÿnh Jôhtija amnepê m pre tep rax kumrêxa hÿr rãhã kukrê. Nhûm ôxãhkre kamã hÿr nê hkrî hã apkati axkrunêpxi hãmri nê hÿr rãhã ôxãhkre rûm kato. Tã ixpê Tîrtûm kot mē awÿr inhmênh xwÿnh kot paj nhÿrmã kên kre kamã ixtyk nê inhnôr â apkati axkrunêpxi. Jôhti hkinhã ixtyk kumrêx nê inhnôr â apkati axkrunêpxi hãmri nhûm Tîrtûm akupÿm ixto ixtîr.

41 —Nê koja nhÿrmã Tîrtûm akupÿm mē htyk nê mē hikwÿ xwÿnh piitã akupÿm mē ho hÿr hãmri nhûm mē piitã Inhîpêêxã mē wa ixkutã hkrî pa wa tanhmã mē harênh to. Tîrtûm mē wa ixkuri mē hÿr tûm nê mē pa ho mē pa mã xwÿnhjê hã mē hkwyjê jarê nê wa ixkuri mē pa ho mē pa hkêt xwÿnhjê jarê. Mē piitã â ahpyñhã mē harênh anê. Amarî mē pa xwÿnhjaja nê mē ô pahijaja. Jakamã nhûm Nîniwe nhô xwÿnhjaja tanhmã wa inhmã mē ajarênh to. Jôhti kot mē hwÿr môr nê mē kãm Tîrtûm kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja nhûm mē tanhmã wa inhmã mē ajarênh to nê wa inhmã: “Na pre Jôhtija man mē inhô krî hwÿr mō nê mē inhmã akapêr jarênh o ri mē ixkôt pa. Pa prem kuma nê mē ixte amnhî tomnuj kaga nê akôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx Tîrtûm. No or war akutã mē hkrî xwÿnh kwÿ ata mē na pre Akra Jejus tãm mē hwÿr mō nê mē kãm kapêr o ri mē hkôt pa nhûm prem mar tã mē ixkînhã mē kot amnhî tomnuj kaga nê hkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Mē ixkurom mē kot Akra mar tã amnhî kaxyw kãm hamaxpêr kêt nê.” Anhÿr o koja mē wa inhmã mē ajarê ka mē tee ri mē ama nê ra mē amã ma nê. Nom âm mē amã ma kaprÿ.

42 —Nê sur kãm mē ô pahi nitita koja mē hpãnhã tanhmã wa inhmã mē ajarênh to nê wa inhmã: “Na pa pre inhmã pahi Sarumãw kot war anhÿ hã âhpumunh tÿx â harênh ma hãmri nê inhmã mar prãm xaj ma awry hã ô pika hwÿr mō nê omu nê kapêr ma. Hãmri nê ma akupÿm inhô pika hwÿr mō nê ixkwÿjê mã âhpumunh tÿx â harênh o ri ixpa. Tã Akra Jejus na kot âhpumunh tÿx o pahi Sarumãw jakrenh tã or war akutã mē hkrî xwÿnh kwÿ ata mē. Mē kot kapêr mar tã ixkînhã kãm mar prãm kêt. Na prem kuma nê âm kuma.” Anhÿr o koja wa inhmã mē ajarê. Hãmri nê ja hã mē amã akir ka mē tee ri mar o akrî nê amnhî kamã agryk o akrî. Nom âm amnhî kamã agryk kaprÿ. Anê.

Mêkarômnuti kot tanhmã mēhō hto hã harênh

Rukre 11.24-26

43 Nhûm Jejus arî Parijew nhô xwÿnhjê mē Tîrtûm kapêr tûm o mē ahkre xwÿnhjê mã kapêr nê mē kãm:

—Te mē ate ixte mēhō nê mêkarômnuti japôx xwÿnhnta pyrãk. Nhûm te kêp kator nê ma htêm pyrãk. Nê nhÿri amgrã kamã ri pa pyrãk. Kojã ja kêp omnuj nhûm tee ri kamã nhÿri hkôt xã japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa kaprÿ. 44 Hãmri nê tanhmã amnhî kukamã hamaxpêr to nê hamaxpêr o: “E kot paj ma akupÿm mē kot nê ixkator xwÿnhnta wÿr tē nê axã nê kamã mãn ri ixpa.” 45 Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê ma akupÿm hwÿr tē. Nom kormã akupÿm hwÿr âr kêt ri nhûm kamã amrakati nê ri pa. Jakamã nhûm akupÿm hwÿr axã. Nom ahte hwÿr âr kêt nê. Amnhî kôt hkwyjê ho 7 nê hwÿr mē ho gjêx pa. Mē kêp 7jaja nê wamta mē nhûm mē piitã hwÿr gjêx pa. No mē kêp 7jaja na omnuj tÿx o kot wamta jakrenh jakamã nhûm mē kot hwÿr gjêx xwÿnhnta mē ÿ hã ra amnhî tomnuj tÿx nê oprê htÿx o pa. Wam pyxire kot hwÿr ârta nhÿ hã nhûm amnhî tomnuj o ri pa nom kawax pē oprê. Tã nhûm ra axte hwÿr mē ohtô nê gjêxta nhÿ hã hãmri oprê htÿx kumrêx. Pa pyrã nê kot kaj mē tokyx ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê hãmri nê amnhî tomnuj tÿx pix o ri apa. Anê.

Jejus kot tanhmã hkwyjê jarênh to hã harênh

46 Nhûm Jejus arî mē ahkre ho nhÿ. Rôm nhûm katorxã nê htôjaja nhÿhÿnh hwÿr môn pôj. Nom kormã hwÿr gjêx kêt nê. Mē kot hã htu rax jakamã nhûm mē tee ri hwÿr gjêx kaxyw kormã kapôt â hã mē omunh o kuhê. 47 Hãmri nhûm mēhôja kapôt â mē omu nê Jejus mã mē harê nê kãm:

—Kwa Pahiiti. Ota akatorxã mē atôjaja awÿr môn pôj nê tee âr kaxyw. O mÿj mē kapôt â kuhê. Anê.

48-50 Hãmri nhûm kuma nê kãm:

—Tôe. Nã kot pa ixkato nê mē omu. Inhmã mē hapêê. Nom kot kaj mē atô Tîrtûm kapêr ma nê hkôt amnhî xãm nê hkôt amnhî nhîpêx. Hã kot kaj te apê ixtô rÿ ixkatorxã pyrãk o pu mē axpên nhîpêx o ri papa. Pa inhmã ixkatorxã nê ixtôjê japê pyrã nê määnên inhmã mē ajapê nê. Anê.

13

Mêmo hy hkre xwÿnh jarênh

Matêwre 13.18-23; Makre 4.1-9; Rukre 8.4-8

1 Hãmri nhûm Jejus mē kãm kapêr pa nê ixkre rûm kato nê ma himô rax wÿr tē nê gô mÿri mē kãm ujarênh kaxyw nhÿ. Pa mē ixpê hkôt mē ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mra. 2-3 Hãmri nê gôta wÿr pôj nê mÿri ixkrî. Nhûm mē Jejus â htu rax nê nhûm tee ri mē omunh o nhÿ. Hãmri nê hamaxpêr nê kãnhmã xa nê tē nê pãr krem axã nê pãr kre

kamã mütüm awry rüm mē ahkre ho nhỹ nhũm mē piitã omunh nē mar mex o hkrĩ. Nhũm mē kām ujarēnh o mē ahkre ho nhỹ. Nom mē kām tām ujarēnh kēt nē. Mē kot Tĩrtũm kapēr mar nē tanhmã hkõt amnhĩ nhĩpēx to ho paja nhũm hã kuxi nē mē kām harēnh o nhỹ nhũm mē amgrã kamã k̄yx pē mar o hkrĩ. Nhũm mē kām:

⁴—E mē inhma. Koja mēhõ ma pur mã mō nē pur kām mēmo hy ho ukapēr o ri pa. Nom nhũm hy piitã amex kām rōrōk kēt nē. Koja hkwyjja ahp̄ynhã nhỹri rōrōk. Kw̄y apt̄yx kām rōrōk nhũm kuwēnhre omu nē hw̄yr mra nē hkrēr pa.

⁵—Nē koja kēn kām hkwy rōrōk nē ra higrōt kutã nojarēt nē higrōt pa. Nom nhũm kamã apt̄yx nē kēp pika hkryre. ⁶ Jakamã nhũm higrōt nhũm hã myt apha nē ar̄igro ht̄yx mē nhũm grã pa. Harē hkryre jakamã grã pa.

⁷—Nē koja mrōnhĩ kamã hkwy rōrōk nē higrōt tã no nhũm ut̄ija kēp am̄ytã nhũm ô hkēt nē.

⁸—No kēt hirã kamã pika mex kām rōrōk xw̄ynhja hirã kamã rōrōk jakamã higrōt mex nē piitã ô rūnh nē. Kamã ô hkwy kēp 30 nē kamã hkwy kēp 60 nē kamã hkwy kēp 100. Ā mē ujarēnh kot anh̄yr. ⁹ Kwa kēr ka mē ixujarēnhja ma nē kām ajamaxpēr t̄yx rāhã ho apa. Anē.

Mēmo kaxyw Jejus kot mē ujarēnh o mē ahkre

Makre 4.10-25; Rukre 8.9-15

¹⁰ Hāmri pa mē ixpē Jejus kōt mē ixpa ho ixpa xw̄ynhja Jejus kot mē kām ā ujarēnh anh̄yrja ā kuma nē tee ri hkukamã ija-maxpēr. Hāmri nē hã hkukja nē kām:

—Kwa axujarēnhta na pa mē ixprĩ hã hkõt mēmoj pumunh kēt nē. Mon ka hte ām mē ujarēnh pix o mē ahkre? Anē.

¹¹ Hāmri nhũm mē inhmã:

—Tōe. Nã kot paj mē amã harē. Tĩrtũm kām mē ate aprĩ hã mar prām jakamã kot paj ixprĩ hã mē amã harē. Mē kot amnhĩ tomnuj kaga nhũm Tĩrtũm kot ja hã mē omunh nē mē ho hkra. Ja na pa harē. No m̄ijja mē akĩnhã kām ja mar prām kēt jakamã na htem ixujarēnhja ma nē ām kuma nē ht̄yx ri pa.

¹²—No kēt mē kajaja na ka mē ixkōt ri apa ho apa. Nē xatã ixkapēr mar o apa jakamã na ka mē aprĩ hã ixkapēr ma. Tã mē ate ixkōt amnhĩ nhĩpēx o apa jakamã na pa tanhmã mē akrã hto ka mē aprĩ hã mar mex o mō. No mē kot ixkapēr mar nē ām mar xw̄ynhja na mē akĩnhã inhmar t̄yx kēt nē. Jakamã nhũm Tĩrtũm tanhmã mē hkrã hto nhũm mē hã no hkēt tokyx anē ht̄yx ri pa.

¹³—Ixte mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄yr rax tã nhũm mē omu nē ām omu. Nē ixte amnhĩ nhĩpēxja nhũm mē kām hkĩnh kēt nē.

Nē mē kot ixkapēr mar tã ām inhma nē kām hprĩ hã inhmar prām kēt nē.”

—Jakamã na pa hte ā mē kām mēmoj te ho tām pyrã nē harē no ām hã haxw̄y nē mē kām ixujarēnh anē.

¹⁴⁻¹⁵—Na pre ra Tĩrtũm nhỹ hã kapēr o pa xw̄ynh Ijaisja amnepēm mē hkukamã tanhmã mē harēnh to nē hã kagã. Mē kot inhmar nē ām inhmar xw̄ynh̄jē jarē nē tanhmã mē hkukamã mē harēnh to nē mē harēnh o:

Koja mē ujarēnh mex mar pymaj amnhĩ jamak pro nē amnhĩ no hpro nē hkõt hamaxpēr kēt nē. Jakamã koja mē kām mē kot amnhĩ nhĩpēx mex prām kēt nē harēnhja ma nē ām kuma. Nē omu nē ām omu. Mē kām hprām kēt jakamã koja mē ā amnhĩ nhĩpēx anē. Ā mē kot amnhĩ nhĩpēx anh̄yr kēt ronh̄yx mē ra Tĩrtũm kapēr ma nē hkõt amnhĩ xunhw̄y. Hāmri nhũm amnhĩ tã mē omu nē mē nē mē kot amnhĩ tomnuj rēnh pa. Hāmri nhũm mē hkõt amnhĩ nhĩpēx mex nē kapēr mar mex o pa. Tã no nhũm mē Ā amnhĩ nhĩpēx anh̄yr kēt nē. Anē.

—Ā Ijaisja mē hkukamã mē harē nē mē hã kagã anē.

¹⁶—No kēt mē kajaja na ka htem ano ho ixte tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho ixpa hã ixpumunh o ixkōt apa. Nē mē ajamak o ixkapēr mar o ri ixkōt apa. ¹⁷ Amnepēm mē akukamã pahijaja nē Tĩrtũm nhỹ hã mē kām kapēr o ri mē pa xw̄ynhja na prem kām ixpumunh prām t̄yx o pa. Nē mē kām ixkapēr mar prām t̄yx o pa. No ām mē akĩnhã ixpumunh nē ixkapēr mar kēt rāhã htyk pa. Kormã ixwr̄yk nē jar ixkator kēt jakamã na prem ar̄i h̄t̄ir nē pa ri ixpumunh kēt rāhã ra htyk pa. Ām mē kapxipixja na ka mē m̄yr pē ixte amnhĩ nhĩpēx ā ixpumunh nē ixkapēr mar o ixkōt apa. Tã mē kurom mē ate ano ho ixpumunh nē ajamak o ixkapēr mar o ixkōt apa jakamã kwa mē ja hã amnhĩ pumu nē tām amnhĩ nhĩpēx o ri apa pē akĩnh nē ri apa. Anē.

Nhũm pre ā Jejus mē ixpē hkõt ixpa ho ixpa xw̄ynh̄jē mã kapēr anē.

Jejus kot hprĩ hã mēmo hy jarēnh

Makre 4.13-20; Rukre 8.11-15

¹⁸ Hāmri nhũm Jejus mē ixpē hkõt ixpa ho ixpa xw̄ynh̄jē mã hprĩ hã mē ujarēnhta jarē nē mē inhmã:

—E kot paj ixprĩ hã mē amã mēmo hy ho ukapēr xw̄ynh ā ixujarēnhta jarē ka mē inhma. Nã mēmo hyta te kēp Tĩrtũm kapēr pyrāk. Nē ahp̄ynhã mēmo hy rōrōk ā pikata te kēp mē apē panhĩ ahp̄ynhã mē ate Tĩrtũm kapēr mar nē ahp̄ynhã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpēx tota pyrāk. ¹⁹ Jakamã mē kot mar xw̄ynh kw̄yja te mē kot apt̄yx kām

hy rôrôk nhûm kuwênh kot hwÿr mrar nê hkrêr par xwÿnhnta pyrâk. Jao Tirtûm kapêr ma no nhûm Satanasti te kuwênh kot hy krêr parta pyrâ nê mē kot mar nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xun-hwÿr pymaj hāmri ra tanhmā kapêrja nê mē hkrā hto. Jakamā nhûm mē kuma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kām hamaxpêr kêt nê pa.

²⁰ —Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te mē kot kênre kamā hy hkwÿ rôrôk nê higrôt nê grā par tokyx anhÿr xwÿnhnta pyrâk. Jao Tirtûm kapêr ma nê hkân nê. Nê kām mar prām nê. ²¹ Tā nhûm mēhō Tirtûm nê tanhmā mē kām kapêr to nhûm mē kuma nê Tirtûm kaga. Te mēmo hy higrôt nom ra grā par tokyx anhÿrta pyrâk.

²² —Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te mrônhi kamā hy hkwÿ rôrôk nê higrôt nhûm mrônhi kot kēp amnār xwÿnhnta pyrâk. Jao mē kām Tirtûm kapêr mar prām tā määnēn kām mē hikukrêx rûnh nê mē hikāxpore rûnh prām. Hāmri nê ām ja pix kukamā hamaxpêr o pa. Nê ja gryk ā axte Tirtûm kapêr mā hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.

²³ —Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te hirā kamā pika mex kām hy hkwÿ rôrôk nê higrôt nê ô rûnhnta pyrâk. Jao ixkapêr ma nê amnhî krā him hagjênh tÿx nê. Nê ixkôt ri amnhî nhîpêx mex rāhā ho pa. Jakamā te mēmo hy ô rûnh nê ô mex pyrâk o amnhî nhîpêx. E ā ixujarênhja kot anhÿr. Anê.

Harôj kaākre jarênh

Matêwre 13.36-43; Makre 4.26-29

²⁴ Nhûm Jejus axte mē kot mar o hkrî xwÿnhjê mā awjarê nom hprî hā mē kām ujarênh kêt nê. Axte mē kām mēmoj tā kuxi nê awjarê nê mē kām:

—Nā nhÿrmā Tirtûm mē kot kormā hÿr ri tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā mē omunh xā hkôt ahpÿnhā tanhmā mē harênh toja te mē ujarênh ja pyrâk. Koja mēhō harôj y mex o ukapêr kaxyw ma hpur mā mō. Hāmri nê hkre hpa nê ma akupÿm mō. ²⁵ Tā nhûm kamāt nhûm ra gôr nê nō. Hāmri nhûm kām hkurê xwÿnhja ma kēp ihpur wÿr tē nê harôj mexta nhîpy axtem nê kēp harôj kaākre hkre. Harôj kaākreja te kot harôj mex pyrâk nom mē kot hkur kêt. Tā nhûm kēp harôj y mex nhîpy hkre hpa hāmri nê ma akupÿm tē.

²⁶ —Tā nhûm hamê higrôt nê anhîpê ô. ²⁷ Nhûm kām mē āpênh xwÿnhja tee ri harôj mex kaêx ā harôj kaākreta pumu nê hpur nhō dôn wÿr tē nê kām harê nê kām: “Kwa ate harôj mex pix kre htā pēr hkaêx ā harôj kaākre määnēn kato. Kwa tanhmā na pre amnhî to nê hkaêx ā kato?” Anê. ²⁸ Hāmri nhûm tee ri mē kuma nê mē kām: “Nā mēhō kām ixkurê xwÿnh na pre ā inhîpêx anê.” Anê hāmri nhûm kām mē āpênh xwÿnhnta

kām: “Kwa xā kot paj mē tokyx ma hwÿr mra nê nê harênh pa nê kurê nā?” Anê. ²⁹ Nhûm mē kām: “Nā kot kaj mē anê nê harôj mexta mē ho apimrāātā xpê harênh pa. ³⁰ Kwār māmri harôj mex mē hpimrāātā ô hpa măn. Ka mē ri ma hwÿr mra nê harôj kaākre kumrêx jarênh pa nê axpên tā harê ho ê nê ma o mra nê hpôk. Hāmri nê ri kormā hpānhā harôj mex jakā nê ho akuprô nê ô ho mra nê ixkre kamā haxwÿ.” Anê. Ā mē ujarênh kot anhÿr.

Anhÿr o mē kām kapêr.

Jejus te kot mēmo hy hkryre pyrâk ā harênh

Makre 4.30-32; Rukre 13.18-19

³¹⁻³² Hāmri nhûm Jejus arî mē kām amnhî tā kuxi nê ujarênh o nhÿ. Nê tanhmā mē kām amnhî tā ujarênh to nê mē kām:

—Nā Tirtûm kot mē awÿr ixte mē ato amnhîptār kaxyw inhmēnh ā ijarênhja. Te ixte mēmo hy pixire nhûm mē kot hkre nhûm higrôt pyrâk. Koja gaa nê hprêk. Hāmri nê hpa anghrā nhûm kuwênhre hwÿr mra nê hōpti kamā amnhîm haê nhîpêx nê kamā hikwÿ. Tā kot paj nhÿrmā mēmo hy jarênhnta pyrâ nê ixpyxi htā pika piitā hkôt mē ho amnhîptā nê mē omunh mex rāhā ho ixa. Anê.

Jejus te kot pāwti kaxkrit xā pyrâk ā harênh

Rukre 13.20-21

³³ Nhûm Jejus arî mē kām amnhî tā kuxi nê ujarênh o nhÿ nê mē kām:

—E kot pa hpānhā mē amā tanhmā pāwti kaxkrit xā jarênh to ka mē inhma. Na hte mēnjaja pāwti nhîpêx kaxyw hāmri nê kaxkrit xā hkwÿ ho grire nê kupy nê trik xôm mē ho ahkā. Hāmri nê ho pāwti nhîpêx. Kaxkrit xāja grire htā pāwti piitā ho kaxkrit mex nê. Tā ja pyrâ nê ixpyxi htā koja mē nhÿrmā pika piitā hkôt ixkôt amnhî nhîpêx mex o pa.

Anhÿr o mē kām amnhî jarê.

Jejus kot mē ujarênh pix kām mē ahkre hā harênh

Makre 4.33-34

³⁴ Na pre ā Jejusja mē ujarênh o mē ahkre ho pa anê. Ām mē ujarênh pix o mē ahkre ho pa. Te tām ujarênh pyrâk no ām mēmoj tā haxwÿ rÿ amnhî tā haxwÿ nê mē kām tanhmā amnhî jarênh to. ³⁵ Ā kot mē ahkre ho pa anhÿr kukamā na pre ra amnepēm Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjê hōja harê nê hā kagā. Te Jejus tām tanhmā amnhî jarênh to pyrâk o hkukamā harê nê hā kagā nê hā hkagā ho:

Kot paj mē kām ixujarênh pix kām mē ahkre ho ri ixa. Mēmoj te ho tām pyrâ nê harê nom mēmoj tā haxwÿ nê tanhmā mē kām ixujarênh to. Nê aa mē kot

mêmoj mar kêt xwýnh kwý kot paj mê
kâm harê kê mê kuma. Anê.

*Jejus kot hprî hâ harôj kaàkre jarênh
Matêwre 13:24-30, 13:47-50*

³⁶ Tâ nhùm Jejus mê kâm ujarênh pa nê mê
kure nê ma tèn ixkrem axâ. Hâmri pa mê
ixpê hkôt ixpa ho xpa xwýnhjaja ma hkôt
mra nê ixkrem agjê. Hâmri nê harôj kaàkre
hâ ujarênhata â hkukja nê kâm:

—Kwa aprî hâ mê inhmâ harôj kaàkre
jarênhata jarê nâ. Na pa mê kormâ ixprî hâ
mar mex kêt nê. Anê.

³⁷ Hâmri nhùm mê inhmâ:

—Tôe pa ixprî hâ mê amâ harê. Âm paa.

Ixpê Tîrtûm kot mê awýr inhmênih xwýnh
te ixte mêmo hy mex o ukapêr xwýnhata
pyrâk.

³⁸ Nê purta te kêp pika piitâ pyrâk.

Nê harôj mexta te ra mê ate ixkôt amnhî
xunhwýr nê ixkôt amnhî nhîpêx o apa
xwýnhjê pyrâk.

Nê harôj kaàkreta te mê kot Satanasti hkôt
amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjê pyrâk.

³⁹ Nê kot harôj kaàkre hkre xwýnhata te
Satanasti pyrâk.

Nê harôj jakâr xâ hâ arîgrota te Tîrtûm kot
ahpýnhâ tanhmâ mê harênh to xâ hâ
arîgrota pyrâk.

Nê mê kot harôj jakâr xwýnhjaja te Tîrtûm
kapêr o wrýk xwýnhjê pyrâk.

⁴⁰ Mê ujarênhja kamâ na prem harôj kaàkre
kumrêx jarê nê hâ hpók jarê. Ja pyrâ nê
koja nhýrmâ Tîrtûm kot ahpýnhâ tanhmâ mê
harênh to xâ hâ arîgrota â hâmi â mê kot
amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjê nhîpêx anê.

⁴¹ —Kot paj nhýrmâ kâm mê piitâ mê ho
amnhîptâr kaxyw hâmi nê kapêr o mê wrýk
xwýnhjê mâ anê nhùm mê ma mran wrý nê
mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê pix o akuprô.
Nê mê kot nhâm mê hkwyjê kot mê urâk nê
tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa kaxyw mê
kâm anhýr xwýnhjaja nhùm mê määnên mê
ho akuprô. ⁴² Hâmri nê mê ho pikuprônih pa
nê te mê kot harôj kaàkreta nhîpêx pyrâ nê
kuwy kamâ mê rênih pa. Hâmri nhùm mê
kamâ amnhî xâ htýx kamâ hamak râhâ nê
pa ho pa. Nê amnhî xâ htýx â maj tee ri mýr
râhâ ho pa. Nê tee ri amnhî xâ hâ maj amnhî
nham o axpên kamnhar týx kaprý.

⁴³ —No ixkôt mê kot amnhî nhîpêx
xwýnhjaja koja mê mê kurom mex kumrêx
nê pa. Kot paj mê ho mex rax nê nhùm mê
mex râhâ nê pa ho pa. Tîrtûm kot kormâ
pika nyw nhîpêx mâ xwýnhata kamâ nhùm
mê mex kumrêx nê pa ho pa. E kêr ka mê
ixujarênhja ma nê kâm ajamaxpêr týx râhâ
ho apa. Anê.

*Mê hikukrêx mex o hpimxur jarênh
Piripos 3.7*

⁴⁴ Nhùm Jejus arî mê ixpiitâ mê inhmâ
tanhmâ ujarênh to. Nom hprî hâ ujarênh

kêt nê. Kê axte mêmoj tâ kuxi nê mê inhmâ
tanhmâ ujarênh to nê mê inhmâ:

—Mê ate ixkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja
te mê apê mê hikukrêx mex â pika japrôr
xwýnhata pyrâk. Koja mêhō mê hikukrêx
mex jamý nê o tē nê nhýri amnhîm ho
amûxu. Kaxyw kakwý nê kamâ hagjê nê
hity hpa nê ma akupým tē. Hâmri nhùm
jââ nhùm mêhō tēn kām kato. Hâ pikata
kakwý nê kām kato nê omu nê hkīnh nê.
Nê hamaxpêr o: “E pa ma tē nê inhōrkwý
kamâ ixkukrêx piitâ ho wēnê hpa nê hpānhâ
kâxpore jamý nê ho amnhîm mê hikukrêx
mex â pika japrô nê amnhîm mêmoj mexta
o ixârîk pa.” Anhýr o hamaxpêr nê akupým
hity hpa nê ma akupým tē. Hâmri nê mêmoj
mexta gryk â ô mêmoj piitâ ho wēnê hpa.
Hikukrêx nê ôrkwý nhùm piitâ ho wēnê
hpa. Hâmri nê hpānhâ kâxpore jamý nê ma
o tē nê amnhîm pikata japrô. Hâmri nê
ma akupým hwýr tē nê kamâ mê hikukrêx
mexta kwrynh pa nê ho ô kumrêx.

—Tâ te mê ate mêhō kot â amnhî nhîpêx
anhýr xwýnhata pyrâk. Na ka mê urâk nê in-
hgryk â amnhî tomnuj kaga hpa nê hpānhâ
ixkôt amnhî nhîpêx. Te mêhō kot mêmo
mê hikukrêx mex gryk â hikukrêx tûm piitâ
kaga hpar nê mê hikukrêx mex o hpimxur
xâ hâ pikata japrôr pyrâk. Anê.

Mêhō kot kēn jaxênh japrôr jarênh

⁴⁵ Nhùm Jejus arî mê inhmâ awjarê nê mê
inhmâ:

—Nê ja. Na htem kām hkīnh nê
hamakêtkati nê ri hpa hprâm xâj Tîrtûm kôt
amnhî xunhwý nê hkôt ri amnhî nhîpêx
râhâ ho pa. Te mêhō my kām kēn jaxênh mex
prâm nê ma ri hapêr o pa xwýnhata pyrâk.

⁴⁶ Nê ra nhýri omu nê ma tē nê prês â mê
hkukja. Nhùm mê kām hâ ho ohtô nê harê
nhùm ma akupým tē nê kām ho ô hprâm
xâj hikukrêx piitâ ho wēnê hpa. Hâmri nê
kâxpore jamý nê o tē nê amnhîm ho haprô.
Kēn jaxênh mexta pix gryk â hikukrêx piitâ
ho wēnê hpa nê hpānhâ ho amnhîm haprô.

—Tâ ja pyrâ nê na ka htem amex nê
ajamakêtkati nê axâmnhix ri apa hprâm xâj
ixkôt amnhî xunhwý nê ixkôt pix mâ amnhî
nhîpêx o apa. Anê.

Kryhti jarênh

Matêwre 13:24-30, 13:36-43

⁴⁷⁻⁴⁸ Nhùm Jejus arî mê inhmâ awjarê nê
mê inhmâ:

—E Tîrtûm kot nhýrmâ tanhmâ mê harênh
to xâ hâ arîgro kot paj ixprî hâ tanhmâ
mê amâ harênh to. Te ho mēmyjaja kot
himô kamâ kryhti rênih pyrâk. Koja mê
gôx kām kumê nê akupým ho api nhùm
kamâ tep ohtô nê. Nhùm omu nê kýx pé
amgrâ kamâ hkapi nê ahpýnhâ ri tanhmâ
kamâ kute kawrâ. Nê kamâ mex kawrâ
nê kawâ kamâ kugjê nê mê kot hkur kêtja

nhũm nhãm kurê. ⁴⁹Ja pyrà nè Tĩrtũm kot ahpĩnhĩ ri tanhmã mè kot amnhĩ nhĩpêx to hã mè omunh xã hkôt tanhmã mè hipêx to kaxyw arĩgrota ã ã mè hipêx anê. Koja kapêr o mè wryk xwĩnhjaja mè kot hkôt amnhĩ xunhwĩr xwĩnhjê nè mè kot amnhĩ tomnuj o mè pa xwĩnhjê kawrà hpa. ⁵⁰Nê te mè kot tep mex nê tep punu kawrà nè nhãm rênhta pyràk o mè hipêx nè ma kuwy hwĩr mè o mra nè kamã mè kurê. Nhũm mè tee ri amnhĩ xã htỳx ã maj amỹra nè tee ri amnhĩ nhĩpêx kaprỹ. Anê.

Nhũm pre ã Jesusja axte mè ixpê hkôt mè ixpa ho mè ixpa xwĩnhjê mã ujarênh anê. ⁵¹Hãmri nè mè inhmã:

—E xan ka mè atã aprĩ hã ixujarênhhta ma nã?

Anê pa mè kãm:

—Tỹ. Nã na pa mè atã ixprĩ hã mar mex nê. Anê.

⁵²Hãmri nhũm mè inhmã:

—Tõe. Nã ãm hãmri. Nã ka xep mè ra ixte mè ahkre nywta mar mex nê. Nê mè akwỹjaja mãânên Tĩrtũm kapêr tũm mar mex nê. Te mè apê mēhō apkur xã rax pyrà nè ma ho mè piitã mè hipêx o ri mè hkôt paja pyràk. Ja pyrà nè kēr ka mã ma mè piitã mè hkôt Tĩrtũm mè wa ixkapêr o mè ahkre ho ri mè hkôt apa. Anê.

Najare nhō xwĩnhjaja kot Jejus kaga hã mē harēnh

Makre 6.1-6; Rukre 4.16-30; Juãw 1.11

⁵³ã Jejus mè inhmã ujarênh par anê. ⁵⁴Hãmri nè ma akupỹm Najare hwĩr mō nè Tĩrtũm kapêr o mè ahkre xã hã ixkre hwĩr tē nè axã nè mè ahkre ho nhỹ. Nhũm mè amnhĩ jaēr pē tanhmã kot mè ahkre hto hã kuma nè tee ri hkukamã hamaxpêr nè axpēn mã:

—Tk. Kwa kēp mè panhĩō htã tanhmã kot we amnhĩ to nè ã ãhpumunh tỳx kōt mè pamã kapêr anê nè ri mè kãm aa mè kot mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr o pa? ⁵⁵⁻⁵⁶Na pre mè panoo mã hprêk nhũm mè pahte pahprĩ hã hkwỹjê pumunh. Kēp pĩ kuprār xwĩnh Juje mè hprō Marir wa hkraa. Nê kēp Xiakre nè Juje nè Simãw nè jut mè htōō. Nê htōxjaja jar mè pakamã pa nhũm mè pahte mè piitã mè omunh mex kēnã kot kēt we mè kurom ã ãhpumunh tỳx anê. Anê.

⁵⁷Hãmri nè kamã gryk nè hkaga. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã mè omu nè mè kãm:

—Nã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mè pa xwĩnhjaja na htem krĩ hkwy kamã kãm mè mar prãm nê. Nom ò krĩ kamã mè kot karàre rũm hprêk kãm omunh xwĩnhjaja na htem kuma nè ãm kuma. Anê.

⁵⁸Tã mè kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kēt jakamã nhũm tee ri mè kãm aa mè kot mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr rax prãm. No ãm mè kãm mēmoj to grēre nè ho anê.

14

Mē kot Juãw Paxis pĩr ã mē harēnh

Makre 6.14-29; Rukre 9.7-9

¹Tã nhũm pika pē Garirej kamã mēō pah-hti Erox Jejus jarênh ma ²nê tee ri hkukamã hamaxpêr nè hã ò pōristi mã kapêr nè mè kãm:

—Kwa pēr Juãw Paxis na nã? Ra ixte hã ixãmnēnh nhũm mè kot hpĩr tã măn tanhmã amnhĩ to nè akupỹm htĩr. Nã pēr tãm kēnã. Jakamã na hte aa mè kot mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr o pa. Anê.

³⁻⁵Na pre ra Erox htō pē hprōptan ho hprō. Tō arĩ htĩr tã nhũm axtem nè kēp utã nè ho hprō. Hãmri nhũm Juãw Paxisja harēnh ma nè hã kãm akir nè kãm:

—Kwa Eroxis kēp atō hprō kēnã na ka kēt axtem nè kēp utã nè ho aprō. Kwa ja omnuj tỳx o omnuj tỳx. Anê.

Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nè kamã gryk nè kot hpĩr kaxyw. Tã nom nhũm ljaew kot axpēn mã kēp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwĩnh ã harēnh jakamã nhũm mè umaj hpĩr kēt nè. ãm ho prēs nè haxã nhũm hkrĩ ho hkrĩ.

⁶Tã nhũm jãã nhũm Erox kator ã arĩgro kato nhũm mè hã akuprō nè hã hkĩnh. Hãmri nhũm hprō nyw kra niti mè hwĩr axã nè ahte mè hipōk ri mè kãm gre. Mē kot omunh nè kamã hkurē kaxyw nhũm mè noo mã hpiaam kēt nè mè kãm grer o xa. Hãmri nhũm pahi Erox omu nhũm ja kãm mex nè nhũm hkĩnh nè kamã nopyma nè. ⁷Hãmri nè kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã mè inhmã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã kwa mãmri mēmoj tã ixwỹ. Amã mēmoj prãm xã hkôt hã ixwỹ kot paj amã kugō. ãm hãmri na pa amã anê. E mēmoj na amã hprãm? Anê.

⁸Hãmri nhũm kuma nè kãm:

—Ma Juãw Paxis krã na pa inhmã hprãm. Inhmã hkrã krãhta nè pasiiti kamã axã nè ixwỹr o tē nè inhmã agō. Anê.

Ra katorxã kot kaxyw kãm karō jakamã nhũm ã hã hwĩr anê. ⁹Hãmri nhũm Eroxja tee ri kuma nhũm ja kēp omnuj nè. Nom ra mè pikuprōnh rax xwĩnhjê nhĩpōk ri mè noo mã kot kãm: “E mãmri amã mēmoj prãm xã hkôt hã ixwỹ pa amã kugō.” Anhỹr jakamã kãm kot kēp nè hprãm kēt nè. Hãmri nè Juãw Paxis wỹr ò pōristi hkwy rē ¹⁰nhũm mè ma mè hagjēnh xata wỹr mra nè unē nè mut krãhta. ¹¹Hãmri nè hkrã mỹ nè pasiiti kamã kuxã nè ma akupỹm nita wỹr o tē nè kãm kugō nhũm kumỹ nè ma katorxã hwĩr o tē nè kãm kugō.

¹²Hãmri nhũm Juãw Paxis kōt mè pa xwĩnhjaja tee ri mè kot hpĩr ã harēnh ma nè ma hwĩr mra nè kumỹ nè ma o mōn haxã. Hãmri nè ma Jejus wỹr mra nè kãm harē.

Jejus kot mê ho ohtô nê mê kâm mê ô hã harênh

Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17; Juãw 6.1-14

¹³ Hãmri nhũm Jejus Juãw Paxis jarênh ma nê hkaprî nê. Nê ma himô nhîkjê hwýr kapôt â mör kaxyw pâr krem axâ nê ma mô. Pa mê hkôt ipxa ho ipxa xwýnhjaja ma hkôt mra. Hãmri nhũm krî hkwy kamâ mê pa xwýnhjaja harênh ma nê ohtô nê ma mê inhîkrep pikap mra. Nê ra amnhî to wa nê mê inhmör xaja wýr pøj nê mê ixkutêp hkrî.

¹⁴ Jakamâ pa mê mô nê mê hwýr pøj nê mê omu. Hãmri nhũm Jejus mê omu nê kâm mê hkaprî nê mê kâm mê â xwýnhjê ho mex pa.

¹⁵ Tã nhũm ra myt âr kaxyw pa mê hkôt ipxa ho ipxa xwýnhjaja tee ri mê omu nê Jejus wýr mra nê kâm:

—Kwa na ra amýkry htýx nê. Amnhî nê mê hano kê mê ma nhýri krî hkwy hwýr mra nê tokyx amnhîm mêmoy japró nê kuku. Mo jar mê apkur xâ hã mêô? Jar akunî pix kênâ. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mê inhma nê mê inhmâ:

—Nâ kot paj mê hanor kêt nê. Mê kajaja kot kaj mê kâm ô nhũm mê apku. Anê.

¹⁷⁻²¹ No nhũm mê ohtô rax kumrêx. Mêmyjaja kêp 5.000. Nê kaxyw mê hprô nê mê hkrajaja. Jakamâ nhũm Jejus â mê inhmâ kapêr anê pa mê tee ri mê hkukamâ ijamaxpêr nê kâm:

—Kwa nâ mê panhõja raxti hã. Mê panhõ pãwti kêp sîk pix. Nê kaxyw tep grãja pi-jakrutre kênâ kot kêt mê piitâ mê hipêx. Nâ xâ kot paj mê ma mra nê nhýri mê kâm mê mêmoy japró nhũm mê kuku? Anê.

Hãmri nhũm mê inhma:

—Nâ pu mê kâm mêmoy japrór kêt nê. Kot puj mê kâm mê panhõta o anghrà. E mê kâm anê kê mê ahpýnhã ri hije nê hkrî hpa. Anê.

Hãmri pa mê kuma nê mê kâm anê nhũm mê piitâ hkrî hpa. Hãmri nhũm Jejus pãwti mê tepja jamý nê kaxkwa hwýr rît nê ho Tirtũm wý nê kâm:

—Pa Papaj? Nâ apê mê inhma mê inhõ ho apa xwýnh jakamâ amex o amex. Anê.

Hãmri nê mê kâm ho hkrý hpa nê hkôt mê ipxa ho mê ipxa xwýnhjê mã kugõ pa mê ô ri ho mê hipêx pa. Nhũm mê piitâ apkur o hkrî. Mêõja grire htã nhũm Jejus tanhmã mê kâm ho rax to nhũm mê ohtô rax kumrêx tã piitâ kuku nê ho ôhy htu hpa nhũm arî mêô jakrêx prã. Hãmri pa mê akupým hakrêx o akupró nê ho kawã ho 12 nê ho nýt pa.

Jejus kot gô krãhkã hã ãm nê htêm ã harênh

Makre 6.45-52; Juãw 6.15-21

²²⁻²³ Tã nhũm Jejus mê ixpê hkôt ipxa ho ipxa xwýnhjê mã anê pa mê akupým pâr mã agiê nê ma xarmã hkukamã mô. Hãmri nhũm mê kot mar o kuhê xwýnhjê jano

nhũm mê ma akupým hapêx. Hãmri nhũm Jejus kot Tirtũm mã amnhî jarênh kaxyw ahte tẽ nê hixêt â api nê himõk â kâm amnhî jarênh o nhý.

Gaa nhũm ra kamât nhũm arî ahte hixêt nhimõk â nhý.

²⁴ Rôm pa mê pâr kâm mê inhmör xwýnhjaja kormã himô nhîpök ri mô. Pu nhũm kôk xâpêr týx mê ixkaxpa. Nê gô axpên tak týx nê pa mê tee ri rrêmti ho gô rênh nhîpêx nê tee ri axpên pumu.

²⁵ Tã nhũm krãhyre kã nhũm Jejus man mê ixkôt gô krãhkã hã xan tẽ ²⁶ pa mê amnhî wýr omu. No nhũm kormã hirã mex kêt jakamâ pa mê ixprî hã omunh mex kêt nê. Hãmri nê tee ri omu nê mêkarõ hã hkamnhîx nê umaj ixãmra rax nê. ²⁷ Hãmri nhũm mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—Tk. Kwa mê amã ma hkêt nê. Pa na pa mê akôt tẽ. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kuma nê kâm:

—Kwa xâ ka na ka tẽ? Tôe apê mê inhõ Pahihti jakamã kwa amnhî wýr ixwý pa apyrã nê gô krãhkã hã xa nê awýr tẽ nã? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kâm:

—Tõe mamrî amnê ixwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê pâr rûm kato nê hwýr tẽ. Urãk nê gô krãhkã hã hwýr tẽ. ³⁰ Hãmri nê kormã htêp o htêm mê kôk xâpêrta kamã ama nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr pê ra âr o mô. Hãmri nê ãmra kamã Jejus mã amnhî to akir nê kâm:

—Kwa tokyx ixto api Pahihti. Anê.

³¹ Hãmri nhũm hpa hã kupy nê ho àpir kurê kumrêx nê kâm:

—Kwa pêr ãm kormã ate amnhî kaxyw inhma ajamaxpêr týx kêt. Mon ka we ixkamnâr rom mãmri man ixwýr atêmre hkêt nê? Anê.

³² Hãmri nhũm wa akupým mê ixwýr tẽ nê wa axã. Hãmri nhũm kôk katât kôt pinhkrênh pa nhũm gô tãmh nör kurê kumrêx. ³³ Hãmri pa mê Jejus kot â amnhî nhîpêx anhýrja â omu hãmri nê kâm mex o mex â harê nê kâm:

—Kwa ãm hãmri na hte amnhî pê Tirtũm Kra hã amnhî jarê. Nâ apê Kra kênâ. Anê.

Jenêjare kamã Jejus kot akupým mê ho mex ã harênh

Makre 6.53-56

³⁴ Tã pa mê ra himô hã rê nê Jenêjare hwýr pøj. ³⁵ Hãmri nê ma kapê hã ri ipxa. Hãmri nhũm pika nhõ xwýnh kwýjaja Jejus pumu nê mê piitâ mê kâm harênh o hprôt nê ahpýnhã hwýr nhýhýnh mê â xwýnhjê hã karõ. Nhũm mê man mê ixwýr mê o mra ³⁶ nê mê ho Jejus wý nê kâm:

—Pa? Kwa kê mê â xwýnhjaja akupým mex kaxyw apê axê kupê nã? Anê.

Hãmri nhũm mê kâm:

—Tôe. Kwâr mê māmri mran hkupê. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê axpên pânâ hwÿr mra nê kêp ê pix kupênh tâ ra akupÿm mex nê ma akupÿm mra.

15

Parijew nhô xwÿnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê jarênh

Makre 7.1-13

¹ Tâ nhûm Parijew nhô xwÿnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwÿnhjaja Jerujarê rûm ma Jesus wÿr mra. Na htem mê ixkukamâ mê inhîgêjtê pyrà nê apkur kaxyw nê amnhî nhîhkra kuhônñ ryy nê. Amnhî nhîhkra htyk pix kuhônñ nê hkrî hkêt nê amnhî nhîhkra kuhônñ japjêê nê. Nê ô prat kuhônñ japjêê nê kormâ apkur kaxyw hkrî. Tirtûm kot ja hâ mê omunh nê mê mex â mê harênh â amnhî kamnhîx jakamâ na pre â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ nhûm mê ma Jesus wÿr mra. ² Hāmri nê omu nê kām:

—Pa Jesus? E kwa mê inhmâ mēmoj jarê. Amnepêm mê panhîgêjtêja na prem apkur kaxyw nê amnhî nhîhkra kuhônñ japjê nê ri kormâ apku. Tâ pa htem arî ijaxwÿja â amnhî nhîpêx anê. No akôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja na htem mê ixpyrà nê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Kwa mo na htem amnhî nhîhkra tyk kuhônñ tokyx anê nê hkrî nê apku? Anê.

³ Hāmri nhûm mê kuma nê mê kām:

—Tk. Na ka htem âm mê panhîgêjtê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o apa no Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. ⁴ Tirtûm na pre mēmoj tâ mê pamâ karô ho:

Kêr ka mê anhîpêêxâ nê mê akatorxâ wa hâ apijaam nê mê ho ajuta rāhâ ho ri apa. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê tanhmâ mê kām akapêr punuj to ho ri apa. Hâ koja mê akwÿjaja ja mÿrapê mê apa. Anê.

—Na pre â Tirtûmja mê pamâ karô anê.

⁵ No mê kajaja na ka htem â akwÿjê mâ karô anhÿr kêt nê. Âm kapêrja kwÿm na ka htem mê kām karô nê mê kām:

Kot kaj mê mēmo arîgro hâ akâxpore japêr nom kêr ka mê ho tanhmâ akatorxâ rÿ anhîpêêxâ ho ajuta hto kaxyw wa kām hkwy nhôr kêt nê. Âm ho ate wa ho ajuta hkêt â wa kām amnhî jarê hāmri nê Tirtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr o tē nê mê ixte tanhmâ ixkreta ho mex to kaxyw mê inhmâ agô. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kām mex nê. Kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

—Anhÿr o na ka htem mê kām karô ho ri apa. ⁶ Nom Tirtûm kapêr tûm kot â ja jarênh anhÿr kêt. Âm amnhî krâ hkôt na ka

htem â mê kām karô punuj o ri apa anê. Te mê akapêrja mex o kot Tirtûm kapêr jakrenh pyràk. ⁷ Mê ate Tirtûm kôt amnhî nhîpêx â amnhî jarênh tâ âm amnhî to axêx nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na pre Tirtûm amnepêm mê akukamâ tanhmâ mê ajarênh to. Nhûm ÿ hâ mê kām kapêr jarênh xwÿnh Ijaisja ô ri mê kām mê ajarê nê hâ kagâ. Te Tirtûm tām kot mê ajarênh pyràk. ⁸ Na pre mê akukamâ mê ajarênh o:

Mê kām ixkînñ â mê kot amnhî jarênh tâ mê kām ixkînñ kêt. Na htem kām ixprâm â amnhî jarênh kaprÿ.

⁹ Mê kot ixkupa hâ amnhî krâ hkôt mēmoj tâ hkwyjê mâ karô ho pa jakamâ na htem kot ixkôt amnhî nhîpêx o pa hâ amnhî jarênh kaprÿ. Anê.

—Na pre â Ijaisja Tirtûm nhÿ hâ mê akukamâ mê ajarê nê mê atâ kagâ anê. Anê.

Nhûm pre â Jesus Parijew nhô xwÿnhjê mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê mâ kapêr anê.

Mēmoj kot mê pahtomnu hâ harênh

Makre 7.14-23

¹⁰ Tâ nhûm Jesus amnhî wÿr mê kot mar o kuhê xwÿnhjê hwÿ nê axte mê kām kapêr nê mê kām:

—E mê inhma nê inhmar tÿx nê. ¹¹ Na hte Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt mê ate amnhî nhîhkra kuhônñ japjê hâ mê amâ karô ho pa. Nê amnhî krâ hkôt mê axâpkur xâ hâ tanhmâ mê amâ karô hto ho pa. Tirtûm kot ja hâ mê apumunh kôt mê amex â mê ajarênh kaxyw â mēmoj tâ mê amâ karô anê. Nom na hte Tirtûm tanhmâ mê kot amnhî nhîhkra kuhônñ to hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to hkêt nê. Rÿ mê axâpkur xâ pumunh kôt mê mex â mê ajarênh kêt nê. Ja tanhmâ kām kute hkêt. Na hte â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr â mê omunh xâ hkôt mê mex â mê harênh rÿ mê mex kêt â mê harênh kêt nê. Na hte mēmoj kur â mê omu nê âm mê omu nê hâ tanhmâ mê harênh to hkêt nê. Âm mê kapêr punuj rÿ mê kapêr mex â mê mar kôt pix mâ na hte tanhmâ mê harênh to. Anê.

¹² Nhûm pre â Jesus mê kām kapêr anê pa mê hkôt mê ixpa ho mê ixpa xwÿnhjaja kuma hāmri nê hwÿr mra nê kām:

—Kwa na ka â mê kām akapêr anê nhûm Parijew nhô xwÿnhjaja tee ri ama nhûm ja mê kêp omnuj nê. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hāmri nhûm mê inhma nê tanhmâ mê inhmâ Parijew nhô xwÿnhjê jarênh to nê hprî hâ mê hkukamâ mê harênh o:

—Tk. Kwâr māmri mê kêp omnuj. Mê kot Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho pa htâ na htem hkôt amnhî nhîpêx kêt. Jakamâ te mê nohkre xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyràk. Kojâ mēhō nohkre htâ amnhî kôt

—Inhō Papaj te kēp mēmo hy hkre ho pa
xwŷnh̄ta pyrāk. Na htem mēmo hy hkre
nhūm higrōt hapōj nē higrōt mex nē. Hāmri
nhūm mē hwŷr mra nē omu nē nē mēmoj
nhigrōt punuj jarē nē kurē. Ja pyrā nē koja
nhŷrmā inhō Papaj amnhī nē Parijew nhō
xwŷnh̄jē janor pa nhūm mē mex kēt nē pa
ho pa. Jakamā kwa kēr ka mē hkōt ri amnhī
nhūpēx kēt nē. Anē.

—Kwa mon ka ri ã ja jarẽnh anẽ Pahihti?
Anẽ.

—Kwa xan ka mē kormā aprī hā ja mar
kēt nē? ¹⁷ E pa ixprī hā mē amā harē ka mē
inhna. Na htem mēmoj ku nhūm hte mē
hkṛā hi hwyr̄ gṛē kēt nē. Na hte mē ōy pix
wyr̄ agjē nē gaa nē nhām hapōj nē hapēx.
Na htem mē apkur xāja ku nē y hā tanhmā
amnhī tomnuj hto hkēt nē. Jakamā na hte
Tirtūm ja hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē
harēnh to hkēt nē. ¹⁸ ām mē hkṛā kamā mē
hamaxpēr punuj pix nh̄y hā mē kot tanhmā
amnhī tomnuj to jakamā na hte Tirtūm mē
hamaxpēr ā mē omunh xā hkōt tanhmā mē
harēnh to. ¹⁹ Koja mēhō tanhmā hamaxpēr
punuj to nē ra hkōt amnhī tomnuj pix o
pa. Na htem nhām mē hpar o pa nē mē kēp
ahkī mē amnhī to hēx nē mē hakwa kamā
nhām xpēn mā mē hixi jarēnh o pa. Nē
nhām mē kēp mē hprō ho amnhikati nē mē
hkupr̄ hwyr̄ mra nē mē ho amnhikati. Nē
tanhmā ri xpēn tomnuj to ho pa. ²⁰ Mē
hamaxpēr punuj nh̄y hā na htem ā amnhī
nh̄ipēx anhyr̄ o pa. No na hte Tirtūm mē
kot amnhī nh̄ihkra kuhōnh japjē hkēt ā mē
omunh xā hkōt mē kot amnhī to mex wrȳnh
ā mē harēnh kēt nē. Ja tanhmā kām kute
hkēt. Anē.

Makre 7.24-30

—Ka Panihti Jejus? Apê Tîrtûm kot mê
ixwÿr amênh xwÿnh jakamâ xê ixujarênh
ma nê ixkamâ axukapri hkêt wehe. Na
mêkarômmnutija tanhmâ ixpê ixkra ho nhûm
ixpê omnuj tÿx kumrêx. Anê.

—Kwa hano kê ma akupỹm tẽẽ ri. Na ãm
ri mẽ pahkõt xatã hkrata jarẽnh pix o ri pa.
Anẽ.

—Nà ãm Ijaewjê pix wỳr na pre Tĩrtũm inhmẽ. Te mẽ kêp ôwêhti pikunor pyràk o na htem htỳx ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã ãm mẽ hwỳr pix mã na pre inhmẽ. Na kormã inhmã tanhmã nhãm mẽ hkwyjê jarênh to khêk nê. Anê.

—Xê ma we ixkamã axukaprĩ hkêt wehe.
Anẽ.

—Nà kormã. Na pre Tirtũm mẽ kệp Ijaewjê pix wỳr inhmê. Jakamã na pa kormã nhãm tanhmã mẽ akwỳjê ho mex to hket nê. Anê.

—Ma ãm hãmri na ka akapêr. Nom ixpê Ijaew kêt tã mẽ kuxwar ãm ixto mex grîre kêt wehe. Anê.

—Nà ãm hãmri na ka ã akra kaxyw inhmã
ajamaxpêr tỳx anê. Jakamã kot paj nê
mêkarõmnutita jano. Kojaxte tanhmã apê
ho hkêtkumrêx.

*Jejus kot mẽ à xwỳnhjê ho ohtô nẽ mẽ ho
mex ã harẽnh*

Makre 7.31-37

²⁹ Tã nhũm Jejus mē inh mā anē pa mē
ixrohā krīja pē ixxato nē ma himō rax pē
Garirej wŷr mō. Nē nhŷri gō mŷri hixēt wŷr
mō nē hā api nē ixxrī. ³⁰ Hāmri nhũm mē
ohō nē ma mē ixxōt mra. Nē mē ā xwŷnhja
nhũm mē hamŷ nē Jejus wŷr mē o mra. Na
prem ohō rax kumrēx. Ra ri mē pa hēt
xwŷnhja nē mē nohkre xwŷnhja nē mē

hyk o mê pa xwýnhjaja. Nê mê kapêr kêt xwýnhjaja nê ahpýnhâ ri tanhmâ mê à kute xwýnhjaja nhûm mê hamý nê ma Jejus wýr mê o mra nê kutâ mê haxwý. Hâmri nhûm mê omu nê ahpýnhâ akupým mê ho mex pa. ³¹ Jakamâ na pre mê kapêr kêt xwýnhjaja akupým kapêr mex nê. Nê ri mê pa hkêt xwýnhjaja akupým mrar mex nê. Nê mê hyk o mê pa xwýnhjaja akupým tâm ri mra. Nê mê nohkre xwýnhjaja akupým rît mex nê. Â ahpýnhâ akupým mex par anê. Hâmri nhûm mê kot hwýr mê hamýnh nê Jejus wýr mê o mrar xwýnhjaja amnhî jaêr pê akupým mê mex â mê omu nê mê kamâ no puma nê hkînh nê. Hâmri nê Tîrtûm mâ mex o mex â harê nê axpên mâ harênh o:

—Nâ âm hâmri mê panhō Tîrtûmjia âm mex o mex. Anê.

Jejus kot mê ho 4.000 nê mê kâm mê ô hâ harênh

Makre 8.1-10

³² Tâ nhûm Jejus mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja amnhî wýr mê ixwý nê mê ixkôt mê mrar xwýnhjê jahkre nê mê inhmâ:

—E. Ka mê rî kam jajê pumu. Na pa ra inhmâ mê hkaprî nê. Nâ mê pahkôt ri pa hâ apkati axkrunêpxi nhûm ra mê kêp mêôja hapêx pa. Kojâ mê apkur kêt râhâ ma akupým mê ô krî hwýr pa hâmri nê pry hâ hîrot nê rôrôk o pa. Mê ô krî hwýr awryy. Anê.

³³ Nhûm pre â mê inhmâ mê harênh anê pa mê tee rî kuma hâmri nê kâm:

—Kwa nom nhýri kot pu mê kâm mêmoj japró nhûm mê tokyx kuku? Ja kapôt pix kênâ. Nê mê ohtô griiâ. Anê.

³⁴ Hâmri nhûm mê inhmâ:

—No mê panhō pâwtita? Tanhmâ na arî kute nê hikwý? Anê.

Hâmri pa mê kâm:

—Nâ âm kêp 7 pix. Nê kaxyw tep kwý no âm grêre. Kot mê ho dare kaxyw â. Anê.

³⁵ Hâmri nhûm mê inhma nê mê ixkôt mê mrar xwýnhjê mâ anê nhûm mê hkrî pa.

³⁶ Hâmri nhûm pâwti mê tep grêreta jamý nê ho Tîrtûm wý nê kâm:

—Pa Papaj. Nâ apê mê inhmâ mê inhō ho apa xwýnh jakamâ amex o amex. Âm amex kumrêx. Anê.

Hâmri nê mê kâm mêmojta o hkry hpa nê mê inhmâ kugô pa mê ô ri ho xa nê ho mê hipêx pa.

³⁷⁻³⁸ Hâmri nhûm mê piitâ apku nê ôhy htu hpa. Nhûm prem mêmyjaja kêp 4.000 nê kaxyw mênijaja nê mêhprîjaja. Mê ohtô rax kumrêx tâ nhûm Jejus mêô ho mê hipêx pa. Hâmri pa mê hakrêx o akupró nê ho kawâ ho 7 nê ho nýt. ³⁹ Hâmri nhûm Jejus ma akupým mê ô krî hwýr mê hano pa mê pâr krem agîê hâmri nê ma ijaxwýja mô. Ma pika pê Makatâ hwýr mô.

16

Parijew nhô xwýnh kwý kot aa mê kot mêmoj pumunh kêt ô ho anhýr â Jejus wýr â mê harênh

¹ Tâ pa mê ra hwýr pôj nhûm Parijew mê Satusew nhô xwýnhjaja Jejus pumu nê hwýr mra. Nê hêx rom kot kamâ hamak kaxyw hwýr mra nê kâm:

—Pa Jejus? E kwa mê inhmâ aa mê ixte mêmoj pumunh kêt ô ho anê na? Pa mê ate ho anhýr â apumu nê Tîrtûm kot mê ixwýr amênh â akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E kwa tokyx. Anê.

²⁻³ Hâmri nhûm mê kuma nê mê kâm:

—Tk. Nâ kot paj mê amâ ho anhýr kêt nê. Mê ate hâ ixpumunh nê ixkôt ajamaxpêre kaxyw â. Na ka htem kaxkwa kamâ kakrâ pumu nê axpên mâ na wrýk â harê. Nê kaxkwa mex pumu nê axpên mâ amgrâ hâ harê. Tâ ixte tanhmâ mê amâ mêmoj nhîpêx to hâ ixpumu nom Tîrtûm kot mê awýr inhmênh xwýnh â ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ⁴ âm mê ajamaxpêr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpêr o apa. Ixpê Tîrtûm kot mê awýr inhmênh xwýnh tâ ka mê ja hâ ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Tâ mê ate aa mêmoj pumunh kêt kwý ixte mê amâ ho anhýr kaxyw ka mê inhmâ hâ karô. Nâ kot paj mê amâ ho anhýr kêt nê. Kormâ. Kot paj âm nhýrmâ te amnepê m Jôhti kot amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx. E ja pix kot paj mê amâ harê. Nom kot paj mê amâ aa mê ate mêmoj pumunh kêt ô ho anhýr kêt nê. Anê.

Nhûm pre â Jejus mê kâm kapêr anê hâmri pa mê ixrohâ mê kêp ixkato nê ma ixpa.

Jejus kot hkôt mê pa xwýnhjê jahkre hâ harênh

Makre 8.14-21

⁵ Tâ pa mê Jejus mê ixrohâ ma mô nê pâr mâ agîê nê ma xarmâ akupým rê nê hikjê hâ mô. Hâmri nê tee ri mê ixâpkur xâ japêr nê axpên mâ:

—Kwa na pu mê panhō pâwti ho paja-makêtkati nê kure. Anê.

⁶ Hâmri nhûm Jejus mê inhma nê tanhmâ mê inhmâ Parijew mê Satusew nhô xwýnhjê jarênh to. Nom pâwti hâ kuxi nê mê inhmâ mê harê nê mê inhmâ:

—Kwa mê o kora. Kêr ka mê Parijew mê Satusew nhô xwýnhjê mê kêp pâw kaxkrit xâ hkwy hpyr kêt nê. Anê.

⁷ Hâmri pa mê tee ri kuma nê ixprî hâ mar mex kêt nê. Nê arî kapêrta â axpên kukjêr o hkôt mô nê axpên mâ:

—Kwa mê pahte mê panhō pâwti rer jakamâ mân mê pahte mê ô pâw kaxkrit xâ kwý hpyr nê mê pahkurê na? Anê.

⁸ Hâmri nhûm mê inhma nê mê inhmâ:

—Hêxta waa nê. Mon ka mê âm axpên mâ mê panhō pâwti hkêt pix jarênh o mô?

Pêr kormã mê ate amnhî kaxyw inhmã aja-maxpêr tÿx kêt. ⁹ Jãã ixte mê anoo mã pãwti kêp 5 pix tâ nhûm ixte ho mê kêp 5.000tajê nhîpêx par. Nhûm mê kot hkur nê ho ôhy htu hpar nhûm mê ate mêo jakrêx o apikuprônñ par nê ho kawã ho 12 nê ho hipu. ¹⁰ Nê ham pãwti kêp 7 o mê kêp 4.000 nhîpêx par nhûm mê kot hkur nê ho ôhy htu hpar nhûm mê ate mêo jakrêx o apikuprônñ raxja. ¹¹ Ra ixte mê anoo mã ja ho anhÿr o axkrut tâ ka mê ra hã ano hkêt nê arî axpên mã mê paxâpkur xã pix jarêñh o ixkôt mô. Nã mê paxâpkur xãja na pa harêñh kêt nê. Parijew mê Satusew nhô xwÿnhjê nhô pãwti kaxkrit xã pix na pa hã kuxi nê mê amã tanhmã harêñh to. Anê.

¹² Nhûm pre ã mê inhmã kapêr anê hãmri pa mê atã kuma nê kãm:

—Nã na pa xep mê hãmri tâ ama. Xep mê ixte Parijew mê Satusew nhô xwÿnhjê kapêr kôt amnhî nhîpêx nê na ka mê ixkurê nê ã mê harêñh anê. Anê.

Jejus kot amnhî tâ hkôt mê pa xwÿnhjê kukjêr ã harêñh

Makre 8.27-30; Rukre 9.18-21

¹³ Tã pa mê axte Jejus kôt mô nê pika pê Sejurej Pîripas kamã kormã mê nhûm Jejus amnhî tâ mê ixkukja nê mê inhmã:

—E mê inhmã mêmoj jarê. Tanhmã na hte mê akwÿjaja axpên mã ijarêñh to wehe? Anê.

¹⁴ Hãmri pa mê kãm:

—Nã na htem ahpÿnhã tanhmã ajarêñh to. Na hte kamã mê hkwyÿjaja ajarêñh o finat Juãw Paxis ã ajarê. Nhûm kamã mê hkwyÿjaja ato finat Eris ã ajarê nhûm mê hkwyÿjaja tôhã apê Tîrtûm nhÿ hã akapêr o apa xwÿnhjê hô akupÿm atîr ã ajarê. Nê tôhã finat Jeremîstija rÿ axtem hô hã ajarê. Á na htem ahpÿnhã axpên mã ajarêñh anê. Anê.

¹⁵ Hãmri nhûm mê inhma nê mê inhmã:

—No mê kajaja? Ixpê mêhõ hã na ka htem axpên mã ijarê? Anê.

¹⁶ Hãmri nhûm Simãw Pêtre kãm:

—Nã apê Tîrtûm kot mê ixkaxyw axãm nê mê ixwÿr amêñh xwÿñh na ka. Nê apê mê xpiitã mê inhõ Pahi Maati na ka. Á na pa htem axpên mã ajarêñh anê. Anê.

¹⁷ Hãmri nhûm kuma nê kãm:

—Nã am hãmri na ka ã ijarêñh anê Simãw Pêtre. Nom amnhî krã hkôt na ka ã ijarêñh anhÿr kêt nê. Tîrtûm tãm kot amã ixto amnhîrit xã hkôt na ka ã ijarêñh anê. ¹⁸ Nã akumrêx na ka ã ijarêñh anê. Tã koja mê apyrã nê nhÿrmã mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ma hkwyÿjê mã ja hã ijarêñh o ri krî piitã hkôt pa. Hãmri nhûm mê hkwyÿjaja mê kuma nê mê apyrã nê ixkôt amnhî xunhwÿ. Hãmri nhûm mê kêp ix-prãm nôkati xwÿnhjaja tee ri tanhmã mê kot ijarêñh toja ma nê ã ijarêñh anhÿrja nê mê

kãm kapêr tâ nom ho hkapyr. Á koja ixkôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê kãm ijarêñh o pa anê. Jao te mê apê kên nhûm ixte mê ato amnhîm inhôrkwy nhîpêx pyrak. Tã akumrêx ate ã ijarêñh kot anhÿr jakamã kot paj te ixte akumrêx amynh nê ato ixtêm nê inhôrkwy nhîpêx kaxyw amnhîm akumrêx axãm pyrak o anhîpêx Simãw Pêtre.

¹⁹ —E kêr ka ma inhÿ hã tanhmã mê piitã mê kãm ijarêñh to ho ri apa. Mê kot hprî hã amar kaxyw. Koja mê hkwyÿjaja ama nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ. Ka ja hã mê omu nê mê kãm: “E ra mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr jakamã kot ka mê nhÿrmã ty nê ma kaxkwa hwÿr api nê Tîrtûm mê wa kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o mê kãm ijarêñh o apa. Nê kot akapêr mar nê am mar nê ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ka mê kãm: “No mê kajaja mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamã kot kaj mê nhÿrmã Tîrtûm mê Krata wa kuri atîr tûm nê apa ho apa hkêt nê.” Anhÿr o ã inhÿ hã mê kãm akapêr anhÿr o ri mê hkôt apa. Jao te ate kaxkwa hwÿr saf pyr nê Tîrtûm krajë mã kahê xã rênñ nê Tîrtûm kra hkêt xwÿnhjê pê kahê pyrak o amnhî nhîpêx o apa. Anê.

Nhûm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã kapêr anê. ²⁰ Hãmri nê hpãnhã mê xpiitã mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—E. Kwa kêr ka mê kormã mê piitã mê kãm Tîrtûm kot mê awÿr inhmêñh ã mê kãm ijarêñh o ri apa hkêt nê. Kormã. Anê.

Jejus kot amnhî kukamã amnhî jarêñh ã harêñh

Makre 8.31-33; Rukre 9.22

²¹ Hãmri nhûm Jejus hprî hã amnhî kukamã tanhmã mê inhmã amnhî jarêñh to nê mê inhmã:

—Nã mê kajaja mê ate aprî hã ixpumunh mex. No mê pahkwÿjaja kãm hprî hã ijarêñh mar nê ixpumunh prãm kêt. Ijaew krãhtûmjaja nê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja nê patre krãhtûmjaja. Mê kãm hprî hã ixpumunh nê kãm ixkapêr mar prãm kêt jakamã kot paj tokyx mã Jerujarê hwÿr mô nhûm mê kamã ixpynê nê ixtak rax nê ixpl. Nom kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhûm Tîrtûm akupÿm ixto ixtîr. Anê.

²² Hãmri nhûm Simãw Pêtre tee ri kot ã mê kãm amnhî jarêñh anhÿrja ã kuma nê hwÿr tẽ nê hpa hã kupy nê mê ixpê ho kato nê mê ixkãx ã o xa. Nê ã kot amnhî jarêñh anhÿrja nê kãm kapêr nê kãm:

—Kwa nã Pahiiti. Ri ã amnhî jarêñh anhÿr kêt nê. Mo kot kêt mê ri axtem nê ã anhîpêx anê? Anê.

²³ Hãmri nhûm kuma nê hwÿr apkjê nê omu nê kãm:

—Tk. Te apê Satanasti kapêr pyrâk o na ka â inhmâ akapêr anê. Kot kaj â akapêr anê hămri nê ixkôt apa hkêt nê. Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt na â mē kot inhîpêx anhîr kaxyw kênâ. Tâ ka Tîrtûm jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nê amnhî jamaxpêr o â inhmâ akapêr anê. Te apê ixpê axâmnâr xwýnh pyrâk o amnhî nhîpêx. Anê.

Jeus krajaja kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mē harênh

Makre 8.34–9.1; Rukre 9.23–27; Juâw 12.24–26; määnên Rômân 15.1; Wam Korî 10.23–24; Karatas 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1; Apokarip 2.10, 12.11

²⁴ Nhûm pre â Jeus Simâw Pêtre mâ kapêr anê hămri nê hpânâ mē ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnh piitâ mē inhmâ kapêr nê mē inhmâ:

—E kot kaj mē ixkôt amnhî xunhwýr â amnhî jarê hămri nê määnên amnhî jarênh o: “Jeus kêp inhô Pahihti jakamâ kot paj kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx râhâ ho ri ixpa. Kwâr ixkwýjaja tanhmâ hâ inhîpêx hto.” Anhîr o amnhî jarê.

²⁵ —Koja mē ixtâ mē atôx pî rý tanhmâ mē atô hto ka ty. Tâ nom koja akaxwýnh ma ixwýr âpir kurê kumrêx. Hămri ka ixkuri atîr tûm nê amex râhâ nê apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atîr prâm xâj ixkaga hămri nê inhô krî hwýr axâpir kêt nê.

²⁶ —Nê koja mēhō hikukrêx rax gryk â Tîrtûm kaga. Tâ nhýrmâ ty hămri nê amnhî kôt hikukrêx ô hpyr nê o mör kêt nê. Koja tee ri kuwy hwýr mör pymaj amnhî nê hikukrêx rax o amnhî pânâ amnhîrer prâm kaprý. Tanhmâ koja amnhî to nê Tîrtûm mâ amnhîre nê ma ô krî hwýr api? Koja â amnhî nhîpêx anhîr kêt nê.

²⁷ —Nê ixpê Tîrtûm kot mē awýr inhmênh xwýnh kot paj nhýrmâ kaxkwa rûm akupýn mē awýr wrý nhûm Tîrtûm kapêr o mē wrýk xwýnhjaja man ixkôt wrý. Hămri pa inhô Papaj nhý hâ ixte mē piitâ tanhmâ mē kot amnhî nhîpêx to hâ mē omunh xâ hkôt ahpyñhâ tanhmâ mē harênh to. ²⁸ âm hămri na pa â mē amâ amnhî jarênh anê. Kot paj nhýrmâ akupýn ixte mē ato amnhîptâr kaxyw man mē awýr wrý. Tâ kot kaj mē akwýjaja akupýn ixwryýta kukamâ tokyx ixte tanhmâ ixte amnhî nhîpêx to hâ ixpumu. Anê.

17

Jeus kot hixêt prêk nhûmök â hirâ kamâ âm â harênh

Makre 9.2–13; Rukre 9.28–36; määnên Sikûn Pêtre 1.16–18

¹ Tâ nhûm semânja hapêx nhûm Jeus ma nhýri hixêt prêk wýr mō. Nê kaxyw Simâw Pêtre nê Xiakre nê Xiakre htô Juâwja nhûm ma amnhî kôt wa mē o mō. Nhûm wa mē mō

nê hixêt prêk â api nê himök â kuhê. ² Hămri nhûm Jeus xep ra axtem nê xa. Axtem hkuk nhîrâ htýx nê xa. Te myyti nhîrâ htýx pyrâk. Nê ê haka htýx kumrêx. ³ Hămri nhûm xep ja wa kaxkwa rûm hwýr wrý nê kuri kâm kapêr o xa. Mojes mē Erisja wa mē nhâm hwýr wrý nê kuri xa. Tîrtûm amnepêm amnhî wýr wa ho âpir tâ wa akupýn wrý nê Jeus mâ kapêr o xa. ⁴ Hămri nhûm Jeus kôt mē mör xwýnhjaja wa mē omu nhûm Simâw Pêtre tanhmâ hamaxpêr to nê Jeus wýr tē nê kâm:

—Kwa Pahihti. Nâ âm hămri na pu mē amnê mō. Kwa pu mē kritpêm jar axkamê nê tokyx panojarê kêt nê. Pa mē amâ pô nhîrônho o axkrunêpxi nê hipêx. Amâ hō nhîpêx nê Mojes mâ hō nhîpêx nê Eris mâ hō nhîpêx ka mē kamâ akrî. E kwa pa mē amâ ho anê nê?

Anhîr o kâm kapêr. Nom amnhî krâ hkôt â kapêr anê. ⁵ Hămri nê kormâ â kâm kapêr anhîr rôm nhûm ra kakrâ jaka htýxja wrý nê wa mē hkunor pa nhûm wa mē kamâ kuhê. Nhûm kakrâ kamâ Tîrtûm mē kâm kapêr nê mē kâm:

—E ota Ixkra xa. Inhmâ hapê ho inhmâ hapê. E kêr ka mē kapêr mar týx râhâ ho ri apa. Anê.

⁶ Hămri nhûm mē tee ri kuma nê kâm ma htýx nê umaj pikap rôrôk nê htu myrpe hikwý. ⁷ Hămri nhûm Jeus mē hwýr tē nê mē hâ ihkra jaxwý nê mē kâm:

—E mē kânhmâ akuhê nê amâ ma hkêt nê. Anê.

⁸ Hămri nhûm mē kuma nê kânhmâ rît nê Jeus pix pumu nhûm ahte xa nhûm kuri wa âm xwýnhja wa ra ma akupým api. ⁹ Hămri nhûm mē kormâ akupým hixêt nhûmök rûm mē ixwýr wrýk o mō nhûm Jeus mē kâm:

—E kêr ka mē ham ate mēmoj pumunh xwýnhja kormâ nhâm mē kâm harênh kêt nê. Kot paj nhýrmâ ty nê akupým itîr ka mē ri kormâ mē kâm ja hâ ijarênh o ri apa. Anê.

¹⁰ Hămri nhûm mē kormâ akupýn mē ixwýr wrýk o mō nhûm mē Jeus mâ:

—Kwa mē inhmâ mēmoj jarê. Na htem Tîrtûm kapêr tûm o mē ijahkre xwýnhjaja mē inhmâ: “Eris kumrêx koja Tîrtûm mē pahwýr kumê nhûm Krisja kormâ hapu hâ wrý.” Anê. Na htem â mē inhmâ war ajarênh anê. Tâ ka ra wrý nom kormâ akukamâ Erisja wrýk kêt. Anê.

¹¹ Hămri nhûm mē kâm:

—Nâ âm hămri na prem â wa ijarênh anê. Na prem ra ixkukamâ te Eris kot amnhî nhîpêx pyrâk xwýnhja tē nê ixkutêp mē kâm ijarênh o pa. ¹² Tâ nom nhûm mē ja hâ omunh kêt nê. Na prem axtem nê kâm hprâm xâ hkôt tanhmâ hipêx to nê kupî. Tâ koja mē nhýrmâ â hipêx anhîr pyrâk o inhîpêx. Anê.

¹³ Hămri nhûm mē ra hprî hâ kuma nê axpên mâ:

—Kwa Juâw Paxis pimrààta na ã mẽ pamã harênh anê. Tapxipix na pre te Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã tãna mẽ pamã harê. Anê.

Jejus kot mēhō hkra nē mēkarōmnuti kator ã harēnh

Makre 9.14-29; Rukre 9.37-43

¹⁴ Tã nhũm mẽ ra akupỹm ahpar mã man mẽ ixwỹr hpôx o mō nhũm mẽ ohtô rax nê Jejus kutêp kuhê. Hãmri nhũm mēhō myja mẽ omu mẽ mẽ kutã tē nē mẽ hkaxpa nê Jejus kutã hkôn krã ho tēm nē nhỹ nē hkra ho kuwỹ nē kãm:

¹⁵ —Pa Jejus. Kwa inhmã ixkra kamã axukapri nê. Na hte mēkarōmnuti xatã tanhmã ixpê ho nhũm hte ý hã mra nê rōrōk nê tōhã kuwy kamã rōrōk nê tōhã gōx kãm mran mrō nê ixpê homnuj tỹx nê. ¹⁶ Tã pa akot mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê hwỹr o tē nom nhũm mẽ kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkaprỹ. Kwa xã kot kaj akupỹm inhmã ho mex nã? Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm kuma nê mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwỹnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—Hêxta waa nê. Ra mẽ ate ixte Tĩrtũm nhỹ hã mẽ ho mex ã xpumunh o ixkôt apa ryy htã kormã ixpyrã nê ã mẽ hipêx anhỹr kêt nê. Nã kormã mẽ kaxyw Tĩrtũm kôt mẽ ajamaxpêr tỹx kêt jakamã na ka mẽ tee mẽ ho mex kaxyw. Anê.

Hãmri nê myta mã kãm:

—E amnê ixwỹr akrata o tē pa omu. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm kuma nê hwỹr o tē nhũm omu nê nê mēkarōmnuti kator nhũm akupỹm mex kurê kumrêx. ¹⁹ Hãmri pa mẽ ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwỹnhjaja ja hã omu mẽ hkax ã amnhĩ tã hkukja nê kãm:

—Kwa na pa mẽ axwakre kamã tee ri nê hanor prãm kaprỹ. Kwa mon pa mẽ apyrã nê nê hanor nhũm kator nê ma htēm kêt nê? Anê.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Nã kormã mẽ ate mẽ kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr tỹx kêt. Nom kot ka mẽ kaxyw hkôt ajamaxpêr tỹx hãmri nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kukwak ri mẽmoj tã awỹ nhũm mẽ ama nê mẽ ate mẽmoj tã axahwỹr xã hkôt mẽ amã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to. Te mẽ ate pĩ hpâr mũj mã akapêr nê kãm: “Kwa amnhĩ jarê nê ma tē nê gō xujanâr kãm mãn mrō.” Anhỹr nhũm kot amar nê amar xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kurê kumrêx pyrãk. Ja pyrã nê kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr tỹx kukwak ri mẽmoj tã awỹ nhũm mẽ ama nê mẽ amã mẽmoj tanhmã ho rỹ mẽ amã mẽmoj gō. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarēnh ã harēnh

Makre 9.30-32; Rukre 9.43-45

²²⁻²³ Tã hãmri pa mẽ Jejus kôt ma mō nê nhỹri pika pē Garirej kamã kormã ixpa.

Hãmri nhũm Jejus axte amnhĩ kukamã mẽ inhmã tanhmã htyk ã amnhĩ jarênh to nê mẽ inhmã:

—Nã koja mẽ tokyx mẽ kãm ixtã amỹnê nhũm mẽ ixpĩ. Mẽ kot ixpĩr tã kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tĩrtũm akupỹm ixtō ixtĩr. Anê.

Hãmri pa mẽ tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhỹrja ã kuma nê ixkapri htyx kumrêx.

Jejus kot Tĩrtũm nhōrkwỹ hwỹr ãr

Rōmãn 13.5-7; Wam Korĩt 10.32-11.1

²⁴ Tã pa mẽ Jejus kôt ma mō nê ra Kapanau hwỹr pōj. Hãmri nhũm mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre ho mex kaxyw mẽ kēp kãxpore hkwy jamỹnh xwỹnhjaja mẽ ixpumu nê mẽ ixwỹr mra nê Simãw Pêtre mã kãm:

—Pa. Kwa xã na hte mẽ ajahkre xwỹnhja mẽ pahpê hkwyjê pyrã nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre ho mex kaxyw kãxpore hkwy nhōr kêt nê nã? Anê.

²⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tỹ kot mẽ kãm ôr o pa kênã. Anê.

Hãmri nê ma mẽ ixkôt tē nê mẽ ixkôt mēhō nhōrkwỹ hwỹr axã. Hãmri nê kot Jejus mã mẽ harênh mã tã nhũm ra hamaxpêr ã omu nê kumrêx kãm kapêr nê kãm:

—Kwa inhmã mẽmoj jarê Simãw Pêtre. Xã na hte pahi hkrajaja ô papaj mã kãxpore hkwy nhōr o pa nã? Xã na hte ãm hkra hkêt xwỹnh pixjaja kãm hkwy nhōr o pa? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nã mẽ kēp hkra hkêt xwỹnh pixjaja na hte kãm ôr o pa. Anê.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tỹ. Nã ãm hãmri na ka ja jarê. Na hte pahi hkrajaja ô papaj mã kãxpore nhōr kêt nê. Mẽ kēp hkra kênã. Tã ixpê Tĩrtũm Kra jakamã mo kaxyw kot pa kêt ôrkwỹ hwỹr inhgjê kaxyw kãm kãxpore hkwy gō? ²⁷ Tã nom kot paj ôr kêt nhũm kãxpore hkwy jamỹnh xwỹnhjaja tee ri ja hã xpumu nê axpên mã ixte amnhĩ tomnuj xwỹnh ã ijarê. Jakamã e ma gōnhmã tē nê tep ô kanhê. Hãmri nê ho api nê apy nê hakwa jakjê nê kamã kãxpore htyxre pumu. Nê apy nê man o tē nê pahpãnhã kãxpore jamỹnh xwỹnhnta mã agō. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã karō anê nhũm kuma nê ma hwỹr tē nê kot kãm karō xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anê.

18

Mẽ kot amnhĩ to rūnh xwỹnhjê jarēnh

Makre 9.33-37; Rukre 9.46-48; mãănēn Piripos 2.3-7; Wam Pêtre 3.4, 5.5-6

¹ Tã mẽ ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwỹnhjaja amnhĩ kukamã ijamaxpêr nê amnhĩ tã Jejus kukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê Pahihti. Nhỹrmã mẽ ixpê pahi nê anhĩhkô hã mẽ ho

amnhîptâr o ri ixpata â mê ixtô kot paj we mê ho amnhîptâr rax o ixkwÿjê jakre? Anê.

² Hâmri nhûm mê inhma nê amnhî wÿr mēhprire hô mǎ hpa ho apê nhûm hwÿr tē nê mê ixkuri xa. ³ Hâmri nhûm Jejus omu nê hǎ mê inhma:

—E mê inhma. Kêr ka mê apê pahi pyrāk o tanhmǎ amnhî jarēnh to ho ri apa hkêt nê. Âm te amari ri mê apa pyrāk o amnhî nhîpêx. Te mēhprire kot amnhî nhîpêx pyrāk. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o apa hkêt hāmri nê nhÿrmǎ inhîhkô hǎ mê ho amnhîptâr kêt nê. ⁴ Jakamǎ kot kaj mê amǎ nhÿrmǎ inhîhkô hǎ mê ho amnhîptâr o apa hprām. Hǎ kot kaj mê te mēhprire kot amnhî nhîpêx pyrā nê amǎ amnhî to rūnh prām kêt nê apa.

⁵ —Nê kêr ka mê apê pahi kot amnhî nhîpêx pyrāk o tanhmǎ amnhî jarēnh to ho apa hkêt nê. Âm te amari ri mê apa pyrāk o amnhî nhîpêx. Jao nhÿri mēhprire hô pumu nê kamǎ axukapri nê kām mēmoj tanhmǎ ho rÿ kām mēmoj gô. Hâmri nê te pa ate tanhmǎ ixto mex to pyrāk o amnhî nhîpêx. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o apa hāmri nhûm Tirtûm ja hǎ mê apumu nê mê ate amnhî to rūnh kêt tǎ mê ate amnhî to rūnh xwÿnh â mê ajarē. E kot kaj mê amǎ amnhî to rūnh prām hǎ kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hkukamǎ mē harēnh

⁶ Nhûm Jejus arî mê inhma mēhpri jarē nê mê inhma:

—Nê mēhprire na htem amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr o pa. Tǎ koja mēhō inhne tanhmǎ mê kām kapêr to. Mê kot tanhmǎ amnhî tomnuj to hprām xǎj tanhmǎ mê kām kapêr to ho pa. Hāmri nhûm mê kuma nê mê kapêr xǎ hkôt tanhmǎ amnhî tomnuj to. Hǎ koja Tirtûm ja hǎ omu hāmri nê kot inhne tanhmǎ kām kapêr to xwÿnhhta pumu nê homnuj tÿx nê. Te mê kot mēhō pynēnh nê mut â kēn pyti hô nhôr nê ma o htēm nê gô xupÿm kām mēnh pyrāk o hipêx. Te ho ja pyrāk no âm homnuj tÿx o hakre.

⁷ —Nê koja mēhō inhne tanhmǎ mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê hô mǎ kapêr to. Kot tanhmǎ amnhî tomnuj to hprām xǎj tanhmǎ kām kapêr to. Rÿ kot ixkaga hprām xǎj tanhmǎ kām kapêr to. Hāmri nhûm kuma nê mar xǎ hkôt ixkapêr kwÿm tanhmǎ amnhî tomnuj to. Tǎ koja Tirtûmja ja hǎ omu nê mǎânēn kot inhne kēp âmna xwÿnhhta pumu nê â inhne kām kapêr anhÿrja mÿrapê homnuj tÿx kumrêx.

⁸⁻⁹ —E kwa mê okora. Kot kaj mê anhîhkra ho tanhmǎ amnhî tomnuj to rÿ apar o tanhmǎ amnhî tomnuj to. Hǎ kêr ka mê axte â amnhî nhîpêx anhÿr pymaj te mê ate amnhî pē krāhyr nê mēnh pyrāk o amnhî

nhîpêx nê axte â amnhî tomnuj anhÿr kêt nê. Rÿ ka mê ano ho mēmoj punuj pumu. Hǎ kêr ka kām ajamaxpêr pix o apa pymaj te mê ate amnhî pē ano katôk nê kaxār nê mēnh pyrāk o amnhî nhîpêx nê nhām arî kurê kumrêx. Kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Hāmri nê nhÿrmǎ ty nê ma Tirtûm nhô krî hwÿr api. No kot ka mê arî akutǎ ano nê arî akutǎ apar nê arî akutǎ anhîhkra rǎhǎ ri apa htǎ ho amnhî tomnuj o apa. Hāmri nê nhÿrmǎ ty nê ate amnhî tomnuj mÿrapê ma mê kot amnhî xǎ htÿx kamǎ hamak tûm xǎ hwÿr ma mō.

¹⁰⁻¹¹ —Nê kêr ka mê mēhprirejê kamǎ axukapri rǎhǎ ho apa. Na hte kaxkwa kamǎ Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh kwÿjaja Tirtûm mǎ mê hamār mex o pa. Tǎ koja mēhō tanhmǎ kēp hô hto nhûm mê hǎ omu nê ma tē nê Tirtûm mǎ harēnh kurê kumrêx. Anê.

ôwēhti pikunor jarēnh

Rukre 15.3-7

¹² Nhûm Jejus arî mê inhma kapêr nê mê inhma:

—E pa mê amǎ awjarē ka mê ixujarēnh ma. Nǎ koja mēhō my hkrit ôwēhti xohtô nê. Nê apkati mê ma hamār o pa. Hāmri nhûm pyxire nê tanhmǎ amnhî to nê kēp akunok. Kwÿ kaga nê ma nhÿhÿm ahte tē nê kēp akunok. Hāmri nhûm mytita ma akupÿm o mōr kaxyw hkwy ho pikuprōnh pa hāmri nê tee ri hkwy kaēx â pikunor xwÿnhhta japêr nom nhÿri omunh kêt nê. Hāmri nê tee ri hkukamǎ hamaxpêr nê ma hkwy ho mō nê nhÿri kure. Kutêp apkur kaxyw nhÿri kure hāmri nê ma akupÿm pikunor xwÿnhhta japêr o tē. ¹³ Hāmri nê hapêr rÿy nê nhÿri hwÿr kato nê omu nê hkînh nê. Hāmri nê kutu nê ma akupÿm o tē. Na hte pikunor kêt xwÿnhjê nhÿ hǎ hkînh tǎ pikunor xwÿnhhta mǎ kato nê hkînh tÿx nê. Krit xohtô htǎ nom âm kām ho pixi nê ho hpikunor prām kêt. Â mê ujarēnh kot anhÿr. ¹⁴ Ja pyrā nê Tirtûm kām mēhō pyxi nê nhÿrmǎ ma kuwy wÿr mōr prām kêt kumrêx. Mê piitǎ mê kot hkôt amnhî xunhwÿrja na kām hprām. Anê.

Jejus kôt mē pahtôjê hô kot mē pahtomnuj jarēnh

¹⁵ Nhûm Jejus arî mê inhma kapêr nê mê inhma:

—Nê ja. Koya ixkôt mê atô rÿ mê atôx tanhmǎ atomnuj to. Hǎ kêr ka ma hwÿr tē nê kot tanhmǎ anhîpêx to hǎ amnhî tǎ kām akapêr. Nom kêr ka mê nhām mēhō mǎ harēnh kêt nê. Âm tanhmǎ kot ato xwÿnhhta pix wÿr tē nê kumê war xapēn mǎ akapêr nê war xapēn ma. Nhûm ama nê akupÿm tām anhîpêx hǎ kêr ka akupÿm te ixkôt kēp atô rÿ atôx pyrāk o ka wa xapēn nhîpêx nê axte jam ajamaxpêr kêt nê. ¹⁶ Nom koja ama nê âm ama rÿ tanhmǎ ato hkêt â amnhî jarēnh

japêr. Hã kêr ka ma akupÿm tẽ nẽ akupÿm amnhĩ kôt Kris kôt atõ rÿ atõx o axkrut rÿ mẽ ho axkrunẽpxi nẽ amnhĩ kôt hwÿr mẽ o mra kê mẽ axpẽn tã war ama. Amnepêm Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh o:

Kêr ka mẽ atõ tanhmã axpẽn nhĩpêx to. Hãmri nẽ hã axpẽn mã akapêr kaxyw nẽ amnhĩ kôt akwÿjê ho axkrut rÿ ho axkrunẽpxi nẽ akupÿm hwÿr mẽ o mra kê mẽ axpẽn tã war ama. Anê.

—Ã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot anhÿr. ¹⁷ Jakamã kêr ka mẽ amnhĩ kôt akupÿm kot tanhmã ato xwÿnhnta wÿr mẽ o mra kê mẽ atã kuma. Hãmri nhûm arĩ mẽ kãm kot tanhmã ato hkêt ã amnhĩ jarê ka tee ri amnhĩ tã omu nẽ ikrêsti hwÿr tẽ nẽ Kris kwÿ hã mẽ pikuprõnh xwÿnhjê mã harê. Kê mẽ ama hãmri nẽ ja hã axte kot tanhmã ato xwÿnhnta mã kapêr. Nhûm mẽ mar kêt nẽ arĩ kot tanhmã ato hkêt ã amnhĩ jarê ka mẽ amnhĩ nẽ hanor kurê kumrêx. Hãmri nẽ te kêp Kris kôt mẽ atõ rÿ mẽ atõx kêt pyrãk o hipêx.

¹⁸ —Nê koja mẽhõ ixkôt amnhĩ xãm nẽ Inhĩpêxã Tirtûm kôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Ka mẽ ja hã omu nẽ inhÿ hã tanhmã kãm akapêr to nẽ kãm: “E ra te Jesus kôt amnhĩ xãm jakamã kot kaj nhÿrmã Tirtûm mẽ wa kuri amex kumrêx nẽ atĩr tûm nẽ apa ho apa.” Anhÿr o kãm akapêr. Nom mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhnjaja ka mẽ ã mẽ kãm akapêr anhÿr kêt nẽ. ãm inhÿ hã mẽ kãm: “No mẽ kajaja mẽ ate Jesus kôt amnhĩ xunhwÿr kêt jakamã kot kaj mẽ Tirtûm mẽ Krata wa kuri atĩr tûm nẽ amex nẽ apa hkêt nẽ.” Anê. Kêr ka mẽ inhÿ hã ã ahpÿnhã tanhmã mẽ kãm akapêr to ho apa anê.

¹⁹⁻²⁰ —Nê kot kaj mẽ Tirtûm mã amnhĩ jarênh kaxyw te axkrutre rÿ axkrunẽpxire htã axpẽn wÿr akuprõ nom mẽ kapxipixijaja apikuprõnh kêt nẽ. Kot paj mẽ akaêx ã mẽ anhĩkõ hã mẽ amar o xa. Mẽ ate ano ho ixpumunh kêt tã pa wa mẽ anhĩkõ hã mẽ amar o xa. Jakamã kot kaj mẽ axpẽn wÿr akuprõ nẽ mêmoj tã Tirtûm wÿ nhûm kaxkwa kamã ja hã mẽ ama. Nê mẽ ate hã axãhwÿr xwÿnhnta nhûm mẽ amã tanhmã ho. Kêr ka mẽ ã ixkamnãr rom axãmnhĩx amnhĩ to Inhĩpêxã hwÿr anê. Anê.

Nhûm pre ã Jesus mẽ inhmã kapêr anê.

Mẽ pahte tanhmã axpẽn nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Matêwre 6.14-15; Rukre 17.3-4; mãânẽn Epes 4.32; Korosẽ 3.13

²¹ Tã nhûm Simãw Pêtre Jesus wÿr tẽ nẽ mêmoj tã hkukja nẽ kãm:

—Kwa inhmã mêmoj jarê Pahihti. Xã koja akôt ixto rÿ ixtoã tanhmã inhĩpêx to pa amnhĩ tã omu nẽ ãm omu nẽ amnhĩ tã tanhmã ho hkêt nẽ. Nhûm axte tanhmã ixto nẽ axte tanhmã ixto ho 6 tã pa ãm amnhĩ tã

omu nẽ amnhĩ tã tanhmã ho hkêt nẽ. ãm ho ijamakêtkati nẽ axte kãm ijamaxpêr kêt nẽ. ã amnhĩ tã hipêx anhÿr o 7 nhûm ja amã mex nẽ nã? Anê.

²² Hãmri nhûm kãm:

—Nã kot kaj ã amnhĩ tã hipêx anhÿr o 7 pix kêt nẽ. Koja mẽhõ xatã tanhmã ato rãhã nẽ ka amnhĩ tã omu nẽ ajaxwÿja amnhĩ tã xatã tanhmã ho hkêt nẽ. ãm amnhĩ tã omu nẽ ãm omu nẽ tãm hipêx rãhã ho ri apa. Mãmri ho anhÿr o apa rãhã nẽ aa jam anhÿr kêt nẽ.

²³ —E kot paj ixprĩ hã mẽ amã tanhmã ja jarênh to ka mẽ inhma. Tirtûm na hte xatã mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mẽ apumu nẽ mẽ anê rênh o pa. Te kot pahi kot ã hkwyjê nhĩpêx anhÿr pyrãk. Koja mẽ õ pahija kãm mẽ ãpênh xwÿnhjaja kot kêp kãxpore ho ãpresta hã mẽ omunh kaxyw nhÿ. ²⁴ Hãmri nhûm mẽ hwÿr ja ho tẽ nẽ kutã ãm. Ra kot kêp hikãxpore ho ãpresta rax xwÿnhja. ²⁵ Tã no ãm aa akupÿm kãm õr kêt nẽ ra kêp ho hapêx pa. Hãmri nhûm pahija tee ri amnhĩ tã omu nẽ hkwyjê mã hã amÿnê nẽ mẽ kãm: “E. Mẽ ma o tẽ nẽ hprõ nẽ hkrajaja nẽ õrkwy nẽ hikukrêx mẽrohã ho wênê hpa nẽ hpãnhã kãxpore py nẽ man inhmã o tẽ. Kot ixpê ixkãxpore ho ãpresta nẽ akupÿm inhmã õr kêt mÿrapê.” Anê.

²⁶ —Hãmri nhûm kot ho ãpresta xwÿnhnta tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kutã hkõnkrã ho nhÿ nẽ amnhĩ to hwÿr kãm hihtÿx nẽ kãm: “Kwa nã ri ixto anhÿr kêt nẽ pahihti. Ixkamã axukaprĩ nẽ hkêt wehe. Nã kot paj akupÿm amã kugõ kãm ga.” Anê.

²⁷ —Hãmri nhûm amnhĩ tã kuma nẽ kãm hkaprĩ nẽ. Hãmri nẽ kãm: “Tõe. Nã kot paj ã anhĩpêx anhÿr kêt nẽ. Kot paj anhõ kôt kaxõnh pa nẽ kumê ka mãmri ma ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx apa.” Anê. ²⁸ Nhûm ã kãm kapêr anê nhûm kuma nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ ma tẽ nẽ kato nẽ ixkre kapem põristi hõ pumu. Na pre ra kêp kãxpore hkwy ho grire nẽ ho ãpresta nhûm kato nẽ omu. Hãmri nẽ hwÿr tẽ nẽ amnhĩ kĩnhã õkre hã kumÿ nẽ kãm: “Kwa tokyx akupÿm ate ixpê kãxpore ho ãpresta pãnhã inhmã agõ.” Anê.

²⁹ Hãmri nhûm tee ri amnhĩ tã omu nẽ ra ham kot pahi kutã amnhĩ nhĩpêxã pyrã nẽ kutã hkõnkrã ho nhÿ nẽ kãm: “Kwa nã. Kwa ri ixto anhÿr kêt nẽ. Nã kot paj hpãnhã amã kugõ. Kwa ixkamã axukaprĩ nẽ hkêt wehe.”

³⁰ Anhÿr tã nom nhûm kuma nẽ ãm kuma nẽ hã amÿnê. Hã hkwyjê mã amÿnê nẽ mẽ kãm: “E mẽ ma jahti ho tẽ nẽ haxã. Koja kot ixpê kãxpore ho ãpresta pãnhã inhmã kugõ nẽ rĩ kormã kato nẽ ri amnhĩ pumu.” Anê. Hãmri nhûm mẽ kuma nẽ ma o tẽ nẽ haxã.

³¹ —Hãmri nhûm hkwyjaja tee ri mar o kuhê nhûm mẽ kêp ja omnuj nẽ nhûm mẽ pahi hwÿr agjê nẽ kãm harê. ³² Hãmri

nhûm tee ri harênh ma nê kamâ gryk tîx nê akupÿm amnhî wÿr hâ karô nhûm akupÿm hwÿr axâ nhûm kâm: “Tk. Kwa na ka pre amnhî tomnuj tîx nê. Ate amnhî to ixwÿr nhûm inhmâ akapri nê ixte anhô kôt kaxônh nê mênh tâ³³ ka amnhî kînhâ anhîôta kamâ axukapri hkêt nê ri â hipêx anê.” Anê.³⁴ Hâmri nê kamâ gryk nê hâ ô pôristi mâ amÿnê nhûm mē ma o tē nê haxâ. Mē kot mē haggēnh xâ hâ ixkre kamâ apkati mē tanhmâ mē kot hipêx to kaxyw nhûm mē kâm hâ amÿnê. Tanhmâ mē kot hipêx to rāhâ nhûm kot akupÿm kaxpore raxta nhôr par nê rî kormâ kator kaxyw nhûm mē ma o tēn haxâ. Â mē ujarēnh kot anhÿr. Anê.

³⁵ Nhûm pre â Jesus mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mâ kapêr anê. Hâmri nê mē inhmâ:

—Ja pyrà nê koja ixkôt mē atô rÿ mē atôx tanhmâ mē atomnuj to ka mē amnhî tâ omu nê âm omu nê ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kâm ajamaxpêr kêt nê. Te pahi kot mēhō nhô kôt kaxônh par nê axte kâm hamaxpêr kêeta pyràk. No kot kaj mē â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nhûm kaxkwa kamâ inhô Papaj ja hâ mē apumu nê te ho pahi tee ri kot amnhî tomnuj xwÿnhnta kot amnhî nhîpêx â omunh nê hâ âmnenh nhûm mē kot apkati mē tanhmâ omnuj tota pyràk o mē anhîpêx. Anê.

19

Jesus kot mē pahte axpên kaga nê mē pahkurê

Matêwre 5.31-32; Makre 10.1-12; Rukre 16.18; määnên Wam Korû 7.10-16

¹ Tâ nhûm Jesus mē inhmâ kapêr pa nê mē inhmâ anê pa mē ixrohâ Garirej rûm ixkato nê pyhti pē jotâw hâ rē nê hpānhâ ihkjê hâ ri ixpa. Pika pē Jutej kamâ. ² Hâmri nhûm mē ohtô nê Jesus pumu nê man mē ixwÿr mra nhûm mē omu nê mē kâm akupÿm mē â xwÿnhjê ho mē. ³ Hâmri nhûm Parijew nhô xwÿnh kwÿjaja hwÿr mra. Hêx rom kot kamâ hamak nê tanhmâ ho kapêr punuj to kaxyw hwÿr mra nê kâm:

—Pa? Kwa mē inhmâ mēmoj jarê. Tanhmâ na pre amnepê m finat Mojesja mē pahte mē pahprô kaga hâ mē panhîgêtjê mâ karô hto? Xâ kot mē pahprô pahkwÿm ri tanhmâ amnhî nhîpêx to pu mē hkaga nhûm ja Tîrtûm mâ mex nê nâ? Anê.

⁴ Hâmri nhûm mē kâm:

—Nâ na ka mē aprî hâ Mojes kot tanhmâ ja jarēnh to mar mex kêt nê. Ja kot anhÿr kêt. Amnepê mēmoj piitâ hkrax kâm na pre Tîrtûm my nê nija wa hipêx. Axpên kaxyw wa hipêx. ⁵ Hâmri nê wa hkukamâ tanhmâ wa kot amnhî nhîpêx to hâ wa harê nê wa harēnh o:

Koja mēmyjaja hprô kaxyw hāmri nê gryk â katorxâ mē hipêxâ wa hkaga nê âm hprô kôt pix mâ pa ho pa. Te wa tipxi nê ri wa pa pyràk o amnhî nhîpêx. Anê.

—Na pre â Mojes Tîrtûm nhÿ hâ mē kâm ja jarēnh anê. ⁶ Jakamâ koja te wa tipxi nê ri wa pa pyràk o axpên nhîpêx o pa. Tîrtûm tām kot axpên mâ wa ôr kênâ kot kêt wa axtem nê ri htÿx ri hamaxpêr nê axpên kaga. Anê.

⁷ Hâmri nhûm mē kuma nê kâm:

—Tÿ. Nom finat Mojes na pre mē pakukamâ mē panhîgêtjê mâ â ja hâ karô anê nê mē kâm:

Kot kaj mē aprô kaga kaxyw hāmri nê ra kēp aprô hkêt â hâ kagâ nhîpêx nê kâm agô nê amnhî nê hano kê ma tē.

—Anhÿr o na pre mē kâm hâ karô. Tâ ka na ka mē ixte axpên kaga hkêt â mē inhmâ karô. Anê.

⁸ Hâmri nhûm mē kuma nê mē kâm:

—Tÿ no âm mē kâm Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx prām kêt jakamâ na pre â mē kâm ja jarēnh anê. No amnepê mēmoj piitâ hkrax kâm na prem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa hkêt nê. ⁹ Jakamâ kêr ka mē aprô kaga hkêt nê apa. Kot kaj mē hkaga nê hpānhâ nhām mēhō ho aprô nhûm Tîrtûm noo mâ te ate wam aprô kamâ nhām aprô nyw o amnhîkati pyràk. Tîrtûm pē ja omnuj tîx nê. Rÿ koja mēhō hprô kaga ka hpānhâ ho aprô nhûm Tîrtûm noo mâ te ate wam mjên pē ho amnhîkati pyràk. Ja määnên Tîrtûm pē omnuj tîx nê. Anê.

Nhûm pre â Parijew nhô xwÿnhjê mâ kapêr anê. ¹⁰ Hâmri pa mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja â kapêr anhÿrja â kuma nê kâm:

—Xâ na hte mē mjên ra kâm mē hprô hkînh kêt tâ hkaga hkêt nê arî hkôt pa ho pa nhûm hte Tîrtûm mâ ja mex nê nâ? Jakamâ kwa xâ kot paj mē nhÿrmâ ixprô kaga pymaj ixprô hkêt kumrêx nê ixpa ho ixpa nhûm ja mē inhmâ mex nê nâ? Anê.

¹¹ Hâmri nhûm mē inhmâ:

—Nâ âm hāmri na ka mē ja jarê. No mē ate harēnhja na mē piitâ mē kâm mex kêt. Koja Tîrtûm tām amâ aprô hkêt â ajarê ka rî aprô hkêt nê ahte ajamakêtkati nê ri apa. ¹² Na htem piitâ hprô nê pa hkêt nê.

Na hte kamâ tanhmâ mē kute xwÿnhjaja kormâ hprîre ri tanhmâ kute myrapê kâm hprô hprām kêt nê pa.

Nê kamâ tanhmâ mē ho myrapê nhûm mē hkurê hkêt nê hprô hkêt nê pa.

Nê kamâ mē kâm Tîrtûm mâ tanhmâ amnhî to ho pa pix prām xâj kâm hprô hprām kêt nê pa.

Tâ kot kaj mē jajê pyrà nê â amnhî nhîpêx anhÿr prām nê rî kam nê aprô hkêt nê apa. Anê.

Jejus kot amnhî nê mêhprîjê janor kêt â harênh

Makre 10.13-16; Rukre 18.15-17

¹³ Tâ nhûm Ijaew kwýjaja Jejus pumu nê hwýr mê hkrarejê jamý nê mê o mra. Kot mê hâ îhkra jaxwýr nê mê ho Tîrtûm wýr kaxyw hwýr mê o mra. Hâmri pa mê ixte hkôt xpa ho xpa xwýnhjaja tee ri mê omu nê tanhmâ nê mê kâm ixkapêr to nê mê kâm:

—Tk. Mo kaxyw na ka mê Jejus wýr mê o mra? Kormâ mê raxre kênâ. Kwa mê ma akupým mê o mra nâ? Anê.

¹⁴ Hâmri nhûm Jejus mê inhma nê mê inhmâ:

—Kwa nâ mê ri inhne mêhprîjê kurê hkêt nê. Kwâr mê māmri ixwýr mê o mra. Anê.

Hâmri nê amnhî wýr mê mê kâm hpa ho apê nhûm mê hwýr mê o mra nhûm mê kuri kuhê nhûm mê omu nê mê hâ mê inhmâ:

—E mê jarejê pumu. Na htem hamakêtkati nê hkînh nê ri pa. Nê mê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê. Tâ Tîrtûm kôt mê kot amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjaja te mê kot jajê pyràa nê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê pa. Anê.

¹⁵ Hâmri nê mê hâ îhkra jaxwýr nê mê ho Tîrtûm wýr hāmri nê mê inhmâ anê pa mê ma axte mê kurûm mō.

Kâxpore rûnh xwýnh jarênh

Makre 10.17-22; Rukre 18.18-23; mǎānēn Rōmān 3.19-20; Wam Ximotre 6.6; Xiakre 2.10

¹⁶ Tâ nhûm Ijaew ôja Jejus wýr tē nê kām:

—Pa mê ijahkre xwýnh? Kwa inhmâ mēmoj jarê. Tanhmâ kot pa nhýrmâ Tîrtûm ri ixtîr tûm nê xpa ho xpa kaxyw amnhî nhîpêx to wehe? Anê.

¹⁷ Hâmri nhûm kām:

—Tk. Ra Tîrtûm kot nhýrmâ mê atîr tûm nê apa kaxyw mēmoj tâ mê amâ karō nhûm ate mar mex kênâ kot ka kêt ri axte ja hâ ixkukja. Nâ Tîrtûmja mex o mex jakamâ kot kaj amâ kuri atîr tûm nê apa hprâm hâ kot kaj kapêr kôt amnhî nhîpêx no ri apa. Anê.

¹⁸ Hâmri nhûm kām:

—No nhý kapêr kôt kot paj amnhî nhîpêx o ri xpa wehe? Anê.

Hâmri nhûm kām:

—Na pre mê amâ mēmoj tâ karō ho:

Kêr ka mê axpên par kêt nê.

Nê nhām mê hprō ho amnhîkati hkêt nê.

Nê mê kēp axāhkînh kêt nê.

Nê tanhmâ mê ho axêx to hkêt nê.

¹⁹ Nê anhiêpêxâ mê akatorxâ wa hâ api-jam nê wa ho mex pê wa kutâ anojarêt o ri apa.

Nê amâ akwýjê hâ ma ho te ka amâ amnhî tâ ma pyràk o mê hipêx. Jao tām mê hipêx o ri apa.

E kot kaj amâ nhýrmâ Tîrtûm kuri atîr tûm nê apa hprâm hâ kêt ka â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Anê.

²⁰ Hâmri nhûm kuma nê kām:

—Ku nhûm. Ra â ixte amnhî nhîpêx anhýr o ri xpa kênâ. Nom te kormâ ixtîr tûm nê xpa kaxyw ixte tām kêt pyràk. Kwa axte inhmâ mēmoj jarê nâ? Anê.

²¹ Hâmri nhûm kām:

—Nâ kormâ mēmoj pyxi nê arîk. Na ka amâ akukrêx rax prâm týx o amâ Tîrtûm prâm jakre. Jakamâ ma akupým tē nê akukrêx rax o wênê hpa nê hpānhâ kâxpore jamý nê ma mê kēp amrakati xwýnhjê mǎ ôr pa. Hâmri nê rî akupýn ixwýr tē nê rî ixkôt apa ho apa. Anê.

²² Hâmri nhûm kuma nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr. Kām hikukrêx rax japê nê kām kamâ îhkra karo hprâm kêt nê. Hâmri nê tee ri Jejus kot â kām hâ karō anhýrja ma nhûm ja kēp omnuj nê nhûm ma akupým htēm kurê kumrêx. ²³ Hâmri nhûm Jejus tee ri omu nê mê inhmâ:

—Hêxta waa nê. Koja mê hikukrêx rûnh xwýnhjaja ohtō nê kām mê hikukrêx japê xǎj Tîrtûm mê wa ixi hîr tûm nê pa ho pa hkêt nê. Wa ixte amnhî nhîpêxja mê kēp hihtýx. ²⁴ Mê kām hikukrêx rûnh mǎ îhkra karo hprâm kêt rāhā tee ri kām Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx prām kaprý. Te ho mēhō kot menh kagō hâ hkre nê kām kagō katōk prām kêt rāhā kām guhkrax kām ār prām kaprýta pyràk. Anê.

Nhûm pre â Jejus mê inhmâ kapêr anê.

²⁵ Hâmri pa mê kuma nê tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr nê kām:

—Kwa mê xpiitâ mê inhmâ mê ixkukrêx japê kênâ. Jakamâ xǎ kot paj mê xpiitâ nhýrmâ war ari ixtîr tûm nê xpa ho xpa hkêt nê nâ? Anê.

²⁶ Hâmri nhûm mê inhmâ:

—Nâ kot kaj mê amnhî krā hkôt mê amâ mê akukrêx japêja mǎ anhûrer kêt nê. Ām Tîrtûm pix na hte ja kaxyw tanhmâ mê akrā hto ka mê amâ akukrêx japê hkêt nê. Jao ra mê apê Tîrtûm mê wa ixi atîr tûm nê mê apa ho mê apa mǎ xwýnh. Anê.

²⁷ Hâmri nhûm Simāw Pêtre kām:

—Kwa no we mê pajaja Pahihti? Na pa prem agryk â mēmoj piitâ hkaga hpa nê akôt xpa ho xpa. Jakamâ kot paj mê nhýrmâ war ari ixtîr tûm nê xpa ho xpa nâ? Anê.

²⁸ Hâmri nhûm kuma nê mê xpiitâ mê inhmâ:

—Tý. Kot paj nhýrmâ mēmoj piitâ ho nyw pa hāmri nê ixte mê ho amnhîptār o ikrî xǎ maati kamâ nhý nê mê piitâ mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê omunh xǎ hkôt tanhmâ mê harênh to. Tâ mê kajaja mê ate ixkôt apa ho apa xwýnhjaja kot kaj mê inhmâ Ijaew kot amnhî nhîpêx â mê omunh xǎ hkôt ahpýnhâ tanhmâ inhmâ mê harênh

to. Mě mex ã mẽ harê rỳ mẽ mex kêt ã mẽ harê. Kot kaj mẽ ã inhũa mẽ harênh anê. Æm hãmri na pa mẽ amã ixkapêr anê.

²⁹—Nê ka mẽ atô inhũa tanhũa amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw akwỳjê re nê ma inhũa mẽmoj to anhỹr o ri apa. Tanhũa anhòrkwỳ rỳ atô rỳ atôx re. Rỳ aprô nê akrajê re. Rỳ akatorxà mẽ anhĩpêxà war are. Rỳ akukrêx piitã rer pa hãmri nê ma mẽ piitã mẽ kãm ixkapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Hã kot paj mẽ apumu nê mẽ ato mex rax nê. Hãmri ka mẽ ma mẽ hkôt apa nê mẽ kãm ixkapêr jarênh o apa nhũm mẽ kot mẽ amar xwỳnh kwỳjaja mẽ ama nê kãm mẽ akĩnh nê. Nê ra mẽ ate akwỳjê rer par tã mẽ tãmjaja te mẽ apê mẽ hkra rỳ mẽ htô rỳ mẽ htôx pyrãk o mẽ anhĩpêx nê mẽ ato mex o pa. Hãmri ka mẽ nhỹrmã ty nê ma Tirtũm mẽ wa inhô krĩ hwỳr api nê wa ixkuri amex kumrêx nê atũr tũm nê apa ho apa. ³⁰ Nom kwa kêr ka mẽ amnhĩ tã ja ma nê amnhĩ to rũnh xwỳnh ã amnhĩ kamnhix kêt nê. Jar mẽ kot amnhĩ to rũnh ã amnhĩ to jarkrar xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã amnhĩ to hkryre hã amnhĩ pumu. No jar mẽ kot amnhĩ to hkryre xwỳnh ã amnhĩ jarênh xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã amnhĩ to rũnh ã amnhĩ pumu. Anê.

20

Jejus kot nhỹrmã hkrajê ho mex ã harênh Rôman 9.14-16

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ixe hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjê mã awjarê nê mẽ inhũa:

—Nê kot paj nhỹrmã tanhũa mẽ ato mex to. Te ixpê hpur nhô dôn kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o mẽ anhĩpêx. Koja pur nhô dônja ihpur kãm mẽmo xô ra hkã hpa nhũm omu hãmri nê kaxyw mẽ ãpênh xwỳnhjê japêr kaxyw ma gãm tẽ. Nê gáp xa nê mẽ kãm akĩr nhũm mẽ hã akuprô. ² Hãmri nhũm mẽ kãm: “E. Kot kaj mẽ jarãhã inhũa ixpur kãm apê. Kot kaj mẽ inhũa axãpênh o amỹkry pa hpãnhã mẽ kot apkati pixi hã mẽ ãpênh pãnhã mẽ kãm amnhĩrer xaja kôt mẽ amã amnhĩre.” Anê hãmri nhũm mẽ kuma nê kãm: “Tôe. Nà kot paj mẽ amã apê.” Anê nhũm pur wỳr mẽ kurê nhũm mẽ ma kãm ãpênh mã mra.

³—Tã nhũm arĩ kỳx mã myt tẽ nhũm pur nhô dôn akupỹm gãm tẽ nhũm mẽ hkwỳja arĩ kuhê. ⁴ Nhũm tee ri mẽ omu nê mẽ kãm: “Kwa mon ka mẽ axãpênh kêt nê arĩ akuhê? E. Mẽ ma wamtajê hkôt mra nê inhũa apê pa hpãnhã mẽ amã amnhĩrer mex nê.” Anê. ⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma mẽ hkôt mra. Tã nhũm ra myt kaxkwa nhĩpôk ri ajêt nhũm hpur nhô dônja mã hkwỳjê ho anê nê. Kê axte mẽ hkôt jajê jano nhũm mẽ ma mẽ hkôt mra. Tã nhũm ra myt ahpanh grire nhũm

ma akupỹm kêwe gãm tẽ nê mã mẽ ho anê nê axte mẽ hkôt jajê rê.

⁶—Tã nhũm ra myt grire nhũm ma akupỹm kêwe gãm tẽ nê jajê pumu nhũm kê wem arĩ gáp kuhê. Hãmri nhũm tee ri mẽ omu nê mẽ kãm: “Kwa mon ka mẽ axãpênh kêt nê atỳx gáp akuhê ho akuhê?” Anê. ⁷ Hãmri nhũm mẽ kãm: “Nà mẽhō kot mẽ inhũa mẽ ixãpênh ã karōre hã.” Anê. Hãmri nhũm mẽ kãm: “Tôe. Mẽ ma mẽ hkôt ixpur wỳr mra nê inhũa mãn apê.” Anê hãmri nhũm mẽ kuma nê ma hkwỳjê hkôt mra.

⁸—Tã nhũm ra kamãt. Hãmri nhũm hpur nhô dônja kãm ãpênh xwỳnhjê krãhtũm wỳr tẽ nê kãm: “E. Ma mẽ hwỳr tẽ nê mẽ kãm anê kê mẽ ãpênh kaga nê man akôt mra ka inhũa mẽ kãm amnhĩre. Nom kêr ka hapu hã mẽ mōr xwỳnhjê kumrêx mã amnhĩre nê wam mẽ mōr xwỳnhjê ho hapu nê mẽ kãm amnhĩre.” Anê. Hãmri nhũm kãm: “Tôe. Nà kot paj mẽ ho anê.” Anê. ⁹ Hãmri nê ã mẽ kãm amnhĩrer anê. Hapu hã mẽ mrar xwỳnhjê kumrêx mã amnhĩre. Te mẽ kot kwỳhtã ãpênh o amỹkry pyrãk o nhũm hpãnhã mẽ kãm amnhĩre. ¹⁰ Hãmri nhũm wam mẽ mrar xwỳnhjaja ja hã mẽ omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê htỳx hamaxpêr o: “Nà kot paj xep kãxpore jamỳnh rax o mẽ hakre. Ixãpênh rax o ixe mẽ hakrenh kênã.” Anhỹr tã no nhũm mẽ piitã mẽ kãm amnhĩrer o axpênh pyrãk. Ra pur nhô dôn kot kãm hã karô xã hkôt. ¹¹ Hãmri nhũm mẽ hamỳ nê tee ri hkre kamã omu nê we ra hpur nhô dônja kamã gryk nê. ¹² Hãmri nê hwỳr mra nê kãm: “Kwa jajaja na mẽ amã ãpênh o ore pyxi nê. No kêt mẽ pajaja na pa mẽ kwỳhtã ixãpênh rax o kamãt. Arĩgro htỳx kãm ixãpênh o ixãm o ixtã kamãt tã ka pêr ãm mẽ inhũa amnhĩrer o axpênh pyrãk. Kwa na ka mẽ ixtomnuj nê.” Anê. ¹³ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm: “Tk. Nà na pa mẽ atomnuj kêt nê. Na pa kwỳhtã tanhũa mẽ amã amnhĩrer to xã jarê ka mẽ inhũa nhũm ja mẽ amã mex nê ka mẽ ma hwỳr axãpênh mã mra. ¹⁴ Kwa mẽ akãxpore jamỳ nê ma mra. Æm pa inhũa hpãm hã hkôt na pa ã mẽ amã amnhĩrer anê. ¹⁵ Ixãxpore jakamã kot paj nhãm inhũa mẽhō mã ôr prãm xã hkôt kãm kugô. Tã ka mẽ ã mẽ hã ixkamã agryk anê. E mẽ akãxporeja mỳ nê ma mra.” Anê. Nhũm ã hpur nhô dôn mẽ kãm kapêr anê. Æ mẽ ujarênh kot anhỹr. Anê.

¹⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhũa ujarênh anê nê mẽ inhũa:

—Ja pyrã nê wam mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja nê hapu hã mẽ kot korrmã ixkôt amnhĩ xunhwỳr mã xwỳnhjaja kot paj nhỹrmã mẽ apiitã mẽ ato mex kumrêx o axpênh pyrãk. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarênh Makre 10.32-34; Rukre 18.31-34

¹⁷ Tã nhũm Jeŭs mẽ inhmã anê pa mẽ ixrohã ma Jerujarê hwýr mō. Mẽ ohtōjê hkôt mō. Hãmri nhũm Jeŭs mẽ ixpê 12jê mã anê nê mẽ ixkwýjê hkã ã mẽ inhmã kapêr kaxyw ahte hapu hã mẽ ixto mō. ¹⁸ Hãmri nê mẽ inhmã amnhĩ kukamã tanhmã amnhĩ jarênh to nê mẽ inhmã:

—E na pu mẽ ra Jerujarê hwýr mō. Kamã koja mẽ pahkwýjaja inhĩpêx kati nê. Koja mẽ patre krãhtũmjê mẽ Mojes kapêr o mẽ ahkre xwýnhjê nhĩhkram ijaxã nhũm mẽ kot ixpĩr kaxyw ixtã amýnê. ¹⁹ Koja mẽ kãm ixkurê xwýnhjaja ixpynê nê Rôm nhõ xwýnhjê nhõ pōristijê hwýr ixto tẽ nê mẽ kãm tanhmã ixto hêx to. Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ mar xã hkôt tanhmã inhĩpêx to. Nhũm mẽ hkwyjaja ixtã hpêr o axkê nê ixtã akunha nhũm mẽ hkwyjaja ixto kapêr punuj nê tanhmã ijaarý hto nê ixtak. Hãmri nê ma ixto tẽ nê pĩ kahpa hã inhõ nê ixpĩ. ã koja mẽ inhĩpêx anê. Nom kot paj ixyk ã ixtã apkati axkrunêpxi nhũm Tĩrtũm akupým ixto ixtĩr. Anê.

Xiakre mẽ Juãw wa katorxã kot wa ho Jeŭs wýr ã harênh

Makre 10.35-45; mãănêñ Rômãn 12.3, 12.10, 12.16; Epes 4.2; Piriþos 2.3-8; Xiakre 4.6; Wam Pêtre 5.3

²⁰ Tã nhũm Jepetew prōja amnhĩ kôt Jeŭs wýr hkra Xiakre mẽ Juãwja wa o tẽ. Kot wa ho Jeŭs wýr kaxyw hwýr wa o tẽ. Mẽ ixpyrã nê wa kot Jeŭs kôt pa ho pa xwýnhjê hõ na pre wa nhũm wa katorxã Jeŭs wýr wa o tẽ. Hãmri nê kutã hkõnkra ho tẽm nê nhý ²¹ nhũm kãm:

—Pa mo na? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Ma ixkrata na pa ixte wa ho awýr kaxyw awýr wa o tẽ. Xê kot kaj nhýrmã ate mẽ piitã mẽ ho amnhĩptar kaxyw nhý nhũm ixkrata wa akutã anhĩjê nê wa kêp anhõ kôwenatõ nê akutã anhĩjê nê wa ato nhý. Ja prãm xaj na pa ã wa ho awýr anê. Anê.

²² Hãmri nhũm kuma nê Xiakre mẽ Juãw wa omu nê wa kãm:

—Nã na war akatorxãja htýx ã war ato ixwýr anê. Koja mẽ tokyx ixpĩ kot paj amnhĩ xã htýx kãm ijamak kãm ty. Tã xã koja mẽ ixpyrã nê ã war anhĩpêx anê ka wa ixpyrã nê amnhĩ xã htýx kamã ajamak rax kãm ty nã? Anê.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Tý. Nã kot pa wa ijaxwýja anê nê apyrã nê amnhĩ xã htýx kãm ijamak kãm ty. Anê.

²³ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nã ãm hãmri na ka wa amnhĩ jarê. War ate ixpyrã nê ixkôt amnhĩ xã htýx kãm ajamak kãm atyk mã kênã. Tã nom war akatorxã kot war ato ixwýrta ã kot paj tanhmã war amã nê hkêr nê. Kêr inhõ Papaj tãm koja ixkaxyw mẽhõ japêr nhũm inhĩnkõ hã nhý.

No pa kot paj amnhĩ kaxyw mẽhõ jarênh kêt nê.

Anhýr o wa kãm kapêr. ²⁴ Hãmri pa mẽ ixte wa urak nê Jeŭs kôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja wa katorxã kot ã wa ho Jeŭs wýr anhýrja ã kuma nê wa kamã inhgryk nê. Hãmri nê axpên mã ixkapêr o:

—Tk. Nã koja Juãw mẽ Xiakre wa nhýrmã kêp õ kôwenatõ nê mẽ pahto amnhĩptar kêt kumrêx. Anê.

²⁵ Nhũm Jeŭs mẽ inhma nê amnhĩ wýr mẽ ixpiitã mẽ inhmã hpa ho apê nê mẽ inhmã:

—E mẽ amnê ixwýr axkamê pa mẽ amã awjarê mãn. Anê.

Hãmri pa mẽ hwýr axkamê nhũm mẽ inhmã:

—E mẽ inhma. Na hte Ijaew kêt xwýnhjê nhõ pahijaja ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri pa nê amari hkrĩ xã kamã hkrĩ ho hkrĩ. ãhpumunh týx jakamã amari ixkre hkre jakry kamã hkrĩ ho hkrĩ nê kãm mẽ ãpênh xwýnhjê pix mã mẽmo mẽ ãpênh ã karõ. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o hkrĩ. Nê mẽ kot mex ã harênh kaxyw tanhmã mẽ ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tã no mẽ kajaja. Kêr ka mẽ ho mẽ urak kêt nê. ãm te amari ri mẽ apa pyrãk o axpên nhĩpêx o ri apa. Nê te mẽ apê mẽ kãm axãpênh xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ hkôt apa. No kêr ka mẽ ho amnhĩptar mã ajamaxpêr o ri apa hkêr nê. ²⁸ Mẽ ate mẽmoj tã pa ixkutã anojarêr ho apa kaxyw na pa pre mẽ awýr ixwýr kêt nê. Ixte amari mẽmoj to mẽ kamjaja mẽ akutã inhnojarêr o ixpa kaxyw na pa pre mẽ awýr wrý. Nê mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê nê ixyk kaxyw na pa pre wrý. Anê.

Jeŭs kot no hkre xwýnh wa ho mex ã harênh

Matêwre 9.27-31; Makre 10.46-52; Rukre 18.35-43

²⁹ Tã pa mẽ Jeŭs kôt kormã Jerujarê hwýr ra Jeriko htêp o mō. Hãmri nê kurũm ixkaton mō nhũm mẽ ohtõ nê mẽ ixkôt mra. ³⁰ Nhũm pry nhĩhkjê hã no hkre xwýnh wa hwýr o hkrĩ xwýnhjaja wa amnhĩ wýr mẽ inhmar mar o nhý. Mẽ ohtõ nê Jeŭs kôt mẽ mrar xwýnhjê mrar ma nê mẽ kãm:

—Kwa mo na? Mẽmoj wýr na ka mẽ axohtõ nê mra? Anê.

Hãmri nhũm mẽ wa kãm:

—Nã Jeŭs pẽ Najare nhõ xwýnhhta kôt na pa mẽ mra. Anê.

Hãmri nhũm wa mẽ kuma hãmri nê kax pẽ Jeŭs mã kapêr nê kãm:

—Pa Pahiiti? E apê mẽ inhõ Pahiiti mex na ka. Te apê amnepêñ anhĩgêr pahiiti Tawita pyrãk. Jakamã kwa wa ixkamã axukapri nê akupým wa ixto mex. Anê.

³¹ Hãmri nhũm Jeŭs kôt mẽ mōr xwýnhjaja wa kuma nê wa kãm:

—Tk. Kwa war akapêr kêt nê nhý nã. Anê.

Tã no nhũm wa ãm mẽ kuma nê xatã amnhĩ to kuwỳ. Kax pẽ amnhĩ to kuwỳ.
³² Hãmri nhũm Jeŭs wa kuma nê xa nê wa omu nê wa kãm:

—Pa mo na? Tanhmã kot pa wa ato? Anẽ.

³³ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nã akupỳm wa inhmã wa ixrĩt mex prãm. Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm kãm wa hkaprĩ nê wa no htok nhũm wa akupỳm rĩt mex kurẽ kumrẽx. Hãmri nê rĩt mex ã amnhĩ pumu nê hkĩnh tỳx nê ma Jeŭs kõt hkwyjẽ hkõt mō.

21

Jeŭs kot Jerujarẽ hwỳr àr ã harẽnh

Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40; Juãw 12.12-19

¹ Tã nhũm Jeŭs kormã Jerujarẽ hwỳr kormã mō. Pa mẽ hkõt mō nê ra Petake hwỳr ixãhtẽp o mō. Hixêt pẽ Oriwẽhti kahti ri na pre krĩja xa. Jakamã pa mẽ wa hwỳr ixãhtẽp o mō nhũm Jeŭs mẽ ixte hkõt ixpa ho ixpa xwỳnhjẽ wa ho axkrut nê amnhĩ kukamã wa kumẽ. ² Nê wa kãm:

—E wa ma krĩ mỳ wỳr mẽ ixkukamã wa tẽ. Nê wa hwỳr axã nê nhỹri jumẽnre mẽ hkra wa kãm ẽ nê wa ãm xwỳnh wa omu hãmri nê kãm ẽ xã hpõt nê man akupỳn amnẽ hamẽ wa o tẽ. ³ Koja mẽhõ ja hã war apumu nê hã tanhmã war amã kapẽr to ka wa kãm ã ijarẽnh anẽ nê kãm: “Nã mẽ panhõ Pahihti na hã karõ pa wa hwỳr tẽ.” Anhỹr o wa kãm ijarẽ. Hãmri nhũm war ama nê war amã õr kurẽ kumrẽx. E wa ma hwỳr tẽ. Anẽ.

⁴ Tĩrtũm kapẽr ã kagã htũm ra kot ja kukamã harẽnh. Na pre ra Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr xwỳnhjẽ hõ ja jarẽ nê hã kagã ho:

⁵ Pa Jerujarẽ nhõ xwỳnhjaja. Kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpẽr ho amã ma hkêt nê. Ota mẽ anhõ pahi nywta ra jumẽnre hã nhỹ nê xã awỳr hpõx o tẽ. Te kot amnhĩ to grire xwỳnh pyràk o amnhĩ nhĩpẽx nê tẽ.

⁶ Anhỹr o kot hkukamã harẽnh jakamã nhũm Jeŭs amnhĩ kukamã ja wa kumẽ hãmri nhũm wa ma hwỳr htẽm kurẽ kumrẽx.

⁷ Nê krĩa wỳr pøj nhũm Jeŭs kot wa kãm harẽnh xã hkõt nhũm wa jumẽnreta pumu. Hãmri nê hamẽ wa kãm ẽ xã hpõt nê ma Jeŭs wỳr wa o tẽ. Hãmri nê kaxyw amnhĩ xẽ hkwy hkwy nê kãm ho jumẽnre nywta kõ kahty. Nê kãm ho htỳx nê o xa nhũm Jeŭs hã nhỹ nê hã mō. ⁸ Kormã Jerujarẽ hwỳr hixêt ã àpir o mō. Nhũm mẽ kot omunh o kuhẽ xwỳnhjaja hkĩnh nê ma hkukamã pry ho mex kaxyw amnhĩ xẽ hkwyptyr ho mō. Nê põ hkwy jakã nê utyr o mō. ⁹ Nhũm mẽ hkwyjaja Jeŭs kukamã mra nhũm mẽ hkwyjaja hapu hã hkõt mra. Nê piitã kax pẽ Tĩrtũm mex o mex ã harẽnh o hkõt mō nê harẽnh o:

Ota Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnũ xwỳnhhta ra pøj. ãm hãmri na mẽ pahwỳr wrỹ. Ja na mex kumrẽx. Kẽp mẽ panhõ Pahihti mex na. ãm hãmri na pre Tĩrtũm mẽ pahwỳr kumẽ. Tĩrtũm mex kumrẽx. ãm mex o mex.

Anhỹr o Jeŭs kõt Jerujarẽ hwỳr harẽnh o mō. Kot mẽ ho amnhĩptar kurẽ kumrẽx ã hkamnhĩx jakamã hkĩnh nê hkõt ã harẽnh anhỹr o mō. ¹⁰ Hãmri nhũm krĩ nhõ xwỳnhjaja tee ri mẽ kuma nê axpẽn mã:

—Kwa mẽhõ na we hpõx o mō nhũm mẽ ã hkõt harẽnh anhỹr o mō? Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm Jeŭs kõt mẽ mrar xwỳnhjaja mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nã Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh xwỳnh pẽ Jeŭs na. Kẽp Garirej kamã krĩ pẽ Najare nhõ xwỳnhhta na. Anẽ.

Jeŭs kot Tĩrtũm nhõrkwy hwỳr àr ã harẽnh

Makre 11.15-19; Rukre 19.45-48; Juãw 2.12-22

¹²⁻¹³ Tã hãmri nhũm Jeŭs Jerujarẽ wỳr axã nê jumẽnre rũm wrỹ nê ma Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkre hwỳr tẽ nê axã. Hãmri nê tee ri mẽ kot tanhmã ixkre kamã amnhĩ nhĩpẽx to hã mẽ omunh o xa. Nhũm mẽ axtem nê mōx nê õwẽhti nê tuuti ho wẽnẽ ho kuhẽ. Mẽ kot haprõr nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw kãm hpar nê õr kaxyw mẽ kãm ho wẽnẽ ho kuhẽ. Nom axtem nê mẽ kãm hã ohtõ rax kãm mẽ kãm ho wẽnẽ. Hãmri nhũm Jeŭs mẽ hwỳr axã nê tee ri mẽ omu nhũm ja kẹp omnuj tỳx kumrẽx. Hãmri nhũm mẽ hwỳr tẽ nê mẽ kot kãxpore ho pinhpanh xwỳnhjẽ pẽ mẽ õ mĩstĩ rẽnũ pa. Nê mẽ kot tuuti ho wẽnẽ xwỳnhjẽ pẽ hkrĩ xã hkujate nê rẽnũ pa. Hãmri nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa Tĩrtũm kapẽr ã kagã htũm kot ixkreja jarẽnh kot:

Inhõrkwyja ãm mẽ ate inhmã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkre pix kaxyw na.

Anhỹr o kot harẽnh tã ka mẽ axtem nê kamã ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ. E kwa mẽ ajapõx tokyx anẽ. Anẽ.

Hãmri nê mẽ kator pa nhũm mẽ ma hapẽx.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽ no hkre xwỳnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja mra nê agjẽ nê Jeŭs kutã kuhẽ nhũm mẽ omu nê akupỳm mẽ ho mex. ¹⁵⁻¹⁶ Hãmri nhũm mẽhprĩ hkwyjaja hwỳr mra nê kuri kãm mex o mex ã gre nê kãm grer o:

Amex kumrẽx Pahihti.

Tĩrtũm na pre mẽ ixwỳr amẽ.

Kot kaj te anhĩgẽt Tawĩ pyrà nê mẽ ixto amnhĩptar o apa.

Anhỹr o kãm grer o kuhẽ. Hãmri nhũm patre krãhtũm mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja tee ri ã mẽ grer anhỹr ã mẽ kuma. Nê tee ri Jeŭs kot mẽ no hkre xwỳnhjẽ mẽ mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjẽ ho

mex ã omunh o kuhê nê gryk nê Jejus wÿr tē nê kām:

—Kwa na mēhprĭjaja mē grer kām ã ajarēnh anē ka mē mar kēt nē? Mē grerja mexti hā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tÿ ixte mē mar kēnā. Tĭrtūm kām hprām xā hkôt na mē ã inhmā inhmex o inhmex ã ixtā grer anē. Tĭrtūm kapēr ã kagā htūm kot ã mē hkukamā harēnh kot anhyr. Mē harēnh kot:

Koja mēhprĭjaja Pahihti mā mex o mex ã grer o kuhê.

Anhyr o kot mē hkukamā harēnh kēnā. Tā măn ka mē kormā kamā harēnh kēt jakamā na ka mē ja jarēnh mar kēt nē. Kwār mē māmri ã inhmex ã grer anē.

¹⁷ Anhyr o mē kām kapēr hāmri nē mē inhmā anē pa mē ixkreta rūm ijapōj nē ma akupÿm Petān wÿr mra nē kamā amnhīm hikra.

Jejus kot mēmo hpār mā kapēr ã harēnh Makre 11.12-14; mādānē Xiakre 1.6

¹⁸ Tā nhūm kwÿhtā nhūm Jejus kānhmā nhÿ nē mē inhmā anē pa mē ixrohā ma akupÿm Jerujarē hwÿr mra. Hāmri nē kormā mō nhūm Jejus pry kahti ri ra kām prām nē. ¹⁹ Hāmri nē mēmo pĭ pē fikēhti jarēnhja pumu nē kot ô hwÿr rēnh nē hkrēr kaxyw hwÿr māt. Hāmri nē tee ri ô japēr nhūm ô hkēt nē ãm hô hpix harir. Hāmri nhūm tee ri omu nē kām:

—E kot kaj axte axô hkēt kumrēx.

Anhyrja o nhūm grā par kurē kumrēx. ²⁰ Hāmri pa mē ixte hkēt ixa ho ixa xwÿnhjaja omu nē Jejus mā:

—Kokÿÿ. Kwa tanhmā na we amnhĭ nhĭpēx to nē grā kurē kumrēx? Anē.

²¹ Nhūm mē inhmā:

—Nā kot kaj mē ixpyrā nē fikēhti kot tanhmā amnhĭ nhĭpēx to kaxyw Tĭrtūm mā ajamaxpēr tÿx nē nhūm amā hprām xā hkôt amā tanhmā hipēx to. Nom kēr ka mē ajamaxpēr kati ho tee ri hkukamā ajamaxpēr kēt nē. ãm kaxyw Tĭrtūm kôt ajamaxpēr tÿx nē nhūm mē amā tanhmā mēmoj nhĭpēx to. ãm hāmri na pa mē amā ja jarē. No ãm ja pix kēt. Kot kaj mē mādānē hixēt mÿj mā akapēr nē kām: “E anhyr xāta rūm akato nē ma tē nē gō rax kām mrō.” Anē nhūm amar xā hkôt ã amnhĭ nhĭpēx anē.

²² —Nē kot kaj mē mēmoj tā Tĭrtūm wÿ nē kaxyw kām ajamaxpēr tÿx kām hā awÿ nhūm amā mēmoj prām xwÿnhja gō. Anē.

Mēhō nhÿ hā Jejus kot mē ahkre hā harēnh

Makre 11.27-33; Rukre 20.1-8

²³ Nhūm arĭgro hô hā nhūm Jejus kēwe axte Tĭrtūm mā amnhĭ jarēnh xā hā ixkreja wÿr axā nē kamā mē ahkre ho nhÿ. Mē kām tanhmā mē kot amnhĭ nhĭpēx to nē

nhÿrmā Tĭrtūm mē wa kuri htĭr tūm nē pa kaxyw tanhmā mē kām kapēr to ho nhÿ. Hāmri nhūm Ijaew krāhtūmjē mē mē ô patre krāhtūmjaja hāmri hwÿr mra nē hēx rom mēmoj tā hkukja nē kām:

—Kwa mē inhmā amnhĭ jarē. Mēhō nhÿ hā na ka hte ã amnhĭ nhĭpēx anhyr o apa? Na ka hte akupÿm mē ho mex o apa nē tanhmā mē ahkre hto ho apa. Xā amnhĭ krā hkôt na ka hte ã amnhĭ nhĭpēx anē nā? Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kot pa ixkumrēx mēmoj tā mē akukja. Ka mē inhma nē tanhmā inhmā harēnh to pa rĭ kormā mē amā amnhĭ jarē. ²⁵⁻²⁶ Finat Juāv Paxis ã kot paj mē akukja. Mēhō nhÿ hā na pre hte mē hkrā kumrār o pa? Xā amnhĭ krā hkôt nā? Xā Tĭrtūm nhÿ hā? E mē atō inhmā ja jarē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kot tanhmā kutā kām harēnh to hkukamā hamaxpēr pē axpēn pumunh o kuhê nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj wem kām ja jarēnh to? Or mē kot mar o kuhê xwÿnhjaja na htem kēp Tĭrtūm nhÿ hā kapēr jarēnh xwÿnh ã harē. Tā kot puj mē kām kot amnhĭ krā hkôt kot mē hkrā kumrār ã harē nhūm mē tee ri mē pama nē mē pakamā gryk tÿx nē. Nē mē paxēx rom ã mē pahte kām pakapēr anhyr ã mē pahpumu nē kēn o mē pahtak o mē panhūmex. No kot puj mē kām Tĭrtūm nhÿ hā kot mē hkrā kumrār ã harē hāmri nhūm mē pamā: “Kwa ã kot anhyr kēnā na ka prem kapēr ma nē hkôt ajamaxpēr kēt nē?” Anē. Jakamā kot puj mē ja pymaj tanhmā kām harēnh to hkēt nē. Kot puj mē ãm kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kēt pyrāk o harē. Anē.

Mē kot tanhmā Jejus mā nē nhūm kot ta pānhā tanhmā mē kām nē pymaj nhūm mē tee ri kām tanhmā nē hprām kaprÿ o kuhê.

²⁷ Hāmri nē kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhÿ hā kapēr o pa hā omunhre hā. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tōe kot pa xep ijaxwÿja mē amā tanhmā amnhĭ jarēnh to hkēt nē. Ijaxwÿja ixte mēhō nhÿ hā ã ixte amnhĭ nhĭpēx anhyr o ri ixa hā amnhĭ pumunhre hā. Anē.

Mēhō my mē hkra wa pijakrut ã wa harēnh

Matêwre 7.21-23; Rukre 7.29-30

²⁸ Hāmri nhūm Jejus axte Ijaew krāhtūmjē mē mē ô patre krāhtūmjē mā kapēr nē mēmoj tā kuxi nē tanhmā mē kām ujarēnh to nē mē kām:

—E pa mē amā awjarē ka mē inhma. Kojā mēhō hkra my hamēxkrut. Hāmri nē hkra kot waja mā tanhmā kapēr to nē kām: “E kēr ka jarāhā ma tē nē inhmā pur kām apē.” Anē. ²⁹ Hāmri nhūm kuma nē pur mā htēm

kaga nê hitôt nê. Tãa no ãm hã ahtûmre nê tanhmã hamaxpêr to hãmri nê ma hwýr tẽ nê kamã àpênh o xa. ³⁰ Hãmri nhũm wa hipêêxaja hpânã hkra kot hapu hwýr tẽ nê mã kãm kapêr anê nê kãm: “E kër ka ajaxwýja atô hkôt tẽ nê wa inhmã apê.” Anê nhũm kuma nê kãm: “Tôe. Nà kot paj ma tẽ.” Anhýr tã no ãm hõta kînã htêm kêt nê.

³¹ —Jakamã e. Nhý hkra na pre hipêêxã kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhípêx nê kapêr nhîrôp ãm kêt nê? Xà kot waja nà? Xà kot haputa? E mê atô tanhmã inhmã wa harênh to. Anê.

Hãmri nhũm mê kuma nê kãm:

—Nà kot wata. Kot wata na hitôt tã tanhmã hamaxpêr to nê ma tẽ nê kãm apê. Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

—Tý ãm hãmri na ka harê. No mê kajaja te mê ate hkra kot haputa kot amnhĩ nhípêx pyrãk. Mê ate Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhípêx o apa hã amnhĩ jarênh tã hkwým ri amnhĩ nhípêx o apa. Te mê ate kot hapu kot hipêêxã mã àpênh ã amnhĩ jarênh tã kãm àpênh kêeta pyrãk. No kêt mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnh kwýjaja na mê arom Tirtũm kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhípêx. Jao ra tãm amnhĩ nhípêx o pa. Jakamã mê arom ma kaxkwa hwýr pa kaxyw ra tãm nê. ãm hãmri na pa mê amã ixkapêr. ³² Na ka mê finat Juãw Paxis ã ixkukja. Juãw Paxisja na pre hte mê ate tãm amnhĩ nhípêx ã mê amã karô ho pa. Tã no ka mê ãm ama nê ãm ama nê aa kapêr kôt amnhĩ nhípêx kêt nê. Nom mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnh kwýjaja mê arom kuma nê Tirtũm kôt amnhĩ nhípêx. Ka mê ja hã mê omu nê ãm mê omu nê mê urãk nê ã amnhĩ nhípêx anhýr kêt nê. Anê.

*Mê àpênh punu xwýnhjê jarênh
Makre 12.1-12; Rukre 20.9-18*

³³ Nhũm Jejus arĩ Ijaew krãhtũmjê mê mê ò patre krãhtũmjê mã kapêr. Nê mê kot tanhmã hipêx to hkukamã mê kãm tanhmã amnhĩ jarênh to. No ãm amnhĩ tã kuxi nê mê kãm awjarê nê mê kãm:

—Koja mêmô mê kot kãm pur kãm àpênh kaxyw hkwýjê mã karô nhũm mê ma hwýr mra nê kamã mêmô hy hkre nê hkre pa. Hãmri nhũm hpur nhô dôn nhýhým nojarêr nê kãm mê àpênh xwýnhjê mã tanhmã hpur jarênh to nê mê kãm: “E or ixpur nõ. Kê kamã mêmôj kã hpa ka mê mãmrĩ kamã axujamýnh pa nê ho axkjê. Nê ixkutêp inhmã inhô jaxwý nê mãmrĩ anhô tanhmã ho hprãm xã hkôt tanhmã ho.”

—Anhýr o mê kãm kapêr hãmri nê ma nhýhým mô. ³⁴ Tã nhũm ra pur kãm mêmôj hkã pa nom nhũm hpur nhô dôn arĩ krĩ hõ kamã hã ujahkre ho ri pa htã kuri kãm àpênh xwýnhjê ho axkrunêpxi nê akupým

mê hwýr mê kurê. Mê kot mê kãm hkwý nhôr nhũm mê ma kot kãm o mör kaxyw nhũm ma mê hwýr mê kurê. ³⁵ Nhũm mê ma hwýr mô. Mõo nê ra hwýr pøj nhũm mê amnhĩ wýr mê omu nê axtem nê mê homnuj nê. Nê mê unê nê ja tak nê ja pĩ nê hõja nhũm mê kên o htak hãmri nê amnhĩ nê wa hano nhũm wa ma akupým ý kamã mô. ³⁶ Hãmri nhũm mê ò patrãwja tee ri wa omu nê hamaxpêr o: “Kwa nã na mê ixpê inhmã mê àpênh xwýnhjê homnuj tỳx nê. Nà kot paj axte mê hwýr mê hkwýjê rê. Nom hpânã mê ho ohtô nê mê kurê. Kê mê ohtô nê mê hwýr mô nê tã inhmã inhô hkwý jamý nê man ixwýr o mô.”

—Anhýr o hamaxpêr hãmri nê mê hwýr jajê rê nhũm mê ma akupým mê hwýr mô. Nhũm mê amnhĩ wýr mê ohtô hã nê mã mê ho anê nê mê hipêx kati nê nhũm mê ý kamã ma ò patrãwja wýr akupým mô. ³⁷ Hãmri nhũm tee ri mê omu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmã kot paj amnhĩ nhípêx to? Nà kot paj pêr mê hwýr ixkraja mãn mê. Inhmã hapê htýx tã kot paj mê hwýr kumê kê ma mê hwýr mô. Hãmri nhũm mê kêp ixkra hã omu nê tanhmã ixpê ho hkêt nê. Nê tã inhmã kãm inhõja kwý gô.” Anê.

—Hãmri nê mê hwýr kumê nhũm ma mô. ³⁸ Tã hãmri ra mê hwýr hpõx o mô nhũm mê amým amnhĩ wýr omu nê kêp hkra hã omu nê axtem nê hã axpên mã amýnê nê axpên mã: “E onêj hpur nhô dôn krata tẽ. Koja nhýrmã ò papaj mýr pê amnhĩm hpur ã pykata pyta nê ho ò. Jakamã kwa pu mê hpír kurê kumrêx nê kêp hpur ho arĩk nê ho panhõ. E tokyj pu mê kupĩ ri.” Anê.

³⁹ —Hãmri nhũm ra tẽ nê mê hwýr pøj nhũm mê unê nê hpur nê ho kato nê mã ho anê nê kupĩ. ã mê ujarênh kot anhýr. Anê.

⁴⁰ Nhũm pre ã Jejus mê kãm ujarênh anê. Hãmri nê hã mê hkukja nê mê kãm:

—E koja pur nhô dõnja hkra jarênh ma hãmri nê tãm mê hwýr mô hãmri nê tanhmã mê hipêx to wehe? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mê kãm:

—Nà koja ma akupým mê hwýr mô hãmri nê mê homnuj tỳx nê mê himex pa. Hãmri nê hpânã nhãm hpur ã mêmôjê rê nhũm mê tã katàr kôt kãm àpênh o pa. Anê.

⁴² Hãmri nhũm Jejus mê kãm:

—Tý ãm hãmri na ka ã mê harênh anê. Kot mê ho anhýr mã tãm kênã. Mãn ka prem ra Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot tanhmã ja jarênh toja ma? Harênh kot:

Mê kot kên o amnhĩm òrkwý nhípêx kaxyw nê kên maati pumu nê htýx omnuj ã hkamnhix nê hkagata. Mê kot hkaga htã nhũm Tirtũm mê kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx. Tirtũm kot kên maati mex ã harênh xwýnhnta mê pamã mex o mex.

Â Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot ja jarênh kot anhÿr. ⁴³ Ja pyrà nè na pre ra Tîrtûm amnhî kaxyw mē apē Ijaew xunhwÿ. Mē apē hkra nè hkôt mē ate amnhî nhîpêx kaxyw amnhî kaxyw mē axunhwÿ. Tâ ka mē axtem nè hkaga. Te mē kot kên maati pumunh nè mex kêt â hkamnhîx nè hkagata pyràk. Jakamâ koja mē apânâ Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê xunhwÿ nhûm mē arom hkôt amnhî nhîpêx mex o pa. Jao ra mē kêp hkra nè. Anê.

⁴⁴ Nhûm pre â Jeus mē kâm te kêp kên maati pyràk o mē kâm amnhî jarênh anê. Hâmri nè axte amnhî tâ kuxi nè mē kâm axte kên jarênh pyràk â amnhî jarê nè mē kâm:

—Nà kot kaj mē atô ixkaga hāmri nè te mēhō htÿx htēm nè kên pumunh kêt nè hā htêk nè tēm pyràk o amnhî nhîpêx. Jao ixkutâ amnhî xām. Rÿ ka tanhmâ ajamaxpêr to nè ixkaga nhûm te kên maati kot anhîpy tēm nè axôm par pyràk o anhîpêx ka mē amex kêt kumrêx. Anê.

⁴⁵ Nhûm pre â mē kâm ujarênh kâm mē harênh anê. Hâmri nhûm patre krâhtûmjê mē Parijew nhô xwÿnhjaja tee ri amnhî tâ kuma ⁴⁶ nhûm ja mē kêp omnuj tÿx jakamâ nhûm mē kâm unênh nè haxâr praj nè. No mē âm amnhî tâ kâm mē kot mar o kuhê xwÿnhjê puma nè. Mē kurom Jeus kêp Tîrtûm nhÿ hā kapêr xwÿnh â hkamnhîx jakamâ nhûm mē kâm mē uma nè. Hâmri nè kormâ tanhmâ ho hkêt nè.

22

Pahi kot hkra hprô kaxyw hkwyjê hwÿr â harênh

Rukre 14.15-24; määnên Wam Korî 6.9-11; Epes 5.5-6; Apokarip 19.7-8

¹⁻² Tâ nhûm Jeus axte mē kâm awjarê. Ijaew kot Tîrtûm kaga hā mē kâm hā kuxi nè awjarê nè mē kâm:

—E pa mē amâ ahpÿnhâ mē kot Tîrtûm kapêr mar nè tanhmâ amnhî nhîpêx to xwÿnhjê jarê ka mē inhma. Te mē kot pahîhti kot hkra hprô kaxyw nhûm kot amnhî wÿr hkwyjê hwÿr nhûm mē kot harênh mar nè ahpÿnhâ tanhmâ amnhî nhîpêx to xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk. Koja pahîhtija hkra hā hkînh nè hā apkur mex kaxyw amnhî wÿr hkwyjê hā karô. ³ Hâmri nhûm kâm mē âpênh xwÿnhjaja ra kot amnhî wÿr mē hā karô xwÿnhjê hwÿr mra nè mē kâm nojarêt nhûm mē kuma nè âm mē kuma nè axtem nè mē kêp hitôt nè. Hâmri nhûm mē tee ri mē kuma nè akupÿm tē nè pahîhti mē mē harê.

⁴—Hâmri nhûm tee ri amnhî tâ mē harênh ma nè hpânâ mē hwÿr axtem kâm âpênh xwÿnh kwÿjê rê nhûm mē ma mē hwÿr mra nè mē kâm: “Pa. E kwa mē tokyx. Na ra pahîhti mē akutêp mēo nhîpêx pa. Na mē môx kwÿ hpa nè ho âr mex nè. Nê mē akutêp mēmoj nhîpêx par jakamâ e kwa mē

tokyx nà.” Anê. ⁵ â mē kâm kapêr anhÿr tâ nhûm mē kuma nè âm mē kuma nè ma ahpÿnhâ nhÿhÿm mra. Nhûm ja ma âpênh mē mra nhûm ja ma ihpur kâm âpênh mē ma tē nhûm ja ma nhÿhÿm mēmo to wênê ho tē. ⁶ Nhûm mē hkwyjaja mē kâm ujarênh xwÿnhjê pynê nè mē htak o mē kupa.

⁷—Hâmri nhûm pahîhtija mē harênh ma nè âhkurê nè. Hâmri nè mē hwÿr pôristi hkwyjê rê nhûm mē ma mē hwÿr mra nè mē unê nè mē kupa nè mē ô krî hā hpôk pa. ⁸ Hâmri nhûm pahîhti kâm mē âpênh xwÿnh kwÿjê mē kâm: “Kwa ra ixte mē kutêp mēo mex kwÿ xunhwÿr tâ nhûm mē ixwÿr mrar kêt nè. Ixtÿx ho mē mex â mē hkamnhîx nè amnhî wÿr mē hā karô no mē mex kêt. Mē kot mē ixkutâ apkur mē tām kêt. ⁹ E kwa mē ma krî hkôt axtem mē hkwyjê japêr o mra. Nê nhÿri mēhō pumu nè kâm awjarê kē man ixwÿr tē nè ixkra hā hkînh nè mē ixkutâ apku. Mē â mē kâm axujarênh o amrar anê.” Anê.

¹⁰—Hâmri nhûm mē kuma nè ma mē hapêr o mra nè mē piitâ mē kâm anhÿr o mra. Nhûm mē kuma nè wam tajê rom ma mē hkôt mrar kurê kumrêx. Mē kot amnhî to mex xwÿnhjaja nè mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja hāmri piitâ ma mē hkôt mra. Hâmri nè ixkreja wÿr mra nè hwÿr gjêx kaxyw nhûm mē kâm mē è mex gô nhûm mē hagjê hāmri nè kormâ mē apkur xâ hā ixkre hwÿr agjê nè ho nÿt pa. ¹¹ Hâmri nhûm pahîhtija mē hwÿr axâ nè mē piitâ mē omu. Nhûm ja pixi nè axtem nè hkwyjê hkînhâ mē kot kâm è mex nhôrja jaxâr kêt rāhâ axâ nè apkur o nhÿ. ¹² Hâmri nhûm tee ri ja hā omu nè hwÿr tē nè kâm: “Pa. Tk. Kwa na htem ixkrem gjêx kaxyw nè mē kot mē kâm mē è mex nhôr jagjê nè rî kormâ hwÿr agjê nè apku. Tâ mon ka akwyjê hkînhâ haxâr kaga? Kwa na htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nè.” Anhÿr o kâm kapêr nom nhûm kuma nè âm kuma nè tanhmâ kutâ kâm nè hkêt nè. Âm htÿx apkur o nhÿ. ¹³ Jakamâ nhûm tee ri omu hāmri nè hā mē kot kâm âpênh xwÿnhjê mē amÿné nè mē kâm: “E mē hwÿr tē nè unê nè hpa nè hte hpre nè ma o tē nè kamât kô kamâ amê. Kê tee ri mur nè amnhî xâ htÿx kamâ hamak o amnhî nham o axpên kamnhar tÿx kaprÿ ho nô nè rî amnhî pumu.” Anê. Hâmri nhûm mē kuma nè kâm ho anê. Â mē ujarênh kot anhÿr. Anê.

¹⁴ Nhûm pre Jeus â mē kâm ujarênh anê hāmri nè mē kâm:

—Nà Tîrtûm kot pahîhtija pyrà nè amnhî wÿr mē ho ohtô nè mē hwÿr tâ na hte mē piitâ hkôt amnhî xunhwÿr kêt nè. Jakamâ na hte âm mē ho grêre nè amnhî wÿr mē ho api. Anê.

Parijew nhô xwýnh kot Jejus kamã hamak ã mê harênh

Makre 12.13-17; Rukre 20.20-26; mãânên Rôman 12.1, 13.7

¹⁵⁻¹⁶ Tã nhũm Parijew nhô xwýnhjaja ã Jejus kot mê kãm ujarênh anhýrja ma hãmri nê kurũm kato nê tanhmã hkukamã axpên mã hã ãmnên to. Hãmri nê hwýr mê hkwyjê mê Eroxo kôt mê pa xwýnh kwýjê rê. Hêx rom mê kot mêmoj tã hkukjêr kaxyw hwýr mê kurê nhũm mê ma hwýr mra nê omu nê kãm:

—Kwa Jejus. Nã ãm hãmri na ka hte Tĩrtũm kapêr o mê ahkre mex o ri apa nê mê kamã akahak o apa hkêt nê. Mê kot tanhmã ato kapêr punuj to htã ka aprĩ hã mê ahkre mex o ri apa. ¹⁷ E kwa mê inhmã mêmoj jarê. Rôman nhô pahiti kot mê pahpê Ijaew mê pahte kãm kãxpore hkwy nhôr ã mê pamã karôta. Kwa xã ja amã mex nã? Xã kot pu mê kãm hkwy gô? Nã xã kot pu mê kãm ôr kêt nê? E kwa mê inhmã tanhmã ja jarênh to. Anê.

¹⁸ Nhũm prem ã hêx rom ãhkukjêr anhýr tã no nhũm ra mê hamaxpêr ã mê omu nê mê kãm:

—Tk. Kwa mon ka mê ã axêx rom ja hã ixkukjêr anê? ¹⁹⁻²⁰ E mê atô inhmã kãxpore htýxre hõ gô pa omu. Anê.

Hãmri nhũm mê kãm ja gô nhũm kupy nê kãnhmã mê kãm kupê nê mê kãm:

—E mêhõ nhĩxi nê mêhõ karô na ja hã? Anê.

²¹ Hãmri nhũm mê kãm:

—Pahi Sesti karô nê hixi na hã. Anê.

Hãmri nhũm mê kuma nê mê kãm:

—Tý. Tô kêr ka mê mãmrĩ kãm hkwy nhôr o apa. Hã hkarô nê hã hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamã ô na. No mê kajaja na pre Tĩrtũm mê anhĩpêx nhũm mê apê ô jakamã kwa kêr ka mê kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anê.

²² Hãmri nhũm mê amnhĩ jaêr pê ã kot kãxpore jarênh anhýrja ma nê axte kãm tanhmã nê hkêt nê. Hãmri nê akryk omu hãmri nê ma akupým mra.

Akupým mê htĩr ã mê harênh

Makre 12.18-27; Rukre 20.27-40; Juãw 5.21, 6.39-40; mãânên Wam Korĩt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarôn 4.13-18

²³ Tã nhũm Satusew nhô xwýnh kwýjaja mê kot akupým mê htĩr kêt ã mê hkamnhĩx kêt xwýnhjaja na pre mê. Na pre htem mê htyk nê mê hapêx kumrêx ã mê hkamnhĩx jakamã axpên mã tanhmã Jejus jarênh to nê axpên mã:

—E kwa pu mê hwýr mra nê mêmoj xihýtýx ã hkukja. Kê mê pama nê tee ri tanhmã mê pamã kapêr to hkukamã hamaxpêr kaprý. Kê mê piitã ja hã omu nê ãhpumunh kêt ã omunh kurê kumrêx. E tokyx pu mê hwýr.

Anhýr jakamã Parijew nhô xwýnhjê pyrã nê hêx rom ma hwýr mra nê hkukja nê kãm:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhý hã ã mê panhĩgêjtê mã karô anê. Mê hkra hkêt rãhã mã pa nê mê htyk xwýnhjaja nhũm mê harênh o:

Koja mêhõ hprô nê kamã hkra hkêt rãhã pan ty. Hã koja hkôt htôja hpãnhã hprô ho hprô nê kamã hkra. Hãmri nhũm kato nê te kêp htô htyk xwýnhhta hkra pyrãk. Anê.

Ã na pre Mojesja Tĩrtũm nhý hã mê kãm karô anê. ²⁵ Jakamã kwa ga mê ixujarênh ma. Koja mê kot axpên to htô xwýnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja hãmri hprô nê wa pa nhũm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkôt htôja hpãnhã ho hprô ²⁶ nê wa axpên to pa. Nhũm mãânên kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm htô hõta haxwýja hpãnhã tãm o hprô nê we wa axpên to pa grire nhũm haxwýja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhũm htô hkwyjaja ni pyxi nê axpên pãnhã ho hprô hpa no mêhõ kamã hkra hkêt rãhã htyk pa. ²⁷ Hãmri nhũm mê hprôta mê hkôt amnhĩ to hitep nê ty. ²⁸ Tã Tĩrtũm kot akupým nhýrmã mê ho htĩr ronhyx nhý nhýx kêp nija nhũm kumrêx? Ra piitã kot ho hprô kênã. E mê inhmã ja jarê. Anê.

²⁹⁻³⁰ Hãmri nhũm Jejus mê kuma nê mê kãm:

—Nã kaxkwa kamã mê kot amnhĩ nhĩpêxa axtem na. Mê htĩr ri mê kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja na htem ty hãmri nê Tĩrtũm nhô krĩ kamã axte kãm hprô hprãm kêt nê pa. Jakamã hprô hkêt nê pa. Rý ni japêr nê mjên kêt nê pa. Nom ri kãm mjên rý hprô hprãm kêt nê pa. Hãmri nê Tĩrtũm kapêr o mê wrýk xwýnhjê pyrã nê axte htyk kêt nê. ãm htĩr tũm rãhã nê pa ho pa. Pêr mê ate Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm mar mex kêt jakamã na ka mê ã ja hã ixkukjêr anê. Tĩrtũm ãhpumunh týx o ãhpumunh týx jakamã kumã mê ate mêmoj tã ixkukjêr xwýnhhta na tanhmã kêp kute hkêt. Ra ja kukamã ãhpumunh týx kênã.

³¹⁻³² —Nom mê ate akupým mê htĩr kêt ã mê hkamnhĩxa kot paj ixprĩ hã mê amã harê. Amnepêm na pre Tĩrtũm pi hpôkja kamã tanhmã Mojes mã kapêr to. Mãn ra mê ate mar. Na pre kãm:

Ixpê Apraãw nhô Tĩrtũm na pa. Nê mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mê htãmnhwý jako wa ô Tĩrtũm na pa.

Anhýr o Mojes mã amnhĩ jarê nhũm kuma nê hã kagã. Kêp apu arĩ mê htyk rãhã nhýx pre ã mê harênh anhýr kêt nê. Nhýx pre mê harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê htãmnhwý mê htĩr ri ixpê mê ô Tĩrtũm na pa pre.” Anhýr o nhýx pre mê harê. Nom na pre ã amnhĩ jarênh anhýr kêt nê. Mê pamã

te Apraâwja mê htyk nê mê hapêx pyrâk. Nom nhûm prem ra Tîrtûm ri ra akupým hîr nê mex nê pa ho pa. Tâ ka htem Tîrtûm kapêr kwým ri akupým mê hîr kêt â mê harênh o apa.

Anhÿr o Satusew nhô xwýnhjê mã kapêr. ³³Hâmri nhûm mê kot mar o kuhê xwýnhjaja amnhî jaêr pê kot mê ahkreja ma.

Tîrtûm kapêr maati jarênh

Matêwre 10.37; Makre 12.28-34; Rukre 10.25-28; mãânênh Wam Juâw 5.3

³⁴Tâ nhûm Parijew nhô xwýnhjaja Satusew nhô xwýnhjê jarênh ma. Mê kot tee ri kâm hamaxpêr o Jejus jakrenh prâm kaprÿ hâ mê harênhja ma hâmri nê xapên wÿr akuprô nê Jejus wÿr mra. Kot mê urâk nê hêx rom âhkukjêr nê hamaxpêr o hakrenh kaxyw hwÿr mra. ³⁵Hôja kêp Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre o mê pa xwýnh jakamâ hêx rom kamâ hamak kaxyw kâm kapêr nê kâm:

³⁶—Kwa Jejus. Ot pa mê awÿr mra. Kwa mê inhmâ mêmoj jarê. Na pre Tîrtûm ahpÿnhâ mêmoj to 10 nê hâ mê pamâ karô. Mê pahte hkôt amnhî nhîpêx kaxyw hâ mê pamâ karô. Tâ nhÿ kapêr na mex o kot hkwy jakrenh wehe? Anê.

³⁷Hâmri nhûm kuma nê mê kâm: —Nâ kot mê pamâ hâ karô kot: Kêr ka mê anhî piitâ ho amâ Tîrtûm kînh tÿx o apa. Mê amâ hkînh tÿx o mêmoj piitâ hakrenh par o apa.

³⁸E Tîrtûm kot mê pamâ hâ karô ja na mex o piitâ hakrenh par. ³⁹Nê hkôt ja:

Kêr ka mê amâ akwÿjê hâ ma ho te ka amâ amnhî tâ ma pyrâk. Jao ra tãm mê hipêx.

⁴⁰Â Tîrtûm kapêr â kaga htûm kot mê pamâ hâ karô kot anhÿr. Â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papaja na Tîrtûm kâm hprâm tÿx kumrêx. Kot kaj mê ja wa hkôt amnhî nhîpêx rãhâ ho ri apa nê mãânênh ra Tîrtûm kot mê pamâ mêmoj tâ karô xwýnh piitâ hkôt amnhî nhîpêx. Ja na pre Mojes mê Tîrtûm nhÿ hâ kapêr xwýnhjaja amnepêh Tîrtûm nhÿ hâ mê panhîgêtjê mã hâ karô ho pa. Anê.

Jejus kot amnhî tâ mê hkukjêr â harênh

Makre 12.35-37; Rukre 20.41-44; mãânênh Rôman 1.3-4

⁴¹Nhûm Parijew nhô xwýnhjaja arî Jejus mar o kuhê nhûm amnhî tâ tanhmâ mê hkukjêr to. Nom te nhâm mêhō hâ mê hkukjêr pyrâk o mê hkukja nê mê kâm:

⁴²—E mê inhmâ mêmoj jarê. Tanhmâ na ka htem xapên mã Tîrtûm kot mê akaxyw âm mã xwýnhja jarênh to? Kêp mêhō kanrêhâ htâmnhwÿ koja wehe? Anê.

Hâmri nhûm mê kâm: —Nâ koja kato nê kêp pahi finat Tawi kanrêhâ htâmnhwÿ koja.

⁴³Anê nhûm Jejus mê kuma nê mê kâm:

—Tÿ. Âm hâmri na ka mê harê. No mo na htem xapên mã kêp pahi Tawi hkanrêhâ htâmnhwÿ pix â harê nê mãânênh kêp ô pahihti hâ harênh kêt nê? Tawi na pre Tîrtûm Karô nhÿ hâ tanhmâ harênh to nê harênh o:

⁴⁴Na pre Tîrtûm inhô Pahihti mã â kapêr anê nê kâm: “E amnê ixwÿr tê nê inhîhkô hâ nhÿ nê inhmâ mê ho amnhîptâr o akri. Kot paj mê kot kâm akurê xwýnh piitâ mê unênh pa nê awÿr mê o mra nê anhîhkram mê haxâr pa.” Anhÿr o pre kâm kapêr.

⁴⁵Â Tawija Tîrtûm kot Kris mã kapêr jarênh nê kêp ô pahi hâ kaga anê. Mê kajaja na ka htem âm kêp Tawi tãmnhwÿ pix â xapên mã harênh o ri apa. No kêt Tawija na pre kêp ô Pahihti hâ harênh o pa. Anê.

⁴⁶Hâmri nhûm mê kuma nê tee ri kot tanhmâ kutâ kâm kapêr to hkukamâ hamaxpêr nê axte mêmoj tâ hkukjêr kêt nê. Tanhmâ kot mê amnhî to nê hamaxpêr o hakre? Na prem tee ri kâm hamaxpêr o hakrenh prâm kaprÿ. Jejus mêmoj piitâ hkukamâ âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx.

23

Jejus kot tanhmâ Parijew nhô xwýnhjê jarênh to

Makre 12.38-40; Rukre 11.43-46, 20.45-47

¹Tâ nhûm Jejus mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mê mê kot mar o kuhê xwýnhjê mã kapêr nê mê inhmâ tanhmâ Parijew nhô xwýnh mê Mojes kapêr o mê ahkre xwýnhjê jarênh to nê mê inhmâ:

²—Nâ Parijew nhô xwýnh mê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja na htem hprî hâ Tîrtûm kapêr â kaga htûm mar mex nê. ³Jakamâ kêr ka mê mar tÿx nê mê kot ho mê ajahkre kôt amnhî nhîpêx. No mê kot amnhî nhîpêxja kêr ka mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê kot Tîrtûm kapêr tûm o mê ajahkre htâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. ⁴Te mê kot mêhō kot mê katut â mê kâm mê jênh pytî janhôr tâ no âm mê kuxwar hkwy htur kêt kot amnhî nhîpêx pyrâk o na htem amnhî nhîpêx o pa. Jao mê amâ mêmoj tâ karô nê mê amâ: “E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anê nê â amnhî nhîpêx anê.” Anhÿr pix o mê amâ kapêr o pa. Nom mê tãmja amnhî kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê.

⁵—Na htem hkwyjê kot mê omunh nê mê kot amnhî to mex â mê harênh kaxyw mê noo mã tanhmâ amnhî nhîpêx to. Nê mê mê noo mã mê ê mex pix kâm pa. Nê amnhîm Tîrtûm kapêr â kaga htûm kwÿ hâ kaga nê amnhî nhôkrâ hâ hanhō nê amnhî pa hâ hanhō nê hâ pa. Mê kot hâ nohtÿx rãhâ hâ mê hkamnhîx kaxyw nhûm htem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nê mê kâm mê piitâ mê

kot amnhîm mē rūnh ã mē harēnh o paja nhũm htem kām hprām.

6—Nē mē pahpē ljaewjê nhō Tirtũm kapēr o mē ahkre xā hā iekre kamā mē kot amnhî to rūnh xwýnhjê hkrî xā mex pix kamā kām hkrî hprām. Nē mēmoj tã mē apkur xā mex ã arîgo hā nhũm htem ma mē apkur xā hā iekre hwýr akuprō nhũm mē kot amnhî to rūnh xwýnhjê hkrî xā mex pix kamā kām hkrî hprām. ⁷ Nē nhýri pry hā mra nhũm mē kot mē omunh nē mē kēp mē ahkre xwýnh maati hā mē hā hpijaam kām tanhmā mē kām kapēr mex toja nhũm htem kām hprām. Æ na hte Parijew nhō xwýnh mē Tirtũm kapēr tũm o mē ajahkre xwýnhjaja hēx rom mē anoo mē amnhî nhîpēx anhýr o pa.

8-10—No mē kajaja. Kēr ka mē ho mē urāk kêt nē. Kē mē xepēn mē mē ajarēnh o: “Pahi Maati” anhýr o mē ajarēnh kêt nē. Rý mē ajarēnh o: “mē ijahkre xwýnh maati” anhýr o xepēn mē mē ajarēnh hkêt nē. Kêt paxipix na pre Tirtũm mē akaxyw ixām jakamā paxipix na ixpē mē anhō Pahi Maati. Nē paxipix na ixpē mē ajarēnh xwýnh maati. No mē kajaja ixkôt mē apē xepēn to atōx nē atō na ka mē.

—Nē kēr ka mē ri xepēn jarēnh o: “Mēpahpām” anhýr kêt nē. Kêt kaxkwa kamā na Mēpahpāmja.

11-12—Nē kot ka mē amnhî to rax prām xāj tanhmā amnhî to jarkrar to ho apa htā no nhũm akwýjaja ama nē ãm ama nē akôt hamaxpēr kêt nē. No kot kaj mē piitā mē kutā tanhmā anojarēt to ho apa nhũm mē amnhî tã mē apumu nē xepēn mē mē amex ã mē ajarē. Jakamā kot kaj mē amā mē piitā mē kot mē amex ã mē ajarēnh prām hāmri nē ri mē piitā mē kām tanhmā amnhî nhîpēx to pē mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Anē.

Jejus kot mē hkwýjê mē kapēr týx ã harēnh

Makre 12.40; Rukre 11.39-52, 20.45-47

13-14 Tã nhũm Jejus hpānhā Parijew nhō xwýnh mē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjê mē kapēr. Nē mē kām kapēr kām hihtýx nē mē kām:

—E mē apē Parijew nhō xwýnh mē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwýnhjaja. E mē inhma. Kot kaj mē amex kêt nē. Mē apē mē no kupyr xwýnh na ka mē. Nē mē amā Tirtũm kôt amnhî nhîpēx prām kêt. Nē nhýrmā atyk nē mē amā ò krî hwýr axàpir prām kêt. Nē akwýjaja kot hwýr àpir pymaj na ka htem akwýjê nē tanhmā mē kām axēx to ho apa. Mē kot mē apyrā nē Tirtũm kapēr kwým amnhî nhîpēx prām xāj na ka htem amnhî mē tanhmā mē kām axēx to ho ri apa. Jao te mē ate mē kēp Tirtũm nhō krî hwýr kahēxā kahē htýx pyrāk o apa.

15—Nē mē akwýjaja kot mē akôt amnhî xunhwýr nē mē akôt amnhî nhîpēx prām xāj na ka htem ma awry hā nhýhým tanhmā mē kām ri axujarēnh to ho ri apa. Jakamā nhũm mēhō mē ama nē mē akôt amnhî xām hāmri nē ra amnhî tomnuj týx o mē ajakre. Jakamā koja mē nhýrmā mē apyrā nē ma mē kot amnhî xā htýx kamā hamak tũm xāta wýr pa. Jakamā kwa mē o kora. Kot kaj mē amex kêt nē.

16—Héxta waa nē. Mē apē Parijew nhō xwýnhjê mē mē apē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwýnhjaja kot kaj mē amex kêt kumrēx. Na ka htem mē kēp mē hikāxpore jamýnh prām xāj atýx ri tanhmā mē ahkre hto ho apa nē mē kām: “Kot kaj mē ãm hāmri mēmoj tã amnhî jarēnh kaxyw hāmri nē Tirtũm mē amnhî jarēnh xā hā iekre nhîxi jarēnh kôt mēhō mē amnhî jarē nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Ko. Apu ãm hāmri na inhma amnhî jarē rý ko na apu ãm amnhî to hēx.’ Anhýr o hamaxpēr. Nom kot kaj mē ixkreta ho mex kaxyw mē kām kāxpore hkwý gō hāmri nē ate mē kām òr xāta jarēnh kôt ãm hāmri mēmoj tã mēhō mē amnhî jarē. Hāmri nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Nā ãm hāmri na ã inhma amnhî jarēnh anē. Kot iekre ho mex kaxyw kāxpore hkwý nhōr kôt ã amnhî jarēnh anē. Jakamā na amnhî to hēx kêt nē.’” Anhýr o hamaxpēr. Na ka htem ã mē ahkre ho apa anē. ¹⁷ Nom mē ate mē ahkreta mex kêt. Pēr mē ajamaxpēr mexti hā. Tirtũm mē amnhî jarēnh xā hā ixkreta mex o iekre ho mex kaxyw kāxpore nhōrta jakrenh. Tã ka htem axtem nē mē kot kām kāxpore nhōrta mex o iekre jakrenh ã harē. No mē pahte ãm hāmri mēmoj tã amnhî jarēnh nē aa paxēx kêt rāhā ho papaja na Tirtũm kām hprām.

18—Nē na ka htem mē kēp mē hikukrēx jamýnh prām xāj ã atýx ri mē ahkre anē nē mē kām: “Kot kaj mē ãm hāmri mēmoj tã amnhî jarēnh kaxyw nē Tirtũm mē mēmoj nhōr xā hā mēstija jarēnh kôt mēhō mē tanhmā amnhî jarēnh to. Hāmri nhũm mē ama nē hamaxpēr o: ‘Nā ãm hāmri na inhma amnhî jarē rý ko na apu ãm inhma amnhî to hēx.’ Anhýr o hamaxpēr. Nom kot kaj mē Tirtũm mē mēmoj nhōr xā hā mēstija ã kām mēmoj xi. Hāmri nē ra mē ate kām òr xāta jarēnh kôt ãm hāmri mēmoj tã mēhō mē amnhî jarē. Hāmri nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Nā ãm hāmri na ã inhma amnhî jarēnh anē. Kot Tirtũm mē mēmoj nhōr ã amnhî jarēnh kôt kot amnhî jarēnh anhýr jakamā na amnhî to hēx kêt nē.’ Anhýr o hamaxpēr.” Anē. Na ka htem ã mē ahkre anē. ¹⁹ Mē ajamaxpēr kêt xwýnh na ka mē. Tirtũm mē mēmoj nhōr xā hā mēstija na mex o mē kot hā kām mēmoj nhōrta jakrenh. Tã na ka htem axtem nē mē kot hā kām mēmoj nhōrta mex o mēsti jakrenh ã harē. ²⁰ Nom Tirtũm

mã mēsti mē mē kot hã kãm mēmoj nhôrta te kot axpên pyrâk jakamã kot kaj mē mēstija jarênh kôt mēmoj tâ amnhî jarê nê mãânên mē ate hã Tirtûm mã mēmoj xirja jarênh kôt amnhî jarê. Hamê wa kot axpên pyrâk jakamã hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê. Jakamã kêr ka mē mēmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê hamê wa harênh kôt âm hãmri mēmoj tâ amnhî jarê nê ho axêx kêt nê. ²¹ Tã kot kaj mē âm hãmri amnhî jarênh â mēmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hkôt hã amnhî jarê nê mãânên Tirtûm kêp ixkre hpãm kôt hã amnhî jarê. Jakamã kêr ka mē hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²² —Nê kot kaj mē âm hãmri amnhî jarênh â mēmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê kaxkwa jarênh kôt amnhî jarênh o mãânên kaxyw kaxkwa kamã Tirtûm krî xã maati hkôt amnhî jarê. Nê mãânên Tirtûm kôt amnhî jarê. Jakamã kwa hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²³ —Hêxta waa nê. Mē apê Parijew nhô xwýnh mē mē apê Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre xwýnhjaja kot kaj mē amex kêt nê. Mē ate mē no kupyx xwýnh na ka mē. Na ka htem Tirtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê âm hkwý kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Na ka htem âm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx â amnhî pumu nê ate amnhî to mex xwýnh â amnhî jarênh o apa. No Tirtûm kãm hprãm xã piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mē ate tãm mē hipêx nê mē ho mex nê mē kamã axukapri hã kot mē amã karôja. Nê mē amã Tirtûm kînh â kapêr kôt amnhî nhîpêx hã karôja ra mē ate mar tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mē ate kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx ronhyx ja mē amã mex o mex. ²⁴ Mē ate âm kapêr o hpýnh nê hkôt amnhî nhîpêx jakamã te mē ate atýx ri tanhmã axâpkur to ho mē akrî pyrâk. Jao te mē axâpkur xã hã mēô kamã pure pumunh nê nê hanhir nê rênh tâ mãânên kamã kên rax pumunh tâ nê hanhir nê rênh kêt rãhã hkur pyrâk. Jao Tirtûm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx no piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pêr mē ajamaxpêr kêt tâ na ka htem atýx mē ahkre ho ri apa.

²⁵ —Hêxta waa nê. Mē apê Parijew nhô xwýnh mē mē apê Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre xwýnhjaja kot kaj mē amex kêt nê. Mē ate mē no kupyx xwýnh na ka mē. Nã mē apê Parijew nhô xwýnhjaja te mē ate mē kot apkur kaxyw prat kre kuhôn punuj tâ mex â harênh nê kamã apkur pyrâk o na ka mē. Jao âm mē akrâhkã rûm pix mã mē amex. Nê mē noo mã te mē amex pyrâk no mē anhôxâhkre kaxwýnh kãm mē ajamaxpêrja mex kêt. Mē akapêr prãm nê mē axâhkurê nê mē anhôxýy. ²⁶ Mē ajamaxpêr mex kêt kênã. Kwa kêr ka mē tãm ajamaxpêr o tãm akwýjê nhîpêx o ri apa. Nê axâmhîx ri mē kêp

amrakati xwýnhjê mã mēmoj nhôr o ri apa. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hã mē apumu nê amnhîm mē amex â mē ajarê. No na ka htem amã mē amnhî to mex prãm xã âm tee ri amnhî kuhôn japijê kaprý.

²⁷ —Hêxta waa nê. Mē apê Parijew nhô xwýnhjê mē mē apê Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre ho mē apa xwýnhjaja kot kaj mē amex kêt nê. Te mē ate mē htykjê jagiênh xã pyrâk. Na htem mē hagiênh xã ho mex o pa nom kamã mē hi nê ahpunuj pix. ²⁸ Ja pyrã nê â mē ate amnhî nhîpêx anhýr. Kapôt rûm mē anhîja na mex. Te mē ate mē ho mex o apa pyrâk o na ka htem amnhî nhîpêx nhûm mē âm akrâhkã pix pumu nom âm mē akrã hi kaxwýnh kãm mē ajamaxpêr punuj rãhã hã mē apumunh kêt nê. Mē ate tanhmã mē no kupyx to pix kukamã ajamaxpêr jakamã te mē ate mē htykjê jagiênh xã pyrâk.

²⁹⁻³⁰ —Hêxta waa nê. Mē apê Parijew nhô xwýnh mē mē apê Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre xwýnhjaja kot kaj mē amex kêt nê. Mē ate mē no kupyx xwýnh na ka mē. Na ka htem ma mē hã pika hwýr apa nê Tirtûm nhý hã kapêr o mē pa xwýnhjê hã pika ho mex. Nê mē kot amnhî to mex xwýnhjê hã pika ho mex. Nê axpên mã mē harênh o: “Hêxta waa nê. Na pre amnepêr mē pakukamã mē panhigêtjaja Tirtûm nhý hã mē kãm kapêr xwýnhjê homnuj nê mē kupa. No kêt mē papajaja mē kamã ri papa ronhyx pu prem mē urãk nê â mē hipêx anhýr kêt nê.” Anhýr o axpên mã mē hkapri ho ri apa. ³¹⁻³² Nom âm amnhî to axêx. Mē ate â amnhî nhîpêx anhýr o apa kênã. Á mē ate amnhî nhîpêx anhýr jao ra apê mē hkanrêhã mē hkra kumrêx â amnhî to amnhîrit mex o apa. ³³ Te mē ate kagã xoprê kot mē hkamnhar nê mē homnuj týx pyrâk jakamã koja Tirtûm nhýrmã ma mē kot amnhî xã htýx kamã hamak tûm xãta wýr mē ajano ka mē ma hwýr ajapêx. Hãmri nê tee ri amã ajapôx prãm kaprý nê ri amnhî pumu.

³⁴ —Kot paj nhýrmã ma mē awýr inhý hã ixkapêr jarênh o mē pa xwýnh kwý rê. Nê inhý hã mē âhpumunh xwýnh kwý rê. Nê ixkapêr o mē ahkre xwýnh kwý rê. Nom kot kaj mē âm mē kapêr ma nê apê mē hprãm nôkati nê tanhmã mē homnuj týx to ho apa. Nê ixpê mē hkwýjê hpar o apa. Jao pî kahpa hã mē hanhór o mē hkwýjê hpa. Nhûm mē hkwýjê Tirtûm kapêr o mē ahkre xã hã ixkre kamã mē ahkre ho hkrî ka mē omu nê mē unê nê ixkreja kamã mē htak. Hãmri nhûm mē apymaj nhãm ahpynhã krî hkwý hwýr hprôt nê mra. Á kot kaj mē inhý hã ixkapêr jarênh xwýnhjê nhîpêx anhýr o apa. ³⁵⁻³⁶ Na prem ra mē himex rax nê. Amnepêr panhî kator krax rûm Atãw kra Apewta na pre Tirtûm nhý hã kapêr o pa

nhũm htôja kãm mar prãm kêt nê kupi. Tã nhũm Tirtũm axte mê hwýr ý hã kapêr o mê pa xwýnh kwýjê rê nhũm prem mã mê ho anê nê mê hkwyjê nhĩmex. Nhũm pre xatã mê hwýr mê hkwyjê rê nhũm mê xatã mê kupa. Apew rũm Parakis kra Jakaris wýr na prem mê himex rũnh nê. Hãmri nhũm prem Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã Jakarisja pi. Tã mê kajaja mê ate mê urak nê mê amã Tirtũm kapêr mar prãm kêt nê mê urak nê amã Tirtũm nhỹ hã kapêr xwýnhjê nhĩmex prãm nê. Á mê ate mê anhĩgêjtê pyrà nê mê hipêx anhỹr mýrapê koja Tirtũm mê apê mê hkanrêhã mê hkra nê mê htãmnhwýjaja mê ato hpimràatã tanhmã mê ato htýx to ka mê amnhĩ xã htýx kamã ajamak rãhã ho ri apa. Anê.

Jeus kãm Jerujarê nhô xwýnhjê japê htýx ã harênh

Rukre 13.34-35; mãânênh Rôman 11.25-27

³⁷ Hãmri nhũm Jeus te ra kot Jerujarê nhô xwýnhjê pumunh nê mê kãm kapêr pyrak o tanhmã kapêr to ho xa. Nê mê kãm:

—Hêxta waa nê Jerujarê nhô xwýnhjaja. Tirtũm kot xatã mê awýr ý hã kapêr jarênh xwýnhjê rênh nhũm mê kot mê akôt mê amã kapêr jarênh o pa htã ka mê kapêr mar kêt kumrêx. Nê axtem nê kên o mê htak o mê himex o apa. Á na ka htem amnhĩ tomnuj o apa anê. Tã nom arĩ inhmã mê ajamãr o ri xpa hprãm. Te ho krãhyre kot nore hpro nê ho hikwý pyrak o na pa inhmã mê anhĩpêx prãm nê. Nom mê amã ixprãm nôkati nê mê ate ixkaga kumrêx. ³⁸ Mýrapê koja Tirtũm mê anhô krĩ jamãr kêt nê. ³⁹ Kot paj tokyx ty nê mê apiitã mê are nê ma akupým api ka mê axte ixpumunh kêt nê. Ám akupýn ixwryk xã hã arĩgrota pix ã koja mê akwýjaja mê amýrpê krĩ ja kamã ixpôx ã ixpumu. Hãmri nê mê akurom ixpumu nê hkĩnh týx nê. Nê tã ixkôt amnhĩ xunhwýr kurê kumrêx. Hãmri nê axpên mã ijarênh o: Ota Tirtũm kot mê pahwýr mênh xwýnhhta wrý. Nã ãm hãmri na mê pahwýr wrý. Ja mex o mex.

Koja mê ã axpên mã ijarênh anê. Anê.

24

Jeus kot mê pakukamã mêmoj jarênh

Makre 13.1-13; Rukre 21.5-19; mãânênh Wam Ximotre 4.1-3; Sikũn Ximotre 3.1-9; Apokarip 6.1-17

¹ Tã nhũm Jeus Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre rũm kato nê ma tẽ. Pa mê ixte hkôt xpa ho xpa xwýnhjaja kormã ixkreja pumunh o ixkuhê nê kãm harê nê kãm:

—Kwa Pahiiti. Hêxta waa nê. Ixkreja ãm mex kumrêx. Anê.

Hãmri nhũm mê inhmã:

² —Tý mex nom koja nhỹrmã mê kãm Tirtũm kurê xwýnhjaja grãnh pa. Koja arĩ

kên ò axkrutre nê axpên mýnh nê nõr kêt nê. Koja piitã anhrã nê ahpýnhã ri hikwý. Anê.

³ Hãmri pa mê kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Hãmri nhũm Jeus ma tẽ nê hixêt pê Oriwêhti hã api nê hã nhỹ pa mê ma hkôt mra nê mê kot ã ixkre nhĩpêx anhýrta ã hkukja nê kãm:

—Kwa xã ãm hãmri koja mê ã ixkreta nhĩpêx anê? Kwa mê inhmã aprĩ hã harê. Xã koja mê nhỹrmã ho anê nã? Xã koja mê tokyx ho anê? Nê akupýn mê ixwýr awryk nhũm mêmoj piitã hapêxja. Kwa mêmô koja we wýj ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anê.

⁴ Hãmri nhũm mê inhmã hprĩ hã tanhmã mêmoj kot amnhĩ nhĩpêx to hkukamã ujarênh o nhỹ nê mê inhmã:

—Nã nhỹrmã mêmoj piitã hapêx kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja kumrêx kot paj mê amã harê ka mê inhma. Nã koja mê ohtô nê mê awýr mra nê hêx rom te pa ixte amnhĩ nhĩpêx pyrak o amnhĩ nhĩpêx o mê akôt pa. ⁵ Nê mê amã amnhĩ jarênh o: “E Tirtũm na pre mê awýr inhmẽ. Ixpê kaxkwa rũm ixwryk xwýnhhta na pa.” Anhỹr o mê akôt mê amã amnhĩ to hêx o pa. Jao ohtô nê mê nokupyr o pa.

⁶ —Nê koja mê nhỹri awry hã axpên par o pa nê mê atã axpên par o pa. Nom kêr ka mê harênh ma nê ri tokyx mêmoj piitã hapêx ã hkanmhĩx kêt nê. Kormã mêmoj piitã hapêx xã hã arĩgroja kormã. ⁷ Koja mêmoj piitã hapêx kaxyw nhũm ahpýnhã ri pika piitã hkôt mê pa xwýnhjaja pika hõ nhô xwýnhjê kutã kuhê nê pijapu ho kuhê. Jao ra axpên par o pa. Hãmri nhũm nhỹri pika hkwy htertet týx kumrêx. Nê mê hpur kãm mêmoj hapêx nhũm mê kãm prãm týx nê pa. Jakamã nhũm mê ohtô nê prãm xaj axkaprã. ⁸ Nom ja kormã mêmoj hapêx kaxyw krax pix na. Te ho mênijê hõ hpjagri kaxyw nê kormã kawax pê ôhy xã pyrak.

⁹ —Nê koja mê piitã ixkôt mê akamã gryk nê kãm mê akurê htýx o pa. Nê mê awýr mra nê ixtã mê apynê nê mê atomnuj týx nê mê apa. ¹⁰ Jakamã koja mê kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnh kwýjaja mê umaj tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr hãmri nê ixkaga. Nê ixkôt mê kãm axpên tã amýnê nê axpên kãm gryk o pa. ¹¹ Nhũm nhỹri mê hkwyjaja Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwýnh ã amnhĩ to hêx o pa. Jao mê ohtô nê mê nokupyr o pa. ¹² Koja mê ã amnhĩ nhĩpêx anhýrja o ra piitã kãm axpên kamã ukapri hkôt o pa. ¹³ Koja mê ã ixtã mê atomnuj o pa anê. Tã nom kêr ka mê amnhĩ to htýx nê ixkaga hkêt nê. Mê kot mê apar tã ka mê kaxkwa kamã akupým atir kurê kumrêx.

¹⁴ —Nê kot kaj mê apê ixkwýjaja ma krĩ piitã hkôt Tirtũm kapêr o mê ahkre ho apa. Mê kot amnhĩ tomnuj kaga nê ixkôt amnhĩ xunhwýr nhũm Tirtũm kot ja hã mê omunh

nê mê ho hkra hã mê kãm harênh o ri mê piitã mê hkôt apa. Kot kaj mê piitã mê kãm ijarênh pa pa rî kormã akupÿn mê awÿr wrÿ. Anê.

Mê pahomnuj tÿx xwÿnh maati hã harênh

Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; mãânêh Sikûn Tesarôn 2.3-4

¹⁵ Nhûm Jeus arî mêmoj kukamã mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—Amnepêh Tîrtûm nhÿ hã kapêr xwÿnh finat Tânêwja na pre tanhmã mê atom-nuj tÿx xwÿnh maati ja jarênh to. Tã koja nhÿrmã ra kot harênh xã hkôt axtem nê Tîrtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwÿr axã nê Tîrtûm xãm xã kamã xa. Ka mê ja hã omu hãmri nê mê kot krî grãnh par ã hkamnhîx kurê kumrêx. ¹⁶ Koja ã amnhî nhîpêx anê ka mê amÿm amnhî wÿr mê omu hãmri nê ajapôj nê ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Mê apê jar pika pê Jutej kamã mê apa xwÿnhjaja kaj mê omu hãmri nê mê kot mê apar pymaj aprôt nê ma amrar kurê kumrêx. ¹⁷ Rÿ ka mê anhôrkwÿ hkrãmnhêh o akrî japêr nê amÿm amnhî wÿr mê omu nê akukrêx wÿr axâr nê hô hpyr mã ajamaxpêr kêt nê. ãm wrÿ nê aprôt nê ma atêh kurê kumrêx. ¹⁸ Rÿ ka mê apur kãm axapênh o apa japêr nê amÿm mê omu hãmri nê akupÿm anhôrkwÿ hwÿr axê jamÿnh kaxyw atêh kêt nê. ãm mê umaj aprôt nê ma atêh kurê kumrêx.

¹⁹ —No mê htujarô nê mê hkra karàre xwÿnhjaja koja mê kêp mêmoj omnuj tÿx nê. Tanhmã kot mê amnhî to nê mê umaj hprôt tÿx? Nà pika ja kamã koja mê mex kêt o mex kêt. Mê kot amnhî tomnuj mÿrapê koja Tîrtûm tanhmã mê homnuj tÿx to.

²⁰ —Nê kwa kêt ka mê amnhî to Tîrtûm wÿ kê ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr xã hã arîgroja na wrÿk pê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Rÿ mê hkôt xã hã arîgro pê sap ã ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê.

²¹ —Nê ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr ã arîgroja ã koja mê piitã amnhî xã htÿx kãm hamak tÿx kumrêx. Amnepêh Tîrtûm kot pika ho kator krax rûm amnê mê pa xwÿnhjaja kormã aa kot ã amnhî xã htÿx kamã hamak anhÿr kêt tã arîgroja ã koja mê amnhî xã htÿx kumrêx kamã ama. Hãmri nê axte pika ja kamã ã amnhî xã htÿx kumrêx kamã hamak anhÿr kêt nê. ²² Kop apu Tîrtûm kot mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak xã hã arîgro hkwy ho gri hkêt ronhÿx ka mê apiitã apikaprâr pa. Ja pymaj koja mê amã ho gri. Kot ra amnhî kaxyw mê arênh xwÿnhjê japê xaj mê amã ho gri.

²³⁻²⁴ —Tã ã mêmoj kot amnhî nhîpêx anhÿr jakamã koja mêmojaja tanhmã mê amã ixto hêx to nê mê amã: “Ota ra Kris akupÿn wrÿ. Kwa mê hwÿr mra nê omu.” Anê. Rÿ mê

amã: “Krisja krî mÿj kamã na raa. Kwa mê ma hwÿr mra nê omu.” Anhÿr o mê amã ixto hêx o pa. Rÿ mê awÿr mra nê mê amã amnhî to hêx nê mê amã: “E. Ot pa ixpê Kris ã mê awÿr wrÿ. Tîrtûm na mê awÿr inhmê pa wrÿ.” Anê. Rÿ mê amã: “E ixpê Tîrtûm nhÿ hã ixkapêr xwÿnh na pa mê awÿr môn pôi.” Anhÿr o mê amã amnhî to hêx. Hãmri nê mê anokupyr kaxyw mê amã aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa. Tîrtûm kot amnhî kôt mê arênh xwÿnhjaja kãm mê ate ja hã mê omunh nê mê gryk ã ixkaga hprãm xaj koja mê ã mê anoo mã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nom ãm ã amnhî nhîpêx anhÿr kaprÿ ka mê ixkaga hkêt nê.

²⁵ —E kwa mê inhmar tÿx nê. Na pa ra ixprî hã ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿrja kukamã ã mê amã mêmoj jarênh anê. Tã kêt ka mê amnhî nê ã mê kot amnhî to hêx anhÿr o mê pa xwÿnhjê pumunh mex o apa nê axkãm ajamak rom. ²⁶ Rÿ koja mê tanhmã mê amã ixto hêx to nê mê amã: “Ota Tîrtûm kot mê pahwÿr mênh xwÿnhhta kapôt ã môn pôi. E mê tokyx ma hwÿr mra nê omu.” Anhÿr o mê amã ijarê nê mê ama nê ãm mê ama nê hwÿr amrar kêt nê. Rÿ nhûm mê amã: “Ota hitom kãm xa. E mê mamrî hwÿr agjê nê omu.” Anê no ka mê ãm mê ama nê ãm mê ama nê hwÿr agjêx kêt nê. ²⁷ Kot paj nhÿrmã akupÿn mê awÿr ixwrÿk kaxyw hãmri nê ixpimxur kãm ixwrÿk kêt nê. Koja pika piitã hkôt mê pa xwÿnhjaja anhîpê ixwrÿk kãm ixpumu. Te mê piitã anhîpê mê kot na haxênh pumunh pyrãk o kot kaj mê anhîpê apiitã ixpumu. ²⁸ Te nhÿri mêmoj kro nê nôr nhûm nhônhti kot omunh nê hã htor nê hpinphanh nhûm mê piitã hã omunh pyrãk o kot paj amnhî nhîpêx. Anê.

Jeus akupÿn wrÿk xwÿj ri mêmoj kukamã harênh

Makre 13.24-31; Rukre 21.25-33; mãânêh Wam Tesarôn 4.16-17

²⁹ Nhûm Jeus arî mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr nê mê inhmã:

—Nê kot paj akupÿn mê awÿr inhno-jarêt nhûm rî Tîrtûm kaxkwa kamã tanhmã mêmoj nhîpêx to. Kapêr ã kaga htûm kot tanhmã ja kukamã harênh to nê harênh kot: Koja Tîrtûm kaxkwa ho ãk nhûm kanhêti piitã rôrôk pa nhûm myyti ahtyk nhûm mytwrÿre urãk nê axte hpók kêt nê. Anê.

³⁰ Koja ã mêmoj amnhî nhîpêx anhÿr pa hãmri pa kaxkwa hã mê amã mêmoj nhô. Hãmri nhûm pika piitã hkôt ri mê pa xwÿnhjaja piitã omu nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o hkaprî nê mÿr rax kumrêx. No mê kajaja kot kaj mê omu hãmri nê akupÿn mê awÿr ixwrÿk nê mê ato amnhîptâr mã ajamaxpêr kurê kumrêx. Kot paj kakrã

kamã hirã htýx kãm akupýn ixihtýx kãm mē awýr wrý. ³¹ Hãmri nê Tirtüm kapêr o mē wrýk xwýnh maati mã anê nhũm pifti kakô hãmri nhũm hkwyjaja kuma nê ma mē awýr pika piitã hkôt anhrã nê ma mra nê inhmã mē ato akuprô. Ixte amnhĩ kaxyw mē axunhwýr xwýnhjê o akuprô nê man akupýn ixwýr mē ato hapêx. Anê.

*Jeus kot mēmo pãr o ejêp jarênh
Makre 13.28-31; Rukre 21.29-33*

³² Nhũm Jeus arĩ mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—E ka mē pĩ hpãr mũj pumu. Na hte mēmo mytwrý hã rã nhũm mē omu nê ô hkukamã hamaxpêr kurê kumrêx. ³³ Ja pyrã nê koja ã ixte mēmojarênh anhýr xwýnhja amnhĩ nhĩpêx par mē ka mē omu nê akupýn mē awýr ixwrýk mã ajamxpêr kurê kumrêx. Kot paj te ra mē anhôrkwy kapem ixãm pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. ³⁴ Nom akupýn ixwrýk kêt ri koja ã mē kot mēmojarênh kot amnhĩ nhĩpêx anhýr pumunh xwýnhjaja kormã piitã htyk kêt ri pa akupýn wrý.

³⁵ —Nê koja nhýrmã pika nê kaxkwa wa hapêx pa. Tã no ãm ixkapêrja koja wa urãk nê aa hapêx kêt nê. Koja ãm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ihkjê ho tanhmã mênho hêt nê. Anê.

*Mê pahte akupýn Jeus wrýk xã hã arĩgro
pumunh kêt ã mē pajarênh*

*Makre 13.32-37; Rukre 12.37, 17.26-30,
17.34-36; mãânên Wam Tesarôn 5.2*

³⁶ Nhũm Jeus arĩ mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—Nê ixte akupýn mē awýr ixwrýk xã hã arĩgroja mē ate omunh kêt. Nê kaxkwa kamã Tirtüm kapêr o mē wrýk xwýnhjaja haxwýja kot ja pumunh kêt. Nê ijaxwýja ixpê Tirtüm Kra htã ixte ja hã amnhĩ pumunh kêt. ãm inhô Papaj pix na kot ja pumunh.

³⁷ —Nê kot paj nhýrmã man akupýn mē awýr wrý. Akupýn mē awýr ixwrýk xã hã arĩgrota ã koja mē htýx ri amnhĩ tomnuj o pa. Te amnepêm Noehiti kormã hũr ri mē pa xwýnhjaja kot htýx ri amnhĩ tomnuj o pata pyrãk. ³⁸ Na pre htem amnhĩ kaxyw Tirtüm mã hamaxpêr kêt nê. ãm jar mē kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Rôm nhũm Noehiti gô htãm pymaj pãr rax nhĩpêxta mã axã. ³⁹ Nhũm mē ja hã omu nê ãm omu nê tanhmã ri amnhĩ kukamã hamaxpêr to hkêt nê. Hãmri nhũm naja mē haêr pê wrý nê wrýk rax o mē hanhir pa. Tã akupýn ixwrýk xã hã arĩgroja ã koja mē htýx ri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o paja o pa mē haêr pê naja pyrã nê akupýn wrý.

⁴⁰ —E kot paj mē amã nhýrmã akupýn ixwrýk nê tanhmã mē anhĩpêx to hã amnhĩ jarê. Te kot ja pyrãk. Koja mēmyjê hõ wa

hamêxkrut nê hpur kãm ãpênh o xa. Nhũm hõja ra ixkôt amnhĩ xãm nhũm hõja ixkôt amnhĩ xãm kêt japêr. Hãmri pa amnhĩ wrý ra kot ixkôt amnhĩ xãm xwýnhja o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwýnhja hpur kãm ahte arĩ xa. Hãmri nê tee ri hkrãmnhwý japêr rĩt o xa. ⁴¹ Rý nhũm mênijê wa hamêxkrut nê harôj kahuk o xa. Nhũm hõja ra ixkôt amnhĩ xãm nhũm hõja ixkôt amnhĩ xãm kêt japêr. Hãmri pa amnhĩ wrý kot ixkôt amnhĩ xãm xwýnhja ho api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwýnhja tee ri hkrãmnhwý japêr rĩt o xa hãmri nê hamaxpêr rax kumrêx. Kot paj nhýrmã akupýn wrý nê ã mē anhĩpêx anê. ⁴² Tã mē ate akupýn ixpôx xã hã arĩgro pumunh kêt jakamã kwa kêr ka mē ijamãr rãhã ho ri apa. ⁴³ Na htem htýx ri nhýri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhũm mē kêp ãhkĩnh xwýnh mē ôrkwy hwýr agjê nê mē kêp ahkĩ. ⁴⁴ Tã mē ate akupýn ixwrýk xã hã arĩgro pumunh kêt jakamã kwa kêr ka mē ixwakre kamã te mē apê mē ôrkwy nhô dôn kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê atýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa hkêt nê. Ixkutêp axkãm ajamak rom nê ri apa. Jao tãm ixkutêp amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

*Mê kãm mē ãpênh mex xwýnhjê jarênh
Rukre 12.41-48*

⁴⁵ Nhũm Jeus arĩ mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—E koja mē kãm ãpênh xwýnhjê hõ ãpênh mex o pa hãmri nhũm ô patrãw ãpênh ã omu hãmri nê ma nhýhým môr kaxyw nê ihkram mēmojarênh piitã haxãr pa nê kãm: “E kêr ka ixwakre kamã inhmã inhôrkwy tânopxar mex nê. Nê inhmã mē ãpênh xwýnhjê mã mē apkur xã nhôr o apa.” Anhýr o kãm mēmojarênh tã karô hãmri nê kato nê ma nhýhým mō. ⁴⁶ Hãmri nhũm kot kãm ãpênh mex xwýnhja wakre kamã kãm ãpênh mex o pa. Jakamã nhũm ô patrãw akupýn hpôx o mō nhũm amnhĩ wrý harênh ma nê hkĩnh nê. Nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o kãm uma hkêt nê. Kot wakre kamã kutêp kãm ãpênh mex jakamã tee ri tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpêr to hkêt nê. ⁴⁷ Jakamã nhũm ô patrãwja akupýn pōj nê kot kãm ãpênh mex ã omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê kot kãm ô mēmojarênh piitã hamãr o pa kaxyw ihkram haxãr pa. ⁴⁸ No koja axtem nê wakre kamã kãm ãpênh mex kêt japêr. Nê hamaxpêr o: “Tk. Nã koja tokxy akupýn môr kêt nê.” Anhýr o hkãmnhĩx. ⁴⁹ Hãmri nê wakre kamã kãm mē ãpênh xwýnhjê htak nê pipãnh pix o pa. Nê kãm kagôxyhti xãnh xwýnhjê kôt pix mã pa. ⁵⁰ Hãmri nhũm ô patrãwja haêr pê akupýn pōj nê tee ri ja hã omu. ⁵¹ Hãmri nê kamã gryk týx nê tanhmã homnuj htýx to nê kãm mē ãpênh punuj xwýnhjê mē mē ho hpinràatã amnhĩ nê mē kator pa. Hãmri nê

mê kot kapêr kwým amnhî nhîpêx xwýnhjê mê mê ho hpimràatâ tanhmâ mê homnuj to nê amnhî nê mê kator. Hâmri nhûm mê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê mur nê tee ri amnhî nhîpêx. Tâ kêr ka mê ixwakre kamâ ho mê urâk kêt nê. Mê kuroom ixwakre kamâ ixkapêr kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa. Anê.

25

Kormâ mê mjên kêt xwýnhjê ho 10 nê mê harênh

Wam Tesarôn 5.1-3

¹ Nhûm Jejus arî mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—Nê mê ate Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o mê apa xwýnhjaja kêr ka mê akupýn amnhî wýr ixkâm ajamak rom nê ri apa. Nom mê kêp Tîrtûm prâm nôkati xwýnhjaja koja mê akînhâ âm htýx tanhmâ amnhî to pix kukamâ hamaxpêr o pa. Te kormâ mê mjên kêt xwýnhjaja kôt amnhî nhîpêxta pyrâk. E pa mê amâ tanhmâ mê harênh to ka mê inhma. Koja kormâ mê mjên kêt xwýnhjê kêp 10jaja ma hkrâmnhwý mjên mã xwýnh kutâ pry hâ mra. Amnhî kôt kanê jamý nê o mra nê kutêp pry nhîkrep hkrî. ²⁻⁴ Nhûm mê kêp 5jaja hkwyjê rom amnhî kukamâ hamaxpêr mex nê kanê kaxyw amnhî kôt orti hkwy ho mō. No nhûm mê kêp 5 nê mê hkînhâ âm htýx kanê pix jamý nê o mra. ⁵ Hâmri mê mjên mã xwýnhja kutêp axpên mã kapêr o hkrî. Nhûm tokyx htêm kêt nhûm mê kutêp hkrî nê gaa nê ra ôtxwa nê gaa nê hikwy nê ra ôt pa.

⁶—Tâ nhûm kôt â kamât hâmri nhûm mjên mã xwýnhja hpôx o tē. Hâmri nhûm kot hkukamâ harênh xwýnhja mê ôt o mê hikwy xwýnhjê mã amýra nê mê kâm: “Kwa mê hâmri. Ota mjên mã xwýnhja tē. Mê tokyx kânhmâ akrî pu mê kutâ mra.” Anê. ⁷ Hâmri nhûm mê hkrâ hapôj nê kanê hpôk. ⁸ Nom nhûm mê hkwyjê hkînhâ ô kanê kaxyw orti ho pa hkêt xwýnhjaja ra mê kêp mê kanêja hkaprý hpa nhûm mê tee ri kot hpôk kaxyw. Hâmri nê orti hkwy hâ hkwyjê hwý nê mê kâm: “Xê mê inhmâ orti ho inhô kanê go.” Anê. ⁹ Nom nhûm mê kêp nê nê mê kâm: “Ma mê inhô kanê kamâ orti grîre kênâ kot pa kêt mê amâ ho go. Xê mê tokyx ma mra nê nhýri amnhîm hkwyjê japrôr mê.” Anê. ¹⁰ Hâmri nhûm mê tee ri mê kuma nê ma amnhîm hkwy japrôr mã ma mra.

—Rôm nhûm mjên mã xwýnhja mê hânhtê nhûm kanê kamâ arî mê orti xwýnhjaja omu nê hâ jêt kurê kumrêx. Hâmri nê ma hkôt mōn mê pikuprônha xâ hâ ixkreja wýr wa hâ hkînh nê apkur kaxyw gjêx pa nhûm mê hâ kahê. Mê gjêx xâ hâ oreja ra hwýr hpôx jakamâ nhûm mê hâ kahê.

¹¹—Tâ nhûm ma mê kot orti japrôr mã mrar xwýnhjaja hâmri amnhî to hapu nê mra nê tee ri mê hâ hakwakre kupê nê htatak nê tee ri mê kâm akir nê mê kâm: “Xê mê inhmâ kahê xâ mê pa mê awýr agjê.” Anê. ¹² Hâmri nhûm hprô mã xwýnhja mê kuma nê mê kâm: “Tk. Nâ ixte mê apumunhre hâ kot pa kêt mê amâ kahê xâ mê. Kwa mê ma akupým mra.” Anê. Â mê ujarênh kot anhýr. Anê.

¹³ Nhûm pre â Jejus mê inhmâ ujarênh anê. Hâmri nê mê inhmâ:

—E kêr ka mê te kot amnhî kôt orti hkwy ho mōr xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrâk. Mê ate akupýn ixwýr xâ hâ arîgo pumunh kêt jakamâ kêr ka mê apkati mê ixkamâ ajamak râhâ ho apa. Anê.

Mê kâm mê âpênh xwýnhjê jarênh
Rukre 19.11-27

¹⁴ Nhûm Jejus arî mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—E kêr ka mê ixwakre kamâ inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx mex to ho ri apa pa hpânhâ mê amâ amnhîrer mex nê. Mê ate tanhmâ inhmâ amnhî nhîpêx to ho apa xâ hkôt kot paj mê amâ amnhîre. Te mêhō my kot kâm mê âpênh xwýnhjê nhîpêx pyrâk. Koja nhýhým nojarêt nê kâm mê âpênh xwýnhjê mã hikukrêx piitâ hkaga hpa. Ôrkwy nê hpur nê hkrî. Âm mêmoj piitâ mê kot wakre kamâ kâm hamâr o pa kaxyw mê kâm hkaga hpa. ¹⁵ Hâmri nê ahpýnhâ mê kâm kâxpore hkwy gō. Mê kot kutêp kâm tanhmâ ho rûnh to kaxyw ahpýnhâ mê kâm ôr pa. Kot kâxpore pumunh mex xwýnhja mã nhûm ho 5.000 nê kugō. Nê kot hkôt kax pē omunh xwýnhja mã nhûm ho 2.000 nê kugō. Nê kormâ kot omunh týx kêt xwýnhja mã nhûm âm ho 1.000 pix nê kugō. Hâmri nê mê kâm amnhî jarê nê ma nhýhým mō. ¹⁶ Hâmri nhûm kot ho 5.000 nê hamýnh xwýnhja kâxporeta py nê ma o mōr kurê kumrêx nê tanhmâ ho âpênh to ho mōr kâm ra hipy axte ho 5.000 nê kumê. ¹⁷ Nhûm kot ho 2.000 nê hamýnh xwýnhja mãânên tanhmâ ho âpênh to ho mōr kamâ ra hipy axte ho 2.000 nê kumê. ¹⁸ Nom nhûm kot ho 1.000 pix nê hpyr xwýnhja wa hkînh â axtem nê ma o tē nê kâm kakwý nê kamâ haxâ nê hity hpa nê ma akupým tē.

¹⁹—Tâ nhûm mê ô patrâwja akupýn mōn pōj nê mê kâm: “E mê amnê ixwýr mra nê ixte mê amâ kâxpore ho ixpigrânh xwýnhja jarê. Tanhmâ na ka prem ixkutêp inhmâ hipêx to?” Anê. ²⁰ Hâmri nhûm kot ho 5.000 nê hpyr xwýnhja kumrêx hwýr tē nê kâm: “E ota akâxporeta. Ate inhmâ ho 5.000 pix nê ôr tã pa amâ ho rax nê amâ hipy axte ho 5.000 nê kumê nhûm ho axkamur nê ra ho 10.000. Tâ ota.” Anhýr o kâm kapêr hâmri nê kâm kugō ²¹ nhûm amnhîm hamý nê omu

nê hkînh nê. Hâmri nê kâm: “Nà ãm hãmri na ka inhãm ho anê. Ixte amã ho 5.000 pix nê ôr tã ka ra inhãm ho rax jakamã kot kaj apê inhãm mē àpênh xwýnhjê hkrãhtũm. E amnê ixwýr axã pu mē apku nê pahkînh.” Anê.

²² —Hâmri nhũm hpãnhã kot ho 2.000 nê hpyr xwýnhnta hwýr tẽ nê ô patrãwta mã kãm: “E ota akãxporeta. Ate inhãm ho 2.000 pix nê ôr tã pa amã ho rax nê amã hipy axte ho 2.000 nê kumê. Tã ota.” Anê.

²³ Hâmri nhũm kuma nê amnhĩm hamý nê omu nê hkînh nê. Hâmri nê kâm: “Nà ãm hãmri na ka ã inhãm ho rax anê. Ixte amã ho 2.000 pix nê ôr tã ka inhãm ho rax jakamã kot kaj apê inhãm mē àpênh xwýnhjê hkrãhtũm. E amnê ajaxwýja ixwýr axã pu mē apku nê pahkînh.” Anê.

²⁴ —Tã nhũm kot ho 1.000 pix nê hpyr xwýnhnta hapu hã wa hkôt tẽ. Hâmri nê ô patrãw mã tanhmã kapêr to nê kãm: “Nà ra ixte apumunh tũm. Pêr axãhkurê pix kãm na ka hte apa. Nê amã akãxpore ho rax nê anhõ ho rax pix kukamã ajamaxpêr o ri apa. Nom mē pajaja mē ixãpênh rax pix kukwak ri na ka hte akãxpore rax nê apa. ²⁵ Jakamã na pa inhãm apyma nê. Nê akãxporeta py nê ma o tẽ nê kaxyw kre nê kamã haxã. Tã ka akupýn môn pøj pa ajarênh ma hãmri nê hkapa nê man akupýn amã o tẽ. Tã ota anhõ 1.000ta.” Anê. ²⁶⁻²⁷ Hâmri nhũm tee ri kuma nê kãm: “Tk. Kwa amã ixpyma nê ate ixpumunh mex anhýr tã na ka ixte amã kãxpore nhõrta pyr nê ma ho atẽm. Nê mē kot mē kēp kãxpore jamýnh o kuhê xã kamã mē kãm ôr nhũm mē ixkutêp tanhmã inhãm ho rax to hkêt nê? Pêr ãm amã kaga nê ate amnhĩ tomnu pix o ri apa xwýnh.” Anê. ²⁸⁻³⁰ Hâmri nê kēp kãxporeta py nê nhãm jam kugõ nê kãm: “E amý nê o tẽ nê kot inhãm ho 10.000 nê ôr xwýnhnta mã agõ. Hâmri nê jahti pynê nê ma o tẽ nê kamãt kô kamã amê. Apênh mexti hã. Kojã tee amýra nê amnhĩ xã htýx kamã hamak xaj tee ri amnhĩ nham o xapên kamnhar týx kaprý nê rĩ amnhĩ pumu.” Anhýr o kãm kapêr nhũm kuma nê hpa hã kupy nê ma o tẽ. Hâmri nhũm mē ô patrãwja mē àpênh xwýnhjê mã kãm: “E mē ate ixwakre kamã mē axãpênh mex xwýnhjaja kot paj ã mē ato mex rax anê ka mē akînh nê. Nom mē kot inhãm mē àpênh mex kêt xwýnhjaja kot paj mē kēp mēõ mēmojta jamý nê nhãm mēhõm kugõ nhũm hkaprĩ nê.” Anê. ã mē ujarênh kot anhýr. Anê.

Jejus kot nhýrmã mē piitã tanhmã mē harênh to hã harênh

Matêwre 13.35-43, 13.47-50; mãânên Apokarip 20.11-15

³¹ Nhũm Jejus arĩ mē inhãm kapêr nê mē inhãm:

—Nê kot paj nhýrmã akupýn mē awýr wrý nhũm Tirtũm kapêr o mē wrýk xwýnh piitã man ixkôt wrý. Kot paj wrý nê ixpê pahi maati hã ixkrĩ xã maati kamã inhãm nê nhý. ³²⁻³³ Hâmri nê Tirtũm kapêr o mē wrýk xwýnhjê mã anê nhũm mē ma krĩ piitã hkôt mē apiitã mē ato pikuprõnh pa nê akupýn ixwýr mē ato hapêx. Pa mē apumu nê tanhmã mē axunhwýr to. Te ôwêhti jamãr o pa xwýnh kot ôwêhti kaêx ã motre pumunh nê nhãm nê motre xunhwýr parta pyrãk. ³⁴ Hâmri nê ixupõk rũm mē ate ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê mã ixkapêr nê mē amã: “E mē kajaja kot kaj mē amex kumrêx nê ri apa ho apa. Amnepêm kormã mēmoj piitã hkêt ri na pa pre Inhîpêxã mē wa mē akukamã tanhmã ijamaxpêr to nê mē amã mēmoj mex xunhwýr rũnh nê. ³⁵ Tã ka prem ajapøj hãmri nê ixkôt amnhĩ xunhwýr nê tanhmã ixto mex to ho ri apa.

Na pa pre inhãm prãm nê ixpa ka prem ixpumu nê ixkamã axukaprĩ nê inhãm mēmoj gõ pa kuku.

Nê na pa pre inhãm kôr nê ixpa ka prem ja hã ixpumu nê inhãm gõ pa ho ixkõ nê akupým ixhiitýx.

Nê aa mē ate ixpumunh kêt tã ka prem nhýri ixpumu nê amnhĩ nhõrkwy hwýr ixwý.

³⁶ Nê na pa pre ixê pynajti nê ri ixpa ka prem ja hã ixpumu nê inhãm axê gõ pa haxã nê ri hã ixpa.

Nê na pa pre ixã nê inhîkwý ka prem ixwýr mra nê ixkane nê tanhmã ixto mex to pa akupým inhãm.

Nhũm prem ijaxã pa mē hagjênh xã kamã ixkrĩ ka prem ixwýr mra nê tanhmã ixto mex to.

ã mē ate ixto mex anhýr o ri apa jakamã nhũm inhõ Papajja ixtã mē apumu. Tã kojã ixtã mē ato mex rax nê.” Anê.

³⁷ —Kot paj ã mē ate tãm amnhĩ nhîpêx xwýnhjê mã ixkapêr anê. Hâmri ka mē tee ri inhãm nê amnhĩ tã ixkukja nê inhãm: “Kwa xã mē pajaja na pa prem ã ato mex anê? Nã mē ixte ã anhîpêx anhýr kãm amnhĩ pumunh kêt tã na ka ã mē ijarênh anê. Kwa nhýri na ka pre amã prãm nê apa pa prem apumu nê amã mēmoj gõ ka aku? Nê nhýri na ka pre amã kôr nê apa pa prem amã gõ hkwy ka ho ixkõ? ³⁸ Nê nhýri na pa prem apumu nê amnhĩ nhõrkwy hwýr awý? Rý ka pre axê pynajti nê apa pa prem amã inhînhõkã gõ ka hagjê? ³⁹ Nê nhýri na ka pre axã nê inhîkwý pa prem apumu nê akane? Nê nhýri na prem ajaxã pa mē hagjênh xajã wýr mra nê kamã tanhmã ato mex to? Nã mē pa hkêt.” Anhýr o amnhĩ tã ixkukja. ⁴⁰ Hâmri pa mē amã: “Nã mē kēp amrakati xwýnhjaja na pre htem pa pyrãk. Tã ka prem mē kamã axukaprĩ hã tanhmã mē kutã anojarêt to ho ri apa jao te pa tanhmã ixto mex

to ho apa pyrâk. Âm hāmri na ka prem â mê ho mex anhyr o ri apa.” Anê. Kot paj â mê ate amnhî to mex xwýnhjê mã ixkapêr anê.

⁴¹ —Hāmri nê hpānhā apke rūm mê kot ixkôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjê mã tanhmā ixkapêr to nê mê kām: “No mê kajaja kot paj ixupók rūm mê unhwýr xwýnhjtajê hkínhā mê ato mex kêt nê. Amnepê m na pre Tirtūmjā Satanasti mê mê kot tanhmā kām amnhî nhîpêx to ho mê pa xwýnhjê mê mê ho hpimrāātā mê kaxyw kuwy rax kumrêxja nhîpêx. Mê kot amnhî tomnuj tỳx mýrapê nhýrmā kamā amnhî xā htỳx kamā hamak rāhā nê pa ho pa kaxyw. Tā kot kaj mê ajaxwýja ma mê hkôt hwýr ajapêx. Mê apê Satanasti hkôt mê ate amnhî nhîpêx o apa xwýnh jakamā kot kaj mê urān ma hwýr ajapêx pa. ⁴² Aa mê ate tanhmā ixto mex to hkêt. Na ka pre htem inhmā prām nê ixpa hā ixpumu nom inhmā mēmoj nhôr kêt nê. Nê inhmā kôr nê ixpa hā ixpumu nom inhmā gô hkwy hkêt nê. ⁴³ Nê nhýri ahte ixpa hā ixpumu nom amnhî nhôrkwý hwýr ixwýr kêt nê. Nê ixê pynajre nê ixpa hā ixpumu nom inhmā axê nhôr kêt nê. Nê ixā nê inhîkwý hā ixpumu nom ixkane hkêt nê. Nê mê kot ijaxār nhūm arî ixkrî hā ixpumu nom ixwýr amrar nê tanhmā ixto mex to hkêt nê. Â mê ate inhîpêx anhyr o apa jakamā e mê ma kuwy hwýr apa kurê kumrêx.” Anê. Kot paj â mê kām ixkapêr anê. ⁴⁴ Hāmri nhūm mê tee ri inhma nê amnhî tā ixkukja nê inhmā: “Kwa nā â mê ijarênh anhyr kêt nê. Aa mê ixte â inhîpêx anhyre hā. Nhýri na pa prem tanhmā akute hā apumu? Nā aa mê ixte nhýri â ate amnhî nhîpêx anhyr â apumunhre hā.” Anê.

⁴⁵ —Koja mê â inhmā amnhî tā aprār anhyr kaprý. Kot paj mê kām: “Nā na ka pre htem mê kēp amrakati xwýnhjê pumu nê âm mê omunh o ri apa nê mê kamā axukapri hkêt nê. Â mê hipêx anhyr jao te pa â inhîpêx anhyr pyrâk. Jakamā kwa mê tokyx ma kuwy hwýr ajapêx kurê kumrêx.” Anê. Kot paj â kuwy hwýr mê hanor anê. ⁴⁶ Hāmri nê hwýr mê rênph na nhūm mê ma hwýr hapêx nê kamā amnhî xā htỳx kām hamak rāhā nê pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx. No kêt mê ate tām amnhî nhîpêx o mê apa xwýnhjaja kot kaj mê kurom ma Tirtūm mê wā inhô krî hwýr api nê kamā amex nê afir tũn nê apa ho pa. Kot paj â ahpýnhā mê apiitā mê inhîpêx anê. Anê.

Nhūm pre â Jejus akupýn wrýk â amnhî kukamā mê inhmā ujarênh anê. Hāmri nê mê inhmā ujarênh pa.

26

*Mê kot Jejus â âmnênh â amnhî jarênh
Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2; Juāw 11.45-*

53

¹ Tā nhūm Jejus mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã ujarênh pa nê mê inhmā:

² —E kot puj mê axte pahtā apkati axkrut hāmri nhūm arigro pē Pas kato. Jakamā koja mê piitā amnepê m Tirtūm kot Ejit nhô xwýnhjê pē mê pakukamā mê panhigêtjê kator mã hamaxpêr nê hā hkính kaxyw Jerujarê hwýr akuprô. Kamā koja mê ixpynê nê pī kahpa hā inhô nê ixpī. Koja mê tokyx â inhîpêx anê. Anê.

Nhūm pre â amnhî kukamā mê inhmā amnhî jarênh anê. ³ Rôm nhūm Jerujarê kamā patre krāhtūmjê mê Ijaew pigêtjaja patre maati Kajpasja nhôrkwý kamā axpên wýr akuprô. ⁴⁻⁵ Ra mê kām Jejus pīr prām tā mê kām mê kot hkôt kapêr mar o pa xwýnhjê pyma nê. Hāmri nê tee ri hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tanhmā kot puj wem ho nê kupi? Kot puj mê pahkính kām tanhmā ho nhūm mê hkính xwýnhjaja hā mê pakamā gryk tỳx nê. Pu mê hā axpu nê hā tanhmā axpên to. Jakamā kwa pu mê kormā tanhmā ho hkêt nê.

Anhyr o axpên ma.

*Mêhō ni kot Jejus krā gregrer â harênh
Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50; Juāw 12.1-8*

⁶ Tā nhūm Jejus kormā krî pē Petān kamā Simāw nhôrkwý kamā apkur o nhý. Simāwja na pre hkā kro xāpêr tỳx o pa nhūm Jejus ra arigro hō hā akupým hkā ho mex. Hāmri nê akupým ô krî hwýr pōj nê ôrkwy hwýr tē nê kuri apkur o nhý. ⁷ Hāmri nhūm mêhō nija hpôx â omu nê hamaxpêr o:

—Ma koja pêr Jejusja pa hā apkati grêre hāmri nê ty. An pa ma hwýr tē nê mēhkuxwa xā ho hkuxwa.

Anê hāmri nê kên jaka ho kàx kām mēhkuxwa xāja nhūm kumý nê ma hwýr o tē. Hāmri nê ho hkrā gregrer nê hā hkapir pa nê ho hkuxwa hpa. Mēhkuxwa xā hā kàxpore xohtô rax tā nhūm â hā hkapir par anê. ⁸ Hāmri pa mê ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja tee ri â kot hipêx anhyr â omu nê axpên mã:

—Tk. Kwa na hā mēhkuxwa xàta kapir pa. ⁹ Kop apu ma kot o htēm nê ho wēnê nê hpānhā kàxpore ho rax kumrêx nê hamýnh nê ho mê kēp amrakati xwýnhjê nhîpêx par o nhýx ja kām mex nê. Kwa mo na we â amnhî nhîpêx anhyr kêt nê? Anê.

¹⁰ Hāmri nhūm Jejus amnhî tā mê inhma nê mê inhmā:

—Kwa kot ixto mex kaxyw kênā na ka mê axtem nê ixtā kām akir. ¹¹ Mê kēp amrakati xwýnhjaja koja mê arî mê akôt pa rāhā nê. Ka mê amā mēmo arigro hā tanhmā mê ho ajuta hto hprām nê tanhmā mê ho ajuta hto

nê mê kâm mêmoj gô. No pa kot paj ri mê akôt ixa pa mê ixto mex ry ho apa hkê nê. Kot paj tokyx mê apiitâ mê are. ¹² Ixtyk nhûm mê kot ijaxâr kukamâ na â ixkuxwa anê. Âm hâMRI na â inhîpêx anê. ¹³ Âm hâMRI na pa mê amâ kot â inhîpêx anhîrja jarê. Koja mê krî piitâ hkôt axpên mê ijarênh â kagâ kamâ ijarênh o pa nê kamâ nija kot â inhîpêx anhîr kamâ harê nê kuma. Anê.

*Jut Kariot kot mê kâm JeJus â âmnênh
Makre 14.10-11; Rukre 22.3-6*

¹⁴ Tâ nhûm Jut Kariotja. Kêp mê ixpê JeJus kôt ixa pa ho ixa xwînh pê 12 hô htâ ra tanhmâ hamaxpêr to nê axtem nê Sata-nasti nhî hâ ma patre krâhtûmjê hwîr tê nê tanhmâ JeJus o mê mar to nê mê kâm:

¹⁵ —E ot pa mê amâ JeJus jarênh o tê. Xâ kot paj mê amâ hâ amîyê ka mê hpânhâ inhmâ amnhîre na? Anê.

HâMRI nhûm mê kuma nê hkînh nê. HâMRI nê kâm:

—Nâ kot paj mê amâ amnhîre.

Anê hâMRI nê kâm kâxpore ho 30 nê ôr kurê kumrêx nhûm hamî nê hkînh nê kato nê ma tê. ¹⁶ HâMRI nê mê kâm JeJus pynênh kaxyw tânopxar o ri hkôt ri pa. Mê kot mar o ri pa xwînhjê hkâ â unênh nê ma mê hwîr o htêm kaxyw.

*JeJus kot hkôt mê pa xwînhjê kutâ apkur
Makre 14.12-21; Rukre 22.7-13; Juâw
13.21-30*

¹⁷ Tâ nhûm mê hkînh pê Pasja kato. Am-nepêm kormâ Ejit kâm mê pa ri na pre mê inhîgêjtja ôwêhti hkrare hkwy hpa nê ho anê nê kuku. Tîrtûm kot ja hâ mê omunh nê Ejit nhô xwînhjê nê mê kator kaxyw nhûm prem â amnhî nhîpêx anê. Tâ mê ixpê mê hkanrêhâ mê htâmnhwîjjaja na pa htem arî amgrâ mê arîgro pê Pasja â axpên wîr akuprô nê jam ijamaxpêr pê mê urâk nê ôwêhti hkrare hkwy pa nê pâwti kaxkrit kêt kâm kuku. Jakamâ pa mê ixte JeJus kôt ixa pa ho ixa xwînhja wa axkrut nê JeJus wîr tê nê amnhî tâ hkukja nê kâm:

—Kwa nhîri kot paj we wa tê nê mê akutêp Pas â mê panhō hâ apê? Anê.

¹⁸ HâMRI nhûm wa kâm:

—Nâ wa māmri mā Jerujarêja wîr wa tê. Nê krîm axâ nê mêhō myti pumunh kurê kumrêx nê kâm: “E JeJus na wa inhmê pa wa awîr tê. Na awîr hpêr mênh o: ‘E na pa ra inhnojarêr. Jakamâ nhîri kot paj we ixkôt ri mê pa ho mê pa xwînhjê mê Pas â axpên kutâ apku?’ Anhîr o awîr hpêr mê.” Anê. E wa â kâm akapêr anê kê war ama nê war amâ ôrkwy nhîmōk â ixkre rax ô jahkre. Kamâ ra kaxyw mê paxâpkur xâ hâ mêmoj piitâ. Ka wa omu hâMRI nê māmri mê ixkutêp kamâ mêmoj tâ apê. Anê.

¹⁹ HâMRI nhûm wa kuma nê ma Jerujarê hwîr tê. Nê hwîr axâ hâMRI nê ra kot wa

kâm mêmoj jarênh xâ hkôt mêmoj piitâ omu hâMRI nê mê ixkutêp mêhō hâ âpênh o wa xâ.

²⁰ Tâ nhûm kamât pa mê JeJusja kôt ixkreতা wîr ixpôx pa nê hwîr agîê nê ixâpkur kaxyw ixkrî. Mê ixte JeJus kôt ixa pa ho ixa xwînhjê pê 12jaja pa mê ixpiitâ JeJus kutâ ixâpkur o ixkrî. ²¹ HâMRI nhûm JeJus tanhmâ mê inhîô jarênh to nê mê inhmâ:

—E pa mê amâ mêmoj jarê ka mê inhma. Kot kaj mê atô mê kâm ixkurê xwînhjê nhîhkram ijaxâ. Anê.

²² HâMRI pa mê tee ri kuma nê ixkaprî htîx nê. HâMRI nê axpên pânhâ amnhî tâ hkukja nê kâm:

—Kwa xâ pa? Nâ pa hkê. Kot paj â anhîpêx anhîr kêt kumrêx Pahihti.

Anhîr o axpên pânhâ kâm amnhî tâ aprâ. ²³ HâMRI nhûm mê inhmâ:

—Nâ am hâMRI na pa mê amâ ixkapêr. Mê ate ixkutâ guhkrax kâm anhō pâwti ho mry kagô nhek o akrî xwînhjê hô kot kaj mê kâm ixtâ amîyê. ²⁴ Tîrtûm kapêr â kagâ htûm ra kot ixkukamâ harênh xâ hkôt kâm mê tanhmâ ixto rax nê ixpî. Nom kot mê kâm ixtâ âmnênh mâ xwînhhta hêxta waa nê. Â kot amnhî nhîpêx anhîrja mîrapê koja amnhî xâ htîx kâm hamak rax kumrêx. Kop apu aa ô māmaj nhôxâ hkre rûm kator kêt ronhîx ja kâm mex nê. Anê.

²⁵ HâMRI nhûm Jut Kariot kot mê kâm hâ âmnênh mâ xwînhhta hâMRI amnhî tâ kuma nê kâm:

—Kwa xâ we pa JeJus? Xâ pa kot paj â anhîpêx anê? Kwa nâ pa hkê. Anê.

HâMRI nhûm kâm:

—Tî. Ka â ate inhîpêx anhîr mâ kêñâ. Anê.

*JeJus kot amnhî kamrô pikapîr kukamâ
harênh*

*Makre 14.22-26; Rukre 22.14-23; mādânê
Wam Korî 11.23-26*

²⁶ Tâ nhûm JeJus pâwti hô py nê Tîrtûm mâ harê nê mê inhmâ ho hkry nê ho mê inhîpêx pa nê mê inhmâ:

—E na pa â mê amâ pâwti ho hkry nê mê amâ ôr anê. Ja pyrâ nê koja mê â inhîpêx anê nê te ixto hkry hpar pyrâk o inhîpêx pa amnhî xâ htîx kamâ ijamak kâm ty. Nom mê anê kot paj ty. E mê māmri aku.

Anhîr o mê inhmâ amnhî jarê pa mê kuma nê kot mê inhmâ ho hkry xwînhja ku. ²⁷⁻²⁸ HâMRI nhûm hpânhâ kop py nê mâ ho anê nê Tîrtûm mâ harê nê mê inhmâ kugô nê mê inhmâ:

—Mê kot ixpîr xâ hâ arîgroja â koja ixkamrô axkapî. Nom koja mê amarî ixpîr nhûm amari ixkamrô hpikapîr kêt nê. Âm paa. Pa kot paj mê anê mê îhkram amnhî jaxâ nhûm mê â inhîpêx anê nê ixpî. Koja ixkamrô axkapî nhûm Tîrtûm omu nê ixkukwak ri mê ate ixkôt amnhî xunhwîr

xwýnhjê në mê ate amnhî tomnuj piitâ te amnhî katut kôt rênh par pyrâk o hipêx në mê ato hkra. Ra amnepê m kot â amnhî jarênh anhÿr xâ hkôt. Jakamâ e mê ixkamrô pikapîr m m ajamaxpêr pê wîhti ho akôm o axpên nhîpêx. ²⁹ Âm hâ mri na pa â mê amâ amnhî jarênh anê. Kot paj axte wîhti ho ixkôm kêt râhâ nhûm nhÿrmâ inhô Papaj akupÿn mê awÿr inhmê. Hâ mri pu mê akupÿn ixwÿrk xâ hâ arîgrota â pahkînh rax kumrêx. No â m axtem tanhmâ hâ pahkînh to. Anê.

Nhûm pre â Jesus mê inhmâ amnhî jarênh anê. Pa mê axpên pânâ kopta py në wîta kwÿ ho ixkô. ³⁰ Hâ mri në mê xpiitâ ho ixkôm pa në Tîrtûm m m mex â gre. Hâ mri në i japôj në hixêt prêk pê Oriwêhti hwÿr ma mra.

Jesus kot Simâw Pêtre m m kapêr â harênh Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34; Juâw 13.36-38

³¹ Tâ nhûm Jesus tanhmâ mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê jarênh to në mê inhmâ:

—E Tîrtûm kapêr â kagâ htûmta kot tanhmâ mê akukamâ mê ajarênh to në mê ajarênh kot:

Kot paj ôwêhti jamâr o pa xwýnhja pî hâ mri nhûm ôwêhti hpigrânh pa në ma an-hgrâ në ri mra.

Anhÿr o kot mê ajarênh. Te ho mê apê ôwêhti pyrâ në â mê ajarênh anê. Tâ kamât ja kamâ koja mê tanhmâ inhîpêx to ka mê ixtâ mê omu në mê umaj ôwêhti pyrâ në apiitâ ixkaga hpa në ma aprôt në mra. ³² Nê mê kot ixpîr tâ kot paj akupÿm ixtîr. Hâ mri në ma akupÿm mê akukamâ pika pê Garirej wÿr mô. Kamâ kot puj mê axte axpên pumu. Anê.

³³ Hâ mri nhûm Simâw Pêtre tee ri tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hkukamâ amnhî jarênhja ma në hkapîrî në kâm:

—Tk. Nâ kot paj â amnhî nhîpêx anhÿr kêt në Pahihti. Koja pahkwÿja akaga japêr no pa kot paj aa akaga hkêt nê. Kot paj akôt ixpa râhâ në. Anê.

³⁴ Hâ mri nhûm Jesus kâm:

—Nâ ra ixte akukamâ ixâhpumunh mex. Koja apkati hkôt krâhyre hkâr kêt ri ka ra mê umaj ate ixkôt apa hkêt â mê kâm amnhî tâ axâpêr o axkrunêpxi kâm ga. Kwa jam ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

³⁵ Hâ mri nhûm tee ri kuma në axte kâm:

—Kwa nâ. Mê kot ajaxâr në apîr tâ kot paj arî akôt ri ixpa nhûm mê pahto amÿrâ në tanhmâ panhîpêx to. Nâ kot paj aa akaga hkêt nê.

Anhÿr o kâm amnhî jarê. Pa mê ijaxwÿja â kâm amnhî jarênh anê.

Jesus kot Tîrtûm m m amnhî jarênh Makre 14.32-42; Rukre 22.39-46

³⁶ Tâ nhûm Jesus mê inhmâ anê pa mê ma nhÿri mê kot kâm “Gesê m” anhÿr xwýnhja wÿr mra. Hâ mri nhûm mê inhmâ:

—E mê jar ixkutêp akîrî. Pa ma mûtûm tē nê Tîrtûm m m amnhî jarê m m. Anê.

³⁷ Hâ mri në mê ixkwÿjê ho axkrunêpxi në amnhî kôt mê kuwÿ. Simâw Pêtre në Jepetew kra pijakrut pê Xiakre në Juâwja wa nhûm amnhî kôt mê kuwÿ nhûm mê ma hkôt mra. Hâ mri nhûm Jesus tee ri mê kot tanhmâ hipêx tota kukamâ hamaxpêr o hkapîrî në amnhî kamâ kahak tÿx nê. ³⁸ Hâ mri në mê kâm:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhî xâ htÿx kamâ ijamakja kukamâ ijamaxpêr në amnhî kamâ ixkahak tÿx o ra ixkapîrî nê. Te ixkapîrî kot ixpîr o môr pyrâk. Jakamâ e mê jar anohtÿx në ixto Tîrtûm wÿr o akîrî mê tanhmâ ixto pa mê kot tanhmâ ixtoja kutâ ixihtÿx nê. Anê.

³⁹ Hâ mri në mê kurûm htê m grire në Tîrtûm m m amnhî jarênh kaxyw htû mÿr pê tē m nê pikap nô nê kâm:

—Kwa Papaj. Hêxta waa nê. Inhmâ amnhî xâ htÿx kâm ijamak prâm kêt kumrêx. Na pa tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr në amnhî kamâ ixkahak tÿx nê. Jakamâ kot kaj amâ inhñê ja ho ajapêx prâm në mâmri inhñê ho ajapêx nhûm mê kâm ixkurê xwýnhja tanhmâ ixto hkêt nê. Rÿ ko. Kot kaj amâ mê kot tanhmâ ixto hprâm kê mê mâmri tanhmâ inhîpêx to. Nom pam inhmâ hprâm xâ hkôt kêt. Anê.

⁴⁰ Hâ mri në kânhmâ xa nê akupÿm Simâw Pêtreja mê hwÿr tē nê tee ri mê omu nhûm mê ra ôt pa nê hikwÿ. Nhûm mê omu nê Simâw Pêtre m m kâm:

—Kwa Simâw Pêtre. E mê hâ mri akrâ hapôj. Kwa wem anohtÿx grire ⁴¹ nê ixkutêp amnhî to Inhô Papaj wÿr o akîrî kê mê ixkôt tanhmâ mê ato htâ ka mê amâ mê uma xâj ixkaga hkêt nê arî mê kutâ amnhî to htÿx nê akuhê. Â mê amâ mê ate amnhî nhîpêx anhÿr prâm nom kormâ mê amâ maa.

⁴² Anhÿr o mê kâm kapêr hâ mri në akupÿm tē nê axte Tîrtûm m m amnhî jarê nê kâm:

—Kwa Papaj. Nâ inhmâ amnhî xâ htÿx kâm ijamak prâm kêt. Na pa amnhî kukamâ ijamaxpêr në amnhî kamâ ixkahak tÿx kumrêx. Jakamâ kot kaj amâ inhñê ja ho ajapêx prâm në mâmri inhñê ho ajapêx kê mê kâm ixkurê xwýnhja tanhmâ ixto hkêt nê. Nom ko. Kot kaj amâ mê kot tanhmâ ixto hprâm kê mê mâmri tanhmâ inhîpêx to. Nom pam inhmâ ja prâm xâ hkôt kêt. Anê.

⁴³ Hâ mri në kânhmâ xa nê Simâw Pêtreja mê hwÿr akupÿm tē. Nê mê omu nhûm kê mê axte gôr nê hikwÿ. Ra mê ôtxwa htÿx nê axte gôr nê hikwÿ. Nhûm Jesus tē nê tee ri mê omunh o xa ⁴⁴ nom axte tanhmâ mê kâm nê hkêt nê. Â m awjanâ nê akupÿm tē nê kê wam kot Tîrtûm m m amnhî jarênh xâ hkôt

axte kām amnhî jarê. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hāmri nê akupým mē hwýr tē nê mē kām:

—Kwa xan ka mē arî gôr nê anhîkwý? E mē tokyx akrâ hapôj. Na mē ra mē kot ixwýr mrar nê ixpynênh mǎ. Koja mē tokyx ixkutâ mē kot amnhî xunhwýr xwýnhjaja mē kām ixtâ amýnê. Ota ra kot ixtâ mē kām àmnênh xwýnhhta tē. E mē tokyx kànhmǎ akrî pu mē kutâ mra. Anê.

Mê kot Jejus pynênh â harênh

Makre 14.43-50; Rukre 22.47-53; Juǎw 18.2-11

⁴⁷ Nhũm Jejus mē kām kapêr o ãm rǎhǎ nhũm Jut Kariot pē mē inhîôja hwýr tē. Nê amnhî kôt mē ohtô nê hwýr mē o tē nhũm mē wapohti nê kô jamý nê hkôt o mra. Patre krǎhtũm mē Ijaew krǎhtũmjaja kot Jejus wýr mē rênh xwýnhjaja nhũm mē man hkôt Jejus wýr mra. ⁴⁸ Na pre ra Jut Kariot amnhî kukamǎ mē kām amnhî jarênh o:

—Kot paj ixkumrêx hwýr tē ka mē ixkôt hapu hǎ mra. Kot paj hwýr tē nê kām ixkapêr nê kahti hkôt kumý. Ka mē hǎ ixpumu nê hwýr mra nê unênh kurê kumrêx. Ixte kahti hkôt mýnh xwýnhhta kot kaj mē unê. Anê.

⁴⁹ Hāmri nê Jejus wýr tē nê kām:

—Pa Jejus? Xan ka kormǎ anhôt kêt nê xa?

Anê nê kahti hkôt kumý. ⁵⁰ Hāmri nhũm amnhî tǎ omu nê kām:

—Kwa Jut. Ate tanhmǎ ixto kaxyw mǎ xwýnhh jakamǎ e kam nê mǎmrî tanhmǎ ixto. Anê.

Hāmri nhũm Jut kôt mē mrar xwýnhjaja Jut kot kahti hkôt mýnh â omu nê hwýr mra nê unênh kurê kumrêx. ⁵¹ Hāmri nhũm mē inhîôja tee ri ja hǎ mē omu nê ô wapo kapa nê patre maati mǎ ãpênh xwýnh kot mē hkôt htēm xwýnhhta mǎ ho apê. Nê kot ho hkrǎ nhîpôn hǎ mǎ tǎ kuhpaw nê upók rũm hamak nhîkjê pix krǎhta. ⁵² Hāmri nhũm Jejus omu nê nê kām kapêr nê kām:

—Kwa akupým awapota hkām haxǎ nê amarî xa. Na htem wapo ho mē oprê ho pa nhũm mē amnhî xwar wapo ho mē kupa. ⁵³ Xǎ kot paj amnhî to Tĩrtũm wý nhũm ãm inhma nê tanhmǎ jajê pē ixpytǎr to hkêt nê? Nǎ kot paj amnhî to kuwý nhũm ixwýr kapêr o mē wrýk xwýnhjê rênh kurê kumrêx nhũm mē ohtô rax kumrêx nê wrý nê mē kēp ixpytǎ. ⁵⁴ Nom kot paj â amnhî to hwýr anhýr kêt nê. Tĩrtũm kapêr â kagǎ htũm kot amnepēm ixkukamǎ â mē kot inhîpêx anhýr â mē harênh jakamǎ kwǎr mē mǎmrî Tĩrtũm kām hprǎm xǎ hkôt â inhîpêx anê. Anê.

⁵⁵ Hāmri nê hpǎnhǎ mē kot unênh xwýnhjê mǎ kapêr nê mē kām:

—Kwa na pa pre apkati mē Tĩrtũm mǎ amnhî jarênh xǎ hǎ ixkre kamǎ mē kām ixujarênh o ixpa. Ka prem tokyx ixpynênh kêt tǎ jarǎhǎ te ixte amnhî tomnuj xwýnh

pyrǎk o inhîpêx nê ixwýr wapohti nê kô hǎ akapên nê ixwýr tē. ⁵⁶ Tǎ nom ra Tĩrtũm kapêr â kagǎ htũm kamǎ Tĩrtũm nhý hǎ mē kapêr xwýnh kot mē akukamǎ mē ajarênh nê mē atǎ kagǎ xǎ hkôt na ka mē ri â inhîpêx anê. Anê.

Nhũm pre â Jejusja amnhî tǎ mē kām kapêr anê. Hāmri pa mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja mē omu nê tee ri amnhî kukamǎ ijamaxpêr nê mē umaj ixprôt nê anhgrǎ nê ma inhmrrar kurê kumrêx.

Mê kot patre maati hwýr Jejus o mǎr â harênh

Makre 14.53-65; Rukre 22.54-55, 22.63-71; Juǎw 18.12-14, 18.19-24

⁵⁷ Nhũm pre Ijaew krǎhtũmjê mē Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwýnhjaja ra patre maati Kajpas nhôrkwý hwýr akuprô nê Jejus kutêp hkrî. Hāmri nhũm mē kot unênh xwýnhjaja mǎ mē hwýr o tē. ⁵⁸ Hāmri nê mē hwýr ho axǎ nê hkôt gjêx pa. Nhũm Simǎw Pêtre mē hkôt hapu hǎ mē htânopxar o tē nê kítare hwýr axǎ nê pôristi nhîhkô hǎ nhý. Hāmri nê tee ri Jejus kukamǎ hamaxpêr o nhý nê hamaxpêr o:

—Kwa tanhmǎ koja mē ixpê mē inhô Pahihtî nhîpêx to? E pa jar amým tanhmǎ mē kot hipêx to hǎ mē omunh o nhý. Anê.

⁵⁹ Hāmri nhũm patre krǎhtũmjê mē juis-tijaja kām Jejus pĩr prǎm týx nê. Jakamǎ na prem Ijaew wa ho hamêxkrut nê axpên kôt tanhmǎ mē kām ho hêx to nhũm mē kot hǎ wa mar nê ra hpĩr kaxyw mē pikuprôn h xwýnhjê kapi. ⁶⁰ Jakamǎ nhũm prem axpên pǎnhǎ mē hwýr mra nê tanhmǎ ho hêx to. Nom axpên kôt harênh kêt nê. ãm ahpyñhǎ tanhmǎ ri harênh to nom wahô wa axkrut nê axpên kôt harênh kêt nê. Jakamǎ nhũm mē tee ri hǎ mē kuma.

Tǎ nhũm ja wa mē hwýr tē nê axpên kôt harê nê mē kām:

⁶¹ —Nǎ na pre tanhmǎ Tĩrtũm mǎ amnhî jarênh xǎ hǎ ixkre jarênh to nê harênh o: “Kot paj nhýrmǎ inhma ixkreja grǎnh par prǎm nê kugrǎ hāmri nê ãm ixtǎ apkati axkrunêpxi pix nê akupým hipêx pa. Ja kaxyw ixǎhpumunh týx.” Anhýr o na amnhî jarê pa wa kuma.

⁶² Anhýr o mē kām ho hêx. Hāmri nhũm patre maati ja wa kuma nê kànhmǎ xa nê Jejus mǎ kapêr nê kām:

—Kwa xǎ ãm hāmri na wa ãm ajarênh anê nǎ? Xan ka pre â amnhî jarênh anê? E mē inhma tanhmǎ amnhî jarênh to. Anê.

⁶³ Nom nhũm amarî mē kām xa nê mē kām tanhmǎ nê hkêt nê. Hāmri nhũm patre maati ja tee ri omu nê axte kām kapêr nê kām:

—Kwa aprî hǎ mē inhma tanhmǎ amnhî jarênh to. Tĩrtũm noo mǎ amǎ ixkapêr jakamǎ kêr ka akatǎr kôt mē inhma amnhî

jarê nê amnhî to axêx kêt nê. Xà apê Tîrtûm Kra? Xà ka na pre Tîrtûm mê ixkaxyw axâm? Kwa akatât kôt mê inhmâ amnhî jarê. Anê.

⁶⁴ Hâmri nhûm tâ hprî hâ mê kâm amnhî jarê nê mê kâm:

—Tý. Nâ âm hâMRI na ka ã ijarênh anê. Ixpê Tîrtûm kot mê akaxyw ixâm xwýnhnta na pa. Na pre mê awýr inhmê pa mê awýr wrý. Tâ kot paj nhýrmâ axte kaxkwa rûm amnê akupýn kâkrâ kamâ mê awýr wrý. Hâmri nê Tîrtûm xâhpumunh o âhpumunh xwýnhnta nhîhkô hâ nhý hâMRI nê pam tanhmâ mê ajarênh to ka mê amnhî tâ ixpumu nê inhma. Anê.

⁶⁵ Hâmri nhûm patre maatija tee ri ã kot amnhî jarênh anhýr ã kuma nê kamâ gryk týx nê. Hâmri nê gryk xâj kêp patre maati hâ é kapa nê hkaxónh pa nê kumê nê hkwyjê mã kâm:

—Tk. Kwa mo kaxyw kot puj mê axte ri tanhmâ kot amnhî tomnuy to hâ harênh xwýnh ô japêr? Tâ kot amnhî pê Tîrtûm Kra hâ amnhî jarênh ã amnhî to hêx nhûm mê pahte mar kênâ. ⁶⁶ Jakamâ e kwa tanhmâ kot puj mê hipêx to? Anê.

Hâmri nhûm mê kâm:

—Nâ ã kot amnhî jarênh anhýr mýrapê koja ty. Ra htyk mã tâm kênâ. Anê.

⁶⁷ Hâmri nê tanhmâ hipêx kati hto. Mê hkwyjaja hkuk kuhtô nê îhkra ho htaK nhûm mê hkwyjaja îhkra hpo ho htaK nê hâ hpêr o axkê nê kâm:

⁶⁸ —E apê Tîrtûm Kra hâ ate amnhî jarênh jakamâ mân urâk nê axâhpumunh týx. Jakamâ e mê kot atak xwýnhnta nhîxi jarê pa mê ama. Anê.

Simâw Pêtre kot JeJus kôt pa hkêt ã amnhî jarênh

Makre 14.66-72; Rukre 22.56-62; Juâw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁹ Rôm nhûm Simâw Pêtre arî kîtare kamâ nhý. Hâmri nhûm mê kâm âpênh xwýnh nitita omu nê hprî hâ omunh kurê kumrêx. Hâmri nê kâm:

—Xê pêr apê JeJus kôt mê pa xwýnhjê hõ na ka. Anê.

⁷⁰ Hâmri nhûm tee ri amnhî tâ kuma nê kâm mê uma xâj mê kâm amnhî tâ aprâ nê kâm:

—Tk. Koký. Ixte mêhõ my ata pumunhre hâ. Anê.

⁷¹ Hâmri nê mê umaj kânhmâ xa nê tê nê kîtare hwýr hakwakrem ahte mê hkâx ã xa. Tâ nhûm hpânâ hõja omu nê hâ mê kâm:

—Xê ma pêr âm hâMRI na mê harê. Kêp JeJus kôt ri mê pa xwýnhjê hõ na pêr. Anê.

⁷² Hâmri nhûm amnhî tâ kuma nê kâm:

—Tk. Nâ mê ri ã amnhî krâ hkôt ri ixto axêx anhýr kêt nê. Ixte aa mêhõta pumunh kêt kumrêx. Anê.

⁷³ Tâ nhûm mê hkwyjaja hwýr mra nê kâm kapêr nhûm tanhmâ mê kâm kapêr to nhûm mê kuma nê kâm:

—Kwa pêr âm hâMRI na mê ajarê. Apê JeJus kwý na ka. War akapêr kot axpên pyrâk kênâ. Anê.

⁷⁴ Hâmri nhûm tee ri mê kuma mê kâm amnhî tâ âprâr kâm hihtýx nê mê kâm:

—Kwa nâ. Na pa Tîrtûm noo mã mê amâ amnhî jarê. Kot paj amnhî to ixê japêr nhûm inhma nê hâ tanhmâ ixto. Nâ urâk ixpê Garirej nhô xwýnhre hâ. Ixte mêhõ mûj pumunh kêt kumrêx tâ ka mê xatâ axpên kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnh ã ixkamnhîx o xa.

Anhýrja o ra mê kâm amnhî tâ aprâr o axkrunêpxi nhûm krâhyre hkâr kurê kumrêx. ⁷⁵ Hâmri nhûm Simâw Pêtre kuma nê ra JeJus kot hkukamâ krâhyre hkâr kêt ri kot hâ amnhî aprâr o axkrunêpxi hâ harênhnta mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hâmri nê kânhmâ hakry hpar o tê nê hkaprî htýx kumrêx nê kîtare pê kato nê tê nê awry hâ xa nê mýr rax nê.

27

Mê kot pahihtî Pirat wýr JeJus o htêm ã mê harênh

Makre 15.1; Rukre 23.1-2; Juâw 18.28-32

¹ Tâ nhûm ra myt kator o môr mê nhûm mê hkrâhtûmjê mê patre krâhtûmjaja axpên wýr pikuprôn pa. Hâmri nê JeJus ã axpên mar o hkrî nê axpên mã:

—Nâ kot puj mê hâ amýnê kê mê kupî. Kêp Tîrtûm Kra hâ kot amnhî jarênh o amnhî to hêx kênâ. Anê.

² Hâmri nê mêo pôristijê mã anê nhûm mê hpa hpre hpa nê ma pahihtî Pirat wýr o tê. Pirat kêp Rôm nhô pahihtî nhý hâ mê ixpê ljaewjê ho amnhîptâr jakamâ nhûm mê ma hwýr o tê nê îhkram haxâ.

Jut Kariot kot amnhî pîr ã harênh

Atre 1.15-19

³ Rôm nhûm Jut Kariot tee ri mê kot JeJus pîr kaxyw mê harênh ma nê hkaprî nê. Ra kot mê kâm hâ àmnênh tâ mê kot hpîr kaxyw ã mê harênh ma nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o hkaprî htýx nê. Hâmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mo na pa pre ri axtem nê ã amnhî nhîpêx anê? Nâ na pa pre amnhî tomnuy týx kumrêx. Anê.

Hâmri nê ra mê kot kâm kâxpore ho 30 nê orta jamý nê ma akupým patre krâhtûmjê mê ljaew pigêtjê hwýr o tê. Hâmri nê mê kot Tîrtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkreja wýr mê hwýr axâ ⁴ nê nhýri mê omu nê mê hwýr tê nê mê kâm:

—E ota mê akâxporeta. Na pa ã mê amâ JeJus ã ixâmnênh anhýrja o amnhî tomnuy týx nê. Kot tâm amnhî nhîpêx o pa htâ

pa axtem në ã më amã hã ixàmnênh anê. Jakamã e mĩ. Më akupým akàxporeta jamý. Kot paj amnhĩm hamýnh kêt në. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma në kãm:

—Koký. Nom ka na ka pre mẽ ixwýr tẽ në ho mẽ inhmar kênã. Anê.

⁵⁻⁷ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma hãmri në pikap kàxpore rênh pa në ma tẽ në kato. Hãmri në hkaprĩ htýx kumrêx në hamaxpêr o:

—Kwa tanhmã kot pa we amnhĩ to? Nã kot paj amnhĩ pĩ. Anê.

Hãmri në krĩ pẽ kato në ma mẽ kot pika kakwýnh në ho amnhĩm poti nhípêx xã hã pika hwýr tẽ hãmri në amnhĩ mut mã ê në ho amnhĩ pĩ. Hãmri nhũm patre krãhtũmjaja harênh ma mẽ tee ri kot kàxpore rênhta kawrã në hã axpên kukja në axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj wem ja ho? Jut kot mẽ pamã Jesus ã àmnênh nhũm mẽ pahte hpri xã hã kàxpore na. Jakamã kot puj mẽ ho Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre ho mex kêt në. Finat Mojes kot ja mẽ mẽ panhĩgêjtê kurê jakamã na htem mẽ hpar xã hã kàxpore ho ixkreta ho mex kêt në. Jakamã kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Anê.

Hãmri nhũm ja mẽ kãm:

—E na pa ra ijamaxpêr. Pu mẽ ho Jut kot amnhĩ pĩr xã hã pikata japrô hãmri në kamã jar mẽ kęp mẽ pahkwý hkêt htyk xwýnhjê jagjênh o papa. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kãm mex në. Jakamã nhũm arĩgro hõ hã nhũm mẽ ma hwýr mra mẽ haprô. ⁸ Hãmri në hã hixi mẽ nhũm kęp “mẽ hkamrô pikapĩr xã kamã pika”. Mẽ kot Jesus pĩr xã hã kàxpore ho haprôr jakamã nhũm prem ã hã hixi mênh anê. Nhũm htem arĩ axpên mã ã hixi jarênh anhýr o pa. ⁹⁻¹⁰ Nhũm pre ra amnepêm Tĩrtũm nhý hã kapêr o pa xwýnh finat Jeremĩsti mẽ hkukamã hpri hã ja jarê mẽ hã kagã. Nê hã kagã o:

Koja Ijaew nhõ patrejaja mēhõ kot mẽ kãm mēhõ my hã àmnênh pãnhã kãm kàxpore ho 30 nê òr xwýnhja jamý. Hãmri në ma o tẽ nê nhýri mẽ kot amnhĩm pika kakwýnh nê ho poti nhípêx o pa xã hã pika hkwy japrô. Ra Tĩrtũm kot inhmã mẽ harênh xã hkôt koja mẽ ã amnhĩ nhípêx anê. Anê.

ã finat Jeremĩsti kot Tĩrtũm nhý hã mẽ hkukamã mẽ harênh nê hã kagã anhýr xãja kôt nhũm prem ã amnhĩ nhípêx anê.

Pahihti Pirat kot Jesus kukjêr ã harênh

Makre 15.2-5; Rukre 23.3-5; Juãw 18.33-38

¹¹ Rôm nhũm mẽ pahihti Pirat wýr Jesus o tẽ nê hwýr ho axã nê kutã ãm nhũm xa nhũm Piratja omu mẽ kãm:

—E. Kwa inhmã amnhĩ jarê. Xã apê Ijaew nhõ pahi na ka nã? Xã ka na htem amnhĩ wýr ajamãr o pa? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Nã ãm hãmri na ka ijarê. Anê.

¹² Hãmri nhũm mẽ hkrãhtũmjê mẽ patre krãhtũmjaja pahihti Pirat mã tanhmã ho kapêr punuj to. Nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nom tanhmã kãm amnhĩ tã àprãr to hkêt në. ¹³ Jakamã nhũm pahihti Pirat tee ri ja hã omu mẽ kãm:

—Kwa xã na ka ã mẽ kot ato kapêr anhýrja mar kêt në nã?

¹⁴ Anhýr tã nom nhũm Jesus akryk xa mẽ axte tanhmã kãm mẽ hkêt në. Hãmri nhũm Pirat tee ri kot ã amnhĩ nhípêx anhýr ã omu mẽ hamaxpêr o:

—Kokýý. Mẽ kot ho kapêr punuj tã nhũm ãm mẽ kuma mẽ te kãm mẽ uma hkêt pyrã nê tanhmã inhmã amnhĩ tã àprãr to hkêt në. Anê.

Pirat kot Jesus pĩr kaxyw hã àmnênh ã harênh

Makre 15.6-15; Rukre 23.13-26; Juãw 18.39-19.16

¹⁵⁻²¹ Tã nhũm Pirat kormã mẽ kot axpên mar xã hã ixkre kamã ýr rãhã nhũm hprôja hwýr hpêr mẽ mẽ kãm:

—Xê tanhmã mẽ kãm Jesusja ã axàmnênh to hkêt në. Na pa kamãt ja kamã hkôt amýti mẽ tee ri hkukamã ijamaxpêr. Kot amnhĩ to mex xwýnh na. Aa tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hkêt jakamã xê tanhmã mẽ kãm hã axàmnênh to hkêt në. Kwarĩ. Anê.

Hãmri nhũm Piratja kuma mẽ hamaxpêr o:

—Nã ixte Ijaew krãhtũmjê pumunh tũm. Ijaew kwýjaja kãm Jesus kĩnh nhũm mẽ hkrãhtũmjaja kot mẽ hã Jesus kamã gryk në. Jakamã ixte tanhmã mẽ kãm hã ixàmnênh to kaxyw na mẽ ã ixwýr o htêm anê. Anê.

Na htem Pas nhõ arĩgrota hapôx mẽ nhũm pre htem Ijaew o amnhĩptãr xwýnhja mẽ kãm mẽ hagjênh xã kamã hkrĩ xwýnhjê ho hpýnh mẽ mẽ hapôj. Mẽ kãm hprãm xã hkôt nhũm mẽ kãm mẽ hapôj nhũm mẽ akupým kapôt ã hamakêtkati mẽ amnhĩx pa. Jakamã nhũm ra mẽ hagjênh xã kamã mēhõ my pẽ Parapasja hkrĩ. Na pre tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm mẽ mýrapé unê mẽ haxã. Jakamã nhũm Ijaewjaja mẽ ho amnhĩptãr xwýnh Pirat wýr akuprô mẽ kuhê nhũm mẽ kãm:

—E kot paj jarãhã mẽ amã mẽ hagjênh xã kamã mẽ hkrĩ xwýnhjê hõ mã inhũre kê àmnĩx kato mẽ ri pa. Nhý kot paj mẽ amã kãm inhũre? Xã Parapas nã? Xã mẽ akwý kot amnhĩm ho mẽ anhõ pahihti Jesus pẽ Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm xwýnhhta kot paj mẽ amã kãm inhũre? Nhý wehe? E mẽ inhmã nhý jarê. Anê.

Pirat na pre mê inhô patre krâhtûmjê pumunh mex nê. Ijaew kâm Jeŭs kapêr mar prâm tỳx â nhũm mê hã kamã gryk tỳx nê hwýr o mrarja kôt nhũm mê omunh mex nê. Jakamã â hã mê hkukjêr anê. Hâmri nhũm mêhpigêr mê patre krâhtûmjaja kuma hãmri nê mê pikuprônh nê mê kuhê xwýnhjê mã kãm:

—Kwa mê kãm anê kê mê pamã Parapas mã măn ure nê mãmri Jeŭs Kris pĩ. E kwa mê tokyx kãm anê kê Parapas mã ure. Anê.

Hâmri nhũm mê mê kuma nê pahihti Pirat mã kãm:

—Nà mê inhmã Parapas mã măn anhũre. Anê.

²² Hâmri nhũm tee ri mê kuma nê mê kãm:
—Kwa no mê ate Jeŭs pê Tĩrtũm kot mê akaxyw âm xwýnh â harênh xwýnhhta? Tanhmã kot paj hipêx to? Anê.

Hâmri nhũm mê kãm:

—Apĩ ri. Tokyx pĩ kahpa hã anhô kê ty. Anê.

²³ Hâmri nhũm tee ri mê kuma nê mê kãm:
—Tk. Kwa nà. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa kêt ri pĩ kahpa kunhò nhũm ty. Anê.

Hâmri nhũm mê xatã àmra kamã kãm:

—Kwa pĩ kahpa hã măn anhô kê ty. Kwa tokyx â mê inhmã hipêx anê. Anê.

²⁴ Hâmri nhũm tee ri ja nê tanhmã mê kãm kapêr to no nhũm mê mar kêt nê. Nhũm tee ri mê àmra mar o xa. Hâmri nê kãm Jeŭs pĩr prâm kêt jakamã amnhĩm gô hkwy janhĩ nê mê piitã mê noo mã amnhĩ nhĩhkra kuhônh o xa. Mê kot hã omunh xà hkôt kãm hpĩr prâm kêt â omunh kaxyw. Hâmri nê mê kãm:

—E na pa mê anoo mã â amnhĩ nhĩhkra kuhônh anê ka mê ja hã xpumu. Na inhmã hpĩr prâm kêt. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. Mê kaxipixjaja mê amã hpĩr hprãm jakamã mê kam nê tanhmã ho. No pa kot paj tanhmã ho hkôt nê. Âm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

²⁵ Hâmri nhũm mê kuma nê kãm:

—Tôe. Nà âm hãmri. Kot paj mê pamjaja amnhĩ tã htykja nhô. Nê mê ixkra nê mê ixtâmnhwýjê mê amnhĩ to xipimràatã amnhĩ tã kunhò. Kê Tĩrtũm kãm tanhmã hã mê ixtô hto hprãm nê mamrĩ tanhmã hã mê ixtô hto. Anê.

²⁶ Hâmri nhũm mê kuma nê mê kãm hprãm xà hkôt mê kãm Jeŭs â amýnê nê mê kãm Parapas mã ure. Ra Parapas kot pahi Pirat pê ô pôristi kutã amnhĩ xãm nê kêp hõxpĩrja mýrapê nhũm mê kot unênh nê haxrã tã Ijaew kãm hprãm xà hkôt akupým kãm ure. Hâmri nê ô pôristijê mã anê nhũm mê Jeŭs tak. Nê htaç rax nê hãmri nhũm Pirat mê kãm hã amýnê nhũm mê kot pĩ kahpa hã nhôr o hpĩr kaxyw ma o tẽ.

Pôristi kot Jeŭs â hpêr o pikênh â harênh Makre 15.16-20; Juãw 19.2-3

²⁷ Tã nhũm pôristijaja mê kot pĩ kahpa hã Jeŭs nhôr kaxyw ma o tẽ nê pahihti Pirat nhôrkwý kamã ixkre hõ hwýr ho axã. Nhũm pôristi ohtô nê hwýr akuprô nê hã pêr o pikênh kaxyw axpên mã:

—E kwa tokyj pu mê kãm pahi xê jaxã ri. Kêp pahi hã kot amnhĩ jarênh kênã. Anê.

²⁸ Hâmri nê kêp ê kapa nê hpãnhã kêp pahi hã mê ê kamrêk mexja py nê kãm haxã. ²⁹ Nê kãm pahi hã mê ahkã nhĩpêx nê hkrãm haxã. Nom axtem akunĩ kamã mêmô mrô nhĩ te kot ronh kanêre pyrãk xwýnhja nhũm mê hikãx nê hkrãm haxã. Nê kãm pahi hã kô gô nhũm kupy nê o xa. Hâmri nhũm mê ho anhýr pa nê kutã hkôn krã ho rôrôk nê hkrĩ hpa nê hã pêr o pikênh kamã kãm:

—E âm hãmri. Apê Ijaew nhô pahi punuti na ka. Anê.

³⁰ Hâmri nê kãnhmã kuhê nê hkuk kuhtô nê kêp kô pytã nê xatã ho hkrãx pê htaç. Nhũm prem â pêr o pikênh kãm hipêx anê.

³¹ Hâmri nê kêp pahi hã ê kapa nê akupým kãm ê jaxã nê mê kot pĩ kahpa hã nhôr kaxyw ho kato nê ma o tẽ.

Pôristi kot pĩ kahpa hã Jeŭs nhôr â harênh Makre 15.22-32; Rukre 23.27-43; Juãw 19.17-25

³² Nhũm pôristijaja Jeŭs o kato nê ma kapôt mã o tẽ. Nê kãm pĩ kahpa pytĩja gô nhũm kumý nê mê hkôt o hkwy. Nom ra hiroç tỳx nê nhũm mê tee ri ja hã omu nê mêmô kot ho ajuta kaxyw mê kot omunh xwýnhjê kapi ho xa. Hâmri nê Sirên nhô xwýnh Simãw kã htyk pumu nê unê nê kãm kot Jeŭs o ajuta kaxyw hã karô nhũm hwýr tẽ nê kêp pĩ kahpata mý nê hkôt kãm kumý nê o tẽ. ³³ Hâmri nhũm mê kên nhĩxêt te kot mê hkrã hi pyrãk xwýnhhta wýr mê o pój. Mê kapêr kãm na prem hixêtja jarênh o: “Korkot.” No mê pakapêr kãm Korkot jarênhja kêp “mê hkrã hi xã” nhũm mê ma hwýr Jeŭs o pój. ³⁴ Hâmri nê mê kot pĩ kahpa hã nhôr kaxyw nhũm â htyx kumrêx kamã hamak pymaj kãm mêmô mê hkanexãja gô. Wĩhti mê mêmô mry ma xà ho pihkãr nhũm mê kãm hkwy gô. Nom nhũm hkaki nê mê kot amnhĩ xã htyx kamã hamak kêt xã hã omunh kurê kumrêx nê hkaga. Nhũm mê tee ri ja hã omu hãmri nê kêp ê kapa nê kumê nê pĩ kahpa hã kuxi nê prek o Ihkra nê hpar o htyx pa. Hâmri nê kãnhmã pĩ jarĩ nê ahkre kamã âm nê ho htyx nhũm kýxpê ajêt. ³⁵ Hâmri nhũm pôristi hkwyjaja axpên mã ê hkwy ho pigrãnh kaxyw hã kênre ho jôka. ³⁶ Hâmri nê ho anhýr pa nê pikap Jeŭs jamãr o hkrĩ.

³⁷ Na htem mê hpar kaxyw nê tanhmã mê kot amnhĩ tomnuj to hã kagã nê mê mýri pĩ

kahpa hã hanhõ. Jakamã na prem tapti hõ py nê tanhmã Jejus ã kagã hto nê hã kagã ho: IJAEW NHÕ PAHI NA JA

HIXI PÊ JEJUS

Hãmri nê hwýr ho api nê mýri kunhõ. ã Jejus kot amnhĩ jarênh anhýrja mýrapê na prem kupi.

³⁸ Hãmri nhũm mē hpānhã wa àhkĩnh xwýnh wa ho axkrut nê mãānēn pĩ kahpa hã wa kunhõ. Nê akutã ho Jejus nhĩjê nhũm war ajêt.

³⁹ Tã nhũm pry hã mē mrar xwýnhjaja Jejus pumu nê hã hpēr o pikēnh o mra nê kām:

⁴⁰ —Kwa ka na ka pre ate Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre grānh par nê atã apkati axkrunēpxi nê akupým hipēx par ã amnhĩ jarē. Nê apê Tĩrtũm Kra hã amnhĩ jarē. Nê axāhpumunh o axāhpumunh jakamã e kwa amnhĩ kapa nê wrý pa mē ja hã apumu. Kwa tokyx. Anê.

⁴¹ Nê patre krāhtũmjê mē Tĩrtũm kapēr tũm o mē ahkre o mē pa xwýnh mē mē hkrāhtũmjaja piitã hwýr mra nê hã hpēr o axkē. ⁴² Nê axpēn mã harēnh o:

—E jahti na xep pre mē kamã ukapri ho pa nê tanhmã mē ho ajuta hto ho pa. Tã nom tã tanhmã amnhĩ to nê wrýk kêt nê. Kwa pu mē arĩ pakuhê nê kot amnhĩ kaxār nê wrýk kām omu. Koja wrý pu mē omu nê kēp mē panhõ pahihiti hã hkôt pajamaxpēr kurê kumrēx. E tokyx wrý Jejus. Pa mē awrýk kām apumu. Nã kot kaj awrýk rax nê. ⁴³ Na hte amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpēr o pa. Nê kēp Kra hã amnhĩ jarēnh o pa. Jakamã e. Kê Tĩrtũm tã hwýr tē nê kēp Kra hã akupým mē pahpê utã. Anê.

⁴⁴ Hãmri nhũm wa kot akutã hijê nê jêt xwýnhnta wa haxwýja mē mar xã hkôt mã ho kapēr anê.

Jejus tyk ã harēnh

Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49; Juãw 19.28-30; mãānēn Eprêw 10.19-20

⁴⁵ Tã nhũm kaxkwa nhĩpók ri myt ýr mē nhũm te kamãt pyrāk nhũm kamãt kó rax kumrēx. Jao hã awry mē nhũm ra akupým myt katēr o mō. ⁴⁶ Hãmri nhũm Jejus kapēr kām hihtýx nê ãmra htýx kām Tĩrtũm mã kapēr nê kām:

—Inhõ Tĩrtũm inhõ Tĩrtũm. Kwa mon ka ixkaga? Anê.

Nom kapēr kamã kām kapēr o:

—Eri Eri. Rãmã sapatani. Anê.

⁴⁷ Hãmri nhũm mē kot mar xwýnhjaja kot Eri jarēnh ã kuma nê htýx ho finat Eris mã kapēr ã hkamnhĩx. ⁴⁸ Nhũm Jejus par pē guhkrax kām wĩhti punure xa. Jakamã nhũm mē ã kapēr anhýr ã kuma nhũm mēhõ kām hkapri nê. Hãmri nê mēmo rerek py nê o tē nê kaxyw pĩ rytija py nê ho hkanhwý. Nê akupýn o tē nê ho wĩhti nhek nê Jejus

kot hkaôr kaxyw kām kupē. ⁴⁹ Hãmri nhũm hkwyjaja tee ri ja hã omu nê nê kām kapēr nê kām:

—Tk. Kwa nhãm xa. Pu mē kop Eris jamã mãn. Koja hwýr tē nê ho wrýk japēr. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm kamãt kō mē nhũm Jejus ra htyk kaxyw nê axte ãmra htýx nê hãmri nê ty. ⁵¹ Tykja kôt nhũm Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre kamã hakwakre hã kupēxēja kýj rũm ahpar mã axkjê nê amnhĩ kahê xã mēnh kurê kumrēx. Uti rax tã axkjê nê amnhĩ kahê xã mē. Te Jejus htyk o te kot mē pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê mã Tĩrtũm wýr pry jakwa kre kahê xã mēnh pyrāk o ã amnhĩ nhĩpēx anê. Nhũm pika htertēt týx kumrēx o kēn rũnh kwý ohtõ nê hkrakrak pa. ⁵² Hãmri nhũm mē htyk ã pika kamã mē htykjê nhõrkwy ho ohtõ nê mē hã axkjê nhũm mē hikwý xwýnhjaja akupým htĩr nê hapõj nê kuhê. Na prem kormã htyk kêt ri amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpēr. Tã nhũm Jejus ty nhũm mē ohtõ nê akupým htĩr nê hapõj nê kuhê. ⁵³ Nom kormã nhýhým mrar kêt nê. Arĩ mē hã pika nhĩpy Jejus akupým htĩr ã hamār o kuhê. Tã nhũm Jejus apkati hõ hã akupým htĩr ã arĩgrota ã nhũm mē rĩ kormã mã Jerujarê hwýr mra nê hwýr agjê nhũm mē ohtõ nê akupým mē htĩr ã mē omu.

⁵⁴ Nhũm kormã Jejus htyk o mōrta ã nhũm pōristi krāhtũm mē pōristi hkwyjaja hãmri hpapê hamār o kuhê nê htyk kām omu. Nê pika htertēt kamã ama nê mēmoj kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx toja pumu nê tee ri hamaxpēr nê kām ma htýx kumrēx. Hãmri nê axpēn mã:

—Hêxta waa nê. Pēr ãm hãmri na pre htyk xwýnhnta amnhĩ jarē. Kêp Tĩrtũm Kra kēnã. Tã pu mē amari pahťýx kupi. Anê.

⁵⁵⁻⁵⁶ Nhũm pre mēnijaja ohtõ nê amým Je-jus tyk kām omunh o kuhê. Marir Matarēn nê Xiakre mē Jue wa katorxã Marir nê Xiakre hõ mē Juãw wa katorxãja nhũm mē kormã htyk kām omunh o kuhê. Na prem Garirej rũm hkôt tanhmã ho ajuta hto ho hkôt Jerujarê wýr mō.

Mē kot Jejus jaxār ã harēnh

Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56; Juãw 19.38-42

⁵⁷ Tã nhũm ra myt grire nhũm kri pē Ari-matej rũm hikāxpore rax xwýnh pē Jueja tē. Nom axtem Jue hõ na pre. Ra kot Jejus kôt amnhĩ xãm jakamã kām ho wrýk nê haxār prām nê. ⁵⁸ Hãmri nê ma pahi Pirat wýr tē nê i hã kuwý nê kām:

—E ot pa awýr tē. Kwa inhmã htyk xwýnhnta gō pa ma o tē nê haxã nã? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kām harē nhũm ma o tē nê haxã. ⁵⁹ Kaxyw kupēxê mex õ py nê ho hkupu pa ⁶⁰ nê ma o tē nê õ kēn kre kamã haxã. Na pre htyk kukamã kēn kre kakwý

nhûm mē kot kormā kamā mēhō jaxār kêt tā kamā na pre Jejus jaxā. Hāmri nē hā kēn rax ō xām nē ho hitom nē ma akupŷm tē. ⁶¹Nhûm Marir Matarēn mē Marir ōja wa kēn kreta kapem omunh o wa nhŷ.

Pōristi kot kēn kre jamār o kuhē ā harēnh

⁶² Tā nhûm apkati nhûm mē inhō arīgromnu pē sap kato. Hāmri nhûm Parijew nhō xwŷnhjē mē patre krāhtūmjaja ma pahi Pirat wŷr mra nē kām:

⁶³ —Kwa pahihiti. Nā amnhī to hēx o pa xwŷnhhta na pre kormā htīr nē pa ri tanhmā amnhī jarēnh to ho pa. Nē nhŷrmā ty nē htyk ā apkati axkrunēpxi pix nē akupŷm htīr ā amnhī jarē. ⁶⁴ Jakamā kwa hwŷr anhō pōristi hkwy rē kē mē ma hwŷr mra nē hamār mex o apkati axkrunēpxi. Kot ka anhŷr kêt nhûm hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja ma hwŷr mra nē ho ahkī nē ma o mra nē nhŷri haxā nē mē piitā mē kām ra akupŷm htīr ā harēnh o hēx o pa. Te tām kot amnhī kukamā amnhī jarēnh pyrāk. Nom mē kot axte ā harēnh anhŷrja koja omnuj tŷx o tām kot ā amnhī jarēnh anhŷrja jakre. Anē.

⁶⁵ Hāmri nhûm mē kuma nē mē kām:

—Tōe. Nā koja mē ho anē. E mē ma hwŷr amnhī kôt pōristi hkwy ho mra kē mē hawwakre kahē xā jamār mex o kuhē. Anē.

⁶⁶ Hāmri nhûm mē kuma nē ma hwŷr mra nē hawwakre hā kēn raxta o htŷx pa. Nē mēhō kot omunh nē kahē mēnh pymaj menh ē ho hkukō. Hāmri nē ho anhŷr pa nē pōristi mē kām:

—E Kēr ka mē jar kuri hamār mex o akuhē. Kē mēhō tē nē tanhmā ho hkēt nē. Anē.

28

Jejus akupŷm htīr ā harēnh

Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12; Juāw 20.1-

10

¹ Tā nhûm apkati nhûm tōmīk. Hāmri nhûm Marir Matarēn mē Marir ōja kwŷhtā kānhmā nhŷ nē ma akupŷm kēn kreta wŷr wa tē. ² Puh nhûm pika httertēt tŷx nē nhûm Tirtūm kapēr o mē wŷrk xwŷnhja kēn kre wŷr wŷr nē nhām hawwakre nē kēn raxta mē nē hā nhŷ. ³ Hirā htŷx kām nhŷ. Te na jaxēnh pyrāk. Nē ē haka htŷx kumrēx. ⁴ Nhûm pōristijaja tee ri omu nē kām ma htŷx nē httertēt nē umaj pikap rōrōk pa nē te htyk pyrā nē hikwŷ. ⁵ Hāmri nhûm wa nita kēn kre hwŷr pōj nē tee ri Tirtūm kapēr o mē wŷrk xwŷnhhta pumu. Nhûm wa kām:

—Kwa wa amā ma hkēt nē. War ate Jejus pumunh kaxyw na ka wa tē. Mē kot pī kahpa hā nhōr xwŷnhhta. ⁶ Nom jar amrakati. Na ra akupŷm htīr nē kato nē ma tē. E wa kam nē amnē axā nē nōr xā kaprŷ pumu. Anē.

Hāmri nhûm wa kuma nē tee ri kēn kre kamā Jejus japēr nhûm kamā amrakati. ⁷ Hāmri nhûm Tirtūm kapēr o wŷrk xwŷnh wa kām:

—E wa tokyx ma akupŷm tē nē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā harē. Koja ma Jejus mē akukamā akupŷm Garirej wŷr mō. Garirej kamā kot kaj mē axte axpēn pumu. Ra kot mē amā amnhī jarēnh xā hkôt. E kwa wa tokyx ma akupŷm mē hwŷr tē. Anē.

⁸ Hāmri nhûm wa kuma nē ma akupŷm hprōt nē htēm kurē kumrēx. Kām ma htā hkīnh nē. Nē ma Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā ujarēnh kaxyw ma mē hwŷr hprōt nē wa tē. ⁹ Pu nhûm ra Jejus tām wa kutā tē nē wa hkaxpa. Hāmri nē wa haēr pē wa kām kapēr nē wa kām:

—Pa? Nhŷhŷm na ka wa tē? Anē.

Hāmri nhûm wa omu nē hkīnh tŷx kumrēx nē hwŷr hprōt nē hpar pē hkōn krā ho tēm nē akutā hpar ā kumŷ nē kām mex o mex ā harē nē kām:

—Hēxta gā nē. Ma amex kumrēx. Amex o amex. Anē.

¹⁰ Hāmri nhûm wa kām:

—E war amā ma hkēt nē. Mamrī ma tē nē ixkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā ijarē kē mē ma Garirej wŷr mra. Kamā kot paj mē axte axpēn pumu. Anē.

Pōristi kot kàxpore hprām xàj Jejus o hēx ā harēnh

¹¹ Rôm nhûm pōristi hkwyjaja akupŷm tām hkrā hāmri nē ma kēn kreta rûm akupŷm krīm mra. Hāmri nē patre krāhtūmjē hwŷr mra nē mē kām ujarēnh pa. ¹² Hāmri nhûm mē tee ri mē kuma nē mēhpigētjē ho akuprō nē mē hā axpēn mar o hkrī. Hāmri nē axpēn mar pa nē pōristi mā amnhīrer rax nē mē kām:

¹³ —E mē amnhīm kàxpore jamŷ nē ma ri ā mē kām amnhī jarēnh anhŷr o apa. Nom kēr ka mē kām amnhī to axēx nē mē kām: “Na pa prem kēn kre kapem ixtŷx gōr nē inhikwŷ nhûm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja mra nē mē ixpē ī ho ahkī nē ma o mra.” Anhŷr o mē kām amnhī to axēx o apa. Mē ixte kàxpore ho mē amā amnhīrēta pānhā. ¹⁴ Koja pahihiti Piratjā mē anhōt ā mē ajarēnh ma nē hā tanhmā mē ato kaxyw hā kot paj mē axy pē tanhmā kām ixkapēr to nhûm tanhmā mē ato hkēt nē. Jakamā e. Mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Mē māmri ma mra nē ā mē kām axujarēnh anhŷr o ri apa. Anē.

¹⁵ Hāmri nhûm mē kuma nē mē kot amnhī to hēxta pānhā kàxpore jamŷ nē ma mē mar xā hkôt mē piitā mē kām Jejus kôt mē pa xwŷnhjē ho hēx o pa. Tā na htem arī jarāhā Ijaewjaja ā axpēn mā mē harēnh anhŷr rāhā ho pa.

*Jejus kot hkôt mēpa ho mēpa xwýnhjê mã
mē âpênh â karô*

*Makre 16.14-18; Rukre 24.36-49; Juãw
20.19-23; Atre 1.6-8*

¹⁶ Tã pa mē ixe Jejus kôt ixpa ho ixpa xwýnh pê 11jaja hãmri akupým Jejus htír â harênh ma hãmri nê ma Garirej wýr mra. Nhýri Jejus kot mē inhmã mēmo hixêt prêk jarênhja wýr.

¹⁷ Nê ra hwýr ixpôx o mrar mē Jejus pumu. Tã nom nhũm mē ixkwýjaja tee ri omu nê htýx ho nhãm mēhō hã hkamnhix. No kêt mē pajaja na pa prem ixprĩ hã omunh kurê kumrêx nê ixkĩnh týx nê. Nê ixkĩnh nê hwýr ixprôt nê kãm:

—Pa Jejus? Hêxta waa nê. Amex o amex. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm mē inhmã:

—E na pre Tĩrtũm â inhmã kapêr anê nê inhmã: “E kêr ka amnhĩ nhỹ hã mēmoj piitã tanhmã ho ho apa. Kaxkwa kamã nê pika kamã. Mamrĩ nhỹhým amnhĩ krã hkôt amã tanhmã amnhĩ to hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.” Anê. Na pre mē akaxyw â inhmã kapêr anê.

¹⁹ —Jakamã e. Kêr ka mē ma pika piitã hkôt ri mē kãm ijarênh o ri apa. Kê mē ixe mē nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ijarênh ma hãmri nê ixkôt amnhĩ xunhwý nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê kêr ka mē ja hã mē omu nê Tĩrtũm mē wa inhmã mē hkrã kumrã. Wa ixkarô nhỹ hã mē hkrã kumrã. Mē kot wa inhỹ hã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw.

²⁰ —Nê mē kãm anê kê mē ixkapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. E kêr ka mē ma mē kãm â ijarênh anhỹr o ri mē hkôt apa. Kot paj mē anhĩhkô hã ri ixpa rãhã nhũm nhỹrmã pikaja hapêx o hapêx. Anê.

Na pre â Jejus mē inhmã mē ixâpênh â karô anê.

Matêwre kot Jejus jarênh nê hã kagàja ja kôt na hapêx.

Makre

Makre kot tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã

Juãw Makre na pre kagãja nhĩpêx. Na pre hte ma hkwýjê hkôt mê kãm Jesus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri pa. Na pre ra Simãw Pêtreja hprĩ hã Tĩrtũm kapêr o ahkre nhũm kuma nê mar tỳx nê. Hãmri nê mê pamã tanhmã Jesus ã kagã hto. Simãw Pêtre xõ ri tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã kagã. Jesus kêp Tĩrtũm Kra hã hihtỳx o hihtỳx nê ãhpumunh o ãhpumunh ã nhũm pre harê nê hã kagã. Nê kêp mê pakutã nojarêť xwýnh ã harê nê hã kagã. Æ Juãw Makreja mê pamã Jesus jarê nê hã kagã anê.

Matêwre 3.1-10; Rukre 3.1-9; Juãw 1.6-8, 1.19-23

¹ Pa Kris kôt ixkrãmnhwýjaja. E kot paj mê amã tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã ka mê kamã harê nê ama. Kêp Tĩrtũm Kra na. Tãm na pre mê pakaxyw ãm nê mê pahwýr kumê. Tã tãm kot mê pahwýr wrýk nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho paja kot paj mê amã ixprĩ hã harê nê hã kagã ka mê kamã harê nê ama.

Juãw Paxis kot Jesus kukamã harênh

² Kormã Jesus mê pahwýr wrýk xwýj ri na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwýnhjê hõ pê Ijaisja kukamã tanhmã harênh to nê hã kagã. Nê Jesus kukamã harênh o mõi xwýnh Juãw Paxisja nhũm pre mããnen hkukamã tanhmã harênh to nê hã kagã. Te Tĩrtũm tãm hamaxpêr pyrak o harê nê harênh o:

E kot paj Ixkra hkukamã ma mê hwýr kot harênh xwýnhjê hõmê kê ma kutêp mê kãm harênh o ri pa. Kê mê kuma nê kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

³ Koja kukamã harênh xwýnhja ma kapôt ã ri hwýr mê mrar xwýnhjê mã harênh o ri pa. Nê kýx pê mê kãm kapêr nê mê kãm: “E mê inhma. Kojã Tĩrtũm tokyx mê pahwýr mê panhõ Pahihti mê nhũm wrý pu mê pah-piitã omu. Jakamã kwa mê tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx. Te ho mê kot mêhõ kutêp pry ho mex pyrak o amnhĩ nhĩpêx. Nom pry kumrêx o mex kêt nê. Æm amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx. Pahihtita kutêp. Mê pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja te kot pry nhĩnur nê krã hakỳx nê pry juk nhũm mê tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprý pyrak. Jakamã kot kaj mê Pahihti nyw kutêp ate amnhĩ tomnuy kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx. Hãmri nê te mê kot pry nhĩnur o mex nê ho katãť nhũm ra katãť mux nê nõr pyrak

o amnhĩ nhĩpêx. E kwa kêr ka mê ã kutêp amnhĩ nhĩpêx anê.” Anhỹr o koja mê kãm harênh o pa. Anê.

Na pre ã Tĩrtũm Juãw Paxis kukamã harênh anê nhũm ý hã kapêr xwýnh pê Ijaisja mê pamã hã kagã.

⁴ Tã ra kot harênh xã hkôt nhũm Juãw Paxisja tẽ. Hãmri nê kapôt ã ri mê kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nê mê kãm:

—Kwa mê tokyx amnhĩ tomnuy kaga nê tãm ri amnhĩ nhĩpêx. Kê Tĩrtũm ja hã mê apumu nê mê anê mê ate amnhĩ tomnuy rênh pa nê mê ato hkra. Pa mê piitã mê kot ra mê apê hkra hã mê apumunh kaxyw mê akrã kumrã. Anê.

⁵ Hãmri nhũm mê ohtõ nê kot kapêr mar kaxyw ma nhỹhýnh hwýr kapôt mã mra. Pyka pê Jutej rũm nê Jutej kamã krĩ pê Jeru-jarê rũm nhũm mê ohtõ nê hwýr mra. Hãmri nê nhỹri omu nê kãm:

—E ixte amnhĩ tomnuy kaga hprãm xãj na pa awýr amnhĩ to tẽ. Na pa hte amnhĩ tomnuy pix o ri ipxa. Tã tee ri ja hã amnhĩ pumu nê ixkaprĩ nê. Hãmri nê ra inhma amnhĩ tomnuy kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx prãm nê.

Anhỹr ã amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Tĩrtũmja kaxkwa kamã hkrĩ htã mê kuma nê amnhĩ katut kôt mê kot amnhĩ tomnuy piitã rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm Juãw Paxis gõx kãm mê hkrã kumrã. Pyhti pê Jotãw kamã. ⁶ Juãw Paxisja hikãxpore hkêť jakamã na pre ê mex kêt nê pa. Æm mêmõ mry pê kamer kĩ ho amnhĩm ê nhĩpêx nê hagjê nê hã pa. Nê mêmõ mry hã ho amnhĩ pre nê ri pa. Nê mêmõ mex kur kêt nê ãm krit ku nê menh õr o ri pa. ⁷ Hãmri nê mê kãm tanhmã Jesus jarênh to ho pa nê mê kãm:

—E mê inhma. Kojã tokyx Tĩrtũm kot mê pakaxyw ãm xwýnhhta mê pahwýr wrý. Ah-pumunh tỳx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ipxa nê amnhĩ tã hã ixpijaãm rãhã ho ri ipxa. Te ixkrãm ã ixpijaãm o amnhĩ nhĩpêx pyrak. ⁸ Na pa hte gõ pix o Tĩrtũm mã mê akrã kumrãr o ri ipxa. Nom mê pahwýr wrýk mã xwýnhja koja mê awýr Tĩrtũm Karõ rê nhũm mê akaxwýnh mã agjê. Ka mê ý hã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

Juãw Paxis kot Jesus krã kumrãr ã harênh
Matêwre 3.13-17; Rukre 3.21-22; Juãw 1.32-34

⁹ Tã nhũm Jesusja tãm Juãw Paxis wýr tẽ. Garirej kamã krĩ pê Najare rũm ma hwýr tẽn põi. Hãmri nhũm Juãwja hkrã hkumrã. Pyhti pê Jotãw kamã hkrã kumrã. ¹⁰ Hãmri nê wa gõi rũm api nê mýr ri kaxkwa pumunh o xa. Nhũm kaxkwa axkjê nhũm kurũm Tĩrtũm Karõ te tuuti pyrã nê Jesus wýr wrýk o tẽ nê ikre hã xa nhũm amnhĩ tã omunh o

xa. ¹¹ Hāmri nhūm Tirtūm kaxkwa rūm kām kapēr nē kām:

E apē Ixkra mex na ka. Ām hāmri na ka hte ixkanrēhā amnhī nhīpēx mex o apa. Inhmā ajapē kamā na ka ri apa ho apa. Anē.

Jejus kot Satanasti kaga hā harēnh

Matēwre 4.1-11; Rukre 4.1-13; māānēn Eprēw 2.18, 4.15

¹² Tā nhūm Tirtūm Karōja ma kapôt mā Jejus o mō ¹³ nhūm kapôt ā mry xoprē kaēx ā ri mrar o hā arīgro pē 40. Hāmri nhūm Satanasti omu nē ma hwyr tē nē ri hkôt pa. Kapôt ā ri hkôt hēx rom tanhmā kām kapēr to nhūm kot mar nē hkôt amnhī xām prām xāj ma hkôt pa. Nom nhūm Jejus hkaga kumrēx nhūm tee ri ho anhyr kaprē nē ma akupym tē. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o mē wryk xwynthaja Jejus wyr wry nē tanhmā ho mex to.

Jejus kot Tirtūm mā āpēnh krax ā harēnh

Matēwre 4.12-17; Rukre 4.14-15

¹⁴ Nhūm pre ra mē ixpē Ijaew o amnhīptār xwynth pē Eroxa Juāw Paxis kot mēmoj tā kām ākēr mýrapē nhūm pre ra unē nē haxā. Tā kot haxār jakānh pē nhūm Jejus ma akupym pyka pē Garirej wyr mō nē kamā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē Tirtūm kot mē hwyr mēnh ā amnhī jarēnh o pa. Nom te nhām mēhō jarēnh pyrāk o amnhī jarē ¹⁵ nē mē kām:

—E na Tirtūm kām mē ato hkra hprām nē. Jakamā na ra kot mē awyr ām xwynthta mē nhūm mē awyr wry. Kwa mē tokyx kapērja ma nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr. Hāmri nē ate amnhī tomnuj kaga nē Tirtūm kōt mām amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm amnhī tā mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Jejus kot amnhī kōt tep pynēnh xwynth wa hwyr ā harēnh

Matēwre 4.18-22; Rukre 5.1-11

¹⁶ Tā nhūm Jejus ma Garirej kamā gō rax pē Garirej mýri mō. Hāmri nē Simāw mē htō Andreja wa hwyr kato nē wa omu. Wa kot tep pynēnh xwynth jakamā na pre wa gōx kām kryhti rēnh o xa nhūm Jejus wa hānh tē nē wa omu. ¹⁷ Hāmri nē amnhī kōt wa kuwý nē wa kām:

—E war amnē ixkōt tē nē ixkōt mām apa. War apē tep kanhēr rax o ri apa xwynth tā kēr ka wa axāpēnhta kaga nē hpānhā ixkōt apa ho apa. Kot paj tanhmā war akrā hto ka wa tep pynēnh pānhā ma ri mē hkôt mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa. Mē ohtō nē mē kot war amar nē Tirtūm kōt amnhī xunhwyr kaxyw. Jao kot kaj te war ate tep kanhēr rax nē Tirtūm mā ōr pyrāk o amnhī nhīpēx.

Anhyr o wa kām kapēr. ¹⁸ Hāmri nhūm wa kuma nē kryhti kaga nē ma hkôt pa ho pa

kurē kumrēx. ¹⁹ Hāmri nē mē gō mýri mō nē Jepetew kra Xiakre mē htō Juāw wa hwyr kato nē wa omu. Nhūm wa kormā hipēēxā nhīhkō hā pār kām kryhti ho mex o wa nhý nhūm Jejus wa mē hwyr kato nē wa omu nē amnhī kōt wa kuwý. ²⁰ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hkôt pa ho pa. Pār kre kamā mē kām āpēnh xwynthē ri hipēēxā re nē ma Jejus kōt pa ho pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā harēnh

Rukre 4.31-37

²¹ Hāmri nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwynthaja ma krī pē Kapanau hwyr mō hāmri nē hwyr pōj. Hāmri nhūm mē ixpē Ijaewjē nhō arīgromnu pē sap kato nhūm Jejus ma Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwyr tē nē hwyr axā. Hāmri nē kamā mē kot Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn wyr mē pikuprōnh xwynthē jahkre ho nhý. ²² Nē mē ahkre mex nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Pēr ām hāmri na ā mē pamā mēmoj jarēnh anē. Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwynthē rom āhpumunh týx kōt na hpri hā mē pajahkre mex nē. Anē.

²³ Hāmri nhūm mēhō myja mē hwyr axā. Na pre ra mēkarōmnuti hwyr axā nhūm ý hā amnhī tomnuj o pa. Hāmri nē mē hwyr axā nē Jejus pumu nē kām kapēr. Nom tām kapēr kēt nē. Mēkarōmnuti nhý hā kām kapēr. Kax pē kām kapēr nē kām:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa tanhmā mē ixto hkēt nē. Ixte apumunh mex. Apē Najare nhō xwynth tā māānēn apē Tirtūm kot mē ixwyr amēnh xwynth maati na ka. Tirtūm rūm na ka pre mē ixwyr wry. Kwa xā kot kaj mē ixto ajapēx nā? Anē.

²⁵ Hāmri nhūm kām:

—Tk. Kwa anhīkrē nē myta kurūm akator kurē kumrēx. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm kuma nē āmra htýx kām myja o āk týx nē kēp kato nē ma tē nhūm akupym mex. ²⁷ Hāmri nhūm mē piitā omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nē xatā axpēn mā harēnh o pa nē axpēn mā:

—Kokýý. Jejus na pre āhpumunh týx kōt mēkarōmnuti jano nhūm kuma nē mē kurūm hapōx kurē kumrēx. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Garirej kamā mē piitā ri axpēn mā harēnh o pa.

Jejus kot akupym Simāw xupānhgēx o mex ā harēnh

Matēwre 8.14-15; Rukre 4.38-39

²⁹ Tā nhūm Jejus Xiakre mē Juāw mērohā Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre rūm kato nē ma Simāw mē Andre wa ōrkwý hwyr mō. ³⁰ Hāmri nē mē hwyr agjē. Nhūm Simāw xupānhgēxja ra ā nē hkā kagro htýx nē nō nhūm Jejus mē hwyr axā nhūm mē kām harē. ³¹ Hāmri nhūm mē kuma nē hwyr axā

nê omu nê hpa hã kupy nê kãnhmã Ƴr nhũm hã hakry nê akupým mex kurê kumrêx. Hãmri nê kãnhmã xa nê tẽ nê mẽ kãm mẽmoj nhípêx nhũm mẽ hkur o hkrĩ.

Jeus kot akupým mẽ hkwýjê ho mex ă harênh

Matêwre 8.16-17; Rukre 4.40-41

³²⁻³³ Tã nhũm myt axã nhũm mẽ ohtô nê Simãw mẽ Andre wa ôrkwý hwýr mra nê hakwakrem Jeus ă akuprô. Nê amnhĩ kôt mẽ ă xwýnhjê ho mra. Nê mēkarômnuti kot mẽ hwýr gǣx xwýnhjaja nhũm mẽ hwýr mẽ o mra. ³⁴ Hãmri nhũm Jeus mẽ omu nê akupým ahpýnhã mẽ piitã mẽ ho mex pa. Nê mēkarômnutija nhũm mẽ kurũm mẽ hapôj. Mēkarômnuti kot kēp Tĩrtũm Kra hã omunh tã no nhũm kapēr nê mẽ hkurê nê mẽ hano nhũm mẽ kapēr kêt rãhã mẽ kurũm hapôj nê ma mra.

Jeus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh ă harênh

Rukre 4.42-44

³⁵ Tã nhũm apkati nhũm kormã myt kator kêt ri nhũm Jeus kãnhmã nhý nê tẽ nê kato. Hãmri nê ma kapôt ă ahte nhýhým tẽ nê nhýri Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o nhý.

³⁶ Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ hkwýjjaja hkrã hapôj nê tee ri ixkre kamã hapēr. Hãmri nê hapôj nê ma hpri jakop o mō. ³⁷ Hãmri nê hwýr kato nê omu nê kãm:

—Pa. Kwa na mẽ piitã tee ri ajapēr. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tô ma pu mẽ mō. Nom kot puj mẽ akupým mẽ hwýr pamōr kêt nê. Kot puj mẽ hpãnhã nhãm krĩ hkwý hkôt mãn ri pajapôj. Pa kamã mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarê mãn. Ja kaxyw na pre mẽ awýr inhmẽ. Krĩ piitã hkôt mẽ pa xwýnhjaja kot kapēr mar kaxyw. Anê.

³⁹ Hãmri nê mẽ ma axte Garirej kamã krĩ hkwý hkôt pa. Nê krĩ piitã hkôt Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xã hã ixkre kamã mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarênh o pa. Nê mẽ kurũm mēkarômnuti japôx o pa.

Jeus kot akupým mēhō hkàmnu ho mex ă harênh

Matêwre 8.1-4; Rukre 5.12-16

⁴⁰ Tã nhũm mēhō hkã hkrō xãpêr týx xwýnhja Jeus wýr tẽ. Hãmri nê hã hpijaãm kaxyw kutã hkônkrã ho tēm nê nhý nê kãm:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr amnhĩ to tẽ. Akupým ate mẽ ixto mex kaxyw axãhpumunh týx jakamã kot ka akupým amã ixto mex prãm nê mãmri akupým ixto mex. Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm kuma nê kamã ukapři nê hã ihkra xi nê kãm:

—Nã kot paj ato mex. E akupým akã mex.

⁴² Anhýrja kôt nhũm akupým hkã mex kurê kumrêx. ⁴³⁻⁴⁴ Hãmri nhũm Jeus kãm kapēr kãm hihtýx nê hano nê kãm:

—E kēr ka amnhĩ tã akwýjê mã tanhmã ijarênh to hkêt rãhã ma patre hwýr tẽ kē akupým akã mex ă apumu. Hãmri ka amnepēm Mojes kot mẽ ate akupým mẽ amex ă Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhípêx to hã karô xwýnhta ka kãm ho anê. Kē mẽ piitã akupým akã mex ă apumu. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm kuma nê ma tẽ. Nom axtem nê ma mẽ piitã mẽ kãm amnhĩ jarênh o ri mra. Jeus kot kãm karô xã kuhpa hã ma mẽ kãm amnhĩ jarênh o ri mra. Jakamã nhũm mẽ kuma nê piitã nhýhýnh Jeus wýr mra. Mẽ ohtô rax kumrêx nê hwýr mra nhũm tee ri mẽ noo mã nhýri krĩm pa mã. Hãmri nê ăm krĩ pu hã ri pa htã nom nhũm mẽ arĩ ohtô nê hwýr mra.

2

Jeus kot akupým ĩ kamã htyk xwýnh o mex ă harênh

Matêwre 9.1-8; Rukre 5.17-26; Juãw 10.37-

38

¹ Tã nhũm Jeus hã apkati grêre nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mērohã ma akupým Kapanaũ wýr mō. Hãmri nê hwýr pōj nhũm mẽ piitã nhýri mēhō nhōrkwy kamã hpôx kôt harênh ma nê hã akuprô. ² Ra hã pikuprōnh rax nê ixkre nhĩtom pa. Nhũm mẽ hkwýjjaja kapôt ă kuhê nhũm Jeus Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre ho nhý. ³ Hãmri nhũm mēmyjaja kēp kwat nê ĩ kamã htyk xwýnhja mý nê Jeus kot ho mex kaxyw hwýr o tẽ. ⁴ Hãmri nê tee ri hã mẽ pikuprōnh rax xwýnhjê pumu nê nhýhýnh kot hwýr o ăr kaxyw tee ri amnhĩ kukamã ho ukapi ho pa. Hãmri nê hamaxpēr nê ixkre nhĩmōk po hwýr ho api nê himōk kwý grã nê hkôt ĩ kamã htyk xwýnhta nōr xã mērohã hkôt Jeus wýr haxã. ⁵ Hãmri nhũm mẽ kot kaxyw kãm hamaxpēr týx ă mẽ omu nê ĩ kamã htyk xwýnhta mã kapēr nê kãm:

—Pa? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nê. Na pa ra anê ate amnhĩ tomnuj piitã ho ijapēr. Kot paj axte kãm ijamaxpēr kêt nê. Anê.

⁶ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja tee ri ă kapēr anhýrja ă kuma nê hamaxpēr o:

⁷ —Tk. Kwa pēr mēhō myti mŭj kēp Tĩrtũm kêt tã te kapēr pyrãk o amnhĩ nhípêx nê mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ă amnhĩ jarê. Tĩrtũm pix kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx kēnã. Anê.

⁸ Nom nhũm Jeus mẽ hamaxpēr kôt mẽ omunh mex nê. Mẽ kot Tĩrtũm pix kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh nê akupým mẽ ă xwýnhjê ho mex kôt mẽ hamaxpērja nhũm mẽ omunh mex nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ ă ajamaxpēr anhýr kêt nê. ⁹ Ixte mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapēr par ă amnhĩ jarênh tã mẽ ate mẽ ano ho

ja kôt ixpumunh kêt jakamā na ka htem ja hā ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Nom kot paj mē anoo mā akupŷm myja o mex. Ka mē ja hā ixpumu hāmri nē ixkôt ajamaxpēr kurē kumrēx. ¹⁰ Ixpē Tirtūm kot mē awŷr inhmēnh xwŷnh na pa. Ixte mē anē mē ate amnhī tomnuj rēnh kaxyw na pre mē awŷr inhmē pa wrŷ. Tā mē ate ja kôt ixpumunh kaxyw kot paj mē anoo mā mytija ho mex.

¹¹ Anhŷr o mē kām kapēr hāmri nē ī kamā htyk xwŷnhnta mā kapēr nē kām:

—E kānhmā xa nē anōr xā mŷ nē ma akupŷm anhōrkwŷ hwŷr tē. Anē.

¹² Hāmri nhūm kuma nē kānhmā ām kurē kumrēx. Hāmri nē akupŷm mex ā amnhī pumu nē hkīnh tŷx nē nōr xā mŷ nē mē noo mā kato nē ma akupŷm ōrkwŷ hwŷr tē. Hāmri nhūm mē kot omunh xwŷnhjaja amnhī jaēr pē omu nē no hapōx kaxyw nē hkôt omunh o kuhē nē kamā no pyma htŷx nē. Nē tee ri omu nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Aa mē pahte ā mēhō kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omunh kêt kumrēx tā jarāhā ja pumu. Nā Tirtūmja ām mex o mex. Anē.

*Jeus kot amnhī wŷr Rewi hwŷr ā harēnh
Matēwre 9.9-13; Rukre 5.27-32*

¹³ Hāmri nhūm Jeus mē ma mra nē akupŷm gō rax pē Garirej wŷr mra nē gō mŷ ri pa. Hāmri nhūm mē piitā omu nē hwŷr mra nē hā akuprō nhūm Tirtūm kapēr o mē ahkre ho nhŷ. ¹⁴ Hāmri nē mē kure nē axte hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mērohā ma axte mra nē nhŷri Apew kra Rewija pumu. Rōm kām mē ō pahihiti mā amnhī kwŷjē pē kăxpore hkwy jamŷnh xwŷnh na pre. Jakamā nhūm āpēnh o nhŷ nhūm Jeus hānh tē nē omu nē amnhī kôt kuwŷ nē kām:

—Pa? E kwa axāpēnhnta kaga nē hpānhā amnē mē ixkôt măn ri apa ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē āpēnh kaga nē ma hkôt mō nē hkôt pa ho pa.

¹⁵ Hāmri nhūm mēmo arigro hā nhūm Rewi nhō mē apkur xā hā mēo rax nē. Jakamā nhūm amnhī nhōrkwŷ hwŷr hkrāmnhwŷjaja nē Jeus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷ. Hāmri nhūm mē ma hkôt mra nē ōrkwŷ hwŷr agjē nē kuri apkur o hkrī. Nē määnēn mē kēp Rōm nhō pahi mā mē kēp kăxpore hkwy jamŷnh xwŷnh kwŷ nē mē ohtō nē mē kutā apkur o hkrī. ¹⁶ Hāmri nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnh kwŷ pē Parijew nhō xwŷnhjaja mra nē mē apkur ā mē omu. Nē tee ri mē hkaēx ā Jeus pumu nē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷr agjē nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kwa na htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē kutā apkur kêt tā ka mē Jeus mē apimrāatā axtem nē mē kutā axāpkur o akrī. Mē ate amnhī to mex ronhŷx ka mē kutā axāpkur kêt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm Jeus amnhī tā mē kapēr ma nē mē kām:

—Tk. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw ixte mē kutā ixāpkur o inhŷr kēnā. Xā na hte tōtō mē mex xwŷnhjē hwŷr mra nē mē hkane? Nā na hte ām mē ā xwŷnhjē pix kane ho pa. Ra mē ate ja pumunh mex. Ja pyrā nē na pa pre mē kot amnhī to mex xwŷnhjē hwŷr ixwŷr kêt nē. Ām mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē pix wŷr na pa pre wrŷ. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw mē hwŷr wrŷ nē jājē kutā ixāpkur o nhŷ. Mē ate amnhī tomnuj mā anhŷr nē hpānhā tām amnhī nhīpēx o apa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ nē mē akamā ixukapri ho ri mē akôt ixpa. Tā ka mē atŷx ā ixte mē kutā ixāpkur anhŷrja ā ixto akapēr anē. Anē.

*Mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw
mēo kaga hā mē harēnh*

Matēwre 9.14-17; Rukre 5.33-39

¹⁸ Juāw Paxis kôt mē pa xwŷnhjē mē Parijew nhō xwŷnhjaja na prem tōhā Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē apkur kêt rāhā kamā kām amnhī jarē. Nom nhūm Jeus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na prem kām amnhī jarēnh prām nē apkur kām amnhīx kām amnhī jarēnh o pa. Jakamā nhūm Ijaew kwŷjaja tee ri ja hā mē omu nē Jeus wŷr mra nē mē hā hkukja nē kām:

—Pa? Kwa aprī hā mē inhmā mēmoj jarē. Na hte Parijew nhō xwŷnhjē mē Juāw Paxis kôt mē pa xwŷnhjaja tōhā Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē apkur kêt rāhā kām amnhī jarē. No akôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na htem āmnhīx apkur o pa kamā kām amnhī jarēnh o pa. Kwa mo na htem mē urāk nē tōhā apkur kêt rāhā kām amnhī jarēnh kêt nē? Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm Jeus mē kām:

—Tk. Mo kaxyw kot mē ā amnhī nhīpēx anē? Mē hkapri hket kēnā. Mē kot ixkôt pa ho pa hā amnhī pumunh jakamā na htem hkīnh nē pa. Kormā ixte mē hkôt ixpa kēnā kot kêt mē Tirtūm mā kapēr kaxyw nē ho apkur kêt kamā kām amnhī jarē. Xā na htem hkrāmnhwŷ hā hkīnh kaxyw hā akuprō nē hkapri nē apkur kêt nē mŷr o hkrī? Nā na htem hā akuprō nē hkīnh nē apkur rūnh nē. Ja pyrā nē na hte ixkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja ixkôt kormā āmnhīx hkīnh nē apkati mē apkur kām kām amnhī jarēnh o pa. ²⁰ Nom koja mē kām ixkurē xwŷnhjaja nhŷrmā tanhmā ixto hāmri nhūm mē ri kormā hkapri htŷx kām ho apkur kêt rāhā Tirtūm mā amnhī jarē. Anē.

Nhūm pre ā Jeus mē kām hkôt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē jarēnh anē hāmri nē axte mē kām kapēr nē mē kām:

²¹⁻²² —Mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja mē kot amnhī nhīpēx tūm o amnhī pyrāk jakamā na htem mē kot amnhī nhīpēx nyw kaga. Tā ixte amnhī nhīpēx nywja te kot

mê ate amnhî nhîpêx tûm pyràk kêt jakamã na ka htem inhma nê ãm inhma. Kwa mê inhma nê mê ate amnhî nhîpêx tûm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

Jejus kêp arîgromnu hpãm ã kot amnhî jarênh

Matêwre 12.1-8; Rukre 6.1-5

²³ Tã nhûm mê ixpê Ijaew nhô arîgromnu pê sap kato nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja ma nhýhým mô. Ma mê hpur kahti hkôt nhýhým mô nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja ra kãm prãm nê. Hãmri nê prãm xaj purta kamã amnhîm mêmô hy te kot harôj pyràk xwýnhhta kwý rê nê ma Jejus kôt hkanhar o mô. Mê ixpê Ijaewjaja na pa htem axpên pur kãm ixpa nê ã amnhî nhîpêx anê. ²⁴ Hãmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja mê hkôt mra nê tee ri ja hã mê omu nê Jejus wýr mra nê mê hã kãm akir nê kãm:

—Kwa jarãhã sap tã akôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja mêmô hy hkwy rê nê akôt hkanhar o pa. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot mê panhõ arîgromnu hã mê pahte mêmôj nhîkênh nê mê pahkurê kênã. Kwa mê kãm anê kê mê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Anê.

²⁵⁻²⁶ Hãmri nhûm Jejus mê kuma nê hprî hã mê kãm Tirtûm kapêr tûm jarê nê mê kãm:

—Kwa xan ka mê kormã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhî nhîpêx to kamã harênh nê mar kêt nê? Kormã Apiatar kêp patre maati ri na pre Tawi hkôt ri mê pa xwýnhjê mê prãm xaj Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwýr agjê. Hãmri nhûm Apiatar mê kãm prãm týt ã mê omu nê mê kamã ukaprí nê mê kãm mêmôj gô. Mê kot Tirtûm noo mã pãwti jaxwýr xwýnhhta nhûm mê kãm kugô nhûm mê kuku. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja nê mê kurê htã nhûm mê kãm prãm týt ã mê omu nê mê kamã ukaprí xaj mê kãm kugô. Patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhûm mê kãm kugô nhûm mê kuku. Tã nom nhûm Tirtûm ja hã mê omu nhûm ja kêp omunuj kêt nê. Patre kot mê kamã ukaprí nê mê kãm ôr nhûm ja hã omu nhûm ja kãm mex nê. Anê.

Hãmri nê mê kãm:

²⁷ —Na pre Tirtûm panhî kumrêx o kato nê kormã mê hkôkôt nê Tirtûm mã hamaxpêr o hkrî kaxyw arîgromnu ho kato. No na pre arîgromnu kumrêx o kato nê hpãnhã kaxyw panhî ho kator kêt nê. ²⁸ Tã pa na pre Tirtûm mê akaxyw ixãm nê mê awýr inhmê. Jakamã papxipix na pa hte arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê kãm karô ho ri ixpa. Jakamã kwâr mê mãmri mêmôjta rê nê ixkôt hkanhar o mô. Anê.

3

Jejus kot akupým ìhkra grã xwýnh o mex ã harênh

Matêwre 12.9-14; Rukre 6.6-11

¹ Tã nhûm mê ixpê Ijaewjê nhô arîgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhûm Jejus Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkreja wýr tẽ nê axã nê kamã Tirtûm kapêr o mê ahkre ho nhý. Nhûm mêmô my ìhkra grã xwýnhja mê ìhkô hã mar o nhý. ² Nhûm Parijew nhô xwýnhjaja kãm mê hkrãhtûmjê mã Jejus o kapêr prãm jakamã htãnopxar o kuhê nê axpên mã:

—E kwa pu mê jar pakuhê nê kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã omu. Xã koja jarãhã ìhkra grã xwýnh mýj o mex nã? Jarãhã arîgromnu kênã kot kêt kãm ìhkra ho mex. Koja ho anê nê ra Tirtûm kapêr tûm nhîrôp xa. E pu mê xa nê hã omu. Anê.

³ Hãmri nhûm Jejus ìhkra grã xwýnhhta pumu nê kãm:

—Pa? E kãnhmã xa nê amnê ixwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhûm kãnhmã xa nê hwýr tẽ nê mê piitã mê noo mã xa. ⁴ Hãmri nhûm Jejus mê kot omunh o hkrî xwýnhjê hwýr rit nê arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê hkukja nê mê kãm:

—E mê inhma. Tanhmã na htem arîgromnu hã axpên nhîpêx to wehe? Xã kot ka mê arîgromnu hã axã htýt nê amex prãm xaj ma mêmô hwýr amnhî to tẽ nhûm apumu nê apkatim arîgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhûm ja amã mex nê? Rý nhûm apumu nê tanhmã atomnuj to nê akupým amnhî nê ajano nhûm ja amã mex nê? Nã koja ã anhîpêx anê nhûm ja amã mex kêt nê. E mê inhmã mêmôj jarê. Tanhmã na pre finat Mojesja Tirtûm nhý hã arîgromnu hã mê pahte axpên nhîpêx ã mê pamã karô hto? Xã kot puj mê hã axpên kãm paxukaprí rý hã mê pamã axpên kurê ho papa? Xã kot puj mê hã mêmôj punuj pê mê utã rý kot puj mê ãm arîgro mex pix ã mê utãr kaxyw arîgro mex jamã? E mê atô inhmã ja jarê. Anê.

Ra kot hprî hã mê hamaxpêr ã mê omunh mex nê ã hêx rom mê hkukjêr anê. Nom nhûm mêmô tanhmã kutã kãm nê hkêt nê. Mê ãm piitã akryk mar pê omunh o hkrî. Mê kot tanhmã kãm nê nhûm ta pãnhã tanhmã mê kãm nê pymaj nhûm mê tee ri kãm tanhmã nê hprãm nom akryk mar o hkrî. ⁵ Hãmri nhûm Jejus tee ri mê ukaprí hkêt ã mê omu nê hkaprí nê mê kamã gryk nê. Hãmri nê ìhkra grã xwýnhja mã kãm:

—Tk. Mê kot tanhmã inhmã ujarênh tore hã. E anhîhkra katãt. Anê.

Hãmri nhûm ìhkra katãt nê akupým mex kurê kumrêx. ⁶ Hãmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja tee ri ã Jejus kapêr anhýrja ã kuma nê kot sap ã akupým myta o mex ã omu nê kamã gryk týt nê. Nê hapôj nê ma pahi Ero

kôt mē pa xwŷnhjē hwŷr mra nē mē kām harēn nē tanhmā hā axpēn kukjēr to nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj mē ho? Na ā kapēr anhyrja o mē pahto kapēr punuj nē. Te hkīnhā mē papamjaja mē kamā paxukapri hkēt pyrāk ā mē pajarē. Koja mē pahkwŷjaja kuma hāmri nē mē pahte amnhī nhīpēx kaga nē amnhī kaxyw hkôt pix mā hamaxpēr o pa. Ja pymaj kwa tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Mē ohtō nē kot Jejus kapēr mar kaxyw hwŷr mra ā mē harēnh

Matēwre 4.23-25; Rukre 6.17-19

⁷⁻⁸ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mērohā ma akupŷm gō rax wŷr mō nhūm mē ohtō nē omu nē ma hkôt mra. Pyka pē Garirej mē Jutej wa kurūm nē krī pē Jerujarē rūm nē pyka pē Itumēj rūm nē pyhti pē Jotāw nhīkē hā krī hkwy rūm nē krī hkwy pē Xir mē Sitō wa pu hā krī hkwy rūm ohtō nē ma hwŷr mra. Na prem ra harēnh ma nē nhŷhŷm mōr ā omu nē axpēn mā harēnh o:

—E kwa tokyj pu mē ma hwŷr mē ā xwŷnhjē o mō kē akupŷm mē ho mex. Anē.

Hāmri nē hwŷr mē o mra nē hā pikuprōnh rax nē. ⁹⁻¹⁰ Hāmri nhūm Jejus akupŷm mē ā xwŷnhjē ho mex. Gō mŷri xa nē tanhmā mē ho mex to. Jakamā nhūm mē axte ohtō nē hwŷr mra nē piitā kot htok nē akupŷm mex kaxyw hwŷr axpēn nhīgā. Hāmri nhūm tee ri amnhī wŷr mē omu nē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā:

—Kwa mē ma mra nē amnē kanōre jēt mŷj kjēnh o tē nē jar inhmā anhō. Kē mē ixtā axpēn nhīgānh o ijanēnh japēr pa hwŷr axā nē anŷm mē ho hpŷnh nē akupŷm mē ho mex. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mra nē kām ja o tē nē kunhō. ¹¹ Na pre mēkarōmnuti hkwyja mē hkwyjē hwŷr agjē. Jakamā nhūm mē Jejus pumu nē mēkarōmnuti nhŷ hā kēp Tirtūm Kra hā omunh kurē kumrēx. Hāmri nē hā hpiaaam kaxyw kutā hkōnkrā ho hkrī nē mēkarōmnuti nhŷ hā kām kapēr nē kām:

—Kwa apē Tirtūm Kra na ka. Anē.

¹² Hāmri nhūm tee ri amnhī tā mē kuma. Kām mēkarōmnuti ā kot harēnh anhyr prām kēt nē. Ām mē piitā mē kot kapēr mar nē kot amnhī nhīpēx ā omunh pē kēp Tirtūm Kra hā omunhja na kām hprām. Jakamā nhūm mēkarōmnuti ā harēnh anē nhūm ja nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Tk kwa nā kēr ka mē tanhmā ijarēnh to hkēt nē. Anē.

Jejus kot amnhī kaxyw mē kēp 12 rēnh ā harēnh

Matēwre 10.1-4; Rukre 6.12-16

¹³ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwŷnh kwjē mā kām:

—E pu mē ma mō nē krāhakŷx mŷj ā api. Anē.

Hāmri nē mē ma hwŷr mō nē hā api ¹⁴ nhūm Jejus amnhī kaxyw mē ho 12 nē mē kurē. Mē kot ma ŷ hā Tirtūm kapēr o mē ahkre ¹⁵ nē ŷ hā mē nē mēkarōmnuti janor o pa kaxyw. ¹⁶ ā mē hixi kot anhyr.

Na pre ja kēp Simāw no nhūm Jejus hpānhā hā hixi hō mē nhūm hpānhā māānēn kēp Pētre.

¹⁷ Nē hkôt Jepetew kra Xiakre mē htō Juāwja wa kuta.

Hāmri nē kot Simāw nhīpēx pyrā nē wa hā hixi hō mē nhūm wa hpānhā māānēn kēp Poanes. Wa kot amnhī prēprēk jakamā nhūm ā wa hā hixi mēnh anē.

¹⁸ Nē hō pē Andreja ta.

Nē hkôt Andre htō Firiptija ta.

Nē hkôt Patoromewja ta.

Nē hkôt Matēwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Arpēw kra Xiakreja ta.

Nē hkôt Tatewja ta.

Nē hkôt Simāw ōja ta.

Simāwja na pre kām mē ixpē Ijaewjē nhō pika pē Ijaew kīnh tŷx nē. Jakamā na pre kām nhām pika hō nhō pah kot mē ho amnhīptār prām kēt nē pa.

¹⁹ Nē hkôt Jut Kariotja ta.

Kormā kot mē kām Jejus kurē xwŷnhjē nhīhkram ōr mā nhūm Jejus kot amnhī kukamā omunh mex tā mē hkôt amnhī kaxyw kuta.

Ā mē kot ŷ hā mē ahkre o pa kaxyw mē rēnh xwŷnhjē nhīxi kot anhyr.

Jejus mē mēkarōmnuti wa harēnh

Matēwre 12.22-32; Rukre 11.14-23, 12.10;

Juāw 10.19-21

²⁰ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwŷnh kwjē rēnh pa nē ma amnhī kôt mēhō nhōrkwy hwŷr mē o mō. Na prem apkur kēt ry rax nē ra kām prām tŷx nē nhūm ma mē apkur kaxyw amnhī kôt mē o mō. Hāmri nhūm axte mē ā xwŷnhja mē omu nē Jejus wŷr pikuprōnh rax nhūm mē tokyx apkur kēt nē. ²¹ Hāmri nhūm Jejus katorxā nē htōjaja tee ri mē apkur kēt ā mē harēnh ma nē axpēn mā:

—Kwa mām ām ra tanhmā hkrā amnhī to nā? Hā na mē kot omunh kaxyw hā hpikuprōnh rax jakamā nhūm kormā apkur kēt nē. E tokyx pu mē ma hwŷr mra nē omu nē mē kēp utā nē akupŷn amnhī kôt o mō. Anē.

²² Rōm nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhja Jerujarē rūm Jejus wŷr mōn pōj. Hāmri nē tanhmā ho kapēr punuj to. Kēp mēkarōmnuti hkwy hā hkamnhīx jakamā harēnh o:

—Tk pēr hinhu nhĩkôoti nhĩ hã na hte mē nē amnhĩ kwjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhĩkôoti nhĩxi hō pē Satanasti nhũm prem ŷ hã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã hkamnhĩx. ²³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mē omu nē amnhĩ wýr mē kãm hpa ho apê nē mē kãm amnhĩ jarê. Nom amnhĩ tã kuxi nē mē kãm mēmoj jarê nē mē kãm:

—Kwa mē inhma mē ate xipê Satanasti hkwy hã ixkamnhĩx xwýnhjaja. Xã na hte Satanasti mē nē amnhĩ kwjê janor o pa? Nã na hte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. ²⁴ Nã hte pika nhô xwýnhjaja xapên kutã amnhĩ xunhwý nē axpu hãmri nē anhrã nē ma ahpýnhã ri pa nē amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ to ho ri pa. Jakamã nhũm mē ô pahija mē hamãr o pa hkêt nê. ²⁵ Nê krĩ nhô xwýnhjaja haxwýja. Mē kot xapên to hkwy xwýnhjaja koja mēmoj tã xapên kãm gryk nē xapên kutã amnhĩ xunhwý hãmri nē anhrã nē ahpýnhã pa hãmri nhũm mē ô pahi tee ri kãm mē hamãr o pa hprãm. Mo hkwyjaja kot kêt ri mē hamãr o pa? Nom tãm kot amnhĩ nē mē hanoore hã. Mē tãmjaja na prem xapên kãm gryk nē anhrã nē ahpýnhã pa. ²⁶ Tã ja pyrã nē ixte Satanasti nhĩ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa ronhýx pa ri mē kurũm amnhĩ kwjê japôx o ri ixpa hkêt nê. Mēkarõmnutijaja kēp Satanasti hkwy kēnã. Koja Satanasti ixte mē kurũm mē hapôx kaxyw tanhmã inhma nē hkêt nê. ²⁷ ãhpumunh týx jakamã na hte mē kot hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê pumunh týx o pa nhũm mēhō tee ri kēp mē utãr kaxyw. Tã ixãhpumunh týx o ixte hakrenh jakamã ixte kēp mē utãrja inhma tanhmã kute hkêt. Na pa hte kēp mē utã nhũm mē hpãnhã ixkôt amnhĩ nhĩpêx o pa nhũm Satanasti tee ri mē hã ixpumunh o pa kaprý.

²⁸ —Ãm hãmri na pa mē amã ixkapêr. Kot kaj mē tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa. Nē amnhĩ tomnuj týx kumrêx rãhã ho apa. Rý tanhmã akapêr punuj to ho apa. Rý tanhmã Tĩrtũm o akapêr punuj to ho apa. Tã tee ri ja hã amnhĩ pumu nē akapĩr nē ã ate amnhĩ nhĩpêx anhýrja kaga nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwý. Hãmri nhũm amnhĩ tã mē apumu nē amnhĩ katut kôt mē ate amnhĩ tomnuj nē mē akapêr punuj rēnh pa nē axtē kãm hamaxpêr kêt nê. Koja ho hapêx par kumrêx. ²⁹ Nom koja Tĩrtũm Karô xatã mē amã ixto amnhĩrit tã ka mē ama nē ãm ama nē te kēp amnhĩ jamak pro pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao Tĩrtũm Karô hã apijaam kêt ã amnhĩ to amnhĩrit. Ja mýrapê koja Tĩrtũm nhýrmã amnhĩ xwar te mē apê amnhĩ jamak pro pyrãk o mē anhĩpêx ka mē tee ri kãm amnhĩ kaprĩ kaprý. Hãmri nē mē kot amnhĩ xã htýx kamã hamak o pa htũm xã wýr ma apa nē kamã apa rãhã apa ho apa. Anê.

³⁰ Mē kot Satanasti nhĩ hã mē nē mēkarõmnuti janor o pa hã hkamnhĩx jakamã nhũm pre Jejus ã mē kãm kapêr anê.

Jejus katorxã mē htôjê jarēnh
Matêwre 12.46-50; Rukre 8.19-21;
mãanēn Eprêw 2.11-12

³¹ Rôm nhũm Jejus katorxã mē htôjaja hwýr mra no ãm kormã hwýr gjêx kêt nê. Mē kot hã htũ rax jakamã nhũm mē tee ri hwýr gjêx kaxyw kormã kapôt ã kuhê. Hãmri nē mē kot mar o kuhê xwýnhjê hō mã kapêr nē kãm:

—Kwa ma tēn Jejus mã mē ijarê kē mē ixwýr kato. Anê.

³² Rôm nhũm ixkre kamã mē hkrĩ xwýnhjaja mē omu nē Jejus mã mē harê nē kãm:

—Kwa Pahihti. Ota akatorxã mē atôjaja awýr mra nē pôi nē tee ri awýr gjêx mã nē kormã kapôt ã kuhê nē atã karô. Anê.

³³⁻³⁵ Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tôe pa ixkato nē mē omu. Inhma mē hapêê. Nom kot kaj mē atô Tĩrtũm kapêr ma nē hkôt amnhĩ xãm nē hkôt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj te apê ixtô rý ixkatorxã kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o pu mē xapên nhĩpêx. Pa te inhma mē hapê pyrã nē inhma mē ajapê nê. Anê.

4

Mēmo hy hkre xwýnh jarēnh
Matêwre 13.1-9; Rukre 8.4-8

¹ Tã nhũm Jejus axte gô jakã ã mē ahkre ho nhý. Hãmri nhũm mē axte hã htũ rax jakamã nhũm tee ri mē omu hãmri nē pãr krem axã nē gôx kãm amým mē ahkre ho nhý. Nhũm mē piitã kýxpê omunh nē mar mex o kuhê. ² Hãmri nhũm mē ahkre ho nhý. Nom mē ujarēnh pix kãm mē ahkre. Mē kot Tĩrtũm kapêr mar nē tanhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx to ho paja nhũm hã kuxi nē mē kãm hã ujarēnh o nhý nē mē kãm:

³ —E mē inhma. Koja mēhō ma pur mã mō nē pur kãm mēmo hy ho ukapêr o pa nom nhũm hy piitã amex kãm rôrôk kêt nê. Koja ahpýnhã rôrôk. ⁴ Koja hkwy aptýx kãm rôrôk nhũm kuwēnhre omu nē hwýr mra nē hkrêr pa. ⁵⁻⁶ Nê koja kēn kãm hkwy rôrôk hãmri nē higrôt kutã nojarêt nē higrôt pa. Nom nhũm kamã aptýx nē kamã kēp pika hkryre jakamã nhũm higrôt nhũm hã mýr apha nē arĩgro htýx mē nhũm grã pa. Harê hkryre jakamã grã pa. ⁷ Nê koja hkwy mrõnhĩ kamã rôrôk nē higrôt tã no nhũm utĩa kēp amýtã nhũm ô hkêt nê.

⁸ —No koja hirã kamã pika mex kãm hkwy rôrôk. Hãmri nē hirã kamã rôrôk jakamã higrôt mex nē piitã ô rax nê. Kamã ô hkwy kēp 30 nē kamã hkwy kēp 60 nē kamã hkwy kēp 100. ã mē ujarēnh kot anhýr. ⁹ Kwa mē

ama nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

*Jejus kot hpri hã mêmô hy jarênh
Matêwre 13.10-23; Rukre 8.9-15*

¹⁰ Hãmri nhũm mê Jejus xujarênh mar pa nê anhrã nê ma akupÿm mra nhũm hkôt mê pa ho pa xwÿnh pê 12 mê hkwyjaja pix Jejus ri arik. Hãmri nê ujarênhã ã hkukja nê kãm:

—Kwa mon ka hte ã mê kãm axujarênh anê Pahihti? Na pa mê ixpri hã amar mex kêt nê. Anê.

¹¹⁻¹² Hãmri nhũm mê kãm:

—Na kot paj ixpri hã mê amã harê. Tirtũm kãm mê ate aprĩ hã mar prãm jakamã kot paj ixpri hã tanhmã mê amã harênh to. Nã mê kot amnhĩ tomnu kaga nhũm Tirtũm kot ja hã mê omunh xã hkôt mê ho hkra hã harênhja na pa hte mê kãm harê. No mÿjjaja mê akĩnhã mê kãm mar prãm kêt jakamã na pa hte mê kãm mêmôj tã haxwÿ nê awjarê nhũm mê ãm ixujarênh pix ma.

Na htem kuma nê ãm kuma nê htÿx ri hã pa.

No kêp apu mê kãm hpri hã mar prãm ronhÿx mê ra hpri hã kuma nê Tirtũm kôt amnhĩ xunhwÿ nhũm amnhĩ tã mê omu nê mê kot amnhĩ tomnuj o hapêx. Nom mê kãm mar prãm kêt. Anê.

¹³ Tã mê ate aprĩ hã ixujarênhja mar mex kêt jakamã tanhmã kot kaj mê amnhĩ to nê ixujarênh piitã ama? E kot paj ixpri hã mê amã mêmô hyta jarê ka mê inhma.

¹⁴ —Nã mêmô hyta te kêp Tirtũm kapêr pyrãk. Nê ahpÿnhã rôrôk xã hã pikata te kêp ahpÿnhã mê kot Tirtũm kapêr mar xwÿnhjê kot mar nê ahpÿnhã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to pyrãk. ¹⁵ Jakamã mê kot mar xwÿnh kwÿjaja hte kot aptÿx kãm hkwy rôrôk nhũm kuwênh kot hwÿr mrar nê hkrêr par xwÿnhã pyrãk. Jakamã na htem Tirtũm kapêr ma nom nhũm Satanasti te kuwênh kot hy hkrêr parta pyrãk o mê hipêx. Nê mê kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr pymaj tanhmã nê mê hkrã hto. Jakamã nhũm mê Tirtũm kapêr ma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kãm hamaxpêr kêt nê.

¹⁶ —Nê mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te kot kênre kamã hkwy rôrôk nê higrôt nhũm te hã myt alpa nhũm grã par tokyx anhÿr xwÿnhã pyrãk. Na htem Tirtũm kapêr ma nê hkinh nê. Nê kãm mar prãm nê. Te hy higrôt tokyx anhÿrta pyrãk. ¹⁷ Tã nhũm mêmô tẽ nê Tirtũm nê tanhmã mê kãm kapêr to nhũm mê kuma nê hkaga. Rÿ nhũm mê Tirtũm ã tanhmã mê homnuj to nhũm mê tee ri amnhĩ tã mê omu nê hkaga. Te mêmô hy higrôt nê grã par tokyx anhÿrta pyrãk.

¹⁸ —Nê mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te kot mrônhi kamã hkwy rôrôk nê higrôt nhũm

mrônhi kot kêp ãmnar xwÿnhã pyrãk. Nê mê kãm Tirtũm kapêr mar prãm nê. ¹⁹ Nom mãânên kãm hikukrêx rax nê hikãxpore rax prãm jakamã ãm ja pix kukamã hamaxpêr o ri pa. Jao ra gryk ã axte Tirtũm kapêr mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te mrônhi kot higrôt pê ãmnar nhũm ô hkêeta pyrãk.

²⁰ —No mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te hirã kamã pika mex kãm hy hkwy rôrôk nê higrôt nê ô raxta pyrãk. Na htem ixkapêr ma nê amnhĩ krã him hagjênh tÿx nê. Nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Te mêmô hy hkre kamã ô hkwyja kêp 30 nê kamã kêp 60 nê kamã kêp 100ta pyrã nê Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa. E ã ixujarênhja kot anhÿr. Anê.

Kanê hpimxur ã harênh

Rukre 8.16-18, 8.24-25; Matêwre 13.10-15, 25.14-30

²¹ Nhũm Jejus arĩ hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê jahkre nê mê kãm:

—Xã na htem kanê hpôk nê poti ho hpro rÿ hitom kãm par krak ri unhwÿ? Nã na htem hpôk hãmri nê kÿx pê mêmôj nhĩmôk ã unhwÿ. ²² Ja pyrã nê mê piitã kot hkwyjê pê tanhmã hamaxpêr punuj to ho hpimxur prãm tã tee ri kot ho hpimxur prãm kaprÿ. Koja nhÿrmã mê hamaxpêr piitã amnhĩ to amnhirit pa. Nê mêmôj piitã ra hpimxur mex tã koja nhÿrmã amnhĩ to amnhirit pa. Te mê kot kanê hpôk nê kÿx pê unhwÿr nhũm amnhirit mex pyrãk. Ja pyrã nê na pa hte Tirtũm kapêr o ri ixpimxur o ixa hkêt nê. Na pa hte ixpri hã mê amã harênh mex o ixa. ²³ Kwa mê ixujarênhja ma nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mê kãm kapêr anê. ²⁴ Hãmri nê mê kãm:

—Nê kër ka mê axpên kãm axukapri ho ri tanhmã axpên to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtũm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê mê akamã ukapri pê mê ato mex o pa. ²⁵ Koja mêmô inhã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to pa ja hã omu nê kot inhã ãpênh mexta pãnhã ho mex nê. No koja inhã ãpênh mex kêt pa ja hã omu nê hã ho mex kêt nê.

—Nê koja mêmô kãm ixkapêr mar prãm nom kormã hpri hã mar mex kêt tã arĩ mar o pa nê gaa nê mar tÿx o mô. No koja kuma nê ãm kuma hãmri nê gaa nê hã ho hkêt. Anê.

Pur kãm mêmô hy hkre xwÿnh jarênh

Matêwre 13.24-30

²⁶ Nhũm Jejus arĩ hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê jahkre ho nhÿ nê mê kãm:

—E pa mê amã tanhmã mê kot ixkapêr mar tÿx xwÿnhjê jarênh to ka mê inhma. Koja mêmô ixkapêr mar tÿx nê ra hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Hãmri nê hamaxpêr nyw o hamaxpêr o pa nê amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o pa. Te mê hpur kãm mêmô

kot mēmo hy hkre xwýnh kot amnhĩ nhĩpēx pyrāk. Na hte hyja kre ho pa. ²⁷ Hāmri nē hkre hpa nē kamāt mē ōt o hikwý nē arĩgro mē mēmoj tā àpēnh o pa. Rāhā nhũm mēmo hyja arĩ hikwý ho hikwý hkēt nē. Koja amnhĩ nhĩpēx ō ho amnhĩ nhĩpēx nē higrōt kato nē hprēk. Kre xwýnh kot tanhmā kot amnhĩ nhĩpēx to hā omunh kēt tā nhũm kām hprēk.

²⁸ —Na hte hpōm hapōx o pa nē higrōt o pyka kahte. Hāmri nē hprēk nē hō axpōt nē gaa nē hpānhā ō. Hāmri nē hkamrēk pa nē xa. ²⁹ Hāmri nē mē kot hikēnh mē mex nē nhũm kot hkre xwýnhō omu nē amnhĩ hamýnh pa. Tā mē kot ixkapēr mar mex xwýnhaja te mēmo hy ra higrōt kator nē hprēk nē hō pipōt nē ō xwýnhōta pyrāk. Nē urāk nē amnhĩ nhĩpēx ō ho amnhĩ nhĩpēx o pa. Anē.

Jejus te kot mēmo hy pyrāk ā kot amnhĩ jarēnh

Matēwre 13.31-32; Rukre 13.18-19

³⁰⁻³² Nhũm Jejus arĩ mē ahkre ho nhỹ nē mē kām:

—Tĩrtũm kot mē awýr ixte mē ato amnhĩptār kaxyw inhmēnh ā ijarēnhja. Te ixte mēmo hy pixire pyrāk. Koja mēhō mēmo hy hō pixire nē hkre nhũm ra higrōt. Nē gaa nē hprēk. Hāmri nē hpa anhgrā nhũm kuwēnhre hwýr mra nē hōptĩ kamā amnhĩm haē nhĩpēx. Mēmo hyta grire htā nhũm hkre nhũm higrōt nē ā amnhĩ nhĩpēx anē. Tā kot paj nhỹmā urā nē ixpyxi htā kot paj pika piitā hkōt mē ho amnhĩptā nē mē omunh mex rāhā ho ri ixpa. Anē.

Ā na pre Jejusja hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā amnhĩ tā kuxi nē ujarēnh anē. ³³ Mē kām ujarēnh kām mē ahkre ho pa. Te nhām mēmoj jarēnh pyrā nē amnhĩ tā haxwý nē harē. Mē kot tanhmā mar to hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē kām ujarēnh to. ³⁴ Na pre ām ujarēnh pix kām mē kām kapēr mar prām kēt xwýnhjē mā amnhĩ jarēnh rāhā ho pa. No mē kot hkōt pa ho pa xwýnhjē mā nhũm hprĩ hā ujarēnh jarē nhũm mēhprĩ hā mar mex nē.

Jejus kot kōk o pinhkrēnh ā harēnh

Matēwre 8.23-27; Rukre 8.22-25

³⁵ Tā nhũm amýkry nhũm Jejus arĩ pār kre kamā nhỹ. Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām: “E pu mē ma xarmā mō.” ³⁶ Anē hāmri nē mē kot mar o hkrĩ xwýnhjē re nē pār mē agjē nē ma xarmā mō. Garirej rūm kato nē ma xarmā pika hō hwýr mō. Nhũm pār kwýja ma mē hkōt mō. ³⁷⁻³⁸ Nhũm Jejus ra ōtxwa nē tē nē pār kre kamā hkrā japar xā hā hkrā xi nē ra ōt tỳx nē nō. Nhũm kōk àpēr tỳx nē nhũm gō kànhmā harĩ nē axpēn tak. Ra ri xatā axpēn tak nē pār kre kamā axkapĩ nhũm ra mē kēp ār o mō. Hāmri nhũm mē tee ri amnhĩ nhĩpēx

nē tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr nē Jejus wýr hprōt nē kumra nē kām:

—Kwa kànhmā nhỹ Pahihti. Kot puj mē jarāhā pahtyk pa. Anē.

³⁹ Hāmri nhũm hkrākato nē kànhmā nhỹ nē kōk mē gōta pumu nē wa kām kapēr o:

—E kwa wa anhĩkrē. Anē.

Hāmri nhũm gō mē kōk hpinhkrēnh kurē kumrēx.

⁴⁰ Hāmri nhũm Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—Héxta waa nē. Kormā mē ate amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mē wa inhmā ajamaxpēr tỳx kēt. Hā na ka mē ri amā ma nē tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr. Anē.

⁴¹ Hāmri nhũm mē amnhĩ jaēr pē ā kot amnhĩ nhĩpēx anhýr ā omu nē tee ri axpēn pumunh pē omunh o kuhē. Hāmri nē axpēn mā:

—Kokýý. Jejus kēp mē panhiō hkēt. Mē pahtō kot pu te kot amnhĩ nhĩpēx pyrā nē kōk mā pakapēr nhũm anhĩkrē? Nā mē pakurom àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. Anē.

5

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā jarēnh

Matēwre 8.28-33; Rukre 8.26-34

¹ Tā nhũm Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mērohā mō nē xarmā Geras wýr pōj. ²⁻⁴ Hāmri nē pār rūm hapōj nhũm mēhō myja Jejus pumu nē hwýr tē. Mēkarōmnuti kot hwýr ār nhũm ý hā oprē htýx kumrēx. Hāmri nē hkwýjē hkāx ā kapōt ā mē hā pika kamā ri hkēnh nē pa ho pa. Nhũm mē xatā kāk o hte hpre nē hpa hpre htā no nhũm kurē. ⁵ Nē kamāt kām nē arĩgro hā āmra htýx o mrar pē kēn o amnhĩ tak o mra. Mē hā pyka kamā nē kapōt ā hixēt ā amnhĩ tak tỳx rāhā ho mra. ⁶ Tā amým Jejus pumu nē hwýr hprōt nē hā hpiaam kaxyw kutā hkōn krā ho tēm nē hparpē nhỹ. ⁷⁻⁸ Hāmri nhũm omu nē nē mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

—Kwa kurũm akato nē ma tē. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē tanhmā myta o nhũm tām mēkarōmnuti nhỹ hā Jejus mā kapēr nē āmra kamā kām:

—Pa Tĩrtũm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka ixwýr tē? Kwa tanhmā ixto hkēt nē nā?

⁹⁻¹⁰ Anē nhũm kām:

—Tanhmā na anhĩxi te? Anē.

Nhũm kām:

—Nā ixpē Mēohtōhti. Mēkarōmnuti ohtō nē kot ixwýr gjēx jakamā na htem ā inhĩxi jarēnh anē. Kwa nē mē ijanor kēt nē nā? Anē.

¹¹⁻¹² Hāmri nhũm mēkarōmnuti tām amnhĩ to kuwý nē kām:

—Kwa kēr ka jahti nē mē ijpōx japēr nē mē kot amnhĩ xā htýx kamā hamak o mē pa htũm xāta wýr mē ixrēnh kēt nē. Hagrō

hwyr mŭj wŷr măn mẽ ixrê pa mẽ hpănĥă hwyr măn hagjê? Anê.

¹³ Hămri nhŭm mẽ kăm:

—Tôe. Mẽ tām hwyr mra. Anê.

Hămri nhŭm mẽmyta pê hapôx pa mẽ ma hagrô hwyr mrar kurê kumrêx nê mẽ kăm gŭjêx pa nhŭm myja akupŷm tām hkră. No nhŭm hagrôja mẽkarômnuti pymaj amŷra nê axkăhkŭm nê hprôt nê himô ĥă kră ĥixêť a xupm rôrôk nê gôx kăm mrô nê ĥpikaprăr pa. Ohtô rax kumrêx. Kêp 2.000 tă ĥpikaprăr pa. ¹⁴ Hămri nhŭm hagrô jamăr o ri mẽ pa xwŷnhjaja tee ri ja ĥă omu nê ma mẽ ô patrăw wŷr akupŷm mẽ piită mẽ kăm harênh o hprôt nê mra. Hămri nê mẽ kăm ujarênh pa. ¹⁵⁻¹⁶ Nhŭm mẽ tee ri mẽ kuma nê ma Jeŷus wŷr mra nê ĥkaxpa nê kuri myta pumu. Nhŭm ra akupŷm tām hkră nê ě kamă tām amnhĭ nhĭpêx nê nhŷ. Nhŭm mẽ kot ĥă omunĥ xwŷnhjaja mẽ kăm ujarênh pa nhŭm mẽ kuma nê myta pumu hămri nê tee ri amnhĭ kukamă hamaxpêr o kăm Jeŷus puma nê. ¹⁷ Hămri nê amnhĭ nê kăm kapêr nê kăm:

—Kwa mẽmo kaxyw na ka mẽ ixwŷr rê? Mẽ ma akupŷm amrar tokyx anê. Anê.

¹⁸ Hămri nhŭm mẽ kuma nê akupŷm pâr wŷr agjê nhŭm akupŷm mex xwŷnhĥa tee ri ja ĥă mẽ omu nê mẽ ĥkôt hkră. ¹⁹ No nhŭm Jeŷus kăm:

—Nă kot kaj mẽ ixkôt amôr kêt nê. Ma akupŷm anĥô krĭ hwŷr măn tẽ nê mẽ kăm Tĭrtŭm kot akupŷm ato mex ĥă amnhĭ jarênh o ri mẽ ĥkôt apa. Anê.

²⁰ Hămri nhŭm kuma nê ma akupŷm tẽ. Hămri nê ô pyka pê Tekap kăm mẽ kăm Jeŷus kot tanĥmă ho mex to ĥă harênh ri mẽ ĥkôt pa nhŭm mẽ amnhĭ jaêr pê kuma nê tee ri ĥkukamă hamaxpêr.

Jeŷus kot akupŷm mẽhō ho mex nê akupŷm mẽhō ho ĥtĭr ĥă harênh

Matêwre 9.18-26; Rukre 8.40-56

²¹ Tă nhŭm Jeŷus mẽ ĥkôt mẽ pa ho pa xwŷnhjê mẽrohă akupŷm xarmă mō nê rê. Hămri nê pâr nhô nê api nê gô mŷri kuhê nhŭm pika nhô xwŷnhjaja Jeŷus pumu nê ĥă pikuprônĥ rax nê. ²²⁻²³ Hămri nhŭm mẽhō my pê Jajtija hwŷr tẽ nê kută ĥkônkră ho ĥtêm nê nhŷ. Kêp Tĭrtŭm kapêr o mẽ ahkre xă ĥă ixkre jamăr xwŷnhĥ maati na pre. Nhŭm ĥkra nija kêp ĥă ĥtŷx nê ĥtyk kaxyw nê nô. Kormă nyw. Kormă ĥă amgră pê 12 pix tă ra kêp ĥtyk kaxyw. Hămri nhŭm Jajtija tee ri ĥkukamă hamaxpêr nê ma Jeŷus wŷr tẽ nê ĥpar pê ĥkôn kră ho tẽm nê ho hwŷr kăm ĥiĥtŷx nê kăm:

—Pa akupŷm mẽ ixto mex xwŷnhĥ maati. E awŷr na pa tẽ. Na ra ixkra ixpê ĥtyk kaxyw. Pa tee ri omu nê kaxyw amă ijamaxpêr nê awŷr tẽ. Jakamă kwa ma ixkôt inhôrkwŷ

hwŷr tẽ nê inhmă omu nê ĥă anĥĭakra xi nê akupŷm inhmă ho mex. Anê.

²⁴ Hămri nhŭm kuma nê ma ĥkôt tẽ. Nhŭm mẽ ohtô nê axpên nhĭgănĥ nê axpên kujahêk o wa ĥkôt mra. ²⁵ Nhŭm mẽhō nija ĥaxwŷja wa ĥkôt tẽ. Na pre ĥte ĥkamrô ĥkryre rāĥă ho pa ĥă ra ĥă amgră kêp 12. ²⁶ Nê tôtô mă amnhĭrer rax nê nhŭm mẽ tee ri kot ho mex kaxyw nom xată ĥkane kaprŷ. Hămri nhŭm ra ĥikăxpore kêp ĥapêx nhŭm ari ĥă rāĥă nê pa. ²⁷⁻²⁸ Hămri nê tee ri amnhĭ kukamă hamaxpêr nê Jeŷus jarênh ma nê hamaxpêr o:

—Ma kot paj ma hwŷr tẽ nê kêp ě pix kupênh tă akupŷm inhmex japêr. Ma kot paj ho anê.

Anĥŷr o hamaxpêr hămri nê ma mẽ ĥkôt hwŷr ĥtêm kurê kumrêx. Nhŭm mẽ ohtô raxja kaêx ĥă mẽ ĥkôt hwŷr tẽ. Hămri nê katut kôt kêp ě nhĭrê kupê. ²⁹ ĥă ě pix kupênh tă akupŷm mex ĥă amnhĭ pumunĥ kurê kumrêx. ³⁰ Hămri nhŭm Jeŷus kot kêp ě kupênh ĥă amnhĭ tă omu nê ĥêx rom xa nê mẽ ho ĥakêx nê amnhĭ tă mẽ kăm kapêr nê mẽ kăm:

—Kwa mẽ atô na ka ri amnhĭ kaxyw inhmă ajamaxpêr tŷx pê ixpê ixê kupê? Anê.

Hămri nhŭm mẽ piită kuma nê tee ri axpên pumu nê kăm amnhĭ tă apră. ³¹ Hămri nhŭm ĥkôt mẽ pa ho pa xwŷnhjaja kăm:

—Mê kot apê amnăr griă kot ka kêt ri mẽhō kot apê ĥkupênh xwŷnhĥ ĥă ri mẽ ĥkukja. Kwa măn ĥă mẽhō amari apê ĥkupê. Anê.

³² Hămri nhŭm mẽ kăm:

—Nă na amari ixpê ĥkupênh kêt nê. Na amnhĭ kaxyw inhmă hamaxpêr tŷx pê ixpê ĥkupê. Tă na ixăhpumunĥ tŷx xă ho akupŷm mex. Nom ra ixte mẽhō kot ixpê ĥkupênh xwŷnhĥa pumunĥ jakamă na pa ixêx rom ĥă amnhĭ tă ri mẽ ĥkukjêr anê. E kwa mẽ atô inhmă amnhĭ jarê. Anê.

³³ Hămri nhŭm nija kuma nê tee ri kêp kot amnhĭ to ĥpimxur prăm. Hămri nê ĥpijaam nê hwŷr ĥtertet o tẽ nê kută ĥkôn kră ho tẽm nê nhŷ nê kăm amnhĭ jarê nê kăm:

—Ma pa na pa inhmă inhmex prăm xăj apê axê kupê. Tă na pa akupŷm inhmex. Anê.

³⁴ Hămri nhŭm kuma nê kăm:

—Tŷ. Nă ate amnhĭ kaxyw inhmă ajamaxpêr tŷx kôt ĥă ate amnhĭ nhĭpêx anĥŷr jakamă na ka akupŷm amex. Kot kaj axte akamrô rāĥă ho ri apa ĥkêt nê. E mămri ajamakêtkati nê ma akupŷm anĥôrkwŷ hwŷr tẽ. Anê.

Hămri nhŭm kuma nê ĥkĭnh nê ma akupŷm tẽ.

³⁵ Rôm nhŭm Jajtija mă mẽ àpênh xwŷnhjaja ôrkŷ rŭm ma ô patrăw kută mra nê wa ĥkaxpa nê Jajtija mă kăm:

—Kwa na ra akra apê ty. Mo kaxyw kot ka kêt amnhî kôt Jejus o mô? Kwâr māmri ma akupým awjanâ nê tē. Anê.

³⁶ Hāmri nhũm Jejus mē kuma nē Jajti mā kām:

—Kwa tee ri akra hkukamā ajamaxpêr kêt nē. Ām kaxyw inhmā mām ajamaxpêr tỳx rāhā nē. Anê.

³⁷⁻⁴⁰ Hāmri nhũm mē axte mô nē mē ôrkwy hwýr pój nē mē omu. Nhũm mē ra hā htu rax nē mýr o hkrī. Hāmri nhũm Jejus mē hwýr axā nē mē omu nē kot mē hkra htyk kumrēx ā omunh tā mē kām:

—Kwa mē hāmri amýr kêt nē. Na nireta htyk kêt nē. Na ām gôr nē nō. Anê.

Hāmri nhũm mē kot ra htyk ā omunh mex jakamā kuma nē ām kuma nē axtem nē ri axpēn mā hā hpēr o axkē. Hāmri nhũm Jejus mē hanor pa nē hitom kām htyk xwýnh wýr ār kaxyw nē amnhî kôt Juāw nē Xiakre nē Simāw Pêtre nē kaxyw htyk xwýnh katorxā nē hipêêxā pix amnhî kôt mē ho axā. ⁴¹ Hāmri nē htyk xwýnhnta wýr tē nē hpa hā kupy nē kām kapêr nē kām:

—Pa? E kwa kànhmā nhý. Anê.

Nom amnhî kapêr kām harê nē kām:

—Tarit kũm. Anê.

⁴² Hāmri nhũm kànhmā ýr kurê kumrēx nē kànhmā xa nē ri mra. Na pre ra hprêk nē ty. Na ra hā amgrā kēp 12 tā ty nhũm Jejus akupým ho hũr nē kànhmā ýr nhũm kànhmā xa nē ri mra. ⁴³ Hāmri nhũm kuri omunh xwýnhjaja amnhî jaêr pē omu nē kamā no pyma nē hkính tỳx kumrēx. Hāmri nhũm Jejus katorxā mē hipêêxāja wa kām:

—E mām ra kām prām nē. Wa tokyx kām mēmoj japêr kê kukrê. Nom kêr ka wa inhmār kumrēx. Kêr ka wa akupým ixte ho hũr ā ri mē kām ijarênh o ri apa hkêt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anê.

6

Najare nhô xwýnhjaja kot Jejus kaga hā mē harênh

Matêwre 13.53-58; Rukre 4.16-30; Juāw 1.11

¹ Tā nhũm Jejus ma ô krī pē Najare hwýr ma akupým mô nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja ma hkôt mô. ² Hāmri nē hwýr pój. Nhũm mē ô arīgromnu pē sap kator jakamā nhũm Jejus ma Tirtũm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr tē. Hāmri nē kamā mē ahkre ho nhý nhũm mē amnhî jaêr pē kapêr mex ā kuma nē tee ri axpēn pumunh pē hamaxpêr o hkrī. Jejus kēp mē hkwy hā hkamnhĩx nom nhũm mē kurom āhpumunh tỳx nē kapêr mex jakamā nhũm mē kuma nē tee ri hamaxpêr o hkrī. Hāmri nē axpēn mā:

³ —Kwa kēp mē panhiô htā tanhmā kot we amnhî to nē ā āhpumunh tỳx kôt mē pamā kapêr anê nē ri mē kām aa mē kot mēmoj

pumunh kêt kwý ho anhýr o pa? Mē panoo mā na pre hprêk. Kēp pī kuprār xwýnh Juje mē hprô Marir wa hkra na. Nē htô Xiakre nē Juje nē Simāw nē Jutja ra mē pahte mē kēp htô hā omunh mex. Nē htôxaja jar mē pakamā pa nhũm mē pahte mē omunh mex kēnā kot kêt we mē kurom ā āhpumunh tỳx anê. Anê.

Anhýr o axpēn mā harê. Hāmri nē kamā gryk nē hkaga ⁴⁻⁶ nhũm tee ri amnhî tā mē omu nē hamaxpêr o:

—Héxta waa nē. Mē kām amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr prām kêt kumrēx. Anê.

Hāmri nē mē kām:

—Nā Tirtũm nhý hā kapêr jarênh o mē pa xwýnhjaja na htem krī hkwy kamā kām mē mar prām nē. Nom ô krī kamā mē kot karàre rūm hprêk o môr kām omunh xwýnhjaja na htem kuma nē ām kuma. Anê.

Hāmri nhũm mē kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamā nhũm tee ri mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax prām kaprý. Nē ām mē ā xwýnhjê ho grêre nē mē hā ĩhkra jaxwý nē akupým mē ho mex. Hāmri nē mē kurũm kato nē ma krī hkwy hkôt ri Tirtũm kapêr o mē ahkre ho pa.

Jejus kot mēmoj tā mē kēp 12jê mā karô hā harênh

Matêwre 10.5-15; Rukre 9.1-6, 10.1-12; mātēn Atre 13.50-51, 18.6

⁷ Tā nhũm Jejus amnhî wýr mē kot ý hā mē ahkre ho pa xwýnh pē 12jê hwý. Ra kot amnhî kaxyw mē rēnh xwýnhntaja nhũm amnhî wýr mē kuwý. Hāmri nē axpēn kaxyw mē ho axkrut nē mē kurê nē mē kām mē āpēnh ā karô nē ma mē hkwyjê hwýr mē kurê. Nē mē kām:

—E kêr ka mē ma mē pahkwýjê hwýr mra nē inhý hā Tirtũm kapêr jarênh o ri mē hkôt apa. Nē mē kurũm mēkarōmnuti japôx o ri mē hkôt apa. ⁸⁻⁹ Nom kêr ka mē amnhî kôt akukrēx rax nē ri apa hkêt nē. Nē kawā htu nē ho ri apa hkêt nē. Nē amnhî kôt axāpkur xā ho ri apa hkêt nē. Rý akāxpore rax nē ri ho apa hkêt nē. Ām mē anhô kamis nē mē apar kà ho pixire nē agjê nē ri hā apa. Nē mē amnhî kaxpar xā hā mē anhô kô pix o apa. Mē ā anhý kamā mē hkôt ri apa anê.

¹⁰ —Nê kêr ka mē nhýri krī hō hwýr pój. Nē apôx xā kamā mēhō nhôrkwy kamā hkôt ri apikamēnh tāmā kurũm akupým ajapój nē ma hpānhā nhām krī hō hwýr apa. Nom atỳx ri nhām mē hwýr amrar nē nhām mē hwýr amrar kêt nē.

¹¹ —Nê koja mē nhýri mē akapêr kaga ka mē tee ri amnhî tā mē kamā ama hāmri nē tokyx mē kurũm ajapój nē ma apa. Nē anojarêr nē mē noo mā akuhê nē amnhî par ā awjagrô kapī. Mē kot Tirtũm kaga hā amnhî pumunh nhũm kot amnhî pyrā nē mē hkaga hā omunh kaxyw ka mē ā mē noo

mã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nê hpãnhã ma nhĩhỹm apa.

¹² Anhỹr o mẽ kãm mẽ àpênh ã karô. Nhũm mẽ kuma nê hapôj nê ma mẽ hkwỹjê hkôt pa. Ma krĩ piitã hkôt Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa nê mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx amã ate amnhĩ tomnuj kaga hprãm xaj Tĩrtũm kôt mãn amnhĩ xunhwỹ. Anê.

¹³ Hãmri nê mẽ nê mẽkarômnuti jano. Nê akupỹm mẽ ã xwỹnhjê ho mex kaxyw mẽmo htwyỹm o mẽ hkrã gregrer nê Jesus nhỹ hã akupỹm mẽ ho mex.

*Mẽ kot Juãw Paxis pĩr ã mẽ harênh
Matêwre 14.1-12; Rukre 9.7-9*

¹⁴ Tã nhũm mẽ piitã Jesus jarênh ma nê axpêh mã tanhmã harênh to ho pa. Nom ahpỹnhã tanhmã harênh to. Na prem kamã harênh o:

—Nã Juãw Paxis pimràata na. Pêr akupỹm htĩr jakamã na hte ã mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwỹ ho anhỹr o pa. Anê.

¹⁵ Nê kamã axtem harênh o:

—Nã tãm kêt. Pêr finat Eris na. Anê.

Nê kamã axtem harênh o:

—Nã tãm kêt. Pêr Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỹnhjê hõ na. Te kot amnepê mã mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwỹnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o kot amnhĩ nhĩpêx kênã.

Anhỹr o ahpỹnhã harê. ¹⁶ Hãmri nhũm Ijaew o amnhĩptar xwỹnh pê Eroxo ãxipasja mẽ kot ã harênh anhỹr ã mẽ kuma nê Juãw Paxis mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nê mẽ kãm:

—Nã pêr Juãw Paxista na. Ixte mẽ kãm hã ixãmnenh nhũm mẽ kot inhmã mut krãhyr xwỹnhhta mãn ra tanhmã amnhĩ to nê akupỹm htĩr. Anê.

¹⁷⁻²⁰ Na pre ra pahi Eroxo ãxipasja htô Pirip pê hprô Eroxis pytã nê ho hprô nhũm hkra niti mẽ wa hwỹr ahpa. Hãmri nhũm Juãw Paxisja tee ri ja hã pahiti Eroxo ãxipasja pumu nê hã kãm akir nê kãm:

—Tk. Kwa Tĩrtũm kêp ja omnuj. Ra kot ja nê mẽ pahkurê htã ka axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Anhỹr jakamã nhũm hprô Eroxisja amnhĩ tã kuma nê kamã gryk tỹx nê. Nê kãm hpĩr prãm nê. No nhũm pahi Eroxo ãxipas kãm hpĩr prãm kêt nê. Juãw Paxis kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx nhũm kot hã omunh mex jakamã kãm hpĩr prãm kêt nê. Juãw na pre hte xatã kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa. Nhũm pahiti Eroxo ãxipasja kormã hprĩ hã mar mex kêt tã hã hpijaãm nê kãm mar prãm nê. Nom nhũm hprô kãm hpĩr prãm jakamã nhũm kêp mẽ kãm hã amỹnê nhũm mẽ ma o tẽ nê haxã nhũm mex nê mẽ hagjênh xã kamã hkrĩ ho krĩ.

²¹⁻²⁴ Tã nhũm jãã nhũm pahi Eroxo ãxipas kator ã arĩgro kato nhũm mẽ piitã hwỹr mra nê hã akuprô nê hã hkĩnh nê hã apkur o hkrĩ. Ô kôwenatôjaja nê hkrãmnhwỹjaja nê krĩ hkwỹ kamã mẽo pahijaja nhũm mẽ ohtô nê hã akuprô nê hã hkĩnh. Hãmri nhũm hprô Eroxis kra nitija mẽ hwỹr axã nê mẽ kãm gre. Mẽ kot omunh nê kamã hkurê pix kaxyw mẽ noo mã hpijaãm kêt nê ã mẽ kãm gregrer anê. Hãmri nhũm pahi Eroxo omu nhũm ja kãm mex nê nhũm mẽ piitã hkĩnh nê kamã nopyma nê. Nê gregrer kãm hpijaãm kêt nê tanhmã mẽ kãm gregrer to nhũm mẽ omu nê kamã no pyma nê. Hãmri nhũm pahi Eroxo ãxipasja kãm:

—Nã ãm hãmri. Na ka mẽ inhmã agrer mex nê. Jakamã kwa mãmri mẽmoj tã ixwỹ. Amã mẽmoj prãm xã hkôt inhmã mẽmoj jarê pa amã kugô. ãm hãmri na pa amã amnhĩ jarê. Na pa Tĩrtũm noo mã ã amã amnhĩ jarênh anê. Ka mamri ixkukrêx mex kwỹ hã ixwỹ pu axpêh mã ho axkjê. E mẽmo na amã hprãm? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê ma katorxã hwỹr tẽ nê kãm harê nê kãm:

—Xê mẽmoj tã kot paj we kuwỹ? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê hamaxpêr o:

—Mã ãm hãmri koja mẽ tã jarãhã inhmã Juãw Paxis pĩ. Anê.

Hãmri nê hkrata mã kãm:

—Mã Juãw Paxis krã hã kot kaj awỹ kê mẽ amã kugô ka man ixwỹr o tẽ. Anê.

²⁵ Hãmri nhũm kuma nê akupỹm pahi hwỹr axã nê kãm:

—Mã Juãw Paxis krã kot kaj inhmã agô. Pasiiti kamã axã nê inhmã agô pa ma amnhĩm o ixtêh kurê kumrêx. ãm ja pix na inhmã hprãm. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm tee ri kuma nê hkaprĩ nê. Nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Inhmã hpĩr prãm kêt. Nom ra ixte ixkutã mẽ hkrĩ xwỹnhjê noo mã inhmã kãm mẽmoj prãm xwỹnh nhôr ã amnhĩ jarênh nhũm ixte kãm ôr ã amnhĩ jarênh nhũm mẽ piitã mẽ kot inhumar jakamã tanhmã kot pa we amnhĩ to nê kêp nê? Nã pa nê hkêt nê. Anê.

²⁷ Hãmri nê ô pôristijê mã kãm:

—E mẽ ma Juãw Paxis wỹr mra nê mut krãhta nê pasiiti kamã hkrã xã nê akupỹn o tẽ nê kãm agô. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma mẽ hagjênh xã hwỹr mra nê Juãw wỹr axã hãmri nê mut krãhta. ²⁸ Hãmri nê pasiiti kamã hkrã xã nê akupỹm o tẽ nê kot hã hwỹr xwỹnh mã kugô nhũm kumỹ nê ma katorxã hwỹr o tẽ nê kãm kugô.

²⁹ Hãmri nhũm Juãw Paxis kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjaja tee ri harênh ma nê hkaprĩ htỹx nê. Hãmri nê pahi Eroxo ãxipas wỹr mra

nê ĭ hã kuwỳ nhũm mẽ kãm kugõ nhũm mẽ kumỳ nê ma o mra nê kên kre kamã haxà.

Jejus kot mẽ ho 5.000 nê mẽ kãm ô hã harênh

Matêwre 14.13-21; Rukre 9.10-17; Juãw 6.1-14

³⁰ Tã hãmri nhũm mẽ kot Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja akupỳn Jejus wỳr mỗn pỏj nê kãm amnhĩ jarê. Tanhmã mẽ kot mẽ ahkre hto ho pa nê tanhmã mẽ ho mex to ho pa hã kãm amnhĩ jarênh pa.

³¹ Tã nhũm mẽ piitã xepên pãnhã kot Jejus mar kaxyw mẽ hwỳr mra nhũm mẽ kormã apkur kêt nê. Jakamã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽ:

—E ma pu mẽ awrã kaprỳ hwỳr mỗ nê nhỹri pahkrĩ nê pakôkôt nê apku.

³² Anê hãmri nhũm mẽ gỏx kãm kanôre wỳr agê nê ma ahte xarmã awrã kaprỳ hwỳr mỗ. ³³ Nhũm krĩ hkwy nhỗ xwỳnhjaja mẽ omu hãmri nê nhỹhỹm mẽ mỗr xà hã mẽ omunh kurê kumrêx. Hãmri nê krĩ hkwy rũm ma mẽ ĩhkre p mra nê mẽ kãm amnhĩ to wa nê pỏj nê mẽ kutêp hkrĩ. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ mỗ nê mẽ hwỳr pỏj nê kre kura nê kanôre nhỗ. Hãmri nhũm Jejus mẽ hwỳr api nê mẽ omu nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na mẽ omnu nê pa. Te mẽ kêp ôwêhti jamãr xwỳnh kêt nê htỳx ri pa xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Mêhỗ kot mẽ kamã ukaprĩ nê tanhmã mẽ ho mex to ho pa? Anê.

Hãmri nê mẽ kamã ukaprĩ nê xa nê Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre rax nê.

³⁵⁻³⁶ Tã nhũm myt àr kaxyw nhũm hkôt mẽ kot pa ho pa xwỳnhjaja hwỳr mra nê kãm:

—Kwa hãmri na ra amỹkry htỳx nê. Mẽ hano kê mẽ ma nhỹri krĩ hkwy hwỳr mra nê tokyx amnhĩm mẽmỏj japrỏ nê kuku nê hĩkwỳ nê gỏr. Mo jar kapỏt ã mẽ apkur xà? Anê.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa nà mẽ kamjaja mẽ kãm mẽmỏj gỏ kê mẽ kuku. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri hamaxpêr nê kãm:

—Kwa mo mẽ kaxyw mẽ pakàxpore rax? Kot pu mẽ pakàxpore ho 200 nê ho mẽ kãm mẽmỏj japrỏr tã nom nhũm mẽ ãm ho hkryre nê kuku nê ho ôhy htu hkêt nê. Mẽ ohtỏ rax kumrêx kênã. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot puj mẽ kãm mẽmỏj japrỏr kêt nê. No mẽ panhỗ pãwtita? Tanhmã na arĩ kute? E mẽ atỏ tê nê omu nê akupỳn tê nê inhmã harê. Anê.

Hãmri nhũm ja ma tê nê omu nê akupỳn tê nê kãm:

—Nà pãwti ãm kêp 5 pix. Nê kaxyw tep ãm pijakrutre. Anê.

³⁹ Hãmri nhũm Jejus kuma nê mẽ kãm:

—Tôe. Mẽ kãm anê kê mẽ ahpỳnhã ri hije nê hkrĩ. Anê.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ piitã ahpỳnhã kêp 50 nê hije nê hkrĩ hpa.

⁴¹ Nhũm Jejus pãwti mẽ tepta jamỳ nê kànhmã kaxkwa hwỳr rĩt nê Tĩrtũm mã kupê nê kãm harê nê kãm:

—Pa Papaj? Nà ka na apê mẽ inhmã mẽ inhỗ ho apa xwỳnh jakamã amex o amex. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm ho hkry hpa nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kugõ nhũm mẽ ô ri ho mra nê ho mẽ hipêx pa. Pãwti mẽ tepta nhũm mẽ ho mẽ hipêx pa. ⁴²⁻⁴⁴ Nhũm mẽ piitã apkur mex nê. Mêỏja mẽ kêp grire htã nhũm Jejus tanhmã mẽ kãm ho rax to nhũm mẽ ohtỏ rax tã piitã kuku nê ho ôhy htu hpa. Mẽmyjaja kêp 5.000 nê kaxyw mẽ hprỏ nê mẽ hkrajaja nhũm mẽỏja ho mẽ hipêx pa nhũm arĩ hakrêx prã. Jakamã nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja akupỳm hakrêx o pikuprỏnh pa nê ho kawỏ o 12 nê ho nỳt.

Jejus kot gỏ krãhkà hã htêm ã harênh

Matêwre 14.22-33; Juãw 6.15-21

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kãm:

—E mẽ kanôre mã axà nê ma akupỳm ixkukamã krĩ pê Petsêj wỳr rê. Pa jajê jano hãmri nê ma tê nê nhỹri Tĩrtũm mã amnhĩ jarê nê rĩ ma mẽ akỏt tê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê kanôre mã gjêx pa nê ma mỗ nhũm Jejus mẽ kot mar xwỳnhjê janor pa nê ma hixêt prêk ã api nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o nhỹ.

⁴⁷ Tã nhũm kamãt nhũm arĩ ahte kỳxpê nhỹ. Nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kormã kanôre kamã mỗ. ⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus amỳm mẽ omu nhũm kỏk ra mẽ kutã àpêr tỳx kumrêx nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx nê tee ri rrêmti ho gỏ rênh nhĩpêx o hkrĩ.

Tã nhũm ra krãhyre kà nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh pa nê kànhmã xa nê ma mẽ hkôt tê. Nom kanôre kamã htêm kêt nê gỏ krãhkà hã xa nê mẽ hwỳr hpar o tê. ⁴⁹⁻⁵⁰ Hãmri nê mẽ hwỳr kato nê mẽ kamã hamak kaxyw hêx rom kot mẽ hakrenh mã. Nhũm mẽ amnhĩ wỳr omu nê mẽkarỏ hã hkamnhĩx nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê umaj htertet nê ãmra rax nê. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ amã ma hkêt nê. Pa na pa mẽ akỏt tê. Anê.

⁵¹ Hãmri nê mẽ hwỳr kanôre hkrem axà nhũm kỏk xàpêr tỳxta hapêx. Hãmri nhũm mẽ Jejus kamã no pyma nê tee ri hamaxpêr nê xepên mã:

—Kokỳỹ. Tanhmã na we amnhĩ to nê gỏ krãhkà hã hpar o man mẽ pahkỏt tê mẽ pahwỳr àr mẽ nhũm kỏk hapêx par kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nē tee ri kot ā amnhī nhīpēx anhŷrja kukamā hamaxpēr o hkrī. ⁵² Kormā mē kot hprī hā Jejus tanhmā kute hā omunh kēt jakamā. Tirtūm pyrā nē āhpumunh o āhpumunh ā omunh mex kēt jakamā tee ri pāwiti grēre ho mē hipēx par nē gō krāhkā hā htēm nē kōk o pinhkrēnh ā omu nē tee ri ā kot amnhī nhīpēx anhŷrja kukamā hamaxpēr.

Kenējare kamā Jejus kot akupŷm mē ho mex ā harēnh

Matēwre 14.34-36

⁵³ Tā nhūm mē xarmā rē nē krī pē Jenējare hwŷr pōj. Hāmri nē kanōre nhō ⁵⁴ nē api nē kuhē nhūm krī nhō xwŷnhjaja Jejus pumunh kurē kumrēx nē aspēn mā:

—Kwa pēr Jejusta na mō. Nā tām kēnā. Anē.

⁵⁵ Hāmri nē hkīnh nē ma kape hā mē ā xwŷnhjē hkōt mra kurē kumrēx nē mē harir xā rāhā mē hamŷ nē akupŷm Jejus wŷr mē o mra. Nhŷri hpōx xā kamā omu nē hwŷr mē o mra.

⁵⁶ Na pre htem ā Jejus nhīpēx anē. Jakamā nhūm hte ma nhŷhŷm mra. Krī rūnh kōt mra nē krī hkryre hkōt mra nhūm mē omu nē hwŷr mē ā xwŷnhjē ho mra nē mē ho kuwŷ nē kām:

—Pa? Kwa kē jajaja akupŷm mex kaxyw apē axē pix kupē nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tōe. Nā kwār mē māmri hkupē. Anē.

Hāmri nē mē kot kēp ē kupēnh xwŷnh piitā akupŷm mex pa.

3

Mē higēt hkōt mē kot amnhī nhīpēx xwŷnhjē jarēnh

Matēwre 5.21-48, 15.1-20

¹⁻⁴ Tā nhūm Mojes kapēr o mē ahkre o mē pa xwŷnh kwŷjaja Jerujarē rūm Jejus wŷr mō. Hāmri nē hā akuprō nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh o kuhē. Ijaew na prem mē hkukamā mē higētjē kapēr kōt ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Jakamā mē urāk nē apkur kaxyw nē xatā amnhī nhīhkra kuhōnh japjē nē rī kormā apku. No mē amnhī nhīhkra grā pix kuhōnh nē hkrī nē apkur kēt nē. Kuhōnh japjē nē kormā hkrī nē apku. Tirtūm kot ja hā mē omunh nē amnhīm mē mex ā mē harēnh ā amnhī kamnhīx jakamā na prem ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Nē nhŷri amnhīm mēō hkwy japró nē akupŷm ōrkwy hwŷr o mra nē haxwŷ nē mē higēt pyrā nē wŷr japjē rūnh kumrēx nē rī kormā apku. Nē mē urāk nē poti nē gōj nē papēre hkre kahōnh japjē rūnh nē rī kormā kamā ō nhīpēx. Mē higēt pyrā nē ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Tirtūm kot ja hā mē omunh nē amnhīm mē mex ā mē harēnh prām xāj.

Nom nhūm Jejus kōt mē pa xwŷnhjaja na prem ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Na prem apkur kaxyw nē katāt kōt amnhī nhīhkra kuhō nē āmnhīx apkur o hkrī. Jakamā nhūm Parijew nhō xwŷnh mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja tee ri ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr ā mē omu nē mē hā Jejus kukja nē kām:

⁵ —Pa Jejus? Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Amnepēm mē panhīgētjaja na pre htem apkur kaxyw nē amnhī nhīhkra kuhōnh japjē rūnh kumrēx nē arī kormā hkrīn apku. Jakamā na pa htem mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anē. No akōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na htem ho mē ipxprā kēt nē. Kwa mo na htem ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē? Anē.

⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām amnepēm Tirtūm nhŷ hā kapēr xwŷnh pē Ijais kapēr jarē nē mē kām:

—Nā ām hāmri na pre finat Ijaisja amnepēm tanhmā mē ajarēnh to. Te Tirtūm tām kapēr pyrāk o mē ajarē nē mē ajarēnh o:

Mē kām ixkīnh ā amnhī jarēnh tā mē kām ixkīnh kēt. Na htem ām kām ixprām ā amnhī jarēnh kaprŷ.

⁷ Mē kot ixkapēr kuhpa hā amnhī krā hkōt mēmoj tā hkwyjē mā karō ho pa jakamā na htem ām kot ixkōt amnhī nhīpēx ā amnhī jarēnh kaprŷ. Anē.

Ā na pre mē ajarēnh anē. ⁸⁻⁹ ām hāmri na pre mē ajarē. Na ka htem mē panhīgēt kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o apaja gryk ā ra Tirtūm kapēr kaga hpa. Te mē akapēr mex o kot Tirtūm kapēr jakrenh pyrāk. ¹⁰ Na pre finat Mojes Tirtūm nhŷ hā mēmoj tā mē pamā karō ho:

Ker ka mē anhīpēxā nē mē akatorxā wa hā apijaam o ri apa. Jao wa kutā anojarēt rāhā nē. Nom kot kaj mē ho mex hkēt nē tanhmā mē kām akapēr punuj to hāmri nhūm mē akwŷjaja ja mŷrapē mē apa. Anē.

Na pre ā finat Mojesja Tirtūm nhŷ hā mē pamā karō anē. ¹¹ No mē kajaja na ka mē axtem nē tanhmā akwŷjē mā ja hā karō hto nē mē kām: “Kot kaj mē mēmo arigro hā akāxpore hkwy nom anhīpēxā ho ajuta kaxyw kām hkwy nhōr kēt nē. Ām wa kām ate ho ajuta kēt ā amnhī jarē hāmri nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwŷr mām o tē nē mē ixte ixkre ho mex kaxyw mē inhmā agō. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nhūm ja kām mex nē. E kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa.” Anhŷr o na ka htem akwŷjē mā karō. ¹² Jao mē kot mē hipēxā nē mē katorxā ho ajuta nē mē hkurē. ¹³ Te mē amā mē panhīgēt kapēr mex o kot Tirtūm kapēr jakrenh pyrāk o na ka htem amnhī nhīpēx. Jao te Tirtūm kapēr mex kēt pyrāk o hipēx nē

mar kêt nê apa. Â na ka htem Tîrtûm kapêr kuha pa hâ amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mê pajamaxpêr punuj kôt mê pahomnu hâ harênh

Matêwre 15.10-20

¹⁴ Tâ nhûm Jejus Parijew nhô xwÿnhjê mê hkwyjê mã kapêr pa hâmrî nê amnhî wÿr ra mê kot mar o kuhê xwÿnhjê mã hpa ho apê nê mê kâm:

—E pa mê amâ mêmoj jarê ka mê inhma nê inhmar mex nê. ¹⁵⁻¹⁶ Na hte Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt mê ate amnhî nhîhkra kuhôn nhîpêx anhÿr nhûm Tîrtûm kot ja hâ mê apumunh kôt amnhîm mê amex â mê ajarênh kaxyw nhûm htem â mêmoj tâ mê amâ karô anê. Nom na hte Tîrtûm tanhmâ mê panhîhkra kuhôn to hâ mê pahpumu nê âm hâ mê pa hpumu. Nê mêmo mê paxâpkur xâ hâ mê pahpumu nê âm hâ mê pahpumu. Ja kâm tanhmâ kute hkêt. Na hte ja hâ mê omunh xâ hkôt amnhîm mê mex â mê harênh rÿ mê mex kêt â mê harênh kêt nê. Rÿ mê hakwa ho mêmoj kur â mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to hkêt nê. Âm mê hakwa ho tanhmâ kapêr to pix â mê mar kôt na hte tanhmâ mê harênh to.

Anhÿr o mê kâm kapêr. ¹⁷ Hâmrî nê mê kot mar o kuhê xwÿnhjê re nê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mê mê amnhîm hikranh xâ hâ ixkre hwÿr agjê. Hâmrî nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja tee ri Jejus kot tanhmâ mê hakwa jarênh to hâ kuma nê hâ hkukja nê kâm:

—Kwa mon ka ri mê inhma â ja jarênh anê? Anê.

¹⁸ Hâmrî nhûm mê kâm:

—Kwa xân ka mê kormâ aprî hâ ja mar mex kêt nê? E pa ixprî hâ mê amâ harê ka mê inhma. Nâ mê apkur xâ na hte mê hkrâ hi kamâ mê hamaxpêr wÿr gjêx kêt nê. ¹⁹ Na hte âm mê ôhy pix wÿr agjê nê gaa nê nhâm hapôj nê hapêx. Na htem mê apkur xâ nhÿ hâ tanhmâ amnhî tomnu to hkêt nê. Jakamâ na hte Tîrtûm mê apkur xâ hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to hkêt nê. Anê.

Nhûm pre â mê kâm kapêr anhÿr o mê paxâpkur xâ piitâ mex â harê. Jakamâ na hte Tîrtûm krajaja amnhî mêmoj piitâ hkur o pa nê kâm mêmoj kur pyma hkêt nê. Jakamâ nhûm Jejus â mê kâm kapêr anê nê mê kâm:

²⁰ —Mê hkrâ hi kamâ mê hamaxpêr punuj pix nhÿ hâ na htem tanhmâ amnhî tomnuj to. Jakamâ na hte Tîrtûm tanhmâ mê hamaxpêr to ho pa hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to. Nom mê kot mêmoj kur â mê omunh xâ hkôt rÿ mê îhkra kuhôn nhîpêx anhÿr hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê

harênh to hkêt nê. Ja tanhmâ kêp kute hkêt. ²¹⁻²² Nom koja mêhō hamaxpêr punuj nê ra hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to.

Ja o axpên kamâ hpîjaam kêt nê.

Rÿ mêhōx pî rÿ mê kêp ahkî.

Rÿ mê kêp mê hprô rÿ mêhkuprÿ ho amnhîkati.

Rÿ ri axpên pê ôxÿ.

Rÿ tanhmâ hkwyjê homnuj to.

Rÿ tanhmâ mê ho kapêr punuj to.

Rÿ hêx rom mê no kupyr o ri pa.

Rÿ mêmoj tâ amnhî to jarkrar o pa.

Rÿ axpên kukrêx pumu nê kâm ho ô hprâm xâj hâ ô xwÿnhhta kamâ gryk.

Rÿ htÿx ri tanhmâ amnhî nhîpêx to.

Mê hamaxpêr punuj jakamâ na htem â ri amnhî nhîpêx anhÿr o pa. ²³ Tâ â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr â mê omunh xâ hkôt na hte Tîrtûm mê kot amnhî tomnuj xwÿnh hâ mê harê. Anê.

Mêhō kot hkra kaxyw Jejus mã hamaxpêr â harênh

Matêwre 5.21-28

²⁴ Tâ nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja nhÿhÿm nojarêh hâmrî nê krî rûm hapôj nê ma krî pê Xir pu hâ ri pa. Hâmrî nhûm Jejus hkwyjê mã:

—E kwa pu mê tokyx ixkre mÿj wÿr mô mê kuri pôj nê kamâ amnhîm hikra. Pu mê pahpôx tokyx anê kê krî nhô xwÿnhjaja mê pahpôx â mê pahpumunh kêt nê.

Anhÿr tâ nom nhûm mê piitâ mê harênh ma nê mê hâ akuprô. ²⁵⁻²⁶ Nhûm mêhō ni haxwÿja Jejus hpôx â harênh ma nê ma hwÿr tē. Nom kêp Ijaew kêt axtem Gres nhô xwÿnh na pre. Pika pê Sir kamâ krî mê kot kâm “Wênîs” anhÿr xwÿnh kamâ na pre kato. Nhûm pre mêkarômnuti kêp hkra ni mã axâ. Hâmrî nhûm ô mãmaj tee ri omu nê ra Jejus hpôx â harênh ma nê ma hwÿr tē. Hâmrî nê hwÿr axâ nê hparpê hkônkrâ ho htêm nê nhÿ nê kâm:

—Xê Pahihti. Inhma ixkra nê mêkarômnuti jano kê ma tē kê akupÿm inhma mex. Anê.

²⁷ Hâmrî nhûm kâm:

—Nâ kormâ. Na pre Tîrtûm taxy kormâ Ijaewjê pix wÿr inhme. Jakamâ na pa kormâ nhâm mê akwÿjê hō tanhmâ mê ato mex to hkêt nê. Anê.

²⁸ Hâmrî nhûm tee ri amnhî tâ kuma nê kâm:

—Ma âm hâmrî na ka ja jarê. Ixpê Ijaew kêt tâ nom mê kuxwar we ixto mex grire kêt wehe. Anê.

²⁹ Hâmrî nhûm kâm:

—Nâ âm hâmrî na ka â akra kaxyw inhma ajamaxpêr tÿx anê. Jakamâ kot paj nê mêkarômnutita jano. Kojaxte tanhmâ apê ho hkêt nê. E ma akupÿm hwÿr tē nê omu. Anê.

³⁰Hāmri nhūm kuma nē ma akupŷm ōrkwŷ hwŷr tē nē omu. Nhūm ra mēkarōmnutija kēp kato nē ma tē nhūm akupŷm tām hkrā nē hkīnh nē par kām hkōkōt o nō.

Hamak kro nē kapēr krok xwŷnh jarēnh Matēwre 15.29-31

³¹Tā nhūm Jeŷus mē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja krī pē Xir rūm hapōj nē akupŷm gō rax pē Garirej wŷr ma mra. Pyka pē Sitō jakre nē mō nē pyka pē Tekap jakre. ³²Hāmri nē kormā hpōx o mōr rōm nhūm mē amnhī wŷr Jeŷus pumu nē hwŷr mēhō myja o tē. Kapēr krok nē umar kēt xwŷnhhta nhūm mē wŷr o tē nē kām:

—Pa? Ot pa mē awŷr ixkrāmnhwŷta o tē. Kwa hā anhihkra xi kē akupŷm mē inhmā mex. Anē.

³³Hāmri nhūm omu nē hpa hā kupy nē mē kēp o kato nē nhŷri mē hkāx ā o xa. Nē akutā hamak kre kupē nē argōx mē nē ho ōhto htok. ³⁴Hāmri nē kaxkwa hwŷr rīt nē htyk xā mēnh tŷx nē kām kapēr. Mē pakapēr kām kām: “E ajamak katēr nē anhōhto kaxkrit.” Anē. Nom kapēr kām kām: “Epata.” Anē. ³⁵Hāmri nhūm hamak katēr nē ōhto kaxkrit kurē kumrēx nē tām kapēr nē tām ama. ³⁶⁻³⁷Hāmri nhūm mē kot omunh xwŷnhjaja amnhī jaēr pē Jeŷus kot ho mex ā omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa kēr ka mē akwŷjē mā ja hā ijarēnh kēt nē.

Anhŷr tā no nhūm mē kuma nē ām kuma nē ma mē piitā mē kām harēnh o ri hprōt nē mē kām:

—Kwa Jeŷus na mex o mex. Na hte mē ho mex o pa nhūm mē umar kēt xwŷnhjaja akupŷm tām ama nhūm mē kapēr kēt xwŷnhjaja akupŷm tām kapēr. Ām hāmri na hte ā mē hipēx anhŷr o pa. Nā ām mex o mex. Anē.

8

Jeŷus kot mē ho 4.000 nē mē kām mē ō hā harēnh

Matēwre 15.32-39

¹⁻²Tā nhūm arīgro hō hā nhūm mē ohtō nē nhŷri kapōt ā Jeŷus ā htu rax nē kot mē ahkre mar o kuhē hā apkati axkrunēpxi. Nhūm mē apkur xā hā mēōja ra mē kēp hapēx. Hāmri nhūm Jeŷus ja hā mē omu hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā akir nē mē kām hpa ho apē nē mē kām:

—E mē amnē ixwŷr mra nē ixkapēr ma. Anē.

Nhūm mē hwŷr mra nē kuhē nhūm mē kām:

—Kwa na pa inhmā mē kot inhmar o kuhē xwŷnhjē kaprī nē. Na mē ra mē pahkōt ri pa hā apkati axkrunēpxi nhūm mē apkur xā hā mēōja mē kēp hapēx. ³Mē ō krī hwŷr awry jakamā koja mē mēmoj kur kēt rāhā

ma akupŷm pa hāmri nē pry hā hīrot nē rōrōk o pa. Hāmri pa inhmā mē hkaprī nē. Anē

⁴Hāmri nhūm mē kuma nē axte tee ri hamaxpēr nē kām:

—Kwa nā nhŷhŷnh kot puj kēt mē kām mēmoj to mra? Jar ām kapōt pix kēnā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

⁵—Nā tanhmā na mē anhō pāwtija kute? Anē.

Nhūm mē kām:

—Ām kēp 7 pix. Nē kaxyw tep kwŷ no ām grēre. Anē.

⁶Hāmri nhūm mē kuma nē mē kot mar o kuhē xwŷnhjē mā anē nhūm mē kuma nē hkrī pa. Hāmri nhūm pāwti jamŷ nē ho Tīrtūm wŷ nē kām:

—Pa Papaj. Nā ka na apē mē inhmā mē inhō ho apa xwŷnh. Jakamā amex o amex. Ām amex kumrēx. Anē.

Hāmri nē mē kām ho hkry pa nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kugō nhūm mē ho mē hipēx pa. ⁷Nhūm hpānhā tepta py nē mā ho anē nē ho Tīrtūm wŷ. Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kugō nhūm mē mā ho anē nē hamŷ nē ho mē hipēx pa. ⁸⁻⁹Hāmri nhūm mē ohtō rax kumrēx tā piitā apku nē ōhy htu pa. Mēmyjaja kēp 4.000 nē kaxyw mē hprōjaja nē mē hkrajaja. Tā nhūm Jeŷus mē apkur xāja o mē hipēx pa. Nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja hakrēx o akuprō nē ho kawā ho 7 nē ho nŷt. Hāmri nhūm Jeŷus ma akupŷm mē ō krī hwŷr mē kot mar xwŷnhjē jano nhūm mē ma akupŷm hapēx. ¹⁰Hāmri nhūm Jeŷus hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mē ro hā kanōre hkrem agiē nē mē hkwyŷm ma Tamanut wŷr mō.

*Parijew nhō xwŷnh kwŷ kot mēmoj tā Je-
ŷus kamā hamak ā mē harēnh*

Matēwre 12.38-42, 16.1-4; Rukre 12.54-59

¹¹Tā nhūm mē Tamanut wŷr pōj nhūm Parijew nhō xwŷnh kwŷjaja Jeŷus pumu nē ma hwŷr mra nē mēmoj tā kuwŷ nē kām:

—Pa. Ot pa mē awŷr mra. Kwa mē inhmā aa mē ixte mēmoj pumunh kēt ō ho anē. Pa mē ja hā apumu nē Tīrtūm kot mē ixwŷr amēnh ā akōt ijamaxpēr kurē kumrēx. E tokyx. Anē.

Kot tee ri mē kām mēmoj to anhŷr kaxyw nē ho anhŷr kēt nhūm mē kot hā omunh nē ma hkwyŷjē mā ho kapēr punuj kaxyw nhūm mē ā hēx rom kām kapēr anē. ¹²Nhūm ra kām mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt kām ā kapēr anhŷr mar kaga nē. Hāmri nē tee ri amnhī tā mē hamaxpēr ā mē omu nē htyk xā mēnh tŷx nē mē kām:

—Hēxta waa nē. Mē ajamaxpēr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpēr o apa. Ixpē Tīrtūm kot mē awŷr inhmēnh xwŷnh tā ka mē ja hā ixkōt ajamaxpēr kēt nē. Nā mo kaxyw kot pa kēt mē amā mēmoj to anē? Kot

paj ho anê ka mē omu nē ām omu nē ixkôt ajamaxpêr kêt nē. Nà kot paj mē amā mēmoj to anhÿr kêt nē. Anê.

¹³ Hāmri nē mē kure nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mērohā ma mra nē akupÿm kanôre hkrem agjê nē ma xarmā mō.

Jejus kôt mē pa xwÿnhjaja kot hprî hā omunh kêt ā mē harēnh

Matêwre 16.5-12; mǎānēn Makre 6.52

¹⁴ Tā nhūm mē kormā kanôre kamā xarmā mōr rōm nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja tee ri mē apkur xā japêr nē xapēn mā:

—Kwa hēxta waa nē. Na pu mē panhō pāwti re nē amnhî kôt o pamōr kêt nē. Nē ām pixire nē o mō. Anê.

¹⁵ Hāmri nhūm Jejus tee ri mē kuma nē tanhmā hā mē kām kapêr to. Nom mēmoj tā kuxi nē mē kām awjarê nē mē kām:

—Kwa oko kêr ka mē amnhî nē Parijew nhō xwÿnh mē Pahi Eroxo nhō pāw kaxkrit xā pumunh mex nē. Anê.

¹⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kapêrja kukamā hamaxpêr pē hā xapēn kukjêr o hkrî nē xapēn mā:

—Kwa mo na ri ā mē pamā pāw kaxkrit xā jarēnh anê? Mān mē panhō pāwti hkêt ā mē pahpumu hā na ri ā harēnh anê nà? Anê.

¹⁷ Hāmri nhūm Jejus mē kapêr ā mē kuma nē mē kām:

—Kwa mon ka wem ām xatā xapēn mā mē panhō pāwti hkêt jarēnh pix o mō? Xān pa hte mē apyrā nē tee ri mē paxāpkur xā hkêt kukamā ijamaxpêr o ixpa? Nā inhmā ja tanhmā kute hkêt. ¹⁸ Ra mē ano ho mē ate ixpumunh mex tā kormā aprî hā tanhmā ixkute hā ixpumunh mex kêt. Nē mē ajamak o ixkapêr mar mex tā aprî hā mar tÿx kêt. Kwa wem ixte amnhî nhîpêx mā ajamaxpêr tÿx nē. E mē inhmā mēmoj jarê. ¹⁹ Jāā ixte mē kēp 5.000 mā pāwti kēp 5 nhîrēnh. Tanhmā na ka prem hakrêx o akuprō nē ho kawā ho nÿt to? E mē atō inhmā harē. Anê

Hāmri nhūm ja kām: “Na pa prem ho kawā ho 12 nē ho nÿt.” Anê. ²⁰ Nhūm kuma nē mē kām:

—Tÿ na pre hakrêx ā kawā kēp 12. Tā ham ixte mē kēp 4.000 mā pāwti kēp 7 nhîrēnh. Tanhmā na ka prem hakrêx ho akuprō nē ho kawā ho nÿt to? Anê.

Nhūm ja kām: “Na pa prem ho 7.” Anê. ²¹ Hāmri nhūm kuma nē mē kām:

—Tÿ ra ixte mē anoo mā ā ja ho anhÿr o axkrut tā ka mē ra hā ano hkêt nē arî xapēn mā mē panhō pāwti hkêt pix jarēnh o ixkôt mō. Kormā mē ate ixāhpumunh tÿx ā ixpumunh kêt. Anê.

Jejus kot akupÿm nohkre xwÿnh o mex ā harēnh

Juāw 9.1-7

²² Tā nhūm mē ma krî pē Pesêj wÿr mō nē ra hwÿr pōj. Hāmri nhūm krî nhō xwÿnh kwÿjaja mē omu nē Jejus wÿr mēhō myja o tē. Ra nohkre nē rît kêt nē pa xwÿnhja nhūm mē hpa hā kupyn hwÿr o tē. Hāmri nē ho kuwÿ nē kām:

—Pa Pahihti? Ot pa mē awÿr ja ho tē. Kwa hā anhÿkra xi nē akupÿm mē inhmā no ho mex. Anê.

²³ Hāmri nhūm mē kuma nē nohkre xwÿnhja pumu nē hpa hā kupy nē o tē nē krî pē ho kato nē nhÿri mē hkāx ā o xa. Hāmri nē no hā argōx mē nē hā ihkra xi nē kām:

—E mān ka mēmoj pumu nà? Anê.

²⁴ Hāmri nhūm kuma nē hkrākato nē ri rît hāmri nē kām:

—Tÿ na pa mēmoj pumu. Nom ixprî hā omunh mex kêt nē. Te mēmo pî hpār kwÿ ri mrar pyrāk. Anê.

²⁵ Hāmri nhūm axte no hā ihkra xi nhūm tā rît mex nē. Ri hprî hā mēmoj piitā omunh mex nē. ²⁶ Hāmri nhūm Jejus akupÿm ôrkwÿ hwÿr kumê nē kām:

—E kêr ka kape hā ri amrar kêt nē. Ām ma ma akupÿm anhōrkwÿ hwÿr atēm kurê kumrêx. Anê.

Jejus kot amnhî tā hkôt mē pa xwÿnhjê kukjê ā harēnh

Matêwre 16.13-20; Rukre 9.18-21

²⁷ Tā hāmri nhūm Jejus ma hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mē mē ma mō. Ma krî pē Sejarej Piripos pu hā krî hkwy hkôt mō. Nē kormā pry hā mō nhūm Jejus amnhî tā hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê kukja nē mē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarê. Tanhmā na htem ahpÿnhā ri xapēn mā ijarēnh to wehe? Anê.

²⁸ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā na htem ahpÿnhā tanhmā ajarēnh to. Na hte kamā mē hkwyjaja xapēn mā ato finat Juāw Paxis ā ajarê. Nē kamā mē hkwyjaja ato finat Eris ā ajarê nē mē hkwyjaja apê Tîrtūm nhÿ hā kapêr o pa xwÿnh ra htyk xwÿnhjê hō hā ajarê. Ā na htem ahpÿnhā xapēn mā ajarēnh anhÿr o pa. Anê.

²⁹ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—No we mē kajaja? Ixpê mēhō hā na ka htem xapēn mā ijarê? Anê.

Hāmri nhūm Simāw Pêtre kām:

—Nā mē pajaja na pa htem apê Tîrtūm kot mē ixkaxyw axām nē mē ixwÿr amēnh xwÿnh ā ajarê. Nē apê mē ixpiitā mē inhō Pahi Maati hā ajarê. Ā na pa htem xapēn mā ajarēnh anê. Anê.

³⁰ Hāmri nhūm kuma nē mē kām:

—Nā ām hāmri na ka htem ā ijarēnh anê. Ā ixte anhÿr. Kwa nom kwa kêr ka mē inhma. Kêr ka mē kormā ā akwÿjê mā ijarēnh anhÿr kêt nē. Anê.

Jejus kot amnhĩ kukamā amnhĩ jarēnh ā harēnh

Matēwre 16.21-23; Rukre 9.22

³¹ Tā nhũm Jejus amnhĩ kukamā hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā tanhmā amnhĩ jarēnh to nē mē kām:

—Nà ra mē ate Tirtũm kot mē akaxyw ixām ā xipumunh mex. No mē pahkwýjaja kām ja hā ijarēnh mar nē xipumunh prām kēt. Ijaew krāhtũmjē mē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre o mē pa xwýnhjē mē patre krāhtũmjaja na mē kām ja hā xipumunh prām kēt. Jakamā koja mē nhýrmā xipynē nē ixtak rax nē xpi. Nom kot paj ixtýk ā ixtā apkati axkrunēpxi hāmri nhũm Tirtũm akupým ixtō ixtír. Anē.

³² Hāmri nhũm mē kot hpĩr ā amnhĩ jarēnh ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nhũm Simāw Pētreja hwýr tē nē hkwyjē pé ho kato nē mē hkāx ā o xa nē kām:

—Kwa nā Pahihti. Koja Tirtũm anē mē omunh mex nē nhũm mē ā anhipēx anhýr kēt nē. Kwa ri ā kapēr anhýr kēt nē. Anē.

³³ Hāmri nhũm kuma nē hwýr apkjē nē pu hā hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjē piitā omu. Hāmri nē mē hamak mā Simāw Pētre mā kapēr nē kām:

—Tk. Kwa na ka ā inhām akapēr anhýrja o te Satanasti nhý hā akapēr pyrāk. Tirtũm nhý hā na ka ā inhām akapēr anhýr kēt nē. Ām jar mē kām Tirtũm kapēr mar prām kēt xwýnhjē jamaxpēr o na ka ajamaxpēr nē ā inhām akapēr anē. No Tirtũm jamaxpēr o ajamaxpēr kēt nē. Anē.

Jejus krajaja tanhmā kot amnhĩ nhĩpēx hto hā mē harēnh

Matēwre 6.24-28; Rukre 9.23-27; Juāw 12.24-26; mǎānēn Apokarip 2.10, 12.11

³⁴ Tā nhũm Jejus amnhĩ wýr mē kot mar o kuhē xwýnhjē mē hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā anē nhũm mē hwýr axkamē nē kuhē. Hāmri nhũm tanhmā mē ahkre hto nē mē kām:

—E mē inhma. Kot kaj mē ixkõt amnhĩ xunhwýr ā amnhĩ jarē hā kot kaj mē mǎānēn amnhĩ jarēnh o: “Jejus kēp inhō Pahihti jakamā kot paj ām kapēr kōt pix mā amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri xpa. Kwār ixkwýjaja tanhmā hā inhĩpēx to pa arĩ hkõt amnhĩ nhĩpēx rāhā ho xpa.” Anhýr o amnhĩ jarē.

³⁵ —Koja mē ixtā mē atōx pĩ rý ixtā tanhmā mē ato ka ty. Ate tanhmā ijarēnh to ho apa hā nhũm mē apĩ. Tā nom koja akaxwýnh ma inhō krĩ hwýr āpir kurē kumrēx nē kamā atĩr tũm nē amex rāhā nē apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atĩr prām xāj ixkaga hāmri nē hwýr axāpir kēt nē.

³⁶⁻³⁷ —Nē koja mēhō hikukrēx gryk ā Tirtũm kaga. Hāmri nē nhýrmā ty nē ý kamā kuwy hwýr ma mō nē amnhĩ kōt kukrēx ō

hpýr nē o mōr kēt nē. Koja tee ri kuwy hwýr mōr pymaj amnhĩ nē hikukrēx rax o amnhĩ pānhā amnhĩrer prām kaprý. Tanhmā koja amnhĩ to nē Tirtũm mā amnhĩre nē ma ō krĩ hwýr api? Koja ā amnhĩ nhĩpēx anhýr kēt nē.

³⁸ —Nē koja mēhō ixte mē ahkre hā inhma nhũm ja kēp omnuj japēr. Nhũm kot mē kām ixprām nōkati xwýnhjē hkõt pa gryk ā ixkaga. Hā kot paj nhýrmā mē ato amnhĩptār kaxyw akupým wrý nē amnhĩ xwar kot ixkaga xwýnhjē kaga. Ām hāmri na pa mē amā ja hā amnhĩ jarē. Kot paj nhýrmā inhō Papaj nhý hā ixte mē ho amnhĩptār kaxyw akupým wrý nhũm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja man ixkōt wrý. Pa mē wrý hāmri nē ra mē kot ixkaga xwýnhjaja pa amnhĩ pyrā nē amnhĩ xwar mē hkaga hpa. Anē.

9

¹ Nhũm Jejus arĩ mē kām kapēr nē mē kām:

—Ām hāmri na pa mē amā amnhĩ jarē. Kot paj nhýrmā akupým ixte mē ato amnhĩptār kaxyw mē awýr wrý kām ga. Tā kot kaj mē akwýjaja kormā atĩr ri ja kukamā tanhmā ixte amnhĩ nhĩpēx to hā xipumu. Anē.

Jejus hirā htýx kām ām ā harēnh

Matēwre 17.1-9; Rukre 9.28-36; mǎānēn Sikũn Pētre 1.16-18

² Tā nhũm arĩgro kēp 6 nē hapēx nhũm Jejus ma nhýri hixēt prēk wýr tē. Nē Simāw Pētre nē Xiakre nē Juāwja nhũm ma amnhĩ kōt wa mē o mō. Nhũm wa mē ahte mō nē hixēt prēk ā api nē himōk ā kuhē. Hāmri nhũm Jejus axtem nē xa. ³ Ra ē haka htýx kumrēx nē xa. ⁴ Hāmri nhũm ja wa kaxkwa rũm hwýr wrý nē kuri kām kapēr. Finat Mojes mē finat Erisja wa wrý nē kuri kām kapēr o xa. Tirtũm amnepēm amnhĩ wýr wa ho āpir tā nhũm wa akupým wrý nē kām kapēr. ⁵⁻⁶ Nhũm wa mē mex kumrēx nē hirā htýx kām kuhē nhũm Jejus kōt mē mōr xwýnhjaja wa mē omu nē mē kamā no pyma nē. Nē tee ri mē kām tanhmā kapēr to hkukamā hamaxpēr. Hāmri nhũm Simāw Pētre hamaxpēr nē Jejus mā kām:

—Kwa Pahihti. Nā ām hāmri na pu mē amnē nō. Kwa pu mē kritpēm jar axkamē nē tokyx panojarēt kēt nē. Pa mē amā pō nhĩrōnh o axkrunēpxi nē hipēx. Amā nē Mojes mā nē Eris mā hō nhĩpēx ka mē kamā akrĩ. Kwa xāt pa mē amā ho anē nā? Anē.

⁷ Hāmri nhũm kakrā jaka htýx wrý nē wa mē hkunor pa nhũm wa mē kamā kuhē. Hāmri nhũm kakrā kamā Tirtũm mē kām kapēr nē mē kām:

—Ota Ixkra xa. Inhām hapē ho inhām hapē. Kēr ka mē kapēr mar týx rāhā ho ri apa. Anē.

⁸ Hāmri nhũm mē kuma nē amnhĩ pu hā rĩt nhũm ām Jejus pix mē kuri xa nhũm

Mojes mẽ Erisja wa ra ma akupÿm api nhũm mẽ ãm Jejus pix pumu.

⁹ Hãmri nhũm mẽ ma akupÿm hkwÿjê hwÿr wrÿk o mō nhũm Jejus mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ ham mẽ ate mẽmoj pumunh xwÿnhata kormã nhãm mẽ kãm harênh kêt nê. Koja mẽ mẽmo arigro hã xipĩ hãmri nhũm Tirtũm akupÿm ixto ixtĩr ka mẽ ri kormã mẽ kãm ja hã ijarênh o ri apa.

¹⁰ Anê hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm harênh kêt nê. ãm axpên mã pix mã harê nê kot akupÿm htĩr ã amnhĩ jarênhja ã axpên kukjêr o pa nê axpên mã:

—Kwa mo na ri ã akupÿm htĩr ã amnhĩ jarênh anê? Tanhmã kot we amnhĩ to nê htyk tã akupÿm htĩr? Anê.

Hãmri nê tee ri hkukamã hamaxpêr o hkôt pa.

Juãw Paxis te kot Eris pyràk ã harênh

Matêwre 11.13-15, 17.10-13

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kormã ahpar mã wrÿk o mōr mẽ nhũm Jejus kôt mẽ mōr xwÿnhjaja mẽmoj tã hkukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjaja mẽ inhmã: “Eris kumrêx koja Tirtũm mẽ pahwÿr kumê nhũm Krisja hapu hã wrÿ.” Anê. Na htem ã mẽ inhmã war ajarênh anê. Tã ka na ka ra wrÿ nom nhũm kormã Erisja akukamã wrÿk kêt nê. Anê.

¹²⁻¹³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nã ãm hãmri na htem mẽ amã ã ja jarênh anê. Na pre ra ixkukamã te kot Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk xwÿnhata tẽ nê ixkutêp mẽ kãm ijarênh o pa. Nom mẽ kot ixkukamã ijarênh xwÿnh ã omunh kêt jakamã na prem axtem nê kãm tanhmã hipêx to hprãm xã hkôt tanhmã hipêx kati hton kupĩ. Tã koja mẽ ã hipêx anhÿr pyrà nê mã ixto anê nê inhĩpêx kati nê tokyx mẽ kãm ixprãm kêt xwÿnhjaja ixpynê nê xipĩ pa amnhĩ xã htÿx kamã ijamak kãm ty. Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot wa ijamê wa ixkukamã wa ijarênh xã hkôt. Anê.

Jejus kot mẽhō hkra nê mẽkarōmnuti janor ã harênh

Matêwre 17.14-21; Rukre 9.37-43

¹⁴ Hãmri nhũm Jejus nê Simãw Pêtre nê Xiakre nê Juãwja mẽ akupÿm hkwÿjê hwÿr hpôx o mra nê amnhĩ kukamã hkwÿjê pumu nhũm mẽ ohtō nê mẽ hã akuprō nê mẽ kãm kapêr. Nhũm Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja mẽmoj tã mẽ hkukjêr o kuhê. ¹⁵ Jakamã nhũm Jejus mẽ hwÿr hpôx o tẽ nhũm mẽ pikuprōnh xwÿnhjaja amnhĩ wÿr omu nê hkinh nê. Hãmri nê kutã hprôt nê kãm:

—Pa. Nã ãm hãmri na ka akupÿn mẽ ixwÿr tẽ. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mẽmoj tã na ka mẽ axpên mã axãkjêr o akuhê? Anê.

¹⁷⁻¹⁸ Hãmri nhũm mẽhō myja kãm:

—Nã ixkra hã na pa mẽ axpên mã ixkapêr. Na pre mẽkarōmnuti ixpê hwÿr axã nê tanhmã ixpê ho nhũm kapêr kêt nê pa. Nhũm hte xatã tanhmã ixpê ho nhũm pykap amnhĩ rê nê hakwa jamrô ho hikwÿ. Hãmri nê ã htÿx kamã ama nê amnhĩ nham o axpên kamnhar tÿx kumrêx pê htÿx pa nê hikwÿ nê ixpê omnuj tÿx nê. Na hte ã mẽkarōmnuti nhÿ hã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Jakamã na pa ate inhmã ho mex kaxyw man o tẽ nê tee ri ajapêr. Hãmri nê ho akôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hwÿr nhũm mẽ kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkaprÿ. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm Jejus kuma nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nê. Ra mẽ ate Tirtũm nhÿ hã ixte mẽ ho mex ã ixpumunh rÿy htã ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Mãn ka mẽ kormã kaxyw Tirtũm kôt ajamaxpêr tÿx kêt nê. E amnê ixwÿr akra ho tẽ pa omu. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm mẽ hwÿr o tẽ nhũm mẽkarōmnuti Jejus pumu nê tanhmã hkrata o htÿx to nhũm pykap tẽm nê hakwa jamrô nê amnhĩ rênh o nō. ²¹ Nhũm Jejus omu nê hipêxã mã:

—Kwa tanhmã na ra kot amnhĩ nhĩpêx ã mytwrÿr kute? Anê.

Nhũm kãm:

—Nã hprĩre rũm na hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. ²² Na hte mẽkarōmnuti xatã ixpê hprĩ kaxyw kuwy kamã kurê nê gôx kãm kurê. Kwa kot ka ate ho mex kukamã axãhpumunh japêr nê wa ixkamã axukapri nê akupÿm inhmã ho mex. Anê.

²³ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Xãn ka tee ri ixte ho mex kaxyw ixkukamã ajamaxpêr? Nã ixte mẽmoj piitã ho anhÿr kaxyw ixãhpumunh tÿx kênã. Kot ka mẽ atō mẽmoj tã amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr tÿx hã kot paj amã ho anê. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nê kãm hkra mex prãm tÿx xaj kapêr tÿx nê kãm:

—Nã na pa amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr. Nom kot kaj tanhmã ixkrã hto pa akôt ijamaxpêr tÿx rãhã ho ri ixpa Pahihti. Anê.

²⁵ Rôm nhũm mẽ ohtō rax nê hwÿr kormã mra nhũm Jejus amnhĩ wÿr mẽ omu hãmri nê mẽkarōmnutija mã kapêr kurê kumrêx. Nê kãm kapêr kãm hihtÿx nê kãm:

—Pa mẽkarōmnuti. E apê mẽ ho mẽ kapêr kêt nê mẽ umar kêt o apa xwÿnh ã pa amã ixkapêr ka inhma. Kêr ka mẽ hkrata pê akato nê ma amōr o mō nê axte tanhmã ho hkêt nê. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm tee ri kot kãm karōja ma nê gryk xaj xatã amÿra nê mẽ hkrata o htÿx kumrêx nhũm htetet tÿx o nō. Hãmri nhũm kêp kato nê ma tẽ nhũm te htyk pyrà nê nō

nhũm mē tee ri omu nē ra htyk ā hkamnhĩx.
²⁷ Hāmri nhũm Jeŭs hpa hā kupy nē kànhmā
 ām nhũm akupým mex nē kànhmā xa nē ri
 mra. Nē tām kapēr o mra nē umar mex nē.

²⁸ Tā nhũm Jeŭs hkôt mē pa ho mē
 pa xwýnhjē mērohā ma akupým amnhĩm
 hikranh xā hā ixkreja wýr mra nē hwýr agjē
 nē hkrĩ. Hāmri nhũm Jeŭs kôt mē pa ho mē
 pa xwýnhjaja amnhĩ tā hkukja nē kām:

—Kwa mē inhma mēmoj jarē Pahĩti. Na
 pa mē tee ri axwakre kamā mē hkrata nē
 mēkarōmnuti janor kaprý. Kwa mon pa mē
 apyrā nē ja ho anhyr mex kēt nē? Anē.

²⁹ Hāmri nhũm mē kām:

—Nā axtem na mēkarōmnuti ja. Na htem
 mē nē hanor tokyx anhyr kēt nē. Na htem
 ho Tirtũm wýr týx nē rĩ kormā hano. Anē.

*Jeŭs kot htyk kukamā amnhĩ jarēnh
 Matēwre 17.22-23; Rukre 9.44-45*

³⁰⁻³¹ Tā nhũm Jeŭs mē hkôt ri mē pa ho
 pa xwýnhjē mē krĩja rūm hapōj nē ma nhām
 mō. Nē ma pyka pē Garirej kahti hkôt mō.
 Nom mē piitā mē hkāx ā mō. Jeŭs kormā
 kot amnhĩ tā tanhmā hkôt mē pa ho mē pa
 xwýnhjē jahkre hto ho pa jakamā kām mē
 hkāx ā mē o pa hprām nē. Hāmri nē amnhĩ
 kukamā mē kām tanhmā amnhĩ jarēnh to nē
 mē kām:

—E kot paj mē amā tanhmā amnhĩ jarēnh
 to ka mē inhma nē inhmar týx nē. Koja
 mē kām ixprām kēt xwýnhjaja tokyx mē kām
 ixtā amýnē nhũm mē xipĩ. Kot paj ixtyk ā
 ixtā apkati axkrunēpxi hāmri nhũm Tirtũm
 akupým ixto ixtĩr. Kwa kēr ka mē ja ma nē
 hā anohtýx nē ho apa. Anē.

³² Hāmri nhũm mē tee ri ā kot amnhĩ
 jarēnh anhyrja ma nē axpēn mā:

—Kwa mo na ri ā mē pamā amnhĩ jarēnh
 anē? Nā kēp mē panhō Pahi Maati hā kot
 amnhĩ jarēnh kēnā kot kēt mēhō kupĩ.

Anhyr o axpēn mā harēnh o hkôt mō.
 Hāmri nē ā kot amnhĩ jarēnh anhyr mar
 prām kēt jakamā hprĩ hā tanhmā hkukjēr to
 hkēt nē. Ām akryk hkôt mar o mō.

*Mē kot amnhĩ to rūnh xwýnh jarēnh
 Matēwre 18.1-5; Rukre 9.46-48*

³³⁻³⁴ Tā nhũm Jeŭs mē hkôt mē pa ho pa
 xwýnhjaja kormā ma krĩ pē Kapanau hwýr
 mō nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwýnh pē
 12jaja tanhmā amnhĩ kukamā hamaxpēr to
 hāmri nē axpēn mā:

—Kwa mē pahōt kot puj we nhýrmā
 pahpē pahi nē mē ho amnhĩptār rax o ri
 pahkwýjē jakre?

Anhyr o axpēn kukjēr o Jeŭs kôt mō. Nē
 axpēn mā: “Nā pa.” Nhũm mē hkwyjaja: “Nā
 kēt pa.” Anhyr o hkôt mō. Hāmri nhũm Jeŭs
 mē mar o mō. Hāmri nhũm mē mō nē nhýri
 amnhĩm hikranh xā hā ixkre hwýr pōj nē
 hwýr agjē nhũm mē kām:

—Kwa mēmoj tā na ka mē pry hā amnhĩ
 jarēnh o mō? Anē.

Hāmri nhũm mē tee ri kuma nē hpiaaam
 nē. Nē kām tanhmā amnhĩ jarēnh to hkēt
 nē. ³⁵ Jakamā nhũm Jeŭs nhý nē mē kām
 anē nhũm mē kuri hkrĩ pa nhũm mē kot mē
 kām mē ho amnhĩptār rax prāmta ā mē kām
 kapēr nē mē kām:

—E mē inhma. Ka mē atō amā mē ho
 amnhĩptār rax prām. Hā kēr ka te apē mē
 piitā mē kām amarĩ axapēnh xwýnh pyrāk o
 amnhĩ nhĩpēx o mē hkôt apa. Jao mēmoj to
 mē kutā anojarēt rāhā nē. Anē.

³⁶ Hāmri nē amnhĩ wýr mēhprĩre hō mā
 hpa ho apē nhũm hwýr tē nhũm kumý nē o
 nhý nē hā mē kām kapēr nē mē kām:

³⁷ —E mē inhma. Kēr ka mē apē pahi
 pyrāk o tanhmā amnhĩ jarēnh to ho ri apa
 hkēt nē. Ām te amarĩ ri mē apa pyrāk o
 amnhĩ nhĩpēx o ri apa. Jao nhýri mēhprĩre
 hō pumu nē kamā axukapri nē kām mēmoj
 tanhmā ho rý kām mēmoj gō. Hāmri nē ā
 amnhĩ nhĩpēx anhyr o te pa ate tanhmā ixto
 mex to pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Nē kot ka mē
 atō pa tanhmā ixto mex to nē te ate Tirtũm
 o mex pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. E kēr ka mē
 amā amnhĩ to rūnh prām nē ā amnhĩ nhĩpēx
 anhyr o ri apa. Anē.

³⁸ Hāmri nhũm Juāw nhýhýnh tēn mē hwýr
 axā nē Jeŭs mā:

—Kwa Pahĩti. O mýj mēhō kēp mē
 pahkwý hkēt tā anhyr hā mē nē mēkarōmnuti
 janor o pa. Pa mē tee ri ja hā omu nē kēp
 mē pahkwý hkēt jakamā pa mē ā kot amnhĩ
 nhĩpēx anhyrja nē kām ixkapēr. Anē.

³⁹⁻⁴⁰ Hāmri nhũm kuma nē kām:

—Kwa nā nē tanhmā kām nē hkēt nē. Koja
 mēhō inhý hā aa mē kot mēmoj pumunh kēt
 kwý ho anē hāmri nē kēp mē panhō nē ri
 mē pahkwým tanhmā mē ahkre hto ho pa
 hkēt nē. Ra mē pahkôt kot amnhĩ nhĩpēx mā
 kēnā. Jakamā kwa mē ja nē tanhmā kām nē
 hkēt nē. Kwār māmri ā amnhĩ nhĩpēx anē. Ja
 mex kēnā.

⁴¹ —Koja mēhō nhýri mē atō amā kōr ā
 apumu nē hamaxpēr o: “Kwa Jeŭs kôt ri pa
 xwýnh mýj kām kōr. E pa kām gō hkwy kē
 ho ixkō.” Anhyr o hamaxpēr nē apē ixkwý
 hā amā gō hkwy ka ho ixkō. Nhũm ām kot
 amā gō pix nhōr nhũm ate ho akōm tā nhũm
 Tirtũm atō omu nē ho mex rax nē. Anē.

*Mē pahte amnhĩ tomnuj pymaj tanhmā
 amnhĩ nhĩpēx to hā mē pajarēnh*

Matēwre 18.6-9; Rukre 17.1-2

⁴² Nhũm Jeŭs arĩ hkôt mē pa ho mē pa
 xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Nē mē kot ixkôt amnhĩ xunhwýr tohtuj
 anhyr xwýnhjaja. Koja mēhō ma mē hwýr
 tē nē inhne mē kām kapēr. Mē kot mē mar
 nē tanhmā amnhĩ tomnuj to hprām xā hēx
 rom mē kām kapēr nhũm mē mar xā hkôt

tanhmā amnhī tomnuj to. Hā koja Tirtūm ja hā omu nē kot inhnē tanhmā kām nē xwýnh̄ta pumu nē homnuj tỳx nē. Te mē kot mēhō pynēnh nē mut ā kēn pytīi hō nhōr nē ma o htem nē gō xupým rax kām mēnh pyrāk o hipēx. Te ho ja pyrāk no ām homnuj tỳx o hakre.

⁴³⁻⁴⁷ —E kwa mē o kora. Kot kaj mē anhihkra rý apar o tanhmā amnhī tomnuj to. Hā kēr ka mē axte ā amnhī nhīpēx anhyr pymaj te ate amnhī pē anhihkra rý apar krāhyr nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē axte ā amnhī tomnuj anhyr kēt nē. Rý ka mē ano ho mēmoj punuj pumu. Hāmri nē kām ajamaxpēr pix o apa pymaj te ate amnhī pē ano katōk nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē nhām arit kurē kumrēx. Kēr ka mē ā amnhī nhīpēx o apa rāhā nē. Hāmri nē nhýrmā ty nē ma Tirtūm mē wa inhō krī hwýr api. No kot ka mē arī akutā ano nē arī akutā apar nē arī akutā anhihkra rāhā ri mra tā tōhā tanhmā ho amnhī tomnuj to. Hāmri nē nhýrmā ty nē ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xā pē kuwy maatita wýr ma apa.

⁴⁸ Kuwyja kamā na htem mē kot amnhī tomnuj mýrapē amnhī xā htỳx kamā hamak rāhā ho pa ho pa hāmri nē aa hapōx kēt nē.

⁴⁹ ā koja mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnh̄ piitā amnhī nhīpēx anhyr rāhā nē pa ho pa. ⁵⁰ Jakamā kwa kēr ka mē axpēn to mex rāhā ho ri apa. Nom axpēn kām agryk nē tanhmā axpēn nhīpēx to ho ri apa hkēt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkōt ri mē pa ho mē pa xwýnh̄jē jahkre anē.

10

Mē pahte axpēn kaga nē Jejus kot mē pahkurē

Matēwre 5.31-32, 19.1-12; Rukre 16.18; mǎānēn Wam Korīt 7.10-16

¹ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwýnh̄ mērohā ma pyka pē Jutej wýr mō. Hāmri nē pyhti pē Jotāw ā rē nē hpānhā ma xarmā mō. Nhūm mē axte mē hā akuprō nhūm kē Jejus axte mē ahkre ho xa. ² Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnh̄ kwýjaja hwýr mra. Mē kot hēx rom kamā hamak nē mar nē tanhmā ho kapēr punuj to kaxyw hwýr mra nē kām:

—Pa. Ot pa mē mēmoj tā akukjēr kaxyw awýr mra. Kwa tanhmā na pre amnepēm finat Mojesja mē pahte mē pahprō kaga hā mē panhīgētjē mǎ karō hto? Xā koja mē pahprō mē pakapēr hkwȳm tanhmā amnhī nhīpēx to pu mē mýrapē hkaga nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nhūm ja kām mex nē nā? Anē.

³ Hāmri nhūm mē kām:

—Tanhmā na pre Mojes Tirtūm nhý hā ja hā mē amā karō hto? Anē.

⁴ Nhūm mē kām:

—Nā na pre harēnh o:

Kēr ka mē aprō kaga kaxyw hāmri nē ate hkaga hā amnhī jarēnh ā kagā nē kām agō nē ri kormā hkaga. Anē.

Na pre ā mē inhmā ja hā karō anē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mē kām:

—Tỳ nom mē kām Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām kēt jakamā na pre ā mē kām ja jarēnh anē. ⁶ Amnepēm mēmoj piitā hkrax kām na prem axpēn kaga hkēt nē. Na pre Tirtūm wam myja nhīpēx nē hpānhā kām hprō nhīpēx. Axpēn kaxyw wa hipēx. ⁷ Jakamā na hte mēmyjaja hprō kaxyw nē gryk ā katorxā nē hipēēxā wa hkaga nē ām hprō kōt pix mā pa ho pa. ⁸ Te wa tipxi nē ri wa pa pyrāk o axpēn nhīpēx o pa. ⁹ Tirtūm tām kot axpēn mā wa ōr kēnā kot kēt mēhō wa kot axpēn kaga kaxyw tanhmā wa hipēx to rý tanhmā wa kām kapēr to. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. ¹⁰ Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnh̄jē mē akupým ixkrem agjē nhūm mē kām:

—Kwa aprī hā mē inhmā mē kot axpēn kaga hā mē harēnh̄ta jarē pa mē ixprī hā kuma nā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

¹¹ —Nā kot kaj mē aprō kaga nē hpānhā nhām mēhō ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam aprō kamā nhām aprō nyw o amnhīkati pyrāk. Tirtūm pē ja omnuj tỳx nē. Rý koja mēhō hprō kaga ka hpānhā ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam mjēn pē ho amnhīkati pyrāk. Ja mǎānēn Tirtūm pē omnuj tỳx nē.

¹² —Nē mēnjaja. Kojā mēhō ni ra mjēn kaga nē hpānhā nhām mēhō ho mjēn. Ja mex kēt. Mjēn krax kēp mjēn kumrēx kēnā kot kēt hkaga nē hpānhā nhām hō ho mjēn. Kojā anē nhūm Tirtūm noo mā te kot wam mjēn kamā nhām hō ho amnhīkati pyrāk nhūm Tirtūm pē ja omnuj tỳx nē. Anē.

Jejus kot amnhī nē mēhprījē janor kēt ā harēnh

Matēwre 19.13-15; Rukre 18.15-17

¹³ Tā nhūm Ijaew kwýjaja Jejus wýr mē hkrarejē jamý nē mē o mra. Kot mē hā ihkra jaxwýr nē mē ho Tirtūm wýr kaxyw hwýr mē o mra. Hāmri nhūm hkōt mē pa ho pa xwýnh̄jaja tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

—Kwa mo kaxyw na ka mē Jejus wýr mē o mra? Kormā mē rǎkre kēnā. Mē ma akupým mē o mra nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm Jejus ja hā mē kuma nē mē kām:

—Kwa nā kwār mē mǎmrī ixwýr mē o mra. Mē ri inhnē mēhprījē kurē hkēt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām hpa ho apē nhūm mē hwýr mē o mra nhūm mē kuri kuhē. Hāmri nhūm mē hā hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E mē jarejē pumu. Na htem hamakētkati nē hkīnh nē ri pare. Mē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pare. Tā Tirtūm kôt mē kot amnhī nhīpēx o ri mē pa xwýnhjaja na htem mē urāk nē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pa.

¹⁵ —Na hte jarejaja hipēēxā nē katorxā wa kapēr ma nē wa hkôt ri amnhī nhīpēx o ri pare. Tā xipē Tirtūm kot mē awýr inhmēnh xwýnh na pa. Kot ka mē amā ixkôt amnhī xunhwýr prām hā kot kaj mē jarejē kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao ixkapēr ma nē ixkôt ri amnhī nhīpēx mex o ri apa. Anē.

¹⁶ Hāmri nē mēhprīrejē jamý nē mē hā ĩhkra jaxwý nē mē ho Tirtūm wý nē kām:

—Pa Papaj. E kēr ka jarejē ho mex rāhā nē kē mē mex nē pa. Anē.

Hikāxpore rax xwýnh jarēnh

Matēwe 19.16-22; Rukre 18.18-23; māānēn Wam Ximotre 6.6-10; Xiakre 5.1-6

¹⁷ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja nhýri pry hā mō nhūm Ijaew krāhtūmja omu nē hwýr tē nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa mē ijahkre xwýnh maati? E kwa inhmā mēmoj jarē. Nhýrmā Tirtūm ri ixtīr tūm nē xpa hprām xāj mēmo kot pa we ho anhýr o ri xpa? Ate amnhī to mex pix o ri apa xwýnh jakamā kwa inhmā tanhmā ja jarēnh to. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm kām:

—Xā ate xipē Tirtūm kwý hā xipumunh kôt na ka ixte urāk nē amnhī to mex xwýnh ā ijarē? Tirtūm pix na kot amnhī to mex rāhā xwýnh jakamā kot kaj ā ijarēnh anē nē xipē Tirtūm Kra hā ijarē. Jao urāk nē ixte amnhī to mex xwýnh ā ijarē. Nā xān ka ām atýx ri amnhī krā hkôt ā ijarēnh anē?

¹⁹ —Tirtūm mex o mex jakamā kot kaj amā nhýrmā kuri atīr tūm nē apa hprām hāmri nē ra kot mēmoj tā mē amā karō xā hkôt amnhī nhīpēx o ri apa. Ra ate mar mex kēnā. Na pre mē amā:

Kēr ka mē axāhkīnh o ri apa hkēt nē.

Nē mē hpar kēt nē.

Nē tanhmā axēx kēt nē.

Nē axēx rom tanhmā mē nokupyr to hkēt nē.

Nē mē kēp mē hprō ho amnhīkati hkēt nē. Nē anhīpēxā mē akatorxā wa hā apijaām

nē wa ho mex pē wa kutā anojarēt rāhā ho ri apa.

E kot kaj amā nhýrmā Tirtūm kuri atīr tūm nē apa hprām hā kot kaj ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Kwa ixprīre ri ra ā ixte amnhī nhīpēx anhýr o ri xpa kēnā. Nom te ixtīr tūm nē xpa kaxyw ixte kormā tām kēt pyrāk. Anē.

²¹ Hāmri nhūm kuma nē hprī hā omu nē kām hapē nē. Hāmri nē kām:

—Nā kormā mēmoj pyxire nē arīk. Na ka amā akukrēx rax kīnh týx o Tirtūm jakre. Jakamā kēr ka ma akupým anhōrkwy hwýr tē nē akukrēx rax o wēnē hpa. Nē kākopore jamý hāmri nē ma mē kēp amrakati xwýnhjē mā ōr o ri apa. Hāmri nē akupým tē nē arī ri ixkôt apa ho apa. Anē.

²² Hāmri nhūm kuma nē tee ri hikukrēx rax kukamā hamaxpēr. Kām hapē jakamā kām kām ĩhkra karo hprām kēt nē. Hāmri nē tee ri Jejus kot ā kām hā karō anhýrja ma nhūm ja kām mex kēt nhūm awjanā nē hkaprī nē ma akupým tē. ²³ Hāmri nhūm Jejus tee ri omu nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—Hēxta waa nē. Koja mē hikukrēx rūnh xwýnhjaja ohtō nē kām mē hikukrēx japē xāj Tirtūm mē wa ixri htīr tūm nē pa ho pa hkēt nē. Wa ixte amnhī nhīpēxja mē kēp hihtýx. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē tee ri kapērja ma nhūm Jejus mē hamaxpēr kôt mē omunh mex jakamā axte tanhmā mē kām harēnh to nē mē kām:

—Nā Tirtūm mē wa ixte amnhī nhīpēxja na mē hikāxpore rūnh xwýnhjaja pē ja hihtýx.

²⁵ Mē kām hikukrēx rax mā ĩhkra karo hprām kēt rāhā tee kām Tirtūm kôt amnhī nhīpēx prām kapēr. Te ho mēhō kot menh kagō hā ĩkre nē kām kagō katōk prām kēt rāhā kām guhkrax kām ār prām kapryta pyrāk. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa no mē xpiitā mē inhmā mē ixkukrēx japē kēnā. Jakamā xā kot paj mē xpiitā nhýrmā war ari ixtīr tūm nē xpa ho xpa hkēt nē? Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kot kaj mē amnhī krā hkôt mē amā mē akukrēx japē mā anhūrē kēt nē. Ām Tirtūm pix na hte ja kaxyw tanhmā mē akrā hto ka mē amā akukrēx japē hkēt nē. Jao ra mē apē Tirtūm mē wa ixri atīr tūm nē mē apa ho mē apa mā xwýnh. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre kām:

—Kwa Pahihti na pa prem agryk ā mēmoj piitā hkaga hpa nē akôt xpa ho xpa. Jakamā xā kot paj mē nhýrmā war ari ixtīr tūm nē xpa ho xpa kēt nē nā? Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kuma nē hkôt mē pa ho pa xwýnh piitā mē kām:

—Nā ka mē atō inhmā tanhmā amnhī to ho apa kaxyw akwýjē re nē ma inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Anhōrkwy re rý atō rý atōx rý aprō nē akrājē re. Rý akatorxā nē anhīpēxā wa are. Rý akukrēx piitā rer pa hāmri nē ma ixkapēr o

mē piitā mē ahkre ho ri mē hkôt apa. ³⁰ Hā kot paj amnhī tā mē apumu nē mē ato mex rax nē. Hāmri ka mē ma mē kām ixkapēr jarēnh o mē hkôt apa nhūm mē kot mē amar xwŷnh kwŷjaja mē ama nē kām mē akīnh nē. Nē ra mē ate akwŷjē rer par tā mē tāmja te mē apē mē hkra rŷ mē htō rŷ mē htōx pyrāk o mē anhīpēx. Jao tanhmā mē ato mex to ho pa.

—Nē koja mē kām ixprām kēt xwŷnhjaja ixtā tanhmā mē atomnuij to hā ka mē nhŷrmā ma Tirtūm mē wa inhō krī hwŷr api nē wa ixkuri amex nē atūr tūm nē apa ho apa. ³¹ Nom kēr ka mē ja hā amnhī pumunh kōt amnhī to rax xwŷnh ā amnhī to jarkrar kēt nē. Mē kot amnhī to rūnh xwŷnh ā amnhī jarēnh xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā amnhī to rūnh kēt ā amnhī pumu. Nē mē kot amnhī to hkryre xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā amnhī to rūnh ā amnhī pumu. Anē.

Jejus kot amnhī kukamā axte amnhī jarēnh

Matēwre 20.17-19; Rukre 18.31-34

³² Tā nhūm Jejus hkôt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kapēr pa hāmri nē ma Jeru-jarē hwŷr mē o mō. Ra kamā kām hkurē xwŷnhjaja kot hpīr ā amnhī jarēnh tā ma hwŷr mē o mō. Jakamā nhūm mē tee ri hkukamā hamaxpēr o hkôt mō. Nhūm mē amarī mē hkôt mrar xwŷnhjaja haxwŷja kām na nē. Hāmri nhūm Jejus mē kēp 12ta o mō nē hkwyjē hkāx ā amnhī kukamā tanhmā mē kām amnhī jarēnh to ho mō nē mē kām:

³³ —E na pu mē ra Jerujarē hwŷr mō. Kot puj mē hwŷr pōj nhūm mē kām ixkurē xwŷnhjaja patre krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjē nhīhkram ijaxā. Hāmri nhūm mē kām Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām kēt xwŷnhjaja ixpīr kaxyw mē kām ixtā amŷnē ³⁴ nhūm mē mar xā hkôt tanhmā inhīpēx kati hto. Nē mē hkwyjaja ixtā hpēr o axkē nē ixtā akunha. Nē mē hkwyjaja tanhmā ijayrŷ hto nē ixtā argōx rē nē ixtak hāmri nē ixpī. Koja mē ā inhīpēx anē. Nom kot paj ixtŷk ā ixtā apkati axkrunēpxi nhūm Tirtūm akupŷm ixto ixtīr. Anē.

Xiakre mē Juāw wa kot amnhī to Jejus wŷr ā wa harēnh

Matēwre 20.20-28; Rukre 22.24-30; māānēn Piripos 2.3-8; Wam Pētre 5.3

³⁵ Tā nhūm Jepetew kra Xiakre mē Juāw wa tanhmā hamaxpēr to nē Jejus mā kām:

—Kwa mē ijahkre xwŷnh. Pa wa amā mēmoj jarē ka wa inhmā “ŷ” anē nā? Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

³⁶ —Ko wa mamrī inhmā mēmoj jarē pa wa ama mān. Anē.

³⁷ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā kot kaj nhŷrmā ate mē piitā mē ho amnhīptār kaxyw nhŷ pa wa akutā anhījē.

Nē wa papxpix ixpē anhō kōwenatō nē akutā anhījē nē ato nhŷ. Ja na pa wa inhmā hprām. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā na ka wa ām atŷx ri ā amnhī to ixwŷr anē. Koja mē tokŷx ixpī pa amnhī xā htŷx kamā ijamak rax nē ty. Tā xā koja mē ixpyrā nē ā war anhīpēx anē ka wa ixpyrā nē amnhī xā htŷx kamā ajamak rax kām ty nā? Anē.

³⁹ Hāmri nhūm wa kām:

—Tŷ. Nā kot pa wa ijaxwŷja anē nē apyrā nē amnhī xā htŷx kamā ijamak kām ty. Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

—Nā ām hāmri na ka wa hā amnhī jarē. War ate ixpyrā nē ixkōt amnhī xā htŷx kām ajamak kām atŷk mā kēnā. ⁴⁰ Tā nom war ate amnhī to ixwŷrta ā kot paj tanhmā war amā nē hkēt nē. Inhō Papaj tām koja ja kaxyw mēhō japēr nhūm inhīhkō hā nhŷ. No pa kot paj ri ja kaxyw mē atō rēnh kēt nē. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm wa urāk nē Jejus kōt mē pa ho mē pa xwŷnh kwŷjaja ā wa kot amnhī to hwŷr anhŷr ā wa kuma nē wa kamā gryk nē. ⁴² Jakamā nhūm Jejus mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kēt xwŷnhjē nhō pahihitajaja ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri pa nē amarī hkrī xā kamā hkrī ho hkrī. āhpumunh jakamā amarī ixkre kre jakry kamā hkrī ho hkrī nē kām mē āpēnh xwŷnhjē pix mā mēmo mē āpēnh ā karō ho hkrī. Na htem ā amnhī nhīpēx anē. Nē mē kot amnhīm mex ā harēnh prām xāj tanhmā mē ho mex to ho pa. ⁴³⁻⁴⁵ Tā no mē kajaja kēr ka mē atō amā amnhī to rax prām hāmri nē ho mē kot amnhī nhīpēx pyrāk kēt nē. Mē piitā mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Kēt paa. Mē ate inhma axāpēnh o apa kaxyw na pa pre mē awŷr ixwŷrŷk kēt nē. Ām pa ixte tanhmā mē amā amnhī nhīpēx to ho ixpa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Mē ate nhŷrmā kuwy wŷr apa pymaj mē anē ixtyk kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Jakamā kot kaj mē atō amā amnhī to rax prām hā kēr ka ixpyrā nē akwŷjē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Hāmri nē inhma te ate amnhī to rax o amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. Anē.

Jejus kot akupŷm Paximew o mex ā harēnh

Matēwre 20.29-34; Rukre 18.35

⁴⁶ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja kormā Jerujarē hwŷr mōr ri ra krī pē Jeriko hkôt mō. Hāmri nhūm mē ohtō nē mē hā ajēt nē mē hkôt mō. Nhūm mēhō myja pry nhīhkrep nhŷ. Ximew kra Paximew nohkre xwŷnhja pry kamā ahwŷr o hkrī. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus mē hkwyjaja hwŷr htēp o mō nhūm amnhī wŷr mē kuma nē mē kot Jejus nhīxi jarēnh o mōr ā kuma

hāmri nē kàx pē kām kapēr nē amnhī to kuwý nē kām:

—Pa Jejus? Nà apē mē inhō Pahihti mex kumrēx na ka. Te apē amnepēm anhīgēt pahihti Tawi kot amnhī nhīpēx pyràk. Jakamā kwa we ixkamā axukapři nē akupým ixto mex kēt wehe. Ixte amnhī kaxyw akôt ijamaxpēr xwýnh na pa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus kukamā mē mrar xwýnhjaja kuma nē kām:

—Tk. Kwa akapēr kēt nē nhý nà. Anē.

Tā nom nhūm ām mē kuma nē xatā amnhī to kuwý. Kýx pē amnhī to kuwý nē axte kām:

—Kwa ixkamā axukapři nē akupým ixto mex Pahihti. Anē.

⁴⁹ Hāmri nhūm Jejus kuma nē xa nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E mē atō hwýr tē nē hpa hā apy nē amnē ixwýr o tē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē nohkre xwýnhja mā kapēr nē kām:

—E tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na atā karō. E tokyx kànhmā xa. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē hkīnh tỳx nē. Nē kànhmā harī nē amnhī nē ō kajaati mē nē hwýr htēm kurē kumrēx. ⁵¹ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Pa mo na? Tanhmā kot pa ato? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nà akupým inhmā ixrit mex prām Pahihti.

⁵² Anē nhūm kām:

—Tōe. Nà ra ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr tỳx jakamā kot kaj akupým arīt mex kurē kumrēx. E māmri ma akupým tē. Anē.

Nhūm akupým rīt mex ā amnhī pumu nē hkīnh o hkīnh. Hāmri nē Jejus ā ajēt nē ma hkôt hkīnh nē tē.

11

Jejus kot Jerujarē hwýr àr ā harēnh

Matēwre 21.1-11; Rukre 10.28-40; Juāw 12.12-19

¹ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mē kormā Jerujarē hwýr mō. Hāmri nē krī pē Petake mē hō pē Petān wýr ahtēp o mō. Hixēt pē Oriwēhti kahti ri na pre krīja wa xa. Jakamā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnh wa ho axkrut nē mē amnhī kukamā wa kumē ² nē wa kām:

—E wa ma krī mýj wýr mē ixkukamā wa tē. Hāmri nē hwýr pōj nē nhýri jumēne nyw mā ē nē ām xwýnhja pumu. Kormā mē kot hā hkrī hkēt kumrēx xwýnhja. ³ Ka wa omu nē kām ē xā hpôt nē man akupýn ixwýr o tē. Koja mēhō war apumu nē hā tanhmā war amā kapēr to ka wa ā kām ijarēnh anē nē kām: “Nà mē panhō Pahihti na hā karō pa wa hwýr tē.” Anhýr o kām ijarē. E wa ma hwýr tē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwýr htēm kurē kumrēx nē hwýr pōj. Nhūm Jejus kot wa kām hā karō xā hkôt jumēne nywreta pumu. ⁵ Hāmri nē kām ē xā hpôt o xa nhūm kuri mē kuhē xwýnhjaja tee ri hā wa omu nē wa kām:

—Kwa mo kaxyw na ka wa kām ē xā hpôt o xa? Kwa kot ka wa mē ixpē ho ahkī nà? Anē.

⁶ Hāmri nhūm wa mē kām:

—Nà mē panhō Pahihti na wa inhmā hā karō pa wa hwýr tē. Wa ixte ma hwýr o ixtēm kaxyw. Anē.

Hāmri nhūm mē wa kām:

—Tý? Tōe wa māmri ma kām o tē. Anē.

⁷ Hāmri nhūm wa ma akupým Jejus wýr o tē. Hāmri nē kaxyw amnhī xē hkwy hkwrý nē kām ho hkō kahty hpa nē kām ho htýx nē o xa nhūm Jejus hā nhý nē mō. ⁸ Nē kormā Jerujarē hwýr hixēt ā àpir o mō. Nhūm mē kot omunh o kuhē xwýnhjaja hkīnh nē ma hkukamā pry ho mex kaxyw amnhī xē hkwy hkwrý nē ho kām uty. Nhūm mē hkwyjaja nhýri pō hkwy jakā nē o mra nē hkukamā kām uty. ⁹⁻¹⁰ Nhūm mē hixēt ā api nē ahpār mā wrýk o mō nhūm mē piitā kàx pē Tirtüm mex o mex ā harēnh o hkôt mō. Nhūm mē hkwyjaja kukamā mra nhūm mē hkwyjaja hapu hā mra nhūm prem piitā hkôt Tirtüm mex o mex ā harēnh o mō. Nē harēnh o:

E ota Tirtüm kot mē pahwýr mēnh xwýnhja ra pōj. Nà ām hāmri na mē pahwýr wrý. Ja mex kumrēx.

Kēp mē panhō Pahihti mex na. Koja mē panhīgēt pahi Tawi pyrà nē mē pahto amnhīptā nē mē pahto mex o pa.

Ām hāmri na Tirtüm mē pahwýr kumē.

Tirtüm mex kumrēx. Ām mex o mex. Kukwak rī pix mā na pu htem pajamaketkati nē paxāmnhīx papa rāhā ho papa.

Anhýr o Jejus kôt harēnh o mō. Kot mē ho amnhīptār kurē kumrēx ā hkamnhīx nē hkīnh nē ā hkôt kapēr anhýr o mō. ¹¹ Jao ra Jerujarē hwýr pōj nhūm Jejus Tirtüm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwýr tēn axā. Nom nhūm ra amýkry htýx jakamā nhūm hwýr axā nē ām hkre pumunh o xa hāmri nē akupým kato nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnh pē 12jē mē nhūm mē ma akupým Petān wýr mra.

Jejus kot pī hpār pē fikēhti mā kapēr ā harēnh

Matēwre 21.18-22

¹² Tā nhūm apkati nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mērohā Petān rüm hapōj nē ma akupým Jerujarē hwýr mra. Nhūm Jejus ra kām prām nē mō. ¹³ Hāmri nē amým mēmo pī hpār hōptī rax pē fikēhti pumu nē hamaxpēr o:

—E pa hwÿr tē nē ô hkwȳr rē nē kuwô mǎn. Anē.

Hāmri nē hwÿr tē. Nhūm kormā ô kaxyw ô mytwrÿ kator kêt jakamā nhūm ô hkêt nē ām hô pix nē xa. ¹⁴ Hāmri nhūm hwÿr tē nē tee ri ô japēr nē ām hô pix pumu. Hāmri nē tee ri omu nē kām:

—E kot kaj axte axô hkêt kumrēx.

Anhÿr o kām kapēr nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hā kuma.

Jejus kot Tirtūm nhōrkwÿ hwÿr ār ā harēnh Matēwre 21.12-17; Rukre 19.45-46; Juāw 3.13-22

¹⁵⁻¹⁷ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja Jerujarē hwÿr agjē nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwÿr agjē. Nhūm Jejus tee ri kamā mē kuhē xwÿnhjē pumu. Nhūm mē ra ixkre kamā axtem nē mōx nē ōwēhti nē tuuti ho wēnē ho kuhē. Ixkre hwÿr mrar xwÿnhjaja kot haprōr nē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw kām hpar nē ōr kaxyw mē kām ho wēnē. Nom axtem nē hā ohtō rax kām mē kām ho wēnē nhūm mē hkwȳjaja mē kām mē hikāxpore ho anhīpa. Hāmri nhūm Jejus mē hwÿr axā nē tee ri mē kot ā amnhī nhīpēx anhÿr ā mē omu nē mē kām akir nē mē kām:

—Tk. Kwa Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ōrkwÿ jarēnh kot:

Inhōrkwÿja ām pika piitā hkôt mē piitā kot inhmā amnhī jarēnh xā hā ixkre pix kaxyw na.

Anhÿr o kot harēnh tā ka mē axtem nē kamā ā amnhī nhīpēx anhÿr o akuhē. E kwa mē ma mra nē ajapōx tokyx anē. Anē.

Nhūm pre ā mē kām kapēr anhÿr pē mē ahkre hāmri nē ixkreja nē mē kator pa. ¹⁸ Hāmri nhūm patre krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjaja tee ri ā mē hipēx anhÿr ā omu nē kapēr ma nē kamā gryk tÿx nē. Hāmri nē mē kot hā āmnēnh kaxyw tanhmā xapēn mar to nē xapēn mā:

—Tk. Kwa na mē ohtō nē kām mar prām nē. Kojā mē anē nē gryk ā mē pahkaga nē axte mē pakapēr mar kêt nē. Kwa pu mē kupī ri. E tanhmā kot puj mē ho nē kupī? Anē.

¹⁹ Tā nhūm myt axā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja Jerujarē rūm hapōj nē ma nhÿri amnhīm hikranh kaxyw mra.

Mē pahte tanhmā mēmoj tā Tirtūm wÿr to hā mē pamā karō

Matēwre 6.14-15, 17.20; Makre 11.13; Juāw 14.13; mǎānēh Xiakre 1.6; Wam Juāw 3.22

²⁰ Tā nhūm apkati nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja Jerujarē hwÿr akupÿm mra. Hāmri nē axte pī hpār pē fikēhtita pumu. Jejus ra kot kām kapēr xwÿnhhta pumu nhūm ra grā pa nē xa.

²¹ Hāmri nhūm Simāw Pêtre Jejus kot tanhmā pī mā kapēr toja mā hamaxpēr nē hā kām:

—Kwa mē ijahkre xwÿnh. Ga mēmoj mÿj pumu. Jāā ate fikēhti mā akapēr xwÿnhhta na grā par kumrēx nē xa. Anē.

²²⁻²³ Hāmri nhūm kuma nē mē piitā mē kām:

—Tÿ nā ām hāmri na pa mē amā ixkapēr. Kot kaj mē mēmo kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr tÿx pē mēmoj tā awÿ nhūm ama nē amā hprām xā hkôt tanhmā amā hipēx to. Ka mē amnhī kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr tÿx pē hixēt mÿj mā akapēr nē kām: “E xa nē ma tē nē gō xujanār kām mrō.” Anhÿr o kām akapēr nhūm amar xā hkôt ā amnhī nhīpēx anē nē tēn kamā mrō. ²⁴ Kot kaj mē mēmoj tā Tirtūm wÿr nē kaxyw ām pix mā ajamaxpēr tÿx nē nhūm amā ho anē.

²⁵⁻²⁶ —Nē kot kaj mē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē ra mēhō kot tanhmā ato mā ajamaxpēr. Hāmri nē ja ho ajamakētkati kurē kumrēx nē axte kām ajamaxpēr kêt nē. Ām mēmoj nyw pix mā ajamaxpēr o tām amnhī nhīpēx o apa. Hāmri nhūm Tirtūm kaxkwa rūm ja hā apumu nē apyrā nē ate tanhmā amnhī tomnuj to ho hamakētkati nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Anē.

Mēhō kapēr kôt Jejus kot mē ahkre hā mē kot hkukjēr

Matēwre 21.23-27; Rukre 20.1-8

²⁷ Nhūm mē akupÿm Jerujarē hwÿr agjē nhūm Jejus kē axte Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwÿr axā. Nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hkôt hwÿr mra nē hkôt agjē nē kormā kamā kuhē. Hāmri nhūm Ijaew krāhtūmjē mē mē kot Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnh mē mē ō patre krāhtūmjaja Jejus pumu nē hwÿr mra nē hēx rom tanhmā kām kapēr to. Na pre ra Jejus ixkreja nē mēmoj to wēnē xwÿnh mē kāxpore o mē hpinhpanh xwÿnhjē jano nhūm mē tee ri ja hā omu nē kamā gryk tÿx nē. Jakamā nhūm akupÿn mē hwÿr axā nhūm mē axte omu nē hwÿr mrar kurē kumrēx ²⁸ nē kām:

—Kwa mē inhmā amnhī jarē. Mēhō nhÿ hā na ka hte ā amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa? Mēhō na pre mē ixwÿr amē ka pre mō? Nā xā amnhī krā hkôt na ka hte ā amnhī nhīpēx anhÿr o ri apahti? E kwa mē inhmā amnhī jarē. Anē.

²⁹ Nhūm Jejus kot tanhmā mē hamaxpēr to hkôt mē omunh mex jakamā mē kām:

—Nā kot pa ixkumrēx mēmoj tā mē akukja. Ka mē inhmā harē pa ri kormā mē amā tanhmā amnhī jarēnh to. ³⁰ Finat Juāw Paxisja ā kot paj mē akukja. Mēhō nhÿ hā na pre hte mē hkrā kumrār o pa? Xā amnhī krā hkôt nā xā Tirtūm nhÿ hā? E mē atō inhmā harē. Anē.

³¹⁻³² Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ tee ri kot tanhmã kutã kãm harẽnh to hkukamã hamaxpẽr nẽ axpẽn mã:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ kãm ja jarẽnh to? Mẽ kot mar o kuhẽ xwýnhjaja na htem Juaw Paxis kẹp Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh xwýnh ã axpẽn mã harẽnh o pa. Jakamã kot puj mẽ kãm kot amnhĩ krã hkõt mẽ hkrã kumrãr o pa hã harẽ nhũm mẽ tee ri mẽ pama nẽ mẽ pakamã gryk nẽ. Nẽ mẽ paxẽx rom ã kãm mẽ pakapẽr anhỹr ã mẽ pah-pumu nẽ kẽn o mẽ pahtak o mẽ panhĩmex. No kot puj mẽ kãm Tĩrtũm nhỹ hã mẽ hkrã kumrãr ã harẽ nhũm mẽ pama nẽ mẽ pamã: “Kwa ã kot anhỹr kẽnã na ka prem kapẽr mar tã ixkõt amnhĩ xunhwýr kêt nẽ?” Anẽ. Nà kot puj pẽr mẽ kãm tanhmã harẽnh to hkõt nẽ. Kot puj mẽ ãm kãm aa te mẽ pahte ja jarẽnh mar kêt pyrãk o harẽ. Anẽ.

Mẽ kot tanhmã kãm nẽ nhũm kot ta pãnhã tanhmã mẽ kãm nẽ pymaj nhũm mẽ tee ri tanhmã kãm nẽ hprãm kaprỹ ho kuhẽ.

³³ Hāmri nẽ Jejus mã kãm:

—Konẽn. Mẽ ixte mẽhõ nhỹ hã kapẽr o pa hã omunhre hã. Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Tõe kot pa xep ijaxwýja mẽ amã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hkõt nẽ. Ijaxwýja ixte mẽhõ nhỹ hã ã ixte amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ri ixpa hã amnhĩ pumunhre hã. Anẽ.

12

*Mẽ ãpẽn punuj xwýnhjẽ jarẽnh
Matẽwre 21.33-46; Rukre 20.9-18*

¹ Nhũm Jejus arĩ Ijaew krãhtũm mẽ mẽõ patre krãhtũm mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwýnhjẽ mã kapẽr o xa. Nẽ mẽ kãm mẽ kot tanhmã hipẽx to hkukamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. No ãm hã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—Koja mẽhõ hpur ã hkwýjẽ mã karõ. Mẽ kot kamã kãm ãpẽn kaxyw mẽ kãm karõ. Hāmri nhũm mẽ ma hwýr mra nẽ kamã mẽmo hy hkre nẽ hkre pa. Hāmri nẽ pu hã kahẽ hpa nẽ pur kaẽx kãm ixkre hprẽk nhĩpẽx. Mẽ kot himõk ã mẽ kot kẹp ãhkĩnh pymaj mẽ hapẽr o hkrĩ kaxyw. Hāmri nẽ hipẽx pa nhũm mẽõ patrãwja awry hã krĩ hõ hwýr nojarẽt nẽ mẽ kãm tanhmã hpur jarẽnh to nẽ mẽ kãm: “E or ixpurta nõ. Kẽ kamã mẽmoj kã hpa ka mẽ mãmri kamã awjamỹ nẽ ho axkjẽ. Hāmri nẽ ixkutẽp inhõ jaxwý nẽ mãmri anhõ tanhmã ho hprãm xã hkõt tanhmã ho.”

—Anhỹr o mẽ kãm kapẽr hāmri nẽ ma mẽõ. ² Tã nhũm ra pur kãm mẽmoj hkã pa. Nhũm hpur nhõ dõn arĩ krĩ hõ kamã hã ujahkre ho pa htã kuri kãm ãpẽn xwýnhjẽ hõja nhũm akupỹm mẽ hwýr kumẽ. Mẽ kot kãm ã hkwý nhõr nhũm ma kot kãm o mõi kaxyw ma mẽ hwýr kumẽ nhũm ma akupỹm mẽ hwýr

mõ. Mõi nẽ ra mẽ hwýr põi. ³ Hāmri nhũm mẽ omu nẽ axtem nẽ homnuj nẽ. Nẽ unẽ nẽ htak nẽ akupỹm hano nhũm ý kamã ma akupỹm mẽ. ⁴ Hāmri nhũm ã patrãwja tee ri omu nẽ hpãnhã ja mẽ nhũm ma mẽ hwýr mẽ. Mõi nẽ mẽ hwýr põi. Hāmri nhũm kẹ wem omu nẽ mã ho anẽ nẽ. Unẽ nẽ htak nẽ hkrãx pẽ htak nẽ akupỹm hano nhũm wamta pyrã nẽ ma akupỹm ý kamã mẽ. ⁵ Hāmri nhũm axpẽn pãnhã kãm mẽ ãpẽn xwýnh kwyjẽ rẽ nhũm mẽ axpẽn pãnhã ma mẽ hwýr pa. Ma mẽ hwýr pa nẽ põi nhũm mẽ te ho wamtajẽ mẽ hipẽx pyrã nẽ mẽ hkwýjẽ pynẽ nẽ htak rax nẽ mẽ hano nẽ mẽ hkwýjẽ pa. ⁶ Nhũm mẽ ã patrãw mẽ harẽnh ma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr nẽ hamaxpẽr o: “Hẽxta waa nẽ. Tanhmã kot paj we amnhĩ nhĩpẽx to nẽ inhõta kwyj jamỹ? Nà kot paj mẽ hwýr ixkraja mẽ. Inhmã hapẽ htã kot paj mẽ hwýr kumẽ kẹ ma mẽ hwýr mẽ. Hāmri nhũm mẽ kẹp ixkra hã omu nẽ tanhmã ixpẽ ho hkõt nẽ. Nẽ jatã inhmã kãm inhõja kwyj gõ nhũm man ixwýr o tẽ. Nà kot paj anẽ.”

—Anhỹr o hamaxpẽr hāmri nẽ ma mẽ hwýr hakraja mẽ nhũm ma mẽ hwýr mẽ.

⁷ —Tã mẽ hwýr hpõx o mẽ nhũm mẽ amỹm amnhĩ wýr omu nẽ kẹp hkra hã omunh kurẽ kumrẽx nẽ hã axpẽn mã amỹnẽ nẽ axpẽn mã: “E. Nà onẽj hpur nhõ dõn krata tẽ. Koja nhỹrmã ã papaj mýrpẽ amnhũm pur ã pyka pytã nẽ ho ã. Jakamã e pu mẽ kupĩ nẽ kẹp hpur ho arĩk nẽ ho panhõ. E kwa tokyj pu mẽ kupĩ ri.” Anẽ.

⁸ —Rõm nhũm ra mẽ hwýr hpõx o tẽ nẽ ra põi nhũm mẽ unẽ nẽ pur nẽ ho kato nẽ ahkã kamã kupĩ. ã mẽ ujarẽnh kot anhỹr. Anẽ.

⁹ Nhũm pre ã Jejus Ijaew krãhtũmjẽ mã ujarẽnh anẽ. Hāmri nẽ hã tanhmã mẽ hkukjẽr to nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Koja pur nhõ dõnja tee ri mẽ kot hkra hpĩr ã harẽnh ma hāmri nẽ tãm mẽ hwýr mẽ hāmri nẽ tanhmã mẽ hipẽx to wehe? Nà koja ma mẽ hwýr mẽ nẽ mẽ himex pa hāmri nẽ hpãnhã nhãm hpurta ã mẽmoj rẽ. ¹⁰ Mãn ka prem ra Tĩrtũm kapẽr ã kaga htũm kot ja jarẽnh ma nã? Harẽnh kot:

Na prem kẽn o amnhũm ãrkwy nhĩpẽx kaxyw hāmri nẽ kẽn maati pumu nẽ htỹx omnuj ã hkamnhĩx nẽ hkaga. Mẽ kot hkaga htã nom nhũm Tĩrtũm mẽ kurom mex o kot kẽn piitã hakrenh par ã omunh kurẽ kumrẽx.

¹¹ ãm hāmri na pre ã mex ã omunh anẽ. Anẽ. ã Tĩrtũm kapẽr ã kaga htũm kot harẽnh kot anhỹr. Anẽ.

¹² Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm ujarẽnh kãm mẽ harẽnh anẽ nhũm mẽ amnhĩ tã kuma. Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwýnh mẽ mẽ ã patre krãhtũm mẽ Ijaew krãhtũmjaja nhũm

mê kot mê kãm kên maati kaga xwýnhjê jarênh o te mê tãm harênh pyràkja ma nhũm ja mê kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mê kãm unênh nê haxàr prãm nê. Nom amnhĩ tã kãm mê kot mar o kuhê xwýnhjê puma nê.¹³ Jakamã na prem ma mra nê hapôj hãmri nê Jejus wýr Parijew nhô xwýnh mê pahi Erox kôt mê pa xwýnh kwýjê rê. Mê kot hêx rom mêmoj tã hkukjêr nhũm kot mê mar nê tanhmã Rôm nhô xwýnhjê nhô pahi Sesti kapêr kuhpa hã ri tanhmã mê kãm nê nhũm mê kot mar kaxyw.¹⁴ Jakamã nhũm mê ma hwýr mra nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Kwa Jejus? Nã ãm hãmri na ka hte Tirtũm kapêr o mê ahkre mex nê. Na ka hte mê kamã akahak o apa hkêt nê. Nê mê kot tee ri mê kot tanhmã ato kapêr punuj to htã ka hte arĩ aprĩ hã mê ahkre mex o ri apa. E kwa mê inhmã mêmoj jarê. Rôm nhô pahihiti kot mê pahpê ljaew mê pahte kãm kãxpore hkwý nhôr ã mê pamã karôta. Kwa xã ja amã mex nã? Xã kot pu mê kãm kugô? Xã kot pu mê kãm ôr kêt nê? E kwa mê inhmã harê. Anê.

¹⁵ Nhũm prem ã hêx rom ja hã hkukjêr anhýr tã no nhũm Jejus mê hamaxpêr ã mê omunh mex mê mê kãm:

—Tk. Kwa mon ka mê axêx rom ja hã ixkukja? E mê atô inhmã kãxpore htýxre hõ gô pa omu. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm ja kãm ja gô nhũm kupy nê kãnhmã kupê nê mê kãm:

—E mêhõ nhĩxi nê mêhõ karô na hã? Anê. Anê nhũm mê kãm:

—Pahi Sesti karô nê hixi na hã.

¹⁷ Anê nhũm mê kãm:

—Tý. Tô kêr ka mê mãmri kãm hkwý nhôr o apa. Hã hkarô nê hã hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamã ô na. No mê kajaja na pre Tirtũm mê anhípêx nhũm mê apê ô jakamã kwa kêr ka mê kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhípêx o ri apa. Anê.

Nhũm pre ã mê kãm kapêr anê nhũm mê piitã mar o kuhê. Nhũm mê kot hêx rom hkukjêr xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê ã kãxpore jarênh anhýrja ã kuma nê axpên mã:

—Kwa mê paxêx rom mê pahte hã hkukjêr tã nhũm ãm hãmri mê pakutã mê pamã harê. Kwa tanhmã kot puij wem hkukjêr to nhũm pahi Sesti kapêr kwým ri mê pamã mêmoj jarê? Anê.

Hãmri nê tee ri tanhmã hkukjêr to hkukamã hamaxpêr o kuhê.

Akupým mê htír xwýnhjê jarênh

Matêwre 22.23-33; Rukre 20.27-40; Juãw 6.21, 6.38-40; mãânên Wam Korit 6.14, 15.12-28; Wam Tesarôn 4.13-18

¹⁸ Tã nhũm Satusew nhô xwýnh kwýjaja. Mê kot akupým mê htír mã hamaxpêr kêt xwýnhjaja na pre mê. Tã mê kot mê htyk nê

mê hapêx ã mê hkamnhĩx jakamã na prem axpên mã Jejus jarênh o:

—E kwa pu mê ma hwýr mra nê mêmoj xihýtýx ã hkukja kê mê pama nê tee ri tanhmã mê pamã kapêr to hkukamã hamaxpêr. Hãmri nhũm mê piitã ja hã omu nê àhpumunh kêt ã omunh kurê kumrêx. E tokyx ma pu mê hwýr. Anê.

Hãmri nê ma hwýr mra nê Parijew nhô xwýnhjê pyrà nê hêx rom kãm:

¹⁹ —Pa Jejus? Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tirtũm nhý hã ã mê panhígêjtjê mã karô anê. Mê hkra hkêt ráhã mê pa nê mê htyk xwýnhjaja nhũm mê harênh o:

Koja mêhõ hprô hãmri nê kamã hkra hkêt ráhã pa nê ty. Hã koja hkôt htôja hpãnhã hprô o hprô nê kamã hkra.

Hãmri nhũm kato nê te kêp htô htyk xwýnhhta hkra pyràk. Anê.

Na pre ã Mojes Tirtũm nhý hã ja hã mê kãm karô anê.²⁰ Jakamã kwa ga mê ixujarênh ma. Koja mêmojjaja mê kot axpên to htô xwýnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja hprô. Nê wa pa nhũm myja kormã hprô kamã hkra hkêt ráhã ty.²¹ Nhũm hkôt htô hõta hpãnhã hprô ho hprô nê wa axpên to pa. Nhũm haxwýja kamã hkra hkêt ráhã ty. Nhũm hkôt htô hõta haxwýja ho hprô nê wa axpên to pa grire nhũm wamta wa urák nê kamã hkra hkêt ráhã ty.²² Hãmri nhũm htô hkwýjaja piitã nija pyxi nê axpên pãnhã ho hprô nom mêhõ kamã hkra hkêt ráhã htyk pa. Hãmri nhũm mê hprôta mê hkôt amnhĩ to hitem nê ty.²³ Tã Tirtũm kot akupým nhýrmã mê ho htír ronhýx nhý nhýx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprô kênã. E kwa mê inhmã ja jarê. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm Jejus ã mê ujarênh anhýrja ma nê mê kãm:

—Tk. Nã mê ate Tirtũm kapêr ã kagã htũm mar mex kêt. Nê mê aprĩ hã tanhmã Tirtũm kute hã omunh kêt jakamã na ka mê ã atýx ja hã ixkukjêr anê.²⁵ Kormã mê htír ri mê kot Tirtũm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja na htem ty hãmri nê Tirtũm nhô krĩ kamã axte kãm hprô hprãm kêt pa. Rý ni japêr nê kãm mjên prãm kêt nê pa. Hãmri nê Tirtũm kapêr o mê wryk xwýnhjê pyrà nê axte htyk kêt nê. ãm htír tũm ráhã nê pa ho pa.

²⁶ —Nom mê ate akupým mê htír kêt ã mê hkamnhĩxja kot paj ixprĩ hã mê amã harê. Amnepêm na pre Tirtũm pĩ hpôk kamã tanhmã Mojes mã kapêr to. Mãn ra mê ate mar. Na pre kãm: Ixpê Apraãw nhô Tirtũm na pa. Nê mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mê htãmnhwý jako wa ô Tirtũm na pa.

Anhýr o Mojes mã amnhĩ jarê nhũm kuma nê hã kagã.²⁷ Kêp apu arĩ mê htyk ráhã nhýx pre ã mê harênh anhýr kêt nê. Nhýx pre mê harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê

htâmnhwý mē hťir ri ixpē mē ō Tirtūm na pa pre.” Anhýr o nhýx pre mē harē. Nom na pre ā amnhī jarēnh anhýr kēt nē. Mē pamā te Apraāwja mē htyk nē mē hapēx pyrāk. Nom nhūm prem ra Tirtūm ri akupým hťir nē mex nē pa ho pa. Tā ka htem Tirtūm kapēr kwým ri akupým mē hťir kēt ā mē harēnh o apa. Anē.

Tirtūm kapēr maati jarēnh

Matēwre 10.37, 22.34-40; Rukre 10.25-27; māānēn Wam Juāw 2.15, 5.3; Apokarip 2.4

²⁸ Tā nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjē hō mē hwýr tē nē mē kot axpēn mā kapēr ā mē omunh o xa. Hāmri nē Jejus kot tanhmā Satusew nhō xwýnhjē mā kapēr mex toja ma nē kām:

—Nā ām hāmri na ka ā mē kām ja jarēnh anē Pahihti. Kwa inhmā mēmoj jarē. Na pre Tirtūm ahpýnhā mēmoj to 10 nē mē pamā hā karō. Mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o ri papa kaxyw hā mē pamā karō. Tā nhý kapēr na mex o kot hkwyjē jahkrenh wehe? Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kām:

—Nā Tirtūm kapēr xohtōō. Kapēr piitā hkōt mē pahte amnhī nhīpēx o papaja na kām hprām. No pixi na mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o papaja nhūm kām hprām týx o kot hkwyjē jakrenh. Kapēr mex maati na ja. Na pre kapēr o:

E mē apē ljaew nhō xwýnhjaja. Ixpē mē anhō Tirtūm ā ixpixi mex na pa.

³⁰ Jakamā kēr ka mē amā ixkīnh týx o mēmoj piitā hakrenh pa. Jao mē anhi piitā ho amā ixkīnh týx kumrēx o ri apa.

³¹ Anhýr o na pre mē pamā karō. Nē hkōt ja: Kēr ka mē nhām mē hipēx o te ka amā amnhī tā ma pyrāk o mē hipēx o ri apa. Jao tām mē hipēx rāhā ho ri apa. Anē.

E ja wa kumrēx na Tirtūm kām mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o ri papa hprām týx nē. Anē.

³² Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā ām hāmri na ka ja jarē Mējahkre xwýnh. Tirtūm pyxi mex kēnā. ³³ Amnepēm na pre htem kām amnhī jarēnh kaxyw nē kām mēmoj gō nē rī kormā tanhmā kām amnhī jarēnh to. Tā nom kot puij mē ā ate harēnhā kōt amnhī nhīpēx anhýr o papa jao mē panhi piitā pamā Tirtūm kīnh. Nē mē pamā hkīnh o mēmoj piitā hakrenh pa. Nē nhām mē hipēx o te mē papamaja pamā amnhī tā ma pyrāk o mē hipēx. Jao tām mē hipēx rāhā ho ri papa. Kot puij mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm kām ja mex o mē pahte kām mēmoj nhōrta jakre.

Anhýr o kām kapēr. ³⁴ Hamaxpēr mex pē ā Jejus mā kapēr anē nhūm kuma nē kām:

—Nā ām hāmri na ka ja jarē. Na ka ra mē kot Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx nyw pumunh mex o mō. Nā te ate tokyx hkōt amnhī xām kaxyw pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm mē kām hkurē xwýnhjaja tee ri wa kot axpēn mā kapēr mar o kuhē nē axte kām mēmoj tā hkukjēr pyma nē. Ra tee ri mē kot hēx rom mēmoj tā hkukjēr kaprý jakamā axte tanhmā hkukjēr to hkēt nē.

Jejus kēp pahi finat Tawi nhō Pahihti hā harēnh

Matēwre 22.41-46; Rukre 20.41-44; māānēn Rōmān 1.3-4

³⁵ Hāmri nhūm Jejus arī Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā amnhī tā mē ahkre. Nom te nhām mēhō hā mē hkukjēr pyrāk amnhī tā mē hkukja nē mē kām:

—E mē inhmā mēmoj jarē. Tirtūm kapēr tūm o mē ajakre xwýnhjaja na htem tanhmā mē amā Tirtūm kot mē akaxyw ām mā xwýnh jarēnh to nē mē amā harēnh o: “Koja kēp pahi finat Tawi kanrēhā htāmnhwý koja.” Anhýr o kot mē amā harē. Ām kēp kanrēhā htāmnhwý pix ā mē amā harēnh o pa. No na pre pahi Tawija kēp kanrēhā htāmnhwý hā harē nē māānēn kēp ō pahihti hā harē. Tā nom nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ajakre xwýnhjaja na htem urā nē kēp pahihti hā mē amā harēnh kēt nē. Ām kēp kanrēhā htāmnhwý pix ā harē. Kwa mo na htem Tawi pyrā nē kēp ō pahi hā harēnh kēt nē? ³⁶ Na pre Tawi tām Tirtūm kapēr tūm kwý hā kagā nē tanhmā Tirtūm kot mē akaxyw ām mā xwýnhā jarēnh to. Tirtūm Karō nhý hā tanhmā harēnh to. Tirtūm mex ā mē grer xaja kwý hā kagā nē hā kagā ho:

Tirtūm na pre inhō Pahihti mā ā kapēr anē nē kām: “E amnē ixwýr tē nē inhīhkō hā nhý nē inhmā mē ho amnhīptār o akrī. Kot paj mē kot kām akurē xwýnh piitā mē unēnh pa nē awýr mē o mra nē anhīhkram mē haxār pa.” Anhýr o pre kām kapēr. Anē.

³⁷ —Na pre ā Tawi Tirtūm kot Kris mā kapēr jarēnh nē kēp ō pahi hā kagā anē. Tā nom Tirtūm kapēr tūm o mē ajakre xwýnhjaja na htem kēp Tawi htāmnhwý pix ā ri axpēn mā harēnh o ri pa. No kēt Tawija na pre kēp ō Pahihti hā harēnh o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē mar o kuhē xwýnhjaja kuma nē hkīnh nē. Nē kām axte mar prām nē.

³⁸ Hāmri nhūm arī mē ahkre ho nhý nē mē kām:

—Kwa mē o kora. Kēr ka mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx kēt nē. Mē omu nē ām mē omu nē mē kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Na htem piitā mē hā hpijaām kaxyw ē mex pix kām ri pa. Nē mē kot amnhīm mē rūnh ā mē harēnh nhūm mē kot amnhī jarēnh marja na htem kām hprām. ³⁹ Nē Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē kām amnhī to rūnh xwýnhjē hkrī xā mex pix kamā na mē

kām hkrī hprām. Nē mēmoj tā mē apkur xā hā arīgro hā ma hkwýjê hkôt mē apkur xā hā ixkre hwýr akuprô nē kām mē kot amnhī to rûnh xwýnhjê hkrī xā mex pix kamā hkrī hprām.

⁴⁰ —Nē mē kot mē mjên htyk xwýnhjê ho mex o pa hā amnhī jarênh tā amnhī to hêx. Nē na htem axtem nē mē nokupyr kaxyw mē hwýr mra nē mē kām: “E ot pa awýr ato ajuta kaxyw tē. Ra amjên apê htyk jakamā kot paj pam amā akukrêx jamār o i xpa.” Anê hāmri nē mē kēp mē ôrkwý pytà nē amnhīm mē kēp mē hikukrêx piitā ho hapêx. Te tām kot mē hipêx o pa pyràk nom tam mē hipêx kêt nē. Nē te tām amnhī nhîpêx pyrà nē Tirtûm mā amnhī jarênh japjêê ho kuhê. Te mē kot Tirtûm mā am hāmri amnhī jarênh pyràk tā hkwýjaja kot ja hā mē omunh pix kaxyw nhûm mē ā kām amnhī jarênh anê. Mýrapê koja mē mex kêt nē. Koja Tirtûm tanhmā mē hipêx kati hto. Jakamā kwa kēr ka mē ā mē kot amnhī nhîpêx anhýr o mē pa xwýnhjê kôt amnhī nhîpêx o ri apa hkêt nē. Am kwarī ho kwarī. Anê.

*Kêp mjên htyk xwýnh jarênh
Rukre 21.1-4*

⁴¹ Nhûm Jejus arī Tirtûm mā amnhī jarênh xā hā ixkre kamā mē omunh o xa. Na pre hte Ijaew ixkreja o mex kaxyw ixkre jamār xwýnhjê mā hikâxpore hkwý nhôr o pa. Nhûm mē hikâxpore rûnh xwýnhjaja hwýr agjê nē kâxpore gjênh xā kamā hkwý ho rax nē hagjê nē ma akupým mra. ⁴² Tā nhûm mēhō ni pē mjên htyk xwýnhjaja haxwýja hwýr axā. Kêp amrakati kumrêx. Nē hikâxpore tỳxre am pijakrutre htā kâxpore rûnh xwýnhjê hpānhā ixkreta wýr tē. Nē kām Tirtûm kînh xaj kâxpore gjênh xā kamā hamê kumê hāmri nē kato nē ma akupým tē. ⁴³ Hāmri nhûm Jejus amým ā kot amnhī nhîpêx anhýr ā omunh o xa nhûm ja kām mex nē. Hāmri nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mā harê nē mē kām:

—E măn ka mēnire htēm mûj pumu. Na pre mjên kēp ty nhûm kēp amrakati nē hikâxpore grire htā amnhī pē ôr pa. Kwýjê rom kām Tirtûm kînh xaj amnhī pē ôr pa. Apkur xā hā hikâxpore na. ⁴⁴ Kêt mē hkwýjaja na hte hikâxpore hkwý pix o mra nē gjênh xā kamā hagjê nom arī mē hikâxpore rûnh. No nija na mē urāk nē kām hikâxpore japê hkêt nē. Nē ho ôxy hkêt nē amnhix piitā o tē nē ôr pa. Anê.

13

Jejus kot nhýrmā mēmoj piitā ho hapêx ā harênh

Matêwre 24.1-14; Rukre 21.5-9, 21.17-19; mǎānēn Wam Ximotre 4.1; Sikûn Ximotre 3.1

¹ Tā hāmri nhûm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja arī Tirtûm mā amnhī jarênh xā hā

ixkre kaxwýnh pumunh o kuhê nē hā Jejus mā:

—Hêxta waa nē. Ixkreja mex kumrêx Pahihti. Kên rûnh o mē kot hipêx jakamā mex o mex. Nē mē kot ri Tirtûm mā hkînh xā nhôr nēj haxwýja piitā mex kumrêx. Anê.

² Hāmri nhûm mē kām:

—Nā mex tā koja nhýrmā mē kām Tirtûm kurê xwýnhjaja grānh pa. Koja arī kên axkrutre axpên mýnh nē nôr kêt kumrêx. Koja piitā anhrā nē ahpýnhā ri hikwý.

Anhýr o mē kām kapêr. ³ Hāmri nē ixkreja rûm kato nē ma tē nē hixêt pē Oriwêhti hā api nē hā nhý. Tirtûm nhôrkwý kutā hixêtja nhûm hā api nē hā nhý. Hāmri nhûm Simāw Pêtre mē Xiakre mē Juāw mē Andreja ma hkôt mra. Ahte hkôt mra nē mē kot Tirtûm mā amnhī jarênh xā hā ixkre grānh par ā hkukja nē kām:

⁴ —Kwa xā am hāmri koja mē ā ixkreja nhîpêx anê? E aprī hā mē inhmā harê. Xā koja mē nhýrmā kugrā nā xā koja mē tokyx ho anê? Kwa mēmo koja we wýj ri tanhmā amnhī nhîpêx to? Anê.

⁵⁻⁶ Hāmri nhûm mē kām:

—Nā kot paj mē amā harê. Nom nhýrmā mēmoj piitā hapêx kaxyw tanhmā amnhī nhîpêx to kumrêx kot paj mē amā harê ka mē inhma. Koja mē ohtō nē mē apê ixkwýjê hwýr mra nē hêx rom te pa i xte amnhī nhîpêx pyràk o amnhī nhîpêx o pa. Nē tanhmā mē amā amnhī jarênh to nē mē amā: “E pa na pre Tirtûm mē awýr inhmê. Ixpê kaxkwa rûm ixwýk xwýnhhta na pa.” Anhýr o mē akôt mē amā amnhī to hêx o pa. Nē mē amā: “E na pa mē ato amnhîptār kaxyw mē awýr wrý.” Anhýr o mē amā amnhī jarê. Nom kēr ka mē ama nē mē ama. Mē kot amnhī to hêx xwýnh na mē. Kormā akupýn i xpôx xā hā arīgroja kormā.

⁷ —Nē koja mē nhýri awry hā axpên par o pa. Nē mē atāā axpên par o pa. Nom kēr ka mē harênh ma nē ri tee ri tokyx mēmoj piitā hapêx ā hkamnhix kêt nē. Mēmoj piitā hapêx xā hā arīgroja kormā.

⁸ —Nē koja mēmoj piitā hapêx kaxyw nhûm ahpýnhā ri pika piitā hkôt mē pa xwýnh piitā pika hō nhô xwýnhjê kutā amnhī xunhwý nē axpu nē axpên pa.

—Nē koja pika piitā hkôt tanhmā mē ā kuteja mē hamý nhûm mē amnhī xā htýx kām hamak o pa. Nhûm nhýri pika httert tỳx nē. Nē nhýhýnh pika hkwý kamā mē pa xwýnhjaja prām xaj pikaprār pa. Tā nom kormā mē kot amnhī xā htýx kām hamak xā hkrax pix na ja. Te mēnijaja pijagri kaxyw nē kormā ôhy xā hpýnh pyràk. Koja mēmoj piitā hapêx kaxyw nē ā amnhī nhîpêx anê.

⁹ —E pa hpānhā mē kot Tirtûm mā amnhī jarênh xā hā ixkre grānh par xwýj ri mēmoj tanhmā kot hkukamā amnhī nhîpêx to hā hā harê. Mē ate hā ixkukjêr xwýnhhta kot

paj mẽ amā harē. Nà koja mẽ kām ixkurē xwýnhjaja mẽ awýr mra mẽ ixtā mẽ apynē mẽ mẽ atomnui mẽ. Nē ma mẽ pikuprōnh xā hā ixkre hwýr mẽ ato mra mẽ kamā mẽ kām mẽ ato kapēr punui mẽ nhũm mẽ kuma mẽ ma mẽ ato mra mẽ mẽ ajagjē. Mē ate ixkōt apa ho apa xwýnh ā ā mẽ anhīpēx anē. Nē mẽ ō pahihiti hwýr mẽ ato mra mẽ mẽ kām tanhmā mẽ ato kapēr punui to.¹⁰ Tā nom kwa kēr ka mẽ kutā akuhē mẽ māmri tām mẽ kām ijarēnh o akuhē.¹¹ Nom kēr ka mẽ kām amnhī jarēnh kukamā tee ri ajamaxpēr o ri amā mẽ uma hkēt mẽ akuhē. Rý mẽ ajamaxpēr o: “Hēxta waa mẽ. Mē kot ixkukjēr ā arīgrota ā tanhmā kot pa we ri mẽ kām amnhī jarēnh to?” Anhýr o tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt mẽ. Koja Tirtũm Karō tanhmā mẽ akrā hto ka mẽ ý hā akatāt kōt tanhmā mẽ kām amnhī jarēnh to.

¹² —Nē mẽ atō mẽ mẽ anhīpēxā mẽ mẽ akrajaja koja mẽ ixtā mẽ atā amýnē mẽ ma pahī hwýr mẽ ato mra mẽ mẽ kām mẽ ajarē nhũm mẽ kuma mẽ mẽ ajagjē mẽ mẽ akwýjē pa.¹³ Koja mẽ piitā ixkōt mẽ akamā gryk mẽ ā kām mẽ akurē ho pa anē. Nom mẽ kot ā mẽ anhīpēx anhýr mẽ tã kēr ka mẽ amnhī to htýx mẽ ixkaga hkēt mẽ. Mē kot mẽ apar tã ka mẽ kaxkwa kamā akupým atir kurē kumrēx. Hāmri mẽ mẽ kurom Tirtũm mẽ wa ixri atir tũm mẽ amex rāhā mẽ apa ho apa. Mē kot tanhmā mẽ ato htā mẽ apē akupým kaxkwa kamā atir tũm mẽ apa mã xwýnh jakamā kwa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt mẽ. Anē.

Mē pahomnui týx xwýnh maati hā harēnh

Matēwre 24.15-28; Rukre 21.20-24; mǎānēn Sikũn Tesarōn 2.3-4; Apokarip 13.11-17

¹⁴⁻¹⁶ Nhũm Jejus arī mẽ kām kapēr mẽ mẽ kām:

—Nē koja nhýrmā kot mẽ atomnui týx kumrēx xwýnh maati axtēm mẽ Tirtũm mã amnhī jarēnh xā hā ixkreja kamā amnhī xām. Hāmri ka mẽ ja hā omu mẽ mẽ kot krī grānh par mã ajamaxpēr kurē kumrēx. Koja ā amnhī nhīpēx anē ka mẽ amým amnhī wýr mẽ omu hāmri mẽ ajapōj mẽ ma aprōt mẽ amrar kurē kumrēx. Mē apē jar pika pē Jutej kamā mẽ apa xwýnhjaja mẽ omu hāmri mẽ mẽ kot mẽ apar pymaj ma aprōt mẽ amrar kurē kumrēx. Hixēt prēk wýr ajapōj mẽ aprōt mẽ ma mra. Nē jar Jerujarē nhō xwýnhjaja kē mẽ umaj haxwýja hapōj mẽ ma hprōt mẽ ma mra o mra. Nē kapōt ā ri mẽ pa xwýnhjaja kē mẽ ē jamýnh kaxyw akupým krī hwýr gjēx kēt mẽ. Ām mã mẽ umaj hprōt mẽ mra o mra kurē kumrēx.

¹⁷ —Nē mẽ htujarō xwýnhjaja mẽ mẽ hkra karāre xwýnhjaja. Jajē pē koja mẽmoj omnui týx mẽ. Tanhmā kot wem amnhī to mẽ hprōt

týx? Nà pika ja kamā koja mẽ mex kēt mẽ. Mē kot amnhī tomnui mýrapē koja Tirtũm tanhmā mẽ homnui týx to.

¹⁸⁻¹⁹ —Koja ā mẽmoj amnhī nhīpēx anē hāmri nhũm mẽ piitā amnhī xā htýx kām hamak rūnh o pa. Tirtũm kot mẽ piitā mẽ ho kator krax rūm annē mẽ pa xwýnhjaja na mẽ kormā ā htýx kamā hamak rūnh kēt mẽ. Kormā amnhī xā kamā hamak kryre. No nhýrmā mẽ hprōt xā hā arīgrota ā koja mẽ amnhī xā htýx kamā hamak rax kumrēx.

—Tā akupým ixte mẽ awýr ixwýrk xā hā arīgrota ā kot pa mẽmoj punui o ijpēx pa ka mẽ axte ā mẽmoj kot anhýr pumunh kēt mẽ. Nom kormā akupým ixwýrk xwýj ri kot kaj mẽ amnhī xā htýx kamā ajamak o apa. Jakamā kēr ka mẽ ā amnhī nhīpēx anhýrja kukamā amnhī to Tirtũm wý mẽ kām: “Pa Tirtũm. Kwa kē mẽmoj ā amnhī nhīpēx anhýr kaxyw hāmri kē amgrā pē ā amnhī nhīpēx anē. Koja na pē ā amnhī nhīpēx anē nhũm omnui týx mẽ.” Anhýr o amnhī to awý.

²⁰ —Mē hprōt xā hā arīgrota ā koja Tirtũm kām mẽ apē hkrajaja mẽ atyk par pymaj mẽ anē mẽmo punuta ā arīgro hkwy grā mẽ mẽ akukamā mẽ amā ho grēre. Koja mẽ akamā ukapri xāj ā mẽ anē hipēx anē.

²¹ —Nē koja ā mẽmoj amnhī nhīpēx anhýr kaxyw hāmri nhũm mẽ hēx o mẽ pa xwýnhjaja ma mẽ awýr mra mẽ hēx rom tanhmā mẽ amā kapēr to mẽ mẽ amā: “E ota ra Tirtũm kot mẽ pakaxyw ām xwýnhhta pōj. Kwa mẽ tokyx hwýr mra mẽ omu mẽ hkōt ri apa.” Anhýr o mẽ amā hēx. Hāmri nhũm mẽ hkwyjaja tee ri mẽ kuma mẽ mẽ amā: “Nā tām kēt. Jar mẽ ixkamā na. E mẽ tokyx amnhī hwýr mǎn mra mẽ omu.” Anhýr o mẽ amā hēx o pa. Nom kēr ka mẽ ama mẽ ām mẽ ama mẽ mẽ hkōt amrar kēt mẽ.

²²⁻²³ —E kwa mẽ inhma. Na pa ra ixpri hā mẽmoj kot ā amnhī nhīpēx anhýrja kukamā mẽ amā tanhmā harēnh to. Tã kēr ka mẽ axkām ajamak rom mẽ ri apa. Koja mẽ kot amnhī to hēx xwýnhjaja axpēn pānhā mẽ awýr mra mẽ mẽ amā kēp Tirtũm kot mẽ akaxyw ām xwýnh ā amnhī to hēx. Nē mẽ hkwyjaja kēp Tirtũm nhý hā kapēr jarēnh xwýnh ā amnhī to hēx. Hāmri mẽ aa mẽ kot mẽmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o pa. Te Tirtũm nhý hā kot ho anhýr pyrak nom hēx rom mẽ apē Tirtũm kot amnhīm mẽ arēnh xwýnhjē nokupyr kaxyw ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Anē.

Akupým Jejus wýrk xā hā arīgro jarēnh
Matēwre 24.29-31; Rukre 21.25-28; mǎānēn Sikũn Pētre 3.10; Apokarip 1.7, 19.11-16

²⁴⁻²⁵ Nhũm Jejus arī mẽ kām kapēr mẽ mẽ kām:

—Tā koja mẽ kot amnhĩ xà ht̃x kamã hamak xà hã arĩgrotã hap̃x nhũm Tĩrtũm ă mẽmoj nhĩp̃x añ.

Koja kaxkwa ho ăk t̃x ñ nhũm myyti ahtyk. Nhũm mytwr̃yre axte hirã hk̃et ñ.

Nhũm kanh̃eti piitã axr̃e ñ r̃or̃ok pa.

²⁶ Hãmri pa man akup̃yn pika hw̃yr wr̃y nhũm mẽ piitã ixwr̃yk kãm ixpumu. Kakrã kamã kot paj ixih̃t̃x o inh̃rã rax kãm akup̃yn mẽ aw̃yr wr̃y. ²⁷ Hãmri ñ ma kr̃i piitã hw̃yr Tĩrtũm kap̃er o mẽ wr̃yk xw̃ynh̃j̃e r̃e nhũm mẽ ma mra ñ amnep̃em ixte amnhĩ kaxyw mẽ axunhw̃yr xw̃ynh̃ piitã ho akupr̃o ñ akup̃yn ixw̃yr mẽ ho mra. Añ.

Jejus kot mẽmo pĩ hp̃ar ă ej̃ep jar̃enh

²⁸ Nhũm Jejus ar̃i mẽ kãm kap̃er ñ mẽ kãm:

—E ka mẽ pĩ hp̃ar m̃ij pumu. Na hte mẽmo mytwr̃y hã rã nhũm mẽ omu ñ ă hkukamã hamaxp̃er kur̃e kumr̃ex. ²⁹ Ja pyrã ñ koja mẽmoj ă amnhĩ nhĩp̃x anh̃yr mẽ ka mẽ akup̃yn mẽ aw̃yr ixwr̃yk mã aja-maxp̃er kur̃e kumr̃ex. ³⁰ Koja akup̃yn ixp̃ox k̃et ri ă mẽ kot mẽmoj kot amnhĩ nhĩp̃x anh̃yr pumunh xw̃ynh̃j̃aja kormã piitã htyk par k̃et ri pa akup̃yn mẽ aw̃yr wr̃y.

³¹ —Ñe koja nh̃ymã pika ñ kaxkwa wa hap̃x pa. Tã no ăm ixkap̃er koja wa ur̃ak ñ aa hap̃x k̃et ñ. Koja ăm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ih̃kj̃e ho tanhmã m̃enh to hk̃et ñ. Añ.

Mẽ pahte akup̃yn Jejus wr̃yk xà hã arĩgro pumunh k̃et ă mẽ pajar̃enh

Mat̃ewre 24.36-44; Rukre 12.37-40; mãăñen Atre 1.9-11; Wam Tesar̃on 5.2; Sikũn P̃etre 3

³² Nhũm Jejus ar̃i mẽ kãm kap̃er ñ mẽ kãm:

—Nom akup̃yn ixwr̃yk xà hã arĩgroja mẽ ate omunh k̃et. Ñe kaxkwa kamã Tĩrtũm kap̃er o mẽ wr̃yk xw̃ynh̃j̃aja kot ja pumunh k̃et. Ñe pa ixp̃e Tĩrtũm Kra ht̃a ijaxw̃yja ixte ja hã amnhĩ pumunh k̃et. Ăm M̃epahpãm maati ja tapxipix kot ja pumunh.

³³ —Tã mẽ ate akup̃yn ixwr̃yk xà hã arĩgro pumunh k̃et jakamã kwa k̃er ka mẽ axkãm ajamak rom ñ ri apa. Ñe apkati mẽ amnhĩ w̃yr ijap̃er ar̃it rãhã ho ri apa.

³⁴⁻³⁵ —E pa tanhmã mẽ amã akup̃yn ixwr̃yk xà hã arĩgro jar̃enh to ka mẽ inh̃ma. Koja m̃eh̃o nh̃yh̃m nojar̃et hãmri ñ kãm mẽ ăp̃enh xw̃ynh̃j̃e mã mẽ ăp̃enh ă kar̃o ñ őrkw̃y jam̃ar xw̃ynh̃ mã tanhmã kãm kar̃o hto. Hãmri ñ őrkw̃y kah̃e xà jam̃ar xw̃ynh̃ mã kãm: “E k̃er ka ixwakre kamã ijap̃er ar̃it rãhã ho ri apa.” Añ hãmri ñ ma nh̃yh̃m m̃o. Tã mẽ kot ijap̃er r̃it rãhã ho mẽ pa xw̃ynh̃j̃aja te kot ixkre kah̃e xà jam̃ar xw̃ynh̃ kot amnhĩ nhĩp̃x pyr̃ak. Ờ patrãw̃ja akup̃yn hp̃ox xà hã arĩgro hã omunh k̃et jakamã na hte kah̃e xà jam̃ar rãhã ho pa. Koja apu

axp̃er kamãt nhũm akup̃yn hp̃ox jap̃er. R̃y k̃ot ă kamãt r̃y krãhyre kã nhũm akup̃yn hp̃ox jap̃er. R̃y kw̃yhtyk nhũm akup̃yn ixwr̃yk xà hã arĩgro pumunh k̃et jakamã k̃er ka mẽ ijam̃ar rãhã ho ri apa. Jao ixkut̃ep inh̃mã tanhmã amnhĩ nhĩp̃x to rãhã ñ. Ra ixte mẽ amã hã kar̃o xà hk̃ot. ³⁶ Kop ixkre kah̃e xà jam̃ar xw̃ynh̃ja tee ri ờ patrãw̃ kamã ama hãmri ñ ra ोटxwa ñ ht̃x ोट o ỹr r̃om nhũm hãer p̃e hw̃yr hp̃ox ronh̃x̃ ja k̃ep mex k̃et ñ. Ja pyrã ñ k̃er ka mẽ ixkut̃ep ixk̃ot amnhĩ nhĩp̃x rãhã ho ri apa. Nom tee ri amnhĩ w̃yr ixkãm ama hãmri ñ axte inh̃mã ajamaxp̃er k̃et p̃e at̃x ri tanhmã amnhĩ tomñuj to ho apa hk̃et ñ.

³⁷ —E ixte mẽ amã mẽmoj jar̃enh̃ja na pa hte ixkw̃ỹj̃e piitã mẽ kãm har̃e. Jakamã kwa k̃er ka mẽ akup̃yn ixwr̃yk ă ijap̃er ar̃it rãhã ho ri apa. Añ.

Nhũm pre ă Jejus amnhĩ kukamã mẽ kãm ujar̃enh añ.

14

Mẽ kot Jejus p̃ir kukamã hamaxp̃er ă mẽ har̃enh

Mat̃ewre 26.1-5; Rukre 22.1-2; Juãw 11.45-53

¹ Tã nhũm Ijaew hk̃inhã ă arĩgro p̃e Pas w̃yr apkati axkrut. Pas ă na hte mẽ ixp̃e Ijaew-jaja amnep̃em Tĩrtũm kot pika p̃e Ejit p̃e mẽ inh̃g̃et ñ mẽ ixp̃am̃j̃e kator mã ijamaxp̃er kaxyw axp̃en w̃yr akupr̃o ñ hã ixk̃inh. Na pa htem arĩgroja mã: “Pas” añ. Ñe har̃enh o: “Mẽ pahte p̃aw kaxkrit k̃et kur̃ ă arĩgro” añ.

² Jakamã nhũm mẽ inh̃o patre krãht̃um̃j̃e mẽ Tĩrtũm kap̃er t̃um o mẽ ahkre xw̃ynh̃j̃aja kãm Jejus p̃ir prãm ñ. Nom mẽ kãm hk̃ot kap̃er mar o mẽ pa xw̃ynh̃j̃e p̃yma ñ. Ñe tee ri hã amnhĩ jahkre ñe axp̃en mã:

—H̃exta waa ñ. Tanhmã kot puj wem ho ñe kup̃i? Kot puj mẽ pahk̃inh kãm tanhmã ho nhũm mẽ hk̃inh xw̃ynh̃j̃aja hã mẽ pah-pumu ñ mẽ pakamã gryk t̃x ñ. Pu mẽ hã axpu ñ hã tanhmã axp̃en to. Jakamã kwa pu mẽ kormã tanhmã ho hk̃et ñ. Añ.

M̃eh̃o ni kot Jejus krã gregr̃er ă har̃enh

Mat̃ewre 26.6-13; Rukre 7.36-50; Juãw 12.1-8

³ R̃om nhũm Jejus Simãw nh̃orkw̃y kamã kormã apkur o nh̃y. Kr̃i p̃e Petãn kamã. Simãwja na pre hk̃a kro x̃ap̃er t̃x o pa nhũm Jejus akup̃yn ho mex. Jakamã akup̃ym ờ kr̃i hw̃yr p̃oj ñ kutã apkur o nh̃y. Hãmri nhũm m̃eh̃o nija har̃enh ma ñ mẽ hkuxwa xà hã k̃ax ờ py ñ ma hw̃yr o t̃e. Ñe mẽ hw̃yr axã ñ nh̃yh̃nh̃ k̃ax kahte ñ mẽ hkuxwa xà ho hkrã gregr̃er pa. ⁴ Hãmri nhũm mẽ apkur o hkr̃i xw̃ynh̃j̃aja tee ri ă kot amnhĩ nhĩp̃x anh̃yr ă omu ñe kamã gryk ñ. Ñe axp̃en mã:

—Tk. Kwa na na hã mẽ hkuxwa xàta kapĩr par kumrêx. ⁵ Kop apu ma o htêm nê ho wênê nê hpãnhã kãxpore ho rax kumrêx nê hamýnh nê ho mẽ kêp amrakati xwýnhjê nhĩpêx par nhỹx ja kãm mex nê. Mo na ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê?

Anê nê hã kãm akir. ⁶ Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ kãm axàkjêr kêt nê. ãm hãmri na ã inhĩpêx anê. ⁷ Mẽ kêp amrakati xwýnhjaja koja mẽ arĩ mẽ akôt pa rãhã nê. Ka mẽ amã mẽmo arĩgro hã mẽ ho ajuta hprãm nê tanhmã mẽ ho ajuta hto nê mẽ kãm mẽmoj gô. No pa kot paj ri mẽ akôt ipa ka mẽ ixto mex ry ho apa hkêt nê. Kot paj tokyx mẽ are. ⁸ Ixtyk nhũm mẽ kot ijaxàr kukamã na ã ixkrã gregrer anê. ãm hãmri na ã inhĩpêx anê. ⁹ ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarê. Koja mẽ krĩ piitã hkôt axpên mã ixte tanhmã mẽ anê amnhĩ nhĩpêx to hã ijarênh o pa nê mãânên kot ã inhĩpêx anhỹrja mãânên harênh o pa. Nhũm mẽ piitã kot tanhmã ixto mex to hã harênh ma. Anê.

Jut Kariot kot mẽ kãm Jejus ã ãmnênh ã kaxyw ã harênh

Matêwre 26.14-16; Rukre 22.3-6; Juãw 13.21-30

¹⁰ Tã nhũm Jut Kariotja. Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh pẽ 12 hõ na pre. Tã axtem nê Satanasti nhỹ hã ma patre krãhtũmjê hwýr tẽ nê axtem nê tanhmã Jejus o mẽ mar to nê mẽ kãm:

—E ot pa mẽ amã Jejus jarênh o tẽ. Xà kot paj mẽ amã hã amýnê ka mẽ hpãnhã inhĩmã amnhĩre nã? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nê hkĩnh nê. Hãmri nê kãm:

—Nà kot paj mẽ amã amnhĩre. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê kato nê ma tẽ nê Jejus pynênh kaxyw htãnopxar o hkôt ri pa.

Jetus kot ý hã kapêr o mẽ pa xwýnhjê kutã apkur ã harênh

Matêwre 26.17-19; Rukre 22.7-13

¹² Tã nhũm arĩgro pẽ Pas kato. Amnepêm mẽ inhĩgêtjaja na prem ôwêhti hkrare hkwy pa. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nê Ejit kãm mẽ kãm mẽ hkurê xwýnhjê nhĩhkra nê mẽ kator kaxyw na prem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã na pa htem arĩ mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwýjaja Pas ã axpên wýr akuprô nê jam ijamaxpêr pẽ mẽ urak nê ôwêhti hkrare hkwy hpa nê pãwti kaxkrit kêt kãm kuku.

Jakamã nhũm Jejus kôt mẽ pa ho pa xwýnh pẽ 12jaja Pas ã mẽ apkur xà hã Jejus kukja nê kãm:

—Kwa nhỹri kot paj mẽ akutêp Pas ã mẽ panhõ hã apê? Anê.

¹³ Hãmri nhũm mẽ kuma nê ja wa ho axkrut nê mẽ amnhĩ kukamã wa kumê nê wa kãm:

—E wa ma Jerujarê hwýr wa tẽ. Nê hwýr axà nê mẽhõ myja pumunh kurê kumrêx. Nhũm amnhĩm gô ru nê amnhĩ kre hã poti xãm nê o tẽ ka wa omu nê hã ajêt nê ma ôrkwy hwýr hkôt tẽ. ¹⁴ Hãmri nê ixkre nhõ dõn pumu nê kãm: “E Jejus na mãmhẽ pa wa awýr tẽ. Na awýr pêr mênh o: ‘Nhỹri kot paj we ixkôt ri mẽ pa ho pa xwýnhjê mẽ Pas ã axpên kutã apku?’ Anhỹr o na awýr pêr mẽ.”

¹⁵ —Wa ã kãm akapêr anê kê war ama nê war amã ôrkwy nhĩmök ã ixkre rax ô jahkre. Ra kamã kaxyw mẽ paxàpkur xà hã mẽmoj piitãã. Ka wa omu nê mãmhẽ kamã mẽ ixkutêp mẽ panhõ hã apê. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwýr tẽ. Nê krĩm axà nê ra kot wa kãm mẽmoj jarênh xà hkôt mẽmoj piitã omu nê mẽ kutêp mẽ kãm mẽhõ hã apênh o wa xa.

Jetus kot mẽhõ kot mẽ kãm hã ãmnênh ã harênh

Matêwre 26.20-25; Rukre 22.21-23; Juãw 13.21-30

¹⁷ Tã nhũm kamãtre nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwýnhjaja wa hkôt mō. ¹⁸ Hãmri nê kýxpê ixkreja wýr api nê hwýr agjê nê apkur kaxyw hkrĩ hpa nê kormã apkur o hkrĩ nhũm Jejus mẽ kãm:

—E pa mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ inhma nê amnhĩ krãm haxàr tỳx nê. Kot kaj mẽ ixkutã axàpkur o akrĩ xwýnhjê hõ mẽ kãm ixkurê xwýnhjê mã ixtã amýnê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê hkaprĩ htỳx nê. Nê axpên pãnhã amnhĩ tã hukja nê kãm:

—Kwa xa pa kot paj ã anhĩpêx anê? Nà pa hkêt. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ apê 12jê hõ kot kaj ã inhĩpêx anê. Mẽ ate ixkutã guhkrax kãm anhõ pãwti ho mry kagô nhek o akrĩ xwýnhjê hõ kot kaj ixtã amýnê. ²¹ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ixkukamã harênh xà hkôt koja mẽ tanhmã ixto rax nê ixpĩ. Nom kot mẽ kãm ixtã ãmnênh mã xwýnhta hêxta waa nê. ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mýrapê koja amnhĩ xà htỳx kãm hamak rax kumrêx. Kop apu aa ô mãmãj nhõxã hkre rùm kator kêt ronhỹx ja kãm mex nê.

²² Anê nê kormã mẽ apkur o hkrĩ rôm nhũm pãwti hõ py nê ho Tĩrtũm wý. Hãmri nê mẽ kãm ho hkry nê mẽ piitã mẽ kãm ôr pa nê mẽ kãm:

—E na pa mẽ amã pãwti ho hkry nê mẽ amã kugô. Ja pyrã nê koja mẽ ã inhĩpêx anê nê tẽ ixto hkry hpar pyrãk o inhĩpêx pa amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kãm ty. Nom mẽ anê kot paj ty. E mẽ mãmrĩ aku. Anê.

²³⁻²⁴ Nê hpãnhã wĩhti hã kop py nê mã ho anê nê Tĩrtũm mã harê. Hãmri nê mẽ kãm kugô nê mẽ kãm:

—E mẽ kot ixpîr xà hã arîgrota ã koja ixkamrô axkapî. Nom koja mẽ amari ixpîr nhũm amari hpikapîr kêt nê. Âm paa. Pa kot paj mẽ anê mẽ ìhkram amnhî jaxà nhũm mẽ ã inhîpêx anê. Koja ixkamrô axkapî nhũm Tîrtũm omu mẽ ixkukwak ri mẽ anê mẽ ate amnhî tomnuj piitã amnhî katut kôt rênh pa nê mẽ ato hkra. Ra amnepêm kot ja hã amnhî jarênh xà hkôt. Jakamã e. Mẽ expên pânã ixkamrô pikapîr mã ajamaxpêr pê ixte mẽ amã kop kãm wîhti nhôrtã o akôm o expên nhîpêx. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm amnhî jarênh anê nhũm mẽ piitã ho hkôm o expên nhîpêx.
²⁵ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Âm hãmri na pa mẽ amã amnhî jarê. Kot paj axte wîhti ho ixkôm kêt rãhã nhỹrmã Inhô Papaj akupỹn mẽ awỹr inhmẽ. Hãmri pu mẽ ri kormã akupỹn ixpôx xà hã arîgrota ã pahkînh nê. Nom axtem tanhmã hã pahkînh to. Anê.

²⁶ Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê hãmri nhũm mẽ Tîrtũm mã mex o mex ã gre hãmri nê hapôx pa nê ma hixêť pê Oriwêhti hwỹr mra.

Jejus kot Simãw Pêtre hkukamã tanhmã harênh to

Matêwre 26.31-35; Rukre 22.31-34; Juãw 13.36-38

²⁷ Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho pa xwỹnhjê hkukamã tanhmã mẽ kãm ujarênh to nê mẽ kãm:

—E mẽ inhmã. Tîrtũm kapêr ã kagã htũm kot ã mẽ pajarênh kot anhỹr.

Kot paj ôwêhti jamãr o pa xwỹnhja pî hãmri nhũm ôwêhti hpigranh pa nê ma anghrã nê ri mra.

Anhỹr o te ixpê ôwêhti jamãr xwỹnh nhũm mẽ apê ôwêhti pyrãk ã mẽ pajarênh. Tã kot puj mẽ ã amnhî nhîpêx anê. ²⁸ Mẽ kot ixpîr tã koja Tîrtũm akupỹm ixto ixtîr. Pa akupỹm ixtîr nê ma mẽ akukamã pika pê Garirej wỹr mō. Kamã kot puj mẽ axte expên pumu. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri mẽ amnhî tã kuma nê kãm:

—Kwa nã. Ri ã mẽ ijarênh anhỹr kêt nê Pahihti. Kot paj akaga hkêt nê. Jajaja koja anghrã nê hprôt nê ma mrar japêr no pa kot paj anhỹr kêt nê. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Nã kot kaj anê Simãw Pêtre. Koja apkati hkôt krãhyre hkâr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkôt apa hkêt ã mẽ kãm amnhî tã axaprãr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa jam ajamaxpêr tỹn nê. Anê.

³¹ Hãmri nhũm tee ri amnhî tã kuma kãm amnhî tã aprãr kãm hihtỹx nê kãm:

—Tk. Kwa nã. Kot paj ã amnhî nhîpêx anhỹr kêt nê. Koja mẽ tee akôt ixpîr mã tã

no pa âm aa akaga hkêt kumrêx. Kot paj akôt ixpa ho ixpa rãhã nê. Anê.

Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnh kwỹjê piitã ã kãm amnhî jarênh anê.

Jejus kot Tîrtũm mã amnhî jarênh

Matêwre 26.36-46; Rukre 22.39-46

³² Tã nhũm Jejus ma nhỹri mẽ kot kãm “Gesêm” anhỹr xwỹnhja wỹr hkôt mẽ pa ho pa xwỹnhjê ho mō. Hãmri nê mẽ kãm:

—E mẽ jar ixkutêp akrî. Pa ma mûtũm tẽ nê Tîrtũm mã amnhî jarê mãn. Anê.

³³ Hãmri nê amnhî kôt mẽ ho axkrunêpxi nê mẽ o mō. Simãw Pêtre mẽ Jepetew kra pijakrut pê Xiakre nê Juãwja nhũm amnhî kôt mẽ o mō. ³⁴ Hãmri nê amnhî kukamã mẽ kãm hkurê xwỹnhjaja kot tanhmã hipêx tota kukamã hamaxpêr o ra amnhî kamã kahak tỹx o ra hkaprî nê. Hãmri nê hkôt mẽ mrar xwỹnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhî xà htỹx kamã ijamakja kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tỹx o ixkaprî nê. Te ra ixkaprîja kot ixpîr o mōr pyrãk. Jakamã e mẽ jar anohtỹx nê ixto Tîrtũm wỹr o akrî kê tanhmã ixto pa mẽ kot tanhmã ixtoja kutã ixihtỹx nê. Anê.

³⁵ Hãmri nê mẽ kurũm htêm grire nê amnhî kamã kahak o Tîrtũm mã amnhî jarênh kaxyw htu mỹr pê htêm nê pikap nō nê kãm:

³⁶ —Kwa Papaj. Hêxta waa nê. Inhmã amnhî xà htỹx kãm ijamak prãm kêt kumrêx. Na pa tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tỹx nê. Jakamã kot kaj amã inhnê ja ho ajapêx prãm nê mãmri ho ajapêx nhũm mẽ kãm ixkurê xwỹnhjaja tanhmã ixto hkêt nê. Rỳ ko. Kot kaj amã mẽ kot tanhmã ixto hprãm kê mẽ mãmri tanhmã inhîpêx to. Nom pam inhmã hprãm xà hkôt kêt.

³⁷ Anhỹr o Tîrtũm mã amnhî jarê hãmri nê kãnhmã xa nê akupỹm Simãw Pêtreja mẽ hwỹr tẽ nê mẽ omu nhũm gô ra htỹx gôr nê hikwỹ. Hãmri nhũm tee ri mẽ omu nê Simãw Pêtre mã kãm:

—Kwa Simãw Pêtre. E mẽ hãmri akrã hapôj. Kwa wem anohtỹx grire nê ixkutêp amnhî to Inhô Papaj wỹr o akrî ³⁸ kê mẽ ixkôt tanhmã mẽ ato htã ka mẽ amã mẽ uma xàj ixkaga hkêt nê arî mẽ kutã amnhî to htỹx nê akuhê. ã mẽ amã mẽ ate amnhî nhîpêx anhỹr prãm nom kormã mẽ amã maa. Anê.

³⁹ Hãmri nê akupỹm tẽ nê axte Tîrtũm mã tanhmã amnhî jarênh to.

⁴⁰ Nê akupỹm mẽ hwỹr tẽ nê mẽ omu nhũm mẽ axte ôť pa nê hikwỹ. Nhũm tẽ nê tee ri mẽ omu hãmri nê tanhmã mẽ kãm nê hkêt nê. Âm awjanã nê ma akupỹm tẽ nê axte Tîrtũm mã amnhî jarê. ⁴¹⁻⁴² Hãmri nê akupỹm mẽ hwỹr tẽ nê mẽ kãm:

—Kwa xan ka mē arī gōr nē anhkōw? E mē tokyx akrā hapōj. Na mē ra ixwyr mrar nē kot ixpynēnh mā. Kōja mē tokyx ixkutā mē kot amnhī xunhwyr xwŷnhjaja mē kām ixtā amŷnē. Ota ra kot ixtā mē kām amnēnh xwŷnhja tē. E mē tokyx kānhmā akrī pu mē kutā mra. Anē.

Mē kot Jejus pynēnh ā mē harēnh

Matēwre 26.47-56; Rukre 22.47-53; Juāw 18.1-11

⁴³ Nhūm Jejus kormā mē kām kapēr o ām rāhā nhūm Jut Kariotja tē. Mē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hō htā nhūm ra amnhī kōt mē ohtō nē Jejus wyr mē o tē nhūm mē wapohti nē kō jamy nē hkōt o mra. Patre krāhtūm mē Ijaew krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja ra Jut kōt mē kurē nhūm mē man hkōt Jejusja wyr mra. ⁴⁴ Na pre ra Jut Kariotja mē kām tanhmā amnhī jarēnh to nē mē kām:

—E kot paj nhŷri mē pahte unēnh mā xwŷnhja pumu nē hwyr tē nē kahti hkōt kumy nē tanhmā kām ixkapēr to. Ka mē ixpumu nē hwyr tē nē unē nē ma akupym o tē.

Anē hāmri nē ma hwyr mē o tē. ⁴⁵ Nē Jejusja pumu nē hwyr tē nē kām: “Pa mē ijahkre xwŷnh.” Anē hāmri nē kahti hkōt kumy. ⁴⁶ Hāmri nhūm hkōt mē mrar xwŷnhjaja omu nē Jejus wyr mra nē unēnh kurē kumrēx. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus kōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja tee ri ja hā mē omu nhūm hōja ō wapo kapa nē patre maati mā apēnh xwŷnh kot mē hkōt htēm xwŷnhja mā wapo ho apē. Nē kot ho hkrā nhīpōnh mā tā kuhpaw nē upōk rūm hamak nhīkjē krāhta. ⁴⁸⁻⁴⁹ Hāmri nhūm Jejus amnhī tā mē kot unēnh xwŷnhjē mā kām:

—Kwa na pa pre apkati mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē kām ixujarēnh o ixpa ka prem tokyx ixpynēnh kēt nē. Tā jarāhā te ixte amnhī tomnuj xwŷnh pyrā nē ixwyr wapohti nē kō hā akapēn nē ixwyr atēm rax nē. Nom ra mē ate tanhmā ixto kaxyw arīgro kator jakamā mē māmrī tanhmā amā ixto hprām xā hkōt tanhmā ixto. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē akukamā ā mē ate inhīpēx anhŷr ā mē ajarēnh xā hkōt. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja tee ri mē kot unēnh ā mē omu hāmri nē mē umaj Jejus kaga nē ma hprōt pa nhūm ahte mē kuri xa. ⁵¹⁻⁵² Hāmri nhūm mē ma o tē. Nhūm kormā mēhō nyw xwŷnhjaja tee ri ja hā mē omu nē ma Jejus kōt tē. Nhūm mē amnhī kōt omu nē kot unēnh kaxyw kahty xā hā kupy nhūm mē umaj mē ihkra kamā kahty xāja re nē ma hkēnh nē hprōt nē tēn akunok.

Ijaew nhō patre maati kot Jejus kujēr ā harēnh

Matēwre 26.57-68; Rukre 22.63-71; Juāw 18.12-14, 18.19-24

⁵³ Tā nhūm mē ma mē ō patre maati nhōrkwy hwyr Jejus o tē. Hāmri nhūm patre krāhtūmjē mē Ijaew krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja ōrkwy hwyr Jejus ā akuprō. ⁵⁴ Hāmri nhūm Simāw Pētre mē hkōt tē nē mē hkōt patre maati nhō kītare hwyr axā nē amym hā mē omunh o xa. Nhūm ra pōristijaja kītare kamā amnhīm kuto nē hā ānhunh o hkrī nhūm mē hwyr tē nē mē ihkō hā ānhunh o nhŷ.

⁵⁵⁻⁵⁶ Rōm nhūm ixkre kamā mē pikuprōnh xwŷnhjaja tee ri Jejus ā krī nhō xwŷnhjē kukja nē mē kām:

—E mē atō na ka pre Jejus kot tanhmā amnhī tomnuj to hā omu? Mē atō mē inhām harē pa mē ama nē Rōm nhō xwŷnhjē nhīhkram haxā kē mē pamā kupī. Anē.

Hāmri nhūm mē axpēn pānhā tanhmā harēnh to. Tanhmā kot amnhī tomnuj to hā harēnh to htā nom ri ho hēx jakamā axpēn kwym ri tanhmā ri harēnh to nhūm mē tee ri mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa mē axpēn kwym ri tanhmā harēnh to hkēt nē. Axpēn kōt mām ri tanhmā mē inhām harēnh to. Anē.

⁵⁷ Hāmri nhūm mē hkwyjaja kānhmā kuhē nē axpēn kōt tanhmā ho hēx to nē mē kām:

⁵⁸ —Nā kot paj mē amā tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā harē. Na pa prem ā kapēr anhŷr ā kuma. Na pre tanhmā Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreta jarēnh to nē harēnh o: “Kot paj ixkreja grānh pa hāmri nē ixtā apkati axkrunēpxi nē akupym hipēx. Nom kot paj amnhī nhīhkra ho hipēx kēt nē.” Anhŷr ā ā amnhī jarēnh anē pa mē kuma.

⁵⁹ Anhŷr o harēnh tā nom axpēn kōt harēnh kēt nē. Arī axpēn kwym ri harē. ⁶⁰ Hāmri nhūm mē ō patre maati tee ri mē kot tanhmā ho kapēr toja ma nē mē aptār tūmjē noo mā kānhmā xa nē Jejus mā kām:

—E na ka ra mē kot ā ajarēnh anhŷrja ma. Xā kot kaj tanhmā mē inhām amnhī tā axaprār to hkēt nē? Xā ām hāmri na mē ajarē? E kwa mē inhām tanhmā amnhī jarēnh to. Anē.

⁶¹ No nhūm akryk xa nē tanhmā kām nē hkēt nē. Hāmri nhūm tee ri ā kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē axte kām:

—Kwa mē inhām amnhī jarē. Xā apē Tirtūm Kra na ka? Xā ka na apē Tirtūm kot mē ixwyr amēnh xwŷnh na ka? Anē.

⁶² Hāmri nhūm tā kām amnhī jarē nē kām:

—Tŷ. Ixpē tāmta na pa. Ra mē ate jarāhā tanhmā ijarēnh to kaxyw apikuprōnh tā nom kot paj nhŷrmā mē kamjaja tanhmā mē ajarēnh to ka mē amnhī tā ixpumu. Kot kaj mē Tirtūm kot mē ato amnhīptār xā kutā akrī hāmri pa hwyr tē nē ihkō hā nhŷ. Kakra

kamã kot paj hwýr tē nē ĩhkô hã nhỹ hãmri nē ý hã tanhmã mē ajarēnh to ka mē amnhĩ tã ixpumu. Anē.

⁶³⁻⁶⁴ Hãmri nhũm tee ri ã kot amnhĩ jarēnh anhỹrja ã kuma nē gryk xaj amnhĩ xē kaxô nē mē aptâr tũmjê mã kãm:

—Kwa mo kaxyw kot puj mē axte ri ho tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harēnh xwýnhjê hõ japêr? Ra tãm kot amnhĩ pē Tĩrtũm Kra hã amnhĩ to hēx nhũm mē pahte pajamak o mar kēnã. E tanhmã kot puj mē ho? Anē.

Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà kot puj mē kupĩ. Ra htyk mã tãm kēnã. E kwa tokyx pu mē ma Rôm nhõ pahĩhti hwýr o tē kē mē pamã hã amýnē kē mē kupĩ. Anē.

⁶⁵ Hãmri nhũm mē hipêx kati rax nē. Nē hkuk kuhtô nē hpãnhã no hpro nē htak nē kãm:

—E mē kot atak xwýnhjê nhĩxi jarē. Apē Tĩrtũm Kra hã ate amnhĩ jarēnh jakamã măn urak nē axãhpumunh tỹx. Jakamã e mē hixi jarē. Anē.

Nhũm prem ã hipêx anē hãmri nē pōristijē nhĩhkram haxã nhũm mē htak rax o kuhē.

Simãw Pêtre kot Jesus kôt pa hkêt ã kot amnhĩ jarēnh

Matêwre 26.60-75; Rukre 22.54-62; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁶⁻⁶⁷ Rôm nhũm Simãw Pêtre arĩ kĩtare kamã mē ĩhkô hã ãnhunh o nhỹ. Hãmri nhũm mēo patre maati mã ãpēnh xwýnh nitita mē hwýr kato nē xa. Hãmri nē hirã kamã hprĩ hã Simãw Pêtre pumu nē omunh mex kurê kumrêx nē kãm:

—Xē pēr apē Najare nhõ xwýnh Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjê hõ na ka. Anē.

⁶⁸ Hãmri nhũm tee ri kuma nē ra kãm ma nē. Nē kãm amnhĩ tã aprã nē kãm:

—Tk. Kokỹ. Ixte mēhõ my ata pumunhre hã. Anē.

Hãmri nē kãnhmã xa nē ma tē nē kĩtare hwýr kahē hkôt ã mē hkã ã ahte xa nhũm krãhyre kã. ⁶⁹ Nē gaa nhũm hpãnhã mē kãm ãpēnh xwýnhjê hõja omu nē hã mē kãm:

—Xē ma ãm hãmri na harē. Kôt ri mē pa xwýnhjê hõ na pēr. Anē.

⁷⁰ Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nē kãm:

—Tk. Kwa nã. Mē ri ã amnhĩ krã hkôt ri ixto axêx anhỹr kêt nē. Aa ixte mēhõ ata pumunh kêt kumrêx. Anē.

Hãmri nhũm mē hkwyja gaa nē kē axte hprĩ hã omu nē kãm:

—Kwa ãm hãmri na mē ajarē. Apē Jejus hkwy na ka. Ajaxwýja apē Garirej nhõ xwýnh kēnã. Anē.

⁷¹ Hãmri nhũm tee ri mē kuma nē kãm ma htỹx nē. Hãmri nē mē kãm:

—Kwa nã. Na pa Tĩrtũm noo mã mē amã amnhĩ jarē. Kot paj amnhĩ to ixêx japêr

nhũm inhma nē hã tanhmã ixto. Nà urãn ixpê Garirej nhõ xwýnhre hã. Ixte mēhõ mũj pumunh kêt kumrêx tã ka mē xatã axpēn kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnh ã ixkamnhĩx o xa.

Anhỹr o ra mē kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunēpxi. ⁷² Hãmri nhũm axte krãhyre kã. Jao ra hkàr o axkrut. Hãmri nhũm Simãw Pêtre kuma nē Jejus kot ra hkukamã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã harēnhja mã hamaxpêr kurê kumrêx. Krãhyre kormã hkàr o axkrut kêt ri kot mē kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunēpxi hã harēnhja mã hamaxpêr. Hãmri nē ra kãnhmã hakry hpar o tē nē hkaprĩ htỹx kumrêx. Hãmri nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nē amnhĩ mã:

—Hêxta waa nē. ãm hãmri na pre Jejus ijarē. Tã pa kot ijarēnh xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anē. Kwa mo na pa axtem nē ã mē kãm amnhĩ to ixêx anē?

Anē hãmri nē hkaprĩ xaj mýr rax nē.

15

Pirat kot Jesus kukjêr ã harēnh

Matêwre 27.1-2, 27.11-14; Rukre 23.1-5; Juãw 18.28-38

¹ Tã nhũm myt kato nhũm mē axte Jejus ã axpēn wýr akuprô. Patre krãhtũmjê mē Ijaew krãhtũmjê mē Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwýnhjê mē Ijaew nhõ juistijaja nhũm mē piitã hã akuprô. Hãmri nē pōristi mã anē nhũm mē Jejus pa hpre nhũm mē ma Rôm nhõ xwýnhjê nhõ pahi Pirat wýr o tē. Piratja na pre hte Rôm nhõ xwýnhjê nhõ pahi Sesti nhỹ hã Ijaew o amnhĩptâr o pa nhũm prem ma hwýr o tē. ² Hãmri nē kutã ãm nē tanhmã kãm harēnh to nē kãm:

—E ot pa mē awýr jahti ho tē. Na hte mē inhãm hēx rũnh o pa. Mē ixte Pahihti Sesti kapêr kwým ri amnhĩ nhĩpêx prãm xaj tanhmã mē inhãm hēx to. Nē axtem nē mē ixte Sesti mã kãxpore hkwy nhõr kêt ã mē inhãm karô. Nē Tĩrtũm kot mē ixkaxyw kēp mē inhõ pahi hã ãm ã amnhĩ jarēnh o pa. Na hte ã mē inhãm amnhĩ to hēx anhỹr o pa. Anē.

Hãmri nhũm Pirat mē kuma nē Jejus pumu nē tanhmã hkukjêr to nē kãm:

—E inhãm amnhĩ jarē. Xã ãm hãmri na mē ã ajarēnh anē nã? Xã apē Ijaew nhõ pahi na ka? Xã ka na htem amnhĩ wýr akãm hamak o pa? Anē.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỹ. Nã ãm hãmri na ka ã ijarēnh anē. Anē.

³ Hãmri nhũm patre krãhtũmjaja tanhmã kãm ho kapêr to. ⁴ Nhũm mē kuma nē axte hkukja nē kãm:

—Kwa na mē ã ajarēnh anē ka mē ama nē ãm mē ama nē inhãm tanhmã amnhĩ tã axãprãr to hkêt nē. Anē.

⁵ Nom nhũm Jeŭs ăm akryk xa nê tanhmă axte kăm nê hkêt nê. Jakamă nhũm Pirat tee ri omunh pê hamaxpêr o nhỹ.

Pirat kot Jeŭs pĩr ă ămnenh ă harênh

Matêwre 27.15-26; Rukre 23.13-25; Juăw 18.39-19.16

⁶ Na pre hte pahi Pirat arĩgro pê Pasja ă Ijaewjaja kăm hprăm xa hkôt mē hagjênh xwỹnhjê ho hpỹnh nê mē kăm ure. ⁷⁻¹⁰ Jakamă nhũm Ijaew kwỹjaja hwỹr mra nê kăm:

—Pa. Kwa xa kot kaj jarăhă mē inhmă mē hagjênh xwỹnhjê hō mă anhũre nă? Anê.

Hămri nhũm mē kuma nê hamaxpêr o:

—E paj Jeŭs ă mē kuma nê kăm inhũre. Mē piită mē kăm kapêr mar prăm nhũm mēo patre krăhtũmjaja pix kot mē hkôt kamă gryk nê ă ixwỹr o mrar anhỹr kênă. Anê.

Hămri nê mē kăm:

—Tỹ. Nă kot paj mē amă hōm inhũre. Kwa xa kot pa mē amă mē anhō “pahihti” jarênhja mă inhũre nă? Anê.

¹¹ Hămri nhũm patre krăhtũmjaja tee ri kuma nê mē kăm:

—Kwa mē kăm anê kê Parapas mă măn ure. Anê.

Hămri nhũm mē kuma nê Pirat mă kăm:

—Nă Jeŭs mă anhũrer kêt nê. Parapas mă măn anhũre. Anê.

¹² Hămri nhũm mē kăm:

—No mē ate mē anhō pahi hă harênh xwỹnhja? Tanhmă kot paj ho? Anê.

¹³ Hămri nhũm mē ămra kamă kăm hă amỹnê nê kăm:

—Kwa pĩ kahpa hă anhō kê ty. Anê.

¹⁴ Hămri nhũm tee ri mē kuma nê mē kăm:

—Tk. Kwa nă. Tanhmă kot amnhĩ tomnuj tore hă kot pa ă hipêx anê.

Anhỹr tă nhũm mē xată anhĩpê kăm kapêr kăm hihtỹx nê kăm:

—Kwa pĩ kahpa hă măn anhō kê ty. Tokyx ă mē inhmă hipêx anê.

Anhỹr o kuhê. Kăx pê kăm anhỹr o kuhê.

¹⁵ Nhũm tee ri mē kuma hămri nê mē kăm hprăm xa hkôt mē kăm Parapas mă ure. Nê pōristi hkwyjê mă Jeŭs ă amỹnê nê mē kăm:

—Tōe. Mē mamrĩ hwỹr tē nê htak hămri nê kapôt ă mē hpar xa hă pika hwỹr o tē nê pĩ kahpa hă anhō. Anê.

Mē kot Jeŭs tak ă mē harênh

Matêwre 27.27-32; Juăw 19.2-3

¹⁶ Tă nhũm pōristijaja akupỹm ixkreja wỹr Jeŭs o axă nê amnhĩ wỹr hkwyjê hă karō nhũm mē hwỹr agiê nê Jeŭs ă akuprō.

¹⁷ Hămri nê kệp pahi hă hpêr o pikênh kaxyw kăm pahi hă mē ahkă nhĩpêx nê hkrăm haxă. Nom axtem nê akunĩ kamă mēmo mrō nhĩ te kot ronh kanêre pyrăk xwỹnhja nhũm mē kăm hikăx nê hkrăm haxă. Hămri nê kệp ê kapa nê pahi hă mē ê kamrêk ô py nê kăm haxă. ¹⁸ Hămri nê kăm:

—E apê Ijaewjê nhō pahi na ka. Anê.

¹⁹ Hămri nê xată axpên pănă hwỹr mra nê pĩ ho hkrăx pê htak nê hkuk kuhtō nê hă hpêr o pikênh pê hă hpĩaam pyră nê kută hkôn kră ho hkrĩ. ²⁰ Hămri nê kệp pahi xê kapa nê akupỹm kăm ê jaxă nê pĩ kahpa hă nhôr kaxyw ma o kato nê o tē.

²¹ Nom nhũm ra hiro tỹx nê nhũm mē tee ri omu hămri nê mēhō kot ho ajuta kaxyw mē kot hkôt omunh o mōr xwỹnhjê kapi ho xa. Hămri nê Sirên nhō xwỹnh Simăw hkă htykreja pumu. Aresăn mē Rupti wa hipêxă na pre. Nhũm htỹx hamakêtkati nê mē kută krĩm tē. Hămri nhũm mē haê nê unê nê kăm Jeŭs o ajuta kaxyw hă karō nhũm kăm pĩ kahpaja mỹ nê mē hkôt o tē.

Mē kot pĩ kahpa hă Jeŭs nhôr ă mē harênh

Matêwre 27.33-44; Rukre 23.33-43; Juăw 19.17-27

²² Nhũm mē ra kên nhĩxêt te kot mē hkră hi pyrăk xwỹnhja wỹr Jeŭs o pōj. Mē kot kăm “Korkot” anhỹr xwỹnhja wỹr. Mē pakapêr kăm na htem Korkotja jarênh o: “Mē hkră hi xă” anê. Jakamă nhũm mē ra hwỹr o pōj. ²³ Hămri nê kot pĩ kahpa hă nhôr kaxyw wĩhti hkwy ho mē mēmo mēhkanexă pê mĩra ho ahkă. Kot ho kôm nê amnhĩ xa htyx kăm hamak kêt kaxyw hipêx nê kăm kugô nom nhũm hkaga nê ho hkôm kêt nê. ²⁴⁻²⁶ Hămri nhũm myt kaxkwa nhĩpôk wỹr tē nhũm mē pĩ kahpata ă Jeŭs xi nê prek o ihkra ho htyx nê hpar o htỹx. Nê hpănă kaxyw kakwỹ nê kănhmă pĩ kahpa jari nê kre kamă ăm nê hity hpa. Nhũm Jeŭs kỹx pê amnhĩ xa htyx kumrêx kamă hamak o ajêt. Nhũm pōristi hōja tē nê tapti hō py nê hă kagă ho:

IJA EWJÊ NHŌ PAHI NA JA

Hămri nê Jeŭs wỹr ho api nê mỹ ri kunhō. Hămri nhũm hparpê pōristi hkwyja axpên mă ê hkwy ho hpigrănh kaxyw hă kênre ho jōka ho hkrĩ.

²⁷⁻²⁸ Tă nhũm mē wa kot amnhĩ tomnuj xwỹnh wa ho axkrut nê mă wa ho anê nê. Nê pĩ kahpa hă prek o wa ihkra ho htyx nê wa hpar o htyx hămri nê akută ho Jeŭs nhĩjê nhũm wa ajêt.

²⁹ Hămri nhũm mē kot omunh mă mrar xwỹnhjaja Jeŭs pumu nê hă hpêr o pikênh punuj nê hkră ho apê nê kăm:

—Kwa na ka pre ate Tĩrtũm mă amnhĩ jarênh xa hă ixkre grănh par nê ată apkati axkrunêpxi nê akupỹm hipêx par ă amnhĩ jarênh o apa. Nê axăhpumunh o axăhpumunh ă amnhĩ jarênh o apa. ³⁰ Jakamă e kwa amnhĩ kapa nê wrỹ pa mē ja hă apumu. E kwa tokyx. Anê.

³¹ Nê patre krăhtũmjê mē Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwỹnhjaja piită hwỹr mra nê hă hpêr o pikênh o kuhê. Nê axpên mă kapêr o:

—E jahti na xep pre mẽ kamã ukapři ho pa nẽ tanhmã mẽ ho ajuta hto ho pa. Tã tãm tanhmã amnhĩ to nẽ wrýk kêt nẽ. ³² Kwa pu mẽ arĩ pakuhẽ nẽ kot amnhĩ kaxãr nẽ wrýk kãm omu. Koja wrý pu mẽ omu nẽ kệp mẽ panhõ pahiti hã hkõt pajamaxpêr kurê kumrêx. E tokyx wrý Jejus pa mẽ awrýk kãm apumu. Nã kot kaj awrýk rax nẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm akutã wa kot hijẽ nẽ jêt xwýnh wa haxwýja kãm kapêr punuj o ajêt.

Jejus htyk ã harênh

Matêwre 27.45-46; Rukre 23.44-49; Juãw 19.28-30

³³ Tã nhũm ra kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹr mẽ nhũm te kamãt pyrãk. Nhũm kamãt kô rax kumrêx o ra hã awry mẽ nhũm akupým myt katêr o mỗ. ³⁴ Hãmri nhũm Jejus àmra kamã Tirtũm mã kapêr nẽ kãm:

—Inhõ Tirtũm inhõ Tirtũm. Kwa mon ka ixkaga? Anẽ.

Nom kapêr kãm kapêr o:

—Eri Eri rãmã sapatani. Anẽ.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ kot mar o kuhẽ xwýnhaja kot Eri hã harênh ma nẽ htyx ho finat Eris mã kapêr ã hkamnhĩx. ³⁶ Hãmri nhũm ja hprôt nẽ mẽmo rereeti py nẽ pĩ ho hkanhwy nẽ o tẽ nẽ ho wĩhti nhek nẽ Jejus wýr o tẽ nẽ kot hkaôr kaxyw kãm kupê. Hãmri nẽ hkwyjẽ mã kãm:

—E hãmri pu mẽ jar hkã ã pakuhẽ nẽ Eris jamã mãn. Koja kuma nẽ hwýr tẽ nẽ o wrý nã? Anẽ.

³⁷ Nom nhũm Jejus ra htyk kaxyw nẽ àmra htyx nẽ ty.

³⁸ Hãmri nhũm Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã hakwakre hã kupêxêja axkjẽ nẽ amnhĩ kahẽ xã mẽnh kurê kumrêx. Utĩ rax tã kýj rũm ahpãr mã axkjẽ nẽ amnhĩ kahẽ xã mẽ. Te Jejus htyk o mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ mã Tirtũm wýr pry jakwa kre kahẽ xã mẽnh pyrãk o ã amnhĩ kaxõnh anẽ. ³⁹ Nhũm pòristi krãhtũmjẽ hõja Jejus parpẽ kutã htyk kãm omunh o xa. Hãmri nẽ tee ri omu nẽ hamaxpêr o:

—Hẽxta waa nẽ. ãm hãmri na pre hte kệp Tirtũm Kra hã amnhĩ jarênh o pa. Tã pa mẽ amari kupĩ. Anẽ.

⁴⁰⁻⁴¹ Rõm nhũm mẽni kwýjaja amým htyk kãm omunh o kuhẽ. Na pre htem Garirej kamã Jejus mẽ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ mã mẽ apkur xã hã ãpênh o mẽ hkõt pa nẽ mẽ hkõt Jerujarẽ hwýr mỗ. Marir Matarênh nẽ Xiakre mẽ Jojes wa katorxã Marirja. Nẽ Sarome. Nẽ mãânẽn mẽni hkwyjaja nhũm mẽ amým Jejus htyk kãm omunh o kuhẽ.

Mẽ kot Jejus jaxãr ã harênh

Matêwre 27.57-61; Rukre 23.50-56; Juãw 19.38-42

⁴² Nhũm prem arĩgro pẽ sêsta hã Jejus pĩ nhũm ra amýkry htyx nẽ. Sap kukamã na pre htem Ijaewjaja amnhũm apkur xã hã

mẽo nhĩpêx pa nhũm sap kato nhũm mẽmoj to anhỹr kêt nẽ. ⁴³ Jakamã nhũm Jue hõ pẽ Arimatej nhõ xwýnhja. Kêp Ijaewjẽ nhõ juisti hõ na pre. Nhũm mẽ piitã kãm hkĩnh nẽ axpên mã mex o mex ã harênh o pa. Na pre Tirtũm kot mẽ pahwýr Jejus mẽnh kôt hamaxpêr o pa. Tã Jejus htyk ã omu hãmri nẽ hamaxpêr o:

—E pa ma pahi Pirat wýr tẽ nẽ Jejus nhĩ hã kuwý. Inhmã uma htã kot paj ma hwýr tẽ nẽ hã kuwý kẽ inhmã kugõ pa ma o tẽ nẽ tokyx haxã. Kot paj ho anhỹr tokyx anhỹr kêt nhũm mẽ panhõ arĩgromnu pẽ sapja wýr ra myt axã hãmri pa haxãr kêt nẽ.

Anhỹr o hamaxpêr nẽ ma Pirat wýr tẽ nẽ hã kuwý. ⁴⁴ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pẽ ra htyk ã harênh ma nẽ amnhĩ wýr pòristi krãhtũmjẽ hõ hã karõ nẽ hã hkukja nẽ kãm:

—Kwa xã na ra Jejus ty? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý na ra ty. Anẽ.

⁴⁵ Hãmri nhũm kuma nẽ Jue mã kãm:

—Tõe. Mamrĩ ma o tẽ nẽ haxã. Anẽ.

⁴⁶ Hãmri nhũm kuma nẽ akupým Jejus wýr tẽ nẽ pòristi mã anẽ nhũm mẽ kãm ho wrý. Nhũm kumý nẽ kupêxê ho hkupu hpa nẽ o tẽ nẽ kên kre kakwýnh kãm haxã. Hãmri nẽ kên rax o hitom mex nẽ ma akupým krĩm tẽ. ⁴⁷ Nhũm Marir Matarênh mẽ Jue katorxã Marir ôja wa ma hkõt tẽ nẽ kot haxãr kãm omunh o xa. Kot mẽ hkuxwa xã ho gregrer kêt rãhã haxãr kãm omu.

16

Jejus akupým htĩr ã harênh

Matêwre 28.1-10; Rukre 24.1-12; Juãw 20.1-10

1-2 Tã nhũm apkati. Nom nhũm ra mẽ inhõ arĩgromnu pẽ sap kator jakamã nhũm mẽ kormã akupým kênkreta wýr mrar kêt nẽ. Hãmri arĩgro mex jamãr pẽ kôkõt o hkrĩ. Hãmri nhũm axte apkati nhũm tòmĩk nhũm ra mẽ inhõ arĩgromnu hapêx nhũm Marir Matarênh mẽ Sarome mẽ Xiakre katorxã Marirja mẽ ma akupým kênkreta wýr mra. Kormã kwýhtãã. Kormã myt kator o mỗr mẽ nhũm mẽ kãnhmã hkrĩ hãmri nẽ mẽ kot Jejus gregrer kaxyw mẽ hkuxwa xã hkwy jamý nẽ ma hwýr o mra. ³ Hãmri nẽ kormã mỗr ri tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ axpên mã:

—Xê gàa nẽ. Mẽhõ koja mẽ pamã nhãm kênkre nẽ hitom raxta xãm pu mẽ Jejus wýr agjẽ nẽ gregrer? Utĩ rax kumrêx kênã. Anẽ.

⁴ Hãmri nẽ hwýr pøj nẽ omu nhũm ra hitom xãja kãx ã nõ nhũm mẽ tee ri omu. Utĩ rax tã ra kãx ã nõ. ⁵ Hãmri nhũm mẽ kênkre hwýr agjẽ nẽ upók rũm mẽhõ nyw pumu. Nhũm ã jakajre kamã nhỹ nhũm mẽ amnhĩ jaêr pẽ omu nẽ tee ri hamaxpêr. ⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mẽ amã ma hkêt nê. Mẽ ate Najare nhô xwýnh pê Jesus pumunh kaxyw na ka mẽ mra. Mẽ kot pĩ kahpa hã nhô xwýnhnta. Nom jar amrakati. Na ra Tĩrtũm akupým ho htĩr. E mẽ kam mẽ amnê agjê nê ano ho nĩr xà kaprý pumu ⁷ nê tokyx ma akupým mra nê hkôt mẽ pa ho pa xwýnhjê mã harê. Koja ma Jesus mẽ akukamã akupým Garirej wýr mĩ. Garirej kamã kot kaj mẽ axte axpên pumu. Ra kot mẽ amã amnhĩ jarênh xà hkôt. Kwa mẽ tokyx ma akupým mẽ hwýr mra. Nê kwa kê Simãw Pêtreja harênh mar mex nê. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê awjanã nê ma akupým hprôt. Nê tee ri hamaxpêr nê kãm ma xaj htertet tỳx jakamã kormã nhãm mẽhõ mã harênh kêt nê.

Jesus kot Marir Matarên wýr kator ã harênh

Juãw 20.11-18

⁹ Nhũm semãn nyw mã àr xà hã arĩgro pê tòmĩkja ã nhũm Jesus akupým htĩr. Hãmri nê Marir Matarên kumrêx wýr kato. Kot nê mẽkarõmnuti ho ⁷ nê nê hanor xwýnhnta kumrêx wýr kato. ¹⁰ Hãmri nhũm akupým htĩr kãm omu nê hkĩnh tỳx kumrêx. Nê ma akupým tẽ nê Jesus krãmnhwýjê mã harê. Nhũm mẽ hkaprĩ nê mýr o hkrĩ nhũm mẽ hwýr axà nê mẽ omu nê mẽ kãm:

¹¹ —Xê mẽ amýr kêt nê. Na ra Jesus akupým htĩr nê ham ixwýr kato pa inhno ho omu. Xê mẽ hãmri axte amýr kêt nê.

Anhýr tã nom nhũm mẽ htỳx ho amnhĩ krã hkôt kot ri ã harênh anhýr ã hkamnhĩx jakamã kuma nê ãm kuma.

Jesus kot hkwyjê hwýr kator ã harênh

Rukre 24.13-35

¹² Tã nhũm Jesus axte ja wa hwýr kato. Kôt mẽ pa ho pa xwýnh wa ho axkrut nê wa hwýr kato. Na pre wa Jerujarê rũm kato nê akupým wa õ krĩ hwýr mĩr mẽ nhũm wa hwýr kato. Nom axtem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê wa hwýr kator jakamã nhũm wa tokyx hprĩ hã kệp Jesus ã omunh kêt nê. ¹³ Tã kệp Jesus ã omu hãmri nê akupým Jerujarê hwýr mĩ nê hkwyjê mã harênh kurê kumrêx. Nom nhũm mẽ wa kuma nê ãm wa kuma nê akupým htĩr kôt hamaxpêr kêt nê.

Jesus kot hkwyjê mã mẽmoj tã karõ hã harênh

Matêwre 28.18-20; Rukre 24.44-49; Juãw 20.19-23; mãănên Atre 1.6-8

¹⁴ Tã nhũm Jesus tã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh pê 11 wýr kato nhũm mẽ kamã no pyma nê hkĩnh tỳx nê omunh o kuhê. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa hêxta waa nê. Marir Matarên mẽ akwýta mẽ kot akupým ixtĩr kãm ixpumunh nê mẽ amã ijarênh tã ka mẽ ama nê ãm mẽ

ama. Pêr ãm mẽ akrã hihtỳx jakamã na ka mẽ ama nê mẽ hkôt ajamaxpêr kêt nê. Anê.

¹⁵ Hãmri nê mẽ kot tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ kãm karõ nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt apa. Ixte tanhmã mẽ nê amnhĩ nhĩpêx toja ka mẽ aprĩ hã mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt apa. ¹⁶ Nê mẽ kot mẽ akapêr mar nê amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr xwýnhjaja kêr ka mẽ hkrã kumrã nhũm mẽ nhýrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nê mex rãhã nê pa ho pa. No mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kêt xwýnhjaja koja Tĩrtũm nhýrmã amnhĩ nê mẽ hano nhũm mẽ ma kuwy hwýr pa.

¹⁷ —Nê amnhĩ kaxyw ixkôt mẽ ajamaxpêr xwýnhjaja kot kaj mẽ inhý hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anê nê inhý hã inhĩxi jarênh kôt mẽ nê mẽkarõmnuti janor o ri mẽ hkôt apa. Nê mẽ ate nhãm mẽ kapêr mar kêt tã inhý hã ho akapêr mex o apa. Mẽ ate mar kêt tã ra ho akapêr nhũm mẽ kot mẽ kapêrta mar xwýnhjaja hprĩ hã mẽ amar mex nê. ¹⁸ Nê kot kaj mẽ nhýri atỳx kagã xoprê hõ hpyr tã no nhũm tanhmã mẽ ato hkêt nê. Rý atỳx mẽmoj to mẽ hpar xà hkwy ho akõm tã no nhũm tanhmã mẽ ato hkêt nê. Nê inhý hã mẽ ã xwýnhjê hã mẽ anhĩhkra jaxwý nhũm mẽ akupým mex. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt mẽ ajamaxpêr xwýnhjaja ã inhý hã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri apa. Anê.

Jesus kot akupým kaxkwa hwýr àpir ã harênh

Rukre 24.50-53; mãănên Atre 1.6-11

¹⁹ Tã nhũm mẽ panhõ Pahihti Jejusja hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr pa hãmri nhũm Tĩrtũm ma akupým amnhĩ wýr kaxkwa hwýr ho api. Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tĩrtũm nhĩhkô hã upôk rũm nhý. Kot ãhkô hã mẽmoj piitã ho amnhĩptar kaxyw hkrĩ ho hkrĩ. ²⁰ Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho pa xwýnhjaja ma akupým àpir kãm omu hãmri nê anhgrã nê ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nhũm Pahihti Jejus mẽ ãhkô hã pa ho pa. Nhũm mẽ ma ý hã hkwyjê mã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ ja hã mẽ omu nê axpên mã mẽ harênh o:

—Nã ãm hãmri na mẽ pamã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nê ho hêx kêt nê. ý hã mẽ kot aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa kênã. Nã ãm hãmri na ã mẽ pamã kapêr jarênh anhýr o pa. Anê.

Ja kôt na Makre kot Jesus jarênhja hapêx.

Rukre Rukre tanhmā Jejus kot amnhi nhîpêx to ho pa hâ kagâ

Rukre na pre kagâja nhîpêx. Kêp Ijaew kêt xwýnh na pre. Tã amnhi kaxyw Jejus kôt hamaxpêr. Na pre kêp tôtô nê mê hkane ho pa. Nê Jejus nhî hâ kapêr o pa xwýnhjê hô pê Pawreja kôt pa ho pa. Tã tanhmâ hamaxpêr to nê hkrâmnhwý Teopre mã kagâja nhîpêx nê kamâ tanhmâ Jejus kot amnhi nhîpêx to ho pa hâ harê nê hâ kagâ.

Nê Jejus kêp Tirtûm nhî hâ kapêr o pa xwýnh â harê. Nê mê pahpyrà nê i ho i hâ harê. Nê kêp mê pakamâ ukapri xwýnh â harê. Nê kêp mê pahpe amnhi tomnuj o hapêx xwýnh â harê. Â na pre Rukreja hkrâmnhwý Teopre mã Jejus jarê nê hâ kagâ anê. Nê mãânên mê pahpiitã mê pakaxyw harê nê hâ kagâ.

Rukre kot Teopre mã amnhi jarênh Atrê 1.1-2

¹ Pa pahi Teopre. Xà amex? E ot pa awýr kagâ nhîpêx nê awýr kumê. Ixte amâ Jejus jarênh kaxyw. Na prem ra ohtô nê jar mê pahkôt Jejus kot amnhi nhîpêx o pa hâ kagâ rax nê. ² Jejus nhî hâ Tirtûm kapêr jahkre ho mê pa xwýnhjaja na prem Jejus kot tanhmâ amnhi nhîpêx to hkrax kãm kot amnhi nhîpêx o pa hâ omunh o hkôt pa. Hâmri nê hprî hâ mê inhâmâ harê nê hâ kagâ nhûm mê ohtô nê mê mar xâ hkôt mê urâ nê kot tanhmâ amnhi nhîpêx to ho pa hâ kagâ. ³ Tã pa mê harênh ma nê ijamaxpêr o:

—E kot paj ijaxwýja Jejus kot amnhi nhîpêx kwý hâ kagâ. Nà kot paj ho anê.

Anhýr o ijamaxpêr jakamâ ot pa ra ixte amâ hâ kagâ kaxyw.

⁴ Tã kêr ka kamâ harê nê ixpyrà nê ama nê aprî hâ harênh mar tỳx nê mê kot amâ harênh xwýnhjê hkôt ajamaxpêr tỳx o apa. Âm hãmri na prem mê amâ harê. E kot paj amâ hkwy hâ kagâ. Ixpê akrâmnhwý Rukre kot paj ixprî hâ amâ harê nê hâ kagâ.

Tirtûm kapêr o wrýk xwýnh kot Juâw Paxis jarênh

⁵ Juâw Paxis nhîpêxâ finat Jakarisja kumrêx kot paj amâ harê. Kêp finat Apiasti kanrêhâ htâmnhwý jakamâ urâk nê kêp mê apê Ijaew nhô patre na pre. Pahiiti Eroxxja kormâ kot mê anhô pika kamâ mê ho amnhîptâr ri nhûm Jakaris kêp patre nê pa. Nê hprô Ijapew mê wa kêp Parâw kanrêhâ htâmnhwý. ⁶ Nê wa hamê na pre Tirtûm kôt tãm amnhi nhîpêx o wa pa. Âm Tirtûm kapêr kôt pix mã ri amnhi nhîpêx rãhâ ho wa pa.

⁷ Nom Ijapewja tanhmâ hkra xâ kute jakamâ nhûm wa hkra hkêt nê wa pa rãhâ wa ra hpigêx tỳx nê.

⁸ Jakamâ nhûm Jakaris ma mê kot Tirtûm mã amnhi jarênh xâ hâ ixkre hwýr tẽ. Kwýjê pyrà nê kot Tirtûm mã tanhmâ amnhi nhîpêx to kaxyw ma mê hpãnhâ hwýr tẽ nê axà. ⁹⁻¹⁰ Hâmri nê kamâ Tirtûm mã amnhi jarênh pê kãm mê hkuxwaxà ho xêt o xa. Nhûm Ijaew kwýjaja ixkreta wýr akuprô nê kapem kutêp Tirtûm mã amnhi jarênh o kuhê. ¹¹ Pu nhûm kaxkwa rûm Tirtûm kapêr o mê wrýk xwýnhja wrý nê Jakaris kutã xa. Mê hkuxwa xâ ho xêt xâ hâ mês kunhiiti xupôk rûm xa. ¹² Hâmri nhûm amnhi jaêr pê amnhi kutã omu nê akryk omunh o xa. ¹³ Hâmri nhûm kãm:

—Pa Jakaris? Kwa tee ri ajamaxpêr o amâ ma hkêt nê. Na pre Tirtûm ate akra hâ hwýr o apa hâ ama nê hâ apumu. Jakamâ koja tanhmâ aprô hkra xâ ho ka kamâ akra. Nhûm nô nê rax nê kato nê myre. Ka wa hâ hixi mê nhûm kêp Juâw. ¹⁴ Kojã kato ka wa omu nê akînh tỳx kumrêx. Nhûm akwýjaja haxwýja ohtô nê war akra jarênh ma nê war anhý hâ hkînh nê. ¹⁵ Kojã kormâ akra kator kêt ri nhûm Tirtûm Karôja hkarô hwýr axà. Hâmri nhûm kato nê gaa nê hprêk nê Tirtûm mã tanhmâ amnhi nhîpêx to ho pa. Tirtûm kãm hprãm xâ hkôt pix mã tanhmâ amnhi nhîpêx to ho pa. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kê mêmôj to wíhti ho hkôm kêt nê pa. Nê kagôxyhti ho hkôm kêt nê pa. Âm kwarî ho kwarî. ¹⁶ Kojã hprêk hãmri nê mê apê Ijaew mã Tirtûm kapêr jarênh o mê hkôt pa. Nhûm mê ohtô nê kuma nê kot amnhi tomnuj kaga nê Tirtûm kôt amnhi xunhwý nê hkôt amnhi nhîpêx mex o pa.

¹⁷—Tirtûm kot mê awýr mê apytâr xwýnh maati mênh mã xwýnh kukamâ koja mê kãm harênh o pa. Te Tirtûm nhî hâ kapêr jarênh xwýnh finat Eris kot amnhi nhîpêx pyràk o koja amnhi nhîpêx. Nê urâk nê Tirtûm Karô nhî hâ mê amâ Tirtûm kapêr jarênh o mê akôt pa. Jakamâ nhûm mê akwýjaja kuma hãmri nê amnhi tomnuj kaga hpa nê Tirtûm kôt pix mã amnhi nhîpêx o pa. Nê tãm mê hkrajê nhîpêx o pa. Kojã mê â akra Juâwja kôt amnhi nhîpêx anê. Jao Tirtûm kot mê awýr mênh mã xwýnhhta kutêp tãm amnhi nhîpêx o pa. Anê.

¹⁸ Nhûm pre â Tirtûm kapêr o wrýk xwýnh Jakaris mã hkrata jarênh anê. Hâmri nhûm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa xâ we âm hãmri na ka â inhâmâ ixkra jarênh anê nà? Ra ixprô mê wa ijamê wa ixpigêx tỳx kênã kot pa kêt wa ixkra. Anê.

¹⁹ Hâmri nhûm kãm:

—Nà âm hãmri na pa â amâ harênh anê. Ixpê Gapriew na pa â awýr ixwrýk nê Tirtûm nhî hâ amâ harênh anê. Ixte Tirtûm nhîkhô hâ ixkuhê xwýnhjê hô na pa. Tãm na

awýr inhmē pa awýr wrý nē ā amā akra jarēnh anē. ²⁰ Tā ate ixxōt ajamaxpēr kēt jakamā kot kaj axte axumar kēt nē akapēr kēt rāhā nhūm akra kato. Kōja kato ka rī kormā akupým akapēr nē akupým ama. Ate ixxōt ajamaxpēr kēt jakamā kot kaj ā amnhī nhīpēx anē nē rī amnhī pumu. Ām hāmri na pa ā amā ixkapēr anē. Anē.

Nhūm pre ā Tīrtūm kapēr o wrýk xwýnhja Jakaris mā kapēr anē. Jakamā nhūm tokyx ixkre rūm kator kēt nē.

²¹ Hāmri nhūm ixkre kapem mē kuhē xwýnhja tee ri kamā ama nē axpēn mā:

—Tk. Kwa mo na we ri hitom kām ho anhýr kām unē nē tokyx kator kēt? Anē.

²² Tā nhūm akupým mē hwýr kato. Nē tee ri kot mē kām kapēr kaxyw no ām ĩhkra pix o ri mē kām tanhmā ujahkre hto. Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē kot ā amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē tee ri hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā na we amnhī to? Mān hitom kām mēmoj tanhmā kute hā omu hā na ri ā amnhī nhīpēx anē nā? Anē.

²³ Hāmri nhūm Jakaris ixkre kamā mēmoj tā āpēnh pa hāmri nē ma akupým ōrkwý hwýr tē.

²⁴⁻²⁵ Tā nhūm hprō ĩjapewja htujarō. Hāmri nē amnhī tujarō hā amnhī pumu nē hkīnh týx nē. Nē hamaxpēr o:

—Hēxta gāā nē. Ma ām hāmri na pa pre ixkra hkēt nē amnhī kamā ixpijaām o ri ixa. Tā ra ĩxtujarō. Kot paj wa axte ri amnhī kamā ixpijaām kēt nē. Ma ām hāmri na Tīrtūm ā wa inhīpēx anē. Na pa wa ixkīnh týx kumrēx. Anē.

Nhūm pre ā hamaxpēr anē hāmri nē arī ōrkwý kamā hkrī ho hkrī. Aa nhýhým kator nē mōr kēt rāhā hā mytwrý kēp 5.

Tīrtūm kapēr o wrýk xwýnh kot Marir mā hkra jarēnh

Matēwre 1.18-21

²⁶ Tā nhūm ĩjapew ra htujarō hā mytwrý kēp 6 nhūm Tīrtūm axte kapēr o wrýk xwýnh pē Gapriewja mē. Nhýri Garirej kamā krī pē Najare hwýr kumē nhūm ma hwýr wrý. ²⁷ Mēhō pē Marir wýr wrý. Nhūm ra Juje ho mjēn kaxyw. No ām kormā hkukrit rāhā ho mjēn kaxyw. Jujēja Marir pyrā nē kēp pahī finat Tawi kanrēhā htāmnhwý na pre. ²⁸ Jakamā nhūm Gapriew Marir wýr wrý nē kām:

—Pa Marir? E ot pa amā Tīrtūm kapēr jarēnh kaxyw awýr wrý. Kot akōt pa ho pa jakamā kōja ato mex rax kumrēx. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm amnhī tā kuma nē tee ri hamaxpēr nē hamaxpēr o:

—Xē mēmo na we ri ā inhmā kapēr anē? Tanhmā kōja we Tīrtūmja ixto mex rax to? Anē.

³⁰ Hāmri nhūm Gapriew kām:

—Kwa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Tīrtūm kām ajapēē. ³¹ Kot kaj atujarō nhūm akra kato nē myre. Ka hā hixi mē nhūm kēp Jejus. ³²⁻³³ Kōja Tīrtūm amā ho mex rax nē. Nē kōja mē piitā mē kām kēp amnhī Kra hā ho amnhīrīt. Nē mē apē ĩjaew o amnhīptār kaxyw kōja mē akaxyw ām nhūm higēt pahī Tawi pyrā nē mē ato amnhīptār o pa. Mē ate amnhī wýr kamā ajamak o apa xwýnhta kōja. Tīrtūm kām hprām xā hkōt kōja mē ato amnhīptār rāhā ho pa. Anē.

³⁴ Nhūm pre ā kām kapēr anē nhūm amnhī tā kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē kām:

—Xē gāā nē. Tanhmā kot pa kēt we amnhī to nē ĩxtujarō? Kormā ixkukrit nē mo kormā inhmjēn? Mē. Xā Juje kot ixkamā hkra hkukamā na ka ā ri inhmā axujarēnh anē? Anē.

³⁵ Hāmri nhūm kām:

—Nā kōja Tīrtūm Karō tām tanhmā ato ka ý hā tanhmā amnhī to hkēt tā atujarō. Jakamā kōja akra kēp Tīrtūm Kraa. ³⁶⁻³⁷ Na ra haxwýja anā ĩjapewja htujarō. Ra hpigēx týx nē aa hkra hkēt nhūm hkwyjaja kot axpēn mā ōhy kamā hkra hkēt kumrēx ā harēnh o pa htā ra htujarō. Tīrtūm kot tanhmā mē ho nhūm mē htujarō tanhmā kēp kute hkēt. Jakamā nhūm tanhmā ho nhūm mjēn tām htu nhūm ra htujarō hā mytwrý kēp 6. Tīrtūm tām kot mēmoj piitā tanhmā ho kaxyw āhpumunh xihtýx. Jakamā kōja urāk nē mā ato anē nē ka kormā akukrit tā atujarō. Anē.

³⁸ Nhūm pre ā Gapriew Marir mā kapēr anē nhūm amnhī tā kuma nē kām:

—Ko. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkōt māmri tanhmā inhīpēx to. Inhmā Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkōt tanhmā inhīpēx to.

Anē nhūm kuma nē ma akupým api.

Marir kot ĩjapew wýr mōr ā harēnh

Rukre 11.27

³⁹⁻⁴⁰ Tā nhūm Marir amnhī tujarō hā amnhī pumu nē nā ĩjapew wýr hkrā kurē kumrēx. Hāmri nē nojarēt nē ō krī rūm kato nē ma hwýr mō. Ma ĩjapew papxā hwýr mō. ĩjapew nhō krīja pika pē Jutej kamā nhýri hixēt kamā na pre. Nhūm ma hwýr mō hāmri nē hwýr pōj nē ĩjapew wýr axā nē omu nē kām:

—Ka? Xā wa amex? Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Ý ma wa inhmex na pa wa ixa.

Anhýrja kōt nhūm ōhy kamā hkraja haxwýja te kot Marir kapēr mar nē amnhī nhīpēx pyrāk o htu kamā āxōnh týx o nō. Hāmri nhūm ĩjapew Tīrtūm Karō nhý hā

tanhmā Marir mā kapēr to. ⁴² Kàx pē kām kapēr nē kām:

—Xē gāa nē. Ra Tirtūm kot ato mex jakamā na ka akīnh rax o mē inhni hkwýjē jakrenh pa. Anhōhy kamā akraja koja Tirtūm amā ho mex rax nē. ⁴³ Xē mon ka ā ixto mex nē ixwýr amōr anē? Apē inhō Pahihti katorxā htā ixto mex nē ā ixwýr amōr anē. Hēxta gāa nē. Ām hāmri na ka ixwýr mō Marir. ⁴⁴ Na ka ixwýr mōn pōj nē inhmā akapēr hāmri nhūm ixtu kamā ixkrare akapēr ma nē hkīnh xàj ixtu kamā ixkamnār týx o nō. ⁴⁵ Na ka pre Tirtūm kapēr o wrýk xwýnh kot amā kapērja ma nē hkót ajamaxpēr týx nē. Jakamā kot kaj Tirtūm nhý hā akīnh nē ajamakētkati nē amex nē ri apa. Anē.

Marir kot Tirtūm mā mex o mex ā grer ā harēnh

Rukre 6.20-26

⁴⁶ Hāmri nhūm Marir Ijapew kot ā kām kapēr anhýrja ma nē kām Tirtūm mex o mex ā gre nē grer o:

Tirtūm na mex o mex.

⁴⁷ Kēp ixkaprī xwýnh na.

Kēp ixkaprī xwýnh jakamā na pa inhmex nē ixkīnh nē ri ixa.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ixte amnhī to grire nhūm ja hā ixpumu nē ixkamā ukaprī nē ixto mex rax kumrēx.

Jakamā koja mē piitā axpēn kanrēhā axpēn mā ijarēnh rāhā ho pa. Tirtūm kot tanhmā ixto mex to hā ijarēnh rāhā ho pa.

Tirtūm na mex o mex nē hihtýx o hihtýx. Tā na ā inhīpēx anē.

⁵⁰ Ma na hte ā amnhī nhīpēx anē nē axpēn kanrēhā mē kot hā hpijaam xwýnhjē pumu nē mē kutā nojarēt rāhā ho pa. Nē mē kamā ukaprī rāhā ho pa.

ā na hte mē hipēx mex anhýr o pa.

⁵¹ Nē hihtýx o hihtýx jakamā na hte mē kot amnhī to jarkrar o ri mē pa xwýnhjaja tanhmā mē ho nhūm mē axkaprā.

⁵² Nē pahihti hkwý kot kapēr mar nē ām mar xwýnhjaja.

Na hte amnhī tā mē omu nē mē àpēnh nē mē hapōj nē mē hpānhā mē kot amnhī to hkryre xwýnh kwý jagjē.

⁵³ Na hte mē kām kapēr kōt amnhī nhīpēx prām xwýnhjē ho mex o pa nhūm mē mex nē pa.

No mē kām hprām kēt xwýnhjaja nhūm tanhmā mē ho mex to hkēt nē.

⁵⁴⁻⁵⁵ ām hāmri na pre amnepē mā mē panhīgēt mā amnhī jarēnh xā hkōt mē pahpē Apraaw rūm axpēn kanrēhā hkrajaja mē pahto mex o pa. Mē pahpē Ijaew mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa nhūm kām

mē pajapē xàj mē pahto mex rāhā ho pa.

Nē mē pakamā ukaprī rāhā ho pa. Anē. Nhūm pre ā Marir Ijapew mā Tirtūm mex o mex ā grer anē. ⁵⁶ Hāmri nē ri hkōt pa hā mytwrý axkrunēpxi nē ma akupým ō krī hwýr mō.

Juāw Paxis kator ā harēnh

⁵⁷ Tā nhūm Ijapew hpijagri kaxyw ōhy xā nhūm hkrare kato nē myre. ⁵⁸ Hāmri nhūm omu nē hkīnh týx nē. Hāmri nhūm hkwýjaja Tirtūm kot wa kamā ukaprī hā wa kām wa hkra myre nhōr ā harēnh ma nē wa ý hā hkīnh nē.

⁵⁹ Tā nhūm wa hkraja ra hā arīgro pē 8 nhūm mē hkwýjaja kot my kwrýt kà krāhyr kaxyw hwýr akuprō. Tirtūm kot mē kām hā karō xā hkōt nhūm mē kot kām ōr ā amnhī to amnhīrīt kaxyw ā hipēx anhýr kaxyw. Na htem ā mē kēp Ijaew krajē piitā mē hipēx anē. Jakamā nhūm prem ā hipēx anē hāmri nē hpānhā tanhmā kot hā hixi mēnh to kaxyw ri hā axpēn kukja. Hāmri nē hipēēxā hkōt kot hā Jakaris mēnh kaxyw. ⁶⁰ Hāmri nhūm katorxā tee ri axpēn tā mē kuma nē mē kām:

—Ma koja kēp Jakaris kēt nē. Koja kēp Juāw. Anē.

⁶¹ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Koký. Mo jar mē pahtō pē Juāw kot kēt ri kēp Juāw? Jar amrakati kēnā kot ka kēt wa ri ā hā hixi rēnh anē. Anē.

⁶² Hāmri nē hixi hā hipēēxā kukja. Nom nhūm arī umar kēt nē kapēr kēt jakamā nhūm mē tanhmā ri kām mē ĩhkra nhīpēx to. ⁶³ Hāmri nhūm ĩhkra ho kagā hā ahwý nhūm mē kām ja gō nhūm kupy nē hā mē kām hixi nhīpēx. Nhūm mē kupy nē omu hāmri nē hixi pē Juāw kōt omu. Hāmri nē tee ri hixija kukamā hamaxpēr. ⁶⁴ Rōm nhūm Jakaris akupým ama nē kapēr mex kurē kumrēx nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o xa. ⁶⁵⁻⁶⁶ Hāmri nhūm mē omu nē ma mē piitā mē kām wa hkra jarēnh o ri axpēn kōt hprōt. Pika pē Jutej kamā hixēt kape hā krī hkōt nhūm mē ri mē piitā mē kām harēnh o hprōt. Tirtūm kot wa hkra kōt tānopxar o pa nē ho mex ā harēnh o hprōt. Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Tirtūm tām na xep hte jare hkōt ri pa ho pa. Jakamā koja nhýrmā hprēk hāmri nē tanhmā koja we amnhī nhīpēx to ho pa wehee? Anē.

Jakaris kot Tirtūm nhý hā kapēr ā harēnh

⁶⁷ Hāmri nhūm Jakaris Tirtūm Karō nhý hā Tirtūm mex o mex ā harēnh o xa. Tirtūm kot mē kēp Ijaew o mex ā harē nē mē kām:

⁶⁸ Hēxta waa nē. Nā Tirtūmja mex o mex. Na pre hte mē pahpāmja ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx o pa. Jakamā nhūm

hte Tirtûm mē pahpê hkrajê kamā ukapri nê mē pahto mex o pa.
E kwa pu mē kām mex o mex â harênh rāhā nê.

⁶⁹ Ra kot mē pahwŷr mē pahkapri xwŷnh pē mē panhō pahihiti mēnh mā. Ja kaxyw âhpumunh xihtŷx o hihtŷx jakamā na pre ra mē pahwŷr mēnh â amnhî jarê.

Koja kēp amnepēm Tirtûm mā tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa xwŷnh Tawija hkanrêhā htāmnhwŷ.

⁷⁰ Amnepēm Tirtûm nhŷ hā kapêr xwŷnhaja na prem mē kām Tirtûm kapêr jarênh o pa nê mē kām:

⁷¹ “Koja Tirtûm mē panê mē kām mē pahkurê xwŷnhjê pumunh mex o pa.” Anê.

⁷² Tirtûm ra kot mē pahpāmijê mā amnhî jarênh xā hkôt kām mē pakamā ukapri rāhā ho pa hprām.

Koja aa ja ho anhŷr o hamakêtkati hkêt nê.

⁷³⁻⁷⁵ Na pre ra mē pahpām Apraāw mā mē pakukamā â mē pahā amnhî jarênh anê nê kām: “Kot paj mē anê mē kām mē akurê xwŷnhjê pumunh mex nê mē îhkra nê mē ato ixkato. Jakamā kot kaj mē amnhî kamā amā mē uma hkêt nê axāmnhîx ri ajamakêtkati nê mē kamā apa. Nê kot kaj mē māmri axāmnhîx ri inhām tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri apa rāhā nê. Nê ixkôt amnhî nhîpêx o ri apa rāhā ty.” Anhŷr o na pre Tirtûm mē pakukamā mē pahā amnhî jarê. Anê.

Nhûm pre â Jakaris Tirtûm kapêr jarênh anê. Hāmri nê hkrareja mŷ nê o xa nê kām:

⁷⁶—No ka Xugitre. Kot kaj aprêk hāmri nê apê Tirtûm maati nhŷ hā kapêr jarênh o apa xwŷnh. Jakamā kot kaj Pahihti hukamā mē piitā mē kām harênh o ri mē hkôt apa. Mē kot amar nê kutêp tām amnhî nhîpêx kaxyw.

⁷⁷—Tirtûm kot mē nê mē kot amnhî tom-nuj rênh nê mē ho hkra hā harênhja kot kaj mē hkôt mē kām harênh o ri apa.

⁷⁸—Na hte Tirtûm mē pakamā ukapri ho pa nê mē pakamā gryk tokyx anhŷr kêt nê. Jakamā koja mē pahwŷr mē pahkapri xwŷnhja mē. Kormā mē pahwŷr wrŷk kêt jakamā te mē pahte kamāt kô kamā tee ri mē paxâhkupênh o ri papa xwŷnh pyrāk.

—Nom koja mē pahwŷr wrŷkja o te ra myt kator nê mē pamā hirā nê mēmoj to amnhîrit mex pyrāk o mē panhîpêx. Ja kaxyw koja Tirtûm mē pahwŷr mē pahkapri xwŷnhja mē nhûm man mē pahwŷr wrŷ nê mē pamā mē pahŷtyk pyma xwŷnhjê mā Tirtûm kapêr o amnhîrit o pa. Mē pahte mar nê ra pajamakêtkati nê paxāmnhîx ri papa nê pahŷtyk kaxyw.

⁷⁹—Mē kām mē htyk pyma xwŷnhaja te kamāt kô kamā ri pa pyrāk. Tā koja mē pahkapri xwŷnhja wrŷ hāmri nê tanhmā mē hkra hto nhûm mē te arigro hā ri mē pa xwŷnh kot amnhî nhîpêx pyrāk o amnhî nhîpêx. Jao hamakêtkati nê axte kām htyk pyma hkêt nê ri pa. Anê.

Nhûm pre â Jakaris Tirtûm Karō nhŷ hā hkrare mā kapêr anê.

⁸⁰ Tā nhûm Juāwja gaa nê aptār. Nê Tirtûm kôt amnhî nhîpêx o pa. Nom kormā kot ljaew jahkre ho pa hkêt ri kapôt â ri mē puhā pa.

Â na pre Juāw kator nê amnhî nhîpêx anhŷr o pa anê. Na pre kato nê hā mytwŷr grêre hāmri nhûm Jejusja hkôt kato.

2

*Jejus kator â harênh
Matêwre 1.18-25*

¹⁻² Na pre â Jejus kator anê. Nhûm pre Rôm nhô xwŷnhjê nhô pahi Sesti Akusja ô pika piitā hkôt mē ho kôta kaxyw. Aa kot mē ho kôta hkêt tā ra kot mē ho kôta kaxyw. Kormā pahi Sirên haxwŷja kot pika pē Sir kamā mē ho amnhîptār ri nhûm pahi Sesti Akus kot mē ho kôta kaxyw. Jakamā kām âpênh xwŷnhjê mā kapêr nê mē kām:

—E kêr ka mē ho kôta kaxyw nê mē piitā mē hixi hā kagā hpa. Anê.

³ Hāmri nhûm mē piitā â kot mē hipêx anhŷr â amnhî tā harênh ma hāmri nê mē kot mē hixi hā kagā kaxyw piitā akupŷm papxā hwŷr ma hapêx. ⁴ Nhûm pre Marir mjên Juje haxwŷja ma krî pē Perêj wŷr mō. Garirej kamā ô krî pē Najare rûm kato nê ma hwŷr mō. Pika pē Jutej kamā na Perêja. Kamā na pre Juje nhîgêt Tawija kato. ⁵ Nhûm Juje kēp kanrêhā htāmnhwŷ jakamā na pre ma akupŷm hwŷr mē hkŷjê hkôt mō. Nê ma amnhî kôt kot ho hprô mā xwŷnh Marir o mō. Arî htujarô rax rāhā nhûm ma amnhî kôt o mō. ⁶ Nhûm wa mōô hāmri nê hwŷr pōj. Nhûm Marir hpjagri xā hā mytwŷr mā âr jakamā nhûm kamāt nhûm ôhy xā. ⁷ Nom nhûm Perêj wŷr mē hpôx nyw xwŷnhaja ra ixkre piitā ho nŷt pa nhûm wa tee ri hpjagri kaxyw amnhî to ukapi ho pa. Hāmri nê nhŷri mōx nhôrkŷw punajre hwŷr axā nhûm Marir kamā hpjagri. Nhûm hkra kato nê myre. Kra kot wa na pre. Hāmri nhûm kumŷ nê kupêxê ho hkupu hpa nê mōx xâpkur xā hā kôsti kaprŷ kamā kuxi nhûm hamakêtkati nê gôr nê nō.

ôwêhti jamār xwŷnhjê jarênh

⁸ Rôm nhûm ôwêhti jamār o mē pa xwŷnhaja kapôt â ri hkrît ôwêhti jamār o pa. Nhûm ra kamāt nhûm mē hamār o hkrî. ⁹ Pu nhûm kaxkwa rûm Tirtûm kapêr o wrŷk xwŷnhja wrŷ nê mē mŷri ajêt. Hāmri nê tanhmā amnhî to nê mē hpuhā ho hirā rax

kumrêx. Nom nhũm Tirtũm tãm ã mē hipêx anê. Hãmri nhũm mē tee ri jawý Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhja pumu nē kãm ma htýx nē akryk omunh o hkrĩ. ¹⁰ Hãmri nhũm mē kãm:

—Pa? Kwa mē amã ixpyma hkêt nê. Ixte mē amã mēmoy mex jarênh kaxyw na pa mē awýr wrý. Kot kaj mē harênh ma nē akĩnh nê. Nom mē kapxipixjaja kaj mē akĩnh kêt nê. Koja mē piitã ja jarênh ma nē mē apyrã nê hkĩnh nê pa. ¹¹ Na ra ham mē akamã ukapri xwýnhta kato. Pahi Tawi nhõ krĩ mē mē anhõ krĩ pē Perêj kamã. Kêp mē apiitã mē anhõ pahihiti na. Mē ate amnhĩ wýr kamã ajamak o apa xwýnh pē Kris na. Tãm na ham kato. ¹² E pa ixpri hã mē amã tanhmã harênh to ka mē inhma. Na kato nhũm katorxã kupêxê ho kupu hpa nē kosti kamã kuxi nhũm nõ. Kwa mē tokyx ma hwýr mra nē kêp mē anhõ pahihiti hã omu. Anê.

¹³ Nhũm pre ã mē kãm ujarênh anê. Hãmri nhũm hkwyjaja wamta kôt ohtõo nê mē hwýr wrý nê puhã harir. Hãmri nê Tirtũm mã mex o mex ã grer o harir. ¹⁴ Nê hã grer o:

Tirtũm maati na mex o mex.

Jakamã mē kãm hprãm xã kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjaja koja amnhĩ tã mē omu nê tanhmã mē ho nhũm mē hamakêtkati nê amnhĩx hkĩnh nê pa ho pa.

¹⁵ Anhýr o grer o harir hãmri nê ma akupým kaxkwa hwýr àpir pa nê akunok. Hãmri nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja mē kapêr ma nê ma akupým àpir ã mē omu nê expên mã:

—E tokyx pu mē krĩm nê Tirtũm kot mē pamã ho amnhĩrit xwýnhta japêr nê tokyx nhýri omu. Kwa ma pu mē tokyx hwýr nê omu. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mē ma hwýr mra. Hãmri nê krĩm agjê nê móx nhõrkwy wýr agjê nê mē hkrareta pumu. Nhũm kosti kamã nõ nhũm mē omu nê kuri Marir mē Jue wa omu.

¹⁷ Hãmri nê akupým hapój nê ma mē piitã mē hkôt ri mē kãm harênh o pa. Ra Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot mē kãm harênh xãja kôt nhũm mē ma mē kãm harênh o ri mē hkôt pa. ¹⁸ Nhũm mē amnhĩ jaêr pē mē kot harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. ¹⁹ Nom nhũm Marir mē kot kãm hkrax rùm tanhmã hkra jarênh to xãta kukamã pix mã hamaxpêr rãhã ho pa.

²⁰ Jakamã nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja ma akupým hkrit wýr mra. Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh ra kot mē kãm ujarênh xã hkôt nhũm mē kot Jesus pumunh jakamã ma akupým hkĩnh nê Tirtũm mã mex o mex ã harênh pē hã grer o akupým mra.

*Mê kot Jesus ã hixi mênã ã harênh
Matêwre 1.21; Rukre 1.31*

²¹ Tã nhũm wa hkrareta ra hã arĩgro pē 8 nhũm mē hwýr akuprõ nê kãm my kwýr kã krãhta. Na hte Ijaew mē hkra myre piitã ã mē hipêx anê. Mē piitã mē kot Tirtũm mã ôr ã mē omunh kaxyw. Jakamã nhũm mē kãm ho anê nê hpãnhã hã hixi mē. Marir kormã kot ho htujarõ hkêt ri Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot hkukamã kãm hixi jarênh xãja kôt nhũm mē hã hixi mē nhũm hixi kêp Jejus.

Mê kot Tirtũm mã Jejus nhõr pyrãk o hipêx

²²⁻²⁴ Tã nhũm Marir hpjagri ho hapêx. Jakamã nhũm Jue ma krĩ pē Jerujarê hwýr mē kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwýr amnhĩ kôt o mō. Na pre ra finat Mojes amnepêm Tirtũm nhý hã mē hkukamã mē hpãmje mã ja hã karõ. Nê mē kãm hã karõ ho:

Koja mē aprõ hpjagri. Hãmri nê hpjagri ho hapêx ka mē ma Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwýr o mra nê hpãnhã Tirtũm mã mēmoy gō. Kãm tutre ho gō rý kãm tuuti hõ ho axkrut nê agõ kê patre hamý nê kãm kupa. Kot ja hã omunh nê hpjagri xwýnhta akupým mex ã harênh kaxyw.

Anhýr o kot mē kãm ja hã karõ jakamã nhũm wa ma ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kaxyw hwýr mō. Nê amnhĩ kôt Jejus mý nê o mō. Tirtũm kot mē kãm ja hã karõ nhũm mē kot hã kagã xã hkôt. Na pre ra finat Mojes mē kãm ja jarê nê mē kãm:

Kot kaj mē akra my kot wa hãmri nê te mē ate Tirtũm mã ôr kaxyw hipêx pyrãk o hipêx. Kê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa nê ý hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

Anhýr jakamã nhũm wa ra Jerujarê hwýr nojarêr nê amnhĩ kôt Jejus mý nê ma amnhĩ kôt o mō.

Simeãw kot Jejus kukamã harênh

²⁵⁻²⁶ Rôm nhũm Jerujarê kamã Simeãwja. Tirtũm Karõ nhý hã kot tanhmã amnhĩ to mex to ho pa xwýnh na pre. Na pre hte Tirtũm kapêr kôt pix mã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm pre ra Tirtũm Karõ ã kãm kapêr anê nê kãm:

—E inhma Simeãw. Kot kaj atĩr rãhã nhýrmã Tirtũm kot mē akaxyw ãm mã xwýnhja ka ano ho omu nê rĩ kormã ty.

Anhýr o kãm kapêr jakamã nhũm kuma nê hkĩnh nê ãm pix kamã hamak o pa. Mē kêp Ijaew wýr wrýk nê mē ho mex mã xwýnhta pix kamã hamak rãhã ho pa. ²⁷ Jakamã nhũm Jejus katorxã mē hipêxã purota wa Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja wýr Jejus o axã nê kormã o xa. Finat Mojes kot mē kãm hã karõ xã hkôt. Hãmri nhũm Tirtũm Karõ mē hwýr Simeãwja mē nhũm ma mē hwýr tē nê axã. ²⁸ Hãmri nê wa hkrata pumu nê hkĩnh týx nê. Hãmri nê

wa kêp kumý nè o xa nè hã Tirtûm mã mex o mex ã harê nè kãm:

²⁹⁻³² Pa Pahi Maati. E ot pa ixte amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwýnh ã amnhĩ jarê.

Nã ãm hãmri na ka pre ã inhmã jare hkukamã harênh anê. Tã ate inhmã harênh xã hkôt pa ra inhno ho omu. Kêp mẽ ixkamã ukapri xwýnh ã omu. Nê kêp ate mẽ ixwýr mênh xwýnh ã omu.

Nã koja te arĩgro hã myt hirã nè mêmoy piitã ho amnhĩrit mex pyrãk o koja mẽ inhiêpêx o pa. Jakamã koja hprêk hãmri mẽ na Ijaew kêt xwýnhjê mã apê Tirtûm ã akapêr o amnhĩrit o pa nhũm mênhrĩ hã ajarênh ma. Nê mẽ ixpê Ijaew kot paj mẽ ijaxwýja kuma mẽ hã ixpijaãm o ri ixpa.

Jakamã kot paj ixãmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa nè ixãmnhĩx ty. Ra ixte inhno ho ate inhmã harênh xwýnhhta pumunh kênã. Anê.

³³ Nhũm pre ã Simeãw Jeju jarênh anê. Nhũm katorxã mẽ hipêêxã purota wa amnhĩ jaêr pê kot ã harênh anhyrja mar o xa. ³⁴⁻³⁵ Hãmri nhũm Simeãw wa ho Tirtûm wý nè kãm:

—E Tirtûm. Kêr ka ja wa ho mex nè. Wa ho mex o wa ho mex rãhã ho apa. Anê.

Hãmri mẽ Marir mã kapêr nè kãm:

—Nã ãm hãmri na pre Tirtûm mẽ pakaxyw akrata xãm. Mẽ pahpê Ijaew kaxyw ãm. Jakamã koja hprêk mẽ na Tirtûm kapêr o mẽ piitã mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ kuma hãmri mẽ ahpýnhã tanhmã hamaxpêr to xã hkôt tanhmã hipêx to. Jakamã nhũm mẽ hkôwýja kuma mẽ hkôt amnhĩ xunhwý nè hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jao tãm hipêx o pa. No nhũm mẽ hkôwýja kuma mẽ axtem mẽ kãm hkĩnh kêt nè. Hãmri mẽ tanhmã hipêx to. Jakamã kot kaj tee ri ja hã mẽ omu mẽ akapri htýx nè. Te mẽ kot wapo ho akanhwýr mẽ akamã ho kaxkep nhũm apê omnuj týx pyrãk o kot kaj amnhĩ kamã ama mẽ mẽ omu. Anê.

*ãnti kot Jeju pumunh ã harênh
Wam Ximotre 5.5*

³⁶⁻³⁸ Rôm nhũm mênho ni pê ãntija mẽ hwýr axã nè Jeju pumu. Æntija Panuw kra na pre. Nê Ase hkwy na pre. Ni htã kêp Tirtûm nhĩ hã kapêr jarênh o pa xwýnh. Na pre ra mjên no ãm kormã mjên nè pa hã amgrã pê 7 pix nhũm pre kêp ty. Hãmri nhũm axte mjên kêt nè pa rãhã ra hpigêx týx nè. Ra hã amgrã pê 84. Na pre hte Tirtûm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwýr pa mẽ kãm amnhĩ jarênh rãhã ho pa. Nê kot kãm amnhĩ jarênh kaxyw mẽ apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. Nê arĩgro hã hwýr pa mẽ kamãt kãm hwýr pa. Æ na pre hte amnhĩ nhĩpêx anhyr rãhã ho pa

anê. Jakamã mẽ hwýr axã nè Jeju pumu mẽ hkĩnh nè. Hãmri mẽ hã Tirtûm mã mex o mex ã harê nè kãm:

—Hêxta gãa nè Tirtûm. Æm hãmri na ka mẽ ixwýr Jeju mẽ. Ma amex o amex. Anê.

Hãmri mẽ Ijaew kot amnhĩ wýr mẽ kamã ukapri xwýnh kamã hamak xwýnhjê mã ra Jeju kator ã harênh o ri mẽ hkôt pa.

Marir mẽ Juje wa kot akupým Najare hwýr môr ã wa harênh

Matêwre 2.19-23

³⁹ Tã nhũm Marir mẽ Juje wa Tirtûm kapêr ã kagã htũm kôt Tirtûm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hpa hãmri mẽ kato mẽ ma akupým mō. Ma Garirej kamã ô krĩ pê Najare hwýr wa ma akupým mō.

⁴⁰ Tã nhũm wa hkrata ra wa kãm hprêkre ho mō. Nê mex nè ãhpumunh týx nè. Tirtûm kot tânopxar mẽ mêmoy to kutã nojarêt rãhã ho pa jakamã nhũm mex mẽ hkĩnh mẽ pa.

Marir mẽ Juje wa kot tee ri Jeju japêr ã wa harênh

Rukre 4.22

⁴¹ Nhũm pre hte Marir mẽ Juje wa amgrã mẽ hkwyê hkôt ma Jerujarê hwýr pa. Mẽ kot arĩgro pê Pas ã hkĩnh kaxyw. Pas ã na hte mẽ kêp Ijaew amnepêm Tirtûm kot pika pê Ejit rûm mẽ hpãmje katorja mã hamaxpêr kaxyw axpên wýr akuprô mẽ hã hkĩnh. Jakamã nhũm wa ma mẽ hkôt hã hkĩnh kaxyw Jerujarê hwýr hkwyê hkôt mō.

⁴² Nhũm ra Jeju hprêk o mō. Ra hã amgrã pê 12 jakamã nhũm wa ma amnhĩ kôt o mō.

⁴³⁻⁴⁴ Tã nhũm mẽ hkĩnh pa hãmri mẽ akupým nojarêt nhũm Marir mẽ Juje wa ma hkwyê hkôt akupým mō. Nhũm Jeju Jerujarê kamã ahte arĩk mẽ akupým wa hkôt mōr kêt nè. Nhũm wa htýx wam ma hkwyê hkôt htêm ã hkamnhĩx jakamã wa hapêr kêt nè. Hãmri mẽ wa hapu hã hamakêtkati mẽ mẽ hkôt mōr o mōr ã ra hã kamãt. Hãmri mẽ mẽ kot amnhĩm hikranh xãja wýr mẽ hkôt pōj mẽ tee ri mẽ hkaêx ã hkra japêr o ri mra nom omunh kêt nè. ⁴⁵ Jakamã nhũm apkati nhũm wa awjanã mẽ ma akupým Jerujarê hwýr mō mẽ kamã hapêr o ri pa. ⁴⁶ Nom tokyx kãm kator kêt nè. Mẽ hkaêx ã tee ri hapêr o pa hã apkati axkrut. Nê nõ nhũm apkati nhũm wa tã Tirtûm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja wýr hapêr o mō mẽ hwýr axã. Hãmri mẽ omunh kurê kumrêx. Nhũm arĩ mẽ kot Tirtûm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjê mar o mẽ kutã nhĩ. Nê mêmoy tã ri mẽ hkukja mẽ tanhmã mẽ kãm ujarênh to. ⁴⁷ Nhũm mẽ kot mar xwýnhjaja tee ri kapêr ã kuma mẽ ãhpumunh týx ã omu hãmri mẽ akryk mar o hkrĩ. ⁴⁸ Hãmri nhũm Marir mẽ Juje mẽ hwýr axã mẽ mẽ kuri wa hkraja pumunh kurê kumrêx. Hãmri nhũm katorxãja hwýr tẽ mẽ kãm:

—Xê Jejus. Mon ka axtem nê â ri amnhî nhîpêx anê nê akupým wa ixkôt amôr kêt nê? Na pa wa mô nê mê pahkwýê hkôt pøj nê tee ri mê hkaêx â ajapêr nê tee ri akukamâ ijamaxpêr. Anê.

⁴⁹ Hâmri nhûm amnhî tâ wa kuma nê wa kâm:

—Tý. Nom Inhîpêêxà nhôrkwy kamâ ixârîk kênâ na ka wa tee ri ixkukamâ ajamaxpêr nê ijapêr o ri apa. Anê.

⁵⁰ Hâmri nhûm wa kuma nê â kot amnhî jarênh anhýrja kukamâ tee ri hamaxpêr. ⁵¹ Hâmri nê mê ma akupým mô nê Najare hwýr pøj nê kamâ pa. Nhûm pre Jejus wa kapêr kôt ri amnhî nhîpêx râhâ ho pa. Hâmri nhûm katorxâja hkrax rûm mê kot kâm tanhmâ hkra kot amnhî nhîpêx to hkukamâ harênhja pix kukamâ hamaxpêr râhâ ho pa.

⁵² Gaa nhûm Jejus ra âptâr o mô. Nê âhpumunh týx nê. Nhûm mê piitâ â kot amnhî nhîpêx anhýr â omu nê kâm hkînh nê. Nhûm Tîrtûm haxwýja kâm hapê nê.

3

Juâw Paxis kot Tîrtûm kapêr jarênh o pa hâ harênh

Matêwre 3.1-10; Makre 1.1-8; Juâw 1.19-28

¹⁻² Tâ nhûm kormâ pahihti Tipeja mê ho amnhîptâr o pa. Na pre ra mê ho amnhîptâr â amgrâ pê 15. Nhûm Pôn Piratja pahihti Xipe mâ pika pê Ijaew nhô xwýnhjê ho amnhîptâ. Nhûm Eroxja kâm pika pê Garirej nhô xwýnhjê ho amnhîptâ. Nhûm Erox to Firipja kâm pika pê Iturej nê hō pê Takonît wa kamâ mê pa xwýnhjê ho amnhîptâ. Nhûm Risânja kâm pika pê Apirên kamâ mê ho amnhîptâ. Nhûm Anas mê Kajpasja wa kêp Ijaew nhô patre maati.

Rôm nhûm Jejus mê Jakaris kra Juâwja wa ra hamê anhîpê âptâr. Jakamâ nhûm Tîrtûm tanhmâ Juâw mâ kapêr to. Kormâ kapôt â ri pa ri nhûm kâm kapêr nê kâm tanhmâ kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ kâm karô nê kâm:

—Pa Juâw. E inhma. Kêr ka ma mê kâm ixkapêr jarênh râhâ ho ri apa. Anê.

³ Hâmri nhûm kuma nê ma ri mê kâm kapêr jarênh o pa. Pyhti pê Jotâw mýri mê piitâ mê kâm harênh o ri pa nê hpânâ ihkjê hâ ri mê pa xwýnhjê mâ harênh o ri pa. Nê mê kâm:

—E kwa mê tokyx amâ amnhî tomnuj kaga hprâm xàj tâm ri amnhî nhîpêx. Kê Tîrtûm ja hâ mê apumu nê mê anê mê ate amnhî tomnuj o hapêx pa. Pa mê piitâ mê kot mê apê Tîrtûm kra hâ mê apumunh kaxyw mê akrâ kumrâ.

Anhýr o mê kâm kapêr o ri pa. ⁴⁻⁵ Na pre ra amnepêm mê hkukamâ Tîrtûm nhý hâ kapêr o pa xwýnh Ijais ra Juâw kukamâ

kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harê nê hâ kagâ. Nê hâ kagâ ho:

Koja nhýrmâ mêhō mōn pøj. Kapôt â mōn pøj nê mê kâm ujarênh o ri pa. Nê mê kâm ujarênh o: “E mê inhma. Koja Tîrtûm tokyx mê pahwýr mê panhō pahihti mê nhûm wrý nhûm mê piitâ omu. Jakamâ kwa mê tokyx kutêp tâm amnhî nhîpêx o apa. Te ho mê kot mêhō kutêp pry ho mex pyrâk o amnhî nhîpêx. Jao tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm axpên nhîpêx. Pahihti kutêp. Mê pahte amnhî nhîpêx te kot pry nhînur pyrâk nhûm mê tee ri kot kâm hâ mrar mex prâm kaprý pyrâk. Hinur nê krâ hakýx nê pry juk pyrâk o na mê pahte amnhî nhîpêxja. Jakamâ kot kaj mê ate amnhî tomnuj kaga nê tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm axpên nhîpêx. Hâmri nê te mê kot pry nhînur o mex nê ho katât nhûm katât muux nê nōr pyrâk o kot kaj mê amnhî nhîpêx. Pahihti nywta kutêp. Kwa kêr ka mê â amnhî nhîpêx anê.

⁶ Kot kaj mê anê nhûm mê ohtô nê ja hâ mê apumu hâmri nê mê apyrâ Tîrtûm kot mê ho hkra kaxyw amnhî to kuwý.”

Anhýr o mê kâm ujarênh o pa. Anê.

Nhûm pre â finat Ijaisja Juâw Paxis kukamâ mê kâm ujarênh anhýr o pa. ⁷ Jakamâ nhûm âptâr nê Ijais kot ra hkukamâ harênh xâ hkôt ma Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho pa. Nhûm prem kuma hâmri nê kot mê hkrâ kumrâr kaxyw hwýr amnhî to mra. Nhûm mê omu nê tanhmâ mê ahkre hto. Nê mê kâm kapêr kâm hihtýx nê mê kâm:

—Tk. Kwa kormâ. Mê ate amnhî tomnuj pix o ri apa xwýnh kênâ. Xâ kot paj mê ate amnhî tomnuj râhâ mê akrâ kumrâ nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kâm mex nâ? Nâ koja ja kâm mex kêt nê. Koja ja mýrapê nhýrmâ tanhmâ mê anhîpêx to ka mê tee ri umaj apimxur prâm kaprý.

⁸ —Na htem amnhî tomnuj kaga nê hpânâ tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm ri axpên nhîpêx. Jakamâ e kwa mê â amnhî nhîpêx anhýr o apa. No na ka htem atýx ri ajamaxpêr o: “Mê ixpê finat Apraâw kanrêhâ htâmnhwý jakamâ koja Tîrtûm ja hâ mê ixpumu hâmri nê mê ixte amnhî tomnuj mýrapê tanhmâ mê ixto hkêt nê. Koja âm mê ixto mex râhâ nê.” Anhýr o atýx ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o apa. Nom ja kot anhýr kêt. Mê apê Apraâw kanrêhâ htâmnhwý htâ urâk nê tâm amnhî nhîpêx o apare hâ. Kot ka mê apê kanrêhâ htâmnhwý htâ amnhî tomnuj o ri apa hâmri nê Tîrtûm noo mã te mê apê pikap kêne nhîkwý pix pyrâk.

⁹ —Na ra Tîrtûm kot mê ate amnhî tomnuj mýrapê tanhmâ mê ato kaxyw. Koja mê anhîpêx o te mêhō nhô mêmoy pâr ô hkêt nhûm kot tee ri omunh hâmri nê krâhyr nê

kuwy kamā mēnh nē ho xēt par pyrāk o mē anhipēx. Jao amnhī nē kuwy hwyr mē arēnh pa ka mē kamā amnhī xā htýx kamā ajamak rāhā ho ri apa. Anē.

Nhūm pre ā Juāw Paxisja mē kām kapēr anē. ¹⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa xō wehe? Xā koja ā mē inhīpēx anē? Kwa tanhmā kot paj mē kot ā mē inhīpēx anhýr pymaj amnhī nhīpēx to wehe? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kēr ka mē axpēn kām axukapri ho ri apa. Nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā amnhī kutā mēmoj nhōr o ri apa. Nē mē anhīnōhkā axkrut nē mēhō hinōkā hkēt xwýnhjē mā ho pyxi nē agō nē pyxi nē ho arīk. Nē mē axāpkur xā ho anhōxý ho apa hkēt nē. Ām axāmnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā amnhī kutā mē kām mēmoj to hkryre nē agō. E kēr ka mē ā xpēn nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

¹² Hāmri nhūm Rōm kām mē ō pahihti mā mē piitā mē kēp kàxpore hkwy jamýnh xwýnhjaja mē urāk nē hwýr mra. Kot mē urāk nē mē hkrā kumrār kaxyw hwýr mra nē kām:

—No we mē pajaja? Tanhmā kot paj wem amnhī nhīpēx to? Anē.

¹³ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mē kajaja kēr ka mē Rōm nhō pahi kot mē amā mē ate mē kēp kàxpore hkwy jamýnh jarēnh xā hkōt pix mā hamýnh o ri apa. No mē atýx ri amnhī krā hkōt amnhīm hkwy jamýnh prām xāj mē kām hkre kamā ho rūnh nē mē kām harēnh o ri apa hkēt nē. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm hpānhā pōristi hkwyjaja hwýr mra nē kām:

—Kwa no we mē pajaja? Tanhmā kot paj wem ri amnhī nhīpēx to ho ixpa? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kēr ka mē anhō pahihti kot mē axāpēnh pānhā mē amā kàxpore nhōrta pix jamý nē ajamakētkati nē axāmnhīx ri ho amnhīm axujaprōr o ri apa. No mē akwýjaja kām apyma nē mē amā kàxpore nhōr prām xāj ri mē kām tanhmā amnhī pyma hto ho ri apa hkēt nē. E kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

Juāw Paxis kot tanhmā Jesus jarēnh to hā harēnh

Matēwre 3.11-12; Makre 1.7-8; Juāw 1.19-28; määnēn Atre 19.4

¹⁵ Nhūm pre ā Juāw Paxisja mē kām kapēr anē. Nhūm mē kuma nē htýx kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām mā xwýnhta ā hkamnhīx.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhī tā ā mē hamaxpēr anhýr ā mē omu hāmri nē mē kām amnhī tā aprā nē mē kām:

—Nā pa hkēt. Na pa hte ām Tirtūm mā gō pix o mē hkrā kumrār o ri ixpa. No koja tokyx ixpānhā Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhta tā mē pahwýr pōj. āhpumunhtýx o kot ijakrenh jakamā na pa hte ām kukwak ri ixpa nē hā ixpijaām o ri ixpa. Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhta koja mē awýr Karō rē nhūm mē akaxwýnh mā agjē ka mē ý hā tā mē ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Nom kormā mē kot tā mē amnhī nhīpēx hkēt xwýnhjaja koja ja hā mē omu hāmri nē mē hipēx o te kuwy kot mēmoj to kaxār par pyrāk o mē hipēx.

¹⁷ —Nā htem pur kām harōj nhīkē nē ho grā nē hpānhā kahtwý. Nē kahuk pa hāmri nē hkapī nhūm kōk apē nē prýhkā ho htor nē ho hapēx pa. Nhūm mē hy ho pa nē ixkre kamā gōj kām unhwý. Ja pyrā nē koja tokyx Tirtūm mē piitā mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā mē omunh xā hkōt mē ho axkjē. Mē kot tā mē amnhī nhīpēx o mē pa xwýnhjaja koja mē amnhī wýr mē ho api nhūm mē kuri mex nē hkīnh rāhā nē pa ho pa. No mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja koja mē hkīnhā tanhmā mē hipēx to nhūm mē ma kuwy raxja wýr pa nē kamā amnhī xā htýx kamā hamak rāhā nē pa ho pa. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Juāw Paxis Tirtūm kapēr o mē ahkre anhýr o pa.

Juāw Paxis kot Jesus krā kumrār ā harēnh Matēwre 3.13-17; Makre 1.9-11

¹⁹ Tā nhūm Ijaew nhō pahi Eroxo ra htō hprō pē Eroxis pytā nē ho hprō nhūm Juāw Paxisja harēnh ma nē ma hwýr tē nē hā kām akir. No ām ja pix ā kām akjēr kēt nē. Määnēn tanhmā kot amnhī tomnuj týx to ho pa hā kām akir. ²⁰ Nhūm amnhī tā kuma nē kamā gryk týx nē amnhī tā mē kām hā amýnē nhūm prem unē nē haxā. Jao amnhī tomnuj týx nē. ²¹ Nom kormā mē kot haxār kēt ri nhūm Juāw Paxis Ijaew kwýjē krā kumrār o xa. Rōm nhūm Jesusja hāmri tā mē nhýhýnh hwýr tē nē kot hkrā kumrār kaxyw kām anē nhūm kuma nē hkrā kumrā. Hāmri nhūm Jesus gōj rūm api nē kormā gō mý ri Tirtūm mā amnhī jarēnh o xa. ²² Pu nhūm kaxkwa axkjē nhūm kurūm Tirtūm Karō te tuuti pyrā nē hwýr wrýk o tē nē ikre hā xa. Hāmri nhūm kaxkwa rūm Tirtūm kām kapēr nē kām:

Pa? E apē Ixkra mex na ka. Ām hāmri na ka hte ixkanrēhā amnhī nhīpēx o apa. Inhmā ajapē kamā na ka ri apa ho apa. Anē.

Jesus kukamā higēt nē hpāmje nhīxi hā harēnh

Matēwre 1.1-17

²³ Tā nhūm Jesus Tirtūm mā kapēr o mē ahkre ho pa hkrax. Na pre ra hā amgrā pē 30 hāmri nē kām ho hkrax.

E kot paj hpānhā amā Jesus kukamā hpāmje nhīxi jarē Teopre. Ijaewjaja na

prem ht̄yx ho Juje k̄ep Jejus nh̄ip̄êxà
kumr̄ex ā hkamnh̄ix nom k̄ep hip̄êxà
kumr̄ex k̄et ām k̄ep hip̄êxà puro na pre.

Jejus k̄ep Eri ht̄amnh̄w̄y na pre.

²⁴ Nē Eri k̄ep Matat kra na pre.

Nē Matat k̄ep Rewi hkra na pre.

Nē Rewi k̄ep Mewki hkra na pre.

Nē Mewki k̄ep Jānā kra na pre.

Nē Jānā k̄ep axtem Juje hō hkra na pre.

²⁵ Nē Juje k̄ep Matatis kra na pre.

Nē Matatis k̄ep Amōs kra na pre.

Nē Amōs k̄ep Naū hkra na pre.

Nē Naū k̄ep Eri hkra na pre.

Nē Eri k̄ep Nakai hkra na pre.

²⁶ Nē Nakai k̄ep Mate hkra na pre.

Nē Mate k̄ep axtem Matatis ō hkra na pre.

Nē Matatis k̄ep Semei hkra na pre.

Nē Semei k̄ep Juje hō hkra na pre.

Nē Juje k̄ep Jotre hkra na pre.

²⁷ Nē Jotre k̄ep Joanān kra na pre.

Nē Joanān k̄ep Rej kra na pre.

Nē Rej k̄ep Joropape hkra na pre.

Nē Joropape k̄ep Saraxi kra na pre.

Nē Saraxi k̄ep Neri hkra na pre.

²⁸ Nē Neri k̄ep axtem Mewki hō hkra na pre.

Nē Mewki k̄ep Axi hkra na pre.

Nē Axi k̄ep Kojā hkra na pre.

Nē Kojā k̄ep Ematā hkra na pre.

Nē Ematā k̄ep Erti hkra na pre.

²⁹ Nē Erti k̄ep Jojue hkra na pre.

Nē Jojue k̄ep Eries kra na pre.

Nē Eries k̄ep Jorī hkra na pre.

Nē Jorī k̄ep Matat hkra na pre.

Nē Matat k̄ep axtem Rewi hō hkra na pre.

³⁰ Nē Rewi k̄ep Simeāw kra na pre.

Nē Simeāw k̄ep Juta hkra na pre.

Nē Juta k̄ep axtem Juje hō hkra na pre.

Nē Juje k̄ep Janā hkra na pre.

Nē Janā k̄ep Eriaki hkra na pre.

³¹ Nē Eriaki k̄ep Merea hkra na pre.

Nē Merea k̄ep Mena hkra na pre.

Nē Mena k̄ep Matata hkra na pre.

Nē Matata k̄ep Natā hkra na pre.

Nē Natā k̄ep Tawi hkra na pre.

³² Nē Tawi k̄ep Jese hkra na pre.

Nē Jese k̄ep Opex kra na pre.

Nē Opex k̄ep Poas kra na pre.

Nē Poas k̄ep Sarā hkra na pre.

Nē Sarā k̄ep Nasō hkra na pre.

³³ Nē Nasō k̄ep Amīnatap kra na pre.

Nē Amīnatap k̄ep Amī hkra na pre.

Nē Amī k̄ep Ari hkra na pre.

Nē Ari k̄ep Erō hkra na pre.

Nē Erō k̄ep Pere hkra na pre.

Nē Pere k̄ep Juta hkra na pre.

³⁴ Nē Juta k̄ep Jako hkra na pre.

Nē Jako k̄ep Ijak kra na pre.

Nē Ijak k̄ep Apraāw kra na pre.

Nē Apraāw k̄ep Tera hkra na pre.

Nē Tera k̄ep Nako hkra na pre.

³⁵ Nē Nako k̄ep Jeruk kra na pre.

Nē Jeruk k̄ep Rakau hkra na pre.

Nē Rakau k̄ep Parek kra na pre.

Nē Parek k̄ep Epti hkra na pre.

Nē Epti k̄ep axtem Sara hō hkra na pre.

³⁶ Nē Sara k̄ep Kajnā hkra na pre.

Nē Kajnā k̄ep Apaxat kra na pre.

Nē Apaxat k̄ep Sēre hkra na pre.

Nē Sēre k̄ep Noehti hkra na pre.

Nē Noehti k̄ep Ramek kra na pre.

³⁷ Nē Ramek k̄ep Metujarē hkra na pre.

Nē Metujarē k̄ep Enok kra na pre.

Nē Enok k̄ep Jarate hkra na pre.

Nē Jarate k̄ep Marerer kra na pre.

Nē Marerer k̄ep axtem Kajnā hō hkra na pre.

Nē Kajnā k̄ep Enos kra na pre.

³⁸ Nē Enos k̄ep Set kra na pre.

Nē Set k̄ep Atāw kra na pre.

Nē Atāw k̄ep Tirtūm kra na pre. Tirtūm
kot wam my pē Atāwja pika ho hip̄ex
jakamā te k̄ep hkra pyrāk.

Ā Jejus kukamā hpām̄jē nh̄ixi kot anhyr.

4

*Satanasti kot amnh̄i tā Jejus kamā
hamak ā harēnh*

*Matēwre 4.1-11, 16.23; Makre 1.12-13,
8.33; mǎānēn Epr̄ew 2.18, 4.15*

¹ Tā nh̄um Jejus pyhti pē Jotāw rūm
akup̄ym ma mō. Hāmri nē Tirtūm Karō nh̄y
hā mēmoj kutā amnh̄i to ht̄yx nē. Jakamā
nh̄um nh̄yh̄ym ma kapōt w̄yr o mō ² nh̄um
Satanasti omu nē ma hw̄yr tē nē ri hkōt pa.
Kapōt ā ri hkōt h̄ex rom tanhmā kām nē ho
pa. Kot mar nē Tirtūm kapēr nh̄irōp ām prām
x̄aj ma hkōt tanhmā kām kapēr to ho pa.
Hāmri nē hkōt pa o hā ar̄igro pē 40 nh̄um
Jesús kormā apkur k̄et o hā ar̄igro pē 40 nē
hap̄ex nh̄um ra kām prām t̄yx nē. ³ Hāmri
nh̄um Satanasti kām:

—Kwa mǎn ka ra amā prām t̄yx kumr̄ex
nā? Nom xep apē Tirtūm Kra jakamā mēmoj
tanhmā apē kute hkēt. Kwa kēn nh̄ikw̄y m̄j
mā anē kē amā pāwti hā amnh̄i jahkre ka
aku nē tokyx ho amnh̄i xiht̄yx. E kwa tokyx
kām anē. Anē.

⁴ Hāmri nh̄um kuma nē kām:

—Tk. Nā kot paj kapēr mar xā hkōt
tanhmā amnh̄i nh̄ip̄ex to hkēt nē. Kōja
Tirtūm kām inhmā mēmoj nh̄or prām nē
inhmā mēmoj gō pa ar̄i kormā kukrē. Kapēr
ā kagā ht̄um kot ja jarēnh kot:

Na htem mē apkur xā pix kukwak ri ht̄ir nē
pa hkēt nē. Na htem mǎānēn Tirtūm
kapēr mar xā hkōt tanhmā ri amnh̄i
nh̄ip̄ex to ho pa ho ht̄ir nē mex nē pa.
Anē.

Ā kapēr ā kagā kot ja jarēnh kot anhyr
jakamā kot paj amar xā hkōt ā ri amnh̄i
nh̄ip̄ex anhyr k̄et nē. Ām kwarī ho kwarī.
Anē.

⁵ Nhũm pre ã Jejus Satanasti mã kapër anê nhũm tee ri kuma hãmri nê hpânã ma nhỹhỹm o mō nê nhỹri kỹx pê mêmōj prêeti nhĩmōk ã o xa. Hãmri nê kãm pika piitã ahkre ho xa. Nê kãm mē hikukrêx piitã ahkre. Kàxpo nê mêmōj piitã nhũm kãm ahkre hpa nhũm anhĩpê omunh o xa.

⁶ Hãmri nhũm Satanasti kãm:

—E măn ka kam ri mêmōj mũj piitã omu. Piitã inhō na. Inhmã na pre Tĩrtũm piitã òr pa. Kot paj inhmã mēhō mã òr prãm nê kãm kugō. ⁷ Tã amã kot paj kugō. Jakamã e. Kwa tokyx ixkutã tēm nê inhmã inhmex o inhmex ã ijarē pa ama nê rĩ amã piitã òr pa. E tokyx. Anê.

⁸ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tk. Kot paj amã amex o amex ã ajarēnh kêt kumrêx. Âm kwarĩ ho kwarĩ. Amexti hã. Tĩrtũm kapër ã kagã htũm kot ja nê kapër kãm hihtỹx kênã. Kapër kot:

Kêr ka mē ixkapër pix ma. Nê ixkutã pix mã măn akônkrã ho akrĩ nê inhmã inhmex o inhmex ã ijarēnh o ri apa. Kêr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa.

Anhỹr o kot harēnh jakamã kot paj ri amã amex o amex ã ajarēnh kêt nê Satanasti. Anê.

⁹ Nhũm pre ã Jejus amnhĩ nê kãm kapër anê. Hãmri nhũm tee ri kuma nê hpânã ma krĩ pê Jerujarē hwỹr o mō. Nê mē kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hprêk nhĩmōk wỹr ho api nê kỹxpê hatur xã hã âm nhũm xa. Nhũm amnhĩ parpê kên rũnh nhĩkwỹ pumunh o xa. Hãmri nhũm Satanasti kãm:

—E apê Tĩrtũm Kra jakamã kwa ja rũm ahpãr mã ajarĩ nê ma tē nê pikap tēm. Koja Anhĩpêxã apumunh mex nê ka tanhmã amnhĩ to hkêt nê. ¹⁰⁻¹¹ Kapër ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Tĩrtũm koja kapër o wryk xwỹnh mã ajarē ka ajarĩ nê ahpãr mã tē nhũm mē kỹx pê amỹ nhũm mêmōj akã hyr kêt nê.

Ã kapër ã kagã kamã ajarēnh kot anhỹr jakamã e tokyx ajarĩ nê ma tēn pikap ahto. Anê.

¹² Hãmri nhũm kuma nê kē axte amnhĩ tã kãm kapër nê kãm:

—Tk. Kwa nã. Kot pa ri amar xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Koja Tĩrtũm tãm inhmã ijarĩ hã karō pa rĩ mar xã hkôt ijarĩ no kot pa ri amar xã hkôt ijarĩ hkêt nê. Tĩrtũm kapër ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Kêr ka mē amnhĩ krã hkôt amnhĩ tã ixkamã ajamak kaxyw inhĩxi jarēnh kôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê.

Ã ja nê kapër kot anhỹr jakamã âm kwarĩ ho kwarĩ. Kot paj ri amar xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Tãm kot inhmã ijarĩ hã karōre hã. Anê.

¹³ Nhũm pre ã Jejus Satanasti mã kapër anê hãmri nhũm tee ri mêmōj piitã ho mar kaprỹ hãmri nê hkaga nê ma nhỹhỹm tē. Hãmri nê kot nhỹrmã axte hwỹr htēm nê kot mêmōj punuj o mar kaxyw kormã amnhĩm hamãr o ri pa.

Jejus kot Tĩrtũm kapër o mē ahkre ho hkrax ã harēnh

Matêwre 4.12-17; Makre 4.14-15

¹⁴ Tã nhũm Jejus ma akupỹm Garirej wỹr mō. Nê Tĩrtũm Karō nhỹ hã àhpumunh tỹx nê hkwyjê mã kapër jarēnh o ri pa. Nhũm mē kuma nê piitã pikaja kamã axpên mã tanhmã harēnh to. ¹⁵ Na pre hte mē kot Tĩrtũm kapër o mē ahkre xã hã ixkre hwỹr agjê nê kamã mē ahkre ho hkrĩ. Nhũm mē piitã kuma nê kãm mar prãm nê. Hãmri nê axpên mã mex ã harēnh o ri pa.

Najare kamã mē kot Jejus kaga hã mē harēnh

Matêwre 13.53-58; Makre 6.1-6; Juãw 1.11

¹⁶ Tã nhũm Jejus ma akupỹm krĩ kamã àptãr xãja wỹr ma mō. Najare hwỹr. Hãmri nê kamã pøj.

Nhũm Ijaew nhō arĩgromnu pē sap kato nhũm Jejus ma mē hkôt Tĩrtũm kapër o mē ahkre xã hã ixkre hwỹr tē. Hãmri nê hwỹr axã nê mē kuri nhỹ. Hãmri nê kamã mē kãm Tĩrtũm kapër ã kagã htũm kamã harēnh kaxyw kãnhmã xa ¹⁷ nhũm mē omu nê kãm ja gō. Finat Ijais pē Tĩrtũm nhỹ hã kapër xwỹnh kot Tĩrtũm kapër kwỹ hã kagãja nhũm mē kãm kugō. Hãmri nhũm kupy nê kamã kormã Tĩrtũm kot tanhmã mêmōj jarēnh to hō japêr o xa. Nê kãm kato hãmri nê mē kãm kamã harê. Nom amnhĩ tã kamã mē kãm harēnh o xa nê mē kãm:

¹⁸ Na pre ra Tĩrtũm Karōja ixto ixàhpumunh tỹx nê mē kēp amrakati xwỹnhjê hwỹr inhmē pa ra mō. Ixte mē kãm mêmōj mex jarēnh o ixpa kaxyw. Nê Satanasti kot amnhĩ kôt mē unhwỹr xwỹnhjê hwỹr nhũm pre mãânēn inhmē. Ixte mē nê Satanasti japōx o ixpa kaxyw. Nê mē kot hprĩ hã Tĩrtũm kapër mar kêt xwỹnhjê hwỹr nhũm pre mãânēn inhmē. Ixprĩ hã ixte mē kãm kapër jarēnh o rĩ mē hkôt ixpa kaxyw. Nê mē kot amnhĩ tomnuj o mē pa xwỹnhjê hwỹr nhũm pre mãânēn inhmē. Ixte mē nê kot amnhĩ tomnuj rēnh pa nhũm mē hamakêtkati nê amnhĩx ri pa kaxyw. Æ na pre Tĩrtũm jajê piitã hwỹr inhmēnh anê pa ra man mōn pøj.

¹⁹ Nê amgrã ja kēp Tĩrtũm kot mē ato mex xã hã amgrãja nhũm ixte mē amã harēnh o ixpa kaxyw na pre inhmē pa mōn pøj. Anê.

²⁰ Nhũm pre ã Jejus Tirtũm kapër ã kagã htũm kamã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ. Hãmri nẽ akupỹm mẽ kãm kagãja gõ nẽ ho mẽ ahkre kaxyw akupỹm nhỹ nhũm mẽ pi-itã omunh pẽ mar o hkrĩ. ²¹ Hãmri nhũm mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to nẽ mẽ kãm:

—E ra Ijaes kot ã ixkukamã ijarẽnh anhỹr xã hkõt na pa mẽ awỹr wrỹ nẽ mẽ anoo mã ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o hkrax. Anẽ.

²² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaẽr pẽ ã kot amnhĩ jarẽnh anhỹr ã kuma. Nẽ tee ri kuma nẽ axpẽn pumunh pẽ hamaxpër o hkrĩ. Jejus mẽ kuroom ãhpumunh tỹx nẽ kapër mex tã nhũm mẽ ãm kęp amnhĩ kwỹ pix ã hkamnhĩx kãm hihtỹx nẽ. Hãmri nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa kęp Jue hkra pix kẽnã koja we ri ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nã na ka mẽ ixte amnhĩ jarẽnh ma nom ixkõt ajamaxpër kêt nẽ. Jakamã axpẽn mã ijarẽnh o: “Tk. Kęp mẽ pahkaprĩ xwỹnh ro nhỹx jar mẽ panhõ krĩ kamã aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwỹ tanhmã mẽ pamã hipẽx to pu mẽ hã omu. Te ra kot krĩ pẽ Kapanau kamã mẽ kãm mẽmoj kwỹ ho anhỹrta pyrãk. Pu mẽ omu nẽ hkõt pajamaxpër kurẽ kumrẽx.” Anhỹr o ri axpẽn mã ijarẽ. ²⁴ Koja nhãm krĩ hõ kamã mẽhõ kęp Tirtũm kapër jarẽnh xwỹnh ã amnhĩ jarẽ kã mẽ harẽnh ma nẽ amã ma hwỹr amrar nẽ mar prãm nẽ. No kêt jar mẽ panhõ krĩ kamã ixpẽ mẽ anhĩõ hã ã amnhĩ jarẽnh anẽ ka mẽ amã inhmar prãm kêt nẽ.

²⁵ —Kwa mẽ inhma. Amnepẽm kormã finat Eris hĩr ri na pre mẽ hã na wrỹk kêt ry rax nẽ. Jao hã amgrã axkrunẽpxi nẽ hkõt mytwrỹ pẽ 6. Nhũm mẽ õ hkêt nẽ pa. Ra mẽ kęp mẽmoj grã pa nẽ hapẽx nhũm mẽ kãm prãm tỹx kumrẽx nẽ pa. Nhũm mẽ kęp mẽ mjẽn tyk xwỹnhjaja kãm prãm xaj hirot o pa. ²⁶ Tã nom Tirtũm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỹr Eris mẽnh kêt nẽ. Erisja mẽ urak nẽ kęp Ijaew tã nhũm Tirtũm kot mẽ ho ajuta kaxyw mẽ hwỹr mẽnh kêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kõt hamaxpër kêt jakamã nhũm mẽ hwỹr mẽnh kêt nẽ. Axtẽm Ijaew kêt xwỹnhjẽ hõ hwỹr na pre kumẽ. Nhãm Sitõ kamã krĩ pẽ Sarep kamã mjẽn htyk xwỹnhnta wỹr. Tokyx kot tanhmã ho mex to kaxyw. Jakamã nhũm ma hwỹr mõi nẽ tanhmã kãm kapër to nhũm kuma nẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm kõt hamaxpër kurẽ kumrẽx.

²⁷ —Nẽ finat Eriasti haxwỹja. Eris pyrã nẽ kęp Tirtũm nhỹ hã kapër o pa xwỹnh tã amnhĩ kwỹ pẽ Ijaew tanhmã mẽ ho ajuta hto hkêt nẽ. Na prem ohtõ nẽ hkã nhy nẽ hkro xapër o pa. Jao ra omnuj tỹx nẽ. Tã nhũm Tirtũm kot akupỹm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỹr Eriasti mẽnh kêt nẽ. Amnhĩ kaxyw

mẽ kot hkõt hamaxpẽere hã. ãm Sir nhõ xwỹnh Namãja pix na pre Tirtũm Eriasti mã anẽ nhũm akupỹm ho mex. Kęp Ijaew kêt tã nhũm akupỹm ho mex. Tã ja pyrã nẽ na pa ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpër pix xwỹnhjẽ mã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho ri ixpa. No mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkõt aja-maxpër kêt xwỹnhjẽ mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpẽx to hkêt nẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kamã gryk tỹx nẽ axpẽn mã hã amỹnẽ nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa pu mẽ ixkre nẽ kator nẽ ma o tẽ nẽ kupĩ ri. Anẽ.

²⁹ Hãmri nẽ kaxyw kãnhmã kuhẽ hpa nẽ hwỹr hprõt nẽ unẽ. Mẽ kot ma o htẽm nẽ hixêt præk jata xã hã hkujaek nhũm ahpar mã tẽn htẽm nẽ htyk kaxyw. Mẽ õ krĩa hixêt præk nhĩmõk ã na pre. Jakamã nhũm prem unẽ nẽ hatur xata wỹr o tẽ. ³⁰ Tã nom nhũm tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to nẽ mẽ kęp akunok nẽ hpãnhã nhãm ma tẽn nhũm mẽ tee ri hapër nom nhỹri omunh kêt nẽ.

Jejus kot mẽhõ nẽ mẽkarõmnuti kator ã harẽnh

Makre 1.21-28

³¹ Tã nhũm Jejus ma akupỹm Garirej kamã krĩ pẽ Kapanau hwỹr mõi. Nhũm mẽ õ arĩgromnu pẽ sap kato nhũm ma mẽ kot Tirtũm kapër o mẽ ahkre xã hã ixkre hwỹr tẽn nẽ mẽ ahkre ho nhỹ. ³² Hãmri nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwỹnhjaja kuma nẽ kãm mar prãm nẽ. Nẽ axpẽn mã:

—Hẽxta waa nẽ. ãm hãmri na ã mẽ pamã kapër anẽ. ãhpumunh tỹx xã hkõt na hte ãm hãmri mẽ pamã awjarẽ. Anẽ.

³³ Nhũm mẽhõ myja mẽ ãhkõ hã haxwỹja mar o nhỹ. Mẽkarõmnuti na pre ra hwỹr axã nhũm ý hã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hãmri nẽ mẽ ãhkõ hã Jejus mar o nhỹ nẽ ra ãmra kamã tanhmã kãm kapër to. Nom nhũm tãm kãm kapër kêt ãm kamã mẽkarõmnutija kãm kapër. ³⁴ Nẽ kãm:

—Pa? Jejus pẽ Najare nhõ xwỹnh? Nã ate mẽ ixto ajapẽx par kaxyw na ka mẽ ixwỹr mõi. Ra ixte apumunh mex kẽnã. Apẽ Tirtũm kot mẽ ixwỹr amẽnh xwỹnh maatita na ka. Jakamã kwa tanhmã kot kaj mẽ ixto? Mo kaxyw na ka pre mẽ ixwỹr mõi? Anẽ.

³⁵ Hãmri nhũm kuma nẽ mẽkarõmnuti kot kãm ã kapër anhỹr ã omunh kurẽ kumrẽx. Jakamã kutã kãm kapër nẽ kãm:

—Tk. Kwa anhĩkrẽ nẽ kęp akato. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ myta o pika kura nẽ kęp kato nẽ mã tẽn. ãm ho pika kuranh pix nhũm nõi. Hãmri nẽ akupỹm kãnhmã nhỹ nẽ akupỹm mex. ³⁶ Hãmri nhũm mẽ piitã omu nẽ kamã no pyma nẽ. Hãmri nẽ axpẽn mã:

—Kokỹỹ. Na hte Jejus amnhĩ krã hkõt ãhpumunh tỹx xã hkõt mẽkarõmnuti mã kapër

nê mê hano nhũm htem kuma nê mê kêp hapôx kurê kumrêx. Anê.

³⁷ Hâmri nhũm mê mêo pika kamã piitã ri axpên mã harênh o pa.

Jeus kot Simãw Pêtre xupãnhgêx o mex ã harênh

Matêwre 8.14-15; Makre 1.29-31

³⁸ Tã nhũm Jeus Tirtũm kapêr o mê ahkre xàja rũm kato nê ma Simãw Pêtre nhôrkwy hwýr tẽ. Nê mê hwýr axã nhũm Simãw Pêtre omu nê kãm upãnhgêx tanhmã kute hã harê nê kãm:

—Kwa Pahihti. Tẽ nê inhmã ixupãnhgêx pumu. Na hkã kagro htýx nê amnhĩ to àpêr o nũ. Kwa tẽn inhmã omu. Anê.

Hâmri nhũm kãm:

—Tõe. Nà kot paj amã omu. Anê.

³⁹ Hâmri nê hwýr tẽn kuri xa nê kãm:

—Pa? E kwa akã hakry. Anê.

Hâmri nhũm kuma nê hkã hakry nê akupým hihtýx kurê kumrêx. Hâmri nê kãnhmã nhý nê mê kãm mêo hã àpênh o ri mra.

Jeus kot mê ho ohtõ nê mê ho mex ã harênh

Matêwre 8.16-17; Makre 1.32-34

⁴⁰ Tã nhũm ra amýkry htýx mê nhũm mê Jeus wýr ahpýnhã ri mê ã xwýnhjê ho mra. Nhũm amnhĩ wýr mê omu hãmri nê mê piitã ri mê hã hkra jaxwý nê akupým mê ho mex pa. ⁴¹ Nhũm ra mēkarōmnuti mê hkwyjê hwýr agjê nhũm mê kurũm mê hano nhũm mê tee ri amnhĩ tã omu nê mê kêp hapôx kurê kumrêx. Hãmri nê mê kêp hapôx kaxyw nê àmra kamã kãm kapêr nê kãm:

—Kwa tanhmã kot pa wem amnhĩ nê ato? Hêxta waa nê. Apê Tirtũm Kra hã axàhpumunh týx kênã.

Anhýr o kãm kapêr. ãm hãmri na prem ã harênh anê. Kêp Tirtũm kot mê pakaxyw ãm xwýnh kênã. No nhũm Ijaew nhô pahijaja kot mê kapêr mar nê kêp mēkarōmnuti hkwy hã hkamnhix pymaj nhũm Jeus amnhĩ nê mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Kwa mê ri ã ijarênh anhýr kêt nê.

Anhýr o mê kãm kapêr hãmri nê mê hano nhũm mê hapôj nê mã mra.

Mêmo kaxyw Tirtũm kot mê pahwýr Jeus mēnh ã harênh

Makre 1.35-39

⁴² Tã nhũm apkati nê myt kator grire nhũm Jeus kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw kãnhmã nhý nê kato nê ma nhýhým kapôt mã tẽ. Hãmri nhũm krĩ nhô xwýnhjaja hkrã hapôj nê tee ri hapêr nê ma hkôt hpri jakop o mũ. Nê nhýri hwýr kato nê omu hãmri nê ma nhýhým mör nê kurê nê kãm:

—Kwa Jeus. Kêr ka tokyx ma nhýhým amör kêt nê. Kritpê mē ixkôt axkamê măn. Anê.

⁴³ Hãmri nhũm mê kuma nê amnhĩ tã mê kãm:

—Nà kot paj kritpê mē akôt ixpikamēnh kêt nê. Kot paj ma krĩ piitã hkôt ri Tirtũm kapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt ixpa. Tirtũm kot tanhmã mê ho hkra hto hã harênhja kot paj mê hkôt ri mê kãm harênh o ri ixpa. Ja kaxyw na pre Tirtũm mê awýr inhmê. Anê.

⁴⁴ Nhũm pre ã mê kãm amnhĩ jarênh anê. Hãmri nê mê kêp kato nê ma Ijaew nhô pika piitã hkôt Tirtũm kapêr o mê ahkre ho ri pa. Ijaew nhô Tirtũm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre kamã mê piitã ho mê ahkre ho ri pa.

5

Jeus kot amnhĩ kôt mê hkwyjê hwýr ã harênh

Matêwre 4.18-22; Makre 1.16-20

¹ Tã nhũm Jeus ma gô rax pê Jenêjare hwýr mũ. Hãmri nê hwýr pøj nê gô myri Tirtũm kapêr o mê ahkre ho xa nhũm mê ohtõ nê pu hã mar o kuhê. Nê kot hpri hã mar nê hkôt omunh kaxyw hã axpên nhigãnh o kuhê. ² Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã mê omu nê amnhĩ pu hã hakêx nê rĩt nê gôx kãm pãr kapry hamêxkrut nê jêtja wa omu. Nhũm õ dõn wa gôx kãm kryhti kuhõnh o xa. Nhũm pãr hamê hkapyr nê ajêt nhũm Jeus omu. ³ Hãmri nê hwýr tẽn nê hõm axã nê õ dõn pê Simãwja mã anê nhũm hkôt axã nê kii mê kêp pãrja amým kunhõ nhũm ajêt. Hãmri nhũm pãr kre rũm amým mê ahkre ho nhý nhũm mê piitã omu nê mar mex o kuhê.

⁴ Tã nhũm mê ahkre hpa nê Simãw mã kãm:

—E gô xupým wýr anhõ pãr o axkamê nê axte anhõ kryhti mê nê ho amnhũm tep kwýmnê. Anê.

⁵ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa na pa mê ra kamãt kãm tee rênho apkati nê ho hõmnênh kêt tã ka ri inhmã anê. Nom kot paj amar xã hkôt kop kumê. Anê.

⁶ Hãmri nê upým wýr pãr o axkamê nê htõ Andre mê wa axte kryhti mê. Nê ãm mēnh tipxi htã ho tep pynênh rax kumrêx. Jakamã nhũm kryhtija ra pikaxõnh kaxyw. ⁷ Hãmri nhũm wa tee ri ho anê nê amnhĩ wýr pãr õ ho mra xwýnhnta wa kãm akir. Jepetew kra Juãw mê Xiakreja wa nhũm wa amnhĩ wýr wa kãm akir nhũm wa hwýr pãr õ ho tẽ hãmri nê mê kryhti hã hije nê pãr wýr ho api. Hãmri nê pãrta hamê tep o ho nýt pa nê hamê ho hipu mex nê. Jao nhýx gõnh mã wa axã. ⁸⁻¹⁰ Hãmri nhũm mê amnhĩ jaêr pê tep xohtõ raxta pumu nê kamã no puma nê. Hãmri nhũm Simãwja Jeus kutã hkõn krã ho tēm nê hipõ nê nhý nê hã hpiaam kamã kãm kapêr nê kãm:

—Kwa Pahihti. Kii tamũ axkamê. Akĩnhã ixte amnhĩ tomnuj týx xwýnh na pa. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê ãm kuma nê kãm:

—Kwa nà tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr kêt nê. Kot kaj jarāhā hpānhā tām amnhĩ nhĩpêx o apa. Na ka ra tep pynênh rūnh o apa. Tā kot kaj ja kaga nê hpānhā ma ri mē hkôt Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri apa. Kōja mē ohtō nê ama nê Tirtūm kôt amnhĩ xunhwý nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamā kot kaj te ate tep pynênh rūnh nê Tirtūm mā ōr pyrāk o amnhĩ nhĩpêx o apa. Anê.

Nhũm pre ā Jejus Simāw mā kapēr anê.
¹¹ Hāmri nhũm mē gō jakāx ā pār janhōr tỳx nê kamā hikukrêx piitā hkaga hpa nê ma Jejus kôt pa ho pa.

Jejus kot hkā nhy kro tỳx xwýnh o mex ā harênh

Matêwre 8.1-4; Makre 1.40-45

¹² Tā nhũm Jejus ma krĩ hō hwýr mō. Hāmri nhũm mēhō my hkā nhy hkro htỳx xwýnhja omu nê hwýr tē nê hā hpijaām kaxyw kutā hkōnkrā ho nhỹ nê kām:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr amnhĩ to tē. Kwa akupým ate mē ixto mex kaxyw axāhpumunh tỳx jakamā kot ka akupým amā ixto mex prām nê māmri akupým ixto mex. Anê.

¹³ Hāmri nhũm kuma nê hkā punuti hā ĩhkra xi. Amnhĩ kamā kahak kêt nê hā ĩhkra xi nê kām:

—Nà kot paj ato mex. E akupým akā mex kurê kumrêx.

Anhýrja kôt hāmri nhũm hkāja akupým mex pa. ¹⁴ Hāmri nhũm Jejus kām:

—E kēr ka amnhĩ tā akwýjē mā tanhmā ijarênh to hkêt rāhā ma patre hwýr tē kē akupým akā mex ā apumu. Hāmri ka amnepēm Mojes kot mē ate akupým amex ā Tirtūm mā tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hā karōta ka kām ho anê. Kē mē mē piitā akupým akā mex ā apumu. Anê.

Hāmri nhũm kuma nê kām:

—Tōe. Nà kot paj anê. Anê.

Hāmri nê ma hwýr htēm kurê kumrêx.

¹⁵ Hāmri nhũm mē piitā axpên mā Jejus jarênh o ri hprôt nhũm mē kot kapēr mar kaxyw ma hwýr mra. Nê mē ā xwýnhja nhũm kot mē ho mex kaxyw nhũm mē hwýr amnhĩ to mra. ¹⁶ Jakamā nhũm pre hte Jejus tōhā mē kēp hapōj nê ahte ma kapôt ā Tirtūm mā amnhĩ jarênh kaxyw mra. Nê kām amnhĩ jarênh pa hāmri nê ma akupým mē hwýr mra.

Jejus kot ĩ kamā htyk xwýnh o mex ā harênh

Matêwre 9.1-8; Makre 2.1-12; Juāw 10.37-38

¹⁷ Tā nhũm Jejus ma Tirtūm kapēr o Ijaew jahkre ho pa. Jakamā nhỹri mēhō nhōrkwý kamā ho mē ahkre ho xa nhũm Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhja kot mar kaxyw ma hwýr

mra. Na pre ra Garirej rūm mē hkwyjaja ma hwýr mra. Nê pika pē Jutej rūm mē hkwyj haxwýja ma hwýr mra. Nê krĩ pē Jerujarē rūm. Á na prem ohtō nê krĩ piitā kurūm kot mar kaxyw hwýr akuprō nhũm mē ahkre anê. Nê Tirtūm kot ho āhpumunh tỳx jakamā nhũm ý hā akupým mē ā xwýnhjē ho mex.

¹⁸ Hāmri nhũm hkwyjaja ĩ kamā htyk xwýnh mý nê Jejus wýr o tē. Nōr xā kamā nōr rāhā nhũm mē hā hije nê hwýr o tē. Hāmri nê tee ri kot hwýr ho ār kaxyw ri mē hkupu ho pa. ¹⁹ Nom nhũm mē ra ixkre ho nýt rax jakamā nhũm mē tee ri amnhĩ kukamā ho ukapi ho ri pa. Hāmri nê ra hamaxpēr nê ixkre nhĩmōk po hwýr ho api nê ixkre nhĩmōk kwý grā nê hkôt ĩ kamā htyk xwýnhnta jaxā. Nōr xā kamā nōr rāhā Jejus wýr haxā nê mē hipōk ri ho wrý nê kutā kuxi nhũm nō. ²⁰ Hāmri nhũm Jejus amnhĩ tā mē kot kaxyw kām hamaxpēr tỳx ā mē omunh mex nê. Hāmri nê ĩ kamā htyk xwýnhnta mā kapēr nê kām:

—Pa? E na pa ra anê tanhmā ate amnhĩ tomnuy to ho apaja o ijpêx pa. Kot paj axte kām ijamaxpēr kêt nê. Anê.

²¹ Hāmri nhũm Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhja tee ri kot ā kām kapēr anhýrja ā kuma nê axpên mā:

—Tk. Kwa kēp Tirtūm kêt tā te ri kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk o ri mē nê mē kot amnhĩ tomnuy o hapêx ā amnhĩ jarênh o kuhê. Tirtūm pix na kot mē nê mē kot amnhĩ tomnuy o hapêx xwýnh kênā. Anê.

²² Nhũm mē ā axpên mā Jejus jarênh anê nhũm amnhĩ tā mē kuma nê mē hamaxpēr kôt mē omunh mex nê. Jakamā nê kām:

—Kwa mē ā ajamaxpēr anhýr kêt nê.

²³ Ixte mē nê mē kot amnhĩ tomnuy o ijpêx par ā amnhĩ jarênh tā mē ate ja kôt ixpumunh kêt jakamā na ka mē ixkôt ajamaxpēr kêt nê. Nom kot paj mē anoo mā akupým ĩ kamā htyk xwýnhnta o mex ka mē apiitā ja hā ixpumu hāmri nê ixkôt ajamaxpēr kurê kumrêx. ²⁴ Ixpê Tirtūm kot mē awýr inhmênh xwýnhnta na pa. Ixte mē anê mē ate amnhĩ tomnuy rênh kaxyw na pre mē awýr inhmê pa mē awýr wrý. Tā mē ate ja kôt ixpumunh kaxyw kot paj mē anoo mā myja o mex. Anê.

Hāmri nê hpānhā ĩ kamā htyk xwýnhja mā kapēr nê kām:

—E kānhmā xa nê anōr xā py nê ma akupým anhōrkwý hwýr tē. Anê.

²⁵ Nhũm kānhmā ām kurê kumrêx. Hāmri nê amnhĩ pumu nê hķĩnh tỳx nê nōr xā py nê mē noo mā kato nê akupým ōrkwý hwýr ma Tirtūm mā mex o mex ā harênh o tē. ²⁶ Hāmri nhũm mē amnhĩ jaēr pē omu. Nê no hapōx kaxyw hkôt omunh o kuhê nê kamā no pyma nê. Nê tee ri omu hāmri nê axpên mā:

—Kokýy. Aa mẽ pahte ã mẽhõ kot amnhĩ nhĩpêx anhyr ã omunh kêt tâ na pu mẽ jarâhã ja pumu. Anê.

Hãmri nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o kuhê.

*Jeus kot amnhĩ kôt Rewi hwýr ã harênh
Matêwre 9.9-13; Makre 2.15-17; Rukre 15.1-2*

²⁷ Tã nhũm Jeus ma hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mẽrohã ma nhýhým mō. Hãmri nê nhýri Rewi pumu. Rewi nhĩxi hõ pẽ na Matêwre. Rõm kãm mẽ õ pahihiti mã amnhĩ kwýjê pẽ kãxpore hkwy jamýnh xwýnh na pre. Jakamã nhũm ujamýnh xã hã ixkre kamã mẽ kẽp hkwy jamýnh o nhý nhũm Jeus mẽ hkôt mẽ pa o mẽ pa xwýnhjaja hãnh mra. Hãmri nhũm Jeus ãpênh ã omu nê amnhĩ kôt kuwý nê kãm:

—Pa? E kwa axãpênhhta kaga nê hpãnhã amnê mẽ ixkôt măn tẽ. Nê ixkôt măn ri apa ho apa. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nê ãpênh kaga hpa nê ma hkôt mō nê hkôt pa ho pa.

²⁹ Hãmri nhũm mẽmō arĩgro hã nhũm Rewi nhõ mẽ apkur xã hã mẽo rax nê. Jakamã nhũm amnhĩ nhõrkwy hwýr hkrãmnhwýjaja nê Jeus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hwý. Mẽ kot kutã apkur kaxyw nhũm amnhĩ kôt mẽ kuwý nhũm mẽ ma hkôt mra nê òrkwy hwýr agjẽ nê apkur o hkrĩ. Nê mẽ kẽp Rõm nhõ pahi mã mẽ kẽp kãxpore hkwy jamýnh xwýnh kwýjaja nê mẽ ohtõ nê hwýr akuprõ nê xepên kutã apkur o hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnh kwýjaja mra nê mẽ apkur ã mẽ omu nê tee ri mẽ hkaêx ã Jeus pumu hãmri nê Jeus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hwýr agjẽ nê hã mẽ kãm akir nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ kot amnhĩ tomnuij ho mẽ pa xwýnhjê kutã mẽ apkur kêt tâ ka mẽ apytãr xwýnhja mẽ apimrãatã axtem nê mẽ kutã axãpkur o akrĩ. Kwa mẽ ate amnhĩ to mex ronhyx ka mẽ kutã axãpkur kêt nê. Anê.

³¹ Hãmri nhũm Jeus amnhĩ tã mẽ kapêr ã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nã ixte tãm mẽ unhwýr kaxyw na pa mẽ kutã ixãpkur o nhý. Xã na hte tõtõja mẽ mex xwýnhjê hwýr mra nê mẽ hkane? Nã ãm mẽ ã xwýnhjê pix wýr na htem mra. Ra mẽ ate ja pumunh mex kênã. Ja pyrà nê na pa pre mẽ kot amnhĩ to mex xwýnhjê hwýr ixwryk kêt nê. Mẽ kot amnhĩ tomnuij xwýnhjê pix wýr na pa pre wry. Ixte tãm mẽ unhwýr kaxyw na pa pre mẽ hwýr wry nê ã jajẽ kutã ixãpkur o inhýr anê. ³² ãm mẽ kot amnhĩ tomnuij xwýnhjê hwýr na pa pre wry nê mẽ kamã ixukapri ho ri ixa. Mẽ kot amnhĩ tomnuij mã urer nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw na pa pre mẽ

hwýr wry. Tã ka mẽ atýx ã ri mẽ ixto akapêr anê. Anê.

Mẽ hpãmjaja kot amnhĩ nhĩpêx gryk ã Jeus kaga hã mẽ harênh

Matêwre 9.14-17; Makre 2.18-22

³³ Tã nhũm Ijaew kwýjaja Jeus wýr mra nê kãm:

—Pa? E ot pa mẽ awýr mra. Kwa apri hã mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Juãw kôt mẽ pa xwýnhjaja tõtã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. Nõ akôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja na htem ãmnhix apkur o pa kamã kãm amnhĩ jarê. Kwa mo na htem mẽ urak nê tõtã apkur kêt ri kãm amnhĩ jarênh hkêt nê? Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nã mo kaxyw koja mẽ apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê? Mẽ hkapri hkêt kênã. Mẽ kot ixkôt pa ho pa hã amnhĩ pumunh jakamã hkĩnh nê pa. Kormã ixte mẽ kamã ixa kênã kot kêt mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. Xã na htem hkrãmnhwý hã hkĩnh kaxyw hã akuprõ nê hkapri nê apkur kêt nê mýr o hkrĩ? Na htem hã akuprõ nê hkĩnh nê hã apkur rũnh nê. Ja pyrà nê na hte ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja ixkôt kormã ãmnhix ri hkĩnh nê apkati mẽ apkur o pa. ³⁵ Nom koja mẽ kãm ixkurê xwýnhjaja nhýrmã tanhmã ixto hãmri nhũm mẽ rĩ kormã ixtã hkapri htýx kãm apkur kêt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Anê.

³⁶ Nhũm pre ã Jeus mẽ kãm hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê jarênh anê hãmri nê mẽ kãm:

—Nã mẽ kot amnhĩ tomnuij xwýnhjaja mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o amnhĩ pyràk jakamã na htem mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw kaga. ³⁷⁻³⁹ Ixte amnhĩ nhĩpêx nywja te kot mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm pyràk kêt jakamã ka htem inhuma nê ãm inhma. Kwa mẽ ixkapêr ma nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

6

Jeus kẽp arĩgromnu hpãm ã harênh

Matêwre 12.1-8; Makre 2.23-28

¹ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pẽ sapja axte kato. Hãmri nhũm Jeus mẽ hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mẽ ma mẽ hpur kôt ri nhýhým ri pa. Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja ra kãm prãm nê mra hãmri nê prãm xaj mẽmo hy te kot harój pyràk xwýnhhta kwýr rẽ nê kugrà nê ma Jeus kôt hkanhar o mō. Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx xã hkôt. ² Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja kãm mẽmoj tã Jeus o kapêr prãm jakamã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhyr ã mẽ omu nê mẽ hã Jeus kukjêr kurê kumrêx nê kãm:

—Kwa Tirtüm kapër tüm kot më panhō arīgromnu hā më pahte më pahpur kām mëmoj nhikēnh nē më pahkurē htā nhūm ri akōt më pa ho më pa xwýnhjaja axtem nē mëmo hyta kwý rē nē akōt hkanhar o mō. Kwa më kām anē kē më ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Na htem arīgromnu hā ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Anē.

³⁻⁴ Hāmri nhūm Jeŷus më kuma nē hprī hā më kām Tirtüm kapēr tüm jarē nē më kām:

—Kwa xā na ka më Tirtüm kapēr ā kagā htūm kamā pahi Tawi kot tanhmā amnhī nhīpēx tota kamā harēnh nē mar kēt nē? Na pre Tawija hkōt ri më pa xwýnhjē më nhūm më prām xāj Tirtüm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre wýr agjē nhūm patre maattija më kām prām týx ā më omu nē më kām mëmoj gō. Mē kot Tirtüm noo mē pāwti jaxwýr xwýnhja nhūm më kām kugō nhūm më kuku. Tirtüm kapēr ā kagā htūm kot ja nē më kurē htā nhūm më kām prām týx ā më omu nē më kamā ukapri xāj më kām kugō. Patre pix kot ja kur kaxyw tā nhūm më kām kugō nhūm më kuku. Tā nhūm Tirtüm ja hā më omu nhūm ja kēp omnuj kēt nē. Kot më kamā ukapri nē më kām ōr nhūm më hā omu nhūm ja kām mex nē. ⁵ Tā pa na pre Tirtüm më akaxyw ixām nē më awýr inhmēnh jakamā papxipix na pa hte arīgromnu hā tanhmā më kot amnhī nhīpēx to hā më kām karō ho ri ixpa. Ixpē arīgromnu hpām na pa. Anē.

Jeŷus kot ihkra grā xwýnh o mex ā harēnh Matēwre 12.9-14; Makre 3.1-6

⁶ Tā nhūm Ijaew nhō arīgromnu pē sapja axte kato. Hāmri nhūm Jeŷus Tirtüm kapēr o më ahkre xā hā ixkre hwýr tē nē axā nē Tirtüm kapēr o më ahkre ho nhý. Nhūm mëhō myja upōk rūm ihkra grā xwýnhja më ihkō hā mar o nhý. ⁷ Nhūm Parijew nhō xwýnhjē më Tirtüm kapēr tüm o më ahkre ho më pa xwýnhjaja më kām më hkrāhtūmjē mā Jeŷus o kapēr prām xāj htānopxar o kuhē. Nē ihkra grā xwýnhja pumu nē hā axpēn mā:

—Kwa pu më jar pakuhē nē Jeŷus tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omu. Xā koja jarāhā mūjti ho mex nā? Jarāhā arīgromnu kēnā kot kēt kām ihkra ho mex. Koja anē nē Tirtüm kapēr kwým ri amnhī nhīpēx. E pu më kop pakuhē nē hā omu. Anē.

⁸ Nhūm Jeŷus ra kot më hamaxpēr kōt më omunh mex jakamā amnhī wýr myta mā hpa ho apē nē kām:

—Pa? E kānhmā xa nē amnē ixwýr tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kānhmā xa nē hwýr tē. ⁹ Hāmri nhūm Jeŷus amnhī pu hā ri më ho hakēx nē më kot mar o hkrī xwýnhjē pumu nē më kām:

—E më inhmā mëmoj jarē. Tanhmā na htem arīgromnu hā axpēn nhīpēx to ho pa wehe? Xā kot ka arīgromnu hā axā htýx nē

nō hāmri nē amnhī mex prām xāj ma mëhō hwýr amnhī to tē. Hāmri nhūm ām apumu nē apkatim arīgro mex jamār pē akane hkēt ka ty nhūm ja amā mex nē nā? Rý nhūm tanhmā atomnuj to nē akupým amnhī nē ajano nhūm ja amā mex nē nā? Na koja ā anhīpēx anē nhūm ja amā mex kēt nē. Na ka htem ā amnhī nhīpēx anhýr o apa hkēt nē. E më inhmā mëmoj jarē. Tanhmā na pre finat Mojesja Tirtüm nhý hā më pamā arīgromnu hā më pahte axpēn nhīpēx ā karō hto? Xā kot puj më axpēn kām paxukapri ho papa nā? Kot puj më pamā axpēn kurē ho papa? Xā kot puj më hā mëmoj punuj pē axpēn pytā nā? Xā kot puj më hā axpēn pytār pymaj arīgro mex jamā? E më atō inhmā ja jarē. Anē.

Nhūm pre ā më hkukjēr anē. ¹⁰ Mē hamaxpēr ā më omunh mex pē ā më hkukjēr anhýr o xa. Nom nhūm arī mëhō tanhmā kutā kām nē hkēt nē. Ām akryk mar pē omunh o hkrī. Mē kot tanhmā kām nē nhūm ta pānhā tanhmā kot më kām nē pymaj nhūm më tee ri kām tanhmā nē hprām nom akryk mar o hkrī. Hāmri nhūm Jeŷus tee ri më omu hāmri nē myta mā kām:

—Tk. Mē kot tanhmā inhmā kapēr tore hā. E anhīhkra katāt. Anē.

Hāmri nhūm ihkra katāt nē akupým mex kurē kumrēx. ¹¹ Hāmri nhūm më kām Jeŷus kurē xwýnhjaja tee ri ja hā omu nē kamā gryk týx nē. Arīgromnu hā kot ho mex jakamā nhūm më kamā gryk týx nē. Nē hā axpēn kukjēr o kuhē nē axpēn mā:

—Kwa ā kot amnhī nhīpēx anhýr myrapē tanhmā kot puj wem ho? Na ā kapēr anhýrja o tanhmā më pahto kapēr punuj to. Te më papamjaja më pahte hkīnhā pahkwýjē kamā paxukapri hkēt pyrak ā më pajarē. Koja më pahkwýjaja kuma hāmri nē më pahte amnhī nhīpēx kaga nē amnhī kaxyw ām hkōt pix mā hamaxpēr o pa. Jakamā kwa tanhmā kot puj më ja nē ho? Anē.

Jeŷus kot amnhī kaxyw më ho 12 nē më rēnh ā harēnh

Matēwre 10.1-4; Makre 3.13-19

¹² Tā nhūm arīgro hō hā nhūm Jeŷus ma kot Tirtüm mā amnhī jarēnh kaxyw ma hixēt prēk wýr tē nē hā apī. Hāmri nē kām amnhī jarēnh o apkatī.

¹³ Tā nhūm kwýhtā nhūm amnhī kōt kot ri më o pa xwýnhjē hwý nē amnhī kaxyw më ho 12 nē më kurē. Nē më kām:

—E më kajaja kot paj ma më pahkwýjē hwýr më arē ka më ma inhý hā Tirtüm kapēr o më ahkre ho ri më hkōt apa. Kot kaj më apē inhý hā më ahkre ho apa xwýnh. Anē.

¹⁴ Kot amnhī kaxyw më rēnh xwýnhjē nhīxi na jajaja:

Simāw kumrēx na pre kuta nē axte hā hixi më nhūm kēp Pētre.

Nē Simāw Pêtre hkôt htō Andreja ta.
 Nē hkôt Xiakre hta.
 Nē hkôt Juāw ta.
 Nē hkôt Firitija ta.
 Nē hkôt Patoromew ta.
¹⁵ Nē hkôt Matêwreja ta.
 Nē hkôt Tomasja ta.
 Nē hkôt Apew kra axtem Xiakre hōja ta.
 Nē hkôt Simāw Jeroxja ta.
¹⁶ Nē hkôt Xiakre hō hkra Jutja ta.
 Nē hkôt Jut Kariot ta.

Jut Kariotja na pre kormā kot mē kām
 Jejus kurē xwŷnhjē nhīhkram ōr mā.
 Nhūm kot amnhī kukamā omunh
 mex tā mē hkôt amnhī kaxyw kuta.
 Ā mē kot Jejus nhī hā mē ahkre o pa kaxyw
 mē rēnh xwŷnhjē nhīxi kot anhŷr.

*Jejus xāpēnh ā harēnh
 Matêwre 4.23-25*

¹⁷ Tā nhūm Jejus akupŷm ŷ hā mē ahkre
 ho pa xwŷnhjē mē hāmri hixēt prēēta kurūm
 wrŷ nē nhŷri hinur kām kuhē. Hāmri
 nhūm nhŷhŷnh mē kot mar mā xwŷnhjaja hā
 akuprō. Kōt mē pa ho mē pa xwŷnh kwŷjaja
 nē nhŷhŷnh krī hkwy rūm mē hkwyjaja. Pika
 pē Jutej kurūm mē hkwyjaja. Nē krī pē
 Jerujarē kurūm mē hkwyjaja. Nē gō mŷ
 ri Xir mē Sitōja wa kamā mē pa xwŷnh
 kwŷjaja. Ām ahpŷnhā ri nhŷhŷnh krī hkwy
 rūm mē kot mar mā xwŷnhjaja hā pikuprōnh
 rax nē. ¹⁸⁻¹⁹ Mē kot kapēr mar nhūm kot
 akupŷm mē ho mex kaxyw nhūm prem ma
 hwŷr amnhī to pa. Mē hkwyjaja tanhmā
 ri ā kute. Nhūm mē hkwyjaja mēkarōmnuti
 kot mē hwŷr gjēx xwŷnhjaja nhūm mē piitā
 ma hwŷr amnhī to pa. Na prem ra amnhī
 kaxyw kām hamaxpēr o:

—E pa ma hwŷr tē nē ām hkupēnh pix tā
 akupŷm inhmex japēr. Anē.

Hāmri nē ma hwŷr mra nhūm mē omu nē
 Tirtūm xāhpumunh tŷx o akupŷm mē ho mex
 pa.

*Jejus kot hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē
 jahkre hā harēnh*

Matêwre 5.1-12

²⁰ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa
 xwŷnhjē jahkre nē mē kām:

E kot kaj mē atō amnhī kaxyw tanhmā
 inhmā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:
 “Nā ixkukrēx rax kēt tā na hte Tirtūm
 ixkōt pa ho pa. Koja ixkōt pa hkēt pa
 ixtŷ ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri
 ixa rāhā nē. Tirtūmja mex kumrēx o
 kot mē hikukrēx raxta jakrenh par.”
 Anhŷr o ajamaxpēr. Hāmri nhūm
 Tirtūm ā ajamaxpēr anhŷr ā apumu
 nhūm ja kām mex nē. Hāmri nhūm
 apē hkra hā ato mex nē atānopxar o
 akōt pa ka ajamakētkati nē akīnh nē
 axāmnhīx ri apa.

²¹ Nē kot kaj mē atō amā Tirtūm kām hprām
 xā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho
 ri apa hprām tŷx nē. Nhūm amnhī tā
 apumu nhūm ja kām mex nē nhūm
 ato mex nē. Nē tanhmā ato ka hkôt
 pix mē amnhī to mex o ri apa nē
 ajamakētkati nē akīnh nē axāmnhīx ri
 apa.

Nē kot kaj mē tanhmā amnhī tomnuj to.
 Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu
 nē ajamaxpēr. Nē apijaām nē akapri
 xāj amŷr o nhŷ. Amŷr rax nē. Hāmri
 nhūm Tirtūm ja hā apumu nhūm ja
 kām mex nē. Jakamā nhūm anē
 akapri hta nē ato mex nē. Ka aja-
 makētkati nē akīnh nē axāmnhīx ri
 apa.

²²⁻²³ Nē kwār mē māmri ixtā tanhmā mē ato
 kapēr punuj to nē tanhmā mē ato hēx
 to nē tanhmā ri mē atomnuj to ho pa.
 Kwār mē māmri ā mē anhīpēx anhŷr
 o pa. Ka mē ām inhmā pix mā aja-
 maxpēr rāhā ho apa pē ajamakētkati
 nē axāmnhīx ri apa. Kwār mē māmri
 ā mē anhīpēx anē nē mē amex kēt ā
 mē ajarēnh o pa. Amnepēm na pre
 Tirtūm nhŷ hā kapēr xwŷnhjaja nhūm
 prem ā mē hipēx anē. Jakamā koja
 mē urāk nē ā mē anhīpēx anhŷr o
 pa. Nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē
 amnhūm mē amex ā mē ajarē. Hāmri
 nē nhŷrmā kaxkwa kamā wa inhō krī
 kamā mē ato mex rax nē. Ka mē akīnh
 nē ajamakētkati nē axāmnhīx ri apa.
 Jakamā kwār mē māmri pika jakamā
 ā ixtā mē anhīpēx anē. Anē.

*Jejus kot arī mē kot mar xwŷnhjē jahkre
 hā harēnh*

Xiakre 5.1-5

²⁴ Nhūm Jejus nhām hkôt mē pa ho mē pa
 xwŷnhjē nhīhkō hā mē kot Tirtūm kōt amnhī
 nhīpēx o pa hkēt xwŷnhjē hwŷr apkjē. Nē
 mē omu nē tanhmā mē kām kapēr to. Mē
 hikukrēx rūnh xwŷnhjē kumrēx mā kapēr
 nē mē kām:

E kwa mē o kora mē akukrēx rūnh
 xwŷnhjaja. Na ka htem ām akukrēx
 rūnh pix mā ajamaxpēr o ri apa nē
 gryk ā Tirtūm mā ajamaxpēr o apa
 hkēt nē. Jao mē amā kapēr mar
 prām kēt nē. Nē ām akukrēx rūnh mā
 ajamaxpēr pē akīnh nē ri apikunhar o
 ri apa. Tā kot ka mē nhŷrmā ty hāmri
 nhūm akīnh xāja apē hapēx.

²⁵ Nē mē amā Tirtūm kōt ri amnhī nhīpēx
 prām kēt xwŷnhjaja. Kot kaj mē
 nhŷrmā akapri htŷx kām tee ri amnhī
 to hwŷr kapri kām ga. Koja mē amar
 kēt nē.

Nē mē atŷx ri mē ate tanhmā amnhī tomnuj
 to hkukamā ajamaxpēr nē apikunhar

pê amnhî tomnuj o apa xwýnhjaja. Kot kaj mê nhýrmâ â mê ate amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê mê kot amnhî xâ htýx kamâ hamak o pa htüm xâ hwýr ma apa. Hâmri nê kamâ akapři xaj amýr rãhã ho ri apa. Jakamã kwa mê o kora mê amã Tirtüm prãm kêt xwýnhjaja. Kêr ka mê ixkapêr ma nê axkãm ajamak rom nê ri apa.

²⁶ Amnepêm mê pakukamã mê pa xwýnhjaja na prem Tirtüm kapêr o hkwyjê jahkre ho pa. Nom axtem nê hkwyrm ri tanhmã mê kãm ho hêx to nhüm mê kuma nhüm ja mê kãm mex nê nhüm mê amnhîm mê mex â mê harê. No âm mê mex kêt. Tã mê kajaja. Mê kot mê uråk nê axpên mã mê amex â mê ajarênh tã Tirtüm mã mê amex kêt. Jakamã kot kaj mê amex kêt nê. Anê.

Mê kãm mê pahkurê xwýnhjê jarênh

Matêwre 5.38-48; Rukre 23.34; mãânêh Atre 7.60; Rômân 12.14

²⁷ Hâmri nhüm Jeus hpãnhã mê piitã mê ahkre nê mê kãm:

—E mê ate inhmar xwýnhjaja. Kêr ka mê kot mê atomnuj xwýnhjaja amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê. Âm mê ho mex pix o ri apa hkukamã mã ajamaxpêr.

²⁸ —Nê mê kot mê ato kapêr punuj xwýnhjaja. Kêr ka mê amnhî xwar amnhî tã tanhmã mê ho akapêr punuj to hkêt nê. Âm tãm mê kãm akapêr pê mê kãm akapêr mex o ri apa. Nê mê kot tanhmã ri mê ato ho pa xwýnhjaja ka mê ho mex pix o ri apa. Nê mê ho Tirtüm wýr pix kukamã mã ajamaxpêr.

²⁹ —Nê koja mêhõ anhînep akura ka âm omu nê tanhmã amnhî tã ho hkêt nê. Te ate kãm ihkjê pêr nhüm kot ihkjê kamã akuranh pyråk o amnhî nhîpêx nhüm ja amã mex nê. No kêr ka mê amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê.

—Nê koja mêhõ apê anhînhõkã py ka tanhmã hã kãm nê hkêt nê. Kwãr mãmrî apê kupy. Ka mãânêh te ate kry pê anhînhõkã hpakã ry jagjênh xwýnhja anhînhõkã hkôt kãm ôr pyråk o hipêx. Nom kamã agryk kãm kãm ôr kêt nê.

³⁰ —Nê koja mêhõ kêp amrakati kumrêx nê awýr tê nê mêmoj tã awý. Ka anhõ mêmoj japêr nê mãmrî kãm mêmoj gô. Kêp anhõxy hkêt kamã kãm mêmoj gô. Rý koja mêhõ apê mêmoj to ahkî ka axãhkurê hkêt nê. Nê tanhmã hã ho hkêt nê. ³¹ Mê piitã mê kot tãm mê anhîpêxja na mê amã hprãm. Tã kêr ka mê amnhî pyrã nê tãm mê piitã mê hipêx o ri apa. Mê kot tãm mê anhîpêx kêt tã kêr ka mê axãmnhîx ri anhõxy hkêt nê tãm mê hipêx o ri apa.

³² —Nom kot kaj mê amã mê piitã mê ho mex o apa hprãm kêt japêr. Nê âm mê kot mê ato mex xwýnhjê pix ka mê amã mê ho

mex prãm. Xà koja Tirtüm ja hã mê apumu nhüm ja kãm mex nê? Nà koja kãm mex kêt nê. Koja mêhõ mê ato mex kêt tã ka mê amnhî rom ho mex nê nhüm Tirtüm ja hã mê apumu hãmri nê mê amex â mê ajarê. Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja na htem âm mê kot mê ho mex xwýnhjê pixjaja nhüm htem amnhî xwar mê ho mex o pa. No tãm mê kot amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjaja na htem mê piitã mê ho mex o pa. Mê kot tãm amnhî nhîpêx xwýnhjaja nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhüm mê ho hpimràatã mê ho mex o axpên pyråk o pa.

³³⁻³⁶ —Nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na htem âm mê kot mê ho mex xwýnhjê pixjaja nhüm htem amnhî xwar mê ho mex o pa. No mê kajaja. Kêr ka mê mãmrî mê piitã mê kamã axukapři pix nê. Jao axãmnhîx ri mê piitã mê kãm mêmoj nhõr o ri apa. Nhüm Tirtüm ja hã mê apumu nê ja hã mê ato mex nê.

—Jakamã kêr ka mê amarî mê kãm akurê xwýnhjê ho mex nê. Nê mê kamã axukapři nê. Nê mê piitã mê kãm mêmoj nhõr o ri apa. Kê nhýrmâ Tirtüm maati mê hã mê amã mêmoj nhõr rax nê. Nê mê ate kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx xwýnhjê â mê ajarê. Tirtüm na hte mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê kamã ukapři ho pa. Jakamã kêr ka mê uråk nê â mê hipêx anhýr o ri apa. E kêr ka mê â axpên nhîpêx anhýr rãhã nê. Anê.

Mê pahte axpên to pakapêr punuj kêt â mê pamã karô

Matêwre 7.1-5; mãânêh Rômân 2.1-3, 14.1; Wam Korît 4.5; Xiakre 4.11-12

³⁷ Nhüm Jeus arî mê ahkre nê mê kãm:

—Nê kêr ka mê atýx ri amnhî krã hkôt tanhmã mê kot amnhî tomnuj to hã tanhmã axpên jarênh to ho ri apa hkêt nê. Kêr kê Tirtüm mê apyrã nê â mê ajarênh anhýr kêt nê.

—Nê kêr ka mê tanhmã mêhõ kot ra atomnuj tota mã ajamaxpêr rãhã hkêt nê. Âm ho ajamakêtkati tokyx anê nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê. Kêr kê Tirtüm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê axte tanhmã mê ate amnhî tomnuj to mã hamaxpêr kêt nê.

³⁸ —Nê kêr ka mê axpên kamã axukapři pê tanhmã axpên to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtüm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê mê akamã ukapři pê tanhmã mê ato mex to ho pa. Na hte mê pahte axpên kamã paxukapři hã mê pahpumunh xâ hkôt tanhmã mê pakamã ukapři to.

³⁹ —Nom kêr ka mê atýx ri tanhmã axpên to akapêr to hkêt nê. Mê ate aprî hã axpên jamaxpêr kôt axpên pumunhre hã. Jakamã kot kaj mê atýx ri mêhõ ho akapêr punuj hãmri nê te mê nohkre xwýnhjê hõ kot mêmoj pumunh kêt tã te kot no ho omunh nê tanhmã harênh to pyråk o amnhî nhîpêx.

40 Tirtũmja tapxipix na kot mẽ pajamaxpër kôt mẽ pahpumunh par. Mẽ axãhpumunh tỹx o mẽ pahte hakrenh kêt jakamã kwa kêt ka mẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ hãmri nẽ gaa nẽ urãk nẽ mẽ piitã mẽ kamã axukapri pix o ri apa. 41-42 Jao mẽhõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu hãmri nẽ tanhmã hã kãm nẽ tokyx anhỹr kêt nẽ. Akumrẽx ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaga hãmri nẽ rĩ kormã mẽhõta hwỹr tẽ nẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã kãm akapër to. Anẽ.

Mẽ pajamaxpër xã hkôt mẽ pakapër ã mẽ pajarẽnh

Matẽwre 7.16-20, 12.33-37

43-45 Nhũm Jesus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ koja mẽmo pĩ hpår mex nẽ ó mex nẽ. Nom koja pår punuj hãmri nẽ òmnuij nẽ.

—Nẽ na htem mẽmo xõ pumu nẽ hkôt tanhmã pår kute hã omu. No na htem rãrãj pumu nẽ kệp akunĩ kamã mrõnhĩ xõ hã hkamnhĩx kêt nẽ. Na htem mẽmo xỹ hpår pumu nẽ ó xãnhre hã hkamnhĩx kêt nẽ. Ja pyrà nẽ koja mẽhõ hamaxpër punuj nẽ mãânẽn hakwa ho kapër punuj pix nẽ. Nẽ htỹx tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Nom koja hamaxpër mex nẽ hãmri nẽ mãânẽn hakwa ho kapër mex o pa. Na htem ahpỹnhã amnhĩ jamaxpër xã hkôt tanhmã hakwa ho kapër to ho ri pa. Anẽ.

Ixkre pijakrut jarẽnh

Matẽwre 7.24-27; mãânẽn Xiakre 1.22-25;

Wam Juãw 2.3-6

46 Nhũm Jesus arĩ mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwỹnhjẽ jahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kot kaj mẽ ixpẽ mẽ anhõ pahihiti hã ijarẽ hã kot kaj mẽ ixkapër kôt amnhĩ nhĩpẽx rãhã ho ri apa.

47 —E pa mẽ amã ixprĩ hã mẽ kot ixkôt amnhĩ nhĩpẽx xwỹnhjẽ kôt amnhĩ nhĩpẽx jarẽ ka mẽ aprĩ hã inhma. 48 Mẽ kot amnhĩ nhĩpẽxja te mẽhõ hamaxpër mex pẽ aptỹx kãm amnhĩm òrkwỹ nhĩpẽx pyràk. Koja aptỹx kãm òrkwỹ nhĩpẽx nhũm mẽmo arĩgro hã na wrỹk rax nẽ. Nẽ gô htãm rax nẽ hanhi nom nhũm arĩ ãm tỹx nẽ xa. Tã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ nhĩpẽx ã kot kaj mẽ te ixkre jarẽnhja pyràk. Jao amex nẽ ajamakêtkati nẽ ri apa. Te gô htãm kot ixkre janhir tã nhũm ãm tỹxta pyràk. 49 Nom koja mẽhõ hamaxpër mex kêt nẽ htỹx mỗ nẽ gô mỹri gyw rerek kãm amnhĩm òrkwỹ nhĩpẽx. Hãmri nhũm mẽmo arĩgro hã na wrỹk rax nẽ. Nẽ hã gô htãm rax nẽ òrkwỹ janhi nẽ kệp grãnh pa. Tã koja mẽhõ ixkôt amnhĩ nhĩpẽx kêt nẽ te ho mẽhõ kot gô mỹri gyw rerek kãm ixkre nhĩpẽxta pyràk. Jao mex kêt nẽ pa. Jakamã kwa mẽ ixkapër mar tỹx nẽ te gô htãm kot ixkre janhir nẽ grãnh parta pyràk o amnhĩ nhĩpẽx o apa hkêt nẽ. Anẽ.

7

Jeus kot mẽhõ mã ãpẽnh xwỹnh o mex ã harẽnh

Matẽwre 8.5-13

1 Tã nhũm Jeus mẽ kãm ujarẽnh pa hãmri nẽ ma akupỹm Kapanau hwỹr mỗ. 2 Nẽ mỗ nẽ ra hwỹr pøj. Nhũm krĩ kamã pòristi krãhtũm mã ãpẽnh xwỹnhja ã htỹx nẽ nẽ. Ra htyk kaxyw nẽ nẽ nhũm ò patrãw tee ri omu nẽ kãm hapẽ jakamã tee ri hkukamã hamaxpër o hkapri nẽ. 3 Hãmri nẽ Jeus põx ã harẽnh ma nẽ hwỹr Ijaew pigêt kwỹjẽ rẽ nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ma Jeus wỹr mra nẽ kãm ijarẽ kẽ tokyx man ixwỹr tẽ nẽ inhmã ãpẽnh xwỹnhja o mex. Anẽ.

4-5 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hwỹr mra nẽ omu nẽ kãm:

—Pa. Na pòristi krãhtũm na awỹr mẽ inhmẽ pa mẽ mra. Mẽ pahkĩnhã kệp Ijaew kêt tã kãm mẽ pahkĩnh nẽ. Tãm na pre mẽ inhõ krĩ kamã mẽ inhmã Tirtũm kapër o mẽ ahkre xã hã ixkreja nhĩpẽx. Tã na kãm ãpẽnh xwỹnhja kệp ã htỹx nẽ nẽ nhũm apõx hã ajarẽnh mã nẽ man awỹr mẽ inhmẽ. Kwa ma hwỹr tẽ nẽ kãm ho mex nã? Anẽ.

6 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe. Ma pu mẽ hwỹr. Anẽ.

Hãmri nẽ mã mẽ hkôt tẽ. Hãmri nẽ kormã òrkwỹ htẽp o htẽm mẽ nhũm axte kutã hkrãmnhwỹ hkwỹ rẽ nhũm mẽ ma kutã mra. Hãmri nẽ mra nẽ mẽ hkaxpa nẽ Jeus pumu nẽ kãm:

—Pa? Kwa na pòristi krãhtũmta ã awỹr karõ anẽ. Na mẽ inhmã: “E kêt ka mẽ mra nẽ nhỹri Jeus kaxpa nẽ kãm awjarẽ kẽ ãm ata rũm kapër pix o inhmã ã xwỹnhja o mex. Kĩnh ã ixpẽ Ijaew kêt jakamã ixte amnhĩ kuk ã ixpijaãm tỹx. Jakamã kot paj pam hwỹr ixtẽm kêt nẽ. Kwa kãm anẽ kẽ ata rũm kapër pix o inhmã akupỹm mẽ mex. 7-8 Ixpẽ mẽ hkrãhtũm jakamã na pa hte inhõ pòristi mã mẽmoj tã karõ nhũm mẽ inhmar xã hkôt inhmã mẽmoj tanhmã hipẽx to. Na pa hte mẽ kãm: ‘E mẽ ma mra nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.’ Anẽ nhũm mẽ inhma nẽ ma mrar kurẽ kumrẽx. Rỹ pa mẽ kãm: ‘E mẽ amnẽ ixwỹr mra nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.’ Anẽ nhũm mẽ inhma nẽ ixwỹr mra. No kêt Jeus na hte ixrom tanhmã mẽ ã kuteja mã kapër nhũm kuma nẽ mẽ kệp hapøj nẽ ma mrar kurẽ kumrẽx. Jakamã koja ata rũm kapër pix o inhmã ho mex.” Anhỹr o awỹr karõ. Jakamã na pa mẽ akutã mra nẽ akaxpa nẽ ã amã kapër jarẽnh anẽ. Anẽ.

9 Hãmri nhũm Jeus amnhĩ jaẽr pẽ mẽ kapër ma nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ hkôt mẽ kot mar o pa xwỹnhjẽ mã kãm:

—Kwa xã na ka mẽ ã kot ixwỹr karõ xwỹnh jamaxpër anhỹrta ã ama? Mẽ pahkĩnhã kệp Ijaew kêt tã mẽ arom amnhĩ

kaxyw inhmā hamaxpēr tỳx nē. Aa mē atō urāk nē ate amnhī kaxyw ā inhmā ajamaxpēr tỳx anhỳr kēt tā nhūm mē arom kām āpēnh xwỳnh kaxyw inhmā hamaxpēr tỳx nē. Anē.

¹⁰ Nhūm pre ā mē kām kapēr anē hāmri nhūm pōristi krāhtūm krāmnhwỳjaja kuma nē awjanā nē ma akupỳm hkrāhtūm nhōrkwỳja wỳr mra. Nhūm ra Jejus kām āpēnh xwỳnhata akupỳm ho mex nhūm mex nē ri mra. Hāmri nhūm mē akupỳm pōj nē akupỳm mex ā omu.

Jejus kot akupỳm mēhō hkra ho htīr ā harēnh

Juāw 11.1-46

¹¹ Tā nhūm Jejus ma krī pē Naī hwỳr hkōt mē pa ho mē pa xwỳnhjē mērohā mō nhūm mē ohtō nē mē hkōt mra. ¹² Nhūm mē ra Naī hwỳr hpōx o mō. Nē hwỳr agjē. Axpēr kām agjē nē mō nhūm kēp mjēn htyk xwỳnhja mē kutā tē. Nhūm hkra myja ham kēp ty. Kra pyxi htā kēp ty nhūm mē kasāw kāmā kuxā nē kumyā nē kot haxār kaxyw o mō nhūm katorxā mē hkōt mỳr o mō. Nhūm krī nhō xwỳnh kwỳjaja ma hkōt mō. Piitā hkaprī nē hkōt mỳr o mō. ¹³ Tā nhūm Jejus mē hkwỳja mē mō nē mē hkaxpa nē katorxā mỳr ā omu nhūm Jejus kām hkaprī nē. Hāmri nē xa nē kām:

—Pa? Kwa amỳr kēt nē. Anē.

¹⁴ Hāmri nē kasāwta wỳr tē nē hā ĩhkra xi nhūm mē kot mỳnh xwỳnhjaja omu nē amari kām o xa. Hāmri nhūm htyk xwỳnhata mā kapēr nē kām:

—E kwa kànhmā nhỹ. Anē.

¹⁵ Pu nhūm kànhmā ỳr kurē kumrēx. Nē kapēr o nhỹ. Hāmri nhūm Jejus nita mā kām: —E ota akrata. Na akupỳm amā htīr. Anē.

Hāmri nhūm akupỳm htīr ā omu nē hkĩnh tỳx kumrēx. ¹⁶ Hāmri nhūm mē kot omunh xwỳnhjaja amnhī jaēr pē akupỳm hkra htīr kām omu nē ỳ hā haxwỳja hkĩnh nē. Nē Tirtūm mā mex o mex ā harē nē xapēn mā:

—Kwa ām hāmri na Tirtūm ā mē panhīpēx anē nē mē pahwỳr ỳ hā kapēr jarēnh xwỳnhata mē nhūm mē pahwỳr mō. Tirtūm mē pakamā ukaprī jakamā na ā mē panhīpēx anē. Nā ām hāmri na ā mē panhīpēx anē. Anē.

¹⁷ Hāmri nē piitā ma pikaja rūm mē kām harēnh o hprōt nhūm mē piitā harēnh ma.

Juāw Paxis tee ri Jejus kukamā hamaxpēr ā harēnh

Matēwre 11.2-6, 11.22; Rukre 4.16-21

¹⁸ Rōm nhūm Juāw Paxisja kēp prēs nē hkrī nhūm hte hkōt mē pa xwỳnhjaja hwỳr mra nē kām Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā harē. Hāmri nhūm harēnh ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nē hkōt mē pa xwỳnh wa ho axkrut nē wa kuta ¹⁹ nē Jejus wỳr wa kumē nē wa kām:

—Kwa wa ma hwỳr tē nē hkukja. Nē kām: “Xā ka na pre Tirtūm mē ixwỳr amē nā? Nā xā kormā axtem hō na pa mē kormā amnhī wỳr hamār o ri ixa?” Anē. E wa ma hwỳr tē nē ā hkukjēr anē nē tanhmā kot amnhī jarēnh to hā ama hāmri nē man akupỳn tē nē inhmā harē. Anē.

²⁰⁻²¹ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwỳr tē. Nhūm Jejus kormā mē ho mex o xa. Mē nohkre xwỳnhjaja nhūm akupỳm mē no ho mex. Nē mēkarōmnuti kot mē hwỳr gjēx xwỳnhjaja nhūm mē nē mē hapōx o ām rāhā nhūm wa ra hwỳr tē nē kormā hā mē omunh o xa. Hāmri nē kām Juāw Paxis kapēr jarē. ²² Hāmri nhūm wa kuma nē wa kām:

—Tỳ. Nā ām hāmri na ja hā ijarē. Ixpē mē ate ixkamā ajamak o apa xwỳnhata na pa. Jakamā e. Wa kam nē tanhmā ixte amnhī nhīpēx to hā ixpumu hāmri nē ma akupỳm hwỳr tē nē aprī hā kām ijarē. Mē nohkre xwỳnhjaja na pa akupỳm mē no ho mex. Nē mē hkānhy xwỳnhjaja pa akupỳm mē hkā ho mex. Nē mē hyk o mē pa xwỳnhjaja pa akupỳm mē ho mex. Nē mē htyk xwỳnhjaja pa akupỳm mē ho htīr. Nē mē kēp amrakati nē ri mē pa xwỳnhjē mā mēmoj mex jarēnh o ri ixa. Na pa hte ā mē ho mex o ri mē hkōt ixa anē. Jakamā e kwa wa ma akupỳm hwỳr tē nē ā kām ijarēnh anē. ²³ Kē ijarēnh ma nē arī amnhī kaxyw ixkōt hamaxpēr tỳx rāhā nē. Koja ā amnhī nhīpēx anē nē hamakētkati nē ri pa. Nē tee ri ijarēnh kukamā hamaxpēr kēt nē. E wa tokyx ma akupỳm hwỳr tē nē ā kām ijarēnh anē. Anē.

Jejus kot Juāw Paxis mex ā harēnh

Matēwre 11.7-19

²⁴⁻²⁵ Nhūm pre ā Jejus wa kām amnhī jarēnh anē nhūm wa kuma nē ma akupỳm Juāw Paxis wỳr tē. Hāmri nhūm Jejus mē kot mar o kuhē xwỳnhjē mā tanhmā Juāw Paxis jarēnh to nē mē kām:

—Na ka prem kapōt ā mar kaxyw ma hwỳr mra. Nom ē mex ā omunh kaxyw rỳ hpījaām kām tanhmā kapēr to hā mar kaxyw hwỳr amrar kēt nē. ²⁶ Kēp Tirtūm nhỹ hā kapēr xwỳnh jakamā na ka prem mar kaxyw ma hwỳr mra. Tirtūm nhỹ hā kot ixkukamā ijarēnh o pa xwỳnh na. Ixpē Tirtūm kot mē akaxyw ixām xwỳnh ā na pre mē amā ijarēnh o pa. Nē hprī hā tanhmā mē amā ijarēnh to. Jakamā na kapēr mex o kot wam Tirtūm nhỹ hā kapēr jarēnh o mē pa xwỳnhjē kapēr jakrenh. ²⁷ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot Juāw kukamā tanhmā harēnh to nē harēnh kot:

Kot paj Ixkra hkukamā ma mē hwỳr harēnh o pa xwỳnh mē kē ma ri hkukamā mē kām harēnh o ri pa. Kē mē kuma nē kutēp tām amnhī nhīpēx.

Anhỳr o Tirtūm Juāw Paxis kukamā harē nhūm mē hā kagā. Tā nhūm mē awỳr kumē.

²⁸ Juāwja mex kumrēx. Na pre hprī hā ixkukamā tanhmā ijarēnh to ho pa. Nom ixkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hkīnhā ixkōt pa ho pa hkēt ām ixkukamā ijarēnh o pa. Jakamā ixkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na mex o kot Juāw Paxisja jakrenh. Mē kot ixkōt hprī hā inhmar o pa jakamā mē mex o kot hakrenh. Anē.

²⁹ Nhūm pre ā Jesus mē kām Juāw Paxis jarēnh anē. Mē kot Juāw mar o kuhē xwŷnh kwŷjaja na pre htem tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Tā Juāw kot mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh ma nē axpēn mā Tīrtūm mex ā harē. Nē axpēn mā:

—Nā ām hāmri. Tīrtūm kapēr na mex kumrēx. Anē.

Hāmri nē amnhī tomnuj kaga nē Tīrtūm kōt amnhī xunhwŷ. Jakamā nhūm Juāw Paxis Tīrtūm mā mē hkrā kumrā.

³⁰ No nhūm Parijew nhō xwŷnhjē mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwŷnhjaja jāē hkīnhā Juāw Paxis kaga kumrēx. Jakamā nhūm mē hkrā kumrār kēt nē. Mē kot Tīrtūm kapēr kaga jakamā na pre htem Jesus kapēr ma nē ām kuma. ³¹ Hāmri nhūm Jesus mē kām:

—E pa mē amā mē piitā htŷx ri hamaxpēr ā tanhmā mē harēnh to ka mē kot amnhī nhīpēx ā mē harēnh ma. ³² Te mē kot mēhprīre kot amnhī nhīpēx pyrāk. Mēhprīrejaja na htem ōrkwŷ kapem hije nē mēmoj to amnhīkati ho hkrī. Nē tee ri hkŷjē kot amnhī nhīpēx pumu nē mē kām: Kwa na pa mē amā gre htā ka mē ixkutā anhōkre pōx kēt nē. Pa mē ja hā mē apumu nē hpānhā mē amā mē htyk jarē htā ka mē akapri nē amŷr kēt nē. Kwa mē ri ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē.

Anhŷr o axpēn mā kapēr. Tā te mē ate mē urāk. Tīrtūm kot mē awŷr ŷ hā kapēr xwŷnhjē rēnh tā ka mē te mēhprīre kot amnhī nhīpēxta pyrā nē mē ama ām mē ama nē mē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

³³ —Juāw Paxis na pre mē awŷr mō nē ixpyrā nē apkur mex o ri pa hkēt nē. Nē ixpyrā nē wīhti ho hkōm kēt nē pa. Tā ka mē ja hā omu nē hkaga nē atŷx ri Satanasti nhŷ hā kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā hkamnhīx nē ri harēnh o ri apa. Hāmri nē mēhprīre kot amnhī nhīpēx pyrā nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. ³⁴ Tā pa Juāw pānhā mē awŷr mō. Nē kurom apkati mē ixāpkur mex o ri ixpa. Nē kurom wīhti hkŷy ho ixkōm o ri ixpa. Ka mē ja hā ixpumu nē atŷx ri ixāpkur rūnh nē ixpīpānh o ri ixpa hā ixkamnhīx nē ā xpēn mā ixto akapēr anhŷr o ri apa. Nē mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē hkōt ri ixpa hā xpēn mā ijarēnh o ri apa. Ā na ka htem axpēn mā ijarēnh anē. Jao te mē ate Juāw Paxis nhīpēx pyrā nē ixkaga nē ixkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Na

hte ā htŷx ri tanhmā mē hamaxpēr to ho mē pa xwŷnhjaja amnhī nhīpēx anhŷr o ri pa.

³⁵ —No tām ri mē hamaxpēr o mē pa xwŷnhjaja na htem ahpŷnhā Juāw mē wa ixte amnhī nhīpēx ā wa ixpumu nē axpēn mā wa ijarēnh o: “Nā ahpŷnhā wa kot amnhī nhīpēx tā wa hamē ām hāmri Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh mex o pa. E pu mē wa urāk nē Tīrtūm kōt amnhī xunhwŷ.” Anhŷr o axpēn mā wa ijarēnh o pa. Anē.

Parijew nhō xwŷnh pē Simāwre jarēnh

Matēwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Juāw 12.1-8

³⁶ Tā nhūm Parijew nhō xwŷnh pē Simāwreja amnhī nhōrkwŷ hwŷr Jesus mē hkōt mē pa ho pa xwŷnhjē mē kuwŷ. Mē kot kutā apkur kaxyw amnhī wŷr mē kuwŷ nhūm mē ōrkwŷ hwŷr mra nē mē hwŷr agjē nē apkur kaxyw hkrī. ³⁷ Hāmri nhūm mēhō nija mē hwŷr axā. Na pre hte amnhī tomnuj pix o pa. Hāmri nē Jesus ō krī hwŷr hpōx nē Simāwre nhōrkwŷ kamā apkur ā harēnh ma nē ma hwŷr tē. Mē hkuxwaxā hā ā py nē ma hwŷr o tē. ³⁸ Hāmri nē hwŷr axā nē Jesus pumu nē hwŷr tē nē pum xa. Nē tee ri tanhmā kot amnhī tomnuj to ho paja mā hamaxpēr nē hpījaām nē hkapri nē mŷr o xa. Hāmri nē Jesus kutā hkōn krā ho tēm nē nhŷ nē no kagō ho hpar go. Hāmri nē amnhī krā kī ho hpar grā nē kupā hāmri nē hpānhā mē hkuxwa xā ho kuxwa. Kām hkīnh xāj ā hipēx anē. ³⁹ Hāmri nhūm Simāwre tee ri ja hā omu nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa jahti kot amnhī tomnuj pix o pa xwŷnh tā mē ixwŷr axā nē ā Jesus nhīpēx anē nhūm amnhī nē hanor kēt nē. Kēp ām hāmri Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o pa xwŷnh ronhŷx ja hā omu nē amnhī nē hanor kurē kumrēx. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm Jesus amnhī tā hamaxpēr ā omu nē hēx rom kām kapēr nē kām:

—E Simāwre. Pa amā awjarē ka inhma. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Mex. Māmri inhma awjarē pa ama. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kām:

—Nā koja mēhō my wa hamēxkrut. Nhūm hōja mēhō pē kăxpore ho rax kumrēx nē ho ĩpresta. Nhūm hōja ām kēp ho grīre nē ho ĩpresta. Hāmri nē wa hamē kăxpore ho hapēx pa. ⁴² Hāmri nē akupŷm kot kēp ho ĩpresta xwŷnhnta mā hpānhā ōr kaxyw tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Ra kot ho hapēx par jakamā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Tā nhūm kot wa kām ho ĩpresta xwŷnhnta wa hwŷr tē nē wa kām: “Kwa wa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na pa ra war ate ixto tewēn ā kagāta kaxōnh pa nhūm ja hapēx. Kot paj axte kām ijamaxpēr kēt nē. Jakamā wa māmri ajamakētkati nē

axàmnhix ri apa.” Anhÿr o wa kãm kapër. Ā mẽ ujarènh kot anhÿr. Anë.

Nhũm pre ā Jejus Simāwre mā ujarènh anë. Hāmri nē hā hkukja nē kām:

—E nhÿ myja koja we kãm ho tewèn xwÿnhhta kĩnh tÿx o hōta jakre. Anë.

⁴³ Hāmri nhũm kām:

—Nā kot kēp ho rax nē ho ĩpresta xwÿnhhta koja kām hkĩnh tÿx o hōta jakre. Anë.

Hāmri nhũm kām:

—Tÿ. Nā ãm hāmri na ka ā harènh anë.

⁴⁴ Tā mǎn ka ni kot ā inhĩpēx anhÿr xwÿnhhta pumu. Na ka amnhĩ nhōrkwÿ hwÿr ixwÿ pa axā nom ka inhmā gō hwkÿ pa ho amnhĩ par kuhōnh kēt nē. Tā nhũm nija arom ā inhĩpēx anë nē no kagō ho ixpar kuhō nē amnhĩ krā kĩ ho grā ho nhÿ.

⁴⁵ —Nē anhōrkwÿ hwÿr ixārta ā ka ixkahti hkōt inhmÿnh nē ixpār kēt nē. Tā kēt nija arom xatā ixpar pār o nhÿ. ⁴⁶ Nē ate orti ho ixkrā gregrer kēt tā nhũm arom mẽ hkuxwaxā ho ixpar kuxwa ho nhÿ. Mēhkukwaxā hā kǎxpore xohtō htā nhũm ãmnhĩx ho ixpar kuxwa ho nhÿ. ⁴⁷ Ām hāmri na pa amā ja jarē. Nija kot amnhĩ tomnuj tÿx tā pa ra nē kot amnhĩ tomnuj o ĩjapēx pa. Ra kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnh ā amnhĩ pumunh jakamā na amnhĩ kaxyw inhmā hamaxpēr pē kām ixkĩnh nē ā inhĩpēx anë. No ka na ka hte urāk nē amnhĩ tomnuj tÿx o apa htā urāk nē tee ri ja hā amnhĩ pumunh kēt nē. Tā nita kĩnhā ate amnhĩ tomnuj kaga hkēt jakamā na ka ãm amā ixkĩnh grire. Anë.

Nhũm pre ā Jejus Simāwre mā kapēr anë. ⁴⁸⁻⁵⁰ Hāmri nē nija mā kapēr nē kām:

—E kǎnhmā xa. Ra ate amnhĩ kaxyw inhmā ajamaxpēr jakamā na pa ra ate amnhĩ tomnuj piitā amnhĩ katut kōt rēnh pa. Kot paj axte kām ĩjamaxpēr kēt nē. Jakamā māmri ma ajamakētkati nē axàmnhix anhōrkwÿ hwÿr tē. Anë.

Hāmri nhũm mẽ kot axpēn kutā apkur xwÿnhjaja tee ri kot kām kapēr anhÿrja ā kuma nhũm ja mẽ kām mex kēt nē. Jakamā nhũm mẽ ri axpēn mā harènh o:

—Tk. Kwa mēhō na hte ri kot Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpēx pyrāk o amnhĩ nhĩpēx nē mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapēx ā amnhĩ jarēnh o we ri pahti? Anë.

8

Mēnjē hwkÿ kot Jejus kōt pa hā mẽ harènh

Makre 15.40-41, 16.9

¹ Tā nhũm Jejus ma mẽ piitā mẽ kām Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkōt pa. Kri rūnh kamā nē kri hkryre kamā. Mē kot amnhĩ tomnuj kaga nē Tĩrtũm kōt amnhĩ xunhwÿr nhũm kot amnhĩ tā mẽ omunh nē mẽ ho hkra kaxyw nhũm ri mẽ hkōt mẽ kām harènh o pa. Nhũm ÿ hā mẽ ahkre ho mẽ pa

xwÿnh pē 12jaja ma hkōt ri pa. ² Nē mēni hwkÿjaja. Na pre ra Jejus mẽ hwkÿjē nē mẽkarōmnuti japōj. Nē mẽ hwkÿjaja tanhmā mẽ ā kute xwÿnhjaja nhũm akupÿm mẽ ho mex. Xwÿnhjaja nhũm prem haxwÿja ma hkōt ri pa. Hō pē na pre Marir Matarēnh nhũm pre ra Jejus nē mẽkarōmnuti ho 7 nē hapōj. ³ Nē Joanā. Joanā mjēn Kujahiti na pre kēp pahiti Eroxo mā mẽ āpēnh xwÿnhjē krāhtũm. Nē Sujānre. Nē kaxyw mēnjē ohtō nē Jejus kōt tanhmā mẽ ho ajuta hto ho mẽ hkōt pa. Jao mẽ hikǎxpore ho mēmoj japrō nē ho mẽ kām mẽ ō nhĩpēx o ri mẽ hkōt pa.

Mēmo hy hkre xwÿnh

Matēwre 13.1-9; Makre 4.1-9

⁴ Tā nhũm mẽ ra kri piitā rūm Jejus wÿr akuprō. Jakamā nhũm mẽ ohtō rax kumrēx nhũm Jejus mẽ kām ujarènh o nhÿ. No ãm hprĩ hā ujarènh kēt nē. Mē kot Tĩrtũm kapēr mar nē tanhmā hkōt amnhĩ nhĩpēx to nhũm hā kuxi nē mẽ kām hā ujarènh o nhÿ. ⁵ Nē mẽ kām:

—E mẽ inhma. Koja mēhō ma pur mā mō nē pur kām mēmo hy ho ukapēr o ri pa. Nom nhũm piitā amex kām rōrōk kēt nē. Kwÿ ahpÿnhā nhÿri rōrōk. Hāmri nhũm hwkÿ aptÿx kām rōrōk nhũm kuwēnhre omu nē hwÿr mra nē hkrēr pa.

⁶ —Nē kēn kām hy hwkÿ rōrōk nē higrōt kutā nojarēt nē higrōt pa. No nhũm kamā aptÿx nē kamā kēp pika mex hkrÿre jakamā nhũm higrōt nhũm hā myt apha nē arĩgro htÿx mẽ nhũm grā pa. Kamā kēn nhũm amgo mex kēt jakamā nhũm grā pa.

⁷ —Nē mrōnhĩ kamā rōrōk xwÿnhja haxwÿja higrōt tā no nhũm utĩ kēp amÿtā nhũm ō hkēt nē.

⁸ —No hirā kamā pika mex kām rōrōk xwÿnhja. Hāmri hirā kamā rōrōk nē higrōt mex nē piitā ō rax nē. Piitā kamā ō kēp 100. Ā mẽ ujarènh kot anhÿr. E kwa mẽ ixujarēnh ma nē kām ajamaxpēr tÿx rāhā ho ri apa. Anë.

⁹ Nhũm pre ā Jejus mẽ kām ujarènh anë. Hāmri nhũm hkōt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja kuma nē tee ri hkukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa na pa mẽ ixprĩ hā axujarēnh kōt mēmoj pumunh kēt nē. Aprĩ hā mẽ inhmā tanhmā harènh to pa mẽ ixprĩ hā kuma nā? Anë.

¹⁰ Hāmri nhũm mẽ kām:

—Tōe. Nā kot paj mẽ amā harē. Tĩrtũm kām mẽ ate aprĩ hā mar prām jakamā kot paj ixprĩ hā mẽ amā harē. Mē kot amnhĩ tomnuj kaga nhũm Tĩrtũm kot ja hā mẽ omunh nē mẽ ho hkra. Ja na pa harē.

—No mũjjaja na mẽ akĩnhā kām mar prām nōkati. Jakamā na htem ixujarēnh ma nē ãm kuma nē htÿx ri pa. Anë.

Jejus kot prĩ hā mēmo hy jarēnh

Matēwre 13.18-23; Makre 4.13-20

¹¹ Hāmri nhūm Jeŭs hkôt mē pa ho mē pa xwŭnhjē mā:

—E kot paj ixprī hā mē amā mēmo hy ho ukapēr ā mē ujarēnh̄ta jarē ka mē inh̄ma.

—Nā mēmo hyta te kēp Tirtūm kapēr pyrāk. Nē ahpŭnhā hy rōrōk ā pikata te kēp ahpŭnhā mē kot Tirtūm kapēr mar xwŭnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk. ¹² Mē kot mar xwŭnh kwŭjaja te kot aptŭx kām hy rōrōk nhūm kuwēnh kot hwŭr mrar nē hkrēr par xwŭnh̄ta pyrāk. Jao Tirtūm kapēr ma nhūm Satanasti te kuwēnh kot hy hkrēr parta pyrā nē mē kot amnhī kaxyw Tirtūm kapēr kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŭr pymaj tanhmā nē mē hkrā hto. Jakamā nhūm mē kapēr ma nom ho hamakētkati tokyx anē nē axte kām hamaxpēr nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

¹³ —Nē mē kot mar xwŭnh kwŭjaja te kot kēnre kamā hkwŭy rōrōk nē higrōt nē grā par tokyx anhyr xwŭnh̄ta pyrāk. Jao Tirtūm kapēr ma nē hkŭnh̄ nē. Nē kām mar prām nē. Tā nhūm mēhō tē nē Tirtūm nē tanhmā kām kapēr to nhūm mē kuma nē Tirtūm kaga. Te mēmo hy higrōt nē grā par tokyx anhyrta pyrāk.

¹⁴ —Nē mē kot mar xwŭnh kwŭjaja te kot mrōnhī kamā hkwŭy rōrōk nē higrōt nhūm mrōnhī kot kēp amnār xwŭnh̄ta pyrāk. Jao kām Tirtūm kapēr mar prām nē. No am määnēn kām hikukrēx rax nē hikāxpore rax prām xāj am ja pix mā hamaxpēr o pa. Nē gaa nē ra gryk ā axte Tirtūm kapēr mā hamaxpēr nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

¹⁵ —Nē mē kot mar xwŭnh kwŭjaja te hirā kamā pika mex kām hy hkwŭy rōrōk nē higrōt nē o raxta pyrāk. Nē ixkapēr ma nē amnhī krā him hagiēnh̄ tŭx nē ixkōt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri pa. Jakamā te ra mēmo hy hkreta o rax mex pyrāk. E. Ā iuxjarēnh̄ kot anhyr. Anē.

*Kanē mē guhkrax wa harēnh̄
Makre 4.21-25*

¹⁶ Nhūm Jeŭs arī mē kām ujarēnh̄ o nhŭy nē mē kām:

—E mē inh̄ma. Xā na htem kanē hpōk hāmri nē guhkrax o hpro rŭy par krak ri unhwŭy? Nā na htem ā hipēx anhyr kēt nē. Na htem hpōk nē kŭxpē kuhē xā kamā unhwŭy nhūm hirā mex o kuhē. Nhūm htem ixkrem agjē nē hirā kamā mēmoj pumunh mex nē. Ja pyrā nē na pa hte mē ate inh̄mar tŭx kaxyw ixprī hā mē amā awjarē. ¹⁷ Kormā mē ate mēmoj pumunh nē aprī hā mar kēt tā kot kaj mē tokyx aprī hā omu nē ama. Te mēmoj kot mē apē hpimxur pyrāk tā koja tokyx mē amā amnhī to amnhīrit ka mē aprī hā omunh pa. Te mē ate kanē hpōk kām aprī hā mēmoj pumunh mexta pyrāk. ¹⁸ Jakamā kēr ka mē ixkapēr mar tŭx nē hkōt ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jao ixkapēr piitā

mar tŭx nē. Nom kot ka mē mar tŭx kēt nē hā ano hkēt pa nē axte kām ajamaxpēr o apa hkēt nē. Anē.

Jeŭs kot tanhmā katorxā mē htōjē jarēnh̄ to hā harēnh̄

Matēwre 12.46-50; Makre 3.31-35; māānēn Eprēw 2.11-12

¹⁹ Nhūm Jeŭs arī mē ahkre ho nhŭy. Rōm nhūm katorxā nē htōjaja nhŭyhn̄h hwŭr mōn pōj. No nhūm mē kot mē hā htu rax jakamā nhūm mē tee ri hwŭr gjēx kaxyw nē kormā kapōt ā kuhē. ²⁰ Hāmri nhūm mēhōja mē omu nē Jeŭs mā mē harē nē kām:

—Kwa Pahiiti. Ota ra akatorxā mē atōjaja awŭr pōj nē tee ri awŭr gjēx mā. O mŭj mē kormā kapōt ā kuhē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tōe pa ixkato nē mē omu. Inh̄mā mē hapēē. Nom kot kaj mē atō Tirtūm kapēr ma nē hkōt amnhī xām nē hkōt amnhī nhīpēx. Hā kot kaj te apē ixtō rŭy ixkatorxā kot amnhī nhīpēx pyrāk o pu mē axpēn nhīpēx. Pa te inh̄mā mē hapē pyrā nē inh̄mā mē ajapē nē. Anē.

*Jeŭs kot kōk mā kapēr ā harēnh̄
Matēwre 8.23-27; Makre 4.35-41*

²² Tā nhūm apkati hō hā nhūm Jeŭs himō rax ā rēr kaxyw nojarēt nē hkōt mē pa ho mē pa xwŭnhjē mā kām:

—E kot puj mē jarāhā ma xarmā mō. Anē.

Hāmri nē mē pār mā gjēx pa nē ma xarmā mō. Garirej rūm kato nē ma xarmā pika hō hwŭr kormā mō. ²³ Nhūm ra Jeŭs ōtxwa nē pār kre kamā gōr nē nō. Pu nhūm kōk āpēr tŭx nē nhūm gō axpēn tak tŭx nē kānhmā harī. Nē pār kre kamā pikapīr rax nhūm pāta mē kām ar o mō nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx. No nhūm Jeŭs arī htŭx gōr nē nō. ²⁴ Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kumra nē kām:

—Kwa Pahiiti kānhmā nhŭy. Kot puj mē jarāhā pahtyk pa. Anē.

Hāmri nhūm kānhmā nhŭy nē kōk mā kapēr nē kām:

—E. Kwa hāmri anhkŭrē. Anē.

Hāmri nhūm hpinhkrēnh̄ par mē nhūm gō tām nōr kūrē kumrēx. ²⁵ Hāmri nhūm Jeŭs hkŭwjē hwŭr apkjē nē mē kām:

—Kwa kormā te mē ate amnhī kaxyw Tirtūm mē wa inh̄mā ajamaxpēr tŭx kēt pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē kot ā amnhī nhīpēx anhyr ā omu nē no hawēnh̄ rūnh̄ nē tee ri axpēn pumunh pē hamaxpēr o kuhē nē axpēn mā:

—Kokŭy. Jeŭs kēp mē panhiō hkēt. Mē pahtō kot pu we te kot amnhī nhīpēx pyrā nē we kōk mā pakapēr nhūm we pama anhkŭrē? Nā Jeŭs mē parom āhpumunh tŭx o āhpumunh tŭx. Jakamā na ā anē. Anē.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti kator ā harēnh

Matēwre 8.28-34; Makre 5.1-20

²⁶ Tā nhūm mē ra himō nhīhkjē hā krī pē Geras wūr rē. Himō nhīkjē hā na pre pika pē Garirej. Nē Garirej nhīkjē hā na Gerasja. Jakamā nhūm mē ra hwūr rē. ²⁷⁻²⁹ Hāmri nē pār kre rūm hapōj nē api nē mra nhūm mēhō myja mē kutā tē. Na pre ra hwūr mēkarōmnuti hkwūr agjē nhūm mē ŷ hā oprē ht̄yx nē hkēnh nē ri mra. Nē ōrkwūr kamā hkrī hkēt nē. Ām ri kapōt ā pa ho pa. Mē htykjē hā pika kamā kēn kre kaēx kōt ri pa. Na pre ra krī nhō xwūnhjaja xatā tee ri unē nē hkaxpre. Tee ri kax o ri h kaxpre htā no nhūm amnhī nē rēnh pa. Nhūm mēkarōmnuti tanhmā hkrā hto nhūm kapōt pix ā ri mra. Jakamā nhūm Jejus mē pār rūm hapōj nē api nhūm mē omu nē mē kutā tē nē Jejus kaxpa. Nhūm amnhī wūr omu nē nē tanhmā mēkarōmnuti mā kapēr to. Hāmri nhūm my xoprēja hwūr tē nē kutā hkōn krā ho tēm nē nh̄y. Hāmri nē kaxpēē amnhī tā kām kapēr. Nom tām kapēr kēt nē. Mēkarōmnuti nh̄y hā kām kapēr nē kām:

—Pa Tirtūm Kra Jejus? Kwa mo kaxyw na ka mē ixwūr tē? Kwa tanhmā mē ixto hkēt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa tanhmā na mē anhīxi kute? Anē.

Nhūm mē kām:

—Nā mē ixpē Mēohtōhti. Anē.

Mēkarōmnuti ra kot hwūr ohtō nē gjēx jakamā na prem ā kām amnhī nhīxi jarēnh anē. ³¹⁻³² Hāmri nē Jejus mā:

—Kwa jahti nē mē ijaopōj nē mē kot amnhī xā ht̄yx kamā hamak tūm xā hwūr mē ixrēnh kēt nē. Hagrō hkwūr mūj wūr mām mē ixrē pa mē hpānhā hwūr mām hagjē nā? Anē.

Hagrōja kii mē kēp am̄m hixēt ā ri apkur o pa nhūm mē ā Jejus mā mē hwūr amnhī to hwūr anē. Hāmri nhūm mē kām:

—Tōe. Tō mē tām hwūr mām mra. Anē.

³³ Hāmri nhūm mē kuma nē myta pē hapōj nē ma hagrōja wūr mrar kurē kumrēx nē mē kām gjēx pa. Hāmri nhūm myja akup̄m tām hkrā. No nhūm hagrōja mēkarōmnuti pymaj am̄ra nē axkahkūm nē hprōt nē himō hā krā hixēt ā axpum rōrōk nē gōx kām mrō nē pikaprār pa. ³⁴ Hāmri nhūm hagrō jamār xwūnhjaja tee ri omu hāmri nē ma mē ō patrāw wūr akup̄m mē piitā mē kām harēnh o hprōt nē mra. ³⁵⁻³⁶ Nhūm mē tee ri mē kuma hāmri nē ma kot Jejus pumunh mā hwūr mra nē hkaxpa. Nē kuri myta pumu nhūm ra akup̄m tām hkrā nē tām amnhī nhīpēx nē ē kamā mex nē nh̄y. Nhūm mē kot hā omunh xwūnhjaja mē kām ujarēnh pa. Nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o ra kām ma nē. ³⁷⁻³⁹ Hāmri nē amnhī nē Jejus mā kapēr nē kām:

—E kwa mē tokyj ma akup̄m amrar kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē awjanā nē ma akup̄m pār wūr mra nē agjē. Nhūm akup̄m mex xwūnh̄ta mē hkōt hkrā nom nhūm Jejus kām:

—Nā kot kaj mē ixkōt amōr kēt nē. Ma akup̄m anhō krī hwūr mām tē nē Tirtūm kot tanhmā akup̄m ato mex to hā mē kām amnhī jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma akup̄m krīm tē nē ri mē kām Jejus kot tanhmā ho mex to hā harēnh ri mē hkōt pa.

Jejus kot wa ho axkrut nē wa ho mex ā harēnh

Matēwre 9.18-26; Makre 5.21-43

⁴⁰ Tā nhūm Jejus mē ma akup̄m xarmā mō nē rē nē mē kutēp mē pikuprōnh xwūnhjē pumu. Nhūm mē ra amnhī wūr mē omu nē mē kutēp gō jakāx ā pikuprōnh rax nē. Jakamā nhūm mē mē hwūr pōj nhūm mē amnhī wūr Jejus pumu nē hkīnh nē. ⁴¹⁻⁴² Hāmri nhūm Jajti ma hwūr tē. Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre jamār xwūnh̄ na pre. Nhūm pre hkra ri pyxire. Hā amgrā pē 12. Tā ra kēp ā ht̄yx nē htyk kaxyw nē nō. Hāmri nhūm hipēēxaja tee ri omu hāmri nē Jejus wūr tē nē kutā hkōnkrā ho tēm nē nh̄y nē ho kuwūr nē kām:

—Pa akup̄m mē ixto mex xwūnh̄ maati. E awūr na pa tē. Na ra ixkra ixpē htyk kaxyw. Pa tee ri omu nē kaxyw amā ijamaxpēr nē awūr tē. Kwa ma ixkōt inhōrkwūr hwūr tē nē inh̄mā omu nē tokyx inh̄mā ho mex nā? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma hkōt tē. Nhūm mē ohtō nē wa hkōt pry hā mra nē axpēn nhīgā nē axpēn kujahēk o hkōt mra. ⁴³ Hāmri nhūm mēhō nija haxwūja wa hkōt tē. Na pre hte hkamrō hkryre rāhā ho pa hā ra amgrā kēp 12. Nhūm tōtō tee ri kot ho mex kaxyw hkane kapr̄y ho pa. ⁴⁴ Jakamā nhūm tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē Jejus jarēnh ma nē ma mē hkōt hwūr htēm kurē kumrēx. Nom nhūm mē ohtō rax nē hkōt mōr jakamā nhūm mē hkaēx kōt hwūr tē nē hkatut kōt kēp ē nhīrē kupē. Hāmri nē ām kēp ē pix kupēnh tā akup̄m mex. ⁴⁵ Hāmri nhūm Jejus kot kēp ē kupēnh ā amnhī tā omunh tā hēx rom mē ho hakēx nē mē omu nē mē kām:

—Kwa mē atō na ka ri amnhī kaxyw inh̄mā ajamaxpēr t̄yx pē ixpē ixē kupē? Anē.

Hāmri nhūm mē piitā tee ri axpēn pumu nē kām amnhī tā aprā. Hāmri nhūm Simāw Pētre kām:

—Mē kot apē amnār griā kot ka kēt ri mēhō kot apē hkupēnh xwūnh̄ ā ri mē hkukja. Kwa mām ām mēhō amarī apē hkupē. Anē.

⁴⁶ Hāmri nhūm kām:

—Nà mēhōja amarī hkupēnh kēt nē. Na amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr t̄yx pē ixpē hkupē. Tā ixāhpumunh t̄yx xāja kōt na akup̄ym mex. Nom ixte mēhō kot ixpē hkupēnh xw̄ynhja pumunh jakamā na pa ixēx rom ā amnhī tā ri mē hkukjēr anē. Kwa mē atō inhmā amnhī jarē. Anē.

⁴⁷ Hāmri nhūm mēhō nita kuma nē tee ri kēp kot amnhī to hpimxur prām kapr̄y. Hāmri nē hpījaām kām hw̄yr htetot o tē nē kutā hkōn krā ho tēm nē nh̄y nē kām amnhī jarē nē kām:

—Ma pa na pa inhmā inhmex prām xāj apē axē kupē. Tā na pa akup̄ym inhmex. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

—Tōe. Nà ra ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr t̄yx kōt ate ā amnhī nhīpēx anh̄yr jakamā na ka akup̄ym amex. E māmri aja-makētkati nē ma akup̄ym tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hkīnh nē ma akup̄ym tē. ⁴⁹ Rōm nhūm Jajti mā āpēnh xw̄ynh̄jē hō ōrkw̄y rūm ma ō patrāw kutā tē nē wa hkaxpa nē Jajti mā kām:

—Kwa na ra apē akra ty. Jakamā mo kaxyw kot ka kēt amnhī kōt hw̄yr Jejus o mō? Kwār māmri ma akup̄ym tē. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm Jejus kuma nē Jajti mā kām:

—Kwa tee ri akra hkukamā ajamaxpēr kēt nē. Kaxyw inhmā mām ajamaxpēr t̄yx nē. Kōja te ra apē htyk tā kōja akup̄ym amā htūr. Anē.

⁵¹⁻⁵³ Hāmri nhūm mē mō nē ōrkw̄y hw̄yr pōj nē hw̄yr axā nē mē omu nhūm mē ra htyk xw̄ynhta ā htu rax nē. Nē omūj ri mur. Hāmri nhūm Jejus mē hw̄yr axā nē mē m̄yr ā mē omu nē mē kām:

—Kwa mē hāmri am̄yr kēt nē. Na nireta mē apē htyk kēt na ām gōr nē nō. Anē.

Hāmri nhūm ra mē kot htyk ā omunh mex jakamā kuma nē ām kuma nē axtem nē ri axpēn mā hā hpēr o axkē. Hāmri nhūm Jejus htyk xw̄ynhta w̄yr hitom w̄yr āre kaxyw nē amnhī kōt Juāw nē Xiakre nē Pētre nē kaxyw htyk xw̄ynh katorxā nē hipēēxāja. Jajē pix na pre amnhī kōt mē ho agjē. ⁵⁴ Hāmri nē htyk xw̄ynhta w̄yr tē nē hpa hā kupy nē kām:

—Pa? Kwa tokyx kānhmā nh̄y. Anē.

⁵⁵ Hāmri nhūm akup̄ym htūr nē kānhmā ŷr kurē kumrēx. Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—E kwa mē tokyx kām mēmoj japēr kē kukrē. Mām ra kām prām nē. Anē.

⁵⁶ Hāmri nhūm katorxā mē hipēēxā wa amnhī jaēr pē akup̄ym htūr kām omu nē kamā no pyma ho hkīnh t̄yx nē. Hāmri nhūm Jejus wa kām:

—E wa inhma. Kēr ka wa akup̄ym ixte war amā ho htūr ā ri mē kām ijarēnh o ri apa hkēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

9

Jejus kot mē ho 12 nē ahp̄ynhā mē rēnh ā harēnh

Matēwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 10.1-12; māānēn Atre 13.49-50, 18.6

¹⁻² Tā nhūm Jejus hkōt mē pa ho mē pa xw̄ynh pē 12jē mā kapēr nē mē kām:

—E mē amnē ixw̄yr mra nē ixkapēr ma. Na pa ra mē amā ixāhpumunh t̄yx xā hw̄y gō. Jakamā kēr ka mē inh̄y hā ma ri akw̄jē hkōt tanhmā mē ho mex to ho ri mē hkōt apa. Mē ā xw̄ynh̄jē ho mex o ri mē hkōt apa. Nē mē hw̄y jē nē mēkarōmnuti japōj. Nē mē piitā mē kām anē kē mē tokyx Tirtūm kōt amnhī xunhw̄y kē mē ho hkra. ³ Nom kēr ka mē amnhī kōt akukrēx ho ohtō nē ri ho apa hkēt nē. Nē kawā htur nē ho apa hkēt nē. Nē amnhī kōt axāpkur xā hā anhō ho apa hkēt nē. R̄y akāxpore rax nē ho apa hkēt nē. Ām mē anhō kamīs ho pixi nē haxā nē ri hā apa. Nē anh̄y kamā ā ri mē hkōt apa anē. Kē mē kot mē akapēr mar xw̄ynh̄jaja tām mām mē amā mē anhō ho pa.

⁴ —Nē kēr ka mē nh̄yri krī hō hw̄yr pōj nē apōx xā kamā mēhō nhōrkw̄y kamā hkōt ri apikamēnh tāmtā kurūm akup̄ym ajapōj nē ma hpānhā nhām krī hō hw̄yr apa. Nom at̄yx ri nhām mē hw̄yr amrar nē nhām mē hw̄yr amrar kēt nē.

⁵ —Nē kōja mē nh̄yri mē akapēr kaga ka mē amnhī tā mē kamā ama nē tokyx mē kurūm ajapōj nē ma nhām apa. Nē anōjarēt nē mē noo mā akuhē nē amnhī par ā aw-jagrō kapī. Mē kot Tirtūm kaga hā amnhī pumunh nhūm Tirtūm kot amnhī pyrā nē mē hkaga hā mē kot omunh kaxyw ka mē ā mē noo mā amnhī nhīpēx anē. Hāmri nē ma hpānhā krī hō hw̄yr apa. Anē.

⁶ Nhūm pre ā Jejus mē kām mē āpēnh ā karō anē. Nhūm mē kuma hāmri nē hapōj nē ma mē hkōt pa. Ma krī piitā hkōt akup̄ym mē ā xw̄ynh̄jē ho mex nē Tirtūm kapēr o tanhmā mē ahkre hto ho ri mē hkōt pa.

Pahi Erox tee ri kot Jejus kukamā hamaxpēr ā harēnh

Matēwre 14.1-12; Makre 6.14-29

⁷⁻⁸ Hāmri nhūm pika pē Garirej kamā mē piitā Jejus jarēnh ma nē ahp̄ynhā ri tanhmā axpēn mā harēnh to. Mē hw̄y jaja kēp finat Juāw Paxis akup̄ym htūr ā ri harē. Nhūm mē hw̄y jaja amnepēm mē hkukamā Tirtūm nh̄y hā kapēr jarēnh xw̄ynh̄jē hō ra akup̄ym htūr ā harē. Nhūm mē hw̄y jaja kēp finat Eris ā axpēn mā harē. Jakamā nhūm pahīhti Eroxja mē kot ahp̄ynhā tanhmā ri harēnh toja ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. ⁹ Nē hamaxpēr o:

—Kwa mēhō na hte we ri ā amnhī nhīpēx anh̄yr o pa wehe? Nā finat Juāw Paxis kēt. Ra ixte amnepēm hā ixāmnēnh nhūm mē kot

inhmā mut krāhyr nē hpīr kēnā. Kwa mēhō na hte we ri ā amnhī nhīpēx anē?

Anhyr o hamaxpēr hāmri nē kām omunh prām nē.

Jeus kot mē ho ohtō nē mē kām mē ō hā harēnh

Matēwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Juāw 6.1-14

¹⁰ Tā nhūm Jeus nhī hā kapēr o mē pa xwýnhjaja akupýn hwýr mran pōj nē mē kot ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā kām amnhī jarē. Hāmri nhūm mē kuma nē ma krī pē Pesēj wýr kormā mē o mō. ¹¹ Hāmri nhūm krī hkwy nhō xwýnhjaja ra ma mē mōr ā mē harēnh ma nē ohtō nē ma mē hkōt mra nē nhýri mē hkōt pōj. Nhūm Jeus amnhī kōt mē omu hāmri nē tanhmā mē ho mex to ho xa. Kōt mē ā nē mē pa xwýnhjaja nhūm akupým mē ho mex. Hāmri nē Tirtūm kapēr o mē ahkre nē mē kām:

—E kot kaj mē atō amā amnhī tomnui kaga hprām xaj Tirtūm kōt amnhī xām nhūm amnhī tā apumu nē ato hkra. Hāmri ka ajamakētkati nē amex nē axāmnhix ri apa.

Anhyr o mē kām kapēr pē mē ahkre ho xa.

¹² Tā nhūm myt ar kaxyw nhūm Jeus nhī hā mē ahkre ho mē pa xwýnh pē 12jaja hwýr mra nē kām:

—Kwa na ra kamāt o mō. Mē hano kē mē amnhī to krī hō japēr nē tokyx amnhīm mēmoj japrō nē kuku nē hikwý nē gōr. Mo mē panhō? ām jar kapōt pix kēnā. Anē.

¹³⁻¹⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Kwa ka mē kamjaja mē kām mēmoj gō kē mē kuku. Anē.

Nhūm mē ohtō rax nē mē hkōt mra. Mēmyjaja kēp 5.000 nē kaxyw mē hprō nē mē hkrajaja. Jakamā nhūm mē kēp 12jaja Jeus kot ā mē kām kapēr anhyrja ma nē tee ri mē hkukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa na mo mē panhō rax? Mē panhō pāwti kēp sīk nē kaxyw tep grā axkruttre kēnā kot kēt we mē piitā mē hipēx pa. Xa kot paj mē ma mra nē nhýri mē kām mē apkur xaj japrō nhūm mē kuku? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā pu mē kām mēmoj japrōr kēt nē. Mē panhōta kot puj mē kām ho anhgrā. E mē kām anē kē mē ahpýnhā ri hije nē hkrī nē apku. Anē.

¹⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām anē nhūm mē piitā hkrī pa. ¹⁶ Hāmri nhūm Jeus pāwti mē tepta jamý nē kānhmā kaxkwa hwýr rīt nē kānhmā kupē nē Tirtūm mā harē nē kām:

—Pa Papaj? Apē mē inhmā mē inhō xwýnh jakamā amex o amex. Anē.

Hāmri nē mē kām ho hkry hpa nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kugō nhūm mē ō ri ho xa nē ho mē hipēx par kumrēx. ¹⁷ Nhūm mē piitā apkur mex o hkrī. Mēōja mē kēp

grire htā nhūm Jeus tanhmā mē kām ho rax to nhūm mē ohtō rax tā piitā kuku nē ho ōhy htu hpa. Nhūm arī mēō jakrēx prā nhūm Jeus kōt mē pa ho mē pa xwýnhjaja akupým hakrēx o pikuprōnh pa nē ho kawā ho 12 nē ho nýt pa.

Jeus kot amnhī tā hkōt mē pa xwýnhjē kukjēr ā harēnh

Matēwre 16.13-19; Makre 8.27-29

¹⁸ Tā nhūm arīgro hō hā nhūm Jeus nhýri ahte Tirtūm mā amnhī jarēnh o nhý nhūm hkōt ri mē pa ho mē pa xwýnhjaja ma hwýr mra. Hāmri nhūm amnhī wýr mē omu nē amnhī tā tanhmā mē hkukjēr to nē mē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Tanhmā na htem ahpýnhā axpēn mā ijarēnh to wehe? Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā na htem ahpýnhā tanhmā ajarēnh to. Na hte kamā mē hkwyjaja ato finat Juāw Paxis ā ajarē. Nhūm kamā mē hkwyjaja ato finat Eris ā ajarē nhūm mē hkwyjaja tōhā apē Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjē hō ra akupým htīr ā ajarē. Ā na htem ahpýnhā ajarēnh anē. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—No mē kajaja? Ixpē mēhō hā na ka htem ixkamnhix? Anē.

Hāmri nhūm Simāw Pētre kām:

—Nā mē pajaja na pa htem apē Tirtūm kot mē ixkaxyw axām nē mē ixwýr amēnh xwýnh ā ajarē. Nē apē mē ixpiitā mē inhō Pahi Maati hā ajarē. Ā na pa htem ajarēnh anē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm kuma nē mē kām:

—Tý. Nā ām hāmri na ka htem ā ijarēnh anē. Ā ixte anhyr kēnā. Nom kēr ka mē inhmar kumrēx. Kēr ka mē kormā ā akwýjē mā ijarēnh anhyr o ri apa hkēt nē. Anē.

Jeus kot amnhī kukamā amnhī jarēnh

Matēwre 16.21; Makre 8.31-33

²² Nhūm Jeus arī hkōt mē pa ho pa xwýnhjē mā kapēr nē hprī hā tanhmā mē kām amnhī jarēnh to nē mē kām:

—Nā ām hāmri na Simāw Pētre ijarē. Mē kajaja ra mē ate ja hā ixpumunh mex. No mē pahkwýjaja na mē akīnhā mē kām ja hā ijarēnh mar nē ja hā ixpumunh prām kēt. Ijaew pigētjaja nē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre o mē pa xwýnhjaja nē patre krāhtūmjaja mē kām ja hā ixpumunh prām kēt. Jakamā koja mē nhýrmā ixpynē nē ixtak rax nē. Hāmri nē ixpi. Nom kot paj itxyk ā apkati axkrunēpxi nhūm Tirtūm akupým ixto ixfīr. Anē.

Jeus krajaja tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā mē harēnh

Matēwre 10.31, 16.24-28; Makre 8.34-9.1; Rukre 14.25-33; Juāw 12.24-26; māmēnh

Karatas 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1-2; Apokarip 2.10-12

²³ Nhũm pre ã Jesus amnhĩ kukamã hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjē mǎ amnhĩ jarēnh anē hāmri nē hpānhã mē kot mar o kuhē xwýnh piitã mē kām kapēr nē mē kām:

—E kot ka mē atō ate ixkõt amnhĩ xām ã amnhĩ jarē hāmri nē mǎānēn ã amnhĩ jarēnh anē nē amnhĩ jarēnh o: “Jejus kēp inhō Pahihti jakamã kot paj kapēr kõt pix mǎ amnhĩ nhĩpēx rāhã ho ri ixpa. Kwār ixkwýjaja tanhmã hã inhĩpēx to.” Anhýr o apkati mē ã amnhĩ jarēnh anē.

²⁴—Koja mē ixtã mē atōx pĩ rý tanhmã mē atō hto ka ty. Tã koja akaxwýnh mǎ inhō krĩ mex wýr ãpir kurē kumrēx. Hāmri nē kamã atĩr tũm nē amex rāhã apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atĩr prām xāj ixkaga hāmri nē hwýr axāpir kēt nē.

²⁵—Nē koja mēhō hikukrēx rax gryk ã Tĩrtũm kaga. Hã koja nhýrmã ty nē ý kamã kuwy hwýr ma mō nē amnhĩ kõt hikukrēx õ hpyr nē o mōr kēt nē. Kojã tee ri kuwy hwýr mōr pymaj amnhĩ nē hikukrēx rax o amnhĩ pānhã amnhĩrer prām kaprý.

²⁶—Nē koja mēhō ixte mē ahkre hã inhma nhũm ja kēp omnuj nhũm ixkaga japēr. Hã kot paj nhýrmã akupýn mē ato amnhĩptār kaxyw akupýn wrý nē amnhĩ xwar kot ixkaga xwýnhnta kaga. Ām hāmri na pa ã mē amã amnhĩ jarēnh anē. Kot paj nhýrmã man akupýn inhō Papaj nhý hã ixte mē ho amnhĩptār kaxyw akupýn wrý. Nhũm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja man ixkõt wrý. Pa mē wrý hāmri nē mē kot ixkaga xwýnhjaja pa amnhĩ pyrã nē mē hkaga. ²⁷ Ām hāmri na pa ã mē amã amnhĩ jarēnh anē. Kot paj nhýrmã akupýn ixte mē ato amnhĩptār kaxyw mē awýr wrý. Tã kot kaj mē akwýjaja kormã atĩr ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpēx to hã ixpumu. Anē.

Jejus kot kēn prēk nhũmōk ã hirã kamã ām ã harēnh

Matēwre 17.1-8; Makre 9.2-8; mǎānēn Sikũn Pētre 1.16-18

²⁸ Tã nhũm semānja hapēx nhũm Jejus Simǎw Pētre nē Xiakre nē Juǎw wa mē kām kapēr nē mē kām:

—E pu mē ma hixēt prēk mǔj wýr mō nē hwýr api nē himōk ã Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarē. Anē.

Hāmri nē ma amnhĩ kõt hwýr mē o mō nē hwýr mē ho api. ²⁹⁻³² Hāmri nhũm Jejus Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarēnh o xa. Nom nhũm hkõt hixēt wýr mē mōr xwýnhjaja õtxwa htýx nē ra gōr nē hikwý. Pu nhũm Jejus axtem hkuk nē xa. Nē ē haka htýx nē xa. Hāmri nhũm ja wa kaxkwa rūm wrý nē kuri kām kapēr o xa. Finat Mojes mē finat Erisja wa kuri kām kapēr o xa. Na pre ra amnepēm Tĩrtũm amnhĩ wýr wa ho api. Tã nhũm wa

ra akupýn wrý nē Jejus mǎ kapēr o xa. Mē hpimrǎatã hirã htýx kām axpēn mǎ kapēr o kuhē. Jejus kormã krĩpē Jerujarē kapem mē kot hpĩr kēt ri nhũm wa mē axpēn mǎ htýk kukamã harēnh o kuhē. Nhũm wa kām:

—Nã Tĩrtũm jamaxpēr xã hkõt kot kaj ã amnhĩ nhĩpēx anē.

Anhýr o Jejus tyk kukamã kām hamaxpēr o hihtýx o wa xa.

Rōm nhũm mē õt xwýnhjaja hkrã hapōj nē tee ri Jejus pumu. Nhũm mex kumrēx nē hirã htýx kām xa nhũm mē omu nē kuri wa ām xwýnhnta wa omu. ³³ Hāmri nhũm Mojes mē Eris wa ra akupým nojarēt nhũm Simǎw Pētre tee ri ja hã wa omu nē Jejus mǎ kām:

—Kwa Pahihti. Nã ām hāmri na pu mē amnē mō. Kwa pu mē kritpēm jar axkamē nē tokyx panojarēt kēt nē. Pa mē amã pō nhĩrōnh o axkrunēpxi nē hipēx. Amã hō nhĩpēx nē Mojes mǎ hō nhĩpēx nē Eris mǎ hō nhĩpēx ka mē kamã akrĩ. E kwa pa mē amã ho anē nã? Anē.

Nhũm amnhĩ krã hkõt ã kām kapēr anē. ³⁴ Hāmri nē kormã kām kapēr rōm nhũm kakrã jaka týxja wrý nē mē hkunor nhũm wa mē kamã kuhē. Hāmri nhũm Simǎw Pētre mē Juǎw nē Xiakreja mē tee ri kakrã kot amnhĩ nhĩpēx ã omu nē kām na nē. ³⁵ Hāmri nhũm kakrã kamã Tĩrtũm mē kām kapēr nē mē kām:

—E ota Ixkra xa. Mē ate kamã ajamak o apa xwýnhnta na. Inhmã hapēē. Kér ka mē ām tapxipix kapēr mar týx o ri apa. Anē.

³⁶ Hāmri nhũm mē kuma nē kǎnhmã rĩt nē ām Jejus pix pumu nhũm ahte xa. Nhũm kuri wa ām xwýnhnta wa ra ma akupým api nhũm mē Jejus pix pumu.

Mē tapxipixjaja na prem ã Jejus kot amnhĩ nhĩpēx anhýr ã omu nom taxy kormã nhām hkwyjē mǎ harēnh kēt nē. Ām axpēn pix mǎ harēnh pē hkukamã hamaxpēr o ri Jejus kōt pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ã harēnh

Matēwre 17.14-21; Makre 9.14-29

³⁷ Tã nhũm apkati nhũm mē ma akupým ahparmã hkwyjē hwýr wrýk o mō. Nē mē hwýr hpōx o mō nhũm mē ra mē kutēp pikuprōnh rax nē kuhē. ³⁸ Hāmri nhũm mēhō myja amnhĩ wýr mē omu nē mē kutã tē nē mē hkaxpa nē Jejus pumu nē kām:

—Pa Jejus. Kwa ixkamã axukapri nē inhmã ixkra ho mex. Ām ixpē pyxire. ³⁹ Na hte mēkarōmnuti xatã ixpē tanhmã ho nhũm ý hã amýra nē mra nē rōrōk nē hakwa jamrō ho hikwý nhũm tokyx kām urer kēt nē. Nhũm ra ixpē homnuj týx nē. ⁴⁰ Hāmri pa akōt mē pa ho mē pa xwýnhjē hwýr o tē nhũm mē kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkaprý. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mā kām:

—Hēxta waa nē. Na ka mē ra ixte Tirtūm nhý hā mē ho mex ā xpumunh o ixkôt apa rryt tã kormā ixpyrā nē ā mē hipēx anhýr kêt nē. Mān ka mē kormā mē kaxyw Tirtūm kôt ajamaxpēr týt kêt nē. Anē.

Hāmri nē myta mā kām:

—E amnē ixwýr akra ho tē pa inhno ho omu. Anē.

⁴² Hāmri nhūm hwýr o tē nhūm mēkarōmnuti axte kēp ho pika kura nhūm amýra nē tēm nē nō. Hāmri nhūm Jejus omu nē nē mēkarōmnuti kator nhūm akupým mex nē kànhamā nhý. Hāmri nhūm akupým hipēxā mā kugō. ⁴³ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē Jejus kot ā hipēx anhýrja ā omu nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokýy. Hēxta waa nē. Pēr ām Tirtūmja ām āhpumunh o āhpumunh. Anē.

Jejus kot htyk kukamā amnhī jarēnh

Matēwre 17.22-23; Makre 9.30-32

⁴⁴ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E kot paj mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhmar týt nē. Na pa pre mē ate aa mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o ipa pix kaxyw mē awýr ixwýrk kêt nē. Koja mē tokyx mē kām ixtā amýnē nhūm mē ixpī. E kwa kēr ka mē ja ma nē hā anohtýt nē ho apa. Anē.

⁴⁵ Hāmri nhūm mē tee ri kot ā amnhī jarēnh anhýrja ma nē axpēn mā:

—Kwa mo na pēr ri ā amnhī jarēnh anē? Kēp mē panhō Pahi Maati hā kot amnhī jarēnh kēnā kot kēt mēhō kupī.

Anhýr o axpēn mā ri harēnh o kuhē. Hāmri nē mē kām ā kot amnhī jarēnh anhýrja mar prām kēt jakamā hpri hā tanhmā hā hkukjēr to hkēt nē. Ām akryk mar o kuhē.

Mē kot amnhī to rūnh xwýnhjē jarēnh

Matēwre 18.1-5; Makre 9.33-37; Rukre 22.24-27; määnēr Piripos 2.3-9; Wam Pêtre 5.5

⁴⁶ Tā nhūm Jejus kot mē pa ho mē pa xwýnhjaja tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to hāmri nē axpēn mā:

—Kwa mē pahtō kot puj we nhýrmā pahpē pahī nē mē ho amnhīptār rax o pahkwý jakre? Anē.

Hāmri nē ja hā axpēn kukjēr o Jejus kot mō nē axpēn mā: “Nā pa.” Nhūm mē hkwyja: “Nā kēt pa.” Anhýr o hkôt mō. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus mē kuma nē mē hamaxpēr kôt mē omu. Hāmri nē xa nē amnhī wýr mēhprjē mā hpa ho apē nhūm hwýr tē nē kuri xa. ⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mā tanhmā harēnh to nē mē kām:

—E mē inhma. Kēr ka mē apē pahī pyrāk o tanhmā amnhī jarēnh to ho ri apa hkēt nē.

Ām te amarī ri mē apa pyrāk o amnhī nhīpēx o ri apa. Jao nhýri mēhprjē hō pumu nē kamā axukapri ho kām mēmoj tanhmā ho rý kām mēmoj gō. Hāmri nē te pa ate tanhmā ixto mex to pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē kot ka mē atō pa tanhmā ixto mex to nē te ate Tirtūm tanhmā ho mex to pyrāk o amnhī nhīpēx. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē mē ate amnhī to rūnh kēt tā nhūm tām mē ate amnhī to rūnh xwýnh ā mē ajarē. E kot kaj mē amā amnhī to rūnh prām nē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

Mēhō kot Jejus nhý hā tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh

Makre 9.38-41

⁴⁹ Hāmri nhūm Jejus kot mē pa ho pa xwýnhjē hō pē Juāwja nhýnhýnh hwýr hpōx o tē nē kām:

—Kwa Pahihti. O mýj mēhō kēp mē pahkwý hkēt tā anhīxi jarēnh kôt mē nē mēkarōmnuti janor o pa. Pa mē tee ri kot ā amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē nē kām ixkapēr. Kēp mē pahkwý hkēt kēnā kot kēt ā mē hanor anhýr o pa. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Kwa nā ja nē tanhmā kām nē hkēt nē. Koja mēhō mē pahkwým ri tanhmā mē ahkre hto hkēt nē hāmri nē kēp mē panhīōō. Ra mē pahkôt kot amnhī nhīpēx o pa mā kēnā. Jakamā kwa mē ja nē tanhmā kām akapēr to hkēt nē. Kwār māmri ā amnhī nhīpēx anhýr o ri pa. Ja mex kēnā. Anē.

Samar nhō xwýnhjaja kot Jejus kaga hā mē harēnh

Atre 8.14-15

⁵¹ Hāmri nhūm Jejus akupým kaxkwa hwýr āpir kaxyw ra hwýr apkati grēre ho mōr jakamā nhūm hamaxpēr o:

—E pa ma akupým Jerujarē hwýr mō. Nā kot paj anē. Mē kot kamā tanhmā ixto mā tā kot paj ma akupým mē hwýr mō. Anē.

⁵² Hāmri nē amnhī kukamā mē hkwyjē rē nhūm mē ma mē hkukamā Samar nhō krī kamā nhýri mē kot amnhīm hikranh xā japēr o mō. ⁵³ Nom nhūm Samar nhō xwýnhjaja kēp Jerujarē nhō xwýnhjē hprām nōkati jakamā Jerujarē hwýr mōr ā mē harēnh ma nē amnhī nē mē hkurē. ⁵⁴ Hāmri nhūm mē tee ri amnhī tā mē kuma nē awjanā nē akupým Jejus wýr mra nē kām mē harē. Hāmri nhūm Juāw mē Xiakre wa mē harēnh ma nē mē kamā gryk nē nē Jejus mā:

—Kwa Pahihti. Nā na mē axtem nē amnhī nē mē pahkurē. Jakamā e kwa pu mē kaxkwa rūm mē hipy kuwy hpōk kwý rē kē mē hkaxār pa nā? Anē.

⁵⁵ Hāmri nhūm wa kuma nē wa kām:

—Tk. Kwa nā wa ajamaxpērja mex kēt. Pu mē ā ri mē hipēx anhýr kēt nē. Koja Tirtūm kām ja ho anhýr prām nē rī tām tanhmā

mê ho. No mê papajaja pu mê ri mê kamã pagryk xaj tanhmã mê hipêx to hkêt nê. Pu mê ã mê hipêx anê nê ra amnhĩ tomnuy tỳx nê. Kwa wa ri ã ajamaxpêr anhỹr kêt nê. Anê.

⁵⁶ Hãmri nê mê ma Samar rûm hapôj nê hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỹr pa.

Mê hkwỹjaja kãm Jesus kôt pa hprãm ã mê harênh

Matêwre 8.18-22

⁵⁷ Tã nhũm Jesus mê kormã mõi ri nhũm mēhõja hwỹr tē nê kãm:

—Pa Jesus? E kot paj ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁵⁸ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Ko ka mã. Kam nê rĩ ma ixkôt ri apa ho apa. Nom kêr ka inhmar kumrêx nê rĩ kormã ixkôt apa. Na hte xore pika hkre kamã hikwỹ xà. Nê kuwênhre pĩ nhĩmök ã hikwỹ xà. No pa na Tĩrtũm kot mê awỹr inhmēnh xwỹnh tã jajê hkĩnhã inhõrkwỹ hkêt. Na pa hte ãm nhãm krĩ hõ hwỹr ixpa nê nhãm ixpa. Tã xà kot kaj ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa nà? Anê.

⁵⁹ Nhũm pre ã kãm kapêr anê hãmri nê nhãm mēhõja wỹr apkjê nê kãm:

—Pa? No ka? Xà kot ka ma ixkôt apa ho apa nà? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỹ no ãm kormã. Koja nhỹrmã inhĩpêxãja tanhmã amnhĩ to nê ty măn. Pa haxã hãmri nê rĩ kormã ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁶⁰ Hãmri nhũm Jesus kuma nê kãm:

—Kwa nà ri ã ajamaxpêr anhỹr kêt nê. Ma ixkôt apa ho apa kurê kumrêx. Kê mēmoj ano kupyr rỹ inhnê apê amnâr kêt nê. Kwâr mê hũr tũm nê mê pa hkêt mã xwỹnhjaja măn axwakre kamã amã anhĩpêxã jamâr o pa nhũm nhỹrmã ty kê mê amã haxã. Ka mãmri mã Tĩrtũm kapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt apa. Kê mê ama nê mê hkwỹjaja hkôt amnhĩ xunhwỹ nhũm mê ho hkra. Anê.

⁶¹ Nhũm pre ã kãm kapêr anê hãmri nhũm nhãm mēhõ myja haxwỹja hwỹr tē nê kãm:

—E. Pa kot pa ma akôt ri ixpa ho ixpa. Nom kormã. Pa ma akupỹm tē nê ixkwỹjê mã amnhĩ jarê nê tanhmã amnhĩ to hpa măn. Hãmri nê mēmo arĩgro hã rĩ kormã ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁶² Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa nà. Kot kaj ã ajamaxpêr anê hãmri nê ixkôt apa htã te amnhĩ katut kôt arĩt rãhã ho ri apa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Kwa ã ajamaxpêr anhỹr kêt nê ma ixkôt apa kurê kumrêx. Anê.

10

Jeus kot mê hwỹr mê kêp 72 rēnh ã harēnh Matêwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 9.10-11; mãănēn Atre 13.50-51, 18.6

¹ Tã nhũm Jeus axte amnhĩ kaxyw mê ho 72 nê mê kurê. Hãmri nê mê ho axkrut kapêh nê ma nhỹhỹm krĩ hkwỹ hkôt amnhĩ kukamã mê kurê. Mê kot mê hkôt ri Tĩrtũm kapêr o mê ahkre ho pa kaxyw. ² Hãmri nê mê kãm:

—Na mê ohtô rax nê kormã Tĩrtũm kapêr mar kêt nê. No ãm kormã mê ate mê kãm harēnh o apa kaxyw mê agrêre. Te pur kãm harôj kamrêk pa nê ãm tã no ãm kaxyw hikēnh xwỹnh grêre pyrãk. Jakamã kwa mê ho Tĩrtũm wỹr kê axte mê kaxyw mê hkwỹjê rê.

³ —E kot paj ma mê hwỹr mê arê. Ma mê hkôt mê ate Tĩrtũm kapêr o mê ahkre ho ri apa kaxyw. Jakamã kot kaj mê te ate ôwēhti kot mry xoprê hwỹr amnhĩ to mrrar nhũm kot hkwỹ hpar pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Koja mê hkwỹjaja mê ate mê ahkre ma nhũm ja mê kêp omnuj nê nhũm mê hã tanhmã mê anhĩpêx to. Tã kêr ka mê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nê amã mê uma hkêt nê.

⁴ —Nê kêr ka mê hwỹr anojarêt nê amnhĩ kôt amrykã rỹ akawã rỹ aparkã hõ ho apa hkêt nê. ãm anhỹ kamã ma mê hwỹr apa. Nê mê hwỹr mra nhũm mê nhỹri pry hã mê atô kaxpa nê amã kapêr o xa ka wa axpên mã akapêr ry hkêt nê. Anojarêt kãm kãm akapêr krãre nê mê hakre nê ma krĩm apa.

⁵ —Nê kêr ka mê hwỹr pøj nê nhỹri mê ôrkwỹ hwỹr agjê nê mê kãm: “Xà kot paj mê ato Tĩrtũm wỹr kê mê ato mex nê ka mê ajamakêtkati nê ri apa?” Anê. ⁶ Hãmri nhũm mê ama nhũm ja mê kãm mex japêr nhũm mê hkĩnh nê amã: “ỹ kam nê mãmri mê ixto awỹ.” Anê. Hãmri ka mê ama nê tanhmã mê ho Tĩrtũm wỹr to. No koja mê apê ja kaga ka mê ho hwỹr kêt nê.

⁷ —Nê kêr ka mê nhỹri mê ôrkwỹ kamã mê hwỹr pøj hãmri nê mê hkôt ri apikamēnh tãmtã nê akupỹm mê kurũm ajapôj nê ma hpãnhã krĩ hõ hwỹr apa. Nê mê axãmnhĩx mê kuri axãpkur o ri apa. Mēmoj to akôm o ri apa. Ra mê ate mê ho mex pê mê kãm Tĩrtũm kapêr o mê ahkre ho apa kênã. Jakamã kwâr mê mãmri amnhĩ pãnhã mê amã mê axãpkur xã gô ka mê kuri mê apku.

⁸ —Nê kêr ka mê nhỹri mê hwỹr pøj nhũm mê ato mex nê. Nê mê amã mēmo mê apkur xã gô ka mê mãmri axãmnhĩx aku. Aa kormã mê ate mēmojta kur kêt tã mãmri ajamakêtkati nê aku. No tee ri amnhĩ kukamã tanhmã ajamaxpêr to hkêt nê.

⁹ —Nê kêr ka mê ã mê kãm akapêr anê nê mê kãm: “Tĩrtũm kãm mê ato hkra hprãm.

Na hte amnhĩ wýr mẽ awý.” Anẽ hãmri nẽ akupým mẽ kãm mẽ ã xwýnhjẽ ho mex. Á kot kaj mẽ mẽ kãm amnhĩ nhípêx anhýr o ri mẽ hkôt apa.

¹⁰—Nẽ kër ka mẽ nhýri mẽ hwýr pøj nhũm mẽ ãm mẽ apumu nẽ amnhĩ nhõrkwý hwýr mẽ awýr kêt japër. Hãmri ka mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ omu hãmri nẽ ra ma nhãm apa kaxyw. ¹¹ Hãmri nẽ anojarêt nẽ mẽ kãm: “E mẽ inhma. Tirtũm kot mẽ pahwýr mẽnh xwýnhĩa na mẽ awýr wa inhmẽ pa wa mẽ awýr mō. Wa ixte Tirtũm kapër o mẽ ajahkre kaxyw. Kãm mẽ ato hkra hprãm nhũm wa ixte mẽ amã harẽnh kaxyw na pa pre wa ã mẽ awýr inhmōr anẽ. Tã ka mẽ harẽnh ma nẽ wa ixkaga. Jakamã kot paj wa jar mẽ anhō krĩ kamã amnhĩ par kã hã awjagrō kapĩ. Mẽ ate Tirtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm Tirtũm kot amnhĩ pyrà nẽ mẽ akaga hã mẽ ate omunh kaxyw kot paj wa mẽ anoo mã ã amnhĩ par kã hã awjagrō kapĩr anẽ. Kot kaj mẽ nhýrmã tee ri ã amnhĩ nhípêx anhýrja mã ajamaxpër nẽ akapri htyx kumrẽx kãm ga. ãm hãmri na pa wa mẽ amã ja jarẽ.” Anhýr o mẽ kãm akapër nẽ mẽ kęp ajapøj nẽ ma hpãnhã nhãm krĩ hō hwýr apa kurẽ kumrẽx.

¹²—Koja nhýrmã Tirtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapẽ tanhmã mẽ ho. Na pre ra ã krĩ pẽ Sotō nhō xwýnhjẽ nhípêx anẽ. Na prem amnhĩ tomnuj tỳx o pa nhũm Tirtũm tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx ã tanhmã mẽ ho. Tã jar mẽ kot kãm ixkapër mar prãm kêt nẽ mẽ kot ixkaga xwýnhjaja. Kaja Tirtũm ixtã mẽ omu nẽ kot Sotō nhō xwýnhjẽ nhípêx pyràk o mẽ hipêx nom tanhmã mẽ ho htyx o mẽ hakre.

—E kër ka mẽ ma krĩ hkwy hkôt apa nẽ ã mẽ kãm akapër anhýr o ri apa. Anẽ.

Mẽ kot Tirtũm kôt hamaxpër kêt xwýnhjẽ jarẽnh

Matẽwre 11.20-24

¹³⁻¹⁴ Tã nhũm Jeus krĩ hkwy nhō xwýnhjẽ mã kapër o xa nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ kãm akir. Krĩ pẽ Korajĩ mẽ Pesěj nhō xwýnhjẽ kumrẽx mã kapër nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Amnepẽm krĩ pẽ Sitō mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwýnhjaja na prem tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa nhũm Tirtũm mẽ omu nẽ hã mẽ homnuj tỳx nẽ. Tã kwa mẽ o kora Korajĩ mẽ Pesěj wa kamã mẽ apa xwýnhjaja. Ra ixte mẽ amã mẽ ate mẽmoj pumunh kêt o anhýr rax o ixpa htã ka mẽ omu nẽ arĩ amnhĩ tomnuj o ri apa nẽ tokyx amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ amex kêt nẽ. Kop apu Sitō rý Xir kamã mãn ixte mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri ixpa ronhýx mẽ omu nẽ mẽ arom amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpër kurẽ kumrẽx. Nẽ tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã amnhĩ pumu nẽ

hkapri nẽ ã amnhĩ nhípêx anhýr kaga hpa. No mẽ kajaja na pa tee ri mẽ amã tanhmã amnhĩ nhípêx to ho ri ixpa kaprý. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ ãm ixpumu nẽ amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Tã koja nhýrmã Tirtũm mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapẽ tanhmã mẽ hipêx to. Hãmri nẽ tanhmã Sitō mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwýnhjẽ jarẽnh to nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapẽ amnhĩ xã htyx kamã hamak o ri pa. No mẽ kajaja mẽ ate amnhĩ tomnuj tỳx o mẽ hakrenh jakamã koja Tirtũm mẽ hkĩnhã mẽ atomnuj tỳx o mẽ atomnuj tỳx. Ka mẽ amnhĩ xã htyx kamã ajamak rãhã ho ri apa ho apa. Anẽ.

¹⁵ Nhũm pre ã Jeus mẽ kãm kapër anẽ. Hãmri nẽ hpãnhã Kapanaũ nhō xwýnhjẽ mã kapër nẽ mẽ kãm:

—No mẽ apẽ Kapanaũ nhō xwýnhjaja. Kot kaj mẽ ajaxwýja mẽ amex kêt nẽ. Mẽ ate amnhĩ tomnuj kagare pyrà nẽ Tirtũm nhō krĩ hwýr akra ho apa. Nom kot kaj mẽ atō hwýr axapir kêt nẽ. Kot kaj mẽ ma kuwy maati hwýr ajapêx pa kãm ga.

¹⁶ Anhýr o mẽ kãm kapër hãmri nẽ hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ mã kapër nẽ mẽ kãm:

—Kot kaj mẽ Tirtũm kapër o mẽ ahkre ho ri apa nhũm mẽhō ama nẽ akapër kôt amnhĩ nhípêx. Hã koja te pa kot ixkôt amnhĩ nhípêx pyràk o amnhĩ nhípêx. No koja amar kêt nẽ akaga hãmri nẽ te pa kot inhmar kêt nẽ ixkaga pyràk o amnhĩ nhípêx. Jao mããnen Tirtũm kaga.

Anẽ hãmri nhũm mẽ kuma hãmri nẽ anghrà nẽ axkrut kapẽn nẽ ma ahpýnhã krĩ hkôt anghrà.

Mẽ hkĩnh nẽ ri mẽ pa xwýnhjẽ jarẽnh

Apokarip 3.5

¹⁷ Tã nhũm mẽ kęp 72jaja krĩ hkwy rũm akupýn Jeus wýr pøj. Piitã hkĩnh nẽ hpõx pa. Hãmri nẽ kãm:

—Kwa Pahiiti. Na pa prem anhý hã mẽ nẽ mẽkarõmnuti japõx rax nẽ. Na pa prem mẽ nẽ mẽ hano nhũm mẽ ãm mẽ kurũm hapõx kurẽ kumrẽx. Anẽ.

¹⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe. Ixãhpumunh tỳx o ixte Satanasti jakrenh jakamã na ka htem inhý hã mẽ hano nhũm mẽ tee ri mẽ akutã hihtýx prãm. Hãmri nẽ te na haxẽnh prẽprẽk pyràk o amnhĩ nhípêx nẽ mẽ kurũm hapõx kurẽ kumrẽx pa ja hã mẽ omu. ¹⁹⁻²⁰ Mẽkarõmnuti te kot kagã xoprẽ rý te kot makre pyràk. Tã ra ixte mẽ amã ixãhpumunh tỳx xã hkwy nhõr jakamã na ka prem mẽ kãm akapër nhũm mẽ tee ri akutã tanhmã amnhĩ tỳx to hprãm. Tã koja Satanasti tee ri mẽ ate nhýrmã Tirtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa pymaj tanhmã mẽ ano kupy r to kaprý. Ra Tirtũm kot õ kagã kamã mẽ atĩr tũm nẽ mẽ apa kaxyw mẽ anhĩxi hã kagã kẽnã.

Jakamā kwa mẽ jam ajamaxpēr o akĩnh mẽ ajamakêtkati mẽ ri apa. No kêt mẽkarômnuti kot mẽ akapēr mar mẽ mẽ kurũm hapôxta ã mẽ omunh xà hkôt pix mã akĩnh mẽ ri apa hkêt mẽ. Anê.

Jeus kĩnh kãm kot Hipêêxà mã amnhĩ jarênh

Matêwre 11.25-27

²¹ Tã nhũm Tĩrtũm Karō tanhmã Jeus to nhũm ã hã hĩnh mẽ xa. Hãmri mẽ Tĩrtũm mã kapēr mẽ kãm:

—Pa Papaj? Nà apê mẽ ixpiitã mẽ inhō Pahi Maati na ka. Pikap ri mẽ pa xwỹnhjaja mẽ kaxkwa kamã mẽ pa xwỹnhjaja apê mẽ ixpiitã mẽ inhō Pahi Maati na ka. ãm hãmri na ka hte amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Na ka hte mẽ àhpumunh tỹx ã mẽ kot amnhĩ jarênh xwỹnhjẽ mã axàhpumunh tỹx o amnhĩrĩt kêt mẽ. ãm mẽ àhpumunh kêt ã mẽ kot amnhĩ jarênh xwỹnhjẽ pix mã na ka hte ja ho amnhĩrĩt nhũm mẽ tapxixipxjaja ja hã apumu. ãm hãmri na ka hte amã hprãm xà hkôt ã mẽ piitã mẽ hipêx anhyr o ri apa. Jakamã mẽ kot amnhĩ to hkryre xwỹnh pixjaja na htem ate amnhĩ nhĩpêx ã apumunh o pa.

²² —Na ka pre inhĩkra kamã mẽmoj piitã haxàr pa. Ixte ho amnhĩptàr o ri ixa kaxyw. Jakamã kapxixipx na ka hte ixpê akra hã ixpumunh par. No jar ri mẽ pa xwỹnhjaja na mẽ kot ja hã ixpumunh kêt. Nẽ mãânẽ papxixipx na ixte ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã apumunh par. Jakamã na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anê mẽ inhãm hprãm xà hkôt mẽ hkwyjẽ mã ato amnhĩrĩt o ri ixa nhũm mẽ ixpyrà mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hkôt apumu. Anê.

Jeus kôt mẽ pa xwỹnhjaja kot hkôt omunh o pa hã mẽ harênh

Matêwre 13.16-17

²³⁻²⁴ Nhũm pre Jeus ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh anê hãmri mẽ hpãnã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjẽ mã kapēr mẽ mẽ kãm:

—E na ka htem ixkôt mẽ ano ho ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh o ri apa. Nẽ mẽ ajamak o ixkapēr mar o ri ixkôt apa. No amnepêm mẽ akukamã pahijaja mẽ Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarênh o ri mẽ pa xwỹnhjaja kãm ixpumunh prãm tỹx o pa htã mẽ akĩnhã ixpumunh kêt rãhã htyk pa. Kormã ixwryk mẽ jar ixkator kêt jakamã na prem ixpumunh kêt rãhã ty. Nẽ mẽ kãm ixkapēr mar prãm tã mẽ akĩnhã ixkapēr mar kêt mẽ. ãm mẽ kapxixipxjaja na ka mẽ mýr pẽ ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumunh mẽ ixkapēr mar o ixkôt apa. Tã mẽ kurom mẽ ate ano ho ixpumunh mẽ ajamak o ixkapēr mar jakamã kwa mẽ ja hã amnhĩ pumu mẽ tãm amnhĩ nhĩpêx o akĩnh mẽ ri apa. Anê.

Samar nhō xwỹnh jarênh

Matêwre 22.34-40; Makre 12.28-34; mãânẽn Wam Juãw 3.17-18

²⁵ Tã nhũm Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwỹnhjaja Jeus wýr tẽ mẽ hẽx rom kot kamã hamak kaxyw kãm:

—Pa? E kwa inhãm mẽmoj jarê. Tanhmã kot paj we nhỹrmã Tĩrtũm ri ixtĩr tũm mẽ ixa kaxyw amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tanhmã na ka hte Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot mẽ htĩr tũm mẽ pa hã kagã kamã harênh mẽ mar to? Anê.

²⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Nà harênh kot:

Kêr ka mẽ anhi piitã ho amã Tĩrtũm kĩnh o ri apa. Mẽ amã hĩnh tỹx o mẽmoj piitã hakrenh par o ri apa.

Nẽ kêr ka mẽ amã mẽ piitã hã ma ho te ka amã amnhĩ tã ma pyràk o mẽ hipêx o ri apa. Jao tãm mẽ hipêx o ri apa. Anê.

ã Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kamã ja jarênh kot anhyr. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm Jeus kuma mẽ kãm:

—Tỹ. Nà ãm hãmri na ka harê. Kot kaj ã mẽ hipêx anhyr o ri apa mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm mẽ apa ho apa. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nom kãm mẽ piitã mẽ ho mex prãm kêt mẽ. ãm amnhĩ kwỹ pixjaja nhũm kãm mẽ ho mex o pa hprãm. Jakamã hẽx rom kãm:

—Kwa no mẽmojaja kot pa we ri ã mẽ hipêx anhyr o ri ixa? Xà mẽ pahkwỹ pẽ Ijaew pixjaja nà? Anê.

³⁰ Hãmri nhũm kuma mẽ tanhmã kãm ujarênh to. Nom hã kuxi mẽ kãm awjarê mẽ kãm:

—E pa amã awjarê ka inhma. Koja Ijaew nhō xwỹnhjaja ma Jerujarê rũm Jeriko hwýr ahpar mã ma mō. Mōo nhũm ra mẽ ahkĩnh xwỹnhjaja kutã mra. Hãmri mẽ pry kahti ri hwýr kato mẽ unê mẽ htak rax mẽ. Nẽ kệp ê hkwrỹnh pa mẽ na kurũm hprôt mẽ mra mẽ akunok nhũm mẽ kot htak o hkã rênh rãhã ra htyk kaxyw mẽ nō. ³¹ Hãmri nhũm patreja tẽ mẽ omu. No ãm omunh o hãnh tẽ mẽ hkupu mẽ ma tẽ. Urak mẽ kệp Ijaew tã ãm omu mẽ tanhmã ho ajuta hto hkêt mẽ hãnh omunh o tẽ mẽ hkupu mẽ ma tẽ. ³² Hãmri nhũm patre ho ajuta xwỹnhjaja mãânẽn tẽ. Nẽ patre pyrà mẽ omu mẽ ãm omu mẽ hkupu mẽ ma tẽ. Urak mẽ kệp Ijaew tã omu mẽ ãm omu mẽ hkupu mẽ ma tẽ.

³³ —Tã nhũm Samar nhō xwỹnhjaja mãânẽn mō. Samar nhō xwỹnhjẽ mẽ Ijaew na prem kãm xepên kĩnh kêt tã nhũm mō mẽ omu mẽ kamã ukaprí mẽ. Kệp Ijaew ã omunh tã tee ri omu mẽ kamã ukaprí mẽ. ³⁴ Hãmri mẽ hwýr tẽ mẽ omu mẽ kãm mẽ kot htak o hkã rênh xà kane mẽ kãm hkupu pa. Hãmri mẽ kãnhmã ãm mẽ hkrit jumẽnre hã kumẽ mẽ ma nhỹri

mê kot amnhîm hikranh xà hã ixkre hwÿr o mô nê hwÿr o pôi. Hâmri nê omunh mex o apkati. ³⁵ Hâmri nê akupÿm nojarê nê kâxpore hkwy jamÿ nê o tẽ nê kot mê kãm ô xwÿnhja mã kugô nê kãm: “E kot paj hãmri ma mô. Ota ixkâxporeta. Kêr ka inhmã à xwÿnhnta tânopxar mex nê. Nê inhmã omunh mex kê akupÿm mex. Koja kâxporeja apê grire hã kot paj nhÿrmã akupÿn mô nê axte hkôt amã hkwy gô.” Anhÿr o kãm kapêr nê ma akupÿm mô. Æ mê ujarênh kot anhÿr. Anê.

³⁶ Nhũm pre ã Jeus kãm ujarênh anê. Hâmri nê kãm:

—E nhÿ na pre kãm mê kot htak xwÿnhnta kaprî ho te tãm kãm amnhî tã ma pyrâk wehe? Anê.

Hâmri nhũm Tirtũm kapêr tũm o mê ahkre xwÿnhnta kãm:

—Nà kot kamã ukaprî xwÿnhnta na pre omu nê kamã ukaprî nê ho mex o te tãm kãm amnhî tã ma pyrâk o hipêx. Anê.

³⁷ Hâmri nhũm Jeus kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka harê. Urâk nê kêp Ijaew kêt tã kamã ukaprî nê ho mex nê. Tã kêr ka urâk nê ã mê piitã mê hipêx anhÿr o ri apa. Urâk nê mê kêp akwÿ hkêt tã mê kamã axukaprî ho ri apa. Anê.

Jeus kot Matre mê Marir wa hwÿr môr ã harênh

Rukre 12.29-31

³⁸ Tã nhũm Jeus krî rũm kato hãmri nê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mê mê ma nhãm krî hõ hwÿr mô. Môô nê hwÿr pôi. Hâmri nhũm Matre mê omu nê amnhî nhôrkwy hwÿr mê kuwÿ nhũm mê ma hwÿr mô nê ôrkwy hwÿr pôi. ³⁹ Hâmri nhũm Jeus mê ahkre ho nhÿ nhũm Matre htôx Marirja arî hpar pê mar o nhÿ. ⁴⁰ Hâmri nhũm Matre mê hwÿr axã nê omu. Nê tee ri âpênh rax kukamã hamaxpêr nê Jeus wÿr tẽ nê kãm:

—Xê ma Pahihti. Kormã ixâpênh rax tã nhũm Marir ixto ajuta hkêt nê. Æm akapêr pix mar gryk ã ixkôt htêm nê ixto ajuta hkêt nê. Pa ahte mê panhõ hã ixâpênh o xa. Xà amã ja mex? Xê kãm anê kê tokyx ixkôt tẽ pa wa hã axkrut nê mê panhõ hã ixâpênh tokyx anê. Anê.

⁴¹ Hâmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa Matre. Na ka ãm mê panhõ pix kukamã ri ajamxpêr nê gryk ã tee ri amnhî nhîpêx. ⁴² Æm hãmri na Marir kãm ixkapêr mar prãm nê. Jakamã kot paj ri amnhî nê akôt hanor kêt nê. Anê.

11

Mê pahte tanhmã Tirtũm mã amnhî jarênh to hã mê pamã karô

Matêwre 6.9-13, 7.7-11

¹ Tã nhũm apkati hõ hã nhũm Jeus nhÿr Tirtũm mã amnhî jarênh o nhÿ. Nê kãm

amnhî jarênh pa nhũm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja kot kãm amnhî jarênh ã omu nê hwÿr mra nê kãm:

—Kwa Pahihti. Amnhî pyrã nê mê ixte Tirtũm mã amnhî jarênh kaxyw tanhmã mê ijahkre hto. Kêr pa mê apyrã nê tanhmã kãm amnhî jarênh to ho ri ixpa. Na pre finat Juãw Paxisja hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mã ja jahkre nhũm mê kuma nê tãm kãm amnhî jarê. E kwa mê inhmã tanhmã ja jahkre hto nà? Anê.

² Hâmri nhũm mê kãm:

—Tôe. Nà kêr ka mê kãm amnhî jarênh kaxyw nê mãmri amnhî krã hkôt tanhmã kãm amnhî jarênh to. Rÿ kãm amnhî jarênh o:

Pa Mëinhîpêêxã maati? Nà amex o amex Tirtũm.

Apê mê ijamâr mex xwÿnh maati na ka.

³ Nê kwa kêr ka apkati mê mê inhmã mêmô gô pa mê akukwak ri ho ixâpkur o ri ixpa.

⁴ Nê na pa hte tõiã amnhî tomnuj nê Tirtũm. Nom mê kot tanhmã ixtomnuj to xwÿnhjaja na pa hte ãm mê omu nê amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê. Nê ja ho ijamakêtkati kurê kumrêx. Æ na pa hte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa.

Jakamã kwa kêr ka ja hã ixpumu nê ixpyrã nê ixte tanhmã amnhî tomnuj to hã ixpumu nê hã tanhmã ixto hkêt nê. Æm ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamxpêr kêt nê.

Nê kot paj tanhmã amnhî tomnuj to kaxyw japêr ka ja hã ixpumu nê ixte ã amnhî nhîpêx anhÿrja nê ixto htÿx nê pa ja ho anhÿr kêt nê.

E ãm ja pix na hapêx. Anê.

E kêr ka mê ã Tirtũm mã amnhî jarênh anhÿr o ri apa. Anê.

Mê pahte amnhî to Tirtũm wÿr rãhã hã mê pamã karô

Matêwre 7.7, 15.21-28; Makre 11.24; Rukre 18.1-8; Juãw 14.13-14; mãânên Rôman 12.12; Epes 6.18; Wam Tesarôn 5.17-18

⁵⁻⁶ Nhũm Jeus arî hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê jahkre ho nhÿ nê mê kãm:

—Nê ja. Koja mê akrâmnhwÿjê hô. Nhũm kôt ã kamât nhũm nhÿhÿnh awÿr môn pôi. Ka anhõ mêmôj kêt hãmri nê anhÿjuk ri akrâmnhwÿ hwÿr tẽ. Hâmri nhũm ra amnhî tã kahê nê nõi. Ka tee ri omu hãmri nê hakwa krem xa nê kãm akapêr nê kãm: “Pa ixkrâmnhwÿ. Na ka mê ra gôr? Kwa kãnhmã nhÿ nê inhmã anhõ mêmôj japêr. Na ra ham ixkrâmnhwÿta môn pôi. Nê kãm prãm tÿx nê mô nom kaxyw inhõ hkêt. Kwa kãnhmã nhÿ nê inhmã anhõ mêmôj japêr nê inhmã hkwy pa ma o tẽ kê kukrê. Æm inhõ hkêt kumrêx. Æm hãmri na pa amã amnhî jarê. Kwa tokyj kãnhmã nhÿ nê inhmã mêmôj

japêr nà?" Anhÿr o kām akapêr. ⁷ Hāmri nhūm ama nom kām kànhmā ÿr prām kêt nê. Nê amā: "Tk. Nà ra mē ixte amnhî tã kahê hpar nê inhîkwÿ kênâ kot pa kêt kànhmā nhÿ nê amā mēmoj japêr." Anê. ⁸ Ka tee ri ama nê xatã kām: "Kwa ã inhîpêx anhÿr kêt nê ixkràmnhwÿ. Kwa tokyx." Anhÿr o xa. Nê xatã kām anojarêr o xa. Hāmri nhūm ra kām amar kaga hāmri nê tã kànhmā nhÿ nê amā ate ho presija xwÿnhnta gô. No ãm kêp akràmnhwÿ hã ate hã axàhwÿr tipxi hã amā ôr kêt nê. ãm xatã ate ho presija htÿx xwÿnhnta mã hamaxpêr nê tã kànhmā nhÿ nê amā kugô. ã mē ujarênh kot anhÿr.

⁹⁻¹⁰ —Tã kêr ka mē ja pyrã nê amnhî to Tîrtūm wÿr rãhã ho ri apa nhūm ama nê ate mēmoj tã hwÿrta amā kugô. ãm xatã ate hã axàhwÿr o ri apa nhūm amā kugô. ãm mēmoj to hwÿr rãhã ho ri apa nhūm ama hāmri nê amā mēmoj tanhmã hipêx to. Te ho mēhō kām tep xành nê gôx kām xatã tep rênh xà rênh o ãm pyrã nê xatã mēmoj tã hwÿr o ri apa. Hāmri nhūm ama nê amā hprãm xwÿnhnta gô. Te ho tep kanhêr xwÿnhnta tã kot tep ô kanhêr pyrãk o anhîpêx nê amā mēmoj prām xwÿnhnta gô. Anê.

Tîrtūm kot hkrajê mã mēmoj mex nhôr ã harênh

Makre 7.9-11

¹¹ Nhūm Jejus arî hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê jahkre nê mē kām:

—Nê xà koja akra kām tep xành nê hã awÿ ka ama nê axtem nê kām kagã xoprê hō py nê agô? ¹² Rÿ nhūm krãhyre gre hã awÿ ka axtem nê kām makre hō py nê agô? Nà na ka htem ã akrajê nhîpêx anhÿr kêt nê. Na ka htem mē kot mēmoj tã àhwÿr xà hkôt kām mēmoj gô. ¹³ Mē kamjaja mē ate amnhî tomnuj o ri apa htã ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tîrtūmja na hte mē pahto mex o mē ate mē akrajê ho mexta jakrenh. Kām mē pajapê htÿx kôt na hte mē pamã mēmoj mex nhôr o pa. Nê mãânên amnhî Karôja na hte mē pamã kugô. Jakamã kot kaj mē atô Karô hã awÿ nhūm ama nê awÿr kumê nhūm wrÿ nê akarô mã axà. ã na hte Tîrtūm kām mē pajapê xaj mē pamã mēmoj mex nhôr o pa anê. Anê.

Jejus mē Satanasti wa harênh

Matêwre 12.22-32; Makre 3.20-30

¹⁴ Tã nhūm Jejus nhÿri axte mēhō nê mēkarômnnuti kator. Na pre ra mēkarômnnuti tanhmã ho nhūm kapêr kêt nê pa. Hāmri nhūm Jejus omu nê nê kator nhūm akupÿm kapêr mex nê. Nhūm mē piitã amnhî jaêr pē omu nê no hawênh rûnh nê omunh o kuhê. ¹⁵ Nom nhūm mē hkwyjaja Jejus kot ã hipêx anhÿr ã omu nê htÿx ho kêp mēkarômnnuti hkwy hã hkamnhîx nê axpên mã harênh o:

—Tk pêr hinhu nhîkôoti nhÿ hã na hte mē nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhîkôoti nhîxi hō pē Satanasti nhūm prem Satanasti nhÿ hã Jejus kot ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa hã hkamnhîx. ¹⁶ Jakamã nhūm mē hkwyjaja hwÿr mra nê kām:

—Kwa mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mē omu nê ate Tîrtūm nhÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa hã apumunh kurê kumrêx. Anê.

Nom hêx rom mē kot kamã hamak kaxyw ã kām kapêr anê. ¹⁷ Nhūm ra Jejus mē hamaxpêr kôt mē omunh mex jakamã mē kapêr ma nê mē kām:

—Kwa mē inhma mē ate ixpê Satanasti hkwy hã ixkamnhîx xwÿnhnta. Koja pika nhô xwÿnhnta axpên kutã amnhî xunhwÿ nê axpu hāmri nê anhrã nê ma ahpÿnhã ri pa. Hāmri nê amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî to ho ri pa. Jakamã nhūm mē ô pahi mē hamãr o pa hkêt nê. Rÿ koja krî nhô xwÿnhnta. Mē kot axpên to hkwy xwÿnhnta mēmoj tã axpên kām gryk nê axpên kutã amnhî xunhwÿ hāmri nê axpên pē anhrã nê ahpÿnhã pa hāmri nhūm mē ô pahi tee ri kām mē hamãr o pa hprãm. Mo ô krî kamã mē hkwy kot ri mē hamãr o pa? No na pre mē ô pahi tãm amnhî nê mē hanor kêt nê.

¹⁸ —Tã ja pyrã nê ixte Satanasti nhÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa ronhÿx pa mē nê amnhî kwÿjê janor o ri ixpa hkêt nê. Nhÿx Satanasti ixte mē nê mē hanor kaxyw tanhmã inhmã nê hkêt nê.

¹⁹ —No kêt mē akwyjaja? Xà Satanasti nhÿ hã na htem mē nê mē hapôx o pa nã? Kêp apu pa ixte ÿ hã mē nê mē hapôx ronhÿx mē akwyjaja ixpyrã nê ÿ hã mē nê mē hapôx o pa. Nà Tîrtūm nhÿ hã mē ixte mē nê mē hapôx o mē ixpa kênã. Jakamã ã mē ate ijarênh anhÿr o apaja mex kêt. ²⁰ Tîrtūm Karô nhÿ hã ixte mē nê mē hapôx o ri ixpa kênã. Jakamã kwa mē ja hã ixpumu nê Tîrtūm kot ixte mē ato amnhîptar kaxyw mē awÿr inhmênh kôt ixpumunh kurê kumrêx kêt wehe. Pa na ka htem ixkamã ajamak o apa.

²¹⁻²² —Satanastija àhpumunh tÿx jakamã na htem tee ri kêp mē kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhnta pytar kaxyw nhūm mē nê mē omunh mex nê. Nom ixàhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh jakamã pa na pa hte kêp mē utã nhūm mē hpãnhã ixkôt ri amnhî nhîpêx.

²³ —Mē amã ixkapêr mar prãm tã na ka mē kormã ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Kwa wem ma amnhî to amôr gri nê tokyx ixkôt amnhî xunhwÿr kêt wehe. Kot kaj mē anhÿr kêt nê hāmri nê te mē ate ixkutã amnhî xunhwÿr xwÿnh pyrãk o amnhî nhîpêx. ²⁴ Mē ate ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhnta te mē ate mēhō nê

mēkarōmnuti japōx xwýnh pyràk. Nhūm te kēp kator nē ma mō nē nhýri amgrā kamā ri pa. Nhūm ja kēp omnuj nhūm tee ri kamā nhýri hkōkōt xà japēr o pa. Nom tee ri hapēr o pa nē hamaxpēr o: “E kot paj ma akupým mē kot nē ixkator xwýnhhta wýr tē nē hwýr axà nē hkōt mǎn ixpa.” Anē. ²⁵ Hāmri nē ma akupým hwýr tē. Nom kormā akupým hwýr ār kēt ri nhūm kamā amrakati nē pa. ²⁶ Jakamā nhūm ma akupým hwýr tēn axà. Nom ahte ār kēt nē. Ra amnhī kōt amnhī kwýjē ho 7 nē hwýr mē ho agjē. Nē hwýr gjēx pa. Mē kēp 7jaja nē wamta mē nhūm mē piitā hwýr gjēx pa. No mē kēp 7jaja omnuj týx o kot wamta jakrenh jakamā nhūm mē kot hwýr gjēx xwýnhhta mē ý hā amnhī tomnuj týx o pa. Oprē htýx nē. Wam pyxire nē kot hwýr ār nhý hā amnhī tomnuj o ri pa nom ām kawax pē oprē. Tā axte hwýr mē ohtō nē gjēxta nhý hā oprē htýx kumrēx. Ja pyrà nē kot kaj mē tokyx ixkōt amnhī xunhwýr kēt nē hāmri nē ām amnhī tomnuj týx pix o ri apa. Anē.

Mē hkīnh nē mē pa xwýnhjē jarēnh

Rukre 8.19-21

²⁷ Nhūm pre ā Jesus mē ahkre anē nhūm mēhō nija kuma nē kām:

—Hēxta gāa nē. Mǎn akatorxā ā ate amnhī nhīpēx anhýr o apa hā apumu nē hkīnh nē. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm kām:

—Tý. Nā kot anhýr kēnā. Nom kot ka mē atō Tirtūm kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx hāmri nē akīnh rax o ixkatorxā kot ixpumunh nē hkīnhhta jakre. Anē.

Jesus kot tanhmā Jōhti jarēnh to

Matēwre 12.38-42; Makre 8.12

²⁹ Tā nhūm mē ohtō nē Jesus ā akuprō nē mēmoj tā kuwý nē kām:

—Pa. Kwa mē inhmā aa mē ixte mēmoj pumunh kēt ō ho anē pa mē omu. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa mē ajamaxpēr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpēr o apa. Ixpē Tirtūm kot mē awýr inhmēnh xwýnh tā ka mē ja hā ixkōt ajamaxpēr kēt nē. Tā mē ate aa mēmoj pumunh kēt kwý ixte mē amā ho anhýr kaxyw hā inhmā karō. Nā kot paj kormā mē amā ho anhýr kēt nē. Kot paj nhýrmā te amnepēm finat Jōhti kot amnhī nhīpēx pyràk o amnhī nhīpēx ka mē hā ijarēnh ma nē kormā ja hā ixpumu. ³⁰ Tirtūm nhý hā kapēr xwýnh pē Jōhtija amnepēm na pre tep rax kukrē. Tā nom nhūm htír rāhā ōxāhkre rūm kato nhūm mē omu nē Tirtūm kot mē hwýr mēnh ā omu. Tā kot paj nhýrmā Jōhti pyrà nē tanhmā amnhī nhīpēx to nhūm mē ja hā ixpumu nē Tirtūm kot mē awýr inhmēnh xwýnh ā ixpumunh kurē kumrēx.

³¹ —Nē koja nhýrmā Tirtūm akupým mē htyk nē mē hkwý xwýnh piitā akupým mē

ho htír hāmri nhūm mē piitā Inhīpēēxā mē wa ixkutā hkrī. Pa wa mē piitā tanhmā mē harēnh to. Tirtūm mē wa ixkuri mē htír tūm nē mē pa ho mē pa mā xwýnh ā mē hkwýjē jarē. Nē wa ixkuri mē pa ho mē pa hkēt xwýnhjē jarē. Mē piitā ā mē harēnh anē. Amari mē pa xwýnhjaja nē mē ō pahijaja. Hāmri nhūm sur kām mē ō pahi niti Tirtūm mā tanhmā amnhī jarēnh to hāmri nē hpānhā tanhmā mē ajarēnh to nē kām mē ajarēnh o: “Na pa pre inhmā pahi Sarumāw kot anhý hā āhpumunh týx ā harēnh ma hāmri nē inhmā mar prām xāj ma awry hā ō pika hwýr ixpa nē omu nē kapēr ma. Hāmri nē ma akupým inhō pika hwýr ixpa nē ixkwýjē mā āhpumunh týx ā harēnh o ixpa. Tā Akra Jesus na āhpumunh týx o pahi Sarumāw jakrenh tā or war akutā mē hkrī xwýnh kwý mǔj na prem kapēr ma no ām ixkīnhā kām mar prām kēt nē. Na prem kuma nē ām kuma.” Anhýr o wa inhmā mē ajarē. Hāmri nē ja hā mē amā akir ka mē tee ri mar o akrī nē amnhī kamā agryk o akrī.

³² —Hāmri nhūm hpānhā Nīnīwe nhō xwýnhjaja wa inhmā tanhmā amnhī jarēnh to. Jōhti kot mē hwýr mōr nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa xwýnhjaja nhūm mē tanhmā wa inhmā amnhī jarēnh to. Hāmri nē pahi nita pyrà nē wa inhmā tanhmā mē ajarēnh to nē wa inhmā: “Na pre Jōhti man mē inhō krī hwýr mō nē mē inhmā akapēr jarēnh o ri mē ixkōt pa. Pa prem kuma nē mē ixte amnhī tomnuj kaga nē akōt amnhī xunhwýr kurē kumrēx Tirtūm. Nom or war akutā mē hkrī xwýnh kwý mǔj na pre Akra Jesus tām mē hwýr mō nē mē kām kapēr o ri mē hkōt pa nhūm prem kuma no ām mē ixkīnhā amnhī tomnuj kaga nē hkōt amnhī xunhwýr kēt nē. Mē kot Akra mar tā amnhī kaxyw kām hamaxpēr kēt nē.” Anhýr o koja mē wa inhmā mē ajarē ka mē tee ri mē ama nē amnhī kamā agryk týx nē. Jakamā e kwa ixte mē amā ā ixkapēr anhýrja ma nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho ri apa. Anē.

Mē pajamaxpēr mex te kot kanē hpōk mex pyràk ā harēnh

Matēwre 5.15, 6.22-23

³³ Nhūm Jesus arī mē ahkre ho nhý nē mē kām:

—Xà na htem kanē hpōk nē poti ho hpro? Nā na htem ho anhýr kēt nē. Na htem hpōk nē kýx pē mēmoj nhīmōk ā unhwý nhūm mē piitā mē kām hirā mex nhūm htem ixkrem agjē nē hirā kamā mēmoj pumunh mex o mra. ³⁴ Ja pyrà nē kot ka mē atō ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx nē tām amnhī nhīpēx o ri apa. Nē tām mē hīpēx o ri apa. Jao te hirā kamā mē rīt mex xwýnhjaja kot amnhī nhīpēx pyràk. Nom koja mēhō inhma nē ām inhma nē ixkwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Jao te kamāt kō kamā mē rīt mex

kêt xwýnhjaja kot htýx amnhî nhîpêx o pa pyrák o amnhî nhîpêx.

³⁵ —E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhýr pymaj ixkapêr ma nê kâm ajamaxpêr týx ráhâ ho ri apa. ³⁶ Kot kaj mê ixkapêr ma nê ixkôt amnhî nhîpêx. Hâmri nê te mê ate kanê hpók mex nhîrâ kamâ ri apa pyrák o amnhî nhîpêx. Jao aprî hâ ixkapêr ma nê aprî hâ ixte tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ ixpumunh mex nê. Anê.

Jejus kot tanhmâ Parijew nhô xwýnhjê jarênh to

Matêwre 23.25-26

³⁷ Tâ nhûm Jejus ra mê ahkre pa. Hâmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja hwýr tê nê kâm:

—Pa. E kwa ma ixkôt tê nê mê ixkutâ apku. Anê.

Hâmri nhûm kuma nê kâm:

—Tôe. Nà kot paj ma akôt tê. Anê

Hâmri nê ma hkôt tê nê ôrkwý hwýr axà nê apkur kaxyw mê ìhkô hâ nhý. ³⁸ No âm mê hkukamâ mê hpámjê pyrá nê amnhî nhîhkra kuhônñ ryy hkêt nê. Âm amnhî nhîhkra htyk pix kuhônñ tokyx anê nê nhý. Nê ô prat kuhônñ ryy hkêt ráhâ apkur kaxyw nhý. Jakamâ nhûm kot amnhî kôt hwýr xwýnhja tee ri ja hâ omu nê hamaxpêr o:

—Tk. Kwa na hte mê ixte amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx mex kêt nê.

³⁹ Anê nhûm Jejus amnhî tâ hamaxpêr â omu nê kâm:

—Nà mê apê Parijew nhô xwýnhjaja te mê ate mê kot apkur kaxyw prat kre kuhônñ punuj tâ mex â harênh pyrák o amnhî nhîpêx. Nê âm mê akrâ hkâ rûm pix mã na mê amex. Nê mê noo mã te mê amex pyrák no âm mê anhôxâhkre kaxwýnh kâm mê ajamaxpêr mex kêt. Âm mê akapêr prâm. Nê mê axâhkurêê. Nê mê anhôxýý. ⁴⁰ Mê ate atýx ri amnhî nhîpêx o ri mê apa xwýnh kênâ. Kwa kêr ka mê âm akrâhkâ pix rûm amex nê ri apa hkêt nê. Mê mãânên anhôxâhkre kaxwýnh kâm ajamaxpêr mex o ri apa. Nê tâm mê piitâ mê hipêx o ri apa. ⁴¹ Kêr ka mê tâm ajamaxpêr o tâm mê hipêx o ri apa. Nê axâmnhîx ri mê kêp amrakati xwýnhjê mã mêmoj nhô o ri apa. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nê amnhîm mê amex â mê ajarê. No na ka htem mê amâ mê amnhî to mex prâm xâj tee ri amnhî kuhônñ japjê kaprý. Anê.

Jejus kot Parijew nhô xwýnhjaja mex kêt kukamâ mê harênh

Matêwre 23.4, 23.7, 23.13-24, 23.27-38; Makre 12.38-39

⁴² Nhûm Jejus arî Parijew nhô xwýnhjê jahkre nê mê kâm:

—Kwa mê okora Parijew nhô xwýnhjaja. Kot kaj mê amex kêt nê. Na ka htem Tîrtûm kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx o pa hkêt

nê âm hkwy kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Nê âm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx hâMRI nê hâ amnhî pumu nê ate amnhî to mex xwýnh â amnhî to jarkrar o ri apa. Nom Tîrtûm kâm hprâm xa piitâ hkôt amnhî nhîpêx hkêt nê. Mê ate tâm mê piitâ mê hipêx o ri apa hâ kot mê amâ karôja. Nê mê amâ Tîrtûm kînh â kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hâ karôja mê ate mar mex tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx ronhýx ja mê amâ mex kumrêx.

⁴³ —Kwa mê o kora. Mê piitâ mê kot amnhîm mê ate amnhî to rûnh xwýnh â amnhîm mê ajarênhja na mê amâ hprâm. Nê mê piitâ mê kot amnhîm mê apê mê ahkre mex xwýnh maati hâ mê ajarênhja na mê amâ hprâm.

⁴⁴ —Kwa mê o kora. Kot ka mê amex kêt nê. Mê kot mê akapêr mar nê mê akôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja te mê kot htýx ri mê hâ pika nhîmôk â ri mê pa xwýnh kot amnhî nhîpêx pyrák. Jao mê ate amnhî to mex â amnhî kamnhîx nom mê ate amnhî to mex kêt. Te mê kot pika mex â hkamnhîx nê htýx ri mê hâ pika nhîmôk â ri mê pata pyrák o na htem amnhî nhîpêx. Anê.

Nhûm pre â Jejus Parijew nhô xwýnhjê mã mê kot amnhî nhîpêx jarênh anê.

Jejus kot Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjê mã kapêr

Matêwre 23.1-4, 23.13, 23.29-36

⁴⁵ Hâmri nhûm Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre ho pa xwýnhja kuma nê kânhmâ xa nê kâm:

—Kwa na ka â Parijew nhô xwýnhjê jarênh punuj anhýr jao mãânên â mê paja jarênh anê nâ? Mê ixte amnhî nhîpêxja âm tipxi kênâ. Anê.

⁴⁶ Hâmri nhûm kâm:

—Tý. Mãânên mê kajaja. Kwa o kora mê apê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja. Kot kaj mê urâk nê amex kêt nê. Na ka htem mê kâm mêmoj tâ karô ho ri apa nê mê kâm: “E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anê nê â amnhî nhîpêx anê.” Anhýr tâ no âm mê kajaja amnhî kapêrja kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Te mê ate mêhō kot mê katut â mê kâm mê jênh pyt janhōr tâ mê ho ajuta nê hkwy htur kêeta pyrák o na ka htem amnhî nhîpêx o ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁹ —Na pre Tîrtûm amnepêm mê pahpámjê hkukamâ tanhmâ mê harênh to. âhpumunh týx xâ hkôt tanhmâ mê hkukamâ mê harênh to nê mê harênh o: “Kot paj ma mê hwýr inhý hâ ixkapêr jarênh xwýnhjê rê. Nom koja mê omu nê âm mê omu nê kêp mê hprâm nôkati nê tanhmâ mê hipêx to ho pa. Nê ixpê mê hkwyjê hpar o pa. Á koja mê inhý hâ ixkapêr jarênh xwýnhjê nhîpêx anê.” Anhýr o mê hkukamâ mê harê. Tâ â

mê harênh anhÿr xà hkôt nhûm prem â mê hipêx anê nê mê hkwyjê hpa nê mê hkwyjê pynê nê mê hagiê.

—Amnepêm mê akukamâ mê kot â mê hipêx anhÿr nhûm mê ate mê ano ho ja hâ mê omunh kêt tâ ka htem arî mê hâ pika ho mex o ri apa. Te mê amâ mê hapê nê mê ho ajamak pyrâ nê mê hâ pika ho mex o ri apa. Nom mê amâ mê hapê hâ ho mex hkêt nê. Âm ra mê htyk nê hapêx nê mê amâ Tîrtûm kapêr jarênh o pa hkêtja â na ka htem akînh nê â axêx rom mê hâ pika ho mex anhÿr o ri apa.

⁵⁰⁻⁵¹ —Na prem Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjê nhîmex rax nê. Amnepêm panhi kator krax rûm finat Atâw kra finat Apewja na pre Tîrtûm nhÿ hâ kapêr o pa nhûm htô kâm mar prâm kêt nê kupî. Tâ nhûm Tîrtûm axte mê hwÿr ý hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnh kwÿjê rê nhûm prem mâ mê ho anê nê mê hkwyjê nhîmex. Nhûm pre xatâ mê hwÿr mê hkwyjê rê nhûm mê xatâ mê kupa. Â Apew rûm finat Jakaris wÿr na prem mê himex rax anê. Nê hpânâ Jakarisja nhûm prem Tîrtûm mâ amnhî jarênh xà hâ ixkre kamâ kupî. Tâ ka mê ajaxwÿja amâ Tîrtûm kapêr mar prâm kêt nê mê urâk nê amâ ý hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjê nhîmex prâm. Tâ â mê pahpâmjê mê ato hpimràatâ mê ate mê hipêx anhÿrja mÿrapê koja Tîrtûm ja hâ mê apê mê hkanrêhâ mê htâmnhwÿjaja tanhmâ mê ato htÿx to ka mê amnhî xà htÿx kamâ ajamak o ri apa râhâ nê kâm ga.

⁵² —Jakamâ kwa mê o kora mê apê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja. Mê ajaxwÿja na ka htem Parijew nhô xwÿnhjê pyrâ nê Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho apa. Nê aprî hâ mar mex tâ no âm amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Hâmri nê mê kot mê amar o pa xwÿnhjê mâ atÿx ri tanhmâ mê ahkre hto nhûm htem mê ama nê mê apyrâ nê amnhî kaxyw Tîrtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê kâm hpri hâ kapêr mar mex prâm tâ mê amar xà hkôt mê ate amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx o pa. Nom mê kajaja na ka htem mê kâm mê hamaxpêr mex nhôr kêtja mÿrapê nhûm htem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kwa mê o kora kot kaj mê amex kêt nê. Anê.

Nhûm pre â Jeus mê kâm kapêr anê. ⁵³⁻⁵⁴ Hâmri nê kato nê ma tē. Nhûm Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwÿnhjê mê Parijew nhô xwÿnhjaja hâmri kot tanhmâ mê kâm kapêr toja ma nê kamâ gryk tÿx nê. Jakamâ ma hkôt mra. Hêx rom mêmoj tâ hkukjêr o hkôt mra. Nê hâ hkukjêr kâm hihtÿx o hkôt mra. Kot tanhmâ mê kâm ujarênh to nhûm mê kot mar nê ra hâ âmnênh kaxyw ma hkôt âhkukjêr o mra.

12

Mê pahte Tîrtûm pê mê pajamaxpêr punuj o pahpimxur kêt

Matêwre 10.26-33

¹⁻³ Tâ nhûm mê Jeus â htu rax kumrêx nê hâ axpên nhîgânho o kuhê. No nhûm kormâ mê kâm tanhmâ kapêr to hkêt nê. Âm kormâ hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê kumrêx mâ kapêr nê mê kâm:

—Mê piitâ kâm amnhî kwÿjê pê hamaxpêr punuj o hpimxur hprâm tâ koja nhÿrmâ mê hamaxpêr piitâ amnhîrit pa. Nê mêmoj piitâ ra hpimxur mex tâ koja nhÿrmâ piitâ amnhîrit pa. Nê mê kot kamât kô kamâ hpimxur pê mêmoj jarênh tâ koja mê piitâ nhÿrmâ kôt mêmoj jarênh ta ma. Nê mê kot hitom kâm kawax pê axpên mâ mêmoj punuj jarênh tâ koja nhÿrmâ mê piitâ mêmoj jarênh ta ma. Jakamâ kwa kêt ka mê tanhmâ Parijew nhô xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omu nê âm mê omu nê mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Te mê kot tām amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx tâ no âm tām amnhî nhîpêx o pa hkêt. Na htem âm htÿx ri tanhmâ amnhî to hêx to ho pa. Tâ kêt ka mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Anê.

Mê pahte pahkwÿjê pumaj Tîrtûm kaga hkêt â mê pamâ karô

Matêwre 10.28-31

⁴ Nhûm Jeus arî hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mâ kapêr nê mê kâm:

—E ixkrâmnhwÿjaja. Kêr ka mê amâ akwÿjê puma rÿ nhâm mê hkwyjê puma ho ri apa hkêt nê. Koja mê apar tâ âm mê anhî pix pa nom tanhmâ mê akarô hto hkêt nê. ⁵ Tîrtûmja tapxipix na hte mê î nê mê hkarô ho hpimràatâ mê kot amnhî xà htÿx kamâ hamak tûm xà hwÿr mê kurê. Tâ kêt ka mê ja pumaj Tîrtûm kapêr kwÿm tanhmâ ri amnhî nhîpêx to ho apa hkêt nê.

⁶⁻⁷ —Nê Tîrtûm kot mê pahto hapêx par pumunh tâ määnên kot mê pajamâr pumunh mex. Mân ka htem kuwênhre pumu. Na hte Tîrtûm hamâr mex o pa. Mê piitâ mê kot âm kuwênhre pumunh o pa htâ nhûm Tîrtûm mê kurom hamâr mex o pa. Nê htânopxar râhâ ho pa. Nom kâm mê pajapê htÿx o kuwênhre jakrenh jakamâ kwa mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri akapri nê apa hkêt nê. Koja Tîrtûm mê pahpimxur râhâ ho pa. Ra kot tanhmâ mê pakute hâ mê pahpimxur par. Nê ahpÿnhâ tanhmâ mê pahkrâ hkî kute hkôt mê pahpimxur par. Tâ kot mê pahpimxur râhâ jakamâ mo kaxyw kot kaj kêt mê ri amâ mêhō puma ho ri apa?

⁸ —Jakamâ kwa mê māmri mê kâm mê apê ixkra hâ amnhî jarênh o ri apa nê amâ mê uma xâj tee ri amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nê. Kot ka mê kâm ra mê ate ixkôt amnhî xunhwÿr â amnhî jarê. Pa ja hâ mê

apumu hāmri nē mē apyrā nē kaxkwa kamā Tirtūm kapēr o mē wryk xwýnhjē mā ra mē ate ixkôt amnhī xunhwýr ā mē ajarē. ⁹ Nom kot ka mē kot ixtā tanhmā mē ato pymaj apē ixkwý hā amnhī jarēnh kēt japēr. Pa ja hā mē apumu hāmri nē nhýrmā amnhī xwar mē kām mē apē ixkwý hkēt ā mē ajarē. Jakamā kwa mē māmri mē kām apē ixkwý hā amnhī jarēnh o ri mē hkôt apa kē mē ama nē tanhmā inhmā hamaxpēr to. ¹⁰ Koja mē ama nē ām ama nē kām ixprām kēt japēr. Hāmri nhūm Tirtūm ixtā mē omu nom tokyx ixtā tanhmā mē ho hkēt nē. Koja kormā amnhī tā mē hamār o pa. Karō kot axte mē kām ijarēnh o amnhīrit nhūm mē hkwýjaja kot mar nē kām ixprām nē ixkôt amnhī xunhwýr kaxyw nhūm kormā amnhī tā mē hamār o pa. Nom koja Karō xatā mē kām ixto amnhīrit tā nhūm mē kuma nē ām kuma nē te mē kot kēp amnhī jamak pro pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Jao Karō hā hpiaaam kēt myrapē koja Tirtūm nhýrmā amnhī xwar te kot mē kēp amnhī jamak pro pyrāk o mē hipēx nhūm mē tee kām amnhī kaprī kaprý. Hāmri nē amnhī xā htýx kamā hamak tūm xata wýr ma pa nē kamā pa ho pa. Jakamā kwa mē māmri mē kām mē apē ixkra hā amnhī jarēnh o ri mē hkôt apa nē tanhmā mē kām ijarēnh to ho ri apa. ¹¹ Koja mē ama nē kām mē amar prām kēt japēr hāmri nē ixtā mē apynē nē tanhmā mē anhīpēx to kaxyw. Nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr mē ato mrar japēr. Rý mē ō pahī hwýr mē ato mrar nē tanhmā kām mē ato hēx to. Nom kēr ka mē mē kām amnhī jarēnh kaxyw nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o amā mē uma kēt nē. ¹² Koja Tirtūm Karō ja kaxyw mē amā mē ajamaxpēr mex gō hāmri ka mē ō ri mē kām amnhī jarē. Jakamā kwa mē tee ri mē kām amnhī jarēnh kukamā ajamaxpēr o ri mē amā mē uma ho apa hkēt nē. Anē.

Mē hikukrēx rūnh pix kukamā hamaxpēr xwýnhjē jarēnh

Wam Ximotre 6.9-10; Xiakre 4.13-17, 5.1-6

¹³ Nhūm Jejus arī mē ahkre o xa nhūm mē mar o kuhē. Rōm nhūm mēhō myja hwýr tē nē kām kapēr nē kām:

—Pa? Kwa ot pa awýr amā mēmoj jarēnh mā tē. Na pre inhīpēxā ty nhūm ixtō ixrom amnhīm ō mēmoj piitā ho ārīk pa. Ō pika nē hkrit nē hikukrēx nē ām mēmoj piitā ho ārīk par kumrēx. Kwa ma ixkôt tē nē kām anē pa wa amnhīm ho axkjē nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tk. Koký. Na pa pre mē amā mē mēmoj to ixpijēr kaxyw mē awýr ixwryk kēt nē. Anē.

¹⁵ Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwýnh piitā mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē amā anhō mēmoj rūnh prām o ri apa hkēt nē. Na htem mēmoj rūnh kukwak ri Tirtūm wýr apir kēt nē. Mēmojta kēp pika pix nhō xwýnh na.

¹⁶ Anhýr o mē kām kapēr hāmri nē mē kām awjarē. Mē hkukrēx rax ā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Nā koja mēhō ō mēmoj rax nē. Nē hpur kām ō rax nē. No ām ō jaxwýr xā hā ixkre kēp grire. ¹⁷ Hāmri nhūm tee ri hpur kām ō rax kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Kwa tanhmā kot pa amnhī to nē ja piitā nhýri haxwý wehe? Inhmā amari mē kēp amrakati xwýnhjē mā hkwý nhōr prām kēt. Kot paj ām amnhīm piitā ir pa nē kripēm hkur o ipa. Nom ixpē haxwýr xā hā ixkreja ixpē grire.” Anē.

¹⁸ —Hāmri nē hamaxpēr o: “Nā na pa ra ijamaxpēr. Kot paj ixkre grireta grā nē hpānhā rax ō nhīpēx. Hāmri nē ixpur kām inhōta jamý nē kamā ir pa. Nē ixāpēnh xā hā ixkukrēx piitā kamā haxwýr pa. Nā kot paj ho anē.” Anē.

¹⁹ —Hāmri nē ra ixkreja grānh pa nē hpānhā rax ō nhīpēx. Nē hipēx pa hāmri nē kamā hpur kām ōta xir pa. Nē āpēnh xā hā hikukrēx piitā kamā unhwý. Hāmri nē omu nē hkīnh nē. Nē hamaxpēr o: “Nā hāmri. Kot paj tokyx axte mēmoj tā ixāpēnh kēt nē. Ra inhō rax kumrēx kēnā. Kot paj kripēm ho ixāpkur mex o ipa. Nā ām hāmri na pa amnhī kukamā ijamaxpēr mex pé ixkre rax nhīpēx.” Anē. ²⁰ Tā nhūm Tirtūm tee ri ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā omu nhūm ja kām mex kēt nē. Hāmri nhūm hā kām kapēr nē kām: “Nā na ka atýx ri anhō rax mē akukrēx rax o apikuprōnh kaprý. Na ka ām amnhī pix kukamā ajamaxpēr o apa pé ā amnhī nhīpēx anē. Nom kot kaj kamāt ja kamā ty nē anhý kamā ma mō nē amnhī kōt anhō mēmoj rax ō ho amōr kēt nē. Koja hpānhā mēhō amýr pé ho amnhīptār pa ka rī amnhī pumu.” Anē. Nhūm ā Tirtūm kām kapēr anē. Ā mē ujarēnh kot anhýr.

²¹ —Mē kot amnhī nhō nē amnhī kukamā pix mā hamaxpēr o mē pa xwýnhjaja na htem myja pyrā nē Tirtūm mā hamaxpēr o pa hkēt nē. Jakamā koja mē nhýrmā ty hāmri nē hkukrēx pix kukamā hamaxpēr nē amnhī mā pix mā hamaxpēr o paja myrapē Tirtūm mē wa ixri htír tūm nē mex nē pa ho pa hkēt nē. Mē kot amnhī nhō pix kukamā hamaxpēr xwýnhjaja nē amnhī kukamā pix mā mē hamaxpēr xwýnhjaja nē mē kamā ukapri hkēt xwýnhjaja mē ō mēmoj rūnh tā koja mē nhýrmā ty hāmri nē amnhī kōt hō ho pixi nē o mōr kēt nē. Koja mē mēmoj piitā rer pa nē ma ý kamā ma mō. Jakamā kwa kēr ka mē jajē pyrā nē anhō mēmoj to anhōxý ho ri apa hkēt nē. Anē.

Mē pahte tee ri amnhī kukamā paja-maxpēr kêt ā mē pamā karō

Matēwre 6.25-34; mǎānēn Wam Pētre 1.3-9

²² Tā nhūm Jejus hpānhā tanhmā hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē jahkre hto nē mē kām: —Kwa kēr ka mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Amnhī xāpkur xā rý axē ka mē tee ri hukukamā ajamaxpēr kêt nē. Nē mē ām mēmoj piitā hukukamā tee ri ajamaxpēr kêt nē. ²³ Tirtūm āhpumunh týx o āhpumunh týx xwýnh na. Na pre āhpumunh týx o mē anhīpēx ka mē kukwak ri atír nē apa. Tā xā kot mē amā mē anhō ho pa hukukamā āhpumunh kêt? Nā ja kukamā āhpumunh xihtýx kēnā. Kēp mē anhīpēx xwýnh jakamā mǎānēn kēp mē amā mē anhō ho pa xwýnh. Nē kēp mē amā mē axē nhōr o pa xwýnh.

²⁴ —Mān ka htem kuwēnhre pumu. Na hte tee ri amnhī xāpkur xā hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē ri pa hkêt nē. Na hte Tirtūm tām kot kām ō ho pa. Tā kām mē pajapē htýx o kuwēnhre jakrenh jakamā koja urāk nē mē pamā mē panhō mex o pa rāhā nē. ²⁵⁻²⁶ Jakamā kwa kēr ka mē mēmo arīgro hā axāpkur xā hkryre pumu nē ate amnhī pē hkrēr par nē amā prām o akaprī nē apa hukukamā tee ri ajamaxpēr kêt nē. Ām Tirtūm kamnār rom axāmnhīx anhō hkryreta ku nē akīnh kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Xā kot ka anhō mry grire pumu nē akaprīre nhūm ra tanhmā amā amnhī to rax to? Na htem ām tee ri mēmo hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē pa kaprý. Jakamā kēr ka mē ā ri ajamaxpēr anhýr o akaprī nē apa hkêt nē.

²⁷ —Mān ka htem akunī kamā pixōrāre pumu. Na hte tee ri tanhmā amnhī kute hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē harir kêt tā muxre nē harir ka mē omu. Te ho amnepēm finat pahīhti Sarumāw xē mex pyrāk nom ām mex o kot hakrenh.

²⁸ —Pixōrāreja arīgro ja hā htír nē muxre nē harir tā koja mēmo arīgro hā grā pa nē hapēx. Kēp pixōrā pix nē hapēx tokyx anhýr tā na hte Tirtūm ho mex nē nhūm mux nē harir. Nom mē pajaja na hte mē pahto mex o pixōrāre ho mexja jakrenh. Jakamā kwa mēmo kaxyw kot ka mē tee ri amnhī xē hukukamā ajamaxpēr o akaprī nē apa? Nā kot kaj mē anē nē amnhī kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr týx kêt nē.

²⁹ —Kwa mē tee ri amnhī xāpkur xā hukukamā ajamaxpēr rāhā o ri akaprī nē apa hkêt nē. Nē mē tee ri amnhī kukamā tanhmā ajamaxpēr to ho ri akaprī nē apa hkêt nē. ³⁰ Mē kot Tirtūm kôt amnhī xunhwýr kêt xwýnhjaja na htem ā ri hamaxpēr anhýr o hkaprī nē pa. Tā kēr ka mē ho mē urāk kêt nē. Tirtūm kot mē panhō mēmoj kêt kôt mē pahpumunh mex kēnā. ³¹ Jakamā

kēr ka mē ām hkôt ri amnhī nhīpēx rāhā nē. Nē amā ja pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hprām. Hāmri nhūm amnhī tā mē apumu hāmri nē apkati mē tām mē amā mēmoj nhōr o pa. Anē.

Kaxkwa kamā mē pakukrēx rax jarēnh

Matēwre 6.19-21; mǎānēn Sikūn Ximotre 4.8; Eprēw 10.34; Wam Pētre 1.4

³² Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—E mē ate ixkôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja. Ra Tirtūm kot mē ato hkra jakamā kwa mē axāmnhīx hkamnār rom ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Na hte mē apē hkra hā mē apumu nē hkīnh nē. Koja nhýrmā kaxkwa kamā ō krī hwýr mē ato api ka mē kamā wa ixkuri amex nē atír tūm nē apa ho apa. Ja na mex o kot jar pika ja kôt mē ō mēmoj rūnh nē pa xwýnhnta jakrenh. ³³ Jakamā kēr ka mē axāmnhīx ri akukrēx kwý ho wēnē nē hpānhā kāxpore jamý nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā ho apigrānh o ri mē hkôt apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē kaxkwa kamā akukrēx rax nē. Mo kaxkwa kamā mē āhkīnh xwýnh koja mē apē ho ahkī? Nē kamā mo amnhōre kot mē apē homnu? Kaxkwa kamā ja amrakati kumrēx. Jakamā Tirtūm kot mē amā mē akukrēx nhōr mā xwýnhnta koja aa apē omnuj nē hapēx kêt kumrēx. ³⁴ Kot kaj mē jar pika ja kamā akukrēx rax hāmri nē tanhmā apē omnu hto pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Nom kot kaj mē apē Tirtūm kra hā kot kaj mē jar akukrēx rax kêt tā kaxkwa kamā akukrēx pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ra akīnh nē ri apa. Anē.

Mē pahte Jejus kutēp tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 24.42-43; Makre 13.32-37; Rukre 21.34-36; mǎānēn Wam Tesarōn 5.4-8

³⁵ Nhūm pre Jejus arī mē ahkre nē mē kām:

—E na pa pre ra mē apē ixkôt mē apa ho apa xwýnhjē mā tanhmā amnhī kukamā amnhī jarēnh to. Ixtyk nē akupým ixtír nē ma akupým ixapir hāmri nē mēmo arīgro hā akupým mē awýr ixwýrkja na pa pre ra mē amā ja hā amnhī jarē. Tā kwa kēr ka mē ixwakre kamā ixte mē amā ā amnhī jarēnh anhýrja mā ajamaxpēr týx pē ixkôt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa.

³⁶⁻³⁸ —Te mē ō patrāw mā mē āpēnh mex xwýnhjaja kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o ri apa. Koja mē ō patrāw mā mē kot axpēn mā wa rer mā xwýnh pumunh mā ma nhýhým tē. Hāmri nhūm kām mē āpēnh xwýnhjaja arī kutēp ōrkwy kamā hkrī. Axkām hamak rom nē kutēp hkrī. Akupým htēm nhūm mē kot amnhī wýr mar nē kām

kahê xâ mên̄h tokyx anhÿr kaxyw arî kutêp ô̄t kêt nê hkrî. Kôt â kamât nhûm akupÿn hpôx o htêm rÿ arîgro hwÿr hpôx o htêm nhûm mē kot amnhî wÿr mar nê kām kahê xâ mên̄h tokyx anhÿr kaxyw kutêp ô̄t kêt nê hkrî. Akupÿn hpôx â omunh hāmri nê tokyx apkur kaxyw kām ô nhîpêx kaxyw. Kêr kê akupÿn pōj nê â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr â mē omu nê hkînh nê. Tâ kêr ka mē âpên̄h xwÿnhtajê pyrà nê ixwakre kamâ inh̄mâ ajamaxpêr rāhā ho ri apa. Jao ixkamā ajamak o apa ho ixkôt amnhî nhîpêx mex rāhā nê. No kot paj akupÿn mē awÿr wrÿ hāmri ka mē âpên̄h xwÿnhjê pyrà nê inh̄mâ mēmoj nhôr kêt nê. Kêt pa kot paj mē ô patrāwta kurom mē amā mēmoj mex gō.

³⁹—Na htem mē kēp āhkînh pymaj amnhî nhôrkwÿ jamār rāhā ho pa. ⁴⁰Ja pyrà nê mē ate akupÿn ixwrÿk xâ hā arîgro pumunh kêt jakamā kêr ka mē ôrkwÿ nhô dônta pyrà nê ixkutêp axkām ajamak rom rāhā nê ri apa. Jao tām amnhî nhîpêx rāhā nê. Anê.

Mē ô patrāw mā mē âpên̄h mex xwÿnhjê jarênh

Matêwre 24.45

⁴¹ Nhûm pre â Jejus hkôt mē pa ho pa xwÿnhjê jahkre anê. Hāmri nhûm Simāw Pêtre kuma nê kām:

—Kwa Pahihti. Xân ka mē piitā mē kām â akapêr anê nà? Xâ ām mē papxipixjê mā? Anê.

⁴² Hāmri nhûm kām:

—Nā ām ixwakre kamā mē ate ixkôt tanhmā inh̄mâ amnhî nhîpêx to ho mē apa xwÿnh piitā mē amā na pa â ixkapêr anê. Koja mē âpên̄h xwÿnhjê hō ô patrāw mā âpên̄h mex o pa nhûm amnhî tām omu nê mā nhÿhÿm mōr kaxyw nê îhkram mēmoj piitā haxār pa. Hāmri nê kām: “E kêr ka ixwakre kamā inh̄mâ inhôrkwÿ htānopxa. Nê mē âpên̄h xwÿnhjê mā ô mex kê mē apkur mex o pa.” Anê. Koja â kām mēmoj tām karō anê hāmri nê kato nê mā nhÿhÿm mō. ⁴³ Hāmri nhûm kām âpên̄h mex xwÿnhta wakre kamā kām âpên̄h mex o pa. Jakamā nhûm ô patrāw akupÿn hpôx o mō nhûm amnhî wÿr harênh ma nê hkînh nê. Nê mēmoj tām amnhî tām kamā kahak kêt nê. Rÿ tee ri wakre kamā kām âpên̄h punuj â amnhî pumu nê tee amnhî kukamā hamaxpêr kêt nê. Kot wakre kamā kutêp âpên̄h mex jakamā akupÿn hpôx â harênh ma nê hkînh nê.

⁴⁴—Jakamā nhûm ô patrāwja akupÿn pōj nê kot kām âpên̄h mex â omu nê haxwÿja hkînh nê. Hāmri nê kot kām hamār o pa kaxyw kām mēmoj piitā îhkram haxār pa. ⁴⁵ Nom koja kām âpên̄h xwÿnhta axtem nê wakre kamā kām âpên̄h mex kêt nê. Nê tokyx akupÿn mōr kêt â hkamnhîx nê wakre kamā kām mē âpên̄h xwÿnhjê htak nê pipānh pix nê mē kām gō xānh xwÿnhjê kôt pix mā

pa japêr. ⁴⁶ Hāmri nhûm ô patrāw haêr pē akupÿn pōj nê tee ri â amnhî nhîpêx anhÿr â omu. Hāmri nê gryk tÿx nê tanhmā homnuj to. Hāmri nê kām mē âpên̄h punuj xwÿnhjê mē mē ho pimrāatā amnhî nê mē hanor pa. Tâ kêr ka mē ixwakre kamā ho mē urāk kêt nê. Mē kurom ixkapêr kôt tām amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁸—Nê koja mēhō kormā Tîrtûm kapêr mar kêt nê htÿx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho pa. Hā koja Tîrtûm ja hā omu nê nhÿrmā kot amnhî tomnuj o pata mÿrapê tanhmā ho nhûm amnhî xâ htÿx kamā hamak tûm xâ kamā pa. Nom akrānhmā amnhî xâ kamā hamak o pa. Aa kot Tîrtûm kapêr mar kêt jakamā koja ām akrānhmā amnhî xâ kamā hamak o pa. Nom koja mēhō kapêr mar mex tām nê kuma nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê xatā hirôp kuhê nê tanhmā amnhî tomnuj to. Hā koja Tîrtûm tee ri ja hā omu nê nhÿrmā tanhmā homnuj tÿx to. Hāmri nhûm wamtajê pyrà nê amnhî xâ htÿx kamā hamak tûm xatā kamā pa ho pa nom mē kînhā amnhî xâ htÿx kamā hamak rāhā ho pa. Anê.

Jejus kot nhÿrmā mē kot amnhî tomnuj xâ ho hapêx â harênh

Matêwre 10.34-36

⁴⁹ Nhûm Jejus arî hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê jahkre nê mē kām:

—Nā ixte mē omnu xâ piitā ho ijaipêx par nê mē kot tanhmā amnhî tomnuj to piitā ho ijaipêx par kaxyw na pa pre wrÿ. Tā ra ixte piitā ho ijaipêx par o inh̄mōr ronhÿx ja inh̄mā mex kumrêx. Nom kormā. ⁵⁰ Kot paj amnhî xâ htÿx kām ijamak rax o mē kot amnhî tomnuj o ijaipêx o hkrax. Hāmri nê nhÿrmā ho ijaipêx pa. Na pa ra ixtÿk kaxyw ixte amnhî kâ xâ kamā ijamak kukamā ijamaxpêr o ra amnhî kamā ixkahak nê ri ixa. Tā kot paj ja ho ijaipêx pa nê ixkînh tÿx kumrêx. Anê.

Mē kot Jejus â axpên kutā amnhî xunhwÿr â mē harênh

Matêwre 10.21, 10.34-35

⁵¹ Nhûm Jejus arî mē ahkre nê mē kām:

—Nê ra mē awÿr ixwrÿk tām koja mē piitā ixkukwak ri hamakêtkati nê āmnhîx ri pa hkêt nê. Kormā. Koja mē akwÿjaja ixkapêr ma nê mē apyrā nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr. No nhûm mē akwÿjaja mē akînhā kuma nê ām kuma. Hāmri nê ixtā tanhmā mē anhiipêx to ka mē ixpyrā nê amnhî xâ htÿx kamā ajamak o ri apa.

⁵²—Nê koja tanhmān ixkre pyxi kamā mēmojaja ohtōn pa. Nhûm war axkrutre nê ixkôt amnhî xunhwÿ nhûm mē axkrunêpi nê ixkwÿm ri amnhî nhîpêx nê ixkutā amnhî xunhwÿ. ⁵³ Nhûm mē hipêêxā hkra my mē wa ixtā axpên kutā amnhî xunhwÿ. Nhûm mē katorxā hkra ni mē wa ixtā axpên kutā

amnhĩ xunhwý. Nhũm mẽ wýj umregêx mẽ wa haxwýja ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwý. Kojã mẽ ã ixtã axpên nhĩpêx anhýr o pa. Anê.

Mê pahte amnhĩ tomnuj kaga nê Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karô

Matêwre 5.25-26, 16.2-4

⁵⁴ Nhũm Jejus hpãnhã mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja. Na htem kaxkwa kamã na htyk rax pumu nê na wrýk mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm na wrý. ⁵⁵ Nê amgrã pê kôk krihkritja nhũm htem kuma nê arĩgro htýx mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm arĩgro htýx nê. ⁵⁶⁻⁵⁷ ã na ka htem aprĩ hã mẽmoj pumunh kôt mẽmoj kukamã ajamaxpêr mex o ri apa anê. Nom nhũm Tirtũmja mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to mýrapê tanhmã mẽ ato kaxyw nhũm mẽ ate ja hã amnhĩ pumunh tã tokyx amnhĩ tomnuj kaga hkêt nê.

⁵⁸⁻⁵⁹ —Na htem tanhmã axpên tomnuj to. Hãmri nhũm kot tanhmã war axpên to xwýnhta pahĩ hwýr htêm nê kãm tanhmã kot ho xwýnhta jarênh kaxyw. Hãmri nhũm kamã gryk xwýnhta kot pahĩ mã harênh kaxyw ã harênh ma nê hãmri tokyx hwýr tẽ nê wa tãm akupým axpên xãm. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Pahĩ kot ja mar nê tanhmã mẽ ho pymaj na htem ã amnhĩ nhĩpêx anê nê tokyx akupým tãm axpên xunhwý. No kojã mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê nhũm pahija mẽ harênh ma hãmri nê tanhmã kot hõ ho xwýnhta pynê nê haxã nhũm tee kãm kator prãm o hkrĩ kaprý. Hãmri nê tanhmã amnhĩ to nê amnhĩ pãnhã kãm amnhĩ rer pa nhũm pahihtija kormã mẽ kãm anê nhũm mẽ kãm ure nhũm kato. Ja pyrà nê kêr ka mẽ Tirtũm tanhmã kot mẽ anhiêpêx to pymaj tokyx mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nê hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

13

¹ Tã nhũm axtem mẽ hkwyjaja Jejus wýr mra nê kãm:

—Pa? Kwa xãn ka ra Garirej nhõ xwýnh kwýjê jarênh ma nã? Na xep prem Jerujarê hwýr mra nê ham mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã kãm amnhĩ jarênh kaxyw kormã kãm mry hpar o kuhê nhũm xep pahihĩ Piratja mẽ harênh ma nê mẽ hã amýnê nhũm mẽ ma mẽ hwýr mra nê mẽ himex pa. Kwa mãn mẽ kot amnhĩ tomnuj týx o mẽ pajakrenh ã na prem mẽ himex nã? Anê.

²⁻³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nã mẽ kot amnhĩ tomnuj týx mýrapê mẽ kot mẽ himex kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpên pyràk kênã. Tã kot ka mẽ

amnhĩ tomnuj kaga nê Tirtũm kôt amnhĩ xunhwýr kêt hã kot ka mẽ nhýrmã ty hãmri nê ò krĩ hwýr axãpir kêt nê. ⁴ No Jerujarê kamã ixkre prêkja mẽ kot kãm “Siroe” anhýr xwýnhta mẽ ho 18 nê mẽ hipy htem nê mẽ himex par xwýnhjaja. Xã mẽ kot amnhĩ tomnuj týx mýrapê na prem ty? Xã mẽ kot amnhĩ tomnuj týx o Jerujarê kamã arĩ mẽ htĩr xwýnhjê jakrenh? ⁵ Nã kot anhýr kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpên pyràk. Jakamã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kaga nê Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê hãmri nê mẽ urak nê nhýrmã ty hãmri nê Tirtũm nhõ krĩ hwýr axãpir kêt nê. Jakamã kwa mẽ ixkapêr ma nê kãm ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa. Anê.

Tirtũm kot mẽ pakamã gryk tokyx anhýr kêt ã harênh

Rômãn 2.4; Sikũn Pêtre 3.8-9

⁶ Tã nhũm Jejus kê axte tanhmã mẽ ahkre hto. Nê Tirtũm kot tanhmã mẽ panhiêpêx to hã kuxi nê mẽ kãm avjarê nê mẽ kãm:

—Kojã hpur nhõ dôn mẽmo pãr kre nhũm ra hprêk mex nê ò mã tãm nê. Tã aa ò hkêt ã ra hã amgrã axkrunêpxi. ⁷ Hãmri nhũm kot hkre xwýnhja tee ri omu nê kãm àpênh xwýnh wýr tẽ nê kãm: “E kwa ma tẽ nê mẽmo pãr mũj krãhta nê amê. Mexti hã. Ra ò hkêt ã amgrã axkrunêpxi kênã. Kojã pêr aa ò hkêt nê. Mõ kaxyw kot kêt ò hkêt tã ò mex xwýnh kaêx ã mẽ kêp àmnãr o kuhê? E hwýr tẽ nê krãhta nê amê.” Anê. ⁸⁻⁹ Hãmri nhũm tee ri kot kãm hã karõja ma nê kãm: “Kwa nã kormã. Pa kop ixãmnhix pãr krax ã mẽmo japók kwý kapĩ nê kop hamã mãn. Kê axte hã amgrã pyxi nê hapêx nê ò hkêt pa kormã krãhta nê kumê. Kojã amgrã ja kamã amã ò japêr ka omu nê akĩnh nê.” Anê. ã mẽ ujarênh kot anhýr. Anê.

Nhũm Jejus ã mẽ kãm ujarênh anê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj týx o pa htã nhũm Tirtũm kot pur nhõ dôn mã àpênh xwýnhta pyrà nê mẽ kamã gryk tokyx anhýr kêt ã nhũm ã hã kuxi nê mẽ kãm ujarênh anê.

Jetus kot arĩgromnu hã mēhō ho mex ã harênh

Rukre 14.1-6; Juãw 5.16-17

¹⁰ Tã nhũm mẽ ò arĩgromnu pẽ sap kato nhũm Jejus Ijaew pikuprõnh xã hã ixkre hwýr axã nê kamã Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho nhý. ¹¹ Nhũm kamã mēhō ni hikôt rãhã nê pa xwýnhja nhý. Na pre ra amnepê mēkarõmnuti tanhmã ho nhũm katat nê ri mrrar kêt kumrêx. ãm hikôt rãhã nê ri pa hã ra hã amgrã pẽ 18. ¹²⁻¹³ Hãmri nhũm Jejus omu nê amnhĩ wýr kãm hpa ho apê nhũm hwýr tẽ nhũm hã ãhkra xi nê kãm:

—E na ka ra akupým amex.

Anê nhũm akupým katat nê mex kurê kumrêx. Hãmri nê amnhĩ pumu nê hkĩnh týx nê Tirtũm mã mex o mex ã harênh o

xa. ¹⁴ Nom nhũm mē pikuprõnh xà hã ixxre jamār xwýnh maatija tee ri ja hã omu hāmri nē Jejus kamā gryk tỳx nē. Mē ò arĩgromnu hã akupým kot ho mex jakamā nhũm kamā gryk tỳx nē. Hāmri nē mē pikuprõnh xwýnhjē mǎ kām:

—Tk. Kwa semǎn ǎ mē ǎpēnh xà hã arĩgro xohtõ. Kêp 6. Kot kaj mē māmri tòmĩk nē sikũn nē tēs nē kwata nē kĩa nē sēsta ja ǎ ka mē ǎpē rỳ māmri Jejus wýr amnhĩ to mra kē akupým tanhmǎ mē ato mex to. No sap ǎ kwarĩ. Sap kêp mē pahpē Ijaew nhõ arĩgromnu kēnǎ. Na pu htem hã paxǎpēnh kêt nē. Jakamā arĩgro ja hã kot akupým mē ato mexja mex kêt. Anē.

¹⁵ Hāmri nhũm Jejus kuma nē kām:

—Kwa xà mē kajaja na ka htem sap ǎ axǎpēnh kêt nē apa? Nǎ mē ate hã axǎpēnh kēnǎ. Xǎn ka htem sap ǎ akrit kawar nē akrit mǔx ma mē ho apa nē mē hķõm kêt nē? Nǎ na ka htem ma mē ho apa nhũm htem ixxõ. Mot ka kêt mē ri axtem nē mē kot sap ǎ tanhmǎ amnhĩ toja nē mē kām akapēr?

¹⁶ Ixte ni ho mex xwýnhnta mē pahpyrǎ nē kêp finat Apraǎw kagrõt nyw ò na. Nhũm pre Satanasti te kot kām ē nē ri o pa pyrǎk o hipēx jakamā nhũm ỹ hã hikõt nē ri paja ǎ ra hã amgrǎ kêp 18. Tǎ pa nē te ixte Satanasti ho ixxrihkrit nē ixte kêp utǎr pyrǎk o hipēx nē akupým ho mex. Mo kot pa kêt ri omu nē ǎm omu nē arĩgromnu hã ho mex kêt nē? Nǎ ixte arĩgro piitǎ hã akupým mē ho mex o ixxa xwýnh kēnǎ. Anē.

¹⁷ Hāmri nhũm mē kot kām kapēr mar prǎm kêt xwýnhjaja kuma nē kamā gryk nē. Te ho mēhprĩjē mǎ mē hamaxpēr nhõr pyrǎk o mē hipēx pyrǎk jakamā nhũm mē amnhĩ tǎ kuma nē kamā gryk nē. No nhũm mē kot ra ǎ amnhĩ nhĩpēx anhýr o pa hã omunh xwýnhjaja ja hã omu nē kām hķĩnh nē.

Jetus te kot mēmo hy pyrǎk ǎ harēnh

Matēwre 13.31-33; Makre 4.30-32

¹⁸⁻¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mē ahkre nē tanhmǎ mē kām amnhĩ tǎ ujarēnh to nē mē kām:

—Nē Tirtũm kot mē awýr ixte mē ato amnhĩptǎr kaxyw inhēmēnh ǎ ijarēnhja. Te ixte mēmo hy pixire pyrǎk. Na htem hkre nhũm higrõt. Nē gaa nē rĩ hprēk. Hāmri nē pa anhrǎ nhũm kuwēnhre hwýr mra nē hõ pytĩ kamā amnhĩm haē nhĩpēx. Tǎ kot paj nhýrmǎ mēmo hy jarēnhnta pyrǎ nē ixxpĩ htǎ kot paj pika piitǎ hķõt mē ho amnhĩptǎ nē mē omunh mex rǎhǎ ho ri ixxa. Anē.

Jetus te kot pǎwti kaxkrit xà pyrǎk ǎ harēnh

Matēwre 13.33-35

²⁰⁻²¹ Nhũm Jejus arĩ mē ahkre ho xa. Nom hprĩ hã amnhĩ jarēnh kêt nē. ǎm amnhĩ tǎ kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—E kot pa hpǎnhǎ tanhmǎ mē amǎ pǎwti kaxkrit xà jarēnh to. Kojja mēnijē hõ ǎm

hkwý ho grire nē kupy nē kaxyw mēmo xõm kām kumē nē ho pihkǎr pa nē ho pǎwti nhĩpēx. Nhũm kaxkrit xàja grire htǎ pǎwti piitǎ ho kaxkrit mex nē. Ja pyrǎ nē kot paj ixxpyxi htǎ koja mē nhýrmǎ pika piitǎ hķõt ixxõt amnhĩ nhĩpēx mex o pa. Anē.

Nhũm pre ǎ Jejus mē kām amnhĩ tǎ pǎw kaxkrit xàja xi nē harēnh anē.

Kaxkwa hwýr hakwa kre kahē xà jarēnh
Matēwre 7.13-14, 7.21-23; Juǎw 10.7-10

²² Tǎ nhũm Jejus arĩ krĩ pē Jerujarē hwýr krĩ hķõt ri mē ahkre ho mē hķõt ri pa. ²³ Hāmri nhũm mēhõ myja hwýr tē nē mēmoj tǎ hķukja nē kām:

—Pa. Kwa inhǎmǎ mēmoj jarē. Xà koja mē ohtõ nē nhýrmǎ Tirtũm ri htĩr tũm nē papa ho nǎ koja mē grēre? Anē.

²⁴ Hāmri nhũm kuma nē mē kot mar o kuhē xwýnh piitǎ kām:

—Nǎ mē kot Tirtũm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjē pix koja mē ò krĩ hwýr agjē. Wýr mē gjēx xàja ǎm pixii nom koja mē ohtõ nē kām hķõt wýr gjēx prǎm kêt nē. Na htem te hwýr mē gjēx xà hõ japē o pa pyrǎk. Nom pa na te ixxē hwýr mē gjēx xà pixita pyrǎk. Jakamā kwa kēr ka mē tokyx ixxõt amnhĩ xunhwýr tỳx nē ixxõt ri amnhĩ nhĩpēx o ri apa. Na htem ohtõ nē kām ixxõt amnhĩ xunhwýr prǎm kêt nē. Ixte amnhĩ nhĩpēxja mē kêp hihtỳx jakamā nhũm htem ixxaga.

²⁵ —Tǎ koja mē nhýrmǎ ty nē tee ri kām Tirtũm wýr gjēx prǎm kaprý. Kot paj te mē kêp kahē pyrǎk o mē hipēx nhũm mē kapõt ǎ kuhē nē tee ri amnhĩ tǎ ixxpumu nē inhǎmǎ: “Kwa mē inhǎmǎ kahē xà mē pa mē awýr agjē Pahihti.” Anē. Hāmri pa mē kām: “Nǎ ixte mē apumunhre hã kot pa kêt ri mē amǎ kurē.” Anē.

²⁶ —Hāmri nhũm mē tee ri inhǎmǎ nē inhǎmǎ: “Kwa nǎ ra ate mē ixxpumunh mex kēnǎ. Na ka pre mē inhõ krĩ kamā mē ijahkre ho ri apa nē mē ixxkutǎ axǎpkur o ri apa.” Anē. ²⁷ Hāmri pa mē kām: “Tk. Ixte mē akutǎ ixxǎpkur tǎ mē ate ixxõt amnhĩ xunhwýrre hã. Jakamā e mē ma mra. Mē ate amnhĩ tomnuij pix o mē apa xwýnh jakamā kot kaj mē ixxwýr agjēx kêt nē.” Anē. Kot paj ǎ mē kām ixxakpēr anē.

²⁸ —Hāmri nhũm mē amým ri mē inhǎmǎ ǎ mē ixxpumunh o kuhē. Kaxkwa kamā mē ixxĩnh nē ri mē inhǎmǎ nē ixxa hã amým mē ixxpumunh o kuhē. Apraǎw nē Ijak nē Jako nē Tirtũm kapēr jarēnh o mē pa xwýnh piitǎ nhũm mē amým mē ixxĩnh nē mē ixxǎpkur mex ǎ mē ixxpumunh o kuhē. Hāmri nē tee ri mē ixxwýr kām gjēx prǎm kaprý nē hķapri nē mur nē amnhĩ krǎ hķĩ jarē nē amnhĩ kǎ nhē nē amnhĩ kamā gryk tỳx nē. No ǎm tee ri amnhĩ kamā gryk kaprý. ǎ koja mē amnhĩ nhĩpēx anē. ²⁹ Nom Tirtũm kôt mē kot amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja koja mē

kurom pika piitā kurūm axpēn wýr akuprō nē Tirtūm wýr agjē nē kuri hkīnh nē apkur mex o hkrī. Mē akwýjaja nē pika piitā kurūm hohtō rax nē axpēn wýr akuprō nē hwýr agjē nē kuri apkur mex nē hkīnh nē pa ho pa.

³⁰ —Mē apē Ijaewjaja mē amā Ijaew kēt xwýnhjē hprām nōkati htā koja mē hkwyjaja mē akwýjē rom Tirtūm ri axpēn wýr akuprō nē hkīnh nē axpēn kutā apkur mex o hkrī. Jakamā kwa kot kaj mē urāk nē amā Tirtūm mē wa ixwýr agjēx prām hā kot kaj mē ixkōt amnhī xunhwý nē ixkapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Anē.

Jejus kām Jerujarē nhō xwýnhjē japē hā harēnh

Matēwre 23.37-39

³¹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnh kwýjaja Jejus wýr mra nē kām:

—Pa. E ot pa mē awýr mra. Kwa kēr ka ma Jerujarē hwýr amōr kēt nē. Na ra mē hkīnh wýr pahī Eroxja pōj nē kot tanhmā ato kaxyw atā amnhī jarē pa mē kuma. Jakamā kwa mē hwýr amōr kēt nē. Nhām krī hō hwýr mām mō. Anē.

³² Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Nā kot pa umaj nhām krī hō hwýr inhmōr kēt nē. Kot paj ma mē hkwyjē nē mēkarōmnuti japōx pē mē hkwyjē ho mex o ma hwýr nē. Pahī Eroxja kām mē hpar pix prām. E mē māmri ma akupým hwýr mra nē ā kām ixkapēr jarēnh anē. No kot paj umaj nhýhým ixprōt nē ixtēm nē kēp ixpimxur kēt nē. Ra ixte ō krī hwýr inhnojarēt kēnā. Anē.

³³ Hāmri nē mē kot mar xwýnhjē mā amnhī jarē nē mē kām:

—Kot paj tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ipxa rāhā Jerujarē hwýr mōn pōj nē kamā ty. Jakamā na htem mē kot Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjē nhīmex. Tā hwýr kot paj mō. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. ³⁴ Hāmri nē te ra kot Jerujarē nhō xwýnhjē pumunh o ām nē mē kām kapēr pyrāk o kapēr nē mē kām:

—Hēxta waa nē mē apē Jerujarē nhō xwýnhjaja. Tirtūmja xatā mē awýr ý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjē rēnh tā ka mē kapēr mar kēt nē. Nē axtēm nē kēn o mē htao o mē himex o apa. Na ka htem ā amnhī tomnuj o apa anē. Tā arī inhām mē ajamār o ri ipxa prām. Te ho krāhyre kot noare hpro nē ho hikwý pyrāk o na pa inhām mē anhīpēx prām tā ka mē apē ixprām nōkati nē ixkaga. ³⁵ Mýrapē koja Tirtūm mē anhō krī jamār kēt nē. Kot paj tokyx ty nē mē apiitā mē are nē ma akupým api ka mē axte ixpumunh kēt nē. Ām akupým ixwýrýx xā hā arīgrotā pix ā koja mē akwýjaja mē amýr pē krī ja hwýr ixwýrýx kām ixpumu. Hāmri nē mē akurom

ixpumu nē hkīnh týx nē. Nē tā ixkōt amnhī xunhwý nē axpēn mā ijarēnh o:

E ota Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnhnta pōj. Nā ām hāmri na mē pahwýr wrý. Na mex kumrēx. Anē.

14

Jejus kot axte arīgromnu hā mēhō ho mex ā harēnh

Rukre 13.10-17

¹ Tā nhūm sap nhūm Jejus ma Parijew nhō xwýnhjē krāhtūm kutā apkur kaxyw ōrkwy hwýr tē. Hāmri nhūm mē wa hā htu rax nē Jejus apkur ā tānopxar o kuhē. Mē kot amnhī nhīpēx kwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to nhūm mē kot hā omunh nē ra hā āmnhēnh kaxyw nhūm mē kuri htānopxar o kuhē. ² Nhūm ixkreja kamā mēhō my hte hikot xwýnh mē kuri xa. ³ Hāmri nhūm Jejus omu nē hā Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjē kukja nē mē kām:

—Kwa mē inhām mēmoj jarē. Jarāhā na mē panhō arīgromnu pē sap. Tanhmā na pre finat Mojesja Tirtūm nhý hā mē pahte sap ā tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō hto? Xā kot puj mē akupým mē ho mex nā? Kot puj mē ām mē omu nē akupým mē ho mex kēt nē? E mē atō inhām ja jarē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tanhmā kutā kām nē hkēt nē. Ām akryk mar o kuhē. Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā mē kām tanhmā nē pymaj nhūm mē akryk mar o kuhē nē tanhmā kutā kām nē hkēt nē. Hāmri nhūm tee ri mē omu hāmri nē myja ā ĩhkra xi nē akupým ho mex. Hāmri nē hano nhūm ma akupým mex nē hkīnh nē ma tē. ⁵ Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—E mē inhama. Xā koja mē akra sap ā mē apē ahkrehti xupým kām tēm ka mē ām omu mē arīgro mex jamār pē tokyx ho axāpir kēt nē? Nā kot kaj mē ho axāpir kurē kumrēx. Rý koja akrit mōx gýw mā axā xāt ka mē omu nē ām omu nē arīgro mex jamār pē tokyx hkaxār kēt nē? Nā kot kaj mē hkaxār kurē kumrēx. Na htem sap ā tanhmā mē ho mex to ho pa. Mē panhō arīgromnu htā pu htem hā tanhmā mē ho mex to. Jakamā na pa ā hā myta ho mex kurē kumrēx anē nē ri arīgro mex jamār kēt nē. Anē.

⁶ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē kuma nom kutā kām mēmoj jarēnh kēt nē. Ra kot akupým ho mex jakamā nhūm mē tanhmā hā kām nē hkēt nē kuhē.

Mē pahte amnhī to hkryre hā mē pa-jarēnh

Matēwre 23.6-14; Rukre 6.32-36; mādēn Xiakre 4.10; Wam Pētre 5.5-6

⁷ Hāmri nhūm mē apkur kaxyw mē hkrī xā hā hkrī hpa. Nhūm mē hkwyjaja hkwyjē pē

amnhĩ to wa nê mē hkrĩ xà mex kām hkrĩ hpa. Hāmri nhũm Jesus ja hā mē omunh o xa nê axte mē kām mēmoj jarē. No ām mēmoj tā kuxi nê mē kām awjarē nê mē kām:

⁸—Nà koja mē expēn mā mēhō rer kaxyw nē amnhĩ wýr mē atā karō. Mē ate kutā axàpkur kaxyw. Hāmri kēr ka mē hwýr mra nē axàpkur kaxyw nē kupíp kām akrĩ kurē kumrēx. No kot kaj mē kēp amnhĩ to wa nē mē hkrĩ xà mex pytā nē hā akrĩ nhũm ra kot amnhĩ to rax xwýnhjē hōja hapu hā mē akôt tēn axā. ⁹ Hāmri nhũm ixkre nhō dōn kot amnhĩ wýr mē awýr xwýnhnta mē hkrĩ xà mexta ā mē awý nē mē amā: “Kwa mē atō kánhmā xa nē kām mē hkrĩ xà kaprā.” Anē. Hāmri ka nhām xa nē kām anhýr xàta gō. Hāmri nē apijaām kām hpānhā kupíp kām nhý. ¹⁰ Ja pymaj kēr ka mē kupíp kām akrĩ kurē kumrēx. Kē ixkre nhō dōnja tee ri ja hā mē apumu nē mē amā: “Tk. Kwa ixkrāmnhwýjaja. Mē kupíp kām akrĩ hkēt nē. Kwa mē mra nē jar mē hkrĩ xà mex ā mām akrĩ.” Anē hāmri nhũm ja mē amā mex nē. Nhũm mē piitā kot mē ato mex ā mē atā omu ka mē ajaxwýja amnhĩ tā omu nē akính nē ajamakétkati nē akrĩ.

¹¹—Nē koja mēhō te amnhĩ to rax o hkwýjē jakrenh pyrāk o amnhĩ nhípēx o ri pa hāmri nhũm Tirtũm ja hā omu nē tanhmā hā ho. Hāmri nhũm ra amnhĩ to grire hā amnhĩ pumunh o ri pa nē rĩ amnhĩ pumu. Nom koja mēhō amnhĩ to rax o hkwýjē jakrenh pyrāk o amnhĩ nhípēx o ri pa hkēt nhũm Tirtũm ja hā omu hāmri nē tām amnhĩm kot amnhĩ to rax xwýnh ā harē. Anē.

Mē pahte mē kēp amrakati xwýnhjē ho mex ā mē pamā karō

¹² Nhũm pre ā Jesus mē ahkre anē hāmri nē hpānhā mē apkur xà hā ixkre nhō dōnja mā kapēr nē kām:

—Nà na ka hte amnhĩ wýr akwýjē pix wý. Atōjē hwý nē akrāmnhwýjē hwý. Nē mē hikàxpore rūnh xwýnhjē hwý. Nom nhýrmā mē kot amnhĩ xwar amnhĩ nhōrkwý hwýr awýr pix kaxyw na ka hte ā amnhĩ wýr mē hwýr anē. ¹³ No kēt amnhĩ wýr mē no kre xwýnhjē mām wý. Nē mē hyk o mē pa xwýnhjē mām wý. Nē mē hpigēx týx xwýnhjē mām wý. Nē mē hirot nē àpēnh kēt xwýnhjē mām wý. Kēr ka amnhĩ wýr jajē mām wý kē mē awýr mra nē akutā apku. ¹⁴ Mo mē kot amnhĩ xwar awýr kaxyw mē ō mēmoj? Mē kēp amrakati. Tā kot kaj māmri amnhĩ wýr mē awý nhũm Tirtũm mē hā apumu hāmri nē nhýrmā kot akupým mē ho htír xà hā arĩgrota ā mē hā amā mēmoj mex gō nē ato mex nē. Hāmri ka akính nē. Anē.

Tirtũm kutā mē paxàpkur xà maati jarēnh Matēwre 8.11, 25.1-10, 26.29; mādānēn Apokarip 19.9

¹⁵ Hāmri nhũm mē apkur kaxyw hkrĩ pa nhũm Jesus nhũhko hā mē apkur o mē krĩ xwýnhjē hōja tanhmā Jesus mā kapēr to nē mē kām:

—Hēxta waa nē. Kot puj mē nhýrmā Tirtũm nhō krĩ hwýr api nē kutā paxàpkur o pahkrĩ nē pahkính týx kumrēx. Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm kuma nē kē axte mē ahkre. Mē kot Tirtũm kutā apkur kaxyw kot amnhĩ wýr mē hwýrta ā nhũm mē ahkre. No ām hā kuxi nē tanhmā mē kām ujarēnh to nē mē kām:

—Koja mēhō amnhĩ wýr mē ho ohtō nē mē kot kutā mē apkur mex kaxyw mē kuwý. ¹⁷ Hāmri nē mē hwýr kām àpēnh xwýnh mē nē kām: “E ma tē nē mē kām awjarē kē mē tokyx mra pa mē apku.” Anē. ¹⁸ Hāmri nhũm kuma nē ma mē hwýr mē kām ujarēnh o tē. Hāmri nē wanta mā anē nhũm kuma hāmri nē hitōt nē kām: “Nà kot paj hwýr ixtēm kēt nē. Na pa ham amnhĩm pika hkwy japró. Jakamā kot paj ma hwýr tē nē ixprĩ hā omu mām. Kwa kēr ka kām ijarē kē ixte tanhmā hā nē xà hkôt ā ixte amnhĩ nhípēx anhýrja mā hamaxpēr kēt nē.” Anē.

¹⁹—Hāmri nhũm kuma nē hpānhā nhām ja wýr tē nē kām awjarē nhũm kuma nē haxwýja hitōt nē kām: “Nà kot paj hwýr ixtēm kēt nē. Na pa ham amnhĩm mōx o 10 nē hapró. Jakamā kot paj ma hwýr tē nē ixprĩ hā ri omu mām. Kwa kēr ka kām ijarē kē tee ri tanhmā hamaxpēr to hkēt nē. Ixte tanhmā hā nē xà hkôt ā ixte amnhĩ nhípēx anhýr kēt.” Anē.

²⁰—Hāmri nhũm kuma nē hpānhā ma ihōta wýr tē nē kām awjarē nhũm kuma nē haxwýja hitōt nē kām: “Nà kot pa hwýr ixtēm kēt nē. Na pa kormā ham ixprō. Kormā ixprō nyw nē inhmā rer prām kēt jakamā kot paj ma hwýr ixtēm kēt nē.” Anē.

²¹—Hāmri nhũm kām àpēnh xwýnhnta tee ri mē kuma nē awjanā nē ma akupým tē. Kot ma mē hwýr mēnh xwýnhnta wýr ma akupým tē nē kām mē harē. Hāmri nhũm tee ri mē harēnh ma nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē hpānhā mē kēp amrakati xwýnhjē hwýr kām àpēnh xwýnhnta mē. Mē hkrā pipānh puro xwýnhjē hwýr kumē. Nē mē hpigēx týx xwýnhjē hwýr kumē. Nē mē hirot nē àpēnh hkēt xwýnhjē hwýr kumē nhũm ma mē kām ujarēnh o tē. Hāmri nē amnhĩ kōt mē kuwý nhũm mē kuma nē wantajē rom hkôt mrar kurē kumrēx. Hāmri nē agjē nē apkur kaxyw mē hkrĩ xà kamā hkrĩ hpa. ²² Hāmri nhũm kām àpēnh xwýnhnta o patrāw wýr tē nē kām mē harē nē kām: “E ate mē hā karō xàta kōt na mē ra hkrĩ hpa htā arĩ mē hkrĩ xà hkwy hkapyrý.” Anē.

²³ —Hāmri nhūm kuma nē kām: “Hēxta waa nē. Kēt ām mē hkrī xāta hipu mex ronhỹx pa omu nē ixkĩnh nē. No ām kormā piitā hipu hkēt. Kwa ma krī pu hā ri mē hapēr o mra. Nē nhỹri mē hkwỹjē pumu nē mē haprō nē man amnhĩ kōt mē o mra kē mē hkrīxā ho hipu hpa. ²⁴ No kēt wam ixte amnhĩ wỹr mē hwỹr xwỹnhjtaja. Mē hitōt xwỹnhjaja kot paj axte amnhĩ wỹr mē hwỹr kēt nē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhỹr. Na hte ā Tirtūm amnhĩ wỹr mē piitā mē hwỹr anē. Anē.

Mē pamā Jejus kĩnh tỹx ā mē pamā karō
Matēwre 10.37-38; Makre 8.34; Rukre 9.23-25; Juāw 12.26

²⁵ Tā nhūm Jejus mē ōrkwỹ rūm kato nē kormā Jerujarē hwỹr mō nhūm mē hohtō rax nē hkōt mō. Hāmri nhūm Jejus xa nē mē ho hakēx nē mē omu nē mē kām:

²⁶ —E kot ka mē atō amā ixkōt amnhĩ xām prām nē ā amnhĩ nhĩpēx anē. Nē amā atō nē atōx nē anhĩpēxā nē akatorxā japē htỹx tā kēr ka amā ixkĩnh tỹx o wa mē hakrenh pa. Nē amā aprō nē akrājē japē htỹx tā kēr ka amā ixkĩnh tỹx o wa mē piitā mē hakrenh pa. Nē amā ixkĩnh tỹx o amā amnhĩ japē jakre. Kēr ka mē atō ixkōt amnhĩ xām kaxyw nē ā amnhĩ nhĩpēx anē.

²⁷ —Koja mē xipī pa mē anē ty. Tā mē ate ixkōt amnhĩ nhĩpēx o mē apa xwỹnhjaja. Koja mē ixtā mē apar mā tā kēr ka mē amā ixkĩnh tỹx o mē umaj ixkaga hkēt nē. Kwār mē māmri tanhmā ixtā mē ato. Kot kaj mē nhỹrmā Tirtūm mē wa ixri axte amnhĩ xā kamā ajamak kēt nē atir tūm nē amex rāhā apa ho apa. Nom kot kaj mē ixkĩnhā jar pika ja kamā amā amex nē apa hprām xāj ixkaga hāmri nē nhỹrmā wa ixri atir tūm nē apa hkēt nē. Anē.

Mē pahte amnhĩ kukamā pajamaxpēr mex ā mē pamā karō

²⁸ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē ixkōt amnhĩ xunhwỹr kaxyw nē amnhĩ kukamā ajamaxpēr mex nē. Na htem amnhĩm ōrkwỹ rūnh nhĩpēx kaxyw hāmri nē hkukamā hamaxpēr mex nē. Nē kaxyw krax mā kuhē xā hkukamā hamaxpēr. Nē kaxyw kỹx pē kām hikwỹ xāja kukamā hamaxpēr. Nē ōkwaēja kukamā hamaxpēr. Nē hā pōja kukamā hamaxpēr. Ā na htem amnhĩm ōrkwỹ rūnh nhĩpēx kaxyw hkukamā hamaxpēr mex anē. ²⁹ Nom kot kaj mē hkukamā ajamaxpēr mex kēt nē ām kaxyw pī ho grēre nē hakā. Rỹ ra hā axāpēnh rax kurē ra amā ho anhỹr kaga nē hkaga hpa nē hatur xām mēnh kēt nē. Hāmri nhūm mē hkwỹjaja hānh mra nē omu nē atā hpēr o axkē. ³⁰ Nē expēn mā ri ajarēnh o: “E ga mē ixkre mūj pumu. Na pre hipēx xwỹnhja hkurē kām kaga nē hipēx par kēt nē.” Anhỹr

o expēn mā ajarē. Ja pyrā nē kēr ka mē ixkōt amnhĩ xunhwỹr kaxyw nē amnhĩ kukamā ajamaxpēr mex nē. Nē ajamaxpēr o: “Nā mē kot Jejus ā tanhmā ixto htỹx tā kot paj hkaga hkēt nē. Kot paj hkōt amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri ixpa.” Anhỹr o amnhĩ kukamā ajamaxpēr. Hāmri nē rī kormā ixkōt amnhĩ xām. No kot ka mē umaj ixkaga hkukamā ajamaxpēr hāmri nē ixkōt amnhĩ xām kēt kurē kumrēx.

³¹ —Nē koja krī hō kamā pahihiti nhō pōristi xohtō nē. Nē kutā nhām krī hō kamā pahihiti nhō pōristija grēre. Tā nhūm wa hpijapu kaxyw nhūm krī hō rūm pahihiti nhō pōristi xohtōja mē grēreta wỹr mra. Hāmri nhūm kutā krī hō kamā mē ō pōristi grēre nhō pahi nhỹ nē tee ri mē amnhĩ kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Kwa koja apu krī hō rūm pōristi xohtō raxja nhūm inhō pōristi grēreja mē axpēn kutā kuhē nē axpu nhūm mē inhne mē himex. Nā inhō pōristi grēre kēnā.” Anhỹr o hamaxpēr.

³² —Hāmri nē pahi hōta wỹr ō kōwenatō mē. Kormā krī hō rūm mē hohtōtaja mē htēp kēt nhūm mē kutā kumē nhūm ma mē kutā tē. Hāmri nē awry hā mē hkaxpa nē mē ō pahihiti mā kām: “E na mē inhō pahihiti akutā inhmē pa tē. Na inhmā: ‘Ma tē nē mē kām awjarē. Kot puj pēr mē papijapu hkēt nē. Kwārī. Kot puj mē tām axpēn xunhwỹ.’ Anhỹr o kapēr nē mē akutā inhmē pa tē.” ā mē ujarēnh kot anhỹr. Ja pyrā nē na htem mēmoj kukamā hamaxpēr mex nē rī kormā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to.

³³ —Tā kēr ka mē atō amā ixkōt amnhĩ xām prām hāmri nē pahita pyrā nē amnhĩ kukamā ajamaxpēr tỹx nē rī kormā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to. Kēr ka ate inhmā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho apa kaxyw hāmri nē inhgryk ā te ate amā amnhĩ japē hkēt pyrāk o mēmoj piitā mā anhĩkra karo pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Hāmri nē rī kormā ixkōt amnhĩ xām. ³⁴⁻³⁵ No kot kaj mē amnhĩ kukamā ajamaxpēr kēt nē atỹx ri ixkōt amnhĩ xunhwỹr japēr. Hāmri nē mēmo arīgro hā mē kot ixtā tanhmā mē ato xwỹnhjē pymaj ra ixkaga mā. Hā kot kaj mē te mē ate kaxwa punu pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Kaxwaja mē apkur xā kamā mex. Na htem amnhĩm ho ō xānh nē kuku. Nom koja mēhō kamā pika hkwy mē nē ho ahkā hāmri tanhmā kot mē ho nē akupỹm ho mex? ām mē kot hkapir pix kaxyw koja mex. Ja pyrā nē kot ka mē atō ate inhmā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho apa hā amnhĩ jarēnh tā gaa nē amā ixkōt amnhĩ nhĩpēx prām nōkati. Hāmri nē ra te ate kaxwa punu kapir mā tāmta pyrāk. E kwa mē mēmoj tā ix-ujarēnhja ma nē mē urāk nē amnhĩ kukamā ajamaxpēr mex nē. Anē.

15

ôwêhti pikunor jarênh
Matêwre 18.12-14

¹ Tã nhũm mē kot pahihti mã hkwyjê pē kàxpore hkwy jamýnh xwýnhjê mē mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja Jejus kapêr mar kaxyw hwýr mra. ² HãMRI nhũm Parijew nhô xwýnhjê mē mē kot Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre xwýnhjaja mē hã Jejus pumu. HãMRI nē kê wem axte axpên mã tanhmã ho kapêr punuj to nē axpên mã:

—Tk. Kwa na hte mũti axtem nē mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja amnhĩ wýr mē kuwý nē tōhã mē kutã apku. Kwa mē kot amnhĩ tomnuj xwýnh kênã kot kêt mē kutã apkur o pa. Anê.

³ HãMRI nhũm Jejus amnhĩ tã mē kuma nē tanhmã mē kãm kapêr to. Nom hpri hã mē kãm kapêr kêt nē. Kê ãm amnhĩ tã kuxi nē mē kãm ôwêhti pikunor jarê nē mē kãm:

⁴ —Koja mēhō ô ôwêhti xohtō nē. Nē ma nhýri hamãr o pa. HãMRI nhũm pyxire nē hkwy kaga nē ma nhýhým ahte tē nē akunok. HãMRI nhũm ô dõnja ma kot akupým piitã o mōr kaxyw hkwy ho pikuprõnh pa hãMRI nē tee ri hkwy kaëx ã pikunor xwýnhja japêr. HãMRI nē ma hkwy ho mō nē nhýri kure. Kot nhýri kutêp apkur o ri pa kaxyw kure hãMRI nē ma akupým pikunor xwýnhja japêr o tē. HãMRI nē hapêr ryy nē nhýri hwýr kato. ⁵ Nē omu nē hkĩnh týx nē. HãMRI nē amnhĩ kre hã kumê nē ma akupým hkwy hwýr o tē. ⁶ HãMRI nē mē ãhkô hã kumê nē hkĩnh nē hkrãmnhwýjê ho akuprō nē ôrkwy htã mē ôrkwy xwýnhjê ho akuprō nē mē kãm: “Kwa na pre ixpê ixkriita ô akunok. Pa pre hapêr kãm ixihýtýx nē kãm ixkato nē omu nē ixkĩnh nē. Jakamã kwa wem mãânên inhý hã akĩnh.” Anê.

—Ã mē ujarênh kot anhýr. ⁷ Ja pyrà nē koja mē kot amnhĩ tomnuj týx xwýnhjê hō tee ri amnhĩ pumu nē kot amnhĩ tomnuj kaga nē Tirtũm kôt amnhĩ xãm. HãMRI nhũm kaxkwa kamã mē piitã ja hã omu nē hkĩnh týx nē. Te ho my kot ôwêhti hpikunor xwýnh mã kator nē hkĩnh týxta pyràk. Na hte Tirtũm tãm mē kot amnhĩ nhípêx o mē pa xwýnhjê pumu nē hkĩnh nē. Tã koja mēhō kot amnhĩ tomnuj týx tã ã amnhĩ nhípêx anhýrja kaga nē Tirtũm kôt amnhĩ xãm hãMRI nhũm amnhĩ tã omu nē hkĩnh týx nē. Jakamã na pa hte mē akurom ã mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hkôt Tirtũm kapêr o mē ahkre rãhã ho ri ipxa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mē kot tanhmã ho kapêr punuj to xwýnhjê mã amnhĩ jarênh anê.

Kàxpore pikunor jarênh

⁸ Nhũm Jejus arĩ mē kãm awjarê nē mē kãm:

—Nē ja. Koja mēhō ni hikàxpore kēp 10. àpênh o arĩgro pē 10 pãnhã kàxpore kēp 10. Tã

ho pyxi nē ho akunok. HãMRI nē tee ri hapêr nē hkapri nē. HãMRI nē kanê hpòk nē hitom kapõnh pē hpri hã hapêr o ri pa nē kãm kato. ⁹ HãMRI nē kupy nē hkĩnh nē hkrãmnhwýjê ho akuprō nē ôrkwy htã mē ôrkwy xwýnhjê ho akuprō nē mē kãm amnhĩ jarê nē mē kãm: “Xê na pre ixpê ixkàxpore hõta akunok pa tee ri hapêr tã akupým kãm ixkato nē kupy nē ixkĩnh nē. Jakamã xê wem inhý hã mãânên akĩnh.” ã mē ujarênh kot anhýr.

¹⁰ —Ja pyrà nē koja mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hō pyxire nē amnhĩ tomnuj kaga nē ixkôt amnhĩ xãm. HãMRI nhũm kaxkwa kamã mē piitã ja hã omu nē hkĩnh nē. Te mēhō ni kot kàxpore pikunor xwýnh mã kator nē hkĩnh ta pyràk. Anê.

Mē hkra pikunor jarênh

¹¹ Nhũm Jejus arĩ mē ahkre ho xa. Tirtũm kãm mē piitã mē hapêr htýx ã mē ahkre ho xa. No kê ãm hã kuxi nē kê we tanhmã mē kãm ujarênh to nē mē kãm:

—Nē koja mēhō hkra my wa axkrut. ¹² HãMRI nhũm kot hapu ô papaj wýr tē nē kãm: “E papaj. Ot pa awýr tē. Kot kaj nhýrmã ty pa wa amýr pē akukrêx o ixarík. Jakamã e kwa tokýx atúr ri amnhĩ kamã wa inhã ho axkjê pa inhô ho amnhĩptar kurê kumrêx nã?” Anê. HãMRI nhũm kuma nē wa kãm hikukrêx o axkjê. Kot wa mã hkwy gō nē kot hapu mã hkwy gō. ¹³ HãMRI nhũm kot haputa ãm ri hipêëxã hkôt pa hkrãre hãMRI nē kot kãm hikukrêx nhôr jamýnh pa nē ma nhýhým o mō nē ho wênê hpa. HãMRI nē hpãnhã kàxpore jamý nē ma nhýhým mō. Nhýhým awry hã pika hō hwýr ma mō. Mōô hãMRI nē krĩ hō kamã htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. HãMRI nē gaa nē ra mē hkuprýjê hã kàxpore ho hapêx pa. Nē kagóxyhti hã ho hapêx pa. Nē gaa hãMRI nē hikàxpore hkêt nē ri pa.

¹⁴ —Rôm nhũm pikaja kamã mē hã na wrýk kêt ry rax nē. Nē gaa nhũm mē hpur kãm mē kēp mē apkur xã hã mēôja hapêx pa. Jakamã nhũm mē hkra kot haputa kēp amrakati nē kãm prãm týx nē ri pa. HãMRI nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. ¹⁵ HãMRI nē amnhĩ to krĩ nhô xwýnhjê mar o ri pa. Kot mē kãm tanhmã àpênh to nē hpãnhã apkur kaxyw. HãMRI nhũm mēhō kot kãm hkrit hagrô jamãr kaxyw hã kumê nhũm ma hwýr tē nē kãm hamãr o pa. Nom kot kãm hamãr o pata pãnhã ãm kãm mēmōj nhôr kryre nhũm arĩ kãm prãm týx kumrêx.

¹⁶ Nē tee ri kot hagrô kutã ôta kur prãm nē tee ri omunh o pa. ¹⁷ —Nē gaa hãMRI nē tanhmã hamaxpêr to. Nē tee ri kot tanhmã amnhĩ tomnuj toja ã amnhĩ pumu nē hamaxpêr o: “Hêxta waa nē. Mãn mũtar inhô krĩ kamã inhô papaj mã mē àpênh xwýnhjaja ixrom apkur mex o pa. àpkur mex nē nhũm mēô jakrêx prãr rũnh tã pa jar mē

hkínhā prām xàj ra ixyk o mō. ¹⁸ Nà kot paj ma akupŷm mō. Hāmri nē inhō papaj pumu nē ā kām amnhī jarēnh anē nē kām: “Kwa Papaj. Na pa pre ixpē akra hā amnhī tomnuj tŷx kumrēx nhūm ja apē omnuj nē. Nhūm Tirtūm pē ja omnuj nē. ¹⁹ Jakamā na pa ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā xipijaam nē. Ixte tām kēt kumrēx. Jakamā kwa xà kot pa amā mēmoj tā ixāpēnh o ri ixpa ka hpānhā inhmā inhō pa apku nà?” Anhŷr o kot pa kām amnhī jarē. Nà kot paj anē.”

²⁰ —Anhŷr o amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē ma akupŷm mō. Mōō nē ra hpōx o mō. Nē kormā amŷm mōr ri nhūm ō papaj hwŷr rīt nē omu nē amnhī kra hā omunh kurē kumrēx nē hkính nē ma kutā hprōt nē tē. Omu nē kām hkaprī nē. Nē hwŷr hprōt nē hkaxpa nē kahti hkōt kumŷ. ²¹ Hāmri nhūm kām amnhī jarē nē kām: “Kwa papaj. Na pa pre amnhī tomnuj nē nhūm ja apē omnuj nē. Nē Tirtūm pē ja omnuj nē. Jakamā ixte ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā xipijaam. Ixte tām kēt kumrēx.” Anē. ²² Nom kormā kām amnhī jarēnh par kēt ri nhūm hipēēxā kām mē āpēnh xwŷnhjē mā akir nē mē kām: “E kwa mē atō ma tē nē kām ē mex ō py nē akupŷn ixkrata wŷr ho aprōt nē kām haxā. Nē hpar kà nē ihkra kamā kàx nē amnē kām hamŷ nē ho aprōt. ²³ Nē akupŷm aprōt nē mōx kra htwŷm mexta ō pumu nē unē nē apī. Nē mē ho anē pu mē ixkra hā pahkính nē apku. E mē amnhī prēprēk nē tokyx ā amnhī nhīpēx anē. ²⁴ Na pre ma ixpē mōr o te ixpē htyk pyràk. Tā akupŷn mō nē ixwŷr pōj nē te akupŷm inhām hťir pyràk. Jakamā e mē tokjy.” Anhŷr jakamā nhūm mē hā mōx kra pī nē ho anē nē hkính nē hā apkur o hkrī.

²⁵ —Rōm nhūm hkra kot wata kormā pur kām hťyx āpēnh o xa. āpēnh o ām tā akupŷn hpōx o tē. Hāmri nē amnhī kukamā mē kot ri mēmoj tatak nē mē grer ma. ²⁶ Hāmri nē tee ri hamaxpēr o tē nē ōrkwŷ hwŷr pōj nē kormā kapem xa nē mē hā mē āpēnh xwŷnhjē hō kukja nē kām: “Kwa mēmoj tā na ka wem ā akính rax anē?” ²⁷ Anē nhūm kām: “Nā mēhō hkēt. Atō na akupŷn pōj nhūm anhīpēēxā omu nē hkính tŷx nē. Nē mē inhām anē pa mē hā mōx kra htwŷm mexja pī nē hā ho anē nē hā ixkính nē hkur o ixkrī.” Anē. ²⁸ Hāmri nhūm tee ri hťō jarēnh ma nē gryk tŷx nē. Hāmri nē gryk xàj kapem hkuk punuj o mē omunh o xa nē mē hwŷr àr kēt nē. Hāmri nhūm hipēēxāja tee ri omu nē hwŷr kato nē tee ri kot mē hwŷr ho àr kaxyw ho anhŷr kaprŷ. ²⁹ Hāmri nhūm kām: “Tk. Kwa na pa hte amā ixāpēnh rūnh rāhā ho ri ixpa hā ra ixtā amgrā sohtō nē. Nē aa akapēr nhīrōp tanhmā ixām to hkēt. Tā ka hte ixpumunh nē akính nē ixtā mēmoj tōx pīr kēt nē. ³⁰ Tā nhūm akra kot haputa apē akukrēx kwŷ jamŷnh pa nē ma o mō nē axtem nē mē hkuprŷjē mā ōr par tā akupŷn

mō nē pōj. Ka omu nē akính nē hā mōx kra twŷmta pī. Nà kot paj mē awŷr ixàr kēt nē.” Anē.

—Hāmri nē gryk tŷx nē xa. ³¹ Hāmri nhūm ō papaj tee ri kuma nē kām: “Kwa nā ri ā akapēr anhŷr kēt nē. Inhām ajapē kēnā. Na ka hte ixkōt apa ho apa rāhā nē. Nē ixkukrēx piitā kēp anhōō. ³² No atōja na pre te ixpē htyk pyràk tā ari hťir. Nē te pikunor pyràk tā te ra akupŷm kator pyràk jakamā na pa omu nē ixkính nē. Nē inhām hapē ho te määnēn inhām ajapē pyràk.” Anē.

—Ā mē ujarēnh kot anhŷr. Ja pyrà nē koja mēhō te kot amnhī tomnuj tŷx o ri pa hťā amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nē amnhī to kuwŷ nē hkōt amnhī xām. Hāmri nhūm amnhī tā omu nē hkính nē. Nē kām hprām nē. No mē kajaja. Mē apē Parijew nhō xwŷnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja. Na ka htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja kot Tirtūm kapēr mar o kuhē hā mē omu nē Tirtūm kínhā akính kēt nē. Nē te hkra kot wata jamaxpēr pyràk o ajamaxpēr nē tee ri ja hā mē omu nē mē kamā agryk nē. Nē mē amā mē hprām nōkati. Anē.

16

Mē panhōxŷ nē Jejus kot mē pamā karō

¹ Tā nhūm kē Jejus axte hkōt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē jahkre. No ām mēmoj tā kuxi nē mē kām tanhmā ujarēnh to nē mē kām:

—Nā koja mēhō hikāxpore xax xwŷnhja kām āpēnh xwŷnh mā mēmoj to wēnē ho pa kaxyw ām. No nhūm kām ho mex kēt nē. Axtem nē kēp amarī mē kām mēmoj to fiat par o mō. Hāmri nhūm ra mēhō kot ā amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē ma ō patrāw wŷr tē nē kām harē. ² Hāmri nhūm tee ri harēnh ma nē amnhī wŷr hā karō. Hāmri nhūm hwŷr tē nē axā nhūm kām: “Pa. Kwa xā ām hāmri na mē inhām ajarē? Kwa nā mon ka ri axtem nē ā ixpē inhō mēmoj nhīpēx anē? E inhām ate mē kām ho fiat par xwŷnhjē nhīxi hā kagā nē inhām agō hāmri nē ma tē. Kot ka axte inhām axāpēnh kēt nē rī amnhī pumu.” Anē.

³ —Hāmri nhūm kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Tanhmā kot paj amnhī to? Ixi-htŷxre hā kot pa mēhō mā pur ā apē. Nom inhām amarī ri ixāhwŷr o ri ixpa hprām kēt. Ixte amnhī kuk ā xipijaam.” Anē. ⁴ Hāmri nē tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to nē hamaxpēr o: “Nā kot paj amnhī wŷr ixte mē kām ho fiat xwŷnhjē hā karō. Nē mē kām mē ō kōōta ahpār mā hkamē kē mē ām inhō patrāw mā hkŷwŷ pix gō. Kēr kē mē amnhī tā ixpumu nē kām ixkính nē. Hāmri nē inhō patrāw kot ixkaga hā ixtā harēnh ma nē ixkamā ukaprī japēr. Hāmri nē amnhī

wýr ixwý pa ahpýnhã mê kutã ixàpkur o ri ipxa nhùm prãm ixpír kêt nê. Nà kot paj anê.” Anê.

⁵ Hãmri nê amnhĩ wýr mê hã karô nhùm mê hwýr mra. Nhùm mê omu nê ja mã kãm: “E tanhmã na ka pre inhô patrãw pê mêmoy to fiat to? E inhmã harê.” Anê. ⁶ Hãmri nhùm kãm: “Na pa pre kêp orti hã à ho 100 nê ho fiat. Ota hã kagãta. Tã pa kormã kãm amnhĩrer kêt nê.” Anê nhùm kuma nê kãm: “Tõe ka inhma. Kot paj amã anhô kôt o gri ka ãm kãm ho 50 pix nê agô pa ixte anhô kôt ho ijpãx par pyrãk o anhĩpêx.” Anê. ⁷ Hãmri nê hpãnhã nhãm ja mã kãm: “No ka. Tanhmã na ka pre kêp mêmoy to fiat to?” Anê nhùm kãm: “Na pa pre kêp pãy hã xak o 1.000 nê ho fiat. Tã pa kormã hpãnhã kãm amnhĩrer kêt nê.” Anê nhùm kãm: “Tõe. Kot paj hãmri amã anhô kôt o gri ka ãm kãm ho 800 pix nê agô pa ixte anhô kôt ho ijpãx par pyrãk o anhĩpêx.” Anê. Nhùm ã mê hipêx anê. Hãmri nê hamaxpêr o: “E. Na pa mê kãm mê ô kôt o hkry pa. Kojã mê amnhĩ tã kãm ixkĩnh japêr.” Anê.

⁸—Hãmri nhùm ô patrãwja ã kot mê hipêx anhýr ã harênh ma nê kãm: “Tk. Kwa ate pa ixkukamã ajamaxpêr nê inhmã mêmoy to anhýr mex kêt tã ka amnhĩ kukamã ajamaxpêr mex pê ã mê hipêx mex anê.” Anê. ã mê ujarênh kot anhýr. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mê kãm ujarênh anê. Hãmri nê mê kãm:

—Tã ja pyrã nê na hte mê kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja ãm amnhĩ pix kukamã hamaxpêr mex o pa. Jao amnhĩ kaxyw pix mã mê piitã tanhmã mê ho mex to ho pa. Mê kot amnhĩ tã mê omunh nê mê kãm mê hkĩnh nê amnhĩ xwar tanhmã mê ho mex to kaxyw nhùm htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Tã mê ate ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja. Tĩrtũm kot tanhmã mê ate amnhĩ kwýjê ho mex to hã amnhĩm mê ajarênh kaxyw kêr ka mê amnhĩ mê mê piitã mê hkukamã ajamaxpêr mex nê. Pê tanhmã mê ho mex to ho ri apa. ã mê ate amnhĩ nhĩpêx anhýrja na mex. Nom kormã mê ate ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt.

⁹—Hêxta waa nê. Mon ka htem mê urãk nê ã aspên to mex anhýr kêt nê? Kwa mê àpênh xwýnhnta kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê tanhmã aspên to mex to o ri apa hkêt wehe. Jao akukrêx nê akãxpore ho anhôxy hkêt nê. Kêr ka nhýrmã ty nê Tĩrtũm wýr api nhùm ja hã mê ato mex rax nê. Te ho kot ô patrãw mã àpênh xwýnhnta kot tanhmã mê ho mex to xwýnhjê hwýr mrar nhùm mê kot amnhĩ xwar tanhmã ho mex tota pyrãk.

¹⁰⁻¹¹—Na hte Tĩrtũm tanhmã mê pakute hã mê pahpumunh mex nê. Kojã mê amã mêmoy gô ka mê kãm hprãm xã hkôt ho anhôxy hkêt nhùm ja hã mê apumu nê axte

mê amã mêmoy gô. Nom hpãnhã mê amã ôr rax o wamta jakre nê kugô. Nom kot ka mê ri mêmoyta o anhôxy ho ri apa nhùm tee ri ja hã mê apumu nê axte mê amã mêmoy nhôr kêt nê. Kojã mê amã mêmoy gô ka mê ho anhôxy ho ri apa nhùm ja kêp homnuj nê.

¹²—Nê kot kaj mê jar Tĩrtũm kot mê amã mêmoy nhôr xwýnhja ho anhôxy ho ri apa. Hã kojã nhýrmã kaxkwa kamã mê amã mêmoy mex nhôr kêt nê.

¹³—Nê kot kaj apyxi nê anhô patrãw hamêxkrut nê arĩgro pyxi hã hamê wa kãm axápênh o amýkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hõ gryk ã hõ kaga. Ja pyrã nê kot kaj mê jar pika ja kamã akãxpore nê akukrêx pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hã kot kaj mê amã hapê htýx nê mê kêp ho anhôxy ho ri apa. Nê akukrêx rax gryk ã Tĩrtũm kãm hprãm xã hkôt akukrêx o tanhmã aspên to ajuta hto ho ri apa hkêt nê. Ja pymaj kwa kêr ka mê ãm Tĩrtũm pix mã mân ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao te akukrêx nê akãxpore mã axãmnhĩx ri anhĩhka karo ho ri apa pyrãk. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mê ahkre anê. ¹⁴ Hãmri nhùm Parijeh nhô xwýnhjaja mar o kuhê. Na prem ra mê hikãxpore rax gryk ã Jujeh kaga. Jakamã ã kot mê kãm kãxpore jarênh anhýrja ma nhùm ja mê kêp omnuj nê nhùm mê hã hpêr o pikênh o kuhê. ¹⁵ Hãmri nhùm amnhĩ tã mê kuma nê mê kãm:

—Nà na ka htem te mê ate tãm mê kot amnhĩ nhĩpêx xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nom ri mê kãm amnhĩ to axê o ri apa. No nhùm Tĩrtũmja kot tanhmã mê ate amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã mê ajamaxpêr to hkôt mê apumunh par. Nê hprĩ hã mê anhôxy hã mê apumu. Te mê ate tãm amnhĩ nhĩpêx pyrãk nom mê anhôxy kamã na ka htem apa. Mêmoy te mex pyrãk nhùm htem omu nê mex ã hkamnhix. No nhùm Tĩrtũm àhpumunh týx ã hkôt hprĩ hã mêmoyta pumu nhùm kêp omnuj nê. Mê akurom omnuj ã omunh kurê kumrêx. Na hte hprĩ hã mê ate amnhĩ nhĩpêx ã mê apumu. Anê.

*Tĩrtũm kapêr aa hapêx kêt ã harênh
Matêwre 5.17-18*

¹⁶ Nhùm Jejus arĩ mê ahkre nê mê kãm:

—Nê na pre finat Mojesja kumrêx mê kãm Tĩrtũm kapêr kwý hã kagã. Tã nhùm hpãnhã Tĩrtũm nhý hã kapêr jarênh xwýnh kwýjaja mãânên mê kãm hkwy hã kagã. Nhùm prem kuma nê mê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Tã nhùm finat Juãw Paxisja mê hpãnhã kato nê Tĩrtũm kapêr o mê ahkre ho ri pa. Tã pa hpãnhã ho mê ajahkre ho ri ipxa nhùm mê ohtô nê ixkôt amnhĩ xunhwý nê kãm ixkapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa hprãm nê.

¹⁷—Tĩrtũm kapêr tũmja mex o mex. Kojã aa hapêx kêt nê. Kojã nhýrmã kaxkwa nê

pika wa hapêx pa no nhũm Tirtũm kapêr tũmja aa hapêx kêt nê. Kojã rãhã ho rãhã nê aa ihkijê ho mênh kêt nê. Anê.

Mê pahte axpên kaga hkêt ã mê pamã karô

Matêwre 5.31-32, 19.9-12; Makre 10.2-12

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre nê mê kãm:

—Nê kêr ka mê aprô kaga hkêt nê apa. Kot kaj mê hkaga nê hpãnã nhãm hõ ho aprô nhũm Tirtũm noo mã te ate wam aprô kamã nhãm ho amnhĩkati pyrãk. Nhũm ja kêp omnuj nê. Rỳ ka ra mēhõ kot hprô kaga xwýnhã ka hpãnã ho aprô. Nhũm Tirtũm noo mã te ate wam mjên pê ho amnhĩkati pyrãk. Nhũm Tirtũm pê ja omnuj nê. Anê.

Hikãxpore rax xwýnh mê kêp amrakati xwýnh wa harênh

Rukre 6.20-26

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre kamã mê kãm awjarê nê mê kãm:

—Kojã mēhõ kãxpore rax xwýnh ê mex pix kãm ri pa. Nê apkati mê apkur mex o pa. ²⁰ Nhũm amrakati xwýnh pê Rajareja hkã nhyre nê arĩ pry kamã áhwýr o hkrĩ. Nhũm htem hamý nê ma o pa nê hikãxpore rax xwýnh nhõrkwý jakwakrem haxwý. ²¹ Nhũm ô jakrêx kwý hkrêr prãm xaj hakwa krem áhwýr o hkrĩ. Nhũm rop hwýr mra nê hkã nhy kunhnwýnh o kuhê.

²² —Tã nhũm Rajare ty nhũm Tirtũm kapêr o mê wrýk xwýnhjaja hwýr wrý nê ma akupým kaxkwa hwýr hkarô ho mō nê ho api. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mê pahpãm Apraãw nhĩhkô hã hkinh nê apkur mex o hkrĩ.

—Tã nhũm hikãxpore rax xwýnhã mãânên hkôt ty. Nhũm hkwyjaja hã akuprô nê hã mur nê ma o tē nê haxã. ²³ Hãmri nhũm hkarô ma mê kot amnhĩ xã htýx kamã hamak tũm xã pê kuwy maatita wýr ma mō. Nê kamã amnhĩ xã htýx kãm hamak rãhã ho pa. Hãmri nê amnhĩ xã hã maj kãnhmã rĩt nê kaxkwa kamã Apraãw pumu. Nhũm Rajare ra kuri mex nê nhý. ²⁴ Hãmri nhũm tee ri wa omu nê Apraãw mã akapêr nê kãm: “Kwa Apraãw. Kwa we ixkamã axukapri nê ixwýr Rajare mê kê ixwýr tē nê ãhkrakrã ho gô htok nê ho inhõto jakry. Na pa kuwy kamã amnhĩ xã htýx kãm ijamak týx kumrêx.” Anê. ²⁵ Hãmri nhũm kuma nê kãm: “Tk. Nã kot pa awýr mênh kêt nê. Na ka pre atĩr ri amex nê akĩnh nê ri apa. No nhũm Rajare akĩnhã hkã nhy rax nê amnhĩ xã htýx kãm hamak rãhã ho ri pa. Tã ra jar inhĩhkô hã hkinh nê pa. Ka pre kurom amex nê apa htã kot kaj hpãnã amnhĩ xã htýx kãm ajamak rãhã ho ri apa. ²⁶ Nê pahkaéx kãm ahkaprý griã. Jakamã nhýhýnh kot kêt awýr rê? Ka ajaxwýja nhýhýnh kot ka kêt mê ixwýr rê?” Anê.

²⁷ —Nhũm ã kãm kapêr anê nhũm tee ri kuma nê kãm: “Kwa tō ma inhõ krĩ hwýr mãn amê kê ma ixkwýjê hwýr wrý. ²⁸ O mũj arĩ inhõ krĩ kamã ixtō kêp 5 nê arĩ htĩr nê pa. Kê wa mê kãm awjarê kê mê amnê kuwy hwýr pa pymaj tokyx amnhĩ tomnuj kaga nê Tirtũm kôt mãn amnhĩ xunhwý nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa.” Anê.

²⁹ —Hãmri nhũm Apraãw kãm: “Nã pa mê hwýr mênh kêt nê. Ra mê kuri Tirtũm kapêr jarênh xwýnhjê mê Mojes kot Tirtũm kapêr ã kaga kênã. Kê mê kamã harê nê ja ma nê rĩ tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.” Anê. ³⁰ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm: “Kwa nã. Kojã mê kagãja mar kêt nê. No kêt Rajare na pre ra htyk tã akupým htĩr jakamã koga mê hwýr wrý nê mê kãm awjarê nhũm mê akupým htĩr ã omu nê kapêr ma hãmri nê amnhĩ tomnuj kaga kurê kumrêx. Kwa nã ã ri anhýr kêt nê mê hwýr amê hêxta waa nê.” Anê.

³¹ —No nhũm kãm: “Nã koga mê Tirtũm kapêr ã kaga mar kêt ã koga mê mãânên Rajare tyk nê akupým htĩr nê mê hwýr wrýk nê kot mê kãm tanhmã ujarênh to hã mar kêt nê. Jakamã kwarĩ pa mê hwýr mênh kêt nê. Kot paj ho anê nê ãm ixte mê hwýr mênh kaprý pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.” Anê. ã mê ujarênh kot anhýr. Anê.

17

Mê kot Jejus nê mê no kupyr ã mê harênh Matêwre 18.6; Makre 9.42; mãânên Rômãn 1.32; Sikũn Pêtre 2.1, 2.18

¹⁻² Tã nhũm Jejus hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê hãkre ho nhý nê mê kãm:

—E kot paj mê kot ixkôt amnhĩ xunhwýr tohtuj anhýr xwýnhjê jarê ka mê inhã. Nã koga mēhõ mê hwýr tē nê inhñê mê kãm kapêr. Mê kot mê mar nê amnhĩ tomnuj prãm xaj tanhmã mê kãm kapêr to. Hãmri nhũm mê mar xã hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koga Tirtũm ja hã omu nê kot inhñê tanhmã kãm nê xwýnhã pumu nê ja hã homnuj týx nê. Te mê kot mēhõ pynênh nê mut ã kên pyti hõ nhõr nê ma o htem nê gô rax kãm mênh pyrãk o koga hipêx. Te ho ja pyrãk no ãm homnuj týx o ja jakre. Jakamã kwa mê ixkapêr ma nê kãm ajamãxpêr týx rãhã ho ri apa. Anê.

Mê pahte amnhĩ tã tanhmã mēhõ hto hkêt ã mê pamã karô

Matêwre 18.21; Makre 11.25-26; mãânên Epes 4.32; Korosê 3.13

³ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre nê mê kãm:

—Nê koga ixkôt atõjê hõ tanhmã atomnuj to. Ka amnhĩ tã omu hãmri nê ma hwýr tē nê ja hã kãm akapêr nê kãm: “Kwa mon ka axtem nê ri ã inhĩpêx anê ixtō? Kwa nã ri ã inhĩpêx anhýr kêt nê.” Anê hãmri nhũm amnhĩ tã ama nê amã: “Nã na pa tee ri ixte

tanhmã atota ã amnhĩ pumu nẽ ixkaprĩ nẽ. Nã kot paj axte ã ri anhipêx anhÿr kêt nẽ. Kwa kêr ka axte tanhmã ja mã ajamaxpêr to hkêt nẽ. Te ate amnhĩ katut kôt mênh pyràk o hipêx pu akupÿm tãm axpên nhĩpêx o papa.” Anẽ. Koja ã amã kapêr anẽ ka amnhĩ tã ama hãmri nẽ axte tanhmã kot atoja mã ajamaxpêr kêt nẽ.

⁴—Koja arĩgro pyxi hã xatã tanhmã atomnuj to japêr. Hãmri nẽ xatã tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ awÿr mra nẽ xatã amnhĩ tã amã kapêr nẽ amã: “Pa ot pa awÿr tẽ. Na pa ra ixkaprĩ nẽ. Kwa ixte ã anhipêx anhÿrja pumu nẽ ãm omu. Kot paj axte hkêt nẽ.” Anhÿr o xatã amã kapêr. Nẽ ra axte tanhmã atomnuj to nẽ kê axte awÿr tẽ nẽ ã amnhĩ tã amã kapêr anẽ. Nom kêr ka ama nẽ kamã agryk kêt nẽ. ãm xatã kãm: “Nã kot puj anẽ nẽ akupÿm tãm axpên nhĩpêx. Kot paj axte tanhmã ate ixtota mã ijamaxpêr kêt nẽ. Kot puj ja ho pajapêx nẽ tãm axpên nhĩpêx o akupÿm papa.” Anhÿr o kêr ka mã xatã axpên nhĩpêx anhÿr rãhã ho ri apa nẽ ã jam anhÿrer kêt nẽ. Anẽ.

Mẽ pahte mẽmoj tã Tĩrtũm wÿr hã mẽ pa-jarênh

Matêwre 17.20-21, 21.21-22; Makre 11.23

⁵Tã nhũm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja hãmri kãm:

—Kwa Pahiiti. Tanhmã mẽ ixto pa mẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt ijamaxpêr tÿx rãhã ho ri ixa. Anẽ.

⁶Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nã ra mẽ ate amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr jakamã na ra amnhĩ tã mẽ apumu. Jakamã mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx kukwak ri na ka htem mẽmoj tã awÿ nhũm mẽ ate mẽmoj tã hwÿr xã hkôt mẽ amã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to. Te mẽ ate pĩ hpâr mÿj mã akapêr nẽ kãm: “E amnhĩ jarẽ nẽ ma tẽ nẽ gô xujanãr kãm mãn mrõ.” Anẽ nhũm kot amar nẽ amar xã hkôt ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrta pyràk. Ja pyrà nẽ kot kaj mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa kukwak ri mẽmoj tã awÿ nhũm mẽ ama nẽ mẽ amã mẽmoj tanhmã ho. Rÿ mẽ amã mẽmoj gô. Anẽ.

Tẽ mẽ pahpê Tĩrtũm mã paxápênh xwÿnh pyràk

⁷Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ ja. Kot kaj mẽ amã mẽ ãpênh xwÿnh kwÿjaja nhũm hõ amã mẽmoj tã ãpênh o pa ã ho anhÿr pa. Hãmri tanhmã kot kaj kãm akapêr to wehe? Xã kot kaj kãm: “E hãmri axápênhhta kaga nẽ tẽ nẽ nhÿ nẽ apku.” Anhÿr o kãm akapêr? ⁸Nã kot kaj kãm anhÿr kêt nẽ. Kot kaj kãm: “E kwa tokyx tẽ nẽ hpãnhã inhã inhõ hã apê. Kot pa ixàpkur pa ka ixpãnhã nhÿ nẽ apku.” Anhÿr kãm akapêr. Kêp amã ãpênh xwÿnh jakamã ka ã kãm akapêr anẽ. ⁹Ja pyrà nẽ kot puj mẽ

Tĩrtũm kot mẽ pamã mẽmoj tã karõ xã hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Mẽ ã patrãwta pyrà nẽ kot tanhmã mẽ pamã karõ hto xã hkôt pu mẽ amnhĩ nhĩpêx.

—Xã na htem mẽ ã patrãw mã mẽmoj tã ãpênh pa hãmri nẽ hkwyjê mã amnhĩ to jarkrar o ri pa nẽ mẽ kãm: “E ka mẽ ixpumu. Na pa hte inhõ patrãw mã ixápênh mex o mẽ hakre ka mẽ ja hã ixpumu. Hêxta waa nẽ. Mon pa hte ri axtem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ?” Anhÿr o xã kot kaj mẽ kãm amnhĩ to jarkrar o ri apa? Nã na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ.

¹⁰—Tã pa hte mẽ ã patrãwta pyrà nẽ tanhmã mẽ amã mẽmoj tã karõ hto ho ixa. Jakamã kêr ka mẽ inhma nẽ ixte mẽ amã mẽmoj tã karõ xã hkôt tanhmã inhã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Hãmri nẽ hã amnhĩ to jarkrar pẽ amnhĩ jarênh o: “ãm hãmri na pa ã Jejus mã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Hêxta waa nẽ. Ixpê Jejus mã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to mex xwÿnh na pa.” Anhÿr o amnhĩ to jarkrar kêt nẽ. Kêt ãm amnhĩ jarênh o: “Nã ixte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixa xwÿnh pix na pa. Na hte mẽmoj tã inhã karõ pa kuma nẽ ÿ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to.” Anhÿr o amnhĩ jarênh o ri apa. No ri amnhĩ krã hkôt atÿx tanhmã amnhĩ to jarkrar to ho ri apa hkêt nẽ. Anẽ.

Jejus kot mẽ ho 10 nẽ akupÿm mẽ ho mex ã harênh

Matêwre 8.1-4

¹¹Tã nhũm Jejus arĩ Garirej rũm pika pẽ Samar hkãx ã Jerujarê hwÿr kormã mõ. ¹²Nẽ nhÿri krĩ hõ htêp o mõi mẽ nhũm krĩ pu hã ri mẽ pa xwÿnhjaja kêp 10 nẽ kutã mra. Mẽ hkãnhÿ hkro htÿx xwÿnhjaja kutã mra nẽ hkaxpa nẽ amÿm kuhê nẽ omu. ¹³Hãmri nẽ kãm:

—Pa Pahiiti. Kwa mẽ ixpumu nẽ mẽ ixkamã axukaprĩ nẽ tanhmã mẽ ixto mex to. Anẽ.

¹⁴Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nã kot paj mẽ ato mex. E mẽ mãmrĩ awjanã nẽ ma akupÿm mẽ anhõ patrejê hwÿr mra kê mẽ akupÿm mẽ akã mex ã mẽ apumu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kapêr mar xã hkôt awjanã. Kã nhÿ rãhã awjanã nẽ ma akupÿm patre hwÿr mra. Nẽ kormã akupÿm hwÿr pry hã mrar rãhã piitã hkã mex pa. ¹⁵Hãmri nhũm ãm pyxi nẽ hkwyjê rom awjanã nẽ akupÿm Jejus wÿr Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o hwÿr tẽ. ¹⁶Hãmri nẽ Jejus kaxpa nẽ kutã hkõnkrã ho tẽm nẽ nhÿ nẽ amnhĩ tã kãm kot ho mex ã kãm amnhĩ jarẽ. Kwÿjê hkĩnhã kêp Ijaew kêt axtem kêp Samar nhõ xwÿnh tã mẽ kurom akupÿn hwÿr tẽ nẽ kãm mex o mex ã harê. ¹⁷⁻¹⁹Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—No mē akwýjaja? Ixte mē ato 10 nē mē ato mex tã ka ãm kaxxipix awjanã nē akupýn ixwýr tē. Akwýjē hkinhã apē Ijaew kêt tã akupým amnhĩ mex ã amnhĩ pumu hãmri nē mē kurom awjanã nē Tirtúm mã mex o mex ã harēnh o ixwýr tē. Hêxta waa nē. Mo na hte ixkwýjaja apyrã nē amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr kêt nē? E kãnhmã xa nē mãmri ma ajamakêtkati nē akĩnh nē ma akupým tē. Anē.

Jejus akupýn wrýk xã hã arĩgro jarēnh

Matêwre 24.23-24, 24.37-44; Makre 13.32-37; mãânēn Wam Tesarôn 5.2-8; Sikũn Pêtre 3.3-10

²⁰⁻²¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwýnh kwýjaja Jejus wýr mra nē omu nē kãm:

—Kwa mē inhmã mēmoj jarē. Xã koja apu Tirtúm tokyx kot mē pahwýr mēnh mã xwýnhhta mē nhũm mē pahwýr wrý nē mē pahto amnhĩptār kurē kumrēx nã kormã? Anē.

Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm amnhĩ jarē. Te ho nhãm mēhõ jarēnh pyrã nē mē kãm:

—Nã ra kot mē ho amnhĩptār o pa kēnã. Nom nhýri hkrĩ xã kamã mē ho amnhĩptār o hkrĩ hkêt nē. Na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwý hãmri nhũm kēp mē õ pahihiti hã mē ho amnhĩptār o pa. Nē mē kãm mē hamaxpēr mex gõ nhũm htem hkôt ri hamaxpēr mex o pa. Anē.

²² Hãmri nē hpãnhã hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mã kapēr. Mē kot nhýrmã tee ri kamã hamak o pa hã mē kãm kapēr nē mē kãm:

—Kot kaj mē nhýrmã tee ri amã tokyx akupýn ixwrýk nē ixte mē ato amnhĩptār prãm xãj tee ri inhmã anojarēt kaprý ho ri apa. Nē axpēn mã ri ijarēnh o: “Hêxta waa nē. Mo na we Pahihiti tokyx akupýn mē pahwýr wrýk kêt nē?” Anhýr o inhmã anojarēt o ri apa pē ixkamã ajamak rãhã ho apa.

²³ —Nē koja mē ra akupýn ixwrýk ã tanhmã mē amã ixto hêx to ho pa. Nhýri ixkuhē nhũm mē kot ixpumunh ã mē amã ixto hêx o pa. Nom kēr ka mē ama nē ãm mē ama. ²⁴ Kot paj nhýrmã akupýn mē awýr ixwrýk kaxyw nhũm mē pika piitã hkôt akupýn ixwrýk kãm anhĩpē ixpumu. Te mē piitã mē kot anhĩpē na jaxēnh pumunh pyrãk o kot kaj mē apiitã ixpumu. ²⁵ Nom kormã jar pika ja kamã ixpa ri koja mē ohtõ nē ixkaga pa amnhĩ xã htýx kamã ijamak kãm ty. Hãmri nē mēmo arĩgro hã ma akupým kaxkwa hwýr api. Hãmri nē nhýrmã akupýn mē awýr wrý.

²⁶ —Nã kot paj nhýrmã man akupýn mē awýr wrý. Akupýn ixwrýk xã hã arĩgrota ã koja jar pika ja kamã mē pa xwýnhljaja

htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Te amnepēm finat Noehiti htĩr ri mē kot htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa pyrãk o koja mē amnhĩ nhĩpēx o pa. ²⁷ Na prem amnhĩ kaxyw Tirtúm mã hamaxpēr o pa hkêt nē. Nē ãm jar pika ja kamã mē kot amnhĩ nhĩpēx pix kukamã hamaxpēr o ri paja o ãm kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpēx to ho pa. Rôm nhũm Noehiti gõ htãm pymaj pãr raxja nhĩpēx nē kãm axã. Nhũm prem hã omu nē ãm omunh o pa nē tanhmã ri amnhĩ kukamã hamaxpēr to hkêt nē. Tã nhũm nata mē haēr pē wrý. Hãmri nē wrýk rax o ra pika piitã hanhi nhũm mē piitã pikaprãr pa.

²⁸ —Akupýn ixwrýk xã hã arĩgrota ã koja mē mãânēn te amnepēm Sotõ nhõ xwýnhljaja kot htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to pyrãk o amnhĩ nhĩpēx. Finat Rohti kormã htĩr ri mē kot htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pata pyrãk o koja mē amnhĩ nhĩpēx. Na pre hte Sotõ nhõ xwýnhljaja ãm pika ja kamã mē kot amnhĩ nhĩpēx pix kukamã hamaxpēr o ri pa. Nē ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpēx o pa. Nē htýx ri amnhĩ xãpkur xã pix kukamã hamaxpēr. Nē mē hpur kãm ri ãpēnh pix kukamã hamaxpēr. Nē ri amnhĩ xujapror pix kukamã hamaxpēr nē axpēn mã mēmoj to wēnē pix kukamã hamaxpēr. Nē amnhĩm òrkwy nhĩpēx pix kukamã hamaxpēr. ã na prem pika ja kamã mē kot amnhĩ nhĩpēx pix kukamã hamaxpēr o ri pa anhýrja o amnhĩ kaxyw Tirtúm mã hamaxpēr o pa hkêt nē.

²⁹ —Tã nhũm Rohti mē õ krĩ rũm kator mē nhũm Tirtúm krĩ nhõ xwýnhljaja kot amnhĩ tomnuj týx o paja mýrapē mē himex pa. Jao kaxkwa rũm mē hipy mēmo hpòk kwý rē nhũm mē hkaxàr pa. ³⁰ Tã akupýn mē awýr ixwrýkja mē koja mē te Rohti nhõ krĩ kamã mē kot amnhĩ nhĩpēx pyrã nē htýx ri amnhĩ tomnuj pix o pa.

³¹ —Nē akupýn ixwrýyta ã ka mē anhòrkwy nhĩmõk ã hkrãmnhēn o akrĩ japēr nē akupýn ixwrýk kãm ixpumu. Hãmri nē akukrēx wýr axàr nē hõ hpyr mã ajamaxpēr kêt nē. Rý ka mē apur kãm axãpēnh o akuhē japēr nē akupýn ixwrýk kãm ixpumu. Hãmri nē akupým anhòrkwy hwýr atēm mã ajamaxpēr kêt nē. Mo kaxyw kot ka kêt hwýr tē? Kêt ãm inhmã mē ajapē hã akupýn mē awýr ixwrýk mã ajamaxpēr o akĩnh nē ixpumunh o akuhē.

³² —Nē kēr ka mē Rohti prõ kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx toja mã ajamaxpēr rãhã ho ri apa. Na pre Tirtúm kapēr nhĩrõp xa nē amnhĩ katut kôt Sotõta wýr rĩt hãmri nē ã amnhĩ nhĩpēx anhýrja mýrapē htyk kurē kumrēx. Tã kēr ka mē ho urãk nē amã akukrēx rax japē xãj ixkôt amõr kaxyw anhĩtõt kêt nē.

³³ —Nē kwa kēr ka mē jar pika ja kamã tanhmã mē ate amnhĩ nhĩpēx to pix kukamã ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Nē mē akukrēx

rax pix kukamā ajamaxpēr kêt nê. Koja nhÿrmā ja piitā mē apê hapêx pa. Mē ate kām anhihokra karo hpar pyrāk o piitā hipêx hāmri nhÿm Tirtûm ja hā mē apumu nê hpānhā nhÿrmā mē amā mēmoj mex nhôr rax nê.

³⁴—Nê kot paj kamāt kām akupÿn ixwryk japêr nhÿm nhÿri mēhō ra ixkôt amnhî xām xwÿnh mē mēhō kot ixkôt amnhî xām kêt xwÿnh wa par kām nôr japêr. Hāmri pa amnhî wÿr ra ixkôt kot amnhî xām xwÿnhnta o api nhÿm kot ixkôt amnhî xām kêt xwÿnhnta ari gôr nê nō. ³⁵ Rÿ pa arigro hā akupÿn ixwryk japêr nhÿm mēnijê hō wa hamêxkrut nê harôj kahuk o am japêr. Hāmri pa ra kot ixkôt amnhî xām xwÿnhja ho api nhÿm kot ixkôt amnhî xām kêt xwÿnhja ahte ari harôj kahuk o xa. Hāmri nê hamaxpêr mex kêt kumrêx o xa. ³⁶ Rÿ koja mēmyjê hō wa axkrut nê hpur kām apênh o am japêr. Pu pa amnhî wÿr kot ixkôt amnhî xām xwÿnhnta o api nhÿm kot ixkôt amnhî xām kêt xwÿnhnta pur kām ahte ari apênh o xa. Hāmri nê tee ri hkrāmnhwÿ hukumā hamaxpêr o xa. Anê.

Nhÿm pre ā Jesus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā amnhî jarênh anê. ³⁷ Hāmri nhÿm mē kuma nê kām:

—Kwa nhÿri koja mēmoj ā amnhî nhîpêx anê? Anê.

Hāmri nhÿm mē kām:

—Na koja nhÿri mēmoj ā amnhî nhîpêx anê ka mē omunh kurê kumrêx. Te nhÿri mēmoj kro nê nôr nhÿm nhônhti kot omunh nê hā htor nê hpinhêpanh nhÿm mē kot hā omunh kurê kumrêxta pyrāk. Anê.

18

Mê pahte Tirtûm mā amnhî jarênh rāhā ho papa hā mē pamā karō

Rukre 11.5-8; määnên Wam Tesarôn 5.17

¹ Tā nhÿm Jesus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā mēmoj tā karō. Mē kot tanhmā Tirtûm mā amnhî jarênh to hā mē kām karō. Mē kot xatā kām amnhî jarênh o pa nê amnhî kaxyw kām hamaxpêr rāhā ho pa kaxyw. No am hā kuxi nê tanhmā mē kām hā ujarênh to nê mē kām:

²—Koja nhÿri krî hō kamā juistija kām Tirtûm prām nôkati. Nê määnên kām amnhî kwÿjê hprām nôkati htā kêp juisti nê tanhmā mē kām kapêr to ho hkrî. ³ Jakamā nhÿm mēhō ni pē mjên htyk xwÿnh. Nhÿm hte mēhō xatā tanhmā kêp ô mēmoj to ho pa. Hāmri nhÿm tee ri amnhî tā omu nê xatā juistita wÿr mra nê kām harê nê kām: “Xê gāā nê. Na hte pahkwÿjê hōja ixtomnuj rāhā ho pa. Xê ixtā tanhmā kām akapêr to kê tām inhîpêx.” Anê. Nê xatā hwÿr mra nê amnhî to kuwÿ nê xatā hwÿr mra nê amnhî to kuwÿ. ⁴⁻⁵ No nhÿm kuma nê am kuma. Kām hkwyjê ho ajuta hprām kêt jakamā am

kuma. Tā nhÿm xatā hwÿr mra. Gaa nhÿm rî kām mar kaga nê. Hāmri nê hamaxpêr o: “Tk. Hêxta waa nê. Jahti na hte xatā ixwÿr mra nê tanhmā inhmā amnhî jarênh to. Nê am xatā ixwÿr mra. Na na pa ra inhmā mar kagyk nê. E pa tokyx tanhmā nê kot tanhmā ho xwÿnhnta mā ixkapêr to. Inhmā Tirtûm pyma kamā rÿ inhmā ixkwÿjê kaprî kamā pa tanhmā nê kām nê hkêt tā kot pa anhyr kêt nhÿm amnhî tā inhmā harênh pix nê pa ra mar kurê ixkrā tātāk nê.” Anhyr o hamaxpêr. Ā mē ujarênh kot anhyr.

⁶—Juisti tām hamaxpêr kêt tā nhÿm nija xatā hwÿr mrar nê amnhî to hwÿr jakamā nhÿm jatā tanhmā ho ajuta hto. ⁷⁻⁸ No kêt Tirtûmja. Xan ka htem mēmoj tā awÿ nhÿm juisti punutita pyrā nê mē ama nê am mē ama? Na koja ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nê. Kot ka mēmoj tā kām amnhî jarê nhÿm ama nê tanhmā amā mēmoj to rÿ tanhmā amā amnhî nhîpêx to. Juistita rom mē pakamā ukaprî xwÿnh na. Tā kot paj nhÿrmā akupÿn wÿr nê mē apumu ka mē ari amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr mex pē kām amnhî jarênh rāhā ho ri apa pa ja hā mē apumu nê ixkînh tÿx nê. Ja na inhmā hprām. Anê.

Tanhmā mē kot Tirtûm mā amnhî jarênh to hā mē harênh

Matêwre 6.5-8; määnên Wam Pêtre 5.5-6

⁹ Tā nhÿm Jesus mē kot amnhî to mex o hkwyjê jakrenh ā amnhî to jarkrar o ri mē pa xwÿnhjê pumu nê tanhmā mē kām kapêr to. Nom mē kot amnhî to jarkrarta ā kuxi nê mē kām awjarê nê mē kām:

¹⁰—Koja mēhō wa hamêxkrut nê Tirtûm mā amnhî jarênh kaxyw wa tē. Ja kêp Parijew nhô xwÿnh nhÿm hōja kêp mē ô pahi mā hkwyjê pē kâxpore hkwy jamÿnh xwÿnh. Nhÿm wa Tirtûm mā amnhî jarênh xā hā ixkre hwÿr wa tēn axā. ¹¹⁻¹² Hāmri nhÿm Parijew nhô xwÿnhnta kumrêx tē nê nhÿri mē piitā mē noo mā Tirtûm mā amnhî jarê. Nê amnhî to jarkrar pē kām amnhî jarênh o: “Pa Tirtûm. E ra ate ixpumunh mex. Na pa hte amnhî to mex pix o ri ixpa. Ra ate ja hā ixpumunh mex. Na pa hte kâxpore hkwy jamÿnh xwÿnh nêj rom tām amnhî nhîpêx. Nê semān piitā hā ixâpkur kêt rāhā amā amnhî jarênh rāhā ho ixtā apkati axkrut. Nom ja pix kêt. Na pa hte määnên ixâpênh pānhā kâxpore jamÿ nê mē kot amā tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa xwÿnhjê mā hkwy nhôr o ixpa. Nê na pa hte ri ixâhkînh o ri ixpa hkêt nê. Nê nhām mē kêp mē hprô ho amnhîkati ho ri ixpa hkêt nê. Na pa hte mē piitā mē kurom tām amnhî nhîpêx ā amnhî pumu nê ixkînh tÿx kumrêx. Hêxta waa nê. Mon pa hte ri ā amnhî to mex o ixpa anê?” Anhyr o Tirtûm mā amnhî to jarkrar pē kām amnhî jarênh o xa.

¹³ —Hāmri nhūm hpānhā mē kēp kàxpore hkwy jamyñh xwýnhhaxwýja Tirtūm mā amnhī jarē. No ām Parijew nhō xwýnhhata rom ki hkwyjē pē awry nē ahte hipō nē kām amnhī jarē. Nē kām amnhī jarēnh pē amnhī tak nē mur nē kām: “Kwa Tirtūm. Na pa hte amnhī tomnuy tỳx o ri ixa. Nē itỳx ri amā prām xà kuhpa hā tanhmā amnhī nhīpēx to. Na pa tee ri ja hā amnhī pumu nē ixkaprī htỳx nē. Ā inhmā amnhī nhīpēx anhỳr o ri ixa hprām kēt tā pa hte ā amnhī nhīpēx anhỳr o ri ixa. Kwa xà kot ka ixkamā axukapri nē amnhī katut kōt ixte amnhī tomnuy rēnh pa Tirtūm?” Anhỳr o kām amnhī jarē.

¹⁴ —Hāmri nhūm Tirtūm hamē wa kot kām amnhī jarēnh ma no ām wanta ma nē ām kuma. No kēt hkōt hōja ma hāmri nē kot kām amnhī tā āhwýr xà hkōt amnhī katut kōt kot amnhī tomnuy rēnh pa nē ho hkra. Jakamā nhūm mex nē hkīnh nē pa. Ra tām hkrā hāmri nē hkīnh nē ma htēm kurē kumrēx. Ā mē ujarēnh kot anhỳr. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. Kojā mēhō Parijew nhō xwýnhhata pyrà nē kot amnhī to mex xwýnhh ā amnhī kamnhīx hāmri nē Tirtūm kot amnhī katut kōt kot amnhī tomnuy rēnh kaxyw amnhī to hwýr kēt nē. Kojā ām kām amnhī to jarkrar pix nē. Jakamā kojā Tirtūm te kot mar nē ām mar pyràk o hipēx. No kojā mēhō kot kàxpore hkwy jamyñh xwýnhhata pyrà nē tee ri tanhmā amnhī tomnuy to hā amnhī pumu nē hkaprī nē. Hāmri nē amnhī to Tirtūm wýr nhūm kuma nē tanhmā ho mex to. Anē.

Jejus kot amnhī wýr mēhprējē hwýr ā harēnh

Matēwre 19.13-15; Makre 10.13-16

¹⁵ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhhaja arī pry hā Jerujarēt hwýr mō nhūm Ijaew kwýjaja mē omu nē mē hkrare jamý nē Jejus wýr mē o mra. Kot mē hā ĩhkra jaxwýr nē mē ho Tirtūm wýr kaxyw. Hāmri nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwýnhhaja tee ri ja hā mē omu nē nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Tk. Kwa mē ma akupým mē akrata o mra nā? Mo kaxyw na ka mē Jejus wýr mē o mra? Kormā mē ràxre kēnā. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa nā mē ri inhnē mēhprījē kurē hkēt nē. Kwār mē māmri ixwýr mē o mra. Anē.

Hāmri nē amnhī wýr mē kām hpa ho apē nhūm mē hwýr mē o mra nhūm mē kuri kuhē. Hāmri nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwýnhhaja mē kām:

—E mē jareja mē omu. Na htem hamakētkati nē hkīnh nē ri pare. Nē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pa. Tā Tirtūm

kōt mē kot amnhī nhīpēx xwýnhhaja na htem mē urāk nē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pa.

¹⁷ —Jarejaja na htem hipēēxā nē katorxā wa kapēr ma nē wa hkōt ri amnhī nhīpēx mex o ri pa. Tā ixpē Tirtūm kot mē awýr inhmēnh xwýnhh kot ka mē amā ixkōt amnhī xunhwýr prām. Hā kot kaj mē te ho jarejē kot amnhī nhīpēx pyràk o amnhī nhīpēx. Jao ixkapēr ma nē ixkōt ri tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho ri apa. Anē.

Kàxpore rax xwýnhh jarēnh

Matēwre 19.16-30; Makre 10.17-31; määnēn Wam Ximotre 6.6

¹⁸ Tā nhūm Ijaew nhō pahihiti hōja Jejus wýr tē nē kām kapēr nē kām:

—Pa? Mē ijahkre xwýnhh maati? Kwa inhmā mēmoj jarē. Tanhmā kot pa we nhýrmā Tirtūm ri itxir tūm nē ixa kaxyw amnhī nhīpēx mex to ho ri ixa wehe? Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm kām:

—Xà ate ixpē Tirtūm kwý hā ixpumunh kōt na ka ixte urāk nē amnhī to mex xwýnhh ā ijarē? Tirtūm pix na kot amnhī to mex rāhā xwýnhh jakamā kot kaj ā ijarēnh anhỳr jao ixpē Kra hā ijarē. Nē urāk nē ixte amnhī to mex xwýnhh ā ijarē. Nā xān ka ām atỳx ri amnhī krā hkōt ā ijarēnh anē?

²⁰ —Tirtūmja mex o mex xwýnhh jakamā kot kaj amā nhýrmā kuri atir tūm nē apa hprām hāmri nē ra kot mēmoj tā mē amā karō xà hkōt amnhī nhīpēx o ri apa. Ra ate mar mex kēnā. Na pre mē amā:

Kēr ka mē axpēn pē axāhkīnh hkēt nē.

Nē mē axpēn par kēt nē.

Nē mē axpēn to axēx o ri apa hkēt nē.

Nē mē axpēn pē aprō ho amnhīkati hkēt nē.

Nē mē anhīpēēxā mē akatorxā wa hā api-jaām pē wa kutā anojarēt pix o ri apa.

E kot kaj amā nhýrmā Tirtūm kuri atir tūm nē apa hprām hā kēr ka ā amnhī nhīpēx anhỳr o ri apa. Anē.

²¹ Nhūm pre ā Jejus kām kapēr anē nhūm kuma nē kām:

—Kwa ixprīre ri ra ā ixte amnhī nhīpēx anhỳr o ri ixa kēnā. Nom ixte itxir tūm nē ixa kaxyw kormā ixte tām kēt pyràk. Anē.

²² Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nā kormā mēmoj pyxire nē arīk. Na ka amā akukrēx rax japē htỳx o Tirtūm jakre. Jakamā kēr ka ma akupým tē nē akukrēx o wēnē hpa nē hpānhā kàxpore jamý hāmri nē ma mē kēp amrakati xwýnhhaja mē ōr pa. Hāmri nē ri akupýn ixwýr tē nē ixkōt apa ho apa. Anē.

²³ Hāmri nhūm kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Kām kukrēx rax japē nē kām ĩhkra karo hprām kēt nē. Jakamā tee ri Jejus kot ā kām hā karō anhýrja ma nē awjanā nē ma akupým tē. ²⁴ Hāmri nhūm tee

ri ja hã omu nê hã mē kot mar xwýnhjê mã kapêr nê mē kãm:

—Hêxta waa nê. Koja mē hikukrêx rûnh xwýnhjaja ohtô nê kãm mē hikukrêx japê xàj Tirtûm mē wa ixri htîr tûm nê pa ho papa hkêr nê. Wa ixte amnhî nhîpêxa mē kêp hihtýx. ²⁵ Na htem kãm hikukrêx rax mã ðkra karo hprãm kêt rãhã tee ri kãm Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prãm kaprý. Te ho mēhõ kot menh kagõ hã hkre nê kãm kagõ katõk prãm kêt rãhã kãm guhkrax kãm àr prãm kaprýta pyrãk. Anê.

Nhûm pre ã Jejus mē kãm kapêr anê. ²⁶ Hãmri nhûm mē kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa nom mē xpiitã mē inhmã mē ixkukrêx japê kênã. Jakamã xà kot paj mē xpiitã nhýrmã war ari ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa hkêr nê nã? Anê.

²⁷ Hãmri nhûm mē kãm:

—Nà kot kaj mē amnhî krã hkôt mē amã mē akukrêx japêja mã anhûrer kêt nê. Tirtûm pix na hte ã mē kot amnhî nhîpêx anhýr kaxyw tanhmã mē hkrã hto nhûm mē kãm mē hikukrêx japê htýx kêt nê. Jao mē kêp Tirtûm mē wa ixri htîr tûm nê mē pa ho pa mã xwýnh. Anê.

²⁸ Hãmri nhûm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa Pahihti no mē pajaja? Na pa prem agryk ã mēmoj piitã hkaga hpa nê akôt ixpa ho ixpa. Jakamã kot paj mē nhýrmã war ari ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa nã? Anê.

²⁹ Hãmri nhûm kãm:

—Tý. Nà ka mē atõ inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw akwýjê re nê ma inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri apa. Anhõrkwý re rý atõ rý atõx rý aprõ nê akrajê re. Rý akatorxã nê anhîpêêxã war are. Rý akukrêx piitã rer pa hãmri nê ma ixkapêr o mē piitã mē ahkre ho ri mē hkôt apa. ³⁰ Hã kot paj ja hã mē apumu nê mē ato mex rax nê. Hãmri ka mē ma nhýhým apa nê nhýri mē kãm ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa nhûm mē kot mē amar xwýnh kwýjjaja mē ama nê ra kãm mē akính nê. Nê ra mē ate akwýjê rer par tã nhûm mē tãmjaja te mē apê mē hkra rý mē htõ rý mē htõx pyrãk o mē anhîpêx nê tanhmã mē ato mex to ho pa. Hãmri ka mē nhýrmã ty nê ma Tirtûm mē wa inhõ krí hwýr api hãmri nê wa ixkuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa. Anê.

Nhûm pre ã Jejus Simãw Pêtre mē hkwyjê mã kapêr anê.

Jejus kot axte htyk kukamã amnhî jarênh Matêwre 20.17-19; Makre 10.32-34

³¹ Tã nhûm Jejus mē kot ý hã kapêr jarênh o mē pa xwýnh pê 12jaja mē hkwyjê pê mē ho kato. Nê nhýri mē hkàx ã mē o xa nê tanhmã mē kãm amnhî jarênh to nê mē kãm:

—Amnepêm Tirtûm nhý hã kapêr jarênh xwýnhjaja na prem ixkukamã tanhmã mē

kot inhîpêx to hã ijarê nê ixtã kagã. Tã pu mē ra Jerujarê hwýr mō. Kamã koja mē tanhmã ixtõ rax nê. Ra mē kot ixkukamã ijarênh nê ixtã kagã xà hkôt koja mē ixtõ anê. ³²⁻³³ Koja mē kãm ixkurê xwýnhjaja ixpynê nê Rõm nhõ xwýnhjê nhõ pōristi hwýr ixtõ tẽ nê mē kãm ixtõ hêx nhûm mē kuma nê mē mar xà hkôt tanhmã inhîpêx to. Nê mē hkwyjjaja ixtã hpêr o axkê nê akunha. Nê mē hkwyjjaja ixtõ kapêr punuj nê ijarý nê ixtã argõx rê nê ixtak. Hãmri nê xpi. Á koja mē inhîpêx anê. Nom kot paj ãm ixtý ã apkati axkrunêpxi nhûm Tirtûmja akupým ixtõ ixtîr. Anê.

³⁴ Hãmri nhûm mē kuma nê tee ri htyk nê akupým htîrja kukamã hamaxpêr no ãm hpri hã hkôt hamaxpêr kêt nê.

Jejus kot no hkre xwýnh o mex ã harênh Matêwre 20.29-34; Makre 10.46-52

³⁵ Tã nhûm Jejus mē kormã Jerujarê hwýr Jerikoja tẽp o mō. Hãmri nhûm pry nhîhkjê hã no hkre xwýnhja àhwýr o nhý. ³⁶ Hãmri nê amnhî wýr mē mrar ma. Mē ohtõ nê Jejus kôt mē mrar xwýnhjê mrar ma nê mē kãm:

—Kwa mēmoj ri? Mēmoj wýr na ka mē axohtõ nê mra? Anê.

³⁷ Hãmri nhûm mē kãm:

—Nà Jejus pê Najare nhõ xwýnh kôt na pa mē mō. Anê.

³⁸ Hãmri nhûm mē kuma nê kàx pê Jejus mã kapêr nê kãm:

—Pa Jejus? Apê mē inhõ Pahihti mex na ka. Te apê amnepêm anhîgêt pahihti Tawi kot amnhî nhîpêx pyrãk. Jakamã kwa ixkamã axukapri nê akupým ixtõ mex kêt wehe. Ixte amnhî kaxyw akôt ijamaxpêr xwýnhjê hõ na pa. Anê.

³⁹ Hãmri nhûm Jejus kukamã mē mrar xwýnhjaja tee ri kuma nê kãm:

—Tk. Kwa akapêr kêt nê nhý nã. Anê.

Tã no nhûm ãm mē kuma nê xatã amnhî to hwýr o nhý. Kàx pê kãm kapêr o nhý.

⁴⁰ Hãmri nhûm Jejus kuma nê xa nê amnhî wýr hã karõ nhûm mē hpa hã kupy nê hwýr o tẽ nhûm kãm:

⁴¹ —Pa mo na? Tanhmã kot pa ato? Anê.

Nhûm kãm:

—Nà akupým inhmã ixrit mex prãm. Anê.

⁴² Hãmri nhûm kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr týx jakamã kot kaj akupým ri rit. Anê.

⁴³ Hãmri nhûm akupým rit mex kurê kumrêx nê ja hã amnhî pumu nê hkính týx nê. Hãmri nê ma Jejus kôt Tirtûm mã mex o mex ã harênh o mē hkôt tẽ. Hãmri nhûm mē kot hã omunh xwýnhjaja haxwýja Tirtûm mã mex o mex ã harênh o Jejus kôt mō.

19

Jakew kãm Jejus pumunh prãm ã harênh Rukre 3.8, 3.12-13

¹ Tã nhũm Jejus arĩ Jerujarê hwýr mỗ nê Jeriko hwýr pỏj. Hãmri nê krĩ kahti hkỏt pry hã mỗ. ² Nhũm mẽ ra hkỏt htu rax nê hkỏt omunh o mỗ. Jakamã nhũm Jakew pẻ Rỏm nhỗ pahi mã kwýjẻ pẻ kàxpore hkwý jamýnh xwýnhjẻ kràhtũm xwýnhja. Na pre hikàxpore rax nê. ³ Tã haxwýja kãm Jejus pumunh prãm nê. Nom ăm hakooti nẻ hprĩhti jakamã tee ri kot omunh kaxyw amnhĩ nhĩpẻx nhũm mẻ kẻp ẳmnrax rax nê. ⁴ Hãmri nhũm ra hamaxpẻr nẻ ma kukamã hprỏt nẻ tẻ nẻ nhỹri pry mỷri pỉ xãm pumu nẻ hã api nẻ kutẻp ajẻt. Hãmri nhũm Jejus mỗ nẻ hamý. ⁵ Nẻ kànhmã rĩt nẻ omu nẻ kãm:

—Pa Jakew. E kwa tokyx tẻn wrý pa ma akỏt anhỏrkwý hwýr tẻ nẻ ari amnhĩm hikra. Anẻ.

⁶ Hãmri nhũm kuma nẻ hkỉnh nẻ. Nẻ wrýk kurẻ kumrẻx nẻ ma amnhĩ kỏt nẻ o tẻ. ⁷ Hãmri nhũm mẻ kot omunh o kuhẻ xwýnhja tee ri ja hã omu nhũm ja mẻ kẻp omnuj nẻ nhũm mẻ axpẻn mả harẻnh o:

—Tk. Kwa nả. Jakew kot amnhĩ tomnuj xwýnh tả nhũm Jejus ma hkỏt tẻ nẻ kuri pỏj. Anẻ.

⁸ Hãmri nhũm wa ỏrkwý hwýr axả nẻ nhỹ nhũm Jakew Jejus mả amnhĩ jarẻnh o:

—E. Nả ra ixte pahĩti mả kàxpore jamýnh xwýnhja na pa pre hte ho prẻs jakre nẻ amnhĩm hamýnh rax nẻ. Tả kot paj akupým mẻ kãm ỏr pa. Na pa pre hte mẻ hkwýjẻ pẻ ho 10 nẻ hamý. Tả kot paj hipý ho 40 nẻ kurẻ nẻ akupým mẻ kãm ho ixpigrẻnh pa. Ặ kot paj mẻ hipẻx anẻ. Nẻ ixkàxpore jakrẻx kot paj ho axkẻjẻ nẻ mẻ kẻp amrakati xwýnhjẻ mả ho ixpigrẻnh pa. Anẻ.

⁹ Hãmri nhũm kuma nhũm ja kãm mex nẻ. Jakamã nhũm kãm:

—Nả ăm hãmri. Ate pahkukamã panhẻgẻt Apraỏw pyrả nẻ jarảhả ate amnhĩ tomnuj kaga jakamã na ra jarảhả anhỏrkỏrẻ hwýr mẻ mex xả axả. Koja Tỉrtũm jarảhả amnhĩ katut kỏt ate amnhĩ tomnuj rẻnh pa nẻ axte kãm hamaxpẻr kẻt nẻ. ¹⁰⁻¹¹ Mẻ ate amnhĩ tomnuj xwýnhjẻ hwýr na pre Tỉrtũm inhẻmẻ pa wrý. Te nhỹri mẻ apikunor nhũm ixte mẻ ajapẻr o ipxa kaxyw Tỉrtũm kot mẻ awýr inhẻmẻnh nhũm ixwrýk nẻ nhỹri ixte mẻ ajapẻr o ipxa nẻ mẻ amả ixkator nẻ ixkỉnh nẻ ma akupým hwýr mẻ ato inhẻmỏta pyrẻk. Anẻ.

Mẻ pahte Tỉrtũm mả tanhmả amnhĩ nhĩpẻx to

Matẻwre 25.14-30

Hãmri nhũm mẻ ohtỏ nẻ Jejus mar o hkỏt Jerujarẻ hwýr mra. Na prem htẻx tanhmả kot amnhĩ nhĩpẻx to hả hkamnhỉx o hkỏt mỗ nẻ axpẻn mả:

—E ma pu mẻ hkỏt. Koja Jerujarẻ hwýr pỏj hãmri nẻ kẻp mẻ pahpẻ Ijaew nhỗ pahi

nẻ mẻ pahto amnhĩptỏr kurẻ kumrẻx. E kwa ma pu mẻ hkỏt. Anẻ.

¹² Nhũm Jejus mẻ hamaxpẻr kỏt mẻ omunh mex nẻ. Jakamã kot mẻ piitả mẻ ho amnhĩptỏr xả hả arẻgro hả mẻ kãm amnhĩ jarẻnh kaxyw. Kormả Jerujarẻ hwýr ahtẻp kẻt ri mẻ kãm amnhĩ jarẻnh kaxyw. Nom hprỉ hả mẻ kãm hả amnhĩ jarẻnh kẻt nẻ. Ặm amnhĩ tả kuxi nẻ mẻ kãm awjarẻ nẻ mẻ kãm:

—Koja nhỹri krỉ hỏ kamả mẻhỏ myja. Kot amnhĩ to rax o hkwýjẻ jakrenh xwýnhja. Nẻ krỉ hỏ kamả krỉ piitả hkỏt pahi nhỗ pahĩtija hãmri harẻnh ma nẻ amnhĩ wýr kuwý. Kot ma hwýr mỏr nhũm ỏ krỉ kamả nẻ mảănẻn krỉ hkwý kamả kẻp mẻ ỏ pahi kaxyw kot ăm kaxyw nhũm hwýr no-jarẻt. ¹³ Hãmri nẻ amnhĩ wýr kãm mẻ ẳpẻnh xwýnhjẻ ho 10 nẻ tanhmả mẻ hả karỏ hỏ. Nhũm mẻ hwýr mra nhũm mẻ kãm amnhĩ jarẻ nẻ mẻ piitả mẻ kãm kàxpore hkwý gỏ. Ahpýnhả mẻ kãm hpýnh nẻ kugỏ nẻ mẻ kãm: “E ota ixkàxpore hkwýta. Kot kaj mẻ ixkutẻp tanhmả ri inhẻmả ho rax to. Kẻr pa mẻmỏ arẻgro hả akupým mỏ kẻ ra ixahả inhẻmả ho ohtỏ nẻ pa hamý.” Anhỷr o mẻ kãm kapẻr hãmri nẻ ma mỗ. ¹⁴ Hãmri nhũm ỏ krỉ nhỗ xwýnhja ra kẻp mẻ ỏ pahi kaxyw harẻnh ma nhũm ja mẻ kẻp omnuj nẻ. Nẻ mẻ kãm hkỉnh kẻt jakamã ma krỉ hỏ kamả kot mẻ kaxyw ăm xwýnhja wýr hkwý rẻ nhũm mẻ ma hwýr mra nẻ hwýr pỏj. Hãmri nẻ kot mẻ kaxyw ăm mả xwýnhja pumu nẻ kãm: “Pa. E ot pa mẻ awýr mra. Kwa na ka xep ra mẻ ixkaxyw mẻ inhỏja xãm kaxyw. Kwa nả mẻ inhẻmả jahti hkỉnhỉtẻ hả. Kwa mẻ ixkaxyw ăm kẻt nẻ nả?” Anhỷr o kãm kapẻr.

¹⁵ —Tả no nhũm ăm mẻ kuma nẻ ăm mẻ kuma nhũm mẻ awjanả nẻ mả akupým mra. Hãmri nhũm pahija mẻ kaxyw mẻ kãm hkỉnh kẻt xwýnhja xãm nhũm ma akupým ỏ krỉ hwýr mỗ. Mỏỏ nẻ ra pỏj hãmri nẻ amnhĩ wýr kãm mẻ ẳpẻnh xwýnhjẻ hả karỏ nẻ mẻ kãm: “E no ixte mẻ amả kàxpore nhỏr xwýnhja? Tanhmả na ka prem ixkutẻp inhẻmả ho rax to? E mẻ inhẻmả agỏ pa omu.” Anẻ.

¹⁶ —Hãmri nhũm wamtả kảm: “Ota akàxpore ate inhẻmả ỏr xwýnhja. Na ka pre inhẻmả ho pyxi nẻ agỏ pa kupy nẻ ho mẻmỏ hy hkwý japrỏ nẻ hkre. Nhũm ỏ pa mẻ kãm ho wẻnẻ ho ri ipxa nẻ hpẻnhả kàxpore jamý nẻ hipý amả kurẻ nhũm ra kẻp 10. Ota. E amý.” Anẻ.

¹⁷ —Hãmri nhũm kuma nẻ hkỉnh nẻ. Hãmri nẻ kãm: “Nả ăm hãmri na ka ẳ inhẻmả ho rax anẻ. Ixte amả ho pyxi nẻ ỏr tả ka pre inhẻmả hamảr mex nẻ nhũm kànhmả axkamẻ nẻ ra kẻp 10. Tả ra ixpẻ krỉ hkwý kamả mẻ ỏ pahi jakamã kot ka inhẻmả krỉ ho 10 nẻ inhẻmả hamảr o ri apa. Jakamả kwa mảmỉr amnhĩm kàxporeta o arẻk.” Anẻ.

¹⁸ —Hãmri nhũm hpẻnhả hỏja hwýr tẻ nẻ kãm: “E ota akàxporeta. Na pa pre ho mẻmỏ

hy hkwý japrô nê hkre nhũm ô pa mē kām ho wēnê nê hpānhā kăxpore jamý nê hipý amā kurê nhũm ra kēp 5. Tā ota. E amý.” Anê. ¹⁹ Hāmri nhũm kuma nê kām: “Nā ām hāmri. Hāmri na ka ā inhām ho rax anê. Jakamā kot kaj hpānhā inhām krī ho 5 nê ho amnhĩptār o apa. E māmri amnhĩm kăxporeta o arīk.” Anê.

²⁰⁻²¹ —Hāmri nhũm hpānhā hkôt hōta tē. Nom hkwýjê hkīnhā ô patrāw mā tanhmā kăxpore ho rax to hkêt nê. Ām tanhmā hamaxpēr punuj to nê htýx ri kot kēp ho ôxy nê amnhĩm piitā hamýnh par nê akupým kām hkwý nhōr kêt ā hkamnhĩx. Jakamā tanhmā kām ho rax to hkêt nê. Ām hkupu nê o tē nê nhýri kutēp kuxi. Hāmri nhũm ô patrāw amnhĩ wýr hā karō nhũm hwýr tē nê amnhĩ nê kām kapēr punuj nê kām: “Tk. Ota akăxporeta. Ixte amā tanhmā ho rax tore hā. Ixte amā ho rax ronhýx ka amnhĩm piitā hamýnh pa nê akupýn inhām hkwý nhōr kêt nê. Ry ixte tanhmā apē homnuj to ronhýx ka hā inhām akir. Jakamā na pa tanhmā amā ho rax to hkêt nê. Ām hkupu nê o tē nê ho amũxu nhũm arī akutēp hikwý. Tā ota.” Anhýr o amnhĩ nê ô patrāw mā kapēr punuj nê. ²²⁻²³ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tā kuma. Kot amnhĩ to mex xwýnh nê kām mē àpēnh xwýnhjê ho mex o pa xwýnh tā ā kām àpēnh xwýnh kot kām kapēr anhýrja ma nê amnhĩ tā kamā gryk nê. Hāmri nê kām: “Tk. Kwa xā ā ixte amnhĩ nhĩpēx anhýr? Nā ixte ā amnhĩ nhĩpēx anhýr kêt. Ā ixte amnhĩ nhĩpēx anhýr nhũm amā ixpuma ronhýx ka pre amā ixpuma xāj ixkăxporeta py nê ixwakre kamā amnhĩ krā hkôt tanhmā inhām ho rax to. Tā nhýx pa pre ra akupýn awýr tē nê hamý. Nā na ka ā ijarēnh anhýr o axēx nê amnhĩ krā hkôt tanhmā inhām ho rax to hkêt nê. Mýrapē kot paj atomnuj týx nê ka rī amnhĩ pumu. Pēr ām ajamaxpēr punuj.”

²⁴ —Nhũm pre ā kām kapēr anê hāmri nê mē kot mar o kuhê xwýnhjê mā kām: “E mē atō kēp kăxpore py nê wam kot ho 10 nê hamýnh xwýnhhta mā agō.” Anê. ²⁵ Hāmri nhũm mē tee ri kuma nhũm ja mē kēp omnuj nhũm mē kām: “Kwa nā ra hikăxpore rax kēnā. Ra ate kām ho 10 nê ôr kēnā.” Anê. ²⁶ Hāmri nhũm mē kām: “Ýý nom tāā. Māmri kām agō. Kojā mēhō inhām àpēnh mex pa amnhĩ tā omu nê kot inhām àpēnh mexta pānhā ho mex nê. No koja inhām àpēnh mex kêt nê pa tee ri ja hā omu nê ho mex kêt nê. E māmri kām agō.” Anê. ²⁷ Hāmri nê hpānhā mē kām: “E hpānhā mē kām ixprām nōkati xwýnhjaja. Ixte mē ho amnhĩptār mā tā mē kām ixprām nōkati xwýnhjaja. Mē ma mē hwýr mra nê mē ho akuprô nê akupýn amnê ixwýr mē o mra nê inhnoo mā mē himex pa.” Anê. Ā mē ujarēnh kot anhýr. Anê.

Nhũm pre Jejus ā mē kām ujarēnh anê. Tē tām kēp patrāwta pyrā nê ā amnhĩ jarēnh anê. Mē kot tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho pa hā mē omunh xā hkôt tanhmā mē hipēx to hā amnhĩ jarē.

Jejus kot Jerujarē hwýr àr ā harēnh

Matēwre 12.1-11; Makre 11.1-11; Juāw 12.12-19

²⁸ Nhũm Jejus kormā Jerujarē hwýr mō. ²⁹ Hāmri nê ra Petake mē Petān wa htēp o mō. Hixēt pē Oriwēhti kahti ri na krī wa xa. Jakamā nhũm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnh wa ho axkrut nê amnhĩ kukamā wa kumē. ³⁰ Nê wa kām:

—E. Wa ma krī mýj wýr mē ixkukamā wa tē. Nê wa hwýr pōj nê nhýri jumēnre nyw mā ē nê ām ata pumu. Kormā mē kot hā hkrī hkêt xwýnhhta. Ka wa omu nê kām ē xā hpôt nê man akupýn ixwýr o tē. ³¹ Nhũm mēhō ja hā war apumu nê hā tanhmā war amā kapēr to ka wa kām ā ijarēnh anê nê kām: “Mē panhō Pahihti na hā karō pa wa hwýr tē.” Anhýr o wa kām ijarē. E wa ma hwýr tē. Anê.

³² Hāmri nhũm wa kuma nê ma hwýr htēm kurê kumrēx. Nê wa krīm pōj nhũm Jejus kot wa kām harēnh xā hkôt jumēnreta pumu.

³³ Hāmri nê kām ē xā hpôt o xa nhũm ô dōnjaja mra nê hā wa omu nê wa kām:

—Tk. Kwa mo kaxyw na ka wa ri mē ixpē mē ixkrit mā ē xā pôt o wa xa? Kwa xā kot kaj wa mē ixpē ho ahkī nā? Anê.

³⁴ Hāmri nhũm wa mē kām:

—Nā mē panhō Pahihti na wa inhām anê pa wa tē. Wa ixte ma akupým kutā ho inhmōr kaxyw. Anê.

Hāmri nhũm mē wa kuma nê wa kām:

—Tōe. Nā wa māmri ma kām o tē. Anê.

³⁵ Hāmri nhũm wa ma akupým Jejus wýr o tē. Hāmri nê kaxyw amnhĩ xē hkwý hopōj nê kām ho hkō kahty nê kām ho htýx nê o xa nhũm hā nhý nê mō. ³⁶ Kormā Jerujarē hwýr hixēt ā àpir o mō. Nhũm mē kot omunh o mra xwýnhjaja hkīnh nê ma hkukamā kot pry ho mex kaxyw amnhĩ xē hkwýptyr o mō. ³⁷ Hāmri nhũm mē hixēt ā api nê kormā ahpar mā wrýk o mō. Hāmri nhũm Jejus kôt mē pa ho pa xwýnhjaja kăx pē Tirtũm mex o mex ā harēnh o hkôt mō. Ra mē kot hkôt pikamēnh ry nê kot mē kām aa mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax ā omunh jakamā hkīnh nê nê Tirtũm mex o mex ā harēnh o hkôt mō. ³⁸ Nê harēnh o:

E ota Tirtũm kot mē pahwýr mēnh xwýnhhta na ra pōj.

ām hāmri na mē pahwýr wrý. Na mex kumrēx.

Kēp mē panhō Pahihti mex na. Ām hāmri na pre Tirtũm mē pahwýr kumē.

Tirtũmja mex kumrêx. Mex o mex. Kukwak ri pix mã na pu htem pajamakêtkati nê paxàmnhĩx ri papa rãhã ho papa.

Anhỹr o Jejus kôt harênh o mō. Ra kot mē ho amnhĩptār kurê kumrêx ā hkamnhĩx jakamã hkingh nê hkôt ā kapêr o mōr anê. ³⁹ Hāmri nhũm Parijew nhō xwỹnh kwỹjaja mē hkôt mra nê tee ri mē kuma hāmri nê Jejus mã kām:

—Kwa Jejus. Mē kām anê kê mē anhĩkrê nà? Anê.

⁴⁰ Hāmri nhũm mē kām:

—Tk. Nà kot paj mē kām anhỹr kêt nê. Ā mē kapêr anhỹrja na inhmã mar hprãm. Kwār mē māmri Tirtũm mã mex o mex ā harênh o ixkôt mō. Kot mē anhỹr kêt nhũm ra pikap kên nhĩkwỹ xwỹnhja tee ri ja hã mē omu hāmri nê tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê mē hpãnhã tãm Tirtũm mã mex o mex ā harênh o hikwỹ. Jakamã kwār mē māmri kapêr anê. Anê.

Jejus tee ri kot Jerujarê hkukamã hamaxpêr ā harênh

Rukre 23.27-31

⁴¹ Nhũm mē kormã Jerujarê hwỹr hpōx o mō. Kormã hixêt rũm ahpar mã hwỹr wrỹk o mō. Hāmri nhũm Jejus amỹm amnhĩ hkukamã Jerujarê nhō xwỹnhjê pumunh o mō nê mē hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê. Hāmri nê hkaprĩ xaj mỹr o mō. ⁴² Hāmri nê te kot mē kuri mē omunh o ri pa pē mē kām kapêr pyrāk o mē kām kapêr nê mē kām:

—Hêxta waa nê Jerujarê nhō xwỹnhjaja. Kot kaj mē amex kêt nê. Mē ate amnhĩ kukamã axàhpumunh mex ronhỹx ka mē ra mē kām mē akurê xwỹnhjê pumaj ixkôt amnhĩ xunhwỹr kurê kumrêx nhũm mē tee ri tanhmã mē ato mã. Ka mē ra ixkukwak ri amex nê ajamakêtkati nê akĩnh nê ri apa ho apa. ⁴³⁻⁴⁴ Tirtũm tãm kot mē awỹr inhmênh tã ka mē amã ixprãm kêt nê. Jakamã koja nhỹrmã mē kām mē akurê xwỹnhjaja mē awỹr mra nê mē anhō krĩm hipōk pa. Hāmri ka mē amnhĩ wỹr mē omu nê tee ri ajapōx kaxyw nhũm mē awỹr agjê nê mē anhĩmex pa nê mē anhō krĩja grãnh pa. Nê ahpyñhã ri mē anhōrkwỹ grãnh pa. Ā koja mē mēmoj piitã grãnh par anê. Anê.

Jejus kot Tirtũm nhōrkwỹ hwỹr àr ā harênh
Matêwre 21.12-17; Makre 11.15-19; Juãw 2.13-22

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhũm Jejus Jerujarê hwỹr axà nê jumênre rũm wrỹ hāmri nê ma Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỹr tẽ. Hāmri nê hwỹr axà nê tee ri kamã mē pa xwỹnhjê pumunh o xa. Nhũm mē ra axtem nê mōx nê òwêhti nê tuuti ho wênê ho kuhê. Mē kot haprôr nê Tirtũm mã hpar nê kām ôr pē kām amnhĩ jarênh kaxyw mē kām ho wênê ho kuhê. Nê axtem nê mē kām hã ohtō rax kām mē kām ho wênê. Hāmri nhũm Jejus mē

hwỹr axà nê tee ri mē omu mē kām akir nê mē kām:

—Tk. Kwa nã. Tirtũm kapêr ā kagã htũm kot ôrkwỹ jarênh kot:

Inhōrkwỹja ãm mē ate inhmã amnhĩ jarênh xà hã ixkre pix kaxyw na.

Anhỹr o kot harênh tã ka mē axtem nê kamã ā amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. E mē ajapōj nê ma ajapêx tokyx anê.

Anhỹr o mē kām kapêr hāmri nê ixkre nê mē kator nhũm mē ma hapêx pa.

⁴⁷ Tã nhũm Jejus apkati mē Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỹr mra nê kamã mē ahkre ho hkrĩ. Hāmri nhũm mē ô patre krãhtũm mē Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre xwỹnhjê mē mē kot amnhĩ to rũnh xwỹnhjaja kot mē ahkre ma nhũm ja mē kēp omnuj nê nhũm mē kām hpĩr prãm nê.

⁴⁸ Nom nhũm amarĩ mē pa xwỹnhjaja mē kurom kām mar prãm nê akryk mar o kuhê. Jakamã nhũm mē tee ri ja hã mē omu nê tanhmã mē kot hpĩr to hkukamã hã axpên ma.

20

Mêhō nhỹ hã Jejus kot mē ahkre hã harênh

Matêwre 21.23-27; Makre 11.27-33

¹ Nhũm arĩgro hō hã nhũm Jejus kê axte Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỹr axà nê mē ahkre ho nhỹ. Tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to nê nhỹrmã Tirtũm mē wa kuri htũr tũm nê pa hã mē kām kapêr o nhỹ. Hāmri nhũm Ijaew nhō pahijê mē mē kot Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre xwỹnhjê mē mē ô patre krãhtũmjaja hêx rom mar o kuhê.

² Hāmri nê kām:

—Kwa mē inhmã amnhĩ jarê. Mêhō nhỹ hã na ka hte ā amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa? Na ka hte akupỹm mē ho mex o apa nê tanhmã mē ahkre hto ho apa. Xà amnhĩ krã hkôt na ka hte ā amnhĩ nhĩpêx anê nà? Anê.

³ Hāmri nhũm mē kām:

—Nà ixkumrêx kot paj mēmoj tã mē akukja. Ka mē inhma nê inhmã harê pa rĩ kormã tanhmã mē amã amnhĩ jarênh to. ⁴ Finat Juãw Paxisja ā kot paj mē akukja. Mêhō nhỹ hã na pre mē hkrã kumrãr o pa? Xà amnhĩ krã hkôt nã xà Tirtũm nhỹ hã? E mē atō inhmã harê. Anê.

⁵⁻⁶ Hāmri nhũm mē kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kām harênh to hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj mē kām harênh to? Jar mē kot mar xwỹnhjaja na htem kēp Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỹnh ā harênh o pa. Tã kot puj mē kām kot amnhĩ krã hkôt mē hkrã kumrãr o pa hã harê nhũm mē tee ri mē pama nê mē pakamã gryk tỹx nê. Nê mē paxêx rom mē pahte kām pakapêr ā mē pahpumunh kurê kumrêx nê kên o mē pahtak o mē panhĩmex. Nom kot puj mē kām

Tirtüm nhÿ hã mē hkrã kumrãr ā harē nhūm mē pamā kapēr o: “ā kot anhÿr kēnã na ka prem kapēr ma nē ra ixkôt amnhÿ xunhwÿr kēt nē?” Anē. Nã kot puj mē kām tanhmã harēnh to hkēt nē. Kot puj mē ām kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kēt pyrāk o harē. Anē.

Mē kot tanhmã kām nē nhūm kot ta pānhã tanhmã mē kām nē pymaj nhūm mē ām tee ri kām tanhmã nē hprām kaprÿ o kuhē.

⁷ Hāmri nē kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhÿ hã kapēr o pa hã omunhre hã. Anē.

⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tōe kot pa xep ijaxwÿja mē amã tanhmã amnhÿ jarēnh to hkēt nē. Ijaxwÿja ixte mēhō nhÿ hã ā ixte amnhÿ nhÿpēx anhÿr o ri ixpa hã amnhÿ pumunhre hã. Anē.

*Mē āpēnh punuj xwÿnhjē jarēnh
Matēwre 21.33-46; Makre 12.1-12*

⁹ Nhūm Jejus arĭ Ijaew nhō pahijē mã kapēr. Nē mē kot tanhmã hipēx to hkukamã mē kām tanhmã amnhÿ jarēnh to. No ām amnhÿ tā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Koja mēhō hpur ā hkwyjē kot kamã kām āpēnh kaxyw mē kām karō. Hāmri nhūm mē ma hwÿr mra nē kamã mēmo hy hkre nē hkre pa. Hāmri nhūm ra hpur nhō dōnja nhÿhÿm nojarēt nē kām mē āpēnh xwÿnhjē mã tanhmã hpur jarēnh to nē mē kām: “E or ixpur nō. Kē kamã mēmoj hkã hpa ka mē māmri kamã axujamÿnh pa nē ho axkjē. Nē ixkutēp inhō jaxwÿ nē māmri mē anhō tanhmã ho hprām xã hkôt tanhmã ho.” Anē.

—Nhūm ā mē kām kapēr anē hāmri nē ma nhÿhÿm mō.

¹⁰ —Tã nhūm ra hkã hpa. Nom nhūm hpur nhō dōnja kormã krĭ hō kamã ri hã ujahkre ho ri pa. Tã kuri kām āpēnh xwÿnhjē hōja nhūm akupÿm mē hwÿr kumē. Mē kot kām kwÿ nhōr nhūm ma kot kām o mōr kaxyw ma mē hwÿr kumē nhūm ma mē hwÿr mō. Mōō nē mē hwÿr pōj nhūm mē omu nē axtem nē unē nē htaĭ nē akupÿm hano nhūm ma akupÿm ÿ kamã mō. ¹¹ Hāmri nē pōj nhūm ō patrāwja tee ri omu nē hpānhã ja mē nhūm ma mē hwÿr mō. Mōō nē mē hwÿr pōj nhūm kē wem mã ho anē nē unē nē htaĭ nē akupÿm hano nhūm wanta pyrã nē ma akupÿm ÿ kamã mō.

¹² —Hāmri nhūm kē axte hkôt ja mē nhūm ma mē hwÿr määnen mō. Ma mē hwÿr mō nē pōj nhūm mē te ho wanta wa hipēx pyrāk o hipēx nē unē nē htaĭ rax nē amnhÿ nē hano nē pur nē kapôt ā kumē. Hāmri nhūm ma akupÿm määnen ÿ kamã mō. ¹³ Nhūm mē ō patrāw tee ri mē omu nē hamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Tanhmã kot paj amnhÿ nhÿpēx to? Nã kot paj mē hwÿr ixkra mām mē. Inhmã hapē htã kot paj mē hwÿr kumē kē ma mē hwÿr mō. Hāmri nhūm mē kēp

ixkra hã omu nē tanhmã ixpē ho hkēt nē. Nē tã inhmã kām inhōja kwÿ gō.” Anhÿr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hwÿr kumē nhūm ma mē hwÿr mō.

¹⁴ —Tã ra mē hwÿr hpōx o mō nhūm mē amÿm amnhÿ wÿr omu nē kēp hkra hã omu nē hã axpēn mã amÿnē nē axpēn mã: “E onēj hpur nhō dōn krata tē. Kōja nhÿrmã ō papaj mÿr pē amnhÿm pur ā pyka pytã nē ho ō. Kwa pu mē hpĭr kurē kumrēx nē kēp hpurja o panhō. E tokyj pu mē kupĭ ri.” Anē.

¹⁵ —Hāmri nhūm tē nē mē hwÿr pōj nhūm mē unē nē pur nē ho kato nē ma o tē nē kupĭ. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē nē hã tanhmã mē hkukjēr to nē mē kām:

—E koja hpur nhō dōnja hkra jarēnh ma hāmri nē tām mē hwÿr mō nē tanhmã mē hipēx to wehe? ¹⁶ Kōja ma mē hwÿr mō hāmri nē mē himex pa. Hāmri nē hpānhã hpur ā nhām mēmojē rē nhūm mē tā kām hamār mex o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē hāmri nhūm mē kot mar xwÿnhajta ujarēnh kamã amnhÿ jarēnh mar kurē kumrēx. Mē kot Tirtüm kot mē hwÿr rēnh xwÿnhjē kapēr mar kēt nhūm mÿrapē mē kām mē hkurē xwÿnhajta kot mē kēp mē ō pika pytār nē mē himex par ā amnhÿ jarēnh ma nhūm ja mē kēp omnuj tÿx nē. Hāmri nē hēx rom Jejus mã kām:

—Tk. Kwa nã nhÿx pre kēt pur nhō dōnja ā mē hipēx anhÿr kēt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē mē omunh o xa. Nē mē omunh pē mē no kagār mã mē kām kapēr nē mē kām:

—Nã ā mē hipēx anhÿr mã mē tām kēnã. Mām ka prem ra Tirtüm kapēr ā kagã htüm kot ja jarēnh ma. Harēnh kot:

Mē kot kēn o amnhÿm ōrkwy nhÿpēx kaxyw nē kēn maati pumu nē htÿx omnuj ā hkamnhÿx nē hkaga.

Mē kot hkaga htã Tirtüm mē kurom mex o kot kēn piitã hakrenh par ā omunh kurē kumrēx. Anē.

Ā Tirtüm kapēr ā kagã htüm kot mē ajarēnh te mē kot kēn maati punuj ā hkamnhÿx nē hkaga xwÿnhjē jarēnh pyrāk o ā mē ajarēnh kot anhÿr. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Jejus mē kām te kēp kēn maati pyrāk o mē kām amnhÿ jarēnh anē. Hāmri nē axte amnhÿ tā kuxi nē mē kām axte kēn jarēnh ta pyrã nē mē kām:

—Nã kot kaj mē atō ixkaga hāmri nē te mēhō htÿx htēm nē kēn pumunh kēt nē hã htēk nē tēm pyrāk o amnhÿ nhÿpēx. Jao ixkutã amnhÿ xãm. Rÿ ka tanhmã amnhÿ to nē ixkaga nhūm te kēn maati hō htēm nē kot anhÿpy htēm nē axôm par pyrāk o anhÿpēx ka amex kēt nē. Anē.

¹⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh kām mē harēnh anē. Hāmri nhūm Tirtüm kapēr

tũm o mẽ ahkre xwýnhjê mẽ ò patre krãhtũmjaja kot mẽ kãm kên jarênh o te mẽ tãm harênh pyrãkja ma nhũm ja mẽ kêp omnuj tỳx nê. Jakamã nhũm mẽ kãm Jejus pynênh nê haxãr prãm nê. Nom amnhĩ tã kãm mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê puma nê.

Mẽ kot hêx rom Jejus kujêr ã mẽ harênh Matêwre 22.15-22; Makre 12.13-17; mãânêñ Rômãn 12.1, 13.6-7

²⁰ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjê mẽ mẽ ò patre krãhtũmjaja Jejus tãnopxar o kuhê. Hãmri nê ra amnhĩ wýr mẽmy hkwý hã karô nê mẽ kãm:

—E. Mẽ ma Jejus wýr mra nê te mẽ ate hkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽmoj tã ri hkukja. Mẽmoj tã hkukjêr rax nê. Kêr kê Rôm nhô pahi Sesti kapêr kwým ri tanhmã mẽ amã kapêr to ka mẽ ama nê man akupým mra nê mẽ inhmã harênh kurê kumrêx. Pa mẽ ama nê ma hwýr mra nê hã unê nê ma Sesti nhỹ hã mẽ pahto amnhĩptar xwýnhnta wýr o tẽ nê ìhkram haxã. Anê.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ anê. Anê.

Hãmri nê ma hwýr mra nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Pa Jejus? Nà ãm hãmri na ka hte Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre mex o ri apa. Na ka hte mẽ kamã akahak kêt nê. Nê mẽ kot tee ri tanhmã ato kapêr punuj to htã ka aprĩ hã mẽ ahkre mex o ri apa. ²² Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Rôm nhô pahihti kot mẽ pahte kãm kãxpore hkwý nhôr ã mẽ pahpê Ijaew mã karôta. Kwa xã we ja amã mex nã? Xã kot pu mẽ kãm kugô nã xã kot pu mẽ kãm ôr kêt nê? E kwa mẽ inhmã tanhmã harênh to. Anê.

²³ Nhũm prem ã hêx rom kãm kapêr anhyr tã nhũm ra mẽ hamaxpêr ã mẽ omu nê mẽ kãm:

²⁴ —E mẽ atô anhô kãxpore htýxre japêr nê inhmã hõ gô pa omu. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm ja gô nhũm kupy nê omu nê kãnhmã mẽ kãm kupê nê mẽ kãm:

—E mẽhõ nhĩxi nê mẽhõ karô na ja hã? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Pahi Sesti karô nê hixi na hã kênã. Anê.

²⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tỳ. Tõ kêr ka mẽ mãmri kãm hkwý nhôr o apa. Hã hkarô nê hã hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamã ò na. Nò mẽ kajaja na pre Tĩrtũm mẽ anhĩpêx nhũm mẽ apê ò jakamã kwa kêr ka mẽ kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anê.

²⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ piitã mar o kuhê. Nhũm mẽ kot hêx rom kãm kapêr mã xwýnhjaja amnhĩ jaêr pẽ ã kot kãxpore jarênh anhyrja ma. Hãmri nê tee ri axte mẽmoj tã hkukjêr nhũm kot pahi

Sesti kwým ri kot tanhmã harênh to kaxyw ãm tee ri tanhmã hkukjêr to kaprý. Hãmri nê axte tanhmã kãm nê hkêt nê ãm akryk omunh pẽ mar o kuhê.

Akupým mẽ htĩr jarênh

Matêwre 22.23-33; Makre 12.18-27; Juãw 5.21, 6.39; mãânêñ Wam Korĩt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarôn 4.13-18; Apokarip 20.4

²⁷ Tã nhũm Satusew nhô xwýnh kwýjaja. Mẽ kot akupým mẽ htĩr mã hamaxpêr kêt jakamã mẽ htyk nê mẽ hapêx ã mẽ hkamnhĩx. Jakamã na prem tanhmã axpên mã Jejus jarênh to nê axpên mã:

—E kwa pu mẽ ma hwýr mra nê mẽmoj xihtýx ã hkukja kê mẽ pama nê tee ri tanhmã mẽ pamã harênh to hkukamã hamaxpêr. Hãmri nhũm mẽ piitã ja hã omu nê ãhpumunh tỳx kêt ã omunh kurê kumrêx. E ma pu mẽ hwýr.

Anê nê ma hwýr mra nê Parijew nhô xwýnhjê pyrã nê hêx rom ahkukja nê kãm:

²⁸ —Pa Jejus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã mẽ panhĩgêt mã ã karô anê. Mẽ hkra hkêt rãhã mẽ pa nê mẽ htyk xwýnhjaja nhũm mẽ harênh o:

Koja mẽhõ hprô nê kormã kamã hkra hkêt rãhã pa nê ty. Hã koja hkôt htôja hpãnhã hprôta o hprô nê kamã hkra. Hãmri nhũm kato nê te kêp htô htyk xwýnhnta hkra pyrãk. Anê.

Na pre ã Mojes mẽ kãm karô anê. ²⁹ Jakamã kwa ga mẽ ixujarênh ma. Koja mẽ kot axpên to htô xwýnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja mẽhõ ho hprô nê wa pa nhũm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkôt htô hõta hpãnhã hprô ho hprô ³⁰ nê wa axpên to pa. Nhũm mãânêñ ty. Kamã hkra hkêt rãhã ty.

³¹ —Nhũm htô hõta. Haxwýja hpãnhã tãm o hprô nê wa axpên to pa grire nhũm haxwýja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhũm htô hkwýjaja piitã nija pyxi nê axpên pãnhã ho hprô hpa. Nò ãm mẽhõ kamã hkra hkêt rãhã ra htyk pa. ³² Hãmri nhũm mẽ hprôta mẽ hkôt amnhĩ to hapu nê ty. ³³ Tã Tĩrtũm kot akupým nhỹmã mẽ ho htĩr ronhỹx nhỹ nhỹx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprô kênã. E mẽ inhmã ja jarê. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nà kaxkwa kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja axtem na. Pika ja kamã na htem pa nê ãptar nhũm mẽ axpên mã mẽ kure. Ja mex. ³⁵ Nò mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja na htem ty hãmri nê Tĩrtũm nhô krĩ kamã kuri axte kãm hprô hprãm kêt nê ri pa. Rý nĩ japêr nê kãm mjên prãm kêt nê ri pa. ³⁶ Hãmri nê Tĩrtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê pyrã nê axte htyk kêt nê. ãm htĩr tũm rãhã nê pa ho pa. Tĩrtũm ra akupým kot mẽ ho htĩr jakamã koja mẽ kêp

hkra nê kuri htîr tûm nê mex nê pa ho pa nê axte kâm hprô rý mjên prâm kêt nê ri pa.

³⁷ —Nom mê ate akupým mê htîr mã aja-maxpêr kêt â harênha kot paj mê amâ harê. Amnepêm na pre Tirtûmja pî hpôk kamâ Mojes mã kapêr nê kâm:

Ixpê Apraâw nhô Tirtûm na pa. Nê mãânên ixpê Apraâw kra Ijak mê htâmnhwý Jaka wa ô Tirtûm na pa.

Anhýr o Mojes mã amnhî jarê nhûm kuma nê hâ kagâ. ³⁸ Kêp apu arî mê htyk rãhã nhýx pre â mê harênh anhýr kêt nê. Nhýx pre mê harênh o: “Amnepêm Apraâw nê hkra nê htâmnhwý mê htîr ri ixpê mê ô Tirtûm na pa pre.” Anhýr o nhýx pre mê harê. Nom na pre â amnhî jarênh anhýr kêt nê. Mê pamâ te Apraâwja mê htyk nê mê hapêx pyrâk. Nom nhûm prem ra Tirtûm ri akupým htîr nê mex nê pa ho pa. Tã ka htem Tirtûm kapêr kwým ri akupým mê htîr kêt â mê harênh o apa. Anê.

³⁹ Nhûm pre â Jejus mê kâm kapêr anê. Hâmri nhûm Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwýnh kwýjaja kuma nê tee ri axte tanhmã kâm nê hprâm kaprý nê kâm:

—Tý. Nã âm hãmri na ka â ja jarênh anê. Anê.

⁴⁰ Hâmri nhûm mê axte mêmoy tã hkukjêr kêt nê. Tanhmã kot wem amnhî to nê hamaxpêr o hakre? Na prem âm tee ri kâm hamaxpêr o hakrenh prâm kaprý ho kuhê. Jejus kot mêmoy piitã hkukamã âhpumunh týx o âhpumunh týx.

Jejus kêp pahî finat Tawi nhô Pahihti hã kot amnhî jarênh

Matêwre 22.41-46; Makre 12.35-37; mãânên Rôman 1.3-4

⁴¹ Tã nhûm Jejus kãnhmã xa nê amnhî tã tanhmã mê kot mar o kuhê xwýnhjê hkukjêr to. Nom te nhãm mêmô hã mê hkukjêr pyrã nê mê kâm:

—E kwa mê inhmã mêmoy jarê. Tirtûm kot mê akaxyw âm mã xwýnhnta â na pa mê akukja. Mo na htem axpên mã kêp finat pahî Tawi kanrêhã htâmnhwý pix â harê nê mãânên kêp ô pahihti hã harênh kêt nê?

⁴² Na pre Tawi Tirtûm kapêr kwý hã kagâ nê tanhmã harênh to. Tirtûm mex â mê grer xaja kwý kamã harê nê hã kagâ nê hã kagâ ho:

Na pre Tirtûm inhô Pahihti mã â kapêr anê nê kâm: “E amnê ixwýr tẽ nê inhîhko hã nhý nê inhmã mê ho amnhîptâr o akrî.

⁴³ Kot paj mê kot kâm akurê xwýnh piitã mê unênh pa nê awýr mê o mra nê anhîhkram mê haxâr pa.” Anhýr o pre kâm kapêr. Anê.

⁴⁴ Na pre â Tawija Tirtûm kot Kris mã kapêr jarênh anê. Mê kajaja na ka htem âm kêp Tawi kanrêhã tãmnhwý pix â ri axpên mã

harênh o ri apa. No kêt Tawi na pre kêp ô Pahihti hã harênh o pa. Anê.

Jejus kot tanhmã Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjê jarênh to

Matêwre 23.1-12; Makre 12.38-40

⁴⁵ Nhûm pre â Jejus mê kâm kapêr anê nhûm mê piitã mar o kuhê. Hâmri nhûm hpãnhã hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê mã kapêr nê mê kâm:

—Kwa mê o kora. Kêr ka mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjê kot amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx kêt nê. Âm mê omu nê âm mê omu nê mê kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nê. ⁴⁶ Na htem mê piitã mê kot mê hã hpijaâm kaxyw mê ê mex pix kâm ri pa. Nê mê kâm mê piitã mê kot amnhîm mê rûnh xwýnh â mê harênh o mê paja na mê kâm hprâm. Nê mê panhõ Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre kamã mê kâm amnhî to rûnh xwýnhjê hkrî xã mex pix â na mê kâm mê hkrî hprâm. Nê mêmoy tã mê hkînh â arîgro hã nhûm htem mê apkur xã hã ixkre hwýr akuprô nê mê kâm mê kot amnhî to rûnh xwýnhjê hkrî xã mex pix â mê kâm mê hkrî hprâm. Â na htem amnhî nhîpêx anhýr o pa.

⁴⁷ —Nê mê kêp mê mjên htyk xwýnhjê ho ajuta ho pa hã amnhî jarênh tã âm amnhî to hêx nê axtem nê mê nokupyr pê mê kêp mê hikukrêx piitã ho hapêx par o pa. Nê mê kêp mê ôrkwý pytã. Nê mê hêx rom te tãm mê kot amnhî nhîpêx pyrã nê Tirtûm mã amnhî jarênh japjêê ho kuhê. Mýrapê koja mê mex kêt nê. Kojã Tirtûm tanhmã ja hã mê hipêx to rax nê. Jakamã kwa kêr ka mê â mê kot amnhî nhîpêx anhýr xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx o apa hkêt nê. Âm kwarî ho kwarî. Anê.

21

Kêp mjên htyk xwýnh jarênh
Makre 12.41-44

¹ Nhûm Jejus kormã Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre kamã mê omunh o xa. Na pre hte Ijaew piitã ixkreta ho mex kaxyw kâm mê hikâxpore hkwy nhôr o pa. Jakamã nhûm mê hikâxpore rûnh xwýnhjaja hwýr agjê nê kamã kâxpore gjênh xã kamã hkwy gjê nê ma akupým mra. ² Jakamã nhûm mêmô ni pê mjên htyk xwýnh haxwýja hwýr axã. Kêp amrakati kumrêx nê hikâxpore týxre âm axkrutre htã mê hpãnhã hwýr axã. Nê kâm Tirtûm kînh xaj hamê kamã kuxã hãmri nê kato nê ma akupým tẽ. ³⁻⁴ Hâmri nhûm Jejus arî omunh o xa. Kot â amnhî nhîpêx anhýr â omunh o xa nhûm ja kâm mex nê. Hâmri nê hkôt mê pa ho pa xwýnhjê mã harê nê mê kâm:

—E mân ka mênire htêm mûj pumu. Kêp amrakati nê hikâxpore âm kêp grire htã amnhî pê ôr pa. Kwýjê rom kâm Tirtûm

kĩnh xàj amnhĩ pē ōr par kumrēx. Apkur xà hā hikāxpore na. Mē hkwýjaja na htem hikāxpore hkwý ho mra nē kugjē nom arĩ mē hikāxpore rax. No nhũm nire nēj mē kurom kām hikāxpore japē hkēt nē. Nē ho ōxy hkēt nē amnhĩx piitā Tirtũm mā ōr pa. Anē.

Mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjē hukamā mē harēnh

Matēwre 24.1-2; Makre 13.1-2

⁵ Tā hāmri nhũm Jeus kōt mē pa ho mē pa xwýnhjaja kormā Tirtũm mā amnhĩ jarēnh xà hā ixkre kaxwýnh pumunh o kuhē nē axpēn mā harē nē axpēn mā harēnh o:

—Hēxta waa nē. Ixkreja mex kumrēx. Kēn rūnh o mē kot hipēx jakamā mex o mex. Nē mē kot ri Tirtũm mā hkĩnh xà nhōr nēj haxwýja piitā mex. Anē.

Hāmri nhũm Jeus mē kuma nē mē kām:

⁶ —Nā mex tā koja nhýrmā mē kām Tirtũm kurē xwýnhjaja grānh pa. Koja arĩ kēn ō axkrutē nē axpēn mýnh nē nōr kēt nē. Koja piitā anhrā nē ahpýnhā ri hikwý. Anē.

⁷ Nhũm pre ā mē kot hipēx anhýrja kukamā mē kām mē harēnh anē nhũm mē tee ri hukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa xà koja mē ā hipēx anē? Kwa mē inhmā aprĩ hā mē kot ixkre grānh parta jarē. Xà koja mē tokyx ho anē nā xà kormā? Kwa mēmo koja wýj ri tanhmā amnhĩ nhĩpēx to? Anē.

⁸ Hāmri nhũm mē kām:

—Nā nhýrmā mēmoj piitā hapēx kaxyw tanhmā amnhĩ nhĩpēx to kumrēx kot paj mē amā harē ka mē inhma. Koja mē ohtō nē mē apē ixkrajē hwýr mra nē hēx rom te pa ixte amnhĩ nhĩpēx pyrāk o amnhĩ nhĩpēx o pa. Nē tanhmā mē amā amnhĩ jarēnh to nē amnhĩ jarēnh o: “E mē ixpumu. Pa na pre Tirtũm mē awýr inhmē. Ixpē kaxkwa rūm ixwryk xwýnh na pa.” Anhýr o mē akōt mē amā amnhĩ to hēx o pa. Hāmri nē mē amā: “E ot pa ra mē ato amnhĩptār kaxyw mē awýr wrý.” Anhýr o amnhĩ jarēnh o mē akōt pa. Nom kēr ka mē ām mē ama nē ām mē ama. Ām mē kot mē amā amnhĩ to hēx o pa kēnā. Kormā akupýn ixpōx xà hā arĩgrota kormā.

⁹ —Nē koja mē nhýri awry hā axpēn par o pa. Nē mē atāā axpēn par o pa. Nom kēr ka mē harēnh ma nē ri tee ri tokyx mēmoj piitā hapēx kukamā ajamaxpēr kēt nē. Mēmoj piitā hapēx xà hā arĩgrota kormā.

¹⁰ Koja mēmoj piitā hapēx kaxyw nhũm ahpýnhā ri pika piitā hkōt mē pa xwýnhjaja axpēn kutā amnhĩ xunhwý nē pijapu nē axpēn pa.

¹¹ Nē koja pika piitā hkōt tanhmā ahpýnhā mē ā kute mē hamý nhũm mē amnhĩ xà htýx kamā hamak o pa.

Nē koja pikaja tertet týx nē.

Nē koja mē nhýri pika hkwý kamā prām xàj hpikaprār pa.

Nē koja kaxkwa kamā mēmoj tanhmā amnhĩ anhĩpēx to nhũm pika nhō xwýnhjaja tee ri omu nē kām ma htýx kumrēx nē tertet o kuhē.

Koja mēmoj ā amnhĩ nhĩpēx anē pa rĩ kormā akupýn mē awýr wrý nhũm mēmoj piitā hapēx pa. Koja mēmoj ā amnhĩ nhĩpēx anē.

¹² —E Tirtũm mā amnhĩ jarēnh xà hā ixkre grānh par xwýj ri mēmoj tanhmā hukamā kot amnhĩ nhĩpēx to hā mē ate ixkukjēr xwýnhnta kot paj hpānhā mē amā harē ka mē inhma. Koja mē kām ixkurē xwýnhjaja mē awýr mra nē ixtā mē apynē nē tanhmā ixtā mē anhĩpēx to. Nē ma mē pikuprōnh xà hā ixkreja wýr mē ato mra nē kamā mē kām tanhmā mē ato kapēr punuj to. Nhũm mē kuma hāmri nē ma mē ato mra nē mē ajagjē. Mē ate ixkōt apa ho apa jakamā koja mē ā mē anhĩpēx anē. Nē mē ō pahihtĩ hwýr mē ato mra nē mē kām tanhmā mē ato kapēr punuj to. ¹³ Tā kēr ka mē kutā akrĩ nē axāmnhĩx māmri tanhmā mē kām ijarēnh to ho akrĩ.

¹⁴ —Nom kwa kēr ka mē kām tanhmā amnhĩ jarēnh to hukamā tee ri ajamaxpēr o ri mē amā mē uma hkēt nē. Rý mē ajamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Tanhmā koja we mē kot ixkukjēr ā arĩgrota ā pa we ri mē kām ixkapēr to?” Anhýr o tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr kēt nē. Ām amnhĩ kaxyw inhmā pix mā ajamaxpēr týx rāhā nē. ¹⁵ Tanhmā mē kot mē anhĩpēx to hā arĩgrota ā kot paj tanhmā mē akrā hto ka mē inhý hā tanhmā mē kām amnhĩ jarēnh to. Hāmri nhũm mē amnhĩ tā mē ama nē axte tanhmā mē ato kapēr to hukamā tee ri hamaxpēr o kuhē.

¹⁶ —Nē koja mē anhĩpēxā nē mē akatorxā nē mē atō nē mē akrāmnhwýjaja. Nē kaxyw krĩ hkōt mē akwýjaja ixtā mē atā amýnē nē ma mē ō pahi hwýr mē ato mra nhũm mē ajagjē nē mē akwýjē pa. ¹⁷ Koja mē piitā ixtā mē akamā gryk nē kām mē akurē nē. ¹⁸⁻¹⁹ Nom mē kot ā mē anhĩpēx anhýr mā tā kēr ka mē amnhĩ to htýx nē ixkaga hkēt nē. Mē kot mē apar tā ka mē kaxkwa kamā akupým atir kurē kumrēx. Hāmri nē ā mē kot mē anhĩpēx anhýr xwýnhjē rom Tirtũm mē wa ixri atir tũm nē amex rāhā apa ho apa. Mē kot tanhmā mē ato htā mē ate kaxkwa kamā atir tũm nē apa mā xwýnh jakamā kwa kēr ka mē tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē.

²⁰ —Koja nhýrmā nhýhýnh pōristi ohtō nē mra nē Jerujarē hwýr pój hāmri nē mē kām hipōk pa nē kuhē. Ka mē ja hā mē omu nē mē kot krĩa grānh par mā ajamaxpēr kurē kumrēx. ²¹ Koja mē ā amnhĩ nhĩpēx anē ka mē amým amnhĩ wýr mē omu hāmri nē ajapōj nē ma aprōt nē amrar kurē kumrēx. Mē apē jar pika pē Jutej kamā mē apa

xwýnhjaja ka mē omu nē mē kot mē apar pymaj ma aprōt nē amrar kurē kumrēx. Hixēt prēk wýr ajapōj nē aprōt nē ma mra.

—Nē kē Jerujarē nhō xwýnhjaja mē umaj haxwýja hapōj nē ma hprōt nē ma mrrar o mra.

—Nē jar kapōt ā ri mē pa xwýnhjaja kē mē akupým krī hwýr gjēx kēt nē. Ām ma mē umaj hprōt nē mrrar kurē kumrēx.

²² —Mē kot amnhī tomnuj mýrapē koja Tirtūm ā mē hwýr mē kām mē hkurē xwýnhjē rēnh anē. Kapēr ā kagā htūm ra kot mē hkukamā ja jarēnh kot anhýr. Jakamā koja mē nhýrmā mē hkukamā mē harēnh xāja kōt ā mē hipēx anē.

²³ —No mē htujarō xwýnhjaja nē mē hkra karāre xwýnhjaja koja mē kēp mēmoj omnuj týx nē. Tanhmā kot mē amnhī to nē hprōt týx? Nā pika ja kamā koja mē piitā mex kēt nē. Mē kot amnhī tomnuj mýrapē koja Tirtūm ā mē hipēx anē. ²⁴ Koja mē nhýhýnh krī hō rūm mē hwýr mra nē mē unē nē mē hkamnhwýr o mē kupa. Nē mē hkwyjē pynē nē ma nhýhým ahpýnhā mē ō pika hwýr amnhī kōt mē o pa nhūm mē kamā mē hkōt pa ho pa. Koja mē kēp Ijaew kēt xwýnhjaja Jerujarē o amnhīptā nē ā mē hipēx anē. Nē kamā pa ho pa rāhā nhūm Tirtūm nhýrmā akupým nē mē kator pa. Tā koja mē nē mē kator parja o pa ra akupýn mē awýr inhnojarēt. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām mē kot Jerujarē grānh par xwýnhjē hkukamā harēnh anē.

Akupýn Jejus wrýk xwýj ri mēmoj kot tanhmā amnhī nhīpēx to

Matěwre 24.29-35; Makre 13.24-31; määnēn Sikūn Pětre 3.10; Apokarip 1.7

²⁵ Nhūm Jejus arī hkōt mē pa ho pa xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Nē kot paj nhýrmā akupýn mē awýr inhnojarēt nhūm kaxkwa kamā kanhēti nē myyti nē mytwýrre axtem tanhmā ri amnhī nhīpēx to. Nhūm gō xujanār haxwýja hkoko htýx jao xapēn tak týx nē. Hāmri nhūm pika piitā hkōt mē pa xwýnhjaja kuma nē omu nē nē kām ma htýx nē mur nē htetet nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr.

²⁶ —Nē koja Tirtūm tanhmā kaxkwa ho āk to nhūm kanhēti piitā pikarēr pa. Hāmri nhūm pika hkōt ri mē pa xwýnhjaja omu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o amnhī japrār pa nē hikwý. ²⁷⁻²⁸ Koja ā mēmoj amnhī nhīpēx anē ka mē ja hā omu nē akupýn mē awýr inhnojarēt mā ajamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē mē kot ixkōt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjē rom akīnh kām ijaepēr arit o akuhē.

—Nā kot paj akupýn mē awýr wrý. Kakra kamā hirā htýx kām akupýn ixihitýx kām mē awýr wrý. Hāmri ka mē apiitā pika piitā hkōt ano ho ixpumu. Kot paj ā ixwrýk anē

hāmri nē mēmoj punuj piitā pē mē apytār pa. Jakamā ka mē ā mēmoj kot amnhī nhīpēx anhýrja ā omu hāmri nē tokyx ixkōt axāpirta mā ajamaxpēr nē akīnh týx nē. Anē.

²⁹ —E ga mē pī hpār mūj pumu. ³⁰ Na hte mēmo mytwýrý hā rā nhūm mē omu nē ō hkukamā hamaxpēr. ³¹ Ja pyrā nē koja ā mēmoj amnhī nhīpēx par anhýr mē ka mē omu nē akupýn mē awýr ixwrýkja mā ajamaxpēr kurē kumrēx. ³² Koja akupýn ixpōx kēt ri mē kot ā mēmoj kot amnhī nhīpēx anhýr pumunh xwýnhjaja kormā piitā htyk kēt ri pa ra akupýn wrý.

³³ —Nē koja nhýrmā pika nē kaxkwa wa hapēx pa. Tā no ām ixkapēr koja wa urāk nē aa hapēx kēt nē. Koja ām rāhā ho rāhā. Kot paj aa ihkjē ho tanhmā mēnh to hkēt nē.

³⁴⁻³⁵ —Nē kwa mē o kora. Mē axkām ajamak rom. Mē kot ixkōt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjaja na htem kām tanhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkōt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa. Jao ām amnhī xāpkur xā nē amnhī to mex xā nē kāxpore pix kukamā hamaxpēr o pa. Nē htýx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Nē pipānh kām tanhmā amnhī to ho pa. Tā koja mē ā amnhī nhīpēx anhýr o pa rāhā pa ra mē haēr pē akupýn wrý nhūm mē tee ri ixpumu nē kām ma htýx kumrēx. Te tutre htýx ri harōj kajyr o pa nē rapuuti hwýr ār nhūm kot haē nē unēnh nhūm tee kām kator prām pyrāk. Koja mē ā amnhī nhīpēx anē. Nom kēr ka mē ho mē urāk kēt nē. Ām pa inhām hprām xā hkōt pix mā tanhmā inhām amnhī nhīpēx to rāhā ho ri apa.

³⁶ —Tā kēr ka mē ā mē kot amnhī tomnuj o pa anhýrja kōt amnhī nhīpēx o apa pymaj amnhī to Tirtūm wýr rāhā ho apa. Kē tanhmā mē ato hihtýx to ka mē ý hā ho mē urāk kēt nē. Kēr pa nhýrmā akupýn wrý ka mē ixpumu nē mē kurom amnhī kamā akahak kēt nē akīnh týx nē man ixwýr mra. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē jahkre anē.

³⁷ Hāmri nē apkati mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē pikuprōnh xwýnhjē jahkre ho hkrī. Nhūm kamāt nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mē mē krī rūm hapōj nē ma hixēt prēk pē Oriwēhti hwýr mra nē kamā amnhīm hikra nē hikwý. ³⁸ Nhūm kwýhtā nhūm mē kānhmā hkrī nē ma akupým krīm mra nē ixkreja wýr agjē. Hāmri nhūm mē piitā hā akuprō nē kot mē ahkre hā mar o hkrī.

22

Mē kot Jejus ā ànnēnh ā mē harēnh

Matěwre 26.14-16; Makre 14.1-2; Juāw 11.47-57

¹ Tā nhūm Ijaew kīnhā arīgro pē Pasja āhtēp o mō. Pas ā na htem amnepēm Tirtūm

kot pika pê Ejit pê mê hpâmjê kator mã hamaxpêr kaxyw axpên wýr akuprô nê hã hkîn. Na htem arîgroja jarênh o: “Pas” anhýr ã harê. Nê mãânên harênh o: “Mê pahte pãw kaxkrit kêt kur ã arîgro.” Anhýr o harê. ² Jakamã nhûm mê ô patre krãhtûmjê mê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja ra kãm Jejus pîr prãm nê. No mê kãm hkôt mê kot kapêr mar xwýnhjê pyma nê. Nê tee ri kot tanhmã ho hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Kwa tanhmã kot puj wem ho nê mê kêp kupî? Kot puj mê noo mã tanhmã ho nhûm mê hã mê pakamã gryk tîx kumrêx. Anê.

Jut Kariot kot Jejus ã ãmnên ã harênh
Matêwre 26.14-16; Makre 14.10-11; Juãw 13.21-30

³⁻⁴ Tã nhûm Jut Kariotja. Jejus nhý hã mê ahkre ho pa xwýnh pê 12 hô na pre. Tã axtem nê tanhmã hamaxpêr to nê Satanasti nhý hã ma mê ô patre krãhtûm mê Tîrtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre jamãr xwýnh krãhtûmjê hwýr tê. Hãmri nê tanhmã Jejus o mê mar to nê mê kãm:

—E ot pa mê amã Jejus jarênh o tê. Xã kot paj mê amã hã amýnê ka mê hpãnhã inhmã amnhîre nã? Anê.

⁵ Hãmri nhûm mê kuma nê hkîn nê. Hãmri nê kãm:

—Nã kot paj mê amã amnhîre.

⁶ Hãmri nhûm mê kot kãm amnhîrer ã harênh ma nê hkîn nê mê kãm:

—Tõe. Nã kot paj mê amã ho anê. Anê.

Hãmri nê ma tê nê kato. Nê Jejus pynênh kaxyw htãnopxar o ri hkôt pa. Mê kot mar o pa xwýnhjê hkãx ã nhýri unênh nê ma mê hwýr o htêm kaxyw.

Jejus kot ý hã mê ahkre xwýnhjê kutã apkur ã harênh

Matêwre 26.17-25; Makre 14.12-21; Juãw 13.21-30

⁷ Tã nhûm Pasja kato. Amnepêm Ijaewjê nhîgêjtja na prem ôwêhti hkrare hkwy hpar o pa. Tîrtûm kot ja hã mê omunh nê Ejit kãm mê kãm mê hkurê xwýnhjê nhîhkra nê mê kator kaxyw nhûm prem ã amnhî nhîpêx anê. Jakamã na htem arî mê kêp mê hkanrêhã mê htãmnhwýjaja arîgro pê Pas ã axpên wýr akuprô nê mê kãm hamaxpêr pê mê urak nê ôwêhti hkrare hkwy hpa. Hãmri nê pãwti kaxkrit kêt kãm kuku. ⁸ Jakamã nhûm Jejus ý hã mê ahkre ho mê pa xwýnhjê wa ho axkrut nê mê amnhî kukamã wa kumê. Simãw Pêtre mê Juãwja nhûm wa mê amnhî kukamã wa kumê nê wa kãm:

—E wa ma mê ixkukamã tê nê mê ixkutêp Pas ã mê panhõ hã apê. Anê.

⁹ Hãmri nhûm wa kuma hãmri nê kãm:

—Tõe. Nhýri kot paj we wa tê nê mê akutêp hã apê? Anê.

¹⁰ Hãmri nhûm wa kãm:

—Nã wa mãmrî ma Jerujarê hwýr wa tê. Nê hwýr axã nê mêhõ mytija pumunh kurê kumrêx. Nhûm amnhîm gô ru nê amnhî kre hã poti xãm nê o tê. Ka wa omu nê hã ajêt nê ma hkôt ôrkwy hwýr tê. ¹¹ Hãmri nê ixkre nhõ dôn pumu nê kãm: “E jar na pa wa awýr tê. Jejus na wa inhmê pa wa awýr tê. Na awýr pêr mênh o: ‘Nhýri kot paj ixkôt ri mê pa ho mê pa xwýnhjê mê axpên kutã Pas ã apku?’ Anê. Na ã awýr hpêr mênh anê.” Anê.

¹² —E ã kãm akapêr anê kê war ama nê ra war amã ôrkwy nhîmök ã ixkre rax ô jahkre. Kamã ra kaxyw mê paxãpkur xã hã mêmoj piitã. Ka wa omu hãmri nê mãmrî mê ixkutêp kamã mêmoj tã apê. Anê.

¹³ Hãmri nhûm wa kuma nê ma krîm tê. Ma tê nê hwýr axã hãmri nê ra kot wa kãm mêmoj jarênh xã hkôt mêmoj piitã omu hãmri nê mê kutêp mêhõ hã ãpênh o wa xa.

¹⁴ Tã nhûm myt axã nhûm mê wa hkôt mō nê ixkreta wýr ãpir pa. Hãmri nê apkur kaxyw hkrî hpa nhûm Jejus mê ãhkô hã nhý.

¹⁵ Hãmri nê mê kãm tanhmã amnhî jarênh to nê mê kãm:

—E na pa inhmã Pas ã mê anhîhkô hã ixãpkur prãm nê. Kormã ixte amnhî xã htýx kãm ijamak xwýj ri. ¹⁶ Kwa mê inhma. Kot paj axte mê akutã Pas ã ixãpkur kêt ry rax nê. Nom koja nhýrmã Tîrtûm akupýn ixte mê ato amnhîptar kaxyw inhmê hãmri pu mê rî kormã axte arîgro mex maatija ã pahkîn kãm axpên kutã paxãpkur rax nê. Anê.

¹⁷ Nhûm ã mê kãm amnhî jarênh anê nê hpãnhã wlhti py nê o xa nê Tîrtûm mã harê nê kãm:

—Pa Papaj. Nã ãm hãmri na ka hte mê inhnê mê kãm mê ixkurê xwýnhjê pumunh mex nê mê ãhkra pê mê ijaipôj. Amex o amex. Anê.

Hãmri nê hpãnhã hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê hõ mã kugô nê kãm:

—E mî. Apy nê mê axpên pãnhã hkwy ho ixkô. ¹⁸ ãm hãmri na pa mê amã amnhî jarê. Kot paj axte wlhti ho ixkôm kêt rãhã nhûm nhýrmã Inhõ Papaj akupýn mê awýr inhmê. Hãmri pu mê rî kormã akupýn ixpôx xã hã arîgrota ã pahkîn rax nê. No ãm ra axtem tanhmã hã mê pahkîn to. Anê.

¹⁹ Hãmri nê hpãnhã pãwti py nê mã ho anê nê Tîrtûm mã harê. Hãmri nê ho hkry hpa nê mê piitã mê kãm ôr pa nê mê kãm:

—E na pa ã pãwti ho hkry nê mê amã ôr anê. Kojã mê ã inhîpêx anê nê te mê kot ixto hkry hpar pyrãk o inhîpêx pa amnhî xã htýx kamã ijamak kãm ty. Nom mê anê kot paj ty. Jakamã kër ka mê ixwakre kamã tãhã axpên wýr akuprô nê ixte mê ate amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mê anê ixtykja mã ajamaxpêr pê akîn nê pãwti hkur o akrî. E mê mãmrî axãmnhîx aku. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm mẽ mar pê pãwita hkur o hkrĩ.
²⁰ Hãmri nẽ ra hkur pa. Hãmri nhũm Jejus axte kopta py nẽ mẽ kãm:

—Mẽ kot xipĩr xã hã arĩgro hã koja ixkamrõ axkapĩ. Nom koja mẽ amari xipĩr nhũm ixkamrõ amari hpikapĩr kêt nẽ. Ầm paa. Pa kot paj mẽ anẽ mẽ ỉhkrãm amnhĩ jaxã nhũm mẽ ã inhĩpẽx anẽ. Koja ixkamrõ axkapĩ nhũm Tĩrtũm omu nẽ ixkukwak ri mẽ anẽ mẽ ate amnhĩ tomnuj piĩtã te amnhĩ katut kôt rẽnh par pyrãk o hipẽx nẽ mẽ ato hkrã. Amnepẽm kot xã hã amnhĩ jarẽnh xã hkõt. Jakamã e mẽ ixkamrõ pikapĩrta mã ajamaxpẽr pê wĩhti hkwy ho ixkõ. Anẽ.

Jejus ã mẽ kãm ảnẻnh xwẻnh jarẻnh

Matẻwre 26.21-25; Makre 14.18-21; Juãw

13.18-19

²¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kot mẽ kãm ixtã ảnẻnh mã xwẻnhnta na jar mẽ pahkaẻx ã mẽ pakutã apkur o nhỹ. ²² Tĩrtũm kãm hprãm xã hkõt koja mẽ tanhmã ixta rax nẽ xpi. Nom kot mẽ kãm ixtã ảnẻnh mã xwẻnhnta hẻxta waa nẽ. Ầ kot inhĩpẽx anhỹrja mỷrapẻ koja amnhĩ xã htỷx kãm hamak rax kumrẻx. Anẽ.

²³ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẻnh anẽ. Nhũm mẽ kuma nẽ tee ri axpẻn pumunh o hkrĩ. Hãmri nẽ ri axpẻn kukja nẽ axpẻn mã:

—Kwa na mẽ pahtõ kot pu we ã ri hipẻx anẻ? Nã pa hkẻt.

Anhỹr o tee ri axpẻn kukjẻr o hkrĩ.

Mẻ pamã amnhĩ to rủnh prãm kẻt ã mẽ pamã karõ

Matẻwre 20.20-28; Makre 10.35-45; mãảnẻn Rõmản 12.3-5, 12.10, 12.16; Epes 4.2-4; Pửrípỏs 2.3-8; Xiakre 4.1-10; Wam Pẻtre 5.3

²⁴ Tã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwẻnhjaja axpẻn mã tanhmã kapẻr to ho hkrĩ nẽ axpẻn mã:

—Kwa mẽ pahtõ kot puj wem nhỹrmã pahpẻ pahi nẽ mẽ ho amnhĩptỏr rax o ri papa? Anẻ.

Hãmri nẽ mẽ axpẻn mã: “Nã pa.” Anẻ nẽ nhảnh axpẻn mã: “Nã kẻt paa.” Anẻ. Hãmri nhũm mẽ nẻtảnh axpẻn mã: “Nã kẻt pa kẻnã.” ²⁵ Anhỹr o axpẻn mã kapẻr o hkrĩ. Hãmri nhũm Jejus tee ri axpẻn tã mẽ kuma nhũm mẽ ã hamaxpẻr anhỹrja kẻp omnuj nẽ nhũm mẽ kãm tanhmã hã kapẻr to nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Na hte Ijaew kẻt xwẻnhjẻ nhõ pahijaja ã amnhĩ nhĩpẻx anhỹr o ri pa nẻ amari hkrĩ xã kamã hkrĩ ho hkrĩ. ảhpumunh tỷx jakamã na htem amari ixkre hkre jakry kamã kãm mẽ ảpẻnh xwẻnhjẻ mã mẽmỏ mẽ ảpẻnh ã karõ ho hkrĩ. Na htem ã amnhĩ nhĩpẻx anhỹr o pa. Nẻ mẽ kot amnhĩm mex ã harẻnh kaxyw tanhmã

mẻ ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tã kẻr ka mẽ ho mẽ urỏk kẻt nẻ. Kẻt ảm te amari ri mẽ apa xwẻnh pyrỏk o axpẻn nhĩpẻx. Ixpyrỏ nẻ amari mẽmỏ to mẽ kutã anỏjarẻt rỏhỏ ho ri apa. No mẽ ate mẽ ho amnhĩptỏr rax kukamã ajamaxpẻr kẻt nẻ. ²⁸ Na prem axpẻn mã ixta hẻx nẻ tanhmã ixta kapẻr punuj to htỏ ka mẽ ama nẻ ảm mẽ ama nẻ arĩ ixkõt ri apa rỏhỏ nẻ. Ầm hãmri na ka htem arĩ ixkõt ri apa anẻ. ²⁹⁻³⁰ Kot paj amnhĩ tã mẽ ato mex rax nẻ. Na pre ra Tĩrtũm nhỹrmã ixta mẽ ato amnhĩptỏr o ixkrĩ kaxyw ixỏm. Tỏ ot pa amnhĩ pyrỏ nẻ mẽ pahkwỷ Ijaew kaxyw mẽ axunhwỷ ka mẽ nhỹrmã mẽ piĩtã mẽ ho amnhĩptỏr o apa. Nẻ mẽ ảpẻ ixkrỏmnhwỷ hã nhỹrmã ixkutã axỏpkur o apa. Anẻ.

Jejus kot Simỏw Pẻtre mã kapẻr ã harẻnh

Matẻwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Juãw

13.36-38

³¹ Tã nhũm Jejus Simỏw Pẻtre mã kapẻr nẻ kãm:

—Kwa Simỏw. Na Satanasti kãm hprĩ hã ixtã mẽ apiĩtã mẽ kamã hamak prãm nẻ. Tanhmã kot mẽ akrỏ hto nhũm mẽ ate mẽ kãm ixkurẻ xwẻnhjẻ pumaj ixkaga hã kãm mẽ akamã hamak prãm tỷx nẻ. Jakamã ã kot mẽ anhĩpẻx anhỹr kaxyw na pre ra amnhĩ to Inhỏ Papaj ma nhũm kãm: “Tỏe. Kam nẻ mảmri tanhmã mẽ kamã ajamak to.” Anẻ.

³² —Tỏ ate mẽ umaj ixkaga nẻ axte ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpẻr kẻt pymaj na pa ra ato Inhỏ Papaj wỷr kãm ixihtỷx nẻ Simỏw Pẻtre. Jakamã kẻr ka mẽmỏ arĩgro hã tee ri ixkaga hã amnhĩ pumu hãmri nẻ tokỷx tãm akupỷm ixkõt amnhĩ xỏm tỷx nẻ. Kẻr kẻ nhỹrmã akwỷjẻ hỏ tanhmã amnhĩ tomnuj to nẻ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẻr ka ja hã omu hãmri nẻ kãm ate tanhmã amnhĩ tomnuj tota jarẻ. Kẻ mẽ ã ate amnhĩ nhĩpẻx anhỹr ã ajarẻnh ma nẻ apyrỏ nẻ tokỷx akupỷm tãm ixkõt amnhĩ xỏm tỷx kurẻ kumrẻx. E kẻr ka ã akupỷm ixkõt mẽ piĩtã mẽ hipẻx anhỹr o ri apa Simỏw Pẻtre. Anẻ.

Nhũm pre ã Simỏw Pẻtre kot tanhmã amnhĩ nhĩpẻx to hkukamã kãm ujarẻnh anẻ. ³³ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẻ kãm:

—Kwa nẻ Pahihti. Kot paj ri akwỷm tanhmã amnhĩ tomnuj to hkẻt nẻ. Koja mẽ te ajaxỏ nẻ ảpẻ htỏ kot paj arĩ akỏt ri ixpa ho ixpa nhũm mẽ pahto amỷrỏ nẻ tanhmã pahto. Anẻ.

³⁴ Hãmri nhũm kuma nẻ kãm:

—Nỏ koja apkati hkõt krỏhyre hkỏr kẻt ri ka ra mẽ umaj ate ixkõt apa hkẻt ã mẽ kãm amnhĩ tã axỏprỏr o axkrủnẻpxi kãm ga. Anẻ.

Jejus kot hkwỷjẻ mã mẽmỏ tỏ karõ

Matẻwre 10.5-15; Rukre 9.1-3

³⁵ Hãmri nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho pa xwẻnhjẻ mã kapẻr nẻ mẽ kãm:

—E wam ixte mẽ hwỳr mẽ arēnh̄ta ā na ka prem amnhĩ kòt aparkā hkwȳ ho apa hkēt nē. Nē kawā jamānh̄ nē ho apa hkēt nē. Nē mrykà jamānh̄ nē amnhĩ kòt ho apa hkēt nē. Ām mẽ anhȳ kamā mẽ hwỳr apa hā na pa pre mẽ amā karō. Tā xān ka prem ā mẽ hwỳr apa anē nhũm mẽ amnhĩ wỳr awỳr kēt nē? Nā xā na prem amnhĩ wỳr mẽ awỳ? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kām:

—Tỳ na prem amnhĩ wỳr mẽ ixwỳ. Mẽ ixte amnhĩ kòt mẽmoj to ixpa hkēt tā na pa prem amarĩ mẽ kutā ixāpkur mex o ri mẽ hkòt ixpa. Anē.

³⁶⁻³⁷ Hāmri nhũm mẽ kām:

—Tōe. Nā mẽ kot mẽ ato mex tā nom koja mẽ hpānhā axtem hō ho mẽ anhīpēx. Jakamā kēr ka mẽ akupỳm mẽ kām ijarēnh̄ o apa kaxyw anojarēt hāmri nē anhō mrykà rỳ akawā htu nē ma amnhĩ kòt ho apa. Nē awapo. Kot kaj mẽ awapo hkēt japēr hāmri nē apipro xā ho wēnē nē amnhĩm hō japró nē ma amnhĩ kòt ho apa. E kēr ka mẽ ā amnhĩ nhīpēx anē.

—Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ra ixkukamā tanhmā ijarēnh̄ to nē kot ijarēnh̄ kot:

Koja mẽ hipēx o te mẽ kot amnhĩ tomnuy tỳx xwỳnh̄ nhīpēx pyrāk. Anē.

Ā mẽ kot inhīpēx anhȳr kukamā ijarēnh̄ kot anhȳr. Tā na mẽ ra ā inhīpēx anhȳr kaxyw. Anē.

³⁸ Nhũm pre ā Jejus mẽ kām kapēr anē nhũm mẽ kuma nē kām:

—Ota mẽ panhō wapohti hamēxkrut Pahihti. Anē.

Hāmri nhũm mẽ kām:

—Tōe. Nā hāmri. Mẽ amnhĩm axi nē ho amnhĩm mẽmoj to anē. Anē.

Jejus kot Tirtūm mā amnhĩ jarēnh̄

Matēwre 26.36-46; Makre 14.32-42

³⁹ Tā nhũm Jejus kē axte krīja rūm kato nē hixēt pē Oriwēhti hwỳr tē nē api nhũm hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh̄jaja mā hkòt mra. ⁴⁰ Hāmri nē nhỹri hixēt kahti ri hkrĩ nhũm Jejus mẽ kām:

—E kwa kēr ka mẽ ixkutēp amnhĩ to Inhō Papaj wỳr o akrĩ. Kē mẽ ixkòt tanhmā mẽ ato htā ka mẽ amā mẽ uma xāj ixkaga hkēt nē. Arĩ mẽ kutā amnhĩ to htỳx nē akuhē. Anē.

⁴¹ Hāmri nē mẽ kurūm htēm grire nē Tirtūm mā amnhĩ jarēnh̄ kaxyw hkōn krā ho tēm nē nhỹ. ⁴² Hāmri nē kām:

—Kwa Papaj. Nā na pa ra amnhĩ xā htỳx kukamā ijamaxpēr nē amnhĩ kamā ixkahak tỳx kumrēx. Inhmā amnhĩ xā kamā ijamak prām kēt o ijamak prām kēt. Jakamā kot kaj amā inhnē ho ajapēx prām nē māmri inhnē ho ajapēx nhũm mẽ kām ixkurē xwỳnh̄jaja tanhmā ixto hkēt nē. Rỳ ko. Kot kaj amā mẽ kot tanhmā ixto hprām hā kē mẽ māmri

tanhmā inhīpēx to. Nom pam inhmā hprām xā hkòt kēt. Anē.

Nhũm pre ā Jejus amnhĩ to Hipēxà Tirtūm wỳr anē. ⁴³ Hāmri nhũm kuma nē hwỳr kapēr o wrỳk xwỳnh̄ja mẽ nhũm hwỳr wrỳ nē kuri xa. Hāmri nē òxāhkre kaxwỳnh̄ kām tanhmā ho hihtỳx to. ⁴⁴ Nhũm kē axte amnhĩ to Hipēxà hwỳr kām hihtỳx nē. Tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr pē amnhĩ kamā kahak tỳx kumrēx. Jao hā gō rax nē te hkamrō xāhār pyrāk o pikap ahā. ⁴⁵ Hāmri nē kānhmā xa nē akupỳm hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh̄jē hwỳr tē nē mẽ omu nhũm mẽ ra òt pa nē hikwỳ. Mẽ kot tee ri Jejus kot mẽ kām amnhĩ jarēnh̄ja kukamā hamaxpēr o hkaprĩ nē òt pa nē hikwỳ. ⁴⁶ Hāmri nhũm Jejus tē nē tee ri mẽ omu nē mẽ kumra nē mẽ kām:

—Kwa nā. Mẽ ri ā amnhĩ nhīpēx anhȳr kēt nē. Kwa mẽ kānhmā akrĩ nē amnhĩ to Inhō Papaj wỳr kē mẽ ato mẽ axihtỳx. Hāmri nhũm mẽ tanhmā ixkòt mẽ ato ka mẽ inhȳ hā mẽ kutā amnhĩ to htỳx nē akuhē. Anē.

Mẽ kot Jejus pynēnh̄ ā mẽ harēnh̄

Matēwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Juāw 18.1-11

⁴⁷ Nhũm pre ā Jejus mẽ kām kapēr anhȳr rōm nhũm hkòt pa ho pa xwỳnh̄ pē Jut Kari-otja amnhĩ kòt mẽ kot Jejus pynēnh̄ xwỳnh̄jē ho tē. Mẽ ho htēm rax nē. Hāmri nē kot Jejus kahti hkòt mỳnh̄ kaxyw hwỳr tē ⁴⁸ nhũm amnhĩ tā omu nē mẽ kām:

—Kwa Jut. Xā mẽ kahti hkòt mẽ hamỳnh̄ nē mẽ hpār o na htem mẽ kām mẽ hā amynē? Anē.

⁴⁹ Hāmri nhũm hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh̄jē hōja tee ri mẽ kot amnhĩ nhīpēx ā mẽ omu hāmri mẽ ò wapota mā hamaxpēr kurē kumrēx nē Jejus mǎ:

—Kwa Pahihti. Xā kot paj mẽ panhō wapohti py nē ho mẽ panē mẽ hkwȳ hpa? Anē.

⁵⁰ Hāmri nhũm hōta kuma nē mẽ kaxyw ja kapa. Nhũm mẽ ò patre maati mǎ àpēnh̄ xwỳnh̄ja mẽ hkòt tē nhũm omu nē mẽ kām wapo ho apē. Nē kot ho hkrā nhīpōnh̄ mā tā kuhpaw nē ho upōk rūm hamak nhīkjē pix krāhta. ⁵¹ Hāmri nhũm Jejus omu nē nē mẽ kām kapēr nē kām:

—Kwa nā ri ā amnhĩ nhīpēx anhȳr kēt nē. Amarĩ xa. Anē.

Hāmri nē hamakja py nē akupỳm kām hamak ā kuxi nē ho mex. ⁵²⁻⁵³ Hāmri nē mẽ kot unēnh̄ mā xwỳnh̄jē mẽ tanhmā kapēr to. Mẽ ò patre krāhtūmjē mẽ Tirtūm mā amnhĩ jarēnh̄ xā hā ixkre jamār xwỳnh̄jē krāhtūm mẽ Ijaew nhō pahijē mẽ nhũm mẽ ho pimràatā mẽ kām kapēr nē mẽ kām:

—Kwa na pa pre apkati mẽ Tirtūm nhōrkwȳ kamā mẽ kām ixkapēr o ixpa ka prem tokyx ixpynēnh̄ kēt tā jarāhā te ixte

amnhî tomnuj xwýnh pyrâk o inhîpêx nê ixwýr wapo nê kô hâ akapên nê ixwýr â atêm rax anê. No âm ra mē ate tanhmā ixto kaxyw arîgro kator kênâ. Jakamā kot kaj mē māmri tanhmā amā ixto hprâm xâ hkôt māmri tanhmā ixto. Satanasti nhî hâ â mē ate inhîpêx anhîr mā kênâ. Anê.

Simāw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt â kot amnhî jarênh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Juāw 18.15-18, 18.25-27

⁵⁴ Tā nhûm mē Jejus pynê nê ma o tē. Ma mē ô patre maati nhôrkwý hwýr o tē. Nhûm Simāw Pêtre ma hapu hâ mē hkôt hâ mē omunh o tē. ⁵⁵ Nhûm mē patre maati nhôrkwý hwýr Jejus o axâ nê hkôt gjêx pa hāmri nhûm Simāw Pêtre kîtare hwýr axâ nê mē kuri xa. Nhûm mē kîtare kamā amnhîm kuto nê hâ ànhunh o hkrî nhûm ⁵⁶ mē ðkô hâ ànhunh o nhý. Hāmri nhûm mē kām àpênh xwýnh niti hîrâ kamā hprî hâ omunh kurê kumrêx nê mē kām:

—Xê pēr myti ja kêp Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjê hô na. Anê.

⁵⁷ Hāmri nhûm tee ri amnhî tã kuma nê kām mē uma nê mē kām amnhî tã aprâ nê kām:

—Tk. Koký. Ixte mēhō my ata pumunhre hâ. Anê.

⁵⁸ Tā nhûm hpānhâ mēhō myja kām:

—Kwa nâ. Âm hāmri na ajarê. Apê Jejus kôt ri mē pa xwýnhjê hô na ka.

Anê nhûm kuma nê kê axte kām:

—Kwa mē ri â amnhî krâ hkôt ri ixto axêx anhîr kêt nê. Âm ixte aa mēhōta pumunh kêt kumrêx. Anê.

⁵⁹ Tā nhûm ja haxwýja axte omu nê kām:

—Kwa âm hāmri na mē ajarê. Apê Jejus kwý hô na ka. Urâk nê te apê Garirej nhô xwýnh pyrâk kênâ. Anê.

⁶⁰ Hāmri nhûm tee ri kuma nê mē kām amnhî tã àprâr kām hihtýx nê mē kām:

—Tk. Ixpê Garirej nhô xwýnh kêt. Âm ixte mēhō mûj pumunh kêt kumrêx tã ka mē âm xatâ hkôt ixpa ho ixpa xwýnh â ixkamnhîx o kuhê.

Anhîrja o ra mē kām amnhî tã àprâr o axkrunêpxi mē nhûm krâhyre kâ. ⁶¹ Hāmri nhûm Jejus arî ixkre kamā âm tã Simāw Pêtre ho hakêx nê omu. Hāmri nhûm amnhî tã no pumu nê kot hkukamā kām â amnhî nhîpêx anhîr jarênhja mā hamaxpêr kurê kumrêx. Krâhyre hkâr kêt ri kot mē kām amnhî tã àprâr o axkrunêpxi hâ harênhja mā hamaxpêr nê kânhmâ hakry hpar o tē nê hkaprî htýx nê. ⁶² Hāmri nê hkaprî xaj kîtare pê kato nê tē nê awry hâ xa nê mýr rax kumrêx.

Mê kot Jejus tak â mē harênh

Matêwre 26.67-68; Makre 14.65

⁶³ Hāmri nhûm mē kot Jejus pumunh o kuhê xwýnhja hâ hpêr o axkê nê htak o kuhê. ⁶⁴ Nê no hpro nê htak nê kām:

—E atak xwýnh nhîxi jarê. Apê Tîrtûm Kra hâ ate amnhî jarênh jakamā măn urâk nê axâhpumunh týx. Jakamā e hixi jarê. Anê.

⁶⁵ Hāmri nê xatâ haprý nê kām kapêr punuj nê.

Mê kot mē hkrâhtûm wýr Jejus o htêm â mē harênh

Matêwre 26.57-68; Makre 14.53-65; Juāw 18.19-24

⁶⁶ Tā nhûm myt kator o môr mē nhûm Ijaew nhô pahijê mē patre krâhtûmjê mē Tîrtûm kapêr tûm o mē ahkre xwýnhja axpên wýr pikuprôn pa. Hāmri nhûm mē ma mē hwýr Jejus o tē. ⁶⁷⁻⁶⁸ Nhûm mē omu nê tanhmā kot amnhî jarênh to hâ hkukja nê kām:

—Kwa mē inhmâ amnhî jarê. Xâ ka na apê Tîrtûm kot mē ixkaxyw axâm xwýnhnta? Xâ ka kot kaj Rôm nhô xwýnhjê pê mē ixpytâ nê mē ixto amnhîptâr o apa? Anê.

Hāmri nhûm mē kām:

—Nâ kot paj tanhmā mē amā amnhî jarênh to ka mē ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Ixte âm hāmri mē amā amnhî jarênh tã ka mē inhma nê âm inhma. Nê kot pa amnhî xwar mēmoj tã mē akukja ka mē amnhî xwar inhma tanhmā harênh to hkêt nê. Âm mē axêx rom mē ate â ixkukjêr anhîr kênâ. ⁶⁹ Tā nom kot paj tokyx ma akupým Inhîpêxâ Tîrtûm wýr api. Hihtýx o hihtýx rāhâ nê pa ho pa xwýnh na. Jakamā kot paj hwýr api nhûm amnhî nhîkô hâ inhîr pa upók rûm mē apiitâ mē ato amnhîptâr o ixkrî. Hāmri nê nhîrmâ paa tanhmā mē ajarênh to. Anê.

⁷⁰ Hāmri nhûm mē tee ri kot â amnhî jarênh anhîrja ma nê kām:

—Tk. Kwa akatât kôt mē inhmâ amnhî jarê nâ. Xâ apê Tîrtûm Kra na ka? Anê.

Hāmri nhûm mē kām:

—Tý ixpê Kra na pa. Anê.

⁷¹ Hāmri nhûm mē tee ri â amnhî jarênh anhîrja â kuma nê axpên mā:

—Kwa mo kaxyw kot puj mē axte mē hkwyjê japêr nhûm mē tanhmā kot amnhî tomnuj to hâ harê? Tām kêp Tîrtûm Kra hâ amnhî to hêx nhûm mē pahte pahpiitâ mar kênâ. E kwa tokyx pu mē ma Rôm nhô pahihtî hwýr o tē kê mē pamâ hâ amýnê nê mē pamâ kupî. Anê.

23

Mê kot pahi Pirat wýr Jejus o htêm â mē harênh

Matêwre 27.1-2, 27.11-26; Makre 15.1-5; Juāw 18.28-38

¹ Tā nhûm mē Jejus o kato nê nhâm Pahihti Pirat wýr o tē. ² Hāmri nê kutâ âm nê tanhmā kām ho hêx to nê kām:

—E ot pa mẽ awýr jahti ho tẽ. Na hte mẽ inhmã hẽx rũnh o pa. Mẽ ixte Pahihti Sesti kapẽr kwým ri amnhĩ nhĩpẽx prãm xà tanhmã mẽ inhmã mẽmoj tã karõ hto ho pa. Nẽ axtẽm mẽ mẽ ixte Sesti mã kàxpore hkwy nhõr kêt ã mẽ inhmã karõ. Nẽ Tirtũm kot mẽ pakaxyw kęp mẽ panhõ pahi hã ãm xwýnh ã amnhĩ jarẽ. Æ na hte mẽ inhmã amnhĩ to hẽx anhýr o pa. Anẽ.

³ Hãmri nhũm Pirat mẽ kuma mẽ Jejus pumu mẽ kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarẽ. Xà apẽ Ijaew nhõ pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wýr akãm hamak o pa? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm Pirat tanhmã hkukjẽr to mẽ tee ri kot amnhĩ jarẽnh ã kuma hãmri mẽ patre krãhtũmjẽ mã kãm:

—Kwa mẽmo mýrapẽ kot pa tanhmã mẽ amã hã ixãmnẽnh to? Kot tanhmã amnhĩ tomnuj tore hã. Nã kot pa kãm inhũre. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma mẽ kot mẽ kãm hã ãmnẽnh prãm xà hã kãm kapẽr kãm hihtýx mẽ. Nẽ kãm:

—Kwa nã. Na pre hte pika pẽ Jutej kamã tanhmã mẽ kãm hẽx to ho pa. Hãmri nhũm mẽ ra hã axpẽn kutã amnhĩ xunhwy mẽ hã pijapu rũnh o pa. Tã mããnen Garirej kamã ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr o hkrax mẽ hpãnhã amnẽ mẽ pahwýr ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kaxyw mõi anẽ. Anẽ.

Mẽ kot Eroxo wýr Jejus o htẽm ã mẽ harẽnh Rukre 9.7-9

⁶ Hãmri nhũm Pahi Pirat mẽ kuma mẽ mẽ kãm:

—Kwa xà kęp Garirej nhõ xwýnh na? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tý. Kęp Garirej nhõ xwýnh kẽnã.

⁷ Anẽ nhũm mẽ kãm:

—Tõ mẽ ma pahihti Eroxo ãxipas wýr mãn o tẽ. Kęp Garirej nhõ xwýnhjẽ nhõ pahi na. Tã ra jar Jerujarẽ kamã ham põi. Nã axtẽm ixpẽ Jutej kamã mẽ pa xwýnhjẽ nhõ pahi jakamã kwa mẽ ma ã pahita wýr mãn o tẽ kẽ tãm tanhmã mẽ amã ho. Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma mẽ ma pahi Eroxo ãxipas wýr o tẽ. Na pre ra Eroxo ãxipasja xatã Jejus jarẽnh ma mẽ kãm omunh prãm mẽ. Kãm aa kot mẽmoj pumunh kêt ã ho anhýr ã omunh prãm týx jakamã nhũm mẽ ma hwýr o tẽ nhũm omu mẽ hkĩnh mẽ. ⁹ Hãmri mẽ tee ri mẽmoj tã hkukja no nhũm akryk xa mẽ tanhmã kãm mẽ hkêt mẽ. ¹⁰ Hãmri nhũm mẽ ã patre krãhtũmjẽ mẽ Tirtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja kãm ho kapẽr punuj mẽ ho hẽx kãm hihtýx mẽ. ¹¹ Hãmri nhũm pahi Eroxo ãxipas mẽ kuma hãmri mẽ ã põiisti mẽ wa kãm kapẽr punuj mẽ hã hpẽr o axkẽ mẽ tanhmã ri haprý to. Hãmri mẽ hã hpẽr o

pikẽnh kãm kęp pahi hã mẽ ã mexja py mẽ kãm haxã mẽ akupým pahi Pirat wýr kumẽ.

¹² Na pre Pahi Pirat mẽ Pahi Eroxo ãxipasja wa kãm axpẽn kĩnh kêt mẽ. Tã hãmri nhũm Eroxo ãxipasja tee ri Jejus kot kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã mar prãm xà tee ri hkukamã hamaxpẽr hãmri mẽ Pirat ã hpi-jaam kaxyw akupým hwýr kumẽ. Hãmri nhũm amnhĩ tã omu hãmri mẽ wa ra akupým kãm axpẽn kĩnh mẽ. Nẽ akupým axpẽn mã hpẽr o axkẽ mẽ pikunhar o pa pẽ akupým axpẽn to hkrãmnhwý.

Pirat kot Jejus pĩ ã ãmnẽnh

Matẽwre 27.15-26; Makre 15.6-15; Juãw 18.39-19.16; mããnen Atre 3.13-14

¹³ Tã nhũm Pirat akupým amnhĩ wýr mẽ hã karõ. Ijaew kwýjaja mẽ mẽ ã pahijaja mẽ mẽ ã patre krãhtũmjaja nhũm akupým amnhĩ wýr mẽ piitã mẽ hã karõ. ¹⁴ Hãmri nhũm mẽ akupým hwýr gjẽx pa mẽ kuhẽ nhũm mẽ kãm:

—E na ka mẽ ixwýr mytita o tẽ mẽ tanhmã inhmã harẽnh to. Kot mẽ akwýjẽ mã tanhmã hẽx to ho pa hã harẽ. Tã pa ra jar mẽ anoo mã tanhmã hkukjẽr to mẽ tee ri kot inhmã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã kuma. Te kot amnhĩ to mex xwýnh pyrãk. Mẽ ate tanhmã ho akapẽr to htã nom kot anhýr kêt. Kot amnhĩ to mex xwýnh na. ¹⁵ Pahi Eroxo ra ixpyrã mẽ tee ri tanhmã hkukjẽr to nom nhũm tanhmã kãm mẽ hkêt mẽ. Nhũm tee ri ja hã omu mẽ akupým ixwýr kumẽ. Jakamã kwa mẽmo mýrapẽ kot paj mẽ amã hã amýnẽ nhũm mẽ amã kupĩ? Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ¹⁶ Kot paj ãm mẽ kãm anẽ kẽ mẽ htak mẽ kãm ure kẽ mãmĩ mã tẽ. Anẽ.

¹⁷ Arĩgro pẽ Pas ã na pre hte mẽ ã pahi mẽ kot mẽ ho prẽs nhũm mẽ hkrĩ xwýnhjaja nhũm pre htem mẽ ho hpýnh mẽ mẽ kãm ure. Jakamã na pre ã mẽ kãm kapẽr anẽ mẽ kot Jejus tak mẽ kãm urer mã. ¹⁸⁻¹⁹ Nom nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kęp omnuj mẽ nhũm mẽ kãm:

—Kwa nã. Apĩ ri. Apĩ mẽ mẽ inhmã Parapas mã mãn anhũre. Anẽ.

Parapas na pre mẽ ã krĩ kamã ã põiisti mẽ pahi Piratja mẽ kutã amnhĩ xãm mẽ kęp ã põiisti hõxpĩ. Mýrapẽ na prem ra haxã nhũm hkrĩ ho hkrĩ. Jakamã nhũm mẽ Pirat kot kãm urer kaxyw ã kãm kapẽr anẽ. ²⁰ Nom nhũm kãm Jejus mã urer prãm jakamã axte hã mẽ hkukja mẽ mẽ kãm:

—Kwa nom mẽmoj mýrapẽ kot paj mẽ kãm hã amýnẽ nhũm mẽ amã kupĩ?

²¹ Anhýr tã nhũm mẽ kuma mẽ ãm kuma. Nẽ xatã kãm:

—Kwa tokyx pĩ kahpa hã anhõ kẽ ty. Anẽ.

²² Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma mẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa nã. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa kêt hã kunhõ nhũm ty. Nã kot

paj ãm mẽ kãm anê kê mẽ hta k nê kãm ure kê ma tẽ. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm mẽ xatã hã kãm kapẽr kãm hihtỹx nê kãm:

—Kwa nã. Pĩ kahpa hã mãn anhõ kê ty.

Anhỹr o ãm xatã kãx pẽ ãmra kamã kãm hã amỹnẽ. ²⁴ Hãmri nhũm Pirat tee ri mẽ kuma hãmri nê tã mẽ kãm hprãm xã hkõt mẽ kãm ã amỹnẽ. ²⁵ Hãmri nê mẽ kãm Parapas mã ure. Ra kot pahi Pirat pẽ õ põristi kutã amnhĩ xãm nê kẽp hõx pĩr tã nhũm mẽ kãm hprãm xã hkõt akupỹm kãm ure. Hãmri nê mẽ ãhkram Jejus jaxã. Mẽ kãm hprãm xã hkõt ri mẽ kot tanhmã hipẽx to kaxyw.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhõr ã mẽ harẽnh

Matẽwre 27.31-43; Makre 15.21-32; Juãw 19.17-20, 19.27-31; mããnẽn Atre 7.59-8.1

²⁶ Tã nhũm põristijaja Jejus o kato nê ma kapõt mã o tẽ. Nê kãm õ pĩ kahpa gõ nhũm amnhĩ kaxyw kumỹ nê o tẽ. Nom mẽ kot hta k rax kurẽ nhũm hirot tỹx nê nhũm mẽ ja hã omu nê mẽhõ kot ho ajuta kaxyw mẽ hkapi ho xa. Hãmri nê Sirẽn nhõ xwỹnh Simãw hkã htyk pumu. Nhũm pre htỹx hamakẽtkati nê mẽ kutã krĩm tẽ. Hãmri nhũm mẽ haẽr pẽ unẽ nê kãm Jejus o ajuta kaxyw hã karõ nhũm kãm õ pĩ kahpaja mỹ nê mẽ hkõt o tẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ ohtõ nê Jerujarẽ rũm Jejus kõt mõ. Nhũm mẽni hkwyjaja omu nê kãm hkaprĩ xaj mỹr o hkõt mõ. ²⁸ Hãmri nhũm mẽ mỹr ã mẽ kuma nê mẽ ho hakẽx nê mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa nã Jerujarẽ nhõ xwỹnhjaja. Mẽ amã ixkaprĩ xaj amỹr kêt nê. Kêt mẽ kamjaja amã amnhĩ kaprĩ xaj mãn mur. Nê mẽ akrajẽ kamã axukaprĩ xaj mãn mur. ²⁹ Koja mẽ nhỹrmã mẽ apẽ mẽ anhõ krĩ grãnh pa ka mẽ apunuj nê amnhĩ xã htỹx kamã ajamak o ri apa. Nê tee ri mẽ akrajẽ hkukamã tanhmã ajamaxpẽr to nê ajamaxpẽr o: “Hẽxta gãa nê. Na ixkrajaja ixpẽ amnhĩ xã htỹx kãm hamak o pa. Kẽp apu mẽ hkra hkêt xwỹnhjẽ pyrã nê ixkra hkêt nê ixpa ro nhỹx inhmã mex nê. Nhỹx pa ixkĩnh nê.” Anhỹr o kot kaj mẽ nhỹrmã ajamaxpẽr nom ã ajamaxpẽr anhỹr kaprỹ.

³⁰ —Nê kot kaj mẽ apiitã mẽmo punujta pymaj tee ri amã tokyx atyk nê ajapẽx par prãm kaprỹ nê axpẽn mã akapẽr o: “Hẽxta gãa nê. Kot kẽn prẽk mũj mẽ panhĩpy rõrõk nê tokyx mẽ panhĩmex par ronhỹx mẽ pamã ja mex.” Anhỹr tã no ãm tee ri ã ajamaxpẽr anhỹr kaprỹ. ³¹ Nom kêt pa. Aa ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhũm mẽ ã inhĩpẽx anẽ. Nom mẽ ate amnhĩ tomnuj mỹrapẽ koja mẽ nhỹrmã tanhmã mẽ ato rax o ã mẽ kot inhĩpẽx anhỹrja jakrenh pa. Hẽxta waa nê. Na pa mẽ akukamã ijamaxpẽr nê ixkaprĩ htỹx nê. Anẽ.

³² Tã nhũm mẽ ja wa ho hamẽxkrut nê tanhmã wa kot amnhĩ tomnuj toja mỹrapẽ Jejus kõt wa hpĩr kaxyw hkõt mããnẽn wa o tẽ. ³³ Jakamã nhũm mẽ ra kẽn nhĩxet te kot mẽ hkrã hi pyrãk xwỹnhhta wỹr mẽ o põj. Mẽ kot kãm “mẽ hkrã hi xã” anhỹr jarẽnhja wỹr mẽ o põj. Hãmri nê Jejus pẽ ã kapa nê pĩ kahpa hã kuxi nê prek o ãhkra nê hpar o htỹx pa. Hãmri nê kãnhmã pĩ kahpa xãm nê ho htỹx nhũm xa. Hãmri nhũm mẽ hpãnhã wa kot amnhĩ tomnuj xwỹnhhta mã wa ho anẽ nê. Nê prek o wa ãhkra nê wa hpar o htỹx pa hãmri nê akutã ho Jejus nhĩjẽ nê wa ãm nhũm wa ajêt. ³⁴ Hãmri nhũm Jejus kỹx pẽ amnhĩ xã htỹx kumrẽx kamã hamak o jêt rãhã mẽ ho Tĩrtũm wỹ nê kãm:

—Kwa Papaj. ãm ixtã jajẽ pumu. Mẽ kot mẽmoj mex pumunh kêt jakamã na mẽ ã inhĩpẽx anẽ. Jakamã ãm ixtã mẽ omu nê mẽ kamã axukaprĩ nê. Anẽ.

Hãmri nhũm hparpẽ põristi hkwyjaja axpẽn mã ã hkwy ho pigrãnh kaxyw hã kẽnre ho jõka ho hkrĩ. ³⁵ Nhũm mẽ ohtõ rax nê Jejus parpẽ omunh o kuhẽ. Nhũm mẽ õ pahijaja mẽ noo mã hã hpẽr o axkẽ nê mẽ kãm:

—E jahti na pre te kẽp mẽ pakaprĩ xwỹnh ã amnhĩ jarẽnh o ri pa. Nê Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh ã amnhĩ jarẽnh o ri pa. Jakamã e kwa pu mẽ xa nê kot amnhĩ kaxãr nê wryk kãm omu. Anẽ.

³⁶ Nhũm põristi mããnẽn tanhmã hã hpẽr o pikẽn to. Nê hparpẽ kãm wĩhti punuti jahkre nê kãm:

—Kwa wry nê mẽ ixkutã ja hkwy ho ixkõ nã. Anẽ.

³⁷ Hãmri nê kãm:

—E apẽ Ijaew nhõ pahi hã kot kaj amnhĩ kapa nê akupỹn wry. Kwa tokyx pa mẽ ja hã apumu. Anẽ.

³⁸ Nhũm põristija tapti hõ py nê tanhmã hã kagã hto. Nê hã kagã ho:

IJA EW NHÕ PAHI NA JA

Anhỹr o hã kagã hãmri nê Jejus wỹr api nê mỹ ri kunhõ.

Wa kot Jejus nhĩjẽ nê wa jêt xwỹnh wa harẽnh

Matẽwre 27.44; Makre 15.32

³⁹ Hãmri nhũm wa kot ãhkõ hã jêt xwỹnhhta õ haxwỹja kãm kapẽr punuj nê kãm:

—Kwa kot kaj apẽ Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwỹnh hã kot kaj amnhĩ kapa nê wry. Nê mããnẽn amnhĩ kõt wa ixto wry. Anẽ.

⁴⁰⁻⁴¹ Hãmri nhũm ãhõta kuma nê hã kãm akir nê kãm:

—Tk. Kwa amarĩ ajêt. Xã amã Tĩrtũm puma hkêt ã na ka ã kẽp Krata mã akapẽr anẽ? Nã koja kãm wryk prãm nê kot wry. No pajamẽ pahte amnhĩ tomnuj mỹrapẽ koja mẽ pahpĩ. No tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhũm mẽ amarĩ ã hipẽx anẽ.

⁴² Anhÿr o kām kapēr hāmri nē Jejus mā kām:

—Kwa Jejus. Kêr ka nhÿrmā mē ixto amnhÿtā hāmri nē inhmā ajamaxpēr nē ixkamā axukapri nē ixto mex nē. Anē.

⁴³ Hāmri nhūm kām:

—Nā kot kaj jarāhā ma ixkôt kaxkwa hwÿr api nē hpānhā ixkuri amex nē atÿr tūm nē apa ho apa. Ām hāmri na pa ā amā ixkapēr anē. Anē.

Jejus tyk ā harēnh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Juāw 19.28-30

⁴⁴ Tā nhūm kaxkwa nhÿpōk ri myt nhÿr mē nhūm te ra kamāt pyrāk nhūm kamāt kō rax kumrēx. Nē kamāt kō ho ra hā awry nē. Ja mē nhūm akupÿm myt katēr o mō. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nom nhūm kormā kamāt kōta ā nhūm Jejus ra htyk kaxyw nē āmra kamā Tÿrtūm mā kapēr nē kām:

—E Papaj. Māmri ixkarō ho amnhÿtā.

Anhÿrja kôt hāmri ty. Pu nhūm Tÿrtūm mā amnhÿ jarēnh xā hā ixkre kamā hakwakre hā kupēxēja axkjē nē amnhÿ kahē xā mēnh kurē kumrēx. Utÿ rax tā kôt ā axkjē nē amnhÿ kahē xā mē. Te Jejus htyk o kot mē pahte hkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjē mā Tÿrtūm wÿr pry jakwa kre kahē xā mēnh pyrāk o ā amnhÿ nhÿpēx anē. ⁴⁷⁻⁴⁹ Hāmri nhūm mē piitā mēmoj ā kot amnhÿ nhÿpēx anhÿr ā omunh o kuhē xwÿnhjaja. Nē kaxyw Jejus krāmnhwÿjaja nhūm mē amÿm omunh o kuhē. Nē Garirej rūm mēni kot Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja māānēn mē kuri amÿm hkapri nē omunh o kuhē. Nhūm pōristi krāhtūmjē hōja ā mēmoj kot amnhÿ nhÿpēx anhÿr ā omu nē tee ri hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre hte tām amnhÿ nhÿpēx o pa. Tā pa mē amarī mē mar xā hkôt ixtÿx kupi. Anē.

Nhūm ā hamaxpēr anhÿrja kôt Tÿrtūm mā mex o mex ā harēnh o xa. Nhūm amarī mē kuhē xwÿnhjaja māānēn mēmoj ā kot amnhÿ nhÿpēx anhÿrta pumu nē tee ri hkukamā hamaxpēr o ra kām ma htÿx nē. Hāmri nē awjanā nē ma akupÿm krīm mrar kurē kumrēx.

Mē kot Jejus jaxār ā mē harēnh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Juāw 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Tā nhūm axtem Jue pē Arimatej nhō xwÿnhja. Arimateja pika pē Ijaew kamā na. Nhūm Jueja kot amnhÿ to mex jakamā Tÿrtūm kôt amnhÿ nhÿpēx o pa. Jakamā na pre hkwyjē rom Tÿrtūm kot mē pahwÿr Jejus mēnh xwÿnh ā omu nē hkôt hamaxpēr. Kēp Ijaew nhō pahi hō htā hkwyjē hkôt hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm prem kot Jejus pÿr ā amÿné nhūm tee ri harēnh ma nhūm ja kēp omnuj nē. ⁵² Jakamā nhūm

Jetus ty nhūm Jue ma pahi Pirat wÿr tē nē ĩ hā kuwÿ nē kām:

—Pa? E ot pa awÿr tē. Kwa inhmā htyk xwÿnhja gō pa ma o tē nē haxā. Anē.

⁵³ Hāmri nhūm kuma nē kām kugō nhūm ma o tē nē haxā. Kaxyw kupēxē hō py nē ho hkupu nē ma o tē nē kēn kre kaprÿ kamā haxā. Mē kot kormā kamā mēhō jaxār kēt nhūm mē kamā Jejus jaxā. ⁵⁴ Arigro pē sēsta hā nhūm prem kupi nhūm myt xār o mōr mē nhūm Jue ma o tē nē haxā. Ijaew kôt xā hā arigromnuja wÿr haxā. ⁵⁵ Nhūm Garirej rūm mēni hkwy kot Jejus kôt pa xwÿnhjaja ma hkôt mra nē kot haxār kām omu. Mē hkuxwaxā ho gregre kēt rāhā haxār kām omu. ⁵⁶ Hāmri nē ma akupÿm krīm mra nē kaxyw mē hkuxwaxā hkwy ho anē.

Tā nhūm apkati nhūm mē ō arigromnu pē sap kator jakamā nhūm mē kormā akupÿm hwÿr mrar kēt nē. Hāmri arigro mex jamār pē arĭ hkōkōt o hkri.

24

Jejus akupÿm htÿr jarēnh

Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Juāw 20.1-10

¹ Tā nhūm apkati nhūm tōmĭk. Hāmri nhūm mēnijaja kwÿhtā kānhmā hkri nē ma akupÿm kēn kreta wÿr mē hkuxwaxā ho mra. ² Hāmri nē hwÿr āhtēp o mra nhūm ra hakwakre kahē xā raxta kahē xā hkāx ā xa nhūm mē tee ri omu. ³ Hāmri nē kēn kre wÿr agjē nē kamā tee ri Jejus japēr no nhūm kamā amrakati. ⁴ Nhūm mē tee ri axpēn pumunh pē hkukamā hamaxpēr.

Hāmri nhūm Tÿrtūm kapēr o wrÿk xwÿnh wa axkrut nē mē haēr pē mē hwÿr kato nē wa xa. Wa ē jaka nē hirā htÿx kām wa xa. ⁵ Nhūm mē tee ri wa omu nē kām wa uma htÿx nē. Nē wa umaj hkōn krā ho rōrōk nē hkri hpa. Nhūm wa mē omu nē mē kām:

—Kwa mon ka mē ri mē htykjē kamā ra akupÿm htÿr xwÿnhja japēr o ri apa? ⁶ Jar amrakati. Na ra akupÿm htÿr. Kormā Garirej kamā pa ri kot mē amā amnhÿ jarēnh xā hkôt na ra akupÿm htÿr. Mān ka mē arĭ kot ā mē amā amnhÿ jarēnh anhÿrja ā anohtÿx japēr. ⁷ Mē kot unēnh nē pĭ kahpa hā nhōr nhūm htyk nē htyk ā apkati axkrunēpxi hāmri nē akupÿm htÿr ā kot mē amā amnhÿ jarēnhja mān ka mē arĭ hā anohtÿx japēr.

⁸ Anhÿr o mē kām kapēr nhūm mē kuma hāmri nē ra Jejus kot mē kām ā amnhÿ jarēnh anhÿrja mā hamaxpēr kurē kumrēx. ⁹ Hāmri nē awjanā nē ma akupÿm krīm hkĭnh nē mra. Nē hwÿr pōj nē mē kot Jejus nhÿ hā mē ahkre ho mē pa xwÿnhjē mā awjarē. Mē kēp 11 xwÿnhjtajē mē kaxyw hkwyjē mā awjarē. ¹⁰ Mēni kot mē kām ujarēnh xwÿnhjtajē nhÿxi na pre Marir Matarēnh nhūm ja kēp Joanā. Nē Xiakre katorxā Marir ōta. Nē kaxyw mēni

hōja. Jakamā nhũm mē ma akupŷm Jeŷus nhỹ hã mē ahkre ho mē pa xwŷnhjē hwŷr mra nē mē kām awjarē. ¹¹ Nom nhũm mē kuma nē am mē kuma nē htŷx ho amnhĩ krã hkôt mē kot ri ā harēnh anhyr ā mē hkamnhĩx nē am mē kuma. ¹² Nhũm Simāw Pētre hamaxpēr hāmri nē kãnhmā xa nē ma kēn kreta wŷr hprôt nē htēm kurē kumrēx. Hāmri nē tee ri kēn kre kaprŷ kamunh o xa nē kamā Jeŷus kupu xã pix pumu nē tee ri hkukamā hamaxpēr hāmri nē ma akupŷm tē.

Jeŷus kot Emau hwŷr wa mōr xwŷnh wa hwŷr kator ā harēnh

Makre 16.12-13

¹³ Tã nhũm ra amŷkry ho mō nhũm Jeŷus kwŷjē hō wa hamēxkrut nē Jerujarē rūm kato nē ma akupŷm wa ō krĩ pē Emau hwŷr wa mō. Jerujarē rūm Emau hwŷr ahkrānre. ¹⁴ Jakamā nhũm wa hwŷr pry hã axpēn mã tanhmā Jeŷus jarēnh to ho mō. Kēn kre kamā mē kot haxār nhũm ra i pikunorja nhũm wa axpēn mã harēnh o wa mō. Nē tee ri hkukamā hamaxpēr o wa mō. ¹⁵ Hāmri nhũm Jeŷus tãm tē nē wa hã ajēt nē wa hkôt tē. ¹⁶ Nom nhũm wa hprĩ hã omunh kēt nē. Tŷx ho nhãm mēhō hã hkamnhĩx nē wa arĩ axpēn mã harēnh o wa mō. ¹⁷ Hāmri nhũm Jeŷus hēx rom wa kām:

—Kwa mēmōn ka wa axpēn mã harēnh o wa mō? Anē.

Hāmri nhũm wa hkaprĩ kamā kām harē. ¹⁸ Ihō pē Kroptija kām:

—Kwa xã na ka Jerujarē kamā ri apa htã kamā mē kot tanhmā amnhĩ nhĩpēx toja jarēnh mar kēt nē? Kurũm amōr kēnã na ka ri mēmōj mar kēt nē ri apa. Anē.

¹⁹ Hāmri nhũm wa kām:

—Nã amrakati ixte mēmōj maare hã. Kwa mo na wehe? Kwa war aprĩ hã inhãm harē pa kuma. Anē.

Hāmri nhũm wa kām:

—Nã mē kot mē ixpē tanhmā Jeŷus pē Najare nhō xwŷnh ta kēnã. Kēp Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh o pa xwŷnh na pre. Nē Tĩrtũm nhỹ hã tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho pa nhũm prem piĩtã amnhĩm mex ā harē. ²⁰ Tã nhũm mē panhō patre krãhtũmjē mē mē panhō pahijaja axtem nē mē kām hã amŷnē. Mē kot pĩ kahpa hã nhōr nhũm htyk kaxyw mē kām hã amŷnē. ²¹ Pa prem ixtŷx ho kēp Tĩrtũm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnh ā hkamnhĩx nē kot Rōm nhō xwŷnhjē pē mē ixpytār ā hkamnhĩx tã nhũm prem mē ixpē kupĩ. Jãa na prem ā hipēx anē nē kupĩ. Na ra htyk ā apkati axkrunēpxi.

²²⁻²³ —Nē jarãhã kwŷhtã mēni hkwyjaja ma haxār xã hã kēn kre hwŷr mra nē xep tee kamā hapēr nē omunh kēt nē. Xep am Tĩrtũm kapēr o wrŷk xwŷnhja wa ho axkrut nē wa omu nhũm wa xa. Nhũm mē kām

ra akupŷm htŷr ā harē nhũm mē akupŷn mē ixwŷr mra nē mē ijaēr pē mē inhãm harē. ²⁴ Hāmri nhũm mē ixkwŷjaja ma mē hpãnhã kēn kreta wŷr mra nhũm ra mē kot harēnh xã hkôt tee ri kamā hapēr nom nhũm kamā amrakati kumrēx. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm Jeŷus amnhĩ tã wa kuma nē wa kām tanhmā amnhĩ jarēnh to nē wa kām:

—Hēxta waa nē. Pēr am mē ate mēmōj mã ajamaxpēr tŷx mex kēt kumrēx. Na pre ra Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh xwŷnhjaja Tĩrtũm kapēr ā kagã htũm kamā ā kot amnhĩ nhĩpēx anhyrja kukamā hprĩ hã harē nē hã kagã. Mē akukamā mē anhīgētjē mã harē nē hã kagã. Tã ka mē kormã aprĩ hã mar tŷx kēt nē. ²⁶ Kēt mē anē na Tĩrtũm kot am xwŷnh ta ty. Tã ra akupŷm htŷr nē akupŷm kaxkwa hwŷr àpir kaxyw. Kot mē ato amnhĩptār kaxyw ra akupŷm hwŷr àpir mã. ²⁷ Amnepēm na pre finat Mojesja tanhmā hkukamā mē anhīgētjē mã harēnh to nē hã kagã. Nē hprĩ hã harēnh o pa. Nhũm hpãnhã Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja ma anē nē mē kām harēnh o pa. Anē.

Nhũm pre ā Jeŷus wa hkôt hprĩ hã wa kām amnhĩ jarēnh anhyr o tē. Te ho nhãm mēhō jarēnh pyrāk nom tãm wa kām amnhĩ jarēnh o wa hkôt tē. No nhũm kormã wa hprĩ hã kēp Jeŷus ā omunh kēt nē.

²⁸⁻²⁹ Nhũm ā wa kām amnhĩ jarēnh anhyr o mōr rãhã nhũm mē ra wa ō krĩ hwŷr hpōx o mō. Nhũm ra kamãtre nhũm Jeŷus te kot wa rer nē nhỹhŷm ma htēm kaxyw pyrāk o amnhĩ nhĩpēx nhũm wa tee ri omu nē kām:

—Kwa xã kot kaj wa ixre nē mã tē? Ra kamāt o mōr kēnã. Kwa ma wa ixkôt tē nē wa inhōrkwy kamā mãn wa ixri pōj. Anē.

Hāmri nhũm wa kuma nē ma wa hkôt tē. ³⁰ Nē mē wa ōrkwy hwŷr pōj nē hwŷr agjē. Hāmri nē apkur kaxyw hkrĩ nhũm Jeŷus tãm pãwti py nē Tĩrtũm mã harē nē hpãnhã ho axkjē nē wa kām kugō. ³¹ Hāmri nhũm wa atã kēp Jeŷus ā omunh kurē kumrēx. Jao nhũm wa kēp akunok nhũm wa tee ŷr xã kamā hapēr nhũm hkaprŷ mex nē xa. ³² Hāmri nhũm wa tee ri axpēn pumu nē ri hkukamā hamaxpēr nē axpēn mã:

—Hēxta waa nē. Xep tãm na. Tãm na pahkôt mō nē pry hã hprĩ hã pamã Tĩrtũm kapēr ā kagã jarē pu hkôt pahkĩnh nē mar o mō. Hēxta waa nē. Xep tãm na. Anē.

³³⁻³⁵ Hāmri nē wa kãnhmã xa nē kato nē ujanār kurē kumrēx. Hāmri nē ma akupŷm Jerujarē hwŷr wa hkwyjē hwŷr tē. Nē mē hwŷr pōj nē axã. Nhũm Jeŷus nhỹ hã mē ahkre ho mē pa xwŷnh pē 11jaja ra axpēn wŷr akuprō nē hkrĩ. Mē hkwyjē mē axpēn wŷr akuprō nē axpēn mã tanhmā Jeŷus jarēnh to ho hkrĩ. Hāmri nhũm wa mē hwŷr axã nhũm mē wa omu nē wa kām:

—Kwa na xep ra Jejus akupŷm htŷr nê Simāw Pêtre hwŷr kato. Anê.

Hāmri nhŷm wa mē kuma nē mē kām:

—Tŷ na akupŷm htŷr kēnā. Na pa wa ijaxwŷja ham omu. Na pry hā wa ixtā ajēt nē ma wa ixkōt mō nē wa inhōrkwŷ kamā pōj. Hāmri pa mē ixāpkur kaxyw ixkrŷ nhŷm pāwti py nē Tirtŷm mā harē nē ho axkjē nē wa inhmā kugō pa wa ixprŷ hā kēp Jejus ā omunh kurē kumrēx. Ixprŷ hā omunh jao nhŷm wa ixpē hapēx. Anê.

Jejus kot hkwŷjē piitā hwŷr kator ā harēnh

Matēwre 28.16-17; Makre 16.14; Juāw 20.19-23

³⁶ Nhŷm mē kormā axpēn mā Jejus jarēnh o hkrŷ rōm nhŷm tām nhŷhŷnh mē hwŷr axā nē xa. Mē haēr pē mē hwŷr nhŷhŷnh axā nē mē kām:

—Pa? Xan ka mē arŷ akrŷ? Anê.

³⁷ Hāmri nhŷm mē amnhŷ jaēr pē omunh jao kānhmā hakry hpar o mra. Jao hakry kām ma htŷx kām omunh o hkrŷ. ³⁸ Hāmri nhŷm mē kām:

—Kwa mon ka mē amā ixpyma kamā tee ri ixpumunh o akrŷ? Kwa mē ixkarō hā ixkamnhŷx nē amā ixpyma hkēt nē. ³⁹ Na pa akupŷn inhŷ ho mē awŷr ixkato nē xa. Ga mē inhŷhkra kamā prek tatak xāja pumu. Nē ixpar kām omu. Kwa mē amā ixpyma hkēt nē. E mē māmri mra nē anhŷhkra ho ixkupē. Kēp apu ixkarō hpix ronhŷx ka mē inhŷ kupēnh kēt nē. Mo mēhkarōja ŷ? Nā na pa akupŷm ixtŷr nē inhŷ ho mē awŷr ixkato. Anê.

⁴⁰ Hāmri nē mē kām amnhŷ nhŷhkra hpē nē mē kām amnhŷ par pē. ⁴¹ Tā nom nhŷm mē arŷ akryk omunh o hkrŷ. Mē kot omunh nē hkŷnh tā tee ri omunh o hkrŷ. Hāmri nhŷm tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

—E kwa mē inhmā mēmoj japēr pa kukrē. Anê.

⁴² Hāmri nhŷm mē kām tep gōj kām āmta gō ⁴³ nhŷm kupy nē hkur o nhŷ nhŷm mē arŷ hā omunh o hkrŷ. Jao ra akupŷm htŷr ā omunh kurē kumrēx.

Jejus akupŷm nojarēt nē hkwŷjē mā mēmoj tā karō

Matēwre 28.18-20; Makre 16.15-18; māānēn Atre 1.6-8

⁴⁴⁻⁴⁵ Hāmri nhŷm Jejus hprŷ hā mē kām Tirtŷm kapēr ā kagā htŷm kot hkukamā harēnh ā amnhŷ jarē nē mē kām:

—Nā kormā ixyk kēt ri na pa pre ixprŷ hā mē amā amnhŷ kukamā amnhŷ jarē. Tirtŷm kapēr ā kagā htŷm kot tanhmā mē kot inhŷpēx to hkukamā ijarēnhja. Na pre finat Mojes Tirtŷm nhŷ hā ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Nē Tirtŷm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhja Mojes mŷr pē haxwŷja ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Nē Tirtŷm

mex o mex ā mē grer ā kagā xwŷnhja haxwŷja ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Jajē piitā na prem Tirtŷm kapēr ā kagā htŷm kamā ixkukamā ijarē. ⁴⁶ Nē ijarēnh o:

Tirtŷm kot mē pakaxyw ām xwŷnh pē Krisja koja nhŷrmā ty. Nē htyk o apkati axkrunēpxi nē akupŷm htŷr.

Anhŷr o mē kot ijarēnh. Tā pa ra mē kot ixkukamā ijarēnh xā hkōt ā mē anē amnhŷ nhŷpēx anē.

⁴⁷ —No ām Tirtŷm kapēr ā kagā htŷm kot papxpix ixkukamā ijarēnh kēt. Kamā māānēn mē kajaja tanhmā mē akukamā mē ajarēnh kute. Mē apē ixkōt amnhŷ xunhwŷr xwŷnhja ixtwakre kamā tanhmā mē ate inhmā amnhŷ nhŷpēx to ho apa hkukamā tanhmā mē ajarēnh kute. Nē mē ajarēnh kot:

E mē ate ixkōt amnhŷ xunhwŷr xwŷnhja. Kēr ka mē ma pika piitā hkōt mē kām Tirtŷm kot mē awŷr mēnh xwŷnhhta jarēnh o ri mē hkōt apa. Mē kot mē amar nē amnhŷ tomnuj kaga nē Tirtŷm kōt amnhŷ xunhwŷr kaxyw. Kēr kē Tirtŷm ja hā mē omu nē amnhŷ katut kōt mē kot amnhŷ tomnuj rēnh pa. E kēr ka mē ma krŷ piitā hkōt mē kām ā ja jarēnh anhŷr o ri mē hkōt apa. Krŷ pē Jerujarē kumrēx kām hāmri nē ri kormā pu hā krŷ kuhē xwŷnh piitā hkōt ajapōj nē mē kām harēnh o ri apa. Anê.

Ā Tirtŷm kapēr ā kagā htŷm kot mē akukamā mē ajarēnh kot anhŷr. ⁴⁸ Tā kēr ka mē ā mē kām tanhmā ijarēnh to ho ri apa anē. ⁴⁹ No ām kormā. Kēr paj ma akupŷm kaxkwa hwŷr api hāmri nē amnhŷ pānhā mē awŷr Tirtŷm Karō rē mām. Tirtŷm kot ixte amnhŷ nhŷpēx ā ijarēnh xā hkōt kot paj amnhŷ pānhā mē awŷr kurē. Tā kēr ka mē kormā krŷ ja kamā kutēp apa. Kēr kē mē awŷr wrŷ nē mē amā agjē ka mē ri kormā anhgrā nē ma ŷ hā mē kām ijarēnh o ri mē hkōt apa. Anê.

Jejus kot akupŷm kaxkwa hwŷr āpir ā harēnh

Makre 16.19-20; māānēn Atre 1.9-11

⁵⁰ Tā nhŷm Jejus Jerujarē rūm hkōt mē pa ho pa xwŷnhjē kator nē ma krŷ pē Petān wŷr mē o mō. Nē kormā hwŷr mē o mōr ri nhŷri mē o xa nē kānhmā hŷkra pē nē mē ho Tirtŷm wŷ. ⁵¹ Ā mē ho hwŷr anhŷja rōm nhŷm Tirtŷm amnhŷ wŷr ho āpir o mō nhŷm mē noo mā ma akupŷm tēn api. ⁵² Hāmri nhŷm mē kām mex o mex ā harēnh pē ma akupŷm āpir kām omunh o kuhē. Nhŷm ma tē nē mē kēp kakrām axā nē mē kēp akunok. Hāmri nhŷm mē awjanā nē ma akupŷm Jerujarē hwŷr hkŷnh nē pa. ⁵³ Hāmri nē apkati mē Tirtŷm mā amnhŷ jarēnh xā hā ixkre hwŷr

agjê nê kamã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh
o hkrĩ rãhã nê.

Tã ãm ja pix ixkrãmnhwỳ Teopre. Ixpê
Rukre na pa awỳr kagãja nhĩpêx nê kamã
Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽ
nê hã kagà nê awỳr kumê.

Juāw

Juāw kot tanhmā Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Juāw na pre kagàja nhĩpêx. Na pre mãânên Wam Juāw nê Sikũn Juāw nê Hapuhā Juāw nê Apokarip nhĩpêx. Juāw Paxis kêt axtem Juāw ô. Nê Jesus kôt mê pa ho mê pa xwýnhjê hô na pre. Nê ý hã mê ahkre ho pa xwýnhjê hô na pre. Nom kormā ā amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hkêt ri na pre kêp tep kanhêr xwýnh. Nê kêp Jesus krāmnhwý mex na pre. Jakamā na pre kagàja nhĩpêx nê kamā Jesus kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx hã harê nê hã kagà. Nê tanhmā kapêr to hã kagà.

Na pre Jesus kêp Tĩrtũm Kra hã harê nê hã kagà. Nê ām pix kukwak ri Tĩrtũm wa kuri mê pahĩr tũm nê mê papa ho mê papa hã harê nê hã kagà. Ā na pre Juāwja mê pamā Jesus jarê nê hã kagà anê.

Jeus te kot Tĩrtũm pyrà ā harênh

Matêwre 1.23; Juāw 8.12, 8.58, 10.30, 20.28; mãânên Atre 10.36; Sikũn Korĩt 4.4; Piriłos 2.6-11; Korosê 1.13-17, 2.9; Xĩtre 2.13; Eprêw 1.1-4; Wam Juāw 1.1-4, 5.20; Apokarip 1.17-18

¹ Amnepê mã kormā mêmoy kêt ri nhũm kot Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt xwýnhja Tĩrtũm kôt pa ho pa. Te kêp urāk nê pa. Wa kot amnhĩ nhĩpêxja ām tipxi. Nê wa āhpumunh ām tipxi. Nê wa hkarō mãânên ām tipxi. Ām wa tipxi rāhā nê pa ho pa. ² Kormā mêmoy kêt ri na pre Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt xwýnhja Tĩrtũm kôt ri pa ho pa. ³ Nê Tĩrtũm nhỹ hã na pre mêmoy piitā hã apê nê ho kato. Jao pyka ho kato nê kaxkwa ho kato nê gô xujanār o kato. Nê kamā mêmoy piitā Tĩrtũm nhỹ hã ho kator pa. Kop apu mêmoy to kator kêt ronhỹx mêmoy amrakati kumrêx.

⁴ Nê Tĩrtũm o amnhĩrĩt xwýnhja pix kukwak ri na hte mêmoy piitā htĩr nê pa. Nê ām pix kukwak ri na htem Tĩrtũm ri htĩr tũm nê pa ho pa. Nê te myyti kot mê pamā mêmoy piitā hirā ho pa pu mê kukwak ri mêmoy piitā omunh mexja pyrà nê na pre hte mê pahpiitā mê pamā mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nê mê pajamaxpêr nyw o amnhĩrĩt pu mê pahprĩ hã mar mex nê. ⁵ Ja kaxyw na pre wrý nê ri mê kām Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Jao mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw jarê nhũm mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhja tee ri kuma nê kām mar prām kêt nê. Nê tee ri kām kapêr o hapêx prām kaprý.

Juāw Paxis kumrêx kot tanhmā Jeus jarênh to hã harênh

Matêwre 3.1-3; Makre 1.1-4; Rukre 3.2-6

⁶ Tā nhũm kormā Jeus mê kām kapêr o pa hkêt ri nhũm Juāw Paxis kumrêx

mô nê hkukamā Tĩrtũm nhỹ hã mê kām tanhmā harênh to ho pa. ⁷ Mê kām mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwýnh pê Jeus Kris kukamā mê kām harênh o ri mê hkôt pa. Mê kot mar nê amnhĩ kaxyw Jeus kôt hamaxpêr kaxyw. ⁸ No Juāw Paxisja na pre hte mê kām mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr o pa hkêt nê. Na pre ām kot mê kām ôr xwýnhja kukamā mê kām harênh o pa. ⁹ Jakamā na pre hte mê kām harênh o ri pa nê mê kām harênh o:

—E ot pa mê amā mēhō jarênh o ri ixpa. Kot mê pamā mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwýnhja. Koja tokyx mê pakamā pō pu mê omu. Koja pōj nê mê piitā mê kām Tĩrtũm kapêr jarênh o ri pa. Mê pahte pahprĩ hã mar mex kaxyw. Anê.

Tĩrtũm kot mê ho hkra hprām xwýnhjê jarênh

Rômān 8.14; Karatas 3.26; Epes 1.5

¹⁰ Tā nhũm Jeus man kot mêmoy piitā ho kator xwýnhja wrý wrý nê mê hkôt ri pa. No nhũm mê kot kêp mêmoy piitā ho kator xwýnh ā omunh kêt jakamā na prem kapêr ma nê ām kuma nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. ¹¹ Na pre wrý nê mê pakamā ĩ ho kato. Kêp mê pahpiitā mê pahto kator xwýnh tā nhũm mê ohtō nê omu nê ām omu nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ¹² Na prem ām grêre nê kuma nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý. Hāmri nhũm amnhĩ tā mê omu nê mê kām:

—E nā ām hāmri. Ra mê ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr jakamā na ka mê ixkukwak ri apê Tĩrtũm kraa. Anê.

¹³ Na htem ā kêp Tĩrtũm kra hprām xaj Jeus kôt amnhĩ xunhwýr anê. No na htem mê katorxā nhõxā hkre rūm hapōx kôt kêp Tĩrtũm kra hkêt nê. Rý amnhĩ krā hkôt tanhmā amnhĩ nhĩpêx to kukwak ri kêp hkra hkêt nê. Ām Tĩrtũm tām kot mê ho hkra pix kukwak ri na htem kêp hkra.

Jeus wrýk nê ĩ ho kator ā harênh

Matêwre 1.20; mãânên Rômān 1.2-4; Piriłos 2.6-7; Eprêw 2.9, 4.15; Wam Juāw 4.2

¹⁴ Jakamā na pre Tĩrtũm o amnhĩrĩt xwýnhja mê pahwýr wrý nê mê pakamā ĩ ho kato nê mê pakamā pa. Kêp Tĩrtũm Kra hã pixi mex na pre. Nê kot amnhĩ nhĩpêxja te Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrà. Urāk nê mex o mex. Nê urāk nê mê pakutā nojarê xwýnh. Na pre hte katāt kôt Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Pa prem kuma nê mex o mex ā omu.

¹⁵ Nhũm Juāw Paxis na pre hkukamā mê kām harênh o ri pa nê mê kām:

—E ra ixte mê amā harênh o ri ixpa xwýnhja na ra pōj. Te pa ixte wa nê ixkator pyràk nom amnepê mã kormā ixkêt ri nhũm

hťır rāhā nē pa ho pa. Ham ī ho kator tā kēp Tirtūm Kra jakamā urāk nē rāhā ho rāhā hā pa xwŷnh na. Jakamā kot amnhī to rax o kot ijakrenh par. Anē.

¹⁶ Nē kēp mē pakutā nojarēt rāhā nē pa ho pa xwŷnh jakamā na hte mē pahto mex rāhā pu mē kukwak ri pamex nē ri papa ho papa.

¹⁷ Na pre finat Mojesja mē panhīgētjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa nē mē kām:

—Na pre Tirtūm mē pahte tām amnhī nhīpēx o papa hā mē pamā karō. Jakamā kot puj mē kot mē pamā mēmoj tā karō xā hkōt ā amnhī nhīpēx anhŷr o papa nē ra tām amnhī nhīpēx o papa. Anē.

Nhūm pre Mojesja ā mē kām kapēr o pa anē. Hāmri nhūm mē kuma no ām tee ri kām Tirtūm kōt tām amnhī nhīpēx o pa hprām kaprŷ. Jakamā nhūm hpānhā Jejus Krisja wrŷ nē mē pamā kapēr ō ho kapēr o pa nē mē pamā:

—E mē ate Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o apa hkēt tā nhūm arī kām mē ajapē nē. Nē kām mē ato mex prām. Jakamā kot kaj mē amnhī to awŷ nhūm tanhmā mē akrā hto ka mē ra tām ri amnhī nhīpēx o apa. Ām hāmri na pa ā mē amā ja jarēnh anē.

Anhŷr o mē pamā Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Tirtūm kapēr na mex o mex.

¹⁸ Nē aa mē pahtō mē pahte pano ho Tirtūm pumunh kēt. Ām Kraja pix na kot no ho omunh. Kaxkwa kamā kuri ri pa ho pa jakamā kot omunh mex. Nē te kot Hipēxāja pyrāk jakamā na pre wrŷ nē hprī hā tanhmā kute hā mē pamā harēnh o pa. Jakamā na pu mē ra pahpiitā Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omu nē mar mex nē.

Juăw Paxis kot mē kām Jejus jarēnh o pa hā harēnh

Matēwre 3.1-12; Makre 1.1-8; Rukre 3.15-17; määnēn Atre 19.4

¹⁹⁻²⁸ Na pre Juăw Paxis ma hkwŷjē hkōt mē kām Jejus jarēnh o pa nhūm mē hkwŷjaja kuma nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Hāmri nhūm Juăw Paxis ja hā mē omu nē Tirtūm mā mē hkrā kumrā. Pyhti pē Jotāw nhīkjē hā krī pē Petān tā ri mē hkrā kumrār o pa. Hāmri nhūm krī pē Jerujarē kamā Ijaew krāhtūmjaja harēnh ma nē ma hwŷr hkwŷjē rē. Mē kot tanhmā hkukjēr to nhūm kot mē kām tanhmā amnhī jarēnh to kaxyw. Jakamā nhūm mēo patre hkwŷjē mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē ho ajuta xwŷnh kwŷjē mē Parijew nhō xwŷnh kwŷjē mē nhūm mē ma hwŷr mra. Juăw Paxis wrŷ mra nē omu nē kām:

—Pa. E ot pa mē awŷr mra. Kwa mē inhmā amnhī jarē. Apē mē atō na ka we? Xā ka na apē Tirtūm kot mē ixkaxyw axām mā

xwŷnh na na ka nā? Xā ka na pa htem amnhī wrŷr akamā ijamak o ixpa? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām: “Nā pa hkēt.” Anē hāmri nhūm mē kām:

—Tō măn xep apē amnepē mā Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnh pē finat Erisja. Hā na ka tanhmā amnhī to nē akupŷm atŷr nē mē ixkōt apa nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā ixpē Eris kēt. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tō măn xep apē finat Mojes kot mē kām harēnh o pa xwŷnh na na ka nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē kē axte mē kām:

—Nā ixpē tām kēt. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kot ā amnhī tā aprār anhŷrja ma nē kām:

—Kwa apē jajē hō hkēt tā na ka hte mē hkrā kumrār o ri apa. Kwa nā akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē. Pa mē ama nē ma akupŷm mra nē mē kot awŷr mē ixrēnh xwŷnhjē mā tanhmā ajarēnh to. Tanhmā na ka hte mē kām amnhī jarēnh to ho ri apa? E kwa mē inhmā amnhī jarē pa mē ama. Anē.

Hāmri nhūm tā hprī hā mē kām amnhī jarē. Amnepē mā mē hkukamā Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnh pē finat Ijaia kot hkukamā tanhmā harēnh to nē hā kagā xā hkōt nhūm mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Tōe. Nā kot paj ixprī hā mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Amnepēm Tirtūm kapēr jarēnh xwŷnhjē hō pē finat Ijaiaja na pre hte mē kām mēhō hkukamā harēnh o ri pa. Mēhō kot mē panhō Pahihti hkukamā htēm nē kapōt ā kutēp mē kām harēnh o pa xwŷnh na nhūm pre hkukamā harēnh o ri pa. Nē mē kām harēnh o:

Koja nhŷrmā mēhōja kapōt ā mōn pōj nē mē kām tanhmā ujarēnh to ho ri pa. Nē mē kām ujarēnh o: “E mē inhma. Koja Tirtūm tokyx mē pahwŷr mē panhō Pahihti mē nhūm wrŷr nhūm mē piitā omu. Jakamā kwa mē tokyx kutēp tām amnhī nhīpēx o ri apa. Te ho mē kot mēhō kutēp pry ho mex pyrāk o amnhī nhīpēx o ri pa. Jao amnhī nhī ho tām amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx o ri pa. Pahihtita kutēp.”

—Anhŷr o na pre hte finat Ijaiaja kot Pahihti hkukamā harēnh o ri pa xwŷnh na kukamā harēnh anē. Tā paa. Pa na pre Ijaiaja ā ixkukamā ijarēnh anhŷr o pa. Pa na pa hte ā Pahihti kutēp mē kām harēnh o ri ixpa anē. Tā ā ixte harēnh anhŷr xwŷnh na na ra mē pakamā pa ka mē kormā ja hā omunh kēt nē. Kukamā na pa hte mē piitā mē kot hkōt amnhī xunhwŷr ā mē omunh kaxyw gō pix o mē hkrā kumrār o ri mē hkōt ixpa. Nom na pre ra mē pahwŷr Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwŷnh na tām mē pahwŷr wrŷ. Āhpumunh tŷx o kot ijakrenh jakamā na pa hte ām

kukwak ri xpa nê amnhî tâ hâ xpijaam o ri xpa. Anê.

Juāw Paxis kot mē kām Jejus jahkre hā harēnh

Matêwre 3.11; Makre 1.10; Rukre 3.22

²⁹ Tā nhum apkati nhum Juāw Paxis amnhî wŷr Jejus pumu nê mē kot mar o kuhê xwŷnhjê mǎ Ihkra ho ahkre nê mē kām:

—E. Onêj Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnhta tē. Mē pahpê Ijaew na pu htem xatǎ pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kaxyw Tirtum mǎ pahkrit ôwēhti hkra nyw kwŷ hpa nê ho amnhî pānhā kām amnhîrer o papa. No kêt htēm nêj koja nhŷrmǎ kām mē pahpiitǎ mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer pa. ³⁰ Na pa pre ra mē amǎ harēnh o: “Te pa ixte wa nê ixkator nê ixtŷr nê xpa pyrǎk. Nom amnepēm kormǎ ixkêt ri na pre htŷr rāhā nê pa ho pa. Nê i ho wrŷk nê jar kator tā kēp Tirtum Kra jakamǎ urǎk nê rāhā nê pa ho pa xwŷnh na. Jakamǎ kot amnhî to rax o kot ijakrenh par.” Anhŷr o pa pre mē amǎ harēnh o ri xpa ka prem inhma.

³¹ —Ixtē mē amǎ ā harēnh anhŷr tā ijaxwŷja kormǎ ixte kēp Tirtum Kra hā omunh kêt nê am hukamǎ Tirtum nhŷ hā mē amǎ ā harēnh anhŷr o ri xpa. Nê hukamǎ Tirtum mǎ mē akrǎ kumrǎr o ri xpa. Tā na pa kēp Tirtum Kra hā omu nê ā mē amǎ ahkre anê ka mē omu. Anê.

³²⁻³³ Nhum pre ā Juāw Paxis mē kām Jejus jahkre anê nê mē kām:

—Nā Tirtum na pre ixte mē akrǎ kumrǎr o xpa kaxyw inhma hā karō. Tā na inhma kot mē pakaxyw am xwŷnhta o amnhîrit nê inhma harēnh o: “Koja nhŷrmǎ Ixkarōja mēhō hwŷr wrŷ nê kuri arik. Ka ja hā omu nê kēp Ixkra hā omunh kurē kumrēx. Koja amnhî xō ri amnhî pyrǎ nê mē kām Ixkarō nhōr o pa nhum mē hkarō mǎ agjē.” Anhŷr o inhma harē. Tā na pa ra omu. Na pre Tirtum Karō kaxkwa rŷm te tuuti pyrǎ nê hwŷr wrŷk o tē nê ikre hā xa. ³⁴ Pa ā kot hipēx anhŷr ā omu nê kēp Tirtum Kra hā omunh kurē kumrēx. Jakamǎ na pa ā mē amǎ ahkre nê mē amǎ harēnh anê. Anê.

Juāw Paxis kôt pa xwŷnh wa kot Jejus kôt pa hā wa harēnh

Atre 19.4

³⁵ Tā nhum apkati nhum Juāw Paxis axte Jejus pumu. Kot hkôt ri pa ho pa xwŷnh mē wa nhŷri xa nê omunh o xa. ³⁶ Nhum ra mē hānh tē nhum Juāw Paxis omu nê hkôt ri pa xwŷnh wa kām:

—E onêj Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnhta tē. Nêj koja mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîre. Anê.

³⁷ Hāmri nhum wa kuma nê omu nê ma hkôt tē nê hā ajēt. ³⁸ Nhum wa omu nê wa kām: “Pa mo na?” Anê nhum wa kot kēp mē ahkre xwŷnh ā omunh jakamǎ kām:

—Nā wa ixte ma akôt ixtēm nê nhŷri anhōrkwŷ pumunh mǎ na pa wa akôt tē. Anê.

³⁹ Hāmri nhum wa kām:

—Tōe. Nā wa kam nê rī ma ixkôt tē. Anê.

Hāmri nhum wa kuma nê ma hkôt wa tē nê ôrkwŷ hwŷr pōj nhum ra amŷkry nhum wa hkôt axā nê kuri ŷr o kamāt hāmri nê kato nê ma akupŷm tē. ⁴⁰ Kôt htēm xwŷnhjê hōta na pre kēp Andre. Simāw Pêtre htō na pre. Nê kaxyw hōja. Wa kumǎ na pre Juāw Paxis Jejus jahkre nê harē nhum wa ma hkôt tē. Tā wa ra akupŷm wa tē. ⁴¹ Hāmri nhum Andreja htō Simāw wŷr tē nê kām:

—Kwa na pa wa jarāh Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnhta pumu. Ma pu hwŷr ka wa ixwar ano ho omu nā. Anê.

Ijaew kapēr kām “Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnh” anhŷrja te kot Gres kapēr kām “Kris” anhŷr jarēnh pyrǎk. Ijaew na prem ā Jejus jarēnh anê nê harēnh o: “Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnh.” Anhŷr o harē. ⁴² Jakamǎ nhum ā Andreja htō mǎ harēnh anê nê ma akupŷm hwŷr o tē. Nē wa hwŷr pōj nhum wa omu. Wa kēp Juāw kra hā wa omu hāmri nê Simāw mǎ kapēr nê kām:

—Pa Simāw. Nā apē Simāw tā kot paj axte atā anhŷi hō mē. Kot kaj mǎānēn apē Septi. Anê.

Mē pakapēr kām Septija te kēp “kēn” jarēnh pyrǎk. No Gres kapēr kām te kēp “Pêtre” jarēnh pyrǎk. No Ijaew kapēr kām kēp “Septi.” Jakamǎ nhum pre Jejus ā Simāw Pêtre hā hixi mēnh anê.

Jesus kot amnhî kôt Firipti mē Natānaew wa hwŷr ā harēnh

⁴³⁻⁴⁴ Tā nhum apkati nhum ra Jejus pyka pē Garirej wŷr nojarēt nê nhŷri Firipti pumu. Firiptija Andre mē Simāw Pêtre wa urǎk nê krī pē Pesēj nhō xwŷnh na pre. Jakamǎ nhum Jejus nhŷri omu nê amnhî kôt kuwŷ nê kām:

—E kwa ma ri ixkôt apa ho apa. Anê.

⁴⁵ Hāmri nhum kuma nê ma tē nê nhŷri Natānaew pumu nhum nhŷri pī hpār parpē nhŷ nhum omu nê kām:

—Kwa na pa jarāh finat Mojes kot amnepēm mēhō hā kagǎ xwŷnhta pumu. Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnhta na. Tirtum nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja kot hukamǎ harēnh nê hā kagǎ xwŷnhta. Kēp Najare nhō xwŷnh nê mǎānēn kēp finat Juje hkra. E kwa tokyx pu hwŷr ka ixkuxwar ano ho omu. Anê.

⁴⁶ Hāmri nhum tee ri kot tanhmǎ harēnh toja ma nê kām:

—Tk. Kokŷ. Najare nhō xwŷnh piitǎ kot amnhî to mexti hā kot kêt we hō kēp Tirtum kot mē pakaxyw am xwŷnh. Anê.

Hāmri nhum kām:

—Kwa na ã akapêr anhÿr kêt nê. Ma ixkôt tê nê ixpyrà nê ano ho omu mân. Nê rĩ ã ri akapêr anê. Anê.

Hămri nhũm kuma nê ma hkôt tê. ⁴⁷ Hămri nhũm Jeſus amnhĩ wÿr wa omu nê kuri mê kuhê xwÿnhjê mã Natãaew jarênh kurê kumrêx nê harênh o;

—E onêj Ijaew ôja mê pahwÿr hpôx o tê. Ām hămri na hte tām amnhĩ nhípêx o pa. Na hte higêt finat Jako kurom hêx rom ri tanhmã mê kām amnhĩ to hêx to ho pa hkêt nê. Na hte ām kapêr mex pix o ri kapêr o pa. Anê.

⁴⁸ Hămri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê kām:

—Kwa mēhō na pre ã amã ijarênh anê? Aa ixte nhÿri apumunh kêt kumrêx tã ka ri ām hămri ã ijarênh anê. Anê.

Hămri nhũm kām:

—Nà mēhō kot tanhmã inhmã ajarênh to hkêt. Ām pa na pa hte inhno ho apumunh o ixa. Kormã Firipti kot awÿr htēm nê amã ijarênh kêt ri pa ra ixprĩ hã inhno ho apumu. Na ka kormã pĩta parpê nhÿ pa apumu. Anê.

⁴⁹ Hămri nhũm tee ri kot hprĩ hã harênh ã amnhĩ tã kuma nê kām:

—Kwa mē ijahkre xwÿnh. Pêr ām hămri apê Tĩrtũm Kra kumrêx jakamã na ka ã ijarênh anê. Xep ka na mē ixte amnhĩ wÿr akām ijamak o ixa xwÿnhhta na ka. Nà ka na apê mē ixpê Ijaew nhō Pahiti. Anê.

⁵⁰ Hămri nhũm Jeſus kuma nê kām:

—Nà ām hămri na ka ixte pĩ hpar pē apumunh ã ajarênhja ma nê hkôt pix mã ixpê Tĩrtũm Kra hã ixpumu. Tã kot kaj ja nhĩrō pē axtē mēmoj mex o kot ja jakrenh pumu. ⁵¹ Kōja nhÿrmã kaxkwa axkjê nhũm Tĩrtũm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja kurũm axpēn japa ka mē omu. Finat Jako pyrà nê mē omu. Ixte Tĩrtũm kot mē akaxyw ixām xwÿnh wÿr kōja mē ã wrÿk nê amnhĩ nhípêx anê ka ja hã mē omu. Kwa jam ajamaxpêr tÿx rãhã ho apa. Anê.

2

Jeſus kot gō ho mē kām wĩhti nhípêx ã harênh

¹ Tã nhũm apkati axkrut nê hapêx nhũm Jeſus arĩ Garirej kamã pa. Nhũm krĩ pē Kanã kamã axpēn mã wahōj wa rer kaxyw nhũm Jeſus katorxã ma mē hwÿr mō. ² Hămri nhũm mē amnhĩ wÿr Jeſus mē hkôt ri mē ixa xwÿnhjê wÿ pa mē ijaxwÿja ma mē hwÿr mō nê ra mē hwÿr pōj. ³ Hămri nê mē hkôt wa hã ixkĩnh nê apku nê wĩhti hkwy ho ixkōm o ixkrĩ. Tã nhũm ra wĩhti mē kēp hapêx nhũm Jeſus katorxãja harênh ma nê Jeſus mã harê nê kām:

—Xê Jeſus. Na xep ra mē kēp wĩhti hapêx pa. Xat ka tanhmã mē ho ajata hto mē? Anê.

⁴ Hămri nhũm kām:

—Tōe. Kwa tee ri ajamaxpêr kêt nê. Kot paj tanhmã mē kām ho. Nom kot paj kormã ixpê Tĩrtũm kot mē akaxyw ixām xwÿnh ã pa kormã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nê. Anê.

⁵ Hămri nhũm katorxã kuma nê mē kām mē àpēnh xwÿnhjê hwÿr tē nē mē kām:

—An kōja Jeſus mē awÿr tē nē tanhmã mē amã mēmoj tã karō hto ka mē ama nê kām ho anhÿr kurê kumrêx. Anê.

⁶ Nhũm mē kuri kēn o poti kēp 6 nê kuhê. Piitã umpÿm rũnh kumrêx. Kōja hō pyxi nē nÿt nē kamã gō kēp 80 rit nē hkwy kamã kēp 100 rit. Ijaew na htem apkur kaxyw nē amnhĩ nhĩhkra kuhōnh japjê rũnh nē kormã apku. Nê apkur pa nē axtē amnhĩ nhĩhkra kuhō. Ā mē kot xatã amnhĩ nhĩhkra kuhōnh jakamã nhũm pre htem amnhĩ ri ã poti rũnh kwÿ xunhwÿr anê. No nhũm ra hkapyr nē kuhê. ⁷ Hămri nhũm Jeſus tē nē omu mē àpēnh xwÿnhjê mã kām:

—E mē ma mra nē gō ru nē ho poti kuhê mÿj piitã ho nÿt pa. Anê.

Nhũm mē kuma nê ma mra nē ho nÿt pa. ⁸ Hămri nhũm mē kām:

—Nà hămri. Pãnhã hō kamã gō hkwy janhi nē o tē nē mē anhō patrãw mã agō kē hkwy ho ixkō nē kamã ama. Anê.

Hămri nhũm mē mar xã hkôt kām hkwy janhi nē hwÿr o tē nē kām kugō. ⁹⁻¹⁰ Nom nhũm gōja arĩ kēp gō kumrêx kêt nē. Jeſus kot tanhmã ho jakamã nhũm ra hpãnhã kēp wĩhti. Jakamã nhũm mēō patrãw wÿr hkwy ho tē nē kām kugō nhũm hkaki nē kamã ama. Nom Jeſus kot gō ho hipêx ã omunh kêt nē. Ām htÿx ho wĩhti kumrêx ã hkamnhĩx nē mex kumrêx ã hkaki. Hămri nē amnhĩ wÿr mÿn nyw xwÿnh mã hpa ho apê nhũm hwÿr tē nhũm kām:

—Kwa na htem wĩhti mex o wa nē mē kām kugō hămri nhũm mē hpenh pa nhũm mē rĩ kormã hkôt omnu ho hapu nē mē kām kugō. Tã ka pēr mē axtē nē wam mē kām omnu nhōr pa hămri nē kormã mex kumrêxja o hapu nē mē kām agō. Kêt wĩhti ja na mex kumrêx. Ām mex o mex. Anê.

Jeſus kot gō ho hipêx ã omunh kêt jakamã nhũm ã kām kapêr anê. Ām mē àpēnh xwÿnh pixjaja na prem ja hã omu. ¹¹ Nhũm Jeſus kormã mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt ò ho anhÿr kêt tã krĩ pē Kanã kamã ã mē kām amnhĩ nhípêx anhÿr o hkrax. Jao amnhĩ to rax o amnhĩ to rax ã mē inhmã amnhĩ to amnhĩrĩt. Pa mē ixpê hkôt ri ixa xwÿnhjaja ã kot amnhĩ nhípêx anhÿr ã omu hămri nē kēp Tĩrtũm kot mē pakaxyw ām xwÿnh ã omunh kurê kumrêx.

¹² Tã nhũm Jeſus hpãnhã ma krĩ pē Kapanau hwÿr mō. Pa mē hkôt ri ixa xwÿnhjaja nē katorxã nē htōjaja pa mē ma ixpiitã hkôt mō. Hămri nē hwÿr pōj nē kamã

mê hkôt ixa pa hã ixtã apkati grêre nê ma hpãnhã krî hõ hwÿr ixa.

Jejus kot Tîrtûm nhôrkwÿ hwÿr àr â harênh
Matêwre 21.12-13; Makre 11.15-19;
Rukre 19.45-46

¹³ Tã nhûm ra arîgro pê Pas ahtêp o mō. Pasja â mē ixpê Ijaew na pa htem amnepēm Tîrtûm kot pika pê Ejit rûm mē inhîgêjtê kator mǎ ijamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprô nê hã ixkînh. Jakamâ nhûm Jejus ma hkwyjê hkôt krî pê Jerujarê hwÿr mō. Pa mē ixpê hkôt ri ixa xwÿnhjaja pa mē ma hkôt ixa. Hâmri nê hwÿr pōj ¹⁴ nê Tîrtûm mǎ amnhî jarênh xâ hã ixkre hwÿr mra nê ixkre puhâ kahêja wÿr agjê. Nhûm mē kamâ axtem nê mēmoj to wênê ho kuhê. Mōx o wênê nê ôwêhti ho wênê nê tutre ho wênê ho kuhê. Mē kot haprôr nê ho Tîrtûm mǎ hkînh xâ kaxyw mē kām ho wênê. Nê kâxpore ho pinhpanh xwÿnhjaja haxwÿja mē kuri hkri. ¹⁵ Hâmri pa mē Jejus kôt mē hwÿr agjê nê ja hã mē omu hāmri nhûm Jejus pê ja omnuj tÿx nê. Jakamâ nhûm tee ri mē omu hāmri nê amnhîm mry hkâ ho mē htak xâ nhîpêx nê ho ixkreja nê mē piitâ mē kator pa. Nê mōx nê ôwêhti nê mēmoj piitâ kator pa. Nê kâxpore ho pinhpanh xwÿnhjaja nhûm mē kêp mē ô mēsti rênh pa nhûm mē hikâxpore pykap rôrôk pa nê anhgâ nê hikwÿ. ¹⁶ Hâmri nhûm Jejus tutre ho wênê xwÿnhjê mǎ kām:

—Kwa mē anhõ tutre jamÿ nê tokyx ma mra. Na htem Inhîpêêxâ nhôrkwÿ kamâ mēmoj to wênê hkênt nê. Kêp mē ujaaprôr xâ hã ixkre hkênt. E kwa mē tokyx ma mra. Anê.

Nhûm pre â mē kām kapêr anê nhûm mē tee ri kuma hāmri nê ma mrar kurê kumrêx. ¹⁷ Pa mē hkôt mē ixa ho ixa xwÿnhjaja â kot mē hipêx anhÿr â omu hāmri nê ra Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot â amnhî nhîpêx anhÿrja kukamâ hã kagâta mǎ ijamaxpêr kurê kumrêx. Kagâ kot amnepēm Jejus kukamâ te ra â kapêr anhÿr pyrâk o harênh. Nê harênh kot:

Na pa hte Tîrtûm nhôrkwÿ ho mex rãhã ho ixa. Nhûm mēmoj punuj hwÿr axâ pa omu nhûm ja inhîm mex kêt nê.

Anhÿr o kot hkukamâ harênh jakamâ na pa mē â Jejus kot mē hipêx anhÿrja â omu hāmri nê ra hkukamâ hã kagâta mǎ ijamaxpêr kurê kumrêx.

Ijaew krãhtûmjaja kot Jejus kukjêr â mē harênh

¹⁸ Tã nhûm Ijaew krãhtûmjaja tee ri Jejus kot ixkreja nê mē kator â omu hāmri nê hwÿr mra nê kām:

—Pa. Kwa mon ka ri â Tîrtûm mǎ amnhî jarênh xâ hã ixkreja nê mē kator anê? Mêhõ na we mē ixwÿr amê ka ÿ hã â mē hipêx anêhti? Nâ xâ Tîrtûm na mē ixwÿr amê? E mē inhîm aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô

ho anê. Pa mē ja hã apumu hāmri nê Tîrtûm kot mē ixwÿr amênh xwÿnh â apumunh kurê kumrêx. E kwa tokyx mē inhîm ho anê. Anê.

¹⁹ Hâmri nhûm mē kuma nê mē kām amnhî jarê. Nom amnhî tã kuxi nê mē kām awjarê nê mē kām:

—Nâ kot paj aa mē ate mēmoj pumunh kêt ô ho pixi nê mē amâ ho anê ka mē omu. Tîrtûm nhôrkwÿ jaa. Kot kaj mē agrâ pa ixtã apkati axkrunêpxi nê akupÿm hipêx ka mē ja hã ixpumu.

²⁰⁻²² Anhÿr o mē kām kapêr. No âm ixkreja jarênh kêt nê. Na pre âm amnhî tã kuxi nê â mē kām kapêr anê. Mē kot hpîr nhûm htyk â apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr â mē kām â amnhî jarênh anê. Te mē kot Tîrtûm mǎ amnhî jarênh xâ hã ixkreta grãnh nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm kot hipêx parta pyrâk â hã kuxi nê â mē kām amnhî jarênh anê. Jakamâ nhûm mēhpri hã mar mex kêt nê. Âm tee ri kuma nê kām:

—Tk. Kwa ixkre ja na prem hipêx kaxyw nê hã amgrâ xohtô rax nê hipêx. Hã amgrâ pê 46 nê hipêx par kênâ kot ka kêt atã apkati axkrunêpxi pix nê akupÿm hipêx. Anê.

Mē kot hpîr hã mar kêt jakamâ na prem â kām kapêr anê. Pa mē hkôt mē ixa ho ixa xwÿnhjaja â mē kām kapêr anhÿrja â kuma nê hã inhnohtÿx rãhã ho ri ixa. Tã nhûm mē kot Jejus pîr nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr nhô arîgrota â pa mē kot â amnhî jarênh anhÿrja mǎ ijamaxpêr kurê kumrêx. Nê axpên mǎ:

—Hêxta waa nê. Xep âm hāmri na pre Pahihti amnhî kukamâ â amnhî jarênh anê. Mē kot hpîr nhûm htyk â apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr â amnhî kukamâ amnhî jarênh mex nê. Te mē kot Tîrtûm nhôrkwÿ grãnh par nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm hipêx â amnhî jarênh pyrâk. Âm hāmri na pre amnhî kukamâ â amnhî jarênh anê. Anê.

Jejus kot mē pajamaxpêr kôt mē pah-pumunh â harênh

²³ Tã nhûm Jejus mē hkôt mē ixa ho ixa xwÿnhjaja arî Jerujarê kamâ ri ixa ho ixa. Nhûm ra arîgro pê Pasja kato nhûm mē piitâ hkînh kaxyw axpên wÿr akuprô. Nhûm Jejus mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē hkôt pa. Nhûm mē omu nhûm mē hkwyjaja Tîrtûm kot mē pakaxyw âm xwÿnh â hkôt hamaxpêr tã no âm hkôt hamaxpêr tÿx kêt nê. ²⁴ Jakamâ nhûm Jejus amnhî tã mē hamaxpêr â mē omu nê hamaxpêr o:

—Nâ mē kot ixkôt hamaxpêr kryre xwÿnhjaja koja mē hã apkati grêre nê ixto hamakêtkati nê htÿx ri pa. Anê.

²⁵ Jejus kot mē pahte pahtÿx ri amnhî tomnuj o papa hã mē pahpumunh par. Nê

pahtýx ri pajamaxpêr punuj o papa hã mẽ pahpumunh par. Jakamã na pre ã mẽ harênh anê.

3

Jejus mẽ Nikotê wa kot axpên mã kapêr ã wa harênh

Juãw 1.12-13; mãânên Wam Pêtre 1.23

¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwýnhjê õ pê Nikotê. Mãânên kêp Ijaew krãhtũmjê hõ. ² Jakamã na pre Jejus jarênh ma nê kãm omunh prãm nê. Hãmri nê hkwy pymaj kamât kãm hwýr tẽ nê omu nê kãm:

—Pa mẽ ijahkre xwýnh. E ot pa awýr tẽ. Ra mẽ ixe apumunh mex. Tĩrtũm na pre ate mẽ ijahkre ho apa kaxyw mẽ ixwýr amê ka mẽ ixwýr wrý. Mẽhõ koja apyrã nê aa mẽ inhũa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa? Nã amrakati kumrêx. Kop apu Tĩrtũm kot mẽ ixwýr amênh kêt ronhýx ka ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Anê.

³ Hãmri nhũm kuma nê tanhmã kãm kapêr to. No ãm amnhĩ tã kuxi nê kãm awjarê nê kãm:

—Na htem piitã mẽ katorxã nhõxã hkre rũm hapõj. Tã Tĩrtũm kãm mẽ piitã axte mẽ hapõx prãm. Jakamã kot kaj mẽ akator o axkrut kêt nê hãmri nê nhýrmã Tĩrtũm ri atĩr tũm nê apa ho apa hkêt nê. ãm hkrajê pix na htem kuri htĩr tũm nê pa ho pa. Jakamã kwa jam ajamaxpêr týx nê ri ho apa. Anê.

⁴ Hãmri nhũm Nikotêja kuma nê tee ri ã kot kãm kapêr anhýrja kukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa ra ixaptãr kênã kot pa kêt tanhmã amnhĩ to nê akupým ixkatorxã nhõxã hkre hwýr axã nê axte kurũm ixkato. Anê.

⁵⁻⁷ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã na hte mẽ hkrarejaja mẽ katorxã nhõxã hkre rũm kagõ hkõt hapõj hãmri nê kêp katorxã mẽ hipêêxã wa hkwyý. Jao wa kot amnhĩ nhĩpêx kõt amnhĩ nhĩpêx o pa. Ja pyrã nê ka mẽ atõ amã apê Tĩrtũm kra hprãm hã kot kaj amnhĩ to awý nhũm wa Ixkarõja akarõ mã axã hãmri ka ra apê hkraa. Te ra axte akator pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nê te mẽ hkra kot katorxã nê hipêêxã wa kot amnhĩ nhĩpêx kõt amnhĩ nhĩpêx o pata pyrã nê apãm Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nom koja Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõja akarõ mã ãr kêt nê ka apê hkra hkêt nê. Jao te axte akator kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jakamã na pa amã te ate akator pijakrut o amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amã ã ja jarênh anê. Kwa jam ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa. No ama nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê.

⁸ —E pa ixprĩ hã amã ja jarê ka inhma. Na hte kók kãm nhýhým ãpêr prãm xã hkõt ãpêr o pa. Pu mẽ kamã ama no ãm pano ho nhýhýnh mõi xã hkõt omunh kêt nê. Nê

nhýhým ma mõi xã hkõt omunh kêt nê. Ja pyrã nê na hte Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõja mẽ hkaxwýnh mã agjê nê mẽ ho Tĩrtũm kra nom nhũm mẽhprĩ hã kot tanhmã mẽ ho hã amnhĩ tã omunh kêt nê. Anê.

⁹ Hãmri nhũm Nikotê ã Jejus kot kãm kapêr anhýr ã kuma nê tee ri hamaxpêr nê kãm:

—Kwa na pa ixprĩ hã amar kêt nê. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa mon ka hte Tĩrtũm kapêr tũm o Ijaew jahkre ho apa tã aprĩ hã ixkapêr mar kêt nê? ¹¹ Ixte mẽmoj pumunh xã hkõt ixe mẽ amã harênh o ixpa htã ka mẽ apê Ijaew krãhtũmjaja mẽ amã ixkapêr mar prãm kêt nê. ã mẽ ate anhýr kumrêx. Kwa jam ajamaxpêr týx nê. ¹² Na pa ra Tĩrtũm kot jar tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ixpa htã ka mẽ ãm ama nê ixkõt ajamaxpêr kêt nê. Jakamã xã kot pa hpãnã mẽ amã kaxkwa kamã tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harê ka mẽ ama nê mar týx nê? Nã kot ka mẽ ama nê ãm ama nê hkõt ajamaxpêr kêt nê. ¹³ Mẽhõ na we ra ma kaxkwa hwýr api nê kamã mẽmoj mex pumu nê man akupým mẽ awýr wrý nê mẽ amã tanhmã harênh to? Nã amrakati kumrêx. ãm paxipix ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwýnh na pa pre amnê kurũm mẽ awýr wrý hãmri nê ixprĩ hã mẽ amã tanhmã harênh to ho ri ixpa.

¹⁴ —Amnepêm finat Mojesja kormã kapõt ã mẽ o pa ri na pre mẽ kãm kãx o kagã karõja nhĩpêx nê kýxpê mẽ kãm kunhõ. Kagã kot mẽ hkamnhar xwýnhjaja kot hwýr rĩt nê omunh nê akupým mex kaxyw mẽ kãm kunhõ. Tã ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwýnh kot paj nhýrmã kagã karõta pyrã nê kýx pê pĩ kahpa hã ajêt. ¹⁵ Ka mẽ te mẽ kot kagã karõ pumunh nê akupým mexta pyrã nê amnhĩ kaxyw inhũa ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xunhwý hãmri nê nhýrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê amex rãhã nê apa ho apa.

¹⁶ —Tĩrtũm kãm pika piitã hkõt mẽ apiitã mẽ ajapê htýx. Nê mẽ ajapê xaj na pre ixpê Kra hã ixpyxi hã mẽ awýr inhme. Ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm. Hãmri nê nhýrmã atyk tã nhũm Tĩrtũm akupým ato atĩr ka wa ixkuri atĩr tũm nê amex rãhã nê apa ho apa. Hãmri nhũm Tĩrtũm aa amnhĩ nê nhýhým amênh kêt kumrêx. ¹⁷ No mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã ixe mẽ anhĩpêx to kaxyw na pre mẽ awýr inhme nhĩ kêt nê. ãm ixkukwak ri mẽ atĩr tũm nê mẽ amex rãhã apa ho apa hprãm xaj na pre mẽ awýr inhme pa mẽ awýr wrý. ¹⁸ Jakamã kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm ixtã apumu nê ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã anhĩpêx to hkêt nê. No kêt mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja

na Tirtūm ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamā hamak tūm xà hwỳr mẽ pa mã xwỳnhjê hā mẽ harê. Mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt mỳrapê. Anê.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj o hpimxur prām kaprỳ ā mẽ harênh

¹⁹ Nhũm Jeŭs arĩ Nĩkotê mã kapêr nê kām: —Na pre Tirtūm amnê pika hwỳr mẽ awỳr inhmê. Mẽ ate amnhĩ tomnuj xwỳnh ā amnhĩ pumunh kaxyw mẽ awỳr inhmê. Tā nhũm mẽ ohtô nê amnhĩ tomnuj gryk ā kām kapêr mar prām kêt nê. Jao ixkaga nê kām ixkapêr mar prām kêt nê. ²⁰ Ra ixprĩ hā ixte mẽ kot tanhmā amnhĩ tomnuj to ho pa hā mẽ omunh mex jakamā mẽ kām ixkapêr mar prām kêt. Nê ixte mẽ kot tanhmā amnhĩ tomnuj to ho pa hā mẽ harênh pymaj ixkôt kām pa hprām hkêt nê. ²¹ No kêt mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa hā hpijaām kêt. Na htem àmnhĩx ixkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamā koja mẽ piitã ja hā mẽ omu nê Tirtūm kot tanhmā mẽ hkrã hto nhũm mẽ ra kām hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx ho pa hprām ā mẽ omunh kurê kumrêx. Anê.

Nhũm pre ā Jeŭs Nĩkotêja mã kapêr anê.

Juāw Paxis kot Jeŭs jarênh o pa hā harênh
Juāw 1.19-28

²² Tā pa mẽ ixpê Jeŭs kôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja Jeŭs kôt Jerujarê rŭm ijapôj nê pika pê Jutej kwỳ kamā ixpa. Jeŭs nhỹ hā Tirtūm mã mẽ hkrã kumrār o ri mẽ hkôt ixpa. ²³ Nhũm finat Juāw Paxis haxwỳja mẽ ixpyrã nê mẽ hkrã kumrār o pa. Krĩ pê Sarĩ htã krĩ pê Enô mỳri pyhti rax jakamā nhũm pre htem hwỳr mra nhũm kamā mẽ hkrã kumrār. ²⁴ Kormã mẽ kot haxār kêt ri nhũm kamā mẽ hkrã kumrār o pa.

²⁵ Rôm nhũm Ijaew hōja Juāw Paxis kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr tẽ nê Juāw Paxis kot mẽ hkrã kumrār ā tanhmā mẽ hkukjêr to nhũm mẽ kuma nê tee ri hā axpên kukjêr o kuhê. ²⁶ Hāmri nê akupỳm Juāw Paxis wỳr tẽ nê kām:

—Kwa mẽ ijahkre xwỳnh. Pyhti pê Jotãw nhĩkjê hā ate mēhō pumunh nê tanhmā mẽ inhmā harênh to xwỳnhnta kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na xep htem apyrã nê mẽ hkrã kumrār o pa nhũm xep mẽ ra ohtô nê mẽ pahkaga nê mẽ hkôt pa. Kwa xà ja amā mex nã? Anê.

²⁷ Hāmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kām:

—Tỳ ja mex kênã. Tirtūm kām hprām xà hkôt na htem mẽ hwỳr mra nhũm mẽ xpānhã mẽ hkrã kumrār. Nà ja mex. ²⁸ Ixpê Tirtūm kot mẽ pakaxyw àm xwỳnh kêt. Na pa pre ra mẽ amā ja hā amnhĩ jarê ka prem inhma. Àm hkukamā na pre Tirtūm amnê inhmê pa mō nê ā jar ri ixpa anê.

²⁹ —Te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk. Na htem axpên mã mẽ rer kaxyw

nhũm mẽ umreja myta wỳr tẽ nê hpa hā kupy nê ma ni hwỳr o tẽ nê axpên mã wa kure. Hāmri nhũm hpānhã mēhōja axpên tã wa hakre. Nhũm umreja wa kuri hkĩnh nê mar o xa. Tã te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk jakamā koja mẽ ma Tirtūm kot mẽ pakaxyw àm xwỳnhnta wỳr mra nê kapêr ma pa mẽ harênh ma nê ixkĩnh nê. ³⁰ Na htem mẽ umre hā hkĩnh kêt nê. Mjên nyw xwỳnhja ā na htem hkĩnh. Tã ja pyrã nê koja mẽ axte ixte mẽ kām Jeŭs jarênh mar kaxyw ixwỳr mra kêt nê. Àm hwỳr koja mẽ hpānhã mra nê tām mar o kuhê. Ja mex kumrêx. ³¹ Jeŭs kêp kaxkwa rŭm amnê mẽ pahwỳr wryk xwỳnh jakamā kot amnhĩ to rax o kot mẽ pahpiitã mẽ pajakrenh par. Mẽ papajaja mẽ pahpê pika nhō xwỳnh jakamā Jeŭs kĩnhã mẽ pahte mēmoj piitã omunh tohtuj anhỳr. Nê pika nhō xwỳnhjê jamaxpêr pix o pajamxpêr o ri papa.

³² —Na hte Jeŭs mẽ kām kaxkwa kamā kot mēmoj pumunh xwỳnh kwỳjê jarênh o pa. Nê kamā kot mēmoj mar xwỳnh kwỳ jarênh tã nhũm mẽ ohtô nê kuma nê àm kuma. ³³ No mẽ kot mar nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr xwỳnhjaja na htem kuma nê axpên mã harênh o: “Nà àm hāmri na ā Tirtūm kapêr jarênh anê. Nà Tirtūm kapêr mex kumrêx.” Anhỳr o axpên mã harê.

³⁴ —Tirtūm na pre mẽ pahwỳr Jeŭs mẽ nhũm amnê mẽ pahwỳr wry nê Tirtūm Karō nhỹ hā mẽ pamā kapêr jarênh o ri mẽ pahkôt pa. ³⁵ Tirtūm kām Krata japê htỳx kumrêx jakamā na pre ihkram mēmoj piitã haxār pa nhũm urāk nê hihtỳx o hihtỳx nê mēmoj piitã ho amnhĩptār o pa. ³⁶ Jakamā mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã wa kuri hũr tũm nê mex rāhã nê pa ho pa. No mẽ kot hkaga xwỳnhjaja koja mẽ ā amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê. Koja Tirtūm mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamā hamak tūm xàta wỳr mẽ rênh pa. Anê.

4

¹ Tā nhũm Parijew nhō xwỳnhjaja Jeŭs jarênh ma. Nê hkôt mẽ pa xwỳnhjaja ohtô rax o Juāw Paxis kôt mẽ pa xwỳnhjê jakrenh ā mẽ harênh ma. Nê Jeŭs kot mẽ hkrã kumrār rax o Juāw Paxis jakrenh ā harênh ma. ² Nom Jeŭs na pre mẽ hkrã kumrār kêt nê. Àm mẽ ixte hkôt ri mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjaja na pa prem kām mẽ hkrã kumrār o ri ixpa. ³ Jakamā nhũm Jeŭs amnhĩ tã Parijew nhō xwỳnhjê jarênh ma hāmri nê mẽ kêp kato nê hpānhã ma akupỳm Garirej wỳr mō pa mẽ ma hkôt ixpa.

Mēhō ni kot amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ā harênh

Juāw 7.37-39; mǎānēn Apokarip 22.1, 22.17

⁴ Tã pa mẽ mō nê kormã pyka pê Samar mã axã nê hkôt ixpa. ⁵ Hãmri nê krĩ pê Sika hwýr ixpôx o mō. Amnepê finat Jako kot hkra juje mã pyka nhôr xwýnh tã krĩa xa pa mẽ ra hwýr ixpôx o mō. ⁶ Nê amnepê Jako kot gôm kakwýnhhta wýr pōj. Nhũm ra kaxkwa nhĩpōk ri myt nhỹr mẽ nhũm Jejus ra mrar ryy kurê hkēngrã nê. Hãmri nê gôm kakwýnh mý ri tēm nê hkōkōt o nhỹ. ⁷⁻⁸ Hãmri pa mẽ kure nê mẽ ixãpkur xã japrōr kaxyw ma krĩm ijpêx.

Rôm nhũm Samar nhô xwýnh nija amnhĩm gô runh mã tē nhũm Jejus omu nê kãm:

—Kwa inhmã anhō gôta kwý pa ho ixkō. Anê.

⁹ Nhũm amnhĩ jaer pê amnhĩ tã kuma. Ijaew na pre htem Samar nhô xwýnhjê kutã apkur rý mẽ hkôt ri pa rý mẽ ho mjên kêt nê. Rý mẽ kutã hkôm kêt nê. Tã nhũm Jejus ã gô hã nija wýr anê nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Xê pēr apê Ijaew tã axtem nê ri gô hã ixwý. Xã ate ixpê Samar nhô xwýnh ã ixpumunh kêt? Hãn ka ri hã ixwý. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nê kãm amnhĩ jarê. No ãm amnhĩ tã kuxi nê kãm kapêr nê kãm:

—Nã aprĩ hã ate ixpumunh ro nhỹx ka kam gô hã ixwý pa amã hkwy. Inhō gô na axte mã. Tĩrtũm kãm amari mẽ amã òr prãm. Na htem ho ixkō hãmri nê mex nê hũr tũm nê pa ho pa. Anê.

¹¹ Hãmri nhũm tee ri kot ã ò gô jarênh anhyĩa ã kuma nê htýx ho gôm kakwýnh kamã gô hã hkamnhĩx nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê kãm:

—Xê tanhmã kot ka kêt amnhĩ to nê inhmã gôta kwý janhi? Mo kaxyw anhō gô janhir xã? Gôm kakwýnhhta upým rax kēnã kot ka kêt tanhmã amnhĩ to nê hkwy janhi. Nhỹhỹnh kot ka anhō gô jarênh xwýnhhta kwý janhi pa ho ixkō hãmri nê ixtĩr tũm nê ixpa ho ixpa? ¹² Mẽ inhō gôm kakwýnhja amnepê mã mẽ panhĩgêt finat Jako nhô gôm kakwýnh na pre. Jako hkwyjaja na prem hkakwy nhũm kamã gô kato nhũm pre htem hanhi nê ho hkôm o pa. Nê hkrajaja nê hkrit piitã ho hkôm o pa. Jakamã na pre mẽ ixpê hkanrêhã htãmnhwýjê mã hkaga. Tã xep axtem anhō gô. Mẽ kot ho hkôm nê hũr tũm kaxyw na xep. Jakamã xê xã ate amnhĩ to rax o mẽ panhĩgêt Jako jakrenh mẽ? Anê.

¹³ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã mẽ anhō gôta na htem ho ixkō nê arĩ kãm kôr o pa. ¹⁴ No ixte amã gô jarênh xwýnhhta kot ka hkwy ho ixkō hãmri nê axte amã kôr kêt kumrêx nê apa. Nhũm te akaxwýnh kãm hinore hprôt pyrãk o ka amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nê te hinore kamã gôja aa grã hkêt pyrã nê aa ajapêx kêt kumrêx. Nhỹrmã atyk tã akupým atĩr nê atĩr tũm nê amex rãhã apa ho apa. Anê.

¹⁵ Nhũm nija kuma hãmri nê kãm:

—Xôwehe? Xê tō tokyx inhmã anhō gôta kwý. Pa ho ixkō nê axte inhmã kôr kêt nê ixpa. Nê axte amnê amnhĩm gô janhir mã inhmarrar kêt nê. Xê tokyx inhmã hkwy mẽ? Anê.

Týx gô kumrêx ã hkamnhĩx nê ã hã àhwýr anê. ¹⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tō ma akupým krĩm tē nê amjên japrō nê man akupýn ixwýr wa tē. Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Ma mo inhmjên? Inhmjên kêt na pa hte ri ixpa. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Nã ãm hãmri na ka ã amnhĩ jarênh anê. ¹⁸ Na ka pre ra amjên kêt 5. Nê my mẽ ri war apa xwýnh ata te kêt amjên pyrãk nom kêt amjên kumrêx kêt. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm amnhĩ jaer pê kot ã kãm kapêr anhyĩa ma hãmri nê kãm:

—Xê pēr aprĩ hã ate ixpumunh par pyrãk. Mãn apê Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwýnhjê hō mãn ka mẽ? ²⁰ Xê inhmã mẽmoj jarê. Nhỹhỹm kot paj wem axpên kôt mra nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harê? Amnepê mã mẽ panhĩgêtjaja na prem hixêt mũj nhĩmōk ã api nê hã kãm amnhĩ jarê nê kãm mex o mex ã harê. No mẽ apê Ijaew na ka htem krĩ pê Jerujarê pix kãm mẽ ixte axpên kôt mrar nê ã amnhĩ nhĩpêx anhyr ã mẽ inhmã karō. Xã hixêt nhĩmōk ã mẽ ixte kãm amnhĩ jarênhja xã apê omnuj mẽ? Ma xã apê omnuj kêt? Anê.

²¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã kot kaj mẽ nhỹrmã ãm Jerujarê pix kãm rý hixêt mũj nhĩmōk pix ã axpên wýr akuprō nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kêt nê. ²² Mẽ apê Samar nhô xwýnhja mẽ ate Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o apa htã aprĩ hã kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt. Nê tanhmã hamaxpêr to ho pa hã omunh kêt. No mẽ ixpê Ijaew na pa mẽ arom kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã hamaxpêr to hã omunh mex. Mẽ inhō kukwak ri koja Tĩrtũm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã nê mẽ kot amnhĩ tom-nuj rên pa. ²³ Tã koja mẽ piitã Měpahpãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw nhỹhỹm pa hkêt nê. Koja mẽ nhỹri pa xã kamã mẽ òpinh xã kaxwýnh kãm ã kãm amnhĩ jarênh anhyr o pa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. No nhỹhỹm mrar nê nhỹri kuhê xã pix kamã kãm amnhĩ jarênhja nhũm kãm hprãm kêt nê.

²⁴ —Nê Tĩrtũmja mẽ pahpyrà nê ì hkêt jakamã na te kaxkwa nê pika piitã hkôt pa ho pa. Jakamã na htem nhỹri pa nê òpinh xã kaxwýnh kãm amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr nê kãm mex o mex ã harê nhũm ra amnhĩ tã mẽ kuma. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhyĩa na kãm hprãm. Anê.

²⁵ Nhūm pre ā Jejus nija mā kapēr anē nhūm kuma nē kām:

—Ma koja xep nhǣrmā Tirtūm kot mē pakaxyw ām mā xwǣnh pē Krisja mē pahwǣr wrǣ hāmri nē hpri hā mē pamā mēmoj piitā ho amnhǣrīt pu mē kuma. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm kām:

—Kwa nhūm paa. Ixte amā ixkapēr xwǣnhja ixpē Kris na pa. Jakamā na pa ixpri hā amā ā ixkapēr anē. Anē.

²⁷ Nhūm pre ā kām amnhǣ jarēnh anhyrja rōm pa mē ixte hkōt ri mē ixpa ho ixpa xwǣnhja ra ixujaprōr pa nē akupǣn hwǣr ixpōx o mra. Hāmri nē amnhǣ jaēr pē kot Samar nhō xwǣnh nita mā kapēr ā omu nē tee ri hkukamā ijamaxpēr nom tanhmā hā hkukjēr to hkēt nē. Nija kēp Samar nhō xwǣnh tā nhūm amnhǣ kām kapēr o nhǣ. Pa mē omu nē ām omu nē tanhmā hā kām nē hkēt nē. ²⁸ Hāmri nhūm nita gōm kakwǣnh mǣr ri ō poti re nē ma akupǣm krīm tē nē hkwyē mā awjarē. ²⁹ Nē mē kām:

—Xē mē tokyx ma ixkōt gōm kakwǣnh wǣr mra nē mǣ ri mēhō my mǣ pumu. Tirtūm kot mē pahwǣr mēnh mā xwǣnh ta na. Aa kot nhǣr ixpumunh kēt tā kot hpri hā ixpumunh par. Ixte tanhmā amnhǣ nhǣpēx to hā ixpumunh par. Xē mē ma ixkōt mra nē ixpyrā nē kapēr ā ama. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē ma hkōt Jejus wǣr mrar kurē kumrēx.

³¹ Rōm pa mē ixte Jejus kōt ri ixpa ho ixpa xwǣnhja tee ri mē ixāpkur xā ho Jejus ma nē kām:

—E ota mē panhōta. Kwa mēmoj py nē aku mǣn.

³² Anhǣr tā nhūm mē inhma nē tanhmā mē inhma amnhǣ jarēnh to. Nom amnhǣ tā kuxi nē amnhǣ jarē nē mē inhma:

—Nā kormā. Inhōja axtem na. Mē ate inhōja pumunh kēt. Anē.

³³ Hāmri pa mē kuma nē tee ri hā axpēn kukja nē axpēn mā:

—Kwa mǣn ra mēhō mē paxwakre kamā kām mēmoj to tē nhūm kukrē nā? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm mē inhma nē mē inhma:

—Nā mēhō kot kēt ri inhma mēmoj to mra pa kuku? Kot paj kot mē awǣr inhmenh xwǣnh ta mā tanhmā amnhǣ nhǣpēx to hāmri nē te ra ixāpkur mex nē hā ixitǣx mex pyrāk o amnhǣ nhǣpēx. Tā kot paj ā kām amnhǣ nhǣpēx anhyr o ri ixpa rāhā ho ijarēx pa. Jao te ixāpkur rax pyrāk.

³⁵ Anhǣr o mē inhma amnhǣ jarē. Hāmri nē ra Samar nhō xwǣnhja mē ixwǣr mrar ā mē omu nē mē inhma tanhmā mē harēnh to nom mē hā kuxi nē mē harē nē mē harēnh o:

—Kot kaj mē axte mē atā mytwǣr kēp 4 hāmri nhūm ra mē apur kām mē anhōja hamǣnh mā tām nē. Nom kormā. E ka mē pahwǣr mē mrar xwǣnh nēj pumu. Ra

mē kot amnhǣ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhǣ xunhwǣr mā tām jakamā te mē apur kām ra mē anhō jamǣnh mā tām pyrāk. Jakamā ka mē atō ma mē hwǣr mō nē mē kot amnhǣ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhǣ xunhwǣr kaxyw mē kām ijarē. Hāmri nē te ate ixpur kām inhma inhō jamǣnh xwǣnh pyrāk o amnhǣ nhǣpēx.

³⁶ —Jakamā koja mēhō kumrēx mē hwǣr tē nē mē kām Tirtūm kapēr jarē hāmri nē te kēp ō pahi mā hpur kām ahkre ho pa pyrāk. Nhūm mē kot mar xwǣnhja kuma nom kormā hpri hā mē tǣx kēt nē. Tā kot kaj mē atō wamta kot mē hwǣr tē nē mē kot ixkōt amnhǣ xunhwǣr kaxyw apri hā mē kām ijarēnh o mē hkōt apa hāmri nē te apē mē anhō pahi mā hpur kām axujamǣnh xwǣnh pyrāk. Hāmri nhūm mē hkwyēja mē ama nē ixkōt amnhǣ xunhwǣr nē ixkōt ri amnhǣ nhǣpēx o pa. Hā koja nhǣrmā mē apyrā nē Tirtūm mē wa ixri mex rāhā nē htr tūm nē pa ho pa. Ka mē amnhǣ tā mē omu nē akīnh nē apa. Te mē kot mē hpur kām ahkre xwǣnhja nē mē kot hamǣnh xwǣnhja mēō rūnh pumunh nē hkinhta pyrāk.

³⁷ —Na htem tōhā ā mē pur kām mē āpēnh xwǣnhjē jarēnh anē nē mē harēnh o: “Axtem mē ahkre xwǣnhja nē axtem mē kot hamǣnh xwǣnhja.” Anē. Tā te mē ate mē ujarēnh ja pyrāk. ³⁸ Na pa pre ra ma mē hwǣr mē arē. Mē ate apri hā mē kām ijarēnh nhūm mē kot mē amar nē amnhǣ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhǣ xunhwǣr kaxyw. Nom mē kajaja na ka prem akumrēx mē hwǣr amrar nē mē kām ijarēnh kēt nē. Tirtūm kapēr jarēnh o mē pa xwǣnhja na prem kumrēx mē hwǣr mra nē ixkukamā mē kām ijarēnh o ri mē hkōt pa. Te mē kot hpur kām ahkre ho pata pyrāk. Tā kot kaj mē hpānhā mē kot amnhǣ kaxyw ixkōt amnhǣ xunhwǣr kaxyw apri hā mē kām ijarēnh o apa. Jakamā te mē ate mē hpur kām mēō jamǣnh xwǣnh kot amnhǣ nhǣpēx ta pyrāk. Anē.

Mē hkwyē kot amnhǣ nhǣpēx nyw o amnhǣ nhǣpēx ā mē harēnh

Sikūn Korīt 5.17; Wam Juāw 4.14

³⁹ Rōm nhūm Samar nhō xwǣnh kwǣjaja nija kot mē kām amnhǣ jarēnh ma hāmri nē urāk nē amnhǣ kaxyw Jejus kōt hamaxpēr. Na pre ra amnhǣ tā tanhmā mē kām Jejus jarēnh to nē mē kām harēnh o:

—Ma aa kot nhǣr ixpumunh kēt tā ra kot hpri hā ixpumunh par. Ixte tanhmā amnhǣ nhǣpēx to hā ixpumunh par.

Anhyr jakamā nhūm mē kuma nē urāk nē amnhǣ kaxyw hkōt hamaxpēr kurē kumrēx.

⁴⁰ Hāmri nē man mē ixwǣr mra nē Jejus pumu nē amnhǣ wǣr kuwǣy nē kām:

—Pa. E kwa mẽ tokyx anojarêt kêt nê. Mẽ ma mẽ ixkôt mẽ inhô krĩ hwỳr mō nê mẽ ixkôt ri apa grire nê arĩ ma mō. Anê.

Hāmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kām:

—Tõe. Nà kot paj mẽ anê. Anê.

Hāmri pa mẽ ma mẽ hkôt mō nê mẽ ò krĩ kamã mẽ hkôt ri xpa hã apkati axkrut.
⁴¹ Nhũm Jeus mẽ kām Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ axte ohtô nê kuma nê nita pyrà nê hkôt amnhĩ xunhwỳ.

⁴² Hāmri nê nita wỳr mra nê kām:

—E nà ãm hāmri. Akumrêx na ka mẽ inhmã Jeus o amnhĩrit. Pa mẽ akôt ma hwỳr mra nê mẽ pam omu nê kapêr ã kuma. Jao apyrã nê amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳ. Pêr ãm hāmri kêp pyka piitã hkôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer mã xwỳnhnta na. Anê.

Garirej nhô xwỳnhjaja kot Jeus pumunh ã mẽ harênh

Matêwre 13.57

⁴³ Tã pa mẽ Jeus kôt Samar rũm ixkato nê ma pika pê Garirej wỳr mō. Kamã Jeus nhô krĩ pê Najare htã pa mẽ hwỳr inhmōr kêt nê.
⁴⁴ Na pre ra Jeus mẽ inhmã tanhmã ò krĩ nhô xwỳnhjê jarênh to nê mẽ harênh o:

—Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjaja na htem amnhĩ nhô krĩ kamã mẽ kām Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nhũm mẽ kuma nê ãm kuma. Jakamã kot paj Najare hwỳr inhmōr kêt nê. Mẽ kām ixkapêr mar prãmre hã.

⁴⁵ Anhỹr jakamã na pa prem hwỳr inhmōr kêt nê. Pãnhã nhãm krĩ hō hwỳr mō nê hwỳr pøj hãmri nhũm mẽ amnhĩ wỳr Jeus pumu nê hkĩnh nê. Na prem ra krĩ pê Jerujarê kamã arĩgro pê Pas ã mẽ hkĩnh kām tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omu. Jakamã amnhĩ wỳr omu nê hkĩnh nê.

Jeus kot mēhō hkra ho mex ã harênh

⁴⁶ Tã pa mẽ kormã Garirej kamã xpa nê akupỹm krĩ pê Kanã hwỳr mō. Kamã na pre Jeus mẽ kām gô ho wĩhti nhĩpêx. Jakamã pa mẽ akupỹm mẽ hwỳr mō. Nhũm mẽhō pahi nhô kôwenatôjê hō hkra myja kêp ã htỹx nê nō. Nom Kanã kamã hkêt axtem krĩ hō pê Kapanau kamã. ⁴⁷ Jakamã nhũm hipêêxãja tee ri hkra pumu hãmri nê ra Jeus kot Jutej rũm Kanã hwỳr hpôx ã harênh ma nê hkra kaxyw kām hamaxpêr nê ma hwỳr mōr kurê kumrêx. Hāmri nê nhỹri omu nê hwỳr tẽ nê kām kapêr kām hihtỹx nê kām:

—Pa. E ot pa awỳr tẽ. Na ra ixkra ixpê htyk kaxyw. Kwa ixkamã axukapri nê ma ixkôt mō nê akupỹm inhmã ho mex. Anê.

⁴⁸ Hāmri nhũm kuma nê kām:

—Kwa pêr ãm ixte mẽ mēhō aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr ã ix-pumunh kôt pix mã na ka htem amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr. Nom amarĩ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Anê.

⁴⁹ Hāmri nhũm tee ri kuma nê kām:

—Kwa tokyx. Kot kaj tokyx ixkôt amōr kêt koja ixpê ty. Anê.

⁵⁰ Hāmri nhũm kām:

—Nà koja apê htyk kêt nê. Ra ixte akupỹm amã ho mex kênã. Mãmri ma akupỹm mō nê tokyx omu. Na ra akupỹm amã mex. Anê.

Hāmri nhũm kuma nê kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx nê ma akupỹm hwỳr mō. Nê mōr o apkati. ⁵¹ Nê kormã ò krĩ hwỳr hpôx o mōr ri nhũm ra kām mẽ ãpênh xwỳnhjaja kutã mra nê nhỹri pry hã hkaxpa nê kām:

—Pa. Kwa na ra akra hkã hakry nê akupỹm amã mex. Anê.

⁵² Hāmri nhũm mẽ kuma nê hkĩnh tỹx nê. Nê mẽ kām:

—Kwa xô wehe? Mẽmo ore hã na pre we ra hkã hakry? Anê.

Nhũm mẽ kām:

—Nà jãã na pre kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹ nhũm hkã hakry nê akupỹm amã mex kurê kumrêx. Anê.

⁵³ Hāmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kām:

—Hêxta waa nê. Kwa pêr ãm hãmri Jeus kot inhmã akupỹm mex ã harênh xã hã ore kamã na pre akupỹm inhmã mex. Nà ãm hãmri. Anê.

Hāmri nê amnhĩ kaxyw Jeus kôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nhũm ôrkwy kamã ri mẽ pa xwỳnhjaja urak nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr.

⁵⁴ Nhũm Jeus ã kām hkra ho mex anê. Na pre ra pika pê Garirej kamã mẽ kot mẽmoj pumunh kêt ò ho anhỹr o tipxi nê mẽ kām gô pix o wĩhti nhĩpêx. Tã ra pyka pê Jutej rũm akupỹm mẽ hwỳr mō nê ã akupỹm mẽ hkrata o mex anê.

5

Jeus kot himô mỳr ri akupỹm mẽhō ho mex ã harênh

Juāw 7.23, 10.30-33

¹ Tã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte Tĩrtũm ã ixkĩnh kaxyw Jerujarê hwỳr akuprô nhũm Jeus haxwỳja ma hwỳr mō. Pa mẽ hkôt mẽ xpa ho mẽ xpa xwỳnhjaja ma hkôt mō. ² Jerujarê kamã na himôja hikwỳ. Nhỹhỹnh mẽ kot krĩ hwỳr ôwêhti ho gĩêx xã htã hikwỳ. Himôja nhĩxi pê na Petes. Nê pu hã mẽ ã xwỳnhjê nhĩkwỳ xã hã ixkre kêp 5. ³ Piitã kamã na pre hte tanhmã mẽ ã kute xwỳnhjaja hikwỳ. Mẽ nohkre xwỳnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja nê mẽ i kamã mẽ htyk xwỳnhjaja. ãm ahpỹnhã tanhmã mẽ ã kute xwỳnhjaja ixkre hkwỳja kamã akupỹm mex prãm xã hikwỳ. ⁴ Na pre hte Tĩrtũm kapêr o mẽ wryk xwỳnhja tōhã himô hwỳr wryk nê gô xok. Hāmri nhũm mẽ ã xwỳnhjê hō kot amnhĩ to wa nê kumrêx hwỳr wryk nê kamã mrōr xwỳnhja akupỹm mex. Kwỳjê rom akupỹm

mex kurê kumrêx. Jakamâ nhûm pre hte mē à xwýnhjaja akupým mex prām xaj gô xok jamār o hikwý. ⁵ Jakamâ nhûm mēhō myja ixkre hō kamâ hikwý. Te omnuj nē arī hikwý hā amgrā xohtō rax nē. Ra hā amgrā kēp 38. ⁶ Jakamâ nhûm Jejus mē hwýr tē nē omu. Nē hprī hā omu nē hamaxpēr o:

—Kwa mûj na hte omnuj nē ri pa hkēt ā amgrā xohtō rax nē. E pa akupým ho mex.

Anhýr o hamaxpēr hāmri nē kām:

—Pa. E kwa inhmā amnhī jarē. Xa amā akupým amex prām? Anē.

⁷ Hāmri nhûm kuma nē kām:

—Ku nhûm. Inhmā tokyx akupým inhmex prām tỳx kumrêx kēnā. No mēhō kot tokyx inhmý nē mē kēp ixto wa nē ixkumrêx gô xok kamâ inhm̄rōr? Na pa tee ri ixkumrêx hwýr ixtēm nē inhmā inhm̄rōr prām nhûm mē xatā ixpē amnhī to wa nē mra nē kamā mrō. Anē.

⁸ Hāmri nhûm Jejus kām:

—Tý? Tōe. E na ka akupým amex. E kànhmā xa nē akupíp py nē ma akupým anhōrkwý hwýr tē. Anē.

⁹ Hāmri nhûm kuma nē ra akupým mex nē kànhmā xa nē ri mra. Nē hkính tỳx nē hikupíp py nē ma akupým ōrkwý hwýr tē. Ijaew nhō arīgromnu pē sap ā nhûm Jejus kot akupým ho mex ¹⁰ nhûm ma akupým pry hā hikupíp py nē o tē. Nhûm Ijaew nhō pahi hkwyja nhýhýnh mra nē tee ri kot sap ā hpyr nē o htēm ā omu nē kām:

—Tk. Kwa mē pahpē Ijaew na pu htem mē panhō arīgromnu hā paxápēnh kēt nē. Finat Mojes kot ja nē mē pahkurē htā ka axtēm nē akupípta py nē nhýhým o tē. Anē.

¹¹ Hāmri nhûm mē kuma nē mē kām:

—Tý. Kot anhýr tā kot ixto mex xwýnhnta na ā inhmā kapēr anē pa mar xā hkôt kupy nē akupým inhōrkwý hwýr tē. Anē.

¹² Hāmri nhûm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa mēhō na we ā ri amā karō anē? Anē.

¹³ Nhûm kormā kot Jejus nhíxi mar kēt jakamā kot mē kām ahkre kaxyw hakēx nē tee ri hkwyjē kaēx ā hapēr rít o xa. Nom nhûm mē ohtō nē pry hā mrar jakamâ nhûm tee ri hapēr nhûm Jejus ra ma nhýhým tē.

¹⁴ Tā nhûm hā ahtúmre nhûm Jejus Tírtum mē amnhī jarēnh xā hā ixkre hwýr tē nē axā nē kot ho mex xwýnhnta pumu nē kām:

—Pa. E na ka ra akupým amex. Nom kwa kēr ka axtē tanhmā amnhī tomnuj to ho ri apa hkēt nē. Kot kaj axtē ā amnhī nhípēx anē hāmri nē apunuj tỳx o wam ate apunujta jakre kām ga. Anē.

¹⁵ Hāmri nhûm kuma nē ma tē nē kato. Nē ma mē ō pahijē hwýr tē nē mē kām:

—E na pa ra kot ixto mex xwýnhnta nhíxi ma. Xep kēp Jejus. Anē.

¹⁶ Hāmri nhûm mē hixi ma nē hā tanhmā axpēn mā ho kapēr punuj to. Mē ō arīgromnu

hā kot mē ho mex o pa jakamâ nhûm mē axpēn jakwa kamā ri hixi ho rē nē nhýri omu nē tanhmā hā kām àkjer to. ¹⁷ Hāmri nhûm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Ku nhûm. Inhípēēxā Tírtum na hte apkati mē tanhmā mē pahto mex to ho pa. Jakamâ pa hte urāk nē ā mē ho mex rāhā ho ri ixpa anē nē aa mēmo arīgro hā ja ho anhýr kaga hkēt nē.

¹⁸ Anhýr o mē kām amnhī jarē nhûm mē kuma nē kamā gryk tỳx nē. Nom mē ō arīgromnu hā kot mē ho mexja pix mýrapē kamā gryk kēt. Māānēn Tírtum kēp hipēēxā hā harēnhja mýrapē nhûm prem kamā gryk tỳx kumrêx nē axpēn mā:

—Tk. Kwa na ā amnhī jarēnh anhýr jao te kēp Tírtum pyrāk ā amnhī jarē. E kwa pu mē kupí ri. Anē.

Tírtum Kra kot Hipēēxā nhý hā amnhī nhípēx ā harēnh

Juaw 14.10-13

¹⁹ Hāmri nhûm Jejus axte mē kēp Ijaew nhō pahijē mā kapēr nē mē kām:

—Na pa hte amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhípēx to ho ri ixpa hkēt nē. Na pa hte Inhípēēxā kot tanhmā amnhī nhípēx to hā omunh xā hkôt urāk nē mē ho mex o ri ixpa. Kwa mē amnhī krā him ja jaxā nē kām ajamaxpēr tỳx nē ho apa.

²⁰ —Inhípēēxāja kām ijpapē. Na hte inhmā kot tanhmā mē ho mex to piitā ho amnhīrīt. Ixte omunh nē urāk nē ý hā tanhmā mē ho mex to ho ri ixpa kaxyw. Jakamâ kot paj ām akupým mē à xwýnhjē ho mex pix o ri ixpa hkēt nē. Kot paj māānēn mē kām mēmoj mex o ja jakrenh o anhýr o ri ixpa ka mē hā ixpumu nē ixkamā ano puma ho apa.

²¹ —Nē Inhípēēxā kot akupým mē htyk xwýnhjē ho htír jakamâ kot paj urāk nē akupým mē htyk xwýnhjē ho htír o ri ixpa. Anē.

Mē htír tùm nē mē pa mā xwýnhjē jarēnh

Juaw 3.16-17, 3.36, 6.27, 6.40, 6.60, 10.28, 17.2-3; Rōmān 6.23; Karatas 6.8; Xitre 1.2; Wam Juaw 2.25, 5.11-13

²² Nhûm Jejus arī mē kēp Ijaew nhō pahijē mā kapēr nē mē kām:

—Koja nhýrmā Inhípēēxāja mē htír tùm nē mē pa ho mē pa mā xwýnhjē jarēnh kēt nē. Ja kaxyw na pre pa ixām. ²³ Tā mē piitā mē kot ja hā ixpumunh nē ixtā hpijaām o ri pa kaxyw na pre mē kaxyw ixām. Te mē kot Inhípēēxā hā hpijaāmta pyrā nē pa ixtā hpijaām o pa kaxyw. Jakamâ koja mēhō ixtā hpijaām kēt nē hāmri nē māānēn Inhípēēxā hā hpijaām kēt ā amnhī to amnhīrīt. Tām kot mē awýr inhmēnh kēnā. ²⁴ Jakamâ koja mēhō ixkapēr ma nē amnhī kaxyw kot mē awýr inhmēnh xwýnhnta kôt hamaxpēr nē ixkôt amnhī xām. Hā koja nhýrmā htyk tā ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak o pa

htûm xâta wÿr môr kêt nê. Kojâ Inhîpêêxâ akupÿm ho htûr nhûm wa ixri htûr tûm nê mex kumrêx nê pa ho pa. Jakamâ kojâ mêhō ixkôt amnhî xâm hāmri nê ra kêp wa ixri htûr tûm nê pa ho pa mǎ xwÿnh. Kwa mē jam ajamaxpêr tÿx rāhā ho apa.

²⁵ —No mē kām ixkapêr mar prām kêt xwÿnhjaja kêp Inhîpêêxâ mē wa ixri mē htûr tûm nê mē pa mǎ xwÿnh kêt. Tā xipê Tîrtûm Kra jakamâ kojâ mē ixkapêr ma nê ixkôt amnhî xunhwÿ. Hā kot paj amnhî tā mē omu nê mē htûr tûm nê mē pa mǎ xwÿnh ā mē harê nhûm mē àmhîx rî hkînh nê pa ho pa. Kwa mē jam ajamaxpêr tÿx rāhā ho apa.

²⁶ —Nê Inhîpêêxâ tām kêp mē ho mē htûr xwÿnh. Tā xipê Kra jakamâ na pre amnhî pyrà nê ja kaxyw ixām.

²⁷ —Ra kot mē akaxyw ixām jakamâ na pre mǎânēn ixte tanhmā mē ajarênh to kaxyw ixām. Wa ixri mē atûr tûm nê apa ho apa mǎ xwÿnhjê hā mē ajarênh rÿ wa ixri mē atûr tûm nê apa hkêt mǎ xwÿnhjê hā mē ajarênh kaxyw. ²⁸⁻³⁰ Jakamâ kot paj nhÿrmā ra mē htyk nê mē hikwÿ xwÿnh piitā mē kām ixkapêr nhûm mē inhma. Kojâ mē ixkapêr ma hāmri nê akupÿm htûr nê pika rûm hapôx pa. Hāmri nhûm mē kot kormā htûr rî Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx hkêt xwÿnhjaja mē kot amnhî tomnuj mÿrapê ma mē kot amnhî xā htÿx kamā hamak tûm xâta wÿr ma hapêx pa. Nom nhûm mē kot amnhî to mex xwÿnhjaja. Ra mē kot Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx jakamâ kojâ mē ma Tîrtûm mē wa ixwÿr api nê wa ixri mex nê hkînh rāhā htûr tûm nê pa ho pa.

—Kot paj ja kaxyw tanhmā mē apiitā mē ajarênh to. Nom kot paj amnhî krā hkôt inhmā hprām xā hkôt tanhmā mē ajarênh to hkêt nê. Kot paj Inhîpêêxâ kot mē awÿr inhmenh xwÿnhhta nhÿ hā àhpumunh tÿx xā hkôt tanhmā mē ajarênh to. Jao ām hāmri mē ajarê. Kwa mē jam ajamaxpêr tÿx nê. No ā ixte mē amā amnhî jarênh anhyrja ma nê tee ri ajamaxpêr kêt nê. Anê.

Mē kot Jejus kêp Tîrtûm Kra hā harênh xwÿnhjê jarênh

Juăw 8.18; Wam Juăw 5.6-8

³¹ Nhûm Jejus arî mē kêp Ijaew nhô pahijê mǎ kapêr nê mē kām:

—E na pa ra tanhmā mē amā amnhî jarênh to. Nom kop ām papxipix ixte ā amnhî jarênh anhyr ronhyx ka mē inhma nê ajamaxpêr o: “Ko. Na apu ām hāmri ā mē inhma amnhî jarênh anê rÿ apu ām amnhî to hêx.” Anhyr o ajamaxpêr. ³² Nom papxipix na pa hte ā amnhî jarênh anhyr kêt nê. Inhîpêêxâ haxwÿja na hte ā jarênh anê. Nê ām hāmri na hte tanhmā jarênh to ho pa. Tîrtûmja hêx kêt. ³³ No mē amā pika nhô xwÿnhjê pix kapêr mar prām jakamâ na ka prem finat Juăw Paxisja wÿr akwÿjê

rê nhûm mē ma hwÿr mra nê ixtā hkukja nhûm mē kām tanhmā jarênh to. Nê hprî hā mē kām ijarê. ³⁴ No mē apê pika nhô xwÿnhjaja mē ate xipê mǎ tanhmā jarênh toja na xipê tanhmā kute hkêt. Kojâ mēhō tanhmā ixto kapêr punuj to rÿ tanhmā jarênh mex to pa amnhî jarênh ma nê tee ri amnhî kukamā ijamaxpêr o ixkaprî hkêt nê. Tā nom Juăw Paxis kapêrja mē amā mex jakamâ na pa ā mē amā harênh anê. Ka mē ra kot tanhmā ijarênh toja ma nê amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ nê nhÿrmā ty nê ma mē kot amnhî xā htÿx kamā hamak tûm xâta wÿr apa hkêt nê.

³⁵ —Juăw Paxis na pre te kanê hpôk mex nê mēmoj to amnhîrit mex pyrà nê mē amā Tîrtûm kapêr o amnhîrit mex o pa. Ka prem te maripôte kot kanê hā htu pyrà nê hwÿr akuprô nê mar o akuhê. Nom hkôt ajamaxpêr tÿx kêt nê. ³⁶ Na pre hprî hā mē amā ijarênh o ri pa.

—Tā pa pam mē awÿr wÿr nê Inhîpêêxâ nhÿ hā mē akamā aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhyr o ri ixpa. Mē ate ja hā xipumunh nê Inhîpêêxâ tām kot mē awÿr inhmenh kôt xipumunh kaxyw.

³⁷ —Nê Inhîpêêxâja mǎânēn xipê Kra hā mē amā ixto amnhîrit. Ra mē anhopinh xā kaxwÿnh kām kot mē amā ixto amnhîrit tā ka mē ama nê ām ama nê ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ³⁸ Mē amā mē ate hkôt amnhî nhîpêx o apa hprām kêt. Mē ate kapêr mar tÿx ronhyx ka mē ixkapêr ma nê amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. Xipê Tîrtûm kot mē awÿr inhmenh xwÿnh kênā.

³⁹ —Nê Tîrtûm kapêr ā kagā htûm haxwÿja kot tanhmā ijarênh to. Ka htem wa ixri atûr tûm nê apa ho apa hprām xā kamā harênh rāhā ho rî apa. Nê kot tanhmā pa ijarênh to htā ka mē ixkapêr ma nê amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Anê.

Ijaew nhô pahijaja kot Jejus kaga hā mē harênh

⁴⁰ Nhûm Jejus arî mē kêp Ijaew nhô pahijê mǎ kapêr nê mē kām:

—Nê pa na ixte Inhîpêêxâ mē wa ixri ixte mē ho mē htûr tûm nê mē pa mǎ xwÿnh ā mē harênh tā ka mē amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ⁴¹ Nom mē ate inhmenh ā ijarênh kêt tā ja xipê tanhmā kute hkêt. Ām Inhîpêêxâ pix kot inhmenh ā ijarênhja na inhma hprām. ⁴² Ra ixte mē apumunh mex. Mē amā Tîrtûm kînh kêt. ⁴³ Tām kot mē awÿr inhmenh tā ka mē xipumu nê ixkaga nê ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nom kojâ mēhō amnhî krā hkôt mē awÿr tē nê tanhmā mē ajahkre hto ka mē ama nê hkôt amnhî nhîpêx kurê kumrêx.

⁴⁴ —Ām pika nhô xwÿnh pixjaja kot mē amex ā mē ajarênhja na mē amā hprām. No Tîrtûm kot amnhîm mē amex ā mē ajarênhja

mē amā hprām ā mē ate amnhī jarēnh tā mē amā ja prām kêt. Jakamā na ka htem ixkaga kumrēx. ⁴⁵⁻⁴⁶ Tā nom kot paj pam nhŷrmā Tirtūm mā mē apē ixkwŷ hkêt ā mē ajarēnh kêt nē. Mo kaxyw kot pa kêt ri ā kām mē ajarēnh anē? Finat Mojes tām koja ja hā kām mē ajarē. Na ka htem tanhmā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o: “Kot paj finat Mojes kot mē inhmā tanhmā kapēr to hkôt amnhī nhīpēx o ri xpa hāmri nē nhŷrmā Tirtūm ri ixŷr tūm nē inhmex nē xpa ho xpa.” Anhŷr o ajamaxpēr nom hkôt amnhī nhīpēx kêt nē. Mojes na pre hte pa ijarēnh o pa. Tā mē ate kapēr kôt amnhī nhīpēx ronhŷx ka mē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpēr nē ixkôt amnhī xunhwŷ. No mē ate ixkaga jakamā koja Mojes tām Tirtūm mā mē apē ixkwŷ hkêt ā mē ajarē. ⁴⁷ Mē ate Mojes kapēr kôt amnhī nhīpēx kêt jakamā kot kaj mē määnēn ixkôt amnhī nhīpēx hkêt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus Ijaew nhō pahijē mā kapēr anē.

6

Jejus kot mē ho 5.000 nē mē kām mē ō hā harēnh

Matēwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17

¹⁻⁴ Tā nhūm ra arġro pē Pas ahtēp o mō. Pasja ā mē ixpē Ijaewjaja na pa htem axpēn wŷr akuprō nē hā ōwēhti hkra nyw kwŷ pa nē i hkur o ixkrī. Amnepēm Tirtūm kot pika pē Ejit rūm mē inhġētjē kator kaxyw nhūm prem nojarēt nē ā hkwy hpar nē i hkur anē. Tā arī mē ixpē mē hkanrēhā mē htāmnhwŷjaja jam ijamaxpēr pē ixkūnh kaxyw ā amnhī nhīpēx anē. Jakamā nhūm Jejus pār krem axā nē ma himō pē Garirej ā rēr kaxyw ma xarmā mō nē rē. Himōja nhīh hō pē na Tipe nhūm hā xarmā mō nē rē. Pa mē hkôt xpa ho xpa xwŷnhjaja ma hkôt xpa.

Hāmri nhūm pika nhō xwŷnh kwŷjaja Jejus ma mōr kām omu hāmri nē ma gō kape hā pikap mē inhġēkrep mra. Na pre ra Jejus mē kamā mē ā xwŷnhjē ohtō nē akupŷm mē ho mex nhūm mē axte omu hāmri nē ma mē inhġēkrep gō mŷ ri hpar o pa.

Tā pa mē xarmā rē nē pār rūm ijaepōj nē gō mŷ ri kŷxpē ixkrī hpa.

⁵ Hāmri nhūm mē inhġēkrep mē mrar xwŷnhjaja mē ixwŷr hpōx o mra nhūm Jejus amnhī wŷr mē omu nē mē inhġō pē Firipti mā kapēr nē kām:

—Kwa Firip. Mēmoj kot puj mē pahwŷr mē mōr nējē mā ho anē nhūm mē kuku? Tanhmā kot puj mē amnhī to nē nhŷri mē kām mēmoj japrō nhūm mē kuku? Anē.

⁶ Ra tām kot tanhmā mē kām ō hto hā amnhī pumunh mex tā ā mē hā Firipti kamā hamak kaxyw mē hā hkukjēr anē.

⁷ Hāmri nhūm kuma nē tee ri mē hkukamā hamaxpēr nē kām:

—Konēn. Mē ohtō rax kumrēx kēnā. Mo mē kaxyw mē pakāxpore rax? Kot pu mē pakāxpore ho 200 nē ho mē kām mēmoj japrōr tā nhūm mē ām ho hkryre nē kuku nē ho ōhy htu hkêt nē. Mē ohtō rax o mē ohtō rax kēnā. Anē.

⁸⁻⁹ Hāmri nhūm mē inhġōja kuma nē Jejus wŷr tē nē kām kapēr. Simāw Pêtre htō Andreja hwŷr tē nē kām:

—E ota mēhō hkrata amnhī kôt ō hkwy ho mō. No ām grire. Na pāwti kēp 5 nē kaxyw ō tep axkrutere. No mē ohtō gri ā kot kêt mē hipēx pa. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kuma nē hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwŷnhjē mā kapēr nē mē inhmā:

—Tōe. Nā hāmri. E mē kām anē kē mē hkrī pa. Anē.

Hāmri pa mē kām anē nhūm mē pō kamā hkrī hpa. Na prem ohtō kumrēx. Mēmyjē pixjaja kēp 5.000. Nē kaxyw mē hprō nē mē hkrajaja. Na prem ohtō ho ohtō. Tā piitā hkrī pa. ¹¹⁻¹² Hāmri nhūm Jejus mēhō hkrata pē ō pāwti jamŷ nē o xa nē Tirtūm mā harē nē kām:

—Pa Papaj. Na ka hte mē inhmā mē inhō ho apa. Ām kapxpix amex o amex. Anē.

Hāmri nē mē inhmā pāwtija gō pa mē ō ri mē hkrī xwŷnhjē mā ōr o mra nē ho mē piitā mē hipēx pa. Pāwtija ām hkryre htā nhūm Jejus tanhmā ho nhūm ra ohtō rax kumrēx. Jakamā pa mē ō ri mē kām ōr o mra nē ho mē piitā mē hipēx pa. Nhūm Jejus hpānhā tep axkrutreta py nē mā ho anē nē Tirtūm mā harē hāmri nē amnhī xō ri mē inhmā kugō pa mē mā ho anē nē. Te ho pāwti nhīpēx pyrā nē ho mē piitā mē hipēx. Hāmri pa mē ixpiitā apku nē inhōhy htu nhūm arī mēō jakrēx kwŷ hprā. Hāmri nhūm Jejus mē inhmā:

—E kwa mē hkôt mra nē mēō jakrēx o akuprō kē omnu hkêt nē. Anē.

¹³ Hāmri pa mē kuma nē ho akuprō nē kawā o 12 nē ho nŷt. Pāwti hkryreja ām kēp 5 pix tā nhūm Jejus tanhmā ho nhūm rūnh kumrēx. Jakamā pa mē hakrēx prār o kawā ho 12 nē ho nŷt pa. ¹⁴ Hāmri nhūm mē inhġēkrep mē mōr xwŷnhjaja amnhī jaēr pē Jejus kot mē kām mēō ho rax ā omu nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokŷŷ. Tām mǎn pre finat Mojesja amnepēm mē panhġētjē mā harēnh o ri pa. Tā ra mē pahwŷr wrŷ nā? ¹⁵ Kwa pu mē kām pakapēr kām paxihtŷx nē ma akupŷm amnhī kôt o mō nē amnhī kaxyw ām kē mē pahto amnhġtār o pa. Anē.

Hāmri nhūm Jejus amnhī tā mē kapēr ma nhūm ja kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē kēp kato nē ma hpānhā ahte nhŷri xixēt ō hwŷr tē.

*Jejus kot gô krâhkâ hã htêm ã harênh
Matêwre 14.22-27; Makre 6.45-52*

¹⁶ Tã nhũm ra kamâtre pa mē Jejus kôt ri ixa pa ixa xwýnhaja ma akupým himô hwýr mra. ¹⁷ Nhũm kormã Jejus mē ixwýr akupým htêm kêt jakamã pa mē tee ri kamã ama hãmri nê akupým pâr mã axà nê ma akupým Kapanau hwýr xarmã ixrêr o mô.

¹⁸ Pu nhũm ra kôk âpêr týt nhũm gô xatã kânhmã harĩ nê axpên wýr mra nê axpên tak týt nê. ¹⁹ Pa mē kormã gô nhĩpôk ri mô. Nê tee ri rrêmti ho gô rênh nhĩpêx kaprý nom kormã ixrêr kêt nê. Nê kormã inhmôr o ixtã 5 kirôm pix nê. Hãmri nhũm ra Jejus gô krâhkâ hã hpar o mē ixkôt tẽ. Pa mē ixprĩ hã amnhĩ wýr omunh mex kêt nê ixtýt mēkarô hã hkamnhĩx nê mē inhmã uma htýt kumrêx. ²⁰ Tã nhũm mē inhmã ixkapêr nê mē inhmã:

—Tk. Kwa mē amã ma hkêt nê. Pa na pa mē akôt tẽ. Anê.

²¹ Hãmri pa mē kapêr ma nê ixkĩnh nê. Nê amnhĩ wýr pâr kre hwýr ho api nhũm axà pa mē xarmã ixrêr kurê kumrêx nê pâr kre rûm ijapôx pa.

Mê kot Jejus japêr mrar ã mē harênh

²² Tã nhũm apkati nhũm xarpê mē kot Jejus wýr mrar nhũm kot mē kãm ô xwýnhaja tee ri hapêr o pa nê axpên mã:

—Kwa nhỹhým măn pre we tẽê? Na pre hkôt ri mē pa xwýnhaja pix mē ô pâr kãm ma akupým xarmã mô nom nhũm Jejusja mē hkôt htêm kêt nê. Nã măn kormã jar nhỹhým ri mrar jakamã pu mē kormã omunh kêt nê. Anê.

²³ Rôm nhũm Tipe rûm pâr kwýja mē hwýr pøj. Jejus kot mē apkur xã ho Tĩrtũm wýr nê mē kãm ho rax xã hã pikata wýr nhũm môn pøj. ²⁴ Hãmri nhũm mē amnhĩ wýr omu nê tee ri pâr kãm Jejus mē hkôt mē ixa ho mē ixa xwýnhjê japêr hãmri nê axpên mã:

—E kwa pu mē ma mē hkôt xarmã mô nê Kapanau kamã mē hapêr. Anê.

Hãmri nê mē kãm amnhĩ jarê nê mē ô pâr kwý hwýr agjê nê ma mē hkôt xarmã môn rê. ²⁵ Hãmri nê ra mē ixwýr rê nê mē ixkôt pøj nê mē ixkaêx ã Jejus pumu nê hwýr mra nê kãm:

—Pa mē ijahkre xwýnh. Kwa na pa prem tee ri xarpê ajapêr hãmri nê man akôt môn rê. Kwa tanhmã na ka pre we amnhĩ to nê man tẽn rê? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nã mēmo kaxyw na ka wem ri ijapêr o ri ixkôt apa? Am jãã mē ate ixkutã axâpkur nê anhôhy htu jakamã na ka mē axte ixkutã axâpkur pix kaxyw ijapêr o ri apa. No ixte ã mē amã amnhĩ nhĩpêx anhýr ã ixpumu nê ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Kwa mē ixpê Kra hã inhmã ajamaxpêr týt nê kêt wehe. Anê.

Jejus te kêp kaxkwa rûm mē paxâpkur xã maati pyrãk ã kot amnhĩ jarênh

²⁷ Nhũm Jejus ari hwýr mē mrar xwýnhjê mã kapêr nê mē kãm:

—Kwa kêr ka mē ri axâpkur xã pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Na htem mē apkur xã kukwak ri Tĩrtũm mē wa ixri htĩr tũm nê pa ho pa hkêt nê. No kot kaj mē amnhĩ kaxyw pa ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwý. Hã kot kaj mē ixkukwak ri nhỹrmã atĩr tũm nê wa ixri amex nê apa ho apa. Te ixpê mē kot mē apkur xã hkur nê ý hã htĩr tũm nê pa ho pa xwýnh pyrãk. Ja kaxyw na pre Inhĩpêêxã Tĩrtũm mē awýr papxipix inhmê pa mē awýr wrý. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm mē kuma nê kãm:

—Kwa tanhmã kot paj wem amnhĩ nhĩpêx to nhũm Tĩrtũm hã mē ixpumu nê mē ixto mex nê? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm mē kuma nê axte mē kãm amnhĩ jarê nê mē kãm:

—Nã kot kaj mē amnhĩ kaxyw pa Tĩrtũm kot mē awýr inhmênh xwýnh kôt ajamaxpêr hãmri nhũm ixtã mē apumu nê tanhmã mē akrã hto ka mē ajamakêtkati nê axãmnhĩx akĩnh nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm mē kuma nê kãm:

—Tôe. Kwa axte mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mē ja hã apumu nê amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E mēmo kot ka mē inhmã ho anê? Kwa tokyx mē inhmã axte mēmoj tanhmã ho pa mē omu. ³¹ Amnepêm finat Mojes pyrã kot kapôt ã mē panhigêtjê ho pa ri na pre hte apkati mē mē kãm mēo mē kot kãm “manã” anhýr xwýnhata gô nhũm pre htem hkur o pa. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Na pre kaxkwa rûm mē hwýr mē apkur xã rê nhũm mē hkur o pa.

Anhýr o kot harênh. Tã kot kaj Mojes nê apkati mē mē inhmã mē inhô ho ri apa pa mē ja hã apumu nê ri kormã amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr japêr. Anê.

³² Hãmri nhũm mē kãm:

—Xã Mojes na pre hte mē kãm kaxkwa rûm mē apkur xã rênh o pa? Nã tãm kêt. Inhĩpêêxã na pre hte mē hwýr kurê nhũm mē hkawrà nê kuku nê kukwak ri hihtýt nê htĩr nê pa. Tã nhũm ra mē awýr hpânã pa ixpê Kra hã inhmê. Kwa mē ixkapêr ma nê amnhĩ krãm haxàr týt nê. ³³ Na pre Tĩrtũm inhĩpêx o te amnepêm kot mē hwýr kaxkwa rûm mē apkur xã rênhta pyrã nê amnê pika hwýr inhmê. Jakamã te ixpê kaxkwa rûm mē apkur xã maati wrýk xwýnhata pyrãk. Mē ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr hãmri nê ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa kaxyw. Anê.

³⁴ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē kuma nom hprī hā mar mex kêt nē. Ām ht̄x ho axtem mē apkur xā mex pix ā harēnh ā hkamnhīx nē kām:

—Kwa tō mē inhmā mē apkur xā maatita kwý gō pa mē apkati mē hkur o ri ixpa. Anē.

³⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī tā mē kām:

—Nā mē apkur xā kumrēxja ām paa. Te ixpē mē apkur xā maati pyrāk. Jakamā kot kaj mē atō amnhī kaxyw ixkōt ajamexpēr nē ixkōt amnhī nhīpēx o apa hā kot kaj mē akīnh nē apa. Te ra axāpkur nē anhōhy htu nē akīnh o ri apa pyrāk. Jao amnhī tā ixpumu nē akīnh nē ajamakētkati nē ri apa.

³⁶ —Ra mē ate ixpumunh mex tā kormā amnhī kaxyw ixkōt ajamexpēr kêt nē. Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krām haxār t̄yx nē. ³⁷ Tirtūm kot inhmā mē ōr mā xwýnhja koja mē ixpumu nē amnhī kaxyw ixkōt hamexpēr mex kurē kumrēx. Ā mē kot amnhī nhīpēx anh̄r xwýnhja kot paj aa amnhī nē mē hanor kêt nē.

³⁸ —Nē ixte amnhī krā hkōt kaxkwa rūm ixwryk nē inhmā hprām xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa kaxyw na pa pre ixwryk kêt nē. Inhīpēxā kot mē awýr inhmēnh jakamā kām hprām xā hkōt pix mā na pa hte tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa.

³⁹ —Tā mo na hte Inhīpēxā kām hprām? Nā kot inhmā mē ōr mā xwýnh piitā nh̄rmā wa ixkuri ht̄r tūm nē mex nē pa ho paja na kām hprām. Jakamā nh̄rmā akupým mē ht̄r ā arīgrotā ā ixte akupým mē ho ht̄r nhūm ixte ām pixire nē ho ixpikunor kējja na kām hprām.

⁴⁰ —Tā kot ka mē atō ixpē Tirtūm Kra hā ixpumu nē amnhī kaxyw ixkōt ajamexpēr nē ixkōt amnhī xām. Hā kot kaj nh̄rmā atyk tā pa akupým mē at̄r xā hā arīgrotā ā akupým ato at̄r ka wa ixkuri at̄r tūm nē amex nē apa ho apa. Ja na Inhīpēxā kām hprām. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. ⁴¹ Hāmri nhūm Ijaew nhō pahijaja mē kuri mar o kuhē nē tee ri kēp kaxkwa rūm mē apkur xā maati pyrāk ā amnhī jarēnh ma nhūm ja mē kām mex kêt nhūm mē kamā gryk nē. ⁴² Jakamā xapēn mā ri harēnh o:

—Tk. Kwa mo na ri ā amnhī jarēnh anē? Kēp mē panhīō kēnā kot kêt ri kēp kaxkwa nhō xwýnh ā amnhī jarē. Kēp Juje mē Marir wa hkra na. Mē pahte katorxā mē hipēxā wa omunh mex kēnā kot kêt axtem nē kēp kaxkwa nhō xwýnh ā amnhī jarē. Anē.

⁴³ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Kwa mē ā ijarēnh anh̄r kêt nē. ⁴⁴ Koja Inhīpēxā kot mē awýr inhmēnh xwýnhja tanhmā mē hkrā hto nhūm mē rī kormā

amnhī tā ja hā ixpumu nē amnhī kaxyw ixkōt hamexpēr. Tā ā mē kot amnhī nhīpēx anh̄r xwýnhja koja mē nh̄rmā htyk tā pa akupým mē ho mē ht̄r nhūm mē wa ixri ht̄r tūm nē mex kumrēx nē pa ho pa.

⁴⁵ —Amnepēm Tirtūm kapēr jarēnh o mē pa xwýnhja na prem ā ja jarēnh anh̄r o:

Koja Tirtūm mē hkrā kaxwýnh kām tanhmā mē kām kapēr o amnhīr to ho pa.

Anh̄r o harēnh. Jakamā mē kot Tirtūm kapēr mar nē hkōt amnhī nhīpēx xwýnhja koja mē māānēn amnhī kaxyw pa ixkōt hamexpēr nē ixkōt ri amnhī nhīpēx o pa.

⁴⁶ —Nē mē apē pika nhō xwýnhjē hō aa mē ate ixkīnhā ano ho Inhīpēxā pumunh kêt. Ām papxipix na ixte omunh. Kurūm na pa pre mē awýr wr̄y. ⁴⁷ Tā kot ka mē atō amnhī kaxyw ixkōt ajamexpēr. Hā kot kaj nh̄rmā wa ixkuri at̄r tūm nē amex nē apa ho apa. Kwa mē jam ajamexpēr t̄yx nē.

⁴⁸ —Nē ixpē mē axāpkurxā maati jakamā pa na ixpē akupým mē ho mē ht̄r xwýnh. ⁴⁹ Amnepēm mē panhīgētja kormā kapōt ā mē pa ri mē kot “manā” anh̄r xwýnhja kur o ri pata ā na prem kukwak ri ht̄r tūm nē pa ho pa hkêt nē. Na prem ri pa nē gaa nē rī hpigēt nē htyk pa. ⁵⁰ Axtem kaxkwa rūm mē apkur xā maati jarēnh xwýnhja pix kukwak ri na htem nh̄rmā htyk tā akupým ht̄r nē wa ixri ht̄r tūm nē mex nē pa ho pa. ⁵¹ Ām paa. Pa na htem inhī hkwy hkrē hāmri nē wa ixri ht̄r tūm nē mex nē pa ho pa. Na pa pre ra amnhī grōnh kōt mē awýr wr̄y. Jakamā ka mē atō inhī hkwy hkrē hāmri nē nh̄rmā atyk tā pa akupým ato at̄r ka Tirtūm mē wa ixri at̄r tūm nē amex nē apa ho apa. Anē.

⁵² Nhūm pre ā Jejus Ijaew mā amnhī jarēnh anē. Nō ām mē kām amnhī tā kuxi nē amnhī jarē. Jakamā nhūm mē tee ri kuma hāmri nē tanhmā hā xapēn mā kapēr to. Mē kot hprī hā mar kêt nē ām mē kot ī hkwy hkrēja pix jarēnh mar jakamā tee ri hamexpēr nē xapēn mā:

—Kwa tanhmā kot kêt we amnhī to nē mē pamā amnhī nhī hkwy gō pu mē kuku? Anē.

⁵³⁻⁵⁴ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Nā mē kot inhī hkwy hkrēr nē ixkamrō hkwy ho hkōm xwýnh pixjaja koja mē nh̄rmā Tirtūm mē wa ixri ht̄r tūm nē pa ho pa. Ixte akupým mē ho mē ht̄r xā hā arīgrotā ā kot paj mē ho mē ht̄r nhūm mē wa ixri ht̄r tūm nē mex nē pa ho pa. Nō kot kaj mē inhī hkwy hkrēr kêt nē ixkamrō hkwy ho akōm kêt hāmri nē wa ixri at̄r tūm nē amex nē apa ho apa hkêt nē. Kwa mē jam ajamexpēr t̄yx rāhā nē. ⁵⁵ Kêt inhīja kēp mē apkur xā maati na. Nē ixkamrōja kēp mē hkōm xā maati na. Jakamā na htem inhī hkwy hkrē nē ixkamrō hkwy ho ixkō nē ra kēp wa ixri mē ht̄r tūm

nê mē pa ho mē pa mā xwýnh. ⁵⁶ Jakamā kot ka mē atō inhī hkwy hkrē nē ixkamrō hkwy ho ixkō. Hāmri pa amnhī tā apumu nē akarō mā axā ka te apē pa pyrāk o amnhī nhīpēx o apa. ⁵⁷ Inhīpēēxā kot mē awýr inhēmēnh xwýnhā kukwak ri na pa hte itīr tūm nē ipxa ho ipxa. Tā ja pyrā nē kot kaj mē inhī hkwy hkrē hāmri nē ixkukwak ri wa ixri atīr tūm nē apa ho apa mā xwýnh.

⁵⁸ —Jakamā na pa ā mē amā ixpē kaxkwa rūm mē axāpkur xā maati hā amnhī jarēnh anē. Amnepēm mē panhīgētjaja na pre htem kapōt ā mēōta kur o pa hāmri nē gaa nē hpiġēt nē htyk pa. No kēt pa koja mē inhī hkwy hkrē hāmri nē mē kurom wa ixri hīr tūm nē mex nē pa ho pa. Anē.

⁵⁹ Nhūm pre ā Jeŭs mē kām amnhī jarēnh anē. Kormā Kapanāu kamā Tīrtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā ā mē ahkre anhýr o xa.

Mē ohtō nē mē kot Jeŭs kaga hā mē harēnh

Sikūn Korīt 3.6; Sikūn Pētre 3.16

⁶⁰ Hāmri nhūm mē kot Jeŭs kōt mar o mē pa xwýnhjaja ohtō nē ā kapēr anhýra ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hā axpēn mā:

—Tk. Kwa pēr kapērja ām ri katii. Mēhō koja we kuma nē hkōt hamaxpēr nē hkamrō nē ī kur o ri hkōt pa? Nā mē piitā mē kām ja mexti hā. Anē.

⁶¹ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Kwa xā ixkapērja mē apē omnuj? ⁶² Nā kot paj nhýrmā ma akupým kaxkwa hwýr api. Ixpē Tīrtūm kot mē akaxyw ixām xwýnh ā ma akupým hwýr api. Hāmri ka mē ā ixte amnhī nhīpēx anhýr ā ipumu nē rī kormā ixkōt amnhī xunhwýr japēr. ⁶³ Na htem mēmoj kur kukwak ri kēp Tīrtūm mē wa ixri hīr tūm nē pa ho pa xwýnh kēt nē. Rý amnhī krā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho kēp wa ixri hīr tūm nē pa ho pa mā xwýnh kēt nē. Tīrtūm mē wa Ixkarō tām na hte mē hkarō mā agjē nē mē ho Tīrtūm wa ixkuri mē hīr tūm nē mē pa ho mē pa mā xwýnh. Tā ý hā na pa ā mē amā ixkapēr anē. Nom mē amā amnhī tā kuxi nē amnhī jarē. Tā kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx. Hā kot kaj mē nhýrmā wa ixri atīr tūm nē amex nē apa ho apa. ⁶⁴⁻⁶⁵ No mē akwýjaja na ka mē ixkapēr ma nē ām ama nē ixkōt ajamaxpēr kēt nē. Jakamā na pa ā mē amā ixkapēr anē nē mē amā: “Koja Inhīpēēxāja tanhmā mē akrā hto ka mē rī kormā amnhī tā ipumu nē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr.” Anhýr o mē amā ixkapēr. Anē.

Nhūm ā Jeŭs mē kām kapēr anē. Ra kot mē hkukamā mē omunh mex. Ra kot amnhī kaxyw mē kot hkōt hamaxpēr mā xwýnhjē pumunh nē määnēn mē kamā kot mēō pahī

nhīhkrām haxār mā xwýnhjaja nhūm määnēn ra kot amnhī kukamā omunh mex. Jakamā nhūm ā mē kām kapēr anē. ⁶⁶ Hāmri nhūm mē kot hkōt kapēr mar o mē pa xwýnh kwýjaja tee ri kuma hāmri nē hkaga nē axte hkōt pa hkēt nē. ⁶⁷ Hāmri nhūm tee ri mē kot hkaga nē ma mē mrar ā mē omu nē mē ixpē hkōt ipxa ho ipxa xwýnh pē 12jē mā kapēr nē mē inhām:

—Pa? No mē kajaja. Xā kot kaj mē urāk nē ixkaga nē ma akupým mra nā? Anē.

⁶⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre kām:

—Nā kot paj mē akaga hkēt nē. Kapxipix na htem amnhī kaxyw akōt hamaxpēr jao kēp Tīrtūm mē war akuri hīr tūm nē pa ho pa mā xwýnh. ⁶⁹ Ka na pre Tīrtūm mē ixwýr amē. Jakamā na pa mē amnhī kaxyw akōt ijamaxpēr o ri ipxa. Nā kot paj mē aa akaga hkēt nē. Anē.

⁷⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā ixte amnhī kaxyw mē apē 12jē rēnh tā na ka mē atō akwýjē hkīnhā axtem nē Satanasti hkōt amnhī xām. Anē.

⁷¹ Nhūm pre ā finat Jut Kariot kot mē inhō pahijē nhīhkrām haxārja kukamā mē inhām harēnh anē. Mē inhī ō na pre. Nē kēp Simāw Kariot kra na pre. Tā ra kot mē ihkrām haxār kaxyw nhūm Jeŭs kot amnhī kukamā omunh jakamā ā mē inhām harēnh anē.

7

Jeŭs tōjaja kot mē hkīnh wýr amnhī kōt hwýr ā mē harēnh

Matēwre 10.36, 13.57-58

¹ Tā nhūm Jeŭs arī Garirej kamā ri pa nē kormā akupým Jutej wýr mōr kēt nē. Jutej kamā Ijaew nhō pahijaja ra kot hā āmnēnh nhūm mē kot hpīr ā harēnh jakamā nhūm mē umaj kormā hwýr mōr kēt nē.

² Tā mē ixpē Ijaew mē ixte ixkre hkryre nhīpēx nē hā ixkīnh ā arīgroja ra ahtēp o mō. Mē ixkīnhā ā na pa pre htem xpiitā Jutej wýr axpēn wýr akuprō nē ahpýnhā ri amnhīm ixkre hkryre nhīpēx nē kamā ixkrī.

³ Jakamā nhūm Jeŭs tōjaja hwýr mra nē kām nojarēt nē amnhī kōt kuwý nē kām:

—E kwa tokyx pu mē pahkwýjē hkōt. Ka mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o ri mē hkōt apa kē mē kām akapēr mar prām xwýnhjaja ja hā apumu. ⁴ Na ka hte jar te apimxur pyrāk o amnhī nhīpēx. E kwa tokyx ma pu mē hkōt. Anē.

⁵ Katorxā hkōt mē kēp Jeŭs tō htā kormā amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt jakamā na prem ā kām kapēr anē. ⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kormā. Kormā ixte mē kām amnhī to amnhīrīt xā hā arīgro kormā kator kēt. Jakamā kot ka mē amā mē hkōt amrar prām nē māmri mē mē hkōt mra. ⁷ Koja mē apumu nē kām mē akurē hkēt nē. Nē mē

akamā gryk kêt ka mē ri tanhmā amnhī nhîpêx to ho mē hkôt apa. No pa kot paj mē hwÿr mō nē mē kām mē kot amnhī tomnuj o pa hā mē harēnh o ri mē hkôt ixpa nhūm mē tee ri amnhī tā inhma nē ixkamā gryk nē. ⁸ Jakamā mē māmri ma mē hkôt mō. Kot paj kormā. Kormā ixte mē kām amnhī to amnhīrit xā hā arigroja kormā kator kêt.

⁹ Anē nhūm mē tee ri kuma hāmri nē kure nē ma mē hkwyjê hkôt Jutej wÿr mō. Nhūm Jeju kormā Garirej kamā ri pa hā apkati grēre. ¹⁰ Hāmri nē kormā ma hapu hā mē hkôt mō. Pa mē hkôt ri ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt ixpa.

Mē kot ahpÿnhā tanhmā Jeju jarēnh to hā mē harēnh

Juāw 7.37-44, 9.22, 10.19-21, 12.42-43

¹¹ Rôm nhūm ra mē xipê Ijaew nhō pahijaja mē hkÿnhja kamā mē pikuprōnh xwÿnhjê kaēx ā Jeju japêr o ri mra. Nē hā xapēn kukjêr o mra nē xapēn mā:

—Kwa nok? Nhÿri mǎn we? Anē.

¹² Nhūm Ijaew piitā tanhmā xapēn mā Jeju jarēnh to ho pa. Nē kamā mē hkwyjaja harēnh o:

—Nā kot amnhī to mex o pa xwÿnh na.

Anhÿr o harēnh o pa. Nē kamā mē hkwyjaja axtem nē harē nē harēnh o:

—Tk. Kot mē no kupyr o pa xwÿnh kēnā. Anē.

¹³ Nom mē ō pahi pymaj mē piitā mē nom tanhmā harēnh to hkêt nē. Ām xapēn mā pix mā tanhmā harēnh to ho pa.

Jeju kot mē hkÿnh xwÿnhjê jahkre hā harēnh

Makre 3.22; Juāw 5.16

¹⁴ Tā pa mē mē hwÿr pōj. Jeju mē pa mē hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja mē hwÿr pōj. Kormā mē hkÿnhja hapêx kêt ri. Hāmri pa mē Jeju kôt Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja wÿr mra nē agjē nhūm Jeju mē ahkre ho nhÿ. ¹⁵ Hāmri nhūm mē inhō pahijaja tee ri kot tanhmā mē ahkre hto hā kuma nē hā xapēn kukja nē xapēn mā:

—Kwa mē pahkÿnhā kot Tirtūm kapêr o istuda hkêt tā ā mē ahkre anē. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Nā na pa hte amnhī krā hkôt tanhmā ri mē ajahkre hto hkêt nē. Ām kot mē awÿr inhmenh xwÿnhhta nhÿ hā na pa hte ā mē ajahkre anhÿr o ri mē akôt ixpa. ¹⁷ Tā kot kaj mē amā Tirtūm kām hprām xā hkôt amnhī nhîpêx prām hā kot kaj mē ixte ŷ hā ixkapêr ā ixpumunh kurê kumrêx. ¹⁸ Amnhī krā hkôt mē kām kapêr o ri mē pa xwÿnhjaja na htem mē kot mē mar nē mē hā hpijaam pix kaxyw tanhmā mē kām kapêr to ho ri pa. No kêt pa na mē ate ixkapêr mar nē kot mē awÿr inhmenh xwÿnhhta ā apijaam pix kaxyw na pa hte tanhmā mē amā ixkapêr to

ho ri ixpa. Jakamā ām hāmri na pa hte mē amā ixkapêr o ri ixpa.

¹⁹ —Finat Mojes na pre mē panhigêtjaja kot tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa nhūm Tirtūm kot mē kām hā karō jarēnh o ri mē hkôt pa htā ka mē hkôt amnhī nhîpêx kêt nē. Tā ixte hkôt amnhī nhîpêx kêt ā ixto axēx nē mē ate xipêr kaxyw ixtā amnhī jarēnh ri apa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm mē ā Jeju kot mē kām kapêr anhÿrja ma nē hēx rom kām:

—Kwa mē ixtō na pa apÿr mā ka ri ā mē ijarēnh anē? Amrakati kēnā. Kwa mǎn ka akrā xapā nā? Hā na ka ā ri akapêr anē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā ixte mē pahkôt xā hā arigro hā akupÿm mēhō myta ho mex jakamā na ka prem ja hā ixpumu nhūm ja mē apê omnuj nē. Nē te ixte mē pahkôt xā hā arigro hā xpijaam kêt xwÿnh pyrāk ā ijarē. ²² Nom na ka htem ixpyrā nē mē panhō arigromnu hā mēmoj tā axāpēnh o ri apa. E pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma. Na pre finat Mojes mē pamā mē pahte mē pahkra myre pē my kwÿrēt kà jakār ā mē pamā karō. Kukamā higêtjaja kot kām ja hā karō xā hkôt. Jakamā na htem mē hkra myre hapōj nē hā semān pyxi nē hapêx nhūm mē kēp mēmy hkwyÿt kà jakā. ²³ Mē pahkôt xā hā arigro hā hō kator tāā nhūm mē hā semān pyxi nē mē panhō arigromnu hō hā kēp my kwÿrēt kà hkwy krāhta. Mojes kot Tirtūm nhÿ hā ja hā mē pamā karō xā hkôt. Jao mē panhō arigromnu hā apē. Tā pa pre mē apyrā nē arigromnu hā ixāpēnh pē akupÿm mēhō myta ho mex ka mē ja hā ixpumu nē axtem nē ixtÿx ri ixte amnhī nhîpêx o ixpa xwÿnh ā ijarē nē mē ate xipêr kaxyw ā amnhī jarē. ²⁴ Kwa mē amnhī krā hkôt tanhmā mē harēnh to ho ri apa hkêt nē. Ām mē kot tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa hā mē omu nē ajamaxpêr o: “Kwa xā we Tirtūm kām ja mex nā?” Anhÿr o mǎn kêt mē ajamaxpêr nē rĭ kormā tanhmā mē harēnh to. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm Jerujarē nhō xwÿnh kwÿjaja ja hā kuma nē tee ri hkukamā hamaxpêr. Hāmri nē hā xapēn kukja nē xapēn mā:

—Kwa xā tām na mē panhō pahijaja mē kot hpĭr kaxyw hā amÿnē? ²⁶ Ota jar mē pakamā ri pa htā nhūm mē ām omu nē kām tanhmā nē hkêt nē. Mǎn mē ām hāmri kēp Kris ā hkamnhĭx jakamā kapêr ma nē ām kuma nē kēp Kris ā tanhmā ho hkêt nē. Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mēhōja kuma nē kām:

—Tk. Nā kēp Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh xwÿnhre hā. Kēp Najare nhō xwÿnh kēnā. Mē pahte hipēēxā mē katorxā wa omunh mex. No kêt Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh mā xwÿnhhta koja xep mē pahwÿr kato pu mē nhÿhÿnh htēm xā hkôt omunh kêt nē. Anē.

²⁸ Rôm nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho nhỹ. Jakamã mẽ kot axpẽn mã harẽnh ã amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Xà mẽ ate aprĩ hã ixpumunh nẽ nhỹhỹnh ixtẽm xà hkõt ixpumunh? Nà mẽ ate ja hã ixpumunh kêt. Na pa pre amnhĩ hkrã hkõt mẽ awỹr inhmõr kêt nẽ. Na pre mẽhõ mẽ awỹr inhmẽ. Nom kot mẽ awỹr inhmẽnh xwỹnhja kormã mẽ ate omunh kêt. ²⁹ Ầm papxipix na ixte omunh. Kurũm ixwryk xwỹnh na pa. Kot mẽ awỹr inhmẽnh nhũm kurũm ixwryk jakamã ixte xpri hã omunh par. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ hkwỹjaja tee ri ã kot amnhĩ jarẽnh anhỹrja ma nẽ ri axpẽn mã harẽnh o:

—Kwa Tĩrtũm kot mẽ pahwỹr mẽnh ã kot amnhĩ to hẽx kẽnã. E kwa pu mẽ ã kot amnhĩ to hẽx anhỹr ja ã unẽ nẽ haxã nà?

Anhỹr o axpẽn mã hã amỹnẽ. Nom kormã mẽ kot unẽnh nẽ haxãr xà hã arĩgroja kormã kator kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nẽ mẽ omunh mex nẽ nhũm mẽ ầm kãm unẽnh prãm kaprỹ. ³¹ No nhũm mẽ hkwỹja mẽ kurom kuma nẽ kệp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ầm xwỹnh ã omunh kurẽ kumrẽx nẽ amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr. Hãmri nẽ axpẽn mã harẽnh o:

—Kwa mãn kệp Tĩrtũm kot mẽ pahwỹr mẽnh mã xwỹnhta mãn nà? Mẽ pahõt kot pu urak nẽ aa mẽ kãm mẽ kot mẽmoj pumunh kêt o anhỹr rax o ri papa? Amrakati kumrẽx. Nà pẽr tãm kẽnã. Anẽ.

Põristi hkwỹ kot Jejus pynẽnh kaxyw ã mẽ harẽnh

³² Nhũm prem ã axpẽn mã Jejus jarẽnh anhỹr o kuhẽ hãmri nhũm Parijew nhõ xwỹnhjaja hã mẽ kuma. Hãmri nẽ patre krãhtũmjẽ mẽ mẽ mã Jejus wỹr mẽõ põristi hkwỹ rẽ nẽ mẽ kãm:

—E mẽ ma Jejus wỹr mra nẽ unẽ nẽ man akupỹn o tẽ. Anẽ.

³³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mã hwỹr mra nẽ omu nom tokyx unẽnh kêt nẽ. Kormã kapẽr ã mar o kuhẽ. Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapẽr o xa nẽ mẽ kãm:

—Nà kot pajjar mẽ akõt ri ixpa hã mytwrỹ grẽrẽ hãmri nẽ mã akupỹm kot mẽ awỹr inhmẽnh xwỹnhta wỹr api. ³⁴ Ka mẽ tee ri jar ija pẽr o ri apa nom nhỹri ixpumunh kêt nẽ. Nẽ mã inhmõr xata wỹr kot kaj mẽ atõ mã ixkõt amõr kêt nẽ. Anẽ.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri ã kot amnhĩ jarẽnh anhỹrja ma nẽ axpẽn mã:

—Kwa nhỹhỹm koja we mã mỗ pu mẽ hkõt papa hkõt nẽ? Mãn mẽ pahkwỹjaja kot Gresjẽ kamã mẽ pa xwỹnhjẽ hwỹr koja mã mỗ nẽ hpãnã mẽ hkõt mẽ ahkre ho pa nà? Hã na ã mẽ pamã amnhĩ jarẽnh anẽ? ³⁶ Mo na ri mẽ pahte tee ri hapẽr o papa hã mẽ

pajarẽ nẽ mẽ pahte hkõt pamrar kêt ã mẽ pajarẽ? Anẽ.

Tĩrtũm Karõ te kệp gỏ nyw pyrãk ã harẽnh Juăw 4.13-14; Apokarip 22.1, 22.17

³⁷ Tã nhũm ra mẽ hkĩnhja hapẽx kaxyw hitep xà hã arĩgro maatija kato. Jakamã nhũm Jejus kãnhmã xa nẽ kỹxpẽ mẽ hpikuprõnh xwỹnhjẽ mã kapẽr nẽ mẽ kãm:

—E te mẽ amã kỏr o apa pyrãk xwỹnhjaja. Mẽ amnẽ ixwỹr akuprõ. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr pa tanhmã mẽ ato ka mẽ apẽ Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa mã xwỹnh.

³⁸ —Kot kaj mẽ ja hã amnhĩ pumu hãmri nẽ mã mẽ kãm ixkapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt apa. Te mẽ kãm kỏr nhũm mẽ ate mẽ kãm gỏ hkwỹ nhũm mẽ kot ho hkỏm pyrãk o mẽ hipẽx o ri mẽ hkõt apa. Hãmri nhũm mẽ ama nẽ mẽ apyrã nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpẽr. Pa ixte tanhmã mẽ atoja pyrã nẽ tanhmã mẽ ho nhũm mẽ apyrã nẽ kệp wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỹnh. Anẽ.

³⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapẽr anẽ. No ầm hã kuxi nẽ mẽ kãm kapẽr nẽ hpri hã harẽnh kêt nẽ. Tĩrtũm Karõ kot nhỹrmã mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpẽr xwỹnhjẽ karõ mã gĩxja nhũm ã mẽ kãm hã kuxi nẽ harẽnh anẽ. No kormã akupỹm kaxkwa hwỹr àpir nẽ mex o mex nẽ hkrĩ hkõt jakamã kormã mẽ hwỹr Karõ rẽnh kêt nẽ.

Mẽ kot ahpỹnhã tanhmã Jejus jarẽnh to hã mẽ harẽnh

Juăw 7.11-13, 7.25, 10.19-21

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ kot Jejus mar o hkrĩ xwỹnhjaja ã kapẽr anhỹrja ã kuma nẽ ahpỹnhã tanhmã harẽnh to nẽ harẽnh o:

—Kwa finat Mojes pyrã nẽ kệp Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh o pa xwỹnh na nà? Anẽ.

⁴¹ Nhũm kamã mẽ hkwỹjaja mẽ kãm:

—Nà Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ầm xwỹnhta na. Anẽ.

Nhũm kamã mẽ hkwỹjaja ja hã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà kệp Garirej nhõ xwỹnh kẽnã kot kêt Tĩrtũm mẽ pakaxyw ầm. ⁴² Tĩrtũm kapẽr ã kagã htũm kot kệp Garirej nhõ xwỹnh ã harẽnh kêt. Kệp Pahi Tawi hkanrẽhã hka-grõt nyw jakamã koja urak nẽ Jutej kamã kri pẽ Perẽj kamã kato. Jao koja urak nẽ kệp Jutej nhõ xwỹnh.

Anhỹr o ri axpẽn mã harẽ. Mẽ kot htỹx Jejus pika pẽ Garirej kamã kator ã hkannhĩx jakamã ã axpẽn mã harẽnh anẽ. Nom pika pẽ Jutej kamã na pre kato. Kri pẽ Perẽj kamã. Tã no nhũm mẽ hkwỹjaja ja hã mar kêt jakamã kệp Tĩrtũm kot mẽ pahwỹr mẽnh xwỹnh kêt ã hkannhĩx.

⁴³ Jakamã nhũm mẽ ã ahpỹnhã axpẽn mã harẽnh anẽ. ⁴⁴ Nhũm mẽ hkwỹjaja ra kot unẽnh kaxyw tã tokyx unẽnh kêt nẽ.

*Pôristi kot Jesus pynênh kêt ã mê harênh
Matêwre 7.28-29*

⁴⁵ Tã nhũm patre nhô pôristijaja. Mê kot Jesus pynênh mã hwýr mrar tã hãmri ã kapêr anhýrja ã kuma nê tee ri hamaxpêr nê unênh kêt nê. Nê awjanã nê ahte ý kamã ma akupým patre krãhtũmjê mê Parijew nhô xwýnhjê hwýr mra. Hãmri nhũm mê omu nê mê kãm:

—Pa nok? Tanhmã na ka mê amnhĩ to nê unênh nê ho amôr kêt nê? Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm mê kãm:

—Nà na pa mê unênh kêt nê. Kapêr mex kênã. Te kot mê pakapêr pyrak kêt kamã pa mê tee ri kapêr ã kuma nê unênh kêt nê. Anê.

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhô xwýnhjaja mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Kwa măn ka mê ra mê urak nê tanhmã kot amnhĩ to hêx toja ma nê hkôt ajamaxpêr nã? ⁴⁸ Mê ixpê Parijew nhô xwýnhjaja nê mê panhõ pahijaja na pa htem hkôt ijamaxpêr kêt nê. ⁴⁹ No kêt mê kot mar nê hkôt hamaxpêr xwýnhhtijaja na htem mê ixkĩnhã finat Mojes kapêr mar kêt nê. ãm Jesus kapêr pix na htem kuma nê hkôt hamaxpêr. Mýrapê koja Tĩrtũm tanhmã mê homnuij týx to nhũm mê rĩ amnhĩ pumu. Anê.

*Nĩkotê kot Jesus xyr pê kapêr ã harênh
Juaw 3.1-21*

⁵⁰ Hãmri nhũm Nĩkotêja mê mar o xa. Mê urak nê kêp Parijew nhô xwýnh tã na pre ra kamãt ô hã Jesus wýr tẽ nê kãm kapêr. Jakamã tee ri hã mê kapêr ma hãmri nê yr pê mê kãm kapêr nê mê kãm:

⁵¹ —Tk. Kwa kormã mê pahte pahprĩ hã kapêr mar nê tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunhre hã. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhĩ hã mê panhĩgêjtê mã ja jarênh o: Kêr ka mê aprĩ hã mê kapêr ã mê ama nê mê kot amnhĩ nhĩpêx ã mê omu nê rĩ kormã tanhmã mê harênh to.

Anhýr tã ka mê kormã aprĩ hã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt tã ra kot amnhĩ tomnuij xwýnh ã harê. Anê.

⁵² Hãmri nhũm mê tee ri kuma nê kãm:

—Tk. Kwa xa wê urak nê apê Garirej nhô xwýnh hã na ka ã yr pê akapêr anê? Xa Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot Garirej nhô xwýnhjê hõ kêp ý hã kapêr jarênh o pa xwýnh ã harênh? Nã ã kot harênh anhýr kêt. Anê.

⁵³ Nhũm mê ã Nĩkotê mã kapêr anê hãmri nê anhgrã nê Tĩrtũm nhôrkwý rũm hapõj nê ma akupým ôrkwý hwýr ãhkurê ho mra.

8

*Mêhõ ni kot nhãm mê mjên o amnhĩkati hã
harênh
Xiakre 2.10-13*

¹ Tã nhũm Jesus Tĩrtũm nhôrkwý kamã mê ahkre hpa hãmri nê kato nê ma hixêť prêk pê Oriwêhti hwýr tẽ. Hãmri nê hã api nê nhýri nõ nê ra gôr.

² Tã nhũm apkati nê myt kator o môr mê nhũm kãnhmã nhĩ nê akupým wrý nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xa hã ixkre hwýr tẽ. No ãm kormã ixkre pu hã kahê hkre kamã nhĩ. Nhũm krĩ nhô xwýnhhaja omu nê hã hturax nê nhũm tanhmã mê ahkre hto ho nhĩ. ³ Hãmri nhũm Parijew nhô xwýnhjê mê Tĩrtũm kapêr tũm o mê ahkre ho mê pa xwýnhhaja hwýr mêhõ nija o tẽ. Na ra ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ nhũm mê ja hã omu nê unê nê hpa hã kupy nê ma Jesus wýr hkjênh o mō. Hãmri nê mê kot mar o kuhê xwýnhjê kutã ãm nhũm xa. ⁴ Hãmri nhũm mê Jesus mã:

—E ot pa mê awýr jahti ho tẽ ka omu. Na ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ. Pa mê ja hã omu nê unê nê man awýr o tẽ. ⁵ E tanhmã kot puj mê hipêx to? Na pre finat Mojes Tĩrtũm nhĩ hã mê panhĩgêjtê mã ja jarênh o:

Koja mênijê hõ axtem nê nhãm mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ ka mê ja hã omu nê apiitã ahpýnhã kên rũnh jamý nê ho htak o api.

Anhýr o kot harênh. No ka? Tanhmã kot kaj mê inhmã ja jarênh to? Tanhmã kot paj mê hipêx to nhũm amã mex nê? E mê inhmã tanhmã mê ixte hipêx to jarê. Anê.

⁶ Nhũm mê ã hêx rom nija ã Jesus kukjêr anê. Kot mê kot hpĩr nê mê kãm kapêr nhũm mê kot hã mar nê mê hkrãhtũmjê hwýr mōr nê kãm kot Mojes kapêr kwým ri mê ahkre hã harênh kaxyw nhũm mê hêx rom ã hkukjêr anê. Hãmri nhũm mê kuma nê tanhmã hã mê kãm nê hkêť nê. ãm htýx hikôt nê ãhkarakã ho pyka kagã ho nhĩ. ⁷ Nhũm mê tee ri omu nê axte hã hkukja nhũm kãnhmã xa nê mê kãm:

—Tõe. Nà kot ka mê atō aa tanhmã amnhĩ tomnuij to hkêť kumrêx ã amnhĩ pumu hãmri nê kam nê rĩ kaxyw kên ô py nê akumrêx ho hkura. Kê akwýjaja rĩ kormã akôt hkwy jamý nê ho htak. Anê.

⁸ Hãmri nê akupým hikôt nê pyka kagã ho nhĩ. ⁹ Hãmri nhũm mê tee ri kapêrja kôt kuma hãmri nê mê kot mar o kuhê xwýnhjê rũm anhgrã nê ma mra. Mê piitã mê kot amnhĩ tomnuij xwýnh ã amnhĩ pumunh mex jakamã tee ri ã kot mê kãm kapêr anhýrja ma nê anhgrã nê ma akupým hpýnh nê axpên kôt mrar o xa. Mêhpigêť kumrêx nê hpãnhã mê nywjaja nhũm mê hpýnh nê ma axpên kôt mrar o ãm kãm hapêx. Nhũm Jesus mênija pix wa ahte mê kot mar xwýnhjê kutã wa arĩk. ¹⁰ Hãmri nhũm Jesus kãnhmã xa nê nita mã kapêr nê kãm:

—Pa? No mẽ kot ato kapêr xwýnhnta mẽ? Xà na mẽhō kên o akuranh kêt nê? Anê.

¹¹ Nhũm kām: “Ma amrakati.” Anê nhũm kām:

—Tõe. Nà kot paj ijaxwýja tanhmã ato hkêt nê. E mamrĩ ma akupým anhōrkwý hwýr tẽ. No âm kêr ka axte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Âm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

Jejus kot hprĩ hã amnhĩ jarênh

Juăw 1.4; Rôman 13.12-14; Epes 5.8-14; Wam Tesarôn 5.5-8

¹² Tã nhũm arĩgro hō hã nhũm Jejus axte Tĩrtũm nhōrkwý hwýr tẽ nê kamã mẽ ahkre ho nhỹ nê mẽ kām:

—Nà te ixpê mẽ piitã mẽ ò kanê pyrãk. Nà hte kanêja mẽ kām hirã mex nê nhũm mẽ kamã rĩt mex o pa. Jao kamãt kô kamã ri pa hkêt nê. Ja pyrã nê na pa hte Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrit mex o ri ixa. Kot ka mẽ atō amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xãm hãmri nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa hkêt nê. Âm Tĩrtũm kām hprãm xã kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Jao te ate kanê hpók nhĩrã kamã arĩt mex pyrã nê apê wa ixrĩ atĩr tũm nê apa ho apa mã xwýnh. Anê.

¹³ Hãmri nhũm Parijew nhō xwýnhjaja tee ri ã kapêr anhýr ã kuma nê kām:

—Tk. Kapxipix na ka ã amnhĩ jarênh anê. Mẽhō kot ã ate amnhĩ jarênh anhýrja kôt kot mẽ inhmã ajarênhre hã. Jakamã kot paj mẽ ama nê âm ama. Anê.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽ kām:

—Nà mẽhō kot ã ijarênh anhýr kêt tã no âm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarê. Ixêx kêt. Mẽ arom ixe nhỹhỹn ixwryk xã hã amnhĩ pumunh mex. Nê mẽ arom ma akupým nhỹhỹm ixãpir xã hã amnhĩ pumunh mex. Jakamã âm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. ¹⁵ Na ka htem amnhĩ krã hkôt tanhmã ri ijarênh to. No pa na kormã amnhĩ xwar tanhmã mẽ ajarênh to hkêt nê. ¹⁶ Ixte tanhmã mẽ ajarênh to ronhýx pa âm hãmri mẽ ajare. Nhýx pa âm papxipix amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ ajarênh to hkêt nê. Nhýx mãânên Inhĩpêêxã pẽ kot mẽ awýr inhmên xwýnhnta inhihko hã pa wa âm hãmri axpên kôt tanhmã mẽ ajarênh to. Mẽ ate amnhĩ to mex ã mẽ ajare rý mẽ ate amnhĩ tomnuj ã mẽ ajare. ¹⁷ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Koja mẽhō wa hamêxkrut nê tanhmã mẽmoj jarênh to nê âm axpên kôt harênh o htipxi. Hã kot kaj mẽ wa ama nê âm hãmri wa kot harênh kôt ajamaxpêr kurê kumrêx.

¹⁸ Anhýr o kot harênh. Tã pa ã amnhĩ jarênh anê nhũm Inhĩpêêxã kot mẽ awýr inhmên xwýnhnta mãânên ã ijarênh anê. Wa xipi-jakrut tã ã wa ixe axpên kôt amnhĩ jarênh anhýr jakamã kwa mẽ ixe tanhmã amnhĩ

jarênh toja ma nê ixkôt ajamaxpêr kêt wehe. Anê.

¹⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kām kapêr anê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê kām:

—No nhýri na we anhĩpêêxã ja? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kām:

—Nà mẽ ate Inhĩpêêxã pumunhre hã. Mẽ ate aprĩ hã ixpumunh ronhýx ka mẽ mãânên aprĩ hã Inhĩpêêxã pumunh mex kurê kumrêx. Nom mẽ ate ixpumunh mex kêt jakamã na ka mẽ mãânên omunh mex kêt nê. Anê.

²⁰ Nhũm pre ã Jejus mẽ kām kapêr anê. Arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho xa. Mẽ kot kãxpore gjênh xã kuri mẽ ahkre ho xa. Nhũm mẽ kām hkurê xwýnhjaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre htoja ma nê kām unênh nê haxãr prãm nê. Nom kormã mẽ kot ã hipêx anhýr ã arĩgro kormã kator kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ âm kām unênh prãm kapry.

²¹ Hãmri nhũm Jejus arĩ mẽ kām kapêr o xa nê mẽ kām:

—Nà kot paj nhýrmã mẽ arũm ixkato nê ma akupým api. Ka mẽ tee ri ijarêr nom nhýri ixpumunh kêt nê. Hãmri nê mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã ty nê mẽ atō ixwýr axãpir kêt nê. Anê.

²² Hãmri nhũm Ijaew nhō pahijaja tee ri ã kapêr anhýrja ã kuma nê axpên mã hã hpêr o pikênh o kuhê nê axpên mã:

—Kwa mãn ra kot amnhĩ pĩr kaxyw ã na ri hkôt mẽ paxãpir kêt ã mẽ pajarênh anê nã? Anê.

²³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kām:

—Nà mẽ kajaja mẽ apê pyka nhō xwýnh na ka mẽ. No pa na mẽ arom ixpê kaxkwa nhō xwýnh jakamã mẽ pajamaxpêr kot axpên pyrãk kêt. ²⁴ Kot kaj mẽ ixpê kaxkwa rũm ixwryk xwýnh ã ixpumu nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr kêt hã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã nhýrmã atyk o mẽ kamjaja Tĩrtũm mã amnhĩ pãnhã amnhĩre. Anê.

²⁵ Nhũm Jejus ã mẽ inhō pahijê hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã kuma nê kām:

—Kwa mẽ atō na ka we ri ã mẽ inhmã akapêr anê? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kām:

—Nà ra ixe mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Xãn ka mẽ kormã aprĩ hã inhmar kêt nê?

²⁶ Kot paj nhýrmã mẽ amã mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã ho amnhĩrit pa. Na pa kot mẽ awýr inhmên xwýnhnta pix xõ ri tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri ixa. Âm hãmri na hte tanhmã mẽmoj jarênh to. Na hte hêx kêt nê. Anê.

²⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ kām Hipêêxã kot mẽ hwýr mênh ã harênh anhýr tã no nhũm

mē Hipēēxā kēp Tīrtūm ā hkôt hamaxpēr kêt nē. ²⁸ Jakamā nhūm mē kām:

—Nà koja mē nhŷrmā pī kahpa hā inhô ka mē rī kormā aprī hā ixpē Tīrtūm rūm mē awŷr ixwŷrŷk xwŷnh ā ixpumu. Nē ixte amnhī krā hkôt ixkapēr o ri xpa hkôt ā ixpumu. Nē ām Inhīpēēxā xô ri ixprī hā ixkapēr o ri xpa hā ixpumu. ²⁹ Ixte kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri xpa jakamā na hte ixtānopxar mex o ixkôt pa ho pa. Kōja aa ixkaga hkôt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē hkwyja kuma nē hkwyjē rom kapēr kôt hamaxpēr ³¹ nhūm amnhī tā mē omu nē mē kām:

—Nà ām hāmri na ka mē tā ixkôt ajamaxpēr. Tā kēr ka mē ixkôt amnhī xunhwŷ nē ixkapēr kôt pix mā ri amnhī nhīpēx mex o ri apa. Hāmri pa ja hā mē apumu nē mē apē ixkwŷ kumrēx ā mē ajarē. ³² Ām hāmri na pa hte ā ixkapēr anhŷr o ri xpa. Tā kot kaj mē ixkôt ri amnhī nhīpēx o ri apa hāmri nē aprī hā inhmar tŷx nē. Nom na hte kormā mēmoj kot amnhī tā mē ato htŷx pyrāk o mē anhīpēx ka mē tee ri amnhī krā hkôt kām anhŷrēr prām kaprŷ. Tā kot kaj mē ixkôt amnhī xunhwŷ nē ixkôt ri amnhī nhīpēx hāmri nē Tīrtūm nhŷ hā tām amnhī nhīpēx. Jao ŷ hā ate amnhī tomnuj mā anhŷrēr. Anē.

³³ Nhūm pre ā Jeŷus mē kām kapēr anē hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa mē ixpē mē pahpār krax finat Apraāw kanrēhā htāmnhwŷ kēnā. Na pre mēmoj te kot amnhī tā ho htŷx pyrāk o hipēx kêt nē. Jakamā mēmo kot we mē ixpē hkanrēhā htāmnhwŷjē ho htŷx ka we ri ā mē ijarēnh anē? Nā amrakati kēnā. Tā kwa mon ka ā mē ijarēnh anē? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm Jeŷus hprī hā mē kām awjarē nē mē kām:

—Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krām haxār tŷx nē. Nā mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwŷnhjaja te mē kot amnhī tomnuj tām ri kot amnhī tā mē ho htŷx pyrāk o mē hipēx. Jakamā nhūm mē urer kēt rāhā nē pa ho pa. Nē ā amnhī nhīpēx anhŷr rāhā ho pa. ³⁵ Jakamā ixkīnhā mē kēp Tīrtūm kwŷ hkôt. No pa na ixpē Tīrtūm Kra jakamā māānēn ixpē hkwy na pa. ³⁶ Tā mē kajaja. Kot kaj mē ixpē Tīrtūm Kra hā ixkôt amnhī xunhwŷ hā kot pa tanhmā mē ato ka mē ixpyrā nē apē wa ixkwŷjē. Hāmri nhūm mē ate amnhī tomnuj te kot mē amā urer pyrāk o mē anhīpēx ka mē ra wa ixkôt amnhī nhīpēx o ri apa. Anē.

Mē kēp Tīrtūm kra hkôt xwŷnhjē jarēnh

³⁷ Nhūm Jeŷus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nā ām hāmri na ka mē apē finat Apraāw kanrēhā htāmnhwŷ hā amnhī jarē. Nom mē apē hkanrēhā htāmnhwŷ htā urāk nē amnhī

kaxyw Tīrtūm kôt ajamaxpēr kêt nē. Jakamā na ka htem ixkapēr ma nē ām ama nē ixkaga. Nē axtem nē ixpēr mā. Kop apu Apraāw arī mē akamā pa ronhŷx ā inhīpēx anhŷr kêt nē. ³⁸ Na pa hte Inhīpēēxā hkôt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri xpa. No mē kajaja axtem nē mē ate nhām mē kapēr kôt amnhī nhīpēx jakamā na ka htem ixkīnhā Inhīpēēxā hkôt amnhī nhīpēx kêt nē. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm mē tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Tk. Kwa mon ka ā mē ijarēnh anē? Mē ixte Apraāw kôt amnhī nhīpēx o ri xpa kēnā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā. Mē ate hkôt ri amnhī nhīpēx o apa ronhŷx ka mē urāk nē Inhīpēēxā kapēr kôt amnhī nhīpēx. ⁴⁰ No na ka mē ra axtem nē ixpēr mā. Ām hāmri na pre Tīrtūm inh mā awjarē pa ô ri tanhmā mē amā mēmoj jarēnh to ho ri xpa htā ka mē ra axtem nē ixpēr mā. Kwa xā na pre Apraāwja ā mē hipēx anhŷr o pa? Nā na pre ā mē hipēx anhŷr kêt nē. ⁴¹ Mē ate hkôt amnhī nhīpēx xwŷnhnta axtem na. Kēp Apraāw kêt. Nē māānēn kēp Tīrtūm kêt. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa nā ā mē ijarēnh anhŷr kêt nē. Mē ixte Apraāw kôt amnhī nhīpēx xwŷnh kēnā. Tā ka ri axtem nē ā mē ijarēnh anē. Mēhō hkôt kot pa kêt wem ri axtem amnhī nhīpēx o ri xpa? Anē.

⁴² Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mē ate Apraāw kôt amnhī nhīpēx ronhŷx ka mē ixpumu nē urāk nē amā ixprām nē. Apraāw kot hkôt amnhī nhīpēx o pa xwŷnhnta tām kot mē awŷr inh mēnh nhūm mē awŷr ixwŷrŷk kēnā. Na pa pre amnhī krā hkôt man mē awŷr ixwŷrŷk kêt nē. Tām na pre mē awŷr inh mē pa wrŷ. ⁴³ Kwa mon ka mē aprī hā ixkapēr mar mex kêt nē? Nā mē amā ixkôt amnhī nhīpēx prām kêt jakamā na ka mē tee ri ixkapēr ma nē aprī hā mar mex kêt nē. ⁴⁴ Mē ate hkôt amnhī nhīpēx xwŷnhnta Satanasti na. Aa tām kot amnhī nhīpēx kêt kumrēx. Kēp mē hpar o pa xwŷnhjē hpām maati na. Nē kēp mē kām hēx o pa xwŷnhjē pām maati na. Ā kot amnhī nhīpēx kot anhŷr. Nē kām mē kapēr mex mar prām kêt o pa. Nē ām hēx pix o pa jakamā kēp mē hēx xwŷnhjē pām. Ā kot amnhī nhīpēx anhŷr xwŷnh tā ka htem hkôt amnhī nhīpēx o ri apa.

⁴⁵ —Na pa hte kurom ām hāmri ixkapēr o ri xpa. No mē kajaja mē apē hēx nhī xwŷnh maati ja hkra jakamā mē amā ixkapēr mar prām kêt. ⁴⁶ Xā na ka pre mē atō ixte tanhmā amnhī tomnuj to hā ixpumu? Nā amrakati. Ixte amnhī to mex o ri xpa xwŷnh na pa. Nē tām ixkapēr o ri xpa xwŷnh tā ka mē inhma nē ām inhma nē ixkôt ajamaxpēr kêt

nê. Kwa mon ka mē ja hā ixpumunh nê ixkôt ajamaxpēr nê ixkôt amnhī xunhwyr kêt nê? ⁴⁷ Tirtūm krajaja na htem kapēr mar tỳx nê hkôt amnhī nhīpêx o pa. No mē apê hkra hkêt jakamā mē amā kapēr mar prām kêt. Anê.

Mē kot Jejus kēp Satanasti hkwỳ hā harēnh

⁴⁸ Hāmri nhūm mē ā Jejus kot mē harēnh anhýrja ma nē kamā gryk tỳx kumrêx. Hāmri nê kām:

—Tk. Kwa ate amnhī tomnuj o apa xwýnhiti kēnā. Ra Satanasti hkwỳ pē mēkarōmnuti tanhmā kot akrā hto jakamā na ka ā mē inhmā akapēr anê. Anê.

⁴⁹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mēkarōmnuti kot tanhmā ixto hkêt. Na pa hte Inhīpēēxā hā ixpījaām pix o ri ixa. Tā mē ate ixkīnhā hā apijaām kêt jakamā mēanēn pa ixtā apijaām kêt nê. ⁵⁰ Na pa hte amnhī krā hkôt mē piitā mē kot ixtā hpijaām prām xāj tanhmā mē kām ixkapēr to hkêt nê. No mē piitā mē kot ixtā hpijaām o paja na Inhīpēēxā kām hprām. Tā koja nhýrmā amnhī nē ixtā mē hpijaām kêt xwýnhjaja mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xāta wýr mē rēnh pa.

⁵¹ —Nē kot ka mē atō wa ixkapēr ma nē ixkôt amnhī nhīpêx. Hā kot kaj wa ixri atīr tūm nē apa ho apa. Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krām haxār tỳx nê. Anê.

Nhūm pre ā Jejus Ijaew nhō pahijē mā kapēr anê. ⁵² Nhūm mē kuma nē kām:

—Kwa pēr ām hāmri na ka hte Satanasti nhý hā ā mē htīr tūm nē mē pa ho pa hā mē harēnh anhýr o ri axêx o ri apa. Finat Apraāw na pre ri paa nē ty. Tā mē kot Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja na prem urāk nē ri paa nē mēanēn htyk pa. Tā ka axtem nē mē kot akapēr kôt amnhī nhīpêx o mē pa xwýnhjaja ari htīr tūm nē pa ho pa hā mē harē. Nā na ka ām mē inhmā mē ho axêx o xa. ⁵³ Na pre mē pahpām Apraāwja kot amnhī to rax tā ty nē hapêx. Nhūm mē kot Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjaja mēanēn mē kot amnhī to rūnh tā htyk pa nē hapêx. Mē kot amnhī to rūnh tā htyk pa nē hapêx kēnā kot kêt mē tanhmā amnhī to nē ari htīr tūm nē pa. Ām mē ixte akapēr mar nē atā ixpījaām pix prām xāj na ka ā mē inhmā mē htīr tūm nē pa hā mē harēnh anê. Nom na ka ā mē harēnh anhýr kaprý. Kot paj mē ri akapēr mar kêt nê. Anê.

⁵⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Nā na pa hte amnhī krā hkôt mē ate ixtā apijaām hprām xāj tanhmā mē amā ixkapēr to hkêt nê. Kot paj anê nē ām ixtỳx ā amnhī nhīpêx anhýr kaprý. No Inhīpēēxā tām kām mē apiitā mē ate ixtā apijaām o apaja nhūm kām hprām. Mē ate Tirtūm kôt amnhī nhīpêx o apa hā amnhī to axêx xwýnhita tām na

kām mē ate ixtā apijaāmja nhūm kām hprām. Tā ka htem ā amnhī nhīpêx anhýr kêt nê. Na ka htem ixkuk pumu nē axtem nē ixte Satanasti nhý hā mē amā ixêx o ri ixa hā ijarē. ⁵⁵ Mē ate Inhīpēēxā hkôt amnhī nhīpêx ā amnhī jarēnh tā ām amnhī to axêx o ri apa. No pa na pa hte mē arom ām hāmri hkôt amnhī nhīpêx mex o ri ixa. ⁵⁶ Amnepēm mē pahpār krax Apraāwja na pre mē awýr ixwýrk kukamā ijarēnh ma nē mē arom inhý hā hkīnh tỳx nē pa. Anê.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anê. ⁵⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kot mē kām tanhmā Apraāw jarēnh toja ma nē kām:

—Tk. Xā na ka pre finat Apraāwja ano ho omu? Nā kormā anyw kēnā. Apraāw amnepēm htyk nē hapêx kēnā kot ka kêt kot akukamā ajarēnh mar nē hkīnh tỳx ā harē. Xān ka pre ano ho omu? Kormā akator kêt ri na pre amnepēm htyk nhūm mē haxār kēnā. Nā na ka ām mē inhmā amnhī to axêx. Te amnepēm mē hkukamā apa nē ate mē omunh nē mē harēnh pyrāk. Kwa akatāt kôt mē inhmā awjarē. Anê.

Jejus kēp rāhā ho rāhā xwýnh ā harēnh

⁵⁸ Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—Nā ixêx kêt. Ām hāmri na pa ā mē amā amnhī jarēnh anê. Amnepēm kormā Apraāw kator kêt ri na pa pre ixrāhā ho ixrāhā ixa na pa. Ixrāhā ho ixrāhā ixa xwýnh jakamā na pa pre hte inhno ho Apraāw pumunh mex o ri ixa. Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krā him haxār tỳx nê. Anê.

⁵⁹ Hāmri nhūm mē tee ri kot ā amnhī jarēnh anhýrja ā kuma nē kamā gryk tỳx nê. Nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot we amnhī to nē amnepēm rāhā nē pa ho pa xwýnh ā amnhī jarē? Tirtūm pix na rāhā ho rāhā pa xwýnh. Anê.

Hāmri nē kamā gryk xāj kēn rūnh kwý kawrā ho ri hprôt nē kot ho htak o hpīr kaxyw. Nom nhūm ra amnhī tā mē omu nē mē kēp akunok nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja rūm kato nē ma tē.

9

*Jejus kot no hkre xwýnh o mex ā harēnh
Makre 8.22-26*

¹ Hāmri nhūm Jejus ma tē pa mē hkôt ri mē ixa ho mē ixa xwýnhjaja ma hkôt mra. Hāmri nē nhýri no hkre xwýnh pumu. Katorxā nhōxā hkre rūm na pre no hkre nē kato. Hāmri nē ra hprêk nē hpriy kamā āhwýr o hkrī. ² Tā hāmri pa mē mra nē omu nē hā Jejus kukja nē kām:

—Kwa mēmoj mýrapē na pre we myti nēj no hkre nē kato? Xā tām kot tanhmā amnhī tomnuj to mýrapē nā? Xā katorxā rý hipēēxā

kot amnhĩ tomnui mýrapê na pre ã no hkre nê kator anê? Anê.

³ Hămri nhũm mẽ inhmã:

—Nà mēhō kot tanhmã amnhĩ tomnui to mýrapê no hkre nê kator kêt. Ām Tĩrtũm kot ho mex nhũm mẽ kot ja hã omunh xaxyw na pre ã no hkren kator anê. Tã kot paj Tĩrtũm nhỹ hã no ho mex ka mẽ ja hã ixpumu. Na pa hte kormã jar pikap ri ixpa ri Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri ixpa. ⁴ Na htem arĩgro hã mēmoj tã apê nhũm kamãt nhũm mẽ kãm ure nê ãpēnh kêt nê. Ja pyrà nê na pu htem kormã pahĩr ri jar pikap ri papa ri Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Tã kot pui mẽ nhỹrmã ty hămri nê axte jar ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Jakamã kwa kêr pu mẽ ri jar pikap ri papa ri kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri papa. ⁵ Na pa hte ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr jao te kanê hirã mex pyrà nê ixprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrĩt mex o ri ixpa. Anê.

⁶ Nhũm pre ã Jeju mẽ inhmã amnhĩ jarēnh anê. Hămri nê kot nohkre xwýnhĩa no o mex xaxyw hikôt nê argôx mẽ nê ho gyw kwý nhĩpêx nê kãnhmã xa nê ho no kukô.

⁷ Hămri nê kãm:

—E ma gô gjēnh xà pē Siroe hwýr tē nê kamã amnhĩ no kuhô. Anê.

Mẽ pakapêr kãm Siroeja mẽ kot kãm: “Nhỹhỹm mēnh xwýnh” anhỹr jarēnh pyràk. Tã nhũm Jeju hwýr kumē nhũm ma hwýr tē. Hămri nê kamã amnhĩ no hã gyw kuhôn pa jao rĩt mex kurê kumrêx. Hămri nê rĩt mex ã amnhĩ pumu nê hkĩnh tỹx nê ma akupỹm ôrkwý hwýr tē. ⁸ Hămri nhũm ôrkwý kuri mẽ ôrkwý xwýnhĩa nê mẽ kot pry kamã ahwýr o hkrĩ hã omunh xwýnhĩa amnhĩ jaēr pē ra rĩt mex ã omu nê tee ri hã axpēn kukja nê axpēn mã:

—Kwa pēr pry kamã ahwýr o hkrĩ xwýnhĩa na nà? Anê.

⁹ Hămri nhũm kamã mẽ hkwyjaja mẽ kãm:

—Tỹ. Tãm na. Anê.

Nhũm kamã mẽ hkwyjaja mẽ kãm:

—Nà tãm kêt. Axtēm mēhō na. Te kot urāk nom tãm kêt. Anê.

Anhỹr o ri axpēn mã harē. Tã nhũm tãm mẽ kãm amnhĩ jarē nê mẽ kãm:

—Tỹ pa kēnã. Pa na pa pre hte inhno hkre nē ri ixpa htã ra ixrĩt mex. Anê.

¹⁰ Hămri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kwa no tanhmã na ka we amnhĩ to nê ra arĩt mex?

¹¹ Anê nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kot kãm “Jeju” anhỹr xwýnhĩa na ixwýr tē nê ixkaxyw gyw kwý kagô nê ho inhno kukô. Hămri nê mẽ kot gô mã: “Siroe” anhỹr xwýnhĩa kamã ixte amnhĩ no kuhôn xaxyw hwýr inhmã anê pa ma hwýr tē nê kamã amnhĩ no kuhô nê ixrĩt mex kurê kumrêx. Anê.

¹² Hămri nhũm mẽ kuma nê kãm:

—No nhỹhỹm na ato mex xwýnhĩa ma tē? Anê.

Hămri nhũm mẽ kãm:

—Konēn. Ixte nhỹhỹm htēm xà hkôt omunhĩa hã. Anê.

¹³ Hămri nhũm mẽ kuma nê ma Parijew nhô xwýnhĩa hwýr o mō nê mẽ kãm harē.

¹⁴ Nê mẽ kãm:

—E ot pa mẽ awýr jahti ho tē. Na xep Jejuja jarãhã akupỹm kãm no ho mex. Mē panhō arĩgromnu htã nhũm hã no ho mex. Anê.

¹⁵ Hămri nhũm mẽ tee ri mẽ kuma nê myta pumu nê kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarē. Tanhmã na ka pre we amnhĩ to nê anohkre nê akrĩ htã ra ano mex nê? Anê.

Hămri nhũm mẽ kãm:

—Nà na pre Jeju gyw o inhno kukô nê inhmã anê pa gô ho amnhĩ no kuhô nê ixrĩt kurê kumrêx. Anê.

¹⁶ Hămri nhũm mẽ kuma nê tee ri Jeju ã axpēn kukjêr o kuhê nê axpēn mã harēnh o:

—Kwa mẽ panhō arĩgromnu hã kot ho mex jakamã kēp Tĩrtũm rũm mẽ pahwýr wrỹk xwýnh kêt. Ām kot amnhĩ tomnui xwýnh kēnã. Anê.

Nhũm mẽ hkwyjaja harēnh o:

—Kwa na. Kot amnhĩ tomnui xwýnh ronhỹx ãhpumunh tỹx kôt no ho mex kêt nê. Anê.

¹⁷ Hămri nê hpãnhã no mex xwýnhĩa mã kãm:

—No ka? Ate kot ano ho mex xwýnh ã amnhĩ tã harēnh jakamã mēhō hã na ka hkamnhĩx? Mēhō na wehe? Anê.

Hămri nhũm mẽ kãm:

—Konēn. Mãn kēp Tĩrtũm kapêr jarēnh o ri mẽ pa xwýnh mãn. Hã na ã inhno ho mex anê. Anê.

¹⁸ Hămri nhũm mẽ tee ri kuma nê axpēn mã:

—Kwa pēr aa nohkre hkêt kēnã. Na pre ãm amnhĩ to hēx o pa. E kwa pu mẽ amnhĩ wýr katorxã nê hipēexã wa hã karô kē wa man tē nē tanhmã mẽ pamã harēnh to. Anê.

Hămri nê wa hã karô ¹⁹ nhũm wa mẽ hwýr tēn axã nhũm mẽ wa kãm:

—Pa. E mẽ inhmã mēmoj jarē. Xà we wa akrata na ãm ja nà? Xà tãm na ka hte wa nohkre nê kator ã harē? Kwa tanhmã na we amnhĩ to nē ra rĩt mex? Anê.

²⁰ Hămri nhũm wa mẽ kãm:

—Yỹ wa ixkra kēnã. Na pre wa ixpē nohkre nê kato. ²¹ Tã ra tanhmã amnhĩ to nē ra rĩt mex. No wa ixte kot ho mex xwýnhĩa pumunh kêt. Kwa mẽ tãm mãn hkukja nē ama. Ra ãptār kēnã. Kē tãm mãn mẽ amã tanhmã amnhĩ jarēnh to ka mẽ ama.

²² Anhỹr o mẽ kãm wa hkrata jarē. No ãm wa kãm mẽ uma nê ã mẽ kãm kapêr anê nê

mê kām Jeŭs nhîxi jarênh kêt nê. Na pre Parijêw nhô xwýnhjaja ra Jeŭs nê mê kām kapêr nê mê kām:

—Ka mê atô Tîrtûm kot mê pakaxyw Jeŭs xām â harê hāmri nê axte Tîrtûm kapêr o mê ahkre xâ hâ ixkreja wýr agîxê kêt kumrêx nê rî amnhî pumu.

²³ Anhýr o nê mê hkurê jakamâ nhûm wa mê umaj â mê kām hkra jarênh anê nê kot ho mex xwýnh nhîxi jarênh kêt nê. ²⁴ Hāmri nhûm mê axte amnhî wýr no mex xwýnhnta â karô nê kām:

—Kwa akatât kôt mê inhmâ amnhî jarê. Ate kot ano ho mex â harênh xwýnhnta na kot amnhî tomnuj pix o pa xwýnh kênâ kot kêt ano ho mex. Jakamâ kwa Tîrtûm noo mâ akatât kôt mê inhmâ amnhî jarê nê axêx kêt nê. Anê.

²⁵ Hāmri nhûm mê kām:

—Ko ixte ja hâ omunh kêt. Âm ja pix na ixte omunh. Na pa pre inhno hkre nê ri ixpa htâ ra ixrît mex nê. Anê.

²⁶ Hāmri nhûm mê tee ri kot amnhî jarênhja â kuma nê kām:

—No tanhmâ na we mytita amnhî to nê amâ ano ho mex? Anê.

²⁷ Hāmri nhûm tee ri axte mê kot hâ hkukjêr â mê kuma nê mê kām:

—Kwa ra ixte mê amâ âm hāmri amnhî jarênh griâ. Tâ ka mê inhma nê âm inhma nê arî hâ ixkukja. Mân ka mê amâ hkôt amnhî xunhwýr prâm hâ na ka mê aprî hâ ixkukja nâ? Mê ate kot amnhî nhîpêx â aprî hâ harênh mar nê hkôt amnhî xunhwýr prâm xâj na ka mê aprî hâ amâ harênh prâm nê. Anê.

²⁸ Hāmri nhûm mê tee ri kuma nê kamâ gryk nê. Nê hâ kām akîr nê kām:

—Tk. Ka na ka hte kapêr kôt amnhî nhîpêx. No kêt mê pajaja na pa htem finat Mojes kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx.

²⁹ Mojes mâ na pre hte Tîrtûm kapêr o pa. Jakamâ pa htem âm hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri ixpa. No ate kot ano ho mex â harênh xwýnhnta mê ixte omunh kêt. Nê mêhō nhý hâ kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa xwýnhja mê ixte omunh kêt. Anê.

³⁰ Hāmri nhûm tee ri mê kuma nê mê kām:

—Kwa kot inhmâ inhno ho mex nhûm ra ixrît mex tâ ka mê tee ri hkukamâ ajamaxpêr nê mêhō nhý hâ kot â amnhî nhîpêx anhýr o pa hâ omunh kêt â amnhî jarê.

³¹ Mê pahte Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh mex. Kojâ mêhō kot amnhî tomnuj xwýnh mêmoj tâ kuwý nhûm kuma nê âm kuma. No kêt mê kot hkôt ri amnhî nhîpêx xwýnhjaja. Nê mê kot kām mex o mex â harênh xwýnhjaja na htem mêmoj tâ kuwý nhûm mê kuma nê mê kām tanhmâ mêmoj nhîpêx to rý mê kām mêmoj gô. ³² Tâ aa mê pahte mêhō kot mê no ho mex â harênh mar kêt tâ nhûm â Jeŭs inhmâ inhno ho

mex anê. ³³ Kêp Tîrtûm kwý hkêt ronhýx pre inhno ho mex kêt nê. Anê.

³⁴ Hāmri nhûm mê kuma hāmri nê kām:

—Tk. Kwa pêr âm akator kôt ate amnhî tomnuj o ri apa htâ na ka â mê inhmâ akapêr anê. Kwa ixkreja rûm akato nê ma atêm kurê kumrêx.

Anhýr o kām kapêr hāmri nê mê amnhî nê hano nhûm kato nê ma tē.

³⁵ Tâ nhûm Jeŭs ra mê kot amnhî nê hanor â harênh ma nê ma hapêr o tē nê nhýri omu. Hāmri nê amnhî tâ hkukja nom te nhâm mêhō hâ hkukjêr pyrà nê kām:

—Pa? Xân ka ra Tîrtûm kot mê awýr mênh xwýnhnta amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nâ? Anê.

³⁶ Hāmri nhûm kormâ kot no ho omunh kêt jakamâ kêp Jeŭs â omunh kêt nê. Na pre kormâ no hkre nê âm kapêr pix ma. Tâ ra akupým rît mex nom kormâ no ho omunh kêt nê. Jakamâ nhûm Jeŭs hwýr tē nê â kām kapêr anê nhûm omu nê kormâ kêp Jeŭs â omunh kêt nê kām:

—Tý kot kaj inhmâ ahkre pa omu nê hkôt amnhî xām kurê kumrêx. Anê.

³⁷ Hāmri nhûm kām:

—Kwa paa. Ixte amâ ixkapêr xwýnhnta pa na pa. Anê.

³⁸ Hāmri nhûm kām:

—Kwa xôwehe Pahihti? Nà kot paj amnhî kaxyw akôt pix mâ ijamaxpêr nê akôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri ixpa. Anê.

Hāmri nê kutâ hkôn krâ ho tēm nê nhý nê kām mex o mex â harênh o nhý. ³⁹ Hāmri nhûm Jeŭs kām:

—Nà ixte mê apiitâ tanhmâ mê ajarênh to kaxyw na pa pre kaxkwa rûm man mê awýr wrý. Ahpýnhâ mê amâ ixprâm xwýnhjê jarênh nê ahpýnhâ mê kām ixprâm kêt xwýnhjê jarênh kaxyw. Mê kām ixprâm kêt xwýnhjaja kot hprî hâ Tîrtûm kapêr mar mex kêt tâ na htem htýx ri kot mar mex â amnhî jarênh o pa. Jakamâ te mê nohkre xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk. Nom kojâ mê Tîrtûm kapêr ma nê ixkôt amnhî xunhwýr japêr. Hāmri nê te ra rît mex pyràk o amnhî nhîpêx. Jao ra hprî hâ Tîrtûm kapêr mar mex o pa. Anê.

⁴⁰ Nhûm pre â Jeŭs kām kapêr anê. Nhûm Parijêw nhô xwýnh kwýjaja kot kuri mar o kuhê xwýnhjaja â kapêr anhýr â kuma nê amnhî tâ kām:

—Kwa nâ. Xâ we mê pajaja na ka â mê inhnohkre hâ mê ijarênh anê? Xâ mê ixte ixprî hâ Tîrtûm kapêr mar mex kêt â na ka mê ijarê nâ? Anê.

⁴¹ Hāmri nhûm mê kām:

—Ýy kop apu mê ate aprî hâ kapêr mar mex kêt â amnhî jarênh ronhýx ja mê amâ mex nê. Tâ mê ate aprî hâ mar mex â amnhî to axêx o apa jakamâ na ka mê ra amnhî tomnuj týx nê. Na hte Tîrtûm ja hâ mê

apumu nê amnhîm mē ate amnhî tomnuj
xwŷnh ā mē ajarē. Anē.

10

ôwēhti jarēnh

Matêwre 9.36, 12.11-12; Rukre 15.3-7

¹ Nhûm Jeŷus arî Ijaew mā kapēr nê mē
kām:

—E pa mē amā awjarē ka mē inhma nê
amnhî krā him haxār tŷx nê ho apa. Mē
hkrit ôwēhti kot paj mē amā harē ka mē
inhma. Na hte ôwēhti jamār o pa xwŷnhjaja
ôwēhti apkur kaxyw mē o pa hāmri nhûm
kamāt nhûm akupŷm kahē hwŷr mē o pa.
Kahē jakwakreja ām pixii. Tā koja mēhō
kahē xā hkôt hwŷr ār kêt nê axtem nê tē
nê nhŷhŷnh kahē hā api nê ôwēhti hwŷr ār
japēr nhûm mē omu nê kot hkwy ho āhkŷnh
ā omunh kurē kumrēx.

² —No ôwēhti jamār o pa xwŷnhja na hte
mē kurom katāt kôt kahē jakwakre rūm
ôwēhti hwŷr agjē. ³ Nhûm kahē xā jamār
xwŷnhjaja amnhî wŷr omu nê kām kahē xā
rēnh kurē kumrēx nhûm axā. Na hte apkati
mē ma nhŷhŷm apkur kaxyw mē o pa. Nê
nojarēt nê mē kām akir. Ahpŷnhā tanhmā
mē hixi kute hā mē omunh xā hkôt mē kām
ākjēr o pa. Hāmri nhûm mē kuma nê hwŷr
mra nê hā pikuprōnh pa nhûm mē ho hapōj
nê ma nhŷhŷm ri mē apkur kaxyw mē o
pa. ⁴ Ma mē apkur kaxyw nhŷhŷm mē o pa.
Nhûm ôwēhti ra kot kapēr mar mex jakamā
ma āmnhix ri hkôt apkur o pa.

⁵ —Na hte hamār o pa xwŷnh pix kapēr ma
nê hkôt pa nê nhām mēhō hkôt ri pa hkêt
nê. Kot kapēr mar kêt jakamā tee ri kuma
nê umaj axkakhkûm nê hprôt nê ma mra. Na
hte ôwēhti ā amnhî nhîpēx anē. Anē.

*Jeŷus te kēp ôwēhti gjēnh xā hā hakwakre
pyrāk*

⁶ Nhûm pre ā Jeŷus mē kām ujarēnh anē.
Nê ujarēnhja kamā amnhî kwŷjē jarē nê
māānēn tām amnhî jarē. Nom mē amnhî tā
kuxi nê mē kām amnhî jarēnh o te ho ôwēhti
jarēnh pyrāk nhûm mē tee ri kuma nê mar
mex kêt nê. ⁷ Jakamā nhûm axte mē kām
awjarē nê mē kām:

—E pa ixprî hā mē amā ixujarēnhja jarē
ka mē inhma. Te ixpē ôwēhti jagjēnh xā
hā hakwakre pyrāk. Kwa mē ja ma nê
amnhî krā him haxār tŷx nê. ⁸ Na pre ra
ixkukamā mē ohtō nê te ām hāmri mē amā
Tirtûm kapēr jarēnh pyrāk o mē akôt ri pa.
Nom mē amā hēx o pa. Te mē kot ôwēhti
o āhkŷnh xwŷnhja kot amnhî nhîpēx pyrāk.
Nom na hte ôwēhtija ām hamār xwŷnh pix
kapēr ma nê nhām mēhō kapēr mar kêt nê.
Ja pyrā nê mē kot ixkôt amnhî xunhwŷr
xwŷnhjaja na htem Tirtûm kapēr o hēx o mē
pa xwŷnhjē ma nê ām mē kuma nê mē hkôt

amnhî nhîpēx kêt nê. Na htem ām ixkapēr
pix ma nê ixkôt pix mā amnhî nhîpēx o pa.

⁹⁻¹⁰ —Te ixpē ôwēhti gjēnh xā hā hak-
wakre pyrāk. Na hte ôwēhti mēmoj punuj
pymaj kahē hwŷr agjē nê kamā mex nê
kuhē. Nê kurûm hapōj nê ma apkur o pa.
Ja pyrā nê mē kot ixkôt amnhî xunhwŷr
xwŷnhjaja koja mē ixkukwak ri hkŷnh nê
mex nê hamakētkati nê pa ho pa. Nê nhŷrmā
Tirtûm mē wa ixri htŷr tûm nê pa ho pa. Ja
kaxyw na pa pre man mē awŷr pika hwŷr
wŷr.

—No ôwēhti ho āhkŷnh xwŷnhjaja na htem
amnhîm ho ahkî nê kupa nê ma amnhîm o
pa. Tā mē kot Tirtûm kapēr o hēx o mē pa
xwŷnhjaja te mē kot jajaja kot amnhî nhîpēx
pyrāk. Anē.

Jeŷus te kēp ôwēhti jamār xwŷnh pyrāk

Eprêw 13.20; Apokarip 7.17

¹¹ —Nê ôwēhti jamār mex xwŷnhja koja
nhŷri mēhō kēp ôwēhti hōxpŷr kaxyw hwŷr
htēm ā omu nê wa hā axpu. Nhûm ho āhkŷnh
mā xwŷnhja ôwēhti jamār xwŷnh pî nhûm
ôwēhti nê ty. Tā ixkwŷjaja hamakētkati nê
mex nê pa kaxyw na pa pre amnhî grōnh
kôt mē hwŷr wŷr. Jakamā kot paj te ôwēhti
jamār xwŷnh kot amnhî nhîpēx pyrāk o
amnhî nhîpēx.

¹²⁻¹³ —Nê na htem tōhā ôwēhti jamār
xwŷnh nhŷhŷm pa kaxyw nê mēhō mā
amnhîre nhûm wakre kamā kām hkrit jamār
o pa. Kāxpore pix prām xāj kām hamār o
pa. Jakamā koja nhŷhŷnh mry xoprē ra
hwŷr kato nhûm amnhî wŷr omu nê umaj
ôwēhti re nê ma hprôt nê tē. Kām ôwēhti
japē hkêt ām kām htŷr pix prām xāj ôwēhti mā
hamaxpēr kêt nê rer pa nê ma tē. Nhûm mry
xoprēta ôwēhti hwŷr hprôt nê hkwy pynē
nhûm hkwy umaj axkakhkûm nê hprôt nê
ma mra. No kêt pa na te ixte ôwēhti mā
hamaxpēr kêt nê kot rer nê ma hprôt nê
htēm xwŷnhja pyrāk kêt. Kot paj aa ixkwŷjē
rer kêt nê. Kot paj mē hkôt ixpa ho ixpa rāhā
nê.

¹⁴⁻¹⁵ —Te ixte ôwēhti jamār xwŷnh mex
pyrāk jakamā na pa hte urāk nê ahpŷnhā mē
kot ixkôt amnhî xunhwŷr xwŷnhjē pumunh
mex o ri mē hkôt ixpa. Te mē kēp ixkrit
ôwēhti pyrāk nhûm te ixpē mē hamār mex
o ri mē hkôt ixpa nê aa mē rer kêt xwŷnhja
pyrāk.

—Nê mē kot ixkôt amnhî xunhwŷr
xwŷnhjaja ra mē ixte amnhî nhîpēx kôt
axpēn pumunh mex. Nê mē inhām axpēn
japē. Te Inhîpēxā mē wa inhām axpēn
japē pyrāk. Tā kot paj nhŷrmā mē nê tanhmā
amnhî nhîpēx to.

¹⁶ —Mē kot ixkôt amnhî xunhwŷr
xwŷnhjaja piitā kēp Ijaew pix kêt. Koja
Ijaew kêt xwŷnh kwŷjaja māānēn ixkapēr
ma nê ixkôt amnhî xunhwŷr nê ixkôt amnhî

nhîpêx. Jao ra te kêp ixkrit ôwêhti pyràk. Tã kot paj mẽ ho ixpimràa tã mẽ ho tipxi nê mẽ hamãr o ri mẽ hkôt ixpa.

¹⁷—Nê mẽ kot ixkôt amnhî nhîpêx o mẽ pa xwýnhjaja mẽ mex kaxyw na pa pre amnhî grônkh kôt mẽ hwýr wýr. Jakamã kot paj nhýrmã mẽ nê ty. Tã inhmã mẽ nê ixtyk puma hkêt jakamã na Inhîpêêxã kãm ijapêê. Koja akupým ixto ixtîr. ¹⁸ Kop apu inhmã mẽ nê ixtyk prãm kêt ronhýx mẽ kãm ixkurê xwýnhjaja tee ri kãm ixpîr prãm kaprý. Nom ixte mẽ kot ixkôt amnhî nhîpêx xwýnhjê nê amnhî grônkh kôt mẽ hwýr ixwýrýk kênã. Jakamã kot paj arî mẽ kãm amnhî grônkh kôt amnhî gô nê arî mẽ kãm xa nhùm mẽ ixpî. Nom kot paj akupým ixtîr. Mêhõ koja tanhmã ixto nê ixpîr o ixpî? Nã koja mêhõ ixpîr o ixpîr kêt nê. Inhîpêêxã nhý hã kot paj nhýrmã ã amnhî nhîpêx anê nê akupým ixtîr. Anê.

Nhùm pre ã Jeus mẽ kãm amnhî jarênh anê. ¹⁹ Hãmri nhùm Ijaew tee ri ã kot amnhî jarênh anhýr ã kuma nê kê axte axpên kwým ri tanhmã harênh to ho kuhê. ²⁰ Nê kamã mẽ hkwyjaja harênh o:

—Tk. Kwa mẽ mar kêt nê. Satanasti nhý hã na hte htýx ri ã mẽ pamã amnhî jarênh anhýr o pa. Anê.

²¹ Hãmri nhùm mẽ hkwyjaja mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nã kot anhýr kêt. Xà na htem Satanasti nhý hã ã kapêr mex anê nê ã mẽ no hkre xwýnhjê ho mex anê? Nã kot anhýr kêt. Satanastija ukapîre hã. Anê.

Ijaew nhô pahijaja kot Jeus kaga hã mẽ harênh

Juăw 5.18, 8.59

²² Tã nhùm ra amgrã hapêx pa mẽ ixpê Ijaew akupým krî pê Jerujarê kamã axpên wýr akuprô. Axte mẽ ixte mẽ ixkînh kaxyw axpên wýr akuprô. Amnepêm mẽ inhîgêjtaja kot akupým Tîrtüm mã amnhî jarênh xã hã ixkre ho mex pa nê ho Tîrtüm wýr mã hamaxpêr nê hã ixkînh ã arîgroja ã pa mẽ hwýr akuprô. ²³ Hãmri nhùm Jeus mã mẽ ixkôt Tîrtüm mã amnhî jarênh xã hã ixkreta wýr tẽ no ãm hwýr ãr kêt nê. ãm ixkre hpu hã kahê xã kape hã ri pa. Mẽ kot kãm: “Pahi finat Sarumãw pa xã” anhýr xwýnhhta kamã ri pa. ²⁴ Hãmri nhùm kê ra mẽ inhô pahijaja omu nê hã akuprô nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Kwa tokyx aprî hã mẽ inhmã amnhî jarê. Xã apê Tîrtüm Kra na ka nã? Xã ka na pre Tîrtüm mẽ ixkaxyw axãm? Kwa aprî hã mẽ inhmã amnhî jarê pa mẽ ama. Mon ka hte aprî hã mẽ inhmã amnhî jarênh kêt nê? Na pa mẽ tee ri ate amnhî nhîpêx ã apumu nê akukamã ijamaxpêr rûnh kumrêx o ri ixpa. Xã ãm hãmri apê Tîrtüm kot mẽ ixkaxyw axãm xwýnhhta na ka? Anê.

²⁵ Hãmri nhùm mẽ kãm:

—Tk. Ra ixte mẽ amã amnhî jarênh xohtô htã ka mẽ inhma nê ãm inhma. Na pa hte xatã Inhîpêêxã nhý hã mẽ amã mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri ixpa ka mẽ ja hã ixpumu nê ãm ixpumu nê ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ²⁶ Mẽ apê ixkwý hkêt jakamã na ka mẽ ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Te mẽ apê ixkrit ôwêhti pyràk kêt. ²⁷ Ixkwýjaja na te ho ôwêhti kot hamãr xwýnh kapêr mar nê hkôt ri pata pyrà nê ixkapêr mã nê ixkôt amnhî nhîpêx o pa. Ixpê mẽ ô pahihtî hã mẽ kot ixpumunh mex jakamã na htem ixkôt amnhî nhîpêx mex o pa. Ixte ja hã mẽ omunh mex nê. ²⁸ Koja mẽ nhýrmã htyk tã no ãm ixkukwak ri akupým htîr hãmri nê Tîrtüm mẽ wa ixri htîr tùm nê pa ho pa nê aa hapêx kêt nhùm mêhõ ixpê mẽ utãr kêt nê. Te inhîhkra hpo nhîpôk ri mẽ hkri nhùm te mẽ hã inhîhkra pikamýr pyràk nhùm mẽmoj tee ri ixpê tanhmã mẽ ho hprãm kaprý. ²⁹⁻³⁰ Inhîpêêxã tãm kot inhmã mẽ ôr kênã. Hihtýx o kot mẽ piitã mẽ hakrenh par jakamã koja mẽ inhîhkra po nhîpôk ri hkri nê mãânên Inhîpêêxã nhîhkra hpo nhîpôk ri hkri. Te ixpê Inhîpêêxã Tîrtüm pyràk jakamã mêhõ kot wa ixpê wa inhîhkra rûm mẽ utã? Nã amrakati kumrêx.

Anhýr o mẽ kãm amnhî jarê. ³¹ Hãmri nhùm mẽ te kêp Tîrtüm pyràk ã amnhî jarênh ã kuma nê kamã gryk týx nê. Hãmri nê kot kên o htak kaxyw ra kaxyw hkwy kawrã ho ri hprôt. ³² Hãmri nhùm amnhî tã mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa ra ixte Inhîpêêxã nhý hã mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax o ixpa. Jao tanhmã mẽ ho mex to pix o ri ixpa. Tã ka mẽ axtem nê ã inhîpêx anhýr kaxyw. Anê.

³³ Hãmri nhùm mẽ kãm:

—Nã ã ate amnhî nhîpêx anhýr ja mýrapê hkêt. Kêt apê mẽ inhîô htã ri axtem nê te apê Tîrtüm pyràk ã amnhî jarênhja mýrapê na pa mẽ kên o atak kaxyw. Na pu htem ã amnhî jarênh anhýr o papa hkêt nê. Anê

³⁴ Hãmri nhùm mẽ kãm:

—No ãm hãmri ixte ã amnhî jarênh anhýr kênã. Tanhmã na Tîrtüm kapêr ã kaga htüm kot ja jarênh to wehe? Na pre Tîrtüm Ijaew nhô pahijê mã kapêr nê mẽ kãm:

E mẽ ate inhý hã mẽ ho amnhîptar jakamã te mẽ apê pa ixpê Tîrtüm pyràk.

Anhýr o kot mẽ harênh. ³⁵ ãm hãmri na Tîrtüm kapêrja. Tãm kot ã mẽ harênh kot anhýr. Mẽ kot ý hã mẽ kãm kapêr jakamã te mẽ kêp urak ã mẽ harênh anhýr kênã. ³⁶ Tã tãm kot ã mẽ harênh anhýr tã hpãnhã mẽ akaxyw pa ixpê Kra hã ixãm nê mẽ awýr inhmên nhùm ixwýrýk nê ixpê Kra hã amnhî jarênh tã ka mẽ ja hã inhma nê ãm inhma nê ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Kwa

mon ka mē ja hā ixpumunh nē ixkôt ajamaxpēr kêt nē? ³⁷ Kot paj Inhiḗpēēxā mē wa ixāhpumunh kôt mē amā aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwý ho anhyr kêt ka mē ja hā ixpumu nē mē rī kam nē māmri ixkôt ajamaxpēr kêt nē. ³⁸ Mē amā ixkapēr mar prām kêt tā kwa ixte Tirtūm pyrā nē aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwý ho anhyr ā ixpumu nē Inhiḗpēēxā mē wa ixte amnhī nhīpēx tipxi hkôt ajamaxpēr. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja mē kēp omnuj tỳx nē. Te kot Tirtūm pyrāk ā amnhī jarēnhja nhūm mē kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē ra kot unēnh nē ixkre rūm ho kator nē kapôt ā mēnh nē kēn ho htak kaxyw nhūm kē axte mē kēp akunok nē ma nhýhým tē.

Jejus kot Jotāw nhīhkejē hā ri pa hā harēnh
⁴⁰ Tā nhūm Jejus ma tē nē pyhti pē Jotāw ā rē. Pa mē hkôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt mō. Finat Juăw Paxis kot Tirtūm mā wam mē hkrā kumrār o pa xāta wýr. ⁴¹ Hāmri nhūm mē ohtō nē mē ixwýr mra nē Jejus kapēr ma nē kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh o kuhē. Hāmri nē hā tanhmā axpēn mā kapēr to nē axpēn mā:

—Kwa ām hāmri na pre finat Juăw Paxisja mē pamā Jejus jarēnh o pa. Aa kot mē pamā mē pahte mēmoj pumunh kêt kwý ho anhyr kêt tā ām xatā hkukamā mē pamā harēnh o pa. Kēp Tirtūm Kra hā Juăw rom hihtỳx o hihtỳx ā harēnh o pa. Nē Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnh ā nhūm mē pamā harēnh o pa. Nā ām hāmri na pre ā mē pamā harēnh anē. Anē.

⁴² Hāmri nhūm mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý.

11

Rajare htyk jarēnh
Juăw 5.21-29, 6.40

¹ Rôm nhūm krī pē Petān kamā mēhō my pē Rajareja ra ā htỳx nē nō. Na pre htōx wa hamēxkrut. Hō kēp Matre nhūm hō kēp Marir. ² Marir na pre kormā arīgro hō hā kot Jejus o mex kaxyw mē hkuxwaxā ho hkuxwa nē amnhī kī ho hpar pōnh kaxyw. Nom kormā. Jakamā nhūm wa hkamyja wa kēp ā htỳx nē nō. ³ Hāmri nhūm wa tee ri hkukamā hamaxpēr nē ma krī hō hwýr Jejus wýr mēhō mē nhūm ma hwýr tē. Nē hwýr pōj nē omu nē kām:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr tē. Na ra amā akrāmnhwý japē htỳx xwýnhnta ā htỳx nē nō nhūm htōx wa tee ri hkukamā hamaxpēr nē awýr inhmē pa tē. Kwa tokyx pu ma hwýr tē ka akupým wa kām ho mex nā? Anē.

⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā ā htỳx nē nōr tā koja akupým mex. Mē kot akupým mex ā harēnh mar hāmri nē Tirtūm mē wa ixtā hpijaām nē wa ixihtỳx

o wa ixihtỳx ā wa ixpumunh kaxyw na ā ā htỳx nē nōr anē. Nē pa ixpē Tirtūm Kra hā akupým ho mex ā ixpumunh nē ixkôt hamaxpēr kaxyw na ā ā htỳx nē nōr anē. Anē.

⁵ Na pre Jejus kām Rajare mē htōx wa mē hapē nē. ⁶ Tā ā htỳx ā harēnh ma nē hwýr mōr tokyx anhyr kêt nē. Pa mē arī amnhīm hikranh xā kamā ri ixpaja o ixtā axte apkati axkrut. ⁷ Hāmri nhūm rī kormā hwýr nojarēt nē mē inhmā:

—E ma pu mē jarāhā akupým Jutej kamā Rajare hwýr mō nē omu. Anē.

⁸ Hāmri pa mē tee ri ja hā kuma nē kām:

—Kwa ham mē panhō pahijaja kot kēn o atak o apir mā tā ka ra akupým mē hwýr akra. Kwa pu mē hwýr pamōr kêt nē nā? Anē.

⁹ Hāmri nhūm mē inhmā:

—Nā koja mē kormā tanhmā ixto hkêt nē. Kormā ixte Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to jatur xām mēnhre hā. Te ixte kormā arīgro hā ixrit mex nē ixpa pyrā nē kormā Tirtūm kot mēmoj tā inhmā karō xā hkôt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. ¹⁰ Tā kot paj hatut xām kumē nhūm te myt ar nhūm ra kamāt kō pyrāk nhūm mē rī kormā tanhmā ixto nē ixpi. Jakamā e ma pu mē hwýr. Koja mē tokyx tanhmā ixto hkêt nē. Anē.

¹¹ Hāmri nē mē inhmā Rajare jarēnh o:

—Na mē pahkrāmnhwý Rajareta ra gōr nē nō. Tā kot puj mē ma hwýr mō pa kumra. Anē.

¹²⁻¹³ Ra htyk ā omunh tā ā mē inhmā harēnh anē. Pa mē kuma nē ixtỳx ho ām ot nē nōr ā hkamnhīx nē kām:

—Kwa mār na akupým amnhī kām hamak o mōr jakamā na ra amnhī krit nē gōr nē nō. Kwa pu mē awjanā nē hwýr pamōr kêt nē nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm mē inhma nē hprī hā mē inhmā harē nē mē inhmā:

—Nā na pre ty. ¹⁵ Nom kormā ā nē hikwýta ā na pa hwýr inhmōr kêt nē. Tā kot paj ma hwýr mō nē hā mē amā ixāhpumunh tỳx ā amnhī to amnhīrit. Ka mē ja hā ixpumu nē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpēr tỳx o ri apa. Ā mē ate amnhī nhīpēx anhyr kaxyw na pa kormā ā nē nōr ā hwýr inhmōr kêt nē. E ma pu mē hwýr. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mē inhiō pē Tomas pihpohti tee ri ā kapēr anhyrja ā kuma nē mē inhmā:

—Tōe ma pu mē hkôt. Kē mē mamrī hkôt mē pahto hpimrāatā mē panhīmex pa ri. Anē.

¹⁷ Tā pa mē ma hkôt mē hwýr mō nē ra Rajare nhō krī hwýr ixpōx o mō hāmri nē harēnh ma. Ra htyk nhūm mē kot haxār ā arīgro pē kwat ā harēnh ma. ¹⁸⁻¹⁹ Nhūm Matre mē Marir wa hkamy ho hamak xāj

arĩ mỳr o hkrĩ. Jakamã nhũm Ijaew kwỳjaja Jerujarẽ rũm ma wa hwỳr mra. Mẽ kot wa kãm kapẽr nhũm tokyx akupỳm tãm wa hkrã kaxyw nhũm mẽ wa hwỳr mra. Wa õ krĩ pẽ Petãnja Jerujarẽ hwỳr ăm 3 kirõm pix jakamã nhũm mẽ ma wa hwỳr mra mẽ wa kuri wa kãm kapẽr o hkrĩ. ²⁰ Rõm nhũm Matre Jeus hpõx o mõi ă harẽnh ma mẽ kãnhmã xa mẽ man mẽ ixkutã tẽ. No nhũm Marir arĩ mỳr o nhỹ ã hkrĩ htem kêt mẽ. ²¹ Hãmri nhũm Matre mẽ ixkutã tẽ mẽ mẽ ixkaxpa mẽ Jeus pumu mẽ mỳr kamã kãm kapẽr mẽ kãm:

—Hẽxta gĩa mẽ Pahihti. Na pre ra wa ixkamý wa ixpẽ ty. Kop apu jar mẽ ixkõt ri apa ronhỹx pre htyk kêt mẽ. Xẽ mon ka pre we tokyx mẽ ixwỳr atẽmre hkrẽt mẽ? ²² Tã na pa arĩ akõt ijamaxpẽr tỳx mẽ. Kot kaj mẽmoj tã tanhmã Tĩrtũm wỳr to nhũm ama mẽ tanhmã amã mẽmoj to. Ra ixte ja hã apumunh mex kẽnã. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm Jeus kuma mẽ kãm:

—Kwa tee ri ajamaxpẽr mẽ akapĩrĩ hkrẽt mẽ. Koja akamy akupỳm war amã hĩr kãm ga. Anẽ.

²⁴ Hãmri nhũm kuma mẽ kãm:

—Ma koja anẽ. Nhỹrmã Tĩrtũm kot mẽ piitã akupỳm mẽ ho hĩr xã hã arĩgrota ă koja akupỳm hĩr. Anẽ.

Kamy akupỳm hĩr ă harẽnh mar tã Jeus kot akupỳm ho hĩr tokyx anhỹr ă hkamnhĩx kêt mẽ ă kãm kapẽr anẽ.

²⁵ Jakamã nhũm kãm:

—Nã pa na ixpẽ akupỳm mẽ ho mẽ hĩr xwỳnh. Jakamã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpẽr mẽ ixkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja koja mẽ htyk tã koja mẽ hkarõ Tĩrtũm mẽ wa ixri hĩr tũm mẽ mex mẽ pa ho pa. Xã ate ja kaxyw ixkõt ajamaxpẽr tỳx nã? Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm Matre kuma mẽ kãm:

—Xẽ nhũm. Apẽ Tĩrtũm Kra hã na pre mẽ ixkaxyw axãm. Ka na pa htem amnhĩ wỳr akãm ijamak o ipxa. Anẽ.

Hãmri nhũm Jeus kãm:

—Nã ăm hãmri na ka ă ijarẽnh anẽ. E ma akupỳm tẽ mẽ atõx mã anẽ kẽ tokyx man ixwỳr tẽ pa omu. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma mẽ ma akupỳm tẽ. Hãmri mẽ Marir wỳr axã mẽ kãm Jeus jarẽ. Kõt mẽ hkrĩ xwỳnhjẽ hkrã ă kãm harẽ mẽ kãm:

—An xẽ hãmri amỳr kêt mẽ. Na ra mẽ pajahkre xwỳnhhta hpõx o mõi mẽ mũtar nhỹ mẽ atã karõ. Anẽ.

²⁹ Hãmri nhũm kuma mẽ kãnhmã xa mẽ ma mẽ ixwỳr htem kurẽ kumrẽx. ³⁰ Hãmri pa mẽ kormã krĩm ixpõx kêt mẽ. Arĩ Matreja Jeus wỳr htem xã kamã arĩ ixkrĩ. ³¹ Jakamã nhũm Matre ma tẽ mẽ Marir mã Jeus jarẽ nhũm kato mẽ man mẽ ixwỳr tẽ. Hãmri nhũm Jerujarẽ rũm wa hwỳr mẽ mrar xwỳnhjaja

omu mẽ htyx kot hkamy hã pika pumunh mẽ mỳr kaxyw htem ă hkamnhĩx mẽ man hkrõt mra. ³² Hãmri nhũm Marir mẽ hkukamã mẽ ixwỳr tẽ mẽ Jeus pumu mẽ hpar pẽ tẽm mẽ kãm kapẽr pẽ hipõ mẽ mẽr o nhỹ. Nẽ kãm:

—Hẽxta gĩa mẽ Pahihti. Na pre ra wa ixkamý wa ixpẽ ty. Kop apu jar mẽ ixkõt ri apa ronhỹx pre htyk kêt mẽ. Hõ mon ka pre we tokyx man mẽ ixwỳr atẽmre hkrẽt mẽ? Anẽ.

³³ Hãmri nhũm Jeus kuma mẽ mẽr ă omu. Nẽ hkrõt mẽ mrar xwỳnhjaja mẽ mẽr ă mẽ omu mẽ kãm mẽ hkapĩrĩ mẽ. ³⁴ Hãmri mẽ mẽ kãm:

—Nhỹri na ka prem haxã? E mẽ hwỳr ixto tẽ pa omu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma mẽ ma hã pyka hwỳr mẽ ixto mõi ³⁵ nhũm Jeus mẽ urãk mẽ hwỳr mẽr o tẽ ³⁶ nhũm mẽ ja hã omu mẽ axpẽn mã:

—Kwa mãn kãm hapẽ htyx. Hã na ho ama mẽ hwỳr mẽr o tẽ. Anẽ.

³⁷ Nom nhũm mẽ hkwỳjaja axtem mẽ mẽ kãm:

—Tk. Ra kot no hkre xwỳnhhta o mex tã mo na we tokyx man kormã hĩr ri hwỳr htem mẽ omunh mẽ akupỳm ho mex kêt mẽ? Anẽ.

Jeus kot akupỳm Rajare ho hĩr ă harẽnh

³⁸ Tã pa mẽ ra kẽn kre kamã mẽ kot Rajare jaxãr xãta wỳr ixpõx o mõi nhũm Jeus hkapĩrĩ mẽ hwỳr tẽ mẽ omu. Nhũm prem ra kẽn rax o hitom ³⁹ nhũm omu mẽ mẽ kãm:

—E mẽ akwỳjaja nhãm inhmã mẽ kahẽ xã mẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm Matre kuma mẽ tee ri hamaxpẽr mẽ kãm:

—Xẽ ma Jeus. Mẽ ri ă anhỹr kêt mẽ. Ra htyk ă arĩgro kęp 4 kẽnã. Mãn ra hkatõk mẽ hkrõ htyx kumrẽx. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm kuma mẽ kãm:

—Kwa ri ă ajamaxpẽr anhỹr kêt mẽ Matre. Na pa ra amã ixkapẽr mẽ amã ixkapẽr o: “Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr tỳx mẽ. Hã kot kaj Tĩrtũm mẽ wa ixihĩtỹ o wa ixihĩtỹ xãja pumu.” Anhỹr o amã ixkapẽr. Jakamã kwa ja kaxyw Tĩrtũm mẽ wa ixkõt mãn ajamaxpẽr tỳx mẽ hkrẽt wehe. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma mẽ kãm:

—Ma ăm hãmri na ka inhmã akapẽr. Ma kot paj kaxyw war amã ijamaxpẽr tỳx mẽ. Anẽ.

⁴¹ Rõm nhũm mẽ kãm nhãm kẽn jakwa kre kahẽ xã mẽ. Hãmri nhũm Jeus Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw kãnhmã kaxkwa hwỳr rĩt mẽ kãm:

—Pa Papaj. Nã na pa hte tanhmã mẽmoj tã awỳr to ka inhma mẽ tanhmã inhma mẽmoj nhĩpẽx to. Amex o amex Papaj. ⁴² Na ka hte ă inhma amnhĩ nhĩpẽx anẽ. Tã pa pajẽ noo mã ă amã ixkapẽr anẽ. Ate inhmar mẽ tanhmã Rajare hto nhũm mẽ kot ja hã ixpumunh mẽ

ixte anhÿr hã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixa hã ixpumunh kaxyw. Nê ka ate mẽ hwÿr inhmênã ã apumunh kaxyw. Anê.

⁴³ Nhũm pre ã Tĩrtũm mã kapêr anê. Hãmri nê kÿx pê Rajare mã kapêr nê kãm:

—Pa Rajare. Kwa tokyx kãnhmã nhÿ nê amnê mẽ ixwÿr tẽ nê akato. Anê.

⁴⁴ Puh nhũm akupÿm hũr nê hkupu xà rãhã tẽ nê mẽ ixwÿr kato nê xa. Arĩ hkuk nê ĩhkra nê hpar kupu rãhã mẽ ixwÿr kato nê xa. Hãmri nhũm Jesus mẽ kãm:

—Kwa mẽ atô nê kupu xà hpôt kê ma akupÿm ôrkwÿ hwÿr tẽ. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm mẽ kot Marir mẽ Matre wa hwÿr mrar xwÿnh kwÿjaja ã Jesus kot Rajare nhĩpêx anhÿr ã omu nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx. ⁴⁶ Nom nhũm mẽ hkwÿjaja axtem nê omu nhũm ja mẽ kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ ma Parijew nhô xwÿnhjê hwÿr mra nê mẽ kãm harê.

Mê kot Jesus pĩr ã amnhĩ grônħ

Matêwre 26.1-5; Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhô xwÿnhjaja tee ri Jesus kot akupÿm Rajare ho hũr ã harênh ma hãmri nê patre krãhtũmjê mẽ amnhĩ wÿr mẽ inhô juisti ho akuprô nê axpên mã Jesus o kapêr punuj pê hã axpên mar o hkri. Hãmri nhũm mẽhô mẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Na ra mẽ kãm mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax o pa. ⁴⁸ Kot puj mẽ ãm omu nê tanhmã ho hkêt nhũm mẽ pahkwÿjaja kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nê htÿx ãm hãmri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã hkamnhĩx. Hãmri nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Jao ra amnhĩ kaxyw kêp mẽ ô pahĩti hã ãm. Kojã mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Rôm kamã pahĩtija mẽ kot kator nê hpãnhã Jesus xãm ã harênh ma. Hãmri nê gryk xà mẽ pahwÿr ô pôristi hkwy rê nhũm mẽ pahwÿr mra nê mẽ panhũmex pa nê Tĩrtũm nhôrkwy grãnh pa. Kwa tanhmã kot puj wem tokyx amnhĩ nê mẽ? Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm Kajpas mẽ kãm kapêr. Kajpasja na pre amgrãja kamã kêp mẽo patre nhô pahi maati. Jakamã mẽ kãm:

—Nã na pa ra ijamaxpêr. Kwa mẽ inhma. ⁵⁰ Nã kot puj mẽ hpĩr tokyx anê kê tapxipix ty pu mẽ arĩ mÿrpê pahpiitã pajamakêtkati nê ri papa. Anê.

⁵¹ Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê. Nom amnhĩ krã hkôt ã mẽ kãm kapêr anhÿr kêt nê. Arĩ kêp mẽo patre krãhtũmjê nhô pahi maati jakamã Tĩrtũm nhÿ hã Jesus kot Ijaew nê tykja kukamã ã harênh anê. Nom ja hã amnhĩ pumunh kêt nê. ⁵² Na pre Jesus mẽ ixpê Ijaew pix nê htyk kêt nê. Krĩ piitã hkôt Tĩrtũm krajê nê na pre ty. Mẽ piitã mẽ kot axpên to hkwy nê ri axpên to pa kaxyw

na pre mẽ nê ty. ⁵³ Hãmri nhũm ã Kajpas mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ inhô pahijaja kuma nhũm ja mẽ kãm mex nê. Jakamã nhũm mẽ kot tanhmã Jesus ã ãmnhên to nhũm mẽ kot mẽ kãm tanhmã hpĩr to kaxyw ã axpên mar anhÿr o pa. ⁵⁴ Jakamã nhũm Jesus axte mẽ noo mã ri pa hkêt nê. Hãmri ma krĩ pê Epraĩ hwÿr ma mō. Pa mẽ hkôt ixa ho ixa xwÿnhjaja ma hkôt ixa. Epraĩja kapôt ã krĩ na pre. Jakamã pa mẽ ma hwÿr mō hãmri nê kamã ri ixa.

⁵⁵ Tã nhũm arĩgro pê Pasja ra ahtêp o mō. Amnepêm finat Mojes kot Ejit rũm mẽ panhĩgêjtê kator mã hamaxpêr kaxyw na pa pre htem hã ixkĩnh kaxyw Pas ã Jerujarê hwÿr akuprô. Na pa pre htem hwÿr pōj nê kamã Tĩrtũm noo mã mẽ inhmex kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

⁵⁶⁻⁵⁷ Jakamã nhũm ra Ijaew ohtô nê ma Jerujarê hwÿr pa. Nê kãm Jesus pumunh prãm xàj Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre wÿr mra nê hwÿr agjê nê kamã hapêr nê axpên mã:

—Kwa nok? Xà koja mẽ hpakĩnh wÿr mōr kêt nê nã? Anê.

Nhũm Parijew nhô xwÿnhjê mẽ mẽ inhô patre krãhtũmjaja haxwÿja hapêr o kuhê. Nom mẽ kot axtem nê unê nê haxãr kaxyw. Jakamã mẽ kãm hã karô nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ nhÿr Jesus pumu nê man mẽ ixwÿr mra nê mẽ inhmã harênh kurê kumrêx. Anê.

12

Marir kot Jesus kuxwa hã harênh

Matêwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50

¹ Tã nhũm ra Pas wÿr apkati grêre. Ra hwÿr apkati kêp 6. Jakamã pa mẽ ma akupÿm krĩ pê Petãn wÿr Jesus kôt mō. Jesus kot akupÿm Rajare ho hũr xwÿnhhta mẽ ô krĩ hwÿr pa mẽ akupÿm mō nê Rajare nhôrkwy hwÿr pōj nê mẽ hwÿr agjê. ² Hãmri nhũm mẽ Jesus pumu nê hkĩnh nê. Nê mẽ inhmã mẽmoj mex nhĩpêx pa mẽ ixãpkur o ixkrĩ. Nhũm Rajare haxwÿja mẽ ixkutã apkur o nhÿ. Nhũm htôx Matre mẽ inhmã mẽo ho pa nê mẽsti hã unhwÿr o xa. ³ Hãmri nhũm wa htôx Marir Jesus kukamã tanhmã hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Ma kot paj tokyx mẽ kot mẽ ixpê hpĩr kukamã mẽ hkuxwaxã ho hkuxwa. Anê.

Hãmri nê kãx rax kãm mẽ hkuxwaxãja py nê o tẽ. Ra rit kahti hkôt hitep xã nhũm kupy nê hwÿr o tẽ. Mẽ kot mẽmo htwÿm o mẽ hkuxwaxã mex nhĩpêja na pre hã kãxpore xohtô rax kumrêx. Jakamã nhũm kupy nê Jesus wÿr o tẽ nê hpar ã hkapĩr pa nê amnhĩ krã hkĩ ho hpar grã ho nhÿ nhũm ra ixkre kuxwa htÿx kumrêx. ⁴ Hãmri nhũm mẽ inhĩo pê Jut Kariotja. Kot kormã mẽ ĩhkram Jesus nhôr mã xwÿnhhta tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx

anhÿr ã omu nhũm ja kęp omnuj nẽ ⁵ nhũm mẽ inhũa:

—Tk. Kwa pěr mẽ hkuxwaxà hã kàxpore xohtò rax kumrẽx tã nhũm ri axtem nẽ Jejus par ã hkapĩr pa. Mo na ma o htẽm nẽ ho wẽnẽ nẽ hpãnhã kàxpore ho rax nẽ hpyr nẽ ho mẽ kęp amrakati xwỹnhjẽ nhĩpẽx kêt nẽ? Kot ho wẽnẽ ronhỹx hpãnhã kàxpore ho rax kumrẽx nẽ kupy nẽ ho mẽmoj japròr rax o rax. Tã axtem nẽ amarĩ Jejus par ã hkapĩr pa. Anẽ.

⁶ Te kãm mẽ kęp amrakati xwỹnhjẽ japẽ pyrãk tã kãm mẽ hapẽ hkết. ãm hẽx rom ã kapẽr anẽ. Na pre hte mẽ inhũa mẽ ixkàxpore jamỹ nẽ mẽ ixkòt mẽ inhũa hamãr o pa. Nom tũhã axtem nẽ mẽ ixpẽ hkwỹ ho ahkĩ nẽ ho amnhũm mẽmoj japrò. Jakamã Marir kot mẽ hkuxwaxà ho hapẽx par ã omu nẽ tee ri hpãnhã kàxpore rax mã hamaxpẽr nẽ kamã gryk nẽ ã mẽ inhũa kapẽr anẽ. ⁷ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpẽr ã omu nẽ kãm:

—Tk. Kwa tanhmã kãm akapẽr to hkết nẽ. Ixtyk nhũm mẽ kot ixkuxwa hkukamã na ã inhĩpẽx anẽ. ⁸ Na hte mẽ kęp amrakati xwỹnhjaja mẽ akòt pa rãhã nẽ. Ka mẽ amã mẽmo arĩgro hã tanhmã mẽ ho ajuta hto hprãm nẽ rĩ mẽ ho ajuta nẽ mẽ kãm mẽmoj gũ. No kêt pa kot paj ri mẽ akòt ixpa ka mẽ ixto mex ry ho apa hkết nẽ. Kot paj tokyx mẽ apiitã mẽ are. Jakamã ãm hãmri na ã inhĩpẽx anẽ. Anẽ.

Patre krãhtũmjaja kot Rajare hã ãmnẽnh ã harẽnh

⁹ Rõm nhũm Jerujarẽ nhũ xwỹnhjaja ra Jejus Petãn wỹr hpòx ã harẽnh ma nẽ kot omunh mã ma hwỹr mra. No ãm tapxipix pumunh mã hwỹr mrrar kêt nẽ. Mããnẽnh kot akupỹm ho htĩr xwỹnhja pumunh mã nhũm mẽ ma hwỹr mra. ¹⁰⁻¹¹ Na pre ra Ijaew ohtò nẽ Jejus kot akupỹm Rajare ho htĩr ã harẽnh ma hãmri nẽ mẽ inhũ patre kaga nẽ Jejus kòt amnhĩ xunhwỹ. Jakamã nhũm patre krãhtũmjaja tee ri ja hã mẽ omu nẽ axpẽn mã:

—Nà kot puj mẽ Jejus pix pĩr kêt nẽ. Kot puj mẽ mããnẽnh hkòt Rajare pĩ hãmri nhũm wa hixi hamẽ mẽ kęp hapẽx japẽr. Anẽ.

Jesus kot Jerujarẽ hwỹr ãr ã harẽnh

Matẽwre 21.1-11; Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40

¹² Tã nhũm apkati nhũm Ijaew Jerujarẽ kamã mẽ hkĩnhja kryx nẽ Jejus ra mẽ hwỹr àhtẽp o mõi ã harẽnh ma. ¹³ Hãmri nẽ axpẽn mã:

—Kwa ma pu mẽ mõi nẽ pò hkwỹ jakà nẽ kutã ho mra. Anẽ.

Hãmri nẽ hkwỹ jakà nẽ hamỹ nẽ ma kutã ho mra. Hãmri nẽ ra hkaxpa nẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ kãm:

Pa. Nà ãm hãmri na ka mẽ ixwỹr mõi. Tĩrtũm na pre mẽ ixwỹr amẽ ka ã amõi anẽ.

Tĩrtũmja mex o mex. ãm hãmri na pre mẽ ixwỹr amẽ.

Kot kaj mẽ inhũ pahi hpãnhã mẽ ixto amnhĩptãr o ri apa. Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm Jejus nhỹri jumẽnre pumu nẽ hwỹr tẽ nẽ hã nhỹ nhũm mẽ pimràatã ma akupỹm Jerujarẽ hwỹr mõi. Tĩrtũm kapẽr ã kaga htũm ra kot ja jarẽnh kot:

¹⁵ Pa Jerujarẽ nhũ xwỹnhjaja. Kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpẽr ho amã ma hkết nẽ.

Ota mẽ anhũ pahi nyw ra mẽ awỹr jumẽnre hã nhỹ nẽ hpòx o tẽ. Anẽ.

¹⁶ No Jejus kòt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỹnhjaja pa mẽ ã kot amnhĩ nhĩpẽx anhỹrja ã omu nẽ tee ri hkukamã ijamaxpẽr nẽ axpẽn mã:

—Kwa mo na ri ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ nẽ jumẽnre hã nhỹ nẽ mẽ hkòt mõi? Anẽ.

Tã nhũm arĩgro hũ hã ty nẽ akupỹm kaxkwa hwỹr api pa prem hã omu hãmri nẽ kormã Tĩrtũm kapẽr ã kaga htũm kot hkukamã ã harẽnh kot anhỹrja mã ija-maxpẽr kurẽ kumrẽx. Hãmri nẽ axpẽn mã harẽnh o:

—Kwa ãm hãmri na Tĩrtũm kapẽr ã kaga htũm kot ra ã Kraja jumẽnre hã ỹr nẽ mẽ hkòt mõi ã hkukamã kot harẽnh anhỹrta. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm Jejus kot Rajare mã kapẽr pẽ akupỹm ho htĩr ã omunh xwỹnhjaja ari nhãm mẽ hkwỹjẽ mã ujarẽnh o pa. ¹⁸ Nhũm mẽ kuma nẽ ma Jejus wỹr omunh mã mra. ¹⁹ Hãmri nhũm Parijew nhũ xwỹnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nẽ axpẽn mã:

—Kwa na pu mẽ tee ri Jejus nẽ mẽ kãm pakapẽr kaprỹ nhũm mẽ pamar kêt nẽ ra piitã hkòt amnhĩ nhĩpẽx o pa. Kwa nã. Anẽ.

Ijaew kêt xwỹnhjẽ jarẽnh

²⁰ Tã nhũm ra Gres kwỹjaja Ijaew kòt hkĩnh kaxyw ma Jerujarẽ hwỹr mẽ hkòt mra nẽ mẽ ihkò hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o hkòt mra. ²¹ Jakamã nhũm mẽ nhỹri mẽ inhũ pẽ Firipti pumu nẽ hwỹr mra. Firipti kęp pyka pẽ Garirej kamã krĩ pẽ Pesẽj nhũ xwỹnh nhũm Gres nhũ xwỹnhjaja omu nẽ hwỹr mra nẽ kãm:

—Pa. Kwa na pa mẽ inhũa Jejus pumunh prãm nẽ. Tanhmã kot pa wem amnhĩ to nẽ omu nẽ kãm ixkapẽr? Anẽ.

²² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma Andre hwỹr mẽ o mra nẽ kãm mẽ harẽ. Hãmri nẽ wa ma Jejus wỹr mẽ o mra nẽ kãm mẽ harẽ nẽ kãm:

—Pa Pahihti. Ota Gres nhũ xwỹnhjaja kãm apumunh prãm nẽ awỹr mõi. Mẽ pahkĩnhã mẽ kęp Ijaew kêt tã mẽ kãm apumunh prãm nẽ. Anẽ.

Jesus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽnh

Matẽwre 16.24-28; mããnẽnh Apokarip 2.10, 12.11

²³ Hāmri nhūm Jejus mē omu nē mē kām tanhmā amnhī jarēnh to. Kot mē ohtō nē mē nē htyk nhūm mē kukwak ri Tirtūm wa kuri htir tūm nē pa ho pa hā mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Nā na ra ixtyk ā arīgro hwyr apkati grēre. Ixpē Tirtūm kot mē akaxyw ixām xwŷnh jakamā kot paj mē apiitā mē anē ty hāmri nē akupym ixtir nē ma kaxkwa hwyr akupym api. ²⁴ Mē axohtō nē nhŷrmā Tirtūm mē wa ixri atir tūm nē apa ho apa kaxyw kot paj ā amnhī nhīpēx anē. Kwa mē ā ixte amnhī jarēnh anhyra ma nē mē amnhī krām haxr tŷx nē ri hā pa. Te ixte mēmo hy kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na htem pikap hagiē nhūm te htyk pyrā nē pika kaxwŷnh kām hikwŷ. Tā gaa nē higrōt nē hprēk nē ō. Nē ō rax kumrēx. Hyja pyxire nē hikwŷ hā kamā ō rax kumrēx. Nom koja mē hkre hkēt nē nhūm ō hkēt nē. Na hte ā mēmo hyja amnhī nhīpēx anē. Ja pyrā nē kot paj mē anē ixtyk kēt nē te mē kot mēmo hy hkre hkēt nhūm hprēk nē ō hkēta pyrāk ka mē ixkukwak ri Tirtūm mē wa ixri atir tūm nē apa hkēt nē. Jakamā kot paj mē anē ty nhūm mē ijaxā. Hāmri pa akupym ixtir ka mē axohtō nē ixkukwak ri wa ixri atir tūm nē apa ho apa.

²⁵ —Nē koja mē ixpī pa mē anē ty. Tā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx o apa xwŷnhjaja. Kojā mē ixtā mē apar mā tā kwa kēr ka mē atyk pymaj ixkaga hkēt nē. Kwār mē māmri tanhmā ixtā mē ato ka mē nhŷrmā Tirtūm mē wa ixri axte amnhī xā kamā ajamak kēt kumrēx nē atir tūm nē amex nē apa ho apa. No kot kaj mē ixkūnhā jar amā amex pix prām hāmri nē nhŷrmā wa ixri atir tūm nē apa hkēt nē. ²⁶ Kot kaj mē ā ixkōt amnhī nhīpēx anhyr o ri apa hāmri nhūm mē kot inhīpēx pyrāk o mē anhipēx. Hāmri ka mē nhŷrmā ma ixkōt kaxkwa hwyr api nē kamā ixri atir tūm nē apa ho apa. Hāmri nhūm Inhīpēxā ixtā mē apumu nē mē ato mex kumrēx. Anē.

*Tirtūm kot Jejus mā kapēr ā harēnh
Matēwre 3.17, 17.5*

²⁷ Tā nhūm Jejus tee ri amnhī kukamā htyk mā hamaxpēr nē hkaprī htŷx nē. Nē hkōt mē ixpa ho mē ixpa xwŷnhjē mā amnhī jarē nē mē inhmā:

—Hēxta waa nē. Na pa tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr. Nē tee ri amnhī xā htŷx kamā ijamak kukamā ijamaxpēr pē ra amnhī kamā ixkahak nē. Nom ixte pika piitā hkōt mē kot ixkōt amnhī xunhwyr xwŷnhjē nē ixtyk kaxyw ixwyr kēnā. Jakamā kot paj Inhīpēxā kot mē kēp ixpytār kaxyw tanhmā amnhī to hwyr to hkēt nē. Anē.

²⁸ Hāmri nē hpānhā Hipēxā mā kapēr nē kām:

—Pa Papaj. Ām mēmoj pixi na inhmā hprām. Kē mē piitā ixkukwak ri amex o amex ā apumu. Ja na kēt inhmā hprām tŷx kumrēx.

Anhyr o Tirtūm mā amnhī jarē. Hāmri nhūm kuma nē kaxkwa rūm kām kapēr. Kŷxpē kām kapēr nē kām:

—Nā na pa pre ra ā mē kām amnhī to amnhīrīt anē nhūm mē ja hā ixpumu. Tā kot paj axte akukwak ri amnhī to amnhīrīt nhūm mē piitā axte inhmex o inhmex ā ixpumu. Anē.

²⁹ Nhūm pre ā Tirtūm Jejus mā kapēr anē. Hāmri nhūm mē kot mē ixkuri mar o kuhē xwŷnhjaja kuma no ām hprī hā kot kām tanhmā kapēr toja mar mex kēt nē. Nē htŷx ho ām mēmoj tā hkamnhīx. Jakamā nhūm mē hkwyjaja axpēn mā:

—Kwa mo na wehe? Na mān katōtōk nā? Anē.

Nhūm mē hkwyjaja mē kām:

—Nā na katōtōk kēt. Tirtūm kapēr o wryk xwŷnh mān tanhmā kām kapēr to. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—Nā Tirtūm tām na inhmā kapēr. Nom pa ixte mar kaxyw inhmā kapēr kēt nē. Mē kajaja mē ate ixtā mar kaxyw na kŷx pē ā inhmā kapēr anē. Anē.

Hāmri nē mē kām:

³¹ —E hāmri. Kot paj tokyx mē apiitā mē ate amnhī tomnuj pānhā amnhīrēr kaxyw tanhmā amnhī nhīpēx to. Jao māānēn Sattanasti pē hihtŷx xā ho ijamaxpēr. ³² Kojā mē pī kahpa hā inhō pa kŷxpē ajēt. Tirtūm kot mē awyr inhmēnh tā nhūm mē ā inhīpēx anē pa ty. Jakamā koja pika piitā hkōt mē ohtō nē ixkōt amnhī xunhwyr nē amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr rāhā ho pa. Anē.

³³ Mē ixte tanhmā htyk to hā harēnh mar kaxyw nhūm pre ā mē inhmā amnhī jarēnh anē. ³⁴ Hāmri nhūm mē kot mē ixkuri mar o kuhē xwŷnhjaja tee ri kot htyk ā amnhī jarēnhja ma nē kām:

—Kwa mē ixte amnhī wyr kamā ijamak o ixpa xwŷnhja htir tūm nē pa ho pa xwŷnh na. Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot ā harēnh kot anhyr tā ka ā ri mē kot apir nhūm atyk ā amnhī jarēnh anē. Ate Tirtūm kot mē ixwyr amēnh xwŷnh ā amnhī jarēnh tā ā ri atyk ā amnhī jarēnh anē. Kwa xā apē mē ixte amnhī wyr kamā ijamak o ixpa xwŷnh kēt? Anē.

³⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī tā mē kām:

—Tŷ ixpē tām kēnā. Tā kot paj tokyx mē are. Jakamā kēr ka mē ixte arī mē akamā ixpa ri ixkōt amnhī xunhwyr nē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr o ri apa. Te ixpē kanē hpōk pyrāk jakamā na pa hte mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre o ri ixpa. Nom kot paj kritpēm mē akōt ixpa ry hkēt nē. Jakamā kwa kēr ka mē tokyx te mē kot kanē

hpôk nhîră kamă ri mē pa xwŷnh kot amnhî nhîpêx pyră nē Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o ri apa. Kormă mē akôt ixpa ri. Kot paj tokyx ma mô nhûm te ra kamăt kô pyrăk. Na hte kamăt kô kamă mē pa xwŷnhjaja tee ri rît mex mǎ nom rît mex kêt nē. Nē mēmoj pumunh mex kêt nē. ³⁶ Jakamă kwa mē tokyx ixte arî mē akamă ixpa ri amnhî kaxyw inhmă ajamaxpêr nē ixkôt amnhî xunhwŷ. Te ixpê kanê hpôk nhûm kamă mē arît mex pyrăk. Jao ixpyră nē te mē apê kanê hpôk nhîră mex pyrăk o amnhî nhîpêx. Nē ixpyră nē tām ri amnhî nhîpêx o apa. Anê.

Nhûm pre â mē kām kapêr anê hāmri pa mē kēp ixkato nē ma nhām mô.

Mē hkwŷjaja kot Jejus kôt hamaxpêr kêt â mē harênh

³⁷ Na pre hte Jejus mē noo mǎ mē kot aa mēmoj pumunh kêt kwŷ ho anhŷr rax o pa. Tā nom nhûm mē ohtô nē hǎ omu nē âm hǎ omu nē kēp Tîrtûm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnh â hkôt hamaxpêr kêt nē. ³⁸ Nom ra mē hkukamă Tîrtûm nhŷ hǎ kapêr jarênh o pa xwŷnh pē finat Ijaisja mē hkukamă ja hǎ mē harê nē hǎ kagă. Nē hǎ kagăja o:

Pa Pahi Maati. Nǎ ra ixte mē kām ajarênh o ixpa ryy htă no nhûm mē inhma nē âm inhma.

Nē mē kot axihtŷx o axihtŷx â ajarênh mar tǎ no âm ajarênh ma nē amnhî kaxyw akôt hamaxpêr kêt nē. Anê.

³⁹ Mē kām Tîrtûm kapêr mar prām kêt jakamă na prem mǎânênh Jejus kēp Tîrtûm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnh hkôt hamaxpêr kêt nē. Nhûm pre finat Ijaisja axte mē hkukamă ja hǎ mē harê nē mē hǎ kagă. Nē hǎ kagă ho:

⁴⁰ Na pre Tîrtûmja tanhmă amnhî nē mē hkră hto nhûm mē hkôt hamaxpêr kêt nē.

Ra mē kot hihtŷx o hihtŷx â omunh tǎ omu nē âm omu.

Nē mē kot kapêr mar tǎ amnhî tomnui kaga hkêt nē.

Nē Tîrtûm kot mē nē mē kot amnhî tomnui o hapêx prām xǎj hkôt amnhî xunhwŷr kêt nē. Anê.

⁴¹ Kormă Jejus mē hwŷr wrŷk kêt ri nhûm finat Ijaisja hpimtir kām kot amnhî to rax kumrêx â omu nē hkukamă â harênh nē hǎ kagă anê.

⁴² Hāmri nhûm Ijaew krăhtûm kwŷjaja hkwŷjê rom amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nē hkôt amnhî xunhwŷ. Tǎ Parijew nhô xwŷnhjaja kot â mē kot amnhî nhîpêx anhŷr â mē harênh mar pymaj ja hǎ amnhî to amnhîrît kêt nē. Mē kot Tîrtûm kapêr o mē ahkre xǎ hǎ ixkreja nē mē kator pymaj nhûm mē kām amnhî to amnhîrît kêt nē. ⁴³ Na prem hamaxpêr o:

—Nǎ kot paj ja hǎ amnhî to amnhîrît nhûm mē amnhî nē ixtomnui nē. Hāmri nē amnhî pyră nē axpênh mǎ inhmex â ijarênh kêt nē.

Anhŷr o mē umaj amnhî kukamă hamaxpêr o pa. Nom Tîrtûm tām kot amnhîm mē mex â mē harênhja nhûm mē hkukamă hamaxpêr kêt nē.

Jejus kot Hipêêxâ nhŷ hǎ kapêr â harênh

⁴⁴ Nhûm Jejus axte mē kām kapêr nē kŷx pē kapêr nē mē kām:

—Nǎ koja mēhō amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr hāmri nē ixkôt pix mǎ hamaxpêr kêt nē. Mǎânênh amnhî kaxyw kot mē awŷr inhmênh xwŷnhja kôt hamaxpêr. ⁴⁵ Wa ixte amnhî nhîpêxja te tipxi pyrăk jakamă koja mē tanhmă ixte amnhî nhîpêx to hǎ ixpumu nē te kot Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh pyrăk.

⁴⁶ —Nē te ixpê kanê hpôk nhûm inhîră kamă mē apa pyrăk kaxyw na pre Inhîpêêxâ mē awŷr inhmê pa mē awŷr wrŷ. Ixte kapêr o mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa kaxyw. Jakamă koja mēhō amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr nē ixkôt amnhî xām hāmri nē te kanê hpôk nhîră kamă rît mex o pa pyrăk o amnhî nhîpêx. Jao amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o pa. ⁴⁷⁻⁴⁸ No mē kot ixkapêr mar nē âm mar xwŷnhjaja te mǎânênh Inhîpêêxâ kapêr mar nē âm mar pyrăk. Mŷrapê koja mē nhŷrmă ma kuwy hwŷr pa nē mē kot amnhî tomnui mŷrapê kamă pa ho pa. Tǎ no â mē ate amnhî nhîpêx anhŷr o ri mē apa kaxyw na pa pre mē awŷr ixwrŷk kêt nē. Ixte mē ate amnhî tomnui pǎnhǎ amnhîrer par kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ.

⁴⁹ —Nē na pa hte amnhî kră hkôt tanhmă ri mē amă ixkapêr to ho ri ixpa hkêt nē. Âm kot mē awŷr inhmênh xwŷnhja nhŷ hǎ na pa hte tanhmă mē amă ixkapêr to ho ri mē akôt ixpa. ⁵⁰ Tǎ mē kot Tîrtûm kapêr mar nē amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr xwŷnhjaja koja mē nhŷrmă wa ixri htîr tûm nē mex nē pa ho pa. Jakamă na pa hte tanhmă kot inhmă karô hto xǎ hkôt pix mǎ tanhmă mē amă ixkapêr to ho ri ixpa. Anê.

13

Jejus kot hkwŷjê hpar kuhônâ â harênh Rukre 22.24-27

¹ Tǎ nhûm ra Pas â mē ixkînhta ahtêp. Pas â na hte mē ixpê Ijaewjaja axpênh wŷr akuprô nē hǎ ôwêhti hkra nyw pa nē ho anê nē hkur o ixkrî. Amnepêm Tîrtûm kot pika pē Ejit rûm mē inhîgêxê kator kaxyw nhûm mē nojarêr nē â hkwŷ hpar nē ho anhŷr nē hkwŷ hkurta pyrăk. Na prem nojarêr nē mē hkra my kot wa mē kēp htyk pumaj ôwêhti hkra nyw kwŷ hpa nē ho anê nē î hku. Jakamă nhûm arî mē

ixpê mē hkanrêhā mē htāmnhwýjaja ā mē kot amnhī nhīpêx anhýrja mā ijamaxpêr nē hā ixkīnh kaxyw mē urāk nē hkwý hpa nē kuku. Jakamā nhūm ra Pas ahtêp nhūm Jejus amnhī kukamā tanhmā hamaxpêr to kurē kumrêx. Ra ma akupým Hipêêxā hwýr āpir xā hā arīgro hwýr apkati grêre. Jakamā nhūm akupým nojarêt ā amnhī pumu nē kām mē pahte hkôt amnhī xun-hwýr xwýnhjê japê jakamā kām mē pajapê rāhā mē panê htyk mā. ² Tā nhūm myt axā pa mē Pas ā ixāpkur o ixkrī. Nhūm Simāw Kariot kra Jut Kariotja määnēn mē ixkutā apkur o nhý. Kêp mē ixkwý htā nhūm pre Satanasti tanhmā hkrā hto nhūm ra axtem nē kot mē kām Jejus kurē xwýnhjê nhīhkram haxār kaxyw.

³⁻⁴ Tā pa mē kormā axpēn kutā ixāpkur kaxyw ixkrī hpa nhūm Jejus kānhmā xa nē hinōkā kapa nē toajti py nē ho amnhī krax pre. Kot amnhī to rax ā amnhī pumunh tā ja hā amnhī to jarkrar pē tanhmā ri mē inhnoo mā amnhī nhīpêx to ho pa hkêt. Kêp mē inhō pahi htā te kêp mē inhmā āpēnh xwýnh pyrāk o amnhī nhīpêx o pa. ⁵ Jakamā toajti py nē ho amnhī krax pre nē pasiiti hō py nē kamā gō hkwý ru nē ho mē ixpar kuhō nē toajti o mē ixpar grā ho mō. ⁶ Ā mē inhīpêx anhýr o mō. Pē ra hpānhā Simāw Pêtre hpar kuhōnh kaxyw nhūm tee ri amnhī tā omu nē kām:

—Tk. Kwa apê inhmā axāpēnh xwýnh kêt kēnā kot ka kêt ri axtem nē ixpar kuhō Pahihti. Apê mē inhō Pahi kēnā kot ka kêt ā mē inhīpêx anê. Anê.

⁷ Hāmri nhūm kām:

—Kwa nā. Kormā ate ja hā amnhī tā ixpumunh mex kêt. Nom kot kaj nhýrmā aprī hā amnhī tā ixpumu. Anê.

⁸ Hāmri nhūm kām:

—Nā nom kot kaj ām ixpar kuhōnh kêt nē. Kwarī. Anê.

Hāmri nhūm Jejus kām:

—Tōe. Kot paj apar kuhōnh kêt nē ka te apê ixkwý hkêt pyrāk. Anê.

⁹ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Tōe mamrī ixpar kuhō. Nom ixpar pix kuhōnh kêt nē. Määnēn inhīhkra kuhō nē ixkuk kuhō. Inhmā ixte apyrāk prām týx kumrêx kēnā. Anê.

¹⁰ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nā amýkry hkôt mē wýr xwýnhjaja na htem mex nē axte wýr kêt rāhā hikwý. Na htem ām amnhī par pix kuhō nē hikwý. Ja pyrā nē Tirtūm kot mē anē mē ate amnhī tomnuj ho hapêx par xwýnhjaja te amýkry hwýr mē axwýr nē amex pyrāk. Ka mē te mē kot amnhī par pix kuhōnhata pyrā nē axte tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē Tirtūm mā amnhī jarēnh kurē kumrêx kē anē amnhī katut kôt ate amnhī tomnujta mē nē ho hapêx. Na pre ra mē anē mē ate amnhī

tomnuj o hapêx. No ām mē apiitā hkêt. Ota arī mē anhīōja pyxire nē arī amnhī tomnuj rāhā ri pa. Jakamā te wýr kêt nē arī grā htyk rax kām ri pa pyrāk. Anê.

¹¹ Nhūm pre ā Jejus mē inhmā kapêr anê. Ra kot hprī hā mē kot kām hkurē xwýnhjê mā ōr mā xwýnhja pumunh jakamā te wýr kêt nē arī grā htyk rax kām ri pa pyrāk ā hārēnh anê.

¹² Tā mē ixpar kuhōnh pa nē akupým hinōkā py nē haxā nē nhý hāmri nē mē inhmā:

—E mēmo kaxyw na pa we ā mē apar kuhōnh anê? Kot paj ixprī hā mē amā amnhī jarē ka mē inhma. ¹³⁻¹⁴ Na ka htem ixto “mē ijahkre xwýnh” nē ixto “pahihti” anhýr o ijarēnh o ri apa. Ām hāmri na ka htem ā axpēn mā ijarēnh anê. Ixpê mē ajahkre xwýnh nē määnēn ixpê mē anhō pahihti htā inhmā mē ate tanhmā axpēn nhīpêx to ho apa hprām xā na pa ā mē apar kuhōnh anê. Tā kēr ka mē ixpyrā nē tanhmā axpēn to mex to ho ri apa. ¹⁵ Jao amnhī kuxwar axpēn to mex pē mēmoj to axpēn kutā anojarêt rāhā ho ri apa. ¹⁶ Kwa mē ixkapêr ma nē kām amnhī krām haxār týx rāhā ho ri apa. Mē ate amnhī to rax o ijakrenh kêt. Te ixpê mē anhō patrāw nhūm mē ate inhmā tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa xwýnh pyrāk. Nē te ixte mēmoj tā mē amā karō nhūm mē ate inhma nē inhmā tanhmā mēmoj nhīpêx to pyrāk. Tā te ixpê mē anhō patrāw pyrāk tā pa ā mē apar kuhōnh anê. Ka mē amnhī tā ixpumu hāmri nē amnhī xwar tanhmā axpēn to ajuta hto ho ri apa. No ri axpēn pumu nē ajamaxpêr o: “Tk. Nā ixte amnhī to rax o hakrenh kēnā kot pa kêt ri tanhmā ho ajuta hto. Kē tām mām pa ixto ajuta.” Anhýr o ajamaxpêr o ri apa hkêt nē.

¹⁷ —E na pa ā mē amā ixujarēnh anê. Kot kaj mē inhma nē ixujarēnh kôt ā axpēn nhīpêx anhýr o ri apa. Hā kot kaj mē akīnh nē ri apa. Anê.

Jejus kot amnhī tā hā āmnēnh xwýnh o amnhīrīt ā harēnh

Matêwre 26.20-25; Makre 14.17-21; Rukre 22.21-23

¹⁸ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapêr nē mē inhmā:

—Kot kaj mē apiitā mē akīnh nē apa hkêt nē. Ixte mē arēnh xwýnhjaja mē apiitā mē apumunh mex. Jakamā na pa Tirtūm kot mē apiitā mē ate amnhī tomnuj o hapêx par kêt ā mē anhīōja jarē. Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot harēnh kot:

Ixkutā apkur o ýr xwýnhjê hō koja axtem nē mē kot kām ixkurē xwýnhjê nhīhkram ijaxā. Kêp ixkôt pa ho pa xwýnh tā koja axtem nē ā inhīpêx anê.

Anhÿr o kot harênh. Tã koja tokyx ã inhîpêx anê. ¹⁹ Nom kormã kot ã inhîpêx anhÿr kêt ri na pa hkukamã mẽ amã harê. Jakamã koja ã inhîpêx anê ka mẽ ja hã ixpumu nê ra ixte amnhî kukamã mẽ amã amnhî jarênhã mã ajamaxpêr nê ixpê Tirtûm rûm mẽ awÿr ixwryk xwÿnh kôt ajamaxpêr tÿx kurê kumrêx.

²⁰ —Kwa mẽ ixkapêr ma nê amnhî krã kamã kãm ajamaxpêr tÿx o ri apa. Koa mẽhõ ixte mẽ hwÿr mẽ arênh xwÿnhjê hã tanhmã mẽ ato mex to. Hãmri nê te pa kot tanhmã ixto mex to pyrãk. Nê koja mẽhõ tanhmã pa ixto mex to nê mãânên te kot mẽ awÿr inhãmnh xwÿnhã tanhmã ho mex to pyrãk. Anê.

²¹ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhãmã kapêr anê. Hãmri nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê hkaprî nê mẽ inhãmã:

—Hêxta waa nê. Nà kot kaj mẽ atõ mẽ kot kãm ixkurê xwÿnhjê nhîhkram ijaxà. Kwa mẽ amnhî krã kamã ixkapêrja mã ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

²² Hãmri pa mẽ amnhî tã kuma nê tee ri axpên pumunh o ixkrî. ²³ Ixpê Juăw na pa pre ixpê Jejus krãmnhwÿ mex ã ãhkô hã ixàpkur o inhÿr ²⁴ nhũm Simăw Pêtreja ixpumu nê inhãmã nomgôr nê kawax pê inhãmã:

—Kwa mẽ pahtõ nhîxi hã hkukja nà? Anê.

²⁵ Hãmri pa kuma nê Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Mẽ ixtõ koja we ã anhîpêx anê? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm mẽ inhãmã:

—Nà kot paj pãwti hõ py nê guhkrax kãm ho mry kagô nhek nê kot mẽ ãhkram ijaxàr mã xwÿnhã mã kugô ka mẽ hkôt omu. Anê.

Hãmri nê kupy nê ho mry kagô nhek nê Simăw Kariot kra jut Kariotja mã kugô nhũm kupy. ²⁷ Pyrja kôt nhũm Satanasti tanhmã hkrã hto. Hãmri nhũm Jejus te kot kãm amnhî to nojarêr pyrãk o amnhî tã kãm kapêr nê kãm:

—E kwa tokyx nà. Anê.

²⁸⁻³⁰ Hãmri nhũm kuma nê kato nê ma kamàt kô kamã htêm kurê kumrêx. Hãmri pa mẽ ixàpkur o ixkrî xwÿnhjaja Jejus kot ã kãm kapêr anhÿrja ã kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Hãmri nê kot ma mẽ hkînh ã mẽõ hkwy japrôr kaxyw ma htêm ã hkamnhîx. Nhũm mẽ ixkwÿjaja axtem Jejus kot mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã mẽmoj nhôr ã kãm karô nhũm ma mẽ hwÿr htêm ã hkamnhîx. Kêp mẽ inhãmã mẽ ixkàxpore jamãr o pa xwÿnh jakamã pa mẽ ã ixtÿx mẽmoj tã hkamnhîx anê.

Jejus akupÿm nojarêr nê mẽ kãm mẽmoj tã karô hã harênh

Matêwre 22.39-40; mãânên Wam Juăw 3.11-24

³¹⁻³² Hãmri nhũm Jejus mẽ inhãmã:

—Nà kot kaj mẽ tokyx mẽmoj pumu nê Tirtûm mã mex o mex ã harê nê ijaxwÿja inhãmã inhãmex o inhãmex ã ijarê. Kot kaj mẽ tokyx mẽmojta pumu kãm ga.

³³ —Te mẽ apê ixkra pyrãk tã kot paj arî ri mẽ akôt ixpa grire hãmri nê ma akupÿm api. Kot kaj mẽ tee ri jar ijarêr o ri apa nom nhÿri ixpumunh kêt nê. Nê kormã tokyx ma ixkôt apa hkêt nê.

³⁴ —E kot paj axte mẽ amã mẽmoj tã karô. Kormã ixte mẽ amã ja hã karô hkêt. Kêr ka mẽ amã axpên kînh o ri apa. Te pa inhãmã mẽ ajapê pyrãk o axpên nhîpêx rãhã ho ri apa. ³⁵ Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anê nhũm mẽ akwÿjaja ja hã mẽ apumu nê mẽ apê ixkwÿ hã mẽ apumunh kurê kumrêx. Anê.

Simăw Pêtre kot Jejus ã amnhî to hêx kukamã harênh

Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34

³⁶ Nhũm Jejus ã kot mẽ ixrer nê ma nhÿhÿm môr ã amnhî jarênh anê hãmri nhũm Simăw Pêtre tee ri kot amnhî jarênh ma nê kãm:

—Kwa Pahihti. Nhÿhÿm kot kaj kêt mō pa mẽ akôt ixpa hkêt nê? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà ma inhãmôr xata wÿr kot kaj mẽ kormã ma ixkôt apa hkêt nê. Nom kot kaj mẽ nhÿrmã ma ixkôt apa. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm Simăw Pêtre kãm:

—Kwa mo kot pa mẽ omu nê tokyx ma akôt inhãmôr kêt nê? Inhãm akôt ixtÿk puma hkêt kênã. Kwâr mẽ mãmrî atã ixpî. Inhãm ajapê htÿx kumrêx kênã. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Xà ãm hãmri na ka ã inhãm amnhî jarênh anê Simăw Pêtre? Xà amã ixkôt atÿk puma hkêt? Kwa o kora. Koa apkati hkôt krãhyre hkrã kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkôt apa hkêt ã amnhî tã axàprâr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa amnhî krã kamã ixkapêrja mã ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

14

Jejus kot Tirtûm nhô krî jarênh
Eprêw 11.16

¹ Nhũm Jejus arî mẽ inhãmã kapêr nê mẽ inhãmã:

—Kwa ã ixte mẽ amã amnhî jarênh anhÿrja ma nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê akaprî hkêt nê. Arî amnhî kaxyw Tirtûm mẽ wa inhãmã ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. ² Inhîpêxã nhô krî kamã ixkre xohtôô. ãm hãmri na pa ã mẽ amã harênh anê. Tã kot paj ma akupÿm hwÿr api nê mẽ akutêp mã amã mẽ anhôrkwÿ ho mex. ³ Hãmri nê ho mex pa nê rî man akupÿn mẽ awÿr wrÿ. Hãmri nê ma akupÿm amnhî kôt mẽ ato ixàpir pa ka mẽ Tirtûm mẽ wa ixkôt

apa rāhā apa ho apa. Jakamā kwa mẽ ri akapri nē apa hkēt nē. Anē.

Jejus te kēp Tirtūm wýr pry pyrāk
Epes 2.18

⁴—Nē ma nhýhým inhmōr xàta ra mẽ ate harēnh mar mex. Nē hwýr pryja määnēn mẽ ate harēnh mar mex. Anē.

⁵Hāmri nhūm Tomas tee ri kuma nē kām:
—Kwa mẽ ixte nhýhým amōr xàta pumunhre hā kot pa kēt mẽ hwýr pryja pumu. Anē.

⁶Hāmri nhūm kām:
—Kwa paa. Te ixpē Inhīpēēxā hwýr pry pyrāk. Na htem amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr nē ixkōt amnhī xunhwý hāmri nē nhýrmā ixkukwak ri pix mā ma Inhīpēēxā mẽ wa inhō krī hwýr api. Ixkukwak ri pix mā na htem hprī hā Tirtūm kapēr ma. Nē ixkukwak ri pix mā na htem wa ixri htír tūm nē pa ho pa. ⁷Kot kaj mẽ aprī hā ixpumu nē määnēn te aprī hā Inhīpēēxā pumunh pyrāk. Tā ra mẽ ate tanhmā ixte amnhī nhīpēx to hā ixpumunh mex jakamā määnēn te ra mẽ ate Inhīpēēxā kot amnhī nhīpēx ā omunh mex pyrāk. Anē.

Jejus mẽ Tirtūm wa kot amnhī nhīpēx tipxi
hā wa harēnh

Juāw 1.1, 10.30; Piripos 2.6; Korosē 2.9

⁸Nhūm Jejus ā mẽ inhmā kapēr anē nhūm Firipti kuma nē kām:

—Kwa nom mẽ inhmā inhno ho Anhīpēēxā pumunh prām. Kot pa mẽ omu nē ixkīnh týx kumrēx. Anē.

⁹Hāmri nhūm Jejus kām:

—Kwa na pa pre ra mẽ akōt ri ixpa rry nē. Ka mẽ aprī hā ixpumunh mex nē. Kēt ra mẽ kot ixpumunh mex xwýnhjaja te mẽ kot määnēn Inhīpēēxā no ho omunh mex pyrāk. ¹⁰Wa ixte amnhī nhīpēxja ām tipxi. Xā ate kormā amnhī krā hi mã ixkapēr jaxār týx kēt? Inhīpēēxā mẽ wa ixte amnhī nhīpēxja ām tipxi. Nē kot axpēn pyrāk. Jakamā na pa hte amnhī krā hkōt ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa hkēt nē. Ām Inhīpēēxā nhý hā na pa hte ri tanhmā mẽ amā ixkapēr to ho ri ixpa. Nē hihtýx xā ho tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Ka mẽ ja hā ixpumu nē te ano ho Inhīpēēxā pumunh pyrāk. ¹¹Kwa mẽ ixkapēr ma nē hkōt ajamaxpēr týx nē. Inhīpēēxā mẽ wa ixte amnhī nhīpēxja ām tipxi. Nē kot axpēn pyrāk. Rý ka mẽ tee ri ja kukamā ajamaxpēr japēr hāmri nē ixte aa mẽ ate mẽmoj pumunh kēt kwý ho anhýr ā mǎn ixpumu nē ja hā wa ixte amnhī nhīpēx tipxi kōt ajamaxpēr.

¹²—Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhī krā kamā amnhī krām haxār týx nē. Mē ate amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr xwýnhjaja kot kaj mẽ ixte tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa hā ixpumu nē ixkōt ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Kot paj akupým Inhīpēēxā

hwýr api nē kuri ixpa ho ixpa. Ka mẽ ixwakre kamā ixihtýx xā ho tanhmā mẽ akwýjē mẽ amnhī nhīpēx to ho ri apa.

¹³—Nē kot kaj mẽ apē ixkwý hā tanhmā mẽmoj tā ixwýr to pa mẽ ama nē mẽ amā tanhmā mẽmoj nhīpēx to. Mē kot omunh nē Inhīpēēxā mex o mex ā omunh kurē kumrēx kaxyw. ¹⁴Nā kot kaj mẽ apē ixkwý hā mẽmoj tā ixwý pa mẽ ama nē mẽ amā tanhmā mẽmoj to. Anē.

Jejus kot mẽ pahwýr Tirtūm mẽ wa Karō
rēnh ā kot amnhī jarēnh

Juāw 7.37-39, 16.7-17; Atre 2.1-4; määnēn Rōmān 5.5; Wam Korīt 12.7-11; Epes 3.16; Wam Juāw 2.27

¹⁵Nhūm Jejus arī mẽ inhmā kapēr nē mẽ inhmā:

—Nā kot kaj mẽ amā ixkīnh hā kot kaj mẽ ixkapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa.

¹⁶—Kot paj akupým kaxkwa hwýr api hāmri nē mẽ ato Inhīpēēxā wý nhūm inhma nē mẽ awýr kot mẽ ato ajuta xwýnh maatita rē nhūm man mẽ awýr wrý nē mẽ akaxwýnh mã agjē. Hāmri nē mẽ akōt tanhmā mẽ ato ajuta hto ho pa rāhā ho pa. ¹⁷Wa Ixkarō koja mẽ awýr kurē nhūm mẽ amā agjē. Hāmri nē hprī hā mẽ amā Tirtūm kapēr o amnhīrīt o mẽ akōt pa ka mẽ aprī hā mar mex nē. No mẽ kēp Tirtūm kra hkēt xwýnhjaja koja hprī hā wa Ixkarō jarēnh mar kēt nē. Mē kot wa ixkōt amnhī xunhwýr kēt jakamā koja mẽ hkarō mã gjēx kēt nē. Ām mẽ ate ixkōt amnhī nhīpēx o apa xwýnhjē pix wýr koja wrý nē mẽ awýr agjē nē mẽ akamā pa ho pa.

¹⁸—Nē ixte mẽ arer nē ma inhmōr mã tā kot kaj mẽ te mẽ hā awrāre pyrā nē ahte atýx ri apa pyrāk kēt nē. Kot paj te pa akupým mẽ awýr ixwrýk pyrā nē mẽ awýr wa Ixkarō rē nhūm mẽ akām agjē nē mẽ akamā pa ho pa.

¹⁹—Nē koja tokyx mẽ kot amnhī kaxyw Tirtūm mã hamaxpēr kēt xwýnhjaja axte ixpumunh kēt nē. No mẽ papajaja kot puj mẽ tokyx axte nhýr axpēn pumu.

—Nē kot paj akupým ixtír hāmri nē ixtír tūm nē ixpa ho ixpa ka mẽ ixkukwak ri ajaxwýja nhýrmā Tirtūm mẽ wa ixri atír tūm nē apa ho apa.

²⁰—Tā koja wa Ixkarō mẽ awýr wrý nē mẽ akarō mã agjē ka mẽ aprī hā Tirtūm mẽ wa ixte amnhī nhīpēx ā wa ixpumunh mex kurē kumrēx. Te wa ixte amnhī nhīpēx tipxi pyrāk o ka mẽ hā wa ixpumu. Nē määnēn mẽ papajaja te ra mẽ pahtipxi nē ri mẽ papa pyrāk ka mẽ hā amnhī pumunh mex kurē kumrēx.

²¹—Nē mẽ kām ixkīnh xwýnhjaja na htem ixkapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx o pa. Jakamā nhūm Tirtūm ixtā mẽ omu nē kām mẽ hapē htýx nē. Pa määnēn amnhī tā mẽ omu nē inhmā mẽ hapē htýx nē. Jakamā kot

paj mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt nhũm te mẽ kot no ho ixpumunh pyràk. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkõt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjẽ mã amnhĩ jarẽnh anê. ²² Hãmri nhũm Jutre hõja. Jut Kariot kêt axtem Jutre hõja Jejus axte kot mẽ inhmã pix mã kot amnhĩ to amnhĩrĩt ã harẽnhja ma nê kãm:

—Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarẽ mẽ ijahkre xwýnh. Mon ka mẽ kęp akwý hkêt xwýnhjẽ mã axte amnhĩ to amnhĩrĩt kêt ã amnhĩ jarẽ? Nê ãm mẽ paxpix mã amnhĩ to amnhĩrĩt ã amnhĩ jarẽ? Anê.

²³ Hãmri nhũm kãm:

—Nã mẽ amã ixkĩnh xwýnhjaja na ka htem ixkapër ma nê hkõt amnhĩ nhĩpêx. Nhũm Inhipeêxã ja hã mẽ apumu nê ixtã kãm mẽ ajapê htýx nê. Hãmri pa wa mẽ akõt ixpa ho ixpa. Jao mẽ amã amnhĩ to amnhĩrĩt mex o ixpa. ²⁴ Na pa hte amnhĩ krã hkõt ri mẽ kãm ixkapër o ixpa hkêt nê. ãm Inhipeêxã nhỹ hã na pa hte mẽ kãm ixkapër o ri ixpa. Kot mẽ awýr inhmẽnh xwýnhhta nhỹ hã. Tã nhũm mẽ kãm inhmãr prãm kêt jakamã na pa hte wa mẽ kãm mẽ apyrã nê amnhĩ to amnhĩrĩt o ixpa hkêt nê.

²⁵ —E na pa kormã ixte mẽ akõt ri ixpa ri ã mẽ amã amnhĩ jarẽnh anê. ²⁶ Tã koja Inhipeêxã ixpãnhã mẽ awýr wa Ixkarõ rẽ. Ixte hã mẽ amã ixahwýr xã hkõt. Hãmri nhũm man mẽ awýr wrý nê mẽ akaxwýnh mã agjẽ nê mẽ akõt ri tanhmã mẽ ato ajuta hto ho pa. Nê ra ixte ã mẽ amã ixkapër anhyrja koja hprĩ hã mẽ amã ho amnhĩrĩt mex nê. Ka mẽ amnhĩ krã kamã kãm ajamaxpër nê hã ano htýx nê ho apa. Anê.

Jejus kęp mẽ pajamakêtkati nhõr xwýnh Rõmãn 5.1; Karatas 5.22; Piriopos 4.7; Koroosẽ 3.15

²⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapër nê mẽ inhmã:

—Nê mẽ kęp ixkwý hkêt xwýnhjaja na htem tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër o ri pa. Jao hkaprĩ nê pa. No pa na pa hte mẽ kurom ijamakêtkati nê ixkĩnh nê ri ixpa ho ixpa. Tã kot paj tanhmã mẽ ato ka mẽ ixpyrã nê ajamakêtkati nê axãmnhĩx akĩnh nê ri apa. Jakamã kwa mẽ ixte amnhĩ jarẽnh ma nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër o amã ma ho ri apa hkêt nê.

²⁸ —Na pa pre ra mẽ amã ma ixàpir nê nhỹmã man akupýn mẽ awýr ixwrýk ã mẽ amã amnhĩ jarẽ. Tã na pa ra ma akupým Inhipeêxã hwýr ixàpir mã. Kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh. Kot paj akupým hwýr api nê kuri inhmex nê ixpa ho ixpa. Tã ka mẽ amã ixkĩnh hã kot kaj mẽ ma akupým hwýr ixàpir ã ijarẽnh ma nê inhy hã akĩnh nê.

²⁹ —Kormã ma akupým ixàpir kêt ri na pa ã mẽ amã amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽnh anê. Kêr pa mẽmo arĩgro hã ma akupým api ka mẽ ja hã ixpumu nê ajamaxpër o: “Nã ãm hãmri

na pre mẽ inhmã amnhĩ kukamã akupým Inhipeêxã hwýr àpir ã amnhĩ jarẽ.” Anhyr o ajamaxpër. Jao ixkõt ajamaxpër týx rãhã ho ri apa.

³⁰ —Kot paj tokyx axte tanhmã mẽ amã ixkapër to hkêt nê. Mẽ kęp ixkwý hkêt xwýnhjẽ nhõ pahihti Satanastija na ra kot tanhmã ixto kaxyw. Nom koja tee ri tanhmã kãm ixto hprãm kaprý. Kurom ixihtýx o ixihtýx o ixte hakrenh par jakamã koja tanhmã ixto hkêt nê. ³¹ Kwãr kãm tanhmã ixto hprãm xã hkõt tanhmã ixto pa omu. Inhmã Inhipeêxã hkõt ixte amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã kot paj jahti mã arĩ xã nhũm te tanhmã kot ixto pyràk o inhipeêx nom tanhmã ixto hkêt nê. Mẽ ate inhmã Inhipeêxã japê htýx ã ixpumunh kaxyw kot paj ã mẽ anoo mã amnhĩ nhĩpêx anê. Nê mẽ ate ixte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rãhã mẽ kot ixpir ã ixpumunh kaxyw. E hãmri. Ma pu mẽ mõi nê amnhĩ to Tirtũm wý. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkõt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjẽ mã kapër anê. Pa mẽ kuma nê kãnhmã ixkuhẽ nê inhnõjarêt nhũm axte mẽ inhmã awjarẽ.

15

Jejus te kęp mẽmo krõ pyràk Karatas 2.20; Wam Juăw 2.28

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapër nê mẽ inhmã:

—Nã te ixpê mẽmo pĩ pẽ “uwa” anhyr xwýnhhta kakhõ maati pyràk. Nê Inhipeêxãja te kot uwa hkre nê hamãr o pa xwýnhhta pyràk. ² Nê mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja te mẽ kot uwa kakhõ rùm krõ pyràk. Na hte mẽ hkwýjaja htýx ri kęp ixkwý hã amnhĩ jarẽnh ã amnhĩ to hẽx. Jao te kot krõja rã htã ò hkêt pyràk. Kõja rã htã ò hkêt nê nhũm kot hamãr xwýnhja tee ri omu nê kakhõ nê krãhta nê kumẽ. No koja ò mex nê nhũm omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê rã nê ò rax kaxyw tanhmã ho mex to. Tã na hte Tirtũm uwa krõ jamãr xwýnhhta pyrà nê ã mẽ ate ixkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ nhĩpêx anê. ³ No mẽ kajaja na ka prem mẽ kot ixkwý hã amnhĩ to hẽx xwýnhjẽ rom ixkapër mar týx nê. Nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpër nê ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. Jao te mẽ ate krõ rã nê ò rũnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

⁴ —Na hte krõja amnhĩ krã hkõt ò hkêt nê. ãm kakhõ pix kukwak ri na hte rã nê ò. Ja pyrà nê kot kaj mẽ ixkukwak ri pix mã inhmã hprãm xã hkõt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ixkapër pix mãn mar o apa pa mẽ akõt ixpa ho ixpa. ⁵ Te ixpê kakhõ nhũm te mẽ apê krõ pyràk jakamã kot kaj mẽ inhmã hprãm xã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa nê te krõ rã nê ò rũnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx. No

kot kaj mē amnhī krā hkôt ri amnhī nhīpêx o ri apa nê te krô grā nê ô hkôt pyrāk o amnhī nhīpêx.

⁶ Na hte uwa krô nhô dônja nhÿri hā krô grā pumu hāmri nê kahkô nê hakā nê ma o mra nê kuwy kamā kurē nê ho hxêt pa. Ja pyrā nê mē kot htÿx ri ixkôt amnhī xunhwÿr ā amnhī jarēnh xwÿnhaja koja mē nhÿrmā amnhī xā htÿx kamā hamak rāhā ho pa.

⁷ —Tā no mē kajaja. Kêr ka mē ixkapêr kôt pix mā amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa. Te mē pahtipxi nê ri papa pyrāk o amnhī nhīpêx. Hāmri nê māmri amā hprām xā hkôt mēmoj tā Tirtūm wÿ nhūm ama nê amā mēmoj tā ate hwÿr xāta kôt kugô. ⁸ Kot kaj mē Inhīpêxā mē wa ixkapêr kôt amnhī nhīpêx o ri apa nhūm mē piitā ja hā mē apumu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Jajaja na htem Tirtūm kot amnhī nhīpêx o amnhī nhīpêx o pa. Mān Tirtūmja mex o mex.” Anhÿr o hamaxpêr.

⁹ —Nê na pa hte Inhīpêxā kām ijapê pyrāk o inhāmā mē ajapê nê. Tā kêr ka mē amarī inhāmā mē ajapê hā ri ixkôt amnhī nhīpêx mex o apa. ¹⁰ Na pa hte ām Inhīpêxā kapêr kôt pix mā ri amnhī nhīpêx o ri ixpa. Jakamā na pa hte kām ijapê hā ixkīnh nê ri ixpa. Tā kêr ka mē ixpyrā nê ixkapêr kôt pix mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri apa. Nê ixpyrā nê inhāmā mē ajapê hā amnhī pumu nê akīnh nê ri apa.

¹¹ —E na pa ā mē amā ixkapêr anê. Mē ate inhmar nê ixpyrā nê axāmnhix ajamakêtkati nê akīnh nê ri apa kaxyw. Tā kêr ka mē ā amnhī nhīpêx anê nê te pa ixte ā amnhī nhīpêx anhÿr pyrāk. Anê.

Jejus kot mē pamā axpên kīnh tÿx ā mē pamā karô

¹² Nhūm Jejus arī mē inhāmā kapêr nê mē inhāmā:

—E kêr ka mē te inhāmā mē ajapê pyrāk o mē amā axpên japê ho mē amā axpên kīnh o ri apa. Jao axpên to mex o ri axpên kôt apa. ¹³ Koja mēhō kām hkrāmnhwÿ japê htÿx nê nhūmra mēhō mēmo mÿrapê kot kēp hpīr mā nhūm tee ri hā omu nê nê kām amnhī mē nhūm kupī. Hāmri nhūm mē ja hā omu nê kām hkrāmnhwÿ japê htÿx ā nê htyk ā axpên mā harê.

¹⁴⁻¹⁵ —E kot paj axte mē apê inhāmā mē axāpênh xwÿnh ā mē ajarēnh kêt nê. Na hte mē ô patrāwaja hprī hā kām mē apênh xwÿnhjê mā amnhī jarēnh kêt nê. Na htem ām mē apênh pix ā mē kurē. Nom mē kajaja mē ate ixkapêr mar nê hkôt pix mā amnhī nhīpêx jakamā kot paj hpānhā mē apê ixkrāmnhwÿ hā mē ajarê. Na htem axpên to hkrāmnhwÿ nê ma nhÿhÿm pa kaxyw nê tanhmā amnhī kukamā hkrāmnhwÿ mā amnhī jarēnh to. Tā mē apê ixkrāmnhwÿ jakamā na pa hte ā amnhī kukamā mē amā

amnhī jarēnh anê. Nom ja pix jarēnh kêt nê. Na pa hte määnēn Inhīpêxā xō ri mē amā mēmoj piitā ho amnhīrīt o mē akôt ixpa.

¹⁶ —Nê mē kajaja na ka prem ixpê mē akrāmnhwÿ kaxyw ixām kêt nê. Pa na pa pre amnhī kaxyw inhāmā mē aprām. Ixkapêr kôt pix mā ri mē ate tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa kaxyw. Te uwa krô ô rūnh nê aa grā hkêeta pyrāk. Jakamā kot kaj mē mēmoj tā Inhīpêxā wÿ nhūm mē ama nê mē ate mēmoj tā hwÿr xā hkôt amā kugô.

¹⁷ —E. Kwa kêr ka mē amā axpên kīnh nê tanhmā axpên to ajuta hto ho axpên mā mēmoj kutā anजारêt pix o mān kêt ri apa. Nā ja na kêt inhāmā hprām. Anê.

Mē kot Jejus kwÿjê kamā gryk xwÿnhjê jarēnh

Matêwre 10.22; määnēn Juāw 7.7, 17.14; Wam Juāw 3.13

¹⁸ —Nê koja ixkwÿ hkêt xwÿnhaja kām mē aprām nōkati. Tā kêr ka mē amnhī tā mē omu nê tee ri amnhī kukamā ajamaxpêr kêt nê. Ixkumrêx na prem kām ixprām nōkati. Tā koja mē mā ixtā mē ato anê nê kām mē aprām kêt nê. ¹⁹ Mē apê mē hkwy ronhÿx mē amnhī tā mē apumu nê kām mē ajapê nê. Nom apê mē hkwy hkêt. Ra ixte amnhī kaxyw mē arēnh jakamā na htem tee ixtā mē apumu nê kām mē akīnh kêt o kām mē akurê nê. ²⁰ Koja mē ixtā hpījaam kêt nê nê määnēn mē atā hpījaam kêt nê. Nê mē anhīpêx o te mē kot pa ixpê mē anhō patrāw nhīpêx pyrāk. Ka mē ixpyrā nê amnhī xā htÿx kām ajamak o ri apa. Na pa pre ra mē amā ja jarê. Nom koja mē akwÿjaja jajê rom te ra mē kot ixkapêr mar nê hkôt amnhī nhīpêxta pyrā nê määnēn mē akapêr ma nê hkôt amnhī nhīpêx o pa. Kwa kêr ka mē ixkapêrja mā mān ajamaxpêr tÿx rāhā ho ri apa.

²¹ —Koja mē ixtā tanhmā mē anhīpêx to. Mē kot Tirtūm kapêr kôt amnhī nhīpêx kêt jakamā koja mē ā ixtā mē anhīpêx anê. Tirtūm kot mē awÿr inhēmnh kôt hamaxpêr kêt nê ā mē anhīpêx anê. ²² Ixwÿrk nê mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o ri ixpa htā nhūm mē inhma nê ām inhma nê ixkôt amnhī nhīpêx kêt nê. Jakamā koja mē kot amnhī tomnuj xwÿnh ā amnhī to hpimxur kêt nê.

²³ —Nê koja mēhō kēp ixprām nōkati nê määnēn te kēp Inhīpêxā prām nōkati pyrāk. ²⁴ Na pa pre mē piitā mē hkôt aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē hkôt ixpa nhūm mē hā ixpumu. Ām papxipix na pa pre ā amnhī nhīpêx anhÿr o ri mē hkôt ixpa nhūm mē hā ixpumu. Kēp ām mē kot ja hā ixpumunh kêt ronhÿx prem axpên mā ijarēnh o: “Tk. Mē pahte mēhōja nhÿhÿnh mē pahwÿr hpōx ā omunhre hā kot puj kêt mē ri hā pahpījaam o ri papa.” Anhÿr o nhÿx prem axpên mā ijarê. Tā ra mē kot

ja hā xipumunh mex tā axtem nē Inhīpēēxā mē wa mē kām wa ixkurē nē. Jao mē kot amnhī tomnuj xwýnh ā amnhī to hpmxur kēt nē. ²⁵ No Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē hkukamā mē harēnh nē mē hā kagā nē kot mē hā kagā kot:

Mēmo tanhmā kute mýrapē na htem kām ixkurē? Nā ām amarī na htem kām ixkurē ho pa. Anē.

Tā ā ixtā kagā kot anhýr xā hkót na htem ā kām ixkurē anē. Jakamā koja mē määnēn ixtā kām mē akurē nē. Nom kēr ka mē arī mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkót apa nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē.

²⁶ —Nē tokyx ma akupým Inhīpēēxā hwýr ixāpir mā tā kot paj hwýr pōj nē aa mē ato ijamakētkati hkēt nē. Kot paj amnhī pānhā mē awýr wa Ixkarō rē. Mē kot kām: “Mē kutā nojarēt xwýnh maati” anhýr xwýnhhta kot paj mē awýr kurē nhūm ixpānhā mē awýr wrý nē mē amā agjē nē hprī hā mē amā Tirtūm mē wa ixto amnhīrīt o ri mē akót pa. ²⁷ Kot kaj mē ama hāmri nē ma mē piitā mē hkót ri mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa. Na pa pre ra mē kām Tirtūm kapēr jarēnh ryy ho mē hkót ri ixpa ka mē ixkót ri inhmar o apa ry nē. Jakamā kēr ka mē ixwakre kamā arī mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkót ri apa. Anē.

16

¹ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē mē kot nhýrmā ixtā tanhmā mē anhīpēx to nhūm mē ate tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē mē umaj ixkaga py-maj na pa hte ā mē amā ixprī hā mēmoj jarēnh ry anē. ² Kot kaj mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa nhūm mē hkwyjaja tee ri mē ama nhūm ja mē kēp omnuj nē. Nhūm mē Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkreja rūm amnhī nē mē ajano nē mē akwýjē hpar o pa. Hāmri nē hamaxpēr o: “E pu mē axtē mē hkwyjē pynē nē mē kupa. Tirtūm kām ja mex kēnā.” Anhýr o htýx hamaxpēr o pa. ³ Mē kot hprī hā Inhīpēēxā mē wa ixkapēr mar mex kēt nē ā htýx wa inhmā ja mex ā wa ijarēnh anē. ⁴ Nom mē ate ixkót amnhī xunhwýrta krax kām na pa pre ā mē amā mē harēnh anhýr kēt nē. Arī mē akót ixpa kēnā. Kot ka mē ixkót apa rāhā amā mē uma hkēt nē. Tā pa ra akupým inhnojarēt nē ā mē amā mē harēnh anē. Jakamā koja mē nhýrmā ā mē anhīpēx anē ka mē amnhī tā mē omu nē ra ixte mē akukamā ā mē harēnh anhýrja mā ajamaxpēr kurē kumrēx nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. E kwa ixkapērja mām mē amnhī krā him haxār týx nē ri hā apa. Anē.

Jejus mē Tirtūm wa hkarō jarēnh

⁵⁻⁶ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—E na pa ra kot mē awýr inhmēnh xwýnhhta wrý ra akupým inhnojarēt ka mē ixte amnhī jarēnh ā inhma nē akapri nē. Nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr tā mē atō aprī hā ma inhmōr xā ā ixkukjēr kēt nē. Rý inhmā: “Kwa mo kaxyw kot kaj kēt mē ixre nē ma akupým mō? Xā we ja amā mex?” Anhýr o mē atō ixkukjēr kēt nē. ⁷ Kēt ma akupým ixāpirja mē amā mex kumrēx. Kop ām akupým ixāpir kēt ronhýx mē amā mēmoj kutā nojarēt xwýnhhta ixpānhā mē awýr wrýk kēt nē. Tā kot paj ma akupým api nē amnhī pānhā mē awýr kurē. Jakamā kwa mē ja ma nē tām ajamaxpēr o ri apa. ⁸ Koja ixpānhā mē awýr wrý hāmri nē mē kēp ixkwý hkēt xwýnhjē mā mēmoj to axkrunēpxi nē ho amnhīrīt. Koja mē kām mē kot tanhmā amnhī tomnuj to xā ho amnhīrīt. Nē määnēn mē kām tanhmā mē kot amnhī to mex to xā ho amnhīrīt. Nē määnēn Tirtūm kot nhýrmā mē kot amnhī tomnuj mýrapē tanhmā mē homnuj to xāta nhūm määnēn mē kām ho amnhīrīt. Koja mē kām ja piitā ho amnhīrīt.

⁹ —Jakamā koja mē ja kukamā tanhmā hamaxpēr to nē hamaxpēr o: “Kwa kot paj xep amnhī tomnuj kaga nē amnhī kaxyw Tirtūm Kra Jejus mā ijamaxpēr nē hkót amnhī xām kēt nhūm Tirtūm nhýrmā ixte amnhī tomnuj mýrapē tanhmā ixto. ¹⁰ Nā kot paj hkót amnhī xām hāmri nē ra urāk nē Tirtūm kapēr kót tām ri amnhī nhīpēx o ixpa. Na pre Jejus tām ri amnhī nhīpēx o pa nhūm Tirtūm amnhī wrý ho api pa mē axtē jar nhýri omunh kēt nē. ¹¹ Na xep Tirtūm nhýrmā kot ma kuwy hwýr mē kēp Jejus kwý hkēt xwýnhjē nhō pahī maatija mēnh ā ra amnhī kukamā hā amnhī jarē. Jakamā kwa arī ixpē kwý jakamā kot paj tokyx Jejus kót amnhī xām kēt nhūm hkót kuwy hwýr inhmē.” Anhýr o hamaxpēr. Koja ā wa Ixkarōja mē kēp ixkwý hkēt xwýnhjē mā mēmoj to amnhīrīt mex anē.

¹² —Nē na pa kormā mē amā mēmoj piitā ho amnhīrīt kēt nē. Kormā mē ate aprī hā mēmoj pumunh nē mar mā tām kēt. ¹³ Tā koja ixpānhā wa Ixkarō mē awýr wrý nē mē akarō mē agjē hāmri nē hprī hā mē amā Tirtūm kot amnhī nhīpēx o amnhīrīt o mē akót pa ho pa. Nom koja amnhī krā hkót tanhmā mē amā ho amnhīrīt to hkēt nē. Koja ām Tirtūm pix xō ri mē amā ho amnhīrīt o mē akót pa. Jao hprī hā mē amā ixkót mē ate amnhī nhīpēx nyw o mē amā amnhīrīt o mē akót pa. Á koja hprī hā ra ixte mē amā ixujarēnh xā hkót axtē mē amā mēmoj to amnhīrīt mex o pa anē.

¹⁴ —Nē koja hprī hā mē amā pa ixto amnhīrīt o pa. Jao mē amā inhmex o inhmex ā ixto amnhīrīt o mē akót pa.

¹⁵ Inhîpêêxà mē wa ixkapêrja âm htipxi. Tã koja wa Ixkarô ixkapêr xô ri â mē amâ mēmoj to amnhîrît anê. Jao ra wa ijamē wa ixkapêr o amnhîrît mex o pa. Koja â wa mē apê ixkwý hã mē ato mex o pa anê. Anê.

Mê kot akupým Jesus tîr â omunh â mē harênh

¹⁶ Nhũm Jesus arî mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—Nê kot paj tokyx mē ano pê akunok ka mē axte amnhî kaêx â ixpumunh kêt nê. Nom kwa kër ka mē tee ri ixkapêrja kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kot paj ixtã apkati grêre ka mē axte ixpumu. Anê.

¹⁷⁻¹⁸ Nhũm pre â Jesus hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê mã kapêr anê. Pa mē tee ri â kapêr anhýr â kuma nê axpên mã:

—Kwa mo na ri â amnhî jarênh anê? Nê tokyx mē pano pê pikunor tã hã apkati grêre nhũm axte mē pahte omunh â amnhî jarê nê akupým Hipêêxà hwýr âpîr â amnhî jarê. Pêr kapêrja âm ri katii. Anê.

¹⁹ Nhũm amnhî tã mē inhma nê mē inhmã:

—Kwa xà na ka mē kormã apri hã ixkapêr â inhmar kêt nê? ²⁰ Kot paj ty nhũm mē kêp ixkwý hkêt xwýnhjaja ijarênh ma nê hkîn nê. No mē kajaja kot kaj mē akapri nê amýr o apa. Nê gaa nê akupým akîn nê. Kwa mē ixkapêrja ma nê kãm ajamaxpêr týx o apa. ²¹ Te mē ate mē hpîagri xwýnh kot amnhî nhîpêx pyrâk. Na htem ôhy xà nê gaa nê ra ôhy xà htýx nê. Nê hkîn kêt nê tee ri amnhî nhîpêx o hikwý. Tã gaa nê hpîagri nhũm hkrare kato nhũm omu nê akupým hkîn nê axte ôhy xà htýx mã hamaxpêr kêt nê. ²² Tã â mē ate amnhî nhîpêx anhýr kaxyw. Kot kaj mē akîn kêt nê ri apa. Tã kot paj akupým tokyx ixtîr nê axte mē awýr ixkato ka mē ixpumu nê akîn nê. Hãmri nê akîn rãhã ri apa ho apa. Nhũm mēhõ mē apumu nê tee ri tanhmã mē akîn nê mē ato kaprý ka mē arî akîn rãhã ri apa ho apa.

²³ —Nê ixte akupým kaxkwa hwýr ixâpîr nê amnhî pãnhã mē awýr wa Ixkarô rênh nhũm mē awýr wrýk nê hpri hã mē amâ mēmoj piitã ho amnhîrît jakamã kot kaj mē axte amâ mēmoj tã ixkukjêr prãm kêt nê. Anê.

Jesus kwýjaja kot àmnhîx mēmoj tã Tîrtũm wýr

Matêwre 18.19-20; Juăw 14.13-14

Nhũm Jesus arî mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—E kwa mē â ixkapêr anhýrja ma nê amnhî krã kamã kãm ajamaxpêr týx nê ho apa. Kot kaj mē apê ixkwý hã mēmoj tã Inhîpêêxà wý nhũm mē ama nê mē ate hã axàhwýr xà hkôt mē amâ mēmoj tanhmã ho rý mē amâ mēmoj gô. ²⁴ Na ka mē kormã apê ixkwý hã mēmoj tã axàhwýr kêt nê. Tã kër

ka mē amâ mēmoj tã hwýr prãm nê mãmri mēmoj tã hwýr o apa. Kê mē ama hãmri nê tanhmã mē amâ mēmoj nhîpêx to ka mē amnhî tã omu nê akîn nê.

²⁵ —Nê na pa pre mē amâ mēmoj jarênh kaxyw nê mēmoj tã haxwýr nê mē amâ ixu-jarênh rax nê. Nom kot paj axte â mē amâ ri ixujarênh anhýr kêt nê. Kot paj tã ixprî hã mē amâ tanhmã Inhîpêêxà jarênh to ka mē apri hã mar mex kurê kumrêx. ²⁶ Hãmri nê mē kamjaja mē apê ixkwý hã tanhmã amnhî to hwýr to ho apa. Jakamã mo kaxyw kot pa kêt axte tanhmã mē ato hwýr to? Kot kaj mē kamjaja amnhî to hwýr jakamã arî ixte mē ato hwýr kaxyw ixto presija hkêt nê.

²⁷ —Na ka mē ra amâ ijpapê nê. Nê ixte Inhîpêêxà rùm mē awýr ixwrýk â ixpumu. Jakamã nhũm Inhîpêêxà ixtã mãânên kãm mē ajapê nê. Tã kot kaj mē kamjaja mēmoj tã amnhî to hwýr o apa nhũm mē ama nê kãm mē ajapê htýx kãm mē amâ mēmoj gô.

²⁸ —Na pa pre Inhîpêêxà rùm amnê mē awýr wrý. Hãmri nê kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to hpar o mō nê ra akupým hwýr inhnojarêr kaxyw. Anê.

Nhũm pre â Jesus mē inhmã amnhî jarênh anê. ²⁹ Pa mē tã ixprî hã mar mex nê. Hãmri nê kãm:

—Tý. Nà na pa mē tã ixprî hã ate amnhî jarênh ma. Ka amnhî tã haxwýr nê axu-jarênh kêt jakamã pa mē tã ixprî hã amar mex nê. ³⁰ Pêr âm ate mēmoj piitã omunh par xwýnh na ka. Jakamã ate mē ijamaxpêr piitã hkôt apri hã mē ixpumunh par kumrêx kênã kot ka tanhmã mē ijamaxpêr to hã mē ixkukja. Âm hãmri na ka Tîrtũm rùm awrýk â amnhî jarê. Anê.

³¹ Hãmri nhũm mē inhma nê mē inhmã:

—Xà âm hãmri na ka mē ixkôt ajamaxpêr týx nê? ³² Kwa mē o kora. Kot kaj mē tokyx mē umaj ixre nê anhrã nê ma ahpýnhã mē anhõ krî hwýr mra. Mē kot ixkôt tanhmã mē anhîmex to pymaj kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê kãm ga. Kot paj ahte mē kãm ixâm pyrâk o amnhî nhîpêx nom ahte ixâm kêt nê. Inhîpêêxà aa kot ixrere hã.

³³ —E ixkukwak ri mē ajamakêtkati nê axàmnhîx mē apa kaxyw na pa â mē amâ ixkapêr anê. Nom mē kêp ixkwý hkêt xwýnhjaja koja nhýrmã ixtã mē atomunuj týx o pa. Tã kër ka mē amâ mē uma nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Nhýrmã ixte mēmoj punuj piitã ho ijpapê par â arîgrota â kot paj mē atã mē ho ijpapê par kumrêx. Anê.

17

Jesus kot amnhî to Tîrtũm wýr â harênh Rômân 8.34; Eprêw 7.25

¹ Tā nhūm Jeŭs mē inhmā kapēr pa nē hpānhā kaxkwa hwŷr rīt nē Tīrtūm mā amnhī jarē nē kām:

“Pa Papaj. E na pa ra amā hprām xā hkôt tanhmā amā amnhī nhīpēx to hpar o mō nē akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw. Jakamā kot kaj ixpē Akra hā ma akupŷm amnhī wŷr ixto api. Mē kot ja hā ixpūmunh nē amā amex o amex ā ajarēnh o pa kaxyw. ² Na ra pyka piitā hkôt ri mē pa xwŷnh kwŷjaja amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr nē ixkôt amnhī xunhwŷr nom ka na ka pre inhmā mē agō. Ixte mē htŷr tūm nē mē pa mā xwŷnh ā mē harēnh kaxyw. Jakamā koja mē nhŷrmā ixkukwak ri pakuri htŷr tūm nē pa ho pa. ³ Na mē ra ixkapēr mar mex nē. Nē ixpē Jeŭs Kris pē ate mē hwŷr inhmēnh xwŷnhja kôt hamaxpēr mex nē. Nē apē Tīrtūm ā ām apyxi mex ā māānēn akôt hamaxpēr mex nē. Nē amex o amex ā akôt hamaxpēr nē kām akīnh nē. Jakamā koja mē nhŷrmā pakuri htŷr tūm nē pa ho pa. Nā koja mē anē.

⁴ Amnepēm amnē pyka ja hwŷr inhnojarēt nhūm ate tanhmā ixte amnhī nhīpēx to hā inhmā karōta na pa ra hatur xām mēnh kaxyw. Na pa xatā mē kām akapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Jao ra mē kām apē Pahi Maati hā apixi mex ā ajarē nē amex o amex nē axāhpūmunh o axāhpūmunh ā mē kām ajarēnh o ri ixpa. ⁵ Jakamā e Papaj. Kēr ka tokyx ixpē akra hā ma akupŷm amnhī wŷr ixto api. Pa akupŷm awŷr pōj nē te amnepēm akuri ixpaja pyrā nē axte akuri ixpa ho ixpa.” Anē.

Jeŭs kot hkwyjē ho Tīrtūm wŷr ā harēnh
Nhūm Jeŭs arī Tīrtūm mā kapēr nē kām:

⁶ “E Papaj. Nā ra ate pyka hkôt inhmā mē ōr xwŷnhja na pa ra mē kām akapēr jarēnh ryy ho ri mē hkôt ixpa nhūm mē akapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx o pa. ⁷ Tā ixte anhy hā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpaja ra mē kot ja hā ixpūmunh mex. ⁸ Na pa pre hte axō ri mē ahkre ho ri ixpa nhūm mē amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr mex nē. Nē ate mē hwŷr inhmēnh nhūm mē hwŷr ixwŷrjja ā mē kot ixpūmunh mex.

⁹⁻¹⁰ Tā ot pa mē ho awŷr o xa. Nom na pa mē kēp ixkwŷ hkēt xwŷnhjē ho awŷr kēt nē. Ām ate inhmā mē ōr xwŷnhjē pix o na pa awŷ. Mē kēp akra jakamā māānēn mē kēp ixkraa. Jakamā na htem pamā pameŭ o pameŭ ā pajarēnh o ri pa.

¹¹ Axihťx o axihťx jakamā na ka pre amnhī xwar inhmā axihťx xā hkwy gō pa te ixte axihťx pyrāk. Tā na pa ra akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw. Kot paj jar pyka hkôt ri ixpa ry hkēt nē. Nom ixkwŷjaja

koja mē arī kamā pa jakamā kwa Papaj. Kēr ka inhmā mē omunh mex nē kē mē inhŷ hā tām ri amnhī nhīpēx o pa. Nē pahpyrā nē te ixkre tipxi kamā mē htipxi nē mē pa pyrāk o axpēn kôt pa.

¹² Kormā mē kamā ixpata ā ate inhmā axihťx xā hkwy nhōrta o pa mē htānopxar mex o ri mē hkôt ixpa. Jakamā nhūm mē ri ixkôt amnhī nhīpēx o pa. Ām Jut Kariot pix koja mē hkīnhā tanhmā amnhī tomnuij to nē hapēx. No ām ra akapēr ā kagā kot hkukamā ā kot amnhī nhīpēx anhyr ā harēnh xāja kôt koja ā amnhī nhīpēx anē nē hapēx.

¹³ Tā na pa ra akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw jakamā na pa ixte tokyx mē rer mā xwŷnhjē ho awŷr o xa. Kormā mē hkôt ri ixpa ri. Mē kot inhmar nē ixpyrā nē hkīnh nē hamakētkati nē ri pa kaxyw. ¹⁴ Na pa pre ra mē kām akapēr jarēnh ry nē nhūm mē ixpyrā nē akôt pix mā amnhī nhīpēx o ri pa. Jakamā nhūm hte mē kēp ixkwŷ hkēt xwŷnhja tee ri ja hā mē omu nē axtem nē kām mē hkurē nē. Nom mē kēp mē hkwy hkēt jakamā na htem ā mē kamā gryk anē.

¹⁵ Tā na pa ā mē ho awŷr anhyr o xa. Nom mē kot amnhī tomnuij xwŷnhjē hkāx ā mē pa kaxyw na pa mē ho awŷr kēt nē. Koja mē arī mē hkôt ri pa. Nom mē urāk nē amnhī tomnuij o pa pumaj na pa ā mē ho awŷr anē. ¹⁶ Mē kēp mē hkwy hkēt. Axtem mē kot amnhī nhīpēx. Te mē kot mē pahte amnhī nhīpēx pyrāk jakamā kē mē amarī mē hkôt pa htā mē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Ām pahkôt pix mā amnhī nhīpēx o pa. ¹⁷ Akapēr pix na mex o mex jakamā koja mē hkôt amnhī nhīpēx o pa nē gaa nē te pahte amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx.

¹⁸ Na ka pre amnē mē hwŷr inhmē pa pre ixte mē kām akapēr jarēnh o ri ixpa kaxyw mē hwŷr wrŷ. Nē amnhī pyrā nē mē kot akapēr jarēnh o mē hkôt pa kaxyw pa mē kurē nē ma mē hwŷr mē kurē. ¹⁹ Inhmā mē hapē jakamā kot paj amnhī grōnh kôt nhām mē kot axpēn mā ri inhgrōnh o pa xwŷnhjē mā amnhī gō. Amā hprām xā hkôt. Ixkwŷjaja kot ja hā ixpūmunh nē ixpyrā nē amā hprām xā hkôt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw.” Anē.

Jeŭs kot hkrajē piitā ho Tīrtūm wŷr

²⁰ Nhūm Jeŭs arī Tīrtūm mā amnhī jarē nē kām:

“Tā na pa ā jajē ho awŷr anē Papaj. Nom ixkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē pix o na pa awŷr kēt nē. Māānēn mē ō ri nhŷrmā mē kot ixkôt amnhī xunhwŷr mā xwŷnhja na pa mē ho ixpimrāā tā mē ho awŷ. ²¹ Kē

mê pahpyrà nè te hamaxpêr tipxi pyrà nè ri axpên to pa. Nê pahte amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx o pa. Koja mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa nhũm mê kêp pahkwý hkêt xwýnhjaja pahtà mê omu nè ate mê hwýr inhmênã ã apumunh kurê kumrêx.

²² Nê koja mê ixkukwak ri panhÿ hã te pahpyrà nè hamaxpêr tipxi nè ri pa pyràk o amnhî nhîpêx o pa. ²³ Na pa htem te ixkre tipxi kamã mê ixtipxi pyràk o axpên nhîpêx o ri ixa. Te pahte axpên nhîpêxta pyràk. Tã koja mê ixwakre kamã ã axpên nhîpêx anhÿr o pa nhũm mê kêp pahkwý hkêt xwýnhjaja ja hã mê omu nè hamaxpêr o: 'Nà pêr ãm hãmri na pre Tirtũm tãm mê pahwýr Jejus mê. Kãm hapê htýx tã mê pahwýr kumê nhũm wrý nè amnhî xwar kãm hkwyjê japê nê.' Anhÿr o koja axpên mã pajarênh o pa.

²⁴ Amnepêm amrakati ri pa pre amã ijapê hã ri ixa. Tã ot pa jajê ho awý. Ka na ka pre inhmã mê agô. Tã ma awýr inhmôr mã xàta wýr na pa inhmã mê ãpir prãm nê. Koja mê nhÿrmã ma pahwýr api pu mê pahpiitã pahpimràatã pamã axpên japê hã ri papa ho papa.

²⁵ E Papaj. Amex o amex tã mê kêp ixkwý hkêt xwýnhjaja na kormã ate mê hwýr inhmênã xwýnh ã ixkôt hamaxpêr kêt nê. Nom mê kot ixkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja na mê kurom ja hã ixkôt hamaxpêr mex nê.

²⁶ Na pa ra ixprî hã mê kãm akapêr o amnhîrît o ri ixa. Tã kot paj axte mê kãm akapêr kwý jarê. Amã ijapêta pyrà nè mê kãm axpên kĩnh ã axpên to pa kaxyw na pa mê kãm hã karô. Kot paj inhî hã mê hkôt ixa hkêt tã koja Pahkarôja mê hwýr wrý nè mê hkarô mã agjê nè te pa mê hkôt ixa pyràk o mê hipêx. Ja na pa inhmã hprãm. Tã koja anê. Jakamã na pa ã mê ho awýr anê. Tã ãm ja pix Papaj." Anê. Nhũm pre ã Jejus ô Papaj mã mê inhnôo mã amnhî jarênh anê pa mã ixpiitã hã kuma.

18

Mê kot Jejus pynênã ã mê harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Rukre 22.47-53

¹ Tã nhũm Jejus mê ixto Hipêêxã hwýr pa. Hãmri nê ixkreja rũm ma tẽ nê Jerujarê rũm kato nê ma gô pê Kirô hwýr tẽ pa mê hkôt ixa ho ixa xwýnhjaja ma hkôt mra. Nê gô hã rê nê hikjê hã mê kot mêmô pí hkô hkre xwýnhja wýr mra nê parpê ixkrî hpa. ² Na pre hte Jejus xatã hwýr amnhî kôt mê ixto pa ho kuhê. Jakamã nhũm Jut Kariot kot mê kãm ôr mã xwýnhhta ra kot hwýr mê ixa ho ixkuhê xàta pumunh mex. ³ Jakamã pa mê hwýr pôj nê ixkrî hpa nhũm

mê mê ixwýr mra. Jut Kariot mê pôristijaja. Rôm nhô xwýnhjê nhô pôristijê mê patre nhô pôristijaja nhũm mê mê ixwýr Jut Kariot kôt mra. Ijaew nhô pahijê nhÿ hã mê ixwýr mra. Piitã wapohti jamý nè pô hpôk nè kanê jamý nè mê ixwýr hpôk o kato. ⁴⁻⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhî wýr mê omu nè kãnhmã xa nè ma mê kutã tẽ. Jut Kariot kot mê kãm ôr kaxyw nhũm amnhî tã omunh mex jakamã amnhî wýr mê omu nè ma mê kutã tẽ. Hãmri nê mê hkaxpa nè mê omunh o xa nhũm Jut Kariot mê kuri xa nhũm Jejus mê omu nè mê kãm:

—Pa. Mêmôj japêr na ka mê pô hpôk o ri apa? Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

—Nà Jejus pê Najare nhô xwýnhhta japêr o na pa mê ri ixa. Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

—Tý ot pa xa. Pa na ixpê Jejus. Anê.

⁶ Hãmri nhũm mê kuma nè tee ri axpên pumu nè umaj katê ho axkamê nè kuhê. Nom katê ho pikamênã o ra rôrôk pa nè hikwý. ⁷ Hãmri nê kãnhmã kuhê hpa nhũm Jejus axte mê kãm:

—Kwa mê inhmã amnhî jarê. Mêhō japêr o na ka mê apa? Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

—Jesús pê Najare nhô xwýnhhta japêr o na mê ri ixa kênã. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mê kãm:

—Kwa ra ixte mê amã amnhî jarênh kênã. Paa. Ijapêr o na ka mê ri apa. Jakamã kwa kêr ka mê ixkôt ri mê pa xwýnhhta tanhmã mê ho hkêt nê. Kê mê mãmri anhrã nè ma mra.

⁹ Anhÿr o mê inhnê mê kãm kapêr. Na pre ra ham Hipêêxã mã mê ixtã kãm amnhî jarê nè kãm:

—Kormã mê kamã ixa ri ate inhmã ixihtýx xã nhôrta o na pa mê htãnopxar mex o ri mê hkôt ixa.

Anhÿr o mê ixtã kãm amnhî jarênh jakamã nhũm ã mê inhnê mê kot unênh mã xwýnhjê mã kapêr anê.

Simãw Pêtre kot mêhō pê hamak krãhyr ã harênh

Matêwre 26.51-54; Makre 14.47; Rukre 22.49-51

¹⁰ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri Jejus ã mê omu hãmri nê ô wapo kapa nè jam ho apê nè ho hamak nhîkjê krãhta. Mawti jamak krãhta. Mawtiã mêmô patre mã apênh xwýnhjê hō na pre nhũm Simãw Pêtre hamak krãhta. ¹¹ Hãmri nhũm Jejus ja hã omu nè nê kãm kapêr nè kãm:

—Tk. Kwa nã amari xa nè akupým awapota hkãm haxã. Ixte mê anê amnhî xã htýx kamã ijamak kaxyw na pa pre Inhîpêêxã rũm amnê mê awýr pika hwýr wrý. Kê inhmã kãm hprãm xã hkôt pix mã

na inhmă tanhmă amnhî nhîpêx to ho ixa hprâm. Jakamă kwâr mê mămri tanhmă kâm ixto hprâm xâ hkôt mămri tanhmă ixto. Anê.

Mê kot Anas wÿr Jeſus o htêm â mê harênh
Matêwre 26.57-58; Makre 14.53-54;

Rukre 22.54

¹² Tâ nhûm pôristi mê mê hkrâhtûm nê mēō patre nhō pôristijaja Jeſus pynê nê hpa hpre hpa ¹³ nê ma Anas wÿr o tē. Anasja Kajpas piinhō na pre. Nhûm Kajpas kormă amgrăja â Anas pyră nê kēp mēō patre maati. ¹⁴ Jakamă na pre ra Ijaew nhō pahijê mǎ Jeſus jarênh o:

—Nà kot puj mê Jeſus pîr tokyx anê. Kê tapxipix ty pu mê ari mÿrpê pahpiitǎ paja-makêtkati nê ri papa. Anê.

Jakamă nhûm mê Jeſus pynê nê kormă ma patre maati hwÿr o tē.

Simăw Pêtre kot Jeſus kôt pa hkêt â kot amnhî jarênh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72;
Rukre 22.54-62

¹⁵ Hămri pa ixpê Juăw mê ixkrâmnhwÿ Simăw Pêtre mê pa wa ma mê hkôt wa tē. Nhûm mê ra mê inhō patre maati nhōrkwÿ hwÿr Jeſus o axă. Nhûm patre maati kot ix-pumunh jakamă nhûm kâm âpênh xwÿnhja ixpumu nê inhmă anê pa mê hkôt axă. ¹⁶ Nom nhûm Simăw Pêtre ari kapôt â hakwa krem xa. Hămri pa omu nê akupÿm hwÿr tē nê mēhō niti kot hakwa kre jamâr o âm xwÿnhja mǎ anê nhûm kâm kahê xâ mê nhûm mê ixkôt axă. ¹⁷ Hămri nhûm nita hprî hǎ omu nê kām:

—Xêê. Pêr apê mê kot unênh nê o mōr mÿj kôt ri mê pa xwÿnhjê hō na ka mê? Anê.

Hămri nhûm kuma nê kām:

—Tk. Nà ixte mēhō myti ata pumunhre hǎ. Anê.

¹⁸ Hămri nhûm ra kôt â kamât nê ra kryy nê nhûm mê âpênh xwÿnh kwÿ mê mēō patre nhō pôristi hkwyjaja amnhîm kuto nê hǎ ànhunh o kuhê. Nhûm Simăw Pêtre mê omu nê mê hwÿr tē nê mê îhkô hǎ ànhunh o xa.

Patre maati kot Jeſus kukjêr â harênh

Matêwre 26.59-66; Makre 14.55-64;
Rukre 22.66-71

¹⁹ Rôm nhûm Anasja hêx rom tanhmă Je-ſus kukjêr to nê kām:

—E kwa inhmă amnhî jarê. Tanhmă na ka hte we akôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê jahkre hto ho apa wehe? Anê.

²⁰ Hămri nhûm amnhî tǎ kām:

—Nà na pa hte mê piitǎ mê noo mǎ ri mê kām ixkapêr o ixa. Tirtûm kapêr o mê ahkre xâ hǎ ixkre kamă nê Tirtûm mǎ amnhî jarênh xâ hǎ ixkre kamă pa hte mê piitǎ mê noo mǎ ri mê kām tanhmă ixkapêr

to ho ri ixa. Na pa hte nhÿri ixpimxur pê ri mê kām tanhmă ixkapêr to ho ri ixa hkêt nê. ²¹ Tǎ ka ixtǎ mê kot inhmar o kuhê xwÿnhjaja tanhmă ixtǎ mê hkukjêr to hkêt nê. Âm papxipix ri ixkukja. Kwa ixtǎ mê hkukja kê mê kot tanhmă ixkapêr mar to xâ hkôt tanhmă amă ijarênh to nǎ? Anê.

²² Hămri nhûm patre nhō pôristi hōja kuma nê hwÿr tē nê kām:

—Tk. Kwa na htem â patre maati mǎ kapêr anhyr kêt nê. Na htem hǎ hpijaam o kām kapêr. Tǎ na ka axtem nê ri â kām akapêr anê. Anê.

Hămri nê hinep hkura.

²³ Hămri nhûm Jeſus amnhî tǎ omu nê kām:

—Kwa kot pa tanhmă mê amă amnhî to ixêx to ka mê hǎ inhma nê rî kormă tanhmă axpên mǎ ixto akapêr to rÿ hǎ ixtak. Nom âm hămri ixte mê amă amnhî jarênh tǎ ka axtem nê ri inhînep ixtak. Anê.

²⁴ Hămri nhûm Anas tanhmă mar to hpa hămri nê umre Kajpas wÿr kumê. Na pre Kajpasja kormă hitom kām ri tanhmă amnhî nhîpêx to ho nhÿ nhûm Anas mê kām anê nhûm mê kuma nê hwÿr Jeſus o tē nê ho axă. Ari hpa hpre rǎhǎ hwÿr o tē nê ho axă nhûm xa nê kām amnhî jarê.

Simăw Pêtre kot axte Jeſus kôt pa hkêt â amnhî tǎ aprâr â harênh

Matêwre 26.71-75; Makre 14.69-72;
Rukre 22.58-62

²⁵ Nhûm Simăw Pêtre ari mê îhkô hǎ ànhunh o xa nhûm mēhōja kām kapêr nê kām:

—Kwa pêr apê Jeſus kôt ri mê pa xwÿnhjê hō na ka. Anê.

Hămri nhûm kuma nê kām:

—Tk. Kokÿ ixte mēhō nêj pumunhre hǎ. Anê.

²⁶ Hămri nhûm hpǎnhǎ mēō patre maati mǎ âpênh xwÿnhja mǎânên omu. Simăw Pêtre kot kēp hamak krǎhyr xwÿnhhta kwÿ na pre. Jakamă nhûm hprî hǎ omunh mex kurê kumrêx nê kām:

—Kwa nǎ ka na ka mûtar pî hkôta kamă mê îhkô hǎ xa pa apumu. Anê.

²⁷ Hămri nhûm tee ri kuma nê axte mê kām amnhî tǎ aprâr kām hihtÿx nê. Jao ra mê kām amnhî tǎ aprâr o axkrunêpxija mê nhûm krǎhyre hkâr kurê kumrêx. Ra Jeſus kot hkukamă harênh xâ hkôt kēp hkwyî hkêt â amnhî tǎ aprâr o axkrunêpxi.

Jeſus kot Pirat mǎ amnhî jarênh

Matêwre 27.1-2, 27.11-31; Makre 15.1-20;
Rukre 23.1-5, 23.13-25

²⁸ Hămri nhûm mê ixpê Ijaew hkrâhtûmjaja ra Kajpas rûm Jeſus o kato nê ma Pirat wÿr o tē. Piratja na pre te Rômjê nhō pahi pê Sesti mǎ mê ixpê Ijaew jamâr o pa nhûm mê ma hwÿr o tē. Nhûm ra myt kator grire nhûm mê hwÿr o tē nê ôrkwÿ

kapem o xa. Pirat kēp Ijaew kēt jakamā nhūm mē ōrkwŷ hwŷr gjēx kēt nē kapōt ā kuhē. Na hte Ijaew kormā Pas ā hkīnh hāmri nē nhām mē kēp Ijaew kēt xwŷnhjē nhōrkwŷ hwŷr gjēx kēt nē. Koja mē hwŷr agjē nē amnhī tomnu nē Pas ā apkur kēt nē. Jakamā nhūm mē Pirat wŷr Jejus o tē no ām hwŷr o ār kēt nē. Ām ixkre kapem o xa. ²⁹ Hāmri nhūm Pirat mē hwŷr kato nē omu nē hā mē hkukja nē mē kām:

—Kwa tanhmā na we amnhī tomnuj to ka mē ixwŷr o tē? Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kot amnhī tomnuj o pa xwŷnh kēnā. Jakamā na pa mē awŷr o tē. Ate tanhmā kot amnhī tomnuj to hā harēnh mar nē mŷrapē tanhmā ho kaxyw. Anē.

³¹ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa mē kamjaja ma amnhī kōt o tē nē amnhī krā hkōt tanhmā ho. Mē ate tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omunh xā hkōt. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa amnepēm mē ixpē Ijaewjaja na pa pre htem kēn o mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē tak o mē kupa. Tā na ra Rōm nhō pahihitja mē pamjaja mē ixte mē hpar nē mē ixkurē. Tapxipix kām mē hpar ā āmnēnh prām. Jakamā kot kaj ŷ hā mē inhmā tanhmā hā axāmnēnh to kē mē kupi. Ra ja kaxyw mē kot mē ixkaxyw axām kēnā. Anē.

³² Rōm nhō xwŷnhjaja na htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē hpar kaxyw nē pī kahpa hā mē hanhō nē mē kupa. Nhūm Jejus amnhī kukamā tanhmā mē kot hpīr to hā mē omunh mex jakamā ra hpīr hā mē inhmā mē kot tanhmā hipēx to kē mē harē. Jakamā nhūm pre ā Ijaew Pirat kot mē kām hpīr prām xāi ā kām kapēr kām xihitx anē.

³³ Hāmri nhūm mē kuma nē akupŷm ōrkwŷ hwŷr axā nē amnhī wŷr Jejus ā karō nhūm hwŷr axā nhūm kām:

—E kwa inhmā amnhī jarē. Xā apē Ijaew nhō pahi na ka? Xā ka na htem amnhī wŷr akām hamak o pa? Anē.

³⁴⁻³⁶ Hāmri nhūm kām:

—Tŷ ām hāmri na ka ā ijarēnh anē. Nom jar pika ja kamā ixpē mēō pahi hkēt. Axtem ixpē mēō pahi na pa. Mo kaxyw na ka ā ixkukjēr anē? Xā na pre mēhō ixte mē anhō pahi Sesti kutā ixām ā amā ijarē ka ama nē tee ri ixkukamā ajamexpēr? Nā xā ām hāmri amā Tirtūm kot Ijaew wŷr inhmēnh ā ixpumunh prām? Mo kaxyw na ka ā ixkukjēr anē? Anē.

Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Tk. Mo kot pa kēt ri axtem nē Tirtūm kot Ijaew wŷr amēnh ā akukja? Mē apyrā nē ixpē Ijaew kēt kēnā. Mē kot ixwŷr ato htēm xwŷnhjaja na mē ā ate amnhī jarēnh anhŷr ā ajarēnh anē. Nā mē akwŷjē mē mē anhō

patre krāhtūmjaja na mē ā inhmā ajarēnh anē. Jakamā e aprī hā inhmā amnhī jarē. Tanhmā na ka we amnhī tomnuj to nhūm mē ixwŷr ato tē? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kē axte kām:

—Nā ixpē pyka ja kamā mē ō pahi hkēt. Kop ām ixpē pyka ja kōt mē ō pahi ronhŷx ra ixkōt ri mē pa xwŷnhjaja tanhmā ixtā mē ato. Nom jar ixpē mē ō pahi hkēt. Ām axtem ixpē mē ō pahi na pa. Ām hāmri na pa ā amā amnhī jarēnh anē. Anē.

³⁷ Nhūm ā kām amnhī jarēnh anē hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Xā apē mē ō pahi hō na ka? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tŷ. Nā ām hāmri na ka ā ijarēnh anē. Na pa pre amnē pikaja wŷr wrŷ nē jar mē akamā ixkato nē mē akamā ixapār. Ixte tanhmā mē kām ixkapēr to ho ri ixpa kaxyw na pa pre wrŷ nē mē akamā ixpa nē ām hāmri mē kām ixkapēr o ri ixpa. Na pa hte tām ixkapēr o ri ixpa. Tā mē kot ixkapēr mar nē ixkōt ri amnhī nhīpēx o mē pa xwŷnhjaja na htem ixpē mē ō pahitī hā ijarēnh o pa. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm Pirat kot tām kām kapēr ā amnhī jarēnhja ā kuma nē kām:

—Tk. Aa ixte pika ja kamā mēhō pumunh nhūm tām kapēr o pare hā. Anē.

Hāmri nē kapēr ā kuma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nē akupŷm Ijaew wŷr ho kato nē mē kutā o xa nē mē kām:

—Kwa tanhmā kot amnhī tomnuj tore hā.

³⁹ E mē inhma. Na pa hte amgrā mē arigro pē Pas kām mē amā mē hagjēnh xā rūm mē akwŷjē ho hpŷnh nē mē hapōj nhūm mē hamakētkati nē amnhīx ri pa. Ka mē ja hā omu nē Pas ā akīnh nē. Jakamā e. Pa mē amā mē anhō “pahitī” jarēnhja mā inhūre. E na pa ra kām inhūre. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm mē tee ri ā kapēr anhŷr ā kuma nhūm ja mē kēp omnuj tŷx nē. Nhūm mē hā kàx pē gryk kamā kām kapēr kām hihitx nē kām:

—Tk. Kwa nā kām anhūrer kēt nē. Kēt Parapas mā mān anhūre. Anē.

Parapasja na pre hte tanhmā amnhī tomnuj tŷx to ho ri pa nhūm prem mŷrapē unē nē haxā. Tā nhūm mē axtem nē Pirat kot kām urer prām xāi Jejus kaga.

19

Mē kot Jejus tak ā mē harēnh

Matēwre 27.27-31; Makre 15.16-21; Rukre 23.20-25

¹ Tā nhūm Pirat akupŷm ōrkwŷ hwŷr Jejus o axā nē ō pōristijē mā hā amŷnē nhūm mē hwŷr mra nē htak o kuhē. ² Hāmri nē kēp pahi hā hpēr o pikēnh kaxyw kām pahi hā mē ahkà nhīpēx nē hkrām haxā. Nom axtem mēmo mrōnhī te kot ronh kanēre pyrāk

xwŷnhja nhŷm mē hikāx nē hkrām haxà. Nē kēp pahi hā mē ē kamrēk py nē kām haxà. ³ Hāmri nē xatā hwŷr mra nē hinep htak nē hā hpēr o pikēnh o xa nē kām:

—E apē Ijaew nhō pahi punuti na ka. Anē.

⁴ Hāmri nhŷm Piratja akupŷm Ijaew wŷr kato nē mē kām:

—E koja inhō pōristi akupŷm mē awŷr ho kato ka mē omu. Na pa tee ri kot tanhmā amnhī tomnuj to hā hkukja. Pēr tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt kēnā. Anē.

⁵ Hāmri nhŷm Jejus kato nē arī pahi hā àhkà tu nē ē kamrēk jaxà nē o xa nhŷm Pirat mē kām:

—E kwa mē omu nē kamā axukapri hkēt wehe. Anē.

⁶ Hāmri nhŷm patre krāhtŷmjē mē mēō pōristijaja tee ri ja hā kuma nhŷm ja mē kēp omnuj nē. Hāmri nē hā kām kapēr kām hihtŷx nē kām:

—Tk. Kwa nà pī kahpa hā mām anhô. Kē pī kahpa hā mām ajēt nē ty. Anē.

Hāmri nhŷm tee ri hā mē kuma nē mē kām:

—Nà mē kam nē ma amnhīm o tē nē mē kam amnhīm ho anē. No pa kot paj ho anhŷr kēt nē. Mo mŷrapē kot pa kēt hā amŷnē nhŷm mē kupī? Nà kwarī kot pa ho anhŷr kēt nē. Anē.

⁷ Hāmri nhŷm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa kēp Tirtŷm Kra hā amnhī jarēnh kēnā. Mē inhīgētjaja na prem ā mē ixte amnhī jarēnh anhŷrja nē mē inhmā kapēr pa htem ā amnhī jarēnh anhŷr kēt nē. Kwa mēhō ā ri amnhī jarēnh anē nhŷm mē ja mŷrapē kupī. Anē.

⁸ Hāmri nhŷm Pirat tee ri Jejus kēp Tirtŷm Kra hā amnhī jarēnhja ma nē kām uma nē kām tanhmā ho hprām kēt nē. ⁹ Hāmri nē akupŷm ōrkwŷ hwŷr ho axà nē axte hkukja nē kām:

—Kwa apri hā inhmā amnhī jarē. Nhŷhŷnh na ka pre mē ixwŷr mō? Anē.

Nom nhŷm axte tanhmā kām nē hkēt nē. Ām arī akryk mar o xa. ¹⁰ Nhŷm tee ri omu hāmri nē kām:

—Kwa xà ate ixpumunh kēt? Inhŷ hā na htem mē kupa nē inhŷ hā akupŷm mē hapōj. Tā ka pēr apri hā inhmā tanhmā amnhī jarēnh to hkēt nē ri akryk akuhē. Anē.

¹¹ Hāmri nhŷm Jejus kām:

—Nom Tirtŷm nhŷ hā pix mā na ka hte ā amnhī nhīpēx anē. Kēp ām Tirtŷm kām ja prām kēt ronhŷx ka tee ri tanhmā amā ixto hprām hkapyr. Tām kot mē ixkaxyw axām kēnā. Tā mē kot awŷr inhmēnh nē ri ixtyk ā ijarēnh xwŷnh pē Ijaew nhō pahijaja. Ra mē kot ixkaga jakamā na mē ā amā ijarēnh anē. Jakamā mē kot amnhī tomnuj tŷx o ajakrenh. Anē.

¹² Hāmri nhŷm Piratja tee ri ā kapēr anhŷr ā kuma nē kot kām urer prām nē. Hāmri

nē akupŷm Ijaew wŷr kato nē hā mē kām kapēr nhŷm mē tee ri kot kām urer kaxyw ā amnhī jarēnhja ma nē kām ja prām kēt kumrēx. Jakamā kàxpē nē kām kapēr nē kām:

—Kwa nà ra kēp mē inhō pahi hā kot amnhī to hēx kēnā. Kot mēhō ā ri amnhī jarēnh anē nhŷm Rōm kamā mē panhō pahi Sestija ja hā harēnh ma nē kamā gryk tŷx nē. Tā kot kaj kām anhŷre nhŷm ajarēnh ma nē akamā gryk nē. Anē.

¹³ Hāmri nhŷm tee ri mē kuma hāmri nē ma pahi kot tanhmā mē harēnh to xà hā kēn pota wŷr ma tē nē hā nhŷ. Mē ixpē Ijaew kapēr kām mē ixte kām: “Kapata” jarēnh xwŷnhja wŷr kot tanhmā Jejus jarēnh to kaxyw ma hwŷr tē nē hā nhŷ nhŷm mē hwŷr o tē.

¹⁴ Hāmri nhŷm ra arīgro pē sēsta. Mē ixpē Ijaewjaja mē ixte Pas ā amnhī tomnuj mŷrapē mry hkwy hpar nē Tirtŷm kōt pix mā amnhī nhīpēx ā amnhī jarēnh xà hā arīgroja kato. Jakamā nhŷm kaxkwa nhīpōk ri myt nhŷ nhŷm Piratja mē kot Jejus kator ā harēnh prām xaj arī mē kām ho mē ō pahi hā harē nē mē kām:

—E ota mē anhō Pahihtita. Anē.

¹⁵ Hāmri nhŷm mē tee ri ā harēnh anhŷrja ā kuma nē kām:

—Kwa apri ri. Ma o tē nē pī kahpa hā anhō kē tokyx ty.

Anē nhŷm tee ri mē kuma nē mē kām:

—Kwa nà. Kēp mē anhō pahi kēnā kot paj kēt ri axtem nē mē apē kupī. Anē.

Hāmri nhŷm mē kām:

—Nà kēp mē inhō pahi hkēt. Pahi Sesti pix na kēp mē inhō pahi. Anē.

Mē kām Sesti hkīnh kēt tā ā kām Jejus htyk prām xaj ri harēnh anē. ¹⁶ Hāmri nhŷm Pirat tee ri ja hā mē kuma nē tā Jejus ā pōristi mā karō nē mē kām:

—E mē māmri ma o tē nē pī kahpa hā anhō kē ty. Anē.

Hāmri nhŷm mē kuma nē ma o tē.

Mē kot pī kahpa hā Jejus nhōr ā mē harēnh

Matēwre 27.32-44; Makre 15.21-32; Rukre 23.26-43

¹⁷ Hāmri nhŷm pōristija Jejus mā ō pī kahpa gō nhŷm kutu nē ma mē hkōt hkjēnh o mō. Nhŷm mē krī rūm ho kato nē ma hixēt prēk wŷr o tē. Hixēt prēkja mē kot harēnh o: “Korkot” anē. No mē ixpē Ijaewjē kapēr kām na pa pre htem harēnh o “Mē hkrā hi xà” anhŷr xwŷnhja wŷr nhŷm mē ma o tē nē hā ho api. ¹⁸ Hāmri nē pikap pī kahpa xi nē hā Jejus xi nhŷm hā nō nhŷm mē prēk o ihkra ho htŷx nē hpar o htŷx. Hāmri nē kaxyw hkakwŷ nē hkakwŷnh pa nē kamā pī kahpata xām nē hity hpa nhŷm Jejus kŷx pē ajēt. Hāmri nhŷm mē määnēn wa ho

hamêxkrut nê pî kahpa hã wa kunhō nhũm wa kuri ajêt. Wa kot tanhmã amnhî tomnuj to xwýnhja wa ho akutã Jesus nhîjê nhũm wa urak nê kxypê ajêt.

¹⁹ Hãmri nhũm Piratja ô pôristi mã anê nhũm mê tap ô py nê hã tanhmã kagã hto nê kagã ho:

IJAEW NHŌ PAHI JEJUS NA JA
KÊP NAJARE NHŌ XWÝNH

²⁰ Nom mê ixpê Ijaew kapêr pix kãm hã kagã hkêt nê. Mãânên Gresjê kapêr kãm nê Raxijê kapêr kãm nhũm mê mãânên hã kagã nê Jesus myri kunhō. Hãmri nhũm Ijaew kwýjaja Jerujarê rûm hwýr mra nê mê kot ã hã kagã nhîpêx anhýrta pumu nê kamã harê. Jerujarêja hixêt prêeta wýr jawý jakamã nhũm mê kurûm ohtô nê hwýr mra nê omunh o kuhê. ²¹ Hãmri nhũm patre hkrãhtũmjaja tee ri ã Jesus jarênh anhýr ã kagãta pumu nhũm ja mê kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mê ma Pirat wýr mra nê kãm:

—Kwa mon ka ri hã mê kãm anê nhũm mê axtem nê ã ri kagã nhîpêx anê? Kwa nã kêp mê inhō pahi hkêt. Âm htýx ri kot ã kot amnhî jarênh anhýr o pa kênã. Kwa hã kagãja o anhîpa nê hpãnhã hã kagã ho: “Kêp Ijaew nhō pahi hã kot amnhî to hêx xwýnh.” Anhýr o hpãnhã hã hipêx nê anhō nã? Anê.

²² Hãmri nhũm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Nã pa ho ixpinhpanh kêt nê. Ra ixte hã kagã hpar kênã. Anê.

Pôristijaja kot axpên mã Jesus xê ho pigrãnh

Matêwre 27.35-36, 27.55-56; Makre 15.24; Rukre 23.34

²³ Hãmri nhũm pôristijaja kot axpên mã Jesus xê o pigrãnh kaxyw amnhî tã haxwýr o tẽ. Mê kêp 4 no nhũm Jesus xê kêp 5 jakamã nhũm mê amnhî kôt ho 4 nê haxwý nhũm pyxi nê hprã. Ê rytita. Na pre hipêx muxre. Nhýhýnh hkayr xã pumunh kêt kumrêx. ²⁴ Jakamã nhũm mê omu nê kãm hkĩnh nê. Hãmri nhũm hō kot amnhũm hpyr nê ho arík kaxyw nhũm mê hã kênre ho jōka. Na pre ra Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot mê hkukamã ja hã mê harênh nê mê harênh kot: Na prem axpên mã ixê o anhgrã nê hã kênre ho jōka ho hkrĩ.

Anhýr o kot mê hkukamã mê harênh. Tã nhũm mê ra hkôt ã amnhî nhîpêx anhýr o hkrĩ.

Jesus kot Juăw nhĩhkrãm katorxã jaxàr ã harênh

²⁵ Nhũm Jesus par pê katorxã xa. Nê htōx nê Kropiti hprō Marir nê Marir Matarên mê nhũm mê Jesus katorxã nhĩhkô hã Jesus pumunh o kuhê. Nhũm amnhî tã mê omu ²⁶ nê mê kuri pa ixpê Juăw pumu. Hãmri nê kêp ixkrãmnhwý mex ã ixtã katorxã mã kapêr nê kãm:

—E ota Juăwta. Koja ixpãnhã te kêp akra pyrãk o anhîpêx nê tanhmã ato ajuta hto ho pa. Anê.

²⁷ Hãmri nê hpãnhã pa inhãmã kapêr nê inhãmã:

—E Juăw. Kêr ka te kêp akatorxã pyrãk o inhãmã hipêx mex o ri apa.

Anhýr jakamã pa kuma nê kot inhãmã hã karô xã hkôt inhōrkwy hwýr haxã nê amnhî kôt ri ho ixpa.

Jesus htyk ã harênh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49

²⁸ Tã nhũm Jesus ra amnhî pumu hãmri nê hamaxpêr o:

—Nã Inhîpêxã kot mêmoy tã inhãmã karôta na pa ra kãm ho anhýr o hitep xã xir kaxyw. Anê.

Hãmri nê kãm kôr ã amnhî jarê. Nom ra hkukamã Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot htyk kaxyw nê kãm kôr kukamã harênh jakamã nhũm ã amnhî jarênh anê nê kapêr o:

Nã na pa ra inhãmã kôr nê. Anê.

²⁹ Nhũm hpar pê guhkrax kãm wĩhti punureta âm jakamã nhũm mê ã kot amnhî jarênh anhýrja ma nê kaxyw mêmoy rerek py nê o tẽ nê kaxyw pî rytĩ hō py nê ho hkanhwý. Nê akupýn o tẽ nê ho wĩhti mã haxã nê kãm kupê. ³⁰ Nhũm hkaô nê hkaôr pa hãmri nê kapêr o:

E nã hãmri na pa ra mê piitã mê kot amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer pa. Jao ra Inhîpêxã kãm hprãm xã hkôt kãm tanhmã amnhî nhîpêx to jatur xãm kumê.

Anhýr o amnhî jarênhja kôt ahpar mã hkrã nê ty.

Mê kot kô xwa ho Jesus kamnhwýr ã harênh

Wam Juăw 5.6-8

³¹ Nhũm ra sêsta nhũm apkati nhũm mê inhō arĩgromnu pê sap kaxyw. Sapja ã na hte mê ixpê Ijaew mê ixkĩnh pê Pas ã ixkĩnh rũnh o ixpa. Nhũm mê kãm sap ã arĩ mê htyk nê mê harir xwýnhjê pumunh prãm kêt jakamã nhũm Ijaew krãhtũmjaja ma Pirat wýr mra nê kãm:

—Kwa pôristi mã anê kê mê tokyx mê hte hi kukê kê mê htyk tokyx anê. Kê mê tokyx mê o wrý nê ma mê o mra nê mê hagjê. Kormã sap kêt ri. Anê.

³² Hãmri nhũm mê kuma nê ô pôristijê mã anê nhũm mê ma mê hwýr mra nê akutã wa kot Jesus nhîjê nê jêt xwýnhja wa kumrêx wa hte hi hkwyr. ³³ Hãmri nê hpãnhã Jesus wýr tẽ nê omu nhũm ra htyk mex nê ajêt nhũm mê ja hã omu nê kêp hte hi hkwyh kêt nê. ³⁴ Nhũm pôristi hōja kô xwa py nê ho ihkjê rûm hkanhwý nhũm hkamrô mê ã kagô ahkã nê hprôt nhũm mê hkwyja omunh o kuhê. ³⁵ Nê ixpê Juăw na pa pre ijaxwýja

mě ĩhkô hã xa nê ja hã omunh jakamã pa
ã mẽ amã hã kagã anê. Âm hãmri na pa mẽ
amã harê nê hã kagã. Mẽ ate kamã harênh
nê harênh mar nê hkôt ajamaxpêr kaxyw.
³⁶ Na pre ra Tirtûm kapêr ã kagã htûm kamã
ra hkukamã tanhmã kot mẽ pahwÿr mênh
xwÿnhã jarênh to nê hã kagã. Nê hã kagã
kot:

Koja mẽ nhÿhÿnh hi hkwÿnh kêt nê. Anê.
Tã nhûm mẽ ra hã kagã kôt ã hipêx anê nê
kêp hi hkwÿnh kêt nê. ³⁷ Nê Tirtûm kapêr ã
kagã htûmja mãânên ja hã harênh kot:

Mẽ kot hpîr nê hkanhwÿr xwÿnhja koja mẽ
hpar pê omunh o kuhê. Anê.

Tirtûm kapêr ã kagã htûm kamã ã Jesus tyk
kukamã harênh kot anhÿr.

Mẽ kot Jesus jaxâr ã mẽ harênh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47;

Rukre 23.50-56

³⁸ Tã nhûm Jue pê Arimatej nhô xwÿnhja
Jeus ra htyk ã omu nê ma Pirat wÿr tẽ nê
hã kãm kapêr. Kot ma o môr nê tokyx haxâr
kaxyw. Na pre ra Jeus kôt amnhĩ xãm nom
Ijaew krãhtûmjê pymaj mẽ kãm amnhĩ to
amnhĩrît kêt nê. Jakamã nhûm ma Pirat wÿr
tẽ nê hã kãm kapêr nê kãm:

—Pa e ot pa awÿr tẽ. Ixte mẽmoj tã amã
ixkapêr kaxyw. Kot kaj apu inhmã “ÿ”
anhÿr japêr. Kwa xã kot pa ma Jeus o mô
nê haxã? Anê.

Hãmri nhûm kuma nê kãm: “Nà mãmri
ho anê.” Anê hãmri nhûm ma hwÿr tẽ nê
ho wÿr nê kumÿ nê ma haxâr mã o mô.
³⁹ Nhûm Nikotêja ma hkôt tẽ. Amnepê mã
kot kamât kãm Jeus wÿr htêm nê wa xapên
mã kapêr o ÿr xwÿnhã. Jakamã ma Jue hkôt
tẽ. Nê amnhĩ kôt mẽ hkuxwa xã hkwÿ ho
mô. Âm ho môr rax kumrêx. Ho 34 kîr nê
kutu nê o mô. Mẽ hkuxwa xãja na pre mẽ
kot mẽmo kuxwa xã mã “mîra” nê “aroe”
anhÿr jarênhja nhûm kaxyw hkwÿ jakã nê
ho ahkã nê ho mẽ hkuxwa xã nhîpêx. Hãmri
nê kutu nê ma Jue kot Jeus jaxâr nhûm kot
ho hkuxwa kaxyw hkôt o mô. ⁴⁰ Hãmri nhûm
wa ho kupêxê kukôn pa nê ho Jeus kupu.
Mẽ xipê Ijaew mẽ ixte mẽ htykjê jagjênh
kaxyw ã mẽ hipêx anhÿr xã hkôt nhûm wa
ã hipêx anê nê haxã. ⁴¹ Nhûm ra mẽ kot
pî kahpa hã nhôr xã tã mẽ kot mẽmo pî ho
pa nê hkre xwÿnh kwÿ kuhê. Nê kamã kên
kre nyw. Kormã mẽ kot kamã mẽ htykjê hõ
jaxâr kêt xwÿnhã. ⁴² Jakamã nhûm wa omu
nê xapên mã:

—E kwa pu hwÿr Jeus o tẽ nê kamã mãn
tokyx haxã. Kêr pu kormã sap kêt ri ra
tanhmã amnhĩ to hpa. Anê.

Hãmri nê hwÿr kumÿ nê o tẽ nê kamã haxã
nê hã hitom pa hãmri nê ma akupÿm krîm
wa tẽ.

20

Jeus akupÿm htîr ã harênh

*Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Rukre
24.1-12*

¹ Tã nhûm sap tẽ nê hapêx nê hpânã
semãn nyw krax xã pê tòmîk. Hãmri nhûm
Marir Matarênh kwÿhtã kãnhmã nhÿ. Kormã
myt kator kêt ri kãnhmã nhÿ nê ma kên kreta
wÿr tẽ. Nê hwÿr pôi nê tee ri hitom xã
hã kên rax pumu. Nhûm ra nhãm hakwa
kre kuhpa hã ri hkwÿ nhûm omu nê tee ri
hkukamã hamaxpêr pê omunh o xa. ² Hãmri
nê awjanã nê ma akupÿm hprôt nê nhÿri
Simãw Pêtre nê pa xipê Jeus krãmnhwÿ mex
ã wa xipumu nê hkaprî kamã wa inhmã
harê nê wa inhmã:

—Xê na pêr mẽ pahpê mẽ panhõ Pahihti
kapa nê nhÿhÿm ma o tẽ. Xê nhÿhÿm mãn
pre wem o tẽ? Anê.

³ Hãmri pa wa kuma nê hwÿr ixprôt kurê
kumrêx. ⁴ Hãmri pa Simãw Pêtre mã wa nê
ixkumrêx hwÿr pôi. ⁵ Nom kormã kên kre
hwÿr ixâr kêt ri kormã hakwa krem inhikôt
nê kaxwÿnh kãm nôr xã kamã Jeus japêr
ixrit o xa. Nhûm kupêxê nhîrê pix nô pa
omu. ⁶ Hãmri nhûm Simãw Pêtre ixkôt tẽ
nê ixrom krem âr kurê kumrêx nê kupêxê
nhîrêta pumu. ⁷ Nê hkrã kupu xã pumu
nhûm axtem hkrã muxre nê ahte nô. ⁸ Hãmri
pa hkôt axã nê nôr xã kaprÿ pumu nê ija-
maxpêr o:

—Hêxta waa nê. Nà mãn akupÿm htîr. Hã
na nôr xã hkaprÿ mex nê. Nà mãn akupÿm
htîr kãm ga. Anê.

⁹ Ra Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja
kukamã akupÿm htîr ã harênh tã pa wa
kormã ixprî hã ja hã omunh kêt nê. Tã
kên kre kaprÿ pumu nê kãm ijaxmaxpêr kurê
kumrêx. ¹⁰ Hãmri nê wa ixkato nê awjanã nê
ma akupÿm wa ixkwÿjê hwÿr wa tẽ.

*Jeus kot Marir Matarênh wÿr kator ã
harênh*

Makre 16.9-11

¹¹ No nhûm Marir Matarênja arî kên kre
kapem hkaprî nê mÿr o xa. Nê mÿr pê hikôt
nê kên kre kamu ¹² nê kamã Tirtûm kapêr
o wÿrk xwÿnh wa ho axkrut nê wa omu.
Nhûm wa ê jakajre kamã wa nhÿ. Nhûm hõja
hkrãm nhÿ nhûm hõja htem nhÿ. ¹³ Hãmri nê
wa Marir Matarênh mã kapêr nê kãm:

—Kwa mon ka ri omu nê amÿr o xa? Anê.

Nhûm kãm:

—Xê nhûm. Na prem ma nhÿhÿm mẽ xipê
mẽ inhõ Pahihti ja mÿ nê ma o tẽ nê hpânã
nhÿri kuxi. Anê.

¹⁴ Rôm nhûm Jeus tãm tẽ nê hkatut kôt
xa nhûm Marir Matarênh ho hakêx nê omu
nom hpri hã omunh kêt nê. Omu nê htyx ho
axtem mẽhõ hã hkanhix. ¹⁵ Hãmri nhûm
kãm:

—Kwa mon ka ri amýr o xa? Mēhō na ka ri hapēr arīt pē amýr o xa? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē htýx ho pī hkre jamār xwýnh ā hkamnhīx nē kām:

—Xē xā ka na ka mē ixpē mē inhō Pahihtī ho ahkī nē ma o tē nē nhýri axi mē? Xē ka japēr nē akatāt kōt inhām harē. Nhýri inhām nōr xā jarē pa ma hwýr tē nē kumý nē man akupýn o tē nē akupým kēn kre kamā kuxi. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm Jejus kām hixi jarē nē kām:

—Kwa Marir Matarēn. Amnē ixpumu nē arī ā akapēr anē nā. Anē.

Hāmri nhūm jatā hprī hā kuma nē ho hakēx nē amnhī jaēr pē hprī hā omu nē kām:

—Xē Pahihtī. Xep ka na ka. Hēxta gāā nē. Anē.

Nom mē ixpē Ijaew kapēr kām Pahita jarēnh o: “Raponī” anē. Nhūm ā kām kapēr anē hāmri nē axte ma nhýhým kēp htēm pymaj hpa hā kupy. ¹⁷ Hāmri nhūm kām:

—Kwa inhām anhūre. Na pa kormā ma akupým Inhīpēēxā hwýr ixāpīr kēt nē. E tokyx ma akupým tē nē ixtō nē ixtōx na ka mē. Jakamā ma akupým mē hwýr tē nē mē kām ijarē. Nē mē kām: “Na Jejus mē awýr pēr mēnh o: ‘Kot paj tokyx ma akupým Inhīpēēxā Tirtūm wýr api. Nom kēp pa Inhīpēēxā pix kēt māānēn kēp mē Anhīpēēxā na. Nē māānēn kēp mē anhō Tirtūm na.’ Anhýr o mē awýr pēr mē.” Anē. E ma akupým mē hwýr tē nē tokyx ā mē kām ijarēnh anē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm kuma nē ma akupým mē ixwýr tē nē mē inhām awjárē nē mē inhām:

—Xē na pa ham mē panhō Pahihtita pumu. Na akupým mē pamā htír. Anē.

Hāmri nē mē inhām kot tanhmā kām kapēr to hā harē pa mē kuma nē tee ri hkukamā ijamaxpēr.

*Jejus kot hkwyjē hwýr kator ā harēnh
Rukre 24.36-43*

¹⁹ Tā nhūm tōmīk nē kamāt pa mē Jejus kōt ixpa ho ixpa xwýnhijaja axpēn wýr akuprō hāmri nē Ijaew krāhtūmjē pymaj hakwakre kahē hpa nē axpēn mē ixkapēr o ixkrī. Nhūm Jejus mē ijaēr pē nhýhýnh mē ixwýr axā nē mē ixkuri xa nē mē inhām:

—Pa. Xā kormā mē anhōt kēt? Anē.

²⁰ Hāmri nē mē inhām amnhī nhīhkra kamā prek tatak xā jahkre nē hakýx kōt mē kot hkanhwýr xāja nhūm mē inhām hahkre. Pa mē akupým htír kām omu nē ixkīnh týx kumrēx. ²¹ Hāmri nhūm mē inhām:

—E kwa kēr ka mē tee ri inhām kukamā ajamaxpēr o amā ma ho ri apa hkēt nē. Na pre Inhīpēēxāja mē awýr inhām pa pre wýr. Tā kot paj amnhī pyrā nē mē piitā mē hwýr mē arē. Anē.

²² Hāmri nē mē ixkaxyw htyyxā mē nē mē inhām Tirtūm mē wa Karō jarē nē mē inhām:

—E koja Tirtūm mē wa Ixkarōja wýr nē mē akarō mā gjēx pa. ²³ Ka mē ý hā ma mē piitā mē hwýr apa nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Nē nhýri mēhō pumu nē inhý hā kām: “Kot kaj Tirtūm kōt amnhī xām nhūm amnhī tā apumu nē anē ate amnhī tomnuj rēnh pa.” Anē. Ka mē ā kām akapēr anē nhūm mē ama nē hkōt amnhī xām nhūm Tirtūm amnhī tā omu nē nē kot amnhī tomnuj rēnh pa. Nom koja mē ama nē ām mē ama nē hkōt amnhī xām kēt japēr ka mē inhý hā kām: “Nā kot kaj Tirtūm kōt amnhī xām kēt nē nhūm anē ate amnhī tomnuj rēnh kēt nē.” Anhýr o kām akapēr nhūm Tirtūm ho anē nē nē rēnh kēt nē. E kēr ka mē ā inhý hā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē inhām kapēr anē hāmri nē kato nē ma nhýhým tē.

*Jejus kot Tomas mā kapēr ā harēnh
Matēwre 28.17*

²⁴ No nhūm mē inhīō pē Tomas pihpohtita kormā mē ixkīnhā akupým Jejus htír kām omunh kēt nē. Na pre ma kape hā tē nhūm wakre kamā mē ixwýr axā nē mē inhām kapēr hāmri nē ma nhýhým tē. Jakamā nhūm Tomas akupým mē ixwýr tē nē axā pa mē kām harē nhūm tee ri mē inhām nē mē ixkōt hamaxpēr kēt nē. ²⁵ Nē mē inhām:

—Nā kot pa ihkra kamā prek tatak xā pumu nē kamā inhīhkra hkrā jaxā. Nē hakýx kōt hkanhwýr xāta pa mā ho anē nē omu nē kamā inhīhkra hkrā jaxā nē rī kormā akupým htír kōt ijamaxpēr. Anē.

²⁶ Tā nhūm semān pyxi nē hapēx pa mē axte axpēn wýr akuprō nē axte Ijaew krāhtūmjē pymaj amnhī tā kahē htýx nē ixkrī. Nhūm Tomas tā mē ixkuri nhý. Hāmri nhūm Jejus axte nhýhýnh mē ixwýr axā nē mē inhām:

—Pa. Na ka mē rī akrī. Anē.

²⁷ Hāmri nē Tomas pumu nē hwýr tē nē kām ihkra pē nē kām:

—E ota inhīhkra kamā prek tatak xāta. Māmri kamā anhīhkra hkrā jaxā. Nē hpānhā ijakýx kōt mē kot ixkanhwýr xā kamā mā ho anē nē haxā nē akupým ixtír kōt ixpumunh kurē kumrēx. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā pēr ām hāmri apē inhō Pahihtī Tirtūm na ka. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kām:

—Tý. Ām ano ho ixpumunh kōt pix mā na ka ixkōt ajamaxpēr. Tā no ām koja mē nhýrmā mē amýr pē mē pa xwýnhijaja mē akīnhā mē no ho ixpumunh kēt tā akupým ixtír ā ijarēnh mar pix tā ixkōt hamaxpēr. Ja na mex kumrēx. Anē.

Juāw kot tanhmā amnhĩ jarēnh to hā harēnh

Rōmān 15.4; Wam Juāw 5.13

³⁰ Na pre Jejus kormā mẽ ixto pa ri mẽ inhnoo mã mẽmoj tanhmā hipēx to rax nē nom kot paj kagājā kamā piitā hā kagā hpar kēt nē. ³¹ Ām hkwy pax na pa mẽ amā hā kagā. Mẽ ate mẽ ixpyrā nē omunh nē kēp Tirtūm Kra hā kot mẽ pakaxyw ām xwýnh ā omunh nē hkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw na pa ā mẽ amā harēnh nē hā kagā anē. Tā kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwýr hāmri nē nhýrmā atyk tā nhũm akupým mẽ ato mẽ atır ka mẽ ixpyrā nē kuri amex nē atır tũm nē apa ho apa. Tā pa ā mẽ amā mẽmoj piitā harēnh nē hā kagā anē.

21

Jejus kot hkwyjē hwýr kator ā harēnh
Matēwre 26.32, 28.7, 28.10

¹ Tā nhũm Jejus axte hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnh kwýjē hwýr kato. Himô pē Tipeja mýri. ² Pa mẽ ixpē 7 nē axpēn wýr akuprō. Na pre Simāw Pētre nē Tomas pihpohti nē Natānaew. Natānaewja Garirej kamā krĩ pē Kanā nhō xwýnh na pre. Nē wa pa wa ixpē Jepetew krata wa nē wa inhĩō wa pijakruuta wa. Pa prem wa mẽ nhýri axpēn wýr akuprō. ³ Hāmri nhũm Simāw Pētre mẽ inhmā:

—E pa jarāhā ma tep wýr tē nē hkwyǵmnē. Anē.

Pa mẽ kuma nē kām:

—Tōe. Nā pa mẽ ijaxwýja ma akôt mō. Anē.

Hāmri nē mẽ ma himô rax pē Tipeja wýr mō nē kanôre mã agjē nē gōx kām kryhti rēnh o ixkuhē. Nom tee ri ho tep òmnēnh kaxyw rēnh o ixkuhē nē òmnēnh kēt nē ixtā apkati nhũm tep amrakati kumrēx.

⁴ Tā nhũm myt kato nhũm Jejus gō mýri xa. Pa mẽ ixpiitā omu no ām ixprĩ hā kēp Jejus ā omunh kēt nē. Tā no nhũm tām xa. ⁵ Hāmri nē mẽ inhmā kapēr nē mẽ inhmā:

—Pa. E mǵn ka mẽ ra tep kwýǵmnēnh rax nē nà? Anē.

Hāmri pa mẽ kām:

—Tk. Nā mo tep? Amrakati kumrēx kēnā. Anē.

⁶ Hāmri nhũm mẽ inhmā:

—Xô wehe? Tōe. Axte mẽ axupōk rūm kryhti mẽ nē omu. Anē.

Hāmri pa mẽ mar xā hkôt ho anē nē kumē. Hāmri nhũm kamā tep hipu rax kumrēx nhũm utĩ rax nē. Pa mẽ tee ri ixte ho ixāpir kaxyw ri hkukjē. ⁷ Hāmri pa kēp Jejus ā omunh kurē kumrēx nē Simāw Pētre mã kām:

—Kwa pēr mẽ panhō Pahihtita na. Anē.

Hāmri nhũm inhma nē hkĩnh tỳx nē akupým hinōkà jaxà nē gōx kām mrō nē ma hwýr ho nana ho tē. ⁸ Hāmri pa mẽ hkôt kanôre kamā kryhti kjēnh o mō. Ra amgrā hwýr amgrire. Wýr 100 met pix jakamā pa mẽ hwýr ixpōx tokyx anē. ⁹ Nē pǵr o hkre kura nē kuxi nē ijpōx pa nē Jejus wýr ixprōt nē mra. Nhũm ra mẽ ixkutēp kuto nē par nhĩpēx nē nhýhýnh tep kwý par kām haxwý nē ho ǵr o nhý. Nē kaxyw pǵwti nē amnhĩ ri haxwý nē o nhý. ¹⁰ Hāmri nē mẽ ixpumu nē mẽ inhmā:

—E mẽ amnē anhō tep o mra pu mẽ hkuxōt nē kuku. Anē.

¹¹ Hāmri nhũm Simāw Pētre akupým pǵr wýr tē nē kryhti ho htỳx xā hpôt nē amgrā hwýr hkjēnh o mō. Kamā tep rūnh pix. Nē ohtō nē. Kamā kēp 153 nē hikwý htā nhũm nhýhýnh kryhti hkwy pikaxōnh kēt nē. ¹² Hāmri nhũm Jejus mẽ inhmā:

—E kwa mẽ tokyx mra pu mẽ apku. Anē.

Hāmri pa mẽ kuma nē hwýr mra nē ixkrĩ pa. Hāmri nē tee ri omunh o ixkrĩ. Mẽ ixprĩ hā omunh mex kēt tā kot ā mẽ inhmā amnhĩ nhĩpēx anhýr ā omu nē kēp mẽ inhō Pahihti hkôt omunh kurē kumrēx jakamā hixi hā hkukjēr kēt nē. Ām akryk omunh o ixkrĩ. ¹³ Hāmri nhũm mẽ inhmā pǵwti ho hkry pa. Nē hpānhā tep jamý nē mã ho anē nē ho hkry pa nē ho mẽ inhĩpēx pa pa mẽ ixāpkur o ixkrĩ.

¹⁴ Nhũm Jejus akupým htır kām ra ahpýnhā mẽ ixwýr hapōx o axkrunēpxi.

Jejus kot akupým tām Simāw Pētre xām
Atre 20.28-31; Wam Pētre 5.1-4

¹⁵ Tā pa mẽ ra ixāpkur pa nē kǵnhmā ixkuhē nē gō mýri mra. Hāmri nhũm Jejus Juāw hkra Simāw Pētre mã tanhmā kapēr to. Nom ixpē Juāw nhũm kēp ixkra hkēt axtem Juāw ò hkra na pre. Jakamā nhũm Jejus kām kapēr nē kām:

—Kwa Simāw. Xā we amā ijpāpē ho ate pika hkôt mẽmoj piitā hakrenh par nà? Anē.

Hāmri nhũm kuma nē kām:

—Tý inhmā ajapē htỳx kēnā Pahihti. Ra ate ja hā amnhĩ tǵ ixpumunh mex. Inhmā ajapēē. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē kām:

—Tōe. Nā kēr ka inhmā mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjē jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho òwēhti hkrare jamǵr xwýnh kot hamǵr mex o ri hkôt pata pyrǵk. Anē.

Hāmri nhũm kām:

—Tōe. Nā kot paj amā mẽ ho anē. Anē.

¹⁶ Tā nhũm hā ahtũmre nhũm kē axte kām:
—Kwa Simāw. Xā we ām hāmri na ka inhmā amnhĩ jarē. Xā we amā ijpāpē nà? Anē.

Hāmri nhũm kām:

—Tý. Ra ate inhmă ajapê hă ixpumunh kênă. Anê.

Hămri nhũm kê axte kām:

—Tôe. Kêr ka inhmă mê kot ixkôt amnhĩ xunhwýr mã xwýnhjê jahkre mex o ri mê hkôt apa. Te ho ôwêhti jamār xwýnh kot ôwêhti jamār mex o hkôt pa xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk. Anê.

Hămri nhũm kām:

—Nà kot paj amă mê ahkre mex o ri mê hkôt ixpa. Anê.

¹⁷ Tă hămri nhũm hă ahtũmre nhũm kê axte kām:

—Kwa Simăw. Xà we âm hămri na ka inhmă amnhĩ jarê? Xà we amă ijapê htýx kumrêx nă? Anê.

Hămri nhũm tee ri amnhĩ tă kuma nê hkaprĩ nê. Ra kot amnhĩ tă hkukjêr o axkrunêpxi jakamă nhũm hkaprĩ nê tee ri hamaxpêr. Hămri nê kām:

—Kwa Pahihti. Ate mêmoy piită omunh par. Nê ate inhmă ajapê htýx â ixpumunh par kênă. Anê.

Hămri nhũm kê axte kām:

—Tôe. Kêr ka inhmă mê kot ixkôt amnhĩ xunhwýr mã xwýnhjê jahkre mex o ri mê hkôt apa. Te ho ôwêhti jamār xwýnh kot hamār mex o ri pata pyrāk. Anê.

Hămri nhũm kām:

—Nà kot paj amă mê ho anê Pahihti. Anê.

Simăw Pêtre tanhmă htyk to hkukamă harênh

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ Simăw Pêtre mã kapêr nê kām tanhmă htyk to hkukamă harênh to nê kām:

—Kwa ixkapêr ma nê amnhĩ kră him haxār týx nê hă apa Simăw Pêtre. Nà kor-mă anyw ri na ka pre hte ma nhỹhým apa kaxyw nê anojarê hămri nê anhĩnôhkă mex jagjê nê ma nhỹhým amă apa hprām xà hkôt ri apa. Tă kot kaj apigêt nhũm mê apynê nê akahti hpre nê apa hpre nê ma nhỹhým ato mô ka mê kām amnhĩ gô nê amnhĩ nê tanhmă mê kām nê hkêt nê. Amă mê hkôt amôr prām kêt tă māmri mê kām amnhĩ gô kê mê ma nhỹhým ato mô. ¹⁹ Tă kêr ka arĩ ixkôt amnhĩ xām týx nê atĩr prām xaj mê umaj axte ixkaga hkêt nê. Hămri nhũm mê apĩ nê tanhmă atyk to hă apumu nê amă Tĩrtũm kĩnh â apumunh mex kurê kumrêx. Hămri nê ată Pahi Maati Tĩrtũm mex o mex â harê. Anê.

Nhũm pre â Jejus Simăw Pêtre tyk kukamă kām ujarênh anê. Hămri nê kām:

—E kêr ka ixte amnhĩ to htýx nê amari mê kām ixâm nhũm mê kot ixpirja pyră nê â amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Hămri nhũm kuma nê kām:

—Tôe. Nà kot paj hămri tă â amnhĩ nhĩpêx anê Pahihti. Anê.

Juăw tyk kukamă tanhmă harênh to hkêt â harênh

²⁰ Nhũm pre â Jejus Simăw Pêtre mã tanhmă htyk to hkukamă harênh anê. Hămri nhũm kuma nê ixpê Juăw â ixto hakêx nê ixpê Jejus krâmhwy mex â ixpumu. Kormă Jejus htyk kêt ri kamăt kām mê ixâpkur o ixkrĩta â na pa pre iħkô hă ixâpkur o nhỹ nê kot mê kām ôr mã xwýnhhta nhĩxi hă hkukja. ²¹ Jakamă nhũm Simăw Pêtre ixto hakêx nê ixpumu nê ixtă Jejus kukja nê kām:

—Kwa no pêr pahkôt môr mũj? Tanhmă koja we htyk to? Anê.

Hămri nhũm kām:

²² —Nà kot paj amă tanhmă htyk to hkukamă harênh hkêt nê. Kot pa inhmă arĩ kripêm pa rāhă pa akupýn ixwrýk prām nhũm arĩ pa nê htyk kêt rāhă pa akupýn wrý. Kêr ka ri htyk kukamă tee ri tanhmă ajamaxpêr to hkêt nê. Âm ixkôt pix mã ate amnhĩ nhĩpêx týx pix kukamă măn ajamaxpêr o ri apa.

²³ Anhýr o kām ijarênh jakamă nhũm mê ixkwýjaja kot â ijarênh anhýrja â kuma ma nê htýx nhỹmă ixtýk kêt â ixkamnhix. Nê gaa nê rĩ piită axpên mã â ijarênh anhýr o pa. Nom na pre â ijarênh anhýr kêt nê. Na kêt pre ijarênh o:

—Kot pa inhmă arĩ ri kripêm pa rāhă pa akupýn ixwrýk prām nhũm arĩ pa nê htyk kêt rāhă pa akupýn wrý.

Anhýr o ijarê. Nom âm hămri ixtýk kêt rāhă nhũm akupýn wrýk â ijarênh kêt nê.

Juăw kot Jejus kot tanhmă amnhĩ to hă kagă hpar kêt â kot amnhĩ jarênh

Juăw 20.30-31

²⁴ E na pa mê amă Jejus kot tanhmă amnhĩ nhĩpêx to ho pa hă harê nê hă kagă. Ixpê hkôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjê hō na pa âm hămri â hă kagă anê. Ka mê kamă harê nê ama nê âm hămri ixte kagă nhĩpêx kôt ixpumunh mex kurê kumrêx. ²⁵ No na pre Jejus âm ja pix o anhýr o pa hkêt nê. Na pa âm mê amă hkwy pix jarê nê hă kagă. Na pre tanhmă ri mêmoy to rax kumrêx o ri pa. Nom kêp âm ixte kot tanhmă ri amnhĩ nhĩpêx to piită hă kagă hpar ronhýx hă kagăja katutxô rax kumrêx. Jao te ra kaxkwa htêp o môr pyrāk.

Tă âm ja pix. Na hapêx.

Atre Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynhja kot tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa h̄a mē harēnh

Rukre na pre kaḡa nh̄ip̄ex. Na pre kēp tōtō nē hkw̄jē kane ho pa. Nē Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho pa xw̄ynh pē Pawre kōt pa ho pa. Hāmri nē hamaxp̄er nē hkrāmnhw̄y Teopre mā kaḡa nh̄ip̄ex nē hw̄yr kumē. Nē kaḡa kamā Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatijaja kot Jejus m̄yr pē tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa h̄a mē harē.

Nē Ijaew nh̄o patrejaja nē mē hkw̄y pē Parijew nh̄o xw̄ynhja nē mē hkw̄y pē Sat-usew nh̄o xw̄ynhja kot Tirtūm kap̄er ā kaḡa htūm kamā harēnh nē mar nē hkōt amnh̄i nh̄ip̄ex tā Tirtūm Kra Jejus kōt amnh̄i nh̄ip̄ex kēt ā mē harē. Mē kot kēp Tirtūm Kra hkēt ā hkamnh̄ix jakamā na prem kām mē kot hkōt amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhje kurē nē. Tā nh̄um Simāw Pētre mē Pawre mē Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh kw̄yjaja mē urāk nē kēp Ijaew tā mē kurom Jejus hkōt amnh̄i xunhw̄y nh̄um mē tee ri ja h̄a mē omu mē kamā gryk t̄yx nē tanhm̄a mē hip̄ex to ho pa. Tā nom nh̄um mē tee ri amnh̄i kukamā hamaxp̄er nē Jejus kaga hkēt nē. Mē kot mē hip̄ex kati htā na prem arī Tirtūm Karō nh̄y h̄a mē piitā mē kām tanhm̄a Jejus kot mē panē amnh̄i nh̄ip̄ex to h̄a harēnh o pa. Kam nē kapit 1 kamā wesik 8 jap̄er nē kamā harē. Hāmri nh̄um Rukre ā mē kot amnh̄i nh̄ip̄ex anhȳrja piitā h̄a kaḡa nē Teopre hw̄yr kumē. Nē kām mē harēnh o:

Tirtūm Karō jarēnh

Matēwre 28.16; Makre 16.14; Rukre 24.36; Juāw 20.19

¹ Pa Teopre? Xā amex? E ot pa axte aw̄yr kaḡa nh̄ip̄ex nē kumē. Nā wam ixte aw̄yr kaḡa nh̄ip̄ex nē mēnh̄ta kamā na pa pre amā Jejus kot tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to h̄a harē nē h̄a kaḡa. Kot tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa nē tanhm̄a mē ahkre hto ho paja krax rūm pa pre piitā h̄a kaḡa hpa nē aw̄yr kumē. ²⁻⁴ Kormā akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir xw̄y ri na pre ŷ h̄a mē ahkre ho pa kaxyw hkōt mē pa xw̄ynh kw̄jē rē. Tā nh̄um mē kām hkurē xw̄ynhja kup̄i nh̄um amnh̄i xā ht̄yx kām hamak rax kām ty. Hāmri nh̄um Tirtūm akup̄ym ho ht̄ir. Nom nh̄um ma akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir kurē kumrēx kēt nē. Na pre xatā mē kot ŷ h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatijē hw̄yr hapōj nh̄um mē akup̄ym ht̄ir kām omu. Na pre hte nh̄yri mē hw̄yr hapōj nē tanhm̄a mē ahkre hto nē mē kām:

—Na pre Tirtūm mē ato hkra nē tām mē ate amnh̄i nh̄ip̄ex o apa kaxyw mē axunhw̄y.

Anhȳr o mē ahkre h̄a arigro ho 40. Hāmri nē kormā mē kamā pa ri axte tanhm̄a mē kām kap̄er to. Tirtūm Karō nh̄y h̄a mē kām kap̄er nē mē kām:

—E kēr ka mē krī ja kamā ri apa nē tokyx ma nh̄yh̄ym apa hkēt nē. Kē Inh̄ip̄ēxā Tirtūm mē aw̄yr amnh̄i Karō rē m̄an. Ra ixte mē amā harēnh xā hkōt koja mē aw̄yr kurē nh̄um mē aw̄yr wr̄y nē mē akarō mā agjē ka mē rī kormā anhr̄a nē ma nh̄yh̄ym krī hkōt ri mē kām kap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa.

⁵ —Juāw Paxis na pre hte Tirtūm mā gōx kām mē hkrā kumrār o pa. Tā koja Tirtūm tokyx mē aw̄yr amnh̄i Karō rē. Kot ixpānhā amnh̄i kaxyw mē ato mē amā ma hkēt kaxyw mē aw̄yr kurē. Koja h̄a apkati grēre nh̄um mē aw̄yr kurē nh̄um ixpānhā mē aw̄yr wr̄y nē mē amā agjē nē mē akamā mē akōt pa ho pa. Ka mē rī kormā Jerujarē rūm ajapōj nē ma mē kām Tirtūm kap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

*Jejus akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir ā harēnh
Makre 16.19; Rukre 24.50*

⁶ Tā nh̄um mē axte akuprō. Jejus nē ŷ h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatijaja nh̄um mē hixēt pē Oriwēhti nh̄imōk ā axte axp̄en w̄yr akuprō. Hāmri nh̄um mē amnh̄i tā Jejus kukja nē kām:

—Kwa Pahihti mē inhmā mēmoj jarē. Xā kot kaj tokyx apē Tirtūm kot mē ixw̄yr amēnh̄ xw̄ynh ā amnh̄i jarē nē Rōm nh̄o xw̄ynhje nē mē pahpē Ijaew kator nā? Hāmri pa mē pamjaja amnh̄i to amnh̄iptār o ri ixpa. Anē.

⁷ Hāmri nh̄um mē kām:

—Nā Inh̄ip̄ēxā pix na ā mēmoj kot anhȳrja kukamā āhpumunh. Tapxipix na kot mēmoj tanhm̄a ho h̄a arigro nē mēmoj tanhm̄a ho h̄a mytwr̄y pumunh mex. No mē kajaja mo kaxyw kot ka mē amnh̄i katorta kukamā amnh̄i jarēnh ma? ⁸ Nā kot paj ām mē amā mēmoj to pyxire nē hkuukamā harē. Koja Tirtūm tokyx mē aw̄yr amnh̄i Karō rē nh̄um ixpānhā kot mē ato amnh̄iptār kaxyw mē akarō mā agjē. Hāmri ka mē ma pyka piitā hkōt anhr̄a nē ma mē kām ixkap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa. Jar Jerujarē kamā nē pika pē Jutej kōt nē nh̄am pika pē Samar kamā nē pika piitā hkōt mē kām ijarēnh o ri mē hkōt apa. Ā mē ate amnh̄i nh̄ip̄ex anhȳr pix kukamā kot paj mē amā harē. Anē.

⁹ Nh̄um pre ā Jejus mē kām kap̄er anē hāmri nē mē kēp kānhmā āpir o tē nē mē noo mā ma kaxkwa hw̄yr āpir o tē nē kakrām axā nē mē kēp akunok. ¹⁰ Hāmri nh̄um mē tee ri hap̄er o kuhē rāhā nh̄um mēhō myja wa axkrut nē mē hw̄yr wr̄y nē mē kutā wa xa. Wa ē hakaj nē wa xa. ¹¹ Hāmri nē mē kām:

—Pa Garirej nhõ xwýnhjaja? Kwa mo kaxyw na ka mē tee ri kaxkwa pumunh o akuhê? Tirtüm na akupým amnhĩ wýr Kra Jejuŝ o api ka mē àpir kām omu. E mē tee ri hkukamā ajamaxpēr kêt nē. Koja nhýrmā man akupým mē awýr wrý. Te mē arũm kaxkwa hwýr àpirja pyrā nē akupým mē awýr wrý ka mē omu. Anē.

Akupým Jerujarē hwýr mē mrar ā mē harēnh

Rukre 24.52

¹² Tā nhũm Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijaja wa kuma nē awjanā nē ma akupým krĩm mra. Hixēt pē Oriwēhti rũm ma akupým Jerujarē hwýr mra. Wýr jawý nhũm mē akupým hpõx tokyx anē. ¹³ Hāmri nē akupým kýx pē ixkreja wýr api nē agjē. Na pre

Simāw Pētre nē

Juāw nē

Xiakre nē

Andrehti nē

Firipti nē

Tomas nē

Patoromew nē

Matēwre nē

Xiakre hõ pē Apew kraja nē

Simāw Jerox nē

Jut pē Xiakre hkraja.

Mē piitā Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijaja na pre mē. ¹⁴ Nē määnēn mē hkõt mē hkwyjaja. Jejuŝ katorxā Marir nē Jejuŝ tøjaja nē Jejuŝ kot tanhmā mēni ho mex to xwýnh kwýjaja nhũm prem kýx pē ixkreja wýr Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijē hkõt gjēx pa. Hāmri nē xatā axpēn wýr akuprõ nē Tirtüm mā amnhĩ jarēnh o hkrĩ.

Tirtüm kot Jut Kariot pānhā mēhõ xām ā harēnh

Matēwre 27.3-10; Juāw 15.27

¹⁵⁻¹⁹ Tā nhũm mē kot Jejuŝ kõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja ra kēp 120. Jakamā nhũm mēmo arĩgro hā axpēn wýr akuprõ nē hkrĩ. Nhũm Simāw Pētre kānhmā xa nē tanhmā mē kām Jut Kariot jarēnh to nē mē kām:

—E Jejuŝ kõt ixtõ nē ixtõxaja. Pa mē amā tanhmā finat Jut Kariot jarēnh to ka mē inhma. Na pre axtem nē mē pahkwýjē mā Jejuŝ ā amýnē nē hpānhā kàxpore hkwy jamý nē o tē nē ho amnhĩm pyka hkwy japrõ. Tā tanhmā amnhĩ to nē nhýri õ pyka kamā tēm nē amnhĩ tu katõk nē hkrēx kato nē ty nē hkamrõ ho õ pyka xy hpa. Jakamā nhũm Jerujarē nhõ xwýnhjaja harēnh ma nē pykaja ā hixi mē nhũm kēp “pyka kamrõhti.” No mē pahpē Ijaew kapēr kām kēp “Ajetām.” Amnepēm na pre Tirtüm Karõ finat Tawi mā Jut Kariot kukamā tanhmā harēnh to. Kormā kator nē kot tanhmā amnhĩ to hkēt tā nhũm ra hkukamā omu nē Tawi mā harē.

Kot axtem nē mē kām Jejuŝ ā amñēnhja nhũm hkukamā omu nē Tawi mā harē nhũm kuma nē õ ri hā kagā. Tā nhũm kot hkukamā hā kagā hkõt nhũm ā Jejuŝ nhípēx anē. Jut Kariotja mē panhiõ na pre. Na pre Jejuŝ mē pahpyrā nē amnhĩm kuta. Mē pahpyrā nē ý hā kapēr jarēnh o pa kaxyw. Tā nhũm axtem nē ā hipēx anē.

²⁰ Nom na pre Tawi kot Tirtüm mex ā grer ā kagā kot ra hkukamā tanhmā harēnh to. Kaga hkwy pē Sam kamā kot harēnh kot: Kot amnhĩ tomnuj xwýnhnta nhõrkwy koja hkaprýn kuhē ho kuhē nhũm mēhõj mýr pē kamā pa hkēt kumrēx. Koja ām arĩ hkaprýn kuhē ho kuhē.

Nom kot Jejuŝ mā tanhmā amnhĩ nhípēx to ho paja kē mēhõ mýr pē ho amnhĩptā nē hpānhā Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho pa. Anē.

Ā Tirtüm kapēr ā kagā htũm kot Jut Kariot kukamā harēnh kot anhyr. ²¹ Jakamā e ixkwýjaja. Kot puj mē hpānhā mē atõ xām ka jut mýr pē mē pahpē Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho ixpa xwýnhjē hkõt Jejuŝ akupým htĩr ā harēnh o apa. ²² E mē atõ na ka pre mē ixpyrān finat Juāw Paxis kot Jejuŝ hkrā kumrār ā omu? Nē Jejuŝ kot ri tanhmā amnhĩ nhípēx to ho pa xā hkrax rũm ka mē ixkõt ri omunh o ri apa? Nē htyk kām omu nē akupým htĩr kām omu nē ma akupým kaxkwa hwýr àpir kām omu? E mē atõ na ka pre mē ixpyrān ā kot amnhĩ nhípēx anhyr ā omunh par o ri hkõt apa? ā mē ate kot amnhĩ nhípēx anhyr ā omunh o apa xwýnhjē hõ kot paj mē ata ka Jut Kariot mýr pē mē ixpyrān ma mē kām Jejuŝ akupým htĩr ā harēnh o ri apa. Anē.

²³ Nhũm pre ā Simāw Pētre mē kām kapēr anē. Hāmri nhũm mē kuma nē axpēn pumunh o hkrĩ hāmri nē Maxitre mē Jujere wa kām hamaxpēr. Jujere na pre hixi axkrunēpxi. Na pre kēp Jujere nē kēp Pasapas nē kēp Justi. ²⁴⁻²⁵ Hāmri nhũm mē wa hā Tirtüm kukja nē kām:

—Pa Tirtüm? Nā na pre finat Jut Kariotja Jejuŝ kaga nē ty nē kot amnhĩ tomnuj mýrapē ma mē kot amnhĩ xā htýx kamā hamak tũm xāta wýr ma mō. Tā ot pa mē ixte mēhõ kot mýr pē mē ixpyrā nē Jejuŝ nhý hā mē ahkre ho pa kaxyw mēhõ hā akukjēr kaxyw akuprõ. Ate mē ixpiitā tanhmā mē ixte amnhĩ nhípēx to ho ixpa hā mē ixpumunh par Tirtüm. Ate mē ijamaxpēr kõt mē ixpumunh par nē mē ixte tanhmā amnhĩ nhípēx to hā mē ixpumunh par. Jakamā e. Ota Maxitre mē Jujereja wa nhý. Nhý kot kaj amnhĩm ata? Kot paj mē kēn pijakrutja ā wa hixi xi nē ho āk nē hõ py. Hāmri ka amā hprām xwýnhnta ta. Kēr pa mē kēn pumunh kēt rāhā hõ py nē hā hixi pumu nē amā hprām xwýnh kõt omunh kurē kumrēx. Anē.

²⁶ Nhũm prem ã Tĩrtũm mã kapẽr anẽ hãmri nẽ kẽnja o axkamur nẽ ho ãk nẽ omunh kêt rãhã ja py nẽ omu nhũm hã Max-itre nhĩxi nũ. Jakamã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnh maatijsa amnhĩ kõt kumẽ nhũm mẽ akupỹm kẽp 12.

2

Tĩrtũm Karõ kot mẽ hwỹr wrỹk ã harẽnh Rukre 24.49; Atre 4.31, 8.15, 10.44, 19.2

¹ Tã nhũm mẽ hkĩnh pẽ Pẽtekos kato nhũm mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja nhỹri axpẽn wỹr akuprõ nẽ hã hkĩnh. Pẽtekosja ã na pre hte Ijaew mẽ hpur kãm mẽo rũnh ã hkĩnh kaxyw axpẽn wỹr akuprõ nẽ hã hkĩnh. Jakamã nhũm mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja haxwỹja axpẽn wỹr akuprõ. ² Hãmri nẽ kaxkwa kamã mẽmoj ma. Nhũm mẽmoj te kók xãpẽr tỹx krihkrit pyrãk o mẽ hwỹr wrỹk o mõ nẽ mẽ pikuprõnh xã hã ixkreja wỹr axã nhũm mẽ piitã kuma. ³ Hãmri nhũm mẽmoj te kuwy jakrax pyrãkja ahpỹnhã mẽ hwỹr anhrã nẽ mẽ hkrã nhĩmõk ã hikwỹ. ⁴⁻¹³ Tĩrtũm Karõ na pre. Tãm mẽ hwỹr wrỹk jakamã ã ri mẽ hipẽx anẽ. Hãmri nẽ kot mẽ ho amnhĩptar kaxyw mẽ hkarõm gjẽx pa nhũm mẽ ý hã tanhmã kapẽr to ho kuhẽ. Nom mẽ kapẽr o kapẽr kêt nẽ. Axtem mẽ kapẽr kwỹ ho kapẽr. Tĩrtũm Karõ kot tanhmã mẽ ho jakamã nhũm mẽ axtem mẽ kapẽr kwỹ ho kapẽr. Jao ahpỹnhã mẽ kapẽr kwỹ ho Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ. Na pre Ijaew kwỹjaja ahpỹnhã pyka hõ kamã ri mẽ hkõt pa nẽ mẽ kapẽr ma nẽ ho kapẽr o pa. Tã akupỹm Jerujarẽ hwỹr pan põi nẽ kamã ri pa ho pa. Hãmri nẽ mẽmojta ma nẽ ma Jejus kwỹjẽ hwỹr hprõt nẽ ahpỹnhã mẽ kapẽr ã mẽ kuma nẽ tee ri mẽ omunh o kuhẽ. Amnhĩ jaẽr pẽ mẽ kuma nẽ tanhmã axpẽn mã mẽ harẽnh to ho:

—Kokỹỹ. Garirej nhõ xwỹnhjaja kot mẽ pakapẽr mar kêt tã ra tanhmã amnhĩ to nẽ ahpỹnhã ri mẽ pakapẽr o kapẽr. Ahpỹnhã mẽ pakapẽr nẽ ahpỹnhã mẽ panhõ pyka htã nhũm mẽ ã ri mẽ pakapẽr o kapẽr anẽ.

Na pika pẽ Pat
nẽ Met
nẽ Erãw
nẽ Mẽsopotãm
nẽ Jutej
nẽ Kapatos
nẽ Põt
nẽ As
nẽ Prik
nẽ Pãpir
nẽ Ejit
nẽ Sirẽn wỹr Ripja
nẽ kri pẽ Rõm
nẽ gõ hipõk pẽ Kret
nẽ Arap.

Nẽ mẽ pahkwỹjaja mẽ pahpẽ Ijaew kumrẽx

nẽ mẽ pahkwỹjaja amarĩ ri amnhĩ to Ijaew.

Ãm ahpỹnhã mẽ panhõ pyka nẽ ahpỹnhã ri mẽ pakapẽr.

—Tã pu mẽ ahpỹnhã mẽ pakapẽr kãm mẽ kapẽr ma. Tĩrtũm mex ã mẽ kot axpẽn mã harẽnhja pu mẽ hã mẽ mar mex nẽ. Anẽ.

Nhũm prem ã axpẽn mã mẽ harẽnh anẽ nẽ tee ri mẽ omunh o kuhẽ. Amnhĩ jaẽr pẽ amnhĩ kapẽr kãm mẽ kapẽr ma nẽ tee ri hamaxpẽr nẽ axpẽn mã:

—Kokỹỹ. Tanhmã mãn pre wem amnhĩ to nẽ ra mẽ pakapẽr ma nẽ mẽ pakapẽr o kapẽr? Anẽ.

Nhũm mẽ hkwỹjaja axtem nẽ ri mẽ hã hpẽr o axkẽ nẽ axpẽn mã:

—Tk. Ãm mẽ pipãnh ã ã ri mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx anhyr kẽnã. Anẽ.

Simãw Pẽtre kot mẽ kãm ujarẽnh Atre 3.12-26

¹⁴ Hãmri nhũm Simãw Pẽtre ã mẽ kapẽr anhyrja ma hãmri nẽ kỹx pẽ mẽ kãm kapẽr nẽ mẽ kãm:

—E Jerujarẽ nhõ xwỹnhjaja nẽ mẽ apẽ ixkwỹ Ijaew. Pa mẽ amã mẽmoj jarẽ ka mẽ inhma nẽ inhmar tỹx nẽ. ¹⁵ Na ka mẽ atỹx ri mẽ ixpipãnh ã mẽ ixkamnhĩx. Mẽ ixkrã pipãnh kêt. Kormã myt kaxkwa nhĩpõk wỹr htẽm kẽnã. Na hte Ijaew kwỹhtã kagõxyhti ho hkõm kêt nẽ. ¹⁶ Ja na pre Tĩrtũm amnepẽ mã ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpẽx anhyrja kukamã mẽ ijarẽ nhũm ý hã kapẽr o pa xwỹnh finat Joew mẽ ixkukamã hã kagã. Nẽ hã kagã ho:

¹⁷ Koja nhỹrmã mẽmoj piitã hapẽx kaxyw pa mẽ piitã mẽ hwỹr Ixkarõ rẽ nhũm ma mẽ hwỹr wrỹ nẽ mẽ hkarõ mã agjẽ. Hãmri nhũm mẽ hkanrẽhã mẽ hkra xãptar nywjaja ma mẽ kãm ixkapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt pa. Koja mẽ hpimtir kãm amnhĩ kukamã mẽmoj pumu. Nẽ mẽhpigẽtjaja haxwỹja. Kot paj mẽ hpimtir kãm tanhmã mẽ kãm ixkapẽr to.

¹⁸ Nẽ kot paj mẽ kot ixkõt ri tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho mẽ pa xwỹnhjẽ hwỹr Ixkarõ rẽ nhũm mẽ ý hã ma mẽ kãm tanhmã ixkapẽr jarẽnh to ho ri mẽ hkõt pa.

¹⁹ Kot paj kaxkwa kamã nẽ pyka kamã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỹ ho anẽ nhũm mẽ amnhĩ jaẽr pẽ omu. Jao nhỹri mẽ hkamrõ pumu nẽ kuwy pumu nẽ kuwy hkũm pumu hãmri nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr.

²⁰ Nẽ koja mytyi ahtyk nhũm mytwrỹre haxwỹja te mry kamrõ pyrãk. Pahihti Jejus akupỹn hpõx xã hã arĩgro xwỹj ri koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.

Akupÿn hpôx xà hã arĩgro koja mex kumrêx.

²¹ Tã koja mēhō mēmoj kot ā amnhĩ nhĩpêx anhÿr ā omu nē amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr nē amnhĩ to ixwÿ pa kuma nē ho ixkra nē mēmoj punujta pē utã. Anê.

Na pre ā Tĩrtũm kapêr anê nhũm finat Joewja mē pamã hã kagã. ²² E pa mē amã tanhmã Jejus jarênh to ka mē inhma. Nã Najare nhō xwÿnh na pre. Mē pahte Tĩrtũm nhÿ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omunh kaxyw na pre Tĩrtũm mē pahwÿr kumê nhũm ÿ hã mē panoo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê aa mē pahte mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa pu prem hã omu.

²³ —Tã ka prem tanhmã kaxyw ajamaxpêr punuj to nē apĩ. Tĩrtũm ra kot amnepê mã ja kukamã ja hã mē apumunh mex tã mē pahwÿr kumê ka mē axtem nē apĩ. Jao mē kot htÿx ri amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwÿnhjê mã agō nhũm mē kupĩ. Pĩ kahpa hã kunhō nhũm ty. No ãm mē kajaja na ka prem mē kãm hã amÿnê nhũm mē ã mē amã hprãm xã hkôt hipêx anê nē mē amã kupĩ.

²⁴ —Tã nhũm Tĩrtũm akupÿm ho htĩr nhũm akupÿm htĩr o htĩr nhũm mē htykja tee ri kot amnhĩ kôt mēnh prãm kaprÿ. ²⁵ Amnepêm na pre finat Tawija Jejus akupÿm htĩr kukamã harê. Te Jejus tãm kapêr pyrãk o kapêr nē kapêr o:

Na hte Pahi Maati ixkôt pa ho pa rãhã nê. Kot inhĩhkô hã ixtãnopax o pa jakamã kot paj inhma ma hkêt nē ri ixãmnhĩx ijamakêtkati nē ri ixpa.

²⁶⁻²⁷ Pa Tĩrtũm? Nã kot paj nhÿrmã ixytk tã arĩ amnhĩ wÿr akãm ama. Kot kaj mē htykjê kamã ixkarō rer kêt nê. Ixte akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa jakamã koja inhĩ kormã omnu nē hkro hkêt ri ka akupÿm ixto ixtĩr. Jakamã na pa inhmã ixytk pyma hkêt nē ixkĩnh nē ijamakêtkati nē ri ixpa. Nē amnhĩ kĩnh jarênh rãhã ho ri ixpa.

²⁸ Na ka pre akupÿm ixto ixtĩr ā amnhĩ jarê pa ixtĩr tũm nē ixpa ho ixpa kaxyw. Tã ate ixkôt ri apa rãhã jakamã pa ixkĩnh nē ri ixpa. Anê.

²⁹ ã na pre mē panhĩgêt finat Pahi Tawija Jejus htyk nē akupÿm htĩr kukamã harênh anê. No tãm amnhĩ jarênh kêt nē. Tawija na pre ty nhũm mē haxã nhũm htem arĩ haxàr xã hã pika ho mex o pa. Tã tãm ā kot amnhĩ jarênh anhÿr ro nhÿx akupÿm htĩr nhũm mē arĩ haxàr xã kaprÿ ho mex o pa hkêt nê. ³⁰ Pahi Tawi kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh jakamã nhũm Tĩrtũm kãm hkanrêhã htãmnhwÿ Jejusja kukamã harê nê kãm:

Koja nhÿrmã akanrêhã atãmnhwÿjê hō amÿr pē apyrã nē mē ho amnhĩptãr o pa.

ãm hãmri na pa amã ja jarê. Anê.

³¹ Nhũm pre ā Tĩrtũm Tawi mã mē pakaxyw ãm mã xwÿnhnta jarênh anê nhũm kuma. Nē mar tÿx jakamã hkukamã htyk nē akupÿm htĩr ā harê nē hã kagã. Nē hã kagã ho:

Koja Tĩrtũm mē htykjê kamã hkarō rer kêt nē nhũm aa ĩ omnu nē hkro kêt. Anê.

ã na pre finat Tawija Jejus Kris kukamã harê nē hã kagã anê. ³² Kot harênh xwÿnh Jejusja tãm na pre Tĩrtũm akupÿm ho htĩr pa mē pamjaja akupÿm htĩr kãm omu. Hãmri nē mē ixte omunh xã hkôt ā mē amã harênh anê. Anê.

Nhũm pre ā Simãw Pêtre mē kãm Jejus jarênh anê. Hãmri nē mē kãm:

³³ —Na pre Tĩrtũm akupÿm amnhĩ wÿr Kra Jejus o apĩ. Hãmri nē kãm anê nhũm ĩhkô hã mēmoj piitã ho amnhĩptãr o hkrĩ. Hãmri nhũm Tĩrtũm kot kãm amnhĩ jarênh xã hkôt kãm amnhĩ Karō gō. Tã nhũm ra amnhĩ pyrã nē mē ixwÿr kurê nhũm jarãhã mē ixwÿr te kuwy jakrax pyrã nē mē ixwÿr wrÿ nē mē ixkarō hwÿr gjêx pa. Hãmri pa mē ÿ hã ahpÿnhã mē akapêr o ixkapêr ka mē inhma. Tã mē akwÿyja axtem nē mē xpipãnh ā mē ixkamnhĩx. ³⁴ No finat Tawija na pre tãm kaxkwa hwÿr àpir ā amnhĩ jarênh kêt nē. Jejus kot ĩ ho kaxkwa hwÿr àpirja na pre harê nē harênh o:

Na pre Tĩrtũm inhō Pahihti mã kapêr nē kãm:

³⁵ “E jar inhĩhkô hã nhÿ.

Pa amã mē kãm akurê xwÿnhjê gō ka mē ho amnhĩptãr o akri.” Anê.

ã na pre finat Tawija Tĩrtũm kapêr jarênh anê. Nom tãm ĩ rãhã kaxkwa hwÿr àpir ā amnhĩ jarênh kêt nê. Pahihti Jejus na pre ã hã harênh anê. ³⁶ Jakamã kwa ixkwÿ Ijaew. Mē inhma nē inhmar tÿx nê. Mē ate Jejus ā axãmnhênh nhũm mē kot mē amã pĩ kahpa hã hpĩr xwÿnhnta. Tãm na pre Tĩrtũmja kêp mē panhō Pahihti kaxyw ãm. Nē kêp mē papytãr xwÿnh kaxyw mē pakaxyw ãm. Anê.

³⁷ Nhũm pre ā Simãw Pêtre mē kãm ujarênh anhÿr o xa. Hãmri nhũm mē tee ri ujarênhja ma nē hkaprĩ nê. Nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nē hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hãmri na pre Jejus mē pamã amnhĩ jarênh tã pu prem amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr kêt nē axtem nē kupĩ. Anê.

Hãmri nē amnhĩ tã mē hkukja nē Simãw Pêtre mã:

—Kwa ā kot anhÿr jakamã tanhmã kot paj mē amnhĩ nhĩpêx to? Anê.

³⁸ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nã kêr ka mē tee ri ate amnhĩ tomnuj mã ajamaxpêr nē akaprĩ nê. Hãmri nē Jejus

Kris kôt amnhî xunhwý. Pa mē ja hā mē apumu nē Jesus nhý hā mē akrā kumrā. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē te amnhî katut kôt mē ate amnhî tomnuj piitā rēnh par pyrā nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Hāmri nē mē ixkuxwar mē awýr amnhî Karō rē. ³⁹ Kām mē awýr rēnh prām. Mē amā nē mē akanrēhā mē akra nē mē atāmnhwýjē mā nē mē kot kormā Tirtūm kapēr mar kēt xwýnhjē mā. Ām mē kot amnhî to hwýr xwýnh piitā nhūm kām mē hwýr rēnh prām. Anē.

⁴⁰ Nhūm pre ā Simāw Pētre mē kām ujarēnh anē. Mē kām kapēr xihtýx o kapēr ry nē. Hāmri nē mē kām:

—Koja nhýrmā Tirtūm mē kot tanhmā amnhî tomnuj to ho mē pa xwýnhjaja tanhmā mē homnuj týx to. Jakamā kwa mē tokyx mē ate amnhî tomnuj kaga kē tanhmā mē ato hkēt nē. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm mē hkwyjaja kapēr mar týx nē amnhî kaxyw Jesus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwý. Mē ohtō rax nē hkôt amnhî xunhwý. Mē kēp 3.000 nē hkôt amnhî xunhwý. Hāmri nhūm mē kot Jesus nhý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja mē hkrā kumrār pa. Mē kēp Jesus kwý hā amnhî to amnhîrit kaxyw mē hkrā kumrār pa. ⁴² Hāmri nhūm mē ra mē kot Jesus kôt amnhî nhîpēx xwýnhjē hkôt amnhî nhîpēx o pa nhūm Jesus nhý hā mē ahkre xwýnh maatiijaja apkati mē Jesus kapēr o mē ahkre nhūm mē mar týx nē ra Jesus kôt amnhî nhîpēx mex o mō. Nē gaa nē hkôt amnhî nhîpēx mex o pa. Mē kām kapēr mar prām týx jakamā na pre htem axpēn wýr akuprō nē axpēn kutā apku nē Tirtūm mā amnhî jarēnh o hkrī. Nē mē kām axpēn to mex pix prām o axpēn kôt pa ho pa.

Jesus kwý kot tanhmā amnhî nhîpēx to hā mē harēnh

Atre 4.32-35

⁴³ Tā nhūm Jesus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatiijaja xatā Tirtūm nhý hā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhyr o ri krī nhō xwýnhjē hkôt pa nhūm mē piitā ja hā mē omu. Amnhî jaēr pē mē omu nē mē kamā no puma ho tee ri tanhmā Tirtūm mā hamaxpēr to. ⁴⁴ Nhūm mē kot Jesus kôt amnhî xunhwýr xwýnh piitā mēmoj to axpēn kutā nojarēt o pa. Jao axpēn pē ri mēmoj to ōxy hkēt nē pa. ⁴⁵ Jakamā nhūm mēhō kēp amrakati nhūm mē ja hā omu hāmri nē ō pyka hkwy ho wēnē rý mē hikukrēx kwý ho wēnē nē kàxpore jamý nē ma o mra nē mē kām kugō. Na pre hte ā mē kot Jesus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja axpēn nhîpēx anhyr o pa. ⁴⁶ Hāmri nē apkati mē Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre hwýr mra nē kām mex o mex ā harē. Nē hamakētkati nē āmnhīx ri hkīnh kām axpēn

nhōrkwy hkôt ri apkur o pa. ⁴⁷ Pē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o ri axpēn kôt pa. Ā mē kot amnhî nhîpēx anhyr o pa jakamā nhūm krī nhō xwýnh piitā kām mē hkīnh nē. Nē mē hkwyjaja apkati mē mē hwýr mra nē mē hkôt axkamē nē mē urāk nē Jesus kôt amnhî xunhwý nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē mē ho hkra. Jakamā nhūm mē ra ohtō rax kumrēx o mō.

3

Te grā xwýnh jarēnh

Juāw 14.12-14; Atre 14.8-10

¹ Tā nhūm apkati hō hā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa ma Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre hwýr wa tē. Na pre hte myt āhpanh grīre nhūm mē piitā kot Tirtūm mā amnhî jarēnh kaxyw hwýr mra. Jakamā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa haxwýja ma hwýr wa mra. ² Nhūm mēhōja hakwakrem hkrī. Katorxā nhōxā hkre rūm hte grā nē kator xwýnhhta. Nē arī hkrī ho hkrī nē aa kānhmā ām nē ri pa hkēt nē. Nhūm hte hkrāmnhwýjaja apkati mē hamý nē ma o pa nē Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre jakwakrem hkrī nhūm mē hwýr o hkrī. Hakwakreja mē kot kām: “Mē gjēx xā mex” anhyr xwýnhhta kapem hwýr mē mrar xwýnhjē hwýr o hkrī. ³ Tā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa tē nē ixkreja wýr wa ār o tē nhūm hte grā xwýnhhta wa omu nē kàxpore hā wa kuwý ⁴ nhūm Simāw Pētre omu nē kām:

—E amnē wa ixpumu. Anē.

⁵ Hāmri nhūm kuma nē htýx ho wa kot kām kàxpore hkwy nhōr ā wa hkamnhīx nē wa omu ⁶ nhūm Simāw Pētre kām:

—Nā ixkàxpore hkēt. Nom kot paj Jesus Kris xāhpumunh xā ho tanhmā anhyr pē to. E pa Jesus Kris pē Najare nhō xwýnhhta nhý hā amā ixkapēr jakamā tokyx kānhmā xa nē ri mra. Anē.

⁷ Hāmri nē upōk rūm hpa hā kupy nē kānhmā ām nhūm hte mex nē kānhmā xa nē amnhî te karo ho ri mra. ⁸ Hāmri nē hte mex ā amnhî pumu nē hkīnh týx nē. Nē hkīnh xaj ma wa hkôt harī ho tē nē wa hkôt ixkre am axā. Tirtūm mā mex o mex ā harēnh pē harī ho wa hkôt tēn axā. ⁹ Hāmri nhūm mē piitā amnhî jaēr pē akupým mex ā omu nē kamā no puma nē. ¹⁰ Nē axpēn mā:

—Kokýy mūjti na pre hte mē gjēx xā mex kamā mē hwýr rāhā ho hkrī htā nhūm Tirtūm tanhmā ho nhūm kānhmā xa nē ri mrar mex kurē kumrēx. Hēxta waa nē. Anē.

Simāw Pētre kot mē kām ujarēnh

Rukre 2.46-47; Atre 2.14-36

¹¹ Hāmri nhūm hte mex xwýnhja Simāw Pētre mē Juāw wa hkôt ixkre hwýr axā nē wa kuri xa. Nhūm mē piitā amnhî jaēr pē harēnh ma nē hwýr hprōt nē agjē nē

omu. Mē kot ixkre nhĩkê jarênh o: “Pahi Sarumāw nhō” anhyr xwýnh jarênhja wýr nhũm mē hprōt nē hte mex xwýnhhta kamā no pyma ho kuhê. Nē kuri Simāw Pêtre mē Juāw wa omu nē axpēn mā wa harênh o:

—Hêxta waa nē. Tanhmā na we wa amnhĩ to nē akupým kām hte ho mex nhũm ri mra?

Anē nē wa kamā no pyma nē. ¹² Hāmri nhũm Simāw Pêtre mē kuma nē mē kām:

—Pa ixkwýjaja. Kwa mēmo na ka mē ri mē ixkamā ano pyma ho akuhê? Xà wa ixàhpumunh týx xà ho na pa wa ho mex? Nà ja kot anhyr kêt. Rý xà wa ixte Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ixpaja o na pa wa ho mex? Nà määnēn ja kot anhyr kêt. ¹³⁻¹⁷ Mē ate omunh xwýnhhta Jejus tām kot ho mex kênā. Kot amnhĩ kaxyw kām hamaxpēr týx jakamā nhũm akupým ho mex ka mē omu.

—Finat Apraāw nē Ijak nē Jako mē hkwýjaja kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa xwýnh pē Tirtũmja. Tām na pre akupým Kra Jejus o htĩr nē mex o mex ā harē. Mē ate hā axāmnēnh nhũm mē kot hpĩr xwýnhhta. Pahihti Pirat kot kām urer kaxyw tā ka mē nē kām akapēr kām axihtýx nē. Nom Jejus tām kot amnhĩ nhĩpêx o pa xwýnh na pre. Na pre hte amnhĩ nhĩpêx mex rāhā ho pa htā ka mē axtem nē hkaga. Nhũm pahihti Pirat mē ate kot kām urer kêt ā axihtýx nhũm kām urer kêt nē ō pōristi mā kugō nhũm mē amā kupĩ. Mē kajaja mē amā hprām xà hkôt mē amā kupĩ. Tirtũm kot mē pahwýr mēnh tā ka mē axtem nē apĩ.

—Nom mē ate kēp Tirtũm Kra hā omunh kêt jakamā na ka prem ā hipêx anē. Mē kot mē ato amnhĩptār xwýnhjē mē na ka prem amarĩ apĩ. Na prem mē axāmnēnh xà hkôt mē amā pĩ kahpa hā kunhō nē ā hpĩr anē. Kēp akupým mē pahto mē pahťir xwýnh tā ka prem axtem nē apĩ. No nhũm Tirtũm akupým ho htĩr pa prem akupým htĩr kām omu.

¹⁸—Amnepēm Tirtũm nhỹ hā kapēr jarênh o mē pa xwýnhjaja na prem Tirtũm kot mē pakaxyw ām xwýnhja kukamā tanhmā harênh to nē hā kaga nē mē kām harênh o pa. Kot amnhĩ xà htýx kām hamak kām htykja kukamā nhũm pre htem harênh o pa. Tā ā Tirtũm kot kukamā harênh anhyr xāja kôt ka mē ā hipêx anē nē apĩ.

¹⁹—Jakamā kwa mē tee ri mē ate amnhĩ tomnuj ā amnhĩ pumu nē tokyx hkaga. Hāmri nē amnhĩ to Tirtũm wý kē mē anē mē ate amnhĩ tomnuj piitā amnhĩ katut kôt rēnh pa. ²⁰ Hāmri nē mē ato mex nē ka mē kukwak ri akĩnh nē ajamakētkati nē axāmnhĩx ri apa. Koja nhỹrmā akupým mē pahwýr Jejus mē. Ra kot mē pakaxyw ām kênā.

²¹—Nom koja tokyx akupým wrýk kêt nē. Koja kormā kaxkwa kamā pa rāhā nhũm Tirtũm akupým kot mēmoj piitā ho mex par

mē nhũm rĩ kormā akupým mē pahwýr wrý. Amnepēm Tirtũm nhỹ hā kapēr jarênh o pa xwýnhjaja kot ja kukamā harênh nē hā kaga xà hkôt.

²²—Na pre finat Mojes haxwýja Tirtũm nhỹ hā mē pahpāmje mā tanhmā ja jarênh to nē harênh o:

Koja nhỹrmā mē panhō Pahi Maati Tirtũmja te kot ra mē akaxyw pa ixāmja pyrā nē axte mē panhiō xām. Mē panhiō koja. Koja nhỹrmā inhmýr pē mōn pōj nē mē amā Tirtũm kapēr jarênh o pa. Ka mē kapēr ma nē mar týx nē kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

²³ Koja mēhō kuma nē ām kuma nē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē nhũm Tirtũm tee ri ja hā omu nē kēp hkra hkēt ā harênh kurē kumrēx. Anē.

²⁴ Ā na pre finat Mojesja mē kām Jejus kukamā ujarênh anē. No ām tapxipix na pre ā harênh anhyr kêt nē. Tirtũm nhỹ hā mē kapēr o mē pa xwýnh piitā na prem ā mē kām harênh anhyr o pa. Kot harênh o pa xwýnh kot wa finat Sāmuewja nē hkôt mē hkwýjē piitā ā Jejus kukamā hkwýjē mā harênh anhyr o pa.

²⁵—Tā mē pahpē mē hkamrō hkwý na pu mē. Mē pahpē mē hkanrēhā mē htāmnhwýý. Mē pakaxyw na pre Tirtũm ā mē kām kapēr anē. Nē Kraja kukamā finat Apraāw mā kām:

Koja nhỹrmā akanrēhā atāmnhwýjē hō pyka piitā hkôt mē piitā mē ho mex o pa nhũm mē kukwak ri mex kumrēx nē ri pa. Anē.

²⁶ Ā kot Kra hkukamā harênh anhyr tā mē pakumrēxjē hwýr na pre kumē. Kot mē pahto mex nhũm mē pahte amnhĩ tomnuj kaga kaxyw nhũm mē pahpē Ijaew kumrēxjē hwýr kumē. Anē.

Nhũm pre ā Simāw Pêtreja hte grā xwýnh pumunh o mē kuhê xwýnhjē mā ujarênh anē.

4

Simāw Pêtre mē Juāw wa kot mē aptār tũmjē mā kapēr ā wa harênh

Rukre 21.12-13

¹⁻⁴ Nhũm Simāw Pêtre mē Juāw wa arĩ mē kām Tirtũm kapēr jarênh o wa xa nē mē kām:

—Nà na pre Jejus ty nhũm Tirtũm akupým ho htĩr. Tā kot akupým ho htĩr jakamā koja nhỹrmā urāk nē akupým mē htyk xwýnh piitā mē ho htĩr pa. Anē.

Hāmri nhũm mē kot wa mar o kuhê xwýnh kwýjaja wa kuma nē wa hkôt hamaxpēr nē wa urā nē Jejus kôt amnhĩ xunhwý. Jakamā nhũm ra mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja ohtō rax kumrēx. Ra mē kēp 5.000.

Hāmri nhūm axtem mē hkwyjaja wa hwyr mra nē wa mar o kuhē. Mē ō patre nhō pōristi krāhtūm mē Satusew nhō xwýnh kwýjē mē nhūm mē ma Simāw Pētre mē Juāw wa hwyr mra nē tee ri wa kot mē ahkre hā wa mar o kuhē. Nē mē kām akupým mē hūr jarēnhja ma nē wa kamā gryk nē. Satusew nhō xwýnhjaja na pre htem akupým mē hūr kōt hamaxpēr kēt jakamā nhūm wa akupým mē hūr jarē nhūm mē tee ri wa kuma nē hamaxpēr punuj nē wa kamā gryk kato. Hāmri nē wa hā amýnē nhūm mē wa unē nē ma wa o tē nē mē hagjēnh xā kamā wa haxā. Ra myt grire nhūm mē wa haxā. Wa kot mē hagjēnh xā kamā hā apkati nhūm rī kormā mē kot ujarēnh ā tanhmā wa ho kaxyw.

⁵⁻⁶ Tā nhūm apkati nhūm mē ohtō nē wa ujarēnh ā wa mar kaxyw Jerujarē kamā axpēn wýr akuprō. Ijaew pigētjaja nē mē aptār tūm kwýjaja. Nē mē kot finat Mojes kapēr o mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja. Nē mē ō patre maati Anas mē hkwyja. Nē Ijaew nhō juisti Kajpas mē Juāw ō mē Aresānja. Nhūm mē kot Simāw Pētre mē Juāw wa mar kaxyw axpēn wýr akuprō. ⁷ Hāmri nē wa hā karō nhūm pōristi wa hwyr tē nē wa haprō nē ma mē hwyr wa o tē nē wa ho axā nē mē kutā wa ýr nhūm wa nhý. Hāmri nhūm mē wa omu nē wa kām:

—E mē inhmā amnhī jarē. Mēhō xāhpumunh xā ho na ka pre wa hte grā xwýnhhta ho mex? Mēhō na pre hwyr war amē ka wa ho mex? Anē.

⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre mē kām awjarē. Tirtūm Karō kot kām hamaxpēr o hihtýx jakamā nhūm ý hā Ijaew pigētjē mē mē aptār tūmjē mā awjarē nē mē kām:

⁹ —Tōe mēhō kot ho mex xwýnhja ā mē ate wa ixkukjēr ¹⁰ jakamā kot paj mē amā harē ka mē ixte harēnhja ma. Wa ixpyrā nē mē apē Ijaew kēr ka mē wa ixkapēr mar týx nē. Jeus Kris pē Najare nhō xwýnhhta. Mē ate hpír nhūm Tirtūm kot akupým ho hūr xwýnhhta. Tām na pre āhpumunh týx o akupým hte grā xwýnhhta o mex. ý hā ixte kaxyw kām ixkapēr nhūm tām akupým ho mex. ¹¹ Tirtūm kot mex o mex ā harēnh nē mē pakaxyw ām tā ka prem axtem nē hkaga. Nom Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot ra mē akukamā ā mē ate amnhī nhípēx anhýr ā mē ajarēnh nē mē ajarēnh kot:

Mē kot kēn o amnhīm ōrkwy nhípēx kaxyw nē nhýri kēn maati pumu nē htýx omnuj ā hkamnhix nē hkaga. Mē kot hkaga htā nhūm Tirtūm mē kurom mex o kot kēn piitā hakrenh par ā omunh kurē kumrēx.

Anhýr o kot mē ajarēnh. Te mē ate kēn maati kaga xwýnh ā mē ajarēnh pyrāk. Tā ka mē ā mē kot mē akukamā mē ajarēnh anhýrja kōt te mē ate kēn maati kaga pyrā nē Jeus kaga nē apī. Tirtūm kot amnhīm

mex o mex ā omunh nē harēnh tā ka prem axtem nē hkaga. ¹² Tapxipix na hte mē panē mē pahte amnhī tomnuj rē. Mēhō koja urāk nē āhpumunh týx o mē panē kurē? Mēhō koja āhpýnhā pyka piitā hkōt urāk nē ā mē panhípēx mex anē? Nā ām amrakati kumrēx. Ām Jeus pix. Tapxipix na pre Tirtūm ja kaxyw ām jakamā tapxipix na kēp mē pahkapri xwýnh maati. Anē.

¹³ Nhūm pre ā Simāw Pētreja mē kām kapēr anē. Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē kuma nē axpēn mā:

—Kwa wa kām mē pahpyma wa hā hkwy jēt kēt kumrēx. Te ri wa htýx ri wa pa pyrāk tā wa hamaxpēr týx kumrēx. Mān wa kēp Jeus kōt mē pa ho mē pa xwýnh kwý jakamā na wa ā kapēr anē nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nē tee ri kot tanhmā mēmoj tā wa kām ākjēr to hkukamā hamaxpēr. No nhūm hte grā xwýnh ra kot mē hwyr ār nē Simāw Pētre wa kuri mex nē ām nhūm mē kot no ho omunh jakamā wa kām ākjēr kēt nē. ¹⁵ Hāmri nē wa kām anē nhūm wa mē kēp kato nē kapōt ā xa nhūm mē tanhmā wa kām nē kaxyw wa hā axpēn na nē axpēn mā:

¹⁶ —Kwa tanhmā kot puj mē wa ho? Rajar Jerujarē kamā mē piitā mē kot akupým hte grā xwýnhhta mex ā wa omunh kēnā kot puj kēt mē kām wa kot ho mex hkēt ā wa harē. ¹⁷ Tā mē kot harēnh o hprōt pymaj kot puj mē axte Jeus jarēnh o pa nē wa hkurē. Kē hte grā xwýnh jarēnhja ām jar mē pakamā hapēx. Nā kot puj mē ā wa kām karō anē. Anē.

¹⁸ Nhūm mē wa hā axpēn mar pa hāmri nē akupým wa hā karō nhūm wa akupým mē hwyr axā nhūm mē wa kām:

—E Simāw Pētre mē Juāw wa. Wa māmri ma tē. Nom kēr ka wa mē ixkapēr mar kumrēx. Kēr ka wa axte ri tanhmā mē kām Jeus jarēnh to ho ri apa hkēt nē. Ām kwari ho kwari. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm wa tee ri mē kuma nē mē kām:

—Nā Tirtūm tām kot ja hā wa inhmā karō kēnā kot pa kēt wa mē akapēr ma nē harēnh o ipxa hkēt nē. ²⁰ Na pa pre wa Jeus kōt ri ipxa nē xatā kot tanhmā amnhī nhípēx to hā omunh o hkōt ipxa. Nē xatā tanhmā mē ahkre hto hā mar o hkōt ipxa. Nē akupým hūr kām omu. Jakamā tanhmā kot pa wa amnhī to nē mē kām ja jarēnh kēt nē? Nā kot pa wa mē akapēr mar xā hkōt ā amnhī nhípēx anhýr hkēt nē. Anē.

²¹⁻²² Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri mē kot tanhmā wa ho kaxyw. Te grā xwýnhhta hte grā nē hkrī ho hā amgrā pē 40 tā ra akupým mex nhūm mē piitā ja hā omu nē hā axpēn mā Tirtūm mex o mex ā harēnh o ri pa. Jakamā nhūm mē utār xwýnhjaja mē kuma nē kām mē uma nē. Hāmri nē mē umaj tanhmā Simāw Pētre mē Juāw wa ho hkēt nē.

Ăm axte wa kot Jejus jarênh o pa nê wa kām kapêr kām hihtýx nê wa hano nhũm wa ma tẽ.

Mẽ kot amnhĩ to Tĩrtũm wýr ă mẽ harênh Matêwre 18.19-20

²³ Tã nhũm Simăw Pêtre mẽ Juăw wa ma akupým Jejus kôt htô nê htôxjê hwýr wa tẽ nê mẽ kām amnhĩ jarê. Nê patre krăhtũmjê mẽ mẽ ăptâr tũmjaja kot Jejus kapêr jarênh nê wa hkurê kamă hihtýxja nhũm amnhĩ tã mẽ kām mẽ harê. ²⁴ Hămri nhũm mẽ wa kuma nê amnhĩ to Tĩrtũm wýr kurê kumrêx nê kām:

—Pa Pahi Maati? Nã mẽmoj piitã ho akator xwýnhnta na ka. Na ka pre kaxkwa ho akato nê pyka ho akato nê gô xujanâr o akato. Hămri nê kamă mẽmoj piitã ho akator pa. ²⁵⁻²⁶ Amnepêm na pre mẽ inhîgêt Tawija amă tanhmă amnhĩ nhîpêx to ho pa. Nê Akarô nhỹ hă akapêr kwý jarê nê hă kagă. Nê kagăja kamă mẽ kot Pahihti Jejus kută amnhĩ xunhwýr xwýnhjê jarê nê mẽ hă kagă. Mẽ hkukamă mẽ hă kagă nê mẽ hă kagă ho:

Mẽmo mýrapê na prem Ijaew kêt xwýnhjaja Tĩrtũm kută amnhĩ xunhwýr?

Nê Ijaew haxwýja. Mẽmo mýrapê na prem htýx ri hamaxpêr o ri pa?

Nê pyka piitã hkôt pahijaja na prem Pahi Maati kută amnhĩ xunhwýr pa.

Nê kot mẽ pakaxyw ăm xwýnh Jejus Krisja nhũm mẽ mǎănên kută amnhĩ xunhwýr pa.

Nê mẽ kot hpĩr kaxyw mẽ kām hă amýnê.

Kwa mẽmo mýrapê na prem axtem nê ă amnhĩ nhîpêx anê? Anê.

Ă na pre finat Tawija Akarô nhỹ hă mẽ harê nê hă kagă anê Tĩrtũm. ²⁷ Ăm hămri na pre mẽ hkukamă mẽ hă kagă. Ra mẽ kot ă amnhĩ nhîpêx anhýr kênă. Krĩ ja kamă na prem ă amnhĩ nhîpêx anhýr kaxyw axpên wýr akuprô. Pahi Eroxo nê pahi Pôn Pirat nê mẽ ixkwýjaja nê mẽ kêp Ijaew kêt xwýnhjaja axpên wýr akuprô nê Akra Jejus kută amnhĩ xunhwýr mẽ mẽ kot hpĩr kaxyw hă amýnê. Kot tãm amnhĩ nhîpêx o pa nhũm ate mẽ ixkaxyw ăm xwýnhja nhũm mẽ axtem nê kută amnhĩ xunhwýr.

²⁸ —Nom amnepêm kormă mẽ ixkêt ri na ka pre mẽ hkukamă ă mẽ kot amnhĩ nhîpêx anhýr ă mẽ omu. Mẽ kot tanhmă apê Akra Jejus to mẽ hpĩrta kukamă ka pre hă mẽ omu. Tã mẽ ixwýr amê nhũm prem kupĩ. No ăm ajamaxpêr xă hkôt.

²⁹ —Tã ka mẽ omu. Na mẽ Jejus ă mẽ ixkamă gryk týx nê tanhmă hă mẽ ixto kaxyw. Jakamă kot kaj mẽ ixpê amă tanhmă amnhĩ nhîpêx to ho ixpa xwýnhjaja ka tanhmă mẽ ixkră hto pa mẽ inhmă mẽ uma hkêt nê mẽ hkôt ixpa ho ixpa. Mẽ kot tanhmă mẽ ixto hă mẽ ixkagrôn hă pa mẽ

inhmă mẽ uma hkêt nê ixămnhĩx ri ixklĩnh nê ri ixpa. Nê anhýr hă mẽ kută amnhĩ to htýx nê arĩ mẽ kām akapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa. Mẽ kot Jejus ă tanhmă mẽ ixto htăă.

³⁰ —Akra Jejus mex o mex jakamă kot paj mẽ ăhpumunh týx xă ho tanhmă mẽ piitã mẽ ho mex to ho ri mẽ hkôt ixpa. Mẽ ă xwýnhjaja akupým mẽ o mex. Nê mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwý ho anê. Kê mẽ omu nê axăhpumunh o axăhpumunh ă apumunh mex kurê kumrêx. E ăm ja pix na ra hapêx. Anê.

³¹ Nhũm prem ă amnhĩ to Tĩrtũm wýr anê. Puh nhũm ixkreja mẽ kām hteret týx nê nhũm Tĩrtũm Karô axte tanhmă mẽ hkră hto nhũm mẽ ý hă kām mẽ uma hkêt nê. Ăm amnhĩ to htýx nê mẽ kām Tĩrtũm kapêr jarênh răhă ho ri mẽ hkôt pa.

Jejus kwýjaja tanhmă kot axpên nhîpêx to hă mẽ harênh

Atre 2.42-47

³²⁻³³ Nhũm Jejus nhỹ hă mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnh maatiijaja. Na pre Tĩrtũmja mẽ ho mẽ kām ma hkêt jakamă nhũm pre htem akupým Jejus htĩr kôt mẽ kām harênh o ri mẽ hkôt pa. Nhũm Tĩrtũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã mẽ kută nojarêt răhă ho pa nhũm mẽ ra ohtô rax nê. Nê mẽ kām axpên to mex pix prăm o ri axpên kôt pa. Mẽ ohtô htă te mẽ tipxi pyrăk. Nê axpên pê mẽmoj to ôxý hkêt nê. Na pre htem axpên mǎ mẽ hikukrêx nê mẽ apkur xă jarênh o: “Inhō pix kêt mẽ pahpiitã mẽ panhō na.” Anhýr o ri mẽmoj tã axpên kută nojarêt o ri pa. No kêt axpên mǎ mẽmoj jarênh o: “Tk. Nă ăm inhō pix na.” Anhýr o harênh kêt nê. ³⁴⁻³⁵ Na pre htem tōhă ô ixkre hō ho wênê. Rý ô pyka hkwy ho wênê nê kăxpore jamý nê ma o mra nê Jejus nhỹ hă mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjê mǎ kugô nhũm mẽ hamý nê mẽ kêp amrakati xwýnhjê mǎ ho anhgră. Hămri nhũm mẽ amnhĩm hamý nê ho amnhĩm awjaprô. Jakamă na pre hte mẽ hkwyjaja kām prăm nê ri pa rý ê hkêt nê ri pa hkêt nê.

³⁶⁻³⁷ Jujere na pre ă amnhĩ nhîpêx anê nê mẽ kaxyw ô pika hkwy ho wênê. Hămri nê kăxpore py nê o tẽ nê Jejus nhỹ hă mẽ ahkre xwýnh maatiijê mǎ kugô. Jujereja Ijaew nhô patre ho ajuta xwýnh na pre. Gô hipôk pê Sipre kamă na pre kato. Kêp Jujere htă no nhũm Jejus nhỹ hă mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjaja na prem kām: “Panăpe” Anê. Mẽ kapêr kām Panăpeja te kêp “mẽ hamaxpêr o mẽ hihtýx o pa xwýnh” anhýr pyrăk. Jakamă nhũm ô pika hkwy ho wênê nê kăxpore py nê o tẽ nê Jejus nhỹ hă mẽ ahkre xwýnhjê mǎ kugô nhũm mẽ kupy nê mẽ kêp amrakati xwýnhjê mǎ ho anhgră.

5

Ananīs mē Sapire wa kot amnhĩ to hēx ā wa harēnh

Karatas 6.7; Eprēw 10.26-31

¹ Tā nhũm Ananīs mē hprō Sapire wa Jujere jarēnh ma nē urāk nē ō pyka hkwỹ ho wēnē. ² Hāmri nē kākore py. Nom na pre wa ra hā axpēn ma. Jakamā nhũm Ananīs Jujere kīnhā kākore hkwỹ pix py nē o tē nē Jejus nhỹ hā mē ahkre xwỹnh maatiijē mā kugō. Nom katāt kōt mē kām ōr ā amnhĩ jarēnh kēt nē. Kot kākore ho pikjēr nē amnhĩm hkwỹ ho arīk ā amnhĩ jarēnh kēt nē. Ām mē kām amnhĩ jarēnh o hēx. Te piitā ōr par pyrāk o amnhĩ nhĩpēx nē mē kām:

—E ota ixkākoreta. Na pa wa inhō pika hkwỹ ho wēnē nē kākore hpy nē hpānhā Jujere pyrā nē man mē awỹr piitā o tē. Anē.

³ Hāmri nhũm Simāw Pētre ra ā kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr ā omu hāmri nē kām:

—Tk. Kwa mon ka axtem nē Satanasti kapēr ma nē hkōt amnhĩ nhĩpēx nē te akākore piitā ōr pyrāk ā amnhĩ to axēx anē? Te ate piitā ōr pyrāk tā no ām hkwỹ pix gō. Hēxta waa nē. Na ka axtem nē Tirtũm Karō mā akākore nhōr par o axēx. ⁴ Anhō pyka kēnā. Nē hpānhā kākoreja anhō kēnā. Kot kaj amā tanhmā ho hprām xā hkōt māmri tanhmā ho. Amā piitā ho axārīk prām nē māmri piitā ho arīk. Rỹ amā hkwỹ hpix nhōr prām nē māmri hkwỹ pix gō. No ri ate ōr par pyrāk o amnhĩ to axēx kēt nē. Te ate mē inhāmā pix mā axēx pyrāk nom mē inhāmā pix mā hkēt. Na ka määnēn te Tirtũm mā axēx pyrāk. Anē.

⁵⁻⁶ Nhũm pre ā Simāw Pētre Ananīs mā kapēr anē nhũm kuma nē pykap tēm nē htyk kurē kumrēx. Hāmri nhũm mē aptār nywajaja hwỹr tē nē kupēxē ho hkupu nē kumỹ nē ma o tē nē haxā. Hāmri nhũm mē kot ā kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr ā harēnh mar xwỹnhjaja tee ri harēnh ma nē kām ma htỹx nē.

⁷ Tā nhũm ra hā ahtũm nē. Ra hā 3 ore nē hapēx nhũm Ananīs prō Sapireja htỹx hamakētkati nē mē hwỹr tē nē axā. Kormā mjēn htyk ā harēnh mar kēt nē hamakētkati nē hkīnh nē mē hwỹr tē nē axā. ⁸ Hāmri nhũm Simāw Pētre omu nē hēx rom hkukja nē kām:

—Pa? E kwa inhāmā mēmoj jarē. Tanhmā na prem war anhō pykaja pānhā war amā amnhĩrer to? Xā ām hāmri na amjēn mē inhāmā harē nā? Anē.

Hāmri nhũm kuma nē mjēn pyrā nē kām ho hēx nē kām:

—Yỹ. Ām hāmri kot amā harēnh kēnā. Anē.

⁹ Hāmri nhũm Simāw Pētre tee ri kuma nē kām:

—Tk. Hēxta waa nē. Kwa mon ka war ajamē war akākore ho te Tirtũm mā axēx

pyrāk? Mān ka wa ajamaxpēr o: “Koja Tirtũm ja hā wa ixpumu nē ām hā wa ixpumu nē tanhmā hā wa ixto hkēt nē.” Anhỹr o mān ka wa ajamaxpēr nā? Nom na ka wa ām kām axēx kaprỹ. Onēj ra mē kot amjēn jaxār xwỹnhjaja akupỹn hpōx o mra. Koja mē anhĩpēx o te hipēx pyrā nē määnēn ato tē nē ajaxā ka ri amnhĩ pumu.

¹⁰ Anē nhũm kuma nē mjēn pyrā nē pykap tēm nē htyk kurē kumrēx. Hāmri nhũm mē kot mjēn jaxār xwỹnhjaja mra nē mē hwỹr agjē nē omu nhũm ra htyk mex nē nō nhũm mē kumỹ nē ma o tē nē mjēn nhĩhkō hā haxā. ¹¹ Hāmri nhũm mē piitā wa harēnh ma nē kām ma htỹx nē. Mē kot Jejus kōt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjē mē amari ri mē pa xwỹnhjaja nhũm mē tee ri wa hkukamā hamaxpēr o kām ma htỹx kumrēx.

Mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr ā mē harēnh

Makre 16.17-20; Atre 19.11-12

¹²⁻¹⁴ Na pre hte Jejus kōt mē kot amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja xatā Tirtũm mā amnhĩ jarēnh xā hā ixkre hwỹr akuprō. Mē kot ixkre nhĩkjē mā: “Pahi Sarumāw nhō” anhỹr xwỹnh jarēnhjaja wỹr nhũm pre htem akuprō. Nhũm mē piitā kām mē hkīnh nē mē ohtō nē mē hkōt akuprō nē mē urāk nē Jejus kōt amnhĩ xunhwỹ. Mēnijaja nē mēmyjaja. No nhũm mē hkwỹja Ananīs mē Sapire wa kot amnhĩ nhĩpēxja mā hamaxpēr nē kām mē hkōt mrar pyma nē. Kām mē hkīnh tā kām mē hkōt mrar pyma nē.

Nhũm pre hte Jejus nhỹ hā mē ahkre ho mē pa xwỹnhjaja aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr o ri mē piitā mē hkōt pa. ¹⁵ Jakamā nhũm pre htem mē ā xwỹnhjē jamỹ nē ma mē hwỹr mē o mra nē Simāw Pētre kutēp pry kamā mē haxwỹ nē mē kām:

—E mē jar anhĩkwỹ. Kē Simāw Pētre ja kōt mē ajānh tē nē mē akupēnh o akupỹm mē ato mex rỹ nhũm hkarō pix mē atā harir ka mē akupỹm amex japēr.

Anhỹr o mē kām kapēr hāmri nhũm mē kupīp kām kutēp hikwỹ. ¹⁶ Nē Jerujarē pu hā krī hkwỹ kamā. Mē ā xwỹnhjaja nē mēkarōmnuti kot tanhmā mē ho xwỹnhjaja nhũm pre htem mē hamỹ nē ma mē ihkrepp mē o mra nhũm mē piitā akupỹm mex pa.

Mē kot Jejus kwỹjē jagiēnh ā mē harēnh

Rukre 21.12-15; Juāw 15.26-27; Atre 4.1-22

¹⁷ Tā nhũm mē ō patre maati mē hkrāmnhwỹ Satusew nhō xwỹnhjaja tee ri akupỹm mē mex ā mē harēnh ma nē axpēn mā:

—Tk. Kwa na mē ra ohtō nē Jejus gryk ā mē pahte mē ahkre kaga nē ām hkōt pix mā ri amnhĩ nhĩpēx o pa. Anē.

Hāmri nē Jejus nhỹ hā mē ahkre maati xwỹnhjē kamā gryk nē ra tanhmā mē ho

kaxyw. ¹⁸ Hāmri mẽ unê nê mẽ hagjê nhũm mẽ hagjênh xà kamā hkrī hpa.

¹⁹ Tā nhũm kamāt nhũm Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhja ma mẽ hagjênh xà hwýr mẽ hwýr wrý nê mẽ hwýr axà nê mẽ kām hakwakre kahê xà mẽ nê mẽ kator pa. Hāmri nê mẽ kām:

²⁰ —E mẽ ma akupým Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hā ixkre hwýr mra nê axte mẽ kām awjarê. Tanhmā mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to nê Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ā mẽ kām hā karō kê mẽ ama. Anê.

²¹ Hāmri nhũm mẽ kuma nê ma akupým hwýr hapêx kurê kumrêx. Nhũm myt kator o mōr mẽ nhũm mẽ hwýr agjê nê mẽ kām Tirtũm kapêr jarênh o kuhê.

Tā nhũm mẽo patre maati mẽ hkôt ri mẽ pa xwýnhja amnhĩ wýr mẽ àptār tũm xwýnhjê hwý nhũm mẽ piitā xspên wýr pikuprõnh pa. Hāmri nê htýx arĩ Jesus kwýjaja mẽ hagjênh xà kamā mẽ hkrī hā mẽ hkamnhĩx nê amnhĩ wýr mẽ hā karō. ²² Nhũm pōristijaja ma kot mẽ haprōr kaxyw mẽ hagjênh xà hā ixkre hwýr mra nê tee ri kamā mẽ hapêr nhũm mẽ kamā amrakati. Hāmri nhũm mẽ akupým mẽ pikuprõnh xwýnhjê hwýr hprōt nê mẽ kām:

²³ —Nà na pōristi hkwyjaja arĩ hakwakrem ixkre jamār mex nhũm hakwakre arĩ kahê htýx nê xa. Tā pa mẽ hwýr agjê nê tee ri hkre kamā mẽ hapêr nhũm mẽ kamā amrakati kumrêx. Anê.

²⁴ Hāmri nhũm mẽ kuma nê tee ri hamaxpêr. ²⁵ Rôm nhũm ja mẽ hwýr tēn axān mẽ kām:

—Kwa jāa mẽ ate mẽ hagjênh xwýnhja na mẽ axte Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hā ixkre kamā mẽ ahkre ho kuhê pa ham mẽ omu nê mẽ kurũm tē. Anê.

²⁶ Hāmri nhũm patre nhō pōristi krāhtũmja kuma nê mẽ hwýr pōristi hkwy rē nhũm mẽ ma mẽ hwýr mra nê mẽ hwýr agjê nê kê axte mẽ unê nê akupým mẽ o mra. Nom tanhmā mẽ ho hkêt nê. Mẽ kot hkôt ri mẽ pikamênh xwýnhjê pymaj mẽ ho mex nê mẽ o mō. Nê mẽ hā xspên mã:

—Nà kot puj mẽ tanhmā mẽ ho nhũm mẽ ja hā mẽ pahpumu nê kēn o mẽ pahkapê nê tanhmā amnhĩ to nê hā mẽ panhĩmex. Anê.

²⁷ Hāmri nê mẽ ho mex nê akupým mẽ o mōn mẽ hwýr mẽ ho agjê nê mẽ pikuprõnh xwýnhjê kutā mẽ hkrī. Hāmri nhũm mẽo patre maatija mẽ kām:

²⁸ —Kwa ra mẽ ixte Jesus kapêr jarênh nê mẽ akurê htā ka xep mẽ ām mẽ inhma nê arĩ mẽ kām harênh o ri apa. Nê jar Jerujarê kamā mẽ piitā mẽ kām harê. Nê mẽ pajaja mẽ ixte Jesus pĩr ā ka mẽ ri mẽ kām mẽ ijarênh o apa. Anê.

²⁹ Hāmri nhũm Simāw Pêtre mẽ kuma nê mẽ amnhĩ tā mẽ kām kapêr nê mẽ kām:

—Tỳ kot kaj mẽ Tirtũm kapêr kuhpa hā mẽ inhma mẽmoj tā karō pa mẽ ama nê ām mẽ ama nê ām Tirtũm kapêr pix ma nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx. ³⁰ Amnepêm mẽ panhĩgêtjaja na prem Tirtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Tā ka prem axtem nê kēp mẽ kām Kra Jesus ā amýnê nhũm mẽ pĩ kahpa hā kunhō nê kupĩ. Nom nhũm Tirtũm akupým ho htĩr ³¹ nê kēp mẽ panhō Pahihti hā harê. Nê kēp mẽ pahkaprĩ xwýnh mex ā harê. Hāmri nê ra amnhĩ ri ýr nhũm hkhō hā mẽmoj piitā ho amnhĩptār o hkrī. Nhũm kām: “Koja Ijaew mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nê akôt amnhĩ xunhwý pa ja hā mẽ omu nê amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh pa nê mẽ ho ixkra.” Anê. ³² Tā mẽ pajaja mẽ ixte Jesus htyk nê akupým htĩr ā omunh mex jakamā na pa hte Tirtũm Karō nhỹ hā ā mẽ amā harênh anê. Karōja na pre Tirtũm mẽ ixte hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê hwýr kurê nhũm mẽ ixwýr wrý nê mẽ ixkarō mã agjê. Tā ý hā na pa htem ri ā harênh anhyr o ri mẽ akôt ixpa. Anê.

³³ Hāmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kamā gryk týx nê. Nê mẽ kām mẽ himex prām nê mẽ kām mẽ hā amýnê. ³⁴ Hāmri nhũm Kamariewtija tee ri ja hā mẽ omu hāmri nê kānhmā xa nê Jesus nhỹ hā mẽ ahkre xwýnh maatiý xyr pē hkwyjê mã kapêr. Parijew nhō xwýnh na pre. Nê kēp Tirtũm kapêr ā kagā htũm o mẽ ahkre ho pa xwýnhjê hō na pre. Nhũm mẽ piitā kām hkrĩnh nê. Jakamā nhũm kānhmā xa nê pōristi mã anê nhũm mẽ amnhĩ nê Jesus nhỹ hā mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjê kator nhũm mẽ kapôt ā kuhê. ³⁵ Hāmri nhũm Kamariewtija mẽ nê tanhmā mẽ kām kapêr to nê mẽ kām:

—E ixkwýjaja. Kwa kēr pu mẽ tanhmā mẽ ho hkukamā pajamaxpêr mex nê. ³⁶ Mān arĩ mẽ ate finat Tetastija jarênh ā anohtýx nê ho apa japêr. Mytwry hō hā na pre mẽ kām amnhĩ to rax ā amnhĩ jarênh o pa. Hāmri nhũm hkôt ri mẽ pa xwýnhja ohtō nê. Mẽ kēp 400. Tā nhũm prem mẽ kēp Tetasti pĩ nhũm hkôt ri mẽ pa xwýnhja xspên pē angrā nê ma hapêx.

³⁷ —Tā nhũm mẽ kot mẽ piitā mẽ ho kōta xà hā arĩgroja ā nhũm Garirêj nhō xwýnh pē finat Jut haxwýja hkôt mẽ pa xwýnhja ohtō nê. Tā nhũm mẽ määnēn mẽ kēp kupĩ nhũm hkôt ri mẽ pa xwýnhja haxwýja xspên pē angrā nê ma hapêx.

³⁸ —Jakamā kwa pu mẽ tanhmā jajê ho hkêt nê. Pu mẽ ām mẽ omu. Kōja mẽ amnhĩ krā hkôt ā ujarênh anhyr o pa japêr hā kōja Tetasti mẽ Jut wa hkôt pa xwýnhjê pyrā nê tokyx xspên pē angrā nhũm Jesus jarênh o paja hapêx o hapêx. ³⁹ Nom kōja mẽ ām hāmri Tirtũm nhỹ hā ā mẽ ahkre ho pa anhyr japêr hā kot puj mẽ tee ri ja ho pajapêx mã. Jakamā kwarĩ. Kot puj mẽ tanhmā mẽ ho

nê te mê pahte Tirtûm kutâ amnhî xunhwÿr pyràk. Anê.

Nhûm pre ã Kamariewti Jejus nhÿ hã mê ahkre ho mê pa xwÿnh maatiê xyr pê hkwÿjê mã kapêr anê. ⁴⁰ Hãmri nhûm mê kuma nê kãm:

—Tÿ nà ãm hãmri na ka ã akapêr anê. Kot puj xep mê tanhmã mê ho hkêr nê. Anê.

Hãmri nê akupÿn mê hã karô nhûm mê akupÿn mê hwÿr agjê. Hãmri nhûm mê pöristi mã mê hã amÿnê nhûm mê htak. Hãmri nhûm mê aptâr tûmrejaja mê kãm:

—E mê mãmri ma akupÿm mra. Nom kêr ka mê axte mê kãm Jejus kapêr jarênh o ri apa hkêr kumrêx. Anê.

⁴¹ Hãmri nhûm mê kãm ure nhûm mê ma mra. Kĩnh nê ma mra nê axpên mã:

—Nà kwâr mê Jejus ã mê pahtak nê tanhmã hã mê pahto. Kwâr mê mãmri ã hã mê pahto anê. Kot pu mê hkaga hkêr nê. Ra Tirtûm kot ja hã mê pahpumunh mex kênã.

Anhÿr o axpên mã kapêr o axpên jamaxpêr o hihtÿx mex o pa.

⁴² Hãmri nê arî apkati mê hkwÿjê mã Jejus kapêr jarênh o mê ahkre ho mê hkôt pa. Tirtûm mã amnhî jarênh xà hã ixkre kamã nê nhãm mê örkwÿ kamã ri mê ahkre ho pa. Tirtûm kot mê pakaxyw Jejus xãm ã mê kãm harênh o ri mê hkôt pa.

6

*Mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê jarênh
Wam Ximotre 3.8-9*

¹ Tã nhûm mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ohtô rax kumrêx o mô. Mê piitã kêp Ijaew no nhûm mê hkwÿjaja axtem Gres kapêr o kapêr nhûm mê hkwÿjaja Ijaew kapêr o kapêr. Na pre hte Ijaew kapêr o kapêr xwÿnhjaja apkati mê mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê mã mêo ho pa. No ãm mê piitã mê hipêx o axpên pyràk kêt jakamã nhûm Gres kapêr o mê kapêr xwÿnhjaja tee ri ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr ã mê omu nê mê kamã gryk nê. Hãmri nê mê kãm:

—Kwa na ka htem amnhî kamã mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê mã mêo ho rûnh nê agô. No mê ixkamã jajê mã na ka htem ãm ho hkryre nê agô. Kwa mê ri ã mê hipêx anhÿr kêt nê. Mê hipêx o axpên pyràk nà. Anê.

² Hãmri nhûm Jejus nhÿ hã mê ahkre xwÿnh maatiaja mê hã kapêr ma hãmri nê mê piitã mê ho akuprô nê mê kãm:

—Kwa kêr ka mê ja hã axpên mã axàkjêr kêt nê. E pu mê kot mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê mã ô ho pa kaxyw mê akwÿjê rê. No mê pajaja kot paj ja ho anhÿr o ri ixa hkêr nê. Kot pa mê anê nê Jejus kapêr o ri mê ajahkre hkêr nê nhûm ja mex kêt nê. Jakamã mê atô kot kaj mê akatât kôt mê kãm mê ô ho apa? ³ E mê amnhî kamã mê ho 7 nê mê arê

pu mê kêp mê mjên tyk xwÿnhjê mã ô ho pa kaxyw mê unhwÿ.

Tãm mê hamaxpêr xwÿnhjaja.

Nê mê ate axpên mã mê mex ã mê harênh xwÿnhjaja.

Nê Tirtûm Karô nhÿ hã mê kot amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja.

Ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjaja ka mê ho 7 nê arê pu mê kaxyw mê unhwÿ.

⁴ Nom mê pajaja kot paj mê akôt arî mê amã Tirtûm kapêr jarênh o ri mê ajahkre pix tânopxar o ri ixa. Anê.

⁵ Hãmri nhûm mê kuma nhûm ja mê kãm mex nê. Nhûm mê ma mra nê axpên mã hkwÿjê nhixi jarê hãmri nê mê ho 7 nê mê kurê. ã mê hixi kot anhÿr.

Estewâw. Estewâwja na pre Jejus kôt amnhî nhîpêx mex o pa. Tirtûm Karô kaxwÿnh mã ãr nê ho amnhîptâr jakamã nhûm pre hte tãm ri amnhî nhîpêx o pa.

Nê kaxyw Firipti

nê Prokot

nê Nikanô

nê Timã

nê Parmenti

nê Nikoraw. Nikorawja krî pê äxiok nhô xwÿnh na pre. Kêp Ijaew kêt tã kãm Tirtûm Kĩnh o pa. Tã ra mãânên Kra Jejus kôt amnhî xãm.

⁶ Jakamã nhûm mê mê kêp 7tajê rê nê Jejus nhÿ hã mê ahkre xwÿnh maatiê hwÿr mê o mra. Hãmri nhûm mê omu nê mê apênã ã mê unhwÿr kaxyw mê hã ïhkra jaxwÿ nê mê ho Tirtûm wÿ. Hãmri nhûm mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê mã mê ô ho pa nê mê piitã mê hipêx o axpên pyràk.

⁷ Tã nhûm mê ra ohtô rax nê Tirtûm kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Jakamã nhûm Jerujarê kamã mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ra ohtô rax kumrêx. Nê mê ô patre hkwÿ haxwÿja ohtô nê mê uràk nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ.

*Mê kot Estewâw pynênã ã mê harênh
Rukre 21.14-15*

⁸ Tã nhûm Estewâwja. Kot mê kêp mê mjên htyk xwÿnhjê mã mê ô ho pa xwÿnhjê hôja. Tirtûm kot kutã nojarêr mex jakamã na pre hte ÿ hã ähpumunh tÿx o aa mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mê hkôt pa. ⁹ Hãmri nhûm Ijaew kwÿjaja tee ri ja hã omu nhûm ja mê kêp omnuj tÿx nê nhûm mê hã kãm akir. Uràk nê mê kêp Ijaew nê Jerujarê kamã ri mê hkôt pa htã ähpÿnhã mê ô pyka. Mê kot kãm “Ripetat” xwÿnh kwÿ na pre mê. Nê ähpÿnhã mê ô krî.

Mê hkwÿjaja kêp Sirên nhô xwÿnh.

Nê mê hkwÿjaja kêp Aresân nhô xwÿnh.

Nê mê hkwÿjaja kêp Siris nhô xwÿnh.

Nê mê hkwÿjaja kêp As nhô xwÿnh.

Ahpýnhã mẽõ pika nẽ mẽ õ krĩ htã na prem Jerujarẽ kamã ri axpẽn kõt pa ho pa. Tã Estewãw kot ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o pa hã omu nhũm ja mẽ kẹp omnuj tỳx nẽ nhũm mẽ hã kãm akir. ¹⁰ No nhũm Tĩrtũm Karõ nhỹ hã hamaxpẽr tỳx o mẽ kãm kapẽr nhũm mẽ kuma nẽ tee ri kutã tanhmã kãm nẽ hprãm kaprỹ. ¹¹ Hãmri nẽ ma mra nẽ tanhmã ho hẽx to kaxyw amnhĩ kwỹjẽ rẽ nẽ mẽ kãm hã amỹnẽ nẽ mẽ kãm:

—E kẹr ka mẽ krĩ nhõ xwỹnhjẽ mã Estewãw o axẽx nẽ tanhmã mẽ kãm ho akapẽr punuj to ho ri mẽ hkõt pa. Kẽ mẽ ama nẽ kamã gryk kato. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ pa mẽ hpãnhã mẽ amã amnhĩrẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma mra nẽ hapõj nẽ ma krĩ nhõ xwỹnhjẽ mã tanhmã ho hẽx to ho ri mẽ hkõt pa nẽ mẽ kãm:

—E mẽ amnẽ akuprõ nẽ mẽ inhma. Kwa kẹr ka mẽ Estewãwti kapẽr mar kẹt nẽ. Na hte finat Mojes mẽ Tĩrtũm wa ho kapẽr punuj pix o ri pa. Pa mẽ ra kot wa ho kapẽr punuj ã kuma. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm mẽ kuma. Krĩ nhõ xwỹnhjẽ mẽ nẽ mẽ ãptãr tũmrejẽ mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnhjaja nhũm mẽ tee ri mẽ kot Estewãw o hẽxja ma nẽ kamã gryk nẽ. Hãmri nẽ ma hwỹr mra nẽ unẽ nẽ ma mẽ õ juisti hwỹr o tẽ. ¹³ Hãmri nhũm mẽ kãm ho hẽx xwỹnhjaja mẽ hkõt mra nẽ juisti mã tanhmã ho hẽx to nẽ mẽ kãm:

—E jahti na hte finat Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to hã karõ ho hẽx rãhã ho pa. Nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkreja nhũm tanhmã ho hẽx to pa mẽ kuma. ¹⁴ Na hte mẽ kãm: “Koja nhỹrmã Jẽsus pẽ Najare nhõ xwỹnh Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkreja grãnh pa kãm ga.” Anhỹr o mẽ kãm hẽx o pa. Nẽ Mojes kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx ã karõ nẽ mẽ pahkurẽ pa prem kuma. Anẽ.

¹⁵ Nhũm prem ã mẽõ juisti mã Estewãw o hẽx anẽ. Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ Estewãw wỹr rĩt nẽ hkuk pumu nhũm te kot Tĩrtũm kapẽr o mẽ wrỹk xwỹnhjẽ kuk nhĩrã rax pyrã nẽ xa nhũm mẽ tee ri omu nẽ kamã no pyma nẽ.

7

Estewãw kot juistijẽ mã ujarẽnh

¹ Hãmri nhũm mẽ õ patre maatija Estewãw mã kapẽr nẽ kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Xã ãm hãmri na mẽ ri ã ajarẽnh anẽ nà? Anẽ.

² Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ piitã mẽ kãm kapẽr. Mẽ kãm kapẽr ryy nẽ mẽ kãm:

—Tõe kot paj mẽ amã mẽ panhĩgẽt finat Apraãw tanhmã harẽnh to ka mẽ inhma. Amnepẽm na pre Tĩrtũm maatija Apraãw wỹr kato. Kormã pyka pẽ Mẽsopotãm kamã pa ri. Kormã kot ma krĩ pẽ Arã hwỹr mõi kẹt

ri nhũm hwỹr kato nẽ kãm: ³ “E kẹr ka mẽ anhõ krĩ pẽ akato nẽ akwỹjẽ re nẽ ma mẽ. Kot paj ma nhỹhỹm hpãnhã pyka hõ hwỹr mẽ ato mẽ.” Anẽ.

⁴ —Hãmri nhũm kuma nẽ amnhĩ to akuprõ nẽ ma mẽ. Õ pyka pẽ Katej pẽ kato nẽ ma krĩ pẽ Arã hwỹr mẽ nẽ hpãnhã kamã pa. Tã nhũm hipẽẽxã Terahti kẹp ty nhũm Tĩrtũm amnẽ jar mẽ panhõ pyka hwỹr kumẽ. Jar mẽ papapxã hwỹr kumẽ.

⁵ —Nom nhũm kormã kãm pykaja nhõr kẹt nẽ. Kormã kãm hkwy ho grire nẽ õr kẹt nẽ. Na pre ãm kãm:

E kot paj nhỹrmã amã pykaja gõ. Amã nẽ akanrẽhã akra nẽ atãmnhwỹjẽ mã kugõ ka mẽ kamã ri apa ho apa.

Anhỹr o kãm mẽ panhõ pika pẽ Kanaãja jarẽ. Apraãw kormã hkra hkẽt ri nhũm ã kãm kapẽr anẽ. ⁶ Hãmri nẽ kãm:

Koja akanrẽhã atãmnhwỹjaja nhỹrmã ma nhỹhỹm pyka hõ hwỹr pa nẽ hpãnhã kamã pa. Mẽ õ pyka kamã pa hkẽt tã nhãm pyka hõ kamã pa hãmri nẽ pika nhõ xwỹnhjẽ mã ãpẽnh rũnh o pa nhũm pyka nhõ xwỹnhjaja mẽ hipẽx kati rũnh o pa. Nẽ mẽ ãpẽnh ã mẽ kãm amnhĩrẽr kẹt nẽ. ãm mẽ homnuj o pa hã amgrã zohtõ rax kumrẽx. Nhũm mẽ hã amgrã pẽ 400.

⁷ Nom kot paj mẽ hã mẽ homnuj tỳx nẽ. Akanrẽhã atãmnhwỹjẽ hã mẽ homnuj tỳx nẽ nhũm mẽ ri kormã mẽ kurũm kato nẽ man akupỹn pa nẽ jar põj. Hãmri nẽ jar inhmã inhmex o inhmex ã jarẽnh rãhã ho pa. Anẽ.

⁸ Hãmri nẽ kãm:

E pu axpẽn ma. Koja ka nẽ akanrẽhã akra nẽ atãmnhwỹjaja ka mẽ ixkõt ri amnhĩ nhĩpẽx o apa hã kot paj mẽ ato ixkra. Tã koja ja amã mex japẽr hã kẹr ka mẽ amnhĩ my kwryt kã hkwy jakã. Nẽ koja mẽ akrajaja hapõj nẽ my ka mẽ mã mẽ ho anẽ nẽ mẽ kẹp mẽmy kwryt kã hkwy jakã. Mẽ piitã mẽ kot mẽ apẽ ixkra hã mẽ apumunh kaxyw kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.

Anhỹr o Apraãw mã kapẽr nhũm kuma nẽ mar xã hkõt hkra Ijak my kwryt kã hkwy krãhta. Kormã hkarãre ri. Kormã hã arĩgro pẽ 8 pix ri nhũm kẹp hkwy krãhta.

—Tã nhũm Ijak hprẽk nẽ hprõ nẽ hkra. Hãmri nẽ mã hkra Ijak my kwryt kã nhũm. Jako hprẽk nẽ mã hkra pẽ 12jẽ ho anẽ nẽ mẽ piitã mẽmy kwryt kã hkwy jakã pa. ã na pre mẽ pahpãr kraxjaja amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o pa.

⁹ —Jako hkrajẽ hõ na pre kẹp Juje. Nhũm Juje htõjaja hipẽẽxã hkõt kamã gryk nẽ axtem nẽ mẽ urojẽ mã ho wẽnẽ nhũm mẽ kẹp haprõ nẽ ma pyka pẽ Ejit wỹr o mẽ. Amari Ejit nhõ xwỹnhjẽ mã ãpẽnh o pa kaxyw. Tã

no nhũm Tirtũm arĩ tãnopxar rãhã ho hkõt pa. ¹⁰ Hãmri nê Ejit kãm mê kot homnuj xwýnhjê nhĩhkra rũm hkapa nê tanhmã hkrã hto nhũm àhpumunh tỳx nê hamaxpêr mex nê. Jakamã nhũm Ejit nhõ xwýnhjê nhõ pahi Paraohitja omu nê kãm hkĩnh nê. Kot tãm amnhĩ nhĩpêx nê àhpumunh tỳx kõt omu nê kãm hkĩnh nê. Hãmri nê amnhĩ ri kumê nhũm ãhkõ hã àpênh o pa. Kãm òrkwy pumu nê Ejit nhõ xwýnhjê ho amnhĩptàr o pa.

¹¹ —Rõm nhũm mê hpur kãm mêmõj nhĩgrõt mex kêt nê nhũm mê kêp mê apkur xã hã mê òja ra ri mê kêp kryre. Ejit kamã nê jar Kanaã kamã nhũm mê apkur xã hã mê òja mê kêp hapêx par o mō. Nhũm mê piitã prãm xaj ra hiire nê kãm prãm tỳx o pa nhũm mê panhĩgêttja hãmri prãm xaj tee ri amnhĩ xãpkur xã hã mêmõj japêr.

¹² —Tã nhũm Jakoja Ejit kãm arĩ mê apkur xã hã mê ò rax ã harênh ma nê ma hwýr hkra hkwyjê rê. Mê panhĩgêttja nhũm ma mê hwýr mê kurê nhũm mê ma mê hwýr mra. Hãmri nê mê hwýr pøj nê mê kêp mêmõ hy hkwy japrõ nê ma akupým o mra. Wam mê mōrta ã mê kêp mêmõj japrõ nê ma akupým o mra.

¹³ —Tã nhũm mê kêp mêmõ hy japrõr xwýnhja hapêx nhũm mê axte akupým mê hwýr mra. Hãmri nhũm mê htõ Juje mê kãm amnhĩ to amnhĩrit nê kêp mê htõ hã mê kãm amnhĩ jarê. Mê kot ra htyk ã hkamnhĩx tã nhũm mê kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Paraohiti mê kêp Juje htõ hã mê harênh ma.

¹⁴ —Tã nhũm Juje amnhĩ wýr hipêxã Jako mê htãmnhwýjaja mê hã karõ nhũm mê piitã ma Ejit wýr hapêx. Mê kêp 75 nê ma Ejit kamã Juje hwýr hapêx hãmri nê kamã pa ho pa.

¹⁵ —Ã kot anhýr jakamã nhũm Jakoja ma Ejit wýr mō nê hpãnhã kamã pa ho pa. Tã hãmri kamã ty. Nhũm hkrajê piitã Ejit kãm pa hãmri nê gaa nê htyk pa. ¹⁶ Hãmri nhũm mê hkanrêhã mê hkrajaja mê hamý nê ma akupým Kanaã hwýr krĩ pê Sikê hwýr mê o pa nê kamã mê hagjê. Na pre mê hkukamã finat Apraãw kot Amõr krajê pê kênkre japrõ nê kamã hprõ jaxã. Jakamã nhũm prem mýr pê ma hwýr mê o pa nê kamã mê hagjê hãmri nê ma akupým Ejit wýr pa.

¹⁷ —Tã gaa nê rĩ ohtõ rax kumrêx o mō. Mê panhĩgêttja ohtõ rax kumrêx o mō. Hãmri nhũm Tirtũm kot Apraãw mã mê ò pyka jarênh xwýnhja nhũm kot mê kãm òr kaxyw. ¹⁸ No nhũm Ejit nhõ pahi kot Juje ho mex xwýnhnta na pre ra ty nhũm axtem hpãnhã hõja mê ho amnhĩptàr o pa. Nê aa Juje jarênh mar kêt nê. Kormã pahi xàr nyw kêt ri htyk jakamã nhũm mýr pê harênh mar kêt nê. ¹⁹ Hãmri nê hkwyjê homnuj o pa. Tanhmã mê panhĩgêttjê nhĩpêx to ho pa. Nê mê kãm mê hkra my hapõx xwýnhjê hã amýnê. Mê hapõx nhũm mê kot pikap mê

rênh nhũm mê htyk kaxyw nhũm mê kãm mê hã amýnê.

²⁰ —Rõm nhũm finat Mojesja kato. Nê mexre. Hãmri nhũm katorxã Ejit nhõ xwýnhjê kot kêp hpĩr pymaj òrkwy kamã ri mê kêp ho hpimxur o pa hã mytwrý axkrunêpxi.

²¹ —Tã nhũm ra htýxre nhũm katorxã mê hipêxã wa tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nê mê kot wa kêp hpĩr pymaj kumý nê ma o tẽ nê kaxyw ã nhĩpêx nê nhýri gō nhĩpõk ri pō kamã ho amũxu. Tã nhũm Paraohiti hkra nija ra gõx mã wýr mã tẽ nê ra omu hãmri nê amnhĩm kumý nê ma o tẽ nê ho hkra. ²² Jakamã nhũm Mojes Ejit nhõ xwýnhjê kamã hprêk. Hãmri nê mê àhpumunh xã hã kagã pumunh pa. Nê hihtýx nê mê kãm kapêr kãm hihtýx mex o pa.

²³ —Tã hãmri ra hã amgrã pê 40 nê hapêx nhũm Mojes hamaxpêr nê ra kãm amnhĩ kwý pê Ijaewjê pumunh prãm nê ma mê hwýr tẽ. ²⁴⁻²⁵ Hãmri nê htêm kõt ja wa omu. Nhũm Ejit nhõ xwýnhja Ijaewja homnuj o xa nhũm Mojes tẽn tee ri hã omu nê hamaxpêr o: “E pa ma wa hwýr tẽ nê ixkwý mýj ã Ejit nhõ xwýnhnta pĩ kê ixkwýjaja ja hã ãxpumu nê Tirtũm kot mê hwýr inhmênh ã ãxpumu. Ixte Ejit nhõ xwýnhjê nê mê kator kaxyw mê ja hã ãxpumunh kurê kumrêx.”

—Anhýr o hamaxpêr hãmri nê wa hwýr tẽ nê amnhĩõja nê Ejit nhõ xwýnh pĩ. Tã no nhũm hkwyjaja kot hpĩr ã harênh mar tã tanhmã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr to hkêt nê. ²⁶ Nhũm apkati nhũm mēhõja war axkrut nê axte pijapu ho wa xa. Hamê wa kêp Ijaew. Jakamã nhũm Mojes akupým mê hwýr tẽ nê tee ri axpên tã wa omu nhũm ja kêp omnuj nê. Hãmri nhũm wa hwýr tẽ nê axpên nê wa kãm kapêr nê wa kãm: “Pa? Kwa war ajamê war apê Ijaew kênã na ka wa ri axtem nê ã axpên nhĩpêx anê.” Anê. ²⁷ Hãmri nhũm kot amnhĩ kaxyw hkryx xwýnhja kuma nê nhãm amnhĩ nê hkujate nê kãm: “Tk. Kwa xã apê mē inhõ pahi hã na ka ã wa inhmã akapêr anê? Nà apê mē inhõ pahi hkêr kênã. ²⁸ Kot kaj inhiipêx o te ate Ejit nhõ xwýnhnta nhĩpêx pyrã nê wa ixtõ hpĩr kêt nê.” Anê.

²⁹ —Hãmri nhũm tee ri kuma nê ra kãm ma nê Ejit rũm kator kurê kumrêx nê ma pyka pê Mijiã hwýr mō nê kamã hpãnhã pa. Kamã hprõ nê hkra. Nhũm hkra myja wa hamêxkrut.

³⁰ —Tã nhũm Mijiã kamã pa hã axte hã amgrã pê 40. Hãmri nê mêmõ arĩgro hã kapõt ã krã hakýx pê Sinai kape hã ri pa nhũm Tirtũm kãm kapêr. Nom nhũm Mojes omunh kêt nê. ãm utĩ kaõk kamã kuwy hpõk pix pumu. ³¹ Amnhĩ jaêr pê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu hãmri nê amnhĩ tã hprĩ hã omunh kaxyw hwýr tẽ nhũm Tirtũm kãm:

³² Pa Mojes? E ixpê Tirtûm na pa. Ixpê akukamâ anhîgêt Apraâw nhô Tirtûm na pa. Nê ixpê Apraâw kra Ijak mē htâmnhwý jako wa ô Tirtûm na pa. Anê.

Hâmri nhûm tee ri kuma nê kām ma xâj htertet tîx nê. Hâmri nê umaj axte pî hpókja wýr rît kêt nê. Âm nhâm hkrâ nê rît o xa.

³³ Hâmri nhûm Tirtûm kām:

E kwa ixpê Tirtûm maati hâ ixtâ apijaam â aparkâ kapa nê apar kênh nê xa.

³⁴ Na pa ra ixkra Ijaewjaja Ejit kām mē omu. Na ra Ejit nhô xwýnhjaja ixpê mē homnuj tîx kumrêx râhâ ho pa nhûm mē amnhî xâ hâ maj tee ri amnhî nhîpêx. Pa ja hâ mē omu nê inhâm mē hkaprî nê. Jakamâ kot paj Ejit nhô xwýnhjê nhîhkrâ rûm mē kator pa. E ka kot paj mē hwýr amê ka ma akupým mē hwýr mō nê mē kurtûm mē kator.

Anhýr o kām mē kaxyw karô. ³⁵ Ra Ijaew kot Mojes hkaga tâ nhûm mē kaxyw âm nê ma akupým kot mē hwýr mēnh kaxyw. Na prem ra omu nê hkaga. Te mē ate Jejus kagaja pyrâ nê hkaga. Jakamâ nhûm pijapu xwýnhja tee ri amnhî tâ omu nê kamâ gryk nê amnhî nê kām kapêr nê kām: “Tk. Kwa xâ apê mē inhô pahi hâ na ka â wa inhâm akapêr anê? Nâ apê mē inhô pahi kêt.” Anhýr tâ nhûm Tirtûm mē kaxyw tâm xâm. Kot mē ho amnhîptâr nê Ejit nhô xwýnhjê rûm mē kator kaxyw. Ja kaxyw na pre pî hpók kamâ kām kapêr nê mē kaxyw âm.

³⁶ —Jakamâ nhûm Mojes ma akupým Ejit wýr mō nê mē kurtûm hkwyjê kator nê ma mē o pa. Na pre mē ho mex nê Tirtûm nhý hâ mē kâm aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē o pa. Ejit kamâ nê määnên mē kot gô xujanâr mâ: “Gô kamrêk” anhýr xwýnhja kamâ. Nê kapôt â mē kām â amnhî nhîpêx anhýr o mē o pa. Nê kapôt â ri mē o pa ho ra hâ amgrâ pê 40.

³⁷ —Tâ tâm na pre mē panhîgêjtê mâ mēhō hkukamâ mē kām tanhmâ harênh to nê mē kām harênh o: “Koja Tirtûm nhýrmâ te ra mē akaxyw pa ixâm pyrâ nê inhmyr pê mē panhiô xâm. Ý hâ mē amâ kapêr jarênh o pa kaxyw nhûm nhýrmâ mē akaxyw âm ka mē omu.”

—Anhýr o â Jejus kukamâ harênh anê.

³⁸ Na pre Mojes kapôt â mē panhîgêjtê ho pa nhûm mē krâ hakýx pê Sinaia wýr pa. Mē panhîgêjtaja hâmri hwýr pa nhûm Tirtûm kapêr o mē wrýk xwýnhja mē kaxyw Mojes mâ kapêr nhûm ô ri mē kām awjarê nê hâ kagâ. Mē kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o pa kaxyw nhûm mē kām Tirtûm kapêr jarênh o pa. Nê mē pajaxwýja. Mē pahte hkôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa kaxyw na pre mē pamâ hâ kagâ. ³⁹ Tâ no nhûm mē

panhîgêjtaja Mojes ma nê âm kuma nê hkaga kumrêx nê akupým Ejit wýr hkrâ. ⁴⁰ Jakamâ nhûm Mojes kormâ nhýri mē kaxyw Tirtûm mâ kapêr o âm rôm nhûm mē wakre kamâ htô Arâw wýr mra nê kām: “Kwa Mojes ra kot tanhmâ amnhî to kênâ. Kot Ejit rûm mē pakator nê mē pahto môr tâ ra nhýri arík nê tanhmâ amnhî to. Jakamâ e. Kwa hpânâ mē inhâm mēmo karô nhîpêx pu mē ho panhō sânti kêt tâm ma akupým Ejit wýr mē pahto pa.” Anê.

⁴¹ —Hâmri nhûm mē kuma nê mē kām kâx o môx krare karô ho sânti nhîpêx nê mē kām âm. Hâmri nhûm mē axtem nê te ho Tirtûm nhîpêx pyrâk o hipêx nê kām ôwêhti hkwy pa nê kām haxwý nê hâ apku. Hâmri nê â amnhî nhîpêx anhýr â amnhî pumu nê hkînê nê. ⁴² Hâmri nhûm Tirtûm tee ri ja hâ mē omu nhûm ja kêp omnuj tîx nê nhûm mē hkaga hpa. Jakamâ nhûm prem amnhî krâ hkôt ri myyti nê mytwýre nê kanhêti karô nhîpêx nê te mē kot Tirtûm nhîpêx pyrâk o hipêx o pa. Hâmri nê amnhî kaxyw kumâ pix mâ hamaxpêr o pa hâ amgrâ xohtô nê. Tâ nhûm Tirtûm nhý hâ kapêr jarênh o mē pa xwýnhjaja tanhmâ mē kām kapêr to nê mē hâ kagâ. Te Tirtûm tâm mē kām kapêr pyrâk o mē kām kapêr nê hâ kagâ kot:

Pa mē apê Ijaewjaja? E mē inhma. Amnepê mē ate kapôt â ri mē apa hâ amgrâ pê 40ta â. Xâ we inhâm na ka prem akrit kwý hpar o apa?

⁴³ Nâ inhâmâ hkêt. Na ka prem axtem nê ri amnhî krâ hkôt amnhîm mēmo karô nhîpêx nê hipêx o te mē ate pa inhîpêx pyrâk. Pê kām akrit kwý hpar nê ôr o ri apa.

Mê anhô mēmo karô nhîpêxta mē ate amnhîm hâ hixi pê Môrok mēnh xwýnhja ka pre htem â kamâ amnhî kôt ho apa.

Nê amnhîm kanhêti karô nhîpêx nê hâ hixi mē nhûm kêp Repâ. Ka mē ixkuhpa hâ wa kêp mē apâm â harênh o ri apa.

Tâ â mē ate amnhî nhîpêx anhýrja myrapê kot paj pânâ nhýhým mē arê.

Koja mē akutâ amnhî xunhwýr xwýnhjaja mē apynê nê ma pyka pê Papirôn rûm hamû mē ato hapêx ka mē amari mē kām axâpênh rûnh o ri apa kām ga. Anê.

Â na pre Tirtûm mē panhîgêjtê mâ kapêr anê nhûm ý hâ kapêr jarênh o pa xwýnhja mē kām hâ kagâ.

⁴⁴ —Tâ nhûm mē panhîgêjtaja kormâ kapôt â ri pa ri amnhî kôt mry kâ ho ixkre ho pa. Tirtûm mâ kapêr xâ hâ ixkreja nhûm prem amnhî kôt ri o pa. Mē kot kām “Tirtûm nhôrkwy kaakre” anhýr xwýnhja. Tirtûm kot mē kām hâ karô xâ hkôt nhûm mē hipêx nê amnhî kôt ri o pa. Na pre Tirtûm hprî

hã Mojes mã tanhmã kot hipêx to hã karô nhũm mẽ hkôt hipêx nê amnhĩ kôt ri o pa.

⁴⁵ —Tã nhũm Mojes ty nhũm hpãnhã Jo-
jueja amnhĩ kôt mẽ o pa. Ma Tirtũm kot mẽ
kãm pyka mex nhôrtã wýr Mojes mýr pẽ mẽ
o pa. Hãmri nê hwýr mẽ o pój nhũm Tirtũm
mẽ nê mẽ kot ra kamã mẽ pa ho mẽ pa
xwýnhjẽ japój nhũm mẽ pãnhã kamã pa ho
pa. Nê amnhĩ kôt Tirtũm nhôrkwý kaákreta
o pa. Rãhã nhũm finat Tawija mẽ hpãnhã
mẽ ho amnhĩptã. ⁴⁶ Na pre Tirtũm Tawi kot
tanhmã amnhĩ nhípêx to ho pa hã omu nê
kãm hapẽ nê. Jakamã nhũm Tawi kãm kapẽr
nê kãm: “Pa Tirtũm? Kwa xã kot paj amã
ixkre mex ô nhípêx nã? Mẽ ixpẽ Ijaewjaja
mẽ ixte kamã amã amex o amex ã ajarẽnh
o ixkrĩ kaxyw pa hipêx. Xã kot paj amã
hipêx?” Anhýr tã no nhũm Tirtũm kormã
kãm ja prãm kêt nê. ⁴⁷ Jakamã nhũm Tawi
hkra Sarumãwja hipêêxã mýr pẽ hpãnhã kệp
mẽ ô pahi nê kãm hipêx. ⁴⁸ Nom xã na hte
Tirtũm maatija mẽ pahte kãm panhĩhkra ho
ixkre nhípêx xwýnhjẽ kamã hkrĩ? Nã kaxkwa
kamã na hkrĩ xã. Na pre ra Tirtũm nhý
hã kapẽr jarẽnh o pa xwýnhja Tirtũm kot
tanhmã mẽ pajamãr to ho pa hã kagã nê hã
kagã ho:

⁴⁹ Na pa hte kaxkwa rũm pyka hkôt mẽ piitã
mẽ hamãr mex o ixkrĩ.

Tã tanhmã kot paj amnhĩ to nê mẽ ãhkra ho
mẽ kot inhãm ixkre nhípêxtã wýr axã
nê kamã ixpa ho ixpa?

⁵⁰ Nã ixte mẽmoj piitã ho ixkator xwýnhjẽ kênã
kot pa kêt ã amnhĩ nhípêx anê. Anê.
Nhũm pre ã Tirtũm amnhĩ tã mẽ kãm kapẽr
anê nhũm ý hã kapẽr jarẽnh xwýnhja ô ri mẽ
pamã hã kagã.

⁵¹ —E kwa mẽ inhma ixkwýjaja. Mẽ
akrã hihtýx kumrêx jakamã mẽ amã Tirtũm
kapẽr mar prãm kêt. Na ka htem mẽ
panhĩgêjtẽ pyrã nê amnhĩ nê Tirtũm Karô
kaga nê kapẽr mar kêt nê. ⁵² Na pre hte
Tirtũm nhý hã kapẽr o mẽ pa xwýnhjaja
mẽ panhĩgêjtẽ hwýr mra nê mẽ kãm kapẽr
jarẽnh o ri mẽ hkôt pa. Tã nhũm mẽ hkaga
nê mẽ hipêx kati ho pa. Na pre htem Jejus
wryk kukamã mẽ kãm: “E koja nhýrmã kot
Tirtũm kapẽr mar nê hkôt amnhĩ nhípêx
mex rãhã xwýnhjẽ maatija mẽ pahwýr wry.”
Anhýr o mẽ kãm harẽnh o pa. Tã no nhũm
mẽ kãm ja mar prãm kêt jakamã axtem nê
hã mẽ hpar o pa. Mẽ kot mẽ kãm Jejus jarẽnh
o mẽ pa xwýnhjẽ hpar o pa. Tã nhũm tãm mẽ
pahwýr wry ka mẽ omu nê mẽ kot amnhĩ
nhípêxtã pyrã nê hã amýnê nhũm prem mẽ
amã kupĩ.

⁵³ —Tirtũm kapẽr o mẽ wryk xwýnhjaja
kot Tirtũm nhý hã tanhmã mẽ pahte amnhĩ
nhípêx to ho papa hã mẽ pamã karô nhũm
mẽ ate mar tã mẽ apẽ hprãm nõkati. Nê ama
nê ãm ama nê hkôt amnhĩ nhípêx o ri apa
hkêt nê. Anê.

Mẽ kot Estewãw pĩr ã mẽ harẽnh

Rukre 21.16-19, 23.34; Atre 22.20

⁵⁴ Hãmri nhũm juistijaja tee ri Estewãw
xujarẽnh ma nê kamã gryk týx nê kãm
kapẽr punuj nê. ⁵⁵ Nom nhũm Tirtũm
Karôja tanhmã hkrã hto nhũm kãm mẽ uma
hkêt nê. Hãmri nê kãnhmã rĩt nê kaxkwa
pumunh o xa nê kamã Tirtũm rũm hirã rax
pumu. Nhũm Jejus Tirtũm nhĩhkô hã xa
nhũm omu nê hkĩnh nê mẽ kãm:

⁵⁶ —Kokýy. Na kaxkwa axkjẽ nhũm kamã
Tirtũm nhý pa omu. Nhũm kuri kot mẽ
pahwýr mẽnh xwýnhjẽ Jejusja xa. Hẽxtã waa
nê. Nã na pa jarãhã wa omu nê ixkĩnh týx
kumrêx. Anê.

⁵⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kamã gryk
týx nê. Hãmri nê kãm mar prãm kêt nê kệp
amnhĩ jamak pro. Hãmri nê gryk xã ãmra
htýx nê hwýr hprôt ⁵⁸ nê unê nê krĩ pẽ ho
kato nê ma o tẽ nê nhýri o xa. Hãmri nê kên
o htak o hpĩr kaxyw amnhĩ nhĩnôkã hkwrý
nê mẽhõ my pẽ Sawti mẽ kugô nhũm mẽ
kãm hamý. Hãmri nhũm mẽ kên rũnh kwý
jamý nê o mra nê Estewãw wýr rẽnh prẽprẽk
o kuhẽ. Nê ho ã kamã htak nê hkrãx pẽ htak.
⁵⁹ Hãmri nhũm ra htyk kaxyw nê Jejus mã
amnhĩ jarẽ nê kãm:

—Pa Pahihti Jejus? E koja ixkarô awýr api
ka ixto amnhĩptã. Anê.

⁶⁰ Hãmri nê hkõn krã ho tẽm nê nhý nê
axte kãm amnhĩ jarẽ nê mẽ kot hpĩr xwýnhjẽ
nê kãm kapẽr nê kãm:

—Kwa Pahihti. Mẽ kot ixpĩr tã kwa
tanhmã ixtã mẽ ho hkêt nê.

Anhýr o mẽ nê Jejus mã kapẽrja kôt ra ty.

8

Mẽ kot Estewãw yaxãr ã mẽ harẽnh

Atre 22.4, 26.9-11

¹⁻² Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ
nhípêx xwýnhjaja Estewãw wýr mra nê htyk
kãm omu nê hkaprĩ nê. Nê mur nê kumý nê
ma o mō nê haxã. Nom nhũm Sawtija mẽ kot
hpĩr ã omu nhũm ja kãm mex nê.

*Sawti kot Jejus kwýjẽ nhípêx kati ho pa hã
harẽnh*

Atre 1.8

Tã nhũm Jerujarẽ kamã Ijaewjaja mẽ kot
Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ homnuij
týx o pa. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ
kukamã hamaxpẽr nê mẽ hkwyjaja mẽ umaj
hapój nê ma pika hkwyk hkôt hpigrãnh pa.
Mẽ hkwyjaja Jutej wýr ma pa nhũm mẽ
hkwyjaja Samar hwýr ma pa. ã na prem mẽ
umaj nhýhým hpigrãnh par anê. ãm Jejus
nhý hã mẽ ahkre xwýnhjẽ maati pixjaja na
prem Jerujarẽ kamã arĩk nê nhýhým mōr
kêt nê. Simãw Pẽtre nê Juãw nê Xiakre nê
Andre nê Firiptĩ nê Patoromew nê Matẽwe
nê Makre nê Tomas nê Xiakre hōja nê Simãw
ō nê Maxitreja. ãm jajaja pix na prem arĩk.

³ Nhũm Sawti haxwýja Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwýr xwýnhjê homnuj o pa. Mẽ kot Jejus kaga hprãm xàj tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Na pre hte mẽ ôrkwý hwýr agjê nê mẽ unê. Mẽmyjê pynê nê mênijê pynê nê ma mẽ o mra nê mẽ hagjênh xà kamã mẽ hagjê. Mẽ uràk nê kêp Ijaew tã ã mẽ hipêx anhýr o pa.

⁴ Tã nhũm mẽ umaj Jerujarê rùm pika hõ hwýr mẽ hpigranh xwýnhjê amari pika hkwý hkôt ri pa hkêt nê. Na prem ma mẽ piitã mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Kêp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã harênh rãhã ho ri mẽ hkôt pa.

Wajaga kot amnhĩ tã Firipti mar ã harênh

Juãw 2.23-24

⁵⁻¹² Tã nhũm Firipti haxwýja ma mō. Ma krĩ pẽ Samar hwýr mō nê kamã mẽ kãm Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhjê jarênh o pa. Samar kamã na pre wajaga Simãwti ri Samar nhõ xwýnhjê hkôt mẽ no kupyr rãhã ho ri mẽ hkôt pa. Nê ãhpumunh tỳx ã amnhĩ to jarkrar o ri pa. Jakamã nhũm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nê kamã no pyma nê. Nê htỳx ho ãm hãmri kot amnhĩ jarênh ã hkamnhĩx. Jakamã nhũm pre mẽ kãm tanhmã ri amnhĩ to hêx to ho pa pẽ mẽ no kupyr rãhã ho ri pa nhũm mẽ amnhĩ jaêr pẽ omu. Mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnhjê nê mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê nhũm mẽ amnhĩ jaêr pẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh o hkôt pa. Nê ri axpên mã harênh o:

—Kokýy. Wajagaja ãhpumunh tỳx kumrêx. Tirtũm nhỹ hã măn te ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa nã? Măn pre Tirtũm kãm ãhpumunh xà hkwý gô nhũm ý hã ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Anê.

Hãmri nê hkôt hamaxpêr o ri hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

Tã nhũm Firipti mẽ ô krĩ hwýr mō nê mẽ kãm Jejus Kris jarênh o ri mẽ hkôt pa nê mẽ kãm:

—Jes kêp Tirtũm kot mẽ pahwýr mênh xwýnh jakamã kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý nhũm Tirtũm hã mẽ apumu nê mẽ ato hkra. Anê.

Hãmri nê Tirtũm nhỹ hã akupým tanhmã mẽ kute xwýnhjê ho mex to ho pa. Mẽ i kamã mẽ htyk xwýnhjê nê mẽ hyk o mẽ pa xwýnhjê nhũm mẽ ôhtõ nê akupým mẽ ho mex o pa. Nê mẽ hkwýjê nê mẽkarõmnuti hkwý jano nhũm mẽ ãmra htỳx o mẽ hkaga nê ma mẽ kurũm hapõx nê mra. ã Firiptija Jejus nhỹ hã mẽ ho mex o pa anê nhũm mẽ piitã ja hã omu nê kapêr ma nê hkĩnh nê. Nê kapêr mar tỳx nê hkôt hamaxpêr. Jao wajaga Simãwti kaga nê hpãnhã amnhĩ kaxyw Jejus kôt pix mã hamaxpêr nê hkôt

amnhĩ xunhwý. Hãmri nhũm Firipti ja hã mẽ omu nê mẽ hkra kumrã. Mẽmyjê nê mênijê nê mẽ piitã mẽ hkra kumrã. Ra mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr ã mẽ piitã mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit kaxyw nhũm mẽ hkra kumrã pa.

¹³ Hãmri nhũm wajaga Simãwti haxwýja Jejus kapêr ma nê mẽ uràk nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm nhũm Firipti hkra kumrã. Hãmri nhũm hkĩnh nê Firipti hkôt ri pa. Nê aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri pa hã omu nê kamã no pyma ho hkôt ri pa. Nê kot Tirtũm nhỹ hã akupým mẽ ho mex ã omu nê tee ri hamaxpêr.

¹⁴ Tã hãmri nhũm Jerujarê kamã Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwýnh maatiijaja Samar nhõ xwýnhjê jarênh ma. Ra mẽ kot Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ harênh ma nê hkĩnh nê. Hãmri nê ma mẽ hwýr Simãw Pêtre mẽ Juãw wa kumê. ¹⁵⁻¹⁷ Hãmri nhũm wa ma mẽ hwýr wa mō nê pøj. Hãmri nhũm Firipti wa omu nê wa kãm krĩ nhõ xwýnhjê jarê nê wa kãm:

—Nà na pa pre mẽ kãm Jejus kapêr jarê nhũm mẽ inhma nê hkôt amnhĩ xunhwý. Jakamã pa pre mẽ hkra kumrã. Nom na kormã Tirtũm Karõja mẽ hkarõ mã gjêx kêt nê. Anê.

Hãmri nhũm wa mẽ harênh ma nê mẽ himõk ã wa ihkra jaxwýr o ri mẽ hkôt mra. Ja kôt nhũm Tirtũm Karõ mẽ hwýr wrý nê mẽ hkarõ mã gjêx pa. ¹⁸⁻¹⁹ Hãmri nhũm wajaga Simãwja mẽ amnhĩ tã wa omunh o xa nê hamaxpêr o:

—Kokýy. Kwa wa kot mẽ hã ihkra jaxwýrja kôt na hte Tirtũm Karõ mẽ hkarõ mã agjê. Hêxta waa nê. Inhmã ã mẽ hipêx anhýr o ri ixpa hprãm tỳx. E pa ixkãxpore hkwý jamý nê o tẽ nê wa kãm kugõ kê wa tanhmã ixto pa wa uràk nê ã mẽ hipêx anhýr o ri ixpa. Nà kot paj anê. Anê.

Hãmri nê wa hwýr tẽ nê wa kãm:

—E ota ixkãxporeta. Kwa amnhĩm apy nê hpãnhã tanhmã ixto pa war apyrã nê mẽ hã inhĩkra jaxwýr o ri mẽ hkôt ixpa kê Tirtũm Karõja mẽ hkarõ mã agjê. Inhmã ja ho anhýr prãm tỳx. Anê.

²⁰⁻²³ Hãmri nhũm wa tee ri ã kapêr anhýrja ã omu nhũm Pêtre kãm:

—Tk. Kwa ajamaxpêrja mex kêt. Xà na htem kãxpore ho Tirtũm mã amnhĩrer pẽ ý hã mẽ ho hwýr o pa nhũm Karõ mẽ hwýr agjê? Nà na htem kãxpore ho Tirtũm Karõ japrõr kêt nê. Kot kaj wa ixpyrã nê ã mẽ hipêx anhýr kêt nê. Ajamaxpêrja mexre hã. Kormã ate Tirtũm kôt amnhĩ xãm tỳx kêt jakamã na ka atỳx ã ri ajamaxpêr anê.

—Na ka ã wa ixte Tirtũm nhỹ hã mẽ hipêx anhýr ã wa ixpumu nê amã wa ixpyrã nê ã mẽ hipêx anhýr o ri apa hprãm xàj ajamaxpêr punuj nê. Nhũm ajamaxpêr punuj

te kot apa hã apyr ka tee ate kêp amnhĩ kjênh pyràk. Kwa tokyx ajamaxpêr punuj ã amnhĩ pumu nê akapri nê tokyx hkaga. Hãmri nê amnhĩ to Tirtũm wý kê amnhĩ katut kôt ajamaxpêr punujja mē ka axte ã ajamaxpêr anhýr kêt nê. ã mē hamaxpêr punuj anhýr xwýnhjaja koja mē nhýrmã ma kuwy hwýr pa. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê hkapri nê wa kãm:

—Kwa xà wehe? Tõ tokyx ixto Tirtũm wý kê ã ijamaxpêr anhýrja mýrapê hwýr inhmēnh kêt nê. Anê.

²⁵ Tã nhũm Simãw Pêtre mē Juãw wa Samar nhõ xwýnhjē mã Pahihti Jeus kapêr jarēnh pē ho mē ahkre hãmri nê ma akupým Jerujarē hwýr mō. Ma pyka pē Samar hkôt mē kãm Jeus kapêr jarēnh o ma akupým mō.

Firipti mē Exiop nhõ xwýnh wa harēnh Ijais 53.7-8

²⁶ Hãmri nhũm Firipti arĩ Samar kamã arĩk. Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o mē wryk xwýnhja hwýr wry nê kãm:

—Pa? E ot pa awýr wry nê tē. Nã kēr ka tokyx akato nê ma mō nê Jerujarē rũm kãnhmã Kas wýr pry kahpêr ta nê hã juk nê ma hã mō. Kapôt ã pry nōrta kahpêr ta nê hã mō. E kwa tokyj.

Anhýr o kãm kapêr hãmri nê ma akupým tē nê kaxkwa hwýr api. ²⁷ Hãmri nhũm Firipti kuma nê kato nê ma hwýr mōr kurē kumrēx. Mōõ hãmri nê pryja kahpêr ta nê hã mō.

Hãmri nhũm ra mēhõ myja mō. Exiop nhõ xwýnh na pre. Exiop kamã mēõ pahi na pre niti. Hixi pē na pre Kátatre. Nhũm pry hã mōr xwýnhja kêp kãm kàxpore jamãr o pa xwýnh. Exiop kamã te kêp mē õ kōwenatõ pyràk. Tã kot Tirtũm mã mex o mex ã harēnh kaxyw ma Jerujarē hwýr mō. ²⁸ Hãmri nê akupým Exiop wýr kormã mō. Õ pãr kãm nhý nê Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã kapêr o mō. Tirtũm nhý hã kapêr o pa xwýnh pē Ijais kot Tirtũm kapêr ã kagã htũmja nhũm kamã kapêr o mō. ²⁹ Hãmri nhũm Tirtũm Karõ Firipti mã harē nê kãm:

—E mēhõ mýj wýr aprõt nê tē nê hã ajēt nê ma hkôt tē. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm kuma nê ma hwýr hprõt nê hã ajēt nê kot kagã kamã kapêr ã kuma. Ijais kot Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã kapêr ã kuma nê kãm:

—Pa? Mãn ka aprĩ hã ate kamã akapêr xwýnhhta ma nã? Anê.

³¹ Hãmri nhũm kãm:

—Nã ixte maare hã. Mēhõ kot hprĩ hã inhmã harē pa ixpri hã kuma? Xat ka ixwýr api nê ixri nhý nê aprĩ hã inhmã harēnh o ixkôt mō nã? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê hwýr api nê ãhkõ hã nhý nê kagãta pumunh o nhý. ³² Nhũm hã kagã kot:

Na htem õwēhti par kaxyw nhũm amarĩ mē kãm akryk kuhê.

Nê mē kot kêp hki jakãr kaxyw nhũm ma anê nê amarĩ mē kãm akryk kuhê.

Tã na pre mēhõja õwēhti kot amnhĩ nhípêx pyràk o amnhĩ nhípêx.

Jakamã nhũm mē kot tanhmã hipêx to htã no nhũm arĩ mē kãm akryk xa. Amnhĩ nê tanhmã mē kãm kapêr punuj to hkêt nê. ãm arĩ mē kãm xa.

³³ Na prem homnuj týx nê ri hipêx kati rax nê.

Aa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrēx tã nhũm mē ã hipêx anê nhũm mēhõ yr pē tanhmã nê mē kãm kapêr to hkêt nhũm prem kupi.

Nhũm amnhĩ kanrēhã hkra hkêt rãhã ty. Jakamã kot puj mē hkrajē nhixi mar kêt nê. Kra hkêt rãhã htyk kēnã. Anê.

³⁴ Nhũm pre ã Exiop nhõ xwýnh Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã harēnh anê. Hãmri nê tee ri ã kot mēhõ jarēnh anhýrja kukamã hamaxpêr nê hã Firipti kukja nê kãm:

—Kwa aprĩ hã inhmã mēhõja jarē. Mēhõ na prem ã hipêx rax anê? Xã kot kagã xwýnhhta na prem ã hipêx anê nã xà nhãm mēhõ na prem ã hipêx anê? E kwa aprĩ hã inhmã harē pa ã mē kot hipêx anhýr xwýnh kôt omu. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Tõe kot paj amã harē. Nã Jeus na prem ã hipêx anê nhũm prem hã kagã. Anê.

Hãmri nê hprĩ hã kãm kot kamã harēnh xwýnhhta jarē. Jeus kot tanhmã mē panē amnhĩ nhípêx toja nhũm hprĩ hã kãm harēnh o hkôt mō.

³⁶ Hãmri nhũm wa kormã mō nê pry htã himõ hãnh mō nhũm Exiop nhõ xwýnh omu nê Firipti mã kãm:

—E mýj gō mýj nō. Xã kot kaj kamã ixkrã kumrã nã? Anê.

³⁷ Nhũm kãm:

—Nã kot kaj amnhĩ kaxyw Jeus Kris kôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm hã kot paj akrã kumrãr kurē kumrēx. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Kêp Tirtũm Kra kēnã kot paj kêt amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr kêt. Anê.

³⁸ Hãmri nê pãr o mrar xwýnh mã anê nhũm pãr o nō nhũm wa kato nê himõ hwýr wry nhũm Firipti hkrã kumrã. Kot Jeus kôt amnhĩ xãm ã hkrã kumrã. ³⁹ Hãmri nê wa akupým api nhũm Tirtũm Karõ Firipti mý nê ma nhýhým o mō nhũm Exiop nhõ xwýnhja axte omunh kêt nê. Hãmri nê ma akupým papxã hwýr mō. Ra kot Jeus kôt amnhĩ xãm jakamã hkĩnh nê ma akupým mō.

⁴⁰ Rõm nhũm Firipti krĩ pē Ajõt kamã pøj. Tirtũm Karõ kot Exiop nhõ xwýnh pē kator

ně tanhmã ho nẽ Ajõt wýr o mō hãmri nẽ kamã kumẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panẽ amnhĩ nhĩpêx to hã harênh pẽ ma krĩ hõ hwýr mẽ kãm ujarênh anhýr o pa rãhã krĩ pẽ Sejarej wýr mō nẽ pøj.

9

*Sawti kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harênh
Atre 22.6-11, 26.12-18*

¹ Rôm nhũm Sawtija xatã Jerujarẽ kamã Pahihti Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja tanhmã mẽ homnuj tỳx to ho ri mẽ hkôt pa. Kãm mẽ himex par prãm jakamã na pre hte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr pix o pa. Tã ra hamaxpêr nẽ ma patre maati hwýr tẽ nẽ mẽ hã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

² —E ot pa awýr tẽ. Kwa inhmã kagã nhĩpêx pa kupy nẽ ma krĩ pẽ Tamas kãm mẽ pahpẽ Ijaew xàptàr tũmrejẽ hwýr o mō nẽ mẽ kãm kugõ. Kẽ mẽ kamã harẽ nẽ omu hãmri nẽ hkôt inhũhkra kamã Jejus kôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwýnhjẽ jagiẽ. Mẽnijaja nẽ mẽmyjaja. Hãmri pa mẽ unẽ nẽ man akupýn awýr mẽ mō ka mẽ omu nẽ kam tanhmã mẽ hipêx to. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nhũm ja kãm mex nẽ. Hãmri nhũm kãm kagã nhĩpêx nẽ kugõ nhũm kupy nẽ hkôt mẽ pa xwýnhjẽ mẽ ro hã ma Tamas wýr mẽ hwýr mõi kurẽ kumrêx.

³ Mõi mẽ ra hpõx o mõi mẽ nhũm puh kaxkwa rũm hirã rax kumrêx wýr nẽ hã ajêt nhũm hipõk ri xa. ⁴ Hãmri nẽ tee ri omu nẽ kãm ma xaj pykap tẽm nẽ akryk nõ. Hãmri nhũm kaxkwa rũm mẽhõ kãm kapêr nẽ kãm: —Pa Sawti? Hẽxta waa nẽ. Kwa mon ka hte ixtomnuj tỳx o ri apa? Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pẽ kuma nẽ kãm: —Kwa mẽ atõ na ka ã inhmã akapêr anẽ pahihti? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nhũm ixpẽ Jejus ixte amã ixkapêr kẽnã. Pa na ka hte ixpẽ ixkôt mẽ kot amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ nhĩpêx kati ho apa. Jao te pa ate ixtomnuj tỳx pyràk. ⁶ Nom kot kaj axte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt kumrêx. E kãnhmã xa nẽ mãmri ma krĩ hwýr tẽ. Kot kaj hwýr pøj nhũm mẽhõ awýr tẽ nẽ mẽmoj tã amã karõ ka ama nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Anẽ.

⁷ Nhũm pre ã Jejus Sawti mã kapêr anẽ. Nhũm hkôt mẽ pa xwýnhjaja mẽmoja ma no ãm hpri mar nẽ mẽmoj pumunh kêt nẽ. Hãmri nẽ tee ri hamaxpêr nẽ kãm ma xaj akryk kapêr kêt kumrêx nẽ kuhẽ. ⁸ Hãmri nhũm Sawti kãnhmã xa nom rĩt kêt nẽ tee ri rĩt mã nhũm mẽ hpa hã kupy nẽ ma krĩm o mõi. ⁹ Nẽ Tamas wýr o pøj nẽ nhýri mẽhõ nhõrkwý hwýr ho axã nhũm kamã nohkre nẽ arĩ hkrĩ. Tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkrĩ. Nẽ apkur kêt nẽ hkõm kêt o ra hã apkati axkrunẽpxi.

¹⁰ Tamas kamã na pre mẽhõ my pẽ Ananĩsja pa. Kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ hõ na pre. Jakamã nhũm Jejus hwýr kato nẽ kãm kapêr. Te hpimtir kãm hwýr kator nẽ kãm kapêr pyrà nẽ kãm:

—Pa Ananĩs? Anẽ.

Nhũm kãm:

—Ý? Ot pa xa. Mo na Pahihti? Anẽ.

¹¹ Nhũm Jejus kãm:

—E kër ka akato nẽ ma mẽ kot kãm: “Pry katat” anhýr xwýnhta wýr tẽ. Hãmri nẽ kamã jut nhõrkwý japêr. Kamã na Tas nhõ xwýnh pẽ Sawtija hkrĩ. Na no hkre nẽ inhmã amnhĩ jarênh o hkrĩ. Ka hwýr axã nẽ omu. ¹² Ate hwýr atẽm nẽ inhý hã hã anhũhkra xir nhũm akupým rĩt mex kaxyw na ato amýti. Jakamã e ma hwýr tẽ nẽ ã hipêx anẽ. Anẽ.

¹³ Hãmri nhũm Ananĩs tee ri kuma nẽ kãm Sawti puma ho amnhĩ kamã kahak nẽ. Hãmri nẽ kãm:

—Kwa nã Pahihti. Tãm na xep hte Jerujarẽ kamã mẽ kot amnhĩ kaxyw akõt mẽ hamaxpêr xwýnhjẽ nhĩpêx kati ho pa. Pa ra mẽ hã harênh ma. ¹⁴ Tã na xep ra jar Tamas wýr pøj. Patre krãhtũm kapêr nhý hã kot mẽ ixpẽ akõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjẽ pynênh nẽ ma akupým hwýr mẽ ixto mõi kaxyw. Tãn ka ri hwýr ijano. Kwa nã ri ixto anhýr kêt nẽ Pahihti. Anẽ.

¹⁵ Nhũm Jejus kãm:

—Nã mamrĩ ma hwýr tẽ. Ra ixte amnhĩ kaxyw ãm kẽnã. Jakamã koja ã mẽ anhĩpêx anhýrta hpãnhã ma mẽ piitã mẽ kãm ixkapêr jarênh o pa. Mẽ apẽ Ijaew mã nẽ mẽ mẽhõ pahĩ hkwýjẽ mã nẽ mẽ kęp Ijaew kêt xwýnhjẽ mã. Koja mẽ piitã mẽ kãm ixkapêr jarênh mex o ri mẽ hkôt pa. ¹⁶ Koja mẽ ixtã homnuj tỳx nẽ nhũm amnhĩ xã htỳx kamã hamak o pa. Nom kot paj ixpri hã mẽ kot tanhmã ixtã hipêx to hkukamã kãm ixujarênh pa nhũm amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh ma. E tokyx mãmri ma axãmnhĩx hwýr tẽ. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm kuma nẽ kato nẽ ma Sawti hwýr htẽm kurẽ kumrêx. Hãmri nẽ ixkre hwýr axã nẽ omu nẽ hkrã hã ihkra xi nẽ kãm:

—Pa Jejus kôt ixtõ Sawti? E na Pahihti Jejus awýr inhmẽ pa awýr tẽ. Pry kahti ri kot awýr kator xwýnhta. Tã akupým arĩt nhũm Tĩrtũm Karõ kot akarõ mã ãr kaxyw na awýr inhmẽ pa tẽ. Anẽ.

¹⁸ Hãmri nhũm mẽmoj te tep kã pyràkja Sawti no rũm hapøj nẽ rõiok nhũm akupým rĩt mex kurẽ kumrêx. Hãmri nẽ kãnhmã xa nhũm Ananĩs hkrã kumrã. Ra amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr ã hkrã kumrã. ¹⁹ Hãmri nhũm nhý nẽ apku nẽ akupým hihtỳx.

*Sawti kot Tamas kamã Jejus kapêr jarênh
Sikũn Korĩt 11.22-23*

Nhũm Sawti Tamas kãm mễ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ hkôt amnhĩ xãm nễ mễ hkôt ri pa nễ tokyx ma akupỹm mỗr kêt nễ. ²⁰ Kormã mễ hkôt ri pa nễ Ijaew nhỗ Tĩrtũm kapẽr o mễ ahkre xã hã ixkre hwỹr mra nễ kamã mễ kãm Jejus kapẽr jarẽ. Kẽp Tĩrtũm Kra hã harẽnh o kuhẽ. ²¹ Hãmri nhũm mễ amnhĩ jaẽr pẽ ả harẽnh anhỹrja ma nễ tee ri hamaxpẽr nễ axpẽn mã:

—Kokỹỹ. Kwa tãm na xep pre Jerujarẽ kamã amnhĩ kaxyw Jejus kôt mễ kot amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ homnuy tỹx o pa. Tã xep jar kot mễ hkwỹjẽ pynẽn nễ ma mễ o mỗr nễ Jerujarẽ kamã matre krãhtũmjẽ mã mễ ỡr kaxyw na pre man mễ pahwỹr mỗ. Tã ra tanhmã hamaxpẽr to nễ axtem nễ mễ pamã Jejus kapẽr jarẽnh o mễ pajahkre ho pa. Anẽ.

²² Hãmri nhũm Sawti arĩ Tamas kãm Ijaew mã tanhmã Jejus jarẽnh to kamã hihtỹx o mễ hkôt pa nễ mễ kãm:

—Nã Jejus Krisja na pre Tĩrtũm mễ pakaxyw ảm nễ mễ pahwỹr kumẽ. ảm hãmri na pa mễ amã ja jarẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm mễ kuma nễ tee ri kutã tanhmã kapẽr to hkukamã hamaxpẽr.

²³ Tã ra hã apkati xohtõ nễ nhũm Tamas kãm Ijaew kwỹjaja kot Sawti pĩr kaxyw hã axpẽn ma. ²⁴ Hãmri nhũm mễhõja hã ama nễ Sawti hwỹr tẽ nễ kãm mễ harẽ nễ kãm:

—Kwa Sawti kẽr ka axkãm ajamak rom. Na mễ pahkwỹjaja atã amỹnẽ. Na mễ ra krĩ puhã kahẽ xã hã hakwakre piitã hamãr ho kuhẽ. Kot kaj nhỹhỹm akato nhũm mễ apumu nễ apynẽ nễ apĩ. Anẽ.

²⁵ Jakamã nhũm kamãt nhũm Sawti hkôt ri mễ pa xwỹnhjaja kawã rax ỡ mỹ nễ hwỹr o tẽ nễ kãm ảm nhũm hwỹr axã nễ nhỹ. Hãmri nhũm mễ hkagrĩ nễ kẽn o krĩ puhã kahẽja nhĩrõ pẽ ho wrỹ nhũm mễ kẹp kato nễ ma mỗ.

Sawti kot Jejus kwỹjẽ hkôt pikamẽn ả harẽnh

Karatas 1.15-24

²⁶ Tã nhũm Sawti krĩ pẽ Tamas rũm kato nễ ma akupỹm Jerujarẽ hwỹr mỗ hãmri nễ hwỹr pỏj. Hãmri nễ mễ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ hkôt amnhĩjarẽnh kaxyw mễ hwỹr tẽ. Hãmri nhũm mễ tee ri amnhĩ wrỹ omu nễ kot Jejus kôt amnhĩ xãm ả amnhĩ to hẽx ả hkamnhĩx hãmri nễ amnhĩ kamã kahak o amnhĩ nễ hkurẽ nễ mễ piitã kãm uma nễ. ²⁷ ảm Panãpe pix ảm hãmri kot Jejus kôt amnhĩ xãm kôt hamaxpẽr. Hãmri nễ ma hwỹr tẽ nễ haprõ nễ ma Jejus nhỹ hã mễ ahkre xwỹnh maati jẽ hwỹr o tẽ nễ yr pẽ mễ kãm kapẽr nễ mễ kãm:

—Kwa ảm hãmri na Sawti amnhĩ jarẽ. Na ra mễ pahpyrã nễ Jejus kôt amnhĩ xãm. Na xep pre Tamas wrỹ pry hã kormã mỗ nhũm xep Pahihti Jejus hwỹr kato nễ kaxkwa

rũm kãm kapẽr nhũm kuma nễ hkôt amnhĩ xãm. Jakamã nhũm xep ra axtem kot amnhĩ nhĩpẽx nyw o Tamas nhỗ xwỹnhjẽ mã Jejus kapẽr jarẽnh o ri mễ hkôt pa. Ra amnhĩ kamã kãm mễ uma hkết nễ ảmnhĩx ri mễ kãm harẽnh o ri mễ hkôt pa. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm mễ kuma nễ amnhĩ kôt Sawti mễ nhũm mễ hkôt ri pa. Hãmri nễ Jerujarẽ kamã mễ piitã mễ kãm Jejus kapẽr jarẽnh o pa. Kãm Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr kêt xwỹnhjẽ pyma hkết nễ ảmnhĩx ri mễ kãm kapẽr jarẽnh o ri mễ hkôt pa. ²⁹ Nễ Ijaew kwỹ pẽ Gresjẽ kapẽr o mễ kapẽr xwỹnhjẽ mã nhũm xatã mễ kãm Jejus jarẽnh o ri mễ hkôt pa. Kẽp Tĩrtũm kot mễ pakaxyw ảm xwỹnh ả harẽnh rãhã ho ri mễ hkôt pa. No nhũm mễ kãm mar prãm kêt nễ ra kot Jejus ả hpĩr mã. ³⁰ Hãmri nhũm mễ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnh kwỹjaja mễ harẽnh ma nễ mễ kẹp ho kato nễ ma krĩ pẽ Sejarẽ wrỹ o mỗ. Hãmri nễ kurũm ma akupỹm ỡ krĩ pẽ Tas wrỹ kumẽ nhũm ma akupỹm mỗ.

³¹ Tã ra Sawti kot Jejus kôt amnhĩ xãm jakamã nhũm mễ kãm mễ hkurẽ xwỹnhjaja axte Jejus ả tanhmã hkwỹjẽ hto hkết nhũm mễ piitã hamakẽtkati nễ ảmnhĩx ri pa. Pika pẽ Jutej kamã nễ Garirej kamã nễ Samar kamã nhũm mễ piitã hamakẽtkati nễ ảmnhĩx ri pa. Hãmri nễ Tĩrtũm mã mex o mex ả harẽnh o ri pa. Nhũm Tĩrtũm Karõ tanhmã mễ hkrã hto nhũm mễ ra kapẽr kôt amnhĩ nhĩpẽx mex o mỗ. Hãmri nhũm mễ ohtõ rax nễ mễ urak nễ Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr nễ hkwỹjẽ hkôt axkamẽ.

Enejti akupỹm mex ả harẽnh
Atre 3.1-10

³² Tã nhũm Simãw Pẽtreja ma mễ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ mã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o mễ ahkre kaxyw ma krĩ piitã hkôt pa. Jakamã krĩ pẽ Rĩt wrỹ mỗ ³³ nễ hwỹr pỏj nễ kamã Enejti pumu. Nhũm ỉ kamã htyk pa nễ kupĩp kãm hikwỹ rãhã hã amgrã pẽ 8. ³⁴ Hãmri nhũm Simãw Pẽtre omu nễ Jejus nhỹ hã kãm kapẽr nễ kãm:

—Pa Enejti? E na Jejus Kris akupỹm ato mex. Jakamã e kãnhmã xa nễ akupĩpta py. Anẽ.

Hãmri nhũm akupỹm mex nễ kãnhmã xa nễ amnhĩ pumu nễ hkĩnh o hkĩnh. ³⁵ Hãmri nhũm krĩja kamã nễ krĩ hỏ pẽ Sarõ kamã mễ piitã harẽnh ma nễ mễ kot amnhĩ tomnuy kaga hpa nễ hpãnhã Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr nễ hkôt amnhĩ nhĩpẽx o pa.

Tapitre akupỹm hĩr ả harẽnh
Rukre 8.49-56; Atre 20.7-12

³⁶ Nhũm Tapitreja krĩ pẽ Jope kamã na pre pa. Gres kapẽr kãm hixi pẽ Nokre. Mễ kapẽr kãm Nokreja te kẹp “karã” anhỹr jarẽnh pyrãk. Na pre ra Tapitre pẽ Nokreja Jejus kôt amnhĩ xãm nễ mễ piitã mễ ho mex o ri mễ hkôt pa. Nễ mễ kẹp amrakati xwỹnhjẽ kamã

ukapri ho ri mẽmoj to mẽ kutã nojarêt o ri mẽ hkôt pa. ³⁷Tã ra à htỳx nẽ hãmri ty. Hãmri nhũm mẽ tee ri omu nẽ hkapri nẽ mỳr rax nẽ. Nẽ kumỳ nẽ kuhô hãmri nẽ kormã haxâr kêt ri kỳx pẽ ixkre kamã kuxi nẽ kuri mỳr o hkri.

³⁸Nhũm Simãw Pêtre kormã krĩ hõ pẽ Rit kamã ri pa. Rit rùm Jope hwỳr jawỳ jakamã nhũm Jope kamã mẽ kot Jesus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhja Simãw Pêtre jarẽnh ma hãmri nẽ hwỳr ja wa ho hamẽxkrut nẽ wa kumẽ. Nhũm wa ma hwỳr tẽ nẽ hwỳr pøj nẽ omu nẽ kãm:

—Pa? E jar na pa wa awỳr tẽ. Na Jesus kôt mẽ pahtõx Tapitre ham mẽ pahpẽ ty. Kwa tokyx kormã mẽ kot haxâr kêt ri ma wa ixkôt hwỳr tẽn omu nà? Anẽ.

³⁹Hãmri nhũm wa kuma nẽ ma wa hkôt htẽm kurẽ kumrẽx. Hãmri nẽ Jope hwỳr pøj nẽ mẽ hwỳr tẽ nhũm mẽ kỳx pẽ htyk nẽ nỏr xwỳnhja wỳr ho api nhũm hwỳr axã. Nhũm kuri mẽ kệp mẽ mjen htyk xwỳnhja hkapri nẽ mỳr o hkri. Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ hwỳr axã nhũm mẽ omu nẽ kãm Tapitre kormã htir ri kot tanhmã mẽ ho mex to hã harẽ. Nẽ mẽ ê hkwy jamỳ nẽ kãm kupẽ nẽ kãm:

—Ga ja pumu. Tyk xwỳnhta na pre mẽ inhãm hkay nẽ kugô. Na pre hte mẽ ixto mex o pa. Tã mẽ ixpẽ ty. Hẽxta gĩa nẽ. Na pa mẽ ixkapri htỳx kumrẽx. Anẽ.

⁴⁰Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kator pa hãmri nẽ htyk xwỳnhta ri hkôn krã ho nhỹ nẽ ho Tirtũm wỳ. Hãmri nẽ htyk xwỳnhta mã kapẽr nẽ kãm:

—Pa Tapitre? E kwa kànhmã nhỹ. Anẽ.

Pu nhũm no amra nẽ Simãw Pêtre pumu nẽ kànhmã nhỹ. ⁴¹Hãmri nhũm hpa hã kupy nẽ kànhmã ăm nẽ kapôt ã mẽ kuhẽ xwỳnhjẽ mã anẽ nhũm mẽ akupỳm wa hwỳr agjẽ nhũm mẽ kãm:

—E ota. Na Tirtũm akupỳm mẽ amã ho htir. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaẽr pẽ omu nẽ hkĩnh tỳx nẽ. ⁴²Hãmri nhũm Jope kamã mẽ piitã harẽnh ma nẽ mẽ ohtô nẽ amnhĩ kaxyw Jesus kôt hamaxpẽr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. ⁴³Hãmri nhũm Simãw Pêtre Jope kamã ri pa hã apkati xohtô nẽ tokyx mẽ kurũm kato nẽ ma krĩ hõ hwỳr mỏr kêt nẽ. Na pre mry kã ho mẽmoj nhĩpẽx o pa xwỳnh pẽ Simãw ri pøj nẽ kuri pa hã apkati xohtô nẽ.

10

Konẽre kot Simãw Pêtre hã karô hã harẽnh Rukre 7.1-10

¹Tã nhũm Ijaew kêt xwỳnh Konẽre. Kệp Rỏmjẽ nhỏ pỏristi krãhtũm na pre. Ô pỏristija pika pẽ Itar nhỏ xwỳnh na pre mẽ nhũm Konẽre kệp mẽ hkrãhtũm. Krĩ pẽ Sejarej

kamã. ²Konẽreja kot amnhĩ to mex o pa xwỳnh na pre. Kệp Ijaew kêt tã na pre hte ôrkwy kamã hkwyjẽ mẽ Tirtũm ã hpijaãm nẽ kãm mex o mex ã harẽnh o pa. Apkati mẽ kãm amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽ kệp amrakati xwỳnhjẽ mã kãxpore hkwy nhỏr o pa. ³Jakamã nhũm mẽmo arĩgro hã ra myt japanh grĩre nhũm mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm kot omunh pyrà nẽ kaxkwa kamã Tirtũm kapẽr o wrỳk xwỳnh pumu. Nhũm hwỳr wrỳ nẽ tanhmã kãm kapẽr to nẽ kãm:

—Pa Konẽre? Anẽ.

⁴Nhũm tee ri omu nẽ kãm ma htỳx kumrẽx. Hãmri nẽ kãm:

—Mo na? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà ate amnhĩ to Tirtũm wỳr o apaja nhũm ra amnhĩ tã ama nhũm ja kãm mex nẽ. Nẽ ate mẽ kệp amrakati xwỳnhjẽ mã kãxpore hkwy nhỏr o apaja nhũm ja mãanẽn kãm mex nẽ.

⁵—Jakamã e inhma. Kêr ka ma Jope hwỳr amã mẽ àpẽn xwỳnh kwỳ rẽ kẽ mẽ ma hwỳr mra nẽ kamã mẽhõ pẽ Simãw Pêtre japrô nẽ man akupỳn awỳr o mỏ. ⁶Simãw kot mry kã ho mẽmoj nhĩpẽx o pa xwỳnhta nhỏrkwy kamã na hte pa. Ôrkwyja gỏ mỳ ri na. E hwỳr mẽ arẽ kẽ mẽ ma hwỳr mỏ nẽ haprô nẽ man awỳr o mỏ kẽ amã mẽmoj mex jarẽ ka ama. Anẽ.

⁷Nhũm pre ã Tirtũm kapẽr o wrỳk xwỳnhja Konẽre mã kapẽr anẽ hãmri nẽ kato nẽ ma akupỳm api. Hãmri nhũm kot mar xã hkôt jajẽ rẽ nẽ Simãw Pêtre hwỳr mẽ kurẽ. Kãm àpẽn xwỳnhjẽ ho hamẽxkrut nẽ kaxyw ô pỏristi hõ. Pỏristija na pre hte Konẽre pyrà nẽ Tirtũm ã hpijaãm o pa. ⁸Jakamã nhũm mẽ kurẽ nẽ mẽ kãm kapẽr hãmri nẽ ma Jope hwỳr Simãw Pêtre hwỳr mẽ kurẽ nhũm mẽ kato nẽ ma hwỳr mỏ. ⁹Hãmri nhũm apkati nhũm kaxkwa nhĩpỏk ri myt nhỹ nhũm mẽ hwỳr hpỏx o mỏ.

Simãw Pêtre tanhmã hpimtir to hã harẽnh Atre 11.5; Karatas 2.11-21

Rỏm nhũm Simãw Pêtre kot Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw ixkre nhĩmỏk ã api nẽ himỏk po hã kãm amnhĩ jarẽnh o nhỹ. ¹⁰Hãmri nẽ ra kãm prãm nẽ nom nhũm mẽ kormã kãm ô hã àpẽn jakamã nhũm arĩ ixkre nhĩmỏk ã Tirtũm mã amnhĩ jarẽ.

Hãmri nẽ Konẽre pyrà nẽ te hpimtir kãm kot mẽmoj pumunh pyrà nẽ mẽmoj pumu nhũm Tirtũm Konẽre hkukamã tanhmã kãm mẽmoj to amnhĩrit to. No ăm hã kuxi nẽ kãm harẽnh jakamã nhũm Simãw Pêtre te hpimtir kãm kot mẽmoj pumunh pyrà nẽ mẽmoj pumu. ¹¹Nhũm kaxkwa katêr nhũm kurũm mẽmoj te kot mẽ hpiro xã pyràk xwỳnhja pyka hwỳr wrỳk o mỏ. Nẽ hatur xã piitã axpẽn tã akuprô nẽ ajêt nẽ wrỳk o mỏ

nhũm omu. ¹² Mē hpiro xàta kamā mēmo mry piitā hkwý. Mēmo mry hpar o ri pa xwýnhjaja nē htu mýr pē ri pa xwýnhjaja nē mēmo àk kýx pē htor o ri mrrar xwýnh piitā mē hpiro xàja kamā hkwý nhũm omu. ¹³ Hāmri nhũm Tirtũm kām:

—Pa Simāw Pētre? Mān ka ra amā prām nē nā? E kāmnhā xa nē axāmnhix māmri mryta ô kapi nē apī nē ho anē nē aku. Piitā mē ate hkur mā mex. Anē.

¹⁴ Hāmri nhũm tee ri kuma nē kām:

—Kwa nā Pahi Maati. Mē ixpē Ijaew mē ixte mry piitā hkur kêt. Ām hkwý pix na pa htem kuku. No mry jaja aa mē ixte hō hkwý hkrēr kêt. Anē.

¹⁵ Hāmri nhũm Tirtũm kām:

—Nā kot anhýr tã kot paj pam amā mēmoj jarē ka kamā anhōkre kahak kêt nē. Māmri amnhĩm hō kapi nē apī nē ho anē nē axāmnhix hkwý hkre. Anē.

¹⁶ Nhũm pre ā kām mry hā karō anhýr o axkrunēpxi. Simāw Pētre kot māmri Ijaew kêt xwýnhjē hkôt pa nē amnhix ri mē kutā apkur nhũm Tirtũm kām ja mex nhũm kot hā amnhĩ pumunh kaxyw nhũm ā kām harēnh anhýr o axkrunēpxi. Hāmri nhũm mē hpiro xàja ma akupým kaxkwa hwýr àpir o mō nē akunok. ¹⁷ Hāmri nhũm Pētre te hkrākator pyrāk jao tee ri hpimtir kukamā hamaxpēr o nhý nē hamaxpēr o:

—Kwa mo kaxyw na Tirtũm ā inhmā ja hā karō anē? Anē.

Rôm nhũm Konēre kot hwýr mē rēnh xwýnhjaja ra hwýr hpôx o mō. Ijaew kêt xwýnhjaja Simāw nhōrkwy hā mē hkukjēr o mō nē hwýr pōj nē hakwakrem kuhē. ¹⁸ Hāmri nē ôrkwy nhō xwýnhjē mō kām:

—Pa na ka mē arī akrī? E Simāw Pētre hwýr na pa mē mō. Xà jar na hte pa nā? Anē. Hāmri nhũm mē kām: —Tý. Omũj kýx pē ixkre nhĩmōk ā na nhý. Anē.

¹⁹ Nhũm Simāw Pētre arī kot mēmoj pumunhta kukamā hamaxpēr o nhý nhũm Tirtũm Karō kām mē hpôx xwýnhjē jarē nē kām:

—E Simāw Pētre. Ota Ijaew kêt xwýnhjaja axkrunēpxi nē ajapēr o mō nē ra anhōrkwy hwýr pōj. ²⁰ Mē hwýr wrý nē mē kot amā mēmoj jarēnh ma nē māmri axāmnhix ma mē hkôt mō. Tanhmā ajamaxpēr to hkêt nē. Pa na pa awýr mē kumē nhũm mē mō. Anē.

²¹ Hāmri nhũm kuma nē mē hwýr wrý nē mē omu nē mē kām:

—Pa? Xà pa na ka mē ijaepēr o mō? E ot pa xa. Kam nē mē inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixwýr mō? Anē.

²² Hāmri nhũm mē kām:

—Nā mē inhō patrāw Konēre na awýr mē inhmē pa mē mō. Na hte tām amnhĩ nhĩpēx o pa. Nē Tirtũm ā hpijaam nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Nhũm mē inhō krī kamā Ijaew kām hkinh nē. Tã na Tirtũm kapēr o

wrýk xwýnhja ham hwýr wrý nē kām ajarē. Kot amnhĩ wýr atã karō nhũm ate hwýr amōr nē kām axujarēnh kaxyw kām ajarēnh jakamā nhũm mē ixte ajaprōr kaxyw awýr mē inhmē pa mē man awýr mō. Anē.

²³ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kām:

—Tôe nā na pa mē ama. E mē agjē nē akrī nē jar mē ixri nō kê apkati pu mē rī ma akupým mō. Anē.

Hāmri nhũm mē kuma nē mē hwýr agjē.

Tã nhũm apkati nhũm mē akupým nojarēt nhũm Simāw Pētre ma mē hkôt mō. Nhũm Jope kamā mē kot Jesus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnh kwýja ja mē hkôt mō. Nhũm mē mōr o kamāt.

²⁴ Hāmri nhũm apkati nhũm mē Sejurej wýr hpôx o mō. Nhũm ra Konēre mē kutēp amnhĩ wýr hkwýjē ho akuprō nhũm mē Simāw Pētre kutēp ôrkwy kamā akuprō nē hkrī. ²⁵ Hāmri nhũm mē hwýr pōj nē mē hwýr ar kaxyw nhũm Konēre amnhĩ wýr omu nē kāmnhā xa nē kutā tē nē hpar pē hkōnkra ho tēm nē nhý. ²⁶ Hāmri nhũm tee ri ja hā omu nē pa hā kupy nē kāmnhā ām nē kām:

—Kwa kāmnhā xa. Ixpē Tirtũm kêt tã ka ri ā inhĩpēx anē. Anē.

²⁷ Hāmri nē hkôt ôrkwy hwýr axā nē kutēp mē pikuprōnh xwýnhjē pumu nē mē kām:

²⁸ —Pa na ka mē arī akrī? E mān ra mē ate mē ixpē Ijaew kot amnhĩ nhĩpēx ā mē ixpumunh mex. Na pa htem mē apē axtem nhō xwýnhjē hkôt ri ipa hkêt nē. Nē mē anhōrkwy hwýr inhjēx kêt nē. Tã ham Tirtũm inhmā mē ixte ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o ixpaja nē ixkurē nē inhmā: “Kot paj pam mē hkwýjaja mex ā mē harē ka mē kamā anhōkre kahak kêt nē.”

²⁹ —Anhýr jakamā ka xep pre ixtã karō pa inhĩtôt kêt nē man mē awýr inhmōr kurē kumrēx. E mē inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixtã karō? Anē.

³⁰ Hāmri nhũm Konēre kām:

—Nā jãa na pa pre jar inhōrkwy kamā Tirtũm mā amnhĩ jarēnh o nhý. Ra myt xāpanh grire pa kām amnhĩ jarē. Hāmri nhũm Tirtũm kapēr o wrýk xwýnh ixwýr wrý nē hirā rax kām xa. ³¹ Hāmri nē inhmā: “Pa Konēre? E na hte Tirtũm ate kām amnhĩ jarēnhhta mar o hkrī. Nē ate mē kēp amrakati xwýnhjē ho mex o apaja nhũm hā apumu.

³² Jakamā e ma Jope hwýr amā mē àpēnh xwýnh kwý rē kê mē ma hwýr mō nē kamā Simāw Pētre japrō nē man akupým awýr o mō. Mry kã ho mēmoj nhĩpēx o pa xwýnh Simāw nhōrkwy kamā na hte pa. Ôrkwyja gō mý ri na.” Anē.

³³ —Ā kot inhmā kapēr anhýr jakamā na pa kuma hāmri nē awýr jajē rēnh kurē kumrēx. Tã ka mē hkôt man mē ixwýr mō nē ā apôx anē. Ām hāmri na ka mē hkôt mō.

Mê apê Ijaew kot amnhî nhîpêx kuhpa hâ amnhî nhîpêx nê axâmmhîx man mê ixwÿr mō. Tā ot pa mê Tîrtûm noo mā ixkrî. Kam nê māmri ŷ hâ mê inhmâ mēmoj jarê pa mê ama. Anê.

Simāw Pêtre kot Konêre mā ujarênh

³⁴ Hāmri nhûm Simāw Pêtre Konêre kot kām amnhî jarênhja ma nê mê kām awjarê nê mê kām:

—Nā ām hāmri na Tîrtûm mê akukamā tanhmâ inhmâ kapêr to. Xep kām mê ixpê Ijaew pix japê hkêt. Kām mê pahpiitâ mê pajapê nê mê panhîpêx o axpên pyrāk. ³⁵ Kōja ahpÿnhâ pyka piitâ hkôt mēhō mê ixpyrâ nê kēp Ijaew kêt tãā hkôt amnhî xām nê hâ hpiaam pē kām mex o mex ā harê nê tām amnhî nhîpêx. Hāmri nhûm Tîrtûm ja hâ omu nhûm ja kām mex nê.

³⁶ —Na pre ra mê ixpê Ijaew mā tanhmâ Kra Jeus Kris jarênh to. Jeus kot mê panê htyk kukwak ri na hte mê ixte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra. Tā ra määnên ā mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê mā ā amnhî jarênh anê nê Jeus htyk kukwak ri mê ate mê ixpyrâ nê hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra. Jakamā Jeus Krisja kēp mê pahpiitâ mê panhō Pahiti.

³⁷⁻³⁸ —Mān ka prem ra harênh ma. Mê ixpê Ijaew nhō pika pē Jutej kumrêx kām na pre Juāw Paxisja Jeus kukamā mê kām harê nê mê hkrā kumrār o pa. Mê piitâ mê kot amnhî tomnuj kaga nê Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿr ā mê omunh xā hkôt mê hkrā kumrā. Jeusja krî pē Najare kamā na pre hprêk. Tā hwÿr na pre Tîrtûm amnhî Karō mê nhûm wrÿ nê hkarō mā axā nê hkôt pa ho pa. Jakamā nhûm ahpumunh o ahpumunh nê ma krî piitâ hkôt tanhmâ mê ho mex to ho ri mê hkôt pa. Pika pē Garirej kumrêx kamā mê piitâ ri mê kām Tîrtûm kapêr jarênh o pa. Nê mēkarōmnuti kot Satanasti nhÿ hâ tanhmâ mê ho xwÿnhjaja nhûm mê nê mēkarōmnuti japōx o pa. Á na pre Tîrtûm nhÿ hâ amnhî nhîpêx anhÿr o pa.

³⁹ —Tā Jeus nhÿ hâ hkrājê jahkre ho mê ixpa xwÿnhjaja na pa prem kot ri tanhmâ amnhî to ho pa hâ omunh par o ri hkôt ixpa. Mê ixpê Ijaew nhō pyka kamā nê mê inhō krî pē Jerurajê kamā kot ri tanhmâ amnhî nhîpêx to ho paja pa prem piitâ omunh o hkôt ri ixpa. Tā nhûm prem axtem nê mê ixpê pî kahpa hâ kunhō nê kupî.

⁴⁰ Hāmri nhûm htyk o apkati axkrunêpxi nhûm Tîrtûm akupÿm ho hÿr nê akupÿm mê ixwÿr kumê pa prem akupÿm hÿr kām omu. ⁴¹ No nhûm mê piitâ akupÿm hÿr kām omunh kêt nê. Ām mê ixwÿr pix na pre kato nê mê ixkutā apku pa mê papxipixjaja akupÿm hÿr ā omu. Hāmri nhûm Tîrtûm mê ixte ma mê piitâ mê kām akupÿm hÿr ā harênh o ri ixpa kaxyw mê ixrê.

⁴²⁻⁴³ Amnepê m Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja na prem Jeus kukamā tanhmâ hâ kagā hto nê mê kām harênh o pa. Nê mê kām:

Kōja nhÿrmā mēhōja man mê pahwÿr wrÿ nê mê panê tanhmâ amnhî nhîpêx to. Ka mê atō amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xām hâ kōja Tîrtûm ja hâ apumu nê mēhō kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to xwÿnhja kukwak ri amnhî katut kôt ate amnhî tomnuj rēnh pa nê axte kām hamaxpêr kêt nê. Anê.

Na pre Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja Jeus kukamā ā harênh nê hâ kagā anê. Tā kōja Jeus nhÿrmā akupÿn wrÿ hāmri nê mê htyk xwÿnhjê nê arî mê hÿr xwÿnhjê mê pahto pimrāātā tanhmâ mê pajarênh to. Mê pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa hâ mê pahpumunh kôt tanhmâ mê pajarênh to. Hāmri nê Tîrtûm mê wa kuri mê pahÿr tûm nê mê papa ho papa mā xwÿnhjê jarê nê määnên wa kuri mê hÿr tûm kêt xwÿnhjê jarê. Mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to kaxyw na pre Tîrtûm mê pakaxyw Jeus xām. Tā ā kot mê pajarênh anhÿrja kukamā na pre mê ixte mê amā tanhmâ harênh to ho ixpa kaxyw mê awÿr mê ixrê. Mê ate kapêr mar nê tokyx Jeus kôt amnhî xunhwÿr kaxyw. Anê.

⁴⁴ Nhûm Simāw Pêtre ā mê kām ujarênh anhÿr rôm nhûm Tîrtûm mê kot mar o hkrî xwÿnhjê hwÿr amnhî Karō rē nhûm mê hwÿr wrÿ nê mê hkarō mā gjêx pa. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hāmri nhûm mê Tîrtûm mā mex o mex ā harênh o hkrî. No ām mê kapêr kām harênh kêt nê. Mê kapêr kwÿ hō ho kām mex o mex ā harê. Aa mê kot mê kapêr mar kêt tā ra ho kapêr mex nê. Jakamā nhûm Joepê rûm mê kot Simāw Pêtre hkôt mê mōr xwÿnhjaja. Ijaew kwÿ kot ra Jeus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja amnhî jaêr pē ja hâ mê omu nê axpên mā:

—Hêxta waa nê. Mê kēp Ijaew kêt tā nhûm Tîrtûm kot mê panhîpêx pahpyrâ nê mê hwÿr amnhî Karō rē nhûm mê hwÿr wrÿ nê mê kām agjê. Nā ām hāmri na mê pahpyrâ nê ā mê hipêx anê. Anê.

Hāmri nhûm Simāw Pêtre mê kuma nê mê kām:

⁴⁷ —Kwa pu mê hkrā kumrār kurê kumrêx. Ra Tîrtûm Karō kot mê pahpyrâ nê mê hkarō mā gjêx kēnā kot kêt mēhō mê nê tanhmâ mê pahpê āmnār to. Ra mê kot mê pahpyrâ nê Jeus kôt amnhî xunhwÿr kēnā. Anê.

⁴⁸ Hāmri nê Konêre mê hkwyjê mā kām:

—E kot paj mê ate Jeus Kris kôt amnhî xunhwÿr ā mê akrā kumrā. Anê.

Hāmri nê mê hkrā kumrār pa nhûm mê Simāw Pêtre mā kām:

—Kwa kormã anojarêrê kêt nê. Kritpêm ri mē ixkôt ri apa hã atã apkati grêre nê kormã ma akupÿm mō. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê mē hkôt ri pa hã apkati grêre hãmri nê nojarêrê nê ma akupÿm mō.

11

Simãw Pêtre kot hkwÿjê mã Konêre jarênh Atre 10.1-48

¹⁻² Hãmri nhũm Simãw Pêtre ma akupÿm mō. Jutej kamã krî pê Jerujarê wÿr ma akupÿm mō hãmri nê pøj. Hãmri nhũm Jutej kamã Jesus nhÿ hã mē ahkre xwÿnh maati jê mē mē kot Jesus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh ma. Konêre mē hkwÿ kot mē urak nê Jesus kôt amnhĩ xunhwÿr ã mē harênh ma. Jakamã nhũm Simãw Pêtre akupÿm mē hwÿr pøj nhũm mē omu nê mē hã àhkukjêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm mē hkwÿjaja mē hã kãm akir nê kãm:

³ —Kwa mē pahpê Ijaew pyrà nê mē kot amnhĩ my kwÿrã ã jakãr kêt tã ka mēmo hwÿr mē hwÿr mō mē kuri pøj nê mē kutã apku. Anê.

⁴ Hãmri nhũm Pêtre tee ri mē kuma hãmri nê hprĩ hã mē kãm amnhĩ jarê. Nê tanhmã Tirtũm kot kãm Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh to hã mē kãm harê nê mē kãm:

⁵ —Kwa mē ã ri ajamaxpêr anhÿr kêt nê. E pa mē amã amnhĩ jarê ka mē inhma mãn. Nã na pa pre jãã Jope kamã Tirtũm mã amnhĩ jarênh o nhÿ nê te xipimtir kãm mēmoj pumunh pyràk. Nhũm mēmojja te mē hpipro xã pyrà nê kaxkwa rũm ixwÿr wÿrk o mō pa ixprĩ hã omu. ⁶ Nhũm kamã mry piitã. Mry xoprê nê mry xuwapô nê mry hpar o ri pa xwÿnhjaja nê mry htu mÿr pê ri pa xwÿnhjaja nê ãk. Nê mē pahte hkur xwÿnhjaja nê mē pahte hkur kêt xwÿnhjaja. ⁷ Kamã mry piitã pa omu. Hãmri nhũm Tirtũm inhma: “Pa Simãw Pêtre? Mãn ka ra amã prãm nê nã? E kãnhmã xa nê axãmnhĩx mãmri mryta ô kapi nê apĩ nê ho anê nê aku. Piitã mē ate hkur mã mex.” Anê.

⁸ —Pa tee ri kuma nê kãm: “Kwa Pahi Maati. Mē ixpê Ijaewjaja mē ixte mryja piitã hkur kêt. ãm hkwÿ hpix na pa htem kuku. No ja hkwÿ aa mē ixte hõ hkwÿ hkrêr kêt.” Anê. ⁹ Nhũm inhma: “Nã nom kot anhÿr tãã. Kot paj pam amã mēmoj jarê ka kamã anhôkre kahak kêt nê. Jakamã e mãmri amnhĩm hõ kapi nê apĩ nê ho anê nê axãmnhĩx hkwÿ hkrê.” Anê.

¹⁰ —Na pre ã Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr inhmôr kukamã inhma karô ho axkrunêpxi anê. Nom hã kuxi nê inhma mē pahte mry kur kêeta jarê. Hãmri nhũm mē hpipro xãja ma akupÿm kaxkwa hwÿr api nê kakrãm axã nê akunok. ¹¹ Hãmri nhũm Ijaew kêt

xwÿnhjaja mē ixwÿr axkrunêpxi nê mra nê pøj. Konêreja Sejaraj rũm ixwÿr mē rênh xwÿnhjaja nhũm mē mra nê ixwÿr pøj. ¹² Hãmri nhũm Tirtũm Karô ma mē hkôt inhme. Mē kêp Ijaew kêt tã nhũm ixãmnhĩx ma mē hkôt ixpa kaxyw mē hkôt inhme pa ma mē hkôt mō. Nhũm Jope kamã mē kot Jesus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh kwÿjaja kêp 6ja ma mē ixkôt mō. Pa mē mō nê Sejaraj kamã Konêreja wÿr pøj. ¹³ Hãmri nhũm mē xipumu nê mē inhma amnhĩ jarê. Tirtũm kapêr o wÿrk xwÿnh kot hwÿr wÿrk nê ôrkwy hwÿr ãr nê tanhmã kãm kapêr toja nhũm inhma harê. Na xep pre kãm: “E kër ka ma Jope hwÿr amã mē âpênh xwÿnh kwÿjê rê kê mē ma hwÿr mō. Hãmri nê kamã Simãw Pêtre japrô nê man akupÿn awÿr o mō kê tanhmã mē amã ujarênh to. ¹⁴ Kojã mē amã tanhmã mē apê Tirtũm kra hprãm xaj tanhmã mē ate amnhĩ nhîpêx to hã mē amã karô ka mē ama nê mar tÿx nê hkôt amnhĩ nhîpêx. Ka mē anhôrkwy kamã akwÿjê mē apimrãatã ama nê mar tÿx nê. Hãmri nê kot mē amã hã karô xã hkôt amnhĩ nhîpêx nhũm Jesus mē ate amnhĩ tomnuy pê mē apytãr pa.” Anê.

—Na xep pre ã Tirtũm kapêr o wÿrk xwÿnhja kãm ijarênh anê. Jakamã nhũm ixwÿr jajê rê pa ma mē hkôt mō. ¹⁵ Hãmri nê kormã mē kãm tanhmã Jesus jarênh to. Tanhmã kot mē panê amnhĩ nhîpêx to hã harê. Nê kormã mē kãm ixujarênh o ixãm rôm nhũm Tirtũm Karô te wam kot mē panhipêxta pyrà nê mē hwÿr wÿr nê mē hkarô mã gjêx pa. ¹⁶ Pa ja hã mē omu nê Pahihti Jesus kot akupÿm kaxkwa hwÿr nojarêrê nê tanhmã mē pamã kapêr tota mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Na pre mē pamã: “Finat Juãw Paxis na pre hte gô ho mē hkrã kumrãr o pa. Tã kojã Tirtũm ta hpãnhã mē awÿr amnhĩ Karô rê nhũm mē akarô mã agjê.” Anê.

—Ã na pre Pahihti Jesus akupÿm nojarêrê nê mē pamã kapêr anê. Jakamã pa ã kot mē hipêx anhÿr ã mē omu nê ã kapêr anhÿrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. ¹⁷ Na pu prem Pahihti Jesus Kris kôt amnhĩ xunhwÿr nhũm Tirtũm ja hã mē pahpumu nê mē pahwÿr amnhĩ Karô rê. Tã te kot mē panhipêxta pyrà nê mãânênh Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr kurê nhũm mē hkarô mã agjê. Mē kêp Ijaew kêt tã nhũm mē pahpyrà nê mē hwÿr kurê nhũm mē hkarô mã agjê. Tirtũm tãm kot amnhĩ krã hkôt mē hwÿr rênh kênã kot pa kêt mē nê tanhmã kêp ixãmnrã to. Anê.

¹⁸ Nhũm pre ã Simãw Pêtre mē kãm amnhĩ jarênh anê nhũm mē kuma nê tãm hamaxpêr nê hkũnh nê. Nê axte mē hã tanhmã kãm nê hkêt nê. ãm mē hã Tirtũm mã mex o mex ã harê. Hãmri nê axpên mã:

—Nã ãm hãmri. Mē kêp Ijaew kêt tã na

prem Jeŭs kôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm kot mê panhipêxta pyrà nê amnhî katut kôt mê kot amnhî tomnuj rênh pa. Nhýrmã wa hkuri mê pahpyrà nê htîr tûm nê pa ho pa kaxyw nhûm â mê hipêx anê. Nà âm hãmri na â kot mê panhipêx pyrà nê mê hipêx anê. Anê.

âxiok kamã Jeŭs kwý jarênh

Atre 4.36-37

¹⁹ Tã ra mê kot kên o Estewãw kapêr o hpîr xwýj ri mê kot â hipêx anhyrta pyrà nê mê kot Jeŭs kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja omnuj týx o pa. Jakamã nhûm mê hkwyjaja mê umaj ma ahpýnhã krî hkwy hkôt pigrãnh pa. Wênîs wýr nê Sipre hwýr nê âxiok hwýr nhûm mê ma ahpýnhã krî hkwy hkôt anhgrã nê kamã pa ho pa. Nê mê kãm tanhmã Pahihti Jeŭs kot mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkôt pa. No âm kormã Ijaew pix mã harênh o pa.

²⁰ Tã hãmri nhûm mê hkwyjaja Sipre mê Sirên rûm âxiok hwýr pan pøj. Hãmri nê kamã mê kêp Ijaew kêt xwýnhjê mã Pahihti Jeŭs kot amnhî nhîpêx jarênh o pa. Â mê kot amnhî nhîpêx anhyr jakamã na mê ra ahpýnhã ri mê kãm harênh o ri pa. Ijaew mã nê mãânên Ijaew kêt xwýnhjê mã ²¹ nhûm mê ma mê hkôt ri Pahihti Jeŭs nhý hã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Hãmri nhûm mê ohtô nê amnhî nhîpêx tûm kaga hpa nê hpãnhã amnhî kaxyw Jeŭs kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý.

²² Hãmri nhûm Jerujarê kamã Jeŭs kwýjaja mê harênh ma nê mê hwýr Panãpe mê. Âxiok hwýr mê hwýr kumê. Ma mê hwýr mör nê Jeŭs kôt mê hamaxpêr o hihitýx kaxyw. ²³ Hãmri nhûm ma mê hwýr mō nê mê hwýr pøj nê mê omu. Tîrtûm kot mê ho mex â mê omu hãmri nê mê ý hã hkînh nê. Nê mê kãm:

—Nà âm hãmri na ka mê ra Jeŭs kôt amnhî xunhwý nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Tã kêr ka mê âm kapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anê.

²⁴ Panãpeja na pre tãm amnhî nhîpêx o pa. Nê amnhî kaxyw Jeŭs kôt pix mã hamaxpêr mex o pa. Nê Tîrtûm Karô hkôt amnhî nhîpêx rãhã jakamã na pre hte ý hã mê kãm Pahihti Jeŭs kot mê panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkôt pa. Hãmri nhûm mê kuma nê ohtô nê Jeŭs kôt amnhî xunhwý.

²⁵ Tã nhûm Panãpe âxiok rûm kato nê kot Sawti japrôr kaxyw ma krî pê Tas hwýr mō. ²⁶ Hãmri nê hwýr pøj nê Sawti pumu nê haprô nê ma akupým amnhî kôt âxiok hwýr o mō. Hãmri nê kamã mê kot Jeŭs kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê hkôt wa ri pa hã amgrã pyxi nê hapêx. Nê mê ho ohtô nê ri mê kãm Jeŭs kapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt

pa. Jakamã nhûm krî nhô xwýnhjaja mê kot Jeŭs kôt amnhî nhîpêx xwýnhjê pumu nê mê hã mê hixi rê nê mê harênh o: “Kris tō nê htôxjaja” anhyr o mê harê. Âxiok kumrêx kãm na prem â mê kot Jeŭs kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê jarênh anê. Jakamã nhûm mê piitã â mê harênh anhyr o pa.

²⁷ Tã nhûm Panãpe mê Sawti wa kormã âxiok kamã paja rôm nhûm Tîrtûm nhý hã kapêr jarênh xwýnh kwýjaja mê hwýr mran pøj. Jerujarê rûm mê hwýr mran pøj. ²⁸ Hãmri nhûm mê piitã mê kot mê kapêr mar kaxyw mê hwýr akuprô. Jakamã nhûm hō pê Akapôja kãnhmã xa nê tanhmã mê kãm ujarênh to. Tîrtûm kamã nhý hã mêmoj kukamã mê kãm awjarê nê mê kãm:

—Kwa okora kêr ka mê askãm ajamak rom. Kojã tokyx pika piitã hkôt mê apkur xã hã mēoja mê kêp hkryre nê mê piitã mê hipêx kêt nê. Anê.

Tã nhûm gaa nê ujarênh xaja kôt mêmoj â amnhî nhîpêx anê. Kormã Pahihti Krawti kot mê ho amnhîptâr ri nhûm mêmoj â amnhî nhîpêx anê. No nhûm kormã â amnhî nhîpêx anhyr kêt ri nhûm Akapôja kukamã â mê kãm ujarênh anê. ²⁹ Hãmri nhûm mê kuma nê tee ri Jutej kamã Jeŭs kôt mê hkwyjê hkukamã hamaxpêr nê expên mã:

—E kwa pu mê Jutej kamã Jeŭs kôt mê pahtô nê pahtôxjê mã pahkãxpore hkwy gō kē mê ho amnhîm awjaprô nê hkur o pa. Anê.

Hãmri nê mê kaxyw kãxpore hkwy ho akuprô. Nhûm mê hikãxpore hkryre xwýnhjaja âm mê kãm ho hkryre nê kugô nhûm mê hikãxpore rûnh xwýnhja mê kãm ho rûnh nê kugô. ³⁰ Jakamã nhûm mê ho hpikuprônã pa nê Panãpe mê Sawti wa kot mê hwýr o mör nê mê kãm ôr kaxyw wa kãm kugô. Hãmri nhûm wa hamý nê ma Jutej kamã Jerujarê hwýr mê hwýr o mō. Hãmri nê hwýr pøj nê mê kot Jeŭs kapêr o mê ahkre xwýnhjê mã kugô. Hãmri nhûm mê kãm Jeŭs kôt mê htô nê htôxjê mã o anhgrã nhûm mê hamý nê hkînh nê ho amnhîm awjaprô.

12

Mê kot Simãw Pêtre pynênh nê haxãr â mê harênh

Matêwre 18.19-20

¹ Tã nhûm mê ô pahi Eroxja ô pôristi mã Kris kwýjê hã amýnê nhûm mê mê hipêx kati nê nhûm mê amnhî xã htýx kamã hamak o pa. ² Juãw tō Xiakreja nhûm mê pahi Erox nhý hã unê nê hkanhwýr o kupî. ³ Hãmri nhûm Ijaew kãm ja mex jakamã nhûm pahi Erox hpãnhã mê kãm Simãw Pêtre hã amýnê nhûm unê nê haxã. Mê kot pãwti kaxkrit kêt kur â mê hkînh xã hã arîgro

pê Pasja ã nhũm prem unê. ⁴ Na pre Eroxo Simãw Pêtre hkukamã hamaxpêr o:

—Nà koja mẽ hkĩnh hapêx pa Ijaew nom kupĩ nhũm rĩ amnhĩ pumu. Anê.

Hãmri nhũm pôristi kot Simãw Pêtre jamãr xwýnhja kêp ¹⁶. Nhũm mẽ axpên pãnhã kêp ⁴ kapên nê hamãr rãhã ho kuhê. ⁵ Nhũm arĩ mẽ hagjênh xã kamã hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nhũm Kris kôt htô nê htôxjaja harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nê axpên wýr akuprô nê ho Tirtũm wýr rãhã ho hkrĩ.

Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot Simãw Pêtre kator ã harênh

⁶ Tã nhũm ra mẽ hkĩnh hapêx nhũm kamãt. Hãmri nhũm pahĩ Eroxo kot tanhmã Simãw Pêtre ho xã hã arĩgroja wýr nhũm kamãt nhũm pôristijaja arĩ mẽ hagjênh xã kamã hamãr mex o kuhê. Nhũm kuri wa hamêxkrut nê akutã hijê nê hamãr o nõ. Kax o akutã kãm ê nê wa ho nõ nhũm wa hkaêx kãm htýx gôr nê nõ. Nhũm ja wa hakwa krem mãânên hamãr o xa. ⁷ Puh nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hõja mẽ hwýr axã nê wrýhtak rax kãm xa. Hãmri nê Simãw Pêtre grêk nê kumra nê kãm:

—Pa Simãw Pêtre? E kwa tokyj kãnhmã xa pu mỗ. Anê.

Hãmri nhũm hkrãkato nê omu nê kãnhmã ãm kurê kumrêx nhũm kaxprexã hã kãxja axrê nê pykap rôrôk nê hikwý. No nhũm kuri pôristi wa nõr xwýnhja wa mar kêt nê. Wa arĩ ô týt nê nõ. ⁸ Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhja Simãw Pêtre mã:

—E tokyx anhõ kamĩs jaxã nê amnê ixkôt tê pu pakato nê ma tẽ. Anê.

⁹ Hãmri nhũm kamĩs nê hparkã jaxã nê ma hkôt tẽ. No ãm kormã amnhĩ pumunh mex kêt nê. Te hpimtir kãm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr pyrãk ã amnhĩ kamnhĩx. ¹⁰ Hãmri nhũm wa hakwakrem pôristi wa kot hamãr o wa ãm xwýnhja hãnh wa tẽ nê wa hake nê hpãnhã ihõja wa hãnh wa tẽ no nhũm mẽ ô týt nê hkrĩ nê wa omunh kêt nê. Nhũm wa hakwakre nhĩtê xã hkôt wa tẽn kato nê hpãnhã krĩ nê kahê xã hã hakwakreja wýr wa tẽ. Hãmri nhũm tãm wa kãm amnhĩ kahê xã mẽ nhũm wa kato nê pry hã tẽ. Ja kôt nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhja akunok nhũm Simãw Pêtre axte omunh kêt nê. ¹¹ Hãmri nê hpri hã amnhĩ pumunh kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

—Kwa te xipimtir kãm ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhýr pyrãk tã xep xipimtir kêt. Tirtũm na ixwýr kapêr o wrýk xwýnhja mẽ nhũm ixwýr wrý nê mẽ kêp ixkator. Pahĩ Eroxo ra kot xipr nhũm ixkwý Ijaew kãm ja prãm tã nhũm mẽ kêp ixkator. Nã ãm hãmri na Tirtũm ã mẽ kêp ixkator anê. Anê.

¹² Hãmri nê Marir nhõrkwý hwýr htêm kurê kumrêx. Juãw Makre katorxã Marirja nhũm ôrkwý hwýr tẽ nhũm mẽ ra kamã

hpikuprõnh rax nê ho Tirtũm wýr o hkrĩ nhũm tãm mẽ hwýr tẽ. ¹³ Hãmri nê kormã kapôt ã hakwa krem mẽ kãm kahê xã tatak o xa nhũm ixkre kamã mẽ kãm ãpênh xwýnh Rotreja kuma nê hwýr tẽ. ¹⁴ Hãmri nhũm kãm kapêr nhũm amnhĩ jaêr pê kuma nê hkĩnh nê. Nê kormã kãm kahê xã mênh kêt ri ma akupým tẽ nê mẽ kot ho Tirtũm wýr xwýnhjê hwýr axã nê mẽ kãm:

—Xê pêr Simãw Pêtre na tẽ nê kapôt ã hakwakrem xa nê inhmã kapêr.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kwa arĩ mẽ hagjênh xã kamã hkrĩ kênã. Mãn ka tanhmã amnhĩ krã amnhĩ to hã na ka ri atýx ã akapêr anê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Ma tanhmã kot pa kêt ri ixkrã amnhĩ to? ãm hãmri na pa mẽ amã harê. Mẽ kam nê mra nê omu. Anê.

Nom nhũm mẽ kuma nê ãm kuma nê kãm:

—Nã tãm kêt. Kaxkwa rũm Tirtũm mã hamãr o pa xwýnh mãm amã kapêr nom tãm kêt. Anê.

¹⁶ Rõm nhũm Simãw Pêtre arĩ hakwakre tatak o xa. Hãmri nhũm mẽ jatã hwýr mra nê kãm kahê xã mẽ nê amnhĩ jaêr pê omu nê hkĩnh nê. ¹⁷ Hãmri nhũm kãnhmã mẽ kãm ihkra hpê nê mẽ ho hpinhkrênh pa nê mẽ kãm:

—Nã Tirtũm na ixwýr kapêr o wrýk xwýnhja mẽ nhũm ixwýr wrý nê pôristi pê ixkator. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm:

—E kër ka mẽ Xiakre nê Jejus kôt mẽ pahtô nê pahtôxjê mã ijarê kê mẽ ijarênh mar kurê kumrêx. Nom kot paj ixkato nê ma krĩ hõ hwýr mỗ. Anê.

Hãmri nê mẽ kêp kato nê ma mỗ.

¹⁸ Tã nhũm apkati nhũm pôristi kot hamãr o hkrĩ xwýnhjaja hkrã hapôj nê tee hapêr nê nhýri omunh kêt nê. Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o kãm ma htýx kumrêx nê axpên mã:

—Kwa tanhmã na pre we amnhĩ to nê mẽ pahpê akunok? Tanhmã koja we pahĩ Eroxo hã mẽ pahkukja pu mẽ harênh to? Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm pahĩ Eroxo hpikunor ã harênh ma nê axtem pôristi hkwyjê mã anê nhũm mẽ mra nê tee ri mẽ hagjênh xã kamã hapêr nom nhýri omunh kêt nê. Hãmri nhũm Eroxo mẽ kot hamãr xwýnhjê kamã gryk týt kumrêx nê amnhĩ wýr mẽ hã karô nê mẽ kãm:

—Kwa nok? Mẽ ate hamãr rãhã ho akuhê hã ixte mẽ amã karô htã nhũm tanhmã amnhĩ to nê akunok. Nã kot paj mẽ anhĩmex ka mẽ rĩ amnhĩ pumu. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kãm amnhĩ tã ãprãr kaprý nhũm mẽ hã amýnê nhũm mẽ ho kator nê ma mẽ o mra nê mẽ himex. Hãmri nhũm pahĩ Eroxo Jutej rũm kato nê ma Se-jarej wýr mỗ nê hpãnhã kamã pa ho pa.

*Pahi Erox tanhmā htyk to hā harēnh
Wam Pêtre 1.24-25*

²⁰ Krī pē Xir mē Sito wa kamā mē pa xwýnhaja na pre htem pahi Erox nhō pyka hwýr pa nē mē kēp amnhīm apkur xā hā mēō japrōr o pa. Tā nhūm Erox kōt mēmoj mýrapē mē kamā gryk jakamā nhūm mē tee ri mē kēp ujaarōr kaxyw mē hwýr mra nom nhūm mē kām mēmoj kwý ho wēnē hkēt nē. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē pahi Erox nhō kōwenatō Pratója wýr mra nē kām:

—E awýr na pa mē mra. Kwa mē ixyr pē pahi Erox mā tanhmā akapēr to kē ama nē mē ixkamā gryk kēt nē. Pa mē axte mē awýr mra nē mē apē mēmoj kwý japrōr o ri ixpa. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kuma nē hwýr tē nē mē yr pē tanhmā kām kapēr to nhūm kuma hāmri nē kot tanhmā mē kām kapēr to kaxyw mē kām arīgro hta.

Tā nhūm ra kot arīgro hyr xwýnhata kato nhūm Erox kēp pahi hā ē mex jaxā nē tē nē kēp pahi hā mē hkrī xā kamā nhý nē tanhmā mē kām kapēr to. ²² Mē kām kapēr ryy nē. Hāmri nhūm mē kuma nē hēx rom kām mex o mex ā harē. Nē kýx pēē axpēn mā harē nē harēnh o:

—Kwa pahi Erox kēp mē panhīō hkēt. Pēr kaxkwa rūm Mēpahpām na pre mē pahwýr wrý nē ā mē pamā kapēr mex anē. Anē.

Hāmri nē te kēp Tirtūm pyrāk o hipēx nē kām mex o mex ā harē. Nom hēx rom ā harēnh anē. Kot mē mar nē kām mē hkrīnh nē akupým mē kām mēmoj to wēnē hprām xàj nhūm mē hēx rom ā axpēn mā mex ā harēnh anē. ²³ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja kām mex nē nhūm hkrīnh nē mē mar o nhý nē kēp Tirtūm pyrāk ā harēnhja nē tanhmā mē kām nē hkēt nē. Jakamā nhūm tee ri amnhī tā omu nē hwýr kapēr o wrýk xwýnhjē hō mē nhūm hwýr wrý nē tanhmā ho nhūm ōhy kamā kutōj rax nē htyk tokyx anē.

Panāpe mē Sawti wa akupým āxiok hwýr mōr ā wa harēnh

Atre 11.27-30

²⁴ Tā nhūm mē ra ohtō nē Tirtūm Kra Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh ma nē hkōt amnhī xunhwý.

²⁵ Hāmri nhūm Panāpe mē Sawti wa ra Kris kōt htō nē htōxjē mā kàxporeta jamý nē ma Jerujarē hwýr o mō nē mē kām kugō. Hāmri nē ma akupým āxiok hwýr nojarēt nē war amnhī kōt Juāw Makre o mō. Hāmri nē mē ma mō nē akupým mē hwýr pōj.

13

Tirtūm kot Panāpe mē Sawti wa hyr

Atre 9.15-16; Rōmān 1.1

¹ Āxiok kamā Kris kōt mē kot axpēn to htōjaja kot Tirtūm nhý hā kapēr o mē ahkre

ho pa xwýnhjē nhīxi ā kot anhýr. Na pre Panāpe nē Sawti nē Simeāw kà htykre nē Rusti pē Sirēn nhō xwýnh nē pahi Erox krāmnhwý Mānahēja. ² Jakamā nhūm prem mēmo arīgro hā axpēn wýr akuprō nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh kaxyw apkur kēt rāhā kām amnhī jarēnh o hkrī. Hāmri nhūm Tirtūm Karō mē kām tanhmā kapēr o amnhīrit to nē mē kām:

—E kēr ka mē Panāpe mē Sawti war ata nē wa kot inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa ām. Anē.

³ Hāmri nhūm mē kuma nē wa hyr kurē kumrēx nē wa himōk ā mē ĩkra jaxwý nē wa ho Tirtūm wý. Hāmri nē wa kot Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa kumē nhūm wa ma mō.

Wajaga kot Jejus nē hkrāmnhwý kurē hā harēnh

Atre 8.9-24

⁴⁻⁵ Tā nhūm Tirtūm Karō krī pē Serēw wýr Panāpe mē Sawti wa kumē nhūm wa ma hwýr mō. Nē amnhī kōt Juāw Makre ho mō. Kot tanhmā wa ho ajata hto ho wa hkōt pa kaxyw. Hāmri nē wa mē mō nē Serēw wýr pōj nē pàr krem axā nē ma gō hipōk pē Sipre hwýr mō. Hāmri nē gō hipōk ā krī pē Saramīn wýr pōj nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr tē nē kamā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē kām harēnh o wa xa.

⁶⁻⁸ Tā nhūm mē krīja rūm kato nē hpānhā gō hipōk kōt mō nē hatur xā kamā krī pē Papos wýr pōj. Hāmri nē kamā wajaga Pa-jejus pumu. Gresjē kapēr kām hixi pē Erīm. Erīm haxwýja kēp Ijaew. Na pre hte hēx rom te kēp Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē ma mē kām ujarēnh o ri mē hkōt pa. No ām mē kām amnhī to hēx o pa. Gō hipōkja ā pahi Sejupaw hkrāmnhwý na pre. Pahi Sejupawja āhpumunh týx jakamā na pre Panāpe mē Sawti wa harēnh ma nē kām wa kapēr mar prām nē wa kot kām Tirtūm kapēr jarēnh kaxyw amnhī wýr wa kuwý. Nom nhūm hkrāmnhwý wajaga Erīmja kām wa hkrīnh kēt nē wa nē kām kapēr kām hihtýx nē kām:

—Kwa nā wa kapēr mar kēt nē. Kot kaj war ama nē wa urāk nē amnhī kaxyw Jejus kōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Kwarī wa kapēr mar kēt nē. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Sawti ra axtem pānhā hixi. Ra hpānhā kēp Pawre. Nhūm Tirtūm Karō ra hkarō mā ār jakamā nhūm ý hā wajagata pumu nē wa nē hkrāmnhwý mā kapēr ā kām akir nē kām:

¹⁰ —Tk. Kwa pēr apē Satanasti hkwy hā na ka ā wa inhnē kām akapēr anē. Na ka hte mēmoj punuj pix kukamā ajamaxpēr nē mēmoj mex nē mē no kupyr o apa. Tirtūm kapēr mex kumrēx tā ka axtem nē nē mē

hkurê ho ri apa. ¹¹ Æ ate amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê koja Tîrtûm tanhmâ ato ka ano hkre nê arît kêt o atâ apkati xohtô nê kâm ga. Anê.

Hâmri nhûm no hkre kurê kumrêx nê tee ri rît kaxyw no pikar pÿnh o xa nom mêmoy pumunh kêt nê. Hâmri nê mêmô kot hpa hâ hpyr nê ôrkwÿ hwÿr ho môr kaxyw ri amnhî pu hâ mêm hapêr pênh o xa. ¹² Hâmri nhûm hkrâmnhwÿ pahîhtija tee ri ja hâ omu nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xâm kurê kumrêx. Hâmri nê Pawre mêm Panâpe wa kot tanhmâ Tîrtûm kapêr jarênh to hâ wa kuma nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Aa ixte â mêmô kapêr kot anhÿr mar kêt tâ pa jarâhâ kuma. Nâ âm hâmri na Jejus jarênhja. Anê.

Pawre mêm Panâpe âxiok ô hwÿr wa môr â wa harênh

Atre 15:38

¹³ Tâ nhûm Pawre mêm Panâpe mêm Juâw Makre wa mêm krî pê Papos rûm kato nê hpânhâ ma pyka hô hwÿr mô. Pâr kâm ma pyka pê Pâpir wÿr mô nê kamâ krî pê Perke hwÿr pøj. Hâmri nhûm Juâw Makre tanhmâ hamaxpêr to nê tee ri axte wa hkôt môr kukamâ hamaxpêr hâmri nê wa hkaga nê awjanâ nê ma akupÿm Jerujarê hwÿr ahte mô. ¹⁴ Jakamâ nhûm Pawre mêm Panâpe wa ahte Perke rûm kato nê hamû pika pê Pisit kâm krî pê âxiok wÿr mô nê hwÿr pøj. Nhûm Ijaew nhô arîgromnu pê sap kato nhûm wa Tîrtûm kapêr o mêm ahkre xâ hâ ixkre hwÿr wa tē nê hwÿr axâ nê nhÿ. ¹⁵ Hâmri nhûm mêmô mêm kâm Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kwÿ kamâ harênh o xa. Mojes mêm Tîrtûm nhÿ hâ kapêr o mêm pa xwÿnh kot kapêr â kagâ hkwy kamâ nhûm mêm kâm kamâ harênh o xa. Hâmri nê kamâ harênh pa nhûm mêm ahkre xwÿnhja Pawreja wa omu nê wa hwÿr mêmô mêm nhûm wa hwÿr tē nê wa kâm:

—E na mêm ijahkre xwÿnhja war ate mêm inhmâ axujarênh prâm nê mâmri mêm inhmâ mêmoy jarênh kaxyw nhûm mêm war atâ anê. Anê.

¹⁶ Hâmri nhûm wa kuma nhûm Pawre kânhmâ xa nê mêm hpinkhrênh kaxyw mêm kâm kânhmâ îhkra nhûm mêm omu nê hpinkhrênh pa nhûm mêm kâm awjarê. Amnhî kwÿ pê Ijaewjê mêm mêm kêm Ijaew kêt xwÿnhjê kâm Tîrtûm kînh xwÿnhjê mâm nhûm mêm kâm awjarê. Nê mêm kâm kapêr ryy nê. Tîrtûm kot tanhmâ mêm hkukamâ Ijaew nhîgêt nê pâmjê nhîpêx to hâ mêm kâm awjarê nê mêm kâm:

—E kot paj mêm amâ awjarê ka mêm inhma. ¹⁷ Nâ mêm ixpê Ijaew nhô Tîrtûmja amnepêm na pre mêm ixpê Ijaew pâmjê rê. Kormâ Ejit kâm mêm pa ri nhûm amnhî kaxyw mêm kurê nê mêm ho ohtô rax kumrêx. Hâmri nê mêm kaxyw hihtÿx jakamâ Ejit rûm mêm

kator pa. ¹⁸ Hâmri nê mêm ho mex ryy ho mêm hkôt pa. Mêm kot kapôt â ri pa hâ amgrâ pê 40 kamâ mêm kot htÿx ri tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa htâ nhûm mêm kamâ ukapri ryy ho mêm hkôt pa. ¹⁹⁻²⁰ Na pre mêm kâm pyka pê Kanaâ kamâ mêm pa xwÿnhjê nhîmex pa. Kanaâ kamâ mêm pa xwÿnhjê ahpÿnhâ axpên kaxyw mêmô krî pê 7ja nhûm mêm kâm mêm ho hapêx pa. Hâmri nê hpânhâ mêm inhîgêtjê mâm pykaja o hpigrânh pa. Mêm ixpê Ijaew nhîgêtjê mâm ho hpigrânh pa nhûm mêm kamâ pa hâ amgrâ xohtô nê. Hâ amgrâ pê 450. Tâ nhûm Tîrtûm hpânhâ mêm kâm juisti hkwy rê nê mêm kaxyw mêm unhwÿ nhûm mêm ho pa. Tâ nhûm hpânhâ Sâmuew mêm ho amnhîptâ nê mêm o pa. Kêm Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o pa xwÿnhjê hô nhûm Tîrtûm mêm kaxyw âm.

²¹ —Tâ nhûm mêm ixpâmja axpên ma nê ra te krî hkwy kamâ mêm urâk nê mêmô pahi kot Sâmuew pânâ mêm ho amnhîptâr o pa hprâm xâj amnhî to Tîrtûm wÿr nê kâm: “Pa Tîrtûm. Kwa mêm ixkaxyw pahi hô xâm kê mêm ixto amnhîptâr o pa nâ. Ja na mêm inhmâ hprâm tÿx kumrêx.”

—Anhÿr o amnhî to hwÿr jakamâ nhûm mêm kuma nê mêm kaxyw Sawti xâm. Kisti hkra na pre. Nê mêm inhîgêt Pêjamî kanrêhâ htâmnhwÿ na pre. Hâmri nhûm Tîrtûm mêm kaxyw âm nhûm kêm mêmô pahi nê mêm ho amnhîptâr o pa hâ amgrâ pê 40. ²² Tâ nhûm Tîrtûm kator nê hpânhâ mêm kaxyw Tawi xâm. Hâmri nê harênh o: “Nâ Jese hkra Tawija na hte inhmâ hprâm xâ hkôt amnhî nhîpêx mex o pa.” Anê.

²³ —Tâ Jejus kêm Tawi hkanrêhâ htâmnhwÿ na pre. Kukamâ na pre Tîrtûm mêm ixpê Ijaew nhîgêtjê mâm harê nê harênh o: “Koja nhÿrmâ Tawi hkanrêhâ htâmnhwÿjê hô mêm ate amnhî tomnuj pê mêm apytâ.” Anhÿr o hkukamâ mêm kâm harê. ²⁴ No nhûm kormâ Jejus kot mêm ixpê Ijaewjê mâm amnhî to amnhîrît kêt ri nhûm Juâw Paxis kumrêx hkukamâ mêm ixwÿr mô nê mêm inhmâ Tîrtûm kapêr jarênh o ri mêm ixkôt pa. Nê mêm ixte amnhî tomnuj kaga nê hpânhâ tām amnhî nhîpêx o ixpa hâ mêm ixpumunh kôt mêm ixkrâ kumrâr â mêm inhmâ karô ho pa.

²⁵ —Tâ mêm kâm kapêr o pa ryy nê ra hatur xâm mênh kaxyw nê amnhî tâ tanhmâ mêm inhmâ kapêr to nê mêm inhmâ: “Na ka mêm ixpumu nê atÿx Tîrtûm kot mêm akaxyw pa ixâm â ixkamnhîx nom pa hkêt. Kot mêm pakaxyw âm mâm xwÿnhka kukamâ na pa pre mô. Tām kot amnhî to rax o ijakrenh. Nê kot amnhî to mex o ri ijakrenh. Jakamâ na pa hte âm kukwak ri ixpa nê amnhî tâ hâ ixpjaam o ixpa.” Anê.

—Na pre â Juâw Paxisja mêm inhmâ Jejus jarênh anhÿr o pa.

²⁶ —Tâ kwa mêm inhma mêm apê Apraaw kanrêhâ htâmnhwÿja nê mêm apê Ijaew kêt

xwýnh kām Tirtūm kīnh xwýnhjaja. E mē apiitā ixkapēr ma nē kām ajamaxpēr tỳx rāhā ho ri apa. Nā mē pahpiitā mē pakaxyw na Tirtūm kapērja. Kot mē pahte amnhī tomnuj pē mē papytār ā amnhī jarēnhja mē ixpē Ijaew pix kaxyw kēt. Mē pahpiitā mē pakaxyw na. Mē pahpiitā mē pahte ja mar nē hkōt amnhī nhīpēxja na Tirtūm kām hprām. ²⁷ Nom Jerujarē nhō xwýnhjē mē mē āptār tūmrejaja na prem Jejus kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnh ā harēnh mar tā hkōt hamaxpēr kēt nē. Na pre htem mē inhō arīgromnuj pē sap ā akuprō nē axpēn mā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā ujarēnh o hkrī. Kagāja kamā Tirtūm nhī hā mē kapēr o mē pa xwýnhjaja kot hprī hā Jejus jarēnh nē hā kagā nhūm mē kot mar tā hprī hā mar tỳx kēt nē. Jakamā na prem axtem nē mē kām hā amýnē. Tirtūm nhī hā kapēr jarēnh xwýnhjaja kot mē hkukamā mē harēnh xāja kōt nhūm mē kot hpīr kaxyw mē kām hā amýnē.

²⁸⁻²⁹ Kot tanhmā amnhī tomnuj to hkēt tā nhūm mē amarī hā pahi Pirat wý. Kot mē kām hā āmnēnh nhūm ō pōristijaja kot hpīr kaxyw nhūm mē hā kuwý nhūm mē kām kupī. Ra Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē hkukamā mē harēnh xā hkōt. Hāmri nhūm mē kot hkōt pa ho pa xwýnhjaja pī kahpa nē ho wrý nē ma o tē nē kēn kre kamā haxā. ³⁰ Tā nhūm Tirtūm akupým ho htír ³¹ nhūm xatā hkōt mē pa ho pa xwýnhjē hwýr hapōj. Kormā htyk kēt ri ra Garirej rūm Jerujarē hwýr hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē hwýr xatā mē hwýr hapōx o pa. Jao hā arīgro xohtō nē nhūm prem piitā omu. Tā mē tāmjaaja na htem mē ixpē Ijaew mā harēnh o pa.

³²⁻³³ —Amnepēm Tirtūm na pre mē ixpē Ijaew nhīgētjē mā tanhmā Kra Jejus jarēnh to. Kormā mē pahwýr wrýk kēt ri tanhmā mē kām harēnh to. Jakamā ra kot hkukamā harēnh xā hkōt nhūm pre mē pahwýr wrý nē tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to. Tā mē ate harēnh mar kaxyw na pa wa man mē awýr mō. Amnepēm finat Tawi na pre Tirtūm kapēr kwý hā kagā. Tirtūm mex ā mē grer xā pē Sam 2ja kamā hā kagā. Te Tirtūm tām Jejus mā kapēr pyrāk o hā kagā nē hā kagā ho:

Apē Ixkra na ka.

Tā mē piitā mē kot apē Ixkra hā apumunh kurē kumrēx kaxyw na pa jarāhā mē kām ato amnhīrīt. Anē.

Nhūm pre ā Tirtūm Jejus mā kapēr anē nhūm Tawi ō ri mē pamā hā kagā.

³⁴ —Amnepēm na pre Tirtūm tanhmā Kra Jejus kukamā harēnh to. Mē kot hpīr nhūm kot akupým ho htír kukamā hā amnhī jarē. ĩ hkro pymaj kot mē htykjē pē hkaxār nē akupým ho htír ā nhūm hkukamā hā amnhī

jarē. Te Kraja mā amnhī jarēnh pyrā nē amnhī jarēnh o:

E kot paj ato mex rax nē. Ixte Tawi mā amnhī jarēnh xā hkōt.

Anhýr o hkukamā harēnh xā hkōt akupým ho htír nhūm axte htyk kēt ā harē.

³⁵ —Nē kagāja nhām hō hō kot tanhmā Jejus jarēnh kute. Te Jejus tām Tirtūm mā kapēr pyrā nē harēnh o:

Ixpē Akra hā ixte akapēr kōt ri amnhī nhīpēx rāhā ho ixpa jakamā kot kaj ixpumunh mex pa inhī hkro hkēt nē. Anē.

Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ā Jejus jarēnh kot anhýr. ³⁶ Nom ā Tawi jarēnh anhýr kēt nē. Tawi na pre Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o pa hāmri nē ty nhūm prem mē panhīgētjē nhīhkō hā haxā hāmri nhūm ĩ hkro nē hapēx.

³⁷ —Tā no Jejusja Tirtūm kot akupým ho htír jakamā nhūm Tawi pyrār ĩ hkro nē hapēx kēt nē.

³⁸ —E mē inhmar tỳx nē ixkwýjaja. Kra Jejus pix kukwak na hte Tirtūm amnhī katut kōt mē pahte amnhī tomnuj rē. ³⁹ Jakamā kot kaj mē ām Mojes kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nē amnhī katut kōt mē ate amnhī tomnuj rēnh kēt nē. Jejusja tapxipix na pre htyk o Tirtūm mā mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer pa. ⁴⁰⁻⁴¹ Amnepēm na pre Tirtūm kapēr nhī hā kapēr xwýnhjē hōja mē kām Tirtūm kapēr jarē nē hā kagā. Te Tirtūm tām mē kot kapēr ā hpē o pikēnh xwýnhjē mā kapēr pyrā nē mē kām: E kot paj aa mē ate mēmoj pumunh kēt ō ho anē.

Nhūm mēhō mē amā harē ka mē harēnh ma nē ām ama.

Nhūm mē kot omunh mex xwýnhjē hō kot hprī hā mē amā harēnh tā ka mē ām ama nē hkōt ajamaxpēr kēt nē.

Hāmri nē tee ri tanhmā kām ajamaxpēr to ho ri apa. Anē.

Ā Tirtūm mē kām kapēr anhýr jakamā kwa mē o kora. Apu mē kajaja na pre ā mē ajarēnh anē rý ko. Anē.

⁴² Nhūm pre ā Pawre mē kām ujarēnh rry anē. Hāmri nē Panāpe mē wa ixkreta rūm kator kaxyw nhūm mē kot mar o hkrī xwýnhjaja tee ri ma wa mōr ā wa omu nē ma wa hkōt mra nē wa kām:

—Kwa war axujarēnhja na mex kumrēx. Mē inhmā axte mar prām. Xā koja axte sap kato ka wa akupým mē ixwýr wa tē nē axte mē inhmā awjarē? Anē.

Hāmri nhūm wa mē kām:

—Tōe. Nā kot paj war anē. Anē.

⁴³ Hāmri nē wa ma tē nhūm mē hkwyjja ma wa hkōt mra. Ijaew kwýjaja nē Ijaew kēt xwýnh kām Tirtūm kīnh xwýnhjaja nhūm mē ma wa hkōt mra. Hāmri nhūm wa pry hā mē

kām kapēr o mō. Tirtūm kot mē kutā nojarēt rāhā ho pa nhūm mē kot amnhī tā omunh nē hkōt amnhī nhīpēx t̄ȳx rāhā ho pa nē hkaga hkēt ā mē kām kapēr o mō.

⁴⁴ Tā nhūm axte sap nhūm krī nhō xw̄ynh piitā axte Tirtūm kapēr mar kaxyw ixkre w̄yr akuprō. Ijaewjaja nē Ijaew kēt xw̄ynhjaja. ⁴⁵ Hāmri nhūm Ijaew kw̄yjaja tee ri mē amnhī w̄yr Ijaew kēt xw̄ynhjē pumu nē mē hā Pawre mē Panāpe wa kamā gryk nē. Mē kām Ijaew kēt xw̄ynhjaja kot Tirtūm kapēr mar prām kēt jakamā mē hā wa kamā gryk nē. Hāmri nē Pawre kapēr ma nē xatā kām kapēr punuj nē kām:

—Tk. Kwa na ka Tirtūm kapēr jarēnh o axēx. Ja kot anhyr kēt. Anē.

⁴⁶ Nom nhūm wa kām mē uma hkēt nē. Wa ām Tirtūm Karō nh̄y hā amnhī to ht̄ȳx nē wa mē kām kapēr. Nē amnhī tā tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām:

—Nā wa ixpyrā nē mē apē Ijaew jakamā na pa mē akumrēxjē mē Tirtūm kot mē pakaxyw Jeŷus xām ā harē. Tā ka mē ama nē ām ama nē te mē ate hkaga pyrā nē ā wa inhmā akapēr anē nē wa ixte kapēr o ixēx ā wa ijarē. Pēr ām mē ate mē amā Tirtūm mē Kra wa kuri mē atir tūm nē mē apa hprām kēt. Jakamā kot paj wa mē apē ixkato nē hpānhā ma Ijaew kēt xw̄ynhjē mā Jeŷus kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. ⁴⁷ Tirtūm kapēr ā kaga htūm ā kot mē ixte amnhī nhīpēx anhyrja kukamā mē ijarē nē mē ijarēnh o:

Mē ate Ijaew kēt xw̄ynhjē mā ixkapēr jarēnh o ri apa kaxyw na pa pre mē kaxyw mē arē.

Jakamā koja pyka piitā hkōt mē pa xw̄ynhjaja ohtō nē mē akapēr ma nē ixkra hkōt amnhī xunhw̄y.

Koja mē ā amnhī nhīpēx anē pa ja hā mē omu nē mē ho ixkra. Anē.

Tirtūm kot ā ja kukamā mē ijarēnh anhyr jakamā kot paj wa mē apē ixkato nē mē apānhā ma Ijaew kēt xw̄ynhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Ijaew kēt xw̄ynhjaja amnhī tā wa kapērja ma nē hk̄nh nē Tirtūm kapēr mex o mex ā harē. Hāmri nhūm ra Tirtūm kot nh̄ymā amnhī ri mē ht̄ir tūm nē mē pa ho mē pa kaxyw mē rēnh xw̄ynhjaja amnhī kaxyw Pahihti Jeŷus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhw̄y.

⁴⁹ Tā nhūm pika pē āxiok kamā mē piitā Tirtūm kapēr jarēnh ma. ⁵⁰ Nom nhūm Ijaew xāptār tūmrejaja kām Pawre mē Panāpe wa hk̄nh kēt jakamā na prem krī hkōt mē kot amnhī to rūnh xw̄ynhjē mā wa ho kapēr punuj o pa. Mē ō pahi mē mēni kot amnhī to rūnh xw̄ynhjaja nhūm mē kām tanhmā wa ho kapēr to nhūm mē kuma nē mē hkōt hamaxpēr. Mēnijaja kām Tirtūm prām tā amnhī kaxyw Jeŷus kōt hamaxpēr kēt

jakamā tanhmā mē kot Pawre mē Panāpe wa ho hēx toja ma nē hkōt hamaxpēr nē wa kamā gryk nē. Jakamā nhūm mē ohtō nē tanhmā wa hipēx to nē amnhī nē wa hano. ⁵¹ Hāmri nhūm wa mē kēp kato nē xa nē mē kot Tirtūm kapēr kaga hā amnhī pumunh kaxyw mē noo mā wa hparkā kapa nē nē awjagrō kapi nē ma wa tē. Hāmri nē ma krī pē lkōn w̄yr hpānhā wa mō. ⁵² Hāmri nhūm āxiok kamā mē kot Jeŷus kōt amnhī xunhw̄y xw̄ynhjaja hk̄nh nē ri pa. Tirtūm Karō kot mē hkarō mā gjēx jakamā nhūm mē hk̄nh nē ri pa ho pa.

14

Pawre mē Panāpe wa kot Ikōn w̄yr mōr ā wa harēnh

Matēwre 10.34-35

¹ Hāmri nhūm Pawre mē Panāpeja wa āxiok rūm kato nē hpānhā ma krī pē lkōn w̄yr wa mō. Hāmri nē hw̄yr pōj nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hw̄yr wa tē nē kamā mē kām Jeŷus jarēnh o nh̄y. Mē kām harēnh kām hiht̄ȳx jakamā nhūm mē hk̄w̄yjaja wa kuma nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhw̄y. Ijaew kw̄yjaja nē mē kēp Ijaew kēt xw̄ynh kw̄yjaja nhūm mē ohtō nē Jeŷus kōt amnhī xunhw̄y.

² Tā nhūm mē hk̄w̄yjaja kām Jeŷus jarēnh mar prām kēt nē. Hāmri nē kato nē ma Ijaew kēt xw̄ynh kw̄yjē hw̄yr mra nē tanhmā mē kām Pawre mē Panāpe wa ho hēx to nē wa ho kapēr punuj nē nhūm mē mar xā hkōt wa kamā gryk nē. ³ Nom nhūm wa tokyx kator nē ma mōr kēt nē arī Tirtūm Karō nh̄y hā amnhī to ht̄ȳx nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Nē kēp mē kutā nojarēt xw̄ynh ā harēnh o pa. Nē ŷ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anhyr o ri mē hkōt pa. Jakamā nhūm mē hk̄w̄yjaja ja hā wa omu nē wa kapēr ma nē hamaxpēr o:

—Kwa ām hāmri na wa Tirtūm kēp mē pakamā ukapri xw̄ynh ā harē. Pēr ŷ hā wa kot āmnhī nhīpēx anhyr o pa kēnā. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Ijaew kēt xw̄ynh kw̄yjaja wa hkōt hamaxpēr nē wa hkōt amnhī xunhw̄y. No nhūm mē hk̄w̄yjaja wa hkōt hamaxpēr kēt nē. Ra mē kot Ijaew kw̄y kot tanhmā wa ho kapēr punuj toja ma nē mē hkōt hamaxpēr jakamā nhūm krī nhō xw̄ynhjaja axpēn kw̄ym ri tanhmā wa hkōt hamaxpēr to ho pa. Jao axpēn kw̄ym ri wa hkōt hamaxpēr o pa.

⁵ Tā nhūm wa hkōt hamaxpēr kēt xw̄ynhjaja axpēn w̄yr akuprō nē wa hā am̄nē. Ijaew kw̄yjaja nē Ijaew kēt xw̄ynh kw̄yjaja nē mē ō pahijaja nhūm mē kot kēn o wa htak o wa hp̄ir kaxyw wa hā am̄nē. ⁶ Hāmri nhūm wa amnhī tā ama nē mē kēp kato nē hpānhā ma pika hō hw̄yr mō. Ma

Rikôn kām krī hkwý hwýr hpānhā mō. Risti wýr nē Tepe wýr nē pu hā krī hkwý hwýr wa mō. ⁷ Wa mō nē pōj nē ma mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkôt pa.

*Te grā xwýnh jarēnh
Atre 3.1-10*

⁸ Nhūm Risti kamā mēhō my hte grā nē hkrī xwýnhja. Katorxā nhōxā kre rūm hte grā nē kator jakamā ri pa hkēt nē arī hkrī xā kamā hkrī ho hkrī. ⁹ Jakamā nhūm Pawre mē kām ujarēnh o xa nhūm kuri mar o nhý. Hāmri nē hamaxpēr o:

—Nā pēr Tirtūm āhpumunh o āhpumunh. Mān kot ixto mex kaxyw āhpumunh týx. Nā kōja ixto mex. Anē.

Hāmri nhūm Pawre ā hamaxpēr anhýr ā omu ¹⁰ nē kax pē kām kapēr nē kām:

—E kwa kānhmā xa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kānhmā ām kurē kumrēx nē ri mra. Nē amnhī te kamā hamak o ri mra nē hkīnh týx kumrēx. ¹¹ Hāmri nhūm kuri mē kuhē xwýnhja Jejus kot ā hipēx anhýrja ā omu nē htýx wa kēp kaxkwa kamā mēhpām ā wa hkamnhīx nē hkīnh nē axpēn mā:

—Kwa pēr mēpahpām na wa. Mēpahpām Jupti mē Mēkurtija na wa panhī hā amnhī jahkre nē mē pahwýr wrý. Nā ām hāmri na wa mē pahwýr wrý. Anē.

Nom mē kapēr pē Rikaōn o axpēn mā kapēr jakamā nhūm Pawre mē Panāpe wa mē mar kēt nē. Wa kot mē kapēr mar kēt jakamā ā mē kot wa harēnh anhýrja mar kēt nē htýx wa xa. ¹² Nhūm mē ā wa kēp mēhpām ā wa harēnh anē nē hkīnh týx nē. Panāpeja nhūm prem kēp mē hpām Jupti hā hkamnhīx no Pawreja nhūm prem kēp mēhpām Mēkurti hā hkamnhīx. Pawreja Mēkurti pyrā nē kapēr japjē rūnh jakamā nhūm mē kēp hā hkamnhīx. ¹³ Na prem krī htā mēhpām Juptija mā amnhī jarēnh xā hā ixkre nhīpēx nē hkarō nhīpēx. Hāmri nē hwýr akuprō nē kām mex o mex ā harē nē amnhī to hwýr o pa. Jakamā nhūm Jupti nhō patreja Jejus mē Panāpe wa kēp mēhpām ā wa harēnh ma hāmri nē wa hā hkwýjē mā kām:

—Kwa pu mē wa kām mōx kwý hpa nē pixōrā hkwý rē. Hāmri nē wa kām wa mex o wa mex ā wa harē nē wa kēp mēpahpām ā amnhī to wa kuwý. Wa kēp mēpahpām kēnā. Anē.

Hāmri nē ra ā wa hipēx anhýr kaxyw ¹⁴ nhūm wa tee ri mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nhūm ja wa kēp omnuj týx nē. Jakamā nhūm wa amnhī pē hinōkā kaxōnh pa nē mē kutā hprōt nē ā mē kot wa hipēx anhýrja nē mē kām kapēr kām hihtýx nē. ¹⁵ Nē mē kām:

—Kwa mē ri ā wa inhīpēx anhýr kēt nē. Wa ixpē mēapām kēt kēnā kot ka kēt mē ā wa

inhīpēx anē. Nom mēapāmja na ka htem ām amnhī to hwýr kaprý nē kām mex o mex ā harēnh kaprý o ri apa. Tā mē ate ā amnhī nhīpēx anhýr kaga nē hpānhā Tirtūm kōt amnhī xunhwýr nē amnhī to pix wýr o apa kaxyw na pa pre wa mē awýr mō nē pōj. Tirtūmja mē ate mē apām jarēnhhta rom htír o htír. Na pre mēmoj piitā ho kato. Kaxkwa ho kato nē pyka ho kato nē gō xujanā o kato. Nē kamā ri mēmoj piitā ho kator pa.

¹⁶ —Amnepēm mē pa xwýnhja na pre htem amnhī krā hkôt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho pa nhūm Tirtūmja hā mē omu nē ām mē omu nē tanhmā mē ho hkēt nē. ¹⁷ Mē pahte amnhī tā omunh kaxyw na hte amari tanhmā mē pahto mex to ho pa. Na hte mē pahwýr na rē nhūm mē pahpur go mex nē. Nhūm mē pamā tanhmā mē pahpur kām mēmo hyja to nhūm ra mē pamā ô rūnh nē. Pu htem hamý nē ho paxāpkur mex nē pahkīnh nē ri papa. Tirtūm pix kukwak ri na pu htem ā amnhī nhīpēx anhýr o ri papa. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Pawre mē kot wa kām mōx parja nē mē kām kapēr kām hihtýx anē. No nhūm mē kuma nē ām kuma nē wa kām mry hkwý hpar kaxyw wa hā hihtýx nē. Jakamā kritpēm nhýx prem wa kām hkwý pa. Tā tanhmā hamaxpēr to nē hkaga nē wa kām hpar kēt nē.

*Mē kot Pawre pīr ā āmnēnh ā mē harēnh
Sikūn Ximotre 3.10-11*

¹⁹ Tā nhūm Ijaew kwýjaja mē hwýr mran pōj. Krī pē āxiok mē lkōn rūm ma mē hwýr mran pōj nē mē kām Pawre ho hēx o mē hkôt pa nhūm mē kuma nē axtem nē Pawre kamā gryk kato. Hāmri nē mē kot hpīr kaxyw kēn runh kwý jamý nē ho htak prēprēk o kuhē. Hāmri nhūm amnhī xā htýx kamā ama nē tēm nē akryk nō nhūm mē omu nē htýx ho ra htyk ā hkamnhīx. Hāmri nē hwýr tē nē hpa hā kupy nē ma hkjēnh o mō nē krī pum kumē nē ma akupým mra. ²⁰ Hāmri nhūm Jejus kōt mē kot axpēn to htōjaja tee ri ā mē kot hipēx anhýr ā omu nē hkaprī htýx nē hwýr hprōt nē omu nē mry o kuhē. Hāmri nhūm te htyk pyrā nē nōr tā Jejus nhý hā akupým hihtýx mex nē kānhmā nhý hāmri nē ma akupým mē hkôt krīm tē.

Tā nhūm apkati nhūm Panāpe mē wa krīja rūm kato nē ma wa mō. Pānhā ma krī pē Tepe hwýr wa mō.

Pawre mē Panāpe akupým āxiok wýr wa mōr ā wa harēnh

²¹⁻²² Tā nhūm wa ma Tepe hwýr mō nē pōj. Hāmri nē kamā mē kām Jejus tanhmā kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkôt wa pa nhūm mē wa kuma nē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwý.

Tā nhūm wa kato nē awjanā nē ma akupým pika pē Pisit wýr wa mō. Nē kamā

krî hwýr hkôt ri ra mē kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjē jahkre ho ri mē hkôt pa. Krî pē Risti nē Ikôn nē āxiokja kôt. Nē mē ahkre kamā Jejus kôt mē ho mē hihtýx o wa pa nē mē kām:

—E ra mē ate Jejus kôt amnhî xunhwýr jakamā koja mē kām Jejus kurē xwýnhjaja tee ri ja hā mē apumu nē hā tanhmā mē anhîpēx to. Tā kēr ka mē ām amnhî tā mē omu nē ām mē omu nē Jejus kaga hkēt nē. Nē arî hkôt amnhî nhîpēx mex o ri apa rāhā nhýrmā ma ô krî hwýr api nē Tirtûm wa kuri amex kumrēx nē atîr tûm nē apa ho apa. Anē.

²³ Hāmri nē ahpýnhā krî piitā hkôt ri mē kot pastô nhý hā mē ahkre kaxyw mē hwýjē rē nē mē kaxyw mē unhwý nē mē ho Tirtûm wý. āpkur kēt rāhā mē ho kuwý nē kām:

—Pa Tirtûm? E jajē pumu. Mē kot krî ja kamā pastô nhý hā akrajē jahkre ho pa kaxyw na pa wa mē unhwý. Jakamā e kēr ka mē kutā anojarēt rāhā ho ri mē hkôt apa. Anē.

Hāmri nē wa mē kēp kato nē ma hpānhā nhýhým wa mō. ²⁴ Pyka pē Pisit kamā mō nē hpānhā nhām pyka pē Pāpir kôt mō. Wa ma mē kām tanhmā Jejus kapēr jarēnh to ho mē hkôt mō. ²⁵ Hāmri nē krî pē Perke hwýr wa pōj nē kamā mē kām Jejus kot tanhmā amnhî nhîpēx to hā harē mē kurûm kato nē axte mō. Pānhā ma krî pē Atari hwýr wa mō. ²⁶ Hāmri nē hwýr pōj nē hpānhā kurûm akupým āxiok wýr wa mō. Pār rax kām ma akupým mō. Āxiokja kamā na pre wa nojarēt nhûm Jejus kôt wa htō nē wa htōxjaja wa ho Tirtûm wý nē ma krî hwýr hwýr wa kumē. Wa kot ma mē hkôt tanhmā Jejus kot mē panē amnhî nhîpēx to hā harēnh o wa pa kaxyw wa kumē. Jakamā nhûm wa ra ja ho anhýr pa nē akupým mē hwýr wa mō. ²⁷ Hāmri nē wa akupým pōj nē Jejus kôt mē kot axpēn to htō nē htōxjē ho akuprō nē mē kām amnhî jarē nē mē kām:

—Nā ām hāmri na pa wa ra ixkākīnh pē akupým nē awýr pōj. Na pre Tirtûm wa ixkutā nojarēt rāhā ho wa inhūkō hā pa. Jakamā pa pre wa ma ý hā Ijaew kēt xwýnhjē mā Jejus jarēnh o ipxa nhûm mē hwýjaja wa inhma nē hkôt amnhî xunhwý.

²⁸ Anhýr o wa mē kām kapēr hāmri nē wa tokyx ma nhýhým krî hō hwýr axte mōr kēt nē. War arî āxiok kamā Jejus kôt wa htō nē htōxjē hkôt ri pa.

15

Jerujarē kamā Jejus kwý hpikuprōnh ā mē harēnh

Matēwre 23.1-4; Karatas 2.1-5, 5.1-16

¹ Tā hāmri nhûm Ijaew kwýjaja āxiok wýr Jejus kwý pē Ijaew kēt xwýnhjē hwýr mōn

pōj. Pika pē Jutej rūm mē hwýr pōj nē tanhmā mē ahkre hto ho pa. Nom axtem nē Tirtûm kapēr kuhpa hā mē ahkre nē mē kām:

—Kot ka mē amā Jejus kôt amnhî xunhwýr prām hāmri nē mē ipxýrā nē finat Mojes kot mē pamā karō xā hkôt amnhî my kwýrýt kà kwý jakā nē rî kormā hkôt amnhî xunhwý. Kot kaj mē ā amnhî nhîpēx anhýr kēt nē nhûm Tirtûm tee ri ja hā mē apumu nē amnhî katut kôt mē ate amnhî tomnuy rēnh nē mē ato hkra hkēt nē. Anē.

² Hāmri nhûm Pawre mē Panāpe tee ri mē kapēr anhýrja ma nhûm wa kēp ja omnuj týx nē. Hāmri nhûm wa mē kām:

—Tk. Kwa kot anhýr kēt. Na hte Tirtûm mē pahte amnhî my kwýrýt kà jakār ā mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkēt nē. Anē.

Hāmri nē tee ri mē kapērja nē mē kām kapēr no nhûm mē ām wa kuma nē wa hkôt hamaxpēr kēt nē. Nē arî ā mē ahkre anhýr o mē hkôt pa. Jakamā nhûm mē ja hā axpēn mā kapēr rax nē. Hāmri nhûm Jejus kwý pē Ijaew kēt xwýnhjaja amnhî tā Pawre mē Panāpe wa hkukja nē wa kām:

—Kwa xā kot paj mē apýrā nē amnhî my kwýrýt kà jakā nhûm Tirtûm kām ja mex nē nā? Kwa wa ma akupým Jerujarē hwýr mō nē ja hā Jejus nhý hā mē ahkre xwýnhjē maatijē mē mē kot Jejus kwý jahkre xwýnhjē kukja nē hā mē ama. Nē ota mē ixkwýjaja koja ma war akōt mra. Kē mē tanhmā mē amā ja jarēnh to ka mē ama nē man akupým mē ixwýr mra nē tanhmā mē inhma mē kapēr jarēnh to. Anē.

Hāmri nhûm wa mē kām: “Tōe. Nā kot paj mē anē.” Anē. ³ Hāmri nē wa mē ma Jerujarē hwýr mō. Ma pyka pē Wēnís mē Samar hkôt ma hwýr mō. Hāmri nē nhýri Jejus kôt mē htō nē htōxjē pumu nē mē kām Ijaew kēt xwýnhjē jarē. Mē hwýjaja mē urāk nē Jejus kôt amnhî xunhwýr ā mē harēnh o mō. Hāmri nhûm mē harēnh ma nē mē ý hā hkīnh nē. ⁴ Hāmri nhûm mē ra Jerujarē hwýr Jejus kôt mē htōjē hwýr mōn pōj. Hāmri nē mē ahkre xwýnhjē mē Jejus nhý hā mē ahkre xwýnhjē maatijē pumu nhûm mē haxwýja amnhî wýr mē omu nē hkīnh nē. Nē tanhmā mē ho mex to nē mē kām kapēr mex nē. Hāmri nhûm Pawre mē Panāpe wa mē kām amnhî jarē. Tirtûm kot wa ihkō hā wa hkôt pa nhûm wa ý hā kot Ijaew kēt xwýnhjē mā kapēr o pa nhûm mē hwýjaja kot wa mar nē Jejus kôt amnhî xunhwýr ā nhûm wa mē kām amnhî jarē. ⁵ Nhûm Jejus kwýjē kamā mē kēp Parijew nhō xwýnhjē kwýjaja. Mē kēp Parijew tā hwýjē rom Jejus kôt amnhî xunhwý. Jakamā nhûm mē tee ri Pawre mē Panāpe wa kot Ijaew kēt xwýnhjē jarēnh ma nē kānhmā kuhē nē wa kām:

—Kwa kê mê pahpyrà nê amnhî my kwrýt kà jakà nê finat Mojes kot Tirtüm nhý hã mê pamã mêmoy tã karô hkôt amnhî nhîpêx o pa. No kot mê â amnhî nhîpêx anhýr kêt nhũm ja mê pahpê omnuj nê. Anê.

⁶ Hâmri nhũm Jeŭs nhý hã mê ahkre xwýnh maatijê mê mê hkwyjê jahkre xwýnhjaja mê kuma nê hapôj nê nhýri akuprô. Ijaew kêt xwýnh kot Jeŭs kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã axpên mar kaxyw nhýri akuprô. ⁷ Hâmri nê mê hã axpên mar ryy nê. Hâmri nhũm Simãw Pêtre tã kãnhmã xa nê mê kãm:

—Nà na pre Tirtüm mê pahkapi nê Ijaew kêt xwýnhjê kaxyw pa ixta. Ixte mê kãm Jeŭs kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkôt ixpa nhũm mê kot inhmar nê hkôt amnhî xunhwýr kaxyw nhũm mê kaxyw ixta. Ra mê ate ja hã ixpumunh mex. ⁸⁻⁹ Tirtüm kot tanhmã ri mê pakute hkôt mê pahpumunh par jakamã te kot ra mê panhîpêxta pyrà nê mãânên Ijaew kêt xwýnhjê nhîpêx. Mê kot mê pahpyrà nê amnhî kaxyw Jeŭs kôt hamaxpêr jakamã nhũm Tirtüm te ra mê panhîpêx pyrà nê amnhî katut kôt mê kot amnhî tomnuj rê nê mê ho hkra. Hâmri nê mê hwýr amnhî Karô rê nhũm mê hkarô mã agjê. Tirtüm tãm kot amnhîm mê rênh kênã.

¹⁰ —Tã xà mê pahpê Ijaew na pu htem wam Tirtüm kot finat Mojes mã kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o papa? Nà na pu htem hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nê. Nê mê panhîgêjtaja na xep prem haxwýja hkôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt nê. Mê pahpiitã mê pahpê hihtyx kênã. Tã Ijaew kêt xwýnhjaja kot hkôt amnhî nhîpêx o pa hã ka mê ra mê kãm karô kaxyw. Kwa kot kaj mê anê nhũm Tirtüm tee ri ja hã mê apumu nhũm ja kêp omnuj nê. Kãm ja prãm kêt. ¹¹ Kwa mê â mê kãm hã karô anhýr kêt nê. Mê panhî pahihtu Jeŭs na hte mê pahpiitã mê pakutã nojarê o axpên pyràk. Jakamã Ijaew kêt xwýnhjaja nê mê pahpê Ijaewjaja kot puj mê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý. Hâmri nhũm Tirtüm ja hã mê pahpumu nê mê panhîpêx o axpên pyrà nê Jeŭs kukwak ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuj rê nê mê pahto hkra. No na hte mê pahte amnhî my kwrýt kà jakãr rý finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx â mê pahpumunh kôt mê pahto hkra hkêt nê. Anê.

¹² Nhũm pre â Simãw Pêtre mê kãm kapêr anê. Hâmri nhũm hpãnhã Panãpe mê Pawreja mê kãm amnhî jarê. Tirtüm kot tanhmã wa ho nhũm wa kot Ijaew kêt xwýnhjê hwýr wa mör â amnhî jarê. Nê Tirtüm nhý hã mê kãm aa mê kot mêmoy pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mê hkôt pa hã mê kãm amnhî jarê nhũm mê piitã akryk

wa mar o hkrî nê wa ujarênhhta hkukamã hamaxpêr. ¹³ Hâmri nhũm Simãw Pêtre mê Panãpe wa mê kãm ujarênh pa hãmri nhũm Xiakre wa hpãnhã kãnhmã xa nê mê kãm kãnhmã ihkra pê nê mê kãm:

¹⁴ —E pa ijaxwýja mê amã ixkapêr ka mê inhma. Nà na pu mê ra Simãw Pêtre kapêr ma. Tirtüm kot wam amnhî kaxyw Ijaew kêt xwýnh kwýjê rênh â mê harênhja pu mê ra kuma. ¹⁵ Âm hãmri na â mê harênh anê. Amnepêr Tirtüm kapêr nhý hã mê kapêr o mê pa xwýnhjaja na prem ra ja kukamã Tirtüm kot tanhmã mê hipêx to hã amnhî jarênh kukamã hã kagã. Te ho tãm kot kãm kapêr pyrà nê hã kagã ho:

¹⁶ Amnepêr finat Tawija na pre hte inhmã amnhî kwýjê ho amnhîptâr o pa.

Mê kêp Ijaewjaja nhũm pre inhmã mê ho amnhîptâr o pa.

Hâmri nhũm mê gaa nê axpên pê anhgrã nê ahpýnhã ri pa.

Tã ixpê Tirtüm kot paj nhýrmã ma mê hwýr wry nê axte mê ho akuprô nê tãm mê unhwýr pa.

¹⁷ Jakamã Ijaewjê kukwak ri koja Ijaew kêt xwýnh kwýjaja mãânên ixkôt amnhî xunhwý.

Pa te ixte Ijaewjê nhîpêx pyrà nê mê ho ixkra.

¹⁸ Â mê hkukamã ijaxmaxpêr anhýr xà hkôt.

¹⁹ Anhýr o mê harênh jakamã nhũm ra mê hkwyjaja mê higêt kot amnhî nhîpêx kaga hpa nê hpãnhã Tirtüm kôt amnhî xunhwý. Jakamã kwa kêr pu mê axte ja nhîjuk ri mê kãm mêmoy tã karô hkêt nê. Ja pix na mex.

²⁰ Âm ja pix kot puj mê kãm hã karô nê hã kagã nê mê hwýr kumê:

Mê kot sãnti hã mê ô hkur nê kot puj mê hkurê.

Nê mê kot mêmoy mry hpar nê hkamrô runh kêt rãhã hkur nê mê hkurê.

Nê mê kot mêmoy mry kamrô kur nê mãânên mê hkurê.

Nê mêmoyjaja kot amnhî prô pix tânopxar â mê kãm karô.

Nê mênijaja haxwýja kot amnhî mjên pix tânopxar â mê kãm karô.

—Âm ja pix kot puj mê kãm hã kagã nê mê kãm hã karô. ²¹ Mê panhîgêjtê mã finat Mojes kot â mê kãm karô anhýrja na htem arî krî piitã hkôt â mê kãm hã karô anê. Mê panhî arîgromnu pê sap â na htem arî ri Tirtüm kapêr o mê ahkre xà hã ixkre kamã â mê kãm hã karô anê. Anê.

Mê kot Ijaew kêt xwýnhjê hwýr kagã mênh â mê harênh

Karatas 5.1

²² Hâmri nhũm mê Xiakre kapêr mar o hkrî. Jeŭs nhý hã mê ahkre ho mê pa xwýnh maatijaja nê mê kot hkwyjê jahkre xwýnhjaja nê Kris kwýjê piitã Xiakre kapêr

ma nhũm ja mē kām mex nē. Jakamā nhũm mē axpēn mā:

—Tōe. Nā ām hāmri na Xiakre ā Ijaew kēt xwŷnhjē jarēnh anē. Nā ja mex. Pu mē ā āxiok nhō xwŷnhjē mā ja hā kagā anē hāmri nē mē hwŷr kumē. Koja Pawre mē Panāpeja wa kupy nē ma akupŷm mē hwŷr o mō nē mē kām kugō. E mē pahtō kot puj mē ma wa hkōt mē hwŷr mō? Anē.

Hāmri nhũm mē kuma nē Siras mē Jut Pasapas wa kuta. Jeus kōt mē kot axpēn to htō nē htōxjaja kot axpēn mā hamē wa kot amnhī to mex xwŷnh ā wa harēnh jakamā nhũm mē ma Pawre mē Panāpe wa hkōt mōr kaxyw wa kuta. ²³ Hāmri nē āxiok kamā Kris kwŷ pē Ijaew kēt xwŷnhjē kaxyw kagā nhīpēx nē kamā ā mē kām kapēr anē nē mē kām:

Pa? āxiok mē Sir mē Siris kamā Ijaew kēt xwŷnhjaja? Xā mē amex? Mē ixpē Jeus kōt mē atōjaja na pa mē awŷr kagāja nhīpēx nē mē awŷr kumē. Mē ixpē Jeus kōt mē kot amnhī xunhwŷr xwŷnhjē jahkre ho xpa xwŷnhjaja nē Jeus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatijaja pa mē awŷr kumē.

²⁴ Na xep ra ja rūm mē ixkwŷjaja ma mē awŷr mō nē mēmoj tā tanhmā mē amā karō hto. Mē ate amnhī my kwŷrēt kà jakār nē amnepēm mē inhīgēt Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx o apa hā mē amā karō. Ka xep mē tee ri ja kukamā ajamexpēr. No mē pajaja na pa prem mē awŷr mē rēnh kēt nē. Ām amnhī krā hkōt na prem mē awŷr mō nē ā mē amā ja hā karō anē.

²⁵ Tā pa tee ri mē harēnh ma nhũm ja mē ixpē omnuy tŷx nē. Jakamā na pa mē jar akuprō nē mē akaxyw mē inhīōja wa kuta. Wa kot ma Panāpe mē Pawre wa hkōt mē awŷr wa mōr nē mē amā mē ixkapēr jarēnh kaxyw. Panāpe mē Pawreja mē inhmā wa hapē htŷx. ²⁶ Na hte mē amā Pahihti Jeus Kris kapēr jarēnh o pa kaxyw wa amnhī grōnh kōt mē amā harēnh o pa.

²⁷ Tā pa mē akupŷm mē awŷr wa kumē nē wa hkōt mē pahtō Jut mē Siras wa kumē. Mē ixte mē amā kagā kamā mē ixkapērja nhũm wa kot hpri hā mē amā harēnh kaxyw pa mē wa hkōt mē awŷr wa kumē.

²⁸⁻²⁹ E ja pix nē kot paj mē akurē:

Kēr ka mē sānti hā mē ō hkur kēt nē.

Nē mēmo mry kamrō kur kēt nē. Jao mēmo mry pa nē hkamrō runh kēt rāhā hkur kēt nē. Kamrō runh pa nē rī kormā tanhmā ho nē aku.

Nē kēr ka mē amyjaja amnhī prō pix tānōpxar o apa.

Nē mē anijaja ajaxwŷja amnhī mjēn pix tānōpxar o apa.

E ām ja pix kot paj mē amā hā karō. Tirtūm Karō kām ja mex. Nē mē inhmā māānēn ja mex. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa nē amex nē apa.

Tā ām ja pix. Mē ixpē Jeus kwŷjē jahkre xwŷnhjē mē Jeus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maatijē mē pa mē mē awŷr kagāja nhīpēx nē kumē. E kēr ka mē amex nē akīnh nē ri axpēn kōt apa. Ām ja pix na hapēx. Anē.

Nhũm prem ā kagā kamā mē kām mēmoj tā karō anē. ³⁰ Hāmri nē Jut wa mē kām kugō nē ma āxiok wŷr wa mē kumē nhũm wa mē ma akupŷm hwŷr o mō. Jut nē Siras nē Pawre nē Panāpeja nhũm wa mē ma akupŷm mē hwŷr o mē mō. Mōō hāmri nē mē hwŷr pōj. Hāmri nē Jeus kwŷjē ho akuprō nē mē kām kagāja gō ³¹ nhũm mē kupy nē kamā harē nē kuma. Kamā mē kot mē kām mēmoj tā karō kamā harē nē kuma nē ŷ hā hkīnh nē akupŷm tām hamaxpēr.

³² Jut mē Siras wa kēp Tirtūm nhŷ hā kapēr o pa xwŷnh na pre wa. Jakamā na prem mē hwŷr mōn pōj hāmri mē kām tanhmā ujarēnh to ho pa. Mē kot Jeus kōt pix mā hamaxpēr o pa kaxyw mē kām ujarēnh o pa nē mē kām:

—E kēr ka mē māmri Jeus kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

³³ Hāmri nē mē hkōt ri pa hā apkati xohtō nē. Hāmri nē wa akupŷm Jerujarē hwŷr nojarēt nē mē kām amnhī jarē nhũm mē wa kuma nē wa kām:

—Tōe. Nā wa māmri ma akupŷm mō. Koja Tirtūm war apumunh mex nē ka wa ma akupŷm amex nē akā hkīnh pē akwŷjē hwŷr akato. Anē.

³⁴ Hāmri nhũm wa nojarēt tā nhũm Siras tanhmā hamaxpēr to nē hitōt nē mē kuri arīk nhũm Jut Pasapas pix ma akupŷm hkwŷjē kot mē hwŷr wa mēnh xwŷnhjē hwŷr mō.

³⁵ Hāmri nhũm Pawre mē Panāpe wa Siras pyrā nē kormā āxiok kamā pa. Hāmri nē Jeus kōt mē htō hkwŷjē mē pimraātā mē ahkre ho pa. Tirtūm kapēr o mē hkōt mē ahkre ho pa.

Pawre mē Panāpe wa kot axpēn pē pikjēr ā wa harēnh

Atre 13.13; Korosē 4.10

³⁶ Hāmri nhũm Pawre mē Panāpe war arī mē hkōt ri pa hā apkati xohtō nē. Tā nhũm Pawre hamaxpēr nē Panāpe mā:

—Kwa ma pu ma akupŷm ra pahte krī hkwy hkōt mē kām Jeus jarēnh o papa xwŷnhjē hkōt akupŷm mō. Pu ma mē hwŷr mō nē Jeus kōt pahtō nē pahtōxjē kot tanhmā ri amnhī nhīpēx to hā mē omu. Anē.

³⁷ Hāmri nhũm kuma nē kām:

—Tõe. Nà pu ma mō. Nom kêr pu ma amnhĩ kôt Juãw Makre ho mō kê axte pahto ajuta ho pahkôt mō. Anê.

³⁸ Hāmri nhũm Pawre tee ri kuma nhũm ja kêp omnuj nê nhũm kām:

—Tk. Kwa na pre pahkôt pa htã Pāpir kamã tanhmã hamaxpêr to nê pahkaga nê ma akupỹm Jerujarê hwýr mō. Jakamã kwarĩ koja axte pahkôt mōr kêt nê. Anê.

³⁹ Hāmri nhũm Panāpe tee ri hã hihtýx no nhũm kêp hkaga kumrêx. Jakamã nhũm wa ja hã axpên pê axkjê nê ma ahpýnhã mō. Nhũm Panāpe amnhĩ kôt Juãw Makre ho mō nê wa ma pãr kãm gô hipók pê Sipre hwýr wa mō. ⁴⁰ Nhũm Pawre axtem amnhĩ kôt Siras wý nê ma wa mō. Hāmri nê wa nojarêr nhũm Jejus kôt wa htõjaja wa ho Tirtũm wý nê kām:

—Pa Tirtũm. E koja Pawre mē Siras wa ma krĩ hwýr hkôt mē kām akapêr jarênh o ri wa pa. Jakamã kêr ka wa htānopxar o ri wa hkôt apa. Anê.

Hāmri nhũm wa kato nê ma krĩ hkôt ri Jejus kapêr o mē ahkre ho wa pa. ⁴¹ Wa ma pyka pê Sir mē Siris kôt Jejus kôt mē htõ nê mē htõxjê pumunh nê Jejus kôt mē ho mē hihtýx o wa pa kaxyw.

16

Ximotre kot Pawre mē Siras wa hkôt ri pa hã harênh

Wam Ximotre 1.1-2; Sikũn Ximotre 1.5; Piriopos 2.19-22

¹⁻³ Tã nhũm Pawre mē Siras wa ma akupỹm krĩ pê Tepe hwýr wa mō nê hwýr pøj nê hpānhã kurũm na Risti hwýr mō. Hāmri nê wa hwýr pøj nê kamã Ximotre pumu. Ximotre na pre ra katorxã pyrã nê Jejus kôt amnhĩ xãm nhũm mē kot Jejus kôt axpên to htõ xwýnhjaja kãm hapê nê. Nê kot Jejus kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa hã axpên mã harê.

Krĩ pê Risti mē Ikõn kamã nhũm prem ã axpên mã Ximotre jarênh anhyr o pa. Jakamã nhũm Pawre mē Siras wa mō nê mē hwýr pøj nê Ximotre kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nhũm Pawre kãm war amnhĩ kôt o mōr prãm nê. Nom Ximotre hkamrô pihkãr na pre. Katorxã kêp Ijaew nhũm hipêxã kêp Gres jakamã nhũm ã Ximotre hkamrô pihkãr anê. Nhũm Ijaew kot katorxã hkôt kêp Ijaew ã omunh jakamã nhũm Pawre hamaxpêr nê mē kaxyw kêp my kwýt kã krãhta nê arĩ kormã mē hwýr amnhĩ kôt o mō. ⁴ Hāmri nê mē ma krĩ hwýr hkôt mō. Mōõ nê Ijaew kêt xwýnhjaja ra kot amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr xwýnhjê jahkre ho mē hkôt pa. Ra Jerujarê kãm mē kot Jejus kwýjê jahkre ho pa xwýnhjê mē Jejus nhý hã mē ahkre xwýnh maatijaja mē kot mē kãm mēmoj tã karõta nhũm mē ma mē kãm

harênh o ri mē hkôt pa. ⁵ Hāmri nhũm mē kuma nê ra Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex o mō. Hāmri nhũm apkati mē krĩ nhõ xwýnh kwýjaja mē urãk nê Jejus kôt amnhĩ xunhwý. Jakamã nhũm mē ra ohtõ rax o mō.

Pawre tanhmã hpimtir to hã harênh

Rõmãn 15.18-21

⁶ Tã nhũm Pawre mē Siras mē Ximotre mē ma pyka pê As wýr nojarêr. Mē kot mē kãm tanhmã Jejus jarênh to ho pa kaxyw mē hwýr nojarêr tã nhũm Tirtũm Karõ kormã mē nê mē hkurê. Jakamã nhũm mē hpānhã ma pyka hwýr pê Prik mē Karatas wa hkôt pa. Ixpê Rukre na pa pre mē hã ajêt nê ma mē hkôt ixpa ho ixpa. ⁷ Hāmri nê mē pyka pê Mĩs ã mō nê hpānhã ma Pitĩn wýr inhmõr mã tã no nhũm Tirtũm Karõ axte kê mē nê mē ixkurê. ⁸ Jakamã pa mē arĩ Mĩs jakãr ã mō nê gô xujanãr mý ri krĩ pê Tõx wýr pøj.

⁹ Tã nhũm kamãt pa mē ixpiitã gõr nê inhĩkwý nhũm Pawre tanhmã hpimtir to. Nhũm xep pika pê Masetõn nhõ xwýnhja mē amnhĩ wýr hwýr kãm hihtýx o xa nhũm hpri hã omu nê kapêr ma. Nhũm xep pre kãm:

—Pa Pawre? Kwa amnê Masetõn wýr mē ixwýr mō nê tanhmã mē ijahkre hto. Anê.

¹⁰ Hāmri nhũm Pawre hkrãkato nê mē inhmã hpimtir jarê. Pa mē kuma nê axpên mã:

—Tõ kwa tokyx pu mē hwýr. Tirtũm kot mē hwýr mē parênh kênã. E pu mē ma mē hwýr mō nê mē kãm Jejus jarênh o mē ahkre. Anê.

Hāmri nê amnhĩ to akuprõ nê mē hwýr inhnõjarêr kurê kumrêx.

Ritre kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harênh

Piriopos 1.1

¹¹ Hāmri pa mē ma Masetõn wýr mō. Tõx rũm ma pãr kãm hwýr mō. Hāmri nê gô nhĩpók pê Samõtã wýr pøj nhũm mē hã pãr nhõ. Hāmri nhũm apkati pa mē axte mō nê Masetõn kamã krĩ pê Nêap wýr pøj.

¹² Hāmri nê pãr rũm ipapøj nê hpānhã kurũm hamũ krĩ pê Piriopos wýr ixpar o mō. Pirioposja Masetõn kamã krĩ maati na. Rõm nhõ xwýnhjaja na prem ho kato. Jakamã pa prem ma hwýr mō nê pøj nê tokyx axte kurũm nhýhým inhmõr kêt nê. ¹³ Hāmri nhũm sap kato pa mē axpên mã:

—Kwa pyhti mýri mãn hte Ijaewjaja axpên wýr akuprõ nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh o hkrĩ nã. E kwa pu mē hwýr nê gô mýri mē hapêr o ri papa. Anê.

Hāmri nê ma hwýr mra nê mē hapêr o ri ixpa nhũm ãm mēni pixjaja axpên wýr akuprõ. Pa mē omu nê mē kuri ixkrĩ nê mē kãm Jejus kapêr jarênh o mē ahkre o ixkrĩ. ¹⁴ Nhũm mē kot mē inhmãr o hkrĩ xwýnhjê hõ pê Ritreja. Krĩ pê Xijaxir nhõ xwýnh na pre. Nê kêp kupêxê mex o wēnê xwýnh. Na pre hte kãm Tirtũm prãm o pa. Jakamã

nhũm Pawre kot mē ahkre ho ȳrja rôm nhũm Pahihiti Jeŭs tanhmā Ritre hkrā hto nhũm hprī hā Pawre kapēr mar tȳx nē. ¹⁵ Hāmri nē amnhī kaxyw Jeŭs kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām kurē kumrēx. Ōrkwȳ kamā hkwyjē mē nhũm mē hkōt amnhī xunhwȳr pa. Jakamā pa mē kēp Jeŭs kwȳ hā mē hkrā kumrā. Mē piitā mē kot mē kēp Tirtūm kra hā mē omunh kaxyw. Hāmri nhũm Ritre amnhī kōt mē ixwȳ nē mē inhmā:

—An kot kaj mē ixte Jeŭs kōt amnhī xām tȳx ā ixpumu hā kot kaj mē ma ixkōt mō nē hpānhā inhōrkwȳ kamā pōj nē apa. Anē.

Pa mē kuma nē ma hkōt mō.

Mē kot Pawre mē Siras wa haxār ā mē harēnh

Makre 1.23-26, 1.34

¹⁶ Tā nhũm arīgro hō hā pa mē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw axte pyhti mȳri mē pikuprōnh xāja wȳr mō. Hāmri nē pry kamā mē kām āpēnh xwȳnh nija pumu. Ra mēkarōmnuti kot tanhmā hkrā hto nhũm ȳ hā āhpumunh tȳx xwȳnhja. Nhũm hte mēkarōmnuti nhȳ hā mē kām mēmo hkukamā tanhmā ujarēnh to ho pa. Jakamā nhũm ō patrāwjaja kukwak ri ujamȳnh rūnh pē hkīnh nē pa. ¹⁷ Jakamā pa mē mō nhũm nija mē ixpumu nē mē ixtā ajēt nē ma mē ixkōt mō. Hāmri nē mē kām mē ijarēnh o mē ixkōt mō nē mē kām:

—Xē mē mran jajē pumu. Na htem Tirtūm maati mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa. Tirtūm kot mē ate amnhī tomnuj pē tanhmā mē apytār to hā mē amā ujarēnh kaxyw na mē awȳr mra. Anē.

¹⁸ Nē ām xatā mē kām mē ijarēnh o mē ixkōt paja o ra hā apkati sohtō nē. Tā nhũm Pawre ra kām mar kaga nē nē mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

—Tk. Kwa kēp akato nē ma tē. Pa Jeŭs Kris nhȳ hā amā ixkapēr ka inhma nē kēp akato nē ma atēm kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē kēp kato nhũm akupȳm tām hkrā. ¹⁹ Jakamā nhũm ō patrāwjaja tee ri ja hā omu nē gryk tȳx nē xapēn mā:

—Kwa ra mēkarōmnutijaja kēp kator jakamā koja axte mēmoj kukamā tanhmā ujarēnh to hkēt nē. Pu mē kukwak ri axte paxujamȳnh kēt nē. Anē.

Hāmri nē Pawre mē Siras wa kamā gryk tȳx nē. Hāmri nē wa unē nē ma mē kot xapēn mar xā hā ixkre hwȳr wa hkjēnh o tē ²⁰ nē mē kot mē ho amnhīptār xwȳnhjē mā tanhmā wa ho hēx to nē mē kām:

—Kwa mē amnē Ijaewja wa omu. Na hte wa mē panhō krī kamā hēx pix o pa nhũm mē tee ri wa kapēr ma nē wa kamā gryk tȳx nē. ²¹ Mē ixte amnhī nhīpēx te kot xapēn pyrāk kēt tā nhũm wa mē kot amnhī nhīpēx o mē pajahkre kaxyw nhȳhȳnh mē pahwȳr

mō. Nom mē pahpē Rōm nhō xwȳnhjaja axtem mē pahte amnhī nhīpēx kēnā kot pu kēt wa kuma nē wa kapēr kōt amnhī nhīpēx. Anē.

²² Hāmri nhũm mē kuma nē piitā wa kamā gryk tȳx nē. Hāmri nhũm mē ho amnhīptār xwȳnhjaja wa kēp wa ē kaxōnh o hkapa nē wa hā mē ō pōristi mā amȳnē nē mē kām:

—E mē ma wa o tē nē mē htak xā ho wa htak. Anē.

²³ Hāmri nhũm mē kuma nē ma wa o tē nē wa htak rax nē. Hāmri nē wa haxā nē mē hagjēnh xā jamār xwȳnh mā kām:

—E kēr ka ja wa omunh mex nē kē wa kator kēt nē. Anē.

²⁴ Hāmri nhũm mē kuma nē wa o tē nē ixkre jatur xā kamā wa haxā nē wa kator pymaj hamē wa htem pī jaxā nē ho htȳx nhũm wa arī hte tȳx nē nhȳ.

²⁵ Tā nhũm kamāt. Nē kōt ā kamāt nhũm wa Tirtūm mā amnhī jarē nē mex o mex ā wa grer o wa nhȳ nhũm wa urāk nē mē hagjēnh xwȳnhjaja wa mar o hkrī.

²⁶ Puh nhũm pyka mē kām htertēt tȳx nē nhũm mē hā ixkreja amnhī to āpēr tȳx nē amnhī kahē xā rēnh pa. Nhũm mē hagjēnh xwȳnhjē kaxpre xā piitā mē nē pirēnh pa.

²⁷ Hāmri nhũm mē hamār o kuhē xwȳnhja pika tertēt kamā ama nē hkrākato. Hāmri nē mē hā ixkre jakwakre kahē xā rēnh parja pumu nē mē hagjēnh xwȳnhjaja hapōx par ā mē hkamnhīx nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Hāmri nē pahi kot mē hā hpīr pymaj ō wapo kapa nē ra tām kot mē amnhī pīr kaxyw. ²⁸ Hāmri nhũm Pawre tee ri ja hā omu nē kāk pē kām amȳra nē kām:

—Kwa amnhī pīr kēt nē. Ot pa mē arī ixpiitā ixkuhē. Na pa mē ixtō ixkator nē ixprōt kēt nē. Anē.

²⁹ Hāmri nhũm kuma nē kanē hā ahwȳ nē kuwy nē mē hwȳr axā nē mē piitā mē omu. Hāmri nē Pawre mē Sirasja wa omu nē wa hwȳr kām ma ho htertēt o tē. Hāmri nē wa hā hpījaām kaxyw wa kutā tēm nē hkōnkrā ho nhȳ. ³⁰ Hāmri nē kānhmā xa nē wa ho kato nē ixkre kapem wa o xa nē wa kām:

—Kwa tanhmā kot pa amnhī nhīpēx to kē Tirtūm war apyrā nē ixte amnhī tomnuj pē ixpytā? Anē.

³¹ Hāmri nhũm wa kām:

—Nā kot kaj amnhī kaxyw Jeŭs Kris kōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xām nhũm Tirtūm ja hā apumu nē amnhī katut kōt ate amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Nhũm anhōrkwȳ kamā akwȳjaja apyrā nē Jeŭs kōt amnhī xunhwȳ nhũm ā mē hipēx anē. Anē.

³² Hāmri nē wa ma hkōt ōrkwȳ hwȳr tē nē hprī hā mē kām Tirtūm kapēr jarē nhũm mē wa mar o hkrī. ³³ Hāmri nhũm mē hagjēnh xā jamār xwȳnhja wa kām wa htak xā kuhō. Kormā kamāt kō hkwy kamā wa kām kuhō nē hkane. Hāmri nhũm wa mē

17

kot Jeŭs kôť amnhĩ xunhwýr par ã mẽ omu nê mẽ hkrã kumrã. Mẽ hamãr xwýnh mẽ hkwýjê mẽ hkrã kumrãr pa. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kôť hamaxpẽr jakamã piitã hkĩnh nê. Hãmri nhũm mẽ hamãr xwýnhja ôrkwý hwýr Pawre mẽ Siras wa o tẽ nê wa kãm ô nhũm wa apku nhũm ma akupým mẽ hagjênh xã hwýr wa o tẽ nê akupým wa haxã.

Mẽ kot Pawre mẽ Siras wa kãm urer ã mẽ harênh

Atre 22.25-29

³⁵ Hãmri nhũm akpati nhũm krĩ pytãr xwýnhja mẽ ô pôristi mã anê nhũm mẽ hagjênh jamãr xwýnh wýr tẽ nê kãm:

—E na mẽ papytãr xwýnhja ate Pawre mẽ Siras wa kãm anhũrer nhũm wa mãmrĩ ma akupým htẽm kaxyw hã karô. Anê.

³⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê wa hwýr axã nê wa kãm:

—E na krĩ pytãr xwýnhja ixe war akator kaxyw war atã inhãmã karô. Jakamã e wa mãmrĩ axãmnhĩx ma mẽ. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm Pawre kãm:

—Nã wa ixe tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêť tã nhũm mẽ kot wa ixpyñênh nê wa ixtak. Wa ijaxwýja wa ixpê Rôm nhô xwýnh tã nhũm prem axtem nê mẽ piitã mẽ noo mã wa ixtak nê wa ijaxã. Mẽ kot amarĩ Rôm nhô xwýnh tak nê mẽ hagjênh kêt tã nhũm mẽ ã mẽ noo mã ã wa inhĩpêx anê. Kormã wa ixe tanhmã amnhĩ tã ixãprãr to hkêť tã nhũm mẽ ã wa inhĩpêx anê. Jakamã kwarĩ kot kaj mẽ no hkãx ã wa ixkator kêt nê. Kê mẽ kot wa ijaxãr xwýnhja tãm man mra nê wa ixkator pa war arĩ ma mẽ. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm pôristija kuma nê ma akupým mẽ hwýr mra nê mẽ kãm wa kapẽr jarê. Hãmri nhũm mẽ tee ri mẽ urãn wa kêp Rôm nhô xwýnh ã wa harênh ma nê kãm ma htýx nê. ³⁹ Hãmri nê ma wa hwýr tẽ nê wa hwýr axã nê wa kãm:

—Pa? E mãmrĩ war akato nê axãmnhĩx ma mẽ. Na pa prem war anhĩpêx kati rax nê. Tã kêr ka wa axte ja mã ajamaxpẽr hkêť nê. Kê ja ãm jar mẽ pakamã hapêx. Anê.

Hãmri nê wa kator nê wa kãm:

—E kwa wa mẽ inhô krĩ pẽ akato nê ma nhýhým mẽ. Anê.

⁴⁰ Hãmri nhũm wa kuma nê kato nê ma akupým Ritre nhôrkwý hwýr wa tẽ. Hãmri nê Jeŭs kôť wa mẽ htôjê pumu nê wa mẽ kãm amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—E kot paj hãmri wa mã mẽ. Nom kêr ka mẽ arĩ Jeŭs Kris kôť amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêť nê. Anê.

Hãmri nê wa mẽ kurũm kato nê ma krĩ hõ hwýr wa mẽ.

Tesarôn kamã mẽ kot wa kamã gryk ã mẽ harênh

Wam Tesarôn 1.1, 2.13-14

¹⁻² Tã nhũm Pawre mẽ Sirasja wa ma krĩ hkwý hkôť pa. Piriapos rũm ma Apiporip mẽ Apôrôn kôť wa mẽ hãmri nê ra Tesarôn wýr wa pøj. Na pre hte Pawre nhýri pøj nê Ijaew nhô Tirtũm kapẽr o mẽ ahkre xã hã ixkre hwýr agjê nê kamã mẽ kãm Jeŭs kapẽr jarênh o kuhê. Jakamã nhũm wa mẽ nê Tesarôn wýr pøj nê ixkre hwýr mẽ hwýr tẽ nê mẽ kãm ujarênh o xa. Nê mẽ kãm ujarênh o hã arĩgromnu pẽ sap o axkrunêpxi. ³ Nê hprĩ hã mẽ kãm tanhmã Tirtũm kapẽr jarênh to nê mẽ kãm:

—Nã Tirtũm kapẽr ã kagã htũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh jarênh. Amnhĩ xã htýx kamã hamak kãm htyk hãmri nê akupým htũr ã nhũm kot hkukamã harênh. Tã na pre Jeŭsja ã amnhĩ nhĩpêx anê. Tãm kêp Krisja. Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhnta na. Anê.

⁴ Hãmri nhũm mẽ hkwýja kuma nê wa hkôť hamaxpẽr nê wa urãk nê Jeŭs kôť amnhĩ xunhwý. Ijaew kwýjê nê Ijaew kêt xwýnh kwýja nê mẽni kot amnhĩ to rũnh xwýnh kwýja nhũm mẽ ohtô nê amnhĩ kaxyw Jeŭs kôť hamaxpẽr nê hkôť amnhĩ xunhwý. ⁵ Tã nhũm Ijaew kwýja tee ri hkwý kot wa hkôť amnhĩ xunhwýr ã mẽ omu nê mẽ hã Pawre mẽ Siras wa kamã gryk týx nê. Hãmri nê ma mra nê wa kaxyw mẽ kot amnhĩ tomnuj týx xwýnh kwýjê ho akuprô nê mẽ kãm wa hã amýnê. Jakamã nhũm mẽ ma kapẽr punuj pẽ wa hapẽr o ri mra nhũm mẽ piitã mẽ omu nê mẽ kãm. Hãmri nhũm mẽ wa hapẽr o ra Jasãw nhôrkwý hwýr mra. Nê mẽ kot Pawre mẽ Siras pynênh nê ma mẽ utãr xwýnhjê hwýr wa o htẽm kaxyw mẽ kêp kahê xã mẽ nê mẽ hwýr agjê. ⁶ Hãmri nê tee ri ôrkwý kamã wa hapẽr nhũm wa kamã amrakati. Jakamã nhũm mẽ Jasãw mẽ kot Jeŭs kôť axpẽn to htô xwýnh kwýjê pynê nê ma mẽ kot mẽ ho amnhĩptãr xwýnhjê hwýr mẽ o mra. Hãmri nê mẽ kãm tanhmã Pawre mẽ Siras wa ho hêx to. ãm kapẽr punuj kãm kãx pẽ mẽ kãm wa harê nê mẽ kãm:

—Kwa na hte Pawre mẽ Siras wa pyka piitã hkôť mẽ kãm ri mẽmoj to hêx o pa. Tã wa ra mẽ panhõ krĩ hwýr pøj nê jar mẽ pamã ri tanhmã hêx to ho ri mẽ pahkôť pa. ⁷ Jasãw nhôrkwý kamã na pre wa pøj nhũm amnhĩ wýr wa kuwý. Na hte wa hkôť mẽ hamaxpẽr xwýnhja pahĩti Sesti kapẽr kwým ri kuhpa hã kapẽr o pa nê axtem nê mẽo pahi pẽ “Jeŭs” anhýr xwýnhja kapẽr kôť amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

⁸ Hāmri nhūm mē kot mē ho amnhīptār xwŷnhjē mē krī nhō xwŷnhjaja mē kuma nē gryk tŷx kumrēx. ⁹ Hāmri nē Jasāw mā kām:

—E kot paj mē apē mē akāxpore hkwŷ jamŷ. Ka mē ajapōj nē ma mē panē Pawre mē Siras wa hano nhūm wa kato nē ma mō pa rī akupŷm mē amā kugō. Anē.

Hāmri nē mē kēp mē hikāxpore hkwŷ jamŷ.

Pawre mē Siras kot Perej wŷr mōr ā wa harēnh

¹⁰ Tā nhūm ra kamāt nhūm mē kot Jejus kōt axpēn to htōjaja hāmri Pawre mē Sirasja wa mā krī pē Perej wŷr wa kumē. Hāmri nhūm wa kato nē ma hwŷr mō nē hwŷr pōj. Hāmri nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwŷr htēm kurē kumrēx nē wa axā. ¹¹ Perej kamā Ijaew na pre te mē kot Tesarōn kamā Ijaew pyrāk kēt nē. Mē kuro mē kām Tirtūm kapēr mar prām nē. Jakamā nhūm pre Pawre mē Siras Tirtūm kapēr o mē ahkre ho pa. Apkati mē mē ahkre mex o pa nhūm mē wa kuma nē hkīnh nē. Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā wa kot mē ahkreta japēr nē kamā omu nē axpēn mā wa harēnh o:

—Nā ām hāmri na wa ā Tirtūm kapēr o mē pajahkre anē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm hkōt na hte wa mē pajahkre. Anē.

¹² Hāmri nē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwŷ. Ijaew kwŷ nē Ijaew kēt xwŷnh kwŷ nē mēni kot amnhī to rūnh xwŷnhjaja nhūm mē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwŷ.

¹³ Tā nhūm Tesarōn kām Ijaewjaja Pawre jarēnh ma. Kot Perej nhō xwŷnhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o pa hā harēnh ma. Hāmri nē ma mē hwŷr mra nē mē kām tanhmā ho hēx to nhūm krī nhō xwŷnhjaja mē kuma nē ra Pawre kamā gryk tŷx nē. ¹⁴ Jakamā nhūm Jejus kōt mē htōjaja mē harēnh ma nē mē umaj Pawre kator nē ma gō xujanār wŷr o mō. No nhūm Siras mē Ximotre wa Perej kamā mē kuri arīk. ¹⁵ Hāmri nhūm mē hkwŷjaja ma Pawre o mō. Ma krī pē Atenas wŷr o mō. Hāmri nē hwŷr o pōj nē kamā kure. Hāmri nē ra akupŷm Perej wŷr nojarēt nhūm Pawre mē kām:

—E kēr ka mē ma akupŷm mō nē Siras mē Ximotre wa kām ijarē kē war amnhīm nojarēt nē tokyx man ixkōt wa mō. Anē.

Pawre kot Atenas nhō xwŷnhjē mā kapēr ā harēnh

Rōmān 1.18-20

¹⁶ Tā nhūm Pawreja kormā Atenas kamā pa. Siras mē Ximotre wa kamā hamak o ri kormā kamā mē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh o pa. Na pre Atenas nhō xwŷnhjaja sānti ho ohtō rax nē mē ō krī kamā unhwŷ nhūm Pawre ri omunh o ri kuhē ho pa. Na pre htem ahpŷnhā mēmo karō nhīpēxja o te Tirtūm nhīpēx pyrā nē kutā hkōn krā

ho rôrōk nē hkrī nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Hāmri nhūm Pawre tee ri ja hā mē omunh o ri mē hkōt pa nē hkaprī nē. ¹⁷ Hāmri nē ma amnhī kwŷjē nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwŷr pa nē kamā mē ahkre ho kuhē. Ijaewjē mē Ijaew kēt xwŷnh kot Tirtūm ā hpijaam xwŷnhjē mā nhūm Tirtūm kapēr jarēnh o kuhē. Nē apkati mē mē kot mēmoj to wēnē xā hwŷr mra nē mē ujarōr xwŷnhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o kuhē. ¹⁸ Hāmri nhūm mē mar o pa. Atenas nhō xwŷnhjaja na prem axpēn kōt amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Mē hkwŷjaja kēp Epikure hkōt amnhī nhīpēx xwŷnh. Nē mē hkwŷjaja axtem kēp Etok kōt amnhī nhīpēx xwŷnh. Hāmri nhūm Pawre mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o pa nē akupŷm htīr ā harēnh o pa. Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hā axpēn kukjēr o kuhē nē axpēn mā:

—Tk. Kwa mo na hte myti ata harēnh o pa? Anē.

Nhūm mē hkwŷja mē kām:

—Ko. Axtem mēpahpām ō na hte tanhmā harēnh to. Anē.

¹⁹⁻²¹ Atenas nhō xwŷnhjē mē axtem krī hō nhō xwŷnhjaja na prem kām mē ujarēnh nyw mar prām nē. Jakamā nhūm prem mēmoj jarēnh nyw ma hāmri nē ām axpēn mā harēnh pix o ri pa. Tā ra Pawre xujarēnh nyw ma nē ma amnhī kōt mē kot axpēn mar xā hā ixkre hwŷr o tē. Ixkre pē Areopja wŷr nhūm prem amnhī kōt o tē nē kām:

—E kwa aprī hā mē inhmā ate mēmo jarēnh nywta jarē pa mē ama. Mē inhmā mar prām. Anē.

²² Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām ujarēnh o xa. Mē kot axpēn mar xā hā ixkre kamā Atenas nhō xwŷnhjē mā awjarē nē mē kām:

—E nā na ka htem anhō mēmo karō nhīpēx sohtōta ā apijaam pē kām amnhī jagrer o ri apa. Pa hte ja hā mē apumunh o mē akōt ixpa. ²³ Na pa ra mē anhō sānti piitā hkōt omunh o ri ixpa nē o mŷ hō kuhē xā kaprŷja wŷr ixkato. Nhūm himōk ā mēmo karō nhīpēx amrakati nom ā hā kagā kot:

MĒPAHPĀM PUMUNH KĒT KUHĒ XĀ NA JA
 Ā mē ate hā kagā kot anhŷr. Mē ate omunh kēt tā ka htem arī hā apijaam o ri apa. No pa na ixte mēhōja jarēnh mar mex. Tā kot paj mē amā harē ka mē inhma.

²⁴—Mēpahpām mē ate omunh kēt ā amnhī jarēnhhta Tirtūm na. Tām na pre pyka ho kato nē kamā mēmoj piitā ho kator pa. Gō ho kato nē mry ho kato nē panhi ho kato. Ām mēmoj piitā ho kator par kumrēx. Na hte pika kamā nē kaxkwa kamā mēmoj piitā ho amnhīptār mex rāhā ho pa. Jakamā mēmo kaxyw kot puj mē jar kām ōrkwŷ nhīpēx? Tām kēp mēmoj piitā ho kator xwŷnh jakamā

kot mēmoj to presija hkēt. ²⁵ Kēp mēmoj piitā hpām jakamā mēmoj piitā ō na. Jakamā tanhmā kot pu wem amnhī to nē kām mēmoj gō? Tām kot mēmoj piitā ho kator nē ho htūr nē kot mēmoj piitā ōr kēnā kot puj kēt mē amnhī pyrā nē kām mēmoj gō. ²⁶ Na pre mē pahkukamā ahpŷnhā mē pahpiitā mē papapxā jarē nē mē pakator hā arīgro jarē. Na pre mē pahpām kot wa Atāwja nhīpēx. Jakamā nhūm Atāw kēp mē pahpiitā mē pahpār krax.

²⁷ —Tā mēmo kaxyw na pre ā Tirtūm mē panhīpēx mex anē? Nā ām mē pahte amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷr kaxyw na pre mē panhīpēx. Ja mē pahpē hihtŷx kēt. Kōja mēhō kām Tirtūm prām nhūm amnhī tā omunh kurē kumrēx.

²⁸ —Nē Tirtūm pix kukwak ri na pu htem pahŷr nē tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa. Mē akwŷ kot kagā jahkre xwŷnhja na pre ja hā kagā nē hā kagā ho: “Mē pahpē mēpahpām kra na pu htem papa.” Anē. Ā hā kagā kot anhŷr.

²⁹ —Tā ka prem amnhūm mēmo karō nhīpēx. ōr o hkwy nhīpēx nē prat o hkwy nhīpēx nē kēn o hkwy nhīpēx. Hāmri nē hipēx pa nē ho mēpahpām ā harē nē ri hā apijaām o apa. No mē ām amnhī krā hkōt mē ate hipēx. Tirtūm te kot ja pyrāk kēt.

³⁰ —Amnepēm mē pa xwŷnhja na prem mē apyrā nē ā mēmoj nhīpēx anhŷr o pa nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē ām mē omu nē hā tanhmā mē hipēx to hkēt nē. Kormā mē kot kapēr mar kēt jakamā nhūm pre ja hā mē omu nē ām mē omu. Tā na ra mē pahte mēmo karō nhīpēx o mēpahpām nē mē pamā kapēr. Mē pahte hpānhā amnhī kaxyw ām kōt pix mē pajamaxpēr o papaja na kām hprām. ³¹ Kōja nhŷrmā tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to. Nē amnhī ri mē htūr tūm nē mē pa ho pa xwŷnhjē jarē nē amnhī ri mē pa hkēt xwŷnhjē jarē. Na pre ra ā mē harēnh anhŷr kaxyw arīgro hta. Arīgrotā ā kot hprī hā kām tanhmā mē pajarēnh to kaxyw na pre ra Jejusja xām. Kaxyw na pre akupŷm ho htūr. Nē akupŷm ho htūr jao kot nhŷrmā kām tanhmā mē pajarēnh to xwŷnh ā ho amnhīrit. Anē.

³² Nhūm pre ā Pawre mē kām Tirtūm kapēr jarēnh anē nhūm mē mar o kuhē. Kot mē kām Jejus tyk nē akupŷm htūr ā harē nhūm mē mar o kuhē. Nhūm mē hkwyjaja kuma nē ām kuma nē axtem nē ri hā akunha. Nom nhūm mē hkwyjaja mē kurom mar tŷx nē Pawre mā kām:

—E kwa mē inhmā ja mar prām. Apkati hō hā ka axte mē inhmā ja jarē pa mē ixprī hā mar mex nē. Anē.

³³ Hāmri nhūm Pawre akupŷm nhŷri hpōx xā hā ixkre hwŷr ma tē. ³⁴ Hāmri nhūm

Xiōnīs pē Areop kām mē kām kapēr xwŷnh nē mēhō ni pē Tāmaris nē mē hkwyjaja kapēr mar tŷx nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Hāmri nē Pawre kōt pa.

18

Pawre Korīt wŷr mōr ā harēnh

Wam Korīt 1.1-3

¹ Tā nhūm Pawre krī pē Atenas rūm kato nē ma krī pē Korīt wŷr mō nē pōj. ² Hāmri nē nhŷri Akirti pumu. Haxwŷja kēp Ijaew. Krī pē Pōt kamā na pre kato. Tā ma pyka pē Itar wŷr mō nē Itar kamā krī pē Rōm kamā hpānhā pa. Pa ho pa htā nhūm mē ō pahihtī Krawtī tanhmā hamaxpēr to hāmri nē mē amnhī nē Ijaew piitā mē hanor pa. Jakamā nhūm Akirti kato nē hprō Prisire mē wa ma Korīt wŷr mō. Hāmri nē hwŷr pōj nē kamā pa ho pa. Jakamā nhūm Pawre Korīt wŷr pōj nē wa omu ³ nē wa kuri pōj nē wa hkōt ri pa. Nē Siras mē Ximotre wa kamā hamak pē wa ĩhkō hā āpēnh o pa. Wa urāk nē kupēxē pytī ho ixkre nhīpēx nē ho wēnē ho ri wa hkōt pa. ⁴ Hāmri nhūm sap kato nhūm ma Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwŷr pa nē kamā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o hkrī. Ijaew mē Ijaew kēt xwŷnhjē mā nhūm mē kām ujarēnh o hkrī. Nē mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē.

⁵ Tā nhūm Siras mē Ximotre wa ma Masetōn rūm Pawre wŷr mōn pōj. Jakamā nhūm Pawre axte ixkre nhīpēx ā āpēnh kēt nē. Pānhā apkati mē Ijaewjē jahkre ho pa. Mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri mē hkōt pa. Kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwŷnh ā harēnh o ri mē hkōt pa. Xatā mē kām ujarēnh o pa. ⁶ Nom nhūm mē kām mar prām kēt nē kamā gryk kato nē kām kapēr punuj nē. Nhūm Pawre tee ri amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—E ixte mē amā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh tā ka mē amā mar prām kēt nē. Nā mē kam nē mē māmri ate amnhī tomnuj kām ty nē arī kam amnhī pumu no ām amnhī tā tanhmā inhmā nē hkēt nē. Ra mē ate Tirtūm kapēr kaga kēnā. Nā kot paj mē akaga nē ma hpānhā Ijaew kēt xwŷnhjē hkōt ri mē kām ja jarēnh o ri ixpa. Anē.

Hāmri nē kānhmā xa nē hinōkā kapa nē ho apē. Mē kot hkaga hā amnhī pumunh kaxyw nhūm mē noo mā ā amnhī nhīpēx anē. ⁷ Hāmri nē ixkre rūm kato nē hijuk ri Ijaew kēt xwŷnh pē Xijutre nhōrkwy hwŷr tē nē hpānhā Xijutre hkōt pa ho pa. Xijutre kēp Ijaew kēt tā amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr rāhā ho pa.

⁸ Tā nhūm Ijaew ō pē Kriptija hkwyjē rom amnhī kaxyw Pahihti Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Kēp Ijaew nhō Tirtūm

kapêr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē ahkre xwŷnh na pre. Jakamā ōrkwŷ kamā hkwŷjē mē mē hpimrāāt Pahihti Jeŷus kōt amnhī xunhwŷr pa. Nē krīja kamā ra Ijaew kēt xwŷnh ohtō nē Kripti pyrā nē amnhī kaxyw Jeŷus kōt hamaxpêr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Jakamā nhūm Pawre mē kēp Jeŷus kwŷ hā mē piitā mē hkrā kumrā.

⁹ Tā nhūm kamāt nhūm Pawre gōr nē nō nē amŷti nhūm kēwe Pahihti Jeŷus axte hwŷr kato nē kām kapêr nē kām:

—Pa Pawre? E kwa kēr ka māmri axāmnhīx ri atar mē kām ijarēnh rāhā ho ri apa nē amnhī kamā akahak o ri mē hkōt apa hkēt nē. ¹⁰ Kot paj atānopxa nhūm mēhō tanhmā ato hkēt nē. Krī ja kamā koja mē ohtō nē ixkōt amnhī xunhwŷ. Anē.

¹¹ Nhūm pre ā Pahihti Jeŷus Pawre hpimtir kām kām kapêr anē. Jakamā nhūm Korīt kām ari ri mē hkōt pa ryy nē. Ari mē hkōt pa hā amgrā pyxi nē hkōt mytwrŷ kēp 6. Jao Tirtūm kapêr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa.

¹² Tā nhūm Korīt nhō xwŷnhjē nhō pika pē Gres kamā mē ho amnhīptār xwŷnh nyw Gartija. Korīt kām pa jakamā nhūm Ijaew xāptār tūmrejaja Pawre pynē nē ma hwŷr o tē nē kām tanhmā ho hēx to. ¹³ Jakamā nhūm Ijaew pikuprōnh xā hā ixkre kamā mē kām kapêr xwŷnh Sostenesja Garti mā Pawre o hēx nē kām:

—Kwa jahti na hte mē ixpē Ijaew kot amnhī nhīpēx kwŷm ri mē ahkre ho pa. Jao mē ixte axtem nē tanhmā Tirtūm kōt ri amnhī nhīpēx to ho ri ipxa kaxyw mē inhmā karō ho pa. Nom mē ixte amnhī nhīpēx kuhpa hā mē inhmā karō. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm ra Pawre kot Garti mā amnhī jarēnh mā tā nhūm Garti amnhī to wa nē hā mē kām kapêr nē mē kām:

—Tk. Kwa kot tanhmā amnhī tomnuj tore hā. Kot tanhmā amnhī tomnuj to nhūm mē ate inhmā harēnh ronhŷx pa ari mē ama nē tanhmā mē amā hipēx to. ¹⁵ No xep ām kot mē axāptār tūmrejaja kot amnhī nhīpēx kuhpa hā pix mā kot amnhī nhīpēx o pa kēnā. Nē mē ate mē ahkre kuhpa hā kot ri mē ahkreja pix mŷrapē na ka mē kamā agryk nē ā inhmā ho akapêr anē. Nā kot paj ja hā tanhmā ho hkēt nē. Ka mē kam nē amnhī krā hkōt tanhmā ho hprām xā hkōt tanhmā ho. Anē.

¹⁶ Hāmri nē amnhī nē mē hano. ¹⁷ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē ra Sostenes kamā gryk nē. Kot Garti mā tanhmā Pawre jarēnh to htā nhūm kuma nē ām mar jakamā nhūm mē hā Sostenes kamā gryk. Hāmri nē unē nē Garti noo mā htao o xa. Nē htao rax nē. Nom nhūm hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām nē hkēt nē.

¹⁸ Tā nhūm Pawre ari Korīt kamā mē hkōt pa nē gaa nē nojarēt nē Jeŷus kōt htōjē mā amnhī jarē nē mē kām:

—E kot paj ma akupŷm pika pē Sir wŷr mō. Anē.

Hāmri nē mē kēp kato nē ma hwŷr mō. Nē ma amnhī kōt Akirti mē hprō Prisire wa o mō. Mōō nē krī pē Sēnkrej wŷr pōj. Nhūm Pawre amnhī kukamā mēmoj tā tanhmā Tirtūm mā amnhī jarēnh to nē amnhī jarēnh xā hkōt amnhī krā hkēnh pa. Ijaew kot amnhī nhīpēx xā hkōt ā amnhī nhīpēx anē. Hāmri nē mē pār wŷr agjē nē Sēnkrej rūm kato nē ma Sir wŷr mō. ¹⁹⁻²¹ Mōō nē krī pē Epes wŷr pōj. Hāmri nhūm Pawre mē hkwŷjaja pār rūm hapōj nē krī hwŷr agjē nē Ijaew nhō Tirtūm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre hwŷr mra nē hwŷr agjē nhūm Pawre mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o nhŷ. Hāmri nhūm mē kuma nē kām mar prām nē. Nē kām:

—Kwa anojarēt kēt nē. Kritpēm mē ixkōt ri apa ryre nē Tirtūm kapêr o mē ijahkre. Mē inhmā ja mar prām.

Anhŷr tā no nhūm mē kām:

—Nā kot paj ma mō. Nom koja Tirtūm nhŷrmā akupŷn mē awŷr inhmē pa man akupŷn mē awŷr mō nē axte kapêr o mē ajahkre. Anē.

Hāmri nē ma mō. Ma Epes rūm pār kām mō. Nom nhūm Akirti mē Prisireja wa Epes kamā ari nē hpānhā kamā pa ho pa.

²² Tā nhūm Pawre krī pē Sejarej wŷr pōj. Hāmri nē hpānhā kurūm ma akupŷm Jeru-jarē hwŷr mō. Kot Jeŷus kōt htōjē pumunh mā ma mē hwŷr mō. Hāmri nē mē hwŷr pōj nē mē omu nē tanhmā mē kām amnhī jarēnh to nē mē kēp kato nē ma akupŷm āxiok wŷr mō. ²³ Hāmri nē hwŷr pōj nē kamā mē hkōt ri pa ryy nē mē kurūm kato nē hpānhā ma akupŷm pyka pē Prik mē Karatas wa hwŷr mō. Nē kamā mē kot Jeŷus kōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē jahkre ho pa. Mē kot Jeŷus kōt amnhī nhīpēx tŷx rāhā ho pa kaxyw mē hkōt mē ahkre mex o ri mē hkōt pa.

Apor kot Epes kām Tirtūm kapêr jarēnh

Epes 1.1-2; Wam Korīt 3.6-9

²⁴ Tā nhūm Epes wŷr Ijaew ō pē Aporja mō nē hwŷr pōj. Krī pē Aresān kamā na pre kato. Na pre hte amnhī kaxyw Tirtūm kōt pix mē hamaxpêr nē kapêr ā kagā htūm mar tŷx nē. Jakamā mē kām harēnh mex o pa nhūm mē piitā kām mar prām nē. ²⁵ Nom kormā Jeŷus jarēnh jatur xā mar kēt jakamā ām mē kām hkrax pix jarēnh o pa. Juāw Paxis kot tanhmā mē ahkre htoja nhūm mar tŷx nē. Nē tanhmā kot mē hkrā kumrār to ho paja nhūm māānēn mar tŷx nē. Jakamā na pre hte mē kām ja pix jarēnh o pa. No Jeŷus kēp Tirtūm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnh ā

Pawre kot akupŷm āxiok wŷr mō ā harēnh

harênhja nhûm kormã mar kêt nê. Tã Epes wýr mô nê pøj. ²⁶ HãMRI nê Ijaew nhô Tirtûm kapêr o mē ahkre xã hã ixkre hwýr axã nê kamã mē kãm ujarênh o nhý. Amnhĩ kamã kahak kêt nê amnhĩx ri mē kãm ujarênh mex nê. HãMRI nhûm Prisire mē Akirti wa kot mē kãm ujarênh ã kuma nê war axpên mã:—

—Kwa mãn kormã Jesus jarênh piitã mar kêt. E pu amnhĩ kôt panhõrkwý hwýr o tẽ nê pahprĩ hã kãm harênh jatur xãm kumê kê hprĩ hã mar pa. Anê.

HãMRI nê war amnhĩ kôt kuwý nê hprĩ hã kãm ujarênh jatur xãm kumê nhûm hprĩ hã harênh piitã mar tỳx nê.

²⁷ Tã ra pyka pê Gres wýr nojarêt nê Jesus kôt htõjê mã amnhĩ jarê nhûm mē kuma nhûm ja mē kãm mex nê. HãMRI nê Gres kamã Jesus kôt mē htõjê mã kagã nhĩpêx. Apor kot mē hwýr amnhĩ kôt o môr nê mē kãm ôr nhûm mē kot omunh nê kamã harênh nê ho mex kaxyw mē kãm hipêx. HãMRI nê hipêx pa nê kãm kugô nhûm kupy nê mē kurûm kato nê ma mē hwýr mô. HãMRI nê mē hwýr pøj. Gres nhô xwýnh kwýjaja na prem ra Jesus kôt amnhĩ xunhwý. Tirtûm kot mē kutã nojarêt jakamã nhûm mē ra hkôt amnhĩ xunhwý. Jakamã nhûm Apor mē hwýr pøj hãMRI nê mē ihkô hã tanhmã mē ho ajuta hto ho pa. ²⁸ Nê xatã Ijaew mã tanhmã Jesus jarênh to kamã hihitýx o mē hkôt pa nê mē kãm:—

—Nã Jesusja tãm na pre Tirtûm mē pakaxyw ãm. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kamã ã harênh kot anhýr. Anê.

19

Pawre akupým Epes wýr môr ã harênh Rukre 3.15-16

¹ Tã nhûm Apor kormã Korĩt kãm pa ri nhûm Pawre mã akupým Epes wýr mô. Ma krãhakýx kôt akupým hwýr mô. HãMRI nê hwýr pøj nê mē kot Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjê pumu. Nhûm mē kormã Jesus jarênh jatur xã mar kêt nê. ² Jakamã nhûm Pawre mē hwýr mô nê mē omu nê Tirtûm Karô hã mē hukja nê mē kãm:—

—Kwa mē ate Jesus kôt amnhĩ xunhwýr xã hã arĩgrota ã xã na pre Tirtûm Karô mē akarô mã agjê? Anê.

HãMRI nhûm mē kuma nê kãm:

—Nã mē ixte Tirtûm Karô jarênh mar kêt. Anê.

³ HãMRI nhûm mē kãm:

—No mēmoj kôt na prem mē akrã kumrã? Anê.

Nhûm mē kãm:

—Nã Juãw Paxis kot mē hkrã kumrãr o paja kôt na prem mē ixkrã kumrã. Anê.

⁴ HãMRI nhûm Pawre mē kãm:

—Nã Juãw Paxis na pre Ijaew mã kapêr o: “Kot kaj mē mē ate amnhĩ tomnuj kaga

nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx pa hã mē akrã kumrã.” Anhýr o mē kãm kapêr o pa. Nê mē kãm Jesus jarênh o: “Koja tokyx mēhõ ixkôt hapu hã mē pahwýr kato nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Ka mē omu nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý.” Anê. Tã Jesusja na pre ã mē kãm harênh anhýr o pa. Anê.

⁵ Nhûm pre ã Pawre mē kãm Juãw Paxis mē Jesus wa harênh anê nê hpãnhã Jesus nhý hã mē hkrã kumrã. ⁶ HãMRI nê hpãnhã mē hã ihkra jaxwý nhûm Tirtûm Karô mē hwýr wrý nê mē hkarô mã gjêx pa. HãMRI nhûm mē ý hã ahpýnhã axtem mē kapêr kwý ho kapêr nê ý hã Tirtûm mex o mex ã harênh o kuhê.

⁷ ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhýr xwýnhjaja kêp 12.

⁸ Tã nhûm Pawre Epes kãm Ijaew nhô Tirtûm kapêr o mē ahkre xã hã ixkre hwýr mrar ã mytwrý axkrunêpxi. Amnhĩ kamã kahak kêt nê hprĩ hã Ijaew mã hprĩ hã Jesus jarê nê mē kãm:—

—E pa mē amã Jesus jarê ka mē inhma. Nã Tirtûm kot mē pahwýr mēnh xwýnhta na. Nê mē pahte kamã pajamak o papa xwýnhta na. Jakamã kot ka mē amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý nhûm Tirtûm ja hã mē apumu nê mē ato hakra. Anê.

HãMRI nhûm mē hkwyjaja kuma nê hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. ⁹ Nom nhûm mē hkwyjaja kuma nê ãm kuma nê Jesus o kapêr punuj nê. Mē piitã mē noo mã kuhê nê ho kapêr punuj tỳx nê. Nhûm Pawre tee ri ja mē omu hãMRI nê mē kurûm kato. Mē pikuprõnh xã hã ixkreta rûm kato nê hpãnhã nhãm mē kot kãm “Xirãn kot mē ahkre xã hã ixkre” anhýr xwýnhja wýr hpãnhã mô. Nê amnhĩ kôt mē kot Jesus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê ho pa nê hpãnhã ixkreta kamã mē ahkre ho pa. Apkati mē hwýr mra nê mē ahkre. ¹⁰ Jao hã amgrã axkrut. Jakamã nhûm pyka pê As kamã mē piitã Pahihti Jesus jarênh ma. Ijaew nê Ijaew kêt xwýnhjaja nhûm mē piitã harênh ma.

Wajaga hkwy jarênh

¹¹ Tã nhûm Pawre Tirtûm nhý hã mē kãm aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē hkôt pa. ¹² Jakamã nhûm pre htem hwýr mra nê kêp é hkwy jamý nê ma mē ã xwýnhjê hwýr o mra nê mē hã haxwý nhûm mē akupým mex. Nê mēkarõmnuti kot tanhmã mē ho pa xwýnhjê hã nhûm prem mãânên mē hã é kwý jaxwý nhûm mēkarõmnutija mē kurûm hapój nê ma mrar kurê kumrêx nhûm mē akupým tãm hkrã.

¹³⁻¹⁴ Tã nhûm mēo patre maati Sewahitia hkra my kêp 7 nê piitã kêp wajaga. HãMRI nê mē kãm Pawre pyrã nê mē nê mēkarõmnuti japôx o pa hprãm nê. Jakamã kormã Jesus kôt amnhĩ xunhwýr kêt tã mē kot ý hã

Pawre pyrà nè mēhō nè hkwy janor kaxyw nè kām:

—E Pawre kot Jeus jarēnh o ri pa xwýnhnta nhý hā kot paj amā ixkapēr. Jakamā e kwa tokyx myta rūm akato nè ma tē. Anē.

¹⁵ Hāmri nhūm mēkarōmnutija mē kuma nè ām mē kuma nè mē kām:

—Tk. Mē apē Jeus mē Pawre wa hkwy hkēt tā mē nè ā mē inhā akapēr anhýr o apa. Nā Jeus mē hkwy pixjaja na htem Tirtūm nhý hā mē kēp mē ijaþōx o pa. Mē apē mē hkwy hkēt kēnā. Nā pa ixkatoore kaxyw ā. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mēkarōmnuti kot tanhmā ho xwýnhnta mēkarōmnuti nhý hā wajagajē pynē nè mē htak rax o kēp mē ē kaxōnh pa nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx. Hāmri nè hkēnh nè ōrkwy rūm hapōj nè ma umaj hprōt nè mra. ¹⁷ Hāmri nhūm Epes kamā mē piitā ā kot mē hipēx anhýr ā mē harēnh ma nè tee ri hamaxpēr nè kām ma nè. Ijaew nè Ijaew kēt xwýnhjaja nhūm mē piitā tee ri kām hamaxpēr o pa. Nē Pahihti Jeus mā mex o mex ā harē. ¹⁸ Jakamā nhūm mē kot Jeus kōt amnhī xunhwýr nyw xwýnhjaja piitā tanhmā amnhī jarēnh to. Nē mē hkwyjaja amnhī jarēnh o:

—Nā kormā ixte Jeus kōt amnhī xām kēt ri na pa pre ā amnhī tomnuj anhýr o ri ixa. Tā Jeus kōt amnhī xām hāmri nè axte ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nè. Anē.

Nhūm mē hkwyjaja kēp wajaga htā mē urāk nè Jeus kōt amnhī xunhwý hāmri nè amnhī jarēnh o:

—Nā ijaxwýja kormā Jeus kōt amnhī xām kēt ri na pa pre hte nè mē no kupyr nè mē y pix o ri mē hkōt ixa. Tā Jeus kōt amnhī xām hāmri nè axte ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nè. Pānhā axtem amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri ixa. Anē.

¹⁹ Hāmri mē ō wajaga xāhpumunh xā hā kagā jamý nè ma o mra nè kaxyw kuto nè kamā rēnh pa nè mē piitā mē noo mā ho xēt pa. Wajaga xāhpumunh xā hā kagāja ā kāxpore xohtō rax kumrēx tā nhūm mē Jeus gryk ā hamý nè o mra nè ho hxēt pa nhūm hapēx. ²⁰ Hāmri nhūm krī nhō xwýnhjaja ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr ā mē omu nè ohtō rax nè mē urāk nè Jeus kōt amnhī xunhwý.

Pawre kot Rōm wýr hkrā hā harēnh

Rōmān 1.13-15, 15.22-29

²¹ Tā nhūm Pawre ra akupým Jerujarē hwýr nojarēt nè hamaxpēr o:

—E kot paj ixkato nè hpānhā ma Masetōn mē Gres wa hkōt ma akupým Jerujarē hwýr mō. Ma mē kot Jeus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē pumunh o mē hkōt mō. Hāmri nè Jerujarē hwýr pōj nè kamā tanhmā amnhī to hpa hāmri nè hpānhā ma Rōm wýr mō. Anē.

²² Hāmri nè hkōt ho ajuta ho wa pa xwýnh Ximotre mē Eras wa kām amnhī jarē nè wa kām:

—E kēr ka wa ma ixkukamā Masetōn wýr wa mō. Kot paj kormā jar As kamā ixpa grire hāmri nè ma war akōt mō pu mē hamū ma Jerujarē hwýr mō. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nè kato nè ma hkukamā Masetōn wýr mō.

Mē kot sānti hā Pawre mā ākjēr ā mē harēnh

Sikūn Korīť 1.8-9

²³ Rōm nhūm Epes nhō xwýnhjaja tee ri Pawre kot tanhmā Pahihti Jeus jarēnh to hā kuma nhūm ja mē kēp omnuj nè. Nhūm mē Jeus ā kamā gryk týx nè. ²⁴ Na prem amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr kēt nè. Na prem axtem sānti ho mē hpām nè amnhī to hwýr pē hā hpījaām nè kām mex o mex ā harēnh o pa. Mē ō sāntija ni Xiānre na pre. Nhūm mē kām ixkre nhīpēx nè kamā hkarō nhīpēx xām. Hāmri nè hwýr akuprō nè hā hkīnh nè hkarō hā hpījaām nè kām mex o mex ā harē. Nhūm pre hte Temētja Xiānre nhōrkwy karō hkryre hkwy nhīpēx nè mē kām ho wēnē ho pa. Prat o hipēx nè ho wēnē ho pa. Jao ra hā mē āpēnh xwýnhjē mē nhūm mē kot haprōr xwýnhjē kukwak ri kāxpore jamýnh rūnh o pa.

²⁵ —Jakamā nhūm Pawre mē hwýr mō nè pōj nè mē kām Mēpahpām Tirtūm jarēnh o ri mē hkōt pa nhūm Temēt tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nè. Hāmri nhūm hamaxpēr nè mē kot urāk nè Xiānre nhōrkwy karō hkryre nhīpēx nè ho wēnē ho pa xwýnhjē ho akuprō nè mē kām:

—E kwa mē inhma. Na pu htem mēpanā Xiānre nhōrkwy karō hkryre pānhā kāxpore jamýnh rūnh o papa. ²⁶ Tā mām ka mē ra ham hpōx xwýnh Pawreja pumu nè kapēr ma. Na hte jar mē panhō krī kamā nè As piitā hkōt mē kām mēpanā Xiānre karō nè mē kām kapēr o pa. Xep mē pahte mē hkarō nhīpēja kēp mēpanā kumrēx kēt ā mē kām harēnh o pa nhūm xep mē ohtō nè kuma nè ra hkōt hamaxpēr.

²⁷ —Kwa ja mex kēt. Koja mē kapēr ma nè hkōt amnhī nhīpēx hāmri nè axte mē pahte ixkre karō hkryre nhīpēx xwýnhnta japrōr kēt nè. Hāmri nè mē paxāpēnh o kapēr punuj nè. No ām ja pix omnuj kēt. Koja mēpanā Xiānre mē amnhī jarēnh xā hā ixkreja kaga hpa. Nē haxwýja karōja kaga. Mē piitā kām hapē kēnā. As kamā nè pyka piitā hkōt mē piitā kām hapē nè hwýr mra nè amnhī to hwýr o pa. Kēp mēpanā mex kumrēx tā koja mē Pawre kapēr gryk ā hkaga hpa nè axte kām hamaxpēr kēt nè. Hāmri pu mē axte mē kukwak ri pakāxpore rax nè papa hkēt nè. Kwa tanhmā kot puj mē amnhī nhīpēx to? Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē tee ri ā kapēr anhūr ā kuma nē Pawre kamā gryk tỳx kumrēx. Nē gryk xāj kàx pēē kapēr nē xatā kapēr tỳx kām kapēr punuj nē. Nē kapēr o:

—Xiānre na mex kumrēx. Kēp mē pahpē Epes nhō xwýnhjē nā maati na.

Anhūr o kàxpēē kapēr o kuhē. ²⁹ Hāmri nhūm krī nhō xwýnh piitā mē kuma nē mē hwýr hprōt nē haxwýja gryk nē kàxpēē mē hkōt ā harēnh anhūr o kuhē. Hāmri nē gryk xāj Pawre hkōt ri wa pa xwýnhja wa unē nē ma mē kot axpēn mar xā hā ixkre hwýr wa hkjēnh o tē. Masetōn nhō xwýnh wa kēp Gajore mē Aristakja nhūm mē wa unē. ³⁰ Hāmri nhūm Pawre mē kot wa unēnh ā mē omu nē tee ri wa hkukamā hamaxpēr nē mē hkōt hprōt nē mē kām tanhmā kapēr to kaxyw nom nhūm mē kot Jeus kot amnhī xunhwýr xwýnhja ja nē kām kapēr kām hihtỳx nē. ³¹ Hāmri nhūm As kamā mē kot mē ho amnhīptār xwýnh kwýjja ā mē kot amnhī nhīpēx anhūr ā mē omu nē Pawre hwýr hpēr mē. Mē kām hkīnh jakamā kot mē hkōt htēm nhūm mē kot hpīr pymaj hwýr hpēr mē nē mē hkōt htēm nē hkurē kamā hihtỳx nē.

³² Rōm nhūm mē piitā mē kot axpēn mar xā hā ixkre hwýr pikuprōnh pa nē kàx pē kapēr punuj o kuhē. Nom axpēn kōt kapēr kēt nē. Ām axpēn kwým ri kàx pē tanhmā kapēr punuj to ho. Nhūm mē hkwyjja hpri hā mē mar kēt tā amarī amnhī krā hkōt kàx pē kapēr punuj nē. ³³ Nhūm Ijaew kwýjja tee ri ja hā mē omu nē axpēn mā:

—Tk. Kwa okora. Kojā mē nā Xiānre hā gryk hāmri nē tanhmā mē pahpē Ijaew to nā? Anē.

Hāmri nē hamaxpēr nē mē hwýr amnhīō pē Aresānja mē nē kām:

—Kwa ma mē hwýr tē nē mē kām tanhmā mē pahtā axāprār to. Pawre kēp mē pahkwý htā tām na mē kām mē gryk jaxā. No mē papajaja na pu mē kām mē gryk jaxār kēt nē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē hwýr tē nē xa nē tee ri kot mē ho hpinhkrēnh kaxyw kànhmā mē kām ihkra pēr kaprý. ³⁴ Nhūm mē omu nom hpinhkrēnh kēt nē ari kàx pēē kapēr punuj ā 2 or. Nē kàx pē kapēr o:

—Mēpanā Xiānreja mex o mex. Kēp mē pahpē Epes nhō xwýnhjē nā mex na. Anē.

³⁵ Tā nhūm mē ō pahī nhō kōwenatō jatā tanhmā Epes nhō xwýnhjē ho hpinhkrēnh to hāmri nē ja nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa mē anhīkrē. Mē piitā kot Xiānre mex o mex ā omunh kēnā. Nē mē pahpē kām amnhī jarēnh xā hā ixkre jamār xwýnh ā mē kot mē pahpumunh mex. Nē kaxkwa rūm karō kot mē pahwýr tēm nhūm mē pahpē hamār o papa xwýnh ā nhūm mē kot mē pahpumunh mex. ³⁶ Jakamā mēhō kot kēt we mē pahpē hamār xwýnh kēt ā

mē pajarē? Ra mē piitā mē kot ja hā mē pahpumunh jakamā kwa mē anhīkrē nē ri ā akapēr anhūr kēt nē. ³⁷ No mē ate wa unēnh nē amnhī kōt wa ho atēm xwýnhhta wa. Wa kot tanhmā mēpanā Xiānre ho kapēr punuj to rý kēp ō ixkre kamā āhkīnh kēt tā ka mē amarī wa unē nē amnē amnhī kōt wa o tē.

³⁸ —Kwa kē Temēt mē hkwyjja kām tanhmā wa ho kapēr to hprām nē ma pahīhti hwýr wa o tē nē kumā mán tanhmā wa ho kapēr to. Mēmoj tā axpēn mā mē kapēr xā hā arīgrotā āā. ³⁹ Rý ka mē amā mēmoj jarēnh prām nē arīgrotā ā mán rī kormā mēmoj jarē. ⁴⁰ No jarāhā mē ate amnhī nhīpēja te mē ate pahīhti kutā amnhī xunhwýr nē ho akapēr punuj pyrāk. Kojā Rōm nhō xwýnhjē nhō pahī mē ajarēnh ma hāmri nē mē ate kamā agryk ā amnhī kamnhīx. Hāmri nē mē atā ixkukja pa tanhmā kām mē ajarēnh to? Mēhō nhý hā na ka mē ā apikuprōnh nē amnhī nhīpēx anē? Nā amnhī krā hkōt na ka mē akuprō nē ā amnhī nhīpēx anē. Anē.

⁴¹ Hāmri nē mē kām kapēr pa nē mē hano nhūm mē anghrā nē ma akupým ōrkwy hwýr hapēx.

20

Pawre ma Masetōn mē Gres wa hwýr mōr ā harēnh

¹ Hāmri nhūm Pawre ra nojarēt. Jerujarē hwýr mōr mā nom kormā pika pē Masetōn kumrēx wýr mōr nē kurūm ma akupým Jerujarē hwýr mōr mā. Hāmri nē nojarēt nē mē kot Jeus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē ho akuprō nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—E kot paj ma mō. Nom kēr ka mē arī ixwakre kamā Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām:

—E mē māmri ixwa kre kamā axāmnhīx ajamakētkati nē ri apa. Anē.

Hāmri nē kato nē ma Masetōn wýr mō.

² Nē hwýr pōj nē kamā krī hkwy hkōt mō nē nhýri mē kot Jeus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē pumu nē Tirtūm kapēr o mē ahkre. Mē kot hkōt amnhī nhīpēx mex nē kām hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx kaxyw mē kām kapēr o ri mē hkōt pa. Hāmri nē kato nē ma mō nē pyka pē Gres wýr pōj. ³ Nē kamā mē hkōt pa hā myttrý axkrunēpxi hāmri nē akupým pyka pē Sir wýr nojarēt. Nē ma pār kām hwýr mōr kaxyw nē amnhī tā Sir kamā Ijaew kwý kot tanhmā harēnh to hā amnhī jarēnh ma. Na prem ra hā axpēn mā amýnē nē axpēn mā:

—E koja amnē mē pahwýr mō pu mē nhýri omu nē hpīr kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm Pawre amnhī tā mē kapēr ma nē pār kaga nē mē hwýr mōr kēt nē. Hāmri nē awjanā nē Jerujarē hwýr Masetōn kamā

pa. ⁴ Nhũm Jejus kôt htô hkwýjaja ma hkôt mō. Ā mẽ hixi kot anhýr.

Perej nhô xwýnh Sopatôja. Piro hkra na pre.

Nê Tesarôn nhô xwýnh Aristak mẽ Sikũn wa.

Nê Tepe nhô xwýnh Gajoreja.

Nê As nhô xwýnh Xikitre mẽ Torow wa.

Nê Ximotreja.

Jajaja na prem ma Pawre hkôt Jerujarê hwýr mō. ⁵ Nê pa ixpê Rukre ixte mẽ amă ja jarênh nê hă kagă xwýnhja na pa axte Pawre hă ajêť nê hkôt mō. Jakamă nhũm jajaja piită ma wa ixkukamă Tôx wýr mō nê kamă wa ixkăm hamak o pa.

⁶ Tă pa wa ma krî pê Piripos rũm ixkato nê pâr kăm ma mẽ hkôt mō. Arĩgo pê Pas jakănh mẽ ma mẽ hkôt mō.

Tă pa ixtă arĩgo pê 5 nê mẽ hkôt Tôx wýr pøj nê kamă mẽ omu nê mẽ hkôt ixpa hă ixtă ũ semăn.

Pawre kot akupým Exik o htĩr ā harênh Juăw 5.21; Atre 9.36-43

⁷ Tă nhũm sap nê kamăt pa mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê hkôt akuprô nê axpên kută apku nhũm Pawre mẽ kăm kapêr. Ra apkati hkôt mẽ inhnojarêť kaxyw jakamă nhũm mẽ kăm Tĩrtũm kapêr jarênh ryy nê. Ra kôt ā kamăt nhũm arĩ mẽ kăm harênh o nhý. ⁸⁻⁹ Ixkre hprêk axpên nhũpy axkrunêpxi nhũtep xă kamă na pa prem akuprô nê mar o ixkrĩ. Ixkreja kamă kanê ohtô nê hpôk o harir. Jakamă nhũm Pawre arĩ mẽ kăm ujarênh o nhý nhũm mẽhō xăptăr nyw Exikja ra ôtxwa htýx nê mẽ ixkuri ôť o nhý. Janere hă ôť o nhý. Tă ra gôr nê janere pê kato nê ahparmă tē nê pykap tēm. Pa mẽ tee ri omu nê ahparmă hwýr ixprôt nê wrý nê omu nhũm htyk mex nê nō. Kýj rũm ahpăr mă htēm ryy jakamă htyk mex nê nō. Hămri nhũm hkwýjaja tee ri omu nê hkaprĩ htýx nê kumý nê mýr o hkrĩ. ¹⁰ Hămri nhũm Pawre mẽ ixkôt wrý nê hwýr tē nê htyk ā omu nê kumý nê mẽ kăm:

—E mẽ amýr kêt nê. Ra htyk tă koja Tĩrtũm akupým mẽ pamă ho htĩr.

Anhýrja kôt nhũm akupým htĩr. ¹¹⁻¹² Hămri nhũm mẽ akupým htĩr ā omu nê hkinh týx kumrêx. Hămri pa mẽ akupým kýx pê ixkre hwýr api nhũm Pawre mẽ inhmă păwti hkwý nhĩrê nê mẽ inhmă kugô pa mẽ Jejus kot mẽ panê htyk mă ijamaxpêr mẽ kuku. Hămri nhũm Pawre axte mẽ kăm kapêr o ýr rāhă nhũm myt kato pa mẽ kêp anhgră nê ma ixpa.

Pawre Mĩrêť wýr mōr ā harênh

¹³ Hămri pa mẽ inhnojarêť nhũm Pawre mẽ ixte hkôt mẽ inhmōr xwýnhjê mă:

—E kêr ka mẽ ma pâr kăm ixkukamă mō. Kot paj ahte ma kýx pê mẽ akôt ixpar o Asôt wýr mō. Hămri nê hwýr pøj nê mẽ anhō pâr

mă axă pu mẽ ma pahpimrăătă ma hamũ mō. Anê.

¹⁴ Hămri pa mẽ kuma nê ma mō nê mẽmo arĩgo hă Asôt kamă axpên wýr pøj. Hămri nhũm Pawre mẽ ixkôt pâr wýr axă pa mẽ ma krî pê Mĩtirên wýr mō. ¹⁵ Nê hwýr pøj nê kurũm kormă mō nhũm apkati pa mẽ gô hipôk pê Kiw jakrenh o mō. Nê hakre nê mō nhũm apkati pa mẽ gô hipôk pê Săm wýr pøj nê hă pâr nhô. Hămri nhũm apkati pa mẽ axte mō nê Mĩrêť wýr pøj. ¹⁶ Nom nhũm ra Pawre nojarêť nê. Kăm tokyx As rũm kator nê Jerujarê hwýr mōr nê tokyx hpôx prăm nê. Kăm mẽ hkinh pê Pêtekos xwýj ri hwýr hpôx prăm jakamă nojarêť týx pa mẽ Epes wýr inhmōr kêt nê.

Pawre kot Epes kamă Kris kwýjê mă amnhĩ jarênh

¹⁷ Tă pa mẽ Mĩrêť wýr pøj nhũm Pawre amnhĩ wýr Epes wýr Jejus kwý jahkre ho mẽ pa xwýnhjê hă karô. ¹⁸ Hămri nhũm mẽ man mẽ ixwýr mō nhũm Pawre mẽ omu nê mẽ kăm amnhĩ jarê nê mẽ kăm:

—Nă ixte mẽ amă amnhĩ jarênh kaxyw na pa mẽ ată karô. Ra mẽ ate tanhmă ixte amnhĩ nhĩpêx to hă ixpumunh mex. Wam mẽ awýr As wýr ixpôxtă ā ka prem aprĩ hă ixpumunh mex nê. ¹⁹ Na pa pre mẽ akôt ri mẽ amă tanhmă amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Te ixpê mẽ amă ixăpênh xwýnh pyrăk. Nê Pahihti Jejus mă tanhmă amnhĩ nhĩpêx to ho ri mẽ akôt ixpa. Nê ixkwý Ijaew kwý kot Jejus kapêr kaga hă mẽ omu nê ixkaprĩ nê inhmýr o ixpa. Nhũm prem Jejus ā ixtomnuj pa amnhĩ xă htýx kamă ijamak o ri mẽ hkôt ixpa. ²⁰ Nom arĩ ri Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa rāhă nê ā hă kaga hkêt nê. Mẽ anhōrkwý kamă nê mẽ ahkre xă hă ixkre kamă. Mẽ ate tām amnhĩ nhĩpêx prăm xăj pa pre ā mẽ ajahkre mex anhýr rāhă ho ri mẽ akôt ixpa.

²¹ —Nê mẽ ixpê Ijaewjê mẽ mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjê mẽ pa pre mẽ ajahkre ho axpên pyrăk. Mẽ apiită mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nê hpănă Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Nê amnhĩ kaxyw mẽ panhō Pahihti Jejus Kris kôt ajamaxpêr kaxyw na pa pre mẽ akôt ri mẽ ajahkre rāhă ho ri ixpa.

²² —Tă ra Tĩrtũm Karô kot akupým Jerujarê hwýr inhmênh jakamă pa kormă hwýr mō. Kot paj hwýr pøj nhũm krî nhô xwýnhjaja Jejus ā ixtomnuj nê nom tanhmă mẽ kot ixtoja kukamă ixte ixprĩ hă ixăhpumunh kêt. ²³ Ja pix na ixte omunh. Na pa hte nhýri pøj nhũm htem Jejus ā ixpynê nê mẽ hagjênh xă kamă ijagjê nê tanhmă inhĩpêx to. Tĩrtũm Karô na pre ra ā mẽ kot inhĩpêx anhýrja kukamă inhmă mẽ harê. Jakamă ixte amnhĩ kukamă amnhĩ tă ixăhpumunh mex. Kot paj xep akupým Jerujarê hwýr pøj nhũm mẽ ixpumu nê Jejus

ã tanhmã inhîpêx to. ²⁴ Tã no pa amnhî kamã ixkahak kêt o inhmã mê uma hkêt nê. Koja mê kãm ixpîr prãm nê mãmri ixpî. Inhmã ixyk pyma hkêt. Æm mêmoy pixi na inhmã hprãm. Ra Pahihti Jeŭsus kot mêmoy tã inhmã karô xaja na inhmã kormã ixtîr ri hatûr xãm mênh prãm. Tîrtûm kãm mê pajapê hã kot mê pahto mex prãm xaj mê pahwîr Kra Jeŭsus mênh nhûm mê panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênhja na inhmã mê piitã mê kãm harênh jatûr xãm mênh prãm.

²⁵ —Tã e ixkrãmnhwýjaja. Na pa pre mê akôt mê ajahkre rãhã ho ri ixpa. Mê ate Jeŭsus kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa kaxyw. Tã kot puj pêr mê axte axpên pumunh kêt nê.

²⁶⁻²⁷ —Na pa pre ra mê amã Tîrtûm kapêr piitã harênh pa. Mê ate mar tîx nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx o apa kaxyw. Jakamã koja mê anhô krî nhô xwýnhjê hõ amnhî kaxyw Jeŭsus kôt hamaxpêr prãm kêt nê rî tãm. Kwãr mãmri kot amnhî tomnuj kamã ty nê arî tãm amnhî pumu no ãm kê amnhî tã tanhmã inhmã nê hkêt nê.

²⁸ —E mê ate Kris kwý jahkre ho apa xwýnhjaja. Kêr ka mê amnhî pumunh mex o ri apa. Nê mê kot Jeŭsus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê jamãr mex o ri apa. Ja kaxyw na pre Tîrtûm Karô mê kaxyw mê axunhwý, Tîrtûm Kra Jeŭsus kot htyk o Tîrtûm mã mê pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa jakamã kêr ka mê kãm mê omunh mex o ri mê hkôt apa. Te ôwêhti jamãr xwýnh kot ôwêhti jamãr mex o ri pata pyrãk.

²⁹ —Kot paj ma mô nhûm mêmoyjaja ixpãnhã mê awýr pøj nê mê ate Jeŭsus kaga hprãm xaj tanhmã mê amã hêx to ho ri mê akôt pa. ³⁰ Nê mê akwýjaja mê urã nê tanhmã hamaxpêr punuj to nê mê ate Jeŭsus kaga hprãm xaj hêx rom tanhmã mê amã kapêr to ho ri mê akôt pa. ³¹ Jakamã kwa mê o kora. Kêr ka mê axkãm ajamak rom nê ri apa. Kê jajaja nhýrmã ã mê amã kapêr anê ka mê ama nê mê hkôt ajamaxpêr kêt nê. Mê ate mê mar nê mê hkôt ajamaxpêr pymaj na pa pre mê akôt ri mê ajahkre ho ri ixpa hã ixtã amgrã axkrunêpxi. Arigro hã nê kamãt kãm mê ajahkre rûnh o ri ixpa. Nê mê ate mê amã mê hêx xwýnhjê hkôt amnhî xunhwýr pymaj mê ajahkre pê te inhmýr pyrãk o ri mê akôt ixpa.

³² —E kot paj Tîrtûm nhîhkram mê ajagjênh pa. Koja mê atãnopxar o ri mê akôt pa nê mê akutã nojarêr rãhã ho pa. Hãmri ka mê ãm hkôt pix mã amnhî nhîpêx. Jao Jeŭsus kaga hkêt nê. Hãmri nhûm nhýrmã Tîrtûm mê pahpê hkrajê piitã tanhmã mê pahto mex to.

³³ —Na pa pre mê akôt ixpa ry htã no ãm aa mêmoy tã mê awýr kêt nê. Mê axê hkwy hã mê awý rý mê akãxpore hã mê awýr o ri

ixpa hkêt nê. ³⁴ Na pa pre amnhî pa kukwak ri amnhîm ixujaprôr pê ixãpkur o ri mê akôt ixpa. Nê ixkôt mê pa xwýnhjê mã ixujaprôr o ri ixpa. Ra mê ate ja hã ixpumunh mex.

³⁵ —Tã mêmoy kaxyw na pa pre ã mê akôt amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa? Nã mê ate ja hã ixpumunh nê ixpyrã nê ã amnhî nhîpêx anhýr o ri apa kaxyw. Nê ixpyrã nê tanhmã mê kute xwýnhjê ho ajuta hto ho ri mê apa kaxyw. Na pre Pahihti Jeŭsus ja jarênh o: “Koja mêmô amã mêmoy gô ka amnhîm apy nê akînh nê. Nom kot kaj kam nhãm mêmô mã mêmoy gô hãmri nê akînh tîx o ate mêmô mã mêmoy nhôrtã jakre.” Anê.

³⁶ Na pre ã Pawre mê kãm ujarênh anhýr pa hãmri pa mê ra inhnojarêr. Hãmri nhûm mê piitã hkônkrã ho hkrî pa nhûm Pawre mê ho Tîrtûm wý. ³⁷⁻³⁸ Hãmri nhûm mê piitã kãm Pawre hkînh tîx jakamã mýr rax o kuhê. Tee ri kot axte mê kot axpên pumunh kêt ã mê kãm amnhî jarênhja ma nê hkaprî htîx nê. Nê hkaprî xaj kahti hkôt hamý nê mur. Hãmri nê ma Jerujarê hwýr hkujaêk kaxyw mê ixkôt pãr wýr hkaprî nê mê ixkôt mýr o mô.

21

Pawre kot Jerujarê hwýr hpôã ã harênh

¹ Tã pa mê gô mýri Jeŭsus kôt mê ixtôjê re nê pãr krem agjê nê axte mô. Ma gô hipòk pê Kosti hwýr ixkatàt kôt mô nê hã ajêt. Hãmri nhûm apkati pa mê axte hamû mô nê hpãnhã gô hipòk pê Roxti hwýr mô nê hwýr pøj nê hã pãr xi. Hãmri nê hpãnhã axte krî pê Patar wýr mô. ² Hãmri nê hwýr pøj nê pãr rûm ijapøj nê pãr ô pumu. Nhûm ra pyka pê Wênis wýr nojarêr pa mê hwýr agjê nê ma kamã axte mô. ³ Môô nê amým amnhî kukamã gô hipòk pê Sipre pumu. Hãmri nê upòk rûm hakrenh mã mô nê pyka pê Sir wýr mô nê kamã Xir hwýr pøj nê hã pãr nhô. Pãr pãm kot krî kamã pãr kukrêx rer kaxyw pa mê kormã hã ajêt nê tokyx axte nhãm inhmôr kêt nê. ⁴ Hãmri pa mê kutêp api nê krî kamã mê kot Jeŭsus kôt axpên to htô nê htôx xwýnhjê japêr o mô. Hãmri nê nhýri mê omu nê mê hkôt ri ixpa ho ixtã ù semãn. Nhûm prem Tîrtûm Karô nhý hã Pawre mã kapêr nê kãm:

—Kwa Pawre mê inhma. Kot ka Jerujarê hwýr pøj nhûm xep mê kãm akurê xwýnhjaja tanhmã anhîpêx to. Tîrtûm Karô na ã akukamã mê inhmã ajarênh anê. Jakamã kwa hwýr amôr kêt nê. Na pa mê tee ri akukamã ijamaxpêr. Anê.

⁵ Hãmri nhûm amnhî tã mê kuma nê ãm mê kuma nê Jerujarê wýr hkrã kamã hihtîx nê. Jakamã nhûm semãn hapêx pa mê axte inhnojarêr. Axte Jerujarê hwýr kormã inhmôr kaxyw inhnojarêr. Nhûm Jeŭsus kôt mê ixtôjaja mê kot mê ixkujaêk kaxyw piitã pãr wýr mê ixkôt mô. Mê hprô nê ri

hkrajê mē nhūm mē pimràatā mē ixkôt mō. Hāmri pa mē pâr wÿr pōj nē gô mÿ ri i xpīitā ixkônkrā ho ixkrī hpa nē amnhī to Tīrtūm wÿ. ⁶ Hāmri nē mē kām amnhī jarēnh pa nē mē noo mā pâr krem agjê nē ma axte mō nhūm mē awjanā nē ma akupÿm ôrkwÿ hwÿr hapêx. Hāmri pa mē kurūm kormā ma Jerujarê hwÿr mō. ⁷ Mōō nē krī pē Poremāx wÿr pōj nē hā ajêt. Hāmri nē pâr rūm ijpōj nē axte krī kamā Jejus kôt mē ixtō nē mē ixtōxjê japêr o mō nē nhÿri mē omu nē mē kuri amnhīm hikra.

⁸ Tā nhūm apkati pa mē axte mō. Pānhā ma krī pē Sejarēj wÿr mō. Hāmri nē hwÿr pōj nē Firipti kuri pōj. Firiptija kormā nyw ri mē kot Jerujarê kamā mē mjēn htyk xwÿnhjê mā mē apkur xā nhōr ho pa kaxyw mō ho 7 nē mē unhwÿr xwÿnhajê hō na pre. Tā hpānhā kēp Tīrtūm kapêr jarēnh o pa xwÿnh. ⁹ Nhūm hkra nijaja kēp kwat. Piitā mjēn kêt nē hkukrit rāhā pa. Mē kēp Tīrtūm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnh na pre mē. Jakamā pa mē mē kuri pōj. ¹⁰ Hāmri nē mē hkôt ri i xpa hā ixtā apkati grēre nhūm Akapō Jutej rūm man mē ixwÿr mōn pōj. Kēp Tīrtūm nhÿ hā kapêr jarēnh o pa xwÿnh na pre. ¹¹ Hāmri nē mē ixwÿr pōj nē Pawre pumu nē hkukamā kot tanhmā harēnh to kaxyw hwÿr tēn kēp hpexā kapa nē ho amnhī tē hpre nē ho amnhī pa hpre nē xa. Hāmri nē mē inhnoo mā Tīrtūm Karō nhÿ hā mē kot tanhmā hipêx to hkukamā kām awarjê nē kām:

—E kot kaj Jerujarê hwÿr pōj nhūm Ijaew xāptār tūmjaja apumu nē ā anhīpêx anê nē apa hpre nē ate hpre hāmri nē Ijaew kêt xwÿnhjê nhīhkram ajaxā. Kōja mē ā anhīpêx anê. Anê.

¹² Hāmri pa mē tee ri ā ujarēnh anhÿrja ma nē Pawre kamā ixkahak tÿx nē ixkaprī nē inhmÿr o ixkrī. Nē xatā kot mē hwÿr mōr nē kām ixkapêr kām ixihtÿx nē kām:

—Kwa mē ixkapêr ma Pawre. Mē hwÿr amōr kêt o mē hwÿr amōr kêt. Anê.

¹³ Hāmri nhūm mē inhmā:

—Tk. Kwa mē amÿr kêt nē. Na pa mē apumu nē ixkaprī nē. Nā kot paj ma mē hwÿr mō. Kwār mē māmri Pahihti Jejus ā tanhmā ixtō rÿ hā i xpī. Ixte amnhī kamā ixkahak kêt. Anê.

¹⁴ Hāmri pa mē tee ri mē hwÿr mōr nē hkurê kaprÿ nē kām:

—Tōe. Nā kam nē Tīrtūm kām hprām xā hkôt māmri mē hwÿr mō rÿ mē hwÿr amōr kêt nē. Anê.

¹⁵ Tā pa mē ra inhnojarêt nē amnhī to i xpikuprōnh pa nē ma Pawre hkôt Jerujarê hwÿr tā ma mō. ¹⁶ Hāmri nhūm Sejarēj kamā Jejus kôt mē ixtō hkwyjaja ma mē ixkôt mō. Pa mē mōō nē Jerujarê hwÿr pōj. Hāmri nhūm mē ixkôt mē mōr xwÿnhjaja mē ixtō mō nē Mēnasō nhōrkwy hwÿr mē ixtō pōj.

Mēnasōja Sipre kamā na pre kato. Tā hpānhā Jerujarê hwÿr ahpā nē kamā ri pa ho pa. Na pre ra Jejus kôt amnhī xām ā hā amgrā xohtō nē. Tā pa mē kuri pōj.

Pawre mē Xiakre wa harēnh

Atre 15:3-21; Wam Korīt 9.19-22, 10.32-

33

¹⁷ Tā pa mē Jerujarê hwÿr pōj nhūm Jejus kôt mē ixtōjaja mē i xpumu nē hkñh nē. ¹⁸ Hāmri nhūm apkati pa mē ma Pawre hkôt Xiakre hwÿr mō. Nhūm mē kot Tīrtūm kapêr o mē ahkre xwÿnh piitā ra kuri akuprō nē mē ixkutêp hkrī. ¹⁹ Jakamā nhūm Pawre mē hwÿr axā nē mē kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā amnhī jarê nē mē kām:

—Pa na ka mē rī akrī. E ot pa axte mē apumunh mā mō. Ixte mē amā amnhī jarēnh ā amnhī jarēnh kaxyw. Nā na pa pre ma Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt i xpa nē mē kām Jejus kot mē panê tanhmā amnhī nhīpêx to jarēnh o ri mē hkôt i xpa. Nhūm Tīrtūm inhīhkō hā ixkutā nojarêt mex jakamā nhūm prem inhma nē ohtō rax nē mē pahpyrā nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ. Anê.

²⁰⁻²⁵ Hāmri nhūm mē Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr ā mē harēnh ma nē mē ŷ hā hkñh nē mē hā Tīrtūm mā mex o mex ā harê. Hāmri nē Pawre mā kām:

—Nā na pa prem ra mē harēnh ma. Hāmri nē mē kām kagā nhīpêx nē mēmoj tā mē kām karō nē mē hwÿr kumê. Mē kot omunh nē kamā harēnh nē hkôt amnhī nhīpêx o pa kaxyw.

Na pa prem kagāja kamā mē kot sānti nhō hkur nē mē hkurê.

Nē mry kamrō hkur nē mē hkurê.

Nē mēmo mry hpar nē hkamrō runh kêt rāhā hkur nē mē hkurê.

Nē mē kot amnhī prō pix tănopxar kaxyw mē kām hā karō.

Nē mēnijaja kot amnhī mjēn pix tănopxar kaxyw mē kām hā karō.

Nē nhām mē kot axpēn to amnhīkati nē mē hkurê.

Ā na pa prem ja hā kagā nē mē hwÿr mēnh anê. Jakamā e mē inhma. Na ra mē pahpê Ijaew kwÿjaja ohtō rax kumrêx nē mē pahpyrā nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ. Mān ka pre mē harēnh ma. Na htem Jejus kôt amnhī nhīpêx o pa jao määnēn Tīrtūm nhÿ hā Mojes kapêr kot amnhī nhīpêx mex o pa. Tā nhÿri mē kot tanhmā ato hēx to hā ajarēnh ma. Na ka xep hte Ijaew kêt xwÿnhjê nhō krī kamā pōj hāmri nē mē ō krī kamā Ijaew kwÿjê pumu nē mēmoj nē tanhmā mē kām akapêr to ho ri apa. Nom Ijaew kêt xwÿnhjê mā ka xep hte ā mēmoj nē akapêr anhÿr kêt nē. Ām Ijaew mā pix mā ka xep hte mē kot finat Mojes kapêr kôt amnhī nhīpêx nē mē

hkurê ho ri apa. Nê mê panhîgêrê kot amnhî nhîpêx kuhpa hâ mê kot mê hkra my kwyrê kâ jakâr nê ka xep hte mê hkurê ho ri apa. Nê mê kot mê panhîgêrê kôt amnhî nhîpêx nê ka xep hte määnenê mê hkurê ho ri apa. Mê kêp Ijaew tâ ka xep pre hte â mêmoy nê mê hkurê anhîrê ho ri apa. Na prem jar â Ijaewjê mã ato hêx o pa anê nhûm mê kuma nê mê hkôt hamaxpêrê kurê kumrêx. Jao ra ate mê pahpê Ijaew kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx kêt â akamnhîx.

—Tâ ra mê kot apôx â ajarênh mar jakamâ tanhmâ kot kaj we mê kâm amnhî tâ axâprâr to? Nê tanhmâ kot kaj we mê noo mã amnhî nhîpêx to kê mê arî mê pahte amnhî nhîpêx kôt ate amnhî nhîpêx o apa hâ apumu? E na pa mê ra ijamaxpêr. Kot ka â amnhî nhîpêx anê. Na ra jar mê pahkwýjaja kêp kwat nê Tirtûm mã tanhmâ amnhî jarênh to jatur xâm mênh kaxyw amnhî krâ hkênh mã. Jakamâ e kêr ka ma mê hkôt tê nê mê urâh nê amnhî krâ hkênh nê kam nê mê ate amnhî krâ kênhta pânha amnhîre. Kot kaj â mê hkôt amnhî nhîpêx anê hāmri nhûm mê pahkwýjaja arî mê pahte amnhî nhîpêx o ate amnhî nhîpêx o apa hâ apumu nê mê kot ato hêx â apumunh kurê kumrêx. Nê arî ate finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hâ apumu. Anê.

²⁶ Hāmri nhûm Pawre mê kuma nê mê kām:

—Tôe. Nâ âm hāmri na ka mê inhmâ awjarê. Nâ kot paj â amnhî nhîpêx anê. Anê.

Jakamâ nhûm apkati nhûm ma mê kêp 4tajê o mô nê mê mex kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx to. Hāmri nê Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwýr mra nê agjê nê mê ô patre mã mê amnhî jarê nê kām:

—E ot pa mê awýr mra. Na pa prem ra mêmoy tâ tanhmâ Tirtûm mã amnhî jarênh to. Tâ kot paj mê axte ixtâ û semân hāmri nê hatur xâm mênh kaxyw akupýn awýr mra nê amâ mêmoy gô ka mê inhmâ Tirtûm mã agô nê hkôt kām mê ijarê. Nê pa kot paj mê ixpiitâ hpânha amâ amnhîre. Anê.

Mê kot Pawre pynênh â mê harênh

Atre 24.12

²⁷ Tâ nhûm semânja hapêx kaxyw nhûm pika pê As rûm Ijaew kwýjaja ma mra nê Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwýr agjê. Hāmri nê kamâ Pawre pumu nê kamâ gryk týx nê hwýr hprôt nê unê nê tanhmâ hkwyjê mã ho hêx to nê ho kapêr punuj nê. Nê mê kām:

²⁸ —E mê amnê mra nê jahti pumu. Na hte krî piitâ hkôt ri mê pahkwýjê mã tanhmâ ri hêx to ho pa. Tirtûm nhý hâ finat Mojes kapêr nhûm mê kām ho kapêr punuj o pa. Nê mê pahte Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkreja nhûm hte määnenê tanhmâ mê kām ho kapêr punuj to. Mê pahpyrâ nê kêp Ijaew

tâ mê pahpê hkwyê ho kapêr o pa. Tâ ra axtem nê amnhî kôt Tirtûm nhô ixkre hwýr Ijaew kêt xwýnh kwýjê ho agjê. Mê kot hwýr gjêx kêt kumrêx tâ nhûm axtem nê amnhî kôt mê ho agjê. Anê.

²⁹ Na pre krîja kamâ Ijaew kêt xwýnh Topîja Pawre hkôt pa nhûm mê omu. Kêp Epes nhô xwýnh nhûm mê kot pry â Pawre hkôt pa hâ omu. Tâ hâ ahtûm nê Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ Pawre pumu nê htýx amnhî kôt Topî ho âr â hkamnhîx nê â mê kām harênh anê. ³⁰ Hāmri nhûm mê kuma nê Pawre kamâ gryk týx nê. Nê hwýr hprôt nê unê nê ixkre rûm ho kato nê kêp hakwa kre kahê. ³¹⁻³² Hāmri nê ma o tê nê htak rax nê. Ra mê kot htak o hpir mã tâ nhûm mēhōja pôristi krāhtûm wýr hprôt nê kām awjarê nê kām:

—Kwa o mûj mê ra kot axpên nhîmex kaxyw pijapu ho kuhê. Anê.

Hāmri nhûm tee ri kuma nê pôristi hkwyjê mã anê nê mê ma mê hwýr hprôt kurê kumrêx. Nhûm mê arî Pawre htak tâ amnhî wýr mê omu nê mê umaj kām ure. ³³ Hāmri nhûm pôristi krāhtûm Pawre hâ amýnê nhûm pôristijaja unê nê kax o mê hkaxprexâ ho axkrut nê ho hkaxpre pa. Hāmri nhûm mê hkrāhtûm Pawre hâ mê hkukja nê mê kām:

—Kwa mê atō inhmâ jahti jarê. Tanhmâ na hixi te? Tanhmâ na we amnhî tomnuj to hâ na ka mê â hipêx anê? Anê.

³⁴ Hāmri nhûm mê kuma nê piitâ anhîpê kâxpê kām tanhmâ harênh to. Nom axpên kwým tanhmâ ri kām harênh to. Hāmri nhûm tee ri hpir hâ kot mê mar kaxyw hāmri nê pôristi mã anê nhûm mê kêp Pawre ho kato nê ma mê âpênh xâ hâ ixkre hwýr o tê. ³⁵⁻³⁶ Hāmri nhûm Ijaew kwý ohtô nê pry hâ axpên nhîgānh o hkôt mra. Nê gryk xáj kapêr punuj týx o mê hkôt mô nê kax pê pôristi mã kapêr nê mê kām:

—Kwa mê apîhti ri. Mexti hâ. Mēmo kaxyw na ka mê ri amâ hapê ho apahti? Anê.

Jakamâ nhûm pôristija tee ri mê kuma hāmri nê mê kot tanhmâ ho pymaj kumý nê kýx pê mê kêp kupê nê o mô. Jao ixkreja wýr mê âpir xâ hâ ho âpir o mô. ³⁷ Nê kot ho âr kaxyw tâ nhûm Pawre mê hkrāhtûm mã kām:

—E pa amâ mêmoy jarê ka inhma. Anê.

Mê kapêr o kām kapêr hāmri nhûm amnhî jaêr pê kuma nê kām:

—Kwa xâ na ka mê ixpyrâ nê Gresjê kapêr o akapêr? ³⁸ Na pa ixtýx apê Ejit nhô xwýnh pê mê hpar o apa xwýnhnta â akamnhîx. Ham na pre mê inhô pahihtu kutâ amnhî xām nê kot hkurê kaxâr kaxyw mê ho ajuta xwýnhjê ho 4.000 nê mê hkurê nê ma kapôt â mê o pa. Nom tām na xep Gresjê kapêr o kapêr kêt nê. Anê.

³⁹ Hāmri nhūm Pawre kām:

—Nà ixpê Ejit nhō xwýnh̄ta kêt. Ixpê Ijaew na pa. Pyka pē Siris kamā krī rax pē Tas kamā na pa pre ixkato. E xà kot paj ixkòt mē mōr xwýnh̄ nēj mā ixkapēr nà? Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Kam nē māmri tanhmā mē kām akapēr to. Anē.

Hāmri nhūm mē àpir xàta ã kýx pē mē mýri xa nē kànhmā mē kām ìhkra pē nhūm mē omu nē hpínhkrenh pa nhūm mē kām amnhī jarē.

22

Pawre kot kām hkurē xwýnh̄jē mā amnhī jarēnh

Atre 9.1-19, 26.1-23

¹⁻² Nhūm Pawre amnhī kwý Ijaew kapēr o mē kām kapēr nē mē kām:

—E ixkwýjaja. Pa mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Anē.

Hāmri nhūm kot mē kapēr o kapēr ma nē hpínhkrenh pa nē akryk mar o kuhē nhūm mē kām:

³—Nà ixpê mē anhīō na pa. Ijaxwýja ixpê Ijaew. Pyka pē Siris kamā krī pē Tas kamā na pa pre ixkato no ãm jar Jerujarē kamā na pa pre ixàptàr. Kamariw na pre hte ijahkre ho pa. Finat Mojes kot Tirtūm nhý hā mē panhīgētjē mā kapērja nhūm pre hprī hā ho ijahkre ho pa. Na pa pre mē apyrā nē inhma Tirtūm kòt amnhī nhīpēx prām nē.

⁴—Jakamā na pa pre mē pahkwý kot Jejus kòt amnhī xunhwýr xwýnh̄jē japēr o ixpa nē nhýri mē kām ixkato nē mē unē. Memyjē pynē nē mēnijē pynē. Hāmri nē mē kot mē hpar kaxyw mē hagjēnh o ri ixpa. ⁵ Na pa pre ã mē hipēx o ri ixpa anē. Mē panhō patre maati nē mē àptār tūmreja ja ra mē kot ja hā ixpumunh mex. Mē tāmja ja na prem krī pē Tamas kām mē pahkwýjē kaxyw kagā nhīpēx nē inhma kugō pa kupy nē ma mē hwýr o mō. Ixte mē ò krī kamā Jejus kwýjē pynēnh par nē man akupýn Jerujarē hwýr mē ho inhmōr nhūm mē kot tanhmā mē ho kaxyw.

⁶—Tā ra myt aha pa mē hwýr ixàhtēp o mō. Puh nhūm kaxkwa rūm hirā rax kumrēja ixwýr wrý nē ixtā ajēt pa hipòk ri xa. ⁷ Hāmri nē umaj pykap tēm nhūm mēhō kapēr nē inhma: “Pa Sawti? Hēxta waa nē. Kwa mon ka hte axtem nē ixtomnuj týx o ri apa?” Anē. ⁸ Hāmri pa kām: “Kwa mē atō na ka ri ã inhma akapēr anē pahihiti?” Anē nhūm inhma: “Ixpê Najare nhō xwýnh̄ Jejus. Pa na ka hte ixpê ixkòt mē kot amnhī xunhwýr xwýnh̄jē homnuj týx o ri apa. Jao te pa ixtomnuj pyrāk.”

⁹—Anhýr o inhma kapēr nhūm ixkòt mē pa xwýnh̄jaja kuma no ãm hprī hā mar mex kêt nē. ãm hirā raxta pix pumu. ¹⁰ Tā

pa kām: “No tanhmā kot pa we amnhī to Pahihti?” Anē nhūm inhma: “E kànhmā xa nē māmri ma Tamas wýr mō. Kot kaj hwýr pōj nhūm mēhō awýr tē nē mēmoj tā amā karō ka ama nē hkòt amnhī nhīpēx.” Anē.

¹¹—Nhūm pre ã inhma kapēr anē. Hāmri pa hirā rax pumunh o ixām kurē ra inhno hkre nē ixrit kêt nhūm ixkòt mē pa xwýnh̄jaja ixpa hā ixpy nē ma Tamas wýr ixto mō nē ixto pōj.

¹²—Tā nhūm Tamas nhō xwýnh̄ pē ãnānisti ixwýr tē. Na pre hte Tirtūm kapēr ã kagā htūm kòt amnhī nhīpēx mex nhūm Tamas kamā Ijaew piitā kām hkīnh nē axpēn mā mex ã harē. ¹³ Jakamā nhūm ixwýr tē nē inhma: “Pa Jejus kòt ixtō Sawti? E akupým rit.” Anhýrja kòt pa akupým ixrit mex kurē kumrēx nē omu. ¹⁴ Hāmri nhūm inhma: “Nà mē panhīgētjē nhō Tirtūm na amnhī kaxyw ata. Ate kapēr mar nē hkòt tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw. Nē ate kaxkwa kamā Kra mex pumunh nē kapēr mar kaxyw. Tā ka xep ham hirā rax kamā omu nē kapēr ma. ¹⁵ Jakamā kēr ka ma mē piitā mē kām ate omunh xwýnh̄ja jarēnh o ari mē hkòt apa. Nē mē kām kapēr jarēnh o mē ahkre ho ri apa. ¹⁶ E tokyx kànhmā xa nē Jejus mā amnhī jarē nē hkòt amnhī xām kē anē ate amnhī tomnuj rēnh pa. Hāmri pa apē hkwy hā akra kumrā ka ma mē kām kapēr jarēnh o ri apa.” Anē.

—Nhūm pre ã ãnānisti inhma kapēr anē.

¹⁷—Tā pa man akupýn jar Jerujarē hwýr mē awýr mō. Hāmri nē jar Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā kām amnhī jarēnh o ixām rōm axte mēmoj pumu. ¹⁸ Nhūm Jejus axte ixwýr kato nē xa nē inhma kapēr nē inhma: “E inhma. Jerujarē nhō xwýnh̄jaja kām ixkapēr mar prām kêt jakamā kot kaj mē kām ixkapēr jarē nhūm mē amar kêt nē. Jakamā kwa tokyx akato nē hpānhā ma nhýhým mō.” Anē.

—Hāmri pa tee ri ã kapēr anhýrja ã kuma nē kām: ¹⁹ “Kwa nà koja mē inhma Pahihti. Ra mē kot ixte amnhī nhīpēx ã ixpumunh mex. Ixte amnhī nhīpēx tūmta kòt mē kot ixpumunh mex. Na pa pre hte krī piitā hkòt mra nē Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē kot akòt amnhī kaxyw hamaxpēr xwýnh̄jē pynē nē mē hta nē mē hagjēnh xā kamā mē hagjē nhūm mē kot ja hā ixpumunh mex. ²⁰ Nhūm mē kot akapēr jarēnh o pa xwýnh̄ Estewāw pīrta pa pre hā mē omu nhūm ja inhma mex pa mē kām mē hinòkà jamýnh o hā mē omunh o xa. Na pa pre ã amnhī nhīpēx anhýr o ri ixpa. Tā hpānhā akòt amnhī xām hāmri nē akòt amnhī nhīpēx o ri ixpa. Jakamā koja mē ixte amnhī nhīpēx nyw ã ijarēnh ma nē kām ixkapēr mar prām nē.” Anē.

²¹—Pa pre ã Jejus mā amnhī jarēnh anē nhūm inhma: “Nà. Kēr ka māmri kríja rūm

akato nê ma nhÿhÿm mō. Kot paj hpānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr amê ka hpānhā ma mē hwÿr mō nê mē hkôt mē kām ixkapêr jarēnh o ri apa.” Anê.

²² Nhūm pre Pawre ā amnhī hwÿjê mā amnhī jarēnh anê nhūm mē ari mar o kuhê rāhā Ijaew kêt xwÿnhjê jarēnh ma nê kamā gryk tÿx nê. Ijaew kêt xwÿnhjaja kot mē urāk nê Tirtūm kapêr marja nhūm mē kām hprām kêt jakamā nhūm Pawre ā mē harēnh anê nhūm mē kuma nê kamā gryk tÿx kumrēx. Nê gryk xāj kapêr punuj nê kapêr o:

—Kwa mē māmri apīhti ri. Ām hprī mā htāmti kēnā. Anê.

²³ Hāmri nê gryk xāj amnhī nhīnōkā hkwrÿ nê ho apē nê pyka jamÿ nê kānhmā ri ho ahkapē.

Pawre kot pôristi krāhtūm mā amnhī jarēnh

Atre 16.35-39

²⁴ Hāmri nhūm pôristi krāhtūmja tee ri ā mē kot amnhī nhīpêx anhÿr ā mē omu nê mē kapêr ma nê pôristijê mā kapêr nê mē kām:

—Kwa tanhmā na we jahti amnhī tomnuj to nhūm mē ā kamā gryk tÿx anê? E mē tokyx ixkre hwÿr ho axā nê mē htak xā ho htak kē mē pamā tanhmā amnhī jarēnh to. Anê.

²⁵ Hāmri nhūm mē kuma nê ho axā nê htak kaxyw kormā hpre ho xa. Hāmri nhūm pôristi krāhtūm nhō kōwenatōja mē hkôt axā nê hā mē omunh o xa nhūm Pawre omu nê amnhī tā kām kapêr nê kām:

—Kwa kormā ixte tanhmā mē amā amnhī jarēnh to hkêt tā ka mē ixtak kaxyw. Ixpê Ijaew tā mǎānēn ixpê Rōm nhō xwÿnh kēnā. Xā na htem ā Rōm nhō xwÿnhjê nhīpêx anê? Anê.

²⁶ Hāmri nhūm tee ri ā amnhī jarēnh anhÿrja ā kuma nê pôristi krāhtūmja wÿr hprôt nê kām:

—Kwa taxy pu mē tanhmā ho hkêt nê. Xep kēp Rōm nhō xwÿnh kēnā. Anê.

²⁷ Hāmri nhūm tee ri kuma nê Pawre hwÿr axā nê kām:

—Kwa xā ām hāmri na ka amnhī jarē? Xā apē Rōm nhō xwÿnh na ka? Anê.

Hāmri nhūm kām:

—Tÿ. Ām hāmri ixte mē amā amnhī jarēnh kēnā. Ixpê Rōm nhō xwÿnh na pa. Anê.

²⁸ Hāmri nhūm kām:

—Kwa pa na pa pre amnhī to Rōm nhō xwÿnh prām xāj amnhī pānhā mē kām amnhīrer rax nê. Anê.

Nhūm Pawre kām:

—Tÿ nom pa na pa pre amnhī pānhā mē kām amnhīrer kêt nê. Inhīpēxā hkôt ixpê Rōm nhō xwÿnh na pa. Anê.

²⁹ Hāmri nhūm mē kuma nê tee ri hamaxpêr o kām ma nê. Nê kām ma ho hkaga kurē kumrēx. Nhūm mē hkrāhtūm

nhō pahija mǎānēn kām ma nê. Kêp Rōm nhō xwÿnh tā nhūm mē axtem nê kot unēnh nê kax o hkaxpreja mā hamaxpêr nê kām ma nê. Na htem ā Rōm nhō xwÿnhjê nhīpêx anhÿr kêt nê. Na htem tanhmā mē hkukjêr to nê hprī hā mē kuma nê ri kormā tanhmā mē hipêx to.

Pawre kot Ijaew xaptār tūmrejê mā amnhī jarēnh

Matêwre 23.27-28

³⁰ Tā nhūm apkati nhūm pôristi krāhtūmja Ijaew kwÿ ho akuprō. Mēo patre maati nê patre krāhtūmja nê mē aptār tūmrejaja nhūm kot mē kām tanhmā Pawre jarēnh to kaxyw mē ho hpikuprōnh pa. Hāmri nê Pawre pē hxaxpre xā rē nê ma mē hwÿr o tē nê mē kutā ÿr.

23

¹ Hāmri nhūm mē omu nê mē kām amnhī jarē nê mē kām:

—E ixkwÿjaja. Pa mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Na pa hte Tirtūm nom tām amnhī nhīpêx o ixpa nê mē pahpê Ijaew nê pahte amnhī nhīpêx kwÿm ri tanhmā amnhī nhīpêx to hkêt nê. Anê.

² Hāmri nhūm mē ō patre maati ānānīsti kuma nê kamā gryk nê. Axtem ānānīsti hō na pre. Hāmri nê ā Pawre kot amnhī jarēnh anhÿrja ā kuma nê kamā gryk nê. Hāmri nê mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mā kām:

—Kwa mē atō hakwap hkurahti ri. Tām kot amnhī nhīpêxti hā. Na ām mē pamā amnhī to hēx o xa. Anê.

³ Hāmri nhūm Pawre kuma nê hwÿr rīt nê omu nê kām:

—Nā ka koya Tirtūm akura kām ga. Te ate finat Mojes kot ÿ hā kapêr kôt amnhī nhīpêx pyrāk tā ri axtem nê ri mē kot ijakwap ixkuranh kaxyw ri mē kām ixtā amÿnē. Anê.

⁴ Hāmri nhūm kuri mē kuhê xwÿnhja tee ri ā kām kapêr anhÿrja ā kuma nê kām:

—Kwa kēp patre maati kēnā kot ka kêt ri ā kām akapêr anê. Anê.

⁵ Hāmri nhūm amnhī jaêr pē ja hā kuma nê kām:

—Kwa ixte ja hā omunh kêt jakamā na pa ā ixtÿx kām ixkapêr anê. Ixte kēp patre maati hā omunh ronhÿx pa ā kām ixkapêr anhÿr kêt nê. Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot ja nê mē pamā kapêr kēnā. Mē pahte tanhmā mē panhō pahi ho pakapêr punuj to nê mē pamā kapêr. Tā pa ām ixtÿx ā kām ixkapêr anê. Anê.

⁶⁻⁸ Hāmri nê hprī hā mē kot mar o hkrī xwÿnhjê pumu. Nhūm mē kamā Satusew nhō xwÿnh kwÿ nê Parijew nhō xwÿnh kwÿ. Satusew mē Parijew nhō xwÿnhjaja na htem axpēn kwÿm ri tanhmā mē htykjê jarēnh to. Satusew nhō xwÿnhjaja na htem mē htyk nê mē hkarō mē ro hā mē hapêx o mē hapêx ā

mê hkamnhîx. Nê Tîrtûm kapêr o mê wrîk xwýnh kêt â mê harênh o pa. No Parijew-jaja na hte mê kurom mê htyk nê akupým mê htîr â mê hkamnhîx nê Tîrtûm kapêr o mê wrîk xwýnh â mê hkamnhîx. Nhûm Pawre kot ja hâ mê omunh jakamâ tanhmâ hamaxpêr to hâMRI nê mê kâm kapêr. Na pre Parijew nhô xwýnhjê pyrà nê mê htyk nê akupým mê htîr kôt hamaxpêr nê Tîrtûm kapêr o mê wrîk xwýnh kôt hamaxpêr. Jakamâ mê omu nê kâx pê mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nà ijaxwýja ixpê Parijew nhô xwýnh. Nhûm inhîpêexâ haxwýja kêp Parijew nhô xwýnh. Jakamâ na pa hte mê apê Parijew nhô xwýnhjê pyrà nê mê htyk nê akupým mê htîr kôt ijamaxpêr. Tâ âm ja pix mýrapê na ka mê ixpynê nê â inhîpêx anê. Anê.

HâMRI nhûm Parijew mê Satusew nhô xwýnhjaja kuma nê ja hâ axpên kâm gryk nê. Nê hâ axpên mã akîr. ⁹ HâMRI nê ra axpên mã âkjêr rax nê. HâMRI nhûm Parijew kwý pê Mojes kapêr o mê ahkre ho mê pa xwýnhjaja kânhmâ kuhê nê mê kâm Pawre hâ âprâr kâm hihtýx nê mê kâm:

—Kwa pêr tanhmâ kot amnhî tomnuj tore hâ. Mân âm hpimtir kâm na pre â ri kaxkwa kamâ mêmoj mar anê. Rý apu Tîrtûm kapêr o wrîk xwýnh kâm tanhmâ kapêr to nhûm pre Tamas wýr pry kamâ mar o xa rý ko. Anê.

¹⁰ HâMRI nhûm Satusew nhô xwýnhjaja tee ri Tîrtûm kapêr o mê wrîk xwýnh kot kâm kapêr â harênhja ma nê hâ axpên mã âkjêr rax nê. HâMRI nhûm pôristi krâhtûmja tee ri mê kot axpên mã âkjêr â mê omu hâMRI nê pôristi mã kâm:

—Kwa mê Pawre hwýr tê nê mê kêp utâ nê ma akupým o tê nê haxâ. Kot ka mê ho anhýr kêt nhûm mê tanhmâ hamaxpêr to nê gryk xâj axpên nhîhkra kamâ hkaxôn pa. Anê.

HâMRI nhûm mê kuma nê hwýr tê nê mê kêp utâ nê akupým o tê nê ixkre hwýr ho axâ.

Jejus kot Pawre jamaxpêr o hihtýx â harênh

Atre 18.9-10

¹¹ Tâ nhûm kamât nhûm Jejus tâm Pawre hwýr kato nê kâm:

—Pa Pawre? Kwa tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o amnhî kamâ akahak kêt nê. Kot kaj te ra ate jar Jerujarê kamâ mê kâm ijarênhata pyrà nê ma krî pê Rôm wýr mô nê krî nhô xwýnhjê mã ijarê. Anê.

*Mê kot Pawre hâ âmnênh â mê harênh
Sikûn Ximotre 4.18*

¹²⁻¹³ Tâ nhûm apkati nhûm Ijaew kwýjaja axpên wýr akuprô. Mêmyjaja kêp 40 nê axte hkôt mê hkwyjaja axpên wýr akuprô. Mê kot Pawre pîr kaxyw hâ axpên mar kaxyw hâ akuprô nê hâ axpên mã amýnê nê axpên mã:

—Tôe. Nà kot puj mê hpîr kaxyw amnhî jagri htýx o paxâpkur kêt râhâ kupî nê rî kormâ apku nê ixkô. Nà kot puj mê ho anê. Ra Tîrtûm noo mã mê pahte ja hâ amnhî jarênh kênâ. Anê.

¹⁴ HâMRI nê mê ma mê ô patre krâhtûmjê mê mê âptâr tûmrejê hwýr mra nê mê kâm hâ amnhî jarê nê mê kâm:

—Ot pa mê amâ amnhî jarênh mã mra. Nà kot paj mê tâ Pawre pî. Kot paj mê kormâ hpîr kêt ri ixâpkur kêt râhâ kupî. Ra mê ixte Tîrtûm noo mã ja hâ amnhî jarênh xâ hkôt. ¹⁵ Jakamâ e mê inhma. Kêr ka mê axêx rom pôristi krâhtûm mã anê kê apkati kê man mê awýr Pawre ho tê. Te mê ate aprî hâ hkukjêr kaxyw pyràk o kâm axêx. Koja mê kormâ mê awýr ho hpôx kêt ri pa mê unên kupî. Anê.

¹⁶ HâMRI nhûm Pawre tâmnhwý mê kot â hâ amnhî jarênh anhýrja ma hâMRI nê ma pôristi xâpên xâ hâ ixkrej wýr Pawre hwýr hprôt nê kâm mê harê. ¹⁷ HâMRI nhûm kuma nê amnhî wýr pôristi krâhtûm nhý hâ mê hamâr xwýnh â karô nê kâm:

—Kwa ma mê akrâhtûm wýr ixtâmnhwýta o tê kê kâm mêmoj jarê nâ? Anê.

¹⁸ HâMRI nhûm kuma nê ma hwýr o tê nê kâm:

—E Pawre na inhma anê pa awýr htâmnhwý ho tê. Kot tanhmâ amâ ujarênh to kaxyw. Anê.

¹⁹ HâMRI nhûm omu nê hpa hâ kupy nê o tê nê ahte mê hkâx â o xa nê kâm:

—E māmri inhma mêmoj jarê pa ama. Mêmo na ka te inhma harênh kaxyw? Anê.

²⁰⁻²¹ HâMRI nhûm kâm:

—Nà Ijaew xâptâr tûmrejaja na mê kot inhîgêt Pawre pîr kaxyw hâ amnhî jarê pa amâ harênh o tê. Koja xep mê hâ awý. Xep apkati nhûm ate ma mê hwýr mê hkukjêr xâ hâ ixkre hwýr ho amôr nhûm mê kot hprî hâ kot amnhî nhîpêx â hkukjêr kaxyw. Nom koja mê âm amâ amnhî to hêx. Koja xep mê kêp 40 nê pry kamâ kutêp amûxu nê kuhê. Na mê ra hâ axpên mar pa nê axpên mã: “Kot puj mê paxâpkur kêt râhâ Pawre pî nê rî kormâ apku nê ixkô.” Anhýr o amnhî jarê pa mê kuma. Jakamâ na mê kormâ ate mê hwýr mênh kaxyw akâm ama. Kwa mê hwýr ho amôr kêt nê. Anê.

²² HâMRI nhûm kuma nê kâm:

—Tôe. Nà na pa ra ama. Māmri ma akupým tê. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kêr ka nhâm mêhō mã ja jarênh kêt kumrêx. Âm kwarî ho kwarî. Anê.

HâMRI nhûm kuma nê kato nê ma akupým tê.

Mê kot Ijaew pymaj nhýhým Pawre mênh â mê harênh

²³⁻²⁴ Tâ nhûm pôristi krâhtûmja amnhî wýr ý hâ pôristi jamâr o mê pa xwýnh wa ho hamêxkrut nê wa hâ karô nê wa kâm:

—E wa inhma. Koja kôt â kamât ka wa ma krî pê Sejarrej wÿr Pawre ho mô kê hkâ hkînh pê pahihti Peris wÿr pøj.

Nê amnhî kôt pôristi ho 200 nê o mô.

Nê kê mê kêp 70 nê kawar â hkrî nê mê akôt mô.

Nê kê mê kêp 200 nê wapo jamÿ nê mê akôt o mô.

Kê mê â ohtô rax anê.

Nê Pawre kot kawar â ÿr nê mör kaxyw ka mê kâm hô ho mô.

E kêr ka mê â axohtô nê hkôt amör anê kê hkâ hkînh pê pahihti Peris wÿr pøj. Anê.

²⁵ Hämri nê pahihti Peris mã kaga nhîpêx nê kamâ kâm Pawre jarê nê kâm:

²⁶ Pa pahihti Peris? Xâ amex? Ixpê Kraw Risas na pa awÿr kagâ mê.

²⁷ E ot pa awÿr Ijaew pê Pawre mê. Na pre hkwÿja kot hpîr kaxyw unênh tâ pa mãânênh kêp Rôm nhô xwÿnh â harênh ma hāmri nê hwÿr inhô pôristi rê nhûm mê hwÿr hprôt nê mê kêp utâ. ²⁸ Hāmri nê Ijaew xaptâr tûmrejê hwÿr o tē. Mê kot inhma tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ harênh kaxyw. ²⁹ Tanhmâ kot amnhî tomnuj to nhûm mê kot haxâr rÿ hpîr ronhÿx ja mex nê. No xep âm kot mê higêtjê kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx kêt pix mÿrapê na mê kamâ gryk.

³⁰ Tâ pa mê kot hpîr kaxyw hâ mê harênh ma nê mê umaj awÿr kumê. Hāmri nê kamâ mê gryk xwÿnhjê mã ajarê. Jakamâ koja mê mēmo arîgro hâ awÿr pøj nê tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hâ amâ harê ka kam ja hâ mê ama nê tanhmâ ho.

Tâ âm ja pix na pa amâ harê. Ixpê Kraw Risas na pa awÿr kagâja mê. Tâ mãn ka arî ixte amâ harênhja ma. Anê.

³¹ Tâ nhûm kamât nhûm mê hkrâhtûm kot mê kâm karô xâ hkôt nhûm pôristijaja ma Pawre o mô. Hāmri nê krî pê âxipat wÿr pøj nê kamâ amnhîm hikra.

³² Nhûm apkati nhûm mê kot mê hkôt pykap mör xwÿnhjaja mê ô pahi kot mê kâm hâ karô xâ hkôt awjanâ nê ma akupÿm mô nhûm kawar â mê mör xwÿnh pixjaja ma Pawre ho mô. ³³ Hāmri nê mô nê Sejarrej wÿr pøj nê pahihti Peris nhîhkram Pawre jaxâ nê kâm kagâja gô nê awjanâ nê ma akupÿm hapêx. ³⁴ Hāmri nhûm Perisa kagâja py nê omu. Nê omunh pa nê Pawre mã kâm:

—E inhma amnhî jarê. Tanhmâ na anhô pyka hixi te? Anê.

Nhûm kâm:

—Kêp Siris. Anê.

³⁵ Nhûm kâm:

—Tôe. Kê mê kot ato kapêr xwÿnhjaja pøj pa kormâ ixprî hâ mê kot tanhmâ ajarênh to ma mãn. Anê.

Hāmri nê ô pôristi mã anê nhûm mê ma Pawre o tē. Ma pahi Erox htyk xwÿnh

nhôrkwÿ hwÿr o tē nê kamâ haxâ nhûm hkrî ho hkrî.

24

Ijaew kot tanhmâ Pawre ho kapêr punuj to hâ mê harênh

Rukre 21.12-13; Atre 25.7

¹ Tâ nhûm arîgro kêp 5 nê hapêx nhûm Ijaew kwÿjaja Sejarrej wÿr pøj. Mê ô patre maati ânânîsti nê Tetur nê kaxyw mê aptâr tûmrejaja nhûm mê ma hwÿr mô nê pøj. Tetur kêp axiwôkat â mê yr pê kapêr xwÿnh jakamâ nhûm mê kot tanhmâ Pawre o kapêr punuj to kaxyw pahi Peris wÿr amnhî kôt o mô. ² Hāmri nhûm mê amnhî wÿr Pawre hâ karô nhûm pôristi haprô nê mê hwÿr o tēn ho axâ. Hāmri nhûm Teturja pahihti Peris mã Pawre kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâ harê nê kâm:

—E pahihti inhma. Nâ na ka hte tâm mê inhîpêx nê mê ixto mex o apa. Jakamâ nhûm hte nhâm pika hkwÿ nhô xwÿnhjaja mê ixkurê kaxâr kaxyw mê ixwÿr hprôt kêt nê. Pa htem ixpiitâ akukwak ri ijamakêtkati nê ixâmnhîx inhmx nê ipxa. ³ Nê mê ixkînh rāhâ ho ipxa. Hêxta waa nê. Mê ixpiitâ inhma akînh. ⁴ E kot paj amâ awjarê ka inhma. Kot paj ixujarênh o hakotre ka inhma nê tokyx ma akupÿm tē. ⁵ Nâ Pawre na hte amnhî tomnuj pix o pa. Kêp Jejus pê Najare nhô xwÿnhnta kôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjê nhô pahi na. Jakamâ na hte pyka piitâ hkôt mê ixpê Ijaew tanhmâ xapênh kaxyw mê ixkryx to ho pa. ⁶ Jâa na pre Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr amnhî kôt mê kêp Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê ho agjê nê mê ixpê ixkreja omnu kaxyw mã tâ pa mê omu nê unê. ⁷ Tâ nhûm pôristi krâhtûm Risasja mê ixpê utâ ⁸ nê awÿr mê ixte tanhmâ amâ harênh to xwÿnhjê rê. Tâ ot pa mê ixkrî. Nê ota Pawre nhÿ. Kam kot amnhî nhîpêx â hukja kê tanhmâ amâ amnhî jarênh to ka ama nê ixte amâ harênh xâ hkôt tanhmâ mar to. Anê.

⁹ Hāmri nhûm Ijaew hkwÿ haxwÿja kâm:

—Nâ âm hāmri na â amâ harênh anê pahihti. Anê.

Pawre kot pahihti mã amnhî jarênh

Rukre 21.14-19

¹⁰ Hāmri nhûm pahihti Peris Pawre mã anê nhûm kot kâm amnhî tâ aprâr kaxyw kânhmâ xa nê kâm:

—Nâ na ka ra inhô pyka kamâ mê ixto amnhîptâr mex o atâ amgrâ xohtô nê pahihti. Jakamâ na pa pre ate ixkapêr mar kaxyw â ajarênh mã nê ixkînh nê.

¹¹ —E kot paj amâ amnhî jarê ka inhma. Ham na pa pre Jerujarê hwÿr mô nê pøj. Na pa hwÿr ixpôx â ixtâ arîgro pê 12 pix. Kam nê ixtâ ixkwÿjê kukja nê mê ama. Ixte Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ

Tirtüm mã mex o mex ã harênh kaxyw na pa pre hwýr mō. ¹² No na pa pre nhýri expên kaxyw tanhmã ri mẽ hkryx to hkêt nê. Nê mẽ ixte Tirtüm mã amnhî jarênh xà hã ixkre kamã rý kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã rý nhýri pry kamã tanhmã expên kaxyw ri mẽ hkryx to hkêt nê. Æm amrakati ho amrakati. ¹³ Mẽ kot ã ri ijarênh anhýrja amrakati kumrêx. Mẽhō kot ã ixte amnhî nhîpêx anhýr ã xpumunh kêt tã na htem amnhî krã hkôt amã ijarênh o hêx. ¹⁴ Na htem mẽ ixte Jesus kôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja mẽ ixte amnhî nhîpêx mex kêt ã mẽ ijarê nom kot anhýr kêt. Æm mẽ inhîgêtê nhō Tirtüm kapêr nywja kôt na pa hte amnhî nhîpêx mex o ri ixpa rãhã nê. Nhũm ixkwýjaja htýx axtem kapêr ò hkôt ixte amnhî nhîpêx o ixpa hã ixkamnhîx no ãm kapêr ò hkêt. Ijaxwýja na pa hte mẽ urãk nê finat Mojes kapêr ã kagã mar o ixpa. Nê Tirtüm nhý hã mẽ kapêr o mẽ pa xwýnh kot kapêr ã kagãja pa hte mẽ urãk nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpa. ¹⁵ Nê mẽ urãk nê Tirtüm kot nhýrmã akupým mẽ ho hũr kôt pa hte ijaxwýja ijamaxpêr týx nê. Mẽ htyk xwýnh piitãã. Mẽ kot amnhî to mex xwýnhjê mẽ mẽ kot amnhî tomnuj xwýnhjê mẽ mẽ ho hpimràatã akupým mẽ ho hũrja kôt pa hte mẽ urãk nê ijamaxpêr týx o ri ixpa. ¹⁶ Jakamã na pa hte tãm amnhî nhîpêx rãhã nê. Tirtüm noo mã nê mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri amnhî nhîpêx mex rãhã nê.

¹⁷ —Tã na pa pre pyka hkwy hkôt ri ixpa hã ixtã amgrã sohtō nê. Hãmri nê ma akupým Jerujarê hwýr ixkwýjê hwýr mō. Amari ixte mẽ kãm kãxpore hkwy nhōr kaxyw pa akupým mẽ hwýr mō. Nê mãânên Tirtüm mã mẽmoj nhōr kaxyw. ¹⁸ Hãmri nê mẽ ixte amnhî nhîpêx xà hkôt pa mẽ amnhî to mex pa mẽ na tẽn Tirtüm mã amnhî jarênh xà hã ixkre hwýr axà nhũm mẽ kamã ixpumu. Nom na pa pre ri ixkreja kamã tanhmã amnhî tomnuj to hkêt nê. Rý tanhmã ixkapêr punuj to hkêt nê. Na pa prem ãm inhgrêre nê akryk ixkuhê nhũm mẽ ixpumu. ¹⁹ Pika pẽ As rũm Ijaew kwýjaja na prem ixkre kamã ixpumu. Nar mẽ tãmjaja mãn awýr mra nê tanhmã amã ijarênh to.

²⁰ —Nê jar mẽ kot ixto kapêr xwýnhjaja. Na pa pre mẽ ãptãr tũmrejê mã amnhî jarênh pa nhũm mẽ inhma nê tanhmã inhma nê hkêt nê. Kam nê ja hã mẽ hkukja nê mẽ ama. ²¹ Rý ko. Kojã apu mẽ amã ãm ja pix ã ijarênh japêr. Na pa pre mẽ kãm ixkapêr nê mẽ kãm: “Na pa hte mẽ htyk nê akupým mẽ hũr kôt ijamaxpêr týx nê. Tã ja pix mýrapê na ka prem ixpyne nê ã inhîpêx anê.” Anhýr o mẽ kãm ixujarênh jakamã nhũm apu mẽ hkwyjaja kęp ja omnuj nê. Jakamã kojã apu mẽ amã ja hã ijarênh japêr. Nom ja pix jarê.

Anê.

Ã na pre Pawreja pahi Peris mã amnhî jarênh anê.

Peris mẽ hprō wa kot Pawre mar ã wa harênh

²² Tã nhũm pahihiti Peris kot mẽ kot Jesus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê kot amnhî nhîpêx ã mẽ omunh mex jakamã hãmri Pawre mar pa nê ho kapêr xwýnhjê mã kãm:

—Nã hãmri. Na pa ra mẽ ama. E mẽ mamrĩ na mra. Kê pōristi krãhtũm Risasja mō nê pōj pa wa ixprĩ hã mẽ ate tanhmã harênh toja ma nê rĩ kormã tanhmã Pawre jarênh to. Anê.

²³ Hãmri nê hpãnhã pōristi pytãr xwýnh mã Pawre jarê nê kãm:

—E mẽ ma akupým ixkre hwýr o tẽ nê kamã hamãr o apa. No ãm kwãr mãmrĩ ãmnhîx ri ixkre kamã tanhmã amnhî to ho ri pa. Nê mẽ hkrãmnhwýjaja mãmrĩ hwýr mẽmoj to mra mẽ kuku. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma o tẽ nê akupým ixkre hwýr ho axà nhũm kamã pa ho pa.

²⁴ Tã ra hã apkati grêre nhũm Peris mẽ hprō wa ma Pawre hwýr tẽ. Prō haxwýja kęp Ijaew. Hixi pẽ na pre Turujire. Jakamã nhũm wa ma Pawre nhōrkwy hwýr wa tẽ. Nhũm Peris Pawre hã karō nhũm kato nê wa hwýr tẽ nê wa kãm awjarê. Tanhmã wa kot amnhî to nê amnhî kaxyw Jesus Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm prãm xaj hprĩ hã wa kãm harê. ²⁵ Nê wa kãm:

—Nã na htem Jesus Kris kôt amnhî nhîpêx nê tãm ri amnhî nhîpêx o pa. Kãm tanhmã amnhî tomnuj to hprãm tã ho anhýr kêt nê. Nê ari Jesus kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o pa. Kojã Tirtüm nhýrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ pahte tãm amnhî nhîpêx xwýnh ã mẽ pajarê rý mẽ pahte amnhî tomnuj xwýnh ã mẽ pajarê. Anê.

Nhũm pre ã Pawre Peris mẽ Turujire wa kãm kapêr anê. Hãmri nhũm Peris tee ri ujarênhja ma nê kãm ma nê. Kot amnhî tomnuj o pa xwýnh ã amnhî pumu nê ã kãm kapêr anhýrja mar pyma nê. Hãmri nê Pawre mã kãm:

—E hãmri. Nã na pa wa ra ama. Mamrĩ ma akupým tẽn axà. Kot paj mẽmo arigro hã mẽmoj to anhýr kêt nê axte amnhî wýr atã karō ka axte tanhmã wa inhma axujarênh to. Anê.

²⁶ Nê htýx hamaxpêr o:

—Nã kot paj mẽmo arigro hã axte amnhî wýr hã karō kẽ ixwýr tẽ nê ixte kator prãm xaj inhma amnhîrer japêr. Anê.

Hãmri nê xatã amnhî wýr hã karō htã no nhũm aa kot kator kaxyw tanhmã kãm nê hkêt nê.

²⁷ Tã nhũm amgrã axkrut nê hapêx nhũm Pos Pesti pahi Peristi hpãnhã kêp mê ô pahi nê mê ho amnhĩptã. Jakamã nhũm Peris akupỹm ô krĩ hwỹr nojarêť nê Pawre mã ĩhkra karo hkêť rãhã ma mō. Na pre hamaxpêr o:

—Nã kot paj Pawre kator nhũm Ijaew ja hã ijarênh ma nê ixkamã gryk nê. Nã kwãr mê hagjênh xã hã ixkre kamã hkrĩ ho hkrĩ. Kot paj kator kêt nê. Anê.

Hãmri nê kãm ĩhkra karo hkêť rãhã ma akupỹm ô krĩ hwỹr mō. Jakamã nhũm Pawre arĩ ixkre kamã kêp prês nê hkrĩ ho hkrĩ.

25

Pawre Rôm wỹr hkrã ã harênh

¹ Tã nhũm pahi nyw Pos Pesti krĩ pê Sejarej wỹr mōn pōj. Hãmri nê kamã ri pa hã apkati axkrunêpxi pix nê ma Jerujarê hwỹr mō. ² Hãmri nê hwỹr pōj nhũm Ijaew kwỹjaja omu nê hwỹr mra nê kãm Pawre ho kapêr nê hã hwỹr kurê kumrêx. Mêo patre krãhtũmjê mê Ijaew xãptãr tũmrejaja nhũm mê hwỹr mra nê kãm:

³ —Pa pahihti? E ot pa mê awỹr mra. Kwa xã kot ka Pawre hã karō kê man awỹr mō ka jar kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã hkukja nê ama? Anê.

No ãm hêx rom ã hã kãm kapêr anê. Kot hã karō nhũm mê kot pry hã hpĩr kaxyw nhũm mê hêx rom ã kãm kapêr anê. ⁴ Hãmri nhũm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Kwa ra Sejarej kamã kêp prês nê hkrĩ kênã kot pa kêt amnhĩ wỹr hã karō. Kot pa tokyx ma akupỹm hwỹr mō. ⁵ Jakamã kêr ka mê axãptãr tũmjaja ma ixkôt mra. Hãmri nê Sejarej kamã inhmã tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harênh to pa mê ama nê rĩ kormã tanhmã harênh to. Anê.

⁶ Hãmri nê mê kamã pa hã apkati grêre nê ma akupỹm Sejarej wỹr mō. Hãmri nê hwỹr pōj nhũm apkati nhũm mê hkukjêr xã hã ixkre hwỹr tẽ nê mê kot mê mar xã hã mê hkrĩ xã kamã nhỹ nê amnhĩ wỹr Pawre hã karō. ⁷ Nhũm mê hwỹr o tẽ nê pỹr nhũm hkwy kot Jerujarê rũm mê mōr xwỹnhjaja kãm hipôk nê pahi Pos Pesti mã tanhmã ho kapêr to nê ho kapêr punuj tỹx nê. Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã ho kapêr o kuhê. Nom mê kot ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omunh kêt tã ãm amnhĩ hkrã hkôt ri tanhmã ho hêx to. ⁸ Jakamã nhũm Pawre tee ri amnhĩ tã mê kot ho hêxja ma nê kãnhmã xã nê Pos Pesti mã amnhĩ tã aprã nê mê kãm:

—Nã aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt. Na pa finat Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã kapêr nhĩrôp ixãm nê hkwyĩm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêť nê. Nê mê ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã ri tanhmã ixtỹx ri amnhĩ nhĩpêx to hkêť. Nê pahihti Sesti kapêrja pa pre ĩrôp ixãm nê tanhmã

amnhĩ tomnuj to hkêť nê. Aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt kumrêx. Anê.

⁹ Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nê tanhmã hkukamã hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Kwa nhỹ krĩ kamã kot pa we Pawre kot inhmã tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nhũm Ijaew ja hã kãm ixkĩnh japêr? Nã mêo krĩ pê Jerujarê hwỹr kot paj akupỹm mê hwỹr o mō nê kamã mãn hkukja nê kuma. Nã ja na mex. Nã kot paj anê. Anê.

Hãmri nê Pawre mã kãm:

—E xã kot puj ma akupỹm Jerujarê hwỹr mō pa kamã axte mê kot ajarênh ma nê tanhmã ajarênh to nã? Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Nã jar ixte pahihti Sesti nhỹ hã mê kot mê hkukjêr xã hã ixkre kamã inhỹr nê amnhĩ jarênh kênã. Jar na htem mê hkukja nê tanhmã ri mê mar to. Na pa pre tanhmã ixkwỹjê ho hkêť nê. Mêmo kaxyw kot pa akupỹm mê hwỹr mō nê axte mê kãm amnhĩ jarê? ¹¹ Kop apu pa tanhmã ixte amnhĩ tomnuj to ronhỹx mê mãmrĩ ja hã ixpĩ pa mê kêp tanhmã ri amnhĩ to hkêť nê. Nom mê kot ixto hêx pix o ã ijarênh anhỹr kênã. Jakamã mêmo mỹrapê kot kaj mê ĩhkram ijaxã? E Rôm kãm pahi maati Sesti hwỹr mãn inhmê pa kumã mãn amnhĩ jarê. Anê.

Pahi Sesti kêp pyka piitã hkôt mê ho amnhĩptãr xwỹnh maati jakamã nhũm Pawre kot mar kaxyw hwỹr hkrã. ¹² Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nê ma tẽ nê hã ô kôwenatôjê ma. Hãmri nê hã axpên mar pa nê akupỹm hwỹr tẽ nê kãm:

—Tôe. Nã kot paj pahi maati Sesti wỹr amê. Ra hwỹr akra kênã. Anê.

Pos Pesti kot Akrip mã Pawre jarênh

¹³ Tã nhũm apkati grêre nê hapêx nhũm pahi hō pê Akripja ma Pos Pesti hwỹr mō. Tõx Perênĩs mê wa mō. ¹⁴ Hãmri nê wa hwỹr pōj nê kuri wa pa hã apkati grêre nhũm Pos Pesti wa kãm Pawre jarê nê wa kãm:

—E pa war amã mêhō jarê. Na pre pahi Perisja mê hagjênh xã kamã mêhō jaxã nê kormã kator kêt ri nhũm mê ãpênh nê kator pa hpãnhã ãpênh o amnhĩptã. ¹⁵ Tã ra ma Jerujarê hwỹr mō nhũm Ijaew nhō patre krãhtũmjê mê mê ãptãr tũmrejaja inhmã ho kapêr punuj rax nê. Nê ixte mê kãm hpĩr kaxyw inhmã hã ãmnênh kãm hihtỹx nê. ¹⁶ Nom pa mê kêp ja kaga nê mê kãm: “Nã mê ixpê Rôm nhō xwỹnhjaja na pa htem ã mê hipêx anhỹr kêt nê. Na pa htem mê kot ho kapêr xwỹnh noo mã tanhmã hkukjêr to nhũm tanhmã amnhĩ tã aprãr to pa htem kuma nê rĩ kormã tanhmã mê ho. No na pa htem kormã mê kot tanhmã amnhĩ jarênh to hkêť ri tanhmã mê ho hkêť nê.” Anê.

¹⁷ —Jakamã nhũm prem kaxyw Sejarej wỹr pōj nhũm apkati pa hã mê hkukjêr kurê kumrêx. Nê mê kot mê hkukjêr xã hã mê

hkrī xā kamā nh̄y nē ixte hkukjêr kaxyw amnhī w̄yr Pawre hā karō. ¹⁸ Na pa pre ijamaxpêr o: “Mān pre tanhmā amnhī tomnui t̄yx to hā na mē inhmā harēnh kaxyw.” ¹⁹ Anh̄r ā hkamnhīx tā te kot amnhī to mex xw̄ynh pyrāk. Ām kot mē hkōt amnhī nh̄ip̄ex kêt pix ā nh̄um mē inhmā harē. E kaxyw mēhō htyk xw̄ynh jarē. Mē kot kām “Jejus” anh̄r xw̄ynhja na xep hte mē kām akup̄ym ht̄ir ā harēnh o pa. Ām ja pix na prem inhmā harē. ²⁰ Pa tee ri ixte nh̄yri ixp̄ri hā tanhmā mē kot harēnh to hā mē mar kaxyw hkukamā ijamaxpêr. Hāmri nē hā Pawre kukja nē kām: “Xā kot puj ma akup̄ym Jerujarē hw̄yr mō pa axte akw̄y kot tanhmā ajarēnh to ma nē rī kormā tanhmā ajarēnh to nā?” ²¹ Anh̄r tā no nh̄um akup̄ym Jerujarē hw̄yr mōr kaga kumrēx nē amnhīm Rōm kām pahī maati Sesti jarē. Ixte ma hw̄yr mēnh nh̄um kot kām amnhī jarēnh nh̄um kot mar nē tām tanhmā harēnh to kaxyw. Jakamā pa kormā ixte hw̄yr mēnh kaxyw amnhī xā hā akup̄ym mē hagjēnh xā kamā haxā nh̄um arī hkrī ho hkrī. Anē.

²² Hāmri nh̄um Akrip kuma nē kām:

—Xōwehe? Kwa na pa inhmā tanhmā kapêr to mar prām nē. Anē.

Hāmri nh̄um kām:

—Tōe. Nā kē apkati pa hā karō ka tanhmā kapêr mar to. Anē.

²³ Jakamā nh̄um apkati nh̄um Akrip mē htōx Perēnīs wa pahī hā mē ē mex jagjē nē ma mē hkukjêr xā hā ixkre hw̄yr wa tē. Pōristi krāhtūm kw̄jyē mē Sejarej kamā mē kot amnhī to rūnh xw̄ynh kw̄jyē mē nh̄um mē hw̄yr akuprō. Nh̄um mē piitā Akrip mē htōx wa kēp pahī hā wa ē mex ā wa omu nē wa kamā no puma nē. Hāmri nh̄um Pos Pesti Pawre hā karō nh̄um mē haprō nē ma mē hw̄yr o tē. ²⁴ Hāmri nh̄um Pos Pesti omu nē Akrip mē htōx mē mē kot mar o hkrī xw̄ynhje mā kām:

—E pahihiti Akrip mē mē apikuprōnh xw̄ynhja. Ota Pawre xā. Jerujarē kamā nē jar Sejarej kamā na pre hkwyjaja inhmā ho kapêr rax nē. Hāmri nē ixte hp̄ir kaxyw inhmā hā amnēnh kām hiht̄yx nē. ²⁵ Nom mēmoj m̄yrapē kot pa kêt kupi? Tā nh̄um amnhīm pahī maati Sesti jarē pa ma hw̄yr mēnh kaxyw. ²⁶⁻²⁷ Nom na htem amari pahī maati Sesti hw̄yr mē rēnh kêt nē. Na htem kām mē kot tanhmā amnhī tomnui to hā kagā nē hw̄yr kagā mē rō hā mē kurē. No jahti kot tanhmā amnhī tomnui toja na ixte omunh kêt. Te inhmā tanhmā kot amnhī tomnui to hkēt pyrāk. Jakamā na pa mē aw̄yr o tē. Mē ate kapêr mar nē kot tanhmā amnhī tomnui to hā inhmā harēnh nh̄um ixte hā kagā nē pahī Sesti hw̄yr mēnh kaxyw. Jakamā e mē kam nē hkukja nē ama nē tanhmā mar to. Anē.

26

Pawre kot pahihiti Akrip mā amnhī jarēnh

Atre 8.3, 9.1-19, 22.1-21

¹ Hāmri nh̄um Akrip Pos Pesti kot tanhmā Pawre jarēnh toja ma nē Pawre mā kām:

—E māmri mē inhmā amnhī jarē pa mē ama. Anē.

Hāmri nh̄um kuma nē kām amnhī jarēnh kaxyw kāmhmā kām ĩhkra pē nē kām:

²⁻³ —Hēxta waa nē. Nā na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixkīnh nē pahī Akrip. Ra ate mē ixpē Ijaew kot amnhī nh̄ip̄ex ā mē ixpumunh mex. Nē mē ixte tanhmā amnhī nh̄ip̄ex to hā mē ixte axpēn kukjēta ate hā mē ixpumunh mex. Jakamā na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixkīnh nē. E tokyx anojarēt kêt nē inhma. Pa amā ixujarēnh jatur xām kumē ka apri hā inhma. ⁴ Nā ixkw̄yjaja ra mē kot ixte amnhī nh̄ip̄ex ā ixpumunh mex. Ixp̄ire rūm ixpapxā kamā nē māānēn Jerujarē kamā ixte tanhmā amnhī nh̄ip̄ex to ho ixpaja mē kot hā ixpumunh mex. ⁵ Ixpē mē hkwy pē Parijew nh̄o xw̄ynh kw̄jyē hā mē kot ixpumunh. Koja mē apu ja hā amā ijarēnh japêr r̄y ko. Mē ixpē Parijew nh̄o xw̄ynhja na pa htem amnepēm finat Mojes kot Tirtūm nh̄y hā mē inh̄igētjē mā mēmoj tā karō xā hkōt amnhī nh̄ip̄ex mex o ixkw̄yjē jakre.

⁶ —Amnepēm na pre Tirtūm mē inh̄igētjē mā tanhmā amnhī jarēnh to. Kot nh̄yrmā mē piitā akup̄ym mē ho ht̄ir ā amnhī jarē. Tā ixte ja kōt ijamaxpêr pix m̄yrapē na prem kot hā amā ixto kapêr kaxyw aw̄yr ixto mō. ⁷ Mē ixpē Ijaew nh̄igēt piitā na prem Tirtūm kapêr kōt hamaxpêr o ri pa. Kot nh̄yrmā akup̄ym mē ho ht̄ir ā amnhī jarēnh kōt hamaxpêr t̄yx o pa. Amnepēm finat Jako mē hkra pē 12jaja na prem hkōt hamaxpêr. Nē ixpē mē hkanrēhā mē htāmnhw̄y na pa hte ijaxw̄yja ja kōt ijamaxpêr t̄yx rāhā ho ri ixpa. Tā am mēmoj pixi m̄yrapē na ixkw̄yjaja ā amā ixto kapêr punuj anē. ⁸ Mē kot ixpyrā nē ja kōt hamaxpêr ā amnhī jarēnh tā nh̄um pre Tirtūm akup̄ym Kra Jejus o ht̄ir nom nh̄um mē ixkīnhā ja kōt hamaxpêr kêt. Nom Tirtūm kēp akup̄ym mē pahto pah̄tir xw̄ynh kēnā.

⁹ —Amnepēm kormā Jejus kōt ijamaxpêr kêt ri na pa pre ijaxw̄yja mē urāk nē akup̄ym ht̄ir kōt ijamaxpêr kêt nē. Nē ixt̄yx ijamaxpêr o: “Kot paj Jejus pē Najare nh̄o xw̄ynh kōt mē kot amnhī xunhw̄yr xw̄ynhje nh̄ip̄ex kati ho ixpa nh̄um Tirtūm ja hā ixpumu nh̄um ja kām mex nē.”

¹⁰ —Anh̄r jakamā pa pre hte tanhmā mē homnui t̄yx to ho ri ixpa. Jao Jerujarē kamā mē inh̄o patre krāhtūmjē nh̄y hā mē unē nē mē hagjēnh xā kamā mē hagjēnh o ixpa nh̄um mē kot mē himex kaxyw mē hā inhma

amnhî jarê nhûm ja inhmâ mex nê. Pa mê harênh ma nê ixkînh nê. ¹¹ Pa pre hte xatâ tanhmâ mê hipêx to nê mê kot Jejus kaga hprâm xaj mê hipêx kati rûnh nê. Tîrtûm kapêr o mê ahkre xâ hâ ixkre piitâ kamâ pa pre hte â mê hipêx anê. Nê mê kamâ inhgryk tîx jakamâ ma krî hkwîy hkôt mê hapêr o ri ixpa. Â na pa pre mê hipêx anhîr o ri ixpa.

¹² —Tâ axte ixte mê hkwîyê pynênh nê mê hagjênh kaxyw ma Tamas wîr mō. Mê inhō patre krâhtûmjê nhî hâ ma mê hwîr mō. ¹³ Hâmri nhûm ra kaxkwa nhîpōk ri myt nhî pa kormâ pry hâ inhmōr ri kaxkwa rûm mēmo nhîrâja pumu. Nhûm hirâ htîx o myt jakre nê ixtâ ajêt pa ixkôt ri mē pa xwînhjê mē hipōk ri ixkuhê. ¹⁴ Hâmri nê mē inhmâ ma xaj pykap ixrôrōk pa nhûm kaxkwa rûm mēhōj inhmâ kapêr. Mê ixpê Ijaew kapêr o kapêr nê inhmâ: “Pa Sawti? Hêxta waa nê. Kwa mon ka hte axtem nê ixtomnuj tîx o ri apa? Nom na ka tee ri â amnhî nhîpêx anhîr kaprî.” Anê. ¹⁵ Hâmri pa tee ri kuma nê kâm: “Kwa mē atō na ka â inhmâ akapêr anê?” Anê.

—Hâmri nhûm inhmâ: “Ixpê Jejus na pa amâ ixkapêr. Pa na ka hte ixpê ixkôt mē kot amnhî xunhwîr xwînhjê homnuj tîx o apa ho te pa ixtomnuj tîx pyrâk. ¹⁶ E kânhmâ xa. Ate inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw na pa amâ amnhî to amnhîrît. Jarâhâ ate ixpumunh xâ hkôt ate mē kâm ma ijarênh nê mē kâm ixkapêr jarênh o mē ahkre ho ri mē hkôt apa kaxyw na pa amnhî kaxyw ata. Kot paj nhîrmâ axte awîr ixkato nê tanhmâ amâ ixkapêr to ka inhma nê ma mē kâm ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa. Ja kaxyw na pa amnhîm ata.” Anhîr o inhmâ kapêr. ¹⁷ Hâmri nê inhmâ: “E kot paj Ijaew mē Ijaew kêt xwînhjê hwîr anê nê anê mē omunh mex nê nhûm mēhō apîr kêt nê. ¹⁸ Kêr ka ma mē hkôt mē kâm ixkapêr jarênh o ri apa kê mēhprî hâ kuma. Mē kot amnhî tomnuj kaga nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwîr kaxyw. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mē omu nê ixkukwak ri amnhî katut kôt mē kot amnhî tomnuj piitâ rênha pa nê axte kâm hamaxpêr kêt nê. Hâmri nê mē ho hkra. Kojâ mē â amnhî nhîpêx anê hâmri nê axte Satanasti nhî hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hkêt nê. Pânâ Tîrtûm kôt pix mē amnhî nhîpêx o pa.” Anê.

¹⁹ —Â na pre Pahiiti Jejus inhmâ kapêr anê. Tâ kot kaxkwa rûm inhmâ ixâpênh jarênh â karôja pa pre mar tîx nê hkôt amnhî nhîpêx râhâ ho ri ixpa pahi Akrip. ²⁰ Jakamâ na pa pre ma mē hkôt mē kâm kapêr jarênh o ri ixpa. Tamas kumrêx hwîr nê hpânâ Jerujarê hwîr nê hpânâ pika pê Jutej piitâ hkôt Ijaew mâ kapêr jarênh o

ri ixpa. Tâ hpânâ Ijaew kêt xwînhjê mâ harê. Na pa hte mē kâm ixkapêr o: “Kwa mē ate amnhî tomnuj kaga nê hpânâ Tîrtûm kôt amnhî xunhwîr. Hâmri nê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri apa. Mē piitâ mē kot apê hkwîy hâ mē apumunh kaxyw.” Anê.

²¹ —Âm ja pix mîrapê na pre ixkwîyaja ixpynê. Tîrtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ ixpynê nê ra mē kot ixpîr kaxyw. ²²⁻²³ Nom na hte Tîrtûm ixtânopxa nê ixto ixihtîx mex râhâ ho pa pa arî mē kâm harênh o ri ixpa. Mē kot amnhî to rûnh xwînhjê mâ nê mē kêt amrakati xwînhjê mâ nê mē piitâ mē kâm harênh o ri ixpa. Finat Mojes mē Tîrtûm nhî hâ kapêr jarênh o mē pa xwînhjaja kot ra hkukamâ tanhmâ harênh to xâ hkôt pa hte mē kâm harênh o ri ixpa. Nê mē kâm: “Tîrtûm kot mē pakaxyw âm xwînhnta na pre amnhî xâ htîx kamâ hamak kâm ty. Tâ nhûm Tîrtûm akupîm ho htîr. Kumrêx na pre akupîm ho htîr jakamâ kumrêx na pre tanhmâ mē kâm kapêr to ho ri mē hkôt pa. Mē kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwîr xwînh piitâ urâk nê nhîrmâ Tîrtûm mē wa ô krî kamâ htîr tûm nê pa ho pa hprâm xaj mē harênh o pa. Mē ixpê Ijaew nê mâânênh mē apê Ijaew kêt xwînhjaja nhûm pre â mē pajarênh anê.” Anhîr o pa hte mē kâm harênh o ri mē hkôt ixpa pahi Akrip. Anê.

²⁴ Nhûm Pawre kormâ kot mē kâm amnhî jarênh par kêt ri nhûm Pos Pesti tee ri tanhmâ Jejus jarênh to hâ kuma nê kâx pê kâm kapêr nê kâm:

—Kwa na ka akrâ axpâ na? Pêr ate kaga pumunh tîx kurê akrâ pipânha pyrâk o ri atîx â ri mē inhmâ axujarênh anê. Anê.

²⁵ Hâmri nhûm kâm:

—Nâ ixkrâ pipânha kêt. Âm hâmri na pa mē amâ awjarê. ²⁶ Jerujarê kamâ na prem Jejus pî nhûm mē piitâ omu. Tâ nhûm akupîm htîr hâmri nê hpîmxur pê ri pa hkêt nê. Na pre mē ohtō nê akupîm htîr kâm omu. Pahi Akrip ra kot ja mar mex jakamâ na pa ixâmnhîx â mē amâ harênh anê.

²⁷ Anhîr o kâm kapêr hâmri nê pahi Akrip wîr rît nê kâm:

—Kwa pahi Akrip. Xâ Tîrtûm nhî hâ kapêr jarênh o mē pa xwînhjaja kot Jejus kukamâ tanhmâ harênh toja kôt na ka hte ajamaxpêr? Nâ ra hkôt ajamaxpêr kênâ. Ra ixte ajamaxpêr kôt apumunh mex. Anê.

²⁸ Hâmri nhûm tee ri kuma nê kâm:

—Tk. Kwa xâ kot kaj â inhmâ akapêr anê pa ama nê apyrâ nê amnhî kaxyw Jejus kôt ijamaxpêr? Nâ na ka ixte â ate Jejus jarênh anhîrja kôt ijamaxpêr â ixkamnhîx kaprî. Anê.

²⁹ Hâmri nhûm Pawre kâm:

—Ko. Kot kaj ixpyrâ nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr pa ixkînh nê. Nom kaxipix kêt. Mē apiitâ mē ate inhma o akrî

xwýnhjaja mãânên. Mě ate mẽ ixpyrà nê Jejus kôt amnhî xunhwýr na inhmâ hprâm. Âm ixpyrà nê mẽ apê prês pix na inhmâ hprâm kêt. Anê.

³⁰ Hâmri nhũm pahi Akrip nê htôx Perênis nê pahi Pox Pesti nê mẽ hkôt mẽ mör xwýnhjaja kânhmâ kuhê nê ma mrar kaxyw.

³¹ Nê nojarêr nê Pawre hã axpên mã:

—Kwa tanhmâ kot amnhî tomnuj to hkêt kênâ kot kêt mẽ haxà rý kupî. Anê.

³² Hâmri nhũm Akripja Pos Pesti mã kãm:

—Kwa kop apu kot amnhî kaxyw pahi maati Sesti hwýr hkrà hkêt ronhýx pu mẽ ra kator. Anê.

27

*Mẽ kot Rôm wýr Pawre mênh ã mẽ harênh
Atre 23.11, 25.12*

¹ Tã nhũm mẽ pyka pê Itar wýr pahi maati Sesti hwýr Pawre mênh kaxyw. Itar kamã mẽ ô krî maati na pre kêp Rôm. Jakamã nhũm Pawre mẽ mẽ kot mẽ hagjênh xà kamã mẽ hkri xwýnh mẽ ho hpimràâtã ma mẽ o mra nê pôristi krähtüm Jurti nhîhkram mẽ haxâr pa. Kot mã Rôm wýr mẽ o mör kaxyw. Jurtija kêp Itar kamã mẽ ô pahi maati hã pôristi krähtüm nhũm prem ma mẽ kãm mẽ o mör kaxyw îhkram mẽ hagjênh pa. Ixpê Rukre na pa pre inhmâ Pawre hkôt inhmör prãm nê mẽ hã ajêt nê mẽ hkôt mō.

² Tã pa mẽ ra inhnojarêr nhũm Aristak haxwýja ma mẽ ixkôt mō. Pyka pê Masetôn nhô xwýnh na pre. Ô krî pê na pre Tesarôn. Jakamã nhũm ma wa ixkôt mō. Hâmri nhũm pàrja nojarêr. Atamix rüm pàr nhũm ra As wýr nojarêr pa mẽ hwýr inhgiêx pa nê ma kamã mō. ³ Hâmri nhũm apkati pa mẽ krî pê Sito hwýr pøj nê hã pàr xi. Nhũm pôristi krähtüm Jurtija Pawre ho mex jakamã pa mẽ Sito hwýr pøj nhũm Pawre mã anê pa mẽ ixkato nê ma ixkràmnhwýjê hwýr mra nê mẽ kutã apku nê ma akupým pàr wýr mra.

⁴ Tã pa mẽ axte mō. Nom nhũm kôk mẽ ixkutã àpêr tỳx jakamã pa mẽ umaj juk nê gô hipòk kupu ho mō. Gô hipòk pê Sijreja pa mẽ upòk rüm ma hkupu ho mō nhũm mẽ inhnê kôk pê àmnâr mex nê. ⁵ Hâmri pa mẽ mōd nê pyka pê Siris mẽ Pâpir wa hakrenh o mō nê pyka pê Ris kamã Mira hwýr pøj nê hã pàr xi nê ijpòx pa. ⁶ Hâmri nhũm pôristi krähtümja Aresânir rüm pàr pumu nhũm ra Itar wýr nojarêr. Pa mẽ hwýr inhgiêx kurê kumrêx hãmri nê ma kamã axte mō. ⁷ Hâmri nhũm pàrja kôk kutã tee ri mör prêprêk kaxyw nê âm amnhüm hprî nê mör ã apkati xohtô nê pa mẽ tokyx ixpòx kêt nê. Tã Sito hwýr ixähtêp o mō nom nhũm kôk mẽ ixkutã hihtýx rax kumrêx. Jakamã pa mẽ juk nê gô hipòk pê Kret jatur xà jahpa nê ma kape hã mō nhũm mẽ inhnê kôk pê àmnâr mex nê. Hâmri pa mẽ ma Sarmôn jakrenh

o mō ⁸ nhũm pàr kôk kutã amnhüm hprî nê kape hã mō. Pa mẽ mō nê jatã Rasej tã pàr nhîkwý xà mex wýr pøj nê kamã pàr xi. ⁹ Nom pàr kot amnhüm hprî nê mör jakamã nhũm ra kôk xàpêr tỳx nê kamã kry htýx ã mytwrý mẽ ixtã kato. Mytwrýja ã mẽ kot kôk xàpêr tỳx pymaj nhýhým pàr kãm mrar kêt. Jakamã nhũm Pawre tokyx mẽ inhmör nê pàr nhô xwýnhjê mã kapêr kãm hihtýx nê mẽ kãm:

¹⁰ —Kwa pu mẽ jar kôk xàpêr tỳx jamâr o ri papa nã. Kê kôk mẽ kry htýxja hapêx pu mẽ rî kormã axte mō. Kot puj mẽ anhýr kêt nê kôk xàpêr tỳx kãm mō nhũm nhýri pàrja mẽ pahpê axà nhũm gô mẽ apê mẽ akukrêx o hapêx pa. Pu mẽ pajaxwýja axkaprã.

¹¹ Anhýr o mẽ kãm kapêr tã no nhũm mẽ kuma nê âm kuma. Pàr pãm mẽ pàr o mrar xwýnh wa nojarêr tỳx nê kapêr ma nê âm kuma. Nhũm pôristi krähtüm wa nojarêr ã wa kuma nê haxwýja Pawre mar kêt nê. ¹² Nhũm mẽ kot pàr nhîkwý xà mex jarênhja mẽ kot mex ã harênh tã mẽ kêp omnuj nê. Hã na wrýk nê kôk xàpêr tỳx nhũm mẽ kêp omnuj tỳx nê. Jakamã nhũm mẽ piitã Pawre rom ra nojarêr nê. Mẽ kãm tokyx krî pê Wênis wýr hpòx prãm jakamã nojarêr tỳx nê. Gô hipòk pê Kret kamã na Wênisja. Nê kamã kôk xàpêr tỳx kêt jakamã nhũm mẽ hwýr nojarêr nê axpên mã:

—E kwa pu mẽ tokyx Wênis wýr mō nê kamã măn kôk xàpêr tỳx japêx jamâr o papa. Anê.

Hâmri nê piitã hwýr nojarêr.

Kôk kot pàr o àpêr tỳx ã harênh

¹³ Tã nhũm kahpa hkôt kôk xàpêrja katàt kôt kawax pê apê nhũm mẽ kamã ama nê axpên mã:

—E hãmri. Tokyx pu mẽ mō. Anê.

Jakamã pa mẽ pàr o htýx xà ho api nê axte mō. Ma gô hipòk pê Kret jakâr ã mō. ¹⁴ Puh nhũm na wrý nê kôk àpêr tỳx kumrêx. Mẽ kot kãm “kôk xàpêr tỳx maati” anhýr xwýnhja gô hipòk rüm mẽ ixtô àpêr tỳx kumrêx o mō. ¹⁵ Hâmri nê mẽ ixkutã àpêr tỳx nhũm pàr tee ri kutã hkarôt. Pa mẽ kormã Wênis wýr ixpòx kêt ri ra ho awjanã nhũm amnhî krã hkôt kôk kôt mō. ¹⁶⁻¹⁷ Hâmri nê mō nê gô hipòk pê Krawti jahpa nê hakâr ã mō nhũm mẽ inhnê kôk pê amýtã nhũm amnhüm hprî nê kawax pê apê. Hâmri pa mẽ pàr krare kot mẽ ixkôt mör xwýnhja pa mẽ kumý nê pàr rax kãm kumê. Ra kamã gô rax tã pa mẽ ixkarôt tỳx nê nê hkapi r pa nê ho api nê pàr rax kãm kumê nê ho htýx. Hâmri nê hpânã kôk xàpêr tỳx pymaj pàr rax kaxpre hpa. Hâmri nê kôk kot pykahti grã maati pê Sirteja wýr pàr mênh nhũm kot amnhî to pykahti xãm o htêm pymaj nhũm mẽ kot ho mrar xà hã kupêxê rax o wrý nhũm pàr amnhî krã hkôt ma kôk kôt mō.

¹⁸ Tã nhũm apkati nhũm kôk arĩ mē ixpê pâr o âpêr tỳx nê arĩ na wrỳk rax rãhã nê. Jakamã pa mē pâr âr pymaj nê mē hikukrêx kwỳ gôx kãm rên̄h pa. Kaxkritre nê âr kêt kaxyw.

¹⁹ Tã nhũm apkati pa mē hpãnhã pâr kre kamã ri nê hikukrêx kwỳ rê nê gôx kãm kurê. ²⁰ Nhũm kôk arĩ âpêr tỳx kumrêx ã apkati xohtôô nê. Nê na wrỳk rax rãhã jakamã pa mē kanhêti pumunh kêt nê myt pumunh kêt o mē ixtã apkati xohtô rax kumrêx. Hãmri nê tee ri ahkapi nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Nê ixtyp par pix kukamã ijamaxpêr o ixxapri nê ixxkri.

²¹ Hãmri nê mē inhmã ma xaj ixâpkur kêt ryy nê. Hãmri nhũm Pawre tee ri ja hã mē ixpumu nê pâr nhô xwỳnh wa kãm kapêr nê wa kãm:

—Kwa na pa pre tee ri Kret kãm man mē pamôr nê war amã ixxapêr. Kop apu mûtar mân mē kuri arĩ ri mē hkôt mē papa ronhỹx pu mē pajamakêtkati nê paxamnhĩx ri papa. Tã nhỹx pu mē ri mē hikukrêxja gôx kãm rên̄h par kêt nê. ²² Nom kwa kër ka mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kot puj mē pahôto phtyk kêt nê. ãm pârja pix koja axã nê hapêx. ²³ Ixpê Tirtũm krajê hõ na pa. Na pa hte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Jakamã na pre kamãt ja kamã ixwỳr kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõ mē nhũm ixwỳr wrỳ nê inhmã awjarê ²⁴ nê inhmã: “Pa Pawre? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma hkêt nê. Kot kaj akã hĩnh pē ma Itar kamã Rôm wỳr mō nê pōj nê pahi maati Sesti pumu nê kãm amnhĩ jarê. Jakamã koja Tirtũm akôt mē mōr xwỳnh piitã omunh mex nê ka mē atō tanhmã amnhĩ to hkêt nê.” Anê.

²⁵ —Ã kot inhmã kapêr anhỹr jakamã kwa mē amnhĩ to htỹx nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Tirtũm kapêr o wrỳk xwỳnh kot inhmã ujarênh xã hkôt koja Tirtũm ã mē panhĩpêx anê. Ixte ja hã omunh mex kênã. ²⁶ Kojaxep kôkja nhỹri gô hipôk ã pâr krakrak pa. Nom mē papajaja kot puj mē pahkã hĩnh pē hwỳr pahpôx pa. Anê.

²⁷ Tã pa mē mōô nê ã inhmôr anhỹrja ã ixtã semãn axkrut nê ra gô rax pē Ariax kôt axã. Kamãt kãm hkôt axã nhũm kôkja arĩ pâr o apêr tỳx rãhã ho mō. Hãmri nhũm kôt ã kamãt nhũm pâr o mrar xwỳnhja ra pâr kot pykahti grã htêp ã hkamnhĩx. ²⁸ Jakamã nhũm mē gô xupỹm pumunh xã ho gô pumu nhũm upỹm kêp 36 met. Hãmri nhũm hã ahtũmre nê axte omu nhũm ra hpãnhã kêp 27 met pix. Jao ra pâr kot gô kokwe htêp o mōr ã omu. ²⁹ Hãmri nê kot kên kuranh nê hã pikrakrak pymaj katê rũm ho htỹx xã ho 4 nê gôx kãm kurê nhũm arĩ ajêt. Hãmri nhũm mē tokyx kãm arĩgro hprãm o arĩgro mã nojarêt o hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm pâr kãm mē âpênh xwỳnhja tanhmã hamaxpêr to

nê hêx rom pâr krare ho wrỳk o tē. Mē kot mē ixrer nê ahte xarmã mōr nê rêr nê tokyx gô hipôk wỳr hpôx kaxyw. No ãm hêx rom te mē kot axte pâr krã rũm ho htỹx xã hõ mên̄h kaxyw pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê kaxyw ho wrỳk o tē. ³¹ Nom nhũm Pawre mē hamaxpêr ã mē omu hãmri nê pōristi mē mē hkrãhtũm mã mē harê nê mē kãm:

—Kwa koja mũjjaja mē pare nê ahte pâr krare kamã xarmã mōn rê ka mē apikaprãr pa kãm ga. Anê.

³² Hãmri nhũm mē tee ri kuma nê mē hwỳr hprôt nê mē kêp pâr krare pē hkaxpre xã jakã nhũm gôx kãm tēm nê ma gô hkôt hkapyr̄n mō.

³³ Tã hãmri nhũm ra myt kator o mō nhũm Pawre akupỹm mē piitã mē ho mē hamaxpêr o hihtỹx kaxyw mē kãm:

—Kwa na ka mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akapri nê axâpkur kêt o atã semãn axkrut. ³⁴ E pu mē mēmoj krê nê ho amnhĩ xihtỹx. Kot puj mē pahôto phtyk kêt nê. ãm hãmri na pa mē amã ixxapêr. Anê.

³⁵ Hãmri nê mēmoj py nê mē noo mã Tirtũm mã harê nê hkur o xa ³⁶ nhũm mē ja hã omunh xã hkôt akupỹm tãm hamaxpêr o mō. Hãmri nê amnhũm mēô hwỳr jamỹ nê kumê kuku. ³⁷ Pâr kãm mē inhmôr xwỳnhja na pa prem ixpê 276. ³⁸ Tã pa mē ra ixâpkur pa. Hãmri nê pâr kaxkrit kaxyw mē apkur xã hã mēmoj y jakrêxja gôx kãm hkapyr̄ pa.

Pâr mē kêp pikrakrak ã harênh

³⁹ Tã nhũm ra myt kator mex nê nhũm mē amnhĩ kukamã gô hipôk pumu nê axpên mã:

—Kwa nhỹ pika na mũj wehe? Anê.

Hãmri nê nhỹri hakãx ã amnhĩm nôr xã mex pumu nê hwỳr pâr o mōr kaxyw hã axpên ma. ⁴⁰ Hãmri nê kaxyw pâr o htỹx xã jakã nhũm axrê nê gôx kãm rôrôk pa. Nê pĩ ho pâr o juk xã nhô xê xãja nhũm mē mãânên krãhta. Hãmri nê akupỹm mrar xã hã kupêxê nhô nhũm gôk ho hikot nê ma gô jakãx wỳr o mō. ⁴¹ Nom nhũm pâr kormã hakãx pē awry hã mōr ri amnhĩ to kokwe kura nê pyka nhĩmôk ã nō nhũm mē tee ri kot hkaxãr nê akupỹm gô xupỹm mã mên̄h kaxyw. Nom nhũm gô kot pâr nhĩxô htak tỹx kurê nhũm mē ixpê pikrakrak par o mō. ⁴² Jakamã nhũm pōristijaja tee ri omu hãmri nê ra mē kêp prêsjê nhĩmex kaxyw. Mē kot gôx kãm rôrôk nê gô hipôk wỳr hpa ho nana nê mē kêp pikunor pymaj kot mē himex kaxyw. ⁴³ Nom nhũm mē hkrãhtũmja kãm Pawre pĩr prãm kêt jakamã ja nê mē hkurê nê mē inhmã:

—E mē ate apa ho gô rên̄h mex xwỳnhja. Akumrêx mra nê mrô nê ho nana ho mra nê rê. ⁴⁴ No mē ate apa ho nana punuj

xwýnhjaja kêr ka mê tapti rý pàr kukrêx ô mý nê hã ajêt nê hã ma môn rê. Anê.

Hămri pa mê ã amnhî nhîpêx anê nê ixpi-itã ixkã hkînh pê ixrêr pa.

28

Gô hipôk pê Maw kamã mê pa hã mê harênh

Makre 16.17-18

¹ Tã pa mê ixpiitã ixkã hkînh pê ixrêr pa. Nhũm gô hipôk ã mê pa xwýnhjaja mê inhmã gô hipôk nhîxi jarê nhũm xep kêp Maw. ² Nhũm Maw nhô xwýnhjaja mê ixto mex nê. Nhũm axte na wrýk rax nê nhũm kry htýx kumrêx nhũm mê ixkamã ukapri nê mê inhmã kuto nê mê inhmã kapêr mex nê. ³ Hămri nhũm Pawre kuwy kaxyw ri pi kawrà ho mra nê kuwy hwýr o tẽ nê hã haxwýr o xa. Hămri nhũm kagã xoprê ô wênên xihtýxja kuwy kagro pymaj pi rùm kato nê ìhkra hã kunha nê hã àpêr o ajêt. ⁴⁻⁵ Hămri nhũm Pawre omu nê amnhî nê ho apê nê kuwy kamã kumê nhũm kamã tẽm nê xêt pa. Hămri nhũm gô hipôk nhô xwýnhjaja tee ri ja hã omu nê axpên mã:

—Kwa ga mêmtyi mûj pumu. Mãn kêp mê hpar o pa xwýnh na. Hã na kagã ô wênên xihtýxta kunha. Nã koja ty nê rî amnhî pumu. Ra hkã hkînh pê gô rùm mê pahwýr rêr tã koja tã ty kãm ga. Anê.

⁶ Hămri nhũm mê tee ri kot tanhmã amnhî to hã hkamnhîx nê hamãr o kuhê. à htýx nê ìhkra hikot rý htyk kurê kumrêx ã hkamnhîx tã nhũm tanhmã amnhî kamã hamak to hkêt nê. ãm htýx ri hkînh nê kapêr nê hpikunhar o ri mra. Hămri nhũm mê tee ri omu nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot amnhî tore hã. Kêp mê hpar o pa xwýnh kêt. Mãn kêp kaxkwa kamã mēpahpâmjê hõ nã? Hã na kagã kunha nhũm tanhî to hkêt nê. Anê.

⁷ Nhũm gô hipôk ã mê ô pahihti pê Puptija. Ôrkwý hã jawý jakamã nhũm amnhî kôt mê ixwý pa mê ma hkôt mô nê kuri hkôt ixpa ho ixtã apkati axkrunêpxi nhũm mê ixto mex nê. ⁸ Nhũm ra Pupti nhîpêxã kêp ã nê nô. Kã kagro htýx nê haók. Hămri nhũm Pawre hwýr tẽ nê omu nê hã ìhkra xi nê ho Tirtũm wý nhũm akupým ho mex kurê kumrêx. ⁹ Hămri nhũm gô hipôk nhô xwýnhja harênh ma nê Pawre hwýr mê ã xwýnh piitã o mra nhũm mê omu nê Tirtũm nhý hã akupým mê ho mex pa. ¹⁰⁻¹¹ Hămri nhũm gô hipôk nhô xwýnhjaja mê ixto mex rax nê.

Pawre axte Rôm wýr nojarêt ã harênh

Rômân 1.10-12, 15.30-32

Tã pa mê gô hipôôta kamã ixpa hã mytwrý axkrunêpxi. Hămri nhũm kók xàpêr týxta hapêx pa mê axte inhnojarêt nê ma mô. Pàr ô kamã hpânã mô. Aresânri rùm pàrja pa mê hpânã kamã mô. Mê kot kãm “sânti

pihpo” anhýr xwýnhnta kamã. Na pre gô hipôk kamã haxwýja kók xàpêr týx hapêx jamãr xa hã hikwý htã ra axte nojarêt. Hămri nhũm gô hipôk nhô xwýnhja ma mê inhmôr xã hã mê inhmã mê ixàpkur xã hkwy nhôr rax nê. Hămri pa mê pàr wýr inhgêx pa nê ma kamã mô. ¹² Môô nê Sirakus wýr pøj nê hã pàr xi. Hămri nê krîja kamã mê ixtã apkati axkrunêpxi nê axte mô. ¹³ Môô hămri nê Rekke hwýr pøj nê hã pàr xi. Hămri nê kamã mê ixtã apkati. Nhũm ra kahpa hkôt kókja kawax pê àpêr mex jakamã pa mê ma hkôt mô. Nê mê ixtã apkati axkrut nê Potew wýr pøj nê hã pàr xi. ¹⁴ Hămri nê pàr rùm ijpapøj nê krî kamã Jeus kôt mê ixtô nê htôx kwýjê pumu nhũm mê amnhî wýr mê ixwý. Pa mê ma mê hkôt mra nê mê hkôt ri ixpa hã ixtã ù semân. Hămri nê ma Rôm wýr hpânã ixpar o mô. ¹⁵ Hămri nê kormã amým inhmôr ri nhũm Rôm kãm Jeus kôt mê ixtô nê ixtôxja mê ijarênh ma nê man mê ixkutã mra. Ma krî pê Praxi Apja mê “Wên Pijakrunêpxi” anhýr xwýnh jarênhja wa hwýr mê ixkutã mra. Hămri pa mê axpên kaxpa nhũm Pawre mê omu nê hkînh nê. Nê mê hã Tirtũm mã amnhî jarê nê kãm:

—Pa Tirtũm? Nã ãm hămri na ka mê ixkutã jajê rê. Na pa mê omu nê ixkînh nê. Nã amex o amex Tirtũm. Anê.

¹⁶ Hămri pa mê ma mê hkôt Rôm wýr mô nê pøj. Jatã Itar kãm Rôm wýr pøj. Hămri nhũm pòristi krãhtũm Pawre mã:

—E kot paj mê hagjênh xã kamã ajaxàr kêt nê. Kot kaj amã nhýri ixkre kamã apa hprãm nê mamri kamã apa. Nom koja pòristi hõ akôt pa ho pa.

Anhýr jakamã nhũm nhýri ixkre kamã pahihî Sesti kot mar kaxyw kamã hamak o pa.

Pawre kot Rôm kamã tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh

Atre 17.5-6

¹⁷ Tã nhũm Pawre Rôm kamã hã apkati axkrunêpxi nê amnhî wýr Ijaew xàptàr tũmrejê hwý nhũm mê hã akuprô nhũm mê kãm amnhî jarê nê mê kãm:

—E ixkwýjaja. Pa mê amã amnhî jarê ka mê inhma. Nã na pa pre mê panhigêtjê kapêr nhîrôp tanhmã ixãm to hkêt nê rý ixte tanhmã mê pahkwýjê hõ hto hkêt tã nhũm mê pahkwýjaja amarî ixpynê. Jeru-jarê kamã ixpynê nê Rôm nhô xwýnhjê nhîhkram ijaxã. ¹⁸ Hămri nhũm mê ixte amnhî nhîpêx ã ixkukja nê tee ri mê kot mēmoj mýrapê ixpir kaxyw tanhmã ixkukjêr to kaprý. Jakamã nhũm mê kãm ixkator prãm nê. ¹⁹ Nom nhũm mê pahkwýjaja kãm ja mex kêt jakamã pa pre jar pahi maati Sesti kot ixte kãm amnhî jarênh ã inhma kaxyw amnhîm harê nê man hwýr mô. Kot paj tanhmã kãm mê pahkwýjê ho ixkapêr

punuj to hkêť nê. Ām ixe amnhĩ tã tanhmã mar to hpić kaxyw na pa hwýr mō.

²⁰ —Tã pa amnhĩ wýr mē awý. Ixe mē amã amnhĩ jarênh kaxyw. Mē pahkaprĩ xwýnh̄ta. Mē pahte kormã kamã pajamak o papa xwýnh̄ Jejusta. Ām ixe amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr pix mýrapê na prem ā kãx o ixkaxpre anê. Anê.

²¹ Hãmri nhũm mē kuma nê kãm:

—Nã jar tanhmã ajarênh kute hkêť. Na pre Jutej kamã mē pahkwýjaja tanhmã ajarênh to hã kagã nê mē ixwýr mēnh̄ kêt nê. Nê ham mē kurũm mē hpõx xwýnh̄jaja na prem tanhmã mē inh̄mã ajarênh to hkêť nê.

²² No na xep hte pyka piitã hkôt mē kãm mē ate Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnh̄jê kurê nê. Na pa pre mē ajarênh ma nê mē inh̄mã axujarênh mar prãm nê. Anê.

²³ Hãmri nhũm mē kot mar kaxyw arĩgro hta.

Tã nhũm mē kot arĩgro hyr kato nhũm mē Pawre nhõrkwy hwýr pikuprõnh̄ rax nê nhũm mē kãm awjarê. Mē kãm ujarenh̄ ry nê. Nê ho kamãt. Nê mē kãm:

—Nã mē pahte amnhĩ wýr kamã pajamak o papa xwýnh̄ Jejusta. Kot kaj mē atō amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm nhũm Tirtũm ja hã apumu nê ato hkra. Anê.

Nhũm pre ā mē kãm kapêr anê. Nê finat Mojes kot Tirtũm nhý hã Jejus kukamã tanhmã hã kagã htoja nhũm mē kãm harê. Nê Tirtũm nhý hã kapêr jarênh o mē pa xwýnh̄jaja kot tanhmã hã kagã htoja nhũm mē kãm harê. ²⁴ Hãmri nhũm mē hkwyjaja kuma nê hkôt hamaxpêr nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý. No nhũm mē hkwyjaja kuma nê am̄ kuma nê kãm axte mar prãm kêt nê.

²⁵⁻²⁹ Jakamã kãnh̄mã kuhê nê nojarêť nhũm Pawre mē kãm:

—Nã amnepêť na pre Tirtũm finat Ijaisti mã tanhmã kapêr to. ý hã kot mē panhĩgêťjê mã tanhmã kapêr jarênh to kaxyw. Tirtũm Karō nhý hã kot mē kãm kapêr nê tanhmã mē harênh to kaxyw. Te Tirtũm tãm mē kãm kapêr pyrãk mē kãm kapêr. Nê am̄ hãmri tanhmã mē pahkwýjê jarênh to. Na pre mē kãm:

E Ijaisti. Kêr ka ma akwyjê hkôt ri mē kãm tanhmã ixkapêr jarênh to ho ri apa.

Nê mē kãm: “Kot kaj mē ajamak o axumar týx tã aprĩ hã ixkapêr mar kêt nê.

Nê mē ano ho arĩť týx tã aprĩ hã ixe amnhĩ nhĩpêx ā ixpumunh̄ kêt nê.

Mē amã ixkapêr mar prãm kêt jakamã te mē ate mar pymaj amnhĩ jamak pro pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Nê mē amã ixe amnhĩ nhĩpêx ā ixpumunh̄ prãm kêt jakamã te mē ate ixe amnhĩ nhĩpêx ā ixpumunh̄ pymaj te mē anomnhõt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Jao amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê.

Kop mē amã ixkapêr mar prãm ronhýx ka mē aprĩ hã inh̄mar týx nê.

Nê aprĩ hã ixe amnhĩ nhĩpêx ā ixpumunh̄ mex nê.

Jao amnhĩ tomnuj kaga hpa nê ixkôt amnhĩ xunhwý.

Pa ja hã mē apumu nê mē ato mex nê.

Tã ka mē ā amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê.”

Anhýr o kêr ka mē kãm ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa Ijaisti. Anê.

Na pre ā Tirtũm mē panhĩgêťjê kaxyw Ijaisti mã kapêr anê nhũm ô ri mē kãm ujarênh o pa nê mē pamã hã kagã. Jakamã kwa mē okora. Kêr ka mē jajê pyrã nê ā amnhĩ nhĩpêx anhýr hkêť nê. Kwa mē inh̄ma nê inh̄mar týx nê. Ijaew kêt xwýnh̄jaja kot kapêr marja na ra Tirtũm kãm hprãm nê. Jakamã koja mē hwýr mē kot kapêr jarênh o mē pa xwýnh̄ kwýjê rê nhũm mē hkôt mē kãm ujarênh o pa nhũm mē kuma nê mē akurom kãm mar prãm nê. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê hapõx pa nê ma akupým axpêť mã tanhmã kapêr jarênh to ho mra. ³⁰ Hãmri nhũm pahĩ maati Sesti tokyx amnhĩ wýr Pawre hwý nê tanhmã mar to hkêť nhũm õrkwy kamã kêp prês nê pa ho hã amgrã axkrut. Nê tãm õrkwy pãnhã mē kãm amnhĩre. Nhũm pre krĩ nhõ xwýnh̄jaja ohtō nê hwýr mra nhũm amnhĩ wýr mē omu nê hkĩnh̄ nê. ³¹ Na pre hte amnhĩ wýr mē kuwý nê mē kãm Tirtũm kapêr jarênh o hkri. Mē kot Tirtũm Kra Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwýr nhũm Tirtũm kot ja hã mē omunh̄ nê amnhĩ katut kôt mē kot amnhĩ tomnuj rênh̄ par nê mē ho hkra hã mē kãm ujarênh o hkri. Nê mē kot hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnh̄jê jahkre. Tanhmã mē kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa hã mē kãm karō ho hkri. Hãmri nhũm mēhō ja nê tanhmã kãm kapêr to hkêť nê.

Tã am̄ ja pix Teopre. Ixpê Rukre na pa awýr kagãja nhĩpêx nê kumê. Nê kamã amã tanhmã mē pahkwýjê jarênh to. Tã am̄ ja pix na hapêx.

Rômân Pawre kot Rôm kâm Jeŭs kôt hkwýjê hwýr kagâ nê mênh

Kagâ ja na pre Pawre hipêx. Kêp Jeŭs nhý hã mē ahkre ho pa xwýnh na pre. Na pre hte mry kâ ho ixkre nhípêx nê mē kâm ho wênê ho mē hkôt pa pē mē piitâ mē kâm Tîrtûm kapêr jarênh o pa. Tâ krî pē Rôm kamâ mē kot Jeŭs kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê hwýr kagâja nhípêx nê mē hwýr kumê. Kormâ ma mē hwýr môr nê mē omunh kêt ri.

Nê Jeŭs kêp Tîrtûm mâ tanhmâ mē pa-jarênh to xwýnh â nhûm pre mē kâm harê nê hã kagâ. Jeŭs kot mē pahte amnhî tomnuj pânâ mē panê htyk jakamâ na hte Tîrtûm mē pahte hkôt amnhî xunhwýr â mē pah-pumu nê Jeŭs kukwak ri mē pahte amnhî to mex xwýnh â mē pajarê.

Nê Tîrtûm Karô nhý hã mē kot amnhî nhípêx nyw nê hamaxpêr nyw o pa hã nhûm Pawre mē kâm karô nê hã kagâ. Á na pre mē kâm mêmôj jarê nê hã kagâ anê. Nê hã kagâ ho:

¹ Pa Rôm nhô xwýnhjaja? Xà mē amex? E ot pa mē awýr kagâ nhípêx nê kumê. Tîrtûm na pre mē akaxyw ixâm. Ixte mē amâ Jeŭs kot tanhmâ mē panê amnhî nhípêx to hã harênh o ri ixpa kaxyw. Na pre ixpê Pawre hã xpumu nê ixâm. Jakamâ na pa â mē awýr kagâ nhípêx nê mênh anê. Ixte Jeŭs nhý hã mē ahkre ho ri ixpa xwýnh na pa. Na pa hte kâm tanhmâ amnhî nhípêx to ho ri ixpa. Tâ â mē awýr kagâ nhípêx nê mênh anê.

² Amnepê mē na pre Tîrtûm nhý hã kapêr jarênh o ri mē pa xwýnhjaja mē pakukamâ mē panhîgêjtê mâ Jeŭs kukamâ tanhmâ harênh to ho ri pa. Nê mē kâm kapêr jarênh o mē hkôt pa nê mē kâm:

—Koja nhýrmâ Tîrtûm mē pahpiitâ mē panê tanhmâ kot amnhî nhípêx to mâ xwýnh mē nhûm mē hpiitâ hprî hã harênh ma nê omu. Anê.

Nhûm prem â Jeŭs kukamâ mē kâm harênh anhyr o ri mē hkôt pa. Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kamâ harênh xâ hkôt tanhmâ mē kâm harênh to. ³ Tîrtûm Kra Jeŭs Krisja na pre mē kâm harênh o ri mē hkôt pa. Mē panhô Pahihti na. Kêp Tîrtûm Kra htâ na pre mē pahpyrà nê i ho amnhî nhípêx nê wry nê katorxâ nhôxâ hkre rûm kato. Jakamâ kêp Tîrtûm Kra pix kêt määnên katorxâ hkôt kêp hîgêt Tawi hkanrêhâ htâmnhwý.

⁴ Kêp Tîrtûm Kra htâ nhûm prem axtem nê tanhmâ hamaxpêr to nê kupî. Nom nhûm Tîrtûm kêp amnhî Kra hã akupým ho htîr. Jakamâ na pu htem harênh ma nê kâm pa-jamaxpêr o:

—Jeŭs kêp Tîrtûm Kraa. Mē kot kêp hpîr tâ nhûm akupým ho htîr. Jakamâ nhûm Tîrtûm pyrà nê hihtýx o hihtýx. Anê.

⁵ Tâ â Tîrtûm kot Kra nhípêx anhyrja ri na määnên pa ixto mex nê mē akaxyw ixâm. Jakamâ na pa hte ma krî piitâ hkôt mē kâm tanhmâ Jeŭs Kris jarênh to ho ri mē hkôt ixpa. Ijaew mâ nê Ijaew kêt xwýnhjê mâ. Mē kot harênh mar nê amnhî kaxyw kâm hamaxpêr nê kapêr kôt pix mâ amnhî nhípêx mex kaxyw. ⁶⁻⁷ Nê mē apê Rôm nhô xwýnhjaja. Na ka prem Jeŭs kôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm ja hã mē apumu nê mē ato hkra nê mē apê Jeŭs mē wa hkwý hã mē ajarê. Mē ate hkôt amnhî nhípêx kaxyw nhûm pre â mē ajarênh anê.

Tâ ot pa kagâ nhípêx nê mē awýr mênh kaxyw. Tîrtûm kot mē ato hkra xwýnhjê hwýr. Tîrtûm kâm mē ajapêê.

Na pa hte mē ato mē panhîpêêxâ maati Tîrtûm mē Pahihti Jeŭs Kris wa hwýr rãhâ ri ixpa. Nê mē ato wa hwýr o:

—Kwa kêr ka wa Rôm kamâ war akrajê pumunh mex nê mē kutâ anojarêr rãhâ nê. Kê mē hamakêtkati nê amnhîx ri tanhmâ amnhî nhípêx to ho ri pa. Anê.

Pawre kot Rôm nhô xwýnhjê pumunh prâm â amnhî jarênh

Atre 28.15-16; Rômân 15.22-29

⁸ Nê na ka prem amnhî kaxyw Jeŭs Kris mâ ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý nhûm krî piitâ hkôt mē pa xwýnhjaja mē ajarênh ma. Nê mē ate amnhî nhípêx nyw â mē ajarênh ma nê xapên mâ tanhmâ mē ajarênh to ho pa. Nê mē ajarênh o:

—Kwa na xep Rôm kâm mē hkwýjaja amnhî kaxyw Jeŭs mâ hamaxpêr týx nê. Nê hkôt amnhî nhípêx mex rãhâ ho ri pa. Anê.

Pa â mē kot mē ajarênh anhyrja ma nê ixkînh týx nê. Nê Tîrtûm mâ mē anhyr hã ixkînh â amnhî jarênh o ri ixpa. ⁹ Na pa hte mē ato hwýr rãhâ ho ri ixpa. Nê nhýri mē kâm Tîrtûm Kra Jeŭs kapêr jarênh o ri ixpa nê mē amâ ijamaxpêr nê mē ato kuwý. Nê tanhmâ Tîrtûm mâ amnhî nhípêx to ho ixpa pē mē amâ ijamaxpêr nê mē ato kuwý. Tîrtûm kot ja hã xpumunh mex. ¹⁰ Na pa hte tanhmâ kâm amnhî jarênh to kaxyw nê mē akaxyw amnhî to kuma nê kâm:

—Pa Tîrtûm? Na pa ra inhmâ ma Rôm wýr inhmôr nê kamâ akôt ixkwýjê pumunh prâm týx kumrêx. Xâ kot ka tokyx mē hwýr inhmê nâ? Anê.

¹¹ Na pa ra inhmâ mē awýr inhmôr prâm týx nê. Na pre Tîrtûm Karô tanhmâ ixkrâ hto pa ý hã kapêr â kagâ mar týx nê. Nê hkôt mêmôj mex pumunh rax nê. Tâ ra inhmâ ma mē awýr inhmôr nê amnhî xô ri mē amâ harênh prâm nê. Mē ate inhmâr nê aprî hã Jeŭs Kris kôt amnhî xunhwýr týx nê hkôt amnhî nhípêx mex rãhâ ho ri apa kaxyw.

¹² Kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr mō. Nē mẽ awÿr pōj pu mẽ axpēn pumu nē pahkĭnh nē. Mē pahte amnhĭ kaxyw Jejus Kris mã pajamaxpēr mex o papa hã axpēn pumu nē pahkĭnh nē. Nē mẽ pahpiitã hkôt amnhĭ nhĭpēx mex o ri papa.

¹³ E ixkwÿjaja. Xatã ixte mẽ awÿr ixkra htã nhũm mẽmoj xatã tanhmã ixpē ãmtār to pa kormã jar ixa. Nom kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr mōj. Mē ate ja hã inhmar kaxyw na pa ã Tirtũm noo mã mẽ amã amnhĭ jarēnh anē. Na pa pre krĭ hkwÿ kamã mẽ apē Ijaew kēt xwÿnh kwÿjē hwÿr ixa. Nē mẽ kãm Jejus kot mẽ panē tanhmã amnhĭ nhĭpēx to hã harēnh o ri mẽ hkôt ixa. Nhũm mẽ hkwÿjaja inhma nē hkôt amnhĭ xunhwÿ. Ja kaxyw na pa inhma mã mẽ anhō krĭ hwÿr inhmoř prãm nē. Mē akwÿjaja kot ixkapēr mar nē mẽ apyrã nē Jejus kôt amnhĭ xunhwÿr kaxyw. ¹⁴ Na pre ra Tirtũm ixte kapēr o mẽ ajahkre ho ixa kaxyw mẽ piitã mẽ kaxyw ixãm. Tanhmã ri mẽ kute xwÿnhjē kaxyw. Mē kãm ma ho mẽ pa xwÿnhjē mẽ mẽ kãm ma hkôt o mẽ pa xwÿnhjē mã. Nē mẽ kot kagã pumunh xwÿnhjē mẽ mẽ kot kagã pumunh kēt xwÿnhjē mã. Mē piitã mẽ kaxyw na pre ixãm. Ixte mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panē amnhĭ nhĭpēx to hã harēnh o ri mẽ hkôt ixa kaxyw. ¹⁵ Jakamã na pa ra inhma mẽ apē Rôm nhō xwÿnhjē hwÿr inhmoř prãm nē. Ixte mẽ anhō krĭ kamã mẽ piitã mẽ kãm ja jarēnh o ri ixa nhũm mẽ kot inhmar nē mẽ pahpyrã nē Jejus kôt amnhĭ xunhwÿr kaxyw.

Jejus kot mẽ panē htyk ã harēnh

Sikũn Ximotre 1.6-12

¹⁶ Nē Jejus kot mẽ panē htyk ã harēnhja ãm hãmri na. Harēnhja mex o mex. Na htem kuma nē kãm hamaxpēr nē amnhĭ kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhĭ xunhwÿ. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mẽ omu nē mẽ nē mẽ kot amnhĭ tomnuj o hapēx pa nē mẽ ho hkra. Nom mẽ ixpē Ijaew nhō xwÿnhjē pix kēt. Mããnen mẽ apē Ijaew kēt xwÿnhjaja nhũm kãm mẽ pajapē ho axpēn pyrãk. Jakamã na pu htem Jejus kôt amnhĭ xunhwÿ nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nē mẽ pahto hkra. Ja kaxyw ãhpumunh tÿx o ãhpumunh tÿx. ¹⁷ ãm mẽ kot amnhĭ kaxyw Jejus mã hamaxpēr xwÿnh pixjaja na hte mẽ ho hkra. Kapēr ã kagã htũm kot tanhmã ja jarēnh to nē harēnh kot:

Na hte Tirtũm mẽ kot amnhĭ kaxyw Kra mã hamaxpēr ã mẽ omunh xã hkôt mẽ ho hkra nhũm mẽ amnhĭ kaxyw kãm hamaxpēr rãhã ho pa. Jao ra ô ri tãm amnhĭ nhĭpēx o pa. Anē.

Mē pahpiitã mẽ pahte amnhĭ tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarēnh

Atre 14.15, 17.22-29; Apokarip 9.20-21

¹⁸ Nē mẽ kot amnhĭ tomnuj o ri mẽ pa xwÿnhjaja na hte Tirtũm axtem tanhmã mẽ harēnh to. Na htem Tirtũm kapēr ma nom amnhĭ tomnuj gryk ã ãm kuma. Nē mẽ hkwÿjaja kot kapēr mar pymaj kapēr ô ho mẽ kēp ãmnār rãhã ho ri pa nhũm Tirtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kēp omnuj nē. ¹⁹⁻²⁰ Te mẽ kot Tirtũm kot amnhĭ nhĭpēx ã omunh kēt pyrãk o amnhĭ nhĭpēx tã mẽ kot omunh mex. Tirtũm kot mẽmoj to kator krax rũm ra kot mẽ pamã amnhĭ to amnhĭrit mex. Pu mẽ pano ho omunh kēt tã no ãm kot amnhĭ nhĭpēx kôt ra kēp Tirtũm ã omunh mex nē. Nē kēp mẽmoj piitã ho kator xwÿnh ã omunh mex nē. Nē mex o mex ã omu nē hihtÿx o hihtÿx hã omu. Tirtũm kot amnhĭ nhĭpēx kot amnhĭrit mex nhũm mẽ kot omunh mex tã hkôt amnhĭ xunhwÿr kēt nē. Nē axtem nē hamaxpēr o:

—Tk. Tirtũm kot inhma amnhĭ to amnhĭritre hã kot pa kēt ri hkôt amnhĭ nhĭpēx. Kot pa inhno ho omu nē ri kormã hkôt amnhĭ nhĭpēx japēr. Anē.

Ra mẽ kot amnhĭ nhĭpēx ã omunh mex tã ri ã hamaxpēr anē. Jakamã nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ omu nhũm ja kēp omnuj tÿx nē. ²¹ Mē kot amnhĭ nhĭpēx ã omunh mex tã amnhĭ kaxyw tanhmã kãm hamaxpēr hto hkēt. Rÿ ari hamaxpēr japēr nē kãm:

—Nã Tirtũm. ãm hãmri amex kumrēx. ãm amex o amex. Apē Tirtũm ã ãm apixi mex kumrēx na ka. ãm hãmri na ka hte mẽ ixto mex o apa.

Anhÿr o amnhĭ kaxyw kãm kapēr kēt nē. Nē ãm htÿx tanhmã hamaxpēr punuj to pix o ri pa. Te kamãt kō kamã ri mẽ pa xwÿnhjē kot amnhĭ nhĭpēx pyrã nē mẽmoj mex pumunh kēt nē.

²² Mē kot ãhpumunh tÿx ã amnhĭ to jarkrar o ri pa htã no ãm te mẽ hkrã kanhũn kēt nē mẽ hamaxpēr kēt pyrãk o amnhĭ nhĭpēx. ²³ Jakamã na htem amnhũm mẽmo karō nhĭpēx. Mẽmo htyk mã xwÿnhjē hō karō nhĭpēx. Tanhmãn panhĭ karō rÿ mẽmo mry karō rÿ mẽmo kuwēnh karō. Rÿ mẽmo kagã karō nhĭpēx. Hãmri nē ho ô sãnti nē te ri ho Tirtũm nhĭpēx pyrãk o hipēx. Jao hpar pē hkôn krã ho rōrōk nē amnhĭ to kuwÿ nē kãm amnhĭ jagrer pē kãm mex o mex ã harē. Tirtũmja sãnti rom htũr o htũr tã nhũm mẽ axtem nē sãnti gryk ã hkaga nē ã amnhĭ nhĭpēx o pa anē. ²⁴ Jakamã nhũm tee ri ã kot amnhĭ nhĭpēx anhÿr ã mẽ omu nē amnhĭ pyrã nē mẽ hkaga nē ãm mẽ omu. Jakamã nhũm mẽ ãm amnhĭ krã hkôt tanhmã ri amnhĭ tomnuj to ho pa. Nē axpēn kãm ri tanhmã hpiaãm kēt to. ã na htem htÿx ri amnhĭ tomnuj anhÿr o pa.

²⁵ Tirtũm kapērja ãm hãmri htã nhũm mẽ axtem nē te amnhĭ pum rēnh pyrãk o hipēx nē kãm hamaxpēr kēt nē. Nē hpãnhã ri

mê hêx xwýnhjê kapêr pix ma nhûm ja te mê kâm mex pyrâk. Na htem â amnhî nhîpêx anê hâmrî nê axtem nê Tîrtûm kot mêmoj nhîpêx pix parpê rôrôk nê amnhîm mex o mex â harê. Nom kot hipêx xwýnh Tîrtûm parpê mân â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Nom kot mêmoj nhîpêx xwýnh ta mex o mex jakamâ koja mê kot hkôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja jajê rom kâm mex o mex â harênh tûm râhâ ho ri pa. ²⁶ No mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na hte Tîrtûm amnhî pyrâ nê mê hkaga nhûm mê htÿx amnhî krâ hkôt ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Jao mêni hkwyjaja axtem nê axpên gryk â mjên kaga nê axpên nhîô ho mjên. ²⁷ Nhûm mêmy hkwyjaja mâânên axtem nê amnhî kwýjê my gryk â hprô kaga nê axpên nhîô ho hprô. Na htem â axpên kamâ hpijaâm kêt o pa anê. Mÿrapê koja mê â pix kâm amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa. ²⁸ Na htem amnhî tomnuj gryk â Tîrtûm mâ hamaxpêr kêt nhûm tee ri amnhî tâ mê omu nê hamaxpêr o:

—Mê kâm amnhî tomnuj pix prâm jakamâ kwâr mê mâmri â amnhî nhîpêx anê. Kot paj axte ja nê tanhmâ mê kâm ixkapêr to hkêt nê. Anê.

Jakamâ nhûm mê arî htÿx ri amnhî krâ hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa râhâ nê.

²⁹ Hâmrî nê mêmoj punuj pix mâ hamaxpêr.

Nê kâm amnhî mex pix prâm mâ hamaxpêr.

Nê kâm axpên tomnuj pix prâm.

Nê mêmoj tâ axpên kâm gryk pix prâm.

Nê mê kâm axpên par pix prâm.

Nê mêmoj tâ ri kâm axpên mâ âkjêr prâm.

Nê mêmoj tâ kâm axpên mâ hêx prâm.

Nê kâm axpên kaxyw tanhmâ hamaxpêr punuj to pix prâm.

Nê kâm tanhmâ axpên to kapêr punuj to pix prâm.

³⁰ Nê kâm mêmoj tâ axpên to hêx pix prâm.

Nê kâm Tîrtûm prâm kêt o ri pa.

Nê mêmoj tâ axpên mâ âkjêr o ri pa.

Nê mêmoj tâ amnhî to jarkrar râhâ ho ri pa.

Nê tanhmâ amnhî tomnuj to pix kukamâ hamaxpêr. Nhûm mê katorxâ nê mê hipêxâ tee ri ja nê tanhmâ mê kâm kapêr to no nhûm mê mar kêt kumrêx.

³¹ Â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o ri mê pa xwýnhjaja na hte Tîrtûm kâm mêmoj mex nhûm mê kêp omnuj nê nhûm Tîrtûm kêp mêmoj omnuj nhûm mê kâm mex nê. Nê axpên mâ mêmoj tanhmâ ho hâ amnhî jarênh tâ ho anhÿr kêt nê. Nê axpên kâm ukapri ho ri pa hkêt nê. ³² Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot tanhmâ mê hkukamâ mê harênh to nê mê harênh kot:

Â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o ri mê pa xwýnhjaja koja mê nhÿrmâ ty hâmrî nê

amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ ho ri pa ho pa. Anê.

Nhûm mê kot amnhî tâ ja mar tÿx tâ aa amnhî tomnuj kaga hkêt nê. Arî â amnhî nhîpêx anhÿr o pa râhâ nê. Nhûm mê hkwyjaja mê kot amnhî tomnuj â mê omu nê mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri mê hkôt pa nhûm mê amnhî pyrâ nê mê omu nê hkînh nê. Na htem â amnhî nhîpêx anhÿrja gryk â Tîrtûm kaga nhûm tee ri amnhî tâ mê omu nê amnhî pyrâ nê mê hkaga nê âm mê omu. Jakamâ nhûm mê amnhî tomnuj tÿx pix râhâ ho pa.

2

Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hkukamâ mê harênh

Matêwre 7.1-5; Sikûn Tesarôn 1.6; Eprêw 9.27; Sikûn Pêtre 2.4, 3.7; Jutre 6-14; Apokarip 6.15, 20.11

¹ Nê kot ka mê atô â mê kot amnhî tomnuj anhÿr xwýnhjê kot amnhî nhîpêx â mê harênh ma nê â ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Tk. Mê kot amnhî tomnuj pix o ri pa xwýnh kênâ. No pa na â ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri xpa hkêt. Mê kurom ixte tām amnhî nhîpêx o ri xpa xwýnh na pa.

Anhÿr o amnhî jarê. Kwa na mê â ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Mê pajaxwÿja na pu htem tôhâ mê urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to. Tâ ka mê â mê kot amnhî tomnuj â mê harênh anê nê te ka ate amnhî jarênh pyrâk. ² Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot mê kot amnhî tomnuj o ri mê pa xwýnhjê jarênh kot:

Mê kot amnhî tomnuj mÿrapê koja mê nhÿrmâ amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ ho ri pa. Anê.

Âm hâmrî â mê harênh kot anhÿr. ³ Mân ka mê atô tanhmâ amnhî kukamâ ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o:

—Nâ koja Tîrtûm nhÿrmâ amnhî nê kuwy hwÿr mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê rê. No pa koja hwÿr inhâmênh kêt nê. Anê.

Kwa mê â ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Kot ka mê â amnhî kukamâ ajamaxpêr anhÿr tâ tôhâ mê urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to. Jakamâ koja Tîrtûm mê urâk nê hâ tanhmâ mê ato. ⁴ Kot kaj mê atô tanhmâ amnhî tomnuj to hâmrî nê âm ja hâ amnhî pumu nê ajamaxpêr o:

—Ixte amnhî tomnuj xwýnh tâ na hte Tîrtûm ja hâ xipumu nê âm xipumu nê hâ tanhmâ ixto hkêt nê. Kêp mê ixkamâ ukapri xwýnh jakamâ na hte gryk tokyx anhÿr kêt nê. Jakamâ kot paj arî tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri xpa nê aa jam inhÿrer kêt nê. Tîrtûm kot ja hâ tanhmâ ixtore kaxyw hâ.

Anhÿr o ajamaxpêr. No âm ja kot anhÿr kêt. Na hte Tîrtûm kormâ amnhî tâ mê

pajamā. Mē pahte amnhī tomnuj kaga nē hpānhā hkōt amnhī xunhwyr kaxyw na hte kormā amnhī tā mē pajamā. Jakamā na kormā tanhmā ate amnhī tomnuj tota ā tanhmā ato hkēt nē.

⁵ Mē akrā hihtýx jakamā mē amā hkōt amnhī xunhwyr prām kēt. Na ka htem tanhmā amnhī tomnuj to pix kukamā ajamaxpēr o ri apa. Nē gaa nē ra anhýr kumrēx. Nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj týx o mō. Jakamā koja nhýrmā tanhmā mē ajarēnh to nē gryk týx kām tanhmā mē atomnuj týx to. Ām hāmri na hte mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh xā hkōt ahpýnhā tanhmā mē panhīpēx to.

⁶ Koja nhýrmā mē pahpiitā kormā mē pahťir ri mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh xā hkōt tanhmā mē panhīpēx to. Mē kot amnhī to mex o ri mē pa xwýnhjaja nhūm mē ho mex nē. Nē mē kot amnhī tomnuj o ri mē pa xwýnhjaja nhūm mē homnuj nē. Koja nhýrmā mē pahpiitā mē pahto hpmráatā ā mē panhīpēx anē. ⁷ Mē kot hkōt tām ri amnhī nhīpēx o pa pē kām Tirtūm kot amnhīm mē mex ā mē harēnh prām xwýnhjaja koja nhýrmā amnhīm mē mex ā mē harē. Hāmri nhūm mē kuri hťir tūm nē hkīnh nē mex kumrēx nē pa ho pa. ⁸ Nom mē kot amnhī mē pix mē ri hamaxpēr o ri mē pa xwýnhjaja. Nē mē kot tanhmā amnhī tomnuj to gryk ā Tirtūm kapēr kaga xwýnhjaja koja kām mē hkīnh kēt nē tanhmā mē homnuj týx to. ⁹ Mē kot amnhī tomnuj xwýnh piitā koja mē nhýrmā amnhī xā htýx kamā hamak ráhā nē pa ho pa. Ijaew kumrēxjaja nē hpānhā Ijaew kēt xwýnhjaja nhūm mē amnhī xā htýx kamā hamak ráhā nē pa ho pa. Mē kot amnhī tomnuj týx o paja mýrapē.

¹⁰ No kēt tām mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjaja koja Tirtūm mē ho mex rax ráhā ho pa ho pa. Nē amnhīm mē kot amnhī to mex xwýnhjē hā mē harē. Nē tanhmā mē ho mex to nhūm mē kamā amnhī krit nē pa ho pa. Hamakētkati nē hkīnh nē amnhīx ri pa ho pa. Ijaew kwý kumrēxjaja nē mē ānēn Ijaew kēt xwýnh kwýjaja nhūm mē mex nē hamakētkati nē hkīnh nē amnhīx ri pa ho pa. ¹¹ Koja Tirtūm nhýrmā ahpýnhā mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh xā hkōt tanhmā mē pajarēnh to pē tanhmā mē panhīpēx to. Mē ixpē Ijaewjaja nē mē apē Ijaew kēt xwýnhjaja nhūm ā mē pahpiitā mē panhīpēx anē.

¹² Annepēm na pre finat Mojes mā tanhmā kapēr to nhūm kuma nē ô ri hā kagā hpa. Mē ixpē Ijaew ri na kapēr ā kagāja. Ra mē ixte mar týx jakamā koja mē ixtō ra kapēr mar týx tā hkōt amnhī nhīpēx kēt hāmri nhūm Tirtūm tee ri amnhī tā omu nē ā amnhī nhīpēx anhýrja mýrapē nhýrmā ma mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr kumē. Kot kapēr mar týx tā hkōt amnhī

nhīpēx kēt mýrapē nhūm ā hipēx anē. No kēt mē apē Ijaew kēt xwýnhjaja mē ixkīnhā mē ari Tirtūm kapēr ā kagā hkēt jakamā koja mē ate kapēr nhīrōp mē akuhē hā mē apumunh kōt tanhmā mē anhīpēx to hkēt nē. Koja hpānhā mē ate tanhmā amnhī tomnuj to ho apa mýrapē mē kot amnhī xā htýx kamā hamak o pa tūm xāta wýr mē arē.

¹³ Na hte mē kot kapēr mar ā mē omunh xā hkōt amnhīm mē kot amnhī to mex xwýnh ā mē harēnh kēt nē. Ām mē kot kapēr kōt amnhī nhīpēx ā mē omunh xā hkōt pix mē na hte amnhīm mē kot amnhī to mex xwýnh ā mē harē. ¹⁴ No mē hkwýjaja kormā kot kapēr mar kēt tā te ra mē kot mar mex pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao amnhī krā hkōt tām ri amnhī nhīpēx kurē kumrēx. Te kot Ijaew pyrā nē Tirtūm kapēr mar týx nē hkōt amnhī nhīpēx o ri pata pyrāk. ¹⁵ Na htem amnhī krā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx mex to. Te Tirtūm kapēr kot mē hkrām gjēx pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Jakamā tee ri tanhmā amnhī tomnuj to hā amnhī pumu nē hkapri nē. Nē tām amnhī nhīpēx ā amnhī pumu nē hkīnh nē.

¹⁶ Tā koja nhýrmā Tirtūm Jejus Kris mā anē nhūm kuma hāmri nē mē piitā kormā mē hťir ri tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē harēnh to. Nē mē hamaxpēr kōt mē omunh mex xā hkōt tanhmā mē harēnh to. Mē papajaja mē pahte axpēn jamaxpēr kōt axpēn pumunh kēt tā Jejus kot mē pajamaxpēr kōt mē pahpumunh par.

Tā na pa hte mē kām Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh o ixpa pē ā mē kām ixujarēnh anhýr o ri ixpa.

Pawre kot hkwýjē mā kapēr

Rōmān 3.19-20

¹⁷ Nē ixpyrā nē mē apē Ijaew kwýjaja na ka mē axtem nē Ijaew kēt xwýnhjē mā tanhmā amnhī to jarkrar o ri apa nē mē kām:

—Nā mē ixpē Ijaew ri Tirtūm kapēr ā kagā jakamā ām mē papxipixjaja na hte Tirtūm amnhīm mē inhmex ā mē ijarē. Nē ām mē papxipixjaja na hte mē ixto hkra. ¹⁸ Nē mē papxipixjaja na mē ixte Tirtūm kām hprām xā hkōt mēmoj pumunh par nē mē kot amnhī to mex xā pumunh par nē mē kot amnhī tomnuj xā pumunh par. Mē apē Ijaew kēt xwýnhjē rom mē ixte mēmoj piitā omunh par kumrēx. Anē.

¹⁹⁻²⁰ Nē amnhī jarēnh o:

—Nā te mē ixpē mē nohkre xwýnhjē pa hā mē hamýnh nē ri mē ho ixpa xwýnh pyrāk. Jakamā Ijaew kēt xwýnh pē htýx ri mē pa xwýnhjaja na pa htem mē kām Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre mex o ri ixpa. Kormā mē kot hprī hā mar kēt jakamā na pa htem ho mē ahkre ho ri mē hkōt ixpa. Mē kurom mē ixte mar par kēnā.

²¹ Anhÿr ă amnhî jarênh nê mē ate kapêr o mē ahkre ho apa htă hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.

Nê mē ate mē kot axpên pê âhkînh nê mē hkurê htă no ăm mē kamjaja axpên pê axâhkînh o ri apa.

²² Nê mē amă sânti hkînh kêt ă amnhî jarênh tă axtem nê hwÿr agjê nê hpar pê kăxpore nhîkwÿ xwÿnh o axâhkînh o ri apa.

Nê mē kot axpên prô ho amnhîkati nê mē hkurê ho apa htă mē kamjaja ă ri amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

²³ Nê mē ate Tîrtûm kapêr ă kagă mex o mex ă harênh tă hkôt amnhî nhîpêx hkêt nê. Jakamă nhûm mē akwÿjaja ja hă mē apumu nê mē apyră nê Tîrtûm ă hpijaam kêt o pa.

²⁴ Tîrtûm kapêr ă kagă htûm kot tanhmă mē ate amnhî nhîpêx ă mē ajarênh to nê mē ajarênh kot:

Mê kêp Ijaew kêt xwÿnhjaja na htem Ijaew kot htÿx ri amnhî nhîpêx o ri mē pa hă mē omu nê mē ŷ hă tanhmă Tîrtûm o kapêr punuj to ho ri pa. Anê.

²⁵ Mê pahpê Ijaew na pu htem mē pahkraja mē hapôx kôt kormă mē hkryre ri pu htem mē kêp mēmy kwÿrÿt kă jakă. Finat Mojes kot Tîrtûm nhÿ hă mē panhîgêtjê mă hă karô xă hkôt na pu htem ă mē hipêx anê. Mê pahte Tîrtûm mă mē pahkrajê nhôr ă amnhî to amnhîrit kaxyw. Jakamă na pu htem arî Mojes kapêr kôt ă mē hipêx anê nhûm Tîrtûm kăm ja mex nê. Nom kot pu mē kapêr kwÿm ri tanhmă amnhî nhîpêx to ho papa nhûm ja kêp omnuj tÿx nê hămri pu mē tee ri mē pahkrajê my kwÿrÿt kă jakăr kaprÿ. Na hte Tîrtûm ă mē pahkrajê nhîpêx anhÿr ă mē pahpumunh kôt amnhîm mē pamex ă mē pajarênh kêt nê. Nom mē pahte kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o papa pê mēmy kwÿrÿt kă jakărja nhûm kăm mex nê. ²⁶ Ijaew kêt xwÿnhjaja kot ă mē hkrajê nhîpêx anhÿr kêt tă ra mē hkwyjaja Tîrtûm kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx o ri pa. Jao te mē kot amnhî my kwÿrÿt kă jakăr pyrăk o amnhî nhîpêx. Jakamă nhûm Tîrtûm ja hă mē omu nê mē kăm:

—Nă ăm hămri. Mê ate amnhî my kwÿrÿt kă jakăr kêt tă mē apê ixkra na ka mē. Anê.

²⁷ Mê kot amnhî jakăr kêt tă Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri pa nhûm amnhî tă mē omu nê mē arom amnhîm mē kot amnhî to mex xwÿnh ă mē harê. Mê kot amnhî jakăr kêt tăă.

No mē kajaja mē ate Tîrtûm nhÿ hă Mojes kapêr ă kagă mar tÿx tă hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Ja mÿrapê koja ja hă mē apumu nê Ijaew kêt xwÿnhjê kînhă mē ate amnhî tomnuj xwÿnh ă mē ajarê. Ra mē ate amnhî jakăr tă mē ate amnhî tomnuj xwÿnh ă mē ajarê.

²⁸ Nê kot ka mē atô tanhmă amnhî to jarkrar to nê amnhî jarênh o:

—Nă ixpê Ijaew jakamă na hte Tîrtûm mē kot inhmy kwÿrÿt kă krăhyr kôt ixto kraa. Anê.

Nom xă na hte Tîrtûm ă mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr ă mē pahpumunh kôt mē pahto hkra? Nă kot anhÿr kêt. Na htem ăm htÿx ă amnhî to jarkrar anhÿr kaprÿ ho pa.

²⁹ Nê Tîrtûm Karô kot mē hkarô mă gjêx xwÿnhjaja kêp Tîrtûm kra jakamă na htem Tîrtûm kăm hprăm xă hkôt amnhî nhîpêx. Nom ri amnhî kră hkôt tanhmă amnhî nhîpêx to ho pa hkêt nê. Rÿ htÿx hamaxpêr o:

—Nă kot paj Mojes kapêr ă kagă hkôt amnhî nhîpêx nhûm Tîrtûm ja hă ixpumu nê amnhîm inhmx ă ijarê nê ixto hkra.

Anhÿr o hamaxpêr kêt nê. Na htem hamaxpêr o:

—Nă ra Tîrtûm Karô kot ixkarôm ăr jakamă ixpê hkra nhûm amnhîm inhmx ă ijarê. Jakamă kot paj ăm kôt pix mă ri amnhî nhîpêx o ri xpa răhă ty. Kwăr mămri ixkwÿjaja amnhîm inhmx kêt ă ijarê. Anê.

Kêr ka mē ă ajamaxpêr anhÿr o ri pa. Ă mē hamaxpêr anhÿr na mex o mex.

3

¹ Nê măn ka mē ra tee ri tanhmă amnhî kukamă ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o:

—Kwa mo kaxyw na pa ixpê Ijaew? Mon pa pre we ixpê Ijaew kêtêr hkêt nê? Mê kêp Ijaew kêt xwÿnhjaja kot amnhî jakăr kêt tă nhûm Tîrtûm mē pahpyră nê mē ho hkra. Anê.

Kwa mē ă ri ajamaxpêr anhÿr kêt nê.

² Mê pahpê Ijaew na pre Tîrtûm Ijaew kêt xwÿnhjê rom mē pahto mex rax nê. Na pre amnepê mă mē panhîgêt mă tanhmă kapêr to. Mê pahpiită mē pahte mar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Nom Ijaew kêt xwÿnhjê nhîgêt mă ă kapêr anhÿr kêt nê. Ăm mē pahpê Ijaew nhîgêt pix mă kapêr. Jakamă mē pahpê Ijaew mă ja mex kumrêx.

³ Nom kot kaj mē atô ja ma nê ajamaxpêr o:

—Nă Tîrtûm kot mē ixto mex mă mē ixtă amnhî jarênh tă no nhûm xep mē inhîgêt kwÿjaja hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na xep prem kapêr kwÿm ri amnhî tomnuj o pa. Jakamă ko. Koja Tîrtûm mē ixpê mē hkanrêhă mē htămnhwÿjaja tanhmă mē ixto mex to japêr ko. Anê.

⁴ Kwa mē ri ă ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Tîrtûm na hte mē pahpiită mē pakurom mēmoj tă amnhî jarênh o hêx kêt nê. Tă ra kot tanhmă mē pahată amnhî jarênh to xă hkôt koja ă mē pahto mex anê. Kapêr ă kagă htûm kot mēhō tanhmă Tîrtûm mă kapêr to nê harênh kot:

Pa Tirtûm. Nà ãm kapxipix na ka hte mêmoy tâ amnhî jarênh xà hkôt amnhî nhîpêx o ri apa.

Jakamâ na htem ãm axpên mã axêx â akapêr â jarênh kaprÿ. Anhÿr o harê.

⁵ No kot ka mê atô atÿx ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Xà koja Tirtûm tanhmâ mê ixte amnhî tomnuj to hâ mê ixpumu nê gryk? Nà koja gryk kêt nê. Jakamâ kot paj arî amnhî tomnuj o ri ixpa. Kê mê piitâ ja hâ ixpumu nê ixrom Tirtûm tapxipix kot amnhî to mex o pa xwÿnh â harênh o pa. Nà ja mex. Jakamâ kot paj arî amnhî tomnuj rāhā ho ri ixpa nhûm mê Tirtûm pix mã măn kot tām amnhî nhîpêx xwÿnh â harê. Hāmri nhûm Tirtûm amnhî tâ ixpumu nê tanhmâ ixto hkêt nê. Kojā tanhmâ ixto japêr hāmri nê ixpyrā nê amnhî tomnuj nê. Anê.

Kot kaj mê â ajamaxpêr anê nê ãm amnhî krā hkôt â ajamaxpêr anhÿr kaprÿ. Nom â ajamaxpêr anhÿrja Tirtûm jamaxpêr kôt kêt. ⁶ Kwa mê ri â ajamaxpêr punuj anhÿr kêt nê. Tirtûm kot mê pahpyrā nê aa kot amnhî tomnujre hā. Kop ãm mê pahpyrā nê tanhmâ kot amnhî tomnuj to ronhÿx tanhmâ kot we amnhî to nê mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh â mê pajarê? Nhÿx mê pahpyrā nê â amnhî jarênh anê. Nà â mê ajamaxpêr anhÿrja mex kêt.

⁷⁻⁸ E pa ixprî hā mê amā ja jarê ka mê inhma. Kot kaj mê atô amnhî kukamā ajamaxpêr o:

—E kot paj māmri ri mêmoy tâ ixêx o ri ixpa kê mê ixêx nhi hā ixpumu nê ixrom Tirtûm pix mã măn kot amnhî to mex â harê. Nê ãm pix mã măn hêx kêt xwÿnh â harê. Hāmri nhûm Tirtûm amnhî tâ ixpumu nê mê â mê kot harênh anhÿrja ma nhûm ja kām mex nê nhûm hkînh nê. Jakamā ixêx o ri ixpaja â tanhmâ ixto hkêt nê. Ra mê kot ixrom tām kot amnhî nhîpêx o pa xwÿnh â harênh jakamā nhûm ixêx nhita â tanhmâ ixto hkêt japêr. Jakamā kot paj ixte amnhî tomnuj o ri ixpaja mã inhÿrer kêt nê. Kêr kê mê ja hā ixpumu nê ixrom Tirtûm tapxipix kot amnhî to mex xwÿnh â harê.

Anhÿr o ajamaxpêr nom mê ajamaxpêrja kot anhÿr kêt. Na hte akwÿjja pa ixpê Pawre ixêx o ixpa hā ri axpên mã ijarê no na pa hte ixêx o ri ixpa hkêt nê. Â mê ajamaxpêr anhÿr o ri apa xwÿnhjaja koja Tirtûm mê atomnuj tÿx nê kām ga.

Mê mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh â mê pajarênh

Wam Korî 6.9; Karatas 3.22; Xitre 3.3

⁹ Tā tanhmâ kot puj mê pahpê Ijaew amnhî jarênh to? Xà kot pu mê pahte amnhî to mex o Ijaew kêt xwÿnhjê jakrenh â amnhî jarê? Nà mê pahte â amnhî nhîpêx anhÿre hā. Mê pahpê Ijaew nê Ijaew kêt

xwÿnhjaja. Mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj o axpên pyrāk. Na pa pre ra mê amā ja jarê. ¹⁰ Tirtûm kapêr â kagā htûm kot ja jarênh kot:

Mêhō na we aa kot amnhî tomnuj kêt kumrêx nê pa?

¹¹ Nê mêhō na we kot mêmoy mex piitâ omunh par?

Nê mêhō na kām Tirtûm prām?

¹² Nà amrakati kumrêx. Na mê ra piitâ hkaga hpa.

Nê kapêr kwÿm ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa.

Ām mêhō pyxire nê amnhî to mex o ri pa hkêt kumrêx.

¹³ Na htem kapêr punuj pix o ri pa.

Jakamā Tirtûm noo mã mê kot amnhî nhîpêxja te kot mêmoy tyk nê hkro punuj pyrāk.

Na htem ãm ri hêx pix kukamā ri hamaxpêr o pa. Tanhmâ mê hêx to xāja te kēp kagā xoprê nhō wenên xihtÿx pyrāk.

¹⁴ Nê na htem mê piitâ mêmoy nhîxi ho ri axpên mã mê hixi jarênh o pa. Nê ri tanhmâ axpên japrÿ hto ho pa.

¹⁵ Nê tanhmâ kapêr mã gêt kām mê kām kapêr to.

¹⁶ Nê tanhmâ mê hkwyjê homnuj to. Jakamā nhûm mê piitâ ri hkaprî nê mex kêt nê pa.

¹⁷ Nhûm htem ãm axpên mã mê gryk xà pix o kapêr o pa.

¹⁸ Nê Tirtûm â hpîjaam kêt o pa. Na htem kapêr ma nê ãm kuma nê kām hkînh kêt o pa.

Ā na htem amnhî nhîpêx anhÿr rāhā ho pa. Anê.

Ā Tirtûm kapêr â kagā htûm kot mê pajarênh anhÿr. ¹⁹ Mê pahpê Ijaew ra mê pahte ja jarênh mar tÿx. Tirtûm kapêr â kagā htûm kwÿ na. Na hte â mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê jarênh anê. Nê määnên mê papajaja. Mê pahpê Ijaew na hte â mê pajarênh anê. No ãm mê papaxipix hkêt. Krî piitâ hkôt ri mê pa xwÿnhjaja nhûm â mê harênh kot anhÿr. Ijaew kêt xwÿnhjaja nê mê pahpê Ijaew. Mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh jakamā mêmō kaxyw kot pu mê pahte amnhî tomnuj kêt â ri amnhî to jarkrar o papa? Kot puj mê â amnhî jarênh anhÿr kaprÿ. Jakamā koja Tirtûm mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mê panhîpêx to. ²⁰ Mê pahtō koja mê pahte kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa hā mê pajarê? Nê mê pahtō mã koja mê pamā kapêr nê mê pamā:

—Nà na ka hte akatāt kôt ixkapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx mex nê. Ām hāmri na ka hte â amnhî nhîpêx anhÿr o apa.

Anhÿr o mê pahtō mã kot we â kapêr anê? Nà aa kot mê pahtō mã kapêr anhÿr kêt.

Na pu htem âm kapêr ma nê tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr. Mê pahte amnhî tomnuij â amnhî pumunh kaxyw na pre mê pamâ kapêr â kagâ htûmja gô. Mê pahtô mê pahte kapêr â kagâ hkôt amnhî nhîpêx mex o papa hkêt kênâ kot kêt ri amnhîm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarê.

Tanhmâ Tirtûm kot mê pahto hkra to hâ harênh

Atre 17.30-31; Karatas 2.16-21; Piripos 3.7-9; Xitxe 3.5; Xiakre 2.10

²¹ Nê na hte Tirtûm mê pahte kapêr kôt amnhî nhîpêx â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarênh kêt nê. Jakamâ mêhō kukwak ri koja we â mê pajarênh anê? Nâ nhâm mêhō kot tām amnhî nhîpêx rāhā ho pa hā omunh pix kukwak ri koja â mê pajarênh anê. Tā mêhō kukwak ri kot â mê pajarênh anhýr xwýnhhta na pre ra mê pamâ ho amnhîrit. Amnepêm Tirtûm kapêr â kagâ htûm kamâ na pre mêhō hkukamâ tanhmâ harênh to. Nê Tirtûm nhý hā mê kapêr jarênh o pa xwýnhhaja haxwýja kukamâ tanhmâ harênh to ho pa. ²² Jejus Krisja na prem hkukamâ harênh o pa. Tām na pu htem hkôt amnhî xunhwý nê amnhî kaxyw kām pajamaxpêr rāhā ho papa nhûm Tirtûm ja pix â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarê. Mê kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnh piitā. Mê ixpê Ijaew nê mê apê Ijaew kêt xwýnhhaja. Mê pahpiitā mê pahte xapên pyrāk jakamâ kot puj mê pahtô Jejus kôt amnhî xām nhûm Tirtûm Kra Jejus kot amnhî to mex pix o pa kukwak ri mê pahpumu nê amnhîm pajarênh o:

—Nâ âm hāmri. Ra kot ixkra Jejus kôt amnhî xām jakamâ ra inhmâ te Jejus kot amnhî nhîpêx pyrā nê amnhî to mex o pa. Anê.

²³ No mê pahtô na mê pahte Tirtûm mê Jejus wa urāk nê amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri papa? Nâ amrakati kumrêx. Mê pahpiitā mê pahte amnhî tomnuij xwýnh kênâ. ²⁴ Tā Tirtûm kot mêmōj tā mê pakutā nojarêr rāhā jakamâ na hte Jejus Kris kukwak ri amari amnhîm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarênh o pa. Mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnh piitā nhûm â mê pajarênh anê. Ra Jejus kot htyk o mê pahte amnhî tomnuij piitā hpānhā amnhîrer par jakamâ na hte Tirtûm Jejus kukwak ri amari mê pahte amnhî to mex xwýnhjê hā mê pajarê. Te mê pahte amnhî tomnuij kêt kumrêx pyrāk mê pajarê. ²⁵⁻²⁶ Na pre mê pahwýr Jejus mê nhûm mê pahwýr wrý nê mê panê ty nê htyk o mê pahte amnhî tomnuij piitā hpānhā amnhîrer pa. Jakamâ kot pu mê pahtô amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nhûm Tirtûm ja hā mê pahpumu nê Kra kukwak

ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuij piitā rēnh pa. Jao te aa mê pahte amnhî tomnuij kêt kumrêx pyrāk â mê pahpumu.

No kêt amnepêm kormā Jejus wrýk nê mê panê htyk kêt ri mê pa xwýnhhaja. Tanhmâ na pre Tirtûm mê kot hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nhîpêx to? Kormā Jejus mê panê htyk kêt ri mê pa xwýnhhaja tanhmâ na pre mê hipêx to? Nâ na pre mê hkwyjaja amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý nhûm amnhî tā mê omu nê amnhîm mê harênh o:

—Nâ âm hāmri. Koja nhýrmā Ixkra ma mê hwýr wrý nê mê nê ty nê htyk o mê kot amnhî tomnuij pānhā amnhîrer pa. Jakamâ koja mê tāmaja amnhî tomnuij pānhā amnhîrer kêt nê. Anê.

Tā nhûm Jejus tām mê pahwýr wrý nê mê pahpiitā mê panê ty. Jakamâ nhûm Tirtûm ra mê pahte hkôt amnhî xunhwýr xwýnhhaja Kra kukwak ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuij piitā rēnh pa. No na hte amari â mê panhîpêx anhýr kêt nê. Âm Jejus tyk pix kukwak ri na hte â mê panhîpêx anê. Âm hāmri na hte â mê panhîpêx mex anê. Na hte tām mê panhîpêx rāhā ho pa. ²⁷ Jakamâ kot puj mê â pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nâ na pa hte amnhî to mex rāhā o ri ixpa. Amnhî to mex o mê piitā mê hakrenh pa.

Anhýr o pajamaxpêr kêt nê. Koja mêhō â hamaxpêr anê nê âm amnhî jarênh o hêx. Na hte Tirtûm mê pahte amnhî to mex â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarênh kêt nê. Mê pahte amnhî to mex rāhāre hā. Nom na pu htem amnhî kaxyw Jejus mā pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý nhûm ja hā mê pahpumu nê rī kormā amnhîm mê pamex â mê pajarê.

²⁸ E pa axte tanhmâ mê amā ja jarênh to ka mê aprī hā inhma. Mêmōj pumunh kôt na hte Tirtûm mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarênh wehe? Xā mê pahte kapêr tûm kôt amnhî nhîpêx o ri papa hā mê pahpumunh kôt? Nâ na hte ja hā mê pahpumunh kôt â mê pajarênh anhýr kêt nê. Mê pahte hkôt amnhî nhîpêx rāhā ho papare hā. Âm mê pahte amnhî kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwýr â mê pahpumunh kôt pix mā na hte mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarê. Ja pix â mê pahpumunh kôt na hte â mê pajarênh anê.

²⁹ Nê xā Tirtûm kêt mê ixpê Ijaew pix nhô Tirtûm pix na? Nâ kêt mê ixpê nhô Tirtûm kêt. Kêt mê ixpê Ijaew nhô Tirtûm nê määnên kêt mê apê Ijaew kêt xwýnhjê nhô Tirtûm.

³⁰ Nê Tîrtûm âm pyxi mex. Axtem hō kêt. Na hte mē pahpiitā mē panhîpêx o axpên pyrāk. Jakamā na hte mē kot amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr o mē pa xwýnhjê pumu nê mē kot amnhî to mex xwýnhjê â mē harê. Mē ixpê Ijaew nê määnên mē apê Ijaew kêt xwýnhjaja.

³¹ Tā koja mēhō htýx hamaxpêr o:

—Nà ixte amnhî kaxyw Jejus kôt ijamaxpêr mex o ixpa nhûm Tîrtûm kot amnhîm inhmxê â ijarênh jakamā kot paj axte kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Kot paj âm amnhî krâ hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. Ra Tîrtûm kot ixto hkra kênâ.

Anhîr o ajamaxpêr japêr. Kwa mē â ri ajamaxpêr anhîr kêt nê. Na htem amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr hāmri nê kām hkôt amnhî nhîpêx prām rāhâ nê pa ho pa.

4

Apraâw kot amnhî kaxyw Tîrtûm kôt hamaxpêr

Karatas 3.6-18; Xiakre 2.23

¹ Nê mē panhîgêt finat Apraâwja kêp mē pahpê Ijaew pâr krax. Tā mēmoj tā na pre Tîrtûm omu nê kot amnhî to mex xwýnhjê â harê? ² Xà kot kām tanhmā amnhî nhîpêx to hâ karô xâ hkôt amnhî nhîpêx mex â omunh xâ hkôt nhûm pre â harênh anê? Nà ja kôt kêt. Kop apu ja kôt â kot harênh anhîr ronhîx Apraâw amnhî tā omu nê Tîrtûm mē amnhî to jarkrar nê kām:

—Pa Tîrtûm? E măn ka ixpumu. Na pa hte akapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpa.

Anhîr o nhîx pre kām amnhî to jarkrar. No na pre tanhmā kām amnhî to jarkrar to hkêt nê. ³ Tā mēmoj tā omunh xâ hkôt na pre Tîrtûm amnhîm mex â harê? Nà Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot tanhmā Apraâw jarênh to kot:

Na pre Apraâw amnhî kaxyw Tîrtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xām nhûm amnhî tā omu nê amnhîm mex â harê. Anê.

⁴ Mē ô patrâwjaja na htem kām mē âpênh xwýnhjaja âpênh mex â mē omunh xâ hkôt mē kām amnhîre. ⁵ No Tîrtûm na hte â mē panhîpêx anhîr kêt nê. Na hte mē pahte tām amnhî nhîpêx â mē pahpumunh kôt amnhîm mē pahte amnhî to mex xwýnhjê â mē pajarênh kêt nê. Âm mē pahte amnhî kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwýr â mē pahpumunh kôt pix mē na hte amnhîm â mē pajarênh anê. Ra mē pahte amnhî tomnuj o ri papa htâ hpānhâ amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr xwýnhjê pixjaja na hte â mē pajarênh anê.

⁶ Jakamā na hte mē pamā amnhî jarênh o: —Ixte mē amex â mē ajarênh tā no âm mē ate amnhî to mex kôt mē apumunh kôt na pa â mē ajarênh anhîr kêt nê. Âm mē ate

amnhî kaxyw Ixkra mē wa ixkôt ajamaxpêr nê wa ixkôt amnhî xunhwýr â mē apumunh kôt na pa hte â mē ajarênh anê. Anê.

Pu mē â kot pamā kapêr anhîr â amnhî tā kuma nê pahkînh nê. Pahi finat Tawi na pre haxwýja ja jarênh o:

⁷ Na hte Tîrtûm amnhî katut kôt mē pahte amnhî tomnuj piitâ rênh pa nê axte kām hamaxpêr kêt nê.

Jakamā pu mē ja hâ amnhî pumu nê pahkînh nê.

⁸ Nê amnhî kukamā pajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Na pa pre amnhî tomnuj o ixpa nê tee ri ja hâ amnhî pumu nê ixkaprî nê.

Hāmri nê amnhî to Tîrtûm wý nhûm inhma nê ixte amnhî tomnuj o hapêx pa nê axte kām hamaxpêr kêt nê.

Nà âm hāmri. Ja mex kumrêx.” Anê.

⁹ Tā mē kot ja hâ amnhî pumunh nê hkînh xwýnhjaja mēmojaja na mē? Xà mē kot amnhî my kwýrýt kâ jakâr xwýnhjê pix kwýjaja na pre pahi Tawija â mē harênh anê nâ? Nà mē tapxipixjaja kêt. Määnên mē kot amnhî jakâr kêt xwýnhjê kwýjaja. Tanhmā na pre ra Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot finat Apraâw jarênh to? Na pre harênh o:

Na pre Apraâw amnhî kaxyw Tîrtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xām nhûm amnhî tā omu nê amnhîm mex â harê. Anê.

¹⁰ Xà Apraâw ra kot amnhî my kwýrýt kâ krâhyr nhîrô pē na pre Tîrtûm amnhîm mex â harê? Nà kormā kot amnhî krâhyr kêt ri na pre â harênh anê. ¹¹ Kormā kot amnhî krâhyr kêt ri kām kapêr nê kām:

—E ate amnhî kaxyw inhma ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xām â ixte apumunh kôt na pa amnhîm amex â ajarê.

Anhîr o kām kapêr hāmri nê rî kormā kām tanhmā amnhî krâhyr to hâ kām karô nhûm kuma nê mar xâ hkôt amnhî my kwýrýt kâ hkwý krâhta. Kot Tîrtûm mē amnhî nhôr â amnhî to amnhîrît kaxyw â amnhî nhîpêx anê.

Nom kormā amnhî krâhyr kêt ri na pre Tîrtûm amnhîm mex â harê. Tā Ijaew kêt xwýnhjaja kot amnhî jakâr kêt tā mē hkwýjaja Apraâw pyrâ nê amnhî kaxyw Tîrtûm mē hamaxpêr nê kām amnhî nhôr jakamā Apraâw te kêp mē hpâr krax maati pyrāk. ¹² Nê määnên mē pahpê Ijaew. Kot puj mē pahpê amnhî kaxyw Tîrtûm kôt pajamaxpêr nhûm amnhî tā mē pahpumu nê mē pamex â mē pajarê. No âm mē pahte amnhî jakâr â mē pahpumunh kôt â mē pajarênh anhîr kêt nê. Âm Apraâw pyrâ nê amnhî kaxyw Tîrtûm kôt pajamaxpêr pix â mē pahpumunh kôt na hte mē pamex â mē pajarê. Kormā Apraâw kot amnhî my kwýrýt kâ krâhyr kêt ri ra kot amnhî kaxyw Tîrtûm mē hamaxpêr jakamā kêp mē pahpê Ijaew

mê pahte urâk nê amnhî kaxyw Tîrtûm mǎ pajamxpêr xwýnhjê hpâr krax maati. Ijaew kêt xwýnhjê pyrà nê kêp mê pahpâr krax maati.

Tîrtûm kot Apraâw mǎ mêmoj mex jarênh Karatas 3.22

¹³ Amnepêm na pre Tîrtûm Apraâw mǎ tanhmǎ kapêr to nê kǎm:

—E koja nhýrmǎ akanrêhǎ akra nê atâmnhwýjaja amýrpê apyrǎ nê krî piitǎ hkôt mê kêp mê ô pahi. Anê.

Tǎ tanhmǎ Apraâw kot amnhî nhîpêx to hǎ omunh xǎ hkôt na pre ǎ kǎm kapêr anê? Xǎ kot kǎm tanhmǎ amnhî nhîpêx to hǎ karô nhûm kot hkôt amnhî nhîpêx mex ǎ omunh xǎ hkôt na pre hkîn nê ǎ kǎm kapêr anê? Nǎ kot anhýr kêt. Mê pahpê kot pu we Tîrtûm kapêr xǎ hkôt pix mǎ amnhî nhîpêx mex rǎhǎ ho ri papa? Mê pahpê hihtýx kênǎ. ǂm kot amnhî kaxyw Tîrtûm kôt hamaxpêr nhûm kot amnhî tǎ omunh nê amnhîm mex ǎ harênh kôt pix mǎ na pre ǎ kǎm kapêr anê.

¹⁴ Kop apu kot kǎm tanhmǎ kapêr to nê kǎm:

—E Apraâw. Kot kaj ixkapêr piitǎ ama nê hkôt amnhî nhîpêx mex rǎhǎ ho ri apa. Hǎ koja nhýrmǎ akanrêhǎ akra nê atâmnhwýjaja kêp krî piitǎ hkôt mêmô pahihi.

Anhýr o kǎm kapêr ronhýx ǎm kǎm ǎ kapêr anhýr kaprý. Apraâw aa kot kapêr piitǎ hkôt amnhî nhîpêx mex o pare hǎ. Kop apu ǎ kǎm kapêr anhýr ronhýx pre kuma nê tee ri amnhî kukamǎ hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Kwa nǎ. Ra ixte Tîrtûm kôt amnhî xǎm tǎ tanhmǎ kot pa amnhî to nê kapêr piitǎ hkôt amnhî nhîpêx mex rǎhǎ ho ri xipa? Kot paj tee ri inhǎ ǎ amnhî nhîpêx anhýr o xipa hprǎm kaprý. Jakamǎ koja nhýrmǎ ixkanrêhǎ ixkra nê ixtâmnhwýjaja kêp mê ô pahi hkêt nê pa. Hêxta waa nê. ¹⁵ Kojǎ Tîrtûm ixte kapêr kwým ri tanhmǎ ixte amnhî tomnui to hǎ ixpumu nê tanhmǎ ixtomnuj to. No mêmô kot we kapêr piitǎ hkôt amnhî nhîpêx mex rǎhǎ ho pa? Nǎ amrakati kumrêx.

Anhýr o nhýx pre hamaxpêr. ¹⁶ No na pre Tîrtûm ǎ kǎm kapêr anhýr kêt nê. Ra kot hprî hǎ mê pahte amnhî nhîpêx ǎ mê pahpumunh mex kênǎ. Na pre ǎm kǎm:

—E ate amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xǎm jakamǎ kot paj amarí ato mex nê. Anê.

Tîrtûm na hte mêmoj tǎ amnhî jarênh o amnhî to hêx kêt nê. Na hte mêmoj tǎ amnhî jarênh xǎ hkôt tanhmǎ mêmoj nhîpêx to ho ri pa. Jakamǎ koja mê pahte Apraâw pyrà nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnh piitǎ mê pahpê mex nê.

Nê xǎ na pre ǎ mê pamǎ kapêr anê nê mê pamǎ:

—E kot kaj mê ixkapêr kôt pix mǎ ri amnhî nhîpêx o ri apa hǎ kot paj mê ato mex rax nê.

Anhýr o mê pamǎ kapêr? Nǎ na pre ǎ mê pamǎ kapêr anhýr kêt nê. Na pre mê pamǎ:

—Kot kaj mê finat Apraâw pyrà nê amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwý hǎ kot paj mê ato mex nê.

Anhýr o mê pamǎ kapêr. Tǎ Apraâw kumrêx kot mê pakukamǎ amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr jakamǎ te kêp mê pahpiitǎ mê pahte urâk nê ǎ amnhî nhîpêx anhýr xwýnhjê pâr krax maati pyràk.

¹⁷ Amnepêm na pre Tîrtûm tanhmǎ Apraâw mǎ kapêr to. Kot tanhmǎ kǎm kapêr toja Tîrtûm kapêr ǎ kagǎ htûm kamǎ na. Na pre kǎm:

Kot kaj apê ahpýnhǎ ri mê urojê hpâr krax. Anê.

Kormǎ Apraâw kra hkêt tǎ nhûm hkra hkukamǎ ǎ kǎm kapêr anê. Hǎmri nhûm kuma nê hkôt hamaxpêr kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Ra ixprô mê wa ijamê wa ixpigêt týx nê wa ixkra hkêt kumrêx. Kot paj wa tanhmǎ amnhî to nê tokýx ty. Tǎ ra Tîrtûm kot ixkra nê ixtâmnhwýjê hkukamǎ ǎ inhǎ mê harênh anhýr kênǎ. Jakamǎ kot pa xep wa ixpigêt týx tǎ tanhmǎ amnhî to nê ixkra. Nǎ kot pa xep wa anê. Nê koja ixkraja tanhmǎ amnhî to nê ixpê htyk japêr tǎ koja Tîrtûm akupým inhǎ ho htír. Nǎ koja inhǎ ho anê. Ra kot inhǎ ixkra nê ixkanrêhǎ ixtâmnhwý xohtô jarênh kênǎ. Anê.

¹⁸⁻¹⁹ Na pre ra hpigêt týx nê. Ra hǎ amgrǎ pê 100 nê hkurê kêt nê pa. Nhûm hprô mǎânên hpigêx týx nê. Nê ôhy kamǎ hkra hkêt kumrêx. Kormǎ wa hkra hkêt tǎ nhûm Tîrtûm Apraâw mǎ hkra nê htâmnhwý xohtô hǎ harê. Nê kêp mê urojê xohtôjê pâr krax ǎ kǎm harê. Hǎmri nhûm kuma nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr týx kurê kumrêx. ²⁰ Nê ǎ amnhî nhîpêx anhýr rǎhǎ ho pa. Na pre war amnhî kra hǎ amnhî jarênh ma nê tee ri amnhî kukamǎ hamaxpêr kêt nê. ǂm Tîrtûm tǎm kot wa kǎm wa hkra jarênh pix mǎ hamaxpêr pê amnhî kaxyw kǎm hamaxpêr týx o ri wa pa. Nê hamaxpêr o:

—Nǎ ra wa ixpigêt týx kumrêx tǎ koja xep Tîrtûm wa inhǎ wa ixkra hō gō. Nǎ koja wa inhǎ kugō. Hêxta waa nê. ǂm hǎmri Tîrtûmja mex o mex. ²¹ Nǎ kot wa inhǎ wa ixkra jarênh xǎ hkôt koja wa inhǎ kugō. Jǎ kaxyw ahpumunh o ahpumunh. Tîrtûmja hêx kêt. Anê.

²² Hǎmri nhûm Tîrtûm ǎ hamaxpêr anhýr ǎ omu nê amnhîm mex ǎ harê. Nê kot kǎm amnhî jarênh xǎ hkôt wa kǎm wa hkraja gō.

²³ Nom na pre amnhīm Apraāwja pix mex ā harēnh kēt nē. ²⁴ Kot puj mē pahto urāk nē amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nhūm amnhī tā mē pahpumu nē ra kot Apraāw jarēnhṭa pyrā nē amnhīm mē pamex ā mē pajarē. Na pre mē panhō Pahihiti Jejus ty nhūm Tirtūm akupŷm ho htīr. Tā mē papa-jaja na pu prem amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumunh kōt mē pahte amnhī to mex xwŷnh ā mē pajarē. ²⁵ Na pre mē pahwŷr Kra Jejus mē nhūm mē pahwŷr wrŷ. Tā nhūm mē axtem nē kupī nom nhūm amarī htyk kēt nē. Na pre htyk o mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer pa. Ja kaxyw na pre Tirtūm mē pahwŷr kumē. Jakamā nhūm prem kupī nhūm akupŷm ho htīr. Tā mēmo kaxyw na pre Tirtūm ā mē pahwŷr Kraja mēnh nhūm mē panē htyk anē nhūm akupŷm ho htīr? ām kot kukwak ri amnhīm mē pahte amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr xwŷnhjaja mē pahte amnhī to mex xwŷnh ā mē pajarēnh pix kaxyw.

5

Tirtūm kot mē pahto hkwy hā harēnh

Matēwre 5.12; Sikūn Korīt 4.8, 5.18-21; Xiakre 1.2-4; Wam Pētre 4.12, 5.9

¹ Nē na pu prem amnhī tomnuj o ri papa nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Jakamā nhūm Jejus amnhī grōnh kōt wrŷ nē mē panē ty. Nhūm Tirtūm htykja kukwak ri mē pahto hkwy. Mē pahte amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷr ā mē pahpumu hāmri nē ā mē panhīpēx anē pu mē ra pahpē hkwy hā papa. ² Na pre Jejus Tirtūm mā mē pajarēnh o:

—E jajē pumu. Na mē ra amnhī kaxyw pamā hamaxpēr nē pahkōt amnhī xunhwŷ. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē mē pahto mex nē mē pakutā nojarēt rāhā ho pa. Tā kot puj mē pahpē hkrajaja nhŷrmā pano ho Tirtūm mex o mex xwŷnhja pumu. Jakamā na pu htem amnhī kukamā ā pajamaxpēr anhŷr o pahkīnh nē papa nē pajamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Kot paj nhŷrmā inhno ho Tirtūm mex o mex ā omu nē kuri ixa ho ixa. Nā ām hāmri. Inhmā omunh prām tŷx kumrēx. Anē.

³⁻⁴ Nē na htem Jejus ā mē pahtomnuj nē pu mē pahpunuj nē ri papa. Pamex kēt nē tā tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr o ri pahkaprī nē papa hkēt nē. Kwār mē māmrī ā mē panhīpēx anē. Pu mē pahpunuj kurē Jejus kōt amnhī xunhwŷr tŷx o kormā mō. Nē mē umaj hkaga hkēt nē. Arī amnhī wŷr kamā pajamak o papa. Jao amnhī kaxyw kumā pix mā kām pajamaxpēr tŷx rāhā pahkīnh nē ri papa.

Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nhūm ja kām mex nē. Hāmri nhūm ja kaxyw tanhmā mē pahto paxihtŷx to pu mē pahpunuj tā hkōt pajamaxpēr tŷx rāhā nē.

⁵ Nē ra mē kot Jejus ā tanhmā mē panhīpēx to htā pu mē amnhī kaxyw tee ri kām pajamaxpēr kaprŷ hkēt nē. Ra kot mē pamā amnhī Karō nhōr nhūm kot mē pahkarō mā gjēx kēnā kot pu kēt mē ri tee ri amnhī kaxyw kām pajamaxpēr kaprŷ. Na hte Karōja mē pahkarō kamā mē pamā Tirtūm kapēr jarēnh o amnhīrīt nē kām mē pajapē htŷx ā harēnh o amnhīrīt rāhā nē.

⁶ Amnepē mā na pre mē piitā amnhī tomnuj o ri pa nē tee ri kām amnhī to mex rāhā hprām kaprŷ. Mēhō kot we ja kaxyw tanhmā mē hkrā hto? Jakamā nhūm Tirtūm ja hā mē omu hāmri nē mē kaxyw Kra Jejus mā kām:

—E inhma. Ka kot kaj mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho paja ā ma mē hwŷr wrŷ. Ixte mē nē atyk kaxyw agrōnh kōt mē hwŷr amēnh jakamā kot kaj wrŷ nē mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Rāhā nhūm mē hkwyjaja apī ka mē piitā mē nē ty. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tōe. Nā kot paj amā hprām xā hkōt ā amnhī nhīpēx anē. Anē.

Hāmri nē man amnhī grōnh kōt mē pahwŷr wrŷ. ⁷⁻⁸ Xā koja mēhō kām axpēn japē xāj axpēn nē ty nā? Xā kot mēhō tām kot amnhī nhīpēx xwŷnh tā nhūm mē kot hpīr kaxyw nhūm hkrāmnhwŷja kām hapē nē. Nē nē amnhī grōnh kōt mē kām xa nhūm mē kupī nhūm nē ty? Nā kot apu nē htyk japēr ko. No mē papajaja. Na pu htem mēhō hkrāmnhwŷta kīnhā arī amnhī tomnuj rāhā ho ri papa htā nhūm Tirtūmja arī kām mē pajapē nē. Nē kām mē pajapē xāj mē pahwŷr Kris mē nhūm mē panē ty. Arī mē pahte amnhī tomnuj rāhā ho papa tāā. Na pre ā Tirtūmja kām mē pajapē hā ā mē pahwŷr mēnh anē. ⁹ Na pre ty nhūm hkamrō hkwy axkapī nhūm Tirtūm ja hā omunh xā hkōt tām amnhīm mē paxunhwŷ. Tā Jejus kukwak ri koja ma mē kot amnhī xā htŷx kamā hamak tūm xāta wŷr mē parēnh kēt nē. Mē pahpē hkwy kēnā kot kēt hwŷr mē parē.

¹⁰ Nom kormā mē pahpē hkwy hkēt ri na pu prem te ra kutā amnhī xunhwŷr pyrāk o amnhī nhīpēx. Tā nhūm Kra mē panē ty pu mē hkōt amnhī xunhwŷ. Jakamā nhūm Tirtūm Jejus tyk kukwak ri mē pahto hkwy. Nē ra akupŷm Kra ho htīr jakamā kot puj mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja nhŷrmā wa urāk nē wa kuri pahŷr tūm nē pamex kumrēx nē papa ho papa.

¹¹ Nē mē pahpē kuwy rax wŷr mē papa mā xwŷnh kēt jakamā na pu htem pahkīnh nē pajamakētkati nē ri papa. Nom ja pix ā

na pu htem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mê pahpê Tîrtûm krâmnhwÿ jakamâ na pu htem määñên pahkînh nê ri papa. Pahihti Jejus Kris kot mê panê htyk ã omunh xâ hkôt na pre Tîrtûm mê pahte hkôt amnhî xwnhwÿr xwÿnhjê ho hkwy jakamâ na pu htem pahkînh nê pajamakêtkati nê ri papa.

Atâw mê Kris wa harênh

Wam Korî 15:20-22, 45-49

¹²⁻¹³ Nê amnepêm na pre Tîrtûm finat Mojes mã tanhmâ kapêr to. Hâmri nhûm kuma nê Ijaew kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw mê kâm mêmojta ã karô nê mê kâm hâ hkagâ. Mê kot kamâ harênh nê mar nê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx kaxyw. Hâmri nhûm mê tee ri ã kot mê kâm mêmoj tâ karôja ma nê tanhmâ axpên mã kapêr to nê axpên mã:

—Kwa na pu htem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Na pu htem ãm amnhî tomnuj tÿx kumrêx o ri papa nê amnhî to mex kêt kumrêx. Anê.

Ãm hâmri na prem ã amnhî jarênh anê. Mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh kênâ. My kot wa pë finat Atâwja kumrêx na pre tanhmâ mê pahte amnhî tomnuj to ho hkrax. Mÿrapê na pre hÿr tûm nê ri pa ho pa hkêt nê. Na pre ri pa nê gaa nê rî hpigêt tÿx nê ty. Tâ mÿr pë ri mê papa xwÿnhjaja na pu htem urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri papa. Mÿrapê na pu htem ri papa nê gaa nê Atâw pyrà nê pahtyk pa. Tîrtûm kot mê pahtâ Atâw mã kapêr xâ hkôt. ¹⁴⁻¹⁹ Jakamâ na prem kormâ Mojes kator xwÿj ri pika piitâ hkôt ri pa nê gaa nê haxwÿja htyk pa. Mê kot amnhî tomnuj mÿrapê ty. Atâw pyrà nê Tîrtûm kot mêmô xô nê hkurê xwÿnhhta krêr kêt tâ urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Hâmri nê mÿrapê ty.

Na pre ã Atâwja mê pahpiitâ mê pamâ Tîrtûm kapêr nhîrôp ãm nê amnhî tomnuj o hkrax anê nê mêmô xôta krê. Jao te mê pahpiitâ mê pahte urâk nê kumê hkur pyràk o mê panhîpêx. Mÿrapê nhûm htem arî pika piitâ hkôt hapôj nê kormâ hpriê htâ ra Atâw pyrà nê tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Jakamâ nhûm Tîrtûm Atâw kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâ omunh xâ hkôt mê pakukamâ hamaxpêr o:

—Nâ koja mê Atâw pyrà nê amnhî tomnuj o ri pa. Mÿrapê kot paj ma mê kot amnhî xâ htyx kamâ hamak tûm xâta wÿr mê rênh pa. Anê.

Tâ Jejus Kris mê Atâw wa harênhja kot axpên pyràk jakamâ na hte Atâw kanrêhâ hkra nê htâmnhwÿjaja Atâw kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri pa rãhâ nê. Urâk nê amnhî tomnuj rãhâ ho ri pa. Nhûm axtem Jejus kôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Jejus kôt amnhî nhîpêx rãhâ ho ri pa. Te mê kêp hkanrêhâ hkra nê htâmnhwÿjê

pyrà nê urâk nê tãm amnhî nhîpêx. Na htem ã ahpÿnhâ amnhî nhîpêx anhÿr o ri pa. Na pre Jejus mê pahte amnhî tomnuj pãnhâ amnhîrer par kaxyw mê panê ty. Jakamâ mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na hte Tîrtûm ja hâ mê pahpumunh kôt mê pahto hkra. Kot puj mê nhÿrmâ pahtyk tâ nhûm akupÿm mê pahto mê pahÿr pu mê wa kuri pahÿr tûm nê papa ho papa.

Atâw kot Tîrtûm kapêr nhîrôp ãm jakamâ na hte Tîrtûm mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh ã mê pajarê. Nom nhûm Jejus Atâw rom kot Tîrtûm kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx rãhâ jakamâ na hte Tîrtûm mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh ã mê pajarê.

Nhûm Atâw kot Jejus kînhâ Tîrtûm kapêr nhîrôp ãm mÿrapê na hte mÿr pë mê pa xwÿnhjaja ohtô nê pa nê gaa nê Atâw pyrà nê htyk pa. Hâmri nê kormâ hÿr ri amnhî to mex o pa hkêt mÿrapê ma mê kot amnhî xâ htyx kamâ hamak tûm xâta wÿr ma hapêx. Tâ nhûm Tîrtûmja mex o mex jakamâ na hte Jejus Kris mê wa mê pakamâ ukapri nê. Jakamâ na pre mê pahwÿr Jejus mê nhûm mê pahwÿr wrÿ hâmri nê htyk o mê pahte amnhî tomnuj pãnhâ amnhîre. Nhûm Tîrtûm ã kot amnhî nhîpêx anhÿr kukwak ri mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja amarî tanhmâ mê pahto mex to ho ri pa. Atâw kot amnhî tomnuj pix pumunh kôt na pre Tîrtûm mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh ã mê pajarê. Tâ nhûm Jejus mê pakamâ ukapri nê mê panê ty nhûm Tîrtûm ja hâ omunh xâ hkôt ra mê pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja te mê pahte aa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt pyràk o mê panhîpêx. Na hte amarî ã mê panhîpêx anê.

Nê Atâw kot amnhî tomnuj mÿrapê na htem piitâ ri pa nê tanhmâ amnhî to nê ty rÿ ri pa nê gaa nê wejre nê ty. No na pre Jejus Krisja aa kot amnhî tomnuj kêt kumrêx tâ amarî mê panê ty. Jakamâ nhûm Tîrtûm ra kukwak ri mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê kutâ nojarêr rãhâ nê mê pakukamâ hamaxpêr o:

—Nâ mê kot Ixkra hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na pa mê omunh pa. Tâ kot paj Ixkrata kukwak ri tãm mê unhwÿ nhûm mê nhÿrmâ wa ixri mex nê hÿr tûm nê pa ho pa. Anê.

²⁰⁻²¹ Nê na pre Tîrtûm tanhmâ finat Mojes mã kapêr to. Mê piitâ mê kot amnhî tomnuj o ri mê pa hâ amnhî pumunh kaxyw. Hâmri nê mê kot kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx o pa kaxyw tanhmâ mê kaxyw Mojes mã kapêr to. Nhûm kuma nê amnhî xô ri mê kâm hâ kagâ nê mê kâm harênh o ri mê hkôt pa. No nhûm prem kapêr ma nê ãm kuma nê hkwy m pix mã ri tanhmâ amnhî

tomnuj to ho pa. Nê pika piitâ hkôt ja arî rãhãã. Ja mýrapê koja mē nhýrmã ty nê ma mē kot amnhî xã htýx kamã hamak tũm xãta wýr ma pa. Nom Tirtũm arî kãm pika piitâ hkôt mē papa xwýnhjê japê nê. Mē pahte amnhî tomnuj o papa tã nhũm kãm mē pahto mex prãm nê. Jakamã na pre mē pahwýr Kra Jeŷus Kris mē nhũm mē pahwýr wrý. Mē panê htyk o kot mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrêr kaxyw. Tã kukwak ri kot puj mē pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnhjaja nhýrmã Tirtũm mē wa kuri pahťir tũm nê pa mex nê papa ho papa.

6

Mê kot mē pahkrã kumrãr ã mē harênh

Sikũn Korĩt 5.17; Karatas 2.19-20, 5.24, 6.14; Epes 4.17-24; Korosê 3.1-11; Wam Pêtre 4.1-6

¹ Nê mē pahte arî tũhã tanhmã amnhî tomnuj to htã nhũm Tirtũm arî kãm mē pajapê nê. Nê arî mē pakutã nojarêh rãhã nê. Jakamã xã kot kaj mē atõ ã harênh anhýrja ma nê atýx ri ã ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Nã Tirtũm kãm ijapê nê kot ixkutã nojarêh rãhã ho ri pa jakamã mo kaxyw kot pa Jeŷus kôt amnhî nhîpêx o ri ixpa? Nã kot paj ho anhýr kêt nê. Anê.

Ka ã mē atõ atýx ri ajamaxpêr anhýr japêr. Kwa xã ajamaxpêrja mex? Nã mex kêt.

² ã ajamaxpêr anhýrja mē hamaxpêr mex xã hkôt kêt. Ra mē pahte Jeŷus kôt amnhî xunhwýr nê mē pahte amnhî tomnuj kaga jakamã nhũm mē pahte amnhî tomnujja te ra mē pahpê hapêx pyrãk. Jakamã kot puj mē arî tanhmã amnhî tomnuj to ho ri papa hkêt nê. ³ Mēmo kaxyw na htem Tirtũm mã mē pahkrã kumrã? Nã mē pahte ra Jeŷus kôt amnhî xunhwýr ã amnhî to amnhîrêr kaxyw. Te Jeŷus htyk nhũm mē pahte amnhî tomnujja haxwýja hkôt htyk nê hapêx par pyrãk o amnhîrêr kaxyw. Jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nã kot paj axte tanhmã amnhî tomnuj to ho ri ixpa hkêt nê. Anê.

⁴ Na htem Tirtũm mã gũx kãm mē pahkrã kumrã nhũm mē pahte amnhî nhîpêx tũmja te mē kot Jeŷus kôt haxwýja haxãr pyrãk. Hãmri nhũm mē akupým mē pahto api. Te Tirtũm hihtýx o hihtýx o kot akupým Kra Jeŷus ho hťir pyrãk. Te mē pahťyk tã nhũm akupým kot mē pahto mē pahťir pyrãk. Pãnhã mē pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx kaxyw. ⁵ Nhũm mē pahte amnhî nhîpêx tũmja te Jeŷus kôt htyk nê hapêx par pyrãk. Nê mē pahte amnhî nhîpêx nywja te Jeŷus akupým hťir pyrãk o amnhî nhîpêx.

⁶ Amnepêm na pu pre htem amnhî tomnuj rãhã ho ri papa. Te mē kãm mē ãpênh

xwýnhjaja kot mē õ patrãw mã ãpênh rãhãta pyrãk. Tã nhũm Kris mē panê ty. Kot mē panê mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrêr nê ho hapêx par kaxyw mē panê ty. Jakamã te mē pahte amnhî tomnuj mē pajamaxpêr punujja te pi kahpa hã Jeŷus kôt harir nê htyk nê hapêx par pyrãk. Pãnhã mē pahte amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx kaxyw. Nê mē pajamaxpêr nyw pix o pajamaxpêr papa kaxyw. ⁷ Na hte mē htyk xwýnhjaja axte tanhmã amnhî tomnuj to hkêt nê. Tã kêr pu mē urãk nê axte ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. ⁸ Na pu prem Jeŷus kot mē panê htyk ã harênh ma nê pajamaxpêr o:

—Nã ra Jeŷus kot mē panê htyk jakamã kot paj ixte amnhî nhîpêx tũm kaga hpa nê hpãnhã kot amnhî nhîpêx kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o ri ixpa. Te ra ixyk nê axte tanhmã ixte amnhî tomnuj to ho ri ixpa hkêt pyrãk. Jao amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx o ri ixpa. Anê.

⁹ Nê Jeŷus htyk nhũm Tirtũm akupým ho hťir jakamã koja axte htyk kêt nê. Ra mē pahte ja mar mex. ¹⁰ Na pre ãm htyk tipxi htã htykja o mē pahpiitã mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrêr. Tã ra akupým hťir o hťir nê kaxkwa kamã Tirtũm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri pa. ¹¹ Tã mē papajaja kot puj mē ã kot amnhî nhîpêx anhýrja ma nê ã pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nã ãm hãmri. Te ixte Jeŷus pyrã nê ra ixyk pyrãk jakamã kot paj axte amnhî tomnuj o ri ixpa hkêt nê. Te ixte Jeŷus pyrã nê akupým ixtir nê ãm Tirtũm kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixpata pyrãk o kot paj hpãnhã amnhî nhîpêx o ri ixpa. Anê.

¹² Jakamã kot ka mē atõ nhýrmã tanhmã amnhî kukamã ajamaxpêr punuj to japêr hãmri nê ajamaxpêr o:

—Nã inhã ã amnhî tomnuj anhýr prãm nê. Omnuj tã kot paj ho anê. Nã ixte ho anhýr mã kênã.

Anhýr o ajamaxpêr japêr tã kwa mē ã ajamaxpêr anhýr kêt nê.

¹³ Kêt Tirtũm mã mãn amnhî gũ nê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Hãmri nê amnhî krã kamã mēmoj mex pix mã ajamaxpêr nê tãm akapêr. Nê mē kot amnhî to mex xwýnhjê kôt pix mã mãn ri apa.

Na ka pre htem akapêr punuj nê.

Nê ajamaxpêr punuj nê.

Nê mē kot amnhî tomnuj o mē pa xwýnhjê hkôt ri apa.

Nê kagũxyhti japrõ nê ho akõm o ri mē hkôt apa.

Tã ra hpãnhã Tirtũm mã amnhî gũ nê axte ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê.

¹⁴ Amnepêm na pu prem tanhmã mē pahte amnhî nhîpêx to ho papa hkukamã pajamaxpêr nê pajamaxpêr o:

—Nà kot paj Tirtüm kapër kòt pix mã măn ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixa nê amnhĩ to mex o ri ixa nhũm Tirtüm ja hã ixpumu nê amnhĩm inhmex ã ijarê. Nà kot paj anê.

Anhÿr tã no ãm tee ri mē pamã hkòt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hprãm kaprÿ nê arĩ ri kapër kwÿm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Tã ra hpãnhã axtem pajamaxpêr o:

—Nà Tirtüm kot ixsutã nojarêr rãhã ho pa xwÿnh. Tã ra ixte hkòt amnhĩ xãm jakamã koja tanhmã ixto pa hkòt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixa. Nà koja ixto anê.

Anhÿr jakamã ra amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpêr tÿx o mēmoj punuj kutã amnhĩ to htÿx nê.

Mē pahte Tirtüm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mē pajarênh
Juãw 8.34

¹⁵ Tã ã kot anhÿr jakamã tanhmã kot puj wem pajamaxpêr to? Xà kot pu mē ã pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nà na hte Tirtümja ixte kapër kòt amnhĩ nhĩpêx o ixa hã ixpumunh kòt amnhĩm inhmex ã ijarênh kêt nê. ãm kêp ixsutã nojarêr rãhã nê amarĩ amnhĩm inhmex ã ijarênh xwÿnh jakamã kot paj arĩ amnhĩ tomnuj rãhã nê aa ja kaga hkêt nê.

Anhÿr o kot puj mē pajamaxpêr? Nà kot puj mē ã pajamaxpêr anhÿr kêt nê. ã mē pajamaxpêr anhÿrja mex kêt. ¹⁶ Koja mēhõ nhÿri kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnhjê hõ pumu nê kãm amnhĩ jarênh japêr nê kãm:

—E inhma. Kot paj ãm akòt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixa. Jakamã e inhmã mēmoj tã karõ pa ama nê amã tanhmã ho ho ri ixa.

Anhÿr o kãm kapêr japêr. Hãmri nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr tã amnhĩ tomnuj pix o ri pa. Tã ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mē pa xwÿnhjaja koja nhÿrmã ty hãmri mē kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak tũm xãta wÿr ma hapêx.

No koja mēhõ Tirtüm mã amnhĩ jarênh nê kãm:

—Pa Tirtüm. E kot paj ãm akapêr kòt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixa.

Anhÿr o kãm amnhĩ jarê nê hkòt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Nê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Hãmri nê nhÿrmã ty nê ma ò krĩ hwÿr api nê Jesus mē Tirtüm wa kuri htĩr tũm nê mex rãhã nê pa ho pa.

¹⁷ Tã mē kajaja na ka xep prem tee ri mē amã mē ate amnhĩ tomnuj mã anhÿrer prãm tã nhũm te tãm kot amnhĩ tã mē ato htÿx pyrãk o mē anhĩpêx ka mē tee ri kãm anhÿrer prãm kaprÿ. Tã nhũm Tirtüm tanhmã mē akrã hto ka mē kapêr ma nê amnhĩ kaxyw hkòt ajamaxpêr tÿx nê ãm hkòt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Pa ja hã mē ajarênh ma nê mē anhÿ hã ixkĩnh nê. Nê Tirtüm mã ixte mē ajarênh mar nê mē anhÿ hã ixkĩnh ã

amnhĩ jarê. ¹⁸ Na pre Tirtüm tanhmã mē akrã hto ka mē amnhĩ tomnuj mã anhÿrer pa nê hpãnhã hkòt pix mã amnhĩ nhĩpêx.

¹⁹ E kot paj ixprĩ hã tanhmã mē amã ja jarênh to. Te ixte ixkrajê jahkre pyrãk o kot paj mē amã awjarê. Na amnepem na ka prem ajamaxpêr punuj kòt amnhĩ tomnuj o ri apa. Nê gaa nê ra amnhĩ tomnuj pix kukamã ajamaxpêr. Tã kêt ka mē arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Pãnhã tãm ri ajamaxpêr o ri apa. Jao gaa nê ra Tirtüm kãm hprãm xã hkòt tãm amnhĩ nhĩpêx mex nê. ²⁰ Na ka prem tee ri amã amnhĩ tomnuj mã anhÿrer prãm kaprÿ. Te tãm kot amnhĩ tã mē ato htÿx nê amnhĩ kòt mē ato pa pyrãk o mē anhĩpêx. ²¹ Xãn ka prem ã amnhĩ tomnuj anhÿr o apa nê akĩnh nê ajamakêtkati nê ri apa? Nà na ka prem akĩnh nê apa hkêt nê. Tã na ka prem Jesus kòt amnhĩ xunhwÿ nê tee ri ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê akapri nê apijaam nê. ã mē kot amnhĩ tomnuj anhÿr o pa xwÿnhjaja na htem ja mÿrapê ty nê ma mē kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak tũm xãta wÿr pa. ²² No na pre ra Tirtüm tanhmã mē akrã hto ka mē amnhĩ tomnuj kaga hpa. Te Tirtüm tãm kot hpãnhã amnhĩ tã mē ato htÿx nê amnhĩ kòt mē ato pa pyrãk ka mē ra ãm hkòt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nê hpãnhã amã kapêr kòt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex prãm. Nê hkòt pix mã amnhĩ nhĩpêx hprãm. Jakamã kot kaj mē nhÿrmã kuri amex kumrêx nê atĩr tũm nê ri apa ho apa.

²³ Na hte mē kãm àpênh o ri mē pa xwÿnhjaja mē kãm mēmoj tã apê nê àpênh pa nê hpãnhã amnhÿrer xã jamÿ. Ja pyrã nê koja mē kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjaja nhÿrmã ty hãmri nê ma mē kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak tũm xãta wÿr ma pa.

No mē pahte amnhĩ kaxyw Jesus Kris kòt pajamaxpêr xwÿnhjaja na hte Tirtüm ja hã mē pahpumu nê mē pajarênh o:

—Nà ãm hãmri. Jajaja koja nhÿrmã Ixkra mē wa Ixkuri mex kumrêx nê htĩr tũm nê pa ho pa. Hêxta waa nê. Nà ãm hãmri koja mē anê. Anê.

Xã tãm mē pahte amnhĩ nhĩpêx ã mē pahpumunh kòt na hte ã mē pajarênh anê? Nà ãm mē pahte Kra Jesus Kris kòt amnhĩ xunhwÿr ã mē pahpumunh kòt pix mã na hte ã mē pajarênh anê.

7

Mē pahte amnhĩ tomnuj kot axte amnhĩ tã mē pahto htÿx kêt ã harênh

Römän 8.2, 10.4; Karatas 4.1; Epes 2.2; Korosê 3.7

¹ E Jesus kòt ixkwÿjaja. Nà Tirtüm kot mē pakaxyw tanhmã Mojes mã kapêr tota na ka mē ra mar tÿx nê. Na pu htem kormã pahtır

ri hkôt amnhî nhîpêx o ri papa. Tã ty hãmri nê axte hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Ra mē ate ja mar t̃yx. E pa mē amā ja hā ejêp jarē ka mē inhma. ² Nā finat Mojes kot Tirtūm nh̃y hā mēnijaja kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā mē kām karōja. Kōja mēhō ho mjên hãmri nē ām kôt pix mā ri pa ho pa nē aa hkaga hkêt nê. No kōja nh̃ymā mjên kēp ty nh̃um ahte ri pa. Hãmri nē kām axte mēhō ho mjên prām nē māmri axte mēhō ho mjên. Ja tanhmā kute hkêt. ³ Nom kōja wam mjên ari h̃t̃ir japēr nh̃um hprō tanhmā hamaxpēr to nē hkaga nē hpānhā nhām mēhō ho mjên. Hā kōja Tirtūm pē ja homnuy nē. Nom kōja mjên ra kēp ty nh̃um m̃yrpē axte kām mēhō ho mjên prām nē māmri ho mjên. Ja na Tirtūm pē homnuy kêt. Ra wam mjēnja htyk kēnā. Ā Tirtūm kot Mojes mā mē pakaxyw mēmoj tã karō kot anh̃y.

⁴ Tã ja pyrā nē na pu prem amnepēm pajamaxpēr o:

—Ixte Tirtūm kapēr kôt pix mā amnhî nhîpêx o ri ipxa jakamā nh̃um Tirtūm ja hā xpumu nē amnhî inh̃mex ā ijarē. Anē.

Tã pu mē ra tanhmā pajamaxpēr to nē hpānhā pajamaxpēr ō ho pajamaxpēr o:

—Nā na xep hte Tirtūm mē ixte kapēr kôt amnhî nhîpêx ā mē xpumunh kôt amnh̃im mē inh̃mex xw̃ynh ā mē ijarēnh kêt nē. Mē ixte hkôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpare hā. Kēt ām Kris kot mē inh̃nē htyk nh̃um mē ixte amnhî kaxyw hkôt ijamaxpēr nē hkôt amnhî xunhw̃yr pix ā mē xpumunh kôt na hte mē inh̃mex ā mē ijarē. Ām ja pix ā mē xpumunh kôt na hte mē ixto hkra nē mē ixkutā nojarēt o pa. Kra Jejus pix kukwak ri na hte ā mē inh̃pêx anh̃y o pa. Anē.

Ā mē pajamaxpēr nyw kot anh̃y. Jakamā te mē pahte mēhō kot mjên nyw xw̃ynh gryk ā axte mjên htyk xw̃ynh mā hamaxpēr kēēta pyrāk o na pu htem amnhî nhîpêx o papa. Jao Kris kapēr kôt pix mā amnhî nhîpêx o ri papa. Nē Tirtūm noo mā tām ri amnhî nhîpêx. Nē axte mē pahte amnhî tomnuy kukamā tanhmā pajamaxpēr to hkêt nē.

⁵ Nē amnepē mā mē pahte amnhî krā hkôt tanhmā mē pahte amnhî nhîpêx to ho ri papata ā na pu prem amnhî tomnuy pix o ri papa. Ra mē pahte Tirtūm kapēr mar t̃yx tã kuma nē ām kuma nē ri papa nē ri hkôt amnhî nhîpêx kêt nē. M̃yrpē nh̃um Tirtūm tee ri ja hā mē pahpumu nē mē pahtyk nē ma mē kot amnhî xā h̃t̃yx kamā hamak t̃um xā hw̃yr papa mā xw̃ynh̃jē hā mē pajarē.

⁶ Nē amnepēm na pu pre htem ā pajamaxpēr anh̃y o:

—Nā kot paj Tirtūm kapēr kôt pix mā amnhî nhîpêx o ri ipxa nh̃um amnhî tã xpumu nē ixte amnhî tomnuy kēt xw̃ynh ā ijarē.

Anh̃y o pajamaxpēr no ām tee ri ā pajamaxpēr anh̃y kapr̃y. Nē ari tanhmā amnhî tomnuy to ho ri papa. Tã hpānhā te Jejus Kris kôt pahtyk pyrāk o amnhî nhîpêx nē hpānhā Karō nh̃y hā tām amnhî nhîpêx. Jao ra tee ri mē pamā Tirtūm kapēr kôt amnhî nhîpêx prām kapr̃y hkêt nē. Ra Tirtūm Karō nh̃y hā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx mex o ri papa.

Tirtūm kapēr ā kagā h̃t̃um kot tanhmā mē pajarēnh to

Rômân 3.20, 5.20; Karatas 3.23-24

⁷ Tã Tirtūm mē pahte kapēr kôt ri amnhî nhîpêx ā mē pahpumunh kôt amnh̃im mē pamex ā mē pajarēnh kēt jakamā mēmo kaxyw na kapēr ā kagā h̃t̃umja? Nā mē pahte mar nē pahpr̃i hā Tirtūm noo mā mē kot amnhî tomnuy xā jarēnh mar nē omunh mex kaxyw na. Na hte mē pahkw̃jē kukrēx k̃inh o pamā ho panhō hprām nē mē pamā karō. Ā kot mēmoj punuy piitā nē mē pamā karō kot anh̃y. Tã mē pahte ja mar kēt ronh̃yx pu mē Tirtūm kēp ja homnuy ā harēnh mar kēt nē. ⁸ Tã ra mē pahte harēnh mar nē kēp ja homnuy ā harēnh ma. Mē pamā axpēn kukrēx k̃inh o ho pamā panhō hprāmja määnēn kēp ja homnuy ā harēnh mar tã nom aa hkaga hkêt nē ari pamā axpēn kukrēx k̃inh o pamā ho panhō hprām t̃yx rāhā ho ri papa. Kop ām Tirtūm kapēr kēt ronh̃yx pu mē kot amnhî tomnuy xāja aa mar kēt kumrēx nh̃um te mē pamā amrakati pyrāk. ⁹ Amnepē mā ixte Tirtūm kapēr mar kēt ri na pa pre ixt̃yx ri amnhî kukamā ijamaxpēr o ri ipxa nē ijamaxpēr o:

—E kot paj nh̃ymā Tirtūm ri ixt̃ir t̃um nē inh̃mex nē ipxa ho ipxa.

Anh̃y tã hpānhā pamā axpēn kukrēx k̃inh o ho pamā panhō hprām nē kapēta ma nē ja hā amnhî pumunh kurē kumrēx. Hãmri nē tee ri amnhî kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Nā ā ixte amnhî nhîpêx anh̃y o ipxa jakamā kot paj nh̃ymā ty nh̃um Tirtūm akup̃ym ixto ixt̃ir pa kuri ixt̃ir t̃um nē ipxa ho ipxa hkêt nē. Hēxta waa nē. Ixte amnhî tomnuy xw̃ynh na pa. Kot paj nh̃ymā ty nh̃um Tirtūm ma mē kot amnhî xā h̃t̃yx kamā hamak t̃um xāta w̃yr amnhî nē inh̃mē. Anē.

Hãmri nē ixkapr̃i nē tee ri amnhî kukamā ijamaxpēr o ri ipxa. ¹⁰ Tã hpānhā axtem ijamaxpēr o:

—Nā kot paj Tirtūm kapēr kôt pix mā m̃an ri amnhî nhîpêx o ri ipxa hãmri nē nh̃ymā ixtyk tã hw̃yr api nē kuri ixt̃ir t̃um nē inh̃mex nē ipxa ho ipxa. Nā kot paj anē.

Anh̃y ā ijamaxpēr tã no ām tee ri inh̃mā hkôt amnhî nhîpêx o ipxa hprām kapr̃y. Na pa pre xatā kapēr nh̃rōp ixkuhē nē tee ri ja hā amnhî pumu nē ijamaxpēr o:

—Kwa tanhmã kot pa amnhĩ nhĩpêx to nê ãm Tĩrtũm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx? Na pa hte tee ri inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr prãm tỳx kaprỹ. ãm ixe amnhĩ tomnuy pix o ri ixa xwýnh jakamã ãm hãmri koja amnhĩ nê kuwyta wýr inhmẽ. Nã koja ixto anẽ. Hẽxta waa nẽ. Tanhmã kot paj we ja nê kãm ixkapêr to? Anẽ.

¹¹ No mẽhõ koja Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa? Na pu htem pahpiitã tee ri pamã ho anhỹr prãm kaprỹ. Mẽ pahpẽ hihtỳx kumrêx jakamã na pa pre ixtỳx ixe Tĩrtũm kuri ixtĩr tũm nê ri ixa hã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh kaprỹ. ãm xatã kapêr nhĩrõp ixkuhẽ nê amnhĩ tomnuy pix o ri ixpaja mýrapê koja mẽ kot amnhĩ xã htỳx kamã hamak tũm xãta wýr amnhĩ nê inhmẽ. ¹² Kot anhỹr tã tanhmã kot puj mẽ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũmta jarênh to? Nã kot mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã karõta mex kumrêx. Mex o mex. ¹³ Mex kumrêx tã na htem kuma nê tee ri kãm hkôt amnhĩ nhĩpêx hprãm kaprỹ. Jao nhỹrmã ty nê ma kuwy hwýr pa. Kêt pa na pa pre ra mar nê omunh mex tã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt nê. Jao ra ixe amnhĩ tomnuy xwýnh ã amnhĩ pumu. Na pa pre tee ri inhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixa hprãm tã no ãm xatã kapêr nhĩrõp ixkuhẽ nê hkwým ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixa. Tã ra tee ri ja hã amnhĩ pumu nê amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Nã na pa hte ãm tee ri inhmã Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprỹ no ãm ho anhỹr kêt nê. ãm ixe amnhĩ tomnuy pix o ixa xwýnh na pa. Ja mýrapê koja Tĩrtũm amnhĩ nê ma kuwy hwýr inhmẽ. Nã koja ixto anẽ. Anẽ.

Mẽ pahte mẽ pamã amnhĩ tomnuy kaga hprãm kaprỹ hã mẽ pajarênh
Karatas 5.17

¹⁴ Nê Tĩrtũm kapêr ã kagã htũmta Tĩrtũm kapêr na. Nê Tĩrtũm kĩnhã ãm inhĩ pix na pa ri ixa jakamã tanhmã kot pa amnhĩ to nê kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixa? ¹⁵ Inhmã tãm ixe amnhĩ nhĩpêx prãm tã no ãm amnhĩ tomnuy pix o ri ixa. Mẽmoj ixpê omnuy tã pa hte ra hkôt tanhmã amnhĩ tomnuy to ho ri ixa. Hãmri nê ja hã amnhĩ pumu nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Hẽxta waa nẽ. Mon pa hte axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa? Mẽmoj ixpê omnuy nhũm inhmã ho anhỹr prãm kêt tã ra ho anẽ. Nhũm mẽmoj mex nhũm inhmã ho anhỹr prãm tã ho anhỹr kêt nê. Mon pa hte axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa? Anẽ.

¹⁶ ã ixe amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa htã ra Tĩrtũm kapêr mexta ma hãmri nê ra ijamaxpêr o:

—Nã Tĩrtũm kapêrja mex kumrêx tã pa tee ri inhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex hprãm kaprỹ ho ri ixa. Hẽxta waa nẽ. Anẽ.

¹⁷ Inhmã amnhĩ tomnuy prãm kêt tã arĩ ixkaxwýnh kãm ijamaxpêr punuj nhỹ hã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa. ¹⁸ Nê inhmã tãm amnhĩ nhĩpêx prãm tã no ãm tee ri ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anhỹr prãm kaprỹ. Tanhmã kot pa amnhĩ to nê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixa? Na pa tee ri inhmã ja ho anhỹr prãm kaprỹ. Ixe amnhĩ tomnuy xwýnh na pa. Nê aa ixe amnhĩ to mex kêt kumrêx xwýnh. ¹⁹ Inhmã mẽmoj mex kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx prãm tã no ãm ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Nê ãm hkwým ri tanhmã amnhĩ tomnuy to ho ri ixa. Mẽmoj ixpê omnuy tã pa hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixa. ²⁰ Ixe Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã na pa hte ã amnhĩ tomnuy anhỹr o ri ixa. Mẽmoj ixpê omnuy pa inhmã ho anhỹr prãm kêt tã ra hkôt amnhĩ nhĩpêx. Ixe Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa. ²¹ Nê mẽmoj mex nhũm inhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm tã ra hkwým ri amnhĩ nhĩpêx. ã ixe amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwýnh na pa. ²² Nê inhmã Tĩrtũm kapêr mar nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx prãm tã ²³ nom ixe amnhĩ tomnuy xwýnh jakamã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na pa tee ri ja hã amnhĩ pumu nê amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Nã kot paj axte amnhĩ tomnuy kêt nê. Kot paj ãm amnhĩ to mex pix kukamã ijamaxpêr o ri ixa.

Anhỹr tã no ãm arĩ amnhĩ tomnuy o ri ixa nê amnhĩ to mex kêt. Ixe amnhĩ tomnuy xwýnh jakamã na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã ho ri ixa nê tee ri inhmã amnhĩ tomnuy kaga hprãm kaprỹ. ²⁴ Hẽxta waa nẽ. Na pa ixkaprĩ htỳx nê ri ixa. ã ixe amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpaja mýrapê kot paj nhỹrmã ty nê ma mẽ kot amnhĩ xã htỳx kamã hamak tũm xãta wýr ma mõi. Mẽhõ kot tanhmã ixkrã hto pa ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kaga? ²⁵ Nã mẽ panhõ Pahihti Jejus Krisja pix. Tãm koja ixe amnhĩ tomnuy kutã tanhmã ixto ixihtỳx to. Jakamã na pa axte tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr kêt nê. Pãnhã ixkĩnh nê ri ixa nê Tĩrtũm mã kãm:

—Pa Tĩrtũm. Nã ãm hãmri amex o amex. Anẽ.

Tã ra ixe Jejus Kris kôt amnhĩ xãm jakamã koja tãm tanhmã ixto ixihtỳx to pa ri kormã Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixa. No kot pa pam amnhĩ krã hkôt amnhĩ tomnuy rãhã ho ri ixa. ã ixe anhỹr xwýnh na pa.

8

Tĩrtũm Karõ kot mẽ pahto tãm mẽ pahte

amnhî nhîpêx xwýnh ã harênh

Karatas 5.16-26

¹ Nê Jeŭs Kris kêp mêmoy punuj kutã mē pahto mē paxihtýx xwýnh jakamã mē pahte hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja na pu htem ý hã amnhî tomnuj o ri papa hkêt nê. Jao mē pahte kuwy hwýr papa mã xwýnh kêt. ² Te ra mē pahtýk nhûm Tirtûm kot akupým mē pahto mē pahtír pyrãk jakamã nhûm Karôja mē pahkarô mã agjê pu mē ý hã tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Te tãm kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx nhûm Karô mêmoy punuj piitã kutã mē pahto mē paxihtýx. Kêp mē pajamaxpêr punuj kutã mē pahto mē paxihtýx xwýnh jakamã kot puj mē nhýrmã mē kot amnhî xã htýx kamã hamak tûm xãta wýr papa hkêt nê.

³ Nom kormã mē pahte Jeŭs kôt amnhî xunhwýr kêt ri na pu prem tee ri pamã Tirtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx prãm kaprý nhûm mē pahpê hihtýx kumrêx. Jakamã tanhmã koja Tirtûm amnhî to nê amnhî mã mē pamek xwýnh ã mē pajarê? Na pre tee ri amnhî tã mē pajamã hãmri nê mē pahwýr Kraja mē nhûm man mē pahwýr wrý nê mē pahpyrà nê i ho mē pakamã kato. Nom mē parom aa tanhmã amnhî tomnuj to hkêt kumrêx nê ri pa. Tã mē kot hpír tã nhûm amarí htyk kêt nê. Na pre htyk o mē pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa. Jakamã tãm kêp mē pajamaxpêr punuj kutã mē pahto paxihtýx xwýnh. Na pu htem hkôt amnhî xunhwýr hãmri nê kukwak ri amnhî tomnuj o ri papa hkêt nê. ⁴ Pãnhã Tirtûm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri papa nê axte mē pahte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Hãmri hpãnhã Tirtûm Karô kot amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx. Nê hamaxpêr kôt pix mã pajamaxpêr. Ja kaxyw na pre Tirtûm mē pahwýr Kraja mē nhûm wrý nê mē pahpiitã mē panê ty.

⁵ Nê mē kot amnhî krã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri mē pa xwýnhjaja na htem htýx ri tanhmã hamaxpêr to xã hkôt amnhî nhîpêx o ri pa. No kêt Tirtûm Karô kot mē pahkarô mã gjêx xwýnhjaja na pu htem mē kurom te Jeŭs jamaxpêr pyrãk o pajamaxpêr o papa.

⁶ Nê mē kot amnhî krã hkôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja koja mē nhýrmã ty nê ma kuwy hwýr pa nê kamã pa ho pa. No mē pahte Tirtûm Karô hkôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja kot puj mē pajamaxpêr nyw o pajamaxpêr nê amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx. Jao paxãmnhix ri pajamakêtkati nê ri papa. Nê nhýrmã ty hãmri nê Tirtûm mē Jeŭs wa kuri akupým pahtır tûm nê pamek kumrêx nê papa ho papa.

⁷ Nê mē kot amnhî krã hkôt ri amnhî nhîpêx xwýnhjaja kãm Tirtûm Kính kêt. Nê kãm kapêr mar prãm kêt jakamã tanhmã kot

mē amnhî to nê hkôt amnhî nhîpêx? ⁸ Koja mēhõ amnhî krã hkôt kãm hprãm xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx hãmri nhûm Tirtûm tee ri ja hã omu nê hkính kêt nê. ⁹ No mē papajaja na pu htem mē urãk nê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Ra Tirtûm Karô kot mē pahkarô mã gjêx jakamã na pu htem hkôt pix mã amnhî nhîpêx hprãm. No koja Tirtûm Karô mēhõ kaxwýnh mã àr kêt nê nhûm kêp hkra hkêt nê.

¹⁰⁻¹¹ Tã mē papajaja. Mē pahte amnhî tomnuj mýrapê koja mē pakráhkaja nhýrmã ty. No nhûm Tirtûm ra kot amnhîm mē pahte amnhî to mex xwýnh ã mē pajarênh nhûm Kris Karô kot mē pahkarô mã gjêx jakamã koja mē pahkarôja htyk kêt nê. Mē pakráhkã pix koja ty nhûm mē pahkarôja ma kaxkwa hwýr ápir kurê kumrêx. Tã nhûm nhýrmã Tirtûm akupým mē pakráhkã ho htír nê akupým mē pahkarôja mē pakráhkãm hagjê pu mē wa kuri pahtır tûm nê papa ho papa. ¹² Jakamã e kwa ixkwýjaja. Kêr pu mē axte ri mē pajamaxpêr tûm kôt amnhî nhîpêx o ri papa hkêt nê. ¹³ Kot puj mē arí ã amnhî nhîpêx anhýr o ri papa hãmri nê nhýrmã ty nê ma mē kot amnhî xã htýx kamã hamak tûm xãta wýr papa. Jakamã kêr pu mē mêmoy arígro hã pamã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm hãmri nê amnhî kukamã pajamaxpêr o:

—Nã inhmã ã amnhî nhîpêx anhýr prãm tã kot paj Tirtûm Karô nhý hã ja kutã amnhî to htýx nê ho anhýr kêt nê. Anê.

Kot puj mē ã pajamaxpêr anê hãmri nê nhýrmã kuwy wýr papa hkêt nê. Pãnhã Tirtûm mē Jeŭs wa kuri pamek nê pahtır tûm nê ri papa ho papa. ¹⁴ Mē kot Tirtûm Karô hkôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja kêp Tirtûm kraa.

¹⁵ Nom amnepêm kormã mē pahte hkôt amnhî xunhwýr kêt ri. Nê kormã mē pamã kapêr mar prãm kêt ri nhûm kot amnhî tã mē pahpumunh nê tanhmã mē pahto pumaj na pu prem pamã uma ho ri papa. Tã hkôt amnhî xunhwýr nhûm Karôja mē pahkarô mã gjêx jakamã na pu htem ra pamã uma hkêt nê ri papa. Karô kot mē pahpê Tirtûm kra hã mē pajarênh jakamã pu mē amnhî kamã kot tanhmã mē panhîpêx to puma hkêt nê ri papa. Nê paxãmnhix pajamakêtkati nê kãm amnhî jarê nê kãm amnhî jarênh o:

—Pa Inhîpêxã maati? Ot pa ixpê akra hã amã amnhî jarênh kaxyw amnhî kaxyw amã ijamaxpêr. Anê.

Jao ra mē pamã uma hkêt nê ri papa. ¹⁶ Karô kot mē pahkarô mã gjêx nhûm mē pahte amnhî tã omunh jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nã Tirtûm Karô kot ixkarô mã àr jakamã ixpê hkra na pa. Anê.

Nhỹrmã mēmoj piitã akupým mex par ă harēnh

Sikūn Korīt 4.16-18; Korosē 3.4; Wam Pētre 4.13

¹⁷ Nē mē kām Tirtūm prām kēt xwýnhjaja na htem te mē kot Tirtūm Kra Jejus nhĩpēx pyrāk o mē panhĩpēx pu mē pahpunuj nē ri papa. Nom kot puj mē nhỹrmã Tirtūm mex o mex xwýnhja kuri pamex kumrēx nē papa. Mē pahpē hkra jakamã kot puj mē Kra Jejus pyrã nē ô krĩ kamã kuri pamex kumrēx nē ri papa ho papa. ¹⁸ Jar Jejus ă mē pahpunuj nē ri papa htã kot puj mē nhỹrmã kuri pamex kumrēx nē papa ho papa. Hāmri nē mē pamex o pamex ă amnhĩ pumu nē jar pika ja kamã tanhmã mē pahpunuj toja mã axte pajamaxpēr kēt kumrēx.

¹⁹ Nē pika hkôt Tirtūm kot mēmoj ho kator xwýnhjaja na htem Tirtūm kot mē pahto mex par jatur xam mēnh ă arĩgro jamār rãhã ho pa. ăk nē mry nē pĩ nē gô nē mēmoj piitã mē pajamār o pa. Te kot mē pakukamã hamaxpēr o:

—Kwa mēmo arĩgro hã koja Tirtūm hkrajē piitã ho amnhĩrit nē mē ho mex par jatur xam kumē pu mē ja hã mē omu? Hēxta waa nē. Inhmã tokyx ja hã mē omunh prām tỹx. Koja tokyx ă mē hipēx anē pa ixkĩnh tỹx kumrēx.

Anhỹr o hamaxpēr pyrāk. ²⁰ Mēmo kaxyw na hte mryja ă mē pakukamã hamaxpēr anē? Nà amnepē mã Tirtūm kot mēmoj piitã ho katorita ă nhũm pre piitã mex o mex. Pĩ nē mry nē gô. Mēmoj piitã mex kumrēx rãhã nē. Aa grã nē htyk kēt kumrēx. Tã Atãw kot amnhĩ tomnuj mýrapē nhũm ra ỹ hã mēmoj piitã homnu par jakamã na hte mēmoj htĩr nē pa nē gaa nē ty nē hapēx. Nē mē pahpur kām ahkagrôt punuj hapôj. Atãw kot amnhĩ tomnuj mýrapē nhũm Tirtūm kapēr xã hkôt ă mēmoj omnu hpar anē. ²¹ Nom koja arĩ rãhã ho rãhã hkēt nē. Koja nhỹrmã Tirtūm akupým mēmoj piitã ho mex pa nhũm mex o mex nē axte grã rý axte htyk nē hapēx kēt nē. Nē axte omnu nē hikwý hkēt nē. Koja mē pahpyrã nē mex o mex. Jakamã na htem Tirtūm kot mē pahto mex par jatur xam mēnh xã hã arĩgro jamār rãhã ho pa. ²² Te mēhō ni hpjagri kaxyw ôhy xã htỹx nē tokyx kām hpjagri hprãm xã ămra ho nōr pyrāk o amnhĩ nhĩpēx pē mē pahto mex jatur xam mēnh ă arĩgrota jamār o pa.

²³ Nē mē papajaja na pu htem tanhmã pahpunuj to nē jafē pyrã nē te amnhĩ kamnhēr o ri papa pyrāk. Rý tanhmã paxã kute nē ri papa. Rý pamã prãm nē paxãã nē ri papa. Nē tanhmã mē pahpunuj to nē ri papa. Jao te pĩ nē gô nē mryja pyrã nē amnhĩ tã Tirtūm kot mē pahto mex par jatur xam mēnh ă arĩgro jamār rãhã ho ri papa.

Na pre Tirtūm mē pahwýr Karō rē nhũm mē pahkarō mã agiē nē mē pakukamã

Tirtūm tanhmã kot mē pahto mex to hã mē pamã ho amnhĩrit nē mē pamã ho amnhĩrit o:

—Koja nhỹrmã Tirtūm mē ato mex par jatur xam kumē nē mē piitã mē kām mē apē hkra hã mē ato amnhĩrit. Hāmri nē mē amã mē anhĩ nyw gô ka mē axte axã nē ri apa nē atyk kēt nē. Hāmri nē Tirtūm ri amex kumrēx nē ri apa ho apa. Nà kot kaj mē nhỹrmã ă amnhĩ nhĩpēx anē. Anē.

Ă Tirtūm Karō kot mē pakukamã mē pajarēnh anhỹr jakamã na pu htem amnhĩ tã kot mē pahto mex jatur xam mēnh pix jamār o ri papa. ²⁴ Nom na kormã ă mē pahto mex anhỹr kēt nē. Kormã mē pamã mē panhĩ nyw nhōr kēt nē. Nom ra kot mē pahto hkra jakamã pu mē ja hã amnhĩ pumu nē pajamaxpēr o:

—Nà ra Tirtūm kot ixto hkra jakamã koja nhỹrmã mãănēnh inhmã inhĩ nyw gô. Nà koja inhmã kugô.

²⁵ Anhỹr o pajamaxpēr tã kormã. Na pu htem kormã amnhĩ tã hamār rãhã ho ri papa nē aa hkaga hkēt nē papa.

Mē pahte Tirtūm Karō nhỹ hã Tirtūm mã amnhĩ jarēnh

²⁶ Nē na pu htem Tirtūm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nhũm hte Karōja mē pahto ajuta pu mē ỹ hã pakatāt kôt kām tanhmã amnhĩ jarēnh to. No kot puj mē amnhĩ krã hkôt kām amnhĩ jarēnh mex kēt nē. Na pu htem ja kaxyw tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpēr o:

—Kwa tanhmã kot pa Tirtūm mã amnhĩ jarēnh to? Tanhmã kot pa mēmoj tã ixãhwýr to rý amnhĩ to hwýr to? Nà kot paj amnhĩ krã hkôt ja ho anhỹr mex kēt nē. Hēxta waa nē. Anē.

No nhũm Tirtūm Karō ra kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na hte tanhmã mē pahkrã hto pu mē ỹ hã kām amnhĩ jarēnh mex nē pakatāt kôt mēmoj tã kuwý. Te Karōja tanhmã mē pakute hã mē pahpumunh nē mē pakamã ukapri xaj tãm mē pahto hwýr pyrāk.

²⁷ Jakamã pu mē ỹ hã tanhmã Tirtūm mã amnhĩ jarēnh to nhũm mē pamar kurē kumrēx. Ra kot mē pajamaxpēr kôt mē pahpumunh par kēnã. Nhũm ra Karō kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na pu htem kām hprãm xã hkôt kām amnhĩ jarē nē tanhmã amnhĩ to paxãhwýr to.

Tirtūm kot mē pamã mēmoj piitã ho mex ă harēnh

Rômân 8.37; Piripos 1.12; Wam Pētre 5.10

²⁸ Nē mē pamã Tirtūm kĩnh xwýnhjaja. Tirtūm kot mē pahto hkra xwýnhjaja. Koja mēmoj mē pakamã tanhmã amnhĩ to htã kēr pu mē ăm ja hã amnhĩ pumu nē tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpēr kēt nē. Koja te mē pahpē omnuj pyrāk tã koja nhỹrmã

hpânâ mê pamâ mex nê. Koja Tîrtûm nhÿrmâ tanhmâ mê pamâ mêmojta o mex to. ²⁹ Amnepê mã mêmoj piitâ hkêt ri na pre Tîrtûm mê pakukamâ tanhmâ mê pajarênh to nê mê pajarênh o:

—E kot paj nhÿrmâ mê kot Ixkra Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho ixkra jakamâ nhûm mê Jejus pyrà nê kêp ixkraa. Nê urâk nê ixkapêr kôt amnhî nhîpêx o pa. Jao pa ra ixkra xohtô nê. Nà ja na inhâmâ hprâm. Anê.

³⁰ Tã pu htem pajapôj nê ri papa. Hâmri nê kapêr ma nê amnhî kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mê pahpumu nê pahto hkra nê amnhîm mê pamex xwÿnh â mê pajarê nê mê pahto mex nê. Nê te ho Kra Jejus nhîpêx pyràk o mê panhîpêx. Jao nhÿrmâ wa kuri mê pahtrî tûm nê papa ho papa mã xwÿnh â mê pajarê.

Mêhō kot Tîrtûm pê aa mê papytâr kêt â harênh

Rômân 5.1

³¹ Tã â Tîrtûm kãm mê pajapê nê mê pahto mex kot anhÿr. Â kot mê panhîpêx mex anhÿr jakamâ ra mê pahkôt pa ho pa rãhã. Jakamâ mêhō koja Ihkra pê mê pahpytâ? Nê mêhō koja tanhmâ ri kêp mê pahto? Nà koja kêp mê papytâr rÿ tanhmâ kêp mê pahto hkêt nê. ³² Tîrtûm kãm Kra Jejus japê htÿx tã na pre mê pahpê nê hkêt nê mê pahwÿr kumê. Te kot mê pamâ ôr pyràk o hipêx nhûm mê pahwÿr wrÿ nê mê panê ty. Tã ra Tîrtûm kot mê pamâ ôr jakamâ koja määnên kãm mê pahte Kra hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê japê nê mê pahto mex rãhã ho ri pa. Nà koja â mê pahto mex anê.

³³ Jakamâ mêhō koja kãm mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh â mê pajarê? Ra tãm kot mê pahto hkra nê mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh kênâ kot kêt mêhō kãm tanhmâ mê pahto kapêr punuj to nhûm mê kuma. Koja mê tee ri kãm tanhmâ mê pahto kapêr to kaprÿ. ³⁴ Na pre ra Jejus Kris mê pahte amnhî tomnuj pãnhâ amnhîrer kaxyw mê panê ty nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr. Hâmri nhûm ma akupÿm kaxkwa hwÿr api nê Pahi Maati krî xâ kamâ Tîrtûm nhîhkô hã hkri ho hkri. Nê Tîrtûm mã mê pakutâ nojarêr rãhã ho kuri hkri ho hkri. Jakamâ mêhō koja kêp mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xata wÿr mê pajano? Nà amrakati kumrêx.

³⁵ Nê Krisja kaxkwa kamâ Tîrtûm nhîhkô hã hkri ho hkri htã määnên jar mê pahkôt pa ho pa. Kãm mê pajapê htÿx jakamâ kot puj mê tanhmâ pahpunuj to htã nhûm arî kãm mê pajapê nê mê pahkôt pa ho pa.

Rÿ nhûm mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja tanhmâ hã mê pahto htã nhûm arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa.

Rÿ mê pamâ prâm nê ri papa. Rÿ mê paxê hkêt nê pamâ kry nê ri papa htã nhûm arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa.

Rÿ ra mê kot hã mê panhîmex kaxyw rÿ hã mê pahpar kumrêx. Tã nhûm arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã nê.

Kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã jakamâ pu mê tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr kêt nê. Âm hkôt paxâmnhîx ri pajamakêtkati nê ri papa ho papa. ³⁶ Tîrtûm kapêr â kagâ htûm te mê papajaja mê pahte kãm tanhmâ amnhî jarênh to pyrà nê mê pajarênh kot:

Pa Tîrtûm. Na htem atã mê ixtomnuj tÿx o pa.

Nê ra mê kot mê inhîmex kaxyw.

Nê mê inhîpêx o te mê kot ôwêhti ho môr nê hpar kaxyw tanhmâ hipêx to pyràk.

Jakamâ na pa mê ra ixtÿk kaxyw.

Anhÿr o kot mê pajarênh. ³⁷ Tã kwâr mê â mê panhîpêx anê. Arî Kris kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã jakamâ mê kot tanhmâ mê pahto htã pu mê arî amnhî kaxyw kãm pajamaxpêr tÿx rãhã ho ri papa. Nhûm arî mê kutâ mê pahto paxihtÿx pu mê arî mê kãm pakuhê.

³⁸ Mêmoj koja tanhmâ mê pahto nhûm Tîrtûm tee ri ja hã mê pahpumu nê kãm mê pajapê hkêt nê? Nà amrakati kumrêx. Koja mêhō rÿ mêmoj mê pahpê âmnâr kêt nê. Na hte jar pika ja kamâ Kris kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa. Nê kot puj mê nhÿrmâ ty nhûm arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã nê. Jakamâ koja mêkarô rÿ mêkarômnu ti rÿ jar pika ja kamâ mê kãm Tîrtûm prâm kêt xwÿnhjaja mê pahpê âmnâr kêt nê. Rÿ mêmoj tanhmâ kute. Rÿ kormâ hapu hã mêmoj tanhmâ kute. Koja mêmoj piitâ tee ri tanhmâ kêp mê pahto htã nhûm Kris arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã nê nhûm mêmoj tee ri mê pahpê âmnâr kaprÿ. ³⁹ Nê koja kÿj rûm mêmoj wrÿ nê tanhmâ kêp mê pahto japêr. Rÿ pyka rûm mêmoj kato nê tanhmâ kêp mê pahto japêr. Rÿ kuwy rÿ kôk xâpêr tÿx tanhmâ kêp mê pahto. Tã nhûm mê panhō Pahihti Jejus Kris arî kãm mê pajapê kamâ mê pahkôt pa ho pa rãhã nê. Te Tîrtûm kãm mê pajapê pyràk o kãm mê pajapê htÿx kãm mê pahkôt pa ho pa rãhã jakamâ nhûm mêmoj tee ri mê pahpê âmnâr kaprÿ.

9

Ijaew jarênh

Atre 3.25; Rômân 3.1-2

¹⁻² Nê na pa tee ri ixkwÿ Ijaew kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hã mê omu nê ixkaprî nê. Ixpyrà nê mê kêp

Ijaew tā ixkīnhā amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpēr kēt jakamā nhūm Kris tee ri kām mē hamakētkati nē āmnhīx ri mē pa hprām kaprý. Pa tee ri mē hkukamā ijamaxpēr nē ixkaprī nē ri ixpa. Nē aa ixkaprī ixpē kator kēt kumrēx. Mē kot inhmā mē hkīnh kēt ā amnhī tā ijarēnh tā inhmā mē hkīnh kēnā. Ām hāmri na pa ā amnhī jarēnh anē. Tīrtūm Karō kot ja hā ixpumunh mex nē inhmā:

—Nā ām hāmri na ka amā mē hkīnh ā amnhī jarē. Anē.

³ Mē kēp ixkwý na mē. Mē ixpār kraxja ām pixi mex. Tā nhūm mē ixkīnhā amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpēr kēt jakamā kop ām Tīrtūm kot mē nē kuwy hwýr pa inhmēnh ronhýx ja inhmā mex. Nhýx pa kām:

—Kwa Tīrtūm. Amnhī nē kuwy hwýr ixkwýjē rēnh kēt nē. Inhmā mē hapē htýx kumrēx. Mē hpānhā pa mām mē nē hwýr inhmē nā.

Anhýr o nhýx pa kām ixkapēr. Nom kot paj amnhī to ā ixāhwýr anhýr kaprý. Tīrtūm kot mē kamā ukaprī htā no nhūm mē amnhī kaxyw Kris mā hamaxpēr kēt jakamā tanhmā koja amnhī to nē mē hpānhā pa mē nē kuwy wýr inhmē nhūm mē ixrom kuri htír tūm nē pa ho pa? Mē kot hkōt amnhī xunhwyýre hā. ⁴ Mē ixpē Ijaew nhīgētjaja na pre Tīrtūm amnepē mā mē ho mex rax nē. Nē kām mē ho hkra hprām nē. Nhūm prem tanhmā kot amnhī nhīpēx mex to hā no ho omunh o pa. Nē hirā htýx kām ri pa hā omu nhūm mē kām:

—E kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx o ri apa. Hā kot paj mē akōt ixpa ho ixpa nē mē ato mex nē ka mē axpēn kanrēhā axāmnār rax nē. Hāmri pa mē amā pika mex gō ka mē kamā ajamakētkati nē axāmnhīx ri apa ho apa.

Anhýr o mē kām kapēr. Hāmri nē mē kaxyw Mojes mā tanhmā kapēr to nē mē kaxyw kām mēmoj piitā hā karō. Mē kot tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumunh nē tanhmā amnhī to Tīrtūm wýr to nhūm kot mē mar nē mē nē ja ho hapēx par kaxyw. Finat Mojes kot amnhī xō ri mē kām ujarēnh nhūm mē kot mar nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri pa kaxyw. ⁵ Mē ixkukamā mē ixpāmja. Apraāw nē Ijak nē Jako kanrēhā mē hkra nē mē htāmnhwýjaja na pre mē. Mē hwýr na pre Tīrtūmja Kra Jejus Kris mē nhūm mē hwýr wrý nē mē kamā ī ho ī ho kator jakamā haxwýja kēp Ijaew na pre. Kēp Mēpahpām nē mex o mex nē hihtýx o hihtýx tā Ijaew wýr wrý nē mē kamā kato. Hāmri nhūm Ijaew kēt xwýnhjaja harēnh ma nē tee ri hamaxpēr nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Kēp ām Jejus mē papa kamā mām kator ronhýx mē pamā mex kumrēx. Anē.

⁶ No nhūm kormā Ijaew hwýr wrýk kēt ri nhūm Tīrtūm ra kot mē ho hkra kaxyw mē hā amnhī jarē nhūm mē hkwyýja kām ja prām kēt nē hkaga. Tā xā na pre Tīrtūm kot mē ho hkra hā amnhī jarēnh ā amnhī to hēx? Nā aa hēx kēt kēnā kot kēt ri mēmoj tā amnhī jarē nē hā amnhī to hēx. Jakamā na pre mē hkwyýjaja hkwyýjē rom hkaga hkēt nē nhūm amnhī tā mē omu nē mē ho hkra. Nom mē piitā mē ho hkra hkēt nē. Mē hkwyýjaja kot hkaga jakamā nhūm ām mē hkwyýjē pix o hkra.

⁷ Nē finat Apraāwja na pre hkanrēhā hkra nē htāmnhwýr xohtō nē. Tā xā na pre Tīrtūm htāmnhwýr piitā mē ho hkra hā amnhī jarē? Nā mē piitā ā mē harēnh anhýr kēt nē. Ām mē hkwyýjē pix na pre mē ho hkra hā mē harē. Apraāw kra Ijak kōt hkanrēhā htāmnhwýr pixjaja nhūm kot mē ho hkra hā mē harē.

⁸⁻⁹ Nē Apraāw kormā hprō kamā hkra hkēt ri na pre kām āpēnh xwýnh kamā hkra nhūm kato nē myre nē hixi pē Ismael. Nom kēp Apraāw prō kumrēx kamā hkra hkēt. Prō kuprý kamā hkra na pre. Tā nhūm Tīrtūm kām hkra kumrēx kukamā harē nē kām:

—E kot paj ma tē hāmri nē mēmo arīgro hā akupýn awýr tē nhūm ra aprō hpījagri nhūm war akra myre. Anē.

Tā nhūm hprō Saraja htujarō. Nē gaa nē hpījagri nhūm hkraja myre. Hixi pē Ijak. Kēp Apraāw prō kamā hkra jakamā Tīrtūm nom kēp Apraāw kra kumrēx. Jakamā hkra Ijak kanrēhā htāmnhwýjaja na pre Tīrtūm kot mē ho hkra hā mē harē. Ra kot Apraāw mā ja hā amnhī jarēnh xā hkōt.

¹⁰ Tā nhūm Ijakja hprék nē Repek o hprō. Nē gaa nē ra haxwýja wa hkra nhūm hkraja wa aho nē kato nē wa hamē my. Kot wa pē Ejau nhūm kot hapu pē Jako. ¹¹⁻¹² Nom nhūm kormā wa kator kēt ri nhūm Tīrtūm wa hkukamā tanhmā wa harēnh to. āhpumunh xā hkōt wa katorxā mā wa harē nē kām:

—E kot paj amā war akra wa hkukamā tanhmā wa harēnh to ka inhma. Nā koja wa kato nē gaa nē hprék hāmri nhūm kot haputa amnhī to rax o kot wa jakre. Anē.

Kot wata koja kot hapu kīnhā amnhī to grīre nē ri pa nhūm ā wa hkukamā wa harēnh anē. Kām wa kot tanhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkōt ā wa harēnh anē. Kormā wa kot tanhmā amnhī tomnuj to rý tanhmā amnhī to mex to hā kot wa omunh kēt tā kām hprām xā hkōt ā wa hkukamā wa harēnh anē. ¹³ Tīrtūm kapēr ā kagā htūm kot wa harēnh nē wa hā kagā kot:

Ejau rom Jako kanrēhā hkra nē htāmnhwýr pixjaja na pre Tīrtūm amnhīm mē ho hkra. Anē.

¹⁴ Mân ka mē Tîrtûm kot â wa harênh anhÿrja ma nê ajamaxpêr o:

—Tk. Kwa ja mexti hã. Mo na pre hamê wa hkanrêhã wa hkra nê wa htâmnhwÿ piitã ho hkra hkêt nê? Anê.

Kwa mē â ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Tîrtûm na hte kãm hprãm xã hkôt tanhmã mē panhîpêx to ho pa pu mē kot tanhmã mē panhîpêx to hã omu nê âm omu nê amnhî tã tanhmã kãm nê hkêt nê. ¹⁵ Na pre finat Mojes mã amnhî jarênh o:

Inhmã hprãm xã hkôt na pa hte mē omu nê tanhmã mē kamã ixukapri hto ho ri ipxa.

Nê inhmã hprãm xã hkôt na pa hte ahpÿnhã tanhmã mē hipêx to ho ri ipxa.

Anhÿr o kãm amnhî jarê. ¹⁶ Nom tanhmã mē pahte amnhî nhîpêx to hã mē pahpumunh kôt na hte mē pakamã ukapri hkêt nê. Âm tãm kãm hprãm xã hkôt na hte tanhmã mē pakamã ukapri hto ho pa. ¹⁷ Amnepê mã Ejit kãm mē ô pahihti Paraohiti hwÿr na pre Mojes mē nhũm mã hwÿr mō nê kãm tanhmã Tîrtûm kapêr jarênh to nê kãm:

—E Tîrtûm na awÿr inhmê pa mō. Tãm na pre apê Ejit nhô xwÿnhjê nhô pahi kaxyw axãm. Akra hihtÿx tã nhũm mē kaxyw axãm. Tã ra xatã ahpumunh tÿx o tanhmã anhîpêx to. Kri piitã hkôt ri mē pa xwÿnhjaja kot atã harênh mar nê ahpumunh o ahpumunh â omunh kaxyw. Tã ixte amã ja jarênh kaxyw na pre awÿr inhmê pa man awÿr mō. Anê.

¹⁸ Â na hte Tîrtûm kãm hprãm xã hkôt tanhmã mē panhîpêx anhÿr to ho pa. Jao mē hkwyjê kamã ukapri ho pa. No mē hkwyjaja nhũm tee ri mē hkrã hihtÿx â mē omu nê âm mē omu nhũm mē amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa.

Tîrtûm kêp mē pakamã ukapri xwÿnh â harênh

¹⁹ Nê kot kaj mē atô Tîrtûm kot â mē hipêx anhÿrja â harênh ma nê tanhmã hã ixkukjêr to nê inhmã:

—Kwa na xep hte Tîrtûm ahpÿnhã tanhmã mē hipêx to. Nê mē hkwyjê kamã ukapri ho pa nê mē hkwyjaja mē hkrã hihtÿx â mē omu nê âm mē omu nê mē kamã ukapri hkêt nê. Jakamã kwa mo na hte mē kot amnhî tomnuj xwÿnh â mē harê? Tãm kot â mē hipêx anhÿr kênã kot kêt mē kot amnhî tomnuj xwÿnh â mē harê.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr. ²⁰ Kwa mē ri â atÿx Tîrtûm jarênh anhÿr kêt nê. E pa mē amã ejêp jarê ka mē inhma. Xã kot mēhō gyw kwÿ ho amnhîm poti nhîpêx nhũm tee ri amnhî tã omu nê amnhî tã tanhmã kãm kapêr to nê kãm: “Tk. Kwa mon ka ri â inhîpêx anê?” Anhÿr o amnhî tã kãm kapêr? Nã koja kãm tanhmã nê hkêt nê.

²¹ Hipêx xwÿnh kãm hprãm xã hkôt kot â hipêx anhÿr kênã kot kêt amnhî tã kãm akir.

Koja amnhîm gyw kwÿ kakwÿ nê ho poti ho axkrut nê hipêx. Nê hō ho muxre. Ho mex kumrêx nhũm xa. Nhũm ihōja mã ho anê nê hipêx no âm wamta kînhã ho hanhãiti nhũm omnajti nê xa. No âm tãm kot hamê wa hipêx prãm xã hkôt wa hipêx kênã.

²² Tã na hte â Tîrtûm mē panhîpêx anê. Te poti pynajre pyrà nê mē pahkwÿjê nhîpêx nhũm mē kãm kapêr mar prãm kêt nê htÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa. Hãmri nhũm amnhî tã mē omu nê te amnhî nê mē rênh kaxyw pyràk o mē hipêx no âm kormã hamaxpêr o:

—Nã kot paj nhÿrmã mē kot amnhî tomnuj mÿrapê mē ho ipapêx pa nhũm mē piitã ja hã ixpumu nê inhmã ixãhpumunh o ixãhpumunh â ijarê. Nê inhmã mēmoj punuj piitã hkînh kêt kumrêx â xapên mã ijarê. Anê.

²³ Nom na hte jajê rom mē pahkwÿjê nhîpêx o te poti mexta nhîpêx pyrà nê amnhî kaxyw mē paxunhwÿ nê mē pahto hkra kaxyw. Nê mē pajarênh o:

—Nã koja mē amnhî kaxyw Ixkra Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ pa ja hã mē omu nê mē kamã ixukapri ho ri ipxa. Nê mē ho mex pê mē kutã inhnojarêr rãhã ho ri ipxa. Hãmri nhũm mē nhÿrmã Ixkra mē wa ixri htîr tũm nê mex nê pa ho pa. Kot paj â mē ho mex anê nhũm mē amnhî tã ixpumu nê inhmã inhmex o inhmex â ijarênh o pa. Anê.

Â na hte Tîrtûm ahpÿnhã mē pahpiitã mē panhîpêx anê.

²⁴ Nê na hte mē ixpê Ijaew pix o hkra hkêt nê. Na hte mãânên mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê ho hkra. ²⁵ Amnepê mã mē kãm kapêr jarênh o ri mē pa xwÿnhjê hō pē finat Ojeja na pre te Tîrtûm tãm kot Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh pyrà nê mē harênh o:

Amnepê na pa pre mē ho ixkra hkêt tã kot paj mē hkwyjê ho ixkra.

Na pa pre mē kamã ixukapri hkêt tã pa ra inhmã mē hapê nê.

²⁶ Nê ixte mē kêp ixkra hkêt â mē harênh tã kot paj ra mē kêp ixkra hã mē harê. Ixpê mēô Tîrtûm kot paj â mē harênh anê. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm finat Ijais Ojej pãnhã tanhmã Ijaew jarênh to. Ijaisja Tîrtûm nhÿ hã kapêr jarênh o ri pa xwÿnhjê hō na pre. Jakamã nhũm Tîrtûm kãm tanhmã mē ijarênh to nhũm kuma nê ô ri mē ixkukamã mē inhigêxjê mã ujarênh o pa nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

Ijaew na mē ohtô rax kumrêx.

Te gô xujanãr mÿri pykahti grã hkryre sohtô pyràk.

Tã koja mē piitã ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê.

Koja mē âm grêre nê amnhî kaxyw inhmã hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ.

Jakamã mẽ tapxipixjaja koja hkwyjê rom nhÿrmã inhô krî hwÿr api.

²⁸ No mẽ kot amnhĩ kaxyw inhmã mẽ hamaxpêr kêt xwÿnhjaja kot paj tokyx tanhmã mẽ harênh to.

Mẽ kot amnhĩ tomnui mÿrapê tanhmã mẽ harênh to nhũm mẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma pa.

Nà kot paj tokyx ã mẽ hipêx anê.

Anhÿr o mẽ harê. ²⁹ Nom nhũm kormã ã mẽ harênh anhÿr kêt ri nhũm ra wam tanhmã mẽ harênh to nê mẽ harênh o:

Amnepêm Sotô mẽ Komo kamã mẽ pa xwÿnhjaja na prem amnhĩ tomnui tÿx rãhã ho ri pa.

Mÿrapê nhũm Tirtũm xãhpumunh o ãhpumunh xwÿnhja tee ri ja hã mẽ omu hãmri nê kaxkwa rũm mẽ ô krî wa hipy mêmoy pôôta rê.

Nhũm mẽ hã rôrôk nê mẽ ho hkaxàr pa nhũm mẽ hapêx.

Tã na pu htem mẽ uràk nê amnhĩ tomnui o ri papa.

Jakamã kop ãm Tirtũm kot mẽ pahkwÿjê kamã ukapri kêt ronhÿx pu mẽ ra mẽ uràk nê pahpiitã pajapêx pa. Anê.

Ijaew kwÿ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ã mẽ harênh

Römân 10.1-4

³⁰ Nê Ijaew kêt xwÿnhjaja na prem Ijaew pyrà nê kãm Tirtũm prãm kêt tã Jejus jarênh ma nê Ijaew rom amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra nê mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnhjê hã mẽ harê. ³¹⁻³² Hãmri nhũm Ijaew tee ri mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ omu nhũm ja mẽ kãm mex kêt nê. Hãmri nhũm mẽ hamaxpêr o:

—Tk. Kwa ra mẽ ixte finat Mojes kapêr kôt amnhĩ nhîpêx mex o ri mẽ ixpa xwÿnh jakamã koja Tirtũm ja hã mẽ ixpumu nê mẽ ixte amnhĩ to mex xwÿnhjê hã mẽ ijarê nê mẽ inhê mẽ ixte amnhĩ tomnui rênh pa. No kot paj mẽ Ijaew kêt xwÿnhjê pyrà nê Jejus kot amnhĩ xunhwÿr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

Anhÿr ã amnhĩ jarê. No ãm ã mẽ hamaxpêr anhÿrja mex kêt. Na prem htÿx Tirtũm noo mã kot amnhĩ to mex ã amnhĩ jarênh kaprÿ nê arĩ ri tanhmã amnhĩ tomnui to ho ri pa. Te pry kamã kên nôr nhũm mẽ kot nhãm nê mênh kaxyw hkamnâr nê ho amnhĩ par krã hi kukênh pyràk o na htem amnhĩ nhîpêx. Jao amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhîpêx to ho pa hprãm xaj te Jejus kapêrja nhãm amnhĩ nê rênh pyràk o hipêx. Jakamã koja mẽ Tirtũm nhô krî hwÿr ãpir kêt nê. ³³ Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

E mẽ inhma. Kot paj nhÿrmã Ijaewjê hwÿr mênh mẽ nhũm mẽ hkôt kapêr o pa.

Nom koja mẽ kapêr mar kêt nê. Koja mẽ kuma nê ãm kuma.

Te pry kamã kên nôr nhũm mẽ kot nhãm pry nê mênh kaxyw hkamnâr nê ho amnhĩ par krã hi kukênh pyràk o koja mẽ amnhĩ nhîpêx.

No te mẽ kot nhãm pry nê mênh kaxyw hkamnâr kêt pyràk xwÿnhjaja koja mẽ kurom nhÿrmã ma Tirtũm nhô krî hwÿr api.

Hãmri nê hkînhi nê pa ho pa. Anê.

Nom kên kumrêx jarênh kêt nê. Na prem Jejus ã kuxi nê ã harênh anê. Ijaew te mẽ kot kên nhîpêx pyràk o Jejus nhîpêx nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê axtem nê hkaga nê ãm kamã gryk pix o ri pata ã nhũm mẽ harê. No mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr ronhÿx Jejus te kên kot mẽ kêt amnâr pyràk kêt nê. Jakamã ã mẽ harênh kot anhÿr.

10

¹ Hêxta waa nê. Ijaxwÿja ixpê Ijaew. Mẽ kêt ixkwÿ jakamã kêt apu mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr ronhÿx pa ixkînhi tÿx kumrêx. Inhmã mẽ kêt Tirtũm kra hprãm tÿx kumrêx kênã. Inhmã ja prãm xaj na pa hte mẽ ho Tirtũm wÿr rãhã ho ri ixpa. ² Ra ixte mẽ omunh mex. Mẽ kãm Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhîpêx to hprãm tã no ãm mẽ kot hprĩ hã kapêr mar kêt. Jakamã na htem tee ri tanhmã kãm amnhĩ nhîpêx to ho ri pa hprãm kaprÿ. ³ Nhũm pre Tirtũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nê hamaxpêr o:

—Koja mênh amnhĩ kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm pa ja hã omu nê kot amnhĩ to mex xwÿnh ã harê nê ho ixkra kurê kumrêx. Nom na hte Ijaew ohtô nê ã amnhĩ nhîpêx anhÿr kêt nê.

Anhÿr o mẽ harê. ãm hãmri na ã mẽ harênh anê. Na htem ãm axtem nê hamaxpêr o:

—Tk. Kot paj amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm kêt nê. Kot paj ãm pam amnhĩ krã hkôt tãm ri amnhĩ nhîpêx o ri ixpa. Mẽ ixpê Ijaewjê mẽ ixte amnhĩ nhîpêx xà hkôt. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã ixpumu nê amnhĩ inhmex ã ijarê. Nom kot paj Kris kôt amnhĩ xãm kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

Anhÿr ã amnhĩ jarê. ⁴ Nom na htem ãm htÿx ri amnhĩ krã hkôt amnhĩ to mex o pa hã amnhĩ kamnhix kaprÿ. Koja mẽ tee ri kãm finat Mojes kapêr kôt amnhĩ nhîpêx o ri pa hprãm kaprÿ. Jejus tapxipix na pre tãm amnhĩ nhîpêx mex rãhã ho pa. Na pre Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhîpêx mex o ri pa nê aa kapêr ô nhîrôp ãm nê hkwyim

ri tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Kot amnhī tomnuj kēt xwýnh ā ām pixi mex na. Jakamā tapxipix kukwak ri na hte Tirtūm amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē.

Tirtūm kām mē pahpiitā mē pahto hkra hprām ā harēnh

⁵ Nē amnepēm na pre finat Mojes Tirtūm nhý hā Ijaew mā tanhmā ujarēnh to nē hā kagā. Nē mē kām ujarēnh o:

—E kot kaj mē atō Tirtūm nhý hā iju-jarēnh ma nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa nē hkwȳm ri tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Hā koja Tirtūm hā apumu nē amnhīm ate amnhī to mex xwýnh ā ajarē ka nhýmā kuri atūr tūm nē amex nē apa ho apa. Anē.

⁶ Ā mē kām kapēr anhýr tā mē pahte Mojes kapēr xā hkōt amnhī nhīpēx o papaja na mē pahpē hihtýx kumrēx. Tirtūm kapēr tūm na. Kapēr ā kagā kamā kot mē pamā mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā karōja ohtō rax kumrēx jakamā pu mē tee ri pamā piitā hkōt amnhī nhīpēx prām kaprý. Nhūm Tirtūm tee ri amnhī tā mē pajamā hāmri nē mē pahwýr Kra Jejus mē. Jakamā na pu htem amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwýr nhūm Tirtūm hā mē pahpumu nē kukwak ri mē pahto hkra kurē kumrēx. Kra kukwak ri kot mē pahto hkra kaxyw kot mē pahwýr mēnh nhūm mē kot hpr̄r nhūm akupým ho hūr jakamā na pu htem harēnhja ma nē pajamaxpēr o:

—Nā na xep pre Jejus ixto ixpē Tirtūm kra. Anē.

Nom xā na hte Tirtūmja ā mē pamā kapēr anē nē mē pamā:

—E kot kaj mē ma kaxkwa hwýr api nē Kris japrō nē man amnhī kōt akupým o wry pa ja hā mē apumu nē mē ato ixkra.

Anhýr o mē pamā kapēr? Nā na hte ā mē pamā kapēr anhýr kēt nē. Tanhmā kot puj mē amnhī to nē ā amnhī nhīpēx anē? ⁷ Rý xā na hte ā mē pamā kapēr anē nē mē pamā:

—E na pre Krisja ty. Jakamā mē kam nē ma hwýr mra nē akupým amnhīm ho htír. Hāmri pa ja hā mē apumu nē mē ato ixkra.

Anhýr o mē pamā kapēr? Nā na hte ā mē pamā kapēr anhýr kēt nē. Tanhmā kot pu mē amnhī to nē akupým ho htír? Ja pyrā nē na hte Tirtūm mē pamā mēmoj tā karō pu mē kām ho anhýr nhūm ja hā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. ⁸ Ām mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwýr ā mē pahpumunh kōt pix mā na hte mē pahto hkra. Hāmri nē mē pahwýr Karō rē nhūm mē pahkarō mā gjēx jakamā mē pahte Tirtūm kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx o papaja na mē pahpē hihtýx kēt. Te kapēr ra mē pahkrā hi kaxwýnh kām hikwý pyrāk o pu mē piitā mē kām harēnh o

ri mē hkōt papa. Jakamā na pa hte mē piitā mē kot amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr kaxyw tanhmā mē kām harēnh to ho ri mē hkōt ixpa nē mē kām:

⁹ —Kot ka mē atō Jejus kēp anhō Pahihti hā harē nē Tirtūm kot akupým ho htír kōt ajamaxpēr. Hā koja Tirtūm ja hā apumu nē anē ate amnhī tomnuj o hapēx nē ato hkra. Ām ja pix ā mē pahpumunh kōt na hte mē pahto hkra. Anē.

¹⁰ Nē na pu htem mē pahkrāhi kaxwýnh kām amnhī kaxyw Jejus mā pajamaxpēr. Nē mē pajakwa ho kēp mē panhō Pahihti hā harē. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē nē mē pahto hkra. ¹¹⁻¹³ Tā mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwýr xwýnhja kot puj mē pahkính nē papa ho papa. Mē pahpiitā. Ijaew nē Ijaew kēt xwýnhja. Mē pahpiitā mē panhō Pahi Maatija ām pyxi mex na. Jakamā koja Ijaewjē hō rý Ijaew kēt xwýnhjē hō amnhī to kuwý nhūm kuma nē ho hkra. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Mē kām kēp Tirtūm kra hprām xwýnhja koja mē amnhī to Tirtūm wýnhūm mē kuma nē Jejus kot mē nē htyk kukwak ri mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx nē mē ho hkra nhūm mē hkính nē pa. Anē.

¹⁴⁻¹⁵ Xā na htem kormā amnhī kaxyw Kris mā hamaxpēr kēt rāhā amnhī to Tirtūm wýnhūm mē kuma nē mē ho hkra? Nā tanhmā kot wem amnhī to nē amnhī kaxyw kām hamaxpēr kēt rāhā amnhī to kuwý? Na hte Tirtūm ma mē hwýr mē hkwyjē rē nhūm mē ma mē hwýr mra nē Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa. Nhūm mē hkwyjaja mē kuma nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē amnhī to Tirtūm wý. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Koja mēmoj mex jarēnh xwýnhja ma mē hwýr mra.

Nē mē hwýr hpōx o mō nhūm mē amým amnhī wýr mē omu nē hkính nē. Anē.

¹⁶ Tā ra mē piitā kot kapēr mar tā piitā amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm finat Ijais tee ri ja hā mē omu nē Tirtūm mā mē harēnh o:

Pa Pahi Maati. Kwa ra mē kot akapēr mar týx tā akōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kām akapēr kōt amnhī nhīpēx o pa hprām kēt. Na htem ām grēre nē akōt amnhī xunhwýr nē akōt amnhī nhīpēx o ri pa. Anē.

¹⁷ Kot anhýr tā ām mē kot Kris kapēr jarēnh mar kōt pix mā na htem amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr. Koja mē harēnh mar kēt tā tanhmā koja wem amnhī to nē amnhī

kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý? ¹⁸ Mân ka mê atô atýx â ajamaxpêr anhýr o:

—Ko mân Ijaew kormâ Jejus kot mê panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harênh mar kêt jakamâ na mê kormâ hkôt amnhî xunhwýr kêt nê.

Anhýr o ajamaxpêr. Nom ja kot anhýr kêt. Ijaew piitâ ra mê kot harênh mar kênâ. Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot ja hâ mê harênh kot:

Na prem ma mê piitâ mê kâm ja jarênh o ri mê hkôt pa nhûm mê piitâ kuma. Anê.

¹⁹ Tâ mân ka prem ra ja ma nê atýx ajamaxpêr o:

—Kot anhýr tâ no mân kormâ hprî hâ Jejus jarênh mar kêt jakamâ mê hkôt amnhî xunhwýr kêt nê.

Nom ja haxwýja kot anhýr kêt. Ra mê kot hprî hâ harênh mar mex tâ kuma nê âm kuma nê amnhî kaxyw kâm hamaxpêr kêt nê. No mê apê Ijaew kêt xwýnh kwýja na ka mê kurom harênh ma nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx. Hâmri nhûm Ijaew tee ri ja hâ mê apumu nê mê akamâ gryk týx nê. Nom ra Tîrtûm kot â mê hkukamâ mê kot amnhî nhîpêx anhýr â mê omunh nê mê harênh kot anhýr kênâ. Na pre finat Mojes mê kâm tanhmâ hâ kagâ hto. Te Tîrtûm tâm kot mê hâ kagâ pyrà nê kapêr â kagâ htûm kamâ kot mê harênh kot:

Mê ate mê kamâ mê akahak o apa xwýnhja. Mê kot htýx ri amnhî nhîpêx o mê pa hâ mê ate mê harênh tâ no kot paj mê arom amnhîm mê kot amnhî to mex xwýnhjê hâ mê harê.

Kot kaj mê tee ri ja hâ mê omu nê mê kamâ agryk týx kumrêx.

Nê mãânên pa ixte mê ho mex â ixpumu nê mê hâ ixkamâ agryk nê. Anê.

²⁰ Nê finat Ijais na pre haxwýja â mê harênh anê. Na pre kâm amnhî kwý pê Ijaew pyma hkêt nê xatâ Tîrtûm nhý hâ tanhmâ mê kâm Ijaew kêt xwýnhjê jarênh to ho pa. Te Tîrtûm tâm kot mê harênh pyràk o mê kâm:

Na Ijaew kêt xwýnhja kot Tîrtûm japêr kêt tâ koja tâm mê kâm amnhî to amnhîrit nhûm mê hkôt amnhî xunhwý.

Mê kot kormâ amnhî kaxyw kâm hamaxpêr kêt tâ koja tâm mê kâm amnhî to amnhîrit. Anê.

²¹ Â Ijaew kêt xwýnhjê jarênh kot anhýr. Nê axte mã tanhmâ Ijaewjê jarênh to kot:

Te mê katorxâ kot tanhmâ hkrajê ho mex to kaxyw tee ri amnhî wýr mê kâm âkjêr pyràk o na hte Tîrtûm Ijaewjê nhîpêx o pa.

Jao tee ri kâm tanhmâ mê ho mê mex to hprâm tâ no nhûm mê amnhî tâ kuma

nê âm kuma nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Anê.

11

Tîrtûm kot Ijaew kamâ ukapri hâ harênh Matêwre 13.10-17

¹ Tâ ra Ijaew kot Tîrtûm kaga jakamâ mân ka mê atô mê harênh ma nê ajamaxpêr o:

—Mân pre Tîrtûm tee ri amnhî tâ mê omu nê amnhî pyrà nê mê hkaga.

Anhýr o ajamaxpêr. Nom na pre mê hkaga hkêt nê. Ijaxwýja ixpê Ijaew na pa. Mê urâk nê ixpê Ijaew pâr krax pê finat Apraâw kanrêhâ htâmnhwý Pêjamî kanrêhâ hō na pa. Tâ xâ na pre Tîrtûm ixkaga? Nâ kot ixkaga hkêt. ² Amnepêm kormâ mêmoj piitâ hkêt ri na pre mê ixpê Ijaew hkukamâ mê ixto hkra hâ amnhî jarê. Tâ nhûm amgrâ xohtô nê hapêx nhûm mê hapôj hāmri nê Tîrtûm kêt amnhî nhîpêx o pa hkêt nê. Hāmri nhûm finat Erisja tee ri mê kot amnhî nhîpêx â mê omunh o pa nê Tîrtûm mã tanhmâ mê harênh to nê mê hâ kagâ. Nê hâ kagâ ho:

³ Kwa Tîrtûm. Mê ixte amâ amnhî jarênh xâ hâ mēsti hkwy na prem ra hkrakrak pa. Nê anhý hâ akapêr jarênh o ri mê pa xwýnh kwý nhîmex rax nê. Âm papxipix na pa arî ixtîr nê ri ixpa nom nhûm mê ra kot ixpîr kaxyw ixtâ amnhî jarê. Anê.

⁴ Tâ tanhmâ na Tîrtûm kutâ kâm kapêr to? Na pre kâm:

Nâ kapxipix na ka arî atîr kêt nê. Arî mê ohtô nê apyrâ nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr. Mê ohtôô. Arî mê kēp 7.000 nê akwýjê rom ri sânti Paaw kutâ hkônkrâ ho hkrî nê kâm mex â harênh kêt nê. Anê.

⁵ Tâ arî â jarâhâ mê kot â amnhî nhîpêx anhýr kênâ. Tîrtûm kâm Ijaew japê jakamâ mê kamâ ukaprii. Jakamâ nhûm ra mê hkwyjaja mê pahpyrà nê amnhî kaxyw Kris kêt hamaxpêr nhûm Tîrtûm mê ho hkra.

⁶ Nom mê kot amnhî to mex â mê omunh xâ hkôt mê ho hkra hkêt nê. Amarî kâm mê hapê htûm xâ hkôt na hte mê ho hkra. Kop apu mê kot amnhî to mex â mê omunh xâ hkôt kot mê ho hkra ronhýx amarî mê ho hkra hkêt nê. Nhýx mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omunh xâ hkôt pix mã mê ho hkra.

⁷ Ijaew piitâ Tîrtûm kot amnhîm mê mex â mê harênh prâm tâ no âm mê grêre nê hamaxpêr xâ hkôt Jejus kêt amnhî xunhwý. Na htem ohtô rax nê kapêr ma nê âm kuma nê tee ri kot amnhîm mê mex â mê harênh prâm xâj amnhî krâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri pa. Nom ra mê kot Jejus kaga jakamâ â amnhî nhîpêx anhýr kaprý. Mê kot hkaga jakamâ te ri mê hamak kro nê Tîrtûm

kapêr mar kêr pyrà nè pa. ⁸ Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot mê harênh kot:

Tîrtûm na hte mê kâm kapêr mar prâm kêr xwýnhjê pumu nè âm mê omu nhûm htem htýx ri pa ho pa. Nê Tîrtûm mã hamaxpêr kêr o ri pa. Mê kot kapêr mar tâ hprî hâ mar týx kêr nè. Nê mê kot kapêr â kagâ kamâ harênh tâ hprî hâ mar týx kêr nè. Jakamâ na htem amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêr o pa.

Tâ na htem arî jarâhâ â amnhî nhîpêx anhýr o ri pa. Te mê nohkre nè mê hamak kro xwýnh kot amnhî nhîpêx pyràk. Anê.

⁹ Nê amnepêr na pre pahi finat Tawija amnhî kwý Ijaew jarênh o:

Na htem htýx ri hkînh kâm apkur o pa.

Te tutre kâm prâm nè kot rapuuti hwýr âr nè tee ri kâm kator prâm kaprý pyràk.

Ja pyrà nè mê kot Tîrtûm kapêr mar kêr mýrapê koja Tîrtûm tanhmâ mê ho nhûm mê tee ri kâm mex prâm kaprý.

¹⁰ Te mê nohkre xwýnhjaja tee ri mê hpa nhîpêx o pa pyràk.

Nê omnuj nè â nè ho gjêx o ri pa pyràk o amnhî nhîpêx o ri pa.

Anhýr o mê harê. ¹¹ Tâ arî Ijaew Jesus kaga nè kâm kapêr mar prâm kêr jakamâ xâ na Tîrtûm tee ri ja hâ mê omu nè mê hkaga kumrêx? Nâ kot mê hkaga hkêr. Âm mê tãmjaja kêp Jesus prâm nôkati jakamâ nhûm tee ri ja hâ mê omu nè mê hpânhâ Ijaew kêr xwýnhjê mã amnhî to amnhîrît nè mê hkwyjê ho hkra. Jakamâ koja Ijaew kwýjaja ja hâ mê omu nè tee ri hamaxpêr nè hamaxpêr o:

—Kwa na xep Ijaew kêr xwýnh kwýjaja Jesus kôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm ja hâ mê omu nè mê ho hkra. Kwa mon pu prem axtem nè ri Jesus kaga? E pu mê kuxwar amnhî kaxyw hkôt măn pajamaxpêr nè hkôt amnhî xunhwý kê Tîrtûm ja hâ mê pah-pumu nè Ijaew kêr xwýnhjê pyrà nè mê pahto hkra. Hâmri nè amnhî mã mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarê. Anê.

Â Ijaewjaja hamaxpêr anhýr kaxyw na pre Tîrtûm Ijaew kêr xwýnhjê mã amnhî to amnhîrît. ¹² Hâmri nhûm mê amnhî tâ omu nè hkînh nè pa. No nhûm Ijaew kwýjaja. Mê kâm Jesus prâm nôkati ho mê pa xwýnhjaja mê hkînhâ hkaprî nè pa. Tâ koja mê nhýrmâ amnhî kaprî hâ amnhî pumu nè amnhî kînh kêr â amnhî pumu hãmri nè Tîrtûm kôt amnhî xunhwýr nè amnhî kaxyw Kra Jesus Kris mã hamaxpêr japêr. Koja mê â amnhî nhîpêx anê hãmri nè Ijaew kêr xwýnhjê pyrà nè hkînh nè ri pa. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mê omu nè Ijaew kêr xwýnhjê mê mê ho hpimràatâ mê ho mex rax nè nhûm mê hkînh nè hamakêtkati nè pa ho pa.

Tîrtûm kot Ijaew kêr xwýnhjê ho hkra hâ harênh

¹³ E kot paj hpânhâ mê apê Ijaew kêr xwýnhjê mã ixkapêr nè mê atâ kagâ. Na pre Jesus ma mê awýr inhmê. ý hâ ixte mê ajahkre ho ri mê akôt ixpa kaxyw. Pa pre ma krî hkwy kamâ mê akwyjê hwýr mô nè ixkînh kâm mê kâm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nhûm mê hkwyjaja inhma nè amnhî kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nè hkôt amnhî xunhwý. ¹⁴ Tâ koja apu ixkwýjaja mê harênh mar japêr. Ijaew tee ri mê apê Ijaew kêr xwýnhjê jarênhja ma hãmri nè ra amnhî kamâ gryk japêr. Jao mê apyrâ nè Jesus kôt amnhî xunhwý nè nhýrmâ kuri htîr tûm nè mex nè pa ho pa. ¹⁵ Kormâ mê kot amnhî kaxyw kâm hamaxpêr kêr jakamâ na pre Tîrtûm hpânhâ mê apê Ijaew kêr xwýnhjê mã amnhî to amnhîrît. Ka mê ra krî piitâ hkôt axohtô nè hkôt amnhî xunhwý nè hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Tâ koja Ijaewjaja nhýrmâ amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr nè mê apyrâ nè Jesus kôt amnhî xunhwýr japêr. Hãmri nè te mêhō hkra kêp htyk nhûm hkaprî htâ nhûm hkraja tanhmâ amnhî to nè akupým kâm htîr nhûm kot omunh nè hkînh týx kumrêxta pyràk o amnhî nhîpêx. Jao Tîrtûm mê kot hkôt amnhî xunhwýr â mê omu nè hkînh nè. Pu mê pahpimràatâ urák nè pahkînh nè ri papa.

¹⁶ E pa mê amâ mê ujarênhja â ejêp kwý jarê. Koja mêmō pî hpâr jarê mex nè hâ koja pâr mex nè xa. Ja pyrà nè Ijaew pâr krax finat Apraãwja kumrêx na pre amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr nhûm ho hkra. Jakamâ koja nhýrmâ hkanrêhâ htâmnhwýjaja urák nè amnhî kaxyw kâm hamaxpêr nhûm mã mê ho anê nè mãânên mê ho hkra nhûm mê mex nè pa. Te kot mêmō pî hpâr jarê mexja nhý hâ pâr mexta pyràk.

¹⁷ Nê na htem akunî kamâ mêmō pî hpa jakâ nè hamý nè ma amnhî kôt o mra. Nê ixkre kapem ra mê kot mêmō pî hkreja hpa jakâr nè rênh xwýnh xwakre kamâ wam pî hpa jakâr xwýnhnta nhô nè axpên tâ hkaxpre nè gaa nè axpên jamýnh mex nè grâ hkêr nè. Nê arî htîr mex nè. Te kêp hpa kumrêx pyràk. Tâ Ijaew kwý kot amnhî kaxyw Jesus kôt hamaxpêr xwýnhjaja te mê kêp ixkre kapem pî hpârta pyràk. No mê hkwyjaja mê kot Jesus kaga xwýnhjaja te mê kêp mê kot kêp hpa jakâr nè rênhta pyràk. Jakamâ nhûm Tîrtûm te mê kot pâr pê hpa jakâr nè rênhta pyràk o mê hipêx nè mê hkaga. Nê axtem te mê kot mêmōj pâr pa jakâr nè hpânhâ kamâ axtem pî hpa janhôr nè hâ hkaxpreta pyràk o mê apê Ijaew kêr xwýnhjê nhîpêx nè mê amâ amnhî to amnhîrît. Ka mê ra amnhî kaxyw Jesus mã ajamaxpêr nè hkôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm mê ato mex nè.

¹⁸ Tã kêr ka mẽ arĩ Ijaew o mex o ri apa. Tanhmã ri mẽ hipêx to mã ajamaxpêr to hkêt nê. Rỳ ajamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri na Tirtũm mẽ hkaga nê ãm kãm mẽ paxpĩxĩjê japê.

Anhỹr o ajamaxpêr kêt nê. Ijaew te ixkre kapem pĩ hpâr mexta pyrãk. No mẽ kajaja te mẽ ate akunĩ rũm pĩ hpa kot ixkre kapem pâr mex pix kukwak ri hũr nê hã harirta pyrãk. Kêt akunĩ rũm pĩ hpa jakâr kukwak ri na hte ixkre kapem pãrta hũr nê kuhê hkêt nê. Kop apu pãrta mex kêt ronhỹx ra akunĩ rũm hpaja grã pa. Ja pyrã nê Ijaew kukwak ri kot kaj mẽ nhỹrmã Tirtũm ri atĩr tũm nê apa ho apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ate amnhĩ to rũnh o mẽ hakrenh ã amnhĩ to jarkrar kêt nê. ¹⁹ Mãn ka mẽ atõ ajamaxpêr o:

—Ra Tirtũm kot Ijaew kaga nê hpãnhã mẽ pajaja mẽ ixto hkra jakamã mãn kãm mẽ ijapê ho mẽ hakre. Ra mẽ hpãnhã mẽ ixto hkra kênã. Anê.

²⁰ Nà ãm hãmri na pre Tirtũm Ijaew kwỹ kaga. Mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr kêt mýrapê na pre te mẽmo pĩ hpa jakâr nê rênhta pyrãk o mẽ hipêx. Ka mẽ ra mẽ kurom amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpêr jakamã nhũm Tirtũm te kot akunĩ kamã pĩ hpa jakâr nê ho htẽm nê ixkre kapem pĩ hpâr mex ã hanhõr nê hã hkaxpre pyrãk o mẽ anhĩpêx. Nom kwa kêr ka mẽ ja hã amnhĩ pumu nê ri hã Ijaewjê mã amnhĩ to jarkrar kêt nê. ãm amnhĩ to mex nê Tirtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. No kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nê ra kot Ijaew kwỹ nhĩpêxta pyrã nê tanhmã mẽ ato nê mẽ akaga.

²¹ ã Ijaew jarẽnh kot anhỹr. Te mẽ kêp pâr mex pyrãk. Tã nhũm mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr kêt jakamã nhũm Tirtũm te kot pĩ hpa jakâr nê rênhta pyrãk o mẽ hipêx nê mẽ homnuij nê. Kot kaj mẽ urãk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mã mẽ ato anê nê. ²² Ijaew kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr kêt jakamã nhũm Tirtũm mẽ hpãnhã mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjê mã amnhĩ to amnhĩrĩt. Tã ka mẽ Ijaew rom amã Jejus prãm nhũm Tirtũm ja hã mẽ apumu nê amnhĩ pyrã nê kãm mẽ aprãm nê mẽ akamã ukapĩ rãhã nê pa ho pa. Tã kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã ty. Kot kaj mẽ hkaga nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nê te Ijaew kot hkaga xwỹnhjê nhĩpêx pyrãk o mẽ anhĩpêx nê mẽ akaga.

²³ Koja Ijaew nhỹrmã Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr japêr nhũm Tirtũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra. Te mẽ kot pâr pa jakâr nê rênh nhũm grã par xwỹnh nhũm kot akupỹm amnhĩm hamỹnh nê ixkre kapem pâr wỹr o htẽm nê akupỹm hã hanhõr nê hã hkaxpre ho htỹx nhũm kukwak ri akupỹm hũrta

pyrãk. Ja kêp tanhmã kute hkêt. Kot ã hipêx anhỹr kaxyw ãhpumunh tỹx. ²⁴ Mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjaja te mẽ ate akunĩ kamã pĩ hpa jakâr nê ixkre kapem pâr ã hanhõr nê hã kaxpreta pyrãk. Jao Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr nhũm mẽ ato hkra kurê kumrêx. No Ijaew te mẽ kêp ixkre kapem pãrta pyrãk jakamã Tirtũm kot akupỹm hanhõrta tanhmã kêp kute hkêt. Kêp Tirtũm kênã kot tanhmã kêp kute. Jakamã koja mẽ hkõt amnhĩ xunhwỹr nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ho hkra kurê kumrêx.

Tirtũm kot mẽ piitã mẽ kamã ukapĩrĩ hã harẽnh

Matêwre 23.37-39; Rukre 21.24; Juãw 10.16

²⁵ E kot paj mẽ amã mẽmoj to amnhĩrĩt ka mẽ inhma. Nà na pa ra mẽ amã Ijaew krã xihitỹx xwỹnhjê jarê ka mẽ harẽnh ma. Ra mẽ kot Jejus kaga hã mẽ harẽnhja. Tã koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa rãhã hkêt nê. Na hte Tirtũm kormã amnhĩ tã mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjê jamãr o pa. Amnepêm na pre amnhĩ kaxyw mẽ akukamã tanhmã mẽ akwỹjê jarẽnh to. Tã kot kaj mẽ kot tanhmã mẽ ajarẽnh to xwỹnh piitã Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr pa nhũm rĩ Ijaew amnhĩ to hapu nê kormã hkõt amnhĩ xunhwỹr. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. Jakamã kwa kêr ka mẽ ri ja hã amnhĩ to jarkrar o ri mẽ hkõt apa hkêt nê. Mẽ pahpyrã nê mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỹr mã xwỹnh kênã.

²⁶ Koja Tirtũm nhỹrmã Ijaew piitã ho hkra. Kapêr ã kagã htũm kot mẽ harẽnh kot:

Nhỹrmã kot mẽ ate amnhĩ tomnuj pẽ mẽ apytãr mã xwỹnhja Ijaew õ koja.

Jako hkanrêhã htãmnhwỹjê hõ koja.

Koja nhỹrmã wrỹ nê mẽ ate amnhĩ tomnuj pẽ mẽ apytã nê mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx pa. Anê.

Anhỹr o kot harẽnh. ²⁷ Nê mããnen ja:

Kot paj mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx pa.

Amnepê mã ixe mẽ hkukamã mẽ hã amnhĩ jarẽnh xã hkõt. Anê.

²⁸ Nom arĩ mẽ kãm Jejus mar prãm kêt jakamã te mẽ kot kutã amnhĩ xunhwỹr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Tã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja ri ka mẽ kamjaja mẽ hpãnhã mẽ apê Tirtũm kra. Nom nhũm Tirtũm arĩ kãm mẽ hapêê. Na pre amnepê mã kot tanhmã mẽ ho mex to hkukamã tanhmã mẽ hã amnhĩ jarẽnh to. Mẽ hpâr kraxjê mã tanhmã mẽ hã amnhĩ jarẽnh to. Finat Apraãw mẽ Ijak mẽ Jakoja mã mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwỹjê hã tanhmã amnhĩ jarẽnh to.

²⁹ Na hte Tirtũm mẽmoj tã tanhmã amnhĩ jarẽnh to nê ãm hãmri hã amnhĩ jarê nê amnhĩ jarẽnh xã hkõt tanhmã hipêx to. No na hte mẽmoj tã amnhĩ jarẽnh tã gaa nê ho hamakêtkati hkêt nê. Rỳ hpãnhã axtem

tanhmã hipêx to hkêt nê. Na hte mêmôj tâ amnhî jarênh xâ hkôt tanhmã hipêx to. Tâ ra amnepê mã kot Ijaew o mex â amnhî jarênh jakamã koja nhÿrmã mê ho mex rax nê â mê hipêx anhÿrja o hamakêtkati hkêt nê.

³⁰ No mê kajaja mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Amnepê m ka prem ajaxwÿja Tirtûm kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tâ nhûm mê akamã ukapri nê kâm mê ajapê nê. Ka mê ra harênh ma nê hkôt amnhî xunhwÿ nê hkôt amnhî nhîpêx mex nê. No âm Ijaew kukwak ri. Mê kot kapêr kôt amnhî nhîpêx o pa hkêt jakamã nhûm Tirtûm mê hpânâ nhâm mê amã amnhî to amnhîrit nê mê ato mex rax nê. Jakamã te Ijaew kukwak ri mê amex nê ri mê apa pyrâk. ³¹ Tâ koja nhÿrmã kot mê anhîpêxta pyrâ nê Ijaew ho hkra. Nê mê apyrâ nê mê kôm ukapri nê. Mê kot mê apyrâ nê amnhî kaxyw Kra hkôt hamaxpêr xwÿnhjaja nhûm mê apyrâ nê mê ho hkra nê mê ho mex nê. ³² Mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja nê mê ixpê Ijaew mê pahte expên pyrâk. Na pu htem pahpiitâ Tirtûm kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx rãhã ho ri papa hkêt nê. Tâ kot puj mê tee ri ja hã amnhî pumu nê amnhî to kuwÿ nhûm mê pama nê amarî mê pakamã ukapri nê mê pahto mex nê.

Pawre kot Tirtûm mex o mex â harênh

Epês 3.20; Korosê 1.16; Wam Korî 2.9, 2.16

³³ Tirtûmjaja âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx. Nê ukapri ho ukapri nê mex o mex. Mê pahtô na pu urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr o papa? Nâ amrakati kumrêx. Nê mê pahtô na pahte Tirtûm jamaxpêr kôt omunh? Nâ mê pahte hamaxpêr kôt omunh kêt. ³⁴ Kapêr â kagã htûm kot ja jarênh kot: Mê pahte Tirtûm jamaxpêr kôt omunh kêt. Nê kot pu mê pahtô mêmôj tâ hakre hkêt nê. Mê parom âhpumunh o âhpumunh xwÿnh kênâ.

³⁵ Nê mê pahtô kot puj we kâm pakapêr nê kâm: “Kwa Tirtûm. Ra ixte amã mêmôj nhôrtã pânâ kwa amnhî xwar inhmã mêmôj gô.” Anê.

Na mêmôj piitâ ô kênâ kot puj kêt ri â kâm mêmôj nhôr â amnhî jarênh anê. Anê.

³⁶ Tãm na pre amnhî kaxyw mêmôj piitâ ho kator pa. Nê âm pix kukwak ri na mêmôj piitâ htîr nê pa. Jakamã kwa pu mê kâm mex o mex â mân harênh rãhã ho ri papa.

12

Mê pahte Tirtûm mã amnhî nhôr â mê pajarênh

Wam Korî 6.20; Epês 4.1; Piripos 4.8-9; Korosê 1.10; Wam Tesarôn 4.1-3; Wam Pêtre 2.11

¹ Kwa Jejus kôt ixkwÿjaja. Tirtûm na hte mê pahto mex nê mê pakamã ukapri rãhã

jakamã na pa â mê amã ixkapêr anê. Kwa mê tokyx kâm amnhî jarê nê kâm amnhî gô. Te mê ate kâm hkînh xâ nhôr pyrâk o amnhî nhîpêx nê kâm amnhî gô. Jao mê amã kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa hprâm â kâm amnhî jarê. Nê kâm hprâm xâ hkôt pix mã tanhmã amã amnhî nhîpêx to ho ri apa hprâm â kâm amnhî jarê. Kot kaj mê â kâm amnhî jarênh anê nhûm amnhî tâ mê ama nê hkînh nê. Â mê pahte kâm amnhî jarênh anhÿrja na kâm mar prâm.

² Nê kêr ka mê kâm Tirtûm prâm kêt xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx o ri amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nê. Nê mê amnhî to Tirtûm mân wÿ kê mê amã mê ajamaxpêr mex jagjê. Koja mê ama nê mê amã hagjê ka mê ra aprî hã hamaxpêr xâ hkôt mê pahte amnhî to mex xâ pumunh mex nê. Na pu htem hkôt amnhî nhîpêx o ri papa nhûm amnhî tâ mê pahpumu nê hkînh nê. Pu mê pajaxwÿja ÿ hã pahkînh nê ri papa.

Kris kwÿjaja kot tanhmã expên nhîpêx to hã mê kâm karô

Rôman 12.1-11; Epês 4.11-16; Wam Pêtre 4.10-11

³ Nê na pre Tirtûm ixto mex nê. Nê mê akaxyw ixâm. Ixte mê amã Kra Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê akôt ixpa kaxyw. Tâ na pa â kagãja kamã mê amã harênh anê.

Jakamã kwa kêr ka mê amnhî to jarkrar o ri mê kâm apa hkêt nê. Âm kwarî ho kwarî. Rÿ atÿx ri ajamaxpêr o:

—Nâ pa na ixte amnhî to mex o ixte ixkwÿjê piitâ mê hakrenh par.

Anhÿr â amnhî to jarkrar o ri mê hkôt apa hkêt nê. Kêt mê âm amnhî jarênh o:

—Na pa pre amnhî kaxyw Jejus kôt ijamaxpêr nhûm Tirtûm ixpumu nê ixto hkra. Jakamã na pa hte Jejus Kris pix kukwak ri tãm amnhî nhîpêx o ri ixpa. No amnhî krã hkôt â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Anê.

⁴ E pa mê amã mêmôj jarê ka mê inhma. Nâ mê panhîja pyxi htã kamã mêmôj xohtôô. Na kamã mê pano nê mê pajakwa. Nê kamã mê pajamak nê mê pahte. Na pu htem mê pano ho rît nê mê pajakwa ho pakapêr. Nê mê pajamak o ri ama nê mê pahte ho ri mra. ⁵ Ja pyrâ nê Kris kôt mê pahte amnhî xunhwÿr xwÿnhja âm pyxi tâ hkôt mê pahte amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê paxohtôô. Jakamã na pu htem ahpÿnhã tanhmã expên to mex to ho ri papa. Jao Kris kôt expên to pahtô nê pahtôx o papa.

⁶ Tirtûm na hte mê pahpê hkwy hã ahpÿnhã mê pamã tanhmã mêmôj tâ karô to nê kaxyw mê pahto mê paxihtÿx. Tâ kêr pu mê ra kot mê pamã mêmôj tâ karô xâ hkôt kâm amnhî nhîpêx rãhã ho ri papa. Jakamã koja mêmô ate Tirtûm kapêr jarênh o ri apa kaxyw axâm nê amã anê ka Tirtûm kamnâr

rom mẽ kãm kapêr jarênh mex o ri mẽ hkôt apa.

⁷Rỳ ate akwỳjê mã tanhmã axâpênh to ho ri apa kaxyw axãm ka mẽ kãm axâpênh mex o ri mẽ hkôt apa.

Rỳ ate Tirtũm kapêr ho mẽ ahkre ho ri apa kaxyw axãm ka ho mẽ ahkre mex o ri apa.

⁸Rỳ ate Tirtũm kapêr o ri Jejus kôt mẽ akwỳjê jamaxpêr o hihtỳx o ri apa kaxyw axãm ka mẽ kãm kapêr jarênh pê mẽ ho mẽ hihtỳx mex o ri mẽ hkôt apa.

Rỳ ka mẽ atô akukrêx rax japêr nê ate mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã mẽmoj nhôr o ri apa kaxyw axãm ka axãmnhĩx ri mẽ kãm mẽmoj nhôr o ri mẽ hkôt apa.

Rỳ ate akwỳjê ho amnhĩptâr kaxyw axãm ka mẽ ho amnhĩptâr mex o ri apa.

Rỳ ate tanhmã mẽ akwỳjê ho mex to nê mẽmoj to mẽ kutã anojarêr o ri apa kaxyw axãm ka akĩnh kãm ã mẽ hipêx anhỹr rãhã ho ri apa nê tanhmã akapêr punuj to hkukamã ri ajamaxpêr o ri mẽ hkôt apa hkêt nê.

⁹Nê kêr ka mẽ piitã amã axpên kĩnh kãm axpên to mex rãhã ho ri apa nê ri axêx rom amã axpên kĩnh ã amnhĩ jarênh o ri apa hkêt nê. Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj xã piitã hkaga hpa nê hpãnhã mẽ kot amnhĩ to mex xã pix pyr tỳx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ¹⁰Nê mẽ apê Kris kwỳ hã amã axpên kĩnh kãm tãm axpên nhĩpêx o ri apa. Nê mẽ akwỳjaja mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ harênh o ri mẽ hkôt apa. No mẽ ri atỳx ajamaxpêr o:

—Nà koja mẽhõ ixkumrêx ixte tãm amnhĩ nhĩpêx xwỳnh ã ijarê pa ri kormã amnhĩ xwar tãm kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnh ã harê.

Anhỹr o ajamaxpêr kêt nê. Kêr ka akumrêx tãm kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnh ã harê.

¹¹Nê kêr ka mẽ Tirtũm mã mẽmoj to anhỹr kaxyw nê kamã amã kaga hkêt kãm tanhmã kãm mẽmoj to ho ri apa. Jao akĩnh kamã kãm ho anhỹr mex nê. ¹²Nê mẽ nhỹrmã Tirtũm kot kaxkwa kamã mẽ ato mex rax kukamã ajamaxpêr nê akĩnh rãhã kãm mẽmoj to anhỹr o ri apa.

Nê kêr ka mẽ tanhmã amnhĩ to rỳ nhũm mẽhõ tanhmã mẽ ato ka mẽ akapri nê ri apa htã no ãm tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o Tirtũm kaga hkêt nê. Arĩ amnhĩ to hwỳr rãhã ho ri apa. ¹³Nê koja Kris kôt atôjê hõ kêp amrakati ka mẽ ja hã omu nê anhõ mẽmoj japêr nê mãmri kãm hkwỳ gô. Nê amnhĩ wỳr awỳ nê tanhmã ho mex to.

¹⁴Nê mẽ kot tanhmã mẽ atomnuj to xwỳnhjaja kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nê agryk nê wajaga kot tanhmã amã ho kaxyw hwỳr atêm nê kãm tanhmã hã axãmnhênh to hkêt nê. Kêt ãm ho Tirtũm pix wỳ nê kãm:

—Pa mẽ ijamãr mex xwỳnh maati. Nà na ixkwỳjê hõja ã inhĩpêx anê. Tã nom kêr ka ixtã tanhmã homnuj to hkêt nê. ãm tanhmã ho mex to.

Anhỹr o mãm mẽ ho awỳ.

¹⁵Nê koja akwỳjê hõ mẽmoj tã hkĩnh nê. Ka omu nê uràk nê ý hã akĩnh nê. No koja mẽmoj tã hkapri nê mỳr o nhỹ ka omu nê ra uràk nê ý hã akapri nê.

¹⁶Nê kêr ka mẽ piitã mẽ hipêx o axpên pyrãk o ri apa. Te mẽ ate amnhĩ to rax o akwỳjê jakrenh o te mẽmoj kamã akahak o amnhĩ nhĩpêx pyrãk kêt nê. Nê axãhpumunh tỳx o ate mẽ piitã mẽ hakrenh par pyrãk o ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nê.

¹⁷Nê koja mẽhõ tanhmã ato htã ka ãm amnhĩ tã omu nê tanhmã amnhĩ tã ho hkêt nê. Nê mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

¹⁸⁻¹⁹Nê kêr ka mẽ tãm ri axpên mã akapêr rãhã ho ri apa.

Nê kot kaj akrãmnhwỳ mẽ wa tanhmã axpên nhĩpêx to. Hãmri ka wa akupỳm tãm axpên xãm kaxyw kãm akapêr tã nhũm ama nê ãm ama nê akaga. Ka ãm amnhĩ tã omu nê kamã agryk kêt nê. Koja Tirtũm tãm tanhmã atã ho. Kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mẽ amnhĩ tã tanhmã kot ato xwỳnh to hkêt nê. Pa kot paj mẽ atã tanhmã ho. Anê.

Nê harênh kot:

²⁰Kêr ka mẽ amã mẽ kãm mẽ akurê xwỳnhjê o mex pix o ri apa.

Kê mẽ kãm prãm ka ja hã mẽ omu nê mẽ kamã axukapri nê mẽ kãm mẽmoj kwỳ gô kê mẽ kuku.

Rỳ nhũm mẽ kãm kôr ka mẽ kãm gô hkwỳ kê mẽ ho ixkô.

Kot kaj mẽ ã amnhĩ tã mẽ hipêx mex anê nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ apumu nê amnhĩ kamã hpijaam jao mẽ atã amnhĩ kamã gryk nê. Anê.

²¹Nom kot kaj mẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ homnuj to hãmri nê ajaxwỳja uràk nê amnhĩ tomnuj nê. Ja pymaj kêr ka mẽ amnhĩ rom tãm mẽ hipêx. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nê mẽ apyrã nê tãm mẽ anhĩpêx japêr.

E kêr ka mẽ ã axpên nhĩpêx o ri apa anê.

13

Mê pahto amnhĩptâr xwỳnhjê jarênh

Matêwre 22.21; Xitre 3.1; Wam Pêtre 2.13-

17

¹Nê kêr ka mẽ kot mẽ ato amnhĩptâr xwỳnhjê kapêr ma nê kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Tirtũm kot mẽ pakaxyw mẽ unhwỳr kênã. Mẽ kot mẽ pahto amnhĩptâr o pa kaxyw na hte mẽ unhwỳ. ²Jakamã koja mẽhõ mẽ kapêr ma nê

ām kuma nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē hāmri nē te kot Tirtūm kapēr mar nē ām mar pyrāk o amnhī nhīpēx. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā omu nē nhỹrmā tanhmā hā ho.

³ Xā na hte tām mē kot amnhī nhīpēx xwỹnhjaja kām mē kot mē ho amnhīptār xwỹnhjē pyma ho pa? Nā na htem kām mē uma hkēt kām ri pa. Ām mē kot amnhī tomnuj xwỹnh pixjaja na amnhī kamā kām mē uma ho pa. Tā ka mē amā mē kot mē ato amnhīptār xwỹnhjē pyma hprām kēt xwỹnhjaja kēr ka mē kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpēx kē amnhī tā mē apumu nē hkīnh nē. Nē amnhī mē ate amnhī to mex xwỹnh ā mē ajarē. ⁴ Tirtūm nhỹ hā mē panhō pahī kot mē pahto amnhīptār jakamā na htem mē kām mē pahto mex prām nē. Nē kot pu mē pahto axtem nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nhūm tee ri ja hā pajārēnh ma nē tanhmā hā mē pahto. Ām hāmri na hte ā mē pahto amnhīptār xwỹnhjaja mē panhīpēx anē. Tirtūm kām hprām xā hkôt. ⁵ Jakamā kwa mē kapēr ma nē hkôt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Nom amā kot tanhmā ato pix pymaj hkôt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Māānēn ā amnhī kukamā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Nā Tirtūm kot mē ixkaxyw unhwỹr jakamā na pa hte kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpēx mex o ri ipxa.

Anhỹr o ajamaxpēr.

⁶ Nē mē pahto amnhīptār xwỹnhjaja kot Tirtūm nhỹ hā tanhmā mē panhīpēx to ho pa jakamā na pu htem mē āpēnh pānhā mē kām amnhīre. Mē pahpiitā axpēn kaxyw kām kāxpore ho hkryre nē kugō. Tanhmā kot ho mē pamā mēmoj to mex to kaxyw. ⁷ Jakamā kēr ka mē hā apijaām o ri apa kamā māmri mē kām kāxpore hkwyō ho hkryre nē ōr o ri apa. Mē kot hā āhwỹr xā hkôt.

Mē pahte tanhmā axpēn nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 22.39-40; Karatas 5.13-15; Wam Juāw 3.11-24

⁸ Nē kēr ka mēhō ho tewēn japēr nē tokyx kām amnhīre. Nē mē amā axpēn kīnh o aa ho ajamakētkati hkēt nē. Jao mēmoj to axpēn kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Kot kaj mē ā axpēn nhīpēx anē nē Tirtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpēx mex o ri apa.

⁹ Amnepē mā na pre finat Mojesja Tirtūm nhỹ hā Ijaew mā mēmoj tā karō nē mē kām: Kēr ka mē aprō pix tānopxa nē nhām mēnījē hō kamā ri akurē ho apijaām kēt o apa hkēt nē.

Nē mē anijaja mē amjēn pix tānopxa nē nhām ri mēmyjē hō kamā akurē ho apijaām kēt o ri apa hkēt nē.

Nē mē ri axpēn par kēt nē.

Nē mē ri axpēn pē axāhkīnh o ri apa hkēt nē.

Nē mē amā ri axpēn kukrēx kīnh o ri amā ho anhō hprām o ri apa hkēt nē. Anē.

Nē māānēn ja:

Kēr ka mē nhām mē axpēn nhīpēx o te ka amā amnhī tā ma pyrāk. Jao tām axpēn nhīpēx o ri apa. Anē.

Ā kot mē kām hā karō kot anhỹr. Kot puj mē ā pamā pahkwỹjē kīnh anē nē māānēn wam finat Mojes kot mēmoj tā mē panhīgētjē mā karō hkôt amnhī nhīpēx o ri papa rāhā nē. Jao axpēn par kēt nē. Nē axpēn pē paxāhkīnh kēt nē. Nē axpēn kutā panojarēt rāhā nē. ¹⁰ Koja mēhō kām amnhī tā ma pyrāk o hkwyjē nhīpēx nē mē ho mex pix o pa. Jakamā kot kaj mē amā ri mex kīnh nē mēmoj to axpēn kutā anojarēt pix nē. Jao Tirtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpēx mex o ri apa.

¹¹ Amnepē mā mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr xā hā arīgrota ā na pre kormā akupỹn mē pahwỹr hpōx xā hā arīgro kormā hwỹr awry rax nē. Tā ra hwỹr ahtēp o mō. Koja tokyx akupỹn mē pahwỹr wrỹ nē ma akupỹm kaxkwa hwỹr mē pahto api. Jakamā kwa kēr pu mē arī hamār rāhā ho ri apa. Jao tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw nē pajamaxpēr o:

—Kwa koja Jejus tanhmā amnhī to nē jarāhā akupỹn wrỹk japēr. Tā kot pa ri ā amnhī nhīpēx anē nhūm wrỹ nē tee ri ja hā ixpumu pa amnhī kamā xpijaām tỹx nē. Nā kot paj ā amnhī tomnuj anhỹr kēt nē. Anē.

Hāmri nē Jejus kamā ajamak pē kutēp Tirtūm kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri papa.

¹² Na pu htem kamāt kām gōr nē arīgro jamār pē kamā pajamak o panhīkwỹ. Arīgro te kēp Jejus akupỹn wrỹk pyrāk. Jakamā kwa pu mē kamā pajamak pē kām panojarēt rāhā ho ri papa nē amnhī nē tanhmā mē omnu xā kute pumunh mex o ri papa. Te ho pōristi kot amnhī nē mē kot kām mē hkurē xwỹnhjē pumunh mex pyrāk o Jejus kutēp tām amnhī nhīpēx o ri papa. Na pre tanhmā mē pahkrā hto pu mē ū hā tām ri amnhī nhīpēx. Tā kēr pu mē arī ā amnhī nhīpēx anhỹr o ri papa nē te mē pahte arīgro hā mē pa xwỹnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. ¹³ Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nē mē piitā mē noo mā tee ri tanhmā mē pahte amnhī tomnuj to mā pajamaxpēr kēt nē. Jao amnhī kamā pahpijaām nē ri papa hkēt nē. Nē pajamakētkati nē paxāmnhīx ri papa. Te ho hīrā kamā ri mē pa xwỹnhjē kot amnhī nhīpēx pyrā nē ām ri paxāmnhīx tām amnhī nhīpēx o ri papa.

Nē mē pahprō pix tānopxar o ri papa.

Nē mē pahpipānh nē ri papijapu ho ri papa hkēt nē.

Nē mēmoj tā axpēn mā paxākjēr hkēt nē.

Nē mēmoj tā axpēn kām pagryk kēt nē.

¹⁴ Nom kot puj mẽ axtem nẽ ã amnhĩ tomnuj anẽ nẽ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Tã kêr pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr pumaj hpãnhã amnhĩ to Pahihti Jejus Kris wỹ nẽ kãm:

—Pa Jejus. Nã kormã jar apa ri na ka pre mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to kutã axihtỹx o axihtỹx nẽ aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Tã inhmã apyrã nẽ ixte amnhĩ tomnuj kutã ixihtỹx o ixihtỹx o ixpa hprãm. Anẽ.

Jao mẽ pajamaxpêr tũmja te ra kot amnhĩ tã mẽ pahto htỹx kêt pyrãk o pu mẽ amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

14

Mẽ pahte Kris kôt pahkwỹjẽ mã paxãkjêr kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 7.1-5; Römän 2.1; Wam Korĩt 10.23-33; Xiakre 4.11

¹ Nẽ koja mẽhõ kormã Jejus kôt amnhĩ xãm nyw ri kormã hkôt hamaxpêr tohtuj anẽ. Hãmri nẽ htỹx tanhmã hamaxpêr to nẽ mẽmoj mex kaga. Ka mẽ ja hã omu nẽ ãm omu nẽ hã tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. Kwãr mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Koja gaa nẽ rĩ hprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar tỹx nẽ hãmri nẽ hkôt mẽmojta pumunh mex nẽ. ² Jakamã koja Jejus kôt akwỹjẽ hõ mẽ apkur xã piitã hkur pymaj tanhmã hõ kute hã harẽ nẽ hkaga nẽ hamaxpêr o:

—Nã kot pa ja hkur kêt nẽ. Kot pa apu kuku nẽ hkur o amnhĩ tomnuj nẽ. Anẽ.

Kwãr mãmri ã hamaxpêr anẽ nẽ hkur kêt nẽ. Nom mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr tỹx xwỹnhjaja na pu htem paxãmnhĩx Jejus kamnãr rom mẽmoj piitã kuku. Nom mẽ pahkĩnhã ham mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja kormã kapêr piitã mar kêt jakamã kwãr mẽ mãmri anẽ nẽ mẽmoj kur kêt nẽ. ³ Nom kêr ka mẽ ri tanhmã hã mẽ kãm akapêr to hkêt nẽ. Rỹ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ixpyrã nẽ mẽmoj piitã aku.

Anhỹr o mẽ kãm akapêr kêt nẽ. Ano ho ãm hã mẽ omu.

Nẽ mẽ ate mẽmoj piitã hkur kêt xwỹnhjaja kêr ka mẽ ajaxwỹja mẽ ixte mẽmoj piitã hkur ã tanhmã mẽ inhmã axãkjêr to hkêt nẽ. Mẽ ixte mẽmoj piitã hkur o ixpa hã mẽ ixpumu nẽ ãm hã mẽ ixpumu nẽ hã tanhmã mẽ inhmã axãkjêr to hkêt nẽ. Rỹ hã mẽ inhmã:

—Kwa nã kot kaj mẽ ja kur o amnhĩ tomnuj nẽ.

Anhỹr o hã mẽ inhmã akapêr kêt nẽ. Ano ho ãm ja hã mẽ ixpumu. Mẽ pahte ahpỹnhã tanhmã paxãpkur to htã Tĩrtũm kot mẽ pahte Kra Jejus kôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja mẽ pahto hkra kênã. ⁴ Jakamã kwa mẽmoj tã tanhmã axpên mã axãkjêr to ho ri apa hkêt nẽ. Koja Kris kôt atõjẽ hõ axtem tanhmã hamaxpêr to ka mẽ tee ri ja hã omu nẽ

tanhmã hã kãm nẽ hkêt nẽ. Rỹ ajamaxpêr o:

—Tk. Na hte ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Ja omnuj. Pa na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ.

Anhỹr o ri axpên kukamã ajamaxpêr hkêt nẽ. Mẽ pahpê Tĩrtũm kêt kênã kot pu kêt mẽ ã ri axpên kukamã pajamaxpêr anẽ. Tĩrtũm pix na hte tanhmã mẽ pajarênh to xwỹnh. ãhpumunh o ãhpumunh xwỹnh jakamã koja tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ rĩ kormã tãm hamaxpêr pẽ ãmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

⁵ Nẽ koja Jejus kôt atõjẽ hõ mẽmo arĩgromnu jarẽ nẽ hã ãpênh kêt nẽ. Ka mẽ apẽ hkwyjaja tee ri ja hã omu nẽ ajamaxpêr o:

—Nã arĩgro piitã mẽ pamã mex kênã. Kot paj mãmri arĩgro piitã hã apẽ.

Anhỹr o ajamaxpêr japêr. Nom kêr ka mẽ ja hã axpên mã tanhmã axãkjêr to hkêt nẽ. Na pu htem ahpỹnhã pamã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hprãm xã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. No tanhmã ri hã axpên mã paxãkjêr to ho ri papa hkêt nẽ. ⁶ Kêt mẽ kot arĩgromnu jarênh xwỹnhjẽ mẽ mẽ pahte arĩgro piitã mex ã harênh xwỹnhjaja mẽ pahpiitã mẽ pahpê Tĩrtũm kraa. Jakamã mẽ pahpiitã na pu htem pajamaxpêr o:

—Na pa hte Tĩrtũm kãm hprãm xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa. Anẽ.

Nẽ mẽ pahte mẽmoj piitã hkur xwỹnhjaja nẽ mẽ kot mẽmoj kwỹ hkur kêt xwỹnhjaja mẽ pahpê Tĩrtũm kraa. Mẽ pahpiitã mẽ pamã kãm hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã na pu htem paxãpkur kaxyw nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

—Pa mẽ ijamãr mex xwỹnh maati. Nã ãm hãmri na ka hte apkati mẽ mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa. Amex o amex Tĩrtũm.

Anhỹr o kãm amnhĩ jarẽ. Hãmri nẽ kormã hkamnãr rom paxãmnhĩx ri tanhmã mẽõ kuteta ku. ⁷⁻⁸ Mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã na pre ra mẽ pakukamã tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ pakukamã pahytk ã arĩgro jarẽ nẽ mẽ pahte pahťir ri tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho papa hkukamã hamaxpêr. No mẽ papajaja na pu htem amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to kukamã paxãhpumunh kêt. ⁹ Jakamã na pre Kris ja hã mẽ pahpumu nẽ tãm mẽ pakaxyw amnhĩ to kęp mẽ panhõ Pahihti nẽ mẽ panẽ ty. Hãmri nẽ akupỹm htĩr. Kęp mẽ panhõ Pahihti hã akupỹm htĩr. Kęp mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ nhõ Pahihti kaxyw. Jakamã kęp ra mẽ pahkwỹ htyk xwỹnhjẽ nhõ Pahihti nẽ mãânên kęp arĩ mẽ pahťir xwỹnhjẽ nhõ Pahihti. ¹⁰ No mẽ papajaja mẽ pahpê Kris kôt mẽ pahkwỹjẽ nhõ pahi hkêt jakamã kêr mẽ Kris kôt akwỹjẽ hõ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omu hãmri nẽ

tanhmă ho akapêr to hkêt nê. Rÿ ajamaxpêr o:

—Kwa na â amnhî nhîpêx anê. Inhmă ja mex kêt.

Anhÿr o ajamaxpêr kêt nê. Koja nhÿrmă Tîrtûm tām mē pahpiitā tanhmă mē pahte amnhî nhîpêx to hă mē pahpumunh xă hkôt tanhmă mē pajarênh to. Nom kêr pu mē papajaja amnhî hkră hkôt â axpên jarênh anhÿr kêt nê. ¹¹⁻¹² Kot puj mē nhÿrmă pahpiitā Tîrtûm kută pahkrî nê kām tanhmă amnhî jarênh to. Kormă mē pahÿr ri tanhmă mē pahte amnhî nhîpêx to ho papa hă kām pahprî hă amnhî jarê. Kê mē pama nê tanhmă mē pajarênh to. Kapêr â kaga htûm kot mē pakukamă mē pajarênh kot:

Koja nhÿrmă mē piită ixpê mē ô pahi hă ixkută hkôn kră ho rôrôk nê hkrî nê inhmă inhmex o inhmex â ijarê.

Nê mē piită ixpê Tîrtûm â ixpyxi mex â ijarê. Âm hămri na pa â mē hkukamă mē harênh anê. Anê.

Mê pahte Kris kôt pahkwÿjê ho mex â mē pamă karô

Wam Korî 8.9-13

¹³ Nê kwa kêr ka mē akwÿ kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjaja tanhmă mē kot amnhî nhîpêx to ho pa hă mē omu nê ja nê tanhmă mē kām akapêr to hkêt nê. Âm mē noo mă tām ri amnhî nhîpêx rāhă ho ri apa. Mē kot ja hă mē apumunh nê mē akôt amnhî nhîpêx kaxyw. No kot ka mē kot tanhmă amnhî nhîpêx toja â kām akapêr nhûm ama nê tee ri amnhî kukamă hamaxpêr nê hkaprî nê.

¹⁴ E kot pa hpānhă mē paxăpkur xă hă tanhmă mē panhō jarênh to. Ixte Pahihti Jejus jamaxpêr xă hkôt tanhmă ijamaxpêr to ho ri ixpa jakamă kot paj ixkatāt kôt mē amă tanhmă mē panhō jarênh to nê âm hămri harê. Nă mē paxăpkur xăja âm pixi nê omnu hkêt. Piită mex o mex. Nom koja mēhō tee ri mēmo mē apkur xă hō pumu nê hamaxpêr o:

—Nă kot paj ja hkur kêt nê. Kot paj apu kuku nê ho amnhî tomnuj nê. Anê.

Hămri nê hkur kêt nê. Tă kwâr māmri â hamaxpêr anê nê hkur kêt nê. Nom na âm amnhî kră hkôt Tîrtûm kêp ja omnuj â hkamnhîx. Kêp omnuj kêt. Ra kot mēmo mē paxăpkur xă piită mex â harênh. ¹⁵ Tă kot kaj mē kot mēmoj kur kêt xwÿnhnta py nê o tē nê kot hkaga xwÿnh noo mă hkur o xa nhûm apumu nê tee ri hamaxpêr nê hkaprî nê. Jakamă kot ka mē â noo mă amnhî nhîpêx anhÿrja o ho mex kêt nê. Kwa mē â ri axpên nhîpêx anhÿr hkêt nê. Kot ka mē â axpên nhîpêx anê nê te amnhî pix kukamă ajamaxpêr pyrăk o amnhî nhîpêx. Jao akwÿjê ho mex kukamă ajamaxpêr kêt nê. Kris kām mē hapê htyx kôt mē kot amnhî

tomnuj pānhă amnhîrer kaxyw ra nê htyk kēnă kot ka kêt mē axtem nê ri â mē noo mă mē kot mēmoj kur kēeta kur anê. Rÿ koja apu tee ri kot mēmoj kur kēeta kur â mē apumu nê tanhmă amnhî tomnuj to. Jao Kris kaga japêr. Jakamă kwa mē â mē noo mă mēmojta kur kêt nê. ¹⁶ Mēmo mē apkur xăja mex tă nhûm mē akwÿjê hō kām mex kêt japêr ka mē noo mă hkur kêt nê. Nê tanhmă hă kām nê hkêt nê. Kot kaj mē anê nhûm Kris kra hkêt xwÿnhjaja tee ri ja hă mē apumu nê tanhmă axpên mă mē apê Kris kwÿjê ho kapêr punuj to. ¹⁷ Mē pahpê Tîrtûm krajaja na pu htem paxăpkur xă nê pahkôm xă pix kukamă pajamaxpêr o ri papa hkêt nê. Na pu htem amnhî mē pahkwÿjê mex kukamă pajamaxpêr. Nê mē pahte tām amnhî nhîpêx kukamă pajamaxpêr. Nê tām axpên nhîpêx kukamă pajamaxpêr. Kot puj mē â amnhî nhîpêx anê nhûm Tîrtûm Karô ja hă mē pahpumu nê mē pahto mē pahkîn nê. Pu mē pahkîn nê pajamakêtkati nê ri axpên kôt papa. ¹⁸ Tă kot puj mē â Kris mă tanhmă amnhî nhîpêx to ho ri papa anê nhûm Tîrtûm ja hă mē pahpumu nhûm ja kām mex nê. Nê Kris kôt mē pahkwÿjê mă haxwÿja ja mex nê.

¹⁹ Jakamă kêr pu mē tām axpên mă pakapêr o ri papa. Nê pajamakêtkati nê axpên kôt ri pajapôj. Nê Kris kôt tanhmă axpên to paxihtÿx to ho ri papa. ²⁰ No kot ka mē axăpkur xă gryk â akwÿ hkukamă ajamaxpêr kêt nê atÿx ri mēhō noo mă mēmoj kur japêr. Kêp omnuj tă ka mē âm amnhî pix kukamă ajamaxpêr nê noo mă hkur japêr. Hămri nhûm ja hă mē apumu nê ra kot Tîrtûm kaga mă. Ra kêp hkra jakamă kwa mē noo mă mē kot mēmoj punuj â harênh xwÿnhnta kur kêt nê. Nom mē paxăpkur xăja piită mex. Tîrtûm kot mē pamă ôr jakamă piită mē panhō. Tă koja akwÿjê hō Tîrtûm kêp mēmoj omnuj â hkamnhîx tă ka mē noo mă aku nê ho amnhî tomnuj nê. ²¹ Kêr pu mē pahkwÿjêja tanhmă kot amnhî tomnuj to pymaj pu mē pahte amnhî nhîpêx kukamă pajamaxpêr mex o papa. Mēmo mēo nê mēmo kagô pē wîhtija. Tîrtûm kot mē pamă mēmoj piită ôr tă no nhûm mē pahkwÿjêja kêp ja omnuj nê pu mē noo mă hkur rÿ ho pahkôm kêt nê. Mēmo mry nê mēmo wîhti pu mē noo mă hkur rÿ ho pahkôm kêt nê.

²² Nê kêr ka mē atô mēmoj krêr kaxyw nê hkukamă ajamaxpêr o:

—Nă kot paj ja krê. Tîrtûm kām ja mex kēnă. Anê.

Hămri nê māmri Tîrtûm kamnâr rom axămnhîx akrê. Kām ja mex kēnă kot ka kêt ri tee ri hkrêr kaxyw hkukamă ajamaxpêr nê hkaga. ²³ No kot kaj mē atô mēmoj to anhÿr kaxyw nê tee ri amnhî kukamă ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Ko kot paj apu ja ho anê nhũm Tirtũm hã
ixpumu nhũm ja kęp omnuj nê rý ko. Anê.

Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr.
Tã ra ã amnhĩ nhĩpêx anê nê akrê rý mẽmoj
to anê. Hãmri nhũm Tirtũm tee ri ã ate
amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã apumu nhũm ja kęp
omnuj nê. Ate hkamnâr rom mẽmoj to
anhỹr kêt nê amarĩ amnhĩ krã hkôt ho anhỹr
jakamã ho amnhĩ tomnuj nê.

15

*Mê pahte amnhĩ pix kukamã pajamaxpêr
kêt ã mẽ pamã karô*

*Makre 10.45; Wam Korĩt 10.24; Pĩripoș
2.3-5*

¹ Nê kêr pu mẽ pahte ra Jejuș kôt amnhĩ
xunhwỹr tỹx xwỹnhjaja amnhĩ kôt kormã
mẽ kot Jejuș kôt amnhĩ xunhwỹr totuj
janhỹr xwỹnhjê jamãn mex nê. Jao mẽ
kamã pagryk tokyx anhỹr kêt nê. ãm mẽ
kutã panojarêt pix o papa. Jao ra amnhĩ
pix kukamã pajamaxpêr kêt nê. ² Mãânên
amnhĩ mẽ Kris kôt mẽ pahkwỹjê hkukamã
mãn mẽ pajamaxpêr. Jao mẽ kot tãm amnhĩ
nhĩpêx kaxyw mẽ ho mex o ri papa. ³ Kris na
pre jar pa ri amnhĩ pix kukamã hamaxpêr
kêt nê. Na pre mãânên ò Papaj kukamã
hamaxpêr. Jakamã Tirtũm kapêr ã kagã
htũm kot kãm kapêr jarênh kot:

Pa Papaj. Na hte mẽ pahkurê xwỹnhjaja ixto
kapêr punuj nê. Nom mãânên ã ato
kapêr o pa anê. Anê.

⁴ Mẽ pakaxyw na Tirtũm kapêr ã kagãja. Mẽ
pahte kamã harênh nê mar nê amnhĩ kaxyw
hkôt pajamaxpêr tỹx o ri papa kaxyw.
Jakamã na pu htem tanhmã pahpunuj to
htã kapêr kwỹ ma nê pahkĩnh nê. Jao tee
ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr o ri pahkaprĩ
hkêt nê. ãm nhỹrmã Tirtũm kot mẽ pahto
mex kukamã pajamaxpêr o akupỹm paxi-
htỹx nê pahkĩnh nê ri papa. Mẽ pahkĩnh
nê ri papa kaxyw na Tirtũm kapêr ã kagãja.
⁵⁻⁶ Na pu htem Tirtũm kamnâr rom pahkĩnh
nê. Nê axpên kamã paxukaprĩ ho ri papa.
Jakamã na pa hte tanhmã mẽ ato Tirtũm wỹr
to nê kãm:

—Pa Tirtũm. Apê mẽ ijamâr xwỹnh maati
na ka. Nê apê mẽ inhô Pahihti Jejuș
Kris nhô Papaj na ka. Nã xep ra Rôm
nhô xwỹnh kwỹjaja kãm akapêr kôt amnhĩ
nhĩpêx prãm jakamã kwa tanhmã mẽ hkrã
ho mex to kê mẽ hamakêtkati nê ajamaxpêr
kôt hamaxpêr rãhã ho ri akôt pa. Hãmri
nhũm mẽ amnhĩ tã apumu nê piitã amex o
amex ã ajarê.

Anhỹr o pa hte mẽ ato kuwỹ.

Ijaew kêt xwỹnhjê jarênh

Atre 10.34; Rômân 9.24; Karatas 3.28

⁷ Nê kwa kêr ka mẽ amã axpên tã ma ho ri
apa. Te ho Kris kãm mẽ pahťã mata pyrãk.
Jao axpên to mex pix o apa. Kot kaj mẽ ã

axpên nhĩpêx anê nhũm mẽ piitã axpên tã
mẽ apumu nê mẽ anhỹr hã Tirtũm mã mex
o mex ã harê.

⁸ Amnepêm Tirtũm Ijaew mã tanhmã Kris
jarênh to. Kormã pika hwỹr wrỹk kêt ri
nhũm hkukamã nhỹrmã mẽ hwỹr wrỹk nê
mẽ kamã kator ã harê.

Tã nhũm mẽ hwỹr wrỹ nê mẽ kamã kato.
Ijaew hkanrêhã htãmnhwỹjê kamã kato nê
mẽ ho mex o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot amnhĩ
tã omunh nê ã hamaxpêr anhỹr kaxyw. Nê
hamaxpêr o:

—Amnepêm Tirtũm kot mẽ panhĩgêt mã
hkukamã harênh xã hkôt na mẽ ixwỹr Kraja
mẽ nhũm wrỹ nê mẽ ixto mex o ri pa. Nã ãm
hãmri na pre mẽ ixwỹr kumê.

Anhỹr o hamaxpêr kaxyw. ⁹ Nê mẽ apê
Ijaew kêt xwỹnhjaja mẽ ajaxwỹja mẽ ate
tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harênh mar
nê Tirtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw.
Nê Tirtũm kot mẽ akamã ukaprĩ hã mẽ ate
amnhĩ tã omunh nê mex o mex ã harênh
kaxyw na pre wrỹ. Tirtũm kapêr ã kagã
htũm kot tanhmã mẽ xĩpê Ijaew jarênh to nê
mãânên tanhmã mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjê
jarênh to nê mẽ pajarênh kot:

Kot paj Ijaew kêt xwỹnhjê jamak mã amã
amex ã ajarênh o ri mẽ hkôt ixpa.

Nê amex ã inhgrer o ri mẽ hkôt ixpa. Anê.

¹⁰ Nê ja:

Kwa mẽ apê Ijaew kêt xwỹnh mẽ mẽ apê
Ijaew. Kêr ka mẽ apiitã Tirtũm nhỹ hã
akĩnh nê ri apa. Anê.

¹¹ Nê mãânên ja:

E kêr ka mẽ apê Ijaew kêt xwỹnhjaja nê krĩ
piitã hkôt mẽ apa xwỹnhjaja mẽ apiitã
Tirtũm mã mex o mex ã harênh o ri
apa.

Anhỹr o kot harênh. ¹² Nê Tirtũm nhỹ hã
kapêr o pa xwỹnh finat Ijaes haxwỹja Ijaew
mã Jejuș jarênh o:

Koja nhỹrmã Jese kanrêhã htãmnhwỹjê hõja
mẽ pahwỹr kato.

Hãmri nê mẽ pahpê Ijaew mẽ Ijaew kêt
xwỹnhjê ho amnhĩptâr o pa.

Jakamã nhũm mẽ amnhĩ kaxyw hkôt
hamaxpêr o pa. Anê.

¹³ Nê na pa hte tanhmã mẽ ato Tirtũm wỹr to
ho ri ixpa nê kãm:

—Pa Tirtũm. Kwa kêr ka Rôm nhô xwỹnhjê
ho mex kê mẽ amnhĩ kaxyw Akra hkôt
hamaxpêr mex o ri pa. Jao hkôt hkĩnh nê
hamakêtkati nê ri axpên to pa. Nê kê Akarô
mẽ ho mẽ hihtỹx o pa kê mẽ amnhĩ kaxyw
amã mãn hamaxpêr tỹx rãhã ho ri pa. Anê.

Pawre kot hpri hã amnhĩ jarênh

Sikũn Pêtre 1.12-13

¹⁴ E Kris kôt ixkwỹjaja. Nã ra ixte mẽ
ajarênh mar mex. Na ka xep htem amnhĩ
to mex o ri apa. Nê mẽmoj to axpên kutã
anojarêt rãhã ho ri apa. Nê mẽ kot tanhmã

Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx to xàja ka mē omunh mex nē ho axpēn jahkre ho ri apa.¹⁵ Tā ot pa kagà ja kamā mē amā ixujarēnh kām ixihtýx nē. Tirtūm nhý hā. Ra mē ate mēmoj mar mex tã pa axte mē amā harē. Mē ate mar týx nē hā anohtýx kaxyw. Nā ā ixte amnhī nhīpēx anhýr kaxyw na pre Tirtūm mē akaxyw ixām.¹⁶ Ixte Jesus Kris mā mē apē Ijaew kēt xwýnhjē mā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa kaxyw. Nē mē ato hwýr o ri ixpa kaxyw. Tã pa hte krī hkwy kamā ā mē akwýjē mā harēnh anhýr o ri mē hkōt ixpa. Nē Jesus jarēnhja pa hte mē hkōt mē kām harēnh o ri ixpa. Mē kot mar nē hkīnh kām hkōt amnhī nhīpēx mex kaxyw. Hāmri nhūm Tirtūm Karō mē kām mē hamaxpēr nyw jagiē nhūm Tirtūm hā mē omu nhūm ja kām mex nē nhūm hkīnh nē hamaxpēr o:

—Nā ām hāmri. Kōja mē nhýrmā wa ixri htír tūm nē mex nē pa ho pa. Anē.

¹⁷ Tã na pa ixte Jesus Kris nhý hā Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa hā amnhī pumu nē ixkīnh nē.¹⁸⁻¹⁹ Na pa hte ý hā mē apē Ijaew kēt xwýnhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa. Nē mē anoo mā tanhmā ri Kris kot mē amā amnhī nhīpēx to hā harē. Nē mē amā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o ri mē akōt ixpa. Tirtūm Karō nhý hā. Nhūm hte mē akwýjaja amnhī jaēr pē omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nē mē pahpyrā nē Jesus kōt amnhī xunhwý. Nom pa hte ā amnhī nhīpēx anhýr ā amnhī pumu nē ri hā amnhī to jarkrar kēt nē. Ām ixte Kris pix nhý hā mē kām ixkapēr ā mē kām amnhī jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Tã pa ra Jerujarē rūm Irir wýr krī piitā hkōt mē kām Kris kapēr jarē. Tirtūm Karō kot tanhmā ixto hihtýx to jakamā pa mē piitā mē kām harēnh mex nē.²⁰ Na pa hte mē hwýr inhnojarēt nē ā ijamaxpēr anē nē ijamaxpēr o:

—Kormā mē kot Kris jarēnh mar kēt xwýnhjē hwýr kot paj mō. Nom ra mē kot harēnh mar xwýnhjē nhō krī hwýr inhmōrja inhmā prām kēt. Anē.

²¹ Tirtūm kapēr ā kagà htūm kot kapēr mar kēt xwýnhjē jarēnh kot:

Kormā mē kot Tirtūm kapēr mar kēt xwýnhjaja kōja mē kuma nē hprī hā mar týx nē. Anē.

Pawre kot Rōm wýr hkrà hā amnhī jarēnh Rōmān 1.8-15

²² Hēxta waa nē. Inhmā mē apumunh prām týx nē Rōm kām Jesus kōt ixkwýjaja. Na pa hte xatā mē awýr ixkrà nom kormā mē awýr inhmōr kēt nē. Kormā ixte krī hkwy kamā mē kām Kris jarēnh o ri ixpa jakamā kormā mē awýr inhmōr kēt nē.²³ Na pa ra xatā mē awýr ixkrà hā ixtā amgrà xohtō nē. Tã ra jar mē kām Kris kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx toja jarēnh pa.²⁴ Jakamā kot

paj tokyx ma mē awýr mō. Hāmri nē mē awýr pōj pu mē axpēn pumu nē pahkīnh nē axpēn mā pakapēr o papa. Pa mē akōt ri ixpa tãmtā hamū pyka pē Espānhā wýr ma mō. Nē kot paj inhnojarēt ka mē ixto Tirtūm wý nē inhmā ixàpkur xà hkwy gō pa ma mē hwýr pry hā hkur o mō.

²⁵⁻²⁶ No na pa kormā mē awýr inhnojarēt kēt nē. Kot paj ja rūm awjanā nē akupým Jerujarē hwýr mō. Kamā Kris kōt mē pahkwýjaja kēp amrakati nē ri pa nhūm pika pē Gres mē Masetōn kamā Kris kōt mē pahkwýjaja mē harēnh ma nē mē kām kàxpore hkwy ho akuprō nē mē kaxyw inhmā kugō. Tã kot paj ma mē hwýr o mō nē mē kām kure nē rī kormā ma mē awýr mō.²⁷ Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkwýjaja Ijaew na mē. Mē kumrēx na prem Kris kōt amnhī xunhwý. Hāmri nhūm mē hkwyjaja ma mē apē Ijaew kēt xwýnhjē mā kapēr jarēnh o ri mē akwý hkōt pa. Hāmri nhūm pika pē Gres kamā mē pa xwýnhjaja mē kapēr ma nē mē urāk nē Kris kōt amnhī xunhwýr kurē kumrēx. Jakamā amnhī xwar kām nhām krī hō kamā Kris kōt mē pahkwýjē ho mex prām nē. Hāmri mē kām kàxpore hkwy ho akuprō nē mē kaxyw inhmā kugō.

²⁸⁻²⁹ Tã kot paj ma Jerujarē hwýr mē kām o mō nē mē kām kure hāmri nē awjanā nē rī kormā ma Rōm wýr mē awýr mō. Hāmri nē mē awýr pōj pu mē axpēn pumu nē pahkīnh nē. Nē axpēn mā Jesus Kris mex o mex ā harē nē kām tanhmā amnhī jarēnh to ho papa. Jao pahkīnh nē papa. Tã pa hpānhā hamū ma Espānhā wýr mō.

³⁰ Nē na pu prem Jesus Kris o panhō Pahihti. Jao te mē pahpē hkōt axpēn to pahtō nē pahtōx pyrāk o axpēn nhīpēx. Nē Karō nhý hā pamā axpēn kīnh nē. Jakamā kwa Jesus kōt ixkwýjaja. Kēr ka mē ixpē mē atō hā ixto Tirtūm wýr kām axihtýx nē.³¹ Kēr pa ma pyka pē Jutej kamā Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkwýjē hwýr mō nē mē kām kàxporeta gō nhūm mē omu nē Ijaew kēt xwýnhjē kot mē kām ōr ā mē omunh tã tee ri hamaxpēr kēt nē. Ām hkīnh kām māmri āmnhīx hamý nē ho amnhīm awjaprō.

Nē kēr ka mē ixto awý kē inhnē mē kēp mē pahkwý hkēt xwýnhjē pumunh mex nē.

³² E kēr ka mē ā ixto Tirtūm wýr anē. Kē ixte ma Jerujarē rūm ma Rōm wýr pàr kām inhmōrta ā kē ixpumunh mex nē. Pa inhmex pē mē kurūm ma mē awýr mōn pōj pu mē tokyx axpēn pumu nē pahkīnh nē. Pa mē ate tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa hā mē apumunh o mē akōt ri ixpa nē ixkīnh nē.³³ Tã ām ja pix. Kē Tirtūm mē akōt pa ho pa. Tām na hte tanhmā mē pahto pu mē ý hā pajamakétkati paxāmnhīx ri pahkīnh nē ri papa.

16

Pawre kot ahpÿnhâ hkrâmnhwÿjê mǎ kapêr

¹ Ku nê mǎânên ja. Ot pa mē awÿr Kris kôt pahtôx Pepreja mē awÿr kumê. Na hte krî pē Sēnkrej kamā Kris kôt mē pahkwÿjê tanhmā mē ho mex to ho ri mē hkôt pa. ² Nê mǎânên pa na hte tanhmā ixto mex to. Tā kē mēmo arîgro hǎ mē awÿr pōj ka mē kēp Kris kôt mē pahtôx ā omu nê ho mex nê tanhmā ho ajuta hto.

³ Nê kêr ka mē atar Kris kôt ixkrâmnhwÿjê mǎ ijarê. Na pa hte mē kām ijamaxpêr rǎhâ ho ri xpa. Nê Akirti mē hprô Prisireta ka mē wa kām ijarê. Na pre hte wa inhîkô hǎ Jejus Kris mǎ tanhmā amnhî nhîpêx mex to ho wa pa. ⁴ Jao wa amnhî grônê kôt mē kām ixkurê xwÿnhjê pē ixpytâ. Pa amnhî tǎ wa omu nê inhmā wa hkînê nê. No âm papxixip inhmā wa hkînê kêt nê. Na pre Ijaew kêt xwÿnh kwÿ pē Kris kwÿjaja ixtâ wa harênh ma nê haxwÿja kām wa hkînê nê.

⁵ Nê na hte Kris kwÿjaja wa ôrkwÿ kamā axpên wÿr akuprô. Mē kot Tîrtûm mǎ amnhî jarênh nê kapêr ā kagâ hkwÿ mar kaxyw axpên wÿr akuprô. Tā kêr ka mē mē kām ijarê.

Nê Kris kôt mē pahtô Epênre mǎ ijarê. Kêp ixkrâmnhwÿ mex na. Inhmā hkînê. Kumrêx na pre jar pika pē As kamā amnhî kaxyw Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xām.

⁶ Nê Kris kôt mē pahtôx Marir ka mē kām ijarê. Na xep hte tanhmā mē ato mex to rûnh o pa.

⁷ Nê Kris kôt mē pahtô ârôhti mē Jûhti wa kām ijarê. Ixpyrâ nê wa kēp Ijaew na wa. Kormâ ixte Kris kôt amnhî xām kêt ri na pre wa kumrêx hkôt amnhî xām. Na hte Jejus nhÿ hǎ mē ahkre ho mē pa xwÿnhjaja wa kot Kris kapêr jarênh mex ā wa harê. Tā ā amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê na pre mē hkwÿjaja wa unê nê wa haxâ pa prem ix-pimrââtâ ixpê prês nê mē hagjênh xâ kamâ ixkrî.

⁸ Nê Kris kôt mē pahtô âpritre mǎ ka mē ijarê. Kêp Kris kôt ixkrâmnhwÿ mex na.

⁹ Nê Kris kôt mē pahtô Upânre mǎ ijarê. Na hte ixpyrâ nê Kris mǎ tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri pa.

Nê Kris kôt mē pahtô Etaki mē ijarê. Kêp ixkrâmnhwÿ mex na.

¹⁰ Nê Kris kôt mē pahtô Apes ka mē kām ijarê. Na prem ra Kris ā hipêx punuj nê no nhûm mē kutâ amnhî to htÿx nê Kris kaga hkêt nê.

Nê Aristopti nhôrkwÿ kamā hkwÿjê mǎ ijarê.

¹¹ Nê Kris kôt mē pahtô Erojawti mǎ ijarê. Ixpyrâ nê kēp Ijaew na.

Nê Nasisti nhôrkwÿ kamā Kris kwÿjaja ka mē kām ijarê.

¹² Nê Kris kôt mē pahtôx Xiripêre mē Xiripos wa kām ijarê. Wa kēp Pahihti Jejus mǎ tanhmā amnhî nhîpêx mex to xwÿnh na wa.

Nê Kris kôt mē pahtôx Pesixti mǎ ijarê. Haxwÿja kēp ixkrâmnhwÿ na. Na hte Pahihti Jejus mǎ tanhmā amnhî nhîpêx mex to ho ri pa.

¹³ Nê Kris kôt mē pahtô Rupti mǎ ijarê. Na hte Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri pa. Nê katorxâ mǎ ijarê. Na pre te ixpê hkra nhîpêx pyrâk o inhîpêx.

¹⁴ Nê Kris kôt mē pahtô Asînre mǎ nê Prekôxti nê Emes nê Patopas nê Emas mē. Jajê piitâ mē pahkwÿ kot mē hwÿr pikuprônê xwÿnhjê mē mē ho apimrââtâ mē kām ijarê.

¹⁵ Nê Kris kôt mē pahtô Pirorti mǎ nê mē pahtôx Juure mē Nêrew wa nê htôxja nê mē pahtô Orîpti wa mē kām ijarê. Nê mē pahkwÿ kot mē hwÿr pikuprônê xwÿnhjê mē mē ho apimrââtâ mē kām ijarê.

E kêr ka mē jajê piitâ mē kām ijarê. Na pa hte mē kām ijamaxpêr rǎhâ ho ri xpa.

¹⁶ Nom mē tapxixijaja kêt. Â mē apiitâ mǎ na pa hte ijamaxpêr rǎhâ ho xpa.

Nê ota jar Kris kwÿjaja mē awÿr hpêr mē.

¹⁷ Kwa ixkrâmnhwÿjaja. Na ka mē ra aprî hǎ Tîrtûm kapêr mar tÿx nê. Tā kêr ka mē amnhî nê mē kot Tîrtûm kapêr o hêx xwÿnhjê pumunh mex o apa. Mē kām axpên nê mē ato hpigrânê par prâm. Nê mē ate Kris kaga nê hpânâ mē kot amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêxja mē kām hprâm jakamâ kwa mē amnhî nê mē omunh mex nê askâm ajamak rom. ¹⁸ Na htem â amnhî nhîpêx anhÿr o Pahihti Kris mǎ tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hkêt nê. Âm amnhî hkrâ hkôt tanhmā ri hkwÿjê jahkre hto ho pa. Kot mē no kupyw kaxyw tanhmā mē kām hêx to ho ri mē hkôt pa. Te mē ahkre mex pyrâk tǎ mē ahkre mex kêt nê. Jakamâ nhûm htÿx ri mē pa xwÿnhjaja mē kot mē ahkreja ma nhûm te mē kām mex pyrâk. Jakamâ kwa mē okora mē amnhî nê mē omunh mex nê. ¹⁹ Na ka htem mē kurom Kris kôt amnhî nhîpêx mex nê nhûm xep mē piitâ mē apumu nê axpên mǎ ja hǎ mē ajarênh o ri pa. Pa mē ajarênh na mē ixkînê nê. Tā kêr ka mē arî ajamaxpêr mex rǎhâ ho ri ajamaxpêr o apa. Nê amnhî nhîpêx mex rǎhâ nê. No tanhmā ajamaxpêr punuj to ho ri amnhî tomnuj o ri apa hkêt nê. Â mē ate amnhî nhîpêx anhÿrja na inhmâ hprâm.

²⁰ Nê na hte Satanasti mē hkwÿjaja mē ate Jejus kaga hprâm xâj mē akôt tanhmā ri mē anhîpêx to ho ri pa htâ kêr ka mē amnhî tǎ mē omu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Kojâ gaa nhûm Tîrtûm mē hipêx o te mē kot kagâ xoprê hkrâ xôm nê hpîr pyrâk o mē hipêx. Jakamâ ā mē kot mē anhîpêx anhÿr tǎ kojâ Tîrtûm mē amâ

mê ajamakêtkati xàja gô. Tapxipix na kot mê pajamakêtkati xà nhôr kaxyw âhpumunh tỳx.

Nê na pa hte mê ato Pahihti Jejus wỳ nê kām:

—Pa Pahihti. Kwa kêr ka Rôm kām akwỳjê pumu nê mê ho mex nê mêmoj to mê kutā anojarêr rāhā ho ri apa. Anê.

²¹ Nê ota mê pahtō Ximotreja mê awỳr hpêr mê. Na hte inhīhkō hā Kris mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri pa. Nê ixtō Rusti mê Jasāwti mê Sosipa wa mê haxwỳja mê awỳr hpêr mê.

²² Nê kot inhmā ixkapêr ā kagā xwỳnh Testi haxwỳja mê awỳr hpêr mê. Kêp Kris kôt mê pahtō na. ²³ Nê Kris kôt mê pahtō Gajre haxwỳja mê awỳr hpêr mê. Ōrkwỳ kamā na hte Kris kwỳjaja axpên wỳr akuprō nê kamā Tirtūm mā amnhī jarē nê kapêr ā kagā kamā harē nê mar o hkrī. Ōrkwỳ kamā na pa pre pōj.

Nê mê pahtō Eras haxwỳja mê awỳr pêr mê. Na hte jar krī ja kamā Rôm nhō pahīhti mā ō kàxpore jamār pê ho mêmoj to anhỳr o pa.

Nê Kris kôt pahtō Kwatre haxwỳja mê awỳr hpêr mê. E jajaja piitā na mê awỳr hpêr rē.

²⁴ E kê Pahihti Jejus Krisja mê akutā no-jarêr rāhā ho pa.

Pawre kot Tirtūm mex o mex ā harēnh

Epês 1.3, 3.20-21; Wam Ximotre 1.17;

Eprêw 13.20; Jutre 24-25

²⁵ Nê kwa kêr pu mê Tirtūm mā mex ā harēnh rāhā ho ri papa.

Nê ixte mê amā Jejus Kris jarēnhā ā ka prem ama nê hkôt amnhī xunhwỳ. Tā koja mê ato mê axihtỳx ka mê hkôt axihtỳx kām hkôt ri amnhī nhīpêx mex o ri apa. Amnepêm na pre Tirtūm mê apê Ijaew kêt xwỳnhjê ho hkra kaxyw hā amnhī jarēnh kêt nê. Kormā ja ho hpimxur ryy nê. ²⁶ Tā ā mê anhīpêx anhỳrja o amnhīrīt nê ỳ hā mê kapêr jarēnh o ri pa xwỳnhjê mā kapêr nê mê kām:

—E Jejus kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pata kêr ka mê piitā mê kām hā kagā kê mê pyka piitā hkôt kamā harē nê kuma. Nom kê Ijaew pixjaja mar kêt nê. Kê pika piitā hkôt kamā harē nê kuma. Panhī nê kupê nê kupê hkā htykre nê mê hkā haka nê mê hkā kamrêkjaja. Kê mê piitā Jejus jarēnh ma nê amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhī xunhwỳ. Hāmri nê hkôt amnhī nhīpêx mex o ri pa. Anê.

Nhūm pre ā mê pakaxyw mê kām kapêr anê nhūm prem kuma nê hā kagā.

²⁷ Nā Tirtūmja tapxipix na âhpumunh tỳx xwỳnh ā am pyxi mex. Nê tapxipix kêp mê pahpiitā Mēpahpām. Tā kêr pu mê Jejus Kris kot mê panê htyk ā omunh xā hkôt Tirtūm pix mā mex o mex ā măn harēnh rāhā ho papa.

Tā am ja pix. Ixpê Pawre na pa ā mê awỳr ixpêr mēnh anê. Na hapêx.

Wam Korîṭ Pawre kot Korîṭ kām Jeŭs kôṭ hkwýjê hwýr kagâ nê mênḥ

Pawre na pre kagâja nhîpêx. Jeŭs nhý ḥâ kapêr jarênh o pa xwýnhjê hô na pre. Na pre hipêx nê ma krî pê Korîṭ kām Jeŭs krajê hwýr kumê. Nê kagâja kamâ mē kām tanhmâ mēmoj tâ karô hto. Na pre mē kot ahpumunh týx â amnhî to jarkrar o pa nê mē kām kapêr. Nê tanhmâ amnhî tomnuj to nê mē kām kapêr. Nê mē hprô nê mē mjên xwýnhjaja tanhmâ wa kot axpên nhîpêx to ḥâ mē kām karô. Nê mē kot Tîrtûm mā mex o mex â harênh kaxyw axpên wýr mē pikuprônh nê tanhmâ amnhî nhîpêx to ḥâ nhûm mē kām karô. Â na pre Pawre mē kām mēmoj tâ karô nê ḥâ kagâ anê. Nê mē kām:

¹ Pa Korîṭ kām Jeŭs kôṭ ixkwýjaja. Xâ mē amex? Ot pa mē awýr kagâja nhîpêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa Kris kôṭ mē pahṭô Sostenes mē wa awýr ixpêr mē. Tâ kagâja nhîpêx nê mē awýr kumê. Tîrtûm na pre ixte Jeŭs Kris nhý ḥâ mē ajahkre ho ri ixa pa kaxyw ixâm. ² Tâ ot pa mē awýr kagâ nhîpêx nê mênḥ mā. Korîṭ kām ixpyrâ nê mē apê Tîrtûm krajê hwýr.

Tîrtûm kot amnhî kaxyw mē axunhwýr jakamâ na ka prem amnhî tomnuj kaga nê Kris kôṭ amnhî xunhwý nê hkôṭ amnhî nhîpêx mex o ri apa. Krî piitâ hkôṭ mē kot amnhî to Jeŭs Kris wýr o mē pa xwýnhjê pyrâ nê. Mē panhō Pahihti Jeŭs Krisja âm pixi mex na.

³ Nê Tîrtûm kêp Mēpahpām maati nê Jeŭs Kris kêp mē panhō Pahihti jakamâ na pa hte mē ato wa hwýr rāhâ o ri ixa nê mē ato wa hwýr o:

—Kwa Tîrtûm mē Jeŭs wa. Kêr ka wa Korîṭ nhô xwýnhjê kutâ anojarêṭ rāhâ ho wa ri apa. Nê mē ho mex rāhâ nê. Kê mē amnhî tâ war apumunh kôṭ ri hamakêṭkati nê hkînh nê âmnhîx tanhmâ ri amnhî nhîpêx to ho ri pa. Anê.

Tîrtûm kot Jeŭs Kris kukwak ri mē pahṭo mex â harênh

Sikûn Pêtre 1.2; Wam Tesarôn 5.23-24

⁴ Nê mē ate amnhî kaxyw Jeŭs Kris kôṭ ajamaxpêr o ri apa jakamâ na hte Tîrtûm mē ato mex nê. Tâ pa hte kām amnhî jarênh kaxyw nê kām mē ajarênh o:

—Pa Tîrtûm. Âm ḥāmri na ka pre Korîṭ nhô xwýnh kwýjê ho akra. Nâ ja mex o mex. Anê.

⁵ Nê ra mē ate Kris kôṭ amnhî xunhwýr jakamâ na ka mē ra amex kumrêx nê ri apa. Nê aprî ḥâ Kris kot amnhî nhîpêx pumunh mex nê aprî ḥâ akwýjê mā harênh o ri mē hkôṭ apa. ⁶ Na pa pre mē awýr mô nê mē

amâ Kris kot amnhî nhîpêx â harênh o ri mē akôṭ ixa. Ka prem inhma nê hkôṭ amnhî xunhwýr týx kurê kumrêx. ⁷ Jakamâ nhûm Tîrtûm mē ate kām tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw mē ato mē axihtýx. Nê kaxyw mē amâ mē ate axpên to mex xâ piitâ mē amâ kugô. Mē ate Jeŭs kot akupýn mē pahwýr wrýk jamâr pê hapêr arît o apa pê tanhmâ kām axpên nhîpêx to ho apa kaxyw. ⁸ Koja Tîrtûm tanhmâ mē akrâ hto ka mē hkôṭ pix mā ri amnhî nhîpêx rāhâ nhûm Pahihti Jeŭs Krisja akupýn mē pahwýr wrý. Ḥāmri nê mē ate amnhî nhîpêx â mē apumu nê mē ajarênh o:

—Nâ âm ḥāmri na hte jajaja amnhî to mex pix o ri pa. Anê.

⁹ Nê koja Tîrtûm ra kot amnhî jarênh xâ hkôṭ mē ato mex nê. Ra kot mē ate Pahihti Jeŭs Kris kôṭ apa kaxyw amnhîm mē axunhwýr jakamâ koja ra kot amnhî jarênh xâ hkôṭ mē ato mex rāhâ nê.

Mē pahṭe mēmoj tâ axpên pê pahpigrânh kêt â mē pamâ karô

Rômân 15.5-6; Sikûn Korîṭ 13.11; Epes 4.1-6; Piripos 2.1-4; Wam Pêtre 3.8

¹⁰⁻¹¹ E Kris kôṭ ixkwýjaja. Na ka xep htem mēmoj tâ axpên mā axâkjêr pix o ri apa nhûm pre Krojre hkwýjaja amnê ixwýr pôi nê inhmâ mē ajarê. Kwa nâ mē â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Kêr ka mē axpên kôṭ ri amnhî nhîpêx rāhâ ho ri apa. Nê axpên kôṭ ri ajamaxpêr rāhâ nê. Te ixkre tipxi kamâ mē ri apa pyrâk o măn kêt mē axpên nhîpêx o ri axpên kôṭ apa. Nê mē axpên kutâ anojarêṭ rāhâ ho ri apa. No mēmoj tâ axpên mā axâkjêr pê axpên pê apigrânh kêt nê. Na pa Pahihti Jeŭs Kris nhý ḥâ mē amâ â ja ḥâ karô anê.

¹² Nê na ka xep htem ahpýnhâ ri mē apê mē ixkwý ḥâ amnhî jarênh o ri apa. Jao mē akwýjaja pa ixkôṭ ri amnhî nhîpêx xwýnh â amnhî jarê. Nê mē akwýjaja axtem Apor kôṭ ri amnhî nhîpêx xwýnh â amnhî jarê. Nê mē akwýjaja axtem Simâw Pêtre hkôṭ amnhî nhîpêx xwýnh â amnhî jarê. Nê mē akwýjaja axtem Kris kôṭ amnhî nhîpêx o ri apa xwýnh â amnhî jarê. Â na ka xep htem ahpýnhâ amnhî jarênh anhýr o ri pa.

¹³ Kwa nâ ka mē â ahpýnhâ amnhî jarênh anê nê te mē ate Kris o apigrânh pyrâk o hipêx. Kwa mon ka hte mē akwýjaja apê ixkwý ḥâ amnhî jarê? Xâ pa na pa pre pî kahpa ḥâ ajêt nê mē anê ty? Nâ Kris pix na pre mē panê ḥâ ajêt nê ty. Xâ mē apê pa ixkwý ḥâ amnhî jarênh kaxyw na prem mē akrâ kumrâ? Nâ mē apê Kris kwý ḥâ amnhî jarênh kaxyw na prem â mē anhîpêx anê. Mē kot ja ḥâ mē apumunh xwýnhjaja kot mē apê Kris kwý ḥâ mē apumunh kaxyw. Tâ na ka xep htem axtem nê â ri ahpýnhâ mē kām amnhî jarênh anhýr o ri apa.

¹⁴⁻¹⁵ Kop am̃ ixte amnhĩ kôt mē axunhwȳr prām ronhȳx pa mē ato mē axohtō nē mē akrā kumrā nē mē amā: “E ra mē apē ixkwȳ na ka mē.” Anē. Nom na pa pre ā mē amā ixkapēr anhȳr kēt nē. Am̃ hāmri na pa pre am̃ mē ato grēre nē mē akrā kumrā. Am̃ Kripti mē Gajre wa pix. ¹⁶ Ku nē xep mǎānēn Estepti nē kaxyw mē hkwȳjaja. Am̃ jajē pixjaja. Nom ko apu axte mē hkwȳ ko. Ixte mē hkrā kumrār xwȳnhjē mǎ ijamaxpēr tȳx kēt. ¹⁷ Na pre Kris ixte mē hkrā kumrār o ri ixa kaxyw ixām kēt nē. Am̃ ixte mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixa pix kaxyw na pre ixām.

Nē na pa hte amnhĩ krā hkôt ri ixujarēnh o ri mē akôt ixa hkēt nē. Kot pa ā amnhĩ nhĩpēx anē nhūm mē ixkapēr mex ā inhma nē pa ixkôt amnhĩ xunhwȳ. Ja pymaj na pa hte amnhĩ krā hkôt ri tanhmā ixujarēnh to ho ri ixa hkēt nē. Na pa hte am̃ ixprī hā Kris kot tanhmā mē panē amnhĩ nhĩpēx to hā harēnh o ri mē hkôt ixa. Mē pahpiitā mē panē htyk ā harēnhja pa hte mē kām harē. Mē kot hpri hā mar nē hkôt amnhĩ xunhwȳr kaxyw. Jao amnhĩ krām mē ujarēnh mexta jagjēnh nē hā no htȳx kaxyw. Pa ja hā mē omu nē ixkīnh nē ijamaxpēr o:

—Na htem ixkapēr ma nē Jesus kôt amnhĩ xunhwȳr kurē kumrēx. Nā am̃ hāmri na pa hte mē kām ixkapēr kaprȳ ho ri ixa hkēt nē. Anē.

¹⁸ No kēt mē pahte Tirtūm kot mē pahto hkra xwȳnhjaja ra mē pahte Kris pī kahpa hā mē panē htyk ā harēnh mar nē pahkīnh nē papa xwȳnh na pu mē. Jakamā na pu htem pajamaxpēr o:

—Nā am̃ hāmri na Tirtūm Kraja htyk kukwak ri mē ixto mex nē mē ixto hkra. Mē ujarēnhja mex kumrēx. Anē.

No kēt mē kēp hkra hkēt xwȳnhjaja na htem tee ri Kris tyk ā harēnh ma nē hamaxpēr o:

—Tk. Tanhmā kot kēt we amnhĩ to nē mē panē ty? am̃ amarī mē kot amnhĩ krā hkôt pī kahpa hā nhōr nē hpīr kēnā. Anē.

Tirtūm kra hkēt xwȳnhjē jarēnh

Matēwre 11.25-26; Wam Korit̃ 3.19

¹⁹ Nē Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot mē kēp hkra hkēt xwȳnhjē jarēnh kot: Mē kot htȳx ri āhpumunh tȳx ā amnhĩ to jarkrar o pa htā kot paj mē kēp ja ho ijaipēx pa nhūm mē ā amnhĩ jarēnh anhȳr kaprȳ. Anē.

²⁰ Jakamā mē āhpumunh tȳx ā mē kot amnhĩ to jarkrar xwȳnhjaja nē mē kot Mojes kapēr o mē ahkre ho ri mē pa xwȳnhjaja nē mē kapēr rūnh xwȳnhjaja. Mē kot Tirtūm Kra hkôt amnhĩ xunhwȳr kēt jakamā te mē āhpumunh kēt pyrāk. Tirtūm kra hkēt xwȳnhjaja kot mē āhpumunh tȳx ā mē harēnh tā no am̃ Tirtūm noo mǎ te mē āhpumunh kēt pyrāk. Nē te htȳx

ri mē kot amnhĩ nhĩpēx o pa pyrāk. ²¹ Tirtūm āhpumunh o āhpumunh jakamā na pre ra mē hkukamā hamaxpēr o:

—Nā kot paj mē āhpumunh tȳx ā mē omunh xā hkôt mē ho ixkra hkēt nē. Am̃ mē kot ixkra Jesus kot mē nē htyk ā harēnh mar nē amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr pix ā mē omunh xā hkôt kot paj mē ho ixkra. Anē.

²²⁻²⁴ No Ijaewjaja kām amnhĩ krā hkôt pix mǎ amnhĩ nhĩpēx prām jakamā na pa hte mē ixpē Jesus kwȳjaja mē hwȳr mra nē mē kām Kris kapēr jarēnh o ri ixa nhūm mē inhma nē am̃ mē inhma. Nē te mē kot mē inhmar kēt pyrā nē mē inhmā:

—Tk. Nā kot paj mē tokyx axujarēnh kôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Kot kaj mē inhma mē ixte aa mēmoj pumunh kēt ō ho anē pa mē ja hā apumu nē axihtȳx ā apumu nē rī kormā hkôt amnhĩ nhĩpēx.

Anhȳr o inhmā kapēr. Tā no pa mē kām ā amnhĩ nhĩpēx anhȳr kēt nē. Am̃ Kris kot mē panē pī kahpa hā htykja pix pa htem mē kām harēnh o ri ixa. Ja kamā nhūm mē hkwȳjaja mē inhma nē am̃ mē inhma nē Kris xihitȳx kēt ā am̃ amarī htyk ā harē. No mē hkwȳjaja. Tirtūm kot amnhĩ kaxyw mē unhwȳr xwȳnhjaja na htem mē kurom mē inhma nē ra mē inhmar tȳx kurē kumrēx. Nē mē inhma kapēr o:

—Nā am̃ hāmri na Krisja Tirtūm pyrā nē hihitȳx o hihitȳx. Am̃ hāmri na ka ā harēnh anē. Anē.

No Ijaew kēt xwȳnhjaja na Ijaew pyrā nē kām amnhĩ krā hkôt amnhĩ nhĩpēx o pa hprām kēt nē. Nē mē kām mē āhpumunh tȳx pix prām o pa. Jakamā na pa htem mē kām Kris kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixa nhūm mē hkwȳjaja mē inhma nē Ijaew kwȳjē pyrā nē am̃ mē inhma nē mē inhma:

—Tk. Nā na ka htem am̃ ri axēx o ri apa. Kot pa mē akapēr mar kēt nē. Kot paj mē axāhpumunh tȳx ā mē apumu nē rī kormā mē ama nē mē akôt amnhĩ nhĩpēx.

Anhȳr tā pa mē am̃ arī Kris kot mē panē htykja pix pa mē kām harēnh o ri mē hkôt ixa. Nhūm mē hkwȳjaja mē inhma nē mē inhma:

—Nā mē axāhpumunh kēt jakamā na ka htem atȳx ri ā ja jarēnh anē.

Anhȳr tā no nhūm mē hkwȳjaja. Tirtūm kot amnhĩ kaxyw mē unhwȳr xwȳnhjaja na htem mē inhma nē mē inhma kapēr o:

—Nā am̃ hāmri na ka mē ā Krisja jarēnh anē. Tirtūm pyrā nē āhpumunh o āhpumunh kēnā. Anē.

²⁵ Tirtūm mē Jesus wa mē pakurom āhpumunh o āhpumunh nē hihitȳx o hihitȳx.

Tirtūm mē parom hihitȳx o hihitȳx ā harēnh
Matēwre 11.25; Sikūn Korit̃ 12.7-10; Xi-
akre 2.5

²⁶ E Kris kôṭ ixtô nê ixtôxjaja. Amnepê mā Tîrtûm kot amnhîm mē axunhwýrta ā tanhmā na ka prem amnhî nhîpêx to ho ri apa? Nā na ka prem axohtô nê jar mē noo mā axāhpumunh kêt nê ri apa. Nê mē apê pahi hkêt nê ri apa. Mē axohtô nê amnhî to hkryre nê ri apa. ²⁷ Tā nhûm Tîrtûm amnhî kôṭ mē ate amnhî to hkryre xwýnhjê xunhwý. Kojā nhýrmā kot tanhmā mē pahpiitā mē pajarênh to xā hā arîgrota kato hāmri nhûm mē āhpumunh týx ā amnhî to jarkrar xwýnhjaja Tîrtûm kot mē kurom mē pahto hkra hā mē pahpumu hāmri nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr nê amnhî kamā hpijaām týx nê. Nê mē hihtýx ā amnhî to jarkrar xwýnhjaja haxwýja. Nhûm Tîrtûm kot mē kurom mē pahto hkra hā mē pahpumu nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr nê amnhî kamā hpijaām týx nê.

²⁸ Na hte Tîrtûm amnhî kaxyw mē kot amnhî to hkryre xwýnhjê xunhwý. Nê mē kot mē kamā kahak o pa xwýnhjê xunhwý. Jar pyka ja kamā mē hkwy kot mē hkaga htā nhûm Tîrtûm amnhî mā mē unhwý. Mēmo kaxyw na hte ā amnhîm mē unhwýr anê? Nā mē kot nhýrmā tee ri mē āhpumunh týx ā amnhî jarênh xwýnhjê pumunh nê axpên mā mē harênh o:

—Kwa mē pahte mē āhpumunh týx ā mē harênh tā nhûm Tîrtûm mē pahpyrà nê amnhî kaxyw mē unhwýr kêt nê. Nā te mē āhpumunh kêt pyràk.

Anhýr o axpên mā mē harênh kaxyw na pre Tîrtûm amnhîm mē kot amnhî to hkryre xwýnhjê xunhwý. ²⁹ Jakamā kot puj mē nhýrmā Tîrtûm mā amnhî to jarkrar pē tanhmā kām amnhî jarênh to hkêt nê. Rý kām:

—Kwa ga xipumu Tîrtûm. Na pa hte ā amnhî nhîpêx anê nê ā amnhî nhîpêx anê. Kwa ja hā xipumu nê ixtô akra nā?

Anhýr o amnhî to hwýr kêt nê. ³⁰ Ām Jejus pix kukwak ri na hte Tîrtûm mē pahto hkra. Tām na pre Tîrtûm noo mā amnhîm mē paxunhwý. Mē pahte urāk nê pahpê hkra kaxyw. Jakamā na pu htem ām pix kukwak ri amnhî nhîpêx mex o ri papa. Nhûm mē pamā āhpumunh týx xā hkwy gō. Tā ra kot mē pahte amnhî tommuj pē mē papytār jakamā kot puj mē nhýrmā pahtyk tā no ām akupým pahťir nê Tîrtûm mē wa kuri pahťir tûm nê pamex kumrêx nê papa ho papa. ³¹ Tā ā Jejus kot mē panhîpêx kot anhýr jakamā Tîrtûm kapêr ā kagā htûm kot ja jarênh kot:

Kot ka mē amā mēmoj tā jarkrar prām nom kêr ka mē kamjaja amnhî to jarkrar kêt nê. Mē panhō Pahihti ra kot mē panê tanhmā amnhî nhîpêx toja pix ā tanhmā ho jarkrar to ho ri apa. Anê.

2

Pawre kot tanhmā Kris jarênh to hā harênh

Sikûn Korîṭ 4.1-7; Wam Pêtre 3.15

¹⁻² E Kris kôṭ ixtô nê ixtôxjaja. Amnepê mā ixtē mē awýr inhmôrta ā na pa pre inhnō-jarêt nê ijamaxpêr o:

—Kot paj ma mē hwýr mō nê mē kām Kris kapêr jarê. Kot amnhî grōnh kôṭ mē inhnē htykja pa mē kām harê. Ām ja pix jarênh o ri mē hkôt ixa. Nom kot paj mē kapêr japjê xwýnhjê pyrà nê mē kām ixkapêr japjê hkêt nê. Rý mē urāk nê te ixāhpumunh týx o ri ixkapêr japjê pyràk o ri mē kām ixkapêr japjê hkêt nê. Kot paj ām ixkatāt kôṭ ri mē kām tanhmā Jejus jarênh to pix o ri mē hkôt ixa.

Anhýr o mē akukamā ijamaxpêr. Hāmri nê ma mē awýr mō nê mē awýr pōj nê mē amā Jejus kot mē panê htyk nê akupým hťirja pix jarênh rāhā ho ri ixa. ³ Na pa pre tee ri amnhî kukamā ijamaxpêr nê ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Tanhmā kot pa we mē kām Tîrtûm kapêr jarênh to nhûm mē inhmar týx nê hkôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx wehe? Kot paj amnhî krā hkôt mē kām harênh kêt nê. Ja kaxyw ijamaxpêr týx kêt kênā. Kot paj amnhî krā hkôt mē kām harê nhûm mē ām inhma nê hkôt amnhî xunhwýr kêt nê. Nā kot paj Tîrtûm nhý hā mē kām tanhmā ixkapêr to kê tām tanhmā mē hkra hto kê mē inhma nê hkôt amnhî xunhwýr japêr.

Anhýr o ijamaxpêr. ⁴ Nê mē ate inhmar kaxyw na pa pre ixêx rom tanhmā mē ano kupyr to ho ri ixa hkêt nê. Rý mē pajaja mē ixāhpumunh xā hkôt tanhmā mē amā ixkapêr to hkêt nê. Na pa pre ām Tîrtûm Karō nhý hā mē amā awjarê. Mē ate mar nê hihtýx o hihtýx ā omunh kaxyw. ⁵ Jakamā na ka prem Tîrtûm xihtýx ā omu nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. No pa ixāhpumunh týx ā xipumunh kôt ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Na ka prem ixkapêr ma nê ajamaxpêr o:

—Nā Tîrtûm na mē parom āhpumunh o āhpumunh nê hihtýx o hihtýx.

Anhýr o ajamaxpêr kôt ajamaxpêr kurê kumrêx.

Tîrtûm Karō kot mē pamā āhpumunh xā nhōr ā harênh

Matêwre 7.6; Juāw 14.22, 16.13-15; Xiakre 3.13-18

⁶ Nê na hte Tîrtûm kra hkwyjaja Tîrtûm kot amnhî nhîpêx ā omunh mex. Nê hamaxpêr ā omunh mex. Jakamā na pa hte mē ahkre japjê ho mē hkôt ixa. Nom jar pika ja kamā mē pajamaxpêr týx xā ho mē ahkre hkêt nê. Rý pika piitā hkôt mē utār xwýnhjê jamaxpêr týx xā ho ri mē ahkre ho ri ixa

hkêt nê. Koja nhÿrmã mê àhpumunh xàja mê kêp hapêx pa. ⁷ Jakamã na pa hte âm Tirtûm xâhpumunh xà pix o mê ahkre o ri ixpa.

Amnepê mã kormã mêmoj piitã hkêt ri na pre Tirtûm amnhî kukamã amnhî jarênh o:

—Mê kot amnhî kaxyw Ixkra hkôt mê hamaxpêr o mê pa xwÿnhjaja kot paj mê ho ixkra nhûm mê mex kumrêx nê pa ho pa.

Anhÿr o mê harê. Nom mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja nhûm kormã mê kãm ja ho amnhîrît kêt nê. Tã ja na pa hte ra mê kãm harênh rãhã ho ri mê hkôt ixpa nhûm mê Tirtûm kãm mê pahto hkra hprãm hã harênh ma. ⁸ Nom pika piitã hkôt mê ho amnhîtâr xwÿnhjaja na mê kormã ja mar kêt nê. Kêp apu mê kot mar ronhÿx prem pî kahpa hã mê panhõ Pahihtî nhôr nê hprî kêt nê. Mex o mex tã nhûm prem axtem nê ã hipêx anê. ⁹ Mê kot mêmoj mex pumunh kêt tã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot mêmoj mex jarênh kot:

Na pre Tirtûm mê kãm hkînh xwÿnhjê kutêp mêmoj mex kwÿ jaxwÿ nhûm mex o mex nê mê ahã hikwÿ.

Aa mêhõ kot mêmoj mex o mexja pumunh kêt.

Nê aa mêhõ kot ã mêmoj kot anhÿr pumunh kêt.

Nê aa ã mêmoj mex kot anhÿr kukamã hamaxpêr kêt.

Tã nhûm Tirtûm mê kutêp hkwy jaxwÿ.

Anhÿr o kot harênh tã no nhûm mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ã kapêr anhÿrja mar kêt nê. ¹⁰ Mê pamã na pre Tirtûm ja ho amnhîrît. Na pre ra mê pamã Karô gô nhûm mê pamã gjêx o mê pamã mêmoj to amnhîrît mex nê. Tirtûm Karôja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Nê kot hprî hã Tirtûm jamaxpêr pumunh par. ¹¹ No mê papajaja na pu htem axpên jamaxpêr kôt axpên pumunh kêt nê. Na pu htem papam amnhî jamaxpêr ã amnhî pumu. Ja pyrã nê Tirtûm Karô pix na hte Tirtûm jamaxpêr pumunh. ¹² No mê pahpê hkrajaja na hte mê pahkarôja pix mê pakamã pa hkêt nê. Na hte mãânên Tirtûm Karôja mê pakamã pa nê mê pamã tanhmã mêmoj to amnhîrît to ho mê pahkôt pa. Nê Tirtûm kot mê pakutêp mêmoj mex jaxwÿrja nhûm ja kukamã mê pamã harênh o amnhîrît.

¹³ Jakamã na pa htem amnhî krã hkôt ri mê kãm ixujarênh kêt nê. Âm Tirtûm Karô nhÿ hã na pa hte ixprî hã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Ra Tirtûm Karô kot mê amã gjêx xwÿnhjê mã pa ý hã ixkapêr. ¹⁴ No mê kãm Tirtûm Karô kapêr mar prãm kêt xwÿnhjaja na htem Tirtûm kot amnhî nhîpêx pumu nê hprî hã omunh kêt nê. Mê kãm kapêr mar prãm kêt jakamã na htem ri kot tanhmã mê pahto mex to hã harênh ma nê hamaxpêr o:

—Tk. Kwa mo kaxyw na htem ri ã Tirtûm jarênh anê? Tanhmã kot we amnhî to nê mê pahto mex? Nã kot anhÿr kêt. Anê.

¹⁵ Nom mê pahpê Tirtûm kra hkwy hã mê pahte Karô kapêr mar mex xwÿnhjaja na pu hte mê kurom Tirtûm kot amnhî nhîpêx ã omunh mex nê. Nê Karô xô ri mar mex nê nhûm mê kot Karô kapêr mar kêt xwÿnhjaja tee ri ã mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr ã mê pahpumu. Nom hprî hã mê pahte Tirtûm kôt amnhî nhîpêx pumunh kêt nê. ¹⁶ Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot:

Mêhõ na kot Tirtûm jamaxpêr pumunh?

Nê mêhõ na pre we kãm hamaxpêr gô? Nã amrakati kumrêx. Tapxipix na àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Anê.

Tã mê papajaja mê pahte Tirtûm Karô kapêr mar tÿx xwÿnhjaja na pu htem Kris xô ri pahprî hã hamaxpêr kôt omunh mex nê.

3

Mê kot Tirtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to xwÿnhjê jarênh

Wam Korit 14.20; Karatas 5.16-21; Epes 4.14; Eprêw 5.11

¹ E Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Pa mê amã mêmoj jarê ka mê inhma nê kãm ajamaxpêr. Nã amnepê mã kormã mê ate Kris kôt amnhî nhîpêx tohtuj anhÿrta ã tanhmã na ka prem amnhî nhîpêx to ho ri apa wehe? Na ka prem arî ajamaxpêr tûm kôt pix mã amnhî nhîpêx. Kormã mê ate Tirtûm Karô hkôt amnhî nhîpêx mex kêt jakamã na ka pre htem mêhprîre kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx. Nê mê urãk nê kormã mêmoj piitã omunh kêt nê. Jakamã na pa pre mê amã ixujarênh kaxyw nê te mê ate kormã Tirtûm kapêr mar kêt xwÿnhjê pyrãk o mê anhîpêx nê mê amã tanhmã ixujarênh to. ² Mê hkarãre na htem mê hkã kagô pix kaô nê kormã mê apkur xà mex kur kêt nê. Ja pyrã nê na pa pre te ixte mê ato hpîjaôr pyrã nê mê amã Tirtûm kapêr piitã harênh par kurê kumrêx kêt nê. Âm mê amã hkwy pix jarê ka prem ama nê Jesus kôt amnhî xunhwÿ. Tã na pa hte arî mê amã hkwy pix jarênh o ri ixpa nê kormã piitã ho mê ajahkre jatur xãm mênh kêt nê. ³ Na ka htem arî te mê apê Kris kwÿ hkêt pyrãk o amnhî nhîpêx o apa. Nê mêmoj kôt axpên kãm agryk axpên mã axãkjêr o apa. Â amnhî nhîpêx anhÿr jao arî mê ate amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx rãhã nê.

⁴ Na hte mê akwÿjaja amnhî jarênh o: “Ixpê Pawre hkwy na pa.” Anê. Nê mê akwÿjaja amnhî jarênh o: “Pa na ixpê Apor kwÿ na pa.” Anê. Kwa na ka htem ã amnhî jarênh anhÿr o te mê apê Kris kwÿ hkêt pyrãk. ⁵ Apor mê pa âm wa ixte Tirtûm kapêr o mê ajahkre xwÿnh pix na pa wa. Wa ixpê mê anhõ pahihtî hkêt kênã kot ka kêt

mê axtem nê mê apê ahpÿnhâ wa ixkwÿ hâ amnhî jarê. Na pa pre wa mê amâ Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê akôt ixpa ka prem wa inhma nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr tÿx nê. Nê hkôt amnhî xunhwÿ nom wa pa wa ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Na pa wa âm Tîrtûm kapêr o mê ajahkre nom amnhî kôt mê axunhwÿr kêt nê.

⁶⁻⁹ E pa ixprî hâ mê amâ war amnhî jarê ka mê inhma. Te wa ixpê Tîrtûm pur kâw wa ixâpênh xwÿnh pyrâk no mê kajaja te mê apê hpur pyrâk. Na htem hpur karê nhûm hirâ nhûm mê kamâ ahkre ho pa. Ja pyrâ nê na pa pre ixkumrêx mê awÿr ixpa nê mê amâ Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê akôt ixpa. Te mê kot pur kâw ahkre ho ri pata pyrâk. Tâ nhûm Apor ixpânhâ ma mê awÿr pa nê te mê kot pur karêta pyrâk o mê anhîpêx nê mê amâ Tîrtûm kapêr o mê ajahkre mex o ri pa. Xâ na hte pur karêr xwÿnhja rÿ kamâ ahkre xwÿnhja tâm tanhmâ mêmô hy hto nhûm ra higrôt nê hprêk nê ô? Nâ na htem âm ahkre hpa nhûm arî hikwÿ. Nhûm Tîrtûm tâm tanhmâ hyta to nhûm higrôt nê hprêk nê ô. Ja pyrâ nê na hte Tîrtûm mê ho hkra nê tanhmâ mê ho nhûm mê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx mex o pa. Nom mê kâw harênh o pa xwÿnhja kôt amnhî xunhwÿr kêt nê.

Nê na hte pur karêr xwÿnh rÿ kamâ ahkre xwÿnhja tâm tanhmâ hyta to nê ho htîr kêt nê. Tîrtûm pix na hte tanhmâ ho nhûm higrôt. Ja pyrâ nê na pa hte Tîrtûm kapêr o mê ajahkre o ri mê akôt ixpa nom pa tanhmâ mê ato ka mê apê Tîrtûm kra nê ri apa hkêt nê. Tanhmâ kot pa mê ato ka mê apê hkra? Tapxipix na kot mê pahto hkra kaxyw âhpumunh. Nê tapxipix na hte tanhmâ mê pahkrâ hto pu mê kâw hprâm xâ hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa.

Nê pur karêr xwÿnh mê pur kâw ahkre xwÿnhja wa. Hamê wa âpênh mex jakamâ koja hamê wa kot pur kâw âpênh pânâ amnhîm ujamÿnh rax nê. Ja pyrâ nê kot paj mê ixte Tîrtûm kapêr o mê ajahkre ho ri mê akôt ixpa xwÿnhjaja nhûm Tîrtûm nhÿrmâ mê ixâpênh pânâ mê inhma amnhîrer mex nê.

Nê te mê ate Tîrtûm nhô ixkre pyrâk. ¹⁰ Nê pa te ixpê Tîrtûm mâ ixkre hâ ixâpênh xwÿnh pyrâk jakamâ na pre Tîrtûm mê akaxyw tanhmâ ixto pa mê amâ tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri mê akôt ixpa. Te ixte ô ixkre kaxyw âm xâ maati xâw pyrâk o mê anhîpêx. Jao mê amâ kapêr jarênh o ri mê akôt ixpa. Mê ate amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw. Tâ na ka prem hkôt amnhî xunhwÿr nhûm ixpânhâ Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho mê pa xwÿnh kwÿjaja mê awÿr mra nê mê amâ kapêr jarênh jatur xâm kurê. Nê hprî hâ ho

mê ajahkre ho ri mê akôt pa. Te ho mê kot ixkre krax nhîpêx pyrâk o mê anhîpêx.

Nê kwa mê ate mê ahkre o mê apa xwÿnhjaja kêr ka mê akatât kôt mê ahkre mex râhâ ho ri mê hkôt apa.

¹¹ Nê Jejus Kris tapxipix na pu htem hkôt amnhî xunhwÿr nhûm mê panê mê pahte amnhî tomnuj o hapêx. Jakamâ te kêp kÿxpê ixkre nhîmôk â nôr xâ maatita pyrâk.

¹² Nê na htem tôhâ ixkre nhîpêx kaxyw nê pî htÿx jakâ nê ho hipêx nhûm kritpêw mê kâw mex ry nê kuhê. No na htem tôhâ nojarêt kâw ixkre hâ apê nê pî rerek o hipêx nhûm mê kâw mex ry hkêt nê. Koja rôr nhyre hwÿr mra nê mê kêp hapôk nê homnu. Ja pyrâ nê na hte Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho ri mê pa xwÿnh kwÿjaja te mê kot katât kôt pî htÿx o ixkre nhîpêx ta pyrâ nê katât kôt mê ahkre ho ri mê hkôt pa. No nhûm mê hkwyjaja axtem nê te mê kot pî rerek o ixkre nhîpêx ta pyrâk o amnhî nhîpêx nê htÿx ri Tîrtûm kapêr kwÿm ri tanhmâ mê ahkre hto ho pa. Jao hkwyw ri amnhî nhîpêx râhâ ho ri pa.

¹³ Nê koja mêhō pî htÿx pix o amnhîm ôrkwy nhîpêx hāmri nhûm mêmô arîgro hâ tanhmâ amnhî to nê kêp pôr. No âm hâ pōja pix xêt pa nhûm kâw hikwÿ xâ nê ôkwa éja arî piitâ mex nhûm ixkre hpâm axte hâ pō janhôr o nyw. No koja pî rerek o hipêx nhûm mêmô arîgro hâ kêp pôr hāmri nê piitâ kêp kaxâr pa. Ja pyrâ nê koja nhÿrmâ Krisja akupÿn mê pahwÿr wrÿ hāmri nê mê pahte kâw tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papaja piitâ hâ mê pahpumunh kôt tanhmâ mê pajarênh to. Koja mê pahkwÿjaja mê pahte mê kot pî htÿx o ixkre nhîpêx ta pyrâ nê Tîrtûm mâ mê pahte amnhî nhîpêx mex o mê papa xwÿnhjê xâpênh pumu nê mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê. Hāmri nê hpânâ mê kot pî rerek o ixkre nhîpêx ta pyrâ nê mê kot kâw amnhî nhîpêx mex kêt xwÿnhjê pumu nê mê kot amnhî to mex kêt xwÿnh hâ mê harê.

¹⁴ Nê pî htÿxja na hte tanhmâ amnhî to nê hpôr no âm arî mex nê kuhê nhûm mê piitâ arî mex â omu. Ja pyrâ nê koja Krisja mê kot kâw tanhmâ amnhî nhîpêx mex to ho mê pa xwÿnhjê pumu nê mê kot tanhmâ kâw amnhî nhîpêx to hpânâ mê kâw amnhîre nhûm mê piitâ mê kot amnhî to mex â mê omu. ¹⁵ No pî rerekja na hte pôr nê kaxâr pa. Ja pyrâ nê mê kot Kris mâ amnhî nhîpêx mex hkêt xwÿnhjaja koja Tîrtûm mê kâw amnhîrer kêt nê. Nom arî mê kêp hkra jakamâ koja mê arî kuri htîr tûm nê pa. No âm mê kot Tîrtûm mâ amnhî nhîpêx mex kêt jakamâ koja mê hkwyjê hkînh â amnhîm mêmôj mex kwÿ jamÿnh kêt nê. Te mêhō nhôrkwy kêp hpôr nhûm mê hkukrêx kwÿ jamÿnh kêt nê ÿ kamâ kurûm hapôx pyrâk.

¹⁶⁻¹⁷ E pa mē amā mēmoj jarē. Ra mē ate mar tā mǎn ka mē ra tanhmā amnhī to nē hā ano hkēt rý ko. Nà te mē pahpē Tirtūm nhōrkwỹ pyrāk. Tirtūm nhōrkwỹja ō na. Tā mē pahpē hkra nhūm Karō kot mē pakaxwýnh mǎ gjēx jakamā te mē pahpē ōrkwỹ pyrāk. Jakamā mē kot kapēr kwým ri mē ajahkre o ri mē pa xwýnhjaja te mē kot Tirtūm nhōrkwỹ grǎnh xwýnh pyrāk. Kōja mē nhýrmā amnhī xǎ htýx kamā hamak o pa.

Mēpahte amnhī to jarkrar kēt ā mēpamā karō

Wam Korit̃ 1.10-25

¹⁸ Nē kot kaj mē atō axāhpumunh týx o amnhī to jarkrar o ri apa japēr. Kwa mē jam anhūre nē axte ri ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Nē te mē ate amnhī nē axāhpumunh týx xǎja nhām rēnh par pyrāk o amnhī nhīpēx. Mē paxāhpumunh xǎja pika kamā mē āhpumunh pix jakamā kēr ka mē te amnhī nē nhām rēnh pyrā nē hpānhā Tirtūm xāhpumunh xǎ hkōt pix mǎ amnhī nhīpēx o ri apa. ¹⁹ No pika kamā mē āhpumunh xwýnhjaja Tirtūm noo mǎ te mē hkrǎ pipānh nē htýx ri pata pyrāk. Tirtūm kapēr ā kagǎ htūm kot mē harēnh kot:

Pika ja kamā mē āhpumunh týx ā mē kot amnhī to jarkrar xwýnhjaja Tirtūm noo mǎ te mē kot amnhī to hēx o pa pyrāk. Anē.

²⁰ Nē mǎānēn mē harēnh kot:

Mē kot amnhī xāhpumunh týx ā amnhī to jarkrar o ri mē pa xwýnhjaja na hte Tirtūm mē omu nē mē kot ā amnhī jarēnh anhýr kaprý hā mē harē. Anē.

²¹⁻²² Jakamā kwa kēr ka mē axte mē apē ixkwý rý mē apē Apor kwý hā amnhī jarēnh o ri apa hkēt nē. Mē apē wa ixkwý hkēt kēnā. Nē mē apē nhām mēhō hkwỹ hkēt. Mē pahpiitā mē pahpē Kris kwý na pu mē.

Nē kot puj mē nhýrmā pahtyk tā akupým pahťir nē Tirtūm mē Jejus wa kuri pamex nē pahťir tūm nē ri papa. Jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē.

Nē jarāhā mēmoj piitā mē panhōō. Nē kormā mēmoj kot amnhīrīt kēt xwýnhjaja haxwýja mē panhō na. Ām mēmoj piitā mē panhō jakamā te mē pahpē mēmoj piitā mēō pahi pyrāk. ²³ No mē papajaja axtem Kris kēp mē panhō Pahihti. Nē Tirtūm kēp Kris nhō Pahihti.

4

Tirtūm pix kot tanhmā mē pajarēnh to xwýnh ā harēnh

Eprēw 13.17

¹ Nē mē pajaja mē expē mē anhō pahi hkēt. Ām mē ixte Kris mǎ tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa xwýnh pix jakamā Tirtūm kormā kapēr kwý ho amnhīrīt kētja na pa htem mē

amā ho amnhīrīt o ri mē akōt ixpa. Ja kaxyw na pre mē ixunhwý. ² Na pre Kris tanhmā mē inhmā kapēr to nē mē inhmā:

—E kēr ka mē ixkapēr pix o mǎn mē ahkre ho ri mē hkōt apa. Anē.

³⁻⁴ Kumā pix mǎ ixte amnhī nhīpēx o ri ixpa jakamā kōja tapxipix ixte kām amnhī nhīpēx ā ixpumunh kōt tanhmā ijarēnh to. Ixte kām amnhī nhīpēx mex ā ijarē rý ixte kām amnhī nhīpēx mex kēt ā ijarē. Ām tapxipix kōja tanhmā ijarēnh to. No kōja nhām mēhō rý mē atō ā ijarēnh anē pa ama nē ām ama. Rý papam tanhmā kām ixte amnhī nhīpēx mex to hā kām amnhī jarēnh japēr hāmri nē ām ixtýx kām ā amnhī nhīpēx anhýr ā amnhī jarēnh kaprý. Pahihti Kris pix kot hpri hā mē pahte amnhī nhīpēx kōt pahpumunh jakamā tapxipix kōja tanhmā mē pajarēnh to.

⁵ Jakamā kwa kēr ka mē ri mē kot Tirtūm mǎ tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē omunh xǎ hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Kōja nhýrmā Pahihti Krisja akupým mē pahwýr wrý nē rí tām tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh xǎ hkōt tanhmā mē pajarēnh to. Nē mē kot hpimxur pē tanhmā amnhī tomnuj to ho mē pa xwýnhjaja nhūm mē piitā mē noo mǎ mē kām ja ho amnhīrīt nhūm mē ja hā mē omu. Nē mē pahpiitā mē pajamaxpēr xǎ ho amnhīrīt nhūm mē piitā hpri hā ja hā axpēn pumu. Hāmri nhūm Tirtūm rí kormā mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa xwýnhjē jarē.

⁶ E Jejus kōt ixkwýjaja. Nà na pa ā mē amā Apor mē wa amnhī jarēnh anē. Mē ate inhmar nē Tirtūm kapēr ā kagǎ hkōt tanhmā wa ijarēnh to kaxyw. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē ahpýnhā tanhmā mē ixte Kris kapēr jarēnh xwýnhjē jarēnh to hkēt nē. Nē axpēn mǎ mē ijarēnh o:

—Nà tām kot Kris kapēr jarēnh mex o kot hkwỹjē jakrenh jakamā kot paj hkōt pix mǎ mǎn ri ixpa.

Anhýr o axpēn mǎ mē ixtō jarēnh kēt nē. Kot kaj mē ā mē ixtō jarēnh anē nē te mē ixtō jarkrar pyrāk o amnhī nhīpēx. ⁷ Kwa mēhō na pre mē amā tanhmā ri mē ijarēnh to ka mē mar xǎ hkōt ā mē ijarēnh anē? Nē mē ixkapēr mex ā mē ixkwýjē jarē nē mē ixkapēr mex kēt ā mē ixkwýjē jarē. Nà na ka mē ām amnhī krǎ hkōt ā mē ijarēnh anē nom Kris xāhpumunh xǎ ho ā mē ijarēnh anhýr kēt nē. Ām mē ixte Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjaja na pa prem mē amā mēmoj jarē ka mē ama nē mē inhý hā hkōt axāhpumunh mex nē. No amnhī krǎ hkōt mē axāhpumunh kēt kēnā kot ka kēt mē ā ahpýnhā tanhmā mē ixtō jarkrar anhýr to ho ri apa.

⁸ Te mē ate Apor mē wa ixrom Tirtūm kapēr mar par nē hkōt amnhī nhīpēx mex

pyrâk. Te wa ixrom mê ate Jejus nhîhkô hâ mê ho amnhîptâr pyrâk. Hêxta waa nê. Kop apu âm hâmbri mê ate îhkô hâ mê ho amnhîptâr ronhîx pa ijaxwýja mê apyrâ nê â amnhî nhîpêx anê. Hâmbri nê ixkînh tîx kumrêx. ⁹ Nom ja kot anhîr kêt.

*Jejus nhî hâ mê ahkre xwýnhjê jarênh
Sikûn Korîṭ 4.8-10; Eprêw 12.1*

Nê mê ixpê Jejus nhî hâ mê ajahkre ho mê ixpa xwýnhjaja te Tîrtûmja axtem tanhmâ mê inhîpêx to pyrâk pa mê inhme x kêt nê ixpa. Te mê ixte gyw kâmb amnhî rên nhûm mê kot mê ixkamâ ôkre kahak pyrâk o na htem mê inhîpêx. Jakamâ na hte mê hkwyjaja mê ixpumu nê ixkapêr ma nê âm mê inhma nê axpên mâ mê ijarênh o:

—Tk. Kot mê ahkreja mexti hâ. Kwa pu mê himex ri.

Anhîr jakamâ te ra mê ixtyk nê mê inhîkwý nhûm mê piitâ mê ixtâ htu nê mê ixpumunh nê ma pa pyrâk o amnhî nhîpêx. Jakamâ na htem mê ixte mê ahkre ma nê âm kuma nê ma pa. Nom Tîrtûm kapêr o mê wrîk xwýnhjaja na htem ja hâ mê pahpumu nê axpên mâ mê pajarênh o:

—Kwa mê kot Jejus â mê hipêx kati htâ nhûm mê ari hkôt amnhî nhîpêx mex nê aa hkaga hkêt nê. Hêxta waa nê. Nâ âm hâmbri na htem â amnhî nhîpêx anhîr o pa. Anê.

¹⁰ Na hte mê kot mê ixkapêr mar xwýnh kwýjaja kâmb mê ixkînh kêt nê tanhmâ mê ixto kapêr punuj to. No mê kajaja nhûm mê â mê ato kapêr anhîr kêt nê. Na htem mê ixkrâ pipânh â mê ijarê no mê kajaja nhûm mê Kris nhî hâ mê axâhpumunh tîx â mê ajarê. Nê mê ixte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex kêt â mê ijarê no mê kajaja na htem Tîrtûm kôt mê ate amnhî nhîpêx mex â mê ajarê. Nê mê kot mê ixkamâ ôkre kahak tîx tâ mê akamâ ôkre kahak kêt nê mê kâmb mê akapêr mar prâm nê. ¹¹ Na pa htem ari Kris â ixpunuj nê ixpa. Nê mê inhmâ prâm nê mê inhmâ kôr nê ri ixpa. Nê mê ixê pikaxônhere nê ri ixpa. Nhûm htem Kris â mê ixtak rûnh nê. Pa mê inhôrkwy hkêt nê nhâm ri ixpa nê nhâm ri ixpa. Na pa htem ari â amnhî nhîpêx anhîr o ri ixpa. ¹²⁻¹³ Nê ixâpkur xâ kaxyw ixâpên rûnh o ri ixpa. Nhûm hte mê kâmb Jejus prâm kêt xwýnhjaja mê ijaarý ho pa htâ pa mê amnhî kurom mê kâmb ixkapêr mex nê mê kâmb:

—E kê Tîrtûm mê ato mex nê ka mê amex nê apa. Anê.

Nê mê kot mê inhîpêx kati htâ pa htem mê kutâ amnhî to htîx nê ari mê hkôt ixpa. Na htem te mê kot ahpunuj nhîpêx pyrâk o mê inhîpêx nê mê ixwýr mrar kêt nê. Á na htem mê ixte Jejus nhî hâ mê ahkre o mê ixpa xwýnhjê nhîpêx anê.

Pawre te kêp mê hpâm pyrâk â kot amnhî jarênh

Wam Tesarôn 2.11-12

¹⁴⁻¹⁵ E Kris kôt ixkwýjaja. Na pa â mê amâ kagâ nê mênh anê. Nom mê ate inhmar nê amnhî kamâ apijaam kaxyw kêt. Inhma mê ajapê jakamâ na pa â mê amâ ixkapêr nê hâ kagâ nê mênh anê. Na mê ra ohtô nê ixpânhâ mê awýr pa nê mê amâ Tîrtûm kapêr o mê ajahkre. Nom ixkumrêx na pa pre mê amâ kapêr jarê ka prem inhma nê Kris hkôt amnhî xunhwý nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr tîx nê. Jakamâ paxipix te ixpê mê apâm nhûm te mê apê ixkra pyrâk. ¹⁶ Jakamâ kwa mê ixte amnhî nhîpêx kôt ixpumu nê ixkôt mân kêt mê amnhî nhîpêx o ri apa. ¹⁷ Á mê ate amnhî nhîpêx anhîr kaxyw na pa pre ijamaxpêr nê ma mê awýr Ximotre mê. Haxwýja Kris kôt te kêp ixkra pyrâk. Nê inhmâ hapêê. Na hte jar Kris mâ tanhmâ amnhî nhîpêx mex to ho pa. Tâ pa pre mê awýr kumê. Kojâ ma mê awýr mô nê pøj nê mê amâ Kris kapêr jarênh o ri mê akôt pa. Nê mê amâ tanhmâ ijarênh to nê mê amâ:

—Nâ Pawre na hte Jejus Kris jamaxpêr kôt hamaxpêr o pa. Nê kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o pa. Nê kri piitâ hkôt mê kot urâk nê â amnhî nhîpêx o pa anhîr kaxyw mê ahkre mex o pa. Anê.

¹⁸ Nê na xep mê akwýjaja te ra âhpumunh tîx pyrâ nê tanhmâ ijarênh to nê ijarênh o:

—Pawreja akupýn mê pahwýr môr â amnhî jarênh tâ koja akupýn môr kêt nê kâmb ga. Âmb kapêr kati xwýnh na.

¹⁹ Anhîr â ijarênh tâ koja Tîrtûm kâmb tokyx ma mê awýr inhmôr prâm hâ kot pa ma mê awýr inhmôr kurê kumrêx. Hâmbri nê pøj nê ixprî hâ â mê kot ixto kapêr anhîr xwýnhjtajê pumu. Nê mêhō kot â mê kâmb ijarênh anhîr xwýnhja â ahkukja. ²⁰ Tîrtûm krajaja na htem hkôt pix mâ amnhî nhîpêx jakamâ na htem hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê omu nê rî kormâ kêp hkra hâ mê harê. Tâ kot paj nhîrmâ mê awýr pøj nê â ixto kapêr anhîr xwýnhjê pumu nê ixprî hâ mê kot amnhî nhîpêx â mê omu nê rî kormâ tanhmâ mê harênh to. Jao Tîrtûm nhî hâ mê kot mê ajahkre hâ mê omu rý amnhî krâ hkôt mê kot mê ajahkre hâ mê omu nê rî kormâ tanhmâ mê harênh to. ²¹ Jakamâ kwa mê tokyx ixkutêp tâmb amnhî nhîpêx o ri apa. Kêr pa mô nê mê awýr pøj nê mê ate tâmb amnhî nhîpêx â mê apumu nê ixkînh nê. Nê mêmōj tâ mê amâ ixâkjêr kêt nê. Nê mê amâ ixkapêr mex pix o ri mê amâ ixkapêr. Te mê hipêxâ kot hkrajê mâ kapêr mex pyrâk o mê amâ ixkapêr mex nê. Hâmbri pu mê axpên pumu nê pahkînh nê.

5

Mêhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā harēnh

Sikūn Korîṭ 2.5-11

¹ Nê kwa na pa pre tee ri mē anhiōja jarēnh ma nê ixkaprī htyx nê. Na xep hte amnhī tomnuj t̄yx pē nā puro hā hpijaām kêt o pa. Kwa mē pahpē Kris kwýjaja mē pahte ā amnhī nhīpēx anhýr kêt nhūm mē kot Kris kôt amnhī xunhwýr kêt xwýnhjaja haxwýja ā amnhī nhīpēx anhýr kêt tā nhūm ra mē anhiōja kot Kris kôt amnhī xām tā ā amnhī nhīpēx anē. Kwa ja omnuj t̄yx kumrēx. ² Na xep ri ā amnhī nhīpēx anhýr o pa ka mē ja hā omu nē ām omu nē nē tanhmā kām nē hkêt nē. Amarī hā omunh o ri hkôt apa. Mē ate Tirtūm kôt axāhpumunh t̄yx ā amnhī jarēnh tā no ām ja hā omu nē ām hā omu nē nē tanhmā kām nē hkêt nē. Kwa nā. Mē tee ri kot ā amnhī nhīpēx anhýrja ā omu nē akapri nē hkêt wehe. Nē mē tokyx amnhī nē hano kē mē akôt Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwýr axte mmar kêt nē.

³⁻⁵ Ixte mē apē awry htā ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā harēnh ma nē hkukamā tanhmā ijamaxpēr to. Nā ra ixte mē awýr ixpōx ronhýx pa mē ato akuprō. Pahihti Jejus nhý hā mē ato akuprō nē mē amā kot amnhī tomnuj xwýnhja jarē nē mē anē hanor kurē kumrēx. Jakamā e kēr ka mē māmri ā amnhī nē hipēx anē. Mē panhō Pahihti Jejus nhý hā amnhī nē hano nē te Satanasti mā rer pyrāk kē tee ri ja hā amnhī pumu nē tokyx kām urer japēr. Hāmri nē akupým tām amnhī nhīpēx. Kē nhýrmā Pahihti akupýn mē pahwýr wrý nhūm ma mē pahkôt ō krī hwýr api.

⁶ Mē ate Tirtūm kapēr jarēnh mar mex ā amnhī jarēnh tā kormā amnhī nē ā kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnhja janor kêt nē. Kwa mē tokyx amnhī nē hano. Na htem pāwti nhīpēx kaxyw nē kamā kot ho hikot xā ho hkryre nē kamā kurē nē gaa nē rī ho piitā hikot pa. Ja pyrā nē kot ka mē amnhī nē kot amnhī tomnuj xwýnhja janor kêt nē hāmri nē gaa nē ra urāk nē apiitā ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa.

⁷ Kwa mē tokyx amnhī nē hano. Kēr ka mē arī amnhī to mex pix o ri axpēn kôt apa nē tām ri amnhī nhīpēx o ri axpēn kôt apa. Na pre ra Jejus Kris mē pahte amnhī to mex o papa kaxyw mē panē ty. Mē pahpiitā mē panē ty. ⁸ Jakamā na pu htem ām amnhī to mex pix o ri papa. Nē tām amnhī nhīpēx o ri papa. Jao tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkêt nē.

⁹ Nē wam ixte mē awýr kagā nē mēnhata kamā na pa pre mē amā:

—Kēr ka mē nhām mē kot mēniyē kamā hpijaām kêt o mē pa xwýnhjē hkôt ri apa hkêt nē. Ām ri mē hkāx ā apa.

Anhýr o mē amā hā karō. ¹⁰⁻¹¹ Nom na pa pre mē piitā ā mē nē mē akurē anhýr kêt nē. Ām mē kēp Kris kwý hā amnhī jarēnh tā ā ri amnhī tomnuj anhýr xwýnh pixjaja na pa pre mē nē mē akurē. Koja mēhō kēp Kris kôt mē pahtō rý mē pahtōx ā amnhī jarēnh tā mē kamā hpijaām kêt o ri pa ka mē ja hā omu nē hkôt ri apa hkêt kurē kumrēx.

Nē mē kām nhām mē hkukrēx kīnh o kām ho ō hprām o ri mē pa xwýnhjaja.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām mex ā harēnh o ri mē pa xwýnhjaja.

Nē mē kot axpēn to kapēr punuj o ri mē pa xwýnhjaja.

Nē mē pipānh o ri mē pa xwýnhjaja.

Nē axpēn pē ri mē āhkīnh o mē pa xwýnhjaja.

Koja mēhō kēp Kris kwý hā amnhī jarēnh tā ā amnhī nhīpēx anhýr o ri pa ka mē ja hā mē omu nē hkôt ri apa hkêt kumrēx. Nē mē kutā axāpkur kêt nē. Ām mē hkāx ā ri mra.

No mē kēp Kris kwý hkêt xwýnhjē nē na pa pre ā mē akurē anhýr kêt nē. Mē piitā ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr o pa kēnā. Na htem axpēn kām hpijaām kêt o ri pa.

Nē mē kām axpēn kukrēx kīnh o kām ho ō hprām o ri pa.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām amnhī jagrer pē amnhī to hwýr o pa.

Nē mē axpēn pē āhkīnh pix o pa.

Kris kwý hkêt xwýnhjaja na htem ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Tā tanhmā kot ka wem amnhī to nē mē hkāx ā ri apa? Mē piitā ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr kēnā. Kōt puj mē nhýrmā Tirtūm nhō krī mex wýr api nē rī kormā mē hkāx ā ri papa.

¹²⁻¹³ Nē mē kēp Kris kwý hkêt xwýnhjaja na pa hte mē kot amnhī tomnuj ā mē omu nē ām mē omu nē tanhmā hā mē kām nē hkêt nē. Tirtūm tām koja nhýrmā ja hā tanhmā mē hipēx to. No koja Kris kôt mē pahtō rý mē pahtōxjē hō tanhmā amnhī tomnuj to ho pa pu mē pahtō ja hā omu nē nē tanhmā kām pakapēr to kurē kumrēx. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē amnhī nē Kris kôt akwýjē hō kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa xwýnhjē jano. Ā harēnh kot anhýr.

6

Mē pahte Kris kwýjē ho pakapēr kêt Matēwre 5.38-40

¹ Nē na ka xep htem Kris kôt atō rý atōxjē hō mē ka wa tanhmā axpēn tomnuj to nē axtem nē juisti hwýr axpēn to mra. Mē apyrā nē kēp Kris kwý hkêt tā ka htem ma hwýr amnhī to mra nhūm war axpēn tā war ama nē tanhmā war ajarēnh to. Kwa mon ka htem axtem nē ā Kris kwý hkêt xwýnhjē hwýr mē amnhī to amrar anē? Kēt mē Kris

kôt anhiô hwÿr mǎn kêt mē amnhî to mra nē kumâ mǎn amnhî jarê kē axpēn tā war ama nē axpēn tā tanhmā war amâ kapēr to.

² Ra mē ate ja mar tÿx tā hkôt amnhî nhîpêx kêt nē. Mēmoj ăm grire htâ ka wa tokyx akupÿm hǎ tām axpēn xām kêt nē. Rÿ Kris kôt war atôjê hō hwÿr wa amnhî to atēm nhûm akupÿm tām axpēn tā war axām kêt nē. Ăm axtem nē mē kēp Kris kôt mē atô hkêt xwÿnhjê hwÿr amnhî to mra. Kwa mē ă amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Mē pahpê Kris kwÿjaja kot puj mē nhÿrmā Kris nhîhkô hǎ mē kēp hkwy hkêt xwÿnhjê tanhmā mē harēnh to. ³ Nē Tirtûm kapēr o mē wryk xwÿnhjaja kot puj mē mǎānēn nhÿrmā tanhmā mē harēnh to ho pahkrî. Jakamā kwa mǎmrî ă mē pahte amnhî nhîpêx anhÿrja kukamâ akupÿm tanhmā axpēn xunhwÿr to ho apa. Mēmoj tām atôjê hō wa kot tanhmā axpēn to hǎ wa omu nē tokyx akupÿm axpēn tā wa kām akapēr kē wa tokyx akupÿm tām axpēn nhîpêx. Ă mē kot axpēn nhîpêx anhÿr o paja na kêt mex. ⁴ No na ka xep htem arî Kris kôt mē akwÿ hkêt xwÿnhjê hwÿr axpēn to mra nē mē kām amnhî jarê. Kwa mē ri ă amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. ⁵ Mē tokyx tee ri ja hǎ amnhî pumu mē amnhî kamâ apijaam kêt wehe. Xâ mē akamâ Kris kôt mē atôjê hō pixire nē kot tām akupÿm mē axunhwÿr kaxyw amrakati kumrêx? ⁶ Na ka xep htem mēmoj tǎ axpu. Kris kôt mē atôjê hō mē mēmoj tǎ axpu nē ra mē kēp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê hwÿr amnhî to mra. Kot tām akupÿm mē unhwÿr xwÿnhjê hwÿr amnhî to mra.

⁷ Mē apijapu ho apa jakamâ na ka mē amnhî tomnuj tÿx nē. Hāmri nē te mē apê Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê pyrâ nē mē hwÿr amnhî to mra. Kwa kwâr Kris kôt anhiô mǎmrî apê ahkî rÿ tanhmā anhîpêx to. Ka mē ăm amnhî tǎ omu kē tapxipix tanhmā amnhî tomnuj to. ⁸ Ja mex tām mē ate ă amnhî nhîpêx anhÿr kêt. Na ka htem axpēn pē ahkî. Mē ate Kris kôt axpēn to atô nē atôx tǎ axtem nē ă axpēn nhîpêx anê. Te mē apijaam kêt pyrâk o amnhî nhîpêx o ri apa. ⁹⁻¹⁰ Mē kot tanhmā amnhî tomnuj to xwÿnhjaja koja mē nhÿrmā ma Tirtûm nhô krî mex wÿr ăpir kêt nē. Ra mē ate ja jarēnh mar tÿx.

Mēmyjê hō kot nhām mēnijê hō ho amnhî kati xwÿnhjaja.

Nē mēnijê hō kot nhām mēmyjê hō ho amnhî kati xwÿnhjaja.

Nē mēnijaja axtem nē mē kot amnhî ho mjên o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mēmyjaja haxwÿja axtem nē amnhî ho hprô ho ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē ăhkînh o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē kām nhām mē hkukrêx kînh o kām ho ô hprām o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē ri mē pipānh o mē pa xwÿnhjaja.

Nē ri axpēn to kapēr punuj o mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē kot amnhî to sânti hwÿr o mē pa xwÿnhjaja.

Ă mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjê piitâ koja mē Tirtûm nhô krî hwÿr ăpir kêt nē.

¹¹ Kormâ mē ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka pre mē akwÿjaja ă amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Tām amnhî kaxyw Jejus kôt ajamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwÿ. Hāmri nhûm Tirtûm Karô mē Pahihti Jejus Krisja wa mē anê mē ate amnhî tomnuj piitâ rēnh pa nē mē apê Tirtûm kra hǎ mē axunhwÿ nē amnhînh mē ate amnhî to mex xwÿnhjê ă mē ajarê.

Mē pahte tām amnhî nhîpêx o papa hǎ mē pamâ karô

Matêwre 5.27; Rômân 12.1-2; Epes 5.3; Korosê 3.5; Wam Tesarôn 4.1-8

¹² Nē na ka hte mē akwÿjaja amnhî jarēnh o:

—Nā na pa hte pa inhām tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xǎ hkôt amnhî krâ hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. Anê.

Mē ate ă amnhî jarēnh anhÿr tǎ no ăm mē ate amnhî jarēnhja mex kêt. Mēmoj piitâ mē pamâ mex kêt. Na pu htem pamâ hprām xǎ hkôt mēmoj to anê nē gaa nē ra ho amnhî pyrâ nē ho anhÿr pix o papa. Nē gaa nē kām panhûrer kêt kumrêx. Jao ra pahpipānh pix o ri papa. Rÿ paxêx pix o ri papa. Rÿ paxăhkînh pix o ri papa. Jakamâ kēr pu mē pamâ tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xǎ hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to ho papa hkêt nē. Ăm amnhî mē amnhî kaxyw Jejus mǎ pajamaxpēr pix nē.

¹³ Nē na htem amnhî jarēnh o:

—Nā kot paj inhām prām nē mǎmrî mēmoj ku. Nē inhām nhām mēhō kamâ ixpijaam kêt prām nē mǎmrî ă amnhî nhîpêx anê. Ja tanhmā inhām kute hkêt. Anê.

Tām koja nhÿrmā Tirtûm mē panhîja o hapêx pa. Na pre mē pahte nhām mē kamâ pahpijaam kêt o papa kaxyw mē panhîpêx kêt nē. Ăm mē pahte mē panhîpêx xwÿnhjê maatija mǎ tanhmā amnhî nhîpêx mex to ho papa pix kaxyw na pre mē panhîpêx.

¹⁴ Nē na pre Pahihtija ty nhûm Tirtûm akupÿm ho hûr. Ja pyrâ nē kot puj mē nhÿrmā mē pajaxwÿja ty nhûm akupÿm mē pahto mē pahûr. Ja kaxyw tapxipix pix na ăhpumunh tÿx o ăhpumunh tÿx. ¹⁵ Na pu htem Kris kôt amnhî xunhwÿr kôt pahpê hkwy nē te pahpê î pyrâk. Jakamâ kwa mē ja hǎ anohtÿx nē axte nhām mē hkuprÿjê hwÿr amrar nē mē ho amnhîkati hkêt nē. Tirtûm kēp ja omnuj. Te mē pahte Kris nhî pyrâk jakamâ kot kaj mē ă amnhî nhîpêx anhÿr jao te Kris tām kot ă amnhî nhîpêx anhÿr o pa pyrâk. Kwa ja mex kêt. Xâ kot we Krisja ă amnhî nhîpêx anê? Nā koja ă amnhî nhîpêx

anhÿr kêt nê. ¹⁶ Tirtûm kapêr ā kagā htûm kot ja jarênh kot:

Kot ka mē atō mēnijê hō ho aprō nhûm kêp aprō kumrêx. Hāmri nê te ra war atipxi pyrāk o axpên nhîpêx. Anê.

Ā kot aprō mē wa ajarênh anhÿr jakamā kwa kêr ka mē atÿx ri nhām mē hkuprÿjê hwÿr apa hkêt nê. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê Tirtûm noo mā te ate aprō kuhpa hā hkuprÿta o aprō pyrāk. Te wam aprōta kuhpa hā war atipxi pyrāk. ¹⁷ Na pu htem Pahihti Jejus Kris kôt amnhî xunhwÿ nhûm amnhî tā mē pahpumu nê mē pamā Karō gō nhûm mē pamā agjê. Pu mē ra Karōja kôt te ra Jejus mē wa pahtipxi nê ri papa pyrāk o axpên nhîpêx. Jao Kris jamaxpêr mē mē pajamaxpêrja te wa kot axpên pyrāk. Nê Kris kot amnhî nhîpêx mē mē pahte amnhî nhîpêxja te kot axpên pyrāk.

¹⁸ Jakamā kwa kêr ka mē amnhî prō pix tânopxar o ri apa. Nê mē anijaja amjên pix tânopxar o ri apa. No mē nhām mēmyjê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nê. Nê mē amyjaja nhām mēnijê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nê. Kot ka mē nhām mēmoj tanhmā omnuj kute ho anê no ām amnhî nhî homnu hkêt nê. Nom kot kaj mē nhām mēnijê ho amnhîkati rÿ nhām mēmyjê ho amnhîkati hāmri nê ra amnhî nhî homnu hpa. ¹⁹ Mē panhî kamā na hte Tirtûm Karō agjê nê kamā hkrî. Tirtûm na pre mē pahwÿr kurê nhûm mē pahkarō mā agjê pu mē te mē pahpê ôrkwÿ pyrāk. Jakamā na pu htem amnhî krā hkôt pahÿtÿx ri mēmoj tanhmā ho ho papa hkêt nê. Ām Tirtûm jamaxpêr xā hkôt pix mā na pu htem tanhmā mēmoj nhîpêx to ho papa. ²⁰ Na pre ra Jejus mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrêr kaxyw mē pahpiitā mē panê ty. Te htyk o amnhîm mē pajaprôr pyrāk o mē panhîpêx. Jakamā kwa kêr pu mē ām hkôt pix mā măn ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri papa. Kê mē pahkwÿjaja ja hā mē pahpumunh kôt Tirtûm mā mex o mex ā harênh o ri pa.

7

Mē mjên mē mē hprō wa kot axpên to mex ā mē pamā karō

Ep̃es 5.22; Korosê 3.18; Eprêw 13.4

¹ Nê ota mē ate ixwÿr kagā nê mēnhta na pre ixwÿr pōj pa omu. Nê kamā mē ate mē aprō hā ixkukjêr xwÿnhpa pa kamā harê nê omu. Tā kot paj mē amā tanhmā harênh to ka mē inhma.

Nā kot ka mē amyjê hō amā aprō hkêt nê ahte ri apa hprām nê kam nê aprō hkêt apa. Ja tanhmā kute hkêt. Nom kêr ka mē hkuprÿjê ho presija ho ri apa hkêt nê. ² Na htem tōhā kām hprō hprām kêt nê ri pa nê gaa nê mē hkuprÿjê hō pumu rÿ mē kêp mē

hprōjê hō pumu nê kamā hpijaam kêt o ri pa. Ja pymaj kêr ka mē amyjaja māmri aprō nê mē anijaja māmri amjên.

³ Nê mē anijaja. Koja mē amjên akamā hkurê ka mē māmri kām amnhî gō kê mē anî. Nê mē amyjaja määnên. Koja mē aprō mē akamā hkurê ka mē māmri mē anî. ⁴ Ām ka amā tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx kêt nê. Määnên amā aprō kot kām tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xā hkôt määnên hkôt kām amnhî nhîpêx.

⁵ Nê kot kaj mē mēmo arigro hā amā Tirtûm mā amnhî jarênh rÿy hprām japêr. Hāmri nê aprō mā:

—E kot puj jarāhā axpên to amnhîkati hkêt nê. Kot puj ām Tirtûm pix mā amnhî jarênh o amÿkry. Anê.

Hāmri nê māmri ā amnhî nhîpêx anê. No kwa kêr ka mē ām ja ho anhÿr o apkati pixi nê kām anhÿre. Nhûm jāā ka mē amā axpên to amnhîkati hprām nê māmri tanhmā axpên nhîpêx to. No kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt o hā atā apkati xohtō nê gaa nê ra akurê xāj axtem nê Satanasti jamaxpêr o ajamaxpêr. Jao nhām mēhō ni hwÿr mra nê aprō kuhpa hā kamā akurê ho kamā apijaam kêt. Rÿ nhûm mēnijaja nhām mēmyjê hō hwÿr mra nê mjên kuhpa hā kamā hkurê ho war axpên kamā hpijaam kêt.

⁶ E mē ate ja hā ixkukjêr jakamā na pa ā ixprî hā mē amā ja jarênh anê. Ka mē akwÿjaja amā aprō hprām nê māmri aprō nê ri apa. Nê mē akwÿjaja amā aprō hprām kêt nê māmri aprō hkêt nê ri apa. Nom kot pa paa mē amā mē aprō hā ixāmnên kêt nê. Ka mē kam amnhî krā hkôt ajamaxpêr xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to. ⁷ Na pa hte ixprō hkêt nê ri ixpa nom inhma ja mex pa hte ahte ixpa.

Mē mjên kêt nê mē hprō kêt xwÿnhjê jarênh

Nê kormā mē aprō hkêt xwÿnhjaja. Ka mē ixpyrā nê aprō hkêt nê ri apa ronhÿx inhma ja mex nê. Na hte mēmy hkwyjaja hprō kêt nê ri pa nhûm Tirtûm ja hā mē omu nê tanhmā mē ho nhûm mē mex nê ri pa nê mēnijê kamā hkurê ho mē kamā hpijaam kêt o ri pa hkêt nê. No na hte mē hkwyjaja hprō hkêt nê ri pa nê gaa nê ra hkurê xāj mēnijê kamā hpijaam kêt. Ā mē ate amnhî nhîpêx anhÿr pymaj kêr ka mē amā aprō hprām nê māmri aprō. Tirtûm mā ja mex kênā.

⁸ E mē aprō hkêt nê mē amjên kêt xwÿnhjaja. Nê ra mē apê mē aprō htyk rÿ mē amjên htyk xwÿnhjaja. Pa mē amā mēmoj jarê. Nā kot kaj mē ixpyrā nê mē aprō hkêt nê ri apa rÿ mē amjên kêt nê ri apa nhûm ja inhma mex nê. ⁹ No kot ka mē atō ra akurê japêr nê māmri aprō rÿ māmri amjên. Ja määnên tanhmā kute hkêt.

Mê pahte axpên kaga hkêt â mê pamâ karô

Matêwre 5.31, 19.3-9; Makre 10.2

¹⁰ E kot paj hpânhâ ra mê ate axpên to amjên nê axpên to aprô xwýnhjê mâ ixkapêr. Nom kot paj amnhî krâ hkôt tanhmâ ixkapêr to hkêt nê. Pahihti Jejus Kris kapêr xâ hkôt kot paj mê amâ ixkapêr. Jakamâ e kêr ka mê anijaja mê amjên kaga hkêt nê. ¹¹ Nom kot kaj mê tanhmâ ajamaxpêr to nê hkaga japêr hâmrî nê ahte ri apa nê axte nhâm mêhō ho amjên kêt nê. Rý tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr nê māmri akupým amjênta wýr tē nê akupým hkôt ri apa. No kêr ka mê axte nhâm mêhō ho amjên kêt nê.

Nê ra mê amyjaja kêr ka mê ajaxwýja â amnhî nhîpêx anê nê mê aprô kaga hkêt nê. E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa.

¹² Nê mê ate ixwýr kaga mênh kamâ axpên tâ ixkukjêrta kot paj hpânhâ mê amâ harê. Na Pahihti Jejusja ja hâ tanhmâ inhmâ nê hkêt nê. Âm amnhî krâ hkôt kot paj mê amâ tanhmâ harênh to ka mê inhma.

Ka mê amyjê hō ra Kris kôt amnhî xâm nom nhûm aprô kormâ hkôt amnhî xâm kêt japêr. Nom koja kâm arî ri akôt pa hprâm ka hkaga hkêt nê. Kê arî ri akôt pa. ¹³ Nê mê anijaja. Ka mê ajaxwýja ra apê Kris kwý hâ ri apa nhûm amjên kêp hkwý hkêt tâ arî ri akôt pa hprâm nê arî ri akôt pa ka hkaga hkêt nê. ¹⁴ Kêp Kris kwý hkêt tâ koja akôt Kris kwýjê hkôt ri pa. Rý mê aprô kêp Kris kwý hkêt tâ koja akôt Kris kwýjê hkôt ri pa. Jao Tirtûm kapêr mar o pa nê gaa nê apyrâ nê hkôt amnhî xâm japêr. Nê mê akra kêp Kris kwý hkêt xwýnhjaja haxwýja mê akôt Kris kwýjê hkôt ri pa nê Tirtûm kapêr mar o pa nê gaa nê akôt Jejus kôt amnhî xunhwýr japêr.

¹⁵ Nom koja aprô kêp Kris kwý hkêt â kâm akaga hprâm nê rî tām māmri akaga. Rý amjên kêp Kris kwý hkêt â kâm akaga hprâm nê rî tām māmri akaga. Kêr ka mê kot akaga nê tee ri kâm tanhmâ akapêr to hkêt nê. Kwâr māmri akaga ka ahte ajamakêtkati nê axâmnhix ri apa. Mê pajamakêtkati nê mê pamex nê ri papaja na Tirtûm kâm hprâm.

¹⁶ No koja amjên kêp Kris kwý hkêt tâ kâm mê akaga hprâm kêt nê ka mê hkaga hkêt nê. Rý aprô kêp Kris kwý hkêt tâ ka mê kam hkaga hkêt nê. Koja arî ate amnhî nhîpêx â apumunh o ri akôt pa nê gaa nê rî apyrâ nê Kris kôt amnhî xâm japêr. ¹⁷ Jakamâ kot ka mê aprô rý amjên ra Kris kôt ahte amnhî xâm. Hâmrî nê wa arî ri axpên kôt ri apa ho apa. Na pa hte krî piitâ hkôt Jejus kôt mê pahkwýjê mâ â ixujarênh anhýr o ri ixpa. Tâ kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa.

Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri tanhmâ mê pakute hâ mê pajarênh

¹⁸ Ja pyrà nê kot kaj mê ra amy kwrýt kâ jakâr japêr. Tâ ra Kris kôt amnhî xâm nê arî arâhâ ri apa. Rý amnhî jakâr kêt rāhā hkôt amnhî xâm japêr nê arî arāhā ri apa. Mo kaxyw kot ka kêt amnhî jakâ? ¹⁹ Tirtûm na hte mê pahte amnhî my kwrýt kâ jakâr â mê pahpumunh kôt tanhmâ mê pajarênh to hkêt nê. Rý mê pahte amnhî jakâr kêt â mê pahpumunh kôt määnen tanhmâ mê pajarênh to hkêt nê. Âm mê pahte hkôt amnhî nhîpêx pix â mê pahpumunh kôt na hte tanhmâ mê pajarênh to. ²⁰ Jakamâ kêr pu mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri tanhmâ mê pakuteja arî rāhā ri papa. ²¹ Ka mê akwýjaja ate nhâm mê kâm mê axâpênh o apa htâ Jejus kôt amnhî xunhwý. Tâ kêr ka mê māmri mê kâm axâpênh o ri apa. Nom koja anhō patrāwja amnhî nê mê ajano ka mê māmri ma mra nê amnhî mâ tanhmâ axâpênh to ho ri apa.

²² Nê koja mêhō Kris kôt amnhî xâm. Tanhmân kêp mê ô patrāw rý kot mê kâm mê âpênh xwýnhjê hō. Tâ Kris kôt amnhî xâm hâmrî nê arî amnhî nhîpêx tûm kôt ri amnhî nhîpêx o pa hkêt nê. Ra Kris kôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o pa. Jao ra tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt nê. Te kot ô patrāw punuj kaga nê hpânhâ ô patrāw mex kapêr kôt amnhî nhîpêx pix o pa pyràk.

²³ Na pre Jejus mê pahte amnhî tomnuj piitâ hpānhā amnhîrer kaxyw mê panê ty. Te htyk o kot amnhîm mê pajaprôr pyràk o mê panhîpêx. Jakamâ kwa kêr ka mê jar mê anhō patrāw kôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nê. Mê määnen Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa. ²⁴ Jakamâ kêr pu mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri tanhmâ mê pakuteta pu mê arî rāhā ri hâ papa.

Ra mê pahte amnhî jakâ rý mê pahte amnhî jakâr kêt.

Rý ra mê pahte nhâm mêhō mā paxâpênh o papa rý amnhî mā paxâpênh o papa.

Rý ra mê pahprô nê ri papa rý mê pahprô hkêt nê ri papa.

Pu mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri tanhmâ mê pakuteta âm arî rāhā hâ ri papa. Jao Tirtûm kâm hprâm xâ kôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri papa.

Mê hprô nê mê mjên kêt xwýnhjê jarênh

Matêwre 19.10-12

²⁵ Nê mê ate ixwýr kaga mênhta kamâ na ka mê määnen kormâ mê hprô hkêt xwýnhjê hâ ixkukja. Tâ kot paj mê amâ tanhmâ mê harênh to. Nom Pahihti Jejus Kris na pre ja hâ tanhmâ inhmâ nê hkêt nê. Âm pa kot paj âm amnhî krâ hkôt tanhmâ hâ mê amâ ixkapêr to. Na pre Pahihti mê akaxyw tanhmâ ixkrâ hto pa hte ý hâ tanhmâ mê amâ mēmoj tâ karô hto ho ri ixpa. Jakamâ e mê inhma nê inhmar týx nê.

²⁶⁻²⁷ Nà ra mē kām mē pahkurē xwǎnhjaja Kris ā mē pahomnuj o pa jakamā koja ix-pyrà nē mē hprō hkēt rāhā mē pa xwǎnhjaja ahte ri pa nhūm ja mex nē. Nhūm mē umaj amnhī pix tānopxar o ri pa. Nē mē aprō xwǎnhjaja kēr ka mē kām mē pahkurē xwǎnhjē pymaj mē aprō kaga hkēt nē. Ām pix tānopxar o ri apa.

²⁸ Tā kot ka mē atō amā aprō hprām nē māmri aprō. Ja mǎānēn tanhmā ixpē kute hkēt. Nē mē anijaja mē amā amjēn prām nē māmri amjēn. Ja tanhmā ixpē kute hkēt. Nom kot ka mē akwǎjē pyrā nē aprō rý amjēn. Nē gaa nē akra. Hāmri nē tanhmā mēmoj kute kamā ka tee ri wa mē amnhī kukamā ri ajamaxpēr o ri apa. Ja pymaj na pa hte mē amjēn kēt nē mē aprō hkēt ā mē amā awjarē.

²⁹ Nē Kris tokyx akupýn mē pahwýr wrýk kaxyw jakamā kwa ra mē aprō nē apa xwǎnhjaja. Kēr ka mē amnhī prō nē amnhī kra pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Te ho mē hprō hkēt nē mē pa xwǎnhjaja kot amnhī nhīpēx pyrā nē Kris kutēp kumrēx mā ajamaxpēr pē tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa nē arī kormā aprō nē akrājē ho hapu nē tanhmā mē kutā anojarēt to ho apa.

³⁰ Kris kot tokyx akupýn mē pahwýr wrýk jakamā kwa mē ri amýr o ri mē apa xwǎnhjaja. Kēr ka mē kutēp tee ri amnhī kaprī pix mā ajamaxpēr o akaprī nē ri apa hkēt nē. Nē mē akính nē ri apikunhar o ri mē apa xwǎnhjaja kēr ka mē Kris kutēp amnhī kính xā pix mā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Nē ri mē axujaprōr o ri mē apa xwǎnhjaja kēr ka mē Kris kutēp tanhmā axujaprōr to pix kukamā ri ajamaxpēr kēt nē. ³¹ Nē mē apē mē ate mēmoj to wēnē ho ri mē apa xwǎnhjaja Kris kutēp ām ri mē akukrēx pix kukamā ajamaxpēr kēt nē. Koja mē panhō pika piitā hkót mē pakukrēxja nē mēmoj piitā arī rāhā hkēt nē. ³² Jakamā kot kaj mē akukrēx pix kukamā ajamaxpēr nē amnhī pix kukamā ajamaxpēr nhūm ja apē omnuj nē. Kris kwý pē mē hprō hkēt xwǎnhjaja na htem Pahihti Jejus Kris kām hprām xā hkót pix mā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa hprām. Jao ām pix kutā tanhmā nojarēt to rāhā ho ri pa. ³³ No kēt ra mē hprō nē mē pa xwǎnhjaja na htem hprō pix kukamā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hprām. Jao pix kukamā amnhī nhīpēx o pa. ³⁴ Mē kām Tirtūm kapēr kót amnhī nhīpēx prām tā no ām mǎānēn kām hprō kapēr mar nē hkót kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa hprām.

Nē mēnijaja kot Jejus kót amnhī nhīpēx nē kormā mē mjēn kēt xwǎnhjaja na htem kām Pahihti Jejus kām hprām xā hkót pix mā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hprām. Nē ām pix mā hamaxpēr o pa. Nē ām hkót pix mā amnhī nhīpēx o pa. No ra mē mjēn nē

mē pa xwǎnhjaja na htem arī ri mē hikukrēx tānopxar o pa. Nē mjēn mā hprām xā hkót tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho pa. Jakamā tanhmā kot wem amnhī to nē Jejus kām prām xā hkót pix mā amnhī nhīpēx o pa?

³⁵ E ixte mē ato ajuta kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē. Jakamā na pa mē ate mēhō ho aprō nē mē akurē hkēt nē. Ām mē ate Tirtūm kapēr kót pix mā amnhī nhīpēx o apa hā na pa mē amā karō. Mē ate kumā pix mā ajamaxpēr o ri apa pix kaxyw. Nē kumā pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw na pa mē amā tanhmā mēmoj tā karō hto.

Mē kot mē hprō mā xwǎnhjē jarēnh

³⁶ E kot paj hpānhā mē ate mēhō ho aprō mā xwǎnhjē mā ixkapēr ka mē ixkapēr ma. Nā kot kaj mē atō ate ho aprō mā xwǎnhnta kukamā ajamaxpēr o:

—Nā kot paj ho ixprō hkēt nē. Inhmā hkính tǎx tā kot paj ho ixprō hkēt nē. Kot paj ām ixprō hkēt nē ahte ri ixpa. Anē.

Hāmri nē ahte ri apa. Tā ra tee amnhī kurē kamā ama nē ajamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Mon pa pre ho ixprō hkēt nē ahte ri ixpa? Anē.

Hāmri nē māmri ma hwýr tē nē kām amnhī jarē nē ho aprō. Ra ate aprō hkēt nē ahte ri apa hā amnhī jarēnh tā no ām māmri ho aprō. Ja tanhmā kute hkēt kēnā. ³⁷ Nom kot kaj ho aprō hkēt ā amnhī jarē nē mǎānēn akurē hkēt nē ri apa. Hāmri nē māmri ho aprō hkēt nē ri ahte ri apa. Ja mǎānēn tanhmā kute hkēt. ³⁸ Kot ka ho aprō nē war amex nē apa. Rý kot ka ho aprō kēt nē mǎānēn amex kumrēx nē ri apa. Ja na mex o ate mēhō ho aprō nē ho apata jakrenh.

Mē kēp mē mjēn tyk xwǎnhjē jarēnh

³⁹ E kot paj hpānhā mē apē mē amjēn tyk xwǎnhjē mā ixkapēr. Nā koja amjēn arī htír ri ka ām hkót pix mā axkamē nē hkaga hkēt nē. No koja nhýrmā apē ty hāmri ka tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr hāmri nē amā axte amjēn prām nē māmri axte amjēn. Nom kwa kēr ka mē amnhī pyrā nē Kris kót akwǎjē hō pix o amjēn. No māmri nhām mēhō ho amjēn kēt nē. ⁴⁰ No kot ka mē axte amjēn kēt nē ahte ri apa hāmri nē axāmnhix ri ajamakētkati nē apa. No na pa ām amnhī krā hkót mē amā ā ja jarēnh anē. Mān Tirtūm Karō mā mǎānēn ja mex nē.

8

Sānti hā mē apkur xā jarēnh

Rōmān 14.13-23; Wam Korîṭ 10.14-22, 13.2; Karatas 5.13; Wam Pētre 4.8; Wam Juāw 3.18

¹ Nē mē ate ixwýr kagā mēnhnta kamā na ka prem mǎānēn sānti hā mē apkur xā hā

ixkukja. Tã kot paj mẽ amã tanhmã ja jarênh to ka mẽ inhma.

Nà na hte Kris kôt pahkwý hkêt xwýnhjaja mẽmo karô ho sãnti nhîpêx mã mẽo hkwy nhîpêx nê hwýr o mra. Hãmri nê hpar pê haxwý nê kutã hkôn krã ho rôrôk nê hkrî nê kãm mex o mex ã harê nê kãm amnhî jagrer pê amnhî to kuwý. Hãmri nê kãm amnhî jagrer pa nê akupým amnhîm mẽôta jamý nê ma o mra nê hkwyjê mã ho wênê. Na htem ã amnhî nhîpêx anhýr o pa. Tã na ka prem kagãta kamã mẽ ate mẽ kêp mẽo japrôr nê hkur ã ixkukja. Nà ra mẽ ate sãnti pumunh mex. Æm mẽ kot ìhka pix o hipêx ã omunh mex jakamã na pu htem hã pamã mẽ apkur xãta hkur prãm nê mãmri paxãmnhîx ri kuku. Ja tanhmã Tirtúm pê kute hkêt. Ra mẽ pahte ja pumunh mex. Tã nom kwa kêr pu mẽ ja hã Kris kôt mẽ pahkwýjê mã amnhî to jarkrar o ri papa hkêt nê. Nê ja hã mẽ kurom paxãhpumunh týt ã mẽ kãm amnhî to jarkrar hkêt nê. Kot pu mẽ ã amnhî nhîpêx anhýr o mẽ hamaxpêr o hihtýt hkêt nê. Kêr pu mẽ ãm mẽ kamã paxukapri pê tanhmã mẽ ho mex to ho papa. Nê Kris kôt mẽ hamaxpêr o hihtýt o papa. Æ mẽ pa hte amnhî nhîpêxja na Tirtúm kãm hprãm. ² No koja mẽhõ mẽmoj pumunh týt ã amnhî to jarkrar o ri pa nê ãm tee ri ã amnhî jarênh anhýr kaprý. ³ No koja mẽhõ ãhpumunh týt kêt tã kãm Tirtúm kînh nhũm amnhî tã omu nê kãm hapê nê ho hkra. Kêt ja na mex o mex.

⁴ E kot paj ixprî hã mẽ amã tanhmã sãnti hã mẽ apkur xãta jarênh to ka mẽ inhma. Nà Mëpahpãmja pixii. Axtem hõ hkêt. Nom mẽ kot sãnti nhîpêxta ãm mẽ kot ìhka o hipêx jakamã htîr kêt. Ra mẽ pahte ja jarênh mar týt nê omunh mex. ⁵ Na htem ohtô nê ri sãnti kêp Mëpahpãm ã hkamnhîx o pa. Kaxkwa kamã mẽmo karô nhîpêxja nê pika kamã mẽmo karô nhîpêxja nhũm htem kêp Mëpahpãm ã harênh ho pa. Nom ja kot anhýr kêt. ⁶ Mëpahpãmja ãm pixi ho pixi mex. Më panhõ Tirtúmja. Tãm na pre mẽmoj piitã ho kator pa. Jakamã na pu htem kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa.

Nê mẽ panhõ Pahihti haxwýja pixii. Pahihti Jeus Krisja. Na pre Tirtúm nhîhkô hã mẽmoj piitã ho kator pa. Na pu htem ja hã omunh xã hkôt ri pamex nê ri papa. Ra mẽ pahte ja jarênh mar týt nê omunh mex. Jakamã na pu htem paxãmnhîx ri mẽmoj piitã hkur o papa. Tirtúm kot mẽmoj piitã ho kator par kênã. ⁷ Tã no ãm ham mẽ kot Kris kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja na htem mẽ pahkînhã kãm sãnti hã mẽ apkur xã hkur puma nê. Ham mẽ kot sãnti kaga nê amnhî kaxyw Kris kôt amnhî xunhwýr jakamã kormã Tirtúm kôt amnhî nhîpêx tohtuj anê. Jakamã na htem tee ri sãnti hã mẽ apkur xãja pumu nê hamaxpêr o:

—Nà kot paj ja kur kêt nê. Kot paj anê nhũm apu Tirtúmja pê ja omnuj nê. Anê.

⁸ Nom na kêt hte Tirtúm mẽ paxãpkur xã hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahte amnhî to mex xwýnh ã mẽ pajarênh kêt nê. Kot puj mẽ mẽmoj ku rý mẽmoj kur kêt nê nhũm ja hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pamex ã pajarênh to hkêt nê. Jakamã na pu htem mãmri paxãmnhîx ri mẽmoj tã mẽ apkur xã hkur o papa nê tanhmã amnhî to hkêt nê. ⁹⁻¹⁰ Nom kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ sãnti mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwýr agjêx nê kamã axãpkur hkêt nê. Kot kaj mẽ atô ã amnhî nhîpêx anê nhũm mẽhõ kormã kot Kris kôt amnhî xãm tohtuj anhýr xwýnhjaja hã mẽ apumu nê tee ri hamaxpêr. Axãhpumunh týt ã ate amnhî jarênh tã sãnti nhôrkwy kamã axãpkur o nhý nhũm ja hã apumu nê tanhmã amnhî nhîpêx to wehe? Koja ja kêp omnuj tã apyrã nê tẽ nê axã nê mẽ kutã apku. Hãmri nê apkur pa nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Kwa mon pa axtem nê ri ã mẽmojja kur anê? Nà na pa anê nê ra amnhî tomnuj týt nê. Anê.

Hãmri nê hkapri nê pa. ¹¹ Ate axãhpumunh týt ã amnhî jarênh tã amnhî kôt atôja mex kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kris ra mýrapê htyk tã nhũm ã ate sãnti hã mẽo hkur ã apumu nê tee ri hamaxpêr o Jeus hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nê. ¹² Kormã kot Kris kôt amnhî xãm týt kêt tã tee ri ja hã mẽ apumu nê hamaxpêr mex kêt nê. Jakamã ka Kris noo mã amnhî tomnuj nê. ¹³ Tã ã ixte Kris kôt ixkwýjê nhîpêx anhýr pymaj koja ixtôjê hõ kãm mẽmoj kur pyma nê. Nê htýt ho Tirtúm kêp omnuj ã hkamnhîx. Pa ja hã omu nê ãjaxwýja axte hkur kêt nê. Ixte mex ã omunh tã no ãm kot tee ri ja hã ãxpumunh nê hamaxpêr o:

—Kwa Tirtúm kêp ja mex kêt tã nhũm Pawreja ri kuku. Jakamã kot paj ãjaxwýja urãk nê kuku. Omnuj tãa.

Anhýr o hamaxpêr pymaj kot paj urãk nê mẽmota kur kêt nê. Na pa hte ã Kris kôt ixtôjê mex kukamã ri ãjaxpêr anhýr o ãxpa.

9

Pawre kot amarî Tirtúm kapêr o mẽ ahkre hã amnhî jarênh

Atre 9.1-18, 20.33-35; Sikûn Korîit 11.7-9

¹ Nê ixte Jeus nhý hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjê hõ jakamã na pa hte Tirtúm kapêr o mẽ ajahkre ho ri ãxpa. Na pa pre inhno ho mẽ panhõ Pahihti Jeus pumu nê mẽ amã harênh o ri mẽ akôt ãxpa ka prem inhma nê hkôt amnhî xunhwý. ² Mẽ hkwyjaja kot axpên mã ãxpê Jeus nhý hã mẽ ahkre xwýnh kêt ã ãjarênh tã mẽ kajaja mẽ ate ja hã ãxpumunh mex. Ixte mẽ amã mẽ

ujarēnh mexja jarēnh nhūm mē ate mar nē hkôt amnhī xunhwýrja kukwak ri na ka mē apē Jejus kwýy. ³ Jakamā koja mē atā ixto kapēr japēr kot paj ā mē kām mē ajarēnh anē. ⁴ Nē ixte Jejus nhý hā kapēr jahkre o ixa xwýnh jakamā kot paj inhmā Kris kwýjē kutā amarī ixàpkur prām nē māmri mē kutā apku. Ja tanhmā kute hkēt tā kot paj ā amnhī nhípēx anhýr kēt nē. Kot paj ixàpkur kaxyw nē amnhī pānhā amnhīre nē rī kormā apku. Na pa hte ā amnhī nhípēx anhýr o ri mē akôt ixa. ⁵ Rý kot pa ixkwýjē pyrà nē inhmā Kris kôt ixkwýjē hō ho ixprō hprām nē māmri ho ixprō. Nē wa ma krī piitā hkôt Kris kwýjē kukwak ri ixàpkur o ixa hprām nē wa māmri ā amnhī nhípēx anhýr o ixa. Ja mex kēnā. Na hte ā Simāw Pētre mē Jejus tō kot hapujaja amnhī nhípēx anhýr o pa nhūm ja tanhmā kēp kute hkēt. No ām mē hkīnhā ixprō hkēt na pa hte ri ixa.

⁶ Nē ixkwýjaja na htem apkur xā hpānhā àpēnh o pa hkēt nē. Na htem Jejus nhý hā kapēr jarēnh o ri pa nhūm hte Jejus kwýjaja mē kām mē apkur xā gō nhūm mē amarī hkur o pa. Tā no pa na pa hte Panāpe mē wa ā amnhī nhípēx anhýr kēt nē. Na pa hte wa mry kà ho ixkre nhípēx nē mē kām ho wēnē nē hpānhā amnhīm awjaprō. Na pa hte wa ā amnhī pa kukwak ri ixujaprōr nē ho ixàpkur o ri ixa anē.

⁷ Mē kām pur kām harōj jamýnh o mē pa xwýnhjaja na htem amarī hkwy jamý nē ho apkur o pa. Nē motre jamā o mē pa xwýnhjaja haxwýja amarī hkā kagō janē nē ho hkōm o pa. Nē pōristijaja na hte mē ō pahija mē àpēnh pānhā mē kām amnhīrer o pa. Jajē piitā na htem mē àpēnh pānhā mē kām amnhīrer o pa. Ja pyrà nē te ixpē mē amā ixàpēnh o ixa xwýnh pyràk jakamā ixte mē ajahkreta pānhā kot ka mē inhmā inhō ho apa nhūm ja määnēn mex nē. ⁸ No ām papxipix na pa hte ja mex ā harēnh kēt nē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm haxwýja kot ja mex ā harēnh. ⁹ Kamā na pre finat Mojesja Tirtūm nhý hā harēnh kot: Koja akrit amā àpēnh o pa ka omu nē ho mex nē. Kām ō mex nē.

Anhýr o kot harēnh. Xā na pre Tirtūmja ām mē pahkrit pix kukamā ukapri nē ā harēnh anē nā? Nā kot anhýr kēt. ¹⁰ Määnēn mē pahpē panhī kaxyw na pre ā ja jarēnh anē. Mē pahte mē hpur kām paxāhkre xwýnhjaja nē mē pahte kamā paxujamýnh o papa xwýnhjaja. Jajē kaxyw mē pahte pur kukwak ri amarī paxàpkur o ri papa kaxyw ā pre ā ja jarēnh anē. ¹¹ Tā ja pyrà nē na pa hte mē awýr mō nē mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē akôt ixa. Nē mē akôt ho mē ajahkre ho ri ixa ka htem inhmā ixàpēnh pānhā amnhīrer kēt nē. Ixkwýjaja kot Tirtūm kapēr o mē ajahkre hpānhā mē ate mē kām

amnhīrer tā pa inhmā amnhīrer kēt nē. Na pa pre mē ajahkreta pānhā mēmoj tā mē awýr kēt nē. Ām nhām ixàpēnh ōta kukwak ri na pa hte ixàpkur o ri ixa.

¹² Nē na hte mē ixkwýjaja mē awýr mra nē Tirtūm kapēr o mē ajahkre o ri mē akôt pa. Hāmri nē hpānhā mē apkur xā hā mē awýr ka mē kām mēmoj gō. No kēt pa na pa hte mē urāk nē ixàpkur xā hā mē awýr kēt nē. Kot pa apu hā mē awýr ka mē tanhmā ixto akapēr to nē xspēn mā ijarēnh o:

—Pēr ām mē pahte kām amnhīrer pix kaxyw na hte Pawre mē pahwýr mra nē mē pamā Jejus Kris kot tanhmā mē panē amnhī nhípēx to hā harēnh o pa. Pēr ām apkur xā pix prām xā ā kot mē pamā ujarēnh anhýr o pa. Jakamā kot puj mē kuma nē ām kuma.

Anhýr o xspēn mā ijarēnh pymaj na pa hte mē ajahkre hpānhā mēmoj tā mē awýr kēt nē. Na pa hte ām mry kà ho ixkre nhípēx nē ho wēnē nē ja pix kukwak ri ixàpkur o ri ixa. Nē amarī ri mē ajahkre ho ri mē akôt ixa.

¹³ Nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē àpēnh xwýnhjaja na htem hwýr mē mrar xwýnhjaja mē àpēnh pānhā mē kām amnhīre. Nē mē kot mē kām Tirtūm mā mēmoj nhōr o kuhē xwýnhjaja na htem määnēn mē àpēnh pānhā mē kām amnhīre. ¹⁴ Nē Pahihti Krisja na pre ja hā mē pakukamā pahtā karō kot:

—Kér ka mē kot tanhmā mē amā ijarēnh to ho ri mē pa xwýnhjē mā amnhīrer o ri apa. Anē.

¹⁵ Tā no na pa hte aa mēmoj tā ixàhwýr kēt nē. Nē mē ate inhmā amnhīrer kaxyw pa mē amā ja jarēnh kēt nē. Aa ixte mēmoj tā mē awýr kēt. Kot paj apu anē nē xpijaam nē. Rý kot pa apu anē nē mē akukwak ri ixàpkur o ri ixa hāmri nhūm mē akwýjaja ja hā ixpumu nē hā ijarēnh o:

—Tk. Na hte amarī mē pajahkre o ri pa hkēt nē. Ām mē apkur xā pix prām xā na hte ā mē pajahkre ho pa anē. Anē.

Jakamā na pa hte mēmoj tā mē awýr kēt nē. ¹⁶ Ixte mē amā mē ujarēnh mexja jarēnh o ri ixa htā na pa hte ja hā amnhī to jarkrar o ri ixa hkēt nē. Pahihti Jejus na pre ja hā inhmā karō pa hte kām ho anhýr o ri ixa. Kot paj kām ho anhýr kēt nē ixpunuj nē ri ixa. ¹⁷ Kēp ām amnhī krā hkôt mām tanhmā mē amā ixujarēnh to ho mē akôt ri ixa ronhýx pa hpānhā ixamnhix kàxpore hā mē awý. No ām ā ixte amnhī nhípēx anhýr kēt. Tirtūm tām kot inhmā ja hā karō jakamā na pa hte amarī ixamnhix ri mē amā kapēr jarēnh o mē ajahkre ho ri mē akôt ixa nē mēmoj tā ixàhwýr o ri ixa hkēt nē. ¹⁸ Ixte amarī ri mē amā mē ujarēnh mexta jarēnh o ri ixpaja na inhmā hprām. Ja na inhmā mex. Na pa hte ā amnhī nhípēx anhýr o

ri ixa nhũm ja inhmā mex pa ixkĩnh nê ri ixa. Jakamā na pa hte hpānhā ixāhwyr kêt nê. Nê inhmā mēmoj prām o ri ixa hkêt nê. ¹⁹ Nê nhām mē kām tanhmā ixāpēnh to ho ixa hkêt tā pa hte mē piitā tanhmā mē kām amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixa. Pê mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri ixa. Jakamā na mē ra ohtō nê ixujarēnh ma nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nê hkôt amnhĩ xunhwyr.

Pawre kot tām mē piitā mē hipēx o pa hā amnhĩ jarēnh

Wam Korîṭ 10.33

²⁰ Nê na pa hte Ijaewjê hwyr ixa nê mē kot amnhĩ nhĩpēx kôt amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkôt ixa. Ixte mē kurom Tirtũm kot finat Mojes mā mēmoj tā karō hkôt amnhĩ nhĩpēx o ixa hkêt tā mē hkôt ri ixa nê mē urāk nê hkôt amnhĩ nhĩpēx o ri ixa. Mē kot ja hā ixpumunh nê ixte mē kām Jejus jarēnh mar nê ixpyrā nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr kaxyw.

²¹ Tā pa hpānhā mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê hwyr ixa nê mē kot amnhĩ nhĩpēx kôt amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkôt ixa. Mē kot ja hā ixpumunh nê ixkapēr mar nê ixpyrā nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kaxyw. Tirtũm mē Kris wa hamaxpēr xā hkôt na pa hte ahpýnhā mē kot amnhĩ nhĩpēx xwýnhjê hwyr mra nê ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o ri mē hkôt ixa.

²² Nê na pa hte kormā mē kot Kris kôt amnhĩ xunhwyr tohtuj anhýr xwýnhjê hkôt ri ixa nê te ixte ho mē urāk nê kormā hkôt amnhĩ xām nyw pyrāk o amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkôt ixa. Mē kot ja hā ixpumunh nê ixkapēr mar nê hkôt amnhĩ nhĩpēx mex kaxyw. Ā na pa hte mē piitā mē hkôt ri ixa nê mē hkôt amnhĩ nhĩpēx o ri ixa anê. Mē kot ja hā ixpumunh nê inhmā nê ixpyrā nê Kris kôt amnhĩ nhĩpēx tỳx kaxyw. ²³ Mē kot mē ujarēnh mex mar kaxyw na pa hte mē piitā mē hkôt ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o ri ixa. Tirtũm kot mē ho hkra nê mē ho mex kaxyw. Nê määnēn pa kot mē hā ixto mex kaxyw.

Pawre kot htỳx ri amnhĩ nhĩpēx kêt ā kot amnhĩ jarēnh

Sikũn Ximotre 4.7; Eprēw 12.1-3

²⁴ Mē hprôt xwýnhjaja na htem hprôt tỳx no nhũm mēhō pixi nê wam hkwýjê re nê wam tēn pōj nhũm htem ja hā omu nê kām mē hkĩnhxā gō. Ja pyrā nê kēr ka mē apiitā tām amnhĩ nhĩpēx mex rāhā ho ri apa kē Tirtũm mē apumu nê nhýrmā ja pānhā mē amā mēmoj mex gō.

²⁵ Nê mē hprôt xwýnhjaja na htem mē hkĩnhxā hpyr prām xāj mē hprôt xā hā arĩgro hwyr apkati mē hprôt o kuhē. Prôt tỳx prām xāj. Tā mē hprôt xā hā arĩgrota ā nhũm hkwýjê pē amnhĩ to wa nê amnhĩm hkĩnhxā py. Nom koja hkĩnhxāja kripēm kām mex

ry hkêt nê. Kojā gaa nê hapēx tokyx anê. Tā nom kot puj mē Tirtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx mex o ri papa. Nê mē hprôt xwýnhjê kot hkĩnhxā hpyr prām xāj apkati mē hprôt o kuhēta pyrā nê apkati mē hkôt amnhĩ nhĩpēx mex o ri papa. Hāmri nhũm amnhĩ tā mē pahpumu nê nhýrmā mē pamā hkĩnhxā mex ō gō. No ām jar hkĩnhxā kurom koja aa mē pahpē hapēx kêt nê. Kojā mē pamā mex rāhā ho rāhā.

²⁶ Nê na hte mē hprôt xwýnhjaja htỳx ri tanhmā hprôt to ho pa hkêt nê. Na htem hkwýjê pē amnhĩ to wa kaxyw hprôt nê nhýri mē āhuk xāta pix pumunh pē hwyr hprôt nê mra hāmri nê kamā ahtwý. Nê kamā āhuk pix kukamā hamaxpēr o hprôt tỳx nê mra. Ja pyrā nê na pa hte apkati mē Tirtũm kot pix mā amnhĩ nhĩpēx o ri ixa. Nhýrmā kot inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw.

Nê mē pijapu mex xwýnhjaja na htem htỳx ri nhýhýnh xapēn tak kêt nê. Na htem nhýhýnh kot mē htak o mē rēnh xā pix kamā mē htak o mē rēnh kukamā hamaxpēr pē kamā mē htak. Ja pyrā nê na pa hte ixtỳx ri tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixa hkêt nê. Na pa hte Tirtũm mā ijamaxpēr pē tanhmā amnhĩ nhĩpēx to rāhā ho ixa. Kot nhýrmā inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw. ²⁷ No na pa hte ixtỳx ri amnhĩ jamaxpēr xā hkôt tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixa hkêt nê. Kot pa ā amnhĩ nhĩpēx anê nê ixte mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri ixa htā ām ri ixtỳx ri ā amnhĩ nhĩpēx anhýr kaprý nhũm Tirtũmja tee ri ja hā ixpumu nê inhmā mēmoj mex nhōr kêt nê.

10

Ijaew kot amnhĩ nhĩpēx

Rōmān 15.4; Eprēw 3.8-11; Jutre 5

¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Kot paj mē amā amnepē mā mē ixpē Ijaew hkukamā mē inhĩgētjaja tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mē kot pahĩ finat Mojes kôt ri mē pa xwýnhjaja kot paj mē amā harē. Mē pahte mē urāk nê pahtỳx ri amnhĩ nhĩpēx pymaj kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mān ka mē arĩ mē harēnh ā anohtỳx japēr. Na prem piitā pika pē Ejit kamā pa htā kurũm kator pa. Hāmri nē ma kapôt ā kakrā pumunh o hkôt pa ho pa. Pry hkêt jakamā nhũm pre Tirtũm tanhmā kakrā hto nhũm ma mē hkukamā pa nhũm mē omu nê hkôt pa. Hāmri nē ra gō xujanār mē kot kām: “Gō kamrēk” anhýr xwýnhja wýr pōj nē tee ri rēr prām xāj amnhĩ kukamā hamaxpēr. Hāmri nhũm Tirtũm mē kām hkôt ā ho amgrā nhũm mē hkôt mex pē rēr pa nê axte kakrā hkôt pa ho pa. ² Finat Mojes kot mē o pa jakamā nhũm prem kēp hkwý hā amnhĩ jarē nê kām amnhĩ jarēnh o:

—Nā kot paj mē akapēr ma nê akôt ri amnhĩ nhĩpēx o ixa. Anê.

Te mē pahpē Kris kwȳ hā amnhī jarēnh kaxyw mē kot gōx kām mē pahkrā kumrār nhūm mē pahte Kris mā amnhī jarēnhṭa pyrāk. ³ Na prem kapōt ā ri pa nhūm Tīrtūm tām kaxkwa rūm mē hwȳr mē apkur xā rē nhūm mē hkawrā nē ho apkur o pa. ⁴ Tā ra kōr xāj hīrot nhūm Tīrtūm tanhmā mē kām kēn prēkja to nhūm kurūm mē kām gō axkapī nhūm mē ho ixkō nē akupȳm hīhtȳx. Ā Krisja mē hkōt mē ho mē hīhtȳx o pa anē. Mē kot no ho omunh kēt tā nhūm mē hkōt mē ho mē hīhtȳx o pa.

⁵ Tā no nhūm mē ohtō nē Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Kot mē ho mex kumrēx tā nhūm mē ām amnhī tā omu nē ām omu nē kapēr kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ām kapēr kwȳm ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē tanhmā mē ho nhūm mē hkwyjaja hpikaprār pa. Hāmri nhūm arī mē htīr xwȳnhjaja kapōt ā mē hagjēnh pa nē axte ma pa.

⁶ Jakamā kwa kēr pu mē kot ā amnhī nhīpēx anhȳr ā mē harēnh ma nē hā pano htȳx nē ho papa hāmri nē ho mē urāk kēt nē. Mē urāk nē pahȳtȳx ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa hkēt nē.

⁷ Nē na pre mē hkwyjaja sānti kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām amnhī jagrer pē amnhī to kuwȳ. Tīrtūm kapēr ā kagā htūm kot mē kot amnhī nhīpēx anhȳr ā mē harēnh kot:

Na prem sānti kutā apkur o hkrī nē kām amnhī jagrer o hkrī nē gaa nē pipānh pix o pa. Jao axpēn kamā hpījaām kēt o pa.

Anhȳr jakamā kwa kēr pu mē ā mē kot amnhī nhīpēx anhȳrja ā pano htȳx nē ho mē urāk hkēt nē.

⁸ Nē na pre mē hkwyjaja htȳx ri mjēn nē hprō kuhpa hā nhām ri mē kamā hpījaām kēt o pa. Mȳrapē nhūm arīgro pixi hā mē ohtō rax kumrēx nē axkaprā. Mē kēp 23.000 nē pikaprār pa. Tā ā Tīrtūm kot mē panhīpēx anhȳr pymaj kēr pu mē ja hā pano htȳx nē ho mē urāk kēt nē. Ām kwarī ho kwarī.

⁹ Nē na pre mē hkwyjaja axtem nē htȳx ri tanhmā axpēn mā Tīrtūm jarēnh to nē harēnh o:

—Nā Tīrtūmja gryk tokyx anhȳr kēt jakamā kwa pu mē ā amnhī tomnuj anhȳr o papa. Kōja mē pahpumu nē tanhmā mē pahto hkēt nē.

Anhȳr tā nhūm tee ri ja hā mē kuma nē mē omu nhūm ja kām mex kēt nē nhūm mē hwȳr kagā xoprē nhō wenēn xihtȳx kwȳ rē nhūm mē hwȳr mra nē mē hkamnhar o mē hkwyjē pa. Tā ā kot mē panhīpēx anhȳr pymaj kwa kēr pu mē ja hā pano htȳx nē mē urāk nē amnhī tā Tīrtūm kamā pajamak o papa hkēt nē. Kwarī ho kwarī.

¹⁰ Nē na pre mē hkwyjaja axtem nē Tīrtūm o kapēr punuj nē nhūm tee ri amnhī tā mē kuma nē mē hwȳr kapēr o wrȳk xwȳnh mē nhūm ma mē hwȳr wrȳ nē ŷ hā mē hkwyjē nhīmex. Tā ā kot mē panhīpēx anhȳr pymaj kwa kēr pu mē ja hā pano htȳx nē ho mē urāk nē Tīrtūm o pakapēr punuj kēt nē.

¹¹ Na pre mē ixpē Ijaew nhīgētjaja ā htȳx ri amnhī nhīpēx o pa anē. Tīrtūm kapēr ā kagā htūm kot ā mē kot amnhī nhīpēx anhȳr piitā harēnh par. Mē panhō ejēp kaxyw. Mē pahte kamā harēnh nē mē harēnh mar tȳx nē mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt kaxyw. Ra Jejus akupȳn mē pahwȳr wrȳk xā hā arīgro hkukamā grēre jakamā kwa kēr pu mē kutēp mē kurom kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri papa.

Mē pahte mēmoj punuj nē amnhī to htȳx ā mē pamā karō

Matēwre 4.1, 6.9-13; Wam Korîṭ 1.8; Sikūn Pētre 2.9; Jutre 24

¹² Tā kēr ka mē ā Ijaew kot amnhī nhīpēx anhȳr ā mē harēnhja ma nē ā ajamaxpēr anhȳr kēt nē. Rȳ mē ajamaxpēr o:

—Nā mēmoj piitā kutā ixihtȳx kēnā kot pa hkēt mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhȳr o ri ixpa.

Anhȳr o mē ajamaxpēr kēt nē. Kot kaj mē ā amnhī jarēnh anē nē ra mē urāk nē tanhmā amnhī tomnuj to.

¹³ Nē na prem kapōt ā pare ri omnuj nē ri pa. Nhūm mēkarōmnuti tanhmā mē hkrā hto nhūm mē tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Ja pyrā nē na hte arī mē pahte amnhī tomnuj hprām xāj tanhmā mē pahkrā hto ho pa. Mē pahpiitā ā mē pahto anhȳr o ri mē pahkōt pa. Nom nhūm Tīrtūm ra kot mē pamā amnhī jarēnh xā hkōt mē panē omunh mex rāhā ho pa. Jakamā na pu htem tanhmā amnhī tomnuj to hkukamā pajamaxpēr nhūm ja hā mē pahpumu nē mē panē mēkarōmnuti mā kapēr. Nē kutā mē pahto paxihtȳx nē pu mē ŷ hā amnhī tomnuj kēt nē. Nē ām kōt pix mā amnhī nhīpēx mex o ri papa.

Mē kot sānti mā mēmoj nhōr xwȳnhjē jarēnh

Wam Korîṭ 8.1-13; Karatas 4.8; Apokarip 9.20

¹⁴ Jakamā e Kris kōt ixkwȳjaja. Kēr ka mē amnhī kaxyw sānti hkōt ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Nē amnhī to hwȳr kēt nē. Ām kwarī ho kwarī.

¹⁵ E mē axāhpumunh tȳx ā amnhī jarēnh jakamā kot paj mē amā mēmoj jarē ka mē aprī hā inhmar tȳx japēr. ¹⁶ Nā na pu htem tōhā Jejus kot mē panē htyk mā pajamaxpēr kaxyw axpēn wȳr akuprō. Hāmri nē mēmo kagō hkwy ru nē Tīrtūm mā mex ā harē nē mēmoj o pahkōm pē Jejus kot mē panē hkamrō pikapīr mā pajamaxpēr. Nē hpānhā

pāwti hō py nē axpēn mā ho hkry nē mē kot Kris pīr nē ī kamā hkamnhwyr̄ nhūm mē panē htykja mā pajamaxpēr pē kuku. ¹⁷ Pāwtita ām pixire htā pu htem axpēn mā ho hkry nē pahpiitā kuku. Mē pahpē Kris kw̄y hā mē pahte amnhī jarēnh nhūm mē pahkw̄y kot ja hā mē pahpumunh kaxyw. Te mē pahtipxi nē ri mē papa pyrāk nē pāwti pixire htā pu mē pahpiitā kuku.

¹⁸ E kot paj hpānhā mē amā amnepē mā Ijaew kot tanhmā amnhī nhīpēx to jarē ka mē inhma. Na pre htem Tirtūm mā mex ā harēnh nē kām amnhī nhōr ā kot amnhī tā mē omunh kaxyw nhūm prem tanhmā amnhī nhīpēx to. Jao kām mē apkur xā hkwȳ gō nē kām mex o mex ā harē. Hāmri nē amnhī mā mēmojta kw̄y xā nē hkur o hkrī. Jao ra Tirtūm mā mex o mex ā harē nē kām kēp hkra hā amnhī jarē.

¹⁹ Nom mē kot sānti mā mēmoj nhōr xw̄ynhja na htem kām mēmo mē apkur xā hkwȳ gō nom ām kām ōr kapr̄y. Tanhmā kot we amnhī to nē amnhī tā mē omu? Mo rīt kaxyw no? Ām mē ĩhkra ho mē kot amnhīm hipēx kēnā. Jakamā na htem ām kām mē apkur xā hkwȳ nhōr kapr̄y. ²⁰ Mē kot sānti mā mēmoj nhōr xw̄ynhja na htem Tirtūm mā ōr kēt nē. Mēkarōmnuti mā na htem kugō. Jakamā kot kaj mē urāk nē sānti mā mēmoj gō nē apē mēkarōmnuti hkwȳ hā amnhī to amnhīrit nē apē hkwȳ hā ri apa. Jakamā mē ate sānti mā mēmoj nhōrta na inhma hprām kēt kumrēx. ²¹ Kot kaj mē panhō Pahīhti Jejus kot mē panē htyk ā mēmoj kagō hkwȳ ho ixkō hāmri nē ma mra nē hpānhā sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj to ixkō. Hāmri nhūm Tirtūmja tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj t̄yx nē. R̄y ka mē Pahīhti Jejus kot mē panē htyk ā pāwti hkwȳ hku nē hpānhā ma mra nē sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj hku. Hāmri nhūm Tirtūm kēp ja omnuj t̄yx nē. Mē pahte ā amnhī nhīpēx anh̄rja na axpēn kuhpa hā. ²² Jakamā kot ka mē ā amnhī nhīpēx anē nē te ra mē amā mēkarōmnuti hk̄inh nē māānēn amā Tirtūm k̄inh pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē te Tirtūm kuroom mē kajaja mē axāhpumunh t̄yx pyrāk o amnhī nhīpēx. Nhūm tee ri amnhī tā mē apumu nē mē akamā gryk t̄yx nē. Kwa mē okora. Kōja Tirtūm akamā gryk ka amex kēt kumrēx.

Mē pamā Kris kōt mē pahkw̄yē hk̄inh pē mē ho mex ā mē pamā karō

Matēwe 20.28; Rōmān 14.1–15.7; Pīripōs 2.1–4

²³ Nē na htem tōhā amnhī jarēnh o:

—Nā kot pa inhma mēmoj to anh̄r prām nē ixāmnhīx ā amnhī nhīpēx anh̄r o ri ixa. Anē.

Tā no ām mēmoj piitā mē pamā mex kēt. Na htem kām mēmoj to anh̄r prām

xā hkōt mēmoj piitā tanhmā ho ho ri pa nē tanhmā amnhī tomnuj to. Hāmri nhūm mē hkwȳjaja ja hā mē omu nē mē urāk nē tanhmā ri amnhī tomnuj to. Jao Kris kōt amnhī xunhw̄yr̄ t̄yx kēt nē. ²⁴ Jakamā kwa kēr pu mē amnhī pix kukamā pajamaxpēr pē tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa hkēt nē. Māānēn amnhī kw̄yē hkukamā pajamaxpēr pē tanhmā mē ho mex to ho ri papa pē tām ri amnhī nhīpēx o papa.

²⁵ Nē kot kaj mē amnhī xāpkur xā japrōr kaxyw ma nh̄ȳhm mra nē māmri axāmnhīx ri amā mēmoj prām xā hkōt mēmoj japrō. Nom kēr ka mē axujaprōrja kēp sānti xāpkur xā hā mē hkukjēr kēt nē. Ām axāmnhīx ri mē kēp mēmoj japrōr o ri apa. ²⁶ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Pika piitā hkōt mēmoj piitā kēp Tirtūm nhō na. Anē.

Jakamā mē māmri axāmnhīx ri mēmoj piitā haprō nē mēmoj piitā hkur o apa.

²⁷ Tā kōja mē kēp Kris kw̄y hkēt xw̄ynh̄jē hō ate kutā axāpkur kaxyw amnhī w̄yr aw̄y ka amā hw̄yr amōr prām nē māmri ma hw̄yr mō. Nhūm mēmoj to amā anhō ka axāmnhīx ri māmri aku. No ri tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē tanhmā hā hkukjēr to hkēt nē. R̄y kām:

—Kwa xā we mryja sānti hā mē apkur xā na nā?

Anh̄r o hā mē hkukjēr kēt nē. Ām māmri axāmnhīx hkur o akrī. ^{28–29} Nom kōja Kris kōt mē kot amnhī xām tohtuj anh̄r xw̄ynh̄jē hō mē aw̄yr axā nē tee ri ja hā apumu nē amā:

—Kwa sānti hā mē apkur xā na ka ri mē kutā hkur o akrī.

Anh̄r o amā kapēr ka ama nē hkaga kurē kumrēx nē hkur kēt nē. Amā mex tā Kris kōt atōja kēp omnuj jakamā ka hkaga nē hkur kēt nē. No kot ka ām ama nē arī hkur o anh̄r japēr. Kot amā harēnh xw̄ynhta kēp omnuj tā ka arī noo mā hkur japēr. Nhūm ja hā apumu nē tee ri Tirtūm kapēr kukamā tanhmā hamaxpēr to. Hāmri nē apyrā nē kuku nē gaa nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī mā:

—Hēxta waa nē. Sānti nhōja mex kēt tā pa ri kuku. Kwa na pa pēr hkurja o amnhī tomnuj nē. Hēxta waa nē. Anē.

Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o hkapij nē. Ā kot amnhī nhīpēx anh̄r py-maj kōja mēhō ā mēmo mē apkur xā nē amā kapēr anē ka ama nē hkaga kurē kumrēx. Jao amnhī pix kukamā ajamaxpēr kēt nē. Māānēn Kris kōt atō nē atōxjē mex kukamā ajamaxpēr. Nom kōja amā kēp sānti hā mē apkur xā hā harē ka ama nē ā ajamaxpēr anh̄r japēr nē ajamaxpēr o:

—Nā kēp omnuj tā kot paj māmri kuku. Ja inhma mex kēnā. ³⁰ Ra ixte Tirtūm mā

harênh nê ixâmnhîx hkur o inhÿr kêna kot kêt â nê inhmâ kapêr anê. Anê.

Kwa mê â ajamaxpêr anhÿr kêt. Kot kaj mê â ajamaxpêr anê hāmri nê Kris kôt atō rÿ atōx mex kukamâ ajamaxpêr kêt nê.

³¹ Jakamâ kêr ka mê tām tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri apa. Nê axâpênh mex nê. Kêr kê mê piitâ ja hâ mê apumu nê mê apumunh kôt amnhîm Tîrtûm mex â harê. ³² Nê kêr ka mê piitâ mê noo mâ tām ri amnhî nhîpêx o apa. Ijaew noo mâ nê Ijaew kêt xwÿnhjê noo mâ. Nê Jejus kwÿjê noo mâ. Mê piitâ mê noo mâ tām ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Mê kot tee ri mēmoj tā mê apumunh nê hpijaām pymaj ka mê tām ri mê piitâ mê noo mâ tanhmâ amnhî nhîpêx mex to ho ri apa. ³³ Na pa hte â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixa. No na pa hte pa amnhî pix kukamâ ijamaxpêr kêt nê. Mê piitâ mê mex kukamâ na pa hte ijamaxpêr o ri ixa. Pê tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixa. Mê kot ja hâ ixpumunh nê ixpyrâ nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr nê âm kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx o pa kaxyw.

11

¹ Na pre hte Kris â â amnhî nhîpêx anê nê mê piitâ mê mex kukamâ hamaxpêr rāhā ho ri pa. Tā na pa hte urāk nê â amnhî nhîpêx anê. Jakamâ kwa kêr ka mê ixpyrâ nê â amnhî nhîpêx anhÿr o mām ri apa.

*Mēnijaja mē mjēn ā hpijaām ā mē kām karō
Epes 5.22; Wam Pētre 3.1-6*

² Nê na ka xep htem arî ra ixte tanhmâ mê amâ ixkapêr toja mâ ajamaxpêr tÿx o ri apa. Na pa pre Kris kôt mê pahtō nê mê pahtōxjaja axpēn wÿr pikuprōnh nê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê amâ karō ka prem inhma nê mê urāk nê â amnhî nhîpêx anê. Âm hāmri na ka htem â amnhî nhîpêx anhÿr o apa. Ja na inhmâ mex.

³ Na pa pre krî hō kamâ mēnijaja kot amnhî krā hpro hâ mê amâ mê harê. Ka prem inhma nhûm mê akwÿjaja kām ja mex nê nhûm mê akwÿjaja tee ri ja kukamâ ajamaxpêr. No mēmo kaxyw na hte mēnijaja amnhî krā hpro? E kot paj ixprî hâ mê amâ ja jarê ka mê inhma. Nā Tîrtûm kêp Kris jamār xwÿnh nhûm Kris kêp Tîrtûm mâ mê inhmyjê jamār xwÿnh. No mê anijaja mê amjên kêp Kris mâ mê ajamār xwÿnh. Na hte mēnijaja ohtō nê ra mê mjēn â amnhî to amnhîrit kaxyw amnhî krā hpro nê ri pa. No mê inhmyjaja na pa htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Na pa htem amarî ixkrā hkênh nê ixa. ⁴ Jakamâ na pa htem Tîrtûm kapêr mar xā hâ ixkre hwÿr axpēn wÿr akuprō nê Tîrtûm nhÿ hâ mê anijê mā kapêr jarênh o ixkuhê. Rÿ Tîrtûm mā tanhmâ mê pajarênh to. No âm amnhî krā hpro hkêt rāhā kām mê ajahkre rÿ kām mê

pajarê. Kot pa mê amnhî krā hpro nê te mê apê ixprōjaja mê apê mê ijamār xwÿnh â mê ajarênh pyrāk. Jao te mê ixte mê ijamār xwÿnh Kris â ixpijaām kêt pyrāk o amnhî nhîpêx. ⁵ No mê anijaja mê ixte Kris mâ mê ajamār xwÿnh jakamâ na ka htem Tîrtûm nhÿ hâ mê inhmâ kapêr jarênh rÿ kām mê pajarênh kaxyw nê amnhî krā hpro. Mê ixte Kris mâ mê ajamār xwÿnhjê hâ apijaām kaxyw â amnhî nhîpêx anê nê mê amnhî krā hpro. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê te mê ate mê ixtâ apijaām kêt pyrāk o amnhî nhîpêx nhûm mê amjên tee ri ja hâ apumu nê hpijaām nê. Te ate amnhî krā hkênh nê ri apa nhûm tee ri apumunh nê hpijaām pyrāk. ⁶ Kot kaj mê amnhî krā hkênh nê ri apa nê amnhî kamâ apijaām nê ri apa. Mê anijaja na ka htem akrâ hki japijê nê kamâ amex nê ri apa. No kot ka mê amnhîm akrâ hkênh nê apunuj nê amnhî kamâ apijaām nê ri apa. Jakamâ kêr ka mê Tîrtûm mâ amnhî jarênh kaxyw nê amnhî krā hpro. Nom kot ka mê amjên â apijaām kêt nê ri apa hprām japêr nê mamrî amnhîm akrâ hkênh nê ri amnhî kuk â apijaām kêt nê ri apa.

⁷ No mê inhmyjaja na pa htem amnhî krā hpro hkêt nê. Te mê ixpê Tîrtûm pyrāk nhûm mê anijaja te mê apê Tîrtûm kra pyrāk o na pu htem axpēn nhîpêx. Tîrtûm krajaja na htem mēmoj tā Tîrtûm mā karō hkêt nê. Ja pyrâ nê mê anijaja na ka htem mê inhmyjê mā mēmoj tā karō kamâ axihtÿx o apa hkêt nê. Na ka htem mê ixtâ apijaām kām mēmoj tā mê ixwÿ.

⁸ Amnepê mâ Tîrtûm kot mēmoj to kator krax rûm na pre myja kumrêx nhîpêx hāmri nê kêp ôkwa i hō kapâ nê hō kām hprō nhîpêx. No na pre nija kumrêx nhîpêx nê ôkwa i ho kām mjēn nhîpêx kêt nê. ⁹ Myja mâ na pre hprō nhîpêx. No nija mâ mjēn nhîpêx kêt nê. ¹⁰ Jakamâ kêr ka mê anijaja amjên â apijaām â amnhî to amnhîrit kaxyw hāmri nê mê inhmâ Tîrtûm nhÿ hâ tanhmâ akapêr jarênh to kaxyw rÿ kām amnhî jarênh kaxyw hāmri nê amnhî krā hpro nê akuhê. Hāmri nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja ja hâ mê apumu nê hkînh nê tee ri mê akukamâ hamaxpêr kêt nê.

¹¹⁻¹² Nê wam ni kator xwÿnhnta na pre myja rûm kato. Tā na pa htem jarāhā mê inhmyjaja hpānhā mê anijê rûm ijpōj. Tîrtûm jamaxpêr xā hkôt. Tām na pre â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw â mê panhîpêx anê. Tā mê ixpê Pahihti Kris kwÿ hâ mê inhmyjaja nê mê anijaja na pu htem ri ahte papa hkêt nê. Na pu htem axpēn kutā pamā axpēn hkînh o papa nê mēmoj to axpēn kutā panojarêto o ri papa. Nê axpēn to presija ho papa. Na hte mê anijaja mê amjên o presija ho apa. Nê mê amyjaja na ka htem mê aprō ho presija ho apa. Tā kêr ka

mê anijaja mê amjên â apijaam o ri hkôt apa.
¹³ Jakamâ kwa mê kot amnhî krâ hproja kukamâ ajamaxpêr tÿx nê. Xâ mê anhô krî kamâ mênijaja mê mjên â hpijaam â amnhî to amnhîrît kaxyw amnhî krâ hpro nâ? Koja mê ja kaxyw â amnhî nhîpêx anhÿr japêr kê mê rî mê anoo mâ Tîrtûm mâ amnhî jarênh kaxyw nê kupê xê hkwÿ ho amnhî krâ hprô nê rî kâm amnhî jarê. Nom koja mê â amnhî nhîpêx anhÿr kê nhûm mêmÿyaja tee ri ja hâ mê omunh nê ho kapêr hkêť japêr hâmrî kê mê rî amnhî krâ hpro hkêť nê ri pa.

¹⁴ Mê kot mê pahte amnhî nhîpêx â mê pahpumunh nê hkînh kaxyw na pu htem tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri papa. Na htem mê pahkrâ hkî jarênh o: “Koja mêmÿyaja hkrâ hkî japê nê ri pa nê ra kamâ omnajtî.” Anhÿr jakamâ na pa htem amnhî krâ hkênh nê ri ipxa. ¹⁵ No mê anijaja na htem mê ajarênh o: “Mênijaja na htem hkrâ hkî japê nê ri pa nê kamâ muxti.” Anhÿr jakamâ na ka htem akrâ hkî japê nê ri apa. Mê akî te kêp mê akrâ hpro xâ pyrâk. Na ka htem â amnhî nhîpêx anhÿr o apa.

¹⁶ E na pa ra mê amâ krî hkwÿ kamâ Kris kwÿ nijaja kot mjên â hpijaam â amnhî to amnhîrît kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê harê. Tâ koja mêmô nija tee ri ja ma nhûm ja kêp omnuj japêr. Nhûm amnhî jarênh o:

—Kêť. Kot paj tanhmâ inhmâ amnhî nhîpêx to hprâm xâ hkôt tanhmâ ri amnhî nhîpêx to ho ri ipxa. Koja inhmjên ja hâ ixpumu nê hpijaam nê rî tãm.

Anhÿr â amnhî jarê ka mê tee ri â kot amnhî jarênh anhÿrja â ama nê kâm:

—Kwa nâ â ri ajamaxpêr anhÿr kêť nê. Na hte Kris kwÿyaja â hamaxpêr anhÿr kêť nê. Anê.

Jeus tyk mâ mê pajamaxpêr pê tanhmâ mê pahte amnhî to hâ mê pajarênh

Matêwre 26.26-30; Makre 14.22-26; Rukre 22.19-20

¹⁷ Nê na ka xep htem Tîrtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr axpên wÿr akuprô nê kamâ amnhî to mex kêť nê. Na ka htem tanhmâ amnhî tomnuj to pa tee ri mê ajarênh ma nê ixkaprî nê. Nê amnhîm mê amex â mê ajarênh kêť nê. ¹⁸ Na ka xep htem axpên wÿr akuprô nê mêmôj tâ axpên mâ akir nê axpên pê anhrâ. Nê ahpÿnhâ mêmôj mâ ajamaxpêr jao ra mê amâ axpên kînh kêť nê. Na pa tee ri â mê ajarênh anhÿrja ma nê ixkaprî htÿx nê. ¹⁹ Xâ na hte Tîrtûm ahpÿnhâ tanhmâ mê pahte amnhî anhîpêx to hâ mê pahpumunh kôt kâm mê pajapê hkêť â amnhî jarê? Nâ na hte â amnhî nhîpêx anhÿr kêť nê. Kâm mê pajapê ho axpên pyrâk kênâ.

²⁰ Nê na hte Kris kwÿjê piitâ tōhâ axpên wÿr akuprô nê Jeus tyk mâ hamaxpêr

kaxyw pāwti hkwÿ hku. Tâ mê kajaja na ka xep htem ja kaxyw axpên wÿr akuprô nom axtem nê Jeus tyk mâ ajamaxpêr pê axâpkur kêť nê. Âm mê axâpkur pix kukamâ ajamaxpêr nê axtem nê axâpkur rûnh o akrî. ²¹ Jao amnhî pix kukamâ ajamaxpêr. Mê akwÿyaja wam mrar nê hpôx nê mê apkur xâ hâ mê hkrî xwÿnhjaja na xep htem hkwÿjê rom mêmôta pinh pa. Nê wîhtija nhûm mê māmên hpenh pa nê axtem nê ho axpâ. Jakamâ nhûm mê akwÿyaja kot amnhî to hapu nê hpôx xwÿnhjaja mêmôjta â hprâr pa. ²² Kwa mon ka mê amâ hprâm nê anhôrkwÿ kamâ axâpkur kêť nê? Mê kot Tîrtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ na htem apkur rûnh hkêť nê. Ka mê â amnhî nhîpêx anê nhûm mêmô hkêť xwÿnhjaja amnhî to hapu nê mra nê mêmô hâ prâ nê amnhî kamâ hpijaam nê. Kwa xâ kot pa â mê ate amnhî nhîpêx anhÿr â mê ajarênh ma nê ixkînh nê mê ate amnhî nhîpêx mex â mê ajarê? Nâ kot paj â mê ajarênh anhÿr kêť nê.

²³ Pahihti Jeus na pre ja hâ tanhmâ inhmâ kapêr to nê inhmâ:

—Kêť ka mê tōhâ axpên wÿr akuprô nê axâpkur pê ixtÿk mâ mân mê ajamaxpêr pê â amnhî nhîpêx anê nê â amnhî nhîpêx anê. Anê.

Jakamâ kot paj ixprî hâ amnhî xô ri mê amâ kot tanhmâ inhmâ kapêr tota jarê ka mê inhma. Nâ Jeus kormâ htyk kêť ri Jut Kariot ra kot pōristi mâ hâ amnênh kaxyw nhûm kamâť nhûm Jeus mê ŷ hâ mê ahkre xwÿnhjê mê apkur kaxyw hkrî hpa. Hâmrî nhûm Jeus pāwti hō py nê o xa ²⁴ nê Tîrtûm mâ harê nê kâm:

—Pa Papaj. Nâ am hâmrî na ka hte mê inhmâ mê inhō mex o apa. Anê.

Nê hpānhâ pāwja o hkry pa nê ho mê kot ŷ hâ mê ahkre ho mê pa xwÿnhjê nhîpêx pa nê mê kâm:

—E na pa â pāwti ho hkry nê mê amâ ôr anê. Koja mê â inhîpêx anê nê te mê kot ixto hkry hpar pyrâk o inhîpêx pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak kām ty. Nom mê anê kot paj ty. Jakamâ e kêť ka mê ixwakre kamâ tōhâ axpên wÿr akuprô nê ixte mê ate amnhî tomnuj pānhâ amnhîrer kaxyw mê anê ixtÿk mâ ajamaxpêr pê akînh nê pāwta kur o akrî. E mê māmri axāmnhîx aku. Anê.

²⁵ Hâmrî nê hpānhâ kop kām wîhtita py nê o xa nê mê kâm:

—E kop kām wîhtija te kêp Tîrtûm kot mê atâ amnhî jarênh nyw xâ jarênh pyrâk. Ixtyk kukwak ri koja mê ato hkra. Kot paj ty nhûm ixkamrô mê anê axkapî. Jakamâ e. Mê kopja kamâ wîhti ho akôm o axpên nhîpêx. Nê ho akôm pê ixte mê anê ixtÿk mâ ajamaxpêr. Anê.

²⁶ Tâ â kot amnhî jarênh anhÿr jakamâ na pu htem axpên wÿr akuprô nê pāwti hkwÿ hku nê mêmô kagô hkwÿ o ixkô. Nê

ho pahkôm pê axpên mā Jeŭsus tyk jarênh o pahkrî. Tã kêr pu mē arî ā amnhî nhîpêx anhîr o ri papa rãhã nhûm Jeŭsus akupÿn mē pahwÿr wrÿ. ²⁷ Jakamã kot kaj mē tōhã mēmo arîgro hã kot mē panê htykja mā ajamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprô. Hãmri nhûm mē anhiô mē awÿr axã nê nhÿ. Nom axtem nê Jeŭsus tyk mā hamaxpêr kêt japêr. Nê htyx pãwti kur o nhÿ. Nê hkôt amari mēmo kagô ho hkôm o nhÿ. Koja ā htyk mā hamaxpêr kêt rãhã amnhî nhîpêx anê nê te Jeŭsus o kapêr pyrãk o amnhî nhîpêx. Te ho kapêr o:

—Nã Jeŭsus amari htyk nhûm hkamrô amari hpikapîr kênã. Na pre mē panê htyk kêt nê.

Anhÿr o ho kapêr pyrãk. ²⁸ Jakamã kwa kêr ka mē ate pãwta kur kaxyw nê taxy kormã tanhmã ate amnhî nhîpêx to mā ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Kwa mãn pa Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri ixpa nã?

Anhÿr o mãn ajamaxpêr. Hãmri nê ate hkôt amnhî nhîpêx mex ā amnhî pumu nê amari axãmnhîx aku. No kot ka mē kormã mēmoj punuj kaga hkêt nê arî ri ho anhÿr o pa hãmri nê kãm ajamaxpêr nê hkur kêt nê. Rÿ tanhmãn tee ri tanhmã ate amnhî tomnuy tota mā ajamaxpêr nê akapri nê. Hãmri nê tokyx Tîrtûm mā amnhî jarê nê amnhî to mex prãm xaj amnhî to awÿ hãmri nê arî kormã axãmnhîx pãwtita ku. ²⁹ Koja mēhō mē akôt axã nê mēmoj kukamã hamaxpêr pê htyx pãwti nhîrênhã ò py hkur o nhÿ. Hãmri nhûm Tîrtûm tee ri ja hã omu nê hã tanhmã ho. ³⁰ Na ka mē ra axohtô nê ā amnhî nhîpêx anê nê atÿx ri mēmoj kukamã ajamaxpêr pê pãwta ku. Jeŭsus kot mē panê htykja mā ajamaxpêr kêt pê atÿx tanhmã ajamaxpêr to pê hkwy hkur o akri. Mÿrapê na ka mē ra ja hã axã nê ri apa. Nê mē akwÿjaja ra htyk rax nê. ³¹ Nom kot ka mē axpên wÿr akuprô hãmri nê akupÿm tãm axpên kôt ajamaxpêr nê axpên kôt amnhî nhîpêx nê rî kormã pãwtita ku. Hãmri nhûm Tîrtûm ja hã mē apumu nê tanhmã mē ato hkêt nê. ³² Na hte mē pahte tanhmã amnhî tomnuy to hã mē pahpumu nê hã tanhmã mē pahto. Mē pahte ja hã amnhî pumunh nê axte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt kaxyw na hte ā mē pahpê hkrajê nhîpêx anê. Jakamã kot puj mē nhÿrmã mē kêp hkra hkêt xwÿnhjê hkôt kuwyta wÿr ma papa hkêt nê. ³³ Jakamã e Kris kôt ixtô nê ixtôxaja. Kêr ka mē axte Pahihti Jeŭsus tyk mā ajamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprô. Hãmri nê ra axpên wÿr apikuprônã pa hã axpên pumu nê rî kormã pãwti hkwy hku nê hkur pê Jeŭsus kot mē panê htyk mā ajamaxpêr o akri. ³⁴ Nê ka mē atô ra amã prãm japêr nê anhôrkwÿ kamã apku nê rî kormã mē hkôt tē. Jao ra anhôhy htu nê ajamakêtkati nê akwÿjê jamãr o nhÿ.

Kê mē hpôx pa ka mē atipxi nê Pahihti Jeŭsus tyk mā ajamaxpêr pê hkur o akri. Hãmri nhûm Tîrtûm ja hã mē apumu nê hkên nê tanhmã mē ato hkêt nê.

Na ka prem mē ate inhmã kagã nê mênhta kamã mēmoj tã ixkukjêr rax nê. Tã na pa ra kagã ja kamã mē amã hkwy jarênh rax nê. Nom kot paj piitã harênh par kêt nê. Kot paj am mē amã hkwy pix jarê. Hãmri nê nhÿrmã ma mē awÿr mō nê mē apumu nê kormã axte mē amã harênh jatur xãm kumê.

12

Mê kot Tîrtûm kapêr o hêx xwÿnhjê jarênh Rômãn 12.6-8; Wam Korîṭ 14.29; Wam Pêtre 4.10-11; Wam Juãw 4.1-2

¹ Nê kot paj hpãnhã mē amã tanhmã Tîrtûm Karô jarênh to ka mē inhma. Tanhmã kot mē pahkrã hto nhûm mē pahte ahpÿnhã tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho papaja kot paj mē amã harê. ² Annepê mã kormã mē ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem sãnti hkôt ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kapêr kêt tã ka prem hkôt ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Te kot mē ano kupyr pyrãk ka mē kãm mex o mex ā harênh o ri apa. Nê kãm amnhî jagrer pê amnhî to hwÿr o ri apa. Ā na ka prem amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. ³ Tã ra hpãnhã Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿ.

Na htem ohtô nê Tîrtûm nhÿ hã kapêr jarênh o pa hã amnhî jarênh tã no am mē hkwyjaja ja hã amnhî to hêx. Tã kot paj ixpri hã mē amã tanhmã mē harênh to. Koja mēhō mē kãm Tîrtûm nhÿ hã kapêr jarênh o pa hã amnhî jarê hã koja Jeŭsus o kapêr punuj o pa hkêt nê. Koja harênh o:

—Jeŭsus kêp mē panhō Pahihti jakamã kwa pu mē hkôt amnhî xunhwÿ nê hkôt amnhî nhîpêx o ri papa.

Anhÿr o harê. Koja mēhō ā mē amã kapêr anê ka mē ama nê mē kot Tîrtûm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh ā omunh kurê kumrêx. No koja mē amã ā kapêr anhÿr kêt nê ka mē ama nê Tîrtûm kapêr o hêx o pa hã omunh kurê kumrêx.

Tîrtûm Karô kãm mē pahte axpên to mex prãm ā harênh

Rômãn 12.6; Epes 4.7; Wam Pêtre 4.10

⁴ Nê ahpÿnhã kot tanhmã mē panhîpêx to xwÿnhja am pixii. Kêp Tîrtûm Karô. Na hte mē pahkarô mã agjê nê ahpÿnhã tanhmã mē pahte axpên to mex kaxyw tanhmã mē panhîpêx to. Kot tanhmã mē panhîpêx to xaja ohtôo. Mē pahte ahpÿnhã ri tanhmã kãm amnhî nhîpêx to nê tanhmã axpên to mex to ho ri papa kaxyw na. Tîrtûm Karô na hte ja kaxyw tanhmã mē pahkrã hto.

⁵ Nê mē pahte kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa xwÿnhja haxwÿja am pixii. Kêp

Pahihti Jejus. Tã na pu htem ahpÿnhã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa.

⁶ Nê kot mē pahto ajuta nhûm mē pahte ahpÿnhã tanhmã axpēn to mex to ho papa xwÿnhja haxwÿja ãm pyxii. Kêp Tirtûm. Na pu htem ahpÿnhã tanhmã hkôt axpēn xunhwÿr tÿx to kaxyw tanhmã axpēn to mex to ho papa.

⁷ Nê Karôja na hte ahpÿnhã tanhmã axpēn kaxyw mē panhîpêx to pu mē axpēn to ajuta mex o ri papa.

⁸ Jakamã na pu hte mē pahkwÿjaja Tirtûm Karô nhÿ hã ma mē pahkwÿjê mã Tirtûm kapêr jarênh o ri mē hkôt papa.

Nê mē pahkwÿjaja ma ÿ hã paxâhpumunh mex pē ma ri kapêr o mē ahkre ho mē hkôt papa.

⁹ Nê mē pahkwÿjaja Karô nhÿ hã Tirtûm kot tanhmã mē pahto ajuta hto kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx nê.

Nê mē pahkwÿjaja akupÿm mē à xwÿnhjê ho mex o papa nhûm mē akupÿm mex nê pa.

¹⁰ Nê mē pahkwÿjaja aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē hkôt papa.

Nê mē pahkwÿjaja Tirtûm kapêr mar tÿx nê ô ri mē kãm harênh o mē hkôt ri papa.

Nê mē pahkwÿjaja Tirtûm Karô nhÿ hã tanhmã mē kot amnhî nhîpêx to hã mē omunh o papa. Rÿ pahprî hã mēkarômnuti nhÿ hã mē kot amnhî nhîpêx ã mē omunh o papa.

Nê mē pahkwÿjaja nhâm mē kapêr mar kêt tã ra mē kapêr o pakapêr.

Nê mē pahkwÿjaja mē kapêr o pakapêrja ma nê mē kot mar kêt xwÿnhjê mã harê. Kormã aa pahte mar kêt tã ra pahprî hã mar mex nê mē kãm harê.

¹¹ ã na hte Tirtûm Karô kãm hprãm xã hkôt tanhmã mē panhîpêx to pu mē ahpÿnhã ÿ hã ã axpēn nhîpêx anhÿr o ri axpēn kôt papa.

Te mē pahpê Kris nhî pyrãk ã mē pajarênh Rôman 12.3-8; Epes 1.22-23, 4.11-16; Korosê 3.15

¹² E pa hpãnhã mē amã mē panhî kamã tanhmã mēmoj jarênh to ka mē inhma nê hã anohtÿx nê. Mē panhîja ãm pixi htã no ãm kamã mēmoj xohtôô. Kamã mē pahte nê kamã mē pahpa nê kamã mē pajakwa. Nê mē panhînhu nê mē pano. ã mē panhî kamã mēmoj xohtô kot anhÿr. Ja pyrã nê Kris nhîja ãm pixi htã te mē pahpê ï kamã mēmoj xohtôta pyrãk. Mē pahkwÿjaja te mē pahpê hte pyrãk. Nê mē pahkwÿjaja te mē pahpê ïhkra pyrãk. Nê mē pahkwÿjaja te mē pahpê no pyrãk.

¹³ Mē pahpê Kris kwÿjaja axpēn kaxyw mē paxohtôô. Mē ixpê Ijaewjaja nê mē apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Nê amari ri mē kãm

mē axapênh o mē apa xwÿnhjaja nê amnhî mã ri mē axapênh o mē apa xwÿnhjaja. ã ahpÿnhã mē paxohtô kot anhÿr tã nhûm Tirtûm Karô te mē pahpê Kris nhî pixi pyrãk o mē panhîpêx. Nhûm Krisja mē pahpiitã mē pamã Karô gô nhûm mē pahkarô mã agjê. Pixi htã mē pahpiitã mē pahkarô mã agjê.

¹⁴ Nê mē panhîja pixi tã kamã tanhmã mē pakute xãja ohtôô. Tã Kris nhîja te kot mē panhîja pyrãk. Urãk nê kamã mē paxohtôô. Jakamã na pu htem ahpÿnhã tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho ri papa. Karô kot tanhmã amnhî kaxyw mē panhîpêx to xã hkôt.

¹⁵ Nê kop ãm mē pahparja kapêr ronhÿx tee ri mē panhîhkra pumu nê amnhî mã:

—Hêxta waa nê. Kêp ãm ixpê mē ïhkra ronhÿx pa inhmem nê ijarir. No ãm ixpê mē hpar pix jakamã pêr ãm mē hkînhã ixpê mē hkwy hkêt ãm ixpê mē hatu xã pix na pa.

Anhÿr o amnhî jarênh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Axtem nhÿhÿm kot mē pahto pa kaxyw na mē pahparja. Nê axtem mēmoj tã mē paxapênh rÿ mēmoj jamÿnh kaxyw na mē panhîhkraja. Na pu htem hamê wa ho presija rãhã ho papa. Ja pyrã nê kot puij mē pahkwÿjê hõ mē parom Tirtûm Karô nhÿ hã mēmoj tã apênh tÿx ã omu nê hkînhã mē pahte amnhî to warê hkêt ã amnhî jarênh o papa hkêt nê.

¹⁶ Nê mē pajamakja kapêr ronhÿx kapêr o:

—Hêxta waa nê. Kêp apu ixpê mē no ronhÿx pa inhmem nê ijarir. No ãm ixpê mē umar xã pix jakamã pêr ãm ixte ho warê hkêt kumrêx.

Anhÿr o amnhî jarênh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Hamê wa mex kênã. Axtem ho mē paxumar kaxyw na mē pajamakja. Nê axtem ho mē parit kaxyw na mē panoja.

¹⁷ Kêp ãm mē pano pix ronhÿx pu mē parit pix nê paxumar kêt nê ri papa. Rÿ kêp ãm pajamak pix ronhÿx pu mē paxumar pix nê parit kêt nê mē paxupâr kêt nê ri papa. ¹⁸ Mē panhîja pixi htã kamã hikukrêx xohtôô. Na pre Tirtûm amnhî krã hkôt kamã mēmoj piitã hipêx nê hanhõ. ¹⁹ Kêp ãm mē panhîja kamã ãm mēmoj pixi ronhÿx pu mē pamex kêt nê papa. ²⁰ Tã no ãm kot anhÿr kêt. Mē panhîja ãm pixi htã kamã hikukrêx xohtôô.

²¹ Jakamã na hte mē panoja amnhî nê mē panhîhkra mã kãm:

—Tk kwa ma tē. Ixte ato presijare hã.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Rÿ mē pahkrãja amnhî nê mē pahpar mã kãm:

—Tk kwa ma tē. Na pa ato presija hkêt nê.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Ja pyrã nê kot puij mē nhÿri Kris kêt panhîo pumu nê pamex o pahte hakrenh ã amnhî jarênh kêt nê. ²² Nê mē panhî kamã mēmoj kwÿ te hirerek pyrãk tã no pu mē arî pamã hapê nê. Ja pyrã nê kër pu mē kormã mē kot Kris

kôt amnhî xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjaja pu mē pamā mē hkînh kām tanhmā mē kutā panojarēt to ho ri papa.

²³⁻²⁴ Nē na pu htem mē panhî kamā mē pakukrēx kwÿ hā pahpijaām nē hpro nē ri ho papa. Nē hkwy hā pahpijaām kēt nē hpro hkēt nē ho ri papa. Nē hkwy mē pahpē omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Tirtūm kot ā mē panhîpēx anhÿr jakamā na pu htem mē pakamā mē pakukrēx kwÿ mē pahpē omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Ja pyrā nē kēr pu mē Tirtūm kôt mē pahtō nē mē pahtōx piitā ho mex o ri papa. Nē tām mē hipēx. Mē pahkwÿjaja muxre nē mē pahkwÿjaja omnajti htāā. Tanhmā mē kute htā pu mē kēp mē Jejus kôt mē pahtō nē mē pahtōx ā mē ho mex o ri papa.

²⁵ Nē na hte mē panhî kamā mē pahpar nē mē panhîhkra nē piitā axpēn kôt āpēnh mex o pa. No na hte mē pahparja nhÿhÿm ma mra nhūm ihōja hkwy mē nhÿhÿm ma mrar kēt nē. Na hte wa axpēn kôt āpēnh mex o pa. Ja pyrā nē kēr pu mē pahpē Tirtūm krajaja axpēn kôt amnhî nhîpēx rāhā ho ri papa. Nē axpēn to mex rāhā ho ri papa. No ri axpēn kwÿm ri tanhmā amnhî nhîpēx to ho ri papa hkēt nē.

²⁶ Na pu htem tōhā nhÿhÿnh panhî kamā paxā nē ri papa. Pahkrā tātāk rÿ pakatut gēk. Jao te mē panhî piitā kamā mē paxā pyrāk. Nē nhÿhÿnh akupÿm pamex nē te panhî piitā hkôt akupÿm pamex pyrāk. Ja pyrā nē koja Kris kôt panhîō nhÿhÿnh ā nē ri pa. Rÿ tanhmā amnhî to nē ra hkaprî nē ri pa pu mē ja hā omu nē ŷ hā pahkaprî nē papa. No koja mēmoj tā hkînh nē pa pu mē ja hā omu nē ŷ hā pahkînh nē papa.

Te mē pahpē Kris nhî pixi pyrāk ā mē pa jarēnh

²⁷ Nē mē pahpē Kris kwÿjaja te mē pahpē Kris nhî pixi pyrāk. Ahpÿnhā mē pahte tanhmā amnhî nhîpēx to ho papa htā mē pahpē Kris kwÿ jakamā te mē pahpē ī pixi pyrāk.

²⁸ Nē mē pahte Kris kôt tanhmā pahkwÿjē ho ajuta hto ho papa kaxyw na pre Kris ahpÿnhā tanhmā mē paxunhwÿr to.

Mē pahkwÿjaja mē pahte ŷ hā nhām mē kām kapēr jarēnh o papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte ŷ hā tanhmā kapēr jarēnh to ho ri papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja Tirtūm kapēr jarēnh o mē ahkre ho ri mē papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja akupÿm mē ā xwÿnhjē ho mex o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē kapēr o mē hihtÿx o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte tanhmā mē ho ajuta ho ho ri papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja nhām mē kapēr ō ho mē pakapēr o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Ā na pre ahpÿnhā mē pahpē hkwyjē piitā mē paxunhwÿr anē. ²⁹ No na pu htem pahpiitā axpēn kôt Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā ŷ hā tanhmā pakapēr to ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā kapēr jarēnh o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri papa hkēt nē.

³⁰ Nē mē pahpiitā akupÿm mē ā xwÿnhjē ho mex o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā mē kapēr ō ho ri pakapēr o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā ri mē kapērja ma nē pakapēr kām pahkwÿjē mā harēnh o ri papa hkēt nē.

Na pu htem ahpÿnhā tanhmā Kris kôt mē pahkwÿjē ho ajuta hto ho ri papa. ³¹ Tā kēr pu mē pahpiitā pamā axpēn kînh pē tanhmā axpēn to mex to ho ri papa. Ja na mex o kot mēmoj piitā hakrenh par. E kot paj ixprî hā tanhmā mē amā ja jarēnh to ka mē inhma.

13

Mē pahte axpēn kamā paxukapri ho papa hā mē pamā karō

Juāw 13.31-35; Karatas 5.13-15; Korosē 3.12-14

¹ Kot pa ma mē piitā ahpÿnhā mē kapēr kām mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpa japēr. Ām mē piitā mē kapēr o ixkapēr mex o mē kām harēnh o ri ixpa japēr. Nē Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjē kapēr o mē ahkre ho ri ixkwÿjē hkôt ixpa japēr. Tā inhma mē hkînh kēt kām ixte mē ahkre ho ri ixpa ronhÿx mē inhma nē ām inhma. Nhūm ixkapērja te ixte rat tatak pyrāk o pa tee ri Tirtūm kapēr o mē ahkre kaprÿ ho ri mē hkôt ixpa nhūm Tirtūm tee ri inhma mē hkînh kēt ā ixpumu nē inhma:

—Nā amā mē hkînh kēt jakamā na ka tee ri ixkapēr o mē ahkre kaprÿ. Anē.

² Rÿ kot paj Tirtūm xāhpumunh tÿx o mē kām kapēr pimxur kwÿ jarēnh o ri ixpa japēr. Rÿ Tirtūm mē kurom inhma mēmoj to amnhîrît pa omu nē mē kām harēnh o ri ixpa japēr. Rÿ pa Tirtūm kot amnhî nhîpēx piitā omunh par japēr. Rÿ ixte amnhî kaxyw hkôt ijamaxpēr tÿx kôt ŷ hā kēn krā hprēk

ō mā ixkapēr nhūm kot inhmar nē inhmar xā hkōt nhām pikamēnh japēr. Tā inhmā ixkwjyē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nā amā mē hkīnh kēt jakamā te axāhpumunh tīx kēt kumrēx pyrāk. Na ka tee ri ā mē kām ixkapēr jarēnh anhyr o ri apa kaprý. Anē.

³ Rý pa mē kēp amrakati xwýnhjē mā ixkukrēx nhōr par japēr. Rý Kris ā mē kām amnhī grōnh kōt mē kām xa nhūm mē hā ixpír japēr. Tā inhmā mē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nā ā ate mē kām amnhī nhīpēx anhyr o ri apa htā amā mē hkīnh kēt jakamā na ka tee ri ā mē kām amnhī nhīpēx anhyr kaprý. Anē.

⁴ Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē kripēm mē piitā mē kām pahprī ho papa.

Jao axpēn kām pagryk tokyx anhyr kēt nē.

Nē pamā axpēn to mex pix prām.

Nē mēmoj tā axpēn kamā pagryk kurē kumrēx kēt nē.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar o ri papa hkēt nē.

Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē ā amnhī nhīpēx anhyr o ri papa hkēt nē.

⁵ Nē kot puj mē axpēn kamā paxukapri ho papa hā kot puj mē tām axpēn nhīpēx rāhā ho papa. Jao amnhī pix kukamā pajamaxpēr o ri papa hkēt nē. Nē mē pagryk tokyx anhyr kēt nē. Rý axpēn kām pagryk tokyx anhyr hkēt nē. Rý koja mēhō tanhmā mē panhīpēx kati hto pu mē ām amnhī tā omu nē axte kot tanhmā mē panhīpēx tota mā pajamaxpēr kēt nē.

⁶ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē tee ri mēhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā omu nē pahkapri nē. Rý tanhmā kot amnhī to mex to hā omu nē pahkīnh nē.

⁷ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē arī Tīrtūm kot mē pahto mex par jatur xā mēnh xā hā arīgro jamār rāhā ho ri papa. Nē mē kot Kris ā tanhmā mē pahto htā pu mē tee ri amnhī kukamā tanhmā pajamaxpēr to hkēt nē. Ām mē kutā amnhī to htīx nē mē kām pakuhē nē arī amnhī kaxyw Tīrtūm mā pajamaxpēr tīx rāhā nē.

⁸ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hāmri nē aa mē pahte ā amnhī nhīpēx anhyr mā panhūrēr kēt nē. Nē arī mē pamā axpēn kīnh rāhā ho papa ho papa. Jar pika ja kamā mē pahte Tīrtūm nhý hā mē kām kapēr jarēnh o ri papa htā kot puj mē nhýrmā ma ō krī hwýr api hāmri nē kuri axte ā kām amnhī nhīpēx anhyr kēt nē. Mo kaxyw kot puj mē axte ri mēhō mā kapēr jarē? Kot puj mē ō krī hwýr api nē ra mē pahpiitā paxāhpumunh o axpēn pyrāk.

Nē na pu htem tōhā mē kapēr ō ho pakapēr o ri papa. Nom kot puj mē nhýrmā Tīrtūm nhō krī hwýr api hāmri nē kuri axte nhām ri mē kapēr o pakapēr kēt nē.

Nē na pu htem jar mē pahkwýjaja mē paxāhpumunh mex kōt Tīrtūm kapēr jarēnh o ri papa. Tā kot puj mē nhýrmā ō krī hwýr api hāmri nē axte ā amnhī nhīpēx anhyr kēt nē. Ām mē pamā axpēn kīnh pixja kot puj mē arī ō krī kamā mē pamā axpēn kīnh tūm rāhā papa ho papa. ⁹ Jar mē pahpiitā mē paxāhpumunh tohtuj anhyr o pakapēr jakamā na pu htem kormā Tīrtūm kapēr jarēnh tohtuj anhyr o ri papa. ¹⁰ Tā kot puj mē nhýrmā ō krī hwýr api nē kuri paxāhpumunh jatur xām mēnh pa. Jakamā nhūm jar mē paxāhpumunh tohtuj anhyr xwýnhā mē pahpē hapēx.

¹¹ E pa mē amā ja hā ejēp jarē ka mē inhma. Nā amnepē mā ixprīre ri na pa pre itīx ri mēhpriē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx nē mē hamaxpēr o ijamaxpēr. Nē mē kapēr mex kēt o ixkapēr o ri ixpa. Tā ra ixāptār hāmri nē mē āptārjē jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa. Te ra mē pahte kaxkwa kamā mē paxāhpumunh jatur xām mēnh parta pyrāk mē aptārjē jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa.

¹² Ja pyrā nē na pu htem kormā Tīrtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh tohtuj anhyr. Te mē pahte amnhī pumunh xā pynajre kamā pahprī hā amnhī pumunh mex kēeta pyrāk. Nom kot puj mē nhýrmā ō krī hwýr api hāmri nē pahprī hā paxāhpumunh jatur xām kumē. Te Tīrtūm kot hprī hā tanhmā mē pakute hā mē pahpumunh parja pyrāk.

¹³ E arī mē pahte Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx o papa xāja na axkrunēpxi. Mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o papa rāhā ho papa kaxyw. Wamta na ja: Kēr pu mē arī amnhī kaxyw Tīrtūm mā pajamaxpēr mex rāhā ho ri papa. Nē hkōt ja: Kēr pu mē arī Tīrtūm kot mē pahto mex par jatur xā mēnh xā hā arīgro jamār rāhā ho papa. Nē hkōt ja: Kēr pu mē arī pamā axpēn kīnh pē tanhmā axpēn to mex to rāhā ho papa. Ja na mex o kot wamta wa hakrenh. E kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhyr rāhā ho ri papa.

14

Tīrtūm Karō kot mē pahto mē paxihtīx ā harēnh

Wam Korîṭ 12.7-11, 12.27-31

¹ E kēr ka mē arī amā axpēn kīnh pē axpēn to mex rāhā ho ri apa nē aa jam anhūrēr nē ho ajamakētkati hkēt nē. Nē amnhī to Tīrtūm Karō mǎn amnhī to awý kē mē amā tanhmā mē ajamaxpēr to ka mē ahpyñhā tanhmā axpēn to mex to ho ri axpēn kōt apa. Nē kēr ka mē ā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Inhmā mẽ hkĩnh o ri ixpa hprām tỳx. Nê Tirtũm Karō kot tanhmā ixto nhũm ixte ahpỳnhā tanhmā mẽ ho ajuta hto ho ixpaja pa mǎānēn inhmā ho anhyr prām. Nê kot tanhmā ijakwa hto nhũm ixte ahpỳnhā mẽ kapēr ō ho ixkapērja pa mǎānēn inhmā ho anhyr hprām. No kêt ixte Tirtũm nhỹ hā mẽ kām kapēr jarēnhja na inhmā ho anhyr prām tỳx kumrēx. Anē.

²⁻⁴ Mẽ pakamā mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã kapēr xwỳnhjaja na htem Tirtũm Karō nhỹ hā ăm kumā pix mã kapēr ōta o kām kapēr nhũm tapxipix mẽ kuma. No mẽ papajaja na pu htem tee ri mar o pahkrĩ nom mar kêt nê. ăm kapēr xwỳnhja pix koma mẽ pakurom amnhĩ ma. Nom koja mẽ pakapēr kām Tirtũm mã amnhĩ jarē pu mẽ mar mex nê. Nhũm mẽ pakapēr kām Tirtũm nhỹ hā mẽ pamā kapēr jarē pu mẽ pahprĩ hā kuma. Jao mẽ pamā kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx prām nê. Nê mẽmoj tǎ pahkaprĩ nê ri papa htā mẽ kuma nê amnhĩ kaxwỳnh kām amnhĩ to paxihtỳx.

⁵ Mẽ apiitā mẽ ate nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã amnhĩ jarēnhja na mex. Nom mẽ ate mẽ akapēr o mẽ akwỳjẽ mã Tirtũm kapēr jarēnh o ri mẽ apaja na mex o wanta jakre. Kot ka mẽ nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã amnhĩ jarē nhũm mẽ akwỳjaja mẽ amar kêt jakamā ka mẽ ā kapēr anhyrja o Kris kôt mẽ ho mẽ hamaxpēr o hihitỳx kêt nê. ăm kapxipix amnhĩ ma. Rỳ koja kapēr ōja mar mex xwỳnhjẽ hō amar japēr nê mẽ akapēr kām akwỳjẽ mã harē. Hā koja ja mex nê. Nom kot kaj mẽ apiitā ma mẽ kapēr kām mẽ kām Tirtũm kapēr jarēnh o ri apa nhũm mẽ piitā hprĩ hā amar mex nê. Nê amar xā hkôt Tirtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx mex nê. ⁶ Jakamā e Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Kot paj apu nhỹrmā ma mẽ awȳr mō hāmri nê nhām mẽ kapēr ō ho mẽ amā ixkapēr japēr ka mẽ inhmar kêt nê. Nom kot paj mẽ akapēr o mẽ amā ixkapēr ka mẽ apiitā aprĩ hā inhmar mex nê. Pa Tirtũm nhỹ hā mẽ amā mẽmoj jarē rỳ tanhmā kot amnhĩ nhĩpēx toja pa mẽ amā harē. Rỳ Karō nhỹ hā mẽ amā mẽmoj jarēnh o ā mẽ amā Tirtũm kapēr jarēnh anē ka mẽ aprĩ hā inhmar mex nê. ⁷ Nom mẽ kapēr ō ho mẽ kapēr o mẽ akôt ri mẽ pa xwỳnhjaja te mēhō kot htỳx ri wiorāwti kakrēnh xwỳnh pyrāk. Koja htỳx ri hkakrēnh o xa nhũm mẽ tee ri kot grer mar mǎ. Rỳ nhũm mēhō htỳx ri pifti kakōr o xa nhũm mẽ tee ri mẽmo mẽ grer mar mǎ.

⁸ Pōristijaja na htem amarĩ ri tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho pa nhũm mẽ hkrāhtũmja mẽ kām pifti kakō nhũm mẽ kuma nê mẽ pijapu mã hamaxpēr kurē kumrēx nê hwỳr hprōt. Nom koja kawax pē hkakō rỳ htỳx ri tanhmā hkakōr to nhũm mẽ kuma nê ăm kuma. ⁹ Ja pyrā nê kot kaj mẽ kapēr ō ho

akwỳjẽ mã akapēr nhũm mẽ ama nê ăm mẽ ama. Ka te ăm mẽ kām ajakwa momokpyrāk o axām o amnhĩ nhĩpēx.

¹⁰ Nê ahpỳnhā mẽ pakapēr xohtōō. Na htem ahpỳnhā mẽ kapēr o amnhĩ kwỳjẽ mã kapēr nê axpēn mar mex nê. ¹¹ Nom koja mēhō nhỹhỹnh pika hō rũm ixwỳr mō nê mẽ kapēr o inhmā kapēr pa mar kêt nê. Nê amnhĩ xwar kutā ixkapēr o kām ixkapēr nhũm ixpyrā nê inhmar kêt nê. ¹² Jakamā kot kaj mẽ amā Tirtũm Karō xihitỳx xā ho amā tanhmā kām amnhĩ nhĩpēx to ho apa hprām hā kot kaj mẽ amnhĩ to awȳr nê kām:

—Kwa amnhĩ kôt ijamaxpēr o axihitỳx Tirtũm. Pa anhyr hā ixkapēr o ma Kris kôt ixkwỳjẽ ho mẽ hamaxpēr o ixihitỳx o ri mẽ hkôt ixpa. Kê mẽ akapēr ma nê Kris kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nê. Nê hkôt amnhĩ nhĩpēx mex o ri pa. Anē.

¹³ Nê kêr ka mẽ nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xwỳnhjaja amnhĩ to Tirtũm Karō wỳr nê kām:

—Ixtē mẽ kapēr ō ho ixkapēr tǎ ixte amnhĩ mar kêt. Jakamā kwa tanhmā ixto ijamaxpēr mex to pa amnhĩ mar mex nê ixkapēr kām ixprĩ hā Kris kôt ixkwỳjẽ mã ja jarē kē mẽ inhmar tỳx nê. Anē.

¹⁴ Nom kot paj nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã mex ā harēnh tǎ amnhĩ mar kêt nê. Te ixpimtĩr kām ixkarō pix kapēr pyrāk. No kot paj pam amnhĩ krā hkôt ixkapēr o kām mex ā harē hāmri nê ra amnhĩ mar mex nê. ¹⁵ Nà ja na inhmā mex jakamā kot paj nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã mex ā harē nê kām gre. Nê mǎānēn ijamaxpēr xā hkôt ixkapēr o mǎānēn kām mex ā harē nê kām gre. Nà ja na inhmā mex. ¹⁶ Nom kot puj mẽ ma mẽ kot Tirtũm kapēr mar xā hā ixkre hwỳr mra nê kamā Tirtũm mã mex ā harē. Tǎ pa nhām mẽ kapēr ō ho kām ixkapēr japēr. Ka mẽ ate inhmar o akrĩ xwỳnhjaja tee ri inhma. Jakamā tee ri inhma nê ixkôt Tirtũm mã akapēr kêt nê. Rỳ kām:

—Nà ăm hāmri na ā amex ā ajarēnh anē Tirtũm.

Anhyr o kām akapēr kêt nê. Mẽ ate inhmaare hā kot ka mẽ ā kām akapēr anē. Jakamā kot paj ri mẽ akamā mẽ kapēr ō ho ixkapēr kêt nê. ăm mẽ akapēr pix o mẽ anom Tirtũm mã mex ā harē. ¹⁷ Kot paj mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã mex o mex ā harēnh mex tǎ ka mẽ mẽmo mẽ kapērja aprĩ hā mar kêt jakamā inhmar pē Tirtũm kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx kêt nê.

¹⁸ Na pa hte tōhā mẽ arom nhām mẽ kapēr ō ho Tirtũm mã amnhĩ jarē. Nom nhỹri ahte nhỹ nê ā kām amnhĩ jarēnh anē. ăm hāmri na pre Tirtũm ja kaxyw tanhmā ixto pa hte ā amnhĩ nhĩpēx anhyr o ri ixpa.

¹⁹ Tǎ na pu htem Tirtũm mã mex o mex ā harēnh kaxyw nê ma mẽ kot kām amnhĩ

jarênh xâ hâ ixkreta wÿr axpên wÿr mra pa mē pikuprôn̄h xwÿnhjê kapêr o mē kām ixkapêr. Nom kot paj nhām mē kapêr ô ho mē kām ixkapêr ry rax kumrêx tâ no nhûm mē inhmar kêt nê. Nom kot paj mē kapêr o âm ixkapêr krânre htâ no nhûm mē inhmar mex kurê kumrêx. Ja na inhmâ mex. ²⁰ Kwa mē ixkapêr ma nê mar tÿx nê. Nê mēhprîrejê jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nê. Âm Kris kôt mē aptâr tûmjê jamaxpêr o mân kêt mē ajamaxpêr o ri apa. Âm mēmoj pixire hkôt kot kaj mē âm hāmri te mēhprîjê jamaxpêr pyrāk o ajamaxpêr. Mēhprîjaja na htem mēmoj punuj kukamâ hamaxpêr kêt nê. Na htem âm htÿx pa. Tâ kër ka mē urāk nê mēmoj punuj kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê.

²¹ Amnepê̄m na pre Tîrtûm tanhmâ Ijaewjê mâ kapêr to. Mē kapêr o mē kām kapêr tâ no nhûm mē kuma nê âm kuma. Jakamâ nhûm tee ri ja hâ mē omu nê amnhî tâ tanhmâ mē harênh to. Tanhmâ mē harênh toja Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kamâ na. Kot mē harênh kot:

E kot paj ma mē hwÿr axtem pika hō rūm pōristi hkwȳ rē kē mē ma mē hwÿr mra nê mē unê. Hāmri nê amnhî kapêr o mē kām kapêr nhûm mē tee ri mē kuma no âm hkôt mēmoj pumunh kêt nê.

Koja mē â mē hipêx anhÿr tâ nhûm mē arî kām ixkapêr mar nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr prām kêt nê. Anê.

Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot â mē harênh kot anhÿr. ²² Jakamâ kot kaj mē Tîrtûm mē amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr akuprô nê mē kapêr ô ho Tîrtûm mē amnhî jarênh japêr. Nhûm Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja mē akôt agjê nê hkrî nê tee ri mē akapêr ma nê Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Tanhmâ kot mē amnhî to nê hkôt amnhî xunhwÿr? Mē kot akapêrta maare hâ. No kot ka mē akapêr o Tîrtûm nhÿ hâ mē kām akapêr nhûm mēhprî hâ amar mex nê. Jao tanhmâ hamaxpêr to nê mē apyrâ nê Kris kôt amnhî xunhwÿr japêr. ²³ Nom kot ka mē apiitâ nhām mē kapêr ô ho Tîrtûm mē mex â harê nhûm amarî ri mē pa xwÿnhjaja mē awÿr agjê nê mē akapêr â mē ama nê hâ mē apumu. Hāmri nê tee ri hamaxpêr nê mē akrâ pipân̄h â axpên mē mē ajarê. ²⁴ Nom koja mē awÿr agjê ka mē akatât kôt mē amnhî kapêr o Tîrtûm kapêr jarênh o akuhê nhûm mēhprî hâ mē amar mex nê. Hāmri nê amnhî kapêr o akapêr ma nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Xep ixte amnhî tomnuj xwÿnh na pa. Nâ âm hāmri na mē Tîrtûm kapêr jarê. Nâ âm hāmri na kêt ja. Anê.

²⁵ Hāmri nê mē amâ tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ amnhî jarênh pa hāmri nê hk-aga nê Jesus kôt amnhî xunhwÿ. Nê hkônkrâ

ho htêm nê hkrî nê Tîrtûm mē mex o mex â harê. Hāmri nê mē amâ:

—Nâ âm hāmri na hte Tîrtûm mē akamâ pa ho pa. Anê.

Tîrtûm nhôrkwȳ kamâ mē pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mē pamâ karô

Atre 2.42, 5.12-13; Eprêw 10.25

²⁶ E Jesus kôt ixkwÿjaja. Kot paj hpân̄h axtem mē amâ mēmoj tâ karô. Mē kot Tîrtûm mē amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ tanhmâ mē ate amnhî nhîpêx to hâ karô ka mē inhma.

Nâ kër ka mē axpên wÿr akuprô nê akrî ka mē atô amâ Tîrtûm mē mex â harênh â mē grer o agrer prām hāmri nê māmri kām ho gre. Hāmri nê agrer pa kē apân̄h mēhō kân̄hmâ xa nê Tîrtûm kapêr kwÿ ho mē ajahkre. Nê ho anhÿr pa nhûm hpân̄h mēhō kân̄hmâ xa nê Tîrtûm kot tanhmâ ho mex to hâ mē amâ amnhî jarê. Nê amnhî jarênh pa hāmri nhûm mēhō nhām mē kapêr ô ho mē amâ ujarênh japêr. Hāmri nê ujarênh pa kē mēhō hpân̄h mē akapêr o hprî hâ mē amâ kapêrta jarê.

E kër ka mē axpên wÿr akuprô nê Kris kôt axpên to axihtÿx kaxyw â axpên pân̄h amnhî nhîpêx anê.

²⁷ Nê ka mē atô amâ nhām mē kapêr ô ho mē kām akapêr prām japêr. Nom kër ka mē axohtô nê â mē kām amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Âm mē atô wa axkrutre rÿ axkrunêpxire nê mē kapêr ô ho mē kām akapêr. Hāmri nê axpên pân̄h akapêr pa kē mēhō kot hprî hâ mē kapêr ôta mar japêr nê mē apân̄h xa nê mē akapêr o mē kām harê kē mēhprî hâ mar mex nê. ²⁸ Nom koja ja kaxyw mēhō amrakati japêr ka mē kapêr ô ho akapêr kêt nê. Âm kapxipix nhÿri ahte Tîrtûm mē akapêr.

²⁹ Nê kē Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjê hō wa axkrut rÿ axkrunêpxi nê mē ajahkre ka mē aprî hâ mar o akrî. Hāmri nê mar pa nê tanhmâ mē harênh to. Âm hāmri Tîrtûm nhÿ hâ kapêr â mē harê rÿ ho hêx â mē harê.

³⁰ Nê koja mēhō Tîrtûm nhÿ hâ mēmoj jarênh o xa. Rôm nhûm Tîrtûm mē kaxyw mē atô mē ajamaxpêr kwÿ gō. Ka kapêr o âm xwÿnhhta mē kân̄hmâ anhîhkra pē kē apumu nê anhîkrê. Hāmri ka hpân̄h xa nê mē kām tanhmâ ajamaxpêr tota jarê. ³¹ Nom kër ka mē anhîpê mē kām akapêr hkêt nê. Âm axpên pân̄h Tîrtûm kapêr o axpên jahkre nê ho axpên jamaxpêr o axihtÿx. Ja mex. ³²⁻³⁴ Nom kër ka mē axpên wÿr akuprô nê apiitâ anhîpê atÿx ri akapêr kêt nê. Ja na Tîrtûm kēp hprām nōkati. Mē ate axpên pân̄h axpên mē akapêrja na kām hprām. Jakamâ kē mē kot Tîrtûm nhÿ hâ mē kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja taxy axpên jahkre hâ

axpën jamã. Nhũm mēhō kumrēx kapër pa hāmri ka hpānhã mē kām akapër.

Nē kē mēnijaja amarī mē ahkreja mar o hkrī. Ijaew kot amnhī nhīpēx xā hkōt. Jakamã kwa mē anijaja. Kēr ka mē amarī akryk mē mar o akrī nē axpën mē akapër o akrī hkēt nē. ³⁵ No kot kaj mē tee ri mēmoj ma nē mar mex kēt japēr tā hā axpën kukjēr kēt nē. Ām akryk arī mar o akrī. Hāmri nē akupŷm anhōrkwŷ hwŷr tē nē rī kormã hā amjēn kukja. Nom kot ka mē apikuprōnh xā hā ixkre kamã axpën mē akapër o akrī nhũm mē amjēnjaja tee ri ja hā mē apumu nē hpijaam nē.

³⁶ E na pa ā Tirtūm mē amnhī jarēnh xā hā ixkre kamã tanhmã mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē amã karō anē. Tā te mē apē ja mex kēt pyrāk. Kwa mon ka wem ja ma nhũm mē apē omnuj nē? Xā mē ate Tirtūm kapër mar mex o ijakrenh kōt na ka mē ā ajamaxpēr anē? Xā na pre Tirtūm mē akumrēx mē kapēr? Hā na ka mē ā ajamaxpēr anē? Rŷ xā mē kapxpix mē na pre kapēr? Hā na ka mē ixkapēr ma nhũm mē apē omnuj nē? Nā ixkumrēx na pa pre mē awŷr inhmōr nē mē amã Tirtūm kapēr jarēnh kēnã kot ka kēt mē axtem nē ā ajamaxpēr anē. ³⁷ Kot kaj mē atō ā ajamaxpēr anhŷr japēr nē ajamaxpēr o:

—Nā na pre Tirtūm tanhmã inhmã kapēr to pa ô ri mē kām ixujarēnh mex o ri ixa.

Anhŷr o ajamaxpēr. Rŷ ajamaxpēr o:

—Nā na pre Tirtūm Karō mē kaxyw tanhmã ixto pa ŷ hā tanhmã mē ho mex to ho ri ixa.

Anhŷr o ajamaxpēr. Kot kaj mē ā ajamaxpēr anē hāmri nē määnēn pa ā ixte amnhī nhīpēx anhŷr ā ixpumunh mex kurē kumrēx. Amnhī pyrã nē ixte Tirtūm nhŷ hā mē kām ixkapēr xwŷnh ā ixpumunh nē hā ijarēnh kurē kumrēx. ³⁸ Nom koja ja hā ijarēnh kēt ka mē ja hā omu hāmri nē tanhmã kot mē amã kapēr toja ma nē ām ama.

³⁹ E Kris kōt ixtō nē ixtōxjaja. Kēr ka mē amnhī to Tirtūm Karō wŷ kē ma mē ate mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri apa kaxyw mē ato mē axihtŷx.

Nē koja mēhō kām nhām mē kapēr ô ho kapēr prām ka mē ja nē kām akapēr kēt nē. Kwār māmri ā amnhī nhīpēx anē. ⁴⁰ Nom kēr ka mē ate Tirtūm mē amnhī jarēnh xā hā ixkre kamã axpën pānhã axpën mē akapēr nom anhīpē kām akapēr hkēt nē.

15

*Kris akupŷm htŷr kumrēx ā harēnh
Atre 2.23-36, 10.39-41; Wam Korit 6.14*

¹ E Kris kōt ixkwŷjaja. Kot paj axte mē amã Jesus kot mē panē tanhmã amnhī nhīpēx to hā harē ka mē inhma. Na pa pre ra mē amã ja jarē ka mē ama nē hkōt amnhī xunhwŷ.

Nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. ² Na pa pre mē amã harē ka mē amnhī kaxyw kām ajamaxpēr tŷx nē nhũm Tirtūm mē ato hkra. Tā ka htem arī kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Koja mēhō kot Tirtūm kapēr mar tā amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt nē nhũm Tirtūm tee ri amnhī tā omu nē ho hkra hkēt nē.

³ Na pa pre amnhī krã hkōt mē amã tanhmã Kris jarēnh to hkēt nē. Ixte kapēr mar xā hkōt na pa hte amnhī xō ri mē amã tanhmã harēnh to ho ri ixa. Jejus jarēnhja na mex o kot mē ujarēnh piitã hakrenh par kumrēx. Tā tam kot paj mē amã harē. Na pre Krisja mē pahte amnhī tomnuj pānhã amnhīrēx kaxyw mē panē ty. Tirtūm kapēr ā kagã htūm kot hkukamã harēnh xā hkōt.

⁴ Hāmri nhũm mē kēn kre kamã haxã nhũm kamã nōr o apkati. Nē axte hā apkati. Hāmri nhũm Tirtūm akupŷm ho htŷr. Kapēr ā kagã htūm kot hkukamã harēnh xā hkōt.

⁵ Tā nhũm Simaw Pētre kumrēx akupŷm htŷr ā omu nhũm hpānhã Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatiŷaja haxwŷja omu. ⁶ Hāmri nhũm mē kot hkōt mē pa xwŷnh pē 500 jakrenh xwŷnh piitã anhīpē haxwŷja akupŷm htŷr kām omu. Na pre ra mē hkŷwŷjaja ty nhũm mē hkŷwŷjaja arī htŷr nē pa. ⁷ Jakamã nhũm prem ra akupŷm htŷr kām omu. Hāmri nhũm hpānhã Xiakreja omu. Nhũm hpānhã ŷ hā mē ahkre o mē pa xwŷnh piitã omu. Akupŷm htŷr kām omu.

⁸ Tā na pa na pre ijaxwŷja amnhī to hapu nē akupŷm htŷr kām omu. Te ixpē mē hkra kot hapu pyrã nē amnhī to hapu nē omu. Na pre kaxkwa kamã inhmã kapēr o xa pa ixprī hā omu. ⁹ No mē kot ixpyrã nē Kris nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maati haxwŷja na mē mex o kot ijakrenh. Na pa pre hte mē hkŷnhã amnhī tomnuj tŷx nē. Jao Kris pē hkrajē homnuj tŷx o ri ixa. Tā hkōt amnhī xām hāmri nē tee ri ā amnhī nhīpēx anhŷr ā amnhī pumu nē amnhī kamã ixpijaam tŷx nē. Jakamã na pa hte Kris nhŷ hā kapēr jarēnh o ixa hā amnhī pumu nē ixte hkōt amnhī xām kēt ri tanhmã ixte amnhī nhīpēx toja mē ijamaxpēr nē ixpijaam nē. ¹⁰ Na pa pre amnhī tomnuj tŷx o ixa htã nhũm Tirtūm arī kām ijpapē nē. Nē ixkamã ukapri nē. Pa pre hkōt amnhī xām nhũm ixto hkra pa ra kām tanhmã amnhī nhīpēx to mex rāhã ho ixa. Jakamã na hte tee ri amnhī tā ixpumu nē tanhmã hamaxpēr to hkēt nē. Rŷ hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmã Pawre japē nē ixte ho mex tā nhũm ixkōt amnhī nhīpēx kēt kumrēx.

Anhŷr o tee ri hamaxpēr kēt nē. Na pa hte kām tanhmã amnhī nhīpēx to ho ixa rūnh o ŷ hā mē kapēr o pa xwŷnh kwŷjē jakre ho ixa. Nom amnhī krã hkōt mē ahkre hkēt nē. Ja kaxyw na pre Tirtūmja ixto ixihtŷx pa

ÿ hã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa nhũm ja hã ixpumu nê hkĩnh nê.

¹¹ Nê Jejus jarênhja âm pixii. Axtem hõ hkêt. Nê ÿ hã mē ahkre ho mē pa xwýnhjê kapêrja nê pa ixte mē amã harênhja kot axpên pyràk. Harênh tipxi. Kris kot mē pahte amnhĩ tomnuj mýrapê mē panê htyk nhũm Tirtũm kot akupým ho htĩr ã wa harênhja na pa hte pix jarênh o ri mē akôt ixpa. Ka prem inhma nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr tỳx nê.

Tirtũm kot akupým mē pahto mē pahťĩr ã harênh

Rukre 20.37

¹² Nê kwa ra ixte mē amã Kris htyk nê akupým htĩr ã harênh tã ka xep mē akwýjaja axtem nê mē htyk nê akupým mē htĩr kêt ã mē hkamnhĩx o ri apa. ¹³ Kwa mē ajamaxpêrja mex kêt. Kêp apu âm hãmri mē ate ã mē harênh anhyr ronhyx pre Kris haxwýja akupým htĩr kêt nê. Nhỹx pre htyk o ty.

¹⁴ Nê kêp apu Kris akupým htĩr kêt ronhyx pa mē âm mē amã kapêr jarênh o ixpa kaprý. Ka mē ajaxwýja amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr kaprý.

¹⁵ Nê kêp âm akupým mē htĩr kêt ronhyx pa mē ixte mē amã Tirtũm kapêr jarênh o ri ixpa xwýnhjaja mē amã ho ixêx o ri ixpa. Na pa htem mē amã Tirtũm ra kot akupým Jejus o htĩr ã harênh o mē akôt ixpa. Tã kêp apu akupým mē htĩr kêt ronhyx pa mē âm mē amã harênh o ixêx.

¹⁶ Nê kêp apu akupým mē htĩr kêt ronhyx pre Kris haxwýja akupým htĩr kêt nê. Nhỹx pre âm amari tyn hapêx.

¹⁷ Nê Kris amari htyk nê hapêx ronhyx kot pu mē ri amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwýr kaprý.

Nê Kris amari htyk nê hapêx ronhyx pre Tirtũm Jejus kukwak ri mē panê mē pahte amnhĩ tomnuj o hapêx kêt nê. Nhỹx pu mē pahpiitã nhỹrmã ma kuwy hwýr pajapêx pa.

¹⁸ Nê kêp apu Kris htyk nê hapêx ronhyx ra mē kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr tã ra htyk xwýnhjaja ma mē kot amnhĩ tomnuj mýrapê kuwyta wýr hapêx.

¹⁹ Nê kêp apu Kris htyk kumrêx nê hapêx ronhyx pu mē kormã pahtyk kêt xwýnhjaja tee ri amnhĩ wýr kamã pajamak o ri papa kaprý. Nê pahpê hkra hã amnhĩ jarênh kaprý. Jao pahkaprĩ hťyx o mêmoj piitã hakrenh par kumrêx nê ri papa.

Kris kumrêx akupým htĩr ã harênh

Atre 26.23; Sikũn Korĩt 4.14; Piripos 3.10-11; Wam Tesarõn 4.15-18; Apokarip 20.1-15

²⁰ Nã mē htyk nê nhỹrmã akupým mē htĩr kêt ã mē harênhja kot anhyr kêt. Ra

Tirtũm kot akupým Kris o htĩr jakamã koja mãânên hkra htyk xwýnhjaja nhũm mē piitã Jejus pyrà nê nhỹrmã akupým mē ho htĩr pa. Jakamã na pu htem Kris akupým htĩrja mã pajamaxpêr nê amnhĩ kukamã pajamaxpêr o:

—Nã ra Tirtũm kot akupým Jejus o htĩr jakamã koja uràk nê nhỹrmã akupým mē pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã mē pahto mē pahťĩr. Nã koja ã mē panhĩpêx anê. Ja kaxyw ãhpumunh tỳx kumrêx xwýnh kênã. Anê.

²¹ Nê amnepê m na pre Tirtũm my kot waja nhĩpêx. Hãmri nhũm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ra mē htykja o hkra. Tã nhũm wamta kôt my hõta wamta rom amnhĩ to mex o mē htyk tã akupým mē ho htĩr o hkra. ²²⁻²³ Tã mē pahpê wam my pê Atãw kanrêhã tãmnhwý jakamã kot puj mē uràk nê nhỹrmã ty. No âm mãânên mē pahpê Kris kraa. Kris kumrêx na pre akupým htĩr. Tã koja nhỹrmã akupým mē pahwýr wrý hãmri nhũm Tirtũmja kot hipêx pyrà nê akupým mē pahto mē pahťĩr. Mē pahte hkôt amnhĩ xunhwýr ã mē pahpumunh kôt akupým mē pahto mē pahťĩr pa. No âm kormã.

Kris nhỹrmã kot mē htyk o hapêx ã harênh Juãw 11.25; Rõmãn 6.23; Wam Korĩt 15.54; Sikũn Ximotre 1.10; Eprêw 2.14; Apokarip 20.14

²⁴⁻²⁸ Nê koja Kris arĩ mē ho amnhĩptãr rãhã nhũm Tirtũm mē kot kutã amnhĩ xunhwýr xwýnhjê pē mē hihtỳx xã ho hapêx pa. Kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Koja nhỹrmã Tirtũm Kris kot kãm mē ho amnhĩptãr kaxyw âm. Anê.

Jakamã Jejus tapxipix koja mē ho amnhĩptãr o pa. Kojã Tirtũm pix mē ho amnhĩptãr kêt nê. Nom koja pahi hkwyjê hõ axte nhãm mē ho amnhĩptãr kêt kumrêx.

Tã mē kot mēkarõmnuti hkôt kãm tanhmã amnhĩ to ho mē pa xwýnhjaja koja Tirtũm ma amnhĩ nê kuwy hwýr mē rên pa. Nê mēhtykja o hapêx nhũm mēhõ axte htyk kêt kumrêx. Jakamã koja Jejus Kris mêmoj punuj piitã ho hapêx nê Mēpahpãm Tirtũm nhĩhkram akupým mêmoj piitã haxãr pa. Tirtũm jamaxpêr xã hkôt ã mêmoj to anhyr par anê hãmri nê ihkram mêmoj jaxãr pa. Nê mãânên tãm kãm amnhĩ gõ. Jakamã nhũm Tirtũm tapxipix mêmoj piitã ho amnhĩptãr pa.

Mē htyk xwýnhjê jarênh

²⁹ Nê na hte mē pahkwýjaja kormã kêp Tirtũm kra hkêt tã Jejus kôt mē kot amnhĩ xunhwýr nê mē htyk xwýnhjê mã hamaxpêr o pa. Hãmri nê mē kãm nhỹrmã axte mē omunh prãm xaj mē uràk nê Jejus kôt amnhĩ xunhwýr nhũm mē hkrã kumrã. Tã akupým mē htĩr kêt ronhyx mē âm ã pajamaxpêr anhyr kaprý. ³⁰ Nê paa. Na pa hte ma mē

kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nhûm mê hkwyjaja ja hâ inhma nê ixkamâ gryk nê ixtâ amÿnê pa mê mÿrapê ixpunuj nê ri ixpa. No âm amnhî to htÿx nê arî ri mê kām Kris kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Tâ kêp âm nhÿrmâ akupÿm ixtîr mâ kêt ronhÿx pa tee ri â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa kaprÿ. ³¹ Na htem apkati mê ixtâ tanhmâ àmnênh to ho ri pa. Âm hāmri na pa mê amâ â mê harênh anê. Nom na pa hte tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o ri ixkaprî nê ixpa hkêt nê. Mê kot ixpîr mâ tâ pa hte mê ate Pahihti Jeſus Kris kôt amnhî nhîpêx mex â mê apumunh kôt ixkînh nê ri ixpa. Nhûm te ixkamâ mêmoj kêt pyrâk pa hte ri ixpa. ³² Na pa hte jar Epes kamâ mê oprê xwÿnhjê kutâ amnhî to htÿx pê mê kām Jeſus kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa nhûm mê kām mar prâm kêt jakamâ hâ ixtomnui tÿx nê. No nhÿrmâ ixtÿk nê akupÿm ixtîr mâ kêt ronhÿx pa mê kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr o ijamaxpêr nê mê urak nê ijamaxpêr o: Ixte ixtÿk â arîgro pumunh kêt jakamâ kot paj māmri mêmoj piitâ hkur o ri ixpa. Nê māmri mêmoj piitâ ho ixkôm o ri ixpa. Nê māmri mêmoj piitâ ri tanhmâ ho ho ri ixpa.

Ixtÿk nê axte ixte â amnhî nhîpêx anhÿr o ixpare kaxyw â.

Anhÿr o nhÿx pa ijamaxpêr o ixpa. Kêp âm Tîrtûm kot akupÿm mê pahto mê pahtîr mâ kêt ronhÿx pu mê â mê kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr anhÿrja kôt pajamaxpêr pix o ri papa. No âm ja kot anhÿr kêt.

³³ Na htem mêmoj jarênh o:

—Mê kot htÿx ri amnhî tomnui xwÿnhjê hkôt ri mê pa xwÿnhjaja koja mê gaa nê mê kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri pa. Anê.

Âm hāmri na â mê harênh anhÿrja. Jakamâ kwa mê okora. Kêr ka mê â amnhî nê mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o kwe pa xwÿnhjê pumunh mex o ri apa. ³⁴ Kwa mê tokyx mê ate tanhmâ amnhî tomnui to hâ amnhî pumu nê axte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Nê mê ate Tîrtûm kot akupÿm mê ho htîr kêt â harênh xwÿnhjaja. Te mê ate Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh kêt pyrâk. Tâ mê ate tokyx ja hâ amnhî pumunh nê amnhî kamâ apijaam kaxyw na pa â mê amâ ixkapêr anê.

Mê panhî nyw jarênh

Rukre 20.34-36; Rômân 8.10-11; Sikûn Korîṭ 5.1; Pirîpos 3.20-21

³⁵ Nê mân ka mê atô akupÿm mê htîr â mê harênh ma nê tee ri mê hkukamâ ajamaxpêr nê hâ ri tanhmâ axpên kukjêr to nê axpên mâ:

—Kwa tanhmâ koja we Tîrtûm akupÿm hkra htyk xwÿnhjê ho htîr to? Ra mê htyk nê mê î katôk nê hapêx par mâ kênâ. Tanhmâ kot wem amnhî to nê akupÿm htîr? Nê

tanhmâ koja we mê î nywja kute wehe? Anê.

³⁶ Nà na ka mê atÿx ri â ajamaxpêr anê nê tee ri mê hkukamâ ajamaxpêr. E kot paj ixprî hâ ja hâ ejêp jarê ka mê inhma. Nà na htem mêmo y hkre. Te mê kot mê htyk jaxâr pyrâk o hipêx nê hkre nhûm hikwÿ nê gaa nê higrôt hapôj. Nom te kêp mêmo yta pyrâk kêt. ³⁷ Âm hy pix na htem hkre. No higrôt kre hkêt nê. Rÿ tanhmân pâr nywja kre hkêt nê. Âm hy pix na htem hkre. Tâ nhûm higrôt hapôj nê hprêk nê gaa nê ô. ³⁸ Tîrtûm na hte hamaxpêr xâ hkôt tanhmâ ho nhûm higrôt hapôj nê hprêk nê ô. Tâ ja pyrâ nê kot puj mê Tîrtûm jamaxpêr xâ hkôt pahtÿk tâ koja akupÿm mê pahto mê pahtîr nê mê pamâ mê panhî nyw gô.

³⁹ Nê mêmo hy piitâ te kot axpên pyrâk kêt. Ahpÿnhâ na. Ja pyrâ nê ahpÿnhâ ri mêmoj piitâ î. Na axtem mê panhî nê axtem mry nhî nê axtem âk nhî nê axtem tep nhî. Mêmoj piitâ ahpÿnhâ ri î.

⁴⁰⁻⁴¹ Nê kaxkwa kamâ haxwÿja mêmoj piitâ ahpÿnhâ no âm muxre. Myytija mex. Nê mytwrÿreja axte mâ no âm haxwÿja mex. Nê kanhêti haxwÿja mex. Haxwÿja axte mâ. Kamâ hkwy hpôk kryre nê kamâ hkwy hpôk rûnhti no âm piitâ mex.

Nê jar pika ja kamâ haxwÿja mêmoj piitâ mex. No âm te kot kaxkwa kamâ mêmoj jarir xwÿnhja mex pyrâk kêt. Axtem na raa.

⁴² Tâ koja mê panhî nywja haxwÿja axte mâ. Te kot panhî htûm pyrâk kêt. Na htem ty nhûm mê ma mê o mra nê mê hagjê. Nhûm mê hikwÿ nê gaa nê î rerek nê hapêx. Tâ koja Tîrtûm akupÿm tanhmâ mê pahto mê pahtîr to pu mê hpânhâ pamex kumrêx. Hāmri nê axte mâ mê panhî nyw mex o mex jakamâ koja axte htyk nê î rerek kêt nê.

⁴³ Na htem ty nhûm mê hagjê nhûm htyk xwÿnhata tanhmâ amnhî to hkêt nê amarî hikwÿ. Omnui nê î nhenhek nê hikwÿ. Tâ koja Tîrtûm akupÿm mê ho mê htîr nê mê kām mê î nyw gô nhûm mê hpânhâ mex kumrêx nê hihtÿx nê Tîrtûm nhô krî kamâ pa ho pa.

⁴⁴ Mê htyk nhûm mê kot mê hagjênh xwÿnhjaja na htem arî î htûm â hikwÿ. Âm jar pika ja pix kām ri mê papa kaxyw na mê panhî htûmja. No mê panhî nywja axtem Tîrtûm nhô krî kamâ ri mê papa kaxyw jakamâ koja mê panhî nywja axte mâ. Tîrtûm Karô koja mê pamâ kugô.

Mê panhî nyw te kot Kris nhî pyrâk â harênh

Rukre 20.34-36

⁴⁵⁻⁴⁶ Nê Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot Atâw jarênh kot:

Na pre Tîrtûm my kot wa Atâwja nhîpêx. Jakamâ Atâw kêp pika nhô xwÿnh na pre. Anê.

Ā Atāw jarēnh kot anhyr. Ja pyrà nē na pu htem pakatorxā nhōhy rūm pajapōj nē Atāw pyrà nē pahpē pika nhō xwŷnh. Tā nhūm Atāwja pa nē gaa nē hpigēt nē ty. Jakamā kot puj mē urāk nē papa nē gaa nē ty. Nom nhūm Krisja Atāw kurom kēp akupŷm mē ho mē htīr xwŷnh jakamā kot puj mē pahpē hkwŷjaja Atāw pyrà nē nhŷrmā mē pahtyk tā nhūm Kris akupŷm mē pahto mē pahṭir. Hāmri nhūm Tīrtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kēt nē. Pānhā axte mā mē pahpē kaxkwa nhō xwŷnh.

⁴⁷ Nē Atāw na pre Tīrtūm pika ho hipēx nē ho htīr nhūm ri pa. Nom Kris na pre Atāw rom kaxkwa rūm mē pahwŷr wrŷ. ⁴⁸ Tā mē pahpē pika nhō xwŷnhjaja te mē pahpē Tīrtūm kot wam my nhīpēx xwŷnhnta pyrāk. No mē pahte kaxkwa hwŷr ma papa mā xwŷnhjaja te mē pahte kaxkwa rūm my kot mē pahwŷr wrŷk xwŷnh Krista pyrāk. ⁴⁹ Tā kormā mē pahpē pika nhō xwŷnh jakamā te mē pahpē my pika ho hipēx xwŷnhnta nhī pyrāk. Nom kot puj mē nhŷrmā ty hāmri nē hpānhā te pahpē kaxkwa rūm my kot mē pahwŷr wrŷk xwŷnhnta nhī pyrāk.

Axte mē pahtyk kēt kumrēx ā mē pajarēnh Juāw 11.25; Sīkūn Korîṭ 5.4; Wam Tesarōn 4.13-18

⁵⁰ Nē kot puj mē panhī htūm rāhā Tīrtūm nhō krī hwŷr paxāpir kēt nē. Panhī htūm na hte ty nē rerek nē hapēx. Jakamā koja Tīrtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē rī kormā ma ō krī hwŷr pajapēx pa nē kamā papa ho papa.

⁵¹⁻⁵² E mē inhma. Na pre kormā Tīrtūm mē amā mēmoj to amnhīrīt kēt tā ra inhā ho amnhīrīt. Jakamā kot paj ŷ hā mē amā harē ka mē inhma. Nā kot puj mē pahpiitā mē pahtyk kēt nē. Koja nhŷrmā Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhjē hōja mē pamā pifti kakō. Mē pajaēr pē hkakō. Hāmri nhūm Tīrtūm kra ra mē htyk nē mē hikwŷ xwŷnhjaja akupŷm ī nyw o htīr kurē kumrēx. Nē kormā mē pahtyk kēt xwŷnhjaja kot pu mē mē pahtyk kēt ri mē urāk nē panhī nyw kurē kumrēx. Hāmri pu mē pahpiitā pahṭir o pahṭir tūm nē papa. ⁵³ Koja Tīrtūm mē panhīpēx o te mē pahte paxē htūm o papinhīpanh nē hpānhā paxē nyw jagēnh pyrāk. Jao mē panhī htūm o hapēx nē hpānhā mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kēt kumrēx nē ri papa ho papa. ⁵⁴ Tīrtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na ra Tīrtūmja mēhtyk ho hapēx pa. Anē. Te ra kot ho hapēx par pyrāk o ā harēnh kot anhyr. No ām kormā. Jakamā kot puj mē nhŷrmā panhī nyw nē ri papa nē mē pahṭō axte pahtyk kēt kumrēx. ⁵⁵ Mē pahtykja te mē kot makre par nhūm axte kot mē hkamnhwŷr kēja pyrāk. Urā nē koja Tīrtūm

akupŷm mē pahto mē pahṭir pu mē axte pahtyk kēt nē. Nē axte ri pamā ma hkēt nē papa. Nē axte paxā hkēt nē. ⁵⁶ Tīrtūm kapēr ā kagā htūmja ā mē pakukamā mē pajarēnh kot anhyr. Mē pahte amnhī tomnuj xwŷnh jakamā kot puj mē nhŷrmā ty. ⁵⁷ Nom nhūm Tīrtūm āhpumunh tŷx o āhpumunh tŷx jakamā na hte Pahihti Jejus Kris kukwak ri mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē nē mē pahte amnhī tomnuj rēnh pa. Pu mē nhŷrmā mē pahtyk tā nhūm akupŷm mē pahto pahṭir.

Mē pahte Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to hā mē pamā karō

Karatas 6.9; Korosē 1.10

⁵⁸ Jakamā e kwa Jejus kōt ixkwŷjaja. Kēr ka mē arī Pahihti Jejus kōt mān amnhī xunhwŷr tŷx rāhā ho ri apa. Nē kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā nē kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē kām tanhmā amnhī nhīpēx to kaprŷ ho ri apa hkēt nē. Ām hāmri kām mēmoj to anhyr mex rāhā ho ri apa.

16

Mē kēp amrakati xwŷnhjē jarēnh

Atre 11.27-30; Rōmān 15.25-27; Sīkūn Korîṭ 8.1-24, 9.1-5; Wam Ximotre 6.18

¹ Nē na pa pre krī pē Karatas kamā tanhmā Jerujarē kamā Kris kwŷjē jarēnh to. Ijaew kwŷ kot mē pahpyrà nē Jejus kōt amnhī xunhwŷr ā mē harē nē mē kēp amrakati hā mē harē hāmri nē mē kām:

—E. Kwa kēr ka mē kām mē akāxpore hkwŷ ho akuprō nē ma mē hwŷr amē.

Anhyr o mē kām ixkapēr. Jakamā kwa kēr ka mē urāk nē mē kaxyw mē kām kāxpore hkwŷ ho akuprō. ² Mē panhō arīgromnu pē sap ā hkwŷ ho akuprō. Kot kaj mē akāxpore rax japēr nē mē kaxyw hkwŷ ho rax nē axi. Nom kot kaj akāxpore grire japēr nē mē kaxyw mē kām ho grire nē agō. Kēr pa mēmo arīgro hā ma mē awŷr mō ka mē ra mē kaxyw ho apikuprōnh rax nē.

³ Nē ma mē kot mē kām ho mōr mā xwŷnhjaja ka mē ixkutēp mē akwŷjē rē. Kēr pa pōj nē mē omu hāmri nē mē kaxyw kagā nhīpēx nē kamā mē harē. Nē mē kām kugō nhūm mē ma Jerujarē hwŷr kāxpore mē ro hā amnhī kōt o mō nē mē kām kugō. Mē kot kamā harēnh nē mar hāmri nē mē kamjaja mē ate mē kaxyw mē rēnh ā mē ajarēnh ma. ⁴ Rŷ kot ka mē amā mē hkōt inhēmēnh prām nē māmri mē hkōt inhēmē pa ma mē hkōt mō.

Pawre kot amnhī kukamā amnhī jarēnh Atre 19.21-22

⁵ Nom kot paj tokyx mē awŷr inhēmōr kēt nē. Kot paj ja rūm ixkato nē hpānhā ma pika pē Masetōn wŷr mō. Hāmri nē mē hkōt ixpa

grire nê ma kormã mê awýr Korîṭ wýr mō.
⁶ Hāmri nê pōj nê mê akōt ri ixa ryy nê. Nê
 ixtã amgrã pixi nê hapêx nê rî kormã ma
 axte nhām krî hō hwýr mō. Nê inhnojarêt
 ka mê ixto Tîrtûm wý nê inhmã ixãpkur xã
 hkwy gō pa ma mê hwýr pry hã hkur o mō.
⁷ No ixte mê awýr ixpōx nê tokyx mê akurûm
 ixkator nê hpānhã ma nhām krî hō hwýr
 inhmōrja na inhmã hprām kêt. Jakamã koja
 Tîrtûm kām ja mex pa arî ri mê akōt ri ixa
 hã ixtã mytwrý xohtō nê tokyx ma nhām
 inhmōr kêt nê. ⁸ Kot paj kormã jar Epes
 kamã ri ixa rãhã nhûm mê hkînh pê Pêtekos
 kato nê hapêx pa rî kormã ma Masetōn wýr
 mō. ⁹ Na pa hte jar kormã mê kām Jejus
 kapêr jarênh o ri mê hkōt ixa nhûm mê
 ohtō nê inhmar o pa. Mê kām mar prām.
 Tã no nhûm mê hkwyjaja ohtō nê mê kēp
 ja omnuj nê nhûm mê hã ixkamã gryk nê
 ixtomnu o pa.

*Mê kot Ximotre ho mex ã mê harênh
 Hapuhã Juãw 5*

¹⁰ Nê kwa koja Ximotre mēmo arîgro hã
 mê awýr pōj ka mê omu nê ho mex nê.
 Nê mê amnhî nhōrkwy hwýr awý kē mê
 akutã apkur o pa. Na hte ixpyrã nê Pahihti
 Jejus mã tanhmã amnhî nhîpêx to mex o pa.
¹¹ Kormã mê pahkînhã nyw tã kēr ka mê tee
 ri ja hã omu nê ri axpēn mã tanhmã harênh
 to hkêt nê. Mê ãm akapêr mex pix o kām
 akapêr. Nê koja akupýn nojarêt ka mê pry
 hã kām apkur xã hkwy gō kē mex pê man
 akupýn ixwýr mō pa tokyx omu. Kot paj jar
 mê pahkwýjê mê akupýn hpōx kamã ijamak
 o ixa.

¹² Nê na pa hte xatã jar mê pahtō Aporja
 ma mê awýr mōr kaxyw mê awýr hano.
 Kot jar mê pahtō hkwyjê mê ma mê awýr
 mōr kaxyw. Nom kormã. Koja xep mê jar
 tanhmã amnhî to hpa nê rî kormã ma mê
 awýr mō.

*Kagã jatur xã kamã Pawre kot mēmoj tã
 karō*

*Epes 6.10-12; Sikûn Ximotre 1.7; Wam
 Pêtre 5.8-9*

¹³ E kwa kēr ka mê arî amnhî wýr Jejus
 kamã ajamak rãhã ho ri apa. Nê hamãr pê
 kutêp tãm amnhî nhîpêx o ri apa. Nê amnhî
 kaxyw hkōt ajamaxpêr tỳx rãhã nê.

¹⁴ Nê mê amã axpēn kînh pê tanhmã
 axpēn to mex to.

¹⁵ Mãn ka mê ra Estepti mê hkwyjê jarênh
 ma. Mê hkumrêxjaja na prem pika pê Gres
 kamã Kris kōt amnhî xunhwý. Tã xep mê
 ra Kris kōt hkwyjê ho mex o ri mê hkōt pa.

¹⁶ Kēr ka mê ã mê kot amnhî nhîpêx anhýr
 xwýnhjê kapêr ma nê hkōt ri amnhî nhîpêx
 o ri apa. Mê kot Kris mã mê ajamãr xwýnh
 piitã kēr ka mê kapêr ma nê mê hkōt ri
 amnhî nhîpêx mex nê.

¹⁷ Nê ota Estepti nê Akajkre nê Putuna-
 treta na mê ra jar pōj. Pa mê Sostenes mê
 wa mê omu nê wa ixkînh nê. Te ixte mê
 apumunh nê ixkînh tỳxta pyrãk. ¹⁸ Na xep
 prem ma mê awýr mō nê tanhmã mê amã
 kapêr to ka prem mê ama nê akînh nê. Tã mê
 ra amnê ixwýr mō nê tanhmã inhmã kapêr
 mex to pa mê kuma nê ijaxwýja ixkînh nê.
 Kwa kēr pu mê ã mê kot mê panhîpêx anhýr
 xwýnhjê ho mex o papa.

¹⁹⁻²⁰ Nê ota jar pika pê As kamã Kris
 kōt mê pahkwýjaja piitã mê awýr hpêr mê.
 Nê Akir mê hprō Prisireja wa. Nê wa
 ōrkwy kamã mê kot Tîrtûm mã amnhî jarênh
 kaxyw mê pikuprōnh xwýnh piitã mê awýr
 hpêr mê.

Nê kēr ka mê nhýri axpēn pumu nê mê apê
 Kris kōt mê ate axpēn to atō nê atōx ã axpēn
 mã akapêr mex nê akînh nê.

²¹ E kot paj kagã jatur xã kamã inhîhkra
 ho mê amã amnhî nhîxi nhîpêx ka mê omu.
 Koja inhmã ixkapêr ã kagã xwýnhnta ja hã
 kagã hkêt nê. Pa kot paj hipêx. Ixpê Pawre
 na pa ã amnhî nhîxi nhîpêx anê ka mê omu.

²² Nê kwa kēr ka mê arî amã Pahihti Jejus
 kînh o ri apa. Koja mēhō kām hkînh kêt hã
 koja Tîrtûm ja hã homnuj tỳx kumrêx.

E “maranat.” Mê pakapêr kām na htem
 maranat jarênh o: “Kwa tokyx akupýn mê
 ixwýr wrý Pahihti.” Anê.

²³ E kē Pahihti Jejus Krisja mê ato mex
 nê mê akutã nojarêt rãhã ho pa. ²⁴ Ixpyrã
 nê mê apê Jejus Kris kwý jakamã na pa hte
 inhmã mê akînh nê.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa ã mê awýr
 kagã nhîpêx nê mēnh anê.

Sikûn Korîit Pawre wam Korîit kām Jejus kôt hkwyjê hwÿr kagà nê mēnh kôt kagà hō mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp mry hkâ ho ixkre nhîpêx nê ho wēnê ho pa xwÿnh na pre. Tâ hpānhâ kêp Jejus nhÿ hâ hkrajê jahkre ho pa xwÿnh. Jakamâ na pre kagàja nhîpêx nê Korîit kām mē kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê hwÿr kumê. Na pre ra mē hwÿr wamta nhîpêx nê kumê. Wam kagà nhîxi pê Wam Korîit. Tâ axte hkôt ja nhîpêx nê mē hwÿr mēnh jakamâ kagà nhîxi pê Sikûn Korîit.

Na pre Korîit kām Jejus kôt mē htôjê hō axtem nê nâ puro kamâ hpijaam kêt o pa nhûm Pawre tee ri harēnh ma nê mē hwÿr wam kagàta mē nê kamâ tanhmâ mē kot hipêx to hâ mē kām karō. Tâ kagà ja kamâ axte tanhmâ hâ mē kām karō hto.

Na pre ra Korîit wÿr mē kêp Kris nhÿ hâ mē ahkre hâ amnhî to hêx xwÿnhjaja mē hwÿr pōj nê tanhmâ mē kām kapêr jarēnh to ho mē hkôt pa. Nê tanhmâ mē kām Pawre ho hêx to. Jakamâ nhûm kagàja kamâ tanhmâ mē kām amnhî tâ aprâr to nê kām mē hkînh tÿx â amnhî jarê. Â na pre Pawre mē kām mēmoj jarēnh nê hâ kagà anê. Nê mē kām hâ kagà ho:

¹ Pa Korîit kām Tîrtûm krajaja. Xâ mē apiitâ mē amex na ka mē apa? E ot pa mē awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Mē amâ nê mē anhō pika pê Gres kamâ Tîrtûm krajê mē mē ato xipimràatâ mē awÿr hipêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa hte Tîrtûm jamaxpêr xâ hkôt ma Jejus Kris nhÿ hâ krî piitâ hkôt hkrajê jahkre ho ri ixpa. Tâ Kris kôt mē pahto Ximotre mē wa mē awÿr hipêx nê kumê.

² E kê Mēpahpâm Tîrtûm mē Pahihti Jejus Kris wa mē ato mex rāhâ ho pa. Nê mēmoj to mē akutâ nojarêr rāhâ ho pa. Ka mē wa kukwak ri ajamakêtkati nê amex nê ri akînh nê apa ho apa.

Pawre kām amnhî xâ htÿx kamâ hamak pyma hkêt â harēnh

Rômân 1.11-12; Korosê 1.11; Sikûn Tesarôn 2.16

³⁻⁴ Nâ Tîrtûm kêp mē panhō Pahihti Jejus Kris nhîpêxâ na. Nê kêp Mēpahpâm maati jakamâ na hte mē pakamâ ukapri nê tanhmâ mē pahto mex to ho pa. Kot puj mē mēmoj tâ tanhmâ amnhî to nê pahkapri nê ri papa nhûm ja hâ mē pahpumu hāmri nê hamaxpêr pix o akupÿm mē pahto mē paxihtÿx. Mēmo kaxyw na hte â mē pahto mex anê? Nâ mē pahte amnhî tâ omunh nê amnhî pyrak mē hkapri nê ri mē pa xwÿnhjê jamaxpêr o hihtÿx o mē hkôt papa kaxyw.

Ja kaxyw na hte mē pajamaxpêr o hihtÿx. Jakamâ kwa pu mē kām mex o mex â mām harēnh rāhâ ho papa.

⁵ Na htem tōhâ ixto Kris nhîpêx pyrà nê tanhmâ ixto pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ri ixpa. Tâ nhûm Tîrtûm inhîpêx o te Kris nhîpêx pyrà nê hamaxpêr pix o tanhmâ ixkrâ hto pa mē kutâ amnhî to htÿx nê arî mē hkôt ixpa. ⁶⁻⁷ Na pa hte mē amâ Kris kapêr jarēnh o ixpa. Mē ate inhmar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Jakamâ na hte mē kām Tîrtûm kapêr mar prām kêt xwÿnhjaja tōhâ mē atâ ixtomnuj nê pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ri ixpa. Tâ kwâr mē māmri â inhîpêx anê. Mē ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr tÿxja na inhmâ hprām. Na htem tanhmâ Kris â inhîpêx to nhûm Tîrtûm mē hâ ixpumu nê tanhmâ ixkrâ hto pa inhmâ amnhî xâ htÿx kamâ ijamak pyma hkêt nê ixpa. Nê arî mē hkôt mē kām kapêr jarēnh rāhâ ho ri ixpa. Na hte Tîrtûm amarî â inhîpêx anhÿr kêt nê. Mē ate â kot inhîpêx anhÿr â ixpumunh nê ixpyrà nê amnhî kaxyw kām ajamaxpêr tÿx kaxyw na hte â inhîpêx anê. Mē ate ja hâ ixpumunh nê â ajamaxpêr anhÿr kaxyw nê mē ajamaxpêr o:

—Nâ kot pa nhÿrmâ Pawre pyrà nê tōhâ mē mÿrapê amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ixpa. Hāmri nhûm Tîrtûm ja hâ ixpumu nê te ho Pawre nhîpêx pyrà nê tanhmâ ixto pa inhmâ amnhî xâ htÿx kamâ ijamak pyma hkêt nê ixpa. Nâ koja â inhîpêx anê.

Anhÿr o mē ajamaxpêr kaxyw na hte Tîrtûm mē kutâ ixto ixihtÿx. Mē ate ja hâ ixpumunh nê akupÿm tām ajamaxpêr pê Karō nhÿ hâ amnhî to axihtÿx kaxyw. Jakamâ na pa tee ri mē akukamâ ijamaxpêr kêt nê.

Tîrtûm kêp mē papytâr xwÿnh â harēnh

⁸ E Kris kôt ixkwÿjaja. Kot paj ixpri hâ mē amâ tanhmâ amnhî jarēnh to ka mē inhma. Na pa pre ma pika pê As wÿr mō nê mē kām Jejus kapêr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Hāmri nhûm mē hkwyjaja ja hâ ixtomnuj tÿx nê pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak pê mē hkôt ixpa. Kironhÿx pa pre mē kamâ ty. ⁹ Na pa pre tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o:

—Koja pêr mē ixpi. Tanhmâ kot pa we amnhî to nê tokyx mē kêp amnhî pytà? Kot paj tee ri inhmâ mē kêp amnhîptâr prām. Tîrtûm pix na ja kaxyw mē kutâ âhpumunh tÿx. Rÿ nhûm mē kot ixpri tâ nhûm kot akupÿm ixto ixtir kaxyw tapxipix na âhpumunh tÿx. Nâ kot paj amnhî kaxyw tapxipix mâ mām ijamaxpêr o ri ixpa nhûm amnhî tâ ixpumu nê hkînh nê. Â ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ixpaja na kām hprām. Anê.

¹⁰ Tâ nhûm pre â inhîpêx anê nê xatâ mē kêp ixpytâr o ixkôt pa. Kojâ â mē kêp inhîpêx anhÿr rāhâ ho pa. Nâ â kot inhîpêx anhÿr mâ kênâ.

¹¹ Nom kwa kêr ka mê apiitâ arî ixto Tirtûm wýr rāhā ho ri apa kê mê ama nê mê kām ixkurê xwýnhjê kutā ixto ixihtýx rāhā ho pa. Nê ixto mex rāhā nê. Hāmri nhûm mê ohtō nê kot mê kêp tanhmā ixpytār to hā ixtā omu nê ixtā kām mex o mex ā harê.

Pawre kot mê kām amnhî tā aprār ā harēnh

Wam Korîť 2.1-5

¹² Nê na xep pre atar Kris kôt mê pahkwýjaja tanhmā ixto kapēr punuj to nê Jesus kot mê awýr inhmēnh kêt ā mê amā ixto hêx. Nê ijakwa nhîkjê ho inhmā mê akînh nê ijakwa nhîkjê ho mê ato ixkapēr punuj ā jarēnh o ri pa. Nom ixte ā amnhî nhîpêx anhýr kêt. Aa ixte tanhmā mê ano kupyr to hkêt. Ām hāmri na pa mê amā amnhî jarē nê tām mê amā ixkapēr o ri ixpa nê tām ri mê anhîpêx o ri ixpa. No ijamaxpēr tûm kôt tanhmā mê anhîpêx to hkêt nê. Ām Tirtûm kot mêmoj to mê pakutā nojarêt ā omunh xā hkôt pix mā na pa hte ý hā mê ato mex o ri ixpa. Ijamaxpēr nyw o. Na pa hte Tirtûm pyrā nê mê piitā mê ho mex nê. No mê kajaja ixpyrān mê apê hkra jakamā na pa hte mê ato mex kumrêx o ri ixpa. ¹³ Na pa hte mê amā kagā hkwy nhîpêx nê ixprî hā mê amā tanhmā mêmoj jarēnh to. Mê ate kamā harēnh nê mar mex kurê kumrêx kaxyw. No na pa hte mê amā tanhmā ixêx to rý tanhmā mê ano kupyr to hkêt nê. ¹⁴ Ā ixte amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa htā kormā mê apiitā ja hā ixpumunh mex kêt nê. Nê Jesus kot mê awýr inhmēnh ā ixpumunh mex kêt nê. Jakamā na hte mê akwýjaja ixto akapēr punuj o pa. Tā kot kaj mê nhýrmā ām hāmri Jesus kot mê awýr inhmēnh ā axpēn mā ijarē pa mê ama nê ixkînh nê. Hāmri nhûm nhýrmā mê panhō Pahihti Jesus mê pahwýr akupýn wrý pa kām mê ajarē nê kām:

—E Pahihti. Jajê mā na pa pre akapēr jarēnh o ixpa nhûm mê inhma nê akôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx nê tām amnhî nhîpêx mex o pa.

Anhýr o kām mê ajarē. Hāmri nê ā mê ate amnhî nhîpêx anhýr ā mê apumunh kôt ixkînh nê. Ka mê ajaxwýja akînh pē tanhmā kām ijarēnh to ho akuhê.

Pawre hêx kêt ā kot amnhî jarēnh

Wam Korîť 16.5-6

¹⁵⁻¹⁶ Nê na pa pre ra mê awýr ixkra. Ixte ma mê awýr inhmōr nhûm mê ate ixpumunh nê akînh ā mê akamnhîx nê mê awýr ixkra nê ijamaxpēr o:

—Nā ma Masetōn wýr inhmōr xwýj ri kot paj ma Korîť kumrêx wýr mō. Hāmri nê Kris kôt ixkwýjê pumu nê ri kormā hamū Masetōn wýr mō. Nê mê kamā ri ixpa tāmť awjanā nê akupýn Korîť wýr mō nê axte

mê omu. Jao Tirtûm kapēr o mê ahkre ho axkrut nhûm mê amnhî tā ixpumu nê hkînh nê. Hāmri pa akupým Jutej wýr inhnojarêt nhûm mê pry hā ixāpkur xā hā inhmā mêmoj kwý nhōr japêr.

Anhýr o ijamaxpēr. ¹⁷ Tā kormā jar tanhmā amnhî nhîpêx to ho ixpa ka xep mê tee ri amnhî wýr ixkām ama nê axpēn mā ijarēnh o:

—Kwa Pawre kot ra mê pahwýr nojarêt ā amnhî jarēnh tā amnhîm nojarêt kêt kumrêx. Mān pre ām mê pamā amnhî to hêx nā? Ra kot mê pamā amnhî jarēnh tā tokyx hpōx kêtê hā. Anê.

¹⁸ Kwa mê ri ā inhmā ajamaxpēr anhýr kêt nê. Na pa pre mê amā ixêx kêt nê. Na pa hte Tirtûm noo mā ām hāmri mêmoj jarēnh o ri ixpa nê mê amā mêmoj jarēnh o ixêx kêt nê. Nā ām hāmri na pa pre ma mê awýr inhmōr ā amnhî jarē.

¹⁹ Na pa pre ra Ximotre mê Siras mê wa mê amā Jesus Kris jarēnh o ri mê akôt ixpa. Jesus kêp Tirtûm Kra hā harê nê kot amnhî nhîpêx te kot Tirtûm kot amnhî nhîpêx pyrāk ā harēnh o ri ixpa. Jesus haxwýja amnhî to hêx kêt. Kot mêmoj tā amnhî jarēnh xā hkôt na hte ām hāmri tanhmā amnhî nhîpêx to. Tā ā kot amnhî nhîpêx anhýrja kôt na pa inhmā ixte amnhî nhîpêx o ixpa hprām nê. ²⁰ Ra Tirtûm Jesus Kris kukwak ri kot mê pahto mex ā amnhî jarēnh jakamā na pu htem axpēn mā harēnh o:

—Koja Tirtûm Jesus kukwak ri mê pahto mex rax nê. Ra kot mê pahtā amnhî jarēnh xā hkôt. Nā Tirtûm mex o mex. Anê.

Tirtûm kot mê pa hwýr Karō rēnh ā harēnh Rōmān 8.14; Epes 1.13

²¹ Nā Tirtûmja mex o mex. Kot mê pahpê hkra kaxyw amnhîm mê paxunhwýr jakamā na hte tanhmā mê pahkrā hto pu mê Kris kôt amnhî nhîpêx mex o papa.

²² Na pu htem Kris kôt amnhî xunhwý nhûm Tirtûm ja hā mê pahpumu nê mê pahwýr Karō rē nhûm mê pahwýr agjê. Mê piitā mê kot mê pahpê hkra hā mê pahpumunh kaxyw. Te mê kot tanhmā mê hikukrêx kagā hto nhûm mê kot kêp ō dōn ā omunhta pyrāk. Tā koja Tirtûm Karō mê pakamā hkrî pu mê ja hā amnhî pumunh kôt Tirtûm kot nhýrmā mê pahto mex rax ā amnhî tā omunh kurê kumrêx. Ra kot mê pahto mex tā koja nhýrmā mê pahto mex rax o wam kot mê pahto mex raxta jakre.

Pawre kām mê kām àkjêr prām kêt ā kot amnhî jarēnh

Wam Korîť 4.21; Sikûn Korîť 10.1-2

²³ E Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Kot paj kormā ma mê awýr inhmōr kêt ri ixprî hā mê amā tanhmā amnhî jarēnh to ka mê ixte amnhî jarēnh ma. Tirtûm tām mê arom kot ijamaxpēr kôt ixpumunh mex jakamā kot

paj noo mā ixprī hā mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma.

Na pa pre ra mē awȳr inhnojarēt tā no ām tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Nā kot paj taxy kormā ma mē hw̄ȳr inhmōr kēt nē. Kot paj tokyx mē hw̄ȳr mōn pōj nē kot amnhī tomnuj xw̄ynhta ā mē kām akir nē nē tanhmā mē kām ixkapēr to. Hāmri nhūm mē amnhī tā inhma nē hkaprī nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Ā mē kot amnhī nhīpēx anh̄ȳr pymaj kot paj kormā mē hw̄ȳr inhmōr kēt nē.

Anh̄ȳr o ijamaxpēr. ²⁴ Inhmā ma mē awȳr inhmōr nē tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā axte mē amā karō kamā ixih̄t̄yx prām kēt. Mē akw̄ȳjē rom ra mē ate Kris hkōt amnhī xunhw̄ȳr t̄yx kēnā. Tā mē ate hkōt amnhī nhīpēx mex o akīnh nē apaja na inhma hprām.

2

¹ Na pa pre ma mē awȳr mō nē mēmoj tā mē amā akir nē nē tanhmā mē amā ixkapēr to ka prem inhma nē akaprī nē ri apa. Tā inhma akup̄ym mē awȳr inhmōr nē axte mē amā ixāk̄jēr prām kēt jakamā na pa kormā mē awȳr inhmōr kēt nē. ² Kot kaj mē akīnh nē apa pa ijaxw̄ȳja ixkīnh nē ixpa. No kot paj ma mē awȳr mō nē mēmoj tā mē amā akir ka mē tee ri inhma nē akaprī nē. Pa mē apumu nē ijaxw̄ȳja ixkapēr nē.

³ Ja pymaj na pa pre wam ixte mē awȳr kagā mēnh̄ta kamā mēmoj nē tanhmā mē amā ixāk̄jēr to. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tokyx kormā mē awȳr inhmōr xw̄ȳj ri tanhmā mē ate amnhī tomnuj tota kaga nē tām amnhī nhīpēx kaxyw. Kēr pa mēmo arīgro hā ma mē awȳr mōn pōj nē mē ate tām amnhī nhīpēx o apa hā mē apumu nē ixkaprī hkēt nē ixkīnh nē. Ka mē ajaxw̄ȳja ixpumu nē akīnh nē. ⁴ Jakamā na pa pre ā mē amā kagāta nhīpēx nē mē awȳr mēnh̄ anē. Nē kamā mēmojta nē tanhmā mē amā ixāk̄jēr to. Na pa pre ixkaprī ht̄yx nē tee ri mē akukamā ijamaxpēr o inh̄m̄ȳr rax pē mē amā mēmojta ā kagā. No ām mē akaprī kaxyw na pa pre mē amā hipēx kēt nē. Ām mē ate kamā harēnh nē inhmar nē ajamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Nā Pawre na kām mē pahkīnh t̄yx kumrēx. Hā na pre mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to hā mē pajarēnh ma nē tee ri mē pakukamā hamaxpēr pē kagāja kamā hā mē pamā akir nē mē pahw̄ȳr kumē. Nā kām mē pahkīnh t̄yx kām na ā mē pamā kapēr kām hiht̄yx anē.

Anh̄ȳr o ajamaxpēr kaxyw na pa pre hipēx nē mē awȳr kumē.

Mē kot axte amnhī tomnuj mā hamaxpēr kēt ā mē kām karō

Rukre 17.3-4; Wam Korīt 5.1-13; Karatas 6.1-2

⁵⁻⁹ Nē wam kagāta kamā na pa pre mē amā mē akw̄ȳjē hō kot nā kaāk̄re kamā hp̄ijaam kēēta pa mē amā tanhmā hā karō hto. Ra mē ate harēnh mar tā nē kām akapēr kēt nē. Tā mē ate inhmar nē nē tanhmā kām akapēr to nē amnhī nē hanor kaxyw na pa pre mē awȳr kagāja mē. Hāmri nē ijamaxpēr o:

—Ko. Kōja mē ixkapēr mar xā hkōt amnhī nē hanor japēr. Anē.

Tā ka xep prem kamā harē nē ama nē tee ri ja hā amnhī pumu nē akaprī nē. Nē ixpyrā nē ap̄ijaam nē. Hāmri nē ijamaxpēr xā hkōt amnhī nē hanor kām axih̄t̄yx nē. Ām hāmri na ka prem ā hipēx anē. Nhūm xep tee ri ja hā amnhī pumu nē hkaprī nē hkaprī xāj ri m̄ȳr o pa. Jao ra ā amnhī nhīpēx anh̄ȳrta kaga nē akup̄ym tām amnhī nhīpēx. Tā ra ā kot amnhī nhīpēx anh̄ȳr jakamā kwa mē tokyx akup̄ym amnhī w̄ȳr awȳ kē axte mē awȳr mra nē mē akōt pa. Ra kot amnhī tomnujta kaga jakamā kēr ka mē axte kām ajamaxpēr kēt nē. Akup̄ym tām kām akapēr kē tokyx akup̄ym tām hamaxpēr nē hkīnh nē pa. Kot kaj mē tokyx ā hipēx anh̄ȳr kēt nē nhūm tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hkaprī nē pa. Ja pymaj kwa mē amā hkīnh ā kām amnhī jarē nē akup̄ym tām kām akapēr pē tām hipēx o ri apa. Kē amnhī tā mē apumu nē akup̄ym hkīnh nē tām hamaxpēr. ¹⁰ E kēr ka mē axte kot tanhmā amnhī tomnuj tota mā ajamaxpēr kēt nē. Kwarī ho kwarī. Kot kaj mē ā hipēx anē pa ijaxw̄ȳja ma hipēx anē. No pa na pre tanhmā ixtomnuj to hkēt nē. Ām Jeus kapēr kw̄ym na pre ri ā amnhī nhīpēx anē. Tā ra kot amnhī tomnujta kaga jakamā kot paj Jeus nh̄ȳ hā akup̄ym tām hipēx nē kot amnhī tomnujta o ijamakētkati tokyx anē nē axte kām ijamaxpēr kēt nē. Mē apiitā mē amex nē ri mē apa kaxyw. Jakamā kēr ka mē ajaxw̄ȳja mē amex nē apa kaxyw ā amnhī nhīpēx anē nē axte kām ajamaxpēr kēt nē. ¹¹ Kwa mē tokyx ja ho ajamakētkati. Kē Satanasti tee ri ja hā mē apumu nē mē amā mē ate tanhmā amnhī tomnuj to hprām xāj tee ri tanhmā ri mē ato ho pa kapr̄ȳ. Kēr pu mē Satanasti kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx o ri papa hkēt nē. Ra mē pahte Tirtūm kapēr kuhpa hā tanhmā kot amnhī nhīpēx to ho pa hā omunh mex kēnā.

Pawre kot Xitre japēr o pa hā harēnh

¹² Nē na pa pre ja rūm ixkato nē ma Tōx w̄ȳr mō. Ixte mē kām Kris jarēnh o mē hkōt ixpa kaxyw ma mē hw̄ȳr mō. Nhūm Pah̄ihti Kris ixkukamā tanhmā mē hkrā hto jakamā pa pre mē hw̄ȳr pōj nhūm mē piitā kām ixiujarēnh mar prām nē. Pa pre mē kām

Tirtüm kapër jarënh ryy ho mē hkôt ipxa.
¹³ Na pa pre Xitre ra mē hwyr ixkukamā
 hpōx ā hkamnhix tā nhry omunh kêt nē.
 Hāmri nē ijamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Inhmā Korit kām Jejus
 kwjê jarënh mar prām. Na pa tee ri mē
 hkukamā ijamaxpēr o ipxa. Nom kormā
 Xitre mē kurūm akupyn hpōx kêt. Mān ko-
 rmā Masetōn kamā pa.

Anhry o ijamaxpēr hāmri nē mē kām
 amnhijarē nē ixkato nē ma Masetōn wry krī
 hkwy hkôt hapēr o mō. Tā ra hwyr ixkato nē
 omu.

*Te mē pahpē mēhkuxwa xā pyrāk ā mē
 pajarënh*

Epes 5.2; Piripos 4.18

¹⁴⁻¹⁶ Nā Tirtümja mex o mex. Na hte mē
 pahto mex rāhā ho pa. Nē mē kot mē panē
 āmnār xwrynhjaja nhūm hte tanhmā mē ho
 pu mē ma paxāmnhix ri mē hkôt mē kām
 Kris kapër jarënh o ri papa. Te mē pahte
 mē hkuxwa xā ho ri mē hkuxwa ho papa
 pyrāk. Mē pahte Kris kôt amnhī nhīpēx
 jakamā Tirtüm mā te mē pahkuxware nē ri
 mē papa pyrāk. Nē te mē kām Kris jarënh o
 ri papa pē te mē hkuxwa xā ho mē hkuxwa
 ho ri mē hkôt papa pyrāk. Nhūm hte mē
 hkwyjaja mē pama nē kām mar prām nē. Nē
 mē paxujarënhja haxwryja te kot mē hkuxwa
 xā kuxwa mex nhūm htem hpār nē kām ho
 amnhī kuxwa hprām pyrāk. Jao kām mē
 pamar prām nē Kris kôt amnhī xunhwry. No
 nhūm mē hkwyjaja axtem nē mē kēp mē pa-
 mar prām nōkati. Mē kumā Tirtüm kapërja
 te kēp wenēn kuxy htyx nhūm mē kot hpār
 nē htyk pymaj amym kuhē pyrāk. Jao kapër
 kaga nē kēp amym amnhī xunhwry.

Nē na pu htem amnhī krā hkôt mē kām
 Kris kapër jarënh o ri papa hkêt nē. Ām
 Tirtüm nhry hā pix mā tanhmā harënh to ho
 papa.

*Pawre kot katāt kôt Tirtüm kapër o mē
 ahkre hā harënh*

¹⁷ Na hte mē kot mē kēp Kris nhry hā mē
 ahkre hā amnhī to hēx xwrynhjaja te Tirtüm
 kapër o wēnē pyrāk o mē hkôt pa. Jao
 kaxpore hprām xaj amnhī krā hkôt tanhmā
 mē kām harënh to nhūm htem mē kuma
 nē hpānhā tanhmā mē kām amnhīrer to.
 Nom pa na pa hte ā amnhī nhīpēx anhry kêt
 nē. Nē mē urāk nē amnhī krā hkôt Tirtüm
 kapër jahkre ho ipxa hkêt nē. Tirtüm kot mē
 akaxyw iām jakamā na pa hte ixkatāt kôt
 Kris nhry hā amarī mē amā kapër jarënh o ri
 mē akôt ipxa. No mē urāk nē kaxpore prām
 xaj mē amā harënh kêt nē. Tirtüm kot ja hā
 ixpumunh mex.

3

¹ Mē kēp Kris nhry hā mē ahkre hā amnhī
 to hēx xwrynhjaja na htem nhryhym nojarēt nē
 mē kot mar xwrynhjē mā:

—E kot paj ma nhām krī hō hwyr mō
 nē Tirtüm kapër o mē ahkre. Jakamā kwa
 mē kaxyw inhmā kagā nhīpēx nē kamā ixte
 Tirtüm kapër o mē ajahkre mex xwrynh ā
 ijarē nē hā kagā. Hāmri nē inhmā agō
 pa ma amnhī kôt o mō nē mē kot inhmar
 mā xwrynhjē mā kugō kē mē kamā harē nē
 ijarënh ma nē kām ixkapēr mar prām nē.

Anhry o na htem amnhī to mē hwyr o pa.
 No pa na inhmā ā amnhī nhīpēx anhry prām
 kêt. Inhmā nhām mē kām amnhī to jarkrar
 prām kêt. Mē ate ja hā ixpumunh mex. Ra
 mē piitā mē kot ixkatāt kôt ixte Tirtüm kapër
 jarënh mex ā ixpumunh mex jakamā mo
 kaxyw kot pa ri amnhī kôt kagā jamy nē ho
 ipxa? Nā kot pa amnhī kôt hō ho inhmōr
 kaxyw hā ixāhwyr kêt nē. ²⁻³ Mē kajaja te
 mē apē inhō kagā pyrāk. Na ka prem ixte
 mē ajahkre ma nē Jejus kôt amnhī xunhwyr
 kurē kumrēx. Hāmri nhūm Tirtüm mē amā
 amnhī Karō rē nhūm mē amā agjē ka mē y
 hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o apa.
 Hāmri nhūm mē akwyjaja amnhī jaēr pē mē
 ate amnhī nhīpēx nyw ā mē apumu nē mē
 atā axpēn mā ijarënh o:

—Hêxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre Kris
 mē hwyr Pawre mē. Na pre ma mē hwyr
 mō nē mē kām Tirtüm kapër o mē ahkre
 nhūm mē kuma nē amnhī tomnuj kaga hpa
 nē hpānhā Tirtüm kapër kôt amnhī nhīpēx
 nē tām ri amnhī nhīpēx o pa. Ām hāmri na
 hte Pawre mē ahkre mex o pa. Hêxta waa
 nē.

Anhry o mē atā ijarënh jakamā mo kaxyw
 kot pa kagā hkwy jamy nē amnhī kôt ho
 ipxa? Nā mē kajaja te mē apē inhō kagā
 pyrāk.

⁴ Na pa pre Jejus kôt amnhī xām nhūm
 Tirtüm ja hā ixpumu nē tanhmā inhmā
 kapēr o amnhīrit to nē inhmā:

—E Pawre. Kēr ka ma mē kām ixkapēr
 jarënh o ri mē hkôt apa.

Anhry jakamā na pa hte Tirtüm kamnār
 rom ā amnhī nhīpēx anhry o ri mē hkôt ipxa.
⁵ Nom amnhī krā hkôt mē ahkre hkêt nē.
 Tanhmā kot pa we amnhī to nē amnhī krā
 hkôt mē kām kapēr o mē ahkre mex nē? Nā
 Tirtüm pix na hte ja kaxyw tanhmā ixkrā hto
 pa o ri mē ahkre ho ri ipxa.

Tirtüm kapër nyw jarënh

⁶ Nē Tirtüm na hte tanhmā ixkrā hto pa
 Karō nhry hā mē piitā mē kām kapēr nyw
 jarënh o ri ipxa. Amnepēm Tirtüm kot Ijaew
 mā mēmoj tā karō xwrynhhta. Mojes kot kapër
 tūm jarënh o pa xwrynhhta mex tā no nhūm mē
 tee ri hkôt kām amnhī nhīpēx prām o pa. Nē
 xatā kamā harē nē omunh tā tee ri kot hkôt

kâm amnhî nhîpêx prâm. Tã mê kot hkôt amnhî nhîpêx kêt myrapê na prem pikaprâr pan hapêx. No kêt Tîrtûm kapêr nywja. Jejus jarênhja. Na hte Tîrtûm Karô tanhmã mê pahkrã hto pu mê Jejus kôt amnhî nhîpêx o ri papa. Jao mê pahpê pahtrîm tûm nê papa mã xwýnh. No na hte nhãm mê hkwýjaja kãm harênhja mar prâm kêt nê amnhî jarênh o:

—Nà kot paj amnhî krã hkôt ã amnhî nhîpêx anê nê ã amnhî nhîpêx anê nhûm Tîrtûm ja hã ixpumu nê ixtîr tûm nê ixpa mã xwýnh ã ijarê.

Anhÿr tã no ãm ã amnhî jarênh anhÿr kaprÿ. Tîrtûm Karô nhÿ hã mê kot amnhî to mex o mê pa xwýnh pixjaja koja mê htîr tûm nê pa ho pa.

⁷ Nê Tîrtûm kapêr tûmta na pre Mojes mê kãm harênh kaxyw nhûm mêmoj tanhmã amnhî nhîpêx to rax kumrêx. Naja hkrakrak nê haxênh nê kamã kamât kô htyk. Hãmri nhûm Tîrtûm mê kot hkôt amnhî nhîpêx kaxyw kên po hã mê kãm mêmoj tã karô nhûm Mojes kumÿ nê mê hwÿr o wrÿ nê mê kãm kamã harê. Tîrtûm kot hirã htÿx kamã kãm kapêr nhûm kuri mar o ãm jakamã uråk nê ÿ hã hkuk nhîrã htÿx kumrêx nê mê kãm kapêr jarênh o xa. Jakamã nhûm mê tee ri kot hprî hã omunh mex kaxyw no ãm nom gêk tÿx nê. Tã gaa nhûm hkuk kãm hirãja amnhîm hprî nê hapêx o mô. Na pre ã Tîrtûm Ijaewjê mã kapêr tûm nhôr anê. Hãmri nhûm Mojesja ô ri mê kãm kamã harê nê harênh pa hãmri nê mê kãm:

—E kêr ka mê Tîrtûm kapêr mar tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Kêr ka mê nhÿrmã atyk tã kê akupÿm mê ato mê atÿr ka mê ô krî kamã kuri atÿr tûm nê amex nê apa ho apa. Anê.

Hãmri nhûm mê kuma nê kãm:

—Tôe. Nà kot paj mê hkôt pix mã ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri ixpa.

Anhÿr ã amnhî jarênh tã no ãm hkôt amnhî nhîpêx kêt nê nhûm Mojes tee ri mê kot amnhî nhîpêx ã mê omu nê mê kãm:

—Nà mê ate Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã kot kaj mê nhÿrmã ty nê Tîrtûm pê awry rax kumrêx nê ri apa. Anê.

⁸ Tã na hte Tîrtûm jarãhã axtem tanhmã mê pamã kapêr to. Pãnhã kapêr nyw o kapêr nê mê pamã:

—Kot kaj mê Ixkra Jejus kôt amnhî xunhwÿ pa hã mê apumu nê mê ato ixkra. Hãmri nhûm Ixkarô mê amã agjê. Anê.

Kapêr ja na mex kumrêx o kot kapêr tûm jakrenh. ⁹ Kapêr tûmja mex tã nhûm htem hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Jakamã na htem ty nê Tîrtûm pê awry rax ã ri pa. No kapêr nywja na tûmta rom mex o mex. Na hte Tîrtûm mê pamã kapêr nywja jarênh o:

—Kot paj tanhmã mê akrã hto ka mê amnhî to mex pix o ri apa. Jao ixkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa. Anê.

¹⁰ Nê kapêr tûmja te kot kanê hpók kryre pyræk. No kapêr nywja mex o kot tûm jakrenh jakamã te kot mêmo hpók rûnh o kanê hpók kryre jakrenh pyræk. Jakamã nhûm mê kot hirã rax kãm ri mrar gryk ã hpók grire nhîrã kamã mrar kêt pyræk. ¹¹ Tîrtûm kapêr tûm te kot Mojes kuk pyræk. Na pre kamã hirã rax tã gaa nê amnhîm hprî nê kamã hirã hapêx o mô. Nê gaa nê hapêx. No kêt Tîrtûm kapêr nywja te kot Tîrtûm nhîrã htÿx rãhã ho rãhãta pyræk. Koja uråk nê aa hapêx kêt kumrêx.

Ijaewjê jarênh

Rôman 11.7-10

¹² Nê Tîrtûm kapêr nywja mex o mex jakamã na pa hte ixãmnhix mê kãm harênh o ri ixpa. ¹³ Te ixte Mojes kot amnhî nhîpêx pyræk kêt. Na pre hte Mojes ixkînhã ãmnhix Ijaewjê mã Tîrtûm kapêr jarênh o ri pa hkêt nê. Mê kot hkuk kãm hirãta ra hapêx o môr ã omunh nhûm hpijaam pymaj na pre kupêxê puroore ho amnhî kuk pro nê ri mê hkôt pa. ¹⁴ Jakamã nhûm prem hprî hã hkuk kãm hirã pumunh mex kêt nê. Nê Tîrtûm kapêr ã kagã htûmja nhûm prem mãânên hprî hã mar mex kêt nê. Mê hkrã hihtÿx jakamã te mê kot amnhî jamak pro nê mêmoj mar mex kêt pyræk jakamã mê kot mar tã hprî hã mar kêt nê. Nê hkôt ri amnhî nhîpêx mex kêt nê. No mê kot Kris kôt amnhî xunhwÿr xwýnhjaja na hte Tîrtûm amnhî tã mê omu nê te mê nê mê hamak hpro xàta rênh par nê rênh pyræk o mê hipêx nhûm mêhprî hã kapêr mar tÿx nê.

¹⁵ Tã na hte Ijaewjaja arî jarãhã Mojes kot Tîrtûm kapêr ã kagã htûm kamã harênh o pa. Nom arî mê hkrã hihtÿx jakamã te mê kot amnhî jamak pro nê kamã harênh o pa pyræk o amnhî nhîpêx jakamã kormã hprî hã mar kêt nê. ¹⁶ Tã koja mê hkwýjaja Pahihti Jejus Kris kôt amnhî xunhwÿr nhûm amnhî tã omu nê te kot mê hamak nê hpro xã hpyr nê mênh pyræk o mê hipêx nhûm mêhprî hã kapêr nyw mar tÿx nê. ¹⁷ Pahihti mê Karôja wa htipxi jakamã na hte mê pakamã agjê nê hprî hã mê pamã kapêr o amnhîrît o pa. ¹⁸ Ra mê pahte Pahihti Kris kôt amnhî xunhwÿr jakamã te mê pahte mê kot amnhî jamak pro xwýnh kot amnhî nhîpêx pyræk kêt. Nhûm Pahihti Karôja tanhmã mê panhîpêx to pu mê ra hkôt amnhî nhîpêx mex o mô. Jakamã na htem mê pahte amnhî nhîpêx nyw pumunh kôt Tîrtûm kot tãm amnhî nhîpêx ã omunh kurê kumrêx. Kormã mê pahte hkôt amnhî nhîpêx mex kumrêx kêt tã ra hkôt amnhî nhîpêx mex o mô. Jao te tãm kot amnhî nhîpêx pyræk o amnhî nhîpêx o mô.

4

*Jejus kapêr te kêp kanê pyrâk â harênh
Wam Korît 2.1-5; Sikün Korît 1.12; Wam
Tesarôn 2.1*

¹ Nê na pre Tîrtûm ixto mex nê tanhmâ kâm ixâpênh to hâ inhâmâ karô. Ixte ma mê kâm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa kaxyw. Jakamâ na pa hte ixâmnhîx mê hkôt mê kâm harênh o ri ixpa. ² Nhûm mê hkwyjaja axtem nê ixêx o ri ixpa hâ ijarênh tâ ixte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt. Na pa hte amnhî tomnuj o ri ixpa hkêt nê. Mê hkwyjaja kot mê no kupyr kaxyw mê kâm Tîrtûm kapêr o hêx o pa htâ pa na pa hte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Ixpri hâ mê kâm harênh o ixpaja na inhâmâ hprâm jakamâ na pa hte ixkatât kôt harênh o ri mê hkôt ixpa. Mê piitâ mê kot ixêx kêt kôt ixpumunh mex kaxyw. Tîrtûm kot ixêx kêt kôt ixpumunh mex. ³ No nhÿrmâ mê htyk nê ma kuwy hwÿr mê pa mâ xwÿnh pixjaja na htem hprî hâ ixkapêr mar mex kêt nê. ⁴⁻⁶ Satanasti tãm kêp mê hpâm. Kêp mê kâm Tîrtûm kapêr mar prâm kêt xwÿnh piitâ mê hpâm. Jakamâ na pa hte mê kâm tanhmâ Jejus jarênh to. Kêp Tîrtûm Kra hâ harê nê te kot Tîrtûm kot amnhî nhîpêx pyrâk â harênh o ri ixpa. Hâmri nhûm Satanasti tee ri ja hâ ixpumu nhûm ja kêp omnuj nê. Jakamâ nhûm tanhmâ Tîrtûm nê mê hkrâ hto nê te mê hamak pro pyrâk o mê hipêx. Mê kot hprî hâ Jejus jarênh mar nê hkôt amnhî xunhwÿr pymaj nhûm â nê mê hipêx anê. Jejus jarênh te kêp kanê hpôk mex pyrâk jakamâ mê kot mar kêt xwÿnhjaja te kamât kô kamâ ri mê pa pyrâk. No nhûm Satanasti tãm kot nê mê no kupyr jakamâ nhûm htem â ri kamât kô kamâ mê pa pyrâk o amnhî nhîpêx anê.

Amnepê mâ kormâ mêmoy kêt ri nhûm kamât kô pix. Tâ nhûm Tîrtûm tanhmâ kapêr to nê kapêr o:

—E kê hirâ kato. Anê.

Hâmri nhûm ra kapêr xâ hkôt hirâ kator kurê kumrêx. Tâ ja pyrâ nê na pa pre kamât kô kamâ ixtÿx ri ixpa pyrâk nhûm Tîrtûm te kot inhâmâ kanê hpôk nhûm hirâ pyrâk o inhîpêx pa mex o mex â omunh kurê kumrêx. Hâmri nê Jejus Kris kot amnhî nhîpêx â omu nê te Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh pyrâk. Wa kot amnhî nhîpêx te kot axpên pyrâk.

Nê na pa hte pam tanhmâ amnhî jarênh to ho ri ixpa hkêt nê. Âm Jejus Krisja pix na pa hte harê. Tapxipix na kêp mê panhò Pahihti. Jakamâ hkînhâ te ixpê mê amâ ixâpênh xwÿnh pyrâk o na pa hte mê amâ kapêr jarênh o ri mê akôt ixpa.

Pawre te kêp poti gräre nhîpêx pyrâk â harênh

Wam Korît 2.4-5; Sikün Korît 11.23, 12.9

⁷ Nê Tîrtûm ixrom hihtÿx o hihtÿx. No pa na hkînhâ ixihtÿx kêt. Te ixpê poti gräre nhîpêx pyrâk jakamâ na pa hte Tîrtûm xihtÿx xwÿnh pix nhÿ hâ mê kâm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nhûm htem inhma nê âm hâmri ixte ÿ hâ ixkapêr â ixpumunh kurê kumrêx. No pa ixte amnhî krâ hkôt ixkapêr â ijarênh kêt nê.

⁸ Na pa hte mê hkôt mê kâm Jejus jarênh o ri ixpa nhûm mê hkwyja tôhâ inhma nê ja hâ inhîpêx kati nê pa amnhî xâ htÿx kamâ ama. Nom nhûm Tîrtûm mê kutâ tanhmâ ixkrâ hto pa inhâmâ amnhî xâ kamâ ijamak pyma hkêt nê arî mê kâm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nê amnhî kaxyw Jejus kôt pix mâ ijamaxpêr tÿx rähâ pê tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o ri ixpa hkêt nê.

⁹ Nê mê kâm ixkurê xwÿnhjaja ohtôô. Na htem xatâ Jejus â tanhmâ ixtomnuj to htâ pa kormâ ixtÿk kêt nê. Na pa hte Tîrtûm kamnâr rom arî mê hkôt ixpa nhûm Tîrtûm ixkôt pa ho pa. ¹⁰ Na htem Jejus pyrâ nê ixpîr kaxyw tanhmâ inhîpêx to. No âm ko. Koja mê nhÿrmâ ixpî rÿ ko. Ixte amnhî kukamâ ixâhpumunh kêt. Kot paj âm arî ixtîr ri mê kâm Jejus jarênh o ri mê hkôt ixpa. Kêr kê mê hkwyjaja ixkapêr mâ nê axpên mâ tanhmâ Jejus jarênh to nê harênh o:

—Nâ pêr âm hâmri na pre Jejus akupÿm htîr nê tanhmâ hkwyjê ho mex to. Âm hâmri na hte Pawre ja hâ harê. Anê.

¹¹ Mê kot Jejus â ixpîr mâ tâ pa arî mê kâm akupÿm htîr â harê. Tîrtûm na hte ja kaxyw tanhmâ ixkrâ hto pa arî mê kâm harênh o ri mê hkôt ixpa. ¹² Na pa pre ra mê amâ harê ka prem inhma nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx nê amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o ri apa. Jakamâ ixpyrâ nê mê apê atîr tûm nê apa mâ xwÿnh. Nhûm htem piitâ mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr â mê apumu. Tâ nhûm mê kot Jejus â ixpîr kaxyw. Nom kwâr mê mämri ixpî. Ja inhâmâ tanhmâ kute hkêt. Mê kot ixpîr mâ tâ kot paj arî Jejus kapêr jarênh o ri ixpa rähâ ty. Ra mê kot ixkapêr mar nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê pahpyrâ nê kêp htîr tûm nê pa ho pa mâ xwÿnh kênâ. ¹³ Jakamâ kwâr mê mämri ixpî. Na pa hte arî amnhî kaxyw Tîrtûm kôt ijamaxpêr mex rähâ nê. Amnepê mâ na pre Pahi finat Tawija tanhmâ Tîrtûm kapêr jarênh to nê harênh o:

Âm hâmri na Tîrtûm kapêrja. Hêx kêt jakamâ na pa hte mê kâm harênh rähâ ho ri ixpa. Anê.

Tâ pa hte Tawi pyrâ nê mê piitâ mê kâm Tîrtûm kapêr jarênh o ri ixpa. Tîrtûm kot mê pamâ tanhmâ mêmoy to hêx to hkêt. ¹⁴ Ra kot amnhî jarênh xâ hkôt akupÿm Pahihti Jejus o htîr jakamâ kot puj mê nhÿrmâ urâk nê ty nhûm akupÿm mê pahto mê pahÿr nê ma war amnhî wÿr mê pahto api.

¹⁵ Amnepêm na pa pre ma mê awÿr mō nê mê akôt mê amā Tîrtûm kapêr jarênh o ri ixa. Ka prem inhma nê Jeſus kôt amnhî xunhwÿ nê ixpyrâ nê Tîrtûm mâ mex o mex â harê. Jakamâ kwâr mê māmri Jeſus â tanhmâ inhîpêx to. Koja mê gaa nê ri mê hkwyjaja mê pahpyrâ nê Jeſus kôt amnhî xunhwÿ nê Tîrtûm mâ mex o mex â harê.

Pawre tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr kêt â kot amnhî jarênh

Rômân 8:17; Sikûn Korîŧ 1:7; Wam Pêtre 1.3-9, 4.12-16, 5.10

¹⁶ Jakamâ na pa tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o ixkapri nê ixa hkêt nê. Mê kot Jeſus â tanhmâ ixtomnuj to htâa pa hte ixâmnhîx kapêr jarênh o ri ixa. Ra ixpigêt nê ixirerek o inhmôr tâ inhôpinh xâ kaxwÿnh kâm ijamaxpêr o Jeſus kôt amnhî nhîpêx mex o mō. ¹⁷ Mê kâm ixkurê xwÿnhjaja na htem Jeſus â inhîpêx kati htâ â inhîpêx anhÿr japjê hkêt nê. Nom kot paj nhÿrmâ ty nhûm Jeſus akupÿm ixto ixtîr pa Tîrtûm mê wa kuri inhmeſ kumrêx nê ixa ho ixa. Mê kot ixtomnujja na mê ho apkâti grêre no kot paj nhÿrmâ Tîrtûm mê Krata wa kuri inhmeſ kumrêx nê ixtîr tûm nê ri ixa ho ixa. Jao râhâ ho râhâ.

¹⁸ Jakamâ na pa tee ri mê kot tanhmâ ixtomnuj tota kukamâ ijamaxpêr o ri ixa hkêt nê. Ja koja tokyx hapêx. Na pa hte am nhÿrmâ Tîrtûm nhô krî kamâ inhmeſ nê ixkînh râhâ ri ixpaja pix kukamâ ijamaxpêr o ri ixa.

5

Mê panhî nyw jarênh

Pîripos 3.21; Sikûn Pêtre 1.13-14

¹ Nê mê panhîja te kot tyrti hô ho ixkre pyrâk. Na htem tyrti hô ho ixkre nhîpêx nhûm gaa nê hapêx. Tâ mê panhîja na hte urâk nê hapêx tokyx anê. Na pu htem ri papa nê gaa nê pawej nê ty. Tâ nhûm Tîrtûm hpânâ mê pahpê hkrajê mâ mê panhî nyw gô pu mê kuri ô krî kamâ pamex kumrêx nê pahîr tûm nê papa ho papa. ²⁻³ Na pu htem jar pahpunuj nê papa. Nê mê paxâ nhi nê mê pahkapri nê. Mê panhî htûmja te kot mê paxê htûm pyrâk jakamâ na pu htem ty nê te paxê htûm kwÿnh nê hpânâ nyw jagîênh pyrâk o amnhî nhîpêx. Tâ na pu htem amnhî kukamâ panhî nywja mâ pajamaxpêr o ri papa. Kot pu mê kaxkwa kamâ pahkarô pix nê ri papa hkêt nê. Mê panhî nyw â kot puj mê ri papa ho papa.

⁴ Nê na pu htem jar pahpunuj nê pamex kêt nê ri papa. Nê tokyx mê pahÿk nê panhî htûm o pajapêx nê hpânâ panhî nyw â mê papa hprâm. Tâ koja Jeſus tokyx akupÿn wrÿk japêr pu mê pahÿk kêt râhâ tokyx panhî nywta o panhî nyw. Nom koja tokyx akupÿn wrÿk kêt japêr pu mê

nhÿrmâ ty nhûm Tîrtûm akupÿm mê pahto mê pahîr nê mê pamâ mê panhî nyw gô pu mê ho panhî nyw. ⁵⁻⁶ Na pre ra Tîrtûm mê panhî nyw kukamâ hamaxpêr nê mê pahîr tanhmâ amnhî jarênh to. Nê mê pahwÿr Karô rê nhûm mê pahkarô mâ agîe pu mê ja hâ amnhî pumu nê pahkînh nê pajamaxpêr o:

—Nâ ra Tîrtûm kot ixwÿr amnhî Karô mênh nhûm ixkarô mâ âr jakamâ koja määnên nhÿrmâ inhma inhî nyw gô. Kormâ inhî htûm kamâ ixa nê Pahihti Jeſus mê wa ô krî kamâ ixa hkêt tâ koja nhÿrmâ inhma inhî nywja gô pa inhî nyw o wa kuri ixa ho ixa. Nâ koja â inhîpêx anê.

Anhÿr o pajamaxpêr pê pahkînh nê papa.

⁷ Nê mê pahÿe jar pano ho nhÿri Jeſus pumunh kêt tâ no am panhîpinh xâ kaxwÿnh kâm kâm pajamaxpêr mex nê. ⁸ Jakamâ na pu mê tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr o papa hkêt nê. Na pu htem am tokyx mê pahÿk nê ma Pahihti Jeſus nhô krî hwÿr paxâpir jamâr o papa. Ô krîja kêp mê papapxâ kumrêx jakamâ na pu htem ma hwÿr paxâpir pix kukamâ pajamaxpêr râhâ nê. ⁹ No am mê pamâ ja pix prâm kêt. Na pu htem määnên pamâ Jeſus mâ hprâm xâ hkôt nhÿri tanhmâ kâm amnhî nhîpêx to ho ri papa hprâm o papa. Jar mê panhî htûm râhâ rÿ mûtar kuri ô krî mex kâm mê panhî nyw â tanhmâ kâm amnhî nhîpêx to ho ri papaja na mê pamâ hprâm.

¹⁰ Nê na hte Krisja jar mê pahÿe tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê pahpumunh o hkrî. Mê pahÿe tām amnhî nhîpêxja nê mê pahÿe amnhî tomnujja nhûm hte hâ mê pahpumunh râhâ ho hkrî. Tâ koja nhÿrmâ kot mê pahÿe tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê pahpumunh kôt tanhmâ mê panhîpêx to. Mê pahÿe tām amnhî nhîpêx o ri papa xwÿnhjaja koja ra mê panê hÿk kukwak ri mê pahto mex nê. No mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja koja mê homnuj tÿx nê. Jakamâ na pa inhma kâm hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ixa hprâm nê.

Mê pajamaxpêr nyw jarênh

Rômân 6.4-6; Sikûn Korîŧ 4.2; Epes 4.22-24; Korosê 3.9-10

¹¹ Nê Tîrtûm kot hprî hâ mê pahpumunh râhâ ho hkrî jakamâ inhma kâm hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri ixa hprâm. Mân ka mê ra ja hâ ixpumunh mex nê rÿ ko. Mê piîtâ mê kot hkôt amnhî xunhwÿr prâm xâ na pa hte mê kâm kapêr jarênh o ri ixa. ¹² Nom ixte ja hâ amnhî to jarkrar o ri ixa hkêt. Am mê ate inhmar nê mê kêp Kris nhÿ hâ mê ahkre hâ amnhî to hêx xwÿnhjê mâ tanhmâ ijarênh to kaxyw na pa â mê amâ amnhî jarênh anê. Mê kot Tîrtûm kapêr jahkre mex kumrêx â amnhî to jarkrar tâ na htem hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tâ mê ate

aprĩ hã xte Tirtũm kapēr kōt amnhĩ nhĩpēx mex ā ixpumunh nē tanhmã mē kām ijarēnh to kaxyw na pa ā te ixe amnhĩ to jarkrar pyrāk o mē amā amnhĩ jarēnh anē. ¹³⁻¹⁴ Mē kot ikrā pipānh ā ijarēnh tā Tirtũm na mē akaxyw ixiām pa hte mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixa. Ixkrā pipānh kēt. Ixe Tirtũm kām hprām xā hkōt tanhmã amnhĩ nhĩpēx to xwýnh na pa. Tā mēmo kaxyw na pa hte ā kapēr jarēnh rūnh anhyr o ri mē akōt ixa? Nā inhmã mē akīnh kēnā. Mē ate Tirtũm kōt tām amnhĩ nhĩpēx prām xaj na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhyr rāhā nē. Kris na pre tanhmã ixto pa inhmā mē akīnh nē. Te tām kām mē ajapē pyrāk. Na pre Kris amnhĩ grōnh kōt mē pahpiitā mē nē ty. Tirtũm kot mē pahte amnhĩ tomnuj mýrapē tanhmã mē pahto pymaj nhũm mē pahpiitā mē panē ty. Jakamā te mē pahpiitā Jejus kōt mē pahtyk pyrāk o na pu htem amnhĩ nhĩpēx. Jao te mē pahte amnhĩ nhĩpēx tũmja mē pahpē hapēx par pyrāk o pu mē amnhĩ nhĩpēx nyw o amnhĩ nhĩpēx o ri papa. ¹⁵ Mē pajamaxpēr nyw o tām mē pahte amnhĩ nhĩpēx o papa kaxyw na pre Jejus mē panē ty. Jakamā na pu htem axte amnhĩ pix kukamā ri pamā mēmoj prām o ri papa hkēt nē. Na pu htem määnēn Tirtũm kām hprām xā hkōt tanhmã kām amnhĩ nhĩpēx to ho ri papa. Ja kaxyw na pre Tirtũm akupým Kris o htír pu mē kukwak ri pajamaxpēr nyw o amnhĩ nhĩpēx o papa. ¹⁶ Jao mē piitā mē hkrā hkā hã mē omunh xā hkōt pix mā tanhmã mē harēnh to hkēt nē. Mē kot amnhĩ tomnuj ā mē harēnh rý mē kot amnhĩ to mex ā mē harēnh kēt nē. Amnepē mā na pa pre ā Kris jarēnh anē nē harēnh o:

—Nā Krisja na hte mē pahte amnhĩ nhĩpēx kōt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Ām ri kot mē pahte amnhĩ nhĩpēx kwým ri amnhĩ nhĩpēx jakamā kot amnhĩ tomnuj týx xwýnh na.

Anhyr ā harēnh o ixa. Tā axte ā harēnh anhyr hkēt nē. Kot amnhĩ tomnuj xwýnh kēt jakamā na pa hte hpānhā hkōt pix mā tanhmã kām amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixa.

Mē pahpē Tirtũm krāmnhwý hã mē pajarēnh

Rōmān 5.1, 5.10; Epes 6.20; Korosē 1.20

¹⁷ Nē koja mēhō Kris kōt amnhĩ xām nhũm kot amnhĩ nhĩpēx tũmja kēp hapēx nhũm hpānhā kot amnhĩ nhĩpēx nyw pix o amnhĩ nhĩpēx nē hamaxpēr nyw pix o hamaxpēr. ¹⁸ Tirtũm na hte tanhmã mē pahto pu mē ā amnhĩ nhĩpēx anhyr o ri papa. Na pu prem pamā hkurē htā nhũm Kris kukwak ri mē pahte hkōt amnhĩ nhĩpēx xwýnhjē ho hkrāmnhwý. Hāmri nē tanhmã mē pahte amnhĩ nhĩpēx to hã mē pamā karō nē mē pamā:

—E kēr ka mē ma krī piitā hkōt ri mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa kē mē ama nē mē apyrā nē Kris kōt amnhĩ xunhwý. Pa ja hã mē omu nē ixe mē anhyrēx pyrā nē mē ho ixkrāmnhwý. Anē.

¹⁹ Jakamā na pa hte ma mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixa nē mē kām:

—E pa mē amā mēmoj mex jarē ka mē inhma. Nā na pre Krisja mē pahte amnhĩ tomnuj mýrapē mē panē ty. Nē htýk o Tirtũm mā mē pahpānhā amnhīrer par kumrēx. Jakamā na ra Tirtũmja Kris kukwak ri kām mē pahpiitā mē pahto hkrāmnhwý prām. Koja kukwak ri mē pahte amnhĩ tomnuj piitā ho hamakētcati nē axte kām hamaxpēr kēt kumrēx. Kām mē pahto hkrāmnhwý hprām jakamā koja ā mē panhyrēx anē. Jakamā e kwa mē tokyx Kris kōt amnhĩ xunhwý kē Tirtũm kot inhĩpēx pyrā nē mē ato hkra nē mē ato hkrāmnhwý.

Anhyr o mē kām harēnh o ri mē hkōt ixa. ²⁰ Kris kot mē apiitā mē awýr inhmēnh jakamā na pa hte ý hã mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixa nē mē amā:

—E Tirtũm kām mē ajapē jakamā na mē awýr inhmē pa mō. Jakamā kwa mē tokyx amnhĩ tomnuj kaga nē hkōt amnhĩ xunhwý. Kē amnhĩ tā mē apumu nē mē ato hkrāmnhwý. Anē.

²¹ Krisja aa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkēt kumrēx tā nhũm pre Tirtũmja te mē kot amnhĩ tomnuj týx kumrēx xwýnh pyrāk o hipēx. Tā mēmo kaxyw na pre ā hipēx anē? Nā mē panē kēnā. Mē pahte hkōt amnhĩ xunhwýr nhũm kot mē panhyrēx o te aa mē pahte amnhĩ tomnuj kēt kumrēx xwýnh pyrāk o mē panhyrēx kaxyw na pre ā mē panē Krata nhĩpēx anē.

6

¹ Tā kot ā Kra nhĩpēx anhyr jakamā kwa mē ixkapēr ma nē mar týx nē. No mē ama nē ām mar kēt nē. Tirtũm kām mē pajapē htýx jakamā mē pakutā nojarēt rāhā ho pa. Kumā na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhyr o ri mē akōt ixa. ² Amnepē mā na pre Ijaew mā kapēr nē mē kām:

Na ka prem amex kēt nē ri apa nē amnhĩ to ixwý pa pre mē ama nē mēmojta pē mē apytā nē mē ato mex nē. Anē.

Jakamā kwa mē inhma. Tirtũm kām mē ate amnhĩ tomnuj pē mē apytār prām týx jakamā kwa mē tokyx amnhĩ to awý kē ā kēp mē apytār anē.

Mē kot Kris ā tanhmã Pawre nhĩpēx to hã mē harēnh

Sik'ün Korit̃ 4.7, 11.23-33; Korosē 1.10

³⁻⁴ Nē mē kot Tirtũm kapēr mar nē hã ixtomnuj tā pa hte amnhĩ katut kōt mē kot tanhmã ixtomnuj toja rē nē ho ijamakētcati tokyx anē. Nē arī mē kām kapēr jarēnh rāhā

ho ri mē hkôt ixpa. Mē kot mar nē ām mar nē hkaga pymaj na pa hte ā amnhī nhīpēx anhūr rāhā nē. Mē kot ja hā inhīpēx punuj tā pa arī mē kām harēnh o ri mē hkôt ixpa. ⁵ Mē kot Kris ā ixtak nē ijagjēnh nē tanhmā ixto kaxyw ixtā htu htā pa hte mē kutā amnhī to htēx nē ixxuhē. Na pa pre hte Tirtūm mā mē kām kapēr jarēnh rax nē. Jao tōhā inhōt kēt nē inhōtxwa ho ri mē hkôt ixpa. Nē tōhā inhām prām tēx nē ri ixpa. Tā no ām arī mē kām kapēr jarēnh rāhā nē. ⁶ Inhām tanhmā ixte amnhī tomnuj to hprām kēt. Inhām Tirtūm kot amnhī nhīpēx kōt pix mā amnhī nhīpēx prām. Nē inhām inhgryk tokyx anhūr prām kēt. Ām inhām mē piitā mē hkīnh kām mē ho mex pix prām. Ā na pa hte Tirtūm Karō nhī hā amnhī nhīpēx anhūr o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ra Tirtūm kapēr ma nē hkôt amnhī xunhwūr kaxyw. ⁷ Na pa hte ixkatāt kōt mē kām ixkapēr mex pix nē. Tirtūm xihitēx xwñnhja nhī hā ri mē kām kapēr jarēnh jao tām amnhī nhīpēx nē tām ri ijamaxpēr o ri mē hkôt ixpa. Jakamā na htem ja hā ixpumu nē ixte Tirtūm kapēr jarēnh ma nē hkôt amnhī xunhwūr. ⁸ Na hte mē hkwyjaja kām ixkīnh nē nhūm mē hkwyjaja axtem kām ixkurē nē. Nē mē hkwyjaja amnhīm inhmxē ā ijarē nhūm mē hkwyjaja axtem axpēn mā tanhmā ixto kapēr punuj to. Mē kot ixēx nhi hā ijarēnh tā pa hte ixkatāt kōt mē kām ixkapēr o ri ixpa. Nom kwār mē māmri tanhmā ri ixto kapēr to. Ja tanhmā inhām kute hkēt. ⁹ Na hte mē hkwyjaja ixkamā ōkre kahak nē pika piitā hkôt axpēn mā tanhmā ijarēnh to ho pa. Mē kām ixpēr prām tā no pa arī ixtūr nē ixpa. Mē kot Jeŷus ā ixtomnuj tēx tā kormā ixpēr kēt nē pa ri ixtūr nē ixpa. ¹⁰ Ixte Kris ā amnhī xā htēx kamā ijamak o ri ixpa htā arī ixkīnh nē ixpa. Nē ixkāxpore hkēt tā nhūm mē ohtō nē ixte mē kām Jeŷus kapēr jarēnh kukwak ri mex nē pa. Nē ixkukrēx rax kēt tā nhūm Tirtūm ixto mex nē pa inhmxē nē ixpa. Tā kot paj nhīrmā ō krī kamā kuri inhmxē kumrēx nē ixtūr tūm nē ixpa ho ixpa. Jakamā na pa hte arī mē kām Jeŷus kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. ¹¹ E Korīṭ kām ixkrāmnhwījaja. Na pa ixprī hā mē amā amnhī nhīpēx jarēnh par kumrēx. ¹² Inhām mē akīnh tēx tā te mē amā ixkīnh kēt pyrāk. ¹³ Kwa te mē ate ixto mē akatut nē akuhē pyrāk o inhīpēx kēt nē. Amnhī pyrā nē amā ixkīnh nē hkēt wehe. Te mē apē ixkra pyrāk o na pa ā mē amā ixkapēr anē.

Te mē pahpē Tirtūm nhōrkwy pyrāk ā mē pajarēnh

Wam Korīṭ 10.20-22, 15.33; Epes 5.3-14; Sikûn Ximotre 2.4; Xiakre 4.4-5; Wam Pêtre 2.11, 4.1-6

¹⁴ Nē kēr ka mē kot Kris kōt amnhī xunhwūr kēt xwñnhjē mē mē mēmoj tā

tanhmā axpēn mar to hkēt nē. Rī mēhō ho amjēn rī mēhō ho aprō hkēt nē. Ahpñnhā mē pajamaxpēr kēnā. Tanhmā kot we mē hamaxpēr nyw xwñnhjaja nē mē hamaxpēr tūm xwñnhjaja amnhī to nē axpēn kōt hamaxpēr nē ri axpēn kōt pa? Nā koja mē ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Ahpñnhā mē pajamaxpēr. Na hte hirā htēxja kamāt kō mē pihkār kēt nē. ¹⁵ Xā na hte Kris mē Satanasti wa axpēn kōt hamaxpēr? Nā wa kot axpēn kōt hamaxpēr kēt. Ahpñnhā wa hamaxpēr nē ahpñnhā wa kot amnhī nhīpēx. Nē ahpñnhā hirā nē ahpñnhā kamāt kō. Nē mē pahpē Kris kwījaja nē mē kēp hkwy hkēt xwñnhjaja ahpñnhā mē pajamaxpēr nē ahpñnhā mē pahpē amnhī nhīpēx. ¹⁶ Na pu htem Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā sānti xunhwūr nē amnhī to hwūr pē kām mex o mex ā harēnh kēt nē. Axtem na sāntija. Mē panhō Tirtūmja sānti rom htūr tūm rāhā nē pa ho pa xwñnh. Nē mē papajaja te mē pahpē Tirtūm nhōrkwy pyrāk. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Ixxrajaja te kēp inhōrkwy nhūm ixpē ō dōn pyrāk. Te ixpē inhōrkwy kamā ixpa xwñnh pyrāk jakamā kot paj ixkrajē kamā ri ixpa ho ixpa. Ixpē Mēhpām na pa. Anē.

¹⁷⁻¹⁸ ā Tirtūm xihitēx xwñnhja kot amnhī jarēnh anhūr jakamā na hte mē kot amnhī tomnuj xwñnhjē nē mē pahkurē ho:

Kēr ka mē hkôt ri apa hkēt nē. Kwarī ho kwarī.

Nē mē hkôt ri amnhī nhīpēx o apa hkēt nē.

Kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx hā kot paj amnhī wūr mē awy nē mē ato ixkra.

Nē pa kot paj ixpē Mēapām maati. Anē.

7

¹ Tā ā Tirtūm kot mē pahpē hkra nē mē pahkōt pa ho pa hā amnhī jarēnh kot anhūr jakamā kwa ixkrāmnhwījaja. Kēr pu mē kapēr ma nē tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Nē mēmoj punuj kukamā pajamaxpēr kēt nē. Nē ām kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx mex rāhā nē.

Pawre kot Korīṭ nhō xwñnhjē nhī hā hkīnh ā harēnh

² Nē kwa Kris kōt ixtō nē ixtōxjaja. Kēr ka mē tee ri amnhī tā tanhmā inhām ajamaxpēr to hkēt nē. Na pa pre tanhmā mē atō hto hkēt nē. Rī tanhmā mē atō hto ka mē ja hā ixpumu nē ixkōt tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Rī pa pre ixēx rom tanhmā mē anokupyr to ho ri ixpa hkēt nē. Kwa mē amā ixkīnh nē tokyx ixkōt ajamaxpēr kēt wehe. ³ Mē ate inhmar nē amnhī tā apijaam kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anhūr kēt nē. Inhām mē akīnh kēnā. Na pa pre inhām mē akīnh ā amnhī jarēnh rax nē. Inhām ri

mê akôt ixpa rāhā ho ixpa hprām. Rỳ ka mẽ nhĩrmā apiitā apikaprār par japēr pa inhmā mẽ akôt ixt̃y prām nē. ⁴ Na pa hte ra mẽ amā ijamaxpēr pē ixkĩnh nē ixpa. Nā kot kaj mẽ ixkapēr ma nē Jejus kôt amnhĩ nhĩpēx mex nē. Tā kēr ka mẽ ā amnhĩ nhĩpēx anhyr rāhā nē. Na pa hte jar ra amnhĩ xā ht̃y kamā ijamak o ri ixpa htā no ām mẽ amā ijamaxpēr nē ixkĩnh nē.

⁵ Nē na pa pre amnē Masetōn wỳr kormā Xitre japēr o mō. Hāmri nē Masetōnja wỳr pōj nē hapēr pē mẽ kām Jejus kapēr jarēnh o ri mẽ hkôt ixpa. Hāmri nhũm mẽ kām ixkurē xwỳnhjaja Kris ā inhĩpēx punuj nē hā inhmā àk̃jēr pix o pa. Hāmri nē ma Masetōn kamā kr̃i piitā hkôt ri mẽ kām ixto kapēr punuj nē pa amnhĩ tā mẽ mar o ri mẽ hkôt ixpa. Nē mẽ kaja mẽ ate Kris kaga nē nhũm mẽ hamaxpēr kôt amnhĩ nhĩpēx pymaj na pa pre tee ri mẽ akukamā ijamaxpēr o ri mẽ hkôt ixkapr̃i nē ixpa. ⁶ Tā Tĩrtũm kēp mẽ hkapr̃i xwỳnhjē pumunh nē akupỳm mẽ ho mẽ hkĩnh xwỳnh jakamā na pre ixkapr̃i hā ixpumu nē ixwỳr Xitre mẽ. Pa pre omu nē akupỳm ixkĩnh nē tām ijamaxpēr. ⁷ No ām Xitre pumunh kôt pix mē ixkĩnh kēt. Na pre ixwỳr pōj nē tanhmā inhmā mẽ ajarēnh to nē mẽ ate tanhmā ho mex to hā mẽ ajarē. Nē mẽ amā ixpumunh prām t̃y ā mẽ ajarē. Nē Kris kôt mẽ atōta hpijaam kēt o pa nhũm ixte kagā kamā hā mẽ amā ixàk̃jēr nhũm mẽ ate ja hā omunh nē ra amnhĩ kamā apijaam o akapr̃i ht̃y ā mẽ ajarē. Nhũm Tĩrtũm kot inhnē mẽ kām ixkurē xwỳnhjē pumunh mex kaxyw mẽ ate ixto hwỳr ā mẽ ajarē. Na pre ā inhmā mẽ ajarēnh anē pa kuma nē mẽ anhyr hā ixkĩnh t̃y kumrēx.

⁸⁻⁹ Nē wam ixte mẽ amā kagāta nhĩpēx kēt ri na pa pre tee ri mẽ ate amnhĩ nhĩpēx ā mẽ ajarēnh ma nē mẽ akaxyw hipēx. Nē kamā mẽ ate hpijaam kēt xwỳnhhta kot tanhmā amnhĩ nhĩpēx to hā omunh nē ām omunh o ar̃i hkôt apa hā kagāta kamā mẽ amā akir hāmri nē Xitre mā kugō nhũm kupy nē ma mẽ awỳr o mō. Tā ka xep prem kamā harē nē ama nē amnhĩ kamā apijaam nē. Nē akapr̃i nē ajamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Ām hāmri na Pawre ā mẽ ijarēnh anē. Na pa mẽ ā amnhĩ nhĩpēx anē nē amnhĩ tomnuj t̃y nē. Anē.

Tā nhũm Xitre akupỳn ixwỳr pōj nē inhmā mẽ ajarē. Pa mẽ ajarēnh ma nē tee ri ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Mon pa pre axtem nē ā ri mẽ kām ixàk̃jēr anē? Nā na xep prem kagāta kamā harē nē kuma nē hkapr̃i ht̃y nē. Anē.

Tā ām hāmri na pa pre ā mẽ akaxyw hipēx nē mẽmojta ā mẽ amā ixàk̃jēr anē. Na ka xep prem kamā harē nē ama nē tee ri ajamaxpēr o ra akapr̃i nē. Nom Tĩrtũm kām hprām xā hkôt na ka prem ja hā amnhĩ pumu nē ā akapr̃i anē. Tā xep ra akupỳm tām amnhĩ

nhĩpēx nē akupỳm Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpēx mex nē. Jao akupỳm akĩnh nē ri apa. Jakamā ām hāmri na pa pre mẽ awỳr wam kagāta mēnh nē mẽmoj tā ā mẽ amā ixàk̃jēr anē.

¹⁰ Koja Tĩrtũm krajē hō tanhmā amnhĩ tomnuj to. Hāmri nē tee ri ja hā amnhĩ pumu nē amnhĩ kamā hpijaam nē akupỳm Tĩrtũm kôt tām amnhĩ nhĩpēx. Hāmri nē akupỳm mex nē tām hamaxpēr pē hkĩnh nē ri pa. Nē axte tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr hkēt nē. Ja na Tĩrtũm kām hprām. Tā koja mẽ kēp hkra hkēt xwỳnhjē pyrà nē tanhmā amnhĩ tomnuj to nē ra hpijaam japēr. Nom hkwyjaja kot ja hā omunh pix mỳrap hpijaam nē ar̃i Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpēx kēt japēr. Hā koja nhĩrmā ty nē Tĩrtũm kra kot akupỳm hkôt tām amnhĩ nhĩpēx xwỳnhjē kĩnhā Tĩrtũm pē awry rax kumrēx nē ri pa.

¹¹ Mē pahte Tĩrtũm kapēr kwỳm ri tanhmā amnhĩ nhĩpēx to hā tee ri amnhĩ pumunh nē amnhĩ kamā hpijaam nē akupỳm tām amnhĩ nhĩpēxja na Tĩrtũm kām hprām. Tā na ka xep ā amnhĩ nhĩpēx anē. Wam ixte mẽ awỳr kagā mēnhhta na ka xep prem kamā tanhmā ixte nā puro kamā hpijaam kēt xwỳnhhta ā mẽ amā ixàk̃jēr tota kamā akapēr nē ama. Hāmri nē tee ri mẽ ate kormā kot amnhĩ tomnuj ā kām axàk̃jēr kēt ā amnhĩ kukamā ajamaxpēr nē amnhĩ kamā apijaam nē. Nom Tĩrtũm kām hprām xā hkôt. Mē ate jam ajamaxpēr pē amnhĩ kamā apijaamja na kām hprām. Tā ka mẽ hpijaam xwỳnhhta kamā agryk nē kām akapēr o:

—Kwa mẽ pahpē Jejus kwỳjaja mẽ pahte ā amnhĩ nhĩpēx anhyr kēt tā ka ā amnhĩ nhĩpēx anē. Nā na ka amnhĩ tomnuj t̃y kumrēx. Kot kaj ā amnhĩ nhĩpēx anē pa mẽ hā apumu nē gaa nē apyrā nē ā amnhĩ tomnuj anē. Kwa ja kaga nē axte ā amnhĩ nhĩpēx anhyr kēt nē. Nē akupỳm Tĩrtũm kôt amnhĩ xām t̃y nē hkôt amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri apa. Anē.

Hāmri nhũm kr̃i nhō xwỳnhjaja ja hā mẽ ajarēnh ma nē mẽ apē jamnuj ā mẽ apumunh kurē kumrēx. Ām hāmri na ka prem ā kām akapēr anē.

¹² Nē ixte mẽ awỳr kagā nē mẽnhhta kamā na pa pre nā puro kamā hpijaam kēt xwỳnhhta mā tanhmā ixàk̃jēr to hkēt nē. Rỳ nā purota mē tanhmā ixàk̃jēr to hkēt nē. Na pa pre mẽ apē Kris kwỳjē hwỳr kagā nhĩpēx nē kamā tanhmā mẽ amā hpijaam xwỳnhhta ā karō hto. Mē ate kamā harēnh hāmri nē inhyr hā amnhĩ nē hanor nhũm Korit nhō xwỳnh piitā kot ā mẽ ate amnhĩ nhĩpēx anhyr ā mẽ apumunh kaxyw. Nē mẽ ate Tĩrtũm nom ā hipēx anhyr jao mẽ amā ixkĩnh pē ixkapēr kôt ā hipēx anhyr ā amnhĩ pumunh kaxyw.

¹³ Tā nhũm Xitre ixwỳr pōj nē tanhmā inhmā mẽ ajarēnh to. Na xep pre mẽ awỳr nojarēt nē tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr.

Mē ate kagāta kamā harēnh nē ijarēnh mar nē kamā agryk pymaj tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Tā ma mē awyr mōn pōj nē mā amā kugō. Ka xep prem kamā harē nē ama nē hkōt amnhī nhīpēx kurē kumrēx nhūm mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumu nē hkīnh nē. Hāmri nē tām hamaxpēr. Tā ra akupyn ixwyr mō nē inhmā mē ajarē pa mē ajarēnh ma nē ijaxwýja ixkīnh nē. ¹⁴ Na pre kormā mē awyr nojarēt pa kām tanhmā mē amex ā mē ajarēnh to. Tā nhūm xep ma mē awyr mōn pōj nē mē apumu nē hamaxpēr o:

—Nā pēr ām hāmri na pre Pawre inhmā mē mex ā harē. Mē mex kēnā. Anē.

¹⁵ Tā nhūm pre mē arūm kato nē ra man akupyn ixwyr mōn pōj nē inhmā mē ajarēnh o:

—Na pa pre ma mē hwyr mō nē mē kām ixkapēr o ri mē hkōt ixpa nhūm mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx kurē kumrēx nē ixto mex nē. Kormā ixte mē hwyr inhmōr kēt tā mē harēnh ma nē inhmā mē hkīnh nē. Tā pa ma mē hwyr mō nhūm mē ixto mex rax nē pa ra inhmā mē hkīnh tỳx kumrēx. Anē.

¹⁶ Ā inhmā mē ajarēnh anē pa mē ajarēnh ma nē ixkīnh tỳx nē. Ām hāmri na ka htem mēmoj tā amnhī jarēnh xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa.

8

Mē kot Kris kōt mē hkwýjé pé ôxy hkēt ā mē kām karō

Atre 11.27-30; Rōmān 15.25-27; Wam Korūt 16.1-4

¹ E Kris kōt ixkwýjaja. Kot paj hpānhā mē amā jar Masetōn kamā tanhmā Jejus kwýjaja kot amnhī nhīpēx to hā mē harē ka mē harēnh ma. Na hte Tirtūm mē kutā nojarēt nhūm mē mex nē pa. ² Mē hkwýjaja kot Kris ā mē hipēx kati nhūm mē kot amnhī xā htỳx kām hamak o pa htā hkīnh nē hamakētkati nē ri pa. Nē mē hkāxpore hkryre htā ho ôxy hkēt nē pa. Na htem āmnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā hkwý nhōr o pa.

³⁻⁴ Tā na prem Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkwýjē jarēnh ma. Mē kēp amrakati hā mē harēnh ma nē kām mē hkaprī nē. Nē mē kām mē hwyr mēmoj rēnh nē mē ho ajuta hprām kēt. No ām pa ixte mē kām hā karō xā hkōt kēt. Mē tāmja mē hamaxpēr xā hkōt na prem ā hamaxpēr anē nē mē kaxyw kāxpore ho pikuprōnh rax nē. Hāmri nē inhmā kugō nē inhmā:

—Kwa na pa prem Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkwýjē jarēnh ma nē mē inhmā mē hkaprī nē mē kām mē ixkāxpore hkwý ho akuprō. Jakamā e amý nē ma mē hwyr o mō nē mē kām agō kē mē tokyx ho amnhīm awjaprō nē kuku. Anē.

⁵ Pa mē kuma nē ixtỳx ho ām kāxpore grire hā hkamnhīx nē ijamaxpēr o:

—Kwa mo mē hikāxpore rax koja mē ri ho akuprō nē mē kām kugō? ām mē hikāxpore hkryre kēnā.

Anhyr o ijamaxpēr tā no nhūm mē kaxyw ho rax nē ho akuprō. Mē hikāxpore hkryre htā mē kām ōr rax nē. Hāmri nē inhmā amnhī jarēnh o:

—Na pa mē ra Pahihti Jejus Kris mā amnhī gō. Mē ixte tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri ixpa kaxyw. Jakamā e tanhmā mē inhmā mēmoj tā karō hto. Kot pa mē ama nē akapēr kōt amnhī nhīpēx. Ja na pa mē inhmā hprām nhūm Tirtūm haxwýja kām ja prām. Anē.

⁶ Na pa pre ā mē kot amnhī nhīpēx anhyr ā mē omu nē mē apē Korīt nhō xwýnhjē mā ijamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē Xitre mā mē ajarē. Na pre mē awyr mō nē mē amā Jerujarē nhō xwýnhjē jarē. Mē ate mē kām kāxpore hkwý ho apikuprōnh kaxyw. Tā pa pre jam ijamaxpēr nē ra akupym mē awyr mēnh mā nē kām:

—Kwa ma akupym Korīt wyr mō nē mē kām anē kē mē ra kot amnhī jarēnh xā hkōt Jerujarē nhō xwýnhjē kaxyw kāxpore hkwý ho akuprō nē tokyx mē hwyr kumē. Ra mē kām Kris kōt mē hkwýjē hkīnh ā amnhī jarēnh kēnā. E kwa tokyj. Anē.

⁷ Na ka htem amnhī to mex o ri apa. Nē amnhī kaxyw Kris hkōt ajamaxpēr tỳx nē. Nē ma mē kām Tirtūm kapēr jarēnh mex o ri mē hkōt apa. Nē mē ajamaxpēr mex nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. Nē mē amā ixkīnh o ri apa. Jakamā kwa kēr ka mē axāmnhīx mē kēp amrakati xwýnhjē mā mē akāxpore hkwý nhōr o apa. Jao mē amā Tirtūm kīnh tỳx ā amnhī to amnhīrit. ⁸ Ixte ā mē amā ja hā karō anhyr tā hā mē atā ixihtỳx kēt nē. Ām mē kamā axukaprī hkōt mē ate mē kām axāmnhōr o apa kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē. Masetōn kamā mē pahkwýjaja kot amnhī nhīpēxta pyrā nē. ⁹ Ra mē ate Jejus Kris kām mē pajapē hā kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā mar mex. Amnepēm na pre kaxkwa kamā mex kumrēx nē ri pa ho pa nhūm mēmoj piitā kēp ō htā nhūm rer pa nē mē pahwyr wry nē mē pakamā kēp amrakati nē ri pa. Hikāxpore hkēt nē ri pa. Tā mēmo kaxyw na pre ā mēmoj mex piitā rer par nē mē pahwyr wryk anē? ām kot mē pahto mex pix kaxyw. Kot mē pahto mex nhūm mē pahte kukwak ri mē paxāmnhīx ri mē pajamakētkati nē mē papa kaxyw na pre ā amnhī nhīpēx anē. Mē pahte nhýrmā urāk nē kaxkwa kamā pamex kumrēx nē ri papa ho papa kaxyw.

¹⁰ E kwa kēr ka mē tokyx kāxpore hkwý ho apikuprōnh pa nē Jerujarē nhō xwýnhjē hwyr amē. Mē akumrēxjaja na ka prem ham amgrā hapēxta kamā ra mē kaxyw ho

apikuprônha krax. Mě amā mẽ ho mex prām xāj ham ho hkrax tā no am kormā hatur xām mēnh nē mẽ hwýr mēnh kēt nē. ¹¹ Kwa mẽ tokyx ja ho ajapêx nā. Na ka prem ate ho anhýr krax ā akĩnh pê kàxpore hkwý ho apikuprôn ho apa. Tā kēr ka mẽ arĩ akĩnh rāhā ho apikuprôn par jatur xām amē. No mẽ ri atýx tanhmā ajamaxpēr to hkēt nē. Rý mẽ ajamaxpēr o:

—Nā kormā. Kot paj nhýrmā ixkàxpore rax nē rĩ kormā mẽ hwýr hkwý mẽ.

Anhýr o mẽ ri ajamaxpēr hkēt nē. Mě ate tanhmā akàxpore hkre kamā kute hā omunh xā hkôt mẽ kām hkwý pix gō. ¹² Kēr ka mẽ axāmnhĩx akĩnh kām mẽ kām ho akuprō. Ate amnhĩ kàxpore pumunh xā hkôt. Ka mẽ akàxpore rax nē mẽ kām ho rax nē agō. Rý mẽ akàxpore grire nē mẽ kām ho grire nē agō. Ja na kēt mex. ¹³ No mẽ ate mẽ kām ōr par nhũm mẽ arom mẽ hikàxpore rax nē ri paja mex kēt. ¹⁴ Nom ra mẽ akàxpore rūnh jakamā kwa mẽ amnhĩ kutā mẽ kām hkwý ho hkryre nē ho akuprō kē mẽ apyrā nē hikàxpore nē ri pa. Kēr ka mẽ nhýrmā tanhmā amnhĩ to nē axā nē nhũm akàxpore apē hapêx nhũm mẽ ajarēnh ma nē amnhĩ kuxwar mẽ ato ajuta nē mẽ amā hkwý ho akuprō nē mẽ awýr kumē. Ka mẽ akàxpore ho axpēn pyrā nē ri apa. ¹⁵ Amnepēm Tirtũm kot kaxkwa rūm Ijaewjē hwýr mēō rēnh nhũm mẽ kot apkati mẽ amnhĩm hkawrā nē ho apkur o pata ā na pre Tirtũm kapēr ā kagā htũmja ā mẽ harēnh anē nē mẽ harēnh kot: Na pre mẽ hkra sohtō xwýnhaja mẽ apkur xā hkawrā rūnh nē. Nē gōj kām unhwý nē kuku nē piitā ho ōhy htu. Nhũm mẽ hkra grēre xwýnhaja haxwýja hkwý kawrā no am ho hkryre nē hkawrā. Nē gōj kām unhwý nē kuku nē haxwýja ho ōhy htu hpa. Na pre htem apkati mẽ ā amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Anē.

Ja pyrā nē kēr ka mẽ akàxpore ho axpēn pyrāk o ri ho apa.

Xitre mẽ hkrāmnhwýjē jarēnh

¹⁶ Nē Xitre na pre ixpyrā nē kām mẽ ato ajuta hprām nē. Na pre inhām mẽ atā amnhĩ jarē pa pre kuma nhũm ja inhām mex nē pa ixkĩnh nē. Nē ijamaxpēr o:

—Nā am hāmri na Tirtũm tanhmā Xitre hkrā hto nhũm ā hamaxpēr mex anē. Anē.

¹⁷ Tā pa ma akupým mẽ awýr mōr ā hukja nhũm inhna nē hkĩnh nē mẽ awýr nojarēt kurē kumrēx. Nom kormā ixte kām mẽ ajarēnh kēt ri nhũm tām amnhĩ kukamā hamaxpēr nē mẽ awýr hkrā. ¹⁸ Tā na ra nojarēt kaxyw. Kot paj ma hkôt Kris kôt mẽ pahtōjē hō mẽ kē ma hkôt mō. Kôt ixte mēnh xwýnhata na hte mẽ kām Tirtũm kapēr jarēnh mex nē nhũm htem amnhĩm mex ā harē. ¹⁹ Na pre jar Jejus kwýjaja kot ma

ixkôt Jerujarē hwýr kàxpore hkwý ho mōr kaxyw nhũm prem amnhĩm mẽ kurē. Tā koja Xitre mẽ wa mẽ awýr mōn pōj ka mẽ kām kàxporeta gō nhũm man akupým o mō pa wa rĩ kormā ma Jerujarē hwýr mẽ kām o mō. Mē kot hamýnh nē mẽ pamā mẽ hkĩnh ā kot amnhĩ tā mẽ pahpumunh kaxyw. Nē Tirtũm mã mex o mex ā harēnh kaxyw. ²⁰⁻²¹ Nom kàxpore rax nhũm ixte mẽ hwýr o inhmōr nhũm mẽ kot hā ixkamnhĩx pymaj kot paj ma amnhĩ kôt Kris kôt mẽ pahtōta o mō. Ixte Xitre hkôt mẽ awýr mēnh xwýnhata pa ma amnhĩ kôt o mō. Nom ixāhkĩnh o ixpare hā. Tirtũm kot ja kôt xipumunh mex tā kot paj ma amnhĩ kôt o mō.

²² Nē ot pa ma Xitreta wa hkôt axte mẽ awýr ja mẽ. Kēr kē mẽ axkrunēpxi nē ma ixkukamā mẽ awýr mō. Ixte wa hkôt mēnh xwýnhata ixte kot amnhĩ nhĩpêx ā omunh mex. Na hte kām mẽ piitā mẽ ho ajuta ho pa hprām nē. Tā mẽ ajarēnh ma nē inhām mẽ ajarēnh o:

—Nā koja mẽ Jerujarē nhō xwýnhjē mã kàxpore nhōr rax nē kām ga. Mē kot amnhĩ to mex kēnā. Anē.

Jakamā ra mẽ awýr hkrā. Tā koja ma Xitre wa hkôt mō nē mẽ ato ajuta ka mẽ tokyx kàxpore ho apikuprôn pa.

²³ Nē koja mēhō tanhmā Xitre hā mẽ akukjēr to ka mẽ kēp ixkrāmnhwý mex ā harē. Nē kot inhĩhkō hā mẽ ho ajuta mex o pa hā harē. Na pre ra jar Kris kwýjaja mẽ akaxyw kuta nē ma mẽ awýr kumē. Jakamā koja ma mẽ awýr mō nhũm Kris kôt mẽ pahtōjē hō wa pijakrutja wa ma hkôt mō. Na hte wa haxwýja Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. ²⁴ Koja mẽ awýr pōj ka mẽ omu nē mẽ ho mex nē. Nē mẽ amā mẽ hkĩnh nē. Kē krĩ piitā hkôt Kris kôt mẽ pahkwýjē piitā mẽ hā mẽ ajarēnh ma nē axpēn mã mẽ amex ā mẽ ajarē. Nē mẽ ajarēnh o:

—Pēr am hāmri na pre Pawreja mẽ pamā Korit kām mẽ pahkwýjē jarē. Na xep pre Xitre mẽ hkwyta ma mẽ hwýr mō nhũm mẽ ho mex rax nē. Ra Pawre kot mẽ pamā mẽ harēnh xā hkôt. Anē.

9

Mē kot kàxpore ho pikuprôn ā mẽ harēnh

¹⁻² Kwa ixkrāmnhwýjaja. Kot paj Jerujarē nhō xwýnhjē kaxyw mẽ atā ixihýtýx kēt nē. Ra mẽ amā mẽ ho ajuta hprām jakamā na pa pre Masetōn kamā Kris kôt mẽ pahkwýjē mã mẽ ajarēnh o:

—Pika pê Gres kamā Kris kôt mẽ pahkwýjaja na prem ham amgrā hapêxta kamā Jerujarē kamā mẽ pahkwýjē jarēnh ma nē kām mẽ ho ajuta hprām. Anē.

Hāmri nhũm mẽ ajarēnh ma nē mẽ apyrā nē kām tanhmā mẽ ho ajuta hto hprām. ³⁻⁴ Tā ot pa mẽ awýr Xitre mẽ hōta wa mẽ ho ixpimrāat wa mẽ kumē. Mē kot kàxpore

hã mē akukjêr kaxyw. Kêr pa mytwrý hõ hã ma Masetõn nhõ xwýnhjê mē mē awýr mō nē ra ixte mē kãm kàxpore hkwy ho mē apikuprõnh ã mē ajarênh kôt mē ate ho apikuprõnh rax ã mē apumu nē ixkĩnh nē. Nom kot pa mō nē tee ri hapêr nē te ixte Masetõn nhõ xwýnhjê mã mē ato ixêx pyrã nē ixpijaãm nē. Ka mē ajaxwýja amnhĩ kamã apijaãm nē. ⁵ ã mē pahte amnhĩ nhĩpêx anhýr pymaj na pa ã mē amã kagãja nhĩpêx nē Xitre mã òr nē ma amnhĩ kukamã mē awýr mēnh anê. Nē hkôt wa mōr mã xwýnhhta mē ho ixpimràatãã amnhĩ kukamã wa mē kumê. Tã kē mē awýr pøj nē mē amã kagãja gõ ka mē kamã harê nē ama nē tokyx kàxpore ho apikuprõnh jatur xãm amê. Kêr pa mē hapu hã mē awýr mō ka mē ra mē ixkutêp ho apikuprõnh pa nē mē kãm agõ nē ajamakêtkati nē apa. No pa ixte mē amã mē ate ho apikuprõnh kaxyw mē atã ixihtýx kêt. ⁶ Na htem piitã ã hamaxpêr anhýr o pa nē hamaxpêr o:

—Kot ka apur rax nē kamã anhõ rax nē. Nom kot ka apur grire nē kamã anhõ grire.

Anhýr o hamaxpêr jakamã kêr ka mē apiitã ajamakêtkati nē Jerujarê nhõ xwýnhjê mã kàxpore nhõr mex nē. Kêr ka mē ho apikuprõnh pa nhũm rax nē. Te mēhõ ihpur rax nē kamã õ raxta pyrãk. Kê Tirtũm ã mē ate amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mē apumu nē nhýrmã mē ato mex nē. ⁷ Nom kêr ka mē anhõxy kamã mē kãm òr kêt nē. Mē pahte pahkĩnh kãm panhõxy hkêt kãm mē kêp amrakati xwýnhjê mã mēmoj nhõr o papaja na Tirtũm kãm hprãm. ⁸⁻⁹ Koja mē hã mē apumu hãmri nē amnhĩm mē amex ã mē ajarênh rãhã ho pa. Mē kãm Tirtũm kĩnh xwýnhjaja na htem amnhĩx ri mē kêp amrakati xwýnhjê mã mēmoj nhõr o pa. Te Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Na hte amnhĩx ri mē pamã mēmoj nhõr o pa. Mē pahwýr na rē nhũm wrý. Nhũm mē pamã mē paxàpkur xà nhõr o pa. Nē tanhmã mē pahto pu mē paxã hkêt nē pajamakêtkati nē paxápênh o papa. Nē pamex nē ri papa. Panhõ rũnh nē ri papa. Jakamã kwa pu mē urak nē paxãmnhĩx ri mē kêp amrakati xwýnhjê mã mēmoj nhõr o papa.

¹⁰ E pa ixprĩ hã mē amã ja jarê ka mē inhma. Nã na hte ã Tirtũm mē pamã mē paxàpkur xà nhõr o pa anê. Kot kaj apur kãm ahkre nhũm tanhmã amã mēmo hyta nhĩpêx to nhũm amã hapõx mex nē amã ò rũnh nē ka anhõ rax nē. Nē hkwy ho axàpkur o apa nē axte hkwy hkre. Tã kêr ka mē ã Tirtũm kot mē ato mex anhýr ã amnhĩ pumu hãmri nē urak nē axãmnhĩx ri mē kêp amrakati xwýnhjê mã axãmnhõr pē mē ho mex o ri apa. Nhũm Tirtũm mē hã mē apumu nē mē amã mēmoj nhõr rãhã nē. Ka mē amnhĩ pyrã nē mē kêp amrakati xwýnhjê mã hkwy nhõr o apa. ¹¹ Koja Tirtũm mē ato mex rax nē ka

mē anhõ mēmoj rax nē. Ja o amnhĩ xwar mē kêp amrakati xwýnhjê kaxyw kàxpore hkwy jaxwý. Kêr pa mē amã hkwy jamý nē ma Tirtũm kôt mē pahkwýjê mã o mō nē mē kãm kugõ kē mē omu nē hkĩnh nē. Nē mē atã Tirtũm mã mex o mex ã harê. ¹² Hãmri nē mē akukwak ri mex nē ri pa. Nē axpên mã Tirtũm mex o mex ã harênh o ri pa. ¹³ Koja mē amnhĩ tã mē apumu nē hkĩnh nē. Hãmri nē Tirtũm mã amnhĩ tã tanhmã mē ajarênh to nē kãm:

—Pa Tirtũm. Nã am hãmri na pre Korĩt kãm akôt mē ixkwýjaja amnhĩ jarê. Na htem akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Jao mē ixpê õxy hkêt nē mē inhma kàxpore hkwy nhõr rax nē. amnhĩx ri hamakêtkati nē mē inhma hkwy nhõr rax nē. No am mē papxpix na htem ã mē inhĩpêx anhýr kêt nē. Na htem mē kêp amrakati xwýnh piitã ã mē hipêx anhýr o pa. Am hãmri na ka pre tanhmã mē hkrã hto nhũm mē anhý hã ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Amex o amex Tirtũm. Anê.

¹⁴ Hãmri nē mē ato hwýr o:

—Pa Tirtũm. Am hãmri na hte Korĩt nhõ xwýnhjaja amnhĩ pyrã nē mēmoj to mē ixkutã nojarêt o pa. Jakamã aa mē ixte amnhĩ tã mē inhno ho mē omunh kêt tã mē inhma mē hkĩnh nē. Kwa kêr ka mē ixtã mēmoj to mē kutã anojarêt rãhã ho apa Tirtũm.

Anhýr o mē ato kuwý. ¹⁵ Tirtũmja mex o mex. Nom na hte mē pahto mex pē mē pamã kàxpore nhõr kêt nē. Kra Jejusja na pre mē pamã kugõ. Kãm mē pajapê ho mē pahwýr kumê nhũm mē pahwýr wrý nē mē pahpiitã mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrêr kaxyw mē panê ty. Ja na mex o kot mē pamã kàxpore nhõr jakrenh. Mēhõ koja urak nē ã mē panê htyk anê? Nã amrakati ho amrakati. Am Jejus pix na pre ã amnhĩ nhĩpêx anê.

10

Pawre kêp Tirtũm Karõ nhý hã kapêr xwýnh ã harênh

Epes 6.10-20; Wam Tesarõn 5.8

¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Nã ixpê Pawre kot paj mē akwý kot tanhmã ixtõ kapêr to xwýnhjê mã amnhĩ jarê ka mē apiitã inhma. Nã na hte Kris mē pakamã gryk tokyx anhýr kêt nē. Na hte mē pahto mex japjê nē. Tã inhma urak nē ã mē anhĩpêx anhýr prãm nē. No na hte mē akwýjaja axpên mã tanhmã ixtõ kapêr punuj to nē ri axpên mã:

—Pawre na hte nhýri krĩ kamã pa nē mē pamã kagã nhĩpêx nē mē pahwýr kurê nē kamã mēmoj tã mē pamã kapêr kãm hihtýx nē hã mē pamã akir. Tã amnê mē pahwýr mō hãmri nē te kãm mē pahpyma pyrãk o mē pamã kapêr o pa.

Anhÿr o ijarê. ² Nom inhmâ mê awÿr inhmôr nê mêmoj tâ mê amâ ixâkjêr prâm kêt tâ kot paj nhÿrmâ mê awÿr mô ka mê tanhmâ amnhî tomnuj to ho apa japêr. Pa ja hâ mê apumu nê hâ mê amâ akir kâm ga. ³ Na pa htem jar pika ja kamâ Tîrtûm kwÿ hkêt xwÿnhjê kaêx â ri xpa nom mê urâk nê amnhî krâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho xpa hkêt nê. Nê mê urâk nê amnhî krâ hkôt tanhmâ ijamaxpêr to ho xpa hkêt nê. Na pa htem Tîrtûm Karô nhÿ hâ âhpumunh xâ ho amnhî nhîpêx o ri xpa. ⁴ Nê Tîrtûm xâhpumunh tÿx xâ ho mê kâm kapêr jarênh o ri xpa. Mê kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Nê âhpumunh tÿx o na pa htem mê kot Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿr pymaj mê kêp âmnâr xwÿnhjaja tanhmâ mê nê mê ho. ⁵ Na htem htÿx ri tanhmâ Tîrtûm nê hkwyjê mâ kapêr to ho pa. Amnhî kaxyw hkôt mê hamaxpêr kêt kaxyw tanhmâ nê mê kâm kapêr to. Na pa htem ja hâ mê omu nê Tîrtûm xâhpumunh tÿx xâ ho tanhmâ mê kâm ixkapêr to nhûm mê tee ri inhma nê axte mê kêp âmnâr kêt nê. Pa mê kâm Tîrtûm kapêr jarê nhûm mê ohtô nê kuma nê Kris kôt amnhî xunhwÿr nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. ⁶ Tâ mê kajaja kot kaj mê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex tâ mê atô ra kapêr nhîrôp xa nê tanhmâ amnhî tomnuj to. Pa ja hâ apumu rÿ hâ ajarênh ma nê hâ amâ akir. ⁷ Mê ate Tîrtûm kot mê awÿr inhmênh kêt â axpên mâ ijarênh tâ kot kaj mê atô âm hâmri apê Kris kwÿ hâ amnhî pumu nê ra mâânên pa ixpê hkwy hâ ixpumunh kurê kumrêx. Mê apyrâ nê ixpê hkwy kêna. ⁸ Na pa pre ma mê awÿr mô nê tanhmâ mê amâ amnhî jarênh to nê mê amâ:

—Tîrtûm na pre mê awÿr inhmê pa mô. Ixte ÿ hâ mê amâ kapêr jarênh o ri mê akôt xpa kaxyw. Anê.

Tâ pa hte arî â amnhî jarênh anhÿr o ri xpa. Âm hâmri na pre Tîrtûm mê awÿr inhmê pa hte âm hâmri mê amâ kapêr jarênh o ri mê akôt xpa. Na pa hte Tîrtûm nhÿ hâ mê amâ ixkapêr nê kapêr o ixêx o amnhî to jarkrar kêt nê. Ixte tanhmâ mê atomnuj to ho ri xpa kaxyw na pre Tîrtûm mê awÿr inhmênh kêt. Mê amâ ixkapêr mex nhûm mê ate inhmar nê Kris kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o apa kaxyw na pre mê awÿr inhmê. ⁹ E kwa Kris kôt ixkwÿjaja. Na pa hte mê amâ ixpuma kaxyw mê awÿr kagâ rênh kêt nê. Mê ate kamâ harênh nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o amnhî kamâ amâ ma kaxyw kêt. ¹⁰ Mê akamâ mê kâm ixkînh kêt xwÿnhjaja na htem ijarênh o:

—Pawre na hte awry hâ pa nê mê pahwÿr kagâ rênh nê kamâ te kêp pahi ho amnhî nhîpêx pyrâ nê mêmoj tâ mê pamâ kapêr kâm hihtÿx nê. Tâ mê pahwÿr pøj hâmri nê kapêr kaxyw nom kapêr kâm hihtÿx o kapêr

kêt nê. Jakamâ mo kaxyw kot puj mê hwÿr mra nê kapêr ma?

Anhÿr o ijarê. ¹¹ Nom â ixte anhÿr kêt. Kwa mê inhma. Kot paj nhÿrmâ ma mê awÿr mô hâmri nê te kagâ ja kamâ mê amâ ixkapêr pyrâk o mê amâ ixkapêr nê ixkapêr xihtÿx o mê amâ ixkapêr kâm ga.

¹² Na hte mê akwÿjaja kot amnhî to mex o mê ajakrenh â amnhî to jarkrar o ri pa. No âm amnhî krâ hkôt pix mâ na htem â ri amnhî jarênh anê. Na hte Tîrtûm â mê harênh anhÿr kêt nê. ¹³ Tâ inhma mê urâk nê â amnhî jarênh anhÿr prâm kêt. Âm ixte Tîrtûm kot tanhmâ inhma karô hto xâ hkôt amnhî nhîpêx o ixpaja na inhma hprâm. Tâ mê kajaja mê awÿr na pre inhme. ¹⁴ Ra kot mê awÿr inhmênh jakamâ ixkumrêx na pa pre mê awÿr mô nê mê akôt ri mê amâ tanhmâ Kris jarênh to ho ri xpa. Tîrtûm kâm nhÿhÿm ixpa hprâm xâ pix wÿr na inhma ixpa hprâm.

¹⁵ No kêt mê kot amnhî krâ hkôt htÿx ri Tîrtûm kapêr jahkre o mê pa xwÿnhjaja na htem nhÿri krî kamâ mê kot Kris kôt amnhî xunhwÿr â mê harênh ma nê mê hâ amnhî to jarkrar o ri pa. Te tām kot mê hwÿr môr nê mê kâm ujarênh nhûm mê kot mê mar xâ hkôt Kris kôt amnhî xunhwÿr pyrâk. Nê mê hâ amnhî to jarkrar o:

—E na pa pre ma mê hwÿr mô nê mê kâm Tîrtûm kapêr jarê nhûm mê inhma nê hkôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx. Ixkukwak ri na prem â amnhî nhîpêx anê. Anê.

Nom â amnhî nhîpêx anhÿrja â amnhî to hêx. No pa na pa hte ho mê urâk kêt nê. Kojja Tîrtûm ma nhÿri krî hwÿr ixkwÿjê hô mê nhûm ma hwÿr mô nê mê kâm Kris kapêr jarê. Hâmri nhûm mê kuma nê Kris kôt amnhî xunhwÿr. Pa mê harênh ma nê mê ÿ hâ ixkînh nê nom pa ixkukwak ri mê kot hkôt amnhî xunhwÿr â amnhî to jarkrar kêt nê. Ixte mê hwÿr ixpa nê mê kâm ix-ujarênhre hâ kot pa hkêt mê hâ amnhî to jarkrar. Âm Tîrtûm kâm nhÿhÿm ixpa hprâm xâ pix wÿr na pa hte ixpa nê mê kâm kapêr jarê. Jakamâ kot kaj mê nhÿrmâ Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa pa ja hâ mê apumu nê mê are nê hpânâ ma krî hô hwÿr Kris kot mê hwÿr inhmênh xâ hô hwÿr mô. Ka mê ja hâ ixto Tîrtûm wÿr o apa. ¹⁶ Kot paj mê anhô krî kamâ mê piitâ mê kâm Jejus kapêr jarênh pa hâmri nê hpânâ ma krî hkwy hkôt ijarôx o ri xpa nê kamâ mê kâm harênh o ri mê hkôt ixpa. Kormâ aa mê kot mar kêt kumrêx xwÿnhjê mâ harênh o ri mê hkôt ixpa. Na pa hte â mê hwÿr ixpa nê mê kâm ixujarênh anê. Jakamâ nhûm mê ja hâ ixpumu nê mê kot Tîrtûm kapêr mar xwÿnhjê pix wÿr ixpa hâ ijarênh kêt nê.

¹⁷ Nê Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot mêmoj tâ mê kot amnhî to jarkrar â harênh kot:

Kêr ka mê kamjaja amnhî mex â amnhî to jarkrar kêt nê. Âm Tîrtûm pix mǎ mǎn mex o mex â harênh o ri ho jarkrar o ri apa. Anê.

¹⁸ Kot pu mê Tîrtûm noo mǎ amnhî to mex â amnhî to jarkrar nê âm amnhî to jarkrar kaprî. Nom koja Tîrtûm tǎm ja hǎ mê pahto jarkrar nê âm hǎmri mê pahte amnhî to mex xwýnh â pahto jarkrar.

11

Jejus kot mê hwýr mê rênh â amnhî to hêx xwýnhjê jarênh

Matêwre 7.15; Rômân 16.17; Karatas 1.6-9; Korosê 2.8; Sikûn Pêtre 2.1

¹ E kot paj te mê hkrǎ pipǎnh xwýnh kot htýx ri amnhî jarênh pyrǎk o tanhmǎ mê amǎ amnhî to jarkrar to. Kwa mê inhma nê ixkamǎ agryk kêt nê. No mê ixkapêr kumrêx mǎn ma. ² Inhmǎ mê akînh. Te ho Mêpahpâm Tîrtûm kǎm mê akînh ta pyrǎk. Te mê apê mêhō kukrit kǎm my hkînh nê kot ho mjên prǎm xwýnh ta pyrǎk. Kǎm mêmyjê piitǎ mê hkînh kêt âm kǎm pix kînh. Ja pyrǎ nê kêr ka mê amǎ Kris kînh o apa nê hkôt amnhî mê hkînh xwýnhjê jakre. Te ho mêhō ni kot kǎm myta pix kînh nê kǎm ho mjên prǎm xwýnh ta pyrǎk. Ja na pa inhma hprǎm. ³ Ra mê amǎ Kris kînh týx o apa nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa htǎ nhûm mê kot amnhî krǎ hkôt htýx ri Tîrtûm kapêr jahkre ho mê pa xwýnhjaja tee ri ja hǎ mê ajarênh ma nê axpên mǎ mê ajarênh o:

—Kwa nǎ ja mex kêt. Kojja mê Pawre kapêr ma nê âm kuma nhûm ja mex nê. No mê pahkôt mê kot amnhî nhîpêxja na mê pamǎ mex. Ja na kêt mê pamǎ mex o mex. Anê.

Hǎmri nê ra kot Kris nê tanhmǎ mê amǎ hêx to kaxyw. Te amnepê mǎ kagǎ kot mê panǎ kot wa pê Ewa mǎ hêx nhûm kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx ta pyrǎk. ⁴ Na pa pre ra mê awýr mō nê mê amǎ tanhmǎ Jejus jarênh to. Nê tanhmǎ mê amǎ Tîrtûm Karō jarênh to. Nê tanhmǎ wa kot mê pahto hkrǎ hto hǎ mê amǎ wa harê ka prem inhma nê mar týx nê. Tǎ nhûm ra mê kot htýx ri Tîrtûm kapêr jahkre xwýnhjaja ixpǎnh mê awýr mō nê Jejus kapêr kwým ri tanhmǎ mê amǎ ujarênh to nê mê amǎ harênh o hêx rǎhǎ ho pa. Nê Tîrtûm Karōja nhûm mê amǎ tanhmǎ ho hêx to. Nê ixte mê amǎ Tîrtûm kapêr jarênh kwým ri ixpǎnh tanhmǎ mê amǎ harênh to ho pa. Na ka prem mê ama nê âm hǎmri harênh â hkamnhîx. Kwa kêr ka mê ri mê ujarênh piitǎ mar nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê kot Jejus jarênh tǎ no âm katǎt kôt harênh kêt nê. Âm ri ho hêx o pa. Ka htem ama nê âm hǎmri harênh â hkamnhîx nê mê amǎ mê mar prǎm nê. Mê kot mê amǎ harênh o hêx o pa htǎ ka mê ama nê

ra mê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Kwa mê ri â amnhî nhîpêx anhýr hkêt nê. ⁵ Kris kot mê awýr mê rênh â mê kot amnhî jarênh tǎ amnhî to hêx. Ka prem ama nê âm hǎmri mê kot mê amǎ harênh â mê hkamnhîx. Nom na pre Krisja mê awýr mê rênh kêt nê. Kêt pa na pre mê awýr inhmê. ⁶ Mê hkînhǎ ixkapêr krór pyrǎk tǎ no âm ixte Tîrtûm kapêr mar týx. Nê kot amnhî nhîpêxja na ixte omunh par. Ra mê ate ja hǎ ixpumunh mex.

⁷ Na pa pre mê akôt ri mê amǎ Jejus jarênh o ri ixpa no âm hpǎnhǎ mêmoj tǎ mê awýr o ri ixpa hkêt nê. Xǎ amari ixte mê amǎ harênh nê hpǎnhǎ mêmoj tǎ mê awýr kêtja mê apê omunj? ⁸⁻⁹ Kormǎ ixte mê amǎ Tîrtûm kapêr jarênh o ri ixpata â na pa pre hte tōhǎ kǎxpore ho presija no âm aa hǎ mê awýr kêt nê. Jar Masetōn kamǎ Kris kôt mê pahkwýjaja na prem ixwýr hkwy rênh o pa pa ho ixǎpkur xǎ japrōr o ri mê akôt ixpa. Mê kumǎ ixte Tîrtûm kapêr jarênh o ri ixpa hkêt tǎ pa hte mê kukwak ri mê akôt ho ixǎpkur o ri ixpa. Tǎ kot paj arǎ â mê akôt ixpa nê â amnhî nhîpêx anê nê mêmoj tǎ mê awýr o ri ixpa hkêt nê. ¹⁰ Ja inhma mex. Jakamǎ kot paj amari mê anhō pika pê Gres kǎm â mê amǎ Tîrtûm kapêr jarênh o ixpa anê nê mêmoj tǎ mê awýr kêt nê. Âm hǎmri na pa â mê amǎ amnhî jarênh anê. Kris pyrǎ nê ixêx kêt kênǎ. ¹¹ Xǎ we inhma mê akînh kêt kôt na pa hte â mê amǎ Tîrtûm kapêr jarênh pǎnhǎ mê awýr kêt anê? Nǎ inhma mê akînh jakamǎ na pa hte kapêr jarênh pǎnhǎ mê awýr o ri ixpa hkêt nê. Inhmǎ mê akînh týx kênǎ. Tîrtûm kot ja hǎ ixpumunh mex. ¹² No mê kot amnhî krǎ hkôt htýx ri Tîrtûm kapêr jahkre xwýnhjaja na htem mê ajahkre hpǎnhǎ kǎxpore hǎ mê awýr pix o pa. Nê mê amǎ tanhmǎ amnhî to hêx to nê mê amǎ:

—Nǎ mê ixte Pawre kot amnhî nhîpêx pyrǎk. Mê ixte amnhî nhîpêxja kot axpên pyrǎk.

Anhýr o mê amǎ amnhî to hêx. Nom ixte ho mê urǎk kêt kumrêx. Mê ixte amnhî nhîpêx kot axpên pyrǎk ronhýx pa mê urǎk nê kǎxpore hǎ mê awýr o ri ixpa. Nom ixte â amnhî nhîpêx anhýr kêt. Kot paj aa â amnhî nhîpêx anhýr o ixpa hkêt nê. ¹³ Â mê kot amnhî nhîpêx anhýr xwýnhjaja na pre Tîrtûm mê awýr mê rênh kêt nê. Mê kot Kris nhý hǎ mê ahkre xwýnh â amnhî jarênh tǎ âm amnhî to hêx. ¹⁴ Mê ō pahi Satanastija te mêmoj mex jarênh pyrǎk tǎ no âm na hte mê pano kupyr pê mê pamǎ tanhmǎ hêx to ho mê pahkôt pa. Te kot mêmoj mex â âm hǎmri kot harênh pyrǎk tǎ no âm ho hêx. ¹⁵ Tǎ hkôt mê kot amnhî nhîpêx xwýnhjaja na htem urǎk nê te tǎm mê kot amnhî nhîpêx xwýnhjê pyrǎ nê mê pahwýr mra nê tanhmǎ mê pamǎ hêx to. Satanastî pyrǎ nê mê pano kupyr kaxyw tanhmǎ mê pamǎ hêx to. Nom

koja Tirtûm nhÿrmã mẽ pahtã mẽ homnuj tÿx kumrêx nhûm mẽ rĩ amnhĩ pumu.

Tanhmã mẽ kot Kris ã Pawre nhĩpêx to ã mẽ harênh

Atre 9.23-25

¹⁶ E kot paj axte te ixtÿx ri amnhĩ to jarkrar pyrãk o mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma mẽ ixkamã agryk kêt nê. ¹⁷ Pahihti Kris nhÿ hã kot paj mẽ amã amnhĩ jarênh kêt ãm amnhĩ krã hkôt kot paj mẽ amã amnhĩ jarê. ¹⁸ Na htem ohtô nê mẽ ate mẽ hã apijaam kaxyw tanhmã mẽ amã amnhĩ to jarkrar to ho pa. Tã kot paj mẽ urãk nê amnhĩ krã hkôt mẽ amã amnhĩ to jarkrar ka mẽ inhma. ¹⁹ Mẽ ate amnhĩ xãhpumunh tÿx ã amnhĩ jarênh tã ka htem htÿx ri mẽ kot amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwÿnhjê kapêr ma mẽ mẽ hkôt ajamaxpêr mẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx. ²⁰ Mẽ kot Kris nhÿ hã mẽ ahkre hã amnhĩ to hêx xwÿnhjaja mẽ pakurom mẽ kot amnhĩ to rax xwÿnh ã amnhĩ jarênh jakamã na htem mẽmoj tã mẽ amã karô ho pa.

Nê mẽ kãm hprãm xã hkôt nhÿhÿm mẽ arê nê nhÿhÿm mẽ arê.

Nê mẽ apa pix kukwak ri apkur o pa.

Nê mẽmoj tã mẽ ajakwap mẽ atak o pa.

Ã mẽ kot mẽ anhiêpêx anhÿr tã ka te mẽ ate atum kêt pyrã nê atÿx ri mẽ kapêr ma mẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ²¹ Tã ixtê mẽ urãk nê ã mẽ anhiêpêx anhÿr kêt tã kot paj mẽ urãk nê mẽ amã tanhmã amnhĩ to jarkrar to ka mẽ inhmar japêr. Te ixtÿx ri amnhĩ jarênh pyrãk o kot paj mẽ amã amnhĩ jarê nom ãm hãmri mẽ amã amnhĩ jarê. ²² Mẽ kot Jejus nhÿ hã mẽ ahkre hã amnhĩ to mẽ hêx xwÿnhjaja na htem mẽ amã tanhmã amnhĩ to jarkrar to nê mẽ amã:

—E mẽ inhma. Mẽ ixpê Ijaew na pa mẽ. Mẽ arom mẽ ixpê finat Apraaw kanrêhã htãmnhwÿ jakamã kwe mẽ ixkapêr ma mẽ mẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Nom ijaxwÿja ixpê Ijaew tã pa hte mẽ urãk nê ja hã amnhĩ to jarkrar hkêt nê. ²³ Nê mẽ kot Kris kapêr jarênh mex o pa hã amnhĩ jarênh tã pa na pa hte harênh mex o mẽ hakre. Te ixkrã pipãnh pyrãk o ã mẽ amã amnhĩ jarênh anhÿr tãã.

E pa mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma. Nã na pre Kris ã mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja mẽ kot amnhĩ to jarkrar xwÿnhjê hkĩnhã Kris ã ixpynênh nê ijagjênh xohô nê. Nê mẽ hkĩnhã tãhã ixtak rûnh kumrêx. Pa mẽ hkĩnhã xatã mẽ kot tanhmã ixto hã kritpêm ronhÿx pa pre ty. ²⁴ Na pre Ijaew krãhtumjaja Kris ã ixkatut kãm ixtak rûnh nê. Nê ixtak xaja pi hã mry kã janhôr o ixtak. Nê ixtak kaxyw nê ixtak xã jatur xã kamã kãx xwa gixre janhô nê ho ixtak rûnh o ixkatut kã rê. Ixtak o 39 hãmri nê rĩ kormã mẽ kot ixpĩr pymaj inhma ure. Na pre htem nhÿri

ixpynê nê ã inhĩpêx anê. Na prem ã inhĩpêx anhÿr o 5 wês.

²⁵ Nê na prem ra mẽ kot ixpĩr kaxyw nê kên rûnh kwÿ jamÿ nê ho ixtak o kuhê. Nê Rôm nhô xwÿnhjaja haxwÿja pi ho ixtak rax kumrêx. ã inhĩpêx anhÿr o axkrunêpxi.

Nê na pa pre hte gô xujanãr kãm nhÿhÿm Jejus jarênh o ri ixpa kaxyw pãr kãm mẽ hwÿr ixpa nhûm pãrja tanhmã amnhĩ to nê agjê. Kritpêm nhÿx pre hte gôja ixpi. Pa pre ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o axkrut. Tã arĩgro hõ hã kê axte pãr ô mã axã nê ma axte krĩ hõ hwÿr mō. Nhûm kê pãrta axte mẽ ixpê axã nhûm gôja nhÿx kê axte ixpi. Pa pãr jakã hã kumÿ nê hã ijê o amÿkry. Nê ho apkati. Tã nhûm nhÿhÿnh pãr ôja mō nhûm kamã mẽ mōr xwÿnhjaja ixpumu nê ixwÿr pãr o mō nê amnhĩ wÿr ixto api nê ma amnhĩ kôt ixto mō.

²⁶ Na pa pre amnhĩ xã htÿx kamã ijamak o ri ã mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri ixpa anê. Kironhÿx pre gô tãmja ixpi. Nhûm mẽ ãhkĩnh nhĩ xwÿnhjaja kironhÿx prem mãânênh ixpi. Nê Ijaew nê Ijaew kêt xwÿnhjaja tãhã tanhmã ixtomnuj to ho pa. Pa pre krĩ hkwy hwÿr ixpa rÿ kapôt ã ixpa nhûm mẽ ixtã amÿnê. Pa pre gô xujanãr kãm pãr kãm ri ixpa nê nhÿx kamã ty. Nhûm mẽ kêp Kris kwÿ hã amnhĩ to hêx xwÿnhjaja haxwÿja tanhmã ixtomnuj to pa mẽ ÿ hã amnhĩ xã htÿx kamã ijamak o ri ixpa. ã na prem Kris ã inhĩpêx anhÿr o pa.

²⁷ Nê na pa Jejus kapêr jarênh o ri ixpa kurê ixkêngrã nê ri ixpa. Nê tãhã inhôt kêt ã ixtã apkati. Nê tãhã inhã prãm nê inhã kôr nê ri ixpa. Nê tãhã ixê mex kêt nê inhã kry nê ri ixpa. ²⁸ Na pa hte Kris kapêr jarênh o ri ixpa pê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nom ja pix kêt. Na pa hte krĩ piitã hkôt Kris kwÿjê hkukamã tee ri ijamaxpêr nê ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mãn mẽ arĩ Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex japêr rÿ ko. Mãn mẽ ra kapêr kwÿm ri tanhmã amnhĩ tomnuj to rÿ ra hkaga.

Anhÿr o ijamaxpêr o ixpa.

²⁹ Nê na hte mẽhõ Tirtûm kapêr nhĩrôp xa nê tanhmã amnhĩ tomnuj to pa tee ri omu nê ixkaprĩ htÿx kumrêx. Koja mẽhõ tanhmã Tirtûm nê mẽhõ mẽ kapêr to nhûm kuma nê Tirtûm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt pa tee ri ja hã omu nê nê kêp ãmnãr xwÿnhnta kamã inhgryk tÿx kumrêx.

³⁰ E Kris kôt ixkwÿjaja. Na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Te ixtê amnhĩ to ijarkrar pyrãk no ãm mẽ ate ixirerek xwÿnh ã ixpumunh pix kaxyw. ³¹ ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Ixê kêt. Pahihti Jejus nhĩpêxã Tirtûm kot ja hã ixpumunh mex. Tirtûmja mex o mex. Kojã mex o mex tûm nê pa rãhã ho pa. Tãm kot ixirerek ã ixpumunh mex. ³² Kormã krĩ pê Tamas

kâm ixpare ri na pre mê ô pahi Arêtja mê kâm ixtâ amýnê nhûm pôristijaja krî hpu hâ kahê xâ nhô hakwakre piitâ kâm hipôk pa nê ixkâm hamak o kuhê. Pa tee inhmâ nhýhýnh ixkator nê ma mê umaj ixprôt nê ixtêm prâm nê ixirerek xwýnh â amnhî pumunh kurê kumrêx. ³³ Tâ nhûm Kris kôt mê pahkwýjaja hamaxpêr nê kawâ rax my nê o tē nê inhmâ âm pa hwýr axâ nê kamâ nhý. Hâmri nhûm mê pâr nhôr o kahê nhôrô pé ixto wrý pa ixkato nê mê kêp amûxu nê amnhîm ixprî nê ma tē nê mê kêp akunok. Á na pre Tîrtûm ixirerek xwýnh â inhmâ ixto amnhîrit anê.

12

Tîrtûm kot Pawre mã mêmoy to amnhîrit â harênh

¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Nâ inhmâ amnhî to jarkrar hprâm kêt tâ kot paj tanhmâ mê amâ amnhî jarênh to ka mê inhma nê hâ ixtâ apijaâm japêr. Na hte Tîrtûm tōhâ inhôt kâm ixkarô mã tanhmâ kapêr to. ²⁻³ Amnepê mã amgrâ hō hâ na pre tanhmâ ixkrâ hto nê ô krî hwýr amnhî wýr ixto api. Na pre ra hâ amgrâ pé 14 ân. Apu inhî rāhâ ixto api rý apu âm ixkarô pix o api rý ko. Ixte ja hâ amnhî pumunh mex kêt. Tîrtûm pix kot ja hâ ixpumunh. ⁴ Na pre ixto api pa pōj nê ô krî kamâ axtem tanhmâ mê kapêr to hâ mê kuma. Na prem mêmoy mex kumrêx jarê pa kuma nê ixkînh nê. Nê inhmâ mar prâm nê. Hâmri nê ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mêmoy jarênhja mex kumrêx. Nâ kot paj akupým wrý nê ixkwýjê mã harê kê mê ixpyrâ nê kuma. Nâ kot paj anê.

Anhýr tâ nhûm Tîrtûm Karô ja nê ixkurê nê inhmâ:

—Nâ kêr ka mê kâm ja jarênh kêt nê. Âm kapxipix kot kaj ama nê ri hâ apa.

⁵ Anhýr jakamâ pa pre paxipix mê arom mêmoyja pumu nê kuma nom kot paj ri hâ amnhî to jarkrar kêt nê. Kot paj âm Jesus pix tanhmâ harênh to ho ri ixpa. Jao ixrom mex o mex â harê. Nê ixrom hihtýx o hihtýx nê âhpumunh o âhpumunh â harênh o ri ixpa.

⁶ Nê ixte Tîrtûm nhô krî hwýr ixâpirja âm hāmri ixte hâ amnhî jarênh tâ kot paj ja hâ amnhî to jarkrar o ri ixpa hkêt nê. Mê ate ja hâ inhmar kôt inhmex â ijarênhja na inhmâ hprâm kêt. Nom kot ka mê ixte tâm amnhî nhîpêx â ixpumu nê tâm ixkapêr â inhma hāmri nê rî kormâ inhmâ inhmex â ijarê. Á mê ate amnhî nhîpêx anhýrja na inhmâ hprâm. ⁷ Na pre Tîrtûm inhôt kâm inhmâ mêmoy mex kwý jarênh rax nê. Hâmri nê hpānhâ inhmâ:

—E na ka akwýjê rom inhô krî hwýr api nê mê kurom mêmoy mex pumunh rax nê. Tâ ate ja hâ amnhî pumunh nê ma mê kâm

hâ amnhî to jarkrar o ri apa pymaj kot paj Satanasti mã anê nhûm inhma nê tanhmâ atomnuj to ho pa. Nom ijamaxpêr xâ hkôt koja â anhîpêx anê.

Anhýr jakamâ nhûm tanhmâ inhîpêx to pa inhmex kêt nê ixpa. Te mrōnhî rax nhýhýnh kot ixkamnhwýr nhûm inhmâ tee ri hkaxâr prâm kaprý nê ý hâ ho inhgjêx rāhâ nê ixpaja pyrāk. ⁸ Tâ pa tee ri ja hâ amnhî pumu nê amnhî to Jesus wý nê kām:

—Kwa Pahihti. Na pa ra mêmoyta nhý hâ ixpunuj nê ixirerek nê ixpa. Kwa inhnê ata pa akupým ixhihtýx nê ijamakêtkati nê ri ixpa nâ?

Anhýr o amnhî to hwýr o axkrunêpxi. ⁹ Hâmri nhûm inhmâ:

—Nâ kot paj anê hyr kêt nê. Kot paj âm akutâ inhnojarêr rāhâ ho ri akôt ixpa. Ka axirerek nê apa htâ ixhihtýx xwýnh â ixpumunh kôt ixkamnâr rom tanhmâ inhý hâ amnhî nhîpêx to ho ri apa. Anê.

Á inhmâ kapêr anhýr jakamâ na pa ixpunuj nê ri inhîrot nê ixpa htâ ixrom hihtýx xwýnhnta nhý hâ ixkînh nê ixpa. Nê kurom ixirerek xwýnh pix â amnhî to jarkrar o ri ixpa. ¹⁰ Jakamâ kot paj Kris â ixpunuj nê ri ixpa htâ ixkînh nê ijamakêtkati nê ri ixpa. Kwâr mê māmri hâ tanhmâ ixto kapêr to nê tanhmâ hâ inhîpêx to pa amnhî xâ htýx kamâ ijamak o ri ixpa. Nê ixpê amrakati nê inhîrot nê ri ixpa htâ Kris nhý hâ tanhmâ kâm amnhî nhîpêx mex to rāhâ ho ri ixpa.

Pawre kot tee ri mê hkukamâ hamaxpêr â harênh

¹¹ Tâ mêmoy kaxyw na pa â mê amâ amnhî jarênh anê? Nâ mê ate ixtâ apijaâm kêt jakamâ na pa â mê amâ amnhî jarênh anê. Mê kêp Kris nhý hâ mê ajahkre xwýnh â amnhî to hêx xwýnhjaja na ka htem ixrom kot amnhî to rûnh xwýnh â mê harê nê mê hâ apijaâm o ri apa. Nom ixte amnhî to grire xwýnh tâ mê kot amnhî to rûnh o ijakrenh kêt. ¹² Na pa pre mê akamâ ri ixpa nê Tîrtûm nhý hâ aa mê ate mêmoy pumunh kêt kwý ho anhýr rax o ri mê akôt ixpa. Nê ý hâ akupým mê â xwýnhjê ho mex. Nê mê nohkre xwýnhjê no ho mex. Na pa pre hte â mê amâ mêmoy nhîpêx anhýr o ri mê akôt ixpa. Amnhî xâ htýx kamâ ijamak o ri ixpa htâ Tîrtûm xihtýx xâ ho amnhî to htýx nê â mê amâ mêmoy to anhýr o ri mê akôt ixpa. Mê ate omunh nê Tîrtûm âhpumunh týx â omunh kurê kumrêx kaxyw. Nê ixpê Kris nhý hâ mê ajahkre hâ ixpumunh kurê kumrêx kaxyw na pa pre â mê amâ amnhî nhîpêx anhýr o ri mê akôt ixpa. ¹³ Xân pa pre nhām krî hkwyj kamâ Kris kôt mê pahkwýjê ho mex tâ mê kajaja tanhmâ mê ato mex to hkêt nê? Nâ na pa pre hte mê anhîpêx o axpên pyrāk. Âm mêmoy pixire na pa pre mê urāk nê mê awýr kêt nê. Nhām krî hkwyj

kamā ixpata ā na pa pre mēmoj to presija nhūm prem inhmā ōr o pa. Tā pa pre mē mō nē mē akōt ixa nē mēmoj to presija htā hā mē awȳr kēt nē. Kwa mē ā ixe amnhī jarēnh anh̄ȳrja ma nē ixkamā agryk kēt nē.

¹⁴ Tā ot pa ra akup̄ym mē awȳr inhnojarēt kaxyw. Na pa pre ra mē awȳr inhmōr o axkrut. Tā ra axte mē awȳr inhnojarēt kaxyw. Kot paj mē awȳr mō nē mē akōt ixa nom te wam ixtēmta pyrā nē mēmoj tā ri mē awȳr kēt nē. Ām mē amā ixkīnh pix na inhmā hprām. Mē apiitā te mē apē ixkra pyrāk. Na hte mē hkrarejaja mē katorxā nē mē hipēēxā mā ujaaprōr o pa hkēt nē. Mē hipēēxā nē mē katorxā na hte hkrare mā kot mēmoj to presija xā hkōt kām haprōr o pa nom mēmoj tā hw̄ȳr kēt nē. Ja pyrā nē kot paj mē apē ixkra pyrāk ā mēmoj tā mē awȳr kēt nē. ¹⁵ Kot kaj mē mēmoj to presija japēr nē inhmā harē pa ixāmnhīx ixkīnh kām mē amā ixkāxpore piitā ōr par pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē mē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixa rāhā ixtykja na inhmā hprām. Inhmā mē akīnh t̄yx kumrēx tā mē kajaja mē amā ixkīnhja mē atā hkw̄ȳ jēt kēt kumrēx. ¹⁶ Ixe amnhī mā mēmoj tā mē awȳr kēt tā na hte mē akw̄ȳjaja ixēx rom ixe nhām mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē mā kāxpore hā mē awȳr o ixa hā ixkamnhīx.

¹⁷ Kwa tanhmā na pa pre ri mē ano kupȳr to? Xā ja kaxyw na pa pre mē awȳr ixkrāmnhw̄yta wa kumē? ¹⁸ Na pa pre Xitre hā ixiht̄yx nē mē awȳr kumē. Nē Kris kōt mē pah̄tōja pa Xitre hkōt kumē nhūm wa ma mē awȳr mō. Tā xā na pa pre Xitre tanhmā mē ano kupȳr to? Nā na pre ā mē anhīpēx anh̄ȳr kēt nē. Tā wa ixe amnhī nhīpēx nē wa ijamaxpērja kot axpēn pyrāk. Nā na pa hte urāk nē mē ano kupȳr o ri ixa hkēt nē. ¹⁹ Mān ka mē axpēn mā mē ijarēnh o:

—Nā Pawre mē hkw̄ȳjaja mē kām amnhī to rūnh xw̄ynh prām jakamā na ā Pawre kagāja kamā mē pamā amnhī tā āprār anē.

Anh̄ȳr o mē ijarēnh japēr nom mē inhmā amnhī tā tanhmā ixāprār to hprām kēt. Ām mē inhmā mē akīnh nē mē ato mex prām jakamā na pa htem tanhmā mē amā amnhī nhīpēx to ho ri ixa. Na pa Tirtūm noo mā Kris nh̄ȳ hā ā mē amā mē amnhī jarēnh anē.

²⁰ Tā kot paj jatā ma mē awȳr mō ka mē akw̄ȳjaja tanhmā amnhī tomnuj to japēr.

Mēmoj tā axpēn mā axāk̄jēr o apa.

R̄ȳ mēmoj tā axpēn kām agryk.

R̄ȳ axpēn kām agryk tokyx anh̄ȳr o apa.

R̄ȳ axpēn pē anhōx̄ȳ.

R̄ȳ axpēn to akapēr punuj o apa.

R̄ȳ mē ajakwa kamā nhām mē hixi ho rēr o ri apa.

R̄ȳ amnhī to rūnh prām xāj anhmā amnhī nhīpēx to ho apa.

Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr o ri apa pa ja hā mē apumu nē ixkaprī ht̄yx kumrēx ka mē tee ri amnhī tā ixpumu. ²¹ Xā kot paj mē awȳr mō nē mē apumu ka mē akw̄ȳjaja arī mē aprō kuhpa hā nhām mēnījē ho amnhīkati ho ri apa? R̄ȳ arī tanhmā ajamaxpēr punuj to ho apa? R̄ȳ at̄yx ri apijaām kēt o apa? Kot ka mē arī ā amnhī nhīpēx anē pa ja hā mē apumu nē ixkaprī xāj inhm̄ȳr rax nē. Nē mē anh̄ȳ hā Tirtūm noo mā ixpijaām t̄yx kumrēx.

13

Pawre kot tanhmā amnhī kukamā mē kām karō hto

¹ Tirtūm kapēr ā kagā htūm tanhmā mē kot amnhī tomnuj to xw̄ynh̄jē jarēnh kot:

Koja mēhō tanhmā amnhī tomnuj to nhūm mēhō pyxi nē ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr ā omu nē awȳr tē nē amā harē ka mē ama nē ām ama nē hkōt ajamaxpēr kēt nē. No koja mēmojaja axkrut r̄ȳ axkrun̄ēpxi nē hā omu nē awȳr mra nē axpēn kōt amā harē ka mē ama nē mē hkōt ajamaxpēr kurē kumrēx. Anē.

Tā ra mē awȳr inhmōr o axkrut tā kot paj akup̄ym mē awȳr mō nē mē apumu. ² Hapu hā mē awȳr inhmōrta ā na pa pre mē akw̄ȳ kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mē omu nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kot kaj mē amnhī tomnuj kaga nē tām amnhī nhīpēx kēt kot paj nh̄ȳr mā akup̄yn mē awȳr mō nē ā mē ate amnhī nhīpēx anh̄ȳr ā mē apumu nē hā mē atomnuj t̄yx kumrēx kām ga. Anē.

Jakamā kot paj mē ma mē awȳr mō nhūm mē akw̄ȳjaja arī mē ate amnhī tomnuj o apa hā inhmā mē ajarē pa mē atā mē kuma nē tanhmā mē ato ht̄yx nē. ³ Kot kaj mē ja hā ixpumu nē aprī hā ixe Kris nh̄ȳ hā ixkapēr xw̄ynh ā ixpumunh t̄yx kurē kumrēx. Kris ixrom hiht̄yx o hiht̄yx. Na pre ra mē ate amnhī tomnuj o apata m̄yrapē tanhmā mē anhīpēx to. Tā kot kaj mē kormā ā ate amnhī nhīpēx anh̄ȳrja kaga hkēt hā koja tee ri ja hā mē apumu nē mē anhīpēx kati nē. ⁴ Amnepēm na pre Krisja te hiht̄yx kēt pyrā nē ām arī mē kām xa nhūm mē unē nē pī kahpa ā kunhō nē kupī. Tā nhūm Tirtūmja āhpumunh t̄yx o akup̄ym ho ht̄ir nhūm akup̄ym ht̄ir o ht̄ir nē Tirtūm nh̄ȳ hā hiht̄yx o hiht̄yx ā amnhī to amnhīrīt. Ja pyrā nē wam mē awȳr inhmōrta ā na pa pre hte mē akamā te Kris kormā htyk kēt ri hiht̄yx kēeta pyrā nē mē akōt ixa. Tā kot paj ma akup̄ym mē awȳr mō hāmri nē te Kris ra akup̄ym ht̄ir nē hiht̄yx o hiht̄yxta pyrā nē Tirtūm xiht̄yx xā ho tanhmā mē kot amnhī tomnuj xw̄ynh̄jē nhīpēx to. Hāmri

nhūm mē amnhī tā xipumu nē Tirtūm nhý hā ijamaxpēr týt̃ ā xipumunh kurē kumrēx.

⁵ Kwa mē aprī hā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā amnhī pumu. Xān ka htem ām hāmri amnhī kaxyw Jejus Kris kōt aja-maxpēr o ri apa nā? Kot kaj mē apē hkwý hā koja mē akaxwýnh kām mē akamā hkrī rāhā nē. Nom koja mē akaxwýnh kām mē akamā hkrī hkēt ka mē ām apē hkwý hā amnhī jarēnh kaprý. ⁶ No pa na ixte ja hā amnhī pumunh mex. Ixpē Jejus kwý na pa. Ra ixkamā hkrī nē ixkōt pa ho pa jakamā ixpē hkwý na pa. Tā mē ate ja hā xipumunh mexja na inhmā hprām. Na pa hte ixpē Jejus kwý hā amnhī jarēnh kaprý hkēt nē.

⁷ Nē na pa hte mē ato tanhmā Tirtūm wýr to ho ri ixpa nē mē ato hwýr o:

—Pa Tirtūm. Kwa tanhmā Korīt nhō xwýnhjē hkrā hto kē mē tanhmā amnhī tom-nuj to ho pa hkēt nē.

Anhýr o mē ato kuwý. Mēmo kaxyw na pa hte ā mē ato hwýr anē? Ixte mē ajahkre mex ā amnhī to amnhīrit kaxyw kēt. Ām mē ate amnhī to mex rāhā ho ri apa kaxyw. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa hāmri nhūm axtem mēhō mē awýr mōn pōj nē tanhmā mē amā mē ijarēnh to nē mē ijarēnh o:

—Kwa Pawre mē hkwýjaja na htem Tirtūm kapēr kwým ri Korīt nhō xwýnhjē jahkre ho pa.

Anhýr tā pa amnhī tā mē kuma nē ām mē kuma. ⁸ Na pa hte Tirtūm kapēr kutā amnhī xunhwýr kēt nē. Na pa hte ām mē ate hkōt amnhī nhīpēx o ri apa hā mē amā karō kamā ixihtýt̃ rāhā ho ri mē akōt ixpa. ⁹ Jakamā kot kaj mē hkōt amnhī nhīpēx mex o apa pa ja hā mē apumu nē ixkīnh nē. Mē kot axpēn mā ixirerek ā ijarēnh o pa htāā. Ā mē ate amnhī nhīpēx anhýr o apa kaxyw na pa hte mē ato Tirtūm wýr o ri ixpa nē kām:

—Pa Tirtūm. Kwa tanhmā Korīt nhō xwýnhjē hkrā hto kē mē kot amnhī tomnui kaga hpa nē hpānhā akapēr kōt pix mā mām amnhī nhīpēx rāhā nē. Anē.

¹⁰ Tā pa kormā mē awýr inhmōr xwýj ri ā amnhī kukamā kagā nhīpēx nē mēnh anē. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tokyx akupým tām amnhī nhīpēx kaxyw. Kot pa mē awýr mō nē Pahihti nhý hā mē ate amnhī tomnui ā mē amā akir. Nom inhmā ā mēmoj tā mē amā ixākjer anhýr prām kēt. Ām ý hā kapēr o mē ajahkre mex nhūm mē ate inhmar nē hkōt amnhī nhīpēx rāhā ho apaja na inhmā hprām.

¹¹ E Kris kōt ixkwýjaja. Ām ja pix. Kwa kēr ka mē ixkapēr mar týt̃ nē hkōt amnhī nhīpēx mex nē. Nē Tirtūm kōt pix mā ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa rāhā ho apa. Nē tām ri amnhī nhīpēx. Nē axpēn kōt ajamakētkati nē akīnh nē axāmnhix ri

apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o apa nhūm Tirtūm mē akōt pa ho pa. Kām mē pajapē htýt̃ kumrēx. Kēp mē pamā mē pahkīnh nē mē pajamakētkati jagjēnh xwýnh.

¹²⁻¹⁴ Nē ota jar Kris kōt mē pahkwýjaja pa mē xipimrāātā mē awýr ixpēr mē. Mē ixpiitā mē inhmā mē akīnh týt̃ jakamā na pa mē awýr ixpēr mē.

Nē kē Pahihti Jejus Kris mēmoj to mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Nhūm Tirtūm arī kām mē ajapē rāhā ho pa. Nhūm Karō tanhmā mē akrā hto ka mē axpēn to mex pix kukamā mām ajamaxpēr o apa.

Tā e ixkwýjaja. Ām ja pix. Ixpē Pawre na pa mē awýr kagāja nhīpēx nē ā mēnh anē.

Karatas Pawre kot Karatas kamã Jesus kôt hkwyjê hwyr kagã nê mênh

Pawre na pre kagã nhîpêx nê pika pê Karatas kamã Kris kwýjê hwyr kumê. Na pre ra Ijaew kwýjaja mē hwyr mra nê Tirtüm kapêr kwým ri mē ahkre ho pa nê mē kãm:

—Kot kaj mē amnhî kaxyw Jesus Kris kôt ajamaxpêr hāmri nê määnēn mē ixpê Ijaew nhîgêt kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx. Kê Tirtüm ja hã mē apumu nê mē ato hkra. Anê.

Nom ã mē kapêr anhÿrja kot anhÿr kêt. Mē pahte amnhî kaxyw Jesus Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwyr pix ã mē pahpumunh kôt na hte Tirtüm mē pahto hkra. Tã nhüm prem ã mē kãm ho hêx anhÿr o pa nhüm Pawre tee ri ã mē kapêr anhÿrja ã mē harēnh ma nhüm ja kēp omnuj nê. Jakamã nhüm Karatas nhô xwýnhjê mã kagãja nhîpêx nê mē hwyr kumê. Nê kamã hprî hã Tirtüm kot mē ho hkra kaxyw tanhmã amnhî nhîpêx to hã mē kãm harē nê hã kagã. Nê mē kãm:

1-2 Pa Karatas nhô xwýnhjaja? Xã mē amex? Ixpê Pawre na pa mē awÿr ixpêr mē nê mēmoj tã mē amã karô.

Mēpahpãm Tirtüm mē Jesus Kris na pre wa mē akaxyw ixãm. Ixte wa ÿ hã ma ri mē akôt mē ajahkre o ri ixpa kaxyw. Na pre Jesus ty nhüm Tirtüm akupÿm ho htür. Hāmri nhüm wa mē akaxyw ixãm. Pyka ja kamã na pre mēhō mē akaxyw ixãm kêt nê. Tirtüm mē Jesus Kris na pre wa ixãm. Jakamã na pa ã mē awÿr kagã nhîpêx nê mēnh anê. Mē apê Tirtüm krajê hwyr.

Nê ota jar krî ja kamã ixpyrà nê Kris kôt mē pahkwýjaja mē awÿr hpêr mē.

³ E kê Mēpahpãm Tirtüm mē Pahihti Jesus Kris wa mēmoj to mē akutã nojarêt rãhã ho pa. Nê mē ato mex rãhã nê. Ka mē wa ÿ hã akînh nê ajamakêtkati nê axãmnhîx ri apa.

⁴ Nã na pre Krisja amnhî grōnh kôt mē pahwÿr wrÿ nê mē panê ty. Mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mē panê ty. Mēpahpãm Tirtüm kãm hprãm xã hkôt. Tã mēmo kaxyw na pre ã mē panê amnhî nhîpêx anê? Nã pika ja kamã mē kot amnhî nhîpêxja omnuj tÿx jakamã nhüm amnhî grōnh kôt te mē kot amnhî tomnuj pē mē papytår pyràk o mē panhîpêx nê ã mē panê htyk anê. ⁵ Jakamã kwa kër pu mē Tirtüm mã mex o mex ã mæn harēnh o ri papa. Nã kot puj mē ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa.

*Mē ujarēnh pixi ãm hāmri hã harēnh
Rômân 16.17; Sikûn Korît 11.3-4; Epes
4.14; Korosê 2.8; Sikûn Pêtre 2.1-3*

⁶ Kwa ixkrãmnhwýjaja. Na pa pre mē ate tanhmã amnhî nhîpêx to hã mē ajarēnh ma nê ixkaprî nê tee ri mē akukamã ijamaxpêr. Na pre Tirtümja Kris kukwak ri mē ato mex nê. Nê mē ate hkôt amnhî nhîpêx o apa hprãm xaj te kot amnhî wÿr mē awÿr pyràk o mē anhîpêx ka mē hkôt amnhî xunhwý. Tã xep tanhmã mē ajamaxpêr to nê ra hkaga kaxyw. Ra axtem mē ujarēnh ôja ma nê gryk ã Tirtüm kaga kaxyw. Pa tee ri mē ajarēnh ma nê ixkaprî nê. Kwa mon ka mē axtem nê ri ã amnhî nhîpêx anhÿr mã? ⁷ Jesus jarēnh pix na ãm hāmri. Mo mē ujarēnh mex ô kot ka kêt mē ama nê hkôt amnhî nhîpêx? Nã amrakati kumrêx. ã mē amã ujarēnh anhÿr xwýnhjaja na htem Kris kapêr o pihkâr rûnh kumrêx o pa nê katât kôt harēnh kêt nê. Ka xep mē ama nê ajamaxpêr kati rûnh nê.

⁸ Na pa pre ma mē awÿr mō nê ãm hāmri mē amã Jesus kot tanhmã mē panê amnhî nhîpêx to hã harē ka prem inhma. Tã koja mēhō mē awÿr mō nê mē amã nhām mē ujarēnh ô jarê nhüm Tirtüm ja hã omu nê nhÿrmã ma mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xã hwyr kumê nhüm ma hwyr mō nê aa kator kêt nê. Mē pahto rÿ Tirtüm kapêr o wrÿk xwýnhjê hō koja ã amnhî nhîpêx anê nhüm ja hã omu nê ma kuwy pē himôta wÿr amnhî nê kumê. ⁹ E kot paj axte mē amã ja jarê ka mē aprî hã inhma. Kojã mēhō mē awÿr mō nê mē ate hkôt amnhî xunhwyr xwýnhhta kwým ri tanhmã mē amã ujarēnh to. Hã koja Tirtüm omu nê nhÿrmã ma mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xã hwyr kumê nhüm ma hwyr mō nê kamã pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx.

Tirtüm pix kãm Pawre hkînh hprãm ã kot jarēnh

Juãw 5.44; Atre 26.9-20; Karatas 2.6

¹⁰ Nê koja mēmojaja ixkapêr ma nê kãm mar prãm kêt o kãm ixkînh kêt japêr nê māmri kãm ixkînh kêt. Tirtüm kãm ixkînhja pix na inhãm hprãm. Kop apu mē piitã kãm ixkînhja mæn inhãm hprãm ronhÿx pa Kris nhÿ hã kapêr jarēnh o ri ixpa hkêt nê.

Tirtüm kot Pawre mã Kra Jesus o amnhîrît ã jarēnh

Sikûn Korît 1.12; Wam Tesarôn 2.4

¹¹⁻¹² E Jesus kôt ixkrãmnhwýjaja. Nã ixte mē ujarēnh mex jarēnh o ixpaja na pre jar pika ja kamã mēhō amnhî krã hkôt inhãm harēnh rÿ inhãm ahkre hkêt nê. Jesus Kris tãm na pre ixwÿr kato nê inhãm o amnhîrît. Jakamã mex o kot pika jakamã mē ujarēnh piitã hakrenh par. ¹³⁻¹⁵ E kot paj ixprî hã mē amã tanhmã amnhî jarēnh to ka mē inhma. Tanhmã Tirtüm kot amnhî kaxyw ixãm to hã pa mē amã amnhî jarê. Nã na pre kormã ixkêt ri ixkukamã hamaxpêr nê amnhîm ixta nê amnhî kaxyw ixãm nê kot ixto mex ã ixtã amnhî jarê. Tã pa pre

ixkato nê gaa nê ixaptâr nom kormã Jejus Kris kôt amnhî xãm kêt nê. Na pa pre axtem nê inhmã mê ixpê Ijaew kot amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixa hprãm nê. Nhũm pre ixpyrã nê arî mê nywjaja haxwýja kãm mê hkôt pix mã ri amnhî nhîpêx o pa hprãm nê. No inhmã mê hkôt amnhî nhîpêx mex o mê hakrenh par prãm jakamã na pa pre mê inhîgêt kôt amnhî nhîpêx mex kumrêx o ri ixa. Mê kapêr piitãã hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Tã á amnhî nhîpêx anhýr o ixa kaprý. Na pa pre axtem nê mê kot Tirtũm Kra Jejus Kris kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nhîpêx kati ho ri mê hkôt ixa nê inhmã mê himex prãm týx kumrêx. Á na pa pre amnhî nhîpêx anhýr o ri ixa. Ra mê ate ja hã ixpumunh mex.

¹⁶⁻¹⁷ Tã pa pre ma Tamas wýr mō. Kamã tanhmã Kris kwýjê nhîpêx to kaxyw ma mê hwýr mō. Hãmri nê kormã mê hwýr ixãhtêp o inhmōr mê nhũm Tirtũm tanhmã ixto nê inhmã Kra Jejus o amnhîrit pa jatã omu. Kêp Tirtũm Kra hã pa ixprî hã omu. Nhũm inhmã kapêr nê ixte kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixa kaxyw ixãpênh á inhmã karō nê Ijaew kêt xwýnhjê hwýr inhmê. Ixkwý Ijaew wýr inhmênh kêt nê. Na pre inhmã:

—E kêr ka ma Ijaew kêt xwýnhjê hkôt ri mê kãm ixkapêr jarênh o ri apa.

Anhýr jakamã pa pre kuma nê hkôt amnhî xãm kurê kumrêx nê á amnhî nhîpêx anhýr o ri ixa. Jao tanhmã ixte kêp hkwyjê nhîpêx tota kaga nê ma pyka pê Arap wýr mō. Nom tanhmã amnhî tã Jejus kwýjê kukjêr to hkêt nê. Nê Jerujarê hwýr inhmōr nê Jejus nhý hã mê ahkre xwýnh maatijsa tanhmã amnhî tã mê kukjêr to hkêt nê. Ám Tirtũm kot inhmã hã karō xã hkôt ma Arap wýr mō nê kamã kapôt á ri ixa. Kamã na pre Tirtũmja inhmã Jejus Kris kot tanhmã amnhî nhîpêx to ho amnhîrit o pa. Hãmri nê inhmã kapêr pa amnhî tã kuma hãmri nê ma akupým Tamas wýr mō.

¹⁸ Tã nhũm ra amgrã axkrunêpxi nê hapêx pa Tamas rũm ixkato nê ma Jerujarê hwýr Simãw Pêtre hwýr mō. Hãmri nê kuri pōj nê hkôt ixpikamênh á ixtã semãn axkrut. ¹⁹ Nom mê kot Jejus nhý hã hkwyjê jahkre ho mê pa xwýnh maati hkwyjê hō pumunh kêt kumrêx. Ám Simãw Pêtre mê Pahihti Jejus tō Xiakreja pix wa omu. ²⁰ Ám hãmri na pa á amnhî jarênh anê. Tirtũm kot ja hã ixpumunh mex. ²¹ Tã pa pre mê kurũm ixkato nê hpãnhã ma pika hkwyjê hkôt ijpōx o mê hkôt ixa. Ma pika pê Sir mê Sirisja wa hwýr mō.

Mê kot amnhî jaêr pê Pawre kot amnhî nhîpêx nyw á omunh á mê harênh

²² Nom Jutej kamã Kris kwýjaja na prem kormã ixpumunh kêt nê. Ám Simãw Pêtre

mê Xiakreja pix na pre wa ixpumunh. ²³ Na pre ra mê hkwyjaja tanhmã hkwyjê kot axpênh mã ijarênh toja ma. Na prem ijarênh o:

—Kwa Jejus á mê panhîpêx kati htýx o pa xwýnhnta na pre tanhmã hamaxpêr to nê hpãnhã mê kãm Jejus kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kaxyw. Ra kot Jejus nê mê pahkurê htã hpãnhã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm Kris kwýjaja amnhî jaêr pê ijarênh ma nê inhý hã hkính nê. Nê ixtã Tirtũm mã mex o mex á harê.

2

Pawre kot Kris kwý hkrãhtũmjê mã amnhî jarênh

Atre 15.1-11

¹⁻² Tã nhũm amgrã pê 14 nê hapêx nhũm Tirtũm akupým Jerujarê hwýr inhmê pa ma akupým mō. Panãpe nê Xitre mê pa mê mō nê mê hwýr pōj. Hãmri nê Kris kwý hkrãhtũmjê hwýr mra nê mê kãm amnhî jarê. Mê tapxipixjê mã amnhî jarê nê ixte Ijaew kêt xwýnhjê mã Jejus kapêr jarênh o ixa hã amnhî jarê. Na pa pre ra amnhî kukamã ijamaxpêr o:

—Koonêh. Kot pa apu mê kãm amnhî jarê nhũm mê inhma nê ixte Tirtũm kapêr kwým ri mê ahkre ho ixa hã ixkamnhîx rý hã inhmã akir. Na pa hte Ijaew kêt xwýnhjê mã Kris jarênh o ixa no ám mê ixpê Ijaew pyrã nê finat Mojes kapêr kôt mê kot amnhî my kwýrýt kã jakãr á mê kãm karō hkêt nê. Ám mê kot Kris kôt amnhî xunhwýr pix kaxyw na pa hte mê kãm hã karō ho ixa. Tã kot paj Kris kôt mê ixkrãhtũmjê mã ja hã amnhî jarê nhũm mê inhma nê tanhmã hamaxpêr to nhũm ja mê kêp omnuj japêr nhũm mê tanhmã amnhî to nê ixte Kris kapêr jarênh o ixpaja nê ixkurê. Jakamã nhũm ra ixte mê kãm Kris kapêr jarênh o ixa nhũm mê kot inhmar xwýnhjaja ijarênh ma nê tee amnhî kukamã hamaxpêr o ra hkaprî nê pa.

Anhýr o ijamaxpêr. ³ Tã na prem ixte amnhî jarênhja ma nê ja nê tanhmã inhmã nê hkêt nê. Pa mê kãm amnhî jarênh pa nhũm mê inhma nhũm Ijaew kêt xwýnhjaja kot amnhî jakãr kêtja nhũm mê kãm mex nê. Mê kêp tanhmã kute hkêt nê. Nhũm Ijaew kêt xwýnh Xitre ixkôt pa nhũm mê kot omunh tã kot mê ixpyrã nê amnhî my kwýrýt kã krãhrý á kãm karō hkêt nê.

⁴ Tã nhũm mê kêp Jejus kwý hã amnhî jarênh o hêx xwýnhjaja mê ixtã akuprō. Nom hêx rom mê ixte Kris kôt amnhî nhîpêx á mê ixpumunh pix kaxyw. Hãmri nê ixkapêr ma nê Xitre hã inhmã akir nê inhmã:

—Kwa na pre Xitre Jejus kôt pix mã amnhî xãm nom finat Mojes kot mê pahpê Ijaew kot amnhî nhîpêx á karō hkôt amnhî

nhîpêx kêt nê. Kwa ja mex kêt. Na htem Jesus kôt amnhî xunhwý nê mãânên finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx. Jakamã kwa kãm anê kê amnhî my kwýýt kà krãhta. Finat Mojes kot mē panhîgêtjê mã hã karô xã hkôt.

⁵ Anhýr tã pa prem mē kuma nê ãm mē kuma. Kot pa ri mē kãm ja hã karô hkêt nê. ãm Jesus kapêr kôt pix mã kot puj mē amnhî nhîpêx o papa nê finat Mojes kapêr mē Jesus kapêr o papihkâr kêt nê. Kot puj mē anhýr o Jesus kapêr o ahkã nhũm ja mex kêt nê. Jesus kapêr kãm mo mē kot mēmy kwýýt kà jakãr ã mē kãm karô? Amrakati. Jakamã na pa pre ãm mē pano kupyr o mē pa xwýnhtajê kapêr ma nê ãm mē kuma.

⁶ Tã pa pre ra Ijaew kwý pē Jesus kôt ixkwý hkrãhtũmjê mã amnhî jarēnh pa. Tanhmã ixte Ijaew kêt xwýnhjê mã Jesus kapêr jarēnh to hã mē kãm amnhî jarē nhũm mē inhma nhũm ja mē kãm mex nê. Jakamã Ijaew kêt xwýnhjaja kot mē ixpē Ijaew pyrã nê finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêxja nhũm mē tanhmã mē kaxyw inhma hã karô hto hkêt nê. Tirtũm na hte mē kēp mē hkrãhtũm ã mē omunh xã hkôt mē hkwyjê rom tanhmã mē ho mex to hkêt nê. Na hte mē pahpiitã mē panhîpêx o axpēn pyrãk. Jakamã na pa hte ijaxwýja Jesus kôt mē ixkrãhtũmjaja kot amnhî to rax o ijakrenh ã tanhmã ija-maxpêr to hkêt nê. ⁷ Na pa pre mē kãm amnhî jarēnh pa nhũm mē inhma nê axpēn mã:

—Nã ãm hãmri na pre Tirtũm ahpýnhã Pawre mē Simãw Pêtre wa kãm wa ãpēnh ã karô nê Ijaewjê hwýr Simãw Pêtre mē nê axtem Ijaew kêt xwýnhjê hwýr Pawre mē. Wa kot ahpýnhã mē hkôt mē kãm Jesus kapêr jarēnh o ri pa kaxyw. Nã ãm hãmri na hte wa ã amnhî nhîpêx anhýr o pa. Nã ja mex. Anê.

⁸ Ra Tirtũm kot Ijaew wýr Simãw Pêtre mēnh tã hpãnhã Ijaew kêt xwýnhjê kaxyw pa ixãm. ý hã wa ixte mē kãm Jesus kapêr jarēnh o ri mē hkôt wa ixpa kaxyw. ⁹ Jakamã nhũm mē ixkrãhtũm Xiakre mē Simãw Pêtre mē Juãwa ixte mē kãm amnhî jarēnh ma nê hkĩnh nê. Tirtũm kot ixto mex nê Ijaew kêt xwýnhjê hwýr inhãmēnh ã ixte amnhî jarēnhja ma nê hkĩnh nê. Hãmri nê Panãpe mē wa inhma kapêr nê wa inhma:

—Nã ãm hãmri. Kot puj xep mē anê. Ka mē Panãpe wa kot kaj wa ma Ijaew kêt xwýnhjê hkôt mē kãm Jesus kapêr jarēnh o ri apa. No mē pajaja kot paj mē axtem mē pahkwý Ijaew kôt harēnh o ri ixpa. ã kot puj mē ahpýnhã mē hwýr papa anê. ¹⁰ Nom kēr ka wa inhmar kumrēx. Kēr ka wa mē ixpyrã nê Kris kôt mē pahkwýjê pē amrakati xwýnhjê ho mex o ri apa. Mēmoj to mē kutã anojarēt rãhã ho ri apa.

Anhýr o wa inhma kapêr pa wa mē kuma nê mē kãm:

—Tõe. Nã kot paj wa anê. Ra ã wa ixte amnhî nhîpêx anhýr kaxyw kēnã. Anê.

Pawre kot Simãw Pêtre mã ãkêr ã harēnh Atre 10; Rômãn 3.21-31, 6.1-14

¹¹⁻¹⁴ Tã nhũm Simãw Pêtreja man mē ixwýr krĩ pē ãxiok wýr mō. Nê jar mē ixkôt ri pa. Ixpyrã nê kēp Ijaew tã Kris kôt Ijaew kêt xwýnhjê hkôt pa nê mē kutã apkur o pa. Ixpyrã nê ãmnhĩx ri mē kutã apkur o ri mē hkôt pa. Ijaew kêt xwýnhjaja kot amnhî my kwýýt kà jakãr kêt jakamã na pa htem mē kutã ixãpkur kêt nê. Tã ra mē ixte Kris kôt amnhî xunhwýr jakamã ja mē ixpē tanhmã kute hkêt. Na pa htem ixãmnhĩx mē hkôt ixpa nê mē kutã apku. Ra mē ixte Kris kôt amnhî xunhwýr kēnã kot pa hkêt ri mē hkôt ixpa hkêt. Na pa htem ixãmnhĩx mē hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa.

Tã nhũm Xiakre kot mē ixwýr mē rēnh xwýnhjaja haxwýja mē ixwýr mō. Mē ixpyrã nê mē kēp Ijaew tã mē ixpyrã nê Kris kôt amnhî xunhwýr. Jakamã ra mō nê mē ixwýr pōj. Hãmri nhũm Simãw Pêtre mē omu nê mē umaj axte Ijaew kêt xwýnhjê kutã apkur kêt nê. Axtem nê oja py nê o tē nê mē hkãx ã ahte apkur o nhý. Hãmri nhũm ra mē ixri Ijaew kwý pē Kris kôt mē pahkwýjaja ja hã omu nē piitã urãk nê ã amnhî nhîpêx anê nê Simãw Pêtre ri Ijaew kêt xwýnhjê hkãx ã apkur o hkrĩ. Nhũm ixkôt pa xwýnh Panãpeja haxwýja ja hã mē omu nê mē urãk nê ã amnhî nhîpêx anê nê mē hkãx ã apku. Hãmri pa tee ri ja hã mē omu nhũm ja inhma mex kêt nê. Na prem ã amnhî nhîpêx anhýr o Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã mē ujarēnh mex kwým ri amnhî nhîpêx. Jakamã pa ã mē kot amnhî nhîpêx anhýrja nê Simãw Pêtre mã ixkapêr. Mē piitã mē noo mã xa nê ã kot amnhî nhîpêx anhýrja nê kãm ixkapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã Simãw Pêtre. Ri ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Pãhpē Ijaew tã kormã pahkwýjaja hpõx kêt ri ka hte ixpyrã nê axãmnhĩx Ijaew kêt xwýnhjê kutã axãpkur o ri apa. Tã amnhî wýr mē pahkwýjê pumu nê axtem nê mē hkãx ã axãpkur o akri. Kwa nã na ka ã amnhî nhîpêx anê nê ra axtem amnhî nhîpêx. Te ate mē kãm akapêr nê mē kãm: “Kot kaj mē ixpyrã nê amnhî my kwýýt kà jakã pa rĩ mē akôt ri ixpa nê mē akutã ixãpkur o ixpa.” Anhýr pyrãk. Kwa ja mex kêt.

¹⁵ —Mē pãhpē Ijaew na pu htem mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê jarēnh o: “Mē kot mē pahte amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx kêt xwýnhjaja.” Anê. ¹⁶ Tã mē pãhpē Ijaew tã na hte Tirtũmja mē pahte mē panhîgêt kot amnhî nhîpêx kôt mē pahte amnhî nhîpêx ã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkêt nê.

Ra mē pahte ja pumunh mex. Ām mē pahte amnhī kaxyw Jejus Kris kōt pajamaxpēr ā mē pahpumunh kōt pix mā na hte mē pahto hkra. Kot pu mē amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nhūm ja hā mē pahpumunh kōt pix mā mē pahto hkra.

¹⁷—Mē pahpē Kris kwȳ jakamā na hte Tirtūm amnhīm mē pamex ā mē pajarē nē mē pahte amnhī tomnuj xwȳnh kēt ā mē pajarē. Jakamā na pu htem paxamnhīx ri Ijaew kēt xwȳnhjē kot Kris kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjē hkōt ri papa ho papa. Ra Tirtūm kot mē pahpyrā nē amnhīm mē mex ā mē haxrēnh kēnā. Tā koja mēhō kormā ja mar kēt nē tanhmā hā mē pajarēnh to nē mē pajarēnh o: “Tk. Ra mē kot amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpēr tā axtem nē Ijaew kēt xwȳnhjē hkōt ri pa. Jakamā arī mē kot amnhī tomnuj xwȳnh kēnā.” Anhȳr o mē pajarēnh japēr. Nom ām mē pahte amnhī tomnuj xwȳnh ā mē pajarēnh kaprȳ. Na pu htem Kris kōt amnhī nhīpēx nē ra tām amnhī nhīpēx mex o papa. ¹⁸No kot pu mē hkōt ri amnhī nhīpēx o papa htā tanhmā pajamaxpēr to nē pahte amnhī nhīpēx tūm o awjanā hāmri nē amnhī tomnuj tȳx kumrēx.

¹⁹—Tā tanhmā kot puj wem amnhī to nē mē panhīgēt kot amnhī nhīpēx piitā hkōt amnhī nhīpēx mex o ri papa? Na pu htem pajamaxpēr o: “Kot paj ā amnhī nhīpēx anē nē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmex ā ijarē.” Anhȳr o pajamaxpēr. Hāmri nē finat Mojes kot mē panhīgētjē mē kapēr piitā hkōt ri mnhī nhīpēx o papa nom tōhā hkwȳm ri tanhmā amnhī tomnuj to. Jakamā nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumunh kōt mē pamex ā mē pajarēnh kēt nē. Kapēr ā kagā htūm kot ā ja jarēnh kot anhȳr. Nom kot puj mē amnhī kaxyw Kris kōt pajamaxpēr nhūm ja hā mē pahpumunh kōt amnhīm mē pamex ā mē pajarē. Hāmri pu mē Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o ri papa nē axte mē pahpē Ijaew nhīgētjē kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx hkēt nē. Te ra mē pahtyk nē axte hkōt amnhī nhīpēx kēt pyrā nē pānhā Tirtūm kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri papa.

²⁰—Nē na prem pī kahpa hā Kris nhō nē kupī nhūm mē pahte amnhī tomnuj te īhkō hā jēt nē haxwȳja htyk pyrāk. Jakamā na pu htem amnhī tomnuj kaga nē Kris kōt amnhī xunhwȳ nhūm Karō mē pahkarōm agjē pu mē te Jejus Kris kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o papa. Jao hpānhā mē pahte amnhī nhīpēx nyw pix o amnhī nhīpēx o ri papa. Kris kām hprām xā hkōt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho papa. Kris kēp Tirtūm Kra htā kām mē pajapē kamā mē panē htyk jakamā na pu htem amnhī kaxyw kōt pix mā pajamaxpēr rāhā ho papa.

²¹—Ām hāmri na pre Tirtūm mē pahto mex kumrēx nē mē pahwȳr Krisja mē nhūm

mē pahwȳr wrȳ nē mē panē ty. Tā na pa pre kapērja ma nē mar tȳx nē hā ri ixpa nē ho ijamakētkati hkēt nē. Tā kop apu Tirtūm kot mē pahte mē panhīgētjē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh kōt mē pamex ā mē pajarēnh ronhȳx pre Krisja ām mē panē htyk kaprȳ. Mo kaxyw nhȳx pre mē panē ty? Anē.

Ā na pa Simāw Pētre mā ixkapēr anē nhūm mē piitā apkur pē hā inhmar o hkri.

3

Mē pahte amnhī krā hkōt pahpē Tirtūm kra hkēt ā mē pajarēnh

Karatas 5.16-23; Epes 2.8; Piripos 3.9; Sikūn Ximotre 1.9; Xitre 3.4-7

¹Kwa Karatas nhō xwȳnhjaja. Te ri mē ajamaxpēr kēt kumrēx pyrāk. Amnepē mā mē awȳr inhmōrta ā na pa pre mē amā tanhmā Kris htykja jarēnh to. Pī kahpa hā mē panē htyk ā harē ka mē aprī hā inhma. Tā nhūm Tirtūm kapēr jarēnh o mē hēx xwȳnhjaja ixpānhā mē awȳr mra nē tanhmā mē amā ujarēnh to ka mē ama nē mē ajamaxpēr o apihkār rax nē. Jao axte Kris tyk mā ajamaxpēr kēt nē. ²E mē inhmā mēmoj jarē. Mēmoj tā mē apumunh kōt na pre Tirtūm mē awȳr amnhī Karō rē nhūm mē awȳr agjē? Xā mē anhīgēt kot amnhī nhīpēx kōt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kōt? Nā na pre ja hā mē apumunh kōt mē awȳr rēnh kēt nē. Na ka prem Kris jarēnh ma nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nhūm ja hā mē apumunh kōt mē awȳr kurē nhūm mē awȳr agjē.

³Na pu htem amnhī krā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho pahpē Tirtūm kra hkēt nē. Tirtūm Karō pix kukwak ri na pu htem pahpē hkra. Tā ka mē axtem nē ajamaxpēr o:

—Nā Tirtūm ra kot ixto hkra jakamā kot paj arī ri mē inhīgēt kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx o ixpa rāhā nē inhmex kumrēx nē ri ixpa. Anē.

Kwa ā mē ajamaxpēr anhȳrja mex kēt. ⁴Mē akwȳ kot Kris ā mē atomnuj tā ka mē amnhī xā htyx kamā ajamak o ri apa htā Kris kaga hkēt nē. Tā ra axtem nē mē kapēr o mē hēx xwȳnhjē jamaxpēr kōt ajamaxpēr o te Kris ā amnhī xā kamā ajamak kaprȳ pyrāk. Kwa nā mē ri mē hkōt ajamaxpēr kēt nē. ⁵Na pre Tirtūm mē awȳr amnhī Karō rē nhūm mē awȳr agjē nē mē amā aa mē ate mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anhȳr o ri mē akamā pa ho pa. Xā mē anhīgēt kot amnhī nhīpēx kōt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kōt na pre ā mē amā amnhī nhīpēx anē? Nā ja kōt kēt. Ām mē ate Kris kapēr mar nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr ā mē apumunh kōt pix mā na pre ā mē amā amnhī nhīpēx anē.

*Tirtüm kot amnhî tâ finat Apraâw
pumunh kôt mex â harênh*

Rômân 4.1-25; Xiakre 2.23

⁶ Nê mê ixpê Ijaew pâr krax finat Apraâw na pre amnhî kaxyw Tirtüm kôt hamaxpêr nhüm amnhî tâ omu nê kâm:

Nà ate amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr tÿx jakamâ na pa amnhîm amex â ajarê. Amex kumrêx Apraâw.

⁷ Anhÿr o kâm kapêr jakamâ mê pahte urâk nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja te mê pahpê Apraâw tâmnhwÿ pyrâk. ⁸ Nê mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Na hte Tirtüm mê pahto hpimrâk tâ mê pahte amnhî kaxyw kâm pajamaxpêr â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pamex â mê pajarê nê mê pahto hkra. Amnepê m na pre Apraâw mâ kapêr nê kâm:

E ate amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr jakamâ kot paj akukwak ri pyka piitâ hkôt mê piitâ mê ho mex nê.

Anhÿr o kâm kapêr jarê määnen mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê jao. ⁹ Jakamâ mê pahte Apraâw pyrâ nê amnhî kaxyw Tirtüm kôt pajamaxpêr xwÿnhjaja kot puj mê pahpiitâ urâk nê pamex kumrêx nê papa ho papa.

*Tanhmâ Tirtüm kot mê panê pî kahpa hâ
jêt xwÿnh nhîpêx to hâ harênh*

Rômân 4.14, 7.10; Wam Korît 15.56

¹⁰ Nê koja mêhō hamaxpêr o:

—E kot paj finat Mojes kapêr kôt ri amnhî nhîpêx o ri ixpa nhüm Tirtüm ja hâ ixpumu nê amnhîm inhmex â ijarê nê ixto hkra. Anê.

No â m ja kot anhÿr kêt. Tirtüm kapêr â kagâ htüm kot ja jarênh kot:

Ixte amnhîm mê mex â mê harênh kaxyw mê kot Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx xwÿnhjaja koja mê â m mêmoj pixire nê hirôp kuhê. Rÿ mêmoj pixire nê hkôt amnhî nhîpêx kêt pa ja hâ mê omu nê hâ mê homnuj tÿx kumrêx.

Anhÿr jakamâ tanhmâ kot pu mê amnhî to nê Mojes kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx nê aa ho pixi nê hirôp pakuhê hkêt? Nà kot puj mê ho anhÿr kêt nê. Kot puj mê tee ri pamâ ja ho anhÿr prâm kaprÿ. Jakamâ Tirtüm kot amnhîm mê mex â mê harênh kaxyw mê kot â amnhî nhîpêx anhÿr mâ xwÿnhjaja koja mê mex kêt nê.

¹¹ Na hte Tirtüm mê kot finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o mê pa hâ mê omunh xâ hkôt mê mex â mê harênh kêt nê. Â m mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr xwÿnhjaja na hte â mê harênh anê. Kapêr â kagâ htüm kot mê harênh kot:

Mê kot amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr xwÿnhjaja na pa hte mê mex â mê harênh o ixpa. Mê tapxipixijaja koja mê nhÿrmâ Ixkra mê wa ixri mex kumrêx nê htÿr tÿm nê pa ho pa. Anê.

¹² Nom na htem amnhî kaxyw Tirtüm mâ hamaxpêr pê finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o pa hkêt nê. Mojes kapêr â kagâ kot ja jarênh kot:

Mê kot ixkapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx mex o mê pa xwÿnh pixjaja koja mê htÿr tÿm nê pa ho pa. Anê.

¹³ Tâ kot pu mê â m kapêr o pixire nê hirôp pakuhê hāmri nê mÿrapê pahÿr tÿm nê papa hkêt nê. Nê hpānhâ mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tÿm xāta hwÿr ma papa. Ja pymaj na pre Krisja i ho mê pahwÿr wrÿ nê mê pahte amnhî tomnuj mÿrapê mê panê ty. Tirtüm kot mê pahte amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mê pahto pymaj â mê panê htyk anê. Jakamâ nhüm Tirtüm mê pahte amnhî tomnuj â mê pahpumunh kôt mê pakuhpa hâ Kraja homnuj nê. Kapêr â kagâ htüm kot ja jarênh kot:

Pi kahpa hâ jêt xwÿnhhta na pre Tirtüm homnuj tÿx kumrêx. Anê.

*Mê kot amnhî kaxyw Kris kôt mê
hamaxpêr xwÿnhjê jarênh*

¹⁴ Tâ â Jejus Kris kot mê panê amnhî nhîpêx anhÿr kukwak ri na pre Tirtüm kot Apraâw nhîpêx pyrâ nê mê ixpê Ijaew pix o mex kêt nê. Määnen mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê ho mex nê. Jakamâ koja mêhō. Ijaew ô rÿ Ijaew kêt xwÿnhjê hō amnhî kaxyw Kris kôt hamaxpêr nhüm Tirtüm hâ omu nê ho hkra nê hwÿr Karō mê nhüm kām axâ.

*Tirtüm kot finat Mojes kukamâ mê pahto
mex â harênh*

Rômân 3.19-20, 5.20-21, 11.32; Eprêw 6.13-18

¹⁵ E ixkrāmnhwÿjaja. Kot paj ixprî hâ mê amâ ja jarê ka mê inhma. Nà koja mêhō wa hamêxkrut nê mêmoj tâ axpên ma. Pika hâ war axpên ma rÿ mêmoj tâ war axpên ma. Hāmri nê wa hâ axpên mar pa nhüm ja â m hāmri nê â m rāhāā. Koja nhām mêhō tē nê axtem tanhmâ harênh to hkêt nê. ¹⁶ Ja pyrâ nê na hte â Tirtüm mêmoj tâ amnhî jarênh anê. Na hte mêmoj jarê nhüm arî rāhāā. Na hte jarāhâ mêmoj jarê nhüm jāā nhüm axtem hijuk ri mêmoj jarênh kêt nê. Na hte â m kapêr pÿnh nê. Tâ na pre Apraâw mâ hkanrêhâ htāmnhwÿjê hō kukwak ri Apraâw o mex â amnhî jarê. Tāmnhwÿ piitâ kukwak ri ho mex â amnhî jarênh kêt nê. Â m kanrêhâ htāmnhwÿ Krisja pix kukwak ri â Apraâw o mex â kām amnhî jarênh anê.

¹⁷ E kot paj hpānhâ axtem tanhmâ mê amâ harênh to. Na hte Tirtüm kot mêmoj tâ amnhî jarênh xâ hkôt tanhmâ mêmoj to ho pa rāhā nê. Â na pre finat Apraâw mâ kot ho mex â amnhî jarênh anê. Tâ ra hâ amgrā pê 430 nê hapêx nhüm hpānhâ finat Mojes mâ kapêr. Kot mar nê amnhî xō ri Ijaew mâ harênh o ri mê hkôt pa kaxyw. Tâ no nhüm

ra kot Apraãw mã mẽmoj jarẽnhã arĩ hã no htyx rãhã nẽ aa ho hamakẽtkati hkẽt nẽ. Nẽ kot Mojes mã tanhmã kapẽr toja nẽ Apraãw mã tanhmã kapẽr toja nhũm hamẽ wa ho hamakẽtkati hkẽt nẽ. Nhũm wa hamẽ arĩ rãhã ho rãhã. ¹⁸ Tã mẽ ano kupyro o ri mẽ pa xwỹnhjaja na htem htyx tanhmã mẽ amã harẽnh to nẽ mẽ amã harẽnh o:

—Kwa kot puj mẽ Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o papa hkẽt nẽ nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pahpa mex kẽt nẽ. Anẽ.

Nom ja kot anhỹr kẽt. Kop apu ã kot anhỹr ronhỹx Tĩrtũm ra wam kot tanhmã Apraãw mã kapẽr tota ra ho hamakẽtkati. Nom na hte arĩ kãm hamaxpẽr rãhã nẽ ho pigrãnh nẽ ho hapẽx kẽt nẽ. Na pre Apraãw mã kãm:

Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr hã kot paj ato mex kumrẽx. Anẽ.

Tã kot ho mex ã amnhĩ jarẽnhja arĩ rãhã. Na hte arĩ mẽ kot amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr xwỹnhjẽ ho mex nẽ. Nom mẽ kot Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o pa hã mẽ omunh xã hkõt mẽ ho mex kẽt nẽ. ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr xwỹnh pixjaja na hte mẽ ho mex.

Mo kaxyw na Mojes kapẽr ã kagã?

Rõmãn 3.20, 5.20, 7.7

¹⁹⁻²⁰ Tã mo kaxyw na Mojes kapẽr ã kagãja? Nã mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx anhỹrja nẽ mẽ pahkurẽ kaxyw. Na pre Mojes Tĩrtũm nhỹ hã mẽmoj nẽ mẽ pahkurẽ. Mẽ pahte axpẽn pẽ paxãhkĩnh nẽ mẽ pahkurẽ. Nẽ mẽ pahte axpẽn mã paxẽx o ri papa nẽ mẽ pahkurẽ. ã mẽmoj nẽ mẽ pahkurẽ anẽ. Mẽ pahprĩ hã kapẽr mar nẽ tãm amnhĩ nhĩpẽx o papa kaxyw. Ja kaxyw na pre Tĩrtũm Ijaew kaxyw Mojes mã kapẽr gõ. Na pre kaxkwa rũm kapẽr o wryk xwỹnhjaja kumrẽx kãm harẽ nhũm kuma nẽ Ijaew mã hã kagã. Jakamã na htem harẽnh o: “Mojes kapẽr” anhỹr o harẽ.

Tã Apraãw kanrẽhã htãmnhwỹ Krisja kormã kator kẽt ri nhũm Ijaew Mojes kapẽr ma nẽ hkõt ri amnhĩ nhĩpẽx o pa. Tã nhũm Krisja kator o Mojes kapẽr o hapẽx. Ra Tĩrtũm kot Kris kukamã ho mex ã amnhĩ jarẽnh xã hã arĩgrota kator mẽ nhũm Mojes kapẽr hapẽx.

No na pre Tĩrtũm Ijaew mã ujarẽnh kaxyw tãm mẽ kãm ujarẽnh kẽt nẽ. Kapẽr o wryk xwỹnhjẽ mã na pre harẽ nhũm mẽ amnhĩ xõ ri Mojes mã mẽ kaxyw kãm awjarẽ. Kot mẽ ô ri mẽ kãm harẽnh kaxyw. No Apraãw mã na pre Tĩrtũm tãm kapẽr. Na pre hwỹr kapẽr o wryk xwỹnhjẽ hõ mẽnh kẽt nẽ. Tãm kot kãm kapẽr jakamã kapẽrja na mex o Ijaew kaxyw Mojes mã kapẽr jakrenh.

²¹ Nẽ na pre Tĩrtũm tanhmã mẽ pamã kapẽr o amnhĩrit to nẽ mẽ pamã:

—E kot paj amnhĩ kaxyw ixkõt mẽ ajamaxpẽr ã mẽ apumunh kõt pix mã mẽ amex ã mẽ ajarẽ.

Anhỹr o mẽ pamã kapẽr. Tã xã na pre kapẽrja nhĩjuk ri axte amnhĩ jarẽ nẽ amnhĩ jarẽnh o:

—E kot paj mẽ ate Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx mex o apa hã mẽ apumunh kõt mẽ amex ã mẽ ajarẽ.

Anhỹr o mẽ pamã kapẽr? Xã na hte mẽmoj jarẽ nhũm jãã nhũm ra hĩjuk ri axtem mẽmoj jarẽ? Nã Tĩrtũm kapẽr ãm hpỹnh kẽnã. Kop ãm mẽ pahpa Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o papa hã mẽ pahpumunh kõt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh ronhỹx mẽ pamã:

—ãm ja pix ã mẽ apumunh kõt kot paj mẽ amex ã mẽ ajarẽ. Anẽ.

²² Nom na pre ã kapẽr anhỹr kẽt nẽ. Kapẽr ã kagã htũm kot ja jarẽnh o:

Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o mẽ apa xwỹnh na ka mẽ.

Anhỹr jakamã tanhmã kot puj mẽ amnhĩ to nẽ Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx mex o papa? Mẽ pahpiitã mẽ pahpa amnhĩ tomnuj xwỹnh kẽnã. Mẽ pahpa kapẽr piitã hkõt amnhĩ nhĩpẽx kẽt jakamã koja Tĩrtũm ja hã mẽ pahpumunh kõt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh kẽt nẽ. Koja ãm mẽ pamã kapẽr o:

—Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpẽr pa ja hã mẽ apumunh kõt mẽ amex ã mẽ ajarẽ nẽ mẽ ato ixkra nẽ mẽ ato mex o ri ixpa. Anẽ.

Mojes kapẽr te kẽp Kris xwỹr ri mẽ hamãr xwỹnh pyrãk ã harẽnh

Rõmãn 10.4; Karatas 4.1

²³ Nẽ kormã Kris kot mẽ pahwỹr wryk nẽ mẽ panẽ htyk xwỹr ri na pre Ijaew Mojes kapẽr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Nhũm kapẽrja te kot amnhĩ mẽ unẽnh nhũm mẽ kot hkõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri pa pyrãk. Na prem Tĩrtũm kot mẽ mex ã mẽ harẽnh prãm xãy ãm pix ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o pa. Nom kapẽr piitã hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex kẽt nẽ. ²⁴ Te mẽhprĩre nhũm Mojes kapẽr te kẽp mẽ hamãr xwỹnh pyrãk. Mẽhprĩ jamãr xwỹnhjaja na htem mẽhprĩjẽ pumu nẽ tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx kaxyw tanhmã mẽ ahkre hto ho mẽ hkõt pa. Ja pyrã nẽ na pre Ijaew tãm amnhĩ nhĩpẽx o pa kaxyw Mojes kapẽr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Jejus Kris kutẽp ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ri pa. Tã nhũm Jejus tãm kaxkwa rũm wry pa mẽ ixkwỹ pixjaja mẽ ixkwỹjẽ rom amnhĩ kaxyw hkõt ijamaxpẽr. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ ixpumunh kõt mẽ inhmex ã mẽ ijarẽnh kurẽ kumrẽx.

Jejus kukwak ri mẽ pahpẽ Tĩrtũm kra ã mẽ pajarẽnh

Juãw 1.12; Rõmãn 8.14; Epes 1.5

²⁵⁻²⁶ Tã ra mẽ ixte amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpër jakamã na pre Tirtũm mẽ ixto hkra pa mẽ ra te ixpê hkra xãptâr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa. Jao Mojes kapêr kaga. Te mẽhprĩre ra mẽ ahkre kamã mẽ ãptâr nê kot mẽ ahkre xwýnh kaga pyrãk. Hãmri pa mẽ ixpê Tirtũm kra xãptârjaja hãmri axte Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nê.

²⁷ Tã mẽ kajaja na ka pre mẽ ixpyrã nê amnhĩ kaxyw Kris kôt ajamaxpër nhũm mẽ akwý kot mẽ apê Jejus kwý hã mẽ apumunh kaxyw nhũm mẽ akra kumrã. Hãmri ka mẽ Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ²⁸ Tã ra mẽ pahpê Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwýr xwýnh jakamã na hte Tirtũm ahpýnhã ri tanhmã mẽ pakute hkôt mẽ pahpumunh kêt nê. Mẽ pahpê Ijaew rý mẽ pahpê Ijaew kêt xwýnhjaja. Rý mẽ pahpê nhãm mẽ kãm paxãpênh xwýnh rý amnhĩ mã mẽ paxãpênh xwýnh nhũm hte ja hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarênh to hkêt nê. Rý mẽ anijê hkôt rý mẽ inhmyjê hkôt mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarênh to kêt nê. ãm mẽ pahte Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwýr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte ã mẽ pahpumunh o pa anê.

²⁹ Nê na pre Tirtũm Apraãw mã hkanrêhã htãmnhwý Jejus Kris o mex ã amnhĩ jarê. Tã Kris kêp mẽ panhô Pahihti jakamã pu mẽ Tirtũm noo mã urãk nê te mẽ pahpê Apraãw tãmnhwý pyrãk. Jakamã koja Apraãw nhĩpêxta pyrã nê mẽ pahto mex rax nê.

4

Mojes kapêr te axte mẽ pahpynênh kêt pyrãk ã harênh

Rômãn 7.1, 8.14-17; Karatas 3.23

¹ E kot paj axte mẽ amã tanhmã mẽhprĩjê jarênh to ka mẽ inhma. Koja mẽhõ ra hkra mã mẽmo hikukrêx nhõr kaxyw. Hikukrêx nê õ pika. Õ mẽmoj piitã õr kaxyw. No nhũm hkraja kormã hprĩre nê hamaxpêr mex kêt jakamã nhũm kormã hprêk jamãr o pa. Nhũm hkraja arĩ te kãm ãpênh o pa xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê amnhĩ krã hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nê. Kormã hipêêxã kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nhũm hipêêxãja kot kãm õ mẽmoj piitã õr kaxyw no ãm kormã hprêk jamã. ² Tã kormã hkraja hprĩre ri nhũm hipêêxã tanhmã amnhĩ to nê ty. Nom nhũm hkraja mýr pê kormã õ mẽmoj o amnhĩptâr kêt nê. Kormã hprĩre jakamã nhũm hipêêxã mýr pê kot kãm hamãr o pa xwýnhja kormã kãm hamãr o pa. Tã nhũm hipêêxã kot kãm amgrã jarênh xwýnhhta kato nhũm tãm mẽmoj piitã ho amnhĩptã. Ra ãptâr mex nê hamaxpêr mex nê amnhĩm ho amnhĩptâr pa. ³ Tã Ijaew

na prem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Amnepêrm kormã mẽ kot Mojes kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o pata ã na prem te mẽhprĩre hamaxpêr kêêta pyrãk. Te kormã mẽ ãptâr kêt pyrã nê jar pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm te kot amnhĩm mẽ unênh nê mẽ kãm ê pyrãk o mẽ hipêx nhũm mẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. ⁴ Tã nhũm Tirtũm kot Kra hkukamã mẽ pahwýr mẽnh xã hã arĩgrota kato hãmri nhũm mẽ pahwýr kumê nhũm mẽ pahwýr wrý nê mẽ pahpyrã nê mẽhõ nhõhy rũm kato. Nê mẽ pahpyrã nê gaa nê hprêk nê mẽ ixpê Ijaew rom Mojes kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx o ri pa. ⁵ Jao te kot Mojes kapêr pê mẽ papytâr pyrãk o mẽ panhĩpêx pu mẽ hpãnhã pahpê Tirtũm kra kaxyw. ⁶ Tã mẽ ixpê Ijaew kwýjaja nê mẽ apê Ijaew kêt xwýnh kwýjaja ra mẽ pahpê Tirtũm kra jakamã na pre mẽ pahwýr Kra Jejus Karõja rê nhũm mẽ pamã agjê. Hãmri nê mẽ pamã kapêr o:

—Ra mẽ apê Tirtũm kra jakamã kêr ka mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm: “Pa Papaj” anê. Kêr ka mẽ ã kãm akapêr anê. Anê.

⁷ Jakamã na pu mẽ ra te pahpê mẽ kãm paxãpênh xwýnh pyrãk kêt nê. Ra mẽ pahpê Tirtũm kra jakamã na hte mẽ panhĩpêx o te Kra Jejus nhĩpêx pyrã nê mẽ pahto mex nê.

Mojes kapêr kôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê jarênh

Sikũn Korĩt 11.3-4; Korosê 2.16-19; Eprêw 6.1; Wam Pêtre 1.14

⁸ Nê amnepê mã kormã mẽ ate amnhĩ kaxyw Jejus kôt ajamaxpêr kêt ri na ka prem Tirtũm jarênh mar kêt nê. ãm atýx ri sãnti mã mex ã harê nê kãm amnhĩ jagrer o ri apa. Nê amã mẽmoj kĩnh nê amã hprãm xãj tanhmã amnhĩ to hwýr to ho ri apa. Te mẽ kãm mẽ ãpênh o mẽ pa xwýnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê sãnti mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nom sãntija kêp Tirtũm kêt.

⁹ Tã ka prem Tirtũm jarênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwý nhũm amnhĩ tã mẽ apumu. Tã tãm kot amnhĩ kaxyw mẽ paxunhwýr jakamã kwa mon ka mẽ ra axtem nê akupým sãnti hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw? Nã mẽ ajamaxpêrja mex kêt. Sãnti nhĩpêxta tanhmã koja amnhĩ to nê mẽ ato ajuta? ãm mẽ kot ãhkra ho hipêx pix jakamã hihtýxti hã. Amarĩ kuhê xã kamã kuhê ho kuhê xwýnhj kênã. Tã te kot akupým amnhĩ kôt mẽ arênh kaxyw pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ra axtem nê akupým hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Kwa nã mẽ ã ri amnhĩ nhĩpêx anhyr kêt nê.

¹⁰ Nê na ka htem amnhĩ kukamã aja-maxpêr o:

—Na pre hte Ijaewjaja Mojes kapêr xã hkôt arĩgro hkwy hã axtem tanhmã amnhĩ

nhîpêx to nê mêmō mytwrÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to nê mêmō amgrã hã tanhmã amnhî nhîpêx to. Tã kot paj mē urāk nê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ixa. Kê Tirtûm ja hã ixpumu nê inhmex ã ijarê. Anê.

Kwa mē ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Mon ka htem axtem nê ri ã ajamaxpêr anê? Na hte Tirtûm ã mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr ã mē pahpumunh kôt mē pamex ã mē pajarênh kêt nê. ¹¹ Na pa ja hã mē ajarênh ma nê tee ri mē akukamã ijamaxpêr. Te ixte Tirtûm kapêr o mē ajahkre kaprÿ ho ri ixa pyrāk.

Karatas nhô xwÿnhjaja kot Pawre ho mex ã mē harênh

Wam Korû 9.21-23

¹² Kwa ixkrãmnhwÿjaja. Ixpê Ijaew tã te ixpê Ijaew kêt pyrāk o amnhî nhîpêx o ri mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ri ixa. Jao Kris kapêr gryk ã mē inhîgêtjaja kot amnhî nhîpêx kaga nê axte hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tã kwa mē ixpyrã nê ã amnhî nhîpêx anê. Wem ma amnhî to amôr gri kêt wehe. Wam ixte mē awÿr inhmôrta ã na pa pre mē amã Tirtûm kapêr jarênh o ri mē akôt ixa ka prem inhma nhûm ja mē amã mex nê ka mē ja hã tanhmã ixto hkêt nê. ¹³ Na pa pre ixãã nê mē awÿr mō nhûm ixãja ixto htÿx nê pa tokyx ixkator nê ma akupÿm mē arûm inhmôr kêt nê arî mē amã Tirtûm kapêr jarênh o ixa. ¹⁴ Kormã ixã nê tanhmã ixkute htã ka prem ja hã ixpumu nê ixto mex nê ixkamã anhôkre kahak kêt nê. Na ka prem te ixto Jesus Kris nhîpêx pyrāk o inhîpêx. Nê te ixto Tirtûm kapêr o wÿk xwÿnh nhîpêx pyrāk o inhîpêx. ¹⁵ Jao mē amã ixkÿnh nê ã inhîpêx anê nê mē amã ixto mex pix prãm. Nê nhÿri ixpumu nê ixkamã axukapri nê inhmã akapêr o:

—Hêxta waa nê. Anopxãã. Inhmã amnhî no kaxâr nê amã ôr prãm nom tanhmã kot pa mē amnhî to nê hkapa nê amã kugô? Anê.

Nê mē amã inhmã mêmōj mex pix nhôr prãm. Tã ra tanhmã ajamaxpêr to nê axtem nê te mē amã ixkÿnh kêt pyrāk o inhîpêx.

Mê no kupyx xwÿnhjaja kot mē hamaxpêr o pihkâr ã mē harênh

¹⁶ Nê na pa pre ãm hãmri mē amã Tirtûm kapêr jarênh o ri mē akôt ixa. Nom ra mē amã mar prãm kêt jakamã na ka mē axtem nê inhîpêx o te ixte mē akutã amnhî xãm pyrāk. ¹⁷ Mē amã Tirtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjaja te mē kãm mē akÿnh pyrāk o mē anhîpêx no ãm mē kãm akÿnh kêt. Na htem mē amex kaxyw tanhmã mē amã kapêr to hkêt nê. ãm mē ate mē mar nê mē gryk ã ixkaga nê mē hkôt ri amnhî nhîpêx o apa pix prãm xãj na htem mē akôt tanhmã mē amã hêx to ho pa. ¹⁸ Pa mē harênh ma hãmri nê mē kamã inhgryk o ã mē amã mē harênh

anhÿr kêt nê. Koja mēhō mē awÿr mra nê ixwakre kamã rÿ inhnōo mē mē amã mêmōj mex jarê nhûm ja inhmã mex nê. No nhûm mē amã mē hêx xwÿnhjaja axtem nê mē ajamaxpêr o pihkâr pix kaxyw na htem mē awÿr mrar nê mē amã ã ujarênh o pa anê.

Pawre kot tee ri mē hkukamã hamaxpêr ã harênh

¹⁹ Te mē apê ixkra pyrāk jakamã na pa hte mē ate amnhî nhîpêx ã mē apumu nê tee ri ijamaxpêr nê ixkapri htÿx nê. Te nhÿhÿnh ixã htÿx nê ixte amnhî xã htÿx kamã ijamak o ri ixpaja pyrāk. Rÿ te mē hpjagri ho mē hikwÿ xwÿnh ôhy xã htÿxta pyrāk. Mē ate Kris kôt amnhî nhîpêx mex o apa hprãm xãj na pa hte ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixa. ²⁰ Hêxta waa nê. Kop apu ra mē awÿr ixpôx nê mē akôt ixa ronhÿx pa ixkÿnh tÿx kumrêx. Nhÿx pa ra ixpri hã mē amã ixkapêr ka mē inhma. Nê amnhî tã inhmã mē akÿnh tÿx ã mē akamã inhgryk kêt ã ixpumunh kurê kumrêx. No kagã pix kãm ixkapêrja ka mē kamã harê nom apri hã inhmã mex kêt nê. Na pa tee ri mē akukamã ijamaxpêr o ixkapri htÿx nê ixa.

Mojes kapêr kôt mē kot amnhî nhîpêx xwÿnhjê jarênh

Eprêw 12.18-29

²¹ Kwa mē amã arî Moj es kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri mē apa hprãm xwÿnhjaja. Mãn ka mē kormã apri hã Moj es kapêr piitã mar par kêt jakamã na ka mē amã hkôt amnhî nhîpêx prãm. E pa ixpri hã mē amã tanhmã harênh to ka mē inhma. ²² Nã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot finat Apraãw jarênhja. Na pre hkra myja wa hamêxkrut. Prô Sara kamã ja nê kot amnhîm haprôr nhûm ri kãm âpênh o pa xwÿnh Aga kamã ja. ²³ Kãm âpênh xwÿnh kamã ja na pre mē pahpiitã mē pahpyrã nê amarî kato. No hprô Sara kamã ja. Sara na pre ra hpigêx tÿx nê. Ra hkamrô hkêt rÿy nê pa htã nhûm Tirtûm kot wa hkra hkukamã wa kãm ujarênh xã hkôt nhûm Apraãwja htu nhûm wa hkrata kato. Tirtûm kot hkukamã wa kãm harênh xã hkôt nhûm kamã hkra nhûm kato.

²⁴⁻²⁵ Tã wa nita ã wa harênh kot anhÿr. Na pre Tirtûm mêmōj jarê. Te ho wa urāk o wa harê no ãm hã kuxi nê ã wa harênh anê. Jakamã ni wa harênhja te kot Tirtûm kapêr pijakruuta pyrāk. Wam ni Agata te kot hixêt prêk pê Sinai nhîmôk ã Tirtûm kot Moj es mã kapêrta pyrāk. Hixêtja pika pê Arap kamã na pre. Jakamã nhûm Tirtûm Ijaew kaxyw Moj es mã kapêr nhûm kuma nê amnhî xô ri mē kãm hã kagã. Tã na hte arî jarãhã mē hkwyjaja hamaxpêr o:

—E kot paj mē panhîgê finat Moj es kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri ixa nhûm Tirtûm ja hã ixpumu nê amnhîm inhmex ã ijarê nê ixto hkra.

Anhÿr o hamaxpër no ãm ã hamaxpër anhÿr kaprÿ. Æ mē hamaxpër anhÿr xwÿnhjaja te mē kēp Apraāw mā ãpēnh xwÿnh Aga hkrata pyrāk. Nē krī pē Jerujarē kēp Ijaew nhō krī jakamā haxwÿja te kēp Agata pyrāk. Nhūm krī nhō xwÿnhjaja haxwÿja te mē kēp Aga hkrata pyrāk. Na htem htÿx Tirtūm kot mē omunh nē mē ho hkra hprām xāj Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx o pa hā amnhī jarēnh kaprÿ. Jakamā haxwÿja te mē kēp mē kām mē ãpēnh o pa xwÿnh pyrāk.

Jejus kōt mē kot amnhī kaxyw hamaxpër xwÿnhjē jarēnh

²⁶ Nē hapu hā Tirtūm kapēta. Apraāw prō kumrēx Saraja te kēp kaxkwa kamā Jerujarē ōja pyrāk. Krī ja kamā mē pa mā xwÿnhjaja te mē kēp mē kām mē ãpēnh xwÿnhjē pyrāk kēt. Ra mē kot amnhī kaxyw Kris mā hamaxpër nē hkōt amnhī xunhwÿr jakamā na htem hamaxpër o:

—Ixte amnhī kaxyw Kris mā ijamaxpër nē hkōt amnhī xām jakamā na Tirtūm ix-pumu nē amnhīm inhmex ã ijarē nē ixto hkra. Anē.

Æm hāmri na mē ã wamtajē rom hamaxpër anē. Tā ã mē hamaxpër anhÿr xwÿnhjaja te mē kēp Sara hkra pyrāk.

²⁷ Tirtūm kapēr ã kagā htūm kot ja jarēnh kot:

E kormā akra hkēt nē apa htā kēr ka māmri akīnh nē ri apa.

Nē kormā apijagri hkēt tā kēr ka akīnh tÿx nē ri apa.

Kormā amjēn kot akamā hkra hkēt nē te kot akaga pyrāk tā kot kaj akra nē akanrēhā atāmnhwÿ xohōt rax nē.

Mē ohtō rax o ra amjēn kot nhām hprō hō kamā hkrata jakre. Anē.

Æ kapēr kot anhÿr o mē kot amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpër xwÿnhjē hkukamā mē ohtō hā mē harē.

²⁸ E ixkrāmnhwÿjaja. Te mē apē Ijak kanrēhā htāmnhwÿ pyrāk. Kōja mēhō amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpër hāmri nē te kēp Apraāw mē hprō Sara wa hkra Ijak kanrēhā htāmnhwÿ pyrāk. Na pre Tirtūm amnepē mā kormā Ijak kator kēt ri ra hkukamā hamaxpër nē Apraāw mā harē. Nē mē papa-jaja nhūm Tirtūm Ijak pyrā nē mē pakukamā mē pamā hamaxpër nē amnhīm mē paxunhwÿr ã amnhī jarē. Tā ra mē ate amnhī kaxyw Kris kōt ajamaxpër jakamā te mē apē Ijak kanrēhā htāmnhwÿ pyrāk.

²⁹ Nhūm Apraāw kot Aga kamā hkra Ismaewja na pre hprō kumrēx kamā hkrata pumu nē kām hkīnh kēt nē kamā gryk pix o pa. Nē tanhmā hipēx to pē ri haprÿ ho ri hkōt pa. Tā mē kot amnhī krā hkōt amnhī to Tirtūm kra hprām xwÿnhjaja na htem ã mē pahte Kris kōt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē

nhīpēx anhÿr o pa. Na htem Tirtūm kot mē pahto hkra hā mē pahpumu nē Ismaew kot Ijak nhīpēx pyrā nē mē pakamā gryk pix o pa. Nē tanhmā mē pahomnuj to pē mē pahto kapēr o ri pa. ³⁰ Tā no ãm kwār mē māmri ã mē panhīpēx anē. Kōja mē pahpyrā nē nhÿrmā Tirtūm nhō krī hwÿr ãpīr kēt nē. Tirtūm kapēr ã kagā htūm kot mē harēnh kot: Na pre Tirtūm Apraāw mā kapēr nē kām: “E kēr ka amnhī nē ate haprōr nhūm kot amā ãpēnh o ri pa xwÿnh mē hkrata wa hano. Kōja hkrata amÿr pē amnhīm mēmoj to ãrīk kēt nē.

Ate aprō kumrēx kamā akrata pix kōja hōja rom amÿr pē mēmoj piitā ho amnhīptār pa.” Anē.

³¹ Tā te mē pahpē ãpēnh xwÿnh kamā hkrata pyrāk kēt. Te mē pahpē Apraāw prō kumrēx kamā hkrata pyrāk. Te Tirtūm kot Ijak kukamā hamaxpër pyrāk o na pre mē pakukamā hamaxpër.

5

¹ Nē Kris kot mē pahte amnhī nhīpēx tūm pē mē papytār jakamā kwa ixkrāmnhwÿjaja. Kēr ka mē arī ate amnhī nhīpēx tūm kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ra Kris kot ja pē mē papytār nhūm mē paxāmnhīx ri papa kēnā.

Mē pahpē Tirtūm kra hprām xāj tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to

Juāw 8.32, 8.36; Korosē 2.20

² E mē inhma. Kot kaj mē atō Tirtūm kot ato hkra hprām xāj amnhī my kwÿrÿt kā krāhta hā kot kaj mē ãm amarī ã amnhī nhīpēx anhÿr kaprÿ. Na hte Tirtūm ja hā mē omu nē ãm hā mē omu. Kot kaj ã amnhī nhīpēx anē nhūm Krisja ãm ate amnhī tomnuj mÿrapē anē htyk kaprÿ pyrāk o amnhī nhīpēx. ³ Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nē te kot ã mē amā kapēr anhÿr pyrā nē mē amā kapēr o:

—E ra amā apē Kris kwÿ hprām xāj amnhī my kwÿrÿt kā krāhyr jakamā kot kaj mēānēn Mojes kapēr piitā hkōt amnhī nhīpēx o ri apa.

Anhÿr o mē amā kapēr pyrāk.

⁴ Nom kot kaj mē atō amnhī kukamā ajamaxpēr o:

—Nā kot paj Mojes kapēr piitā hkōt amnhī nhīpēx o ri ixpa nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē inhmex ã ijarē nē ixto hkra kām ga. Anē.

No ãm ja kot anhÿr kēt. Na hte Tirtūm ã mē pahte amnhī nhīpēx anhÿr ã mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. Jakamā kot kaj mē ã amnhī nhīpēx anē nē te ate Kris kutā amnhī xām pyrāk nhūm Tirtūm ato mex kēt nē. ⁵ Nom kot ka mē axtem ajamaxpēr o:

—Ra ixte amnhī kaxyw Kris kōt ijamaxpër nē hkōt amnhī xām jakamā kōja Tirtūm hā ixpumu nē inhmex ã ijarē. Karō ra kot ã inhmā ja ho amnhīrīt anhÿr kēnā.

Anhÿr o ajamaxpër. Ām hāmri ā mē ajamaxpër anhÿrja. ⁶ Jakamā mē pahpê Kris kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê kamā ra mē kot amnhî my kwÿt kâ jakār xwÿnhjaja nhûm mē pahkwÿjaja ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Tā nhûm Tîrtûm ja hā mē pahpumu nhûm ja tanhmā kêp kute hkêt. Na hte mē pahpumu nê ām hā mē pahpumu. No kot pu mē Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpër tÿx o ri papa. Nê mē pamā axpên kînh pē tām ri axpên nhîpêx o ri papa. Ja na kêt Tîrtûm kām hprām.

⁷ Ra mē ate Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa htā nhûm mē hêx xwÿnhjaja mē awÿr mra nê tee ri ā mē ate amnhî nhîpêx anhÿr ā mē apumu nê tanhmā mē amā Tîrtûm kapêr o hêx to. Ka mē ama nê axte Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex hkêt nê. ⁸ No ām ā mē kot mē amā mē ujarênh anhÿr xwÿnhjaja na pre Tîrtûm mē awÿr mē rênh kêt nê. Tîrtûm kot amnhî wÿr mē awÿr xwÿnh kênā kot kêt axtem nê mē awÿr kapêr o mē amā hêx o mē pa xwÿnhjê rē.

⁹ Nê koja mēhō pixi nê tanhmā amnhî tomnuj to nhûm mē piitā ja hā omu nê urāk nê kām tanhmā amnhî tomnuj to hprām. ¹⁰ No kêt mē apē Kris kwÿ na ka mē. Ixte ja hā mē apumunh mex. Kot kaj mē axte ixkapêr ma nê akupÿm Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nā kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê axte mē kot mē apē amnār xwÿnhjê kapêr mar nê mē hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Koja Kris mē atā mē homnuj tÿx kumrêx nhûm mē rî amnhî pumu.

Pawre kot mē kot amnhî jakār ā mē kām karō hkêt ā harênh

¹¹ Nê na hte Tîrtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjaja tanhmā mē amā ixto hêx to ho pa. Ixte mē kām Tîrtûm kot mē ho hkra kaxyw mē kot amnhî my kwÿt kâ jakār ā mē kām karō hā ixto ri hêx o pa. Nom ixte anhÿr kêt ixkrāmnhwÿjaja. Kop apu ixte mē kām ja hā karō ho ixpa ronhÿx Ijaew krāhtûmjaja ja hā ijarênh ma nhûm ja mē kām mex nê nhûm mē axte Kris ā tanhmā inhîpêx to hkêt nê. Nom ixte ja hā mē kām karō hkêt. Ām ixte mē kām Kris kot mē panê pî kahpa hā htyk jarênh pix mÿrapê na htem ixkamā gryk nê.

¹² Hêxta waa nê. Mē kot mē amā hêx o pa pē mē ajamaxpër o pihkār xwÿnhjaja kop mē ām mē anhō krî rûm hapôx nê ma nhÿhÿm hapêx ronhÿx pa ixkînh tÿx kumrêx.

Mē pahte axpên to mex o papa hā mē pamā karō

Wam Korî 13; Eprêw 13.3, 13.16; Wam Pêtre 1.22; Wam Juāw 3.11

¹³⁻¹⁴ Kwa ixkrāmnhwÿjaja. Nā na pre Kris amnhî kaxyw mē parê. Axte mē pahte

amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt kaxyw. Ra kot ā mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr pē mē papytār jakamā kêr ka mē amnhî tã ja ma nê axte atÿx ri amā hprām xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri apa hkêt nê. Mē ām amā axpên kînh pix o ri axpên kôt apa. Nê nhām mē hipêx o te ka amā amnhî tã ma pyrāk o mē hipêx. Jao mē piitā tām mē hipêx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê te mē ate wam Tîrtûm kapêr piitā hkôt amnhî nhîpêx pyrāk. ¹⁵ No kot kaj mē axtem nê axpên kām axoprê ho ri apa hāmri nê te ra mē ate axpên to ajapêx par o amōr pyrāk o amnhî nhîpêx. Te mÿr xoprê kot axpên par o pata pyrāk. Kwa mē ā amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. Mē ām axpên to mex pix nê mē axpên kām axukapri ho ri axpên kôt apa.

Mē pahte amnhî nhîpêx nyw jarênh

Matêwre 26.41; Rômān 8.1-11

¹⁶ Nê kwa kêr ka mē amnhî to Tîrtûm Karō wÿ kē mē amā mē ate amnhî nhîpêx nyw jagjê ka mē axte ate amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx hkêt nê. Ām mē ate amnhî nhîpêx nyw kôt pix mā mām amnhî nhîpêx o ri apa. ¹⁷ Tîrtûm Karō kot amnhî nhîpêxja nê mē pahte amnhî nhîpêx tûmja wa kot axpên pyrāk kêt. Te wa kot axpên kutā amnhî xām nê wa pijapu pyrāk. Jakamā kot puj mē pahte amnhî nhîpêx tûm o amnhî nhîpêx nê Tîrtûm Karō mā hprām xā hkôt amnhî nhîpêx hkêt nê. ¹⁸ No kot puj mē Tîrtûm Karō hkôt amnhî nhîpêx nê ra jar pika ja kamā mē kot amnhî nhîpêx kôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Ra axtem mē pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx. ¹⁹ Jar mē kot amnhî nhîpêx tûmta mex kêt. Ra mē piitā mē kot ja pumunh mex.

Na htem htÿx ri hkwyjê kamā hpijaam kêt o pa.

Jao mēmyjaja hprō kuhpa hā nhām mēnijê ho amnhîkati.

Nhûm mē hprōjaja mē mjên kuhpa hā nhām mēmyjê ho amnhîkati.

Nê mēmy hkwyjaja axtem nê mēmyjê hkwy ho amnhîkati.

Nê mēni hkwy haxwÿja axtem nê mēnijê hkwy ho amnhîkati.

²⁰ Nê mē kām mēmoj mē hikukrêx japê htÿx o kām Tîrtûm kînh jakre.

Nê mēmoj kaxyw ma wajaga hwÿr amnhî to pa.

Nê hkwyjê kamā oprê ho ri pa.

Nê mēmoj tã axpên kām gryk pix nê.

Nê mēmoj to axpên pē ôxÿ nê.

Nê mēmo mÿrapê axpên pē anghrà nê amÿm ahpÿnhā ri pa.

²¹ Nê mēmoj tã axpên kamnhîx rāhā ho ri pa.

Nê axpā nê mē grer kām ri axpên kām hpijaam kêt o ri pa.

Ā na htem mē kot amnhī nhīpēx tūm kōt amnhī nhīpēx o ri mē pa xwŷnhjaja amnhī nhīpēx anē. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr xwŷnhjaja koja mē Tirtūm nhō krī hwŷr gjēx kēt nē. Ra ixte mē amā ja jarēnh tā pa axte mē amā harē. Mē ate hā ano htŷx rāhā ho ri apa kaxyw. ²² No mē kot amnhī nhīpēx nywja axtem na.

Tirtūm Karō hkōt mē kot amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx xwŷnhjaja na htem axtem kām axpēn kīnh nē.

Nē hkīnh nē ri hamakētkati nē amnhīx ri axpēn kōt pa.

Nē gryk tokyx anhŷr hkēt nē. Ām axpēn to mex pix o ri axpēn kōt pa.

Nē tām axpēn nhīpēx.

Nē kot mēmoj tā amnhī jarēnh xā hkōt tanhmā mēmoj to.

²³ Nē axpēn mā kapēr mā hprī ho ri axpēn mā kapēr.

Nē mēmoj punuj piitā nē amnhī to htŷx o ri pa.

Ā na hte mē kot Tirtūm Karō hkōt amnhī nhīpēx o mē pa xwŷnhjaja Karō nhŷ hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Jao mǎānēn Mojes kapēr kwŷm ri amnhī nhīpēx hkēt nē. Jakamā koja mēhō mē pahte amnhī nhīpēx nyw nē tanhmā mē pahkurē hto hkēt nē. ²⁴ Tā mē pahpē Jejus Kris kwŷ jakamā na pu mē pahte amnhī nhīpēx tūmja nhīpēx o te mē pahte amnhī nē hpīr pyrā nē axte hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

Tirtūm Karō hkōt mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pamā karō

Epēs 4.23-24; Korosē 3.10

²⁵ Tā ra Tirtūm Karō kot mē pahto hkra jakamā kwa kēr pu mē am kōt pix mā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri papa. ²⁶ Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē mēmoj tā mē pahkwŷjē mā amnhī to jarkrar o ri papa hkēt nē. Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm mē pakamā gryk nē. Jakamā kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa hkēt nē.

6

Mē pahte tanhmā axpēn to ajuta hto hā mē pamā karō

Matēwre 18.15-17; Rukre 17.3-4; Sikūn Tesarōn 3.14-15; Xiakre 5.19-20

¹⁻³ Kwa ixkrāmnhwŷjaja. Mē apē Tirtūm Karō hkōt amnhī nhīpēx o ri mē apa xwŷnhjaja. Koja Kris kōt akwŷjē hō tanhmā amnhī tomnuj to ka mē ja hā omu nē ā amnhī nhīpēx anhŷrja nē kām akapēr. Nom kēr ka mē kamā agryk kamā kām tanhmā nē hkēt nē. Ām kām akapēr mā aprī ho kām akapēr nē akupŷm tām am. Nom kwa kēr ka mē amnhī pumunh mex nē urāk nē ā amnhī tomnuj anhŷr kēt nē.

Kot ka mē atō ā kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē am omu nē nē tanhmā kām akapēr to hkēt nē. Nē ajamaxpēr o:

—Tk. Kwār māmri ā amnhī nhīpēx anē. Pa ja nē tanhmā kām ixkapēr to hkēt nē. Kurom ixte amnhī nhīpēx mex o ri ixpa kēnā.

Anhŷr o ajamaxpēr japēr. Kwa mē ā ajamaxpēr anhŷr kēt nē. Kot kaj mē ā ajamaxpēr anē nē nē kām akapēr kēt nē hāmri nē te ate amnhī to mex ā amnhī jarēnh kaprŷ pyrāk.

Nē kēr ka mē axpēn to ajuta mex o ri axpēn kōt apa. Jao Kris kōt amnhī nhīpēx mex nē.

⁴⁻⁵ Nē na htem piitā amnhīm āpēnh pix tānopxar o pa. Jakamā kēr ka mē amnhī tānopxar pē tām amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Hāmri nē ja hā amnhī pumu nē akīnh nē. Nom kwa kēr ka mē ate amnhī nhīpēx mex o akwŷjē jakrenh ā mē kām amnhī to jarkrar o ri apa hkēt nē.

⁶ Nē kēr ka mē kot Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwŷnhjē ho mex nē mē kām mēmoj nhōr o ri apa.

⁷ Koja Tirtūm nhŷrmā mē pahpēr ri mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to. Hāmri pu mē tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr nom amnhī nē tanhmā kām paxēx to hkēt nē. Koja mēhō kām amnhī to hēx nē te tām kot amnhī mā hēx pyrāk nom kot puj mē Tirtūm mā amnhī nē tanhmā paxēx to hkēt nē. ⁸ Jakamā kot kaj mē amnhī krā hkōt tanhmā ri amnhī nhīpēx to rāhā ho apa hāmri nē nhŷrmā ty nē Tirtūm pē awry rax ā ri apa. Nom kot kaj mē Tirtūm Karō mā hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx nē nhŷrmā ty nhūm Tirtūm akupŷm ato atir ka kuri amex nē ajamakētkati atir tūm nē ri apa ho apa.

Mē pahte axpēn to mex rāhā hā mē pamā karō

Atre 20.35; Wam Korīt 15.58; Xitre 3.14; Eprēw 13.3, 13.16; Xiakre 1.27

⁹ Jakamā kwa kēr ka mē arī tām ri amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx o ri axpēn kōt apa nē jam anhūrer kēt nē. Mē ā amnhī nhīpēx o ri apa anhŷr rāhā ty nhūm Tirtūm nhŷrmā ja hā mē ato mex rax nē. ¹⁰ Tā kēr pu mē arī Kris kōt pahpōjē ho mex rāhā ho ri papa. Nom mē tapxipixjē ho mex kēt nē. Pu mē mē piitā mē ho mex o axpēn pyrāk.

¹¹ E ixte mē amā kagā nhīpēx nē mēnh nhūm mē ate ja hā ixpumunh kaxyw kot paj pam kagā jatur xā hā inhīhka ho inhīxi nhīpēx ka mē ixte inhīxi hā kagā rūnhtita pumu.

Jejus kot mē panē htyk ā Pawre kām harēnh prām ā harēnh

Wam Korīt 1.22-24, 2.1-2

¹² Nē mē amā Tirtūm kapēr o mē hēx xwŷnhjaja na htem hamaxpēr o:

—Nà kot paj Karatas nhõ xwýnhjê mã Kris pĩ kahpa hã htyk ã harênh o ri ixa hkêt nê. Kot pa anê nhũm mẽ ixpê Ijaew kwýjaja ja hã inhma nê hã tanhmã inhîpêx to. Ja pymaj kot paj mẽ kãm tanhmã harênh to hkêt nê. Kot paj ãm mẽ kot amnhĩ my kwýýt kà jakàr pix ã mẽ kãm karõ kê mẽ ixkapêr xà hkôt ã amnhĩ nhîpêx anê. Pa hã mẽ omu nê ma ixkwýjê mã mẽ hã amnhĩ to jarkrar o ri ixa. Anê.

¹³Te mẽ kot finat Mojes kapêr kôt ri amnhĩ nhîpêx pyrãk tã no na htem ã amnhĩ nhîpêx anhýr kêt nê. Ra mẽ kot amnhĩ jakàr tã no ãm Mojes kapêr piitã hkôt amnhĩ nhîpêx hkêt nê. ãm hkwý hkôt pix mã amnhĩ nhîpêx o pa. Nom kot kaj mẽ ama nê mẽ urãk nê amnhĩ jakà nhũm mẽ ja hã mẽ apumu nê hkĩnh nê. Nê ma ri mẽ hkwýjê mã mẽ atã amnhĩ to jarkrar o ri pa nê mẽ kãm:

—E Karatas nhõ xwýnhjaja na pa prem mẽ kot amnhĩ my kwýýt kà jakàr ã mẽ kãm karõ nhũm mẽ inhma nê mẽ pahpyrà nê ã amnhĩ nhîpêx anê. Anê.

¹⁴No pa na pa hte ã mẽ kãm mẽmoj tã karõ anhýr o ri ixa hkêt nê. ãm Tirtũm kot mẽ pahto hkra kaxyw mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kot mẽ nê htykja pix na pa hte mẽ kãm harê. Ra kot inhnê htyk jakamã te pa ixte kuri ijê nê ixyk pyrãk. Jakamã ra jar pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhîpêxja te ixpê htyk nê hapêx pyrãk pa axte hkôt amnhĩ nhîpêx kêt pyrãk.

¹⁵No mẽ kot amnhĩ my kwýýt kà jakàr xwýnhjaja nê mẽ kot amnhĩ jakàr kêt xwýnhjaja na hte Tirtũm ja hã mẽ omu nê ãm mẽ omu. ãm mẽ pahte amnhĩ nhîpêx nyw o amnhĩ nhîpêx o ri papaja pix na kãm hprãm. ¹⁶Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhîpêx anhýr o ri apa nê apê Tirtũm kra mex nhũm mẽ ato mex rax nê. Nê mẽmoj to mẽ akutã nojarêr rãhã nê. Ka mẽ axãmnhĩx ajamakêtkati nê ri apa ho apa.

¹⁷Nê na prem Kris ã ixtak rax nê nhũm ixkatut ã ixtak xà arĩ rãhã nê pa hte hã ixa. Ixte Jejus Kris mã tanhmã amnhĩ nhîpêx to xwýnh ã ixto amnhĩrít xà na. Jakamã kê mēhõ axte Jejus kot mẽ awýr inhmēnh ã tee ri ixpumu nê tanhmã hã ixkukjêr to hkêt nê.

¹⁸E ixkrãmnhwýjaja. Kê Pahihti Jejus Kris mẽmoj to mẽ akutã nojarêr nê mẽ ato mex rãhã ho pa. Nà koja mẽ ato anê.

ãm ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa ã mẽ amã kagã nhîpêx nê mẽ awýr mēnh anê.

Epes

Pawre kot Epes kām Jejus kôt hkwýjê hwýr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Jejus nhý hâ hkrajê jahkre o pa xwýnhjê hô na pre. Jakamâ na pre krî pê Epes kām Kris kwyjê hwýr hipêx nê kumê. Epes nhô xwýnhjaja Ijaew kêt xwýnh na pre mê. Nhûm pre ra Pawre ma mê hwýr mô nê mê kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa nhûm mê hkwýjaja kuma nê Jejus kôt amnhî xunhwý.

Na pre hte Pawre ma krî piitâ hkôt ri Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Hâmri nhûm mê hkwýjaja Jejus â unê nê krî pê Rôm wýr kumê nê kamâ haxâ nhûm arî hkrî ho hkrî. Nom amarî hkrî hkêt nê. Na pre hte mê kot hwýr mrar xwýnhjê mã Tîrtûm kapêr jarê. Nê krî hkwý hkôt Jejus kôt hkwýjê mã kagà nhîpêx nê mê hwýr kurê. Jakamâ na pre Epes kamâ hkwýjê hwýr kagàja nhîpêx nê mê hwýr kumê.

Nê kagàja kamâ hprî hâ mê kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê kām karô. Ra mê kot hkôt amnhî xunhwýr jakamâ te mê htîpxi nê ri mê pa xwýnh kot amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx o pa hâ mê kām hâ karô. Nê jar pika hkôt te mê kêp Kris nhî pyrâ nê pa hâ mê harê. Â na pre Pawre mê kām mêmoj jarê nê hâ kagà anê nê mê kām:

¹ Pa Epes kām Kris kôt ixkwýjaja. Xâ mê amex na ka mê apa? E ot pa mê awýr kagà nhîpêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa hipêx nê mê awýr kumê. Ixpê Jejus Kris nhý hâ mê ahkre ho mê ixpa xwýnh na pa. Tîrtûm kām hprâm xâ hkôt. Tâ pa â mê awýr kagà nhîpêx nê mê awýr mênh anê. Mê apê Tîrtûm krajê hwýr. Na ka xep htem Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Âm hāmri na ka htem â amnhî nhîpêx anê.

² E kê Mêpahpām Tîrtûm mê Pahihti Jejus Kris wa mê ato mex nê mêmoj to mê akutâ nojarêr rāhā ho pa. Ka mê wa ý hâ axāmnhix ajamakêtkati nê akînh pê tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri apa.

Tîrtûm kot mê pakukamâ amnhîm mê parênh â harênh

Rômân 8.28-30; Wam Korî 1.21-22; Wam Tesarôn 1.4; Sikûn Tesarôn 2.13; Wam Pêtre 1.2

³ Na hte mê panhō Pahihti Jejus Kris nhîpêxâ Tîrtûmja mê pahto mex rāhā ho pa. Mê pahpê Kra Kris kwý hâ mê pahpumunh kôt tanhmâ mê pahto mex to ho pa. Ra wa Karôja mê pahkarô mã gjêx jakamâ te ra mê pahte kaxkwa kamâ wa kuri mê pamex nê mê papa pyrâk. Tâ ra mê pahte jar pika ja kamâ paxāmnhix pajamakêtkati mê pamex

nê ri papa jakamâ kwa kêr pu mê amnhîm âm mex o mex â harênh rāhā nê.

⁴⁻⁵ Amnepê mã kormâ mêmoj kêt ri na pre Tîrtûm mê pakukamâ amnhîm mê parê. Kris kukwak ri amnhîm mê parê. Tâ mêmō kaxyw na pre â mê pakukamâ mê parênh anê? Âm mê pahte kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa kaxyw. Jao tām kot amnhî nhîpêx pyrâ nê noo mã tām amnhî nhîpêx o ri papa. Kām mê pajapê jakamâ na pre mê pakukamâ tanhmâ hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nâ Ixkra Jejus Kris koja nhýrmâ ma mê hwýr wrý nê mê nê ty. Tâ mê kot mê nê htyk â harênh mar nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr xwýnhjaja kot paj mê ho ixkra. Nâ kot paj â mê hipêx anê. Anê.

⁶ No mê papajaja tanhmâ mê pahte amnhî nhîpêx mex to hâ mê pahpumunh kôt na pre â mê pahto hkra hâ mê pajarênh anhýr kêt nê. Âm Kra Kris pix kukwak ri na pre â mê pajarênh anê. Kām Kra japê jakamâ na hte mêmoj to mê pahpê hkwý hâ mê pakutâ nojarêr rāhā ho pa. Jakamâ na pu htem amnhî tâ kām mex o mex â harênh o papa.

⁷⁻⁸ Na pre Krisja mê panê htyk o Tîrtûm mã mê pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîre. Nhûm Tîrtûm â kot amnhî nhîpêx anhýr â omunh xâ hkôt mê pahte hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nê mê pahte amnhî tomnuj rênh pa. Koja aa tanhmâ hâ mê pahto hkêt nê. Pu mê axte amnhî amnhî tomnuj o papa hkêt nê. Hêxta waa nê. Kām mê pajapê htýx kumrêx jakamâ na pre â mê pahto mex rax anê. Âm mex o mex nê âhpumunh o âhpumunh.

⁹⁻¹⁰ Amnepê m na pre hamaxpêr o:

—Nâ na pa ra kaxkwa ho ixkato nê kamâ mêmō piitâ ho ixkato. Nê pika ho ixkato nê kamâ mêmō piitâ ho ixkato. Tâ koja nhýrmâ Ixkra Kris mêmō piitâ ho amnhîptâr o pa. Kaxkwa kamâ nê pika piitâ hkôt mêmō piitâ ho amnhîptâr nê tapxixip inhý hâ kêp mêō Pahihti. Koja â amnhî nhîpêx anhýr xâ hâ arîgro kato nhûm â amnhî nhîpêx o pa anê. Nâ ja na inhmâ hprâm. Anê.

Â Tîrtûm amnhî kukamâ hamaxpêr anhýrja kôt na pre Kris kêp mê panhō Pahihti hâ harê. Tâ nhýrmâ mê pahto amnhîptâr kaxyw koja mê pakaxyw âm. Amnepê m ri mê pa xwýnhjê mã kot kormâ ja ho amnhîrît kêt tâ ra jarāhā mê pamā ho amnhîrît.

¹¹ Kris kukwak ri na pre amnhîm mê parê. Ra kot mê pakukamâ mê pahpê amnhî jarênh xâ hkôt. ¹² Tâ mê ixpê Ijaew kwý kumrêx mê ixte Kris kôt amnhî xunhwýr jakamâ koja mê piitâ mê inhý hâ Tîrtûm mã mex o mex â harênh o ri pa.

¹³ Nê mê kajaja na ka prem mê ixpyrâ nê Tîrtûm kapêr ma nê ajaxwýja hkôt amnhî

xunhwý. Ām hāmri na Tirtūm kapērja. Tā ka prem ama nē hkōt amnhī xunhwý. Hāmri nhūm amnhī tā mē apumu nē kot inhīpēx pyrā nē mē anē mē ate amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē mē ato hkra. Hāmri nē mē awýr Karō rē nhūm mē awýr wrý nē mē akarō mā agjē nē mē akamā pa ho pa. Kris kukwak ri na pre mē awýr kurē. Amnepē mā na pre mē pakukamā hamaxpēr o:

—Koja mē Ixkra hkōt amnhī xunhwý pa ja hā mē omu nē mē ho ixkra nē mē hwýr Ixkarō rē. Hāmri nhūm mē hkarō mā agjē nē mē kamā hkrī ho hkrī.

¹⁴ Anhýr jakamā na pre mē pahwýr kurē nhūm mē pahwýr wrý nē mē pahwýr agjē nē mē pakamā hkrī ho hkrī. Pu mē ja hā amnhī pumu nē pajamaxpēr o:

—Nā ra Tirtūm kot ixwýr Karō mēnh jakamā na ixkarō hwýr axā nē kamā hkrī ho hkrī. Tā koja ra kot mē ixtā amnhī jarēnh xā hkōt ja hā ixto mex nē. Ra kot ixto hkra kēnā. Jakamā koja nhýrmā ma amnhī wýr ixto api pa kuri inhīmex kumrēx nē ixpa ho ixpa. Hāmri nē kukwak ri axte tanhmā amnhī tomnuj to ho ri ixpa hkēt nē. Anē.

Jakamā koja mē piitā ā kot mē ho mex anhýr ā amnhī tā kamā ama nē amnhī tā omu nē kām mex o mex ā harēnh rāhā ho pa.

Pawre kot Epes nhō xwýnhjē ho Tirtūm wýr ā harēnh

Piripos 1.9; Korosē 1.9-12; Wam Tesarōn 5.23; Sikūn Tesarōn 1.11, 2.16; Eprēw 13.20

¹⁵ Nē na ka xep htem amnhī kaxyw Kris kōt ajamaxpēr týx pē amā Tirtūm krajē piitā mē hkīnh o mē ho mex o apa. Na pa pre mē ajarēnh ma nē ixkīnh týx nē. ¹⁶⁻¹⁸ Nē xatā mē ato Tirtūm wýr o ri ixpa nē mē ato hwýr o:

—Pa Mēinhīpēēxā maati Tirtūm. Nā amex o amex. Ka na ka pre mē ixwýr mē inhō Pahihti Jejus Krisja mē nhūm mē ixwýr wrý nē hprī hā mē inhūmā ate tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa hā ato amnhīrīt. Tā Epes kām akrajaja na xep htem akōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri pa. Ām hāmri na htem ā amnhī nhīpēx anē.

—Nē kwa Tirtūm. Kē Akarō tanhmā mē hkrā hto kē mēhprī hā akapēr mar týx rāhā ho pa. Jao ra ate mē ixkukamā mē ixtā tanhmā mē ixto mex to hā amnhī jarēnhja kē mē kām hamaxpēr týx rāhā ho pa. Nē ate nhýrmā mē ixpē akrajaja mē ixpiitā tanhmā mē ixto mex to jarēnhja kē mē kām hamaxpēr týx pē hkīnh rāhā ho pa ho pa.

¹⁹⁻²⁰ —Nē kē mē axāhpumunh o axāhpumunh ā ate akupým Akra Kris o htūr ā apumunh mex nē Tirtūm. Na ka pre axāhpumunh xā ho akupým ho htūr nē ma akupým anhō krī hwýr ho api nē amnhī nhīhkō hā ýr nhūm arī hkrī ho hkrī. Apyrā nē kot mē ixto amnhīptār kaxyw. Ā axāhpumunh xā htýx kot anhýr. Tā kē akrajē

piitā ja hā apumu nē axāhpumunh týx o ate tanhmā mē ixto ajuta hto ho apa hā apumu.

Anhýr o na pa hte mē ato hwýr o ri ixpa.

²¹ Nē Krisja āhpumunh týx o mēkarōmnuti piitā hakrenh. Nē hihtýx o mē hakrenh jakamā krī nhō xwýnhjē mā te mē āhpumunh týx kēt pyrāk o na htem htýx ri amnhī nhīpēx o pa pyrāk. Nē Krisja hihtýx o pika piitā hkōt pahi piitā mē hakrenh par kumrēx. Nē hihtýx o kot pika piitā hkōt mēmoj piitā mē hakrenh par. Jakamā mēhō koja we tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā kām karō rý kām hamaxpēr gō? Nā amrakati kumrēx. Ra kot ā amnhī nhīpēx anhýr rāhā nē pa ho pa xwýnh kēnā. Nē hihtýx o hihtýx rāhā nē pa ho pa xwýnh. Nē āhpumunh o āhpumunh rāhā nē pa ho pa xwýnh. Nē hihtýx o kot jar pika ja kōt mē pajakrenh par nē hihtýx o Tirtūm nhō krī kamā mē mēmoj piitā hakrenh par. Tā koja mēmoj piitā ho amnhīptār rāhā htūr tūm nē pa ho pa.

Kris te kēp mē pahkrā pyrāk ā harēnh

Rōmān 12.4; Wam Korīt 12.12; Epes 4.16;

Korosē 3.25

²² Na pre Tirtūmja Kra Kris nhīhkram mēmoj piitā haxār pa. ý hā kot nhýrmā ho amnhīptār o pa kaxyw. Jakamā kot mē pahto amnhīptār xwýnh ā kēp mē panhō Pahihti. Nē te kēp mē pahkrā pyrāk. Nē mē papajaja te mē pahpē ī pyrāk jakamā na pu htem hkōt ri amnhī nhīpēx o papa. ²³ Na hte mē panhija mē pahkrā kamā mē pajamaxpēr xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to. Ja pyrā nē na pu htem mē pahkrā pyrāk xwýnh Krisja kapēr ma nē hkōt tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri pa.

Koja mēhō ām hkrā pix nē ī hkēt nē pa hāmri nē mex kēt nē. Na htem hkrā nē mēānēn ī nē pa nē mex nē. Ja pyrā nē na hte Kris mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o papa hā mē pahpumu nē hkīnh nē mex nē pa. Pu mē pajaxwýja hkōt ri amnhī nhīpēx ā amnhī punu nē pahkīnh nē pamex nē papa ho pa.

2

Tanhmā Tirtūm kot mē pahto hkra hto ā harēnh

Wam Korīt 6.11; Xitre 2.11-3.7

¹ Nē amnepē mā na pu pre htem Tirtūm kāk ā tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa.

² Nē jar mē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx. Jao amnhī tomnuj pix o ri papa. Nē mēkarōmnuti nhō pahi Satanasti kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā nē. Na pre hte tanhmā mē pahkōt mē pahto ho pa. Mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw mē pamā mē pajamaxpēr punuj jagjē. Pu mē amnhī tā omunh kēt tā ý hā amnhī tomnuj o papa. Satanastija kēp mē kot Tirtūm kapēr kwým ri amnhī nhīpēx o mē pa xwýnhjē nhō

pahihti na. Tã pu pre htem pahtýx ri hkôt amnhî nhîpêx pix o ri papa. ³ Mě pahpiitã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm xã hkôt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to. Ně mẽmoj punuj kukamã pajamexpêr nê ra hkôt ã amnhî tomnuj anê. Æ na pu prem mnhi nhîpêx anê nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nhũm ja kãm mex kêt nê. Jakamã nhũm tee ri mẽ pakukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na htem ixkapêr kwým ri tanhmã amnhî tomnuj to rãhã ho pa. Æ mẽ kot amnhî nhîpêx anhýr o mẽ pa xwýnhjaja koja mẽ nhýrmã ixri htír tũm nê mex nê pa ho pa hkêt nê. Ixkĩnhã mẽ kot amnhî tomnuj xwýnh jakamã tanhmã kot mẽ amnhî to nê ixri htír tũm nê pa ho pa? Nã mẽ kot amnhî tomnuj mýrapê koja mẽ nhýrmã ma amnhî xã htýx kamã hamak tũm xãta wýr ma hapêx pa. Nã koja mẽ anê. Hêxta waa nê. Inhmã ma hwýr mẽ pa prãm kêt tã ra ma hwýr mẽ pa kaxyw.

Anhýr o hamaxpêr. ⁴⁻⁵ Nê amnepêm kormã mẽ pahte amnhî tomnuj o papata ã te mẽ pahte amnhî xã htýx kamã pajamak tũm xã hwýr pryta ã mẽ papa pyrãk. Nom Tirtũm kãm mẽ pajapê nê mẽ pakamã ukapri jakamã na pre mẽ pahto mex rax nê. Nê akupým Kris o htírja ri te ra mẽ pahte amnhî xã htýx kamã pajamak tũm xã hwýr pryta nê mẽ pahto ujanãr pyrãk o mẽ panhîpêx. Mě pakamã ukapri nê kãm mẽ pajapê ho ã mẽ panhîpêx anê. Amarĩ ã mẽ panhîpêx anê nê mẽ panê mẽ pahte amnhî tomnuj rênh pa. Jakamã kot puj mẽ pahte Kra hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja nhýrmã amnhî xã htýx kamã mẽ hamak tũm xãta wýr papa hkêt nê. ⁶ Ra Tirtũm akupým Jeus Kris o htír jakamã te ra Jeus kôt akupým mẽ pahpê hkwyjê ho mẽ pahtür pyrãk. Jakamã te ra ô krĩ kamã iłkô hã mẽ pamex kumrêx nê pahkrĩ pyrãk. ⁷ Měmo kaxyw na pre Tirtũm kãm mẽ pajapê hkôt ã mẽ pahwýr Jeus Kris mênh nhũm mẽ panê htyk anê? Nã kãm mẽ pajapê htýx ã mẽ pahte pahpri hã amnhî tã omunh kaxyw na pre ã mẽ pahwýr mênh anê. Tã kot puj mẽ nhýrmã kaxkwa kamã hwýr pøj nhũm mẽ pamã amnhî jarênh o:

—E mẽ amnê ixpumu. Inhmã mẽ ajapê htýx jakamã na pa pre mẽ akamã ixukapri xaj ma mẽ awýr Ixkra Jeus Krisja mẽ nhũm amnhî grõnh kôt mẽ awýr wrý nê mẽ anê ty. Inhmã mẽ ajapê htýx jakamã na pa pre ã mẽ awýr mênh nhũm mẽ anê htyk anê. Inhmã mẽ apê ixkrajê japê xaj na pa pre ã mẽ ato mex rax anê.

Anhýr o mẽ pamã kapêr hãmri nê mẽ pahto mex rãhã ho pa. ⁸⁻⁹ Xã na pu prem pahpê hkra hprãm xaj amnhî krã hkôt mẽ papamjaja kãm tanhmã amnhî to mex to nê kãm:

—E kwa Tirtũm. Na pa ã amnhî to mex anê nê ã amnhî to mex anê. Jakamã kwa ja hã ixpumu nê ixto akra nã?

Anhýr o na pu prem amnhî to kuwý? Nã na pu prem ã amnhî to hwýr anhýr kêt nê. Na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamexpêr nê hkôt amnhî xunhwý nhũm ja pix ã mẽ pahpumunh kôt mẽ panê mẽ pahte amnhî tomnuj rê nê mẽ pahto hkra. Kãm mẽ pajapê nê mẽmoj to mẽ pakutã nojarêt rãhã ho pa jakamã na hte ã mẽ panhîpêx mex anê. Jakamã na pu htem amnhî tã omu nê pajamexpêr o:

—Nã na xep hte Tirtũmja mẽ pahte tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê. Æ mẽ pahte amnhî kaxyw kãm pajamexpêr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte mẽ pahto hkra. Anê.

¹⁰ Nê Tirtũm tapxipix na hte tanhmã mẽ pahto pu mẽ amnhî to mex rãhã ho papa. Nom kormã kot mẽ pahto hkra hkêt ri na pu prem ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Tã Jeus Kris kôt amnhî xunhwý nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nê mẽ pamã mẽ pahte amnhî nhîpêx nyw jagjê pu mẽ ý hã tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Amnepêm tanhmã kot mẽ pakukamã hamaxpêr to xã hkôt. No na hte tanhmã mẽ pahte amnhî krã hkôt amnhî nhîpêx to hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê.

Tirtũm krajaja te kot axpên to htô nê htôx pyrãk

Karatas 3.28; Korosê 1.21-23

¹¹ E mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjaja. Na ka htem mẽ akatorxã nhõhy rũm ajapôj hãmri nê mẽ ixpê Ijaew pyrã nê amnhî my kwýr kã jakãr kêt nê. Jakamã na pre ixkwýjaja mẽ akurom amnhî jakã ã amnhî to jarkrar o ri pa nê amnhî jarênh o:

—Ra mẽ ixte amnhî my kwýr kã jakã ã mẽ ixpumunh kôt na hte Tirtũm mẽ ixto hkra. Tã Ijaew kêt xwýnhjaja kot mẽ ixkĩnhã amnhî jakãr kêt jakamã mẽ kêp hkra hkêt. Nê mãânên mẽ kêp mẽ pahkwý hkêt.

Anhýr o mẽ ajarênh o pa. ¹² Æ hãmri na prem mẽ apê mẽ ixkwý hkêt ã mẽ ajarê. Na pa prem mẽ akurom amnhî my kwýr kã jakã nê mẽ akurom Kris kamã ijamak o ri ixpa. Jakamã nhũm Tirtũm kot mẽ ixto mex ã amnhî jarê pa mẽ mẽ apyrã nê tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr o ri ixpa hkêt nê. Nê mẽ akurom amnhî kaxyw Tirtũm mẽ ijamaxpêr. Nã Æ hãmri na prem mẽ apê mẽ ixkwý hkêt ã mẽ ajarê. ¹³ Te Tirtũm kãx ã ri mẽ apa pyrãk tã ka mẽ arĩ ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Jeus Kris kot mẽ panê htyk nhũm mẽ ate hkôt amnhî xunhwýr jakamã ra mẽ apê hkwyj. Jao arĩ hkãx ã ri apa hkêt nê. Te mẽ ixpê Ijaew kwý pyrã nê hpãnhã kuri ra ri apa pyrãk. ¹⁴ Jakamã na

pu htem Kris kukwak ri ra axpën nhîpëx nyw o axpën nhîpëx o ri papa. Më ixpë Ijaewjaja nê më apë Ijaew kêt xwýnhjaja na pu htem te ra ixkre tipxi kamã ri papa pyràk. Nom amnepëm na pu prem ã axpën nhîpëx anhÿr kêt nê. Më pahte amnhî nhîpëx tûmja ahpyñhã na pre. Na pu prem pamã axpën kurê nê axpën kãx ã ri papa. Nê nhÿri axpën pumu nê te pahte axpën pumunh kêt pyrà nê nhãm parît o ri mra. Tã nhûm Kris më panê htyk o më pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa. Më ixpë Ijaew nê më apë Ijaew kêt xwýnhjaja. Nê htyk o te ra kot më pahte axpën nhôrkwý hwýr axpën wýr o papa pyràk. Jao më pamã axpën kurê ho hapëx nê hpãnhã tãm axpën kaxyw më pax-unhwý pu më hpãnhã axpën to mex rãhã ho ri papa. ¹⁵ Amnepëm Mojes kot Tirtûm nhÿ hã më ixpë Ijaew më ixte tanhmã amnhî nhîpëx to ho ixpa hã karôja. Na pa prem më apë Ijaew kêt xwýnhjaja më ate Tirtûm kôt amnhî nhîpëx kêt ã më apumu nê më akamã inhgryk nê. Nê axpën mã më ajarënh o:

—Nà më pahkĩnhã më kot Mojes kapër kôt amnhî nhîpëx kêt jakamã koja Tirtûm më ho hkra hkêt nê.

Anhÿr tã nhûm Kris më pahwýr wrý nê më pahpiitã më panê htyk o më pahte hkôt amnhî xunhwýr ã më pahpumunh kôt pix mã më pahto Tirtûm kra. Jakamã pa më axte më ate Mojes kapër kôt amnhî nhîpëx kêt ã më apumunh kôt më apë Tirtûm kra hkêt ã më ajarënh kêt nê. Hãmri nê më ixpë Ijaew nê më apë Ijaew kêt xwýnhjaja pu më axte axpën kãm pagryk o ri papa hkêt nê. Ra te ixkre tipxi kamã më pahte axpën kôt ri papa pyràk.

¹⁶ Kris na pre pĩ kahpa hã më panê htyk o ã më panhîpëx anê nê më pahte axpën kôt amnhî nhîpëx o papa kaxyw më pax-unhwý. Nom Tirtûm jamaxpër xã hkôt ã më panhîpëx anê. Jakamã na pu htem arĩ pamã axpën kurê ho papa hkêt nê. ¹⁷ Na pre Kris më pahwýr wrý nê ã më panhîpëx anê. Më apë Ijaew kêt xwýnhjaja më ate kormã Tirtûm kapër mar kêt xwýnhjaja nê mãânën më ixpë Ijaew më ixte kapër mar mex xwýnhjaja nhûm pre akupým tãm më pahte axpën kôt amnhî nhîpëx o papa kaxyw më paxunhwý. ¹⁸ Hãmri nhûm Tirtûm më pahwýr amnhî Karô rê nhûm më pahkarô mã agjë. Kris kukwak ri pix mã më pahwýr kurê pu më ý hã paxãmnhĩx ri kãm tanhmã amnhî jarënh to ho ri papa. ¹⁹ Hãmri nê te më pahpë nhãm axpën kaxyw më urojë pyrà nê axpën kãx ã ri papa hkêt nê.

Te më pahpë Tirtûm nhôrkwý pyràk ã më pajarënh

Wam Korît 3.16; Sikûn Korît 6.16; Wam Pêtre 2.5

²⁰ Nê më pahpë Jejus kwý jakamã te më pahte ixkre tipxikamã ri papa pyràk. Nê te më pahpë ixkre nhîpëx mex pyràk. Nê Kris te kêt ixkre hkrax mã kuhê xã nê kÿxpê kãm nôr xã maatija pyràk. Nê më kot Jejus nhÿ hã më ahkre xwýnhjaja nê më kot Tirtûm nhÿ hã kapër o ri më pa xwýnhjaja te më kêt ixkre nhôkwa êja pyràk. Nê më papajaja te më pahpë ixkre nhîmôk ã pôja pyràk. ²¹ Ixkre mã kuhê xã nê kÿxpê kãm nôr xã maati kukwak ri pix mã na hte ôkwa é nê hã pôja kÿxpê mex nê axpën tã harir. Ja pyrà nê ãm Kris kukwak ri pix mã na pu htem te ixkre tipxi kamã ri papa pyràk o axpën nhîpëx mex o ri papa. Te më pahpë më kot ixkre rax kumrëx nhîpëx o môr nhûm muxre nê ãm xwýnhhta pyràk.

²² Na htem amnhîm ôrkwý nhîpëx nê hipëx pa nê hwýr agjë nê kamã pa ho pa. Ja pyrà nê na hte Tirtûm Karôja më pahpë hkrájë karô mã agjë nê më pakamã pa ho pa. Te më pahpë Tirtûm nhôrkwý pyràk. Më ixpë Ijaew nê më apë Ijaew kêt xwýnhjaja Tirtûm mã te më pahpë ôrkwý pyràk.

3

Pawre kot Ijaew kêt xwýnhjê mã mëmoj to amnhîrît ã harënh

Rôman 15.14-21; Korosê 1.24-29

¹ Tã te më pahpë Tirtûm nhôrkwý pyràk jakamã na pa hte jar më hagiënh xã kamã më ato hwýr rãhã ho ixkrî. Na pa pre hte ma më apë Ijaew kêt xwýnhjê hwýr ixpa nê ixprî hã më amã Jejus kapër jarënh o ri më akôt ixpa. Mýrapë na prem ixpynë nê ijaxã pa arĩ jar ixkrî ho ixkrî. Nom arĩ amnhî kaxyw Tirtûm mã ijamaxpër tÿx pë më ato hwýr rãhã ho ixkrî. ² Na pre kãm ijapê hã më apë Ijaew kêt xwýnhjê kaxyw ixãm. Ma ixte ri më akôt ixpa nê më amã kapër jarënh o ri më akôt ixpa kaxyw. Ra më ate ja hã ijarënh mar mex. ³ Na pre më pahto hpimràatã tanhmã më pahto mex to hã inhmã amnhî to amnhîrît pa pre omu. Më kajaja nê më pajaja. Pika piitã hkôt më piitã tanhmã më ho mex to. Na pre kormã kot mëhõ mã ja jarënh kêt tã inhmã ho amnhîrît pa pre omu. Tã kagã ja kamã kot paj më amã hkwy ho grêre nê ho amnhîrît nê më amã hã kagã ka më ixpyrà nê kamã harê nê ama. ⁴ Jao aprĩ hã mar mex nê. ⁵ Amnepëm më pahkêt ri më pa xwýnhjê mã Tirtûm kot ja ho amnhîrît kêt tã nhûm Karô më ixkwýjê kumrëx mã ho amnhîrît. ý hã kapër o ri më pa xwýnhjê më më ixpë Jejus nhÿ hã më ajahkre o më ixpa xwýnhjê kumrëx mã ho amnhîrît. Më ixte kãm tanhmã amnhî nhîpëx to ho ixpa xwýnhjê mã ho amnhîrît pa pre omu. ⁶ Na pre më inhmã tanhmã më ato amnhîrît to pa pre ja hã më apumu nê më akukamã ijamaxpër o:

—Nà ãm hãmri koja xep Ijaew kêt xwýnhjaja mē ixpē Ijaew pyrà nē Tirtūm kapēr ma nē Jejus Kris kôt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr ā mē omu nē mē ixpyrà nē mē ho hkra nē mē ho mex o pa. Anē.

⁷ Tā nhūm Tirtūmja mē awýr inhmē. Ixte mē amā ja jarēnh o ri mē akôt ixpa nhūm tokyx mē ate mar kaxyw. Na pre ixto mex nē kām hprām xā hkôt mē akaxyw ixām nē ixte ý hā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa kaxyw ixto ixihýtýx nē mē awýr inhmē. ⁸ Tā mo kaxyw na pre mē akaxyw ixām? Te ixte ja kaxyw inhmē kêt pyràk. Ixkwýjaja ja kaxyw mex o kot ijakrenh tā nhūm pre ixpumu nē tanhmā hamaxpēr to nē mē akaxyw ixām nē mē awýr inhmē. Ixte mē amā mēmoj mex kumrēx jarēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Na pre inhmā:

—Kēr ka ma Ijaew kêt xwýnhjē hwýr mō nē mē kām Jejus Kris kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē mē kām: “Kot kaj mē Jejus Kris kôt amnhī xunhwý hãmri nē kukwak ri amex nē apa.” Anē. ⁹ Koja mē apē Ijaew kwýjē pyrà nē amnhī kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý pa hā mē omu nē mē ho ixkra. Kormā aa ixte mē kām ja hā amnhī to amnhīrit kêt tā pa akumrēx mā harē. E ma mē hkôt ri mē kām ā ijarēnh anhýr o ri apa kē mē ijarēnh ma.

Anhýr o mē pahto kator xwýnh maatija inhmā kapēr. ¹⁰ Tā mēmo kaxyw na hte mē pahto hpimrāatā mē pahto hkra? Nā kaxkwa kamā kapēr o mē wryk xwýnh pytār xwýnhjaja nē mēkarōmnuti kot mē pahte amnhī nhīpēx nyw o papa hā mē pahpumunh kôt axpēn mā tanhmā Tirtūm jarēnh to kaxyw. Nē harēnh o:

—Kokýý. Tirtūm āhpumunh týx o āhpumunh týx jakamā na hte tanhmā mē hipēx to nhūm mē tām amnhī nhīpēx mex o pa. Nā Tirtūm āhpumunh o āhpumunh nē hihtýx o hihtýx. Anē.

Koja mē ate amnhī to mex o apa hā mē apumu nē ā axpēn mā Tirtūm jarēnh anē.

¹¹ Amnepēm kormā mēmoj kêt ri na pre Tirtūm mē pakukamā mē pahtā tanhmā amnhī jarēnh to hãmri nē Jejus kukwak ri ā mē panhīpēx anē. Jao mē piitā mē kām āhpumunh o āhpumunh ā amnhī to amnhīrit. ¹² Tā pu mē ra Jejus kukwak ri amnhī kamā pamā Tirtūm pyma hkēt nē. Kām mē pajapē kēnā kot pu kēt mē ri amnhī kamā pamā uma ho papa. Kot puj mē paxāmnhix ri kām amnhī jarēnh rāhā ho ri papa. Te ra pahte hwýr paxāpir nē pano ho omunh nē kām pakapēr o pakuhē pyràk. ¹³ Jakamā kwa kēr ka mē kot mē atā tanhmā ixtomnuj to hā ijarēnhja ma nē tee ri ixkukamā ajamaxpēr hkēt nē. Kwār mē māmri tanhmā inhīpēx to. Ām ixte mē amā amnhī jarēnh ma nē axpēn mā ijarēnh o:

—Hēxta waa nē. Mān Pawre kām mē pajapē hā na pre amnhī grōnh kôt mē pamex kaxyw mē pahwýr mra nē mē pamā Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Mē kot ja hā tanhmā hipēx kati hto htā nhūm jam urer kêt nē. Anē.

Kris kām mē pajapē kamā tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to

Juāw 3.16; Wam Juāw 3.1

¹⁴ Nē na pa hte mē ato Mēpanhīpēxā maati hwýr kām ixihýtýx o ixpa. ¹⁵ Kēp mē pahte hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjē nhō Pahi Maati mex kumrēx na. Kra hkwyjaja ra kaxkwa kamā kuri hñr tūm nē pa ho pa nē arī pyka ja kamā mē pahpē hkwyjaja kormā jar papa. Nom te mē pahpiitā mē pahte ixkre tipxi kamā Tirtūm kôt ri papa pyràk. ¹⁶ Jakamā na pa hte mē ato hwýr o:

—Pa Tirtūm. Nā amex o amex. E ot pa Epes nhō xwýnhjē ho awýr o ixkrī. Kwa kē Akarō mē kām axāhpumunh xā hkwy gō kē mē akôt ri amnhī nhīpēx rāhā ho pa.

¹⁷ —Nē kē mē amnhī kaxyw Kris kôt hamaxpēr týx o pa. Te mēmo pī hpār jarē kot pika kaxwýnh kām pimānh nē pika jamýnh týxta pyràk. Nhūm kōk xāpēr týx tā tee kot kām mēnh prāmta pyràk. Kē mē pī hpār jarē kot pika jamýnh pyrà nē kām axpēn kīnh o pa. Jao mēmoj to axpēn kutā nojarēt rāhā ho pa.

¹⁸⁻¹⁹ —Nē kē krī piitā hkôt mē akrajē pyrà nē amnhī tā Kris kām mē hapē htýx o mē hapē htýx ā amnhī pumu. Jao urāk nē mē kām axpēn kīnh týx o pa. Nē kē mē ate amnhī nhīpēx pix o amnhī nhīpēx rāhā ho pa. Nē ajamaxpēr pix o hamaxpēr rāhā ho pa. Jao te mēmo pī hpārta pyrà nē akôt hihtýx nē. Anē.

²⁰ Kot puj mē ā amnhī to Tirtūm wýr anē nhūm mē pama nē ra āhpumunh týx xā ho ā mē panhīpēx anē. Ra kot mē pakamā pa ho pa kēnā. ²¹ ā Tirtūm Jejus Kris kukwak ri mē pahpē hkrajē nhīpēx anhýr jakamā kwa pu mē pahpē hkra xwýnhjaja kēr pu mē kām mex o mex ā harēnh rāhā ho papa. Nā kot puj mē ā kām anhýr o papa.

4

Te ixkre tipxi kamā axpēn kôt ri mē papa pyràk

Rōmān 15.5; Piripos 2.1-4; Korosē 3.12-17; Wam Pētre 3.8

¹ Nē ra mē kot Kris ā ijaxār nhūm ixkrī htā pa ā inhmā mē akīnh xāj mē amā ixkapēr nē hā kagā anhýr o ixkrī. Kwa kēr ka mē Tirtūm kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Ja kaxyw na pre amnhī kôt mē awý ka prem hkôt amnhī xunhwý.

² Nē kēr ka mē amā amnhī to rax o akwýjē jakrenh prām o ri apa hkēt nē. Nē mē agryk tokyx anhýr kêt nē. Ām axpēn kām axukapri

pix o măn ri axpên kôt apa. Kê mēhō tee tanhmā ri mē ato htā ka mē kamā agryk tokyx anhÿr kêt nē. Ām mē amā ri axpên hkīnh pix o măn ri axpên kôt apa. ³Ra Tirtūm Karō kot mē pahkarō mā gĭx par jakamā te mē pahte ixkre tipxi kamā axpên kôt ri mē papa pyrāk. Jakamā kēr ka mē axpên to mex pix kukamā măn kêt ajamaxpēr o ri axpên kôt apa. Nē tām axpên nhīpēx. Jao ajamakētkati nē axāmnhīx ri axpên kôt ri apa ho apa. ⁴Te mē pahte ixkre tipxi kamā ri axpên kôt papa pyrāk jakamā mē pahpiitā mē pahkarō kamā Tirtūm Karōja hkrī ho hkrī. Jakamā kot puj mē nhÿrmā ma ō krī hwÿr api nē kamā mē pamex rāhā papa ho papa.

⁵Nē mē panhō Pahihtija ām pixii. Na pu prem pahpiitā amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr jao ra mē pahpē hkraa. Tā mē pahpē Kris kwÿ hā amnhī to amnhīrīt kaxyw na prem Tirtūm mā mē pahkrā kumrā. Ā mē panhīpēx anhÿr o axpên pyrāk o mē panhīpēx o pa anē.

⁶Nē Tirtūm haxwÿja ām pixii. Kēp mē pahpiitā mē panhīpēēxā maati na. Na hte mē pahpē hkrajē mā āhpumunh xā hkwÿ gō pu mē ŷ hā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa. Nhūm hte mē pahkarō kamā pa ho pa. Jakamā te mē pahte ixkre tipxi kamā ri axpên kôt papa pyrāk.

Kris kot ahpÿnhā tanhmā mē pahto mex to hā harēnh

Rōmān 12.3-8; Wam Korīt 12.1-12; Wam Pētre 4.10-11

⁷⁻⁸Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot Kris jarēnh kot:

Na pre mē kot kutā amnhī xunhwÿr xwÿnhjē pytār pa nē ma akupÿm kaxkwa hwÿr api.

Tā ari jar pika hkôt mē pahpē hkwÿjē mā tanhmā mē pahto paxihtÿx to ho pa. Na hte Krisja tanhmā mē pahte ahpÿnhā kām amnhī nhīpēx to ho papa kaxyw tanhmā mē pahto paxāhpumunh to. Kām hprām xā hkôt. ⁹Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot akupÿm kaxkwa hwÿr āpir ā harēnh. Ām tapxipix na pre ā pika hwÿr wrÿk nē akupÿm kaxkwa hwÿr āpir anē. Na pre ty nhūm mē haxā. Hāmri nhūm akupÿm htir nē kato nē ma akupÿm api. Tapxipix na pre ā amnhī nhīpēx anē. ¹⁰Tā akupÿm kaxkwa hwÿr āpir xwÿnhā na hte kaxkwa kamā nē pika hkôt amnhīm mēmoj piitā tanhmā ho ho hkrī. ¹¹Na pre ahpÿnhā tanhmā mē pahto mex to. Ahpÿnhā mē pahte tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho papa kaxyw na pre mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte krī piitā hwÿr pamrar nē ŷ hā hkrajē mā kapēr jarēnh o papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte krī pixi kamā Tirtūm nhÿ hā hkrajē jahkre ho ri mē hkôt papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte pahprī hā mē piitā mē kām tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to nē Jesus kôt amnhī xunhwÿr ā mē kām harēnh o papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahpē pastō kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahte mē kām Tirtūm kapēr ā kagā jarēnh o mē ahkre ho papa kaxyw mē paxunhwÿ.

¹²Ā kot puj mē pahpiitā ahpÿnhā Kris mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa anē. Kot puj mē ā mē hipēx anhÿr o ri papa nhūm mē pamar tÿx nē. Nē gaa nē mē pahpyrā nē Tirtūm mā amnhī nhīpēx mex o pa. Pu mē pahpiitā hkôt amnhī nhīpēx mex o papa. ¹³Nē gaa nē mē pahpiitā mē pahpē Tirtūm kra hā Jesus kot amnhī nhīpēx kôt omunh mex nē. Nē amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr tÿx nē. Jao te ra hkôt mē paxāptār mex pyrāk. Nē te kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx.

¹⁴Mēhprīrejaja na htem nhām hamaxpēr nē nhām hamaxpēr o pa. Te kōk xāpēr nē nhām mēmoj to mrar nē nhām mēmoj to mrar pyrāk. Nom kēr pu mē ho mē urāk kêt nē. Ām Kris kôt pix mā pajamaxpēr tÿx o papa. Jakamā nhūm mē tee ri mē pahte hkwÿm ri tanhmā amnhī tomnui to hprām xāj tanhmā mē pahto kaprÿ. Nom kēr pu mē mē mar kêt nē. Ām pakatāt kôt mē āptār kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx o papa. Jao Kris kôt axpên to paxihtÿx o papa. ¹⁵Tām axpên mā pakapēr nē pamā axpên kīnh o axpên mā paxēx kêt nē. Kwa kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhÿr o măn papa. Jao te mē pahkrā Kris kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx mex o mō.

¹⁶Nē mē panhī kamā tanhmā mē pakuteja piitā na hte mē pahkrā kamā mē pajamaxpēr xā hkôt axpên kôt ahpÿnhā tanhmā axpên to ajuta hto. Te ixkre pixi kamā mē pahte axpên kôt tanhmā axpên to ajuta hto ho ri papa pyrāk.

Kris kôt mē pahte amnhī nhīpēx nyw ā mē pamā karō

Korosē 3.5-11; Wam Pētre 4.7

¹⁷E kot paj Pahihti nhÿ hā mē amā mēmoj jarē nē nē mē amā ixkapēr kām ixihtÿx nē ka mē inhma. Nā kēr ka mē axte mē kēp Tirtūm kra hkēt xwÿnhjē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Na htem htÿx ri tanhmā hamaxpēr punuj to ho ri amnhī tomnui o pa. ¹⁸Jao Tirtūm mā hamaxpēr kêt nē pa. Kām hamaxpēr prām kêt kumrēx nē pa. Te mē kot omunh nē nhām hkrā pyrāk o amnhī nhīpēx. Rÿ te mēhō wa kot axpên kām gryk kām axpên nhīpēx pyrāk o hipēx. Jao

te kamāt kô kamā ri pa pyrà nè Tirtûm kot amnhî nhîpêx pumunh kêt nè pa. Jakamā koja mē nhîrmā kuri htîr tûm nè pa hkêt nè. ¹⁹ Na htem tanhmā amnhî tomnuj to htā amnhî kamā hpijaam kêt nè pa. Nē axpên kamā hpijaam kêt rāhā ho pa. Ām amnhî pix kukamā hamaxpêr nè tanhmā amnhî tomnuj to ho ri pa. ²⁰⁻²¹ Nom Jejus Krisja ā kot amnhî nhîpêx anhîr kêt. Mē kurom tām kot amnhî nhîpêx mex o pa xwînh nè tām kapêr o pa xwînh na. Na pa pre ma mē awîr mō nè ixprî hā mē amā ja hā harē ka prem inhma nè inhmar tîx nè. ²² Na pa pre mē amā:

—Kwa mē ri axte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nè. Ja na omnuj tîx. Na ka prem ā amnhî nhîpêx anē nè ajamaxpêr punuj pix o ri apa. Jao amnhî tomnuj rāhā nè. Tā kêt ka mē amnhî nè awîr hā mēnh pyrà nè axte ā amnhî tomnuj anhîr o ri apa hkêt nè.

²³ —Nē kêt ka mē axte mē ajamaxpêr tûm nè mē ate amnhî nhîpêx tûm kôt ri amnhî nhîpêx kêt nè. Nē mē ajamaxpêr nyw nè mē ate amnhî nhîpêx nyw kôt pix mā ri amnhî nhîpêx o ri apa. Te mē kot mē ē htûm kwrînh nè rēnh nè hpānhā nyw jagêx nè ri hā pata pyrà nè ām amnhî nhîpêx nyw kôt pix mē amnhî nhîpêx o ri apa. ²⁴ Mē ajamaxpêr nyw nè mē ate amnhî nhîpêx nywja axtem na. Te Tirtûm jamaxpêr nè kot amnhî nhîpêxta pyràk. Jakamā kwa kêt ka mē kām hprām xā hkôt pix mē tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri apa. Jao kām amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nē kapêr kôt ri amnhî nhîpêx. Anē.

Na pa pre ā mē amā ixkapêr anē. Tā kêt ka mē arî ixkapêr kôt pix mē amnhî nhîpêx. ²⁵ Mē pahpê Kris nhî jakamā te pahte ixkre htipxi kamā axpên kôt amnhî nhîpêx pyràk jakamā kwa mē axte axpên mē mēmoj to axêx kêt nè. Nē amarî axpên xô ri axpên mē mēmoj to axêx kêt nè. Ām tām axpên mē mēmoj jarēnh o ri apa.

²⁶ Nē kot kaj mē mēmoj tā agryk japêr. Rî mēhō kamā agryk rî amarî agryk japêr. Tā kêt ka ho ajapêx tokyx anē agryk japêj hkêt nè. Kêr kē kormā kamāt kêt ri ka akupîm tām akrā nhûm ja amā mex nè. ²⁷ Nom kot ka mē arî kamā agryk o ri apa nhûm mēkarōmnuti nhō pahi Satanastija ja hā mē apumu nè te mē ate amnhî tomnujta ā mē apynēnh pyràk o mē anhîpêx. Ka mē ra hkôt tanhmā amnhî tomnuj to. Ja pymaj kêt ka mē agryk japêj hkêt nè. Satanasti kām hprām xā hkôt ā amnhî nhîpêx anhîr kêt nè.

²⁸ Nē mē axāhkînh o mē apa xwînhjaja kêt ka mē axte mē kēp axāhkînh hkêt nè. Mēmoj tā apē nè hpānhā kaxpore jamî nè ho amnhîm awjaprô. Nē mē kēp amrakati xwînhjê mē mēmoj japrô o ri apa. Kêr ka

mē ate amnhî nhîpêx tûmta pānhā ā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx anhîr o ri apa.

²⁹ Nē kêt ka mē amā axpên kînh kamā tām axpên mē akapêr o ri apa. Nē akapêr mē agêt kām ri axpên mē akapêr kêt nè. Ām axpên mē akapêr mē aprî ho axpên mē akapêr. Nē mē amā axpên kînh nè mē amā axpên to mex pix prām xā tām axpên mē ri akapêr o ri apa.

³⁰ Tirtûm na pre mē pahwîr amnhî Karō rē nhûm mē pahpê hkra hā mē pahkarō mē agjê nè mē pakamā hkri ho hkri. Koja mē pakamā hkri ho hkri rāhā nhûm nhîrmā Tirtûm amnhî wîr mē pahto api pu mē kuri pahtîr tûm nè papa ho papa. Jakamā kwa kêt ka mē tanhmā amnhî tomnuj to ho amnhî kamā Tirtûm Karō mē hkaprî jagênh kêt nè. Nē kām hpijaam jagênh kêt nè. Koja mē pahte amnhî tomnuj ā mē pahpumu nè mē pahkaga hkêt tā tee ri ja hā mē pahpumu nè hkaprî nè. Jakamā kêt pu mē ām kām hprām xā hkôt pix mē tanhmā ri amnhî nhîpêx to ho ri papa.

³¹ Nē kêt ka mē axte ri axāhkurê ho ri apa hkêt nè. Nē agryk kām axpên mē tanhmā akapêr punuj to hkêt nè. Rî axpên japrî ho ri apa hkêt nè. Nē atîx ri axpên tā apêr o apikēnh kêt nè. Nē ri axpên tā mē kām axāmmēnh kêt nè. ³² Kêt mē ām axpên to mex pix nè axpên kām axukaprî ho ri apa. Nhûm mēhō tanhmā mē ato ka mē ām amnhî tā omu nè tanhmā ho hkêt nè tanhmā kot atoja ho ajamakêtkati kurê kumrêx. Tirtûm na pre Kris kukwak ri mē pahte amnhî tomnuj grānh pa nè axte kām hamaxpêr kêt nè. Tā kêt ka mē urāk nè mēhō kot tanhmā atomnuj tota tokyx ho ajamakêtkati nè axte kām ajamaxpêr kêt nè.

5

¹ Nē koja mēhō kām hkra japê nhûm amnhî tā omu nè hkînh nè. Hāmri nè nhîrmā hkra nè amnhî pyrà nè kām hapê nè. Ja pyrà nè Tirtûm kām mē pahpê hkwîjê japê jakamā kêt pu mē amnhî pyrà nè pamā pahkwîjê hkînh tîx o papa. ² Kris haxwîja kām mē pajapê jakamā na pre htyk o mē panē mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer pa. Kêp Tirtûm Kra htā amnhî mex pix kukamā hamaxpêr kêt nè ā mē panē amnhî nhîpêx anē. Tā ā kām mē pajapê anhîr jakamā nhûm Tirtûm ja hā omu nhûm ja kām mex nè. Te ho mē hkuxwa xā mex kuxwa pyràk. Jakamā kêt pu mē amnhî tā omu nè urāk nè pamā axpên kînh o axpên to mex o mēn ri papa.

Mē pahte amnhî tomnuj kaga hā kot mē pamā karō

Sikûn Korû 6.14-7.1; Korosê 3.16-17; Wam Juâw 1.5-10, 2.15

³ Nê mē pahpê Tirtūm kra jakamā kēr pu mē pahprō pix tănopxar o ri papa nê nhām mēnijê hō kamā pahpijaam kêt o ri papa hkêt nê.

Nê kēr pu mē amnhî pix kukamā pajamaxpêr kêt nê. Ām ja ho anhyr hkêt kumrêx. Mē pahpê Tirtūm kra kênâ kot pu kêt axtem nê ā amnhî nhîpêx anhyr o ri papa. Tirtūm krajaja na htem ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nê.

⁴ Nê määnên mē pakapêrja. Kēr pu mē ri tanhmā axpên mē pakapêr punuj to hkêt nê. Nê ri axpên japyr hkêt nê. Nê amnhî krâ hkôt pahtȳx ri tanhmā pakapêr to hkêt nê. Ām tām axpên mē pakapêr mex nê axpên mē Tirtūm mex o mex ā harênh o ri papa.

⁵ Nê Tirtūm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt xwýnhjaja nê axpên kām mē hpijaam kêt xwýnhjaja nê amnhî pix kukamā mē hamaxpêr o pa xwýnhjaja. Ā mē kot amnhî nhîpêx anhyr xwýnhjaja kêp Tirtūm mē Kris wa hkra hkêt. Na htem ā amnhî nhîpêx anhyrja gryk ā wa kām hamaxpêr kêt nê.

⁶ Nê koja nhýrmā mēhō mē awýr mō nê mē ate tanhmā amnhî tomnuj to prām xàj hêx rom amā kapêr nê mē amā:

—Kwa mon ka hte mē ixpyrā nê ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nê? Ja mex kênâ. Anê.

Koja ā mē amā kapêr anê ka mē ama nê ām ama. Ā mē kot amnhî nhîpêx anhyr xwýnhjaja koja Tirtūm nhýrmā ja hā mē homnuj tȳx kumrêx. ⁷ Jakamā kwa kēr ka mē ate ho mē kot amnhî nhîpêx pyrak pymaj mē hkôt ri apa hkêt nê. Kwarî ho kwarî.

Mē pahpe amnhî nhîpêx nyw jarênh

Juāw 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rōmān 13.12; Wam Tesarōn 5.5; Wam Juāw 1.5

⁸ Amnepēm kormā mē ate Tirtūm kôt amnhî xunhwýr kêt ri na ka prem te kamāt kō kamā ri apa pyrā nê atȳx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho ri apa. Tā ra Jejus kôt amnhî xunhwý hāmri nê te hirā kamā mē apa xwýnh pyrak. Jakamā kwa kēr ka mē hpānhā Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mē mām ri amnhî nhîpêx o apa. Ra mē apē hirā kamā mē apa xwýnh kênâ. ⁹ Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê tām amnhî nhîpêx mex nê tām akapêr o apa. ¹⁰ Jao Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mē amnhî nhîpêx o ri apa ¹¹⁻¹² nê te kamāt kō kamā ri mē pa xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrak o amnhî nhîpêx kêt nê. Ā mē kot amnhî nhîpêx anhyr xwýnhjaja na htem hpimxur pē tanhmā amnhî tomnuj tȳx to ho pa. Nom kot paj ixprî hā mē amā tanhmā mē kot amnhî tomnuj to hā mē harênh kêt nê. Kot pa mē amā harê nê ixpijaam tȳx nê. Ixte harênh mē xwýnhja omnuju. Tā kēr ka mē urāk nê ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nê. Ām mē noo mē tām ri amnhî nhîpêx o ri apa. ¹³ Mē kot ja hā

mē apumunh nê tee ri tanhmā kot amnhî tomnuj to hkukamā hamaxpêr kaxyw. Jao amnhî tomnuj kaga japêr. ¹⁴ Te mē kot kanê hpōk rax kām mēmoj piitā omunh mexta pyrak. Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot ja jarênh kot:

Mē amā Tirtūm prām kêt xwýnhjaja te ra mē atyk nê mē anhkwȳ pyrak.

Nê te kamāt kō kamā mē anhōt nê mē anhkwȳ pyrak.

Jakamā kwa te mē akrā hapōx nê kànhmā mē akrî pyrak o amnhî nhîpêx nê Tirtūm kôt amnhî xunhwý.

Kê Kris tanhmā mē akrā hto ka mē te myt kato nhūm mē ate arigro hā ri apa pyrak o amnhî nhîpêx. Anê.

Tirtūm krajaja kot tanhmā amnhî nhîpêx to hā mē kām karō

Korosê 4.5; Sikūn Ximotre 4.2

¹⁵ Nê kwa kēr ka mē amnhî pumunh mex o ri apa. Nê mē ri htýx ri mē kot amnhî nhîpêx xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê ām amnhî to mex pix o ri apa. ¹⁶ Na htem ra Kris ā mē pahtomnuj o pa pu mē pamex kêt nê ri papa. Tā nom kēr pu mē apkati mē arî Tirtūm mē tanhmā amnhî nhîpêx to ho papa mē panhūrêr kêt nê.

¹⁷ Nê ām Tirtūm pix mē amnhî jarênh o ri papa nê kām:

—Pa Tirtūm. Inhmā akôt pix mē amnhî nhîpêx prām jakamā kwa ixte amā mēmoj to anhyr kaxyw ixkrām ijamaxpêr mex jagjê nê ho amnhîrit mex pa tanhmā amā amnhî nhîpêx to ho ri ixpa.

Anhyr o amnhî to kuwý. Nom kēr pu mē pahtȳx ri pajamaxpêr kôt tanhmā kām amnhî nhîpêx to hkêt nê.

¹⁸ Nê kēr pu mē ri pahpipānh o papa hkêt nê. Kwarî ho kwarî. Kot puj mē ā amnhî nhîpêx anê nê te kagōxyhti kot amnhî tā mē pahkaxpre pyrak o mē panhîpêx pu mē tee ri pamā hkaga hprām kaprý. Te kot amnhîm mē pahō arîk pyrak o mē panhîpêx nhūm ja mex kêt nê. Na htem pipānh kām hamaxpêr mex kêt nê ām htýx ri tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa. Tā kēr pu mē ā amnhî nhîpêx anhyr hkêt nê ām Tirtūm Karō pix hkôt mām ri amnhî nhîpêx o ri papa.

¹⁹ Nê kēr pu mē axpên wýr akuprō nê pahkînh kām Tirtūm mē mex o mex ā harênh pē ho pagrêr o pahkrî. ²⁰ Nê mē pamex nê ri papa rý pahpunuj nê ri papa htā arî kām mex o mex ā harênh rāhā ho ri papa. Kêp Mēpanhîpêxā maati jakamā mē pahpê Pahihti Jejus Kris kwý hā pu mē kām mex ā harênh rāhā ho papa nê aa ho pajamakêtkati hkêt nê.

²¹ Nê kēr ka mē Kris ā apijaam rāhā o ri apa. Jao axpên kôt ajamaxpêr nê axpên kôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa.

Tanhmā mẽ hprō nẽ mẽ mjên kot axpên nhîpêx to hã mẽ kãm karō

Wam Korõt 11:3; Korosê 3.18-19; Wam Pêtre 3.1-7

²² Nẽ kër ka mẽ anijaja mẽ amjên ã apijaam o ri apa. Nẽ mẽ hamaxpêr mex ã mẽ omu nẽ mẽ hkôt ri amnhĩ nhîpêx o ri apa. Te mẽ ate Pahihti Kris kapêr kôt amnhĩ nhîpêx o ri apata pyrāk. ²³ Kris kêp mẽ pakamā ukaprĩ xwýnh nẽ kêp mẽ papytār xwýnh jakamā te kêp mẽ pahpiitā mẽ pahkrā pyrāk. Nẽ mẽ papajaja te mẽ pahpê i pyrāk. Jakamā na pu htem pahpê ija te mẽ pahkrā kot tanhmā hamaxpêr to xā hkôt amnhĩ nhîpêx o papaja pyrāk. Ja pyrā nẽ kër ka mẽ anijaja mẽ amjên jamaxpêr mex ã mẽ omu nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhîpêx mex nẽ. ²⁴ Mẽ pahpê Kris kwý jakamā na pu htem hkôt amnhĩ nhîpêx mex o ri papa. Ja pyrā nẽ kër ka mẽ amjên kôt amnhĩ nhîpêx mex o ri apa.

²⁵ Nẽ mẽ amyjaja. Kër ka mẽ amā aprō hã ma ho ri apa. Te ho Kris kot mẽ pahťa ma ho pata pyrāk. Na pre kãm mẽ pajapê xāj amnhĩ grōnh kôt mẽ pahwýr wrý nẽ mẽ panê ty. Tã kër ka mẽ urāk nẽ ã amā aprō hã ma ho apa anê. ²⁶ Na pre Kris kãm mẽ pajapê xāj mẽ pahte amnhĩ tomnuj pẽ mẽ pahpytā. Te mēhō my kãm mēhō ni hkĩnh nẽ mēmoj punuj pẽ utār nẽ ho hprōta pyrāk. Nhũm te mẽ kot axpên mã wa rer kaxyw nhũm nija ma gōx mã htem nẽ wýr nẽ amnhĩ to mex nhũm mẽ kot axpên kaxyw wa ho mexta pyrāk. Hāmri nẽ te ra axpên mã wa rer nhũm wa kot axpên kôt pa ho pata pyrāk.

Ja pyrā nẽ na pre Jejus kãm mẽ pajapê nẽ kãm amnhĩ kuri mẽ papa ho mẽ papa hprām xāj mẽ pahwýr wrý nẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pẽ mẽ pahpytā nẽ mẽ pamā Tirtũm kapêr jarēnh o pa. Tã mẽ pahpê hkrajaja na pu htem kapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhîpêx o papa ho amnhĩ tomnuj kaga. Te gōx kãm mẽ paxwýr nẽ mẽ pahte amnhĩ nẽ amnhĩ grā htyk kuhōnh par pyrāk. Jao Tirtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhîpêx o ri papa. Te ra paxwýr nẽ amnhĩ nẽ tanhmā mẽ pahte amnhĩ tomnuj to grānh par pyrāk. Nẽ te mjên mã xwýnh wýr nẽ amnhĩ to mex pyrāk.

²⁷ ã mẽ pahte amnhĩ nhîpêx anhýr jakamā te mẽ pamex nẽ ri papa pyrāk. Hāmri nhũm Krisja ja hã mẽ pahpumu nẽ kãm mẽ pajapê htyx nẽ. Jakamā koja nhýrmā akupýn wrý nẽ ma akupým amnhĩ kôt mẽ pahto api pu mẽ kuri pa hũr tũm nẽ papa ho apa.

²⁸ Nẽ xā mẽ amyjaja mẽ amā amnhĩ japêê? Nà mẽ amā amnhĩ japê ho na ka htem amā amnhĩ tã ma ho apa. Tã kër ka mẽ aprō nhîpêx o te ka amā amnhĩ tã mata pyrāk. Jao tãm mẽ hipêx o ri apa. Te war apixire nẽ war apa pyrāk o wa axpên nhîpêx. Kot kaj mẽ tanhmā hipêx to nẽ te ate amnhĩ nhĩ tanhmā hipêx to pyrāk. ²⁹⁻³⁰ Na htem amnhĩ

nhĩ ho mex pix o pa nẽ kamā gryk kêt nẽ. Nẽ kãm prām nẽ apku. Nẽ kãm kôr nẽ ixkō. Nẽ nhýhýnh ã nẽ amnhĩ kane. Na pu htem ã amnhĩ to mex o ri papa anê. Ja pyrā nẽ te mẽ pahpê Kris nhĩ pyrāk jakamā na hte mẽ pahto mex o pa. Te mẽ pamā mẽ papa mẽ pahte amnhĩ nhĩ hã mata pyrāk. ³¹ Tirtũm kapêr ã kagā htũm kot ja jarēnh kot:

Koja mẽmyjê hō hprō kaxyw hāmri nẽ hipêêx ã nẽ katorxā wa ōrkwý kaga nẽ ãm hprō kôt pix mã hpānhā ri pa ho pa. Te wa tipxi nẽ ri pa pyrāk o wa axpên nhîpêx o pa. Anê.

³² Na pre Tirtũm ã ja jarēnh anê. Kapêrja mex tã amnepê mã mẽ pa xwýnhaja na prem hprĩ hã mar týx kêt nẽ. Na prem htyx mẽ mjên kot tanhmā mẽ hprō nhîpêx to pix ã hkamnhĩx no ãm ja pix kêt. Māānēn te mẽ pahpê Kris nhĩ pyrā nẽ tãm mẽ pahte amnhĩ nhîpêx nẽ axpên nhîpêx o papa hã ã mẽ pajarēnh kot anhýr. Te ixkre tipxi kamā mẽ pahte Kris kôt mẽ papa pyrāk o ã mẽ pajarēnh anê.

³³ Jakamā kwa kër ka mẽ amyjaja mẽ amā mẽ aprō japê ho ri apa. Te ka amā amnhĩ tã ma pyrāk o mẽ hipêx. Jao tãm mẽ hipêx. Nẽ mẽ anijaja kër ka mẽ ajaxwýja mẽ amjên ã apijaam o ri apa.

6

Mẽ hkrajaja kot tanhmā hipêêx ã nẽ katorxā nhîpêx to hã mẽ kãm karō

Korosê 3.20-21

¹ Nẽ mẽ apê mẽ hkrajaja kër ka mẽ anhîpêêx ã nẽ mẽ akatorxā wa kapêr ma nẽ hã ano htyx nẽ wa hkôt ri amnhĩ nhîpêx rāhā ho ri apa. Mẽ amā Pahihti Kris kôt amnhĩ nhîpêx prām xāj ã amnhĩ nhîpêx anhýr o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhîpêx anhýrja o amnhĩ nhîpêx mex o ri apa. ²⁻³ Tirtũm kapêr ã kagā htũm kot ja jarēnh kot:

Kër ka mẽ anhîpêêx ã nẽ mẽ akatorxā wa kapêr ma nẽ wa hkôt ri amnhĩ nhîpêx.

Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhîpêx anê nẽ amex nẽ kritpēm atĩr nẽ ri apa ry nẽ. Anhýr jakamā kot kaj mẽ amā kritpēm atĩr nẽ ri apa hprām hã kër ka mẽ ã amnhĩ nhîpêx anhýr o ri apa. Kormā mẽ aprĩre htā ã amnhĩ nhîpêx anê. E kër ka mẽ ã mẽ anhîpêêx ã nẽ mẽ akatorxā nhîpêx anhýr o ri apa.

⁴ Nẽ mẽ apê mẽ hipêêx ã nẽ mẽ katorxā kër ka mẽ akrajê gryk kaxyw mẽ kãm apêr o apikēnh hkêt nẽ. Tãm mẽ kãm akapêr nẽ Pahihti Jejus kapêr o mẽ ahkre ho ri apa. E kër ka mẽ ã akrajê nhîpêx anhýr o ri apa.

Mẽ pahte mẽ panhō patrāw kapêr kôt amnhĩ nhîpêx ã mẽ pamā karō

Korosê 3.22-4.1; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10; Wam Pêtre 2.18-25

⁵ Nê mê ate mê kām mê axâpênh o mê apa xwýnhjaja kêr ka mê anhô patrâw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Te mê ate Kris kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyrâk. Jao mê hã apijaàm rãhã nê. ⁶ Nom kêr ka mê âm mê noo mã pix mã ri mê kām axâpênh mex kêt nê. Määnên mê wa kre kamã mê kām axâpênh mex rãhã nê. Ja na Tirtüm kām hprâm. Mê apê Tirtüm Kra Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa xwýnh jakamã kêr ka mê anhô patrâw mã axâpênh mex o ri apa. ⁷ Nê mê akînh kām mê kām axâpênh mex nê. Te mê ate Pahihti mã akînh kām tanhmã kām amnhî nhîpêx to pyrã nê mê kām tãm amnhî nhîpêx pê axâpênh mex o ri apa. ⁸ Kot puj mê amnhî kaxyw Tirtüm mã pajamxpêr pê pahkînh kām tãm amnhî nhîpêx o ri papa nhũm Pahihti ja hã mê pahpumu nê nhýrmã ja hã mê pahto mex rax nê. Mê pahpê hkrájê piitã. Mê pahte mê kām paxâpênh xwýnhjaja nê amnhî mã mê paxâpênh xwýnhjaja nhũm nhýrmã mê pahpiitã mê pahte tãm amnhî nhîpêx xwýnhjê ho mex rax nê.

Mêo patrâwjaja kot tanhmã kām mê âpênh xwýnhjê nhîpêx to

Korosê 4.1

⁹ Nê mê apê mê ô patrâwjaja kêr ka mê amã mê âpênh xwýnhjê ho mex nê mê âpênh ã mê kām axâkjêr o ri apa hkêt nê. Tãm mê hipêx. Kaxkwa kamã mê panhõ Pahi Maatija mãânên kêp mê ô Pahi Maati jakamã ã mê hipêx mex anhýr o apa. Tãm na kām mê pahpiitã mê pajapê ho xxpên pyrâk. E kêr ka mê ã mê hipêx anhýr o ri apa.

Tanhmã mê pahte Satanasti kutã amnhî to htýx to hã mê pamã karô

Römân 16.20; Sikûn Korût 10.3-5; Wam Tesarôn 5.8-11; Xiakre 4.7; Wam Pêtre 5.8-11

¹⁰ E kot paj hpãnh tanhmã mê pahte mêkarômnuti nhõ pahi Satanasti kutã amnhî to htýx to jarê ka mê inhma. Kêr ka mê Pahihti nhý hã kutã amnhî to htýx rãhã nê apa. Ate tanhmã amnhî tomnuj to hprâm xaj tanhmã kot ato htã ka Tirtüm xihýtýx o anhõpinh xã kaxwýnh kām kutã amnhî to htýx nê. Rý koja ate mêmey mex o anhýr nê tanhmã ato ka mê amnhî tã hamaxpêr ã omu nê âm omu nê arî Tirtüm xihýtýx nhý hã tãm ajamxpêr mex rãhã ho ri apa. ¹¹ Na hte pôristijaja pijapu kaxyw hãmri nê amnhî nê kãx o mê ê jagjê nhũm mê tee ri kām mê hkamnhwýr prãm hkapyrý. Tã ja pyrã nê koja Satanasti mê ate kapêr kôt tanhmã amnhî nhîpêx to hprãm xaj tanhmã mê ato ka mê amnhî tã hamaxpêr ã omu hãmri nê Tirtüm xihýtýx nhý hã kutã amnhî to htýx nê. Jao mê ate amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx nê mê ajamxpêr nyw pix o ajamxpêr. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê

nhũm Satanasti tee ri tanhmã kām mê ato hprãm hkapyrý.

¹² Mê pahpê Tirtüm kra jakamã mê kot mê pakutã amnhî xunhwýr xwýnh maatiijaja axtem na mê. Mê kêp mêkarômnuti jakamã mê pahkînhã mê i hkêt. Âm mê hkarô kaxkrit pix na mê. Na htem kôk kôt tanhmã amnhî tomnuj týx to ho pa. Nê mê hihtýx. Na htem arî jar pika ja kamã mê kêp Tirtüm kra hkêt xwýnhjê ho amnhîptã nhũm htem mê hkôt ri htýx tanhmã ri amnhî tomnuj týx to ho pa. Nom amnhî tã mê omunh kêt nê. ¹³ Jakamã kwa kêr ka mê Tirtüm kot mê akarô mã amnhî Karô jagjênh xwýnhnta kôt pix mã amnhî nhîpêx o apa. Jao mê ate amnhî nhîpêx nyw kôt pix mã mãn ri mê amnhî nhîpêx. Kêr kê mêkarômnuti tee ri kām tanhmã mê ato hprãm kaprý ka mê arî Tirtüm Karô xihýtýx nhý hã kutã amnhî to htýx rãhã ho apa.

¹⁴ Jakamã kwa kêr ka mê axkām ajamak rom nê te ho sôrdat kot pijapu kaxyw ã jagjênh pyrâk o amnhî nhîpêx. Na htem amnhî nê môx kã ho mê ê jagjê nê mê hpre xã ho amnhî pre hpa. Nê hipý kãx o mê hinô kã jagjê. Hãmri nê rî kormã ma mê kām mê hkurê xwýnhjê kutã mra nê axpu. No mê kajaja kêr ka mê kurom amnhî krãm Tirtüm kapêr jaxâr týx nê hkôt pix mã ri ajamxpêr rãhã ho ri apa. Nê hkôt ri amnhî nhîpêx mex nê. Jao te sôrdat pijapu kaxyw kot amnhî nhîpêxta pyrâk.

¹⁵ Na hte sôrdatjaja hpar kã jagjê nê aa hopôx kêt nê. Âm rãhã gör nê hikwý. Jao ra mê kutã pijapu kaxyw amnhî grõnh rãhã gör nê hikwý. Tã kêr ka mê ma mê kām jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o apa kaxyw nê sôrdat pyrã nê amnhî grõnh kôt ma mê hwýr apa nê amnhî kamã akahak kêt nê.

¹⁶ Nê sôrdatjaja na htem amnhî nê amnâr xã hã kãx po jamý nê ho kuhê nhũm mê tee ri kām mê hkamnhwýr prãm kaprý. Ja pyrã nê koja Satanasti tanhmã mê ato ka mê Tirtüm kêp mê anhõ pahi hã hihtýx o kot Satanasti jakrenhja mã ajamxpêr kurê kumrêx nê âm hkôt pix mã amnhî nhîpêx. Na hte Satanasti te kot mê pahwýr krur rênh pyrâk o mê panhîpêx. Jao xatã mê pahte Tirtüm kaga hprãm xaj tanhmã mê pahto. Nê mê pahte Tirtüm mã tanhmã amnhî nhîpêx to pymaj xatã tanhmã mê pahto kaprý. Pu mê amnhî tã omu hãmri nê Tirtüm Karô xihýtýx nhý hã Tirtüm kôt pix mã amnhî nhîpêx.

¹⁷ Nê na hte sôrdatjaja kãx o mê hkrãjapap jagjê nê pijapu kaxyw mê kutã mra nhũm mê tee ri mê hkrã jayr prãm kaprý. Ja pyrã nê kêr ka mê amnhî kaxyw Tirtüm kôt pix mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Nê ra kot mê ato hkra mã ajamxpêr rãhã nê. Kê

Satanasti tee ri kām mẽ akrā kamā mẽ amā mẽ ajamaxpēr punuj jagjēnh prām hkaprý.

Ně sôrdatjaja na htem mẽ kutā wapo jamý nē ho kuhē. Nom mẽ papajaja mẽ panhō wapoja na axtem kēp Tirtüm kapēr. Na hte Tirtüm Karō mẽ pahkrā kamā kapēr o amnhîrît pu htem pix mã pajamaxpēr o papa nhüm Satanasti tee ri kām mẽ pahkrām mẽ pajamaxpēr punuj jagjēnh prām kaprý. Te mẽ papijapu nhüm mẽ pahte amnhî nē ho pakrihkrit pyrāk o hipêx.

¹⁸ ã Satanasti pê mẽ pahte amnhî nē amnhî nhîpêx kot anhýr. Jakamā kēr pu mẽ amnhî to Tirtüm pix wýr o ri papa kē Satanasti kutā mẽ pahto paxihtýx pu mẽ hkôt tanhmā amnhî tomnuj to hkêt nē.

Ně kēr pu mẽ mẽmoj to anhýr kaxyw nē ra Tirtüm Karō nhý hā amnhî to Tirtüm wý. Ně kām amnhî jarēnh rāhā ho papa nē aa ja ho pajamakêtkati hkêt nē. Ně Tirtüm krajē piitā mẽ ho hwýr rāhā ho ri papa.

¹⁹ Ně kwa kēr ka mẽ määnēn ixto Tirtüm wýr rāhā nē. Kot tanhmā ixto nhüm ixamnhîx ixte mẽ kām kapēr jarēnh mex o ri mẽ hkôt ixpa kaxyw. Mě kot ja hā tanhmā ixto htā pa arî ixamnhîx mẽ kām harēnh mex o ri mẽ hkôt ixpa. Ně ixprî hā mẽ kām Jejus kot tanhmā mẽ panē amnhî nhîpêx to hā harē. Kormā mẽ kot hprî hā ja mar mex kêt.

²⁰ Tā ixte mẽ kām ja jarēnh kaxyw na pre Tirtüm mẽ hwýr inhmē nhüm prem hā ijaxā pa arî mẽ hagjēnh xā kamā ixkrî ho ixkrî. Jakamā kwa mẽ ixto Tirtüm wý kē tanhmā ixto ixihtýx to pa arî mẽ kām kapēr jarēnh o ixkrî. Ja na Tirtüm kām hprām nē ijaxwýja inhmā ja prām.

Kagà jatur xà

Korosē 4.7-8

²¹ Ně ot pa mẽ awýr Xikitre mẽ. Kot paj mẽ amā kagàja nhîpêx pa nē kām kugō nhüm kupy nē ma mẽ awýr o mō. Hāmri nē mẽ awýr o pōj nē mẽ amā kugō nē mẽ amā tanhmā ijarēnh to ka mẽ ijarēnh ma nē akînh nē. Xikitre na hte Pahihti mã tanhmā amnhî nhîpêx mex to o pa. Kris kôt mẽ pahtō na. Ně inhmā hapêê. ²² Tā ot pa mẽ awýr kumē. Kē mẽ awýr pōj nē mẽ amā ijarē ka mẽ kam ama nē akupým tām akrā nē tee ri ixkukamā ajamaxpēr kêt nē. ²³ E ixkrāmnhwýjaja. Kē Mēpahpām Tirtüm mẽ Pahihti Jejus Krisja wa tanhmā mẽ akrā hto ka mẽ ajamakêtkati nē axamnhîx ri apa. Ně mẽ amā axpēn kînh o ri axpēn kôt apa. Ně mẽ apiitā wa hkôt ajamaxpēr mex o ri apa. ²⁴ E mẽ amā mẽ panhō Pahihti Jejus Kris kînh rāhā ho apa xwýnhjaja. Kē Tirtüm mẽ ato mex nē mẽmoj to mẽ akutā nojarêt rāhā ho pa.

Tā ãm ja pix na hapêx. Ixpē Pawre na pa mẽ awýr kagàja nhîpêx nē kumē.

Piripos

Pawre kot Piripos kamã Jesus kôt hkwyjê hwyr kagã në mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx. Jesus nhÿ hã mē ahkre o mē pa xwýnhjê hō na pre. Na pre Jesus ã mē kãm hkurê xwýnhjaja unē nē ma krî pē Rôm wýr kumē nē kamã haxã nhūm mē hagjênh xã kamã hkrî ho hkrî. Tã nhūm arî hkrî rãhã Piripos kamã Jesus kôt hkwyjê hwyr kagãja nhîpêx nē kumē. Na prem Pawre jarênh ma nē kãm ukapri nē. Jakamã axpên kaxyw kãxpore hkwy ho akuprō nē hwyr kumē. Hãmri nhūm omu nē hkînh nē amnhî tã kagãja nhîpêx nē kamã mē kãm amnhî jarê nē mē hwyr kumē. Kot amnhî xã htýx kamã hamak o hkrî htã arî hwyr mē mrar xwýnhjê mã Tirtüm kapêr jarênh rãhã ho hkrî hã amnhî jarê. Nē kãm Jesus kot amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx o pa hprãm ã amnhî jarê. Nē kãm Jesus jamaxpêr kôt pix mã hamaxpêr prãm ã amnhî jarê. Æ na pre Pawre kagãja kamã mē kãm amnhî jarênh anê. Nē mē kãm:

¹ Pa Piripos kamã Jesus Kris kôt ixkwýjaja. Xã mē amex na ka mē apa? E ixpê Pawre na pa mē amã kagãja nhîpêx nē kamã mē amã amnhî jarê nē mē awýr kumē. Nhūm Ximotre haxwýja kãm ja mex nē. Wa ixpê Jesus mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho wa ixa xwýnh jakamã na pa wa mē awýr hipêx nē kumē. Mē ate Tirtüm kapêr o mē ajahkre xwýnhjê hwyr nē mē kãm mē ate tanhmã amnhî to xwýnhjê hwyr nē mē ate mē mar o akri xwýnhjê hwyr. Mē apê Kris kôt wa ixtō nē wa ixtōxjê ho xipimràatã mē awýr hipêx nē kumē. ² E kê Mëpanhîpêxã maati Tirtüm mē Pahihti Jesus Kris wa mëmoj to mē akutã nojarêr rãhã nē ka mē axãmnhîx ri ajamakêtkati nē ri apa ho apa.

Pawre kot Piripos nhō xwýnhjê ho Tirtüm wýr ã harênh

Epes 1.15-19; Korosê 1.9-12

³ Na pa hte xatã mē amã ijamaxpêr o ixkrî nē mē panhō Tirtüm kot tanhmã mē ato mex toja pa kãm ijamaxpêr nē ixkînh nē ixkrî. ⁴ Nē Tirtüm mã mē ajarênh nē mē ato kuwý. Ixkînh kãm mē ato kuwý.

⁵ Wam ixte mē awýr inhmōrta ã na pa pre mē amã Jesus kot mē panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mē akôt ixa. Ka prem inhma nē hkôt amnhî xunhwýr týx nē hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Jakamã inhmã axpên kaxyw ri kãxpore hkwy nhō o apa. Te ham mē ate ixwýr mênhta pyrãk pa pre mē akukwak ri amnhîm ho ixujaprôr o ri ixa pē nhãm ri mē kãm Jesus jarênh o ri mē hkôt ixa. Na pa hte arî jam ijamaxpêr rãhã ho

ixkînh nē ixkrî. Nē Tirtüm mã mē ate ixtō mex ã kãm mē ajarênh o ixkrî.

⁶ Nē na pa pre ma mē awýr mō nē mē amã Jesus jarê ka prem inhma nē hkôt amnhî xunhwýr nhūm Tirtüm ja hã mē apumunh mex nē. Hãmri nē mē ate hkôt amnhî to htýx kaxyw tanhmã mē ato mē axihtýx to. Tã koja arî mē ato mē axihtýx rãhã nhūm Jesus Kris nhÿrmã akupýn mē pahwýr wrý. Koja ã mē ato mex anê. ⁷ Na hte tanhmã ixtō mex tota pyrã nē tanhmã mē ato mex to ho pa nē mē akutã nojarêr rãhã ho pa.

Nē kormã mē kot ijaxãr kêt ri pa pre ma mē piitã mē kãm Jesus jarênh o ri ixa. Nē ãm hãmri mē kãm harê. Mē kot mar nē hkôt amnhî xunhwýr týx kaxyw pa pre mē hkôt harênh rãhã ho ri ixa. Ka prem ja kaxyw inhma kãxpore hkwy gō pa pre ho amnhîm ixujaprôr pē mē hkôt ri mē kãm harênh o ri ixa. Tã nhūm prem jar Rôm kamã ijaxã pa arî ixkrî htã ka mē axte ixwýr hkwy mē. Jakamã na pa hte mē amã ijamaxpêr rãhã ho ixkrî nē inhmã mē akînh týx nē. ⁸ Te Jesus Kris kãm mē ajapê htýx pyrãk. Tirtüm kot ja hã ixpumunh mex.

⁹⁻¹⁰ Na pa hte mē ato kuwý nē kãm:

—Pa Tirtüm. E Piripos nhō xwýnhjê pumu. Na mē ra kãm axpên kînh o axpên kôt pa. Kwa tanhmã mē hipêx to kê mē arî kãm axpên kînh týx pix nē. Jao axpên to mex rãhã ho pa. Nē tanhmã mē hkrã hto kê mē amnhî krãm akapêr jaxãr týx nē. Jao tãm amnhî nhîpêx mex nē hamaxpêr mex o ri pa. Nom kormã mē kot ja pumunh tohtuj anhÿr. Tã kêr ka tanhmã mē ho kê mē ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã Jesus Kris akupýn mē ixwýr wrý.

Anhÿr pa hte mē ato hwyr o ixa. ¹¹ Nã koja Jesus Kris mē akaxwýnh kãm mē ato mē axihtýx ka mē ý hã axihtýx pē tãm ri amnhî nhîpêx nē tãm axpên nhîpêx o ri axpên kôt apa. Nhūm mē piitã ja hã mē apumu nē axpên mã Tirtüm mex o mex ã harê.

Pawre kãm Kris kôt amnhî nhîpêx prãm ã harênh

Atre 28.30-31; Epes 6.19-20; Sikün Ximotre 2.9

¹² E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Kot paj mē amã tanhmã amnhî jarênh to ka mē inhma. Na prem ra Jesus ã ixtomnuj týx nē hã ijaxã pa amnhî xã htýx kamã ijamak o ixkrî. Nom mē kot ã inhîpêx anhÿr tã pa hte arî ixkrî xã kamã mē kãm Jesus jarênh o ixkrî. Jakamã na mē ra ohtō nē tanhmã kot mē panê amnhî nhîpêx to hã harênh ma. ¹³ Pôristi kot inhîhkô hã ixtãnopxar xwýnhjê mē ixwýr mē mrar xwýnh piitã ixte Kris kapêr jahkre ho ixa pix ã mē kot ijaxãr ã ijarênh ma. ¹⁴ Nē jar Kris kôt mē pahotō nē mē pahotōxjaja haxwýja ijarênh ma nē ohtō nē ixpyrã nē Kris nhÿ hã amnhî to htýx nē arî hkwyjê mã kapêr jarênh rãhã ho pa. Ixpyrã nē kãm mē

¹ Nê ra mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr jakamâ pu mê tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr o pahkaprî nê ri papa hkêt nê. Âm kâm mê pajapêja mâ pajamaxpêr rāhā ho pahkīnh nê pajamakêtkati nê ri papa. Nhūm Karō mê pahkarō mā agjê nê mê pahto mex nê mēmoj to mê pakutā nojarēt o ri mê pakamā pa. ² Tā kēr ka mê axpēn mar mex nê mēmoj tā axpēn mā axākjêr o ri apa hkêt nê. Te ri ixkre pixi kamā mê atipxi nê axpēn kôt amnhî nhîpêx pyrāk. Nê Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mā ajamaxpêr o ri apa. Nê mê amā axpēn kīnh o ri apa. Kot kaj mê ā amnhî nhîpêx anê pa ja hā mê apumu rý hā mê ajarēnh ma nê ixkīnh týx kumrêx.

³ Nê kwa kêr ka mê axpēn pumu nê ā ajamaxpêr anhyr kêt nê. Mê ajamaxpêr o:

—Tk. Kot pa ri tanhmā jahti ho ajuta hto ho ixa hkêt nê. Ixte amnhî to rax o hakrenh kēnā kot pa hkêt ri ho ajuta. Kê tām mān tanhmā ixto ajuta hto.

Anhyr o ajamaxpêr kêt nê. Kêt nhýri mēhō pumu nhūm tanhmā kute ka hā omu nê ajamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Kwa tanhmā kot pa we ho ajuta htoo?

Anhyr o ajamaxpêr hāmri nê ajamaxpêr xā hkôt tanhmā ho ajuta hto.

⁴ Jao Jejus pyrā nê mēmoj to axpēn kutā anojarēt o ri apa. No ri amnhî pix kukamā ajamaxpêr o apa hkêt nê. ⁵ Kêr pu mê te Jejus tanhmā hamaxpêr toja pyrāk o pajamaxpêr o ri papa.

⁶ Kêp Tirtūm Kra kumrêx jakamā te urāk tā xā na pre ja hā amnhî pumu nê amnhî pix kukamā ā hamaxpêr anê nê hamaxpêr o:

Te ixte Tirtūm pyrāk jakamā mēmoj piitā inhō na. Jakamā kot paj jar kaxkwa kamā inhmex nê ixkīnh nê ixa ho ixa nê aa rer nê nhýhým inhmōr kêt kumrêx. Anhyr o na pre hamaxpêr? Nā na pre ā hamaxpêr anhyr kêt nê.

⁷⁻⁸ Kām mê pajapê xāj na pre kaxkwa kamā mēmoj mex piitā rer pa nê man mê pahwýr wrý nê mê pahpyrā nê i ho katorxā nhōhy rūm kato.

Kêp mê panhō Pahihti htā te kêp mê panhō nê te kot amnhî to grire pyrāk o amnhî nhîpêx o ri pa.

Nê Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx o pa.

Nê ām kôt pix mā amnhî nhîpêx o pa rāhā nhūm prem kupī nhūm arī mê kām xa nê tanhmā amnhî tā mēhō hto hkêt nê.

Na prem hipêx kati nê. Te kêp mê kot amnhî tomnuj týx xwýnhjê nhîpêx pyrāk o hipêx nê pī kahpa hā kunhō nê kupī.

Tā no nhūm mê kêp tanhmā amnhimnuj to hkêt nê arī mê kām xa. Mê panê na pre ā amnhî nhîpêx anê.

⁹ Hāmri nhūm Tirtūm ā kot amnhî nhîpêx anhyr ā omu nê akupým ho htír nê akupým amnhî wýr ho api.

Nê mex o mex ā harê.

Nê kot nhýrmā mê pahpiitā mê pahto amnhîptār kaxyw mê pakaxyw ām.

¹⁰ Jakamā kot puj mê nhýrmā pahpiitā Jejus kutā pahkōnkrā ho rōrōk nê pahkrī hpa nê kax pēê kām mex o mex ā harê.

Mê pahpiitā. Kaxkwa kamā mê pa xwýnhjaja nê pika piitā hkôt mê papa xwýnhjaja.

Nê mê htyk xwýnh piitā koja mê akupýn htír pu mê pahpimrāatā Jejus kutā pahkōnkrā ho parōrōk nê pahkrī hpa nê kām mex o mex ā harê.

¹¹ Nê kām:

Pa Pahihti Jejus. Nā ām hāmri na apê mê inhō Pahi Maati hā apyxi mex na ka.

Jakamā mê ixtō kot paj mēmoj tā tanhmā amā karō hto? Nā kot paj mê ixtō ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nê. Anê.

Kot puj mê nhýrmā ā Jejus mā pakapêr anê. Jao māānēn Tirtūm hihtýx o hihtýx nê āhpumunh o āhpumunh ā omu. Nê mex o mex ā omu.

Te mê pahpê kanhêti pyrāk ā mê pajarēnh Matêwre 5.14-16

¹²⁻¹³ Tā kwa ixkrāmnhwýjaja. Inhmā mê akīnh. Kwa kêr ka mê arī Tirtūm kôt amnhî nhîpêx mex rāhā nê. Te ixte mê akamā ixpare ri mê ate amnhî nhîpêx mexta pyrāk o ixwakre kamā amnhî nhîpêx mex o ri apa. Na pre ra Tirtūm mê panê mê pahte amnhî tomnuj rē nê tanhmā mê pahto pu mê ý hā kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri papa. Jakamā kwa kêr pu mê axte tanhmā amnhî tomnuj to ho papa hkêt nê. Nê mê pahte Tirtūm kapêr kwým ri amnhî nhîpêx pymaj ām hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri papa.

¹⁴ Nê kêr ka mê mēmoj to anhyr kaxyw nê agryk kām tanhmā ri ho hkêt nê. Nê mēmoj tā axāpēnh kaxyw nê ri hā axpēn mā akapêr kati kamā ho anhyr kêt nê. ¹⁵⁻¹⁶ Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na htem ā amnhî nhîpêx anhyr o pa. No kêt mê kajaja. Mê ate mê hkôt apa htā kêr ka mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê kurom mê apê Tirtūm kra jakamā kêr ka mê hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri apa. Nê tanhmā amnhî tomnuj to rý tanhmā ajamaxpêr punuj to hkêt nê. Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja te ri kamāt kō kamā ri mê kêp āhkīnh o ri mê pa xwýnhjê kot amnhî nhîpêx pyrāk. Tā kot kaj mê hkôt tām ri amnhî nhîpêx o apa nê te ate kanhêti ja kamāt kō kamā hirā ho harir pyrāk o amnhî nhîpêx. Jao mê kām Tirtūm kapêr jarēnh o ri mê hkôt apa. Mê kot amar nê apyrā nê nhýrmā kuri htír tūm nê pa ho pa kaxyw. Kot kaj mê ā amnhî nhîpêx anê nhūm nhýrmā Jejus Kris akupýn mê pahwýr wrýk ā arīgrota

ã pa mẽ apumu nõ ixkĩnh nõ. Nẽ ixkĩnh kãm Jesus mã mẽ ajarẽ nõ kãm mẽ ajarẽnh o:

—Kwa Pahihti. E jajẽ pumu. Na pa pre mẽ kãm akapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt ixpa nhũm mẽ inhmar tỳx nõ mẽ akapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Jakamã na pa pre mẽ kãm akapẽr jarẽnh kaprỹ hkết nõ.

Anhỹr o kãm mẽ ajarẽ. ¹⁷ Na pa pre mẽ akõt mẽ amã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri ixpa ka prem inhma nõ hkõt amnhĩ xunhwỹ. Jakamã te ixte Tĩrtũm mã mẽ ato ixkĩnh xã nõ kãm mẽ anhõr pyràk.

Nẽ koja jar Rõm nhõ pahihtija tanhmã ixto hkết pajẽr. Rỹ tanhmã ixto. Nom kwãr mẽ mãmri tanhmã kãm ixto hprãm xã hkõt tanhmã ixto rỹ xipĩ. Koja mẽ ã ixte mẽ anhĩpẽx anhỹr ã xipĩ pa ixkĩnh nõ. Nẽ tanhmã ijamaxpẽr to hkết kãm ty. Jakamã na pa ra ã mẽ kot inhĩpẽx anhỹrja kukamã mẽ amã amnhĩ kĩnh ã amnhĩ jarẽ ka mẽ inhma. ¹⁸ Tã kẽr ka mẽ ixpyrà nõ ajaxwỹja ixtã akĩnh nõ apa.

Ximotre mẽ Eparoxit wa harẽnh

¹⁹ Nẽ koja Pahihti Jesus kãm ja prãm hã kot paj mã mẽ awỹr Ximotre mẽ nhũm mã mẽ awỹr mỗ nõ ri mẽ akõt pa mẽ tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpẽx to hã mẽ apumu. Hãmri nõ man akupỹn ixwỹr mỗ nõ inhma mẽ ajarẽ pa mẽ ajarẽnh mã mẽ ixkĩnh nõ tee ri mẽ akukamã ijamaxpẽr o ixkrĩ hkết nõ. ãm tãm mẽ akukamã ijamaxpẽr o ixkrĩ. ²⁰ Ximotre tapxipix na ixpyrà nõ kãm mẽ akĩnh nõ kãm mẽ ato ajuta hprãm. Na hte mẽ ajarẽnh rãhã ho pa. ²¹ Nom jar mẽ piitã Ximotre kĩnhã amnhĩ mex pix kukamã hamaxpẽr o pa mẽ kãm Jesus Kris kõt tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pa hprãm kêt nõ.

²² Ximotre te kẽp ixkra pyràk. Na hte ixkõt pa mẽ ixpyrà nõ Jesus mã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx mex to ho pa. Pa pre wa ijamẽ mẽ kãm mẽ ujarẽnh mex jarẽnh o wa ri mẽ hkõt ixpa. ²³ Tã koja mẽ tanhmã ixtã axpẽn mar to. Apu mẽ kot ixpĩr ã amnhĩ jarẽ rỹ ixkator ã amnhĩ jarẽ. Pa tanhmã amnhĩ tã mẽ mar to nõ ri kormã mã mẽ awỹr Ximotre mẽ kẽ ma mẽ awỹr mỗ nõ mẽ amã tanhmã ijarẽnh to.

²⁴ Nẽ koja Pahihti Jesus kãm ja mex pa ijaxwỹja mã mẽ awỹr mỗ pu mẽ axte axpẽn pumu.

²⁵ Nẽ kot paj tokyx ma akupỹm mẽ awỹr Kris kõt mẽ pahtõ Eparoxit mẽ. Na ka prem kãm kãxpore gõ nhũm man ixwỹr o mỗ nõ inhma kugõ. Hãmri nõ jar inhma ãpẽn rax nõ ixpyrà nõ mẽ ujarẽnh mexja jarẽnh o pa. ²⁶⁻²⁷ Tã ra ã htỳx nõ. Kironhỹx pre mẽ pahpẽ ty. Tã nhũm Tĩrtũm omu nõ kamã ukaprĩ nõ. Nẽ mããnẽn pa ixkamã ukaprĩ nõ. Nẽ tee ri ixte ã htỳx ã omunh nõ ixkaprĩ htỳx pymaj akupỹm inhma ho mex nhũm ra akupỹm mex nõ ri pa. Hãmri mẽ kãm mẽ

apumunh prãm nõ. Mẽ ate ã htỳx ã harẽnh mar nõ akaprĩ hã mẽ ajarẽnh mã mẽ tee ri mẽ akukamã hamaxpẽr. ²⁸ Jakamã inhma akupỹm tokyx mẽ awỹr mẽn prãm. Tã koja mẽmõ arĩgro hã mẽ awỹr pỏj ka mẽ omu nõ akĩnh nõ tãm ajamaxpẽr. Pa ijaxwỹja jar ixkĩnh nõ tãm ijamaxpẽr. ²⁹⁻³⁰ Na ka prem ixwỹr amẽ nhũm man ixwỹr mỗ nõ jar ixri mẽ kãm Kris kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt pa rãhã nhỹx hã ty nom kot amnhĩ kamã kahak kêt. Jakamã kẽ akupỹm mẽ awỹr pỏj ka mẽ omu nõ akĩnh nõ. Nẽ kahti hkõt amỹ nõ ho mex nõ. Kẽp Kris kõt mẽ pahtõ mex kẽnã. ã na htem Kris mã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho mẽ pa xwỹnhjẽ nhĩpẽx mex anhỹr o pa.

3

Mẽmoj tã mẽ pahpumunh kõt Tĩrtũm kot tãm mẽ paxunhwỹr ã harẽnh
Piripos 2.18, 4.4

¹ E Kris kõt ixtõ nõ ixtõxjaja. Kris kẽp mẽ panhõ Pahihti jakamã kwa mẽ jam ajamaxpẽr nõ akĩnh rãhã ho ri apa.

Na pa ra mẽ amã mẽmoj jarẽnh rax nõ. Nẽ hã kagã rax tã kormã inhma ja ho anhỹr kaga hkết nõ. Kot paj axte mẽ amã hkwy hã kagã. Mẽ ate hã ano htỳx nõ ho apa kaxyw. ² Jakamã e kwa mẽ okora. Kẽr ka mẽ amnhĩ nõ mẽ kot Tĩrtũm kapẽr o hẽx xwỹnhjẽ pumunh mex o ri apa. Na htem tanhmã mẽ amã kapẽr ho pa nõ mẽ amã:

—Kot kaj mẽ ixpẽ Ijaewjẽ pyrà nõ amnhĩ my kwryt kã jakã hãmri nõ apẽ Tĩrtũm kra. Anẽ.

³ Nom ja kot anhỹr kêt. Mẽ pahte amnhĩ jakãr kõt mẽ pahpẽ Tĩrtũm kra hkết. ã kot anhỹr ronhỹx pu mẽ amnhĩ krã hkết tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pahpẽ hkra. Nom ja kot anhỹr kêt. Mẽ ate amnhĩ jakãr kêt tã mẽ ixpyrà mẽ amnhĩ kaxyw Jesus Kris mã ajamaxpẽr jakamã mẽ ixpyrà nõ mẽ apẽ Tĩrtũm kra na ka mẽ. Na ka htem mẽ ixpyrà nõ Karõ nhỹ hã kãm mex o mex ã harẽnh o ri apa nõ mẽ ixpyrà nõ Jesus kukwak ri akĩnh nõ ri apa. Nom na pu htem pahpẽ hkra kaxyw amnhĩ jakãr kêt nõ. ⁴ Kop ãm amnhĩ krã hkết mẽ pahte amnhĩ to Tĩrtũm kra ronhỹx pa ra amnepẽm amnhĩ to hkra nõ ri ixpa. Na pa pre ixpẽ hkra hprãm xaj amnhĩ krã hkết tanhmã ri amnhĩ nhĩpẽx to rax o ixpa nom ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr kaprỹ. E pa ja hã mẽ amã amnhĩ jarẽ ka mẽ ijarẽnh ma.

⁵ Na pa pre ixkato nõ kormã ixtã semãn pixire nhũm mẽ ixpẽ Ijaew ã inhmy kwryt kã krãhta. Nom pa ã mẽ kot inhĩpẽx anhỹr kõt ixpẽ Tĩrtũm kra hkết nõ. Nẽ inhĩpẽxã hkết ixpẽ finat Pẽjamĩ kanrẽhã htãmnhwỹ jakamã ixpẽ Ijaew mex na pa. Nẽ Ijaew kapẽr o ixkapẽr o ri ixpa. Nom ja kõt ixpẽ

Tirtüm kra hkêt. Nê määñen ixpê Parijew nhô xwýnh jakamâ na pa pre Tirtüm kot finat Mojes mã mẽ pakaxyw mẽmoj tâ karô kôt pix mã amnhî nhîpêx o ixa hprâm. ⁶Jao tee ri mẽ kot Jejus kôt amnhî nhîpêx xwýnhjê pumu nê mẽ homnuj tỳx o ri ixa. Na pa pre ijamaxpêr o: “Nà mûjjaja na htem mẽ ixkwým ri amnhî nhîpêx o pa.” Anê nê mẽ hipêx kati ho ri ixa. Nê ijamaxpêr o: “Ra ixte finat Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx mex jakamâ na pa hte tanhmâ ri amnhî tomnuj to ho ri ixa hkêt nê.” Anê.

⁷ã na pa pre ixpê Tirtüm kra hprâm xaj amnhî nhîpêx anhýr o ixa. Tã nom ãm ã amnhî nhîpêx anhýr hkapyr. Na htem ã ri amnhî nhîpêx anhýr kôt kêp Tirtüm kra hkêt nê. Tã pa hpánhã amnhî kaxyw Kris kôt ijamaxpêr nhũm ixto hkra kurê kumrêx.

⁸Ra ixte Jejus Kris kôt amnhî xãm jakamâ Jejus kêp inhô Pahihti pa inhmâ kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri prâm. No hkrax rûm ixte amnhî nhîpêx tũmja na pa ra Jejus gryk ã hkaga hpa. Te ixte mẽmoj punuj pyr nê amnhî katut kôt mênh nê axte kãm ijamaxpêr kêt pyrâk. Jao amnhî kaxyw Jejus kôt pix mã ijamaxpêr o ri ixa. ⁹Nom kormã ã ijamaxpêr anhýr kêt ri na pa pre ixtýx ri ijamaxpêr o:

—Nà ixte Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr kôt amnhî nhîpêx o ixa jakamâ koja Tirtüm ja hã ixpumu nê ixto hkra.

Anhýr tã nom ja kot anhýr kêt. Na htem amnhî krã hkôt tanhmâ ri amnhî nhîpêx to ho pa nhũm Tirtüm ãm ja hã mẽ omu nê ãm hã mẽ omu nê mẽ ho hkra hkêt nê. Nom koja mẽ Kris kôt amnhî xunhwý nhũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra kurê kumrêx. Jakamâ ixte Kris kôt amnhî xãm ã ixpumunh kôt pix mã na pre ixto hkra nê inhmex ã ijarê.

¹⁰Hãmri pa ra inhmâ Kris kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixa hprâm. Na pre ty tã akupým htír nê hihtýx nê ãhpumunh tỳx o tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Tã ijaxwýja inhmâ urân ã amnhî nhîpêx anhýr prâm. Nê inhmâ urâk nê amnhî xã htýx kutã amnhî to htýx nê ixa hprâm. Mẽ kot hã ixpír mã tã pa urâk nê Tirtüm kapêr kaga hkêt nê ãm kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixa rãhã urâk nê hã ty. Ja na inhmâ ho anhýr prâm. ¹¹Kê Tirtüm kot hipêxta pyrã nê akupým ixto ixtír pa wa kuri ixtír tũm nê ixa ho ixa. ¹²Inhmâ Kris kôt pix mã amnhî nhîpêx o ixa hprâm tỳx kumrêx. Kormã ixte hkôt amnhî nhîpêx o inhmôr nê kormã hatur xãm mênh kêt tã inhmâ tokyx hatur xãm mênh prâm. Na pa ã inhmâ amnhî nhîpêx anhýr prâm tỳx kumrêx.

Nê na pa hte ixte amnhî tomnuj kêt ã amnhî to jarkrar o ri ixa hkêt nê. Na pa hte arí tōhã tanhmâ amnhî tomnuj to nom inhmâ ã amnhî nhîpêx anhýr prâm

kêt. Nê na pa kormã ixprí hã Kris kot amnhî nhîpêx mar o inhmôr nê hatur xãm mênh kêt tã inhmâ hkôt amnhî nhîpêx o inhmôr nê tokyx hatur xãm mênh prâm. Ja kaxyw na pre Jejus Kris amnhî kaxyw ixta. ¹³Na pa hte mẽ akurom paxpix ixte Jejus kãm hprâm xã hkôt amnhî nhîpêx o ixa hã amnhî to jarkrar kêt nê. Nom ra ixte tanhmâ amnhî tomnuj to ho ixpata pa axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Te amnhî katut kôt ixte rênh par pyrâk o hipêx nê axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Nê Jejus kãm hprâm xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx prâm xaj amnhî kaxyw kãm ijamaxpêr o ri ixa.

¹⁴Koja nhýrmã Tirtüm ixpê Kris kwý hã amnhî wýr ixwý nê inhmâ:

—E amnê ixwýr api Pawre. Kot kaj jarãhã amnê mẽ ixwýr api.

Anhýr o nhýrmã inhmâ kapêr jakamâ na pa hte amnhî tã ãm pix jamâr rãhã ho ixa. Pê ra Jejus kot amnhî nhîpêx piitã omunh par o mō. Nà kot paj gaa nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri ixa. ¹⁵Kwa kêr pu mẽ pahpiitã ã pajamaxpêr anê. Jao amnhî wýr hamâr pê hkôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa. Mẽ pahpiitã mẽ pahpê Kris kwý kênã. Nom kot ka mẽ atō ja kaxyw tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Nà tanhmâ kot paj we amnhî to nê Jejus kôt amnhî nhîpêx mex rãhã o ri ixa? Ja kaxyw ixãhpumunh tỳxre hã. Anê.

Hãmri nê ã ajamaxpêr anhýr o apaja apê hihtýx japêr. Hã koja Tirtüm hprí hã tanhmã amã ja kukamã harênh to nê kaxyw ato axihtýx ka ixpyrã nê hkôt pix mã ri amnhî nhîpêx o apa. ¹⁶Jakamã kêr pu mẽ ãm Tirtüm kãm hprâm xã hkôt pix mã tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho papa. Ra mẽ pahte hkôt amnhî nhîpêx o papa xaja kôt pix mã arí amnhî nhîpêx rãhã ho papa.

¹⁷E Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Na pa ra mẽ anoo mã Jejus kôt tãm ri amnhî nhîpêx o ri ixa. Tã kêr ka mẽ ja hã ixpumu nê ixpyrã nê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Hãmri nê nhýri mẽ kot ixpyrã nê ã amnhî nhîpêx anhýr xwýnhjê hō pumu nê urâk nê ã amnhî nhîpêx anê. ¹⁸⁻¹⁹Jesus kot mẽ pamã mẽ pahte amnhî tomnuj mýrapê pí kahpa hã mẽ panê htykja nhũm mẽ ra ohtō nê hprí hã mar tã kôt amnhî xunhwýr kêt nê. Mẽ kãm ã kot amnhî nhîpêx anhýrja ã mar prâm nōkati. Jakamã te mẽ kãm Jejus kurê xwýnh pyrâk. Na htem hã hpiaam kêt kãm tanhmã ri amnhî tomnuj to ho pa. Nê kãm amnhî mex pix prâm. Nê tanhmã amnhî tomnuj to nê ja hã amnhî pumu nê hkính nê. Nom tee ri ja hã amnhî pumu nê hkapyr nê ri pa hkêt nê. Tã ã mẽ kot amnhî nhîpêx anhýr jakamã koja mẽ nhýrmã ma mẽ kot amnhî xã htýx kamã hamak o pa tũm xata wýr hapêx. Nà koja mẽ ã amnhî nhîpêx anê. Ra ixte mẽ amã ja hã mẽ harênh rax tã pa axte mẽ amã mẽ

harê. Inhmâ mê hkaprî hkôt na pa hte xatâ mê amâ ja hâ mê harê.²⁰ Kêt mê papajaja mê kurom mê pahpê kaxkwa nhô xwýnh nom kormâ. Kojâ nhýrmâ Jeŷus Kris akupýn mê pahwýr kaxkwa rûm wrý. Mê papytâr xwýnh maati Pahihtija akupýn wrý hâMRI nê ma akupým amnhî kôt mê pahto api. Jakamâ na pu htem arî pahkînh pê amnhî wýr kamâ pajamak râhâ ho ri papa.²¹ Na pu htem jar pyka ja kamâ Jeŷus kînhâ paxirerek nê pahpunuj nê ri papa. Nom kojâ nhýrmâ akupýn mê pahwýr wrý hâMRI nê amnhî pyrâ nê mê pamâ mê panhî nyw gô pu mê urâk nê paxihtýx kâm pahûr tûm nê papa ho papa. Â kot mê panhîpêx anhýr kaxyw âhpumunh o âhpumunh. Tâ kojâ âhpumunh týx kâm mêmoj piitâ ho amnhîptâr pa. Pu mê pahpiitâ hkôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri papa.

4

*Pawre kot mêmoj tâ mê kâm karô
Epes 4.3; Piripos 2.2; Korosê 3.15*

¹ E Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Inhmâ mê ajapêê. Na pa hte mê ato ijamak o ixkrî nê mê amâ ijamaxpêr nê ixkînh nê. Nê jar mê pahkwýjê mâ mê ajarênh o ri ixkrî. E kwa kêr ka mê arî Pahihti kapêr kôt pix mâ mân amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa.

² Nê wa ka Ewox mê Sîxika wa. Na ka xep hte wa mêmoj tâ axpên kamâ agryk râhâ ho ri apa. Kwa wa â amnhî nhîpêx anhýrja mâ anhûre nê tãm axpên nhîpêx. Pahihti Kris kôt war ate axpên to war atôx kênâ kot ka kêt wa axtem nê mêmoj tâ axpên kamâ agryk o ri apa.

³ Nê ka Xikitre. Apê ixkrâmnhwý mex jakamâ kêr ka axpên tâ wa nita wa kâm akapêr kâm axihtýx nê kê war ama nê akupým tãm axpên nhîpêx. Na pre wa ra Kremên mê hkwyjê mê hpimràatâ ixpyrâ nê Jeŷus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri pa. Tîrtûm nhô kagâ kamâ mê hixi piitâ hikwý. Mê pahûr tûm nê mê papa mâ xwýnhjaja ra Tîrtûm nhô kagâ kamâ mê panhîxi jaxwýr par.

⁴ Nê kêr ka mê apê Pahihti hkwyjê hâ akînh nê ri apa. Mê ate â amnhî nhîpêx anhýr o apaja na pa inhmâ hprâm týx jakamâ kot paj axte mê amâ harê. Kwa kêr ka mê akînh nê ri axpên kôt apa.

⁵ Pahihti Jeŷus ra akupýn mê pahwýr no-jarêt jakamâ kêr ka mê kutêp mê piitâ ri mê ho mex o ri mê hkôt apa.

⁶ Nê kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Arî amnhî to Tîrtûm wýr râhâ nê. Kot ka mê mêmo arîgro hâ apê amrakati japêr nê tee ri ja hâ amnhî pumu nê amnhî to awý kê mê ama nê mê amâ mêmoj gô. Rý mê ate mêmoj tâ hwýr xwýnhata

tanhmâ mê amâ hipêx to ka mê amnhî tâ omu nê kâm:

—Nâ âm hâMRI na ka â inhîpêx anê nê inhmâ ja gô Tîrtûm. Amex o amex.

Anhýr o kâm amnhî jarê.⁷ Kot kaj mê â amnhî to hwýr anhýr o ri apa nhûm tanhmâ mê akrâ hto ka mê mê apê Jeŷus Kris kwý hâ ajamakêtkati nê axâmnhîx ri apa. HâMRI nê mêmoj tâ tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri akapri nê apa hkêt nê. Âm akînh râhâ ri apa. Tîrtûm kot tanhmâ mê pahto nhûm mê pajamakêtkati nê ri mê papaja mê pahte amnhî tâ omunh kêt. Âm tapxipix kot â mê panhîpêx anhýr kukamâ âhpumunh týx.

⁸ E Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Na ixkapêr â kagâ jatur xâ na ja. Kwa kêr ka mê ixujarênh mar týx nê hkôt amnhî nhîpêx o apa.

Nê kêr ka mê axâpênh mex pix kukamâ ri ajamaxpêr o apa.

Nê mêmoj mex pix kukamâ ri ajamaxpêr.

Nê axpên mâ akapêr mex pix kukamâ ri ajamaxpêr.

Nê akatâr kôt akapêr xâptâr pix o axpên mâ akapêr hkukamâ ri ajamaxpêr o ri apa.

Nê tãm ri amnhî nhîpêx hkukamâ mân ajamaxpêr o ri apa.

Nê mê piitâ ri mê ho mex o apa hkukamâ ajamaxpêr.

Nê mê akapêr mex pix kukamâ mân ajamaxpêr o ri apa.

E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhýrja kukamâ ajamaxpêr râhâ ho ri apa.

⁹ Nê mê akôt ixpare ri na pa pre Kris kôt amnhî to mex pix nê tãm ixkapêr o ri ixpa. Tâ kêr ka mê ixpyrâ nê â amnhî nhîpêx anê. Kojâ Tîrtûm ja hâ mê apumu nê mê akôt ri pa ho pa. Kêp mê pamâ mê paxâmnhîx pajamakêtkati xâ nhô xwýnh na.

Mê kot Pawre hwýr mêmoj mênh nhûm kot omunh nê hkinh â harênh

Sikûn Korû 11.7-9; Piripos 1.5

¹⁰ Nê amnepêm na ka prem xatâ tanhmâ ixto mex to ho ri apa. Tâ axte â inhîpêx anhýr prâm nom mê apê awry nê ixpa jakamâ ka xep prem tee ri tanhmâ ixto mex to hkukamâ ajamaxpêr kaprý. Tâ jar mê kot ijaxâr â ijarênh ma nê ixwýr Eparoxit mê nhûm man ixwýr mô nê inhmâ kâxporeta gô. Mê amâ ijpapê hâ ixwýr amê pa omu nê ixkînh týx nê. Nê ixkînh kâm Tîrtûm mâ mê ajarê. Âm hâMRI na ka prem ixwýr amê.

¹¹⁻¹² Nê na pa hte tanhmâ ixkute htâ arî ixkînh nê ijamakêtkati nê ri ixpa. Jakamâ kot pa mêmo arîgro hâ ixpê amrakati nê inhmâ prâm japêr tâ no âm tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o ri ixkapri hkêt nê. Arî ixkînh râhâ ixâmnhîx ri ixpa. Rý pa inhô mêmoj rax japêr nê mãânênh ixkînh nê ixâmnhîx ri ixpa. Na pa pre tôhâ inhô rax nê ixpa. Nê tôhâ inhô hkêt nê ixpa. Tâ arî ixkînh râhâ nê ixpa

ho ixa. ¹³ Na hte Kris mẽmoj piitã hkukamã ixto ixihtýx pa ý hã mẽmoj kutã ixihtýx nẽ ixa. Jao mẽmo arĩgro hã inhmã prãm týx nẽ ri ixa htã ý hã kutã ixihtýx nẽ ixãmnhĩx ri ixa. ¹⁴ Tã jar ixpunuj nẽ ixkrĩ ka mẽ ijarẽnh ma nẽ ixwýr kãxpore hkwý rẽ. Ām hãmri na ka prem ixwýr arẽ. ¹⁵ Amnepẽm na pa pre mẽ anhõ pika pẽ Masetõn rũm ixkato nẽ mẽ piitã mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panẽ amnhĩ nhĩpẽx to hã harẽnh o ri ixa ka mẽ xatã ixwýr kãxpore hkwý rẽ pa ho amnhĩm ixujaprõr o ri mẽ hkõt ixa. Mẽ apẽ Piripos kamã Kris kõt ixtõ nẽ ixtõx pixjaja na ka prem ã inhĩpẽx anẽ. Krĩ hkwý kamã Kris kõt mẽ pahkwýjaja na mẽ akĩnhã ã inhĩpẽx anhýr kêt nẽ. Ām mẽ kapxipix na ka pre ã ixto mex anẽ. ¹⁶ Tesarõn kamã xpare ri na pa pre ixpẽ amrakati kumrẽx nẽ ri mẽ hkõt ixa ka mẽ xatã ixwýr kãxpore hkwý rẽ pa pre ho amnhĩm ixujaprõr rãhã ho ri mẽ hkõt ixa. ¹⁷ Nom mẽ ate ixwýr hkwý rẽnh kaxyw mẽ akamã ijamak o ri ixa hkêt nẽ. Rý ijamaxpẽr o:

—Ko. Koja Piripos nhõ xwýnhjaja ijarẽnh ma nẽ kãm ixkaprĩ nẽ ixwýr kãxpore hkwý rẽnh japẽr.

Anhýr o mẽ akukamã ijamaxpẽr kêt nẽ. Nom ra mẽ ate ixwýr hkwý rẽnh jakamã koja Tirtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ ato mex nẽ. Ā mẽ pahte axpẽn kutã panojarẽt anhýrja na kãm hprãm.

¹⁸ Tã nhũm Eparoxitja ham mẽ arũm kato nẽ man ixwýr mō nẽ inhmã kãxporeta gō. Kwa na ka mẽ inhmã õr rax nẽ. Koja tokyx ixpẽ hapẽx kêt pa kritpẽm ho ixãpkur o ixkrĩ. Tã ot pa ho kōta nẽ tanhmã hkre kamã kute pumunh xã hkõt hã kagã nẽ mẽ awýr kumẽ. Nã mẽ ate ixwýr axãmnhõrta na Tirtũm omu nẽ ixtã mẽ apumu nhũm ja kãm mex kumrẽx. Te mẽ kot mẽ hkuxwaxã hpãr nhũm mẽ kãm mexta pyrãk nhũm ja kãm mex nẽ. ¹⁹ Nã koja Tirtũm mẽ apẽ Jejus Kris kwý hã mẽ amã mẽ ate mẽmoj to presija xã nhõr rãhã ho pa. Mẽmoj piitã kẽp õ kẽnã.

²⁰ E kër pu mẽ Mẽpanhĩpẽẽxã maati Tirtũm mã mex o mex ã harẽnh rãhã o papa. Ja na inhmã hprãm.

²¹⁻²² Nẽ ot pa mẽ jar ixpiitã mẽ apẽ Jejus Kris kõt mẽ ixkwýjẽ hwýr kagãja kamã mẽ xpẽr mẽ. Mẽ ixpyrã nẽ mẽ apẽ Tirtũm kra hã. Pa nẽ Kris kõt mẽ pahtõ nẽ mẽ pahtõxjaja. Nẽ Rõm nhõ pahi mã mẽ apẽnh xwýnh kot Kris kõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja mããnẽ. Ām jar mẽ ixpẽ Tirtũm krajẽ piitã pa mẽ awýr xpẽr mẽ.

²³ E kẽ Pahihti Jejus Kris mẽmoj to mẽ akutã nojarẽt rãhã nẽ. Jao mẽ ato mex o pa.

Tã ãm ja pix. Ixpẽ Pawre na pa mẽ awýr kagãja nhĩpẽx nẽ kumẽ.

Korosê

Pawre kot Koros kamâ Jejus kôt hkwyjê hwyr kagâ nê mênh

Pawre na pre kagâja nhîpêx. Jejus nhî hâ hkrajê jahkre o mê pa xwýnhjê hô na pre. Tâ nhûm mê kêp Jejus kra hkêt xwýnh kwýjaja Jejus â unê nê haxâ nhûm arî hkrî ho hkrî. Hâmri nê krî pê Koros kamâ Jejus krajê mã kagâ nhîpêx nê mê hwyr kumê. Koros kamâ Jejus kwýjê kamâ Ijaew kwý nê kamâ Ijaew kêt xwýnh kwý nhûm Pawre mê ho hpimràatâ mê hwyr kumê. Kormâ mê hwyr môr nê mê omunh kêt tââ. Nê kagâja kamâ mê kot tanhmâ Jejus o hêx to ho pa xwýnhjê jarênh to. Jejus kêp Tirtûm Kra hkêt â mê kot ho hêx xwýnhjê jarê nê mê nê mê kâm kapêr. Mê kot mê hkôt amnhî nhîpêx kêt kaxyw mê kâm kapêr nê hâ kagâ nê mê hwyr kumê nê mê kâm:

¹ Pa Koros kamâ Kris kôt ixkwýjaja. Xâ mê amex na ka mê apa? Ixpê Pawre na pa mê awyr kagâja nhîpêx nê mê awyr kumê. Kris kôt mê pahotô Ximotre mê wa kumê. Ixte Jejus Kris nhî hâ mê ahkre ho mê ixpa xwýnhjê hô na pa. Tirtûm kâm hprâm xâ hkôt. ² Tâ pa mê awyr kagâ nhîpêx nê kumê. Mê apê Kris kôt mê ixtô nê ixtôx na ka mê. Na ka xep htem Kris kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. E kê Tirtûm mê apê hkra hâ mê akutâ nojarêr râhâ nê. Ka mê amex nê ajamakêtkati nê axâmnhîx ri tanhmâ amnhî nhîpêx ho ri apa.

Koros nhô xwýnh kwýjaja kot Jejus kôt amnhî xunhwyr â mê harênh

Wam Tesarôn 1.2-5

³⁻⁴ Na pa ra Ximotre mê wa mê ajarênh ma. Mê ate amnhî kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpêr tîx nê hkôt amnhî nhîpêx mex o apa hâ mê ajarênhja ma. Nê mê kot Tirtûm kôt amnhî xunhwyr xwýnh piitâ mê amâ mê hkînh â mê ho mex o apa hâ mê ajarênhja ma nê wa ixkînh nê. Jakamâ na pa wa Pahihti Jejus Nhîpêêxâ Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê kâm mê anhy hâ wa ixkînh â amnhî jarê. ⁵ Na pre Epas ma mê awyr mô nê mê amâ Jejus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh o mê akôt pa. Âm hâmri kot mê amâ harênhja. Tâ ka xep prem ama nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwyr. Hâmri nê amnhî wýr Jejus jamâr o ri apa. Kojâ nhýrmâ akupýn mê pahwyr wrý nê amnhî pyrà nê ma akupým kaxkwa hwyr mê pahotô api nê mê pahotô mex kumrêx o mê pahkôt pa ho pa. Tâ ka xep htem amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr tîx nê â kot amnhî nhîpêx anhýr kutêp amnhî wýr kamâ ajamak râhâ nê. Nê

mê amâ mê kot Tirtûm kôt amnhî xunhwyr xwýnhjê hkînh tîx nê.

⁶ Na hte Tirtûm âm hâmri mê pahotô mex pix râhâ ho pa. Nê mêmoy to mê pakutâ nojarêr râhâ nê. Tâ wam mê ate harênh marta â ka mê hkôt amnhî xunhwyr kurê kumrêx nê ri kapêr kôt axpên kôt amnhî nhîpêx mex pix o ri apa. Jao hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex nê. Tâ na hte pika piitâ hkôt ri mê pa xwýnh kwýjaja mê apyrâ nê Jejus jarênh ma nê hkôt amnhî xunhwyr. Nê mê apyrâ nê axtem hkôt pix mã amnhî nhîpêx nê kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri pa.

⁷ Nê mê awyr môrta â na pre Epasja mê amâ Tirtûm kapêr jarênh o ri mê akôt pa ka prem ama nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwyr. Epasja wa ixpyrà nê kot Kris mã tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa xwýnh. Nê wa inhmâ hapêê. Na pre katât kôt mê amâ Tirtûm kapêr jarênh pa. Kot mêmoy to mê pakutâ nojarêr râhâ hâ harênh o ri mê akôt pa. ⁸ Tâ man akupýn wa ixwýr môn pôj nê wa inhmâ tanhmâ mê ajarênh to. Tirtûm Karô nhî hâ mê amâ Kris kôt atô nê atôx piitâ mê hkînh o ri apa hâ mê ajarê. Pa wa mê ajarênh ma nê wa ixkînh tîx kumrêx.

Pawre mê Ximotre wa kot Koros kâm hkwyjê ho Tirtûm wýr â wa harênh

Epes 1.15-23, 3.14-21; Piripos 1.9; Wam Tesarôn 5.23-24; Sikûn Tesarôn 1.11, 2.16

⁹ Nê na pre Epas akupýn wa ixwýr pôj nê wa inhmâ tanhmâ mê ajarênh to. Mê ate amnhî kaxyw Jejus kot ajamaxpêr o apa nê mê amâ Kris kôt akwýjê piitâ mê hkînh o ri apaja nhûm wa inhmâ mê ajarê. Pa wa mê ajarênh ma nê mê ato Tirtûm wýr râhâ o jar mê hagjênh xâ kamâ ixkrî. Nê arî mê ato hwyr râhâ ho ixkrî. Nê mê ato hwyr o:

—Pa Tirtûm. Ot pa Ximotre mê wa Korosê nhô xwýnhjê ho awyr kaxyw amâ mê harê. Kwa tanhmâ mê hamaxpêr to kê mê amâ hprâm xâ hkôt pix mã amâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Nê Akarô nhî hâ hprî hâ akapêr ma nê âm hkôt pix mã tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Anê.

¹⁰ Na pa hte wa â mê ato Tirtûm wýr anhýr râhâ ho ixkrî. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa nê Jejus kot amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê aprî hâ Tirtûm kot amnhî nhîpêx â omunh mex o mô. Jao mêmoy to axpên kutâ anojarêr pix o ri apa hprâm. Hâmri nhûm Tirtûm ja hâ mê apumu nê hkînh nê. ¹¹ Tirtûmja mê pakuirom mêmoy piitâ kaxyw âhpumunh o âhpumunh. Nê mêmoy piitâ kaxyw hihtîx o hihtîx. Jakamâ na pa hte wa mê ato hwyr o:

—Pa Tirtûm. Kwa tanhmâ Koros nhô xwýnhjê ho kê mê axihtîx nhî hâ mêmoy punuj kutâ amnhî to htîx nê. Mê kot Jejus â tanhmâ mê ho nhûm mê kot amnhî xâ kamâ hamak tâ kê mê tee ri amnhî kukamâ

hamaxpêr o hkaprî nê ri pa hkêr nê. Âm anhyr hâ mê hkurê xwýnhjê kutâ amnhî to htýx nê hkînh kâmrî pa ho pa. Anê.

Na pa hte wa â mê ato hwýr anê.

¹² Na pre ra Tîrtûm amnhî ri mê pakutêp mêmoy mex kwý jaxwý. Mê pahpê hkrajê mã haxwý. Tâ ka mê ý hâ tâm amnhî nhîpêx o apa jao mê ate mêmoy mex jamýnh mã tâm. Ô krî nhîrâ rax kumrêx kamââ. Jakamâ kwa mê kot Jejus â tanhmâ mê pahto htâ kêr pu mê arî Tîrtûm mã mex o mex â harênh râhâ ho ri papa.

¹³ Nê Satanasti kêp kamât kô kamâ mê kot amnhî tomnuj ho mê pa xwýnhjê pâm. Tâma na hte mê ho amnhîptâr o pa nê hkôt na pu prem amnhî nhîpêx o papa râhâ nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ mê pahpumu. Hâmri nê kâmrê kêp mê papytâr prâm xâj mê pahwýr Kra japê htýx kumrêx xwýnhja mê. Nhûm mê pahwýr wrý nê mê panê htyk o mê pahte amnhî tomnuj pânâ kâmrê amnhîre. Tâ pu prem hkôt amnhî xunhwýr nhûm Tîrtûm hâ mê pahpumu nê mê panê mê pahte amnhî tomnuj o hapêx pa. Te kot amnhî katut kôt rênh par pyrâk. Jao Satanasti pê mê pahpytâ nhûm hpânâ Jejusja tâm kêp mê pahto amnhîptâr o pa xwýnh.

¹⁴ Ra htyk o mê pahte amnhî tomnuj piitâ hpânâ amnhîrer jakamâ na pu htem hkôt amnhî xunhwýr nhûm mê pahte amnhî tomnuj o hapêx pu mê axte Satanasti hkôt ri amnhî nhîpêx kêr nê. Âm Jejus kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa.

Kris mê Tîrtûm wa kot amnhî nhîpêx te wa kot axpên pyrâk â harênh

Juâw 1.1-5; Korosê 2.9; Eprêw 1.1-14

¹⁵ Nê Krisja te kot Tîrtûm pyrâk. Mê pahte pano ho Tîrtûm pumunh kêr tâ Kra Kris kot amnhî nhîpêx â harênh mar kôt mãânê Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh mex nê. Amnepê mã kormâ mêmoy kêr ri nhûm Jejus pa ho pa râhâ nê. Jakamâ kot amnhî to rax o Tîrtûm kot mêmoy to katorja piitâ hakrenh par kumrêx. ¹⁶ Na pre hipêxâ Tîrtûm nhý hâ mêmoy piitâ ho kator pa. Kaxkwa kamâ nê pika hkôt mêmoy piitâ ho kator pa. Nê kaxkwa kamâ mê pahte pano ho mêmoy pumunh par xwýnhja nhûm pre ho kato. Nê kamâ mê pahte pano ho mêmoy pumunh kêr xwýnhja nhûm pre mãânê ho kato. Nê kapêr o wrýk xwýnhja nê mê hkrâhtûmjaja nhûm pre mê ho kato. Nê pika kamâ mê ho amnhîptâr xwýnhja nhûm pre mê piitâ mê ho kator pa. Kâmrê hprâm xâ hkôt Tîrtûm nhý hâ mêmoy piitâ ho kator pa.

¹⁷ Tâ na hte arî kaxkwa kamâ nê pika hkôt mêmoy piitâ hamâr râhâ ho pa. Kêp apu kot hamâr kêr ronhyx mêmoy piitâ akupým hapêx pa.

¹⁸ Nê tâm na hte mê pahpê hkrajê ho amnhîptâr o pa. Te kêp mê pahkrâ nhûm te

mê pahpê î pyrâk jakamâ na pu htem kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa. Kumrêx na pre akupým htîr o htîr jakamâ kot amnhî to rax o mêmoy piitâ hakrenh par.

¹⁹ Nê na pre Tîrtûm â hamaxpêr anê nê hamaxpêr o: "Nâ Ixkra mê wa ixte amnhî nhîpêxja te kot axpên pyrâk. Nê wa ixhtýx mãânê te kot axpên pyrâk. Nê wa inhmex xâ mê wa ixâhpumunhja te kot axpên pyrâk. Â wa ixte amnhî nhîpêx kot anhyr. Wa ixte amnhî nhîpêxja na mex kumrêx." Anê.

²⁰ Tâ Jejus kot pi kahpa hâ mê panê tyk nê hkamrô pikapîr kukwak ri na hte Tîrtûm mê kot hkôt amnhî xunhwýr xwýnh piitâ mê ho hkra nhûm mê hamakêtkati nê amnhîx pa ho pa. Kaxkwa kamâ nê pika piitâ hkôt mê kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhja na htem â amnhî nhîpêx mex anhyr o pa. Â Jejus kot mê panê htyk anhyr jakamâ kot amnhî to rax o kot mêmoy piitâ hakrenh par.

Jejus kêp tâm mê paxunhwýr xwýnh â harênh

²¹ Nê mê papajaja na pu prem pamâ Tîrtûm prâm kêr o ri papa. Te hkâx â ri papa pyrâ nê kutâ amnhî xunhwýr nê pajamaxpêr punuj nê tanhmâ amnhî tomnuj to pix o ri papa. ²² Tâ Jejus kôt amnhî xunhwýr nhûm amnhî tâ mê pahpumu. Hâmri nê ra mê panê htyk jakamâ amnhî tâ mê pahpumu nê Tîrtûm noo mã tâm mê paxunhwý. Te aa mê pahte tanhmâ amnhî tomnuj to hkêr pyrâk o mê panhipêx nê tâm mê paxunhwý. Pu mê arî pahpê Tîrtûm kutâ amnhî xunhwýr xwýnh kêr nê hpânâ pahpê hkrâmhwy. ²³ Na pre Tîrtûm mê pahte amnhî kaxyw Kra Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwýr â mê pahpumu kôt â mê pahto mex anê. Tâ kêr pu mê arî hkôt amnhî nhîpêx o ri papa nê aa hkaga hkêr nê. Mê kot Kris â tanhmâ mê pahto htâ pu mê arî hkôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri papa.

Kormâ mê kot jar ijaxâr kêr ri na pa pre hte mê kâmrê harênh anhyr o ri mê hkôt ixpa. Tâ ka prem Jejus jarênh ma nê hkôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx. Nhûm krî piitâ hkôt ri mê pa xwýnh kwýjaja mê apyrâ nê harênh ma nê hkôt amnhî xunhwýr nê hkôt amnhî nhîpêx o pa.

Pawre kêp Ijaew kêr xwýnhjê mã Jejus jarênh xwýnh â harênh

Epes 3.1-13

²⁴ Nê ixte mê amâ Kris kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh o ixpaja â na prem tanhmâ ixto htýx nê pa amnhî xâ htýx kâmrê ijamak o ri ixpa. Tâ arî Tîrtûm kâmrê hprâm xâ hkôt â amnhî nhîpêx anhyr jakamâ na pa ixkînh nê jar ixkrî. Ixte Kris kwýjê kaxyw amnhî xâ kamâ ijamak týx o ixkrî. Te mê apê Kris nhî pyrâk xwýnhjê mã. Tâ pa te ixpê Kris kot amnhî nhîpêx

pyràk o mè akaxyw amnhĩ xà htỳx kām ijamak o ixkrĩ.

²⁵ Na pre Tirtũm mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê kaxyw ixām. Ixte mẽ amā kapêr piitā harēnh par nhũm mẽ ate mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa kaxyw. ²⁶ Na pre kormā mẽhō mẽ awỳr mōr nê mẽ amā harēnh kêt nê. Tā ra Tirtũm kām mẽ ate mar prām nê. Kām mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê mẽ mẽ pahpê Ijaew xwỳnhjê japê o axpēn pyràk. Nom na pre amnepēm ri mẽ pa xwỳnhjê mã kormā ja hā amnhĩ to amnhĩrit kêt nê. Tā ra jarāhā mẽ pahpê Kris kwỳjê mã ja ho amnhĩrit. Māānēn kām mẽ mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê japê hā amnhĩ to amnhĩrit. ²⁷ Mẽ apê Ijaew kêt tā na ka prem Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tirtũm Karō mẽ akarō mã agjê nê mẽ akamā pa ho pa. Ka mẽ ra hkôt amnhĩ nhĩpêx jakamā kot kaj mẽ ixpyrà nê nhỹrmā kuri atĩr tũm nê amex rāhā ho apa ho apa. Ja na mex kumrēx. Tā ja na Tirtũm kām mẽ ate mar prām nê mẽ akaxyw ixām. ²⁸ Jakamā na pa pre Ximotre mẽ wa mẽ apiitā mẽ amā Kris kot mẽ panē tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hā harēnh kām ixihtỳx o ri mẽ akôt ipxa. Nê kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt wa ipxa. Nê jar mẽ hagjēnh xā kamā krĩ piitā hwỳr kagā nhĩpêx nê mẽ hwỳr kurē. Mẽ kot kamā harēnh nê mar nê amnhĩ tomnuj kaga nê hpānhā Kris kôt amnhĩ xunhwỳr nê am kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw. Kêr pa nhỹrmā kām mẽ ate inhmar nê hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jahkre nê kām:

—E Pahihti. Ota akwỳjaja. Na htem akôt amnhĩ nhĩpêx mex rāhā ho ri pa. Anê.

²⁹ ā ixte kām mẽ piitā mẽ harēnh anhỹrja na inhmā hprām. Ja kaxyw na pre Jejus ixto ixihtỳx. Jakamā na pa hte Tirtũm nhỹ hā tanhmā kapêr o mẽ ahkre hto ho ri mẽ hkôt ipxa. Jao mẽ ho Tirtũm wỳr o ri ipxa nê mẽ kām kagā nhĩpêx nê mẽ hwỳr kurē nê kamā kapêr o mẽ ahkre o ri ipxa.

2

Pawre kot Jejus kapêr o Koros nhō xwỳnhjê o hihtỳx ā harēnh

Epes 3:14-19; Pīropos 1.9

¹ E kot paj mẽ amā tanhmā amnhĩ jarēnh to ka mẽ inhma. Na pa hte mẽ ato Tirtũm wỳr rāhā ho ixkrĩ. Mẽ kajaja nê krĩ pē Ratisej kamā Jejus kôt mẽ pahkwỳjaja. Kormā ixte mẽ apumunh kêt tā pa hte mẽ to Tirtũm wỳr kām ixihtỳx āhā ho ixkrĩ. ² Mẽmo kaxyw na pa hte ā mẽ ato hwỳr anê? Nê mẽmo kaxyw na pa hte mẽ amā kagā nhĩpêx nê mẽ awỳr kurê? Nā am mẽ ate kamā harēnh nê mar nê Jejus kapêr kôt axpēn to axihtỳx o ri apa kaxyw. Nê mẽ amā axpēn kĩnh o ri apa kaxyw. Pē te mẽ ate ixkre tipxi kamā axpēn kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa

pyràk. Jao aprĩ hā Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx pumunh mex nê amnhĩ kaxyw hkôt aja-maxpêr tỳx nê. Kot kaj mẽ ā amnhĩ nhĩpêx anê nê Kris kot amnhĩ nhĩpêxta pumunh pa. Na pre Tirtũm tokyx mẽ kām Kris o amnhĩrit kêt tā ra mẽ pamā ho amnhĩrit. ³ Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx nê kapêrja na pu htem Kris nhỹ hā pahprĩ hā omunh nê mar mex nê. ⁴ Jakamā koja mẽmojaja mẽ awỳr mra hāmri nê hēx rom Tirtũm kapêr kwỳm ri tanhmā mẽ amā mẽmoj jarēnh to. Te mẽ āhpumunh tỳx pyràk o mẽ amā harē no am mẽ āhpumunh kêt. Ka mẽ ama nê am mẽ ama nê Kris kaga hkêt nê.

⁵ Nê kormā arĩ Jejus ā ijaxàr nê ixkrĩ nê kormā mẽ akôt ipxa hkêt tā ot pa hte mẽ amā ijamaxpêr rāhā ho ixkrĩ. Nê ra tanhmā mẽ ajarēnh mar to. Na ka xep htem Kris kôt amnhĩ nhĩpêx tỳx o ri apa. Te ahkrō pē kukryt mut kuxēēti kot pĩ kupu htỳxta pyràk. Nê ka xep htem arĩ amnhĩ kaxyw Kris mã ajamaxpêr tỳx o ri apa. Pa mẽ ajarēnh ma nê ixkĩnh tỳx nê.

⁶ Na ka prem Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳr pa. Tā kêr ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rāhā ho apa. Kêr mẽ panhō Pahihti kēnā. ⁷ Jakamā mẽ am kôt pix mã amnhĩ xunhwỳr tỳx nê aa hkaga hkêt nê. Te mẽmo pĩ hpār jarēja pika kaxwỳnh kām pimānh nê kot pika jamỳnh tỳxta pyràk. Nhũm kōk xàpêr tỳx tā tee kot mēnh kaxyw pyràk. Tā kêr ka mẽ pĩ hpārta pyrà nê hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Ra Epas kot mẽ ajahkre ho pa xā hkôt. Nê amnhĩ krām Kris kapêr jaxàr tỳx nê aa ho ajamakētkati hkêt nê. Pē akĩnh kām Tirtũm mã mex o mex ā harēnh rāhā ho ri apa.

⁸ Nê kwa kêr ka mẽ kot hēx rom mẽ amā tanhmā kapêr to ho mẽ pa xwỳnhjaja ka mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex nê. Nê mẽ kapêr mar hkêt nê. Mẽ ate Kris kaga hprām xāj na htem tanhmā mẽ amā hēx to ho ri mẽ akôt pa. Te amnepēm mẽ kot Tirtũm kapêr kwỳm ri tanhmā mẽ ahkre hto xwỳnhjê pyràk. Hinhu hikōōti kapêr kôt na htem tanhmā mẽ amā hēx to nom Kris nhỹ hā mẽ amā kapêr kêt nê. Jakamā kwa mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex nê.

⁹ Nê Kris mẽ Tirtũm wa kot amnhĩ nhĩpêx kot axpēn pyràk. Nê wa hamaxpêr kot axpēn pyràk. ¹⁰ Tā kêr pu mẽ pajaxwỳja wa hamaxpêr o pajamaxpêr nê wa kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx. Jakamā kwa mẽ kot Tirtũm kapêr kwỳm ri tanhmā mẽ kapêr to xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mẽ kapêr ma nê am mẽ ama. Kris na hihtỳx o hihtỳx o kot mẽkarōmnuti nhō pahi piitā mẽ hakrenh par. Nê hihtỳx o hihtỳx o kot Tirtũm kapêr o mẽ wryk xwỳnhjê piitā mẽ hakrenh par. Nê āhpumunh o āhpumunh o kot mẽmoj piitā hakrenh par

jakamâ kêr ka mê kapêr kôt pix ma nê hkôt pix mâ ri amnhî nhîpêx o ri apa.

*Mê pahte amnhî nhîpêx nyw jarênh
Rômân 6.3; Karatas 5.24*

¹¹ Nê na hte ixkwý Ijaewjaja mê hkra nhÿrmâ hprêk nê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx â mê harênh kaxyw mê kêp mêmÿ kwÿrýt kâ jakâ. Tâ mê kajaja. Mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja na pre Kris mê anhîpêx o te mê kot amnhî jakârta pyrâk. Jao te kot mê anê mê ate amnhî nhîpêx tûm jakâr par pyrâk o mê anhîpêx ka mê ra amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o apa. Nhûm htem mê ate amnhî nhîpêx nyw â mê apumu nê mê ate Jejus kapêr kôt amnhî nhîpêx â mê apumunh kurê kumrêx. ¹² Tâ na pu htem jarâhâ mê pahte Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o papa hâ amnhî jarênh kaxyw amnhî jakâr kêt nê. Na pu htem hpânâ amnhî kaxyw Tîrtûm xihtÿx o hihtÿx xwÿnhja kôt pajamaxpêr. Kot mê panê pahte amnhî tomnuj rênh par kôt pajamaxpêr hâMRI nhûm mê gôx kâm mê pahkrâ kumrâ. Te mê pahte gôx kâm mê pahte amnhî nhîpêx tûm rer par pyrâk o amnhî nhîpêx. Te Jejus htyk nhûm mê kot haxâr nhûm nôr nhûm mê pahte amnhî tomnujja îhkô hâ nôr nê hapêx par pyrâk. Tâ pu htem ra gôj rûm pahkrâ hapôj. Te Tîrtûm kot akupÿm Kris o hÿr pyrâk. Jao ra mê pahte Kris kôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa hkraX â amnhî to amnhîrît. ¹³ AmnepêM kormâ mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem ri amnhî tomnuj to nê tanhmâ pajamaxpêr punuj to ho ri papa. Tîrtûm noo mâ te ra mê pahtÿk pyrâk. Tâ Tîrtûm te akupÿm Kris kôt mê pahô pahÿr pyrâk o mê panhîpêx nê mê panê mê pahte amnhî tomnuj piitâ ho hapêx nê axte kâm hamaxpêr kêt kumrêx. ¹⁴ Te mê pahte tanhmâ amnhî tomnuj to ho papa nhûm Tîrtûm kot ja hâ mê pahpumunh nê mê pahte amnhî tomnuj piitâ hâ kagâ hpar pyrâk. Nê kot kagâja pyr nê Kris nhîhkô hâ pî kahpa hâ nhôr pyrâk. Jao te kot mê pahte amnhî tomnuj â kagâta hkaxônê nê rênh par pyrâk o hipêx. ¹⁵ HâMRI nhûm Krisja pî kahpa hâ htykja o mêkarômnu ti mê mê ô pahî Satanasti wa mê ho hirerek pa. Jao hihtÿx o kot mê hakrenh par â amnhî to amnhîrît. Te mê kot kutâ amnhî xunhwÿr xwÿnh piitâ mê noo mâ mê ho krihkrit par nê ma akupÿm ô krî hwÿr hkînh nê grer o môrta pyrâk.

¹⁶ Nê koja mêmojaja mê awÿr mra nê tee ri mê ate mêmoj kur o akîrî hâ mê apumu nê mê amâ:

—Kwa na hte Tîrtûm kôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ja kur kêt nê. Nê ja ho hkôm kêt nê. Nê mê panhō arîgromnu pê sap â ri mêmoj tâ âpênh kêt nê. Nê mytwÿr nyw â mêmoj tâ âpênh kêt nê. Na htem â Tîrtûm â

hkînh o pa anê. Tâ â mê ate mê ixkôt amnhî nhîpêx anhÿr kêt jakamâ mân mê apê Tîrtûm kra hkêt nâ. Anê.

Tâ nom kêr ka mê kapêr ma nê âm ama. ¹⁷ AmnepêM kormâ mê pahte Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem â amnhî nhîpêx anhÿr o papa. Tâ Jejus kôt amnhî xunhwÿr hâMRI nê axte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Pânâ kapêr pix ma nê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri papa.

Mê pahte mê kot Tîrtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjê mar kêt â mê pamâ karô

¹⁸ Nê koja mêmojaja mê awÿr mra nê hêx rom tanhmâ mê amâ amnhî jarênh to nê mê amâ:

—Na pre Tîrtûm âm mê papxpix mê inhmâ amnhî to amnhîrît. Jakamâ kwa mê ixkapêr ma. Kot kaj mê inhmar kêt nê hâMRI nê mê amex kêt nê apa.

Anhÿr o mê amâ kapêr japêr ka mê ama nê âm mê ma. Rÿ nhûm mê amâ:

—Tîrtûm mê parom kot amnhî to rax o kot mê pahpiitâ mê pajakrenh par jakamâ kwa mê tanhmâ amnhî to hwÿr to hkêt nê. Kot ka mê anê nhûm mê ama nê mê akamâ gryk nê. No kêt mê amnhî to kapêr o wÿrÿk xwÿnhjê mân wÿ. Koja mê ama nê mê akamâ gryk kêt nê tanhmâ mê amâ mêmoj nhîpêx to. Anê.

Koja mê â mê amâ kapêr anê ka mê ama nê âm mê ama. Te ho mê âhpumunh tÿx kâm mê kot â mê amâ kapêr anhÿr pyrâk no âm mê kapêrja mex kêt. Na htem amnhî krâ hkôt te amnhî to rax pyrâk o â mê amâ kapêr jao mê hamaxpêr tûm o hamaxpêr o ri pa. No mê apÿrâ nê mê hamaxpêr nyw o hamaxpêr kêt nê. ¹⁹ âm kêt kot Tîrtûm kapêr kwÿm ri mê ahkre jakamâ mê kêp Jejus kwÿ hket. No mê papajaja mê pahpê Jejus kwÿ na pu mê. Nhûm Jejus kêp mê panhō Pahihiti jakamâ na hte tanhmâ mê pahô paxihÿtÿx to pu htem kukwak ri tanhmâ axpên to ajuta hto ho ri papa. Nê hkôt axpên to paxihÿtÿx o ri papa. Mê pahpiitâ mê pahte hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa kaxyw. Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt.

Mê pahte amnhî krâ hkôt tām amnhî nhîpêx kêt â mê pajarênh

Karatas 3.1-5, 5.1-9; Epes 2.8; Piripos 3.9
²⁰⁻²¹ Nê wam mê pahte amnhî nhîpêx tûm nê mê pajamaxpêr tûmta te kot Kris kôt htyk nê mê pahpê hapêx par pyrâk jakamâ na pu htem arî hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mêkarômnu ti hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tâ no nhûm xep ra mêmōja mê awÿr mô nê hêx rom mêmōj nê tanhmâ mê amâ kapêr to nê mê amâ:

—Kwa mê ja jamÿnh kêt nê. Nê ja hkur kêt nê. Nê ja kupênh kêt nê.

Anhÿr o mêmōj nê mê akurê ho pa. Xep mê â mêmōj nê mê akurê anê ka xep mê ama nê mê hkôt amnhî nhîpêx. Kwa na

mon ka mē ri axtem nē mē hkôt amnhî nhîpêx? ²² Tîrtûm kot mēmoja nē tanhmā mē pahkurê htore hā. Ām mē kot amnhî krā hkôt mēmoj nē mē akurê ka mē ama nē mē hkôt amnhî nhîpêx. Mēmoj kur nē mē akurê xwýnhhta na htem kuku nhûm hapêx kurê kumrêx. Mo koja we Tîrtûm omu nhûm kēp omnuj? Nà ja kot anhyr kêt kēnā. Mē ām amnhî krā hkôt mē kot ja nē mē akurê. ²³ Tā ā mēmoj nē mē akurê anhyr xwýnhjaja na ka htem nhýri mē omu nē mē kapêr ma nē atýx ajamaxpêr o:

—Nà te Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa pyrāk. Te mē āhpumunh týx pyrāk o ā mē inhmā mēmoj jarēnh anē. Anē.

No ām mē kot mēmoj jarēnhja kot anhyr kêt. Ā mē kot amnhî nhîpêx anhyr xwýnhjaja kēp Tîrtûm kra hkêt. Na htem ām amnhî krā hkôt mēmoj nē mē akurê ho pa. Nē hā amnhî to jarkrar o ri pa. Mē ate ja hā mē mar nē mē kot amnhî to rūnh ā mē hkamnhix kaxyw. Na htem kot amnhî tomnuj pymaj tanhmā amnhî nhî hto ho pa. No ām ri ā amnhî nhîpêx anhyr kaprý. Nē ām htýx Tîrtûm kapêr o mē wrýk xwýnhjē hwýr kaprý ho pa.

3

Mē pajamaxpêr nyw nē mē pahte amnhî nhîpêx nyw jarēnh

Rômān 6.4-11

¹ Nē na pre Tîrtûm akupým Kris o hûr nhûm mē pahte hkôt amnhî xunhwýr jakamā te Tîrtûm kot Kris nhîpêx pyrā nē akupým mē pahto mē pahtír pyrāk o mē panhîpêx. Jakamā kwa kēr pu mē axte pahte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt nē. Te Kris pyrā nē ra kaxkwa hwýr paxāpir nē kamā ri papa pyrāk o amnhî nhîpêx. Jao pajamaxpêr nyw pix o pajamaxpêr nē pahte amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx o ri papa. Te Kris kot amnhî nhîpêx pyrāk. Na pre akupým kaxkwa hwýr api nē Tîrtûm nhîhkô hā mē ho amnhîptār xā kamā hkrî ho hkrî.

²⁻³ Nē ra mē pahte Kris kôt amnhî xunhwýr jakamā te jar pika hkôt pajapêx par nē Tîrtûm wa kuri kaxkwa kamā pamex nē papa ho papa pyrāk. Jakamā kwa kēr pu mē pahte amnhî nhîpêx nyw mā mǎn pajamaxpêr rāhā ho papa. Nē axte mē pahte amnhî nhîpêx tûm mā pajamaxpêr kêt nē.

⁴ Kris kēp akupým mē pahto mē pahtír xwýnh. Kojā nhýrmā akupým mē pahwýr wrý hāmri nhûm Tîrtûm te ho mex raxta pyrāk o mē panhîpêx nē mē pahto mex rax kumrêx.

Mē pahte akupým amnhî nhîpêx tûm o paxujanār kêt ā mē pamā karô

Epes 4.17-5.2

⁵ Jakamā kwa kēr ka mē axte ate amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt nē. Te ra

mē apê htyk nē hapêx par pyrā nē axte kām ajamaxpêr kêt nē.

Jakamā axte ri axpēn mjēn rý axpēn prô ho amnhîkati hkêt nē.

Nē nhām ri mēmyjē hō rý mēnijē hō ho amnhîkati hkêt nē.

Nē mē amā tanhmā amnhî tomnuj to hprām kêt nē.

Nē mē amā akukrêx rax prām kêt nē. Kot ka mē ā amnhî nhîpêx anē nē gaa nē akukrêx rax gryk ā axte Tîrtûm mā ajamaxpêr kêt nē.

⁶ ā mē kot amnhî nhîpêx anhyr xwýnhjaja Tîrtûm kām mē hprām kêt. Kojā nhýrmā tanhmā ja hā mē homnuj týx to. ⁷ Amnepēm kormā mē ate Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri na ka prem ā amnhî nhîpêx anhyr o ri apa. ⁸⁻⁹ Tā kēr ka mē axte ā amnhî nhîpêx anhyr kêt nē.

Nē mē ri axpēn kām agryk o ano hkā karôt o axpēn pumunh kêt nē.

Nē mē axpēn kamā axākkurê hkêt nē. Ri tanhmā axpēn tomnuj to ho apa hkêt nē.

Rý axpēn jakwa kamā mēmoj ma nē ri axpēn xō ri tanhmā ri axpēn mā ho axēx to ho ri apa hkêt nē.

Nē mē akapêr mā agēt o ri mē kām akapêr kêt nē.

Nē mē ri mēmoj to axpēn mā axēx hkêt nē.

Ā mē ate amnhî nhîpêx anhyr tûmta ra mē apê hapêx par kēnā.

Mē pahte amnhî nhîpêx nyw kôt amnhî nhîpêx ā mē pamā karô

Rômān 12.2; Epes 4.23; Wam Pêtre 2.11

¹⁰ Nē na ka mē ra mē ate amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o ri apa. Jao ra mē pahto kator xwýnh maatija kôt amnhî nhîpêx mex o mō. Kot kaj mē gaa nē ri hkôt amnhî nhîpêx mex kumrêx o ri apa. Kām hprām xā hkôt.

¹¹ Nē mē pahpê Kris kwýjaja ahpýnhā na pu mē. Na mē pakamā Ijaew nē Ijaew kêt xwýnhjaja. Nē mē pakamā panhî nē kupê. Nē mē kām āpēnh xwýnhjaja nē mē kot amnhî mā ri āpēnh xwýnhjaja. Ām ahpýnhā mē pahpê Kris kwýjaja mē pahte anhyr tā na hte Tîrtûm tanhmā mē pakute hkôt mē pahpumunh kêt nē. Na hte mē panhîpêx o axpēn pyrā nē mē pahpiitā mē pakamā pa ho pa pu htem pahpimrāatā hkôt ri amnhî nhîpêx o papa.

¹² Nē Tîrtûm kām mē pajapê nē kām mē pajapê xāj mē pakukamā amnhîm mē parê. Mē pahte kām tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri papa kaxyw mē pakukamā mē parê.

Jakamā kēr ka mē axpēn kamā axukapri ho ri axpēn kôt apa.

Nē axpēn to mex pix o ri axpēn kôt apa.

Nē mē amā amnhî to rax o axpēn jakrenh prām kêt nē.

Nê mê ãm amnhî pix kukamã ri ajamaxpêr kêt nê. Amnhî mê nhâm mê hkukamã ajamaxpêr o ri apa.

Nê mê ri agryk tokyx anhÿr kêt nê.

¹³ Nê koja mêhō tanhmã mê ato ka mê amnhî tâ omu nê tanhmã amnhî tâ ho hkêt nê. ãm ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra Jejus kot mê panê mê pahte amnhî tomnuj piitã rênh par kênã kot pu kêt mê amnhî tâ tanhmã mêhō hto. Tã kêr ka mê axpên to mex o ri apa nê amnhî tâ tanhmã axpên to ho ri apa hkêt nê.

¹⁴ E kêr ka mê ã axpên nhîpêx anhÿr o ri apa. No ãm ja pix kêt. Nê mê mãânên amã axpên kînh pê axpên kutã anojarêt rãhã nê. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nê mãânên ra ixte mêmoj tâ mê amã karōta ka mê ho anhÿr mex kurê kumrêx. Mê pamã axpên kînhja na mex kumrêx o kot mêmoj piitã hakrenh par.

¹⁵ Nê kêr ka mê Kris kukwak ri anhōxàhkre kaxwÿnh kãm akînh nê ajamakêtkati nê tãm ri axpên nhîpêx o ri axpên kôt apa. Te ixkre tipxi kamã mê ate axpên kôt ri amnhî nhîpêx pyrãk. ã mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papa kaxyw na pre Tîrtûm amnhî wÿr mê pahwÿ. Mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw.

Nê kêr ka mê Tîrtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê kãm Kra Jejus ã akînh ã amnhî jarênh o ri apa.

Mê pahte Tîrtûm mã mex ã pagrer ã mê pamã karō

Epes 5.19

¹⁶ Nê kêr ka mê Kris kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Nê kapêr o axpên jahkre mex o ri axpên kôt apa. Tîrtûm kot amnhî nhîpêx o axpên jahkre ho ri axpên kôt apa. Nê kãm agrer o ri apa. Kãm mex o mex ã agrer o ri axpên kôt apa. Nê kãm kukwak ri akînh ã amnhî jarênh o kãm gre.

¹⁷ Nê kêr ka mê Mêpahpãm Tîrtûm mã amnhî jarênh o:

—Pa Tîrtûm. Nã ãm hãmri na ka pre mê ixwÿr Akra Jejus mê nhûm mê ixwÿr wrÿ nê mê inhnê ty.

Anhÿr o kãm amnhî jarê. Hãmri nê ãm Pahiiti Jejus kot amnhî nhîpêx kôt pix mã tanhmã ri amnhî nhîpêx to rÿ ãm kôt pix mã tanhmã akapêr to ho ri apa.

Tanhmã mê pahte axpên nhîpêx to hã mê pamã karō

Epes 5.22–6.9

¹⁸ Nê mê anijaja. Tîrtûm kot myja kumrêx nhîpêx nê hkôt kãm hprō nhîpêx jakamã kêr ka mê amjên ã apijaãm o apa. Nê mê hamaxpêr mex ã mê omu nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex nê. ã mê ate amnhî nhîpêxja na Tîrtûm kãm hprãm.

¹⁹ Nê mê amyjaja kêr ka mê amã mê aprō japê nê. Te amã amnhî tâ ma pyrãk o mê hipêx o ri apa. Jao tanhmã mê homnuj to hkêt nê.

²⁰ Nê mê apê mê hkrajaja kêr ka mê anhîpêxã nê akatorxã wa hã apijaãm nê wa kapêr ma nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx. ã mê ate amnhî nhîpêx anhÿrja na Tîrtûm kãm hprãm. Koja ã mê ate amnhî nhîpêx anhÿr ã mê apumu nê hkînh nê.

²¹ Nê kêr ka mê apê mê hipêxã nê mê katorxã mê akra gryk kaxyw mê kãm apêr o apikênh kêt nê. Kot kaj mê ã mê hipêx anê nhûm mê tee ri amnhî tâ mê ama nê hkapi ri nê.

²² Nê mê ate mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri mê apa xwÿnhjaja kêr ka mê anhō patrãw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Nê mê noo mã mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx mex to nê mãânên mê wa kre kamã mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx mex to. Nom mê kot axàpênh ã apumunh nê hã kãm akînh pix kaxyw axàpênh mex kêt nê. Mãânên mê amã Pahiiti Kris kînh ã akatãt kôt mê kãm mêmoj tâ axàpênh mex nê. Mê noo mã nê mãânên mê wakre kamã. ²³ Nê mê akînh kãm mê kãm axàpênh mex o ri apa. Te mê ate Pahiiti mã akînh kãm tanhmã kãm amnhî nhîpêx to pyrã nê tãm amnhî nhîpêx o tãm mê kãm axàpênh mex o ri apa. ²⁴ Te mê anhō patrãw pix mã axàpênh pyrãk nom kumã pix mã hkêt. Mãânên mê panhō Pahiiti Krisja mã. Jakamã kot kaj mê ã amnhî kaxyw Tîrtûm mã ajamaxpêr pê akînh kãm anhō patrãw mã mêmoj tâ apê nhûm Pahiitija ja hã mê apumu nê nhÿrmã mê ato mex rax nê. ²⁵ E kêr ka mê ã mê anhō patrãw mã axàpênh mex o ri apa anê. No kot kaj mê kapêr kwÿm amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî nhîpêx to nhûm Tîrtûm tee ri ja hã mê apumu hãmri nê nhÿrmã tanhmã hã mê anhîpêx to. Na hte ã mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê piitã mê hipêx anê nê mê hipêx o axpên pyrãk. Jakamã kwa kêr ka mê anhō patrãw mã axàpênh mex rãhã ho ri apa.

4

¹ Nê mê apê mê ò patrãw kêr ka mê kot mê amã mê àpênh xwÿnhjê ho mex nê tanhmã mê homnuj to hkêt nê. Mê urãk nê kaxkwa kamã mê anhō Patrãw maatija hkrî. Kot mê pahte tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã mê pajamaxpêr to hã mê pahpumunh rãhã jakamã kêr ka mê noo mã mê ho mex rãhã ho ri apa.

E kêr ka mê apiitã ã axpên to mex anhÿr o ri apa.

Mêpahte Tîrtûm mā amnhî jarênh rāhā hā mē pamā karō

Matêwre 7.7; Rukre 11.1-8; Atre 1.14; Epes 6.18

² Nê kêr ka mē xatā Tîrtûm mā amnhî jarênh rāhā ho ri apa. Nê tanhmā mēhō kot amnhî nhîpêx to hā harênh ma nê ho Tîrtûm wý. Nê mē ate kām amnhî jarênh kamā kām mex o mex ā harê. ³⁻⁴ Nê määnên ixto awý kē mē tokyx ixkator japêr. Pa ixāmnhîx mē kot kormā Kris jarênh mar kêt xwýnhjê mā harênh o ri mē hkôt ipxa. Á ixte amnhî nhîpêx anhýrta ā na prem ixpyñe nê ijaxā pa kormā jar ixkrî. Jakamā kwa mē māmri ja hā ixto Tîrtûm wýr o pa.

Mêpahte apkati mē mē pahkwýjê mā Jejus jarênh ā mē pamā karō

Epes 5.16

⁵ Nê kêr ka mē kēp Kris kwý hkôt xwýnhjê hkôt nhýhým ri apa nê tām ri Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o mē hkôt ri apa.

⁶ Nê kē mēhō awýr tē nê tanhmā Jejus ā akukjêr to ka amā hkînh ā aprî hā kām awjarê. Ahpýnhā tanhmā mē kot hā akukjêr to xā hkôt tanhmā mē kām harênh to kē mēhprî hā mar mex nê.

Pawre kot Koros wýr Xikitre mē Ones wa mēnh ā harênh

Epes 6.21-22

⁷⁻⁸ Nê ot pa mē awýr mē pahtō Xikitre mēnh mā. Kot ma mē awýr ixte mē amā ixkapêr ā kagā nhîpêx o mōr kaxyw. Na hte ixkôt Tîrtûm mā amnhî nhîpêx o ri pa. Inhmā hapêê. Tā kot paj mē awýr kumê kē ma mē awýr mō nê hprî hā mē amā ijarê. Mē ate ijarênh mar nê tām ajamaxpêr nê akînh kaxyw. ⁹ Mē akwý Onesti hkôt koja ma mē awýr mō. Määnên Kris kôt kēp mē pahtō hā mē pamā hapê xwýnh na. Na hte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri pa. Tā Xikitre mē koja wa ma mē awýr mō. Hāmri nê mē awýr pōj nê jar tanhmā mē ixte amnhî nhîpêx to hā mē ijarê ka mē ama.

Kris kôt mē hkwy kot mē hwýr hpêr mēnh ā mē harênh

¹⁰ Nê ota Aristakja ixpyrā nê kēp prês nê hkrî. Tā mē awýr hpêr mē. Nê Panāpe htō Juāw Makreja määnên mē awýr hpêr mē. Na pa pre ra mē amā Juāw Makre jarê. Tā koja mēmo arîgro hā akupýn mē awýr mōr japêr ka mē omu nê ho mex nê.

¹¹ Nê Jejus Justija määnên mē awýr hpêr mē. Jajaja mē ixpyrā nê kēp Ijaew. Tā mē tapxipixjaja na htem ixpyrā nê mē ixpê Ijaew kwýjê rom mē kām Tîrtûm kapêr nyw o mē ahkre ho ri mē hkôt pa. Tîrtûm kot Kra Kris kôt mē kot amnhî xunhwýr xwýnhjê ho hkra hā harênh nywja na htem mē kām harênh o ri mē hkôt pa. Pa ja hā mē omu nê ixkînh nê. ¹² Nê mē anhîō Epasja määnên

mē awýr hpêr mē. Na hte Jejus Kris mā tanhmā amnhî nhîpêx mex to ho pa. Nê mē ato Tîrtûm wýr rāhā ho pa nê mē ato hwýr o:

—Pa Tîrtûm. E kwa tanhmā Koros kamā akrajê ho kē mē akôt amnhî xunhwýr týx nê. Nê amā hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri pa. Nê amnhî kaxyw Kris kôt pix mā hamaxpêr týx rāhā nê. Anê.

¹³ Am hāmri na hte mē ato hwýr o pa. Nom mē kapxipix o hwýr kêt nê. Määnên krî pē Ratisej kamā nê krî pē Jerop kamā Kris kôt mē pahtōjê ho hwýr o ri pa. Mē ate Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex o apa kaxyw. Ixte ja hā omunh mex.

¹⁴ Nê jar mē pahtō tótō Rukre mē Tēmtija wa määnên mē awýr hpêr mē. Tótō Rukreja kēp ixkrāmnhwý mex na.

¹⁵ Nê kêr ka mē krî pē Ratisej kamā Kris kôt mē pahkwýjê mā ijarê. Nê Nîpare mā nê ôrkwy hwýr mē pikuprōnh nê Tîrtûm mā mex o mex ā harênh o mē hkrî xwýnhjê mā määnên ijarê.

¹⁶ Nê e kêr ka mē ixte mē awýr kagā mēnhja kamā harênh pa nê hpānhā krî pē Ratisej kamā Kris kôt mē pahkwýjê hwýr amē kē mē apyrā nê kamā harê nê piitā kuma. Nê mē kām anê kē ra ixte mē hwýr kagā mēnh xwýnhta kē mē amā kugō ka mē kuxwar kamā harê nê ama.

¹⁷ Nê kêr ka mē Akip mā ijarê kē ra Tîrtûm kot kām mēmoj tā karō xwýnhta kē ho anhýr jatur xām kumê. Kēp hkra hā kē tām kām apênh jatur xām kumê.

¹⁸ Tā am ja pix. E paj pam amnhî nhîhkra ho hatur xā hā kagā. Mē ate ixte mēmoj tā kagā pumunh nê hkôt inhmā ajamaxpêr kaxyw. Nê ixte mē awýr mēnh ā ijarênh mar kaxyw. Kwa kêr ka mē arî ixpê prês ā ixto Tîrtûm wýr rāhā ho ri apa.

E kē Tîrtûmja mēmoj to mē akutā nojarêt nê mē ato mex nê ka mē amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa. Tā am ja pix. Ixpê Pawre na pa mē awýr kagāja nhîpêx nê ā mē awýr mēnh anê.

Wam Tesarōn Pawre kot Tesarōn kamā Jesus kōt hkwýjê hwýr kagà nê mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jesus nhî hâ mē ahkre ho pa xwýnhjê hō na pre. Jakamā na pre kagàja nhîpêx nê ma krî pé Tesarōn kamā Jesus kōt hkwýjê hwýr kumê. Tesarōn kamā Jesus ā kām mē hkurê xwýnhjaja na prem Jesus ā mē homnuj o pa nhūm mē amnhî xā htýx kamā hamak o pa. Hāmri nhūm Pawre mē harēnh ma nê kagàja nhîpêx nê mē hwýr kumê. Kot mē kām mē hamaxpêr o hihtýx kaxyw mē kot arî Jesus kōt amnhî nhîpêx mex o pa nê aa hkaga hkêt ā mē kām karō. Nê nhýrmā Jesus akupýn kaxkwa rûm mē pahpê hkwýjê hwýr wrýk nê ma akupým amnhî kōt mē pahto ápirja nhūm mē kām harê. Á na pre mē kām mēmoj jarê nê hâ kagà anê nê mē kām:

¹ Pa mē apê Tesarōn kamā Jesus kwý hâ axpên wýr mē apikuprōnh xwýnhjaja? Xā mē amex na ka mē apa? Ixpê Pawre na pa mē awýr kagàja nhîpêx nê mē awýr kumê. Siras mē Ximotre mē pa mē awýr kumê. Mē pahpê Mēpanhîpêxā maati Tirtûm mē Pahihti Jesus Kris wa hkwý jakamā na pa htem mē ato Tirtûm wýr rāhā ho ri ixa. Kot mē akutā nojarêr rāhā nhūm mē ajamakêtkati nê axāmhîx mē apa kaxyw.

²⁻³ Nā mēmoj kêt. Na pa htem mē amā ijamaxpêr nê mē anhî hâ ixkînh nê ixa hāmri nê mē awýr kagàja mē. Na pa htem mē ato Tirtûm wýr rāhā ho ri ixa nê kām mē ajarēnh o:

—Pa Tirtûm. E măn ka Tesarōn kamā akrajê pumu. Ám hāmri na ka pre tanhmā mē hkrā hto nhūm mē akôt amnhî nhîpêx mex o pa. Na htem amnhî kaxyw akôt hamaxpêr týx nê. Jao mē piitā mē kamā ukapri kamā tanhmā mē ho ajuta hto ho pa. Nhūm mē kām mē ixkurê xwýnhjaja Pahihti Jesus Kris ā tanhmā mē ho ho pa htā nhūm mē tee ri amnhî kukamā hamaxpêr o hkapri nê Jesus mē war akaga hkêt nê. Arî war anhî hâ amnhî to htýx nê Pahihti Jesus kutêp tanhmā kām amnhî nhîpêx to ho pa. Ám hāmri na htem ā amnhî nhîpêx anê Tirtûm. Na pa htem mē kot ā amnhî nhîpêx anhýrja mā ijamaxpêr nê ixkînh nê.

Anhýr o pa htem mē ato kuwý. ⁴ E Kris kōt ixkwýjaja. Nā Tirtûm kām mē ajapê jakamā na pre amnhîm mē arê. Kot mē ato hkra nhūm nhýrmā kuri mē amex nê atir tûm nê apa ho apa kaxyw. Ra mē ixte ja hâ mē ajarēnh mar mex.

*Mē piitā mē kot Tesarōn nhō xwýnhjê
jarēnh mar ā mē harēnh*

⁵ Nê na pa prem ma mē awýr mō nê mē amā Jesus jarēnh o mē akôt ixa. Kot mē panê tanhmā amnhî nhîpêx to hâ harēnh o ri mē akôt ixa. Nom pa mē amnhî krā hkôt mē amā ixujarēnh kêt nê. Ám Tirtûm Karō nhî hâ na pa prem hihtýx xā ho tanhmā mē amā ixkapêr to ka prem mē inhma nê mē ixkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. Na pa prem tām amnhî nhîpêx o ri ixa pa mē ja hâ mē ixpumunh o ri mē ixkôt apa. ⁶ Tā Jesus kōt amnhî xunhwý nê hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Nê mē ixkôt amnhî nhîpêx mex nê. Mē kot Jesus ā tanhmā mē ato htā ka htem Tirtûm Karō nhî hâ akînh nê hkôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri apa. ⁷ Tā nhūm pika pé Masetōn mē Gres wa kamā Jesus kōt mē pahkwýjaja ā mē ate amnhî nhîpêx anhýr ā mē ajarēnh ma nê mē apyrā nê ā amnhî nhîpêx anhýr o pa. ⁸ Na ka prem tanhmā Jesus kot mē panê amnhî nhîpêx to hâ harēnh o ri mē hkôt apa nhūm mē piitā mē akapêr ma. Nom mē tapxipixjaja mar kêt nê. Na mē ra ohtō nê mē ajarēnh ma nê mē apyrā nê ma mē kām Jesus jarēnh o pa. Ra mē ate Jesus kōt amnhî xunhwýr ā amnhî jarēnh o ri apa nhūm mē piitā kōt mē amar jakamā mē pajaja na pa htem mē kām ā mē ajarēnh anhýr kêt nê. Mo kaxyw? Ra mē kot mē ajarēnh mar mex kêñā. ⁹ Na pa htem nhýri krî hō hwýr pōj nhūm mē ixpumu nê ra mē tāmjaja mē inhma mē ajarēnh kurê kumrêx. Nê mē ajarēnh o:

—Kwa Tesarōn kamā Kris kōt mē pahkwýjaja na xep kām mē akînh nê. Amnepēm na pre htem amnhîm sānti nhîpêx nê kêp mēhpām ā harê nê amnhî to hwýr o pa. Tā ka xep prem ma mē hwýr mō nê mē kām Tirtûm kapêr jarê nhūm mē ama nê Tirtûmja sānti rom ām hāmri hâ omunh kurê kumrêx. Hāmri nê gryk ā sānti kaga hpa nê Tirtûm kōt amnhî xunhwý nê hkôt pix mā amnhî nhîpêx mex o pa. ¹⁰ Nê amnhî wýr Tirtûm Kra kamā hamak rāhā ho ri pa. Anê.

Ám hāmri na ka htem amnhî wýr kamā hamak rāhā ho apa. Na pre ty nhūm Hipêxā Tirtûm akupým ho htir. Tā koja nhýrmā akupým mē pahwýr kumê nhūm akupým mē pahwýr wrý. Hāmri pu mē ām pix kukwak ri mē kot amnhî xā htýx kām hamak o pa htūm xāta wýr papa hkêt nê.

2

*Pawre kot amnhî jarēnh
Sikûn Korî 1.12, 4.1-6*

¹⁻² Nê kormā mē awýr mē inhmōr kêt ri na pa prem kormā Piripos nhō xwýnhjê mā Tirtûm kapêr jarēnh o ri mē hkôt ixa. Nom nhūm mē hkwýjaja kām mē inhmar prām kêt nê. Na prem Jesus ā mē inhma kapêr punuj nê mē inhîpêx kati pa prem amnhî xā htýx kamā ijamak o mē hkôt ixa. Na

ka prem ja hã mē ijarēnh ma. Ā mē kot mē inhīpēx anhŷr tã pa mē tee ri amnhī kukamã ijamaxpēr pē Tirtūm kapēr jarēnh kaga hkēt nē. Na pa prem arī mē kām Jeŷus kot tanhmã mē panē amnhī nhīpēx to hã harēnh o ri mē hkōt iŷpa. Tã mē awŷr inhnojarēt nē Tirtūm nhŷ hã amnhī to htŷx nē ma mē awŷr mō. Hāmri nē mē amã tanhmã Jeŷus jarēnh to ho ri iŷpa. Ka prem mē inhma hāmri nē axohtō nē hkōt amnhī xunhwŷ. ³ Nom pa prem iŷx rom tanhmã mē amã ixkapēr to hkēt nē. Rŷ mē inhma mēmoj prām xāj mē ano kupyr pē mē amã ixkapēr kēt nē. ⁴ Rŷ mē ate mē ixkapēr mar nē mē inhmeã ā mē ijarēnh kaxyw pa tanhmã mē amã ixkapēr to hkēt nē. Ām Tirtūm kot mē inhmar nē tapxipix mē inhmeã ā mē ijarēnh pix prām xāj na pa prem mē amã kapēr jarēnh o ri mē akōt iŷpa. Tirtūm tapxipix na hte tanhmã mē pakute hkōt mē pahpumunh rãhã ho pa. Tãm na pre mē iŷte kapēr jarēnh o ri iŷpa kaxyw mē ixunhwŷ.

⁵ Xàn pa prem mē iŷakwa nhīkjē ho mē ate tãm amnhī nhīpēx ā mē ajarē hāmri nē mē iŷakwa nhīkjē ho mē ato ixkapēr punuj nē? Nà na pa prem ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Na pa prem iŷkatāt kōt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kōt tanhmã mē ajarēnh to ho ri iŷpa.

Nē xà mē ate mē ixkapēr mar nē akīnh nē hpānhã mē inhma amnhīrē kaxyw na pa prem mē awŷr mō nē mē amã Jeŷus kapēr o mē ajahkre? Nà na pa prem kàxpore prām xāj mē amã ixkapēr kēt nē. Tirtūm kot ja kōt mē ixpumunh mex.

⁶ Rŷ xà mē ate mē inhmeã ā mē ixto jarkrar kaxyw na pa prem mē awŷr mō? Nà määnēn ja kaxyw kēt. Ā mē ate mē ijarēnh anhŷr prām xāj na pa htem Tirtūm kapēr o mē ajahkre ho ri iŷpa hkēt nē.

⁷ Rŷ xàn pa pre mē awŷr mō nē mē amã amnhī jarēnh o:

—E mē iŷte Jeŷus nhŷ hã ixkapēr o iŷpa xwŷnh jakamã kot paj mē amã tanhmã ixkapēr to ka mē inhma nē hpānhã mē inhma amnhīrē.

Anhŷr o mē amã ixkapēr? Nà na pa pre ā mē amã ixkapēr anhŷr kēt nē. Na pa prem te mē katorxã kot hkrajē nhīpēx pyrāk o mē anhīpēx nē amarī mē ajahkre ho iŷpa nē mēmoj tã mē awŷr kēt nē.

⁸ Mē inhma mē akīnh jakamã na pa prem mē amã ixprī hã Tirtūm kapēr piitã harēnh par o mē akōt iŷpa nē mē kot ja hã tanhmã mē ixto pymaj tee ri amnhī kukamã ijamaxpēr o ri ixkaprī hkēt nē. Ām ixamnhīx ri tanhmã Jeŷus kot mē panē amnhī nhīpēx to hã harēnh o mē akōt iŷpa. ⁹ Mē apē mē ixkwŷ jakamã na pa prem tanhmã mē amã ixkapēr to hpānhã mē ixāpkur xà rŷ mēmoj

tã mē awŷr kēt nē. Na pa prem mē pam-jaja mēmoj tã ixāpēnh pē mē amã ixkapēr o ri iŷpa. Nē ixāpēnh rūnh kumrēx. Arīgro hã nē kamāt kām. Mãn arī mē ate ā mē iŷte amnhī nhīpēx anhŷrja ā anohtŷx japēr ko. ¹⁰ Na pa prem tãm amnhī nhīpēx o mē akōt iŷpa. Tirtūm kām hprām xà hkōt. Jao tanhmã amnhī to mex to rãhã ho ri iŷpa ka prem amnhī tã mē ixpumū. Nhūm Tirtūm haxwŷja ja hã mē ixpumū. ¹¹ Na pa pre mē apē mē ixkra pyrāk mē anhīpēx o ri mē akōt iŷpa. ¹² Jao mē amã ixkapēr mex nē. Nē mē akapri nē apa xwŷnhjaja pa prem akupŷm mē ajamaxpēr o mē axihtŷx hāmri nē mē apiitã mē amã ixkapēr nē mē amã:

—Kwa kēr ka mē Tirtūm kōt amnhī nhīpēx mex rãhã ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

Tirtūm tãm na pre amnhī wŷr mē pahwŷ pu prem hkōt amnhī xunhwŷ. Tã koja nhŷrmã amnhī wŷr mē pahto api pu mē Kra Jeŷus kukwak ri wa kuri pamex kumrēx nē ri papa ho papa. Jakamã kwa kēr ka mē hkōt amnhī nhīpēx mex rãhã ho ri apa.

Jeŷus kwŷjaja kām Jeŷus kōt amnhī xunhwŷr hkēt xwŷnhjē pyma hkēt

Atre 17.1-9

¹³ Nē ma mē awŷr mē inhmōrta ā na pa prem mē amã Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē akōt iŷpa ka prem mē inhma nē mē iŷte amnhī krã hkōt mē ixkapēr ā mē ixkamnhīx kēt nē. Na ka prem ām hāmri mē iŷte Tirtūm kapēr jarēnh ā mē ixpumunh kurē kumrēx nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nē Jeŷus mē Hipēxã wa hkōt amnhī xunhwŷ. Jakamã na pa hte mē amã ijamaxpēr nē mē anhŷ hã ixkīnh nē. Hāmri nē Tirtūm māmē anhŷ hã ixkīnh jarēnh o ri iŷpa. Nà na ka htem arī Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex nē. ¹⁴ Nhūm hte mē akwŷjaja tee ri ja hã mē apumu nē Jeŷus ā mē atomnuij nē. Nom mē kapxipixjaja ā mē anhīpēx anhŷr kēt nē. Jutej kamã Ijaew kwŷjaja na prem mē apyrã nē Jeŷus kōt amnhī xunhwŷ nhūm mē hkŷwŷjaja tee ri ja hã mē omu nē hã mē hipēx kati ho pa.

¹⁵ Amnepēm Ijaew na prem Tirtūm nhŷ hã mē kām kapēr o mē pa xwŷnhjē homnuij nē mē hkŷwŷjē hpar o pa. Hāmri nhūm hpānhã mē hkanrēhã mē htāmnhwŷjaja mē urāk nē Pahihti Jeŷusja pī. Tã jarãhã määnēn ā Jeŷus ā mē panhīpēx anē nhūm Tirtūm tee ri mē pahtã mē omu nhūm ja kēp omnuij tŷx kumrēx nhūm mē pahtã mē kamã gryk nē.

Na hte mē apē Ijaew kēt xwŷnhjē ho hkra nhūm Ijaew kām ja prām kēt ¹⁶ jakamã na htem mē akwŷ kot Tirtūm kōt amnhī xunhwŷr pymaj mē anē mē ixkurē nē mē inhma:

—Kwa Ijaew kēt xwŷnhjē mã Tirtūm kapēr jarēnh kēt nē. Ja mex kēt. Anē.

Mē ate Jeŭs kōt amnhī xunhwŭr nē nhŭrmā Tirtūm wa kuri aŭr tūm nē apaja mē kām hprām kēt jakamā na htem ā mē anē amnār o pa anhŭrja o amnhī tomnuij nē. Mē kot amnhī tomnuij tŭx o mē pa xwŭynh jakamā na Tirtūm mē kamā gryk nē. Koja nhŭrmā mē kot amnhī xā htŭx kamā hamak tūm xā hwŭr mē rēnh pa.

Pawre akupŭm Tesarōn nhō xwŭynhjē hwŭr hkrā hā harēnh

Atre 17.10-13

¹⁷ Nē ma mē awŭr mē inhmōr tā mē anhō krī kamā mē kēp Kris kwŭy hkēt xwŭynhjaja na pre mē ixpumu nē mē anē mē ijano pa prem iŭpōj nē hpānhā ma nhŭhŭm krī hō hwŭr iŭpa. Nom arī mē amā iŭamaxpēr rāhā nē mē ato iŭamak o ri iŭpa nē xatā akupŭm mē awŭr ixkrā. ¹⁸ Na pa prem inhmā akupŭm mē awŭr inhmōr prām tŭx nē. Ixpē Pawre na pa pre xatā mē awŭr ixkrā htā nhŭm Satanasti tanhmā mē anē ixpē amnār to pa kormā mē awŭr inhmōr kēt nē. Ām tee ri inhmōr prām kaprŭy. ¹⁹⁻²⁰ Mē inhmā mē akīnh tŭx. Mē ate Tirtūm kōt amnhī nhīpēx mex jakamā koja nhŭrmā Pahihti Jeŭs akupŭn mē pahwŭr wrŭy pa mē akuri xā nē kām mē ajarēnh o:

—Pa Pahihti. E Tesarōn nhō xwŭynhjē pumu. Na ka pre mē hwŭr inhmē pa mē hwŭr mō nē mē kām ajarē nhŭm prem inhma nē amnhī kaxyw akōt hamaxpēr tŭx nē akōt amnhī xunhwŭy. Tā na htem akōt tām amnhī nhīpēx rāhā ho pa.

Anhŭr o kām mē ajarē nē mē anhŭ hā ixkīnh tŭx kumrēx.

3

Pawre kot Tesarōn wŭr Ximotre mēnh ā harēnh

Atre 17.14-15, 18.5

¹⁻⁵ Nē kormā mē akōt iŭpa ri na pa pre Kris kwŭy hkēt xwŭynhjaja kot Kris ā tanhmā mē atomnuij to hkukamā mē amā mē harē ka prem mē inhma. Na htem ā Kris ā mē pahkurē xwŭynhjaja mē panhīpēx anhŭr o pa. Tā nhŭm prem ā mē anhīpēx anē pa mē ajarēnh ma nē tee ri mē akukamā iŭamaxpēr nē xapēn mā mē ajarēnh o:

—Hēxta waa nē. Kwa mē kot Jeŭs ā tanhmā mē homnuij toja mŭrapē mām mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē Jeŭs kaga rŭy ko. Mān ra Satanasti tanhmā mē kām Jeŭs o hēm to nhŭm mē kuma nē tanhmā hamaxpēr to nē hkaga. Kwa mām pu prem ām mē kām Tirtūm kapēr jarēnh kaprŭy nā? Anē.

Hāmri nē tee ri mē akukamā iŭamaxpēr nē mē awŭr Ximotre mēnh kaxyw nē kām:

—Mām ra Tesarōn nhō xwŭynhjaja Jeŭs ā tanhmā mē homnuij to nhŭm mē amnhī xā htŭx kamā hamak o ra tee ri amnhī kukamā

hamaxpēr. Kwa ma mē hwŭr mō nē ja hā mē omu. Hāmri nē mē kot Kris kōt amnhī xunhwŭr tŭx kaxyw mē hamaxpēr o axihtŭx. Hāmri nē akupŭn wa ixwŭr mō nē wa inhmā tanhmā mē harēnh to. Kot paj Siras mē wa akutēp jar Atenas kamā wa arīk. Anē.

Hāmri nē mē awŭr kumē. Ximotre na hte Siras mē wa inhīhkō hā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē Kris kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx toja nhŭm wa inhīhkō hā mē kām harēnh o pa. Tā pa pre mē awŭr kumē nhŭm ma mē awŭr mō pa Siras mē wa Atenas kamā kutēp arīk.

Ximotre akupŭn mōr nē Pawre mā mē harēnh

⁶ Tā nhŭm ra ham akupŭn mē arūm wa ixwŭr mō nē wa inhmā tanhmā mē ajarēnh to pa wa mē ajarēnh ma nē ixkīnh nē. Na ka xep htem arī amnhī kaxyw Kris kōt ajamaxpēr tŭx rāhā nē. Jao mē amā mē piitā mē hkīnh nē tanhmā mē ho mex to ho ri apa. Nē arī mē inhmā ajamaxpēr nē ixpyrā nē mē amā mē ixpumunh prām o ri apa. ⁷ Nā ām hāmri na ka htem ā amnhī nhīpēx anē. Na pa wa ra jar ixpunuij nē iŭpa nē Kris ā amnhī xā htŭx kamā iŭamak tā mē ajarēnh ma nē tām iŭamaxpēr. ⁸ Tesarōn nhō xwŭynhjaja kot Kris ā tanhmā mē anhīpēx to htā ka mē arī hkōt amnhī xunhwŭr tŭx rāhā nē. Pa wa mē ajarēnh ma nē mē anhŭ hā ixkīnh pē tanhmā Pahihti Jeŭs mā amnhī nhīpēx to ho ri iŭpa. ⁹ Nā na pa hte wa mē anhŭ hā ixkīnh nē. Nē xatā Tirtūm mā mē ajarē nē kām:

—Pa Tirtūm. Nā ām hāmri na ka pre amnhī kōt Tesarōn kām akwŭjē xunhwŭr tŭx nē nhŭm htem akōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. Ām hāmri na ka hte ā mē hipēx anē. Na pa hte mē kot amnhī nhīpēx mā iŭamaxpēr o ri iŭpa nē ixkīnh nē.

Anhŭr o kām mē ajarē. ¹⁰⁻¹¹ Nom kām ja pix jarēnh kēt nē. Na pa hte wa māānēn arīgro hā nē kamāt kām amnhī to Mēpanhīpēxā Tirtūm mē Pahihti Jeŭs Kris wa hwŭr kām ixihtŭx rāhā ho iŭpa nē wa kām:

—Kwa Tirtūm mē Jeŭs wa. Na pa wa ra inhmā Tesarōn wŭr inhmōr nē mē pahkwŭjē pumunh prām tŭx nē. Kormā mē kot akapēr jatur xā mar kēt. Tā ka inhmā akupŭm mē hwŭr wa inhmōr nē mē kām akapēr jatur xām mēnh prām. Mē kot mar nē akōt amnhī nhīpēx mex o pa kaxyw. Kwa xāt ka wa akupŭm mē hwŭr wa inhmē nā? Anē.

Na pa hte wa ā amnhī to wa hwŭr rāhā ho iŭpa anē. Tā koja wa akupŭm mē awŭr wa inhmē pa wa ma mē awŭr inhmōr kurē kumrēx. ¹² Koja Tirtūm tanhmā mē akrā hto ka mē amā xapēn kīnh pē tanhmā xapēn to ajuta hto ho ri apa. Nē mē amā akwŭjē hā ma ho te mē kam amā amnhī tā ma pyrāk

o ri apa. Ā kot kaj mẽ apiitā axpēn nhīpēx anē. Te wa inhma mẽ akīnh pē tanhmā mẽ ato mex to pyrāk. ¹³ Kojā Tirtūm ja kaxyw tanhmā mẽ akrā hto ka mẽ tām ajamaxpēr mex nē. Kēr kē Jejus nhīrmā akupŷn wrŷ. Mē kot hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē mẽ ro hā akupŷn wrŷ. Hāmri ka mẽ Mēpanhīpēēxā Tirtūm kutā amnhī kukamā ajamaxpēr nē tām mẽ ate amnhī nhīpēx ā amnhī pumunh kōt akīnh nē apikunhar o kuri akuhē. No ri tee ri amnhī kamā ajamaxpēr nē ajak-wamnajre nē akuhē hkēt nē.

4

Tirtūm kām mēmoj prām ā harēnh

Rōmān 13.11-14; Epes 5.3-14

¹ E Jejus kōt ixkwŷjaja. Na pa prem ma mẽ awŷr mō nē Tirtūm kapēr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akōt ixpa. Mē ate mar nē Tirtūm kām hprām xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw. Ka prem mẽ inhma mẽ hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Tā kot paj axte ja hā tanhmā mẽ amā karō hto. Pahihti Jejus nhŷ hā axte mēmoj tā mẽ amā karō. Jakamā kwa kēr ka mẽ arī Tirtūm kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx mex nē ŷ hā amnhī to htŷx pē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa. ² Na pa prem ra Jejus nhŷ hā mẽ amā mēmoj tā karō. Mē ate hkōt amnhī nhīpēx prām xāj mẽ amā hā karō ka prem mẽ inhma. ³ Nā mẽ pahte tām amnhī nhīpēx o papaja na Tirtūm kām hprām. No kēt mẽ pahtŷx ri nhām mēniē ho amnhīkati o papaja na kām hprām kēt. ⁴ Jakamā kwa kēr ka mẽ amyjaja aprō pix tănopxar o ri apa. No mẽ ri nhām mēniē ho amnhīkati ho ri apa hkēt nē. Nē mẽ anijaja kēr ka mẽ amjēn pix tănopxar o ri apa. No mẽ ri nhām mēmyjē ho amnhīkati ho ri apa hkēt nē. ⁵ Jejus kwŷ hkēt xwŷnhjaja kot htŷx ri kām hprām xā hkōt mēniē hwŷr mrar nē mẽ ho amnhīkati htā kēr ka mẽ ho mẽ urāk kēt nē. Kwarī ho kwarī. ⁶ ā mẽ kot amnhī nhīpēx anhŷr xwŷnhjaja koja Tirtūm nhŷrmā mẽ homnuj tŷx kumrēx. Na pa prem ra mẽ amā ja jarē ka prem mẽ inhma. Jakamā kwa kēr ka mẽ ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa hkēt nē. ⁷ Xā na pre Tirtūm ā mẽ pahte amnhī nhīpēx anhŷr kaxyw amnhī wŷr mẽ pahwŷ nē mẽ pahto hkra? Nā ja kaxyw na pre mẽ pahto hkra hkēt nē. Ām mẽ pahte tām amnhī nhīpēx o ri papa kaxyw nē tām ri axpēn nhīpēx o ri papa kaxyw na pre mẽ pahto hkra. ⁸ Jakamā kot kaj mẽ atō ja hā mẽ inhma mẽ ām mẽ inhma mẽ arī ā amnhī nhīpēx anē. Hāmri nē mẽ pajaja mẽ ixkapēr nhīrōp axām kēt nē. Tirtūm kapēr nhīrōp kot kaj xa. Nē määnēn kot mẽ pahwŷr Karō mēnh xwŷnhja kapēr nhīrōp kot kaj xa.

⁹ Nē mẽ amā axpēn kīnh pē axpēn to mex o apa hprām xāj na pre Tirtūm tanhmā mẽ amā kapēr o amnhīrīt to ka htem ā axpēn

nhīpēx anhŷr o ri apa. Jakamā kot paj mẽ axte ja hā tanhmā mẽ amā mẽ hkēt nē. ¹⁰ Na ka mẽ ra amā axpēn kīnh pē te mẽ kam amā amnhī tā ma pyrāk o axpēn nhīpēx o ri apa. Nē pika pē Masetōn kamā Kris kōt mẽ akwŷjaja ka mẽ määnēn amā mẽ hkīnh pē ā mẽ hipēx anē. Tā kēr ka mẽ arī ā amnhī nhīpēx anhŷr rāhā nē. ¹¹ Kot kaj mẽ ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē ajamakētkati nē axāmnhīx axāpēnh pix tănopxar o ri apa. Jao mẽ hakwa kamā nhām tanhmā mẽ hixi jarēnh to ho ri apa hkēt nē. Nē ām amnhī pix tănopxar o ri apa. Nē amnhī pa kukwak ri axāpkur kaxyw amnhīm axāpēnh mex o ri apa. Na pa prem ra ā ja hā mẽ amā karō anē. ¹² Kot kaj mẽ ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē amā prām xāj axāhwŷr o ri apa hkēt nē. Nhūm Kris kwŷ hkēt xwŷnhjaja mẽ ate amnhī nhīpēx ā mẽ apumu nē axpēn mā mẽ ate tām amnhī nhīpēx xwŷnhjē hā mẽ ajarēnh kurē kumrēx.

Kris kwŷ htyk xwŷnhjē jarēnh

Matēwre 24.29-31; Wam Korīt 15.51-58

¹³ E Kris kōt ixkwŷjaja. Na ka xep mẽ tee ri Kris kōt akwŷ htyk xwŷnhjē hkukamā ajamaxpēr. Jakamā kot paj ixprī hā tanhmā mẽ amā mẽ harēnh to ka mẽ inhma. Nā Kris kwŷ hkēt xwŷnhjaja na htem ty nhūm mẽ hkŷwŷjaja tee ri mẽ hkukamā hamaxpēr o hkaprī nē. Mē htyk nē ma Jejus wŷr āpir kēt jakamā na htem mẽ mŷr pē hkaprī htŷx nē pa. No mẽ papajaja na pu htem ho mẽ urāk kēt nē. ¹⁴ Jejus na pre ty nhūm Tirtūm akupŷm ho htŷr. Tā ra ā kot hipēx anhŷr jakamā koja nhŷrmā Jejus akupŷn wrŷ nē mẽ kot hkōt amnhī xunhwŷr nē htyk xwŷnhjē karō nhūm man amnhī kōt kaxkwa rūm mẽ o wrŷ. Na pu htem ā ja kōt pajamaxpēr anē. ¹⁵⁻¹⁶ Na pre Pahihti Jejus inhma mẽ hkōt mẽ pahkwŷ htyk xwŷnhjē jarēnh o:

—Kot paj nhŷrmā akupŷn mẽ awŷr wrŷ ka mẽ ate ixkōt amnhī nhīpēx xwŷnh pīitā ma ixkutā axāpīr o mō. Nom kot kaj mẽ arī atŷr nē apa xwŷnhjaja akumrēx axāpīr kēt nē. Kormā. Kojā Tirtūm kapēr o mẽ wrŷk xwŷnh krāhtūmja Tirtūm mā pīfti kakō. Kakōr tŷx pa ixkwŷ htyk nē hikwŷ xwŷnhjē mẽ ixkapēr nē ixāmra kamā mẽ kumra. Nhūm mẽ hkarō akupŷn mẽ hwŷr wrŷ nē mẽ kām gjēx pa. Hāmri nhūm mẽ akupŷm htŷr nē kānhmā hkrī hpa nē ma kumrēx ixkutā āpir o mō. ¹⁷ Hāmri ka mẽ ate ixkōt amnhī xunhwŷr xwŷnh arī mẽ atŷr nē apa xwŷnhjaja ka mẽ hā ajēt nē mẽ atipxi nē ma ixkutā axāpīr o mō pu mẽ kakrā kamā axpēn kaxpa. Hāmri nē mẽ pahpimrāātā ma kaxkwam api nē inhō krī hwŷr pōj. Kaj mẽ Tirtūm mẽ wa ixkuri amex kumrēx nē atŷr tūm nē apa ho apa. Anē.

¹⁸ ã Pahihti Jeŭs inhmã mẽ pakukamã mẽ pajarênh anê. Jakamã kwa kër ka mẽ tee ri mẽ pahkwý htyk xwýnhjê hkukamã ajamaxpêr hkêt nê. ã ixujarênh anhýrta ã anohtýx pẽ axpên jamaxpêr o axihtýx o ri axpên kôt apa.

5

Mẽ pahte akupýn Jeŭs wrýk xà hã arýgro pumunh kêt ã harênh

Matêwre 24.32–25.13; Wam Pêtre 3.8–13

¹⁻² Nê mẽ pahte Jeŭs akupým wrýk xà hã arýgro pumunh kêt jakamã kot paj mẽ amã tanhmã hã kagã hto hkêt nê. Koja nhýrmã akupýn mẽ pahwýr nojarêt hãmri nê te kot mẽ ahkính xwýnh kot amnhĩ nhípêx pyrã nê mẽ pajaêr pẽ mẽ pahwýr wrý. ³ Jakamã koja kormã wrýk kêt ri nhũm Kris kwý hkêt xwýnh kot amnhĩ wýr kamã hamak kêt xwýnhjaja hãmri mex nê pa hã amnhĩ pumu nê hkính nê pa. Nê axpên mã kapêr o:

—Nà koja Tirtũm tanhmã mẽ pahto hkêt nê. Arĩ mẽ pamex nê ri mẽ papa kênã. Nà kot puj mẽ paxãmnhĩx ri pajamakêtkati nê ri papa ho papa.

Anhýr o axpên mã kapêr rôm nhũm puh Jeŭs mẽ haêr pẽ akupýn wrý. Hãmri nê mã mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak o pa htũm xà hwýr mẽ rênh pa nhũm mẽ tee ri kêp hpimxur prãm kaprý. Te mẽ htujarô xwýnh kot amnhĩ nhípêx pyrãk. Na htem mex nê pa htã hpijagri kaxyw ôhy xà htýx kumrêx nê tee ri kãm ôhy xà hkêt prãm kaprý ho hikwý. ⁴ Nom mẽ kajaja kot kaj mẽ urã nê amnhĩ jaêr pẽ akupým wrýk kãm omu nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akaprĩ hkêt nê. ⁵ Mẽ pahpê Jeŭs kwý jakamã na pu htem kapêr kôt ri tãm amnhĩ nhípêx o ri papa. Jao te mẽ pahte mẽ kêp Jeŭs kwý hkêt xwýnhjê kot amnhĩ nhípêx pyrãk kêt. ⁶ Na htem mẽ pahkínhã akupýn wrýk kukamã hamaxpêr kêt nê. Te htýx ri mẽ ôt rãhã ho hikwý pyrãk. Nom mẽ papajaja na pu htem akupýn wrýk kamã pajamak o papa pẽ kãm tanhmã amnhĩ nhípêx mex to rãhã ho ri papa. ⁷ Te kot ja pyrãk. Na htem kamãt kãm gôr nê mẽmoj mã hamaxpêr kêt nê htýx hikwý. Nê mẽ hkwyjaja kamãt kãm axpã nê htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Jao hamaxpêr mex kêt nê. Tã mẽ kêp Jeŭs kwý hkêt xwýnhjaja hte mẽ urãk nê htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa nê akupýn Jeŭs wrýk mã hamaxpêr kêt nê. ⁸ No kêt mẽ papajaja. Mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja. Kêr pu mẽ ho mẽ urãk kêt nê. Satanasti kãm mẽ pahte amnhĩ tomnuj prãm tã mẽ pahte kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhípêx pymaj kêr pu mẽ mẽmoj punuj pẽ amnhĩ to htýx rãhã ho ri papa.

Nê amnhĩ kaxyw Jeŭs kôt pajamaxpêr týx rãhã nê.

Nê mẽ pamã mẽ piitã mẽ hkính pẽ mẽ kutã panojarêt rãhã ho ri papa.

Nê nhýrmã Tirtũm mẽ hkra Jeŭs wa kuri pahtír tũm nê papa ho papa hkukamã mãn pajamaxpêr rãhã o ri papa.

Kot puj mẽ ã amnhĩ nhípêx anê hãmri nhũm Satanasti tee ri mẽ pahte amnhĩ tomnuj prãm xaj mẽ pahkrãm pajamaxpêr punuj jagjênh kaprý.

⁹ Xà na pre Tirtũm mẽ pakamã gryk kãm mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xà hwýr mẽ pajanor kaxyw mẽ parê? Nà na pre ja kaxyw mẽ parênh kêt nê. ãm Pahihti Jeŭs Kris kukwak ri kot amnhĩ katut kôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh par nê mẽ pahto hkra kaxyw na pre mẽ parê.

¹⁰ Tã mẽmo kaxyw na pre Krisja mẽ panê ty? Nà nhýrmã Tirtũm mẽ wa kuri mẽ pamex kumrêx nê pahtír tũm nê papa ho papa hprãm xaj na pre mẽ panê ty. Jakamã koja nhýrmã akupým amnhĩ kôt mã mẽ pahto àpir kaxyw akupýn mẽ pahwýr wrý pu mẽ amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnh piitã mã hkôt kaxkwa hwýr api hãmri nê Tirtũm wa kuri pamex nê pahtír tũm nê papa ho papa. Kormã mẽ pahtír ri mẽ papa xwýnhjaja nê ra mẽ htyk nê hikwý xwýnhjaja nhũm akupým mẽ ho htír. Hãmri nê mẽ pahto hpimràatã amnhĩ kôt mẽ pahto àpir pa. Mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã koja Jeŭs nhýrmã akupýn wrý nê ã mẽ panhípêx mex anê.

¹¹ Tã ã kot anhýr jakamã kwa kër ka mẽ jam ajamaxpêr o apa pẽ axpên jamaxpêr o hihtýx o ri axpên kôt apa. Nê Jeŭs kôt axpên jamaxpêr o hihtýx o ri axpên kôt apa. Ra ã mẽ ate axpên nhípêx anhýr tã kër ka mẽ arĩ ho anhýr rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê.

Tirtũm kapêr o mẽ pajahkre xwýnhjê jarênh

Karatas 6.6; Wam Ximotre 5.17–19

¹² Nê kwa Kris kôt ixkwýjaja. Na hte mẽ kot Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre xwýnhjaja mẽ ajahkre mex pẽ Tirtũm mã mẽ ajamãr mex o pa. Na htem ã mẽ anhípêx mex anhýr rãhã ho ri mẽ akôt pa. Tã kwa kër ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ kapêr mar týx nê. ¹³ Nê mẽ hã apijaãm pẽ tanhmã mẽ ho mex to ho apa.

Nê kwa kër ka mẽ tãm axpên nhípêx nê axãmnhĩx ri ajamakêtkati nê axpên kôt ri apa ho apa.

Mẽ pahte tanhmã Kris kôt mẽ pahkwýjê nhípêx to hã mẽ pamã karô

Epes 4.1–6

¹⁴ Nê koja Kris kôt mẽ anhĩô kãm kaga nê pa ka mẽ ja hã omu nê kãm anê kê ã amnhĩ nhípêx anhýr kêt nê. Kê hpãnhã amnhĩ xàpkur xà kaxyw àpênh o pa.

Nê mê kām ma ho mê pa xwýnhjaja ka mê kām mê hamaxpêr o axihtýx o ri mê hkôt apa.

Nê kormā amnhī kaxyw Jejus kôt mê hamaxpêr tohtuj anhýr xwýnhjaja ka mê tanhmā Jejus kôt mê ho mê axihtýx to kê mê hkôt amnhī nhīpêx mex o pa.

E kêr ka mê ā mê axpên nhīpêx anhýr o ri apa nê axpên kamā agryk tokyx anhýr kêt nê.

¹⁵ Nê koja mêhō tanhmā atomnuj to ka mê ām omu nê amnhī tā tanhmā ho hkêt nê. Ām ho mex o ri apa. Nê mê piitā tanhmā mê ho mex to hpix kukamā ajamaxpêr rāhā nê.

¹⁶ Ā mê pahte amnhī nhīpêx anhýr o papaja na Tirtūm kām hprām.

Mê pahpê hkra hā pahkīnh rāhā papaja na kām hprām.

¹⁷ Nê mê pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh rāhā ho papaja na māānēn kām hprām.

¹⁸ Nê tanhmā mê pakute htā arī Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o papaja na māānēn kām hprām. Mê pahkīnh nê papa kamā kām mex o mex ā harē. Rý mê pahpunuj nê papa htā arī kām mex o mex ā harē. Rý nhūm mêhō tanhmā mê panhīpêx to htā pu mê arī kām mex o mex ā harē.

Ā mê pahte amnhī nhīpêx anhýr o papaja na Tirtūm kām hprām.

Mê pahte tanhmā Tirtūm Karō nhīpêx to hā mê pamā karō

¹⁹ Nê koja Tirtūm Karō mê amā mēmoj tā tanhmā kapêr o amnhīrit to ka mê ama nê hkôt amnhī nhīpêx kurē kumrêx. Rý mêhō mā tanhmā akapêr to kurē kumrêx. No kêr ka mê ama nê ām ama nê atýx ri hā apa hkêt nê. ²⁰ Rý nhūm mêhō Tirtūm Karō nhý hā tanhmā mê amā kapêr to ka mê ama nê agryk nê tanhmā ho akapêr punuj to hkêt nê. ²¹ Koja Tirtūm kapêr kôt tanhmā mê amā mēmoj jarēnh to nê ām hāmri Tirtūm Karō nhý hā harēnh ā amnhī jarē. Ka mê ama nê hkôt amnhī nhīpêx. ²² No koja Tirtūm kapêr kwým ri tanhmā mēmoj jarēnh to hāmri nê Tirtūm Karō nhý hā ja jarēnh kêt nê. Ām amnhī krā hkôt harē. Ka mê tee ri ama nê amnhī krā kamā kapêr xir týx kêt nê. Jao hkôt amnhī nhīpêx kêt nê.

Tanhmā Pawre kot mê ho Tirtūm wýr to hā harēnh

Wam Tesarôn 3.3, 16

²³ Nê na pa hte mê ato Tirtūm wýr o ri ixpa nê kām:

—Pa Tirtūm. Nā ate mê inhmā mê ijamakêtkati xā nhōr jakamā na pa htem anhý hā ixāamnhīx ijamakêtkati nê ri ixpa. Jakamā kwa kêr ka tanhmā Tesarôn kamā akwýjê ho kê mê amnhī to mex rāhā ri pa. Jao tām amnhī nhīpêx nê tām ri hamaxpêr rāhā

nhūm Pahihti Jejus Kris akupýn mê ixwýr wýr.

Anhýr o mê ato kuwý. ²⁴ Tā koja ā mê anhīpêx anê. Ra kot amnhī jarēnh xā hkôt. Ā mê anhīpêx anhýr kaxyw na pre amnhīm mê arê.

Kagà jatur xà

²⁵ E Kris kôt ixkwýjaja. Kwa kêr ka mê amnhī xwar ixto Tirtūm wýr o apa.

²⁶ Nê kêr ka mê atar Kris kôt mê pahkwýjê piitā mê kām mê ijarê.

²⁷⁻²⁸ Nê kê Pahihti Jejus Kris mê akutā nojarêt rāhā ho pa. Ixte Pahihti nhý hā ā mê amā ixkapêr nê hā kagà anhýr jakamā kêr ka mê atar Kris kwýjê piitā mê kām kamā harê kê mê piitā ixkapêr ma.

Tā ām ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa ā mê amā kagà nhīpêx nê mê awýr mēnh anê.

Sikûn Tesarôn Pawre kot Tesarôn kamã Jejus kôt kwýjê hwýr wam kagã nê mênh kôt hô kagã nê mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx nê ma Tesarôn kamã Jejus kôt hkwýjê hwýr kumê. Na pre hte Tesarôn kamã mê kãm Jejus â mê hkurê xwýnhjaja Jejus â tanhmã mê homnuj to nhûm mê amnhî xà htýx kamã hamak o pa. Hâmri nhûm Pawre mê harênh ma nê kagãja nhîpêx nê mê hwýr kumê. Nê kamã mê kãm mê hamaxpêr o hihtýx. Nê mê kot arî Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa nê hamaxpêr kôt hamaxpêr o pa hã mê kãm karô. Nê nhýrmã Jejus akupýn kaxkwa rûm mê pahpê hkrajê hwýr wrýk nê pika ho hapêx par â mê kãm harê. Â na pre Pawre mê kãm kagãja kamã mê kãm ujarênh anê. Nê mê kãm:

¹ Pa Tesarôn nhô xwýnh kot Tîrtûm kapêr mar kaxyw axpên wýr mê apikuprônñ xwýnhjaja? Xà mê amex na ka mê apa? Ixpê Pawre na pa axte mê awýr kagã nhîpêx nê kumê. Siras mê Ximotre mê pa mê awýr kumê. Nà mê pahpê Mêpanhîpêxã maati Tîrtûm mê Kra Jejus Kris kwý na pu mê. ² Jakamã na pa htem mê ato wa hwýr rãhã ho ri xpa. Wa kot mê akutã nojarêr rãhã ka mê ajamakêtkati nê apa kaxyw. Nê mêmoj to mê akutã wa nojarêr rãhã ho pa kaxyw.

Tîrtûm kot nhýrmã hkrajê nhîpêx kati xwýnhjê homnuj týx â harênh

Wam Pétre 4.12-19

³ Nê na ka htem amnhî kaxyw Tîrtûm mã ajamxpêr týx mex o ri apa. Nê axpên kutã anojarêr rãhã nê. Na pa htem â mê ate amnhî nhîpêx anhyrja mã ijamxpêr nê mê anhy hã ixkînh nê Tîrtûm mã mê anhy hã ixkînh â amnhî jarê. ⁴ Nê nhýhým xpa nê nhýri krîm agjê nê kamã Tîrtûm kôt mê pahkwýjê mã mê ato amýra nê mê kãm:

—E pa mê amã Tesarôn kamã Kris kwýjê jarê ka mê inhma. Nà mê ô krî kamã mê hkwýjaja na htem Kris â mê hipêx kati ho pa nhûm htem amnhî xà htýx kamã hamak pê mex kêt nê pa. Tã nom tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o Jejus kaga hkêr nê. Na htem arî hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho pa. Anê.

⁵ â mê ate mê kutã amnhî nhîpêx anhyr o apaja na hte Tîrtûm hã mê apumu nê hkînh nê pa. Nê mê akukamã hamaxpêr o:

—Mê kot Ixkra Jejus â tanhmã mê hipêx to ho pa htã âm hãmri na htem mê kutã amnhî to htýx o pa nê mê umaj wa ixkaga hkêr nê. Na htem â amnhî nhîpêx anê nê mê kêp ixkra hã amnhî to amnhîrît mex nê. Nà koja mê nhýrmã wa ixri mex kumrêx nê htîr tûm nê pa ho pa.

Anhyr o hamaxpêr. ⁶ Nê mê kot Kris â mê anhipêx punuj xwýnhjaja koja Tîrtûm nhýrmã mê atã mê homnuj týx nê nhûm mê amnhî xà htýx kamã hamak rãhã ho pa. Âm hãmri koja â mê atã mê hipêx anê. ⁷⁻¹⁰ Koja Pahihti Jejusja nhýrmã man akupýn pika hwýr hirã htýx kãm wrý nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrýk xwýnh xihtýx xwýnhjaja man hkôt wrý. Koja mê wrý hãmri nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê homnuj týx kumrêx. Jao ma mê kot amnhî xà htýx kamã hamak tûm xata wýr mê rênh pa nhûm mê kamã htîr tûm nê amnhî xà htýx kamã hamak rãhã ho pa ho pa. Koja â Pahihtija amnhî nê mê kot hkôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjê rênh anê nhûm mê pahkînhã Tîrtûm mê Krata wa kuri mex nê pa hkêr nê. Nê mê pahkînh â wa mex o wa mex nê wa hihtýx o wa hihtýx â wa omunh kêt nê. Koja Pahihti Jejus nhýrmã akupýn wrý nê â mê panê mê hipêx anê. Koja wrý pu mê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnhjaja amnhî wýr omu nê pahkînh nê. Hãmri nê amnhî nhî nyw â amnhî pumu nê kãm:

—Hêxta waa nê. Amex o amex Pahihti. Na ka pre mê inhne ty hãmri nê mê inhma mê inhî nyw gô. Kot paj mê Tîrtûm mê war ari inhmex kumrêx nê ixtîr tûm nê xpa ho xpa. Âm hãmri na ka â mê ixto mex anê. Nà amex kumrêx o amex kumrêx Pahihti. Anê.

Â kot puj mê pahpê hkwýjaja amnhî tã kãm mex o mex â harênh anê. Ra mê ate mê ixkapêr mar nê hkôt amnhî xunhwýr jakamã kot kaj mê ixpyrã nê â kãm mex o mex â harênh anê.

Pawre kot Tesarôn nhô xwýnhjê ho Tîrtûm wýr â harênh

¹¹⁻¹² Nê na pa htem mê ato Tîrtûm wýr rãhã ho xpa nê kãm:

—Pa Tîrtûm? E Tesarôn kãm akrajaja na pa mê ho awý. Na ka hte Akra Pahihti Jejus Kris mê wa mê ho mex rax o apa. Jao amnhîm mê arê nhûm mê ra kãm amnhî to mex prãm nê. Na htem amnhî kaxyw Jejus mã hamaxpêr rãhã pê mêmoj to axpên kutã nojarêr o pa. Jakamã kwa tanhmã mê hkrã hto kê mê akôt â amnhî nhîpêx anhyr rãhã ho pa. Kêr ka mê kot akôt amnhî nhîpêx o pa hã mê omu nê akînh nê mê kãm mê mex â mê harê. Nhûm mê ate tanhmã mê ho mex to hã amnhî tã apumu hãmri nê mê amnhî pyrã nê amã amex o amex â ajarênh rãhã ho pa. Anê.

2

Kot amnhî tomnuj týx kumrêx xwýnh maati jarênh

Matêwre 24.23-25; Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; Wam Juãw 2.18-19; Apokarip 13.1-18

¹ Nê koja nhÿrmã mê panhõ Pahihti Jejus Kris akupÿn wrÿ pu mê ma kutã api nê kakrã kamã hkaxpa. Jakamã kwa Jejus kôt ixkwÿjaja. ² Kojã mêhõ mê awÿr mō nê mê amã Jejus ra akupÿn wrÿk â harênh japêr. Rÿ tanhmã mê amã Jejus hpõx xã hã arigro jarênh o hêx to nê mê amã:

—Kwa na ra Jejus akupÿn nojarê. Kojã tokyx akupÿn mê pahwÿr wrÿ. Semãn ja kamã rÿ ko. Apu hõ hã koja apu wrÿ rÿ ko.

Anhÿr o harê. Nê Tirtûm Karõ nhÿ hã â kot mê amã harênh anhÿr â amnhÿ jarê rÿ nhãm mêhõ kot â kãm harênh anhÿr â harê. Rÿ pa ixte harênh nê hã kagã hã ijarê. Nom kwa kêr ka mê kapêr ma nê am ama nê hkôt ajamaxpêr kêt nê. Rÿ ama nê tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kojã mêhõ â mê amã Jejus tokyx wrÿk â harênh anê nê am amnhÿ krã hkôt â harênh anhÿr o hêx. Nom Tirtûm Karõ nhÿ hã rÿ pa inhÿ hã rÿ nhãm Kris kôt mê panhiõ nhÿ hã â harênh anhÿr kêt nê. ³⁻⁴ Jakamã kêr ka mê am mê kot harênh o hêxja ma nê hkôt ajamaxpêr kêt nê. Kormã Pahihti Jejusja akupÿn nojarê kêt. E kot paj ixprÿ hã mê amã ja jarê ka mê inhma. Na kormã Pahihti akupÿn nojarê kêt ri koja mê ohtõ rax kumrêx nê Tirtûm kutã amnhÿ xunhwÿ nê kãm hkurê ho pa. Nê amnhÿ tomnuj tÿx o pa. Hâmri nhũm ra kot amnhÿ tomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maatija amnhÿ to amnhÿrit. Nom na pre ra Tirtûm tanhmã kot hipêx to hkukamã hã amnhÿ jarê. Kojã xep gaa nê ma mê kot amnhÿ xã htÿx kamã hamak tũm xãta wÿr kumê nhũm kamã amnhÿ xã htÿx kamã hamak o pa rãhã nê pa ho pa.

Tã nom kormã Pahihtija akupÿn wrÿk nê ma hwÿr mênh kêt ri koja mê piitã omu nê kêp Mêhpãm maati pixi hã harênh kaxyw mê kêp mê ô sãnti piitã hkrakrak pa. Nê mê kot mêmõ karõ ho amnhÿ pãm â harênh xwÿnhja nhũm piitã hkrakrak pa. Hâmri nê axtem nê Tirtûm mã amnhÿ jarênh xã hã ixkre jatur xã kamã hitom wÿr axã nê kamã nhÿ nê hêx rom mê piitã mê kãm kêp Tirtûm â amnhÿ to hêx nê mê kãm:

—E mê amnê ixpumu. Ixpê mê anhõ Tirtûm na pa. Pa kot kaj mê inhãm inhmx o inhmx â ijarê. No kêr ka mê anhõ sãnti ho apãm o apa hkêt nê. Kwarÿ ho kwarÿ. Am paxipix ixpê Mêapãm maati nê paxipix ixpê mê anhõ Tirtûm.

Anhÿr o amnhÿ to hêx. ⁵ Na pa pre arÿ mê akõt ixpa ri â mê amã harênh anê. Mãn arÿ mê ate ja hã anohtÿx rÿ ko. ⁶ Nom kormã â kot amnhÿ nhîpêx anhÿr xã hã arigrota kormã kator kêt. Mêhõ kormã kot kêp amnãr jakamã nhũm kormã kator kêt nê. Ra mê ate kêp amnãr xwÿnhja jarênh mar. Tã koja hpõx xã hã arigro kato nhũm kêp amnãr xwÿnhja kãm pry kaprã nhũm rÿ kormã mō. ⁷ Nom na hte ra hpimxur pê Tirtûm nê mê

piitã mê hkurê ho pa. Mê kot Tirtûm kôt amnhÿ xunhwÿr pymaj tanhmã nê mê ho ho pa. Nom kormã kêp amnãr xwÿnhja kêp amnãr jakamã nhũm hte mê noo mã tanhmã mê ho hkêt nê. Tã koja Tirtûm nhÿrmã kêp amnãr xwÿnhja mã anê nhũm kuma nê kãm ure nhũm rÿ kormã amnhÿ to amnhÿrit nê mê piitã mê noo mã mō nê Tirtûm nê tanhmã mê kãm hêx to ho pa. ⁸⁻¹² Kojã kato nê Satanasti mê wa mê piitã tanhmã mê nokupyr to ho ri mê hkôt pa. Nê hêx rom mê kãm aa mê kot mêmõj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri pa. Kojã wa hêx rom te Tirtûm kot amnhÿ nhîpêx pyrãk o â amnhÿ nhîpêx anê. Hâmri nhũm mê kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr kêt xwÿnhja ja hã wa omu nê wa hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nê am hãmri wa kapêr â wa hkamnhÿx. Kop apu ra mê kot Tirtûm kapêr mar nê hkôt amnhÿ xunhwÿr ronhÿx ra Tirtûm amnhÿ tã mê omu nê mê ho hkra. Nom koja mê kãm kapêr mar prãm kêt nê. Am wa kot amnhÿ to hêx o wa pa xwÿnhja kôt pix mã koja mê kãm amnhÿ nhîpêx prãm.

Ja mÿrapê koja Tirtûm tee ri ja hã mê omu hãmri nê mê nê wa kot amnhÿ tomnuj tÿx xwÿnhja wa omunh kêt nhũm wa tanhmã mê kãm amnhÿ nhîpêx to nhũm mê wa omu nê wa hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Hâmri nê wa gryk â Tirtûm kaga jakamã nhũm nhÿrmã mê kot amnhÿ xã htÿx kamã hamak tũm xãja wÿr mê rênh pa.

Kojã Satanasti mê kot amnhÿ tomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maatita â hêx rom tanhmã mê no kupyr to anhÿr o pa rãhã nhũm Pahihti Jejusja hirã rax kãm akupÿn mê pahwÿr wrÿ. Hâmri nê kot amnhÿ tomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maatita â amÿnê nhũm mê kãm hpÿr kurê kumrêx nhũm hapêx. Kojã â amnhÿ nhîpêx anê.

Tirtûm kot tanhmã mê pahto mex to hã harênh

Rômãn 8.28-30; Wam Tesarôn 2.13, 5.23-24

¹³ Nê amnepêm kormã mêmõj kêt ri na pre Tirtûm amnhÿm mê arê. Mê ate kapêr mar nê hkôt amnhÿ xunhwÿr nhũm kot mê ato hkra kaxyw mê arê. Kãm mê ajapêê. Na pre mê awÿr amnhÿ Karõ rê nhũm mê akarõ mã agjê nê tanhmã mê ajamaxpêr to ka mê ÿ hã tãm amnhÿ nhîpêx rãhã ho ri apa. Na pa htem ja hã mê amã ijamaxpêr nê mê anhÿ hã ixkÿnh kãm Tirtûm mã mê ajarênh o ri ixpa. ¹⁴ Na pre mê awÿr mê ixrê. Mê ixte mê awÿr ixpa nê mê amã tanhmã Jejus kot mê panê amnhÿ nhîpêx to hã harênh o ixpa kaxyw. Mê ate mê inhmar nê Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr nhũm Tirtûm kot Pahihti Jejus Kris o mex pyrã nê tanhmã mê ato mex to kaxyw. ¹⁵ Jakamã kwa kêr ka mê ra mê ixte wam mê awÿr kagã mênhta kamã

harê nê mar tîx nê. Nê mē akôt mē ixpa ri tanhmā mē ixte mē ajahkre htoja mā ajamaxpêr mex nê hā ano htîx nê hkôt amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Jao Jejus kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa Kris kôt ixkwîjaja.

¹⁶ Mēpanhîpêxâ maati mē Pahihti Jejus Kris wa kām mē pajapê htîx kumrêx. Na hte wa tanhmā mē pajamaxpêr o hihtîx to ho pa pu mē wa ŷ hā tām pajamaxpêr o ri papa. Nê wa ŷ hā nhîrmā wa kuri pamex nê pahîr tûm nê papa hkukamā pajamaxpêr kaprî ho papa hkêt nê. ¹⁷ Na pa htem mē ato wa hwîr o ixpa nê wa kām:

—Pa Tîrtûm mē Jejus wa? Kwa kêr ka wa tanhmā Tesarôn kamā akrajê mā mē hamaxpêr o hihtîx to kê mē war anhî hā tām amnhî nhîpêx nê tām hamaxpêr. Jao kapêr mex rāhā nê pa ho pa. Anê.

3

Tanhmā mē pahte xapên to Tîrtûm wîr to hā kot mē pamā karô
Korôsê 4.2-4

¹ Nê kwa Kris kôt mē ixtô nê ixtôxjaja. Kêr ka mē amnhî xwar mē ixto Tîrtûm wîr rāhā ho ri apa. Mē ixte krî piitā hkôt mē kām Jejus jarênh o ri mē hkôt ixpa nhûm mē kot mē inhmar nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kaxyw. Jao mē apyrâ nê hkôt amnhî nhîpêx mex o pa kaxyw. ² Nom koja mē piitā ā amnhî nhîpêx anhîr kêr nê. Mē hkwîjaja kām Jejus jarênh mar prām kêr jakamā kwa mē ixto Tîrtûm wîr kê mē inhnê mē omunh mex nê nhûm mē Jejus ā tanhmā mē ixto hkêt nê.

³ Nê koja Pahihti tanhmā mē akrā hto ka mē ajamaxpêr mex nê ŷ hā hkôt amnhî xunhwîr tîx o ri apa. Jakamā nhûm Sata-nasti mē ate amnhî tomnuj hprām xaj tee ri tanhmā mē anhîpêx to kaprî nhûm Pahihti mē anê omunh mex nê. Ra kot mē atā amnhî jarênh xā hkôt. ⁴ Koja ā mē anê hipêx anê ka mē ŷ hā tanhmā mē ixte mēmoj tām mē amā karô xā hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. ⁵ Tā kê Pahihti tanhmā mē akrā hto ka mē Tîrtûm pyrâ nê mē piitā mē kamā axukapri ho ri apa. Nê Pahihti Kris pyrâ nê mēmoj punuj kutā amnhî to htîx nê. Jao hkôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri apa.

Mē kām kaga xwînhjê jarênh

Wam Korû 4.12; Epes 4.28; Wam Tesarôn 4.9-12

⁶ E kot paj hpānhā Kris kôt mē pahkwî kām kaga xwînhjê jarê ka mē inhma. Pahihti Jejus nhî hā kot paj mē amā tanhmā mē harênh to. Nā koja mē akwîjaja kām kaga nê amnhîm mēmoj tā âpênh kêr japêr. Nê mē ixte mē axâpênh mex o apa hā mē amā karôja kuhpa hā amnhîm mēmoj tā âpênh kêr japêr. Koja mē ā amnhî nhîpêx anê ka mē ja hā mē omu hāmri nê mē hkôt ri apa

hkêt nê. ⁷⁻⁸ Xā mē pajaja na pa prem ma mē awîr mō nê mē akôt inhma kaga nê mēmoj tā ixâpênh kêr nê ri ixpa? Nā na pa prem mē apa kukwak ri ixâpkur pymaj ixâpênh rûnh nê amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri ixpa. Na ka prem mē inhma mēmo apkur xā ho mra pa prem amarî amnhîm hamînh nê hkur kêr nê. Na pa prem hpānhā mē amā amnhîre nê kormā kuku. Tā kêr ka mē ā amnhî nhîpêx anhîr o ri axpên kôt apa nê amnhî pa pix kukwak ri apku. Nê mē amā kaga hā nhām akwîjê hpa kukwak ri axâpkur o ri apa kêr nê. ⁹ Na pa prem amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri mē akôt ixpa. Mē ate ja hā mē ixpumunh nê mē ixpyrâ nê ā amnhî nhîpêx anhîr kaxyw. Nom mē ixte Jejus mā tanhmā mē ajahkre hto nhûm mē ate mē inhmar nê hpānhā mē inhma mē ixâpkur xā nhôrja Jejus mā tanhmā kute hkêt tā pa prem ā amnhî nhîpêx anhîr kêr nê. Mē ate ja hā mē ixpumunh nê mē ixpyrâ nê ā amnhî nhîpêx anhîr kaxyw na pa prem amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri mē akôt ixpa. ¹⁰ Na pa prem mē amā ja hā karô ho:

—Koja mēhō kām kaga nê âpênh kêr nê ka mē ja hā omu nê kām ô hkêt nê. Kwâr māmri apkur kêr nê kām prām nê ri pa nê amnhî pumu. Anê.

¹¹ Tā xep ra mē akwîjaja ā amnhî nhîpêx anê nê kām kaga nê âpênh kêr nê amarî ri pa. Nê xep htîx ri axpên jakwa kamā nhām mē hixi ho rêr o ri pa. ¹² Kwa mē inhma Jejus kôt ixkwîjaja. Kot paj Pahihti Jejus nhî hā mē amā mē kot ā amnhî nhîpêx xwînhjê jarê ka mē inhma nê mē inhmar tîx nê. Kêr ka mē kām kaga xwînhjê mē anê kê mē jam ure nê hpānhā âpênh mex o pa. Jao mē apyrâ nê amnhî pa kukwak ri apkur o pa. Kêr ka mē ā mē kām ixkapêr jarênh anê.

¹³ Nê kwa kêr ka mē axpên to mex o apata kaga hkêt nê.

¹⁴ E na pa mē ā Tîrtûm nhî hā mēmoj tā mē amā karô nê hā kaga anê. Tā koja mēhō kamā harê nê kuma nê ām kuma nê hkôt amnhî nhîpêx kêr ka mē ja hā omu nê hkôt ri apa hkêt nê. Tokyx kot ja hā amnhî pumunh nê amnhî tā hpijām kaxyw. ¹⁵ Nom arî Kris kôt kêp mē akwî jakamā kêr ka mē arî kêp mē atô rî atôx ā tām hipêx nê kām akapêr mex o ri apa. Nom te ho kêp mē akwî hkêt pyrâk o kām akapêr kêr nê.

Tanhmā Pawre kot mē ho Jejus wîr to hā harênh

¹⁶⁻¹⁸ Nê na pa hte mē ato Pahihti Jejus wîr rāhā ho ixpa. Kot mē pamā mē pajamakêtkati xā nhôr jakamā na pa htem mē ato kuwîy nê kām:

—Pa Pahihti? Kwa kêr ka Tesarôn kamā akwîjê pumu nê mēmoj to mē kutā anjarêr rāhā ho ri mē hkôt apa. Kê mē hamakêtkati nê amnhîx pa ho pa. Anê.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa kagà jatur
xà kamã inhîhkra ho amnhî nhîxi nhîpêx.
Na hte kagà nhîpêx xwỳnh inhmã ixkapêr ã
kagà. Nê hã kagà hpa pa hpânhã hatur xà
kamã pam inhîxi nhîpêx. Tã na hapêx.

Wam Ximotre Pawre kot Ximotre hwÿr kagà nê mên̄h

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hã hkrâjê jahkre ho pa xwÿnhjê hõ na pre. Nê Ximotre kêp Pawre ho ajuta ho hkôt pa xwÿnh na pre. Tã hpãnhã krî pê Epes kamã arîk nê Tirtûm kapêr o Jejus kôt hkwyjê jahkre ho pa. Hãmri nhûm Pawre krî hõ kamã pa nê kagàja nhîpêx nê hwÿr kumê. Nê kamã kãm mêm̄oj tã karô. Na pre ra Epes kamã mē hkwyjaja Tirtûm kapêr o hêx o mē ahkre ho pa nhûm Pawre mē harênh ma nê kagàja kamã Ximotre mã tanhmã mē harênh to. Nê kot Tirtûm kapêr o Jejus kwÿjê jahkre mex xwÿnhjê xunhwÿr kaxyw kãm karô. Nê Tirtûm kãm hprãm xã hkôt pix mã mē ahkre ho pa hã kãm karô nê hwÿr kagà nê kumê. Nê kãm:

¹ Pa Ximotre? Xã amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Ixte Jejus Kris nhÿ hã mē ahkre ho ipxa kaxyw na pre Mëpapytâr xwÿnh Tirtûm mē Jejus Kris wa ixta nê ixãm. Jejus kamã na pu htem pajamak rãhã ho ri papa.

² Nã ra ate ixkapêr mar xã hkôt Jejus kôt amnhî xãm jakamã te apê ixkra pyrãk Ximotre. Jakamã na pa hte ato Mëpanhîpêxã maati Tirtûm mē panhõ Pahihti Jejus Kris wa hwÿr o ipxa nê ato wa hwÿr o:

—Pa Tirtûm mē Pahihti wa. E Ximotre ho na pa war awÿr kaxyw. Kwa kêr ka wa kamã axukapri nê kutã war anojarêr rãhã ho wa ri apa. Kot kaj wa ã ho mex anê nhûm war anhy hã hamakêtkati nê amnhîx pa ho pa.

Anhyr o na pa hte war ato kuwÿ

*Tirtûm kapêr o mē ahkre xwÿnhjê jarênh
Rômân 16.17; Wam Ximotre 6.3; Sîkûn
Ximotre 2.23; Xitre 1.5-16*

³ Nê na pu pre wa Epes kamã papa tã pika pê Masetôn wÿr panojarêr nê tee ri Epes kamã Tirtûm kapêr ho hêx o mē ahkre xwÿnhjê kapêr ma. Jakamã na pa pre amã:

—E Ximotre kêr ka Masetôn wÿr ixkôt amôr kêt nê. ãm jar Epes kamã arîk nê ixwakre kamã Tirtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjê mã akapêr nê ã mē hêx anhÿrja nê mē hkurê ho ri mē hkôt apa.

Anhyr o amã harê hãmri nê Epes kamã are nê ma Masetôn wÿr ahte mō. ⁴ Mē hêx xwÿnhjaja amnepêm panhîgêtjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã ujarênh toja nhûm htem mē kãm harênh pix o pa. Nê mē hixi piitã harênh o pa. Na htem ã amnhî krã hkôt hkwyjê mã ujarênh anhÿr o pa. Jao axpên kwÿm ri mē ahkre nê mē hã axpên mã akjêr o pa. ã mē kot amnhî nhîpêx

anhÿr jao Tirtûm nhÿ hã kãm hprãm xã hkôt mē ahkre hkêt nê. Kojã mēhõ Tirtûm nhÿ hã kapêr o mē ahkre hãmri nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx pê tanhmã mē ahkre hto. Nom ixte amã mē harênh xwÿnhjaja Tirtûm nhÿ hã mē ahkre hkêt jakamã na pa pre inhnojarêr nê ã amã mē harênh anê nê mē kuri Epes kamã are.

⁵ Tã kêr ka arî mē ahkre ho ri mē hkôt apa Ximotre. Nê Kris kôt mē pahkwÿjê mã anê kê mē amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr tÿx pê hamaxpêr mex o pa. Jao tanhmã hamaxpêr punuj to hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mē kãm anê kê mē te kãm amnhî tã ma pyrãk o nhãm kãm mē hã ma ho pa. ⁶ Ixte amã mē hêx xwÿnh jarênh xwÿnhjaja na htem ã mē ahkre anhÿr kêt nê. Na htem htÿx ri amnhî krã hkôt tanhmã mē ahkre hto. ⁷ Tirtûm kot finat Mojes mē mêm̄oj tã karôja mē kot mar tÿx ã amnhî kamnhîx nê ho mē ahkre hprãm tã no ãm hprî hã mar kêt nê htÿx ri ho mē ahkre ho pa. ⁸ Tirtûm kot Mojes mē mêm̄oj tã karôja mex. Mē kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx o pa kaxyw na pre. ⁹ No na pre mē kot tãm amnhî nhîpêx xwÿnhjê mã ã hã karô anhÿr kêt nê. ãm mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjê mã na pre hã karô.

Mē kot mē ò pahi kapêr mar kêt xwÿnhjê mã.

Nê mē kot Tirtûm kapêr nhîrôp kuhê ho mē pa xwÿnhjê mã.

Nê Tirtûm ã mē hpiajaam kêt xwÿnhjê mã. Nê mē kot mē hipêxã nê mē katorxã hpar xwÿnhjê mã.

¹⁰ Nê mē hprô kuhpa hã nhãm mênijê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mē mjên kuhpa hã nhãm mêmÿjê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mêmÿjaja kot mênijê kuhpa hã kãm amnhî kwÿ myjê hkînh nê mē ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mênijaja kot mêmÿjê kuhpa hã kãm amnhî kwÿ nijê hkînh nê mē ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mē kot mêm̄oj to ãhkînh nê nhãm mē kãm ho wênê o mē pa xwÿnhjê mã.

Nê ri mē hêx o mē pa xwÿnhjê mã.

ã mē kot Tirtûm kapêr kwÿm ri amnhî nhîpêx anhÿr o mē pa xwÿnh piitã mē kaxyw na pre Mojes mã mêm̄oja ã karô. Mē kãm Jejus prãm kêt xwÿnhjê mã. Mē kot mar nê tãm amnhî nhîpêx kaxyw. ¹¹ Tã pa na pa hte Pahihti kot tanhmã mē panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mē hkôt ipxa. Ja kaxyw na pre Tirtûm ixãm. Tirtûmja mex o mex. Tãm na pre ja kaxyw ixãm.

*Tanhmã Pahihti Jejus Kris kot Pawre ho
mex to hã harênh
Atre 26.9-18*

¹² Nē Pahihti Jejus Kris na hte ixto mex rāhā ho pa. Na hte tanhmā ixto pa ŷ hā mē piitā mē kām tanhmā kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt ixa. Na pre ixte ā amnhī nhīpēx anhŷrja kukamā inhmā ixāpēnh ā karō nē inhmā:

—E ate amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr mex jakamā kēr ka ma mē piitā mē hkōt ri mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa. Anē.

¹³ Nom amnepēm na pa pre hkōt ijamaxpēr kēt nē. Am axtem nē haprŷ rūnh nē ho ixkapēr punuj o ri ixa. Nē hkwŷjē ho ixkrihkrit nē mē haprŷ nē mē htak. Nom kormā amnhī kaxyw Kris kōt ijamaxpēr kēt jakamā ixtŷx ā mē hipēx anhŷr o ixa nhūm Pahihti ja hā ixpumu nē ixkamā ukapri nē mē hā tanhmā ixto hkēt nē. ¹⁴ Nē kām ijpāpē xāj mēmoj to ixkutā nojarēt rāhā ho pa nē tanhmā ixkrā hto pa ra amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Hāmri nē kukwak ri ra inhmā hkwŷjē hkinh nē hpānhā mē ho mex o ri mē hkōt ixa.

¹⁵ Nē Jejus Kris ra wrŷk nē mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer kaxyw mē panē htyk ā harēnhja na pa hte harēnh o ri ixa. Ā kot amnhī nhīpēx anhŷrja na mex o mex. Kē mē piitā kuma nē hā nohtŷx rāhā ho pa.

Kormā ixte hkōt amnhī xām kēt ri na pa pre amnhī tomnuj tŷx kumrēx o mē piitā mē hakrenh ¹⁶ nhūm Tirtūm ixpumu nē ixkamā ukapri nē. Hāmri nē amnhī kaxyw ixām. Mē piitā mē kot ja hā ixpumunh nē axpēn mā ā ijarēnh anhŷr kaxyw. Nē ijarēnh o:

—Kwa Pawre na pre amnhī tomnuj tŷx kumrēx o pa nhūm Jejus Kris ja hā omu nē kamā gryk tokyx anhŷr kēt nē. Na pre tanhmā hkrā hto nhūm ra tām amnhī nhīpēx o pa. Kwa pu mē urāk nē amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Kēr pu mē Pawre pyrā nē nhŷrmā Tirtūm mē Kraja wa kuri pamex nē pahŷr tūm nē papa ho papa.

Anhŷr o axpēn mā ijarēnh nē ixpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwŷr kaxyw na pre Tirtūm ā ixto mex anē. ¹⁷ Jakamā na pa hte kām amnhī jarēnh kaxyw nē kām:

—Pa Tirtūm? Nā kapxipix apē Pahi Maati. Nē arāhā ho arāhā nē amex o amex. Mē ixte inhno ho aa apumunh kēt tā kapxipix apē Mēinhīpēxā maati. Tā koja nhŷrmā mē piitā ā amā amex o amex ā ajarēnh anhŷr o pa. Anē.

Ximotre kot tanhmā Epes nhō xwŷnhjē jahkre hto hā kām karō

Wam Korīt 5.1-5

¹⁸ Nē te apē ixkra pyrāk Ximotre. Tā kot paj mēmoj tā amā karō ka inhma nē inhmar tŷx nē. Nā Pahihti Jejus mā ate tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw na pa prem axām nhūm Tirtūm nhŷ hā kapēr o mē pa

xwŷnhjaja axāpēnh kukamā amā kapēr nē amā:

—E ate ma mē kām Pahihti Jejus jarēnh o apa kaxyw Tirtūm kot axām jakamā kēr ka ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri mē hkōt apa. Anē.

Tā kot paj ijaxwŷja kagāja kamā amā ixkapēr nē mēmoj tā amā karō. Ka mar tŷx nē hkōt amnhī nhīpēx mex pē Tirtūm mā amnhī nhīpēx mex o ri apa. Jao aprī hā mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri mē hkōt apa. ¹⁹ Nē amnhī kaxyw Jejus mā ajamaxpēr mex nē. Nē mēmoj punuj pumu nē amā ho anhŷr prām tā Jejus nhŷ hā nē amnhī to htŷx nē ho anhŷr kēt nē. Jao tām amnhī nhīpēx ā amnhī pumunh mex o ri apa. Nom kot kaj ja nē amnhī to htŷx kēt nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē te ate Pahihti Jejus kaga pyrāk. Na pre pahkwŷjaja ā amnhī nhīpēx anhŷr o hkaga nē axte kām hamaxpēr kēt nē. ²⁰ Imēnew mē Aresānja na pre wa ā amnhī nhīpēx anē nē tanhmā Tirtūm o kapēr punuj to. Mŷrapē na pa pre Satanasti nhīhkram wa haxā. Kot tanhmā wa ho nhūm wa kot tee ri amnhī tomnujta ā amnhī pumunh nē tokyx tām amnhī nhīpēx nē axte ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt kaxyw.

2

Tanhmā mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā mē pamā karō

Rukre 11.2-4; Atre 10.34-35; Epes 6.18

¹ E kot paj hpānhā tanhmā mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā amā karō Ximotre. Ka inhma nē ixō ri ho mē pahkwŷjē jahkre ho ri mē hkōt apa. E ja kumrēx kot paj mē kaxyw amā hā karō. Kēr ka mē piitā mē ho Tirtūm wŷr ho ri pa. Nē kām mē harē nē mē kaxyw mēmoj tā axāhwŷr o ri apa. Kēr kē ama nē tanhmā mē ho mex to. Kē mē amnhī tā omu nē ā kām kapēr anē nē kām:

—Pa Tirtūm? Nā ām hāmri na ka ā mē ixto mex anē. Amex o amex. Anē.

² Nē mē kām anē kē mē ō pahi nē mē ho amnhīptār xwŷnh piitā mē ho ahwŷr o pa ho:

—Pa Tirtūm? Kwa kēr ka mē inhō pahi mē mē kot mē ixto amnhīptār xwŷnh piitā tanhmā mē ho kē mē ixto mex o pa. Kēr pa mē ijamakētkati nē ixāmnhīx ixa pē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixa. Nē ixāmnhīx mē hkōt tām amnhī nhīpēx. Anē.

³ Kot puj mē ā mē ho mē papytār xwŷnh Tirtūmja wŷr o papa anē nhūm mē pama nhūm ja kām mex nē.

E kēr ka ā mē kām ja hā karō anē Ximotre.

*Tirtūm kām mēmoj prām ā harēnh
Sikūn Pētre 3.9*

⁴ Nē mē piitā mē kot kapēr mar nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷrja na Tirtūm kām hprām.

⁵ Ja kaxyw na pre mẽ pahwýr Kra Jejus mẽ nhùm man mẽ pahwýr wrý. Tirtùmja tapxipix na kęp Měpahpām. Nẽ Kra Jejusja tapxipix na kot Tirtùm mã tām mẽ paxunhwýr mã xwýnhj. Ja kaxyw na pre amnhĩ grõnh kõt wrý mẽ pahpyrà nẽ i ho i nẽ kato.

⁶ Hāmri nẽ gaa nẽ aptār hāmri nẽ mẽ pahpiitã mẽ panẽ ty. Jao Tirtùm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpānhã amnhĩrer pa. Tã mẽ pahpiitã mẽ pahte kot ã amnhĩ nhĩpêx anhyr ã harẽnh mar nẽ tokyx hkõt amnhĩ xunhwýrja na Tirtùm kām hprām.

⁷ Ja kaxyw na pre iẓām. Iẓte Ijaew kêt xwýnhjẽ mã Tirtùm kapêr jarẽnh o ri mẽ hkõt iẓpa kaxyw. Nẽ Jejus nhỹ hã tanhmã mẽ kām ixkapêr to ho ri iẓpa kaxyw. Nẽ tanhmã kot mẽ panẽ amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh kaxyw. Ām hāmri na pa ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Ixêx kêt. Na pa hte Ijaew kêt xwýnhjẽ hkõt iẓpa nẽ ã mẽ kām ixkapêr anẽ nẽ mẽ kām:

—E mẽ ate Tirtùm Kra Jejus kõt amnhĩ xunhwýrja na Tirtùm kām hprām. Jakamã kwa mẽ tokyx amnhĩ kaxyw hkõt aja-maxpêr nẽ hkõt amnhĩ xunhwý. Anẽ.

Ikrêsti kamã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

⁸ Nẽ kot kaj mẽ tōhã Tirtùm kapêr mar kaxyw axpên wýr akuprõ. Hāmri nẽ Tirtùm mã amnhĩ jarẽ nom kêr ka mẽ mẽmoj tã axpên kamã agryk kamã kām amnhĩ jarẽnh kêt nẽ. Rý mẽmoj tã axpên mã axàkjer kamã kām amnhĩ jarẽnh kêt nẽ. Ām tām mẽ aja-maxpêr pix o kām amnhĩ jarẽ. Nẽ tām amnhĩ nhĩpêx kamã kām amnhĩ jarẽ. Ja na inhãm hprām. Tã kêr ka ã Epes nhõ xwýnhjẽ mã ja hã akarõ anẽ Ximotre.

Mẽnijaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kām karõ

Wam Korĩt 14.34; Epes 5.22; Xitre 2.3; Wam Pêtre 3.1-7

⁹ Nẽ kot paj hpānhã Kris kõt mẽ pahtõxjaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kaxyw amã karõ ka inhãm. Nã mẽmýjaja kot mẽ omunh nẽ kām mẽ hkĩnh prām xaj kê mẽ htýx ri mẽ noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Nẽ ja prām xaj tanhmã ã jagjênh to hkêt nẽ rý tanhmã ri mrar to hkêt nẽ. Rý mẽ kām mẽ hkĩnh prām xaj õkrexẽ mex jagjênh rý mẽ ihkra kamã kax mex jagjênh nẽ ri hã mẽ hkõt pa kêt nẽ. Rý ja kaxyw tanhmã ri amnhĩ kĩ jaxwýr to nẽ ri hã mẽ hkõt pa kêt nẽ. Rý mẽ ã mex jagjê nẽ mẽ noo mã htýx ri hpíjaam kêt o pa hkêt nẽ. Kẽ mẽmýjaja kām mẽ hkĩnh prām xaj ã htýx ri amnhĩ nhĩpêx anhyr o pa hkêt nẽ. ¹⁰ Mẽ kām anẽ kẽ mẽ kām Tirtùm mãnh kĩnh xaj mẽ piitã mẽ kutã mẽmoj to nojarêt o pa.

¹¹ Nẽ mẽ kām anẽ kẽ mẽ Tirtùm kapêr mar kaxyw mẽ pikuprõnh xã hwýr agjẽ nẽ akryk

Tirtùm kapêr mar o hkrĩ nẽ htýx ri axpên mã kapêr o hkrĩ kêt nẽ.

¹² Nẽ kẽ mẽ ikrêsti kamã Tirtùm kapêr o mẽmýjẽ jahkre hkêt nẽ. Rý kamã mẽmoj tã tanhmã mẽ kām karõ hto hkêt nẽ. Ām akryk Tirtùm kapêr mar o hkrĩ. ¹³ Mẽmo mýrapẽ koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ? Nã na pre Tirtùm my kot wa finat Atãwja kumrêx nhĩpêx nẽ kormã hprõ Ewa o hapu nẽ hipêx. ¹⁴ Nẽ Atãwja na pre kagã kapêr mar nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Prõ na pre mar xã hkõt Tirtùm kapêr nhĩrõp xa nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to. ¹⁵ Mýrapẽ na htem mẽnijaja hpí-jagri ho hikwý nhùm mẽ hkrajaja ã htýx kām hapõj. Tã nom koja mẽ Jejus kõt amnhĩ xunhwý nẽ ã iẓte mẽ kaxyw amã mẽmoj tã karõ xã hkõt amnhĩ nhĩpêx hāmri nẽ nhýrmã mex kumrêx nẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa. E kêr ka ã mẽnijẽ mã mẽmoj tã karõ anẽ Ximotre.

3

Pastõ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kām karõ

Xitre 1.5-9

¹ E kot paj hpānhã tanhmã pastõ jarẽnh to. Koja mẽhõ kām kęp Kris kwýjẽ nhõ pastõ nẽ Tirtùm kapêr o mẽ ahkre hprām nẽ ãm hāmri ã hamaxpêr anẽ. Ja mex. ² Jakamã koja mẽhõ kām kęp pastõ hprām hāmri nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhyr o apa.

Koja mẽ piitã mẽ noo mã tām ri amnhĩ nhĩpêx.

Nẽ hprõ pix tãnopxar o pa.

Nẽ mẽmoj punuj kutã amnhĩ to htýx nẽ.

Nẽ tãm hamaxpêr.

Nẽ ãmnhĩx amnhĩ wýr mẽ piitã mẽ kuwý.

Nẽ Tirtùm kapêr o mẽ ahkre mex nẽ.

³ No kẽ mẽ kagõxyhti japrõr nẽ ho pipānh o pa hkêt nẽ.

Nẽ ãhkurẽ ho pa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ piitã mẽ kamã ukapri ho ri mẽ hkõt pa. Jao mẽ kutã nojarêt rãhã ho pa.

Nẽ amnhĩm kãxpore rax o pikuprõnh prām xaj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ.

⁴⁻⁵ Nẽ hkrajẽ jahkre mex o pa nhùm mẽ kapêr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx. Nẽ hã hpíjaam kām tãm amnhĩ nhĩpêx.

Koja mẽ hkrajẽ jahkre mex kêt nẽ hāmri nẽ mãānẽn Kris kwýjẽ jahkre mex kêt nẽ. Jakamã nhùm hkrajẽ mẽ Kris kwýjaja tãm amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.

⁶⁻⁷ Nẽ kẽ mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjẽ noo mã tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa.

Mẽ kot ja hã mẽ omunh nẽ mẽ hã hpíjaam o pa kaxyw. Nom koja mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to nhùm mẽ tee ri ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho kapêr punuj nẽ. Satanasti kām hprām xã hkõt.

Nē kē mē kot Kris kōt amnhī xunhwȳr
nyw xwȳnhjaja kēp pastō hkēt nē.

Koja mē kēp pastō hāmri nē mēmo arīgro
hā tanhmā hamaxpēr to nē amnhī
to rax prām xāj tanhmā amnhī to
jarkrar to ho pa. Hāmri nhūm Tirtūm
tee ri ja hā omu nē te kot Satanasti
nhīpēx pyrāk o hipēx nē tanhmā hom-
nuj to. Ja pymaj kē mē kot Kris kōt
amnhī xunhwȳr nyw xwȳnhjaja kēp
pastō hkēt nē.

E pastō na hte ā amnhī nhīpēx anhȳr o pa
kamā Jejus kwȳjē jahkre nē tanhmā mē ho
ajuta hto ho mē hkōt pa Ximotre.

*Mē kot Kris kōt hkȳjē ho ajuta xwȳnhjē
kaxyw mē hā kām karō
Atre 6.1*

⁸ Nē kot paj hpānhā amā mē kot Kris kōt
hkȳjē ho ajuta xwȳnhjē jarē ka inhma Xi-
motre. Nā koja mēhō kām Kris kōt hkȳjē
ho ajuta hprām hā koja ā amnhī nhīpēx
anhȳr o pa.

Koja mē htȳx ri mēmoj tā mē kām hpēr o
pikēnh o pa hkēt nē.

Nē tanhmā mēmoj to hēx to ho pa hkēt nē.
Nē kagōxyhti japrōr nē ho pipānh o pa
hkēt nē.

Nē amnhīm kāxpore ho pikuprōnh nē ho
rax prām xāj tanhmā amnhī nhīpēx to
hkēt nē.

⁹ Nē kē Tirtūm kapēr piitā hkōt hamaxpēr
o pa. Ra Tirtūm kot mē pamā kapēr
piitā ho amnhīrt jakamā koja Kris kōt
hkȳjē ho ajuta xwȳnhjaja kapēr piitā
hkōt hamaxpēr pē hkōt amnhī nhīpēx
mex rāhā ho pa.

¹⁰⁻¹³ Nē kē mē amnhī prō pix tānopxar o pa.
Nē pastō pyrā nē mē hkrajē jahkre mex
nhūm mē hkōt ri amnhī nhīpēx mex o
pa.

Nē kē mē hprōjaja mjēn pyrā nē mē piitā
mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx.

Nē hkȳjē ho kapēr rȳ mē axpēn jakwa
kamā ri axpēn mā mē hixi ho rēr o pa
hkēt nē.

Nē mjēn pyrā nē mēmoj punuj kutā amnhī
to htȳx o ri pa. Nē amnhī to mex rāhā nē.

E koja mēhō kām Kris kwȳjē ho ajuta ho pa
hprām hā koja ā amnhī nhīpēx anhȳr o pa.
Nom kēr ka mē kot mē ho ajuta kaxyw mē
unhwȳr tokyx anhȳr kēt nē Ximotre. Taxy
mē kamā ama nē aprī hā mē kot ri tanhmā
amnhī nhīpēx to hā mē omu mām. Hāmri
nhūm mē piitā mē mex ā mē harē ka mē
hā mē ama nē rī kormā mē kot mē ho ajuta
ho pa kaxyw mē unhwȳ. Hāmri nhūm mē
amnhī tā omu nē axpēn mā mex ā harē. Nē
amnhī kaxyw Jejus Kris mā hamaxpēr mex
o pa hā mē omu nē mē hā hpījaām o pa.

Pawre kot Ximotre mā amnhī jarēnh

¹⁴ Nē inhām awȳr inhmōr nē apumunh
prām Ximotre. Nom kot pa amnhī kukamā
ā mēmoj tā amā karō nē hā kagā anē. ¹⁵ Kēr
pa tokyx awȳr inhmōr kēt japēr ka ixte amā
mēmoj ā kagāta kamā harē nē ixkutēp ho mē
ahkre ho ri apa. Mē kot mar nē hprī tū mē
ō pastō nē mē kot mē ho ajuta ho mē pa
xwȳnhjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā
mē harēnh mar kaxyw.

Mē pahpē Kris kwȳjaja mē pahpē Tirtūm
kra jakamā na pu htem kapēr kōt ri amnhī
nhīpēx nē pakatāt kōt mē piitā mē kām
pakapēr o papa. Jao tanhmā mē kām Jejus
Kris jarēnh to ho ri papa.

*Pawre kot Jejus mex o mex ā mē grer
jarēnh*

¹⁶ Nē Jejusja mex o mex. Amnepēm kormā
mē pahte harēnh mar kēt tā pu prem harēnh
ma hāmri nē mex o mex ā pagrer o papa. Nē
pagrer o:

Kris kēp Mēpahpām tā na pre mē pahwȳr
wȳr nē mē pahpyrā nē ī ho ī nē kato.
Nhūm pre Tirtūm Karōja mex o mex ā harē.
Nhūm Tirtūm kapēr o mē wȳrk xwȳnhjaja
omunh o pa.

Nhūm ahpȳnhā pika piitā hwȳr tanhmā kot
mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnhja
anhgrā.

Nhūm hte mē hkȳjaja harēnh ma nē amnhī
kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī
xunhwȳ.

Tā nhūm pika kamā āpēnh jatur xām kumē
nhūm Tirtūm akupȳm amnhī wȳr ho
api.

Na pu htem ā Jejus mex o mex ā pagrer anē.

4

*Mē kot Tirtūm kapēr kwȳm ri tanhmā Kris
kwȳjē jahkre hto xwȳnhjē jarēnh*

*Matēwre 24.4-13; Korosē 2.16-19; Sikūn
Ximotre 3.1-9; Sikūn Pētre 2.1-3; Jutre 3-16*

¹ Nē nhȳrmā Jejus akupȳn mē pahwȳr
wȳrk kaxyw koja pika nhō xwȳnh kwȳjaja
ma hkȳjē mā tanhmā Tirtūm kapēr o hēx
to ho pa. Na pre Tirtūm Karō hprī hā mē
hkukamā tanhmā mē harēnh to. Koja xep
Satanasti hkȳjaja Jejus kwȳjē hwȳr mra nē
hēx rom tanhmā mē kām kapēr to. Satanasti
nhȳ hā mē kām hēx o pa nhūm mē hkȳjaja
mē kuma nē mē hkōt hamaxpēr nē Jejus
kaga. Ā koja mē Jejus akupȳn mē pahwȳr
wȳrk kukamā amnhī nhīpēx anē.

² Nē Satanasti nhȳ hā mē kām mēmoj
to hēx xwȳnhjaja ām Satanasti pix mar o
pa jakamā koja mē hamaxpēr mex kēt nē.
Koja mē mēmoj punuj pumu nē htȳx mex ā
hkamnhix. ³ Tā koja mē Tirtūm kapēr kwȳm
ri ā Jejus kwȳjē mā hēx ho pa anē nē mē kām:
—Kwa kēr ka mē axpēn mā ri mē rer o apa
hkēt nē. Tirtūm kām ja prām kēt. Ām ahte ri
mē papaja na kām hprām. Anē.

Ně mẽ kot mẽmoj mex kur ā mẽ omu ně ně mẽ kām kapēr ně mẽ kām:

—Kwa na htem ata hkur kêt ně. Tirtũm pẽ omnuj kẽnā kot ka kêt ri aku.

Anhỹr o koja mẽ kām kapēr o pa. ⁴ Nom Tirtũm na pre mẽ pamā mẽ apkur xā piitā ho kato. Mẽ paxāmhĩx mẽ pahte piitā hkur o papa kaxyw. Jakamā mẽ pahpẽ hkrajaja na pu htem mẽmoj kaga hkêt ně. Na pu htem mẽmoj kur kaxyw ně Tirtũm mā harẽ hāmri ně paxāmhĩx kuku. ⁵ Tirtũm kot mẽ paxāpkur xā piitā mex ā harẽnh jakamā na pu htem kām harẽnh pẽ paxāmhĩx piitā hkur o papa.

Pawre kot mẽmoj tā Ximotre mā karō

Sikũn Ximotre 1.6-14; Xĩtre 2.1-8

⁶ E Ximotre. Ixte mẽmoj tā amā karōta kër ka ho Kris kôt pahkwỹjẽ jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj ā mẽ ahkre anhỹr jao ra Jejus Kris mā axāpẽnh mex ně. Na ka pre harẽnh ma ně hkôt amnhĩ xām hāmri ně hkôt amnhĩ nhĩpẽx mex ně. Tā kër ka arĩ hkôt amnhĩ nhĩpẽx mex rāhā kẽ mẽ piitā ja hā apumu.

⁷ Nẽ mẽ ujarẽnhja kot paj tanhmā amā hā karō hto. Mẽ panhĩgẽt xujarẽnh kamā mo Tirtũm jarẽnh? Amrakati kumrẽx. Jakamā kër ka mẽ hkôt ajamaxpẽr o ri apa hkêt ně. Ām Tirtũm kapēr kot pix mā ajamaxpẽr tỹx rāhā ho ri apa. Tirtũm kapẽrja ām hāmri na.

⁸ Nẽ na htem amnhĩ karo hprām xāj tanhmā amnhĩ karo hto ho pa. Ja mex. Tanhmā kute hkêt. Na htem tanhmā amnhĩ karo hto ně gaa ně ra hkarore ně pa. No kêt mẽ kot Tirtũm kapēr kôt ri amnhĩ nhĩpẽx o paja na mex o mẽ hkarota jakre. Na htem Tirtũm kapēr kôt ri amnhĩ nhĩpẽx hāmri ně mex ně hĩnhĩx ně pa ho pa. Hāmri ně nhỹrmā kaxkwa kamā Tirtũm mẽ Kra Jejus wa kuri mex ně htĩr tũm ně pa ho pa. Ja na mex o mex. ⁹ Ām hāmri ixte amā ja jarẽnh jakamā kwa kër ka ja hā anohtỹx ně ri ho apa Ximotre.

¹⁰ Nẽ Tirtũmja rāhā ho rāhā. Tā na pu pre amnhĩ kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpẽr ně hkôt amnhĩ xām nhũm Tirtũm pahto hkra. Kām mẽ piitā mẽ ho hkra hprām jakamā na htem pahpyrā ně amnhĩ kaxyw Kra hkôt hamaxpẽr ně hkôt amnhĩ xunhwỹ nhũm amnhĩ tā mẽ omunh xā hkôt mẽ ho hkra. Ja kaxyw na pu htem mẽ piitā mẽ kām Jejus kot tanhmā mẽ panẽ amnhĩ nhĩpẽx to hā harẽnh rāhā o ri mẽ hkôt papa. Jao Tirtũm mā paxāpẽnh mex ně.

¹¹ E kër ka ā ja ho pahkwỹjẽ jahkre anhỹr ho ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot amar ně akapẽr kôt amnhĩ nhĩpẽx mex ho pa kaxyw.

¹² Nẽ kormā anyw tā kër ka mẽ piitā mẽ noo mā tām ri akapẽr ně tām amnhĩ nhĩpẽx o apa. Mẽ kot Jejus ā tanhmā ato htā arĩ amnhĩ kaxyw kām ajamaxpẽr tỹx ně. Nẽ

mẽ piitā mẽ kutā anojarêt ně ajamaxpẽr mex pix o ri apa. Kot kaj kormā anyw tā ā mẽ noo mā amnhĩ nhĩpẽx anẽ nhũm mẽ hā apumu ně kām akapẽr mar prām ně. Anyw ā apumunh tā kām akapẽr mar prām ně.

¹³ Nẽ kër ka mẽ ate Tirtũm kapẽr mar kaxyw axpẽn wỹr akuprō ka arĩ ixkutẽp mẽ kām Tirtũm kapẽr tũm ā kagā kamā akapẽr rāhā ho apa. Nẽ aprĩ hā tanhmā ho mẽ ahkre hto ně ho mẽ ahkre mex ně Ximotre.

¹⁴⁻¹⁵ E kër ka ā amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ri mẽ hkôt apa ně amā ho anhỹr kaga hkêt ně. Mẽ piitā mẽ kot ate Jejus mā amnhĩ nhĩpẽx mex o amōr ā apumunh kaxyw. Kormā ate mẽ kām Jejus jarẽnh o apa hkêt ri na pre pastō nhỹ hā mẽ kapẽr xwỹnhjaja ate Jejus mā tanhmā amnhĩ nhĩpẽx to ho apa kaxyw axām. Hāmri ně anhĩmōk ā mẽ lhkra jaxwỹ ně axāpẽnh kukamā tanhmā ajarẽnh to ně ato Tirtũm wỹ. Hāmri nhũm ate mẽ kām kapẽr jarẽnh o ri apa kaxyw amā ajamaxpẽr o hĩhtỹx. Tā kër ka ỹ hā ā kām amnhĩ nhĩpẽx anhỹr rāhā ho ri apa.

¹⁶ Nẽ kwa kër ka amnhĩ pumunh mex ně Ximotre. Jao tām ri amnhĩ nhĩpẽx ně akatāt kôt Tirtũm kapẽr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Kot kaj ā amnhĩ nhĩpẽx anẽ hāmri nhũm mẽ ama ně apyrā ně Jejus kôt amnhĩ xunhwỹ. Hāmri ně pahpyrā mẽ nhỹrmā Tirtũm wa kuri htĩr tũm ně pa ho pa.

5

Tanhmā mẽ pahte Kris kôt mẽ pahkwỹjẽ nhĩpẽx to kaxyw mẽ pamā karō

Sikũn Ximotre 2.24-25

¹⁻² E kot paj hpānhā Kris kôt pahkwỹjẽ hō kot tanhmā amnhĩ tomnuj to nhũm ate tanhmā ja ně kām akapẽr to hā amā karō.

Nā koja mẽhō tanhmā ri amnhĩ tomnuj to ka harẽnh ma hāmri ně ma hwỹr tẽ ně ja ně tanhmā kām akapẽr to. Nom kër ka kām akapẽr mā agẽt kêt ně.

Koja mẽwejẽ õ tanhmā amnhĩ tomnuj to ka te kęp anhĩpẽxā rỹ akatorxā pyrāk o kām akapẽr. Jao hā apijaām o tanhmā kām akapẽr to.

Rỹ koja apyrā ně mẽ nywỹjẽ hō tanhmā amnhĩ tomnuj to ka te kęp atō pyrāk o kām akapẽr.

Rỹ mẽnjĩ nyw õ amnhĩ tomnuj japẽr ka te kęp atōx pyrāk o kām akapẽr. Jao hā apijaām o kot amnhĩ tomnujja ně tanhmā kām akapẽr to.

E kër ka mẽ kot amnhĩ tomnuj ně ā mẽ pahkwỹjẽ mā akapẽr anhỹr o apa Ximotre.

Mẽ kęp mẽ mjẽn htyk xwỹnhjẽ jarẽnh

Xiakre 1.27

³ Nẽ kot paj hpānhā Kris kôt pahkwỹjẽ mẽ mẽ mjẽn htyk xwỹnhjẽ jarẽ. Nā koja mẽhō nija hkra hkêt ně htāmnhwỹ hkêt ně pa nhũm mjẽn kęp ty ka mẽ apẽ Kris kôt

hkwýjaja ja hã omu nê mëmoj to kutã anojarêt rãhã ho ri apa. ⁴ Nom koja ra hkra rý ra htãmnhwý japêr kê mê tãmjaja tanhmã ho ajuta hto ho pa. Kãm ô nê kãm mëmoj nhôr o pa. Kormã mëhprîre ri na pre mê ô wôwô nê mê katorxã nê mê hipêêxã mê hamãr mex pê mê kãm ô ho pa. Tã ra mê àptàr jakamã kê mê amnhî pyrà nê mê hamãr mex pê mëmoj to mê kutã nojarêt rãhã ho pa. Ja na Tirtûm kãm hprãm. Â mê kot hkwýjê kamã ukapri ho pa jakamã te mê kot Tirtûm mã àpênh pyràk.

⁵ No koja mëhõ ni ra wejre nê ahte ri pa. Nê hkra nê htãmnhwý hkêt nê ri pa. Tã kê ja hã amnhî pumu nê Tirtûm kamnãr rom amnhî to hwýr o pa. Nê mê piitã mê ho hwýr o pa. Jao tãm hamaxpêr. Ka mê apê Kris kôt hkwýjaja ja hã omu hãmri nê mê kam nê tanhmã kutã anojarêt to ho ri apa. ⁶ No koja mê â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Nê htýx ri mê grer wýr mra nê hpijaam kêt o ri mra ka mê ja hã mê omu nê mê ho ajuta hkêt nê. Na htem â amnhî nhîpêx anhýr o pa nê arî htír tã te ra htyk nê hikwý pyràk.

⁷ E kêr ka â ja hã Kris kôt pahkwýjê mã karõ anê. Kê mê ama nê â mê mjên htyk xwýnhjê nhîpêx anhýr o pa. ⁸ Nom koja mëhõ amnhî kwýjê ho mex kêt japêr. Nê ôrkwý kamã hprõ nê hkrajaja nê hipêêxã nê katorxã nhûm mê kãm mê apkur xã nhôr kêt japêr. Koja mê â amnhî nhîpêx anhýr jao Jesus kaga nê te mê kot hkôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk o amnhî nhîpêx nom amnhî tomnuj týx o mê hakre.

⁹ Nê mê mjên htyk nê mê hkra nê mê htãmnhwý hkêt xwýnhjaja kêr ka mê tanhmã mê ho ajuta hto kaxyw hãmri nê mê hixi piitã hã kagã. Nom kwa kêr ka aprî hã tanhmã mê amnhî nhîpêx to hã mê omu nê rî kormã mê hixi hã kagã.

Koja mëhõ kormã mjên htír ri tãm hipêx nê nhãm mëmyjê ho amnhikati hkêt nê. Nê ra hã amgrã pê 60 rý ra hã 60 jakre.

¹⁰⁻¹¹ Nê tãm mê piitã mê hipêx o pa.

Nê hkrajaja kormã htír ri nhûm mê hamãr mex nê mê ahkre mex o pa.

Nê nhãm krî hõ nhõ xwýnhjaja ô krî hwýr pøj nhûm mê omu nê amnhî nhôrkwý hwýr mê kuwý.

Nê mê kêp amrakati xwýnhjê ho mex o pa. Koja mê â amnhî nhîpêx anê ka ja hã mê omu nê rî kormã mê ho ajuta kaxyw mê hixi hã kagã. Nom mê hixi hã kagã kaxyw nê mëmoj tã mê hkukja nê mê kãm:

—E kot kaj â amnhî nhîpêx anhýr o apa hã inhãm amnhî jarê pa ama nê rî kormã anhîxi hã kagã.

Kot kaj axte amjên kêt nê.

Nê tanhmã Kris kôt akwýjê ho mex to ho ri apa.

Nhûm mëhõ mëmo myràpê hkapri nê pa ka ja hã omu nê tanhmã ho ajuta hto.

E kot kaj â amnhî nhîpêx anhýr o apa hã amnhî jarê pa ama nê anhîxi hã kagã. Hãmri nhûm Kris kôt akwýjaja amã axàpkur xã nhôr o pa. Anê.

Â mê kãm akapêr anê nhûm mê ama nê amã:

—ÿ. Ma kot paj â amnhî nhîpêx anê.

Anhýr â amnhî jarê ka mê ama nê mê hixi hã kagã. No kormã mê hã amgrã pê 60 kêt xwýnhjaja kêr ka kormã mê hixi hã kagã hkêt nê. Koja mê tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hã mê kãm karõja ma nê wam tajê pyrà nê amã:

—ÿ. Ma kot paj â amnhî nhîpêx anê. Na pa Jeus Kris noo mã â amnhî jarênh anê.

Anhýr â amnhî jarênh tã gaa nê ra hkurê hapôj nê ra kot amnhî jarênhata kwým ri tanhmã amnhî nhîpêx to nê axte mjên. ¹² Ra amnhî jarênh o:

—Ma kot paj âm Jeus mã pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa nê axte inhmjên kêt nê.

Anhýr tã tanhmã hamaxpêr to nê kot amnhî jarênh kwým ri axte mjên. Jao te Jeus mã amnhî to hêx pyràk nhûm Tirtûm pê jamnuj. Ja pymaj kêr ka mê kormã mê hã amgrã pê 60 kêt xwýnhjê nhîxi hã kagã hkêt nê. Kormã mê hã amgrã pê 60 kêt xwýnhjaja arî mê hkînh týx ¹³ jakamã kot kaj mê kãm mê apkur xã nhôr o apa nhûm mê ja hã amnhî tã mê apumu nê axte amnhîm àpênh kêt nê. Âm kãm kaga nê htýx ri nhãm mê hwýr mra nê nhãm mê hwýr mra. Nê amnhî pumunh mex kêt nê htýx ri axpên jakwa kamã ri mê hixi ho rêr o pa. Nê nhýri mëmoj pumu rý tanhmã mëmoj jarênh mar to hãmri nê ma htýx ri hkwýjê mã harênh o mra. Koja mê â amnhî nhîpêx anhýr o pa hãmri nhûm mê kêp Kris kwý hkêt xwýnhjaja ja hã mê omu nê mê hkôt mê pahpê Kris kôt pahkwýjê ho kapêr punuj nê. ¹⁴ â mê kot amnhî nhîpêx anhýr o pa pymaj kêr ka kormã mê nyw xwýnhjê mã anê kê mê mãmri axte mjên nê o pa. Hãmri nê hkra nê hkrajê jamãr o pa. Ja na inhãm hprãm. Koja mê â amnhî nhîpêx anê hãmri nhûm mê kêp Kris kôt pahkwý hkêt xwýnhjaja mê hkôt tanhmã mê pahto kapêr punuj to hkêt nê. ¹⁵ Mãn ka ra Kris kôt pahkwýjê nyw pê mê mjên htyk xwýnh kwýjaja tanhmã amnhî tomnuj to hã mê harênh ma. Na prem Jeus kaga nê Satanasti hkôt amnhî nhîpêx o pa.

¹⁶ E kêr ka mê â Kris kwý pê mjên htyk xwýnhjê nhîpêx o apa anê Ximotre. Nom koja mê akwý kamã mëhõ nhõ wôwô mjên rý katorxã mjên kêp ty kê tãm kãm ô ho pa. Kêr kê Kris kôt pahkwýjaja âm mê kêp mê mjên htyk xwýnh pê mê hkra nê mê

htàmnhwý hkêt nê ahte ri mê pa xwýnh pix-
jaja tanhmã mê ho ajuta hto ho pa.

*Mê pahpê Kris kôt pahkwýjê hkrãhtùm
kaxyw mê pahãtã kãm karô*

*Atre 14.23; Wam Korût 9.7-14; Karatas
6.6; Wam Tesarôn 5.12; Wam Pêtre 5.1-4*

¹⁷⁻¹⁸ Nê kot paj hpãnhã amã Kris kôt mê
pahkrãhtùmjê jarê. Tirtùm kapêr ã kagã
htùm kot mê harênh kot:

Kêr ka Tirtùm kapêr o mê ajahkre xwýnhjaja
mê ahkre pãnhã mê kãm amnhîre.
Anê.

Nê mãânên mê harênh ã kuxi nê mê harênh
o:

Koja akrit amã âpênh o pa ka ho mex nê kãm
ô mex o apa. Anê.

Ã ja jarênh kot anhýr jakamã koja Kris kôt
mê akrãhtùmja Kris mã tanhmã mê ato mex
to ho pa ka mê amnhî tã kãm amnhîrer mex
o ri apa. Kot Tirtùm kapêr o mê ajahkre mex
jakamã ka mê amnhî tã kãm amnhîrer mex
nê.

¹⁹ Nê koja mêhõ pixi nê mê awýr tẽ nê amã
Kris kôt mê akrãhtùm kot tanhmã amnhî
tomnuj to hã harênh to ka ama nê ãm ama.
Nom koja wa hamêxkrut rý mê axkrunêpxi
nê mê awýr mra nê axpên kôt tanhmã
harênh to ka mê ama nê ãm hãmri mê kot
tanhmã kot amnhî tomnuj tota kôt aja-
maxpêr. ²⁰ Hãmri nê Kris kwýjê piitã mê noo
mã kot amnhî tomnuj xwýnhãtã mã tanhmã
kot amnhî tomnuj to nê kãm akapêr kê axte
ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Mê piitã mê
kot hã amar nê nhýrmã tanhmã amnhî tom-
nuj to nhùm ate urãk nê hã tanhmã mê kãm
axãkjêr to pymaj tanhmã amnhî tomnuj to
hkêt nê.

²¹ E Tirtùm noo mã na pa ã amã mê kaxyw
mêmoj tã karô anê Ximotre. Nê Jesus Kris
mê Tirtùm kapêr o mê wrýk xwýnhjê noo mã
pa ã amã karô anê. Jakamã kêr ka inhmar
týx nê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Jao mê
piitã mê hipêx o axpên pyrãk. Nom kêr ka
akrãmnhwý kot tanhmã amnhî tomnuj to hã
omu nê axtem nê ãm omu nê ajamaxpêr o:

—Nã kêp ixkrãmnhwý kênã kot paj kêt ja
nê tanhmã kãm ixkapêr to. Pa ho anhýr kêt
nê.

Anhýr o ajamaxpêr kêt nê. Mê piitã mê
hipêx o axpên pyrãk.

²² Nê kêr ka anojarêr kãm mê kot Tirtùm
mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho mê pa
kaxyw mê unhwýr kêt nê. Aprî hã tanhmã
mê kot amnhî nhîpêx ã hã mê omu nê mê
hkapi nê rî kormã mê unhwý rý tee ri mêmoj
tã mê omu nê mê hkaga.

Nê koja mêhõ tanhmã amnhî tomnuj to
ka ja hã omu rý harênh ma hãmri nê urãk
nê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Arî Tirtùm
kôt amnhî nhîpêx pê tãm ri amnhî nhîpêx
pix o apa. ²³⁻²⁵ Na htem tõhã tanhmã amnhî

tomnuj to nhùm mêhõ ja hã mê omu nê mê
harênh kurê kumrêx. Kris kôt mê hkrãhtùm
kormã kot tanhmã hã kãm nê hkêt ri nhùm
mê ja hã mê omu nê tanhmã mê harênh
to. Nom na htem tõhã hpimxur pê tanhmã
amnhî tomnuj to nhùm Tirtùm pix ja hã mê
omu. Tã koja nhýrmã mê piitã mê kãm ja ho
amnhîrit nhùm mê piitã harênh ma nê hkôt
omu.

Nê mê kot amnhî to mex xwýnhjaja
haxwýja. Na htem tõhã mê noo mã tanhmã
mêhõ ho mex to nhùm hkwýjaja ja hã omu
nê axpên mã mex ã mê harê. Nê tõhã
hpimxur pê tanhmã mêhõ ho mex to nhùm
mêhõ ja hã omunh kêt nê. ãm Tirtùm pix
ã kot amnhî nhîpêx anhýr ã omu. Tã koja
nhýrmã mê piitã mê kãm ja ho amnhîrit
nhùm mê piitã harênh ma nê hkôt omu.

Nê kwa Ximotre. Axã nê anhõhymnuj nê ri
apa jakamã kwa kêr ka gô pix o akôm o apa
hkêt nê. Mãânên wîhti hkwý ho ixkô kêr ka
anhõhy mex japêr.

6

*Mê kãm mê âpênh xwýnhjê kaxyw mê hã
kãm karô*

*Epes 6.5-9; Korosê 3.22–4.1; Xitre 2.9-10;
Wam Pêtre 2.18-25*

¹ E kot paj mê akwýjaja mê kãm mê âpênh
o mê pa xwýnhjê kaxyw mêmoj tã amã karô.
Mê kãm anê kê mê ô patrãw ã hpijaãm o ri
pa. Jao mê kapêr ma nê hkôt kãm âpênh
mex nê. Koja mê ã amnhî nhîpêx anê nhùm
amnhî tã mê omu nê hamaxpêr o:

—Kwa pêr Tirtùm kapêr na hte kumrêx.
Inhmã âpênh xwýnhja na hte hkôt amnhî
nhîpêx pê amnhî to mex o pa. Pêr ãm hãmri
na hte Pawre ho mê ahkre ho pa.

Anhýr o hamaxpêr. ² Nê koja mê ô patrãw
ra Kris kôt amnhî xãm japêr ka kãm mê
âpênh xwýnhjê mã anê kê Kris kôt mê kêp
mê htõ hã mê kãm âpênh mex o ri pa. Nom
kê mê urãk nê kêp Kris kôt hkwý hã mê omu
nê hamaxpêr o:

—Nã Kris kôt ixtõ kênã kot paj kêt ri kapêr
kôt amnhî nhîpêx nê kãm ixâpênh mex o ri
ixpa.

Anhýr o hamaxpêr kêt nê. Kê kêp Kris kôt
htõ hã kãm ho mex prãm xaj kãm âpênh mex
o pa.

E kêr ka mê kãm mê âpênh o mê pa
xwýnhjê mã ã tanhmã mê âpênh to ho pa hã
karô anê Ximotre.

*Tirtùm kapêr kwým ri mê ahkre xwýnhjê
jarênh*

Rukre 12.13-21; Xiakre 5.1-6

³ Nê na hte Kris kwýr hkêt xwýnh kwýjaja
Kris kwýjê mã Tirtùm kapêr o hêx o pa. Nê
htýx ri Jesus kapêr kwým ri tanhmã harênh
to ho pa. ãm hãmri na Tirtùm mê Pahihti
Jesus Kris wa kapêr tã nhùm htem htýx ri

tanhmā ho hêx to ho ri mē hkôt pa. ⁴ Mē kot amnhî to rûnh xwýnh â amnhî to jarkrar tã mē âhpumunh tÿx kêt. Na htem tanhmā Tirtûm kapêr kute hã axpên mã akir nê mêmoy tã axpên kãm gryk o pa. Nê axpên mã kapêr punuj nê mêmoy tã axpên kamnhîx o pa. ⁵ Nê hamaxpêr mex kêt jakamã mêmoy tã axpên mã âkjêr pix o pa. Na htem â amnhî nhîpêx anhÿr o Tirtûm kapêr mar tÿx kêt nê. Hãmri nê htÿx ri hamaxpêr nê hamaxpêr o: —Kot paj Tirtûm kapêr o mē ahkre ho ixpa nhûm mē inhma nê inhmã amnhîrer mex nê pa ixkâxpore rax nê ri ixpa. Nã kot paj â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa. Ja inhmã mex.

Anhÿrja o kãm hikâxpore rûnh prãm o amnhî to amnhîrit o pa.

Kâxpore jarênh

⁶⁻⁸ E kot paj hpânã amã tanhmã kâxpore jarênh to ka inhma Ximotre. Xà na pu htem pakatorxã nhôhy rûm pajapôj nê amnhî kôt kâxpore hkwyê jamÿ nê ho pajapôj? Nã na pu htem pahkênh nê panhÿ kamã pajapôj. Tã kot puj mē ja pyrà nê nhÿrmã ty nê mã ho anê nê panhÿ kamã ma papa. Jakamã kêr pu mē kormã pika ja kamã pahtrî nê papa ri paxâpkur xã nê mē paxê pix tânopxar pê pahkînh nê ri papa. Pakâxpore rûnh kêt tã na pu htem Tirtûm kamnâr rom pahkînh nê pajamakêtkati nê papa. Jao pajamaxpêr o:

—Nã ixkâxpore rax kêt nê ixkukrêx rax kêt tã na hte Jesus ixkôt pa ho pa nê mêmoy to ixkutã nojarêr rãhã ho pa. Jakamã ixkâxpore rax kêt tã ixkînh nê ijamakêtkati nê ixâmnhîx ixpa.

Anhÿr o pajamaxpêr o papa.

⁹⁻¹⁰ Mē kot amnhîm kâxpore o pikuprôn timer rûnh xwýnhjaja na htem kâxpore pix kukamã hamaxpêr o pa nê gaa nê kâxpore rûnh gryk â amnhî tomnuj o pa. Na pre mē pahkwýjaja kâxpore rûnh prãm xãj Jesus kaga. Tã ra mē hikâxpore rûnh tã hkînh nê hamakêtkati nê pa hkêt nê. Na htem omnuj nê hkaprî nê pa. Á na htem mē hikâxpore rûnh xwýnh kwýjaja amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jao kâxpore pix kukamã hamaxpêr nê gaa nê ra gryk â mē kot amnhî to mex xã kaga hpa nê htÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho pa. Nê tanhmã hkwyê nhîpêx punuj to. Te tutre kot harôj xãnh â htÿx rapuuti hwÿr gjêx nê tee ri kãm kator prãm kaprÿ pyràk. Á mē kot amnhî nhîpêx anhÿr o pa jakamã koja nhÿrmã Tirtûm ma mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xã hwÿr mē kurê.

Pawre kot Ximotre mã mêmoy tã karô

Korosê 4.17; Wam Ximotre 4.14; Sikûn Ximotre 2.1-7

¹¹ Nê kwa Ximotre kêr ka mē urãk nê kâxpore rax prãm xãj amnhî tomnuj o apa hkêt nê. Ate Tirtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa xwýnh jakamã kêr ka kãm

hprãm xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Jao Tirtûm pyrà nê ate amnhî jarênh xã hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Nê amã Kris kôt akwýjê hkînh pê mêmoy to mē kutã anojarêr o ri apa. Nê Kris kôt mē hkwyê hkêt xwýnhjaja kot Kris â tanhmã ato htã ka arî hkôt amnhî nhîpêx mex nê mē piitã mē ho mex o ri mē hkôt apa. ¹² Na ka pre Kris kôt mē pahkwýjê noo mã tanhmã amnhî jarênh to. Tirtûm kot amnhî wÿr awÿr nhûm ate Jesus kôt amnhî xãm nê amã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa hprãm â amnhî jarê nhûm ikrêsti kamã mē piitã ja hã ama. Jakamã kwa kêr ka arî Jesus kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Hãmri nê nhÿrmã Tirtûm mē Kra wa kurî amex kumrêx nê atûr tûm nê apa ho apa.

¹³⁻¹⁴ E na pa mêmoy tã amã karô rax ka piitã kamã harê nê mar pa. Tã kêr ka inhmã ja hã tanhmã amnhî jarênh to. Mêmoy piitã ho htûr xwýnh Tirtûm mē Jesus Kris wa noo mã tanhmã ja hã inhmã amnhî jarênh to. Jesus htyk kaxyw nê àmnhîx kot Pahi Pôn Pirat mã amnhî jarênh xwýnh ta noo mã amnhî jarê nê inhmã amnhî jarênh o:

—Nã kot paj ate mêmoy tã inhmã karô piitã hkôt amnhî nhîpêx rãhã nhûm Pahihti Jesus Kris akupÿn mē pahwÿr wrÿ. Ám hãmri na pa â amã amnhî jarênh anê Pawre.

Anhÿr o inhmã amnhî jarê.

Tirtûm mex o mex â mē grer

¹⁵ Nê koja Tirtûm akupÿn mē pahwÿr Jesus mênh xã hã arîgro jarê hãmri nhûm kot harênh xãta wÿr pøj nhûm akupÿn mē pahwÿr kumê. Tirtûmja mex o mex. Tapxipix kêp mêmoy piitã ho amnhîptâr xwýnh maati. Nê kêp jar mē ho amnhîptâr xwýnh piitã mē ô Pahi Maati.

¹⁶ Nê tapxipix na rãhã ho rãhã nê mex o mex jakamã puhã hirã rax kumrêx. Tã hkînhã mē pahte amnhî tomnuj xwýnh jakamã kot puj mē puhã hirã raxja kutã hkêt nê. Jao hwÿr mē pamrar kêt nê.

Nê aa mêmô kot no ho Tirtûm pumunh kêt tã kwa kêr pu mē pahpiitã kãm mex o mex nê hihtÿx o hihtÿx â harênh rãhã ho papa.

Axe mē hikâxpore rûnh xwýnhjê jarênh

Rukre 16.9

¹⁷ Nê kêr ka Kris kwýjê kamã mē hikâxpore rûnh xwýnhjê mã anê kê mē kot amnhî to rûnh kôt amnhî to àmra ho pa hkêt nê. Nê amnhî kaxyw mē hikâxpore rûnh kôt hamaxpêr o pa hkêt nê. Kâxpore na hte hapêx tokyx anê. Mē kãm anê kê mē hpânã amnhî kaxyw Tirtûm kôt măn hamaxpêr tÿx rãhã ho pa. Na hte àmnhîx tanhmã mē pahto mex to ho pa nê mē pahpê ôxÿ hkêt nê. Jao mē pahwÿr na rê nhûm mē pahpur go mex

ně pu mẽ kamã panhõ rũnh o papa. Ně mẽ pamã myyti ho hirã pu mẽ kukwak ri parĩt mex pẽ mẽmoj tã paxãpẽnh o papa. Ǻ Tĩrtũm kot mẽ pahto mex kot anhỹr pu mẽ kukwak ri pahkĩnh nẽ pajamakẽtkati nẽ ri papa. Tã kẽr ka mẽ hikãxpore rũnh xwỹnhjẽ mã anẽ kẽ mẽ amnhĩ kaxyw kumã pix mã mãn hamaxpẽr rãhã ho pa. ¹⁸ Nẽ mẽ kãm anẽ kẽ mẽ hikãxpore ho hkwyjẽ pẽ õxy hkẽt nẽ ho tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Nẽ amnhĩx ho tanhmã mẽ kẽp amrakati xwỹnhjẽ ho ajuta hto ho pa. ¹⁹ Kojã mẽ ǻ amnhĩ nhĩpẽx anẽ nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ õ krĩ kamã mẽ kutẽp mẽ kãm mẽmoj mex o akuprõ. Jakamã nhũm mẽ kormã jar htĩr nẽ pa ri mex nẽ pa nẽ mããnẽn nhỹrmã kaxkwa kamã mex kumrẽx o jar pika ja kamã mex nẽ pata jakre. E kẽr ka ǻ mẽ hikãxpore rũnh xwỹnhjẽ mã ja hã karõ anẽ Ximotre.

Pawre kot Ximotre mã mẽmoj tã karõ jatur xà

Korosẽ 4.17; Wam Ximotre 6.14; Sikũn Ximotre 1.13, 4.5

²⁰ Nẽ ra Tĩrtũm kot ate kapẽr o mẽ ahkre ho apa kaxyw axãm jakamã kẽr ka tãm amnhĩ nhĩpẽx pẽ mẽ ahkre mex rãhã ho ri apa. Jao Tĩrtũm kapẽr o hẽx o ri mẽ ahkre xwỹnhjẽ hkõt apa hkẽt nẽ. Na htem mẽ kuma nẽ mẽ kapẽr mex ǻ mẽ hkamnhĩx nom mẽ kapẽr mex kêt. Jakamã kwa kẽr ka mẽ kot tanhmã mẽ ahkre hto hã mẽ ama nẽ ǻm mẽ ama. ²¹ Na pre ra mẽ pahkwỹjaja mẽ kuma nẽ mẽ kapẽr gryk ǻ Jejus kaga.

E ǻm ja pix. Kẽ Tĩrtũm mẽ apiitã mẽ akutã nojarẽt rãhã ho pa. Ixpẽ Pawre na pa ǻ amã ixkapẽr ǻ kagã anẽ.

Sikûn Ximotre Pawre kot Ximotre hwyr wam kagã nê mênh kôt hô mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx. Na pre Jejus kwý hkêt xwýnhjaja Jejus â unê nê krî pê Rôm kamã haxã nhûm arî hkrî ho hkrî. Tã ra mê kot hpîr kaxyw nhûm Ximotre mã kagãja nhîpêx nê hwyr kumê. Na pre Ximotre Pawre hkôt pa ho pa hã mytwrý xohtô nê. Tã hpânã krî pê Epes kamã arîk nê Tirtûm kapêr o Jejus kôt hkwyjê jahkre ho ri mê hkôt pa. Jakamã nhûm Pawre kagãja nhîpêx nê kamã kãm mêmoy tã karô nê hwyr kumê. Nê nhýrmã mê kot Pawre pyrà nê Jejus â hpîr mã htã tee ri amnhî kukamã hamaxpêr kêt â kãm karô.

Nê mê hkwyjaja kêp Tirtûm kra hã amnhî jarênh tã nhûm Pawre Tirtûm kãm hprâm xã kuhpa hã mê kot tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hã Ximotre mã mê harê. Kot mê harênh mar nê Jejus kwýjê nê mê omunh mex o pa kaxyw. Nê Ximotre kot Tirtûm kãm hprâm xã kot pix mã amnhî nhîpêx o pa hã kãm karô. Â na pre Pawreja Ximotre mã mêmoy tã karô kamã hihtýx nê hã kagã nê hwyr mênh anê. Nê kãm:

¹ Pa Ximotre? Xã amex? Ixpê Pawre na pa amã ixkapêr nê hã kagã nê awýr kumê. Ixpê Jejus nhý hã hkwyjê jahkre ho ipxa xwýnh na pa. Tirtûm na pre ja kaxyw ixãm. Tirtûm Kra Jejus Krisja kot puj mê pahpê hkwyjaja nhýrmã kukwak ri pamek kumrêx nê pahúr tûm nê ri papa ho papa.

Pawre kot Ximotre ho Tirtûm mê Jejus wa hwyr â harênh

Atre 16.1-2

²⁻³ Te apê ixkra pyràk Ximotre. Jakamã na pa hte ato Mêpanhîpêxã maati Tirtûm mê Pahihti Jejus Kris wa hwyr rãhã ho ri ipxa. Na pa hte mê pakukamã mê panhîgêr pyrà nê tãm ijamaxpêr o ipxa pê Tirtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ipxa. Jakamã na pa hte ato Kra Jejus mê wa hwyr rãhã ho ri ipxa. Arîgro hã nê kamãt kãm amã ijamaxpêr nê ato wa kuwý nê wa kãm:

—Pa Tirtûm mê Pahihti wa. E ixte ixkra puro Ximotre ho war awýr kaxyw war amã ijamaxpêr. Na ka hte wa ho mex nhûm war akôt amnhî nhîpêx mex o pa. Te ô wôwô mê katorxã wa kot amnhî nhîpêx pyràk. Na pa hte kot amnhî nhîpêx o paja mã ijamaxpêr nê ý hã ixkînh nê. War ate kamã axukapri ho ri apa kaxyw na pa ho war awý. War ate kutã war anojarêr rãhã ho ri war apa nhûm hamakêtkati nê amnhîx ri pa ho pa kaxyw. Anê.

Pawre kot Ximotre nhý hã hkînh â harênh

⁴ Nê na ka pre hte ixkôt ixto ajuta ho ri ixkôt apa htã pa pre nhýhm inhnojarêr nê axtem axápênh ô hã amã karô hãmri nê Epes kamã are nê ma mô. Ka amã ijapê xaj tee ri ma inhmôr â ixpumu nê amýr rax nê. Na pa hte arî ja hã inhnohtýx nê ri ho ipxa Ximotre. Jao ra ato ama nê. Tã kot puj nhýrmã axte expên pumu nê pahkînh týx nê.

⁵ Nê na pa hte akatorxã Enître mê anhô wôwôre Rojti wa kãm ijamaxpêr rãhã ho ri ipxa. Na pre wa kumrêx amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm. Tã ka wa hkanrêhã wa urák nê â amnhî nhîpêx anê. Ixte ja hã apumunh mex. ⁶ Na pa pre ate tanhmã Jejus mã amnhî nhîpêx to ho ri apa kaxyw axãm kaxyw anhmök â inhîhkra xi nê ato Tirtûm wý. Kot tanhmã akrã hto nhûm ate Karô nhý hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw. Tã kêr ka arî â kãm amnhî nhîpêx anhýr rãhã ho ri apa. ⁷ Na pu htem Tirtûm Karô nhý hã pamã ma ho papa hkêt nê. Na pu htem ý hã pamã mê piitã mê hkînh pê paxãmnhîx tanhmã mê ho ajuta hto ho papa. Nê ý hã kapêr o mê ahkre htýx o ri mê hkôt papa. Nê mêmoy punuj kutã amnhî to htýx rãhã nê. Jao amnhî to mex pix nê.

⁸ Jakamã kwa kêr ka amã mê kãm Jejus jarênh o apa pymaj tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. Nê mê kot Jejus â ijaxar nhûm arî ixkrî hã ijarênh ma nê mê kot ixkuxwar ajaxar pymaj mê kãm Tirtûm kapêr o mê ahkre hkukamã tee ri ajamaxpêr kêt nê. Mê kot â anhîpêx anhýr mã tã kêr ka amnhî kamã akahak kêt nê. Âm Tirtûm nhý hã hihtýx xã ho amnhî to htýx nê ixpyrà nê ma mê kãm Jejus kot mê panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh to rãhã ho ri mê hkôt apa. Mê kot tanhmã hã anhîpêx to htã. ⁹ Na pu htem Jejus kôt amnhî xunhwý nhûm Tirtûm ja hã mê pahpumu nê Jejus kukwak ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuy piitã rênh pa nê mê pahto hkra. Hãmri nê mê pahte hkôt pix mã amnhî nhîpêx o papa kaxyw mê paxunhwý. Âm Jejus pix kukwak ri na hte mê pahto hkra nê â mêmoy to mê pakutã nojarêr rãhã ho pa anê. No na hte mê pahte amnhî to mex â mê pahpumunh kôt mê pahto hkra hkêt nê. Amnepêr kormã mêmoy piitã hkêt ri na pre mê pakukamã hamaxpêr o:

—Koja mê nhýrmã Ixkra Jejus Kris kôt amnhî xunhwý pa ja hã mê omu nê Ixkra kukwak ri mê ho mex nê. Anê.

¹⁰ Tã kormã mê pahte amnhî tã â kot mê pajarênh anhýrja mar kêt jakamã na pre Jejus mê pahwýr wrý nê tanhmã mê pahto mex to. Na pre ty nhûm Tirtûm akupým ho htír. Jakamã na pu htem ra amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý hãmri nê nhýrmã mê pahtyk tã nhûm Tirtûm kot Kra Jejus nhîpêx pyrà nê akupým mê

pahto mē pahťir pu mē Jejus kukwak ri wa kuri pamex nē pahťir tūm nē papa ho papa. Jakamā na pu htem mē pamā pahťyk pyma ho papa hkēt nē.

¹¹ Amnepēm na pre Tirtūm ixām nē tanhmā inhmā ixāpēnh ā karō hto nē inhmā:

—E Pawre kēr ka Jejus nhỹ hā ma hkwyjē jahkre ho ri mē hkōt apa. Nē ixkapēr o mē ahkre mex nē. Kēr ka ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr rāhā ho ri mē hkōt apa. Anē.

¹² Tā ā kot inhmā kapēr anhỹr nhūm ixte kapēr kōt amnhĩ nhĩpēx o ixpaja mýrapē na htem Jejus ā tanhmā inhĩpēx katĩ hto ho pa. Pa hte ixpunuj nē amnhĩ xā htỹx kamā ijamak o ri Jejus mā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho ri mē hkōt ixpa. Tā nom tee ri ja hā amnhĩ pumu nē amnhĩ kamā xipijaām nē ixkaprĩ hkēt nē. Ixte amnhĩ kaxyw hkōt ijamaxpēr xwỹnhja na ixte tanhmā kot amnhĩ nhĩpēx to hā omunh mex jakamā kot paj ty nhūm mē arĩ inhmỹr pē Tirtūm kapēr mar o pa. Mē kot ja hā ixpĩr tā koja mē apē Kris kōt ixkwỹjaja inhmỹr pē arĩ mē kām harēnh o apa. Koja mē ā axpēn mýr pē amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa rāhā nhūm Pahihti Jejus akupỹn mē pahwỹr wrỹ.

¹³ Kwa Ximotre. Ra ixte amā mēmoj tā karō rax jakamā kēr ka mar tỹx nē hkōt amnhĩ nhĩpēx rāhā o ri apa. Jao Jejus Kris nhỹ hā mē piitā mē noo mā amnhĩ kaxyw kām ajamaxpēr tỹx rāhā nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. ¹⁴ Ate mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri apaja ām hāmri na. Tā koja mēhō htỹx ri tanhmā ho kapēr punuj to rỹ axtem nē tanhmā harēnh to ka ja hā ama nē nē kām akapēr kām axihtỹx nē. Tirtūm Karō ra kot akarō hwỹr àr jakamā kēr ka ŷ hā ā Jejus jarēnhja jamār mex o ri apa anē.

*Pawre kot tanhmā amnhĩ jarēnh to
Sikûn Ximotre 4.16-18*

¹⁵ Nē mǎn ka pre ra pika pē As kamā Kris kwỹ kot ixkaga hā mē harēnh ma. Na pre Pijerti mē Emosti mē mē ohtō nē tanhmā hamaxpēr to nē ixto ajuta hkēt nē. ¹⁶⁻¹⁸ ām Onēsipti pix na pre mē kurom ijarēnh ma nē man ixwỹr Rōm wýr mō nē ijpēr o ri mē hkōt mra nē ixwỹr kato. Hāmri nē xatā ixwỹr mra nē tanhmā ixto mex to. Jao akupỹm ijamaxpēr o hihtỹx. Ixpē prēs nē ixkrĩ htā kēp ixkrāmnhwỹ hā amnhĩ jarēnh ā hpijaām kēt nē. Nē amnepēm kormā krĩ pē Epes kamā ixpa ri na pre mǎānēn tanhmā ixto mex to ho pa. Tā ā kot inhĩpēx mex anhỹr o pa jakamā na pa hte ho Pahihti Jejus wýr nē kām:

—Pa Pahihti? Onēsipti o na pa awý. Kot ixto mex rāhā ho pa jakamā kwa kēr ka ixtā omu nē kutā anojarēt rāhā ho apa. Nē ōrkwỹ kamā hkwyjaja mǎānēn tanhmā mē ho mex to. Hāmri nē nhỹrmā akupỹn mē ixwỹr wrỹ

nē ixtā kamā axukapri hā tanhmā ho mex to. Anē.

2

*Mē pahťe Jejus kōt amnhĩ nhĩpēx pix prām
ā mē pamā karō*

Wam Ximotre 6.11-16

¹ E Ximotre. Jejus Kris kot mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā jakamā kwa kēr ka ŷ hā amnhĩ to htỹx nē kām tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho apa hā amnhĩ kamā akahak o ri apa hkēt nē. ² Ra ate pa tanhmā Tirtūm kapēr o mē ahkre htoja mar jakamā kēr ka amnhĩ xō ri ā Jejus kōt mē pahkwỹjē jahkre ho apa anē. Mē kot amar nē pahpyrān axpēn xō ri ho axpēn jahkre ho pa kaxyw.

³⁻⁴ Sórdat na htem mē hkrāhtūm kām prām xā hkōt tanhmā amnhĩ nhĩpēx to. Jao tanhmā kute htā kapēr ma nē hkōt amnhĩ nhĩpēx. Tanhmān ā rỹ kām prām rỹ tanhmā omnuj to htā kutā amnhĩ to htỹx nē mē hkrāhtūm kōt amnhĩ nhĩpēx. Na htem amnhĩ xāpēnh kukamā tee ri hamaxpēr o pa hkēt nē. Ām mē hkrāhtūm kapēr kōt pix mā amnhĩ nhĩpēx o pa hprām. Tā kēr ka mē urāk nē Pahihti Jejus kōt amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri apa hprām. Mē kot hā tanhmā atomnuj to htāā.

⁵ Nē mē hprōt tỹx xwỹnhjaja na htem hkwyjē pē amnhĩ to wa hprām xāj ām ja pix kukamā hamaxpēr. Hāmri nē hprōt tỹx prām xāj mēmoj kot mē ho hirerek kēt nē amnhĩ jagri htỹx nē. Hāmri nē hprōt tỹx o hkwyjē jakre nē amnhĩ to wa nē pōj nē kot amnhĩ to wa hā mēmoj to kǎnja. Tā kēr ka mē urāk nē amā Pahihti Jejus kot amnhĩ nhĩpēx kōt pix mā amā amnhĩ nhĩpēx prām.

⁶ Nē pur kām mē āpēnh xwỹnhjaja na htem mē hpur kām āpēnh pix tānopxar o pa nē āpēnh rūnh nē. Kām kaga hkēt kām āpēnh o pa. Tā āpēnh rūnhja kukwak ri ihpur kām ō rūnh nē ho apkur mex o pa. Nom koja mē kām kaga nē āpēnh mex kēt nē hāmri nē ō grire nē apkur mex kēt nē. Tā kēr ka pur kām mē āpēnh rūnh xwỹnhjē pyrā nē Pahihti Jejus mā amnhĩ nhĩpēx mex o apa. Nē mē urāk nē amā kaga hkēt kām axāpēnh pix tānopxar o ri apa.

⁷ E na pa ā ajahkre anē Ximotre. Tā kēr ka ixte ajahkreja ma nē kām ajamaxpēr rāhā nē. Koja Pahihti tanhmā akrā hto ka aprĩ hā mar tỹx nē.

⁸ Nē kēr ka Pahihti Jejus Kris mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Na pre katorxā hkōt kēp Pahi finat Tawi kanrēhā htāmnhwỹ hā mē pahpyrā nē i ho i nē kato nē panhō pika kamā pa ho pa. Tā nhūm prem kupĩ nhūm amnhĩ xā htỹx kamā hamak kām ty. Hāmri nhūm Tirtūm akupỹm ho htĩr nhūm akupỹm htĩr o htĩr. Ā na pre hte harēnh anhỹr rāhā ho ri mē hkōt ixpa. ⁹ Mýrapē na

prem ijaxà pa arî jar ixkrî ho ixkrî. Na htem ixte amnhî tomnuj xwýnh pyràk o inhîpêx nê axte ixte Jejus kapêr jarênh o ipxa pymaj ijaxà. Tã â mê kot inhîpêx anhÿr tã na hte Kris kôt pahtôjaja arî ixpânâ mê kãm harênh o ri pa. Koja mê tee ri kãm Jejus jarênh o hapêx prãm kaprÿ. ¹⁰ Jakamã kwâr mê mãmri â inhîpêx anê. Koja mê arî Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx toja mar o pa nhûm mê hkwyjaja hkôt amnhî xunhwÿ nê nhÿrmã pahpyrà nê kêp Jejus Kris kwÿ hã Tirtûm mê wa kuri mex nê htîr tûm nê pa ho pa.

Kris kwÿ kot tanhmã amnhî tã grer to hã mê harênh

¹¹ Na pu htem mê pahpê Kris kwÿ hã â amnhî tã pagrer anê:

Mê kot Kris â mê panhîmex tã kot puj mê akupÿm pahtîr nê kuri pamek nê pahtîr tûm nê papa ho papa.

¹² Mê kot tanhmã Kris â mê pahtomnuj to htã kot puj mê arî hkôt amnhî nhîpêx o papa rãhã ty nê nhÿrmã îhkô hã mê ho amnhîptâr o papa.

Nom kot puj mê amnhî kamã pakahak pê mê pahpê Jejus kwÿ hkêt â amnhî jarê hã koja Jejus amnhî xwar mê pahpê hkwy hkêt â mê pajarê.

¹³ Nê mê pahte amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr kêe tã tanhmã amnhî jarênh to xã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to.

Aa kot mêmoj tã amnhî jarênh kuhpa hã ri tanhmã amnhî nhîpêx to hkêt. Anê.

Mê kot Tirtûm kapêr o mê ahkre mex xwýnhjê jarênh

Wam Pêtre 3.15-16

¹⁴ E Ximotre. Ixte â mêmoj tã amã karô anhÿrja kêr ka ho mê ahkre rãhã ho ri mê hkôt apa. Kê mê ama nê kãm hamaxpêr rãhã nê.

Nê mê kãm anê kê mê Tirtûm kapêr o mê ahkre mex o ri pa nê kapêr â tanhmã axpên mã âkjêr to hkêt nê. Koja mê hã axpên mã akir hãmri nê amnhî to mex kêt nê. Hãmri nhûm mê kot mê kapêr mar xwýnhjaja ja hã mê omu nê tee ri Tirtûm kapêr kukamã hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nê.

¹⁵ Nê na htem mê kãm mê âpênh mex xwýnhjaja mê ô patrãw kapêr ma nê hkôt mêmoj tã âpênh mex nê. Nhûm ô patrãwja hwÿr mra nê âpênh â omu. Hãmri nhûm amnhî wÿr omu nê amnhix noo mã apê. Kãm âpênh mex jakamã amnhî kamã kãm uma hkêt nê. Ja pyrà nê kêr ka Tirtûm noo mã kãm amnhî nhîpêx mex rãhã nê aprî hã kapêr o mê ahkre mex o ri mê hkôt apa. Kê â ate amnhî nhîpêx anhÿr â apumu nê anhÿ hã hkînh nê. Ka âpênh xwýnhja pyrà nê amnhî kamã amã uma hkêt nê noo mã kãm amnhî nhîpêx mex o ri apa.

¹⁶ No mê kot Tirtûm kapêr o hêx o mê pa xwýnhjaja kêr ka mê hkôt ri apa hkêt nê. Nê mê kapêr mar nê ri mê hkôt axãm hkêt nê. Na htem mê kapêr ma nê mê hkôt amnhî nhîpêx o pa nê kãm Tirtûm kapêr mar prãm kêt nê. Nê gaa nê te kêp mar pumaj amnhî jamak pro pyràk o amnhî nhîpêx. ¹⁷ Tÿx ri tanhmã mê ahkre hto xàja te kot mê hkànhy aa mex kêt nê ra omnuj tÿx o môrja pyràk. Jao mê kot mê kapêr mar o mê pa xwýnhjaja mê mar pê ra mê hkôt amnhî tomnuj tÿx o mô. Na hte ra Imênew mê Pijertija wa â htÿx ri amnhî krã hkôt mê ahkre anhÿr o pa.

¹⁸ Nê Tirtûm o hêx o mê hkôt pa nê nhÿrmã akupÿm mê pahto mê pahtîr kêt â harênh o pa. Hãmri nhûm mê amnhî tã wa kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr pê Jejus kaga nê axte amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. Nom wa kapêrja kot anhÿr kêt. ¹⁹ Kêt Tirtûm kapêrja âm hãmri na. Kot mêmoj to hêx kêt jakamã na pu htem amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr kaprÿ hkêt nê. Kapêr â kaga htûm kot tanhmã mê pahpê hkrajê jarênh to nê harênh kot:

Tirtûm na kot hkrajê piitã omunh mex rãhã ho pa xwýnh.

Anhÿr o mê pajarênh. Nê mê pamã mêmoj tã karô kot:

Kê mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwýnhjaja amnhî tomnuj o pa hkêt nê. Anê.

Tirtûm krajaja te kêp prat mex pyràk â mê harênh

²⁰ Nê mê hikâxpore rûnh xwýnhjaja mê ô xijere nê mê ô prat sohtôô. Prat kwÿ muxre nê hkwy omnajre. Prat pynajre na htem mãmri kamã apku no prat muxreja âm mêmoj mex pix kaxyw na htem mêsti hã haxwÿ nê kamã apku. Kasamêt â rÿ mê hkra krã hkênh â mê hkînh nhûm htem mêsti hã haxwÿ nê kamã apku. ²¹ Tã mê kot Tirtûm kapêr o hêx o mê pa xwýnhjê hkôt hamaxpêr kêt nê mê hkôt amnhî tomnuj kêt xwýnhjaja te mê kot prat muxre pyràk. Na htem tãm amnhî nhîpêx nê tanhmã hamaxpêr punuj to ho pa hkêt nê. Hãmri nhûm Tirtûmja hã mê omu nê mê ÿ hã hkînh nê. Hãmri nê te mê kot prat muxre jaxwÿr nê kamã apkur pyrà nê mê kot kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw mê unhwÿ.

Mê pahte tãm amnhî nhîpêx â mê pamã karô

²² Nê mê âptâr nyw jamaxpêr punujja kêr ka te ate hamÿnh nê amnhî katut kôt rênh par pyràk o hipêx Ximotre. Jao axte ho ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Nom mê hamaxpêr mexja kêr ka hamÿ nê amnhî krã him hagjê nê ho ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao tãm amnhî nhîpêx nê amnhî kaxyw Tirtûm kôt ajamaxpêr rãhã nê. Nê amã mê kêp Kris kôt akwÿjê hkînh pê tanhmã mê ho ajuta

hto ho ri mē hkôt apa. Jao mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā nē. Na hte ā Pahihiti Jejus kôt amnhī nhīpēx xwŷnhjaja amnhī nhīpēx anhŷr o pa.

²³ Nē kēr ka mē kot htŷx ri amnhī krā hkôt mē ahkre ho mē pa xwŷnhjē hkôt apa hkēt nē. Te ate mē kēp awry hā ri apa pyrā nē mē kapēr ma nē ām ama. Na htem mē kapēr mar o pa nē ra hā xapēn mā tanhmā ākjēr to ho pa. Jakamā kwarī mē hkôt ri apa hkēt nē.

²⁴ Mē pahte Tirtūm mā amnhī nhīpēx o papa xwŷnhjaja na pu htem mē kurom mēmoj tā xapēn mā paxākjēr o ri papa hkēt nē. Na pu htem ām mē piitā mē kamā pazukapri pē mē ho mex nē mē kamā pagryk tokyx anhŷr kēt nē. Nē Tirtūm kapēr o mē ahkre mex nē. Na hte ā mē pahte Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to xwŷnhjaja amnhī nhīpēx o papa anē.

²⁵⁻²⁶ Jakamā koja mēhō ate Tirtūm kapēr o mē ahkreja ma nē tanhmā ho amā kapēr to ka ama nē amnhī tā tanhmā kām akapēr punuj to hkēt nē. Ām kamā axukapri ho tanhmā hā kām akapēr mex to. Na hte Satanasti te kot amnhīm mē unēnh pyrāk o mē hipēx nē tanhmā mē kām Tirtūm kapēr o hēx to nhūm mē kuma nē hkôt hamaxpēr nē kapēr kôt amnhī nhīpēx. Tā kot kaj mē kamā axukapri ho mē kām akapēr mex nē nhūm Tirtūm tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ama nē hkôt amnhī xunhwŷr japēr. Te Tirtūm kot Satanasti pē amnhīm mē utār pyrāk. Jakamā nhūm mē hpānhā Tirtūm kapēr mex ā harē nē harēnh o:

—Na pēr ām hāmri na Tirtūm kapērja. Ām mex o mex. Anē.

3

Jejus akupŷn wrŷk kukamā mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē jarēnh

Matēwe 24.4-13; Korosē 2.16-19; Wam Ximotre 4.1-5; Sikûn Pētre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē Jejus akupŷn mē pahwŷr wrŷk xwŷj ri mē kot tanhmā amnhī nhīpēx toja kot paj hpānhā ixprī hā amā harē ka inhmar tŷx nē Ximotre. Koja Jejus akupŷn mē pahwŷr nojarēt pu mē pahpē hkwyjaja pahpunuj nē papa. ² Nē Kris kwŷ hkēt xwŷnhjaja koja mē amnhī pix kukamā hamaxpēr o pa.

Jao hikāxpore rax o pikuprōnh pix kukamā hamaxpēr pē hkwyjē pē ōxŷ htŷx o pa.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar o pa.

Nē tanhmā hkwyjē japry hto ho pa.

Nē mē hipēxā nē mē katorxā hā hpijaām kēt o pa.

Nē Tirtūm ā hpijaām kēt o pa.

Nhūm mēhō tanhmā mē ho mex to nhūm mē amnhī tā mē omu nē ām mē omu nē amnhī tā tanhmā mē kām nē hkēt nē. Rŷ mē kām: “Nā ām hāmri na ka ā ixto

mex anē. Nā ja mex.” Anhŷr o mē kām kapēr kēt nē.

³ Mē ukapri hkēt jakamā koja mēhō tanhmā mē homnuj to nhūm amnhī tā mē omu nē kamā gryk kurē kumrēx nē aa gryk o hapēx kēt nē.

Nē amnhī tā tanhmā hkwyjē ho hēx to ho pa.

Nē htŷx ri kām hprām xā hkôt tanhmā amnhī tomnuj to.

Nē oprē ho pijapu pix kukamā hamaxpēr. Nē axtem nē kām mēmoj mex pumunh prām rŷ mēmoj mex mar prām kēt nē.

⁴ Nē mēhō ho hkrāmnhwŷtā axtem nē mē kām mē hkurē xwŷnhjē nhīhkram haxā. Nē hamaxpēr mex kēt o tanhmā amnhī tomnuj to rāhā ho ri pa.

Nē amnhī to rūnh o mē piitā mē hakrenh par ā amnhī to jarkrar o ri pa.

Nē amnhī krā hkôt kām amnhī nhīpēx prām xā hkôt amnhī nhīpēx o pa nē kām Tirtūm kām prām xā hkôt amnhī nhīpēx prām kēt nē.

⁵ Hāmri nē mē kēp hkra hā amnhī jarēnh o pa htā aa hkôt amnhī nhīpēx kēt. Ā Tirtūm kra hkēt xwŷnhjaja amnhī nhīpēx kot anhŷr jakamā kwa kēr ka ā mē hkôt apa hkēt nē Ximotre.

⁶⁻⁷ Na htem hēx rom hkwyjē nhōrkwy hwŷr agjē nē kamā tanhmā mēnījē mā hēx to. Mē kot mē mar nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē ja hā amnhī pumu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kaxyw. Nē mē kām mē kapēr nyw mar prām tā nhām mē kapēr ma nē nhām mē kapēr mar nē aa Tirtūm kapēr mar nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja hēx rom mē hwŷr mra nē mē ōrkwy hwŷr agjē nē tanhmā mē kām mēmoj to hēx to. ⁸ Te kot amnepēm finat Jānre mē finat Jāmtija wa kot amnhī nhīpēxta pyrāk. Na pre finat Mojestija Tirtūm nhŷ hā tanhmā mē ahkre hto ho pa nhūm Jānre mē Jāmti wa kām mar prām kēt nē. Nē tanhmā ja nē hkwyjē mā kapēr to ho pa. Tā ā mē kot amnhī tomnuj anhŷr o mē pa xwŷnhjaja na htem wa urāk nē kām Tirtūm kapēr mar prām kēt nē kapēr nē tanhmā hkwyjē mā kapēr to ho pa. Nhūm mē hamaxpēr mex kēt jakamā ām mēmoj punuj pix kukamā hamaxpēr nē mē kuma nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kēt nē. ⁹ Tā nom koja mē hkwyjaja tokyx hprī hā mē kot mēmoj to hēx ā mē omu hāmri nē axte mē hkôt hamaxpēr kēt nē nhūm mē rī amnhī pumu. Te amnepēm mē kot hprī hā Jānre mē Jāmti wa kot tanhmā amnhī tomnuj to hā wa omunhta pyrāk.

Mē pahte Jejus ā pahpunuj tā hkaga hkēt ā mē pamā karō

Atre 13.50-14.7, 14.19-22

¹⁰ E Ximotre. Ate ixkôt apa ryy jakamâ ra ate tanhmâ ixte amnhî nhîpêx ho ixpa hâ ixpumunh mex.

Ixte tanhmâ Tîrtûm kapêr o mê ahkre hto ho ixpaja.

Nê inhmâ mêmoy to anhÿr prâm xwÿnhja. Nê ixte amnhî kaxyw Kris kôt ija-maxpêrja.

Nê inhgryk tokyx anhÿr kêtja.

Nê ixte tanhmâ Kris kôt ixkwÿjê ho mex to ho ri ixpaja.

Nê ixpunuj nê ixpa htâ arî Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ixpaja.

Â ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ixpaja ate ixpumunh mex.

¹¹ Na pa pre krî pê âxiok nê Ikôn nê Ristija kamâ mê kâm Jejus jarênh o ixpa nhûm mê hkwyjaja Jejus â tanhmâ inhîpêx to pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ri mê hkôt ixpa. Tâ nhûm Pahihti Kris xatâ mê kêp ixpytâ pa ixtîr pê mê îhkra rûm ijpôx o ixpa. ¹² Na hte Kris kwÿ hkê xwÿnhjaja mê pahte Kris kôt amnhî nhîpêx o papa hâ mê pahtomnuj o pa.

¹³ Nê mê kot Tîrtûm kapêr o hêx o mê pa xwÿnhjaja koja arî mê kêp Kris kwÿ hâ amnhî to hêx pê mê nokupyr. Nê mê kâm Tîrtûm kapêr o hêx o pa. Jao ra mê tãmjaja amnhî nokupyr o pa nê amnhî tomnuj tÿx kumrêx.

Pawre kot tanhmâ Tîrtûm kapêr â kagâ jarênh to

Rômân 15.4; Sikûn Pêtre 1.19-21

¹⁴⁻¹⁵ No ka Ximotre. Amnepêm aprîre rûm na pa pre mê ixotô nê Tîrtûm kapêr o ajahkre ho ixpa. Akatorxâ nê anhô wôwore nê pa nê Kris kwÿjaja pa prem ho ajahkre râhâ ho akôt ixpa ka mê inhmar tÿx nê amnhî kaxyw Jejus kôt ajamexpêr. Jakamâ kwa kêr ka arî hkôt ajamexpêr mex râhâ ho ri apa. Tîrtûm kapêrja na htem mar pê amnhî kaxyw Jejus Kris kôt hamexpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm Tîrtûm ja hâ mê omunh xâ hkôt mê ho hkra. ¹⁶ Tîrtûm kapêr â kagâja Tîrtûm kapêr na. Na htem ho mê ahkre ho pa. Kojâ mêhō hkwyjâm ri tanhmâ amnhî tomnuj to nê kapêr ma nê tee ri amnhî tomnujja kukamâ hamexpêr o ra hkaprî nê. Rÿ tanhmâ amnhî tomnuj to htâ kapêr â kagâ kamâ kapêr nê Tîrtûm kot â kot amnhî tomnuj anhÿrja nê mê pamâ kapêr â harênh ma nê amnhî tomnujta kaga kurê kumrêx. Rÿ kamâ kapêr nê Tîrtûm kot tanhmâ mê pahte amnhî to mex to hâ mê pamâ karô kamâ harê nê kuma. Hâmri nê ÿ hâ hkôt amnhî nhîpêx mex râhâ nê. Â na hte Tîrtûm kapêr kagâja mê kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx xwÿnhjê ho mex anê. ¹⁷ Na hte mê kot Tîrtûm mâ amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja kamâ harê nê hkôt amnhî nhîpêx

mex pê mê piitâ mê ho mex nê ho mê ahkre mex râhâ ho pa.

4

Pawre kot mêmoy tâ Ximotre mâ karô Korosê 4.5-6

¹ Nê koja nhÿrmâ Jejus Krisja akupÿn mê pahwÿr wrÿ hãmri nê mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to. Ra mê htyk xwÿnhjaja nê arî mê pahÿr xwÿnhjaja nhûm tanhmâ mê pahte amnhî nhîpêx to ho papa hâ mê pahpumunh kôt tanhmâ mê pajarênh to. Jao Tîrtûm mê wa kuri mê pahÿr tûm nê papa ho papa hâ mê pajarê rÿ wa kuri pahÿr tûm nê papa hkê â mê pajarê. Jakamâ kwa Ximotre kot paj Tîrtûm mê Jejus Krisja wa noo mâ mêmoy tâ amâ karô ka inhmar tÿx nê. ²⁻⁴ Kojâ nhÿrmâ mê kêp Tîrtûm kra hkê xwÿnhjaja axte kâm Tîrtûm kapêr mar prâm kêt nê nhâm mê kapêr pix mar prâm o ri pa. Jao amnhî kukamâ hamexpêr o:

—Nâ inhmâ Tîrtûm kapêr mar prâm kêt. Kot mêmoy piitâ nê mê hkurê kênâ. Kot paj hpânhâ mêhō kot mêmoy nê mê hkurê hkê xwÿnhjê kapêr pix mar o ri ixpa. Nâ kot paj anê. Ja na inhmâ hprâm. Nom kot paj axte Tîrtûm kapêr mar kêt nê.

Anhÿr jao kapêr kaga nê hpânhâ htÿx ri nhâm mê ujarênh pix ma nê hkôt hamexpêr. Kojâ mê â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kwa kêr ka arî mê kâm Jejus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh râhâ ho ri mê hkôt apa Ximotre. Mê kâm mar prâm kêt tâ mãmri ri mê kâm harê. Nê nhÿri mêhō pumu nê kâm harê. Mê kâm mar prâm xwÿnhjê mâ harê nê mê kâm mar prâm kêt xwÿnhjaja ka määnên mê kâm harê. Nhûm mêhō tanhmâ amnhî tomnuj to ka hâ omu nê tanhmâ nê kâm akapêr to kê hkaga tokyx anê nê akupÿm tãm amnhî nhîpêx. Rÿ nhûm mêhō tãm amnhî nhîpêx o pa ka ja hâ omu nê hâ kâm akapêr nê kâm:

—Âm hãmri na ka hte Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex nê. Anê.

Hâmri nê anojarêr kêt kâm mê kâm Tîrtûm kapêr o mê ahkre râhâ ho ri apa. ⁵ Nê tãm ri amnhî nhîpêx râhâ nê. Mê kot Jejus â tanhmâ anhîpêx to htâ kêr ka ÿ hâ amnhî to htÿx nê arî mê kâm kapêr jarênh o ri mê hkôt apa. Jao Tîrtûm mâ amnhî nhîpêx mex râhâ nê. Kêr ka â mê hkôt amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa Ximotre.

Pawre kot ra htyk kaxyw â amnhî jarênh Atre 20.17-35

⁶ Nê mê kot ixpîr xâ hâ arîgroja ra hwÿr ahtêp o mô. Kot paj pêr tokyx ty. Amnepêm na prem Tîrtûm mâ mêmoy nhôr kaxyw nê mê hkôm xâ kamâ mêmoy kagôja py nê mê kot Tîrtûm mâ mêmoy nhôr xâ hâ mêtija â hkapîr pa nhûm hapêx. Tâ te ixpê mê hkôm xâ kamâ mêmoy kagô pikapîrta pyrâk. Kot paj

tokyx ty nē jar ijpāx. ⁷ Na pa ra Pahihti Jejus mā amnhī nhīpēx mex o ri ixa. Mē kot tanhmā hā ixtomnuj to htā pa hkaga hkēt nē arī hkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ra ixyk kaxyw. ⁸ Ixte Pahihti kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixa jakamā koja amnhī tā tanhmā ixto mex to. Nom papx- ipix ixto mex kēt nē. Na hte ām hāmri tām mē pahpiitā mē panhīpēx. Jakamā nhīrmā kot mē piitā tanhmā mē harēnh to xā hā arīgrota ā koja mē pahkīnh pē mē pahte amnhī wūr kamā pajamak o papa xwýnh piitā mē pamā mā mēmoj mex gō.

Pawre kot amnhī wūr Ximotre hwūr

⁹ Kwa na pa ra ato ijamak tỳx nē Ximotre. Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē tokyx tanhmā amnhī to hpa nē man ixwūr mō.

¹⁰ Na pre ra Kresēx ma Karatas wūr mō nhūm Xitre na pika pē Tawmas wūr mō. Nhūm Tēmti ra tanhmā hamaxpēr to nē āpēnh gryk ā ixkaga nē ma akupým Tesarōn wūr mō. ¹¹ ām Rukre pix na arī ixkōt pa jakamā kēr ka anojarēt hāmri nē ahte amōr kēt nē. Makre mā anē kē man akōt ixwūr mō nē tanhmā ixto ajuta hto ho pa.

¹² Nē Xikitre na pa pre ra Epes wūr kumē.

¹³ Nē Torōt kām Kapti nhōrkwy kamā ixte kry pē inhō kamīs pa hkā ryti rer jakamā kēr ka anojarēt nē inhā apy nē man inhā o mō. Nē inhō kagāta ka mǎānēn inhā amý nē o mō. Nē mēmo mry kà hā ixte mēmoj tā kagāta ka mǎānēn apy nē mǎn inhā o mō. E kēr ka anojarēt nē ixkukrēxja jamý nē ixwūr ho mō.

Tanhmā Aresānti kot Pawre nhīpēx to hā harēnh

¹⁴⁻¹⁵ Nē na pre kàx o mēmoj nhīpēx xwýnh Aresāntija ixtomnuj nē. Pa pre mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt ixa nhūm tee ri inhma nē kām mar prām kēt nē. Hāmri nē ixkutā amnhī xām nē inhīpēx kati nē. Nom koja Pahihti Jejus ixtā tanhmā ho. Kwa kēr ka amnhī nē omunh mex nē Ximotre.

Pahihti Jejus kot Pawre mā hamaxpēr o hihtỳx ā harēnh

¹⁶ Nē pahi kot mē mar xā hā ixkre kamā wam ixte mē kām amnhī jarēnhā ā na pre mēhō ixyr pē mē kām tanhmā ijarēnh to hkēt nē. Na prem piitā mē umaj ixkaga hpa. Nom kwār mē māmri ā amnhī nhīpēx anē. Tirtūm kot ixtā tanhmā mē hoja na inhā hprām kēt. ¹⁷ ām Pahihti Jejusja pix na pre mē kurom ixkaga hkēt nē. Na pre ixto ixihtỳx nē pa ý hā mē kām tanhmā mē panē kot amnhī nhīpēx to hā harēnh pa. Nhūm Ijaew kēt xwýnh kot inhmar o hkrī xwýnhjaja ixujarēnh mar o hkrī nhūm Tirtūm inhne tanhmā mē ho nhūm mē ixpīr

kēt nē. ¹⁸ Koja Pahihti mē kutā ixto ixihtỳx rāhā nē mēmo arīgro hā amnhī wūr ixto api. Pa Tirtūm mē wa kuri inhmex kumrēx nē ixtīr tūm nē ixa ho ixa. Pahihti mex o mex jakamā kēr pu mē kām mex o mex ā harēnh rāhā ho papa nē aa jam panhūrēr kēt nē.

Pawre kot tanhmā hkrāmnhwýjē jarēnh to

¹⁹ Nē kēr ka Prisire mē mjēn Akir wa kām ijarē. Nē Onēsipti hprō nē hkrajaja ka mǎānēn mē kām ijarē. ²⁰ No Eras kormā Korīt kām pa. Nē Toropti na pre ā nē pa Mīrēt kām kure nhūm ixkōt mōr kēt nē.

²¹ Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē amgrā pē man tokyx ixwūr mō Ximotre.

Nē ota Epti mē Prutēhti mē Rīnre mē Krawreja awūr hpēr mē. Nē jar Kris kōt pahkwýjē piitā awūr hpēr mē.

²² E kē Pahihti Jejus ato mex rāhā nē mē apiitā mē akutā nojarēt rāhā ho pa.

Tā ām ja pix. Ixpē Pawre na pa awūr kagāja nhīpēx nē kumē.

Xitre Pawre kot Xitre hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hâ hkrajê jahkre ho pa xwÿnhjê hô na pre. Nhûm pre Xitre Pawre hkôt pa hâ mytwrÿ xohtô nê. Tâ kêp Jejus kôt hkwyjê nhô pastô kaxyw gô hipôk pê Kret â arîk nê Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho mê hkôt pa. Jakamâ nhûm Pawre kâm kagàja nhîpêx nê kamâ kâm mêmôj tâ karô. Tîrtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjaja tanhmâ kot ja nê mê hkurê to hâ kâm karô. Nê mê kot Tîrtûm kapêr o mê ahkre mex pix xwÿnhjaja Jejus kwÿjê kaxyw kot mê rênh â kâm karô. Nê Jejus kwÿjaja kot axpên to mex o pa hâ kot mê kâm karô kaxyw kagàja kamâ mê kaxyw kâm hâ kagà. Â na pre Pawre Xitre mâ mêmôj tâ karô nê hâ kagà nê hwÿr mênh anê. Nê kâm:

¹ Pa Xitre? Xâ amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Na pa hte Tîrtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ipxa. Nê ixpê Jejus Kris nhÿ hâ hkrajê jahkre o ipxa xwÿnh jakamâ na pa hte mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx kaxyw tanhmâ mê kâm ixkapêr to ho ri ipxa. Nê mê kot hpri hâ mar kaxyw Tîrtûm kapêr o mê ahkre mex nê. ² Mê kot inhmar nê nhÿrmâ htyk nê ma Tîrtûm mê Jejus wa hwÿr âpir nê wa kuri htîr tûm nê pa ho pa hâ amnhî kukamâ hamaxpêr kaxyw. Amnepêm na pre Tîrtûm â mê pahpê hkrajê hkukamâ mê pajarênh anê. Nê âm hâmri â mê pajarênh anê. Na hte mêmôj tâ amnhî to hêx kêt nê. ³ Tâ ra mê pakukamâ mê pamâ mêmôj to amnhîrit nê inhmâ kapêr o:

—E Pawre kêr ka ma mê hpiitâ mê hkôt ri apa nê mê kâm ixkapêr jarê nê mê kâm: “Kot kaj mê amnhî kaxyw Tîrtûm Kra hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nê mê ato hkra. Ka mê nhÿrmâ atyk tâ nhûm amnhî wÿr mê ato api ka mê wa kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o mê kâm ixkapêr jarênh o ri mê hkôt apa Pawre.

⁴ Anhÿr o inhmâ kapêr tâ pa â amâ ixkapêr nê hâ kagà anê Xitre. Pajamê pahte amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xâm jakamâ te apê ixkra pyrâk. Jakamâ na pa hte ato Mêpanhîpêxâ maati Tîrtûm mê mê papytâr xwÿnh Jejus Krisja wa hwÿr râhâ ho ri ipxa nê wa kâm:

—Pa Tîrtûm mê Pahihti wa. Nâ Xitre ho na pa wa awÿ. Kwa kêr ka wa kutâ anojarêr râhâ ho ri apa. Kê wa akukwak ri hamakêtkati nê âmnhîx pa ho pa. Anê.

Kris kwÿ hkrâhtûmjaja kot tanhmâ amnhî nhîpêx to kaxyw mê hâ kâm karô

Wam Ximotre 3.1-13

⁵ Nê na pa pre Kret rûm inhnojarêr hâmri nê amâ axâpênh â karô nê Kret kâm are nê man mô. Na pa pre amâ:

—E kêr ka jar arîk nê mê kâm ixkapêr jarênh jatur xâm mênh o mê hkôt apa. Nê Kris kôt pahkwÿjê mâ mê hkrâhtûmjê xunhwÿ. Kret kâm kri piitâ hkôt. Na pa pre ixpri hâ tanhmâ amâ mê harênh to. Tâ kêr ka ate inhmar xâ hkôt mê hkwyjê kapi nê mê unhwÿ. Koja mê â amnhî nhîpêx anhÿr o pa ka ja hâ mê omu nê mê unhwÿ.

⁶ Koja mê tâm amnhî nhîpêx o pa nhûm mê piitâ axpên mâ mê mex â mê harê.

Nê mê hprô pix tânopxar o pa nê kuhpa hâ nhâm mênijê ho amnhîkati hkêt nê.

Nê kê mê hkrajaja hipêxâ pyrâ nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr o pa. Jao hipêxâ nê katorxâ wa kapêr ma nê wa hkôt amnhî nhîpêx. No ri htÿx ri amnhî tomnuj o pa hkêt nê.

Anhÿr o na pa pre mê hâ amâ karô. ⁷ Jejus kôt pahkwÿjê hkrâhtûmjaja kot Tîrtûm nhÿ hâ hkrajê mâ kapêr mex o pa jakamâ na htem tâm amnhî nhîpêx o pa.

Nê amnhî pix kukamâ hamaxpêr o pa hkêt nê.

Nê gryk tokyx anhÿr kêt nê.

Nê kagôxyhti japrôr nê ho pipânho o pa hkêt nê.

Nê oprê ho pa hkêt nê.

Nê kâxpore rûnh prâm xâj hêx rom tanhmâ amnhî nhîpêx to hkêt nê.

Na htem â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê.

⁸ Âm âmnhîx amnhî nhôrkwy hwÿr mê hwÿr o pa.

Nê mê piitâ mê kutâ nojarêr râhâ nê.

Nê tâm hamaxpêr nê tâm mê piitâ mê hipêx o pa.

Nê amnhî tomnuj pymaj amnhî to htÿx pê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho pa.

⁹ Nê mê kot Tîrtûm kapêr mar tÿx jakamâ kê mê arî hâ nohtÿx nê mar tÿx xâ hkôt amnhî xô ri ho hkwyjê jahkre mex o pa. Nê ho mê piitâ mê hamaxpêr o hihtÿx o pa.

Nhûm mêhō Tîrtûm kapêr kwÿm ri tanhmâ ujarênh to nhûm hâ kuma nê hpri hâ kâm tanhmâ harênh to kê mar mex nê.

E Xitre. Na hte â Jejus kwÿjê hkrâhtûmjaja amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kêr ka apri hâ Kret kâm Jejus kôt pahkwÿjê kapi nê mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omu. Nhûm mêhō â amnhî nhîpêx anê ka ja hâ omu hâmri nê kêp Jejus kwÿjê hkrâhtûm kaxyw âm.

Kret nhō xwǎnhjaja kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mẽ harēnh

Xitre 3.9-11

¹⁰ Nē atar Kret kām na hte mẽ ohtō nē kām mẽ ō pahi kapēr mar prām kēt nē htǎx ri tanhmā Kris kwǎjē mǎ kwǎjē to ho pa. Na hte Ijaew kwǎjaja ā amnhī nhīpēx anhǎy o pa. Jao Ijaew kēt xwǎnh kot Jejus kōt amnhī xunhwǎy xwǎnhjē mǎ kām:

—Kwa mẽ ixpyrā nē mẽ ixpē Ijaewjē kot amnhī nhīpēx kōt mǎn amnhī nhīpēx kēt wehe.

¹¹ Anhǎy o mẽ kām kapēr jakamā kwa kēr ka ā mẽ kapēr anhǎyja nē mẽ kām akapēr kām axihtǎx nē. Na htem hpījaam kēt o hikǎxpore hprām xǎj ā mẽ kām kapēr anhǎy o pa. Jao mẽ hamaxpēr o ahkǎ nhūm mẽ kuma nē tee ri hamaxpēr. ¹² Na pre ra mẽ hkǎwjē hō tanhmā mẽ harēnh to. Mē ahkre xwǎnhjē hōja mẽ harēnh o:

—Kret nhō xwǎnhjaja na htem hēx pix o pa. Nē oprē nē kām kaga nē apkur xǎ pix kukamā hamaxpēr o pa. Anē.

¹³ ām hāmri ā mẽ harēnh kot anhǎy. Ā mẽ kot amnhī nhīpēx anhǎy jakamā kwa mẽ kot amnhī nhīpēxja nē mẽ kām akapēr kām axihtǎx o ri mẽ hkōt apa Xitre. Kē mẽ ā amnhī nhīpēx anhǎy kēt nē. Nē mẽ kām anē kē mẽ amnhī kaxyw Tirtūm kōt mǎn hamaxpēr tǎx nē. ¹⁴ Nē kē mẽ axte Ijaewjē xujarēnh nē mẽ kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ā mẽ kot amnhī nhīpēx o pa hā mẽ kām karō xwǎnhjaja na prem Tirtūm kapēr kaga hpa. ¹⁵ Mē kot Jejus kōt amnhī xunhwǎy xwǎnhjaja tām mẽ hamaxpēr o pa jakamā na htem Tirtūm kot mẽmoj piitā ho kator xwǎnh pumu nē piitā mex ā harē. No mẽ kēp Jejus kwǎy hkēt xwǎnhjaja na htem hamaxpēr punuj pix o pa. Nē mẽmoj mex pumu nē mex kēt ā harē. Mex tǎ nhūm mex kēt ā harēnh o pa. ¹⁶ Nē mẽ kēp Tirtūm kra hā amnhī jarēnh tǎ amnhī tomnuj pix o pa. Jao kēp hkra hā amnhī jarēnh o hēx nē kapēr kwǎy ri amnhī nhīpēx pix o pa. Nhūm Tirtūm tee ri ja hā mẽ omu nē kām mẽ hkǎnh kēt nē. Tirtūm mǎ mẽ kot amnhī to mex kwǎy mẽ hā jēt kēt kumrēx.

2

¹ E Xitre kot paj tanhmā ate mẽ ahkre hto hā amā karō ka inhma nē amnhī xō ri mẽ kām hā karō ho ri apa.

Měmy wejjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hā kām karō

² Nē kēr ka mẽmy wejjē mǎ anē kē mẽ amnhī to ǎptār mex nē pa.

Nē pipānh nē ri pa hkēt nē.

Nē mẽ gryk kaxyw htǎx ri hkǎwjē hā hpēr o pikēnh kēt nē.

Kē mẽ tām hamaxpēr nē tām amnhī nhīpēx o pa.

Nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr tǎx rāhā nē.

Nhūm mẽ hkǎwjaja kot mẽmoj tǎ tanhmā mẽ homnuj to htā kē mẽ arī tām amnhī nhīpēx o pa nē amnhī tǎ tanhmā mẽ ho hkēt nē.

E kēr ka ā mẽmy wejjē mǎ ja hā akarō anē.

Mēni wejjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hā kām karō

Wam Korīt 14.34-35; Wam Ximotre 2.9-15, 3.11; Wam Pētre 3.1-6

³⁻⁴ Nē mēni wejjē mǎ anē kē mẽ kām Jejus kǎnh xǎj tām ri amnhī nhīpēx o pa.

Jao axpēn jakwa kamā nhām mẽ hixi ho rēr o pa hkēt nē.

Nē kagōxyhti ho pipānh o pa hkēt nē.

Nē mẽ kām anē kē mẽni xǎptār nywjē jahkre mex o pa. Mē kot mẽ mar nē mẽ urāk nē tām amnhī nhīpēx kaxyw. Jao mẽ kām mẽ mjēn nē mẽ hkrajē japē hā mẽ kām mẽmoj to anhǎy o mẽ kutā nojarēt rāhā ho pa.

Kēr ka ā mẽni wejjē mǎ akapēr anē.

Mēni xǎptār nywjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hā kām karō

⁵ Nē mẽni xǎptār nywjē mǎ anē kē mẽ tām hamaxpēr pē tām amnhī nhīpēx o pa.

Nē mẽ ōrkǎy kamā ǎpēnh mex o pa.

Nē mẽ mjēn kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx.

E. Ā mẽni xǎptār nywjē mǎ karō anē. Koja mẽ ā amnhī nhīpēx anhǎy o pa hāmri nhūm mẽ piitā mẽ kot amnhī nhīpēx ā mẽ omu nē mẽ harēnh o:

—Tirtūm kapērja mex kumrēx. Mē kot hkōt amnhī nhīpēx o mẽ pa xwǎnhjaja na htem tām amnhī nhīpēx mex o pa. Anē.

Měmy xǎptār nywjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hā kām karō

Wam Ximotre 4.12; Sikūn Ximotre 2.22; Wam Pētre 5.5

⁶ Nē kēr ka mẽmy xǎptār nywjē mǎ anē kē mẽ mẽmoj punuj pē amnhī to htǎx o pa. Mē hamaxpēr punuj nē mẽ kot tanhmā amnhī tomnuj to mẽ amnhī to htǎx o pa.

⁷ Nē kēr ka ajaxwǎja tām amnhī nhīpēx rāhā ho ri mẽ hkōt apa Xitre. Mē kot ja hā apumunh nē akōt amnhī nhīpēx o pa kaxyw. Nom kēr ka tanhmā mẽ ahkre hto hkǎwǎy ri tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Ām Tirtūm ā apijaam o akatāt kōt mẽ kām kapēr o mẽ ahkre pē tām amnhī nhīpēx o ri apa.

⁸ Nē kēr ka tām akapēr rāhā ho ri apa. Kēr kē mẽ kām mẽ pahkurē xwǎnhjaja ja hā ama nē amnhī kamā hpījaam hāmri nē apē Kris kwǎy hā tanhmā ato kapēr punuj to hkēt japēr.

Mê kām mẽ àpénh xwýnhjaja kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hā kām karō

Epes 6.5-8; Korosē 3.22-25; Wam Ximotre 6.1-2; Wam Pêre 2.18-25

⁹ Nê kêr ka mẽ kām mẽ àpénh o mẽ pa xwýnhjê mã anê kê mẽ ô patrāw kām hprām xā hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

Jao mẽ kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê.

Nê amnhĩ tã tanhmā mẽ kām kapêr punuj to hkêt nê.

¹⁰ Nê kê mẽ kêp mẽmoj to àhkính kêt nê.

Nê tām mẽ hipêx rāhā nê.

Nê kām hkukrêx jamār mex o pa.

Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa nhũm mẽ ô patrāw amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ý hā hkính nê pa. Hāmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Inhmā àpénh xwýnhja na hte inhmā àpénh mex o pa. Na hte ixkukrêx nê ixkrit jamār mex nê ixpê mẽmoj to àhkính kêt nê. Nà mẽ kot Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnhjaja na htem tām amnhĩ nhĩpêx o pa. Pêr Tirtũm kapêr ãm hāmri na. ãm mex o mex. Anê.

E Xitre kêr ka mẽ kām mẽ àpénh xwýnhjê mã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã karō.

Tanhmā Jejus kām mẽ pajapê xāj amnhĩ nhĩpêx to hā harênh

Epes 2.8-10; Wam Tesarōn 1.9-10

¹¹ Nê Tirtũm kot mẽmoj to mẽ pakutā nojarêt rāhā ho pa jakamā na hte mẽ pahte Kra hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê ho hkra pu mẽ nhỹrmā wa kuri pahťir tũm nê papa ho papa. ¹² Na hte ã mẽ pamā kapêr o amnhĩrĩt anê nê mẽ pamā:

—E kêr ka mẽ apê ixkra hā tām amnhĩ nhĩpêx rāhā ho ri apa nê axte tanhmā amnhĩ tomnuj to nê tanhmā ajamaxpêr punuj to hkêt nê. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pê amnhĩ to htýx nê ixkapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rāhā nê. Anê.

¹³ Na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o papa jao pahkính nê mẽ papytār xwýnh Jejus Kris jamār o papa. Koja nhỹrmā mẽ panhō Tirtũm xihťýx xwýnhja akupýn mẽ pahwýr kumê pu mẽ mex o mex ã omu.

¹⁴ Na pre Jejus amnhĩ grōnh kôt mẽ pahwýr wrý nê mẽ pahpiitā mẽ pahte amnhĩ tomnuj pānhā amnhĩrêr kaxyw htyk o Tirtũm mã amnhĩrêr pa. Mẽmo kaxyw na pre ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anê? Nà mẽ pahpêr kwýja na kām hprām. Nê mẽ pahte tām ri Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o papaja na kām hprām. Nê mẽ pahte urāk nê mẽ piitā mẽ kutā panojarêt rāhā ho papaja na kām hprām. Jakamā na pre ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anê.

¹⁵ E Xitre. Ixte mẽmoj tã amā karōja kêr ka ho Kris kwýjê jahkre mex o apa kê mẽ ama nê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nhũm mẽhō tanhmā amnhĩ tomnuj to ka hā omu

nê Tirtũm nhỹ hā tanhmā nê kām akapêr to kê axte hkêt nê. Tã mām ka inhma. Kêr ka ã Kris kwýjê jahkre mex o apa anê.

3

Tanhmā Kris kwý kot amnhĩ nhĩpêx to hā mẽ kām karō

Rōmān 13.1-10; Epes 2.1-10

¹ Nê kêr ka Kris kôt akwýjê mã anê kê mẽ ho amnhĩptār xwýnhjê kapêr ma nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê mẽmoj to mẽ kutā nojarêt rāhā ho pa.

² Nê mẽ kām anê kê mẽ tanhmā hkwyjê mã kapêr punuj to ho pa hkêt nê. Rý mẽmoj tã mẽ kām akjêr kêt nê. Kê mẽ tām mẽ hipêx nê mẽ kamā ukapři pê mẽ ho mex rāhā ho pa. Na hte ã Kris kwýjaja axpên nhĩpêx o pa anê. ³ Kormā mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr kêt ri na pu prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Na pu prem Tirtũm mã pajamaxpêr kêt nê kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx hkêt nê. Nê amnhĩ tomnuj pix kukamā pajamaxpêr o ri papa. Nê amnhĩ pix kukamā pajamaxpêr. Jao mẽ pamā pam amnhĩ nhĩpêx prām xā kôt pix mã tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Nê axpên tomnuj nê. Nê axpên kām pagryk rāhā ho papa. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ho papa jakamā nhũm pre mẽ piitā kām mẽ pahkính kêt nê. Pu mẽ pajaxwýja pamā mẽ hkính kêt nê.

Tanhmā Tirtũm kot mẽ pahto mex to hā harênh

Rōmān 5.6-8; Epes 2.4-10

⁴ Tã pu prem Tirtũm kêp mẽ papytār xwýnh ã harênh ma. Kot tanhmā mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hā harênh ma nê mex o mex nê mẽ pakamā ukapři hā harênh ma. ⁵⁻⁶ Hāmri nê amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwýr nhũm amnhĩ tã mẽ pahpumu nê mẽ pahto hkra. Nom mẽ pahte tanhmā amnhĩ to mex to hā mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê. Mẽ pahte tanhmā amnhĩ to mex tore hā. Na pre mẽ pakamā ukapři nê ã mẽ papytār anê. Tã tanhmā na pre mẽ papytār to wehe? Nà na pre Jejus Kris kukwak ri te kot mẽ pane mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitā kuhōnh par pyrāk o mẽ panhĩpêx. Hāmri nê mẽ pahwýr amnhĩ Karō rê nhũm mẽ pahwýr agjê nê mẽ pamā mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw gō. ã na pre Tirtũm Jejus Kris kot mẽ panê htyk kukwak ri mẽ pahto mex rax anê hāmri nê mẽ pahwýr amnhĩ Karō rê nhỹr anê. ⁷ Tã mẽmo kaxyw na pre ã mẽ pahto mex anê? Nà kām mẽ pajapê jakamā na pre ã mẽ panhĩpêx anê. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh tã kām mẽ pajapê htýx nê kām tanhmā mẽ pahto hprām kêt nê. Nê mẽ pahwýr Kra Jejus mẽ nhũm wrý nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj pānhā mẽ panê ty. Jakamā mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr nê

hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Jejus kukwak ri mē pahpē Tirtūm kraa. Ā na pre Jejus mē pahto mex anē. Jakamā kot puj mē nhÿrmā Tirtūm mē wa kuri pahtîr tūm nē pamex nē papa ho papa. Kojā wa nhÿrmā ā mē pahto mex anē.

⁸ Ām hāmri na pa amā ā ja jarēnh anē Xitre. Jakamā kwa kēr ka inhma nē inhmar tÿx nē. Nē ho amnhî kaxyw Tirtūm kôt mē hamaxpēr xwÿnhjē jahkre mex o ri apa. Kē mē amar xā hkôt tām ri amnhî nhîpēx o pa.

⁹ Nē mē kot htÿx ri mēmoj tā axpēn mā ākĵēr o mē pa xwÿnhjaja kēr ka mē hkôt apa hkēt nē. Nē mē hkukamā mē higēt kôt apa hkēt nē. Rÿ finat Mojes kot Tirtūm nhÿ hā kapēr ā axpēn mā mē ākĵēr xwÿnhjē hkôt apa hkēt nē. Na htem ā ri axpēn mā ākĵēr anhÿr o pa nē tām amnhî nhîpēx kēt nē.

¹⁰ Nē kojā mē akwÿjē hō amnhî krā hkôt tanhmā hkwyjē mā kapēr to nhūm mē kuma nē hā axpēn mā akir nē axpēn pē pikĵēr kaxyw. Ka ja hā omu nē ā kapēr anhÿrja nē kām akapēr kē axte hkēt nē. Hāmri nhūm ama nē ām ama nē arī ā mē kām kapēr anhÿr japēr ka axte nē kām akapēr. Tā ra ate nē kām akapēr o axkrut tā nhūm arī ā kapēr anhÿr o axkrunēpxi japēr ka ja hā omu hāmri nē mē amnhî nē hano kē axte mē apē Kris kwÿjē hkôt ri pa hkēt nē. ¹¹ Ā mē kot amnhî nhîpēx anhÿr o mē pa xwÿnhjaja na mē ra Jejus wÿr pry kaga nē htÿx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho pa. Nē ā amnhî nhîpēx anhÿr o pa jao kēp Kris kwÿjē hkēt ā amnhî to amnhîrīt.

Pawre kot kagā jatur xā kamā tanhmā Xitre mā kapēr to

¹² Nē kot paj tokyx ma Nīkop wÿr mō. Kēr pa tokyx hwÿr pōj nē amgrā pē krī nhō xwÿnhjē hkôt ixpa. Jakamā kot paj tokyx ma awÿr Atēmti rÿ Xikitre mē. Kē mō nē awÿr pōj ka tokyx tanhmā amnhî to hpa nē man ixwÿr mō pu mē Nīkop kamā axpēn pumu.

¹³ Nē ota mē akuri Apor mē axiwōkat Jēntija. Kojā wa mēmo arīgro hā ma krī hō hwÿr nojarēt ka wa kām mē apkur xā hkwy gō kē wa ma ŷ kamā mōr kēt nē.

¹⁴ Nē kēr ka Kris kwÿjē mā anē kē mē arī ōrkwÿ pix kām hkri ho hkri hkēt nē. Kē mē tanhmā axpēn to mex to ho axpēn kôt pa. Nhūm mēhō kēp amrakati kē mē tanhmā ho ajuta hto. Mē kām anē kē mē ā axpēn nhîpēx anhÿr o pa.

¹⁵ Nē ota jar Kris kôt pahkwÿjē piitā awÿr hpēr mē Xitre. Nē kēr ka atar Kris kôt mē pahkrāmnhwÿjē mā mē ijarē.

E ām ja pix. Kē Pahihti Jejus mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Ixpē Pawre na pa amā ā ixkapēr nē hā kagā nē awÿr mēnh anē.

Piremô Pawre kot Piremô hwÿr kaga nê mênh

Pawre na pre kagâja nhîpêx nê hkrâmnhwÿ Piremô hwÿr kumê. Na pre Piremôja amnhîm kâm âpênh xwÿnh Onesti japrô. Kâxpore ho haprô nhûm amarî kâm âpênh o pa. Tâ tanhmâ hamaxpêr to nê hkaga nê ma umaj krî hō hwÿr hprôt nê tēn amûxu nê kamâ pa ho pa. Hâmri nê Pawre pumu nê kâm amnhî jarê. Pawre arî kêp prês nê hkrî ho hkrî nhûm Onesti omu nê kâm amnhî jarê. Hâmri nhûm Pawre kâm Jejus jarê nhûm kuma nê hkôt amnhî xâm kurê kumrêx. Hâmri nhûm Pawre ja hâ omu nê hkrâmnhwÿ Piremô mǎ kaga nhîpêx nê kamâ Onesti xyr pē kâm kapêr. Hâmri nê hipêx pa nê Onesti mǎ kugô nê ma akupÿm ô patrâw Piremô wÿr kumê nhûm ma mô. Nhûm Pawre kagâja kamâ kâm kapêr nê kâm:

¹ Pa ixkrâmnhwÿ Piremô? Xâ amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kaga nhîpêx nê kumê. Apê Kris kôt ixtô hâ inhâm akînh. Na ka hte ixpyrâ nê Kris mǎ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa. Ta ot pa awÿr kagâja kamâ ixpêr mē. ² Amâ nê anhôrkwÿ kamâ Tîrtûm kapêr mar kaxyw mē kēp Jejus kwÿ hâ mē pikuprônh xwÿnhjê hwÿr. Nê Kris kôt pahtôx Apti mē Akip wa hwÿr kumê. Akipja na hte mē pahpyrâ nê Pahihti Jejus mǎ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa.

³ Na pa hte mē ato Mēpanhîpêxâ maati Tîrtûm mē Pahihti Jejus Kris wa hwÿr rāhâ ho ri ixa. Kot mēmoj to mē akutâ nojarêr rāhâ nhûm wa ŷ hâ mē ajamakêtkati nê axâmnhîx apa ho apa kaxyw.

Pawre kot Piremô nhÿ hâ hkînh â harênh

⁴⁻⁵ Na pa pre ajarênh ma Piremô. Na htem xatâ tanhmâ inhâm ajarênh to nê ajarênh o:

—Hêxta waa nê. Piremô na hte amnhî kaxyw Pahihti Jejus Kris kôt hamaxpêr tÿx nê kâm mē ixpê Kris kôt hkwyjê piitâ hkînh pē tanhmâ mē ixto mex to ho ri mē ixkôt pa.

Anhÿr o inhâm ajarê pa mē kuma nê anhÿ hâ ixkînh nê ato Tîrtûm wÿr rāhâ ho ixa nê ato hwÿr o:

—Pa Tîrtûm. Na xep hte Piremô kâm akînh tÿx nê akwyjê ho mex rāhâ ho pa. âm hāmri na hte â mē hipêx anhÿr o pa. ⁶ Na xep mē piitâ mē kâm tanhmâ Jejus kot mē inhne amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri mē hkôt pa. Jakamâ kêr ka tanhmâ mē kot mar xwÿnhjê hkrâ hto kē mēhprî hâ mar tÿx nê Kris kot tanhmâ mē ho mex to hâ amnhî tǎ omu.

Anhÿr o ato kuwÿ. ⁷ Ate Kris kwÿjê ho mex o apa jakamâ te ate pa ixto mex pyrâk Piremô. Na htem anhÿ hâ hkînh nê pa. Pa

ijaxwÿja ajarênh ma nê anhÿ hâ ixkînh tÿx nê jar mē hagjênh xâ kamâ ixkrî.

*Piremô kot Onesti kamâ ukapri hâ
Pawre kot kâm karô*

Rômân 15.7; Epes 4.31

⁸ Nâ ixte amâ mēmoj jarênhja tanhmâ kute hkêr. Kot paj âm amâ mēmoj jarê nê hâ awÿ. Nom kot paj Kris nhÿ hâ amâ tanhmâ hâ karô hto hkêr nê. ⁹ Kot paj âm pahte axpên to pahkrâmnhwÿ hâ hâ awÿ. Ra ixweij tÿx nê Kris â arî mē hagjênh xâ kamâ ixkrî htâ mēmoj tǎ awÿ ka inhma nê inhâm ho anhÿr japêr ko.

¹⁰ E amâ âpênh xwÿnh Onestija na ixte amâ harênh kaxyw. Na pre man ixwÿr mô. Ixpê prês nê ixkrî nhûm ixwÿr mô. Pa omu nê kâm Jejus jarê nhûm inhma nê pahpyrâ nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xâm. Jakamâ te kēp ixkra pyrâk. Hâmri nê ixto ajuta mex o pa. ¹¹ Xep kormâ Jejus kôt amnhî xâm kêt ri na pre amâ âpênh mex kêt nê. Nê kâm kaga nê htÿx ri tanhmâ âpênh to ho pa. Tâ ra Jejus kôt amnhî xâm hāmri nê katât kôt inhâm âpênh mex o pa. Nê ixto ajuta mex nê. Kojâ akupÿm amâ apê hāmri nê amâ âpênh mex nê.

¹² Jakamâ ot pa akupÿm awÿr kumê ixkrâmnhwÿ. Nom inhâm hapê jakamâ koja ma akupÿm mô pa ho ama nê. Tâ kot paj akupÿm awÿr kumê. ¹³ Kot jar ixri arîk nê apânhâ tanhmâ ixto ajuta hto ho paja na inhâm hprâm. ¹⁴ Jakamâ kot kaj amâ akupÿn ixwÿr mênh prâm nê māmri ixwÿr amê. Nom ixte ja pumunh kêt. Kam nê amâ hprâm xâ hkôt tanhmâ kâm akapêr to. Kâm anê kē akuri arîk nê amâ âpênh o pa rÿ akupÿn ixwÿr amê. ¹⁵ Nom konên. Mân akupÿm awÿr môr nê kēp Kris kôt akwÿ hâ amâ âpênh mex kaxyw na pre Tîrtûm ixwÿr kumê nhûm ixwÿr mô nê ixri Jejus kôt amnhî xâm nê ixri pa hâ mytwrÿ hkwy hapêx pa akupÿm awÿr kumê. ¹⁶ Nom ra kēp amâ âpênh xwÿnh pix kêt mǎânên kēp Kris kôt atôô. Jakamâ kot kaj wa atar axpên kôt Pahihti Jejus kôt tām amnhî nhîpêx o ri apa. Nom mǎânên kēp ixkrâmnhwÿ mex â inhâm hapêê. ¹⁷ Jakamâ kot kaj ixpê Kris kôt akrâmnhwÿ hâ jarê hâ kot kaj mǎânên inhâm ho mex o apa.

¹⁸ Nê wam amâ âpênh o pata â mǎn pre apê mēmoj to ahkî rÿ akâxpore hkwy ho ahkînh japêr. Tâ pa kot paj hpânhâ amâ amnhîre. Ka inhâm tanhmâ kâxpore jarênh to pa amâ amnhîre. ¹⁹ Ixpê Pawre kot paj tanhmâ kot ato tewên toja pānhâ amâ amnhîre. E pa amnhî nhîkra ho â amâ amnhî jarênh â kaga anê. Nom ajaxwÿja na ka tanhmâ ixto tewên to Piremô. Na pa pre amâ Jejus kot mē panê htyk â harê ka pre inhmar xâ hkôt hkôt amnhî xâm. Jao ixpyrâ

nē atūr tūm nē apa ho apa mā xwỳnh̄ta pānh̄
te ate ixto tewēn pyrāk.

²⁰ E kwa ixkrāmnhwỳ. Ixpyrà nē apē
Kris kwỳ jakamā kēr ka ixkamā axukapī
h̄a inhmā Onesti ho mex nē. Kēr pa ja
h̄a ajarēnh̄ ma nē ixkīnh̄ nē tām ijamaxpēr.

²¹ Nà ra ixte apumunh mex kēnā. Kot kaj
ixte h̄a awỳrta kōt hipēx. Ja kaxyw na pa
amā kagāja nh̄ipēx nē awỳr kumē. Nom kot
kaj ām ja pix ho anhỳr kēt nē. Kot kaj ixte h̄a
awỳrja kōt amnh̄i krā hkōt tanhmā ho mex
to. Nà kot kaj ho anē.

*Pawre kām Piremō hwỳr mōr nē omunh
prām ā harēnh̄*

²² Nē Tīrtūm kot mē awỳr inhmēnh̄ kaxyw
mē ate ixto hwỳr o apa jakamā koja apu
tokyx ma mē awỳr inhmē. Jakamā kwa
kēr ka ixkutēp tanhmā mēmoj to mex to.
Kēr pa mēmo arīgro h̄a mōn awỳr pōj ka ra
ixkutēp tanhmā amnh̄i to hpa nē ām ixpix
kām ajamak o apa.

²³ Nē ota Epasja awỳr hpēr mē. Na hte
ixpyrà nē Jejus Kris ā mē hagiēnh̄ xā kamā
kēp prēs nē hkrī ho hkrī. ²⁴ Nē Makre nē
Aristak nē Tēmti nē Rukre mē awỳr hpēr mē.
Na htem ixpyrà nē Kris mā tanhmā amnh̄i
nh̄ipēx to ho pa nom ixrom mē kēp prēs kēt.

²⁵ E kē Pahiti Jejus Krisja akutā nojarēt
rāhā ho pa. Ta ām ja pix. Ixpē Pawre na pa
amā kagā nē awỳr kumē.

Eprêw Ijaew hwÿr kaga

Kaga ja na pre Ijaew ô amnhî kwÿjê mã hipêx nom mê pahte hipêx xwÿnh nhîxi mar kêt. Na pre tanhmâ hamaxpêr to nê amnhî nhîxi hã kaga hkêt nê. Apu Pawre rÿ apu axtem mēhōja na pre hipêx. Ijaew kwÿjaja urāk nê Jeſus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê mã na pre hipêx nê mê hwÿr kumê. Ijaewjaja mê hixi hō pê Eprêw. Jakamã nhûm kaga nhîpêx xwÿnhja mê hwÿr hipêx nê kumê. Nê kamã mê kãm mēmoj jarēnh rax nê tanhmã Jeſus jarēnh to.

Nê mê hkwÿjaja hkwÿjê hkînhã kãm Jeſus prām kêt jakamã na prem hkaga nê mê kot amnhî nhîpêx tûm o ujanār prām xāj tanhmã mê homnuj to ho pa. Jakamã nhûm kaga nhîpêx xwÿnhja tanhmã ja hã mê kãm kapêr to.

Nê na pre tanhmã Tîrtûm nhôrkwÿ kaakre hã kaga hto. Nê kaxkwa kamã ôrkwÿ mexja nhûm tanhmã hã kaga hto nê mex o ôrkwÿ kaakre jakrenh ā harê.

Nê mê kot Jeſus ā amnhî xã htÿx kamã hamak o pa htã mê kot tee ri ja hã amnhî pumunh nê Jeſus kaga nê mê hkurê kamã hihtÿx nê. Ā mēhōja mê kãm kapêr anê nê hã kaga nê mê hwÿr kumê. Nê mê kãm kapêr o:

¹ Pa Kris kôt ixkwÿjaja? Xã mê amex? E ot pa mê amã kaga nhîpêx nê mê awÿr kumê. Amnepēm Tîrtûm na pre mê panhîgêjtê hwÿr ŷ hã kapêr jarēnh o ri mê pa xwÿnhjê rē nhûm mê xatã mê kãm kapêr jarēnh o ri mê hkôt pa. Ahpÿnhã tanhmã mê kãm kapêr to ho amnhîrît o mê hkôt pa. Nhûm Tîrtûm xatã mê hkanrêhã mê hkra nê mê htāmnhwÿjê hwÿr mê hkwÿjê rē nhûm mê kãm kapêr jarēnh o ri mê hkôt pa. Nom mê kãm kapêr piitã harēnh kure kumrêx kêt nê. Na prem ām hkwÿ pix jarê. Tã nhûm hpānhã mê hkwÿjaja wamtajê mÿr pê mê hwÿr mra nê axte mê kãm hkwÿ jarēnh o ri pa. Jao ra mê kãm harēnh jatur xām mēnh o mō. ²⁻³ Tã nhûm Tîrtûm Kraja mê pahwÿr wrÿ nê mê pamã kapêr jarēnh jatur xām kumê. Kêp Tîrtûm Kra jakamã te kot amnhî nhîpêx pyrã nê pa. Urāk nê mex o mex. Nê wa hihtÿx xāja tipxi. Nê wa āhpumunh tÿxja mãānēn tipxi. Jakamã mê pahte pano ho Tîrtûm pumunh kêt tã Jeſus pumunh pê te mê pahte Tîrtûm pumunh pyrāk. Urāk nê kot amnhî to rax o mê pahpiitã mê pajakrenh par. Amnepēm kormã mēmoj kêt ri nhûm Jeſus Tîrtûm kukwak ri mēmoj piitã ho kator pa. Tã koja Tîrtûm nhÿrmã kãm mēmoj piitã ôr pa. Kaxkwa kamã mēmoj piitã nê jar pika piitã hkôt nhûm kãm piitã ôr pa.

Nê Jeſus xāhpumunh xã pix kukwak ri na mēmoja arî rāhã. Na pre mê panê mê pahte

amnhî tomnuj piitã hpānhã amnhîrer par kaxyw mê panê ty. Hāmri akupÿm hÿr hāmri nê ma akupÿm kaxkwa hwÿr api. Tîrtûm xihtÿx o hihtÿx xwÿnhja wÿr akupÿm api. Nê ô krî kamã upôk rûm pahi maati hkrî xã hã kuri hkrî ho hkrî. Nê ihkô hã mê pahto amnhîptār rāhã ho hkrî.

Jeſus mê Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê jarēnh

⁴⁻⁵ Nê Jeſus kot amnhî to rax o Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê jakrenh jakamã na pre ā Tîrtûm kãm kapêr anê nê kãm:

Na ka amnhî to rax o mê kot ixkapêr o mê wrÿk xwÿnhjê jakre.

Mê kot inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to ho mê pa xwÿnh na mê.

No mê kurom apê Ixkra kumrêx jakamã amex o ate mēmoj piitã hakrenh par.

Nê apê pika nhô xwÿnhjê hwÿr ixte amēnh mã xwÿnh na ka. Nã apê Ixkra kumrêx.

Kot paj jarāhã ixpê anhîpêxã hã mê piitã mê kãm amnhî to amnhîrît. Pa na ixpê anhîpêxã.

Anhÿr o Kra Jeſus mã kapêr. Na pre kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê mã ā kapêr anhÿr kêt nê. Jeſus mã pix mã ā kapêr anê.

⁶ Nê koja nhÿrmã akupÿn mê pahwÿr Kra mēnh kaxyw hāmri nê kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê mã kãm:

E ota Ixkrata. Ixkra kumrêx na. Kot amnhî to rax o mê piitã mê hakrenh par.

Jakamã kër ka mê apiitã kutã arôrôk nê kãm mex o mex ā harê.

Anhÿr o mê kãm kapêr. ⁷ Nê kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê na pre axtem tanhmã mê harēnh to nê mê harēnh o:

Ixkapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja na pa hte nhÿhÿm mê kurê nhûm htem inhmar xã hkôt ma nhÿhÿm mra nê inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to.

Te ixte ma nhÿhÿm kôk nê kuwyja mēnh nhûm ixkapêr kôt nhÿhÿm mōrja pyrāk.

Anhÿr o mê harê. ⁸ No ā Krata jarēnh anhÿr kêt nê. Na pre tanhmã kãm kapêr to nê amnhî pyrã nê kêp Tîrtûm ā harê nê kãm:

Pa Tîrtûm? E ka kot kaj mê ho amnhîptār rāhã ho akri. Nê akatāt kôt mê ho amnhîptã.

⁹ Koja mê tãm amnhî nhîpêx ka ja hã mê omu nhûm ja amã mex nê.

No koja mê tanhmã amnhî tomnuj to ka ja hã mê omu nhûm ja apê omnuj nê. Mê kot tanhmã amnhî tomnuj to ho paja na omnuj tÿx.

Tã ate inhmã hprām xã hkôt amnhî nhîpêx jakamã na pa mê kaxyw axām ka akînh kãm mê ho amnhîptã.

Ixpê anhô Tîrtûm na pa ā amã ixkapêr anê. Anê.

¹⁰ Hāmri nê kām:

Pa Pahiiti. Nā amnepēm kormā mēmoj kêt ri na ka pre ixkukwak ri pika nê kaxkwa ho akato. Ām hāmri na ka pre ā amnhī nhīpêx anê.

¹¹ Tā nom koja nhīrmā hamē wa hapêx pa. Ām kaxipix kot kaj kuroom arī arāhāā nê aa ajapêx kêt nê.

Kaxkwa nê pika koja wa nhīrmā te ixkre hā pō htūm kot amnhī nhīpêx pyrāk.

¹² Kot kaj wa hipêx o te mē kot ixkre nê pō htūm mā hikranh par nê hpānhā hā nyw janhōr pyrāk.

Jao pika nê kaxkwa htūm o ajapêx pa nê hpānhā nyw nhīpêx. Kaxkwa nyw nhīpêx nê pika nyw nhīpêx.

Nom kot kaj pika nê kaxkwa tūmta pyrā nê aa awej nê axirerek kêt nê.

Kot kaj arī anyw nê axihtyā rāhā apa ho apa nê aa ajapêx kêt nê. Arāhā atīr tūm nê apa ho apa xwýnh na ka.

¹³ E jar inhīhkō hā nhī nê inhmā mē ho amnhīptār o akrī.

Kot paj mē kām akurê xwýnhjê pynēnh pa nē man awýr mē o mra nē anhīhkram mē haxār pa. Anê.

Ā na pre Tīrtūmja Kra Jejus mā kapêr anê. No kapêr o mē wrýk xwýnhjê mā ā kapêr anhýr kêt nê.

¹⁴ E kot paj hpānhā ixprī hā mē amā Tīrtūm kapêr o mē wrýk xwýnhjê jarē ka mē inhma. Tīrtūm mā na htem tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa. Na hte nhīrmā kuri mē htīr tūm nê mē pa mā xwýnhjê hwýr mē kurē nhūm mē ma mē hwýr wrý nē tanhmā mē ho ajuta hto ho pa. Na htem ā amnhī nhīpêx anhýr o pa.

2

Mē pahte Jejus kaga hkêt ā mē pamā karō

¹ Tā ā Tīrtūmja Kra kot amnhī to rax o kapêr o mē wrýk xwýnhjê jakrenh ā harēnh kot anhýr jakamā kwa kēr pu mē kapêr mar týt rāhā nê hkôt pix mā amnhī nhīpêx o papa. Kot pu mē ho anhýr kêt hāmri nē gaa nē hkaga. ² Na pre Tīrtūm kapêr o mē wrýk xwýnhjaja amnepē mā mē panhīgētjē hwýr wrý nē Tīrtūm nhī hā mē kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā mē kām karō nē ma akupým api. Nē katāt kôt ri mē kām Tīrtūm kapêr jarēnh o pa. Hāmri nhūm mē kot hkôt amnhī nhīpêx nē mar mex xwýnhjaja nhūm mēmoj mē kām mex nē. No nhūm mē kot mar nē ām mar xwýnhjaja koja mēmoj mē kēp omnuj nē. ³ Koja nhīrmā mēmoj mē kēp omnuj týt kumrēx nhūm mē tee ri amnhī tā omu nē tee ri kēp amnhīptār prām kaprý nē mex kêt nē pa. Nom mē kot Tīrtūm kapêr mar týt xwýnhjaja koja mēmoj mē kām mex o mex. Koja Tīrtūm amnhī katut kôt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa nē axte kām

hamaxpêr kêt nhūm mē kuri htīr tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. Na pre Pahiiti Jejus mē kot kapêr mar o kuhē xwýnhjê kumrēx mā ā ja jarēnh anê nē mē kām:

—Nā kot kaj mē amnhī kaxyw inhmā ajamaxpêr nhūm Tīrtūm ixtā mē apumu nē mē anê mē ate amnhī tomnuj piitā ho hapêx pa nē axte kām hamaxpêr kêt nē. Anê.

Hāmri nhūm mē kot kapêr mar nē hkôt mē pa ho mē pa nē xwýnhjaja mar týt nē amnhī xō ri mē pamā harēnh o ri pa. Nē mē pamā:

—Nā ām hāmri. Nā ā ja jarēnh kot anhýr. Anê.

⁴ Hāmri nē mē pamā aa mē pahte mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē pahkôt pa. Tīrtūm Karō kot ja kaxyw mē ho mē āhpumunh týt jakamā nhūm mē ý hā ahpyñhā tanhmā mē pamā amnhī nhīpêx to ho pa. Mē pahte ja hā mē omunh nē kamā pano puma kaxyw. Nē ā mē pajamaxpêr anê nē pajamaxpêr o:

—Nā ām hāmri na mē pamā ā Jejus jarēnh anê nē ý hā ā amnhī nhīpêx anhýr o pa.

Anhýr o pajamaxpêr kaxyw na prem ā mē pahkôt amnhī nhīpêx anhýr o pa.

Mē pahpē Jejus tō nē htōx ā mē pajarēnh Juaw 1.14; Rōmān 8.3-4; Piripos 2.5-11; Korosē 2.9; Wam Juaw 4.2

⁵ Nē na pre Tīrtūm amnhī kukamā tanhmā amnhī jarēnh to nē nhīrmā kot akupým mēmoj piitā ho nyw nē tām mēmoj piitā ho amnhīptār o pa hā amnhī jarē. No na pre kapêr o mē wrýk xwýnhjê mā ā mē kot amnhī nhīpêx anhýr ā mē kām karō hkêt nē. Koja jajaja mē pahto amnhīptār o pa hkêt nē. ⁶ Tīrtūm kapêr ā kaga htūm kot ja jarēnh kot:

Kwa Tīrtūm. Nā ām hāmri na ka hte pika ja kamā ri mē ixpa xwýnhjê jamār mex rāhā ho apa.

Akīnhā amarī ri mē ixpa xwýnh tā amā mē ijpapē.

Nē mē ixkutā anojarēt rāhā ho apa.

⁷ Na ka hte tanhmā mē inhīpêx to pa mē te mē ixpē akapêr o mē wrýk xwýnhjê pyrāk.

Jao mē urāk nē akukwak ri mē inhmex nē ixpa ho ixpa.

Mē urān mē ixāhpumunh nē ixihtyā kêt tā mē inhmex nē ixpa.

⁸ Na ka pre ra ate mēmoj to akator xwýnh piitā mē inhīhkram haxā.

Nā ām hāmri na ka pre ā mē inhīpêx anê Tīrtūm. Amex o amex. Anê.

Na pre ra mēmoj piitāā mē panhīhkram haxā. Pika nē kaxkwa nē kapêr o mē wrýk xwýnhjaja nē mēkarōmnuti nē kot mēmoj piitāā hipêxja nhūm mē panhīhkram haxār pa. Mē pahte ihkō hā ho amnhīptār o papa kaxyw. No na pu mē kormā piitā ho amnhīptār kêt nē. ⁹ No kêt Jejusja na Tīrtūm

mê pakurom ïhkram mēmoj piitā haxār par kumrêx. Kormā pika ja kamā ri parē ri na pre tanhmā amnhī nhîpêx to nê Tîrtûm kapêr o mē wrîk xwýnhjê hkînhâ te amnhî to grire pyrā nê amnhî xā htýx kamā hamak kām ty. Tîrtûm kām mē pahto mex prām xāj ā mē pahpiitā mē panê htyk anê. Tā nhûm Tîrtûm akupým ho htîr nê akupým amnhî wýr ho api nê kēp Pahi Maati mex o mex ā harê. Na pre ā Jeusja mē panê amnhî nhîpêx anê nhûm Tîrtûm ja hā omu nê kukwak ri mē pahto mex nê.

¹⁰ Nê Tîrtûm kot mēmoj piitā ho kator jakamā mēmoj piitā ô na. Na pre mē pakukamā hamaxpêr o:

—Inhmā ixkra xohtô hprām. Kot paj nhýrmā man amnhî wýr mē ho api kē mē ixri mex rāhā nê pa ho pa. Nā kot paj ā mē hipêx anê. Nê Ixkra Jeusja koja kēp mē ô Pahihti. Koja mē urāk nê mēmoj punuj pumunh o pa hāmri nê ā htýx kamā hamak o kēp mē ô Pahihti mā tām. Anê.

¹¹ Na hte Jeus mē panê mē pahte amnhî tomnuij rē nê hpānhā mē pamā mē pahte amnhî nhîpêx nyw jagjê nhûm Tîrtûm ja hā mē pahpumunh kôt mē pahto hkra. Kēp Jeus Nhîpêxā nê kēp Mēpanhîpêxā maati jakamā nhûm Jeusja mē pahpê htô nê mē pahpê htôx ā mē pajarê nê mē panhý hā hkînh nê.

¹² Tîrtûm kapêr ā kagā htûm ā mē pajarênh kot anhyr. Kamā Jeusja Mēpanhîpêxā maati mā mē pajarênh kot:

Koja ixtô nê ixtôxjaja akapêr mar kaxyw xypên wýr akuprô pa ma mē hkôt mra nê mē kām akapêr jarê nê mē ïhkô hā amex ā gre. Anê.

¹³ Hāmri nê kām:

Kot paj amnhî kaxyw akôt pix mā ijamaxpêr mex o ri ipa. Anê.

Hāmri nê hpānhā kām:

Ot pa akrajê hkôt ri ipa ho ipa.

Ka na ka pre mē kēp ixtô nê ixtôx kaxyw inhmā mē agô.

Koja mē ixpyrā nê amnhî kaxyw amā hamaxpêr rāhā ho pa Tîrtûm. Anê.

¹⁴ Nê mē pahpê pika nhô xwýnhjaja na pu htem âm ri panhî pix ā papa. Nê panhî kamā pahkamrô hā ri papa. Jakamā na pre Jeus kot mē panê htyk kaxyw mē pahwýr wrý nê mē pahpyrā nê i ho mē pakamā kato. Tā mēmo kaxyw na pre i ho i nê mē pahkôt pa? Nā i ho htyk o Satanasti pē hihtýx xā ho hapêx par kaxyw na pre ā amnhî nhîpêx anê. Satanasti kēp mē kot amnhî tomnuij xwýnhjê hpām nê kēp mē htyk xwýnhjê hpām. ¹⁵ Jakamā na hte kot mē pahtā ïhkra pikamýr pyrāk o mē panhîpêx pu mē ý hā pamā pahtyk pyma nê ri papa. Tā ra Jeus kot mē pahwýr wrýk nê te kēp mē papytār pyrāk o mē panhîpêx jakamā pu mē

tee ri pahtyk kukamā pajamaxpêr o ri pamā ma ho papa hkêt nê.

¹⁶ Nê Tîrtûm kapêr o mē wrýk xwýnhjê ho mex kaxyw na pre Jeus pika hwýr wrýk kêt nê. Mē panhîgêt finat Apraaw pyrā nê mē panhî ho panhî xwýnhjê ho mex kaxyw na pre wrý. ¹⁷ Ijaew nhô patrejaja na pre htem mē kot amnhî tomnuij mýrapê mē hpānhā Tîrtûm mā mry hkwy pa nê hkamrô kapî nê mē ho Tîrtûm wý. Kot hā mē omunh nê mē mex ā mē harênh kaxyw. Tā nhûm Jeus wrý nê mēmo mryta pyrā nê ā mē panê hkamrô pikapîr anê. Kaxyw na pre mē pahtô maatija mē pahwýr i ho i nê wrý nê mē pahpyrā nê ni nhôhy rûm kato. Jao kēp mē pahto Tîrtûm wýr xwýnh maati. Na pre Tîrtûm kām hprām xā hkôt mē panê mē pahte amnhî tomnuij pānhā amnhîr pa. Tā kot mē pahpyrā nê mēmoj punuj pumunh nê amnhî xā htýx kamā hamak o pa jakamā kēp mē pakamā ukapîr xwýnh ā pixi mex na. ¹⁸ Kormā htyk kêt ri na pre mē pahpyrā nê omnuij nê ri pa. Nhûm mēkarômnuti nhô pahi kot tanhmā amnhî tomnuij to hprām xāj tee ri hkôt kām ahkrox o pa hkapyr nhûm hkôt amnhî nhîpêx kêt nê amnhî nê ho axtem nê. Jakamā koja Satanastija urāk nê tanhmā mē panhîpêx to nhûm Jeus mē pahtā omu nê amnhî pyrā nê tanhmā kēp mē panhîpêx to pu mē ý hā kutā amnhî to htýx nê papa.

3

Jeus kot amnhî to rax o Mojes jakrenh ā harênh

Juaw 1.17-18

¹ E ixkrāmnhwýjaja. Ra Tîrtûm kot mē pahte kapêr mar nê tām amnhî nhîpêx o ri papa kaxyw mē pahto hkra jakamā kwa kēr ka mē Jeus kot tanhmā mē pamā amnhî nhîpêx toja mā ajamaxpêr rāhā ho ri apa. Na pre Tîrtûm mē pahwýr kumê nhûm mē pahwýr wrý nê Tîrtûm kapêr o mē pajahre ho ri mē pahkôt pa. Nê te kēp mē panhō patre pyrā nê mē pahto Tîrtûm wýr o pa. ² Na pre Tîrtûm finat Mojes kwý kaxyw Mojesja xām nhûm kām hprām xā hkôt tanhmā mē hipêx to ho pa. Tā nhûm hpānhā mē pakaxyw Kra Jeusja xām nhûm Mojes pyrā nê Tîrtûm kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā mē panhîpêx to ho pa. Hamē na pre wa Tîrtûm jamaxpêr xā hkôt tanhmā kām mē panhîpêx to ho pa.

³ Koja mēhō amnhîm ixkre mex nhîpêx nê hipêx pa nhûm hkwyjaja hwýr mra nê omu nê mex kumrêx ā harê. Nom kot hipêx xwýnhhta ahpumunh xā hkôt hipêx jakamā tām na mex o kot ixkreta jakrenh. Ja pyrā nê finat Mojes kot amnhî to rax tā nhûm Jeus kot amnhî to rax o kot hakrenh. Mojes te kēp ixkre nhîpêxta pyrāk no Jeus te kēp ixkre

nhîpêx xwýnhnta pyràk jakamã kot amnhî to rax o kot Mojes jakrenh.

⁴ Nê mê kot ahpýnhã amnhî krã hkôt tanhmã ixkre nhîpêx to jakamã kot hipêx xwýnhnta na mex o ixkreja jakrenh. Tã ja pyrà nê Tîrtûm kot mêmoj piitã ho kator jakamã kot amnhî to rax o kot mêmoj piitã ho kator xwýnh jakrenh par.

⁵ Nê finat Mojes na pre hte Tîrtûm kãm hprãm xã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê ma kãm hkwyjê piitã hkôt mê kãm kapêr jarênh o ri pa. Tîrtûm tanhmã kot mê kãm kapêr tota kukamã nhûm mê kãm harênh o mê hkôt pa. No âm Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho hpa xwýnh pix na pre.

⁶ Nê Kris haxwýja na pre hte Tîrtûm kãm hprãm xã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nom Mojes rom kêp Tîrtûm Kra kumrêx jakamã kurom kêp mê panhõ Pahihti kumrêx. Tã kwa kêr pu mê kãm hprãm xã hkôt pix mã tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho ri papa. Mê kot hã tanhmã mê panhîpêx to htã pu mê ý hã mê kutã amnhî to htýx nê papa nê pajamaxpêr o:

—Nà ixpunuj nê ixpa htã kot paj ixpunuj rãhã ixpa ho ixpa hkêt nê. Koja nhýrmã Tîrtûm ixto mex kumrêx pa axte tanhmã ixpunuj to nê ixpa hkêt nê. Hêxta waa nê. Nã ja inhã hprãm týx kumrêx.

Anhýr o amnhî kukamã pajamaxpêr o papa.

Mê pahte Tîrtûm kaga hkêt ã mê pamã karõ

Wam Korût 10.1-11; Jutre 5

⁷⁻⁸ Amnepêm na pre mêhõja tanhmã Tîrtûm Karõ nhý hã kapêr to nê kapêr o: E kêr ka mê Tîrtûm kapêr mar týx o apa. No ama nê âm ama nê ri hã apa hkêt nê. Rý kapêr pê akrã hihtýx o apa hkêt nê.

Mê akukamã mê anhîgêjtaja na prem ã amnhî nhîpêx anê nê Tîrtûm kapêr pê hkrã hihtýx o pa. Kapôt ã Mojes kôt mê pata ã na prem kãm Tîrtûm kapêr mar prãm kêt nê. Nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê akupým Ejit wýr hkrã nê axpên mã: “Kwa na pu mê ra pahpunuj týx nê papa nhûm Tîrtûm âm ja hã mê pahpumu nê tanhmã mê pahto mex to hkêt nê. Mãn ra mê pahkaga nã? E kwa pu mê awjanã nê ma akupým Ejit wýr mãn papa.” Anê.

⁹⁻¹⁰ Na prem ã axpên mã kapêr anhýr o ri pa hã amgrã pê 40.

Tîrtûm xatã kot tanhmã mê ho mex to nhûm mê kot amnhî tã omunh tã âm omu nê htýx ri amnhî hkrã hkôt pa.

Nhûm tee ri amnhî tã mê omu nê mê kamã gryk nê.

Hãmri nê hamaxpêr o: “Nà pêr mê hamaxpêr kot mê hã hkwyjê jêt kêt kumrêx. Te mê hamak kre hkêt pyrà nê ixkapêr mar kêt nê.” Anhýr o hamaxpêr.

¹¹ Hãmri nê mê kãm: “E mê inhma. ã mê ate amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê kot kaj mê ma ixte mê amã pika mex nhõr mã xwýnhnta wýr apa hkêt nê.” Anhýr o mê kãm kapêr. Anê.

Ã mêhõja Tîrtûm Karõ nhý hã te Tîrtûm tãm kot mê kãm kapêr pyràk o mê harênh anê. ¹² Jakamã kwa mê okora ixkrãmnhwýjaja. Kêr ka mê amnhî to mex o apa. Tîrtûm kêp Mêpahpãm ã pixi mex tã kot kaj mê tanhmã ajamaxpêr punuj to rý amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr kêt hãmri nê te ate amnhî katut kôt âm pyràk o hipêx nê hkaga. Kwa mê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. ¹³ Kêt mê Kris kôt axpên to axihtýx o ri apa. Nê apkati mê ã axpên nhîpêx anhýr rãhã nê. Kot kaj mê anhýr kêt hãmri nê mê amã Tîrtûm kapêr mar prãm kêt ã amnhî to amnhîrit. Jao tanhmã amnhî tomnuj to ho ri apa nê atýx ajamaxpêr o: —Nà ixte ã amnhî tomnuj anhýr tã nhûm Tîrtûm ja hã ixpumu nê âm hã ixpumu.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. Rý mê ajamaxpêr o:

—Nà na pa hte ã amnhî tomnuj anê nhûm Tîrtûm ja hã ixpumu nhûm ja kãm mex nê.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. ¹⁴ Kwa mê ri ã ajamaxpêr anhýr kêt nê. Amnepê mã mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr nhûm kot mê pahto hkrata ã na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr o papa. Tã kêr pu mê ari ã amnhî nhîpêx anhýr týx o papa rãhã ty. ¹⁵ Tîrtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot: E kêr ka mê Tîrtûm kapêr ma nê mar týx nê. No ama nê âm mar nê ri hã apa hkêt nê.

Rý mê kot hkaga xwýnhjê pyrà nê kêp akrã hihtýx kêt nê. Anê.

¹⁶ Mê panhîgêjtaja na prem Mojes kôt pika pê Ejit rûm kato nê hkãnh nê ma kapôt ã kormã pika mex wýr pa. Nom Tîrtûm kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx rãhã hkêt nê. Na prem kuma nê hkôt amnhî nhîpêx o hã apkati grêre htã ra mêmoj nhý hã omnuj nê pa hã amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr. ¹⁷ Jao xatã kapêr nhîrõp kuhê nê amnhî hkrã hkôt pix mã amnhî nhîpêx o pa ho ra hã amgrã pê 40. Hãmri nhûm tee ri amnhî tã mê omu nhûm ja kêp omnuj nê. Jakamã nhûm mê piitã kapôt ã ri pa nê gaa nê pikaprãr pa. ¹⁸ Mê kot kapêr mar kêt jakamã nhûm mê kãm:

—Nà ã mê ate amnhî nhîpêx anhýr o ri apaja mýrapê kot kaj mê ixte mê amã mê amex nhõr mã xwýnhnta wýr apa hkêt nê. Anê.

¹⁹ Tã mē kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpēr o pa hkēt jakamã na prem pika mexta wȳr hpõx kēt rãhã pikaprār pa. Nhũm mē hkra nē mē htãmnhwȳjē pixjaja na prem mē mȳr pē hwȳr pōj nē kamã pa.

4

Mē pahte Tĩrtũm kukwak ri pajamakētkati nē ri papa hã mē pajarēnh

¹ Mē pahte Tĩrtũm kukwak ri pajamakētkati nē ri papa ho papaja Tĩrtũm kãm hprãm jakamã kwa kēr pu mē amnhĩ pumunh mex o papa. Nē wam mē panhīgēt rom Tĩrtũm kapēr mar mē nē hkôt mãn kēt ri amnhĩ nhĩpēx mex rãhã nē. Kēr pu mē kurom mē pajamak kãm amnhĩ krit xã hã pika mexta wȳr pōj. ² Mē kot mē pahpyrã nē Tĩrtũm kapēr mar mē tã na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr kēt nē. Te mē kot mar kēt pyrãk. ³ ãm mē kot amnhĩ kaxyw Kris mã hamaxpēr xwȳnh pixjaja na htem kukwak ri hamakētkati nē ri pa ho pa. Amnepē mã mēmoj piitã hkēt ri na pre Tĩrtũm mēmoj piitã ho kator pa hãmri nhũm apkati nhũm axte mēmoj tã ãpēnh kēt nē. ãm õ krĩ kamã arĩ hamakētkati nē hkõkõt o nhĩ. Tã mē pahte urãk nē pajamakētkati nē papa ho papaja na kãm hprãm. No wam ri mē pa xwȳnhjaja mē kot amnhĩ tomnuj mȳrapē na pre Tĩrtũm mē kot urã nē hamakētkati nē paja nē mē hkurē. Kapēr ã kagã htũm kot harēnh kot:

Na pre Tĩrtũm tee ri amnhĩ tã mē kot hipēx ã mē omu nhũm ja kēp omnuj nē. Hãmri nhũm mē kãm: “Nã kot kaj mē ixkukwak ri axãmnhĩx ajamakētkati nē apa hkēt nē.” Anē.

⁴ Nē kot harēnh kot:

Na pre Tĩrtũm ãpēnh ã arĩgro kēp 6 hãmri nhũm arĩgro pē 7ta ã nhũm axte mēmoj tã ãpēnh kēt nē. Na pre arĩ hkõkõt o nhĩ.

Arĩgro pē 7 ã arĩ hamakētkati nē hkõkõt o nhĩ. Anē.

⁵ Nē mē kot kapēr mar nē ãm mar xwȳnhjē jarēnh kot:

Kot kaj mē aa ixkukwak ri axãmnhĩx nē ajamakētkati nē apa hkēt nē. Anē.

⁶ Mē panhīgētjaja kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpēr kēt jakamã na prem hamakētkati nē ri pa hkēt nē. Tã mē papajaja na Tĩrtũm arĩ kãm mē paxãmnhĩx nē pajamakētkati nē papa hprãm. ⁷ Amnepēm Ijaew Tĩrtũm kôt hamaxpēr kēt jakamã na prem kapõt ã pikaprār pa. Hãmri nhũm amgrã xohtõ nē hapēx nhũm Tĩrtũm mē hkanrēhã mē htãmnhwȳjē hõ pē finat Tawija mã kapēr nhũm kuma nē mē pamã tanhmã kapēr tota ã kagã nē hã kagã kot:

Kwa kēr ka ixkapēr ma nē mar tȳx nē.

No mē anhīgētjē pyrã nē akrã hihtȳx ho inhma nē ãm inhmar kēt nē. Anē.

Na pa pre ra mē amã ã ja jarēnh anē. ⁸ Na pre finat Jojueja finat Mojes mȳr pē ma pika pē Kanaã hwȳr mē hkanrēhã mē hkrajē o pa nē hwȳr mē o pōj. Tã nhũm prem Jojue kukwak ri hamakētkati nē pa ho pa hkēt nē. Kēp ãm kukwak ri ã amnhĩ nhĩpēx anhȳr ronhȳx Tĩrtũm axte mē kãm mē hamakētkati nē mē hamak kãm amnhĩ krit nē mē pata hkukamã harēnh kēt nē. ⁹ Nom mē pahte kukwak ri pajamakētkati nē pajamak kãm amnhĩ krit nē ri papa ho papaja na Tĩrtũm arĩ kãm hprãm. ¹⁰ Na pre arĩgro pē 6ja ã mēmoj piitã ho kator pa nhũm apkati nhũm hamakētkati nē hkõkõt o nhĩ. Tã kot puj mē pahpē hkrajaja amnhĩ to kuwȳ nhũm tanhmã mē pahkrã hto pu mē kukwak ri urãk nē paxãmnhĩx nē pajamakētkati nē papa ho papa. Te Tĩrtũm ãpēnh pa nhũm apkati nhũm hamakētkati nē hkõkõt o ȳrta pyrãk. ¹¹ Jakamã kwa kēr pu mē amnhĩ to kuwȳ kē ã mē panhĩpēx anē pu mē urãk nē ã amnhĩ nhĩpēx anhȳr rãhã ho papa. Nom kot pu mē pahkwȳ Ijaewjē pyrã nē kapēr kwȳm amnhĩ nhĩpēx o papa hãmri nē mē urã nē paxãmnhĩx pajamakētkati nē papa hkēt nē.

Tĩrtũm kapēr te kot wapo xwa gix pyrãk ã harēnh

¹² Nē Tĩrtũm kapērja te ã ho tanhmã kot mēmoj to kaxyw hihtȳx pyrãk. Nē te wapo xwa gix pyrãk. Kojã mēhõ õ wapo xwa mex nē ho mēmoj jakār mex nē. Ho mry hi jakār mex pē kaxwȳnh kãm hi kanhĩn o amnhĩrit. Ja pyrã nē na hte Tĩrtũm kapēr mē pajamaxpēr o amnhĩrit nē mex ã harē rȳ omnuj ã harē.

¹³ Nē na htem Tĩrtũm pē mēmoj to pimxur kēt nē. Na hte hprĩ hã mēmoj piitã omunh pa. Nē mē pajamaxpēr kôt mē pahpumunh pa. Na pu htem ã kot mēmoj piitã omunh par anhȳr xwȳnhja noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to rãhã ho papa.

Jejus kēp mē panhõ patre maati hã harēnh

Eprêw 10.19-25; Wam Juãw 2.1-2

¹⁴ Nē Ijaew nhõ patrejaja na pre htem Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwȳr agjē nē kamã mē ho Tĩrtũm wȳr o pa. Ja pyrã nē na pre ra Jejus Tĩrtũm nhõ krĩ hwȳr api nē kamã mē pahto hwȳr o hkrĩ. Kēp Kra kumrēx jakamã kēp mē pahto Tĩrtũm wȳr xwȳnh maati. Jakamã kwa kēr pu mē amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpēr tȳx rãhã ho papa. ¹⁵ Satanasti na pre te kot mē panhĩpēx pyrãk o Jejus nhĩpēx. Nē tee ri kot tanhmã kãm kapēr to nhũm kot mar nē tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xã ãm ri kãm ahkrox kaprȳ nhũm kutã amnhĩ to htȳx nē hkôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Tã kot Satanasti kot amnhĩ nhĩpēx ã omunh mex

jakamã na hte kêp mē pahťānopxar mex o pa. Kot mē paxirerek kôt mē pahpumunh mex. ¹⁶ Jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ tã kamã pahpijaam kêt kām paxāmnhĩx ri amnhĩ to hwȳr o papa. Kêp mē pakutã nojarêt xwȳnh nē kêp mē pakamã ukapři xwȳnh jakamã kêr pu mē tee ri mēmoj tã amnhĩ pumu nē amnhĩ to hwȳr kurê kumrêx. Hāmri nē ŷ hã paxāmnhĩx nē pajamakêtkati nē ri papa.

5

¹ Nē mē panhō patre maati Jejusja Tĩrtũm na pre mē pakaxyw ăm. Kêp mē pahkwȳ hã mē pakaxyw ăm nhũm hē mē pahto Tĩrtũm wȳr o pa. Nē kām mē pahkĩnh xã nhõr o pa. Kot ja hã mē pahpumunh nē mē pahte kapêr kwȳm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mē pakamã gryk o hapêx tokyx anhȳr kaxyw.

² Mē panhĩgêťjaja na pre htem mē ō patre maati hwȳr mra nē kām tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ jarê nhũm mē kuma nē mē kamã ukapři nē. Mē urã nē kormã kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx totuj anhȳr jakamã na pre mē kot tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nē mē kamã ukapři nē. ³ Hāmri nē mē hpānhã Tĩrtũm mã mēmoj gō nē mãānēn amnhĩ pānhã kām mēmoj gō. Mē urāk nē kot amnhĩ tomnuj o paja mȳrapê amnhĩ pānhã kām mēmoj gō. ⁴ No na pre hte patrejaja amnhĩ krã hkôt kêp patre maati kaxyw amnhĩ xunhwȳr kêt nē. Tĩrtũm kot mē kaxyw mē unhwȳr jakamã na pre mē kaxyw finat Arãwja xãm nhũm kêp mē ō patre maati hã mē ho Tĩrtũm wȳr o pa.

⁵ Nē Kris haxwȳja kêp mē panhō pahi maati hã tãm kot amnhĩ xãm kêt. Tĩrtũm na pre mē pakaxyw ăm nē tanhmã kām kapêr to nē kām:

Nã apê lɤkra na ka.

Kot paj jarãhã ixpê Anhĩpêêxã hã mē kām amnhĩ jarê. Anê.

⁶ Nē hpānhã kām:

Kot kaj Mekijetek pyrà nē apê patre maati hã mē ho ixwȳr rãhã ho ri apa. Anê.

⁷ Jejus kormã pika ja kamã pa ri na pre amnhĩ to Tĩrtũm wȳr rãhã ho pa. Tõhã hkapři nē tee ri mēmoj tã amnhĩ pumu nē amnhĩ to kuwȳ. Nē tee ri mē kot hpĩrta kukamã hamaxpêr nē mȳr kām amnhĩ to kuwȳ. Kop apu Tĩrtũm kām mē kot kêp hpĩr prãm kêt ronhȳx pre tanhmã nē mē kām hkurê xwȳnhjê ho nhũm mē hpĩr kêt nē. Jakamã nhũm pre ã amnhĩ to hwȳr anê. No ăm Tĩrtũm kām prãm xã hkôt kām amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã nhũm kuma no ăm tanhmã nē mē ho hkêt nhũm prem kupĩ.

⁸ Kêp Tĩrtũm Kra kumrêx tã amnhĩ xã htȳx kām hamak kām ty. Jao Tĩrtũm kām hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumunh mex nē. ⁹ Na pre amnhĩ xã htȳx kām hamak o amnhĩ mex o amnhĩ mex ã mē kām amnhĩ

to amnhĩrĩt. Jakamã na hte mē kot kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwȳnhjê mã mē kot amnhĩ nhĩpêx nyw jagĩê nē nhȳrmã Tĩrtũm mē wa kuri mē htĩr tũm nē mē pa mã xwȳnhjê hã mē harê. ¹⁰ Jakamã na pre Tĩrtũm Mekijetek pyrà nē kêp patre maati kaxyw ăm.

Mē pahte Kris kaga nē mē pahkurê

Wam Korũ 3.1-2, 13.11, 14.20; Epes 4.11-

16

¹¹ Nē Jejus kêp mē pahto Tĩrtũm wȳr xwȳnh maati hã harênhja inhãm ixpři hã mē amã harênh par prãm tã ka mē kormã inhmar tȳx kêt nē. Pa tee ri ixpři hã mē amã harênh kapři. Te mē amã mar prãm kêt o amõr pyràk. ¹² Annepê mã mē ate Kris kôt amnhĩ xunhwȳr nē kapêr mar tȳx tã kormã nhãm amnhĩ xõ ri ho amnhĩ kwȳjê jahkre ho ri apa hkêt nē. Te mē ate hã ano hkêt pyràk jakamã na pa hte arĩ mē amã kapêr kot amnhĩrĩt mex xwȳnh kwȳ ho mē ajahkre ho pa. No kot amnhĩrĩt mex kêt xwȳnh o mē ajahkre hkêt nē. Te mē hkarãre kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx o apa. Na hte mē hkarãre mēõ mex kur kêt nē. Ăm kormã katorxã hkã pix kaõ. Ja pyrà nē ăm Tĩrtũm kapêr kot amnhĩrĩt mex xwȳnh ta pix na ka mē mar tȳx o apa nom kapêr kot amnhĩrĩt mex kêt xwȳnhja ka mē mar mex kêt nē.

¹³ Nē mē hkarãre kormã Tĩrtũm kapêr mar kêt jakamã na htem kormã mēmoj mex nē mēmoj punuj pumunh kêt nē. Tã te mē ate mē kot amnhĩ nhĩpêx pyràk.

¹⁴ Mē kot Tĩrtũm kapêr mar mex xwȳnhjaja na htem hpři hã kapêr piitã mar tȳx nē. Kot amnhĩrĩt mex xwȳnh ta mar tȳx nē mãānēn kot amnhĩrĩt mex kêt xwȳnhja nhũm mēhpři hã piitã mar tȳx nē. Te ho mē aptãr kot mēõ mex kur o pata pyràk. Jao ra mē aptãr jamaxpêr o hamaxpêr o ri pa nē hamaxpêr o:

—Kot paj tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa nhũm ja inhãm mex nē. Nom kot paj axtem tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm ja ixpê omnuj nē. Jakamã kot paj tãm amnhĩ nhĩpêx pix o ri ixpa nhũm Tĩrtũm mã ja mex nē. Anê.

6

¹⁻² Na pu prem ra Tĩrtũm kapêr kot amnhĩrĩt mex xwȳnh ta kwȳ ma. Tãm na ja:

Kris kot mē panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênhja.

Nē mē pahte amnhĩ tomnuj kaga hã kot mē pamã karõja.

Nē amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt mē pajamaxpêr ã mē pamã karõja.

Nē mē pahpê Tĩrtũm kra hã amnhĩ to amnhĩrĩt kaxyw mē kot mē pahkrã kumrãr ã pamã karõja.

Nê mē pahte Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho papa hkukamā mē kot mē pahkrā hā ihkra jaxwūr nē mē pahto Tirtūm wūr ā mē pamā karōja.

Nê mē pahtyk nē akupym mē pahtir ā mē pajarēnhja.

Nê Tirtūm kot nhīrmā mē kot amnhī xā htýx kām hamak tūm xā hwūr mē kēp hkra hkēt xwýnhjê janorja.

Mēmoja piitā pu mē ra harēnh mar týx nē. Prī hā kot amnhīrit mex. Tā kwa kēr pu mē hpānhā hijuk ri kot amnhīrit mex kēt xwýnh kwý ma. Jao mē pahpē Tirtūm kra xāptār mex nē ri papa. ³ Jakamā kwa kēr pu mē kot amnhīrit mex xwýnh kumrēx kwý ma nē hpānhā hijuk ri kot amnhīrit mex kēt xwýnh kwý ma. Nē axpēn mā harēnh rāhā ho ri papa. Nā koja Tirtūm kām ja prām pu mē ā amnhī nhīpêx anhūr rāhā o ri papa.

⁴⁻⁶ Na pre ra mē pahkwýjaja Kris kaga nē htýx ri amnhī nhīpêx o pa. Mē kot kapēr mar týx tā axtēn nē hkaga jakamā koja mē axte kapēr mar kēt nē. Ra mē kām mar prām kēt. Kot puj mē tee ri axte mē kām harēnh o papa kaprý. Na prem hpri hā kuma. Tirtūm kām mē ho hkra hprām ā harēnhja nhūm prem hpri hā kuma nē kām mar prām nē hkōt amnhī xunhwý. Hāmri nhūm Tirtūm Karō te mē panhīpêx pyrā nē mē hkarō mā agjē nē mē kot amnhī to mex o pa kaxyw tanhmā mē hkrā hto nhūm prem ý hā tanhmā kām amnhī nhīpêx to ho pa. Nē kām Tirtūm kapēr mar prām nē. Nē axpēn mā mex o mex ā harēnh o pa. Nē aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý pumu nē axpēn mā harēnh o:

—Nā Krisja ām hāmri āhpumunh týx o āhpumunh týx. Koja nhīrmā akupym mē pahwūr wrý nē axte mē pamā āhpumunh týx o amnhīrit pu mē omu.

Anhūr o kapēr tā tanhmā hamaxpēr to nē hkaga. Jakamā te mē kot axte Tirtūm pē Krata pī hā nhōr nē hpīr pyrāk. Nē te mē piitā mē noo mā tanhmā haprý hto nē tanhmā kām kapēr punuj to pyrāk. Jakamā kot pu mē tee ri akupym tām mē unhwūr prām kaprý.

⁷ Na hte Tirtūm mē pahto mex rāhā ho pa. Jao mē pamā mē pahpur ā na rē pu mē kamā panhō rūnh nē. Jakamā mē kot amnhī kaxyw Kris kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwūr prām xwýnhjaja te mē hpur mex nē kamā mēmoj ō rūnh pyrāk. Nē urāk nē amnhī to mex o pa. ⁸ Nom koja mē hpur kām mēmoj nhīgrōt mex kēt japēr. Kamā mrōnhī nē kahpare nē mēmoj punuj pix hapōj nhūm mē tee ri omu nē hkaga kurē kumrēx. Tā mē kot Kris kaga xwýnhjaja te pur punuj kot amnhī nhīpêx pyrāk nhūm Tirtūm te kēp pur nhō dōn pyrāk. Jao tee ri amnhī tā mē kot amnhī nhīpêx ā mē omu nē mē hkaga kurē kumrēx nē ma mē kot amnhī xā htýx

kām hamak tūm xā pē kuwyta wūr mē rēnh pa.

⁹ E ixkrāmnhwýjaja. Inhmā mē akīnh jakamā na pa ā mē amā mē kot Kris kaga xwýnhjê jarēnh anē. Nom te mē ate mē urāk kēt. Kris kōt mē ate amnhī xunhwūr xwýnh mex na ka mē. Ra mē ate hkōt amnhī xunhwūr týx jakamā te mē apē pur mexta pyrāk. ¹⁰ Na ka htem Kris kōt mē akwýjê ho mex o ri apa. Te mē amā amnhī tā ma pyrāk o axpēn nhīpêx o ri apa nhūm Tirtūm ja hā mē apumu. Tā koja tanhmā ja hā mē ato mex to. Kot tām mē panhīpêx o pa jakamā koja tanhmā mē ate axpēn nhīpêx mex tota ā tanhmā mē ato mex to.

¹¹ Tā kēr ka mē arī ā axpēn nhīpêx anhūr o ri apa rāhā ty kē nhīrmā ja hā mē ato mex nē. Á mē ate amnhī nhīpêx anhūr o apaja na inhmā hprām týx kumrēx. ¹² Kot kaj mē ā amnhī nhīpêx anē hāmri nē amā kaga nē apa hkēt nē. Nē amnhī nhīpêx o te Tirtūm kra hkwy htyk xwýnhjaja kormā htír ri kot amnhī nhīpêx pyrāk. Na prem amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr týx rāhā ho pa. Kot mē ho mex ā mē hā amnhī jarēnhja nhūm prem amnhī tā kamā hamak rāhā ho pa. Tā amnhī tā kamā hamak o pa ry rax rāhā ty nhūm Tirtūm ra kot mē hā amnhī jarēnh xā hkōt mē ho mex nē. Tā kēr ka mē urāk nē ā amnhī nhīpêx anhūr o ri apa rāhā ty. ¹³⁻¹⁵ ā na pre finat Apraāwja amnhī nhīpêx anē. Kormā hkra hkēt tā nhūm Tirtūm kām hkra nē kanrēhā htāmnhwýjê hkukamā tanhmā mē harēnh to nē kām:

—Pa Apraāw. E inhma. Kot paj apj mē war ato mex nē. Kot kaj war akra hāmri nē gaa nhūm akanrēhā war atāmnhwýjaja ohtō rax kumrēx. Ám hāmri na pa ā mē hkukamā amā mē harēnh anē. Kot paj amā amnhī jarēnh xā hkōt ā anhīpêx anē. Ixpē mē anhīpêx xwýnh na pa ā amā amnhī jarēnh anē. Anē.

Tā ā kām wa hkra jarēnh anhūr tā nhūm wa tokyx hkra hkēt nē. Nom tee ri ja hā amnhī pumu nē Tirtūm kot wa kām hēx ā hkamnhix kēt nē. Ám hkamnār rom ā hamaxpēr anē nē hamaxpēr o:

—Nā kot paj wa nhīrmā ixkra. Tirtūm tām kot wa inhmā wa ixkra jarēnh kēnā. Anē.

Tā nhūm amgrā xohtō rax kumrēx nē hapêx nhūm wa hkra. Nhūm axte amgrā hkwy hapêx nhūm wa hkanrēhā htāmnhwý hkwy. Ra Tirtūm kot mē hkukamā Apraāw mā mē harēnh xā hkōt. Tirtūmja hihtýx o hihtýx nē āhpumunh o āhpumunh jakamā na pre amnhī jarēnh xā hkōt ā wa kām wa hkra nē wa htāmnhwýjê nhōr anē. Kot ra wa kām hā amnhī jarēnh xā hkōt. No ri nhām mēhō nhīxi jarēnh kōt wa kām wa hkra jarēnh kēt nē. Mēhō kot we hihtýx o hihtýx o Tirtūm jakre nhūm we ri hixi jarēnh kōt ā wa kām

7

mê harênh anê? Amrakati kumrêx. Jakamã na pre wa kãm amnhî jarênh o:

—Nà ixâhpumunh xà hkôt na pa ã war amã war akra jarênh anê. Anê.

¹⁶ No pika ja kamã na htem ã amnhî jarênh anhÿr kêt nê. Na htem mēhō mā tanhmã mēmoj tā amnhî jarênh to kaxyw nê mēhō hihtÿx o kot hakrenh xwÿnh nhîxi jarênh kôt amnhî jarê. Nê amnhî jarênh o:

—Nà ixte jahti noo mā ã amã amnhî jarênh anhÿr jakamã ãm hāmri na pa ã amnhî jarênh anê. Anê.

Kot hã amnhî to hêx nhūm hihtÿx o kot hakrenh xwÿnhhta kot hã harênh mar nê hã tanhmã homnuj to pymaj na htem ã mē hixi jarênh kôt mēmoj tā amnhî jarênh anê. Hāmri nê kot tanhmã hã ho pymaj ra kot amnhî jarênh xà hkôt tanhmã mēmoj nhîpêx to. ¹⁷ Nom Tîrtūm na hte urāk nê nhām mēhō nhîxi jarênh kôt ri mēmoj tā amnhî jarênh kêt nê. Na hte tām amnhî jarênh xà hkôt mēmoj to anê nê aa hã amnhî to hêx kêt nê. Na pre mē pahpê hkrajê mā kām:

—Kot paj nhÿrmã mē ato mex rax nê. ãm hāmri na pa mē amã amnhî jarê. Ixte amnhî pumunh xà hkôt na pa ã mē amã amnhî jarênh anê. Anê.

Mē pahte ãm hāmri kot amnhî jarênhja mar nê amnhî to hêx kêt ã omunh kurê kumrêx kaxyw. Koja Tîrtūm mēmoj tā ã amnhî jarênh anê hāmri nê hijuk ri axtem hpānhã tanhmã amnhî jarênh to hkêt nê. ¹⁸ Jakamã koja nhÿrmã ma amnhî wÿr mē pahto āpir ã amnhî jarê hāmri nê ãm hāmri amnhî jarê nê amnhî jarênh o:

—Nà ãm hāmri ixte amnhî pumunh xà hkôt na pa mē amã ja hã amnhî jarê. Anê.

Koja ã amnhî jarênh anê hāmri nê hijuk ri axtē hpānhã tanhmã mēmoj jarênh to hkêt nê. Ra kot ã amnhî jarênh anhÿrja koja arî rāhã nê. Jakamã e kwa kêr ka mē tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra mē pamex nê ri papa kaxyw Tîrtūm kôt amnhî xunhwÿr jakamã kêr pu mē arî kot mē pahto mex rax xà hã arîgrota jamār rāhã ho ri papa.

¹⁹ Na hte kanôre ho htÿx xāja kanôre ho htÿx nhūm ma gô hkôt pa hkêt nê. Ja pyrã nê kot puj mē Tîrtūm kot mē pahto mex xà kamã pajamak o papa hāmri nê hkaga hkêt nê.

Amnepê mā na pre hte mē panhō patre maatija Tîrtūm mā amnhî jarênh xà hã ixkre hwÿr agjê nê hkôt ã kupêxê ho hitom maati hwÿr agjê nê kamã mē ho Tîrtūm wÿr o kuhê. Tā nhūm Jejus akupÿm kaxkwa hwÿr api nê Tîrtūm ri hkrî hāmri nê patre maatija pānhã tām mē pahto hwÿr o hkrî. ²⁰ Na pre ra mē pakukamã kaxkwa hwÿr api nê kamã pa ho pa nê finat Mekijetekja pyrã nê kēp mē panhō patre maati. Tā koja mē pahto Tîrtūm wÿr rāhã nê pa ho pa.

Patre Mekijetekja jarênh

¹⁻³ E kot paj ixprî hã mē amã tanhmã finat Mekijetekja jarênh to ka mē inhma. Krî pē Sarê kamã na pre kēp mē ò pahi nê määnēn kēp mēō patre. Sarēja mē pakapêr kām kēp: “Mē hamakêtkati nê ri mē pa xwÿnhjê nhō krî.” Jakamã Mekijetekja mē pakapêr kām kēp: “Mē hamakêtkati nê ri mē pa xwÿnhjê nhō pahi.” Nê määnēn kēp: “Pahi kot tām amnhî nhîpêx o pa xwÿnh.” Nê Mekijetek nhîpêxã nê katorxã nê higêt nhixija mē pahte harênh mar kêt. Nê kator ã arîgro nê htyk ã arîgroja määnēn mē pahte harênh mar kêt. Tîrtūm kapêr ã kagã htūm kot tanhmã ja jarênh to hkêt. ãm Jejus pyrã nê kēp patre hã mē ho Tîrtūm wÿr rāhã ho pa xwÿnh pix ã kot harênh. ãm ja pix na mē pahte harênh mar. Nê kot amnhî to rax xwÿnh jakamã na pre Apraãw nhÿri omu nê hã hpijaam kaxyw kām hikukrêx kwÿ gô. Na pre hkwyjê mē ra mē urojê kutã amnhî xunhwÿr nê pijapu nê mē kēp mē ò pahi ho 4 nê mē himex. Nê mē kēp mē hikukrêx kwÿptã nê hamÿ nê ma ò krî hwÿr o mō. Nê kormã pry hã mōr ri Mekijetek kaxpa nhūm amnhî wÿr omu nê kām:

—Pa Apraãw? E kē Tîrtūm ato mex nê ka amex nê pa. Anê.

Nhūm amnhî tā kuma nê hkînh nê. Hāmri nê kām mē hikukrêx kwÿptār xwÿnhhta hkwy gô nhūm hamÿ nê ma amnhîm o mō. ⁴ Na pre Apraãw kot amnhî to rax ã omu nê kām mēmojta kwÿ gô. Kēp mē pahpê Ijaew pār krax jakamã määnēn kot amnhî to rax tā Mekijetekja urāk nê kot amnhî to rax ã omu nê kām mēmota kwÿ gô. ⁵ Finat Mojes kot Ijaew mā Tîrtūm kapêr jarênh xà hkôt kām kugô. Na pre mē kām:

—Mē akwÿ pē finat Rewi hkanrêhã htāmnhwÿjaja kēp mē anhō patre jakamã kêr ka mē kām mē akukrêx kwÿ nhōr o ri apa. Kot kaj mē akrit kēp 10 nê kām ho pixi nê agô. Nê mē akaxpore kēp 10 nê kām hō gô. Kêr ka mē ã mē kām mē akukrêx nê mē akrit kwÿ nhōr o apa anê. Nê kêr ka mē kām mēmoj mex pix gô. Mē kēp mē akwÿ na mē. Mē apiitã mē apê Apraãw kanrêhã htāmnhwÿ jakamã kêr ka mē ã mē hipêx anhÿr o apa. Anê.

⁶ Tā Mekijetekja kēp Rewi hkwy hkêt tā nhūm Apraãw amarî ã hipêx anê nê kām pahi htyk xwÿnhjê kukrêxta kwÿ gô. Jao hikukrêxta kamã mēmoj kēp 10 nhūm omu nê kamã kām ho hpÿnh nê kugô. Na pre ã kām mēmoj nhōr anê. Hāmri nhūm amnhîm hamÿ nê kām:

—Nà ãm hāmri koja Tîrtūm ato mex rax nê. Anê.

Ra Tîrtūm kot Apraãw kanrêhã kām htāmnhwÿ ho ohtô nê mē hkukamã mē

harênh jakamâ nhûm Mekijetekja â kâm Tîrtûm kot ho mex â harênh anê. ⁷ Mê kot amnhî to rûnh o mê hakrenh xwýnh pixjaja Tîrtûm kot mê ho mex kaxyw mê ho âhwýr o pa jakamâ na pre Apraâw o Tîrtûm wý. Jao kot amnhî to rax o kot hakrenh â amnhî to amnhîrît. ⁸ Hâmri nê Rewi hkanrêhâ htâmnhwý kot amnhî nhîpêx pyrà nê Apraâw o Tîrtûm wý nê kêp mêmojta jamý. Mê urâk nê mêmoj kamâ kêp 10ja rûm ho hpýnh nê amnhîm hamý. Nom kot amnhî to rax o Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjê jakrenh. Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjê htyk par â mê harênh tâ tanhmâ Mekijetek htyk â harênh to hkêt jakamâ kot amnhî to rax o kot Rewi hkwýjê jakrenh.

⁹⁻¹⁰ Nê kot pry kamâ Apraâw kax-parta â kormâ Rewi kator kêt tâ kêp Apraâw kanrêhâ htâmnhwý mã xwýnh. Jakamâ nhûm Apraâwja Mekijetek mã mê hikukrêxta kwý nhôr jao te Rewi mã ôr pyràk. Tâ nhûm amgrâ xohtô nê hapêx nhûm Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjaja hapôj nê kêp mê ô patre nê ri pa. Jao Mekijetek pyrà nê mê kêp mê hikukrêx kwý jamýnh o ri pa.

¹¹ Nê finat Mojes na pre Ijaewjê mã tanhmâ Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjê jarênh to. Kormâ mê hapôx kêt ri nhûm hkwýjê mã tanhmâ mê harênh to. Mê kêp patre hâ mê harê. Tâ nhûm mê hapôj nê hprêk nê mê ho Tîrtûm wýr o ri mê hkôt pa. Nom mê kot tâm amnhî nhîpêx o pa kaxyw na prem tanhmâ mê hkrâ hto hkêt nê. Tanhmâ kot mê amnhî to nê â mê hipêx anê? Jakamâ nhûm Tîrtûm mê hpânhâ mê pahwýr kýj rûm mêhója mê nhûm mê pahwýr wýr. Nom kêp Rewi hkanrêhâ htâmnhwý hkêt. Nê mãânên kêp Rewi hpâm Arâw kanrêhâ htâmnhwý hkêt. Axtem te Mekijetek kot amnhî nhîpêx pyràk xwýnh na pre. Jejus Krisja. Tâ na pre mê pahwýr wrý hâmrî nê tanhmâ mê pahkrâ hto pu mê ý hâ tâm amnhî nhîpêx o papa. ¹² No Mojes kapêr kot Rewi hkanrêhâ htâmnhwý pixjaja kêp mê ho Tîrtûm wýr xwýnh â mê harênh. Tâ nhûm Krisja mê pahwýr wrý nê mê hpânhâ kêp mê pahto âhwýr o pa xwýnh. Jakamâ na pu htem axtem Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pânhâ Jejus kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa.

¹³⁻¹⁴ Nê Jejus kêp Rewi hkanrêhâ htâmnhwý hkêt. Katorxâ hkôt kêp Apraâw tâmnhwý Juta hkanrêhâ htâmnhwý na pre. Ra mê pahte ja mar mex. Aa Juta hkanrêhâ htâmnhwýjaja kêp patre hkêt. Na pre Tîrtûm jajê mã mê kot mêmoj nhôr xâ hâ mêsti kunîhtita â kâm mêmoj nhôr nê hkwýjê ho hwýr â mê kâm karô hkêt nê. Âm Apraâw tâmnhwý Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjê mã pix mã na pre â mê kâm ja hâ karô anê. Tâ nhûm Jejus wrý nê mê hpânhâ mê pahto

hwýr o pa. Mê urâk nê kêp Rewi hkanrêhâ htâmnhwý hkêt axtem kêp Juta hkanrêhâ htâmnhwý htâ Rewi hkwýjê hpânhâ mê pahto Tîrtûm wýr o pa.

Mekijetek pyrà nê mê pahto Tîrtûm wýr xwýnh jarênh

¹⁵⁻¹⁹ Nê Ijaewja na prem Mojes kapêr mar týx nê hkôt amnhî nhîpêx tâ aa amnhî to mex kêt nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ mê omu nê hamaxpêr o:

—Nâ Rewi hkanrêhâ htâmnhwýjaja kêp mê ô patre nê mê ho ixwýr o pa htâ nhûm mê ari htýx ri amnhî tomnuj pix o pa. Jakamâ koja mê axtê ri mê ho ixwýr o pa hkêt nê. Anê.

Hâmri nê mê pakaxyw mê pahto âhwýr xwýnhja ta nê âm. Kra Jejusja nhûm kuta nê âm. Tâ na hte Rewi hkwýjê rom tanhmâ mê pahkrâ hto pu mê kukwak ri tâm amnhî nhîpêx nê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex nê. Jao nhýrmâ ma mê pahte Tîrtûm nhô krî hwýr paxâpirja jamâr o papa.

Jesus na hte Mekijetek pyrà nê kêp mê panhó patre maati nê mê pahto Tîrtûm wýr râhâ ho pa. Kêp Rewi hkanrêhâ htâmnhwý hkêt tâ Tîrtûm pyrà nê kêp htîr tûm nê pa ho pa xwýnh jakamâ na pre Tîrtûmja mê pakaxyw kuta nê mê pahwýr kumê. Kapêr â kagâ htûm kot harênh kot:

Kot kaj Mekijetek pyrà nê mê ho ixwýr râhâ ho ri apa. Anê.

²⁰⁻²¹ No Rewi hkwýjê mã na pre â kapêr anhýr kêt nê. Âm Jejus pix mã â kapêr anê nê kâm:

E kot kaj apê mê ho ixwýr râhâ o apa xwýnh.

Kot paj nhýrmâ apânhâ axtem mêhó xâm kêt nê. Âm kaxpixix kot kaj mê ho ixwýr o apa râhâ ho râhâ. Âm hâmrî na pa amâ â ixkapêr anê. Ixpê Pahi Maati hâ â ajarênh anê.

²² Anhýr jao Jejus kot amnhî to rax o Rewi hkwýjê jakrenh par â ho amnhîrît. Mê kot Ijaew mã Tîrtûm kapêr jarênh nhûm mê kot mar nom hkôt amnhî nhîpêx kêt jakamâ nhûm Tîrtûm mê hpânhâ Jejus xâm. Tapxipix na hte tanhmâ mê pahkrâ hto pu mê tâm amnhî nhîpêx mex o ri papa. ²³ Rewi hkwýjaja na prem axpên mýr pê kêp mêo patre nê ri pa htâ htyk pa nê hapêx. ²⁴ Nom Jejusja htîr tûm nê pa ho pa xwýnh jakamâ koja mê urâk nê aa hapêx kêt. Koja mê pahto Tîrtûm wýr râhâ ho pa nê aa jam urer kêt nê. ²⁵ â Jejus kot amnhî nhîpêx anhýr jakamâ te kêp Tîrtûm wýr mê panhó pry pyràk. Na pu htem hkôt amnhî xunhwý nhûm mê panê mê pahte amnhî tomnuj piitâ rênh pa nê mê pahpê Tîrtûm kra hâ mê pajarê.

²⁶ Nê âm hâmrî kêp mê pahto Tîrtûm wýr xwýnh maati mex na. Mê pakurom tâm kot amnhî nhîpêx mex o pa nê aa kot tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt. Tâ ra Tîrtûm kot amnhî wýr ho âpir jakamâ nhûm o kuri

mê pahto hwÿr rāhā ho pa. ²⁷ Nê kot amnhî to rax o wam mêo patre maati jê jakrenh. Wamtaja na prem hkwÿjê pyrà nê amnhî tomnuj o pa. Jakamā na prem apkati mê amnhî tomnuj pānhā Tîrtûm mā mēmoj gō nê kām amnhî jarē nê amnhî to kuwÿ. Hāmri nê rî kormā kot nhām mê hwÿr mê mrar xwÿnhjê mā mê ho anê nê mê hpānhā Tîrtûm mā mēmoj nhôr pē mê ho kuwÿ. No kêt Jesusja wam patre maati rom aa kot amnhî tomnuj kêt jakamā na pre hte mê urāk nê amnhî tomnuj pānhā Tîrtûm mā mēmoj nhôr o pa hkêt nê. Ām mê papajaja na pre mê pahte amnhî tomnuj pānhā htyk o kām amnhîre. Ām htyk tipxi htā mê pahpiitā mê pahpānhā amnhîrer pa. Jakamā koja axte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mo kaxyw kot kêt axte mê panê ty?

²⁸ Mojes kapêr kôt na pre Ijaew amnhîm Rewi hkwÿjê xunhwÿ nhûm mê kêp mê ô patre nê ri pa. Tā no nhûm mê urāk nê ari amnhî tomnuj o pa nhûm Tîrtûm tee ri mê omu nê mê hpānhā mê pakaxyw Krata xām nê kām:

—Nā kapxipix mê kurom ate tām amnhî nhîpêx o apa jakamā kapxipix kot kaj mê hpānhā mê ho ixwÿr o apa rāhā ho rāhā. Anê.

8

Jejus kêp mê pahto Tîrtûm wÿr xwÿnh maati hā harēnh

Rukre 22.20; Sikûn Korî 3.6-11

¹ E kot paj axtem tanhmā mê amā mê pahto Tîrtûm wÿr xwÿnh maati jarēnh to ka mê inhma. Na hte kaxkwa kamā Tîrtûm nhîhkô hā hkrî. ĩhkô hā kêp Pahi Maati hā hkrî xā hā upôk rûm hkrî ho hkrî. ² Wam patre maati jaja na prem Tîrtûm nhôrkwÿ kaākre wÿr mra nê kamā hitom maati kamā mê ho Tîrtûm wÿr o pa. Nom nhûm Jejus na hte mê kurom kaxkwa kamā Tîrtûm nhôrkwÿ mex kām mê pahto āhwÿr o hkrî. Ōrkwÿ kaākreja na prem ĩhkra ho hipêx nom kaxkwa kamā ōrkwÿ mexja na pre mēhō ĩhkra ho hipêx kêt nê. Tîrtûm na pre tanhmā hipêx to nhûm kamā Jesusja mê pahto hwÿr o hkrî.

³ Nê mê pahpê Ijaew nhô patre maati jaja na prem mê ho hwÿr kaxyw nê mê kot amnhî tomnuj pānhā Tîrtûm mā mēmoj nhôr kôt mê ho kuwÿ. No Kris na hte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Ra htyk o kot kām amnhî nhî nhôr jakamā na hte wam patre maati pyrà nê xatā kām mēmoj nhôr kêt nê.

⁴ Tā na hte ari Ijaew Mojes kapêr kôt amnhîm Rewi hkwÿ kêp mê ô patre kaxyw mê unhwÿ nhûm mê ho Tîrtûm wÿr o pa. No Jejus kêp Rewi hkanrêhā htāmnhwÿ hkêt. Katorxā hkôt kêp Juta hkanrêhā htāmnhwÿ jakamā kop apu ari jar pika ja kamā hñir

nê pa ronhÿx Ijaew nhô patre pyrà nê kêp mê ho Tîrtûm wÿr o pa xwÿnh kêt. Ām Rewi hkanrêhā htāmnhwÿ pixjaja na htem mê kaxyw kām mēmoj gō nê hkôt mê ho kuwÿ. ⁵ Jar na htem ari ā amnhî nhîpêx anhÿr o pa nom kaxkwa kamā na htem ā amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê.

Nê jar Tîrtûm nhôrkwÿ kaākreja te kot kaxkwa kamā ōrkwÿ mexta pyràk. Na pre Mojes ōrkwÿ kaākre nhîpêx kaxyw nhûm Tîrtûm tanhmā kām hā karô hto nê kām:

—E jāā hixêt prêk nhîmôk ā axāmta ā na pa pre amā ixkreta kukamā ixprî hā tanhmā mê ate hipêx to hā amā karô. Tā kêr ka ā hipêx anê. Anê.

Hāmri nhûm kuma nê kot kām hā karô xā hkôt hipêx. Hāmri nhûm mê ô patre maati ixkreja kamā mê ho Tîrtûm wÿr o pa. Na prem ā amnhî nhîpêx anhÿr o pa.

⁶ Tā nhûm ra Tîrtûm axtem mê hpānhā mê pakaxyw Kris xām nhûm hte mê pahto hwÿr mex o wamtajê jakre. Na hte kaxkwa kamā mê pahpiitā mê pahpumunh mex rāhā ho hkrî nê wamtajê rom tanhmā mê pahkrā hto pu mê tām amnhî nhîpêx o ri papa. Tîrtûm kot finat Mojes mā kapêrja mex nê nom axtem na pre. Tā kapêr nyw na mex o kot wam kapêr jakrenh. Kapêr nyw kôt kot puj mê pahtyk tā akupÿm pahñir nê nhÿrmā Tîrtûm mê Jejus wa kuri paxem nê pahñir tûm nê papa ho papa nê axte pahtyk kêt nê. ⁷ Kêp apu Tîrtûm kot Mojes mā kapêr kôt mê kot tām amnhî nhîpêx o pa ronhÿx pre Tîrtûm axte kapêr nyw ā kagā hkêt nê. ⁸ Nom wam kapêr tûmta na pre mê mar tÿx htā ari amnhî tomnuj rāhā ho pa nhûm tee ri ja hā mê omu nê mê kām:

Na kot paj axte nhÿrmā mê apê Ijaew mā axtem tanhmā ixkapêr to.

⁹ Amnepê mē anhîgêjtê mā na pa pre ixkapêr.

Na pa pre Ejit pē mê kator nê mê kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw tanhmā hā mê kām karô hto.

Nom na prem ixkapêr ma nê ām kuma nê ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pa tee ri ja hā mê omu hāmri nê mê hkaga.

¹⁰ Tā kot paj mê apê mē hkanrêhā mê htāmnhwÿ nyw jê mā axtem ixkapêr ka mê ixkapêr nywja ma.

Kot paj nhÿrmā tanhmā mê akrā hto ka mê ixkapêr nyw mar tÿx nê hā ano htyx nê ho apa.

Nê akînh nê apa.

Nê ixkôt ri amnhî nhîpêx mex o apa.

Nê axpên mā jarēnh o: “Nā ām hāmri Tîrtûm kêp mê panhō Tîrtûm na.” Anhÿr o ri axpên mā jarēnh o apa.

Pa amnhî tā mê ama nê mê apumu nê amnhî xwar mê apê ixkra hā amnhîm mê ajarê.

¹¹ Kot kaj mê apiitâ ixte amnhî nhîpêx kôt ixpumunh mex o ri apa. Mê akâxpore rûnh xwýnhjaja nê mê akâxpore hkryre xwýnhjaja mê apiitâ ixpumunh mex jakamâ kot kaj mê ri axte ixtâ tanhmâ axpên kukjêr to ho ri apa hkêt nê.

¹² Nê kot paj mê ato mex rax o ixpa.

Nê axte tanhmâ mê ate amnhî tomnu hto ho apaja mã ijamaxpêr kêt nê. Anê.

¹³ Nê kôj mêmôj ra htûm hāmri nê hapêx tokyx anê. Ja pyrâ nê na pre Tîrtûm mê pamâ kapêr tûmta jarênh o:

—E kêr ka mê axte ixkapêr tûm mar kêt nê. Pānhâ ixkapêr nyw pix mām mar o apa nê ām kôt pix mã mām amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Anê.

9

Tîrtûm nhôrkwý kaàkre jarênh

¹ Nê amnepêm na pre finat Mojesja mê panhîgêt nê mê pahpāmijê mã tanhmâ Tîrtûm nhôrkwý kaàkre jarênh to. Tanhmâ mê kot hipêx to nê kamâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hā mê kām karô. Nê kamâ tanhmâ mê kot amnhî to Tîrtûm wýr to hā mê kām karô. Nê tanhmâ mê hkwyjê ho hwýr toja nhûm pre määnên mê kām hā karô. No Tîrtûm nhôrkwý kaàkreja kēp ôrkwý kumrêx kêt. Ām mê kot omunh nê kaxkwa kamâ ôrkwý kumrêx mã hamaxpêr kaxyw na pre. ² Jakamâ nhûm prem Mojes kapêr ma nê hipêx. Kamâ hitom hamêxkrut. Wam hitom kamâ na pre kanê hprêeti xām nê kutâ mēsti xām. Nê mēsti nhîmôk ā Tîrtûm mã ô pāwti jaxwý. Mê panhō patre na pre htem Tîrtûm mã kugô nê mēsti ā kām haxwý hāmri nê hkwyjê ho kuwý. Tā hitom ja na prem kēp Tîrtûm nhô hitom mex ā harê.

³⁻⁴ Nê hitom wa hkaêx kām na pre kupêxê ho hakwacre kahê xāja ajêt. Haturxā kamâ hitomja na prem Tîrtûm nhô hitom maati hā harê. Tîrtûm na pre te hirā htýx kām hwýr wrý nê te kamâ hkrî pyrāk. Nê kamâ na pre Tîrtûm mã mēhkuxwa xā ho xêt xā hā mēs kunîhtija kuhê. Na prem ôr o hipêx nê kamâ ām nhûm kuhê. Nhûm pre hte mēô patre hwýr agjê nê kutâ kuhê nê mē ho Tîrtûm wý. Nê mēs kunîhti haxwýja hitom maati kamâ kuhê. Na prem pî ho hipêx nê ôr o hpro nê kamâ ām. Mēstija kaxwýnh kām na pre htem mēmôj jagjê.

Tîrtûm kot Ijaew mã tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hā karô nê kēn po hā mê kām hā kagāja nhûm prem kamâ kuxā nhûm hikwý.

Nê määnên ôr o xijereja xā nhûm hikwý. Nê xijere kamâ amnepê mã Tîrtûm kot kaxkwa rûm mê hwýr mēô rēnh kwý hikwý. Mēôja mê kot kām: “Manā” anhýr xwýnhja na prem hkwy hkawrā

nê xijere kamâ kugjê hāmri nê mēsti kamâ kuxā.

Nê finat Arāw nhô kô kot ho amnhî kaxpar xā htûmta nhûm prem kamâ kuxā. Tîrtûm kot tanhmâ ho nhûm kurûm pixôrā muxre hapôx xwýnhhta nhûm prem määnên mēs kunîhti kamâ kuxā nhûm hikwý.

⁵ Nê himôk ā Tîrtûm kapêr o wrýk xwýnh wa hkarô nhîpêxja wa hamêxkrut nê axpên kutâ wa hkôn krā ho hkrî. Axpên wýr hara koror nê wa hkrî. Patre maati kot omunh nê Tîrtûm kot mê hkôt pa ho paja mã hamaxpêr kaxyw. Nê wa hkaêx kām ahkapryja Tîrtûm kot mê nê mê kot amnhî tomnuj rēnh mã hamaxpêr xā na pre.

Ā Tîrtûm nhôrkwý kaàkre kot anhýr. No kot paj ixprî hā mê amā piitā harēnh par kêt nê. ⁶ Na pre hte mēô patre apkati mê wam hitom wýr agjê nê kamâ Ijaew ho Tîrtûm wýr o pa. ⁷ No hitom maati ja ām mē ô patre maati pix na pre hwýr agjê. Nom apkati mê hwýr pa nê gjêx kêt ām amgrā pýnh kām hwýr gjêx pýnh nê. Nê hwýr gjêx kaxyw nê mēmo mry pa nê hkamrô ru nê o pa nê hitom maati hwýr ho agjê. Hāmri nê ho mēs kunîhti nhîmôk kamî nê Tîrtûm mã kām:

—Pa Tîrtûm. E ota mry kamrôta. Mê ixpê akwýjaja mê ixte amnhî tomnuj jakamâ na pa mê amnhî pānhā mēmo mry nhôkre jakā nê kupî nê hkamrô ru nê man awýr o mra. Te kot mê ixte amnhî tomnuj mýrapê htyk pyrāk. Jakamâ kwa ā mê ixte amnhî nhîpêx anhýrja ā mê ixpumunh hkôt mê inhne mê ixte amnhî tomnuj rê.

Anhýr o mê amnhî to kuwý. ⁸ Nê patre maati pix na pre hitom maati ja wýr agjê nê mê ho Tîrtûm wý. Ijaew na prem ixkre kapem hamār o kuhê nê hwýr gjêx kêt nê. Tîrtûm Karô kot hā mê kām karô xā hkôt. Te Tîrtûm pē amým kuhê pyrāk. Tā na htem jarāhā arî Ijaew kanrēhā mê hkra nê mē htāmnhwýjaja ā amnhî nhîpêx anhýr o pa. Jao mê higêtjê pyrâ nê Tîrtûm pē amým kuhê.

⁹ Mê kot arî Tîrtûm mã mry hpar nê hkamrô ho mēmôj kamîr nê amnhî to hwýr o pa htā na htem arî hamaxpêr punuj pix o pa.

¹⁰ Tîrtûm kapêr tûm kot tanhmâ mēmôj tā mê kām karô hto.

Na pre tanhmâ mê apkur xā hā mê kām karô hto nhûm htem pix kur o pa.

Nê tanhmâ mê hkôm xā hā mê kām karô hto nhûm htem pix o hkôm o pa.

Nê tanhmâ amnhîmnuj to hā tanhmâ mê kot amnhî kuhôn to hā karôja nhûm htem hkôt pix mã tanhmâ amnhî kuhôn to ho pa.

Nê tanhmâ mê kot ri mê hikukrêx kuhôn to hā mê kām karôja nhûm htem kôt pix mã tanhmâ kuhôn to ho pa.

Â na pre Tîrtûm Kris kukamâ mê kâm mêmoy tâ karô rax anê. Kris kutêp pix mâ â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. No mê pahte arî â amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw kêt. Na pre ra Kris mê pahwÿr wrÿ nê Tîrtûm kapêr tûm o hapêx nê hpânhâ mê pamâ kapêr nyw jarê pu mê hpânhâ nywta kôt pix mâ amnhî nhîpêx o papa. Kapêr nywja mex o mex. Nê mex o wamta jakrenh.

Kris htyk o mê pahte amnhî tomnuy pânâ amnhÿrer â harênh

¹¹ Tâ na pre Krisja tām mê pahwÿr wrÿ nê kêp mê pahto Tîrtûm wÿr xwÿnh maati nê patre hpânhâ mê pahto hwÿr o pa. Nom jar pika ja kamâ mê kot mê lhkra ho Tîrtûm nhôrkwÿ kaakre nhîpêxta wÿr âr nê kamâ mê pahto hwÿr kaxyw na pre wrÿk kêt nê. Na pre ra akupÿm kaxkwa hwÿr api nê kamâ ôrkwÿ mex wÿr axâ nê kamâ tanhmâ mê pahto mex to nê tanhmâ mê pahto Tîrtûm wÿr to rāhā ho hkrî. ¹² â kaxkwa kamâ Tîrtûm nhô hitom maati ja wÿr âr tipxi htâ mê pahpiitâ mê pahte amnhî tomnuy pânâ amnhÿrer pa. Nom mêmoy mry kamrô ho mê pahpânâ amnhÿrer kêt nê. Môx kamrô rÿ motre kamrô ho mê pahpânâ amnhÿrer kêt nê. Amnhî kamrô ho na pre mê pahpânâ amnhÿre. Tyk nê hkamrô pikapîrta o mê pahpiitâ mê pahpânâ amnhÿrer pa.

¹³ Nê amnepê m Ijaew kot Tîrtûm kapêr tûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt jakamâ nhûm tee ri mê omu nê mê kot amnhî tomnuy o mê pa xwÿnh â mê harê. Jakamâ na pre mêo patre xatâ mry kamrô ho mê hkamî. Môx kamrô nê motre kamrô ho mê hkamî. Na pre môx krare hkwy hpa nê ho hxê nê hprâ ho hkwyjê kamî. Â na prem xatâ mê hipêx anhÿr o pa. Tîrtûm kot ja hâ mê omunh nê mê mex â mê harênh kaxyw. Nom te mê krâhkâ pix mex pyrâ nê mê hkrâ kaxwÿnh kâm arî hamaxpêr punuy o pa. ¹⁴ â na prem amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nom Krisja mê kuro m aa tanhmâ amnhî tomnuy to hkêt jakamâ na pre mê pahte amnhî tomnuy xwÿnhjê nê ty. Te mê kot amnhî nê môx rÿ motre hpar nê hkamrô runhta pyrâk o amnhî nhîpêx nê mê panê Tîrtûm mâ amnhî gô nhûm pre mê kâm hkurê xwÿnhja kupî. Na pre Tîrtûm Karôja â kot mê panê htyk anhÿr kaxyw tanhmâ ho hihtÿx to. Karôja aa hapêx kêt kumrêx rāhā nê pa ho pa xwÿnh jakamâ na pre Kris tykja kukamâ tanhmâ ho hihtÿx to nhûm mê panê ty. Tapxipix na mê pahte tām amnhî nhîpêx o papa kaxyw kêp tanhmâ mê pahkrâ hto xwÿnh. Jakamâ na pu htem ra pajamaxpêr nyw o pajamaxpêr o papa nê pajamaxpêr o:

—Na pa pre tee ri inhmâ amnhî krâ hkôt tām amnhî nhîpêx o ipa hprâm kaprÿ nê âm amnhî tomnuy pix o ri ipa. Tâ Kris kot inhnê htyk o hkamrô pikapîr â harênh

ma nê amnhî kaxyw hkôt ijamaxpêr tÿx nê nhûm amnhî tâ ixpumu nê ixte tām amnhî nhîpêx o ipa kaxyw ixām. Jakamâ kot paj âm Tîrtûm pix mâ kâm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ipa. Tîr rāhā nê pa ho pa xwÿnh jakamâ kot paj nhÿrmâ kuri urāk nê ixtîr tûm nê ipa ho ipa. Anê.

¹⁵ Nê amnepê mâ na prem piitâ Tîrtûm kapêr tûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt nê. Mê kot xatâ hkôt amnhî nhîpêx o pa hâ amnhî jarênh tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Jakamâ na pre Kris wrÿ nê mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr mâ xwÿnhjê mâ Tîrtûm kapêr nyw jarê nê mê pamâ:

—Kot paj mê anê ty nhûm Tîrtûm â ixte amnhî nhîpêx anhÿrja kukwak ri mê ato mex rāhā ho pa. Anê.

Hāmri nê amnhî jarênh xâ hkôt mê pahte amnhî tomnuy piitâ hpânhâ amnhÿrer kaxyw mê panê ty. ¹⁶⁻¹⁷ Te jar pika ja kamâ mēhō htyk kukamâ hkrajê mâ tanhmâ amnhî jarênh to pyrâk. Na htem htyk kaxyw nê hkrajê mâ:

—Nâ kot paj mêmoy arîgro hâ ty ka mê inhmÿr pē ipxê ixkukrêx kwÿ o arîk.

Anhÿr o na htem amnhî jarê. Hāmri nê ty nhûm hkrajaja amnhîm ô mêmoy to arîk pa. Mê hipêxâ kukwak ri mê hikukrêx mex nê mÿr pē o pa. No kormâ hÿr ri nhûm mê kormâ kēp hamÿnh kêt nê. Ja pyrâ nê na pre Tîrtûmja Jejus htyk kukwak ri tanhmâ mê pahto mex to pu mê kukwak ri mê pamex nê pahkînh nê ri papa.

¹⁸ Nê Tîrtûm kapêr tûm kôt na pre hte mê ô patre mry pa nê âm hkamrô runh kôt pix mâ mê ho Tîrtûm wÿr o pa nhûm amnhî tâ mê omunh xâ hkôt mê kuma nê tanhmâ mê ho mex to.

¹⁹ Na pre finat Mojesja Ijaew mâ Tîrtûm kapêr tûm piitâ harê nê harênh pa hāmri nê môx ôxpî nê kaxyw motre hōxpî. Hāmri nê xijere kamâ hamê wa hkamrô runh pa nê kamâ gô hkwy ru. Hāmri nê kaxyw mêmoy pî hpa hkryre pē “isop” jarênhja kwÿ kukê. Nê kaxyw ôwêhti hkî kamrêkre hkwy hpy nê isop mê ho pihkâr pa nê mry kamrô o go. Hāmri nê ho hkwyjê kamî. Nê ho Tîrtûm kapêr â kagâ tûmta kamî. ²⁰⁻²² Hāmri nê ho anhÿr pa nê mê kām:

—Nâ na Tîrtûmja ixte mry kamrô ho mê akamîr pumunh kôt mê pamâ kapêr o: “E kot kaj mê ixkapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hâ kot paj tanhmâ mê ato mex to rāhā ho ri ipa ka mê amex nê akînh nê ajamakêtkati nê ri apa. Jakamâ kêr ka mê mry kamrô ho mêmoy piitâ hkamîr pa. Nê ho amnhî kamî. Kêr pa ja hâ mê apumu hāmri nê axte tanhmâ mê ate amnhî tomnuy tota mâ ijamaxpêr kêt nê.” Anê. Â na Tîrtûm mê pamâ kapêr anê. Anê.

Hāmri nê hpânhâ mry kamrôta o ôrkwÿ kaakre kamî. Nê hkre kamâ mêmoy kuhê

xwýnh piitâ nhûm ho hkamîr pa. Â na pre mē ò patre mē mex kaxyw mē hipêx anhÿr o pa. Mē kot tōhâ mēmoj to hpÿnhre nē ho hkamîr kêt jakamâ kironhÿx pre mēmoj piitâ â hipêx anhÿr o pa. Kop apu mē kot mry hpar nē hkamrô runh kêt ronhÿx pre Tîrtûm arî mē kot amnhî tomnuy mǎ hamaxpêr rāhâ ho pa.

²³ Na prem â Tîrtûm nhôrkwÿ kaâkre kamâ mēmoj kuhê xwýnh piitâ mex kaxyw hipêx anê. Te Tîrtûm kot mē pahto mex nhûm mē pahte nhÿrmâ ma kaxkwa hwÿr ò krî hwÿr paxâpirta pyrà nē. Nom mē kot mry hpar nē hkamrô runhta kukwak ri mē pamex nē papa hkêt. Âm mēhō kamrō kukwak ri mē pamex xwýnh ta pix kukwak ri na mē pahpê pahÿr tûm nē papa mǎ xwýnh. Ja na mex o mry kamrô piitâ hakrenh pa. ²⁴ Jejus Krisja pix kukwak ri. Tām na pre patre pyrà nē mē pahto Tîrtûm wÿr kaxyw mē ðkra ho Tîrtûm nhôrkwÿ kaâkre nhîpêxta wÿr gjêx kêt nē. Âm ðkre kaâkre pix na pre. Na pre kaxkwa kamâ Tîrtûm nhô krî hwÿr axâ. Tâ arî kamâ Tîrtûm nhîhkô hâ mē pahto hwÿr rāhâ ho hkri.

²⁵ Nē Ijaew nhô patre maati na hte amgrâ mē ðrkwÿ kaâkre kamâ hitom maati hwÿr gjêx tipxi. Nē amnhî kôt mry kamrô ru nē ho agjê. Tîrtûm kot hâ omunh nē axte mē kot amnhî tomnuy mǎ hamaxpêr hkêt kaxyw. Nom Kris na pre mē urâk nē mēmo mry pa nē Tîrtûm mǎ hkamrô kapîr kêt nē. Kamrô na pre mē panê axkapî. Nom patre pyrà nē amgrâ mē â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Na pre htyk o Tîrtûm mǎ amnhî nhôrkwÿ tipxi. ²⁶ Kêp apu patre pyrà nē amgrâ mē mē panê htyk o pa ronhÿx ra mē panê htyk xohtô rax kumrêx. Nhÿx pre amnepê mǎ Tîrtûm kot mēmoj piitâ ho katorta rûm amgrâ mē mē panê htyk o pa ho hkra. Jao xatâ htyk o amgrâ xohtô rax kumrêx. Nom ja kot anhÿr kêt. Na pre mē pahwÿr wrÿ nē mē panê htyk tipxi htâ htykja o mē pahte amnhî tomnuy piitâ hpānhâ amnhîrer par kumrêx. Jakamâ mo kaxyw koja axte ty?

²⁷ Âm pahÿk tipxi htâ koja Tîrtûm nhÿrmâ akupÿm mē pahpiitâ mē pahto pahÿr nē ahpÿnhâ tanhmâ mē pajarênh to nē ahpÿnhâ tanhmâ mē panhîpêx to. Kormâ mē pahÿr ri mē pahte amnhî nhîpêx â mē pahpumunh xâ hkôt tanhmâ mē panhîpêx to. ²⁸ Ja pyrà nē na pre Krisja âm mē panê htyk tipxi htâ mē pahto ohtô nē mē panê mē pahte amnhî tomnuy piitâ rênh pa. Hāmri nhûm Tîrtûm akupÿm ho hÿr nē akupÿm amnhî wÿr ho apl. Tâ koja nhÿrmâ akupÿn mē pahwÿr wrÿ. Nom axte mē pahte amnhî tomnuy pānhâ amnhî rer kaxyw mē panê htyk kaxyw wrÿk kêt nē. Ra kot mē pahte amnhî tomnuy pānhâ amnhîrer kēnâ. Koja akupÿn wrÿ nē mē pahte amnhî wÿr kamâ

pajamak o papa xwýnhaja ma akupÿm amnhî kôt kaxkwa hwÿr mē pahto âpir pa. Ra mē pahÿk tǎ nhûm akupÿm mē pahto mē pahÿr nē ma amnhî kôt mē pahto âpir pa pu mē kuri pamex nē pahÿr tûm nē papa ho pa.

10

Kris kot mē panê htyk tipxi hâ harênh

¹ Nē arî mē kot Tîrtûm kapêr tûm kôt amnhî nhîpêx o mē pa xwýnhaja kormâ hpri hâ Tîrtûm kot tanhmâ mē pahto mex to hâ harênh mar tÿx kêt. Na prem kormâ hkwy pix ma. Na hte mē ò patreja amgrâ mē kānhmâ kaxkwa hwÿr mry kamrôta pē nē mē amnhî to Tîrtûm wÿ. Kot ja hâ mē omunh nē axte mē kot amnhî tomnuy mǎ hamaxpêr hkêt kaxyw. Tâ â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr tǎ arî Tîrtûm kapêr kwÿm amnhî nhîpêx rāhâ ² jakamâ na prem xatâ kām mēmo mry kamrô runh o pa. Kêp apu tām amnhî nhîpêx nē tām ri hamaxpêr ronhÿx arî â amnhî nhîpêx anhÿr o pa hkêt nē. Nē xatâ amnhî pānhâ mry hpar nē hkamrô ho Tîrtûm nhôrkwÿ kaâkre kamâ mēmoj kamîr kêt nē. ³ Nom na prem tām amnhî nhîpêx o pa hkêt nē. Mē kot amgrâ mē Tîrtûm kot mē nē mē kot amnhî tomnuy rênh kaxyw mē kot kām mēmo mry hpar o pa htâ no âm hkôt amnhî nhîpêx xwýnh â amnhî jarênh kêt nē. Arî mē kot amnhî tomnuy o pa jakamâ na prem mry hpata â amnhî pumu nē tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o hkapi nē pa. ⁴ Nom na hte môx kamrô rÿ motre kamroja mē panê mē pahte amnhî tomnuy rênh kêt nē. ⁵⁻⁸ Jakamâ na pre Krisja mē pahwÿr nojarênt nē Tîrtûm mǎ amnhî jarênh o: Pa Tîrtûm? E kot paj ma mē hwÿr wrÿ.

Mē kot amnhî pānhâ amâ mry hpata apê hprām nōkati nē amâ hkînh kêt.

Ate mē nē mē kot amnhî tomnuy rênh kaxyw mē kot amâ mēmo mry hpata amâ hprām kêt. Âm ixkukamâ na ka pre â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw mē kām ja hâ karô.

Mē kot mry nhîpêx o te pa ixte mē nē ixtyk nē ixkamrô pikapîr pyràk o na prem ixkukamâ â amnhî nhîpêx anê.

Jakamâ na ka ra mē kaxyw inhmâ inhî gô pa mē urâk nē inhî ho inhî.

Tâ kot paj ma mē hwÿr wrÿ. Ixte amâ hprām xâ hkôt pix mǎ ixte tanhmâ amâ mnhî nhîpêx to ho ixpa kaxyw. Akapêr â kagâ htûm kot tanhmâ ixkukamâ ijarênh to xâ hkôt kot wrÿ nē â amâ amnhî nhîpêx anê. Anê.

Hāmri nē man mē pahwÿr wrÿ. ⁹ Kot Tîrtûm kapêr tûm o hapêx par nē hpānhâ tām mē panê htyk kaxyw wrÿ. Jakamâ na pre nojarênt nē Tîrtûm mǎ amnhî jarênh o:

—E ixte amâ hprâm xâ hkôt amnhî nhîpêx kaxyw kot paj ma mē hwÿr wrÿ.

¹⁰ Anhÿr jakamâ wrÿ nē Tîrtûm kām hprâm xâ hkôt mē panē ty. Na pre nhām mēhō mē kām hkurē xwÿnhjē mā ōr nhûm mē kot hpîr nhûm amari htyk kêt nē. Na pre amnhî grōnh kôt mē kām amnhî gō nhûm prem kupî. Hāmri nhûm htyk o mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjē o Tîrtûm kra. Mē kot xatâ mry hparta rom htyk tipxi tâ mē pahpiitâ mē pahte amnhî tomnui pānhâ amnhîrer pa.

¹¹ Nē mē ō patrejaja na htem apkati mē Tîrtûm nhōrkwÿ kaākre kamâ kām tanhmâ amnhî nhîpêx to. Nē apkati mē hkwÿjē hpānhâ mry hkwÿ hpa nē hkamrō ru nē mē ho Tîrtûm wÿ. Tā nom ja hā mē omunh xâ hkôt mē nē mē kot amnhî tomnui rēnh kêt nē. ¹² No kêt Kris na pre mē kot xatâ mry hpar xwÿnhata rom ām htyk tipxi htâ mē pahte amnhî tomnui piitâ hpānhâ amnhîre. Hāmri nē ma akupÿm kaxkwa hwÿr api nē Tîrtûm nhîhkō hā Pahi Maati hkrî xâ kamâ upōk rûm hkrî ho hkrî. ¹³ Kōja kuri hkrî rāhâ nhûm Tîrtûmja îhkram mē kot kutâ amnhî xunhwÿr xwÿnhjē jaxâr pa. Ja kaxyw na kormâ kuri hamâr o hkrî. ¹⁴ ām htyk tipxi htâ htykja o mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjē ho Tîrtûm kra pu mē ra hpānhâ tām amnhî nhîpêx rāhâ ho papa. Nē pajamaxpêr mex o ri papa. Tîrtûm kām hprâm xâ hkôt.

¹⁵ Amnepēm mē kot Tîrtûm nhÿ hā kapêr jarēnh o mē pa xwÿnhjaja na prem mē panhîgētjē mā kapêr o pa. Tîrtûm Karō nhÿ hā mē kām kapêr nē mē kām:

¹⁶ —E na Tîrtûm mē pamâ amnhî jarē nē amnhî jarēnh o:

Kot paj nhÿrmâ axtem ixkapêr nyw o mē amâ ixkapêr.

Nē mē akrām hagjē ka mē mar tÿx pē hā ano htÿx nē ho apa.

Ixkapêr tûm na pa pre mē amâ kēn pota ā hā kagâ.

Nom ixkapêr nyw kot paj axtem mē akrām hagjē.

¹⁷ Nē kot paj axte mē ate amnhî tomnui mā ijamaxpêr kêt nē.

Anhÿr o mē pamâ amnhî jarēnh. Anē.

¹⁸ Tā ra axte mē pahte amnhî tomnui mā hamaxpêr kêt ā kot amnhî jarēnh jakamâ mo kaxyw kot pu mē arî amnhî pānhâ kām mēmo mry hpar nē hkamrō runh o papa? Tā mē pahkwÿjaja na hte arî kām ja ho anhÿr prām o pa. E kwa mē axte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē ixkwÿjaja.

Akupÿm mē pahte amnhî nhîpêx tûm o paxujanâr kêt ā mē pamâ karō

Matêwre 27.51; Rukre 23.45; Rōmân 5.1-2; Epes 3.12; Eprêw 4.14-16

¹⁹⁻²⁰ E ixkrāmnhwÿjaja. Ra Jejus kot mē panē htyk o hkamrō pikapîr jakamâ na pu

htem arî tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr hkêt nē. Tîrtûm axte kot mē pahte amnhî tomnui mā hamaxpêr kêt jakamâ na pu htem paxāmnhîx amnhî to hwÿr o papa. Te paxāmnhîx ōrkwÿ kaākre kamâ hitom maati hwÿr pagjē nē kamâ amnhî to hwÿrta pyrāk. Jao ra mē papamjaja amnhî to hwÿr o papa nhûm patre axte mē pahto hwÿr kêt nē. Jejus na pre htyk o mē pamâ hitom maati wÿr hakwakre kahêâ hā kupêxêja kôt ā ho axkjê. Jao mē paxāmnhîx hwÿr mē pagjēx kaxyw mē pamâ kahê xâ mē. ²¹ Tā ra kēp Tîrtûm nhō krî kamâ mē pahto hwÿr xwÿnh maati na. Nē mex kumrêx o jar pika ja kamâ patre kot mē ho hwÿr o pa xwÿnhata jakrenh. ²² Jakamâ e kwa kēr pu mē māmri paxāmnhîx amnhî to Tîrtûm wÿr o papa. Ra Jejus kot mē panē htyk nhûm mē pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr rāhâ ho papa jakamâ kēr pu mē axte mē pahpê amnhî tomnui xwÿnh ā amnhî jarēnh kêt nē. Kēr pu mē nhÿrmâ tanhmâ pajamaxpêr punuj to rÿ tanhmâ amnhî tomnui to hāmri nē tee ri ja hā amnhî pumu nē pahkaprî kamâ amnhî to Tîrtûm wÿr kurê kumrêx. Jejus ra kot mē pahte amnhî tomnui pānhâ amnhîrer par jakamâ kot puj mē Tîrtûm mā tanhmâ mē pahte amnhî tomnui to hā amnhî jarē nhûm mē pama nē axte kām hamaxpêr kêt nē. Pu mē te paxwÿr nē pahte amnhî nē pagrâ htyk kuhōnh par nē akupÿm pamex pyrāk. Nē axte paxāmnhîx amnhî to Tîrtûm wÿr o papa.

²³ Nē mē kot Kris ā tanhmâ mē pahto htâ kwa kēr pu mē tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr kêt nē. Rÿ pajamaxpêr o:

—Konēn. Kōja mē tanhmâ hamaxpêr to nē Kris ā ixpî rÿ ko. Pa apu mē kot ixpîr pymaj akupÿm ixte amnhî nhîpêx tûm o aw-janâ nē akupÿm hkôt amnhî nhîpêx japêr rÿ ko. Anē.

Kwa pu mē tee ri ā pajamaxpêr anhÿr hkêt nē. Pu kêt mē pajamaxpêr o:

—Nā mē kot Kris ā tanhmâ ixto htâ kot paj aa hkaga hkêt nē. Mē kot hā ixpîr mā tā kot paj hkaga hkêt kumrêx.

Anhÿr ā amnhî jarē. ²⁴ Nē kēr ka mē akwÿjē mā anē kē mēmoj to xapēn kutâ nojarēt rāhâ ho ri xapēn kôt pa. Jao tanhmâ xapēn to mex to o ri xapēn kôt pa.

²⁵ Na pre ra mē pahkwÿjaja tanhmâ hamaxpêr to nē axte mē pahkôt pikuprōnh nē Tîrtûm kapêr mar o hkrî hkêt nē. No kēr pu mē ho mē urāk kêt nē. Kēr pu mē arî xatâ xapēn wÿr akuprō nē mē pahte tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr nē xapēn mā pakapêr o papa. Kêt mē panhō Pahihtija ra akupÿn mē pahwÿr wrÿk kaxyw jakamâ kwa kēr pu mē kutêp arî xapēn mā pajamaxpêr mex nhōr pē tām xapēn nhîpêx mex rāhâ ho i papa.

²⁶ Mē pahkwýjaja kot Tírtüm kapêr mar mex tâ na htem kuma nê am kuma. Kwa kêr ka mē ho mē urâk kêt nê. Kris kot mē panê htyk â harênhja mē kot mar mex tâ na htem kuma nê am kuma nê hkaga kumrêx. Jakamâ mēhō koja Kris pyrà nê htyk o mē kot amnhî tomnuj pânâ amnhîre? Nâ am-rakati kumrêx. Am Jesus pix na pre Tírtüm ja kaxyw am. Tapxipix na pre â mē panê amnhî nhîpêx anê. Tâ nhüm mē kot hkagaja mýrapê koja mē nhýrmâ mē tãmjaja mē kot amnhî tomnuj pânâ amnhîre. ²⁷ Mē kot Tírtüm kutâ amnhî xunhwýr xwýnh na mē. Amnepêr na pre Tírtüm mē kot kutâ amnhî xunhwýr xwýnhjê kaxyw mē kot amnhî xâ htýx kamâ hamak tûm xâta nhîpêx. Tâ ra mē kot Jesus kaga jakamâ koja nhýrmâ ma hwýr mē rênh pa nhüm mē tee ri kãm hwýr pa hprâm kêt kaprý. ²⁸ Amnepêr finat Mojesja kormâ htír ri na pre hte mēhō pixi nê kapêr kaga nê akupým kot amnhî nhîpêx tûm o awjanâ nê tanhmâ amnhî tomnuj to nhüm hkwyjaja ja hâ omu. Tanhmân axkrut rý axkrunêpxi nê ja hâ omu. Hâmri nê ma Mojes wýr mra nê axpên kôt kãm tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ harê. Hâmri nhüm harênh ma nê mē kãm hâ amýnê nhüm tee ri kãm htír prâm kaprý. Mē kot akupým amnhî nhîpêx tûm o ujanâr nê amnhî tomnuj o paja mýrapê na prem mē kupa. Â na pre htem mē hipêx anhýr o pa.

²⁹ Nê koja mēhō tanhmâ Tírtüm Kra Jesus o kapêr punuj to. Tírtüm kapêr â kagâ htüm kot ra mē kot kêp Tírtüm Kra hâ harênh mar mex tâ axtem nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. Kot mē panê htyk nê hkamrô pikapír kôt kot mē pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer â harênh mar tâ kuma nê am kuma nê harênh o:

—Nâ mē pahpyrà nê kot amnhî tomnuj xwýnh nhüm mē kot hâ hpír kêt nê. Na pre mē panê htyk kêt nê.

Anhýr â harê. Nê Tírtüm Karôja nhüm mãânên tanhmâ ho kapêr punuj to. Kêp mē pakutâ nojarêt xwýnh tâ nhüm axtem nê tanhmâ ho kapêr punuj to. Mýrapê koja nhýrmâ Tírtüm tanhmâ homnuj týx to. Homnuj týx o mē kot Mojes kapêr kaga nhüm mýrapê kot mē hparta jakre. Jakamâ kwa kêr ka mē â amnhî nhîpêx anhýr hkêt nê. ³⁰ Tírtüm kapêr â kagâ htüm kot ja jarênh kot:

Ixpê Tírtüm kot paj mē kot amnhî tomnuj xwýnhjê homnuj týx nê. Anê.

Nê mē kot tãm amnhî nhîpêx xwýnhjê jarênh kot:

Mē kot amnhî to mex o mē pa xwýnhjaja kot paj nhýrmâ mē ho mex rax nê. No mē kot amnhî tomnuj o mē pa xwýnhjaja kot paj nhýrmâ mē homnuj týx nê. Anê.

Ra mē pahte â kapêr anhýr xwýnhja kot amnhî nhîpêx â omunh mex. ³¹ Jakamâ kwa mē okora. Kêr ka mē amnhî to mex rãhâ ho ri apa. Tírtüm rãhâ ho rãhâ nê hihtýx o hihtýx jakamâ koja mēmoj tâ akamâ gryk ka amex kêt o amex kêt.

³² Nê amnepêr mē ate Jesus kôt amnhî xunhwýr krax kãm na prem Jesus â mē atomnuj týx tâ ka prem mē umaj hkaga hkêt nê. Tâ kêr ka mē arî â amnhî nhîpêx anhýrja kukamâ mân ajamaxpêr nê hâ anohtýx rãhâ ho apa. Jao arî â amnhî nhîpêx anê nê mē umaj Jesus kaga hkêt nê. ³³ Na prem mē piitâ mē noo mã tanhmâ mē amâ kapêr punuj to nê tanhmâ mē anhîpêx to. Nê tōhâ tanhmâ mē akwýjê homnuj týx to ka mē tee ri ja hâ mē omu nê mē kamâ axukapír nê. Nê mē hkôt axkamê nhüm prem mã mē ato anê nê. ³⁴ Na prem mē akwýjê jagjê ka prem ja hâ mē omu nê ma mē hagjênh xâ hâ ixkre hwýr mē hwýr mra nê tanhmâ mē ho mex to. Nhüm prem mē apê mē akukrêx kwýptâ nê ma amnhîm o pa ka mē am amnhî tâ mē omu nê ajamaxpêr o:

—Kwâr mē mãmrî ma amnhîm hamýn o pa. Koa nhýrmâ Tírtüm inhâm ixkukrêx mex o kot ja jakrenhta kwý nhôr rax nê pa amnhîm hamý nhüm aa ixpê hapêx kêt nê. Hâmri nhüm axte mēhō aa ixpê utâr kêt nê. Jar mē ixkukrêxta mexti hâ. Anê.

Jao mē kot mē apê utâr tâ ka mē akapír nâ apa hkêt nê. Â amnhî kukamâ ajamaxpêr anhýr pê akính nê apa. Am hãmri na ka prem â amnhî kukamâ ajamaxpêr anê. ³⁵ Na ka prem mē kutâ amnhî to htýx kãm â apa anê. Tâ kwa kêr ka mē arî â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Kêr kê nhýrmâ Tírtüm ja hâ mē ato mex rax nê.

³⁶ Nê kêr ka mē arî amnhî kaxyw Tírtüm mã ajamaxpêr rãhâ ho ri apa. Mē kot Jesus â tanhmâ mē ato htâ ka mē hkaga hkêt nê. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anhýr o apa nhüm Tírtüm ja hâ mē apumu nhüm ja kãm mex nê. Hâmri nhüm ra kot amnhî jarênh xâ hkôt nhýrmâ amâ mēmoj mex nhôr rax nê. Jakamâ kwa mē kot tanhmâ mē anhîpêx to hâ amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri akapír hkêt nê. Kot kaj mē Kris â apunuj rãhâ apa hkêt nê. ³⁷ Tírtüm kapêr â kagâ htüm kot Jesus jarênh kot:

Koja mē pahwýr wrýk mã xwýnhhta tokyx wrý. Na ra wrýk kaxyw nojarêt. Anê.

³⁸ Nê harênh kot:

Ixkôt mē kot amnhî nhîpêx mex o mē pa xwýnhjaja koja mē amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr týx rãhâ nê. Jao nhýrmâ ixri htír tûm nê mex rãhâ nê pa ho pa.

Nê koja mēhō ixkaga pa tee ri kãm ixkính kêt â omu. Anê.

³⁹ No mē papajaja te mē pahte mē kot Jejus kaga nhūm kot amnhī tā mē homnuj mā xwýnhjē pyrāk kêt. Arī mē pahte amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr rāhā jakamā koja nhýrmā amnhī wýr mē pahto api.

11

Amnhī kaxyw Tirtūm kôt mē hamaxpēr mex xwýnhjē jarēnh

Sikūn Pêtre 3.5-7

¹ Nē na htem Kris ā mē panhīpēx kati ho pa pu mē pahpunuj rāhā nē ri papa. Te Kris kot mē pahto mex kêt pyrāk pu htem mēmoj punuj pix kām ri papa nē kormā Tirtūm kot mē pahto mex ā amnhī tā omunh kêt nē. Tā ā mē pahte anhýr tā kwa kēr pu mē arī kapēr kôt amnhī nhīpēx rāhā ho papa. Mē pahte pano ho Tirtūm pumunh kêt tā kot mē pahkôt pa ho pa hā amnhī kaxyw kām pajamaxpēr týx rāhā ho papa. Jakamā na pu htem ām kapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx o papa. ² Amnepē mā mē pakukamā mē panhīgētjaja na prem no ho Tirtūm pumunh kêt tā amnhī kaxyw kām hamaxpēr nē kapēr kôt amnhī nhīpēx o pa nhūm amnhī tā mē omu nhūm ja kām mex nē.

³ Nē mē papajaja na pu htem pajaxwýja mē pano ho omunh kêt tā amnhīm harēnh o:

—Nā amnepēm kormā mēmoj piitā am-rakati ri nhūm Tirtūm ām kapēr pix o mēmoj piitā ho kato. Ixte inhno ho ja hā omunh kêt tā kot ā amnhī nhīpēx anhýr ā amnhī jarēnhja jakamā kot paj hkôt ijamaxpēr týx rāhā ho ri ixpa. Anē.

⁴ Na pre finat Atāw nhīpēx nē kaxyw hprō Ewa nhīpēx. Hāmri nhūm wa hkra Apewja htō Kaī rom amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr týx o pa. Jakamā nhūm wa Tirtūm mā mēmoj gō. Nhūm Apew kot Kaī rom Tirtūm kām hprām xā hkôt kām mēmoj nhōr jakamā nhūm amnhī tā omu nē kot amnhī to mex xwýnh ā harē nē kot kām ōr xwýnhhta nhūm mex ā harē. Tā Apew amnepēm htyk tā pu htem arī harēnh mar rāhā ho papa nē kām pajamaxpēr o:

—Apew na pre hte amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr týx rāhā ho pa.

Anhýr ā kām pajamaxpēr.

⁵ Nē Atāw kanrēhā htāmnhwý Enokja na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr týx o pa. Jao hkamnār rom kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho pa nhūm amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harē. Jakamā na pre htyk kêt nē. Na pre Tirtūm htīr rāhā ma amnhī wýr ho api nhūm hkwyjaja tee ri hapēr o pa. Jakamā na pu htem arī axpēn mā Enok kot amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr mex o pa hā harēnh o papa. ⁶ Mē kot amnhī kaxyw Tirtūm mā mē hamaxpēr kêt xwýnhjaja na

hte Tirtūm mē mex ā mē harēnh kêt nē. Tā mē papajaja kēr pu mē Enok pyrā nē amnhī kaxyw kām pajamaxpēr týx rāhā ho papa. Nē pajamaxpēr o:

—Tirtūmja htīr rāhā ho rāhā. Koja nhýrmā mē ixte amnhī kaxyw hkôt ijamaxpēr xwýnhjē ho mex rax nē. Nā koja mē ixto anē.

Anhýr o mē pajamaxpēr nhūm Tirtūm amnhī tā mē pajamaxpēr ā mē pahpumu nē mē pahte amnhī to mex ā mē pajarē. No mē kot amnhī kaxyw kām hamaxpēr kêt xwýnhjaja na hte ā mē harēnh anhýr kêt nē.

⁷ Nē Enok kanrēhā htāmnhwý Noehtija na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr týx o pa. Jao hkamnār rom amnhīm pār raxja nhīpēx. Na pre ra Tirtūm na rax kukamā tanhmā kām ujarēnh to. Kormā aa na wrýk nhūm Noehtija kot omunh kêt tā Tirtūm kapēr ma nē mar xā hkôt amnhīm pār rax kumrēxta nhīpēx. Ōrkwý kamā hkwyjē mē mē amnhīm hīpēx. No mē kot Tirtūm kapēr mar nē ām mar xwýnhjaja na pre Tirtūm gō tām o mē hanhi nē mē himex pa. Nom Noehtija nhūm kot amnhī to mex xwýnh ā harē. Kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr rāhā ho pa jakamā nhūm pre ā mex ā harēnh anē.

⁸ Nē Noehtija kanrēhā htāmnhwý Apraāwja na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr týx o pa. Na pre Tirtūm kot kām pika nhōr ā kām amnhī jarē nē ra kot ma hwýr mēnh kaxyw. Hāmri nhūm Apraāw kuma nē hkamnār rom ō pika kaga nē ma pika hōja wýr pa. Aa kot ma hwýr mōr nē omunh kêt tā Tirtūm kapēr mar xā hkôt ō pika kaga nē ma hwýr pa ho pa. ⁹ Hāmri nē hwýr pōj nē omu nhūm Tirtūm kām:

—E pika ja kot paj nhýrmā akanrēhā akra nē atāmnhwýjē mā kugō. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē pikaja kamā pa ho pa. Ra kamā axtem mē uro hkwyjaja ri pa nhūm Tirtūm kormā mē kator kêt ri nhūm mē ō pika hwýr pōj nē mē kamā pa ho pa. Nom amnhīm ōrkwý mex nhīpēx kêt nē. Kormā kēp ō pika kumrēx kêt ā hkamnāx jakamā ām mry kà o ixkre nhīpēx nē kamā pa ho pa. Nē nhýhým pa kaxyw nē kugrā nē ma amnhī kôt o pa. Amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr rāhā jakamā ā amnhī nhīpēx anhýr o pa.

Nē Apraāw kra Ijak nē htāmnhwý Jakoja wa Apraāw pyrā nē mry kà ho ōrkwý nē ma amnhī kôt o pa. Nhūm Tirtūm kot Apraāw mā kapēr pyrā nē wa kām wa hkanrēhā wa hkra nē wa htāmnhwýjē mā pika nhōr ā amnhī kukamā wa kām amnhī jarē. ¹⁰ Jakamā nhūm Apraāw kormā Tirtūm nhō krī hwýr āpir xa hā amnhī tā hamār pé kot ho ō pika mā xwýnhjē kamā pa ho pa. Kaxkwa hwýr āpir mā xwýnhhta mex kumrēx. Tirtūm kot hīpēx jakamā koja

mry kà ho ixkre nhîpêxta rom aa hapêx kêt nê. Jakamâ nhûm Apraâw mē pahpyrâ nê ma kot hwÿr âpir xa hâ amnhî tâ Tîrtûm jamâr râhâ ho pa. ¹¹⁻¹² Tâ ra hpigêt tÿx nê hkurê hkêt nê pa. Te ra ri htyk kaxyw pa pyrâk. Nhûm hprô Sara haxwÿja hpigêx tÿx nê. Kamrô hkêt â amgrâ xohtô rax kumrêx. Nhûm wa aa hkra hkêt nê pa htâ nhûm Tîrtûm nhÿrmâ wa hkra hâ wa kâm awjarê nhûm wa kuma nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nom amnhî tâ kuma nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr hkêt nê. Na pre wa kuma nê axpên mâ:

—Nà kot puj xep hāmri tâ pahkra. Tîrtûm kot hâ â pajarênh anhÿr kênâ. Anê.

Tâ â wa kot hkra kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr anhÿr jakamâ na pre Apraâwja hprô htu. Ra wa kamâ hpigêt tÿx kumrêx tâ nhûm htu. Nhûm wa hkra Ijakja gaa nê wa kâm kato. Jakamâ nhûm wa gaa nê rî wa hkanrêhâ wa htâmnhwÿ xohtô rax o ohtô rax. Ohtô ho kaxkwa kamâ kanhêti xohtô jakre. Nê ohtô ho gô xujanâr mÿri pikahti grâ hkryre jakre. Jakamâ nhûm mē tee ri mē ho kôta hpar mâ. Nhûm Apraâw kēp mē hpâr krax. ¹³ Tâ nhûm Apraâw nê Ijak nê Jakoja mē ri pa tâmtâ nê htyk pa nê hapêx. Tîrtûm kormâ kot mē kâm pika jarênhhta nhôr xwÿj ri ra htyk pa. Nom kormâ mē htîr ri tanhmâ kâm hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nà kormâ Tîrtûm kot mē inhmâ pika jarênhja nhôr kêt tâ koja nhÿrmâ inhmÿr pê ixkanrêhâ ixkra nê ixtâmnhwÿjê mâ kugô. Nà koja mē kâm kugô. Ra kot hâ inhmâ amnhî jarênh kênâ kot kêt mē kâm ôr kêt.

Anhÿr o kaxyw kâm hamaxpêr râhâ ho pa. Jao hkînh nê hamaxpêr o:

—Nà inhô krîja axtem na. Na pa hte jar pika ja kamâ ri mē hkôt ri ixpa. Te ixpê mē uro pyrâ nê ri mē hkôt ixpa nom jar inhô krî hkêt. Inhô krî na kêt axte mâ. Anê.

¹⁴⁻¹⁵ Na prem â ô krî hō hukukamâ hamaxpêr anhÿr o pa. No ô krî htûmta mē kot hkaga nê pika hō hwÿr mōr xwÿnhhta na prem â harênh anhÿr kêt nê. Kop apu mē kot amnhîm tâm mân jarênh ronhÿx prem awjanâ nê ma akupÿm hwÿr pa. Na prem axtem krî hō jarê nê kormâ hwÿr mōr kêt â amnhî jarênh o pa. ¹⁶ Tâ nhÿ krî na prem â harênh anê? Nà kaxkwa kamâ Tîrtûm nhô krîja. Tâm na mex kumrêx jakamâ nhûm prem kormâ hwÿr ma âpir xa hâ mē pahpyrâ nê amnhî tâ Tîrtûm jamâr râhâ ho pa nhûm amnhî tâ mē omu nê hkînh nê. Nê mē kot tâm amnhî nhîpêx â mē omu nê mē kēp hkra hâ mē harênh â hpîjaam kêt nê. Hāmri nê mē kutêp tanhmâ ô krî ho mex to ho pa.

¹⁷⁻¹⁸ Na pre ra tanhmâ Apraâw mâ hkra Ijakja jarênh to nê kâm:

—Akra Ijak kanrêhâ hkra nê htâmnhwÿjaja koja mē kēp ixkra. Anê.

Tâ ra kot amnhî tâ Apraâw kamâ hamak kaxyw hkukamâ hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Xà we Apraâw kâm ixkînh tÿx kumrêx nê kâm ixkôt amnhî nhîpêx râhâ ho pa hprâm nâ? Xà we kâm ixkînh tÿx o hkrata jakrenh? E pa kop we ja hâ amnhî tâ kamâ ama nê omu mân. Anê.

Hāmri nê kot hkra hpîr nê kâm ôr â kâm karô. Hāmri nhûm kuma nê ra kot kâm hpîr kaxyw. Kot Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh mex jakamâ hkamnâr rom kot kâm hpîr kaxyw. ¹⁹ Nê hamaxpêr o:

—Nà Tîrtûm akupÿm kot mē ho htîr xwÿnh kênâ.

Anhÿr jakamâ kâm hkra hpîr pima hkêt nê ra kot kâm hpîr mâ tâ nhûm Tîrtûm amnhî tâ omu nê nê kâm kapêr nhûm kuma nê hpîr kêt nê wa ma akupÿm ôrkwÿ hwÿr mō. Tâ â kot hkra nhîpêx anhÿr jakamâ Apraâw mâ te Ijak htyk nê akupÿm htîr pyrâk.

²⁰ Nê Ijakja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr tÿx o pa. Jao hkamnâr rom amnhî kra wa kâm Tîrtûm kot wa ho mex kukamâ wa kâm harê. Kra Jako mē Ejauta wa kâm harê nê wa kâm:

—E koja nhÿrmâ Tîrtûm inhmÿr pê war ato mex râhâ ho pa. Anê.

²¹ Nê Jakoja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr tÿx o pa. Jao hkamnâr rom hkra juje mâ Tîrtûm kot mē ho mex kukamâ harê. Na pre Jakoja hkra nê htâmnhwÿ mē hpimrââtâ hprâm xaj ma Ejit wÿr pa nê kamâ pa ho pa. Tâ nhûm Jako hpigêt tÿx nê ra htyk kaxyw. Hāmri nê hkra juje mē hkra wa mē kâm kapêr nê mē kâm:

—E na pa tee amnhî kamâ ama. Na pa ra ixyk kaxyw. Nom koja Tîrtûm nhÿrmâ inhmÿr pê mē ato mex rax nê. Anê.

Hāmri nê amnhî kaxpar xâ hâ pî hâ amnhî kaxpa nê kânhmâ xa nê Tîrtûm mâ mex o mex â harê. Hāmri nê akupÿm nôr xâ kamâ nôn ty.

²² Nê Jujeja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr tÿx o pa. Jao htyk kaxyw nê hkamnâr rom hkwyjê mâ tanhmâ amnhî jarênh to. Ra hpigêt nê htyk kaxyw nê hkwyjê mâ tanhmâ amnhî tâ karô hto nê mē kâm:

—E na pa ra ixyk kaxyw. Tâ koja Tîrtûm inhmÿr pê nhÿrmâ Ejit rûm mē akator nê ma akupÿm mē panhō pika hwÿr mē ato pa. Ra kot mē panhigêt Apraâw mâ amnhî jarênh xâ hkôt. Jakamâ kwa mē inhma. Kêr ka mē akupÿm anojarêt nê ma amnhî kôt ixtâ kasâwja mÿ nê amnhî kôt ixto mō. Hāmri nê mûtar mē panhō pika kamâ mē anhô krî htâ ijaxâ pa jawÿ mē akuri ixtâ pyka. Anê.

²³ Nê Mojes katorxâ mē hipêxâja na pre wa haxwÿja jajê pyrâ nê amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr tÿx o pa. Juje hkanrêhâ htâmnhwÿ na pre wa. Jakamâ nhûm Ejit nhô pahija tee ri Ijaew xohtô rax

kumrêx â mê omu nhûm ja kêp omnuj nê. Hâmri nhûm mê hkra myjaja mê hapôx kôt mê hamýnh xwýnhjaja kôt mê hpar â mê kãm karô. Tã nhûm Mojes kato nhûm hipêêxâ mê katorxâja wa omu nhûm muxre nhûm wa tee ri hkukamâ hamaxpêr. Hâmri nê pahi Paraohiti mã mê hkra jamýnh xwýnh kot wa kêp hpir pymaj ho pimxur o hã mytwrý axkrunêpxi. Tirtûm kamnâr rom wa amnhî tã kãm uma hkêt nê â kêp hkra ho hpimxur anê.

²⁴ Nê Mojes na pre haxwýja amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr týx o pa. Kormã karâre ri na pre Paraohiti hkra nija omu nê amnhîm kumý nê ho hkra nê amnhî kôt o pa. Rãhã nhûm aptâr nhûm Ejit nhô xwýnhjaja kêp pahi Paraohiti htâmnhwý hã axpên mã harê. Hâmri nhûm tee ri amnhî tã mê kuma nê amnhî tã mê kãm aprã nê mê kãm:

—Kwa mê â ijarênh anhýr kêt nê. Ixpê mê akwý hkêt. Anê.

²⁵ Am kãm Tirtûm kwýjê kôt pix mã ri pa ho pa hprãm. Nê kãm Ejit nhô pahi hkôt amnhî tomnuj prãm kêt nê. Am mê kot amnhî tomnuj pix o paja na mê kãm hprãm nhûm ja hã mê omu nê tee ri mê hkukamâ hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Nà kot paj mê hkôt ri ixpa hkêt kumrêx. Mê hkính nê pa htã koja mê gaa nê ty nhûm mê hkínhja mê kêp hapêx. Nà kot paj Tirtûm kwýjê hkôt mãn ri ixpa ho ixpa. Mê kot Tirtûm â mê inhîpêx kati htã pa arî mê hkôt ixpa ho ixpa. ²⁶ Inhmã Ejit nhô xwýnhjê hkôt ixkukrêx rax nê ri ixpa hprãm kêt. Kwâr mê mãmrî Tirtûm â tanhmã inhîpêx to. Kojã mê â inhîpêx anê pa ixpunuj nê ri ixpa htã koja Tirtûm nhýrmã ixto mex rax nê. Nà kot paj Ejit nhô pahihti kôt ri ixpa hkêt nê.

Anhýr jao ra mê pahpyrà nê Kris gryk â mê hkaga. ²⁷ Tã akupým mêô pika hwýr Ijaewjê ho mör kaxyw nhûm Ejit nhô pahitija tee ri ja hã omu nê kamã gryk týx nê. No nhûm Mojesja amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr týx o hkamnâr rom kãm mê uma hkêt nê. Nê mê kêp hkwyjê kator pa nê ma akupým mêô pika hwýr amnhî kôt mê o pa. Tirtûm kamnâr rom â mê kêp mê ho kator anê. Aa kot no ho omunh kêt tã amnhî kaxyw kãm hamaxpêr týx nê hkamnâr rom mê kator nê hamakêtkati nê mê o pa. ²⁸ Nê hkamnâr rom mê hkính â arîgro mê kot kãm “Pas” anhýr xwýnhja ho hkrax. Kormã Ejit rûm kator kêt ri. Nê kaxyw amnhî kwýjê mã hã karô nê mê kãm:

—E pa mê amã Tirtûm kapêr jarê ka mê inhma. Nà kot puj xep mê jarãhã ôwêhti hkwy pa nê hkamrô ru. Nê hkamrô ho panhörkwý jakwakre hã pî kukô. Hâmri nê î kuxôt nê kuku. Kojã kamât nhûm mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê pê mê hkra my kot wa piitã mê hpar mã xwýnhja mô. Hâmri nê mê pamý ri mô nê â mê pahte

mê panhörkwý nhîpêx anhýrja â omu nê tanhmã mê pahkrajê ho hkêt nê. Tirtûmja â mê pahte amnhî nhîpêx anhýr kaxyw â inhmã karô anê. Jakamã e pu mê hkamnâr rom â amnhî nhîpêx anê kê mê pahkrajaja mê pahpê htyk kêt nê. Anê.

Hâmri nê â mê kot Ejit rûm kator xà hã arîgrota â mê hkính o kator krax anê. Mê hkínhja na htem kãm “Pas” anê.

²⁹ Nê Ijaewjaja na prem haxwýja Ejit rûm kormã Mojes kôt mê pa ri uräk nê amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr. Jakamã na prem ra gô xujanâr pê “Gô Kamrêk” anhýr xwýnhja mê ri kuhê nhûm Tirtûm mê kãm ho axkjê. Nê mê kãm hkôt â ho amgrã nhûm mê hã hkamnâr rom mex nê rêr pa. No nhûm mê hkôt mê kot mê himex kaxyw mê mrar xwýnhjaja. Ejit nhô pôristijaja nhûm gôja akupým mê hã axkamur nê mê himex pa.

³⁰⁻³¹ Nê Ijaew kot Mojes mýr pê Jojue hkôt pa ri mê uräk nê amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr o pa. Na prem ra Tirtûm kot mê kãm pika nhôr xwýnhja wýr pøj nhûm Tirtûm krî pê Jeriko hwýr mê kurê. Mê kot kamã mê pa xwýnh pê utâr kaxyw mê hwýr mê kurê. Mêô krî pu hã kahêja kên týx pix o na pre. Nê hprêk rax kumrêx. Nê krî nhô xwýnhjaja kãm Tirtûm kapêr mar prãm kêt. Hâmri nhûm Tirtûm mê hã Ijaewjê mã amýnê nê mê kãm:

—E mêô krîja kot paj mê amã kugô nom kêr ka mê inhmar kumrêx. Kêr ka mê apkati mê mê ô krî hwýr mra nê kupu hpýnh o atã apkati kêp 7 nê rî ma akupým mra. Anê.

Hâmri nhûm mê kuma nê mar xà hkôt ma Jeriko hwýr mra. Hâmri nê hwýr pøj nê Tirtûm kamnâr rom krî puhã kahêja kupu hpýnh o hã apkati kêp 7. Hâmri nhûm apkati pê 7ta â nhûm kên týx o kahêja mê kêp amnhî krakrak nê rôrôk pa. Nhûm mê mra nê hkôt krî hwýr agjê nê krî nhô xwýnhjê nhîmex pa. Nom krî kamã kuprý pê Raapja Ijaew pyrà nê amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr o pa jakamã nhûm mê kormã mê himex kaxyw mê hwýr mör kêt ri amnhî kukamã mê hkwyjaja kot mê hã ukapi ho pa kaxyw mê hwýr mê kurê. Hâmri nhûm Raapja mê kêp amnhî pyrà nê Tirtûm kôt hamaxpêr â mê omu nê hkwy kot mê himex pymaj amnhî nhörkwý kamã mê kêp mê ho amûxu nhûm mê hkã hkính pê ma akupým hkwyjê wýr mô. Jakamã nhûm mê kot mê himex kaxyw mê hwýr mra hãmri nê amnhî pyrà nê tanhmã Raap mê ô fãmii ho hkêt nhûm mê arî htîr nê pa. Mê uräk nê amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr o pa hã omunh xà hkôt tanhmã mê ho hkêt nê.

³² â na pre mê kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt mê hamaxpêr xwýnhjaja Tirtûm kamnâr rom amnhî nhîpêx anhýr o pa. Nom jajê pixijaja na prem â amnhî nhîpêx anhýr hkêt

nê. Măănēn Giteāw nê Parak nê Săsō nê Jepte nê Tawi nê Sămuew nê Tirtūm nh̄y hā mē kapēr o pa xw̄ynh̄jaja. Jajē piitā na prem wantajē pyrā nê amnh̄i kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr t̄yx rāhā ho pa. Nom kot paj ixp̄rī hā tanhmā mē kot hkamnār rom amnh̄i nh̄ipēx to hā mē harēnh kēt nê. Kot pa anē nê tokyx harēnh par kēt nê. Mē ohtō rax kumrēx jakamā na pa ām hkw̄y pix jarē nê hā kagā.

³³ Na prem hkw̄ȳjaja Tirtūm kamnār rom ma mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynh̄jē nh̄o krī hw̄ȳr mra nê mē kēp mē ō pika pytā. Nê mē hkw̄ȳjaja Tirtūm kamnār rom mē ho amnh̄iptār mex o pa. Nh̄um prem kām Tirtūm kurē xw̄ynh̄jaja mē hkw̄ȳjē pynē nê ahkrehtī kamā mry xoprē hkw̄ȳ nh̄ipy mē kurē. Nh̄um prem amnh̄i tā mē omu nê amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr kurē kumrēx nh̄um amnh̄i tā mē omu mē nē te mry jakwa ho pikam̄ȳr t̄yx pyrāk o mē hipēx nh̄um ām mē omunh o kuhē nē tanhmā mē ho hkēt nê. Ā na prem Tirtūm kamnār rom amnh̄i nh̄ipēx anh̄ȳr o pa.

³⁴ Nh̄um mē kot kuwy rax kām mē hkw̄ȳjē rēnh tā nh̄um mē kot amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr t̄yx nh̄um amnh̄i tā mē omu nê mē nē tanhmā kuwy ho nh̄um mē hxēt kēt nê. Nh̄um pre mē hkw̄ȳjaja wapo ho mē hkamnhw̄ȳr o mē hkw̄ȳjē hpar kaxyw nh̄um mē amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nh̄um amnh̄i tā mē omu nê mē nē tanhmā mē ho nh̄um mē amnh̄i rē nē mē umaj hprōt nē ma mra. Mē hiht̄yx kēt tā Tirtūm kamnār rom ŷ hā hiht̄yx nē mē kām mē hkurē xw̄ynh̄jē ho krihkrit pa nh̄um mē ma akup̄ym hapēx.

³⁵ Nê mēni hkw̄ȳjaja na prem haxw̄ȳja amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr t̄yx o pa. Jao mē hkrajaja mē kēp htyk tā nh̄um prem Tirtūm kamnār rom mē ho kuwy nh̄um mē kuma nē akup̄ym mē kām mē ho ht̄ir.

Ā na prem amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr pē mex nē pa anē. No na pre mē hkw̄ȳjaja mē urāk nē amnh̄i kaxyw kām hamaxpēr t̄yx tā nh̄um Tirtūm tokyx mē ho mex kēt nê. Na pre mē kām mē hkurē xw̄ynh̄jaja Tirtūm ā mē par kaxyw. Nê mē hkw̄ȳjaja Tirtūm ā mē hipēx kati ho pa nh̄um mē amnh̄i xā ht̄yx kām hamak kām ty. Nh̄um mē himex kaxyw nē mē kām:

—Kwa mē Tirtūm kaga. Kot kaj mē hkaga pa mē amā inh̄ure nē mē anh̄imex kēt nê. Anē.

No nh̄um mē kuma nē ām mē kuma nē amnh̄i kaxyw kām hamaxpēr t̄yx pē mē kām:

—Nā mē kam nē mām̄rī ixp̄i. Inhmā ixtyk pyma hkēt. Kot paj ty nh̄um Tirtūm akup̄ym ixto ix̄t̄ir pa kuri inh̄mex kumrēx nē ri ix̄t̄ir tūm nē ixpa ho ixpa.

Anh̄ȳr o mē kām amnh̄i jarēnh jakamā hāmri Tirtūm kaga hkēt rāhā nh̄um mē himex.

³⁶ Nê mē kām mē hkurē xw̄ynh̄jaja na prem Kris ā mē hkw̄ȳjē mā hpēr o pikēnh pē mē htak xā ho mē htak rūnh o pa. Nē kax o mē hkw̄ȳjē hpa hpre nē mē hte hpre nh̄um mē kēp prēs nē hkrī ho hkrī.

³⁷⁻³⁸ Nh̄um prem kēn rūnh o mē hkw̄ȳjē htak o mē kupa. Nê mē hayr o mē hkw̄ȳjē pa. Nê mē hkamnhw̄ȳr o mē hkw̄ȳjē pa. Ā na prem Kris kōt mē hamaxpēr ā mē omunh xā hkōt mē hipēx anh̄ȳr o pa. Jakamā na pre mē hkw̄ȳjaja mē umaj mē ō krī rūm hapōj nē ma hprōt nē mra. Nē te mē ō krī hkēt pyrā nē kapōt ā kēp amrakati nē ri pa. Mē ē hkēt nē ōwēhti hkā ho ē nē ri hā pa. Nē motre kā ho amnh̄i pre nē ri hā pa. Nē kēn prēk ā api nē kre kamā hpimxur o pa. Nē pika hkre kamā hpimxur o pa. Nh̄um mē kām mē hkurē xw̄ynh̄jaja te mē kēp ahpunu nē mē kēp ahkro pyrāk o mē hipēx nē xapēn mā mē harēnh o:

—Nā mē mexti hā. Kwa pu mē piitā mē himex paa ri.

Anh̄ȳr o mē harēnh tā nh̄um Tirtūm mē urāk nē ā mē harēnh anh̄ȳr kēt nê. Na pre mē mex kumrēx ā mē harē. Nē nh̄ȳrmā kuri mē mex nē pa ho pa hkukamā mē harē.

³⁹ Ā na prem Tirtūm kamnār rom mē kām mē hkurē xw̄ynh̄jē kutā amnh̄i to ht̄yx kām htyk o pa anē. Nh̄um Tirtūm ja hā mē omu nē hkīnh nē kām mē hapē ht̄yx nē. No nh̄um mē kormā ht̄ir ri amnh̄i Tirtūm kot mē ho mex xā jam̄ynh kēt rāhā ty. ⁴⁰ Tā mo na pre Tirtūm kormā mē ht̄ir ri hkw̄ȳjē pyrā nē mē ho mex kēt nē? Nā na pre kormā mē hkukamā hamaxpēr o:

—Nā kot paj kormā mē ho mex kēt nē. Kot pa mē m̄ȳr pē mē kot ixkōt amnh̄i xunhw̄ȳr mā xw̄ynh̄jē jamār grire m̄an. Kēr pa inh̄o krī kamā mē ho ixpimrāātā mē ho mex rax kumrēx. Nā kot paj ā mē ho mex anē. Ja na kēt inh̄mā mex o kormā mē ht̄ir ri ixte mē ho mexta jakrenh. Anē.

Jao ra ā mē papajaja mē pakukamā hamaxpēr anē.

12

Mē pahte Jejus pyrā nē mēmoj kutā amnh̄i to ht̄yx ā mē pamā karō

Piripos 3.12-21

¹ Na pre mē pakukamā mē panh̄igēt kw̄ȳjaja amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr pē ā amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak o pa anē. Tā te ra mē kot k̄ȳj rūm kaxkwa rūm mē pahpumunh nē tanhmā mē pamā kapēr to pyrā nē mē pamā kapēr o:

—E mē inh̄ma mē ixkanrēhā mē ixtāmnhw̄ȳjaja. Na pa prem ā Tirtūm kamnār rom amnh̄i nh̄ipēx o ixpa anē. Mē kot ja hā

mê inhîpêx kati htâ pa prem Jejus kaga hkêt nê. Tâ kêr ka mê ixpyrà nê â mê kâm mê akurê xwýnhjê kutâ amnhî to htýx anê. Nê mê ixpyrà nê amnhî kaxyw Tîrtûm kôt pix mã ajamaxpêr týx rãhâ ho ri apa. Anê.

Jakamâ kwa kêr pu mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhîr rãhâ ho mãn ri papa. Te mê hprôt xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx. Na htem hprôt týx kaxyw mêmoj pytî jamýnh nê ho hprôt hkêt nê. Na htem ý kamâ hprôt o hprôt týx nê wam hkwyjê mã wa nê mra. Ja pyrà nê kêr pu mê pahte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o papa kaxyw tanhmâ mê pahte amnhî tomnuj to hã amnhî pumu nê hkaga kurê kumrêx. Mê pahte amnhî tomnuj o papa xàja te mex pyrâk no âm mex kêt. Te ho mê hprôt xwýnh kot axtem nê mêmoj pytî mýnh nê tee ri ho hprôt týxta pyrâk. Kot puj mê tanhmâ amnhî tomnuj to ho papa nê Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex kêt nê. Jakamâ kwa kêr pu mê Tîrtûm kapêr gryk â amnhî tomnuj nê amnhî to htýx rãhâ ho papa. Te ho mê hprôt nê nhýri mê âhuk xâ pix kukamâ hamaxpêr rãhâ hprôt týx xwýnhja pyrà nê âm Jejus mã pajamaxpêr týx rãhâ ho papa.

² E kot paj mê amâ Jejus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx toja jarê ka mê inhma. Nã kot mê panê mê pahte amnhî tomnuj pãnhâ amnhîrer kaxyw htyk nhûm mê pahte hkôt amnhî xunhwýr jakamâ na hte mê pamâ pajamaxpêr nyw gô pu mê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr ho ri papa. Na pre mê kâm hkurê xwýnhjaja kot pî kahpa hã nhôr nê hpir mã nhûm mê kutâ mê kâm amnhî to htýx nê arî mê kâm xa nhûm prem kupî. Tã tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o Tîrtûm kaga hkêt nê. Na pre hamaxpêr o:

—Nã kwâr mê mãmrî ixpî. Kot paj ty nhûm Inhîpêêxâ akupým ixto ixtîr pa kuri inhmex kumrêx nê ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa. Anê.

Tã na ra kaxkwa kamâ Tîrtûm xupôk rûm mex nê hkrî ho hkrî. ³ Jakamâ kwa kêr pu mê kot â mê panê amnhî nhîpêx anhîrja mã pajamaxpêr rãhâ ho ri papa. Mê kot hipêx kati htâ nhûm mê kutâ amnhî to htýx nê xa. Tã kêr pu mê urâk nê mê kâm mê pahkurê xwýnhjê kutâ amnhî to htýx rãhâ ri papa. Jao tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr o mê umaj Tîrtûm kaga hkêt nê.

⁴ Na ka htem ma mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hwýr mra nê mê kot amnhî tomnuj kaga kaxyw tanhmâ mê kâm akapêr to nhûm mê ja hã mê ama nhûm ja mê kêp omnuj nhûm mê amnhî tã tanhmâ mê atomnuj to. Nom wam mê kot mê pahkwýjê nhîpêxta pyrà nê kormâ mê atôxpîr kêt nê.

Tîrtûm kot tanhmâ hkrajê nhîpêx to hã harênh

Juãw 15.1-2; Eprêw 5.7-8; Xiakre 1.2-4

⁵ Nê mãn ka mê arî Tîrtûm kapêr â kaga htûm kwý hã ano htýx japêr. Mê pahpê Tîrtûm krajê mã kapêr jarênh kot:

Koja Pahi Maati tanhmâ mê ate amnhî tomnuj to nê mê amâ kapêr ka mê ama nê mar týx nê mêmojta kaga kurê kumrêx. No mê ama nê tee ri kot nê akurê xwýnhja kukamâ ajamaxpêr o ri akapri o axtem nê Tîrtûm kaga hkêt nê. Ama nê kot amâ mêmoj nê kapêr xwýnhja kaga kurê kumrêx.

⁶ Na hte Tîrtûm kâm mê pajapê hã tanhmâ mê pahte amnhî tomnuj to hã mê pahpumu nê hã tanhmâ mê panhîpêx to. Tã mê pahte amnhî nhîpêx o papa kaxyw. Kot mê pahpê hkra hã mê pajarênh jakamâ na hte â mê pahte tã amnhî nhîpêx o papa kaxyw mê panhîpêx anê. Anê.

⁷ Jakamâ kot kaj mê tanhmâ amnhî tomnuj toja mýrapê tanhmâ apunuj kute nê ri apa htâ no âm tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr hkêt nê. Kêt mê âm ajamaxpêr o:

—Nã ixte tã amnhî nhîpêx kaxyw na Tîrtûm â inhîpêx anê. Ixpê hkra hã ixte amnhî to mex o ixpa prãm xâj â inhîpêx anê.

Anhîr o mãn kêt ajamaxpêr. Na hte mê hipêêxâ mê hkra kot amnhî to mex kaxyw â mê hipêx anê. Tã Tîrtûm na hte mê urâk nê â mê panhîpêx anê. ⁸ No koja mêhō hkra kot tanhmâ amnhî tomnuj to hã omu nê âm omu nê hã tanhmâ ho hkêt nê. Hã koja hkraja te hipêêxâ hkêt nê hã awrâre nê ri pa pyrâk. Tã mê pahpê Tîrtûm kraja kot puj mê tanhmâ amnhî tomnuj to nhûm ja hã mê pahpumu nê hã tanhmâ mê pahto. Nom mê kêp hkra hkêt xwýnhjaja nhûm hte ja hã mê omu nê âm hã mê omu nê hã kormâ tanhmâ mê hipêx to hkêt nê.

⁹ Nê na hte mê panhîpêêxâ mêmoj tã mê pamâ karô pu htem kuma nê hkôt amnhî nhîpêx. Ja mex. Nom kaxkwa kamâ Mêpahpãm maati ja mê pahte mar nê hkôt amnhî nhîpêxja na kêt mex kumrêx. Kot puj mê â amnhî nhîpêx anê nê nhýrmâ kuri pamex nê pahîr tûm nê papa ho papa.

¹⁰ Nê mêhprîre na htem hamaakro nhûm mê hipêêxâ tanhmâ hã mê ho. Hã mê hkaprêprêk rý hã mê kâm akir. Amnhî krâ hkôt tanhmâ mê hipêx to. Mê kot ja hã amnhî pumunh nê axte hkêt kaxyw. Ja mex. Tã mê papajaja. Mê pahpê Tîrtûm kra na pu htem tōhã tanhmâ amnhî tomnuj to nhûm mê pahpumu nê tanhmâ hã mê pahto. Mê pahte amnhî pumunh nê axte hkêt kaxyw. Urâk nê amnhî to mex pix o papa kaxyw.

¹¹ Na hte mêmoj tã tanhmâ mê panhîpêx to pu mê tee ri amnhî pumu nê pahkapri nê pahkînh kêt nê ri papa. Nom kot puj mê

tokyx tanhmã amnhî tomnuj tota kaga nê akupÿm Tirtûm kôt tãm amnhî nhîpêx o papa nê akupÿm pahkînh nê pajamakêtkati nê ri papa.

Mê pahte Tirtûm kaga hkêť â mê pamã karô

¹² Jakamã e kwa kêr ka mê amnhî to htÿx nê apa. Mê kot Kris â tanhmã mê anhîpêx to htã. ãm Tirtûm kôt pix mã amnhî nhîpêx mex pê akînh nê apa. ¹³ Kêr kê Kris kôt atôjê hõ tee ri mêmoj tã amnhî pumunh kôt ra Tirtûm kaga kaxyw tã â mê ate amnhî nhîpêx anhÿr â mê apumu nê mê apyrã nê akupÿm hkôt amnhî xãm tÿx nê hkaga hkêť nê.

¹⁴ Nê kêr ka mê tãm ri axpên nhîpêx o ri apa. Jao axpên kôt ajamakêtkati nê ri apa nê amnhî to mex pix kukamã ajamaxpêr. No kot kaj mê anhÿr kêt nê nhÿrmã mê panhõ Pahi Maati hwÿr axãpir nê kuri amex nê apa hkêť nê.

¹⁵ Na hte Tirtûm mê pahto mex nê mêmoj to mê pakutã nojarêť rãhã o pa. Jakamã kwa kêr ka mê hkaga hkêť nê. Nê tanhmã ri ajamaxpêr punuj to ho ri apa hkêť nê. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anê nhûm Kris kôt mê pahkwÿjaja ja hã mê apumu nê mê apyrã nê tanhmã amnhî tomnuj.

¹⁶ Nê kêr ka mê axpên kãm apijaãm kêt o ri apa hkêť nê. Nê te finat Ejau kot amnhî nhîpêx pyrãk o ri apa hkêť nê. Na pre Tirtûm â hpijaãm kêt nê hkwyjê kamã hpijaãm kêt o pa. Nê Tirtûm mã hamaxpêr kêt kumrêx. Kêp Ijak kra kot wa jakamã koja nhÿrmã hipêêxã mÿr pê kêp hikukrêx nê ô pika piitã ho ãrik pa. Hãmri nhûm hipêêxã kot ho Tirtûm wÿr nhûm kot ho mex kaxyw mã tã nhûm axtem nê mêmõ arigro hã kãm prãm xaj kot kêp mêmõj to ãrik mã xwÿnhnta htõ Jako mã hkaga hpa. Mankwÿt're gôj kãm ãm prãm xaj kãm hkaga hpa. Jakamã nhûm Jako hpãnhã te kêp Ijak kra kot wa pyrã nê mÿr pê ô mêmõj piitã ho ãrik mã. ¹⁷ Gaa nhûm Ejau tee ri â amnhî nhîpêx anhÿrja mã hamaxpêr o hkaprî nê. Nê tee ri kãm Jako kot akupÿm kãm mêmõja nhôr prãm kaprÿ. Nê mur nê hã hipêêxã wÿ no nhûm axtem kãm mêmõj nhôr kêt nê. Nhûm kot ho Tirtûm wÿr kaxyw tee ri amnhî to kuwÿ no nhûm kuma nê ãm kuma nê kãm ho anhÿr kêt nê.

¹⁸ Nê amnepê mã Tirtûm kot mê panhîgêxjê mã kapêr kaxyw na prem hixêť prêk pê Sinai jarênhja wÿr akuprô nê hparpê kuhê. Hãmri nhûm hixêť nhûmök â kuwy hpôk rax kumrêx. Nê kuwy mÿr ri kakrã htyk ajêť. Nê kôk ãpêr tÿx nê. Nhûm Ijaewjaja hixêť krax â omu nê kãm maa ho htetet o kuhê. ¹⁹⁻²¹ Hãmri nhûm mêmõ pifti kakô nhûm Tirtûm hixêť nê mê kãm kapêr nê mê kãm:

—E mê inhma. Kêr ka mê hixêť â axãpir kêt nê. Kot kaj mê atô hã api rÿ mê kuroit ô hã api ka mê ja hã omu nê kaxyw kên rûnh kwÿ jamÿ nê ho htak o api. Anê.

Hãmri nhûm mê piitã tee ri kuma nê kãm ma htÿx kumrêx nê amnhî nê kãm:

—Kwa hãmri Tirtûm. Axte mê inhma mêmõj jarênh kêt nê. Mojes pix mã mãn mê ixkaxyw tanhmã kãm akapêr to. Anê.

Jakamã nhûm Mojes Tirtûm mã amnhî jarênh nê kapêr mar kaxyw hixêťja â api. Kãm ma nê htetet rãhã mō nê hã api. ²² Nom mê kãm ma ho Tirtûm mã amnhî jarênh tã mê papajaja na pu htem mê kurom paxãmnhîx kãm amnhî jarênh o papa. Na pu htem kãm amnhî jarênh kaxyw nê hixêť prêk â paxãpir kêt nê. Te ra mê pahte ma kaxkwa hwÿr ô krî hwÿr paxãpir nê pano ho omunh pê kãm amnhî jarênh pyrãk. Ô krîja mex o mex. Kamã kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja ohtô o ohtô. Na htem kamã hkînh rãhã ho pa ho pa.

²³ Nê ô krî hwÿr na hte hkra xãpir xwÿnhjaja ri pa. Nê mê papajaja na pu htem kãm amnhî jarênh kaxyw nê te kaxkwa kamã kuri pakuhê nê kãm amnhî jarênh pyrãk o amnhî nhîpêx. Te mê pahpê hkra kot wa pyrãk jakamã mê pamã uma hkêť. Nhûm pre Tirtûm ra ô kagã kamã mê pakutêp amnhîm mê panhîxi hã kagã hpa. Na hte mêmõj piitã hamãr o hkrî. Nê krîja kamã amnepêm kormã Kris kot mê pahwÿr wrÿk kêt ri nhûm ra amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr mex xwÿnhjaja haxwÿja ra kamã ri pa. Ra Tirtûm kot mê ho hkra jakamã nhûm mê kuri ri pa ho pa. ²⁴ Nê Jejus haxwÿja kamã pa ho pa. Na pre mê panê htyk nê hkamrô pikapîrja o mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîre. Jakamã na pu htem hkôt amnhî xunhwÿ nhûm mê pahto hkra pu mê paxãmnhîx ri Tirtûm mã amnhî jarênh nê amnhî to hwÿr o papa.

Amnepêm na pre Tirtûm tee ri Kaî kot htõ Apew pîr nê hkamrô pikapîrja â omu nê hamaxpêr o:

—Nã â kot amnhî nhîpêx anhÿr jakamã kot paj hã homnuj tÿx nê. Anê.

Tã ra hpãnhã Jejus kot mê panê htyk nê hkamrô pikapîrja â omu nê ra axtem hamaxpêr o:

—Nã ãm hãmri na Ixkraja mê nê ty. Jakamã mê kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja kot pa Ixkra kukwak ri mê kot amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mê ho hkêť nê.

Anhÿr o mê pakukamã hamaxpêr. ã hamaxpêr anhÿrja mex o mex.

²⁵ Na pre Mojes Tirtûm nhÿ hã mê panhîgêxjê mã xatã mê kãm Tirtûm kapêr jarênh o ri pa nhûm mê kuma nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Tã gaa nê ra hã nohkêť pa nê akupÿm mê kot amnhî nhîpêx tûm o

awjanã nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ omu mẽ mýrapê tanhmã mẽ hipêx to. Tã nhũm Kraja kaxkwa rũm mẽ pahwýr wrý nẽ mẽ pamã kapêr. Jakamã kwa mẽ okora kêr pu mẽ panhigêtjẽ pyrà nẽ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanãr kêt nẽ. Kot puj mẽ anê nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu mẽ mẽ uràk nẽ ja hã tanhmã mẽ panhĩpêx to.

²⁶ Amnepê m Tirtũm kot hixêr prêk pê Sinai kamã mẽ kãm kapêrja. Na pre kapêr tỳx o pika ho àk nhũm htertet tỳx nẽ. Tã koja nhỹrmã axte pika ho àk nẽ kaxkwa ho àk nhũm wa hamê htertet tỳx kumrêx. Koja axte ho anhỹr ho pixi nẽ axte ho anhỹr kêt nẽ. ²⁷ Tã nhỹrmã axte mẽmoj to àk ã amnhĩ jarênh jakamã koja mẽmoj to kator xwýnhata piitã ho àk. Nẽ mẽ pahte panhũkra ho mẽmoj nhĩpêx xwýnhja nhũm ho àk nhũm htertet tỳx kãm hpigrãnh pa nẽ hapêx. Nhũm mẽmoj htertet nẽ hpigrãnh kêt xwýnh pixjaja arĩ rãhã ho rãhã. ²⁸ No Tirtũm nhõ krĩ koja htertet nẽ hapêx kêt nẽ. Nẽ mẽ papajaja mẽ pahpê hkra jakamã te ra kuri ò krĩ kamã ri mẽ papa pyràk. Jakamã kot puj mẽ mẽ uràk nẽ pajapêx kêt nẽ. Jakamã e kwa kêr pu mẽ amnhĩ tã Tirtũm mã mex o mex ã harênh nẽ hã pahpijaam rãhã ho papa. Nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu mẽ Tirtũm pumaj mẽmojta kaga kurê kumrêx. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o papaja na Tirtũm kãm hprãm. ²⁹ Hihtỳx o hihtỳx jakamã koja mẽmoj tã akamã gryk kot kaj amex kêt o amex kêt.

13

Mẽ pahte Tirtũm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karô

Rômãn 12.1-2; Epes 4.1-3; Korosê 1.10-11; Wam Tesarôn 4.1-12; Wam Pêtre 2.11-12; Wam Juãw 3.17-18

¹ Nẽ e kwa Kris kôt ixtõ nẽ ixtõxjaja. Kêr pu mẽ arĩ Kris kôt pahkwýjẽ ho mex o mãn axpên kôt ri papa. Nẽ kêr pu mẽ tanhmã pahpunuj to hã amnhĩ pumunh tã axpên to mex mã panhũrer kêt nẽ. ã axpên nhĩpêx anhỹr rãhã ho papa.

² Nẽ amnepê mã na pre mẽmojaja nhỹhỹnh mra nẽ mẽ panhigêtjẽ hõ hwýr pøj. Hãmri nhũm mẽ omu mẽ htỳx axtem krĩ hõ nhõ xwýnh ã mẽ hkamnhĩx tã no nhũm mẽ kêp Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnh kwý na prem. Hãmri nhũm amnhĩ nhõrkwý hwýr mẽ kuwý nhũm mẽ ma hkôt mra nẽ kuri pøj nẽ kutã apku. Jakamã kwa koja nhỹhỹnh krĩ hõ rũm mẽmojaja ma mẽ awýr mō ka mẽ omu mẽ axãmnhĩx amnhĩ nhõrkwý hwýr mẽ hwýr kurê kumrêx kê mẽ ari pøj. ã mẽ hipêx anhỹr o apa hãmri nẽ nhỹrmã mẽ panhigêtja pyrà nẽ amnhĩ wýr Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjẽ hõ hwýr japêr. Mẽ uràk nẽ ja hã mẽ

omunh kêt tã atỳx amnhĩ wýr mẽ awý nhũm ja mẽ amã mex o mex.

³ Nẽ kêr ka mẽ ra mẽ kot Jejus ã mẽ akwýjẽ pynênh nẽ mẽ hagjênh xwýnhjẽ mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa nẽ mẽ ho ajamakêtkati hkêt nẽ. Te mẽ kajaja mẽ ãhõ hã mẽ hagjênh xà kamã apunuj nẽ akri pyràk o mẽ kãm ajamaxpêr o ri apa. Jao mẽ kamã axukapri ho mẽ hwýr mra nẽ mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri apa.

⁴ Nẽ mẽ kot axpên to hprõja na mex. Nom kêr ka mẽ amyjaja ãm aprõ pix tânopxar o ri apa. Nẽ mẽ anijaja mẽ ajaxwýja amjên pix tânopxar o ri apa. No mẽ hkuprýjẽ hwýr mẽ mra xwýnhjaja nẽ nhãm mẽ kêp mẽ hprõ ho amnhĩkati xwýnhjaja nẽ nhãm mẽ kêp mẽ mjên o amnhĩkati xwýnhjaja koja Tirtũm ja hã mẽ omu mẽ mẽ homnuj tỳx kumrêx.

⁵⁻⁶ Nẽ kêr ka mẽ akàxpore rũnh kêt ã amnhĩ pumu mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akapri hkêt nẽ. Na pre Tirtũm mẽ pamã kapêr o:

Kot paj akôt ri ixpa rãhã ho ixpa nẽ aa arer rý akaga hkêt kumrêx.

Anhỹr jakamã kot kaj mẽ akàxpore grire htã akapri nẽ apa hkêt nẽ. Aa Tirtũm kot mẽ pahkaga hkêt ã amnhĩ jarênh jakamã mẽmoj kot pu wem omu mẽ pamã nhãm ri mẽ uma ho papa? Tirtũm kot mẽ pahkôt pa ho pa kênã. Jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

Nà Pahi Maatija ra kot ixkôt pa ho pa xwýnh jakamã mẽmo kot pa hkêt ri inhãm uma ho ixpa?

Mẽmo kot kêt ri tanhmã kêp ixto?

Anhỹr o pajamaxpêr o papa. ⁷ Nẽ mẽ kot Kris mã mẽ ajamãr o mẽ pa xwýnh ra mẽ htyk xwýnhjaja ka mẽ arĩ mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho paja mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Na prem Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre mex nẽ. Nẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ akôt pa. Nẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt pix mã hamaxpêr rãhã ty. Tã kêr ka mẽ uràk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa rãhã ty.

⁸ Nẽ Jejus Krisja arĩ rãhãã. Nẽ amnepê mã kot amnhĩ nhĩpêxja mããnen arĩ rãhãã. Aa kot amnhĩ nhĩpêxja nhĩjuk ri axtem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt.

⁹ Nẽ kwa kêr ka mẽ Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Na hte kapêr o hêx xwýnhjaja mẽ awýr mra nẽ mẽ amã:

—Amnepê m mẽ ate Tirtũm kot mẽ amex ã mẽ ajarênh kaxyw mẽ ate kãm mẽmo mry nhõr nẽ akupým hamýnh nẽ hkur o apa htã ra ja ho anhỹr kaga. Kwa mẽ ja ho awjanã nẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Kê Tirtũm ja hã mẽ apumunh kôt mẽ amex ã mẽ ajarê.

Anhỹr o mẽ amã kapêr. Nom xà na hte Tirtũm ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ pahpumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarê? Xà na htem mẽmo mẽ apkur xà hkur pê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr tỳx o pa? Nà

na htem anhÿr kêt nê. Na pu htem mêmoy kur kôt pamâ Tirtûm kînh kêt nê. Kêt mê paxâpkur xâja mê panhî pix o hihtÿx kaxyw na. Na hte Jejus kôt mê pahto paxihtÿx kêt nê. Âm Tirtûm kot amarî kâm mê pajapê nê mêmoy to mê pakutâ nojarêt jakamâ na pu htem ja hâ amnhî pumu nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx o papa.

¹⁰ Tirtûmja Jejus kot mê panê htyk â omunh xâ hkôt ra kot mê pamex â mê pajarênh jakamâ mo kaxyw kot pu mê axte kot mê pamex â mê pajarênh kaxyw kâm mêmoy mry gô nê hkwÿ hku? Koja mêmô akupÿm Tirtûm kapêr tûm o ujanâr jao Jejus kot nê htyk nê hkamrô pikapîrja kaga. ¹¹ Amnepê m na pre patre maati jaja tôhâ mê kâm mêmoy mry hpar xwÿnh hkamrô ru nê guhkrax kâm kuru nê hamÿ nê ma o mra nê Tirtûm nhôrkwÿ kaâkre hwÿr hitom maati hwÿr ho agjê. Tirtûm kot mê omunh nê axte mê kot amnhî tomnuj mâ hamaxpêr kêt kaxyw. Hâmri nhûm hpânâ î mÿ nê krî pê ho kato nê ma o mra nê nhÿri amÿm hkwÿjê hkâx â ho hxêt pa. Tirtûm kapêr tûm kôt na prem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. ¹² Tâ ja pyrà nê na prem ma krî pê amÿm Jejus o tê nê kupî nhûm hkamrô axkapî. Kot mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer nê mê pahto mê pahpê Tirtûm kra kaxyw â htyk nê hkamrô pikapîr anê. ¹³ Na prem Tirtûm kapêr tûm gryk â Jejus kaga nê pöristijê mâ anê nhûm mê ma krî pê ho kato nê o tê nê kupî. Tâ kêt pu mê jajê rom Jejus gryk â mân Tirtûm kapêr tûm kaga. Kwâr mê mämri Jejus pyrà nê Tirtûm â tanhmâ mê pahto nê amnhî nê nhÿhÿm mê pajano. ¹⁴ Kêt jar mê papapxâja kêt mê papapxâ kumrêx kêt. Nê jar mê panhō krija kêt mê panhō krî kumrêx kêt. Mê pamâ te kot pô nhîrōnh o ixkre pix pyràk. No kêt mê panhō krî kumrêx koja jar mê panhō krî rom aa hapêx kêt nê. Tâ tām na pu mê kormâ ma hwÿr papa kaxyw arî amnhî tâ Tirtûm jamâr o papa.

¹⁵ Nê na htem Ijaew arî ohtō nê amnhî pânâ Tirtûm mâ mry hpar ho pa. Nom mê papajaja kot puj mê axte â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. Kot puj mê am Jejus kukwak ri Tirtûm mâ mex o mex â harênh rāhâ ho mân papa. Jao te mê pahte kâm hkînh xâ nhôr pyràk o amnhî nhîpêx.

¹⁶ Nê kêt pu mê arî axpên to mex o ri axpên kêt papa. Nê kê mêmō kêt amrakati japêr ka ja hâ omu nê amnhî kutâ kâm anhō mêmoy kwÿ. Â kot puj mê axpên nhîpêx anhÿr rāhâ ho ri axpên kêt papa. Kot puj mê anê nê te mê pahte Tirtûm mâ hkînh xâ nhôr pyràk o amnhî nhîpêx. Â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿrja na mex o mex.

¹⁷ Nê kêt ka mê Kris kôt mê akrāhtûmjê kapêr ma nê mê hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Na htem Tirtûm mâ mê ajamâr o ri mê

akôt pa. Koja mê nhÿrmâ mê kot tanhmâ mê anhîpêx to hâ Tirtûm mâ amnhî jarê. Jakamâ mê kâm mê ato ajuta prām. Tâ kêt ka mê kapêr ma nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa. Kêr kê mê amnhî tã mê apumu nê hkînh nê. No kot kaj mê ama nê am mê ama nhûm mê tee ri amnhî tã mê apumu nê hkapîrî nê. Jao tee ri kot tanhmâ mê ato ajuta mex to hkukamâ hamaxpêr.

¹⁸ Nê kwa kêt ka mê ixto Tirtûm wÿr rāhâ ho apa. Inhmâ Tirtûm noo mâ tanhmâ amnhî tomnuj to hprām kêt. Âm inhmâ amnhî to mex pix o ri ixpa hprām.

¹⁹ Nê kêt ka mê ixto awÿ kê tokyx akupÿm mê awÿr inhmê. Na pa ra inhmâ mê apumunh prām tÿx nê.

Kagâ nhîpêx xwÿnh kot tanhmâ mê ho Tirtûm wÿr to hâ harênh

Epês 3.14-19; Piripos 1.0-11; Wam Tesarôn 3.9-13, 5.23; Sikûn Tesarôn 1.11-12, 2.16-17

²⁰ Nê mê panhō Pahihti Jejus Krisja na hte mê panhîpêx o te ôwêhti jamâr xwÿnh kot hkrit jamâr pyràk o pa. Jakamâ kêt mê pajamâr xwÿnh maati mex na. Na pre mê panê ty nhûm Tirtûm akupÿm mê pamâ ho htîr nê mê pamâ harênh o:

—E ra Ixkra kot mê anê htyk jakamâ kêt ka mê am ixkapêr nyw kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê hāmri nê nhÿrmâ ty pa akupÿm mê ato mê atîr ka mê ixri atîr tûm nê apa ho apa. Anê.

Tirtûm kêt mê pahto mê pajamakêtkati nê ri mê papa xwÿnh na. ²¹ Tâ na pa hte tanhmâ mê ato hwÿr to ho ixpa nê mê ato hwÿr o:

—Pa Tirtûm. E kwa tanhmâ ixkwÿjê ho mex to kê mê kâm akapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx o pa hprām. Nê mê kâm tām amnhî nhîpêx o pa hprām. Nê kê Jejus haxwÿja tanhmâ mê ho mex to kê mê war amâ hprām xâ hkôt pix mâ war amâ tanhmâ ri amnhî nhîpêx to ho pa. Anê.

E kêt pu mê arî Jejus Kris mâ mex o mex â harênh rāhâ ho papa.

Kagâ jatur xâ kamâ mêmoy jarênh

²² E Kris kôt ixkrāmnhwÿjaja. Nâ na pa â mê amâ kagâ nhîpêx anê. Jejus kôt mê ato mê axihtÿx kaxyw. No na pa ho ry nê hipêx kêt nê. Ixte ho grire nê hipêx jakamâ kwa kêt ka mê kamâ harê nê mar tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa.

²³ Nê mân ka mê ra Ximotre jarênh mar japêr. Na pre Kris â mê hagjênh xâ kamâ hkri hâ apkati xohtō nê. Tâ nhûm xep mê ra kator. Tâ koja kormâ mê awÿr inhmôr xwÿj ri man ixwÿr mō nê hpōx japêr kot paj ma amnhî kôt mê awÿr o mō ka mê omu.

²⁴ Nê kêr ka mē kot Kris mǎ mē ajamār
xwýnhjê mǎ ijarê. Nê atar Tirtûm krajê piitâ
mē kām ijarê.

Nê ota jar Tirtûm kra hkwýja piitâ mē
awýr hpêr mē.

²⁵ E kê Tirtûm mē apiitâ mē ato mex o pa.
Tâ ãm ja pix. Na pa ã mē amã hã kagà ho anê.
Na hapêx.

Xiakre Xiakre kot Jesus kôt hwýjê piitâ hwýr kagâ nê mênh

Xiakre na pre kagâ nhîpêx. Kêp Jesus tō nê kêp Jerujarê kamâ mē kot Jesus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nhô pastô na pre. Nê kêp Ijaew. Jakamâ na pre hwýjê mâ kagâ nhîpêx nê krî piitâ hkôt urâk nê Jesus kôt mē kot amnhî xunhwýr xwýnhjê hwýr kurê. Jesus â mē kâ mē hkurê xwýnhjaja na prem mē hipêx kati nhûm mē amnhî xâ htýx kamâ hamak o pa. Jakamâ nhûm Xiakre kot mē hamaxpêr o mē hihtýx kaxyw kagâ nhîpêx nê mē hwýr kurê nê mē kâ m:

¹ Pa ixkwýjaja. Xâ mē amex? E ixpê Xiakre na pa. Ixte Tîrtûm mē Pahihti Jesus Kris wa kâ m tanhmâ amnhî nhîpêx to xwýnh na pa. Jakamâ kot paj kagâ nhîpêx nê pika piitâ hkôt mē apiitâ mē awýr kurê. Mē apê Tîrtûm krajê hwýr.

Mê pahpunuj tâ mē pahte amnhî kaxyw Tîrtûm kôt pajamaxpêr

Rukre 6:20-23; Rôman 5.3-5; Korosê 1.11; Wam Pêtre 4.12-19

²⁻³ E ixkwýjaja. Kêr ka mē atô tanhmâ amnhî to rý tanhmâ apunuj to. Rý mēhō tanhmâ Jesus â mē anhîpêx to. Tâ kër ka mē ja hâ amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri akapri hkêt nê. Ari akînh kâ m amnhî kaxyw Tîrtûm kôt ajamaxpêr týx râhâ ho ri apa. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nê gaa nê rî mēmoj punuj pē Jesus kôt amnhî xunhwýr týx nê. Jakamâ kwa kër ka mē tanhmâ apunuj to hâ amnhî pumu nê â mē ate amnhî nhîpêx anhýrja kukamâ ajamaxpêr pē akînh nê ri apa. ⁴ Nom kër ka mē tee ri tanhmâ apunuj to hâ amnhî pumu nê akapri xâ Tîrtûm kaga hkêt nê. Â m amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr týx râhâ ho ri apa. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nê gaa nê Tîrtûm noo mâ tām amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê kâ m hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o apa.

Mê pahte tanhmâ amnhî kute hâ amnhî pumunh kôt amnhî to Tîrtûm wýr â mē pamâ karô

Matêwre 21.18-22

⁵ Nê kër ka mē mēmoj mýrapê tanhmâ apunuj to hāmri nê tee ri ja hâ amâ Tîrtûm mâ ajamaxpêr týx prām nhûm apê ja hihtýx japêr. Rý mēmoj tanhmâ apê amnhî nhîpêx to ka tee ri hkukamâ ajamaxpêr japêr. Kêr ka mē â ajamaxpêr anhýr japêr hāmri nê amnhî to Tîrtûm wýr kurê kumrêx. Kot amâ ajamaxpêr mex nhôr nhûm ate ý hâ tām ajamaxpêr kaxyw amnhî to awý. Kot kaj mē â amnhî to hwýr anê nhûm amnhî tâ mē ama nê mēmojta kutâ tanhmâ ato axihtýx

to kurê kumrêx ka ý hâ hkôt ajamaxpêr týx mex o ri apa. Jao tanhmâ akute htâ akînh nê ajamakêtkati nê ri apa. Koja Tîrtûm tee ri amâ mēmoj kôt ajamaxpêr týx prām kaprý hâ apumu nê hâ amâ âkjêr kêt nê. Koja ate amnhî to hwýrta ma nê tanhmâ ato mex to. ⁶ Nom kër ka mē amnhî to hwýr kâ m tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kati hkêt nê. Rý ajamaxpêr o:

—Koonên. Koja apu Tîrtûm inhmâ ja ho anhýr japêr.

Anhýr o tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kati hkêt nê. Â m akînh kâ m tanhmâ ate amnhî to hwýr toja kukamâ ajamaxpêr o:

—Nâ koja inhmâ ho anê. Ixte amnhî kaxyw kâ m ijamaxpêr nê amnhî to hwýr xâ hkôt koja inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx to.

Anhýr o hkamnâr rom â amnhî kukamâ ajamaxpêr anê.

Nom kot kaj mē tanhmâ amnhî to hwýr to nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kati nê hkôt ajamaxpêr týx kêt nê. Nê te kôk nhâm âpêr nê nhâm âpêrta pyrâ nê nhâm ri ajamaxpêr nê nhâm ri ajamaxpêrja o hkôt ajamaxpêr kêt nê. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ mē apumu nhûm ja kâ m mex kêt nê. ⁷⁻⁸ â mē hamaxpêr anhýr xwýnhjaja na htem nhâm hamaxpêr nê nhâm hamaxpêr jao hamaxpêr mex kêt nê. Jakamâ kot kaj mē â ajamaxpêr anhýr o amnhî to Tîrtûm wý hāmri nê â m amnhî to hwýr kaprý. Koja ama nê â m ama. Nom kot kaj mē tanhmâ akute hâ amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr týx pē amnhî to awý. Nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kati hkêt kâ m tanhmâ amnhî to hwýr to nhûm amnhî tâ ama nê hkînh nê tanhmâ amâ mēmoj nhîpêx to. Mē ate hâ axâhwýr xâ hkôt tanhmâ mē amâ mēmoj nhîpêx to.

Mê kêp amrakati xwýnh mē mē kot amnhî to rûnh xwýnhjê jarênh

Eprêw 13.5-6; Wam Pêtre 1.24-25

⁹ Nê kwa mē akâxpore hkêt xwýnhjaja. Jar mē apê amrakati htâ mē apê Tîrtûm kra na ka mē. Jakamâ kër ka mē akâxpore rûnh kêt tâ mē apê Tîrtûm kra hâ amnhî pumunh kôt ajamakêtkati nê nê akînh nê apa.

¹⁰⁻¹¹ Nê mē akâxpore rûnh xwýnhjaja. Mē akâxpore rûnh nê mē akukrêx rûnh tâ kot kaj mē nhýrmâ ty nê piitâ rer pa nê mē kêp amrakati xwýnhjê pyrâ nê anhý kamâ Tîrtûm kuri akri nhûm tanhmâ mē ajarênh to. Te mē apê mēmoj pixôrâ kot amnhî nhîpêx pyrâk. Na hte kwýhtâ axpên pē axpôt nê muxre nê mex nê harir. Tâ gaa nê rî hâ myt xâhpanh mē nhûm ra nhôore. Nê gaa nê ra grâ pa nê rôrôk nê hapêx. Tâ kot kaj mē nhýrmâ urâk nê ty nê akukrêx rer pa. Jakamâ kwa kër ka mē akâxpore rûnh pumunh kôt akînh nê ri apa hkêt nê. Kêt â m

mê apê Tîrtûm kra hã măn amnhî pumunh kôt akînh nê apa.

Mê pahpunuj kôt pagryk nê mê pahkurê

¹² Nê kot kaj mê atô tanhmã apunuj to htã arî amnhî kaxyw Tîrtûm mã ajamxpêr tÿx rãhã ho ri apa. No tanhmã apunuj to hã amnhî pumu nê hkaga hkêt nê. Rÿ kot tanhmã ato xwÿnhã kër ka mê amnhî tã kamã agryk nê tanhmã ho hkêt nê. Âm Jejus kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Kër kê Tîrtûm amã hkînh ã amnhî tã apumu nê amex ã ajarê. Ka nhÿrmã kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa. Ra kot mê pakukamã mê pahtã amnhî jarênh xã hkôt. Jakamã kër ka mê tanhmã apunuj to htã ã amnhî kukamã ajamxpêr anhÿr pé akînh nê apa.

¹³ Nê Tîrtûm aa kãm tanhmã amnhî tomnuj to hprãm kêt. Nê mê papajaja mê pahte tanhmã amnhî tomnuj to kaxyw na hte mê pamã tanhmã amnhî to rÿ mê pamã mê pajamxpêr punuj jagjênh kêt nê. Jakamã kot ka mê atô amã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm tã kwa kër ka Tîrtûm tãm kot ja kaxyw mê akrãm mê ajamxpêr punuj jagjênh to hã hkamnhîx kêt nê. ¹⁴⁻¹⁵ Mê papamjaja na pu htem pajamxpêr punuj xã hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. No Tîrtûm Karô na hte mê pamã mê pajamxpêr punuj jagjênh kêt nê. Mê papamjaja na pu htem pajamxpêr punuj nê gaa nê ra hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. Hãmri nê gaa nê ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa. Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja koja mê nhÿrmã ty hãmri nê Tîrtûm mê Kra wa kuri htîr tûm nê pa ho pa hkêt nê.

Tîrtûm kot tanhmã mê pahto mex to hã harênh

Xiakre 3.17-18; Sikûn Pêtre 1.3-4

¹⁶ Nê e ixkwÿjaja. Tîrtûm kot mê pahte amnhî tomnuj prãm xaj mê pamã mê pajamxpêr punuj jagjênh kêt jakamã kwa kër ka mê ã ajamxpêr anhÿr kêt nê. ¹⁷ Na hte mê pahto mex pix o pa. Na pre myyti ho kato. Kapêr pix o ho kato. Nê mytwrÿre ho kato. Nê kanhêti ho kato. Ja piitã ho kato nhûm mê pamã hirã mex o harir. Na hte mytwrÿre tōhã hirã mex o pa. Nê gaa nê nyw kaxyw nê kamãt kô. Nê gaa nê nyw mê nhûm akupÿm hirã. ã na hte amnhî nhîpêx anhÿr o pa. No Tîrtûmja ã kot anhÿr kêt. Kot amnhî nhîpêxja am rãhã ho rãhã. Na hte mê pahto mex pix o pa. No tōhã tanhmã mê pahto mex to nhûm jãã nhûm tanhmã mê pahtomnuj to hkêt nê. ¹⁸ Tã kapêr pix o kot ã mêmoy to kator kot anhÿr. Nê mê pamã kapêr o amnhîrit. Kãm mê pahto hkra hprãm xaj mê pamã Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx toja nhûm pre mê pamã ho amnhîrit. Na pu prem kuma nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm amnhî

tã mê pahpumu nê mê pahto hkra. Mê pahpê ljaew kumrêxjaja na pre mê pahto hkra.

Mê pagryk o papa nê mê pahkurê

Rômân 12.17-21; Epes 4.25-5.2

¹⁹ E ixkwÿjaja. Kwa mê ixkapêr ma nê hã anohtÿx nê ho apa. Koja mēhō Tîrtûm kapêr o mê ajahkre kaxyw mê awÿr mō nê mê amã kapêr jarê ka mê mar tÿx nê. Koja mê ate tanhmã amnhî tomnuj to nê mê amã kapêr ka mê amnhî tã ama nê kamã agryk kêt nê. ²⁰ Mê gryk o mê pa xwÿnhjaja na htem Tîrtûm kapêr kôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. ²¹ Jakamã kwa kër ka mê axte amnhî tomnuj rÿ ajamxpêr punuj o ri apa hkêt nê. Na htem ohtō nê ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa nom kër ka mê kurom Tîrtûm kapêr măn amnhî krã him haxãr tÿx nê. Kapêr o mê ajahkre xwÿnhjaja na htem ho mê ajahkre mex o pa. Tã kër ka mê ama nê amã hkôt amnhî nhîpêx prãm rãhã ho ri apa. Na pu htem Tîrtûm kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx o papa hãmri nê nhÿrmã Tîrtûm mê Kra wa kuri pahtîr tûm nê pa mex nê papa ho papa.

Mê pahte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx ã mê pamã karô

Matêwre 7.24-27; Wam Juãw 2.3-6

²² Nê kwa mê okora. Kër ka mê am Tîrtûm kapêr ma nê am mar kêt nê. Măănēn hkôt amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Kot kaj mê ama nê am ama nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê hãmri nê apê Tîrtûm kra hã amnhî jarênh kaprÿ. Jao nhÿrmã Tîrtûm mê Kra wa kuri atîr tûm nê apa hkêt nê. ²³⁻²⁴ Te ho mēhō kot amnhî pumunh xã hpyr nê kamã amnhî pumunh nê amnhî krã hki jaê rÿ amnhî kuk tyk pumunh pyrãk. Tã te kot amã ja hã amnhî pumunh nê kot amnhî to mex kêt rãhã akupÿm amnhî pumunh xã xir nê ma htēm nê axte amnhî kuk tyk rÿ amnhî krã kî jaêrta mã hamxpêr kêt pyrãk. Mê kot Tîrtûm kapêr mar nê am mar nê hkôt amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja te kot ja jarênh pyrãk. ²⁵ Tã kër ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mê ate Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o apa kaxyw xatã kamã harê nê mar tÿx o apa. Jao hkôt amnhî nhîpêx mex o apa. Tîrtûm kot mê pahte tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mê pamã karô xaja am hãmri na. Na htem hkôt amnhî nhîpêx nhûm Tîrtûm ja hã mê omu nê mê ho mex nê nhûm mê amnhîx hamakêtkati nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. ²⁶ Nom koja mēhō kēp Tîrtûm kra hã amnhî jarênh tã htÿx ri kapêr punuj o ri pa hãmri nê am kēp hkra hã amnhî jarênh kaprÿ. Mê pahpê Tîrtûm krajaja na pu htem ã pakapêr anhÿr kêt nê. ²⁷ Axtem mê pahte amnhî nhîpêx. Na pu htem mê hã awrã rÿ mê kēp mê mjēn tyk xwÿnhjê ho mex nê mê hã pahpêr o pahpikēnh o papa hkêt

ně. Nē tanhmā mē kute hā mē omu nē mē ho ajuta ho papa. Ā na pu htem pahpē Tirtūm krajaja amnhī nhīpēx anhūr o papa nhūm Mēpanhīpēēxā Maati Tirtūm ja hā mē pahpumu nē hkīnh nē. No na pu htem mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwŷnhjē hkōt ri amnhī nhīpēx kēt nē ām Tirtūm kapēr xā kōt pix mā amnhī nhīpēx nhūm amnhī tā mē pahpumu nē hkīnh nē.

2

Mē pahte mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk ā mē pamā karō

Rōmān 2.11; Korosē 3.25

¹ E ixkwŷjaja. Pahihti Jeus Krisja mex o mex. Tā ra mē ate hkōt amnhī xunhwŷr jakamā kwa kēr ka mē apē hkŷw hā mē piitā tām mē hipēx o apa. Nē mē hipēx o axpēn pyrāk. ² Jakamā kot kaj mē nhŷrmā Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn wŷr akuprō nhūm hikāxpore rax xwŷnhhta mē akōt axā. Ē mex nē ōr o ihkra kamā kāk hāmri nē mē akōt axā. Nhūm hkōt mēhō pē amrakati xwŷnhja tē nē axā. Nom wamta kīnhā kēp amrakati nē ē omnajti nē pikaxōnhiti. Hāmri nē hikāxpore rax xwŷnhhta hkōt mē awŷr tēn axā. ³ Tā tanhmā kot kaj wem ri wa hipēx to? Xā kot kaj mē wa hipēx o axpēn pyrāk nā? Nā xā kot kaj mē ā wa hipēx anē nē wam ār xwŷnhhta ē mex ā omunh xā hkōt kām kadēre hō gō nē kām:

—E ota kadēre. Māmri hā nhŷ. Anē.

Hāmri nē ē pynajti xwŷnhhta pumu nē axtem nē kām:

—E atar pikap nhŷ.

Anhūr o ahpŷnhā wa kām akapēr? ⁴ Kot kaj mē ahpŷnhā ā wa hipēx anē nē amnhī tomnuj nē. Wam ār xwŷnhhta ka kām akapēr mex nē tanhmā ho mex to. No hkōt hōta omnajti hā omunh xā hkōt te kamā anhōkre kahak pyrāk o hipēx. Kot kaj mē ā ahpŷnhā wa hipēx anē nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj nē. ⁵ Kwa mē inhma ixkwŷjaja. Mē kēp amrakati xwŷnhjaja mē hikāxpore hkōt tā na hte mē hkŷwŷjaja amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ nhūm amnhī tā mē omu nē kot mē panhīpēx pyrā nē mē ho hkra. Jakamā jar mē kēp amrakati htā na htem amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr tŷx rāhā ho pa. Jakamā koja mē nhŷrmā kuri htūr tūm nē mex kumrēx nē pa ho pa. Mē kām Tirtūm kīnh o mē pa xwŷnh piitā koja mē nhŷrmā ā mex nē ri pa anē. ⁶ Nom kot kaj mē ahpŷnhā mē hipēx nē amnhī tomnuj nē. E pa mēmoj tā mē akukja. Mēmojaja na htem tanhmā mē ato hēx to? Nē mēmojaja na htem juisti mā tanhmā mē ato kapēr punuj to? Xā mē kēp amrakati xwŷnhjaja? Nā mē tām kēt. Mē hikāxpore rūnh xwŷnhjaja na htem ā mē anhīpēx anhūr

o pa. ⁷ Nē ra mē ate hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhja nhūm mē axtem nē tanhmā mē apē ho kapēr to ho pa. Tā ka htem mē kēp amrakati xwŷnhjē rom mē kām akapēr mex nē mē kām kadēre mex gō nhūm mē hā hkrī. ⁸ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: Kēr ka mē piitā mē hipēx o te ka amā amnhī tā ma pyrāk. Anē.

Ā kot mē pamā karō kot anhūr. Kapērja mex kumrēx. Kot puj mē ā axpēn nhīpēx anhūr jao Tirtūm kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx mex nē. ⁹ Nom kot puj mē ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē ahpŷnhā tanhmā mē hikāxpore rūnh xwŷnhjē ho mex to nē ahpŷnhā tanhmā mē kēp amrakati xwŷnhjē nhīpēx to japēr. Hā kot puj mē Tirtūm kapēr htūmta nhīrōp pakuhē nē amnhī tomnuj nē. ¹⁰ Kot pu mē kapēr tūm piitā hkōt ri amnhī nhīpēx mex o ri papa htā ām pixire nē hirōp pakuhē. Jao te pahte kapēr piitā hirōp pakuhē pyrāk. ¹¹ Na pre Tirtūm mē pahte mē pahprō pix tānopxar o papa hā mē pamā karō. Nē mē pamjēn pix tānopxar o papa hā mē pamā karō. Nē mē pahte axpēn par nē mē pahkurē. Jakamā kot puj mē pahprō pix tānopxar mex o ri papa japēr. Nē mē pamjēn pix tānopxar mex o ri papa japēr tā tanhmā pajamaxpēr to nē pahkwŷjē hōxpī. Jao te Tirtūm kapēr tūm piitā hirōp pakuhē hpar pyrāk o amnhī nhīpēx.

¹²⁻¹³ Koja nhŷrmā Tirtūm mē pahtīr ri tanhmā axpēn nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to. Mē pamā axpēn kīnh ā axpēn to mex o papa hā mē pahpumunh kōt mē pajarē rŷ mē pamā axpēn kīnh kēt ā axpēn nhīpēx o papa hā mē pahpumunh kōt mē pajarē. Jakamā mē kamā mē ukapri kēt xwŷnhjaja koja nhŷrmā ja hā mē omu nē mē urāk nē mē kamā ukapri hkēt nē. Nom mē kamā mē ukapri ho mē pa xwŷnhjaja koja ja hā mē omu nē mē urāk nē mē kamā ukapri nē mē nē mē kot amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Jakamā kwa kēr ka mē amnhī to mex nē tām axpēn nhīpēx o ri axpēn kōt apa. Nē axpēn mā akapēr mex nē axpēn kamā axukapri pix kukamā ajamaxpēr o apa.

Amnhī kaxyw Tirtūm kōt mē hamaxpēr xwŷnhjē jarēnh

Rukre 3.8-14

¹⁴ Nē kwa ixkwŷjaja. Koja mēhō kot amnhī kaxyw Jeus kot hamaxpēr nē hkōt amnhī xām ā amnhī jarēnh tā hkōt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Hā koja nhŷrmā ty hāmri nē tanhmā kot we amnhī to nē Tirtūm mē Jeus wa kuri htūr tūm nē pa ho pa? Nā koja anhūr kēt nē. Kēp hkra hā amnhī jarēnh tā hkōt amnhī nhīpēx kēt jakamā koja nhŷrmā wa hwŷr āpir kēt nē.

¹⁵ Nē xā koja mēhō kēp amrakati nē ri pa. Nē ē pynajre pix jagjē nē ri hā pa. Nē ō hkēt

nê ri kām prām nê pa. ¹⁶ Ka mē ja hā omu nê tanhmā kām akapēr to nê kām:

—Kwa ā amnhī nhīpēx anhūr kêt nê. Anhōrkwý hwýr tēn axē mex japēr nê axā nê amnhīm mēmoj japēr nê aku. Kōja Tirtūm ato mex rax nê.

Anhūr o kām akapēr tā kām mēmoj nhōr kêt nê. Tā xā kōja we ama nê amar xā hkôt ê mex jagê nê apkur mex o ri pa? Nā kot ka mē ā kām akapēr anê nê ho ajuta hkêt nê nhūm arī kām prām nê ê hkêt nê omnuj nê ri pa. Na htem mē kapēr pix o mē ho mex kêt nê. Kot kaj mē ā kām akapēr anê nê ām kām mēmoj tā karō kaprý. ¹⁷ Ja pyrā nê kōja mēhō ra amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nê hkôt amnhī xām ā amnhī jarēnh tā kapēr kôt ri amnhī nhīpēx kêt japēr. Hā kōja ām kēp hkra hā amnhī jarēnh kaprý.

¹⁸ Nê kot kaj mē atō ā ajamaxpēr anê nê ajamaxpēr o:

—Nā Jejus kwýjaja na htem ahpýnhā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Na hte mē hkwyjaja amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr týx pix o ri pa. Nê mē hkwyjaja tanhmā hkwyjê ho mex to ho ri pa. Á na htem ahpýnhā tanhmā amnhī nhīpēx anhūr to ho pa. Anê.

Kwa mē ri ā ajamaxpēr anhūr kêt nê. Mē hkwyjê ho mex o mē pa xwýnhjaja na htem Tirtūm hkôt hamaxpēr pē määnēn hkôt amnhī nhīpēx nê hkwyjê ho mex o pa. Kōja mēhō amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr hā kōja määnēn hkôt amnhī nhīpēx pē tanhmā hkwyjê ho mex to ho pa. Na htem amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr pix o pa hkêt nê. Na htem määnēn hkôt mē piitā mē ho mex o ri pa.

¹⁹ Na ka hte mē akwyjaja ā ajamaxpēr anê nê ajamaxpēr o:

—Nā Tirtūmja pyxi mex o pyxi mex. Tā kot paj jam ajamaxpēr rāhā ho ri ixa nê ra ixpē hkra hā ri ixa. Nom kot paj kapēr kôt amnhī nhīpēx o ri ixa hkêt nê.

Anhūr o ajamaxpēr nê ā ajamaxpēr anhūr kaprý.

Nê ām hāmri na ka htem Tirtūm pyxi mex o pyxi mex ā harē. Nom na htem jam hamaxpēr kôt pix mā kēp hkra hkêt nê. Mēkarōmnutijaja na htem haxwýja Tirtūm pyxi mex o pyxi mex kôt hamaxpēr tā mē kēp hkra hkêt. Na htem ā hamaxpēr anhūr pē kām uma ho pa. ²⁰ ā mē ajamaxpēr anhūrja mex kêt. Kōja mēhō amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr ā amnhī jarēnh tā hkôt amnhī nhīpēx o pa hkêt japēr. Hāmri nê ām amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr ā amnhī jarēnh hkaprý. E kot paj ixprī hā mē amā ja jarē ka mē inhma. ²¹ Mē panhīgēt finat Apraāw na pre amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nê hkôt ri amnhī nhīpēx mex o pa. Tā nhūm amnhī tā kamā hamak kaxyw hkra Ijak ā kuwý nhūm kuma nê ra kot kām

hpīr nê ōr kaxyw nhūm Tirtūm amnhī tā omu nê amnhīm mex ā harē. Hāmri nê kot hkra hpīr nê kām kapēr. ²² Ra kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nê hkôt amnhī xām jakamā määnēn hkôt amnhī nhīpēx nê ra kot kām hkra nhōr kaxyw Tirtūm amnhī tā omu nê amnhīm mex ā harē. Na pre ā finat Apraāw Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx mex anhūr o pa. Jao amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr mex ā amnhī to amnhūrīt.

²³ Nê kormā Apraāw wa hkra hkêt ri nhūm Tirtūm wa kām hkra jarē nhūm kuma nê hkra hkukamā amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr týx o pa nhūm amnhī tā omu nê mex ā harē. Nê kēp hkrāmnhwý hā harē. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na pre Apraāw hkra hkukamā amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr týx nhūm amnhī tā omu nê amnhīm mex ā harē. Anê.

²⁴ ā na pre finat Apraāwja hkra kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr anhūrja o ra hkôt amnhī nhīpēx nê ra kot kām hpīr kaxyw. Nom kop apu amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr pix nê hkôt amnhī nhīpēx kêt ronhýx pre Tirtūm tee ri amnhī tā omu nê amnhīm mex ā harēnh kêt nê. Na htem amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nê määnēn hkôt ri amnhī nhīpēx mex o pa nhūm amnhī tā mē omu nê amnhīm mē mex ā mē harē. ²⁵ Mēhō ni kuprý finat Raapja na pre ā amnhī nhīpēx anê nê amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr pē tanhmā hkôt amnhī nhīpēx to ho pa. Na pre Ijaew myja wa hamēxkrut nē na Raap nhō krī hwýr wa tē. Mē hā ukapi nê kot mē hkurē kaxār kaxyw mē hwýr wa tē. Hāmri nhūm Raap Tirtūm kot wa mēnh ā wa omunh kurē kumrēx nê pôristi kot tanhmā wa ho pymaj amnhī nhōrkwý kamā mē kēp wa ho amūxu nê wa nê mē kām tanhmā hēx to. Nê hpānhā nhām pry hō hkôt akupým wa kumē nhūm wa hkā hkhnh pē ka akupým mex nê tē. Hāmri nhūm Tirtūm wa hā Raap pumu nê amnhīm mex ā harē.

²⁶ Tā kot kaj mē atō amnhī kaxyw Tirtūm kôt ajamaxpēr ā amnhī jarēnh tā hkôt amnhī nhīpēx kêt japēr. Hāmri nē apē hkra hā amnhī jarēnh kaprý. Te ra mēhō htyk nê nōr tā nhūm mē kot arī htīr ā harēnh kaprýta pyrāk.

3

Mē kot Tirtūm kapēr o mē ahkre xwýnhjē jarēnh

¹ Nê kwa Kris kôt ixkwýjaja. Mē axohtō nê mē amā Tirtūm kapēr o mē ahkre hprām tā kormā ja kaxyw mē apiitā mē amex kêt. Mē ixte Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjaja kot paj mē tanhmā amnhī tomnuj to japēr nhūm Tirtūm ja hā mē ixpumu nhūm ja kēp omnuj nê. Mē ixte kapēr o mē ajahkre ho mē

ixpa kēnā kot pa hkēt mē ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri ixpa. Jakamā kot kaj mē Tirtūm kapēr piitā hkōt ri amnhī nhīpēx mex nē ri kormā ho akwýjē jahkre ho ri apa.

² Nē mē pahpiitā na pu htem tōhā mē pajakwa ho tanhmā amnhī tomnuj to. Mēmoj tā axpēn kām pagryk nē tanhmā mē kām pakapēr punuj to. Nom koja mēhō tanhmā kapēr punuj toja nē amnhī to htýx nē hāmri nē tām amnhī nhīpēx o pa.

Mē pajakwa jarēnh

Epes 4.29

³ Na htem nhýhým kawar o juk kaxyw hakwam kax jagjē nē kām nhýhým o htēm prām xā hkōt ma nhýhým ho juk o tē. Kaxja hkryre nhūm kawar rūnh tā no nhūm kām ma nhýhým ho mrar prām xā hkōt ho juk o mra.

⁴ Nē gō xujanār kām pār rūnhā rūnh tā na hte kōk āpēr týx nē ma nhýhým o pa. Nē pī ho pār o juk xāta hkryre htā ma nhýhým ho juk o mō. Nhýhým pār o mrar xwýnh kām o mōr prām xā hkōt o mō.

⁵ Ja pyrà nē mē pajakwaja hkryre htā na htem ho kapēr o tanhmā mē hipēx to ho pa. Tōhā ho kapēr mex nē nhūm mē kuma nē hkīnh nē. Nē tōhā ho kapēr punuj nē nhūm mē tee ri mē kapēr ā mē kuma nē hkaprī nē rý kapēr xwýnhā kamā gryk nē. Mē pajakwa hkryreja te kot kuwy jakrax kryre pyràk. Kot ka kuwy jakrax grīre ho tē nē nhýri pōti kamā amē nhūm kōk ho apē nhūm hpōk rax tokyx anē. Hāmri nē ma pā ho hkaxār par o mō nē ho hkaxār pa. ⁶ Mē pajakwaja mā kot anhýr. Kot kaj atýx ri tanhmā ho akapēr punuj to nhūm mē ama nē axpēn mā anhīxi ho krī nhīpēx ka amex kēt nē apa. Rý ka atýx ri ajakwa ho tanhmā akwýjē ho akapēr to nhūm mē tee ri amnhī tā ama nē hkaprī nē rý akamā gryk nē. Satanasti nhý hā na htem ā mē hakwa ho kapēr punuj anē.

⁷ Na htem tōhā mēmo mry xoprē pynē nē tanhmā ho nē ra ho kām ma hkēt. Kagā rý hagrōre rý āati rý gōx kām mēmo mryja nhūm htem unē nē tanhmā ho nhūm kām ma hkēt nē mē hkōt pa ho pa. Nom na htem mry piitā ā hipēx anhýr kēt nē.

⁸ Tā mē pajakwa te mē kot tee ri mēmo mry ho kām ma hkēt kaprý xwýnhā pyràk. Na pu htem amnhī krā hkōt pajakwa ho pakapēr mex pix kēt nē. Tanhmā kot puj mē pakapēr punuj kēt kaxyw amnhī jakwa hto? Mē pakapēr punuj te kot kagā xoprē kot mē hkamnhar nē ō wenēn o mē hparta pyràk. ⁹⁻¹⁰ Na pu htem tōhā pajakwa ho tām pakapēr nē tōhā pakapēr punuj nē. Nē tōhā Pahi Maati Tirtūm mā mex o mex ā harēnh tā ra axtem nē tanhmā mēhō japrý hto. Tirtūm kot mē pahto amnhī pyrà nē mē panhipēx tā pu htem axtem nē tanhmā axpēn japrý hto

ho ri papa. Jao te pahte Tirtūm japrý pyràk. Kwa ixkwýjaja. Kēr pu mē pahpē Tirtūm krajaja ā pakapēr punuj anhýr hkēt nē. Ām mē pajakwa ho mēmoj mex pix jarēnh o ri papa.

¹¹⁻¹² Xā koja pā kamā hinore pyxi htā kamā gō xānh nē määnēn kamā gō xenh nōkati? Nā koja anhýr kēt nē. Na hte kamā gō mex pix nē rý kamā gō xenh nōkati pix nē.

Nē xā koja jāxō hpār ā rārāj harir? Rý ahkrō xō hā mánkwrýtre harir? Nā na hte ahpýnhā hpār ā harir. Ja pyrà nē kēr pu mē pahpē Tirtūm krajaja pajakwa ho pakapēr punuj pē ho papikamýr týx nē. Nē te hinore kamā gō mex pixta pyrà nē ēmoj mex pix jarēnh o ri papa. No mē pajakwa nhīkjē ho tām pakapēr nē hikjē ho pakapēr punuj kēt nē. Ām pakapēr mex pix o pakapēr o ri papa. Kwa kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhýr rāhā ho papa.

Tirtūm kōt mē āhpumunh xwýnhjē jarēnh

Wam Korit 2.6-16

¹³ Nē kwa mē axāhpumunh týx xwýnhjaja kēr ka mē amnhī to mex o ri apa. Nē mē piitā tām mē hipēx mex nē mē amā axpēn japē hā axpēn to ajuta mex o ri apa. Tirtūm kapēr xā hkōt. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nē axāhpumunh mex ā amnhī to amnhīrit.

¹⁴ Nom kot ka mē mēmoj tā axpēn kamā agryk o ri apa. Rý amnhī pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hāmri nē ām ate Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx ā amnhī jarēnh kaprý. ¹⁵ ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnhjaja na htem Tirtūm kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kēp Tirtūm kra hkēt xwýnh pix-jaja na htem ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Jao mēkarōmnuti kot amnhī nhīpēx kōt pix mā amnhī nhīpēx o pa. ¹⁶ Axpēn kamā mē gryk o mē pa xwýnhjaja na htem amnhī pix kukamā hamaxpēr jao tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Nē amnhī tā mē kamā mē gryk xwýnhjē homnuj o pa. Tā ā mē pahte amnhī nhīpēx anhýr pumaj kwa kēr pu mē mēmoj tā axpēn kamā pagryk o ri papa hkēt nē. ¹⁷ Mē kot Tirtūm kōt amnhī nhīpēx xwýnhjaja na htem jajē rom tām axpēn nhīpēx rāhā o pa.

Nē axpēn kamā ukaprī pix o ri axpēn kōt pa.

Nē tām hamaxpēr o pa.

Nē mē piitā mē hipēx o axpēn pyràk.

Nē axpēn tā hpijaām o ri pa.

Nē tanhmā ri axpēn no kupyr to hkēt nē.

Nē ri oprē ho pa hkēt nē.

Nē mē axpēn kamā ōkre kahak kēt nē.

Nē mē piitā mē ho mex o axpēn pyràk.

Nē tām mē piitā mē hipēx rāhā nē.

Ā na htem Tirtūm kōt mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjaja amnhī nhīpēx anhýr o pa. ¹⁸ Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nē

pajamakêtkati nê paxâmnîx pahkînh nê ri papa. Nhûm nhîri mêhō wa axpên kām gryk pu mê wa omu rý wa harênh ma hāmri nê mê pahthō ma wahwýr tē nê wa kām pakapêr nê tām akupým wa âm. Hāmri nhûm wa ra mê pahpyrā nê tām amnhî nhîpêx pê hamakêtkati nê wa ri pa. amnhîx ri hkînh nê wa ri pa.

4

Mê kot amnhî pix kukamā mê hamaxpêr xwýnhjê jarênh

Matêwre 20.20-28; Juâw 16.24

¹ Nê kwa mon ka hte mê akwýjaja axpên mǎ akapêr mǎ agêt o axpên kām agryk pix o apa? Na ka htem â amnhî nhîpêx anhýr o amnhî pix kukamā ajamaxpêr. Nê mê amā amnhî jamaxpêr kôt pix mǎ ri amnhî nhîpêx prām. No Tirtûm kām hprām xā hkôt amnhî nhîpêx prām kêt nê. ² Na ka htem nhîri mēmoj pumu nê tee ri ho amā anhō hprām kaprý. Nê amā ho anhō hprām xāj ō xwýnhhta pír nê kēp utār mǎ.

Nê na ka htem tanhmā axpên kukrêx kute hā omu nê amā ho anhō hprām nê hā ō xwýnhhta mê wa axpu. No mê amā hprām xwýnhhta mê ate hō hā Tirtûm wýr ronhýx ra mê ama nê mê amā hō gō. Tā mê ate hā axáhwyr kêt jakamā nhûm mê amā ōr kêt nê. ³ Rý ka mê tōhā mēmoj tā awý nhûm kot mê amar tā mê amā ōr kêt nê. Kot mê amā ōr nhûm mê ate ho anhōxy ho apa pymaj na hte tōhā mê amā mê ate hā axáhwyr xwýnhhta nhōr kêt nê.

⁴ Kormā mê ate hkôt amnhî nhîpêx mex kêt. Te mēni hō ra mjên tā nhām kot mêhō my ho amnhîkati pyrāk o na ka htem amnhî nhîpêx o apa. Jao mê amā mê apê Tirtûm kra hprām tā axtem nê mê kām hprām kêt xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa nê mê urāk nê tanhmā amnhî tomnuj to ho ri apa. Nê mê ate amnhî tomnuj gryk â mê amā Tirtûm prām kêt â amnhî to amnhîrit.

⁵ Tirtûm kapêr â kagā htûm kot tanhmā Karō jarênh to nê harênh kot:

Na pre Tirtûm mê pahwýr amnhî Karō rê nhûm mê pahwýr wrý nê mê pakamā agjê nê mê pahkôt pa ho pa. Mê pahte hkôt pix mǎ amnhî nhîpêx o papaja na kām hprām. Anê.

Âm hāmri â harênh kot anhýr jakamā kwa kêr ka mê harênh ma nê kām ajamaxpêr týx rāhā ho ri apa.

⁶ Na hte Tirtûm mēmoj to mê pakutā no-jarêt rāhā pu mê ý hā tām amnhî nhîpêx o ri papa. Kapêr â kagā kot ja jarênh kot:

Mê kām Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prām kêt xwýnhjaja na hte Tirtûm amnhî tā mê omu nê mê kutā amnhî xunhwý.

No mê kām hkôt ri amnhî nhîpêx prām xwýnhjaja na hte amnhî tā mê omu nê

mê ho mex o pa nhûm htem hihtýx xā nhý hā mê kām hprām kêt xwýnhjê hkôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Anê.

⁷ Jakamā kwa kêr ka mê Tirtûm kapêr kôt pix mǎ mǎn ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kêr kê Satanasti tanhmā mê ate amnhî tomnuj to hprām xāj tanhmā mê ato ka mê Tirtûm Karō nhý hā âm ama nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nhûm tee ri amā àhkrox kaprý nê akaga nê ma tē.

⁸ Nê kot kaj mê Tirtûm kapêr kôt pix mǎ ri amnhî nhîpêx o apa nhûm amnhî tā mê apumu nê te kot mê apa hā mê ajamýnh nê mê ato pa pyrāk o mê anhîpêx. Jao mê ato mex o ri mê akôt pa ho pa. Nê mê atānopxar rāhā ka mê ajamakêtkati nê akînh nê ri apa.

Nê kêr ka mê tanhmā amnhî tomnuj to hāmri nê tee ri ja hā amnhî pumu nê hkaga kurê kumrêx nê axte â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Rý ka mê tanhmā ajamaxpêr punuj to hāmri nê ja hā amnhî pumu nê hkaga nê hpānhā tām ajamaxpêr pix o ri apa. Mê apê Tirtûm kra hā kêr ka mê âm hkôt pix mǎ ri tām amnhî nhîpêx o ri apa.

Mê pahte amnhî tomnuj â tanhmā amnhî nhîpêx to hā mê pamā karō

Wam Juâw 1.5-10

⁹ Nê kêr ka mê tee ri ate tanhmā amnhî tomnuj to hā amnhî pumu nê akapri xāj mur nê akînh kêt nê. Nê akapri xāj amýr rax nê. ¹⁰ Hāmri nê Tirtûm mǎ amnhî jarênh o:

—Pa Tirtûm. Na pa â amnhî tomnuj anê. Nom kot paj axte hkêt nê. Âm inhmā akapêr kôt pix mǎ ri amnhî nhîpêx prām.

Anhýr o kām akapêr kê mê ama nê mê ate amnhî tomnujta â tanhmā mê ato hkêt nê. Âm mê ato mex nê ka mê akupým ajamakêtkati nê axâmnîx akînh nê ri apa.

Mê pahte axpên to pakapêr nê mê pahkurê

Matêwre 7.1-5; Rômân 2.1-3, 14.10-13; Wam Korî 4.5

¹¹ E ixkwýjaja. Kwa kêr ka mê anhō kot tanhmā amnhî tomnuj to hā omu nê tanhmā ho akapêr punuj to hkêt nê. Tirtûm kapêr â kagā htûm kot ja nê mê pahkurê kamā hihtýx jakamā kot ka mê ri â amnhî nhîpêx anê nê te ate Tirtûm kapêr tûm kwý omnuj â harênh pyrāk. Rý te axáhpumunh týx o ate Tirtûm jakrenh â amnhî to jarkrar pyrāk. Jao kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na htem Tirtûm kapêr â kagā htûm kwý mex â harê nê hkwy omnuj â harênh kêt nê. Piitā mex kênā.

¹² Nê Tirtûmja tapxipix na kēp mê pahto amnhîptār xwýnh maati. Nê tapxipix na hte mê pahte tanhmā amnhî nhîpêx to hā mê pahpumunh hkôt tanhmā mê pajarênh to. Mê pahte amnhî to mex xwýnh â mê pajarê rý mê pahte amnhî tomnuj xwýnh â

mê pajarê. Âm tapxipix kot â mê pajarênh kot anhyr xwýnh. Tã ka mê axtem nê kapêr kwým ri tanhmã akwýjê ho akapêr punuj to ho ri apa.

Mê pahte Tirtüm mã pajamaxpêr pê kãm amnhî jarênh â mê pamã karô

Rukre 12.13-21

¹³ E kwa mê inhma ixkwýjaja. Na ka hte mê akwýjaja tanhmã amnhî kukamã ajamaxpêr to nê akwýjê mã amnhî jarênh o:

—Koja apkati pa ma krî hõ hwýr mô nê kamã mê kãm ixápênh o ixpa hã ixtã amgrã pyxi nê hpãnhã kãxpore jamýnh rax nê man akupýn mô.

Anhyr o amnhî jarê. ¹⁴ Kwa mê â amnhî kukamã amnhî jarênh anhyr kêt nê. Mê pahtô mê pahte amnhî kukamã paxãhpumunh mex? Amrakati kênã. Kot ka mê â amnhî kukamã amnhî jarênh anhyr tã kormã â amnhî nhîpêx anhyr kêt ri tanhmã amnhî to nê ty. Rý tanhmã amnhî to nê axã hãmri nê nhýhým amôr kêt nê. Te mê pahpê namê pyrãk na pu htem ri papa nê tanhmã amnhî to nê ty nê pajapêx tokyx anê. ¹⁵ Jakamã mê â amnhî kukamã amnhî jarênh anhyr kêt nê. Kêt amnhî jarênh o:

—Koja Tirtüm kãm ja prãm koja apkati pa â amnhî nhîpêx anê nê â amnhî nhîpêx anê.

Anhyr o Tirtüm kamnâr o tanhmã amnhî kukamã amnhî jarênh to. ¹⁶ No mê ate amnhî krã hkôt amnhî kukamã amnhî jarênh ta Tirtüm jamaxpêr xã hkôt kêt. Âm amnhî krã hkôt mê ate amnhî kukamã amnhî jarênh kênã. Â mê ate amnhî jarênh anhyrja mex kêt.

¹⁷ Nê mê kot tãm amnhî nhîpêxja kot kaj mê ate mar mex tã hkôt amnhî nhîpêx kêt japêr hãmri nê amnhî tomnuj o apa.

5

Mê hikãxpore rûnh xwýnhjê jarênh

Rukre 12.13-21; Wam Ximotre 6.9-10;

Apokarip 18.14

¹ Nê kwa mê akãxpore rûnh xwýnhjaja. Mê inhma nê inhmar týx nê. Nhýrmã mê amex kêt jakamã kwa mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ra akapri nê amýr o apa kurê kumrêx. ² Tirtüm noo mã mê akãxpore te ra mê apê hapêx par pyrãk. Te ra mê anhyr kamã mê ate amnhî tomnuj xwýnh â kutã akrî pyrãk. ³ Mê ate mê akukrêx nê mê akãxpore ho apikuprônñ rûnh tã ka htem mê akwýjê pê ho anhõxy ho ri apa. Mýrapê koja nhýrmã tanhmã mê apê amnhî to nê omnu pa ka mê ho apikuprônñ rax kaprý. Hãmri nê mê ate amnhî tomnuj mýrapê Tirtüm mê Kra wa kuri atír tüm nê apa ho apa hkêt nê. Âm kuwy kamã mê amnhî xã htýx kamã ajamak rãhã ho ri apa. ⁴ Na ka htem apur kãm mê àpênh xwýnhjê mã amnhîrer kêt nê. Nhùm mê tee ri amnhî tã mê ajamã hãmri nê

mê atã amnhî to Pahi Maati Tirtüm xihýtýx xwýnh ta wýr o pa nhùm mê atã mê kuma. ⁵ Mê akínhã mê kêp amrakati htã ka htem âm ja hã mê omu nê mê àpênh pãnhã mê kãm amnhîrer kêt nê amnhî pix kukamã ajamaxpêr. Nê amã prãm xã hpix kukamã amnhîm mêmey japrôr pê akính o ri apa. Jao te mê apê móx htwým nhùm mê kot hpír nê hkrêr mã mex â harênh xwýnh ta pyrãk. Mýrapê kot kaj mê móx ta pyrã nê nhýrmã ty hãmri nê Tirtüm mê Kra wa kuri atír tüm nê apa ho apa hkêt nê. ⁶ Nom ja pix kêt. Na ka htem mê anhõ krî kamã mê anhõ pahi mã tanhmã akwýjê ho axêx to ho ri apa. Mê kot tanhmã atomnuj to hkêt tã ka mê kãm mê ho axêx rûnh nê. Tã koja nhýrmã Tirtüm mê hã tanhmã mê ato rax kumrêx ka mê rî amnhî pumu.

Mê pahte Jejus kutêp amnhî kaxyw kãm pajamaxpêr o papa hã mê pamã karô

Sikûn Pêtre 3.1-13

⁷ E ixkwýjaja. Koja mêmõ tanhmã mê atomnuj to htã ka mê arî amnhî kaxyw Jejus mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Pê akupýn hpõx xã hã arîgro jamãr rãhã nê. Te pur nhõ dôn kot amnhî nhîpêx pyrãk. Koja hpur kãm ahkre nê ahkre hpa hãmri nê arî hamãr o pa nê kãm nojarêr kêt nê hã na wrýk jamãr o pa. Jao hamakêtkati nê ô jamãr rãhã ho pa. ⁸ Tã kër ka mê urak nê arî Pahiiti akupýn hpõx xã hã arîgro jamãr rãhã ho ri apa. Koja tokyx akupýn mê pahwýr wrý. Jakamã kër ka mê kutêp mê kot mê atomnuj xwýnhjê kutã amnhî to htýx nê ri apa. Nom tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o Jejus kaga hkêt nê. Arî hamãr pê akính nê ajamakêtkati nê ri apa. Koja akupýn mê pahwýr wrý nê mê pahto mex rax kumrêx.

⁹ Nê kër ka mê axpên to akapêr o ri apa hkêt nê. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anê nhùm Tirtüm mê ama nê tanhmã mê ajarênh to. Kot mê pahpumunh xã hkôt tanhmã mê pajarênh to xwýnh na. Tã ra tanhmã kot mê pahpiitã mê pajarênh to xã hã arîgroja ra ahtêp o mô.

¹⁰ E ixkwýjaja. Kêr ka mê wam mê kot Tirtüm nhý hã kapêr jarênh xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx mã ajamaxpêr rãhã nê. Na prem Tirtüm nhý hã mê kãm kapêr o ri mê hkôt pa nhùm mê hkwyjaja ja hã tanhmã mê hipêx to nhùm mê amnhî xã htýx kamã hamak rãhã ho pa. Tã tee ri amnhî kukamã hamaxpêr pê Tirtüm kaga hkêt nê. Na prem arî ý hã kapêr jarênh rãhã ho ri mê hkôt pa. Tã kër ka mê kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx nê Tirtüm kaga hkêt nê. ¹¹ Na prem amnhî xã htýx kamã hamak o pa rãhã ty hãmri nê Tirtüm kuri mex nê hkính nê pa ho pa. Ra mê ate finat Johti jarênh mar mex. Na pre omnuj týx nê pa htã amnhî tã Pahi Maati Tirtüm kamã gryk nê hkaga hkêt nê.

Hāmri nhūm amnhī tā omu nē gaa nē ho mex rax nē nhūm akupŷm mex kumrēx nē pa. Pahi Maatija ukapri ho ukapri nē mex o mex jakamā na pre ā Johti ho mex anē. Tā koja ho mexta pyrà nē ā mē pahto mex anē.

Mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 5.33-37, 18.15; Rōmān 12.15; Karatas 6.1-2; Jutre 22-23

¹² E ixkwŷjaja. Pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē inhmar tŷx nē. Kēr ka mē mēmoj tā amnhī jarēnh kaxyw hāmri nē akatāt kōt amnhī jarēnh kurē kumrēx. Nē amnhī jarēnh o: “Nā kot paj ja ho anē.” Anē. Rŷ amnhī jarēnh o: “Nā kwari pa ja ho anhŷr kēt nē.” Anhŷr o amnhī jarēnh kurē kumrēx. Kē mē akwŷjaja ām hāmri mē ate amnhī jarēnh ā mē apumunh kurē kumrēx nē axēx ā mē akamnhix kēt nē. Mē apē Tirtūm kra kēnā kot ka kēt mē ri axtem nē amnhī jarēnh o axēx.

¹³ Nē koja mē anhīō mēmoj tā tanhmā amnhī to nē omnuj nē. Ka mē ja hā omu nē kām anē kē amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr pē amnhī to hwŷr rāhā ho pa. Rŷ koja hkīnh nē ri pa ka mē ja hā omu nē kām anē kē hkīnh kām mex o mex ā grer o pa. ¹⁴ Rŷ koja ā nē nō ka mē ja hā omu nē kām anē kē amnhī wŷr pastō nhŷ hā mē kapēr xwŷnh kwyjē hā karō. Kē mē hwŷr mra nē Jejus nhŷ hā mēmo twŷm kwŷ ho hkukō nē ho Tirtūm wŷ. ¹⁵ Kē mē ā mē ā xwŷnhjē hwŷr mrar nē mē ho Tirtūm wŷr o pa anē. Koja mē ho kuwŷ nhūm mē kuma nē akupŷm mē ho mex. Nhūm mē tanhmā amnhī tomnuj to japēr kē mē ja hā amnhī jarē kē Tirtūm mē kuma nē ja hā tanhmā mē ho hkēt nē. ¹⁶ Jakamā kēr ka mē atō tanhmā amnhī tomnuj to nē tee ri ja hā amnhī pumu hāmri nē tokyx akwŷjē mā amnhī jarē kē mē tokyx ato Tirtūm wŷ. Kē atā mē kuma nē tanhmā akrā hto ka axte ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Nē ra amex nē apa.

Nē koja mēhō Tirtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. Hāmri nē mēmoj tā kuwŷ nhūm kuma nē kām tanhmā mēmoj to. ¹⁷ Te finat Eris kot mēmoj tā hwŷr nhūm kot mar nē kām ho anhŷrta pyràk. Erisja kēp mē panhīō na pre. Tā na pre hkwyjaja amnhī tomnuj pix o pa nhūm tee ri mē omu nē mē hā na wrŷk kēt kaxyw ho Tirtūm wŷr kām hihtŷx nē. Hāmri nhūm kuma nē kām ho anē nhūm na wrŷk kēt ry rax kumrēx. Hā amgrā axkrunēpxi nē hkōt mytwrŷ kēp 6. Mē kot amnhī tomnuj tŷx o paja mŷrapē. ¹⁸ Tā nhūm Eris axte mē ho kuwŷ nhūm axte mē hwŷr na rē nhūm akupŷm katāt kōt wrŷk mex nē. Nhūm akupŷm mē hpur kām mē ōja mē kām mex nē akupŷm mē kām ō rūnh nē. Tā ā Tirtūm kot Eris mar nē kām mēmoj nhīpēx

anhŷrja pyrà nē koja mē pama nē mē pamā mēmoj tanhmā ho.

¹⁹ Nē e mē inhma ixkwŷjaja. Koja mēhō Tirtūm kapēr mar tŷx nē te kēp hkra pyràk o amnhī nhīpēx. Tā tanhmā hamaxpēr to nē kapēr kaga nē htŷx ri amnhī tomnuj pix o pa. Ka mē ja hā omu nē hwŷr mra nē kot amnhī tomnuj nē kām akapēr kām axihtŷx kē tokyx hkaga nē akupŷm Tirtūm kōt amnhī xām tŷx nē ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx. ²⁰ Koja amnhī tā mē ama nē Tirtūm kōt amnhī xām tŷx nhūm amnhī tā omu nē kot tanhmā amnhī tomnuj tota ho hamakētkati nē amnhī katut kōt kurē nhūm nhŷrmā kuri htŷr tūm nē mex nē pa ho pa. Koja amnhī tomnuj tŷx o pa htā hkaga hpa nhūm Tirtūm ja hā omu nē hā tanhmā ho hkēt nē axte tanhmā kot amnhī tomnuj tota mā hamaxpēr kēt nē.

Tā ām ja pix. Ixpē Xiakre na pa ā mē awŷr kagā nhīpēx nē mēnh anē.

Wam Pêtre Simâw Pêtre kot Jejus kôt hkwyjê hwyr kagâ nê mênh

Simâw Pêtre na pre kagâja nhîpêx. Kêp tep pynêh o pa xwýnh tâ hpânâ kêp Jejus nhý hâ hkrajê jahkre ho pa xwýnh. Nê krî pê Jerujarê kamâ kêp Jejus krajê nhô pastô. Na pre krî piitâ hkôt Jejus â mê kâm mê hkurê xwýnhjaja tanhmâ hâ mê hipêx to nhûm Pêtre mê harênh ma nê mê hamaxpêr o hihtýx kaxyw mê kâm kagâja nhîpêx nê krî piitâ hkôt mê hwyr kurê. Mê kot kamâ harênh nê mar nê amnhî kamâ kahak kêt nê arî Tirtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa kaxyw. Nê Jejus â mê kot amnhî xâ htýx kamâ hamak tâ nhýrmâ kaxkwa kamâ mex nê pa ho pa hâ mê kâm awjarê. Â mê kâm mêmoj jarê nê hâ kagâ anê. Nê mê kâm:

¹ Pa mê ate Jejus kôt amnhî xunhwýr nhûm Tirtûm kot mê ato hkra xwýnhjaja. Xâ mê amex? Ot pa mê awýr kagâ nhîpêx nê kumê. Ixpê Simâw Pêtre na pa. Ixte Jejus nhý hâ hkrajê jahkre ho mê ixpa xwýnhjê hō na pa mê awýr kagâ nê kumê.

Na xep pre Kris â mê kâm mê pahkurê xwýnhjaja tanhmâ mê anhiêpêx to ka mê panhō pika rûm mê umaj anhgrâ nê ma ahpyñhâ krî hkôt ri apa.

Jao mê akwýjaja ma pika pê Pôt kamâ krî hkwyjê hkôt apa.

Nê mê akwýjaja pika pê Karatas wýr apa.

Nê mê akwýjaja pika pê Kapatos wýr apa.

Nê mê akwýjaja pika pê As wýr apa.

Nê mê akwýjaja Pitñ wýr apa.

Â ahpyñhâ pika hkôt mê apigrânh par anê. Tâ ot pa mê awýr kagâ nhîpêx nê mê api-itâ mê awýr kurê. Mê apýnh nê mê ate kamâ harênh nê ixkapêr mar kaxyw. ² Na pre Mêpahpâm Tirtûmja amnhîm mê pahte amnhî kaxyw kâm pajamaxpêr xwýnhjê rê nê mê pahtâ amnhî jarênh o:

—Kot paj jajê ho ixkra. Na pre ra Ixkra Jejus Kris ixpê mê nê ty nê htyk o hkamrô axkapi nhûm mê harênh ma nê hkôt amnhî xunhwý. Tâ nhûm Ixkarô mê hkarô mâ agjê nhûm mê ra inhâm hprâm xâ kôt pix mâ ri inhâm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa.

Anhýr o mê pahtâ amnhî jarênh. Tâ kê mê akutâ nojarêrê rāhā ho ri mê akôt pa ka mê ý hā axāmnhix ajamakêtkati nê akīnh nê ri apa.

Mê pahte amnhî kukamā pajamaxpêr pê pahkīnh o papa hā mê pamā karō

Rukre 12.32-34; Rōmān 8.18-25; Sikūn Korīt 4.16-18

³ Nê na pre mê panhō Pahihti Jejus Krisja ty nhûm Hipêêxâ Tirtûm akupým ho htír. Tâ kot mê pakutâ nojarêrê rāhā ho pa jakamā

na pre mê pahpê hkrajê mā mê pajamaxpêr nyw jagjê pu mê ý hā pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa. Hāmri nê Jejus akupým htírja mā pajamaxpêr nê amnhî kukamā pajamaxpêr o:

—Kot paj nhýrmâ ty nhûm Tirtûm kot Jejus nhîpêx pyrâ nê akupým ixto ixtír pa wa kuri ixtír tûm nê inhmex kumrêx rāhā ixpa ho ixpa. Nā koja ā inhîpêx anê.

Anhýr o pajamaxpêr jakamā kwa kêr pu mê Tirtûm mā mex o mex ā măn harênh rāhā ho papa. ⁴ Na ra mê pakutêp ô krî kamā mêmoj piitâ ho mex nê. Ô krî kamā mêmoj kot omnu nê hapêx kêt jakamā na pu htem amnhî tâ hamār rāhā ho papa.

⁵ Nê mê kot Kris ā mê atomnuj mýrapê na ka mê amnhî xâ htýx kamā ajamak o ri apa nom arî amnhî kaxyw Tirtûm mā ajamaxpêr rāhā ho ri apa. Hihtýx o hihtýx jakamā koja mê pahkôt pa ho pa nê mê pamā pajamaxpêr o hihtýx rāhā nhûm nhýrmâ Jejus akupým mê pahwýr wrý. Hāmri pu mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri papa. Ra Tirtûm kot mê pakukamā mê pajarênh xâ hkôt. ⁶ Jar mê pahte arî amnhî xâ htýx kâm pajamak o papa htā na pu htem Tirtûm nhýrmâ kot mê pahto mexta kukamā pajamaxpêr hāmri nê tee ri amnhî kukamā pajamaxpêr kêt nê. Mê pahpê mê pahpunuj tûm nê ri papa ho papa mā xwýnh kêt. ⁷ Na hte Tirtûm mê panhîpêx o te mê kot ôr nhîpêx pyrāk. Na htem hprî hā tanhmâ ôr kute hā omu. Kêp ôr kumrêx ā omu rý mêmoj mê ho pihkār ā omunh kaxyw kuwy kamā kurê. Nhûm piitâ ôr nê pigānh pa japêr nhûm mê omu nê harênh o:

—Nā ām hāmri. Kêp ôr kumrêx nê mêmoj mê ho pihkār kêt. Anê.

Na hte Tirtûm ā mê panhîpêx anê. Jakamā mê pahpê Jejus kôt amnhî nhîpêx o mê papa xwýnhjaja mê pahte tōhā tanhmā pahpunuj to htā no nhûm mê panê ja rênh kêt nê. Na hte amnhî tâ mê pahpumu nê hamaxpêr o:

—Kot paj kormā ja hā mê hamā nê tokyx akupým mê ho mex kêt nê. Koja mê omnuj nê pa htā tee ri amnhî kukamā hamaxpêr nê ixkaga hkêt nê arî amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr rāhā ho pa. Hāmri nhûm mê hkwyjaja ja hā mê omu nê mê kêp ixkra hā mê omunh kurê kumrêx. Te mê kot hprî hā ôr pumunh nê kêp ôr kumrêx ā omunhta pyrāk. Anê.

Jakamā kêr pu mê arî amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr rāhā ho papa. Mêmo mýrapê mê pahpunuj nê ri papa htā arî hkôt pajamaxpêr rāhā nhûm Jejus nhýrmâ akupýn mê pahwýr wrý. Hāmri nhûm Tirtûm mê pahpumu nê mê pamā:

—Nā ām hāmri na ka prem amnhî kaxyw ixpix mā ajamaxpêr rāhā ho ri apa. Mê kot ixtā tanhmā mê atomnuj to nhûm mê

ate amnhî xâ htýx kamâ ajamak o apa htâ aa ixkaga hkêt nê arî amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr râhâ ho ri apa. Nâ âm hâmrî mē ate amnhî to mex kumrêx xwýnh na ka mē. Kot paj mē piitâ mē kām ja hâ mē ajarê.

Anhýr o mē pamâ kapêr.

Nê ôr o mē hikukrêx mex tã koja arî mex râhâ hkêt nê. Koja mēhō kām tanhmâ homnu hto hprâm nê homnu hpa. No mē papajaja kot puij mē arî amnhî kaxyw Tirtûm mē pajamaxpêr râhâ ho papa hâmrî nê ôrta pyrà nê pajapêx kêt nê. Kurom mē pamex tûm nê aa pajapêx kêt nê papa ho papa.

⁸⁻⁹ Nê Jesusja aa mē ate ano ho omunh kêt tã na ka htem kām mē ajapê htýx nê kot mē panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harênh ma nê mē amâ hkînh nê. Nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr mex râhâ ho ri apa. Jakamâ na pre Tirtûm ja hâ mē apumu nê mē ato hkra nê mē apê ô krî kamâ wa kuri amex nê apa mâ xwýnh â mē ajarê. Ja kaxyw na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr râhâ jao pahkînh nê ri papa. Nê tee ri tanhmâ amnhî kînh týx â amnhî jarênh to hkukamâ pajamaxpêr. Kormâ aa â mē pahkînh anhýr kêt tã mē pahkînh týx nê ri papa.

¹⁰ Nê Tirtûm kot mē pahto mex pē mē panê mē pahte amnhî tomnuj rênh par nhûm kuri mē pahtrî tûm nê mē papa hâ mē pajarênhja. Amnepê mē Tirtûm nhý hâ kapêr jarênh o ri mē pa xwýnhjaja na pre mē pakukamâ â mē pajarênh anhýrja ma nê tee ri hamaxpêr nê tee ri hâ axpên kujêr o ri axpên kôt pa. Nom hprî hâ mar mex kêt nê. Tã arî ri mē pakukamâ hkwyjê mâ ja hâ mē pajarênh o ri pa.

¹¹ Na pre Tirtûm Karôja Kris tyk kukamâ mē kām â mē pajarênh anhýr o amnhîrît. Kormâ Kris kaxkwa kamâ pa ri. Kormâ wrýk nê katorxâ nhôxâhkre rûm kator kêt ri nhûm pre hukukamâ mē kām tanhmâ ho amnhîrît to. Mē kot hprî nhûm kot amnhî xâ htýx kām hamak kām mē panê htykja â hukukamâ mē kām harênh o amnhîrît. Nhûm Tirtûm kot akupým ho htîr nê kām mex o mex â harênhja nhûm hukukamâ mē kām harênh o amnhîrît. No âm hprî hâ mē kām mēhō nhîxi hkôt harênh kêt jakamâ nhûm prem harênh ma nê tee ri hukukamâ ri hamaxpêr nê tee ri hâ axpên kujêr o ri axpên kôt pa. Nê hâ axpên kujêr o:

—Kwa mēhō koja we â amnhî nhîpêx anê? Xâ koja tokyx â amnhî nhîpêx anê nâ kormâ?

Anhýr o hâ axpên kujêr o ri pa. ¹² Hâmrî nhûm Tirtûm axte mē kām Jesus jarênh kwý ho amnhîrît nê mē kām:

—Nâ mē anoo mâ koja â amnhî nhîpêx anhýr hkêt nê. Mē amýr pē mē akanrêhâ mē akra nê mē atâmnhwýjê noo mâ koja kato nê mē hkôt â amnhî nhîpêx anhýr o pa. Anê.

Mē papamjaja mē panoo mâ kator nê â kot amnhî nhîpêx anhýr o paja o â mē kām ho amnhîrît anê.

Amnepêm Tirtûm nhý hâ kapêr o ri mē pa xwýnhjaja nê jarâhâ mē ixte Jesus nhý hâ mē ahkre ho ri ixpa xwýnhjaja mē ixkapêr âm pixii. Na pa htem wamtajê pyrà nê Tirtûm Karô nhý hâ âhpumunh týx xâ ho mē amâ tanhmâ Jesus jarênh to ho ri mē akôt ixpa. Nhûm hte Tirtûm kapêr o mē wrýk xwýnhjaja mē ixkapêr ma nê tee ri hamaxpêr o mē pahpyrà nê kām hprî hâ harênh mar par prâm nê.

Mē pahte Tirtûm pyrà nê tām amnhî nhîpêx â mē pamâ karô

Epes 4.1-3; Korosê 1.10-12; Sikûn Pêtre 3.10-13; Wam Juâw 3.1-6

¹³ E kwa Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Kêr ka mē Jesus kutêp mēmoj punuj kutâ amnhî to htýx râhâ ho ri apa. Nê Tirtûm mē amnhî nhîpêx mex râhâ nê. Pê tām ajamaxpêr nê tām amnhî nhîpêx o apa. Nê mē â ajamaxpêr anhýr o:

—Nâ koja nhýrmâ Jesus akupým mē ixwýr wrý hâmrî nhûm Tirtûm ixtô mex rax nê. Nâ koja â inhîpêx anê. Anê.

¹⁴ Nê kêr ka mē Tirtûm kapêr kôt pix mâ mân ri amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa. Te mēhprîre kot mē hipêxâ kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyràk. Kormâ mē ate Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri na ka prem ate amnhî nhîpêx tûm kôt ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri apa. ¹⁵ Tã kêr ka mē hpânhâ amnhî to mex o mân ajamaxpêr o apa nê Tirtûm pyrà nê amnhî tomnuj o apa hkêt nê. Tirtûmja kot amnhî to mex pix o pa xwýnh na. ¹⁶ Kapêr â kagâ htûm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mē ixpyrà nê amnhî to mex pix o ri apa. Anê.

¹⁷ Tã koja nhýrmâ kêp Mēpahpâm maati hâ hprî hâ mē pahte amnhî nhîpêx â mē pahpumunh hkôt tanhmâ mē pajarênh to. Tām mē pahte amnhî nhîpêx kôt mē pajarê rý mē pahte amnhî tomnuj kôt mē pajarê. Hâmrî nê ahpýnhâ mē panhîpêx. Mē pahto mex nê rý mē pahtomnuj nê. Jakamâ kwa pu mē nhýrmâ kot tanhmâ mē pahtomnuj to pymaj hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri papa râhâ nê.

¹⁸ Nê kormâ mē pahte Jesus kôt amnhî xunhwýr kêt ri na pu prem mē panhîgêt pyrà nê pahtrîx ri amnhî tomnuj o ri papa. Tã nhûm Krisja te amnhîm mē pajaprôr pyràk o mē panhîpêx. Mē pahte hpânhâ kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx o papa kaxyw. No mēmoj to na pre mē pahpânhâ amnhîre? Nâ ra mē pahte ja jarênh mar týx. Na pre kâxpore ho mē pahpânhâ amnhîrer kêt nê. Rý ôr o mē hikukrêx â ohtô ho mē pahpânhâ amnhîrer kêt nê. Rý prat o mē hikukrêx â ohtô ho mē pahpânhâ amnhîrer kêt nê. Jajaja hapêx tokyx anhýr mâ xwýnh

na. ¹⁹ Na pre ã më hpãnhã amnhîrer anê nê tãm më panê ty nê htyk o amnhî nhî ho më pahpãnhã amnhîrer pa. Nhûm hkamrô axkapî. Te amnepê mã më panhîgêt kot amnhî pãnhã Tîrtûm mã ôwêhti hkrare hpar nhûm hkamrô pikapîrta pyràk. ôwêhti krare mexre pix na prem kãm kupa. Mex nê tanhmã kute hkêt xwýnh pix. Tã Krisja aa tanhmã amnhî tomnuy to hkêt kumrêx nê më panê ty nê htyk o Tîrtûm mã më pahte amnhî tomnuy piitã hpãnhã amnhîrer pa. ²⁰ Amnepê mã kormã mëmoj kêt ri na pre Tîrtûm kot ã më pahpãnhã amnhîrer anhÿr kaxyw më pakukamã kuta nê ãm. Tã nhûm amgrã ohtô nê hapêx nhûm më pahwÿr kumê nhûm man më pahwÿr wrÿ. Kot ã më pahpãnhã amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. ²¹ Tã nhûm prem kupî nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr nê mex o mex ã harê. Më pahte ja hã harênh mar kôt amnhî kaxyw Tîrtûm pix mã pajamaxpêr o ri papa kaxyw. Nê më pahte amnhî wÿr Jejus jamâr rãhã ho ri papa kaxyw.

²² Tã pu prem ra kot ã më panê amnhî nhîpêx anhÿr ã harênh ma nê më pahte amnhî tomnuy kaga nê hkôt amnhî xunhwÿ. Jao amnhî to mex pix o ri papa. Nê më pamã Kris kôt më pahkwÿjê hkînh o papa. Tã kwa kêr pu më arî pamã axpên kînh tÿx rãhã ho papa.

Te më pakatorxã rûm më pajapôx pyràk o axte më pajapôx ã më pajarênh

Juãw 3.1-21

²³ Nê na pu prem më pakatorxã nhôxãhkre rûm më pajapôx pyrà nê axte më pajapôx pyràk o amnhî nhîpêx. Jao ra më pahpê Tîrtûm kra nê ri papa. Na hte më pakatorxã nê më panhîpêxãja wa ri pa nê gaa nê më pahpê ty. No kêt Mêpanhîpêxã maati Tîrtûmja wa kurom rãhã ho rãhã. Tã ra më pahte amnhî kaxyw kapêr kôt pajamaxpêr o pahpê hkra jakamã kot puj më uràk nê nhÿrmã pahÿr tûm nê papa rãhã ho papa.

Nê Tîrtûm kapêrja Tîrtûm pyrà nê rãhãã. Kojã aa hapêx kêt nê. ²⁴ Kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot:

Pika piitã hkôt më pa xwýnhjaja te më kot pôtî grã pyràk.

Nê më kot amnhî to mex xãja te kot kapôt ã pixôrã pyràk.

Na hte pôtî tokyx grã nê hapêx.

Nê pixôrãja haxwÿja arîgro htÿx më nhûm grã tokyx anê nê rarak pa nê hapêx.

²⁵ No Tîrtûm kapêr kojã pôtî më pixôrãta wa kurom aa hapêx kêt nê. Kojã arî rãhã ho rãhã. Anê.

Tã kapêrja tãm na htem më pamã kamã harê pu më pahpiitã mar o papa.

2

Më pahte Tîrtûm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx ã më pamã karô

Rômân 12.2; Wam Korîth 3.16-17; Epes 2.19-22

¹ Nê kwa kêr pu më axte tanhmã amnhî tomnuy to ho ri papa hkêt nê.

Rÿ tanhmã axpên mã paxêx to hkêt nê.

Nê paxêx rom tanhmã ri axpên nokupÿr to hkêt nê.

Nê mëmoj tã axpên kãm pagryk kêt nê.

Nê tanhmã axpên japÿr hto hkêt nê.

Kêr pu më ã amnhî nhîpêx anhÿr o papa hkêt kumrêx.

² Më hkarare na htem ãm kãm pijaôr pix prãm. Nê gaa nê htÿxre nê ra hprêk o mô. Tã kêr ka më pijaôr pix prãm xwýnhjê pyrà nê amã Tîrtûm kapêr mar nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx o apa hprãm. Jao mar tÿx pê ra hkôt amnhî nhîpêx mex o mô nê gaa nê hkôt amnhî nhîpêx mex o apa. Te më karare pijaôr nê gaa nê ra hprêk o môrta pyràk. ³ Ra më ate Jejus kot më pahto mex ã omunh mex kênã.

⁴ Nê na htem kên o ixkre nhîpêx kaxyw hãmri nê hkwÿ kawrà nê ri hkapi. Nhûm hô mex kêt nhûm më tee ri omu nê nhãm kumê. Tã ja pyrà nê na pre më pahkwÿjaja tee ri Kris pumu nê htÿx mex kêt ã hkamnhîx nê te më kot kên mênhta pyràk o hipêx nê hkaga. No nhûm Tîrtûmja amnhîm Kris mex o mex ã harê. Te ho mênho kot kên mex kêt ã hkamnhîx nê mênh nhûm mênho kot mex ã omunh nê amnhîm mÿnhta pyràk. Nom Krisja kên rom kêp htîr tûm nê pa xwýnh jakamã nhûm pre Tîrtûm më pakaxyw ãm pu prem hkôt amnhî xunhwÿ.

⁵ Nê Tîrtûm na hte nhÿrmã më pahÿr tûm nê wa kuri më papa mã xwýnh ã më pajarê. Te më pahpê kên nhûm Tîrtûm te kot amnhî Karô mã më pahto ixkre nhîpêx pyràk. Jakamã na hte Jejus Kris tanhmã më pahkrã hto pu më Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa. Nê tanhmã kãm amnhî nhîpêx mex to nhûm ja hã më pahpumu nê hkînh nê.

⁶ Tîrtûm kapêr ã kagã htûm kot tanhmã Kris jarênh to. Nê hã kuxi nê tanhmã harênh to. Te kêp kên pyràk ã harê nê harênh kot: Kot paj nhÿrmã Ijaew wÿr mênho më nhûm më hkôt pa ho pa.

Koja te kêp kên o inhôrkwÿ nhîpêx kaxyw kên maati mex kumrêxta pyràk.

Koja amnhî kaxyw hkôt më hamaxpêr xwýnhjaja nhÿrmã ma inhô krî hwÿr api nê hkînh nê mex rãhã nê pa ho pa. Anê.

⁷ Tã ra amnhî kaxyw hkôt më pajamaxpêr xwýnhjaja. Kên pyràk xwýnh pê Jejusja na më pamã mex o mex. No më kot hkaga xwýnhjaja na htem hamaxpêr punuj xwýnh

ã hkamnhîx nê hkaga nê kãm hkînh kêt nê. Tîrtûm kapêr ã kaga htûm kot mê harênh kot: Na prem kên o amnhîm ôrkwý nhîpêx kaxyw hkawrà ho pa nê kên maatiya pumu nê htýx omnuj ã hkamnhîx nê hkaga. Mê kot hkaga htã nhûm Tîrtûm mê kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx. Anê.

⁸ Nê mãânên harênh kot:

Koja mê kapêr mar kêt kumrêx.

Te pry kamã kên nôr nhûm mê kot nhâm pry nê mênh kaxyw hkamnâr o amnhî par krã hi kukênh pyrãk o koja mê amnhî nhîpêx. Anê.

Mê kot Kris kapêr mar tã hkôt amnhî xunhwýr kêt jakamã te ho mê kot amnhî nê kên kamnâr o amnhî par krã hi kukênh pyrãk o koja mê amnhî nhîpêx. Jakamã koja nhýrmã Tîrtûmja ja hã tanhmã mê ho htýx kumrêx. Ra kot amnhî kukamã mê kãm amnhî jarênh xã hkôt. ⁹ No mê papajaja na pre Tîrtûm jajê rom amnhî kôt mê paxunhwý. Nhýrmã ô krî kamã mê papa ho papa kaxyw. Nê mê pahte mex o mex ã harênh kaxyw. Na pu htem ljaew nhô patre pyrã nê Pahi Maati Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa. Nom kormã mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri te mê pahpê kamãt kô kamã mê pahtýx ri mê papa xwýnh pyrãk. Tã Jejus kôt amnhî xunhwý nê hpãnhã te mê pahpê hirã mex kãm ri mê papa xwýnh pyrã nê tãm amnhî nhîpêx rãhã ho papa. Ra mê pahpê Tîrtûm kra jakamã na pu htem amnhî to mex rãhã ho ri papa. Nê Mëpahpãm maati Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa. Te mê kot mê ho àhwýr xwýnhjaja kot kãm amnhî nhîpêx o pata pyrãk. Á na pre Tîrtûm mê pahte amnhî nhîpêx anhýr o papa kaxyw mê panhîpêx.

¹⁰ Amnepêm kormã mê pahpê hkra hkêt ri na pre mēhō mē pakamã ukapri hkêt kumrêx pu htem pahpunuj nê ri papa. Tã Jejus kôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm mê pahto hkra pu mê pahpê hkra hã ri papa nhûm mê pakamã ukapri rãhã ho mê pahkôt pa.

Mê pahpê Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to xwýnh ã mē pajarênh

Rômân 13.1-7; Xître 3.1

¹¹ E ixkrãmnhwýjaja. Ra mê pahpê Tîrtûm kra jakamã mê pahpê ô krî nhô xwýnh. Te mê pahpê jar pika nhô xwýnh kêt pyrãk jakamã kwa kër pu mê arî mê pahte amnhî nhîpêx tûm o amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mê pajamaxpêr tûm o pajamaxpêr kêt nê. Ra axtem mê pajamaxpêr nyw nê axtem mê pahte amnhî nhîpêx nyw kênã. Mê pahte amnhî nhîpêx tûmja te kãm akupým mê pahte hkôt amnhî to paxujanâr prãm pyrãk. Mê pahte axte hkôt amnhî nhîpêx o ri papa kaxyw. Tã nom kër pu mê anhýr kêt

nê. ¹² E kwa kër ka mē anhō krî kamã akwý kot Kris kôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjê noo mã tãm ri amnhî nhîpêx o ri apa. Mê kot Kris ã tanhmã mē anhîpêx to rý tanhmã hã mē ato kapêr punuj to htãã. Kot kaj mē ã mē hkôt amnhî nhîpêx anhýr o ri apa hãmri nhûm mē tee ri mē apumu nê hamaxpêr o:

—Kwa mē ixte mē kot amnhî tomnuj xwýnh ã mē harênh tã mē kot amnhî to mex pix xwýnh na mē. Anê.

Hãmri nê nhýrmã mē pahpyrã nê Tîrtûm kôt amnhî xunhwý nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

—Kwa Tîrtûm. Na pre hte akrajaja anhý hã amnhî to mex rãhã nê pa ho pa pa ja hã mē omu. Nã xep amex o amex Tîrtûm. Anê.

¹³ Nê mē apê Pahihti Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx xwýnh jakamã kër ka mē anhō krî kamã mē anhō pahihti kapêr ma nê kapêr kôt mãn amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê mē anhō pika kamã mē anhō prêjitênja ka mē kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Mê kot mē ato amnhîptâr xwýnhjaja ka mē piitã mē kapêr ma nê mē kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. ¹⁴ Nê mē anhō pahi nhý hã mē kapêr o mē pa xwýnhjaja na htem mē akaxyw mē unhwý. Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhûm tanhmã mē kot mē ho kaxyw. Nê tãm mē kot amnhî nhîpêx o ri mē pa xwýnhjaja nhûm mē kot mē ô pahi mã mex ã mē harênh kaxyw. ¹⁵ Tã kër ka mē kapêr ma nê mē hkôt tãm amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Hãmri nhûm mē ato kapêr punuj xwýnhjaja ja hã mē apumu nê axte tanhmã mē ato kapêr to hkêt nê. Á mē ate amnhî nhîpêx anhýr o apaja na Tîrtûm kãm hprãm.

¹⁶ Nê mē pahpê Tîrtûm kra jakamã na pu htem paxãmnhîx kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa. Nom kër pu mē pahpê hkra hã pahtýx ri amnhî nhîpêx kêt nê.

¹⁷ Nê kër ka mē piitã mē ho mex o ri apa.

Nê mē ato amnhîptâr xwýnhjê ho mex nê mē hã apijaãm rãhã ho ri apa.

Nê mē apê Kris kôt mē ate axpên to mē atō nê mē atōxjê hã amã axpên kînh pē axpên to mex nê.

Nê Tîrtûm ã apijaãm rãhã nê.

Mê kãm mē apênh xwýnhjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã mē kãm karō

Epês 6.5-8; Korosê 3.22-25; Wam Xîmotre 6.1-2; Xître 2.9-10

¹⁸ Nê mē apê mē kãm mē axápênh xwýnhjaja kër ka mē anhō patrãw kapêr ma nê hkôt ri amnhî nhîpêx. Kot mē ato mex o pa rý mē atomnuj o pa htã ka mē arî mē hã apijaãm pē hkôt ri amnhî nhîpêx. ¹⁹ Tanhmã kôt mē anhîpêx punuj to htã ka mē arî kãm axápênh mex rãhã nê. Kêr kê Tîrtûm ja hã mē apumu nê mē ato mex nê ka mē ajamakêtkati nê axãmnhîx ri kãm axápênh o apa. ²⁰ Nom kot kaj tanhmã

amnhî tomnuj to nhûm anhô patrâw ja hâ apumu nê hâ atak ka amnhî xâ htýx kamâ ama nê rî amnhî pumu. No kot kaj akatât kôt kâam axâpênh mex tâ nhûm amarî atak japêr tâ kêr ka amnhî tâ kamâ agryk kêt nê. Arî kâam amnhî to htýx kamâ kâam xa nê amnhî tâ tanhmâ ho hkêt nê. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ apumu nê ato mex nê. ²¹ Amnepêh na pre mê pahte hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja Kris pyrâ nê mê paxâ htýx kamâ pajamak o papa hkukamâ ja hâ mê pahpumunh mex. Na pre Kris mê pakaxyw amnhî xâ htýx kâam hamak týx tâ amnhî to htýx nê mê kâam xa. Tâ kêr pu amnhî xâ htýx kamâ pajamak tâ ý hâ urâk nê amnhî to htýx nê papa. ²² Krisja aa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt nê pa ho pa. Nê aa mêmoj tâ amnhî to hêx o pa hkêt. ²³ Mê kot kâam kapêr punuj tâ nhûm amnhî tâ tanhmâ mê kâam nê hkêt nê. Nê mê kâam kapêr punuj kêt nê. Nhûm prem homnuj týx kumrêx nhûm amnhî xâ htýx kamâ hamak tâ amnhî tâ mê kâam âkjêr nê tanhmâ mê haprý hto hkêt nê. Na pre âm hamaxpêr o: “Nâ Tîrtûm kot ixtâ mê omunh mex kênâ. Koja nhýrmâ mê piitâ tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê hipêx to. Tâam koja âhpumunh týx xâ hkôt tanhmâ ixtâ mê harênh to. Mê kurom âhpumunh týx o âhpumunh týx xwýnh kênâ.” Anê.

²⁴ Kris na pre te kawâ kamâ mê pahte amnhî tomnuj piitâ gjênh nê ho nýt nê htu râhâ pî kahpa hâ mê panê htyk pyrâk o amnhî nhîpêx. Mê pahte axte tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt prâm xâj. Pânhâ mê pahte amnhî to mex pix o ri papa kaxyw. Tâ â kot amnhî xâ htýx kâam hamak anhýr o jêt jakamâ kot puj mê pahte hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja aa mê pahte amnhî tomnuj pânhâ amnhîrêr kêt nê. Ra Jejus htyk o kot mê panê amnhîrêr par kênâ.

²⁵ Na pu pre te mê pahpê ôwêhti pikunor pyrâ nê pahpêx ri papa. Tanhmâ amnhî tomnuj to râhâ ho ri papa. Tâ nhûm Kris te kot ôwêhti jamâr xwýnh kot ôwêhti pikunor mâ katorita pyrâk o mê panhîpêx. Pu mê hkôt amnhî xunhwýr nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Jao hkôt papa ho papa.

3

Mê mjên mê mê hprô kot tanhmâ axpên nhîpêx to hâ mê kâam karô

Wam Korî 7; Epes 5.22-25; Korosê 3.18-19; Wam Ximotre 2.9-15

¹ Nê kêr ka mê anijaja mê amjên kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Akînhâ kormâ kot Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx kêt japêr tâ arî kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Kê mê ate amnhî nhîpêx â mê apumu nê mê apyrâ nê Kris kôt amnhî xunhwýr

japêr. Mê kâam Tîrtûm kapêr mar prâm kêt tâ koja mê â mê ate amnhî nhîpêx anhýr â mê apumunh kôt mê apyrâ nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr japêr. ² Na htem mê ate Tîrtûm kapêr kôt tâm ri amnhî nhîpêx o apa hâ mê apumunh o ri mê akôt pa.

³ Jakamâ kêr ka mê anijaja amnhî mex pix kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Rý ajamaxpêr o:

—Ma kot paj mê hkuxwaxâ ho amnhî krâ hkî kuxwa mex nê inhôkrexê mex jagjê nê ri hâ mra. Nê kupêxê mex kwý japrô nê ho amnhîm ixê mex nhîpêx hâmrî nê hagjê nê ri hâ mra. Kot paj â amnhî nhîpêx anê nhûm mê piitâ ja hâ ixpumu nê kâam ixkînh nê inhmex â ijare. Ma kot paj â amnhî nhîpêx anê.

Anhýr o ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. ⁴ Tîrtûm na hte â mê pahte amnhî nhîpêx anhýr â mê pahpumu nê âm hâ mê pahpumu. Mê ôkrexê nê mê ê mex na hte hapêx tokyx anê. No mê panhîpinhxâ kaxwýnh kâam tâm ri mê pajamaxpêr nê pakamâ amnhîkrit nê papaja. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa hâmrî nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kâam mex nê. ⁵ Amnepê mâ mê pakukamâ mê panhî wôwô nê mê panâjaja. Mê hkwy kot Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja na prem â amnhî nhîpêx anhýr o pa. Mê kot mjên kôt amnhî nhîpêx o pa jakamâ na prem amnhî tâ mê omu nê mê ho mex nê kâam mê hapê nê. ⁶ Mê panhî wôwô finat Saraja na pre â amnhî nhîpêx anhýr o pa. Jao mjên Apraâw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Nê kêp ô pahi hâ harê nê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri pa. Tâ kot kaj mê urâk nê amnhî to htýx nê â amnhî nhîpêx anhýr o apa. Hâmri nê amnhî tâ amâ amjên puma hkêt nê apa nê te apê Sara hkra pyrâk.

⁷ Nê mê amyjaja kêr ka mê tâm mê aprô nhîpêx o ri mê hkôt apa. Mê akînhâ mê hihtýx kêt jakamâ mê kamâ axukaprî râhâ ho ri mê hkôt apa. War ajamê war apê Jejus kukwak ri war atîr tûm nê apa mâ xwýnh jakamâ kêr ka mê ho mex râhâ ho ri mê hkôt apa. Tîrtûm kâam war ajamê war ajapê jakamâ kot kaj mê â mê hipêx anhýr o ri apa hâmrî nê ra axâamnhîx mêmoj tâ amnhî to Tîrtûm wý nhûm mê amar kurê kumrêx.

Tîrtûm krajaja kot amnhî xâ htýx kamâ hamak â mê harênh

Rômân 12.9-21; Korosê 1.10; Wam Tesarôn 5.14-15

⁸ E Kris kôt ixkrâmnhwýjaja. Nâ ixkapêr jatur xâ na ja. Kêr ka mê ri axpên kôt ajamaxpêr mex pê axpên to mex râhâ ho ri apa. Nê mê ate Kris kôt axpên to atô nê atôx â amâ axpên kînh o ri apa. Jao axpên kamâ axukaprî nê mêmoj to axpên kutâ anojarêr râhâ nê. ⁹ Na pu prem Jejus

kôt amnhî xunhwýr nhûm Tîrtûm mê pahto hkra nê mê pahto mex â amnhî jarê. Tâ koja mêhō tanhmā mê anhîpêx to rý tanhmā mê ato kapêr punuj to. Nom kêr ka mê ama nê amnhî tâ tanhmā ho rý tanhmā ho akapêr punuj to hkêt nê. Âm te Tîrtûm kot mê panhîpêx pyrâk o mê hipêx nê mê ho mex pix o ri mê hkôt apa. Ja na Tîrtûm kām hprām. ¹⁰ Kapêr â kagâ htûm kot ja jarênh kot:

Kot kaj mê amā amex nê akînh nê ri apa hprām hā kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê:

Kot kaj mê ri akapêr punuj o ri apa hkêt nê. Nê mēmoj tâ amnhî to axêx o ri apa hkêt nê.

¹¹ Nê te mê ate amnhî katut kôt ate amnhî tomnuj rênh o apa pyrâ nê hpānhā amnhî to mex pix o ri apa.

Nê mê amā tām axpên nhîpêx pix prām o ri axpên kôt apa.

Nê mê amā ajamakêtkati nê axpên kôt apa hprām rāhā ho ri apa.

¹² Na hte Tîrtûmja â mê kot amnhî nhîpêx anhîr o pa xwýnhjê jamār mex rāhā ho pa.

Nhûm mê tanhmā amnhî to hwýr to nhûm mê mar kurê kumrêx.

No mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja na hte mê kutā amnhî xām nê âm mê omu nê mê ho mex kêr nê. Anê.

Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot â mê harênh kot anhîr.

¹³ Nê kot kaj mê amā amnhî to mex pix o apa hprām nhûm mêhō ja hā tanhmā mê atomnuj to hkêt nê. ¹⁴ No kot kaj mê amnhî to mex pix o apa htā nhûm mêhō ja hā apumu nê tanhmā hamaxpêr to nê atomnuj ka amnhî xā htýx kamā ajamak japêr. Tâ koja Tîrtûm nhýrmā ja hā tanhmā mê ato mex to. Jakamā kwa kêr ka mê tee ri mêhō kot tanhmā mê atomnuj to hkukamā ajamaxpêr pê amā mê uma ho ri apa hkêt nê. Nê tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr o akapri nê ri apa hkêt nê. ¹⁵ Âm amnhî kaxyw Kris mē mām ajamaxpêr týx rāhā nê mê panhō Pahihti hā apijaam rāhā ho ri apa. Nhûm mêhō ja hā mê apumu nê tanhmā hā mê akukjêr to nê mê amā:

—Kwa mēmo kaxyw na ka pre Kris kôt amnhî xām nê hkôt ri amnhî nhîpêx o apa? Anê.

Ka mê ama hāmri nê aprî hā kām amnhî jarênh kurê kumrêx. ¹⁶ Nom kêr ka mê akapêr mē aprî kamā kām amnhî jarê. Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o apa hā mê kām amnhî jarê. Kojā mê Kris â mê ato kapêr punuj rý hā mē atā hpêr o axkê nê pikunhar japêr ka mê âm amnhî tâ mê ama nê âm mê ama. Kwār mê māmri â mê anhîpêx anê. Kêr ka mê amnhî tâ mê omu nê arî amnhî to mex rāhā ho ri apa. Kêr kê mē tee ri amnhî tâ mê apumu nê hpijaam nê.

¹⁷ Nê koja mê akwýjaja mê ate Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o apa hā mê apumu nê hā tanhmā mê anhîpêx to htā kêr ka mê arî Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o ri apa. Ja na kām hprām. Nom kot kaj mê tanhmā amnhî tomnuj to nhûm mê ja hā mê apumu nê pahihti mē mê ajarê nhûm kuma nê ja hā tanhmā mê amā âkjêr to ka mê ra apijaam nê.

¹⁸ Nê Krisja na pre mê panê ty. Âm htyk tipxi tâ mê pahpiitā mê pahpānhā amnhîre. Mê pakuroom aa kot tanhmā amnhî tomnuj to hkêt tâ mê pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa. Mê pahte hkôt amnhî xunhwýr nê nhýrmā ma Tîrtûm nhō krî hwýr paxâpir nê kamā pahîr tûm nê papa ho papa kaxyw. Mê kot hpîr tâ nhûm Tîrtûm akupým ho htîr nhûm htîr o htîr. ¹⁹⁻²⁰ Nom kormā akupým htîr kêr ri na pre hkarō pix o mê htyk xwýnhjê hwýr mō. Ahpunu kamā mê hkarō kêp prês nê hkrî xwýnhjê hwýr mō nê mê kot Noehti kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx kêr nhûm gō htām kot mê hanhir par xwýnhjê mē kapêr. Tîrtûm kot nhýrmā mê kot amnhî tomnuj mýrapê kuwy maati wýr mê rênh â mê hkukamā mê kām awjarê. Amnepêm kormā Noehti kot pâr raxta nhîpêx o kuhê ri na prem kām Tîrtûm kapêr mar prām kêr nê. Nhûm amnhî tâ mê omu nê mê kamā gryk tokyx anhîr kêr nê. Arî amnhî tâ mê hamār o pa. Mê kot hkôt amnhî xunhwýr nê hkôt amnhî nhîpêx prām xā arî mê hamār ry ho pa. No âm tee ri mê hamār kapry nhûm mê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêr nê htýx ri amnhî tomnuj o pa. Mê âm grêre nê Noehti kapêr ma nê gō htām pymaj hkôt pâr raxta wýr agjê. Âm mê kêp 8 pix nê hwýr agjê nhûm gō htām mê hanhir kêr nê. Tîrtûm na pre mê nê omunh mex nê. No mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhûm gō htāmja mê hanhir o mê himex pa. Nhûm mê kêp 8ja pix arî htîr nê mex nê pâr raxta kamā gō krāhkā hā mex rāhā pa.

²¹ Gō tāmja kêp hpri hā mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr â mê pahto amnhîrit xā na. Mê pahte amnhî nhîpêx tûm kaga nê hpānhā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa hā mê pahto amnhîrit xā. Jakamā na htem mê pahkrā kumrā. Nom mê kot mê panê mê pagrā kugrānh kaxyw kêr ra mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr â amnhî to amnhîrit kaxyw na htem mê pahkrā kumrā. Ra mê pahte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o papa hā amnhî to amnhîrit kaxyw. Pu mê ra mê pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx â amnhî to amnhîrit. Te mê pahte gōx kām mê pahte amnhî tomnuj rer par pyrâ nê hpānhā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa.

²² Nê na pre Jejus akupým htîr nê ma akupým Tîrtûm nhō krî hwýr api nê Tîrtûm nhîhkō hā pahihti hā mê hkrî xā kamā hkrî

ho hkrî. Hâmri nê ra Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh nê pahi piitâ mê ho amnhîptâr o hkrî.

4

Mê pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx â mê pamâ karô

Epes 4.17-24; Korosê 3.1-11

¹ Nê na prem Kris pî nhûm amnhî xâ htÿx kâam hamak kâam htyk kaxyw tâ arî mê kâam xa. Ra kot amnhî xâ hkukamâ amnhî tâ mê omunh tâ tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o amnhî tâ tanhmâ ri mê kot hpîr mâ xwÿnhjê homnuj to hkêt nê. Arî mê kâam xa nhûm prem kupî. Tâ kêr pu mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri papa. Mê kot hâ tanhmâ mê panhîpêx to htâ pu mê urâk nê amnhî xâ htÿx kâam pajamak tâ tanhmâ amnhî tâ mê ho hkêt nê. Na hte ra mê htyk nê mê hikwÿ xwÿnhjaja axte amnhî tomnuj kêt nê. Tâ kêr pu mê urâk nê axte tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri papa hkêt nê. ² Jakamâ kêr pu mê axte mê pahte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx o papa hkêt nê. Nê mê pajamaxpêr tûm kôt axte pajamaxpêr o papa hkêt nê. Âm Tîrtûm kâam hprâm xâ hkôt pix mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa râhâ ty.

³ Annepêm kormâ mê pahte Jesus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem mê kêp Tîrtûm kra hkêt xwÿnhjê hkôt amnhî nhîpêx.

Jao nhâm mênijê pumu nê mê kamâ pah-pijaam kêt hprâm.

Nê pahpipânh o ri papa.

Nê mê pahpipânh kaxyw axpên wÿr akuprô nê mênijê kamâ pahpijaam kêt.

Nê sânti hwÿr pahkônkrâ ho pahkrî nê kâam amnhî jagrer.

⁴ Tâ Kris kôt amnhî xunhwÿr hâmrî nê mê pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa. Hâmri nhûm arî mê kot amnhî nhîpêx tûm o amnhî nhîpêx xwÿnhjaja tee ri ja hâ mê pahpumu nê hêx rom amnhî kôt mê pamâ tanhmâ ri âhkrox to ho pa. Pu mê axte mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nhûm mê tee ri ja hâ mê pahpumu nê mê pakamâ gryk kato nê tanhmâ mê pahto kapêr punuj to. ⁵ Tâ koja Tîrtûm nhÿrmâ amnhî wÿr mê hâ karô nhûm mê ma hwÿr mra nê kutâ hkrî. Nê kormâ mê htîr ri tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ kâam amnhî jarênh pa. Hâmri nhûm mê kot amnhî nhîpêx â tanhmâ mê hipêx to. Kojâ mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to. Mê htyk xwÿnhjaja nê kormâ mê pahÿtîr nê mê papa xwÿnhjaja nhûm mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to.

⁶ Na pre Jesus ty hâmrî nê kormâ akupÿm htîr kêt râhâ hkarô pix o ma amex wÿr tē nê kamâ mê htîr ri amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr xwÿnhjê mâ awjarê. Na prem mê kot amnhî tomnuj mÿrapê ra wej nê ty nê arî amex kâam ri pa. Jakamâ nhûm Jejusja hkarô ho ma mê hwÿr tē nê mê kâam:

—E na pa ra mê ate amnhî tomnuj pânâ amnhîrer pa. Tâ kormâ mê atîr ri mê ate amnhî kaxyw Tîrtûm kôt ajamaxpêr jakamâ kot kaj mê ma hwÿr api nê wa ixkuri wa ixpyrà nê atîr tûm nê amex nê apa ho apa. Anê.

Mê pahpê Kris kwÿ hâ tanhmâ mê pahte axpên nhîpêx to hâ mê pamâ karô

Rômân 12.6-8; Wam Korî 12.1-11

⁷ Nê koja tokyx mê panhî pikaja mê pahpê hapêx nê kamâ mêmoj piitâ hapêx pa. Jakamâ kwa kêr ka mê ate amnhî nhîpêx â amnhî pumunh mex o apa.

Nê mê atÿx ri ajamaxpêr ri apa hkêt nê.

Nê mêmoj punuj nê amnhî to htÿx o ri apa ho ajamaxpêr nyw pix o amnhî to Tîrtûm wÿr râhâ ho ri apa.

⁸ Nê kwa kêr ka mê amâ axpên kînh o ri axpên kôt apa. Ja na mex o mex. Kot kaj mê â axpên nhîpêx anê nhûm Kris kôt atô rÿ atôxjê hô tanhmâ atomnuj to japêr ka amnhî tâ omu nê âm omu. Amâ hkînh o âm amnhî tâ omu. Jao axte kot tanhmâ atoja mâ ajamaxpêr kêt nê.

⁹ Nê kêr ka mê axâamnhîx ajamakêtkati nê amnhî nhôrkwÿ hwÿr axpên wÿ nê axpên to mex o ri apa. Nom kêr ka mê agryk kâam amnhî wÿr mê hwÿr kêt nê. ¹⁰ Na pre ra Tîrtûm mê pahpê hkra hâ ahpÿnhâ tanhmâ mê pamâ mêmoj tâ karô hto nê â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papa kaxyw mê pahto mê paxihtÿx. Mê pahte ahpÿnhâ tanhmâ axpên to mex to ho ri axpên kôt papa kaxyw. Tâ kêr ka mê ra kot mêmoj tâ mê amâ karô hkôt axpên nhîpêx o ri axpên kôt apa. ¹¹ Kojâ ma mê ate akwÿjê mâ kapêr jarênh o ri apa kaxyw mê amâ karô ka mê ama nê akatât kôt ÿ hâ mê kâam harênh mex o ri mê hkôt apa. Rÿ tanhmâ axpên to ajuta hto ho ri apa kaxyw mê axunhwÿr japêr ka mê amnhî tâ omu nê hkamnâr rom mê ho ajuta mex râhâ ho ri apa. Mê apiitâ Jesus nhÿ hâ â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kêr kê Jesus kôt mê akwÿjaja amnhî tâ mê apumu nê mê anhÿ hâ Tîrtûm mâ mex o mex â harê.

Jesus kwÿjaja kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa hâ mê harênh

Rukre 6.20-23; Juâw 16.1-4; Sikûn Tesarôn 1.3-12; Sikûn Xîmotre 3.13; Eprêw 12.3; Xiakre 1.2-4

¹² E Kris kôt ixkrâamnhwÿjaja. Kojâ Kris kwÿ kêt xwÿnhjaja Kris â tanhmâ mê anhîpêx to nom kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o akapri nê apa hkêt nê. Kêt mê akînh râhâ axpên kôt ri apa. Na htem â mê pahpê Kris kwÿjê nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kwa mê amnhî tâ mê omu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. ¹³ Mê arî akînh nê ri apa. Mê kot Kris pyrà nê mê panhîpêx punuj tââ. Kêr kê Jesus nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr wrÿ pu mê omu

nê pahkînh tîx o pahkînh tîx. ¹⁴ Kwâr mê māmri mê pahpê Kris kwý hã tanhmã mê panhîpêx to. Na htem â Tîrtûm Karô kot mê pahkarô mâ gjêx xwýnhjê nhîpêx o pa anê.

¹⁵ Nê mê apê Kris kwý jakamã kwa kêr ka mê amnhî to mex rãhã o ri apa.

Jao mê hpar o ri apa hkêt nê.

Nê ri axãhkînh o ri apa hkêt nê.

Nê nhãm mê hkaêx mã agjêx o ri apa hkêt nê.

Nê tanhmã mê homnuj to ho ri apa hkêt nê.

Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhîr o ri apa nhûm mê anhô pahiti ja hã tanhmã mê ato ka mê amnhî kamã apijaãm tîx nê.

¹⁶ Nom koja mê apê Kris kwý hã tanhmã mê anhîpêx to ka mê ja hã amnhî tâ mê omu nê amnhî kamã apijaãm kêt nê. Âm Tîrtûm pix mã amnhî jarê nê kãm:

—Pa Tîrtûm. Ixpê akra Kris kwý hã na mê â ixtomnuj anê. Nom ixpê akra jakamã kwâr mê māmri tanhmã inhîpêx to. Amex o amex o ate ixto akra jakamã kwâr mê māmri â inhîpêx anhîr o pa. Anê.

¹⁷ Nê koja Tîrtûm tokyx mê pahpiitã tanhmã mê pahte amnhî nhîpêx to hã mê pahpumu nê tanhmã mê panhîpêx to. Mê pahpê hkrajaja koja tanhmã mê pahte amnhî nhîpêx to hã tanhmã mê pahto mex to. Hãmri nê hpãnhã mê kêp hkra hkêt xwýnhjê ho hapu nê tanhmã mê hipêx to. Mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamã nhûm mê pahkînhã tanhmã mê homnuj tîx to. ¹⁸ Kapêr â kagã htûm kot ja hã mê pajarênh kot:

Mê kot Tîrtûm kapêr kôt amnhî to mex xwýnhjaja na htem amnhîx amnhî xã htîx kamã hamak o pa kamã ty nhûm Tîrtûm ma ô krî hwýr amnhî wýr mê ho àpir kurê kumrêx.

Nom mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja koja mê hkînhã amnhî xã htîx kamã hamak rãhã nê pa ho pa nê aa mex kêt nê. Anê.

¹⁹ Tã koja Tîrtûm kãm ja prãm japêr kwâr mê māmri Kris â tanhmã mê pahomnuj to. Nom kêr pu mê Tîrtûm kamnãr rom amnhî to mex pix o ri papa. Kêp mê panhîpêx xwýnh maati jakamã ra kot amnhî jarênh xã hkôt koja tanhmã ri mê pamã amnhî nhîpêx to ho pa.

5

Tîrtûm krajaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã mê kãm karô

Atre 20.28-31

¹ E kot paj hpãnhã mê apê Kris kwý hkrãhtûmjê mã ixkapêr ka mê inhma. Ijaxwýja ixpê mê akrãhtûmjê hõ na pa. Na pa pre mê akurom Kris htyk kãm omu. Nom kot puj mê nhýrmã pahpimrããtã mex o mex

ã omu nê urãk nê mê pamex nê ri papa ho papa. ²⁻³ Jakamã e Kris kôt mê hkrãhtûmjaja kêr ka mê atar Kris kôt pahkwýjê jamãr mex nê. Ra Tîrtûm kot mê ate kãm hkwyjê jamãr kaxyw mê axunhwýr jakamã kêr ka mê omunh mex rãhã ho mê hkôt ri apa. Te ho ôwêhti jamãr xwýnh kot ôwêhti jamãr mexta pyrãk. Te mê kêp Tîrtûm krit ôwêhti nhûm mê ate kãm mê hamãr o apa xwýnh pyrã nê kãm mê omunh mex rãhã ho ri mê hkôt apa. Nê akînh pê tanhmã ri mê ho ajuta hto ho ri mê hkôt apa. Ja na Tîrtûm kãm hprãm. Nom kêr ka mê ano hkã karôt kãm mê ho ajuta hkêt nê. Rý kãxpore hprãm xaj mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx to hkêt nê. Âm amari tanhmã mê kutã anojarêt to pix kukamã ajamaxpêr o ri mê hkôt apa.

Nê kêr ka mê kãm mêmoy tâ karô kamã axihtîx kêt nê. Mê akapêr mã aprî kamã mê kãm mêmoy jarê kê mê amnhî tâ mê apumu nê mê apyrã nê â axpên nhîpêx anhîr o pa.

⁴ E kêr ka mê â Kris kôt mê akwyjê jamãr mex pê mê hipêx o apa anê. Hãmri nhûm mê pajamãr xwýnh maati ja hã mê apumu nê nhýrmã akupýn mê pahwýr wýr nê mê ato mex rax nê.

⁵ Nê nê mê amy xãptãr nywjaja. Kêr ka mê Kris kôt mê akrãhtûmjê kapêr ma nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa.

Nê kwa kêr ka mê apiitã axpên nhîpêx o te anhîo kot amnhî to rax o ajakrenh pyrãk. Tîrtûm kapêr â kagã htûm kot ja jarênh kot: Mê kot amnhî to jarkrar o ri mê pa xwýnhjaja na hte Tîrtûm mê kutã amnhî xunhwý.

No mê kot amnhî to hkryre nê axpên tâ hpiajaãm o mê pa xwýnhjaja na hte mê ho mex o pa.

⁶ Anhîr â mê harênh jakamã kwa kêr ka mê Tîrtûm â apijaãm rãhã ho ri apa ixkwýjaja. Nê axpên mã ri amnhî to jarkrar o ri apa hkêt nê. Kêr kê Tîrtûm xihîx xwýnhja ja hã mê apumu hãmri nê nhýrmã kot mê pahto mex xã hã arîgroja kato nhûm mê ate amnhî to mex xwýnh â mê ajarê nê mê ato mex rax nê.

⁷ Nê kêr ka mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr pê akapri ho ri apa hkêt nê. Âm te mê ate Tîrtûm mã akapri nhôr pyrãk o amnhî nhîpêx nê axãmnhîx akînh nê akapri hkêt nê apa. Tîrtûm kêp mê pajamãr xwýnh maati kênã kot ka kêt mê ri akapri nê ri apa.

⁸ Nê kwa mê okora. Kêr ka mê amnhî nê kot mê pakutã amnhî xunhwýr xwýnh maati Satanastija pumunh mex rãhã ho ri apa. Na hte mê panhîpêx o te ropkror kot akunî kamã mry ho krihkrit o ri mrar pyrãk o mê panhîpêx. Jao mê pahte Kris kaga hprãm xaj apkati mê tanhmã nê mê pahto ho ri mê pahkôt pa. ⁹ Na hte â pika piitã hkôt Kris kôt mê pahtô nê mê pahtôxjê nhîpêx

anhÿr o pa nhÿm mē pahpyrà nē amnhĩ xà htÿx kamā hamak o pa pē omnuj nē pa. Jakamā kwa kēr ka mē Kris kōt amnhĩ xunhwÿr tÿx nē kutā amnhĩ to htÿx rāhā ho ri apa. ¹⁰ Tirtūm kām mē pajapē jakamā na hte mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā ho ri pa. Na pre mē pamex nē nhÿrmā mē pahte kuri tām amnhĩ nhīpēx o papa mā xwÿnh ā mē pajarē. Kris kukwak ri ā mē pajarēnh anhÿr jakamā mē ate jar Kris ā apunuj nē ri apa htā kot kaj mē kritpēm ā amnhĩ nhīpēx anhÿr ry hkēt nē. Koja Tirtūm mē akrā kamā mē ajamexpēr xihtÿx jagjē ka mē akupÿm amex nē axihtÿx pē ate amnhĩ nhīpēx nyw o amnhĩ nhīpēx rāhā ho ri apa.

¹¹ Tirtūmja hihtÿx o hihtÿx nē àhpumunh o àhpumunh. Nē hihtÿx xà nē àhpumunh xà koja aa kēp hirerek nē hapēx kēt kumrēx. Ām hāmri na mē kot harēnh kot anhÿrja.

Pêtre kapēr jatur xà

¹² Nē ota Kris kōt mē pahtō Sirastija na inhmā mē akaxyw kagāja nhīpēx pa mē awÿr mēnh kaxyw. Na pa hte kām ixkapēr nhÿm inhma nē inhmā hā kagā. Na hte Kris kapēr kōt amnhĩ nhīpēx rāhā ho ri pa. Tā inhmā kagāja nhīpēx. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tām ajamexpēr kaxyw. Nē Tirtūm kām mē ajapē nē kot mēmoj to mē akutā nojarēt ā mē ate kamā harēnh kaxyw. Tā kēr ka mē kām mē ajapē hā amnhĩ tā harēnh ma nē kapēr kōt pix mā amnhĩ nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Mē akwÿjaja kot tanhmā hā mē ato htā.

¹³ Nē ota jar Papirōn kamā Kris kōt mē pahtō nē mē pahtōxjaja mē awÿr hpēr mē. Tirtūm kot mē pahpyrà nē mē ho hkra jakamā mē kēp mē atō nē mē atōx ā mē awÿr hpēr mē. Nē Xiakre māānēn mē awÿr hpēr mē. Te kēp ixkra pyrāk.

¹⁴ Nē kēr ka mē nhÿri apē Kris kwÿ hā mē axpēn pumu nē mē axpēn to atō nē atōx ā axpēn mā akapēr mex kurē kumrēx.

E kē Tirtūm mē apē Kris kwÿ hā mē amā mē ajamakētkati nē mē apa xà gō ka mē axāmnhix ajamakētkati nē amex nē ri apa ho apa.

Tā ām ja pix. Ixpē Simāw Pêtre na pa ā mē awÿr kagā nē mēnh anē.

Sikûn Pêtre Simâw Pêtre kot Jeŭs kôt hkwýjê hwýr wam kagâ nê mênh kôt hõ mênh

Simâw Pêtre na pre kagâja nhîpêx. Jeŭs nhî hã hkrajê jahkre ho mê pa xwýnhjê hõ na pre. Mê kêp Jeŭs kra hkêť xwýnhjaja ra kot Jeŭs â hpîr kaxyw nhûm pre kagâja nhîpêx nê krî piitâ hkôt Jeŭs kwýjê hwýr kurê nê kamâ hpîrî hã mê kãm mêmoj tâ karô. Mê kot arî Tîrtûm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx rãhã ho pa hã mê kãm karô. Nê hamaxpêr o mê hamaxpêr rãhã ho pa hã mê kãm karô.

Nê mê hkwý kot Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx â amnhî jarênh tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt xwýnhjaja nhûm pre tanhmã mê harênh to. Â na pre mê kãm mêmoj jarênh nê hã kagâ nê krî piitâ hkôt mê hwýr rênh anê. Nê mê kãm:

¹ Pa Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Xà mê amex? Ot pa mê awýr kagâ nhîpêx nê krî piitâ hkôt mê awýr kurê. Ixpê Simâw Pêtre na pa wam ixtê kagâ nhîpêx nê mê awýr mênh tâ axte hõ nhîpêx. Ixtê Jeŭs Kris nhî hã mê ajahkre ho ixa xwýnh â mê amã hipêx nê kumê. Na pa hte Jeŭs mã amnhî nhîpêx mex o ri ixa.

Nê mê papytâr xwýnh Jeŭs Krisja Tîrtûm pyrà nê mex o mex. Nê wa kot amnhî nhîpêxja mex o mex. Jakamã na pre wa tanhmã mê pahkrã hto pu mê amnhî kaxyw wa hkôt pajamaxpêr tỳx rãhã ho ri papa. Na ka htem ixpyrà nê â amnhî nhîpêx anê. Tã pa mê amã kagâja nhîpêx.

² Nã Tîrtûm mê mê panhõ Pahihti Jeŭs wa kot amnhî nhîpêxja na ka mê ra harênh mar tỳx nê. Wa kot tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã wa hamaxpêr toja ka mê mar tỳx nê wa hkôt pix mã amnhî nhîpêx. Tã kêr ka mê arî â amnhî nhîpêx anhýr rãhã ho ri apa. Jao axãmnhîx ajamakêtkati nê akînh nê apa ho apa. Na pa hte â mê ato Tîrtûm mê Pahihti Jeŭs Kris wa hwýr o ri ixa anê. Na hte Tîrtûm mê ato mex nê mê akutã nojarêť rãhã ho pa.

*Tîrtûm kot mê pahto mex o pa hã harênh
Epês 2.12-13; Wam Tesarôn 1.2-4; Sikûn
Pêtre 3.18*

³ Nê Tîrtûmja âhpumunh tỳx o âhpumunh tỳx jakamã na pu htem hkôt amnhî xunhwý nhûm amnhî tâ mê pahpumu nê mê pamã âhpumunh tỳx xã hkwý gô. Hãmri pu mê ra urãk nê amnhî to mex nê tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Tã kot puj mê nhýrmã ma ô krî hwýr api. ⁴ Na pre mê pakukamã amnhî jarênh o:

—Kot paj nhýrmã ixkrajê mã ixtê amnhî nhîpêx mex kwý gô nhûm mê inhý hã ho

tãm ri amnhî nhîpêx mex o pa. Nê ixpyrà nê hamaxpêr mex o pa.

Anhýr jao te ra mê pamã hkînh xã mex kwý nhõr pyràk o mê panhîpêx. Nê te ra kot mê pahkrãm hamaxpêr mex jagjênh nê mê pamã kot amnhî nhîpêx mex jagjênh pyràk. Mêmo kaxyw na pre â mê panhîpêx mex anê? Nã urãk nê tãm mê pahte amnhî nhîpêx mex rãhã o ri papa kaxyw. Jao mê pahte mê kêp hkwý hkêť xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mê hamaxpêr punuj o pajamaxpêr kêt nê. Nê hpãnhã mê pahte Tîrtûm kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho pa. Â mê pahte amnhî nhîpêx anhýrja na mex o mex. ⁵ Tã â Tîrtûm kot mê panhîpêx mex anhýr jakamã kwa kêr ka mê kapêr mar tỳx nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri apa. Jao amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr rãhã nê. Kot kaj mê â amã amnhî nhîpêx anhýr o apa hprãm hã kot kaj mê mãânêñ amã tãm amnhî nhîpêx o apa hprãm. Nê mê amã Tîrtûm kapêr piitã mar prãm o ri apa. ⁶ Hãmri nê piitã mar pa nê mêmoj punuj piitã nê amnhî to htỳx nê. Nhûm mê kêp Kris kwý hkêť xwýnhjaja Kris â tanhmã mê anhîpêx to htã ka mê âm amnhî tâ mê omu nê mê umaj mê amã Kris kaga hprãm kêt nê.

Nê mê amã Tîrtûm mã amnhî jarênh rãhã ho apa hprãm.

Nê mê amã kapêr mar rãhã ho apa hprãm. ⁷ Nê mê amã Kris kôt mê atô nê mê atôxjê ho mex pix o ri apa hprãm. Jao te mê amã amnhî tâ ma pyràk o mê piitã mê hipêx o ri mê hkôt apa.

⁸ E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anê nê mê panhõ Pahihti Jeŭs Kris kôt amnhî nhîpêx mex o mô. Hãmri nhûm mê akwýjaja mê apumu nê mê apê Kris kwý hã mê ajarênh kurê kumrêx. ⁹ No kot ka mê atô ixkapêr mar tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê hãmri te Tîrtûm kot anê ate amnhî tomnuj rênh par mã ajamaxpêr kêt pyràk. ¹⁰⁻¹¹ No na ka htem â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Ra mê ate Pahihti Jeŭs Kris kôt amnhî nhîpêx mex jakamã na htem ja hã mê apumu nê Tîrtûm kot mê ato hkra hã mê ajarênh kurê kumrêx. Kot kaj mê â hkôt amnhî nhîpêx anhýr o apa nê mêmo arîgro hã apunuj nê apa htã Jeŭs kaga hkêť nê. Hãmri nê nhýrmã ma Tîrtûm nhõ krî hwýr api nhûm mê apumu nê mê ato mex rax nê. Hãmri ka mê ô krî kamã mê panhõ Pahihti Jeŭs Kris wa kuri atîr tûm nê amex nê apa ho apa.

¹² Nê na ka mê ra Tîrtûm kot amnhî nhîpêx mar tỳx nê amnhî krã kamã kot amnhî nhîpêx mã ajamaxpêr tỳx o ri apa. Tã nom kot paj arî mê amã ja jarênh rãhã ho ri ixa. ¹³ Kormã ixtîr ri kot paj xatã mê amã harênh o amnhîrît. Ja na kêt inhmã hprãm. Mê ate nhýrmã tanhmã ri ajamaxpêr to nê hkaga pumaj. ¹⁴ Na pre mê panhõ Pahihti Jeŭs

2

Krisja inhmâ tokyx ixtÿk â ijarê. Kot paj xep kripêm ri ixtÿr nê ixpa hkêt nê. ¹⁵ Jakamâ na pa kormâ ixtÿr ri â mê amâ kagâ nhîpêx anê. Mê ate inhmÿr pê arî omunh nê kamâ harênh nê Tîrtûm kot amnhî nhîpêx mâ ajamaxpêr tÿx râhâ ho ri apa kaxyw.

Pêtre kot no ho Jejus pumunh â amnhî jarênh

Matêwre 17.1-5; Makre 9.1-8; Sikûn Ximotre 3.16-17

¹⁶ Nê na pa pre ra tanhmâ mê amâ mê panhō Pahihti Jejus Krisja jarênh to. Hihtÿx o hihtÿx â harê nê âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx â harê. Nê nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr wrÿk â harê. No na pa pre amnhî krâ hkôt â harênh anhÿr kêt nê. Na pa pre inhno ho Jejus hihtÿx o hihtÿx â omunh o hkôt ixpa nê ixte omunh xâ hkôt â mê amâ harênh anê. ¹⁷⁻¹⁸ Amnepê mâ kormâ ixkwÿjê mê mê ixte arî hkôt ixpa ri pa prem hkôt hixêr prêk nhîmōk wÿr api. Pa nê kaxyw Xiakre nê Juaw mê pa mê hkôt ixpimrâatâ hixêr â api nê himōk â ixkuhê. Hâmri nhûm Tîrtûm tanhmâ Jejus to nhûm hirâ htÿx kâx xa. Hâmri nhûm Mêpahpâm Tîrtûmja mê inhmâ kapêr. Kaxkwa kamâ hirâ htÿx rax rûm mê inhmâ kapêr o:

—E ota Ixkrata xa. Inhmâ hapê ho inhmâ hapê. Anê.

Tâ ra ixte mar xâ hkôt pa amnhî xō ri mê amâ harê nê hâ kagâ. ¹⁹ Na pa prem â hixêr prêk nhîmōk â Jejus pumunh nê Tîrtûm kot tanhmâ harênh to hâ mar anê. Hâmri nê ijamaxpêr o:

—Nâ âm hâmri na pre amnepê Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja Jejus kukamâ â harênh anhÿr o pa. Anê.

Mê kot tanhmâ Jejus kukamâ harênh toja te kot kamât kô kamâ kanê hpōk nhîrâ hkryre pyrâk. Tâ koja nhÿrmâ akupÿn wrÿ hâmri nê te myt kator nê hirâ mex nhûm mê pahte mêmoj pumunh mex pyrâk. Jakamâ kwa kêr pu mê kot tanhmâ Jejus kukamâ harênh toja mar tÿx râhâ nhûm nhÿrmâ te myt kator pyrâ nê akupÿn mê pahwÿr wrÿ. ²⁰ Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot tanhmâ ŷ hâ kapêr jarênh xwÿnhjê jarênh to. Mê kot mêmoj kukamâ ujarênh â mê harê. Nê Jejus kukamâ tanhmâ ujarênh to hâ mê harê. Â mê kot mêmoj kukamâ harênh kot anhÿr. Nom na pu htem amnhî krâ hkôt â mê ujarênh anhÿrja mar tÿx kêt nê. Koja Tîrtûm Karō hprî hâ mê pamâ ho amnhîrît pu mê rî kormâ pahprî hâ mar tÿx nê. ²¹ Na pre ŷ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt hkwyjê mâ ujarênh o pa hkêt nê. Tîrtûm Karō na pre tanhmâ mê hkrâ hto nhûm mê ŷ hâ hkwyjê mâ tanhmâ harênh to ho pa nê ŷ hâ mê pamâ hâ kagâ.

Tîrtûm kapêr jarênh o hêx xwÿnhjê jarênh Korosê 2.16-17; Wam Ximotre 4.1-5; Sikûn Ximotre 3.1-9; Jutre 3-16

¹ Nê amnepê na pre Ijaew kwÿjaja te mê kêp Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh pyrâk. Nom Tîrtûm kapêr kwÿm ri hkwyjê mâ tanhmâ ho hêx to ho pa. Tâ koja nhÿrmâ mêmojaja mê urâk nê mê awÿr mra nê â mê amâ Tîrtûm kapêr o hêx o pa anê. Nê kapêr kwÿm ri tanhmâ mê ajahkre hto ho mê amâ hêx o mê akôt pa. Mê ate mê mar nê amnhî nhîpêx nyw kaga nê hpânâ mê kot amnhî tomnuj kôt apa hprâm xâj nhûm mê hêx rom tanhmâ mê ajahkre hto ho pa. Pahihti Jejus kot mê nê htyk tâ nhûm mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê axtem nê ri kapêr o hêx o pa. Mÿrapê koja Tîrtûm tokyx mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâ hwÿr mê rênh pa.

² Koja mê ohtō nê mê kapêr ma nê kâm mê mar prâm nê. Nê mê hkôt hamaxpêr nê mê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Jao ra hpijaam kêt nê mê hkôt htÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Tâ â mê kot Tîrtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjê mar nê mê hkôt amnhî nhîpêx anhÿr jakamâ koja mê kâm Tîrtûm kapêr mar prâm xwÿnhjaja mê kot amnhî nhîpêx â mê omu nê Tîrtûm kapêrja mex kêt â harênh japêr. ³ Tîrtûm kapêr o mê hêx o mê pa xwÿnhjaja na htem kâxpore pix prâm xâj mê awÿr mra nê tanhmâ mê amâ kapêr jarênh o hêx to ho pa nhûm Tîrtûm ja hâ mê omunh râhâ ho hkrî. Na hte nhÿhÿm mra kêt nê rÿ htÿx ôt o hikwÿ hkêt nê. Na hte arî mê kot amnhî nhîpêx â mê omunh râhâ ho hkrî. Tâ koja nhÿrmâ ma mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta hwÿr mê kurê nhûm mê ma hwÿr hapêx pa.

⁴ Nê amnepê mâ kaxkwa kamâ Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh kwÿjaja na prem axtem nê Tîrtûm kapêr nhîrōp kuhê nhûm tee ri amnhî tâ mê omu hâmri nê amnhî nê mê kator pa. Mê kamâ ukapri hkêt nê amnhî nê mê kator pa hâmri nê mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta wÿr mê hano. Nhûm prem ma hwÿr pa nê ahkre xupÿm kâm kamât kô kamâ arî hkrî ho hkrî. Tîrtûm kot mê piitâ tanhmâ mê harênh to xâ hâ arîgroja jamâr o hkrî. Nê tee ri kâm hapōx prâm kaprÿ ho hkrî.

⁵ Nê amnepê pika kamâ ri mê pa xwÿnhjaja na prem haxwÿja piitâ amnhî tomnuj pix o ri pa. Jakamâ nhûm Tîrtûm ja hâ mê omu nê mê kamâ ukapri hkêt nê. Nê mê hwÿr na rax mê. Mê kâm kapêr mar prâm kêt jakamâ nhûm mê hwÿr kumê nhûm wrÿk rax kumrêx nê mê hanhri pa nê mê himex. Âm Noehti mê hkwyjê pê 7 pixjaja nhûm mê kurom hÿr nê hkâ hkînh nê mex nê pa. Noehti kormâ na xwÿj ri kot mê kâm Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa

htâ nhûm mê kuma nê âm kuma. Mýrapê na prem piitâ pikaprâr pa.

⁶ Nê Sotô mê Gomo wa kamâ mê pa xwýnhjaja haxwýja na prem amnhî tomnuj týx kumrêx o pa nhûm Tîrtûm wamtajê pyrà nê mê kamâ ukaprî hkêt nê. Na pre kaxkwa rûm mê hipy mêmô hpók kwý rê nê ho mê ho hapêx pa. Tâ mêmô kaxyw na pre â mê hipêx anê? Nâ mê piitâ mê kot mê harênh mar nê hamaxpêr o:

—Na hte â Tîrtûm mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê nhîpêx anê.

Anhýr o hamaxpêr kaxyw na pre â mê hipêx anê. ⁷⁻⁸ Nom Rohtija na pre Tîrtûm Sotô nê kator jakamâ nhûm htyk kêt nê. Na pre hkwyjê rom tām amnhî nhîpêx tâ mê kot amnhî tomnuj týx xwýnhjê nhô krî kamâ ôrkwy nê ri pa. Nê apkati mê tee ri mê kot amnhî nhîpêx â mê omu nê mê ý hâ hkaprî nê tee ri mê hkukamâ hamaxpêr o pa. No nhûm mê amnhî tomnuj â amnhî pumunh nê tokyx tām amnhî nhîpêx kêt nê. Nê apkati mê tanhmâ amnhî tomnuj to nê kapêr punuj o pa nhûm Rohiti tee ri mê omu nê hkaprî htýx nê pa. ⁹ Tâ nhûm Tîrtûm mê himex kaxyw nê mê nê kator nê mê himex pa. Na hte â Tîrtûm mêmôj punuj pê mê kot amnhî kaxyw kām hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx xwýnhjê pytâr anê. No mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na hte axtem mê hipêx. Tâ koja nhýrmâ mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to xâ hâ arîgro kato nhûm ma mê kot amnhî xâ htýx kamâ hamak tûm xâ wýr mê rênh pa. Âm tapxipix kot â mê hipêx anhýr kaxyw âhpumunh týx. ¹⁰ Tâ mê hpîjaam kêt kām amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja nê mê kot Tîrtûm kapêr mar nê âm mar xwýnhjaja koja nhýrmâ mê homnuj týx nê.

Nê Tîrtûm kapêr o hêx o ri mê pa xwýnhjaja na htem amnhî to jarkrar pix o pa. Nê Tîrtûm kapêr o mê wrýk xwýnhjê hâ hpîjaam kêt nê. Nê axtem nê mê ho kapêr punuj pê tanhmâ mê haprý hto ho pa. ¹¹ Tâ nhûm htem amnhî tâ mê kuma nê âm mê kuma. Mê kuróm mê hihtýx kumrêx tâ no âm amnhî tâ Tîrtûm mâ tanhmâ mê ho kapêr to hkêt nê.

¹² Nê mry xoprê na hte htýx ri pa ho pa. Tâ Tîrtûm kapêr o mê hêx o mê pa xwýnhjaja htem mry xoprêta pyrà nê htýx ri hamaxpêr mex kêt o pa. Jao hprî hâ mêmôj mar kêt tâ htýx ri hijuk ri tanhmâ mêmôj jarênh to.

Nê mry xoprêja htýx pa nhûm mê kot hparja pyrà nê mê kot Tîrtûm kapêr o hêx o mê pa xwýnhjaja koja Tîrtûm nhýrmâ kuwy hwýr mê ho hapêx nê kamâ mê rênh pa.

¹³ Nê koja nhýrmâ Tîrtûm mê kot tanhmâ mê ama hêx to ho pa hâ mê omunh xâ hkôt mê homnuj týx nê. Na htem hpîjaam kêt nê mê piitâ mê noo mâ tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Kamât kām nê arîgro hâ. Nê mê

kām tanhmâ amnhî nhîpêx to hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî tomnuj o pa.

Na htem te mê kêp Kris kôt mê atôjê pyrà nê mê akôt Tîrtûm kapêr mar xâ hâ ixkre hwýr agjê nê mê anhîhkô hâ mê kot Jejus tyk mâ hamaxpêr kaxyw pāwti hkwy hku. Nom htýx hkur o hkrî nê htyk mâ hamaxpêr kêt nê. Kām Jejus kînh kêt tâ hêx rom hpîjaam kêt kām mê anhîhkô hâ htýx ri hkur o hkrî.

¹⁴ Nê nhýri krî hwýr pôj nê mênijê pumu nê kām mê hkînh nê. Ra mê mjên ri pa htâ nhûm mê kām mê ho amnhîkati hprâm nê mê kamâ hpîjaam kêt o ri pa.

Nê kormâ mê kot Kris kôt amnhî xunhwýr tohtuj anhýr xwýnhjê hwýr mra nê hêx rom tanhmâ mê kām kapêr to pê mê no kupyr o ri mê hkôt pa. Mê kot mê mar nê Kris kaga nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx prām xâj â mê hipêx anhýr o pa.

Na htem hikâxpore rûnh o pikuprônh pix kukamâ hamaxpêr o ra ho ôxy nê.

Â na htem amnhî nhîpêx anhýr o pa. Tâ ra Tîrtûm kot mê homnuj týx kaxyw mê hâ amnhî jarê. ¹⁵⁻¹⁶ Te mê kot kamât kô kamâ pryjuk â hpîkunor nê htýx ri pa pyràk o na htem amnhî nhîpêx nê kām Tîrtûm kapêr mar prām kêt nê amnhî tomnuj pix o pa.

Amnepê m Peo hkra Paraâwta kêp Tîrtûm nhý hâ kapêr jarênh o pa xwýnhjê tã axtem nê kâxpore rax prām xâj tanhmâ amnhî tomnuj to kaxyw. Nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ omu nê Paraâw krit jumênreja tanhmâ hakwa hto nhûm kām kapêr. Jumênre kapêr kêt tâ nhûm Tîrtûm tanhmâ hakwa hto nhûm kām kapêr nê tanhmâ kot amnhî tomnuj to kaxywta â kām akir nhûm amnhî tâ kuma hāmri nê â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Tâ mê kot Tîrtûm kapêr o mê hêx ho mê pa xwýnhjaja na htem Paraâw pyrà nê kâxpore rax prām xâj tanhmâ amnhî tomnuj to pix prām. ¹⁷ Te hino ra grâ nhûm mê tee ri kamâ gô japêr pyràk o na htem amnhî nhîpêx. Rý te kakrâ hapôx nhûm mê kot omunh nê na wrýk â hkamnhîx kaprý pyràk. Tâ ra Tîrtûm mê kaxyw kamât kô htýx pê mê kot amnhî xâ htýx kamâ hamak tûm xâta o mê nê. ¹⁸ Na htem htýx ri amnhî tomnuj o pa hâ mê amâ amnhî to jarkrar o ri pa. Jakamâ nhûm mêmô ra amnhî tomnuj kaga kaxyw nhûm mê tee ri ja hâ omu nê kot â amnhî nhîpêx anhýr pymaj tanhmâ nê kām kapêr to nê mê kām:

—Kwa ixte amnhî tomnuj o ixpa htâ nhûm Tîrtûm ja hâ ixpumu nê âm ixpumu nê arî inhmxê â îjarê. Na pa hte mê hkuprýjê hwýr mra nhûm ja hâ ixpumu nê âm ixpumu nê hâ tanhmâ ixto hkêt nê. Jakamâ kwa mê ixpyrà nê arî â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Koja Tîrtûm tanhmâ hâ ato hkêt nê. Anê.

Hämri nhüm më tee ri kuma nê ra hamaxpêr kati nê. ¹⁹ Na htem më kâm kapêr o:

—Kwa më ixpyrà nê māmri amā tanhmā amnhî tomnuj to hprām xā hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Mêhō kot kêt ja nê tanhmā amā kapêr to? Anê.

Mê kot amnhî tomnuj xāja te kêp më ô patrāw pyrāk jakamā na htem âm kôt pix mē amnhî nhîpêx o pa. Jakamā kot pu më tanhmā amnhî tomnuj to. Nê gaa nê axte. Nê gaa nê ra ho amnhî pyrāk. Hämri nê tee ri pamā hkaga hprām kaprî nhüm te kêp më panhō patrāw pyrāk o më panhîpêx pu më âm kôt pix mā ri amnhî nhîpêx o ri papa.

²⁰ Nê koja mēhō ra Tirtüm kapêr ma. Nê më panhō Pahihti Jejus Kris jarēnhja nhüm hprî hā kuma. Kêp më pahte amnhî tomnuj pē më papytār xwýnh ā harēnh ma. Tā nhüm më kot Tirtüm kapêr o më hêx xwýnhja hwȳr mra nê tanhmā kām ho hêx to nhüm më kuma nê kot amnhî nhîpêx tûm o awjanā. Jao amnhî tomnuj tîx o kormā kot Tirtüm kapêr mar kêt ri kot amnhî tomnujta jakre. ²¹ Kêp âm aa kot Tirtüm kapêr mar kêt rāhā htyk ronhîx ja kām mex nê. Nom ra kot mar mex tā âm kuma nê hkaga jakamā koja mex kêt kumrêx. ²² Mē kot ā më kot amnhî nhîpêx anhîr ā më harēnh kot:

Rop na hte ôjaîr nê akupým ôjaîrta ku.

Nê hagrō na htem unê nê hkumrā nhüm muxre. Tā nhüm më kām ure nhüm akupým hprôt nê mra nê akupým gyw o amnhî tomnu pa. Anê.

Tā më kot Tirtüm kapêr o më hêx xwýnhjê mar nê më hkôt amnhî nhîpêx xwýnhja te më kot rop më hagrō wa kot amnhî nhîpêxta pyrà nê Tirtüm kapêr kaga nê akupým më kot amnhî nhîpêx tûm o awjanā nê htîx ri amnhî nhîpêx o pa.

3

Tirtüm kot pika ho hapêx kaxyw kormā amnhî tā më pajamār ā harēnh

Matêwre 24.29-31; Xiakre 5.7-11; Apokarip 19.11-16, 21.1-8

¹ E Kris kôt ixkrāmnhwýjja. Na pa pre ra wam kagata nhîpêx nê më awýr kurê. Tā ra axte hkôt ja nhîpêx. Hamē wa kamā na pa më amā Tirtüm kot tanhmā amnhî nhîpêx to hā harê. Nê Jejus Kris nhýrmā akupýn më pahwýr wrýk ā harê. Mē ate mar nê tām amnhî nhîpêx nê tām ajamaxpêr o kutêp më apa kaxyw.

² Annepê mā Tirtüm nhý hā kapêr jarēnh o ri më pa xwýnhja na prem Tirtüm kot nhýrmā më pahwýr mēhō mēnh mā xwýnhja jarēnh o pa. Kot nhýrmā më pahwýr wrýk nê më pahto amnhîptār o pa hā harēnh o pa. Tā kêt ka më kapêr ma nê hā ano htîx nê hkôt ajamaxpêr tîx rāhā ho ri apa. Nê Jejus

kot më awýr më rēnh xwýnhja ka më kapêr ma. Mē kot më amā mēmoj jarēnh o më pa xwýnhja na htem tanhmā më amā Pahihti Kris jarēnh to ho ri më akôt pa. Nê tanhmā kot më panê amnhî nhîpêx to hā harê. Tā kêt ka më kapêr ma nê hā ano htîx nê kām ajamaxpêr tîx rāhā ho ri apa.

³ Nê kwa më inhma. Nhýrmā Kris akupýn më pahwýr wrýk xwýj ri koja më kot amnhî tomnuj tîx xwýnhja kot mēmoj mra. Mē hpijaam kêt o pa xwýnh jakamā koja më tanhmā më akamā amnhî tomnuj to ho pa. Nê më apê Kris kwý hā më apumu nê më atā hpêr o pikēnh o pa. ⁴ Nê htîx ri Kris ā më akukja nê më amā:

—Kwa no Krisja? Annepêm akupýn wrýk nê mēmoj piitā tanhmā hipêx to hā amnhî jarēnh tā arî Tirtüm kot mēmoj to kator krax rûm mēmoj amari rāhā. Ra më panhîgêjtja pikaprār par tā nhüm kormā akupýn wrýk kêt nê. Kot më pamā amnhî to hêx kēnā. Mo kaxyw koja kêt akupýn më pahwýr wrý? Kot më pamā amnhî to hêx kēnā. Anê.

⁵⁻⁶ Nom ā më kot harēnh anhîrja kot anhîr kêt. Tirtüm kot mēmoj to kator krax rûm mēmoj amari rāhā hā më kot harēnhja kot anhîr kêt. Na pre Tirtüm kapêr pix o kaxkwa nê pika ho kato. Nhüm gô hkwyja kapêr mar xā hkôt pika hā amnhî jahkre. Nhüm pānhā panhî nhîpêx. Tā no nhüm më kapêr mar kêt kumrêx. Nê më kot amnhî tomnuj tîx mýrapê na pre Tirtüm gô ho më himex pa. Jao më hwýr na rax më nhüm më hanhir o më ho hapêx. No nhüm më kot Jejus wrýk ā hpêr o pikēnh xwýnhja kām ā më harēnh anhîrja mar prām kêt. Ra më kot mar tā kām mar prām kêt nê arî mēmoj piitā rāhā hā ri harēnh o pa. ⁷ Pika nê kaxkwaja arî rāhā htā koja Tirtüm nhýrmā më pahpiitā më pahte tanhmā amnhî nhîpêx to hā më pahpumunh kôt tanhmā më pajarēnh to. Nê më kot amnhî xā htîx kamā hamak tûm xā hwýr më kot amnhî tomnuj xwýnhjê rēnh pa. Hämri nhüm ri kormā kaxkwa nê pikaja wa pôr nhüm himōk ā mēmoj piitā hkaxār pa nê hapêx.

⁸ Nê amgrā pē 1.000ja më pamā amgrā xohtō rax kumrêx no Tirtüm mā te arigro pixire pyrāk. ⁹ Tā ra kot më pamā tokyx Jejus akupýn wrýk ā harēnh tā nhüm kormā wrýk kêt jakamā nhüm htem tōhā tee ri hamār o pa nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Tirtüm kot tokyx akupýn më pahwýr Jejus mēnh ā amnhî jarēnh tā tokyx mēnh kêt nê.

Anhîr o harēnh tā no âm kot anhîr kêt. Na kormā amnhî tā më kot amnhî tomnuj xwýnhjê jamār o pa. Mē kot amnhî tomnuj kaga nê hkôt amnhî xunhwýr prām xāj kormā amnhî tā më hamā. Kām më kot amnhî xā htîx kamā hamak tûm xāta wýr mēhō ho pixire nê mōr prām kêt jakamā na kormā

amnhĩ tã mẽ hamã. ¹⁰ Tã koja nhỹrmã mẽ panhõ Pahitija akupỹn mẽ pahwỹr wrỹ. Te mẽ àhkĩnh xwỹnh kot amnhĩ nhĩpẽx pyrãk o mẽ pajaêr pẽ akupỹn wrỹ. Pu mẽ pahťx ri tanhmã paxãpẽnh to ho ri papa nẽ akupỹn wrỹk ã hkamnhĩx kêt rãhã nhũm mẽ pajaêr pẽ akupỹn wrỹ. Hãmri nẽ ma akupỹm amnhĩ kôt mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjẽ ho àpir par kurẽ kumrẽx. Hãmri nhũm rĩ kormã kaxkwa kaxãr o hkrihkrit tỹx kãm hapẽx pa. Nẽ kanhêti mẽ myt nẽ mytwrỹre kaxãr pa. Nẽ pikaja nẽ määnẽn kamã mẽmoj piitã kaxãr pa. ¹¹⁻¹² Koja nhỹrmã ã mẽmoj hapẽx par anẽ. Jakamã kwa kêt pu mẽ Jejus kutêp tãm ri amnhĩ nhĩpẽx rãhã ho ri papa. Nẽ Tĩrtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx rãhã nẽ. Nẽ kãm hprãm xã hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpẽx to ho ri papa. Kêr kê Jejus akupỹn wrỹ nẽ ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx anhỹr ã mẽ pahpumu. Koja wrỹ nhũm rĩ kormã kaxkwa nẽ pikaja wa kaxãr pa. Nhũm kuwy mỹri kaxkwa kamã mẽmoj harir xwỹnhja xêr nẽ ôr pa nẽ hapẽx. ¹³ Tã kwãr mãmri mẽmoj ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ. Koja Tĩrtũm axte mẽmoj mex nhĩpẽx. Na pre amnhĩ kukamã ja jarẽnh o:

Kot paj axte pika nẽ kaxkwa hõ nhĩpẽx nhũm mex o mex. Nhũm mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỹr nhũm ixte mẽ mex ã mẽ harẽnh xwỹnh pixjaja koja mẽ pika nywja kamã mex nẽ pa ho pa. Anẽ.

¹⁴ Jakamã kwa ixkrãmnhwỹjaja. Kêr ka mẽ Kris kutêp kapêr kôt amnhĩ nhĩpẽx mex rãhã ho ri apa. Jao kutêp ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx axpẽn kôt apa. Kêr ka mẽ nhỹrmã amnhĩ wỹr omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Ate tãm amnhĩ nhĩpẽx o apa hã amnhĩ pumu nẽ akĩnh nẽ amnhĩ wỹr omunh o akuhẽ.

¹⁵ Nom arĩ Jejus kãm mẽ pahkwỹjẽ ho hkra hprãm jakamã na kormã amnhĩ tã mẽ hamã nẽ tokyx akupỹn wrỹk kêt nẽ. Na pre Jejus kôt mẽ pahťõ Pawre Tĩrtũm nhỹ hã ã mẽ pamã ja hã kagã anẽ. Pawreja ixkrãmnhwỹ mex na. ¹⁶ Na hte mẽ pakaxyw kagã nhĩpẽx nẽ kamã mẽ pahte Jejus kutêp tãm amnhĩ nhĩpẽx o papa hã mẽ pamã karõ. Na hte tõiã mẽmoj tã kagã pu mẽ kamã harẽ nẽ tee ri pahprĩ hã mar mã no ãm mar mex kêt nẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ hẽx o mẽ pa xwỹnhtaja haxwỹja kuma hãmri nẽ amnhĩ krã hkôt hijuk ri tanhmã ho hẽx to. Te mẽ kot hprĩ hã mar nẽ harẽnh pyrãk nom hprĩ hã mar kêt nẽ. Á na htem Tĩrtũm kapêr ã kagã piitã ho hẽx o pa anẽ. Mýrapẽ koja mẽ nhỹrmã amnhĩ xã kamã hamak tỹx kumrẽx.

¹⁷ Tã e Kris kôt ixkrãmnhwỹjaja. Ra mẽ ate mẽ harẽnh mar jakamã kwa mẽ okora. Mẽ amnhĩ nẽ mẽ omunh mex nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpẽx kêt nẽ. Kot kaj mẽ anẽ nẽ

Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpẽx mex kêt nẽ. ¹⁸ Na ka htem mẽ papytãr xwỹnh Pahihti Jejus Kris kôt ri amnhĩ nhĩpẽx o apa. Tã kêr ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpẽx mex rãhã ho ri apa. Nẽ hkôt amnhĩ xunhwỹr tỹx nẽ. Kêr kê amnhĩ tã mẽ apumu nẽ mẽmoj to mẽ akutã nojarêt nẽ. Krisja mex o mex nẽ hihtỹx o hihtỹx. Tã kêr pu mẽ kãm mex o mex ã mãn harẽnh rãhã ho ri papa.

Tã ãm ja pix. Ixpẽ Simãw Pêtre na pa ã mẽ amã ja hã kagã nẽ mẽ awỹr mẽn anẽ.

Wam Juāw

Juāw kot Jesus kôt hkwỳjê hwỳr kagà nê mēnh

Juāw na pre kagàja nhìpèx. Na pre kagà hkwỳ nhìpèx rax nê. Na pre määnēn Juāw kot tanhmā Jesus kot amnhì nhìpèx to ho pa ã kagà nê Apokarip nê Sikũn Juāw nê Hapuhā Juāw nhũm pre ja piitā Tĩrtũm nhỹ hā hā kagà.

Juāwja Jesus nhỹ hā hkrajê jahkre ho mē pa xwỳnhjê hō na pre. Nê kēp Xiakre htō na pre. Tā ra hpigēt tỳx nê kagàja nhìpèx. Urāk nê mē kot Tĩrtũm kôt amnhì xunhwỳr xwỳnhjê mē hipèx. Mē kot kamā harēnh nê mar nê kām axpēn kĩnh o pa kaxyw. Nê mē kot amnhì tomnuj ã amnhì pumunh kôt tanhmā amnhì nhìpèx to hā mē kām karō nê hā kagà. Ā na pre Juāw mē kām mēmoj jarēnh nê hā kagà anê nê mē hwỳr kumē. Nê mē kām:

Jeus kēp Tĩrtũm kapēr o amnhĩrĩt xwỳnh ã harēnh

Juāw 1.1-4; Eprēw 1.1-4

¹ Pa ixpyrà nê mē ate Jeus kôt amnhì xunhwỳr xwỳnhjaja? Xà mē amex? E ot pa mē amā kagàja nhìpèx nê mē awỳr kumē. Ixte mē amā Tĩrtũm kapēr o amnhĩrĩt xwỳnh jarēnh kaxyw. Amnepē mē kormā mēmoj amrakati ri nhũm pre ra rāhā ri pa ho pa. Ām kukwak ri pix mā na pu htem Tĩrtũm mē wa kuri pahťĩr tũm nê papa ho papa mā xwỳnh. Tā y hā mē ixte kapēr o mē ajahkre ho ri mē ixpa xwỳnhjaja na pa prem ixpiitā kormā akupỹm kaxkwa hwỳr àpĩr kêt ri inhno ho omunh o ri hkôt ixpa. Nê mē ijamak o kapēr mar o ri hkôt ixpa. Nê mē inhĩkra ho hkupēnh o ri hkôt ixpa. ² Na pre kaxkwa kamā Hipēēxā hkôt ri pa ho pa htā amnē pika hwỳr mē pahwỳr wrỳ. Hāmri nê jar mē pakamā kato pa pre mē ixkwỳjaja omu. Tā mē ixte omunh xā hkôt na pa htem amnhì xō ri tanhmā mē amā harēnh to. Kojā nhỹrmā akupỹm mē pahto mē pahťĩr pu mē kuri pahťĩr tũm nê pamex nê papa ho papa. ³ Na pa prem tanhmā kapēr to hā mar o ri hkôt ixpa. Nê kot tanhmā mē kām amnhì nhìpèx to hā omunh o ri hkôt ixpa. Ta kagàja kamā amnhì xō ri ixprĩ hā mē amā harē nê hā kagà. Mē ate ixpyrà nê aprĩ hā kot tanhmā amnhì nhìpèx to ho pa hā harēnh mar kaxyw. Jao mē pahpiitā te ixkre tipxi kamā mē papa pyràk o amnhì nhìpèx o papa nê axpēn kôt pajamaxpēr o ri papa. Jao Mēpanhìpēxā Maati mē Kra Jeus Kris wa hkôt amnhì nhìpèx mex o ri papa. ⁴ Tā pa mē amā kagàja nhìpèx nê mē awỳr kumē. Mē ate kamā harēnh nê mar hāmri nê mē ixpyrà nê ajamakētkati nê akĩnh nê ri apa kaxyw.

Tĩrtũm mex o mex ã harēnh

Juāw 8.12; Epes 5.3-21; Wam Tesarōn 5.5; Eprēw 4.14-16, 9.11-14

⁵ Nê Jeus kot tanhmā mē inhmā Tĩrtũm jarēnh toja kot paj amnhì xō ri mē amā hā kagà. Nā Tĩrtũm kot amnhì nhìpèxja mex o mex. Āa kot tanhmā amnhì tomnuj to hkêt. Mex o mex jakamā na hte tanhmā mē kot amnhì tomnuj to mē amnhì jagjēnh kêt. Ām kot amnhì to mex o kot amnhì to mex rāhā nê pa ho pa xwỳnh na. ⁶ Kot mē pahte amnhì tomnuj kêt ã mē pamā karō jakamā kot puj mē pahpē hkra hā amnhì jarēnh tā amnhì tomnuj pix o ri papa nê ām pahpē hkra hā amnhì jarēnh kaprỹ nê amnhì to paxēx. Tĩrtũm krajaja na htem amnhì tomnuj o pa hkêt nê. ⁷ Nom kot puj mē hkôt amnhì nhìpèx nê urāk nê tām ri amnhì nhìpèx o papa. Nê kapēr kôt ri amnhì nhìpèx. Hāmri nê te ixkre tipxi kamā ri Tĩrtũm mē Kra Jeus Kris wa hkôt axpēn to papa pyràk o amnhì nhìpèx. Na pre Jeus mē panē ty nê hkamrō axkapĩ. Jao mē pahte hkôt amnhì xunhwỳr xwỳnhjaja mē panē mē pahte amnhì tomnuj piitā hpānhā amnhĩrer pa. Jakamā ām kukwak ri pix mā na pu htem tām amnhì nhìpèx o ri papa.

Mē pahpiitā mē pahte amnhì tomnuj xwỳnh ã mē pajarēnh

⁸ Nê mē pahte tōhā tanhmā amnhì tomnuj to jakamā kot puj mē aa pahte amnhì tomnuj kêt ã amnhì jarē hāmri nê ã amnhì jarēnh anhyr o paxēx. Tĩrtũm kot mē pahpiitā mē pahte amnhì tomnuj ã mē pahpumunh xwỳnh kēnā.

Mē pahte amnhì tomnuj nê tanhmā amnhì nhìpèx to hā mē pamā karō

Xiakre 4.9-10

⁹ Nê mē pahpē Tĩrtũm krajaja na pu htem tanhmā amnhì tomnuj to hāmri nê tee ri ja hā amnhì pumu nê pahkaprĩ nê. Nê tokyx amnhì to Tĩrtũm wỳ. Hāmri nhũm mē pama nê Jeus kukwak ri tanhmā hā mē pahto hkêt nê. Ām amnhì katut kôt tanhmā mē pahte amnhì tomnuj tota rē nê axte kām hamaxpēr kêt nê. Ra kot mē pahťā amnhì jarēnh xā hkôt. Na hte Tĩrtũm amnhì jarēnh xā hkôt tanhmā amnhì nhìpèx to. Tā ra kot mē pahpē hkrajaja mē pahte amnhì tomnuj piitā amnhì katut kôt rēnh par ã amnhì jarēnh jakamā na pre ã mē panhìpèx anê. Na hte mēmoj tā tanhmā amnhì jarēnh to hāmri nhũm apkati nhũm ihkjē ho kumē nê axtem tanhmā mēmoj jarēnh to hkêt nê. ¹⁰ Ra kot mē pahpiitā mē pahte amnhì tomnuj xwỳnh ã mē pajarēnh jakamā kot puj mē pahťō ã mē pajarēnh anhyrja ma nê hkôt pajamaxpēr kêt japēr. Rỹ kuma nê ām kuma nê pajamaxpēr o:

—Nā ixte tanhmā amnhì tomnuj tore hā.

Anh̄ȳr o amnh̄i jarē. Hāmri nē te ate Tirtūm hēx xw̄ynh ā harēnh pyrāk. Jao amā kapēr mar prām kēt ā amnh̄i to amnh̄ir̄it.

2

Jejus kēp mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr xw̄ynh ā harēnh

Wam Ximotre 2.5; Eprēw 9.11-14

¹⁻² E mē ate amnh̄i tomnuj o apa hkēt kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē. Mē ate kamā harēnh nē mar hāmri nē tanhmā amnh̄i tomnuj to hkēt kaxyw. Jejus Kris na pre mē pahpiitā mē pahte amnh̄i tomnuj pānhā amnh̄ir̄er kaxyw mē panē ty. Jakamā kot puy mē pahpē hkrajaja tanhmā amnh̄i tomnuj to nhūm ja hā mē pahpumu nē te kēp mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr xw̄ynh pyrāk o amnh̄i nh̄ipēx. Mē pakurom aa kot amnh̄i tomnuj kēt jakamā na hte mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr nhūm kuma. Hāmri nē kukwak ri pix mā mē pahte tanhmā amnh̄i tomnuj to piitā amnh̄i katut kōt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē.

Tirtūm krajaja kot Tirtūm kōt amnh̄i nh̄ipēx ā mē kām karō

³ Nē na pu htem Tirtūm kōt ri amnh̄i nh̄ipēx o papa hā amnh̄i pumunh kōt pahpē hkra hā amnh̄i pumunh mex nē. ⁴ Nom koja mēhō kēp hkra hā amnh̄i jarēnh tā hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē ām kēp hkra hā amnh̄i to hēx. ⁵ Na htem Tirtūm kapēr kōt amnh̄i nh̄ipēx o pa pē kām hk̄inh t̄yx ā amnh̄i to amnh̄ir̄it. Nē kēp hkra hā amnh̄i to amnh̄ir̄it mex o pa. ⁶ Jakamā kēr ka mē apē Jejus Kris kw̄y hā amnh̄i jarēnh xw̄ynhjaja hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx mex o ri apa.

Mē pamā axpēn k̄inh ā mē pamā karō

Juāw 13.34-35; Wam Juāw 3.14-18

⁷ E Kris kōt ixkrāmnhw̄yjaja. Inhmā mē ak̄inh jakamā na pa ā mē amā mēmoj jarēnh nē hā kagā anē. Kot paj mē amā mēmoj nyw jarēnh kēt nē. Ra mē ate mēmoj mar xw̄ynhta kot paj axte mē amā harē. Mē pamā axpēn k̄inh nē tām axpēn nh̄ipēx o papa hā Tirtūm kot mē pamā karōta. Ra mē ate mar tā kot paj axte mē amā harē nē hā kagā. ⁸ Wam Tirtūm kot mē pamā axpēn k̄inh ā mē pamā karōja kormā Jejus kot mē panē htyk hkēt ri kot mē pamā hā karōta na. Tā ra Jejus kām mē pajapē x̄aj mē panē htyk jakamā na pa axte ā mē ate axpēn nh̄ipēx anh̄ȳr o apa hā mē amā karō nē hā kagā. Mē ate Kris pyrā nē amā axpēn k̄inh x̄aj tanhmā axpēn kutā anojarēt to ho ri apa kaxyw. Nom kormā mē pahte Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr kēt ri na pu prem ā axpēn nh̄ipēx anh̄ȳr kēt nē. Tā hkōt amnh̄i xunhw̄y hāmri nē ā axpēn to mex o papa anē. ⁹⁻¹¹ Tā koja mēhō kot Jejus kōt amnh̄i nh̄ipēx ā amnh̄i jarēnh tā kām hk̄w̄jē hk̄inh kām āmnh̄ix ri mē kutā nojarēt o pa hkēt nē. Hāmri nē kot Jejus kōt

amnh̄i nh̄ipēx ā amnh̄i jarēnh ā amnh̄i to hēx. Jao te ht̄yx ri kamāt kō kamā pa pyrāk. No koja mēhō kām hk̄w̄jē hk̄inh kām mē kutā nojarēt o pa nē määnēn Jejus kōt amnh̄i nh̄ipēx mex o pa. Jao te hirā kamā ri pa pyrāk. Jakamā tanhmā hk̄w̄jē homnuj to ho pa hkēt nē mē piitā mē ho mex o axpēn pyrāk o pa.

Juāw kot mē piitā ahp̄ynhā tanhmā mē kām kapēr to

¹²⁻¹⁴ E kot pa ahp̄ynhā tanhmā mē amā ixkapēr to nē hā kagā. Mē apiitā te mē apē ixkra pyrāk. Na ka prem Jejus kōt amnh̄i xunhw̄y nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē Kra kukwak ri mē ate amnh̄i tomnuj piitā amnh̄i katut kōt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Jakamā ra mē ate Tirtūm kēp Mēpanh̄ipēxā Maati hā omunh mex.

Nē mē ate Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr ā amgrā xohtō xw̄ynhjaja. Annepēm amrakati ri Jejus ra rāhā ri pa ho pa xw̄ynhjaja kōt mē ate amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhjaja kot paj mē amā tanhmā ixkapēr to nē hā kagā.

Nē mē akw̄yjaja ham Jejus kōt mē ate amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhjaja ra mē ate Tirtūm kapēr mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jakamā na hte Satanasti mē ate amnh̄i tomnuj prām x̄aj tee ri tanhmā mē akrā hto ka mē Jejus nh̄y hā kutā amnh̄i to ht̄yx pē hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē.

Mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja tanhmā kot amnh̄i nh̄ipēx to

Matēwre 6.24; Eprēw 11.24-26; Xiakre 4.4

¹⁵ Nē kēr ka mē amā Tirtūm kōt amnh̄i nh̄ipēx prām x̄aj mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjē hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē. Nē mē hamaxpēr punuj xw̄ynhjē hkōt ri amnh̄i nh̄ipēx kēt nē. Kot kaj mē hkōt amnh̄i nh̄ipēx hāmri nē amā Tirtūm k̄inh kēt ā amnh̄i to amnh̄ir̄it. ¹⁶ Mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja na htem mēmoj punuj mā hamaxpēr nē hkōt tanhmā amnh̄i tomnuj to. Nē mēmoj pumu nē ra kām ho ō hprām nom Tirtūm pē ja omnuj ā hkamnh̄ix kēt nē. R̄y tanhmā mēhō kot amnh̄i tomnuj to hā omu nē hkōt kām amnh̄i nh̄ipēx prām. Nē tanhmā amnh̄i to jarkrar to ho ri pa. Á na hte mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja amnh̄i nh̄ipēx anh̄ȳr o pa. Mē kot amnh̄i nh̄ipēxja Mēpanh̄ipēxā Tirtūm kām hprām kēt. ¹⁷ Kōja nh̄yrmā mē kot tanhmā amnh̄i tomnuj toja piitā hapēx pa. Nē mē hamaxpēr punujja määnēn nh̄yrmā hapēx pa. Nē mē kot amnh̄i tomnuj o mē pa xw̄ynhjaja koja mē amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak rāhā ho pa ho pa. No Tirtūm kōt mē kot amnh̄i nh̄ipēx o mē pa xw̄ynhjaja koja mē kurom kuri h̄ir̄ tūm nē mex nē hk̄inh nē pa ho pa.

Kām Kris kurē xw̄ynh maati jarēnh

Wam Juāw 4.1-6; Sik̄in Juāw 7-11

¹⁸ E Kris kôt ixkwýjaja. Kris akupýn mē pahwýr wrýk kukamā koja mēmoj tanhmā amnhī nhīpēx to. Na pre ra Kris kôt mē panhīōja mē pamā ā harēnh anē nē harēnh o:

—Koja mē panhō Pahihti Kris akupýn mē pahwýr wrýk kaxyw hāmri nhūm kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnhj maati kumrēx nhýhýnh kato. Hāmri nē hēx rom te Kris pyrā nē tanhmā mē kām kapēr to nē tanhmā mē hipēx to ho pa nhūm rī kormā Kris akupýn mē pahwýr wrý. Anē.

Na pre hkukamā ā harēnh anē ka mē harēnh ma. Tā ra mē kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnhjaja ohtō nē mra nē kām hkurē xwýnhj maatita kukamā tanhmā amnhī nhīpēx to pē mē kām amnhī to hēx o pa. Jakamā na pa ixprī hā mē amā tanhmā mē harēnh to. Koja tokyx kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnhj maatita nhýhýnh mē pahwýr kato. ¹⁹ Na pre hkwyjaja mē pahpē Kris kwýjē hkôt ri pa htā mē pahkīnhā kēp Kris kwý hkēt. Kēp hkwy ronhýx arī mē pahkôt Kris kôt amnhī nhīpēx o pa. Nom axtem nē āhpumunh týx pyrā nē mē pahkaga nē htýx tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Jao kēp Jejus kwý hkēt ā amnhī to amnhīrit.

²⁰ No kēt mē pahpē Tirtūm krajaja na pre Jejus mē pahwýr Karō rē nhūm mē pahkarō mā agjē nē mē pahkrām kapēr mex jagjē. Jakamā na pu mē mē kēp Kris kwý hkēt xwýnhjē rom Tirtūm kapēr mar mex nē.

²¹ Xā mē ate Tirtūm kapēr ā kagā pumunh kēt kôt na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē? Nā ra mē ate omunh nē mar mex kēnā. Tā mē ate mē kot tanhmā Jejus o hēx to xwýnhjē pumunh mex nē mē harēnh mar mex kaxyw na pa ā mē awýr kagā nhīpēx nē mēnh anē. Kēr kē mē mēmo arīgro hā mē awýr agjē nē tanhmā mē amā Jejus o hēx to ka mē aprī hā mē omunh mex kurē kumrēx. ²² Tanhmā na htem Jejus o hēx to? E kot paj ixprī hā mē amā tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Nā koja mēhō mē amā tanhmā harēnh to nē harēnh o:

—Nā Jejus kēp Tirtūm Kra hkēt. Tirtūm kot mē pahwýr mēnh kēt tā ka htem atýx kapēr kôt ri amnhī nhīpēx o ri apa. Kwa kēt mē ixkapēr kôt mǎn ri amnhī nhīpēx o ri apa.

Anhýr o mē amā kapēr ka mē ama nē kām Kris mē Tirtūm wa hkīnh kēt xwýnhj ā omunh kurē kumrēx. ²³ Koja mēhō Tirtūm Kra Jejus kaga nē mǎānēn Hipēxā kaga. No koja mēhō Tirtūm Kra hkôt amnhī xām nē mǎānēn Hipēxā hkôt amnhī xām.

Mē pahte Kris kaga pymaj tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

²⁴ Amnepēm mē ate Jejus kôt amnhī xunhwýrta ā na ka prem kēp Tirtūm Kra hā Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnhj ā harēnh ma. Tā kēr ka mē arī amnhī kaxyw hkôt

ajamaxpēr nē hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē anē nē Mēpanhīpēxā Maati mē Kra wa hkôt amnhī nhīpēx mex o apa rāhā ty. ²⁵ Hāmri nē wa kuri atír tūm nē amex kumrēx nē apa ho apa. Ra Jejus kot ja jarēnh xā hkôt.

²⁶ Na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē. Mē aprī hā mē amā Jejus o hēx xwýnhjē kapēr mar nē mē kot mē amā hēx kôt mē omunh mex kaxyw. ²⁷ Tirtūm Karō na pre mē akarō mā gjēx pa nē mē amā Tirtūm kapēr piitā o amnhīrit mex o mē akôt pa. Jakamā mēmo kaxyw kot kaj mē Tirtūm kapēr o hēx xwýnhjaja kot tanhmā harēnh toja ma? Ra Tirtūm Karō kot mē amā ho amnhīrit o mē ajahkre mex o pa kēnā kot ka kēt mē nhām mē kapēr ma. Na hte Tirtūm Karōja mē urā nē Tirtūm kapēr ho hēx kēt nē. Ām katāt kôt kot ho amnhīrit mex jakamā kwa kēr ka mē mar týx nē hkôt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa.

Mē pahte tām ri amnhī nhīpēx ā mē pamā karō

Juāw 14.25-26, 15.1-8

²⁸ E Jejus kôt ixkrajaja. Kēr ka mē arī Kris kôt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Kē nhýrmā akupýn mē pahwýr wrýk o tē ka mē amnhī wýr omu nē akīnh nē. Nē akīnh kām axāmnhīx kutā mra nē hkaxpa nē amnhī kamā amā uma hkēt nē. Rý mēmoj tā amnhī tā apijaām kēt nē. Ām axāmnhīx akīnh nē ma kutā mra. ²⁹ Krisja mex o mex jakamā na pu htem urāk nē amnhī to mex o ri papa. Mē pahte amnhī to mex o papa xwýnhjaja urāk nē mē pahpē Tirtūm kra na pu mē.

3

Tirtūm krajē hkukamā tanhmā mē harēnh to

Rōmān 8.18; Sikūn Korīt 3.18; Sikūn Pētre 3.11-14

¹ Nē Mēpanhīpēxā Maati kām mē pajapē htýx kumrēx jakamā na pre mē pahte hkôt amnhī xunhwýr ā mē pahpumuunh kôt mē pahpē hkra hā mē pajarē pu mē pahpē hkra nē ri papa. Ja na mē pamā mex o mex. Nom mē kot hkôt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjaja kot hprī hā ja hā mē pahpumuunh kēt jakamā na htem mē pahte tām amnhī nhīpēx ā mē pahpumu nē tee ri hamaxpēr.

² E Kris kôt ixkwýjaja. Ra mē pahpē Tirtūm kra htā kormā mē pahte amnhī kukamā mē pahprī hā ja hā amnhī pumunh mex kēt. Koja nhýrmā Jejus akupýn mē pahwýr wrý pu mē pano ho tanhmā kute hā omunh mex nē. Hāmri nē tā te kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx mex o papa. Ra mē pahte ja mar mex. ³ ā mē pahte amnhī kukamā pajamaxpēr anhýr o papa xwýnhjaja na pu htem kormā amnhī wýr Jejus kamā pajamak o papa. Pē urāk nē mēmoj punuj mā

pajamaxpēr kêt o papa. Nê urāk nê tanhmā amnhî tomnuj to hkêt nê.

Tîrtûm krajaja kot amnhî tomnuj o pa hkêt â mê kām karô

⁴ Nê mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja na htem Tîrtûm kapêr kwým ri amnhî nhîpêx o pa. Tâ kot puj mê tanhmā amnhî tomnuj to hāmri nê mê urāk nê kapêr kwým ri amnhî nhîpêx. ⁵ No Jejus na pre mê pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kaxyw mê pahwýr wrý. Aa kot amnhî tomnuj kêt jakamā tapxipix kot mê pahpānhā amnhîrer mā tām. Ra mê pahte ja jarēnh mar mex. ⁶ Jakamā mê pahpê hkwýjaja na pu htem ri pahtýx tanhmā amnhî tomnuj to ho papa hkêt nê. Ā mê kot amnhî nhîpêx anhýr xwýnhjaja kêp hkwý hkêt. ⁷ Nom koja mēhō Kris pyrā nê tām amnhî nhîpêx o pa hāmri nê kêp Tîrtûm kraa. Jakamā kwa koja mēhō Tîrtûm kapêr kwým ri tanhmā mê amā kapêr to ka mê ama nê ām ama. ⁸ Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja na htem Satanasti Tîrtûm kot mēmoj to kator krax rūm nhūm ā kot amnhî tomnuj anhýr o pa xwýnh na. Tā ā kot amnhî nhîpêx anhýr o paja o hapêx par kaxyw na pre Tîrtûm Kra Jejusja amnê pika hwýr wrý.

⁹ Nom mê papajaja mê pahpê Tîrtûm kra na pu mê. Na pre mê pahwýr amnhî Karô rê nhūm mê pahkarô mā gjêx pa nê mê pahkôt pa ho pa. Jakamā tanhmā kot puj wem amnhî to nê Satanasti pyrā nê pahtýx ri amnhî tomnuj o papa? Nā kot puj mê ā amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. ¹⁰ Koja mēhō tām amnhî nhîpêx kêt nê hāmri nê mēānēn hkwýjê kamā ukapri hkêt nê. Hāmri nê ā amnhî nhîpêx anhýr o kêp Tîrtûm kra hkêt ā amnhî to amnhîrit. Ām kêp Satanasti hkra hā amnhî to amnhîrit kurê kumrêx.

Mê pamā axpēn kīnh o te Jejus kām mê pahkīnh pyrāk ā mê pamā karô

Matēwre 22.39; Rukre 10.25-37; Juāw 13.31-35

¹¹ Nê kēr ka mê arī amā axpēn kīnh pē tām axpēn nhîpêx o ri apa rāhā nê. Te amnepē mā mê ate Jejus kôt amnhî xunhwýr ā arīgro ā mê kot mê amā ja hā karô pyrā nê. ¹² No mê ri finat Kaī kot amnhî nhîpêx pyrāk o amnhî nhîpêx kêt nê. Kêp Satanasti hkra jakamā na pre htōja pī. Kurom kot tām amnhî nhîpêx ā omu nê kamā gryk nê kupī. ¹³ Tā koja mê kêp Tîrtûm kra hkêt xwýnhjaja Kaī pyrā nê kêp mê aprām nōkati nom kēr ka mê amnhî tā mê omu nê tee ri amnhî kukamā ajamaxpēr kêt nê. ¹⁴ Kormā mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr kêt ri na pu prem mê urāk nê amnhî tomnuj o papa. Jao mê pahpê kuwy hwýr papa mā xwýnh. Tā mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr jakamā ra pahpê Tîrtûm mê Kra wa kuri pahťir tūm

nê papa mā xwýnh. Jakamā na pu htem mê kêp hkra hkêt xwýnhjê kurom pamā mê piitā mê hkīnh o tanhmā mê ho mex to ho papa. Mê kām amnhî kwýjê hkīnh kêt xwýnhjaja arī mê kêp kuwy hwýr mê pa mā xwýnh na mê. Ra mê pahte ja jarēnh mar mex. ¹⁵ Mê kām mê hpar prām o mê pa xwýnhjaja koja nhýrmā Tîrtûm mê Kra wa kuri hťir tūm nê pa ho pa hkêt nê. Ra mê pahte mēānēn ja mar mex. Jakamā kwa mê amā akwýjê hprām nōkati ho ri mê apa xwýnhjaja. Tîrtûm noo mā te ra mê ate mê hpar pyrāk jakamā kot kaj mê arī ā amnhî nhîpêx anhýr o ri apa hāmri nê nhýrmā Tîrtûm nhō krī hwýr axāpir kêt nê.

¹⁶⁻¹⁸ E ixkwýjaja. Kwa kēr pu mê pajakwa pix o pamā axpēn kīnh ā amnhî jarēnh kêt nê. Mēānēn axpēn kutā panojarēt o ri papa. Nê tanhmā axpēn to mex to. Tanhmā na pre Jejus kām mê pajapê hā amnhî nhîpêx to? Nā na pre kām mê pamex prām xāj mê panē ty. Kām amnhî tā ma hkêt kām mê pakamā ukapri xāj mê panē ty. Tā kēr pu mê urāk nê pahkwýjê kamā paxukapri ho mê kutā panojarēt rāhā ho papa. Jao mê paxāpkur xā hā panhō pumu nê nhýri pahkwýjê hō pumu nhūm kêp amrakati. Pu mê tee ri ja hā omu hāmri nê kām mê panhōta kwý gō. Kot pu mê ā amnhî nhîpêx anhýr kêt nê hāmri nê pamā Tîrtûm kīnh ā amnhî jarēnh kaprý. ¹⁹ Nê kot puj mê ā axpēn to mex o papa anē nê ra pahte Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex ā amnhî to amnhîrit. Hāmri nê ra paxāmnhīx kām tanhmā amnhî jarēnh to ho papa. Amnhî kamā pamā uma hkêt nê paxāmnhīx pajamakētkati nê kām tanhmā amnhî jarēnh to.

Mê paxāmnhīx amnhî to Tîrtûm wýr ā mê pamā karô

²⁰ Nê kot puj mê mēmo arīgro hā tanhmā amnhî tomnuj to hāmri nê tee ri ja hā amnhî pumu nê amnhî kamā pagryk nê. Na hte Tîrtûm tanhmā mê pahte amnhî tomnuj to hā mê pahpumu nom arī kām mê pajapê. Mê parom āhpumunh o āhpumunh jakamā kot mê pahte amnhî tomnuj prām kêt ā mê pahpumunh mex. ²¹ Jakamā puj mê ā kām pajamaxpēr anē nê amnhî kamā pamā uma hkêt kām paxāmnhīx tanhmā ri amnhî to hwýr to ho ri papa. ²² Kot puj mê hkôt amnhî nhîpêx o papa rāhā nê mēmoj tā kuwy. Nê kām hprām xā hkôt amnhî nhîpêx o papa hā amnhî pumunh kôt mēmoj tā kuwy. Hāmri nhūm mê pama nê tanhmā mê pamā mēmoj to rý mê pamā mēmoj gō.

Te iekre pixi kamā mê pahťipxi pyrāk ā mê pamā karô

²³ Nê tanhmā mê pahte amnhî nhîpêx to ho papa hā na hte Tîrtûm mê pamā karô? Nā mê pahte amnhî kaxyw Kra Jejus Kris kôt pajamaxpēr nê hkôt amnhî nhîpêx o papa

hã na hte mē pamã karō. Nē kapēr xà hkôt pamã axpēn kīnh o mēmoj to axpēn kutã panojarēt o papa hã na hte mē pamã karō. Na hte ã mē pahte amnhĩ nhĩpēx anhỹr ã mē pamã karō anē. ²⁴ Jakamã kot puj mē kapēr xà hkôt axpēn nhĩpēx o papa nē te ixkre tipxi kamã mē pahte axpēn kôt Tĩrtũm kôt ri papa pyrãk. Ra kot mē pahwỹr Karō rēnh nhũm kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na hte mē pahkôt pa ho pa hã amnhĩ to amnhĩrit.

4

Mē kot Kris kapēr jarēnh ã amnhĩ to hēx xwỹnhjē jarēnh

Wam Korĩt 12.1-3; Wam Juāw 2.18-26; Sikũn Juāw 7-11

¹⁻³ Nē koja mēhō Tĩrtũm kapēr o mē ajahkre kaxyw mē amã tanhmã Jesus Kris jarēnh to nē ãm hãmri harē nē harēnh o:

—Na pre Tĩrtũm Kra Jesus mē pahwỹr wrỹ nē ĩ ho ĩ ho mē pakamã kato. Tĩrtũm tãm na pre mē pahwỹr kumē nhũm wrỹ.

Anhỹr o mē amã harē ka mē ama nē kapēr kôt ajamaxpēr kurē kumrēx. ãm hãmri na hte Tĩrtũm Karō nhỹ ã harēnh anhỹr o pa. Na koja kēp Tĩrtũm Kra hkēt ã harē ka mē ama nē ãm ama nē hkôt ajamaxpēr kēt nē. Kãm Kris kurē xwỹnh maati nhỹ hã kapēr xwỹnhjaja na hte ã harēnh anhỹr o pa. Na ka prem ra kãm Kris kurē xwỹnh maati tokyx hpōx ã harēnh ma. Tã na ra ŷ hã kapēr xwỹnhjaja ohtō nē pika piitã hkôt mē hkôt pa nē te Tĩrtũm Karō nhỹ hã mē kãm kapēr pyrãk o amnhĩ nhĩpēx o pa. Nom ãm amnhĩ to hēx o pa. Jakamã e kwa ixkwỹjaja. Kojã mēhō mē awỹr mra nē tanhmã mē amã Tĩrtũm kapēr jarēnh to ka mē aprĩ hã ama nē rĩ kormã kēp Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh xwỹnh ã harē rỹ kot amnhĩ to hēx xwỹnh ã harē.

⁴ Kēt mē papajaja jajē rom mē pahpē Tĩrtũm kra na pu mē. Nē Tĩrtũm Karō kot ra mē pahkarō mã gjēx xwỹnhnta hihtỹx o jajē piitã mē hakrenh. Jakamã na pu htem ŷ hã mē kutã amnhĩ to htỹx o papa nhũm mē tee ri tanhmã mē pamã Jesus o hēx to kaprỹ. Pu mē kuma nē ãm mē kuma. ⁵ Mē kēp Tĩrtũm kra hkēt jakamã na htem hmkôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Mē kot amnhĩ nhĩpēx axtem na. Jakamã na htem Tĩrtũm kapēr kwỹm ri tanhmã hkra hkēt xwỹnhjē mã kapēr to ho pa nhũm mē kuma nē kãm mē mar prãm nē. ⁶ Nom mē ixte Tĩrtũm kapēr o mē ajahkre xwỹnhjaja na pa htem mē kurom Tĩrtũm nhỹ hã ixkatãt kôt ãm hãmri mē amã kapēr jarēnh o ri ixpa. Jakamã ka mē apē hkra hã mē amã mē inhmar prãm nē. No mē kēp hkra hkēt xwỹnhjaja kãm mē inhmar prãm kēt.

Na pu htem pahprĩ hã mē kapēr ã mē kuma nē rĩ kormã tanhmã mē harēnh to.

Tĩrtũm nhỹ hã kapēr ã mē harē rỹ kãm hkurē xwỹnh maati nhỹ hã kapēr ã mē harē.

Tĩrtũm kãm mē pajapē hã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hã harēnh

Juāw 3.16-21; Rōmãn 5.5-9, 8.35-37

⁷ E ixkwỹjaja. Na hte Tĩrtũm tanhmã mē pahpē hkrajē ho pu mē pamã axpēn kīnh nē. Jakamã kēr pu mē ã axpēn nhĩpēx anhỹr jao axpēn to mex pix nē. ã Tĩrtũm kot mē panhĩpēx anhỹr jakamã kēr pu mē pahpē hkrajaja ŷ hã ã axpēn nhĩpēx anhỹr o ri papa.

⁸ Kojã mēhō Tĩrtũm kīnhã kãm mē hkwyjē hkīnh kēt hãmri nē mē kamã ukaprĩ hkēt o pa. Hãmri nē kēp Tĩrtũm kra hkēt ã amnhĩ to amnhĩrit mex nē.

⁹⁻¹⁰ Tĩrtũm kãm mē pajapē htỹx kumrēx. Kormã mē pamã hkīnh kēt ri nhũm kumrēx amnhĩ rom kãm mē pajapē ho pa. Nē kãm mē pajapē xaj mē pahwỹr Kra pyxita mē. Mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã kot mē panē htyk kaxyw. Mē pahte kukwak ri amnhĩ nhĩpēx nyw o amnhĩ nhĩpēx nē nhỹrmã wa kuri pahĩr tũm nē pamex nē papa ho papa kaxyw. ã na pre Tĩrtũm mē pahwỹr Kra mēnh anhỹr o kãm mē pajapē hã amnhĩ to amnhĩrit.

¹¹ E ixkwỹjaja. Tĩrtũm kãm mē pajapē htỹx jakamã kwa kēr pu mē urãk nē pamã axpēn kīnh o papa. Nē axpēn kamã paxukaprĩ nē. ¹² Aa mē pahťō pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kēt tã na hte mē pakamã pa ho pa. Pu mē kãm mē pajapēta pyrã nē ŷ hã pamã axpēn kīnh o papa. ¹³ Na pre mē pahwỹr Karō rē nhũm mē pahkarō mã agjē pu mē ŷ hã kot amnhĩ nhĩpēx o amnhĩ nhĩpēx o papa.

¹⁴ Nē mē ixpē Jesus nhỹ hã mē ajahkre xwỹnhjaja. Mē ixte kot amnhĩ nhĩpēx nē kot mēmoj tanhmã ho hã omunh o ri hkôt ixpa jakamã na pa htem ma mē piitã mē kãm harēnh o ri mē hkôt ixpa. Nē mē kãm harēnh o:

—Tĩrtũm na pre mē pahwỹr Kraja mē. Kot mē pahpiitã mē panē htyk kaxyw mē pahwỹr kumē. Anē.

¹⁵ Mē kot Jesus kēp Tĩrtũm Kra hã harēnh o pa xwỹnhjaja na hte Tĩrtũm mē kamã pa ho pa nhũm htem ŷ hã ã Kra jarēnh anhỹr o pa.

¹⁶ Na pu mē ra pahprĩ hã Tĩrtũm kãm mē pajapē hã amnhĩ tã omu. Kãm mē pajapē htỹx kumrēx ã amnhĩ tã omu. Jakamã kot puj mē urãk nē ŷ hã pamã mē piitã mē hkīnh o papa. Tĩrtũm mē mē pahťipxi nē ri papa kēnã.

Mē kãm axpēn kīnh xwỹnhjaja kãm Tĩrtũm puma hkēt ã mē harēnh

¹⁷ Nē kot puj mē pamã axpēn kīnh o papa nē mãänēn Kris kôt amnhĩ nhĩpēx ho papa. Hãmri nhũm nhỹrmã Tĩrtũm kot Kra mē wa kuri mē hĩr tũm nē mē pa ho mē pa mã xwỹnhjē nhĩxi jarēnh kaxyw pu mē tee

ri amnhī kukamā pajamaxpēr kêt nê. Ra amnhī nhīxi jarēnh ma nê pahkīnh nê.

¹⁸ Nê koja mēhō kām hkwījē hkīnh kêt nê tanhmā hō homnuj to. Hāmri nê kot amnhī tā tanhmā ho pymaj kām uma ho hwyr mrar kêt nê. No koja kām hkwījē hkīnh nê tanhmā mē ho mex to ho pa nê kām mē uma hkêt nê. ¹⁹ Tirtūm kumrēx na pre kām mē pajapē nê mē pakukamā tanhmā mē pahmo mex to. Tā pu mē ra amnhī pyrā nê pamā hkīnh o papa. Nê pamā mē piitā mē hkīnh o papa.

²⁰ Nê koja mēhō kām Tirtūm kīnh ā amnhī jarēnh tā kām hkwījē hō hprām nōkati hāmri nê ra kām Tirtūm prām kêt ā amnhī to amnhīrit. Kot kaj mē ano ho akwījē pumunh o apa xwýnhata amā hkīnh kēē tā tanhmā kot ka we amnhī to nê ate ano ho Tirtūm pumunh kēēta amā hkīnh ā amnhī jarē? Nā ka ā amnhī jarēnh anhýr o amnhī to axēx. ²¹ Na pre Tirtūm mē pamā kapēr o amnhīrit o:

Kot kaj mē amā ixkīnh hā kot kaj mē määnēn amā akwījē hkīnh o mē ho mex o ri apa. Anē.

5

Tirtūm nhý hā mē pamā axpēn kīnh ā mē pamā karō

¹ Nê Tirtūm kot mē pahwýr Jeju mēnh ā harēnhja. Koja mēhō kuma nê amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nê Jeju kôt amnhī xām hā koja Tirtūm ja hā omu nê ho hkra.

Nê koja mēhō kām Tirtūm kīnh hā koja määnēn kām hkwījē hkīnh o pa. ² Ja pyrā nê kot puj mē pamā Tirtūm kīnh nê kapēr kôt amnhī nhīpēx. Hāmri nê määnēn pamā krajē piitā mē hkīnh ho papa.

³ Nê kot puj mē pamā Tirtūm kīnh nê nhūm kapērja mē pahpē hihtýx kêt nê. Pu mē pamā Tirtūm kīnh ā kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o ri papa.

⁴⁻⁵ Na pu prem amnhī kaxyw Tirtūm Kra Jeju kôt pajamaxpēr nê hkôt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nê mē pahmo hkra pu mē ý hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o papa. No ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkêt nê.

Mēmoj axkrunēpxi nê kot Jeju kēp Tirtūm Kra hā ho amnhīrit

Juāw 1.32-34, 3.36, 5.31, 15.26

⁶ Nê Jeju pix na pre Tirtūm mē pakaxyw ām nhūm kēp Kra hā mē pahwýr wrý. Hāmri nhūm Juāw Paxisja pyhtí kamā hkrā kumrā. Kēp Tirtūm Kra hā hkrā kumrā. Tā nhūm Tirtūm kapēr kôt ma tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Nê ri hkwījē mā kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Tā nhūm mē kupí nhūm kēp Tirtūm Kra hā pí kahpa hā ajēt nê ty nê hkamrō axkapí. Á mē panē amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm Karōja kēp Kra hā mē

pamā ho amnhīrit. Ám hāmri na hte ā tanhmā mēmoj to amnhīrit to anē. Mēmoj to hēx kêt jakamā na pre Jeju kēp Tirtūm Kra hā mē pamā ho amnhīrit.

⁷ Nê kēp Tirtūm Kra hā mē pamā mēmoj to axkrunēpxi nê ho amnhīrit. ⁸ Tirtūm Karō na pre kēp Kra hā mē pamā ho amnhīrit pu prem kēp Kra hā omu. Nê Juāw Paxis kot hkrā kumrāta ā pu mē määnēn kēp Tirtūm Kra hā kot ho amnhīritja ā omu. Nê määnēn kēp Tirtūm Kra hā pí kahpa hā jēt nê htyk nē hkamrō pikapírta ā mē pamā ho amnhīrit pu mē kēp Kra hā omu. E mē pamā mēmoj to axkrunēpxi nē Jeju kēp Tirtūm Kra hā kot ho amnhīrit xwýnh na jajaja.

⁹ Nê na pu htem jar pahkwýjaja kot axpēn mar xā hā ixkre kamā mē kapēr ma nê mē hkôt pajamaxpēr. Tā koja Tirtūm tanhmā mē pamā mēmoj to amnhīrit to pu mē hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. Kēp Tirtūm kēnā kot pu kêt mē kapēr prā nê hkôt pajamaxpēr kêt. Tām na pre mē pamā Jeju kēp Kra hā ā ho amnhīrit anē. ¹⁰ Jakamā mē pahte Tirtūm Kra hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja na pu prem Jeju kēp Kra hā harēnh ma nê hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. No mē kēp hkra hkêt xwýnhjaja na htem Tirtūm kot kēp Kra hā harēnh ma nē ām kuma nê amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kêt nê. Jao te Tirtūm kēp Hipéēxā hā amnhī to hēx pyrāk ā harē.

¹¹ E kot paj ixprí hā mē amā tanhmā ja jarēnh to ka mē inhma. Nā na pre Tirtūm Krata mē pahpiitā panē ty. Jakamā kot puj mē pahte hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja nhýrmā ty nhūm Tirtūm akupým mē pahmo mē pahfir. Pu mē wa kuri pamex nē pahfir tūm nē papa ho papa. ¹² Mē pahpé Jeju kwýjaja kot puj mē ā pahfir tūm nē papa anē. No mē kēp hkwý hkêt xwýnhjaja koja mē nhýrmā ty nē mē pahpyrā nē wa hwýr āpir kêt nê.

¹³ Na ka prem ixpyrā nē amnhī kaxyw Tirtūm Kra hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý. Tā pa ā mē amā kagāja nhīpēx anē. Mē ate kamā harēnh nē mē pahte nhýrmā Tirtūm mē Kra wa hwýr mē paxāpir ā mē pajarēnhja mar nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr o ri apa kaxyw nē kapēr prār o ri apa hkêt nê.

Mē pahte paxāmnhix mēmoj tā Tirtūm wýr ā mē pajarēnh

Juāw 14.13-14

¹⁴ Nê mē pahpé Tirtūm krajaja na pu htem paxāmnhix pajamakētkati nē mēmoj tā tanhmā hwýr to ho papa. Kot puj mē kām hprām xā hkôt mēmoj tā kuwý nhūm mē pama. ¹⁵ Na pu htem mēmoj tā kuwý nhūm mē pamar mex nē mē pahte mēmoj tā hwýr xā hkôt tanhmā mē pamā mēmoj nhōr to rý tanhmā mēmoj to. Ra mē pahte ja mar mex.

*Tirtūm kot tanhmā hkra hkēt xwýnhjê
nhîpêx to hā harēnh*

Rukre 22.31-32

¹⁶⁻¹⁷ Nē koja Kris kôt mē anhiō tanhmā amnhī tomnuj to ka mē atō tee ri ja hā omu nē ho Tirtūm wý. Ho awý kē nē tanhmā kot amnhī tomnuj tota o hapêx nē ja nē ho htýx kē axte ā amnhī nhîpêx anhýr kēt nē. Kot puj mē pahtō tanhmā amnhī tomnuj to nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē pahpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Tā kot puj mē amnhī tomnujta kaga nhūm ja hā mē pahpumunh kôt tanhmā hā mē pahto hkēt nē. Ām mē kot amnhī nhîpêx pixi koja ho hamakêtkati hkēt nē. Kojā mēhō Tirtūm kaga ho hkaga nē aa hkôt amnhī xām kēt nē. Hāmri nhūm tee ri amnhī tā omu nhūm ja kēp omnuj týt kumrêx. Jakamā koja aa ho hkra hkēt nē. Nē aa kot hkaga ho hamakêtkati hkēt nē pa ho pa. Jakamā koja hkaga xwýnhhta nhýrmā ty nē kuri hūr tūm nē pa ho pa hkēt nē.

¹⁸ Nē mē pahpê Tirtūm krajaja na pu htem amnhī tomnuj o papa hkēt nē. Tirtūm Kra Jesus kot ja pymaj mē panê Satanasti pumunh mex jakamā nhūm tee ri mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to hprām xāj mē pano kupyk kaprý ho ri pa. Ra mē pahte ja mar mex.

¹⁹ Mē pahpê Tirtūm kra na pu mē. No mē kēp hkra hkēt xwýnhjaja Satanasti kot amnhī tā mē ho htýx pyrāk o mē hipêx jakamā nhūm htem tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Mē pahte ja mar mex.

²⁰ Nē mǎānēn ja mē pahte mar mex. Na pre Tirtūm Kra mē pahwýr wrý nē mē pamā tanhmā Tirtūm o amnhīrit to ho pa. Tapx- ipix kēp Mēpahpām ā mē pamā ho amnhīrit. Tā Jesus kukwak ri mē pahpê Tirtūm kra jakamā kot puj mē nhýrmā wa kuri pahtūr tūm nē pa mex nē papa ho papa.

²¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Kêr ka mē Tirtūm kapêr kôt pix mǎ mǎn ri amnhī nhîpêx o ri apa rāhā nē. No nhām mē kot Tirtūm kapêr kwým ri mē amā kapêr o hêx xwýnhjê kapêr ma nē ām mē ama nē mē hkôt amnhī nhîpêx hkēt nē.

Tā ām ja pix. Ixpê Juāw na pa krīpiitā hkôt mē amā kagā nhîpêx nē kurē.

Sikûn Juâw Juâw kot Jejus kôt hkwýjê hwýr wam kagà nê mên̄h kôt hõ mên̄h

Juâw na pre kagàja nhîpêx. Jejus nh̄y hã hkrajê jahkre ho ri pa xwýnhjê hõ na pre. Jakamã na pre hkrî hõ kamã Kris kôt htõx mē ò fãmiî mã kagàja nhîpêx nê mē hwýr kumê. Na pre hte Tirtûm kapêr o mē hêx o pa xwýnhjê hõ mē ò krî hwýr mra nhûm Juâw krâmn̄hwý nita omu nê htýx kot mē ahkre mex ã hkamnhîx. Hãmri nê kot Tirtûm kapêr o hkwýjê jahkre kaxyw amnhî nhõrkwý hwýr kuwý. Hãmri nhûm Juâw tee ri harên̄h ma nê kãm kagàja nhîpêx nê kamã kot amnhî wýr hwýr nê kãm kapêr nê hpri hã kãm tanhmã mē kot Tirtûm o hêx to ho pa hã tanhmã mē harên̄h to. Kot kamã harên̄h nê mē harên̄h mar hãmri nê mē axkãm hamak rom nê ri pa kaxyw. ã na pre Juâwja hkrâmn̄hwý ni mē hkwýjê mã mēmoj jarên̄h nê hã kagà nê mē hwýr mên̄h anê. Nê mē kãm:

¹ Pa Jejus kôt ixtõx. Xà mē amex? E ot pa mē amã kagà nhîpêx nê mē awýr kumê. Akrajaja nê apê mē hkatorxà mē mē ato ixpinràatã mē awýr kumê. Ixpê Juâw pigêtre na pa. Inhmã mē akînh nom papxpîx inhmã mē akînh kêt. Mē pahpyrà nê mē kot Tirtûm kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja haxwýja kãm mē akînh. ² Mē pahte Tirtûm kapêr kôt ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri papa jakamã na pu htem pamã axpên kînh o ri papa.

³ Na pa hte mē pahto Mēpanhîpêxã maati Tirtûm wýr o ixpa nê kãm:

—Pa Tirtûm. Ot pa mē amnhî to awý. Akra Jejus Kris mē mē amnhî to war awý. Kêr ka wa mē ixkamã axukapri nê mē ixkutã war anojarêt rãhã ho ri apa. Nê tanhmã mē ixkrã hto pa mē ixãmnhîx ijamakêtkati nê ixkînh nê mē inhmã axpên kînh nê axpên to mex o ri axpên kôt ixpa. Nê tãm ri amnhî nhîpêx. Anê.

Mē pamã axpên kînh kãm axpên to mex ã mē pamã karô

Juâw 13.34-35; Wam Juâw 2.7-9, 3.14-18

⁴ Nê na pa pre akra hkwýjê pumu nhûm mē inhmã amnhî jarê pa mē kuma nê mē ý hã ixkînh nê. Na xep prem Tirtûm kôt amnhî xunhwý nê hkôt ri amnhî nhîpêx mex o pa. Mē kot Mēpanhîpêxã Maati Tirtûm kapêr ã kagà hkôt amnhî nhîpêx ã inhmã amnhî jarê pa mē kuma nê ixkînh nê. ⁵⁻⁶ Jakamã na pa ã amã ixkapêr nê hã kagà anê. E kwa Kris kôt ixtõx. Kêr pu mē pamã axpên kînh o ri papa hã mēmoj to axpên kutã panojarêt rãhã ho ri papa. ã ixujarên̄h anhyrja nyw

kêt. Amnepê mã mē ate Jejus kôt amnhî xunhwýr ã arîgrota ã na prem ã mē amã karô anê. Tã kêr pu mē arî pamã axpên kînh pê Tirtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Kapêr ã kagà kot ã mē pahte amnhî nhîpêx anhyr ã mē pamã karô.

Tirtûm kapêr o mē hêx xwýnhjê jarên̄h Rômân 16.17-18; Wam Ximotre 5.22; Wam Juâw 2.18-26, 4.1

⁷ Nê mē kot Tirtûm kapêr o hêx o ri mē pa xwýnhjaja na mē ra ma krî piitã hkôt mē kãm tanhmã ho hêx to ho pa nê mē kãm:

—Jesús kêp Tirtûm Kra hkêt ãm mē panhîo na pre. Na pre Tirtûm mē pahwýr mên̄h kêt nê. ãm mē panhîo rûm na pre kato.

Anhyr o mē kãm ho hêx o pa. Kãm Kris kurê xwýnh maatija nh̄y hã na htem ã ri ho hêx o pa anê. ⁸ Jakamã kwa mē amnhî nê mē omunh mex nê mē ama nê ãm mē ama. Kot kaj mē kapêr ma nê mē hkôt ajamexpêr hãmri nê mē ixte Tirtûm kapêr o mē ajahkreta kaga. Kwa mē arî mē ate amnhî nhîpêx nyw pix o mãn amnhî nhîpêx rãhã o ri apa. Nê arî mē amã axpên kînh kãm tanhmã axpên to ajuta hto rãhã ho ri apa. Kêr kê Tirtûm ja hã mē apumu nê nh̄ymã mē ato mex nê. ⁹ Nom kot kaj mē nhãm mē kapêr punujja kôt amnhî nhîpêx nê Kris kôt amnhî nhîpêx kêt nê nhûm Tirtûm mē akôt pa hkêt nê. Nom kot ka mē arî Kris kôt amnhî nhîpêx mex nê hãmri nhûm Tirtûm mē Kra Jejusja wa mē akôt ri pa ho pa rãhã nê. ¹⁰ Jakamã koja ã Tirtûm kapêr ã kagà kuhpa hã Jejus o hêx xwýnhjaja mēmo arîgro hã mē anhõ krî hwýr pøj ka mē omu nê amnhî nhõrkwý hwýr mē hwýr kêt nê. Nê tanhmã mē kãm akapêr to hkêt nê. ãm ri mē hkà ã ri mra. ¹¹ No kot kaj mē ã mē hipêx anhyr kêt nê mē hwýr mra nê mē mar o akuhê hãmri nê te mē ate mē hkôt amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx pyràk. Ja pumaj kêr ka mē nh̄yri mē omu nê mē htêp kêt kumrêx.

Kagà jatur xà

Hapuhã Juâw 13-15

¹² E Kris kôt ixtõx. Ixkapêr jatur xà na ja. Ixkapêr ã kagàja ãm hakotre nom inhmã mē amã ixkapêr ry hprãm. Jakamã kot paj mēmo arîgro hã ma mē awýr mō pu mē axpên pumu nê pahkînh nê. Pa rî kormã mē amã ixkapêr jatur xãm kumê ka mē aprî hã inhma.

¹³ Nê ota jar Kris kôt atõx krajaja awýr hpêr mē.

E ixpê Juâw pigêtre na pa ã awýr kagàja nhîpêx nê mên̄h anê.

Hapuhã Juãw Juãw kot Jejus kôt hkwýjê hwýr kagà nê mên̄h o axkrut kôt hõ mên̄h

Juãw na pre mãânên kagàja nhípêx. Jejus nhý hã hkrajê jahkre ho mē pa xwýnhjê hõ na pre. Tã hkrãmnhwý Gajore mã kagàja nhípêx nê hwýr kumê. Na pre Jejus kwýjaja ma krí piitã hkôt mē kãm Jejus kapêr jarênh o ri mē hkôt pa. Jao Gajore nhõ krí hwýr pøj nhũm Gajore mē hpõx ã mē harênh ma nê amnhĩ nhõrkwý hwýr mē kuwý. Jakamã nhũm pre htem ma õ krí hwýr pa hãmri nê kuri pøj. Nhũm Juãw ã Gajore kot amnhĩ nhípêx anhýr ã harênh ma nê hkĩnh nê hwýr kagàja nhípêx nê kumê. Nê kamã kãm mēhõ pē Xotre kot tanhmã amnhĩ tomnuy to ho pa hã harê. ã na pre Juãwja Gajore mã mēmojarênh nê hã kagà nê hwýr mên̄h anê. Nê kãm:

¹ Pa ixkrãmnhwý Gajore? Xà amex? E ot pa awýr kagàja nhípêx nê kumê. Apê ixkrãmnhwý mex na ka. Inhmã akĩnh.

²⁻³ Na pre ra Kris kôt pahtõ hkwýjaja ixwýr pøj nê tanhmã inhmã ajarênh to. Na ka xep hte Tirtũm kôt amnhĩ nhípêx mex rãhã ho ri apa. Pa ajarênh ma nê anhýr hã ixkĩnh nê. Nê ato Tirtũm wýr o ixpa. Kot ato mex nhũm amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa kaxyw. Nê axã hkét nê amex nê ri apa kaxyw.

⁴ Ixte Tirtũm kapêr o mē ajahkre o ri ixpa jakamã te mē apê ixkra pyrãk. Tã pa tanhmã ate mē pahkwýjê nhípêx to ho apa hã ajarênh ma nê ixkĩnh nê.

Gajore kot tanhmã Jejus kôt hkwýjê ho mex to hã harênh

Wam Korit 16.10-11

⁵ E ixkrãmnhwý. Na ka xep hte Jejus kôt pahtõjê ho mex o ri apa. Aa ate mē omunh kêt tã nhũm htem ma anhõ krí hwýr pa ka mē omu nê apê Jejus kôt mē htõ hã mē ho mex nê. ãm hãmri na ka hte ã mē hipêx anhýr o ri apa Gajore. ⁶ Na pre ra mē hkwýjaja akupýn ixwýr pøj nê mē ixpê Kris kwýjê mã amnhĩ tã ajarê. Amã mē hkĩnh nê ate tanhmã mē ho mex to hã ajarê. Nhũm prem nojarêr ka xep pre mē kãm pry hã mē apkur xã hã mēmojarênh nhũm mē inhmã ajarê. Nã ãm hãmri na ka hte ã mē ho mex o apa anê. ã ate mē hipêx anhýr o apata ã na hte Tirtũm apumu nê hkĩnh nê. ⁷ Na htem krí piitã hkôt mē kãm Kris kot tanhmã mē panê amnhĩ nhípêx to hã harênh kaxyw ma mē hwýr pa. Nom mē apkur xã hprãm xaj mē kot Kris kôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjê hwýr pa hkét nê. ⁸ Jakamã kwa kêt pu mē papajaja mē pahpê Jejus kôt mē htõ hã mē kãm mēhõ hkwý nhõr o papa. Kot puj mē ã

mē ho ajuta anê nê te mē pajaxwýja mē ihkõ hã ri mē kãm Kris jarênh o ri papa pyrãk.

Xotre kãm Juãw kapêr mar prãm kêt ã harênh

Matêwre 20.25-28, 23.1-12

⁹ Nê ra ixte anhõ krí kamã mē apê Kris kwýjê mã kagà nê mên̄h nhũm mē ate kamã harênh. Na xep pre Xotreja kuma nê ãm kuma. Kêp mē akrãhtũm prãm xaj kãm ixkapêr mar prãm kêt nê. ¹⁰ Na xep hte tanhmã ixto hêx to ho pa. Nom paxp-
ipix ixto hêx kêt nê. Mãânên Kris kôt mē pahtõjaja nhýhnh krí hõ rũm mē awýr pan pøj nhũm xep tanhmã mē amã mē ho hêx to. Nê mē hpõx ã mē omu nom amnhĩ nhõrkwý hwýr mē hwýr kêt nê. Tã ka mē kurom amnhĩ nhõrkwý hwýr mē awýr nhũm xep tee ri ja hã mē apumu nê mē akamã gryk nê mē hã mē amã akir nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre nê mē ajano. Na xep hte ã amnhĩ nhípêx anhýr o pa. Jakamã kot paj nhýrmã ma mē awýr mō hãmri nê mē apiitã mē anoo mã hã kãm akir. Tanhmã kot mē ixto hêx to nê tanhmã kot amnhĩ tomnuy to hã kãm akir ka mē apiitã hã inhma.

Mē pahte mē kot amnhĩ tomnuy xwýnhjê hkôt amnhĩ nhípêx kêt ã mē pamã karõ

Rukre 6.45; Rõmãn 12.9

¹¹ E kwa ixkrãmnhwý. Kêr ka ã Xotre kot amnhĩ tomnuy o pa anhýrja kôt amnhĩ nhípêx kêt nê. Mē kot amnhĩ tomnuy o mē pa xwýnhjaja na htem Tirtũm kôt amnhĩ nhípêx kêt nê. No kêt mē kot amnhĩ to mex o ri mē pa xwýnhjaja na mē kêp Tirtũm kra jakamã kêr ka mē ã mē kot amnhĩ nhípêx anhýr xwýnhjê kôt pix mã amnhĩ nhípêx.

Temêtre jarênh

¹² Nê Temêtre na hte tãm ri amnhĩ nhípêx nê ãm hãmri Tirtũm kapêr o mē ahkre mex nê nhũm mē piitã axpên mã mex ã harê. Pa hte ijaxwýja mē kãm mex ã harênh o ri mē hkôt ixpa ka htem inhma. ãm hãmri na pa hte tanhmã harênh to ho ri ixpa.

Kagà jatur xã

Sikũn Juãw 12-13

¹³ E kagàja kamã na pa ãm ja pix jarê nê hã kagà nê awýr kumê Gajore. Na pa kormã harênh jatur xã mên̄h kêt nê. ¹⁴ Nom kot paj tokyx ma awýr mō hãmri nê ri kormã amã hatur xãm kumê.

E kê Tirtũm akutã nojarêr rãhã ho pa.

Nê ota jar Kris kôt akrãmnhwýjaja awýr hpêr mē. Nê kêr ka atar Kris kôt ixkrãmnhwýjê mã ijarê.

Tã ãm ja pix. Ixpê Juãw pigêtre na pa ã awýr kagà nhípêx nê mên̄h anê.

Jutre Jutre kot Jejus kôt hkwyjê piitâ hwÿr kagâ nê mênh

Jutre na pre kagâja nhîpêx. Xiakre pyrà nê kêp Jejus tō na pre. Tã kagâja nhîpêx nê krî piitâ hkôt Jejus kôt hkwyjê hwÿr kurê. Na pre mê hkwyjaja kêp Jejus kwÿ hã amnhî jarênh tã axtem nê tanhmã amnhî tomnuj to ho pa. Jakamã nhûm Jutre kagâja kamã Jejus kwÿjê mã hprî hã tanhmã mê harênh to nê mê kot mê hkôt amnhî nhîpêx nê mê kãm kapêr kãm hihtÿx nê. Nê mê kãm:

¹ Pa Jejus kôt ixtō nê ixtōxaja. Xã mê amex? E ot pa mê amã kagâ nhîpêx nê mê awÿr kurê. Tîrtûm kot ixyrà nê amnhî kaxyw mê axunhwÿr xwÿnhjê hwÿr. Mêpanhîpêxã Maati Tîrtûm kãm mê pahpiitâ mê pajapê jakamã na hte Kra Jejus Kris mê wa mê pahtânopxar mex rãhã ho pa.

Ixpê Jutre na pa hte Jejus Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa. Nê ixpê Xiakre htō na pa.

² Na pa hte mê ato Tîrtûm wÿr ho ixpa nê kãm:

—Pa Tîrtûm. Kwa mê kot Akra Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê pumu nê amã mê hapê hã mê kamã axukapri rãhã ho apa. Kê mê kamã amnhî krit nê amnhîx hamakêtkati nê ri tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê mê kãm axpên kînh o ri axpên kôt pa. Anê.

*Mê kot Tîrtûm kapêr o hêx xwÿnhjê jarênh
Wam Ximotre 1.18-20, 6.12*

³ E ixkrãmnhwÿjaja. Nã inhmã mê akînh. Na pa pre jãã mê amã kagâ hkwy nhîpêx kaxyw. Mê pahte Jejus Kris kukwak ri amnhî nhîpêx nyw ã tanhmã mê pajarênh to nê hã kagâ kaxyw tã kormã harênh kêt nê. Kot paj axtem mêmoy jarê. Na pre Tîrtûm mê pamã kot amnhî nhîpêx o amnhîrit pa. Nê kapêr o amnhîrit pa. Mê pahte mar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Jakamã kêr pu mê kapêr mar tÿx nê amnhî krã hi kamã haxâr tÿx nê hã papa. Nom koja mêmō kapêr kuhpa hã tanhmã mê amã kapêr o hêx to ka mê ama nê ãm ama.

⁴ Na xep ra kapêr o mê hêx xwÿnhjaja mê akôt pa nê mê apyrã nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr ã amnhî jarê nom amnhî to hêx. Ka xep mê aprî hã mê hêx ã mê omunh kêt nê mê kêp Jejus kôt mê atō hã mê hkamnhîx nê atÿx amnhî nhôrkwy hwÿr mê awÿ. Nom mê kot Tîrtûm kapêr o hêx pix kaxyw na htem mê akôt pa nê mê amã kapêr o:

—Tîrtûm kãm mê pajapê htÿx kumrêx nê mê pakutã nojarêt ho pa jakamã kwa kêr pu mê mãmri nhãm mênijê ho amnhîkati ho papa. Koja ja hã mê pahpumu nê tanhmã hã mê pahto hkêt nê. Kãm mê pajapê kênã

kot kêt hã tanhmã mê pahto. No kêt Jejus Krisja mê ate kêp mê panhō Pahihtî hã harê nom kêp mê panhō patrãw rÿ kêp mê panhō Pahihtî hkêt. Anê.

Ã Tîrtûm kapêr kuhpa hã mê amã harênh anhyr o pa. Tîrtûm kapêr ã kagâ htum kot amnepê mê hkukamã tanhmã mê harênh to nê mê harênh kot:

Ã mê kapêr anhyr o paja mÿrapê koja mê mex kêt nê pa. Koja Tîrtûm mê hom-nuj tÿx kumrêx.

Anhyr o kot mê harênh. Tã pa mê amã ixpri hã mê harê nê hã kagâ. Mê ate inhma nê amnhî nê mê omunh mex kaxyw.

*Tîrtûm kot tanhmã mê kot amnhî tomnuj
xwÿnhjê nhîpêx to hã harênh*

Sikûn Pêtre 2.1-17; Sikûn Ximotre 3.1-9

⁵ Nê amnepê mã mê panhîgêttaja kormã Ejit kamã mê pa ri nhûm Tîrtûm Ejit nhô xwÿnhjê rûm mê kator pa. Hãmri nhûm mê hkwyjaja tanhmã hamaxpêr to nê axtem nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. Nhûm tee ri amnhî tã mê omu nê ã mê kot amnhî nhîpêx anhyr xwÿnhjê nhîmex pa. Ra mê ate mê harênh mar mex tã pa axte mê amã mê harê.

⁶ Nê Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh kwÿjaja. Na prem Tîrtûm nhÿ hã kapêr o pa htã tanhmã hamaxpêr punuj to nê ra kãm ja ho anhyr prãm nôkati nê Tîrtûm kaga. Jakamã nhûm mê hã amÿnê nhûm mê unê nê kãx o mê hkaxpre pa. Nê nhÿri pika kaxwÿnh kãm kamât kô htyk kãm mê kurê nhûm mê ari kamã hkri ho hkri. Nom koja nhÿrmã Tîrtûm kot tanhmã mê pahpiitã mê pajarênh to xã hã arÿgro kato nhûm mê ri kormã hapôx pa. Hãmri nê kot amnhî tom-nuj mÿrapê ma mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xata wÿr ma hapêx.

⁷ Nê krî pê Sotō nê Komo nhô xwÿnhjaja na prem haxwÿja kãm Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm kêt nê. Nê krîja wa hpuhã krî hkwy kamã ri mê pa xwÿnhjaja haxwÿja mê urak nê nê kãm kapêr mar prãm kêt nê. Na prem amnhî tomnuj tÿx rãhã ho pa. Nê axtem nê axpên pê ri mê hprō ho amnhîkati ho pa. Nê mêmÿ hkwyjaja ri axtem nê axpên to amnhîkati ho pa. Hãmri nhûm Tîrtûm tee ri mê kot amnhî nhîpêxja ã omu nê mê hipy kuwy hpôk kwÿ rê nhûm mê amnhî wÿr omu nê kãm ma xaj tee ri hprôt kapry. Nê hprôt kaxyw ôrkwy rûm hapôj nê hxêt pa nê hapêx. Na hte ã Tîrtûm mê kot amnhî tom-nuj o mê pa xwÿnhjê nhîpêx anê. Jakamã koja nhÿrmã kuwy hpôk rãhã xwÿnhhta wÿr mê piitã mê rên pa nhûm mê kamã amnhî xã htÿx kamã hamak rãhã ho pa ho pa nê aa ã hapêx kêt nê. Nê ã htÿx rãhã papa ho pa. Tã mê pahte Sotō mê Komo nhô xwÿnhjê jarênh mar nê mê pahte amnhî tomnuj kaga kurê

kumrêx kaxyw na pre Tirtûm â mê pamâ mê harênh o amnhîrît anê.

*Mê hpijaâm kêt xwýnhjê jarênh
Sikûn Pêtre 2.10*

⁸ Nê mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwýnhjaja na htem â mê kot amnhî nhîpêx anhîr xwýnhjê pyrâ nê amnhî tomnuj tîx pix o ri pa. Jakamâ na htem tanhmâ hpimtir punuj to hāmri nê hkrâ hapôj nê hpimtir xâ hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to. Jao hkwyjê kamâ hpijaâm kêt o pa. Rý mênijê hô rý mêmijê hô nhûm mê axpên kām hpijaâm kêt o pa. Rý Tirtûm kapêr o mê wrýk xwýnhjê ho kapêr punuj nê. Kapêr mâ gêt o tanhmâ mê ho kapêr punuj to. â na htem hpimtir punuj xâ hkôt amnhî tomnuj o pa anê. ⁹ Tirtûm kapêr o mê wrýk xwýnh krâhtûm Mikewja. Kêp mê hkrâhtûm tâ aa mê kām kapêr mâ gêt kêt nê. Na pre Mojes ty nhûm Mikew ra ma hwýr tēn wrý. Nê kuri Satanasti pumu hāmri nê Mojes nhî nê tanhmâ kām kapêr to. Nom kapêr mâ gêt o kām kapêr kêt nê. âm kapêr mâ hprî ho kām kapêr nê kām:

—Kwa âm omu kê nô. Kot kaj tanhmâ ho nhûm Tirtûm apumu nê hâ tanhmâ hâ ato. Anê.

¹⁰⁻¹¹ Nom ixte mê amâ mê hpimtir punuj jarênh xwýnhjaja. Mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwýnhjaja kot hprî hâ Tirtûm kot amnhî nhîpêx â harênh mar kêt jakamâ na htem htîx ri ho kapêr o haprý ho pa. Te ho mry xoprêja hamaxpêr kêt nê htîx ri amnhî nhîpêx o pa pyrâk. Nom koja nhýrmâ Tirtûm mê homnuj tîx nê.

Te mê kot finat Kaî kot amnhî tō hprî xwýnh kot amnhî nhîpêxta pyrâk. Nê te mê kot finat Paraâw kot amnhî nhîpêx pyrâ nê kâxpore rûnh prâm xâj Tirtûm kapêr kuhpa hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Nê te mê kot finat Kore kot amnhî nhîpêx pyrâ nê Tirtûm kot mê kaxyw mê ô pahi xām xwýnhnta kutâ amnhî xunhwý. Mýrapê koja mê jajê pyrâ nê kuwy hpók rāhâ xwýnhnta wýr ma hapêx pa.

¹² Na ka htem apê Jejus kwý hâ axpên wýr akuprô. Nê tōhâ mê apê hkwy hâ amâ axpên kînh â axâpuk kaxyw axpên wýr akuprô. Nhûm ixte mê amâ mê harênh xwýnhjaja mê akôt agjê nê mê akutâ apku. Jakamâ kwa mê o kora mê amnhî nê mê omunh mex nê. Mê hipêx o te mê ate mê axâpuk xâ hâ mê anhô kamâ kēne pumunh nê hanhîr nê rēnh pyrâ nê amnhî nhîlkô hâ mê pumu nê amnhî nê hanor kurê kumrêx. Na htem hpijaâm kêt kām amnhî pix kukamâ hamaxpêr pē apkur rûnh o pa.

Te na wrýk kaxyw htyk rax nê mōr nhûm mê kot omunh nê wrýk â hkamnhîx tâ nhûm kôk kot nhām mēnh nhûm wrýk kêeta pyrâk o na htem amnhî nhîpêx. Jao te mê kot

âm hāmri mê amâ Tirtûm kapêr jarênh mex pyrâk tâ mê amâ ho hêx.

Nê te mê kêp mēmo pî hpār ra ô mã tām tâ am htîx rā nê aa ô hkêt nhûm mê kot krāhyr nê mēnh nhûm grā parta pyrâk.

¹³ Nê te mê kêp gô xujanār kot amnhî nhîpêx pyrâk. Na hte gô xujanārja hakâx wýr kapê nê mra nhûm hamrô kîxpê amgrâ kamâ arîk nhûm gô awjanâ nê ma akupým hipók wýr mra. Ja pyrâk na htem ma nhýhým mra nê mê kām mēmojarê nê nhām mra nê mê kām mēmojarê nê ma akupým mê kurûm mra. Nhûm mê mar xâ hkôt amnhî tomnuj rāhâ ho pa.

Nê te mê kot kaxkwa hâ kanhêre nhýhým htēm nhûm mê kot nhýhým htēm xâ hkôt omunh kêeta pyrâk. Jakamâ koja Tirtûm nhýrmâ kamât kô kamâ mê rēnh pa nhûm mê aa hapôx kêt nê.

*Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hkukamâ
mê harênh*

Apokarip 20.11-15

¹⁴ Nê na pre finat Enokja amnepê mã â mê kot amnhî tomnuj anhîr xwýnhjê hkukamâ tanhmâ mê harênh to. Mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr o ri mê pa xwýnhjaja nhûm mê hkukamâ mê harê. Enokja finat Atâw kanrêhâ htāmnhwý na pre. Tâ â mê kot amnhî tomnuj anhîr xwýnhjê hkukamâ mê harênh o:

Koja nhýrmâ Pahihtija man pika hwýr akupým wrý. Kapêr o mê wrýk xwýnh xohtô rax mê mê hpimraâtâ akupým wrý.

¹⁵ Hāmri nê mê pahpiitâ kormâ mê pahtrî ri mê pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa hâ mê pahpumunh xâ hkôt tanhmâ mê pajarēnh to. Hāmri nê mê kot Tirtûm kapêr o hêx o pa xwýnhjê pumu nê tanhmâ mê harênh to nê mê harēnh o: “Jajaja na pre mê kām Inhîpêêxâ Tirtûm prām kêt nê ri kapêr kwým pix mã amnhî nhîpêx o pa. Nê kapêr punuj o pa. Â na prem amnhî nhîpêx anhîr rāhâ ho pa.” Anhîr o mê harê nê amnhî nê kuwy hwýr mê kurê nhûm mê amnhî xâ htîx kām hamak o pa rāhâ nê pa ho pa. Anê.

Â na pre finat Enokja mê hkukamâ mê harênh anê. ¹⁶ Âm hāmri na mê harê. Tâ na hte arî mê hkwyjaja â amnhî nhîpêx anê. Nê hamaxpêr mex kêt nê. Na htem nhām tanhmâ mê ho kapêr punuj to pix kukamâ hamaxpêr. Nê amnhî krâ hkôt htîx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Nê amnhî to jarkrar rāhâ nê. Nê hêx rom mê kêp mēmojarê jamýnh kaxyw tanhmâ mê kām hêx to.

¹⁷ E Kris kôt ixkrāmnhwýjaja. Koja mê â mê amâ Tirtûm kapêr o hêx anhîr o mê akôt pa ka mê ama nê âm mê ama nê mê kapêr mar kêt nê. âm mê panhō Pahihti Jejus Kris

nhÿ hã mē ajahkre o mē pa xwÿnhjaja kot tanhmã mē amã mē harēnh toja mã măn kêt ajamaxpēr tÿx rãhã o ri apa. ¹⁸ Na prem mē amã mē harēnh o:

—Jejus akupÿn wrÿk xwÿj ri koja mēmojaja mē awÿr mran pōj. Nom mē kot Jejus kapēr kwÿm amnhÿ krã hkôt tanhmã amnhÿ nhÿpēx to xwÿnhjaja koja mē. Hāmri nē mē apē Jejus kwÿ hã mē apumu nē mē atã akunha nē mē atã hpēr o axkē nē Tirtūm ã hpēr o axkē nē kapēr ã kagã hã hpēr o axkē. Anē.

¹⁹ ã mē kot amnhÿ nhÿpēx anhÿr xwÿnhjaja mē pahpē Jejus kwÿjaja mē pahte axpēn kutã amnhÿ xunhwÿrja na mē kãm hprãm. Mē kamã Tirtūm Karō gjēx kêt jakamã mē kãm amnhÿ krã hkôt pix mã tanhmã amnhÿ tomnuj to ho pa hprãm.

Mē pahte Kris akupÿn wrÿk jamār pē tanhmã amnhÿ nhÿpēx to hã mē pamã karō

Matēwre 24.45-51; Rukre 12.25-40; Karatas 6.1-2; Xiakre 5.19-20; Sikūn Pētre 3.12-15

²⁰ Kwa mē apē Jejus kôt ixtō nē ixtōxjaja kēr ka mē ã mē kot amnhÿ nhÿpēx anhÿr o mē pa xwÿnhjē rom apkati mē amnhÿ kaxyw Jejus pix mã măn ajamaxpēr rãhã ho ri apa. Te mē kot mē hakre hã ra ãptār nē amnhÿ krãm mē hakre xã jagjēnh tÿxta pyrāk.

Jao Tirtūm kapēr mar tÿx nē hkôt amnhÿ nhÿpēx mex o ri apa.

Nē Karō nhÿ hã amnhÿ to hwÿr rãhã nē.

²¹ Nē Tirtūm kãm mē pajapē hã kãm ajamaxpēr rãhã ho ri apa.

Nē Pahihti Jejus Kris kãm mē pajapē hã kãm ajamaxpēr tÿx rãhã ho apa.

Koja nhÿrmã kãm mē pajapē hã akupÿn mē pahwÿr wrÿ nē tanhmã mē pahto mex to pu mē kuri pahfÿr tūm nē pahkÿnh nē papa ho papa. Tã kēr pu mē arÿ akupÿn mē pahwÿr wrÿk xã hã arÿgro jamār rãhã ho papa.

²² Nē mē pahkwÿjaja kormã mē kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr tÿx kêt xwÿnhjaja kēr ka mē kamã axukapri nē aprÿ hã mē kãm Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. ²³ Na pre ra mē hkwyjaja mē kot Tirtūm kapēr o pihkār xwÿnhjē kapēr ma nē mē hkôt amnhÿ nhÿpēx. Jakamã kēr ka mē ja hã mē omu nē te mē ate kuwy hpōk rūnh nē mē hpa hã mē hamÿnh nē nhām mē rēnh pyrāk o mē hipēx. Jao mē kot nhÿrmã Tirtūm kapēr o pihkār xwÿnhjē hkôt kuwy hpōk rūnhhta wÿr pa pymaj mē nē mē kãm akapēr kãm axihtÿx o ri mē hkôt apa. Kē mē ama nē mē hkaga nē mē hkôt ri amnhÿ nhÿpēx kêt nē.

Nē htÿx ri mē kot amnhÿ tomnuj o mē pa xwÿnhjaja kēr ka mē kamã axukapri ho ri apa nē mē kamã agryk tokyx anhÿr kêt nē. Xatã mē kãm Tirtūm kapēr jarēnh rãhã ho ri mē hkôt apa. Nom kwa mē okora kēr ka mē

kot amnhÿ nhÿpēx o amnhÿ nhÿpēx o ri apa hkêt nē. Kwarÿ ho kwarÿ.

Jutre kot Tirtūm mã mex o mex ã harēnh Wam Pētre 1.5-7

²⁴ Nē kēr pu mē Tirtūm mã amnhÿ jarēnh kaxyw nē ã kãm amnhÿ jarēnh anē nē kãm:

—Pa Tirtūm. Nã ãm hāmri na ka hte amnhÿ kôt mē ixunhwÿr tÿx nē pa mē akaga hkêt nē akôt amnhÿ nhÿpēx rãhã ho ri ixpa. Kot kaj nhÿrmã amnhÿ wÿr mē ixto api pa mē Akra mē war akuri axte tanhmã amnhÿ tomnuj to hkêt nē. Nē amnhÿ to mex pē anhÿrã htÿx rax kãm ixpa. Jao ixkÿnh tÿx nē ixpa ho ixpa.

²⁵ —Apē mē inhō Tirtūm ã apyxi mex kumrēx na ka. Na ka pre Pahihti Jejus Kris kukwak ri mē ixpiitã mē ixte amnhÿ tomnuj pē mē ixpytã. Nē na ka hte anhÿrã htÿx rax rãhã ri apa. Nē amex o amex nē axihtÿx o axihtÿx nē axãhpumunh o axãhpumunh. Nē apē mē inhō Pahi Maati hã apyxi mex na ka. Amnepē mã kormã mēmoj kêt ri ka pre ã amnhÿ nhÿpēx anhÿr o apa rãhã nē. Tã arÿ ã ate amnhÿ nhÿpēx anhÿr ho apa ho rãhã. Nē kot kaj apkati mē ã ate amnhÿ nhÿpēx anhÿr ho rãhã. ã ate amnhÿ nhÿpēx anhÿr o apa ho rãhã ho rãhã. Tã ãm ja pix na hapēx. Anē.

E kēr pu mē ã Tirtūm mã mex o mex ã harēnh anhÿr o papa.

Ãm ja pix. Ixpē Jutre na pa mē awÿr kagãja nhÿpēx nē kumē.

Apokarip Juãw kot Jejus nhỹ hã mẽmoj kukamã harẽnh

Juãw na pre mẽ pamã kagãja nhĩpẽx. Juãw Paxis kêt axtem Jejus nhỹ hã hkrajẽ jahkre ho mẽ pa xwỹnhjẽ hõ pẽ Juãw na pre hipẽx. Na pre Jejus ã mẽ kãm hkurẽ xwỹnhjaja unẽ nẽ ma gô hipók pẽ Patos wýr kumẽ nhũm kęp prẽs nẽ gô hipók kãm pa ho pa nẽ aa kurũm kator kêt rãhã ty.

Jakamã kormã htĩr ri nhũm Tĩrtũm kapẽr o wrýk xwỹnhjẽ hõ gô hipókja wýr wrý nẽ kãm mẽmoj kukamã awjarẽ nhũm kuma nẽ hkôt mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm mẽmoj pumunh pyrák. Hãmri nẽ omu nẽ kuma nẽ amnhĩ xô ri mẽ pamã hã kagã. Na pre mẽmoj to axkrunẽpxi nẽ hã kagã. Mẽ kot Jejus kutã amnhĩ xunhwýr xwỹnhjaja kot Jejus ã tanhmã kęp hkwyjẽ to ho pa nhũm mẽ hkwyjaja pikaprãr ã kagã. Nẽ Jejus kęp Pahi Maati hã kot nhỹrmã mẽ kot Tĩrtũm kutã amnhĩ xunhwýr xwỹnh piitã ma mẽ kot amnhĩ xã htýx kamã hamaktũm xã hwýr mẽ rẽnh par ã kagã. Nẽ Tĩrtũm kot nhỹrmã hkrajẽ ho mex kumrẽx ã nhũm mãânẽn hã kagã. Hãmri nẽ mẽ pamã hã kagã o:

¹⁻² E kot paj mẽ amã awjarẽ nẽ hã kagã. Ixpẽ Juãw ixte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ anhiẽpẽx to ho ixpa xwỹnh kot paj mẽmoj jarẽ nẽ hã kagã. Na pre Tĩrtũmja Jejus mã mẽmoj kukamã tanhmã ujarẽnh to ho ra kãm ho amnhĩrit pa. Kot amnhĩ xô ri mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwỹnhjẽ mã harẽnh kaxyw. Hãmri nhũm kuma nẽ kot amnhĩ xô ri inhmã ujarẽnh kaxyw man ixwýr kapẽr o wrýk xwỹnh mẽ nhũm man ixwýr wrý nẽ ô ri inhmã mẽmoj to amnhĩrit pa. ãm hãmri ã inhmã mẽmoj to amnhĩrit anẽ. Tã kot paj amnhĩ xwar mẽ apẽ Jejus kôt ri mẽ apa xwỹnhjẽ mã harẽ nẽ hã kagã. Mẽ ate mar nẽ axkãm ajamak rom nẽ ri apa kaxyw. Nã ixte hã kagã mã xwỹnhja koja tanhmã amnhĩ to nẽ tokyx mẽ pahwýr wrý. ³ Jakamã kwa kër ka mẽ aprĩ hã kagãja kamã harẽ nẽ ama nẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx nẽ mẽ piitã mẽ kãm kamã harẽnh o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ ato mex ka mẽ akĩnh nẽ apa ho apa. Nẽ mẽ kot mẽ axujarẽnh mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpẽx xwỹnhjaja koja Tĩrtũm ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho mex nẽ nhũm mẽ apyrã nẽ hkĩnh nẽ pa ho pa.

Juãw kot krĩ pẽ 7 kôt Jejus kwýjẽ hwýr kagã rẽnh

⁴ E ixpẽ Juãw kot paj atar pika pẽ As kamã krĩ pẽ 7 piitã hkôt mẽ apẽ Jejus kwý hã axpẽn wýr mẽ apikuprõnh xwỹnhjẽ hwýr kagã nẽ kurẽ ka mẽ kamã harẽ nẽ ama.

Na pa hte mẽ ato Tĩrtũm wýr rãhã ho ri ixpa. Nẽ mẽ ato hwýr o:

—Pa Tĩrtũm. Kwa kër ka pika pẽ As kamã akrajẽ ho mex nẽ mẽmoj to mẽ kutã anjarẽt rãhã ho apa. Kẽ mẽ hamakẽtkati nẽ amnhĩx ri pa ho pa. Ja na inhmã hprãm. Anẽ.

Tĩrtũmja rãhã ho rãhã. Amnepẽm kormã mẽmoj kêt ri nhũm pre ra rãhã ho rãhã. Nẽ koja nhỹrmã mẽmoj akupým hapẽx par tã nhũm Tĩrtũm aa hapẽx kêt kumrẽx. Koja arĩ rãhã ho rãhã. Na hte kaxkwa kamã kot mẽ pahto amnhĩptãr ã hkri xã kamã mẽ papytãr rãhã ho hkri.

Nẽ Tĩrtũm Karõ te kot Tĩrtũm kot mẽ pahto amnhĩptãr xã hã hkri xã kapem kanẽ maati pixi kamã kwýr pẽ 7 xãm xwỹnhhta pyrák. Na hte Tĩrtũm nhĩhkõ hã hkri ho hkri. Tã kẽ mẽ ato mex rãhã ho pa.

⁵ Nẽ Jejusja na pre hte Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre mex o pa nẽ aa hkaga hkêt nẽ. Tã nhũm prem axtem nẽ kupi. Hãmri nhũm Tĩrtũm akupým ho htĩr. Jejus kumrẽx ho htĩr nhũm htĩr o htĩr. Nẽ kęp pika piitã hkôt pahi piitã nhõ Pahiiti. Kãm mẽ pajapẽ htýx jakamã na pre mẽ panẽ ty nẽ hkamrõja te mẽ panẽ hpikapĩr pyrák o amnhĩ nhĩpẽx. Nẽ htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Jao te mẽ pahte amnhĩ tomnuj pẽ mẽ papytãr par pyrák o mẽ panhiẽpẽx. ⁶ Nẽ na pre mẽ pahpẽ patre nẽ mẽ piitã mẽ ho Hipẽẽxã Tĩrtũm wýr o papa kaxyw mẽ paxunhwý. Nẽ kęp mẽ panhõ Pahi Maati hã kãm hprãm xã hkôt mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho papa kaxyw mẽ paxunhwý. Jakamã kwa kër pu mẽ kãm mex o mex nẽ hihtýx o hihtýx ã mãn harẽnh rãhã ho pa.

⁷ Nẽ koja tokyx akupým mẽ pahwýr kakrã kamã wrý pu mẽ pahpiitã wrýk kãm omu. Nhũm mẽ kot hpĩr xwỹnhjaja tee ri amnhĩ wýr omu. Nẽ pika piitã hkôt ri mẽ pa xwỹnhjaja omu nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj jakamã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr o kãm ma htýx kumrẽx. Hãmri nẽ kãm ma xaj mur nẽ htetert o kuhẽ. Koja nhỹrmã Jejus akupým wrý nhũm mẽ amnhĩ wýr omu nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.

⁸ Nẽ Tĩrtũm na hihtýx o hihtýx nẽ ãhpumunh o ãhpumunh. Nẽ aa kot mẽhõ ri rũm kator kêt. Na hte amnhĩ jarẽnh o:

—Ixrãhã ixpa xwỹnh na pa. Amnepẽ mã kormã mẽmoj piitã hkêt ri pa pre ra ixrãhã ri ixpa ho ixpa. Nẽ koja nhỹrmã mẽmoj akupým hapẽx tã pa arĩ ixrãhã. Anẽ.

Juãw kot Jejus akupým htĩr ã omunh

⁹ Nẽ ixpẽ Jejus kôt mẽ atõ Juãw na pa hte mẽ apyrã nẽ Jejus kôt amnhĩ nhĩpẽx nhũm hte mẽ kãm Jejus kurẽ xwỹnhjaja mẽ apyrã nẽ hã inhiẽpẽx kati ho pa. Mẽ pahte hkôt ri amnhĩ nhĩpẽx o papa jakamã na htem hã mẽ pahtomnuj týx rãhã ho pa. Tã pu htem ý hã

mê kutã amnhĩ to htýx nê arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Jakamã na pa pre Tirtũm kapêr o mē ajahkre rãhã ho ri mē akôt ixpa. Nê Jejus kēp mē panhõ Pahihti hã mē amã harē. Mýrapē na prem hã ixpynē nē man amnē ixto tē nē jar gō hipōk pē Patos kām inhmē pa kamã ixpē prēs nē ixpa ho ixpa.

¹⁰ Tã nhũm tōmĩk pa Tirtũm mã amnhĩ jarēnh o nhỹ. Hãmri nhũm Karō tanhmã ixkrã hto pa te ixpimtir kām mēmoj pumunh pyrã nē amnhĩ katut kôt mēhõ kapêr ma. Te kot pifti kakōr týx pyrãk pa kuma. ¹¹ Hãmri nhũm inhmã kapêr nē inhmã:

—Pa Juãw? E kot paj amã mēmoj to amnhĩrit ka omu nē akwýjē mã hã kagã. Nê hã kagã hpa hãmri nē ahpýnhã krĩ hkwy hkôt mē kēp ixkwý hã axpēn wýr mē pikuprõnh xwýnhjē hwýr arē. Mē kot kamã harēnh nē mar nē axkãm hamak rom nē ri pa kaxyw. Epes wýr nē Emĩnã hwýr nē Pekamõ hwýr nē Xijaxir wýr nē Satre hwýr nē Pirate hwýr nē Raxisej wýr. Krĩ pē 7ja piitã hwýr ixkapêr ã kagã nē mē hwýr arē kē mē apyrã nē mēmoj jarēnhja ma. Anē.

¹² Hãmri pa ixte mēhõja pumunh kaxyw ho ijakēx nē kanē hkwy pumu. Kanē kēp 7 nē piitã ôr o.

¹³ Nê kanē nhĩpōk ri mēhõja te panhĩ pyrã nē pahi hã é mex kãm xa. Éja hpar kōn kôt hitep nhũm xa. Nê pahi hã mē hinõ hpre xã ho amnhĩ nhĩnõ hpre nē xa. Hinõ pre xãja ôr pix o. ¹⁴ Nê hkrã hkĩ te kaxãt nhĩ jaka pyrã nē hakaajre. Nê no te kuwy hpōk pyrã nē hkarýr týx nē. ¹⁵ Nê hpar te mēmo kãx karýr týx pyrãk. Nê kapêr te gō hprõt týx koko pyrãk. ¹⁶ Na pre upōk rũm kanhēti ho 7 nē hamý nē o xa. Nê hakwa rũm wapo pōm kato nē akutã wa gixre nē ajēt. Nê hkuk kamã hirã htýx kumrēx. Te myt kot mē pano hã harir nhũm gēk týx pyrãk. ã mēhõja kot anhyr.

¹⁷ Pa tee ri tanhmã kute hã omu nē inhmã ma htýx kumrēx nē umaj tēm nē hpar pē te ixtýk pyrã nē nō. Hãmri nhũm ixtã upōk rũm ãhkraja xi nē inhmã kapêr nē inhmã:

—Kwa amã ixpuma hkēt nē. Pa na pa. Amnepē mã kormã mēmoj kator kēt ri pa pre raã. Nê ixrãhãã. Kojã nhýrmã mēmoj akupým hapēx pa arĩ ixrãhã ixpa ho ixpa.

¹⁸ —Na pa pre ty tã akupým ixtir. Nê ixtir o ixtir. Kam ixpumu. Kot paj axte ixtýk kēt nē. Ixpē mēhtýkjē hpãm jakamã papxipix na pa hte mē htyk ã arĩgro jarē nhũm mē hã ty nē ma mēhtýkjē papxã hwýr ma pa.

¹⁹ —E kēr ka ate mēmoj pumunh xwýnhnta pumunh týx nē akwýjē mã hã kagã. Nê mēmoj kormã kot amnhĩ nhĩpêx kēt nhũm ate omunh mã xwýnhnta ka inhỹ hã mē kãm hã kagã. Mē kot kamã harēnh nē mar týx kaxyw.

²⁰ —Nê kot paj axte ixprĩ hã ate mēmoj pumunh xwýnhnta jarē ka inhma. Nã kanē

pē 7ta te mē kot krĩ hkwy pē 7 kamã mē kēp ixkwý hã axpēn wýr mē pikuprõnh xwýnhjē pyrãk. Nê inhĩkra kamã kanhēti pē 7ta te kēp inhmã mē kot mē hamãr xwýnhjē pyrãk. Anē.

2

Epes kamã Jejus kwýjē hwýr kagã

¹ Nhũm Jejus arĩ inhmã kapêr nē inhmã:

—E kēr ka krĩ pē Epes kamã ixkwýjē jamãr xwýnh wýr kagã nē amē. Nê kagãja kamã mē kãm ixkapêr jarē nē mē kãm:

Pa Epes kamã ixkapêr mar kaxyw axpēn wýr apikuprõnh xwýnhjaja. Ot pa mē awýr ixpêr mē. Ixpē ixupōk o kanhēti ho 7 nē hamýnh nē ho ixãm xwýnhnta na pa. Nê ixpē ôr o kanē pē 7 nhĩpōk ri ixpa xwýnhnta na pa ã mē awýr ixpêr mēnh anē.

² Na pa hte tanhmã mē ate amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mē apumunh mex o ixpa. Na ka htem inhmã amnhĩ nhĩpêx mex nē pa ja hã mē apumu. Mē kot ixtã mē anhiipêx kati htã ka mē kutã amnhĩ to htýx nē ixkaga hkēt nē. Nê mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjē hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkēt nē. Nhũm ixte mē awýr mē rēnh ã amnhĩ to hēx xwýnhjaja mē awýr pan pōj ka mē aprĩ hã mē kot amnhĩ to hēx ã mē omu. Hãmri nē tee ri mē kot amnhĩ nhĩpêx ã mē omu nē amnhĩ nē mē hanor kurē kumrēx. ãm hãmri na ka htem ã mē hipêx anē.

³ Nê mē kãm ixkurē xwýnhjaja kot tanhmã ixtã mē atomnuj týx to htã ka mē kutã amnhĩ to htýx nē aa ixkaga hkēt nē. Nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhyr o ri apa.

⁴ ãm mēmoj pixi na ixpē omnuj. Amnepē mã kormã mē ate ixkôt amnhĩ xunhwýr nyw ri na ka prem amã axpēn kīnh nē axpēn to mex o ri apa. Nê mē amã axpēn tã ma ho te mē amã amnhĩ tã ma pyrãk o axpēn nhĩpêx. Tã tanhmã ajamexpêr to nē axte ã axpēn nhĩpêx anhyr kēt nē. Jao te mē amã ixkīnh kēt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Pa tee ri ja hã mē apumu nhũm ja inhmã mex kēt nē.

⁵ Kwa mē tokyx ja hã amnhĩ pumu nē akupým mē ate ixkôt amnhĩ xunhwýr nyw ri mē ate axpēn nhĩpêxta o akupým axpēn nhĩpêx o apa. Kot kaj mē anhyr kēt kot paj te mē apē mē anhõ kanē hpyr nē kapõt ã mēnh pyrãk o mē anhiipêx ka mē ri apa nē gaa nē apikaprar pa. Tã mēhõ koja mē amýr pē mē anhõ krĩ kamã mē kãm ijarēnh o pa?

⁶ Nê mē kēp Nikoraw nhõ xwýnhjaja na ka htem mē kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mē omu nē ixpyrã nē apē ja hprãm nõkati nē mē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kēt nē. Pa ja hã mē apumu nē ixkīnh nē.

⁷ Tã ixte mẽ amã ixkapêr jatur xà na ja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêr anhỹrja ma nẽ kãm ajamaxpêr tỹx rãhã ho ri apa.

Tirtũm nhõ krĩ kamã mẽmo pĩ hpãr kuhẽ xwỹnh. Mẽ kot ô hkur nẽ axte htyk kêt nẽ pa ho pa mã xwỹnhĩa. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htỹx nẽ arĩ inhmã hprãm xã hkõt amnhĩ nhĩpẽx rãhã ty pa akupỹm mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma pĩ hpãrta wỹr mẽ arẽ. Ka mẽ ma hwỹr mra nẽ ô hõ hta nẽ akrẽ nẽ axte atyk kêt kumrẽx nẽ apa ho apa.

E ãm ja pix na hapêx. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Epes kamã ixkwỹjẽ jamãr o pa xwỹnhĩa wỹr ã ixkapêr ã kagã anẽ nẽ mẽ hwỹr amẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hã kagã hpa.

Emĩnã kamã Jejus kwỹjẽ hwỹr kagã

⁸ Hãmri nhũm hpãnhã Emĩnã nhõ xwỹnhjẽ kaxyw inhmã kapêr nẽ inhmã:

—Nẽ hpãnhã Emĩnã kamã ixkwỹjẽ jamãr xwỹnh wỹr kagã nẽ mẽ hwỹr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ mẽ mẽ kãm:

Pa Emĩnã kamã ixkapêr mar kaxyw axpẽn wỹr mẽ apikuprõnh xwỹnhjaja. Ot pa mẽ awỹr ixpêr mẽ. Ixrahã ho ixrahã ixpa xwỹnhĩa na pa. Amnepẽm kormã mẽmoj piitã hkêt ri na pa pre ixrahã nẽ ri ixpa. Koja nhỹrmã mẽmoj akupỹm hapêx pa arĩ ixrahã ho ixrahã nẽ ri ixpa. Na pa pre ty no ãm akupỹm ixtĩr o ixtĩr. Tã pa ã mẽ awỹr ixpêr mẽnh anẽ.

⁹ Nã na pa hte mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Na hte mẽ kãm ixkurẽ xwỹnhjaja ixtã mẽ atomnuj to ka mẽ apẽ amrakati nẽ ri apa. Nom mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx jakamã te mẽ apẽ mẽ hikurẽx rũnh kumrẽx xwỹnhjẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ ixkukwak ri akĩnh rãhã ri apa. Na hte mẽ kẽp Ijaew ã amnhĩ to hẽx xwỹnhjaja mẽ ato kapêr punuj rũnh o pa. Mẽ kot Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarẽnh tã no ãm hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ãm Satanasti kõt pix mã na htem amnhĩ nhĩpêx o pa.

¹⁰ Tã mẽ kãm ixkurẽ xwỹnhjaja kot ixtã mẽ atomnuj tỹx o pa htã kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Nẽ arĩ mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ. Koja Satanasti mẽ akwỹjẽ pynẽ nẽ mẽ ajagjẽ. Hãmri nẽ mẽ ate ixkaga hprãm xã tanhmã mẽ anhiẽp kati hto ka mẽ hagiẽnh xã kamã amnhĩ xã htỹx kamã ajamak o atã arĩgo pẽ 10. Nom kêr ka mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ ixkaga hkêt nẽ. Mẽ kot mẽ apar mã tã ka mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ. Kot kaj mẽ aa ixkaga hkêt nẽ ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ty pa akupỹm

mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma amnhĩ wỹr mẽ ato api. Hãmri ka mẽ Tirtũm mẽ wa ixri amex nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa nẽ axte atyk kêt nẽ apa.

¹¹ E ixkrajaja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêrja anhỹr ma nẽ kãm ajamaxpêr tỹx rãhã ho ri apa. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htỹx nẽ inhmã hprãm xã hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Hã kot paj akupỹm mẽ ato mẽ atĩr ka mẽ ma kuwyta wỹr apa hkêt nẽ.

E. ãm ja pix. Na hapêx. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Emĩnã kamã ã ixkrajẽ mã ixkapêr ã kagã anẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hã kagã.

*Pekamõ kamã Jejus kwỹjẽ hwỹr kagã
Sikũn Korĩt 6.14–7.1*

¹² Nhũm Jejus arĩ inhmã kapêr nẽ hpãnhã inhmã:

—E hpãnhã Pekamõ kamã ixkrajẽ jamãr o pa xwỹnhjaja wỹr kagã nẽ mẽ hwỹr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ mẽ mẽ kãm:

Pa Pekamõ kamã ixkapêr mar kaxyw axpẽn wỹr mẽ apikuprõnh xwỹnhjaja. Ot pa mẽ awỹr ixpêr mẽ. Ixpẽ ijakwa rũm põm wapo akutã wa gix nẽ kator nẽ ãm xwỹnhĩa na pa mẽ awỹr ixpêr mẽ.

¹³ Na pa hte mẽ anhõ krĩ nhõ xwỹnhjaja kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ omunh mex nẽ. Mẽ kot Satanasti kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa jakamã mẽ anhõ krĩ te kẽp Satanasti nhõ krĩ pyrãk. ãxipas kot mẽ hkõt mẽ kãm ixkapêr o mẽ ahkre ho pa nẽ aa hkaga hkêt tã nhũm prem axtem nẽ ixtã kupĩ. Ka mẽ ja hã mẽ omunh tã mẽ umaj ixkaga hkêt nẽ arĩ ixkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

¹⁴ Mẽmoj pixi na ixpẽ omnuj. Na hte mẽ akwỹjaja axtem nẽ Paraãw kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx o pa. Na pre Paraãwja Parak mã tanhmã kapêr to nhũm kuma nẽ amnhĩ xõ ri tanhmã mẽ anhigêt mã kapêr to ho pa. Nom ixkapêr kõt kêt ixkapêr kuhpa hã tanhmã mẽ kãm kapêr to nẽ mẽ kãm: “Mẽ mãmrĩ ma sãnti hã mẽ hkĩnh mã xwỹnhjẽ hkõt mra nẽ sãnti hã apku nẽ hã akĩnh. Nẽ mẽ urãk nẽ axpẽn pẽ axpẽn prõ ho amnhĩkati nẽ axpẽn pẽ ri axpẽn mjẽn o amnhĩkati nẽ mẽ ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Ja mex kẽnã.” Anhỹr o mẽ anhigêt mã kapêr o pa nhũm mẽ kuma nẽ mẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx. Tã ka mẽ akwỹjaja mẽ urãk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. Kwa ja mex kêt.

¹⁵ Na hte mẽ akwỹjaja Nikorawjẽ kapêr kõt ixkapêr kuhpa hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Ja mããnen mex kêt. ¹⁶ Tã ra mẽ akwỹjaja ã amnhĩ tomnuj anhỹr o

pa ka mē ja hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām akapēr to hkēt nē. Kwa mē ate ā amnhī nhīpēx anhūr xwŷnhjaja. Kēr ka mē tokyx ja kaga nē akupŷm ixkōt ri amnhī nhīpēx mex nē. Kot kaj mē anhūr kēt kot paj tokyx mē awūr wrŷ nē te ijakwa rūm pōm wapo kator xwŷnhita o mē hkanhwūr pyrāk o mē anhīpēx. Nom ixkapēr xihtŷx pix o tanhmā mē anhīpēx to.

¹⁷ E kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhŷ hā ixte mē amā ixkapēr anhūrja ma nē kām ajamaxpēr tŷx rāhā ho ri apa.

Nē kot kaj mē ate amnhī tomnuy nē amnhī to htŷx nē inhmā hprām xā hkōt amnhī nhīpēx rāhā ty. Hā kot paj akupŷm mē ato mē atūr hāmri nē ra pam mē amā mē anhō ka mē hkur o apa. Te amnepēm Ijaew kapōt ā pa nhūm ixte mē hwūr “manā” anhūr xwŷnhita rēnh nhūm mē kot hkur o pata pyrāk. Nom ixte mē amā mē anhōja na hpimxur. Ām papxipix na pa hte mē kām ōr o ixpa.

Nē kot paj mē atā mē anhīxi nyw rē. Jao kēn jakare hkwŷ hā ahpŷnhā mē anhīxi nyw jaxwŷ nē mē amā kugō. Ka mē hamŷ nē kapxipix amnhī nhīxi nyw pumunh o apa.

E ām ja pix. Na hapēx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka Pekamō kamā ixkrajē hwūr ā ixkapēr anhūr ā kagā nē mē hwūr amē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hā kagā.

Xijaxir kamā Jeŷus kwŷjē hwūr kagā

Jutre 3-23

¹⁸ Nhūm Jeŷus arī inhmā kapēr nē inhmā:

—E hpānhā Xijaxir kamā ixkwŷjē jamār xwŷnh wŷr kagā nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Xijaxir kamā ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwŷnhjaja. E ot pa mē awūr ixpēr mē. Ixpē Tirtūm Kra na pa. Ixpē inhno te kot kuwy hpōk karŷr tŷx pyrāk xwŷnhita na pa. Nē ixpē ixpar te kot kax karŷr tŷx pyrāk xwŷnhita na pa mē awūr ixpēr mē.

¹⁹ Na pa hte mē ate amnhī nhīpēx kōt mē apumunh mex o ri ixpa. Na ka htem amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr pē inhmā amnhī to mex o ri apa. Mē akwŷ kot ixtā tanhmā mē anhīpēx to htā ka mē umaj aa ixkaga hkēt nē. Nē arī amā ixkīnh tŷx kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Nē xapēn to mex nē ixkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Jao ra ixkōt amnhī nhīpēx mex o wam mē ate ixkōt amnhī nhīpēxta jakre. Nā ja inhmā mex kumrēx.

²⁰ Ām mēmoj pixi na ixpē omnuy. Mē akōt niti ri pa xwŷnh Jeŷapewtita. Kēp Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o pa xwŷnh ā

amnhī to hēx xwŷnhita. Na hte ixkapēr kupa hā tanhmā mē ajahkre hto ka htem ama nē nē tanhmā kām nē hkēt nē. Na hte mē amā: “Xē mē māmri ri mē hkuprŷjē hwūr mra nē mē ho amnhīkati. Nē xapēn pē mē aprō nē mē amhēn o amnhīkati. Nē mē kot sānti hā mē hkīnh nē hā apkur xwŷnhjē hkōt mra nē mē hkōt amnhī nhīpēx. Tirtūm kām ja mex kēnā.” Anhūr o mē amā kapēr o pa. Nē inhmā ja mex ā ijarē nom inhmā ja mex kēt. Tā ra mē akwŷjaja kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx ka mē ja hā mē omunh tā amnhī nē nitita janor kēt nē nhūm arī ri mē amā hēx o ri mē akōt pa. ²¹ Ra kot ā amnhī nhīpēx anhūr o mē akōt pa ry rax kumrēx tā pa kormā ja hā tanhmā ho hkēt nē kormā amnhī tā hamā. Kot ā amnhī nhīpēx anhūr kaga kaxyw na pa kormā hamār o ri ixpa. No nhūm aa hkaga hkēt nē.

²² Mŷrapē kot paj tokyx tanhmā ho nhūm amnhī xā htŷx kamā hamak o hikwŷ. Tā mē kot kapēr mar nē hkōt amnhī nhīpēx xwŷnhjaja kot amnhī tomnuy ā amnhī pumu nē hkaga hkēt hā kot paj mā mē ho anē nē. Māānēn tanhmā mē homnuy to nhūm mē nitita pyrā nē amnhī xā htŷx kamā hamak o hikwŷ.

²³ Nē nitita kot paj kēp hkrajē nhīmex pa. Ka mē apē ixkrajaja ja hā ixpumu nē ixte mē apiitā ahpŷnhā tanhmā mē ajamaxpēr to hkōt mē apumunh ā ixpumu. Nē ixte ahpŷnhā mē apiitā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to ho apa hā mē apumunh xā hkōt tanhmā mē anhīpēx to hā ixpumu.

²⁴ Na hte mē akwŷjaja akwŷjē rom nita kapēr ma nē ām kuma nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Nē mē kapērja mē kot kām: “Satanasti kapēr pimxur” anhūr xwŷnhita kōt nhūm mē amnhī nhīpēx kēt nē. Na htem ixkōt pix mā amnhī nhīpēx mex o ri pa. Tā ā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx anhūr o apa xwŷnhjaja kot paj mē amā ja pix ā karō ka mē inhma. ²⁵ Kēr ka mē arī ixkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā pa akupŷn mē awūr wrŷ. Ām ja pix ā kot paj mē amā karō.

²⁶ Nē kot kaj mē ate amnhī tomnuy nē amnhī to htŷx nē arī inhmā hprām xā hkōt amnhī nhīpēx rāhā ty. Hāmri pa ja hā mē apumu nē nhŷrmā mē ate krī hkwŷ hkōt mē pa xwŷnhjē ho amnhīptār o apa kaxyw mē axunhwŷ. Ka mē apē mē ō pahihiti nē inhmā mē ho amnhīptār o ri apa.

²⁷ Na pre Inhīpēxā ixte pika piitā hkōt ri mē pa xwŷnhjē ho amnhīptār kaxyw ixām.

Tā kot paj nhŷrmā amnhī pyrā nē mē kaxyw mē axunhwŷ ka mē inhma mē hamār o apa.

Nhūm mēhō ixkapēr kwŷm ri tanhmā amnhī nhīpēx to ka mē ja hā omu nē hā

tanhmā ho. Te mē kot poti punuj mýnh nē mēnh nē hkrakrak pyrāk.

²⁸ Kot paj ā mē ate mē hipēx anhýr o apa kaxyw mē axunhwý. No ām ja pix kēt. Kot paj te ixte mē amā kanhēti hō nhōr pyrāk o mē anhīpēx. Arīgro hkōt kanhēti no hpōk rax japōx xwýnhnta kot paj te ixte mē amā ōr pyrāk ka mē ixri atír tūm nē apa ho apa.

²⁹ E ixkrajaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhý hā ixte mē amā ixkapēr anhýrja ma nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho ri apa. Anē.

—E Juāw. Kēr ka ā Xijaxir kamā ixkrajē kaxyw ixkapēr ā kagā nē mē hwýr mēnh anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hipēx nē mē hwýr kumē.

3

*Satre kamā Jejus kwýjē hwýr kagā
Rukre 12.35-40*

¹ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā: —E hpānhā Satre kamā ixkwýjē jamār xwýnh wýr kagā nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Satre kamā ixkrajaja. E ot pa mē awýr ixpēr mē. Ixpē inhīhkra ho kanhēti pē 7 jamýnh nē xām xwýnhnta na pa. Nē ixpē inhīhkra ho Tirtūm Karō ām pyxi htā te kamā kēp 7 jamýnh nē ho ixām xwýnhnta na pa mē amā ixkapēr.

Na pa hte mē ate tanhmā ri amnhī nhīpēx to hā mē apumunh rāhā ho ixpa. Mē piitā kot axpēn mā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx ā mē ajarēnh tā ā mē ate amnhī nhīpēx anhýr kēt. Na ka htem ixkuhpa hā pix mā amnhī nhīpēx o apa. Jakamā te inhmā ra mē atyk nē mē anhīkwý pyrāk.

² Na ka htem ām akrānh mā ixkōt ri amnhī nhīpēx nom Tirtūm mē wa ixkōt amnhī nhīpēx mex kēt nē. Ra Tirtūm mē wa ixte ja hā mē apumunh mex. Mē ate kormā wa inhnōo mā tām ri amnhī nhīpēx kēt jakamā kwa mē tokyx ja hā amnhī pumu nē ate amnhī tomnui mā anhūre nē wa ixkōt amnhī xunhwýr týx nē.

³ Kēr ka mē amnepē mā kormā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx nyw ri mē kot ixkapēr o tanhmā mē ajahkre htoja mā ajamaxpēr nē amnhī tomnui mā anhūre. Nē ixkapēr kōt pix mā mē amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē anhýr kēt kot paj nhýrmā mē ajaēr pē akupýn mē awýr wrý nē ja hā tanhmā mē ato.

⁴ ām mē agrēre nē amā ixkōt amnhī nhīpēx prām. Jao tām ri amnhī nhīpēx nē mē kot amnhī tomnui xwýnhjē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Te mē axē jakare kamā apa nē tanhmā amnhī pē htyk to hkēt pyrāk. Tā kot kaj mē nhýrmā ixri mē

axē jakare kamā apa ho apa. Ra mē ate ja ho anhýr mā tām kēnā. Ja na Tirtūm kām hprām.

⁵ Nē krī piitā hkōt mē ate amnhī tomnui nē amnhī to htýx nē inhmā hprām xā hkōt amnhī nhīpēx rāhā atyk xwýnh piitā kot ka mē nhýrmā Tirtūm mē wa ixri amex nē atír tūm nē apa ho apa. Ra mē hixija Mēpahpām Maati nhō kagāja kamā na. Kamā mē atír o mē atír mā xwýnhjē nhīxi piitā hā kagā. Kot paj kagāta kamā aa mē anhīxi grānh kēt nē. Hāmri nē Inhīpēxā mē kapēr o mē wrýk xwýnhjē mā mē ajarēnh o: “E mē jajē pumu. Ixkwý na mē.” Anhýr o mē kām mē ajarē.

⁶ E ixkwýjaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhý hā ixte mē amā ixkapēr anhýrja ma nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na hapēx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka ā Satreje mē ixkapēr ā kagā nē mē hwýr mēnh anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hā kagā.

*Pirate kamā Jejus kwýjē hwýr kagā
Wam Tesarōn 2.13-16*

⁷ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā: —E hpānhā Pirate kamā ixkwýjē jamār xwýnh hwýr kagā nhīpēx nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām kām:

Pa Pirate kamā mē ate ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwýnhjaja. E ot pa mē awýr ixpēr mē. Inhmex o inhmex xwýnh na pa. Aa ixēx kēt nē ixpa xwýnh. Amnepē mā na pre mēhōja pahi Tawī mā ōrkwý mex ā saf jamār o pa. Tā pa hte urāk nē Inhīpēxā Tirtūm nhō krī hwýr mē gjēx xā hā saf jamý nē ho ixpa. Ām papxpix inhō safjakamā papxpix na pa hte mē ate ixkōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja mē agjēx kaxyw mē amā kahē xā rē nē ixkra hkēt xwýnhjē pē kahē. Kot paj mē apē ixkrajē mā kahē xā rē ka mē hwýr agjē. Hāmri pa mē atā kahē nhūm ixkra hkēt xwýnhjaja tee ri kām mē akōt gjēx prām kaprý.

⁸ Na pa hte tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to ho apa hā mē apumunh mex o ri ixpa. Mē agrēre htā na ka htem ixkapēr kōt amnhī nhīpēx mex nē aa ixkaga hkēt nē. Jakamā kot paj te ixte mē amā Tirtūm nhō hakwakre kahē xā mēnh pyrāk o mē anhīpēx ka mē axāmnhīx ajamakētkati nē ma mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt apa. Nhūm mē hkwyjaja tee ri ā mē ate amnhī nhīpēx anhýrja nē mē amā kapēr kaprý ka mē arī ho mē ahkre ho ri mē hkōt apa.

⁹ Nē mē anhō krī kamā mē akwýjaja na prem ra Satanasti hkōt amnhī xunhwý nē hēx rom mē amā amnhī to hēx nē mē amā: “E mē ixpē Ijaew mex jakamā kwa mē

ixkapër ma nê mē ixkôt amnhî nhîpêx.” Anhÿr o mē amā karō htā no ām mē kot Satanasti hkôt amnhî nhîpêx xwÿnh na mē. Tā kot paj nhÿrmā tanhmā mē homnuy to nhūm mē tee ri amnhî pumu nē akupÿm mē awÿr mra nē mē akutā hkōnkrā ho rōrōk nē hkrî nē mē amā: “Nā mē kajaja na ka pēr mē ixrom Jejus kôt amnhî nhîpêx. Mān kām mē ajapêe.” Anē.

¹⁰ Mē kot ixtā mē atomnuy tÿx nhūm mē ate amnhî xā htÿx kamā ajamak tā aa mē umaj ixkaga hkêt nē. Nē arî ixtē mē amā mēmoj tā karō xā hkôt mē kutā amnhî to htÿx rāhā arî ixkôt ri amnhî nhîpêx o apa. Jakamā mē kot nhÿrmā mē kām ixkurē xwÿnhjaja pika piitā hkôt tanhmā mē homnuy tÿx to nhūm mē amnhî xā htÿx kamā ama. Tā kot paj mē anē mē omunh mex nē nhūm mē tanhmā mē ato hkêt nē ka mē amex nē ri apa ho apa.

¹¹ E kot paj tokyx akupÿn mē awÿr wrÿ nē mē ate ixkôt pix mā amnhî nhîpêx ā mē ato mex rax kumrēx. Jakamā kwa mē māmri ā amnhî nhîpêx anhÿr o inhmā hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx rāhā ty. Kot ka mē anhÿr kêt kot pa mē amā mēmoj mex nhōr kêt nē.

¹² Nē kot kaj mē kot amnhî tomnuy xwÿnhjē kutā amnhî to htÿx nē inhmā hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx rāhā ty. Hā kot paj amnhî kôt mē ato mē axihtÿx nē ka mē aa ixkaga hkêt nē. Nē kot paj nhÿhÿnh mē atā mē inhîxi ho axkrunēpxi nē haxwÿ. Inhîpêxā nhîxi nē inhîxi nyw nē Inhîpêxā nhō krî nhîxija kot paj nhÿhÿnh mē atā haxwÿ. Tirtūm nhō krî mē kot kām: “Jerujarē nyw” anhÿr xwÿnhnta koja nhÿrmā tanhmā amnhî to nē ra kaxkwa rūm pika wÿr wrÿ.

¹³ E ixkwÿjaja. Kot kaj mē amā ixkapër mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhÿ hā ixtē mē amā ixkapër anhÿrja ma nē kām ajamaxpër tÿx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na ra hapêx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka ā Pirate kamā ixkrajē mā ixkapër ā kaga anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hā kaga.

Raxisej kamā Jejus kwÿjē hwÿr kagā

¹⁴ Nhūm pre Jejus arî inhmā kapër nē inhmā:

—E hpānhā krî pē Raxisej kamā ixkrajē jamār xwÿnh wÿr kagā nhîpêx nē amē. Nē mē kām ixkapër jarēnh o:

Pa Raxisej kamā ixkrajaja. Ot pa mē awÿr ixpër mē. Am hāmri ixkapër o ixpa nē aa ixēx kêt xwÿnhnta na pa. Jakamā ām hāmri na pa hte Tirtūm kapër o mē ajahkre o ixpa nē aa ja kaga hkêt nē. Pa na ixpē mēmoj piitā hpār krax.

¹⁵⁻¹⁶ Na pa hte mē ate tanhmā amnhî nhîpêx to ho apa hā mē apumunh rāhā ho ixpa. Kop apu mē ate ixkôt amnhî nhîpêx mex ronhÿx pa ja hā mē apumu nē ixkūnh nē. Nom mē ate ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt. No māānēn aa ixkaga hkêt nē. Na ka htem ri atÿx amnhî krā hkôt pix mā tanhmā amnhî nhîpêx to ho apa nhūm ja ixpē omnuy nē. Kot kaj mē arî ā amnhî nhîpêx anhÿr o apa pa hpānhā amnhî nē mē akurē. Te mē kot gō xenh nōkati janhir nē tee hkakinē nē akupÿm hkapîr pyrak.

¹⁷ Mē ate inhmā hprām xā hkôt amnhî nhîpêx ā amnhî jarēnh tā ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Nē ixkapër mar tÿx nē amnhî kaxyw inhmā ajamaxpër mex kêt nē.

¹⁸ Kwa mē tokyx ja hā amnhî pumu nē akupÿm ixkôt amnhî xunhwÿr tÿx nē. Kēr pa ja hā mē apumu nē amnhî katut kôt mē ate amnhî tomnuy rē nē tanhmā mē akrā hto ka mē inhnoo mā tām amnhî nhîpêx mex o ri apa. Hāmri pa mē amā tanhmā amnhî to amnhîrî to ka mē aprî hā ixtē amnhî nhîpêx ā ixpumunh mex nē ixkôt amnhî nhîpêx mex rāhā o ri apa.

¹⁹ Xā inhmā mē ajapē hkêt ā na pa ā mē amā ixkapër anē? Nā inhmā mē apiitā mē ajapē htÿx kēnā. Nom inhmā mē ajapē htā ka htem ixkôt amnhî nhîpêx kêt nē. Na pa tee ri amnhî tā mē apumu nē ja hā tanhmā mē atomnuy tÿx to. Tokyx mē ate amnhî tomnuy mā anhÿr nē hpānhā tām amnhî nhîpêx kaxyw. Jakamā kwa mē tokyx ate amnhî tomnuy kaga nē akupÿm amnhî kaxyw inhmā ajamaxpër ho ri apa.

²⁰ Na htem hkwyjē nhōrkwy hwÿr gjēx kaxyw hakwa krem kām ākjē o kuhē nhūm mē kuma nē mē kām anē nhūm mē hwÿr agjē. Nē mē ixkre hkre kamā xapēn mā kapēr o hkrî rÿ xapēn mā kapēr pē mēmoj to hkōm o hkrî. Ja pyrā nē ot pa mē ajamār o ixpa. Mē ate inhmā anhÿr nhūm ixtē mē akôt ixpa ho ixpa nhūm mē pahte xapēn to mex o papa kaxyw.

²¹ Kormā mē kot ixpîr kêt ri na pa pre mē kot amnhî tomnuy xwÿnhjē kutā amnhî to htÿx o ixpa. Amnhî to htÿx nē ri ixpa kamā ixtÿk jakamā nhūm Inhîpêxā akupÿm ixtō ixtîr nē akupÿm amnhî wÿr ixtō api. Hāmri nē amnhî nhîhkō hā mē ho amnhîptār ā hkrî xā kamā inhÿr pa ixkrî ho ixkrî nē îhkō hā mē piitā mē ho amnhîptār o ixkrî. Tā kot kaj mē atō ixpyrā nē ate amnhî tomnuy nē amnhî to htÿx nē. Nē inhmā hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx rāhā ty. Hā kot paj amnhî pyrā nē wa ixtē mē ato amnhîptār ā ixkrî xāja kamā amnhî nhîhkō hā mē akrî ka mē wa inhîhkō hā wa inhmā mē ho amnhîptār o akrî.

²² E ixkwÿjaja. Kot kaj mē amā ixkapër

mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nh̄y hā ixte mē amā ixkapēr anhyrja ma nē kām ajamaxpēr t̄yx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na hapêx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka Raxisej kamā ixkrajē mā ixkapēr ā kagā nē mē hwyr amē. Nē kagāja piitā krī hkw̄y kamā ahp̄ynhā ixkw̄yē hwyr arē kē mē kamā harē nē ixkapēr mā. Anē.

Nhūm pre ā Jeus inhmā kapēr anē. Pa kuma nē ō ri mē piitā mē kām hā kagā hpa.

4

Tirtūm kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā jarēnh

¹ Tā pa axte mēmoj pumu nhūm kaxkwa hwyr mē gjēx xā hā hakwakreja amnh̄i kahē xā mē pa omu. Hāmri nhūm axte mēhō kapēr t̄yx xw̄ynhta. Te kot piiti kakōr t̄yx pyrāk xw̄ynhta axte inhmā kapēr nē inhmā:

—E amnē ixw̄yr api pa mēmoj nh̄yrmā kot tanhmā amnh̄i nh̄ip̄ex to hkukamā amā ho amnh̄irit ka omu. Anē.

² Hāmri nhūm Tirtūm Karō tanhmā ixto nē ixto api pa kaxkwa kamā mēmoj pumunh o xa. Tirtūm kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā maatita pa pre omu. Nhūm kamā mēhōja nh̄y. ³ Kuk kamā hirā ht̄yx kumrēx. Te mēmo kēn kamrēk kar̄yr jaxēnh t̄yx pyrāk. Nē kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā puhā māxw̄yxti grāgrāreja kām hipōk nē harir pa omunh o xa.

⁴ Nhūm hkrī xā maati puhā mē ho amnh̄iptār o hkrī xā kēp 24. Kamā mē āptār tūmjaja hkrī. Mē piitā ōr o mē ahkā htu nē ē jakare nē hkrī.

⁵ Nē Tirtūm hkrī xā maati rūm na katōtōk nē hkrakrak nē haxēnh japā nē hikw̄y. Nē hkrī xā kapem kanē maati pixi kamā kw̄r̄yt pē 7ja pōk rāhā ho kuhē. Kanēja te Tirtūm Karō pyrāk.

⁶ Nē hkrī xā kapem mēmo te gō rax pyrākja hkar̄yr jaxēnh t̄yx kumrēx nē nō. Te ho kax kar̄yr jaxēnh t̄yx pyrā nē hkar̄ȳre. Nē hkrī xā puhā mēmoj t̄ir nē kuhē pē kwat kuhē. Nē ōkwa nē katut piitā hkōt nō. Ām no xohtō rax kumrēx. Na pre ā mēmoj kēp kwatja no xohtō anē pa omu.

⁷ Wamta te kot mry pē rēawti pyrāk. Nē hkōt ja te kot mōx myti pyrāk. Nē hapu hā hukuk te panh̄i hukuk pyrāk. No hapu hā ja te kot āanh̄ahti htor kaxyw hara koror pyrāk.

⁸ Nē piitā hara kēp 6. Nē ī piitā kamā no. Nhūm prem Tirtūm mā mex o mex ā grer rāhā ho kuhē nē aa pinhkrēnh kēt nē. Nē kām grer o:

Amex o amex Tirtūm.

Nē axiht̄yx o axiht̄yx.

Nē aa ate amnh̄i tomnuj kēt kumrēx.

Amnepē mā kormā mēmoj kēt ri ka ra arāhā ri apa. Tā arī arāhā ri apa xw̄ynh na ka. Kot kaj aa ajapēx kēt nē.

ām hāmri na ka hte mē ixto mex rāhā ho apa.

Nē amex o amex Tirtūm. Anē.

⁹⁻¹⁰ Nhūm prem xatā mē ho amnh̄iptār hkrī xā kamā hkrī xw̄ynhja mē kot kām “Rāhā pa xw̄ynh” anhyr xw̄ynhta mā ā grer anhyr o kuhē. Kām mex o mex ā grer pē tanhmā kot mē ho mex to hā harē. Hāmri nhūm mē āptār tūm pē 24jaja määnēn kutā hkōn krā ho rōrōk nē hipō hpa nē hkrī. Nē amnh̄i krā rūm ōr o mē ahkāja kw̄r̄y nē hpar pē haxw̄y. Kēp mē ō Pahi Maati hā hā hpijaam kaxyw wantajē pyrā nē mex o mex ā harēnh o hkrī nē kām:

¹¹ ām hāmri na pa htem amex o amex ā ajarē Tirtūm

Apē mē inhō Pahi Maati na ka.

Nē apē mē inhō Tirtūm na ka.

Na ka pre mēmoj piitā ho akato. Axāhpumunh t̄yx nē ajamaxpēr t̄yx o mēmoj piitā amā hprām xā hkōt ho akator pa.

Jakamā na pa htem ā amex o amex ā ajarēnh anē. Mē ixrom axiht̄yx mex kumrēx na ka hte apa Tirtūm. Anē.

5

Mē pahte amnh̄i tomnuj pānhā amnh̄irer xw̄ynh jarēnh

Juāw 1.29; Piripos 2.5-11

¹ Tā pa pre arī te kaxkwa kamā mēmoj pumu. Mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā maatita kamā hkrī xw̄ynh nh̄ihkra kamā kagā pa omunh o xa. Upōk rūm omu. No ām axtem kagā kaxkep na pre. Nē akutā hā kagā nē menh ē ho ho ht̄yx xāja kēp 7.

² Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o wr̄yk xw̄ynh xih̄t̄yx xw̄ynhja kapēr t̄yx kām kapēr o:

—E mē atō na ate kagā m̄j pyr nē ho ht̄yx xā hpōt mā tām? Anē.

³ Hāmri nē tee ri mē piitā mē hkapi nom nhūm ja kaxyw mēhō amrakati kumrēx. Kaxkwa kamā amrakati nē pika kamā määnēn amrakati nē pika hkrak ri amrakati. Nh̄yri mēhō kot kagā kaxkepta pyr nē hpōt nē omunh mā tām xw̄ynhja amrakati ho amrakati.

⁴ Nhūm tee ri mēhō japēr nom mēhō pumunh kēt nē. Pa tee ri ja hā omu nē ixkaprī ht̄yx nē inhm̄y o xa.

⁵ Hāmri nhūm pahi hōja ixpumu nē inhmā:

—Kwa am̄yr kēt nē. E mēhō m̄j pumu. Juta kanrēhā htāmnhw̄y xih̄t̄yx xw̄ynhta. Pahi Tawi kanrēhā htāmnhw̄y te kēp mry pē rēaw xih̄t̄yx pyrāk o hih̄t̄yx xw̄ynh m̄j pumu. Kot mē kām hkurē xw̄ynhje kutā amnh̄i to ht̄yx nē mēmoj punuj piitā ho hapēx kaxyw mā xw̄ynh jakamā tapxipix na

kot kagàta hpyr nê ho htýx xà hpôt par mã tâm. E ka omu. Anê.

⁶ Hâmri pa kuma nê hwýr rít nê Jejusja pumu. Kot mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnhta mê ho amnhîptâr o hkrî xà maati kapem xa. Mëmoj htír pê kwat mê àptâr tûm pê 24jê nhîpók ri xa. Mê kãm hkurê xwýnhjaja kot hpír nhûm ra akupým htír nê xa. Nom ra axtem nê xa. àhpumunh týxja te kot pahi xàhpumunh pyrâk. Nê hpâr kêp 7. Nê no mãânên kêp 7. Noja te Tírtûm Karô pyrâ nê kêp pika piitâ hkôt pa xwýnh. Â Jejusja axtem nê âm anê pa omu.

⁷ Hâmri nhûm mê pahto amnhîptâr o hkrî xwýnhta wýr tê nê ìhkra kamâ kêp kagà kaxkepta py.

⁸ Hâmri nhûm mê htír pê kwat mê mê àptâr tûmjaja hpar pê hkôn krâ ho rôrôk nê hkrî hpa nê hipô nê hkrî. Piitâ wiorâwti jamý nê ôr o xijere kamâ mēhkuxwa xà jamý nê o hkrî. Nhûm Tírtûm krajaja Tírtûm mã tanhmâ amnhî jarênh to nhûm mê mar o hkrî. Te xijere kamâ mēhkuxwa xà hpâr o hkrî pyrâ nê mê kuma.

⁹⁻¹⁰ Jakamâ nhûm mê hkôn krâ ho hkrî xwýnhjaja mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnhta kutâ kãm grer o hkrî. Mê grer nyw o kãm gre nê kãm:

Na prem apî ka atyk o mê piitâ mê kot amnhî tomnuj pânâ amnhîrer pa.

Ahpýnhâ pika piitâ hkôt mê urojê piitâ hpânâ amnhîrer pa.

Nê ahpýnhâ ri mê kapêr xwýnh kwýjê piitâ mê hpânâ amnhîrer pa. Atyk o mê kot amnhî tomnuj piitâ hpânâ amnhîrer pa.

Jakamâ nhûm mê kot akôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja kêp Tírtûm kra nê ri pa.

Ka ra mê panhō Tírtûm mã mê kêp patre kaxyw mê unhwý nhûm htem pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr o pa.

Tâ atyk o ate pika piitâ hkôt mê hpânâ amnhîrer jakamâ kapxipix na ate kagàta pyr nê ho htýx xà hpôt mã tâm. Anê.

¹¹ Hâmri nhûm Tírtûm kapêr o mê wrýk xwýnhjaja nhýhýnh hapôj nê kuhê. Mê ohtô rax o ohtô rax. Ohtô rax o mê pajamaxpêr jakrenh. Hâmri nê Tírtûm kot mê ho amnhîptâr â hkrî xà maatiya wýr mra nê kãm hipók pa. Nê mëmoj tîr nê kuhê xwýnhjê mê mê àptâr tûmjê mã hipók pa nê mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnhta mã kapêr.

¹² Kâx pê kãm kapêr nê kãm:

Âm hãmri na pa htem amex o amex â inhgrer o ixkuhê.

Mê ixrom axihtýx o axihtýx.

Nê mëmoj piitâ anhô.

Nê ate mëmoj piitâ hkukamâ axàhpumunh par.

Nê amex o amex jakamâ na pa htem amâ amex pix â inhgrer o ri ixpa. Anê.

¹³ Tâ nhûm mëmoj piitâ Tírtûm mê Jejus wa kãm wa mex o wa mex â harê. Pika hkôt panhî nê mry nê âk nê mëmoj piitâ. Nê pika hkrak ri nê gô hkrak ri mëmoj piitâ. Nê mê htykjaja. Nhûm mê piitâ wa kãm wa mex o wa mex â wa harê nê wa kãm:

E ate mê ixto amnhîptâr â akrî xà kamâ akrî xwýnh mê kot mê ixte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnh mê war amex o wa amex.

Nê war axihtýx o war axihtýx.

Nê war axàhpumunh o war axàhpumunh.

Na pa htem â war ajarênh anhýr rāhā ixpa ho ixpa. Anê.

¹⁴ Hâmri nhûm mëmoj tîr pê kwatjaja mê kuma nê mê kãm:

—Nâ âm hãmri na ka mê â wa harênh anê.

Wa mex o wa mex kumrêx. Anê.

Hâmri nhûm mê àptâr tûmjaja Tírtûm mê Jejus wa hpar pê hkôn krâ ho rôrôk nê hkrî hpa nê haxwýja wa kãm wa mex o wa mex â wa harê.

6

Kagà ho htýx xà pê 7 jarênh

Matêwre 24.3-14; Sîkûn Tesarôn 2.3; Wam

Juâw 2.18

¹ Tâ pa arî kaxkwa kamâ mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnh kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ omunh o xa. Nhûm kagà kaxkepta py nê wam ho htýx xà pôt. Hâmri nhûm mëmo tîr pê kwatjê hōja kapêr týx kumrêx. Te na katôtôk týx pyrâk o mēhōj mã kapêr nê kãm:

—E amnê mê ixwýr tê. Anê.

² Hâmri nhûm kawar jakajre nhýhýnh hwýr hpôx o tê. Nhûm mēhōja ô kuxê mý nê hâ nhý nê tê. Hâmri nhûm nhâm mēhōja hwýr tê nê kãm pahi hâ mê ahkâ htu. Hâmri nê kãm tanhmâ kapêr to nhûm kuma nê mê kot kãm Tírtûm mê Jejus wa kurê xwýnhjê nhîmex par kaxyw hakêx nê ma pika hwýr tēn wrý.

³ Hâmri nhûm mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnhja wam kagà ho htýx xâta kôt axte ja pôt. Hâmri nhûm mëmoj tîr pê kwatjê hōja axtem mēhōj mã kapêr nê kãm:

—E amnê mê ixwýr tê. Anê.

⁴ Hâmri nhûm kawar kamrêk mê hwýr hpôx o tê. Nhûm mēhō hâ nhý nê tê. Nhûm nhâm mēhōja kãm wapo gô nê ma pika hwýr htēm nê wrýk kaxyw hano. Kot hwýr wrýk nê pikap mê pa xwýnhjê kurê huk kaxyw. Mê kot axpên par kaxyw ma mê hwýr kumê. Hâmri nhûm kuma nê wapota py nê hakêx nê ma mê hwýr tēn wrý.

⁵ Hâmri nhûm mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwýnhja kagà ho htýx xà hō pôt. Na pre ra ho axkrut nê hpôt tâ hpânâ

axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tūr pē 4jē hōta mēhōj mā kapēr nē kām:

—E amnē mē ixwūr tē. Anē

Hāmri nhūm kawar tkyre mē hwūr hpôx o tē. Nhūm hā ŷr xwŷnhja mēmoj to peja xā hā parās mŷ nē o tē.

⁶ Hāmri nhūm mē htūr pē kwatjē rūm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E kēr ka ma pika hwūr mē hwūr tēn wrŷ nē mē kām myt pyxi kamā mē āpēnh pānhā mē kām mēmoj to hkryre nē anhō parāsta kamā ho peja nē mē kām ōr o apa. Nom mē apkur xā hā orti nē mē wīhti ka mē kēp tanhmā ho hkēt nē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma tēn mē hwūr wrŷ.

⁷ Tā nhūm mē pahte amnhī tomnuy pānhā amnhīrer xwŷnhja axte kagā ho htŷx xā hō hpôt. Na pre ra ho axkrunēpxi nē hpôt tā hpānhā axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tūr pē kwat kot hitep xwŷnhja mēhōj mā kām:

—E amnē mē ixwūr tē. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kawar rārāare mē hwūr hpôx o tē. Nhūm mēhō hā nhŷ nē tē. Hā ŷr xwŷnh nhīxi na pre kēp “Mēhtyk” anē. Hāmri nhūm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E ma pika hwūr wrŷ nē tanhmā mē ho kē mē ohtō nē tanhmā amnhī to nē askaprā. Kē mē hkŷwjaja pijapu kamā axpēn pa nē mē hkŷwjaja prām xāj ty nē mē hkŷwjaja tanhmā ā htŷx kute kamā ty. Nē mēmo mry xoprēja mē hkŷwjē pa. E ma mē hwūr wrŷ nē tanhmā mē ho ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma pika hwūr tēn wrŷ. Hāmri nhūm mē htykjē papxāja tanhmā amnhī to nē te kot hā jēt nē ma hkôt mōr nē pika hwūr wrŷk pyrāk pa pre arī omunh o xa.

⁹ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuy pānhā amnhīrer xwŷnhja axte kagā ho htŷx xā hō hpôt. Na pre ra ho kwat nē hpôt tā hpānhā axte ja pôt. Hāmri nē hpôtja kōt pa ra mē kot Tīrtūm mā mēmoj nhōr xā hā mēsti pumu. Nē hkrak ri mē hkarōjē pumu. Mē kot hkŷwjē hkôt ri mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh nē Jeŷus kēp mē ō Pahihti hā harēnh o pa nhūm mē kot hā mē hpar xwŷnhjē karōja pa pre mē omu. Nhūm mē mēsti hkrak ri amnhī to Tīrtūm wŷr o hkrī. ¹⁰ Kŷx pē kām kapēr nē kām:

—Ām hāmri amex o amex Pahi Maati. Aa ate mēmoj tā tanhmā amnhī to axēx to hkēt kumrēx. Kwa xā kot kaj tokyx pika hkôt mē kot mē inhūmex xwŷnhjaja tanhmā mē ixtā mē ho nā? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm mēhōja mē hwūr tē nē mē kām mē ē jakajre gō nhūm mē hagjē. Hāmri nhūm nē kām:

—E mē mamrī atar akōkōt o akrī. Koja Tīrtūm kormā tanhmā mē kot mē atomnuy xwŷnhjē ho hkēt nē. Kē mē axte mē apyrā nē mē akwŷjē nhūmex mām. Koja mē Tīrtūm

jamaxpēr xā hkôt axte mē akwŷjē pa nhūm rī kormā mē ato hpimrāātā tanhmā mē atā mē hipēx to. Jakamā e mē atar kutēp māmri akōkōt o akrī. Anē.

¹² Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuy pānhā amnhīrer xwŷnhja axte kagā ho htŷx xā hō hpôt pa omu. Na pre ra ho 5 nē hpôt tā hpānhā hkôt axte ja pôt. Hāmri nhūm pika htetet tŷx kumrēx. Nē myyti ahtyk nē mytwrŷre te kēp mē hkamrō kamrēk tŷx pyrā nē ajēt.

¹³ Nē kanhēti tanhmā amnhī to nē axrē nē pikap rōrōk pa. Te kōk xāpēr tŷx nē kot pārerekre kormā rāx tā kot kām hikranh par pyrā nē piitā rēnh pa nhūm rōrōk.

¹⁴ Hāmri nhūm kaxkwaja te kagā kaxkep pyrā nē amnhī to kaxkep o tē. Nē pika piitā hkôt kēn prēk nē hixēt prēk maati piitā te hkrī xā rūm hapōx nē mrar nē nhām hkrī pyrāk. Nhūm gō hipōk piitā haxwŷja te hikwŷ xā rūm hapōx nē mrar nē nhām hikwŷ pyrāk. Pika htetet tŷx nhŷ hā ā mēmoj amnhī nhīpēx anē. ¹⁵ Hāmri nhūm pika hkôt mē piitā tee ri mēmoj ā amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē kām ma nē htetet tŷx kumrēx. Mē ho amnhīptār xwŷnhjaja nē pōristi krāhtūmjaja nē mē kot amnhī to rūnh xwŷnhjaja nē mē hihtŷx xwŷnhjaja nē mē kām mē āpēnh xwŷnhjaja nē amnhī mā mē āpēnh xwŷnhjaja. Ām piitā mēmoj ā kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām ma ho kām ma. Hāmri nē hpimxur kaxyw ma kēn prēk kre japēr o hprōt nē mra. ¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē amnhī to kēn prēk wŷ nē kām:

—Kwa na ra mē ixto amnhīptār ā hkrī xā maati kamā hkrī xwŷnh mē kot mē ixte amnhī tomnuy pānhā amnhīrer xwŷnhja wa mē ixkamā gryk tŷx kumrēx. Ra wa kot tanhmā mē ixtomnuy to xā hā arīgrota kato. Koja wa mē ixtomnuy tŷx nē pa mē kutā hkēt nē. Kwa tokyx mē inhīpy arōrōk nē wa kēp mē ixto amūxu. Anē.

7

Mē kot Tīrtūm mā hkrājē kagā

Apokarip 9.4

¹ Tā pa arī kaxkwa kamā mēmoj pumu. Nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnh pē kwatja piitā ahpŷnhā pika nhītep xā hkôt kōk jatur xā hā hamŷ nē ho kuhē. Pika piitā hkôt kōk hpinhkrēnh par nē āpēr kēt nē gō xujanār kōt āpēr kēt kaxyw hatu xā hā hamŷ nē ho kuhē. Nē pā piitā hkôt āpēr nē tanhmā pī hkŷw ho pymaj nhūm mē ā amnhī nhīpēx anē nē hatur xā hā hamŷ nē ho kuhē. ² Na pre ra Tīrtūm ja hā mē kām karō nē mē kām:

—E kēr ka mē ma pika hwūr wrŷ nē pika nē gō xujanārja tanhmā wa homnu hto. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē hwýr wrý nē kormā nē kôk ho htýx. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o wrýk xwýnhjē hōja myt japôx xā rūm mē hwýr hpôx o tē. Nē ihkra kamā mē kot Tirtūm kra hā mē hixi jarēnh xā hā kagāta py nē o tē. Hāmri nē kāk pē mē kot pika mē gô xujanār homnu mā xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

³—Kwa taxi pa Tirtūm krajē nhōkrā kagā hpa mām. Kēr ka mē omu nē mē tapxipixjaja tanhmā mē ho hkēt nē. Anē.

⁴⁻⁸ Hāmri nē mē hkagā pa. Ahpýnhā Ijaew pigrānh xwýnhjaja mē ho ohtō rax kumrēx nē tanhmā mē hkagā hto. Pa tanhmā mē kute hā mē harēnh ma nhūm xep mē ohtō rax kumrēx.

Juta kamā mē kēp 12.000.

Nē Rupē kamā mē kēp 12.000.

Nē Gax kamā mē kēp 12.000.

Nē As kamā mē kēp 12.000.

Nē Natari kamā mē kēp 12.000.

Nē Manase kamā mē kēp 12.000.

Nē Simeāw kamā mē kēp 12.000.

Nē Rewi kamā mē kēp 12.000.

Nē Isaka kamā mē kēp 12.000.

Nē Jepurō kamā mē kēp 12.000.

Nē Juje kamā mē kēp 12.000.

Nē Pējamī kamā mē kēp 12.000.

Ā mē ohtō rax kot anhýr. Hāmri nē mē piitā mē pikamýr par kām mē kēp 144.000. Piitā kēp Aprāw kanrēhā htāmnhwý na pre mē. Tā ā axpēn kaxyw mē ohtō rax kumrēx kot anhýr tā nhūm mē hkagā pa.

Tirtūm kra hkwýjē jarēnh Apokarip 14.1-5

⁹ Tā pa axtem mēmoj pumu. Nhūm mē ohtō rax nē Tirtūm nhō krī kamā kuhē. Ahpýnhā ri pika piitā hkôt mē urojaja. Nē ahpýnhā ri mē kapēr xwýnhjaja nhūm prem pika piitā kurūm kot mē ho amnhiptār ā hkrī xā maati ja kamā hkrī xwýnh pē Tirtūm mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwýnhja wa kutā kuhē. Mē ohtō rax kumrēx jakamā pa tee ri mē piitā mē ho kōta hpar prām kaprý. Nē piitā ē jakare kamā kuhē. Nē hkīnh nē hkīnh xāj pō hkwý jamý nē ho àpēr o kuhē. ¹⁰ Hāmri nē kýx pēē Tirtūm mē Jesus wa kām kapēr nē wa kām:

Héxta waa nē. War amex o war amex Pahi Maati.

Na ka pre Akra Jesus kukwak ri mē ixte amnhī tomnuj ā tanhmā mē ixto hkēt nē.

War ajamē mē ixkamā axukapri rāhā ho apa xwýnh na ka wa.

Jakamā pa mē inhmex nē war awýr api nē war akuri inhmex nē ijamakētkati nē ixa pa ho ixa.

Ām hāmri na ka hte wa mē ixto mex rax kumrēx o apa. War amex o war amex. Anē.

¹¹ Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja Tirtūm krī xā mā hipók nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī hpa. Nē mē àptār tūmjē mē mē htír nē kuhē xwýnhjaja mē ihkō hā kām hipók nē wam tajē pyrāk nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī. Hāmri nē mē ohtō kot Tirtūm mē Jesus wa kām kapēr ā mē kuma hāmri nē Tirtūm ā hpijaam kaxyw hpar pē htu mýr pē hikwý hpa nē kām mex o mex ā harē nē kām:

¹² “Ām hāmri na mē ā ajarēnh anē Tirtūm. Amex o amex.

Na ka hte mē ixto mex o apa.

Mē ixrom axāhpumunh o axāhpumunh.

Nē mē ixrom axihtýx o axihtýx.

Jakamā na ka hte mē xpiitā mē ixto mex kumrēx rāhā ho apa.

Ā ate anhýr rāhā o rāhā jakamā na pa htem amā amex o amex ā ajarēnh rāhā ho ixa.” Anē.

¹³ Hāmri pa mē omunh o ixām rōm nhūm mē àptār tūmjē hōja ixwýr tē nē mē ē jaka kamā mē hkīnh xāj pō jamýnh nē ho kuhē xwýnhjē hā ixkukja nē inhmā:

—E mām ate mē ē jakare kamā mē kuhē xwýnh mūjij pumunh nā? Tanhmā na prem amnhī nhīpēx to nē amnē api? Xā ate mē omunh? Anē.

¹⁴ Hāmri pa kuma nē kām:

—Nā ixte mē omunh kēt. Kēt ka na ixrom ate mē omunh. Anē.

Hāmri nhūm inhmā mē harēnh o:

—Nā na pre mē hkwýjaja Jesus ā mē homnuj týx kumrēx nē mē kupa. Tā mē kēp Jesus kwý jakamā na pre mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx nē te amnhī kamrō ho mē nē mē kot amnhī tomnuj piitā kuhōnh par pyrāk o mē hipēx. Jakamā nhūm mē ē jaka kamā mex nē hkīnh týx nē pa.

¹⁵ Nē Tirtūm kot mē pahto amnhiptār ā hkrī xā maati kutā kām mex o mex ā harēnh rāhā ho kuhē.

Na hte mē ho mex rāhā ho pa. Mē hkôt pa ho pa jakamā koja mēmoj tanhmā kēp mē ho hkēt nē.

¹⁶⁻¹⁷ Nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwýnh kot Tirtūm krī xā maati kamā ām xwýnhnta na hte mē hamār mex rāhā ho mē hkôt pa.

Te mē kot mē hkrit jamār mex pyrāk.

Nē te mē kot mē hkrit kōm o pa nhūm htír nē pa pyrāk.

Koja mē kuri htír tūm nē hkôt pa ho pa.

Nē axte kām prām kēt nē.

Nē axte kām kōr kēt nē.

Nhūm arigro htýxja axte mē hkā ho hxēt kēt nē.

Koja Tirtūm te mē kot mē hkra no kagō nhīnhīnh par pyrāk o mē hipēx nhūm mē axte hkapri nē mýr o pa hkēt nē.

Pānhā hkīnh nē mex rāhā kuri pa ho pa. Anē.

8

Kagà kaxkep o htýx xà kot hitep jarènh

¹ Tã pa arì kaxkwa kamã mēmoj pumu nhũm mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja kagà kaxkep o htýx xà kot hitepta pôt. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mēmoj piitã hpinhkrènh pa nhũm mēhõ kapër kêt kumrèx. Nē hpinhkrènh par o ra hã ahtũm ry mex nē.

² Hãmri nhũm Tirtũm kutã kapër o wrýk xwýnh pē 7 nē mē kuhē xwýnhjaja. Nhũm kapër o wrýk xwýnhjē hõja mē hwýr tē nē mē piitã mē kãm pifti gō.

³⁻⁴ Hãmri nhũm kapër o wrýk xwýnhjē hõja ôr o xijere py nē Tirtũm mã mēhkuxwa xà ho xēt xà hã mēs kunĩhti hwýr o tē. Mē ho amnhĩptãr ã hkrĩ xà maati kutã ôr o mēstija wýr o tē nē kuri o xa. Hãmri nhũm mē kãm kamã mēhkuxwa xà hkwy runh rax nē nhũm mēsti hã ho xēt o xa. Rôm nhũm Tirtũm krajaja Tirtũm mã tanhmã amnhĩ jarènh to. Jakamã nhũm mēhkuxwa xà xēt kũm mē mē kot Tirtũm mã amnhĩ jarènh xàja mē nhũm ahkã nē Tirtũm kapër o wrýk xwýnh nhĩhkra kamã xijere rũm Tirtũm kutã kãx mã àpir o pa.

⁵ Hãmri nhũm kapër o wrýk xwýnhja xijere kamã kuwy hpòk kwý ho nýt nē ahpãr mã pika hwýr kumē nhũm ma tē nē pikap tēm nhũm pika htetet týx nē kamã na katõtõk nē haxènh nē hkrakrak.

Mē kot pifti kakõr ã mē harènh

⁶ Hãmri nhũm Tirtũm kapër o wrýk xwýnh pē 7 kot pifti jamýnh xwýnhjaja ra kot pafti kakõr mã.

⁷ Jakamã nhũm wamta ô pifti kakõ nhũm na mē te kot jēr krã jakot pyrãk xwýnh mē kuwy te kot mēmo kamrõ kamrèk pyrãk xwýnhja pikap rõrõk pa. Nē nhýhýnh pika hkwy ho rax nē ho kaxàr pa. Nē põtĩ nē akunĩ hkwy ho rax kumrèx nē ho kaxàr pa. ⁸ Hãmri nhũm wam ãm xwýnh nhĩjuk ri ãm xwýnhja ô pifti kakõ nhũm mēmoj te kēn krã hprèk pòk pyrã nē kaxkwa rũm ahpãr mã tē nē gō xujãnar nhĩkjē kamã hpòk rãhã tēn mrõ. Hãmri nhũm gō nhĩkjē kamã gõja mēmo hkamrõ hã amnhĩ jahkre hpa. ⁹ Jakamã nhũm gõx kãm mēmoj htĩr nē ri mrar xwýnhjaja pikaprãr pa. Nē gõx kãm pãr gō krãhkã hã pa xwýnhja haxwýja gièx pa. Nē pãr kãm mē pa xwýnhjaja haxwýja hagjē nē pikaprãr pa. No nhũm gō mex kãm pãr kãm mē pa xwýnhjaja mē kurom arĩ htĩr nē.

¹⁰ Tã nhũm wam ãm xwýnhja wa hijuk ri ãm xwýnhja ô pifti kakõ. Hãmri nhũm kanhēti rax kumrèxja axta nē hpòk o ma ahpãr mã tēn pikap tēm nē pyhti nē hino hkwy ho ohtõ nē homnu hpa. ¹¹ Kanhēti nhĩxi pē na pre “mēmoj xý xà” anhýr jakamã nhũm tēm nē pyhti nē hino hkwy ho ohtõ nē homnu pa. Nhũm prem hwýr mra nē hkwy

janhi nē ho ixkõ nhũm ý nē nhũm mē ohtõ nē ho ixkõ nē axkaprã.

¹² Hãmri nhũm hpãnhã Tirtũm kapër o wrýk xwýnhjē hõja ô pifti kakõ. Na pre ra ho axkrunèpxi nē hkakõr tã hpãnhã ra axte hõ ja kakõ. Hãmri nhũm mēhõja tē nē myyti kura nhũm hkwy ahtyk nē hirã hkēt nē. Nhũm mytwýrre nē kanhēti mã ho anē nē myyti pyrã nē hkwy ahtyk nē hirã hkēt nē harir. Jakamã nhũm kamãt kãm hirã mex kêt nē. Nē arĩgro hã myytija haxwýja hirã mex kêt nē.

¹³ Hãmri pa kaxkwa kamã àanhãhti pumu nhũm kýx pē ri htor o pa pē tanhmã kapër to nē kapër o:

—Hèxta waa nē. Kormã kot pifti kakõr xwýnhjaja axkrunèpxi nē kormã hkakõr kêt nē. Kojã mē tokyx hkakõ nhũm pika hkõt ri mē pa xwýnhjaja amnhĩ xà htýx kamã hamak týx o pa. Na pa tee ri mē hkukamã ijamaxpēr nē inhmã mē hkaprĩ htýx nē. Hèxta waa nē. Kojã mē omnuj týx kumrèx. Anē.

9

¹ Tã pa axte mēmoj pumu. Nhũm Tirtũm kapër o wrýk xwýnhjē hõ ô pifti kakõ. Na prem ra ho kwat nē hkakõr tã hpãnhã axte hõja ja kakõ. Hãmri nhũm kanhēti hõ axta nē pikap tēm kurē kumrèx nhũm mēhõja omu nē hwýr tē nē kãm mēmoj tã saf gō. Satanasti jagiènh xà hã ahkre xupým o htýx xà hã safja nhũm kanhēti mã kugõ.

² Hãmri nhũm kupy nē ahkrehtita wýr o tē nē kahē xà mē nhũm kurũm kuwy hkũm hapõx rax nē. Nē ma kãx mã àpir o pa nē myyti hpro hpa nhũm kamãt kô rax kumrèx.

³⁻¹¹ Nē kuwy hkũmja rũm mēmoj te krit pyrãk xwýnh kwýjaja pikap rõrõk nē kuhē. Te kot krit pyrãk tã mē hkuk te panhĩ hkuk pyrãk. Nē mē hkrã hkĩ te mēnjē hkrã hkĩ japjē pyrãk. Nē ôr o mē ahkã jagjē. Nē mē wa japjē htýx kumrèx. Te rēãwti xwa japjē pyrãk. Nē kãx o mē hinõ hkã. Nhũm mē htor o hara hkoko htýx o mra. Te ho kawar xohtõ pijapu kaxyw kot mē hkjènh xà kamã mē htur nē mē hkjènh o hprõt nhũm hkoko htýx pyrãk. Nē mē hkamnhwýr o pa kaxyw mē hanhyja te kot makre janhy pyrãk. Á kriitiija kot anhýr. Nē te nhýhým oprē kaxyw nojarèt nē mē hkrit kawar hã hikukrèx mex rēnh pyrãk. Mēõ pahija ahkre xupýmta kamã kēp mē hkrãhtũm. Ijaew kapër kãm hixi pē “Ap-atõ.” No Gres kapër kãm kēp “Aporiãw.” No mē pakapēr kãm kēp “mē hpar o pa xwýnh.” Hãmri nhũm Tirtũm kriiti mã kapër nē mē kãm:

—E kēr ka mē ma pika piitã hkõt te makre kot amnhĩ nhĩpèx pyrã nē ri mē hkõt mē hkamnhwýr o apa. Á amnhĩ nhĩpèx anhýr o mē atã mytwýr pē sík. No ãm kēr ka mē hpar kumrèx kêt nē. ãm mē kot amnhĩ xà htýx

kām hamak pix kaxyw tanhmā mẽ ho ho apa. Te makre kot mẽ hkamnhwyr̃ nhũm à ht̃yx kumr̃exta pyrāk. No mẽ ate mẽ hkamnhwyr̃ nhũm mẽ hkamnhwyr̃ xàja koja à ht̃yx o makre kot mẽ hkamnhwyr̃ jakre. Nom ra mẽ kot Tirtũm kra hã mẽ hkagà xw̃ynhja k̃er-ka mẽ omu mẽ ãm mẽ omu mẽ tanhmā mẽ ho hk̃et nẽ. Mẽ k̃ep ixkw̃y na mẽ. Nẽ p̃o mẽ prāt ka mẽ ãm omu mẽ tanhmā ho hk̃et nẽ. ãm mẽ kot panhĩ nhōkrā kagà hk̃et xw̃ynh pixja ka à mẽ hip̃ex anh̃ỹr o ri mẽ hk̃ot apa. Nom k̃er ka mẽ hpar k̃et nẽ. Kẽ mẽ tee ri amnhĩ xà hã maj kām tokyx htyk mẽ hap̃ex prām hkapr̃y ho pa. E ma mẽ hwyr̃ mra mẽ ã mẽ hip̃ex anh̃ỹr o ri apa. Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kuma mẽ ma mẽ hwyr̃ mra.

¹² Na ra pika hk̃ot wam mẽ homnu xà pyxi mẽ hap̃ex. No ãm arĩ ham̃exkrut.

¹³ Jakamā nhũm Tirtũm kap̃er o wr̃yk xw̃ynhjẽ hōja axte ò pifti kak̃o. Na prem ra ho s̃ik mẽ hkak̃or tã axte hk̃ot hōja hkak̃o. Nhũm Tirtũm kutā òr o m̃esti r̃um mẽhōja tanhmā kap̃er to. M̃esti janhã r̃um kap̃er.

¹⁴ Pifti kak̃or xw̃ynhta mã kap̃er mẽ kām:

—E na ra mẽ kot mẽ hkwỹjẽ nh̃imex ã arĩgrota kato. Jakamā k̃er ka ma pyhti pẽ Erax wyr̃ wr̃y mẽ g̃o m̃y ri Satanasti mã mẽ àp̃enh xw̃ynh pẽ kwatja pumu. Na prem ra mẽ hpa hpre nhũm mẽ g̃o m̃y ri arĩ hkr̃i ho hkr̃i. Ka mẽ omu mẽ mẽ kām mẽ hpa hpre xà hp̃ot pa k̃ẽ mẽ ma mẽ hk̃ot ri mẽ hpar o pa. Anẽ.

¹⁵ Na pre ra Tirtũm mẽ kot mẽ hkwỹjẽ nh̃imex o pa kaxyw mẽ kur̃ẽ mẽ g̃o m̃y ri mẽ unhw̃y nhũm mẽ kormã mẽ hpar xà hã arĩgro jam̃ar o hkr̃i. Jakamā nhũm ã pifti kak̃or xw̃ynhta mã mẽ har̃enh anẽ nhũm kuma mẽ ma tẽ mẽ mẽ hwyr̃ wr̃y mẽ mẽ kām mẽ hpa hpre xà hp̃ot pa. Hāmri nhũm mẽ ma pika piitã hk̃ot ri mẽ hpar o mẽ hk̃ot pa. Nẽ mẽ ho oht̃o rax kumr̃ex mẽ mẽ himex. ¹⁶ Nẽ ma amnhĩ k̃ot p̃oristi ho oht̃o rax mẽ o pa. Piitã kawar ã hkr̃i mẽ mẽ hk̃ot hpr̃ot mẽ hkoko ho mra. Mẽ k̃ep 200.000.000 hã mẽ har̃ẽ pa mẽ har̃enh ma. Mẽ oht̃o rax o mẽ oht̃o rax.

¹⁷ Na pa pre arĩ te ixpimtir̃ kām mẽ omunh pyrāk. Nhũm kawar ã mẽ hkr̃i xw̃ynhja. Mẽ hiño k̃aja axtem k̃ax o. Nẽ hkamr̃ekja te kuwy hp̃ok kamr̃ek pyrāk. Nẽ r̃ar̃arja te mẽ hkur̃ot kane xà pẽ ãs̃ofr̃ar̃ar pyrāk. Nẽ kakr̃a htyk. ã k̃ax o mẽ hiño hk̃a kot anh̃ỹr. Nẽ mẽ hkrit kawarti hkr̃aja te r̃ẽawti kr̃a pyrāk. Nẽ mẽ hakwa r̃um kuwy hp̃ok mẽ ãs̃of̃ti mẽ kuwy hk̃um axp̃en k̃ot hap̃ox o pa. ¹⁸⁻¹⁹ Nẽ kawarti jamy axtem te k̃ep kagà xopr̃ẽ hkr̃a pyrāk nhũm mẽ hamy ho mẽ hkamnhar o mẽ kupa. Nẽ mẽ hakwa r̃um kuwy hk̃um mẽ kuwy hp̃ok mẽ ãs̃of̃ti hap̃ox xw̃ynhta mã mẽ ho anẽ mẽ. Jakamā nhũm kawartijaja mẽ

hk̃ot ri hamy mẽ hakwa ho mẽ hpar o pa mẽ oht̃o rax kumr̃ex mẽ mẽ himex.

²⁰⁻²¹ Tã nom nhũm arĩ mẽ ht̃ir̃ mẽ ri mẽ pa xw̃ynhja. Mẽ kot mẽ hkwỹjẽ hpar k̃et xw̃ynhja hāmri ja hã mẽ omunh tã arĩ amnhĩ tomnuj o pa mẽ mẽ urer k̃et nẽ. Arĩ tanhmā amnhĩ tomnuj to ho pa. Axp̃en pẽ hpr̃o mẽ mj̃en o amnhĩkati mẽ axp̃en pẽ ahk̃i. Nẽ axp̃en par o ri pa mẽ tanhmā axp̃en xy hto ho pa. ã ht̃yx ri amnhĩ nh̃ip̃ex anh̃ỹr o pa mẽ mẽ urer k̃et nẽ. ãm Satanasti hk̃ot pix mã ri amnhĩ nh̃ip̃ex o pa. Nẽ amnhĩm s̃anti hkwỹ nh̃ip̃ex. Pi ho hip̃ex mẽ k̃ax o hip̃ex mẽ k̃en o hip̃ex. Nẽ hip̃ex pa mẽ amnhĩ to hwyr̃ o pa. Nom mo kot mẽ mar kaxyw s̃anti jamak kre? Nẽ kot mẽ omunh kaxyw mo no? Nẽ ri mrar mẽ mẽ ho ut̃ar kaxyw mo hte? Na htem arĩ ã amnhĩ to hwyr̃ kapr̃y anh̃ỹr o pa.

10

Kagà kaxkep grire jar̃enh

¹ Tã pa arĩ mẽmoj pumu. Nhũm axte Tirtũm kap̃er o wr̃yk xw̃ynh xiht̃yxjẽ hōja pika hwyr̃ wr̃yk o tẽ. Nẽ ãja kakr̃a ho na pre. Nẽ hkr̃a m̃y ri mãxw̃yxti aj̃et. Nẽ hkuk te myt no kamã hĩr̃a ht̃yx pyrāk. Nẽ akut̃o hte kamã te kuwy hp̃ok pyrāk. ² Nẽ ãkra kamã kagà kaxkep grire ra pip̃ot nhũm ma o tẽ mẽ o wr̃y mẽ o xa. Nẽ g̃o xujañar kām up̃ok r̃um hte xām mẽ k̃yx pẽ amgr̃a kamã apke r̃um hte xām mẽ o xa pa ixpr̃i hã omu.

³ Hāmri nhũm k̃ax p̃ẽ am̃yra. Te r̃ẽaw hkr̃a t̃yx pyrāk. Nhũm hp̃anhã kaxkwa kamã mẽhōja kām kap̃er. Te na kat̃ot̃ok o 7 w̃es pyrāk pa ixpr̃i hã tanhmā kap̃er to hã kuma. ⁴ Hāmri mẽ ra mẽ amã ã kagà kaxyw nhũm mẽ ja mẽ inhmã kap̃er mẽ inhmã:

—Kwa na kwari ja kot kaj hã kagà hk̃et nẽ. ãm ja pix kot kaj akwỹjẽ mã hã kagà hk̃et nẽ. ãm kapxipix m̃an ama mẽ ri hã apa.

Anh̃ỹr jakamã pa mẽ amã hã kagà hk̃et nẽ. ãm paxipix kuma mẽ ri hã ixpa.

⁵ Tã nhũm Tirtũm kap̃er o wr̃yk xw̃ynh kot g̃o xujañar kām up̃ok r̃um hte xām mẽ apke amgr̃a kamã ãm xw̃ynhta hāmri Tirtũm nh̃y hã kap̃er kaxyw mẽ k̃anhmã ãkra pẽ. ⁶⁻⁷ Tirtũm pẽ kaxkwa mẽ pika mẽ mẽ g̃o xujañar o kator mẽ mẽ kamã kot mẽmoj piitã ho kator xw̃ynhja. Nẽ ht̃ir̃ r̃ahã mẽ pa ho pa xw̃ynhja. Nhũm ÿ hã kap̃er mẽ kap̃er o:

—E hāmri. Amnep̃ẽ mã na pre Tirtũm ÿ hã mẽ kām kap̃er o ri mẽ mẽ xw̃ynhjẽ mã tanhmā amnhĩ kukamã amnhĩ jar̃enh to. Tanhmā kot pika piitã hk̃ot mẽ pa xw̃ynhjẽ nh̃ip̃ex to hã amnhĩ jar̃ẽ. Nẽ mẽmo arĩgro hã mẽ kot amnhĩ tomnuj m̃yrap̃ẽ tanhmã kot mẽ hip̃ex to hã mẽ hkukamã mẽ hã amnhĩ jar̃ẽ. Tã ra ã mẽ hip̃ex anh̃ỹr xà hã arĩgro kato. Jakamā koja kap̃er o wr̃yk xw̃ynh kot hitepta ò pifti kak̃o hāmri nhũm mẽmojja

ã amnhî nhîpêx anhÿr kurê kumrêx. Æm hãmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

⁸ Pa mar o ixām rôm nhûm wam inhmā kapêr xwÿnhhta axte inhmā kapêr nē inhmā:

—E ma pika hwÿr wrÿ nē gô xujanâr kām upôk rûm hte xām nē amgrā kamā apke rûm hte xām xwÿnhhta wÿr tē nē kēp kagā kaxkep grire pipôt xwÿnhhta py. Anē.

⁹ Hãmri pa kuma nē ma hwÿr wrÿ nē hā kuwÿ nhûm inhmā kugō nē inhmā:

—E mī. Apy nē akrē. ànhre. Te kot menh xānh pyrāk. Nom kot kaj akrē nē anhōhy xā. Nom māmri apy nē akrē. E mī. Anē.

¹⁰ Hãmri pa kēp kupy nē hkaki nhûm ànhre. Pa hkrêr pa hãmri pa inhōhy xā kurê kumrêx.

¹¹ Hãmri nhûm kot inhmā ôr xwÿnhhta inhmā:

—Nā ãm hãmri na ka apy nē akrē. Jakamā kêr ka ano ho ate mēmoj piitā omunh xwÿnhja nē ajamak o ate mēmoj mar xwÿnhja nē ate tanhmā Tîrtûm kapêr mar toja ka piitā hā kagā hpa. Hãmri nē ate omunh xā hkôt akwÿjē mā piitā harênh o apa. Mē kot nhÿrmā Tîrtûm kot tanhmā mē piitā mē hipêx to hā harênh mar kaxyw. Ahpÿnhā ri pika piitā hkôt mē urojē piitā koja nhÿrmā ã mē hipêx anē. Ahpÿnhā ri mē kapêr xwÿnh piitā. Nē mē ô pahijaja. Æm mē piitā koja nhÿrmā ã mē hipêx anē. Anē.

11

Tîrtûm nhÿ hā kapêr xwÿnh pijakrut wa harênh

¹ Tā nhûm mēhōj inhmā mēmoj to mīdi xā hā pī ryre gō nē inhmā:

—E ja py nē Jerujarē hwÿr wrÿ nē kamā Tîrtûm mā amnhî jarênh xā hā ixkreja o mīdi. Nē ixkre kamā amnepēm mē kot amnhî tomnuj pānhā Tîrtûm mā ôwēhti nhôr xā hā mēstā mā ho anē nē ho mīdi. Nē ixkre kamā mē kot Tîrtûm mā amnhî jarênh o mē hkrî xwÿnhhaja ka aprî hā mē ho kōta.

² —No ixkre kapem pikaja ka ho mīdi hkôt nē. Ra Tîrtûm kot mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjē mā hkaga jakamā koja mē htÿx ri kām hprām xā hkôt tanhmā homnu hto ho pa. Nē Jerujarē piitā hkôt ri homnu ho paja ã hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6.

³ —Koja Tîrtûm ma ÿ hā kapêr xwÿnh ho hamēxkrut nē mē hwÿr wa kumē nhûm wa ma mē hwÿr wrÿ nē mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri mē hkôt pa. Hãmri nē tee ri mē kot tanhmā amnhî tomnuj to hā mē omu nē hkaprî nē. Hãmri nē wa hkaprî xāj xak punure kaxō nē haxā nē mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri wa pa hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6. Jakamā e. Pīja py nē ma mē hwÿr wrÿ nē ixkreta o mīdi. Anē.

⁴ Wa pijakrut wa kot Tîrtûm nhÿ hā kapêr jarênh o wa pa xwÿnhhta wa. Na htem wa kot amnhî nhîpêx ã wa harênh ma nē mēmo pī hpār pē oriwēhti kot tanhmā amnhî nhîpêx toja mā hamaxpêr kurê kumrêx. Nē amnepēm Tîrtûm nhÿ hā kapêr o pa xwÿnh pē Jakaris kot kanē hpôk xāmta mā määnēn hamaxpêr. Oriwēhti xōja htwÿm rax kumrêx nhûm htem htwÿm opôj nē ho kanē ho nÿt nē hpôk nē kÿx pē unhwÿ nhûm mē piitā hirā kamā rît mex o ri mra. Nē kanē hpôk mexja te kot Tîrtûm kapêr pyrāk. Nē kanē xām xāja te kot Tîrtûm nhÿ hā kapêr jarênh o wa pa xwÿnhhta wa urāk. Nē oriwēhtija haxwÿja te kot wa urāk. Ra Tîrtûm Karō kot wa hkarō mā àr jakamā na hte wa hprî hā mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o pa nhûm mē kot mar xwÿnhhaja te kanē nhîrā kamā ri rît mex nē ri pa pyrā nē hprî hā mar tÿx nē.

⁵ Tā koja mēhō tanhmā wa hipêx to kaxyw wa hwÿr tē nhûm wa hakwa rûm kuwÿ hpôk kato nē kot tanhmā wa ho mā xwÿnhhta o hxēt o kupî.

⁶ Nē koja wa Tîrtûm xāhpumunh tÿx xā ho tanhmā ri mē hā mēmoj nhîpêx to pē mē kām kapêr jarênh o ri mē hkôt pa. Jao tanhmā na hto nhûm mē hā wrÿk kêt ry nē. Rÿ tanhmā mē kēp gô hto nhûm mē hkamrô hā mē kēp amnhî jahkre. Kōja wa ã Tîrtûm nhÿ hā mē kēp mēmoj nhîpêx anhÿr ho wa pa. Nē xatā wa kām hprām xā hkôt tanhmā mēmoj tomnu hto. ⁷ Nē mē kām kapêr o pa pē ã mē hipêx anhÿr o wa hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6 nē rî kormā ho hapêx. Hãmri nhûm ahkre xupÿm rûm Satanasti nhô kōwenatōja kato nē ma wa hwÿr tē nē nhÿri pry kahti ri wa unē nē wa kupî nhûm wa pry kamā tÿ nē nō. ⁸ Hãmri nhûm mē wa haxār kêt nē nhûm wa arî pry kamā nō. Krî kapem na prem pī kahpa hā Jejus nhô nē kupî. Krî nhô xwÿnhhaja mē kot amnhî tomnuj tÿx xwÿnh na mē. Te ho amnepēm krî pē Sotō mē pika pē Ejit kamā mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjē kot amnhî nhîpêx pyrāk. ⁹ Jakamā nhûm mē kot wa haxār nē axpēn kurē nhûm wa pry kamā arî tÿ nē nō nhûm mē piitā wa hwÿr mra nē wa omu. Nē ahpÿnhā krî piitā hkôt mē pa xwÿnhhaja tanhmā amnhî to nē ja hā wa omu. Ahpÿnhā ri pika piitā hkôt mē urojaja. Nē ahpÿnhā ri mē kapêr xwÿnh piitā. Hãmri arî ahpÿnhā mē ô krî kamā pa htā tanhmā amnhî to nē wa htyk ã wa omunh ã hā apkati axkrunēpxi nē hkôt hā myt ahpa. ¹⁰ Kōja mē wa htyk ã wa omu hãmri nē hkînh nē. Nē hkînh xāj axpēn mā hkînh xā nhôr o pa. Wa kot kormā hÿr ri tanhmā mē homnuj to ho ri mē hkôt paja mā hamaxpêr nē wa htyk ã wa omu nē hkînh tÿx nē.

¹¹ Tā koja wa htyk ã apkati axkrunēpxi nē hkôt hā myt ahpa hãmri nhûm Tîrtûm wa kamā htyyax rē nē akupÿm wa ho wa hÿr

nhũm wa kànhmã xa nê ri mra. Hāmri nhũm mē kot wa omunh xwýnhjaja tee ri hã wa omu nê kãm wa uma htýx kumrêx. Ām kãm wa uma ho kãm wa uma.

¹² Hāmri nhũm kaxkwa kamã mēhōja wa kãm kapêr nê wa kãm:

—E war amnê mē ixwýr war api. Anê.

Hāmri nhũm wa kuma nê ma kakrã kamã àpir o mō. Nhũm mē kãm wa hkurê xwýnhjaja tee ri wa àpir ã wa omu.

¹³ Hāmri nhũm pika htetert týt nê. Nê krĩ kamã ixkre ohtō nê gràn pa nê mē hkwy nhĩmex rax nê nhũm mē ohtō rax kumrêx nê axkaprã. Mē kēp 7.000 nê pikaprãr pa. Hāmri nhũm arĩ mē htĩr nê ri mē pa xwýnhjaja tee ri mē omu nê kãm ma xaj htetert týt nê axpēn mã:

—Kwa Tĩrtũm mãn ã mē panhĩpêx anê. Hihtýt o hihtýt jakamã kaxkwa rũm ã mē panhĩpêx anê pu mē pahpiitã pano ho ixkre pigràn ã omu. Anê.

¹⁴ E na ra amnhĩ xà htýx kamã hamak xaja hamêxkrut nê hapêx. Tã no ãm arĩ mē kaxyw pyxi nê arĩk.

Mē kot pifti kot hitep kakōr ã harēnh

Apokarip 4.8, 5.9-14, 7.9-12, 14.2-5, 15.3-4, 19.1-2

¹⁵ Tã nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnh kot hitepja ò pifti kakō nhũm kaxkwa kamã mē pa xwýnhjaja kax pē kapêr o:

E ãm hāmri. Na ra Mēpahpãm Maati mē Jejus Krisja wa kēp krĩ piitã hkôt mē piitã mē ò Pahihti na wa.

Koja Mēpahpãm Maati ja kēp Pahi Maati rāhã nê pa ho pa xwýnh. Anê.

¹⁶ Hāmri nhũm mē àptar tũm pē 24jaja. Tĩrtũm kot mē pahto amnhĩptār o hkrĩ xà mã hipòk nê mē hkrĩ xwýnhjaja. Hāmri ã mē kapêr anhyrja ma nê Tĩrtũm ã hpiaaam kaxyw hpar pē rōrōk pa nê htu mýr pē hikwý. Hāmri nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

¹⁷ Pa Pahi Maati Tĩrtũm. Nã ãm hāmri mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh nê axihtýt o axihtýt.

Amnepê mã kormã mēmoj kêt ri na ka pre arāhã apa ho apa.

Tã arĩ arāhã apa ho apa.

Ām hāmri apê mē ixiptã mē ixto amnhĩptār xwýnh. Nã ãm hāmri amex o amex.

¹⁸ Kot kaj tokyx mē piitã tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harēnh to.

Nê ra mē htyk xwýnhjaja kot kaj mē piitã akupým mē ho mē htĩr pa nhũm mē pika rũm hapòx pa nê ma mra nê arĩ mē htĩr xwýnhjê nhĩhkō hã akutã hkrĩ pa.

Ka mē piitã mē omu nê tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mē omunh hkôt tanhmã mē harēnh to.

Mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja kot kaj ma mē kot amnhĩ xà htýx kamã hamak o pa htũm xà hwýr amnhĩ nê mē arê nhũm mē ma hwýr hapêx. Hāmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê gryk týt kumrêx.

Ka hpānhã mē kot akôt amnhĩ xunhwýr nê akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnh piitã mē omu nê tanhmã mē ho mex to.

Mē kot amnhĩ to rũnh xwýnhjaja nê mē kot amnhĩ to hkryre xwýnhjaja.

Nê amnepēm mē kot anhy hã mē kapêr o mē pa xwýnhjaja.

Akrajê piitã kot atã hpiaaam xwýnhjaja kot kaj kormã mē htĩr ri tanhmã amnhĩ to mex hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē ho mex to.

Ā kot kaj tokyx mē piitã ahpýnhã mē omunh xà hkôt mē hipêx anê. Anê.

¹⁹ Hāmri nhũm kaxkwa kamã Tĩrtũm nhōrkwý hã hakwakre kahê xà amnhĩ mē pa kamã ôr o mēs kunĩhtita pumu. Pu nhũm na hkatōtōk nê haxēnh nê hkrakrak nê na mē te kot jēr krã hakotre pyrāk xwýnhja pikap rōrōk rax nê. Nê pika htetert týt o htetert týt pa arĩ omunh o xa.

12

Mēhō ni mē kagāmnuti wa harēnh

¹ Tã pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã aa mē pahte mēmoj pumunh kêt xwýnhja pa omu. Nhũm mēhō nija xê te myt no mã hirã htýx pyrāk. Nê hpar nhōkwa kamã mytwrýre ajêt. Nê kanhêti ho 12 o mē ahkã tu nê o xa.

² Na ra htujarō nê hpiaagri kaxyw ôhy xà nê amnhĩ kamnhêr o xa.

³ Tã pa axte mēmoj pumu. Aa mē pahte mēmoj ã kot anhyr pumunh kêt xwýnh òja pa omu. Kagāmnuti nom ãm axtem hkã kamrêk týt kumrêx. Nê rax kumrêx. Nê hkrã kēp 7. Nê hkrã piitã kamã ôr o pahi hã mē ahkã htu nê o nō. Nê hkrã kamã pãr kēp 10.

⁴ Tã nhũm hamy ho apêr o kaxkwa kamã kanhêti ho ohtō nê pikap kurê. Hāmri nê ôhy xà nê amnhĩ kamnhêr o ãm xwýnhnta wýr tē nê hkrã kator nhũm kot kēp krêr kaxyw kutã hamãr o nō.

⁵ Hāmri nhũm hkrã kato nê myre. Hihtýt o hihtýt ã kot pika piitã hkôt mē piitã mē ho amnhĩptār mã xwýnh na pre. Nhũm kagāmnuti ja kot kēp utār nê hkrêr mã tã nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hōja hwýr wrý nê kēp kumý nê ma Tĩrtũm wýr kaxkwa kamã kot mē pahto amnhĩptār ã hkrĩ xà maatija wýr ho api.

⁶ Hāmri nhũm kagāmnuti tee ri ma kot kēp o mōr ã omu nê hpānhã nita o apkjê nê kot tanhmã ho kaxyw nhũm amnhĩ tã omu nê umaj hprôt nê ma tē nê nhýri kapôt ã amũxu. Ra Tĩrtũm kot hkukamã kãm

hpimxur xà nhîpêx xà hwÿr hprôt nê ma tê nê kamâ kêp amûxu. Nhûm Tîrtûmjia nê kagâ pumunh mex nhûm kêp hpimxur mex â amgrà axkrunêpxi nê hkôt hâ mytwrÿ kêp 6.

Mê kot kaxkwa kamâ mêkarômnuti kurê kaxâr â mê harênh

⁷Tâ nhûm mê ra kaxkwa kamâ kurê kaxâr kaxyw. Kagâmnuti mê hkwyjaja nhûm mê ra Tîrtûm kurê kaxâr kaxyw kutâ amnhî xunhwÿ. Jakamâ nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hkrâhtûm Mikewja ma mê hwÿr amnhî kôt hkwyjê o mra nê mê pijapu ho kuhê.

⁸Hâmri nhûm kagâmnuti tee mê kutâ amnhî to htÿx kaprÿ nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja amnhî nê mê ho axtem nê kaxkwa rûm mê kator o mê kator.

⁹Satanasti pê kagâmnutita kagâ kot ni kator ewa mâ hêx xwÿnh na pre. Nê hêx rom tanhmâ hêx to ho pa xwÿnh. Jakamâ nhûm Mikew mê hkwyjaja hkwyjê mê mê ho hpimràatâ amnhî nê pikap mê rênh pa.

¹⁰Hâmri nhûm kaxkwa kamâ mêhôja axte kâxpê kapêr nê kapêr o:

E âm hâmri. Na ra Tîrtûm hihtÿx o hihtÿx o mê panê mêmoj punuj piitâ ho hapêx par kumrêx.

Na pre hte Satanasti pê mêkarômnutija xatâ hwÿr mra nê kâm tanhmâ Jejus kwÿjê ho kapêr punuj to ho pa.

Tâ koja axte mê ho kapêr kêt kumrêx. Ra Tîrtûm kot amnhî nê kator o kator nhûm ra ma môr o môr kênh.

Koja Tîrtûm pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr xwÿnhjê japôx pa nê hpânâ mê kaxyw Kra Krisja xâm nhûm pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr râhâ ho pa.

Nâ âm hâmri. Ja mex o mex.

¹¹Na pre Jejus kôt mê pahtô nê mê pahtôxjaja mêkarômnuti kutâ amnhî to htÿx nê pa. No âm amnhî nhÿ hâ â kutâ amnhî nhîpêx anhÿr kêt.

Mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwÿnhja na pre ty nê hkamrô ho mê kuhô nê mê nê mê kot amnhî tomnuj o hapêx.

Jakamâ nhûm prem kukwak ri Satanasti kutâ amnhî to htÿx râhâ pa.

Nhûm mê kot Jejus â mê himex par kaxyw tâ nhûm mê kâm htyk pyma hkêt nê. Âm Jejus kôt arî amnhî to htÿx nê mê hkôt pa râhâ nê.

Jao arî mê kâm Jejus kot mê panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri mê hkôt pa.

¹²Tâ Tîrtûm ra kot mê panê mêmoj punuj o hapêx par jakamâ kwa kaxkwa kamâ mê apa xwÿnhjaja kêr ka mê akînh nê apa.

Nom gô xujanâr kâm nê pika kamâ mê pa xwÿnhjaja hêxta waa nê. Koja mê mex kêt nê.

Nê ra Mikew mê hkwyjaja kot amnhî nê kaxkwa rûm mêkarômnuti mê hkwyjê kator nê pikap mê rênh par jakamâ nhûm Satanastija gryk tÿx kumrêx.

Tîrtûm kot ma mê kot amnhî xà htÿx kamâ hamak o pa tûm xâta wÿr mênh xà hâ arîgro hwÿr amgrà grêre nhûm tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê gryk tÿx o gryk tÿx. Anê.

¹³Hâmri nhûm kagâmnutija mê kot amnhî nê kaxkwa rûm kator â amnhî pumu nê gryk tÿx nê. Nê gryk xâj ma akupÿm ni kot hkra myre ho pijagri xwÿnhja wÿr tê nê tanhmâ ho kaxyw hkôt ho krihkrit.

¹⁴⁻¹⁶Hâmri nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hôja omu nê nija mâ âanhâhti jara gô. Kot kagâmnuti pê ho htor nê ma nhÿri hpimxur xà wÿr htêm kaxyw. Nê kormâ htor kaxyw nhûm kagâmnuti omu nê kot gô ho hanhîr kaxyw hkôt hakwa rûm gô kapî nhûm hpikapîr rax kumrêx. Te pyhti hprôt tÿx pyrâk. Hâmri nhûm Tîrtûm omu nê nija nê tanhmâ pika hto nhûm kâm axkjê nhûm gô hprôt nê kamâ pikapîr pa. Jakamâ nhûm mex pê âanhâhti jara ho to nê ma kapôt â pimxur xà hwÿr ma tê. Nê kamâ pa hâ amgrà axkrunêpxi nê hkôt mytwrÿ kêp 6 nhûm prem hamâr mex râhâ ho pa.

¹⁷Hâmri nhûm kagâmnuti tee ri kâm hpîr prâm kaprÿ nê gryk tÿx kumrêx. Hâmri nê ma ni hkwyjê hwÿr mô. Mê kot Tîrtûm mê Jejus wa hkôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjê hwÿr tanhmâ mê homnuj to kaxyw ma mê hwÿr mô. Hâmri nê tanhmâ kot mê ho kaxyw gô xujanâr mÿ ri nô.

13

*Satanasti nhô kôwenatô wa kot gô xujanâr rûm kator â wa harênh
Sikûn Tesarôn 2.3-5*

¹Tâ pa axte mêmoj pumu. Nhûm gô xujanâr rûm Satanasti nhô kôwenatôjê hôja te mrymnuti pyrâ nê âpir o mô. Kagâmnuti pyrâ nê hkrâ kêp 7. Nê urâk nê hpâr kêp 10. Nê hpâr piitâ kamâ pahi hâ mê ahkâ. Nê ahkâ piitâ hâ axtem tanhmâ Tîrtûm o kapêr punuj to nê tanhmâ haprÿ hto hâ kagâja hikwÿ.

²Nê hkâ te kêp ropkrorti kâ pyrâk. Nê hakwa te kot rêawti jakwa pyrâk. Nê hkra te kot pâati nhîhkra pyrâk. Jakamâ na pre kagâmnuti nhÿ hâ hihtÿx o kêp pahi hâ pika nhô xwÿnhjê ho amnhîptâr o pa.

³Nê hkrâ hô te mê kot hayr o hpîr nhûm ra akupÿm htîr nê arî hayr xà wakre râ nyw pyrâk. Jakamâ nhûm pika kamâ mê pa xwÿnhjaja amnhî jaêr pê omu nê kamâ no pyma nê. Hâmri nê hkôt amnhî nhîpêx o pa.

⁴ Hāmri nê kagāmnuti kot tanhmā mrym-nuti ho nhūm ý hā mē ho amnhīptār jakamā nhūm mē piitā hamē wa hā hpijaam kaxyw wa kām wa mex o wa mex ā wa harēnh o pa. Nê mrymnuti hā axpēn mā:

—Hēxta waa nê. Mē pahtō na mē pahte mrymnutita pyrā nê ā mē pahte amnhī nhīpēx kot anhýr? Mē pahtō kot pu kutā xa nê paxihtýx o hkurē kapa? Nā amrakati kumrēx. Anê.

⁵⁻⁶ Hāmri nhūm Satanasti tanhmā mrym-nuti ho nhūm kapēr o ri mē hkōt pa nē mē ho amnhīptār o hā amgrā axkrunēpxi nē hkōt mytwry kēp 6. No ām axtem nē Tirtūm o kapēr punuj o ri mē hkōt pa. Nē ri tanhmā hapry hto nē ō krīja mex kēt ā harēnh o ri mē hkōt pa.

⁷ Hāmri nhūm Satanasti ra kot mē hkurē kaxār kaxyw kām anê nhūm axtem nē Tirtūm pē hkrajē kutā amnhī xām nē mē hwýr hprōt nē tanhmā hpijapu hto ho pa nē mē ho axtem nē mē ho krihkrit pa nē ahpýnhā ri pika piitā hkōt mē uro hkwýjē ho amnhīptār o pa. Nē ahpýnhā mē kapēr xwýnh piitā mē ho amnhīptā.

⁸ Jakamā nhūm mē ohtō rax kumrēx nē mrymnuti hkōt amnhī nhīpēx. Nē kutā hkōn krā ho rôrōk nē hkrī nē kām mex o mex ā harē. No ām mē piitā hkēt. Kot mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīer xwýnh kōt ra mē kot amnhī xunhwýr xwýnhhaja tapx-ipixjaja na prem hkōt amnhī xunhwýr kēt nē. Amnepē mā kormā amrakati ri Tirtūm mē Jeus wa ō kagā kamā mē hñr tūm nē mē pa mā xwýnh nhīxi xwýnh pixjaja na prem mrymnuti pumu nē hkwýjē rom hprī hā kot amnhī nhīpēx ā omunh kurē kumrēx nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

⁹ E ka mē atō axumar kaxyw ajamak kre hā kot kaj ixujarēnh piitā ama nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho apa.

¹⁰ Jakamā kwa Tirtūm kōt ixkwýjaja. Kwār mē māmri mē apynē nē mē ajagjē. Nē kwār mē māmri wapo ho mē ajayr o mē apa.

Nom kēr ka mē umaj ixkaga hkēt nē. Ixkaga hkēt o ixkaga hkēt.

Mē ām ixkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā ty.

*Pika rūm mrymnuti hō kator ā harēnh
Makre 13.22*

¹¹ Tā pa mrymnuti hō pumu. Nom wamta pyrā nē gō xujanār rūm mrymnuti xāpir xwýnhhta nhý hā pika nhō xwýnhjē mā kapēr týx nē mē kām:

—E pika piitā hkōt mē apa xwýnhhaja mē inhma. Kēr ka mē kot hkrā hō jayr o

hpīr nhūm akupým htīr xwýnhhta kōt pix mā amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Nē kām mex o mex ā harēnh rāhā nē.

Anhýr o mē kām kapēr. ¹³ Hāmri nē Satanasti nhý hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o pa. Jao kaxkwa rūm tanhmā mē kām kuwy ho wrýk to nhūm pikap rôrōk nhūm mē amnhī jaēr pē omu nē kamā no pyma nē. ¹⁴ ā ri mē noo mā mē kām amnhī nhīpēx anhýr o ri mē hkōt pa. Gō xujanār rūm mrymnutija noo mā ā hēx rom amnhī nhīpēx anhýr o mē no kupy o pa nhūm mē omu nē hkōt amnhī nhīpēx. Hāmri nhūm mē kām mēmoj tā karō nē mē kām:

—E wam mrymnutita. Mē kot hkrā hō jayr o hpīr nhūm akupým htīr xwýnhhta kēr ka mē kām hkarō nhīpēx nē ho mē anhō sānti. Kē mē piitā hwýr mra nē kutā hkōn krā ho rôrōk nē hkrī nē amnhī to kuwy nē kām mex o mex ā harē.

Anhýr o mē kām hā karō. ¹⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē mar xā hkōt hipēx nē ām nhūm xa. Hāmri nhūm mrymnuti kot hitepta omu nē hwýr tē nē tanhmā ho nhūm ra kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē kot inhmex ā ijarēnh kēt xwýnhjē pynē nē mē himex pa. Anê.

¹⁶ Hāmri nhūm pika rūm mrymnuti kator xwýnhhta haxwýja mē kām kapēr nē mē kām:

—E koja ixkwýjaja inhý hā mē apiitā mē apē ixkwý hā mē akagā. Mē ate amnhī to rūnh xwýnhhaja nē mē ate amnhī to hkryre xwýnhhaja. Nē amari mē kām mē axāpēnh xwýnhhaja nē amnhī mā mē axāpēnh xwýnhhaja. Nē mē akāxpore rūnh xwýnhhaja nē mē apē amrakati xwýnhhaja. Koja mē apiitā mē akagā hpa. Mē akwý nhōkrā kagā nē mē akwý xupōk rūm mē anhīhka katut kagā.

¹⁷ —Gō xujanār rūm mrymnutita nhīxi kot paj mē atā hipēx. Rý hixi hā nūm nhīpēx. Hāmri ka mē axāpkur xā japrōr kaxyw nhýhým mra nhūm mē atā hixita pumu nē ri kormā mē amā mēmoj kwý ho wēnē ka mē amnhīm haprō nē ho axāpkur o ri apa. Nē mē ate mēmoj to wēnē xwýnhhaja koja mē apē mēmoj japrōr kaxyw mē awýr mra ka mē tee ri nhýhým mē hā hixi japēr hāmri nē mē kām mēmoj to wēnē hkēt nē. Ām nhýhým mē atā hixi hā kagāta pumunh pix kukwak ri kot kaj mē awjaprō rý mēmoj to wēnē. Anê.

¹⁸ E kwa kēr ka mē ixte mēmoj pumunh nē mē amā hā kagāta pumu nē ama nē kām ajamaxpēr týx o apa. Mrymnutita nhīxi na kēp nūm. Nūmja kēp 666. E kaj mē akra hi mex xwýnhhaja kot kaj mē aprī hā ja mar týx kurē kumrēx.

14

Tirtüm mex â mẽ grer

Apokarip 7.1-8

¹ Tã pa axte mẽmoj pumu. Nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja hixêt pẽ Siãwja nhũmök ã xa. Nẽ puhã mẽ ohtô rax kumrêx nẽ kuhê. Mẽ ohtô ho mẽ ohtô. Piitã kamã mẽ kêp 144.000. Nẽ piitã ôkrã hã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ Hipêêxã wa hixi jaxwýr pa mẽ omu.

² Nhũm mẽ kaxkwa kamã grer o kuhê. Mẽ grerja mex o mex. Te kot gô hprôt tỳx hkoko htỳx pyrãk. Nẽ te na katôtök tỳx pyrãk. Nẽ te wiorãw mör xwýnhja kot hkakrênh mex pyrãk pa mẽ mar o xa.

³ Nẽ mẽ grer xwýnhja. Jejus puhã mẽ ohtô rax kumrêx nẽ mẽ kuhê xwýnhja na prem Tirtüm kot mẽ ho amnhĩtãr ã hkrĩ xata kuri grer o kuhê. Nẽ mẽmoj tũr pẽ kwat xwýnhjẽ mẽ mẽ ãptãr tũm pẽ 24jẽ kuri grer o kuhê. Mẽ grer nyw o gre. Æm mẽ tapxipixja mẽ kot mẽ grer nywja mar. Ra mẽ kêp Tirtüm kra hã mẽ kot mẽ ôkrã hã Tirtüm mẽ Kra Jejus wa hixi ã kagã nhũm Tirtüm kot ra mrymnuti mẽ hõta wa kêp mẽ utãr nẽ amnhĩ wýr mẽ ho ãpir xwýnh na pre mẽ. Æm mẽ tapxipixja mẽ grer nywja ma mẽ wa kãm ho grer o kuhê.

⁴⁻⁵ Na prem tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ Tirtüm kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Te mẽ kot amnhĩ prô pix tãnopxar rãhã ho pata pyrãk. Nẽ ri tanhmã hêx to rý tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa hkêt nẽ. Æm tãm ri amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Mẽ kêp Tirtüm mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh kwý jakamã na prem mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã na prem mrymnuti kutã rôrök nẽ kãm mex o mex ã harênh kêt nẽ. Tã mẽ kumrêxja Tirtüm mẽ Kra wa kuri wa kãm grer o kuhê.

Tirtüm kapêr o wrýk xwýnh pijakrunêpxi jarênh

⁶ Tã pa axte Tirtüm kapêr o wrýk xwýnhjẽ hõ pumu nhũm kỳx pẽ ri htor o pa. Ahpýnhã ri pika piitã hkôt mẽ uro hkwyjẽ hkôt. Na ahpýnhã ri mẽ kapêr xwýnhjẽ piitã mẽ hkôt mẽ kãm Tirtüm kot tanhmã mẽ hipêx to hã harênh kaxyw. Ahpýnhã mẽ kapêr xwýnh piitã mẽ kãm harênh o pa. Nẽ htor o pa pẽ kỳx pẽ mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

⁷ “E na ra Tirtüm mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ ato kaxyw. Jakamã kwa mẽ tokyx hã apijaãm kaxyw akôn krã ho arôrök nẽ akrĩ nẽ kãm mex o mex ã harê. Kêp mẽmoj piitã ho kator xwýnh na. Na pre kaxkwa ho kato nẽ pika ho kato nẽ gô xujanãr o kato nẽ hino ho kato nẽ mẽmoj piitã ho kator pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ

tapxipix ã mãn apijaãm nẽ kãm mex o mex hã harênh rãhã ho pa.”

Anhýr o mẽ kãm kapêr. ⁸ Hãmri nhũm hõja wamta kôt tẽ nẽ urãk nẽ kỳx pẽ mẽ kãm kapêr o:

—Koja Tirtüm tokyx Papirôn grãnh pa. Na hte krĩ nhõ xwýnhja amnhĩ tomnuj pix rãhã ho pa. Mẽ kot amnhĩ nhĩpêx te mẽ kot kagôxyhti ho hkôm nẽ amnhĩ mẽ mẽ piitã mẽ kãm ôr nẽ ho mẽ ho pipãnh pyrãk. Na htem mênijẽ piitã ho amnhĩkati o pa. Nẽ amnhĩ kwýjẽ pẽ mẽ hprô ho amnhĩkati. Nẽ amnhĩ mẽ pika piitã hkôt mẽ pa xwýnhjẽ mã anhýr o pa. Mẽ kot mẽ urãk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa kaxyw mẽ kãm anhýr o pa. Ja mýrapê na ra Tirtüm kot tanhmã mẽ ho kaxyw mẽ hã amnhĩ jarê. Anê.

⁹ Tã nhũm wa hkôt hõja tẽ nẽ wa urãk nẽ kãx pẽ pika nhõ xwýnhjẽ mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—E mẽ ate mrymnuti kutã akôn krã ho arôrök nẽ akrĩ nẽ kãm mex ã harênh xwýnhja. Nẽ mẽ ate karô nhĩpêx nẽ kutã akôn krã ho akrĩ nẽ kãm mex ã harênh xwýnhja. Nẽ mẽ anhôkrã nẽ mẽ anhĩkra hã hixi hã kagã xwýnhja.

¹⁰⁻¹¹ —Tirtüm na tee ja hã mẽ apumu nẽ mẽ akamã gryk tỳx kumrêx. Mẽ ate kapêr kuhpa hã mrymnuti hkôt amnhĩ xunhwýr jakamã nhũm mẽ akamã gryk tỳx o mẽ akamã gryk tỳx. Jakamã koja kuwy hpók rãhã ho rãhã xwýnhja kamã mẽ arênh pa ka mẽ amnhĩ xã htỳx kamã ajamak rãhã apa ho apa. Koja kuwy hpókja aa hapêx kêt nẽ kurũm kãx mã hkũm ãpir o pa rãhã nẽ. Koja ã mẽ ate amnhĩ tomnuj o mẽ apa xwýnhjẽ nhĩpêx anê ka mẽ kamã apa ho apa nẽ aa kurũm ajapôx kêt nẽ kamã amnhĩ xã htỳx kãm ajamak rãhã apa ho apa. Arigro hãn kamãt kãm arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr rãhã apa ho apa. Mẽ ate gôj rũm mrymnuti mẽ hkarô ho sãnti wa kutã akôn krã ho arôrök nẽ akrĩ nẽ wa kãm wa mex ã wa harênhja mýrapê kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê. Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ Tirtüm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjẽ noo mã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o apa.

¹² Anhýr o mẽ kãm kapêr jakamã kwa kêr pu mẽ pahte Tirtüm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhja mẽ hkukamã mẽ harênhja ma nẽ Tirtüm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri papa. Mẽ kot tanhmã hã mẽ pahto htã pu mẽ hkaga hkêt nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr tỳx rãhã nẽ. Hãmri nẽ nhýrmã mẽ kurom ma ô krĩ hwýr api nẽ kamã pamex kumrêx nẽ papa ho papa.

Mẽ kêp Jejus kwý hã mẽ htyk xwýnhjẽ jarênh

Wam Tesarôn 4.16

¹³ Tã nhũm kaxkwa kamã mēhōja axte inhmã kapēr nē inhmã:

E Juãw. Kēr ka ã akwýjê mã mēmoj tã kagã anē nē mē kãm hã kagã ho: “E mē ate Tĩrtũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx xwýnhja. Mē kot Tĩrtũm ã mē apar nhũm mē atyk tã koja amnhĩ tã mē ato mex rax kumrêx.” Anhýr o mē kãm hã kagã.

Anhýr o inhmã kapēr. Hãmri nhũm Tĩrtũm Karōja kuma nē kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã mē harēnh anē. Ra Tĩrtũm kot amnhĩ tã mē omunh rãhã ho pa. Mē kot kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa pē mē kãm mē hkurê xwýnhjê kutã amnhĩ to htýx rãhã htykja nhũm Tĩrtũm kot amnhĩ tã mē omunh mex. Koja mē ho mex kumrêx. Mē kot Jeus ã mē hpar tã koja mē ho mex rax nē nhũm mē kuri mex rãhã nē pa ho pa nhũm mēhō axte tanhmã mē ho hkêt nē. Anē.

Tĩrtũm kot tanhmã mē kãm hkĩnh xwýnhjê nhĩpêx to

¹⁴ Tã pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã kakrã jakajre pumu. Nē kamã mēhōj te panhĩ pyã nē nhý. Nhũm ôr o pahi hã mē ahkã htu nē kuteere xwagixre py nē o nhý.

¹⁵ Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tĩrtũm kapēr o mē wrýk xwýnhjê hōja Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre rũm kato nē kakrã jaka kamã ýr xwýnhnta mã kapēr. Kãx pē kãm kapēr nē kãm:

—E pika nhõ xwýnhja te mē hpur kãm mēmo hy ra hkamrêk nē hikēnh mã mex pyrãk. Jakamã anhõ kuteere ata py nē ma mē hkôt tanhmã ri mē ho ho ri mē hkôt apa. Te mē kot mēmo hy nhikēnh o ri pa pyrãk o mē hipêx nē ma ho mē himex o ri apa. Anē.

¹⁶ Hãmri nhũm kuma nē pika piitã mýri ô kuteere ho apē nē te mēmo hy jakãr pyrãk o mē hipêx.

¹⁷ Hãmri nhũm axte Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre rũm kapēr o mē wrýkjê hōja kato. Ihkra kamã kuteere xwa gixre py nē o xa. ¹⁸ Hãmri nhũm axte hōja ixkre rũm kē hkôt kato nē hkukamã kator xwýnhnta mã kapēr. Kãx pē kãm kapēr nē kãm:

—E na ra Tĩrtũm tanhmã mē kot amnhĩ tomnuj to hã tanhmã mē hipêx to kaxyw. Te mē kēp mē hpur kãm mēmo xõ pē uwa ra hkamrêk nē rēnh mã tãm pyrãk. Jakamã ma pika hwýr mē hwýr wrý nē mē hkôt ri anhõ kuteere ho mē himex o ri apa. Anē.

¹⁹ Hãmri nhũm kuma nē ma pika hwýr wrý nē mē hipêx o te mē kot uwa xõ rēnh nē prēs kãm hkapiĩr nē kagõ janēnh pyrã nē mē hkôt ri kuteere ho mē hpar o pa. Tĩrtũm ra mē kamã gryk týx o mē kamã gryk týx jakamã nhũm ã mē hkôt mē hipêx anhýr o ri pa.

²⁰ Jakamã nhũm mē hkamrô hpikapĩr rax kumrêx o uwa kagõ jakre. Te ho pyhti hprôt o nōr pyrãk. Jao upým o 2 met nē hkôt ho mēj

met. Nom hprôt xã hkôt ry rax o ry rax. Ho 300 krôm. Nhũm ã mē kamrô hprôt rax anē.

15

Tĩrtũm mex ã mē grer

¹ Tã pa axte kaxkwa kamã mēmoj pumu. Hãmri nē amnhĩ jaēr pē omu nē tee ri hkukamã ijamaxpēr. Aa mē pahte mēmoj ã kot anhýr pumunh kêt xwýnh pa pre omu. Nhũm Tĩrtũm kapēr o mē wrýk xwýnh pē 7jaja ahpýnhã pika hkôt mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê homnuj kaxyw akuprô nē kuhê. ãm jajê pixjaja koja Tĩrtũm nhý hã axte tanhmã mē homnuj to nē ho anhýr pa hãmri nhũm ra ja hapêx o hapêx.

² Jakamã pa axte Tĩrtũm kapem gô rax pumu. Te kot kãx karýr jaxēnh mē kuwy hpôk o pihkãr pyrãk xwýnhja hprôt o nō. Nhũm Tĩrtũm kra hkwyjaja gô mýr ri ohtô rax kumrêx nē kuhê. Na pre ra mrymnutija tee ri amnhĩ kôt mē rēnh mã nē tee ri mē hã amnhĩ nhĩxi hã kagã hprãm kaprý nom nhũm mē hkaga nē Jeus kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Nē mrymnuti karô ho sãnti mã mex ã harēnh kêt rãhã ty nē kaxkwa hwýr api. Jakamã nhũm Tĩrtũm amnhĩ tã mē omu nē mē kãm wiorãwti hkwy gô nhũm mē piitã hamý nē gô rax mý ri ho kuhê.

³ Hãmri nē Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ to ho pa xwýnh pē Mojes mē mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩer xwýnhnta wa kot Tĩrtũm mã grerta nhũm mē Tĩrtũm mã ho grer o kuhê nē grer o:

E Pahi Maati Tĩrtũm. Na pa mē ra inhmex pē awýr ixãpir pa.

Ãm hãmri na ka hte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.

Aa tanhmã axêx to hkêt.

Nē mē ixrom axihtýx o axihtýx.

Nē mē ixrom axãhpumunh o axãhpumunh.

Jakamã na ka hte mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o apa.

Pika piitã hkôt ahpýnhã mē ho amnhĩptãr xwýnhjê nhõ Pahi Maati na ka.

Nē ate tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnh na ka.

⁴ Jakamã na htem piitã atã hpiaãm o pa.

Nē amã mē kapēr xãptãr pix o amã kapēr.

Nē amã amex o amex ã ajarēnh rãhã nē.

Ãm hãmri mē ixrom kapxipix amex o amex.

Jakamã koja ahpýnhã pika piitã hkôt akrajê piitã ate tãm amnhĩ nhĩpêx nē tãm mē piitã tanhmã mē harēnh to hã ajarēnh ma nē awýr mra nē akutã hkôn krã ho rôrôk nē hkri nē amã amex o amex ã ajarê. Anē.

Mē homnu xã hã xijere jamýnh xwýnh jarēnh

⁵ Tã na pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã Tĩrtũm nhõrkwy hã hitom xã piitã

amnhî kahê xà rê nê kuhê pa omu. Nê ixkre kamâ ô hitom mex maati haxwýja amnhî kahê xà mê nê xa.

⁶ Hâmri nhûm ixkreja rûm Tîrtûm kapêr o mê wrýk xwýnh pê 7jaja hapôj nê kuhê. Mê ê hakajre nê hirâ htýx kumrêx. Nê mê hinô pre xàja ôr pix o. Nê piitâ Tîrtûm mã tanhmâ kot mê homnuj to xà hâ xijere pê 7ta jamýnh kaxyw kuhê.

⁷ Hâmri nhûm mêmoj tîr pê kwatjê ôja mê kâm xijere hkwy jamý nê mê hwýr o tê. Xijere kêp 7 nê piitâ ôr o. Nhûm hamý nê Tîrtûm kapêr o mê wrýk xwýnhhtajê hwýr o tê nê ho mê hipêx nhûm mê ahpýnhâ hamý. Xijere kamâ Tîrtûm gryk xà jamý nê o kuhê.

⁸ Pu nhûm Tîrtûm rûm kuwy hkûm hapôj. Tîrtûm mex nê hihtýx xwýnhhta rûm hapôx rax o ixkreta kunor pa nhûm mê tee ri hwýr gjêx prâm kaprý.

16

Xijere kamâ mê homnu xà pê 7 jarênh

¹ Tâ pa arî mêmoj pumu nhûm Tîrtûm nhôrkwy kamâ mêhôja kapêr o wrýk xwýnh pê 7jê mã kàx pê kapêr nê mê kâm:

—E na pa ra mê kot ixkapêr kwým ri amnhî nhîpêx xwýnhjê pumu nhûm ixpê ja omnuj týt o ixpê omnuj týt. Jakamâ e mê anhô xijereta jamý nê mã pika hwýr mê hwýr wrý nê axpên pânâ mê hâ xijere kamâ mê homnu xà kapî. E mê tokyx ma mê hwýr wrý. Anê.

² Hâmri nhûm mê kuma nê axpên pânâ mê hwýr wrý. Nhûm wamta kumrêx pika piitâ hkôt mê homnu xàta kapî. Pu nhûm mê kot mrymnuti mê ô sânti wa kâm mex â harênh nê amnhî tâ wa hixi jaxwýr xwýnh piitâ hkânhy hpa nê â htýx kumrêx nê ri pa.

³ Hâmri nhûm wamta kôt hôja ô xijere py nê gô xujanâr kâm hkapîr pa nhûm gô te mê htýkjê kamrô pyrâ nê kamâ mêmo mry htýyxâ rênh xwýnh piitâ pikaprâr pa.

⁴ Tâ ra xijere kapîr xwýnh o axkrut nê ô xijere kapî hâmi nhûm hkôt hôtâ ô xijere py nê hpânâ gô hkryre piitâ hkôt hkapîr pa. Pyhti nê ri hino piitâ hkôt hkapîr pa nhûm piitâ gô xujanâr pyrâ nê mê hkamrô hâ amnhî jahkre hpa.

⁵ Hâmri nhûm axtem Tîrtûm kapêr o mê wrýk xwýnhjê hô kot kâm gô piitâ hamâr xwýnhhta ja hâ omu nê Tîrtûm mã kâm:

Pa amex râhâ apa ho apa xwýnh. Nê arâhâ apa ho apa xwýnh.

Nâ âm hâmi na ka â mê kêp gôta nhîpêx anê.

⁶ Na prem mê kot akôt amnhî nhîpêx xwýnhjê mê mê kâm ri akapêr jarênh xwýnhjê hpar o pa nhûm mê hkamrô hpikapîr rax nê.

Tâ ka ra mê hâ mê kêp mê hkôm xà homnu hpa nhûm mê kêp mê hkamrô â amnhî jahkre nhûm mê tee ri ho

hkôm mã. Nâ âm hâmi na ka â mê kêp gô nhîpêx anê Tîrtûm. Anê.

⁷ Hâmri nhûm mê kot Tîrtûm mã mêmoj nhôr xà hâ mēsti hpar pê hkrî xwýnhjê hôja kuma nê kâm:

Nâ âm hâmi na â ajarênh anê Tîrtûm.

Âm hâmi na ka â akrajê hâ mê hipêx anê.

Ra ate mê hâ amnhî jarênh xà hkôt na ka hte tanhmâ mê hipêx to.

Nâ apê mê inhô Tîrtûm Maati na ka.

Mê ixrom axihtýx o axihtýx nê axâhpumunh o axâhpumunh. Anê.

⁸ Tâ ra axkrunêpxi nê ô xijere kapî. Jakamâ nhûm mê hpânâ hôja ô xijere o tê nê myyti hâ hkapîr pa nhûm hkagro htýx nê pika hkôt mê pa xwýnhjê hkâ ho hxê o pa.

⁹ Kagro htýx o hkagro htýx jakamâ mê hkâ ho hxê nhûm mê kamâ hkâ kajê hpa. Hâmri nê tee ri amnhî pumu nê hamaxpêr o:

—Nâ Tîrtûmtija na â mê pahtomnuj týt anê. Anê.

Hâmri nê kamâ gryk týt nê haprý nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. Nom mê kot amnhî tomnuj kaga nê kâm mex o mex â harênh kêt nê arî tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa.

¹⁰ Nhûm ra kêp kwat nê ô xijere kamâ mêmoja kapî. Jakamâ nhûm ra hpânâ hôja ô xijere o tê nê gôj rûm mrymnuti kot mê ho amnhîptâr xà hâ hkrî xà hâ hkapîr pa. Jakamâ nhûm ra kot mê ho amnhîptâr xà hâ pikaja kamâ kamât kô htyk par kumrêx. Hâmri nhûm mrymnuti mê hkôt mê kot amnhî nhîpêx xwýnhjê hâ kamât kô hpa nhûm mê amnhî xà htýx â maj amnhî nham o axpên kamnarhtýt kumrêx. ¹¹ Nê â Tîrtûm kot mê hipêx anhýr â amnhî tâ omu nê kamâ gryk týt nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. No âm kot amnhî tomnuj xwýnh â amnhî pumunh nê kot amnhî tomnuj kaga hkêt nê.

¹² Nhûm prem ra kêp sik nê ô xijere kamâ mêmoj kapî. Jakamâ nhûm hpânâ hôja ô xijere kamâ mêmoja o tê nê pyhti pê Erax kamâ hkapîr pa nhûm gôja grâ pa nê te kêp pry pyrâ nê nê. Jakamâ nhûm myt japôx xà rûm mê ho amnhîptâr xwýnhjaja nê pôristijaja hâmi pijapu kaxyw Jerujarê hwýr nojarê nê hâ hwýr pa.

¹³ Tâ nhûm kagâmnuti mê ý hâ mê kâm hêx o pa xwýnh mê mrymnutita wa mê hakwa rûm mêmoj te priti pyrâ nê hapôx o pa. No âm priti hkêt mê kêp Satanasti mã mê âpênh xwýnh kwýy.

¹⁴ Jakamâ na prem pika piitâ hkôt mê kot aa mêmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o hêx rom mê no kupyr o mê hkôt pa. Tâ pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr xwýnhjê mê ho pikuprôn kaxyw mê hapêr o pa. Mê kot Tîrtûm xihtýt o hihtýt kurê kaxâr kaxyw mê pijapu xà hâ arîgro kukamâ mê ho pikuprôn o pa.

Jeus kot amnhî kwýjê mã kapêr â harênh
¹⁵ Tã nhũm Jeus pika hkôt hkrajaja ari mẽ
 htĩr nê pa xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

E mẽ inhma ixkwýjaja. Akupým ixte mẽ
 awýr ixwryk xã hã arĩgoja â kot paj
 te mẽ àhkĩnh xwýnh kot amnhî nhĩpêx
 pyrà nê mẽ ajaêr pê mẽ awýr wrý.
 Jakamã kêr ka mẽ amnhî wýr ijamãr
 rãhã ho apa. Kêr pa akupým wrý ka
 mẽ amnhî wýr ixpumu nê akĩnh nê
 amnhî kamã amã ixpuma hkêt nê.
 Anê.

*Mê kot axpên kurê kaxàr kaxyw mẽ
 pikuprõnh â mẽ harênh*

¹⁶ Tã nhũm Satanasti hkwyjaja pika
 piitã hkôt mẽ ho amnhĩptàr xwýnhjê ho
 pikuprõnh pa nê mẽ hkurê kaxàr kaxyw
 ma Ijaew kot kãm “Amaketô” jarênhja wýr
 mra.

¹⁷ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ wrýk
 xwýnh pê 7 kot hitepta ô xijere py nê kãm mã
 kamã mẽmoj kapĩr pa. Jakamã nhũm Tĩrtũm
 nhõrkwy kamã mẽ ho amnhĩptàr â hkrĩ xã
 rũm Tĩrtũm kax pê kapêr o:

—E hãmri. Na pa ra mẽ kot amnhî tom-
 nuj mýrapê tanhmã mẽ ho jatur xãm mẽnh
 kaxyw. Anê.

¹⁸ Pu nhũm na hkatõtõk nê hkrakrak nê
 haxênh nhũm pika httertet tỳx nê. Aa mẽ
 kot pika httertet tỳx kot anhýr â omunh kêt
 kumrêx.

¹⁹ Jakamã nhũm Papirõnja kajê
 axkrunêpxi. Papirõn nhõ xwýnhjaja kot
 amnhî tomnuj tỳx o paja mýrapê nhũm
 Tĩrtũm â mẽ hipêx anê. Nê pika httertet o
 pika piitã hkôt krĩ grãnh pa. ²⁰ Nhũm gô
 hipók piitã gôja hã axkamur nhũm hapêx pa.
 Nê kên prêk nê hkrã hixêt rôrõk nê hpigrãnh
 pa. Pika httertet tỳx kumrêx jakamã â mẽmoj
 amnhî nhĩpêx anê. ²¹ Nê na mẽ pê jêr krã
 jakootija mẽ piitã mẽ hipy rôrõk. No ãm
 hkrã hkryre hkêt hkrã rũnh kumrêx. ãm
 hpýnh nê kamã kêp 40 kir nê mẽ hã rôrõk
 nhũm mẽ tee ri amnhî tã ã omu nê Tĩrtũm
 kamã gryk tỳx nê haprý nê ho kapêr punuj
 nê.

17

Tĩrtũm kra hkêt xwýnhjê jarênh

¹ Tã pa pre kê axte mẽmoj pumu. Nhũm
 kot xijere jamýnh xwýnhjê hõja ixwýr tẽ nê
 inhmã:

—E ma ixkôt tẽ nê mẽmoj pumu. Anê.

Hãmri pa kuma nê ma hkôt tẽ nhũm
 inhmã:

—Nã ahpýnhã gô rax mýri krĩ nhõ
 xwýnhjaja te ho ni hkuprý gô mý ri ýr
 nê kãm mẽmyjê piitã hkĩnh o ýr xwýnhja
 pyràk. Na htem urák nê Tĩrtũm kapêr kôt
 ri amnhî nhĩpêx kêt nê. ãm htýx ri tanhmã
 amnhî tomnuj to ho pa. Jakamã koja Tĩrtũm

tanhmã mẽ homnuj tỳx to nê mẽ ho hapêx.
² Krĩ piitã hkôt mẽ ho amnhĩptàr xwýnhjaja
 na hte ma mẽ ô krĩ hwýr mra nê te mẽ kot
 mẽ hkuprýjê ho amnhĩkati pyràk o amnhî
 nhĩpêx. Nê te pipãnh nê htýx ri amnhî
 nhĩpêx pyràk o amnhî nhĩpêx o pa. Nhũm
 krĩ nhõ xwýnhjaja mẽ urák nê amnhî krã
 hkôt pix mã tanhmã amnhî tomnuj to ho ri
 pa. E ma ixkôt tẽ nê ja hã mẽ omu. Anê.

³⁻⁴ Hãmri nhũm Tĩrtũm Karõ tanhmã ixto
 nhũm kapêr o wrýk xwýnhja ma kapôt wýr
 ixto mō pa kapôt â mrymnuti hkrã kêp 7
 nê kamã hpàr kêp 10 xwýnhja pumu nhũm
 hkamrêeti nê xa. Nê ĩ piitã hã tanhmã
 Tĩrtũm o kapêr punuj to hã kagã. Nhũm
 katut â mẽhõ ni kuprýta nhý. Mẽ ho
 amnhĩptàr xwýnh ã mẽ ê kakrã htyk nê
 hkamrêk o hkukàr jaxã nê hã nhý. Nê ôr o
 ôkrexê. Nê ôr o hinwýyxê nê ãhkrã kamã kax.
 ãm ôr pix o hikukrêx. Nê kên mex karýr pix
 o amnhî jamrêx. Nê ôr o kopti hõ py nê hã
 nhý. Kopti kamã ni kuprý kot amnhî tomnuj
 xã. ãm kot mẽ kêp mẽ mjên o amnhĩkati ho
 pa xã pix nhũm kupy nê o nhý.

⁵ Nê ôkrã hã amnhî nhĩxi hã kagã kot:

Inhĩxi pimxur pê PAPIRÕN RAXTI.

Nê ixpê mẽ kêp mẽ mjênjê ho amnhĩkati ho
 mẽ pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot axpên prõ ho amnhĩkati o mẽ
 pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot Tĩrtũm nê mẽ kãm hêx o ri mẽ
 pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot Tĩrtũm kapêr kôt amnhî
 nhĩpêx o pa hkêt xwýnhjê nã na pa.

Anhýr o ôkrã hã amnhî nhĩxi hã kagã kot
 anhýr. ⁶ Nhũm axpã nê nhý pa omu. No ãm
 kagõxyhti ho hpipãnh kêt. Mẽ kot Jeus kôt
 amnhî xunhwýr nê ri mẽ kãm Jeus kêp mẽ
 ô pahĩhti hã harênh xwýnhjê kamnhwýr o
 mẽ hpar nhũm mẽ hkamrô pikapĩr xwýnhjê
 kamrô ho na pre axpã nê nhý. Pa ã kot
 amnhî nhĩpêx anhýr ã omu nê tee ri ija-
 maxpêr.

⁷ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk
 xwýnhja inhmã:

—Kwa mon ka ri ja pumu nê tee ri aja-
 maxpêr? E kot paj ixprĩ hã amã harê ka
 inhma. Niti mẽ hã ýr xwýnh pê mrymnutita.
 Krã pê 7 nê kamã hpàr pê 10 xwýnhja kot paj
 ixprĩ hã amã hamê wa harê ka wa harênh
 ma.

⁸ —Nã mrymnutija na pre htĩr nê ri pa
 tã tỹ nê ahkre xupýmti kamã hikwý. No
 koja akupým htĩr nê kurũm kato nhũm mẽ
 piitã omu nê ahpýnhã tanhmã hamaxpêr
 to. Amnepêm kormã amrakati ri Tĩrtũm
 kot ô kagã kamã mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã
 xwýnhjê nhĩxi jaxwýr xwýnhjaja koja kator
 ã omu nê ãm omu nê tanhmã hamaxpêr to
 hkêt nê. No mẽ kot Jeus kôt amnhî xunhwýr
 kêt xwýnhjaja koja mẽ amnhĩ jaêr pê akupým

kator ã omu nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê axpên mã: “Kwa amnepêm htyk tâ ra tanhmã amnhĩ to nê akupým hťir nê api nê mō.” Anhỹr o axpên mã harê. Hãmri nhũm kato nê mã tẽ nhũm Tirtũm tâ ho hapêx kumrêx nhũm hapêx o hapêx.

⁹—Kwa inhma nê jam ajamaxpêr tỳx nê. Mrymnuti krã pẽ 7ta te kęp hixêt prêk pẽ 7 pyrà nê hã ỹr xwýnh ni kuprýta te hixêt prêk pẽ 7ta ã ỹr pyràk.

¹⁰—Nê mrymnuti hkrã pẽ 7ja te kęp mẽ ho amnhĩptâr xwýnh pẽ 7 pyràk. Nhũm mẽ ho amnhĩptâr xwýnhja te mẽ kęp 5 nê ra htyk pyràk nhũm hkôt hõja arĩ mẽ ho amnhĩptâr o pa. No kot hitepta kormã. Nom koja mẽ ho amnhĩptâr ry hkêt nê.

¹¹—Mrymnuti hťir nê pa htã htyk nê ra akupým hťir nê ãpir xwýnhhta koja hkrã hitepta pãnhã mẽ ho amnhĩptâr o pa. Jakamã te mẽ ho amnhĩptâr xwýnh pẽ 7jê hõ pyràk. Koja hkrã pẽ 7ja mẽ ho amnhĩptã nê gaa nê htyk mẽ nhũm hpãnhã mrymnutita hpãnhã mẽ ho amnhĩptã. Hãmri nhũm rĩ kormã Tirtũm tâ mẽ ho hapêx par kumrêx.

¹²—Nê ate mrymnuti hkrã kamã pãr pẽ 10 pumunh xwýnhhta te mẽ kęp mẽ ho amnhĩptâr xwýnh pẽ 10 pyràk. No ãm jaja na kormã mẽ ho amnhĩptâr kêt nê. Koja mẽ nhỹrmã anhĩpê mrymnuti nhỹ hã ahpýnhã ri mẽ ho amnhĩptâr o pa nom mẽ ho amnhĩptâr japjê hkêt nê. ¹³ Kojã mẽ tanhmã ja hã axpên mar to hãmri nê mrymnuti mã anê nhũm mẽ hpãnhã mẽ piitã mẽ ho amnhĩptã.

¹⁴—Nê mẽ ho amnhĩptâr xwýnh pẽ 10jaja koja mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh kurê kaxãr kaxyw hwýr mra nê kutã pijapu ho kuhê. No ãm tee ri kãm tanhmã ho hprãm hkapyr nhũm mẽ ho axtem nê amnhĩ tâ mẽ himex pa. Hihťyx o hihťyx o kot mẽ ho hpimrãatã mẽ hakrenh par. Nê kęp pika piitã hkôt mẽ ho amnhĩptâr xwýnhjê nhõ Pahĩti. Tãm na pre amnhĩ wýr mẽ kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnhjê wý nhũm htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr mex rãhã ho pa. ¹⁵—Nê krĩ pẽ Papirõn kapem gô xohtõ mý ri ni kuprý hkrĩ xwýnhhta. Gô xohtõja te kęp ahpýnhã ri pika piitã hkôt mẽ uro hkwy pyràk. Nê te ahpýnhã ri mẽ kapêr xwýnh kwý pyràk.

¹⁶—Nê mrymnuti hpàr pẽ 10ta kęp mẽ ho amnhĩptâr xwýnh pẽ 10 pyràk. Jakamã koja mẽ kãm ni kuprýta prãm nõkati nê kamã gryk tỳx kumrêx. Hãmri nê hwýr mra nê kęp hikukrêx piitã utã nê kęp ê hkwrýnh pa nhũm hkênh mex nê xa. Hãmri nhũm mẽ kupĩ nê ĩ hkrêr pa nê kuwy kamã hi rẽ nhũm kaxãr pa nê hapêx.

¹⁷—Na pre pahi pẽ 10jaja mrymnuti hkôt amnhĩ xunhwý nhũm Tirtũm ãm ja hã mẽ omu nê tanhmã nê mẽ kãm nê hkêt nê. Jakamã koja mẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ

nhĩpêx o pa rãhã nhũm Tirtũm mẽ ho hapêx. Nê mẽ ô krĩ mẽ mẽ ho hpimrãatã mẽ ho hapêx pa. Hãmri nê mẽ ho hapêx o mẽ ho hapêx.

¹⁸—Nê ate mẽhõ ni kuprý pumunh xwýnhhta te kęp krĩ rax pẽ Papirõn nhõ xwýnhjê pyràk. Nê mẽ ho amnhĩptâr xwýnhja pika piitã hkôt mẽ ho amnhĩptâr xwýnhjê hkrãhtũm na. Anê.

Ã Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhja inhmã mẽ harênh anê. Pa kuma nê ô ri mẽ amã hã kagã. Mẽ ate kamã harênh nê aprĩ hã mar tỳx kaxyw.

18

Tirtũm kot Papirõn grãnh par ã harênh

¹ Tã pa kẽ axte mẽmoj pumu. Nhũm axte Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê hõja kaxkwa rũm ahpar mã wrýk o tẽ. Tirtũm nhỹ hã hihťyx nê kamã hirã rax kumrêx o pika piitã hkôt mẽ kãm hirã pa. ² Nê ahpar mã tẽn wrý nê kãx pẽ kapêr o:

E koja Papirõnja pigrãnh pa nê hpãnhã kęp Satanasti mã mẽ ãpênh xwýnhjê papxã nê kęp nhõnhti papxã. Hãmri nê aa kamã mẽmoj mex kêt kumrêx.

³ Krĩ nhõ xwýnhjaja na htem Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê amnhĩ krã hkôt kãm prãm xã hkôt pix mã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Te mẽhõ pipãnh nê hťyx ri amnhĩ nhĩpêx o pa pyràk.

Nhũm krĩ piitã hkôt mẽ ho amnhĩptâr xwýnhjaja mẽ hwýr mra nê mẽnijê ho amnhĩkati ho pa.

Nê krĩ nhõ xwýnhjaja mẽmoj pumu nê kãm hkĩnh nê haprõr kurê kumrêx o pa nê aa ujaarõr o hapêx kêt nê.

Jakamã na hte krĩ hkwy nhõ xwýnhjaja mẽ hwýr mẽmoj to pa nê xatã mẽ kãm ho wênê nê mẽ kukwak ri mẽ hikãxpore rũnh nê pa.

Anhỹr o kapêr. ⁴ Hãmri nhũm Tirtũm Papirõn kamã hkrajê mã kapêr nê mẽ kãm:

E mẽ tokyx mẽ kot ri hťyx amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê nhõ krĩta rũm ajapõj ixkra-jaja.

Kot kaj mẽ anhỹr kêt nê ra mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx pa mẽ ato apimrãatã mẽ ate amnhĩ tomnuj ã mẽ atomnuj tỳx nê.

⁵ Krĩ nhõ xwýnhjaja na htem amnhĩ tomnuj rũnh o pa.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xã te mẽ kot kên katutxõ nhũm hprêk rax o kot kaxkwa kanhwýr kaxyw pyràk.

Na pa hte ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ omunh rãhã ho ri ixpa. Jakamã kwa ixkrajaja mẽ tokyx mẽ kurũm ajapõj.

Anhỹr o hkrajê mã kapêr. Hãmri nê kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê mã kãm:

⁶ E kwa mẽ ma mẽ hwỳr wrỳ nẽ tanhmã ixkrajẽ hã mẽ ho.

No ãm kêr ka mẽ tanhmã mẽ ho htỳx o mẽ kot ra tanhmã ixpẽ ixkrajẽ nhĩpẽx tota jakre.

Kẽ mẽ tanhmã ixpẽ mẽ ho grire htã ka mẽ hã tanhmã mẽ ho htỳx kumrẽx o mẽ kot mẽ hipẽxta jakre.

⁷ Krĩ nhõ xwỳnhjaja na prem mex nẽ pa.

Nẽ mẽ hikukrẽx rũnh nẽ hkĩnh nẽ pa.

Nẽ tanhmã amnhĩ to jarkrar to ho ri pa nẽ amnhĩ jarẽnh o:

“Ot pa mẽ te pahi ni kot amnhĩ nhĩpẽxta pyrà nẽ ixkrĩ xã mex pix kãm ixkrĩ pyràk.

Nẽ te Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpẽx pyràk o na pa htem amnhĩ nhĩpẽx o ri xpa.

Nẽ mẽ ixkĩnh nẽ mẽ inhmex rãhã ri xpa.

Ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpẽx anhyr xwỳnh na pa mẽ.”

Anhyr ã amnhĩ to jarkrar o pa.

Tã kêr ka mẽ tanhmã mẽ homnuj to kê mẽ mexta pãnhã omnuj tỳx nẽ pa.

Nẽ kê mẽ hkaprĩ nẽ amnhĩ xã htỳx kãm hamak rãhã nẽ pa ho pa.

⁸ E kê mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anhyr o pa.

Jakamã koja mẽ arĩgo hpỳnh kãm mẽ hkwyjaja hpikaprãr rũnh nẽ nhũm arĩ mẽ hĩr xwỳnhjaja omnuj nẽ pa.

Nẽ tee ri amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ xãj mỳr o pa.

Nẽ amnhĩ xã htỳx kãm hamak o pa.

Nẽ tee ri amnhĩ nhĩpẽx o pa.

Nẽ kãm prãm nẽ pa rãhã ty nhũm kuwy mẽ ho hkaxàr pa.

Ixpẽ Pahi Maati Tĩrtũm kot paj ixihitỳx kãm ã mẽ hipẽx anẽ. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm krĩ piitã kurũm mẽ ho amnhĩptãr xwỳnhjaja. Mẽ kot mẽ hwỳr mrar nẽ mẽ hkuprỳjẽ ho amnhĩkati nẽ mẽ uràk nẽ mẽmoj pumunh nẽ haprõr rãhã ho pa xwỳnhjaja tee ri krĩ kaxàr nẽ kax mã kuwy hkũm ãpir o paja pumu nẽ hkaprĩ nẽ mỳr o kuhẽ.

¹⁰ Nẽ Tĩrtũm kot mẽ ho hapẽx par ã mẽ omu nẽ kãm ma htỳx kumrẽx. Amỳm mẽ omunh o kuhẽ nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr nẽ htertet tỳx nẽ. Nẽ mỳr kãm kapẽr o:

Hẽxta waa nẽ Papirõn nhõ xwỳnhjaja.

Mẽ amex nẽ axihitỳx mex nẽ apa htã nhũm Tĩrtũm mẽ anhmex pa. Hẽxta waa nẽ. Anẽ.

¹¹ Nẽ mẽ hwỳr mrar nẽ mẽ kãm mẽmoj to wẽnẽ ho mẽ pa xwỳnhjaja haxwỳja krĩ pumu nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr nẽ hkaprĩ nẽ mỳr o kuhẽ. Nhỹri koja mẽ tokyx axte mẽmoj to wẽnẽ? Mẽ kęp mẽmoj japrõr rũnh xwỳnhjaja hkaxàr par kumrẽx kẽnã.

¹² Na prem mẽmoj piitã ho pa nẽ mẽ kãm ho wẽnẽ. Mẽmoj mex piitã. òr o mẽ hkukrẽx nẽ prat o mẽ hkukrẽx nẽ kẽn jaxẽnh ã kaxpore xohtõõ. Nẽ kupẽxẽ mex. Kakrã

htyk nẽ hkamrẽk nẽ hkroore nẽ hã hapjẽ. Nẽ mẽmo pi kuxware nẽ pi htỳx nẽ kẽn jakãr nẽ kax o ri mẽmo nhĩpẽxja nhũm prem mẽ kãm ho wẽnẽ ho pa. ¹³ Nẽ mẽmo htwỳm nẽ mẽ hkuxwa xã. Nẽ mẽ ò ho ành xã nẽ mẽ ò kuxwa xã nẽ xwỳgrã nẽ harõj. Nẽ mỗx nẽ òwẽhti nẽ kawar nẽ kaxyw kawarti hkjẽnh xã hã karrotre. Nẽ nhỹhỹnh krĩ hõ kamã panhĩ hkwy pynẽ nẽ mẽ hwỳr mẽ o pa nẽ mẽ kãm mẽ ho wẽnẽ nhũm mẽ amarĩ mẽ hkõ ri ãpẽnh rũnh o pa. Na prem ã mẽ kãm mẽmoj to wẽnẽ anhyr o pa. Tã ra mẽ kot mẽ haprõr xwỳnh mẽ mẽ pimràatã hapẽx pa.

¹⁴ Jakamã nhũm mẽ tee ri mẽ hkukamã hamaxpẽr nẽ te kot mẽ kãm kapẽr pyrà nẽ mẽ kãm:

Hẽxta waa nẽ. Mẽ amã mẽmoj prãm nẽ amnhĩm haprõr xwỳnhnta na mẽ apẽ hapẽx par kumrẽx.

Nẽ mẽ akãxpore rũnh nẽ mẽ akukrẽx rũnhnta mẽ mẽ apimràatã ajapẽx pa. Kot kaj mẽ axte tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho apa hkẽt nẽ. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nẽ amỳm ri Tĩrtũm kot tanhmã mẽ hipẽx to hã mẽ omu nẽ kãm ma xãj mur nẽ htertet o kuhẽ.

¹⁶ Nẽ mỳr kãm kapẽr o:

Hẽxta waa nẽ. Na pre htem ã mex pix jagjẽ nẽ ri hã mra. Kakrã htykre nẽ hkamrẽkre.

Nẽ mẽ hikukrẽx mex o amnhĩ jamrẽx nẽ ri hã mra.

Nẽ òr nẽ kẽn mex ã ohtõ xwỳnh o amnhĩ jamrẽx nẽ ri hã mra.

¹⁷ Tã ra hapẽx par kumrẽx. Anẽ.

Hãmri nhũm gõ xujanãr kãm pãr nhõ dõn nẽ mẽ kot mẽ kãm pãr o ri mrar xwỳnhjaja nẽ mẽ kot kamã tep pynẽnh xã ho tep pynẽnh o ri mẽ pa xwỳnhjaja nẽ pãr kãm amarĩ mẽ pa xwỳnhjaja hãmri mẽ hwỳr mra nẽ wamtajẽ pyrà nẽ tee ri amỳm ri mẽ ò krĩ pumu nẽ mỳr o kuhẽ. ¹⁸ Nẽ kurũm kuwy hkũm xãpir o pa hã omu nẽ tee ri mẽ hkukamã hamaxpẽr nẽ axpẽn mã:

Hẽxta waa nẽ. Krĩ mỳj na pre mex o mex. Mex o krĩ piitã hakrenh par htã hapẽx pa. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nẽ mur nẽ hkaprĩ xãj pika hkwy jamỹ nẽ ho amnhĩ kamĩ nẽ mỳr kãm kapẽr o:

Hẽxta waa nẽ. Krĩ mỳj na pre rax o rax.

Nhũm pre nhỹhỹnh pãr kãm mẽmoj to wẽnẽ ho pa xwỳnhjaja mẽ hwỳr mẽmoj to pa nẽ mẽ kãm ho wẽnẽ nẽ mẽ hkukwak ri hikãxpore rũnh nẽ ri pa.

Tã hãmri mẽ hapẽx pa. Anẽ.

²⁰ Hãmri nhũm Tĩrtũmja krajẽ piitã mẽ kãm kapẽr nẽ mẽ kãm:

E ixpẽ Tĩrtũm na pa ã mẽ hipẽx anẽ.

Mẽ kot mẽ apẽ ixkrajaja tanhmã mẽ atomnuj to ho paja mỳrapẽ na pa mẽ atã ã mẽ hipẽx anẽ.

Jakamã e kaxkwa kamã mẽ apê ixri mẽ apa xwýnhjaja.

Nẽ mẽ ate inhý hã ri mẽ kãm ixkapêr jarênh o mẽ apa xwýnhjaja.

Nẽ Jesus nhý hã mẽ akapêr o ri mẽ apa xwýnhjaja. Mẽ apiitã mẽ apê ixkra na ka mẽ.

E mẽ amnhĩ tã ja pumu nê akĩnh nê axpên mã apikunhar o akuhê. Pa na pa mẽ atã ã mẽ ho ijpêx anê. Anê.

²¹ Tã nhũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê hõja hihtýx o kên rax kumrêxja mý nê o tẽ nê gô xujanâr kamã kãm gêt nê kumê nhũm mrô nê akunok. Hãmri nhũm kapêr o:

E krĩa koja Tirtũm te ho ixte gôx kãm kên mênh nhũm mrôr nê hpikunor pyrãk o hipêx nhũm hapêx par kumrêx.

²²⁻²⁴ Na pre hte krĩa kamã mẽ kot ri mẽ kãm mẽmoj to wênê xwýnhjaja amnhĩ to rũnh o krĩ piitã hkôt mẽ hakrenh pa.

Nẽ krĩ nhõ xwýnhjaja na prem pika piitã hkôt hêx rom tanhmã mẽ no kupyri to ho ri pa. Jakamã ra mẽmoj to wênê xwýnhjê pyrã nê mẽ hikukrêx rũnh gryk ã Tirtũm kaga.

No ãm ja pix kêt. Tirtũm krajê mẽ Tirtũm nhý hã kapêr o mẽ pa xwýnhjaja na prem mẽ himex rax nê. Hãmri nhũm krĩ piitã kamã mẽ pa xwýnhjaja mẽ kot mẽ hipêx ã mẽ omu nê mẽ urãk nê ã mẽ hipêx anhýr o pa.

Tã Papirõn nhõ xwýnhjaja kot mẽ hipêx anhýrja mýrapê koja Tirtũm mẽ himex par kumrêx.

Jakamã koja mẽ axte hkĩnh nê hkĩnh xãy ri grer kêt nê.

Nẽ axte hkĩnh nê grer kãm hakwa kôr o ri pa kêt nê.

Nẽ axte ri wiorãw kakrênh hkêt nê.

Nẽ axte ri amnhĩm kawà hyr o hkrĩ hkêt nê.

Nẽ axte harôj kahuk o kuhê hkêt nê.

Nẽ axte mẽ ôrkwy kamã kanê hpôk kêt nê.

Nẽ axte axpên mã ri hkrajê rer o ri pa hkêt nê. Koja ã mẽmoj kot anhýr piitã hapêx pa. Anê.

19

Mẽ kot Tirtũm mex ã mẽ harênh

¹ Tã pa kê axte mẽmoj pumu. Nẽ kaxkwa kamã mẽ kapêr ma nhũm mẽ ohtô rax kumrêx nê tanhmã axpên mã kapêr to. Nẽ anhĩpê kax pê kapêr týx nê kapêr o:

E pu mẽ pahpiitã Tirtũm mã mex o mex ã harê.

Tapxipix na hihtýx o hihtýx.

Nẽ tapxipix na ãhpumunh o ãhpumunh.

Nẽ tapxipix na mex o mex.

Tapxipix na mex o kot mẽmoj piitã hakrenh par.

Ra kot mẽmoj punuj pê mẽ papytãr par jakamã kęp mẽ papytãr xwýnh ã pixi mex na.

² Na hte amnhĩ jarênh xã hkôt tanhmã mẽmoj to ho pa.

Nẽ amnhĩ to hêx kêt nê.

Tã ãm hãmri na ã Papirõn nhõ xwýnhjê nhĩpêx anê.

Na prem mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o mẽ pa xwýnhjê nhĩmex rax kumrêx.

Nẽ krĩ piitã hkôt ri pa nê amnhĩ kôt mẽ kurê nhũm mẽ kuma nê mẽ hkôt amnhĩ tomnuj o pa.

Nhũm Tirtũm tee ri hã mẽ omu nê ã hkrajê hã mẽ hipêx kati anê. ãm hãmri na ã mẽ hipêx anê.

Anhýr o axpên mã harê. ³ Hãmri nê xatã axpên mã:

Nã ãm hãmri na ã mẽ panhõ Tirtũmja mẽ hipêx anê nhũm mẽ kurũm kuwy hkũm kax mã ãpir o pa.

Koja krĩ nhõ xwýnhjaja amnhĩ xã htýx kamã hamak rãhã ho pa nê aa ã htýx hapêx kêt.

E pu mẽ hã Tirtũm mã mex o mex ã harê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm mẽ ãptãr tũm pê ²⁴ mẽ mẽmoj tũr pê kwatjaja hãmri Tirtũm kot mẽ ho amnhĩptãr ã hkrĩ xã maati kutã rôrôk nê kãm hipô hpa. Hãmri nê ã mẽ kapêr anhýr xwýnhjê mã kapêr nê kãm:

Nã ãm hãmri na ka mẽ ã Tirtũm mex ã harênh anê. E pu mẽ pahpiitã kãm mex o mex ã harê. Anê.

⁵ Hãmri nhũm mênhõja Tirtũm krĩ xã maati kamã kapêr o:

E mẽ axte Tirtũm mã mex o mex ã harê.

Mẽ ate Mẽpahpãm kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ apa xwýnhjaja.

Nẽ mẽ apê mẽ ho amnhĩptãr xwýnhjaja nê amarĩ ri mẽ apa xwýnhjaja nê mẽ apiitã mẽ ate Tirtũm ã apijaãm o mẽ apa xwýnhjaja kãm mex o mex ã harê. Anê.

Kot mẽ pahpãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ hkwyjê jarênh

⁶ Tã pa tanhmã mẽ kapêr to hã mẽ kuma nhũm mẽ kax pê kapêr týx nê. Te mẽ ohtô rax kumrêx kapêr pyrãk. Nẽ te gô koko htýx rý na katôtók týx pyrãk. Hãmri nê mẽ kapêr o:

E na ra Tirtũm kęp mẽmoj piitã ho amnhĩptãr xwýnh.

Nẽ kęp mẽ panhõ Pahi Maati.

Nẽ hihtýx o hihtýx nê ãhpumunh o ãhpumunh. E pu mẽ kãm mex o mex ã mãn harê.

⁷⁻⁸ Nẽ hã pahkĩnh nê.

Nẽ kãm hihtýx o hihtýx ã harê.

Te mẽ kot axpên mã mẽ rer xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk.

Jao mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer
xwýnhhta te kẹp myja pyràk.

Nẽ mẽ kot hkõt amnhĩ nhĩpẹx xwýnh piitã te
mẽ kẹp nija pyràk.

Nẽ te mẽ kot axpẹn mã wa rer nhũm wa kot
axpẹn kót pa ho pa pyràk o koja mẽ
amnhĩ nhĩpẹx.

Nẽ te mẽ kot mjẹn mã xwýnh mã ẽ mex
jakare nhõr nhũm kot hagjẻnh pyràk.
Nẽ ẽ mexja te mẽ kot tãm amnhĩ
nhĩpẹx xà pyràk. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapẻr o wrỳk xwýnhja
inhmã:

—E Juãw. Pa amã mẽmoj jarẻ ka mar tỳx
nẻ akwỳjẻ mã hã kagà. Tĩrtũm kapẻr kwỳ
kot paj amã harẻ. Kẹp Tĩrtũm kapẻr jakamã
ãm hãmri na. Na hte mẽmoj jarẻnh o hẻx kẻt
nẻ. E kapẻr ả kagà ho:

Na htem axpẹn mã mẽ rer kaxyw nẻ amnhĩ
wỳr hkwỳjẻ wỳ nhũm mẽ hwỳr mra
nẻ wa hã hkẻnh nẻ apkur mex nẻ.

Ja pyrà nẻ Tĩrtũm kot amnhĩ wỳr mẽ
hwỳr xwýnhja koja mẽ nhỹrmã mẽ
pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer
xwýnhhta wỳr api nẻ ả amnhĩ nhĩpẹx
anẻ nẻ hkẻnh nẻ apkur mex nẻ.

Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ ho mex rax kumrẻx.
Anẻ.

—E kẻr ka ả akwỳjẻ mã ja hã kagà anẻ Juãw.
Anẻ.

Hãmri pa kuma nẻ kagà ja kamã mẽ amã
hã kagà. ¹⁰ Hãmri nẻ hã kagà hpa nẻ ra ixte
kãm mex o mex ả harẻnh kaxyw kutã ixkỏn
krã ho tẻm nẻ nhỹ nhũm tee ri amnhĩ tã
ixpumu nẻ inhmã:

—Kwa ả ri inhĩpẹx anhỹr kẻt nẻ. Apyrà
nẻ ixte Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpẹx to
xwýnh kẻnã. Jejusja apyrà nẻ kẹp inhỏ pahĩ-
hti na. Jejus kapẻr na prem hkukamã mẽ kot
Tĩrtũm nhỹ hã kapẻr o mẽ pa xwýnhja hã
kagà nẻ mẽ kãm harẻnh o pa. Jakamã kwa
pu mẽ Tĩrtũm pix kutã mản pahkỏn krã ho
parỏrỏk nẻ pahkẻr nẻ kãm mex o mex ả harẻ.
Anẻ.

Kawar jaka hã ỹr xwýnh jarẻnh

¹¹⁻¹⁶ Tã pa kẻ axte mẽmoj pumu. Nhũm
kaxkwa axkẻjẻ nhũm kamã kawar jakajre xa
nhũm mẽhỏja hã nhỹ. Hixi na pre kẹp “Aa
kot Tĩrtũm kaga hkẻt xwýnh.” Anẻ nẻ hixi
hỏ na pre kẹp: “Tĩrtũm kót pix mã amnhĩ
nhĩpẹx o pa xwýnh.” Anẻ. ả hixi kot anhỹr
jakamã na hte katát kót ahpỳnhã mẽ kot
amnhĩ nhĩpẹx ả mẽ omunh xà hkỏt tanhmã
mẻ harẻnh to. Mẻ kot amnhĩ to mex ả mẽ
omunh xà hkỏt tanhmã mẽ hkwỳjẻ jarẻnh
to nẻ mẽ kot amnhĩ tomnuj ả mẽ omunh
xà hkỏt ahpỳnhã tanhmã hkwỳjẻ jarẻnh to.
Na pre mẽ kot tanhmã hkwỳjẻ nhĩpẹx to ho
pa xwýnhjẻ kutã amnhĩ xunhwỳ nẻ mẽ hã
tanhmã mẽ ho. ả na pre kawar ả ỹr xwýnhja
amnhĩ nhĩpẹx anhỹr o pa.

Nẻ no te kot kuwy hpỏk pyràk jakamã
hprẻ hã mẽmoj piitã omu nhũm mẽmoj kẹp
hpimxur kẻt nẻ. Nẻ kẹp pahi hã mẽ ahkỏ ho
ohỏt nẻ kutu. Nẻ nhỹhẻnh ỉ hã hixi hỏ hã
kagà nom ảm tapxipix kot amnhĩ tã amnhĩ
nhĩxija pumunh. Na pre ra amnhĩ kamrỏ ho
ẻ xy hpa nẻ xa. Nẻ hixi hỏ pẻ:

TĨRTŨM KAPỄR O AMNHĨRỈT XWÝNH

Nẻ ẻ ryti hã hixi hỏ hã kagà. Nẻ ihkẻjẻ hã ảm
tãm. Hã kagà jarẻnh kot:

Ixpẻ mẽ ho amnhĩptẻr xwýnh piitã mẽ ỏ
Pahi Maati na pa.

Nẻ hakwa rủm wapo xwa gixre pỏm katon
ajẻt. Kot ho tanhmã mẽ kot Tĩrtũm mẽ
wa kutã amnhĩ xunhwỳr xwýnhjẻ nhĩpẹx
to kaxyw. Jakamã ra mẽ piitã mẽ ho
pikuprỏnh pa nẻ mẽ hipẻx o te mẽ kot prẻs
kãm uwa xỏ kagỏ janẻnh pyràk nhũm mẽ
hkamrỏ hpikapẻr rax kumrẻx. Tĩrtũm xihỏtỳx
xwýnh kot mẽ kamã gryk tỳx jakamã nhũm
ả kãm mẽ hipẻx anẻ. Mẻ kot amnhĩ tomnuj
o paja mỳrapẻ.

Nhũm ỏ pỏristi piitã urẻk nẻ kawar jakare
hã hkẻr nẻ hkỏt ri pa. Mẻ ẻ jaka muxre jagẻjẻ
nẻ hã ma hkỏt ri pa.

¹⁷⁻¹⁸ Tã pa axte Tĩrtũm kapẻr o mẽ wrỳk
xwýnh ỏja pumu nhũm myyti kutã xa nẻ kỏx
pẻ nhỏnhhti mã kapẻr nẻ mẽ kãm:

—E mẽ amnẻ mẽ ixwỳr wrỳ nẻ Tĩrtũm
ả akẻnh nẻ mẽ htyk nẻ mẽ hikwỳ xwýnhjẻ
hã atu nẻ aku. Mẻ ho amnhĩptẻr xwýnhja
nẻ pỏristijaja nẻ mẽ hkrỏhtũm nẻ kawar nẻ
kawar ả mẽ hkẻr nẻ ri mrrar xwýnhja nẻ
mẻ kot amnhĩ to rủnh xwýnhja nẻ mẽ kot
amnhĩ to hkryre xwýnhja. Nẻ mẽ kãm mẽ
ảpẻnh xwýnhja nẻ amnhĩ mã ri mẽ ảpẻnh
xwýnhja. ảm mẽ htyk nẻ mẽ hikwỳ xwýnh
mũj piitã mảmẻ mẽ hwỳr wrỳ nẻ mẽ hã atu
nẻ mẽ aku. E mẽ tokyx nhỏnhhti. Anẻ.

¹⁹ Tã nhũm mrymnnuti nẻ krẻ piitã hkỏt
mẻ ỏ pahi nẻ mẽ ỏ pỏristijaja piitã axpẹn
wỳr akuprỏ. Wam kawar jakare hã ỹr nẻ
htẻm xwýnh mẽ ỏ pỏristijẻ hwỳr hprỏt nẻ
mẻ hkurẻ kaxỏr kaxyw axpẹn mar kaxyw
akuprỏ.

²⁰⁻²¹ Hãmri nẻ mẽ hwỳr mra nẻ mẽ hkurẻ
kapa. No ảm tee ri amnhĩ nhĩpẹx nẻ tee
ri kãm tanhmã mẽ ho hprỏm hkaprỳ nhũm
wam kawar jakare hã ỹr nẻ htẻm xwýnhhta
hakwa rủm wapo xwagixre kator o mẽ
himex pa. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjẻ pyràn
htyk pa nẻ hikwỳ. Nhũm nhỏnhhti mẽ omu nẻ
mẻ hwỳr wrỳk o mra nẻ mẽ kuku hãmri nẻ
kãm mẽ hkur kaga nẻ mẽ hkaga. No nhũm
mrymnnuti nẻ ỹ hã mẽ kãm hẻx o pa xwýnhhta
wa nhũm mẽ axtem nẻ htửr rỏhã wa unẻ nẻ
ma wa o tẻ nẻ ẻsỏf o kuwy maati kamã wa
kumẻ. Hãmri nhũm wa kamã htửr tủm nẻ
hxẻt rỏhã nẻ pa ho pa nẻ aa htyk kẻt nẻ.

20

*Mê kot Satanasti hpa hpre hã mê harênh
Wam Korî 15.20-28*

¹ Tã pa kê axte mêmoj pumu. Nhũm Tĩrtũm kapêr o mê wrýk xwýnhjê hõja kaxkwa rũm wrý nê ahkre xupýmti hpro xã ho htýx xã hã safja py nê kãx pytĩhti ho mê hpre xãja õ py. ²⁻³ Hãmri nê kagãmnuti pê hêx xwýnh maati Satanastija pynê. Amnepê Amtãw mê Ewa wa kãm hêx xwýnhnta pynê nê kãx pytĩ o hpa hpre nê hte hpre hãmri nê ahkre xupýmti nhĩtom xã mê nê kamã kumê. Hãmri nê akupým hpro xã ho hpro nê saf o hã ho htýx. Kot pika piitã hkõt mê kãm hêx o pa pymaj ã hipêx anê. Kojã tokyx kator kêt ry rax kumrêx. Kojã kamã arĩ hkrĩ hã amgrã xohtõ nê. Hã amgrã pê 1.000 nhũm rĩ kormã Tĩrtũm akupým kator nhũm kato nê ri pa. Nom pa hkrãre.

⁴ Tã pa mê htyk nê akupým mê htĩr xwýnh kwýjê pumu. Kormã mê htĩr ri na prem Tĩrtũm kapêr kõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê Jejus kêp mê õ pahĩhti hã harênh rãhã ho pa. Aa mê kot mrymnuti kutã hkõnkrã ho rõrõk nê kãm mex ã harênh kêt. Nhũm prem tee mê õkrã hã nê mê ãhkra katut ã mrymnuti nhĩxi nhĩpêx kaxyw nom nhũm prem hkaga kamã hihtýx nhũm prem kãm mê hkurê xwýnhjaja tee ri ja hã mê omu nê mê mut jakã o mê kupa. Hãmri nhũm Tĩrtũm akupým mê ho mê htĩr nê mê kot mê ho amnhĩptãr ã hkrĩ xã kamã mê hkrĩ. Jejus nhĩhkõ hã mê hkrĩ hã amgrã pê 1.000 kaxyw. ⁵ Mê kumrêx na pre Tĩrtũm akupým mê ho mê htĩr nhũm mê hkwýjaja mê hkinh ã arĩ ty nê hikwý hã amgrã pê 1.000 jakre nhũm rĩ kormã akupým mê ho mê htĩr.

⁶ Wam akupým mê htĩr xwýnhjaja kêp Tĩrtũm kra jakamã kojã mê Tĩrtũm kra hkêt xwýnhjê kurom hkinh nê pa ho pa. Nê mê kurom mê kot amnhĩ xã htýx kamã hamak o pa htũm xã wýr pa hkêt nê. Nê mê kurom Tĩrtũm mê Kra Jejus Kris wa kuri mex kumrêx nê wa kãm tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê Jejus nhĩhkõ hã mê ho amnhĩptãr o pa hã amgrã pê 1.000.

*Tĩrtũm kot kuwy hwýr Satanasti mênh ã
harênh*

⁷ Tã kojã amgrã pê 1.000 hapêx nhũm rĩ kormã Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhja akupým ahkre xupým wýr tẽ nê Satanasti mã kahê xã mê nhũm kato. ⁸ Hãmri nê kê axte pika piitã hkõt tanhmã mê kãm hêx to ho ri pa. Gorti nhõ xwýnhjê mã nê Makok nhõ xwýnhjê mã nê krĩ piitã hkõt Tĩrtũm nê tanhmã mê kãm hêx to ho mê hkõt pa. Hãmri nê mê kot Tĩrtũm krajê kutã amnhĩ xunhwýr nê mê hkurê kaxãr kaxyw amnhĩ kwýjê ho akuprõ nhũm mê ohtõ rax kumrêx nê axpên wýr akuprõ. Te pikahti grã xohtõ pyrãk.

⁹ Hãmri nê ma Tĩrtũm krajê nhĩmex par kaxyw mê hwýr mra nê mê õ krĩ mã hipòk pa nê kuhê. Mê õ krĩja Tĩrtũm mã mex tã nhũm mê kot kêp grãnh par kaxyw ma hwýr mra. Hãmri nhũm kaxkwa rũm kuwy hpòkja mê haêr pê mê hã rõrõk nê mê ho hxêt pa.

¹⁰ No mê kãm hêx xwýnh maati Satanastija nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhja axte unê nê ma êsõf o kuwy maatita wýr o tẽ nê kamã kumê. Ra mê kot kamã mrymnuti wa kot Tĩrtũm nê mê nokupyr o pa xwýnh wa mênh tã wa hkõt Satanasti mã ho anê nê kamã kumê nhũm kamã pa ho pa. Kojã mê aa kator kêt kumrêx. Nê arĩ kamã amnhĩ xã htýx kamã hamak rãhã nê pa ho pa.

*Tĩrtũm kot ahpýnhã tanhmã mê piitã mê
harênh to kaxyw*

Matêwre 25.31-46; Juãw 5.25-29

¹¹ Tã pa axte mêmoj pumu nhũm kaxkwa mê pikaja wa ra hapêx pa. Pa Tĩrtũm kot tanhmã mê piitã mê harênh to hã hkrĩ xã raxja pumu. Nhũm hakajre nhũm Tĩrtũm kamã nhĩ.

¹²⁻¹³ Hãmri nhũm ra mê htyk nê mê hikwý xwýnh piitã akupým hapòx pa nê Tĩrtũm kot tanhmã mê harênh to hã hkrĩ xãta kutã hkrĩ pa. Mê piitã. Mê kot amnhĩ to rũnh xwýnhjaja nê mê kot amnhĩ to hkryre xwýnhjaja nê mê ho amnhĩptãr xwýnhjaja nê gõ xujanãr kãm mê mrõr nê mê htyk xwýnhjaja. Ra mê htyk nhũm mê kot mê hagjênh xwýnhjaja piitã mê htykjê papxã rũm hapòx pa nê Tĩrtũm kutã ohtõ ho ohtõ nê hkrĩ. Hãmri nhũm Tĩrtũm õ kagã py nê kamã mê piitã mê hixi japêr. Kagã kamã ra mê hkukamã mê htĩr tũm nê mê pa ho mê pa mã xwýnhjê nhĩxi japêr. Nê kagã hõ kamã mê htĩr ri tanhmã mê kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mê piitã mê hã kagãja. Nhũm kupy nê kamã tanhmã mê harênh to nê hkõt hprĩ hã mê piitã mê omunh pa nê rĩ kormã ahpýnhã tanhmã mê harênh to.

¹⁴⁻¹⁵ Hãmri nê mê htĩr tũm nê mê pa mã xwýnhjê nhĩxi hã kagãja kamã tee ri mê hkwýjê nhĩxi japêr nhũm kamã amrakati. Jakamã nhũm mê ma kuwy maatita wýr mê o mra nê kamã mê rênh pa. Te axte mê htyk nhũm mê kot kuwy kamã mê hagjênh pyrãk nhũm mê kamã rõrõk nê tee ri amnhĩ xã htýx kamã hamak rãhã nê pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx.

21

*Pika mê kaxkwa wa nyw jarênh
Sikũn Pêtre 3.8-13*

¹ Tã pa axte mêmoj pumu. Nhũm Tĩrtũm ra pika mê kaxkwa nyw wa ho kato. Ra pika nê kaxkwa nê gõ xujanãr tũmja hapêx pa nhũm kaxkwa mê pika nyw wa ho kato. Nom axte gõ xujanãr o kator kêt nê.

² Hāmri nhūm Tirtūm nhō krī mex pē Jeru-jarē nywja tanhmā amnhī to nē pika nyw wýr wrýk o mō. Krīja mex kumrēx. Mex o mex. Te mjēn mā xwýnh ē mex jaxār nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrā nē pika nyw wýr mex kumrēx nē wrýk o mō.

³ Hāmri nhūm Tirtūm kot mē ho amnhīptār ā hkrī xā maati ja kamā mēhōja kapēr o:

—Nā ām hāmri. Na ra Tirtūm hkrajē hkōt pa ho pa. Pika nyw kamā mē hkōt pa ho pa nhūm mē tā no ho omu nē hkōt pa ho pa rāhā nē. Nā ām hāmri. Ja mex o mex.

⁴ —Koja hkrajaja hkōt pa ho pa nē axte htyk kēt kumrēx. Nhūm Tirtūm mē nē mē no kagō nhīnhūn pa nhūm mē axte hkaprī nē mýr kēt nē. Nē ri axte amnhī xā kamā hamak kēt nē. Nē axte ri tanhmā omnu hto hkēt nē. Ra mē hkaprī nē ā nē mýr o pata hapēx par kumrēx nhūm hpānhā mēmoj nyw pix. Anē.

⁵ Hāmri nhūm Tirtūm tām tanhmā inhmā kapēr to. Krī xā maati kamā ŷr xwýnhhta tām inhmā kapēr o:

—E na pa ra akupým mēmoj piitā ho nyw pa. Jakamā e Juāw. Ām hāmri na pa ā amnhī kukamā amā mēmoj jarēnh anē. Ixēx kēt. Jakamā kēr ka akwýjē mā piitā hā kagā hpa. Kē mē kamā harē nē tokyx kuma nē hkōt hamaxpēr rāhā ho pa.

⁶ —Ra ixte amnhī kukamā mēmoj mā ijamaxpēr xwýnhja na pa ra ho anhyr pa. Ixpē mēmoj piitā ho anhyr o hkrax xwýnh nē määnēn ixpē mēmoj piitā ho ijpēx par xwýnh. Nē ixrāhā ixpa xwýnh. Amnepēm kormā mēmoj kator kēt ri na pa pre ixrāhā ixpa. Nē ot pa arī ixrāhā ixpa. Tā mē kām kōr nē kām gō hkwy ho hkōm hprām xwýnhjē pyrā nē mē kām ixpix prām xwýnhjaja kot paj te mē kām inhō hino rūm gō hkwy nhōr nhūm mē kot ho hkōm pyrāk o mē hipēx. Hāmri nhūm mē htīr tūm nē ixri pa ho pa nē axte htyk kēt nē. Kot paj ā mē hipēx mex anē.

⁷ —Mē ate tanhmā amnhī tomnuj to nē amnhī to htýx nē ixkōt pix mā amnhī nhīpēx o mē apa rāhā mē atyk xwýnhjaja kot paj ā mē anhyēx mex anē. Ka mē apē ixkra hā amex nē ixkōt ri apa rāhā ho apa. Pa ixpē mē anhō Tirtūm ā tanhmā mē ato mex to rāhā ho ixpa.

⁸ —No mē kot amnhī kaxyw ixkōt hamaxpēr kēt xwýnhjaja. Nē mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja nē mē kot ri mē hpar prām xwýnhjaja. Nē mē kot nhām ri mēnijē ho amnhīkati xwýnhjaja. Nē wajagajaja. Nē mē kot amnhī to sānti hwýr o pa xwýnhjaja. Nē ri mē hēx nhi xwýnhjaja. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhyr xwýnh piitā koja mē apē ixkrajē hkīnhā ma kuwy maati wýr hapēx par kumrēx. Te axte mē htyk pyrāk nom koja mē axte htyk kēt nē. Anē.

Jerujarē nyw jarēnh

Sikūn Korīt 6.16; Karatas 4.26; Eprēw 12.22-24

⁹ Tā nhūm mē kot xijere pē 7 kamā Tirtūm gryk xā jamýnh xwýnhjē hōja hāmri ixwýr tē nē inhmā:

—E ma ixkōt tē nē mēmoj pumu. Na ra krī nywja pika nyw wýr wrýk o mō. Te mjēn mā xwýnh ē mex jaxār nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrā nē mex kumrēx nē kaxkwa rūm pika nyw wýr wrýk o mō. Nē kot ho mjēn mā xwýnhhta te mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrte xwýnhhta pyrāk. E tokyx tē nē omu. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm Tirtūm Karō tanhmā ixto pa ma kot inhmā kapēr xwýnhhta kōt tē nhūm ma ixto mō nē kēn krā hprēeti hwýr ixto api nē himōk ā ixām. Pa Tirtūm nhō krī mex pē Jerujarē nywja pumunh o xa. Nhūm mex o mex. Ām hāmri te mjēn mā xwýnh kot ē mex jaxār nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrā nē ahpār mā wrýk o mō pa ixprī hā omu.

¹¹ Na pre rax o rax nē mex o mex. Tirtūm kamā pa ho pa jakamā nhūm kamā hirā htýx kumrēx. Te kēn mex ā kāxpore xohtō jaxēnh mex týx pyrāk.

¹²⁻¹³ Nē krī puhā kahēja hprēk rax nē. Nē hwýr mē gjēx xā kēp 12. Na pre myt japōx xā rūm axkrunēpxi. Nē myt gjēx xā rūm haxwýja axkrunēpxi. Nē akutā kahpa hkōt haxwýja axkrunēpxi. Nē ahpýnhā hakwakre hā Tirtūm kapēr o wrýk xwýnhjaja hamār o kuhē. Nē hakra kre piitā hā Ijaew pē ahpýnhā mē pikjēr kām mē kēp 12jaja mē hixi hā kagā.

¹⁴ Nē kahē xunhwýr xā hkukamā kēn pytyrta ahpýnhā kēp 12. Kēn pytyrta ā na mē kot Jesus nhý hā mē ahkre o mē pa xwýnh maati pē 12jē nhīxi hkwy.

¹⁵ Tā nhūm kot ixto mōr nē inhmā mēmoj jahkre xwýnhhta ōr o mēmo pī py nē kot ho krī ho mīdi kaxyw xa. Nē ho kahē piitā ho mīdi kaxyw. Nē mē gjēx xāja ho mīdi kaxyw.

¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē ho mīdi hpa. Krīja ry nē kahpa piitā axpēn pyrāk. Nē hprēk piitā määnēn axpēn pyrāk. Kamā mēmoj piitā ahpýnhā kēp 2.200 kīrōm. No puhā kahēja hprēk o 64 met pix nē.

¹⁸ Nē kahēja kēn jaxēnh pix o kot amnhī nhīpēx jakamā mex o mex. Nē hkarýr týx kumrēx. Nē kahē hkre kamā krī kamā ahpýnhā ri ixkreja ōr pix o kot amnhī nhīpēx. Nē piitā hkarýr týx.

¹⁹⁻²⁰ Nē kahē xunhwýr xā hkukamā kēn pytyrta ahpýnhā ri kēn mex pix o kot amnhī nhīpēx. Piitā mex kumrēx nē hkarýrti.

Wamta kawax pē grāgrāre.

Nē hkōt ja kawax pē grāgrā kakrā htyk.

Nē hkōt ja kakrā htyk.

Nē hkōt hōja grāgrā karýr.

Nē hkōt ja hkamrēk pihkarti.

Nē hkôt ja grāgrā kakrā htyk.
 Nē hkôt ja hkamrēk t̄yx kumrēx.
 Nē hkôt ja rārāare.
 Nē hkôt ja grāgrā mē pihkār.
 Nē hkôt ja rārār mē pihkār.
 Nē hkôt ja grāgrā karýyre.
 Nē hkôt ja kakrā htyk pihkār.

Ā kēn pytyr mex kot anhýr.

²¹ Nē mē gjēx xā hā hakwakre kahē xā pē 12ja mēmo kēn jakooti rūnh kumrēx pix o. Nē krī kahti hkôt pry nhīkw̄y xw̄ynhja ām ōr pix o. Nē hkaryýre.

²² Pa pre tee ri krī kamā Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre japēr nhūm amrakati. Mo kaxyw koja mē axte ixkreja hwýr mra? Ra Pahi Maati Tirtūm xih̄tyx xw̄ynh mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xw̄ynhta ra hkrajē kamā pa ho pa kēnā kot kēt mē axte ri ixkreja o presija. Koja mē kām wa mex ā wa kām harēnh prām nē nh̄yri tām wa hwýr mra nē ā wa kām kapēr anē. Te mē pahte pahi hwýr pamrar nē kām pakapēta pyrā nē wa hwýr mra nē wa kām kapēr.

²³ Nē koja krīja kamā myyti nē mytwrýre hkēt. Mo kaxyw kot kēt myyti nē mytwrýreja arī ri hirā ho pa? Krī kamā Tirtūm pa ho pa jakamā kamā hirā mex kumrēx. Nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xw̄ynhta haxw̄yja kamā pa ho pa. Te kēp kanē hpók rax kumrēx pyrā nē hirā mex o pa. Kot hirā mex o kot myyti jakrenh. Ā Tirtūm mē Kra wa krīja kamā pa ho pa jakamā nhūm mē axte myyti ho presija hkēt nē.

²⁴ Koja krī nhō xw̄ynhja hirā mex pix kām ri pa ho pa nē tām ri amnhī nhīpēx o ri pa. Tā koja mē ho amnhīptār xw̄ynhja Tirtūm wýr mra nē amnhī rom kām mex o mex ā harē nē kām:

—Na pre mē ixkw̄yja mē ixpē mē ho amnhīptār xw̄ynh ā axpēn mā mē inhmex nē mē ixāhpumunh ā ri axpēn mā mē ijarē. Nom mē ixrom amex o amex nē axāhpumunh o axāhpumunh. Jakamā ām hāmri na htem amā amex o amex ā ajarē Tirtūm. Anē.

²⁵ Nē krī hwýr hakwakre koja amnhī kahē xā rēnh rāhā kuhē nē aa amnhī kahē hkēt nē. Jar mē panhō pika kamā na hte kamāt kaxyw nhūm htem amnhī tā hakwakre kahē hpa. No mo kaxyw koja mē axte pika nywja kamā ā amnhī nhīpēx anē? Koja kamāt kēt nē hirā rāhā ho rāhā jakamā nhūm mē amnhī tā kahē hkēt rāhā nē pa ho pa.

²⁶ Nē koja mē piitā Tirtūm wýr mra nē kām mex o mex ā harē nē kām:

—Pa Tirtūm. Hēxta waa nē. Anhō krīja mex kumrēx. Mex o mex. Nē mē ixrom amex o amex nē axih̄tyx o axih̄tyx. Nē mē ixrom axāhpumunh o axāhpumunh. Ām hāmri

na ka ra mē ixpē akrajē kamā apa ho apa Tirtūm. Anē.

²⁷ Nē koja mēmoj punuj krīja wýr gjēx kēt kumrēx. Mē hpījaām kēt xw̄ynhja nē ri mē hēx xw̄ynhja hwýr gjēx kēt nē. Ām mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xw̄ynhta nhō kagā kamā Tirtūm ri mē htír tūm nē mē pa mā xw̄ynhje nhīxi nhīpēx xw̄ynh pixjaja koja mē hwýr agjē nē kamā pa ho pa.

22

¹⁻² Tā pa pre axte mēmoj pumu. Nhūm Tirtūm kapēr o wr̄yk xw̄ynhja axte inhmā mēmoj jahkre. Nhūm Tirtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xw̄ynhja wa kot mē ho amnhīptār ā hkri xā maati rūm pyhti hprōt. Krī kahti hkôt pry pohti nōr xw̄ynhta kahti hkôt hprōt o nō. Pyhti kamā gōja na htem ho ixkō nē htír tūm nē pa ho pa. Gō karýyre. Nhūm mēmo pi hpār muxre xw̄ynhja akutā hijē nē xa. Pī xōja na htem kuwō nē htír tūm nē pa ho pa. Na hte apkati mē ō rāhā nē kuhē. Nē axtem hōja mē piitā mē mex nē ā hkēt kaxyw na hōja.

³ Amnepēm na pre Tirtūm Atāw mā kapēr nē kām:

—Ate amnhī tomnuj mýrapē kot paj tanhmā pika homnu hto nhūm apē mex kēt nē. Ka kamā apur nē kamā axāpēnh rūnh o apa rāhā nē ri kormā kamā axāpkur o ri apa. Apē jamnuj tā kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o apa rāhā ty. Anē.

Tā ra Tirtūm nhō krī nyw kamā mē omnuj xāja amrakati kumrēx. Nē Tirtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xw̄ynhta wa ō krī kamā pa ho pa jakamā mē pahte kamā mē papa xw̄ynhja kot puj mē wa kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa.

⁴ Kot puj mē tā pano ho Tirtūm pumunh o papa. Hāmri nhūm te mē pahpiitā mē panhōkrā hā amnhī nhīxi nhīpēx pyrāk o mē panhīpēx.

⁵ Nē kot puj mē Pahi Maati Tirtūm nhīrā kamā ri papa nē axte myyti nhīrā ho presija hkēt nē. Koja kamāt hapēx pa pu mē axte kanē ho presija hkēt nē. Nē Jejus nhīhkō hā hirā kamā mēmoj to amnhīptār rāhā ho papa.

Jejus tokyx akup̄yn wr̄yk ā harēnh

Apokarip 1.1-3

⁶ Tā nhūm Tirtūm kapēr o mē wr̄yk xw̄ynh kot ixto mōr xw̄ynhta axte inhmā kapēr nē inhmā:

—E nā ām hāmri na ixte amā mēmoj piitā harēnh xw̄ynhja. Ām hāmri na. Jakamā kwa kēr ka arī hā ano ht̄yx rāhā ho apa. Amnepēm Tirtūmja ŷ hā mē kapēr o pa xw̄ynhje mā tanhmā kapēr o amnhīrīt to. Kot tanhmā amnhī nhīpēx to hkukamā mē kām ho amnhīrīt nhūm prem kuma nē ō ri

ma hkwýjê mã harênh o ri mẽ hkôt pa. Tã ra mẽ hpãnhã pa mẽ awýr inhmẽ. Mẽ ate Tirtũm mã tanhmã amnhĩ to ho apa xwýnhjê mã ixte ja jarênh kaxyw Pahihti Tirtũmja mẽ awýr inhmẽ pa wrý. Nã koja mẽmoj tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê. 7 Na pre Jejus mẽ amã amnhĩ jarênh o: “Kot paj tokyx akupým mẽ awýr wrý. Tã mẽ ate ijarênh ã kagã kamã harênh mẽ mar mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kot kaj mẽ akĩnh mẽ ri apa.” Anhýr o amnhĩ jarê. Anê.

8 Nã ixpê Juãw na pa pre ã inhno ho mẽmoj pumunh anê. Hãmri mẽ omunh pa mẽ Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot inhmã harênh xwýnhhta kutã ixkôn krã ho ixtêm mẽ inhýr kaxyw. Nom nhũm amnhĩ mẽ inhmã kapêr kax hihtýx mẽ inhmã:

9 —Kwa nã ri ã inhĩpêx anhýr kêt mẽ. Æm Tirtũm pix kutã na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Apyrã mẽ ixpê Jejus kwý kênã. Na pa hte apyrã mẽ ý hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ipxa. Nẽ mẽ apyrã mẽ kapêr ã kagã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Na pu htem expên kutã pahkôn krã ho parôrôk kêt mẽ. Æm Tirtũm pix kutã na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anê.

10 —E ã ate mẽmoj pumunh mẽ mar anhýr xwýnhja koja tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã kwa kêr ka akwýjê pẽ ho apimxur kêt mẽ. Piitã hã kagã hpa kê mẽ kamã harê mẽ kuma mẽ mẽmoj kot ã amnhĩ nhĩpêx anhýr mã xwýnhhta piitã hkukamã harênh ma. Koja tokyx mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

11 —Jakamã kwãr mẽ mãmri piitã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwãr mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja ã amnhĩ anhĩpêx anhýr o pa. Nẽ kwãr mẽ kot tanhmã kapêr punuj to xwýnhjaja mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Nẽ kwãr mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ pa xwýnhjaja mãmri Tirtũm kôt pix mã ri tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

Nhũm pre ã kaxkwa hwýr ixto àpir xwýnhhta inhmã kapêr anê.

12 Hãmri nhũm hpãnhã Jejus tãm inhmã kapêr mẽ inhmã:

—E kot paj tokyx akupým mẽ awýr wrý. Nẽ akupým pøj hãmri mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnhjaja pa ja mýrapê ma mẽ kot amnhĩ xã htýx kamã hamak tũm xãta wýr mẽ rênh pa. No mẽ kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kot paj akupým inhô krĩ hwýr amnhĩ kôt mẽ ho api.

13 —Nẽ ixrãhãã xwýnh na pa. Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri na pa pre ra ixrãhãã. Nẽ koja nhýrmã mẽmoj piitã akupým hapêx pa arĩ ixrãhã mẽ ipxa ho ipxa.

14 —Nẽ Tirtũm kot mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj kuhôn par xwýnhjaja kot kaj mẽ amex kumrêx mẽ apa ho apa. Nẽ akĩnh mẽ

ajamakêtkati mẽ ri atýx apa ho apa. Te ho mẽ kot amnhĩ xẽ kahôn mẽ mex jagjênh mẽ ri hã pata pyrãk. Koja Tirtũm mẽ amã anê ka mẽ ajamakêtkati mẽ ô krĩ hwýr agjê mẽ kamã ri amex kumrêx mẽ ri apa ho apa. Nẽ kamã mẽmo pi ô mẽ kot kur mẽ htĩr tũm mẽ pa mã xwýnhhta wýr mra mẽ amnhĩm ô rê mẽ hkur o ri apa. Ra mẽ ate Jejus kôt amnhĩ xunhwýr jakamã kot kaj mẽ axãmnhĩx hwýr mra mẽ amnhĩm hkwý rê mẽ hkur o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê.

15 —Nom mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnhjaja koja mẽ akĩnhã inhô krĩ hwýr gjêx kêt mẽ. Mẽ kot ri mẽ ý ho mẽ pa xwýnhjaja. Nẽ mẽ kot nhãm ri mênijê ho amnhĩkati ho mẽ pa xwýnhjaja. Nẽ mẽ kot ri mẽ hpar o mẽ pa xwýnhjaja. Nẽ mẽ kot ri sãnti nhĩpêx o te Tirtũm nhĩpêx pyrãk o mẽ pa xwýnhjaja. Nẽ mẽ kãm ri hêx prãm o ri mẽ pa xwýnhjaja. Koja mẽ akĩnhã inhô krĩ hwýr pa hkêt mẽ.

16 —E Juãw. Nã ixpê Jejus na pa awýr ixkapêr o mẽ wrýk xwýnhhta mẽ. Kot ixkwýjê kaxyw amã ixkapêr jarênh kaxyw. Ixpê Tawi pãr krax na pa. Te ixpê arĩgro hkôt kanhêti hpôk rax kot arĩgro ho môr ã ho amnhĩrit xwýnhhta pyrãk. Anê.

Nhũm pre ã Jejus inhmã kapêr anê. 17 Tirtũm Karô mẽ Jejus kwýjaja na htem ã Jejus kot amnhĩ jarênh anhýrja ma mẽ hkĩnh mẽ. Nẽ kãm kapêr o:

—Hêxta waa mẽ. Kwa amnhĩm anojarêr mẽ tokyx akupým mẽ ixwýr wrý Pahihti. Pa mẽ tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri war akôt ipxa. Anê.

Nẽ mẽ ate ja mar xwýnhjaja kêr ka mẽ urãk mẽ ã kãm akapêr anê.

Nẽ te mẽ amã kôr mẽ ri mẽ apa pyrãk xwýnhjaja kêr ka mẽ te Jejus wýr amrar mẽ ô gô ho akôm pyrã mẽ hkôt amnhĩ xunhwý. Te Jejus amarĩ mẽ pamã ô gô nhôr pyrãk o mẽ panhĩpêx pu mẽ hkôt amnhĩ xunhwý mẽ ra pahpê pahťir tũm mẽ papa mã xwýnh. Hãmri mẽ amnhĩ pãnhã tanhmã kãm amnhĩrur to hkêt mẽ.

Nhýrmã mẽmoj nyw par ã harênh jatur xã

18 E ixpê Juãw na pa Jejus nhý hã mẽ amã mẽmoj tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hkukamã ã mẽ amã hã kagã anê. Tã kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ atô amnhĩ krã hkôt ri ajamaxpêr o te ho ja pyrã mẽ hijuk ri axte mẽmoj nhĩpêx kêt mẽ. Æm kwarĩ ho kwarĩ. Kot ka mẽ atô anê nhũm Tirtũm ja hã apumu mẽ kagãja kamã tanhmã mẽ hipêx kati hto xãta o tanhmã anhĩpêx to ka arĩ amnhĩ pumu.

19 Rý ka mẽ atô kagã kamã harê mẽ ama mẽ tanhmã ajamaxpêr to mẽ ajamaxpêr o:

—Nã ja kot anhýr kêt. Nã mẽ ãm harênh o hêx. Kot paj kuma mẽ ãm kuma.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. Hãmri nhũm Tirtũm amnhĩ tã ama mẽ kagã mexta kamã

kot tanhmã mẽ ho mex toja o ato mex kêt nê.
Ka ô krĩ hwỳr axàpir nê mẽmo pĩ xỏ mẽ kot
hkur nê htũr tũm nê pa kaxyw mã xwỳnhta
ka amnhĩm hỏ hyr nê hkrêr kêt nê. Jakamã
e kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ kagàta kamã ã
mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr mã xwỳnhta
jarênh ma nê aprĩ hã piitã hkôt ajamaxpêr
tỳx rãhã ho ri apa.

²⁰ E Jejus kot inhmã mẽmoj kukamã
tanhmã ujarênh to xwỳnhta na pre inhmã
amnhĩ jarênh o: “Kot paj tokyx akupỳn mẽ
awỳr wrỳ.” Anê. ãm hãmri na pre ã amnhĩ
jarênh anê. Kojã tokyx akupỳn mẽ pahwỳr

wrỳ hãmri nhũm mẽmoj piitã mex o mex.
Jakamã kwa kêr ka amnhĩm anojarêr nê
tokyx akupỳn mẽ ixwỳr wrỳ Pahihti
Jejus.

²¹ Nê ixpyrà nê mẽ apê Tĩrtũm krajaja na pa
hte mẽ ato Pahihti Jejus wỳr rãhã ho ri ixa
nê kãm:

—Kwa akwỳjê pumu nê mẽ kutã anojarêr
rãhã ho ri apa Pahihti. Anê.

E mẽ ujarênhja na hapêx. Ixpê Juãw na
pa Jejus kot inhmã tanhmã ujarênh toja pa
amnhĩ xô ri mẽ amã hã kagà hpa. E na
hapêx.